
C O R P U S
SCRIPTORUM HISTORIAE
BYZANTINAE.

EDITIO EMENDATIORE ET COPIOSIOR

CONSILIO

B. G. NIEBUHRII C. F.

INSTITUTA,

AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE

BORUSSICAE

CONTINUATA.

NICETAS CHONIATA.

ΧΑΡΑΛ. ΣΠΑΝΟΣ
ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 23
ΑΘΗΝΑΙ

•

Ἀνατύπωσις: εἰς 300 ἀντίτυπα

NICETAE CHONIATAE

HISTORIA

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

BONNAE

IMPENSIS ED. WEBERI

MDCCCXXXV.

PRAEFATIO IMMANUELIS BEKKERI.

Nicetam mihi aggredienti praesto fuere codices duo e bibliotheca Regia Monacensi liberaliter summissi, ambo chartacei, forma maxima. quorum alter, A (Mon. 93, stat. 7, num. 12) Nicetam post Zonaram habet, f. 240—546. *καὶ ταύτην τὴν βιβλον ἐμμανουῆλος ὀμβαιβενὶς ὁ ἐκ μονεμβασίας ἐξέγραψε μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος.* alter, B (Mon. 450, olim Augustanus p. 68 n. 27) folia habet 242, amisit multa. incipit enim a pagina editionis Parisiensis 18, desinit in p. 404 D 7, ulteriorum foliorum duobus tantum (p. 407 B 3—409 D 6) servatis et loco non suo, inter folia 48 et 51, insertis: caret praeterea, post folia 3 4 37 165 183 205 232 236, iis quae leguntur p. 26 B extr—34 B 5, 39 A 5—41 C 6, 88 ima—90 C 8, 297 A 7—298 D 9, 326 B 1—327 C 6, 352 A 1—354 C 7, 390 D 1—392 C 4, 397 B 12—398 B 8. folii 114 (p. 222 B) pars inferior deest. in margine passim lemmata, rubrica scripta: velut, ubi tertius de Manuele li-

ber incipit, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἔβρισε καὶ ἀμάξας εἶναι εἰς τὰ στρατεύματα. ὅτι ὁ ἀνδρόνικος δέσμιος παρὰ βασιλέως ἐπέμφθη εἰς κωνσταντινούπολιν. νίκη τοῦ τζιντζιλούκη παρὰ τῶν οὐγγρων. ἀνδρεῖον τοῦ ἀνδρονίκου ἐπιτήδευμα. τὸ ἐξελοῦ με κύριε ἐξ ἀνδράπου πονηροῦ μᾶλλον ἔστιν αἰεὶ ποτε εὐχεσθαι. f. 121: διανέγων ἐγὼ Μαρτίνος ὁ Κρούσιος (εἰς Τέβιγγάν μοι ὑπὸ κν ιω βαπτ αἰντζελίου ἐξ ἀγούστης πεμφθέν) ἀφπ μησὶν Ιουνίω καὶ Ιουλίω. *versuum non idem ubique numerus: alibi 24, alibi 38.*

His codicibus ambobus usus est Hieronymus Wolfius, ut supervacaneum fuerit lectiones a me excerptas illius auctoritate firmare. quo factum est ut annotatio viri optimi raresceret, praesertim cum eiusdem coniecturae aliquot, artis coniecturalis pueritiam referentes, non magis viderentur posse reduci quam, quae apud Fabrotum a p. 452 ad p. 464 patet, nescio cuius gnomologia. talibus detractis si qua accepta iactura est, compensabit eam, opinor, quod nunc primum accedit, de stautis fragmentum, sumptum illud a Friderico Wilkeno, bellorum sacrorum scriptore nobilissimo.

Scrib. Berolini Id. Dec. a. 1834.

EMINENTISSIMO S. R. E. PRINCIPI CARDINALI

IULIO MAZARINO

Editio Nicetae nova patronum sibi ex more quaerebat adversus malignos invidosque. unus occurristi, **CARDINALIS EMINENTISSIME**, cuius patrocinio non levis auctor sese committeret, unum Te siquidem videmus litteraria monumenta orbi Gallico forsitan ignota ubique gentium conquiri iubere, et in bibliothecam Tuam incomparabilem admitti, ut et certissimum sit scriptorem qui te ultro adit benigna fronte admissum iri. hoc vero omnium linguis laudibusque celebrari debet, quod licet ea prudentia, quam caeteri ex librorum lectione emendicare necesse habent, Tibi ingenita sit, eos tamen tanta animi contentione tamque impenso sumptu comparari vis, ac si prudentia illa non Tibi cognata sed labore paranda esset. itaque bono magis publico bibliothecam instituis quam Tuo, ut omnes intelligant et rem belli et pacis decora peraeque Tibi curae esse. altero Gallici hostes nominis obteres, altero peritiores homines efficies, ut quanto sis ornamento principi et quam prospere rem Gallicam geras, non modo his qui vitam vivunt, sed etiam posteris narrent et tradant. felices autem ter quaterque hi quorum opera rerum a Te praeclare gestarum memoria testatior erit, sive quod materia illustrior sive quod rerum copia nulla eis possit uberius contingere: quemadmodum enim rei tenuitate scriptoris eloquentia deteritur, ita et rei dignitate clarescit et diffunditur. hi Galliae fines prudentissimo felicissimoque consilio Tuo prolatos in Italia narrabunt, et

frustra esse eos qui Gallico imperio fines statuunt, quod Gallorum virtus invicta non finibus certis sed orbe claudatur. hi Germaniae principes armis Gallorum victricibus exterritos quievisse neutrive parti sese addixisse tradent; quo facto sibi posterisque suis consultum iverunt et imminentem rebus suis exitum depulerunt. hi Gallos copiis longe impares classem hostilem devicisse praedicabunt, et eos qui de gloria certaturos se putabant, statim sibi de salute certandum intellexisse, tametsi superba natio naves solvisset, ut quasi per ludum iocumque Gallicas deprimeret. Galli non numero sed virtute censentur. hinc feroces exercitus saepe ab his expugnatos videas, hinc etiam terrestres copias in spem victoriae erectas ob superantem multitudinem deletas attritasque. eant nunc qui retro temporum ministros laudibus in coelum extollunt. Tu, CARDINALIS EMINENTISSIME, cum fasce armorum plures vinces quam alii explicatis armis. Tu vivida mente Tua et sagaci consilio regi Christianissimo, quem iam populi pene omnes adorant, plures triumphos parabis quam alii vi manique. perge modo rei publicae litterariae prodesse et litteratis hominibus favere, sine quibus virorum illustrium facta, statim atque animam deposuerunt, intercidunt, et cum corpore magnae quoque animae extinguuntur, dum silentur.

EMINENTIAE TUAE

addictissimus

CAROLUS ANNIBAL FABROTUS.

AD MAGNIFICUM ET GENEROSUM VIRUM,
D. ANTONIUM FUGGERUM,
KIRCHBERGAE ET WEISSEHORN DOMINUM,

Caesareae Maiestati a consiliis etc.

IN NICETAE ACOMINATI CHONIATAE HISTORIAM
HIERONYMI WOLFII PRAEFATIO.

ZONARAM Tuum, Vir amplissime, CHONIATES sequitur, homo sua aetate non tantum magnis dignitatibus ornatus, sed etiam ingenio et multiplici doctrina praestans, et veritatis historiae, ut mihi videtur, ubique studiosus, ordine aptissimo et lectoribus utilissimo; qui ordo cum sequentia iis quae antecessere adiungat atque annectat, historiae quoddam quasi corpus absolvit et in suo genere homines eruditos reddit, hoc est, a vulgo mortalium distinguit. multos sane invenias, qui etsi a litteris alieni, tamen acumine ingenii, facundia, usu rerum, doctissimis viris, sed vel natura tardioribus vel in hominum frequentia minus versatis, etsi omnem aetatem in optimarum artium studiis contrivere, praeferrantur. quodsi ad illam naturae felicitatem et multiplicem experientiam accuratior et methodica institutio accessisset, quid cum illorum excellentia comparari posset? nunc laudibus eorum tantum decedit quantum accuratior institutio illis addidisset. neque enim falso dicitur artem, quae est ingenii veluti rudis speculi quasi expolitio quaedam, certiores esse duces quam naturam, atque etiam uberiores. nam qui nullis cruditiois admuniculis sustentantur, temere plerumque feruntur et extra limites, quo animi aestus rapit, evagantur: docti a certis

initii ad metas ordine progrediendo, statim in promptu habent quae ad rem pertineant. illi multa, hi pleraque scitu digna tenent: illi fragmenta quaedam et quasi disiecta membra consecretantur, hi solidum quoddam et suis numeris absolutum humanae cognitionis corpus complectuntur. quas ob res ego perbeatos eos esse iudico, quibus et ea voluntas contigit ut cupiant, et eae facultates suppetunt ut possint, citra impedimentum, ab ineunte aetate usque ad id tempus quod rebus gerendis aptum est, philosophari, ac tum demum agendi solertiam cum veritatis contemplatione coniungere, animis in caelos et ipsum deum, corporibus in humanae societatis conservationem intentis. haec mihi vita vere humana et potius divina semper visa est, et omnibus iis voluptatibus quae cum brutis animantibus fere communes sunt praeferenda. in quo assentiri mihi et ex doctis et ex indoctis optimum et prudentissimum quemque, imo me potius cum illorum sententiis congruere, constat. nec Tuum hac in re, ut et in caeteris, praeclarum iudicium, quod et tota FUGGERANA familia magno consensu sequitur et cordati omnes summe probant, obscurum est; qui filios Tuos ingeniorum et corporum vigore praestantes ab ipsis prope cunabulis usque ad inventutis initium a doctissimis praeceptoribus, in celeberrimis quibusque Europae gymnasiis, severa disciplina moderandos optimarumque artium et linguarum cognitione imbuendos curaris. quibus illi de causis se non minus Tibi debere, qua pietate ac prudentia sunt, profitentur, quam quod vitam et maxima quaeque ornamenta felici quodam fato abs te acceperunt; qui verus non tantum corporum sed etiam animorum pater esse voluisti, nec genuisse contentus utrisque ea suppeditasti in quibus humana felicitas consistit. ut autem terrena corpora terrae frugibus aluntur, sic caelestis et divinus animus suum pastum habet eruditionem. quam a vulgi fece, hoc est a pessimo et stultissimo quoque, contemni ac derideri non est mirandum, cum quod de re ignota nihilo rectius statuere possunt quam caecus de coloribus pronuntiare, tum quod vitii atque ineptiis semidoctorum quorundam aut corruptorum hominum rem praeclarissimam metiuntur. nam quid est aliud eruditio nisi amplissimum quoddam et instructissimum

amphitheatrum humani ingenii et experientiae multiplicis? ad quod exornandum et locupletandum non tantum omnes nationes, omnes homines, omnes aetates stipem suam contulerunt, sed etiam dei immortalis liberalitas multa auctaria adiecit, iis rebus partim arcano afflatu partim per insignia miracula revelatis, quas obtusior humani ingenii acies perspicere minime potuisset. cum autem RATIO ATQUE ORATIO multo magis quam forma corporum hominem distinguat a belluis, et veritatis solida cognitio et diserta explicatio sit eius proprium munus, quid aliud est philosophari quam in eo elaborare ut vocabula cum rebus consentiant, et ut ii simus qui dicimur, homines? complector autem philosophiae nomine tantum quantum ipsius significatio complectitur, studium atque amorem sapientiae; quae rerum divinarum et humanarum causarumque quibus eae res continentur scientia definitur. quam immensitatem cum solus deus rerum omnium opifex teneat, solus ut boni, ita et sapientis nomen iure sibi vendicat. homines autem sapientiae et virtutis amantes ac studiosos esse nihil vetat; quo amore ac studio quo quisque longius progreditur, eo propius a caelestibus geniis abest, quia ea re beatissimi habentur, quod ipsum deum, omnis bonitatis et sapientiae fontem, iugiter cum ineffabili gaudio intuentur (neque alia piorum beatitudo post hanc vitam fore haud abs re creditur); quo propius resistit, eo minus dignitatem suam et excellentis naturae munera tuetur. quis vero ea sit arrogantia, ut suum unius ingenium tantum esse putet, ut eo contentus omnia veterum inventa et experimenta, litterarum monumentis consignata, aspernari queat, ac non potius ex infinita copia optima quaeque et ingenio suo vitaeque instituto aptissima perscrutetur? nam ut unus excellat, aut saltem cum mediocri successu laboret in omnibus, vix ac ne vix quidem fieri potest. ac plerosque vel rei familiaris angustiae vel ingeniorum tenuitas in certum quoddam studiorum genus, velut in carcerem aut ergastulum, abstrudunt. quibus autem dei optimi maximi benignitas ea et animorum et fortunarum subsidia concessit, ut in nullius magistri verba iurare coacti libertatem suam inviolatam retineant, profecto eo beatiores erunt quo plurium et meliorum rerum co-

gnitionem coegerint, in variis linguis atque auctoribus dissipatam. id autem difficile ei non erit, qui linguae Graecae ac Latinae mediocri usu instructus methodo se assuefecerit et artium optimarum fundamenta fideliter iecerit. ac est in ea re sane difficultatis et molestiae nonnihil. sed ubi ex illis artium angustiis in liberrimum optimi cuiusque scriptoris campum eluctatus fueris, vere id apparebit quod a quodam sapientissimo viro dictum est, sive is Socrates sive Isocrates fuerit (nam utrique ascribi video, et proclivis error est in unius litterae discrimine), radices eruditionis amaras esse, fructus vero dulcissimos. radicibus autem comparantur linguarum et artium methodi, fructibus varia lectio. qui ut sine radicibus nulli essent, ita eruditio pertenuis est, quae non certa ratione ac via a primis initiis ad summum usque fastigium constanter ascendit ac perpetuum sibi commentarium parat. quod enim supra etiam attigi, doctrinae omnis laus in artium methodis atque in eo vertitur, quod, quoad fieri potest, quicquid ad eandem rem pertinet, contrahit, et ex variis membris unum corpus integrum componit. eo absoluto lectionis varietas singulis partibus addit ornamenta et amplitudinem quandam conciliat. quodsi haec similitudo minus placet, homo studiosus diligenti patrifamiliae comparetur; qui, ut ille agrorum suorum proventus et domestica instrumenta in horreis et certis quibusdam cellis reponit, ut cum usus postulat, statim ad manum sint, ita ipse, quicquid vel cogitatione vel lectione vel auditione per omne tempus aetatis (neque enim ulla sapientiae studio meta praefigenda est) consecutus fuerit, statim in illas artium classes, si non stylo aut calamo, saltem animo et recordatione reponat, et ad regulas illas a doctissimis hominibus traditas exigat, acri iudicio semper interposito, ne quod quisque dixerit aut scripserit aut ipsi etiam in mentem venerit, oraculum esse putet (nam homini docto turpissimum fuerit, ut Graeci eleganter dicunt, *ἀβασανίστως παραδέχσθαι τὴν πίστιν τῆς ἀληθείας*, hoc est opiniones consecrari nudaque auctoritate niti), sed tantum cuique credendum esse statuat, quantum aut firmis rationibus aut probabilibus coniecturis persuadere possit, in caeteris assensum cohibeat et sustineat, donec ipsum tempus scrupulum sustu-

lerit. sed ne memoria lapsus esse et ab instituto non certo consilio deflexisse sed per oblivionem aberrasse videar, ad Choniatem redeo; quem ordine aptissimo et prudenti Tuo consilio Zonarae adiunctum esse dixi. nam quo in loco ille Annales suos finivit, in Alexii Comneni videlicet obitu, eo in loco hic suam historiam auspicatur, res memoratu dignas, quae in Byzantino imperio annorum circiter 86 spatio acciderunt, complexus. atque utinam alius Graecus extitisset, qui ab hoc auctore et Chalcondyle praetermissa pari facundia prosecutus esset. maior enim est Choniatae copia et diligentia lectioque iucundior quam Zonarae. cui una brevitatis necessario proposita fuit, quod alioqui opus in immensum excrevisset. idque vel ex eo apparet, quod heroina eruditissima, Anna Caesarissa, imperatoris Alexii filia, de rebus gestis patris sui libros 20 scripsit, qui adhuc in Augustanae rei publicae bibliotheca extant, cum Zonaras vitam illius paucis foliis perstrinxerit. ut autem brevitatis memoriam iuvat, ita fusiores narrationes plus delectationis habent, in magna praesertim varietate rerum et subitis fortunae commutationibus; quae non multis annis plurimae, eaeque mirabiles ac potius miserabiles, praeter expectationem Graecos, quos hic scriptor Romanorum appellatione honestat, oppresserunt, crescente in dies Persarum sive Turcorum (nam recentiores promiscue his vocabulis utuntur) potentia; quorum grassationes et Christianorum principum desidiam ac perversitatem tanta doloris acerbitate Choniatas saepius deplorat, ut eum ab omnibus qui rei publicae partem aliquam attingunt, nostris temporibus legi summopere expediat, si forte Germanorum animi, quorum fortitudo et pietas in recuperanda Syria et terra sancta laudibus egregiis hoc scripto ornatur, clarissimis exemplis Conradi et Friderici imperatorum saltem ad tuendam patriam, hoc est vicinas Pannonias, excitentur. nunc enim non de laude et gloria laborandum, sed de aris et focis pugnandum esse apparet. quod quo minus fiat, nulla res aequae in causa est atque dissensiones. Graecos, praeter intestina bella ex ambitione fere orta, voluptatum studium et ignava monarchia perdidit: nobis temeraria bellandi cupiditas et discors ac inquieta polyarchia id minatur, quod absit ut ex-

periamur. et facile cavremus, nisi fatali quadam siderum impressione animis atque auribus a sanis consiliis plerique abhorrent. imminuta quidem est, et veluti laeta seges tristi lolio corrupta, vetus nostrae gentis integritas; quod exterarum nationum quodam quasi contagio accidisse videtur, quarum mala cum nostris coniunximus, cum peregrinationum is finis esse debeat, ut innatis et consuetudine inolitit vitiis abiectis aliorum virtutes asciscamus, eorumque prudentia et humanitate ad omne genus officii et laudis erudiamur. sed si caetera spectemus, nunquam Germania viris armis opibus consiliis fuit instructor; quas res propter discordiam non in hostium detrimentum sed in patriae exitium detestanda crudelitate, ne dicam insania, convertimus. quae cogitatio cum in huius historiae interpretatione subinde meum animum feriret, et haud dubie cordatiores quoque lectores extimulatura sit, non temperare mihi potui quin hunc locum, quem omnium animis atque oculis semper obversari utilissimum fuerit, obiter attingerem. nunc de hoc opere dicendum est; quod etsi labore non multo minore, longe tamen maiori cum voluptate converti, propter historias mihi antehac fere incognitas et planius ac fusius orationis genus. in quo tamen immodicam nescio cuius insolentis elegantiae affectationem non semper sequendam mihi duxi, quod quicquid eius generis est, non ipsius auctoris scriptum sed paraphraetae et aemuli alicuius assumptum esse videtur. contuli enim hic quoque duos codices cum eo quem amplitudo tua Cpoli ab Alexandro Chartophylace comparavit; atque operam dedi, ut ex ea collatione opus hoc quam integerrimum cderetur, et Graeca itidem ut in Zonara nostro factum est cum Latinis coniungerentur. quamvis enim Graeci sermonis puritas et proprietas cum exterarum nationum commercii tum otiosorum hominum ineptiis corrupta est, nec fieri nequit in hoc scriptorum genere ut interpretis non indocti nec indiserti oratio ipsi auctori praeferatur, tamen nec eum ego me interpretem profiteri ausim, et Graeca lingua, qualiscunque adhuc, nescio quem genium retinet ac ubertatem Latinis inimitabilem. testimonio sunt omnes fere disciplinae, quarum vix ulla est quin et e schola Graeca se pro-

diisse vel ipso nomine fateatur, et si Graecas voces sustuleris, saepe obmutescat. quo minus ii ferendi sunt qui Graecam linguam ut supervacaneam aspernantur. quod utique non facerent, si quam pauci fideles et docti interpretes sint intelligerent. aliis deest alterius utrius, aliis utriusque linguae cognitio, aliis fides et diligentia, nonnullis universa haec, non tam fortasse malitia et contemptu iudiciorum (quae extrema esset amentia) quam calamitate quadam temporum nostrorum et praestantium ingeniorum neglectu, quibus fortuna plerunque minus favet quam iis quorum minor est industria et obtusior acies animorum. itaque pedibus in eorum eo sententiam qui Graeca cum Latinis coniungenda esse censeant, siquidem Graeca seorsim parum vendibilia sunt aetate nostra, quae propter ambitionem avaritiam et bellandi cupiditatem ad pristinam barbariem magno impetu ruit. nam Latini et Graeci sermonis proprietate et puritate amissa contemptaque philosophia et politiori litteratura neglecta, ut coram cernimus, non obscurum est quid impendeat. praeclare scribit Isocrates, quem in hac parte Aristoteles, ut mihi videtur, quippe natu grandiozem, aemulatus est, et ego admirari non satis possum, virtutes singulas in medio binorum vitiorum, quorum alterum citra resistat, alterum longius quam par sit progrediatur, esse collocatas. et recte apud Ovidium *Medallus* ait filio, „medio tutissimus ibis.” quod utinam tam a theologis iurisconsultis et medicis quam ab humaniorum litterarum cultoribus observaretur; quorum alteri se rebus inhaerere, alteri dictionis elegantiae se studere profitentur: quasi vero aut vocabula propter explicationem rerum non sint inventa, aut corpus egregium, hoc est res praeclaras, cuiusmodi in sublimibus illis disciplinis tractantur, non munda et ornata vestis, hoc est pura et limata deceat oratio. duplicem profecto laudem merentur, qui res optimas, si non eleganti et splendido, at puro et deserto sermone proponunt. cuiusmodi viros nostra aetas plures cum insigni gloria tulit quam posteritas habitura videtur, nisi aliam rationem studiorum inierimus. sed quid ego censuram in re publica litteraria mihi sumo, cum ipsi mihi diversissimorum ingeniorum censura sit subeunda? movit me tamen iustus fortasse dolor in hanc

ΝΙΚΗΤΑ ΧΩΝΙΑΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑ.

Nicetas Choniates.

ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΛΟΓΟΘΕΤΟΥ
ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΦΟΡΟΥ
ΚΥΡΟΥ ΝΙΚΗΤΑ ΤΟΥ ΧΩΝΙΑΤΟΥ
ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΗΓΗΣΙΣ

ΑΡΧΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ
ΚΥΡΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ *).

*) Τοῦ μεγ. — Ἰωάννου Α cum codice Paris. Reg.: τοῦ λογο-
θέτου τῶν σεκρέτων καὶ ἐπὶ τῶν κρίσεων, γεγονότος δὲ καὶ
ἐφόρου καὶ κυρίου τοῦ βήλου καὶ προκαθημένου τοῦ κοιτῶνος,
κυρίου Νικήτα τοῦ Χωνιάτου, ἱστορία ἀρχομένη ἀπὸ τῆς βα-
σιλείας τοῦ βασιλέως κυρίου Ἰωάννου τοῦ Κομνηνοῦ τοῦ υἱοῦ
κυρίου Ἀλεξίου edd PW.

NICETAE CHONIATAE
LOGOTHETAE SECRETORUM
INSPECTORIS ET IUDICIS BELI, PRAEFECTI CUBICULI,
HISTORIA,
QUAE AB IMPERIO IOHANNIS COMNENI, ALEXII FILII,
INCIPIT.

FABROTI BREVIARIUM.

*Præfatio laudes historiae et Nicetae in hac contextenda con-
siliium proponens.*

DE IOHANNE COMNENO.

*Iohannes Comnenus ab Alexio patre, matre aversante, imperio de-
stinatur. ut imperium firmarit (2). eius initia, amici et consilarii,
cognati ad Bryennium Comneni adrorium deficiunt. coniuratos tractat
clementer Comnenus, Annæ sorori per Aruchum reconciliatur, Irenem-
que matrem sibi reddit propitiam (3). Iohannis Comneni expeditiones
contra Persas. Scythas arte profligat (4). Triballos debellat. filios
multa caritate prosequitur. Hunnos adoritur et pacem petere cogit.
deinde traducto in Orientem exercitu de Persarmaniis debellatis trium-
phat (5). Gangram expugnat et amittit. in Ciliciam movet. Bacam
munitissimum castellum oppugnat. monomachia Constantini Armenii*

FABROTI

et Eustratii Macedonis (6). *Baca vi capitur. Anabarsas expugnatione. in Coeleisriam proficiscitur Comnenus, et cum Antiochenis inicit amicitiam. Pisaeos ad deditionem cogit, et variam Martis aleam experitur (7). Sesserim urbem obsidet, quae pecunia incolumitatem redemit. Persarum insidias repulsat (8). Isaacius Comnenus fratri Johanni reconciliatur. novae expeditiones in Persas. militum indignatio et imperatoris magnus animus. expeditio contra tyrannum Trapezuntinum, et praeclara in Persas belli gesta. Manuelis Comneni filii egregium facinus ad Neocaesaream (9). Iohannis Isaaci filii a patre imperatore ad sultanum defectio; unde non exigua incommoda. Christianos quosdam perduelles imperator debellat, et calamitatibus domesticis premitur (10). Antiochenae expeditionis malum consilium. violatas urbis dat poenas Comnenus, in venatione venenato suo telo vulneratus unde plaga immedicabilis. de eiusdem obitu oracula (11). Iohannis Comneni morituri oratio ad cognatos amicos et magnates. Manusem Isaacio natu maiori praefert et successorem nominat. ab omnibus Manuel imperator salutatur. Iohannis Comneni obitus et elogium (12).*

DE MANUELE COMNENO.

LIB. I. Manuel Iohanni Comneno patri succedens Isaacium fratrem natu maiorem in monasterio includit, et seditionis ansam praecedens a Byzantinis ob animi et corporis dotes eximias cupide suscipitur (1). A Michael patriarcha diademate ornatus, et cum fratre reconciliatus, in Persas movet semel et iterum. uxorem duxit Alemannam quandam, egregia forma et heroico animo mulierem, quam negligit incestu pollutus (2). Iohannem Hagiotheodoritem imperii cancellarium et Iohannem Puzenum (cuius tenacitas sordida, inhumanitas item et avaritia describitur) supremum quaestorem constituit. Hagiotheodorites a Theodoro Stypiota loco pellitur. Manuelis virtutes, quae paulo post immutantur (3). Conradi Germanorum imperatoris expeditio Hierosolymitana. Alemannorum legatus Manuel benigne respondet, sed clam insidiatur; et Graecorum legiones Alemannicum exercitum, Philippopolitani episcopi aulica facundia circumductum, comitari iubet (4). Alemannorum et Graecorum dissidia. exercitus Conradi incommoda, quem Graeci ferro fraude veneno, Manuelis insu et exemplo, persequuntur (5). Turcas hostes infensissimos Germanicus exercitus adoriri constituit. Conradi ad milites pia et acris oratio. strenua pugna et illustris victoria de Turcis reportata (6).

LIB. II. Rogerius rex Siciliae Corcyram occupat, Acarnaniam Aetoliam et oram maritimam vastat, Boeotiam Corinthum diripit, Acrocorinthi arce recepta (1). Manuelis expeditio contra Siculos. Corcyrae oppugnatione, et Contostephani magni ducis interitus (2). Comnas patriarcha ob vaticinium de Contostephani interitu pridem obitum dignitate exiit. Contostephano succedit magnus domesticus (3). Ligneam turritam scalam Manuel in Corcyrenses obsesos exstruit, quam Papaces et alii CCCC consecrunt. fracta autem scala plerique perierunt: Papaces autem mirabiliter evadit (4). Seditione cruenta inter Graecos et Venetos, qua aegre sedata et exortibus reconciliatis oppugnatur demum Corcyra et tandem deditione recipitur (5). Manuelis irrita in Siciliam expeditio. Serviam populantur. Michael Palaeologus rem gerit feliciter adversus Siculos (6).

BREVIARIUM.

In Servios et Hungaros expeditiones Manuelis et triumphus, cum Scythis Calamannus male pugnat. Alexius Bryennius, Iohannes Ducas et Constantinus Angelus a Siculis capiuntur (7). Manuel cum Rogerio Siculo pontificis Romani hortatu pacem init: sed paulo post mutuae inimicitiae recrudescunt (8).

LIB. III. Manuelis Hungarica expeditio. Hunnicas grassationes (1). Andronici et Manuelis incestus. Andronicus affinium insidiis in carcerem coniectus elabitur uxoris opera: sed in itinere interceptus reducit in custodiam (2). Ludicras pugnas equestres Antiochiae Manuel instituit. eius copiae dimissae cladem a Turcis accipiunt (3). Theodorus Stypiotes ob Camateri logothetae calumnias occaecatur. expostulatio Nicetae cum divina providentia. Camateri logothetae mores, bibacitas et voracitas (4). Manuelis secundae nuptiae. Nicetae expostulatio cum deo de Turcicis grassationibus. Iconiensis sultani et Cappadocis toparchae dissidia: sultanus ad Manuelem confugiens magnifice excipitur. terrae motus apparatus eorum turbat. Agareus quidam, novus Icarus, suae temeritatis luit poenas (5). Clyzasthlanes Iconii sultanus ingentibus donis a Manuele adfectus, Iconium reversus fidem fallit, et Manuelis subditos verat atque oppugnat (6). Fucata sultani et Manuelis amicitia; unde vastationes et clades mutuae (7).

LIB. IV. Manuel affinem Stephanum, Hunnorum regis fratrem, frustra Pannoniae regem facere conatur: nam Stephanus ab Hunnis veneno tollitur, quibus Manuel bellum indicit (1). Andronicus semel et iterum mirandis artibus vinculis elapsus tandem Manueli patriuelli reconciliatur (2). Michaelis Branae ingenitus. Manuelis Pannonica expeditio, et Zeugmini oppidi recuperatio, in qua variae belli facies (3). Deses Serviae despota cogitur ad obsequium. Alexius Hungarus, Mariae Manuelis ex Alemanna filiae maritus, imperio destinatur. Andronico refragante, qui cum Toruse Armenio infeliciter bellum gerit (4). Andronicus ob illicitis cum Philippa imperatricis sorore et Theodora Balduini vidua amores Manueli exosus, varia agitur fortuna, cum tribus liberis et Theodora ad sultanum Chaldaeum confugit (5). Manuel princeps sollicitus et suspicax Alexium protostratorem virum innocentem ad cucullum induendum adigit, unde Manueli in Alexium malus animus (6). Aaron, Sclerus, Sicydites, insignes nebulones, ob magiam perfidiam et calumnias excaecati; et Aaroni postea Isaaci Angeli iussu lingua execta. Manuel cum magna omnium gratia et laude nova castra in Asia condit (7).

LIB. V. Manuel ex duabus statuis altera erecta altera eiecta, bello Hungarico Andronicum Contostephanum praescit, et victoriae omen ex Hungari lapsu arripit. Pannonii se ad bellum accingunt (1). Andronicus neglecta Manuelis superstitione astrologica milites ad pugnam hortatur (2). Utriusque exercitus dispositio. pugna: victorium penes Andronicum, qui fama territus Istrum traiecit. Manuel autem de Pannoniis superatis triumphat (3). Contra Servios Manuelis expeditio; item contra Aegyptios, Amerigo Hierosolymorum rege auxilia pollicente (4). Amerigus pedem refert: nihilominus tamen Tamiathum obsidet Andronicus, et variis modis oppugnat (5). Fraude Amerigi Andronicus Tamiathi expugnatione frustratus, milites ad oppugnationem redintegrandam hortatur (6). Tentata expugnatio Amerigi dolis irrita redditur, et Graeci Tamiatho domum redeuntes naufragio fere omnes pereunt. Sarraceni pacem cum Manuele firmant (7). Nascitur Manueli filius Alexius, imperator desi-

FABROTI

gnatus. *Manuelis gener Pannoniae regnum occupat, et marchionis Montisferrati filio Mariam filiam dat uxorem* (8). *Manuelis cum Venetis controversiae, bellum et pax sancita* (9).

LIB. VI. *Sultatum Persicum Manuel adoriri constituit, Dorylaco et Subleo instauratis: se ad bellum aperte accingit* (1). *Manuel spreto sultani pacem petentis legatione superbiae suae dat poenas, temerarium iter ingressus, in quo insigni clade afficitur* (2). *Capitalia Manuelis pericula, quae aegre superat, multis suorum millibus et illustrissimis quibusque cognatis desideratis* (3). *novae caedes, ex quibus elapsus Manuel et ad legiones accedens conviciis acerbissimis pungitur, quae patienti silentio obruit* (4). *Ignavissimum Manuelis de clandestina fuga consilium a gregario milite arguitur. sultanus ultro Manueli pacem offert; unde Graecorum exercitui salus. Nicetae de somnio Manuelis et Mauropuli ante infelicissimam illam pugnam narratio* (5). *Pace sancita Graecos Persae nihilominus infestant. Manueli condicionibus pacis haud satisfaciendi sultanus bellum infert* (6). *Manuel per legatos sultani exercituum praeda onustum caedit et ad interuentionem delet* (7). *Alia Manuelis expeditio in Persas cum infelici eventu. Turci Claudiopolin a Manuele protectam frustra oppugnant* (8).

LIB. VII. *Manuelis in Fridericum Caesarem et Occidentale imperium dolosae artes. Anconae obsidio et propugnatio* (1). *Nicetae de Manuelis consilio iudicium. Manuelis rapacitas, profusiones et inconsulta in ignotos benevolentia; unde maxima rei publicae lates* (2). *Aedificia et luxus Manuelis, austeritas item in monachos, quos ad rigidiorum instituti sui professionem revocat* (3). *Negligentia eiusdem circa disciplinam militum, quos nimia licentia reddidit deterrimos* (4). *Aula et militia perturbatis animum curiose ad theologiam applicat, de praecipuis doctrinae Christianae articulis temerarie definiens* (5). *Insanit deinde circa Machometis blasphemias, quas doctis et piis viris nequicquam reclamantibus edicto confirmat* (6). *De Manuelis interitu praesagium observatum dignum. in monastico habitu, ab astrologis dementatus, moritur. successor, imperii tempus, et sepultura eiusdem* (7).

DE ALEXIO COMNENO MANUELIS F.

Puerilis aetas Alexii, Manuelis filii et successoris, aulicorum item improbitas imperium Graecorum pessundat (1). *Andronicus Comnenus, sequentium tragoediarum pars maxima, cum Manuele reconciliatus Oenacum ablegatur, ut in otio post longinquos errores se recrearet* (2). *In solitudine sua Andronicus imperii occupandi cudit consilia* (3). *Maria Caesarissa, Alexii pueri imperatoris soror, Alexii protosebasti, qui in aula rerum potiebatur, potentiam aegre ferens coniurationem iniit* (4). *Consilio suo frustrata seditionem concitat, Byzantini populi favore adiuta* (5). *Seditionis a Mariae concitatae effecta. protosebasti conatus. pugna cruenta* (6). *Mariae maritus suos ad pugnam instaurandam hortatur, et impetum facit in protosebasti milites. patriarchae Theodori auctoritate pax restituitur* (7). *Ignominiosi huius belli detestatio. patriarcha dolis protosebasti loco movetur, et paulo post restituitur* (8). *Andronicus aperte imperium affectat. protosebastus imperatricis favore innixus, quos et quibus potest modis sibi conciliat et Andronicus reddidit adversarios. Andronicus autem viribus haud destitutus in instituto pergit* (9).

DREVIARIUM.

Prothesebasti classis contra Andronicum. Xiphilini legati, magni ducis et aulicorum fere omnium ad Andronicum defectio (10). Cpolitianarum rerum mira conversio. prothesebustus in vincula coniectus excaecatur. Latini seu Franci urbe pelluntur (11). Futurorum praesagia. patriarchae cum Andronico congressus et colloctiones (12). Andronici cum imperatore Alexio et matre eius congressus. mendicus in Andronici gratiam a plebe vivus exurit ad Manuelis sepulcrum Andronicus qua fronte et voce accesserit (13). Suo arbitratu rem publicam Andronicus administrat. in nobiles quosque grassatur, Iohannem Cantacuzenum excaecat. Mariam Caesarissam eiusque maritum veneno tollit (14). Alexii et Irenes Andronici nothorum incestuae nuptiae. Theodosius patriarchatu cedit, et successorem habet Basilium Camaterum (15). Sultanus Iconii in Oriente grassatur. magnus domesticus Iohannes Comnenus arma movet in Andronicum, cuius exercitum fundit et fugat. Iohanne mortuo eiusdem filii in Andronici manus incidunt et excaecantur. Alexius puer coronatur (16). Andronicus imperatrici struit insidias. in Andronicum coniuratio facta detecta et excaecatione multata. imperatricis miserabilis interitus (17). Consiliariorum et aulicorum ignavia summaque improbitate Andronicus imperator designatur salutatur, et Alexio puero, Manuelis filio, praefertur, qui paulo post ab Andronico non tantum imperio sed et vita crudeliter spoliatur (18).

DE ANDRONICO COMNENO

LIB. I. *Alexii elogium. huic succedit Andronicus Comnenus, qui iam provectae aetatis sobrini sponsam adolescentulam nondum XI annos natam uxorem ducit. pontificis adulatorem deludit et merito praemio donat. Lapardas, vir bellicosus, ab Andronico deficit, sed interceptus erutis oculis in monasterium conicitur (1). Relaxatis curis Andronicus ad Nicacam obsidendam proficiscitur. oppugnationis varii eventus (2). Theodori Cantacuzeni interitus. Isaaci Angeli segnities, Nicolai pontificis pavor fuit occasio Nicacae deduculae. in oppidanos saevit Andronicus, et Isaacium comiter excipit (3). Prusae excidium, et in Prusacensibus Andronici crudelitas. Angeli Theodori excaecatio, nobilium multorum supplicia. Andronici in theatro periculum (4). Isaacius Comnenus Cyprium occupat et in ea tyrannum agit; unde Andronico mitus (5). Macroducas Constantinus et Ducas Andronicus, Andronici familiares et consiliarii, mira quadam ratione ultimo afficiuntur supplicio. populi affectus sub illa tyrannide, cui Andronicus legum auctoritatem praetexit; et paulo post Sebastianos fratres laqueo suffocat (6). Alexius Comnenus, Manuelis ex fratre nepos, Siciliae regem in Graecos concitat. Dyrrachium et Thessalonicam Siculi occupant. Thessalonicensium urbe dedita miseriae (7). Siculorum grassationis horrendae in Thessalonicenses, qui domi se continebant (8). Eorundem immanitas in miseros, qui aedibus relictis per vicus vagabantur et in plateis considebant. insolentia in eos qui religionis ergo conveniebant in templis. Eustathius Thessalonicae episcopus sua intercessionem cives sublevat (9). Andronici crudelitas in Irenem filiam notham, eiusdemque maritum: corruptorum iudicum qui coniugium istud probaverant insectatio. Mamalus scriba crudelissimo ignis supplicio affectus (10). Pispatus Georgius, magni templi lector, conicitur in vincula. Tripsychus Constantinus diligentissimus 131 annidibus An-*

FABROTI

dronici minister, volubili quadam rerum vicissitudine eversus excaecatur (11).

LIB. II. *Andronicus Siculis victoribus parum feliciter resistit* (1). *Eiusdem apparatus ad Cpolitanae urbis, quam obsidere cogitabant Siculi, defensionem. negligentia, luxus, satellites, canis, crudelitas Andronici* (2). *Contra eiusdem praeclarae quaedam virtutes proponuntur, nempe benignitas in pauperes et rei publicae cura* (3). *Gravis oratio Andronici de imperatorum negligentia* (4). *Severitas Andronici naufragorum incolumitati consulit. alia memoranda in rei publicae commoda ordinat. aequus est subditis, eorumque oppressores multat. doctorum amans, sed disputationibus de religione infensus* (5). *Saturnina Andronici statua. imagines imperatricis quam suffocaverat cur transformaverit. templum XL martyrum instaurat, et exiliis suis gloriatur* (6). *Crudele Andronici consilium de tollendis omnibus seditiosorum cognatis. universae eorum familiae condemnantur* (7). *Edicti crudelis exordium et summa eiusdem exagitatio. Manuel Andronici filius edicto refragatur* (8). *Impietas Andronici ad Engastrimythos daemones servos abeant, ut successorem nosset. mali genii oestro percitus malum imminens minime videt* (9). *Hagiochristophorita dum Angelum Isaacium occidere studet, occiditur: Isaacius autem in templo supplex populum concitat* (10). *Seditionem comprimere dum studet Andronicus, accendit. Iohannes Ducas frustra ambit imperium: nam Isaacius Angelus imperator designatur; unde Andronici fuga* (11). *Palatium a plebe direptum: captivitas Andronici, qui miserabiliter exagitatus a plebe Cpolitana atrocissimis cruciatibus occiditur* (12). *Andronici elogium, vaticinium, sepultura, et de eiusdem interitu vaticinium* (13).

DE ISAACIO ANGELO.

LIB. I. *Commoda Isaacii Angeli initia. expeditio contra Siculos. Andronici filii excaecantur. Siculi exercitus socordia* (1). *Branas Isaacii legatus profligat Siculos, quorum duces capti et terrestri exercitus misere dissipatur. Alexius Comnenus belli fax captus excaecatur* (2). *Siculae classis calamitates. Isaacius Siciliae regis iustam petitionem contemnit, duces captivos coniecit in carcerem, deinde educit et pro se orantes audit* (3). *Benevolentia Isaacii in duces, captivos et alios quoscunque dictis testata, quibus facta minime respondent. Clizasthlanis sultani grassationes. secundae nuptiae et sordes Isaacii. Mysorum seu Blachorum defectio* (4). *Calamitosa in Cyprum expeditio adversus Comnenum Isaacium, cuius mandato Rentacenus Basilius crudeli supplicio efficitur. Blachos a furiosis et daemoniacis ad bellum concitatos Isaacius Angelus sua negligentia confirmat* (5). *Blachicum bellum a ducebus male commissum; et Iohannis Cantacuzeni letalis temeritas. Branas Alexius seditionem movet in Isaacium, imperatorio nomine usurpato; Byzantium obsidet, et cum Isaacii milite ante urbem manus conserit; et per piscatores Propontidis imperatoriam classem fatigat* (6). *Conradus Caesar Montisferrati marchio Isaacium nutantem confirmat, et non modo precibus verum etiam ensibus hostem repellendum esse docet. Isaacii ad milites hortatoria oratio* (7). *Inter duos exercitus certamen. Branas a Conrado interficitur. Constantini Stethati astrologi interitus* (8). *Branas capti et uxori Isaacius victor insultat; seditiosis ignoscit, et ut sacri-*

BREVIARIUM.

ficulus irridetur (9). Suburbana Byzantii aedificia diripiuntur et incenduntur. opifices Latinorum aedes direpturi male mutantur, sed pro meritis. Latinorum solers commentum (10).

LIB. II. *Isaacii Angeli in Blachos expeditio. Conradi Caesaris in Palaestina interitus. ideo de Chaviorum audacia narratio. Graeci a Blachis caeduntur, et Isaacius pedem referre cogitur (1). Theodori Mangaphae imperium affectantis defectio. is a sultano proditus conuicitur in carcerem (2). Friderici Barbarossae in Palaestinam expeditio. legati vaccordes Fridericum et Isaacium committunt. Armeniorum et Alemannorum in religione consensus (3). Mutationes variae in ecclesiastico statu tunc temporis, et Isaacii astutiae in his mutationibus descriptae (4). Protostrator Friderico frustra insidiatur. Graeci fugantur ab Alemannis, qui inconstantiam superbam Isaacii experiuntur et derident (5). Friderici in Orientem traiectus, non aversante Isaacio. Philadelphiensium perfidia et Laodicensium hospitalitas. Turcas perfidos Fridericus maximis damnis afficit (6). Pugna Friderici ad Iconium. Alemannici cuiusdam herois fortitudo (7). Friderici submersio et praetlarum elogium. eiusdem filio mortuo Alemanni rebus infectis domum redeunt. Francorum et Anglorum expeditio in terram sanctam quam vocant (8).*

LIB. III. *Isaacii familia et diurni imperii imaginatio. Pseudalexii seditio et interitus (1). Alterius Pseudalexii et Basilii Chozae crebrae seditiones et exitium. procerum nonnullorum supplicia (2). Clades Isaacii in Blachica expeditione. Hannonem imitatus falsam iactat victoriam. et inanes magnarum rerum imaginationes (3). Blachorum et Scytharum grassationes. Serviorum Papanus victus. Constantinus Angelus repressis Blachis affectat imperium, sed derisus a Batutze et a milite proditus excaecatur; unde Blachis gaudium et Graecorum subsannatio (4). Isaacii vecordia. Theodori Custamonitae potentia et interitus. pueri duo imperatores imperium administrant (5). Luxus et ineptiae Isaacii, atque in aedificiis publicis ac privatis immensi sumptus (6). Eiusdem sacrilegia, avaritia et alia scelera, necnon quaedam virtutes describuntur (7). In Blachos expeditionem suscipit. frustra monetur de fratris insidiis. Basilacius fatuus vates Isaacio excaecationem denuntiat (8). A fratre Alexio Isaacius imperio et oculis privatur (9).*

DE ALEXIO COMMENO ISAACII ANGELI FRATRE.

LIB. I. *Graecorum in Isaacii adverso casu affectus. Alexii parricidae, rovi imperatoris, profusiones, et rei publicae cura posthabita. Contostephani Alexii seditio opprimitur (1). Alexius a cunctis per malas artes acceptus in urbem ingreditur infelicis imperii omnia (2). Angeli cognomentum Alexius repudiat, et Sardanapalata agit. Euphrosyna imperatrix virago, sed superba luxuriosa et impudica. Pseudalexii Cilicis seditio et interitus. Isaacii Commeni in seditionis apparatu interitus (3). Blachi condiciones pacis ab Alexio oblatae aspernantur. Asanis de fama et de Alexio imperatore disputatio. Isaacius sebastocrator ab Asane capitur (4). Asani sacrificulus necem praedicit; et paulo post Asan interficitur ab Ibanco (5). Graecos Ibanco in auxilium vocat, sed ab iis nihil adiuvatur. ad Alexium se confert, cui utilem navat operam (6). Persae Graecos bello aggrediuntur, et Dadibram urbem occupant.*

Amerigi, Friderici Barbarossae filii, ad Graecos legatio (7). Alexii responsio, et ostentatio ab Alemannis derisa. ingentem aurum singulis annis persolvi sibi petit Amerigus; inde inter Graecos tributum exactum est quod Alemannicum dicebatur: Alexius autem sepulcra spoliat (8).

LIV. II. Nicetas insultat Amerigo mortuo, illiusque in Siculos crudelitatem exaggerat. Caphures Genuensis pirata a Iohanne Styrione opprimitur (1). Turbae in aula Alexii imperatoris, cuius cognati omnia vendunt. Euphrosyne imperatrix Constantinum Mesopotamitanum evehit: ideo a fratre et genere adulterii accusatur; unde Batatzis nobilis adolescentis proditoria caedes et Alexii factum indignum (2). Alexii irrita contra Blachos expeditio. Euphrosyne in monasterium abstruditur, sed delatorum opera revocatur (3). Constantini Mesopotamitani sacrificuli et versutissimi aulici mirae artes describuntur. in altum sublatus casu graviore ruit (4). Temeritas Alexii in Iconiensi sultano concitando. sultanus oppida quaedam ex improvise capit. Antiochia Phrygiae maximo periculo mire liberatur. sultani in captivos humanitas. Alexii futiles ad bellum apparatus (5). Alexius inconsulte in se ipsum saevit. imperatricis deliberationes de imperii successore. Miscrimus imperii status; et Scytharum in Thraciam eruptio (6).

LIV. III. Alexii contra Chrysum Blachum bellica expeditio, et irrita Prosaci munitissimi castelli oppugnatio. Chrysus ex hoste fit Alexii affinis (1). Scytharum incursio in Macedoniam. nuptiae filiarum Alexii. Ibanci defectio, et in eum expeditio, protostratori Manuelli Camyzi infausta (2). Controversiae inter Graecos de eucharistia, et theologorum variae sententiae (3). Ibancus Alexii periurio deceptus capitur. Euphrosyne imperatrix oppresso Constantiano res futuras profana curiositate investigat. Caichosroen sultanum Alexii frater Iconio pellit (4). Comani a Rossis et Calyza principe Christiano repressi. Calomodii divitis negotiatoris comoedia. Iohannis Lagi tragoedia (5). Iohannis Comnenii Crassi seditio Alexii spoliatio navium et perfidia in Rucratinum. Michaelis defectio. periculum Alexii a naufragio et ruina (6). Eudocia Alexii filia a Stephano Triballo repudiata. Mysi Constantiam et Varuam expugnant. protostrator ad Chrysum deficit. Spyridonacae defectio. Alexius tandem seditiosos coercet (7). Ad cladis Brytanniae descriptionem accedens Nicetas Alexii imprudentiam proponit, qui de Isaacio fratre securus est. Comneniorum fratrum rapacitas et profusiones (8). Veneti multis iniuriis ab Alexio et Comneniis fratribus affecti, Henrici Danduli ducis sui consilio bellum contra Byzantinos parant. Alexius Angelus Isaacii filius cum Veneta classe se coniungit. imperator classem hostilem contemnit, quae in Graeciam vela dat (9). Byzantii obsidio. velitationes Graecorum et Latinorum. incendium Byzantii. Alexius frustra tentatis armis Debellum profugit, imperio spoliatus. eiusdem elogium (10).

DE ISAACIO ANGELO ITERUM IMPERATORE.

Alexio fugato Isaacius excaecatus iterum imperator salutatur, qui fratris fugam Alexio filio et Latini exercitus ducibus denuntiavit. Latinis sacra et profana vix suffieunt (1). Synagogae Sarrarum direptio causa incensae urbis. huius incendii luctuosissimi

BREVIARIUM.

descriptio (2). *Alexius Comnenus relictum imperium frustra repetit. Isaacii et Alexii filii dissidium turpitudine recordia monachorum assentationibus fovetur. Minervae statuam aeream plebs comminuit* (3). *Latini rapinis incendiis ferro grassantur in Byzantinos. Alexius Ducas Murzufus Latinis resistit. seditio contra Isaacium et Alexium Angelos* (4). *Nicolaus Canabus adolescens a plebe invitus imperator inaugurat. Isaacio animam agente Alexius filius sibi consulit. Murzufus astute deicit, et Canabo oppresso vita spoliatur* (5).

DE ALEXIO DUCA MURZUFLO.

Alexii Ducae Murzufli ingenium. locupletibus multatis bello se parum feliciter parat. a Latinis fugatur (1). *Pacificationis conatus irriti. urbis oppugnatio expugnatio et incendium. eques unus Latinus Graecis in fugam vertit* (2). *Murzufli fuga. Theodorus Ducas et Lascaris frustra de imperio contendunt. urbis direptio et sacrilegiorum deploratio* (3). *Latinorum in urbe depraedationes et alia flagitia. eorundem insectatio. Sarraceni Latinis humaniores* (4). *Deploratio urbis prolixè descripta per Nicetam* (5). *Confessio et invocatio. multiplex item consolatio et ad poenitentiam adhortatio* (6).

DE REBUS POST CAPTAM URBEM GESTIS.

Nicetas rationem reddit cur post expugnatam a Latinis Cpopolim Solonis exemplum non sit imitatus (1). *Graecorum cladem nulla prodigia praecesserunt. captae urbis miserrimus status. Nicetae peculiaris condicio* (2). *Miris modis conservatur Nicetas, qui nobilem virginem a raptoris manu prudenter vindicat* (3). *Cum moenibus urbis Nicetae expostulatio et urbis allocutio inaniaque vota* (4). *Nicetae et aliorum exsulum fortuna, populi item et militum licentia describitur* (5). *Inter Duces Latinos sortitio provinciarum nondum subactarum. in comitiis regis sortitionis ritus. Balduinus Flandriae comes Danduli opera creatur imperator. eiusdem elogium* (6). *Balduinus imperium stabilire studet. ad eum Bonifacius marchio defecit, et reconciliatus Graeciam occupat* (7). *Henricus Balduini frater et Petrus Plancius Asianas urbes occupant. Prusae irrita obsidio. Theodorus Philadelphiensis ab Henrico profligatus. marchionis in Graecia grassationes. Leonis Scurii Nauplii tyrannis Michael Choniates Leonem placat* (8). *Scurus Alexii imperatoris filiam Eudociam ducit. Murzufli miserabilis interitus. marchio Graecia potitur. Scurus Acrocorinthum confugit. Alexius imperii insignibus exiit* (9). *Graeci milites a Latinis repudiati Blachorum ope urbes ad defectionem impellunt. Latini Occidentales urbes recuperare satagunt. Graecorum clades ad Arcadiopolim. Adrianopolis obsidio. Latini a Scythis in insidias pellecti a Blachis capiuntur et occiduntur. Dandulus effugit* (10). *Graeci a Scythis et a Latinis vexantur. Mysorum et Latinorum pugna ad Serras. marchio Thesalonicensium defectionem ulciscitur. Alexii relegatio. marchionici denuo a Scythis vincuntur et urbes amittunt. Latini in Thracia grassantur* (11). *Henricus Balduini frater Aprum vi expugnat, Orestiadem frustra oppugnat. Petri Plancii casus. lues et fames obsidionem solvant. Didymotichum Euri exundatione defensum. Graeciae miserrimus status* (12). *Mauzoromes Lascaris et Comnenus in Oriente de imperio contendunt. Philippopolim Blachi, Thraciam Scythae vastant. Latini ad Rusium caesi a Scythis* (13). *Multarum*

urbium Graccarum excidia. Athyrac et aliarum calamitas Iohannes Didymotichum frustra oppugnat (14). Latini Adrianopolitanis et Didymotichinis opem ferunt. Thraciae vastitas a Scythis et Blachis facta. augurium horrorum et cornicum. Graecia in tyrannides distracta. Nicolai archiepiscopi Corinthii interitus (15). Orientis status. Aldobrandinus Pergami tyrannus. Cretam Genuenses occupant. Ataliam Caichosroes frustra oppugnat. David Comnenus Latinorum fretus auxilio Lascari resistit (16). Petrus Plancius Pegas occupat. Henricus Balduini frater imperator designatur. Graecorum militum perfidia. Balduini miserabilis interitus Constantini Tornicis mors cruenta. Fatalia urbis simulacra confringuntur (17). Latinorum diligentia et Romanorum ignavia Henricus Bluchos prostrigat. adversus iniqua hominum de se iudicia quovela Choniatae, qui finem historiae suae imponit (18).

P. 2 V. 2 1. *Αἱ ἱστορίαι δὲ ἄρα κοινωφελές τι χρῆμα τῷ βίῳ ἐφεύρηται, εἴπερ ἐκ τούτων οὐκ ὀλίγα ἔστι ξυλλέγειν τὰ βελτίω τοῖς ἡρημένοις. εἰδύται γὰρ τὰ ἀρχαῖα καὶ ἔθνη αὐταὶ διατρανοῦσιν ἀνθρώπεια καὶ πολυπειρίαν ὑποτιθέουσιν, ὅποιοι τῶν ἀνθρώπων μεγαλογνώμονες καὶ τοῦ καλοῦ ἀτύφοντον τρέφοντες ἔρωτα. καὶ κακία δὲ παρ' αὐταῖς κοιωφδομένη καὶ ἀγαθοπραξία ἐξαιρομένη μετρίους ὡς τὰ πολλὰ καὶ ἐπιδιδόντας τοὺς παρ' ἐκότερα τιθέουσι ἕποντας, ὅσοι τέως οὐχ ὑπ' ἀσχίστης συνηθείας καὶ φανλοτάτης ἔξεως ἀπεπιστρόφως ἔχουσι τοῦ πολυεράστου χρήματος ἀρετῆς, ἐπεὶ καὶ ἀθανάτοισ ἐοίκουσι δῆπουθεν θνητοὶ καὶ ἐπίκηροι γεγονότες καὶ πάλαι τὸ ζῆν ἐκτοξεύσαντες, ὅσους παρειλήφει τὸ ἱστορεῖν. ὀρθῶς γὰρ ἢ τούναντιον φαίλωσ βεβιωκότες εὖ τε καὶ ἀισχυῶς ἀκούουσιν. καὶ τοῦ μὲν ἐς ἡδου βέβηκεν ἡ ψυχὴ, πρὸς δὲ τὰ ἔξ ὧν ἡρμόσθη τὸ σῶμα ἐπαλινδρομήσε· τὰ δὲ παρ' αὐ-*

4. πολυπειρίας W. 7. ἐξαιρουμένη W. 8. τιθέουσι om A.
11. δῆπου A.

1. *Utiliter inventae sunt historiae, neque parvas iis qui rebus melioribus student commoditates suppeditant, tum vetustatis memoria repetenda, tum ingenii hominum explicandis, tum variis eorum conatibus ob oculos ponendis, quibus animorum magnitudo et honestatis amor ab ipsa natura fuit insitus. iam quia vitia perstringunt et praeclaras actiones celebrant, moderatiores plerumque reddunt et meliores homines, tam ad vitia quam ad virtutem propensos, iis duntaxat exceptis, qui turpissima educatione corrupti ac mala consuetudine depravati nullam virtutis rationem habent, qua nihil est in rebus humanis praeclarior aut magis expetendum. ad haec ii quos monumenta historiarum complectuntur, quamvis mortales et obnoxii*

τοῦ βεβιωμένα, κἄν ὅσια εἴη κἄν δίκαια, κἄν ἀθέμιτα κἄν ἐφύβριστα, κἄν ἐβίω εὐδαιμόνως κἄν κακοπραγῶν ἀνεχρέμψατο τὴν ψυχὴν, ἣ ἱστορίᾳ διαπρασίως βοᾷ. ὥστε καθ' ἑτερόν τινα τρόπον καὶ λόγον καὶ βίβλος ζώντων ἢ ἱστορία 5 λεχθήσεται, καὶ σάλπιγξ περιτρανος τὰ γραφόμενα, τοὺς πάλαι τεθνεώτας ὄϊον τῶν σημάτων ἐξανιστώσα καὶ ὑπ' ὕψιν τιθεῖσα τοῖς βουλομένοις. ἀλλὰ τοιαῦδε μὲν ἡ ἱστορία, ὡς C ἐπιτρέχοντά με εἰπεῖν, αὐτοῖς δὲ τοῖς ἐπιούσιν οὐμενοῦν οὐδαμῶς χαρίεσσα. μὴ οὕτω μανείη τις ὡς ἡδίων ἡγεῖσθαι 10 ἕτερον ἱστορίας· ἃ γὰρ οἱ πολυετεῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ Τιθωνοῦ παλαιότεροι καὶ τρικύρωνοι, εἰ τῆ βίῃ ἔτι περιῆσαν, ἤδεσαν ἄν καὶ ἐξηγοῦντο τοῖς φιλακροάμοσι, τὰ τῆς μνήμης ἐμπυρεῖοντες καὶ τὰς τῶν πράξεων ἕσσης ἀνασκάλλοντες, ταῦτα δῆπον προθεῖη καὶ ὁ φιλόστοργ, κἄν οὐδέπω παρηλ- 15 λάχει τὸν μείρακα. διὰ ταῦτ' οὖν καὶ αὐτὸς τὰ τοῖς κατ' ἐμὲ χρόνοις γεγενημένα καὶ ἀνόπιν ἔτι βραχύ, μνήμης καὶ διηγήσεως ἄξια ὄντα καὶ τσοαῦτα τὸ πλῆθος καὶ τοιαῦτα τὸ μέγεθος, οὐκ ἔγγων δεῖν σιγῇ παρελθεῖν. οὐκοῦν καὶ διὰ P. 3 τῆσδε μου τῆς ξυγγραφῆς δῆλα ταῦτα τοῖς ἔπειτα κωδιστῶ. 20 ἐπειδὴ δέ, ὡς καὶ ἄλλοι τε ξυμβυλεῖν ἔχουσι καὶ αὐτὸς δὲ σννοροῶν οὐχ ἡκιστὰ εἰμι, τὰ τοῦ ἱστορεῖν τὸ τῆς διηγήσεως ἄσαφές καὶ περιβολαῖς καὶ περιόδους ἐπεστραμμένον ὡς μὴ συνᾶδον αὐτοῖς οὐ προσλентаί, φιλοῦσι δὲ τὸ σαφές ὡς οὐ

6. non oïon A. sed post σημάτων, οἷς an οἷα? 16. ἐπὶ A.

fatís iam olim vitæ quasi pensum absolverint immortalitatis quodammodo fiunt compotes. nam prout turpiter aut honeste vixerunt, ita male aut bene audiunt; ac animus quidem in locum suum abit, et corpus in primordia e quibus compositum fuit resolvitur: actæ autem vitæ ratio, sive sancta et iusta, sive nefaria et iniuria, obitusque sive felix sive calamitosus, clara historiæ vocè prædicatur. quamobrem hand ab re liber viventium appellabitur historia, rerumque gestarum descriptio tubæ clangor, quo iam olim mortui velut e sepulcris excitati in medium producantur. atque hæc de historiarum utilitate breviter percurrere volui. neque vero quisquam adeo vacors est, quin eam lectoribus æque iucundam ac fructuosam esse iudicet. nam quæ decrepiti senes, atque ii qui, si adhuc in vivis essent, Tithonum nullis ætatibus vincerent, in coetu auditorum ex memoriæ thesauro deprompta in medium afferrent, eadem vel adolescens eruditus referre queat. his igitur de causis ego etiã ea quæ meâ ætate et paulo supra meam ætatem memoratu digna gesta sunt, quæ quidem plurima et maxima fuere, non prætereunda silentio esse ratus ad posterorum memoriã propagare studui. cum autem eorum iudiciis assentiar qui obscuritatem et perplexarum periodorum prolixitatem

μόνον κατα τον εικόνα σοφόν ἀλλά καί συμβαῖνόν σφισι μά-
 λιστα, οὐδὲ τούτου πάμπαν ἔξωθεν τοῦ καλοῦ πίπτονι' ἂν
 εὔρη τις τὰ γραφόμενα, οἷα καί ἡμῶν μὴ τὸ κομπηρὸν καί
 δυσφραδὲς καὶ κρημνώδεσιν ἀποδιειλημμένον λέξεσιν ὡς ἐπί-
 παν ἀσπασαμένων, εἰ καὶ χαίροντές εἰσιν εἰς τοῦτο πολλοί 5
 εἴτ' οὖν ἀληθέστερον εἰπεῖν ἐκλείποντες τὰ τῶν πύλαι καὶ σή-
 Βμερον καὶ ὅσα τι καὶ ἐπιτήδευμα προουργαίτατον ἐξησκηκότες
 διὰ μακροῦ, ἐκ τοῦ πλείονος δὲ καὶν τούτῃ δρῶν τῇ ἱστορίᾳ
 προθεμένων τὰ πρόσφορα, μὴδ' ὑπερβάθμιον πόδα τείνειν
 V. 3 ἡγαπηκότων ἢ ὅλως τοὺς ἄξονας αὐτῆς ὑπεράλλεσθαι. ὑπὲρ 10
 γὰρ ἦσαν ἕτερον τὸ μὴ τὴν φράσιν ἀπλοῦν, ὡς ἔχω εἰπὼν,
 καὶ πρόχειρον εἰς κατάληψιν αὐτῇ διαβέβληται, καὶ ἡγαπήθη
 σφόδρα τὸ ἄκομψον καὶ ὡς ἔχον φύσεως διγυρόμενον, καὶ
 δαιμονίως τὸ εὐληπτον περιπτύσσεται. τέλος γὰρ σκοπιμώ-
 ταιτον τὴν ἀλήθειαν ἔχουσα, καὶ τῆς τε ῥητορικῆς δεινότητος 15
 καὶ τῆς ποιητικῆς λογοποιίας ἀφροστώσα κατὰ διάμετρον, καὶ
 τὰ τούτων διωθεῖται χαρακτηριστικά. καὶ ἄλλως δὲ καὶν οὐ
 C βραχὺ τὸ σεμνὸν ἢ ἱστορία καὶ τὸ αἰδέσιμον ἐπισύρῃται,
 ἐρῶσα δ' ὅμως προκεῖσθαι σκαπανεῦσί τε καὶ σιδηρεῦσι
 καὶ πολλῆς γέμονοι τῆς ἀσβόλης καὶ συνήθης εἶναι τοῖς 20
 πρὸς ὄπλα καὶ Ἄρεα βλέπουσι, μὴδὲ γυναιξὶ χερνήτισι δυσ-
 κολαιίνουσα διαξαινούσαις τὰ κατ' αὐτὴν, ταῖς χαριεστέ-
 ραις χαίρει τῶν φράσεων, καὶ τὸ φᾶρος τῶν λέξεων εἰλι-
 κρινὲς καὶ ἀπέρηττον περικεῖσθαι φιλεῖ, οὐ μὴν κεκομψενμέ-
 νον καὶ ἔξαλλον· καὶ ἢ μὲν ἱστορία, ὡς ἐν μάλιστα, μετὰ τοῦ 25

3. κομπηρὸν vulgo, correctum ex A.

historiae alienam esse censent et perspicuitatem maxime gratam et aptam, equidem huic quoque virtuti operam dedi, evitatis verbis affectatis obscuris confragosis, etsi vulgus iis avidè inhiare non ignoro, relictaque et superioris et nostrae aetatis consuetudine summo studio in iis elaborare. nos vero longo tempore in id operam dedimus, ut dictione huic descriptionum generi conveniente adhibita non extra limites evagaremur. quicquid enim, ut dixi, non apertum est atque in promptu positum, historia abominatur: quicquid simplex et naturale est et intelligentiae obvium, libenter admittit. nam cum ad veritatem tanquam unicum scopum collimet, atque ab oratoria calliditate et poeticis fabulis quam remotissima sit, etiam a forma dicendi iis facultatibus propria abhorret. quamvis autem multum gravitatis et reverentiae historiam comitetur, tamen quia vel opificibus, militibus et mulierculis etiam, nota esse cupit, formulis elegantioribus delectatur, vestemque amat non sane luxuriosam et exoticam, sed simplicem et mundam; nec perspicuitate et brevitate quicquam bet antiquius. quibus de causis veniam a lectoribus impetratam

σαφούς καὶ εἰς ἐπίτομον ἐπιτροχασθήσεται · ὁ δὲ λόγος εὐ-
 γνωμονῶν συγγνώμην αἰτεῖται παρ' οἷς εἰς χεῖρας πεισεται,
 εἰ μὴ φιλοτιμῶς, δι' ἃ εἴρηται, καὶ ἀβροῶς ἐκπεπόνηται, D
 ἐπεὶ καὶ ἄλλως νῦν πρώτως ἡμεῖς τῆς ὑποθέσεως ἐπιβαίνο-
 5 μεν τῆσδε, οἷά τινα ἐρήμην καὶ ἀστιβῆ διέναι ἐγχειροῦντες
 ὁδόν, ὃ καὶ δύσεργόν ἐστί καὶ πολλῶ ὑπερκείμενον τοῦ ἴγνε-
 σιν ἐτέρων προωδευκότων ἐφομαρτεῖν, ἢ γοῦν ὡς διὰ λείας
 καὶ βασιλικῆς βαδίξιν ὁδοῦ, λέγω δὴ τῆς ἐτέρων ἱστορίας,
 εὐθυπόρως τε καὶ ἀπλανῶς. ἀρχὴ δέ μοι τοῦ λέγειν ὅσα μετὰ
 10 τὸ πέρας εὐθύς τῆς ζωῆς ἅμα καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐκ Κομνη-
 νῶν ἄρξαντος πρώτως Ἀλεξίου συμβέβηκεν, ἐπεὶ καὶ ἐς τόνδε
 τὸν ἄνακτα τὸ λέγειν συνεπεράναντο ὅποσοι τῶν πρὸ ἡμῶν
 τῆ συγγραφῆ προδήλως ἐπέβαλον, ἴν' εἶεν τὰ ῥηθησόμενα
 παρ' ἡμῶν συναφῆ πως τοῖς ὑπ' ἐκείνων λεχθεῖσι, καὶ ὁ
 15 λόγος οὕτω διαπλεκόμενος τρόπον τινὰ ὀκκῶ εἰκάζοιτο ῥεῦ-
 ματος ἐκ μιῶς πηγῆς ἐκδιδόντι, ἢ γοῦν τὸ τῶν κρικῶν ἀλλη-
 λένδειον ὑποκρίνοιτο, τῆ τῶν αἰεὶ προσεχῶν ἐφαῖπει προϊόν-
 των ἐς ἄπειρον. ἐν κεφαλαιώδεσι δ' ἐπιτομαῖς τὰ κατὰ τὸν
 αὐτοκράτορα Ἰωάννην τὸ ἱστορεῖν διηγήσεται, ὅς Ἀλεξίῳ διά-
 20 δοχος γεγένηται τῆς ἀρχῆς, οὐδ' ἐμβραδυνεῖ ταῖς κατ' αὐτὸν
 ἀφηγήσεσιν, ὥσπερ ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἐργάσεται λόγοις, οἷα καὶ P. 4
 ἡμῶν μὴ τὰ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπὶ τῆσδε παρελημμένα συγγρα-
 φομένων, κἀντεῦθεν μὴδ' ἀποτάδην ἐχόντων ταῦτα διεξιέ-
 ναι, ἀλλ' ἄπερ εἰς ἀκοὴν ὠτίου εἰλήφραμεν ἐκ τῶν ὄσοι τῶν
 25 καθ' ἡμᾶς τὸν βασιλέα τουτονοὶ ἐθέασαντο καὶ συνωμάρτον
 ἐκείνη πρὸς ἐναντίους χωροῦντι καὶ τὰς μάχας συνετολύπευ-
 ον. ἄμεινον δ' ἐντεῦθεν ἄρξασθαι.

3. ἀκριβῶς PW. 23. ἐπιτάδην ΔW.

cupimus, si in opere nostro ornatus desiderabitur, praesertim cum
 argumentum hoc nunc primum a nobis tractetur. quod perinde est ac
 si viam desertam ac minime tritam ingrederemur; et longe difficilium
 quam aliorum vestigia persequi et via regia incedere. auspabor
 autem ab iis rebus quae post Alexii primi ex Comnenia familia imperatoris
 obitum acciderunt, ultra quae superioris aetatis historici
 non sunt progressi, ut ea quae a nobis dicentur, cum illorum dictis
 cohaereant instar fontis unius in plures canales distributi aut anulorum
 longa serie inter sese cohaerentium. ac Iohannis imperatoris vi-
 tam, qui successit Alexio, breviter perstringemus; neque earum
 rerum commemorationi diutius immorabimur quas ipsi non vidimus,
 sed ab iis accepimus qui eum viderunt et in expeditiones comitati
 sunt. in ceteris autem uberius tractabimus omnia, sed iam ad rem
 ipsam accedamus; hinc sumpto exordio.

Β 2. Τῷ ἄνακτι Ἀλεξίῳ τῆ Κομνηνῶ υἱοὶ τρεῖς καὶ θυ-
 γατέρες τέσσαρες ἐγεγένητο. ἦν δὲ τῶν μὲν ἀνδρῶν ὁ Ἰωάννης
 κατὰ γένεσιν προφερέστερος, πρωτογενῆς δ' ἀπύτων τῶν ἔξ
 ὄσφους τῷ Ἀλεξίῳ ἡ θυγάτηρ Ἄννα καθεωρᾶτο, ἥτις εἰς λέ- 5
 χος τῷ Βρυεννίῳ Νικηφόρῳ συνέζευκτο, τιμηθεῖσα Καισά-
 ρισσα. ὁ βασιλεὺς τοίνυν καὶ τοκεὺς Ἀλέξιος μάλιστα τῶν
 ἄλλων παιδῶν τῷ Ἰωάννῃ προσέκειτο. ἀμέλει τοι καὶ τοῦτον
 ἐπικρίνας τῆς βασιλείας διαδόχον καταλείψειν ἐρῶθροῦ τέ οἱ
 πεδίλου μετεδεδῶκει καὶ βασιλεῦ ἐδεδῶκει ἀναγορεύεσθαι. ἡ
 δὲ μήτηρ καὶ βασιλῆς Εἰρήνη τῇ θυγατρὶ Ἄννῃ τὴν πῦσιν 10
 ἐκ τοῦ ἐναντίου χαρίζομένη ῥοπήν οὐκ ἀνίει παρὰ τῷ συλλέ-
 κτρῷ Ἀλεξίῳ τὸν Ἰωάννην ἐνδιαβάλλουσα, προπετῇ τοῦτον
 ἀποκαλοῦσα, καὶ ὑγρόν τὸν βίον ἐπιτωθάζουσα, παλίνστρο-
 φόν τε τὸ ἦθος καὶ μηδαμῇ μηδὲν ὑγιᾶς ἔχοντα, καὶ τιθε-
 μένη διὰ παντὸς ἀσχολίας πάσης ἀνώτερον σποῦδασμα ὅπως 15
 V. 4 μεταθοῖτο τὴν γνώμην ὁ βασιλεὺς ἦν εἶχεν ἐπ' αὐτῷ κερω-
 σάμενος. ἐνιαχοῦ δὲ καὶ λόγου πρόφασιν τὸν Βρυνέννιον πυ-
 ρρῆσφῆρουσα, παντοίοις αὐτὸν ἐπαίνοις κατέστεφεν ἄτε εἰπεῖν
 ἱκανώτατον καὶ οὐκ ἐλάττονα διαπρῶξασθαι, καὶ μαθημῶτων
 ἐλευθερίων μεταλαχόντα, ὕθμιζεν τὸ ἦθος εἰδότην καὶ πρὸς 20
 βασιλείαν ἀδιαλώβητον οὐ βρυχέα συναιρομένων τοῖς ἄρχειν
 μέλλουσιν. ὁ δ' Ἀλέξιος ταῦτα ἐνωτιζόμενος καὶ τὸ μητρῶον φίλ-
 Διτρον ἐπιστάμενος, πῆ μὲν ἄλλοις ἐκ τοῦ σχεδὸν κατεπέγχευσι
 πρῶγμασι χαρίζεσθαι τὸν νοῦν πλαττόμενος οὐδὲ προσέχειν
 ὄλωσ τοῖς λεγομένοις προσεποιεῖτο, πῆ δ' ἐς σέψιν ἀπολύων τὰ 25
 γ. ἐνδῶκει Α. 14. ἔχοντα om. Α.

2. Alexius Comnenus imperator filios tres et quatuor filias habuit. inter fratres natus maximus Iohannes fuit: Anna vero primogenita Nicephoro Bryennio, Caesarissa appellata, nupsit. Iohannem pater maxime dilexit, datusque purpureis calceis imperio destinavit et imperatorem appellandum curavit. Irene vero mater et imperatrix contra nihil non Annae filiae deferebat, neque Iohannem apud Alexium maritum ut temerarium et luxu perditum et levem ac plane recordem calumniari non desistebat, neque quicquam habebat antiquius quam ut imperatorem ad mutandam de Iohanne sententiam compelleret. aliquando etiam Bryennium per occasionem summis laudibus celebrabat ut et eloquentissimum et rebus gerendis aptissimum, et liberalibus artibus, quae animum ad virtutem informant et ad imperium rite gerendum et tuendum maximo adiumento sint, eruditum. Alexius vero cum haec materni affectus haud ignarus audiret, alias se gravioribus negotiis occupatum verba illa prorsus non curare simulabat, alias tempus ad deliberandum sumpturum neque petitionem eius neglecturum esse affirmabat. semel vero tempore

εισηγούμενα μὴ ἂν τὴν αἴτησιν αὐτῆς παραβλέψασθαι ἰσχυ-
 ρίζετο. ἐνόησε δὲ καὶ τοιοῦτόν τι παθηνόμενος εἶρηκεν „ὦ
 γύναι, κοιτωνέ μοι λέχους καὶ βασιλείας, οὐ τὰ πρὸς χάριν
 παύση τῆς σῆς ὑποτιθεμένη μοι θνηγατρός, ἄρμονίαν τε καὶ
 5 τᾶξιν ἐπιχειροῦσα λύειν ἐπαινετήν, ὡς εἶπερ θεοβλαβείας με-
 τέσχηκας; βάλλ' ἐς τύχην ἀγαθήν· ἢ μᾶλλον δεῦρα κοιτῆ
 συνδιασκεψόμεθα, καὶ γνωσόμεθα τίς ἐξ ἀπάντων τῶν προῶν
 τὰ Ῥωμαίων σκηπτρα παρειληφτότων, νῶν ἔχων ἀρμόδιον εἰς
 ἀρχήν, τοῦτον μὲν παρεβλέψατο, γαμβρόν δὲ ἀνθεῖλετο; εἰ
 10 δέ ποτε καὶ τοιόνδε τι ξυμβέβηκεν, οὐ νόμον ὦ γύναι τό
 σπάνιον ἠγησόμεθα. ἐπ' ἐμοὶ δὲ καὶ μᾶλα καυρὸν γελύσειε P. 5
 τὸ Πανρωμαίων, καὶ τῶν φρενῶν κριθεῖν ἀποπεσῶν, εἰ τὴν
 βασιλείαν οὐκ ἐπαινετῶς εἰληφῶς ἀλλ' αἵμασιν ὁμογενῶν καὶ
 μεθόδοις Χριστιανικῶν ἀρισταμέναις Θεαμῶν, δεῖσαν ταύ-
 15 τῆς ἀφεικέναι διάδοχον, τὸν μὲν ἐξ ὄσφυός ἀποπεμψαίμην,
 τὸν δὲ Μακεδόνα εἰσοικισαίμην,“ τὸν Βρυέννιον οὕτω λέγων,
 ἐπεὶ καὶ ἐξ Ὁρεσιτιάδος ὄρητο· μία δ' αὕτη τῶν εὐδαιμό-
 νων καὶ κρατίστων παρὰ Μακεδόσιν πόλεων. τοιαῦτα πρὸς
 τὴν βασίλισσαν Εἰρήνην ἐμβριθῶς ὁ Ἀλέξιος φάμενος, ὁμοῦ
 20 καὶ πάλιν τὸν μηδαμῶς ἀπειλόντα ὑποκρινόμενος, διῆγε τὴν
 γυναῖκα σκηπτόμενος αἰεὶ τὸν σκεπτόμενον· ἦν γάρ, εἰ B
 καὶ τις ἄλλος, κρυψίνους ὁ ἀνὴρ οὗτος, καὶ σοφὸν ἠγού-
 μενος αἰεὶ τὸ περίεργον, μηδὲ τὰ πολλὰ ἐξαγγελτικὸς τοῦ
 ποιητέου δεικνύμενος. ἐγγίζοντος δὲ οἱ τοῦ τέρματος τῆς
 25 ζωῆς ὁ μὲν ἔκειτο πνέων τὰ λείσθηια ἐν τοῖς κατὰ τὴν

rare sibi non potuit quin eam ita alloqueretur. „o mulier et lecti et
 imperii mei particeps, non tandem ea suadere mihi desines quae
 filiae tuae grata sunt, et conari ut ordo laudabiliter institutus tur-
 betur? quodsi numinis alicuius ira percita es, ad sanam redito men-
 tem; ac potius mecum considerato an ullus unquam ex superioribus
 Romanorum imperatoribus, cum filium imperio idoneum haberet, eo
 neglecto generum praetulerit. ac ut aliquando tale quippiam accide-
 rit, quod raro factum est, pro lege habendum non erit: a me prae-
 sertim, qui cum regnum haud laudabiliter sed caedibus cognatorum
 et rationibus ab institutis Christianorum alienis occuparim, toti Ro-
 mano il. pe. o risui sim futurus et pro insano habendus, si in deli-
 bera. tua successione, germano filio repudiato, Macedonem in solio
 collocaro.“ sic autem appellabat Bryennium Orestiae beata et prae-
 stantissima urbe Macedoniae oriundum. quibus verbis cum Irenae pe-
 titionem graviter refutasset, tamen deinde eum prae se ferens qui
 haudquaquam negasset, mulierem perpetua deliberationis simulatio-
 ne differebat, quippe homo, si quisquam alius, occulti animi, qui
 sapientiam in dissimulando positam ratus raro admodum, quid fa-

μονὴν τῶν Μαγγάνων λαμπροτάτοις οἰκοδομήμασιν, ὃ δὲ καὶ Ἰωάννης τὸν πατέρα ὄρων τῇ τελευτῇ πλησιάζοντα, καὶ τὴν μητέρα εἰδὼς ἀποστέργουσαν καὶ τῇ ἀδελφῇ τὴν βασιλείαν μνωμένην, κοινούται τὸ ποιητέον τοῖς ἐκ τῆς συγγενείας ἐκείνης φίλα φρονούσιν, ὧν τὰ κράτιστα ἦν ὁ ἀδελφὸς 5 Ἰσαάκιος. καὶ δὴ λαθῶν τὴν μητέρα εἴσεισι τὸν κοιτῶνα τὸν πατρικόν, καὶ προσπεσὼν ὡς δῆθεν θρηνησῶν ὑφαιρέεται λύδρα τῆς ἐκείνου χειρὸς τὸν σφραγιστῆρα δακτύλιον. οἷσι C δ' οἱ κατὰ γνώμην τοῦ πατρὸς αὐτὸν φασὶ τότε πεποιηκέναι, ὡς δίδωσιν ἐννοεῖν τὰ μετὰ βραχὺ ἐγηθσόμενα. αὐτίκα τοίνυν ὁ Ἰωάννης τοὺς συνίστορας ἡθροικῶς καὶ τὸ πραχθὲν ἡγγελκῶς ἐπὶ κέλητος μεθ' ὄπλων πρὸς τὸ μέγιστον ἀρχεῖον ἐξώμμησε, κατ' αὐτὴν τὴν τῶν Μαγγάνων μονὴν καὶ τὰς αἰγυῖας ὁμοίως τῆς πόλεως ὑπὸ πλήθους τοῦ σύμφρονος καὶ τῶν κατὰ φήμην τῶν θρωμένων συναλιζομένων ἀστυπόλων 15 βασιλεὺς αὐτοκράτωρ ἀνευφημούμενος. ἡ βασιλὶς δὲ Εἰρήνη καὶ μήτηρ τοῦ Ἰωάννου πρὸς τῶν οὕτω γενομένων ἐκθαμβηθεῖσα στείλυσσα μετεπέμπετο τὸν υἱόν, καὶ παρῆνει τῶν ἐν χερσὶν ἀποσχέσθαι. ὡς δ' ἦν ὄλος τῶν θρωμένων ὁ Ἰωάννης καὶ κατ' οὐδένα τρόπον τῆς μητρὸς ἐπεστρέφετο, τὸν 20 D Βρυέννιον ἐπιρρῶννυσιν ἐπιθέσθαι τῇ βασιλείᾳ συναρρηγούσης αὐτῆς. ὡς δ' οὐδ' οὕτω τὰ κατὰ σκέψιν ἐώρα προβιύοντα, πρόσεισι τῷ ἀνδρὶ ἐπὶ κλίνης ἐρριμμένῳ καὶ βραχεῖαις ἀναπνοαῖς τὸν ζῶντα ὑποσημαίνοντι, καὶ βαλοῦσα ἑαυτὴν τῷ

9. τότε πεποιηκέναι] τὴν τῆς χειρὸς ὑφελέσθαι σφενδόνην A.

cturus esset, prae se ferret. instante autem obitu cum in splendidissimis Manganiae regiae substructionibus decumberet, Iohannes et eius rei et materni odii guarus, quae imperium in sororem conferre niteretur, negotium cum cognatis sui studiosis communicat, quorum princeps erat frater Isaacius; et clam matre paternum cubiculum ingressus, et tanquam morbum eius deplorare vellet, prostratus anulum de manu eius surripit. sunt tamen qui id eum de sententia patris fecisse affirmant; idque ex iis quae mox sequenter sit probabile. cum autem in coetu suorum rem gestam exposuisset, eques ad maximam regiam properavit, arinis stipatus, atque in ipso Manganio monasterio et urbis regionibus a multitudine sui studiosa, et iis qui fama rei exciti in urbe versabantur, imperator salutatus est. quibus rebus Irene territa filium monuit ut coeptis desisteret. sed cum is summo studio rem urgeret neque verbis matris quidquam moveretur, Bryennium hortatur ut se adiutrice regnum affectet. ut vero ne sic quidem res procedebat, ad maritum accedit in lecto decumbentem et tenui spiritu vitam adhuc prae se ferentem, et corpori eius incumbens clare vociferatur, lacrimis instar fontis exuberantibus, fili-

σώματι καταβούται λαμπρῶς τοῦ νίεος, ὡς κρήνη μελάνυ-
 δρος τὰ δάκρυα χέουσα, ὅπως αὐτοῦ τοῖς ζῶσιν ἔτι συνταί- V. 5
 τομένου τὴν βασιλείαν οὗτος κλωπεύει, εἰς ἔργα βλέψας νεώ-
 τερα. ὁ δὲ οὐδέν τι πρὸς τὰ λεγόμενα ἀπεκρίνατο, ἄλλοις
 5 καιριωτέροις, οἷα εἰκός, τὸ τῆς ζωῆς βραβεύων λειπούμενον,
 τῆς τε μετ' οὐ πολὺ ἐκδημίας φρονιζῶν καὶ τοῖς ψυχαγωγῶς
 ἀγγέλοις ἔλεπον τὰ ὄμματα. ἐγκειμένης δὲ λιπαρεστέρας τῆς
 βασιλίδος καὶ μὴ ἐνεγκεῖν ὄλως ἐχούσης τὰ παρὰ τοῦ παιδὸς
 10 ἄλλεξιός τας χεῖρας ἀνέσχεν εἰς οὐρανόν, ἴσως μὲν ἐπὶ τοῖς P. 6
 ἀφηγηθεῖσι διαχυθεῖς καὶ θύων ὑπὲρ τούτων θεῆ χαριστή-
 ρια, εἰπεῖν δὲ καὶ κέρτομον καὶ σεσηρὸς τῇ γυναικὶ ἐπιδῶν
 ὡς λόγους ἀνακινούσῃ περὶ ἀρχῆς ὅτε ψυχῆς ἐφειστήκει διά-
 στασις ἐκ τοῦ σώματος, ἣ καὶ τὸ θεῖον ἐξιλιούμενος ἐφ' οἷς
 15 που καὶ παρεσφάλῃ τοῦ δέοντος. ἡ γυνὴ δ' οὖν ἐκ τοῦ ἀναμ-
 φιλέκτου χαίρειν οἰηθεῖσα τὸν ἄνδρα δι' ὅσα παρ' αὐτῆς
 ἠνώτιστο, ὡς ἤδη τῶν προτέρων ἐλπίδων διεψευσμένη παν-
 τάπασι καὶ διασφαλεῖσα τῶν ὑποσχέσεων, βύθιον στενάζασα
 εἶρηκεν „ὦ ἄνερ, καὶ ζῶν παντοίαις μεθοδείαις ἐκέκασο,
 20 ἀντίφθογγον τὴν γλωτταν πλουτῶν τοῖς νοήμασι, καὶ νῦν δὲ
 ὡσαύτως τοῦ βίον ἀπαλλαττόμενος ἀμεταπίπτως ἔχεις οἷς καὶ B
 πρῶτῃ προσέεισο.“ καὶ ταῦτα μὲν ἐφέρετο τῆδε, ὁ δὲ γε
 Ἰωάννης κατὰ τὸ μέγα ἀρχεῖον γενόμενος οὐχ εὗρισκε ἠαδέ-
 αν τὴν εἰσοδον, οἷα τῶν φυλάκων μὴ πρὸς μόνην ὑπενδιδόν-
 25 τῶν τῆν τοῦ δακτυλίου ὑπόδειξιν, ἀλλὰ προσεπιζητούντων
 καὶ ἄλλο τι τεκμήριον τοῦ κατὰ κέλευσιν πατρικὴν ἐπέισε

um ipso adhuc superstite res novas molientem regnum affectare. ille vero gravioribus rebus occupatus, scilicet in vitae exitu, et peregrinationi iam iam instanti intentus, oculis ad angelos animorum ducens conversis, nihil ad ea respondit. illa vero acrius urgente et filii facta aegerrime ferente, cum exiguo coactoque risu, manibus in caelum sublatis, sive eo nuntio delectatus et deo gratias agens sive delictorum veniam a deo flagitans, vultu parum blando eam castigavit quod imperii contentionem in discessu animi a corpore moveret. mulier itaque haud dubie maritum iis quae audisset delectatum esse rata, ut iam omni frustrata spe delectatae prioribus consiliis, cum magno gemitu dixit „o marite, et vivens omnibus dolis instructus fuisti, aliud dicere aliud sentire solitus; et nunc a vita discedens a consuetudine ista non discedis.“ interea Iohannes ad magnum palatium progressus non facilem aditum habuit, custodibus non statim anulo ostenso acquiescentibus, sed aliud quoque evidentius argumen- tum requirentibus quo se patris iussu adesse comprobaret. porta

παραγένεσθαι. αἱ πύλαι τοίνυν τοῦ παλατίου χαλκείαις
 φάβδοις πλατεΐαις θάτερα τῶν ἄκρων μετεωρισθεῖσαι βρα-
 χύ τι κατὰ γῆς βάλλονται, κἀντεῦθεν αὐτός τε μετὰ ἡμ-
 στώνης εἰσεληλύθει καὶ συνεισῆει τὸ ὄπλοφόρον καὶ συγγε-
 νές· οὐ βραχεῖς δὲ καὶ τῶν ἐκ τοῦ ξίγκλυδος ὄχλου 5
 συνομαρτούντων ἔνδον εἰσῆρρησαν, οἳ καὶ διαρπάζειν τὸ προσ-
 C τυχὸν ἐπεβάλοντο. τῶν δὲ πυλῶν αὐθις ἐπικλεισθεισῶν οἱ
 τ' ἐκτὸς τοῦ ἐπεισεῖν ἐπαύσαντο, καὶ τὸ εἰσεφρονῆκος ἐξιέναι
 μὴ συγχωρούμενον ἐφ' ἡμέρας συχνῶς ἐκέισε τῷ βασιλεῖ συν-
 διέτριβεν. ἦγε μὲν οὖν τότε πέμπτην καὶ δεκάτην ὁ Αὐγου- 10
 στος μῆν· νυκτὸς δ' ἐπιούσης ὁ βασιλεὺς Ἀλέξιος τοῦ ζῆν
 ἀπενήνεκται, ἄρξας ἐνιαυτούς ἑπτὰ καὶ τριάκοντα, καὶ ἡμι-
 συ μηνὸς σὺν τοῖς τέσσαρσι. κατὰ δὲ τὴν ἕω εὐθὺς μετα-
 στέλλεται ἢ μήτηρ τὸν Ἰωάννην εἰς τὴν τοῦ πατρικοῦ σκῆ-
 νους ἐξιέναι πομπαίαν πρόοδον, αὐτίκα μάλα ἀρθροσμένου 15
 τε καὶ ἀγθροσμένου εἰς ἣν ἐκεῖνος ἐδείματο Χριστῷ τῷ φι-
 D λαιθροσῶν μονῆν. οὐκ εἶχε δ' αὐτῇ καὶ πειθόμενον, ἀλλ'
 ἦν πρὸς τὴν μετὰ κλησιν ἀνανεύων, οὐ θέσμια μητρὸς παρο-
 ρῶν ἢ τὴν πατρικὴν τιμὴν ἀπωθούμενος, ἀλλ' ὅτι τὸ νεοπα-
 γὲς ὑπεβλέπετο τῆς ἀρχῆς καὶ τοὺς ἀντιζήλους ἐδεδίει θερ- 20
 μὸν ἔτι ἐγκυμονοῦντας τῆς βασιλείας τὸν ἔρωτα. ὅθεν αὐ-
 τὸς μὲν ὡς οἱ πολὺποδες τῶν πετρῶν ἐξείχετο τῶν ἀρχείων,
 τὸ δὲ πλεῖστον τῆς μεθ' ἑαυτοῦ συγγενείας διαφῆκεν εἰς τὴν
 πρόοδον τοῦ πατρὸς.

3. Ἡμερῶν δὲ συχνῶν διαγενομένων τὴν εἰς τὰ ἀρχεῖα 25

8. εἰσεφρονῆκος Α. 23. πλήθος Δ.

vero palatii aperta, quae ita parata erat ut cum ex altera parte in
 summo latis aereis laminis paululum attollebatur, cardine emota
 humi caderet, facilem ingressum habuit, comitantibus satellitibus et
 cognatis. una irrupit etiam promiscua turba; qua obvia quaeque di-
 ripere aggressa, foribus clausis, et qui extra erant, introitu prohibi-
 titi sunt, et qui irruerant, compluribus diebus inclusi cum impe-
 ratore vixerunt. agebatur tum mensis Augusti dies quindecimus, cum
 imperator Alexius sub noctem vita functus est, anno imperii trigesimo
 septimo, mense IV cum dimidio. postridie mane statim mater Io-
 hannem ad paternas exequias vocat, quod corpus eius mox in mo-
 nasterium, quod ipse Christo propitio construxisset, efferendum es-
 set. sed eum dicto audientem non habuit, non quod matris aucto-
 ritatem aspernaretur aut patris honorem negligeret, sed quod regno
 nondum firmato adversarios imperii cupiditate adhuc flagrantem me-
 tuebat. proinde ut polypodes saxi, ita ipse palatio inhaerebat, ma-
 ma tamen parte cognatorum ad funus patris ornandum aبلغata.

3. Diebus compluribus elapsis aditum et exitum palatii cuius

παροδόν τε καὶ ἔξοδον ἀνῆκε τῆ βουλομένη παντί, τῶν τε κοινῶν πραγμάτων ἐφήπτετο καθάπερ ἤρειτο, ὡς ἦδη ἐν τῆ ἀσφαλεῖ καθεστώς. ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκ γένους καὶ οἰκειώσεως αὐτῆ προσεγγίζουσι κατὰ τὸ ἀνάλογον αὐτοῖς προσφερόμενος ἀρμοδίους ἐκάστῃ ἀπένεμε τιμὰς, τῆ γε μὴν Ἰσαακίῃ τῆ κασιγνήτῃ προστετηκῶς συμφυῆς καὶ ὁμόπρους ἐδείκνυτο, καὶ ὡς φιλοῦντι μὲν ὑπὲρ ἅπαντας, μάλιστα δ' ὡς τὰ πάντα ἢ τὰ πλείω εἰσενέγκαντι πρὸς τὴν ἐπίβασιν τῆς ἀρχῆς. P. 7
 10 τοῦτον γὰρ καθισταμένης ἔτι τῆς βασιλείας καθέδρας τε καὶ τραπεζῆς ἐξ ἴσου κοινῶν παρελάμβανε, καὶ μετεδίδου τῆς ἀναρρήσεως, ὅποια ἐπιπρεπῆς τῆ τοῦ σεβαστοκράτορος ἀξιώματι, ἢ πρὸς τοῦ πατρὸς Ἀλεξίου τετίμητο Ἰσαάκιος. καὶ φροντιστὰς δὲ τῶν δημοσίων πραγμάτων προνύλλετο ἐκ τοῦ V. 6
 15 τῆ τοῦ παρακοιμωμένου τετίμηκεν ἀξιώματι, καὶ τὸν Ταρωνίτην Γρηγόριον ὄντα πρωτοβεστιάριον. ἀλλ' ὁ μὲν ὅτι μὴ τῆ δακτύλῳ τὸ πᾶν διεπέτευε, σοβαρὰν προφαίνων ὄφρὺν καὶ φρονηματώδης ὡς οὐ τις ἄλλος δεικνύμενος, τὸν φροντιστὴν τῶν κοινῶν ἀπεφορτίσαστο τάχιον. ὁ δὲ Γρηγόριος τῆς
 20 προκειμένης ἐχόμενος, μηδὲ μακρὰ βιβία ἢ γούν ἐκτείνων πόδας ὑπερβαθμίους, μονιμωτέρας ἰσχῆος μετείληχε. παρεξέχθη δ' ἐς ὕστερον τουτωῖ καὶ τις Γρηγόριος ἕτερος, ἢ Καματηρὸς ἢ ἐπίκλησις. ὁ δ' ἀνὴρ οὗτος ἐλλόγιμος μὲν, τὸ δὲ γένος οὐκ εὐπρεπῆς οὐδ' ἐπίπυαν εὐπάρυφος, τῆ βασιλεῖ
 25 δὲ προσληφθεὶς Ἀλεξίῳ καὶ τοῖς ὑπογραμμιατενομένοις κατα-

5. τὰς τιμὰς A. 8. εἰσενεγκόντι A.

liberum fecit, et rem publicam suo arbitratu administrare coepit ut rebus iam in tuto collocatis, cognatis et familiaribus pro dignitate cuiusque honorem habuit, Isaacium fratrem tanto amore prosequens, ut a latere eius nunquam discedere eodemque spiritu uti videretur, tum quod ab eo summo opere diligebatur, tum quod eius unius, aut certe praecipuo studio, regnum occuparat. cuius initio statim pari sella eademque mensa, et ea proclamatione eum dignatus est qualis Sebastocratoris honorem decebat, quem a patre Alexio Isaacius acceperat. rei publicae curam cognatis mandabat, Iohanni Comneno, quem accubitore legit, et Gregorio Taronita protovestiario. verum alter, quod intolerabile supercilium attollebat, nisi digito verteret omnia, et insigni arrogantia praecius erat, cito a rei publicae gubernaculis est amotus: Gregorius vero negotiis gerendis intentus, et intra muneris sui limites modeste continens, potestate diuturniore usus est. huic postea collega datus est alter Gregorius, Camaterus cognomento, vir egregius ille quidem, sed obscuro atque ignobili

λεγείς τὰς ἐπαρχίας ἀμφοτεῦται, καὶ τοῦ τύσσειν φόρους ταύταις πλοῦτον τιθαιβώσων βαθὺν ἡράσθη κατὰ κῆδος βασιλεῖ συναφθῆναι. οὐκοῦν καὶ προσπλακεῖς μιᾷ τῶν ἐκείνου συγγενῶν λογοθέτης τῶν σεκρέτων προυβέβλητο. ἴσχυε δ' ἐπὲρ πάντας παρὰ τῷδε τῷ βασιλεῖ καὶ τὰς πρώτας ἐκαρ-5 ποῦτο τιμὰς ὁ Ἀξοῦχος Ἰωάννης. ἦν δ' οὗτος Πέρσης τὸ γένος, τῆς δὲ Βιθυνῶνι προκαθημένης πόλεως Νικαίας τῆς τῶν Περσῶν δυναστείας ἀπυλλαγείσης, ὅτε Βαῖμουῦδος τῆς ἐς Παλαιστίνην πορείας εἶχετο, συνέχεται καὶ αὐτὸς καὶ τῷ βασιλεῖ Ἀλεξίῳ δῶρον παρέχεται. ἤλιξ δ' ὢν Ἰωάννη 10 τῷ βασιλεῖ συμπύιστωρ αὐτῷ προσεῖληπτο, καὶ τῶν οἰκιδίων καὶ προκοίτων ὁ προσφιλέστατος κινείται. ἐπεὶ δ' ἐπέβη τῆς βυσιλείας, πᾶσαν ὑπερανέβη πρεσβυτέραν παραδυναστευσιν, μέγας τιμηθεὶς δομέστικος, ὡς καὶ πολλοὺς τῶν ἐρτίμων κατὰ γένος βασιλείων ἀποβαίνειν τοῦ ἵππου καὶ τού- 15 τῷ ἀπονέμειν προσκύνησιν κατὰ συγκυρίαν ὑπαντιάζοντας. ἦσαν δὲ τῷ ἀνδρὶ τούτῳ οὐ μόνον χεῖρες δεδιδαγμέναι πρὸς πόλεμον, ἀλλὰ καὶ πρὸς εὐποιίαν τῶν δεομένων δῆξαί τινες καὶ εὐκίνητοι. ἀτὰρ τὸ εὐγενὲς τῆς γνώμης καὶ ἐλευθέριον τὸ μὴ ἔχον οὕτω τοῦ γένους τὰ πολλὰ συνεσκίαζε, καὶ πο- 20 θεινὸν παρὰ πᾶσι τὸν Ἀξοῦχον ὑπεριγάετο.

Ἄλλ' οὕτω ἐνιαυτὸς ἀκριβῶς τῷ βασιλεῖ διεγένετο, καὶ κατέτυεται τούτῳ παρὰ τῶν ἐκ γένους ἐπιβουλῇ, καθ' ὃν οὐκ

1. τὰς — συγγενῶν] καὶ κατὰ κῆδος αὐτῷ συναφθεῖς ὡς μιᾷ τῶν ἐκείνου συγγενῶν προσπλακεῖς P. 7. τῆς Νικαίας ὑπὸ τῶν ἐσπερίων ἀλούσης ταγματῶν, ἡνίκα τῆς ἐς Παλαιστίνην πορείας εἶχοντο PW.

genere ortus. is ab Alexio in scribarum numerum allectus provincias peragrabat, et ex ordinatione tributorum magnas opes adeptus imperatoris affinitatem expetivit, ductaque cognata quadam eius Logotheta secretorum designatus est. caeterum Iohannes Axuchus, natione Persa, omnes apud hunc imperatorem auctoritate anteibat; qui principe urbe Bithyniae Nicaea Persico dominatu liberata, cum Baimundus in Palaestinam contenderet, capitur et ipse, et Alexio dono datus, cum Iohanni aequalis esset, in collusorem eius ascitus fuit et inter domesticos et cubicularios carissimus habitus. eo vero rerum potito omne dignitatis fastigium supergressus, magnique domestici honore ornatus, eo processit ut multi honoratissimi viri ex regia stirpe, casu obviam facti, equis descenderent equique honorem haberent. erant autem ei viro manus non ad bellum duntaxat eruditae, sed et ad beneficentiam expeditae et promptae. unde factum ut generis obscuritatem generosa indoles et liberalitas fere obtegerent, atque Axuchum carum redderent omnibus.

Ceterum anno nondum exacto ex invidia et indignatione cogna-

ἔχει τις τρόπον εἰπεῖν, κατ' αὐτοῦ βαρυνηγιῶντων καὶ ὄμμα οἱ ἐπιρριπτοῦντων βάσκανον. ἀμέλει τοι καὶ σύστρεμμα τεκτῆναντες πονηρὸν καὶ πίστει δόντες ἀλλήλοις τῷ Βρυεννίῳ πάντες προστίθενται, καὶ παραχωροῦσι τούτῳ τῆς βασιλείας ὡς λογικῶν μετόχῳ παιδεύσεων καὶ εἶδος τυραννικὸν προφαινόντι καὶ κατὰ κῆδος προφερεσιτέρῳ βασιλικόν· ὡς γὰρ φθάσαντες εἶπομεν, τῇ τοῦ βασιλέως ἀδελφῇ τῇ Καισαρίσῃ Ἄνῃ συνέζευκτο, ἣτις δὴ τῆς τῶν ἐπιστημῶν πασῶν ἐπόχου φιλοσοφίας ἐδείκνυτο μέλημα καὶ πρὸς πᾶσαν
 10 ἐρρῦθμιστο μάθησιν. τάχα δ' ἂν καὶ νυκτὸς ἐπέθεντο μεθ' ἑ. 8
 ὄπλων τῶν φορουργῶν ἀυλιζομένη τῷ βασιλεὶ κατὰ τὸ μικρὸν ἄποθεν τῶν χερσαίων πυλῶν ἱππῆλατον Φιλοπάτιον, δώροισι προδιαφθείραντες ἄδροις τὸν ἐπὶ τῶν εἰσόδων τῆς πόλεως, εἰ μὴ τὸ εἰωθὸς ὑπόνωθρον καὶ χαλαρὸν πρὸς βα-
 15 σιλείας ἐπίθεσιν τῆς ἐγχειρήσεως ἔπαυσε τὸν Βρυέννιον, αὐτόν τε μένειν κατὰ χώραν παραβιάσαν τῶν ξυνθηκῶν λαθόμενον, καὶ κατασβέσαν τὸ θερμὸν τῶν συνελθόντων φρόνημα, ὅτε καὶ λέγεται τὴν Καισαρίσσαν Ἄνναν πρὸς τὸ χαῦνον τοῦ ταύτης ἀνδρὸς δυσχεναίρουσαν ὡς πάσχουσαν δεινὰ
 20 διαπρίεσθαι καὶ τὴν φύσιν τὰ πολλὰ ἐπιμέμφεσθαι, ὑπ' αἰτίαν τιθεῖσαν οὐχὶ μικρὰν ὡς αὐτῇ μὲν ἐνδιασχούσαν τὸ β
 ἄρθρον καὶ ἐγκοιλίνασαν, τῷ δὲ Βρυεννίῳ τὸ μόριον ὑποτείνασαν καὶ σφαιρώσασαν. φωραθέντων δ' ἡμέρας τῶν ὁμοτῶν οὐδένας μὲν αὐτῶν ἐς τὸ σῶμα διελωβήθησαν ἢ να-
 25 θυπεβλήθησαν μύστιξι, τῶν δὲ οὐσιῶν ἐστέρηται ἰπαυζία-

21. διασχοῦσαν Α. 22. ὑποτείνασαν Α.

torum imperatori insidiae comparatae sunt, quarum ratio ignoratur. illud constat, eos improba conspiratione inita et fide invicem data ad Bryennium omnes defecisse, eique regnum detulisse ut et liberalibus disciplinis erudito et regia forma conspicuo et ob imperatoris affinitatem praefereundo. nam, ut supra diximus, Annam Caesarissam, sororem imperatoris, in matrimonio habebat, omnium disciplinarum parenti philosophiae deditam et omnibus artibus eruditam. ac imperatorem in equestri circū Philopatio, qui parum a terrestri porta distat, armis noctu oppressissent, iam ante largitionibus portae custode corrupto: nisi Bryennii innata socordia, et remissior animus, quam regni affectatio postulet, irritum eum conatum fecisset, tum ipso quiescente, oblitioque foederis, tum coniuratorum ardore extincto. quo tempore Anna Caesarissa mariti ignaviam pertaesa, iraque percita, inique secum agi dixisse, et naturam multum accusasse fertur, idque verbis obscoenioribus: quod se mulierem, Bryennium virum fecisset. mane coniuratis deprehensis, nemo eorum mutilatus aut flagris caesus est, sed omnes mulctati bonis: quae tamen ali-

παντες· μετὰ δὲ τινα καιρὸν καὶ αὐταὶ τοῖς πλείοσιν αὐτῶν ἀπεδύθησαν, ἕξ αὐτῆς τῆς πρωτεργάτιδος τῆς ἐπιβουλῆς Ἄννης τῆς Καισαρίσσης τοῦ βυσιλέως ἀρξαμένου φιλανθρωπεύεσθαι. ἀργὴν δ' ἔσχε τοιάνθε τὸ οὕτως γεγονός. τὴν ἐν V. 7 χρυσῆ καὶ ἀργύρῃ καὶ πλούτῳ παντοδαπῆ καὶ ποικίλοις ἐσθῆ-5 μασιν οὐσίαν τῆς Καισαρίσσης καθ' ἓνα δόμον συνειλεγμένην ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης ἐπιστὰς ἐθεᾶτο, ναὶ μὴν καὶ εἰπὼν C ὡς „ἡ τάξις ἐπ' ἐμοὶ πως ἀντέστραπται· τὸ μὲν γὰρ συγγενὲς πολέμιον εὔρηται, τὸ δ' ἀλλότριον φίλιον· καὶ διὰ τοῦτο χρεῶν καὶ τὰ τῶν πλούτου πρὸς τοὺς φιλοῦντας μεταρρῆναι” πάντα εἰληφέναι τὸν μέγαν προσετετάχει δομέστικον. ὁ δὲ εὐχαριστήσας ἐπὶ τούτοις τῷ βασιλεὶ φιλοδοξίαν μεγίστην μεταδιώκοντι, ἤτησεν ἐνδοθῆναι οἱ τὰ εἰκότα διαλεχθῆναι. ὡς οὖν ἔλαβε τὸ ἐνδόσιμον, „εἰ καὶ βιαιῶν” ἔφη „πραγμάτων καὶ πολλῆς ἀδικίας γεμόντων ἤρξεν ὃ βα- 1 σιλεῦ ἢ σὴ ἀδελφῆ καὶ ἔργοις αὐτοῖς τὸ συγγενὲς ἀπωμόσατο, ἀλλ' οὐκί καὶ τὴν ἐκ τῆς φύσεως κλῆσιν καθάπερ καὶ τὴν σχέσιν ἀπεβύλετο. ἀγαθοῦ τοίνυν βυσιλέως εἰσέτι κασι- D γνητος μένουσα ἐκ μετανοίας τὸ φίλτρον αὐθις ἀνακαλέσεται, ὃ νῦν ἐκ παρανοίας ἀπώλεσε, τῇ φύσει χρησαμένη συλλή- 2 πορι. φέσαι οὖν ὃ δέσποτα τῆς τῆ σῆ κράτει προσκεκρουχίας ὁμογενοῦς, καὶ κόλασον τῷ φιλανθρώπῳ λαμπρῶς ἤδη τῆς σῆς ἀρετῆς ἠτιᾶσθαι ὁμολογοῦσαν· δὸς δὲ αὐτῇ καὶ τὰ κατ' ὄψιν προκείμενα, οὐχ ὡς ὄφλημα δίκαιον ἀλλ' ὡς δόμα

15. εἶπε Α.

quanto post plerique receperunt, imperatore humanitatem ab ipsa coniurationis principe Anna Caesarissa auspicato. cuius rei haec fuit occasio. imperator cum omnis generis opes, auri, argenti, et variorum vestium in una domo congestas spectaret, naturae ordinem inversum esse questus, quod cognatos hostes, alienos amicos habuisset: etiam opes ad amicos transire oportere dixit, et omnia magnum domesticum accipere iussit. is vero summae imperatoris munificentiae gratias actis, et dicendi quae vellet potestate petita atque accepta: „etsi tua soror (inquit) imperator, violentum et iniquissimum facinus ausa, re ipsa cognationem abiuravit: tamen non ut affectum ita, etiam appellationem naturalem amisit cum igitur adhuc boni imperatoris soror maneat, caritatem, quam nunc dementia perdidit, naturae adiuta suffragio, poenitentia recuperabit. parce igitur sorori, Domine, quae tuam iniustitiam violavit: eamque humanitate castigato, quae illustri bonitate sua se victam fatetur. dato ei etiam quae in medio posita sunt: non ut iustum delictum, sed ut donum voluntarium, quae quidem, ut patrimonium suum, et in familiam reditura, iustius quam ego possidebit.” hac oratione imperator, ac

ἐκούσιον, ἐπεὶ καὶ δικαιότερον ταῦτα ἐμοῦ κτήσασαιτο, κλῆρον ὄντα πατρῶν κἀπὶ τὸ γένος αὐθις διαβησόμενα." τούτοις ὁ βασιλεὺς πεισθεὶς, ἢ ἀληθέστερον εἰπεῖν αἰδεσθεὶς, σὺν προθυμίᾳ περατοῖ τὴν παραίφασιν, φάμενος ὡς „εἶην ἀνάξιος τοῦ ἄρχειν, εἰ σὺ περὶ τὸ γένος τοῦμόν κριθείης φιλανθρωπότερος καὶ κέρδους περιττοῦ καὶ προχείρου ἀνώτερος." ἀμέλει τοι καὶ δίδωσι πάντα τῇ Καισαρίσῃ καὶ σπένδεται. Εἰρήνη δὲ ἢ μήτηρ καὶ βασιλὶς κατ' οὐδένα τρόπον ἐλλήγεται τῆς ἐπιβουλῆς μετέχουσα κατὰ τοῦ υἱοῦ· μᾶλλον μὲν οὖν ἐσέπειτα καὶ σοφόν τι λόγιον γνωματεῦσαι λέγεται, μαθοῦσα P. 9 τὰ μελετώμενα, ὡς δεῖ βασιλέα μὲν οὐχ ὑπόπτα ζῆτεῖν, παρόντα δὲ μὴ μετακινεῖν, καὶ ὡς „οἷας μοι τὰς ὀδύνας οἱ σφαγεῖς ἐχάλλεον τοῦ υἱοῦ, θριμντέρας δηποῦσθαι ὧν ἐν τῷ τίκτειν ὠδίνων πεπείραμαι, ὅτι καὶ πρὸς φῶς αἱ μὲν κα- 15 τήπειγον τὸ κνοφορούμενον, αἱ δ' ἐξ ἄδου κευθμώνων διὰ μέσων μου τῶν σπλάγχων χωροῦσαι λυπεῖν ἀθάνατα ἡμελλον."

4. Ὁ δὲ βασιλεὺς τοὺς Πέρσας ὄρων παρ' οὐδὲν θεμέ-
 20 τῶν πόλεων καταθέοντας ὁπόσαι περὶ Φρυγίαν καὶ ποταμὸν τὸν Μαίανδρον ἴδονται, ἕαρος ἐπιστάντος ἔξεισι κατ' αὐ-
 τῶν, καὶ συμβαλὼν μάχαις πολλάκις ἐκράτησε, τὴν τε Λαο- B
 δίκειαν χειρωσάμενος τείχεσι περιέβαλε, καὶ τὸν Ἀλπιχαρὰν
 μετανάστην ἔθετο, ὃς τὴν ταύτης φρουρὰν ἐπεπίστευτο. καὶ
 25 τὰ λοιπὰ πρὸς τὸ δέον καταστησάμενος νόστου ἐμνήσατο, καὶ

2. αὐτῆ Α.

9. κατὰ om. Α.

12. ὠδύνας Α.

potius verecundia, impulsus, alacriter Axuchi monitis obtemperat: se regno indignum fore professus, si ille cum tanti tamque parati emolumentum contemptu erga familiam suam humanior iudicaretur. ac reconciliata gratia, Caesarissae omnia restituit. Irene vero mater imperatoris, nullo modo conscientiae insidiarum convicta, sed potius memorabilem sententiam elocuta esse fertur, nec imperatorem qui absit quaerendum, nec qui adsit pellendum esse. atque illud etiam dixisse: „heu, quantos cruciatus filii percussores mihi sunt moliti, acerbiores utique iis doloribus quos in pariendo toleravi. nam ii fetum ad lucem urgebant: isti vero ex infernorum barathro per media viscera mea penetrantes immortalem mihi luctum attulissent."

4. Post haec imperator cum Persas, foedus cum patre suo initum nihili facientes, urbes Phrygiae, ad Maeandrum fluvium sitas magnis copiis incursare cerneret, primo vere egreditur; multisque praefectis victor Laodiceam capit et moenibus ingit, eiectis Alpicharum, qui urbi cum praesidio praerat; ceterisque rebus ordinatis do-

μικρόν τι τῆ Βυζαντίῳ ἐνδιατρίψας σκηνίτης γίνεται πάλιν, τῶν ἀρχείων ἀπαναστάς. ἦν γὰρ τὰς τῶν βαρβάρων ἐπιδρομὰς φυλαττόμενος, καὶ ὡς ἔχον λυμαινεσθαι τὸ ἀνέτοιμον ὑφορώμενος. ὄθεν χρονίζειν ἤρειτο μᾶλλον τῆ Θυραυλίᾳ, δύο τὰ κάλλιστα κατορθοῦν ἐντεῦθεν οἰόμενος, τὴν τε φυλακὴν τῶν οἰκείων χωρῶν, ἦν ὡς τὰ πολλὰ βραβεύει τὸ ὑπαίθρον, καὶ τὴν ἐς τὰ πολέμια ἔργα τριβὴν τε καὶ ἄσκησιν τῶν ταγματῶν ἀφισταμένων τοῦ οἰκουρεῖν, καὶ ὡς βαρῆ σίδηρος, τοῖς ἐκ τῆς καυστηρᾶς δρόσου ἰδρωσὶ παγιουμένων. χειρωσόμενος τοίνυν ἀπῆει τὴν κατὰ Παμφυλίαν Σωζόπολιν, ὡς δὲ δυσάλωτος ἐδόκει τις εἶναι διὰ τε τὸ ἐγκαθήμενον ἔνδον ὀπλιτικὸν καὶ τὸ δυσέμβολον τῆς θέσεως καὶ περὶ κρημνον, τοιόνδε τι μηχανήμα κατὰ θεῖον σκοπον μέτεισι. δύναμιν ἱππικὴν Πακτιαρίῳ τινὶ παραδοῦς ἐπέλλεται οἱ συνεχῶς τῆ Σωζόπολει ἐνιππάζεσθαι καπὶ τοῖς τεύχεσιν ἀφιέναι βέλεμνα, εἰ δ' ἐπεξέλθοιεν οἱ πολέμιοι, φεύγειν ἀμεταστρεπτὴ μὴδ' ἐφεστάναι πρὸς πόλεμον, παριέναι δ' οὕτω καὶ τὰς μικρὸν ἀποθεν τῆς πόλεως συνεπτυγμένας καὶ λοχμῶδεις ἀτραπούς. ὁ μὲν οὖν κατὰ τὴν βασιλικὴν παραίφασιν ἔπραττεν· ὡς δὲ ἡ ἐπιδίωξις ἐπὶ πολὺ καὶ πολλαίκις πρὸς τῶν Περσῶν ἐγένετο ἐκχεομένων τῆς Σωζόπολεως, κατασοφίζεται τὸ ἀντίπαλον ὁ Πακτιάριος, ὑποκαθίσας λόχον ἐν τοῖς στενοῖς. ἐν μιᾷ δ' ὄν τῶν καταδρομῶν οἱ μὲν Τοῦρκοι μὴ προσκεψάμενοι τὸ

4. post Θυραυλίᾳ A τοῖς ἐξωθεν. 13. σκοπὸν om. A. 23. οὖν A.

munus rediit. nec diu Byzantii commoratus, denuo relicta regia in tabernacula se confert ad barbarorum incursiones praecavendas. nam quia facile detrimenta capi ab imparatis videbat, expeditionibus immorari maluit, unde duos fructus pulcherrimos caperet, alterum suarum provinciarum incolumitatem, quae militibus in aciem eductis potissimum defenditur, alterum exercitationem legionum et moram in re bellica, qua, relicta umbra, praeliis ut tinctura ferrum roborentur. abiit igitur ad Sozopolim, Pamphyliae urbem, subigendam; quae cum et ob militum praesidium et ob loci naturam, praeruptis et inaccessis saxis muniti, expugnatu difficilis putaretur, divinitus huiusmodi consilium capit. Pactiario cuidam copiis equestribus traditis, mandat ut subinde ad Sozopolis moenia adequetur et sagittas in ea coniciat. quodsi hostes egrediantur, terga det nec eis pugnae copiam faciat, sed silvas semitas et impeditas, quae parum ab urbe distent, praetereat. ille imperatoris monitis obtemperans, cum Persae urbe effusi multum et saepe persequerentur, hostem decipit insidiis in angustiis collocatis. cum igitur Turci in una excursione, insidiis non praevisis, instantius et longius, etiam insidias temere

ἐνέδρευμα συντονώτερον ὁμοῦ καὶ πορρώτερον ὀπίσω τῶν Ῥωμαίων ἐδίωκον, ὡς καὶ τὰς δυσχωρίας ἀπερισκέπτως παραδραμεῖν· οἱ δ' ἔλλογῶντες Ῥωμαῖοι ἐπεὶ εἶδον ἀπεριμερίμως τοὺς Πέρσας ὀπίσω τῶν ἐκ τῆς συμμορίας σφῶν ἐπιόν-
 5 τας ἀνέτω παντὶ ῥυτῆρι καὶ πρὸς οὐδὲν ἕτερον ἀφορῶντας ἢ τὸ καταλήψασθαι τοὺς ἐκδιδράσκοντας, αὐτίκα δὴ μάλα αὐτοὶ ἀναστάντες εὐθὺ τῆς Σωζόπολεως ἔενται. μετὰ βραχὺ δὲ καὶ τῶν φευγόντων ἐπιστραφέντων ἐν μέσῳ συλληφθέντες οἱ Τοῦρκοι, καὶ μήτε τῇ πόλει προσεπεγγίσειν δυνάμενοι διὰ P. 10
 10 τοὺς ἐκ τῶν λόχων προδραμόντας Ῥωμαίους πρὸς τὴν τῶν εἰσόδων κατάληψιν, μήτε διαδρῶναι τοὺς ὀπισθεν ἐπιφανέντας ἰσχύοντες, οἱ μὲν σαγηνεύονται, οἱ δὲ καὶ ἕξιφους γίνονται πύρρηγον, οὐ πολλοὶ δὲ καὶ τῇ τῶν ἵππων ἀρετῇ διασώζονται. καὶ οὕτως ἤλω πρὸς Ῥωμαίων Σωζόπολις ἐνὶ βου-
 15 λέυματι τοῦ βαισιλέως σοφῶ. ἐκ δὲ τοῦδε τὸ φρούριον πηρεσθήσατο ὃ Ἰερακοκορυφίτις ὠνόμασται, καὶ πλείστα εἴτρα πολίχνια καὶ ἐρύματα ὑπηγάγετο, πύλαι μὲν Ῥωμαίοις ὑπόφορα, τοῖς δὲ Πέρσαις τότε σπενδύμενα.

Περὶ δὲ τὸ πέμπτον ἔτος τῆς αὐτοῦ βασιλείας Σκυθῶν
 20 διαβάτων τὸν Ἰστρον καὶ τὰ Θρακίκα μέρη ληϊζομένων καὶ τὰ ἐν ποσὶν ἀφανιζόντων τοῦ τῶν ἀκριδῶν ἀκριβέστερον ἐθ- B
 νος, ἔξεισι καὶ αὐτῶν τὰς Ῥωμαϊκὰς ἀθροίσας δυνάμεις καὶ ὡς ἐνῆν ὀπλισάμενος γενναιώτερον, οὐ διὰ τὸ πλῆθος μόνον τῶν πολεμίων μηδ' ὑποπίπτον σχεδὸν ἀριθμῶ, ἀλλὰ καὶ διὰ

1. τὸ τοῦ πακτιαρίου στρατήγημα A. 2. παρίεναι A. 4.
 κατὰ νότου A. σφῶν] αὐτῶν A. 10. Ἰερακοκορυφίτις ὠνόμασται A, vulgo Ἰερακοκορυφή τις ὠνομα.

praetervecti, persequerentur, Romani qui in insidiis erant, cum Persas securos toto impetu instare suis viderent, nec spectare quidquam aliud nisi ut hostem comprehenderent, subito consurgunt ac Sozopolim petunt paulo post iis etiam qui fugiebant conversis, Turci in medio circumventi, cum nec ad urbem ob Romanos ex insidiis, ad occupandos aditus progressos accedere, neque a tergo instantes effugere possent, partim capiuntur, partim occiduntur, pauci equorum celeritate evadunt. sic uno imperatoris prudenti consilio capitur Sozopolis. deinde castellum, quod Cacumen accipitris vocatur, in dedicationem accepit; et plurima alia oppida et munitiones, olim Romanis tributaria, tum vero Persis coniuncta, subegit.

Quinto imperii eius anno, cum Scythae Istrum transgressi Thraciam populerentur et obvia quaeque locustarum instar vastarent, Romanas copias undique convocatas et quam accuratissime armatas contra eos educit, non ob multitudinem duntaxat pene innumerabilem,

τὸ χρῆσθαι μεγαλαυχία καὶ σὺν κόμπῃ τραχύτερον ἐπιέναι τὸ βύρβαρον, εἰς μνημὴν ἄγων, ὡς ἔοικε, τὰ πονηθέντα οἱ πρότερον, ἤνικα τὰ Ῥωμαίων σκῆπτρα διείπεν ὁ Κομνηνὸς Ἀλέξιος, ὅτε εἶχετο Θρᾷκη καὶ τὰ πλεῖστα τῆς Μακεδονίας ἠρῆμωτο. τὰ μὲν οὖν πρῶτα στρατηγικῇ μεθόδῳ χρώμενος 5 ὁ βασιλεὺς δι' ἀποστολῆς ὁμογλώττων τοῦ τῶν Σκυθῶν ἀποπειρῶται στρατεύματος, εἰ πως ἐς ὁμολογίας ξυμβαίεν καὶ τοῦ διὰ μάχης χωρεῖν ἀποσταίεν πάντες ἢ γοῦν ἔνιοι, εἰς πλείους διηρημένοι φυλάς καὶ διακριδὸν στρατήγια βάλλοντες. ἐφελκυσάμενος οὖν τόνδε τὸν τρόπον τινὰς τῶν παρ' αὐτοῖς 10 τὰ πρῶτα φερόντων, πᾶσαν φιλοφροσύνην ἐπ' αὐτοῖς ἐπιδείκνυται, οὐ μόνον περιττὰς ἐστιώσεις αὐτοῖς παραθέμενος, ἀλλὰ καὶ σηρικὸς καταγοητεύσας ἱματισμοὺς καὶ κυπέλλους καὶ λέβηθιν ἀργυρέους ὑπαγωγόμενος. καὶ τοῖς δελᾶσι τούτοις τὰ τῶν Σκυθῶν ὑποχαυνώσας φρονήματα, ἔγνω μὴ καιρὸν 15 εἶναι μελλήσεως, ἀλλ' ἐπάγειν αὐτοῖς τὰς δυνάμεις κακ τοῦ αὐτίκα συντάξασθαι, ἕως ἔτι τὰς γνώμας ἔχοντές εἰσιν ἀμφοβόλους καὶ ῥέπουσι πρὸς ἀμφοτέρα, καὶ Ῥωμαίους μὲν διανοούμενοι σπεισασθαι διὰ τὰ σφισιν ἐπαγγελόμενα, θαρροῦντες δὲ καὶ τὸν πόλεμον ὡς τοῦ νικᾶν ἐθάδες. πάλαι γε 20 νόμιοι ἄρας τοίνυν ἐκ τῶν τῆς Βερόης μερῶν (ἐκεῖσε γὰρ ἐστρατοπεδεύετο) κνεφαῖος τοῖς Σκύθαις συρρηγγνται. γίνεται τοίνυν φρικαλέα τις συμβολή, καὶ καταπληκτικώτερα τῶν πάποτε μάχῃ συνίσταται· οἱ τε γὰρ Σκύθαι γενναίως ἐδέξαντο τὸ ἡμέτερον στράτευμα τῇ τῶν Ἰππων ἐπελάσει καὶ τῇ 25

1. χρῆσθαι A. 8. πρὸς πλ. A.

sed etiam ob insolentiam et confidentiam barbarorum. repetebat enim memoria labores suos, quos Alexio Comneno imperante cooperat, cum Thracia occupata et Macedonia maxima ex parte desolata esset. ac principio missis ad Scythas legatis, eorum linguae peritis, periculum facit an ut ad pactiones descendant persuadere possit et a belli consiliis omnes avocare aut saltem plerosque. nam in plures tribus erant distributi, nec uni duci parebant. hoc igitur pacto quosdam ex principibus eorum omni genere comitatis sibi conciliat, non modo luxuriosis conviviiis instruendis, sed et sericis vestibus et poculis et lebetibus argenteis donandis. quibus illecebris cum fucum fecisset Scythis eosque vana spe inflasset, non cunctandum esse ratus copias in aciem eduxit, dum adhuc ambiguis essent animis et suspensis, ac pacem ob pollicitationes illas cum Romanis facere cogitarent, nec tamen a pugna, ut olim vincere assueti, abhorrerent. educto igitur Beroe exercitu (nam ibi castra habebat) crepusculo Scythas aggreditur. fit horribilis conflictus, et atrocissima pugna committitur. nam et Scythae nostrum

τῶν τοξευμάτων ἐπαφέσει καὶ ταῖς βουαῖς ἐν ταῖς ἐμβολαῖς
 δυσαντίβλεπτοι δεικνύμενοι, καὶ Ῥωμαῖοι καθάπαξ ἐν τῇ
 ἀγῶνι γενόμενοι ὡς ἠττήσοντες ἢ θανούμενοι προύθεντο μά-
 χεσθαι. καὶ αὐτὸς δὲ βασιλεὺς τοὺς ἐταίρους ἔχων μεθ'
 5 ἑαυτοῦ, καὶ ὅσον περὶ τὴν τοῦ σώματος φυλακὴν ἀποτέτακτο,
 αἰεὶ πως βπεβοῖται τοῖς κίμνουσι μέρεσιν. αὐτὸ μέντοι τὸ Σκυ-
 θικὸν κατὰ τὸνδε τὸν πόλεμον τοιοῦτόν τι ἑκακοτέχνησεν ἐκ
 προσκέψεως, ποριζούσης αὐτῷ τῆς ἀνάγκης τὰ δέοντα. συν-Ρ. 11
 ἀγαγὼν δὴ πῦσαν ἄμαξιν εἰς σχῆμα περιφερὲς αὐτὰς δια- V. 9
 10 τίθησι, καὶ τούτων ἄνωθεν στήσαντες μοῖραν οὐκ ὀλίγην ἐκ
 τοῦ σφῶν στρατεύματος ὅσα καὶ χαρικώματι ἀπεκρῶντο τῷ
 μηχανήματι, καὶ πολλὰς δι' αὐτῶν ἐγκαρσίους παρούσους ὀυ-
 μοτομήσαντες, βιαζόμενοι μὲν ὑπὸ Ῥωμαίων καὶ τὰ νῶτα
 πρὸς τὴν ἄξιν τῶν προσώπων μετατιθέντες ὡσπερ τεῖχος
 15 ἐχυρὸν τὰς ἄμαξας εἰσέτρεχον καὶ διετίθουν οὕτω τὴν φηγὴν
 πρὸς τὸ εὖ, εἰτ' ἀθις ἐκεῖθεν μετ' ἀνοχὴν ὥσει διὰ πυλῶν
 ἀνακλινομένων ἐκίπτοντες ἔργα χειρὸς ἀνδρείας ἐδείκνυον.
 καὶ ἦν τὸ γινόμενον τοῦτο τειχομαχίᾳ τις ἀκριβὴς ἐν μέσῃ
 πεδιάδι σχεδιασθεῖσα παρὰ Σκυθῶν, ὡς συμβαίνειν ἐκ τοῦ- B
 20 δε τὰ Ῥωμαίων ἐπ' ἀτελέστοις μογεῖν. ἦν οἷν τηνικαῦτα
 τὸν Ἰωάννην ὀρᾶν σοφὸν τι χρῆμα τοῖς ἐπ' αὐτὸν καθιστά-
 μενον· οὐ γὰρ ἀγαθὸς μόνον καὶ ποικίλος τὸ ἦθος ἐδείκνυ-
 το σύμβουλος, ἀλλὰ καὶ πρῶτος παρεῖχε πέρι τι ὑπόσα στρα-
 τηγοῦς καὶ τάγμασιν ὑπετίθειτο. τὸ δὲ δὴ καιρὸν καὶ πολλὴν

13. μὲν om. A. 20. τὰ τῶν A.

exercitum incursione equorum et emissione sagittarum et clamore in congressu immani sublato fortiter exceperunt. Romani vero semel tentata Martis alea ita pugnare instituerunt ut aut hostes profligaturi aut morituri. sed et imperator amicorum et satellitum praesidio septus laboranti subinde parti opem ferebat. verum Scythiae in hoc conflictu, ipsa necessitate artium magistra edocti, rem huiusmodi sunt commenti. omnes currus in orbem coniunxerunt, iisque non exigua suarum copiarum parte imposita pro vallo sunt usi; ac multos obliquos aditus, platearum instar, in iis reliquerunt. cum igitur a Romanis urgebantur, tergis obversis intra currus tanquam munitam arcem nullo fugae incommodo se recipiebant. inde recuperatis viribus, tanquam portis erumpentes fortia facinora edebant. neque ea res aliud erat quam moenium oppugnatio, quae in media planitie Scythae ex tempore struxerant. unde fiebat ut Romani labore irrita fatigaretur. tum vero Iohannes prudentiae suae specimen edebat: neque enim consilio duntaxat et ingenii solertia valebat: sed primus etiam ea quae ducibus et legionibus mandabat exequabatur. illud autem insigne etiam pietatem eius testatur. nam cum Romanis

ἐκείνη μνηστρυῶν τὴν εὐσέβειαν, ὅποτε τῶν Ῥωμαίων αἱ
 φύλιγγες ἔκαμνον ἐπιβριθύντων τῶν πολεμίων καὶ συμπι-
 πτόντων παραβολώτερον, τὴν τῆς Θεομήτορος εἰκόνα παρε-
 σιῶσαν ἔχων, μετ' οἰμωγῆς ἐμβλέπων, ἐλεεινοῖς τοῖς σχήμα-
 σι θερμότερα τῶν ἐναγωνίων ἰδρώτων κατέλειβε δάκρυα. καὶ 5
 ἦν οὐκ οὐκ εἰς κενὸν διαπραττόμενος οὕτως, ἀλλ' ἐκ τοῦ μά-
 Cλα αὐτίκα τὴν ἐξ ὕψους θωρακιζόμενος δύναμιν τὰς Σκυθι-
 κάς ἐτροπούτο παρεμβολάς, ὡς Μωϋσῆς πρότερον τῇ τῶν
 χειρῶν ἐκτάσει τὰς Ἀμαληκίτιδας ἴλας ἐνέκλινεν. ἀναλαβὼν
 δὲ καὶ τοὺς ὑπασπιστάς, οἱ περιμήκεσιν ἀσπίσι καὶ πέλυσιν 10
 ἐτροσοτόμοις φράγγονται, ὡσεὶ τεῖχος ἄρρηκτον τοῖς Σκυθαῖς
 ἀντιπροβάλλεται. ἀμέλει καὶ ὑπ' αὐτῶν διαλυθέντος τοῦ ἐκ
 τῶν ἀμαζῶν ἐρύματος, καὶ εἰς χεῖρας οὕτω τοῦ πολέμου συν-
 ερχομένον, γίνεται τῶν ἐναντίων τροπὴ καὶ φυγὴ ἀκλεῆς
 καὶ Ῥωμαίων εὐθαρσῆς ἐπιδιώξεις. κατὰ χιλοστύας τοίνυν 15
 πίπτει τὸ ἀμαζόβιον, καὶ διαρπάσσονται χάρακες· τὸ δὲ
 D συλληφθὲν δορυάλωτον καὶ ἀριθμοῦ κρεῖττον ὁράται, ὥσπερ
 καὶ τὸ προσρυὲν αὐτόμολον τῇ πόδι τῶν ζωγρηθέντων ὁμο-
 γενῶν, ὡς ἐκ τούτου καὶ κόμας συνοικισθῆναι καθ' ἐσπέριον
 τινα λῆξιν Ῥωμαϊκῆν, ὧν καὶ εἰσέτι μικρὰ τινα ἐμπυρεύμα- 20
 τα σώζονται, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ εἰς σπείρας καταλεγεῖναι
 συμμαχικάς, ἀποδοθῆναι δὲ καὶ μοίρας πλείονας συνειλημ-
 μένας ὑπὸ τῆς στρατιᾶς.

5. Τοιαύτην νίκην περιφανῆ κατὰ Σκυθῶν ὁ Ἰωάννης

12. ἀντιπροβάλλεται A. 20. μικρὰ οὐχὶ πάντῃ ἐμπυρεύματα A.
 21. δὲ εἰς ἴλας A. 22. συνειλεγμένας A.

phalanges urgentibus hostibus et audacius se inferentibus laborarent, imaginem dei genitricis cum gemitu et miserabilibus gestibus intuens lacrimas bellicis sudoribus calidiores fundebat; neque id frustra. statim enim caelesti robore armatus Scythicam aciem profligat, quemadmodum olim Moyses extensione manuum Amalechiticis turmas dissipavit. assumptis igitur armigeris, qui clipeis oblongis et promiamentibus galeis instar muri inexpugnabilis muniuntur, cum Scythis congredditur. qui cum dissoluta illa curruum serie ad manus venirent, in turpem versi fugam a Romanis alacriter persequentibus magno numero caeduntur. Nam maxobii illi; castrisque direptis innumerabiles capiuntur. sed et transfugae desiderio captivorum popularium confuebant, adeo ut in occidentali quadam provincia Romana pagi ab conderentur, quorum adhuc reliquiae supersunt; nec pauci in orum cohortes referrentur, et maior turba ab exercitu capta ven-

ur. Hac de Scythia parta victoria, et illustri edito faciuore.

ἀρόμενος καὶ μέγιστον στήσας τρόπαιον τὰς εὐχὰς τῷ Θεῷ ἀποδίδωσι, τὴν τῶν Πατζινάκων λεγομένην ἐς ἡμᾶς τελετὴν εἰς ἀγαμνηστήρια ἀποτάζας τῶν πεπραγμένων καὶ χαριστήρια. μικρὸν δὲ ὕστερον καὶ κατὰ τοῦ τῶν Τριβαλλῶν ἔθρους (εἰ- 5 ποι δ' ἂν τις ἕτερος Σέρβων) κακουργοῦντος καὶ τὰς σπονδὰς συγχέοντος στρατείαν ἐκήρυξε, καὶ συμβολῆς γενομένης κατὰ κράτος ἠτιήσας καὶ τοῦτο τὸ βάρβαρον πρὸς σπονδὰς ὑπηγά- γετο, μηδ' ἄλλως δεικνύμενον ἀξιόμαχον, οἷα καθυποκύντον P. 12 αἰεὶ ταῖς ἐκ γειτόνων ἀρχαῖς. καὶ λείαν ἐκέλευεν ἐλεύσας οὐ 10 σταθμητὴν, καὶ πλείστων ὠφελειῶν ἐμπλήσας τὸ στράτευμα, εἰς τὴν ἔω διαβιβάζει τὸ τοῦ πλήθους αἰχμάλωτον, καὶ κυ- τὰ τὴν Νικομήθους ἐπαρχίαν ἀποτάζας αὐτῷ κατοικήσιν καὶ γῆν διαρκεστάτην ἀποδασάμενος τὸ μὲν τοῦ δορυκίτου λεῶ τοῖς στρατεύμασιν ἐγκατέμειξε, τὸ δὲ πικρῆκεν εἰς δασμοφό- 15 ρησιν.

Καὶ πατὴρ δ' ἀρρένων παιδῶν ὁ βασιλεὺς οὗτος φανεῖς τῷ μὲν προήκοντι κατὰ γένεσιν (Ἀλέξιος τῷδε τὸ ὄνομα) πορ- φυρίδος μετέδωκε, καὶ πεδίλοις ἐρυθροῖς ὑποδεῖσθαι διαφη- κε τὰ ἄρθρα τοῦ σώματος, καὶ συννευφημεῖσθαί οἱ παρεῖχεν, 20 ὀπηνίκα Ῥωμαίων αὐτοκράτωρ ἐκείνος ὑπὸ τῶν συνειλεγμένων Β ὄχλων ἀνηγορεύετο· τὸν δὲ μετ' αὐτὸν Ἀνδρόνικον Ἰσαά- κιον τε τὸν ἐπὶ τῷδε καὶ τὸν ἐφεξῆς τέταρτον Μανουὴλ σε- V. 10 βαστοκρατορικαῖς ὑπέξαίρει τιμαῖς. φασὶ δὲ ὡς κατ' ὄναρ ὁ βασιλεὺς θεάσασαίτο τὸν νεοστεφῆ υἱὸν τὸν Ἀλέξιον θηρίῳ

1. τῷ om. A. 4. μικρῶ A. 11. καὶ] ἀμέλει καὶ A. 17. τούτῳ A. 23. ὡς καὶ — ὁ βασ. Ἰωάννης A. 24. θεοστεφῆ A.

Iohannes vota deo persolvit; quod festum Patzinacarum nostro tem- pore dicitur, in rei gestae monumentum et grati animi testimonium. non multo post etiam contra Triballos, quos alii Servios dicunt, maleficio non abstinentes et foedifragos, expeditionem denuntiavit, et hos quoque barbaros acie victos ad pacem coegit; qui alioqui etiam parum potentes subinde vicinis imperiis subsunt; abactaque inde praeda immensa et locupletato exercitu, captivam turbam in Orientem traductam in Nicomediensi provincia uberrimis agris assignatis collocavit. ita captivi populi partem in legiones retulit, partem tributariam fecit.

Suscepit hic imperator filios, quorum natu maximo Alexio pur- purae ius et purpureos calceos dedit; et cum a populo Romano im- perator salutaretur, una secum proclamari passus est. proximum ab hoc Andronicum, et Isaacium tertium, ac natu minimum Manuelem sebastocratica dignitate ornavit. aiunt eum in somnis vidisse filium Alexium recens coronatum leoni insidere, quem auribus habenarum

ἐποχον λείοντι, καὶ τοῦτον ἐκ τῶν ὠτων ἤνιοχεῖν μηδενος ἐτέρου ὑπόντος ἐπιτηδεῖον πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ θηρός. ἦν δὲ ἡ σύγκρισις τοῦ ἰνδύλματος, ὡς μέχρι καὶ προσρήματος ψιλοῦ καὶ γυμνῆς πραγμάτων ἀνακηρύξεως ἐπιτενεῖται τῆς βασιλείας ὁ παῖς, τῆς δὲ μείζονος ἀποπεσεῖται κυριαρχήσεως, ὃ καὶ μικρῷ συμβέβηκεν ὕστερον. Θανάτῳ γὰρ τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἐστείλατο.

Περὶ δὲ θέρειον ὥραν τὸν Ἴστρον διαβάντες οἱ Οὐννοι *Ἐτὴν τε Βρανιτζόβαν ἐξεπόρθησαν, κατερείψαντες τὰ τεῖχη καὶ τοὺς λίθους μετενεγκάμενοι εἰς τὸ Ζεῦγμινον, καὶ τὴν Σαρδικὴν ἐλήϊσαντο, τὰς ἐπὶ φιλίᾳ τῇ πρότερον ὁμολογίας ἀποσεισάμενοί τε καὶ διαξάναντες. ἦν δὲ ἡ μὲν ἐνδόμυχος αἰτία ταυτησί τῆς διαφορᾶς τὸ τὸν Ἀλμούζην παρὰ βασιλέα ἐλθεῖν καὶ προσδεχθῆναι παρ' αὐτοῦ ἀσμενέστατα, κασιγνητόν ὄντα Στεφάνου τοῦ τῶν Οὐννων κατάρχοντος, ἡ δ' εὐ-15* πρόσωπός τε ἄμα καὶ πρόδηλος ἀφορμὴ τὸ τοὺς οἰκήτορας Βρανιτζόβης ληστρικῶς ἐπιτίθεσθαι τοῖς παραβύλλουσιν ἐκεῖθι Οὐννοῖς κατ' ἐμπορίαν καὶ δρῶν ἐπ' αὐτοῖς τὰ χεῖριστα. αἵτε δ' ἀπροόπτως τοῦ κακοῦ τοῦδε ξυνενεχθέντος, τότε μὲν *Ἐτὴν κατὰ τὴν Φιλιππούπολιν ἐνδημίᾳ τὰ τῆς προμηθείας βα-20* σιλεὺς ἐπεμέτρησεν, Οὐννοὺς ἐκεῖθεν μετανάστας θήμενος· τῷ δ' ἐπιόντι καιρῷ πρὸς παρασκευὴν τῶν οἰκείων καὶ ἄμυναν τῶν πολεμίων χρησάμενος τὰς δυνάμεις συνήθροισε καὶ νῆας ταχυναντιδύσας ἠτοίμασε, καὶ ταύτας ἐς τὸν Ἴστρον διὰ τοῦ Πόντου κατακολπίσας ὑδραῖος ὁμοῦ καὶ χερσαῖος τοῖς 25

10. μετήνεγκαν Α.

vice moderaretur, cum alioqui nihil haberet ad domandam belluam accommodatum. cuius visi haec significatio erat, puerum imperio titulo tenuis et nomine absque re potiturum, regia vero potestate orbatum iri; id quod paulo post accidit, eo morte sublato.

Sub aetatem Hunni superato Istro et Branizobam vastarunt, et Moenibus dirutis saxa Zeugminum transtulerunt, et Sardicam spoliarunt, spreto et rupto foedere. huius controversiae occulta et vera causa fuit, quod Almuzen Stephani Hunnorum principis fratrem ad se profugum imperator libentissime susceperat. id vero praeterebatur et palam obiiciebatur, quod Branisobani Hunnorum mercatores spoliarent et pessime tractarent. quod malum cum praeter expectationem ingruisset, imperator prudenti consilio Philippopoli se tenuit, Hunnis inde pulsus. succedenti vero tempore ad instructionem suorum et ultionem hostium usus copias coegit et naves expeditas comparavit; iisque per Pontum in Istrum traiectis, terra et aqua adversarios est adortus. fluvio triremi imperatoria traie-

ἀντιπάλους ἐφίσταται. διελθὼν δὲ τὸν ποταμὸν μετὰ τῆς
στρατηγίδος τριήρους, καὶ τὸν στρατὸν καταστησάμενος ἐς
τὸ πέραν, ἵππομαχίᾳ καὶ δοράτων ἀγκοινήσει τὸ συνελθὼν
Οὐννικὸν διεσκέδασε. χρόνισας δ' ἐν τῇ πολεμίᾳ καὶ καρτε-
5 ρικώτατος φανείς ἑαυτοῦ τοῦ τε Φραγγοχωρίου ἐκράτησεν,
ὅπερ ἐστὶ τῆς τῶν Οὐννων γῆς τὸ πύοτατον, ἐς πεδία ἑπτιάζον
ἱππήλαια, μεταξὺ τῶν ποταμῶν Σαούβου καὶ Ἰστρου ἀναπεπι-
μένον, καὶ τὸ Ζεύγμινον παρεστήσατο, καὶ κατ' αὐτὸν ἐλάσας
τὸν Χράμον λείαν πλείστην περιεβάλετο. ἔπειτα καὶ τού- P. 13
10 τῶ τῷ γένει μεθ' ἑτέρας συμπλοκὰς σπεισάμενος, τὰ τε πρὸς
εἰρήνην εὖ διαθέμενος, καὶ τὸ λοιπὸν βαρβαρικόν, ὁπόσον
καθ' ἐσπέραν Ῥωμαίοις ἄγχουρον, εἰς φιλίαν ἄκον ὑπαγαγόμε-
νος ἐν οἷς πολλάκις εὐρόησε κατὰ τὸν πόλεμον, δεῖν ῥήθη
καὶ τὰ ὑπερόρια φύλα, καθ' ὃν ἂν καὶ δύναιτο τρόπον, ὑπο-
15 ποιήσασθαι, καὶ τούτων μάλιστα ὁπόσα τῇ ἐμπορίᾳ καὶ ἀγυρτεία
προσκειμένα μετὰ πλοίων ἐς τὴν Κωνσταντίνου καταίρουσιν. οὐ-
κοῦν καὶ εἶχεν οἰκειωσάμενος τὴν παράλιον Ἰταλίαν, ὅλα λυίφη
διαπετώσαν ἐς τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων. ἡρημισάντων δ'
οὕτω τῶν καθ' ἐσπέραν γενῶν, ἐς τὴν ἑω διαβιβύσας τὸ στρα-
20 τεμμα τοῖς τὴν Κασταμόνα κατέχουσι Περσαρμενίοις ἐπιθέ- B
σθαι ἔγνωκεν, ὅθεν διὰ τῆς τῶν Βιθυνῶν καὶ Παφλαγόνων
ἐπαρχίας ἐλάσας ἐκεῖσέ τε παραγίνεται, καὶ κλίμαξιν ὅτι
πλείσταις χρησάμενος καὶ κυκλῶ περιστήσας τὰς ἐλεπούλεις
αὐτῆς τε τῆς Κασταμόνος κρατεῖ, καὶ τὸν ταύτης σατραπεύ-
25 οντα Περσαρμένιον ἀπειρόντα περὶ τῶν ὄλων φρυγάδα δεί-
4. ἐν om. A. 12. ἐς Δ. 13. τὸν om. A.

cto, et exercitu in adversa ripa exposito, colluviem barbarorum eque-
stri pugna et hastarum acie profligavit; et in hostili agro maiore
quam prius unquam tolerantia conmoratus. Francochorio potitus
est, fertilissima terrae Hunnicæ parte, quæ declivis in patentes
campos intra Saum et Istrum fluvios extenditur. et Zeguminum de-
ditione cepit, et ipsum Chramum aggressus maxima præda potitus
est. ac post alias dimicationes pace cum hac gente facta et utiliter
firmata, ceterisque barbaris, qui Romanis versus Occidentem finiti-
mi sunt, vel invitit in amiculum suam pertractis, cum toties pro-
spere pugnasset, etiam remotiores gentes quocumque modo subigen-
das censuit, easque potissimum quæ Cpolim mercaturæ et quaestus
gratia appellerent. itaque maritimam Italiam sibi conciliavit, quæ
plenis velis in urbem imperatricem vehebatur. ita gentibus Occiden-
talibus pacatis, traducto in Orientem exercitu, Persarmenios, qui
Castamonem tenebant, aggredi iustituit. igitur per Bithyniam et Pa-
phlagoniam provincias eo proficiscitur, et scalis plurimis adhibitis
machinisque circumpositis urbe potitur, et Persarmenium satrapam

κτυσιν. οὐκ ὀλίγον δὲ κλήθος Περσῶν ἐπέιδεν ἀπαγωγὴν
 αἰχμάλωτον πρὸς τὸ Βυζάντιον ἐκπέμψεν. τοῖσιν καὶ κηρύ-
 ξας ἐπὶ τῇ τροπαίῳ τουτωῖ θρίαμβον, ἄρμα διειλημμένον
 ἀργύρῳ παγῆναι προσετέταχει· καὶ ἦν τὸ ἄρμα θανατοῖον
 εἶον γετόμενον, καὶ λίθοι τῶν μὴ πάντ τιμαλφῶν διαχού5
 αὐτὸ ἤγαλλον. ἐπιστάσης δὲ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἡ πρόεδρος
 Ἐὐριστε, ἄκας πέκλος τὰς ἀγυῖας κατηλαΐζε χρυσοῦφής τε
 καὶ περιπόρφυρος. οὐδὲ τὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἁγίων
 V. 11 ἀκῆν ἐπέιδεν εἰκόσματα, ὅποσα ἰσοσυργικῆ χειρ ἐκίπλους
 ἐνετυκώσατο, ἃ καὶ εἶρηνεν ἂν τις ἔμψυχα, οὐκ ἐνυφαντά. 10
 ἦν δὲ τοῦ ἄγασθαι ἄξια καὶ τὰ περὶ τὴν κίροδον ἐκατέρω-
 θεν πρὸς ὑπόδοχὴν τῶν θεωμένων διὰ ξύλων πῆγματα καὶ
 ἔκρια. χῶρος δὲ τῆς πόλεως ἦν, ὅς οὕτωσι διεσκευάστο ὁ
 διήκων ἐκ τῶν ἐφῶν πυλῶν τῆς πόλεως ἐς αὐτὸ τὸ μέγα πα-
 λάτιον. καὶ δὴ τὸ μὲν τέτρωρον εὐκρεπές, καὶ εἶκον τουτο 15
 πίσυρες ἔκποι καλλιτέριχες χιόνος λευκότεροι. ὁ δὲ βασιλεὺς
 D τὴν τοῦ ἄρματος ἐπίβασιν κερεικῶς τὴν τῆς θεομήτορος εἰ-
 κόνα τουτῆ ἐκανεβίβασεν, ἐφ' ἣ καὶ ἦν γεγηθῶς καὶ τὴν ψυ-
 χὴν ἐκλείπων αὐτὴν, καὶ τὰς νίκας ὡς συστρατηγέτιδι ἀμά-
 χῳ ἐπιγραφόμενος, καὶ δούς ἄγειν τὰ χαλινὰ τοὺς παρ' ἐκαί- 20
 τῃ δυναμένους τὰ μέγιστα, καὶ τοῖς ἐκ γένους ἐγγίζουσιν
 ἀμφικονεῖσθαι τὸ ἄρμα ἐνδούς, προῆγεν αὐτὸς σταυρικὸν
 σημεῖον χειριζόμενος καὶ ποσὶ τὴν πορείαν ποιούμενος· καὶ
 τὸν ἐκ τῆς τοῦ θεοῦ σοφίας παρωννούμενος τῶν εἰσιῶν,
 καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς κατωρθωμένοις ἀνδομολόγησιν κυρίῳ τῷ θεῷ 25
 ἀπονεύμας τοῦ λεῶ παντὸς ἐνώπιον, τῇ ἀρχεῖῳ οὕτως παρέβαλεν.

rebus desperatis cedere cogit. nec exigua Persarum multitudine ab-
 ducta Byzantium reversus triumphum indicit; et currum argento in-
 terpunctum compingi iubet, opus admirabile et gemmis alicubi non
 pretiosissimis ornatum. cum dies supplicationis adesset, omnis generis
 tapetes auro et purpura intertexti vicos exornabant, nec deerant
 Christi et sanctorum effigies in iis ad vivam expressae. erant et tabu-
 lata utrinque propter spectatores structa, digna admiratione. fuit au-
 tem is locus urbis sic instructus, qui ab Orientali porta usque ad
 magnum palatium pertinet. quadrigae a quatuor equis nive can-
 didioribus trahebantur. imperator vero non conscendit, sed dei ge-
 nitricis imaginem in eo collocavit; ob quam laetitia exultabat et
 animo pene linquebatur; cui victorias, ut collegae imperii invictae,
 acceptas ferebat. habenas viris potentissimis moderandas et cognatis
 aulis currum curandum dedit: ipse crucem manu gestans pedes ante-
 cessit. et dei sapientiae templum ingressus, atque in conspectu omnis
 populi ob successus gratias deo actis, in palatium abiit.

Οὐ πολλοῦ δὲ διαλιπόντος καιροῦ, ἀλλ' ὥστε καὶ αὐ-
 τὸν ἐποφθῆναι τοῖς ὑπηκόοις καὶ θεάτροις διαχυθῆναι, προσ-
 ειπεῖν δὲ καὶ τὸν στρατιώτην τὰ οἴκοι χρόνιον καὶ διαναπαῦ-
 σαι τὸν ἵππον καὶ τὴν λόγχην ἀκέσασθαι, αὐθις κατὰ Κα-
 5 σταμόνος ἐστράτευσεν. ὁ γὰρ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τῆς Καπ-
 παδοκῶν χώρας κρατῶν Περσαρμένιος Ταῖσμάνιος μετ' ἰσχύος
 μεῖζονος ἐπιῶν τειχομαχίᾳ τὴν πόλιν εἴλε καὶ τῷ ξίφει κατὰ P. 14
 τῶν φυλάκων Ῥωμαίων ἐχώρησεν. ὁ βασιλεὺς τοίνυν ἐκεῖσε
 παραγενόμενος τὸν μὲν Ταῖσμάνιον ἐξ ἀνθρώπων εὗρε γεγενη-
 10 μένον, Μουχούμετ δὲ τινα τὴν Κασταμόνα διέποντα, διάφο-
 ρον τῷ τῆς Ἰκονίου πόλεως ἀρχηγῷ Μασούτ. συμφόρῳ γοῦν
 τῷ καιρῷ πρὸς σύναρσιν τῶν καθ' αὐτὸν πραγμάτων ὁ βα-
 σιλεὺς χρώμενος σπένδεται τῷ Μασούτ, καὶ συμμαχίαν εἰ-
 ληφῶς ἐκεῖθεν ἔπεισι τῷ Μουχούμετ. ὁ δὲ πρὸς ἀμφίστο-
 15 μον στρατεύματα οὐκὼν ἑαυτὸν εἰδὼς ἀξιόμαχον ὑπεῖσι τὸν
 ὁμόφυλον Μασούτ, καὶ καταλύσας τὴν ἐχθρὰν ἄλλοις τε πολ-
 λοῖς οἷς ἐκείνῳ διὰ γραμμῶν ἐσήμανεν, ἀλλὰ δὴ καὶ τῷ
 εἰπεῖν ὡς προσρνεῖς τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων, εἰ μὴ καταλλα- B
 γεῖεν αὐτοί, κακῶς διάδοιτο τὰ Περσῶν, πείθει τὸν Ἰκονίεα
 20 Μασούτ ἀποσχέσθαι μὲν βασιλέως, ἐκείνῳ δὲ προσρέφαι καὶ
 λῦσαι τὴν συμμαχίαν. οὗ μετὰ βραχὺ συμβάντος, καὶ νυκτὸς
 οἰχομένου τῶν τῷ βασιλεῖ παρὰ τοῦ σουλτάν ἐκπεμφθέντων
 ἐπικούρων Περσῶν, οὐκ εὔδοι τὸ ἐκ τοῦδε Ῥωμαίοις τὰ τῆς
 προκειμένης στρατείας γεγόνασιν. ὅθεν ἀναχυσόμενος ἐκεῖθεν

5. τῆς] τῆς τῶν A.
 24. ἐστρατείας A.

8. ἐχρήσατο A.

16. διαλύσας A.

Cum non diutius fuisset domi quam ut et ipse a subditis cer-
 neretur et theatris oblectaretur, et milites post diuturnam militiam
 lares tandem suos salutarent et equos recrearent et hastas exacue-
 rent, denuo contra Castamonem movit. nam Tanismanius Persarme-
 nius, qui Cappadocia tum potiebatur, urbem cum maioribus copiis
 adortus expugnarat, et praesidiarios milites trucidarat. imperator eo
 profectus Tanismanium mortuum invenit, et Muchumetum quendam
 urbi praeesse, cui cum Iconii praeside Masuto inimicitiae intercede-
 bant. itaque rei suae stabiliendae occasionem nactus cum Masuto
 pacem facit, acceptisque ab eo auxiliis Muchumetum invadit. qui
 cum se duobus exercitibus imparem fore cernebat, cum populari suo
 Masuto de reconciliatione agit, eamque impetrat cum aliis rationibus,
 tum ea potissimum quod ista ad Romanos defectione rem Persicam
 afflicturnus esset, nisi in gratiam redirent. ita Masuto persuadet ut
 societate imperatoris repudiata secum faceret. quo paulo post facto,
 Sultani auxiliis Persicis noctu digressis, parum successit Romanis ea

καὶ κατὰ τὸ πόλισμα στρατοπεδευόμενος ὃ περι τὸν Ῥυν-
 δακὸν ποταμὸν αὐτὸς ἐδείματο, αὐτὸν πάλιν τῆς κατὰ τοῦ Μου-
 χούμετ ἀχμαιοτέρου ἤψατο, καὶ Ῥωμαίοις ἐπανασωσόμενος
 Κασταμόνα οὐδὲ τῆς Γάγγρας ἀπέσχετο. μία δὲ ἐστὶν αὕτη
 C τῶν περιφανῶν καὶ μεγίστων Ποντικῶν πόλεων, οὐπω πρῶτη 5
 Πέρσις καθυποκύψασα. (6) ταύτη τοι καὶ νόμῳ πολέμου
 τὰ περὶ τὴν πόλιν ταύτην ὑπαγαγόμενος πρότερον, ἔπειτα ἐπ'
 αὐτὴν χάρακα ἔβαλε. τοῦ δ' ἐντὸς Περσικοῦ μηδὲν μέτριον
 φρονουῦντος ἢ καθ' ὁμολογίαν τε καὶ σπονδὰς τῇ βασιλεῖ συγ-
 χωροῦντος τὴν εἰσόδον, τὸ τεῖχος ὃ στρατὸς περιβάλλει, εἴτα 10
 τειχομαχίαις χρησόμενος, ἤπερ ἦν ἐπίμαχος ὃ περιβόλος,
 συνεχῶς ἔτυπτε τοῦτον. μὴ προχωροῦντος δὲ τοῦ ἔργου διὰ
 τὴν τῶν ἐπάλξεων ὀχυρότητα καὶ τὸ ἐπὶ πολὺ ἐκθύμως μά-
 χεσθαι τοὺς ἐνότις, βάλλειν τὰ τεῖχη παρῆς κατὰ τῶν
 οἰκιῶν ἐγνώκει διασπενδονῶν τοὺς λίθους, προφαινομένων ἐκ 15
 D τῶν ἔξωθεν κολωνῶν ἐφ' ὧν Ῥωμαῖοι κατεστρατοπεδεύοντο.
 οἱ μὲν οὖν ἐπὶ τῶν μηχανῶν λίθους στρογγύλους καὶ κού-
 φους διὰ τὸ εὐσύνοπτον ἐς ὅτι πορρωτάτω διαφιέντες, ὡς
 δοκεῖν ἵπτασθαι τούτους, οὐ μὴν ἀπὸ μηχανημάτων ἴεσθαι,
 τοὺς δόμους κατέσειον· οἱ δ' ἐπὶ γόνυ κλινόμενοι καὶ τοὺς 20
 V. 12 ἔρροφος διαλυόμενοι τὸ ἐνοικοῦν πληθὺς ἔκτεινον, ὡς ἐντεῦ-
 θεν εἶναι καὶ τὴν ἐν ταῖς ἀμφόδοις ἐπισφαλῆ πάροδον καὶ τὸ
 ἔνδον ἡσυχῇ καθῆσθαι πάντῃ ἀσύμφορον. διὰ ταῦτα τοῖνυν
 καὶ τὴν τοῦ βασιλέως προσεδραίαν, οὐχ ἤκιστα δὲ τὴν ἐπὶ
 μαλακῷ θανάτῳ ἔξ ἀνθρώπων ἀφάνισιν τοῦ τῆς Γάγγρας 25

15. ἐγνώκει om. A. 17. μὲν οὖν] γόνυ A. 19. προῖσθαι A.

expeditio. castris igitur in id oppidum translatis quod ipse ad Rhyndacum fluvium struxerat, Muchumelum maiore impetu adortus, Castamone recuperata, ne Gangra quidem abstinuit, una ex maximis et illustrissimis Ponti urbibus, quae non ita pridem a Persis subacta fuerat. (6) Ibi cum more belli suburbana omnia subegisset, ipsam urbem operibus cinxit. cum autem Persae qui intus erant, elati animis, imperatori urbis aditu nulla pactione cederent, milites continenter percutiunt. sed cum ea re ob propugnaculorum robur et hostium pertinaciam parum proficeret imperator, omissis moenibus, saxa in aedes, quae e collibus in quibus castra erant conspiciabantur, iaculari instituit. qui igitur machinis praecerant, lapides rotundos et leves ob patentem prospectum quam longissime eiaculantes, ut volitare, non e machinis excuti viderentur, domos quassabant; quae tectis con fractis prostratae habitatores opprimebant. Ita neque per vicos transire tutum erat, et domi se continere periculosius. his

ἐπιστατοῦντος Ταϊσμανίου, ἑαυτούς καὶ τὴν πόλιν τῇ αὐτοκράτορι ἐνεχείρισαν. ὁ δὲ αὐτὴν εἰσιῶν καὶ τὸ πολὺ τῶν Περσῶν ἐκεῖθεν ἀπαγαγών, καὶ δισχιλίους ὀπλίτας Ῥωμαίους φρουροὺς τῇ Γάγγρα ἐγκαταστήσας, τὴν βασιλεύουσαν 5 εἴσεισι. πλὴν οὐδὲ ταυτηνὶ τὴν πόλιν ἐφ' ἡλίους ἢ Κωνσταντίνου μακροῖς ἔβλεψεν ὑπ' αὐτὴν κληρομένην καὶ ταῖς λοιπαῖς ἐνταττομένην ὑπὲρ πόλεσιν· ἀλλ' ἐπιβροῦσαν τὸ P. 15 Περσικὸν μεῖζον τοῦ προτέρου καὶ λίαν ἐπικρατέστερον, καὶ βαλὸν χάρακα, λιμῶν παρεστήσατο, ἄλλοις καιροῖς ἐπισπω- 10 μένου τοῦ βασιλέως καὶ τούτοις τὸν νοῦν προσέχοντας.

Τὸ δ' ἀπο τοῦδε κατὰ τῆς Κιλικίων στρατείας ἐκέρυξε, τὸν Λεβούνην, ὃς Ἀρμενίας ἤρχε, μετιέναι ποδῶν ὡς ἄλλα τε κατήκοα Ῥωμαίοις πολίσματα χειρωσάμενον, ἀλλὰ δὴ καὶ Σελευκείας ἐπιβῆναι πειρώμενον. ἀγροχῶς τοίνυν τὰς οὐσας 15 δυνάμεις καὶ νεαλεῖς ἄλλας αὐταῖς προσθέμενος, καὶ τὰ ἐφόδια ἱκανὰ πρὸς χρονίαν ἐκδημίαν ἐνθέμενος, ταῖς Κιλικίαις πύλαις ἐφίσταται καὶ ταύτας ἀμαχεί παρελθῶν Ἀδάνης ἐπέβη, καὶ κρατεῖ τῆς Ταρσοῦ. οὐ μέχρι δὲ τούτου πε- B ριγράψας τὸ πρόθυμον περὶ τῆς ὅλης Ἀρμενίας διαγωνίζε- 20 ται, ὅθεν πῆ μὲν ὁμολογία χειρούμενος τὰ τῶν φρουρίων ἐπικαιρότατα, πῆ δὲ διὰ μάχης αὐτὰ ὑπαγόμενος, ἐγκρατῆς ἀπάσης τῆς χώρας γίνεται. ἐπιστάς δὲ σὺν ἄλλοις καὶ ἀποτόμῳ τινὶ ἐρύματι ὅπερ Βακὰ ὀνομάζεται, ἐπεὶ μὴ χεῖρας προὔτεινον αὐτῷ οἱ ἐντὸς οὔτε μὴν προηχώρουσιν εἰς εἰρη-

6. πληρουμένην A. 9. ἀποσπόμενου vel περισπωμένου Wol-
fius. 18. οὐ] καὶ A.

de causis igitur obsidionis pertaesi cives, ac vel in primis Tanismanii obitu Gangrae praesidiis consternati, semet ipsos et urbem imperatori dederunt. qui ingressus, multisque Persis abductis, et duobus millibus Romanorum in urbe collocatis, Byzantium revertitur. sed nec hanc urbem Romani diu tenuerunt. nam Persae longe maioribus et fortioribus copiis reversi eam et operibus et fame domuerunt, imperatore aliis rebus gravibus occupato et intento.

Post haec expeditionem in Ciliciam denuntiavit Lebunae Armeniae regis ulciscendi causa, qui praeter alia Romana oppida subacta etiam Seleucia imminebat. igitur et veterano milite convocato et novis delectibus habitis, et iusto commeatu ad diurnam expeditionem praeparato, Ciliciae portis citra pugnam superatis Adanam occupat et Tarso potitur. sed prae animi alacritate his non contentus pro tota Armenia pugnat; et castellis opportunissimis quibusque partim deditioe partim vi captis, tota provincia potitur. aggressus autem inter cetera castellum quoddam praeruptum nomine Bacam, cum ho-

ναίας ξυμβίσεις, διαλαμβάνει τοῦτο παντὶ τῷ στρατεύματι,
 βαλὼν χάρακα, μὴ ἂν ἐκεῖθεν ἀπῶραι τὸ παράπαν ἰσχυρι-
 ζόμενος, εἰ μὴ τοῦ πολίσματος ἐγκρατῆς ὄφθῆσεται, κἂν
 εἰ πολιωθῆναι οἱ ξυμβαίῃ τῇ προσεδρεία τὴν κεφαλὴν καὶ
 ταῖς χιόνων παλυνθῆναι πολλάκις καταφοραῖς, εἰς τοῦν ἄγων⁵
 C ἄμα τοῖς πολιορκουμένοις ὅσα μὲν εὖ πάθοιεν παρ' αὐτοῦ
 ὑπενδόντες καὶ ἐκστάντες αὐτῷ τοῦ ἐρύματος, οἷοις δ' αὖ
 χειρίστοις ὑποβληθεῖεν πολέμου νόμῳ ἀλόντες καὶ τὴν στρα-
 τιὰν ἰδόντες εἰσρνεῖσαν ἔνδοθεν. ἦν δ' ἄσπίσι ταῦτα ἐπάδων
 ἔκοντι κωφενοῦσαις πρὸς τὰ ὑποψαλλόμενα παρὰ σοφοῦ φαρ-¹⁰
 μακοῦ, καὶ σμήχων ἄντικρυς διηλέγετο τὸν Αἰθίοπα. οἱ
 γὰρ τοῦ φρουρίου Βακὰ τὴν ἐστιστασίαν πεπιστευμένοι καὶ
 πάντες μὲν ἀκαταπλήκτως εἶχον πρὸς τὸν ἀγῶνα, Κωνσταν-
 τίνος δέ τις μάλιστα, τοῦ τῶν Ἀρμενίων γένους τὰ πρῶτα
 κληρούμενος καὶ τῶν πολλῶν ὑπερφέρων χειρὸς γενναιότητι·¹⁵
 οὐ γὰρ μόνον τὸ ἐνοικοῦν πλῆθος ἐπισυνίστησι καὶ διανίστη-
 D σαι πρὸς τὸν κατὰ Ῥωμαίων πόλεμον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τοῦ
 φρουρίου πολλάκις προοπτανόμενος κἀπὶ τοῦ γηλόφου μεθ'
 ὄπλων ἰστάμενος, ἔφ' οὐπερ ἡ μὲν φύσις τὴν πέτραν ἀνέ-
 δωκεν, ἡ δὲ τέχνη τείχεσιν αὐτὴν περιέβαλε καὶ ἐκράτυνεν,²⁰
 ὕβρεσι τὸν βασιλέα Ἑλληνίδι ἐπλυνε γλώττη, ἔς τε τὴν ἄκοι-
 τιν καὶ τὰς θυγατέρας ὁ στόμαργος ἐρεσχελῶν καὶ λόγους
 ἀπρεπεῖς ἀφιεῖς. ὁ βασιλεὺς μὲν οὖν συλλαβεῖν τὸν αἰσχρορ-
 ρήμονα βάρβαρον καὶ δίκας λαβεῖν ἔξ ἐκείνου ἐγλίχετο· ὁ
 δὲ τῇ σφετέρᾳ πεποιθὼς ὑώμῃ, καὶ μέγα τῷ δραστηρίῳ κα-²⁵
 7. ὑπεκστάντες Α. 21. ἔβαλλε γλώττη Α. 25. κομπάζων Α.

stes non supplices manus protenderent nec pacificationem ullam ad-
 mitterent, toto exercitu circumposito et operibus excitatis se nega-
 vit inde discessurum nisi capto oppido, etiamsi in obsidione cane-
 scendum et nivium procellis saepius albescendum esset, interim ob-
 sessos admonens quantis beneficiis afficiendi essent, si munitione sibi
 cederent, et quam pessime tractandi, si belli more capti exercitum
 intra moenia viderent. sed haec aspidibus caneantur aures de indu-
 stria obturantibus, ne Magi incantationem audirent; neque aliud
 nisi Aethiopem lavare eum apparebat nam et ii qui eum locum de-
 fendebant, omnes ad certamen parati erant; et Constantinus quidam
 Armenius nobilissimus, promptitudine manuum vulgo praestantior,
 cives non modo instruebat et ad Romanum bellum concitabat, sed
 et ipse saepe ex castello prospectans et armatus in tumulo stans,
 quem natura rupe, ars moenibus circumdatum firmarat, Graeca voce
 dicteria in imperatorem iaciebat, et uxorem eius ac filias oris im-
 tentis homo obscœnis verbis deridebat. itaque petulantem barbam
 comprehendere imperator et multare cupiebat. at ille viribus

τακομπάζων τῆς φύσεως, ἔτι καὶ τὴν βασιλέως κατεμωκάτο
 παρατάξιν καὶ προυκαλεῖτο ἀναίδην τὸν ἐπιλέγδην ἐκεῖνην
 συμπλακησόμενον. ἀμέλει καὶ βασιλεὺς ἐπιτίπτει τοῖς τα-
 ξιάρχαις ἐκ τοῦ αὐτίκα τῶν ἀλκίμων τινὰ στρατιωτῶν ἀντι-
 5 τάξαι τῷ Ἀρμενίῳ ἀντίμαχον ἀξιόμαχον. ὡς οὖν Εὐστράτιος
 τις ἐκ τοῦ τῶν Μακεδόνων ἐπεκρίθη τάγματος, ἀσπίς αὐτῷ ἔς P. 16
 ἀνδρόμηκες κατιοῦσα δίδοται καὶ σπάθη νεόσηκτος ἐγγειρίζε-
 ται. οὕτω δ' ὀπλισθεὶς Εὐστράτιος ἀφίσταται μὲν τῶν Ῥωμαί-
 κῶν ἰλῶν, περὶ δὲ τοῦ γηλόφου τὰ κρύσπεδα ἐπιστὰς ὑποκατα- V. 13
 10 βῆναι βραχὺ τὸν Ἀρμένιον προυκαλεῖτο, ὅπως ἐν ἰσοπέδῳ
 διαγωνίσωνται, εἶπερ ἀληθῶς τὴν μοναθλίαν αἰρεῖται καὶ
 μὴ ἐπὶ πλείστον ἐμπληξίας ἰὼν εἰκῆ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ
 τοῦτο σοβαρεύεται. ὕβριν τοίνυν οἰκείαν ὁ Κωνσταντῖνος τὰ
 τοῦ Μακεδόνα ἠγησάμενος εἴματα, ὡς καταιβάτης προσητῆρ
 15 ἢ δορκὰς ὀρεσίτροφος θάμνων διαλλομένη τῷ Εὐστράτιῳ B
 προσρήγγυται, οὕτω μὲν τηλικὸς τὸ τοῦ σώματος μέγεθος
 ὦν οὕτω δὲ θαρσαλέος πολεμιστῆς, ἀσπίδα προβεβλημένος
 ἴσῃ πάντοθεν καὶ λευκὴν, χάραγμα σταυρικὸν περὶ τὸ μέ-
 σσον ἔχουσαν. οὐκοῦν καὶ τὴν δεξιὰν ξιφηφοροῦσαν τονώσας,
 20 ἐπ' εὐθείας τε καὶ ἐγκαρσίως κατὰ τῆς ἀσπίδος πλήττων οὐκ
 ἀνίει τὸν Μακεδόνα, οἰστρώδει προπετεῖα χρώμενος, καὶ ἦν
 αἰεὶ προσδόκιμος μέγα τι κακὸν τὸν ἄνδρα ἐργάσασθαι. καὶ
 βασιλεὺς παντάπασιν ἀπεγνώκει, μὴ μόνον τῶν χρηστοτέρων
 ἐλλπίδων ἀποβουκολούμενος, ἀλλὰ καὶ τὸ μὴ τεθνάναι τὸν
 25 Μακεδόνα λαμπρῶς ἀπειπάμενος. καὶ τοιῷδε μὲν οὖν ὀρμή-

13. κατασοβαρεύεται A. 14. λογισάμενος A. 16. τηλικούτος A.
 20. κατὰ τῆς ἀσπίδος om. A. 25. ἀλλὰ καὶ τοιῷδε γοῦν A.

fretus et naturae suae robur iactitans imperatoris aciem subsannabat, et ad singulare certamen aliquem ab exercitu delectum provocabat. sed et imperator statim tribunis mandat ut fortem aliquem militem, qui Armenio par esse queat, deligant. Eustratius igitur ex Macedonica legione delectus acutum viri longitudine accipit et enssem recens acutum. sic armatus e castris ad radicem collis abit; et Armenium hortatur ut nonnihil descendat, quo in aequo campo pugnent, si omnino duellum appetat et non praeter alia furiosa dicta istud etiam temere effutiat. quae verba Constantinus sibi probro esse ratus, fulguris instar nubibus emicantis aut montanae capreae e fruticibus exilientis, Eustratium aggreditur, bellator et ingenti corpore et animo confidenti, albo clipeo munitus, undique aequali, cuius umboni crux insculpta erat; et gladium dextra gerens clipeum Macedoniae et recta et ex obliquo ferire non desistebat, insana temeritate incitatus; et subinde expectabatur magno malo virum affecturus. im-

ματι ῥοθίῳ τοῦ Κωνσταντίνου ἐπικειμένου, ὅμως τὸν Εὐ-
στράτιον φωναῖς ὑπήλειπον οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀντιπλήττειν αὐ-
τὸν ὑπερώνουν. ὁ δὲ πολλάκις ἀνατείνας τὴν χεῖρα, καὶ
C δόκησιν παρυσχόμενος ὡς πλήξειε τὸν ἀντίπαλον, ὑπεστέλλε-
το παρὰ δόξαν, οἷά τις Τελχίνος τὴν δεξιᾶν ἐκείνῳ τοῦ 5
πλήττειν ἀπάγοντος καὶ πρὸς τὸ δρᾶν ἐκτεινομένην ἐπέχοντος.
ὁψὲ δὲ ποτε μετὰ πολλὴν τοῦ ξίφους ταλάντευσιν τὴν χεῖρα
κυτενεγκὼν ὁ Μακεδὼν διχῆ τὸν Κωνσταντίνου θυρεὸν διαί-
ρεῖ, χρῆμά τι πέλωρον ὄντα καὶ ἀτεχνῶς Ἐκτόρειον· πρὸς
ὑπερ Ῥωμαῖοι μὲν ἐπηλάλαξαν μετὰ πλείστης δὴ τῆς ἐκπλή- 10
ξεως, ὁ δ' Ἀρμένιος τὸ φυλακτήριον ὄπλον οὕτως ἀέλπτως
ἀποβαλόμενος, μηκέτι μένειν ἐπὶ τοῦ μεταίχμιον δυνάμενος,
ποσὶ τὴν σωτηρίαν ἐπρίατο, ἐπαναδραμὼν εἰς τὸ γήλοπον
ὡς τὸν περὶ ψυχῆς τρέχων σὺν ὄζυτῶρῳ ὀρμήματι. τοῦ δὲ
D λοιποῦ κατὰ χώρον μένων οὔτε Ῥωμαίων κατεφρονάτετο, 15
οὔτε μὴν ἐς τὸν ἀνακτα καὶ τὸ γένος θρασυτομῶν σαπρολο-
γίας ἰέναι προέθετο βέλεμνα ἐν τῇ τὰ χεῖλη τείνειν κατὰ
νευρᾶν καὶ τοὺς ὀδόντας ὡσεὶ τόξον διατιθέναι κέρασιν ἀρ-
μοζόμενον. ἐρωτηθεὶς δὲ πρὸς τοῦ βασιλέως ὁ Μακεδὼν ὁ
τι δρῶν καὶ διανοούμενος τὴν μὲν χεῖρα πολλάκις ἀνέτεινεν 20
ὡς πλήξων τὸν ἀνθιστάμενον, τὸ δὲ ξίφος ἄπαξ κατήνεγκε,
σκοπὸν εἶναι οἱ διὰ μιᾶς ἔφατο τοῦ ξίφους καταφορᾶς τὴν
ἀσπίδα καὶ τὸν αὐτὴν ἀνέχοντα διελεῖν Ἀρμένιον· ὡς δ' ἐπι-
τελὲς οὐκ εἶχε τὸ ἐννοούμενον διὰ τὸ μὴ ἐν χρεῖ τὸν διάφο-

perator vero in Macedone spem adeo nullam habebat, ut eum eva-
surum esse clara voce negaret. quamvis autem Constantinus tanto
impetu Eustratium urgeret, tamen eundem Romani acclamationibus
confirmabant, et ut vicissim feriret hostem admonerant. is vero saepe
elata manu quasi percussurus, praeter expectationem eandem re-
trahebat, haud secus ac si praestigiator quispiam dextram ab ictu
averteret et ad facinus paratam reprimeret. tandem enses diu libra-
tum ita in Constantini clipeum impexit, ingentem illum quidem et
plane Hectoreum, ut medium dissecaret. ad quod factum Romani
cum magna admiratione exclamarunt. Armenius vero clipeo praeter
spem nudatus, cum non amplius in planitie manere posset, fuga salu-
tatem quaesivit, et ut in capitis periculo, magna cum festinatione in
tumulum se recepit. deinceps vero non loco manens neque Romanos
contempsit neque in imperatorem et genus eius convicia tanquam
obcoenitatis suae sagittas iecit. Macedo autem rogatus ab impera-
tore quo consilio manum saepius sustulisset quasi percussurus adner-
sarium, ac unum duntaxat ictum intulisset, sibi propositum fuisse
spondit uno ictu et clipeum et Armenium dissecare; quod cum ad

ρον τὸν θυρεὸν ἀνέχειν ἀλλὰ προβεβλησθαι κατὰ πολὺ τοῦ σώματος ἄρσεισθαι, ἔγνω μὴ ἐλινύειν διακενής, τοῦ δ' οὖν ὄπλου καὶ μάλα καθικέσθαι καιρίως, εἰθ' οὕτως μετελθεῖν τὸν πολέμιον ἄτερ ἀσπίδος γενόμενον. Θανμάσας τοίνυν ἐπι 5 τοῖς εἰρημένοις τούτοις ὁ βασιλεὺς δωρεαῖς μεγίσταις ἤμειψιτο τὸν Εὐστράτιον. (7) Οὐ πολλαὶ δ' ἡμέραι παρίπτευ- P. 17 σαν, καὶ ὑποκύπτει τῷ βασιλεῖ καὶ βία ἐνδίδωσι καὶ τοῦτο τὸ φρούριον, καὶ συλληφθεὶς ὁ Κωνσταντῖνος ἀπάγεται δορυάλωτος, σιδήρῳ τοὺς πόδας ἀσφαλισθεὶς. ἔπειτα δὲ καὶ 10 ναῦς τριήρης τοῦτον εἰσδέχεται κατενεχθέντι εἰς θάλασσαν· ἧτις μετὰ μικρὸν τὰ ἀπόγεια λύσασα ἤμελλε διακομίσει τὸν δεσμώτην ἐς τὸ Βυζάντιον. τολμητίαις δ' ὧν καὶ θερμοουρῶς ὁ Ἀρμένιος, τοῖς φύλαξι νυκτὸς ἐπιθέμενος, πλείστον ὄσους διαχειρίζεται, καὶ τῶν δεσμῶν ἀνεθείς ὑπο τῶν συνόντων αὐτῆ 15 θεραπευτῆρων φυγὰς οἴχεται. ἀλλ' οὐπω νεωτέρους ἐπεφύη πρόγμασι, καὶ συσχεθεὶς αὐθις καταπροδίδεται βασιλεῖ. B

Οὐ μόνον δὲ κατὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Βακὰ μετ' ἐργωδίας ὁ βασιλεὺς ἐκονίσαστο, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν Ἀνάβαρζαν πρό- 20 τερον πλείστα ἐμόγησεν. ἡ γὰρ πόλις αὕτη κορυφοτρόφος οὐ- σα καὶ πολυάνθρωπος, ἐρμυνοῖς τε διειλημμένη τείχεσι καὶ πετρῶν ἀποτόμων ὑπερθεν ἰδρυμένη, τότε μᾶλλον ἀσφαλε- V. 14 στέρα γεγένηται παρὰ τῶν εἰς αὐτὴν ὡς εἰς κρησφύγετον συνελθόντων, ἀπάντων ὄντων καταφράκτων καὶ κρατίστων, ἐπιτειχίσματα προσειληφύια καὶ μηχαναῖς παντοίαις διαληφθεῖ- 25 σα. βασιλεὺς μὲν οὖν μέρος τῆς αὐτοῦ στρατιᾶς προπέμοι-

5. μεγάλας Α. 23. φρακτῶν Α.

exitum perducere non posset, quod is clipeum corpori non applicatum, sed longiuscule remotum haberet, noluisse frustra digladiari, ac gestamen probe tetigisse, atque utinam hostem inermem eodem modo tangere potuisset. imperator hanc orationem admiratus, maximis donis Eustratium prosequutus est. (7) Paucis diebus post, eo quoque castello vi expugnato, Constantinus captivus in compedibus abducitur. deinde in triremem coniectus est, ut Byzantium perverberetur; quae cum oram solvisset, homo audax et temerarius custodes noctu aggressus plurimos occidit, et a suis famulis solutus fuga elabitur. sed priusquam novis rebus studeret, comprehensus et imperatori proditus est.

Neque vero Baciae duntaxat expugnatio, sed prius etiam Anabazae plurimum difficultatis habuit. nam ea urbs frequentissime habitatur, et in praeruptis sita rupibus robustis moenibus cingitur. tum vero magis etiam ab iis qui se eo tanquam in asylum contulerant, omnes cataphracti et viri fortissimi, additis etiam propugnaculis et

φεν εἰς αὐτήν, καὶ τοῦτο Περσικοῖς κατειλεγμένον τέλε-
 σιν, ὧν ἠνυμώρησε πρότερον τὴν Γάγγραν παραστηράμενος,
 πεῖραν λαβεῖν ἐντεῦθεν τῆς τῶν Ἀρμενίων γνώμης βου-
 λόμενος καὶ ἀκριβῶς γινῶναι πρὸς οἷς εἰσίν. οἱ δὲ καὶ πρὸς
 μόνην τὴν θείαν τούτων θυμῷ ὑπερζέσαντες ὡς ἀπολουμένων 5
 αὐτίκα καὶ μηδὲ τὴν πρώτην αὐτῶν ὑποσθησομένων ὄρμην,
 τὰς πύλας ἀνακλιάντες κατ' αὐτῶν ἐξερρῦσαν, καὶ συμβο-
 λῆς γενομένης ἤτιώσι τε τούτους τὰ νῶτα στρέφαντας καὶ
 ἐπὶ πλεῖστον καταδιώκουσι. συστάντων δὲ μετὰ βραχὺ τῶν
 φευγόντων Περσῶν ἐν τῇ τὴν ὄψιν μεταβαλεῖν οἶα καὶ Ῥω- 10
 μαϊκῶν αὐτοῖς ἐπαρηξάντων ταγμαίων, ἡ μάχη παλινστροφος
 γίνεται, καὶ ἄκοντες εἰς τὸ τεῖχος ἐγκλείονται οἱ Ἀρμένιοι.
 μικρῇ δὲ ὕστερον καὶ τοῖς τεῖχεσιν αἱ μηχαναὶ προσάγονται,
 καὶ οἱ λίθοι ἐκσφενδονῶνται σφαιροειδεῖς καὶ τὰς βάρεις βάλ-
 λουσιν. ἀλλ' οὐδὲ τὸ βάρβαρον ἐπὶ τούτοις ἤρεμον ἦν, τῶν 15
 δ' ἐπάλλεων ἄνωθεν ἐξ ἀντιπάλου στήσαν καὶ αὐτὸ μηχανή-
 ματα βάρη τε λίθων ἠκόντιζεν εἰς τὸ στράτευμα καὶ σιδήρια
 σπινθηρακίζοντα ἐξετίνασσε, καὶ ἦν κατὰ τοῦτο Ῥωμαίων
 ὡς ἐπίπην ἐπικρατέστερον. ὅθεν τὰ μὲν πρῶτα πλεῖστοι τῶν
 Ῥωμαίων ἐσίοντο· εἶτα καὶ εἰς παράλογον ὡς εἰπεῖν καὶ 20
 συνῶδη ὄρμην ὑποθήξαντες ἑαυτοὺς οἱ Ἀρμένιοι ἐξιόντες κα-
 ταπιμπρῶσι τὰς ἐλεπόλεις, εὐφρῶ πρὸς ἀφήν εὐράμενοι τοῦ
 πυρὸς τὰ ἐκ δονάκων ἐπισυνθέματά τε καὶ πῆγματα, ἃ πρὸς
 ἔρυμα τῶν μηχανῶν προετίτατο. τὰ δ' ἐπὶ τούτοις κατὰ

10. Περσῶν ὄμ. Α.

14. ἐκσφενδονοῦντι Α.

omnis generis machinis firmata erat. imperator igitur partem sui exercitus eo praemisit, quae Persicis cohortibus constabat quas in Gangrae deditione ceperat, ut animos Armeniorum periclitaretur ac plane cognosceret utris studerent. verum hostes ad primum eorum conspectum ira inflammati, quasi vero statim perituri ac ne primum quidem impetum suum toleraturi essent, portis apertis eruperunt. cumque ad manus ventum esset, eos in fugam coniectos longissime persequuntur. sed cum paulo post Persae conversi Romanis legionibus opem ferentibus substitissent, mutata pugnae facie Armenii inviti in arenis includuntur. mox etiam machinis admotis, rotundis saxis turres feriuntur. ceterum nec barbari conquiescunt: quin et ipsi ex adverso productis machinis grandia saxa ex propugnaculis in exercitum iaculantur et ferramenta scintillantia vibrant; eaque parte Romanis omnino superiores principio plurimos laedebant. deinde inopia quodam et belluino impetu erumpentes, se invicem cohortantes, machinas, igne in storeas et pegmata quibus tegebantur ingesto, facile ac cremant. sequuntur cachinni hostium, hilares corporis agita-

σμοὶ τῶν ἀντιπάλων καὶ βρυσμοὶ σώματος πρὸς διάχνοι καὶ
 Ῥωμαίων παλίγλωσσοι γλευσμοὶ καὶ στομφασμοὶ κατὰ βασι-
 λέως καὶ ληροὶ μακροί. ἀνοχῆς δὲ γενομένης καὶ τῆς μάχης
 ληξάσης ἐπὶ βραχὺ τὰ τε πετροβόλα ἐπισκευάζονται πρὸς
 5 Ῥωμαίων ὄργανα, καὶ τὰ τούτων προτιθέντα παραπετάσμα- P. 18
 τὰ τε καὶ ἱμαντώματα ἐκ πηλίνων πλίνθων συντίθενται, καὶ
 οὕτω τῇ ἐξῆς τὰ τεύχη πάλιν ἐτύπτετο. ἀμέλει καὶ ὡς τὰ
 παρὰ τῶν Ἀρμενίων ἐκτινασσόμενα φλογεῖα σιδήρεια κατὰ
 μηδὲν τὰς μηχανὰς ἐλυμαίνοντο, εἰς κενὸν συνέβαινε σχάζειν
 10 τὰ τούτων διανοήματα καὶ εἰς κοπετὸν μεταπίπτειν τὸν πρῶ-
 ῆν τωθασμὸν καὶ καταγέλων. ὁ γὰρ σφενδονούμενος ἐκ τῶν
 ἔσωθεν μύδρος εἰ καὶ ἦν ἀντήρης καὶ πρὸς τὰς πληγὰς ἀν-
 ἔνδοτος, ἀλλ' οὖν ἐπεγχερίπτων τῷ ματῷ καὶ πλαδῶντι δια-
 κένη τε καὶ γηίνῃ καὶ συμφώδει προβλήματι ἄπρακτος ἴκον-
 15 τίετο· εἶχε μὲν γὰρ ὑποχαλῶν τὸ βαλλόμενον, σβεννύμενος
 δ' οὖν ὁμως ἔδρα οὐδὲν ὧν ἕνεκα διηφιέτο. ὕδην κατὰ πολ-
 λὰ μέρη διαρρηγέντος τοῦ περιβόλου τῆς πόλεως ἐνέφροδα τὰ B
 ἔνδον γίνεται, καὶ τῷ τρόπῳ τούτῳ ὑποκλίνεται βαιοὶ καὶ τὸ
 πρὶν ἀναιδὲς καὶ βρέμον τοῖς ὄπλοις μέγα πολέμιον, καὶ τὴν
 20 πόλιν Ἀναβάρζαν ἀνάγκη μᾶλλον ἢ γνώμη αὐτῆς παραδίδοσιν,
 οὐκ ἐκ τοῦ παραχρηῖμα δέ, ἀλλὰ μετὰ πείραν δευτέραν καὶ
 τὴν πολλάκις ἀντίταξιν καὶ τὴν ἐς τὸ προσεχὲς ἔτερον εἰς
 ἀναχώρησιν καὶ τὴν αὐθις ἐκ τοῦδε καθάπερ ἀπὸ τοῦ πρῶ-
 του μεθ' αἵματος ἐκκρουσίν τε καὶ ἀποσάλευσιν.

7. τὰ alterum om. A.

tiones, Romanorum crebra derisio, ludibria contra imperatorem, ne-
 gae longae. cum pugna nonnihil quasi per indutias quiescisset, Ro-
 mani tormenta reparant, eorumque teguminibus e limo confectis po-
 stridie moenia denuo feriunt. cum autem flagrantia illa ferramentū,
 quae Armenii iaculabantur, machinis nihil incommodarent, irriti
 conatus efficiebant ut prior eorum risus et ludibria in luctum ver-
 terentur. massae enim quae ex urbe librabantur, etsi concitatae
 erant et acriter feriebant, tamen cum in tegumenta illa rara humida
 lutea et laxa incidebant, erant irritae, atque impetu remisso et
 flamma extincta nihil eorum faciebant propter quae mittebantur.
 muro igitur urbis in multis partibus perrupto facilis in eam patuit
 aditus. hoc modo imperatori cedunt hostes dudum impudentes et ar-
 mis frementes, eique Anabazam coacti magis quam ultro dedunt.
 nec id tamen statim, sed re iterum tentata et pugna saepius repe-
 dita et transitu in alterum contiguum murum facta; a quo Romanos
 non sine sanguine quemadmodum a primo repellebant.

Ὅμοίως δὲ καὶ τὰ περὶ ταυτησὶ τῆς πόλεως φρούρια μετελθὼν εἰς τὴν κοίλην Συρίαν ἄπεισι, καὶ τὴν καλλίπολιν Ἀντιόχειαν εἰσιών, ἣν δίδεισιν Ὀρόντης καὶ περιβομβεῖ Ζέφυρος ἄνεμος, ὑπταίαις χερσὶ παρά τε τοῦ πρίγκιπος Ραϊμούνδου καὶ τοῦ πλήθους παντὸς τῶν ἀστυνόμων προσδέχεται. ἐφ' ἱκαναῖς δ' ἡμέραις τῇ πόλει ἐνδιατρίψας, καὶ λίζιν V. 15 ἔαυτῷ τὸν πρίγκιπα δείξας, σὺν αὐτῷ δὲ καὶ τὸν Τριπόλεως κόμητα, ἔγνω προσβαλεῖν ταῖς περὶ τὴν Ἀντιόχου ἰδρυμέναις καὶ παρ' Ἀγαρηνῶν κατεχομέναις Συροφονίσσαις πόλεσι. τοίνυν καὶ τῇ ποταμῷ προσεγγίσας Εὐφράτῃ ἀφικνεῖται εἰς τι πολίχνιον ἐγχωρίως Πιζῶ καλούμενον, ἐνθα καὶ πολλὴν ἐνδειξαμένων τῶν πολεμίων περὶ τὴν συμβολὴν γενναιότητα ὑπονοστεῖ τὸ Ῥωμαϊκόν, καὶ μέχρι τινὸς καταδίωξις γίνεται μέρους τοῦ προελάσαντος μὴ ἀντισχεῖν ἔχοντας πρὸς πάθος μακρὸν καὶ φορὰν παράλογον τῶν ἐναντίων. μετ' 15 Δού πολὺ δὲ ἐγγυτέρω τοῦ βασιλέως φανέντος ἐκ τῆς περὶ αὐτὸν φάλαγγος συχνοὶ τοῖς ἀντιπάλοις συρρήγνυνται. οἱ δὲ μὴ ἐνεγκόντες τὴν κατ' αὐτῶν ἐπέλασιν τῶν Ῥωμαίων συγκλείονται εἰς τὸ τεῖχος τοῦ τειχισμοῦ, καὶ οὐκέτι ἐπεκτρέχειν προέθεντο. τεῖχος μὲν οὖν καὶ περὶ τειχος ὑπὴν τῷ πολισμάτι, 20 καὶ βαθεῖα τάφρος ἐν μέρει τοῦτο περιεζώννυε, καὶ λίθος αὐτοφυῆς ἐνιαχοῦ κατεφράγγυε. πολλὰ δὲ τῶν πυργωμάτων ὑπενδόντα ταῖς τῶν λίθων νιφύσι καὶ πρὸς γῆν καταρρυσάντα τῶν ἐκ τῆς Ἀγαρ καθεῖλε τὸ φρόνημα. ἐντεῦθεν

1. τὰ παραλείμενα ταύτῃ τῇ πόλει A.
21. ταύτην A.

6. ἐπ' ὀλίγαις W.

Circumiacentibus castellis eodem tractatis modo in Coelesyriam abit; et pulcherrimam urbem Antiochiam ingressus, quam fluvius Orontes perfluit et ventus Favonius perflat, supinis manibus a principe Raimundo et omni civium multitudine suscipitur. diebus pluribus in urbe commoratus, initaque cum principe Raimundo et Tripolitano comite amicitia, Antiochiae finitimas Syrophoenissas urbes, quae ab Agarenis tenerentur, aggredi statuit. profectus igitur ad Euphratem fluvium ubi ad oppidum quod ab incolis Piza vocatur pervenisset, et hostes in conflictu fortissime se gessissent, Romana legio, quae impressionem fecerat, recedit hostibus aliquousque persequentibus, ut quorum immanem incredibilem impetum ferro non posset. paulo vero post, cum ipse imperator cum sua phalange se ostendisset, multi hostes adoriuntur; qui Romanorum incursione turbati intra moenia compelluntur, neque amplius excurrere decreverunt. habebat id oppidum murum duplicem, quem alibi fossa profunda cingebat, alibi vivum saxum munitabat. multis vero turribus

οἱ τολμηταὶ καὶ φροσῶντες ἄμετρα, εἰς δειλίαν τιθεμένον
 αὐτοῖς τῶν ὀχυρωμάτων, ὑπὲρ τε τῆς οἰκείας ἀντιβολουσά-
 ζωῆς καὶ τῶν ἐνότων πάντων αὐτὴν ἀλλάσσοιται, βασιλεῖ-
 τὰς χεῖρας προτείναντες. ἐκ δὲ τούτου μοῖραν διαφεῖς στρα-
 5 τεύματος κατὰ τῶν ἐπέκεινα τοῦ Εὐφράτου πόλεων καὶ φρου-
 ρίων πλῆθος λαφύρων συνέλεξε, καὶ τὸ Πιζὰ τῆ τῆς Ἐδέσ-Ρ. 19
 σης δωρησάμενος κόμητι, τὸ Βέμπετζ παραλλάξας ὡς εὐκα-
 ταιγώνιστον κριθὲν κἀπὶ πεδίου κείμενον ὑπτιάζοντος, κατὰ
 τοῦ Χάλεπ καὶ τοῦ Φέρεπ ἐξώρμησε, τοῦτο αἰτησαμένου τοῦ
 10 τῆς Ἀντιοχείας πρίγκιπος, ἐπεὶ καὶ οὗτος τῷ βασιλεῖ συνε-
 στρατεύεν. ἐπιστάς δὲ τῷ Χάλεπ (τὸ δ' ἐστὶν ἡ πάλαι λε-
 γομένη Βέρροια) ὄρᾳ πολυάνθρωπον πόλιν καὶ στέγουσαν ἔν-
 δον πλεῖστον ὅσον ὀπλιτικόν, οἱ καὶ ἐξιόντες τοῦ τείχους ἄμα
 15 θῆα Ῥωμαίων συμπλέκονται μετὰ ἑύμης τοῖς περὶ τὸν βουσι-
 λέα στρατεύμασι. τὸ δὲ ἦττον ἀπενεγκάμενοι τὸν περίβολον

1. τεθειμένων A. hinc incipit B: καὶ προσπίπτουσι τῷ βασιλεῖ,
 καὶ ὑπὲρ τῆς αὐτῶν παρακαλοῦσι ζωῆς. ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπακού-
 σας τούτοις καὶ τὸ τοιοῦτον κασιτέλλιον τῷ τῆς ἐδέσης δωρησά-
 μενος κόμητι, καὶ καταλείψας τὸ Βέπ . . . ὡς εὐκόλοκράτη-
 τον, κατὰ τοῦ Χάλεπ καὶ τοῦ Φέρεπ ἐπ . . . ζητήσαντος τούτου
 τοῦ πρίγκιπος, ἐπεὶ καὶ οὗτος συνεστρ . . . τῷ βασιλεῖ. ἐπι-
 στάς τοίνυν ὁ βασιλεὺς κατὰ τοῦ Χάλεπ . . . δὲ ἐστὶν ἡ πάλαι
 λεγομένη Βέρροια, βλέπει πόλιν πολυάνθρωπον ἔχουσαν καὶ πλῆ-
 θος στρωτοῦ· οἷτινες ἐξελθόντες, τοῦ τείχους μετὰ τόλμης μεγάλης
 τοῖς στρατεύμασι τοῦ βασιλέως συμπλέκονται. ὀλίγον δὲ κατηρη-
 σαντες πάλιν ἐντὸς τοῦ περιβόλου τείχους ἐγκλείονται, καὶ τοῦτο
 πολλάκις ποιήσαντες οὐδὲν τι ἀνδρείον ἐδείξαντο. ἀλλὰ καὶ τοῦ
 βασιλέως τὴν πόλιν κατασκοποῦντος κρυφίως ἐκ τῆς πόλεως
 ἐξελθόντες κατ' αὐτοῦ ὤρμησαν· ἀλλὰ ματαίως καὶ τὸ τούτων
 βούλευμα γέγονεν. ὁ δὲ βασιλεὺς κατανοήσας τὴν ἐχυρότητα
 τοῦ κάστρου τούτου καὶ τὸ ἐντὸς ὅπερ εἶχε καθάλαρικόν στρα-
 τευμα, ἄμα δὲ καὶ τὴν τῶν ἀναγκαίων χρειωδῶν στέρησιν τοῦ
 στρατοῦ, ἐκεῖθεν ἀναχωρεῖ, καὶ τὸ Φέρεπ κατ' ὄδον κραιήσας
 καὶ τοῦτο ἑτέρῳ κόμητι τῆς Ἀντιοχείας πόλεως χωρισάμενος εἰς
 ἑτέραν ἄλλην Καρασά λεγομένην ἀπέρχεται. μεγίστη δὲ ἐστὶ
 καὶ αὕτη ἡ πόλις, ἔχουσα καὶ ὑποκείμενα κασιτέλλια αὐτῇ.

saxorum grandine prostratis, Agarenorum feroces et elati animi con-
 siderunt, ut supplices vitam ab imperatore peterent, eamque omni-
 bus opibus committarent. ex hoc, parte copiarum contra urbes et
 castella ultra Euphratem ablegata, multas manubias coegit, et Pi-
 zam Edesseno comiti donavit; Bempezoque praeterito ut expugnato
 facili, cum in acclivi planitie situm esset, contra Chalepum et Phe-
 repum est profectus, precibus Antiocheni principis, qui una milita-
 bat, impulsus. cum ad Chalepum accessisset, quae olim Berrhoea
 dicta fuit, videt urbem esse frequentem et magnis militum praesidiis
 munitam; qui ad prinum Romanorum conspectum impetum in impera-
 torios faciunt. victique moenia repetunt. nec seinel duntaxat, sed ite-

ὑπεισησαν. οὐχ ἄπαξ δὲ ἀλλὰ κατὰ τὸ πάλιν καὶ πάλιν Β ἐπεκδρομῶς θέμενοι κατ' οὐδεμίαν τὸ κράτος ἤραστο· ἐνό-
τε δὲ καὶ αὐτῷ βασιλεῖ περιμόντι τὴν πόλιν καὶ κατασκοποῦν-
τι τὸ τεῖχος δι' ἐκηβόλων λάθρα ἐπιβουλεύσαντες, καὶ τῆς
προθέσεως ταύτης ἐξέπεσον. οὐδὲν δέ τι δράσειν ἐξ ὑπογυί- 5
ου θυνάμενος, καὶ διὰ τὴν ὀχυρότητα μὲν ταυτησί τῆς πό-
λεως καὶ τὴν ἔνδον εὐοπλον καὶ εὐοπλον στρατιάν, οὐχ ἤτ-
τον δὲ καὶ τὸ ἐπιλιπεῖν τὰ θρόδια καὶ τὴν πυρὸς ὁμοῦ καὶ
ὑδατος ὑποσπάνισιν, ἐκείθεν μεθίσταται. καὶ τὸ Φέρεκ ἐξ
ἐφόδου παραστησάμενος, καὶ τοῦτο κόμητί τινι τῆς Ἀντιο- 10
χέων ἀποχαρισάμενος πόλεως, πρὸς ἐτέραν πόλιν μεταχωρεῖ
κατὰ φράσιν ἐγγώριον Καφαρδὰ λεγομένην. μεγίστης δὲ χῶ-
Cρας αὐτῆ προκαθέζεται, καὶ περὶ αὐτὴν αὐχεὶ καθυπεκείμενα
οὐκ ἐλάχιστα φρούρια, στερότητι τειχέων κομπᾶζουσα.

8. Ἀλλὰ καὶ ταύτην διὰ βραχέος χειρωσάμενος μετα- 15
βαίνει πρὸς τὰ πορρωτέρα, καὶ τῆς πρὸς τὸ Σέξερ πορείας
ἀπτόμενος στρατοπεδεύει περὶ τὸ Ἰστριον (πόλις δὲ καὶ τοῦτο
τῆς μέσης τῶν ποταμῶν) ἀποθεν μικρῷ τοῦ Σέξερ κείμενον
καὶ τοῖς πᾶσι κατεσκευασμένον ἄριστα. ὁδοῦ δὲ πάρεργον
καὶ τούτου διαφθαρέντος καὶ πρὸς ὑρπαγὴν διαφθαρέντος τοῖς 20
στρατιώταις, καὶ τούτων μάλιστα τοῖς ἐκ καταλόγων τῶν
Συρδικῶν ὑφ' ὧν ἐάλωκεν, ἐκείθεν ἀπαραστάς τῷ Σέξερ
D πρὸσεισιν. οἱ δ' ἐκ τοῦ ἄστεος τοῦδε, καὶ τῶν ἀγχοῦρων

7. τὴν εὐοπλον καὶ εὐοπλον στρ. Α. 12. καφάρρα cod. Wolf.
idem mox μεγίστη δ' ἐστὶ καὶ αὕτη ἡ πόλις, ἔχουσα καὶ ὑπο-
κείμενα κασιτέλλια αὐτῆς. 16. πορρωτέρων Α. 17. καὶ αὕτη
τῆς μεσοποταμίας W. cod. 22. συρδικῶν Α, παρὰ τῶν τοῦ βα-
σιλέως κομᾶτων Β. 23. ἐν τῷ ἀστεὶ τῷδε Α. ἀγγ.] περίε Α.

rum atque iterum excursuonibus factis nunquam vicerunt: imperatori
vero urbem circumeunti et speculanti clam tormentis insidiati aberrarunt.
qui cum in praesentia nihil efficere posset, tum ob urbis munitiones et
equestres in ea pedestresque copias, tum quod commeatus ignis et
aquae penuria laborare incipiebat, inde discedit, et Pherepo primo
impetu capto et comiti cuidam Antiochenae urbis donato ad aliam
urbem transit, Caphardam nomine, quae maximae provinciae imper-
rat, et multis in circuitu castellis dominatur, firmitate moenium
insignis.

8. Sed hac quoque brevi expugnata ulterius intendit iter, Se-
zerim urbem versus; castraque iuxta Istrium ponit Mesopotamiae
urbem, a Sezeri non multum dissitam et rebus omnibus instructissi-
-ssima. qua obiter capta et militibus diripienda data, ac Scythicis po-
-tissimum legionibus, a quibus expugnata fuerat, inde Sezerim ag-
-itar, cuius etiam (nam et finitimi satrapae eodem tanquam ad

σατραπῶν συνελθόντων, πλείστους ὄσους τοὺς ὀπλιτεύοντας
 συνειλόχασιν, ὅθεν καὶ πρὸς ἓνα συνασπισμὸν συνιόντες καὶ
 ὁμαιχμίαν κρατυνάμενοι μίαν προσυπῆντων, τὸν ἐκεῖσε περι-
 κλώμενον ποταμὸν διαβάντες, ἀλλὰ καὶ δοράτια ἐκ καλάμων
 5 κροθαίνοντες ταῖς τοῦ βασιλέως συμπλέκονται φάλαγξιν, ἵπ-
 ποῖς ὠκύποσιν ἐποχοῦμενοι. καὶ συρρηξέως γενομένης πολ-
 λάκις τὴν νίκην ὁ βασιλεὺς ἀποφέρεται, καὶ οἱ μὲν τῶν πο- V. 16
 λεμίων κατὰ τοῦ ὕδατος ἀκοντίζονται, οἱ δ' ἐμπείρονται δό-
 ρασιν, οὐδαμῶς ἐπαρκεσάντων σφίσι τῶν ἐνσειομένων δογιά-
 10 κων, ἀλλ' ἄσθενη καὶ λεπτήν ἐπικουρίαν καὶ τὸ ὅλον εἰπεῖν
 καλαμίνην παρεχομένων αὐτοῖς. ἐντεῦθεν εἰς τὸ τεῖχος ἀνα-
 χωρήσαντες οὐκέτι ἐπέξόδους εἰργάζοντο, ἐκ δὲ τῶν γηῖνων
 ὄρφων προφαινόμενοι καὶ πολλὴν ἐντεῦθεν τὴν συναρσιν
 ἔχοντες Ῥωμαίοις ἀντεφέροντο, τὴν ἑαυτῶν χώραν ἀνέντες
 15 εἰς τὸ ἀδεῶς ἐκπορθεῖσθαι καὶ ληΐζεσθαι καὶ χειροῦσθαι τὰ
 φρούρια. οὕτω δὲ τούτων πραττόντων, ὁ βασιλεὺς τὰς φά- P. 20
 λαγγας διηκυρηκῶς καὶ κατὰ γένος καὶ πατρίδας διηρηκῶς,
 ὡς φύλα φύλοις ἀρήγωσιν, εἰς μίαν μοῖραν τὸν Μακεδόνα
 καθίστησιν, ἑτέραν τὸ τῶν ἐκλεκτῶν, ἄλλην τὸ Σκυθικόν,
 20 ἔτι δὲ τὸ ἐκ Περσίδος ὀρμώμενον καὶ προσχωρήσαν Ῥωμαί-
 οῖς κατὰ πολέμους τοὺς πρότερον. καὶ τῷ ἀμιγεῖ καὶ πολυ-

1. ὀπλίτας A. 3. περικυκλούμενον A, τοῦ κάστρου περι-
 περιγυριζόμενον B. 12. ἐκ δὲ τῶν γ.] ἦν δὲ τὸ τοιοῦτον κά-
 στρον ἰσόγειον ἀπὸ τοῦ ἔσωθεν Wolf. cod. 16. τὰς φάλ.] τὰς
 τάξεις ἀνὰ μέρος καὶ μέρος συντάξας W. 18. εἰς μίαν] τοὺς
 Μακεδόνας, τοὺς κομάνους, τοὺς προσφύγους τοῦρκους, τὴν
 τῶν ἐκλεκτῶν λεγομένην σύνταξιν B. 19. τὸ τῶν ἐκλ.] τὸ
 ἐκ κελίων A.

commune incendium restinguendum confluerant) plurimos milites
 coegerunt, et inita societate conductisque in unum copiis superato-
 que praeterfluenti amne iacula arundinea vibrantes, et equis velo-
 cissimis insidentes, imperatorias phalanges ultro lacessunt, ac sae-
 pius aggressi nostros vincuntur, alii in flumen praecipitati, alii hastis
 transfixi, nihil adiuti vibratione arundinum, quarum auxilium infir-
 mum tenuē ac plane arundineum experiebantur. dehinc intra muni-
 tiones reversi non amplius egrediebantur, sed ex terreis tectis se
 ostendentes ac multum inde opis habentes contra Romanos fereban-
 tur, direptionibus et vastationibus agrorum et finitimorum castellorum
 expugnationibus neglectis. quae cum illi facerent, imperator phalan-
 ges recenset et pro nationibus et tribubus distribuit, ut quique suis
 popularibus succurrerent. Macedones in unam classem refert, eos
 qui selecti dicuntur in alteram, Scythas in tertiam, eodemque mo-
 do Persas, qui superioribus bellis Romanis accesserant. hostes autem
 hac distinctione et varietate legionum et diversitate armorum territi,

μερῆ ἰσθμῶν στρατευμάτων, διαφόρους προφαινόντων τὰς
 ὑπλίεις, φύβῃ πλείονι ληφθὲν τὸ πολέμιον τῆς ἕγαν ἐνστά-
 σεως καθυφίησι, καὶ τὸν ἐκτὸς προέμενον τειχισμὸν πρὸς περι-
 βολον τὸν ἔνδον μεθίσταται. ἐπὶ πολλαῖς οὖν ἡμέραις ἀγγέμα-
 Β χοι συνέβαινον συμπλοκαὶ καὶ πέλραι καὶ διαμάχαι, καὶ μονο- 5
 μαχίαι τῶν ἀρίστων, καὶ περιφρυγαὶ καὶ ἔποχωρήσεις καὶ κα-
 ταδιώξεις ἐξ ἑκατέρων. ἀλλ' αἰεὶ τὰ μὲν Ῥωμαίων ἐπικρατέ-
 στερα κατεφεινέτο, τὸ δ' ἐναντίον κἄν ἐπιπτεν ἀπὸ ξίφους
 πλείονως, κἄν ἐκ τόξων εἰς θάνατον ὑπνωττε, κἄν τοῖς ἐκ μηχαν-
 ῶν λίθοις εἰς μέρη διήρητο καὶ πρὸς γῆν τὰ τείχη καὶ τὰ του- 10
 ῖων καθρεῖτο θωράκια, ὅμως ἔμενον ἐτι ἀκρούσαντον ἐς μυριο-
 πηλθὲς ἀριθμούμενον, ἄλλως τε καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν ψυχῶν
 καὶ τέκνων καὶ γυναικῶν, πρὸς δὲ καὶ πλούτου πολλοῦ, καὶ
 οὗτου παντοδαποῦ, διαγωνιζόμενον. καὶ τὰχ' ἂν ἦλω καὶ
 ἡ πόλις ἦδε καὶ βασιλεὶ καθυπέκλυσε καὶ παντὸς τοῦ πλου- 15
 ῖου κεκένωτο, καὶ Ῥωμαῖοι τῇ ταύτης χειρώσει κλέος ἤραν-
 C. 10 τῶν πρώην ἐπικυδέστερον, εἰ μὴ ἀγγελίαι τινὲς ἀπαίσιοι
 καὶ ἄκοντα ἐκεῖθεν τὸν βασιλεῦ μεθειλόνουσαν, αἱ τὴν Ἔδεσσαν
 ἦδον κυκλωθῆναι παρὰ Περσῶν καὶ κινδυνεύειν παθεῖν τὰ
 χεῖριστα μὴ βασιλέως αὐτῇ τὴν ταχίστην ἀρήξαντος. οὐκοῦν 20
 ἐκ τῶν πολιορκουμένων δῶρα μεγαλοπρεπῆ κομισάμενος, καὶ
 ταῦτα ἐξ ὅλης τιμαλφεστέρας τῶν ἀπασῶν, καὶ ἑπῶν ἐρι-
 ούχενας εὐγενεῖς καὶ νήματα Σηρικὰ διαπλεχθέντα χρυσῶ
 καὶ τράπεζαν ἀξιοθέατον, πρὸ δὲ τούτων σταυρὸν εἰς χεῖρας

11. ἀλλ' ὅμως τὸ ἀναρίθμητον πλῆθος ἐκεῖνο ἐποίησε τοῦτο μὴ
 φαίνεσθαι Wolf. cod. 19. παρὰ Περ.] ὑπὸ τῶν τούρκων B.
 22. ἐξ ὅλης] ἐκ λίθων καὶ τιμῶν μαργάρων καὶ ἀλογα με-
 γάλα ἀραβικά καὶ βλατῖα πολλά χρυσῶ B.

remissa pertinacia et moenibus exterioribus relictis, in interiora se
 conferunt. multis ergo diebus comminus pugnatur, nihil non tenta-
 tur, etiam singularia fortissimorum certamina fiunt: nunc in urbem
 refugitur, nunc in castra receditur, sic tamen ut Romani semper
 superiores essent. hostes autem etsi plures gladio cadebant, sagittis
 conficiebantur, machinarum saxis discerpabantur, moenia eorumque
 pinnacula sternebantur, tamen clade in tanta multitudine parum
 conspicua immoti perstiterunt, praesertim cum vita, liberi, uxores,
 magnae et variae opes agerentur. ac forsitan capta esset haec quo-
 que urbs et omnibus opibus nudata, Romanis eius excidio gloriam
 insignem adeptis, nisi adversi nuntii imperatorem vel invitum inde
 abstraxissent. ferebatur enim Edessa a Persis circumsessa in excidii
 atrocissimi periculo versari, nisi imperator primo quoque tempore
 opem ferret. igitur muneribus amplissimis acceptisque materia omnium
 pretiosissima constabant, et equis generosis et tela serica auro in-

δεξάμενος πάγκαλόν τι χρῆμα καὶ ξενίζον τῇ θεῖᾳ, λυχνίτη λίθῳ κεκολαμμένον, ἐν ᾧπερ αὐτοφυῶς ἡ τέχνη διύφανε γράμματα εἰς κάλλος φιλόνικον τοῦ θείου εἰκάσματος, καὶ ὀφθαλμῶν ἀτεχνῶς τρυφήν, λύει τὴν πολιορκίαν, τῆς πρὸς Ἄντιόχειαν ἀψάμενος. ἔφασκον δὲ οἱ κατὰ τὸ Σέξερ Σαρακηνοὶ πάλαι ποτὲ τοὺς προγόνους αὐτῶν ἐκ τῶν προσενεχθέντων δώρων τῷ βασιλεῖ δορυκτῆτα σχεῖν τὸν ἐκ λίθου ἀκτινώδους σταυρὸν καὶ τὴν πολυτελεῆ τε καὶ οἶαν ἐκπλήξαι τράπεζαν, ἥνικα Ῥωμανὸν εἶλον τὸν Διογένην τὴν αὐτοκράτορα Ῥωμαίων ἀρχὴν χειρίζοντα, τὴν τε βασιλείον ἐκεῖνου σκηνὴν ἐσχύλευσαν καὶ τοῦ χάρακος κεκρατηκότες τὰ ἐνόητα διείλοντο· ἐν δὲ τῇ ἐκ τοῦ Σέξερ ἀπάρσει τοῦ βασιλέως Ῥωμαίους κατ' οὐρανὸν ἐπιτίθενται τὰ τοῦ Ζακῆ καὶ τινῶν ἀρχηγῶν ἄλλων διασῆμων Περσικὰ στρατεύματα, θρυπτικώτατα τοῖς μικροῦ ποδηνέμοις ὀχθήμασι προδεικνύμενα, καὶ Ῥωμαίων ὀλιγορότατα τύφῳ ἐμπλήκτω βαρβαρικῷ. τῶν γὰρ μὴν ἐλπίδων διαμαρτόντα οὐχ ὅπως οὐδὲν τι γενναῖον ἔπραξαν, ἀλλὰ καὶ τοῦ κόμπου καὶ τῆς μεγαληγορίας δίκην ἄμοι-Ρ. 21 βὸν ὑπὸ τῆς θείας τίσαντες δίκης καὶ δύο τῶν ἡγεμόνων Ζωγγρίους προσαπεβάλλοντο· ἦσαν δ' οὗτοι ὁ υἱὸς τοῦ Ἀταπακά καὶ ὁ τοῦ Σαμουῦχ Ἀμηνὰ κασίγνητος. εἰσιῶν δ' ὁ βασιλεὺς τὴν Ἀντιόχου μεγαλῶννυμον πόλιν τὸ ἀστύκον πληθῶς V. 17

1. λυχν. λίθῳ] λυχνίτης γὰρ λίθος ἦν ἔχων γράμματα φαινόμενα αὐτοφυῆ γλυπτὰ, ἦσαν δὲ ἀπὸ τέχνης, εἰς κάλλος καὶ ὠραιότητα τοῦ θείου σταυροῦ καὶ εἰς τρυφήν τῶν ὀφθαλμῶν τῶν βλέπόντων τὸν τοιοῦτον σταυρὸν B. 2. ἐγγεγλυμμένον A. 5. ἐψάμενος A. 16. ὀλιγορότητα A. 20. ἀτάπανα A, ἀτάλαξ B. 21. ἀμηνὰς ΔW. 22. μεγαλ.] εὐδαίμονα A.

tertextu, et mensa spectabili, et ante haec cruce elegantissima in manus sumpta, cuius nihil simile visum est, in lychnite gemma exculpta summoque artificio divinae imaginis expressa similitudine, cuius aspectu oculi satiari non poterant, soluta obsidione Antiochiam versus proficiscitur. aiebant autem Sezerini Sarraceni maiores suos olim cruce illa radianti inter cetera munera imperatori oblata et pretiosa atque admirabili mensa, capto Romano Diogene imperatore eiusque vallo expugnato et imperatorio tabernaculo direpto, potitos fuisse. in discessu a Sezeri milites Zacaee et aliorum illustrium Persarum Romanorum terga adoriuntur, equis occyssimis insolentissime et cum summo Romanorum contemptu et fastu furioso atque barbarico irruentes. tamen spe frustrati non modo nihil memorabile gesserunt, sed temeritatis et insolentiae suae poenas divinae vindictae dederunt, duobus eorum ducibus captis; quorum alter erat Atapacae filius, alter Samuchi amerae frater. imperatore vero celebrem Antio-

ἄλλον ἑαυτοῦ ἀνηγήσατο, ὡς καὶ μεθ' ἱερῶν ἐκτύπων καὶ πλείστης ὅτι φιλοκαλίας τῶν ἀγνιῶν λαμπρὸν ἐκείνη σχεδιάσαι τὸ εἰσιτήριον. ἐκ δὲ ταύτης μετὰ φωνῶν εὐφήμων καὶ προπέμψεων αἰνεσίμων εἰς τὰ τῆς Κιλικίας ὄρια παραβαλῶν, κἀκεῖθεν ἔξορμήσας τῆς πρὸς τὸ Βυζάντιον φερούσης ἄπτε-5
ται. καὶ γοῦν κατὰ τάξιν προῖων καὶ τῆς αὐτοῦ στρατηγίας ἐχόμενος στέλλει κατὰ τῶν Ἰκονιέων Περσῶν ἀπόμοιράν τινα Βιτοῦ στρατεύματος· οὗτοι γάρ, ὁπότε τῆς Συρίας ἐπέβαινε βασιλεύς, τῷ καιρῷ χρησάμενοι πρὸς ἐπίθεσιν ἐκδρομαῖς κατὰ Ῥωμαίων ἐχρήσαντο. τῷ τοι καὶ τοῦ δυσμενοῦς στί-10
φους περιγεγόμενος ἔκειρε τὴν πολεμίαν, ἄλωσιν ἀνθρώπων καὶ ζώων ἔλασιν παντοίων, ὅποσα ὑπὸ ζυγὸν καὶ ὄχησιν, ἐργασάμενος. καὶ τοιοῦτοι μὲν οἱ πρὸς ἀνίσχοντα ἦλιον ἀγῶ-
νες τοῦδε τοῦ αυτοκράτορος, δι' ἐκστρατείας μιᾶς πᾶσαν μὲν γλῶτταν πᾶσαν δὲ γνώμην ἐς ἑαυτοὺς ἐφελκύναντες, ἐν ἧ 15
καὶ τριετῆς χρόνος ἐξίκετο.

9. Τότε δὲ προσερχρῦη τῷ βασιλεῖ τῷδε καὶ ὁ σεβαστο-
κρατορῶν κασίγνητος Ἰσαάκιος, ὃν φθάσαν εἶρηκε τὸ λέγειν
C σὺνάρουσαι οἱ τὰ περιττὰ εἰς τὴν τῆς βασιλείας κατάσχεσιν.
κατὰ γὰρ μικρολυπίαν τοῦ ὁμογνίου διαζευχθεῖς καὶ φυγὰς 20
ἀπάργας ἐκ τῆς Ῥωμαίων, συνέκδημον καὶ συμπλανήτην ἔχων
τὸν Ἰωάννην τὸν τῶν παίδων ἐκείνου πρωτότοκον (ἀνὴρ δ'
οὗτος ὀπλιτοπύλας καὶ πολεμὸκλονος, φηὴν τ' ἀρίστην καὶ

1. μετὰ σίγων σταυρικῶν καὶ λαμπάδων B. 4. ἐναισίμων?
sed A quoque αἰνεσίμων. 4. τὰ μέρη τῆς ἀρμενίας A. 6. γοῦν
om. A. 7. ἐχομένως A. 10. ἐδράξαντο W, ἤσαντο A, κούρ-
σα κατὰ Ῥωμαίων ἐποίησαν B. 22. ἀνὴρ δ' οὗτος] ἀνδρα
πολεμιστὴν καὶ ἀνδρεῖον καὶ ἀξιον εἶ' ὅς ὠραίου B.

chiam denuo ingresso, tota urbana multitudo obviam effusa est, sa-
cris imaginibus et pluribus ornamentis in vicis expositis ad ingres-
sum eius honestandum. ex hac cum bonis omnibus et laudibus ad
Ciliciae fines profectus inde Byzantium iter ingreditur. sic instructa
acie progrediens, et a sua bellandi consuetudine non recedens, par-
tem exercitus contra Iconienses Persas mittit. nam ii, cum Syriam
ingrederetur, arrepta occasione incursionibus Romanos infestabant.
eo igitur infesto agmine superato agrum hostilem populatur, multis
et hominibus et iumentis omnis generis captis. atque haec una ex-
peditione versus orientem solem bella Iohannes triennio gessit, quae
omnium linguas et mentes omnium in eum converterunt.

9. Sub id tempus frater Isaacius sebastocrator ad imperatorem
redijt, cui, ut ante diximus, ad imperium obtinendum adiumenti
parvum attulerat. nam ex parva quadam offensa divulsus a fratre
a Iohanne filio eius primogenito ex Romanorum finibus in exilium

είδος προφαίνων αξιοθέατον), πλείστοις μὲν καὶ ἄλλοις προσ-
 έμιξεν ἔθνεσι, σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ τῷ τῆς Ἰκονιέων σατρα-
 πεύοντι μητροπόλεως, καὶ ἦν μὲν ὁ Ἰσαάκιος οὗτος ὁρμαίνων
 αἰεὶ χώραις ἐπιθέσθαι Ῥωμαϊκαῖς καὶ Σατὰν γενέσθαι τῷ
 5 Ἰωάννῃ, χρημάτων δ' ἀπορῶν καὶ τὸν βασιλέα Ἰωάννην ὁρῶν
 ταῖς κατὰ πόλεμον πράξεις διὰ παντὸς περικλέϊστον οὐδένα
 εὔρισκε τοῖς κατὰ σκοπὸν ἐκείνῳ συμβαίνοντα. μᾶλλον μὲν D
 οὖν καὶ πάντας εἶχεν ἀποπηδῶντας καὶ πρὸς τὴν πρώτην
 τῆς ἀποστασίας ἐνήχησιν δυσχεραίνοντας, καὶ τὴν ἐπιχειρη-
 10 σιν ἀπαγορεύοντας ὡς ἀσύμφορον κακείνῳ καὶ μῦθ' αὐτοῖς
 ἐφικτὴν ὄψασθαι. Ἔθεν τοὺς τοπάρχας περιμῶν, καὶ παρ' οἷς
 κατέλυε δι' αἰδοῦς ἀγόμενος ὡς τὸ εἶδος τυραννικώτατος καὶ
 τὸ γένος ἐπισημότατος, ὃψὲ συνείς ὡς διακενῆς τῆς συγγε-
 νείας ἀποδίσταται, βίον ἀντλῶν πονηρὸν, πρὸς τὸν ὁμόσπου-
 15 ρον ἐπανέλυσε, καὶ βασιλεὺς ἀσμένως αὐτὸν τε καὶ τὸν υἱά
 προσβλέπει, καὶ ὄψιν καὶ λόγους ἀμφοῖν δίδωσι, καὶ χαρι-
 έντως προσπλέκεται. Ἰσχυρὸν γάρ τι χρῆμα πόθος συγγε-
 νείας διυφαινόμενος, καὶ ἀπορηραγείη μικρὸν τι τῆς συμφυ-
 20 ἱᾶς φιλοπύστροφος ταχέως γίνεται. ἀμέλει καὶ τὸ πρῶτον P. 22
 φίλτρον διατηρήσας ἀλώβητον οὐδέν τι παλῖγκοτον ὑπέτυφεν
 ἐν ψυχῇ, ὅποια οἱ ἐν ἀρχαῖς φιλοῦσι τεχνάζεσθαι, τὸν χόλον
 ἐνθάπτοντες καὶ ἐναύοντες εἰς τὴν κατὰ καιρὸν φροκτώρησιν
 καὶ κατάπρησιν τὴν δὲ Κωνσταντίνου σὺν αὐτῷ εἰσιῶν οὐ πλείον

3. πύλεως A. 10. καὶ om. A. 13. ὃψὲ — πονηρὸν om. A.
 16. καὶ ὄψιν] καὶ ὁμοιράπεζον πάλιν εἶχε καὶ ἐνδοξον B.

abierat. erat autem vir bellicosus et fortis, procera statura et forma
 visenda praeditus; qui cum ad alias gentes transierat, tum ad Ico-
 niensis metropolis satrapam, subinde ad incursandas Romanas pro-
 vincias et res Iohannis turbandas incitatus. sed quia pecunia egebat
 et imperator Iohannes perpetua rei bellicae laude florebat, ipsi ni-
 hil ex sententia succedebat, ac potius omnes ab eo resilliebant et
 primum defectionis consilium improbabant, conatum illam detestantes,
 qui nec ei expediret et ipsis succedere nullomodo posset. igitur cum
 toparchas adiret, etsi ab omnibus reverenter exciperetur ut forma regis
 dignissima praeditus et genere nobilissimo ortus, sero tamen intelli-
 gens, quod deserta cognatione aerumnas frustra toleraret, ad fratrem
 se recepit. imperator vero et ipsum et filium suum cupide exceptos
 allocutus est et suaviter amplexus. nam cognationis desiderium multum
 vult; ac tametsi nexus ille nonnihil laxatus fuerit, facile tamen de-
 mus astringitur. ac pristina erga eum caritate inviolata conservata,
 bona fide in gratiam rediit, secus quam potentes solent, qui iram
 tegunt ac dissimulant, dum ulciscendi occasio detur. Cpollim igitur

τῆ τῆς νίκης περιόντι ἢ τῆ τοῦ κασιγνήτου ἐπανόδῳ ἡγαλιῶτο. καὶ τὸ ὑπήκουον δὲ κατεκίονα πως τὰ ἐγκώμια τῆ τοῦ βυσιλέως τούτῃ προμηθεύματι, οὐ μόνον τοῖς αὐτοῦ τροπαίοις κυλλωπιζόμενον καὶ θῦον θεῆ χαριστήρια τῆ καὶ πορεύσαντι τοῦτον καὶ νικητὴν ἀνασώσαντι, ἀλλὰ καὶ τῆ τοῦ ἀδελ-
5
B φου ἀφίξει ἐπευφραιγόμενον.

Μὴ πολυωρήσας δὲ τῆ Βυζαντίῳ, τῶν Περσῶν εἰσβαλόντων τοῖς κατὰ ποταμὸν τὸν Σαγγάριον ἐπιδρομοῖς τόποις, ὑπεριδὼν κάχεξίως σώματος, ὡς εἶχεν ἐξώρησεν, ὅθεν τοὺς πολεμίους διαθροήσας τῆ παρουσίᾳ καὶ θρημμάτων ἀγέλας 10 ἐλάσας παντοδυπῶν ἐπανῆλθεν εἰς τὸ Λοπάδιον. μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ τῆς γυναικωνίτιδος ἐξιοίσης τὴν πόλιν, τὰς Ὀχυν-
V. 18 ρὰς ἐδείματο, τὴν ἐκ τῶν πολεμίων ἐκεχειρίαν εἰς τὸ μὴ πάντῃ ἀξύνμορον Ῥωμαίοις διατιθεῖς. ἐμβυαδῶναι δὲ τοῖς τόποις τούτοις διανοούμενος τὴν στρατιὰν ἀθροισθῆναι διετε- 15 τάχει. καὶ ἡ μὲν ἐκ θεσπισμάτων βασιλείων συνήγετο, αὐ-
C τὸς δὲ κατὰ τοῦτο τὸ ἔργον ὡς οὐδέποτε τοῖς στρατευομένοις ἀσυγγνώμων ἔδοξε καὶ βαρὺς καὶ τὸ πλέον μηδὲ μέτρα ἐκστρατείας εἰδώς, ὡς εἶπερ ἐλάττετο ἢ οὐκ ἐνενόησεν ὡς τρισσὸν ἔτος ἐν τοῖς ἐφίοις πολέμοις Ῥωμαῖοι διήνεγκαν. τὸ δὲ 20 πρὸς ἄρρηκτον ἐκείνου ἔχθος ἔτι μᾶλλον ἐκμῆναν ἦν ὅτι πολλοὶ τῶν εἰς Συρίαν συναναβάντων ἐκείνῃ στρατιωτῶν μήπω τὰ οἴκοι βλέψαντες, ἀλλὰ νόσῳ σώματος καὶ σπάνει τῶν

11. μετ' οὐ πολὺ ἐφρῶν δὲ καὶ τὴν δέσποιναν ἐκεῖ εἰς τὴν πόλιν ἦλθε τὰς ἀχύρας B. 15. διασκοπούμενος A. 20. ἐφίοις om. A. 21. ἄρρηκτον A omisiss ἐκείνου et ἦν et στρατιωτῶν.

cum eo ingressus, non magis victoria quam fratris reditu est gavisus. subditi quoque instinctu eius laudes communicabant; nec trophaeis duntaxat gloriabantur, et deo successuum auctori gratias agebant, sed et fratris eius adventu laetabantur.

Caeterum non diu Byzantii commoratus, cum Persae in patentes campos iuxta Sangarium fluvium impetum fecissent, quamvis corpore aeger, statim exivit. ita hostibus sua praesentia territis et omnium generis pecoribus abactis, Lopadium recessit. non multo post, cum etiam Gynaeconitis urbe exisset, munitiones instauravit, otio quod a bello dabatur in rei publicae commodum converso. quibus in locis cum commorari statuisset, legiones convenire iussit. quod etsi ex mandato eius fiebat, tamen milites nulla unquam re se magis oneratos esse putabant, quod expeditionum nullum sciret modum aut oblitus esset, aut non reputaret Romanos tertium annum in bellis Orientalibus consumpsisse. illud vero eius odium exasperabat, quod alti milites, qui eum in Syriam secuti erant, re domestica nondum

ἀναγκαιῶν καὶ φθορᾶ τῶν ὀχημάτων ἐν τῇ ὁδοπορίᾳ χρο-
 σαιτες, ἤναγκάζοντο μὴ τῶν πατρίδων βαίνειν εὐθύ, ἀλλ'
 ἐνθα κατασκηνοῦ βασιλεὺς μεταβαίνειν ὑπὸ τῶν ἐπιμελῶς τὰς
 ὁδοὺς τηρούντων καὶ τὰς θαλαττίους περαιώσεις ἐπισκοπούν-
 5 των. ὁ δὲ μὴ ἀγνοεῖν ἔχων τὸ τοῦ γογγυμοῦ αἴτιον, τὸν D
 οὐκ εἰδότεν πλαττόμενος, ἵνα μὴ λέγοιμι τὸν μηδαμῶς ἐμπα-
 ζόμενον ὑποκρινόμενος, ἐκείνους μὲν εἶα κενοφωνεῖν, αὐτὸς
 δὲ τῆς προθέσεως εἶχετο, βούλεσθαι λέγων ἔχειν τοὺς στρα-
 τιώτας συσπουδαστάς καὶ μηδαμῶς ταῖς συνεχέσιν ἐκδημίαις
 10 ἀπανδοῦντας καὶ ἀποκναίοντας. προθέμενος δὲ μετελθεῖν
 τοὺς κατὰ τὸ θέμα τῶν Ἀρμενιακῶν παρεισφθαρέντας βαρ-
 βάρους, ἅμα δὲ καὶ Κωνσταντῖνον τὸν Γαβρᾶν κατασχεῖν
 χρόνον ἤδη συχρὸν τὴν Τραπεζοῦντα ὑποποιησάμενον καὶ
 ἤθεσι τυραννικοῖς αὐτὴν διεξάγοντα, διὰ τῆς τῶν Παφλα-
 15 γόνων συναγκείας τὴν πορείαν τίθησιν αἰεὶ τῶν τοῦ Πόντου
 παραλίων τόπων βαδίσειν ἐχόμενα, δυοῖν ἕκκα, τοῦ τ' ἐκ
 τῆς οἰκειᾶς χώρας τὴν στρατιάν οἱ πορίζεσθαι τὰ βιώσιμα,
 καὶ εἰ δεήσει συρροῆσαι πόλεμον, κατὰ μίαν μοῖραν ἔχειν αὐ-
 τὸν ἐπικείμενον, ἀλλ' οὐκ ἔξ ἑκατέρων μερῶν περικείμενον
 20 κἀντεῦθεν πρὸς περικύκλωσιν ἐπιτήδειον. ἦν γὰρ ὁ τῆς Καί- P. 23
 σαρείας τότε κρατῶν Μουχούμετ, περὶ οὗ εἰπεῖν ἐφθήμεν,
 πλείστην ὅτι περιβεβλημένος ἰσχύν, μέρος τε τῆς Ἰβηρίας
 ὑπαγαγόμενος καὶ ἐνια τῆς τῶν ποταμῶν μέσης παρασησά-

1. ἐν om. A. 19. περικείμενον] προσφάμενον A. 23. ἐνια
 τῆς] τὰς χώρας τὰς ἐν μεσοποταμίᾳ βασιλικᾶς Wolf. cod.

visa, sed ex morbo corporis et penuria commeatus et iactura equo-
 rum in itinere morati, deflectere a patria et ad imperatorem ire, ab
 iis qui vias diligenter obsidebant et portus observabant, cogebantur.
 verum ipse cum indignationis causam ignorare non posset, ignora-
 tionem, ne contemptum dicam, simulans, et illos inania verba fun-
 dere sinens, institutum suum urgebat. dicebat enim se milites habe-
 re velle, qui idem quod ipse vellent, et continentibus expeditionibus
 non fatigarentur aut frangerentur. cum autem barbaros, qui in Ar-
 meniacorum provinciam irruerant, ulcisci, et Constantinum Gabram,
 longo iam tempore Trapezunte potentem ac pro tyranno se geren-
 tem, capere statuisset, per Paphlagonum convallem iter intendit, ut
 continenter per maritima Ponti loca proficisceretur. idque duabus de
 causis, ut et exercitus e suis provinciis commeatum peteret; et si
 pugna committenda esset, ea ab una duntaxat parte immineret nec
 a circumventionem quicquam periculi esset. nam Muchumetus, qui
 tum Caesarea potiebatur, de quo supra diximus, maximis opibus
 pollebat et Iberiae partem subegerat ac nonnulla Mesopotamiae loca

μνος, τὸ μὲν ἀνωθεν γένος ἐς τοὺς Ἀρσακίδας συναλιφόμενος, τὸ δὲ προσιχὲς ἐκ Τανισμανίων καταγόμενος· ἦσαν δ' οὗτοι τολμηταὶ καὶ ἀνδρισταὶ καὶ τῶν χειρωσαμένων τὰς ἐφ' ἑαυτοὺς πόλεις Ῥωμαίων οἱ μάλιστα κράτιστοί τε καὶ ἀναιδέστατοι. βαρὸς μὲν ὄν ὑπολήγειν ἀρξαμένον, τοῦ Λοπαδίου βασιλεὺς 5 ἀπαύσεται, τὴν δὲ Θέρειον πᾶσαν ὤραν καὶ τοῦ μετακώρου τὸ εὐκαρὲς ἐν τῇ ὁδοπορίᾳ τῆδε κατατριψάμενος περὶ τρεπλίας ἀνηλύσαστο χειμερίους πόλει Ποτικῇ τῇ Κεντῇ. τῇ πελειῆ δ' ἐκ τοῦδε προσβαλὼν ἐν πολλοῖς ἐδυσπραγήσεν. ἔστι μὲν γὰρ καὶ ἄλλως ἢ Κακκαδοικῶν χώρα κρημνώδης πᾶσα, 10 καὶ τὸ κλίμα τοῦτο ψυχρὸν καὶ δριμυτάτον· τότε δὲ καὶ χειμῶνος ἐπιγενομένου ἀήθους πολυτρόποις κατοῖς προσεκάλλιστο. τὰ τε γὰρ πρὸς διαίταν ἐπιτήθεια σχεδὸν εἰς τέλος ἔβληπον, καὶ τῶν ζώων ἀπόσα σκευοφόρα τε καὶ πολεμιστήρια, διεφθάρη παντάπασι. καὶ τοῦδε τὸ ἀλλόθρονον κλειό- 15 τως ἀναδαρῆσαν, ἐπεὶ καὶ ἄφθρηκτόν ἐστι τῇ φήμῃ μηδὲν ἀπεξεργαστόν τε καὶ ἀνεξέλεγκτον, ἐφόδοις ἀκροατοῖς ἐχρήματο συχναῖς, καὶ ληστρικοῖς ἐπιτιθέμενον κλέμμασιν, ἐναχοῦ

Cδὲ καὶ προδήλως διαμιλλώμενον κατὰ μάχην ἐνώπιον, δεῖ τὰς τῶν Ῥωμαίων ἐλαμναίνετο φάλαγγας· κατὰ γὰρ νέφος 20 συνεχὲς τὴν σύστασιν ἐφιστάμενον ἐκ τοῦ αὐτίκα, τῇ ποδωκαίᾳ πεποιδῶς τῶν Ἰκων, τῆς ὁμαιχιμίας ἀφίστατο ὡς εἴπερ ἀνέμων πνοαῖς ἐξήρητο. βασιλεὺς δὲ τὸ γῶν Ἰκων μεθοδεύων ἀτύχημα, περιωὼν τὸ στρώτευμα τὰ εὐγενῆ τῶν ὀχημα-

6. ἐπαύσεται APW. 8. πόλει τοῦ πότμου τινὶ κεντικῇ λεγόμενῃ B. 9. ἔστιτε A. 23. ἐξήρητο A.

in deditionem acceperat. is ad vetustam Arsacidarum et Tanismaniorum recentem stirpem genus referebat, qui Tanismanii homines audaces et bellicosi erant, et eorum qui Orientales Romanorum urbes ceperant potentissimi et impudentissimi. vere igitur iam exeunte imperator Lopadio discedit; et omni aestivo tempore autumnique parte temperatissima in eo itinere consumptis, sub hibernum solstitium in urbe Pontica Quinta hiemavit. inde hostilem agrum aggressus multa incommoda pertulit: nam et commeatu pene omni destitutus est, et iumenta tam bellicosa quam sarcinis gerendis apta funditus perierunt. unde bestes fiducia resumpta (nam fama nihil impervestigatum aut occultum sinit) multis inexpectatis impressionibus latronum more irruerant; aliquando etiam aperto Marte Romanos aggredientes phalanges eorum crebris detrimentis afficiebant. instar enim densae nubis subito irruentes, equorum velocitate freti, e medio recedebant perinde ac si ventorum flatu attollerentur. imperator vero ut cladem resarciret, passim in exercitu generosos equos conquirebat; hisque inter Romanos, qui contos ferre norant, ac Latinos

των συνέλεγε, καὶ ταῦτα διαδιδούς καὶ Ῥωμαίους μὲν, ὀπί-
 σοι κοντοφορεῖν ἤδεσαν, τοῖς δ' ἐκ τῶν Λατίνων μάλιστα
 δεξιόστροφεῖν ἐπισταμένοις δοράτια, ἀνθήσια τούτους τοῖς
 πολεμίοις καὶ παρεῖχε γενναίως ἀντιμαχεῖν. οἱ δὲ τὰς μετὰ V. 19
 5 ἔξυστων ἐπελάσεις τούτων ἐνεγκεῖν οὐκ ἔχοντες πρὸς φυγὴν
 μεθρομύζοντο. ἱκανῶς μὲν οὖν διὰ τῶν τοιούτων μεθόδων
 καὶ τοῦ πλείστονος ὅτι μάλιστα τῶν πεζῶν σημαίας ἀνέχειν D
 εἰς ἔμφρασιν ἰππικῶν πλείονος τὰς Περσικὰς ἀναστεύλας ἴλας,
 ἐπὶ Νεοκαισαρείας ἴετο. πολλαὶ δὲ καὶ περὶ αὐτὴν μετὰ
 10 Περσῶν καὶ Ῥωμαίων ἐτολυπεύθησαν συμπλοκαί. καὶ τῶν
 τοῦ βασιλέως νιῶν ὁ νεώτερος (Μανουὴλ ὄνομα τούτῳ) δόρυ
 διαβαστάσας καὶ ἱκανῶς προελθὼν, τοῦ πατρὸς εἰδότες μη-
 δέν, τοῖς πολεμίοις ἐνέβαλε, καὶ τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ μείρα-
 κος παρωρομήκει σχεδὸν ἅπαν τὸ στράτευμα καὶ ὑπὲρ ἰσχὺν
 15 ἀγωνίασθαι, τινῶν μὲν ἐς τὸν ὅμοιον ζῆλον διαναοσάντων,
 τῶν δ' ἄλλων ἀπάντων δεισιάντων περὶ τῷ παιδί, καὶ βασι-
 λεὶ χαριεῖσθαι τὰ μέγιστα οἰθηθέντων εἰ συναραμένων αὐτῶν
 οὐδαμῶς τι πρὸς τῶν πολεμίων ἐσείτῃ πεπονθῶς ἀηδές. ἀλ-
 λά τότε μὲν ὁ πατὴρ ἐπαίνοις τὸν παῖδα προδῆλως ἡμείψα-
 20 το· ὕστερον δὲ τὴν σκηνὴν εἰσιὼν προηῆ ταθέντα δι' ὀλί- P. 24
 γου ἔτυψεν ὡς θρασύτερον μᾶλλον ἢ εὐτολμότερον, μηδ'
 ἐπιτρέψαντος αὐτοῦ συμπλακέντα τοῖς ἐναντίοις.

10. Ἴσως δ' ἂν καὶ τῆς Νεοκαισαρείων ἐκράτησε βασι-

2. ἐκ τῶν] ἐπιπλέον τοῖς φράγγοις B. 6. τοιῶνδε A. 7.
 τοῦ πλείστονος] τὸ διδοῦναι φλάμουλα τοῖς πεζοῖς ὡς καβαλ-
 λάριους φαίνεσθαι B. 8. ἴλας] φορὰς A. 11. δόρυ] κοντά-
 ριον, ut solet B. 20. τὴν σκηνὴν] εἰς τὴν τέταν αὐτοῦ εἰσελ-
 θῶν ἀπλώσας τοῦτον ἐπὶ γῆς μετὰ ῥάβδου ἔτυψε B.

potissimum in circumagendis hastis dextros, distributis, aciem robu-
 stam hostibus opponebat. qui cum hastarum impetum ferre non pos-
 sent, in fugam vertebantur. his igitur artibus, et quia plurimi pe-
 dites vexilla sustinebant ad maiorem equitatus speciem praebendam,
 repulsis Persicis turmis Neocaesariam perrexit, iuxta quam etiam
 inter Persas et Romanos crebro est dimicatum, et imperatoris iunior
 filius Manuel, hastam gestans et patre inscio longe progressus, im-
 pressionem in hostes fecit; idque adolescentis facinus fere totum
 exercitum ad dimicandum etiam supra vires impulit, aliis aemula-
 tione incitatis, ceteris vero omnibus adolescenti metuentibus, et
 ab imperatore se maximam gratiam iuturos ratis, si sua opera ab
 omni hostium insultu defenderetur. ac tum pater filium palam lau-
 dibus prosecutus est. deinde vero tabernaculum ingressus pronum
 iacentem paulisper verberavit, ut audacius quam fortius iniussu suo
 hostes adortum.

10. Forsitan autem Neocaesarea potitus esset imperator, nisi

λεύς, εἰ μὴ κατὰ συγκυρίαν ἀπρόοπτον αὐτῷ προσέστη τῷ-
 φος ἄλογος αὐτοθελῆς καὶ θυμὸς παντάπασιν ἀκυβέρνητος
 τοῦ ἀδελφιδοῦ Ἰωάννου, ὃν ὁ σεβαστοκράτωρ ἐγείνατο Ἰσαά-
 κιος. μάχης γὰρ ἐνισταμένης μετὰ Περσῶν ἱππότην ἐπίση-
 μον ἐξ Ἰταλίας ὀρμώμενον ἄνιππον ὁ βασιλεὺς θεασάμενος 5
 ἐκέλευσε παρεστῶτι τῷ ἀνεψιῷ Ἰωάννῃ ἀποβῆναι τοῦ Ἀρα-
 βίου ἵππου ᾧ ἦν ἔποχος καὶ δοῦναι τούτον τῷ Ἰταλῷ, μὴ χα-
 Βτίζοντα ἵππον τὸν ἀνεψιὸν ἐπιστάμενος. ὁ δὲ φρονηματίας
 ὦν καὶ γαῦρος πλέον τοῦ δέοντος τῷ τοῦ βασιλέως ἀντέστη
 κελεύσματι, ἐμβριθεστέραν, ἵνα μὴ λέγοιμι ἀναιδεστέραν, 10
 τὴν ἀντίρρησιν ποιησάμενος· καὶ τὸν Λατῖνον ἐξουθενῶν
 προυκαλεῖτο εἰς ἀντιμάχῃσιν, ὡς τὸν ἵππον, εἰ περιγένοιτο,
 δικαίως ἀποληψόμενον. μὴ ἐπὶ πολὺ δ' ἔχων ἀνθίστασθαι
 τῷ θεῷ καὶ βασιλεῖ (ἑώρα γὰρ πρὸς ὀργὴν ἐπιφρίσσοντα)
 τὸν ἵππον δίδωσιν ἄκων. μετακλητίσας δ' εἰς ἕτερον ὄχημα 15
 ἀθυμίας πλήρης καὶ βράττων ἀντικρὺς θυμῷ, τὸ δόρυ ἀγ-
 κοινισάμενος κατὰ τῆς τῶν πολεμίων παρατάξεως φέρεται.
 μικρὸν δέ τι προβάς τὸν λογχῆρη κοντὸν εἰς τοῦπίσω ἀντέ-
 Cστρεψε, καὶ τῷ νώτῳ ἐπαναθέμενος πρὸς Πέρσας αὐτόμολός
 γίνεται, τὸ κράνος τῆς κεφαλῆς ἀφελόμενος. ἀμέλει καὶ Ἰω-
 ἀννης μὲν ἡδέως τοῖς βυρβάροις ἑρᾶται καὶ ἀσμένως προσ-
 δέχεται, καὶ ὡς πύλαι μὲν σννήθης αὐτοῖς καθιστάμενος,
 ἡνῖκα τῷ πατρὶ συνεπλάζετο, καὶ ὡς τότε δὴ τῇ παρουσίᾳ
 τὰ κατ' αὐτοὺς ἀναρρώσων πράγματα. ὁ δ' αὐτὸς μικρῷ

4. ἱππότην ἐπίσημον] φράγγον ἐπίσημον ἀνδρείον B. 5.
 εἰππον W, ἔφιππον B. 15. μετακλητίσας] καὶ καβαλλε-
 κεύσας ἕτερον αὐτοῦ ἄλογον B.

casu quodam improvise inconsulta et contumax superbia et iracundia prorsus effrenis Iohannis nepotis ex fratre Isaacio Sebastocratore illi obstitisset. nam cum acie cum Persis decernendum esset, viso insigni equite Italico, Iohannem fratris filium, quippe cui equos non deesse sciret, Arabico equo descendere eumque Italico dare iussit. at is homo elati animi, et iactantior quam decebat, imperatoris dicto non audiens, audacius, ne dicam impudentius, refragatus est, Latiniisque per contemptum ad pugnam provocavit, iure accepturum equum, si vicisset. sed cum patruo imperatori, cui bilem effervescente cerneret, cautius resistere non posset, equum dat invitus; alioque concitato animo aeger et iracundia aestuans, hasta directa in hostilem aefem tendit, ac paulo longius progressus, ea reflexa et humeris imposita galeaque capiti detracta, ad Persas transfugit. a quibus cupide et amanter suscipitur, tum quod eis, dum cum patre exulabat, innotuerat, tum quod praesentia sua ipsorum res firmaturus esse putabatur. neque multo post Christiana religione abiurata Iconiensis Per-

ὑστερον καὶ τὰ Χριστιανῶν ἐξημοσύμενος ἤργια τὴν τοῦ Ἰο-
 νίως Πέρσου θυγατέρα ἐγήματο. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπὶ τοῖς
 συμβεβηκόσι τούτοις ἐκθαμβῶς γεγωνὸς οὐκ ἀγαθαῖς ἐλπίσι
 διεστροβοῦτο· ἦδει γὰρ ὡς οὐδὲν ἀφθρευκτον ἐσεῖται παρα-
 5 λλοιπῶς ὁ ἀνεψιὸς τῶν τὴν Ῥωμαϊκὴν περικλονούντων στρα-
 τιάν, ἀλλ' ἀχαλινώτῃ καὶ εὐδρόμῳ γλώσση ἀναγγελεῖ τῶν D
 ἱππων τὸν σπαιισμόν, τὴν τῶν βιωσίμων στέρησιν καὶ πᾶν
 ἕτερον καχέκτημα τῆς παρεμβολῆς. ὑποκλέπτων τοίνυν τὴν
 ἐπανάλυσιν κατὰ βραχὺ πως ἐκεῖθεν μεδίστατο. πλὴν οὐδ'
 10 οὕτω δρῶν εἶχε λεληθῆναι ὄλοσχερῶς τὸ πολέμιον· τοῖς γὰρ
 τελευταίοις ἐπιχειμέμενον τοῦ στρατεύματος μέγρι πλείστου πα-
 ρηκολούθει, καὶ διενοχλοῦν τὴν οὐραγίαν ἐνέλιπεν οὐδαμῶς.
 διὰ ταῦτα τοίνυν τῆς παραλίας λαβόμενος ἐν τῇ ἀσφαλεῖ
 καθειστῆκει, καὶ τὸ βάρβαρον μηκέτι ἐπιέναι ἔχον παλίσсу-
 15 τον γίνεται.

Εἶδοι μὲν οὖν Ἰανουάριοι τὸν βασιλέα ἔβλεψαν Ἰωάν-
 νην ἐκ τῶν Περσικῶν καμμάτων τὴν πόλιν ἐπεισιόντα· αἱ δὲ
 τῷ ἦρος περιτροπαὶ τὸ ξίφος εἶχον αὐτῆς περιζωσάμενον
 καὶ πρὸς τὸ περὶ τὸν Ῥυνδακὴν ποταμὸν ἀφιγμένον πόλι- V. 20
 20 σμα. ἐπεὶ δὲ ἡ μὲν θέρειος ὦρα παρεληλύθει, ὁ δὲ χειμῶν
 ἤδη παρεισιῶν τοῖς αἰθριάζουσι ἐδυσκόλαιεν, ἀνέμων βόμ-
 βοις παραφοβῶν καὶ ἀμβλύτερα πρὸς ἀντιπάλαισιν ψύχους
 τιθεῖς τὰ σώματα, ἐπάνεισιν εἰς τὸ Βυζάντιον, τῇ ψυχρινῷ P. 25
 τοῦ καιροῦ ὑπενδούς ὡσεὶ καὶ χερμάδια τὰς νιφάδας καὶ
 25 δοράτια τὰς πηγυλίδας προβαλλομένη. ὑπομειδιᾶν δ' ἀρχομένου
 τοῦ ἔαρος τῶν ἀνακτόρων ἀπανίσταται. τῷ τοι καὶ τὰς ἐξ ὀσφύ-

23. τὸ om A.

sae filiam uxorem duxit. imperator vero eo casu consternatus spem
 parum bonam fovebat, haud ignarus nepotem, quibus malis Roma-
 ni conflictarentur, intemperanti et volubili lingua accurate expositu-
 rum, ut commeatus penuriam, ut equorum interitum, ut cetera ca-
 strorum detrimenta. quamvis autem ad dissimulandum discessum pau-
 latim inde movebat, tamen ne sic quidem hostes omnino latere po-
 tuit, quo minus extremum agmen longissime insectarentur ac perpetuo
 infestarent. qua de causa ad oram maritimam conversus in tuta
 se recepit; quo barbari cum accedere non possent, retro abierunt.

Imperator idibus Ianuarii Byzantium a Persicis aerumnis ingres-
 sus, sub finem veris gladio resumpto ad Rhyndacenum oppidum
 proficiscitur. exacta vero aestate, cum hiberna tempestas ventorum
 procellis et frigore saeviens sub dio agere prohiberet, Byzantium re-
 vertitur, victus gelu nivibus tanquam lapidibus et glacie veluti ha-
 stis armato. vero autem adventante, salutatis filiabus Heliadum in-

Nicetas Choniates.

ος αὐτοῦ προσειπών, ὅσα καὶ Ἡλιάδας ἐπ' αὐτῇ ἀφείσας ἠλεκτροῶδες δάκρυον, τὴν Φρυγίαν παρελθών, τὴν δ' Ἀττάλου λαμπροτάτην πόλιν καταλαβών, χρονοτριβεῖν ἐκεῖσε προέθετο, ὅπως τὰς πέριξ ταύτης πόλεις καὶ χώρας μᾶλλον τι πρὸς τὸ εὖ μεταδοίτο. ἤδη γάρ καὶ τούτων ἔναι τοῖς Τούρ-5 κοῖς ὑπέκνυαν, ἐν αἷς ἦν καὶ ἡ τοῦ Πουσοῦση καλουμένη λίμνη. αὕτη γὰρ εἰς ἄχανῃ καὶ μικροῦ θαλασσίαν χύσιν ἐκτεινομένη ἐν πολλοῖς νησίδας ἀνίσχει περιβεβλημένας τείχεσιν B ἰσχυροῖς. ὥκουν μὲν οὖν ταύτας τηρικᾶδε καιροῦ Χριστιανῶν ἔσμοί, οἳ καὶ διὰ λέμβων καὶ ἀκατίων τοῖς Ἰκονιεύσι Τούρ-10 κοῖς ἐπιμιγνύμενοι οὐ μόνον τὴν πρὸς ἀλλήλους φιλίαν ἐντεῦθεν ἐκράτνυαν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν ἐν πλείοσι προσεσχῆκασιν. ἀμέλει καὶ ὡς ὁμοροῦσιν αὐτοῖς προστιθέμενοι Ῥωμαίους ὡς ἐχθροὺς ὑπεβλέποντο· οὕτω χρό-15 νῳ κρατνυθὲν ἔθος γένους καὶ θρησκείας ἐστὶν ἰσχυρότερον. ἵθιεν καὶ οἱ μὲν ὡς ἀντίπαλον τὸν βασιλέα κακῶς ἔφασκον, μὴδ' ὑποκύναι ὅλως τοῖς αὐτοῦ θεσμοῖς ἀπηνθαδιάζοντο, τῷ ὑγρῷ φουσῶντες ζωστήρι τῆς λίμνης, καὶ ἂ οὐκ ἂν φῆθησαν φρονοῦντες, ταῦθ' ὡς παραφρονοῦντες διαπραττόμενοι. ὁ δὲ μεθίστασθαι παρήγει τῆς λίμνης ὡς παλαιοῦ Ῥωμαίων κτῆ-20 C ματος, καὶ καθαρῶς προσχωρεῖν τοῖς Πέρσαις, εἰ τοῦτο βούλοιντο· εἰ δὲ μὴ οὕτω δρῶεν, οὐκ ἂν ἀνασχέσθαι ὅλως δισχυρίζετο αὐτοῦς τε καὶ τὴν λίμνην ἀπέξενῶσθαι Ῥωμαί-

2. τὴν δ' Ἀττάλου] εἰς ἀττάλειαν καταντήσας B. 5. μετάδοι-
το] διείδοιτο A. 9. ἰσχυροῖς] ἐρμυνοῖς A. 11. οὐ μόνον
στερεάν εἶχον φιλίαν ἀλλὰ καὶ τὰ χρειώδη αὐτῶν πάντα παρ'
αὐτοῖς ἐπορίζοντο B. 17. τῷ ὑγρῷ] τῷ τῆς λίμνης ἐγκαυχώμε-
νοι στε ρεώματι B.

star flentibus, Phrygiam praetervectus ad clarissimam Attali urbem commorari statuit, ut finitima oppida et provincias rectius constitueret; quarum nonnullae iam a Turcis subactae erant. in quo numero etiam Puzgusa palus fuit; quae cum instar maris latissime pateat, multis in locis parvas habet insulas, firmis munitis moenibus, quas eo tempore Christiani plurimi tenebant; qui cum lembis et naviculis Iconienses Turcas adirent, non modo amicitiam cum eis firmarent, sed et institutis eorum plerisque utebantur, et cum eis tanquam finitimis coniuncti Romanos ut hostes aversabantur. ita consuetudo tempore confirmata plus et ratione et religione valet. igitur alii imperatori ut hosti maledicebant, et eius edicta contumaciter respuebant, paludis ambitu freti; et quae sana mente nunquam cogitassent, ea per vecordiam animis agitabant. cum vero palude eos cedere ut Romanorum veteri possessione, et plane ad Persas transire, si vellent, iuberet (alioqui et ipsorum et paludis a Romanis alie-

ων ἐπὶ μακρόν. μὴ προχωρούντων δὲ τῶν ἠημάτων ἔργων
 πολεμίων ἤπιετο· ὕθεν ἀλιύδας καὶ ἀκάτια σχεδιάσας καὶ
 ζευγμα διὰ τούτων ἐργασάμενος τὰς ἐλεπόλεις ἐπέστησεν ἄνω-
 θεν, καὶ προσεπῆγεν οὕτω τοῖς ἐπὶ τῆς λίμνης ἐρούμασιν.
 5 αὐτὰ μὲν οὖν ἐξελέσθαι ἴσχυσε, πλὴν οὐχὶ καὶ Ῥωμαῖοι κα-
 κῶν ἀπείρατοι διαξέπλευσαν τὸν τότε πόλεμον, ἀλλ' ἐνόησε
 τὴν λίμνην ἀνέμου διακυκῆσαντος καὶ εἰς φλοῖσβον αὐτὴν
 ἀνοιδῆσαντος τῶν ὀλκάδων πολλαὶ παρηγέθησαν καὶ τὸν
 φρότον ἐπανατραπέντα διαφῆκαν τῷ βυθῷ καὶ τοῖς κύμασιν.
 10 Ἐν δὲ τοῖς καιροῖς τοῖσδε τὸν βίον μετέλλαξεν ὁ πρώτο- D
 τοκος υἱὸς τοῦ βασιλέως Ἀλέξιος, ᾧ καὶ μετέδωκεν οὗτος
 ἐρυθροῦ πεδίλου καὶ φοινικίδος βασιλικῆς. τῶν δ' ὄξέων ἦν
 καὶ μὴ χρονίων τὸ νόσημα, τὸ δὲ εἶδος πυρετὸς ἐπαγιζῶν
 καὶ ὡς ἀκροπόλει τῇ κεφαλῇ ἐπιθέμενος. ἀλλὰ καὶ ὁ μετ'
 15 αὐτὸν Ἀνδρόνικος, βραχὺ τι ἐπιβιὸς καὶ ὕσον ἐπικωκῦσαι
 τῷ κασιγνήτῳ ἔξ ἀνθρώπων ἀπάραντι, τὸ λαχὸν κακῆτος
 μέρος τῆς ζωῆς ἐξετόξευσε.

11. Καίπερ δὲ συμφοραῖς τηλικαῖς καὶ καλλίστων παι-
 δων ἀφιλοσοφῆτοις ἀποβολαῖς κατακαμφθεῖς ὁ βασιλεὺς τὴν
 20 ψυχὴν, ἵνα μὴ λέγοιμι καὶ οἰωνοὺς ἀπαισίους τῆς ὑπερέκει-
 νος πορείας τοὺς θανάτους τῶν φιλιύτων ἔχων πρὸ ὀφθαλ-
 μῶν, ὅμως οὐδέν τι καὶ πέπονθε μαλακὸν ἢ καθυφῆκέ τι
 βραχὺ τῆς προθέσεως ἢ παλίμπους ἐπανῆκεν εἰς τὸ Βυζάν-
 τιον, ἔτους ἤδη τελείου ἐπὶ τοῖς ἡθλημένοις τουτοῖς παριπ- P. 26

1. μακρῶ A. 12. τῶν δ'] τὸ δὲ νόσημα δὲδ ἦν κεφαλικόν B.
 20. καὶ οἰωνοῦς] καὶ σημεία ἐξ οὐρανοῦ θεορῶν B.

nationem minime diu passurum), nec verbis quicquam proficeret, ad belli apparatus conversus navibus fabricatis atque inter sese iunctis machinis imponit, et paludis munitiones aggreditur; quas etsi expugnavit, tamen Romani eo bello malorum expertes non fuerunt, sed nonnunquam ea a ventis turbata et fluctibus tumefacta, multae onerariae abreptae et eversae vectores et sarcinas demerserunt.

Sub id tempus primogenitus imperatoris filius Alexius, cui et rubrum calceum et purpuram imperatoriam concesserat, vitā functus est ex acuta feбри, quae caput tanquam arcem infestabat. cui aetate proximus Andronicus, non diutius superstes quam ut fratris obitum deploraret, et ipse rebus humanis est exemptus.

11. Imperator, quanquam tantis calamitatibus et pulcherrimorum filiorum luctuoso interitu consternatus, ne dicam obitum carissimorum parum auspiciatum omen expeditionis illius fuisse, tamen nihilo factus mollior neque de impetu quicquam remisit neque Byzantium rediit, integro iam anno in laboribus illis exhausto: sed in

πευκότες, ἀλλ' ἐς Ἰσουρίαν ἀφιγμένοι καὶ τὰ ἐκεῖθεν πρὸς
 τὸ δέον καταστησάμενος τῆς ἀνόπιν καὶ πρὸς Συρίαν ὁδοῦ
 εἶχετο, ἐρεπόμενον ἔχων αὐτῆ τὸν ὑστερότοκον παῖδα τὸν
 Μιανουήλ. ἦν δὲ ἡ μὲν πρόδηλος τῆς στρατείας ταυτησὶ
 πρόθεσις ἢ τῆς Ἀρμενίας πρὸς τὸ κρεῖττον μεθάρμοσις καὶ 5
 εἰς βεβαίαν κατάστασιν συνοχῆ τῶν πόλεων καὶ φρουρίων,
 ὧν ἐγκρατῆς γεγένητο κατὰ τὴν προτέραν αὐτοῦ ἀνάβασιν·
 V. 21 ἢ δ' ἀνέκφορος πρὸς τὸ στράτευμα λαθραία τε καὶ ἐνδόμυ-
 χος καὶ ἐκ περισκέψεως κινήσις αὕτη ἦν. ἀεὶ δι' ἔρωτος εἴ-
 χε συνάψαι τὴν Ἀντιόχου τῆ Κωνσταντινίου, καὶ τοῦδε τοῖς 10
 Β θεοστιβέσι τόποις ἐπιφοιτῆσαι, καὶ δώροις μὲν καταστέψαι
 τὸν τοῦ κυρίου τάφον τὸν ζωοπάροχον, τὸ δὲ κύκλῳ βαρβα-
 ρικὸν ἀνακαθᾶραι. ὄθεν καὶ πῦσαν ἦν μειῶν μηχανήν, εἰ
 πως ὑπεκσταῖεν ἐκόντες αὐτῆ οἱ Λατῖνοι τῆς κυριαρχίας τῆς
 λογίμης Ἀντιοχείας, ἢ εἰ μὴ οὗτοι πείθοντο (ἡπίστατο γὰρ 15
 τὴν Λατινικὴν κόρυζαν καὶ τὸ τοῦ φρονήματος αὐτῶν ἀτα-
 πείνωτον), οἱ δὲ γε Κίλικες καὶ Σύροι προσρέψαιεν ἐκεῖνην.
 γράφων τοίνυν κατὰ τήνδε τὴν ἄνοδον καὶ τὴν αὐτοῦ προση-
 μαίον τοῖς Ἀντιοχεῦσιν ἄφιξιν οὐδαμῶς ἀνείη, ὥστε καὶ
 μήπω τῶν ὀρίων ἐπιβὰς τῆς Συρίας προσβείαν ἐφειλκύνετο 20
 ἐκεῖθεν μάλα ἀγαθὰς αὐτῆ τὰς ἐλπίδας ἐπὶ τοῖς μέλλονσιν
 C ὑποβάλλουσαν. ἐπεὶ δὲ τῆ Ἀντιόχου προσήγγισεν, ἀλλοίους
 εὔρατο τὰς γνώμας τοὺς Ἰταλοῦς, τῆς φήμης προαγγελιάσας
 ὑπόσα ἐνδόμυχα καὶ τῶν χειλέων τοῦ βασιλέως ἀπρόετα. μῆ

10. συνάψαι] σύνοφα A. 16. κόρυζαν] ὑπεροψίαν B.

Isauriam profectus, ac provincia ordinata, iter in Syriam intendit,
 Manuele filio nату minimo comitante. ei expeditioni praetexebat
 velle se Armeniam rectius constituere, et oppida et castella superio-
 riore bello capta in officio et fide continere ac firmare. ceterum vera
 causa erat, quae in exercitum minime efferebatur, sed maxime dis-
 simulabatur, quod Antiochiam cum Cpoli coniungere, atque inde
 religiosa loca visere et vitale Christi sepulcrum magnificis donis or-
 nare ac finitimos barbaros profligare perpetuo cupiebat. itaque nihil
 intentum relinquebat, si quomodo Latinis persuadere posset ut ultro
 dominatu inclitae Antiochiae cederent, aut si ii nolent (nec enim
 fastum Latinum et praesidentes eorum animos ignorabat) at Cilices
 et Syros in suas partes pertraheret/ nec in eo itinere unquam destitit
 Antiochenis scribere et suum adventum praenuntiare, adeo ut nondum
 Syriae fines ingressus legationem inde attraxerit, qua in optimam
 spem rerum futurarum erigebatur. sed cum prope urbem venisset,
 alios Italorum animos comperit, cum fama iam ante arcanas eius et
 tacitas machinationes vulgasset. cum igitur Antiochiae aditum non

γοῦν ῥαδίαν εὐρίσκων καὶ τῇ γνώμῃ συμβαίνουσαν τὴν ἐς
 τὴν Ἀντιόχου πάροδον, ἀλλ' ἔνορκον ὄρων συγχωρουμένην
 αὐτῷ τὴν εἰσέλευσιν καὶ τὸ ὄλον ἀπάδουσαν οἷς ὤρμαινε κα-
 τὰ ψυχὴν, καὶ ὡς εἶπερ εἰσελεύσεται, πρὸς ἡμέρας ἐνοση-
 5 νοσάμενος καὶ προσκνηθεὶς καὶ τιμηθεὶς τὰ εἰκότα πάλιν
 ἐξελεύσεται, μηδὲν τι νεοχμώσας ἐπὶ τοῖς κατ' αὐτὴν πρά-
 γμασιν ἢ τι μετακινήσας τῶν καθεστῶτων ἐθῶν, ἀχθεσθεὶς
 ἐφ' οἷς ἐξῆπάτητο, τὴν μὲν εἴσοδον οὐ δέον κέρρικεν εἰσβιά-
 10 ζεσθαι, τὸν μετὰ Χριστιανῶν πόλεμον παντάπασιν ἐκτρέπο-
 ῖμος, ἐναυλισάμενος δὲ τοῖς προαστείοις τῆς πόλεως κείρειν
 ἐνδίδωσι ταῦτα τῇ στρατιᾷ καὶ ἀπύγειν ἅπαν τὸ ταῖς χερσὶν
 εὐμετάφορον. καὶ ἦν ἐκ τούτου τοῦ παραγγέλματος, πρόφα-
 σιν τὴν τῶν ἀναγκαίων ὑποσπάνισιν ἔχοντος, μηδὲ τὰ καρ-
 15 ποφόρα τῶν δένδρων ἄσινῃ παρεώμενα, ἀλλὰ καὶ ταῦτα τῷ
 πύρι τῆς διαίτης παραδιδόμενα. κατὰ τούτοις ἐκμετρήσας
 λεληθότως τὴν ἄμυναν πρὸς τὰ τῶν Κιλικίων παρενέκλινεν
 ὄρια. ἐν δ' εὐρυνάτῃ στρατοπεδευσάμενος φάραγγι, καθ' ἣν
 ὄρη δικόρυμβα ἐπὶ πολὺ τοῦ ἀέρος ἀνέβαινον, ἕπερ λόγος
 αἰρεῖ Κοράκων νοσοιᾶς κικλήσκεισθαι, εἰς κνηγέσιον ἐξεισι-
 20 καὶ σὺτ' προσυπαντήσας μοναδικῷ τῇ μὲν αἰχμῇ τῷ στέρνῳ
 τοῦ Θηρίου λήμεισε· πλείονι δὲ ὠθισμῷ τοῦ σὸς χρησα-
 μένου καὶ ὄλον τὸν σίδηρον εἰσδεξαμένου τοῖς σπλύγγχοις, ἣ
 κατέχουσα χεὶρ τὸ ἀκόντιον ὑποναρκᾷ τε καὶ ὑπενδίδωσι
 πρὸς τὸ ἄγαν τῆς τοῦ Θηρὸς ἀντωθήσεως, κἀντεῦθεν τοῦ P. 27
 25 εὐθέος παρενεχθεῖσα ἐγχεῖται τῷ γωρτυῷ, ὃς παρὰ πλευ-

10. προαυλίος Α.

16. παρέκλινεν Β.

25. παρὰ] περι Α.

facilem, nec talem qualem expectarat inveniret, nec nisi iurato
 ingredi liceret, longe secum quam animo destinarat, eaque conditio-
 ne ut diebus aliquot ibi commoratus et adoratus atque honoratus ut
 decet, discederet sine ulla novatione et recepti moris mutatione,
 verba sibi data esse moleste ferens, vi ingrediendum esse non duxit,
 quod a bello Christiano abhorrebat: sed suburbana, in quibus di-
 versabatur, militibus populanda, et auferenda omnia quae corrip-
 maniibus possent, concessit. ea denuntiatio, cui penuria commeatu
 praetexebatur, effecit ut nec fructiferae arbores inviolatae manerent,
 sed eae quoque ad cibum coquendum succiderentur. hac ratione sui
 contemptum dissimulante ultus ad fines Cilicum deflexit: et in am-
 plissima convalle castris positus, in qua bini vertices montium altis-
 simi assurgunt, quos Corvorum nidos vocari perhibent, venatum
 egressus apro solitario venabulum in pectus adegit. qui cum ictum
 urgeret et totum ferrum in viscera recepisset, manus imperatoris
 debilitata atque impetu ferae reflexa pharetram de latere oblique

ρὸν τοῦ βασιλέως ἐξήρητο πλάγιος, στέγων ἔσωθεν ἰοβόλα
 βέλεμνα. ὕδην τῆς φαρέτρας ἀνατραπείσης εἰς τῶν διεκχυ-
 θέντων ἀτράκτων πλήττει τὸν βασιλέα κατὰ τὸ μεσεῦον δέρ-
 μα τῶν ὑστάτων δακτύλων τῆς χειρός. αἰεὶ τοίνυν τοῦ φαρ-
 μάκου νεμομένου τὰ πρόσω καὶ διατρέχοντος, καὶ περὶ αὐτὰ 5
 τὰ καίρια ἐπενσκήπτοντος, καὶ κατὰ μικρὸν ἀπονεκροῦντος
 ταῦτα καὶ ἀποψύχοντος, μετὰ μικρὸν τοῦ βίου μεθίσταται.
 τότε δ' οὖν ὁ βασιλεὺς παρ' οὐδὲν θέμενος τὸ ξέσμα τοῦ
 δέρματος ὑμένος ἠκέσατο ἐπιθέματι ἦν φασιν ἐκδορᾶν, ἐκ
 Β τοῦ τῶν ποδῶν ἀποσυρέντος κατύματος, σφαλερῶς ἐντεύθεν 10
 πειρώμενος τὸν προΐοντα ἐπισχεῖν ὕφαιμον ἰχώρα τοῦ τραύ-
 ματος. ἐπανελθὼν οὖν πρὸς ἐσπέραν καὶ ἀριστήσας τὴν μὲν
 νύκτα μετὰ ῥαστώνης διήνεγκε· τὴν δὲ μετὰ ταύτην ἡμέραν
 οἰδαίνειν καὶ σφύζειν ἀρξάμενον τοῦ τραύματος περιωδυνίαις
 ἐβάλλετο, καὶ τίθησιν ἐκπυστον τοῖς ἰατροῖς τὸ συμβάν. οἱ 15
 δὲ τὸν τῆς χειρός ὄγκον ἰδόντες καὶ τὸ πρὸς ἄκειςιν τεθὲν
 περιεργασάμενοι, αὐτὸ μὲν ὡς μὴ κατὰ θεσμούς νοσοκομί-
 ας παραληφθὲν ἀπήνεγκαν τῆς χειρός, φαρμάκοις δ' ἄλλοις
 V 22 ἐχρήσαντο καταλαίειν δυναμένοις τὰ τῶν τραυμάτων φλε-
 γμαίνοντα. ἐπεὶ δ' εἰς οὐδὲν ἀνύσιμον ἀπετελεύτα τὰ φαρ- 20
 μακεύματα, πρὸς χειρουργίαν οἱ Ἀσκληπιάδαι βλέπουσι.
 C τμηθέντος οὖν τοῦ οἰδήματος, οὐδ' οὕτω καταστολὴ τις καὶ
 ὑποχάλασις τοῦ πάσχοντος μέρος ἐγένετο, ἀλλ' ὁ τε ὄγκος
 αἰεὶ ἐπὶ μείζον ἤρθετο, ἐπὶ δακτύλῳ τε δάκτυλον καὶ καρπὸν
 ἐπὶ παλάμῃ, εἶτα πῆχυν, ἐπὶ δὲ τούτῳ βραχίονα ἐπενέμετο 25

suspensam et venenatis telis refertam evertit; perstrictaque una sa-
 gitta cute quae inter extremos digitos est, veneno serpente et dis-
 currente atque usque ad vitalia progresso, et quicquid occuparat, pau-
 latim stupefaciente, non multo post e vita discessit. tamen id vulnus
 principio neglectum membranae calcibus detractae impositione, quam
 excoriationem vocant, medicatus est; qua ancipiti ratione saniem
 cruentam vulneris reprimere conabatur. vesperi in castra reversus et
 coenatus noctem citra molestiam exegit. postridie vero tumescente et
 ardescente vulnere, ac cruciatu urgente, medicis casum eum expo-
 nit. qui tumore manus viso, et medicamento quo usus erat perquisi-
 sito, id tanquam contra medicam rationem adhibitum repudiarunt;
 atque alia attulerunt, quae ardorem illum lenirent. sed cum iis ni-
 hil proficerent, ad sectionem conversi ne sic quidem afflicto membro
 aliquid opis attulerunt. nam tumor subinde augebatur, a digito in
 digitum usque ad iuncturam manus et cubitum ipsumque brachium
 pervagato malo. imperator igitur spem salutis abiecit; et medicis as-
 tuantibus manum eius instar virilis femoris tumefactum reseca-

τὸ δεινόν, καὶ βασιλεὺς τῶν χρησσιωτέρων ἐλπίδων ἀπήγειο. ἀμέλει καὶ τοῖς μὲν ἰατροῖς ἠπορημένοις παντάπασιν ἐδόκει τὴν χεῖρα τοῦ βασιλέως ἀποιμεῖν ἐς μηρὸν ἀνδρείον ἀδρηνθεῖσαν τῇ φλεγμονῇ, κατ' ἀμφήριστον μέντοι καὶ τότε τοῦ πάσχοντος μέλους ἴασιν· βασιλεὺς δὲ καὶ τὴν προτέραν τομὴν αἰτίαν τοῦ ξύμπαντος κακοῦ ξυνορώμενος οὐδ' ὄλωσ τοῖς λεγομένοις ἐπένευσεν, ἀλλ' ἔκειτο κάμων, τὸ τῆς θεραπείας παριδῶν ἀμφίλογον. ἐπιστάσης δὲ τῆς πανευσήμου ἡμέρας τῆς Χριστοῦ ἀναστάσεως τῶν θείων μυστηρίων ἐν μεθέξει D
 10 γίνεται, καὶ πρὸς τὸ δεῖπνον ἀναπεσῶν ἀνῆκε τὴν αὐλαίαν πῦσι τοῖς εἰσιέναι καὶ δεηθῆναι θέλουσι. καὶ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ τὸν αὐτὸν διαπραξάμενος τρόπον ὑποθήκη τοῦ μεγάλου δομεστίκου Ἰωάννου, καὶ τὰ παρατιθέμενα βρώματι τοῖς παριστώσι διανεμιάμενος, καθ' ἑαυτὸν ἔκτοτε ἰδιάσας περὶ τοῦ
 15 διαδόχου τῆς βασιλείας ἐγνώκει σκέπτεσθαι. ὑετοῦ δὲ κατενεχθέντος ἑαυδαίου, καὶ τῆς κοιλάδος καταρρῦτου φαιείσης ἐφ' ἧς ἐστρατοπεδεύετο, ἧ τε βασιλέως κλίνη μετεφέρετο πρὸς τὸ καθαρεῦον ὕδατος μέρος, καὶ αὐτὸς ἐπὶ στόματος εἶχε τὸ φάσκον οὕτως ἐχρησμήδημα „τόποις δ' ἐν ἔργοις καὶ
 20 παρ' ἐλπίδα πέσης.” οἱ δὲ τὰς τῶν βασιλέων διαδοχὰς καὶ μεταθέσεις φιλοκρινούντες καὶ τοῦτο πέρας εἰληφέναι ἔλεγον, „ὡ πῶς γενήσῃ βρώμα δεινῶν κοράκων!” πῆ μὲν ἐς τὰ μέ- P. 28
 λανα καὶ σίζοντα σιδήρια τὸ παλαιότατον τοῦτο λόγιον ἀφορᾶν ἰσχυριζόμενοι, δι' ὧν ὁ καυτὴρ τῇ χειρὶ τοῦ βασιλέως
 25 ἐπενήνεκται, πῆ δ' ἐς τὸ τῶν βουνῶν προσώνυμον ἐφ' ὧν ἐκεῖνος κατεσηκώκει τὸ προφοίβασμα ἀπολύοντες.

visum est, cum ne sic quidem affectae partis sanatio certa esset. at imperator, qui priorem etiam sectionem universi mali causam esse perspiceret, dictis eorum non aunebat, sed aegrotus decumbens spreta ancipiti curatione. atque celeberrimo resurrectionis Christi die divina mysteria percipit. et in coena aulae foribus apertis, quosvis ingredi et petere quae vellent permisit; idemque et postridie monitu Iohannis magni domestici fecit, epulis quae appositae erant inter eos qui astabant distributis. semotisque arbitris de imperii successore deliberare instituit. enimvero valle in qua castra habebat ingenti pluvia inundata, etiam lectulus eius impetu decurrentis aquae est avectus, cum illud oraculum, „cades aquosis improvisus in locis,“ subinde in ore haberet. qui vero imperatorum successiones et mutationes pervestigant, illud etiam eventu comprobatum esse ferunt, „heu, corvis esca eris miser voracibus!“ id oraculum partim ad nigra et stridentia ferramenta, quibus manus eius usta esset, partim ad cognomenque montium pertinere existimantes.

17. Ἐκλιγούσας δ' ἐπειτα τὸ στήθεές, καὶ φίλον καὶ
 ὀλόσον ἐν ἔπεροχαῖς τε καὶ ἄξιωμασιν ἦν, καὶ παραστρα-
 μενος τὸν ὑστερογενῆ παιδα τὸν Μανουήλ, τοιάδε ἔλεξεν.
 „οὐκ ἐπ' ἐλπίσι μὲν ταῖς δρωμέναις, ἄνδρες Ῥωμαῖοι, Συ-
 ρίαν κατέλαβον, ἀλλ' ὤμην τῶν προτέρων εὐκλείεστερα ἔργα 5
 B ἐνδείξασθαι, καὶ λούσασθαι μὲν ἀδειέστερον ἐν Εὐφράτῃ καὶ
 τῶν τούτου ναμάτων πληρημίως ἀρτίσασθαι, ἰδέσθαι δὲ καὶ
 Τίγριδι ποταμῶν καὶ διαθροῆσαι τοῖς ὄπλοις τὸ ἀνθιστάμε-
 ρον, οὓν τε προσρέπει τοῖς Κίλιξι καὶ ὅσον τοῖς ἐκ τῆς
 Ἄζυο προστένενκε, διαπτάσθαι δὲ καὶ ὡς οἱ βασιλεῖς τῶν 10
 ὀρνίθων, εἰ καὶ μέγα τοῦτο εἰπεῖν ἐστί, πρὸς Παλαισιτίνην
 αὐτήν, ὅπου τὸ τῆς ἡμετέρας γένσεως πτώμα πεσὼν ἀρήγειρεν
 ὁ Χριστός, ἐπὶ σταυροῦ τὰς χεῖρας διεῖς καὶ μικραῖς ἱατίσι
 κόσμον ὅλον εἰς ἔνωσιν ἀγαγών, ἀναβῆναι δὲ καὶ εἰς τὸ ὄρος
 κυρίου κατὰ τὸν ψάλλοντα καὶ στήναι ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ, 15
 μετελθεῖν δὲ πολέμον νόμφ καὶ τὸ κέκλω πολέμιον, ὅπερ ὡς
 τὴν πάλαι κιβωτὸν οἱ ἀλλόφρονες, τὴν τοῦ κυρίου σορὸν πολ-
 λάκις εἶλε δοροῦκτητον. ἐπεὶ δὲ οἷς τρήποις τὸ θεῖον ἐπίστα-
 Cται, οὐκ οὖν δέδεκται πέρας τὰ προσδοκώμενα, ἀντιστήναι
 μὲν ὅλως οὐκ ἔστιν, οὐδ' ἐπὶ τοῖς ὑφωμένοις χρεῶν ἀντει- 20
 πείν. τίς γὰρ θεοῦ σοφώτερος; ἢ τίς μετελεύσει τοῦν κυρί-
 ου καὶ μεταμειψύει τὰ τούτου κρίματα, ὑφέλεισθαι ἢ προσθεῖ-
 ναι τούτοις δεδνημένους; σφαιλεροὶ μὲν γὰρ αἱ τῶν ἀνθρω-
 πων ἐπίνοιαι, ἡ δὲ τοῦ κυρίου βουλή ἀνεπιποίητός τε καὶ

8. τίγριτα Α.

12. Deinde convocatis cognatis amicis atque magnatibus, pro-
 ductoque Mauuele filio natu minimo. huiusmodi orationem habuit.
 „non equidem ea spē quam videtis, Quirites, Syriam sum ingres-
 sus, sed virtutem maiorum me superaturum opinabar, et securius
 in Euphrate lavaturum et ad satietatem latices eius hausturum esse,
 visurumque etiam Tigrim fluvium, et omnes adversarios armis pro-
 figaturum, quicumque versus Ciliciam vergunt et ad Agarenos defe-
 cerunt, atque aquilae instar (quamvis hoc magnum dictu videatur)
 in ipsam Palestinam transvolaturum, ubi Christus extensis in cruce
 manibus naturae nostrae ruinam suo casu erexit, et parvis guttis
 totum mundum univit, ac montem domini conscensurum, ut psal-
 mographus scribit, atque in loco eius sancto staturum esse; et ho-
 stes qui in circuitu sunt belli iure aggressurum, qui ut olim arcam
 barbari, sic ipsi loculum domini saepe iam armis occuparunt, quia
 vero expectatio mea me frustrata est (qua de causa deus novit),
 resistere omnino haud licet, nec iis quae coram cernuntur refragari.
 omnim est deo sapientior? aut quis domini animum explorabit,
 e iudicia vel addendo vel detrahendo mutabit? nam hominum

ἀμετάπτωτος. ἐν πολλοῖς δ' ὅσοις εὐχάριστος ἔχων δείκνυσθαι τῷ τὰ κατ' ἐμὲ συμφερόντως οἰκονομήσαντι, ἃ καὶ ἀριθμὸν ὑπερπέπαικε σύμπαντα, τῷ τέως ἀνθομολογούμενος ἐφ' οἷς ἐμεγάλυνε τοῦ ποιῆσαι μεθ' ἡμῶν ἔλεος ἐπ' ἀκροαταῖς V. 23
 5 ὑμῶν καὶ τῶν λεγομένων εἰδήμοσι τάδε φημί. ἐκ πατρὸς βασιλέως ἔφυν, ἀρχῆς γεγένημαι τῆς ἐκείνου διαδόχος, οὐδὲν ἀπεβαλόμην ὧν εἰς χεῖράς μοι παραδέδωκεν. εἰ δὲ κατ' εὐγνώμονα καὶ πιστὸν ὑπηρέτην ἐπεξεργασάμην τὸ παρασχεθέν μοι θεύθεν τῆς βουσιλείας τάλατον, ἄλλοις σκοπεῖν καὶ λέγειν ἀρίημι· καὶ αὐτὸς δὲ ἀνεπαχθῶς διηγησαίμην. ἄν, οὐκ ἐναβρονόμενος ἀλλὰ τὰ περὶ ἐμὲ θαυμάσια τοῦ θεοῦ διηγουμένος. ἕως με καὶ δυσμῆ μαχόμενον ἔβλεψε, τὰ πρὸς ἄμφω τὰς ἡπείρους ἔθνη μετήλθον. ὀλίγα τοῖς ἀνακτόροις προσέμενα· ὁ βίος σχεδὸν μοι ἅπας ἐπὶ σκηνῆς, καὶ τὸ αἰθριαί-
 10 ζειν αἰεὶ μοι περιεσπούδατο. ἡ γῆ αὐτῆ ἐφ' ἧς νῦν στρατοπεδευόμεθα, δὶς με ἤδη προσέβλεψε· καὶ ἦν μακρὸς εἰς οὐρανὸν οὐρανὸν οὐρανὸν οὐκ εἶδον στρατιὰν Ῥωμαίων Πέρσαι καὶ Λιγυεῖς, ταύτην ἔτρεσαν ἄρτι ἐφ' ἡγεμόνι θεῷ καὶ ὑπο- P. 29
 15 στρατῆρῳ ἐμοί, καὶ πολλῶν πόλεων ἡμῶν ὑπέξέστησαν, ὧν 20 εἰς δεῦρο κύριοι καθεστῆκαμεν, αἱ καὶ ζῶσι κατὰ τὰ ἡμῶν προστάγματα. καὶ δοίη κύριος ὁ θεὸς ἐμοὶ μὲν ὑπερμωγήσαντι τοῦ τῶν Χριστιανῶν πληρώματος κληρὸν ἐκεῖ καὶ μερῖδα αἰδίων, ἣν οἱ πρῶτοι καὶ εὐάρεστοι αὐτῷ ἀπολήφονται·

11. τοῦ θεοῦ om A.

quidem cogitationes lubricae sunt, dei vero consilium non est irritum nec mutabile. cum autem multa sint divinitus in me collata beneficia ac numero pene nullo comprehendi queant, audientibus vobis, fisdemque testibus, divinam erga me beneficentiam grata voce praedicabo. patre imperatore natus sum, illi in imperio successi; nihil eorum quae acceperam amisit. an vero prudentis et fidelis ministri instar talentum regni divinitus mihi creditum auxerim, aliis considerandum et commemorandum relinquo, quamvis et ipse citra molestiam ea praedicare queam, nullaque cum ostentatione, sed miraculorum dei celebratione. Oriens et Occasus bella me gerentem viderunt; gentes quae in utraque continente habitant, sum aggressus. parum in palatio mansi, vitam pene in tabernaculis exegi; semper ut sub dio agerein, operam dedi. tellus haec, in qua castra habemus, bis me iam aspexit. multum temporis intercesserat ex quo Persae et Arabes Romanum exercitum non viderant: hunc formidarunt deo duce meque ministro, nobisque multis urbibus cesserunt, quas adhuc obtinemus quaeque nostris imperatis parent. faxit deus ut ego, qui pro Christiano populo arma circumtulit, illic aeternam hereditatem adipiscar, quam mansueti acceptique deo consequentur: vestris vero

ὤμων δ' ἐπι κραταιώσασαι τὰς χεῖρας καὶ ἐνισχύσαι κατὰ τῶν τοῦς
 πολέμους ἐθελόντων ἐθνῶν, καὶ παρ' οἷς οὐδαμῶς ἐπικέκλη-
 ται τὸ ἄγιον καὶ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ἐσείτῃ δὲ
 ταῦτα, εἰ καὶ ὑμεῖς τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίστου καὶ τοῦ ὑψηλοῦ
 Β βραχίονος ἐξαρτᾶτε τὸ κατορθούμενον, καὶ ἡγεμῶν ὕμιν θεο- 5
 θεν δοθήσεται, μὴ δημοβόρος τις καὶ τὴν κλῆσιν ψευδόμενος
 ἢ τὸ ἥθος ἀνώμαλος καὶ περὶ τράπεζαν κεκυφῶς καὶ ὄχῳ
 ἀεὶ τοῖς δακτύλοις τὸν κύαθον καὶ τῶν ἀνακτόρων μηδαμῶς
 ἀποσπώμενος, ὅσα καὶ οἱ ἐν τοῖς τοίχοις διὰ ψηφίδων καὶ
 χρωμάτων εἰκονιζόμενοι, ὅτι καὶ φιλεῖ πῶς τῇ κατὰ τὸν ἄρ- 10
 χοντα διαδέσει συνδιατίθεσθαι τὰ πάντα καὶ ἐπεσθαι· ἄτε
 γὰρ δι' αὐτὸν ἀρχῆθεν γενόμενα, κακυνομένου μὲν τοῦδε
 καὶ αὐτὰ μεταβάλλεται, ἀγαθουμένου δὲ πάλιν πρὸς τὴν
 ἐναντίαν φορὰν ἐπανάσιν, ὡς τοῦ θεοῦ κατὰ τὸν Δαβὶδ τοῖς
 ἀγαθοῖς καὶ εὐθέσιν ἀγαθύνοντος, τοὺς δὲ ἐκκλίνοντας εἰς 15
 C τὰς στραγγαλίαις μετὰ τῶν ἐργαζομένων τὴν πονηρίαν ἀπά-
 γοντος. ἐπεὶ δὲ καὶ περὶ τοῦ διαδεξομένου μοι τὴν ἀρχὴν
 μετὰ τὴν ἐμὴν ἐκβίωσιν, ἣτις δὴ καὶ ἐφῄσθηκεν ἤδη ἀνυπεξ-
 ἀλυκτος, εἰπεῖν τι προάγομαι, χρῶν τοῖς εἰρημένοις προσ-
 σχεῖν. ὅτι μὲν γὰρ ὡς πατρῷος κληρὸς εἰς ἐμὲ τὸ βασιλεῦ- 20
 ειν ἐπικαταβέβηκεν, οὐδέομαι λέγειν, ὡς οὐδέ τις ἕτερος
 λαμπτήρα τῆς ἡμέρας ἀποφαίνειν τὸν ἥλιον. ὄρων δὲ τὴν ἐπ'
 ἔμοι τρηθεῖσαν πρὸς πατρός τύξιν καὶ πρὸς τοὺς ἐξ ὄσφουρος μου
 προελθόντας διαβῆναι προθυμουμένους ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ἐνός

6. ψευδώνυμος Α.

10. κατ' ἄρον Α.

manibus robur et vires addat contra populos qui bellis student, qui-
 que sacrosanctum dei nostri nomen non invocant. id autem fiet, si
 vos successus a dextra altissimi et excelso eius brachio pendere sta-
 tueritis, et dux vobis divinitus contigerit non truculentus suoque
 non respondens nomini, aut perplexo ingenio, et ventris ac gulae
 mancipium, qui a palatio non magis quam penicillo et coloribus
 expressae imagines avellitur. nam ut principis mores sunt, ita res
 fere administrantur, utpote a quo pendeant: qui si ignavus sit, ru-
 unt in deterius, sin bonus est et strenuus, eriguntur et florent. quip-
 pe deus, Davide auctore, bonos et integros provehit, distortos vero
 cum iniquis in barathrum praecipitat. cum autem de successore im-
 perii post obitum meum, qui iam instat inevitabilis, dicendum sit,
 vos auscultare aequum est. imperium ut patrimonium ad me venisse,
 dictu non magis necessarium est quam lucernam, quod aiunt, in
 meridie accendere. cum autem vos paternum in me suffragium ap-
 probasse et in filios meos eodem affectos esse modo videam, et uni
 ex meis filiis (quorum duo adhuc superstites sunt, Isaacius et Ma-

1 ἰῶν ἔτι παριόντων μοι τῷ βίῳ παίδων (Ἰσαάκιος οὗτοι καὶ
 Μανουὴλ) ἄρχεσθαι γλιχομένους, καὶ μηδ' αὐτὴν τὴν ἐπιλο-
 γὴν ἑαυτοῖς τῇ δ' ἐμῇ ψήφῳ ἀνατιθέντας, φημί δὴ ὡς ἡ μὲν D
 φύσις τοῖς πρωτοτόκοις παισὶ τῇ τάξει ἐμμένουσα τὰ πρω-
 5 τεῖα βραβεύειν εἶωθε, παρὰ δὲ θεῷ οὐχ οὕτως ἐν ταῖς τῶν
 προβλήσεων μεγίσταις ἀεὶ πως φιλεῖ γίνεσθαι. ἀναλογίσα-
 σθε τὸν Ἰσαὰκ τοῦ Ἰσμαὴλ κατὰ γέννησιν δευτερευόντα, τὸν
 Ἰακώβ μετὰ τὸν Ἡσαῦ νηδύος ἐκθορόντα τῆς μητρικῆς, τὸν
 Μωϋσῆν τοῦ Ἀαρῶν ὕστερον, τὸν Δαβὶδ αὐτὸν μικρὸν ἐν
 10 τοῖς ἀδελφοῖς ὄντα κἀν τῷ πατρικῷ οἴκῳ νεώτερον, καὶ ἐτέ-
 ρους δὲ ὡς πλείστους. οὐ γὰρ τὸ θεῖον ἐς πρόσωπον κατ'
 ἄνθρωπον ἀφορᾷ, καὶ βραβεύει τῷ χρόνῳ τὰ τίμια, πολιαιῶς
 καὶ ἡλικίαις προσκείμενον, ἀλλ' εὐγενεῖα χαῖρον ψυχῆς ἐπὶ
 τὸν πρῶτον βλέπει καὶ ἡμερον καὶ τὸν αὐτοῦ φυλάττοντα τὰ
 15 ἐντάλλματα. κατὰ ταῦτα τοιγαροῦν καὶ αὐτὸς οὐ τῇ δεκαστρίῳ
 φύσει τὰ πολλὰ χαριζόμενος, ἀλλὰ τοὺς θεσμούς αὐτῆς ὅσα
 καὶ γυναικὸς σμικρογνώμονος διαβούλια ἐν τοῖς καιρίοις πα- P. 30
 ρακρονόμενος πράγμασι, μιμεῖσθαι μᾶλλον προάγομαι τὸν V. 24
 προσωποληψίας πάσης ἀνώτερον θεῖον. εἰ μὲν οὖν κατὰ τὸ
 20 ἀναμφίλογον ἐς τὸν καθ' ἡλικίαν προήκοντα παῖδά μοι τὸν
 Ἰσαάκιον μετέβαινεν ἡ ἀρχή, κατ' οὐδὲν ἄν μοι λόγων ἐδέη-
 σεν εἰς παρῴστασιν τῆς ἀμφοῖν μοι τοῖν παῖδοιν φύσεως·
 ἐπεὶ δὲ πρὸς τὸν ὕστερότοκον Μανουὴλ ἡ βασιλεία μᾶλλον
 προσνέενυκεν, ἐκκλίνων τὸ καχύποπτον τῶν πολλῶν καὶ τὸ
 25 δόξαι παρὰ τισιν ὡς φίλτρῳ μᾶλλον καὶ οὐκ ἀρετῇ προστι-

nuel) obtemperare velle, neque delectum ipsos usurpare sed meae
 censurae permittere, equidem fateor naturam principatum natu maiori-
 bus deferre solere. deum vero in designandis regibus aliam ratio-
 nem plerumque sequi animadverto. cogitate Isaacum natu minorem
 Ismaele, Iacobum post Esau materno utero exillisse, Mosem Aa-
 rone iuniorē, Davidem et statura et aetate minimum fuisse inter
 fratres, aliosque plurimos. nec enim deus humano more personae ratio-
 nem habet, nec pretia rerum canis et aetate metitur, sed indolem
 animi, mansuetudinem, lenitatem intuetur, mandatorumque suorum
 observationem. quibus de causis ego quoque corruptrici naturae in
 multis non obsequor, sed eius institutis, ut pusillae mulierculae consi-
 lio, in rebus gravioribus repudiatis, deum omnis pravae affectio-
 nis expertem auctorem sequi malo. quodsi citra ullam controversiam
 imperium Isaacio, filio natu grandiori, tradendum esset, nihil ver-
 bis esset opus ad filii utriusque declarandum ingenium. sed cum ad
 natu minorem Manuelem id inclinet, ad vulgi malas suspiciones de-
 clinandas et opinionem eam evitandam, ne affectu potius quam iu-

Θέμενος τοῦ προτέρου παιδὸς τὴν ὑστερότοκον προτετίμηκα, ἀναγκαιῶς τὰ εἰκότα ῥηθήσεται. οὐ μίᾳ τίς ἐστι τῶ γένει Βιτῶν ἐπιθυμιῶν ὁδός, ἀλλ' εἰς ἀτραπούς παμπόλλας διέσχισται, ὥσπερ καὶ τὰ τῶν σωμάτων μορφώματα, εἰ καὶ τῆν αὐτὴν ἀνθρώποι φύσιν ἐκληρωσάμεθα. ἄλλαις γὰρ ὀρέξεσιν 5 ἄλλοι προσπίσχομεν, οὐδὲ χαίρομεν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ταῖς αὐταῖς. εἰ γὰρ τοῦτο ἦν, εἴχομεν ἂν καὶ πρὸς Θεοῦ καὶ πρὸς ἀλλήλων τὸ ἀνεπέγκλητον ὡς ταῖς αὐταῖς ἡδοναῖς τε καὶ γνώμαις ἀναγκαστῶς ἐπιχαίνοντες. καὶ τῶν τῆν ἡ γούν ἢ δυάς, εἰ καὶ ἐκ πατρὸς ἐνὸς προελήλυθεν, εἰς γνώ- 10 μας ἀπομερίζεται διαφόρους. καλοὶ μὲν γὰρ καὶ λιμνότεροι, καὶ ῥώμη σώματος καὶ εἶδους σεμνότητι καὶ φρενῶν βαδύτητι διαπρέποντες· καλλίων δὲ μοι ὡς μάλιστα διαδείκνυται C περὶ τῆν τῆς ἀρχῆς κυβέρνησιν ὁ ὑστερογενῆς Μανουήλ. ὁ μὲν γὰρ Ἰσαάκιος ἀκρόχολος πολλάκις παρέστη μοι, καὶ ἀφ' 15 ἧς ἔτυχε προφάσεως παροξυνόμενος ἐν τῶ νοσεῖν ἀμετρίαν θυμοῦ, ὃς ἀπόλλυσι καὶ σοφοὺς καὶ δι' ὃν μετ' ἀβουλίας οἱ πλεῖστοι πρῶσσοσιν· ὁ δὲ σὺν τῶ λοιπῇ τῶν ἀρετῶν ὀρμαθῆ, ὧν οὐδ' Ἰσαάκιος ἀπεξένωται, οὐδὲ τοῦ καλοῦ χρήματος ἀπῆκισται τῆς πραότητος, εὐμαρῶς ἐνδιδίδους πρὸς τὸ 20 χρήσιμον καὶ πειθῆνιος λόγῳ δεικνύμενος. ἐπειδὴ τοῖνυν ἀκακίᾳ μᾶλλον καρδίᾳ, ἢ καὶ Δαβὶδ ὁ βασιλεὺς καὶ προφήτης ἐκέκαστο, ἢ χειρὶ ψηλωφώση τὸ ξίφος καὶ γνώμη λεπτοργούση τὰ τῶν ἀρχομένων πλημμελήματα φιλοῦμεν ὑπά-

5. ἀπεκληρωσάμεθα A.

9. ἐπιχαίροντες A.

dicio minorem maiori antepoſanti, aliquid de hac re dici par est, atque adeo necessarium. cupiditatum non magis unum genus ac ratio est quam formarum, quae, cum ex aequo homines sinus omnes, maximam varietatem habent. alii aliis rebus afficiuntur, neque omnes ex aequo iisdem delectantur. alioqui nec a deo nos, nec alii ab aliis accusaremur, quippe qui iisdem voluptatibus necessario caperemur eademque consilia iniremus. sic filii quoque mei, quamvis eodem patre nati, tamen diversis praediti sunt ingeniiis. qui etsi ambo et viribus corporum et dignitate vultuum et animorum gravitate praecellunt, tamen natu minor Manuel ad imperii administrationem aptior mihi videtur. nam Isaacius saepius ira percitus mihi astitit, et quavis de causa bile effervescente moderari animo non potest; quae res inimicissima consilio sapientes perdit. alter vero praeter aliarum virtutum chorum a quibus nec Isaacius alienus est, nec a clementia quidem, re praeclarissima, abhorret, sed in loco cedere et obsecundare novit et rationis imperium sequitur. quoniam igitur animi candori, quo et David rex idemque propheta ornatus fuit, quam ensiferae manui

γεσθαι ἀνήρωποι, τὸν Μανουὴλ ἐς βασιλέα κατὰ τὴν πρό-
 κερικα. δέξασθε τοίνυν τὸν μείρακα καὶ ὡς θεόχριστον
 ἄνακτα καὶ ὡς δι' ἐπισηφίσεως ἐμῆς βασιλεύοντα. ὅτι δὲ
 καὶ θεὸς αὐτὸν εἰς βασιλέα προκέκρικε καὶ προώρισε, τεκμή-
 5 ριον αἱ πολλαὶ προρησείεις καὶ τὰ τῶν θεοφιλῶν ἀνδρῶν προ-
 θεσιόματα, ἃ πάντα βασιλέα Ῥωμαίων τὸν Μανουὴλ προ-
 κατήγγελλον. τὸ δὲ καὶ τοὺς παρ' ἐμοῦ προκριθέντας πρότε-
 ρον εἰς τὸ ἄρχειν νείας μοι τεθνηκέναι, ἀπειῖναι δὲ καὶ τὸν
 κατὰ γένεσιν μετ' ἐκείνους εἰς τὴν βασιλείαν καλούμενον
 10 Ἰσαάκιον, ποῦ θήσει τις; ἢ πάντως καὶ ταῦτα σύμβολα εἴ-
 ποιμεν ἂν ἐναργέστατα τοῦ τὸν θεὸν οὐχ ἕτερον βούλεσθαι,
 τὸν δὲ Μανουὴλ τὰ σκήπτρα Ῥωμαίων χειρίζεσθαι. εἰ δέ P. 31
 τις ἐθέλει σκοπεῖν, οὐδ' ἐμὲ τὸν πατέρα ἐπόψεται δῶρον
 παντάπασι τῆ παιδὶ τὴν βασιλείαν βραβεύοντα καὶ τῆ διαδο-
 15 χῆ τοῦ γένους τὸ ὄλον προσρέποντα, ἀλλὰ καὶ ἄθλον ἀρετῆς
 τὴν προχειρίσιν αὐτῷ παρεχόμενον. ἴστε γάρ, ἴστε ὅσα καὶ
 παρ' ἡλικίαν ἐν Νεοκαισαρείᾳ ἠρίστευσε, καὶ τὴν κατὰ Περσῶν
 ἐκείνην γενναίαν ἐμβολήν, δι' ἣν ὁ μὲν πατὴρ ἔγωγε ἠγωνίων,
 περὶ τῆ φιλάτιῳ παιδὶ τὰ μέγιστα δειδίως, τὰ δὲ Ῥωμαίων
 20 ἀνερωσθη πρῶγματα." ταῦτα ὁ μὲν βασιλεὺς Ἰωάννης
 ἐφθέγγετο· ἢ δ' ἐκκλησίᾳ ἐπικωχύσασα τοῖς εἰρημένοις τὸν
 Μανουὴλ ὡσεὶ κληρωτῶν εἴτε καὶ χειροτονητῶν ἀσιμένως εἰς
 βασιλείαν ἐδέξατο. ἔπειτα τὸν λόγον πρὸς τὸν παῖδα μετενεγ-
 κῶν ὁ πατὴρ, καὶ τούτῳ παραινέσας τὰ σύμφορα, ταινίᾳ B
 25 διαδεῖ τῆ βασιλικῆ καὶ τὴν γλαμύδα ἐπενδύει τὴν περιπόρ-

22. εἰς βασιλέα ἐδέξαντο A.

et ingenio in subtiliter exquirendis subditorum delictis intento pa-
 rere malum homines, Manuelem imperatorem creandum esse duxi.
 quare adolescentem suscipite ut imperatorem divinitus designatum
 et meo suffragio imperium capessentem. ac eum a deo praelatum
 et praedestinatum esse ad imperium, argumento vobis sicut multae
 praedictiones et divinorum hominum praesagia, quae omnia Manue-
 lem Romanorum imperatorem fore praenuntiaverunt. iam quod filii
 mei ante imperio destinati obierunt, et is adest cui id post illos
 naturae lege debetur, quis aliter accipiat nisi ea quoque argumenta
 esse evidentissima, deum non velle alium nisi Manuelem sceptris Roma-
 norum potiri? quod si quis consideret, me non omnino gratis filio
 conciliare imperium atque in eius successionem propendere, sed vir-
 tutem eius ac designatione remunerari deprehendet. scitis enim,
 scitis quae ad Neocaesariam praeter aetatem facinorosa ediderit, et in
 illustri illa contra Persas impressione, ob quam ut ego pater sollicitus
 et in maximo de carissimo filio metu fui, ita eadem res Roma-

V. 25 φυρον. ἐπὶ δὲ τούτοις συναθροισθέντα κατὰ πρόσκλησιν τὰ στρατεύματα βασιλέα Ῥωμαίων ἀνέκρον τὸν Μανουὴλ, ἐκάστου τῶν μεγιστάνων μετὰ τῆς οἰκείας τάξεως διακριδὸν ἐφισταμένου καὶ διατρανοῦντος τὴν εὐφημίαν τῷ νέῳ ἄνακτι. ἐφεξῆς δὲ καὶ τῶν θεῶν προτεθέντων λογίων, ἐπ' αὐτῶν ἐμ- 5 πιδούνται τῷ Μανουὴλ τὰ τῆς εὐνοίας καὶ πίστεως πρὸς παντός. ἦν δὲ ὁ τῶν δρωμένων τούτων εἰσηγητής τε ἅμα καὶ τελετάρχης ὁ μέγας δομέστικος, ἐκλύσαι διαρροῦμενος ἐντευθεν καὶ διαχαλάσαι τοῦ μετεωρισμοῦ καὶ τῆς στάσεως τὰς C τῶν φιλάρχων ἐφέσεις καὶ τὰς τῶν πλείστων ἀμβλύων συνδρομὰς πρὸς ἐπίους τῶν πρὸς γένους τῷ βασιλεῖ, οἱ τὴν πρεσβυγένειαν ὡς μέγα τι καὶ αἰδέσιμον προβαλλόμενοι καὶ τὸ κῆδος μεγαθύνητες τὸ βασιλεῖον ἑαυτοῖς τὸ ἄρχειν ὡς ἀξιοτέροις ἀπένεμον.

Τούτων δ' οὕτως ἐτελεσθέντων ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης μεθ' 15 ἡμέρας τὸν βίον ἐκλέλοιπε, βασιλεύσας ἔτη τέσσαρα πρὸς τοῖς εἰκοσι καὶ μῆνας ὀκτώ, ἀνὴρ καὶ τὴν ἀρχὴν ἄριστα διψικῶς καὶ θεῶν εὐαρέστως βεβιωκῶς, καὶ τὰ πρὸς ἦθος οὐκ ἔκλυτος οὐδ' ἀκόλαστος, κἀπὶ ταῖς δωρεαῖς τε καὶ δαπάναις· μεταδιώξας μεγαλοπρέπειαν· καὶ δηλοῦσιν αἱ τε διὰ 20 χρυσοῖων πρὸς τοὺς τῆς πόλεως οἰκήτορας συχναὶ διαδόσεις, D) καὶ τῶν ναῶν ὀπόσους καλλίστους καὶ μεγίστους ἐκ βάρων ἐδέϊματο. ἀλλὰ καὶ δόξης ἐραστῆς ὑπὲρ ἄλλον ἕπαντα γεγο-

na confirmata est." haec Iohanne locuto, consilium cum einlatu verbis eius assensum Manuelem tanquam sorte suffragio lectum cupide imperatorem accepit. deinde ad filium conversus pater, post utiles admonitiones, eum imperatorio diademate ornat et chlamyde praetexta induit. his peractis Romanae legiones convocatae Manuelem Romanorum imperatorem salutarunt, unoquoque procerum cum sua cohorte seorsim stante, et novum imperatorem clara voce consalutante. deinde prolatis divinis oraculis studium quisque suum et fidem confirmat. harum rerum omnium dux et auctor fuit magnus domesticus, eo consilio ut ambitiosorum hominum vanitatem et motus et plurimorum concursum ad quosdam regii generis homines sedaret; qui praerogativam aetatis ut magnum quiddam et venerabile praetendentes, et imperatoriam affinitatem exaggerantes, se imperio digniores arbitrabantur.

Quae cum transacta essent, aliquot diebus post imperator moritur, anno imperii vigesimoquarto, mense octavo, vir qui et principatum optime administravit et vitam piam egit, moribus neque dissolutis neque intemperantibus, quique et in donationibus et in sumptibus magnificentiae studuit. idque declarant et crebrae auro-rum in populo urbano distributiones, et templa pulcherrima et ma-

πὸς τοῦ καταλιπεῖν ἐν τοῖς ἔπειτα μέγιστον ἑαυτοῦ ὄνομα
 τὰ πάντα τιμώμενος ἦν. τοσοῦτον δὲ καὶ τῆς τῶν οικείων
 εὐσχημοσύνης καὶ τοῦ αἰδήμονος τρόπου ἐξείχετο, ὥς καὶ
 5 αὐραὴν περιεργάζεσθαι τριχὸς καὶ τὸ τοῦ ποδὸς σκύτος περι-
 ὑπέρραπτο. ἀργολογίαν δὲ καὶ σαπρολογίαν τὴν ἐπὶ κοινῆς
 ἀκροάσεως καὶ τὸ ἐν ἱματισμοῖς καὶ διαίταις ἄσωτον, ὅσα
 καὶ λύμην τινὰ βιοφθόρον, τῶν ἀνακτόρων ἀπεσάρωσε, καὶ
 τὸν ἐμβριθεῖ χαρκτηρίζων σωφρονιστὴν, καὶ μιμητὰς ἑαυτοῦ
 10 τοὺς ὑπὸ χεῖρα εἶναι γλιχόμενος, πᾶσαν ἀρετῆς ἰδέαν μετιῶν
 οὐκ ἀνίει. οὐ μὴν ταυτὰ γε πρῶτων χαρίτων ἀπέειχετο, καὶ P. 3a
 δυσξήμβλητος ἦν καὶ δυσπρόσιτος καὶ στυγρὸς τὴν ὄψιν καὶ
 συννεφῆς τὴν ὄφρυν καὶ ἀεὶ πως ὑποσκυζόμενος. ἑαυτὸν δ'
 ἐν τῷ προδῆλφ πάσης πράξεως ἀρίστης πίνακα προτιθεῖς, ἄγων
 15 σχολὴν τῶν ἐκτός, καὶ τὸ περιορᾶσθαι ὑπὸ πλείστων ὅσα
 καὶ κώδωνα φλύαρον καὶ λάλον ἀποτρειπόμενος, καὶ κομψεῖαν
 σεμνήν εἰσφικίζετο καὶ τὸν εὐτραπέλον οὐ παρέτρεχεν, οὐδ'
 ἐπέιχεν ἐπίπαν καὶ ἤγχε τὸν γέλωτα. ὀλίγα οὖν τοῦ ἐς ἄκρον
 ἀποσφαλεῖς ἐγκρατοῦς τε καὶ ἀσφαλοῦς, καὶ τῶν πρὸς ἐν- B
 20 τελεῖ ἀκριβείαν βραχέα διεκπεσῶν, καὶ μηδένα διὰ ξυμπύσης
 αὐτῷ τῆς ἀρχῆς ἢ ψυχῆς στέρησας ἢ ἐς τὸ σῶμα ὀσονοῦν
 λυμνήμενος, ἐπαινετός ἐς δεῦρο παρὰ πᾶσι λελόγισται καὶ
 κορωνίς ὥς εἰπεῖν τῶν ὄσοι Ῥωμαίων ἐκ τοῦ τῶν Κομνητῶν

1. τοῦ καταλιπεῖν] τὸ κατ. — ὄνομα τοῦ παντός τιμ. Wolfius,
 nihil habebat antiqum. ἑαυτῷ A.

xima e fundamentis extracta. sed et gloriae, praeter alios omnes,
 appetentissimus fuit, in eo ponens omnia, ut maximum nomen apud
 posteros relinqueret. domesticae disciplinae et decori tam diligens
 observator, ut et in tendendis capillis et forma calceorum propo-
 sitionem requireret. inania et obscœna verba a publicis conventibus,
 et luxum vestium ac mensarum tanquam corruptelam et vitae pestem
 a palatio pepulit. cumque exemplum disciplinae semet ipsum gravi-
 simum proponeret, atque omnes familiares imitatores sui efficere
 studeret, omne virtutis genus colere non destitit. neque tamen in-
 terim a Gratiis alienus fuit, neque in aditu aut congressu asper te-
 tricus superciliosus aut inhumanus: sed cum in publico actionum
 optimarum exemplar se praeberet, per otium a re publica remotaque
 turba, quam tanquam tympanum obstreperum et garrulum cavebat,
 etiam comitatem honestam admittebat, et ab urbanitate non abhor-
 rebat, neque risum prorsus opprimebat. itaque cum parum a summa
 continentia et integritate recesserit, et ab exquisitissima vitae ra-
 tione haud multum aberrarit, nec totius imperii tempore vel vita
 privavit quencquam vel quocunq; modo corpora multarit, in hunc

64 NICETAE CHON. IOHANNES COMNENUS.

γένους ὑπερεκείδισαν, ἵνα μὴ λέγοιμι ὡς καὶ πολλοῖς τῶν
ἀνέκων ἀρίστων τοῖς μὲν ἡμιλλήσατο τοὺς δὲ καὶ παρή-
νευκεν.

usque diem omnium laudibus celebratur et decus quoddam impera-
torum Comneniae familiae iudicatur; ne dicam eam multos etiam
ex superioribus partim aequasse partim superasse.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ
ΜΑΝΟΤΗΛ ΤΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ
ΕΝ ΤΟΜΟΙΣ ΕΠΤΑ ΘΕΩΡΟΥΜΕΝΗ.

1. Ἀναρρηθεὶς οὖν ὁ Μανουὴλ αὐτοκράτωρ εὐθείως p. 33 τὸν μέγαν δομέστικον, ᾧ κλησὶς ἦν Ἰωάννης, Ἄξουχος δὲ ἢ v. 26 ἐπίκλησις, ἐς τὴν βασιλίδαν πόλιν ἐξέπεμψε, σὺν αὐτῷ δὲ p. 34 καὶ τὸν χαρτουλάριον Βασίλειον τὸν Τζιτζιλιούκην, εὐ μὲν 5 καὶ τὰ κατὰ τὴν νέαν διαθήσοντας βασιλείαν καὶ προομαλίσσοντας τὴν εἰσέλευσιν καὶ κατασκευασομένους ἔμπροσθεν αὐτοῦ τὰ εἰσόδια, μετελευσομένους δὲ καὶ τὸν σεβαστοκράτορα Ἰσαάκιον τὸν ἐκείνου ταυτόαιμον. τὸν γὰρ αὐτοκράτορα δέος 10 ὑπέθραττε μήπως οὗτος τὸν τοῦ πατρὸς ἐνωτισάμενος θάνατον καὶ τὴν εἰς τὸν ἀδελφὸν τὸν νεώτερον ἀκηκόως τῶν σκήπτρων μετάθεσιν εἰς ἐναντίαν μοῖραν ἀποκριθῆ καὶ περὶ τοῦ τῶν ὄλων αὐτὸς εἶναι κύριος διαμιλληθῆ, ἅτε ἀπὸ τῆς γενέσεως

ΒΑΣ. — ΘΕΩΡΟΥΜΕΝΗ} Τόμος Α. 3. βασιλίδα om Α. 6
αὐτῷ Α. 11. εἰς] πρὸς Α.

NICETAE CHONIATAE LIBRI VII
DE REBUS GESTIS
MANUELIS COMNENI.

1. Manuel imperator appellatus magnum domesticum Iohannem Axuchum statim in urbem imperatricem ablegavit, unaque cum eo Basilium Tzitzillucem chartularium, qui et novum imperium firment, et ingressum praepararent, et Sebastocratorem Isaacium fratrem eius coercerent. verebatur enim ne is audito patris obitu, et sua designatione cognita, per seditionem sibi potestatem omnem

Nicetas Choniates.

εἰς τὴν διαδοχὴν τῆς βασιλείας καλούμενος καὶ κατὰ τὴν βασιλίδα πόλιν τότε παρὼν καὶ τῶν ἀνακτόρων ἐντὸς ἀνελζόμενος, ἔνθα τῶν χρημάτων αἱ σωρεῖαι εἰσιν ἀποκείμεναι καὶ Βτὰ τῶν κρατούντων γνωριστικὰ περιβλήματα. ὁ Ἰωάννης τοίνυν καταταχύνας τὴν πόλιν εἴπεισι, καὶ τὸν Ἰωάννην ἀγνώ-5
 τα ἔτι ὄντα τῶν γενομένων αἰρεῖ καὶ τῇ μονῇ τοῦ παντοκράτορος εἰργνυσιν, ἢ τὸν βασιλέα Ἰωάννην ἔσχε δομήτορα.
 V. 27 καὶ ὁ μὲν μετὰ τὴν κατάσχεσιν τὴν τοῦ πατρὸς ἀναμαθῶν
 τελευταίην καὶ τὴν τοῦ ἀδελφοῦ ἀνάρρησιν ἐνηχηθεὶς οὐκ εἴ-
 χεν ὅ τι καὶ διαπραΰξαιτο, δεινὰ πάσχειν λέγων καὶ πέραν 10
 δεινοῦ ζύμπαντος, καὶ ὡς ἐπαινετέα ἡ τάξις, ὅφ' ἥς διακρα-
 τεῖται τὸ πᾶν. „ἀπῆλθε” φησιν „Ἀλέξιος θανάτῳ πεσὼν,
 ὁ τῶν ἀδελφῶν πρωτότοκος καὶ τῆς πατρῴας ἀρχῆς κληροῦ-
 χος· ἐπηκολούθησε τοῦτῃ Ἀνδρόνικος τῷ προτέρῳ ὁ δευτέ-
 C ρος, καὶ τὸν νεκρὸν εἰσαγαγὼν τοῦ ἀδελφοῦ διαπόντιον μετὰ 15
 βραχὺ καὶ οὗτος τὸν βίον μετέλλαξεν. εἰς ἑαυτὸν τοίνυν τὰ
 τῶν Ῥωμαίων σκηπτρα ὄρα, καὶ τῷ δικαίῳ αὐτὸς ἔστιν ἐγ-
 κρατῆς τῆς ἀρχῆς.” ἀλλ' ὁ μὲν τοιαῦτα μάτην ἐξετραγῶδει,
 καὶ εἰκαίως ἦν πτέρυγιζων κατὰ σαγηνευθὲν πτηνᾶριον· ὁ
 δὲ δὴ μέγας δομέστικος τῆς τῶν βασιλείων φυλακῆς ἐπιμε- 20
 ληθεὶς καὶ τῆς τοῦ βασιλέως Μανουὴλ παρὰ τοῖς ἀστοῖς ἀνα-
 γορεύσεως, γράμμα ἐρυθροσήμαντον σφραγίδι τε χρυσῆ καὶ
 σηρικῇ νήματι ἔμπεδον, κόγχης ἀναδεδευμένῃ αἵματι, τῷ

10. πέρα Α. 15. εἰσάγων codices. 22. γράμμα] χρυσόβου-
 λον δίδωσι τῷ κλήρῳ Β.

vendicaret, quod et aetate ad imperium vocaretur, et tum in urbe imperatrice versaretur, et in palatio degeret, ubi pecuniarum acervi et imperatoriae vestes repositae essent. Iohannes igitur festinanter urbem ingressus Isaacium rerum adhuc ignarum capit, et in Omnipotentis monasterio concludit, a Iohanne imperatore aedificato. qui ubi post captivitatem patris obitum et fratris designationem cognovit, quid ageret non habebat, iniquissime secum agi conquerens. et ordine collaudato, a quo etiam rerum universitas gubernaretur, „Alexius” inquit „obiit, fratrum primogenitus et paterni imperii heres. hunc secutus est aetate proximus Andronicus; qui cum fratris cadaver mari advexisset, paulo post et ipse decessit. Romanorum igitur sceptrum ad me spectant, et ego iure imperio potiar.” quae cum frustra vociferaretur et irritae aviculae instar inani conatu obstreperet, magnus domesticus custodiae palatii intentus, atque id agens ut Manuele etiam a civibus imperator salutaretur, literas rubro aureoque sigillo et serico filo munitas et conchae sanguine pictas clero magno templi offert, quibus eis argenteae monetae nummi ad CC minas

κλήρωσιν τοῦ μεγάλου νεῶ ἐπιδίδωσι, τυποῦν αὐτοῖς ἀργύρεα
 ἐτήσια κέρματα εἰς μῆνας δις ἑκατὸν κορυφούμενα. ἐλέγετο
 δὲ καὶ ἑτέραν ἡρωθροδανωμένην βασιλείον γραφήν ἐπιφέρε-
 σθαι τὸν Ἀξούχον, διὰ χρυσίνων ταῦτα βραβεύουσαν. ἐπει- D
 5 δὴ γὰρ ὑπόποιε τις τὸν κρατοῦντα ὑπέτρεχεν οὐκ ἀνεύλογος,
 μήπως ἢ αὐτὸς Ἰσαάκιος τῷ δῖδεν δικαιοτέρος εἶναι πρὸς
 τὴν ἀρχὴν ἐκ γενέσεως τὰ κατὰ τὴν πόλιν διαστασιώσειε
 πράγματα, πατρῶν θάνατον καὶ ξυναίμου ὑστερογενοῦς ἐνω-
 τισαμενος μετὰ θάνατον ἐκείνου ἀναγόρευσιν, εἴτ' οὖν ἢ ταῖς
 10 τῶν βασιλέων προβλήσει τε καὶ μεταθέσειν αἰεὶ πως ἐπεισε-
 ρχομένη φιλοτάραχος καὶ νεωτεροποιὸς τῶν πλείστων ἔφε-
 σις οὐκ εὐδοκίαι τῷ νέῳ ἄνακτι καὶ ἀκίνδυνα τὰ κατὰ τὴν
 βασιλείαν διάδοιτο, διὰ τοῦτο πρὸς ἀμφιρρηπῆ κατάστασιν
 τοῦ καιροῦ διπλᾶ τῷ Ἰωάννῃ φιλότιμα θεσπίσματα ἐχειρί-
 15 ζεται. τῷ δὲ κατὰ ῥοῦν προβῆναι τὰ τῆς ἀποστολῆς, καὶ ὡς
 οὐκ ἦν τῷ πεπομφότι καὶ ἀφιγμένῳ διανοήσασθαι κάλλιον ἢ
 ἐπεύξασθαι, συνέσχε μὲν τὸ βραβεῦον τὰ χρύσεια, ἐξήνεγκε P. 35
 δὲ τὸ χορηγοῦν τὰ ἀργύρεα.

Καὶ οἱ μὲν οὕτω τὴν βασιλικὴν προπαρεσκευάσαν εἰσο-
 20 δον· ὁ δὲ βασιλεὺς τὰ ὄσια τῷ πατρὶ ἐκτελέσας καὶ ταῖς
 γυνασὶ τὸ σῶμα ἐνθάμενος, αἰ τῷ Πυράμῳ ποταμῷ ἐνωρμί-
 ζοντο, ὃς Μοψουεστίαν λιπαίνων θαλάσση προσπλέκεται, τὰ
 τε κατ' Ἀντιόχειαν ὡς ὁ καιρὸς ἐδίδου καταστησάμενος,

1. τυποῦν αὐτοῖς] τάτων αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς καθ' ἕκαστον χρύ-
 στον ἀργυρίου λίτρας διακοσίας ἐπέκεινα ἢς εἶχον οἰκονομίαις B.
 8. ἐνωτισάμενος] ἐνηχηθεὶς A. 17. ἐξήνεγκε] ἐξέγερε A. 20.
 τὰ ὄσια] ἐνταφιάσας καὶ μνημονεύσας τὸν αὐτοῦ πατέρα B.
 22. μοψουεστίαν A.

promittebatur. ferebatur Axuchus etiam alias rubricatas imperato-
 rias literas apportare, quae summam eandem nummis aureis designa-
 rent. nam cum suspicio quaedam non inanis Manuelli oboriretur, ne
 forsitan aut ipse Isaacius, ut ad quem ob aetatis praerogativam
 pertineret imperium, audito patris obitu et fratris iunioris declara-
 tione urbem seditione turbaret, aut alioqui plurimorum turbulenti
 conatus, imperatorum designationes et mutationes fere semper comi-
 tari soliti, regni novitati impedimentum aut periculum crearet, tam
 ancipiti rerum statu Iohanni bina liberalia diplomata dedit. cum
 vero legatio prospere successisset, neque Iohannes successum legatio-
 nis meliorem sibi fingere aut optare potuisset, id quo aurum pro-
 mittebatur retinuit, argenticque pollicitationem protulit.

Ingressu ad hunc modum praeparato, imperator parentalibus
 peractis, et patris cadavere navibus imposito, quae in Pyramo fluvio
 stationem habebant, qui Mopsuestiam irrigans in mare influit et An-

ἀπάρας τῶν Κιλίκων διὰ τῆς αἰῶ καλουμένης Φορυγίας ἐπεπορεύετο, ὅτε καὶ ὑπὸ Περσῶν ἐάλωσαν καὶ πρὸς τὸν Ἰκονίου κρατοῦντα τῆρικαῦτα Μασοῦτ ἀπηνέχθησαν ὃ τε πρὸς πατρός τῷ Μανουῆλ ἐξαδελφος, ὃ Κομνηνὸς δηλονότι Ἀνδρόνικος (οὗτος δὲ καὶ ὕστερον Ῥωμαίων κατετυράννευσε), 5
 Β καὶ ὃ Δασιώτης Θεόδωρος, ᾧ εἰς γαμετὴν Μαρία ἤρμοστο, ἦν ὃ τοῦ Μανουῆλ κασίγνητος ὃ σεβαστοκράτωρ Ἀνδρόνικος ἔτεκε. κατὰ γὰρ Θήραν ἀγρίων τῆς ὁδοῦ ἐκτραπόμενοι ἦς τὸ στράτευμα εἶχετο, ἔλαθον συλληφθέντες πολεμίων χερσίν, καὶ Θηρᾶν ἐπιβαλόμενοι κνώδυλα Θηρευταῖς ἀνθρώπων περι-10
 πετώκασι. τότε μὲν οὖν ὃ βασιλεὺς μὴ πράξεισιν ἐτέραις τὸν νοῦν ἐπιστᾶν δυνάμενος, ἀλλὰ τῆς προκειμένης ἕπας γινόμενος, καὶ ταύτης καὶ βραχὺ τι γοῦν ἀποσχέσθαι κρίνων ἀσίμφορον, οὐδὲ τῶν κατὰ τοὺς ἄνδρας τούτους ὡς ἔδει πεφρόντικεν ἢ βασιλικῶς αὐτοῖς ἐπήμυνε. μετέπειτα μέντοι 15
 Ζωαγρίων ἄνευ ἐλύσατο, καὶ τὸ πόλισμα τὴν Πρακᾶν, ὃ δὴ Ἐτῆς Σελευκείας ἐχόμενα ἴδρυται, Ῥωμαίοις ἐπανεσώσατο παρὰ Περσῶν πορθηθέν. ὡς δὲ τὴν βασιλίδα πόλιν ἐπεφθάκει ὃ Μανουῆλ, ἀσμένως παρὰ τῶν ταύτης οἰκητόρων προσδέχεται, τοῦτο μὲν ὡς τὴν πατριῶν βασιλείαν παρειληφώς, τοῦτο δ' 20
 ὅτι καὶ παρὰ πᾶσιν ἀσπᾶσιος ἦν, ἐπεὶ κἂν τῷ ἀκριβῶς μείρακι τὴν σύνεσιν ἔσωζε τῶν καταγγρασάντων ἐν τοῖς πράγμασι πλείονα, πολεμικός τε καὶ φιλοκίνδυνος κἂν τοῖς δει-
 V. 28 τοῖς ἀκατάπληκτος καὶ μεγαλόφρων δεικνύμενος, καὶ πρὸς

1. τῶν Κ.] ἀρμενίων χώρας Β.

16. πρακᾶναν Α, πέρκαν Β.

9. συλληφθέντες] ἐμπεσόντες Α.

21. τῷ οὐπω Α.

tiachiae rebus pro tempore pacatis, e Cilicia digressus per superiorem Phrygiam proficiscitur. tum Andronicus Comnenus, qui post in Romanos tyrannidem exercuit, Manuelis patruelis, et Theodorus Dasiotis, cui Maria nupta erat, Andronici sebastocratoris, fratris Manuelis, filia, a Persis capti et ad Masutum Iconii principem sunt perducti. nam dum feras venantur, a militari via digressi venerunt in hostium manus et in venatores hominum inciderunt. imperator autem, qui cum aliis rebus vacare non posset, sed propositum urgeret omnemque moram sibi incommodare putaret, non eam illorum rationem habuit quam oportebat, nec ut decebat, opem eis tulit. post tamen eos sine pecunia liberavit, et Pracam, oppidum Seleucia finitimum, vastatum a Persis recuperavit. ut autem urbem imperatricem attigit, cupide ab incolis suscipitur, tum quod regno paterno succedebat, tum quod apud omnes erat gratiosus. nam in ipsa adolescentia senes prudentia anteibat, bellicosus, audax, in periculis imperterritus et magnanimus, ad committenda praelia promptus.

μάχας τελῶν δ'ξυρροπος. ἐπέπρεπε δὲ καὶ χάρις ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆ νεανία, καὶ τῆ τῆς ὄψεως ὑπομειδιῶντι τὸ ἐπαγωγὸν ἐπεσύρετο, εὐμήκης ὦν τὴν ἡλικίαν, κἂν ἐπένευέ τι 1 τοῦ ἰδυτενοῦς μέτριον. τὴν δὲ γε χοριὰν οὔτε κατὰ τοὺς 5 ἐοκιατραφημένους λευκὸς ἦν καὶ χιονώδης, οὔτε μὴν ἄγαν καπνηρὸς ὡς οἱ πολὺν τὸν ἥλιον ἐπὶ τοῦ προσώπου δεξάμενοι καὶ οὓς παρέβλεψαν ἀκτῖνες θερμότεραι, ἀλλὰ τῆς λευκῆς θεῆς ἀναχωρῶν, τῆ δὲ μέλανι προσεγγίζων χρώματι εὐπρεπείας καὶ οὕτως εἶχετο. διὰ ταῦτα τοῖνυν ὑπταίσι 10 ἀγκάλαις περιχυθέντων τῶν πολιτῶν, εἴσεισιν ἀσμένως τὰ βασιλεία πλατέσι καὶ ἀνεωγῶσι περικροτούμενος στόμασιν. ἐν δὲ τῆ παριέναι μεθ' ἵππου Ἄραβος ἐριαύχενος τὰ ἀνάκτορα, καὶ μέλλειν εἰσιέναι διὰ τῆς πύλης μεθ' ἣν ἡ ἐκ τῆς ἔδρας ἀπόβασις ἐφείται μόνοις τοῖς αὐτοκράτορσιν, ὁ ἵππος ὅς ἦν 15 τὸν βασιλέα ὀχῶν, ἐξ ἀκουστὸν χρεμετίσας καὶ συχνὰ κόψας ἄκραις ὁ πλαῖς τὸ δάπεδον εὐήνιά τε προποδίσας καὶ περιδινηθεῖς ἀγέρωχα, ὑπερέβη ὀψέ ποτε τὸν οὐδόν. ἀγαθὸν οὖν ἔδοξε τοῦτο τοῖς συνιοῦσι κομποῖς ἐπεισόδιον, καὶ τού- P. 36 των μάλιστα οἱ περικεχῆνασιν οὐρανόν, τὰ δ' ἐν ποσὶ μόλις 20 ἔχουσι διορᾶν, καὶ διὰ τῶν ἵππειων σχηματισμῶν καὶ συχνῶν περιελιγμάτων μακροαῖωνα περιτελλομένην ζωὴν τῆ αὐτοκράτορι ἀπεφοίβαζον.

3. κἂν ἐπένευέ τι] ὄλλγον ὑποκλίτων τὴν χειρὸν B. 5. ἄγαν καπνηρὸς] μέλας ὡς σαρακηνὸς B. 7. ἀλλὰ μέσος, πλησιάζων τῆ μαυροτέρῃ θεωρίᾳ τῆ εὐπρεπέ B. 9. ὑπταίσι ἀγκάλαις] ἡλωμέναις ὁ λέγειαι B. 13. ἡ ἐκ τῆς] ἡ ἀπὸ τοῦ ἵππου πέξουσας B. 16. προσοδίσας A. 20. σχημάτων A, περιτριγυρισμάτων B.

ad haec e vultu adolescentis gratia quaedam elucebat, et arridentes oculi nescio quid illecebrarum in se habebant; procerata statura, quamvis nonnihil inflexa; colore neque albo et niveo ut qui in umbra educati sunt, neque etiam admodum fusco ut ii qui a sole sunt adusti, sed ita inter nigrum et candidum medio, ut quamvis ad nigredinem tenderet, tamen decorus esset, quoniam a civibus obvius, quod aiunt, ulnis exceptus, et pleno ore cum applausu celebratus, palatium ingreditur. dum autem equo Arabico insigni pergit, portam ingressurus postquam solis imperatoribus descensus e sella perimitur, equus clare hinnit, et solo unguis crebro pulsato, sollerterque progressus et fortiter in girum actus, sero tandem limen transcendit. id quoque bonum omen visum eruditis, praesertim iis qui caelo inhiantes vix ea vident quae ante pedes sunt; et per equinos gestus et crebros flexus longam vitam imperatori portendi vaticinabantur.

2. Θύσας οὖν τὰ ἀναγορευτήρια θεῶ καὶ ἐπιβυτήρια, σκέπτεται περὶ τοῦ τὸν πατριαρχικὸν κληρωσομένου θρόνον καὶ τοὺς τῆς ἐκκλησίας χειρισσομένου οἰάκας καὶ ταινιώσαντος αὐτὸν ἐπὶ νεῶ κυρίου τῷ αὐτοκρατορικῷ στεφανώματι· ὁ γὰρ Στυππῆς Λέων θανάτῳ ἐξ ἀνθρώπων ἐγένετο. κοινου- 5
ται οὖν τὰ τῆς γνώμης τοῖς ἐκ τοῦ καθ' αἰμά οἱ σεμνώμα-
Bτος προύχουσι καὶ τοῖς ἐκ τῆς συγκλήτου βουλῆς καὶ ὕσοι
τοῦ βήματος ἔντροφοι, καὶ πολλῶν εἰς τὴν μεγίστην ἀρχιε-
ρατείαν ἐγκρινομένων ἢ νικῶσα ψῆφος καὶ τῶν ἀπάντων σχε-
δὸν πρὸς τὸν ἀπὸ τῆς μονῆς τῆς Ὁξείας ῥέπει μοναχὸν Μι- 10
χαῖλ· οὗτος γὰρ καὶ ἀρετῇ περιώνυμος ἦν καὶ τῆς ἡμετέ-
ρας ἐν μεθέξει παιδεύσεως. προβληθεὶς οὖν ὁ Μιχαῖλ πα-
τριάρχης ἐξ αὐτῆς τὸν χρῆσαντα χρεῖε τὰ ἱερὰ ἐσαφικόμενον
μέλαθρα. συμβαίνει δὲ τῷ βασιλεῖ καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἰσαάκιος,
καὶ ὑπὲρ δόξαν τὴν τῶν πολλῶν ἀντιδίδουσαν ἀλλήλοιν τῷ 15
ἀδελφῷ τὴν εὐνοίαν. ἦν δὲ ὁ Ἰσαάκιος διὰ τὸ εἰς χόλον
εὐέμπυτον καὶ τὸ ἐκ μικρῶς πολλὰς αἰτίας ἐς κολάσεις
ὑπερόγκους διαρριπίζεσθαι δυσζύμβλητος τοῖς πολλοῖς. ἔτρε-
φε δὲ καὶ τὸ ψοφοδεὲς ἀγενές, καὶ ταῦτα τηλικὸς ὢν, καὶ
ἀνδράσιν ἀνόμοιον. ἦν οὖν ὁ βασιλεύτατος Ἰωάννης ὁ του- 20
C του πατῆρ καὶ κατὰ τοῦτο παρὰ πᾶσι μακαριστὸς καὶ τῆς
αἰοιδίμου λήξεως καὶ δι' εὐφρόμην κείμενος μνήμης, ὅτι τὸν
Μανουὴλ εἰς τὸ κρατεῖν καὶ βασιλεύειν ὑπὲρ αὐτὸν ἐδικαίωσε.

2. σκέπτεται καὶ περὶ πατριάρχου Ἰνα στεφθῆ B. 5. στυππῆς A,
λέων ὁ στυππῆς B. 7. καὶ ὕσοι] καὶ τοῦ κλήρου παντός B.
11. τῆς ἡμετέρας] τῆ τῶν γραμμάτων λογιότητι ἀριστος B.
13. ἐξ ἀδελφῆ] παραντίκα B. 15. ἀλλήλοισ A.

2. Facta igitur re divina pro declaratione et imperii auspiciis, de patriarchici throni successore et ecclesiasticae functionis gubernatore, a quo in templo domini corona imperatoria ornaretur, deliberat. nam Leo Styppiota morte rebus humanis exemptus erat. proinde s. attentionem cum cognatis senatoribus et sacerdotibus communicat. cum autem multi in maximi pontificatus suffragiis nominarentur, eorum sententia vicit, ceteris fere omnibus assensus, qui Michaellem Acuti monasterii monachum designabant, virum et virtute celebrem et nostris literis eruditum. is igitur patriarcha declaratus eum a quo unctus erat vicissim ungit, sacram aedem ingressum. imperatorem etiam frater Isaacius est comitatus; itaque fratres, praeter vulgi opinionem, mutua benevolentia se complexi sunt. fuit autem Isaacius ob iracundiam et levitatem de causis ad atrociam supplicia propensionem minime gratus populo; et quamquam procerus, nescio quid formidolosum et viro indignum habuit, ut ad quemvis pene strepitum expavesceret. quamobrem pater eius Iohannes, imperator solertissimus, etiam eo nomine ab omnibus celebrabatur, quod illi Manuelem praetulisset.

Τοῦ δὲ Μασούτ τὰ πρὸς ἑω ληϊζομένον καὶ κατατρέ-
 χοντος ἔξεισιν ὁ Μανουὴλ κατ' αὐτοῦ, καὶ δὴ γεγωνὸς κατὰ
 τὰ Μελαγγεῖα τοὺς ἐκεῖσε Πέρσας μετῆλθε. πρὸς δὲ τῆς
 τῶν Μελαγγεῖων φυλακῆς τε καὶ ἀνακτίσεως ἐπιμεληθεὶς εἰς
 5 τὴν βασιλεύουσαν ἐπάνεισι πόλιν, νόσφ' προσπαλαίσας πλευ-
 ρίτιδι. ἀλλὰ καὶ τὸν τῆς Ἀντιοχείας πρίγκιπα Ῥαῖμουῆνδον
 μετιέναι δεῖν οἶηθεὶς, ταῖς Κιλικίαις ἐπιφύομενον πόλεσιν,
 αἱ Ῥωμαίοις ἦσαν κατέκκοι, στρατιὰν ἐξέπεμψεν, ἡγεμόνας
 αὐτῇ ἐπιστήσας τοὺς ἀδελφόπαιδας Κοντοστεφάνους, τὸν τε D
 10 Ἰωάννην καὶ τὸν Ἀνδρόνικον, καὶ τινα Προσοῦχ οὐκ αἰδῶν
 τὰ πολέμια· καὶ νῆας δὲ προσεπεπόμφει μακράς, ὧν ἡγεῖ-
 το Δημήτριος ὁ Βρανᾶς. ἀμέλει καὶ τῶν κακῶς ἐκεῖσε πα-
 σχόντων φρουρῶν καὶ πόλεων δεούσης ἐπικουρίας τετυχηκό-
 των, κατὰ Περσῶν ἐκστρατεύειν προέθετο· ἤδη γὰρ οὗτοι
 15 τα περὶ τὸν Πιθηκῶν ἐρύματα ὑπαγαγέσθαι σπεύδοντες καὶ
 τῷ θέματι τῶν Θρακησίων ἐμβάλλοντες τὰ ἐν ποσὶν ἐληϊζοντο.
 ὑπερβάς τοίνυν Λυδίαν καὶ ταῖς κατὰ Φρυγίαν καὶ Μαίλιν-
 δρον ποταμὸν ἐπιστάς πόλεσιν, αὐτάς τε τῶν ἐπηρτημένων V. 29
 κινδύνων ἀπήλλαξε καὶ τοὺς Πέρσας φοβήσας ἐδίωξε. γενό-
 20 μενος δὲ κατὰ τὸ Φιλομύλιον κάκεισε τοῖς Τούρκοις προσέμι-
 ξεν· ἔνθα καὶ τὸν τοῦ ποδός ἐτοξεύθη ταρσὸν παρὰ Πέρσου
 τινὸς καταβληθέντος μὲν ὑπὸ βασιλέως τῷ δόρατι, ἐν δὲ τῷ P. 37
 ἀνατραπῆναι τὸ βέλος ἐπαφέντος κατὰ τοῦ πέλματος. δόξας δὲ
 παρ' αὐτοῖς φοβερός εἶναι τὰς πράξεις καὶ εὐτολμος καὶ τοῦ

9. ἀδελφόπαιδας] ἀνεψιούς B. 14. κατὰ τῶν ἐν τῷ μέντρον
 κορυσευόντων περσῶν. διελθῶν τοίνυν τὰς σάρδεις καὶ ταῖς
 κατὰ τὸν μέντρον ἐπιστάς B. 23. τὸ βέλος] τὴν σαγίταν B.
 κατὰ τοῦ πέλμ.] ὑποκάτω τοῦ πατήματος τοῦ ποδός B.

Qui contra Masutum Orientem incursantem et populantem ad Me-
 langia profectus, Persas illius loci ultus est; dataque opera ut Me-
 langia instaurarentur et custodirentur, in imperatricem urbem rever-
 titur, lateris morbo conflictans. sed et Antiochiae principem Raimun-
 dum ulciscendum ratus, qui Ciliciae urbes Romanae ditionis vexa-
 bat, Contostephani nepotes Johannem et Andronicum, et Prusuchum
 quendam rei militaris non imperitum, cum exercitu ablegavit, ad-
 iunctis longis navibus, quibus Demetrius Brana praeerat. oppidis et
 castellis quae vexabantur defensis, Persis denuo bellum ipse inferre
 statuit. qui cum Pithecanas munitiones occupare studerent, et in
 Thraciam impressione facta obvia omnia praedarentur, praeterita
 Lydia urbes Phrygiae et ad Maeandrum flumen sitas imminentibus
 periculis eripuit, et Persas perterritos fugavit. ad Philomelium cum
 Turcis congressus, cum hasta Persam quendam prostravisset, ab e-
 dem cadente in planta sagitta ictus est. cum autem et in rebus ge-

πατὴρ Ἰωάννου φιλοκινδυνότερος, οὐχ ἤρατο γενέσθαι παλίνστροφος, οὐδ' ἐπίθετό οἱ τοῖς συμβουλευούσι μνησθῆναι καὶ νόστου ποτέ, μήπως ἐπισυστάντες οἱ Πέρσαι ὡς ἤδη περὶ τῶν ὄλων ἀπογινώσκοντες κακῶς τὸ κατ' αὐτὸν διάθωνται στράτευμα. ἀμέλει καὶ τὸ πρόθυμον ἐπιτείνας ἐς 5 αὐτὸ τὸ Ἰκόνιον ἤλασεν. αὐτὸς μὲν οὖν ὁ Μασσοῦτ μεταναστεύσας ἐκείθεν παρενέβαλεν εἰς τὰ Τάξαρα, ἃ ἐστὶν ἡ πάλαι λεγομένη Κολώνεια· τῶν δὲ θυγατέρων αὐτοῦ μία τῶν Βτειχῶν ἄνωθεν διεκκύπτουσα, ἣτις καὶ συνφρηκέναι ἐλέγετο τῷ ἑξαδέλφῳ τοῦ βασιλέως Ἰωάννῃ τῷ Κομνηνῷ, ὃν ὁ σεβα- 10 στοκράτωρ ἐγένετο Ἰσαάκιος, κατὰ δὲ μικρολυπίαν τοῦ Θείου καὶ βασιλέως Ἰωάννου τοῦ Κομνηνοῦ ἀποδράς τῷ Μασσοῦτ προσερρῆ, ὑπὲρ τοῦ πατρὸς καὶ σουλτάνου πιθανὸν ἐτίθετο τὸν ἀπόλογον. βασιλεὺς δὲ ἀγχοῦ τῶν περιβόλων τοῦ Ἰκόνιου γενόμενος καὶ τὰ τεῖχη τῷ στρατῷ διαζώσας, τῶσα τε τεί- 15 νειν ἐπὶ τὰς ἐπάλλξεις τῇ νεολαίᾳ ἐνδοῦς καὶ τοῖς νεκροδόχοις σήμασιν ἐνυβρίζειν μὴ συγχωρῶν, οὕτως ἐκείθεν μόλις ἐξώρμησε καὶ παλίμπους ἐφέρετο. ἐν δὲ τῇ ἀπάρσει λόχους ὑποκαθισάντων τῶν πολεμίων καὶ τὰ ἀμφιλαφεῖ χωρία προ- 20 εἰληφῶτων μείζους τῶν προτέρων ἀνεργάγησαν πόλεμοι. ἐναγωνίως δὲ καὶ τούτων διωκημένων ἐς τὴν βασιλευσούσαν πύλιν ἀνέζευξεν.

Ἠγάγετο δὲ γυναῖκα ὁ βασιλεὺς οὗτος ἐξ Ἀλαμανῶν, 9. συνακηχία ἦν Α. 10. Ἰωάννου Α. 13. σουλτάν Α. 16. καὶ τοῖς νεκρ.] καὶ τοὺς τάφους τῶν νεκρῶν σωμάτων ἐξανασκάψαντες Β. 17. οὕτως ἐκείθεν om Α. 18. λόχους ὑποκαθισάντων] εἰς κλεισούρας καὶ λόγγους καθισάντων Β. 20. ἐργάγησαν Α. 21. διωκομένων Α.

rendis acer atque audax et patre Iohanne bellicosior hostibus videretur, recedere noluit; neque paruit iis qui monebant ut tandem domum reverteretur, ne Persae ex desperatione salutis conspirantes exercitum eius male tractarent. sed aucta potius alacritate ipsum Iconium petiit. unde Masutus digressus Taxaris castra posuit, quae olim Colonia vocabatur. una vero ex filiabus eius, quae Iohanni Comneno Isaacii Sebastocratoris filio, imperatoris patrieli, nupta esse ferebatur, qui ex levi offensa a patruo et imperatore Iohanne ad Masutum defecerat, e moenibus prospectans in defensionem patris Sultani orationem haud ineptam habuit. at imperator ubi ad Iconii moenia successit, eaque exercitu circumdedit, et iuventuti arcus contra propugnacula intendere concessit, prohibita sepulcrorum violatione, vix inde discessit. sed quia in discessu hostes angustias insidiis occuparant, pugnae superioribus maiores eruperunt; quibus non sine discrimine confectis, in urbem imperatricem rediit.

Uzorem ducit Alamanam, ex illustri principum familia natam;

γένους τῶν ἐπὶ δόξης καὶ θρόνων τῶν ἀρχικῶν. αὐτὴ μὲν-
 τοι οὐ τοσοῦτον τοῦ σωματικοῦ κάλλους ἐφρόντιζεν ὅσον τοῦ
 ἔνδον καὶ περὶ ψυχὴν ἐπεμέλετο. οὐκοῦν ἐξομνυμένη τὰ ἐκ
 τῶν κόνεων ἐπιτρίμματα καὶ τοὺς τῶν ὀφθαλμῶν ὑπογραμ-
 5 μούς καὶ τὸν πλάστην τὸν κάτωθεν καὶ τὸ τεχνικὸν ἀλλ' οὐ
 φυσικὸν ἔρευθος, καὶ ταῖς ἄφροσι τῶν γυναικῶν αὐτὰ ἐπιρ-
 ρίπτουσα, ταῖς ἀρεταῖς προσανεῖχε καὶ ὠραίετο. εἶχε δὲ τὸ
 μὴ ἐπικλινὲς ἐθνικόν, καὶ τὸ τῆς γνώμης ἐκέκτητο δυσμετά-
 θετον. ὅθεν οὐδ' ὁ βασιλεὺς προσεῖχεν αὐτῇ τὰ πολλά, ἀλ-
 10 λά τιμῆς μὲν καὶ θρόνων πάνυ λαμπρῶν καὶ δορυφορίας καὶ
 τῆς λοιπῆς λαμπροφωρίας βασιλικωτάτης μετεῖχε, τὰ δ' ἐς
 κοίτην ἠδίκητο. νέος γὰρ ὢν ὁ Μανουὴλ καὶ ἔρωτικός τῇ τε
 ἀνειμένῃ βίῳ καὶ ταῖς τρυφαῖς προσανέκειτο, καὶ συσσιτίων
 καὶ κόμων ἐξείχετο, καὶ ὅσα τὸ νεότησιον ἄνθος ὑπέβαλλε
 15 καὶ ἐμύον οἱ πάνδημοι ἔρωτες διεπράττετο.

3. Ἐμέλησε δὲ καὶ τῶν κοινῶν τῇ βασιλεῖ τῷδε πράξε-
 ων, καὶ τῶν μὲν δημοσίων εἰσφορῶν φροντιστὴν καὶ λογι-
 στήν μέγιστον τὸν ἐκ Πούτζης Ἰωάννην προβάλλεται καὶ αὐ-
 τός, ὥσπερ ὁ πατὴρ ἐκείνῳ καὶ βασιλεὺς, πρότερον ὄντα

1. θρ. τ. ἀρχ.] πάνυ λαμπρῶν A. 3. τὰ ἐκ τῶν] γυναικῶν ἐξ
 ἑτέρων χρωμάτων πλάσματά τε καὶ καλλωπίσματα B. 6. ταῖς
 ἀδιαφόροις B. 7. τὸ μὴ ἐπικλ.] τὸ ἀπερῆσανον καὶ μὴ ὑπο-
 κύπτον τῇ βασιλεῖ ἐν πολλοῖς B. 10. δορυφορίας] λαμπροει-
 μονίας καὶ δορυφορίας β. α. α. 12. ἐρωτικός] ἐλευθερός B.
 14. ὅσα τὸ νεότησιον] πρὸς τὰς μίξεις καὶ γυναικῶν ἀδιάφορος.
 καὶ πολλὰς γυναιεῖ μινύμενος ἐμίγη καὶ τῇ ἑαυτοῦ ἀνεψιᾷ,
 καὶ ἦν τοῦτο μολυσμὸς καὶ μέμφει μεγάλη αὐτῷ, καθάπερ καὶ
 λῶβη εἰς ὠραιότατον πρόσωπον B. 16. ἐμέλησε] ἐφρόντισε δὲ ὁ
 βασιλεὺς καὶ εἰς τὰ τῶν δημοσίων πράγματα καταστήσαι μεσά-
 ζοντας, καὶ μέγαν μὲν λογιστήν τῶν ἀπασῶν εἰδημάτων τὸν
 — μεσάζοντα δὲ τῶν οἰκείων ὑποθέσεων B.

quae non tam formam corporis curabat quam animi pulchritudinem.
 itaque omnibus fucis et ascitiis ornamentis repudiatis, ut quae ve-
 cordes mulierculas decerent, naturali rubore contenta virtutum or-
 namentis fulgebat, constantia et gravitate animi gentilitia praedita.
 quo fiebat ut imperator, etsi ei solum altissimum, satellites, hono-
 rem et splendorem regium minime negabat, tamen parum eam dili-
 geret, neque fidem coniugii servaret, ut homo adolescens, libidino-
 sus, dissolutae et delicatae vitae deditus, ceterisque rebus quas ea
 aetas et amoris illecebrae ferunt. usus est et neptis suae consuetudi-
 ne, non sine gravi dedecore et labe; qua fama eius, ut formosis-
 sima facies turpi naevo, deformata est.

3. Nihilominus tamen rei publicae curam suscepit. publicorum
 vectigalium curatorem et quaestorem supremum Iohannem Puzenum,
 ut et pater, designavit, cum prius Dromi Protonotarius esset. Io-

καὶ τοῦ δρόμου πρωτονοτάριον, μελεδωνὸν δὲ μεπεινόντα καὶ τῶν οἰκείων ὑποδρηστῆρι διαταγματίων τὸν Ἁγιοθεοδωρίτην
 P. 38 τιθῆσιν Ἰωάννην. καὶ ἦν ὁ μὲν τῷ προσώπῳ τοῦ βασιλέως ἀεὶ ὀπτανόμενος καὶ τὰ τούτου ἐντάλματα ὅσα καὶ ἐμφύσεις ἐκ κρείττονος μοίρας δεχόμενος, ὑπουργοῦς δὲ οὐκ ὀλίγοις τῶν 5 γραφομένων καὶ λεγομένων ἐκέχρητο λογίοις ἀνδράσιν, ὅσοις ἢ αὐτῇ ἐνέβριθεν ἢ βασιλείῳ, πρὸ πάντων δὲ τῷ Στυππειώτῃ Θεοδώρῳ, περὶ οὗ δηλώσομεν ἐν τοῖς ἐφεξῆς. ἦν δὲ ὁ ἐκ Πούτζης Ἰωάννης δεινότητος τὰ δημόσια, φορολογίας παιπάλημα καὶ ἐπίκριμμα, καὶ τῶν μὲν ὄντων δασμοφορημάτων συζη- 10 τητῆς ἀκριβέστατος, τῶν δὲ οὐκ ὄντων εὐρετῆς ἀπαράμιλλος. ἐξήσκητο δὲ καὶ τὸ ἥθος ὑπὲρ πάντας ἀδυσώπητον καὶ
 V. 30 ἀμειλίχτον· εὐκοπώτερον γὰρ ἂν τις ἀμειδῆ καὶ ἀγέλαστον Β πέτραν ἐμάλθαξεν ἢ ἐκεῖνον ἐν τοῖς ἀβουλήτοις ὑπέκλινεν. ὁ δὲ τούτου θαυμασιώτερον, οὐ μόνον οὐκ ἦν δακρυόεις ἀτεγ- 15 κτος, σχήμασι δετηρίοις ἀπροσκληνῆς, ἀργυρίου ἀτίνακτος ἐλεπόλεσι καὶ χρυσίου ἀγοήτεντος φαρμακεύμασιν, ἀλλ' εἶχε καὶ τὸ δυσέντευκτον ὡς ἀπάνθροπον. τὸ δὲ τοῖς τότε θυμαλγῆς καὶ δυσύποιστον, οὐδ' ἀπόλογος ἦν παρ' αὐτῷ καθα- ρῶς ἐφ' οἷς ὁ προσίων προετίθεται, ἀλλὰ χαίρων τὰ πλείστα τῆ 20 ἀφασίᾳ ἐνιαχοῦ καὶ ἀπροσήγορον παρῆει τὸν παραβάλλοντα. τοσαύτην δ' ἐκ βασιλέως ἰσχὴν τε καὶ ἐξουσίαν περιεζώνοντο ὡς ἂ μὲν ἠβούλετο τῶν βασιλικῶν θεοπισμῶν ἀποπέμπεσθαι

9. δεινότητος] πανουργος καὶ πεπαικωμένος εἰς τὰ δημόσια B. 9. φορολογίας] τῆς λογιστείας A. 15. nonne delendum οὐκ? 19. καθαρὸς A. 20. προετίθεται A. 21. παρῆει A. 23. ὡς ἂ μὲν] ὅσα μὲν ἤθελε τέλη τῶν δημοσίων ἠύξανεν, ἀλλὰ δὲ ἔκοπτε B.

hannem Hagiotheodoritem suarum constitutionum sequestrum et ministrum ordinavit is in conspectu imperatoris semper astabat, eiusque mandata tanquam oracula excipiebat: ministris vero eorum quae dicenda scribendaque erant non paucis eruditis viris utebatur, quilibet aula referta erat, Theodoro Styppiota praesertim, de quo suo loco dicemus. erat Iohannes Puzenus ad rem publicam gerendam callidissimus, vectigalium veterum exactor acerrimus, novorumque inventor solertissimus. moribus ad severitatem et rigorem ita compositis, ut asperrima rupes facilius emolliri posset quam ille a sententia deduci; et quod mirabilius est, non modo lacrimis non movebatur, supplicii gestu non flectebatur, argenti machinis non concutiebatur, auri praestigiis non capiebatur, sed et ad inhumanitatem usque odiosam a congressibus abhorrebat, neque fere (quod molestissimum erat hominibus et pene intolerabile) iis a quibus adibatur respondebat, sed silentio plerosque tacitus praeteribat. tantum au-

καὶ διαρρηγνύνειν, ἔνια δὲ καὶ τοῖς δημοσίοις ἐγγράφειν κώ-
 δίξιν. ὑποθήκη δὲ τοῦ ἀνδρὸς τούτου χρῆμά τι κοινοφελές C
 καὶ ταῖς νήσοις πάσαις σωτήριον καὶ τοῖς πρώην βασιλεῦσι συν-
 τηρηθὲν ἀπαράβατον ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης ἀξυμφόρως κατήρ-
 5 γησε. τὰ γὰρ ἐκ τῶν πλευστικῶν ἐρασιζόμενα στρατειῶν, δια-
 διδόμενα πάλαι τῷ ναυτικῷ, εἰς τὸ ταμειῶν οὗτος παρεπίμε-
 νος μετωχέτευσε, καὶ τὰς ἀπὸ τῶν νήσων ἐκ τύπου παρεχο-
 μένας τριήρεις ἀνάνδρους μικροῦ κατεπόντισε παραφάμενος.
 ὑποθέμενος γὰρ ὡς τὸ μὲν τῶν τριηρέων χρῆμα οὐκ αἶε τῆ
 10 πολιτεία καὶ τῷ κοινῷ ἐπιτήδειον, τὰ δ' ὑπὲρ τούτων ἀνα-
 λώματα οὐκ εὐάγκαλα καὶ ἐπέτεια, καὶ δεῖν αὐτὰ μὲν τὸ τα-
 μειῶν ἐγκολπιζέσθαι, χρεῖας δ' ἐνισταμένης ἐκ τῶν βασιλι-
 κῶν θησαυρισμάτων τὸν ὄψωνιασμόν τῷ ναυτικῷ παρέχεσθαι,
 ἔδοξεν εἶναι ἀνδρῶν ὁ βέλτιστος καὶ τὴν φύσιν τῶν πραγμά- D
 15 των ἠκριβωκῶς ὁ καταποντιστοῦ σκέμμα εἰσενεγκάμενος. τοῖς
 γὰρ ἀδροῖς τὸν βασιλέα ἐν τῷ ταῦτα εἰσηγήσασθαι παρακέ-
 κρουκε διαπαρήμασι, καὶ αὐθις τῷ μετρίῳ τῆς καταβολῆς δια-
 κέχρικε. καὶ νῦν ἐκ τῆς κακοβουλίας ταύτης εἴτ' οὖν σμικρο-
 πρεπείας θαλυσσοκρατοῦσιν οἱ πειραταί, καὶ κακῶς πεπρά-

2. χρῆμά τι] πρᾶγμα τῆς τῶν κατέργων πλεύσεως B. 5. τὰ
 γὰρ ἐκ τῶν προσαλεντῶν ἐπισυναγόμενα χρῆματα καὶ εἰς ἔξο-
 δον πάλιν καὶ ῥόγαν τῶν ἐν τοῖς κατέργοις στρατιωτῶν τετα-
 γμένων καὶ διδόμενα τῷ πλῆθει τῷ ναυτικῷ εἰς τὸ βεστιάριον
 τῆς βασιλείας εἰσχομιζέσθαι εἰτάξεν, εἰπὼν οὕτως ὡς τὰ μὲν
 κατέργα καὶ ὁ τούτων λαὸς οὐκ αἶε ποτε πλέουσι καὶ οὐδὲ πρέ-
 πον ἐστὶ κενότομεισθαι τὰ τοιαῦτα χρῆματα ἀνωφελῶς, χρεῖας
 δὲ γινομένης πάλιν ἐκ τοῦ βασιλικοῦ βεστιαρίου ῥογεύεσθαι εὐ-
 κολόν ἐστι B. 12. ἐνισταμένης] ἐμισταμένης A. 16. εἰση-
 γέσθαι A. 19. πειραταί] κουρσάριοι B.

item auctoritatis et potentiae habebat, ut imperatoria edicta quae
 vellet repudiaret et laceraret, quaedam in publicos codices referret.
 eiusdem inonit res utilissima et omnibus insulis salutaris, et a su-
 perioribus imperatoribus constanter observata, inutiliter abrogata
 fuit. nam vectigalia nautica olim in classem conferri solita hic in
 fiscum referenda curavit, ac triremes, quae ex edicto ab insulis
 praebebantur, pene cum ipsis vectoribus in mari demersit, cum
 diceret triremes non semper rei publicae esse utiles, sumptus ve-
 ro qui in eas fierent, et annuos esse et immensos. eos igitur in fi-
 scum referendos, necessitate vero postulante ex imperatoris thesau-
 ris stipendia promenda esse. quae cum dixisset, vir optimus et re-
 rum gerendarum peritissimus est habitus, cum re vera sententiam
 crudelissimo pirata dignam dixisset. imperatorem enim sumptuum
 magnitudine decepit et parvitate impensarum rursus exhilaravit. qua
 sive temeritate sive tenacitate factum est ut piratae optatissima oc-

γασι ταῖς ληστρίσιν αἱ παραθαλαττίδιοι Ῥωμαίων χῶραι, καὶ ὡς ἂν κατεῦξαιτο οἱ διάφοροι. εἰ δὲ καὶ τὸν στάχυν ἴσμεν τοῦ σπείραντος, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀμήσαντα προσεκαιτιώμεθα· καὶ εἰ ὁ ἐμπρησμός τοῦ ἀνάψαντος, ἀλλὰ καὶ τοῦ κατασβέσαι δυναμένον, δρᾶσαι δὲ τι τοιοῦτον ὅπως μὴ βουληθέντος. ἀλλ' 5

P. 39 ἕως τότε φιλοδημόσιος λογιστῆς καὶ δεινὸς καὶ φειδωλὸς οἰκονόμος καὶ ὀβολοστατῶν ἀτεχνῶς δασμολόγος ὁ Ἰωάννης ἐδείκνυτο, ἕως ἀκαθάρτεον εἶχε τὴν δυναστείαν, καὶ τὸ ποιεῖν ὅσα καὶ πρὸς βουλῆς ἀνεξέλεγκτον, καὶ ὅσα βουλητὰ τούτῳ καὶ δυνατὰ. ἐπειδὴ δὲ μεθαρμοζόμενόν οἱ ἑώρα τὸ δίνασθαι 10 καὶ τὸ εὐπαρηρησίαστον παραιρούμενον καὶ ὑπορρέουσαν κατὰ βραχὺ τὴν ἰσχύν, οἷα καὶ ἐτέρων κρατυνομένων παρὰ τῆ βασιλεῖ καὶ τοῦ ἄγαν ἐκκρονόντων καὶ περιτρεπόντων αὐτόν, μετῆρεν ἄπερ ἦν θέμενος ἄριον, καὶ δραπέτης τῷ καιρῷ καὶ τοῖς πράγμασι προσφυσεῖς ἀμφοτέροις τούτων ἔχειται τε καὶ 15

B περιέχεται. οὐκοῦν καὶ πρὸς τινὰ τῶν συνήθων εἰπὼν „ἄγε πλουτήσωμεν” ἑτεροίας γνώμης παντάπασιν ἐγγένητο, καὶ γυναῖκα τῶν ἀπερριμμένων καὶ ἀπηνθηκνῶν εὐγενῶν ἀρμολογούμενος, καὶ παιδῶν ἀκούσας πατῆρ, διένειμε τούτοις πλοῦτον βαθὺν καὶ ἄρχετον εἰς ἡδονάς. κίμβιξ δὲ ὢν εἰς ἄκρον 20 καὶ γνίφων καὶ δυσγρίπιστος, οὐδ' ἄνω ἄραι τὰ βλέφαρα πειρώμενος, ἀναβλέψαι καὶ εἰς πτωχοὺς ἀτενίσαι, οὐ παρῆ-

1. παραθαλάττιαι A. 3. ἀμήσαντα] ἡμῆσαντα προσεκαιτιώμεθα A. 5. post βουληθέντος PW ex B: καὶ πλέον μεμφόμεθα ὡς γνώσκοντα καὶ μὴ πράξαντα. 13. ἐκκρονόντων αὐτόν καὶ περιτρεπόντων αὐτόν τῆς προθέσεως A.

casione mare teneant et maritimae provinciae latrocinii vexentur. quodsi spicam ei qui sevit acceptam ferimus. et eum quoque accusamus qui non resecurit. nec incendium ei duntaxat imputatur qui ignem iniecit, sed ei etiam qui id restinguere cum posset noluit, et magis reprehendimus eum qui quod bonum esse uorat non fecit, quid est dicendum? Iohannes igitur dum integra auctoritate pro sua libidine versabat omnia, versabatur in publico, accuratus quaestor, parcus dispensator, fenerator atque exactor acerbus. sed ubi potentiam suam infringi, auctoritatem decrescere potentiamque languescere vidit, quod alii quoque apud imperatorem multum possent ac potestatem suam immodicam evertent, translatis quos sibi praefixerat limitibus, tempori servire et statui rerum se accommodare pro virili instituit, et ad quandam familiarium suorum, mutata plane sententia, dixit „age, nos quoque ditescamus.” ductaque uxore ex abiecta et obsoleta nobilitate, inter liberos ex ea susceptos immites opes, quae voluptatibus alendis abunde essent, distribuit. το παρτίσσιμος ἐτ τενακίσιμος, qui ne supercilium quidem ad

κε τὸν πλοῦτον, ἀλλὰ πεδῆτην εἶχε διὰ παντὸς δεσμοῖς ἀρ-
ρήκτοις ἀλύτοις τε, καὶ ἀπρόετον δῆπον, ὅσα καὶ Δανάην ὁ
πάλαι Ἀκρίσιος. καὶ σμικρολογίαν νοσῶν καὶ γλισχρότητα,
καὶ τὰ πεμπόμενα πολλάκις τῶν ἐδωδῖμων ἀνέπεμπεν εἰς τὸ
5 πωλητήριον καὶ δεῖγμα, ὡς ἰχθύας σῦακα καὶ λάβρακα, ὡς
μὲν μεγίστους ὡς δὲ πύονας παρὰ τινῶν αὐτῇ πεμφθέντας, C
τρισακίας ἀπέδοτο καὶ τοσαντάκις ἐναλλάξ ἐωνημένους κατὰ
χρείαν παρ' ἐτέρων εἰσηνέγκατο. καὶ ἦσαν ἀντικροὺς ἀλιεῖς
οἱ ἰχθύες, ὃ πεπόνθασι δρωῖντες, ὡς μὲν ἄγκιστρον χαλῶν-
10 τες τὸ μέγεθος, περιτιθέντες δὲ τὴν πιμελὴν ὡς δέλεαρ, καὶ
οὕτω κατασπῶντες τοὺς παριόντας εἰς τὴν ἐκείνων εἰσοί-V. 3:
κῆσιν.

Ἐνύοι δὲ καὶ τῷ Ἀγιοθεοδωρίτῃ Ἰωάννῃ τὰ διαβούλια,
πλὴν τούτῳ ἢ ταχύπους τῶν πραγμάτων φορῶ καὶ ἀγκιστρο-
15 φος συμφοιτητὴν ἐνδῆξιον τὸν Στυππειώτην ἐφιστᾷ Θεόδω-
ρον, ὃς συντρέχων ἢ ἀντιτρέχων τῷ Ἰωάννῃ, καὶ τῷ μὲν λό-
γῳ τὰ πρῶτα τῇ δὲ τάξει φέρων τὰ δεύτερα, οὐκ ἠνείχετο
οὐδ' ἠγάπα ταῖς παρούσαις ἀναβάσεις, ἀλλὰ τῆς κορυφαί-D
ας ἅπας γινόμενος καὶ περὶ τὴν ἀκρόρειαν λιχνεύμενος ὅλον
20 πρὸς τὸ ἀνώτατον τὸν δρόμον ἐπέτεινε. καὶ δὴ καιροῦ λα-
βόμενος καθ' ὃν οὐκ ἄλίγα ξυνέπεσε τὰ διάφορα μεταξὺ ἀν-
δρός εὐγενοῦς, τοῦ Παλαιολόγου φημί Μιχαήλ, καὶ τοῦ
Βαλσαμῶν Ἰωσήφ, ὃς γαμβρὸς ἦν τοῦ Ἀγιοθεοδωρίτου ἐπ'

6. πεμφθέντας] σταλέντας A. 10. δελήτιον B. 11. εἰς]
πρὸς A. εἰσεννοίησιν A: an εἰσοίησιν? 15. συμφοιτη-
τῆν] συνοδευτὴν A. 17. ἠνείχετο οὐδ' om A. 18. ταῖς πα-
ρουσαις] τοῖς παροῦσιν, omisso ἀναβάσεις, A. 19. ἔπας γι-
νόμενος] εὐσυνέτως γλιχόμενος A.

intuendos pauperes attollere auderet, sed divitias perpetuo vinculis insolubilibus constrictas teneret, nec eas magis in publicum prodire pateretur quam olim Danaen Acrisius; adeo sordidus ut esculenta et pisces maximos ac pinguisimos sibi missos, ter aliquando in foro venditos, toties reciperet ab iis redemptos qui opera eius egebant. ita pro piscatoribus erant ei pisces, sorte commutata, quibus magnitudo pro hamo, pinguedo pro esca erat, itaque praetereuntes ad se emendos attrahebant.

Sed et Iohannis Hagiotheodoritae consilia florebant. verum ei subita rerum mutatione ac varietate Theodorus Styppiotis collega sollers est adiunctus; qui Iohanni alias assentiens alias refragrans, facundia quidem princeps, ordine vero secundus, iis dignitatis gradibus non contentus ad summum fastigium plenis velis ferebatur. oblata igitur opportunitate dissidiorum inter virum nobilem Michaelem Palaeologum et Iosephum Balsamenum, cui Hagiotheodoritae

ἀδελφῇ, ἐπέθετο κραταιότερον, καὶ συντείνας ἐξοστρακίζει τοῦτον τῶν ἀνακτόρων ὡς ἀπὸ σκοπιῆς οὐρανόου, καὶ ὡς εἰς χῶρον ἐκσφενδονᾷ μυχαίτατον τὴν πραιτωρίαν ἀρχὴν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς τοῦ Πέλοπος, εὖ τὰ ἐκεῖ διαθήσοντα καὶ τὰς τῶν εἰρημένων ἀνδρῶν διαλυσόμενον ἔριδας. οὐκοῦν ὁ μὲν Ἰωάννης ἐσκευαγῶγει τὰ πρὸς τὴν ἐξοδον· ἡ δὲ τύχη μηδὲ καθαρῶς τὴν τούτου μετάβασιν ἀναμείνασα πρὸς τὸν Στυππειώτην μετεσκευάσατο, καὶ προσπλακεῖσα, πῶς ἂν εἴποι

P. 40 τισ, ἀσμένως καὶ χαριέστατα ταῖς καθ' ὧρον πάσαις ἐκλέιζεν ἀναβάσσει, καὶ τὴν ἐκ δόξης εἰς δόξαν παρεῖχεν ὕψωσιν. καὶ 10 τέλος τὸν μὲν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ κανικλείου μεγαλοηρατῆ προβιβάζει τιμὴν καὶ τὴν παρὰ τῷ βασιλεῖ μεγίστην οἰκείωσιν, καὶ μείζονσιν ἐτέραις κατακνυδροῖ προκοπαῖς, τὸν δ' ἀγνωμονοῦσα καὶ βλωμοῦ ἄρτον τίθησιν ἐνδεᾶ. καὶ οὐκέτι τὰ δεδογμένα μετῆμειψεν ἢ ὅλως ἐσέπειτα μετῆλλοίωσεν, ἀλλ' ἔμεινεν 15 ἢ ἀκροσφαλῆς ἐπὶ ταύτου τὸ καινότερον. τὸ δ' ἀπὸ τοῦδε ἦγε τὰ πράγματα ὁ ἀνὴρ ὅδε ὡς ἡβούλετο, βαθυγνώμων ὢν καὶ πεπνυμένος καὶ τὸ ἦθος ἐπίχαρις καὶ πτηνὸς τὴν φρόνησιν. 20 ἤρεϊτο δὲ ὅσα ἐπέταττε βασιλεὺς· ἐπέταττε δ' οὗτος ὅσα ἐκεῖνος ἐβούλετο. ἦν δὲ ἐν τῷ τότε καὶ βασιλεὺς λημμάτων αἰσχυρῶν ἐλευθερος, θάλασσα φιλοδωρίας, ἐλέους ἄβυσσος, τῷ προσηγεῖ τοῦ ἦθους εὐέντευκτος καὶ τὴν βασιλειον ἀρετὴν ἀπαράμιλλος, ψυχὴν εἰσέτι ἄτεχρον ἔχων καὶ γνώμην ἀπερίεργον. ὡς γὰρ ἀπήγγελλον ἡμῖν οἱ τὴν ἡλικίαν

14. ἐνδεᾶ] προσδεᾶ A.
om A. βασιλεῖ A.

20. ἐβούλετο] ἡσμένιζεν A. ἐν

soror nupta erat, consilium suum urget, ac Hagiotheodoritam e regia tanquam e coelesti specula in extremum angulum praeturae Graeciae et Peloponnesi exigit, ad provincias eas rite constituendas eorumque virorum dissidia dirimenda. ceterum Iohanne iter adhuc adorante, fortuna discessu eius non expectato ad Styppiotam transit, eumque cupide et familiariter amplexa ad omnes dignitatum gradus pro temporibus evexit et gloriam gloria cumulavit. tandem ad caniclii magnificum munus et intimam imperatoris familiaritatem promotum magis etiam extulit. alterum vero exosa ad extremam inopiam redegit; nec mutavit decreta, sed contra consuetudinem suam in eodem statu perpetuo permansit. ex eo ille res omnes arbitrato suo administrabat, homo profundi consilli, corlatus, suavibus moribus et volucris praeditus ingenio. quae imperator iubebat, exequabatur: ille vero ea iubebat quae hic volebat, erat tum etiam imperator a turpi quaestu alienus, munificentiae pelagus, misericordiae 15. ob comitatem aditu facilis, regis virtutibus cedens nemini,

προήκοιτες, ἐπὶ τὰς πλαγίῳ λόγῳ ἀδομένως χρυσᾶς ἔνας οἱ
 τότε ἦσαν παλινδρομήσαντες ἄνθρωποι, καὶ σμήνει ἐφέκσαν
 μελισσῶν ἐκ πέτρας γλαφυρῆς βομβηδὸν ἰπταμένων, ἣ οὐδὲν
 τῶν ἐπ' ἀγορᾶς εἰλουμένων διενεργήσασιν, ὅσοι τοὺς βασι-
 5 λικούς χρυσῶνας εἰσῆσαν ὁποιοῦδή τινος φιλοτιμηματος
 ἀπολαύσοντες, ὡς τοὺς περὶ ταῖς πύλαις συνθλίβεσθαι καὶ C
 πράγματα παρέχειν καὶ λαμβάνειν ἀμοιβὰδόν, τοὺς μὲν ἐπει-
 γομένους εἰσιέναι, τοὺς δὲ τὴν ἔξοδον ἐπισπέρχοντας. ἡμεῖς
 δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν. ἦν δὲ καὶ ἄλλως τὰ κοινὰ ταμιεῖα
 10 τὸ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ ἐκ τούτου εἰς τοῦτο ἐξερευγόμενα, καὶ
 κατὰ τὰς συναγωγὰς τῶν ὑδάτων πλημμύροντα καὶ παρα-
 πτύειν τι τῶν ἔνδον πρὸς τοὺς ἐκτὸς καὶ πενομένους ἐθέλον-
 τα, ὅσα καὶ γαστήρ ἐγγίζουσα τῷ τεκεῖν καὶ βαρουμένη τῇ
 ὑπερτελείῳ τοῦ ἀχθοφορήματος· ἣ γὰρ μερίδα τῷ Θεῷ καὶ
 15 τῷ δικαίῳ διδοῦσα φορολογία τοῦ βασιλέως καὶ πατρὸς τῷ
 βασιλεῖ Μανουήλ, καὶ τὸ μὴ τῶν δαπανημάτων ἕσπον καὶ
 ἀκόλαστον, εἰς σωρείας τὰ χρήματα ἐπεστοίβασε καὶ ὡς κά- D
 χληκας αὐτὰ συναγόχεν. ἦν δ', ὡς εἶοικε, καὶ τὸ θεῖον
 ἐπευλογοῦν καὶ πληθύνον αὐτὰ κατὰ τὸ τοῦ ἐπαγγέλματος
 20 ἀδιάπτωτον, ὃ καὶ λῆψιν οὐρανόυ εἰσηγεῖται μισθοῦ καὶ τὴν
 εἰς τὸ πολλαπλάσιον ἀνταπόδοσιν. ἀλλ' οὐ μόνιμα τῷ βασι-
 λεῖ Μανουήλ τὰ τῆς ἀρίστης ταύτης προθέσεως, ἀλλὰ βρα-
 χύχρονα καὶ ἐπίκτρα· ἐς γὰρ ἄνδρας ἐλάσας ἀρχικώτερόν
 τε ἦψατο τῶν πραγμάτων, τοῖς ὑπὸ χεῖρα οὐχ ὡς ἐλευθέρους
 25 ἀλλ' ὡς κληρωτοῖς θεράπουσι προσφερόμενος, καὶ τὴν τῆς

13. τῷ] τοῦ Α.

animo fraudis et curiositatis experte. nam ut e natu maioribus ac-
 cepimus, illius aetatis homines aurea saecula, quae obliquis verbis
 celebrantur, sibi restituta putabant; et qui ad fiscum imperatorium
 accedebant, examinibus apum erant similes e concava petra cum bom-
 bis provolantium, neque pauciores iis qui in foro conveniunt, nulli
 non commodi aliquid expectantes, adeo ut ad portas premerentur
 invicem atque alii alios urgerent, hi ingredi, illi egredi properan-
 tes. atque haec nos audivimus tantum, non etiam vidimus. eodem
 tempore ex publicis thesauris subinde aliquid ad pauperum necessi-
 tates levandas benigne redundabat. nam Iohannis imperatoris tributa,
 unde iustitiae et deo pars dabatur, et frugi nummorum dispen-
 satio Manueli acervos pecuniarum reliquerat; eademque numinis quo-
 que benignitas auxerat, quemadmodum in evangelio et merces cele-
 stis et multiplex compensatio certo promittitur. ceterum Manuel in
 optimo hoc instituto non diu permansit. nam vir factus pro imperio
 res administravit; et eos quibuscum res erat, non ut ingenuos sed

V. 32 φιλοδωρίας συνέστειλεν ἔκροισιν, ἵνα μὴ λέγοιμι ὡς εἰς τὸ καλίφρουρον αὐτὴν ἐβιῶσατο καὶ τὸν ἀναδασμὸν ἔστιν ὅτι καὶ ἐφ' οἷς ἐδικαίωσεν, οὐκ ἐκ τοῦ γνομικοῦ δ' οἶμαι τοσοῦτον αἰτίον (χρῆ γὰρ ἐν τοῖς ἀδήλοις ῥέπειν πρὸς τὸ φιλάνθρωπον) ὅσον ἐκ τοῦ μὴ κοτύλης δεῖσθαι ψηγημάτων ἀλλ' ἀντικρὺς πελαγούς 5 Τυρσηνικοῦ ἃς εἶχε διευρύννας ἐξόδους τῶν δαπανῶν, ὡς προῖόν δηλώσει τὸ λέγειν μοι.

P. 41 4. Ἄλλ' οὕτω διακυβερνωμένη τὴν βασιλείαν τῷ αὐτοκράτορι νέφος πολεμίων ἐκ τῶν ἰσπερίων ἐπισυστὰν κλιμάτων, τετριγὸς δεινὸν καὶ ὀλέθριον, ἐς τὰ Ῥωμαίων ἐπέσκηψεν 10 ὄρια, ἣ τῶν Ἀλαμανῶν φημὶ κίνησις καὶ ἣ τοῦτοις συνέξαρσασι μοῖρα ὁμογενῶν ἐκείνοις ἐτέρων ἐθνῶν· οἷς καὶ θήλειαι κατελέγοντο ὡς ἄρρενες ἐφιππάζουσαι καὶ ταῖς ἐφειστροσίην οὐ συμβάδην τῷ πόδε διαχαλῶσαι ἀλλὰ περιβάδην ἀνέδην ἐποχούμεναι, καὶ κοινοφόροι καὶ ὄπλοφόροι κατ' 15 ἄνδρας ὀρώμεναι, καὶ ἀνδρείαν στολὴν περικείμεναι, αἶ καὶ ὄλωσ ἀρείκον ἐβλεπον καὶ ὑπὲρ τὰς Ἀμαζόνας ἠρρένωτο.

B μία δὲ καὶ ὑπέξῆρετο παρ' ἐκείναις καθάπερ ἄλλη τις Πενθεισίλειαι, ἥτις ἐκ τοῦ στίζοντος χρυσοῦ καὶ περιτρέχοντος τὰς ὄσας καὶ τὰ λώματα τοῦ ἐσθήματος Χρυσόπους πικρονομάζετο. 20 αὐτὸ δὲ τὸ τῆς κινήσεως αἰτίον πρόφασιν τὸ κυριακὸν παρεῖχε κενήμιον καὶ ἣ πρὸς τὰ εὐθέα τῶν σχολιῶν καὶ ἐπιβούλων παρόδων ἐτοιμασία τοῖς ἐκ τοῦ γένους ἐκείνοις εὐθὺ τῶν Ἱεροσολύμων ἐθέλουσιν ἴσθαι. ἐφασκον δὲ καὶ κατὰ τὴν ἐξοδὸν ἐκείνην μηδὲν τι περιττὸν ἐπισύρεσθαι, ἀλλ' ἣ τὰ 25

12. ἐκείνοις om A. 20. ἐσθήματος] ἐνδύματος A.

ut aere empta mancipia tractabat, et largiendi munificentiam restringebat, ac potius in contrarium vertebat, iis etiam distributionibus quas ipse ordinarat abrogatis, non tam, ut arbitrator, suapte voluntate (nam res dubiae in optimam partem interpretandae sunt) quam necessitate coactus, ad sumptus immensos tolerandos; id quod in orationis progressu declarabitur.

4. Hoc imperii statu hostilis nubes horrenda et pestilens ab occidente in fines Romanorum irrupit. de motu Alemannorum loquitur et cognatarum eis gentium; inter quos et mulieres erant, non coniunctis pedibus sed virosum instar divisim super palliis equitantes, hastatae atque armatae, ac virili habitu ornatae, Martio vultu, Amazonibus audaciores. inter quas una excelluit, quasi altera Penthesilea, quae ob fastigia et limbum vestium auro intertextum Auripes vocabatur. expeditionis causa praetendebatur dominicum sepulcrum et praeparatio viae rectae et non insidiosae popularibus suis Hierosolyma ascensuris. neque se quicquam supervacuum advehere, sed

πρὸς ἔξομίαισιν τῶν τριβῶν ἀναγκαιότατα καὶ μόνα ἐπάγεσθαι. διὰ τούτων δὲ παρυπέφαινον οὐ πύα καὶ τύκια καὶ σκαπάνας, θυρεοὺς δὲ καὶ θώρακας καὶ φάσγανα, καὶ εἴ τι ἄλλο πρὸς πόλεμον ἐπιτήδειον. καὶ τοῦτο μὲν τὸ παρορμηθῆσαν ἠέκεινοι προυβάλλοντο καὶ διώκοντο, καὶ ἦν, ὡς ἐκ τῶν ὕστερον C ἔδειξαν, οὐκ ἐψευσμένα τὰ ὑπ' ἐκείνων λεγόμενα. πέμψαντες δὲ πρεσβευτῆς, ὡς διὰ φιλίας, ἤτοιῦντο τὸν βασιλέα τὸν τῶν Ῥωμαίων παρελθεῖν, καὶ ἀγορὰς αὐτοῖς παροδίους προτίθεσθαι, ἐξ ὧν ὠνήσονται καὶ ἦσοις ἀνθρώποι τρέφονται 10 καὶ ἦσα ἵπποις ζυμβέβληται. ὁ δὲ βασιλεὺς, ὡς εἰκός, ἐκ τοῦ παραχορήμα διαταραχθεὶς τὴν ψυχὴν τῆ ἀέλπτῃ τοῦ πράγματος καὶ μηδέπω εἰς τὸ καὶ ἐκεῖνο καιροῦ γενομένῳ, οὐκ ἀνῆκεν ὅμως τῶν συνοισόντων ἐπιμελούμενος. τοῖς τε γὰρ πρὸς ἐσσι διειλέχθη μετὰ προσηγείας τὰ πρόσφορα, καὶ ἐπαί- 15 νεῖν ὑπερβαλλόντως τὰ δρώμενα ὑπεκρίνετο, καὶ ἄγασθαι αὐτοὺς τῆς εὐσεβοῦς προσεποιεῖτο προθέσεως, καὶ τοῦ αὐ- D τίκα δὴ μάλα ἐτοιμάσασθαι τὰ πρὸς διέλευσιν ἐπηγγέλλετο, ἄφθονά τε εὐτρεπίσειν καὶ ἐτοιμα οὕτως λαβεῖν τὰ ὄνια ἐχρη- ρίζετο ὡς εἶπερ οὐ δι' ἀλλοτριῆς ἀλλὰ διὰ τῆς σφῶν παρώ- 20 δευον χώρας, ἂν δώσουσι μόνον ὄρκια πιστὰ ὡς θεοφιλῆς αὐτοῖς ἢ δίοδος ἀληθῶς καὶ ὡς ἀμαχητὶ τὰ Ῥωμαίων ὄρια ὑπερβήσονται. ταῦτι' οὖν ὡς εἰκός καταστησάμενος, ἀπαντα- χῆ διεκπέμπει βασιλεία δικιτύγματα προεκκεῖσθαι τὰ ζωαρ-

13. τοῖς τε γ. π.] τοῖς ἀποκρισιαρίοις συνένχε μετὰ πραότητος καὶ εὐνοίας φιλίας B. 16. καὶ τοῦ] καὶ οἰκονομησάαι ἀφθονα καὶ πλοῦσι τὰ βρώσιμα καὶ πόσιμα ἐλεγεν B. 19. σφῶν] σφῶν ἐκείνων A. 22. εἰκός] εἰκός ἦν A.

ea duntaxat quae ad viam complanandam maxime necessaria essent, profitebantur; per quae non ventilabra, non celtes, non ligones, sed galeas thoraces gladios, et quae alia bello apta sunt, innuebant hanc sibi itineris esse causam iurati affirmabant; neque id falso, ut postea cognitum est. ac per legatos ab imperatore petebant sibi per eius provincias pacatum transitum dari; et forum praebere, quo comitatus pro hominibus et iumentis comparare possent. imperator vero etsi re inexpectata et nova, ut fit, territus, tamen suis rebus non defuit. nam et legatis pro tempore benigne respondit, et eorum institutum probare se et pios conatus admirari simulavit. eas statim rerum venalium copiam praeparaturum pollicetur, quae accepturi essent, non quasi per alienam provinciam sed per suam patriam transirent, modo fidem darent transitum suum vere pium esse, et sine maleficio Romanorum finibus excessuros. his peractis edictis quovis dimittit, ut comitatus in viis, per quas Occidentales transire sint, venalis exponatur: idque fit statim sed quia verebatur

κῆ τῶν ὁδῶν καθ' αἷς οἱ ἐξ ἐσπέρας στρατοὶ διελεύσονται·
 καὶ τῷ λόγῳ τὸ ἔργον ἐπηκολούθει. ὑποβλεπόμενος δὲ καὶ
 ὑπονοῶν μὴ πως ἐν δέρματι προβάτων λυκιδεῖς ἔρχονται ἢ
 ὄνῳ ὑποκρύπτονται λέοντες ἀπ' ἐναντίας τῷ μυθικῷ διηγήμα-
 τι, ἢ τὴν λεοντῆν ξυνέχωσι τῇ ἀλωπεκῇ, τὰς Ῥωμαϊκῆς 5
 ἀθροίζει δυνάμεις, συνδιασκέπτεται κοινῇ περὶ τῶν κοινῶν,
 τὸ πλῆθος τῶν παρελευσομένων στρατῶν διέξεισι, τῆς ἔκπου
 τὸ πολὺ καταλέγει, τὸ ὀπλιτικὸν ὅσον διασαφεῖ, τῆς πεζεταί-
 ρας μοίρας παρίστησι τὸ μυριάνδρον, τὸ πάγκαλον περίλα-
 P. 49 λέει καὶ τὸ φρόνιον, τὸ πῦρ τῶν ὀμμάτων ἅπαντας βλέπειν, 10
 καὶ τοῖς αἵμασιν ἐπαγάλλεσθαι ὡς οὐδὲ φαντισμοὺς ὑδάτων
 ἕτεροι. οὐ ταῦτα δὲ μόνον τῇ γερούσιμῃ καταγγέλλει καὶ τοῖς
 τέλεσι καὶ στρατεύμασιν, ἀλλ' ὅσα καὶ ὁ ἐκ Σικελίας τύ-
 ραννος, ὡσπερ θῆρ ἐνάλιος, κατὰ τῶν παραθαλαττίων χωρῶν
 V. 33 διαπράττεται, τὴν ἄλμην τύπτων τοῖς ἕρετροῖς, καὶ ταῖς 15
 Ῥωμαϊκῆς ἐνορμιζόμενος κωμοπόλεσι, καὶ κείρων τὰ ἐν πο-
 σὶ κατὰ πολλὴν τοῦ ἐπαμύνοτος ἐρημίαν. καὶ δὴ τὰς μὲν
 πυργοβάρεις ἐπισκευάζει τῆς πόλεως καὶ τίθησιν εὐερέα τὴν
 ὄλην τοῦ περιβόλου περίμετρον, τῇ δὲ στρατιᾷ χιτῶνας φο-
 λιδωτοὺς χορηγεῖ, κοντοῖς τε καθοπλίζει χαλκήρεσι, καὶ ἵπποις 20
 δρομικοῖς διεγείρει τὸ φρόνημα, καὶ χρημάτων ἐπιρρώωννσι
 B διαδόσεσιν, ἃ νεῦρα τῶν πραγμάτων ἄριστως τῶν πύλαι τις
 κατωνόμασε. καὶ οὕτω σὺν θεῷ συλλήτορι καὶ τῇ πολιού-

3. ὑπονοῶν] διεννοῶν A, διανοῶν B. 8. πεζαιτέρως A. 14.
 ὡσπερ] οἷα A. 17. τὰς μὲν n.] τὰ τεύχη τῆς πόλεως οἰκο-
 δομεῖ καὶ ξυλόκαστρα ἐπάνω τῶν τεύχων τίθησι καὶ χαλαστι-
 κά B. 19. χιτῶνας] ἄρματα τὰ πρὸς χρεῖαν B.

ne in pellibus ovium lupi venirent, aut contra quam fabula narrat,
 sub asini exuviis leo lateret, aut leoninam pellem vulpina obtegeret,
 Romanas legiones convocat, publice de re publica deliberat, quanta
 multitudo copiarum transitura sit exponit; quantus sit equitatus,
 quantum gravis armaturae, quam infinita multitudo peditum, ut to-
 ti aerei sint, ut caedium avidi, commemorat: scintillare oculos, et
 cruore delectari magis omnes quam alios aquae aspersione. neque
 vero haec duntaxat senatui magistratibus et exercitibus narrat, sed
 illud etiam adiungit, quemadmodum Siciliae tyrannus instar marinae
 belluae oram maritimam infestet, ut ad Romana oppida appellat et
 obvia quaeque vastet, prohibente nemine. deinde turres et propu-
 gnacula urbis omnemque moenium ambitum instaurat; exercitui lori-
 cas dat, ferratis hastis milites armat, equis velocibus eorum animos
 excitat, et pecuniae distributione confirmat, quam ex antiquis qui-
 dam rerum nervos rectissime appellavit. ita legionibus, deo et matre

χη μνηροπαρθένης ὡς ἐνῆν δυσμαχώτατα θέμενος τὰ στρα-
 τεύματα, τὰ μὲν εἰς ἔρημα συνέχει τῆς καλλιπόλεως καὶ τοῖς
 τείχεσιν ἐφιστᾷ, τοῖς δ' ἐπισκῆπτει τῇ στρατιᾷ παρέπεσθαι
 τῶν Ἀλαμανῶν, μὴ ἀφισταμένοις ἐπὶ πολὺ, κακ τοῦδε εἶργειν
 5 τοὺς ἐκ τῶν Ἀλαμανῶν ἐς ἀρπαγὺς παρεξιόντας καὶ προνο-
 μίας, εἰρηρικῶς μέντοι καὶ μὴ πολεμικῶς. κατὰ μὲν οὖν τὴν
 ἀπωτέρω πορείαν οὐδέν τι ξυνηγέθη ἀξιαφῆγγτον ἀμφοῖν
 τοῖς στρατεύμασιν· ὡς δ' εἰς Φιλιππούπολιν οἱ Ἀλαμανοὶ
 παρενέβαλον, οὐδὲ κατὰ τὸν ἐκεῖσε σταθμὸν ἐς διαφορὰν
 10 ἀπέιδον τὰ τάγματα. ὁ γὰρ τῆς χώρας ἀρχιερεὺς (ἦν δ' οὗ-
 τος ὁ Ἰταλικὸς Μιχαήλ, ὁ καὶ λόγῳ πολλὺς καὶ σοφίας ὁποί-
 ας εἶποι τις μέλημα, κὰν ταῖς ὀμιλίαις τὸ ἦθος ἐπαγωγότα-
 τος καὶ λίθος ἀντικρὺς Μάγνησσα) οὕτως ὑπηγάγετο τὸν
 ῥῆγα ταῖς τῶν λόγων ἐκθηλύνας ἴνγξι, καὶ τῷ μέλιτι τῆς
 15 γλώττης κατεγοήτευσεν, ἀντιστρόφως μὲν οἷς ἐφθέγγετο, τοῖς
 δὲ Ῥωμαίοις ἐπωφελῶς τὴν γνώμην μεταμείβων καὶ κατὰ τὸν
 Φάριον Πρωτέα δραστηρίως μεταβαλλόμενος, ὡς ἐκ τῶν
 ὤτων ἀναρτῆσαι κατὰ τοὺς ἀμφορέων διακένους τὸν ὑψηλό-
 φρονα ῥῆγα, καὶ σύσσιτον παραλαμβάνειν καὶ μεταδιδόναι
 20 προπόσεων· ὅς καὶ μετῆι ὁμοιότητος, αὐτῷ χαριζόμενος,
 τοὺς ἄνευ καταθέσεως ἀργυρίου τὰ σῖτα ὀθενοῦν παρειαύ-
 γοντας. (5.) Ἐν δὲ τῷ μεθίστασθαι ἐκείθεν καὶ προβῆναι D
 τὸν ῥῆγα τοῖς ἐμπροσθεν, ἐκ τῶν κατ' οὐρὰν Ἀλαμανῶν καὶ

19. μεταδιδόναι πρ.] προτιμᾶν τοῦτον εἰς πόσιν B. 20. με-
 τῆι] ἔδειρέ τινος B. 23. ἐκ τῶν] τινὲς τῶν ὀπισθεν ἀλα-
 μῶν εὐρόντες τινὰς τῶν Ῥωμαίων ἐνυπν. ὕπερ ὧν δι' αὐ-
 τῶν παρὰ τοῦ ῥηγὸς κακῶς ἐπαθον. καὶ βοῆς γενομένης

virgine custode urbis adiuvante, ad vim hostilem propulsandam in-
 structis, alias ad praesidium urbis retinet atque in moenibus dispo-
 nit, alias exercitum Alemannorum haud longo intervallo subsequi
 iubet, et eos coercere qui extra aciem ad praedam et rapinas eua-
 gentur; idque facere pacate, non hostiliter. ac in remotiori itinere
 nihil memorabile inter utrumque exercitum accidit. ut autem Ale-
 manni ad Philippopolim castra metati sunt, ne ibi quidem dissidium
 incidit. nam eius provinciae pontifex, Italicus Michael, vir eloquens
 et omni doctrinae genere perpolitus, in congressibus ita suavis ut
 ab eius ore omnes penderent, elatum regem verborum Alecebris et
 linguae dulcedine, aliud dicendo aliud sentiendo, ac Protei instar
 pro Romanorum utilitate se transformando, ita devinxit ut eum di-
 cito audientem haberet, ad epulas invitaret et propinaret. qui qui-
 dem in eius gratiam crudelissime tractabat eos qui pecunia non nu-
 merata commieatum alicunde in castra advehebant. (5). Cum autem
 rex inde progredetur, inter extremum agmen Alemannorum et Ro-

Ῥωμαίων δίκη μὲν τὰ πρῶτα πυρρημαίεται ὡς δῆθεν κακῶς πασχόντων τινῶν· εἴτα ἐξωθεῖται αὐτήν ἢ φιλοτάραχος τῶν πολλῶν ἐνστασις, καὶ τραχύνεται ταῖς βουαῖς. ταύταις ἐφομιρτεῖ τὸ πυρρησιαστικὸν καὶ φιλόνεικον. ὀπλίζει τοῦτο τὰς χεῖρας εἰς πόλεμον. ἢ Ἐνωὸ ἐφέπεται, καὶ τῆς Φυλόπιδος ἢ ξυλλαβομένης ἢ μάχη λαμπρῶς ἐκορθύνετο. φιλαυξῆς δὲ οὐσα αὕτη καὶ αἰεὶ τῶν ἄνω ἐφιεμένη μικροῦ δεῖν ἐστήριξεν ἂν τὸ κάρη ἐς οὐρανόν, χαμαιβάμων οὐσα τὰ πρῶτα καὶ χθύνιος, εἰ μὴ ὁ ῥήθεις προφθάσας ἀρχιερεὺς τὸν ῥῆγα γινόμενον ἤδη παλίνστροφον καὶ πόλεμον πνέοντα τοῖς οἰκειοῖς 10 θελκτικῆροῖς ἐμάλθαξε καὶ ἡρεμεῖν ἀνέπεισε παρὰ δόξαν, ὅσα καὶ θῆρα βασιλικόν, ᾧ οὐχ ἔωλον τὸ ἐστίαμα, τῇ ἀλκαίᾳ P. 43 ὑπονυσσόμενον καὶ πρὸς ἄλματα διερεθιζόμενον. ἐπεὶ δὲ καὶ κατὰ τὸ εὐερχὲς Ἀδριανοῦ πόλισμα τὰ στρατεύματα ξυελέγησαν, ὁ μὲν ῥῆξ διὰ τῆς πόλεως ἐλάσας τῆς προκει- 15 μένης εἶχετο, νοσηλείᾳ δὲ τις σώματος τῶν ἐξ αἵματος ἐκείνῃ περιπεσῶν κατὰ τὴν Ἀδριανοῦ ἐνηυλίζετο. Ῥωμαίων δὲ τινες ἀνάριστοι, καὶ τὴν χεῖρας οὐκ εἰς ὀπλισμὸν λημματισμὸν δὲ μᾶλλον δεδιδυγμένοι, νυκτὸς ἐπιθέμενοι τῇ καταγωγῇ πῦρ τε ὑφάπτουσι καὶ τὸν ἄνδρα τοῖς ἐνοῦσι συγκατα- 20 φλέγουσι. τοῦτο μαθὼν ὁ Κορράδος (οὗτω γὰρ ὁ ῥῆξ ὠνομάζετο) ἐπιτρέπει τὰ τῆς ἀμύνης τῷ ἀδελφιδῷ Φρεδερίχῳ.

Ἔδραμον ἕτεροι εἰς ἐκδίχσιν καὶ ἕτεροι πάλιν ἀπὸ τῶν ἀλαμῶν καὶ ἕτεροι πάλιν ἀπὸ τῶν ῥωμαίων, καὶ ὑψώθη ἢ μάχη καὶ προέβη εἰς πόλεμον. καὶ ὁ ῥῆξ ἐστράφη θυμοῦ πνέων, καὶ εἰ μὴ προέφθαιεν ὁ ἀρχιερεὺς τὸν ῥῆγα θασάμενος ὑποστράψαντα καὶ διὰ τῶν γλυκυτάτων λόγων αὐτοῦ τοῦτον κατεπράυνε, τάχα ἂν καὶ εἰς μέγα κατὸν περιήλθεν ἢ μάχη B. 3. ἐνστάσιν, καὶ ἐν στάσει B. 13. διερεθιζόμενον] ἐξαπτόμενον B. 14. ἀνδριανού, ut saepe, AB. 18. ἀνάριστοι] ἀνδρωποὶ ἀδιήφοροι καὶ ὁ πολεμισταί, ἀλλὰ μέθυσοι καὶ ἐπὶ κακοῖς χαιρόντες B. 22. ἐπιτρέπει] πέμπει τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ φρεδερίχον εἰς ἐκδίχσιν τοῦ συγγενοῦς αὐτοῦ B.

manorum disceptatio orta est, quod aliqui male tractarentur. mox vulgi importunitate clamor et rixa sequitur, donec ad manus et ad arma ventum est. unde haud dubie atrox pugna extitisset, nisi idem pontifex regem iam mutatum et bellum spirantem ac instar ferae truculentae concitatum mature placasset ac praeter expectationem cohibuisset. cum autem exercitus ad Adrianopolim convenissent, rex per urbem ulterius perrexit. quidam vero ex eius cognatis aegrotus in urbe mansit; quem Romani quidam, homines improbi, qui manus non ad arma sed ad rapinas edoctas habebant, una cum diversorio et iis quae intus erant cremant. quo Conradus cognito (id enim regi nomen erat) ultionem Friderico nepoti mandat. qui, ut

ὁ δὲ καὶ ἄλλως ὢν φρονηματίας, τότε δὲ καὶ τῆ πάθει νε-
 νικημένος, ἐπαναστραφεὶς τὸ τε ἱερὸν σεμνεῖον τίθησι πυρὸς B
 παρανάλωμα, ἐν ᾧ κατέλυνεν ὁ Ἀλαμανός, καὶ τοὺς συλλα-
 βομένους τοῦ ἔργου ὑπεδίκαζε θανάτῳ, ἐξέτασιν περὶ τῶν
 5 ἀπολωλότων χρημάτων ποιούμενος. καὶ τοῦτο μάχης παραι-
 τιον γίνεται. ἀλλ' ἐπεγέλασε καὶ πάλιν κουροτρόφος εἰρήνη
 τις, καὶ ἄλλων μὲν ἐκ τῶν ἐν τέλει Ῥωμαίων κατασβεσάν-
 των τὸν πόλεμον, μάλιστα δὲ τοῦ Προουσιῶν ἐξηγνύκτος τὸ
 πᾶν. οὗτος γὰρ τοῖς ποταμοῖς τὸν ἵππον ἀφείδεν ἢ ἔποχος
 10 ἦν, οἱ σύντριψεν διὰ τῆς ἐκεῖσε λιθίνης γεφύρας διαυλωνί-
 ζονται, ὡς τὸν Φρεδερίχον παραγενόμενος ὀργίλως τε τοῦτον
 ἔχοντα κατεπράυνε καὶ τῆς γνώμης μετακινεῖ. πάλιν οὖν
 σταθμοὶ τε ἦσαν εἰρηναῖοι καὶ παρασύγγαι φιλήσυχοι, καὶ
 ἢ ἐς τὰ πρόσω δίοδος εὐδιάβατος. εἶχε τοίνυν μεθ' ἡμέρας C
 15 αὐτοῦς ἢ τῶν Χοιροβάκχων πᾶσα ἱππήλατος πηγνύντας στρα-
 τόπεδον, οὐ μὴν καὶ βάλλοντας χάρακα· τοῦτο γὰρ δι' ὄλων V. 34
 ἦν αὐτοῖς τῶν σταθμῶν πισύνοις οὗσι τοῖς παρὰ Ῥωμαίων
 ὄρκοις καὶ ταῖς ξυμβάσεσι. παραρρεῖ δὲ ταῖς ἐκεῖσε πεδιάσι
 ποταμὸς οὐ πλατὺς τὸ ρεῖθρον, οὐ βαθὺς τὴν περαιοῖσιν,
 20 Μέλας τοῦνομα. οὗτος τοίνυν θέρους μὲν λειψυδρῶν ἐς
 χαράδραν συνάγεται τεργαώδη, ὅτι μηδὲ διὰ ψαμμώδους
 πρόεισι γῆς ἀλλ' ἐριβώλακος ἀπάσης καὶ εἰς βαθεῖαν σχιζο-
 μένης ἀρύταις βουσίην αὐλακα· χειμῶνος δ' ἐφεσιτῶτος ἢ

3. σεμνεῖον] μοναστήριον B. 4. ἐξετάζων καὶ γυρεῦων τὰ
 χαωθέντα πράγματα B. 9. οὗτος γὰρ πέραν τοῦ ποταμοῦ
 εὐρισκόμενος καὶ τὸν ἵππον αὐτοῦ δοῦς καὶ διὰ μέσων τοῦ
 ποταμοῦ περῆσας B. 10. λιθίνης om A. 15. πηγνύντας]
 στρατοπεδευομένους ἐκεῖσε μέχρις ἂν τοὺς ὄρκους αὐτῶν τελεώ-
 σωσιν B. 17. πισύνοις οὗσι] πεποιθήσει A. 20. Μέλας
 τοῦνομα] μαῦρος λεγόμενος B. 21. μηδὲ] μή A.

homo et natura ferox et tum ira aestuans, monasterium in quo di-
 verterat aegrotus incendit, comprehensos capitis damnavit, et perdi-
 tam pecuniam inquisivit. quae res pugnae causa fuit: sed cum alio-
 rum tum Pruschi studio pax facta est. is enim tribus fluviis, qui
 per pontem lapideum transeunt, equo superatis, Fridericum iratum
 convenit, mitigat, a proposito abducit. rursus igitur pacate tran-
 quille expediteque procedunt. post dies aliquot in Cherobachorum
 planiciem perveniunt, castra locant: sed vallum, ut nec in reliquo
 toto itinere, non obducunt, Romana fide et pactione freti. campos
 illos fluvius Melas perfluit, neque latus neque profundus: qui aesta-
 te arecens in voraginem limosam coit. ager enim quem transit, non
 arenosus est sed secundus, et in altos sulcos aratro proscinditur.

ῥαγδαίων ὑετῶν κατενεχθέντων ἐκ μικροῦ μέγιστος γίνεται,
 D καὶ προβάς ἐς βαθυδίνην ἐκ πονηροῦ καὶ λακκαίου ἀνοιδαινε-
 ται ὑδάτος, καὶ θαλάσσαις θέλιον συνεξετάζεσθαι καὶ ποτα-
 μὸς οὐκέτι ἀνεχόμενος εἶναι εἰς φλοῖσθον τραχύνεται καὶ
 πλωτὸς ἐκ βατοῦ γίνεται καὶ διεκχεῖται εἰς πλάτος. ἀμέλει 5
 καὶ διαρριπιζόμενος πνεύμασιν εἰς κῦμα μετεωρίζεται, κἀν-
 τεῦθεν ἄγνην ἀποπτύων καὶ τῇ γείτονι χέρσῳ ὑβριστικῆς προσ-
 ἀράσων πόρους παρασύρει γεωργῶν, ὄδοιπόρους ἐπέχει τῆς
 ὁδοῦ, καὶ ὡς ἐπίπαν εἰς χρῆμα ἐπάρατον σχεδιάζεται. τό-
 τε τοιγαροῦν οὗτος ὁ χειμάρρους ἐξ ὑετοῦ πολὺς καὶ κατα- 11
 κλύζων φανείς, καὶ νυκτὸς ἐκ τοῦ αἰφνηθῶν ὑπερπλημμύρας
 ὡς εἶπερ αὐτῷ οἱ καταρράκται ἀνειγέσων οὐρανοῦ, ἀπάγει
 τῆς παρεμβολῆς τῶν Ἀλαμανῶν οὐ μόνον ὄπλα καὶ ἱππεῖα
 φάλαρα καὶ ἐσθῆματα καὶ εἴ τι ἕτερον αὐτοῖς ἐσκεναγωγῶσα
 τὰ ὑποζύγια, ἀλλὰ καὶ ἵππους καὶ ὄρεας καὶ ἄνδρας ἱπποκο- 14
 ρυσίας. καὶ ἦν τὸ θέαμα ἐλεεινὸν καὶ θέλον ἄτεχνῶς δάκρυα,
 ἄνευ πολέμου πίπτοντες, ἄνευ διώκοντος ἀναιρούμενοι. οὐδὲ τὸ
 τῆς ἡλικίας σταδιατὸν μικροῦ καὶ πελώριον, οὐδ' ἡ μάχης ἀκό-
 ρητος δεξιὰ εἰς ἀποφυγὴν ἐπήρκεσεν αὐτοῖς τοῦ κακοῦ, ἀλλ'
 ἐπίπτον ὡσεὶ χόρτος, καὶ ὡσεὶ φορυτὸς εἰληθερῆς καὶ πόκος 20
 P. 44 ἐρίου κοῦφος παρεσύροντο, καὶ ψαλμικῶς εἰπεῖν τὰς τούτων
 ἀπῆρην ὁ ποταμὸς οὗτος φωνὰς βιορβαρικῶς ἀλαλαζόντων καὶ
 μέλος ἐνδιδόντων ταῖς σκοπιαῖς καὶ τοῖς γηλόφοις δι' ὧν παρε-
 σύροντο ἄγριον ὄμοῦ καὶ ἀνήμερον καὶ οὐχ οἶον ἄδουσι
 τὰ μελιχρὰ τῶν ποιμένων ἀυλήματα, ὡς συλλογίζεσθαι τοὺς 25

1. ῥαγδαίων ὑετῶν] βροχῆς πολλῆς B. 8. πόρους παρ. γ.]
 χωράφια πολλὰ ἀφανίζει B. 10. τοιγαροῦν] τοῖσιν A. 12.
 ἀπάγει] ἐξῆλθε καὶ ἀπῆρην τὰς κατοῦνας τῶν ἀλαμανῶν, οὐ
 μόνον ἄρματα καὶ σέλας καὶ ἵπποχα καὶ εἴ τι ἕτερον ἦν ἐν ταῖς
 κατοῦναῖς αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἄλογα καὶ γυμάρους καὶ ἄνδρας πο-
 λεμιστῆς. B. 23. δι' ὧν παρ.] ἐν οἷς ἀπεπύοντο A.

hieme vero aut rapidis imbribus ex parvo fit maximus et vorticosus, ut
 mare potius quam flumen videatur; nec iam vado sed navibus traicitur,
 et ventorum procellis exagitatus vicina rura vastat, viatores moratur,
 denique noxam quandam repraesentat. is igitur torrens tum imbribus
 auctus et noctu ex improvise late ultra ripas effusus, non secus ac si
 caeli cataractae apertae essent, ex castris Alemannorum non modo ar-
 ma, phaleras equorum, vestes, et si qua alia a iumentis vehabantur,
 sed etiam equos mulos et viros armatos abripuit. spectaculum sane mi-
 abile et lacrymosum. cadunt sine bello, caeduntur nemine caeden-
 on staturae proceritas, non invicta bello dextera quicquam opis
 pereunt instar foeni, instar palaeorum dissipantur, cum atroci

συνορῶντας τὸ τηρικαῦτα συμβίαν μῆνιν ἀπὸ θεοῦ ἄντικρως
 εἰς τὸ τῶν Ἀλαμανῶν στρατόπεδον ἐπενσκήψασαν, εἰ οὕτως
 ἀθρόον ὕδατι κατεπόθησαν ὡς μηδὲ τὰ ἑαυτῶν ἐκσώσασθαι
 δυνήθηται σώματα. ὑπνωσαν τοίνυν κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα
 5 οἱ μὲν εἰς θάνατον, οἱ δὲ ὧν εἶχον ἀφανισμόν καὶ ἀπώλειαν.
 ὁ δὲ γε ῥῆξ κατώδυνος ἐπὶ τῷ συμβάντι τούτῳ γενόμενος, B
 καθυφείς δέ τι καὶ τοῦ κόμπου βραχύ, καὶ θανμάσας εἰ
 καὶ τὰ στοιχεῖα Ῥωμαίοις ὑπέικουσι καὶ θελήσασι μόνον
 ὑπενδιδόασι, καὶ αἱ ὄραι παρὰ τούτοις, ὅσα καὶ ὑπρέτι-
 10 δες, δεῖσαν τὰ ἀλλήλων ἀντιπαρέχουσιν, ἄρας ἐκείθεν διε-
 πορεύετο. ὡς δὲ καὶ εἰς τὴν πόλιν ἤγγικει τὴν βασιλεύουσαν,
 εὐθὺς τὴν στρατιὰν εἰς τὸ ἀντιπέραν διαπορθμύειν ἠναγκάζε-
 το, κἂν ὑπερεφρόνει τὰ πρῶτα, καὶ βλακευόμενος ἀπηναίγεται
 τὴν περαιῶσιν, παρὰ τῇ ἑαυτοῦ κείσθαι γνώμῃ λέγων τὸ οὕτω
 15 δρᾶσαι καὶ μὴ, τῇ Περαιᾷ ἐναντιζόμενος, ἥτις τοῦ Πικρι-
 δίου κατονομάζεται. ὅθεν ἅπας μὲν ἐρέτης ἦπαν δὲ πορθμύειν
 καὶ ἀλιάς ξύμπασα καὶ ναῦς ἰππαγωγὸς τὴν τῶν Ἀλαμανῶν
 ἀμφεπονείτο διάβασιν. ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ τοῦ πλήθους τῆς C
 στρατιᾶς ἀπογραφῆας ἐφίστησιν, ἀνὰ πῦσαν ἀποτάξας ἀνα-
 20 γωγῆν, τοὺς ἐκείνῳ σηματοῦντας τὴν κατ' ἄνδρα περαιῶσιν. ἀλλ'
 ἦν τὸ πλήθος ὑπερπεπαικὸς τὴν ἀπογραφῆν, καὶ διὰ τοῦτο
 οἱ τῇ ὑπουργίᾳ ταύτῃ ἐφεστηκότες, ἀπειπόντες πρὸς τὸ πλή-
 θος, ἄπρακτοι ἐπανέλυσαν. οὕτω τοίνυν ἀγαπητῶς τοῖς Ῥω-
 μαίοις ὡσεὶ τινος οὐρανόου δείγματος ἀπαισίῳ τοῦ ὑψηλοῦ εἰς

1. δρῶντας A. 2. ἐπισκήψασαν A. 3. ἀθρόως A. 13.
 βλακευόμενος] διαζονεύόμενος A. 28. τοῦ om A. 21. ἐφε-
 στῶτες A. 24. δείματος A.

et immani ululatu; ut qui eam rem viderunt, numinis iram castra
 Alemannorum invasisse crederent, ita subita inundatione oppressa ut
 nec vitam suam tueri possent. eius igitur noctis somnus aliis interi-
 tum aliis iacturam rerum omnium attulit. at rex eo casu consterna-
 tus, ferociaque nonnihil remissa, admirans Romanis etiam elementa
 servire et anni tempora, cum opus sit, vices suas permutare, inde
 discessit. cum autem prope urbem imperatricem venisset, exercitum
 statim, traicere coactus est, quamvis dum in Peraea, quae Picridii
 appellatur, castra haberet, principio renueret, ac penes se esse,
 utrum traicere vellet necne, stupide iactaret. itaque nullum non na-
 vigii genus in transportandis Alemannis fuit occupatum. cum vero
 imperator multitudinem exercitus describi, et quot quaque vice
 traicerent annotari iussisset, ii quibus id negotii erat datum, tan-
 tae multitudinis descriptione fatigati re infecta domum redierunt. ita
 rege, tanquam ostento inauspicato, cupientibus Romanis in Orientem

τῆν ἐφίμν λῆξιν διαβάντος, ἐφομαρτησάντων δὲ τούτῳ μετὰ βρυχὴ καὶ ὄσοι τῶν ἐκ τοῦ γένους τῶν Φράγγων αὐτῷ συνανέβησαν, ὁ βασιλεὺς καὶ πύλιν τῆς αὐτῆς εἶχετο τῶν οὐκείων χωρῶν προμηθείας ἧς καὶ πρώην ἐξήρητο. οὐκ ἡμέλει δὲ καὶ οἷς οὗτοι τραφήσονται, ἀλλ' ἐφ' ὁδοῦ τὰ ὄνια καὶ αὐθις προυβέβλητο. ἐν μέντοι τοῖς τῶν χωρίων ἐπικαιροῖς καὶ ταῖς τῶν παρόδων στεναῖς λόχοι παρὰ Ῥωμαίων ἐφίλα-
 V. 35 γον, δόξαν οὕτω τῷ Μανουήλ, καὶ οὐκ ὀλίγους ἐκ τῶν στρατοπέδων τούτων κατέκαινον. ἀλλὰ καὶ τὰς πύλας τῶν πόλεων ἐπιζυγοῦντες οἱ ἄστυκοὶ οὐκ ἀγορῶν τοῖς Ἀλαμανοῖς μετεδίδοσαν, σχοίνοὺς δὲ τοῦ τείχους ἀποκρεμῶντες ἀνεῖλκον πρότερον τὸ ὑπὲρ τοῦ ἀποδιδόμενου κατατιθέμενον τίμημα, ἔπειτα διαχαλῶντες ὅσον ἐβούλωτο, εἴτε ἄρτος ἦν τὸ πωλούμενον εἴτε τι βιώσιμον ἕτερον, εἶων, ἄθροισμα δρωῶντες κατ' αὐτῶν, ἐπαρωμμένων τὸν παντέφορον ὀφθαλμὸν ὡς μὴ χρωμένων σταθμοῖς δικαί- 15 οῖς μὴδ' οἰκτειρόντων αὐτοὺς ὡς ἐπήλυδας, μήτε τι κατατιθέμενων ὡς ὁμοπίστοις οἰκοθεν, μᾶλλον μὲν οὖν καὶ προσαφάρπαζόντων ἐκ τοῦ σφῶν φάρυγγος ὅσα πρὸς σύστασιν σώματος. οἱ δὲ χεῖριστοι τῶν οἰκητόρων, καὶ ὅσοις τὸ ἀπάνθρωπον περιεσπούδατο, οὐδὲ τὸ βρυχυτάτον γοῦν διεχάλων, 20 ἀλλὰ τὸ χρυσίον ἀναρειψάμενοι ἢ τὸ ἀργύριον ἀνιμησάμενοι
 P. 15 καὶ τῷ κόλπῳ ἐνθέμενοι ἀφανεῖς ἦσαν, οὐκέτι ἐν τοῖς μεσοπυργίοις ἐποπτανόμενοι. εἰσι δ' οἱ καὶ τοῖς ἀλφίτοις ἐμφύροντες τίτανον ἐποίουν τὰ σῖτα ὀλέθρια. τοῦτο δὲ εἰ μὲν

9. πύλας] πόρτας B. 10. ὄσοι A. 19. οἱ δὲ χεῖρ.] οἱ δὲ ἀδιάφοροι τῶν καστελλίων καὶ οἱ ἀγνώμονες B. 20. τὸ ὄν A. 21. ἀναρειψάμενοι] ἀναρῶμενοι A. 23. ἐποπ.] ἐπιπαρόμενοι A. τοῖς ἀλφίτοις] ἀβεστον ἐκ τοῖς ἀλείροις ἀμίγοντες B.

sem transgresso, paulo post etiam Francis commilitonibus insecutis, imperator in pristinam provinciarum suarum curam incubuit; neque illud neglexit, ut isti in itineribus commaeatum venalem haberent. caeterum in locis opportunis et angustis vomitibus insidias collocandas censuit, quibus non pauci ex iis exercitibus perierunt. quin et cives portis clausis forum Alemannis non praebebant, sed funibus de muris suspensis pecuniam prius attrahabant, iisque rursus, quantum vel panis vel aliarum rerum libebat, demittebant. quibus iniuriis Alemanni exacerbatum oculum inspectorem omnium rerum contra eos qui iniustus ponderibus uterentur, nec advenarum et eidem religioni addictorum miserti adeo nihil de suo conferrent ut cibos etiam e faucibus eriperent, ultorem invocabant. verum pessimi incolae et inhumanitate singulari praediti ne minimum quidem demittebant, si auro argenteove attracta atque in sinibus recondito ex moenibus

ἀληθῶς ὁ βασιλεὺς ἐπέταττεν, ὡς ἐλέγετο, ἀκριβῶς οὐκ ἴσῃμι· παρηγομεῖτο δ' οὖν ὅμως καὶ ἀνοσίως ἐπράττετο. ὃ δὲ τοῦ βασιλέως βούλευμα ἦν οὐκ ἀμφίλογον οὐδὲ ψεύδους παραπετάσματος σκιαζόμενον, ἀργύριον ἀδόκιμον εἰς νόμισμα κέκοψε, καὶ τοῦτο προβάλλεται τοῖς ἐκ τοῦ τῶν Ἰταλῶν στρατεύματος ἀποδόσθαι τι· θέλουσι, καὶ συντόμως εἰπεῖν, οὐδὲν ἀπῆν τῶν δεινῶν ὃ οὐκ ἦν ἐπιτεχνώμενος αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς καὶ τοῖς ἄλλοις δρᾶν διακελευόμενος, ὡς ἂν εἴη ταῦτα B καὶ τοῖς ἐξ αὐτῶν ὄψιγόνοις μνημεῖα δηπουθεν ἀνεξάλειπτα 10 καὶ δέους σπέρματα, τὴν κατὰ Ῥωμαίων ἐκτρέποντα κίνησιν.

6. Παρόμοια δὲ καὶ τοῖς Τούρκοις ἐπῆλθε ποιεῖν κατὰ τῶν Ἀλαμανῶν, τοῦ Μανουῆλ αὐτοὺς ἐπαλείφοντος γράμμασι καὶ διανιστῶντος εἰς πόλεμον. καὶ τοίνυν περὶ τὸν Βασιδὴν ὑπερετήσαντες, Πамπλάνου τινὸς ἡγουμένου τοῦ σφῶν στρατεύματος, πολλοὺς διέφθειραν. ἐπεὶ δὲ καὶ τῇ μοίρᾳ ἐπέθεντο ἣτις τὴν Φρυγίαν παρῶδεν, εἰς κενὸν αὐτοῖς τὸ βούλευμα ἔσχασε, καὶ τὸν ὄλεθρον ἐκουσίως κατὰ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν καὶ πόρρωθεν ὄντα μετάπεμπτον ἀτεχνῶς ἐποίησαντο, καὶ εἰς βόθυνον κατώλισθον ὅν ταῖς οἰκείαις χερσίν C, ἐβάθυναν. τῷ τοι καὶ δέον μὴδὲν παρενοχλοῦντας οὐχὶ λυπεῖν, μῆδ' ἀναγκάζειν τὸ τοῦ θυμοῦ θηρίον ἀφηνίξειν τὸ τέως κοιμώμενον, ἢ πρὸς ἀνδροκτασίας διαρρενοῦν, οἱ δὲ εἰς φάλαγγας πυκνωθέντες καὶ ταῖς ὄχθαις ἐφροσῶτες τοῦ ποτα-

4. ἀργύριον δεδολωμένον εἰς δοκᾶτα ἐχάραξε B. κέκοψε] κόπτεται A. 14. περὶ τὸν λεγόμενον βασιδὴν τόπον ἀνεπίστως πολεμήσαντες B.

se subducebant. quidam etiam calce farinae immista cibum pestiferum reddebant. id utrum iussu imperatoris factum fuerit, ut ferebatur, compertum non habeo. ut sit, iniquum et nefarium facinus fuit. illud certe constat, eius iussu ex improbo argento monetam esse cussam, quae iis daretur qui ex Italico exercitu aliquid vendituri essent. breviter ut dicam, nullum mali genus fuit quod imperator non vel ipse in eos machinaretur vel aliis machinandi auctor esset, ut scilicet eorum posteris perpetuis monumentis ab invadendis Romanis detererentur.

6. Idem et Turci imitati sunt, Manuelis literis ad bellum Germanis faciendum concitati. itaque circa Bathym, Pamplano quodam duce, praelio victores multos occiderunt. sed cum eam quoque partem aggressi essent quae Phrygiam praeteribat, opinione sua decepti interitum longe remotum ultro sibi accersiverunt. In foveam illapsi quam suis manibus effoderant. neque enim omni iniuria ab-

μοῦ (Μαϊάνδρος οὗτος ἦν) οὐκ εἶων ὅλως τὰ Λατινικὰ στρα-
 τεύματα διελθεῖν. ἔστι δ' οὗτος καὶ τὸν μὲν ἅπαντα χρό-
 νον οὐ ῥάδιος ἀπανταχοῦ τὴν περραίωσιν, τότε δὲ καὶ τέλειον
 ἦν ἄπορος, εἰς δῖνας ἐλιπτόμενος καὶ μεταχωρῶν εἰς στρα-
 φάλιγγας, ὅτε καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῶν αἱ δυσμικαὶ δυνά- 5
 μεις ὑπέδειξαν ὡς αὐτῶν ἀνεχομένων αἱ φάλαγγες Ῥωμαίων
 Δ εἰς προνομὴν οὐκ ἐξέκειντο καὶ αἱ τούτων πόλεις ἀδήγοι παρῖπ-
 πεύοντο, οὐδὲ βοσκημάτων δίκην οἱ τούτων οἰκήτορες ἀναιρού-
 μενοι ἐσφακέλιζον. ὡς γὰρ τῇ ὄχθῃ τοῦ ποταμοῦ προσύγοντος
 τοῦ ῥηγῶς οὔτε νῆες παρῆσαν ποτάμια οὔτε γέφυρα πρὸς 10
 διύβασιν ἐζευκτο, καὶ οἱ Τοῦρκοι ἀναμιξ πεζοὶ καὶ ἵππεῖς
 ἐς τὸ ἀντιπέραν φαινόμενοι δῆλοι ἦσαν ἀκροβολίζοντες, καὶ
 τὰ τοξεύματα διικνεῖτο τῶν παριόντων τὸν ποταμὸν καὶ ἐνέ-
 πιπτον εἰς τὸ τῆς φάλαγγος μέτωπον, τότε μὲν ὀλίγον ἐπανα-
 γαγῶν ἀπὸ τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ στρατοπεδεύεται, ὅσον 15
 μὴ εἶναι βέλους ἐντός, καὶ ἐπιτάττει πάντας δειπνοποιήσαν-
 τας ἵπποκορυστὰς γενέσθαι καὶ τῶν ἀρμάτων αὐτῶν ἐπιμε-
 ληθῆναι ὡς ἐς νέωτα τοῖς Τούρκοις πολεμήσοντας προωιάτε-
 ρον. σκοταῖος τοίνυν διαναστὰς, καὶ τοῦ ἡλίου μήπω τὸ
 ἄρμα ζεύξαντος, αὐτὸς τε ὡς πρὸς πόλεμον ἕσταλτο καὶ 20
 ἡ λοιπὴ τὰ ὅπλα ἐνεδέδυντο στρατιά. καὶ οἱ βάρβαροι ὁμοί-
 P. 46 ὡς διαπραττόμενοι καὶ αὐτοὶ παρετάττοντο, τοὺς τε τοξότας
 V. 36 τῇ ὄχθῃ παρέτεινον; καὶ τὸ ἵππικὸν ὡς αὐτοῖς ἐδόκει παρε-

3. ἀπανταχῇ A. 10. νῆες] καρᾶβια B. 13. διικνεῖτο] δει-
 κνύοντων A. 15. ὅσον μὴ φθάσειν σαγίταν ἐντός B. 18. ἐς
 om A. πολεμήσιοντας A. 20. ἕσταλτο] ἤρηματῶθη A.

stinentes lacesseudi erant, nec ad iram, ad caedes concitandi. verum
 illi densata phalange in ripis Maeandri fluminis stantes Latinorum
 exercitum ~~transitu~~ prohibebant; qui cum omnibus temporibus ob
 vortices et varios anfractus non ubique facile superetur, tum plane
 transiri non poterat. ibi Occidentales copiae ipsa re declararunt pa-
 tientia sua factum esse quo minus Romanorum phalanges praedae
 essent eorumque urbes excinderentur et cives pecudum instar mac-
 ctarentur. nam cum rege ad fluminis ripas accedente neque naves
 praesto essent neque pons, et Turci equites et pedites permisti in
 ulteriore ripa se ad pugnam paratos esse ostenderent, et sagittis
 frontem exercitus fluvium praeterirentis attingerent, tum quidem pau-
 lum acie a fluvio subducta extra teli iactum castra posuit, atque
 omnes ubi coenarint in equis armatos esse et curras curare iussit,
 ut diluculo cum Turcis dimicaturos. surgit igitur ante ortum solis,
 in tenebris adhuc et ipse ad pugnam exornatus et exercitus omnis
 armatus, idem et barbari fecerunt, instructaque acie, et sagittariis

σκευάζετο, καὶ τοῦ ἀκροβολισμοῦ εἶχοντο, εἴ ποτε προηχώ-
 ρουν οἱ Ἰταλοὶ κατὰ τὸν ποταμόν· ὅτε καὶ τὰς τάξεις ἐπι-
 παρίων ὁ ἠΐξ καὶ παρακλήσεις τρεῖς σφετέρους ποιούμενος
 τοιαύδε ἔφρασκεν. „ὅτι μὲν, ὃ σιστρατιῶται, ἡ ἡμετέρα αὐ-
 5 τῆ κίνησις διὰ Χριστόν, καὶ ὡς εἰλόμεθα τὴν προκειμένην
 μὴ τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ Θεοῦ δόξαν θηρώμενοι, ἴσησι
 δήπουθεν καὶ ὑμῶν ἅπας σαφῶς, πῶς γὰρ οὐ; οἱ τοῦτου
 ἔνεκα τοῖς μὲν ἐπ' οἴκου ἐνευπαθεῖν ἀπειπάμεθα, καὶ τῶν οἰ-
 κείων ἐκόντως ἀπεξενώμεθα, καὶ διὰ τῆς οὐχ ἡμεδαπῆς πα-
 10 ροδεύοντες θλίψεσι προσομιλοῦμεν, κινδύνους παραβαλλόμε-
 θα, λιμῶ τηκόμεθα, κρύει πηγνύμεθα, θαλπωρῇ ἐκλυόμεθα,
 κλινηῖρα ἔχοντες τὴν γῆν, στέγην τὸν οὐρανόν, οἱ εὐγενεῖς,
 οἱ ἐνπάρυφοι, οἱ ἐπὶ δόξης καὶ πλοῦτον, καὶ πολλῶν ἐθνῶν
 κυριεύοντες, τὰς δὲ πολεμικὰς σκευὰς ἐς αἰεὶ περιχειμέθα ὥσπερ
 15 ἀκούσια δεσμὰ, καὶ κάμνομεν αὐτὰς ἀνέχοντες ὡς ὁ τῶν
 ὀπαδῶν Χριστοῦ μέγιστος Πέτρος πάλαι ἀλύσεισι διπταῖς κα-
 κουχοῦμενος καὶ τέσσαρσι στρατιωτῶν τετραδίοις φρουρούμε-
 νος. ὅτι δὲ καὶ οἱ ὡς ἐν μεταίχμιῳ τῷ πορθμῷ τοῦτῃ ἀπο-
 διστάμενοι ἡμῶν βάρβαροι ἐχθροὶ εἰσι τοῦ σταυροῦ τοῦ
 20 Χριστοῦ, οἷς πάλαι νόμῳ πολέμου συμβαλεῖν ἐγλιχόμεθα καὶ
 ὦν τοῖς αἵμασι δαυιδικῶς ἐπηγγελλόμεθα νύψασθαι, οὐδὲ τοῦτο

1. ἀκροβολισμοῦ] ἀκροβολίζειν A. 6. ἴσησι] ἴστε A. 8.
 τοῖς μὲν] ἀπέξενώθημεν τῶν ὀσπητίων ἡμῶν B. 9. ἐκου-
 σίως A. οὐχ ἡμεδαπῆς] οὐκ ἐνδαπῆς A. 12. κληνηῖρα]
 κρεβάτια B. ἔχοντες] ἔχομεν A. 16. πάλαι] τὸ πα-
 λαιόν A. 17. τέσσ. τετρ.] ἑκατάδεκα B. 21. νύψασθαι τὰς
 χειρας ἡμῶν B.

in ripa dispositis, et equitatu ut visum erat ordinato, cum Itali in
 ripa progrediebantur, pugnam ciebant eminens. rex vero aciem obiens
 milites hoc modo cohortatus est. „expeditionem hanc a nobis propter
 Christum, et divinae, non humanae gloriae parandae causa, susce-
 ptam esse scitis utique, commilitones. hac enim de causa, aperta
 domi iucunda vita, ultro a propinquis nostris seiuncti per alienas
 regiones aerumnas toleramus, periculis exponimur, fame tabescimus,
 frigore horremus, aestu solvimur; cubile terram, tectum caelum ha-
 bemus; quamvis nobiles, illustres, incliti, divites, multis gentibus
 imperantes, thoraces semper tanquam vincula necessaria gestamus,
 iisque fatigamur, quemadmodum maximus Christi servus Petrus dua-
 bus catenis oppressus et quatuor militum quaternionibus custoditus.
 barbaros autem, qui flumine a nobis dividuntur, crucis Christi esse
 hostes, quos bello aggredi olim cupivimus, in quorum sanguine, ut
 David loquitur, nos loturos esse promisimus, quis est qui nesciat,
 nisi plane vecors nec apertis oculis videre nec patentibus auribus

- C φιλοκρινεῖν φελήσει τις, εἰ μὴ προδήλως παρικοπεῖς τὸ φρο-
νεῖν ὁρῶν ἀντικρυς οὐχ ὁρᾷ καὶ ἀκούων οὐδαμῶς ἐνωτίζεται.
εἴπερ οὖν τῆς εὐθῦ τῶν ἀθανάτων μονῶν πορείας μέλον ἡμῶν
(οὐδὲ γὰρ ἄδικος ὁ θεός, ὡς μὴ τὸ τῆς ὁδοῦ ταύτης ὁρᾷν
αἰτιώμενον, μηδ' ἀκηράτων μεταδιδόναι λειμώνων καὶ σκιε- 5
ρῶν ἐν τῇ Ἐδέμ καταπαύσεων, οἱ τὰ οἴκοι καταλιπότες ἀν-
θειλόμεθα τοῦ ζῆν τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ θανεῖν), καὶ εἰ μνήμη δέ
τις ἡμᾶς ὑπέισέρχεται ἅ καθ' ὄραν οἱ ἀπερίτμητοὶ οὗτοι τὴν
καρδίαν εἰς τοὺς ἐκ τοῦ γένους παροινουσίην ἡμῶν, καὶ οὓς
αὐτοῖς ἐπιτροβῆσαι κοινύλους ταῖς φρεσὶν ἀναφέρετε, καὶ τοῦ 10
ἐκκεχυμένου ἀνευθύνως αἵματος μαλάσσει τις ἔλεος, σίτητε
D γενναίως ἄρτι καὶ ἐρωμένως διαγωνίσασθε. μηδέ-τι δέος
ἐκπλήσσον ἐκκρουέτω τοῦ καθηκόντως ἀμύνασθαι, ἀλλὰ γνώ-
τωσαν ἀληθῶς οἱ ἀλλόφυλοι ὡς ὅσον Χριστὸς ὁ καθηγη-
τῆς ἡμῶν καὶ διδάσκαλος ὑπέρκειται προφήτου λαοπλάνου 15
καὶ μουῦντος σφᾶς τὰ ἀπόβλητα, τοσοῦτον καὶ ἡμεῖς αὐ-
τῶν κατὰ πάνθ' ὑπερφέρομεν. ἐπεὶ οὖν παρεμβολὴ ἀγία
ἡμεῖς καὶ στρατὸς θεόλεκτος, μὴ φιλοψυχῆσωμεν ἀγεννῶς
πρὸς φιλόχριστον καὶ αἰμίμηστον τελευτήν. εἰ Χριστὸς ὑπὲρ
ἡμῶν ἀπέθανε, πόσω ἡμεῖς τεθνάναι δι' αὐτόν ἐσμεν δικαιοῦ- 20
τεροι; ἀγαθῆς ταυτησί πορείας ἀγαθὸν ἔστω καὶ τέλος ἐφο-
μαρτοῦν. μαχεσώμεθα μετὰ τῆς ἐν Χριστῷ πεποιθήσεως
καὶ τοῦ εὖ εἰδέναι ὡς τοὺς ἐχθροὺς τροπωσόμεθα, ὅτι μηδὲ
P. 47 δυσχερῆς ἢ νίκη γένοιτο οἷα μηδέων ὑποστησομένων τὴν

3. τῆς εὐθῦ] τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας ἐρεγόμεθα B. 16.
ἀπόβλητα] ἀτοπα B.

audire velit? quodsi recta in caelum ascendere studemus (neque enim iniustus est deus, ut huius viae causam ignoret, aut immortalia prata et umbrosa Edemi domicilia non retribuatur nobis, qui relictis aedibus pro ipso mortem oppetere quam vivere maluimus), si memoria repetitis quae quibusque temporibus isti corde incircumcisi in populares nostros admittant, et quas eis alapas impingant recordamini, et sanguinis innocenter effusi aliqua misericordia tangimini, state iam fortiter, et strenue pugnate, neque ullus vos terror moveat quominus alacriter resistatis. cognoscant barbari, quantum Christus magister noster et praeceptor seductorem prophetam et impiae religionis antistitem superat, tanto et nos rebus omnibus superiores esse. cum igitur castra sancta simus et divinitus collectus exercitus, ne turpiter vitam amemus, nec obitum memorabilem pro Christi caritate reformidemus. si enim Christus pro nobis mortuus est, quanto iustius nos pro illo oppetemus? honestae huic expeditioni etiam finis honestus imponatur: Christo freti pugnemus, cum certa spe vi-

προσβολήν, ὡς πεποιθήμεν, ἀλλὰ πάντων ἐνδωσόντων καὶ
 πρὸς τὴν πρώτην ὁρμήν. εἰ δ', ὅπερ ἀπέη, πεσοῦμεθα,
 καλὸν ἐντάφιον τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ τελευτᾶν. βυλέτω με το-
 5 ζότης Πέρσης ὑπὲρ Χριστοῦ· ἀφρηνωτέον μετ' ἐλπίδων χρη-
 στοτέρων εἰς θάνατον, καὶ ὅσα ὀχλήματι τῷ βέλει χρηστέον
 πρὸς τὴν ἐκεῖ κατάπανσιν, ἀλλὰ μὴ θάνατος προαρηπασάτω
 ἴσως ἀκλεῆς καὶ ἐφάμαρτος. ἤδη ποτὲ τισώμεθα τούτους,
 ὧν οἱ καθ' αἰμά τε καὶ ὁμόπιστοι ποσὶ κεχραμένοις ὡς εἰς
 10 κοινὸν εἰσεληλύθασι τόπον τὸν ἱερόν, ἐν ᾧ νεκροῖς ὁμόσκη-
 νος γέγονεν ὁ σύνχρονος πατρὶ καὶ ὁμόθρονος. ἡμεῖς ἐσμέν
 οἱ δυνατοὶ καὶ διεσπασμένοι πάντες ὁμοφραϊάν, καὶ ὡς κλίην
 περιέποντες Σολομώντειον τὸν ζωοδόχον τάφον καὶ Θεοδέγμο- B
 να. τοὺς ἐκ τῆς Ἄγαρ τοίνυν τῆς δουλίδος ἐκποδῶν οἱ ἐλεύ- V. 37
 θεροι ποιησώμεθα, καὶ ὡς λίθον προσκόμματος τῆς ὁδοῦ
 15 ἐξάρωμεν τοῦ Χριστοῦ, οὓς οὐκ οἶδ' ὅπως Ῥωμαῖοι ὡς ἐπὶ
 σφάγια ἑαυτοὺς ἐκτρέφουσι· λυκιδεῖς καὶ τοῖς οἰκείοις δυσ-
 κλεῶς παῖνουσιν αἵμασι, δέον ἀλκὴν ἀναλαβόντας καὶ λογι-
 σμὸν ἔμφρονος ἀνδρός, ὡς θῆρας ἐκ ποιμνίων, τῶν οἰκείων
 ἀπελάσαι χωρῶν καὶ πόλεων. ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ ποταμὸς οὐ-
 20 τος, ὡς ἔστιν ὄρᾶν, οὐκ ἄλλως περάσιμος εἰ μὴ καινοτέρων
 ἀνοίξει τις πάροδον, αὐτὸς ἐγὼ καὶ τὸ κατὰ τοῦτον εἰσηγή-
 σομαι γενησόμενον καὶ τοῦ εἰσηγηθέντος πρώτως κατάρξομαι.
 ἐς ὁμαιχμίαν φραζάμενοι μίαν, καὶ ταῖς χερσὶ δόντες τὰ δό- C

7. τισώμεθα A. 16. ἀκλεῶς A. 23. ἐς ὁμαιχμ.] γενώμεθα
 πάντες εἰς φραγμὸν B.

ctoriae non difficilis. neque enim quisque, ut confidimus, impetu nostrum tolerabit, sed omnes primae aggressioni cedent, sin (quod absit) occubuerimus, honesta sepultura erit, ubicunque pro Christo occubuerimus. me sagittarius Persa pro Christo feriat: cum spe bona moriar, eaque sagitta tanquam vehiculo ad requiem illam perveniam; quod mihi potius erit quam si morte ingloria in peccatis opprimerer. iam tandem ulciscamur eos quorum impuris conculcati pedibus et consanguinei nostri et Christiani fratres in communem illum sacrum locum abierunt, in quo defunctorum contubernalis factus est Christus, patri aequalis et assessor. nos sumus potentes illi, nos omnes gladios strinximus, qui vitale divinumque sepulcrum tanquam Salomonis cubile circumstimus. Agarenos igitur ancillae filios nos liberi tollamus e medio, et tanquam lapides offensivis e via Christi removeamus; quos haud scio cur Romani tanquam lupos in suam caedem alunt et per dedecus suo cruore saginant, cum excitatis animis, et cogitatione cordato viro digna suscepta, tanquam ferae a gregibus, sic illi ab ipsorum provinciis atque urbibus pellendi es-

ρατα, διεξίππασώμεθα σὺν ῥύμῃ τοῦ ποταμίον τοῦδε ἑνέ-
ματος, καὶ ἐς αὐτὸ ἐμβάλωμεν μεθ' ὄρμῆς· καὶ στήσεται,
οἶδα σαφῶς, τὸ ὕδωρ ἀναχασθὲν καὶ τοῦ κατ' εὐθυωρίαν
ἀνακοπήσεται προορρέειν ὡσπερ ἐπαναστραφέν, καθὰ καὶ πά-
λαι ῥοῦς ὁ Ἰορδάνειος τῷ Ἰσραὴλ πεζενόμενος. καὶ εἶη ἀν' ὅ
τὸ ἔργον τοῦτο καὶ διανόημα τοῖς ὀμιγόνοις ἀοίδιμον, χρόνῳ
μὴ διακοπτόμενον, οὐ λήθης ἐξίτηλον ῥεύματι, καὶ κατάγε-
λως πλιυὺς τῶν Περσῶν, ὧν τὰ κῶλα περὶ τουτοῖ πεσοῦν-
ται τὸν ποταμὸν ἐς κολωνὸν αἰρόμενα καὶ ὡς τρόπαιον προ-
φαιρόμενα εἰς κλέος ἡμῶν αὐτῶν ἀθάνατον." τοιαῦτα πα- 10
Βρῆκελευσάμενος καὶ τὰ σημεῖα τῆς μάχης ἀναδείξας, αὐτὸς
τε τὸν ἵππον ἐφῆκε συχνὰ μυωπίζων τε καὶ ἐγκελευόμενος ὡς
τὸν ποταμὸν μετὰ ῥύμης διαβησόμενος, καὶ οἱ λοιποὶ δὲ
πικαινίσαντες καὶ τὸ σύνθημα ἀλαλιζάντες ἐχώρουν ὁμόσε,
πυργηδὸν ταξάμενοι καὶ πυκνώσαντες ἑαυτοὺς καὶ ἀθρόοι 15
ἔξιππάζομενοι, ὡς τοῦ ποταμίον χεύματος τὸ μὲν ἐς τὴν
χέρσον ἐκτιναχθῆναι ταῖς τῶν ἵππων χηλαῖς, τὸ δὲ διακοπή-
ναι καὶ τῆς πρόσω στήναι φροῦς, ὡς εἶπερ εἰς ἀνάρορον
παρὰ φύσιν ἀνέλθεν ἢ καὶ εἰς τοῦπίσω ἀνεστοιβάζετο, αὐ-
τοὺς δὲ ὡς διὰ ξηραῦς ὑγροποροῦντας παρὰ δόξαν τοῖς Πέρσαις 20
ἐπεισεσεῖν, ὅτε καὶ μὴ ἔχον τὸ βάρβαρον φυγῆ τὴν σωτη-
P. 48 ρίαν ὑποκλέψαι γοῦν (διωκόμενοι γὰρ κατελαμβάνοντο, μηδὲ

2. ἐς] ἐπ' Α. 15. πυργηδὸν ταξάμενοι] πυκνώσαντες ἑαυ-
τοὺς ὡσεὶ πύργος ἐντὸς εἰσέλθοσαν, καὶ ἢ τῶν ἀλόγων ἐρ-
μὴ τὸ ὕδωρ εἰς τὴν ξηρὰν ἐκτιναχθῆναι ἐποίησε καὶ ὄπισθεν
τὸν ποταμὸν ἀνελεθεῖν ἐβιάσατο Β. 20. ὑγροποροῦντας] πε-
λοποροῦντας Α. 22. ἀποκλέψαι Α.

sent iam quia fluvius hic, ut cernitur, non nisi nova ratione transi-
ri potest, ego ipse huius exempli monstrator ero, meumque consi-
lium primus exequar. acie condensata hastisque coniunctis cum im-
petu irruemus et flumen perequitabimus. satis scio aquam repulsam
staturam esse, conversoque veluti cursu non recta promanaturam.
non dissimili olim ratione Israelitae Iordanem, suppresso flumine,
pedibus transierunt. consilium hoc et facinus etiam ad posteros me-
morabile est futurum, nulla longinquitate temporis, nulla oblivione
obliterandum, cum summo Persarum probro, quorum cadavera circa
hanc amnem prostrata in collem exurgent, ac instar tropaei conspi-
cientur cum gloria nostra immortalis. quae cum dixisset et signum
pugnae dedisset, et ipse equum flagellis cohortatus in fluvium fecit
impetum, et ceteri de more peractis precibus clamoreque sublato
hostes adoriuntur, acie turris instar instructa densataque confertim
perequitantes, ut fluminis undae unguis equorum partim in ripas
excuterentur, partim resisterent, non secus ac si contra naturam ad

τῶν ἵππων αὐτοῖς ἐπαμυνόντων, κἄν ἦσαν ὠκύποδες καὶ ἐπ' ἄκρων ἀνθερίκων μικροῦ θεόντες) ἢ ὁμόσε χωρεῖν τοῖς Ἀλαμανοῖς κατὰ μάχην ἀγγέμαχον, ἐκρεανομοῦντο ποικίλως, καὶ ἐπ' ἄλλῃ ἄλλος ἐπιπτον ὡς ἀστάχυνες, εἴτ' οὖν ὡς ῥᾶγες αἷμα 5 τὸ ζωτικὸν ἀπεθλίβοντο τοῖς λογγηφόροις ληνοβατούμενοι. οἱ μὲν γὰρ δόρασι διηλαύνοντο, οἱ δὲ τοῖς τῶν ξιφῶν ἐπιμηκεσιν ἀπεχώρουν διχῆ διαιρούμενοι, καὶ μάλιστα τὸ ψιλὸν αὐτῶν καὶ γυμνὸν τοῦ στρατοῦ, οἱ δὲ τοῖς ξιφιδίοις παρασταδὸν οὐταζόμενοι ἀνετρέποντο, τὰς χολάδας τοῦ χαλκοῦ B 10 διεκχέοντος, ὡς τοὺς πεσόντας Πέρσας τὰ ἐκείσε καλύψαι πεδία τοῖς πτώμασιν ἀκριβῶς καὶ ὑπεράντλους τὰς φάραγγας θεῖναι τοῖς αἵμασι, τῶν δὲ Ἰταλῶν βληθῆναι μὲν ἀπὸ τόξων πολλούς, καταβληθῆναι δὲ καὶ ἀφρυπιῶσαι βραχεῖς εἰς θάνατον. καὶ μαρτυροῦσι τὸ τῶν πεσόντων ἐς δεῦρο πολὺπυρον οἱ τῶν 15 ὀστέων σωροὶ οὕτω συγχροὶ καὶ μετέωροι ὄντες καὶ κατὰ τὰ ἀνεστηκότα γεώλοφα ἐπαιρόμενοι, ὡς θαῦμα κεῖσθαι καὶ ἄλλοις μὲν ὀπόσοι τῆς ἐκείσε φερούσης ἦσαντο, καμοὶ δὲ τῶ C ταῦτα συγγράφοντι. ὅποῖαι μὲν οὖν ἦσαν τῶν Θριγγῶν αἱ περίμετροι, οἱ τῶν Κίμβρων τοῖς ὀστέοις τὰς τῶν Μασσαλι- 20 τῶν ἀμπέλους περιεφράγμωσαν Μαρίου τοῦ Ῥωμαίου τοὺς βαρβάρους καταστρεψαμένου, εἶδεῖν ἂν σαφέστατα ὅσοι τὸ καινὸν ἐκεῖνο ἔργον ὀφθαλμοῖς διειλήφεσαν καὶ τοῖς λοιποῖς εἰς ἀκοήν ὤτιον παρέπεμψαν· τὸ δὲ εὖν τοῦτο καὶ ὑπὲρ ἐκεῖνο δῆπουθεν, εἴγε μὴ μεγαλοφρονία ἦν τὰ κατὰ Κίμβρους

1. καί] ἢ μὴν A. 4. ἀστάχυνες] αἱ στάχυνες A. 16. γήλο-
 4 α A. 24. κίμβρον A.

fontes regrederentur, ipsi vero non secus ac terra proficiscentes in Persas ex improvise irruerent. barbari vero, qui nec fuga salutem quaerere (nam a persequentibus capiebantur, nihil adiuti velocitate equorum incredibili) neque comminus pugnare cum Alemannis possent, variis modis caedebantur, atque alii super alios aristarum instar cadebant. nam hi lanceis confodiebantur, illi praelongis gladiis medii dissecabantur, velites praesertim, aliis pugiones in viscera adigebantur, ut Persarum cadaveribus campi illi plane tegerentur et valles sanguine redundarent. Italorum multi sagittis icti, pauci vero interfecti sunt. quanta autem multitudo ceciderit, etiam hodie ossium tumuli crebri et alti collium instar testantur; quos, qui illac iter habet, quis admiretur, ut et ego, qui haec scribo, sum admiratus. ac quanti saepium fuerint ambitus, quae ex Cimbrorum ossibus factae Massiliensium vineas cingebant barbaris a Mario duce Romanorum caesis, ii maxime noverint qui recens illud facinus oculis usurparunt et caeteris exposuerunt. sed hoc illo utique maius est,

ιστορική τὴν φύσιν ὑπερφωνοῦσα καὶ εἰς μῦθον ἐκπίπτουσα.
τὸ δ' ἐκ τούτου ἀπόλεμος αὐτοῖς ἦν ἡ πορεία, οὐδένα τῶν
βαρβάρων εἰς προῦπτον ἀντίπαλον φηίνουσα.

V. 38 ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

ΜΑΝΟΘΗ ΤΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ.

5

P. 49 1. Καὶ τοιοῦτοις μὲν οἱ τῶν Ἰταλῶν παῖδες ἀγῶσιν
ἐγγυμνασάμενοι τὴν κοίλην Συρίαν κατέλαβον· ἐν ᾧ δὲ τὴν
ἐπὶ τῶν Ἱεροσολύμων οὗτοι ἐβάδιζον, παρημφότες μὲν τὰ
Ῥωμαίων ὄρια, τῆς δ' ἄνω Φρυγίας ἀπτόμενοι Λυκαονίας τε
καὶ Πισιδίας, αἱ πάσαι μὲν Ῥωμαίοις ὑπέκειντο, νυνὶ δὲ
ἀνεῖνται βαρβάρους καὶ δορυκῆτοι παρ' αὐτῶν καρπίζονται
μαλακίᾳ πάντως καὶ οἰκουρίᾳ τῶν τὰ Ῥωμαίων πρὸ πολλοῦ
διεπόντων πράγματα, μὴ περὶ πλείστον τιθεμένων μογεῖν καὶ
προκινδυνεύειν ὧν ὑπερεκάθηντο, ὃ αὐτοκράτωρ Μανουὴλ
διεσκοπεῖτο πῶς ἂν τοὺς Σικελούς μετελεύσεται, δίκην πρα-
ξόμενος ὧν ἀπανθρώπως εἰς Ῥωμαίους ἐπραξαν, τὴν τε Κερ-
κυραίων ἄκραν, ἣ νῦν ἐπικέκληται Κορυφῶ, τῆς ἐκ τούτων

4. ΔΕΥΤΕΡΟΣ — ΚΟΜΝΗΝΟΥ om A. 6. οἱ τῶν Ἰ.] οἱ ἀλα-
μαροὶ B. 15. πραξόμενος A.

nisi magniloquentia historica res Cimbricae ultra veri fidem exaggeratae propemodum in fabulam degenerassent. ex eo citra bellum Alemani sunt progressi, barbarorum nemine impediente.

NICETAE CHONIATAE LIBER II

RERUM A MANUELE COMNENO GESTARUM.

1. Ac Itali huiusmodi certaminibus exercitati Coelesyriam occuparunt. dum vero versus Hierosolyma pergebant, et Romanorum finibus superatis Phrygiam superiorem Lycaoniam et Pisidiam attigerant, olim Romanae ditionis, tum a barbaris superiorum imperatorum ignavia et desidia bello subactas, ut quibus parum cordi era labores et pericula pro eorum salute quibus praeerant adire, Manu el imperator animo agitabat, quo pacto iniurias Sicularum Romani inhumauiter factas ulcisceretur, et Corcyraeorum promontorio, quo nunc Corypho appellatur, praesidium eorum depelleret. nam Roge

ἀπαλλάξει φρουράς. ὁ γὰρ δὴ τῆς Σικελίας τότε κρατῶν Ῥο-
γέριος, εἴτε καθ' ὁμολογίαν μετὰ τοῦ τῶν Ἀλαμανῶν προβα-
σαν ῥηγός, ὡς ἐλέγετο, εἴτε καὶ ἀνθαιρέτως ὁμοῦμος,
σύνδρομον ποιεῖται διὰ ταχύναντουσῶν νηῶν τῆ τῶν Ἀλαμα-
5 ῶν κινήσει τὴν τῶν παρακίων Ῥωμαϊκῶν χωρῶν καταδρομὴν.
ἀπάρας τοίνυν ἐκ Βρεντησίου στόλος τῆ τῶν Κερκυραίων προσ-
έχει, καὶ ἄμαχεϊ καὶ ἐξ ἐφόδου ταύτην αἰρεῖ. τὸ δ' αἴτιον οἱ
τῆς χώρας οἰκήτορες, καὶ τούτων μάλιστα οἱ τὴν σύνεσιν ὑπέρου
ψιλότεροι, Γύμνοι τὴν ἐπίκλησιν. οὗτοι γὰρ βαρύν, ὡς ἔφρασκον,
10 καὶ δυσύποιστον φορολόγον μὴ φέροντες, οὐδὲ τὰς ἐκ τοῦ-
του παροινίας ἐπὶ πλεῖον ἐνεγκεῖν ἔχοντες, βουλὴν βουλευόν-
ται πονηράν, καθ' ἑαυτοὺς δὲ οὐχ οἷοί τε ὄντες αὐτὴν κρα-
τύνασθαι, ὡς ἔρμαιον ἀρπάζουσι τὸν καιρὸν, καὶ προσίον- V. 3
τες τῷ τοῦ στόλου ἡγεμόνι καὶ τῆ τούτου αἰμύλῳ γλώττῃ
15 προσεσχηκότες καὶ ἔχγουσι προβάαντες ἀλώπεκος ἐπὶ ῥηταῖς C
ὁμολογίαις εἰσω δέχονται Σικελιωτῶν φρουράν, εἰς χιλίους
ἀριθμουμένην φρακτούς. καὶ οἱ μὲν καπνὸν φορολογίας ἀπο-
διδράσκοντες ἔλαθον ὑπὸ χαννότητος νοῦ τῷ τῆς δουλείας
ἐμπεισόντες πυρὶ καὶ Ῥωμαίοις εἰσενεγκόντες πόλεμον οἱ χα-
20 λίφρονες χρόνιον ὁμοῦ καὶ βαρύντατον· ὁ δὲ τὸ φρούριον
κρατυνάμενος, καὶ ὡς εἶχεν αὐτὸ ποιήσας δυσαιωτότερον
καὶ οἶον ἀπροσμάχωτερον, ἐκεῖθεν ἀναχθεῖς τῆ Μονεμβα-
σίῃ προσίσχει, ἐλπῖσι θαλλόμενος ὡς λήψεται καὶ ταυτηνὴ

6. βρεντησίου A.

8. οἰκήτορες] ἔποικοι καὶ ὁ τούτους κε-
φραλατικεῶν γυμνὸς τὸ ὄνομα, γυμνότερος δὲ καὶ ὑπὲρ ξύλον
τὴν γνῶσιν B.

10. δυσύποιστον] δύσοιστον φ. οὐ στέγοντες
μηδὲ A. 15. προσχόντες A. 17. φράγγους B. 18. χαννό-
τητος] τωθρίας B.

rius, qui in Sicilia tum regnabat, sive ex foedere cum Alemanno-
rum rege icto, ut ferebatur, sive sua sponte, una cum motu Ale-
mannorum et ipse navibus expeditis Romanorum oram maritimam in-
cursabat. classis igitur Brundusio profecta Corcyram appellit, eam-
que citra dimicationem primo impetu capit. causa eius rei fuerunt
insulares, ii praesertim qui omnis prudentiae expertes Gymni co-
gnominantur. causati enim se gravem et intolerabilem exactorem
eiusque iniurias diutius ferre non posse, improbum consilium capi-
unt. quod cum suo Marte non possent exequi, occasione cupide ar-
repta classis praefectum adeunt, eiusque blandiloquentia illecti Si-
culum praesidium mille armatorum certis conditionibus accipiunt.
ita dum fumum tributis fugiunt, temere se in servitutis ignem praeci-
pitarunt; ac Romanis homines levissimi et diuturnum et gravissi-
mum bellum concitarunt. ille vero castello pro virili innuito, ut nec
capi nec oppugnari facile posset, Monembasiam traiecit, id quoque

τὴν ἄκραν ἀναιμιωτὶ ὥσπερ πρὸ τρίτης τὴν Κέρκυραν. ἀλλ' ἀνδράσιν ἐντυχὼν νῆ διοικουμένοις καὶ τὴν τῆς ἔλευθερίας οὐκ ἤγνοηκόσι Παφίαν, ἀπεκρούσθη ὡς εἰ καὶ προβόλῳ προσέβαλεν ἀτινάκτῳ, καὶ πρύναν κρουσάμενος ἐκεῖθεν ἀνάγειται ἄπρακτος. ὑπερβὰς δὲ τὸν ἐπὶ Μαλέαν πλοῦν, ἀντι-
 P. 50 πνοίας γέμοντα πάσης, περὶ οὗ καὶ ταῦτα παροιμιάζεται „Μαλέαν δ' ἐπικάμψας ἐπιλάθου τῶν οἴκαδε,” τὸν ἐσέχοντα πορθμὸν ἀνάγειται, καὶ τὰ τούτου ἐκατέρωθεν ἐπιῶν οὐ τὰ εὐχείρωτα μόνον κατέδραμε λείαν τιθέμενος, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλως ἐπικαιρότατα καὶ δυσάλωτα, τὰ μὲν ὁμολογία χει-
 10 ρούμενος τὰ δὲ πολέμῳ δουλούμενος, Ἀκαρνανίης τε καὶ Αἰτωλῶν τοὺς νῦν λεγομένους Ἄρτινους, καὶ ὅσα πάραλα ἄμαυρῶν τὸν Κορινθιακὸν κόλπον εἰσέπλευσε. καὶ τῷ Κρισσαίῳ λιμένι προσορμισθεὶς τοῖς ἐν μεσογείῳ θαρρεῖ προσβαλεῖν, οὐδένα ἔχων ἀντίπαλον ἰσοστάσιον. ἀμέλει καὶ ὁ τοῦ 15
 Β στούλου ἀρχηγὸς τὸ ὀπλιτεῦσθαι καὶ ψιλὸν τοῦ στρατοῦ εἰς τάξεις διειληφώς, καὶ χερσαῖος φανείης ὁ τέως θαλάττιος κατὰ τῶν κητῶν τὰ ἀμφιβοσκομένα, τῇ Καθμείᾳ γῆι παρενέβαλε, καὶ τὰς ἐν μέσῳ κωμοπόλεις ὁδοῦ πάρεργον ληϊσάμενος ταῖς ἑπταπύλοις Θήβαις προσέβαλεν, ὧν καὶ γενόμενος ἐγκρατῆς 20 ἀπανθρώπως τοῖς ἐκεῖ προσηνέχθη. κατὰ γὰρ παλαιὰν φήμην τῆς πόλεως ὡς πλουσίους τρεφούσης οἰκίτορας εἰς χρη-

1. ὥσπερ] ὡς A. 12. Ἄρτινους] ἀρτιούς pr B. τοὺς — Ἄρτινούς om A. 14. καθορμισθεὶς A. 16. τὸ ὀπλ.] τὸ τοῦ στρατοῦ ἔλαφρόν, τοὺς παρ' ἡμῖν λεγομένους βασμοῦλους B. 17. διειληφώς] διελῶν A. 19. καινοπόλεις A. 20. καὶ] δῆ A. 21. προσηνέχθη] προσεγήνεκται A.

promontorium citra sanguinem, quemadmodum paulo ante Corcyram, occupaturus. sed cum in viros cordatos et libertatis dulcedinem expertos incidisset, ita repulsus est ac si in petram immobilem impigisset, infectaque re, remis dissimulandae fugae causa ad puppim conversis, discessit. vitatoque Maleensi traiectu, ventorum contrariis procellis usurpato, de quo proverbium usurpatur: ad Maleam cum accesseris, eorum quae domi habes obliviscere, fretum interius ingreditur. et latus eius utrunque pervagatus, non aperta loca duntaxat populatus est, sed opportuna etiam et munita partim in deditionem accepit partim vi subegit; atque Acarnania, Aetolia, quae nunc Artinia dicitur, totaque ora maritima vastata, Corinthiacum sinum intrat. et in Crissaeum portum invectus, in mediterranea impressionem facere ausus est, cum neminem adversarium parem haberet. praeter ea classis praefectus gravi et levi armatura in aciem e navibus educta, cetorum instar qui pabulum utrinque petunt, in Boeotiam irrupit; et interiectis oppidis obiter direptis Thebas cepit, et cives inhumaniter tractavit. qui cum ex antiquo rumore φῆβιτες haberen-

μάτων ἀπλησίαν ὑπονυτιόμενος, καὶ μηδένα κόρον φιλο-
 πλουτίας εἰδώς, ἀλλ' ὄρον τιθέμενος τῆς ἐφέσεως τὸ καὶ εἰς
 τρίτον ζωστήρα τῆ ὀλκῆ τῶν χρημάτων τὰς πάσας ἢ τὰς πλεί-
 οους νῆας βαπτίζεσθαι, τοὺς τε χειρώνακτας ἐξεπέεξε, περὶ τοῦ C
 5 ῥύπου τῶν ὀβολῶν πολυπράγμων γινόμενος, καὶ τοὺς δυνατοὺς
 καὶ λαμπροὺς τὸ γένος καὶ σεμνοὺς τὴν ἡλικίαν καὶ περι-
 φανεῖς κατ' ἀξιώσιν διαφόροις κακώσεσι καθυπέβαλλε, μη-
 δενὸς λαμβάνων αἰδῶ καὶ φειδῶ, μὴ δυσωπούμενος τὴν δυσ-
 ώπησιν, μὴ τὴν Ἀδράστειαν εὐλαβούμενος αὐτοῦ που λα-
 10 βοῦσαν ἀρχήν, ἢ τὴν Καδμείαν λεγομένην νίκην ὑποβλεπό-
 μενος. τέλος δὲ τὰ ἱερά προθεῖς γράμματα ἠνάγκαζεν ἑκαστον,
 τὴν ὄσφυν ὑπεζωσμένον εἰσιόντα, τὴν οἰκείαν οὐσίαν οἷς ἐνθεω-
 ρεῖται μεθ' ὄρκου διασαφεῖν καὶ ταύτην ἐξομνύμενον ἀπιέναι.
 καὶ οὕτω πάντα χρυσόν, ἄργυρον πάντα διεκφορήσας, καὶ τὰς
 15 χρυσοῦφεῖς θόνας ταῖς ναυσὶν ἐνθόμενος, οἷ δὲ τῶν σωμάτων D
 αὐτῶν τῶν ὑπ' αὐτοῦ καλαμωθέντων ἀπέσχετο, ἀλλὰ καὶ τούτων
 ἀριστίδην τὸ προὔχον συλλαβόν, τῶν τε γυναικῶν ἀποκρίνας
 ὅσαι τὸ εἶδος καλαὶ καὶ βαθύζωνοι καὶ τοῖς νάμασι πολλάκις τῆς
 καλλικρούνου Λίρκης λουσάμεναι καὶ τὰς κόμας διενθεισάμεναι
 20 καὶ τὴν ἰστουργικὴν κομψότητα καλῶς ἐπιστάμεναι, οὕτως
 ἐκεῖθεν ἀνάγεται. κατὰ ῥοὴν δὲ τῶν πραγμάτων αὐτῆ προ-
 χωροῦντων, καὶ μηδένα τοῦ καιροῦ ἀντίμαχον ἔχοντος, οὐ
 κατὰ χέρσον, οὐ κατὰ θάλασσαν, τοῦ πρὸς Κόρινθον ἔχε-
 ται πλοῦ, πόλιν ἀφνειὸν καὶ κειμένην πρὸς τῷ Ἰσθμῷ καὶ

1. ὑπονυχθεῖς A. 5. γενόμενος A. 11. γράμματα] πρέ-
 γματα A. 12. ἐποζωσάμενον A, omisso εἰσιόντα. 14. καὶ
 τὰς χρυσ.] καὶ βλαιτία εἰς τὰ κάτεργα B. 22. ἔχοντος]
 ἄγοντος A.

tur, homo insatiabilis, qui nullum cupiditati statuerat modum, nisi eum ut naves omnes aut saltem plurimas, pecuniae pondere ad tertium usque cingulum demergeret, et opifices exhausit, et sordidi oboli curiosus indagator, potentes, illustri genere natos, aetate venerabiles et dignitate praestantes viros, variis afflixit modis, nullius verecundia aut misericordia motus, homo prorsus inexorabilis, non vindictam inevitabilem, non Cadmeam victoriam timens, denique sacris libris propositis, singulos cinctis lumbis ingressos, inspectisque libris, cum iureiurando suam rem familiarem declarare eaque abiurata discedere coegit. sic omni auro, omni argento, omni pretiosa veste navibus imposita, ne corporibus quidem eorum pepercit quos spoliarat; sed primoribus delectu ex optimatibus habito comprehensis, et matronis pulcherrimis ac ditissimis et texendi peritissimis selectis, inde discessit. ita rebus prospere succedentibus, neque terra neque mari ullo resistente, Corinthum tendit, urbem divitem, in

ὀλβιζομένην ὑπὸ λιμένων δυοῖν, ὧν ὁ μὲν τοὺς ἐξ Ἀσίας
 ναυλοχεῖ καταίροντας ὁ δὲ τοὺς ἐξ Ἰταλῶν εἰσπλέοντας, καὶ
 ἡράδιους ἐκατέρωθεν τὰς εἰσαγωγὰς τε καὶ ἐξαγωγὰς τῶν φορ-
 τῶν ἔχουσαν καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους ποιουμένην ἀμοιβάς. καὶ
 δὴ τὸ ἐμπόριον εὐρῶν ἔρημον, ἧπερ ἡ κάτω πόλις ἐπονομά- 5
 V. 40 ζεται, ὡς ἀπάντων ἀνασκευασμένων εἰς τὸν Ἀκροκόρινθον
 P. 51 καὶ σπηθροικῶτων εἰς αὐτὸν ὄψον πᾶν, ὄλβον ἅπαντα, ὅσος
 τε ιδιώταις ἠκείωτο καὶ ὅσος θεῶν ἀφιέρωτο, ἔγνω δεῖν καὶ
 αὐτοῦ τοῦ Ἀκροκόρινθου πειραθῆναι, καὶ τοῦτον, εἰ οἶόν τε,
 ἐξελεῖν. ἔστι δὲ ὁ Ἀκροκόρινθος τῆς μὲν πύλαι πόλεως Κο- 10
 ρίνθου ἀκρόπολις, νυνὶ δὲ φρούριον ὀχυρόν, αὐτὸ δὲ ὄρος
 ὑψηλόν, εἰς ὄξεϊαν τελευτῶν κορυφὴν, αὕτη δὲ εἰς τραπεζῶ-
 δες χωρίον ἀποτελεντώσα ἐπίπεδον, τειτσημισμένον ἀσφα-
 λῶς. ἔνδοθεν δὲ εἰσι ποτίμου ὕδατος καὶ διαυγοῦς οὐκ ὀλί-
 γα φρεάτια καὶ ἡ Πειρήνη κρήνη, ἧς ἐν ῥαυφιδία Ὀμηρος 15
 μέμνηται. ἀσφαλῆ δ' οὕτω καὶ ἀνεπιχειρήτων οἷτα τὸν Ἀκρο-
 κόρινθον (καὶ φύσις γὰρ καὶ θέσις τοῦ τόπου καὶ περίβολος
 ἀρραγῆς συνδραμόντα δυσάλωτον ἢ ἀνώλωτον αὐτὸν ἀπειρ-
 B γάσαντο) οἱ Σικελοὶ ἀπονητὶ τὸ πλεῖον εἰσῆσαν, βραχὺν
 ἀναλωκότες καιρὸν εἰς τὴν παράστασιν τοῦ ἐρύματος. καὶ 20
 καινὸν οὐδὲν τὸ συμβάν, οὐδὲ θυνμάζεσθαι ἄξιον· οὐ γὰρ
 ἐπήρκεσεν ἂν αὐτὸ ἐαυτῶ τὸ φρούριον, κἂν ἦν ἀπροσμάχητον
 καθ' αὐτό, οὐδὲ τοὺς ἐπιόντας ἐχθροὺς ἀπετρέψατο μὴ ἔνδον
 ἔχον φρουρούς καὶ τὸ φυλακικὸν ἀξιόμαχον. ἀλλ' εἶχε μὲν
 ἀριθμῆ καὶ τούτους πολλούς, εἰς ἄνδρα δ' οὐδένα συνελει- 25

12. αὕτη] ἐπάνωθεν δὲ τῆς κορυφῆς ἔχων κάμπον ὀλίγον τετρα-
 γωνον B. 19. οἱ σικελοὶ φράγγοι ἀπ. B.

Isthmo sitam, duobusque commodissimis ad exportationem et importa-
 tionem ac commutationem mercium portibus nobilem; in quorum alte-
 rum ex Asia, alterum ex Italia appellitur. cum autem mercatum, quae
 inferior urbs est, vacuum reperisset, Acrocorinthum etiam (omnes enim
 esculenta omnia, omnes opes sive sacras sive profanas eo contulerant)
 tentandum censuit, et si fieri posset, expugnandum, fuit autem Acrocorin-
 thus veteris urbis arx, nunc vero castellum munitum est, monti alto im-
 positum in acutum cacumen fastigiato, ipsum vero fastigium planiti-
 em habet mensae forma, firmis moenibus circumdatum. intus non
 pauci sunt aquae pellucidae et potabilis puteoli, et fons Pirene, cu-
 ius etiam Homerus in Odyssea meminit. id castellum, quamvis et
 natura et manu adeo munitum, adeo tutum ac pene inexpugnabile,
 Siculi Franci citra laborem fere sunt ingressi, exiguo tempore ad
 deditionem coactum. neque vero novum hoc est aut mirandum: ne-
 que enim ipsum castellum sine iusto praesidio se ipsum defendere

φομένους ἀγαθὸν πρὸς φύλακα πόλεως· οἳ τε γὰρ ἐκ βασι-
λέως ἔνδον προσέμενον μετὰ τοῦ σφῶν ἀρχηγοῦ (ἦν δ' οὐ-
τος ὁ Χαλούφης Νικηφόρος) καὶ τῶν Κορινθίων οἳ πρού-
χοντες, καὶ τῶν περίξ κωμοπόλεων οὐ βραχέεται μοῖραι ὡς
5 εἰς καιριωτάτην τοῦ πολέμου ἀλεωρῆν εἰσεληλύθαισι τὸν Ἀκρο-
κόρινθον. ὁ τοίνυν τριηράρχης ἔνδον τοῦ φρουρίου γενόμε- C
νος, καὶ τὴν φύσιν τούτου κατασκευάμενος ἀπαιταγύθεν οὐ-
σαν ἀνεπιχείρητον, σὺν θεῷ πολεμῆσαι ἔφη καὶ θεὸν εἶναι
τὸν τοιοῦτον αὐτῷ γῶρον κατασεχεῖν παρασχόμενον, κακῶς
10 φάσκων τοὺς ἔνδον καὶ πλύνων ὀνειδέσειν ὡς ἀγενεῖς τὰ πο-
λέμια, μάλιστα δὲ τὸν Χαλούφην, ὃν καὶ γυναικὸς ὠνόμαζε
μαλακώτερον μηδὲν ἐπισταμένης πλέον τῆς ταλασιουργοῦ γυ-
ναικωνίτιδος. ὡς δὲ καὶ τὸν ἐκεῖσε πλοῦτον ἐνέθετο ταῖς τριῆ-
ρεσι καὶ τοὺς γένει λαμπροτάτους τῶν Κορινθίων ἐδουλαγῶ-
15 γησεν, ἐξηγμαλώτισε δὲ καὶ τῶν γυναικῶν ὕσαι κάλλιπταιί τε
καὶ βυθύκολποι, μηδ' αὐτῆς τῆς εἰκόνας τοῦ ἐν μάρτυσι με-
γίστου καὶ διαβοήτου ἐν θαύμασι Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου D
ἀποσχόμενος, ἀλλὰ καὶ ταύτην τῷ αὐτοῦ τεμένει ἀνακειμένην
ἀνελόμιμος, οὐρίῳ καὶ φορῷ χρησόμενος ἀνήγετο πιεύματι,
20 ὡς εἶχε, καὶ τὴν τῶν Κερκυραίων ἄκραν ἐν τῇ διάπλῳ πρὸς
τὸ ἀσφαλέστερον καταστησάμενος, ὅτι καὶ τὰς Σικελιώτιδας
τριήρεις ἰδὼν τις εἶπεν ἂν σκοπιμώτατα μὴ νῆας εἶναι πει-
ρατικὰς ἀλλὰ μυριοφόρους φορταγωγούς, πολλῶν καὶ κα-

2. μετὰ τῆς κεφαλῆς αἰῶν σαλουφη νικηφόρου B. 5. εἰσ-
ελθόντες οὐδὲν ἐμάχοντο B. 11. σαλούφην B. 12. τα-
λασιουργοῦ] ἀναλυάσης ἀτράκτια B. 22. τριήρεις] κατάφορ-
τα καὶ γομάτια τὰ κάτεργα αὐτῶν μέχρι καὶ τῶν σκαρῶν αὐ-
τῶν. B.

aut hostes propulsare potuit: quamvis enim multi custodes in eo
essent, nullus tamen inter illos fuit vir fortis, cui recte civitatis
custodia crederetur. nam imperatorii milites cum suo duce Nicephoro
Chaluphe et Corinthiorum proceres ibi desidebant; et ex vicinis op-
pidis non pauci eo tanquam in certissimum asylum se receperant.
classis autem praefectus, munitione potitus, eiusque natura consi-
derata, ad quam oppugnandam nusquam pateret aditus, „deo duce“
inquit „pugnavigimus: deus nobis hunc locum occupandum prae-
buit.“ eos vero qui intus erant derisit et ut imbelles exagitavit, Chaluphem
in primis ut femina molliorem et ad colum et lanam tractandam
aptiorem. illius quoque loci opibus in triremes impositis, Corinthio-
rum nobilissimos et matronas fortissimas et ditissimas in servitutum
abduxit. ac ne Theodori quidem martyris miraculis clari imagine
abstinuit: sed ea quoque ex templo abrepta, secunda navigatione
usus in reditu Corcyraeorum arcem firmavit. tum si quis Siculas tri-
remes multis pulchris rebus onustas et ad summum usque remigium

λῶν χρημάτων οὔσας ὑπερβριθεῖς καὶ τῆς ἄνω εἰρησίας ἐγγύς που βαπτομένας τῷ θεύματι.

2. Ταῦτά τε οὖν ἐν ὧσιν ἔνηχα ὄντα ἐλύπει τὸν αὐτοκράτορα Μανουήλ, καὶ κατὰ Σία ἐποίει τὸν Ὀμηρικὸν ἀτεχνῶς, συχνὰ τὸ ποιητέον ταῖς φρεσὶ μερμηρίζοντα, ἢ τὸν 5 Νεοκλέους Θεμιστοκλῆν, αἰεὶ ἐπὶ συννοίας δρώμενον καὶ αὐπνους νύκτας λαύοντα καὶ πρὸς τοὺς πνυθανομένους ἀποκρινόμενον ὡς καθεύδειν οὐκ ἐρή Μιλτιάδου τὸ τρόπαιον. Ξυεκάλει τοίνυν εἰς τὴν τοῦ γενησομένου βουλὴν πάντα τὸν P. 52 τακτικῶν ἐπιστήμονα καὶ δημιουργὸν εἰδότα λέγειν τῶν νηφά-10 δων πυκνότερον. μία οὖν ἐκ πολλῶν ἀρίστη δέδοκτο βουλὴ καὶ τῷ αὐτοκράτορι ἐπεψήφιστο, μετελεύσεσθαι πολέμῳ τοὺς Σικελούς κατὰ τε ξηρὰν συγκροτηθέντι κατὰ τε θάλασσαν, ὅτι καὶ ὁ ἀγὼν οὐδαμῶς τὰς ἐλπίδας ἀγαθὰς ὑπεταινετο, οὐδ' ὑπέβαλλε βραχέα τὰ προσιστάμενα, μέγιστος ἀναφαινόμενος 15 καὶ τοῖς πάλαι ἀπειρημένος Ῥωμαίων ἀναξι. συλλέγεται οὖν τὰ ἔφα καὶ ἑσπέρια τάγματα. αἱ μὲν ἐπισκευάζονται τῶν τριηρέων, αἱ δὲ νεωστὶ πῆγνυνται, καὶ πρὸς τὸν πλοῦν ἀρτίωσιν δέχονται. αἱ πυρφόροι τὸ ἕργον εἰσδέχονται πῦρ τὸ τέως ἡρεμοῦν ἀδιέκχυτον. ἀθροίζονται πεντηκόντοροι, ἀγεί-20 ρονται μυοπάρωνες. αἱ ἵππαγωγοὶ ἀσφαλτοῦνται, αἱ φορτα-Β γωγοὶ πληροῦνται τῶν ἐδωδύμων, οἱ ἐπακτροκέλητες εὐτρε- V. 41 πίζονται. πάντα δὲ τὰ σκάφη τοῖς ἰστίοις πτερωθέντα ἐκ τῆς ἧόνος ἀνάγονται, ἐφ' ἧς ἦσαν σαλεύοντα. συγκεκρότητο γοῦν ὁ στόλος ἀγχοῦ που τῶν χιλίων πλοίων, αἱ δὲ πεζικαὶ 25 δυνάμεις ἐς μυριάδας ἠθροίσθησαν. ἔφριξαν ἄν καὶ Γίγαν-

1. καὶ] οἷα καὶ A. 3. τε] μὲν A. 5. συχνὰ] διαπαντός A.
μερμηρίζοντα] σκεπτόμενον A. 11. πολλῶν] πάντων ὡς A.
14. ὅτι] εἰ malim cum B.

depressas vidisset, rectissime dixisset non naves esse piraticas sed onerarias, mercium omne genus vehentes.

2. Quo nuntio turbatus Manuel imperator non secus ac Homericus ille Iupiter, aut Themistocles insomnes noctes ob Miltiadis tropaeum agens, sollicito quid agendum esset animo agitabat. igitur viris et rei militaris peritis et eloquentia claris accersitis, unum e multis consilium approbavit, Siculos terra marique bello petendos, eoque maiore apparatu, quod id bellum spe non optima niteretur et multa impedimenta habiturum videretur, quippe de quo ex sententia conficiendo veteres quoque imperatores desperassent. convocantur Orientales et Occidentales legiones; triremes partim reficiuntur, partim novae aedificantur. in certas ignis graecus imponitur, qui longo iam tempore abditus latuerat. omnis generis navigia circiter mille tam ad

τες, εἰ παρῆσαν, τοιαύτην παρεμβολήν, ἐπεὶ καὶ εὐανδροῦσα
 ἦν ἢ Ῥωμαίων πᾶσα τὸ τότε καιροῦ καὶ τρέφουσα ἄνδρας
 ἥρωϊκὴν ἐνδεικνυμένους ἀλλήν, καὶ τὸ ὀπλιτικὸν οὐκ ἦν ἀγε-
 νῆς ἀλλὰ τὴν ὁρμὴν λεοντώδες καὶ ἀνυπόστατον. ὁ γὰρ βα-
 5 σιλεύτατος τῷ ὄντι καὶ στρατηγικώτατος Ἰωάννης, ὁ τοῦ
 Μανουὴλ τοκεύς, οὐδὲ τᾶλλα μὲν ἐσχεδίαζεν ὅσα κοινήν εἰσ-
 ἔφερε λυσιτέλειαν, τῶν δὲ στρατιωτικῶν καταλόγων διαφε-
 ρόντως ἐφρόντιζε μάλιστα, συχνοῖς τε παιδιῶν φιλοδορήμα- C
 σι, καὶ ταῖς καθ' ὥραν γυμνασίαις ὑπαλείφων πρὸς ἔργα
 10 πολέμια. οὕτω τοίνυν, καὶ ὡς ᾔετο, καλῶς τὰ κατὰ τὸν
 Σικελικὸν πόλεμον παρασκευασάμενος ἀνάγεσθαι μὲν κελύει
 τὸν στόλον τοῖς ἐρέταις καὶ κελυσταῖς λύσσει τὰ καρχήσια,
 μέγαν δούκαν προβαλόμενος τὸν ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρὸν τὸν
 Κοντοστέφανον Στέφανον, ἀπαίρειν δὲ καὶ τὴν πεζὴν στρα-
 15 τιὰν ὑπ' ἀρχηγῶς ἑτέροις, ἀλλὰ δὴ καὶ Ἰωάννη τῷ Ἀξούχῳ
 τῷ μεγάλῳ δομestίκῳ, περὶ οὗ φθάσαντες ἐν πλείστοις πα-
 ρεδηλώσαμεν. εἶχε τοίνυν τὰς τριήρεις ἢ τῶν Φαιάκων πά-
 ραλος, ἦν καὶ διαμερίζονται πρὸς ἐνόρμισιν αἱ τε τῶν Βενε-
 τικῶν συμμαχίδες νῆες καὶ αἱ Ῥωμαϊκαὶ αὐταί, ἵν' εἴεν οὐ-
 20 τως οἱ ναύσταθμοὶ τοῖς γένεσιν ἀμφοτέροις ἄμικτοι καὶ τῶν
 ἐκ τῆς ἀναμιξῆς ἀναστροφῆς ἄγεστοὶ διαφορῶν. μετὰ βραχὺ D
 δὲ καὶ βασιλεὺς αὐτὸς ἐξείσι μετὰ τῆς στρατιᾶς. εἰς ἐφόδον
 δὲ τοὺς Σκύθας διαθροήσας, οἱ τὸν Ἰστρον διαβάντες τὴν περὶ

4. βασιλεύτατος] ἀληθῶς βασιλεὺς B. 14. Στέφανον om A.
 15. ἀξούχ B. τῷ Ἀξούχῳ om A. 17. εἶχε] φθάσας γοῦν ὁ στό-
 λος περὶ τὸ μόλιβον ἐν γῆ μιτυλήνης διαμερίζονται τὰ τῶν βε-
 νετικῶν κότεργα εἰς λιμένα ἴδιον τὰ εἰς συμμαχίαν ἐλθόντα B.
 18. Βενετικῶν] οὐτετανῶν A. 19. αὐταί] ὁμοίως A. 23. τοὺς
 Σ] τοῖς κομάνους τοὺς τὸν ποταμὸν περαιούντας τὸν δάγ-
 νουβιν καὶ περὶ τὴν ζαγορὰν κουρσεύοντας B.

viros et equos quam ad commeatum vehendum contrahuntur et in
 mare deducuntur. sunt et pedestres copiae ex omni imperio conscrit-
 ptae, armis viribus atque animis florentissimae, et hostibus merito
 formidabiles. nam Iohannes Manuelis pater, optimus et bellicosissimus
 imperator, nec caeteris in rebus quae ad publicam utilitatem
 spectarent negligens, et in catalogos militum in primis intentus
 fuit; eosque tum congiariis liberalibus excitavit, tum bellicis exer-
 citationibus firmavit. sic igitur optime ad bellum Siculum, ut puta-
 bat, instructus, Stephano Contostephano sororio magno duce designato,
 classem iubet solvere; pedites quoque praeter caeteros duces Iohanne
 Axucho magno domestico adiuncto, cuius supra saepe mentionem fecimus,
 ablegat. triemes ad Phaeacum littus appulsae ita distributae
 sunt, ut et Romanae et Venetorum sociae seorsim stationes habe-
 rent, ne ex promiscuo congressu contentiones orientur. paulo post

τὸν Αἴμον εὐρίοντο, ἕρας ἐκ τῆς Φιλίππου τὴν εὐθὺ Κερ-
κύρας ἐβάδιζεν. ἔστι δὲ ἡ Κερκυραίων ἄκρα ἀγίλιψ πᾶσα
καὶ ἀγγινεφής, ἐλικοειδῆς τὴν θέσιν καὶ ὑψικόρυμβος, προσ-
τενευκυῖα ἐς τὸ βάθειστον τῆς θαλάσσης. πέτραι δὲ περισφ-
ρώγεσαν αὐτὴν ἀμφίκριμνοι καὶ ἀπότομοι, τὸ δ' ὕψος ἔπερ 5
τὴν ἀδομένην ἄορον. τείχη δὲ ἀρραγῆ τὴν πόλιν περιεβλη-
φε πᾶσαν, καὶ πύργων περιεστῶσιν ὑψώματα, ἃ καὶ κοινοῦσι
τὴν ταύτης παραλογωτέραν ἄλωσιν. αἱ μὲν δὲ ναυτικαὶ δυνά-
μεις τὴν ἄκραν περιστεψάμεναι παγχάλκοις περιεβλῶν ὅπλοις·
πρὸ δὲ τοῦ πολέμου ἐπιβαλεῖν ἔγνω δεῖν ὁ βασιλεὺς δι' ὁμογλωτ- 10
των καὶ ὁμοφώνων κειραθῆναι τῶν ἔνδον, εἴ πως ὑπεκοταλῶν
P. 53 αὐτῶ τοῦ φρουρίου ἀμαχητί. ὡς δὲ τῶν λεγομένων ἀκουοί
γεγονότες οὐδ' ὄλωσ ὑπενεδίδουσαν ἀλλὰ τέλειον ἀπνηραίνοντο,
καὶ τὰς πύλας δὲ ἐπικλεισάμενοι καὶ ὄχεοισιν αὐτὰς ἀσφα-
λισάμενοι, φραζάμενοί τε ὡς εἶχον τὰ τείχη τοξόταις καὶ 15
ζαγκράτοροις, καὶ παντοίοις μηχανήμασι περιστέψαντες, δῆ-
λοι ἦσαν ἀκροβολιζόμενοι, τότε καὶ βασιλεὺς ἐφῆκε τοῖς τα-
γμασι τὰ ὅμοια δρᾶν καὶ παντοίως ἀμύνεσθαι τὸ ἀντίπαλον.
ἐπεῦθεν Ῥωμαῖοι μὲν ὄσα καὶ εἰς οὐρανὸν ἠκόντιζον βέλε-
μα, οἱ δ' ὡς νικητὸν κατέχεον τὰ τοξενύματα. καὶ οἱ μὲν αὖ
τοὺς ἐξ ἀφειρηθῶν λίθους ἱεμένους ἀνώθουν, ἢ ἀνήρειπτον
εἰπεῖν οἰκειότερον, οἱ δὲ χαλαζηδὸν αὐτοὺς ἐπηφείσαν, ὡς
B συμβαίνειν τοὺς μὲν ὡς ἐξ ὑπερδεξίων καὶ ἀπ' ὑψους βάλλ-
οντας ἀπονητί καὶ ἐνεργᾶ ἐπαφίεσθαι τὰ βέλεμα, τοὺς δὲ

1. Κερκύρας] τῶν κεφαλῶν A. 3. ἐλικοειδῆς] ἐλοστρεγγυλος
ἐπάνω βράχων χειμένη B 15. καὶ [αγχ.] ζαγκράτορας καὶ
ξύλα πολεμικὰ στήσαντες B. 24. βέλεμα:] βαλλόμενα A.

et ipse imperator cum exercitu egreditur; et Scythis primo congressu profligatis, qui Istro superato loca Haemo monti vicina popula-
bantur, relicta Philippopoli recta ad Corcyram pergit. cuius insulae
promontorium altissimum in nubes assurgit, anfractibus inflexum et
in mare profundissimum prominens praeruptis petris septum: tota
urbs moenibus firmissimis circumdata atque altissimis turribus ordi-
nata est; quo mirabilior fuit eius expugnatio. ac navales copiae co-
rona promontorium cingentes ferro totae collucebant. sed ante op-
pugnationem imperator per eius linguae peritos hostium animos pe-
riclitandos censuit, an citra pugnam castello vellet cedere: qui cum
eius postulatis reiectis, portisque clausis ac vectibus firmatis, et sa-
gitariis funditoribus et omnis generis machinis in moenibus disposi-
tis, pugnam cicerent, tum suis quoque legionibus idem facere et
quous modo ulcisci hostes iussit. ex eo Romani tela velut in caelum
eiaculantur, hostes vero sagittas tanquam nivem deiciunt. illi saxa
tormentis vi adigere in altum conantur, hi grandinis instar saxa

ὡς ἀπὸ γῆς μαχομένους πρὸς τοὺς ἐν τῇ τῆς ἄκρας ὑπερβολῇ
 βραχέα ἢ οὐδὲν τὸ ἀντιπίπτον λυπεῖν. ὡς δὲ πάλιν καὶ πάλιν
 τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ πολὺ δρώμενα Ῥωμαίοις μὲν οὐκ ἦν ἐς ἐντελὲς
 ἀνύσιμα, εἰς δὲ θάνατον μάλιστα βλέποντα, τοῖς δ' ἐντὸς ὡς
 5 ἀπαθέσειν οὖσιν ἀσπασία, καινότερον αἰεὶ τι παρὰ τῶν κακῶς
 πασχόντων Ῥωμαίων προσεφευρίσκειτο, φιλοτιμουμένων ἐπ'
 ὄψει βασιλέως καὶ ἔργα χειρὸς ἀκμαίας ἐνδεικνυμένων καὶ
 καρτερίαν ἐν τοῖς δεινοῖς, ἐτι δὲ μεθύδους ἐν τοῖς ἀπόροις
 πολλὴν βραθυγνωμοσύνην ἐκείνων κατηγορούσας καὶ ἐμπειρίαν
 10 τῶν τακτικῶν. ἀλλ' ἠλέγχοντο τῶν ἀνεφίτων ἐρῶντες καὶ C
 τοῖς ἀνηνύτοις ἐγχειροῦντες παντάπασι διακενῆς, καὶ πρὸς
 χάριν καὶ εὐκτέα δρῶντες μᾶλλον τοῖς πολεμίοις, οἷς ἀντι-
 κρυσ ὡς πρὸς οὐρανὸν αὐτὸν διεφέροντο, ἢ γοῦν ἀεροβάμοσι
 διημιλλῶντο πτηνοῖς τὰς καλιὰς πηξαμένοις ἐπὶ τινος σκοπιῆς, V. 42

15 καὶ ἐπετόξενον νέφεισι. τέλος δὲ καὶ αὐτὸς ὁ μέγας προσα-
 πόλλυται δούξ, λιθιδίῳ κατὰ τοῦ κενεῶνος πέτρας ἀπορρα-
 γέντι βληθείς, ἣν περ ἐπαφῆκεν ὑπόθεν ἀφετήριον ὄργανον.

Καὶ ὁ μὲν ἔκειτο ὀλιγοδρανέων κάρη βάλλων θ' ἐτέρωσε,
 μετὰ μικρὸν δὲ καὶ ἐξ ἀνθρώπων ἐντεῦθεν ἐγένετο. (3) Πέ-
 20 ρας δὲ ἢ ἐπ' αὐτῷ πρόβρησις εἴληφε τοῦ πατριάρχου Κοσμῆ
 τοῦ Ἀττικοῦ, ὃς μετὰ τὸν Ὁξείτην Μιχαὴλ τοὺς τῆς ἐκκλη- D
 σίας ἐγγειρίζεται οἰακας, ὑπεκοτάντα τῆς ὑπερτάτης τῷ βου-
 λομένῳ καθέδρας καὶ πρὸς τὴν νῆσον τὴν Ὁξείαν ἀποφοιτή-
 σαντα, καθ' ἣν τὸν ἄσκειον βίον καὶ ἀπέριττον ἐκ παιδὸς

11. ἐπιχειροῦντες A. 14. ἐπὶ τινος σκ.] ἐν ὑψηλοτάτῃ σκο-
 πιᾷ A. 16. λιθιδίῳ] τμήματι A. 21. Ἀττικοῦ] αἰγινήτου B.

deiciunt; quorum tela ut ex superiore loco citra laborem missa, efficacia erant, cum Romanorum telis ex inferiore loco aut nihil aut parum admodum laederentur. quae cum crebrius repetita Romanis praesens exitium denuntiarent, obsessis vero sine ullo incommodo optabilia essent, Romani cladibus excitati subinde novi aliquid in conspectu imperatoris excogitant, fortia facinora edunt, tolerantiam aerumnarum declarant, rationibus in re dubia inventis, unde quanta calliditate et rei militaris usu valerent elucebat. verum illa omnia frustra erant, et vani conatus earum rerum quae fieri non poterant. imo gratissimam rem hostibus et optabilem plane faciebant, haud secus ac si caelum oppugnarent, aut nidos avium in sublimi specula positos ipsasve nubes sagittis peterent.

Tandem ipse quoque magnus dux fragmine saxi machina excussis lumbos ictus, et semianimis caput iactans, vulneri non diu superstes mansit. (3) Ita praedictio Cosmae Attici patriarchae, qui Michaeli Oxitae successit, eventu comprobata est. is Michael summa sede ultro cessit et in Oxiam insulam rediit, in qua vitae inopis et simpli-

ἐπανήρητο· ἔνθα καὶ τὸν οἰκεῖον ἀποδοχμώσας ἀνχένα πρὸς τῇ εἰσόδῳ τοῦ προναίου πατεῖν παρεῖχε τῷ εἰσιόντι πατὴρ μοναχῷ, λέγων ἀξυμφόρως ἑαυτῷ τὴν ἡλικιώτιδα καὶ φίλην ἡσυχίαν παρῴσασθαι καὶ ἐπ' οὐδενὶ ξυνοίσοντι τὸν θρόνον ἀναβῆναι τὸν ὑπερύψηλον. ὁ δὲ Κοσμᾶς ἦν μὲν τοῖς διακό-⁵νοις ἐναρίθμιος, εἶχε δὲ πατρίδα τὴν Αἴγιναν, σοφίας δ' ἀπάσης μεταλαχὼν ἐκ τοῦ τῶν ἀρετῶν ὄρμαθου πλέον τῷ χει τοῦπίσημον. μάλιστα δὲ τῷ πολλῇ τῆς ἐλεημοσύνης ἐκέκαστο, ἥτις ὡς ἐν περιδερωταίῳ κόσμῳ πάλυτελεῖ προσεπηγυῖα τῇ ποικιλίᾳ τῶν ἀρετῶν δίκην ἀκτινώδους λίθου ἐπιάμφαιεν· 10 οὕτω γὰρ τὸν εἰς ἀνθρώπους ἔλεον ἔρρωτο ὡς καὶ τὸν ἐπε-
 P. 54 δύτην αὐτὸν καὶ τὸν χιτῶνα ἑαυτοῦ τοῦ σώματος καὶ τὴν ὀδοσκοπεῖν καλύπτραν τῆς κεφαλῆς διαδιδόναι πένησι, καὶ πρῶτα παρέχειν τοῖς ἀφ' ἐστίας μὴ διφῶσι μόνον αὐτὰ ἀλλὰ καὶ πρὸς εὐπορίαν ἄλλων τρυβαζομένοις. διὰ ταῦτα 15 καὶ παρὰ πᾶσι μὲν ἦν αἰδέσιμος ὁ ἀνὴρ· ὁ δὲ σεβαστοκράτωρ Ἰσαάκιος ὁ τοῦ βασιλέως Μανουὴλ αὐτόαιμος μόνον οὐκ ἐπέθυσεν ὡς θεῷ, ἐκεῖνο θεοφιλὲς καὶ πρακτέον οἰόμενος ὅπερ ἦν ὁ πατριάρχης ὑποτιθέμενος, κἀκεῖνο αὐτὸς θεομισῆς καὶ ἀπόμοτον ὅπερ οὐτοσί ἀπηγόρευεν. ἡ γοῦν φατρία τῶν 20 τότε ἀντιδόξων τῆς ἀρετῆς ἀρχιερέων καὶ τῷ ἱερωτάτου τούτου ἀντίθετος μοῖρα ἐνδιαβάλλουσι τὸν ἄνδρα τῷ βασιλεῖ ὡς τῷ ἀδελφῷ Ἰσαακίῳ τὴν βασιλείαν μινώμενον, λαθραίας Βιᾶς προόπτους εἰς τὸ ἱερὸν ἀρχεῖον ἀνόδους τοῦ σεβαστοκρά-

7. μετασχὼν A.
 τρία] πληθὺς B.

17. αὐτόαιμος] ἀρθόμαιμος A.
 22. ἐνθ. τοῦτω παρὰ τῷ A.

20. φα-

cis institutum a puero fuerat amplexus. ibi in templi vestibulo prostratus cuius monacho collum calcandum praebuit, quod contra quam sibi expediret, adamatam a primis annis quietem repudiasset nulloque cum fructu thronum sublimen conscendisset. Cosmas vero tum in numero diaconorum erat, patria Aegineta, et quamvis eruditissimus, virtutum tamen choro erat illustrior, in primis benignitate erga pauperes insignis; quae tanquam in pretioso monili gemma radians, sic ipsa inter virtutes reliquas elucebat, adeo ut aliquando pallium et tunicam et lineam calyptram capitis pauperibus misericordia motus distribueret, nec de suo tantum largiretur, sed alios etiam ut pauperum inopiae subvenirent impelleret. his de causis ille vir omnibus erat venerabilis. Isaacius vero Manuelis frater Sebastocrator ei tantum non immolabat, id deo gratum et faciendum iudicans, quod patriarcha monebat, contra vero invisum deo et abominandum, quod is vetabat. at factio pontificum virtutis inimicorum et huic sanctissimi viri instituto adversantium eum apud imperatorem defecit, quasi Isaacio fratri regnum conciliare studeret: manifestos il-

τορος ὀνομάζοντες, καὶ κρυφιώδεις συσκευὰς τὰ οὐκ ἐν μν-
 χῆ γῆς καὶ παραβύσιω ἄλλ' ἐφ' ἡλίῳ συλλαλούμενα μάρτυ-
 ρι. ὁ τοίνυν Μανουὴλ νέος ὢν ἔτι καὶ αὐτάρτισκος, καὶ ἄλ-
 λως ὑποβλέπεσθαι τὸν ἀδελφὸν ὑπὸ τῶν τοῦ πατριάρχου κα-
 5 τηγῶρων ὡς βασιλειῶντα ἐναγόμενος, ἀνατρέψαι τοῦτον τοῦ
 θρόνου ἐζήτει. κἀπειδὴ ἄπτεται μῶμος καὶ τῶν ἀψαύστων, ὡς
 αἰδουμεν, καὶ ἅπας, ὡς καὶ τοῦτο ἴσμεν, εἰς τὸ κακὸν τι δρᾶν
 προσκλινέστερος, καθαιρέσει καθυποβάλλεται ὡς συναιρειτῶν
 μοναχῶ τινὶ Νήφωνι. ἦν δὲ ὁ Νήφων συνήθης μὲν τῇ πα-
 10 τριάρχῃ καὶ πολλάκις ἐκ τῆς αὐτοῦ τραπέζης ἐστιαθεὶς καὶ ὁ
 στέγης ὁμοίως μετείληχώς, διεβέβλητο δὲ ὡς οὐκ ὀρθὸς εἶη
 τὰ ἐς πίστιν, καὶ τὴν σχοινοτενῆ γέννην ἐκέκαρτο καὶ δεσμο-
 τηρίῳ ἐνείροχθη παρὰ τοῦ πατριάρχου Μιχαήλ. ἦν οὖν ὁ
 15 Κοσμῆς δι' αὐτὸν ὑπ' αἰτίαν ὡς ὁμόφρων τε καὶ ὁμόδοξος,
 καὶ οἱ ἀντίδοξοι τῇ Κοσμῆ εὐπροσώπου ταύτης ἀφορμῆς λα-
 βόμενοι κατέτρεχον ἤδη καὶ λαμπρῶς ἐπέκειντο, κατὰ κρά-
 τος αἰρήσειν καὶ ὄλαις καθελεῖν ψήφοις αὐτὸν ἐπειγόμενοι.
 κρινόμενος οὖν, ἢ μᾶλλον κατακρινόμενος, καὶ ἂ οὐκ ἐγίνω-
 σκεν ἐρωτώμενος, καὶ διὰ ταῦτα τοῦ θρόνου ἐξοστρακιζόμε-
 20 νος, ζήλου πύμπλαται, καὶ τὸ συνέδριον ἐκεῖνο περισκεψά-
 μενος τῇ μὲν μήτρα τῆς βασιλίδος ἐπιτιμῆ μὴ παῖδα τεκεῖν ὁ
 ἄρρενα, ἀφορίζει δὲ καὶ τῶν περὶ τὸν βασιλέα τινὰς καὶ
 τὴν τότε συνελθούσαν εἰς αὐτοῦ καθαιρέσειν σύνοδον ὡς βα- V. 43

9. νίφωνι AB.

11. ὡς οὐκ ὀρθ.] ὡς βογόμελος B.

12. καὶ]

διὰ γούν τοῦτο A.
 πείσας αὐτὸν B.

ἐκέκαρτο] πρότερον κουρεύσας καὶ πομ-
 23. παράλογον σύνοδον B.

lius in sacrum palatium ingressus ut clandestinos, et quae palam colloquebantur, tanquam occultas conspirationes calumniantur. Manuel igitur, ut ambitiosus adolescens, cui facile a patriarchae accusatoribus persuadebatur fratrem regnum affectare, hunc throno deturbare cupiebat. et quia nihil tam sanctum est quod calumnia tentare non audeat, et omnes ad nocendum procliviores esse constat, de successore ei dando agitur, per causam quod cum Nephone quodam monacho perperam sentiret. erat is monachus ei familiaris, et saepe mensa eius iisdemque aedibus utebatur. crimini autem ei dabatur prava opinio, et rasa erat in longum maxilla, et a patriarcha Michaele in carcerem coniectus fuerat. itaque Cosmas etiam ut sectator eius et suffragator in crimen venerat. qua speciosa calumnia freti adversarii patriarcham aperte incursabant, et vi superare ac in ordinem cogere manifestis suffragiis nitebantur. proinde in iudicium adductus, ac potius praeiudicio condemnatus, cum ea rogaretur quae ignorabat, ob eaque per ostracismum quendam pelleretur, indignatione plenus imperatricis utrumque execratur, ne mares liberos pari-

σιλείους θύρας ἐκτρίβουσαν καὶ πρόσωπα λαμβάνουσαν, καὶ
 τούτου μὴ κανονικῶς ἀλλ' ἀθέσμως καὶ θρόνου καὶ ποίμνης
 αὐτὸν ἀπελαύνουσαν. τότε τοίνυν ὁ Κοντοστέφανος εἰς ὧν
 τῶν κυκλούντων θρόνον τὸν ἀνακτορικόν, τῶν ἐγγιζόντων τε
 βασιλεῖ καὶ προσδιαλεγομένων θαρραλεώτερον, δεινὰ πάσχον-
 5
 τι ἐφίκει διὰ τὴν τῆς δεσποινικῆς νηδύος ἐπιτίμησιν, καὶ
 τὸν ζηλωτὴν ἐπὶ τούτοις ὑπὲρ τοὺς παρεσιῶτας πάντας
 παρακαιρίως ὑποκρινάμενος ἐφίσταται τῇ πατριάρχῃ βρά-
 P. 55 τῶν θυμῶν καὶ πύξ πατάζει τοῦτον διανοοῦμενος, καὶ ἐπέ-
 σχεν ἑαυτὸν τῆς ὀργῆς. τοῦτο δὲ οὔτε τῇ βασιλεῖ ἐχέφρο-
 νος ἔργον ἔδοξε, καὶ ἔδειξεν, οἷς ἠγανάκτησε, βαρέως ἐνεγ-
 κῶν τὸ γεγόμενον· καὶ οἱ καθ' αἷμα δὲ τῇ βασιλεῖ συνυ-
 πτόμενοι καὶ τὸ ξυμπαρεσιὸς γερούσιον ὡς ἀνόσια δρώντι
 τῇ Κοντοστέφανῳ ἐπέπληττον, μῆτε μὴν πεφρικότε τὴν εὐ-
 ρὴν μάλα τοῖς τὰ τοιαῦτα παρανομοῦσιν ἐπιχαινοῦσαν γῆν. 15
 αὐτὸς δὲ ὁ πατριάρχης πρᾶξι ὡς οὕτως ἔφησε τῇ φωνῇ
 „ἄφετε αὐτόν, ὅσον οὐπω τὴν οἰκίαν πετραίαν ληψόμενον,
 τὸν ἐκείνου μόρον ὅτῳ ξυμβαίῃ τρόπῳ χοιρολογῶν ὡδὲ καὶ
 αἰνιτιτόμενος. εἰ δὲ καὶ ἡ βασιλὶς διὰ ταυτηνὶ τὴν ἐπιτίμη-
 σιν τοῦ πατρὸς οὐκ ἤκουσε παιδὸς μῆτηρ ἄρρενος, τοῦ θε-
 20
 Β οὔ τιμῶντος τὸν αὐτοῦ θεράποντα καὶ θηλυτεοῦσαν ἐκτε-
 λούντος καθ' ὄλον τὸν ταύτης βίοντον, αὐτὸς μὲν σαφῶς οὐκ
 ἴσημι· ὅγε μὴν βασιλεὺς εὐγνωμονῶν, ὡς ἔδειξε, καὶ τῇ
 ἔνδον καὶ οἰκείῳ χοιτηρίῳ πλητιτόμενος, οἷς ἄνδρα δίκαιον

at, et ex proceribus quosdam censura ecclesiastica notat; et concilium eiiciendi sui causa indictum, ut quod palatii fores frequentaret et personarum rationem haberet, seque per iniuriam et contra instituta maiorum sede et grege pelleret, insectatus est. Contostephanus autem, unus ex iis qui sellam imperatoris circumstant et familiarius cum eo colloquuntur, aegerrime ferre se herilis uteri execrationem ostendebat; et simulata ingenti prae caeteris omnibus indignatione, ira aestuans patriarcham aggreditur quasi alapam impacturus, quanquam ab eo sibi temperavit. id nec imperatori cordati hominis factum esse visum; quod suum iudicium iracundia declaravit; et consanguinei imperatorii et senatus Contostephani facinus nefarium reprehenderunt, qui tellurem vasto ore hominibus adeo iniquis inhiantem non horreret. ipse vero patriarcha leni voce dixit „sinite istum iamiam suam Petraeam accepturum.“ quibus verbis per ambages innuebat quo mortis genere periturus esset. an vero imperatoris coniunx ob istam patris execrationem mares non pepererit,

servum suum honorante atque efficiente ut illa per omnem aetantum puellas eniteretur, equidem non satis scio. imperator recto sentire visus, cum a sua conscientia argueretur, ob vi-

θειοσεβῆ τε καὶ ἄμεμπτον καὶ μηδέν τι καθαιρέσεως ἄξιον διαπραξάμενον παρέλυσεν τῆς ἀρχῆς, αἰτίαν ταύτην, οὐχ εἰέραν τὴν τῆς νίτοκίας διετείνετο στέρησιν.

Πεσόοντος δὲ ὡς ἔφημεν τοῦ Κομποστεφάνου, ὁ μέγας
 5 δομέστικος Ἰωάννης τῆς τριηραρχίας ἐπιλαμβάνεται, οὐχ ὥστε καὶ μέγας δοῦξ ὀνομάζεσθαι, ἀλλ' ὅσον τοῦ στόλου ἐξηγεῖσθαι καὶ τοῖς γινομένοις ἐπιστατεῖν ὡς στρατηγία δια-
 πρέπων ἀνὴρ καὶ κατὰ χεῖρα γενναῖος καὶ νοῦν ἡγεμονίας
 10 πλουτῶν ἀξιώτατον. ὁ δὲ βασιλεὺς κατατρίβειν ἐπιεικῶς τὸν
 καιρὸν εἰκῆ ἐν δεινῷ τιθέμενος, καὶ τὰς ἡμέρας εἰς οὐδὲν ἀναλίσκειν οὐκουν βουλόμενος, ὡς ὁ Κεφαλήνων βασιλεὺς Ὀδυσσεὺς τὰς ἡλίου πρότερον βοῦς, εἰς νῆα ἐνέβη τὴν στρα-
 τηγίδα, καὶ κύκλῳ τὴν Κερκυραίων πᾶσαν κατοπτεικῶς, ἢ
 προσβάλοι, ἐπιμελῶς κατεσκέπτετο. ἐς γὰρ μῆνας τρεῖς ἢ
 15 πολιορκία παρεξτείνετο, ὅτι μὴδ' εἶχε τὴν Ὀσσαν ἀνασπᾶν ἢ τὸν Ἄθων ἐπικυλίνδειν, καὶ ἀνατιθέναι τὰ ὄρη ἐπάλληλα, καὶ τὴν ἄκραν οὕτω ποιεῖν ἀλώσιμον. ταῦτα γὰρ μεγαλοῦργία μυθική καὶ ἀπίθανος. (4) Ὡς δὲ πάντοθεν ἦν ἀπορού-
 20 σαν τὰ ἔνδοθεν βαλέσθαι ξυλίην κλίμακα, ἐς σχῆμα πύργου
 τεκτονηθεῖσαν κύκλοθεν. ἡρόμτονοντο οὖν ναυπηγήσιμα ξύλα, καὶ ἱστοὶ μεγάλων νηῶν συνεπήγνυτο, καὶ οἱ μὴ ἐξικνούμε-
 νοι τοῦ ὕψους βλήτρα ἐδέχοντο. ὡς δὲ ἔδει ποτὲ ἀρθῆναι

3. τὴν om A. 16. ἄθω A. 21. ἡρόμτονοντο] ἐπελεκοῦντο
 ξύλα μεγάλα: κατάρτια μεγάλων παραβίων συνηροῦζοντο B.
 23. βλήτρα] προσεκολλῶντο ἐπάνωθεν ἕτερα B.

rum iustum religiosum et criminis expertem istaque ignominia mini-
 me dignum solio deturbatum, hanc et non aliam causam esse cen-
 suit cur nullos filios procrearet.

Sed Contostephano, ut diximus, occiso magnus domesticus Io-
 hannes praefecturam classis, sine tamen magni ducis cognomento,
 suscipit, atque omnia administrat ut homo rei militaris peritissimus,
 et manu promptus et ingenio ad principatum aptissimo. imperator
 vero frustra se tempus terere aegre ferens, et dies, ut olim Ceph-
 alenum rex Ulysses solis boves, frustra consumere nolens, navi con-
 scensa et Corcyra undique perlustrata diligenter considerat qua parte
 oppugnari posset. nam obsidio tertium mensem iam durabat. neque
 enim Ossam revellere aut Athon advolvere et montes montibus im-
 ponere poterat, quo arcem facilius expugnet, ut poetica magnilo-
 quentia fabulatur. (4) ut vero omni consilio destituebatur, visum
 est in valle, qua ad interiora facilis patebat aditus, ligneam scalam
 turris forma in orbem sabrefactam moenibus admovere. proinde tra-
 bes nauticae et magni mali coagmentantur; et qui tantae altitudini

καὶ παρὰ τὴν ἄκραν τεθῆναι τὴν πυργοειδῆ ταύτην κλίμακα, ἣ μὲν κορυφῇ αὐτῆς ῥαχίᾳ πέτρας καὶ πάγῃ προσήγγιζεν ὀκρῖοντι, ὅθεν ὁ τῆς πόλεως τειχισμὸς ἀρχόμενος βάσιν ἐνεδίδον τοῖς ἀποβαίνειν ἐκ τῆς κλίμακος μέλλουσι καὶ πρὸς τοὺς ἐπὶ τοῦ τείχους ἀντιφέρεσθαι, ἣ δ' ὑποβάθρα πλοίοις ἐπανέ-5
κειτο εὖ ἀραρυῖα καὶ πεπηγυῖα πρὸς τὸ ἔμπεδον καὶ ἀκράδαντον. ἐπιλέγδην οὖν οἱ ἐπ' αὐτῆς ἀναβησόμενοι ἐπεκρίνοντο, καὶ οἱ
P. 56 ἀπάντων ἔξοχοι ἄλλων καὶ ἄλκιμοι κατὰ πόλεμον, ὅτι καὶ
„ὁ τὸν βασιλέα φιλῶν καὶ φιλότιμος ἐν δεινοῖς ἀναβαινέτω”
βασιλεὺς αὐτὸς προεκήρυττεν. οὐδένα μὲν οὖν συνηγγόχει 10
V. 44 τὸ τοιοῦτον διακηρύκευμα, ἀλλὰ πάντες ἀνένευον. πρὸς τὴν
ἄνοδον, τὸ τοῦ κινδύνου μέγεθος εὐλαβούμενοι, ἕως Πετρα-
λείφαί τινες αὐτάδελφοι τέσσαρες, ἐκ τοῦ τῶν Φράγγων γέ-
νους ὀρμώμενοι καὶ κατὰ τὸ Διδυμότοιχον τὴν οἰκῆσιν ἔχον-
τες, ἐπέβησαν πρῶτοι τῆς κλίμακος, τῇ βασιλεὶ πειθαρχή- 15
σαντες. τούτων γὰρ ἀποτεθαρορηκότων πρῶτως τὴν ἄνοδον,
μάλιστα δὲ πρὸ αὐτῶν τοῦ Πουπάκη, ὃς δορυφορῶν τὸν
μέγαν δομέστικον ὅλος ἦν ἐνθεάζων πρὸς τὸ ἔργον τότε καὶ
B προαλλόμενος, καὶ ἕτεροι οὐκ ὀλίγοι κατὰ ζῆλον ἐπηκολούθη-
σαν. πάντας μὲν οὖν ἀγάμενος ἦν τῆς προθυμίας καὶ τοῦ 20
ταχέος ὀρμήματος ὁ κρατῶν, ἀφορίσας δὲ οὓς ἤδει παρ'
ἄσπινδα πολλάκις ἐνιδρωκότηας καὶ ἀντικρυς Ἄρεα πνεόντας,
καὶ ἐς τετρακοσίους ἠριθμηκῶς, ἀναβαίνειν διαφῆκε, πολλὰ

19. ζῆλον τοῦτον A. 20. οὖν. ἦν ὁ βασιλεὺς ἀγάμενος τῆς
πρ. καὶ τοῦ γενναίου παραστήματος τῆς ψυχῆς A. 23. τρια-
κοσίους A.

erant impares, commissuris aliorum lignorum aequantur caeteris. ea
scala cum tandem attolleretur et ad arcein applicaretur, fastigium eius
asperam caute attingebat, in qua moenia urbis incipientia aditum
e scala descenduris praebebant, ubi vestigia figere et hostes aggredi
possent. basis vero scalae probe compacta, itaque defixa ut minime
agitaretur, navigiis incumberebat. deliguntur fortissimi quique et bel-
lis celeberrimi; et ipse imperator proclamat „qui imperatorem dili-
git et pericula non reformidat, ascendat” nec tamen eo praeconio
quisquam evocabatur, sed periculi magnitudine terrii ascensum de-
trecebant omnes, donec quatuor fratres Petraliphae, ex Francica
gente oriundi, qui Didymotoechi habitabant, dicto imperatoris au-
dientes primi scalam conscenderunt. quorum audacia incitati alii
non pauci, ac ante eos Pupaces, magni domestici satelles, quasi nu-
mine afflatus prosiliens, consecuti sunt. quibus omnibus imperator
ob alacritatem collaudatis, selectisque ad CCCC eorum quos saepe
in acie stetisse et viros esse fortes compertum habebat, eos ascen-
dere iussit, proluxe prius cohortatus ad rem fortiter gerendam, et

πρότερον ἐς ἀνδρείαν παρακαλοῦντα τοῖτοις διαλεγθεῖς, καὶ αὐτοῖς καὶ τέκνοις αὐτῶν ἀδρὰ γέρον καὶ ἀμοιβαίαν ἐπαγγελίαμενος εὖνοιαν. „εἴτε γὰρ“ φησι „τοῖς ζῶσι σύνεστε, τὸν ἐφειστώτα κίνδυνον διαδράντες καὶ ἀρίστως ἀγῶνα τὸν προ-
 5 κείμενον ἀεθλεύσαντες, εὐρήσετέ με καὶ ὑπὲρ δόκησιν ἀντὶ δεσπότου καὶ βασιλέως πατέρα κηδόμενον· εἴτε τὸ ζῆν καταλύσετε, πατρίδι τιμὴν καὶ κλέος αὐτοῖς ἀρνύμενοι, οὐδ' οὕτως τῶν εἰς δόξαν καὶ κειμένων ὑμῶν ἀφ᾽εξομαι, ἀλλ' οὕτως εὐ διαθήσομαι τὰ κατ' οἶκον καὶ τέκνα καὶ ὁμολέκτρον
 10 ὡς ζηλωτέα τοῖς ἐτι περιουσί καὶ μακαριστέα δοκεῖν, καὶ αὐτοῖς δὲ ὑμῖν ὑπαπιουσί καθ' ἡδὴν ἀσπασία; εἴ τις τέως καὶ ἐν νεκροῖς αἰσθησις, μηδὲ τὸ τῆς λήθης ποτὸν ἐγγχόμενον οὐ μόνον τὴν τῶν προλαβόντων ἀπαλείφει μνήμην, ἀλλὰ καὶ τὰ κατὰ τὸν βίον ἐπιγινόμενα οὐκ οὖν ἐς ἄδου ἐπεισρέειν ἀφή-
 15 σιν, ὅπως τοῖς θανοῦσιν εἴησαν γνώριμα.“ πρῶτος οὖν ὁ Πουπάκης, ὡς ἔφην, τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ διατυπώσας ἐν ἑαυτῷ τῆς ἀναβάσεως ἄρχεται, καὶ μετ' αὐτὸν οἱ Πετραλεῖφαι κασιγνήτοι, καὶ καθεξῆς ἕτεροι, ἕως πάντας ἡ κλίμαξ D ἐδέξατο. οὐδεὶς οὖν τῶν θεωμένων ἦν ὃς ἐπὶ τῷ πραττομέ-
 20 νῳ τούτῳ ἔργῳ οὐκ ἀνωλόλυξεν ὡς ἐπὶ καινῷ καρδιαλγῆσας θεάματι, οὐδὲ δακρύων ὑποπλησθεῖς καὶ πατάξας τὸ στήθος ἐθεοκλύτησε. καὶ ἦν γὰρ ἀληθῶς τὸ δρώμενον καταπληττον τὸν θεατὴν ὀφθαλμόν. οἱ μὲν γὰρ τοὺς θυρεοὺς ὑπὲρ κεφαλῆς ἐς τὸ ἀσφαλὲς ἀνατείναντες καὶ τὰ ξίφη σπασάμενοι,
 4. ἀρέστως Α. 6. κηδ.] καὶ ἡγεμόνα Α. 16. ὡς ἔφην om Α.

ipsis eorumque liberis ampla praemia et mutuam benevolentiam pollicitus. „sive enim vitam periculo evitato servaveritis“ inquit, „certamine isto feliciter superato, me supra opinionem vestram pro domino et imperatore patrem fidelissimum habebitis: sive pro patriae honore vestraque gloria mortem oppetieritis, etiam sic ea quae ad ornandum obitum vestrum pertinebunt non negligam, sed vestrae familiae, uxorum et liberum eam rationem habebo, ut beati et felices sint iudicandi, et ipsi magnum sitis mortis solatium habituri, si quis modo sensus defunctis superest, nec omnium ante actarum rerum oblivio obrepit, ac praeclusa est rerum post actarum cognitio.“ primus igitur Pupaces, ut dixi, cum se cruce signasset, ascensum auspicatur. sequuntur Petraliphae fratres, deinde alii, donec in scalis omnes constiterunt. nemo fuit quin inusitato isto et horrendo spectaculo consternatus, eiulatu et lacrimis oppletus percusso pectore deum invocarit. illi clipeis, quo tutiores essent, supra capita elatis strictisque gladiis, cum ad hostes appropinquassent, acriter dimicant. qui quamvis omnis generis telis et grandibus saxis eos peterent, nihil proficiebant: nam cum ut incudes malleis, ita ipsi cre-

τοῖς ἐκ τοῦ φρουρίου προσηγγικότες ἐκθύμως διημιλλῶντο· οἱ δὲ πάσαις κατ' αὐτῶν ἐχρῶντο βολαῖς καὶ λίθους ἀπερρίπτουν χειροπληθεῖς. ἀλλ' οὐδὲν ἦνυτον· οὗτοι γάρ, ὅσα καὶ ἄκμονες ραϊοτήρσι, παντοίοις τυπτόμενοι βλήμασιν ἀκάματες ἦσαν καὶ ἀπερίτρεπτοι καὶ τὴν ἰσχύν ἀνένδοτοι καὶ 5 τοῖς παροῦσι δεινοῖς ἀκατάκλητοι. κἂν κάλλιστον εἰλήφει τέλος τὰ τοῦ ἀγῶνος τοῦδε, καὶ Ῥωμαίοις ἐγεγόνει πάντη P. 57 κυδαντικά· εὖν δ' ἀλλ' ἢ ταῖς τῶν πρῶξεων μεγίσταις ἐπισερχομένη ἀγεννῆς περίπτωσις καὶ τὸ ἄγαν αἰί πως παρακολούουσα, ἀρχὴν ἀρίστην ὑποθέσεια τῷ ἔργῳ καὶ τῇ προδίσει 10 κατὰ βραχὺ πως ὑποδύλουσα, περὶ τὸ πέρας ἡγνωμόνησε τὸ ἐπέραστον. ἤδη γὰρ τοῦ Πουπάκου τῆς κλίμακος ἀποβάντος καὶ τῷ πόδε ταῖς πέτραις ἐνερείσαντος, ὄθεν καὶ τοῖς ἐκ τῶν τειχῶν διεφέρετο, ἡ κλίμαξ ἀποκαυλιζέται. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πάντες κύμβαχοι ἐπὶ βρεχμὸν τε καὶ ὄμους ἐλεσι-15 νὸν ἐπατειρέοντο θέαμα καὶ ἄπιστος ὄψις οἰκτίρσοισιν ὀφθαλμοῖς, καὶ κακῶς παραπῶλλοντο τοῖς τῶν κυμάτων διαύλοις φερόμενοι καὶ πέτραις καὶ νηῶν προσαραττόμενοι καταστρώ- B μασι, καὶ τῶν ὑπόθεν λίθοις καταχωννύμενοι, ὡς βραχεῖς ἀπ' ἐκείνων δὴ τῶν πολλῶν τὸν κίνδυνον διεκφυγεῖν· ὁ δὲ 20 γε Πουπάκης τοὺς ἐν τοῖς τείχεσι διασοβήσας καὶ πυλῖδα ἀναπεπταμένην εὐρῶν δι' αὐτῆς ἐξέθορεν εἰς τὸ στρατεύμα. V. 45 καὶ ἦν τοῦτο οὐ Ῥωμαίοις μόνον καὶ βασιλεῖ δι' ἐκπλήξεως, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὑπεναντίοις αὐτοῖς διὰ θαύματος, οἱ καὶ τὸ ἀκάνθρωπον ὄνειδισθέντες καὶ τὸ τῆς γνώμης ἀνήμερον ἐπεγ- 25 κληθέντες οἷς καταλιθοῦντες ἄνωθεν ἦσαν τοὺς ἀνατραπέντας

3. ἦνυον A. 12. τὸ ἐπέραστον] τοσὸν ἔραστον A. τῆς κλίμακος] ἐκ τῆς σκάλας ἐπὶ τὸ κῆστρον πηδύσαντος καὶ μετὰ τοῦ ποδὸς αὐτοῦ ἐκ τῶν θεμελίων ταύτην τινάζαντος, ἐκόπη ἢ σκάλα B. 18. φοροῦμενοι A. 21. πυλῖδα] παραπύργιον B.

bris telis ferirentur, indefessi immobiles et in periculis imperterriti perseverabant. atque id certamen exitum pulcherrimum habuisset magnamque Romanis gloriam peperisset, nisi casus quidam inauspicatus et nimis successibus invidens optimum principium et spem initio hominem infelici exitu terminasset. nam cum Pupaces iam de acie descendisset et gradu in rupe firmato cum hostibus dimicaret, constricta caeteri miserabiliter in fluctus saxa et navium tabulacipitati, superne etiam saxis obruti plerique perierunt, ac multis illis evaserunt incolumes. at Pupaces cum hostes populisset ac parvam portam apertam reperisset, per eam exiit; quae res non Romanis tantum et imperatori, sed in stupori et admirationi fuit. quibus cum inhumanitas

ἐκ τῆς κλίμακος, ἀπέσχοντο τοῦ δρᾶν οὕτωςί, τοὺς αἰδμας
αἰδεσθέντες τῆς γενναιοῦτος.

5. Ἄλλ' οὐκ ἀκριβῶς τὸ ἀτύχημα τοῦτο Ῥωμαίοις
διεθρήνηθη καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ τοῦ βασιλέως λύπην ὁ πάντα
5 μαραιῶν χρόνος διαφορήσας ἔλεγε, καὶ ἄλλη-τις ἐπισυμ-
πλέκεται συμφορὰ χειρῶν τῆς πρώτης καὶ κακὸν ἐπείσχωμά-
ζει ἀξιοπένθητον ἕτερον. διαστασιάζονται Ῥωμαῖοι καὶ Βε-
νέτικοι κατὰ μέσσην τὴν ἀγοράν, καὶ ἡ στάσις οὐκ ἐρησχήλιαι
παρ' ἑκατέρων πίπτουσαι τῶν γενῶν, οὐδ' ἔπος αἰσχρόν,
10 ὄπολον ἐρρέθη, τοιοῦτον ἐπακουόμενον, οὐδ' ἐβωμολοχεῖοντο
πρὸς ἀλλήλους ἢ κερτόμοις οἱ στασιασταὶ ῥήμασιν ἐκομψεύ-
οντο, οὐδ' ἔβαλλον ὕβρεσι καὶ ἐπλύνοντο σκώμμασιν, ἀλλ'
αἱ χεῖρες εἶχον τὰ ὄπλα καὶ ἡ μάχη ἀγχώμυλος ἐκορθίετο.
συχροὶ οὖν οἱ κατὰ φήμην τοῦ κακοῦ μεθ' ὄπλων ἑκατέρω-
15 θεν ἐπεισερόντες καὶ τοῖς ὁμογενέσιν ἀρήγοντες, πολλοὶ δὲ
καὶ οἱ ἐκεῖσε μὴ ὀπλυνδοῦντες παρενέβαλον, γένει βασιλείῳ
διαπρεπεῖς καὶ λαμπροὶ κατ' ἀξίωσιν. καὶ τῶν Βενετῶν
δὲ ἀφίκοιτο οἱ γεραίτατοι ὡς σβέσοντες τὸ κακὸν καὶ διαλ-
λακτῆρας ἐσόμενοι. ἀλλ' οὐκ ἦν τῶν λεγομένων ἐπιστομῆ,
20 οὐδέ τις εἰσῆει τούτους αἰδῶς τῶν συθειλεγμένων μεγίστων
ἀνδρῶν. ὁ γὰρ Ἄρης ἐκπάγλως ἐμαίνετο, καὶ προχύσεως
αἱμάτων ἐρῶν ἐπισυνίστη μάλιστα τοὺς ὀπλίτας, καὶ τούτους
ἐκ τοῦ τῶν Βενετῶν πλέον στρατολογήματος, καὶ κατεῖχεν
οὐδὲν οὐδ' ἐπέστρεφεν. ὅσον γὰρ ὁ μέγας δομέστικος τοὺς Ῥω-
25 μαίους ἔάνεκοπτε τῆς ὀρμῆς καὶ τὰς τούτων ἐπισυνδρομὰς ἐπε-

1. τοὺς ἀνδρας] τὸ τοῦ ἔργου αἰδεσθέντες ἀπάνθρωπον Α. 7.
Βενέτικοι] οὐετανοὶ Α. 15. ἐπεισερόντες] ἐπικρούοντες.

et animi feritas obiceretur, quod de scala deiectos saxis obruerent,
festiterunt, fortitudinem eorum admirati.

5. Eius cladis luctu vixdum finito et imperatoris dolore temporis
spatio cuncta consumentis utcumque levito, alia calamitas ingruit supe-
riore peior, et malum funestum suboritur. inter Romanos et Venetos
in medio foro seditio oritur; nec dicteris et conviciis certatur, sed
manibus et armis. confluunt, ea audita, utrinque armati ad opem suis
popularibus ferendam; accessere item multi inermes, regio genere clari
et dignitatibus illustres. advenerunt et Venetorum primores motum
illum sedaturi et pacem conciliaturi. sed verbis iis movebatur nemo:
nemo concilium illud maximorum virorum curabat. Mars enim
atrociter saeviens et sanguinis effundendi cupidus gravis armaturae
milites, eosque potissimum Venetae factionis, ita concitabat ut nulla
re coerceri possent. nam quo magis magnus domesticus Romanorum
impetum reprimebat, eo magis Veneti ira perciti e trirēibus erum-

τείχιζε, τοσούτων φβαρμηγίων Βενετικοί τῷ θυμῷ σφαδίζοντες καὶ τῶν τριηρέων ἐξεχέοντο. ἰδῶν τοίνυν ὁ ἀνήρ ὡς οὐδὲν ὠφελεῖ διαλλαγῆς μειῶν καὶ ὡς ἄγει ἀναγκαῖα τὰ γένη μάχῃ διακριθῆναι, τοὺς ἰδίους μεταπέμπεται δορυφόρους, οὓς ἐπὶ καιρὸν μάχης εἶχε χρησίμους ἑαυτῷ καὶ ὀπλίταις⁵ P. 58 ἁ; αθολοῖς ἐκέχρητο, καὶ διατίθει τοὺς Βενετικούς. ἐξάγει δὲ καὶ μέρος τῆς στρατιᾶς. ἐπ' ὀλίγον οὖν οὗτοι ἀντισχόντες, τὰ πῶτα μεταβαλόντες προτροπάδην φεύγουσι καὶ ταῖς ναυσὶν ἄκοιτες συνωθοῦνται, βυλλόμενοί τε καὶ ἀγαιρούμενοι. πλὴν οὐδ' οὕτω τῆς βαρβαρίου γτώμης ἤρεμψαν ἢ τὰ ὄπλα 10 μετὰ τὴν ἤτταν κατέθειτο, ἀλλὰ κατὰ τὰ δεσφύρατα τῶν Θηριῶν ἐφαλλόμενοι τε καὶ προαλλόμενοι ἐν δευτῇ τίθενται διὰ μὴ Ῥωμαίων αὐτῶν ἐπερίσχεσαν. ἀμέλει καὶ κατὰ χέρσον μηκέτι δυνάμενοι μάχεσθαι ἀποσαλεύουσι τὰς νῆας καὶ ἐξόρμονας τιδέασιν· καὶ κατὰ τινα νῆσον ἀναχθέντες ἀμφίρ- 15 ρυτον (ἢ Ἀσπερίς αὕτη οἰμαί ἐστίν, ἦν φασιν οἱ πάλαι κεῖσθαι μέσον Ἰθάκης καὶ τῆς τῶν Κεφαλήνων τετραπόλεως) ἐπιτίθενται ὡς πολέμιοι τοῖς· ἐκεῖσε ἐξ Ἐνβοῖας παρορημῶσι πλοίοις Ῥωμαϊκοῖς, καὶ τὸ ναυτικὸν κακῶς διαθέμενοι, ὁ συντελήρον οἱ Εὐβοεῖς μάλιστα, τέλος καὶ αὐτὰ τὰ σκάφη 20 πῦρ ἐμβalόντες ἤθάλωσαν. τῷ κακῷ δὲ τούτῳ ἕτερον ἀτοπίτερον ἐπιφέροντες τὴν βασιλίδαν νῆα κλοποφοροῦσι, καὶ παρ' ἑαυτοῖς θέμενοι πρῶτα μὲν τὰς ἐν αὐτῇ βασιλικὰς διατιήσεις κοσμοῦσι πέπλοις χρυσοῦφάσι καὶ ἀλουργαῖς τύπησιν,

1. Βασιλικῶν] οὐδέποτε Α. 11. τῶν ὄπλ. Α. 12. προαλλόμενοι Α. 13. μάχεσθαι Α. 18. τοῖς ἐκεῖσε] τοῖς ἀπὸ τῆς μεταλήνης ἔλθοῦσι Β. 24. κοσμοῦσι] καλλωπίζουσι μετὰ βλατίων χρυσῶν καὶ περικίων ἐξυμπίπτων Β.

probant. cum igitur videret se pacificando nihil proficere et populos proelio dirimi necesse esse, suos satellites accessit, quorum fideli opera in acie utebatur, eosque in Venetos immittit, educit et copiarum partem. illi igitur cum paulisper restitissent, arrepta fuga inviti iaculis et caedibus in naves compelluntur, verum ne sic quidem ferocia mitigata, arma nec post acceptam cladem posuerunt, sed instat belluarum aegre morientium basilicentes et prosilientes indignati cum eo ipsis Romanis non fuisse superiores, et cum non amplius in pugna possent, in quandam insulam procecti, Asteridem⁵ u, quam veteres inter Itacam et Cephalenum tetrapolim sitam astant, hostilem in modum Romanas naves illac transcen- 10 tes, eo malo tractata classe, Fulvica praesertim, denique ipsas amaverunt, neque hoc malo contenti aliud gravius adiunctoriam navem sulfurati, primum conclavia imperatoria

ἔπειτα δ' αὐτῇ ἐμβιβύσαντες ἀνδράριον ἐπίτριπτον, κελαι-
νοχοῳτά τινα Αἰθίοπα, εὐφήμουν ὡς βασιλέα Ῥωμαίων,
περιάγοντες μετὰ λαμπρῶς στεφανηφορίας καὶ προπομπῆς,
τὰ τῆς βασιλείας σεμνὰ διαπαίζοντες, καὶ καταμωκώμενοι
5 τοῦ ἀνακτος Μανουὴλ ὡς μὴ ξανθίζοντος τὴν κόμην ὡς θέ-
ρος, ἀλλ' ὑπομειλινομένον τὴν μορφὴν κατὰ τὴν τοῦ ἄσματος
νύμφην τὴν λέγουσαν „μέλαινά εἰμι καὶ καλὴ, ὅτι παρέβλε-
ψέ με ὁ ἥλιος." ἀλλ' εἶχε μὲν ἄξιαν ἐπιθεῖναι δίκην τοῖς
βαρβάροις ἐκ τοῦ παραντίκα ὁ βασιλεὺς· δείσας δὲ μὴ ἐμφν- V. 46
10 λίου κινήθῃτος πολέμου εἰς πλεῖον προχωρήσει τὰ ἄτοπα,
πέμψας τῶν ἑξ οἰκείου γένους τινὺς ἀμνηστίαν δίδωσι τοῖς
Βενετίκοις ὧν τε εἰς αὐτὸν ἠγομήκασι καὶ ὧν εἰς Ῥωμαίους
ὡς θυμνεῖς ἑκακούργησαν, ἐπεὶ τὰ τῆς ἀμύνης ἰῶρα πως
οὐκ ἀκίνδυνα, πρὸς ἄλλα τοῦ καιροῦ ἔρειπιν ἐπιείγοντος. D
15 πλὴν εἰ καὶ τὸν χόλον αὐτῆμαρ κατέπεψεν, ἀλλ' ὡς ἐν σπο-
διᾷ ἔναυσμα τὸν κόπον ἐνέθαλαπε τῇ ψυχῇ ἕως τῶν πραγμά-
των ἐνδιδότων αὐτὸν ἐξεπύρσευσεν, ὡς κατὰ καιρὸν τὸν
οἰκείον ῥηθήσεται.

Τότε δ' οὖν φιλιωθέντων αὐθις ἀμφοτέρων τῶν στρα-
20 τευμάτων εἰς πολιορκίαν ἐξάγει τὰς φάλαγγας, καὶ κατὰ θά-
λασσαν, ἐν οἷς παρείκοι, τὸ πόλισμα κυκλοσάμενος παντοῖος
ἐγίνετο, ὥσπερ πρὸς ἑαυτὸν ἀμιλλώμενος ἐνεργότερος δείκνυ-
σθαι, εἰ πως παραστήσασθαι δυναθείη τοῦτο καὶ ἐξελεῖν. ἐκ

1. κελαινοχοῳτά] σαρακηνὸν σκλάβον B. 13. ἑκακούργησαν]
ἐκενούργησαν A.

peplis auratis et purpureis tapetibus exornant, deinde homuncionem
perditum, nigrum quendam Aethiopem, in eam introductum et
splendida corona exornatum ut Romanorum imperatorem cum ma-
gnifico comitatu per ludibrium celebrarunt, deridendi Manuelis cau-
sa, qui non flavam comam haberet ut maturae segetes, sed fuscus
esset instar sponsae illius in Canticis, quae se nigram sed formosam
esse ait, ut a sole nonnihil adustam. quamvis autem imperator bar-
baros statim iusto supplicio afficere posset, tamen veritus ne inte-
stino bello commoto plura incommoda sequerentur, missis e sua fa-
milia quibusdam Venetis iniuriarum tam sibi quam Romanis hostili-
ter illatarum veniam pollicetur, cum ultionem, aliis rebus urgenti-
bus, intempestivam esse cerneret. nihilominus ira animo, tanquam
igne sub cineribus, pressa atque in praesentia dissimulata, tum eos
ultus est cum res patiebantur, ut suo loco exponemus.

Tum autem reconciliatis exercitibus ad oppugnationem educit
legiones; et urbe, qua res ferebat, mari circumsessa, nihil intenta-
tum relinquit, quasi secum ipse certans, an eam vel ad deditioem

τε οὖν τῶν πετραβύλων ὀργάνων τὰ βύρη τῶν λίθων ἠφίετο συνεχέστερα, καὶ οἱ τοξόται παρὰ μαζὸν αἰεὶ πελάζοντες τὰς νευρὰς καὶ ἕως τῶν γλυφίδων ἔλκοντες νιφάδεσσιν εἰκότα χειμερήσι κατὰ τῶν ἐπὶ τοῦ τείχους τὰ βέλη ἐπεμπον. ἦσαν δὲ κατὰ πολλὰ μέρη τοῦ ἐρύματος καὶ οἱ διὰ τῶν φαράγγων 5 δίκην αἰγάγγρων ἐκρημνοβάτον. ἐπεραίνετο δὲ οὐδὲν ἄλλ'

P. 59 ἢ ὅσον μὴ ἀεργὸν ὀρᾶσθαι τὴν στρατιάν· οἱ γὰρ ἔνδον καὶ αὐτοὶ γενναίως ἀπεμάχοντο, ὑποκατιέναι μὲν καὶ συστάειν ἀντιπλέεσθαι Ῥωμαίοις οὐμενοῦν οὐδαμῶς δοκιμάζοντες, ἀπὸ δὲ τῶν τειχῶν παντοδαπῶς ἀμυνόμενοι, καὶ βέλεσι καὶ λί- 10 θων ἀφέσει παντοίοις κακοῦντες τὸ ἀνδιστάμενον. ὡς ἔγνω τοίνυν ὁ βασιλεὺς ἀδυνάτοις ἐπιχειρῶν, μεταναστεῦσαι μὲν ἐκεῖθεν καὶ τὴν πολιορκίαν ἀφεικῆναι ἀτέλεστον οὐκ ἔκρινε δεῖν, καὶ ἀδοξίας ἄλλως ἑαυτῷ παραίτιον ὑπετόπαζεν εἰ πολλὰ καμῶν καὶ οὐκ ὀλίγας ἴλας ἀπολωλεκῶς στρατιωτίδας οὐχ 15 ἔξει φρουρίον ἐν ἐξελείν, καὶ τοῦτο πρότρυτα Ῥωμαίοις ὑπόφορον, βόσκοι δὲ καὶ ἐπὶ τῆς οἰκείας χιλίους λητάς, ὄρητηριον παρεῖς καὶ νεώσοικον ταῖς Σικελιώτισι τριήρεσι κατὰ B Ῥωμαίων τὰ Κέρκυρα. ἐπεβύλετο τοίνυν χρονοτριβεῖν· ἄλλη γὰρ οὐδεμία τις ἐλπὶς ὑπέλειπετο τοῖς χρηστοτέροις αὐτῶν 20 ὑποσαίνουσα, διὰ δὲ τῆς πολυημέρου προσεδρείας συμπίσειν ἄκοντας ἦετο τοὺς ἐπὶ τῆς φρουρᾶς καταπροδοῦναι οἱ τὸ φρουρίον καὶ σφᾶς προσαναθήσειν αὐτῷ. ὄθεν οὐδὲ τοῦ καλοῦ τῆς προσδοκίας ταύτης ἐκπέπτωκεν, οὐδὲ μὴν διήμαρτε

15. οὐκ ὀλίγας] μὴ βραχείας A.

compellere vel per vim excindere posset. igitur ex machinis grandia saxa crebro torquebantur, et sagittarii summa contentione sagittas hibernis nivibus crebriores in moenia coniciebant. quidam etiam in multis munitionis partibus per valles instar caprearum arripserant. sed id unum proficiebatur, ne ignavus esset exercitus. nam obsessi et ipsi fortiter se defendebant: at in campum descendendum et cominus cum Romanis pugnandum minime censebant, sed de moenibus viam propulsabant, et saxis omnique telorum genere hostes obruebant. ut igitur animadvertit ea se conari quae ad exitum perducere non posset, inde recedere et obsidionem affectam relinquere noluit, ignominiosum sibi fore ratus, si post multos labores relinqueret cohortibus amissis, unum castellum, idque non ita pridem Romanis obnoxium, expugnare non posset, atque in sua ditione mille praedones aleret, Corcyra relicta, quae Siculis trirēmibus navale ac receptum praerberet. obsidionem igitur, quoniam nulla spes melior affulgebat, ducendam esse statuit, et diuturnitate temporis praesidiarios ad deditionem compellendos. nec cum fessellit haec opinio, neque spes frustrata est. hostes enim,

τοῦ σκοποῦ. ἡμέρας γὰρ διαλιπόντες τινὰς διαπρεσβεύονται οἱ πολέμιοι, καὶ δέονται καιρὸν αὐτοῖς ὑποχωρήσεως ἐνδοθῆναι, ὡς ὀπλων καὶ τῶν ἄλλων ἦσαν ἔχοντες. ὡς γὰρ ἐώρων βασιλέα μὲν οὐκ ἂν αὐτοὺς ἐπὶ χώρας μένειν ἀνήσοντα, 5 τὴν δ' ἐλπίδας σχαζούσας εἰς κενὸν αἷς ἐβουκολοῦντο καθ' ὄψαν τὴν ἀπὸ τοῦ ἔθγος ἐπικουρίων προσδεχόμενοι, ἅμα δὲ καὶ τὸν λιμὸν αὐτοὺς ἠρέμα ἐπιβοσκόμενον, τὴν εἰρημμένην ἐτράποντο. ἐνῆγε δὲ πρὸς τὸ τοιοῦτον μάλιστα ἔργον ὁ κασσιελλᾶνος Θεόδωρος, ὃς τῆς φρουραρχίας προϊστάτο, οὐκ 10 ὦν αἱμάτων ἀνῆρ ἀλλὰ τῆς ἀγέλης πλεόν Χριστοῦ, καὶ προτιθεὶς εἰρήνην τῆς διαστάσεως, καὶ φιλορῶμαιος, ὡς εἰδειξεν ὕστερον. βασιλεὺς τοίνυν ὡσὶν ἐστῶσιν ἀκούσας τὴν ἀγγελίαν, ἐζήτηι θεάσασθαι καὶ πέρας αὐτίκα τὸ ἐφετόν. πρὸ δὲ τοῦ τὰς ἀποκρίσεις ἰλαρὰς ἀποδοῦναι ἑαυτὸν εἰδωλοποιεῖ 15 τραχύν, καὶ ὑπεροριόις ἀπειλαῖς ἐκέχρητο, εἰ μὴ δρῶεν ὅσα ἢ πρεσβεῖα κατεπαγγέλλεται. ὡς οὖν ὄψε πῆσοεργήσαν, οὐδὲ τότε ὁμοῦ πάντες ἀλλὰ κατὰ βραχεῖς, καὶ πείραν τοῖς ἐπιμένουσιν οἱ ἐξιόντες διδόντες ὡς οὐχ ὑπερόπτης ὁ βασιλεὺς οὐδέ τι τῶν ἀέλπτων ἐπιτελῶν ἀλλ' εὐμενῶς αὐτοὺς 20 προσιέμενος, μετὰ φιλοφροσύνην καὶ δεξιῶσιν ἰκανὴν αὐτοὺς ἐλέσθαι τὸ ποιητέον καὶ τὸ δοκοῦν ὠφέλιμον ἐγκελεύεται· ἑαυτῷ γὰρ μὴ εἶναι πρὸς τρόπον, μηδ' ἄλλως κρίνειν βασιλικόν τε καὶ ἑλευθέριον, ἢ μένειν ἐθέλοντας ἀπελαύνειν ἢ ἀπιέναι βουλομένοις προσίστασθαι. πολλοὶ μὲν οὖν συμπαρέ-

5. σχαζούσας] ματαίας οὔσας B. 9. ὃς τῆς φρ.] ὁ ἀρχων τῆς φυλάξεως B. 18. ἐπιμένουσιν] ἐτι μένουσιν A.

aliquot diebus post, per legatos petunt spatium sibi dari cum armis caeterisque rebus suis discedendi. ut enim videbant se per imperatorem ibi manere non posse atque inani spe subsidii regii lactari, famis praesertim periculo paulatim instante, id consilii ceperunt, Theodori Capellani potissimum impulsu, praesidii praefecti, viri non sanguinari, sed pro grege Christi solliciti; cui pax dissensione antiquior et Romani cari erant, ut postea demonstravit. imperator igitur arrectis auribus eo nuntio audito statim exitum rei exitum videre cupiebat: sed priusquam laetum responsum daret, asperitatem simulat et nescio quid minatur, nisi ea facerent quae legati pollicerentur. ut igitur tandem accedebant, ac ne tum quidem universi, sed pauci principio, iis etiam qui remanserant, ostendebant imperatorem non superbum esse, neque quicquam gravius in dedititios consulere sed eos humaniter excipere, postquam eos porrecta dextera salutatos satis diu comiter tractarat, hortatur ut id amplectantur quod e re sua esse putent. sui enim moris non esse, atque adeo nec regale nec liberale videri, vel manere volentes repellere vel discedere cupienti-

V. 47 μειναν βυσιλει, καὶ πρὸ πάντων ὁ καυτελλῶνος Θεόδωρος· οἱ δὲ λοιποὶ πρὸς τὴν πατρίδα Σικελίαν ἀνήχθησαν.

6. Βυσιλεὺς δὲ παριῶν εἰσὼ τῆς πόλεως, καὶ τὴν ἄκραν καταπλαιγείς ὡς ὄπλοις οὐδ' ὄλωσ ἀλώσιμον, καὶ φρουρὰν ἐπιστήτους ἀσφαλεστίην ἐκ Γερμανῶν, ἄρας ἐκείθεν μετὰ 5
P. 60 πύσης ὡς εἶχε τῆς στρατιᾶς εἰς τὸν Αὐλώνα μετασκηνοῖ, ἔνθα ἰκανὰς ἡμέρας ἐναυλισόμενος τὴν εἰς Σικελίαν κυροῖ περαιώσιν, γνωματεύων ἥρεμον εἶναι τὸν μαχόμενον καὶ εἰρήνης τὸν πόλεμον πρῦτανιν, κακείνας εὐδαιμονεῖν τῶν πόλεων ὅσαι μὴ τοῖς τείχει τοῖς δ' ἔγχεισι φράγγυνται, ὡς 10 τοὺς γε δι' εἰρήνην τὸν πόλεμον ἀλυσκάζοντας λεληθῆναι ἀντικυρὸς ἔφρασκεν ἑαυτοὺς ὅτι πλείονες ἐντεῦθεν ὡς ἐκ πολύχουος γηδίου φύονται οἱ διάφοροι, ἣν ἔχουσι ἀρχὴν περικόπτοντες καὶ σταθερῶς εἰρήνης οὐδαμῶς ἀπολαύοντες. ἀλλὰ
»δειλοὶ“ φησιν ὁ Δαβὶδ »οἱ τῶν ἀνθρώπων εἰσὶ διαλογισμοὶ 15
B καὶ ἐπισφαλεῖς αἱ τούτων ἐπίνοιαι, ἣ δὲ βουλή τοῦ κυρίου βεβαία καὶ ἀμετάπτωτος, οὐδ' ἔστιν ὅστις τῶν ἀπάντων αὐτὴν παραχρούσεται.“ τότε τοῖνυν τὸν Μανουὴλ στηρίζαντα τὴν εἰς Σικελίαν κέλευθον, καὶ πρὸς τὴν νῆσον κατάραντα ἧτις Λειρονήσιον ἐπικέκληται, τοῦ ἐγχειρήματος ἐπέσχον δια- 20 κυήσουσι τὸ πέλαγος λαίλαπες καὶ κατυπονησιακὰ τοῦτο ταράζοντα πνεύματα, βροντῶν τε μυκῆματα ἐξαισίων, καὶ ἀστραπῶν ἐκπυρρηγίσματα τερατώδη καὶ ἀνάμματα φοβερῶτατα. καὶ αὐθις δ' ἐπιβυλλομένῃ καὶ τὴν περαιώσιν ἐπι-

20. ἐπικέκληται] λέγεται A.

22. διαταράξασαι A.

bus obsistere. multi igitur apud Imperatorem manserunt, atque in primis Theodorus Capellanus. caeteri in patriam Siciliam redierunt.

6. Imperator vero urbem ingressus, et castellum admiratus ut armis prorsus inexpugnabile, firmissimo Germanorum praesidio imposito, cum omni exercitu Aulonem transit, ibique per aliquot dies commemoratus navigationem in Siciliam decernit, quod eum demum tranquillum putabat qui pugnaret, et bellum pacis sequestrum, atque eas urbes felices iudicabat, quae non moenibus sed ensibus munirentur: nam qui bellum pacis amore fugiant, eos non animadvertere plures sibi ut pulverem e terra friabili hostes existere, qui et imperium eorum accidunt, nec stabili pace ipsos frui patientur. caeterum, ut Salomon affirmat, irrita sunt hominum consilia et lubricae cogitationes: at domini propositum firmum est atque immutabile, neque quisquam omnia ad evitare queat. ita etiam Manuëlis institutum, cum in Siciliam iter intendisset et ad Aeronesianam insulam appulisset, procellae ventorum mare exagitantes horrendaeque et terribilia prodigiosaque fulmina toto caelo collucentia in

σπεύδοντι οὐχ ὑπέθηκεν ἑαυτὴν ἢ θάλασσα ταῖς ναυσίν,
 ἀλλ' ἀνεπήδα καὶ ἀνεβράσσοτο κάτωθεν. ὡς οὖν ἀντέστησαν
 αἱ ἀντίπλοιαι, διαλύσασαι τὰ σκάφη γνώφῳ βαθεῖ, μόλις μὲν C
 τῇ χέρσῳ τινὰ τούτων προσώκειλαν, καὶ αὐτὸς δὴ βασιλεὺς
 5 διεξέπλευσε βραδέως τὸν κίνδυνον, τὰ δὲ λοιπὰ διεσπάρη
 ἄλλα ἄλλοθι καὶ πάρεργον ἐγεγόνει κλύδωνος. τῷ τοι τὴν δι'
 ἑαυτοῦ πρὸς Σικελίαν περαιώσιν ὡς ἀσύμφορον παρωσάμε-
 νος, ἀπαίρει μὲν ἐκ τοῦ Ἀδελῶνος ὡς ἔχων ἦν τῶν δυνάμε-
 ων, εἰς δὲ Πελαγονίαν ἀφιγμένος, καὶ καταστησάμενος ὡς
 10 ξυνοῖσόν οἱ ἐδόκει τὰ πράγματα, κατὰ Σέρβων ἔγνω μεταθέ-
 σθαι τὸ πρόθυμον. οὗτοι γάρ, ἕως μὲν τὰ τῆς ἀρχῆς ἠρέ-
 μει τῷ αὐτοκράτορι, εὖνον ἐπλάττοντο πρόσωπον καὶ τὴν
 γλωτταν ἐπλούτουν πρὸς τὰ ἐν μυχῷ τῆς καρδίας ἀντίφθογ- D
 γον· ἐπειδὴ δὲ κατὰ τε γῆν κατὰ τε θάλατταν ἐπεισῆρρηκεν
 15 ὅσκι ἐπετέμετο ἢ ἀφήγησις, ἀνεθάρρησάν τε παρὰ τὸ δέον
 καταχρησάμενοι τῷ καιρῷ, καὶ κατὰ Ῥωμαίων ὄπλα ἤραντο,
 καὶ κακῶς διέθεντο τὰς ὑπὸ Ῥωμαίους ὁμόρους αὐτοῖς χώ-
 ρας. καὶ δὴ τὸ εὖοπλον ἀπολαβὼν τοῦ στρατεύματος, καὶ
 ἀποτιάζας αὐτὸ πρὸς τὸ εὐζῶνον, τὴν Σερβίαν εἰσεισι. τὸν
 20 δὲ ταύτης σατράπην οὐ διέδραμε μὲν ἢ κατ' αὐτοῦ βασιλει-
 ος ἐπέλευσις, κἄν ἠπείγετο λῆσειν ὁ βασιλεὺς· οὐκ ἔχων
 δ' ὅ τι καὶ διαπράξειτο, μηδὲ συνορῶν ἑαυτὸν ἀνταγωνιστὴν
 πρὸς τὰς Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις ἀξιαγώνιστον, ἀφίσταται μὲν
 τῶν πεδινῶν, εἰς δὲ τὰ ὄρη αἶρει τοὺς ὀφθαλμούς, ὄθεν

9. καταστήσας Δ. 17. ὁμόρους om Δ. 22. διαπράξειαι Δ.
 ἀγωνιστὴν Δ.

terruperunt. secundo traicere aggressus tempestatibus aequo repulsus
 est; et classe disiecta multisque navibus demersis, aegre aliquot in
 densa caligine terram tenuerunt, atque ipse imperator sero pericu-
 lum evasit. omnia igitur ea navigatione quam suis auspiciis parum
 succedere videbat, ex Anlone cum omnibus copiis discedit; ac Pe-
 lagoniae rebus ex sententia ordinatis, Servios invadere statuit. qui
 tranquillo imperii statu amicitiam simulantes, et aliud lingua prom-
 ptum aliud animo abditum habentes, posteaquam ea quae breviter
 exposui terra marique acciderant, resumpta per occasionem fiducia
 armisque sumptis finitimas sibi Romanorum provincias male tracta-
 rant. igitur instructissimam partem exercitus, cum impedimentis quam
 minimis, in Serviam ducit. cuius satrapam imperatoria expeditio
 quantumvis dissimulata non fefellit. is quia quod faceret non habe-
 bat, seque Romanis legionibus esse imparem cernebat, e planitie in
 montes, unde salutem expectabat, se recepit, summaque populum
 non secus ac pecorum greges hostibus dissipandum et occidendum.

προσιδίαι ἤξειν αὐτῷ τὴν βοήθειαν. τὰς δὲ τῶν οἰκιῶν
 πληθῆς, ὅσα καὶ θρημμάτων ἀγέλας τὰ χλωρὰ δρεπομένων
 τῆς ὕλης, ἀφῆκε τοῖς ἐπιούσιν εἰς διουκῶρισι καὶ ἀναι-
 ρεσιν, ἐπιτρέψας ἐκάστῳ τὴν διὰ φυγῆς εὐρασθαι σωτηρίαν
 P. 61 καὶ πρίσθαι ποσὶ τὴν ζῶην ὡς εἰς παράδειγμα αὐτὸν ἀπο- 5
 βλέπουσι. καὶ ὁ μὲν Σερβάρχης οὕτω διανοήθη καὶ δι-
 πράξατο καὶ ταῦτα ἦν τοῖς ὑπ' αὐτὸν ὑποθέμενος, βασι-
 λεὺς δὲ ὡς λέων ἀλκῇ πίσυρος βουκόλιον βοῶν ἢ αἰγῶν αἰ-
 πόλιον τὰ τῶν βαρβάρων κείρας συστήματα, καὶ πολλὰς μὲν
 συγκτήσεις πυρὶ παραδούς, οὐκ ὀλίγων δὲ σωματίων ἐγκρατῆς 10
 γεγονώς, ἐκείθεν ἐπάνεισι. καὶ γράμμα μὲν εὐθὺς εὐάγγελ-
 λον ἐγαράττετο, τοῖς τῆς πόλεως σημαῖνον οἰκήτορσι τὰ δὲ
 ὑπογυίου ταυτὶ κατορθώματα, καὶ ὁ τοῦτο κομιζῶν ἀγγε-
 λεὺς ὁ μέγας ἦν δομέστικος· μετὰ βραχὺ δὲ καὶ ὁ τῶν ἀν-
 V. 48 δραγαθημάτων ἐπιφθάνει πατήρ, καὶ καταγωγὸν ἐπὶ τοῖς τε- 15
 λεσθεῖσι τούτοις περιφανῆ θρίμμβον, καὶ παρὰ τοῦ δήμου
 B καὶ τῆς συγκλήτου πάσης εὐφημηθεῖς καὶ τῇ τῶν κρότων
 ὑψηγορίᾳ διαχυθεῖς, εἰς ἀμίλλας ἵππων ἀπειθεῖς καὶ θέατρα.
 Ἄρτι δὲ τοῦ ἔαρος ὑποφαίνοντος τὴν Πελαγονίαν ἀδιδε
 κατέλαβε, καὶ ἐπεὶ περὶ ἡ πρὸς Σικελίαν ἄφιξις αὐτῷ ἀπρό- 20
 ρευτο, χρήμασιν ἐφοδιάσας πολλοῖς ἄνδρα δραστήριον, τῶν
 ἐπισήμων ἓνα καὶ εὐγενῶν, τὸν Παλαιολόγον φημὶ Μιχαῆλ,
 καὶ στρατιᾶν αὐτῷ παραδούς ἰκυνὴν καὶ χεῖρα συχρὴν ἐγγει-
 ρίσας ἐκείῃς ἐξέπεμψεν. ὁ δὲ κατὰ τὸ βασιλεῖ δοκοῦν ἐς Βε-

4. ἐκάστῳ φυγῇ διαθέσθαι τὴν σ. Α. 5. εἰς om Α. 11.
 γράμμα] χρυσόβουλλον B. 18. εἰς ἀμίλλας] ἐπὶ ἵπποδρομίαις
 καὶ παραβιβάσεσιν εἴλεψε B.

oblecit, data cuique potestate salutis fuga, suo pte exemplo, quaerendae
 vitaeque pedibus redimendae. quae cum Serviorum princeps fecisset,
 imperator contra, Leonis instar freti viribus, arma boum aut gre-
 ges caprarum dissipantis, profligatis barbarorum cohortibus multisque
 possessionibus crematis, nec paucis mancipiis captis, inde discedit,
 ac literas rei bene gestae nuntias per magnum domesticum in urbem
 mittit. nec multo post ipse consecutus, actoque triumpho, et laetis
 acclamationibus applausuque senatus populiue totius exhilaratus,
 ad aequiestria certamina et spectacula convertit animum.

Vere appetente Pelagoniam denuo occupat. et quia de Siciliensi
 expeditione ipse desperarat, Michaelē Palaeologum, virum acrem
 illustrem et ab antiqua stirpe nobilem, magna pecunia et iustis mi-
 litum copiis instructum eo ablegat. qui ex sententia imperatoris pri-
 us Venetius profectus, ibique milite conducto, et ex Halcicis provin-
 cis magna lanceariorum manu collecta, iam magis viribus auctus

τιάν ἀφίετο πρότερον, καὶ μισθοφορικὸν ἐκεῖθεν ἀγροχῶς ἀκ τῶν Ἰταλιωτίδων χωρῶν στρατολογήσας ἀδρὸν κοντοφορικὸν καὶ γενόμενος ἤδη μεγαλοδύναμος πρὸς τὴν Λογγιβαρλίαν κατέπλευσε, καὶ συμμίζας ταῖς ἐκεῖσε δυνάμει τοῦ ἤγῳς τροπαιοφορεῖ κατ' αὐτῶν καὶ νίκαις ἀναδειτταί λαμπραῖς, C
 χων ἐπὶ πᾶσι συγκροτοῦντά οἱ καὶ συναντιλαμβανόμενον καὶ να κόμητα Ἀλέξανδρον, ἐκ ταυτοῦ μὲν ἀπορρέοντα αἵματος τῷ ἤγῳ, προσεχωρηκότα δὲ προσφάτως Ῥωμαίοις δι' ἡς ὑπέστη παρ' αὐτοῦ συμφροῦς. καὶ ὁ μὲν Παλαιολόγος εἰ πως ἐνεπλατύνετο, καὶ σπείρων φιλοτίμως καὶ διαδοῦς ἀ χρήματα ἐλύπει καιρίως τὸν ἤγῳ, καὶ εἰσέτι δροῖων κεινον ἐπίδοξος ἦν τὰ ἀνήκεστα, πλείστας τῶν ἐκεῖθι πόλεων τὰς μὲν ὁμολογίᾳ χειρούμενος τὰς δὲ καταστρέφων. ἀλλὰ αὐτὸς λῆθων μετενεχθέντων ἐκεῖθεν, καὶ τινων ἀναπεμφθέντων ἰχμαλώτων τῷ βασιλεῖ, πόλις κατὰ τὴν τῶν Αἰγαιοπελαγιῶν χώραν τειχιζέται, Βάρη καὶ Ἀύλωνία παρωνύμως ἐσέτι D
 ἰνομασμένη.

7. Βασιλεὺς δὲ αὐτὸς αὐθις μαθὼν κακουργεῖν τὸν Σερβίας δυναστεύοντα οὖρεσι καὶ χείρονα δρῶν τῶν προτέρων, ἰς καὶ σπεύσασθαι κατὰ Ῥωμαίων τοῖς γείτοσι Παίοσι, δισηεῖει κατ' αὐτῶν, ὡς μὴ ἀξιωμαχῶν ἀφροντιστῶν. οἱ δὲ αὐτὸς ὑπὲρ δόξαν χεῖρας ἀντήρῳ, καὶ τὸν κατ' ὄφθαλμὸν ἐθάρησαν πόλεμον, πλείστον συμμαχικὸν Οὐννικὸν ἐπαγόμενοι, τε καὶ ὁ Καντακουζηνὸς Ἰωάννης συμπλυκεῖς τοῖς βαρβά-

1. μισθοφορικὸν] πεζικὸν A. 10. σπείρων] παρέχων B. 11. καιρίως] μέχρι καὶ θανάτου B. 15. κατὰ τὴν] εἰς τὸν τοῦ σκαμάνδρου τόπον B. 18. τὸν ἤγῳ σερβίας τὸν οὖρεσην B. 20. τοῖς γείτοσι] ἐκ τῶν οὐγγρων συμμεχίαν λαβῶν B.

a Longobardia appellit, ibique regis copias illustribus victoriis suerat, strenuam operam in rebus omnibus navante comite quodam alexandro regis cognato, qui ob iniurias ab illo sibi illatas recens d Romanos defecerat. ac Palaeologi opes subinde augebantur; qui un pecuniam liberaliter distribueret, regi permolestus erat et maximas clades illaturus putabatur, plurimas urbes partim deditioe artim vi capiendo; ac saxis inde translatis et captivis aliquot ad imperatorem missis, in ora Aegaei maris urbem quae etiam nunc Bare t Aulonia nominatur, munit.

7. Ipse vero imperator cognitis Serviae principis iniuriis maioribus quam superiores fuerant, et conspiratione cum finitimis Paeoibus contra Romanos inita, illos ut minime pares per contemptum greditur. illi vero praeter opinionem resistentes bellum non refoedarunt, maximis Hunnorum auxiliis ascitis. tum Iohannes Canta-

ροὺς καὶ μέχρι τοῦ δοῦναι καὶ λαβεῖν ἐγκατεργήσας πληγὰς τοὺς δακτύλους τῶν χειρῶν ἀπεβύλετο, πολλῶν ἐπιβρισάντων ἐκείνη Σέρβων. καὶ βουσιλεύς δὲ αὐτὸς κατὰ μονομαχίαν τῇ ἀρχιζουπάνῳ Βακχίνῳ προσέμιξεν, ἡρωϊκὸν προφαίνοντι σῶμα καὶ αὐτουργούς χειρας ἐξ ὧμων φύσσει· καὶ ὁ μὲν κα-5
 P. 62 τὰ τῶν προσώπων κλήττει τὸν βασιλεῦσα καὶ διαδῆλῶ τὸ ἐκ τοῦ κράτους κατακχυμένον τῶν ὄψεων ἐκείνου σιδήρεον παραπέτασμα, ὃ δὲ τὴν χεῖρα τούτου τῇ ξίφει διήλασε καὶ ἀβλεμμον ἔδειξε καὶ ζωγρίαν ἐκ τοῦδε συνειληφεν. ὡς δὲ καὶ οὕτω Ῥωμαίοις αἰθρία νίκης ἐπέλαμψε τῶν βαρβάρων δια-10
 λυθέντων δίκην κερῶν, καὶ τῶν ἐπαρισιατέρων ἀρχῶν εἰς τέλος ἀπῆντησεν ὁ πόλεμος δεξιώτατον, κατὰ τῶν Οὐγγρων ἐκ τούτου ὀμῆα, μήπω τὴν τῆς μάχης κόριν ἐκ τῶν προσώπων ἀπομορξάμενος ἀλλ' ἔτι θερμῶς ἰδρῶσι σταζόμενος, ἐπέκλημα φέρων τὴν τῶν Σέρβων ἐπικουρίαν, καὶ τὴν ἀπου-15
 σίαν ἀρπάζων τοῦ ἐπαρξήζοντος· ὁ γὰρ τῶν Οὐγγρων ἦξ Βουκ ἦν κατὰ χώρων, τοῖς γειτνωῖσι Ῥῶς συμπλεκόμενος. καὶ δὴ τὸν Σάουβον διαβάς ποταμὸν καὶ τῇ Θραγοχωρίῳ ἐμβάλων (ἔστι δὲ τόδε τμήμα τῆς Οὐγγρίας οὐ τὸ ἐλάχιστον ἀλλ' ἰκανῶς πολυάνθρωπον, μεταξύ Ἰστρου καὶ 20
 Σαούβου τῶν ποταμῶν ἀναπεπταμένον, καθ' ὃ καὶ φρούριον ἐρυμνότερον ἐκτισται, ὃ Ζεύγμινον ἐπικέκληται, ὅπερ νῦν λέγεται Σίρμιον) χειρίστως τὴ ἐκεῖ διέθετο. τότε καὶ τις

α. τοὺς om A. 3. ἐκείνη] αὐτῷ A. 8. διήλασε] ἀπέκοψε B.
 18. Σάουβον] σάον B. 19. τόδε] τοῦτο τὸ καπεταντικίον τῆς οὐγγρίας τὸ χρησιμώτατον B. 22. δ] ὅπερ A, omissis mox
 δεπερ — Σίρμιον.

euzenus barbaros adortus pugna non prius excessit quam illatis acceptisque plagis manuum digitos amitteret, a Serviorum multitudine circumventus ipse quoque imperator cum Archizupano Bachino singulari certamine congreditur, viro heroica statura et laetortoso; qui cum faciem imperatoris percussisset et ferreum eius velamen e galea deiecisset, ipse vicissim manu euse traiecta debilitatus vivus in imperatoris potestatem venit. posteaquam ibi quoque Romanis victoriae serenitas affulsit, barbaris iustar nubium dissipatis, et malum pugnae principium finis auspiciatissimus est secutus, Hungaris missa Servii auxilia causans, superioris praelii pulvere nondum deterso, sed calido adhuc sudore manans, captata defensoris absentia bellum infert. Hungarorum enim rex peregre aberat, cum finitimis Rossis depugnans. itaque Savo fluvio superato factaque in Francochorium inpressione (ea non minima Hungariae pars est, sed habitatoribus frequens, inter Istrum et Savum fluvios patens, in qua castellum paucissimum Zengniaum, quod nunc Sirmium vocant, situm est)

Παιών μιγέθει μέγιστος καὶ ἀνδρεῖον προφαίνων ψυχῆς πα-
 ράστημα, τῶν ἄλλων ἀποδιστάς ἐς αὐτὸν τὸν βασιλέα θυ-
 μῷ φέρεται. ὁ δὲ τοῦτον ὑποστάς ἐς τὸ μέσον τῶν ὀφθαλμῶν
 τὸ ξίφος διελεῖ καὶ ἀφίστησι τῆς ζωῆς. πολλοὺς τοίνυν ζωγρίας
 5 λαβῶν καὶ πραγμάτων οὐκ ὀλίγων γενόμενος ἐγκρατῆς πρὸς V. 49
 τὴν βασιλίδα πόλιν ἐπάνεισιν. ἐς δ' ὅσον πλεῖστον ἀπομηκί- C
 νας τὸν θριάμβον, λαμπρότατα ὡς ἐνῆν διὰ τῶν τῆς πόλεως
 ἀμφόδων ἐπόμπευσεν. ὑπερέξῃραν δὲ τὴν τηρικαῦτα κομψό-
 τητα τῆς πομπῆς τῶν Οὐγγρων οἱ νεαλεῖς καὶ τῶν Σέρβων
 10 οἱ δορυάλωτοι, στολὰς ἐνησθημένοι λαμπρὰς καὶ ὑπὲρ τύχην
 ἐρωμένας αἰχμαλώτων, βασιλέως αὐτὰς παρασχομένον, ὡς ἂν
 εἶη καὶ ἐντεῦθεν ἡ νίκη περιδοξος καὶ τοῖς πολίταις αὐτοῖς διὰ
 θανάτου καὶ ὅσοι μὴ ἐνδαποί, ὡς ἀνδρῶν χειρωμένων καὶ
 15 πεισθαι. θανμαστὴν δ' ἐποίει τὴν τότε πομπαίαν πανήγυριν
 καὶ τὸ μὴ παριέναι ἀθρόους τοὺς αἰχμαλώτους, ἀλλὰ κατὰ
 συμμορίας καὶ ἐκ διαλειμμάτων ἀφροστῶτας ἀλλήλων, ὡς D
 κλέπτεσθαι τὴν ὄψιν ἐντεῦθεν τῶν θειωμένων καὶ ὑπὲρ τοὺς
 ὄντας τοὺς παριόντας φαντάζεσθαι.
 20 Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Σκυθῶν τὸν Ἴστρον διαπεραιωσασμένον
 καὶ τὰ περὶ τὸν ποταμὸν τοῦτον ληΐζομένων Ῥωμαϊκὰ φρού-
 ρια, στέλλεται κατ' αὐτῶν Καλαμάνος τις. ἀλλ' οὗτος μὴ
 δεξιῶς διαστρατηγήσας τὸν κατὰ Σκυθῶν πόλεμον ἤτηθη τε

3. τοῦτον] ἀντέπεισι τούτῳ καὶ κατ' ὀφθαλμῶν τὸ ξίφος ἐλεῖ A,
 συναντήσας πλῆττει μέσον τῶν ὀφθαλμῶν B. 16. ἀλλὰ τά-
 ξεις τάξεις B. 20. Σκυθῶν] κόμανοι τὸν δάγγουβιν διαπερά-
 σαντες B. 23. κατὰ] τῶν A:

provinciam illam pessime tractat. tum Paeon quidam ingenti corpo-
 re, et animum fortissimum prae se ferens, relictis caeteris in ipsum
 imperatorem impetu fertur. is vero gladio inter utrumque oculum
 traiecto barbarum occidit; multisque captis, et opibus non paucis
 potitus, in urbem imperatricem regreditur; ac triumpho quam ma-
 xime extento splendidissimam pompam per urbis circuitus duxit.
 cuius elegantiam Hungarorum et Serviorum captivi illustrarunt, ve-
 stibus splendidioribus quam pro sua conditione ab ipso exornati, ut
 ea quoque re victoria gloriosior et civibus atque exteris admirabili-
 or esset, quippe captis viris eo bello nobilibus et spectatu dignis.
 illud etiam pompae eius admirationem auxit, quod captivi non omnes
 una ibant, sed in classes distributi atque intervallis distincti, ut
 spectantium oculi decepti maiorem esse numerum arbitrarentur.

Interea Scythis Istrum transgressis et Romanorum castella ripen-
 sia populantibus, Calamanus quidam contra eos missus, cum bellum
 imprudenter administraret, acie victus, multisque viris fortibus amis-

ὅπ' αὐτῶν κατὰ κράτος, ὡς αἱ τάξεις ἐρρώγεσαν, καὶ ἄνδρας ἀγαθούς ἀπεβύλετο, καὶ αὐτὸς δὲ καιρίως ἐς τὸ σῶμα δεξιόμενος τὸ ζῆν μετήλλαξεν. οἱ δὲ Σκύθαι κατὰ τὸν αὐτοῖς εἰωθίτα τρόπον λείαν τὰ ἐν ποσὶ θέμενοι καὶ ἀναθέμενοι τοῖς ἵπποις τὰ λάφυρα νόστου ἐμνήσαντο. ῥῆσιν δὲ αὐτοῖς ἢ τοῦ Ἰστρου πε-
 P. 63 ραίωσις, εὐχερεστέρα δὲ καὶ ἢ κατὰ προνομήν ἐπέλευσις, οὐ κοπηρά τε καὶ ἐργώδης ἢ ἀναχώρησις. ὄπλισμός γὰρ αὐτοῖς γωρντός ἐπὶ τῆς ἰξύος ἐξηρημένος πλύγιος καὶ καμπύλα τόξα καὶ ἄτρακτοι. εἰσὶ δ' οἱ καὶ δορύτια κραδαίνουσι περι-
 10 Σκύθην ὄχει, διὰ πολέμου φέρων τοῦ πολυαῖκος, καὶ τροφήν χορηγεῖ σχαζομένης τῆς φλεβός, ὡς δέ φησι, καὶ ὄχευόμενος, εἰ ἔστιν ὁ ἵππος θηλυκός, τὴν ἄλογον ἀφροδίτην τοῦ βυρβάρου ἀποκενοῖ. σχεδιάζει δὲ τοῖς Σκύθαις τοῦ ποταμοῦ τὴν διύβασιν κέρφης πλήρης διφθέρα, λίαν ἐς τὸ ἀκρι-
 15 βὲς σύσπαστος, ὡς μηδὲ βραχὺ λιβάδιον ἐπεισερέειν ἔσωθεν. οὐκοῦν ταύτην περιβάς ὁ Σκύθης ἰππείας ἐξημιένην οὐρᾶς, καὶ τὴν ἀστράβην ἐκαναθεῖς καὶ ὄσα τοῦ πολέμου ὄργανα, ῥῆζον διαπλωτίζεται, οἷα σκάφος λαίφει τῷ ἵππῳ χρώμενος καὶ τὸ τοῦ Ἰστρου διανηχόμενος πέλαγος. 20

Καὶ ὧδε μὲν εἶχε ταυτί· ὁ δὲ γε Παλαιολόγος, τὸν Φιλο-
 Β πράγματα αἰτίαν ἀπειληφῶς καὶ τὸν δαπανηρὸν Ῥωμαίους ἀξυν-

3. τὸ ζῆν] τὴν ζωὴν A. 4. λείαν] τὰ κούρη ἐν τοῖς ἀλόγοις φορτώσαντες B. 8. γωρντός] κουζουρα B. 9. ἰξημιένης πλავίως A. 11. καὶ εἰ πεινῆ, φλεβοιομεῖ τοῦτον B. 13. ἀφροδίτην] τῆς σαρκὸς αὐτοῦ ἐπιθυμίαν ἀποπληροῖ B. 16. [ἔσωθεν] ἐνδοθεν A. quidni ἔξωθεν. 18. τὴν ἀστρ.] τὴν σέλαν αὐτοῦ καὶ τὰ ἄρματα B. 20. διανήχεται A. 22. ἀξυν-εἰλώς] ἀξυμφόρως A.

sio, Ipse quoque ex vulneribus decessit. Scythae vero de more suo obvia quaeque praedati, et spoliis in equos impositis domum redierunt. facile autem Istrum traiciunt, nec difficulter praedatum exeunt, citraque laborem et molestiam domum revertuntur. arma eis sunt pharetra sagittis plena de humeris suspensa, et arcus. sunt et qui hastilla vibrent et in pugna circumagant. idem vero equus Scytham et in bellum fert et secta vena alit et, ut aiunt, si feminini sexus est, bellulnam eius libidinem explet. flumen transeunt corio subere expleto, itaque compacto ut nec minima guttula penetret. quo Scythae conscenso, equinaeque cauda prehensa, et sella caeterisque belli instrumentis impositis. equo pro velo, corio pro nave utens facile traiecit, Istrique vastum pelagus tranat.

Interea Palaeologus, cui ingenium inquietum et inutiles pecuniae profusiones crimini dabantur. ubi primum Calabriam attigit,

τελῶς, ἐξ ἵτου Καλαβρίας ἐπέβη, τῆς στρατηγίας παραλύεται, στέλλεται δ' ἀντ' αὐτοῦ ὁ Κομνηνὸς Ἀλέξιος, ὁ τοῦ Βρυεννίου Καίσαρος υἱός, ἐξάδελφος ὢν τῷ βασιλεῖ πρὸς μητρὸς καὶ τὴν τοῦ μεγάλου δουκὸς τιμὴν ἄρτι πρῶτως περιζωσάμενος. συνεκπέμπεται δέ οἱ καὶ ὁ δούκας Ἰωάννης, ἀνὴρ ἐρμαιϊκὸς ὁμοῦ καὶ ἀρεϊκός, οἷα παιδευμάτων ἐλευθερίων οὐκ ἄκρω λιχανῶ γεγευμένος καὶ γένους εὖ ἔχων καὶ μεθόδων ἰδρὶς στρατηγικῶν. οὗτοι οὖν ἐς Σικελίαν τὸν πλοῦν θέμενοι συνέμιζαν ταῖς δυνάμεσι τοῦ ῥηγὸς καὶ μεγάλας ναυμαχίας 10 πολλακίς αὐτὸν κατεπάλαισαν, ὡς τὰς τε νῆας τούτου διαρρυῆναι, ἐγγὺς δὲ πολιορκίας καὶ αὐτὸ γεγονέναι τὸ Βρεντήσιον. C ἀλλ' οὐπω ἡ τύχη τοῖς λαμπροῖς τοιοῦδε καθαρῶς ἐπεμείδασεν ἀγωνίσμασιν, οὔτε μὴν ὁ βασιλεὺς ὡς ἔδει ταῖς καλλίσταις ἐνεώρτασεν ἀγγελίαις· καὶ ὁ ῥῆξ μελζονα ἀθροίσας δύναμιν 15 καὶ ξενικὸν ἐπαμυσάμενος οὐ βραχὺ τὴν ἤτιαν ἐπῆλθεν ἀναμαχοῦμενος, καὶ συμβαλὼν περιγίνεται τῶν ἀνδρῶν, καὶ συλλαβὼν δεσμώτας εἰργυνσιν ἀμφοτέρους, ἐν ἀκαρεῖ καιροῦ ἀνατρέψας ὅσα πόνη καὶ δαπάναις μεγίσταις ὑπὸ Ῥωμαίων εὐήμερήθησαν. τοιοῦτοις οὖν ὁ Μανουὴλ ἀκούσμασι καὶ ἀγ- 20 γέλμασι τὴν πρότεριτα θυμηδίαν ἀποκλυσάμενος, ὅσα τε ἀψινθιδιώδεσι κεράσμασιν ἐμπικρυνθεῖς τὴν ψυχὴν, ὡς εἰκὸς μὲν οὐκ ἦνεγκε τὸ γεγονὸς φορητῶς, ἀλλ' ἱκανῶς ἐπαθήματο. D οὐκ ὢν δὲ ψοφοδεής, μηδ' ἀναπίπτων ἐν τοῖς δεινοῖς συναν- V. 50 τήμασιν, οὔτε μὴν τῷ οὐρῷ τῶν πραγμάτων παρ' ὃ δεῖ κου-

5. ἀνὴρ ἐδγενῆς καὶ ἀνδρεῖος, τὴν ἑμετέραν γραμματικὴν πε-
 παιδευμένος B. 10. κατεπάλαισαν] κατεπολέμησαν A. 11.
 βρεντέσιον A. 17. ἀμφοτέρους] τοὺς κεφαλάδας B. 24. οὐ-
 τέ] οὐδ' αὖ πάλιν ἐν ταῖς ἐυκολαῖς τῶν πραγμάτων διαχεύ-
 μενος παρ' ὃ πρέπον ἦν, ἀλλὰ πάντα ἐν καιρῷ ποιῶν B.

imperio abire iubetur, successore misso Alexio Comneno, Bryennii Caesaris filio, consobriano Manuelis, magni ducis honore nuper aucto. una cum eo etiam Manuelis Iohannes mittitur, vir et Martialis et Mercurialis; qui liberales disciplinas non primoribus labris attigerat, nobili ortus genere et disciplinae militaris non ignarus. hi igitur in Siciliam cum venissent, copias regis adorti classem eius saepe devicerunt, adeo ut naves dilaberentur et ipsum pene Brundisium obsideretur. sed fortuna illustribus certaminibus non plane favit; neque imperator pulcherrimorum nuntiorum eum quem oportebat fructum cepit. nam rex maioribus copiis coactis conductoque peregrino milite detrimenta accepta resarcire studuit; eosque adortus vincit, capit, in vincula coniicit, paulo momento eversis iis omnibus quae Romani maximis laboribus et impensis consecuti fuerant. Manuel vero iis

φιζόμενος, οὐδ' ἀπὸ πάλλιν ἀγεννῶς ταῖς τοῦτων καταγίσιον
 ὀπακλιόμενος, ὡς πρὸς τὴν τότε τύχην ἀγνωμονοῦσαν ἀντι-
 πρῶτιον διημιλλᾶτο. ἔνθεν τοι καὶ ἑτέραν ἐξαρτίσας ναυτι-
 κὴν δύναμιν ἐφίστησιν ἡγέμονα ταύτης Κωνσταντῖνον τὸν
 Ἄγγελον, ὃς ἐκ μὲν Φιλαδελφίας ὤρμητο καὶ γένους ἦν οὐκ ἔ-
 ὑπαρρύφου πάνυ καὶ εὐγενοῦς, εὐ δ' ἔχων τῆς σωματικῆς
 φυχῆς καπὶ τοῦ προσώπου λειμῶνα κάλλους κηπεύων τὴν Θεο-
 δώραν πρὸς γάμον ἡγάγειο, ἦν Ἀλέξιος ὁ βασιλεὺς ὁ προ-
 πᾶτωρ τῷ Μανουῆλ ἐγένετο, τὸ κάλλος εὐτυχῆσας προμνη-
 στῖριαν. ἐπεὶ δ' ἅπασι σχεδὸν δοκεῖ τοῖς πάλαι καὶ σήμερον 10
 μέγα δυναμένοις ὡς πρὸς τὰς τύχας συναίρονται καὶ τὰ κα-
 τὰ τὸν ἀνθρώπινον βίωτον συναντήματα οἱ τῶν ἀστέρων ἀνα-
 P. 6] ποδισμοὶ καὶ προποδισμοὶ καὶ αἱ θέσεις αὐταὶ καὶ τὰ τοιαῦτα
 τῶν πλανήτων σχήματα, οἱ πλησιασμοὶ τε καὶ ἀποστάσεις,
 καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα οἱ ἀστρολέσχαι φασὶν τῆς θείας προνοίας 15
 καταψευδόμενοι καὶ λεληθότως τὸ εἶμαρτο καὶ τὰ δεδογμέ-
 να τῇ ἀνάγκῃ ἀναλλοιώτῃ τε καὶ ἀνεπὶκλωστα παρεισάγον-
 τες, ὥραϊαν τῷ Ἀγγέλῳ τὴν ἐξόδον ἀπακριβοῦ. καὶ εἶχε μὲν
 τῷ Ἀγγέλῳ τὰ ἐξιτήρια συνταξάμενος· ἀλλὰ τί; οὐπω εἰς
 ὄψιαν ἐνειστήκει ὁ ἥλιος, καὶ παλίμπους ἐπιτάσσοντος βασι- 20
 λέως· ὁ Κωνσταντῖνος γίγνεται. τὸ δ' αἷτιον ἢ τῆς ἐξόδου

6. εὐ δ' ἔχων] τὴν δὲ σωματικὴν εὐμορφίαν ἐπὶ τοῦ προσώ-
 που φέρων ὡς οὐδεὶς ἄλλος τῶν τότε B. 10. ἐπεὶ δὲ τισὶ
 δοκεῖ τῶν πάλαι καὶ σήμερον ὡς A. ἐπεὶ δὲ πολλοὶ ἀνόητον
 τύχην δοξάζουσιν, ὡς πρὸς τοὺς σχηματισμοὺς τῶν ἀστέρων
 καὶ τὰ πράγματα γίνονται, εἰμαρμένην εἰσάγοντες καὶ τῆς θεί-
 ας προνοίας καταψευδόμενοι φαίνονται B. 12. βίον A. 20.
 παλίμπους] πάλιν στρέφεται B.

rumoribus et nuntiis excussa pristina laetitia et in moerorem con-
 versa, etsi casum illum non sane leviter ac moderate tulit, sed lu-
 ctul non parum indulisit, tamen ut homo constans, qui nec adver-
 sae fortunae cederet nec rebus prosperis laetitia efferretur, quasi cum
 illa calamitate pugnare institit, aliaque classe comparata ducem de-
 signat Constantinum Angelum Philadelphiensem. qui cum genere non
 admodum nobili esset ortus, sed procera statura et insigni forma prae-
 ditus, Theodoram Alexii avi Manuelis filiam pulchritudine pronuba
 uxorem duxerat. quia vero potentibus fere omnibus tum nostrae tum
 superioris aetatis placitum est stellarum progressiones et retrocessio-
 nes cartosque positus, configurationes, accessus, recessus, caetera-
 que quae nugatores isti in divinae providentiae fraudem affirmant,
 ac dissimulantur fatalium omnium rerum necessitatem statuunt, ad
 felicitatem humanosque casus multum valere, Manuel idoneum ex-
 cundi tempus inquirat, idque Constantino denuntiat. sed quid sit?
 nondum ad occasum urgebat sol: Manuelis iussu homo revocatur ob

ακαιρία, καὶ τὸ τῆς ὁδοῦ τὸν Ἄγγελον ἄψασθαι οὐχ ὡς ἀγαθοὶ σχηματισμοὶ τῶν ἀστέρων ἐκέλευον ἢ γοῦν ἢ ἀκρίβεια ἢ παρείχε τῶν τῆς ἀστρονομουμένης σφαιρᾶς κανόνων, ἀλλ' ὡς οἱ φλόγαφοι ἐνεδίδουσαν, κακῶς φάσκοντες καὶ παχέως τοῖς 5 λεπτοῖς ἐπιβάλλοντες, κἀντεῦθεν περὶ τὴν τῆς ὥραιας ὥρας σφαλλόμενοι εὗρεσιν. πάλιν τοῖνυν θεμᾶτιον διετίθετο καὶ κανόνες ἀπρηξιοῦντο, καὶ οὕτω μετὰ πολλὴν τῶν ἀστέρων ἔρευναν καὶ σκέψιν καὶ περισκόπησιν ὁ Ἄγγελος ἔξεισι, ταῖς τῶν ἀγαθοποιῶν ἀστέρων συνἑξορμηκῶς κινήσειν. ἐς τοσοῦτον δὲ ἄρα τὰ τῶν Ῥωμαίων ὤνησε πρῶγματα ἢ τῆς ὥρας ἀσφάλεια, ἢ τὰ τῶν πρῶην ἀρχηγῶν ἀνώρθωσε παιίσματα καὶ εἴ τι ἀντίξονν συμβέβηκε μειτεσκεύασεν, ὡς ἐκ τοῦ παραντίνα 10 χερσίν ἀλῶναι τῶν πολεμίων τὸν Κωνσταντῖνον. ἀπερισκέπτως γὰρ εἰς Σικελίαν τὸν πλοῦν ποιούμενος συνελήφθη ταῖς 15 θαλασσοφυλακούσαις Σικελικαῖς τριήρεσι καὶ ἤχθη παρὰ τὸν Ἐῆγα αἰχμάλωτος. ὁ δὲ τῆς ἄγρας ἐπαινέσας τοὺς συλλαβόντας, καὶ ὡς καλῶν κάλλιστον εἰπὼν τὸ θῆραμα, εἶχε καὶ τοῦτον δεσμώτην ἔμφρορον.

8. Βασιλεὺς δὲ καὶ μετὰ δευτέραν ταύτην πληγὴν διήρευ- 20 νᾶτο τὰ τῆς ἀμίλλης ἀνάλογα. ὄρων δὲ τὸν διὰ πολέμων αὐθις τρόπον δύσεργόν τε καὶ ἀξύμφορον, καὶ τὸ τῶν ἀναλωμάτων ἄδρὸν καὶ ἐπάλληλον ὑπειδόμενος οἷά τινα νόσον γάγγραιναν τὰ τῶν θησαυρῶν κατὰ βραχὺ ταμιεῖα νεμόμενον (ἐγγὺς γὰρ 25 πον κειτηναρίων τριακοσίων χρυσίου ἀνάλωκε χρήματα), δέον

19. διήρευνᾶτο] πάλιν τὰ πρὸς πόλεμον ἠτοίμαζε B. 20. τὸν — τρόπον] τὴν δ. π. αὐθις μέθοδον A. 22. ὑπειδόμενος A. 24. χρυσίου om A. ἀνάλωκε] ἐξοδίασε B.

incommodum exitum minus fausto siderum positu, nec subtiliter et accurate perquisito. rursus igitur thema constituitur, regulae consuluntur. post longam astrorum indagacionem et contemplacionem Angelus exit cum beneficorum siderum comitatu. sed illa horae observatio tantum Romanis profuit, priorumque ducum errata ita correxit et accepta detrimenta resarsit, ut Constantinus statim hostium manibus caperetur. nam cum incircumspecte navigaret, a Siculis trimeribus, quae mare tuebantur, comprehensus ad regem perducitur; qui ea pulcherrima praeda delectatus, suis collaudatis, eum quoque vinctum in custodiam dedit.

8. Imperator vero hac quoque plaga accepta, cum quid facto esset opus deliberans a bello difficili atque inutili magnitudine perpetuorum sumptuum deterreretur, fiscum instar cancri paulatim depascentium (nam ad CCC auri centenarios impenderat), pacem cum rege faciendam esse statuit. itaque legatos veteris Romae pontificis

Δείναι διανοήθη σπείσασθαι τῷ ῥηγί. οὐκ ἀηδῶς τοῖσιν ἀλλ'
 ἀσμένως δεξιόμενος τὴν τοῦτο ἐπισκήπτουσαν παροβείαν τοῦ
 τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης προέδρον, καὶ ὡς Ἄγγελον εὐξέμ-
 βολον ἀσπασόμενος, στέλλει κατὰ τὸν Ἀγκῶνα τὸν πρωτοστρά-
 τορα Ἀλέξιον, ἧς ἦν πρεσβύτερος τῶν υἱέων τοῦ μεγάλου 5
 δομestίκου, πρὸς ἀμφοτέρω μερίσας τὸ σέμμα τε καὶ τὸ βού-
 λευμα, δηλαδὴ καὶ πρὸς ἐτοιμασίαν ὄπλων καὶ ξενικοῦ στρα-
 τεύματος συλλογὴν ἀπὸ τῶν ἐσπερίων μερῶν, εἰ τούτου δεή-
 σεις, καὶ πρὸς τὴν τοῦ ῥηγὸς φιλίαν, εἰ προχωροῦσαν ὄρηθ
 τὴν ἑξέμβασιν. ἔνθεν τοι καὶ ὁ Ἀλέξιος ἐκεῖσε γενόμενος, 10
 δραστήριος ἄνθρωπος ὧν καὶ πῦσαν ἐξηρακτικῶς τυτουργίαν
 πολεμικὴν, νοῦ τε τὴν γλωτταν ἔχων ἀνθάμιλλον καὶ χεῖρας
 ἀντεριζούσας ταῖς ἀρχικαῖς μεθοδεύσεις, καὶ τὸ εἶδος αὐτῶν
 σεμνόν, στρατολογεῖν εὐθύς ἐπεβύλετο, κατασεῖσαι τὴν γνώ-
 μην τῇ ἀκοῇ βουλόμενος τοῦ ῥηγός, καὶ συγχρῆν ξυνέλεγεν 15
 P. 65 ἔππον ὡς ἐς Καλαβρίαν μέλλων παρεμβалеῖν. ἐν δὲ τῷ μέε
 V. 51 ρει καὶ τοῦ τῶν σπονδῶν ἐπεμελεῖτο καθήκοντος, καὶ ὡς ἀλ-
 λήλοισι λήξουσι πολεμοῦντες ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὃ ῥήξ, γραμ-
 ματὰ τε πέμπων ἐς Μαίιον καὶ δεχόμενος, ὃς ἐνανάρχει τό-
 τε τοῦ στόλου τῶν Σικελῶν. πρεσβεῖαν οὖν ἐκ Σικελίας ἐπι- 20
 σπασόμενος ἀναπέμπει ταύτην τῷ βασιλεῖ, καὶ δεῖται προσ-
 σχεῖν οἷς λέγειν οἱ πρέσβεις ἔχουσιν (αἰτοῦνται δέ, ὡς πυν-
 θάνεται, οὐχ ὑπερόρια οὐδ' ὑπέρογκα) καὶ αὐτῷ παρστή-

3. εὐξέμβουλον Α. 8. μερῶν] χώρων Α. 13. μεθοδῆαις Α.
 14. σεμνότερον Α. στρατολογεῖν] δογεῖν εὐθύς ἤρξατο
 στρατὸν περικὸν ξενικόν Β. 19. ἐς] πρὸς ματ Β.

ea de causa missos haud invitus ac potius cupide suscepit; et ut
 nuntios rectissime consulentes amplexus, protostratorem Alexium, (is
 erat magni domestici filius natu maximus) Anconam misit bifariam
 suum consilium partitus, videlicet ad arma et militem conductitium
 in Occidente parandum, si res posceret, et ad amicitiam regis, si pa-
 cificatio successisset, conciliandam. Alexius eo profectus, homo acer
 et in re bellica exercitatissimus, et lingua mentis aemulatrice praedi-
 citus, et dignitate formae conspicuus, in exequendis imperatoris
 consiliis haud segnis, statim scribere milites instituit, ut ea fama
 regis animum percelleret. ac magnum equitatum coegit quasi in Ca-
 labriam impressionem facturum. interim tamen ea quoque curavit,
 quae ad belli compositionem et pacem inter imperatorem et regem
 constituendam pertinebant, ultro citroque ad Maium classis regiae
 praefectum mittendis recipiendisque literis. legatos igitur ex Sicilia
 ad se missos ad imperatorem ire iubet, petitque ut eorum orationem
 audiat (eos enim, quantum intellexerit, nihil iniquum aut immodi-
 cum postulare), et si pacificatio successerit, id sibi, priusquam vul-

σειν, εἰ προβαίνουσι καὶ περατοῦνται τὰ τῆς καταλλαγῆς, πρὸ τοῦ εἰς ὧτα διαβῆναι πολλῶν, ἵνα μὴ ἀγδὲς αὐτῷ τι λάθοι διαπραξάμενος, ὄντι παρ' ἀνδράσιν οὐς αὐτὸς ἐκ τῶν φίλων χωρῶν τῷ ῥηγὶ τῶν Ἀλαμανῶν χρησταῖς ἐλπίσιν ἤν-
 5 δραποδίσατο, καὶ ὧν τὴν γνώμην κατὰ Ῥωμαίων πλείστα πάσαι φλεγμαίνουσαν κατὰ τοῦ Σικελίας ῥηγός, ὡς εἶχε, με- B
 τέθετο. ὡς οὖν ἐπέστη τις ἐκ βασιλέως τὴν ἀγγελίαν Ἀλεξίῳ τῶν σπονδῶν διαφέρων, λάθρα τῶν ἐκεῖ τὰ χρήματα μετατίθησι καὶ συνεκπέμπει ταῦτα τοῖς πιστοτάτοις ἑαυτῷ ἀνδράσι· τὰ
 10 δὲ κιβώτια καταλείπει τούτων κενά, σφραγιδᾶς τε τούτοις ἐπιβαλὼν τοῖς κατὰ χώραν μέγα δυναμένοις παρέθετο, ἐπισκή-
 ψας ἀσυλίαν ἐπὶ τούτοις ἄπασαν εἶναι, καὶ μηδένα μεταλ-
 λᾶν τὰ ἔνδον, μήτε μὴν ἄλλως διαλῦσαι τὰ σημεῖα, εἰ μήγε
 αὐτὸς ἐς βασιλέα ἰκόμενος ἐκεῖθεν ἐπανελεύεται. καὶ Ἀλέ-
 15 ξιος μὲν οὕτως ἐκ τοῦ Ἀγκῶνος ἀπενόστησε, βασιλέως δὲ καὶ ῥηγός εἰρηρικᾶ φρονησάντων καὶ βλεψάντων πρὸς τὰς σπονδίας, ἢ τάληθὲς εἰπεῖν, οὐ καθαρῶς ὁμονοησάντων λυ-
 κοφιλίαν δὲ σχηματισαμένων, ὦναντο τῆς τούτων ὁποιασοῦν C
 ἐνώσεως οἱ ἀλχημάλωτοι λυθέντες ἀνάποινοι, οὐ μόνον οἱ λαμ-
 20 προὶ τὸ γένος καὶ βασιλείῳ τιμήεντες αἵματι, ἀλλὰ καὶ οἱ τοῖς στρατιωτικοῖς καταλόγοις ἐνετάττοντο, πλὴν τῶν ἐκ Κο-
 ρίνθου καὶ Θήβηθεν ὀρμωμένων, καὶ τούτων ὅσοι τὸ γένος ἀφανεῖς καὶ οἱ τὰς εὐητρίους ὀθόνας ὑφαίνειν ἔλαχον, καὶ

10. κιβώτια] οεγτούχια B.

13. τὰ σημεῖα] τὰς βούλας B.

μήγε αὐτὸς] μὴ αὐτὸς ὡς β. ἀφιγμένος A.

21. ἐνετάττον-

το] ταττόμενοι A.

22. τὸ γ.] τὴν εὐχὴν A.

23. εὐητρίους]

εὐετρίους A, omisso ὀθόνας. τὴν ὑφαντικὴν τέχνην τῶν βλα-
 τίων ἐγίνωσκον B.

go innotescat, ut indicet, ne per imprudentiam aliquid perperam agat, qui apud viros sit quos ipse ex provinciis regi Alemannorum sociis spe bona furto quodam ad se attraxerit, quorumque animos olim Romanis infestissimos contra Siciliae regem, ut potuerit, concitarit. ut autem quidam ab imperatore ad Alexium venit, qui pacificationis nuntium aserebat, clam civibus pecunia per fidissimos alio translata capsas inanes obsignatas procerum fidei mandat, iubetque caveri ne quid inde auferatur, neve quaeratur quid in iis sit, aut signa ante suum ab imperatore reditum aperiantur. Alexio ad hunc modum Ancona digresso et inter imperatorem ac regem pace ac foedere constituto (quanquam, si vera dicenda sunt, non vera illa concordia fuit sed temporis causa duntaxat simulata) fructum illius qualiscunque pacificationis tulerunt captivi gratis soluti, non tantum nobiles et regia stirpe orti sed etiam gregarii milites, Corinthiis tantum et Thebanis ignobilioribus exceptis, et iis qui subtilem telam

τῶν γυναικῶν αἱ καλαὶ καὶ βαθυζώνοι καὶ τὴν στήν ἀνδράσι τέχνην ἐμμελετήσασαι. καὶ νῦν ἕξοστιν ἰδεῖν τοὺς ἐν Σικελίᾳ καταίροντας Θηβαίων παῖδας καὶ Κορινθίων ἰσιτῆ προσάττοντας τῶν ἑξαμίτων καὶ χρυσοπάστων στολῶν ὡς Ἐρετριεὺς κάλαι παρὰ Πέρσαις δουλεύοντας, ὅτι πολέμων ἤρξαν Δα-5 ρεῖφ στρατείαν καθ' Ἑλλάδος ἐλάσαντι.

D Ἄλλ' οὐπω μακρὸς διαλελοίπει καιρὸς, καὶ ἀδῆς ἑκάτεροι ὡς ἀγανεὺς ἀμπώτιδες καὶ σύρτειες, αἱ κῦμα ὄρθον ἐπαγίλουσιν, ἐς τὰς μάχας ἐπωγκοῦντο καὶ ὠροθύνοντο. καὶ βασιλεὺς μὲν ἀνέσειε τῷ ῥήγι τοὺς μέγυ δυναμένους ἀστυγίτο-10 νας ἐκείνῳ δυνάστας, χρημάτων ἐπαίρων αὐτοὺς ὑποσχέσασιν· ὁ ῥῆξ δὲ τῷ κόμητι τοῦ στόλου Μαίῳ διακελεύεται νῆας τεσσαράκοντα ταχυναντούσας πάσας καθελκύσαι τῶν νεωρίων, καὶ φραζόμενον καινότερον τὴν Κωνσταντίνου καταλάβειν, καὶ αὐτὸν μὲν ἐπὶ ἀκροῖσει τῶν ἀστυπόλων ἀναγορευ-15 σαι Σικελίας καὶ Ἀκυλίας Καπύης τε καὶ Καλαβρίας καὶ τῶν μεταξὺ τούτων χωρῶν καὶ νήσων ὄλων κύριόν τε καὶ

F. 66 βασιλέα, βασιλέα δ' ἐκφραλίσαι Ῥωμαίων, καὶ κακῶς εἰπόντα ἐπανελθεῖν. ἀμέλει τοι καὶ τὰ ἐντεταλμένα πληρῶν Μαΐος, Μαλέαν ἐπικαύψας καὶ τὸν Αἰγαῖον κόλπον παραλλάξας καὶ 20 παρημειφῶς Ἑλλησποντον τῇ βασιλίδι πόλει προσώκειλε. καὶ πρῶτα μὲν τὸν ἐσέχοντα πορθμὸν διαπλεύσας, καὶ τοῖς ἐν Βλαχέρναις βασιλείοις κατακολπίσας, βέλη κατ' αὐτῶν ἀφῆκαν ἄργυρέους ἔχοντα τοὺς ἀτράκτους ἀηλιμμένους ἐς βά-

16. καμβύς B. 23 βέλη] σαγίτας ἀργύρεα τὰ εἴφη ἔχοντα B.

texehant, formosisque et locupletibus mulieribus eiusdem artificii peritis. ac hodie quoque Thebanos et Corinthios in Sicilia texendis pretiosis auratisque incumbere videas, quemadmodum Eretrienses olim apud Persas, quod principes Dario regi Graeciae bellum infertenti restitissent.

Caeterum non multum temporis intercessit, cum ambo rursus magno impetu bellum repetiverunt. nam imperator regulos finitimos potentiores pollicitatione pecuniae impulsos cum rege committit rex vero Maium comitem, classis praefectum, XL naves celeres in mare deducere, iisque nova ratione constratis Cpolim appellere, atque audiente urbana multitudo se proclamare Siciliae Aquileiae (Apuhae?) Capuae Calabriae atque earum regionum iusularumque quae interiorient dominum et regem, Romanorum vero imperatorem conuenere, eique ubi maledixerit reverti iussit. Maius igitur Malea inata Aegaeoque sinu praeterito per Hellespontum ad urbem im-

θος χρυσῶν, ἐν δὲ τῷ ἐκεῖθεν τὸν αὐτὸν ἐπαναμετρεῖν πλοῦν
 ἀπέναντι τοῦ μεγάλου παλατίου τὰς κόπας σχάσας τὸν οἰκεῖ- V. 53
 ον ῥῆγα ταῖς εὐφημίαις διατρανοῖ, συνεπηχοῦντος τοῦ ναυ-
 τικοῦ πληρώματος καὶ θορυβώδη τελοῦντος τὴν ἀνακέρυξιν.
 5 καὶ ὁ μὲν οὕτω τὸν πλοῦν ἐπιταχύνας τῆς πάλαι ἄδομένης B
 Ἀργοῦς πτηνότερον, Σησοῦ καὶ Ἀβύδου ὡς ἄλλων Συμπλη-
 γάδων ἐξέθορε, πολὺς δὲ ἀνὰ τὴν πόλιν ἐπεκύμαινε τάρραχος,
 βασιλέως μὴ παρόντος ἐντός. καὶ ἦν δὲ τοῦτο καύχημα τῷ
 Σικελίας ῥηγί, καὶ εἰς μέγιστον ἀνεγράφετο τροπαιοῦχημα.
 10 ὁ δὲ Μανουὴλ εἰς παίγιον τὸ γεγονὸς καὶ γέλωτα ἀναφέρων,
 τὸν τοιαύτας ἑαυτῷ τιμὰς μνηστευόμενον ῥῆγα ἢ τὸ γε ἀλη-
 θέστερον εἰπεῖν ληστεύοντα διακενῆς ἀφῆκε βρενθίεσθαι καὶ
 φρυσᾶν ἐπ' οὐδενὶ χρηστῷ κατορθώματι.

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

15

ΜΑΝΟΥΗΛ ΤΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ.

1. Τοιοῦτον μὲν οὖν εἰλήφει πέρας τὰ κατὰ Σικελίαν V. 53
 τε καὶ Καλαβρίαν τοῦ βασιλέως Μανουὴλ ἀγωνίσματα, λαμ-
 6. πτηνότερος Α.

giam Blacherniam appulit; sagittisque, quarum cuspides argenteae
 erant aurataeque, in eam coniectis, in reditu, e regione magni pa-
 latii remis inhibitis, regem suum laudibus evehit, navalibus sociis
 magna voce magnoque cum tumultu acclamantibus. ita navigatione
 summa celeritate confecta per Sesti et Abydi angustias evasit. in ur-
 be autem, quippe imperatore absente, magnus tumultus est excita-
 tus; eaque re Siciliae rex non parum gloriatus magnum se trium-
 phum esse adeptum putavit. Manuel vero id factum ludum et io-
 cum interpretatus, quod rex tales honores consecraretur ac potius
 latrocinio quodam venaretur, eum gloriari inaniter et nullius momenti
 successum iactare passus est.

NICETAE CHONIATAE LIBER III

RERUM A MANUELE COMNENO GESTARUM.

1. Hic certaminum Manuelis in Sicilia et Calabria fuit ex-
 lus; quae quamvis splendida et sumptuosa tamen nihil fructus Ro-

Ρ. 67 πρὸς μὲν καὶ πλεῖστα τῶν χρημάτων ἐκέλευε μεταγγιγῶτα, εἰς οὐδὲν δὲ τέλος εὐχρηστον Ῥωμαίοις κατητηγῶτα ἢ εὐσπούδατον τοῖς ὑστερον ἀτοκράτορσιν. ἀλλὰ τί ἔχει τις ἐπέειν πρὸς ἀνδραποῦν οὕτω προθύμως ἀγωνισάμενον πρὸς τὸ τῆς βασιλείας εἰς τὸ κρείττον ἀποκαταστήσαι πράγματα καὶ 5 τὸ ἀλλόφυλον ἐποτάξαι, μὴ δυνηθέντα δέ; ἀλλ' οὕτως ἀθῆς κατὰ Παιόνων, οὓς Οὐγγρους καὶ Οὐννων φασί, στρατείας ἐκέρυξε, καὶ τοῖς κατὰ δυσμῆν ἔχουσι τὰς οἰκίσεις ἐπλίταις ἄμαζας ἐπέταξεν ἄγειν εἰς τὸ στρατόπεδον, δι' ἃν καὶ οὗτοι ἐφοδιάσσονται τὰ βιώσιμα, καὶ τῶ λοιπῷ δὲ οὕτω συναρθεύ- 10 ται στρατεύματι, ὅσοι τοιούτων σευαγωγημάτων σπανίζεν ἤμελλον. ὥς οὖν εἰς ἓν συνήθροιστο τὰ στρατεύματα, εἶχε καὶ αὐτὸν παρόντα τὸν βασιλέα πόλις ἢ Σαρδική, ἢ τὴν Τριάδιτζα ὀνομάζεται, καιρὸν δ' οὐχὶ πολὺν ἐκέλευε προσμείνας, ἐπεὶ ἔκειτο πρεσβεία ἐκ τῶν Παιόνων καὶ λόγοι συμβα- 15 τικοί, ἑτέραν τραπόμενος πρὸς τὸν τῶν Σέρβων μεταβαίνει σατραπῆν· καὶ διαδροῆσας τοῦτον ὁδοῦ πάρεργον, καὶ πείσας αὐτὸν μόνον εἰδέναι βασιλέα καὶ δεδιέναι, τῶν δὲ μετὰ τῶν Οὐννων ἀφεστάναι σπορῶν, πρὸς μὲν τὰ οἰκεῖα ἦδη τὸ πολὺ τῆς στρατιᾶς διαφῆκεν, αὐτὸς δὲ τὴν Θεσσαλῶν 20 καταλαβὼν ἐπαρχίαν, κάκει προσδιατρίψας ἐφ' ὅσον αὐτῷ ἐδόκει καιρίον, τὴν βασιλίδα εἰσεῖσιν πόλιν.

1. πλεῖστα] καὶ πολυξοδα Β. 3. τί ἔχει] τί πρὸς τὸν ἀγ-
 νισμένον ἔχει τις ἂν καὶ οὕτω προθύμως ἐμιλλημένον ὡς εἴη
 παραστησάμενος τὸ ἀλλόφυλον Α. 7. Οὐγγρους οὐκ Α. φ.
 ἐπέταξεν] ἐπέλευεν Α. 17. διαδροῆσας] ἀφελίσσας Β. ποιη-
 σας Α. 19. πρὸς] τὸ πολὺ τῆς στρατιᾶς καταστολιάσας Β.
 20. τὴν Θεττ.] εἰς Θεσσαλονίκην ἔρχεται Β. 21. κάκειος δια-
 τρίψας Α.

manis aut secuturis imperatoribus imitatu dignum attulerunt. sed quid dicamus de viro qui tanto studio, quamvis infelici conatu, in imperium in integrum restituendum et barbaros subigendos incubuit? inde expeditione contra Paeones, qui et Hungari et Hunni appellantur, indicta, occidentales legiones cursum in castra adducere iubet, quibus et sibi ipais commeatum adhaerent et caeteris, qui vehiculis carerent, suppeditarent. cum exercitus convenisset, ipse quoque Sardicam, quae nunc Triadiza vocatur, venit. ubi non diu commoratus, cum Paeones per legatos pacem fecissent, iter contra Serviorum satrapam covertit, quo obiter territo et persuaso ut omisso fedore Hunnico solum imperatorem agnosceret et formidaret, magna copiarum parte dimissa in provinciam Thessaliam profectus, ibique mandatu opportunum vi lebatur commoratus, imperatricem urbem in-

Ἡλίον δ' ἄρτι τὰς χειμερινὰς τροπὰς παρελάτοντος εἰς Πελαγονίαν ἔξεισιν αὐθις, ὀρηκτήριον αὐτὴν κρίνων ἱκανὸν ὑποδέξασθαι στρατόπεδον εἰς πεδία ἱππήλατα ὑπιάζουσαν, C καὶ πρὸς τὰς πεύσεις εὖ ἔχειν καὶ τὴν τῶν ὀρωμένων κατὰ 5 ληψιν ὑπὸ τῶν ἐθνῶν μεθ' ὧν ἀντεπαλαμῆτο καὶ διεφέρετο. ἔτι γὰρ τὰ κατὰ Σικελίαν μεθεῖλον αὐτὸν καὶ ὑπέθρατον, μῆπω κατασιγασθέντα τέλεον. καὶ ὁ τῶν Οὐγγῶν τὴν ἀρχὴν V. 54 ἐξωσμένος πρὸς ξιφουλκίαν ἔβλεπεν, ὡς ἔδειξεν ἐξ τῶν ἐδρασεν. ἐπειδὴ γὰρ παρελύθη τῆς δουρικῆς ἀρχῆς Βρανιτζόβης 10 καὶ Βελεγραύδων ὁ Κομνηνὸς Ἀνδρόνικος, ὁ καὶ ὕστερον τυραννεύσας Ῥωμαίων, οἷα κρύβδην κατὰ Ῥωμαίων, ὡς ᾔδετο, τοῖς Πάισοι συντιθέμενος καὶ περὶ τοῦ παραλυθῆναι μὲν τὸν Μανουὴλ τῆς ἀρχῆς αὐτὸν δ' ἐπιβήτορα ταύτης γενέσθαι τῷ 15 τοῦτον κοινολογούμενος ἄρχοντι, καὶ μετὰπεμπτον τοῦτον εἶχεν εὐθύς ἢ Πελαγονία, ὁπόσά μὴ εὐθὺν ἐκεῖνον εἰς τὸν D ἐξάδελφον καὶ βασιλέα διήλεγchon, κάκειθεν ἢ πόλις ἀναπεμπόμενον δέσμιον καὶ ἐν μιᾷ τῶν τοῦ μεγάλου παλατίου φρουρῶν καθειργνύμενον τὸν κατὰ Ῥωμαίων εὐθύς ὁ Οὐγγάρχης ἐξέφερε πόλεμον, καὶ ἦν πολιορκῶν Βρανιτζόβαν καὶ κατα- 20 τρέχων τὰ ἐκεῖ πάντα, λεηλατῶν τε καὶ ἄγων ὡς ἤρητο. στέλλεται γοῦν παρὰ βασιλέως στρατηγὸς κατ' αὐτοῦ ὁ χαρτουλάριος Βασίλειος ὁ Τζιντζιλοῦκης. καὶ ὅς τὰς συνειλεγμένας δυνάμεις παραλαβὼν καὶ εἰς τάξεις καταστήσας, καὶ φάλαγ-

1. χειμερινὰς] ἔαρινὰς A. 2. ὀρηκτήριον] ἐπιτήδειον τόπον B.
 7. τὴν ἀρχ. ἐξωσμ.] κατὰρχων A. 10. τυραννεύσας A, ἀρχας B.
 13. post ταύτης cum A omisi τῷ βασιλεῖ ἐπαναστάτια. 17. δέ-
 σμιον] μετὰ σιδήρων B. φρουρῶν] φυλακῶν B. 18. εὐ-
 θὺς ὁ Οὐγγ.] αὐτίκα μάλα ὁ ἠῆξ τῶν οὐγγῶν A. 20. ἤρητο]
 ἦθελε A. 21. αὐτῶν A.

Post solstitium hibernum rursus Pelagoniam exit, quae quod patentibus campos haberet, apta ei videbatur et ad exercitum capiendum et ad nuntios rerum quae a gentibus, quibuscumque pugnabat, gererentur accipiendos. nam Siculo bello adhuc distinebatur non plane sopito; et Hungarorum princeps, ut facta eius declararunt, bellum moliebatur. postquam enim Andronicus Comnenus, qui post Romanorum tyrannidem invasit, ducatu Branizobae et Belligradi adempto, quod cum Hunnis contra Romanos conspirasse et imperium Manuele deiectione auxilio principis Hunnorum sibi vindicare velle ferebatur, Pelagoniam accersitus, et insidiarum quas imperatori et consobrino suo strueret convictus, et in custodiam quandam magni palatii datus fuit, Hunnorum princeps bello Romanis statim illato Branizobam obsidet, et late omnia incursionibus pro sua libidine vastat. quare imperator chartularium, Basilium Zinzilucem, ducem contra

γας, και δόξας ἄξιον νίκης ἔχειν στρατόν, τοῖς Οὐγγροῖς συμπλέκεται. και πρὸς βραχὺ μὲν κατηγοροῦντο τὸ πολέμιον· ἐπαναστραφέν δὲ ὡς ἀσυντάκτως ὑπὸ Ῥωμαίων καταδιωκόμε-
 P. 68νον, ὃ πέπονθεν ἔδρασε γενναϊότερον. βασιλεὺς τοίνυν ἐνω-
 τισάμενος ταῦτα τὴν ἐκεῖσε πορείαν ἐπέτεινε, εἴ πως οἱ Παίονες
 πρὸς τὴν αὐτοῦ διαταραχθέντες ἄφιξιν τῶν ἐκεῖδι χωρῶν
 ἀπανασταίεν· ὃ και ἦσαν διαπραξάμενοι, συμβιβασθέντες
 μετὰ τοῦ βουσιλέως, ὡς ὁ καιρὸς τότε ἔδωκεν. αὐτὸς δὲ ὡς
 εἶχε τὰ κατὰ Βρανίτζοβαν και Βέλγραδα καταστησάμενος
 πράγματα, εἰς τὴν βασιλίδαν πόλιν μετασηροῦ. 10

Οὐκοῦν και τῶν δυσμικῶν ἐχθρῶν ἡρημησάντων ἐπὶ βραχὺ
 δι' ὁμολογίας και φιλιώσεως, και μηδένα ἔχων τῷ τέως ἀντίλ-
 κοντα εἰς ἐσπέρας ἀντίμαχον ἀξιόμαχον, κρηοὶ τὴν εἰς Ἀρμενίαν
 ἀνάβασιν. ἀπάρως οὖν εἰς Τυροῦσιν και ἀφιγμένος εἰς Ἄδαναν
 B και ὅσιν τῇ κάτω Ἀρμενίᾳ πρόσχωρα, και ταῦτα καχοδαίμο- 15
 ροῦντα ὑπὸ τοῦ Τυροῦσιν διαθάψας και ἀσφαλείας τῆς δεού-
 σης ἤξιωκώς, και καταπλήξας τῇ παρουσίᾳ τὸν οὐχ ἀπλοῦν
 τὴν γνώμην ἀλλὰ κρυψίνουν και ὕφαλον Ἀρμένιον, σχάζει
 τὸ πρόθυμον, οὐδὲ περὶ τῆς ὅλης Ἀρμενίας διαγωνίζεται,
 τὸν οἰκεῖον πατέρα ἐξηλωκώς, ἧ γοῦν ὅσα ἐκεῖνος ὑπηγάγετο 20
 φρούρια πολεμῶν, ταῦτα ὡς ἐκ φάρυγγος λύκον ποιμὴν λο-
 βὸν ἦπατος προσοπαυτῶν και λαμβάνων ἐκ τοῦ τῶν Ἀρμε-
 νίων κατάρχοντος· ἀλλὰ τῇ διπλῇ και ἀπάτῃ τῶν λόγων τοῦ
 Τυροῦσιν φευκισθεῖς και τῇ αἰμυλίᾳ τῶν συνθηκῶν ἀπαλυν-

5. Παίονες] οὐνοί Α. 9. βελγραδα Α. 11. ἐχθρῶν] ἐθρῶν
 Α. 14. διάβασιν Α. 16. τοῦ ροῦσιν εὐεργετήσεως Α. 20.
 ὄπηγ. — κατάρχοντος] κάστρα και χώρας ἐκράτησεν, οὗτος ἐκ
 λύκου στόματος ἡβουλήθη ἐκβαλεῖν vulgo ex B. 24. αἰμυλίᾳ]
 κολακεία τ. σ. χανωθεῖς Α.

eos mittit. is milite in cohortes et phalanges descripto, cum se in-
 victum exercitum habere putaret, Hungaros adortus, victoriam non
 diuturnam est adeptus: nam hostes in Romanos temere persequentes
 conversi acceptam cladem illustriore victoria pensarunt quo impera-
 tor audito iter eodem intendit, ut Pacones suo adventu territi pro-
 vincialis illis cederent, quod cum fecissent, iis conditionibus bello
 composito quas tempus ferebat, Branizobae et Belligradi rebus con-
 stitutis domum rediit.

Cum hostes paulisper conquiescent nec ullius opes in Occidente
 metuendae viderentur, expeditionem in Armeniam decernit. Tarsum
 et Adanam profectus, et finitimis, inferioris Armeniae locis,
 Torosos afflixerat, refocillatis ac firmatis, et Armenio, viro
 ἡλικῷ sed occulto et insidiosio ingenii homine, sua praesentia
 non ulterius progreditur nec, ut pater ipsius fecerat, totam

θεις τὴν διάνοιαν, τὰ χαλινὰ μεταστρέψας εἰς Ἀντιόχειαν παραγίνεται, τὴν τῆς ἀπάσης Συρίας προκαθημένην καλλιπολίην.

2. Ὅντι δὲ κατὰ Ταρσὸν τῷ βασιλεῖ Μανουῆλ ἡ τοῦ 5
 5 ἑξαδέλφου Ἀνδρονίκου ἐκ τῆς φυλικῆς φυγὴ καταγγέλλεται, ἧς τὸ αἷτιον καὶ ὅσα μὲν ἐρρέθη ἄνωθεν, οὐδὲν δὲ ἤτιον τὸ ἐλευθεροστομεῖν αἰεὶ καὶ τὸ τῇ ἠώμῃ τῶν πολλῶν διαφέρειν καὶ ἡ εὐ ἔχουσα πλάσις τοῦ σώματος ἀξία οὕσα τυραννεῖν καὶ τὸ τοῦ φρονήματος ἀταπεινῶτον, ἃ δὴ πάντα πεφύκασιν
 10 οὐ κρατοῦντες ὑποβλέπειν καὶ κνίζον ἔχειν καὶ ἕως καρδίας αὐτῆς βάλλοντα διὰ τὸ περὶ τὴν βασιλείαν περιδεῖς. διὰ ταῦτα τοίνυν, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ ἐν μάχαις ἐνδεδῆιον καὶ τὸ τοῦ γένους ἐπίσημον (ἐκ γὰρ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Ἀλέξιου τοῦ τῷ
 15 Μανουῆλ προπάτορος ὃ τε τούτου πατὴρ ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης καὶ ὁ τοῦ Ἀνδρονίκου γενέτης ὁ σεβαστοκράτωρ προήλθουσαν Ἰσαάκιος) ὀφθαλμοβολουμένος ἦν καὶ ὑποπτος μάλιστα. **D**
 συνέβη δέ τι καὶ ἕτερον δι' ὃ τοῦτον ἐν φρουρᾷ συνείχεν ὁ Μανουῆλ. τῷ βασιλεῖ τούτῳ τρεῖς ἦσαν ὁμαιμόνες, Ἀλέξιος Ἀνδρονίκος καὶ ὁ πολλάκις ῥηθεὶς Ἰσαάκιος. τούτων οἱ μὲν
 20 δύο τὸ ζῆν μετήλλαξαν ἔτι τοῖς ζῶσι κατειλεγμένον τοῦ πατρὸς αὐτοῖς καὶ βασιλέως Ἰωάννου τοῦ Κομνηνοῦ, ἐσάλευε δὲ τὰς τοῦ **V. 55**
 γένους διαδοχὰς ὁ μὲν Ἀλέξιος ἐπὶ μιᾷ θυγατρὶ, ἦν καὶ εἰς γαμετῆν γυναικὰ ἡρόμοσατο ὁ τοῦ μεγάλου δομειστίκου Ἰωάννου υἱὸς Ἀλέξιος, ὧν πέρα καὶ εἰπόντες ἔφθημεν· τῷ δ' Ἀνδρο-

23. Ἰωάννου] ἀξούχ Ἰωάννου B.
 μιν δπισθεν B.

24. ὧν πέρα] περὶ οὐ εἶπο-

Armeniam sibi vindicat, nec castra et provincias pridem ab illo occupatas veluti e lupi faucibus eripit: sed Torusis fallaci blandiloquentia deceptus et foederis illecebris irretitus, conversis fraenibus Antiochiam totius Syriae principem et pulcherrimam urbem ingreditur.

2. Dum vero Tarsi agebat, Andronici patruelis fuga e carcere illi nuntiatur; cuius illi causa fuerant ea quae supra diximus. sed tamen illa quoque incommodarunt, quod in dicendo liber et viribus praestans et forma digna imperio praeditus nunquam animum submittebat. quae res omnes imperatoribus regni amittendi metu suspectae et molestae esse consueverunt. propter haec igitur et bellicam virtutem et generis nobilitatem (nam eodem patre Alexio Iohannes Manuelis et Andronici pater Isaacius Sebastocrator nati erant) maximo observabatur et suspectus habebatur. accessit alia quoque causa cur a Manuele in custodia haberetur. imperatori huic tres fuere fratres, Alexius Andronicus et is cuius saepe facta est mentio, Isaacius, quorum duo obierunt patre adhuc superstite. Alexius unam reliquit &

νική θυγατέρας ἐγεγόνεισαν τρεῖς, Μαρία Θεοδώρα καὶ Εὐδοκία, καὶ υἱοὶ δύο, Ἰωάννης τε καὶ Ἀλέξιος. βρωτῶν θηλειῶν τοίνυν ἡ Εὐδοκία τὸν ἐκ παρθενίας δευνέτην ἀποβαλοῦσα θανάτῳ ἀνοσίως Ἀνδρονίκῳ συνήρχετο, οὐ κρύβδην ἀλλ' ἀνέδην. καὶ τοῖς ἐπιτιμῶσιν Ἀνδρονίκῳ διὰ τὸ τῆς συνοουσίας ἀθ-5
 P. 69 μιτον ἡ ἀφ' ἐστίας μίμησις πρόχειρος εἰς ἀπόλογον ἦν, καὶ χαριεντιζόμενος ἀνδρπέφερν ὡς φιλεῖ τὸ ἀρχόμενον ἐξομοιοῦσθαι τῷ ἄρχοντι καὶ τὰ τῆς αὐτῆς δημοστοιχεῖ καὶ συναΐδει πως κεραιμείας, εἰς τὸν ἐξάδελφον ἀποσκώπτων ταῦτα καὶ βασιλεία τὸν Μανουὴλ ὡς ὁμοιοπαθέσιν ὑποκύντοντα πάθεισιν 10 ἢ γοῦν καὶ χεῖροσιν ἄλισκόμενον, εἴπερ ὁ μὲν ἀδελφοῦ θυγατρὶ συνοουσίαζεν, ὁ δ' Ἀνδρόνικος ἐξάδελφον παιδὶ συγκατέκειτο. τὸ γοῦν τοιοῦτον οὔτε τῷ Μανουὴλ ἠθδανε καὶ τοὺς ἐκ γένους τῆς γυναικὸς μαίνεσθαι ἐποίει κατ' Ἀνδρονίκου καὶ διαπρίεσθαι ἀτεχνῶς, ἐκ τοῦ πλείονος δὲ τὸν τῆς Εὐδοκίας 15 ὁμαίμονα Ἰωάννην, ὃς τῇ τοῦ πρωτοσεβαστοῦ καὶ πρωτοβε-
 Βστιαρίου ἐκυδροῦτο τιμῇ, καὶ τὸν ἐπ' ἀδελφῇ τῇ Μαρῖα ὡσαύτως γαμβρὸν τὸν Καντακουζηνὸν Ἰωάννην. πολλαὶ μὲν οὖν, ὡς εἰκός, ἐπιβουλαὶ κατὰ τοῦ Ἀνδρονίκου αἱ μὲν ἐνδύμυχοι ἦσαν καὶ σκότιοι τυρενόμεναι, αἱ δὲ καὶ προδηλῶς 20 τολυπευόμεναι· ἀλλὰ διέλυε ταύτας ὡς ἰστὸν ὑράχνης Ἀνδρόνικος, καὶ ὡς παιδίων ἐπὶ ψάμμον ἄθυρματα διεσκέδαζεν, ἀνδρείῃ τε τῇ σφετέρῃ πίσυνος ὢν καὶ κατὰ σύνεσιν

4. ἀνέδην] ἀδιαντρόπως καὶ φανερώς B. 13. τὸ γοῦν] τοῦτο γοῦν οὔτε τῷ μ. ἤρεσκεν A. 22. ψαμμόθου A.

liam, quam matrimonio sibi iunxit magni domestici Iohannis filius Alexius, de quibus etiam supra diximus. Andronicus filias tres suscepit, Mariam Theodoram et Eudociam, et filios duos, Iohannem et Alexium. Eudocia, defuncto marito, nefaria consuetudine Andronici non clam sed palam usa est. Andronicus vero quoties ob incestum reprehendebatur, hanc defensionem per iocum in promptu habebat, solere subditos principum imitari, et aquam ex eodem fonte petitam eundem saporem referre. quibus verbis imperatorem Manuelem perstringebat ut iisdem aut etiam deterioribus affectibus duntaxat filiam complecteretur. ii sales nec Manuelli placebant et mulieris cognatos furore quodam contra Andronicum incendebant, Iohannem in primis Eudociae fratrem, qui protosebasti et protovestiarii dignitatem obtinebat, Iohannem item Cantacuzenum, qui sororem illius Mariam in matrimonio habebat. itaque aperta vi et occultis insidiis Andronicus crebro oppetebatur; quas ut araneas telas uerorum ludicra in arena facile dissipabat, cum fortitudine sua fre-

των ἐναντιῶν ὑπερφέρων πολὺ καὶ ἄσπον αἱ ἄλογοι φύσεις τῶν
 λογικῶν ἤτιθηται, ὥστε καὶ συμβᾶν οὕτω πολλάκις προσπλη-
 κείς ἐτρέψατο τούτους, τὰ φίλτρα τῆς Εὐδοκίας γέρας ἀφ-
 10 τὰ Πελαγονίαν συνεπλέκετο, οἱ δὲ καθ' αἷμα τῆς Εὐδοκίας C
 προσήκοντες, περιστάντες τὴν σκηνὴν ὡς τοῦτο ἔγνωσαν, με-
 τὰ συχνῶν ὀπλοφόρων ἐτήρουν τὴν ἐξοδὸν ὡς αὐτίκα μάλα
 τοῦτον διαχειρισίμενοι. ἀλλ' οὐκ ἔλαθε ταῦτα τὴν Εὐδοκίαν
 καίπερ ἐφ' ἐτέροις τὸν νοῦν ἔχουσαν, εἴτε διαγγελθέντα πυ-
 15 ρά του τῶν ἐκ τοῦ γένους ἐκείνῃ, εἴθ' ἐτέρως τὸν κατὰ τοῦ
 φθορέως αὐτῆς λόγον γνωρίασα· ἦν γὰρ κάκείνη δραστή-
 ριον τὸ φρονεῖν, οὐμενοῦν κατὰ γυναικας πλουτούση τὴν σύ-
 νεσιν. διασαφεῖ τοίνυν τῷ Ἀνδρονίκῳ συγκατακειμένη τὴν
 ἐπιβουλήν. ὁ δὲ διαδροθεὶς ἐπὶ τῷδε τῷ ὀήματι ἐξάνθορε
 20 τα αὐτίκα τῆς κλίνης, καὶ τὴν ἐπιμήκη διαζωσάμενος μάχαι-
 ραν διεσκοπεῖτο τὸ ποιητέον. ἡ μὲν οὖν ὑπετίθει τῷ ἐρωμένῳ
 γυναικείαν ὑποδῦναι στολήν, κὴν τῷ ἐπιτάξαι αὐτὴν τινι τῶν D
 προκοίτων καὶ κατευναστριῶν γυναικῶν λαμπτήρα εἰσενεγκεῖν
 τῆ σκηνῇ, πρὸς ὄνομα καλέσασαν, καὶ οὕτως εἰς ἐξάκου-
 25 στον ὡς τοῖς ἔλλοχῶσι τὴν ταύτης ἐνηχηθῆναι φωνήν, εὐθέ-
 ως ἐξελθεῖν καὶ λαθεῖν. τῷ δὲ οὐκ ἤρρεσκεν ἡ παραίφασις,
 ἐκτροπομένῃ μὲν καὶ τὸ ἀλῶναι κατὰ τὸν βασιλέα ἐπισπώ-
 μενον τῆς κόμης ἄγεσθαι ἀγεννῶς, καὶ θάνατον δὲ οὐκ ἔτ-

4. σκηνῆς] τένας B. 5. συνεπλέκετο] συγκατεκλίετο A. 10.
 εἴτε περὶ τοῦ φθορέως αὐτῆς ἐρηγοροῦσα B. 11. rectius
 γνωρίσασαν. 14. διαδροθεὶς] διατραχεὶς A. 15. καὶ τὴν
 ἐπ.] καὶ τὴν αὐτοῦ σπάθην περιζωσάμενος B. 21. ἡ παραίφασις]
 ἡ βουλὴ A. 23. θάνατον] πλεον εἶχε θανάτου τοῦτο τὸ
 μετὰ γυναικείας εἰσαχθῆναι στολῆς B.

tus, tum ingenio longe superior adversariis, ut prae illo brutae pec-
 caedes haberi possent. eosque saepe vim inferentes propulsabat, pe-
 ricula illa Eudociae amore abunde pensata ratus. accidit autem ut
 cum ad Pelagoniam in tabernaculo mulieris amplexibus indulgeret,
 Eudociae cognati cum multis armatis eius exitum observarent ad cae-
 dem parati. sed ea res Eudociam non fefellit quanquam aliis cogita-
 tionibus intentam, sive a cognatorum aliquo monita sive alia ratio-
 ne insidias odorata fuerit, quippe et ipsa acri ingenio et plus quam
 muliebri prudentia instructa. insidias igitur accubanti Andronico in-
 dicat. quo verbo ille excitatus e lecto exilit, et praelongo accinctus
 gladio quid agendum esset deliberat. mulier vero illum, monet ut
 muliebri veste indutus, simul ac ipsa cubiculariam clara voce, -ut ab
 insidiatoribus etiam audiatur, lucernam inferre iusserit, statim clam
 egrediatur. sed id consilium viro forti non placebat, ne captus de-

ὑφορωμένῳ τὸν γυναικῶδη καὶ ἀκλεῦ. οὐκοῦν τὸ ξίφος γυμνώ-
 σαι καὶ δούς τοῦτο τῇ δεξιᾷ ἀφάλλεται, τὴν σκητὴν ἐγκαρσίως
 διατεμών, καὶ ἐν ἐνὶ πηδήματι Θετταλῶ ἄντικρος ὑπερβι-
 νει τὸν τε ξυγκείμενον τῇ σκητῇ τυχὸν οὕτω θριγγόν, καὶ
 ὅσον ἐπεΐχον οἱ πύσσαλοι καὶ οἱ σχοῖνοι χῶρον, ὡς ἀχανεῖς 5
 γενέσθαι τοὺς ἐνεδρευόντας καὶ τὸ διαδρᾶναι σφᾶς τὸ θῆρα-
 μα θαῦμα καὶ θέαμα ἡγεῖσθαι καινόν. ταῦτα μὲν οὖν ἀκουό-
 μενα τὸν αὐτοκράτορα ὑπέθραιτε Μανουήλ, καὶ αἱ διαβολαὶ
 P. 70 δὲ ὅσα καὶ ῥανίδες ἐνδελεχεῖς ἐκοιλαινον ἐς ὑποδοχὴν τῶν
 κατὰ τοῦ ἐνδιαβαλλομένου ἐπιχειρομένων τὴν τοῦ ἐνηχομένου 10
 ψυχὴν, καὶ ἀπῆγον κατὰ βραχὺ οὗ εἶχεν οὗτος εἰς τὸν ἄνδρα
 ζωπύρου φιλίας, καὶ ὡς ἀληθῆ ἐνήγον τὰ λεγόμενα παραδέ-
 χεσθαι· μηδὲ γὰρ πάμπαν τὴν φήμην ἀπόλλυσθαι, μηδὲ
 εἰκῆ λύουσαν τὸ πτίλον ἀμφιπεριτροχάζειν αὐθάδη καὶ βα-
 σιλειῶντα τὸν Ἀνδρόνικον. ὡς ἄρα οὐδέν τι διαβόλου γλώτ- 15
 V. 56 τῆς χείριστον ἐνέφν τοῖς ἀνθρώποις ἕτερον κακόν. εἰκότως
 οὖν καὶ Δαβὶδ ὁ φιλοφθός καὶ φιλόψαλμος ἐν πλείστοις τῶν
 αὐτοῦ θεοπλόκων καὶ ἡδυφραδῶν εἰδυλλίων διασύρει ταύτην
 καὶ κωμῳδεῖ, στήλογραφῶν ἀτεχνῶς τὴν ἐξ ἐρήμου ταύτης
 B ἰσχύν, καὶ ἕυσθῆναι τῶν ἐλίκων αὐτῆς ἐπευχόμενος. τῷ τοι 21
 καὶ ὁ Μανουήλ ὡς ἄρχυσι ληφθεῖς οἷς ἦσαν τοῦ Ἀνδρόνικου
 πολλάκις οἱ πρὸς γένους αὐτῷ κατεπάδοντες, ἐκὼν ἀέκοντί γε
 θυμῷ τιθῆσιν αὐτὸν ἐν φρουρᾷ, καὶ ποδοκάκαις σιδηραῖς
 ἀσφαλιζέται ἀρρήκτοις ὡς ἐνῆν καὶ ἀλύτοις. ἔμενον οὖν ἐφ'

2. ἀφαλλ.] ἐφάλλ. τῇ σκητῇ A. 2. τὴν σκ.] σχίζει τὴν τέν-
 ταν ἐκ πλαγίων B. 6. τὸ διαδρ. A, τὸ ἐκ τοῦ PW, quae
 mox τὸ θῆραμα τραῦμα εἰς τραῦμα (θαῦμα Wolf.) μετεγεγχείν.
 16. ἐνέφηνε A.

formiter ad imperatorem capillo traheret metuenti et muliebrem
 ac turpem mortem reformidanti. itaque praelongo ense arrepto, et
 tabernaculo obliquo ictu dissecto, saepem quae forte ante id erat,
 omne spatium quod vectes et funes occupabant, uno ingenti saltu
 transiit; quo insidiatores obstupefacti illius effugium admirabantur.
 his rebus Manuel turbatus, et crebris calumniis ab amore Androni-
 ci aversus paulatim crimina illa vera arbitrabatur: neque enim fa-
 mam omnino esse irritam, quae talia de illo spargeret. ita nihil ha-
 bet natura humana calumniatrice lingua deterius; quam Psalmogra-
 phus haud immerito multis in locis detestatur, ab eaque se libera-
 ri optat. Manuel igitur cognatorum vocibus tanquam cassibus irri-
 titus, nolens volens Andronicum in custodiam dat ferreis compedi-
 bus firmissimis vinctum; in qua cum longo tempore male tractaretur,
 homo audax et in rebus difficillimis ingeniosus animadvertit in turri

ικανόν χρόνον τῇ φυλακῇ κακουχούμενος. Θερμουργός δὲ ὢν καὶ ἀνθρώπων πολυτροπώτατος κἄν τοῖς ἀπόροις ποριστικός καὶ εὐμέθοδος, παλαιάτατον κατανοήσας ὑπόνομον καθ' ὃν εἰργυνοτο οἰκίσκον (πύργος δὲ οὗτος ἦν ἐκ πλίνθου ἅπας ὀπτῆς) 5 ὕπεισι τοῦτον, ταῖς χερσὶ πρότερον ὡς ἀμάλλις ἢ σκαλίσι διαμησάμενος τὰ πρὸς τὴν εἴσοδον καὶ τὴν ἔξοδον, ὡς εἶεν ἀνύποπτα, καὶ τι προεκπετάσας ἐπιπλον. ἐνστάσης τοίνυν ὥρας ἀρίστου αἰ θύραι τοῦ δεσμωτηρίου παρὰ τῶν φρουρῶν C ἀνεῳγέσαν καὶ τὸ δεῖπνον εὐτρεπὲς πυρρῆσῃτο, οὐδαμοῦ δὲ 10 φαινόμενος ἦν ὁ δαιτυμῶν. περιεβλέπετο γοῦν τοῖς φύλαξιν ἢ φρουρά, μὴ πού τι ταύτης ἀποθραύσας ἢ διατορήσας ὁ πολύμητις Ἀνδρόνικος οἴχοιτο. ὡς δ' οὐδὲν ὄλωσ ἦν οὐδαμῶς λυμανθέν, οὐ θαιρός, οὐ φλιά, οὔτε μὴν οὐδὸς τῶν πυλῶν, οὐκ ὄροφος, οὐκ ὀπισθόδομος, οὐδ' ἡ σιδηρόδετος 15 ἀναφωτὶς, οὐκ ἄλλο τι τῶν ἀπάντων οὐθέν, ἀνῳμῶζον διωλύγιον, τὴν ὄψιν ὄνυξιν ἔδρουπτον, ὡς ὃν ἐφρούρουσ οὐκ ἔχοντες, μηδὲ τὸν τρόπον ἢ τὸν τόπον κατανοοῦντες καθ' ὃν ἐστὶν ἀποδράς. δῆλα ταῦτα ποιοῦσι τῇ βασιλείσῃ καὶ τοῖς ἐν τέλει καὶ ὅσοι τὴν βασιλικὴν ἀμφεπονοῦντο αὐλήν. οὐκ- 20 οὔν ὁ μὲν ὡς φυλάξων τὰς αἰγιαλίτιδας πύλας ἐστέλλετο, τῇ δὲ ἡ τῶν χερσαίων ἐπετέτραπτο φυλακῇ, ἄλλος τοὺς λιμένας D διηρευνάτο, ἕτερος ἄλλο τι τῆς πόλεως μέρος ἀπολαβῶν ἀνετον

3. παλαιὸν ὑπονοήσας καμάρας κούφωμα ἐν ἡ φυλακῇ ἦν (πύργος δὲ ἦν μετὰ τοῦ βλῶν) B. 5. ταῖς — ἐπιπλον] παραπετάσματι τὴν ὡαν καλύψας ὡς εἶη ἀφάρματος A. 8. ἀρίστου] τοῦ γεύματος B. 12. οἴχοιτο] ὤχετο A. 18. ποιοῦσι] A ante αὐλήν.

illa latericia, cui inclusus erat, meatum antiquissimum, eumque subito manibus pro ligonibus usus, ad ingressum et exitum parandum et dissimulandum, rebus quibusdam ante foramen collocatis. sub prandii tempus carceris fores a custodibus aperiuntur, epulae afferuntur, sed conviva nusquam apparet. perlustrant illi turrim, ne ea alicubi effracta aut perfossa homo callidus sit elapsus. sed cum prorsus nihil laesum esset, non cardo, non postis, non limen, non tectum, non posticum, non ferro munita fenestra, non quicquam aliud, cum magno eiulatu faciem unguibus lacerantes, quasi amisso eo quem custodiebant, et locum et modum quo effugisset ignorantes, rem imperatrici et magistratibus aulaeque proceribus nuntiant. Alius igitur ad marinas portas mittitur, alius terrestres portas custodire iubetur, alius portus scrutatur, alius alia parte urbis occupata fugitivum Andronicum quaerit. perquiruntur et bivis et trivia; et crebrae imperatoriae litterae in omnes provincias mittuntur, quibus fugitivus Andronicus continenter inquiri et captus in urbem remitti

ζήτει τὸν δραπέτην Ἀνδρόνικον. οὐδὲ αἱ ἄμφοδοι ἦσαν ἀδια-
σκόπητοι, οὐδ' ἀφύλακτοι αἱ τρίοδοι. συχνὰ δὲ καὶ κατὰ
πᾶσαν χώραν τὰ βασιλεία διίπτατο γράμματα, ἄφαντον
ἀπαγγέλλοντα τὸν Ἀνδρόνικον καὶ σχολὴν ἐπίμονον ἐπιτάτ-
τοντα, ὅπως ἀλοὺς ἐπαναπέμφθῃ. ἐπὶ δὲ τούτοις καὶ ἡ 5
τούτου συλληφθεῖσα γυνὴ ὡς τῆς φυγῆς συνίστωρ τῷ δεσμο-
τηρίῳ παραρριπτεῖται ἐν ἥπερ καθέρικτο Ἀνδρόνικος, ὡς
ἐκεῖσε τίνη δίκας τῆς φιλανδρίας ἔνθα ὁ ταύτης συνείληπτο
σύζυγος, ᾧ ὑπέθετο τὴν δραπέτευσιν. ἐλάνθανον δὲ ἄρα
καὶ Ἀνδρόνικον πεδήτην ὡς πρότερον ἔχοντες καὶ μάτην εἰς 10
γυναῖκα ταλαίπωρον τὸν χόλον ἐκχέοντες καὶ τὰ πρὸς χάριν
Ἀνδρόνικῳ ποιοῦντες. ἔξαναδὺς γὰρ οὗτος τοῦ θόλου καὶ
τὸν ὑπόνομον ἐκλελοιπῶς τῇ γυναικὶ ἐντυγχάνει, δύξας ὅσα
καὶ δαιμών τὰ πρῶτα ὑποταρτάριος ἢ νεκύων ἀμενηνὸν ἰν-
δαλμα, καὶ διατιμῶν τῷ ἀέλπτῳ τῆς θεᾶς τὴν ἀνθρωπον. 15
P. 71 καὶ προσπλακείς ἐδάκρυσε μὲν, πλὴν οὐχ ὕσον ἤθελον αἱ
συμφοραὶ καὶ τὰ τότε δυστυχῆ συναντήματα, φειδοὶ τοῦ μὴ
τὸν θρηῖνον ἀναβῆναι εἰς ὧτα τοῖς δεσμοφυλάξι. καὶ δὴ ἐφ'
ἱκανὸν συγγεγονῶς τῇ εὐνέτιδι κατὰ τὴν φρουράν, καὶ ἐγκύ-
μονα ταύτην ἐκ τῆς τότε συνουσίας ἀπεργασάμενος, ἐξ ἧς 20
καὶ παιδὸς ἄρρενος ἀκούσοι πατήρ, τὸν Ἰωάννην λέγων, ᾧ
καὶ βασιλείας Ἀνδρόνικος μετέδωκεν ἔπειτα, ὡς ὁ λόγος εἶ-
πη κατὰ καιρὸν, ἐκεῖθεν ἀναχωρεῖ, οἶα τῶν φυλάκων μηκέτι
κάπὶ τῇ γυναικὶ οἶαν καὶ ἐπ' αὐτῷ τῆς φρουρᾶς παρεχομέ-
νων ἀερίβειαν. γενόμενος δὲ κατὰ τὰ μελάγεια συλλαμβά- 25

1. οὐδὲ] αἱ (ῥύμαι τῆς πόλεως ἀγύρευτοι ἀπέμειναν B. 3.
ἀφαντον] ἀφανέρωτον B. 4. καὶ σχ.] καὶ δε ἀν εὐρη τοῦ-
τον ἢ κρατήρη αὐτόν, μεγάλην εὐρήρη ἀναδοχὴν B. 12.
τοῦ θόλου] τῆς γῆς A. 13. ἐκλελοιπῶς] ἀπολελοιπῶς A.
19. συγγεγόμενος A. 25. μελάγεια B.

luebatur. deinde uxor eius ut fugae conscia comprehensa in eun-
dem carcerem, in quo erat Andronicus, conuicitur, ut ibi pietatis
in maritum et consilii de fuga poenas daret. nesciebant illi nimirum
se Andronicum habere ut prius, et bilem suam frustra in miseram
foeminam effundere, et rem gratam facere Andronico, qui cum
conversa emerisset et mulierem inopinato conspectu territam allocu-
tus pro spectro haberetur, amplexus eam illacrimat ille quidem,
non tantum quantum illarum aerumnarum acerbitas postulabat, ne
in elulatum audirent. in ea custodia diu consuetudine uxoris
que congressu filius ei Iohannes postea natus est, cui no-
nominatum, ut suo loco narrabitur, impertiit, tandem e car-
ceris custodibus propter mulierem negligentioribus factis. sed

νεται παρά του στρατιώτου, διῶ ἦν Νικαίας ἐπίκλησις· καὶ εἶχε πάλιν αὐτὸν κουσιωδία μελίων καὶ χείρων τῆς προτέρας φρουρὰ καὶ ποδοπέδα σιδηραῖ διπλαῖ. ταῦτα οὖν ὡς ἠγγέλθη Β τῷ Μανουῆλ κατ' Ἀρμενίαν ἔτι στρατοπεδεύοντι, στέλλεται ὁ 5 λογοθέτης τοῦ δρόμου Ἰωάννης ὁ καματηρός, καὶ τὴν τοῦ ἀνακτος μὲν ὅσον οὐδέπω παρουσίαν εὐαγγελισόμενος, καὶ τὰ συμβαίοντα δὲ κριεπτόνως διασκευόμενος καὶ πυραδηλώσων βασιλεῖ σαφέστερον.

3. Οἱ δ' Ἀντιοχεῖς τὴν ἄφιξιν τοῦ βασιλέως τὰ πρῶτα V 57 μὲν ἀγαπητῶς οὐκ ἐδέχοντο, ἀλλὰ καὶ λίαν βαρέως ἔφερον καὶ ὅπως ἐσκέπτοντο ἀποπέμψαιτο· ὡς δὲ κωλύειν οὐκ ἦν οὐδ' ἀναλύειν ὅλως τὰ δεδογμένα ἐκείνη, οὐ μόνον τῶν πνυλῶν διεκχυθέντες μετὰ δουλικῷ σχήματος καὶ φρονήματος ὑπηριεύζον, ἀλλὰ καὶ τὴν εἰσοδὸν αὐτῶ ἔς τὸ πομπικώτερον C 15 διεσκεύασαν, τὰς τε ἀγνιάς καὶ ἀμφόδους ἐπίπλους καὶ τάπησι διεκόσμων, καὶ δένδρων νεοδρέπτοις κλωσὶ κατηγλαΐζον, τὰς τῶν λειμώνων καὶ ἀνθέων χάριτας ἐς τὸ ἄστν μέσον διακηπεύοντες, καὶ φιλότιμον αὐτῶ τὴν πρόοδον σχεδιάζοντες, οὐχ ὁ μὲν ὁ δ' οὐ, ἀλλ' οἰκήτωρ ἅπας ἀπαξάπλω, ὡς 20 παρεῖναι καὶ Σίρον ὀψοφάγον καὶ ληστήν Ἰσαυρὸν καὶ πειρατὴν Κίλικα καὶ ἱππύτην κοντοφόρον Ἰταλιώτην ὁμοῦ, καὶ ἱππον ὑψάνενα καὶ ὑπέρανχον φρόνημα παρωσύμενον καὶ βάδην παριόντα τὸν Θρίαμβον. ὄρων δὲ καὶ τὸ ἐκ τῶν Λα-

9. ἀφιξιν] ἔλευσιν Β. 13. διαχυθέντες Α. 15. τὰς τε θύμας τῆς πόλεως καὶ τὰς στρατίας μετὰ βλατίων χρυσῶν καὶ πευκίων ἐξαίτων κατεκόσμων τε καὶ ἐκαλλῶπιζον Β. 18. κατακηπεύοντες Α. 23. καὶ om Α.

cum ad Melangia venisset, a milite quodam Nicaea captus denuo in custodiam priore maiorem et acerbiorem conicitur, dupplicibus ferreis compedibus oneratus. quae cum Manuele in Armenia adhuc castra habenti nuntiarentur, Iohannes Camaterus Dromi Logotheta mittitur, qui imperatorem propediem rediturum indicaret, et quid actum esset diligentius exploratum renuntiaret.

3. At Antiocheni principio imperatoris adventu minime laeti deque eo amovendo solliciti, cum prohibere ac voluntati eius resistere non possent, non modo servilibus gestibus atque animis effusi portis obviam processerunt, sed et ingressum ei magnificum adornarunt, vicis et bivis tapetibus atque aliis rebus adornatis, ac via qua transiturus erat recentibus arborum frondibus et odoratis floribus constrata. nec quisquam ab illo honorifico occursum aberat, sed omnes inquilini confluerant. aderat Syrus gulosus, aderat latro Isaurus, aderat pirata Cilix: eques lancearius Italicus relicto feroci equo positaque animi elatione pedibus triumphum comitabatur. cum autem

τίνων ἐκεῖσε στρατιωτικὸν μέγα τῷ δόρατι ἐγκουχόμενον καὶ
 τῷ τούτου ἐνδεξίῳ φυσῶν ἀγωνίσματι, παιδιᾶς ἡμέραν συν-
 Δθηματίζεται δι' αἰσιδίων δορατισμῶν. ὡς οὖν ἡ προθεσμία
 ἐνειστέχει, ἀριστίνδην τῶν Ῥωμαϊκῶν ἐξάγει καταλόγων τοὺς
 περὶ τὸ κραδαίνειν δόρατα εὐφρεῖς καὶ ὄσοι πρὸς αὐτὸν τὸ 5
 γένος ἀνέφερον. ἔξεισι δὲ καὶ αὐτὸς ὑποσσηρῶς βραχὺ καὶ
 πρὸς τὸ σύνθητες μέδιμα ὑγραινόμενος, ἐς ἀεδίον ὑπτιάζον
 καὶ ἰκανὸν ἀντιτάξαι δισχιδεῖς ἰππότιδας φάλαγγας, τὸ δόρον
 μετεωρίζων, χλαμύδα ἡσθημένους ἀστειοτέραν περὶ τὸν δε-
 ξιὸν ὤμον περονουμένην καὶ ἀφιείσαν ἐλευθέραν τὴν χεῖρα 10
 κατὰ τὸ πόρρημα. ὡχεῖ δὲ αὐτὸν ἵππος πολεμιστήριος καλ-
 λίδριξ καὶ χρυσοφάλαιος, δὲ ἡρέμα ὑπογυρῶν τὸν ἀνχέονα
 καὶ ὑποσκαίρων τὸ πόδε, ὡς δρόμων ἐρωσιῶν, οἷον ἀνθημιλ-
 λῆτο τῇ τοῦ ἀναβάτου λαμπρότητι. καὶ ἐκάστη δὲ τῶν συγγε-
 νῶν, καὶ ὄσοι διαγωνίζεσθαι ἄλλοι τοῖς Ἰταλοῖς ἐπεκριθήσαν, 15
 P. 72 λαμπροφορεῖν ἐπέταξεν ὡς ἐνῆν. ἐξῆλθε δὲ καὶ ὁ πριγκίψ
 Γεράρδος λευκοτέρῳ χιόνος ἔποχος ἵππῳ, ἀμπισχόμενος χι-
 τῶνα διάσχιστον ποδηνεκῆ, καὶ πῖλον ἔχων ἐπὶ κεφαλῆς κα-
 τὰ τῆσιν ἐπικλινη, χρυσοῦ κατάκαστον. συνεξίασι δὲ καὶ

2. παιδιᾶς] ἡμέραν μίαν πρὸς παραβασμὸν ποιῆσαι συντίθε-
 ται μετὰ κορταρίων ἀσιδίων B. 5. εὐφρεῖς] δεξιούσ A.
 6. καὶ αὐτ.] καὶ βασιλεὺς A. 9. ἀστειοτέραν] περιπόρρησον —
 μετὰ τεταντίου ἡτοῦ πούκλας ἡσφαλισμένην B. 12. χρυσοφ.]
 χρυσοῦν χαλιναρίου φορῶν χιόνον ἔχων δρόμιον καὶ ὑψηλὸν,
 γυράζων τὸν αὐτοῦ σφόνδυλον καὶ κρούων τὸν πόδα B. 14.
 ἀναβάτου] ἰππότου A. 15. ὄσοι ἄλλοι τοῖς Ἰταλοῖς ἀνταγωνί-
 ζεσθαι A. 16. λαμπροφρονεῖν A. 17. γηράρδος A, γιράρ-
 δος B. λευκοτέρῳ] ἵππῳ ἀσπροτέρῳ χιόνος καθυλακίτων B.
 ἀμπισχόμενος A. 18. καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦσαν φορῶν χρυ-
 σοῦ B.

Italicum militem hastae solerti tractatione superbire videret, ludicrum certamen hastarum sine ferro instituit. cum ludorum dies adesset, delectu acto e Romanis legionibus cognatisque suis vibrandae hastae peritissimos producit. prodit et ipse, pro consuetudine sua subridenti vultu, in spaciosam planitiem, in qua equestres turmas commode concurrere possent, hasta in altum elata, chlamyde insigniore indutus, quae in dextro humero infibulabatur ut brachium esset liberum, equo bellico insidens pulchri coloris et aureis phaleris conspicuo, qui cervice leniter arrecta et humum pedibus pulsans curans cupiditatem prae se ferebat et cum splendore sessoris veluti certabat. iussit et cognatos suos et caeteros qui cum Italis certaturi essent, quam splendidissimas vestes induere. egressus est et princeps Góthardus, equo nive candidiori insidens, tunica acu picta usque ad talos demissa indutus, pileum auratum in capite gestans, talaris

οὐδ' αὖτε ἰπποῖται, πάντες ἀρείκοι τὴν ἰσχύν, εὐμήκει
 τὰ σώματα. ὥς δ' ἔφριξεν ἐγχείησιν ἢ μάχῃ ἄγευστος αἵ-
 ματος, συνεπλέκοντο ἐκθύμως ἐξ ἄμφοῖν ἱκανοὶ ἀλλήλους δια-
 δορατίζοντες καὶ τοὺς κατ' αὐτῶν ἀκοντισμοὺς ὑπεκκλίνοντες,
 5 ὅτε καὶ ἦν ἰδεῖν κατὰ τὸν ἄγαλκον ἐκεῖνον ἄρεα πῆ μὲν κύμ-
 βαχον ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμους ἀνατρεπόμενον, ἄλλοσε ἰπ-
 πέας ἀστράβης ἐκσφαιριζόμενον, ἄλλον προηῆ, ἐξυπτιάζοντα
 ἕτερον, ἄλλον μεταβαλόντα τὰ νῶτα καὶ προτροπάδην φεύγον-
 10 τα. ὁ μὲν ἐχλώριζεν ὑπὸ δέους, τὸν ἀκοντίζοντα δεδιώς,
 καὶ τῷ σάκει πᾶς ἐνεθάπτετο· ὁ δὲ ἀνθηρὸς ἦν, τὸν ἀνα-
 γωνιστὴν κατεπτηχότα ὄρων. τὸ δὲ τοῦ αἵματος ὄδιον τῇ
 ὀρμῇ τῶν ἵππων τεμνόμενον ἠνέμου τὰς σημαίας καὶ λιγυρὸν
 ὑπεσύριπτεν. εἶπεν ἂν τις οὐκ ἀκόμψως, πρὸς τὴν τηλικαῦ-
 15 τα διάκνησιν ἀπιδῶν, Ἀφροδίτην Ἄρει συνέλθειν, τῇ δ' Ἔρνοσ
 συμπλέκεσθαι Χάριτας· οὕτω τὰ τότε παίγνια μῆγμα ποικιλοῦ
 καλοῦ ἐτύγγανεν ὄντα. ἐποίει δ' ἀμιλλᾶσθαι καὶ παραλογοῦτε-
 ρον Ῥωμαίους μὲν τὸ ὑπερφέρειν βούλεσθαι τῶν Λατίνων
 καὶ κατὰ τὴν τῶν δοράτων ἀγκοίνησιν, καὶ βασιλέως αὐτοῦ
 ὀφθαλμοὶ ἀγωνοθῆται τῶν δρωμένων γινόμενοι, Ἴταλοὺς δὲ
 20 ὁ αἰεὶ ὀρθὸς ἀνὴρ καὶ τὸ ὑβρίζον φρόνημα, ἔτι γε μὴν τὸ
 μῆδ' ὄλως ἀνέχεσθαι Ῥωμαίους κρατεῖν τὸν διὰ κοιτῶν πό-
 λεμον. βασιλεὺς δὲ αὐτὸς σύνδυο ἰπποῖτας προσούδισε, καὶ

6. ἄλλοτε Α. 8. μεταβαλόντα] σκεπαζόμενον τὸ σκουτάριον καὶ
 ἀναχωροῦντα Β. 9. ἐχλώριζεν] ἐλωρίζεν Α. 11. τὸ δὲ τ. ἀ.]
 ὁ δὲ γε αἴθερ — τεμνόμενος Α. 12. τὰς σημαίας] τὰ γλῆμουλα Β.
 15. προσπλέκεσθαι Α. 22. σύνδυο] δύο καβαλλαρίους στήσας
 ἐν τῷ ἅμα καὶ σκυτίσας καὶ ἐγκράξας καὶ τὸν ἕνα δοῦς μετὰ
 τοῦ κοιταρίου κατέβαλεν Β.

instar inflexum, cum omnium equitum suorum comitatu, procerita-
 te corporum et bellico animorum vigore insignium. ut ludicra illa
 pugna inchoata est, utrinque complures magno impetu sunt congressi,
 hastarum ictus in vicem ingerentes et declivantes. ibi videre
 erat alios resupinos pedibus in altum elatis sterni, alios pronos iacere,
 alios sella equestri devolvi, alios obverso tergo effuse fugere,
 alios passere prae iaculorum metu et intra clypeum sese abdere, alios
 rubere, qui adversarios trepidare cernerent. aer vero impetu equo-
 rum verberatus vexilla cum sibilo agitabat; ut haud ab re dici posset
 in iis ludis Venerem cum Marte et Bellonam cum Gratiis coisse:
 tanta erat varietas et elegantia. studia porro Romanorum atque au-
 daciam aemulatio Latinisque praecellendi cupiditas et imperatoris
 oculi iudices actorum incendebant: Italos vero semper erecta cervix
 et animus superbus atque indignatio, ne Romani hastato illo cer-
 tamine superiores essent, excitabant. imperator ipse duos equites

NICETAE CHONIATAE

4
 ος μὲν ἐλάσας τὸν ἵππον καὶ τὸ δόρυ κραδάνας, ἐκείνου δὲ
 γκαταβαλόντος τὸν σύνεγγυς τῇ ὄμῃ τοῦ διακονίζοντος.
 Πλήσας οὖν ἐπ' ἀνδρείαι τοὺς Ἀντιοχεῖς θανάτου.
 εὐεπαρηληφότης ἄπερ ἀκούεις ἐνηχοῦντο πρότερον, ἔγνω πα-
 κινωδίαν ἄσαι πρὸς τὴν Κωνσταντίνου τραπόμενος. ἔνθεν ὁ
 τοι καὶ ὡς διὰ φιλίας μέλλων ἵνα διαφίησι τὸ στρατόπεδον,
 ὅποι φίλον ἐκάστη μεθίστασθαι. τοῦτο δὲ μὴ καθ' ἡγεμόνα
 ὅποιος ἦν αὐτὸς βουλευσάμενος, ἐλάθε παραπολέσας τὸ πολὺ
 τοῦ στρατοῦ καὶ κακῶς τὰ καὶ οὐράν διαθέμενος. ἢ γὰρ
 πρὸς πορείαν ὄξεϊα τοῦτο ἔσπῃ καὶ ἢ πρὸς τὰ οἰκεία ἤδη το
 τῶν στρατιωτῶν ἀχαλίνωτος ἀπαρσις καὶ ἀλόγιτος οὐκ ὀλίγα
 πεσόντων ἀθρόως αὐτοῖς, ὡς πείρα γνῶναι τὸ τότε πολλοὺς
 οἶον ἀγαθὸν ἢ προμήθεια, τὴν δ' ὑστεροβουλίαν προῶμα ἀνο-
 νητον καὶ ἀξυμφορον, καὶ ὡς κρείσσον τὸ μεθ' ἡμέραν, εἰ 15
 σῶζει καὶ δίδωσιν εὐκλειαν, τοῦ κατασπῶντος αὐτίκα εἰς θά-
 νατον, κἂν ἵπποισι χρηστότητι. τάχα δ' ἂν καὶ εἰς χεῖρι-
 στον προύβῃ τὰ οἰκίστα, εἰ μὴ βασιλεὺς ἐπαναστραφεῖς
 τῶν Τούρκων ἀνέστειλε τὴν φορὰν, καὶ προὔπεμψε τὰ στρα-
 τώματα μεθ' οἷας ἔδει συντάξεως πρότερον, ὅτε καὶ λέγεται 20
 π. 73 τοῖς τῶν πεσόντων ἐπιστάντα πτώμασι, καὶ τὸ πλῆθος τῶν
 διαφθαρέντων ὅσον καιανοήσαντα, πλῆξαι τε τῇ χεῖρι τὸν
 μηρὸν ἀχθόμενον καὶ περιψοφῆσαι τὰ χεῖρη πυκνά καὶ ἀνο-

1. ἐπελάσας Δ. 13. ἀθρόον Δ. 15. τὸ ὄμ Δ. ἢ ἀναμονὴ Β.

simul prostravit, equo in alterum et hasta investus, qui impetu ia-
 culi etiam alterum una secum deiecit.
 Postquam Antiochenos admiratione fortitudinis impleverat, cum
 ipsi vidissent quae prius audiverant, Cyolim redire instituit; et per
 amicas provincias iter habens maximam copiarum partem dimisit. in
 quo prudentiae suae oblitus milites plurimos cupiditas, extremo agmi-
 ne male tractato: nam incitata itineris cupiditas, et effrenis atque
 inconsideratus domum itionis ardor legiones non paucas in illa di-
 spersione affixit, subito Turcorum insultu oppressas. tum re ipsa
 compertum est quantum boni sit in providentia, quantum temeritas
 et inconsulta consilia apponent incommodorum et malorum; ac lon-
 ge praestare salutarem moram incitata Turcorum impetu repressisset atque
 initio spe bona blandienti. fortassis autem gravior clades accepta es-
 set, nisi imperator conversus Turcorum impetum repressisset. cum
 exercitum eo ordine, quo prius id fieri decuerat, reduxisset. cum
 vero cadaveribus astitisset et multitudinem interfectorum perspex-
 set, labiis agitatae prae dolore femur crebro percussisset et cu-
 mulis suspiriis illacrimasse fertur, ut in aegritudine animi

μῶσαι βύθιον καὶ δακρῦσαι, ταῦτα δὴ τὰ τῶν παθαινομένων
σημαντικὰ ἐπὶ τοῖς ὀρωμένοις ἢ καὶ ἐνωτιζομένοις ἀλγεινοῖς
θεάμασι καὶ ἀκούσμασι, καὶ δορμῆσαι μὲν τὸ ἐν ὀφθαλμοῖς
ἀναμαχέσασθαι ὄνειδος, γενναῖον δέ τι ἐξ ὑπογυίου δρᾶσαι
5 μὴ ἔχοντα ὁδοῦ τῆς προκειμένης αὐθις ἔχασθαι.

4. Ὁ δὲ μὴ τοῖς ὑψηλοῖς μόνον καὶ ἐθνῶν καὶ πόλεων
δυνασταῖς λοξὸν αἰεὶ ἐνορῶν φθόνος καὶ τοὺς ἐπιβούλους τρέ-
φον αἰεὶ ἐγγύς, ἀλλὰ καὶ τοῖς μετριοτέροις ἐπιφύομενος, οὗ-
τος οὐδὲ τὸν Στυππειώτην Θεόδωρον τῆς παρὰ βασιλεῖ παρ- B
10 ρησίας εἶασεν ἀμετάθετον, ἀλλὰ πνεύσας καταγιγῶδες καὶ
ἄγριον ὁ δυσπάλαιστος πολλάκις μὲν τοῦ στασίμου στυφελί-
ξας μετήνεγκε, τέλος δὲ καὶ ἀνέτρεψε καὶ εἰς πτώμα κατή-
νεγκεν οἰκτιστὸν. παρενείρω δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα τῇ ἱστορίᾳ,
δεικνὺς τοῖς ἀναγινώσκουσι ὡς κἂν ἀσυλλόγιστόν τι χρῆμα
15 καὶ δυσφύλακτον ἢ πονηρία, χρῆναι γοῦν ὡς ἐξὸν ὑποβλέπε-
σθαι τῶν ἀντιτέχνων ὅποσοι τὸν μὲν τρόπον οἶκ ἐλευθέρου
τὸ δὲ ἦθος ὑποκατειμένοι καὶ τὴν γλωτταν τῇ καρδίᾳ πλου-
τοῦντες ἀντίφθογγον, πρὸ πάντων δὲ τιθέναι τῷ στόματι
φυλακὴν καὶ μὴ εἶν τὴν γλωτταν προπετιῶς ἐκπηδᾶν τοῦ
20 ἔρκους τῶν ὀδόντων καὶ τοῦ τῶν χειλέων ἐπιτειχίσματος,
ἅπερ οἷα διπλοῦν περιβόλον ἢ φύσις ταύτῃ περιεγύρωσεν. ὁ
γάρ τοι τότε λογοθέτης τοῦ δρόμου οὐχ οἴος τε ὦν σιέγειν C
τὴν ἐς τὸν Στυππειώτην τῆς τύχης εὐμένειαν καὶ τὴν ἀκρο-
τάτην τοῦ βασιλέως ἕσπην καὶ τὸ τῷ μὲν ἅπαντα τὸν χρόνον

1. παθημάτων A. 9. παρησίας] δυναστείας A. 13. καὶ
ταῦτε A. 14. χρῆμα] πρᾶγμα A.

dolorē fieri solet. quamvis autem susceptum dedecus abolendū cupi-
dissimus, cum quid in praesentia ageret non haberet, institutum iter
tenuit.

4. Enimvero invidia, quae non tantum provinciarum et urbium
dominos subinde obliquo intuetur oculo et insidiatorum in proximo
alio, sed mediocres etiam insectatur, nec Stypiotam Theodorum
gratia apud imperatorem pollentem inviolatum praeteriit, neque prius
turbinitibus et procellis agitare destitit, quam de gradu deiectum lo-
coque motum tandem miserabiliter afflixisset. ego vero talia quoque
historiae in sero, ut lectores cognoscant quam improvisa et inevita-
bilis res sit improbitas. esse igitur, quantum liceat, eos aemulos
observandos, qui ingenii sunt illiberalibus et moribus occultis prae-
diti linguaeque pollent ab animo dissentiente, ac custodia munien-
dum os, nec sinendam linguam temere extra dentium septum et la-
biorum munitionem evagari, quibus a natura quasi duplici vallo est
inclusa. nam Dromi Logotheta cum fortunae benignitatem erga Styp-

NICETAE SPONIATAE

ἡς ἐς τὸν κρατοῦντα παρρησίας τε καὶ παρουσίας εἶναι και-
 ρὸν καὶ ἐξεῖναι δακτύλῳ πάντα μεταφέρειν καὶ νεύματι, αὐ-
 τῷ δὲ κατὰ τακτὰς ὥρας τὴν ἐς αὐτὸν ἀνευθύνειν πυλαίαν,
 καὶ τὰλλα ὅσα τῷ μὲν Στυππειώτῃ καὶ μόνον βουληθέντι
 ἀνύσιμα ἦν, τῷ δὲ οὐδ' ὄναρ διὰ τοῦ φανταστικοῦ ἐφιπύ-5
 μενα καὶ διὰ τοῦτο τοῦ φθόνου γινόμενα ὑπεκαύματα καὶ
 ἕως τοῦ ταμείου πλήττοντα τῆς καρδίας, σκαιοῦρει κατὰ τοῦ
 ἀνδρὸς τὰ οἰκρότητα. καὶ δεινὸς ὢν κατιῦσαι δόλους καὶ
 Διχρόαν εὐτυχῶν γλωτταν, ὅποισιν ὄφισι δ' ἰψίθυρος καὶ ἀρ-
 σκιάζων φίλιαν ὑποκλέπτει τὸν ἄνδρα, καλῶ πράγματι συ-10
 ἰγάπης μέλιτι περιχρίων. ἀμέλει τοι καὶ ἄλλα λέγων καὶ
 πόρρω πλαζόμενος, ἐλελήθει μὲν τιμῶν τῇ δὲ καρδίᾳ
 καὶ ἀπλοῖκον Στυππειώτην. ἐνδιαβάλλει τοίνυν ὡς μαγα-15
 νευτὴν τοῦτον καὶ δολιόφρονα, καὶ γράφεται προσδοσίας, τὰ
 κατὰ Σικελίαν λέγων ἀναταράττειν πράγματα. ἀπαιτηθεὶς
 οὖν ὑπὸ τοῦ βασιλέως πίστις τῶν λεγομένων, τῇ Κιλικίᾳ ἐτι
 V. 59 ἐνδιατριβεύοντος, αὐτὸν μὲν ἐφίστησι παραπετάοματι, τὸν δὲ
 Στυππειώτην ἀπολαβῶν ὡς ἔχων τι μόνος μόνῃ προσδιάλεγε-20
 σθαι, ἄγει ὅπου ἦν ἀθέατος ὁ βασιλεὺς ἐστῆκος, καὶ λόγους
 ἀνακινήσας ἐτέρους εἶτα καὶ τοῖς κατὰ Σικελίαν δολίως ἐνέ-
 P. γ4 βαλε, καὶ διδοὺς αὐτὸς ἀφορμὰς τοῦ μεμψιμοιρεῖν μήτε μὴν

8. κατιῦσαι] ῥάφαι A.
 9. διχρῶαν εὐτυχῶν] διπλῶν δυστυ-
 χῶν A. 10. περιχρίων] μάγον B.
 11. περιχρίων] μάγον B.
 12. ὑπὸ] παρὰ A.
 13. προσδιάλεγε-
 σθαι A.

plotam et propensissimam imperatoris voluntatem ferre non posset, ad quem illi semper pateret aditus et colloquendi potestas daretur, adeo ut digito et nutu quidvis conficeret, cum sibi certis horis tantum accedere permitteretur, et quae Styppiotas sola voluntate impetraret, ea sibi ne per somnium quidem cernere contingeret, invadit aestuans, quae ipsius animi bifida lingua instructus amicitiae simulatione virum circumvenit, et scyphi veneno pleni oras amicitiae melle iungit, aliud dicens aliud rationibus Styppiotam hac una in re animo esset alienissimo. his rationibus Styppiotam ut impostorem et dolosum criminatur, et Sicalae proditionis accusat cum vero imperator adhuc in Cilicia agens fidem sibi fieri postularet, eum modo stare iubet: ipse Styppiotam, tanquam arcani aliquid di-
 scationem fraudulenter delabitur, dataque

ἀσπάζεσθαι τὸν Στυππειώτην ὅσα ὁ βασιλεὺς εἶχεν ἐπὶ τοῖς
κατὰ Σικελίαν διαπραξίμενος πράγμασιν, οὕτω διαλύει τὴν
ἐντυχίαν, καὶ τοιοῦτον ἐνθύψας σπινθῆρα τῆ τοῦ βασιλέως
ψυχῇ καὶ κατὰ τοῦ Στυππειώτου ἀφείδς ὑποτύφασθαι ἐσκέ-
5 πτετο καὶ φορνοῦ εὐπορήσειν ἐτέρων συκοφαντήσεων, δι' ὧν
προχειροτάτη ἐσεῖται τοῦ σπινθῆρος ἡ κίνησις. οὐκοῦν κατὰ
καρδίας ἐτέραν πληγὴν ἀνταίαν εἰληφώς ὁ δηλωθεὶς λογοθέτης
ἐκ τοῦ τῷ Στυππειώτῃ δοθῆναι δοχεῖον ἐρυθροδάνου διάλιθον
χρύσειον, καὶ τοῖς ὄροικς τοῦτον ἐπιστατῆσαι κατὰ τὸν ἐν Βλα-
10 χέρναις μέγαν νεῶν οἱ τὴν τοῦ κράτους διαδοχὴν ἐνεπέδουν
Ἀλεξίῳ τε τῷ ἐξ Οὐγγρίας καὶ τῇ θυγατρὶ τοῦ βασιλέως
Μαριῆ, ἃ τῷ λογοθετικῷ δήπουθεν ὀφφικίῳ ἦσαν ἀρμόδια, B
συνθέσθαι λέγεται χάρτην λήρων ἔμπλεων παρὰ τοῦ Στυπ-
πειώτου δῆθεν τῷ τῆς Σικελίας ἡγῆσι σταλησόμενον, καὶ τοῦ-
15 τον ἀναφύρας τοῖς τοῦ Στυππειώτου τόμοις καὶ γραμμασι
πεῖσαι τὸν βασιλέα στείλαι τοὺς κατὰ ζήτησιν τοῦ πρὸς τὸν
ἡγεῖα γραμματος τὴν τοῦ Στυππειώτου σκηρὴν ἐρευνήσοντας·
οὐ καὶ γενομένου ὁ αὐτοκράτωρ οἷα πυρσὸν αἰθέριον τὴν κα-
τὰ τοῦ ἀνδρός ὄργην ἀνέκαυσε, καὶ τὸ ἐπεῦθεν ἐκκοπεῖς τὰς
20 κόρας ἀδίκως τυφλὸς ἦν, μὴ βλέπων τὸν ἥλιον. ὃ πάντ'
ἐφορῶν ὀφθαλμὲ τῆς δίκης ἀλάθητε, πῶς ἐπιμύεις πολλακίς
ἐπὶ τηλίκις παρανομήμασιν ἢ καὶ μελίσσιν ἐτέροις ἀνθρώ-
πων κακοπραγήμασιν, οὐδ' ἐπάγεις εὐθύς τοὺς προσητῆρας
καὶ τὸ κεραῦνιον ἀναμμο, ἀλλ' ὑπεριθέμενος ἐπέχεις τὴν C

8. δοθῆναι] χειρισθῆναι A. δοχεῖον] χρυσόβουλλον δοὺς με-
τά λίθων λαμπρῶν B. 10. διαδοχὴν] ὄρχην A. 14. 175
om A.

illi occasione acta illa imperatoris reprehendendi colloquium dirimit. ita irritato illius animo aliarum calumniarum occasiones quaerit, magis etiam contra Styppiotam inflammatus, quod imperator illi aurea bulla cum radiantibus gemmis data mandarat ut in magna Blachernia ecclesia iuriurando praeesset, quo imperii successio Alexio Hungaro et filiae Mariae confirmaretur (quod munus ad Logothetae potius officium pertinebat), scriptum nugacissimum composuisse fertur, quod scilicet Styppiota ad Siciliae regem missurus esset. eoque in Styppiotae codices et litteras clam inserto, imperatori persuadet ut inquiri iubeat illas prodicionis ad Siculum litteras. quo facto imperator fulminis instar contra Styppiotam exarsit, eique oculos efodi iussit innocenti. o inspector omnium oculo iustitiae inevitabilis, cur saepe connives ad tales iniurias et graviores etiam casus hominum, neque statim tonitrua et fulmina promis, sed vindictam procrastinas? impervestigabile tuum est iudicium, et humanis rationibus in-

κόλασιν. ἀνεξιγγησίαν σου τὸ κρίμα, καὶ ἀνθρώπων λογι-
σμοῖς ἀνεπίβητος. πλὴν εἰ σοφός, ναί, καὶ γνώμων ἀκριβής
τοῦ συνοίσστος, κἄν ἡμᾶς τοὺς σμικρογνώμονας λέληθας.
ἤδη μὲν οὖν τις θρηνητὴρ ὄφιν σαφοῖνον ἢ λέοντα λαισι-
αύχενα εἰσορῶν καὶ αἰῶν ἐν ὄρεσιν εὐθέως ἐξέκλινεν. ἀλλὰ 5
καὶ κακόεργος ὅστις δὴ πικραιτητός ἐστι, δάκρυσι καὶ λιταῖς
παρουπάγεται. ἄνθρωπα δὲ κακὰ τῶ πλησίον βυσοδομεύοντα
καὶ ἄλλα μὲν ἐν φρεσὶ κεύθοντα ἕτερα δὲ βάζοντα σοφίας
δεῖ πολλῆς ἐκφυγεῖν, καὶ χρεῖα τῆς ἀπὸ τοῦ κρείττους
ἐγάψεως.

Ἦν δὲ ὁ λογοθέτης οὗτος, ἵνα καὶ ἔτι μικρὸν παρακι-
νήσω τῆς ἱστορίας μοι τὸν εἰρημόν, μαθημάτων μὲν ὑψηλοτέ-
ρων ἄκρῃ λιχανῷ γεγευμένος καὶ τῆς ὑπερσέμου φιλοσοφίας
D οὐκ ἀκριβῆς ἐραστὴς οὐδ' εὐμαθῆς ὁπαδός, κράτιστος δὲ τῇ
φυσῇ καὶ τῶ ἀμελετήτῳ χαιρῶν τῆς φράσειως, ῥέων τε τῶ 15
λόγῳ κατὰ πηγὰδα καλλίρειθρον διεκδιδούσας τῶν πρατῶν ἐκ
τουτοῦ κλέος ἀπηνέγκατο μέγιστον. ἀνθρώπων δὲ ὀψοφωγώ-
τατος ὢν καὶ οἰνοφλύγων ὁ κράτιστος πρὸς λύριον ἐψάλλε
καὶ πρὸς κιθάραν μετερρυθμιζέτο καὶ κέρδακα ἐρχεῖτο καὶ
τῶ πόδε πολλὰκις παρενσάλευε. χαιρῶν δὲ τῶν οἴνων ἐμ- 20
φορούμενος, καὶ κατὰ τοὺς θαλαττίους χόας καὶ τὰς σπογ-
γιάς συγχάκις τὸ ποτὸν ἀνιμάμενος, οὐ κατεπόντου τὸν νοῦν
τῇ ἀρδείᾳ, μήτε παρασφαλλόμενος ὡς οἱ ἔξοινοι, μήτε τὸ

4. ἤδη μὲν] καὶ ὄφιν μὲν τινε δρακοντιώδη καὶ λέοντα ἀγχιον
καὶ ἀνήμερον θεασάμενός τις ἐκφεύγει τῆς βλάβης αὐτῶν, ἀν-
θρώπων δὲ κακοποιὸν καὶ ποτηρὰ B. 11. λογοθέτης] πημα-
τερός A.

accessum. tu vero sapientis es et accuratus utilitatis index, quamvis
tenuitatem ingeniorum nostrorum frustreris. draconem quidem aut leo-
nem qui videt aut audit in montibus, statim declinat; lacrimis et
precibus etiam latro mitigatur: ad virum vero aliis insidiantem, qui
aliud lingua promptum aliud pectore clausum habet, cavendum ma-
gna sapientia est opus et numinis auxilio.

Cæterum fuit is Logotheta (ut historiae seriem paulo diutius
suspendam) talis qui sublimiores disciplinas primoribus duntaxat la-
bris degustarat, sacrosanctae sapientiae parum diligeas amator nec
docilis discipulus, sed ingenio præstantissimo dictionis extemporalis
studiosus, eloquentia fontis instar exuberante maximam gloriam adep-
tus. fuit et mortalium omnium gelosissimus et bibulorum princeps;
canere ad lyram et citharam pulsare, cordacem saltare et pedes ce-
leriter huc atque illuc agitare promptus. quamvis autem vinum avi-
dissime ingurgitaret, tamen nullum in eo signum ebrietatis appare-
bat: imo quo plus biberat, eo prudentius irrigatione illa vini ex-

κάρη βάλλων ἑτέρωσε ὡς ὑπὸ μέθης ἐπικλυζόμενος, ἀλλ' ἔλεγέ τι σοφόν, ἀναφλέγων τε καὶ ἄρδων ἐν τῇ πίνοι τὸ λογιζόμενον, καὶ πρὸς βλύστην λόγων μᾶλλον ἐπερωτηνύετο. διώκων δὲ τὰ συμπόσια οὐ βασιλεῖ μόνον πλεῖστα κεχάριστο, P. 75
 5 ἀλλὰ καὶ δυνάσταις μάλα πεφιλητο τῶν ἔθνων, ὅποσοι τοὺς κόμους περιεσπούδαζον. κατὰ γὰρ προεβείαν αὐτοῖς παραβάλλων τοὺς μὲν ὑπερέβαλεν ἐν τοῖς πότοις καὶ πρὸς τὴν ὑψὲ κατήνεγκεν ἐκ τῆς μέθης ἀνάγησιν καὶ τοῦ κάρου ἀνάενυσιν, τοῖς δὲ καὶ ἰσοφάρισεν· οὗτοι δὲ ἦσαν οἱ πιθῆκας
 10 ὄλας ἐς τὴν γαστέρα μετήγγιζον καὶ ἀμφορέας ὄχουν τοῖς δακτύλοις ὡς κύλικας καὶ τὴν σκύφον εἶλον αἰεὶ ἐπιδείπνιον τὸν Ἡράκλειον. ἔπει δὲ εἰς τοὺς περὶ τοῦ ἀνδρὸς τοῦδε λόγους καθάπαξ ἐνεπετώκειν, δεδόσθω κἀκεῖνα τῇ ἱστορίᾳ, V. 60
 15 Μανουὴλ ὕδατος πλησθεῖσαν διεκροσῆσαι τὴν πορφυρεὴν λεκανίδα, ἣν εἶχε πρότερον μὲν ἡ αἰθριώδης τοῦ κοιτῶνος αὐλῆος τοῦ βασιλέως Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ, ἣ ἄνωθεν τοῦ Βουκολέοντος ὑπιτάζουσα, νυνὶ δὲ ὁ παρὶ τοῦ εἰς ἱστορίαν προκειμένου βασιλέως οἰκοδομηθεῖς χρυσόπαιτος μέγιστος ἀνδρῶν. βασιλεὺς δ' ἐν θανάτῳ θέμενος τὸ λεχθέν, καὶ πρὸς αὐτὸν „ὑπέρεν γε, λογοθέτα” φάμενος; ὁθῶνας εὐανθεῖς καὶ χρυσοῦ μινᾶς ἱκανὰς ξενέθειτό οἱ καταβαλέσθαι δρωῶντι ὡς

3. διώκων] τοιοῦτος δὲ ὢν αἰεὶ ἐν τοῖς γάμοις καὶ χαμαιζικίους αἰεὶ προσέβαλε B. 12. τοῦδε] τοῦτου A. 13. διδόσθω A. 15. διεκροσῆσαι PA. πινεῖν γεμάτην τὴν πορφυρὰν λεκάνην ἣν ἐν τῷ παρ' αὐτοῦ κτισθέντι χρυσοεικλίῳ ὁ βασιλεὺς ἔδειτο, πρότερον οὖσαν κειμένην ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἐπάνω τοῦ βουκολέοντος, ἐν τῷ ὁ βασιλεὺς νικηφόρος ὁ φωκᾶς ἔμεγεν B. 21. ὁθῶνας] λίτραν ἡ^{πρᾶ} καὶ βλατῖα χρυσᾶ δύο B. 22. ξενέθειτό οἱ καταβάσθαι A.

citato ingenio loquebatur. iam quia symposia consecrabatur, cum imperatori acceptissimus erat, tum regulis provinciarum, qui coemerationes amabant, carissimus. ad quos cum legatus ibat, alios portando superabat eoque redigebat ut longo tempore ad vinum edormiendum et ebrietatem discutiendam esset opus, alios aequabat, cum quidem ventres eorum integra doliola caperet et amphoras digiti ut calices versarent et Herculanum scyphum coenae perpetuo subiungerent. sed quia semel in huius viri mentionem incidit, illa etiam memoratu digna referantur. pepigit aliquando cum imperatore Manuele se Porphyreticam patinam aqua plenam exhausturum, quae olim in aula Phocae Nicephori fuit ad Bucoleonem spectante, nunc vero in maximo illo conclavi visitur, quod is imperator cuius historiam scribimus aedificavit. id imperator admiratus „optime sane” inquit.

ἔφρασεν, ἢ μὴν ταυτὰ τουτονὶ καταθέσθαι μὴ περατοῦντα τὰ
 ξυγκείμενα. ὡς δὲ τὸν λόγον ἀσμένως ὁ ἀνὴρ ἠνωτίσατο, ἢ
 μὲν λεκανὶς ἦν ὑπερχειλῆς ὕδατος, κεχαδυῖα περὶ χόας δύο,
 C ὁ δὲ κύψας τὸ ἄγγος ἐκένωσεν ὅσα βοῦς, ἅπαξ ἀνακόψας
 τὸ συνεχρὸς τῆς πόσεως, καὶ τότε ὡς τὸ πνεῦμα πλεῖον σὺλ-5
 λῆξετε, καὶ εἶχεν εὐθύς τὰ ἐκ συμφώνου πρὸς βασιλέως ἀπο-
 διδόμενα. ἦτιων δὲ ὧν τῆς τῶν χλωρῶν κνύμων ἐστίασεως
 οὐκ ἀπὸ ῥινοῦ, ὃ φασιν, ἀλλ' ἐξ ὀδόντων τῶν θαλαῶν τούτων
 εἴλκετο. ὅλας οὖν ἀρούρας κατεδαπάνη καὶ θεοῦ ἀκριβέστε-
 ρον ἐπέζηρχετο. καὶ τότε παρὰ τὸν ποταμὸν ἐνοσκηνησάμενος, 10
 ἐπειδήπερ εἰς τὴν περαιοῖαν κνύμων θεάσασθαι γῆδιον, ἐξ αὐ-
 τῆς καὶ τὸν ἔσχατον χιτῶνα ἀποδυσάμενος διενῆξασθαι, καὶ
 τὸ πλεῖον ἀποτραγῶν οὐδ' οὕτως ἀπέσχετο, ἀλλ' ἐς δεσμῆς
 τὸ μὴ κατεδηδομένον ξυνενεγκῶν ἐπὶ νώτον τε ἀράμενος διε-
 βη τε τὸν ποταμὸν αὐτίκα δὴ μάλα, καὶ ἐπὶ δαπέδου τῆς 15
 D σκηνῆς καθιζήσας ἀνελέγετο τοὺς κνύμους ἡδέως, ὡς εἰ νῆ-
 στις ἦν ἐπὶ μακρῶν καὶ ἀπόσιτος. ἤρωϊκοῦ δὲ σώματος με-
 τέχων καὶ εἰς ἀρίστην ἡλικίας ἀνατείνας ἀναδρομὴν οὐκ ἀπό-
 μαχος ἦν, ἀλλ' ἐβλεπε γενναῖον καὶ τοῦ αἵματος ἄξιον ἐξ οὗ
 τὸ πρὸς μητρὸς [ἐκείνη] γένος καθεῖλκετο. τελευτῶν δὲ τὸν 20
 βίον, καὶ πληττον ἔχων αὐτὸν τὸ οἰκεῖον κριτήριον ἐφ' οἷς
 κατὰ τοῦ Σινυπειώτου ἐλογοποίησε, μετὰπεμπτον ποιεῖται
 τὸν ἄνδρα καὶ συγγνώμην μετὰ δακρῶν αἰτεῖται. ὁ δὲ βρα-
 βείων ἀμνηστικῶς ἄφεισιν καὶ σωτηρίαν ψυχῆς προσεπηύ-

1. τοῦτον καταβαλέσθαι A. 2. ἀνὴρ] καματηρὸς A. 7. ἦ-
 των — 20. καθεῖλκετο om B. 10. καὶ ποτε? 22. κατὰ
 τοῦ Σ. ἐλογ.] εἰς τὸν σινυπειώτην ἐξήμαρτεν A.

„Logotheta.“ et ei multum lineae vestis pretiosae et complures auri
 minas promisit, si ita fecisset: sin minus, tantundem ab eo stipu-
 latus est. quibus verbis homo delectatus patinam aqua repletam,
 quae ad duos choas capiebat, instar bovis inclinatus exhausit, semel
 tantum recepto inter potandum spiritu, ac statim promissa ab impe-
 ratore munera ex pacto accepit. etiam viridibus fabis impense dele-
 ctabatur, earumque tota arva consumebat. aliquando igitur in castris
 cum trans flumen fabis consitum agellum conspexisset, statim exutis
 vestibus tranavit; nec maximam devorasse partem contentus reliqui-
 as in fasciculos collectas et humeris impositas abstulit, et in taber-
 naculo suo sedens fabas suaviter absumpsit, quasi longo tempore
 ieiunasset. fuit homo procerae staturae et heroici corporis, non im-
 bellis sed fortis, eaque familia dignus ex qua maternam stirpem tra-
 hebat. inoriturus, cum sauciam haberet Styppiotae calumniis conscien-
 tiam accersit et lacrimis oppletus veniam petit quam ille

ξατο. καὶ ταῦτα μὲν οὕτω, καὶ οὐ κατὰ διήγησιν, οἶμαι, ἀλυσυτελῆ τοῖς πολλοῖς οὐδ' ἀκαλλῆ τε καὶ ἀχαριώτατον.

5 Ὁ δὲ γὰρ Μανουὴλ ἀποβαλόμενος θανάτῳ τὴν ἐξ Ἀλαμανῶν σύνευνον ἐκόψατο μὲν τὸν ἐκείνης μόρον διασπα-
 5 σμὸν οἰηθεὶς σώματος, καὶ ὡς λέων θρηνησῶδες ἠρεῦξατο, τα-
 φῆς δὲ ἤξιωκῶς μεγαλοπρεποῦς, καὶ τῷ σκήνει ἐπιτελέσας τὰ
 ὄσια ἐν τῇ τοῦ Παντοκράτορος πατρῴᾳ μονῇ, καὶ καιρὸν ὄν P. 70
 ἐδοκίμασε παριπνεύσας ἡμιθανῆς καὶ ἡμίτομος πρὸς μνη-
 10 στρα δευτέρα ἔβλεψε, πατὴρ ἀκοῦσαι παιδὸς γλιχόμενος
 αὐτοῦ. πολλαχόθεν μὲν οὖν ἐπεφοίτων αὐτῷ καὶ γράμμα-
 τα καὶ προμνῶμενοι ἐκ βασιλείων, ἀπὸ ῥηγῶν καὶ θυναστῶν
 ἀπίσης τῆς γῆς· ὁ δὲ προέκρινεν ἀπασῶν μίαν τῶν θυγα-
 15 τέρων τοῦ τῆς Ἀντιοχείας σατραπεύοντος Πετεβίνου. ταύτην
 λέγω τὴν τῆς Κοίλης Συρίας προκυθημένην, ἣν Ὀρόντης πο-
 16 τίζει καὶ καταπνέει ζέφυρος ἄνεμος. ἦν δὲ ὁ Πετεβίνος οὗ-
 τος Ἰταλιώτης μὲν τὸ γένος, ἵπποτης δ' ἀκράδαντος καὶ ὑπὲρ
 τὸν Πρίαμον ἐκείνον εὐμέλιος. στείλιος οὖν ἐκ τῶν τῆς γε-
 ρουσίας καὶ τὸ γένος ἐπισήμους ἄνδρας εἰσοικίζεται τὴν κό- B
 ρην, καὶ θύσας εἶχε τὰ γαμοδαίσια. ἦν δὲ καλὴ τὸ εἶδος ἢ
 20 γυνή, καὶ λίαν καλὴ, καὶ ἕως σφόδρα καλὴ, καὶ τὸ κάλλος
 ἀξυμβλητος, ὡς μῦθον εἶναι ἄτεχνῶς πρὸς αὐτὴν Ἀφροδίτην
 τὴν φιλομειδῆ καὶ χρυσοῦν, Ἦραν τὴν λευκώλενον καὶ βοῶ-
 πιν, καὶ τὴν δολιχόδειρον καὶ καλλίσφυρον Αἰκαιναν, ἧς οἱ
 πάλαι διὰ τὸ κάλλος ἐθέωσαν, καὶ τὰς λοιπὰς δὲ ἀπάσας ὄσας
 25 βίβλοι καὶ ἱστορίαι διαπρεπεῖς τὴν θέαν παραδειδώκασιν.

12. τῆς om A. 13. τοῦ ῥηγὸς ἀντιοχείας B. 16. Ἰταλιώτης] φρέγγος B. 17. Πρίαμον] ἕκτορα B. 18. καὶ om A. 21. πρὸς αὐτὴν om A.

oblitus iniuriarum ei concessit, et salutem eius animae precatus est. atque haec hactenus, neque iniucunda, ut opinor, neque inutilia.

5. Manuel autem coniugis Alemannae mortem non secus ac membrum a suo corpore avulsum acerbissime deploravit, iustisque ei persolutis eam in paterno monasterio Pantocratoris magnificentissime sepeliit; et luctus tempore, quod ipse sibi praefinierat, instar semianimis et dimidiati hominis exacto, secundas nuptias spectavit masculae proles cupiditate. multis itaque e locis litterae ad eum mittuntur: offeruntur regum et principum filiae ex omni terra. ipse vero Petebini Antiochiae Coelesyriae primariae urbis, ad Orontem sitae, quam ventus Favonius perflat, satrapae filiam delegit. is Petebinus erat genere Italus et eques praestantissimus. missis igitur ad eum senatorii ordinis nobilibus viris puellam ducit incomparabili forma praeditam, ac nuptias celebrat.

Ὁ δὲ λόγος τὰ κατὰ τοὺς Τούρκους μέλλον ἀδθις διεξιέναι, ἅτε εἰς ἀρχὴν καθιστάμενος, καὶ τινὰ τῶν ἠνωθεν σαφηνεύς ἐνεκα δοίῃ ἂν εἰς ἀφήγησιν. τῷ κατέρχονται τῶν Τούρκων Μασούτ πολλοὶ μὲν ἦσαν νιεῖς, καὶ θυγατέρες οὐκ ἐλάττους ἐγεγόνεισαν· ἐν δὲ τῷ μέλλειν εἰς ἀνθρώπων γίνεσθαι 5 καὶ ταῖς ἐκεῖθεν κολάσεσιν ὡς ἀσεβῆς παραπέμπεσθαι διανέμει τοῖς ἐκεῖνου παισὶ τὰς ποτὲ μὲν τοῖς Ῥωμαίων ὄροις κληρουμένας τότε δὲ ὑπ' ἐκείνῃ τατιομένας πόλεις καὶ χώρας, καὶ ἄλλοις μὲν εἰς κληρὸν πατρῶον κατέλιπεν ἕτερα, τὴν δὲ Ἰκονιέων 10 61 μητρόπολιν καὶ ὅσα τετάχεται ὑπ' αὐτὴν τῷ Κλιτζασθλῶν ἀπομερίζει νιῶ. τῶν δὲ γαμβρῶν τῷ μὲν Ἰαγούπασαν Ἀμάσειαν καὶ Ἀγκυραν ἐκληροῦτο, καὶ τὴν Καππαδοκῶν εὐδαίμονα χώραν, καὶ ὅσα ταῖς πόλεσι ταύταις ἕμορα· Λαδούνη δὲ ἀπονενέμηνται πόλεις εὐδαίμονές τε καὶ μέγισται, Καισάρεια καὶ Σεβάστεια. ἀλλ' ἕως τίνος τὸν οἰκεῖον παρὸψε 15 D κληρὸν, κύριε, εἰς ἀπαγωγὴν ἐκκείμενον καὶ προνομὴν μακρῶνα καὶ κίνησιν κεφαλῆς λαῶ μωρῶ καὶ οὐχὶ σοφῶ καὶ πόρρωθεν ἀπεσχοινισμένῃ τῆς εὐσεβοῦς περὶ σὲ δόξης καὶ πίστεως; μέχρι τίνος ἀφ' ἡμῶν ἀποστρέφεις τὸ οἰκεῖον πρόσωπον ὃ φιλάνθρωπος, καὶ τῆς πτωχείας ἡμῶν ἐπιλανθάνη, 20 οὐδ' ἐνωτίζῃ τοὺς στεναγμοὺς καὶ τὰ δάκρυα ὃ ταχὺς τῶν θλιβομένων ἐπακουός, οὐδὲ δίκην ἐπιτίθης ὃ τῶν ἐκδικήσεων κύριος; ἕως πότε παραλλάξ ἔρποντα ἐσεῖται τὰ ἄτοπα, καὶ οἱ μὲν τῆς δουλίδος Ἄγαρ ἀπόγονοι κατακυριεύσουσι τῶν ἐλευθέρων ἡμῶν, ἀπολοῦσί τε καὶ ἀποκτενοῦσι τὸ σὸν ἅγιον 25

2. ἠνω Α. 10. κλιτζασθλῶν Α. 13. ἕμορα] πρόσορα Α.

Iam cum ad institutum redeundum sit, quaedam supra commemorata perspicuitatis gratia repetenda sunt. Masuto Turcorum imperatori multi erant filii, nec filiae pauciores. moriturus provincias et urbes olim Romanas, tum vero suas, inter eos distribuit. cumque aliis alias assignasset, Iconium metropolim cum subiectis oppidis Clizasthani filio, generis vero, Iagupasani Amasiam et Ancyram fertilemque Cappadociam cum locis finitimis, Daduni urbes felices et maximas, Caesaream et Sebastiam, attribuit sed quousque, domine, hereditatem tuam diripi ac praedae et ludibrio esse populo vaecordi et a vera tui cognitione ac fide alienissimo patieris? quandiu a nobis avertes faciem tuam, cum sis humanus, et mendicitatis nostrae oblivisceris, nec gemitus nostros et ploratus audies, cum celeriter afflictis succurrere soleas? neque poenas sumes, cum sis vindex? quandiu durabunt istae absurditates, ut Agar ancillae posteris nobis ingenuis dominantur, et gentem sanctam tuam, quae sanctis-

ἔθνος, ὃ τὸ ὑπὲρ πάντων ὄνομα τὸ σὸν ἐπικέκληται ἅγιον ὄνομα, τοῦτο δὲ χρονίαν ὑπηρεσίαν ὑπομενεῖ, καὶ τοὺς ὀνειδισμοὺς ὑποίσει καὶ τοὺς κονδυλισμοὺς τῶν ἐπιτρίπτων τούτων ἀλλογενῶν; εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ὀψέ ποτε, φιλάγαθε 5 δέσποτα, τῶν ἐν πέδαις ἢ συνοχῇ. βοησάτω πρὸς σὲ καὶ νῦν τὸν φιλοικτον τὸ ἐκχεύμενον αἷμα τῶν σῶν οἰκειῶν, ὡς τὸ τοῦ Ἀβελ πρότερον. ἐπιλαβοῦ ὄπλου καὶ θυρεοῦ, καὶ ἀνάστηθι εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν, καὶ κραταιώσας ὃν αὐτὸς αἰρετίσῃ ἄνδρα καὶ ἐφ' ὃν εὐδοκήσεις. ἀπόδος τοῖς πονηροῖς γείτοσιν 10 ἡμῶν εἰς τὸ ἑπταπλάσιον ὅσα ἐπονηρέυσαντο κατὰ τῆς κλη- P. 77 ρονομίας σου· καὶ πόλεις καὶ χώρας ἐπανασώσας ἡμῶν ἐν ἀνδρείᾳ, ὡς ὑφείλοντο οἱ ἀλλόφυλοι, ὄρια στήσεις τοῖς ἐκ τοῦ σοῦ καλουμένοις ὀνόματος ἀνίσχοντος ἡλίου καὶ δνομέ- νου πρώτης καὶ ὑστάτης αὐγᾶς.

15 Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴσως οὐκ ἀκαίρως οὐδὲ μάτην ἐξετοξέυσσαμεν, θεῶν τι μικρὸν προσλαλήσαντες, καὶ κενώσαντες τῆς λύπης βραχὺ ἐξ ὑπεράντλου ταύτης ψυχῆς· οἱ δ' οὖν τοῦ Μασούτ τριχῆ δασάμενοι τὰ κεφαλαιώδη τῆς ἀρχῆς ὀρί- σματα, ἢ τὸ νητρεκές εἶπεῖν τὰ τῶν Ῥωμαίων σχοινίσματα, 20 παῖδες παρὰ πατρὸς ἐς αὐτοὺς καταβάντα διαδεξάμενοι, ὀλίγα μὲν εἰρήνη καὶ τοῖς τῆς συγγενείας θεσμοῖς ἐπέθυσαν, τὰ δὲ πλεῖστα εἰς διαφορὰς οἰκειᾶς ἀπεῖδον καὶ προσέσχον ταῖς διωσάσεσιν. αὐτίκα γάρ ὁ τοῦ Ἰκονίου σουλτάν τῷ τῆς B. Καππυδοκίας τοπάρχη σκαιόν τι καὶ ἅγιον ἐπωφθάλμισε, 25 καὶ οὗτος αὐτὸν ἐκείνη βλέμμα δλέθριον ἔρριψε. καὶ ἦν τὰ

24. ἐπωφθάλμισε A.

simum nomen tuum invocat, perdent et occident, diuturnam servitatem et opprobria et alapas perditorum barbarorum sustinentem? Intuere tandem, clementissime domine, captivorum aerumnas. sanguis famulorum tuorum nunc quoque, ut olim Abelis, te misericordem dominum inlacet. arripe arma et scutum, exurge ad opem nobis ferendam; confirmatoque viro qui tibi placuerit probatusque fuerit, improbīs vicinis nostris septupla reddito quae in hereditatem tuam commiserunt, et provinciis atque urbibus fortiter recuperatis, quas barbari surripuerunt, orientem et occidentem solem eorum limites statuito qui a te cognomentum acceperunt.

Haec fortasse non abs re neque temere esudimus, cum deo paullisper collocti, et moerore oppressum animum nonnihil levavimus. Masuti autem liberi praecipuos regni paterni ac potius Romanorum fines trifariam partiti pacem et cognationis iura parum curaverunt, ad bella intestina propensi. nam Iconii Sultanus Cappadociae teparchae, et hic illi vicissim, infesto animo est insidiatus, donec odia

κατ' ἀλλήλων πονηρὰ διαβούλια οὐχ ὑπὸ σκότον καὶ κρύφα
 τελούμενα, ἀλλ' ἔκπυστα καὶ βασιλεῖ καὶ ἔκφορα ὑπ' αὐτῶν.
 ὁ δὲ ἐπαρώμενος ἀμφοῖν παυάλειαν, ἡγάπα μὴ μόνον μέχρι
 τοῦ ἐριθεύειν ἀπονεύειν ἀλλήλων καὶ ἀποσχίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ
 ὄπλα ἄραντας εἰς μοῖραν διασπῆναι ἀντίθετον, ἔν' ἄγων ἤρε- 5
 μίαν αὐτὸς τοῖς ἐκείνων ἐπιχαίρη κακοῖς ὡς ἑμοῦ τε ἄλλο-
 φύλων καὶ ἄσεβῶν· καὶ πέμπων λάθρα ἄγγέλους θύτερον
 πατέρῳ ἐνήγεν εἰς πόλεμον. ἐκ δὲ τοῦ προδήλου τῷ Ἰαγου-
 πασίῃ προσέκειτο, καὶ οἱ τοῦ Ἄρειος συνεδίγγανεν οἷς ἔδω-
 C ραίτο, μυσταπτόμενος τὸν σουλτᾶν ὡς ὑποκαθεμιμένην αἰεὶ τὴν 10
 γνώμην ἔχοντα καὶ ὑπουλον τὸ φρονεῖν καὶ περίστροφον, καὶ
 μὴ μόνον δολοπλοκοῦντα τοῖς ἐκ γένους ἐκείνῃ καὶ αἵματος
 τὰ ἀνήκεστα, ἀλλὰ καὶ Ῥωμαίων αἰεὶ κατὰ ληστέϊαν τὸ γει-
 τονοῦν ἐκτρίβοντα. πεποιθὼς τοίνυν Ἰαγουπασίῃς τῷ αὐτο-
 κράτορι ἐκφέρει κατὰ τοῦ σουλτᾶν πόλεμον, καὶ οὗτος αὐτῶν 15
 ἀντέξεισι κατ' αὐτοῦ, καὶ συρραγέντες πολλὰκις ἐμάχοντο.
 ὕψε δὲ καὶ μεθ' αἵματα ἐξ ἑκατέρων ῥεύσαντα τῶν στρατῶν
 πρὸς Ἰαγουπασίῃν ἔβλεψε τὸ νικᾶν. καὶ πρὸς καιρὸν τα
 ὄπλα καταθέμενοι, ὁ μὲν ἐπέμενε κατὰ χώραν, ὁ δὲ σουλ-
 τᾶν τῷ βασιλεῖ πρόσεισιν ἄρτι πρὸς τὴν πόλιν τὴν βασιλεῦ- 20
 D ουσαν ἐκ τῶν δυσμικῶν ἐπανίοντι μερῶν, καὶ φιλοφρόνως
 V ὧ προσδεχθεὶς καὶ ἐντίμως οὐχ ἤτιον ἐπ' αὐτῷ τὸν βασιλεῖα
 διαχυθῆναι πεποίηκεν ἥπερ αὐτὸς ἐπὶ τῷ τῆς ξενίας ἐνε-
 γράνθη ἀπροσδεεῖ. οὐκ ἐλπίζει γὰρ μόνον χρηστοτέραις ὑπε-
 σαιίνετο Πανουήλ, ὡς εὖ τὰ κατὰ τὴν ἔω διάδοιτο διὰ τῆς 25

6. ἑμοῦ τε om Δ.
 εἰπερ PA.

10. ὑποκειμένην Δ, ἕστατον B. 23.

in apertum eruperunt et ab ipsis imperatori sunt exposita. qui cum
 utrumque perditum cuperet, optabat ut non tantum inter sese rixa-
 rentur et divellerentur, sed armis etiam certarent, ut ipse otiosus
 illorum malis quippe barbarorum et impiorum insultaret; ac per legatos
 clam utrumque contra alterum concitavit. aperte vero Iagupasani do-
 nis missis opem tulit, Sultani odio, qui esset homo obscuri ac dolosi
 ingenii, nec cognatis tantum suis perniciem moliretur, sed et Roma-
 norum fines subinde atrocibus vexaret. Iagupasanes igitur imperatore
 fretus Sultano bellum infert: ille vicissim in aciem egreditur. crebrae
 pugnae committuntur. tandem post multas utrinque caedes factas pe-
 nes Iagupasaneum victoria fuit. atque armis ad tempus positis hic in
 sua provincia mansit. Sultanus vero imperatorem recens ex Occiden-
 te reverenti adit, et humaniter ac honorifice exceptus non minus
 Manuclom exhilaravit quam ipse benignitate hospitii est exhilaratus
 in spem bonam habebat Manuel se ob Sultani praesentiam non

τοῦ σουλτάνου παρουσίας καὶ τοῦ κεχαρισμένου τῆς ξεινίας, δυναμένου γοητεῦσαι φιλοχρήματον βάρβαρον· ἀλλὰ καὶ δόξαν αὐτῷ τῆς βασιλείας τὸ συμβάν ᾤετο. εἰσιὼν τοίνυν ἅμα τῷ σουλτάνῳ τὴν Κωνσταντίνου κηρύττει Θριάμβον. καὶ ἦν εὐπρε-
 5 πῆς ὁ Θριάμβος, καλλίστοις καὶ τιμήσει πέπλοις παμφαιῶν καὶ τῷ τοῦ κόσμου πολυειδεῖ δαίδαλος· καὶ ἤμελλε βασιλεὺς διὰ τοῦ Θριάμβου προΐεναι πρὸς αὐτῶν τῶν ἀστῶν κροτούμενος, καὶ μέρος εἶναι τῆς τότε δορυφορίας τε καὶ λαμπρότητος καὶ τῶν κυδρονύτων τὸν αὐτοκράτορα καὶ σουλτά-
 10 νος αὐτὸς ἐπιπαριῶν. θεὸς δ' ἠκύρωσε τὰ τῆς ἡμέρας ἐκεί- P. 78 νης λαμπρά· ἣ τε γὰρ γῆ κλονηθεῖσα πολλὰς κατεβεβλήκει λαμπροτάτας οἰκήσεις, καὶ ὁ ἄηρ ταραχώδης ἦν ἐπιεικῶς καὶ ἀνώμαλος, καὶ ἕτερ' ἅττα ἐπισυμβάντα δείματα ἐκείνοις, οὐ Θριάμβοις ἠναγκάκει προσέχειν τὸν νοῦν, καὶ τὸ τῆς ψυχῆς
 15 ἐκύναινε λογιζόμενον. ἔφρασκον δὲ καὶ οἱ τοῦ θεῖου νεῶ καὶ τοῦ βήματος ἐντροφοὶ καὶ αὐτὸς βασιλεὺς, οὐκ ἀγαθὸς κληδόνας δεχόμενος τὰ λεγόμενα, μηρίειν τὸ θεῖον καὶ μηδ' ὄλως ἀνέχεσθαι προκύνειν εἰς Θριάμβον μὴ θεοσεβείας ἄνδρα μετε-
 20 σσηκῶτα, ὃν κοσμοῦσιν ἐπιπλά παναγῆ καὶ ἀγίων ἔκτυπα διει- λήφασι καὶ χαρακτῆρ καθαρῳιάζει Χριστοῦ, καὶ οὕτω μὲν εἰκαίως ὁ Θριάμβος ἐσχεδιάστο, μηδαμῶς αὐτῷ προσεσηκῶτος τοῦ B αὐτοκράτορος, οὐδ' ἐς ὅσον τὸ ἔθος ἀφροσιώσασθαι· εἰς ἱκανὸν δὲ ὁ σουλτάνος τῷ βασιλεῖ συνδιέτριψε χρόνον, καὶ ἵππων

1. σουλτάν παρρησίας A. 4. σουλτάν A, neque usquam id nomen flectit. κωνσταντινούπολιν A. 11. ἐπικαταβεβλήκει λ. οἰκοδομίας A.

15. οἱ τοῦ θ.] ἀρχιερέων ἐνάρετοι A. 17. δεχόμενος] ᾤετο τὰ δρώμενα A.

modo rebus Orientis consulturum et avaro barbaro hospitii liberalitate fucum esse facturum, sed ex eo casu gloriam quoque sperabat. Spolium igitur una cum illo ingressus triumphum indicit, qui cum eleganter instructus pretiosis vestibus et ornamentorum varietate colu- ceret, atque imperator cum applausu et acclamationibus civium, adducto una Sultano, qui inter caeteros proceres festivitatem illam celebriorem redderet, proditurus esset, deus illius diei splendorem fecit irritum. nam terrae motu multae splendidissimae aedes corruerunt; et aeris intemperies ac caligo et alii quidam terrores aestuantes hominum animos a triumphis in se convertebant, aiebant et sacrae aedis antistites (nec ipse imperator aliter ea omina accipiebat) irasci deum, neque velle ut homo impius eum triumphum intueretur, quem instrumenta sacratissima et divorum imagines instruet, et ab ipso imperatore ita neglectus ut nec receptae consuetudini satisfaceret. Sultanus vero non parvo tempore cum eo commo-

σταδιοδρόμων ἀμίλλαις τὸν ὀφθαλμὸν καθεισιτάειν, ὅτε καὶ
 τις ἀνὴρ τῆς Ἄγαρ ἀπόγονος, ὡς μὲν ἐδόκει τὴν πρώτην θαν-
 ματοποιός, ὡς δ' ὕστερον ἔδειξε, ταλάτατος ἀνθρώπων καὶ
 αὐτοέτης; ἀντικρυς, ἐπὶ τὸν κατὰ τὸ θέατρον κύργον ἀνα-
 λήμενος, οὐ κάτωθεν μὲν αἱ τῶν ἐπὶ σταδίου θεόντων ἀφε- 5
 τηροίαι εἰς ἀψίδας παραλλήλους κεχήρασιν, ἄνωθεν δ' ἔπιποι
 χαλκῆλοι πεπήρασι πίσυρες χρυσοῦ ἠλειμμένοι, τοὺς ἀνέ-
 ρας ὑπόθυροι, ἀντιβλέποιντες ἀλλήλους καὶ δρόμον καμπήρους
 κνέοντες, διαπτήραι τὸ στάδιον ἐπηγγέλλετο. εἰστήκει οὖν ὡς
 C εἶπ' ὕσπληγγος τοῦ κύργου, ἡμφισμέτος ποδηρέστατον εὐρέα 10
 χιτῶνα. λευκὸς δὲ ἦν ὁ χιτῶν, λῆγοι δὲ εἰς κύκλον περι-
 χθέτες ἐποίουν κολπῶδες τὸ ἔφασμα. ἦν δὲ σκοπὸς τῆ
 Ἄγαρη τῆ ὥσπερ ἰστίῃ ναῦς πτερωθῆναι τῆ πέπλῳ, ταῖς
 τούτου κολότῃσι τοῦ πνεύματος ἐμφωλευντοῦ. πῶς οὖν
 ἐπίστραπτο πρὸς αὐτὸν ὀφθαλμός, καὶ ἐμειδία τὸ θέατρον, 15
 καὶ πυκνὰ ἐκραύγαζον οἱ θεώμενοι „πέτασον, πέτασον,” καὶ
 „ἔως τίους αἶρεις Σαρακηνὲ τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ταλαστεύων
 ἐκ τοῦ κύργου τὸν ἄνεμον;” βασιλεὺς δὲ πέμψας διακόλυνεν
 αὐτὸν τοῦ ὀρμημάτος. θεατῆς δ' ὢν τῶν δρωμένων καὶ σουλ-
 τάνος αὐτὸς ἐπ' ἀμφιβόλῃ τῆ ἀποτελέσματος ἀνεκλήκει τε καὶ 20
 ὁμοσῆρει, μεικρὸς ὢν τὴν γνώμην καὶ δεδιὼς περὶ τῆ ὁμο-
 D γεσί. ὁ δὲ περιχάσκων τὸν ἄερα συχνά, καὶ τὸ πνεῦμα
 διακριβούμενος, τὰς τῶν θεατῶν ἐλπίδας ὑπέκλεπτε. καὶ
 πολλάκις διάρας τὰς χεῖρας καὶ σχηματίζας ταύτας ὡς πτε-

2. θανματοποιός] παροφθαλμιστής B. 4. ἀναλόμενος] ἀνιών
 A. 10. ποδηρέστατον] ἰμπίτιον ἄσπερον πλατὺν B. 12. κολ-
 πῶδες] κολπουσθαι τὸ ἀμφιον A.

ratus spectaculis Circensibus est oblectatus. tum Agareus quidam,
 principio praestigator habitus, ut vero post declaravit, omnium mor-
 talium miserrimus, sua sponte Hippodromi turri conscensa, sub qua
 carceres sunt unde emittuntur equi, supra vero quatuor equi aurati
 stant, collis incurvis, obversi sibi in vicem, alacritatis ad cursum
 pleni, ac stadium transvolatarum iactat. stabat igitur in turri tanquam
 in carceribus, ampla et promissa admodum veste candida indutus,
 cum vinculis in orbem succincta sinuosa efficiebatur. putabat enim
 volati velo navem, ita laciniis illius aere expletis ad volatam in-
 ventum fore. omnium igitur oculi in eum convertuntur, rident
 mris, ac subinde clamant „volato, volato” et „quam dia nos
 times, Sarracene, et aerem ex turri libras!” imperatore
 eo comata deterrente, ipso vero Sultano inter spem et
 me quid populari suo accideret. is vero aerem sub-
 ventum explorans spectalorum spem cludebat, ac

ρυγας εἰς κίνησιν πτήσεως ὑπεστείλατο, τὸ πνεῦμα μεταπεμπόμενος. ἐπεὶ δὲ ποτε φορὸν παρεῖναι καὶ οὐριον δέδοκτο, διατινάσσεται πτηνοῦ δίκην, ἀεροβατεῖν οἴηθείς. ἀλλ' ἦν οὐρανοδρόμος Ἰκάρου ἐλεεινότερος. καὶ ὡς σῶμα κεντροβαρὲς χαμαιριφής, οὐχ ὡς κοῦφος ἰπτάμενος, καὶ τέλος δὲ καταπεσὼν διέρρηξε τὴν ψυχὴν, γαστροκνημίδας καὶ χεῖρας καὶ ὅσα τοῦ σώματος ὀστώδη διαθρυβεῖς. ἦν τοίνυν ὁ ἐκπετασμός οὗτος εἰς μοκίαν καὶ γέλωτα τῶν μετὰ τοῦ σουλτάνου Τούρκων τοῖς ἀστυπολίταις διαθρυλούμενος, οὐδ' ἦν ἐπ' ἀγοραῖς ἀκαταγελῆστους αὐτοὺς παριέναι, τῶν ἀργυροκόπων ἀγοραίων τὰ τῶν τραπεζῶν διαποφούντων σιδήρια. ὡς δ' ἦνω V. 63 τίζετο ταῦτα ὁ βασιλεὺς, διεχεῖτο μὲν ὡς εἰκός, τὸ στωμύ-P. 79 λον καὶ φιλοπαῖγμον τῶν ἐπὶ τῶν τριόδων εἰδώς, σουλτάνῳ δὲ χαριζόμενος (κατὰ βραχὺ γὰρ τὴν τοῦ βαρβάρου ψυχὴν 15 ὑπείσερχόμενα ἔδακνε τὰ βωμολοχεύματα) ἐπλάττετο τὸν τὸ ἐκείνων ἐλευθερόστομον ἀναστέλλοντα.

6. Μετὰ δὲ τὴν ἀξιάγαστον φιλοφροσύνην δῶρα πολλὰ καὶ λαμπρὰ ἐκ τῶν βασιλικῶν χρυσῶνων ὁ σουλτάνος ἀπαρυσάμενος, ἐφ' οἷς καὶ ἑκθαμβος ἐγεγένητο καὶ διαπορούμενος ἦν εἰ καὶ ἐτέρων τοσοῦτων τὸ πλῆθος καὶ τηλικούτων 20 τὸ μέγεθος εὐπορεῖ βασιλεὺς, χαίρων ἐπανάξουζεν ἔμπορος. ὁ γὰρ αὐτοκράτωρ εἰδὼς μὲν ὅτι βάρβαρος ἄπας λημμάτων ἤττηται, λαμπρυνόμενος δὲ μάλιστα καὶ ἐκπλήξαι θέλων τὸν

10. τῶν ἀργ.] καὶ χροόντες τὰς λίτρας αὐτῶν οἱ καταλλάχται ἐπὶ τὰς τραπέζας κτυποῦντες ἐκραύγαζον πέτασον πέτασον B. 13. τῶν] τὸ A. 22. λημμάτων ἤττ.] λείξουρός ἐστι B.

manibus saepe alarum instar ad volatum expansis et libratis ut plus venti colligeret, cum is tandem aptus et secundus aspirare videretur, instar volucris sese agitavit, et dum per aerem incedere nititur, Icaro miserabilis in caelo volitat. neque enim corporis gravitas humum tendentis alta eum tenere sinebat, donec prostratus expiravit, manibus pedibus et omnibus ossibus contractis. is volatus cum risu et derisu Turcorum Sultanī comitum vulgi fabula erat, adeo ut forum transire inderisi non possent, fabris argentariis ferramenta mensarum concutientibus. quo imperator audito ridebat scilicet, non ignarus iocorum et salium turbae trivialis: sed in Sultanī gratiam, quem ista ludibria paulatim mordebant, se illorum licentiam coercere simulabat.

6. Enimvero Clizasthlanes post mirabilem benignitatem et multa splendidaque munera ex imperatoris thesauris exhausta, quibus obstupefactus dubitabat utrum tantumdem sibi reliqui fecisset imperator, laetus atque opibus onustus domum revertitur. Manuel enim cum sciret quemvis barbarum avarum esse, et Romanorum opulen-

Β Κλιτζασθλάνην ἐπὶ τοῖς πολυταλάντοις τῶν θησαυρῶν οἷς ἡ βασιλεία Ῥωμαίων περιεφύετο, ἐν ἐνὶ τῶν κατὰ τὸ ἀρχεῖον λαμπροτάτων ἀνδρῶνων ἐξῆς διατέθεικεν ὅσα τούτῃ παρασχέσθαι δῶρα προέθετο. ἦν δὲ ταῦτα χρυσός τε καὶ ἀργυρος κεκομμένος εἰς νόμισμα, καὶ τρυφῶσα ἐσθῆς, ἀργυρέα τε ἐκπώματα καὶ Θηρίκλεια χρύσεια, καὶ ὀνόαι τῶν ἐξ ὑπερηφάνου ὑφῆς, ἄλλοι τε κόσμοι ἐξαίρετοι, Ῥωμαίοις μὲν καὶ πάνν εὐπόριστοι, σπάνιοι δὲ παρὰ βαρβύροις αὐτοῖς καὶ τὰ πολλὰ μὴδὲ θεατοί. εἰσιῶν οὖν ὁ βασιλεὺς τὸν ἀνδρῶνα, καὶ τὸν σουλτάνον ἐκεῖσε μεταπεμφάμενος, ἤρετο εἰ δωρη- 10 θῆναι οἱ τοῦ παρόντος βούλοιο θησαυροῦ. τοῦ δὲ εἰπόντος ὡς αἰρεῖται ὅσοις αὐτὸν δωρήσεται βασιλεὺς, αὐτῆς ἐπήγαγεν εἴ τις τῶν ἀντιπάλων Ῥωμαίοις, αὐτοῦ ταῦτα κενωσα- 15 μένου εἰς ξενικὸν καὶ ἐνδαπὸν στρατεύμα, ὑπενέγκοι ἂν ὄλος τὴν κατ' ἐκείνου τῶν Ῥωμαίων ὄρμη. τοῦ δὲ ἀγασασμένου 15 καὶ εἰπόντος ὡς εἰ δεσπόζων ἦν τοσοῦτων χρημάτων, εἶχεν ἂν πάλαι τὸ κύκλω πολέμιον εἰς ὑπήκοον αὐτῷ μεταθέμενος, „φιλοτιμοῦμαι σε τοῖς πᾶσι“ φησι βασιλεὺς, „ἴνυ καὶ τοῦ μόν εἰδείης φιλόδωρόν τε ἅμα καὶ μεγαλόδωρον, ἀλλὰ καὶ ὅσων ἐστὶ κύριος χρημάτων ὁ τοιούτοις καὶ τοσοῦτοις ἕνα δω- 20 ρούμενος.“ ὁ δὲ ἤσθη τε καὶ ἐξέστη τῇ ἀπομαγδαλιᾷ τῶν χρημάτων, τυφλώτων πρὸς κέρδος, καὶ βασιλεῖ τὴν Σεβαστειαν καὶ τὴν ταύτης χώραν παρασχέσθαι κατεπηγγεῖλατο. ὁ Μανουὴλ δὲ τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην ἀσμένως δεξάμενος,

5. καὶ τρυφῶσα] βλατῖα χρυσᾶ καὶ ἐξάμιτα καὶ ἕτερα βλατῖα ποικίλα καὶ κεντητά B. 13. κενωσαμένου] ἰσογέσει εἰς ξενικὸν καὶ ἰδικὸν B.

tiam ostentare vellet, quicquid Clizasthani daturus erat, in splendidissimo quodam palatii conclavi exposuit. ea fuere moneta aurea atque argentea, delicatae vestes, argentea pocula et Thericlea aurea et tela subtilissima aliaque ornamenta eximia, Romanis paratu facilissima, sed rara apud barbaros et pleraque nunquam visa. id igitur conclave ingressus Sultanum accersit, numquid ex eo thesauro donari sibi velit rogat. respondente illo id sibi fore acceptum quod ipse dedisset, rursus interrogat, si eam pecuniam in militem domesticum et externum erogaret, nunquis hostium suum impetum sustinere posset. cum vero ille non sine admiratione dixisset se, si tantum pecuniae habuisset, iam olim hostes omnes subacturum fuisse, „haec“ inquit „omnia tibi dono, ut et munificentiam meam noris, et quantis opibus polleat is qui uni tantum donat, conicias.“ is vero et laetatus et obstupefactus et pecuniae cupiditate caecus se imperatori Sebastiam cum suburbano agro redditurum pollicetur. qua re Manuel cu-

καὶ ἕτερα δώσειν ξυνέθετο χρήματα, εἰ τοὺς λόγους τοῖς ἔργοις πιστώσεται. καὶ αὐτὸς μὲν τὴν τοῦ βαρβύρου προφθά-
 νων ὕσπην, καὶ ἕως ἐτι ὁ σίδηρος ἐν ἀκμῇ, ἐνεργῶ χρήσα-
 σθαι τούτῳ βουλόμενος, διεπεπράχει ὡς εἰρήκει μετὰ καιρὸν
 στείλας γὰρ τὸν Γαβρῶν Κωνσταντῖνον ἐξέπεμψεν αὐτῷ φι-
 λοτιμῆματα ἄλλα ἅττα συχνὰ καὶ παντοδαποὺς ὀπλισμούς. ὁ
 δὲ ἀπατεῶν ὢν καὶ μηδ' ὄλωσ ἀλήθειαν ἐγνωκὼς ποτε, τῶν
 τε συνθηκῶν ἐπελάθετο ἀπελθὼν εἰς Ἰκόνιον, καὶ τὴν Σεβῆ-
 στειαν ἐκπορθήσας καὶ τὰ ὑπ' αὐτὴν χειρωσάμενος γέγονε
 τῶν ὄλων αὐτὸς ἐγκρατής. ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸν Δαδούνην τῆς
 οἰκείας ἀρχῆς πυρέλυσεν, ἐκεῖνον μὲν δραπέτην καὶ πλανή-
 την εἰργάσατο, τῆς δὲ Καισαρείας αὐτὸς λαβόμενος καὶ τὸν
 λοιπὸν μετήραχετο ξύμφυλον, τὸν Ἰαγουπασάνην φημί, νοσή-
 σας κατὰ τῆ τοῦτου ἔρωτα χώρα καὶ τὸν ἄνδρα διψῶν ἀνε-
 λείν. ὁ δὲ καὶ αὐτὸς τὸ οἰκεῖον συγκροτῶν ἐν τῷ μέρει
 στρατόπεδον, καὶ ὡς πρὸς ἀνταγωνιστὴν ἤδη μείζονα περι-
 βαλλόμενον δύναμιν παραταττόμενος, φθάσει θανάτῳ τὴν
 προθυμίαν διακοπεῖς. Δαδούνης δὲ ὡς εἰς ἐρήμην δυνάστου
 τὴν τῶν Ἀμασέων σατραπείαν παρεισιῶν ἐκεῖθεν τε ἀποκρούε-
 ται, καὶ τῆ μεταπεμψαμένη τοῦτον τῆ τοῦ Ἰαγουπασάνη συνέν-
 ωφ θανάτου αἴτιος γίνεταί· οἱ γὰρ Ἀμασεῖς ἐπαναστάντες
 αὐτὴν τε ὡς λάθρα τῷ Δαδούνη μνηστέουσαν τὴν ἀρχὴν
 ἡμύναντο τελευτῆ, καὶ Δαδούνην ἀδοξήσαντες ἄρχοντα μα-
 κρὰν ἀπεώσαντο. ἀλλ' οὐχὶ καὶ τοῦ Κλιζασθλᾶν γεγόνασιν
 ἔσχυρότεροι, ἀλλ' οὗτος αὐτῶν φανείς δυνατώτερος, ὡς εἶχε
 πρῶτον Καππαδοκίαν, οὕτω καὶ Ἀμασειαν εἰληφεν ὑστερον,

1. χρήματα — μὲν τὴν om A.
 16. ἀγωνιστὴν A.

3. ἐρήμην A.

10. ἐπει A.

vide accepta, se illi plus pecuniae daturum promisit, ubi verba ad
 rem contulisset. et ut barbari inconstantiam anteverteret et ferrum
 fervens adhuc suo arbitrato Caesareaque occupata etiam reliquam
 multis aliis muneribus et omnis generis armis ad eum, misit. sed ho-
 mo fallax et fidei servandae ignarus, ut Iconium rediit, foederis ob-
 litus Sebastia vastata et vicinia eius subacta summam rerum ad se
 transtulit, et Dadune eiecto Caesareaque occupata etiam reliquam
 popularem suam Iagupasanem evertere atque occidere cupiebat. qui
 cum et ipae vicissim copias suas cogeret seque ut contra adversarium
 iam maiore potentia praeditum instrueret, in ipso belli apparatus ex-
 tinguitur. Dadunes vero Amasiae satrapiam ut possessore vacuam
 clam ingressus, et rursus inde eiectus, Iagupasanis uxori, a qua ac-
 tersus erat, causa mortis extitit. Amaseni enim eam ut imperium

Βδξεία καὶ ἐπιτυχεῖ τύχη πρὸς τὰ πράγματα χρώμενος, ἄν-
 64 θρωπος οὐκ εὐφυῆς τὴν διαρτίαν τοῦ σώματος, ἀλλ' ἤρω-
 τηριασμένος ἐν οὐκ ὀλίγοις τῶν καιρίων μελῶν. ἀντίκα γὰρ
 αἱ χεῖρες τοῦτοι ἐξήρθρωτο καὶ τὸ πόδε ὑποσκάζοντε ἦσαν,
 καὶ τὰ πολλὰ ἐφ' ἀρμαμάξης τὴν πορείαν πεποίητο. ὕθεν
 καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν κατ' αὐτοῦ σκωμμάτων ἐξ αὐτοῦ δὴ Ἄν-
 δρόνικος ἐσέπειτα ποριζόμενος Κοντζασθλάνην τοῦτον ὠνόμα-
 ζε, φιλολοίδορος ὢν εἰπερ τις ἄλλος, καὶ καθαύσασθαι ἄν-
 θρώπων δεινότητος, καὶ λόγοις Κερκώπων ἀπαλοῖς τοῖς οὐ
 καλῶς πεπραγμένοις τῶν ἔργων ἢ τοῖς ἀηδῶς τοῦ σώματος 10
 ἔχουσι μωμον προστρίψασθαι ἰκανώτατος. ὁ μὲν οὖν ὁποῖος
 ἂν καὶ ἦν τὴν πλάσιν τοῦ σώματος, — εἶχε δὲ ὡς αὐτόν,
 Cοῖμαι, ἣ πλάστρια φύσις ἐπαλαμῆσατο, — μεγάλην ἀρχὴν
 εἰληχῶς καὶ τοσαύτας δυνάμεις περιβαλόμενος οὐχ εἴλετο ἐν-
 τεῦθεν βίοντον ἤρεμον, ἀλλὰ φύσει ταραχῶδης ὢν καὶ ἀκατα- 15
 στόρεστος ὡσπερ τις κόλπος θαλάττιος, Ῥωμαίοις μὲν ἐν οἷς
 εἶχε λυπεῖν ἀκηρυκτὶ διεφέρετο καὶ ἀνέγκλητον πολλάκις ἐπῆ-
 γε τὸν πόλεμον, σὺν οὐδενὶ λόγῳ θειμῶ παρατρέχων, καὶ
 συγγέων μὲν σπονδάς, τῇ οἰκείᾳ δ' ἐφέσει ταλαντεύων τὸ
 πραχθησόμενον. οὐδ' αὐτῆς οὖν ἀπέσχετο τῆς Μελιτηνῆς, 20
 ἀλλὰ καὶ τὸν ταύτης ἔχων καθελεῖν ἀμηραῦν, μηδὲ τὸ τῆς
 Θρησκειᾶς ταῦτόν ὑπειδόμενος ἢ τὸ μηδὲν ἔχειν ἐπεγκαλεῖν
 ἀλγεινὸν τῷ ἀνθρώπῳ, αὐτὸς ἀνεπικαλύπτως αἰτίαν πλάσά-

2. διαρτίαν] πλάσιν B? 5. ἀρμαμάξης] ἀμάξης A. 14. εἰ-
 ληχῶς A. 16. τις] τις ἄλλος A. 21. ἀλλά] ἀμέλες A.
 μήτε A. 23. ἀλγεινὸν om A.

Daduni clam conciliaturam per seditionem occiderunt; et Dadunem, quem principem aversabantur, longe eiecerunt. sed Clizasthlanis opibus resistere non potuerunt, quin, ut iam Cappadociam tenebat, sic deinde Amasiam quoque occuparet, homo prosperae fortunae statu in rebus celeriter conficiendis utens, quamvis corpore parum integro et pluribus praecipuis membris mutilato: nam et articuli manuum elisi erant et pedes claudicabant, et caetera sic affectus erat ut plerumque curru veheretur. quibus de causis Andronicus, homo dicacissimus et cavillandi vel animi vel corporis vitia peritissimus, Cuzasthlanem illum appellabat. quamvis autem tali corpore a natura deformatus, tamen magnum adeptus imperium tantisque munitus copiis otio spreto, quippe turbulento et insatiabili praeditus ingenio, Romanos ubi poterat, non indicto bello, nulla de causa violato foedere, sed tantum quia ita libitum erat, vexabat atque oppugnabat. nec ipsa Melitina abstinuit: sed facultate illius evertendae perspecta, cum nullam ab Amera iniuriam accepisset, causam impudenter commen-

μενος καὶ γραψάμενος ἐκείθεν αὐτὸν ἐξήλασεν. ἔπειτα καὶ
 τὸν οἰκεῖον ὑφ' ἑρῶν κασίγητον μετανάστην κἀκείνον ἔθειτο. **D**
 οἱ δὲ φρυγάδες πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἴκοντο, καὶ ταῦτα μὲν
 συμβέβηκεν ὕστερον· τότε δὲ πολυδύναμος γεγονὼς τὸ πρὸς
 5 τὸν βασιλέα αἰδῆμον ἀπέξυστο, καὶ ἦν αὐτὸς Θεραπίαν
 προσῆγε ταῖς τῶν πραγμάτων δυσκολίαις ἀγγόμενος, ταύτην
 ἐξῆτειτό οἱ παρέχειν τὸν αὐτοκράτορα, βαρβαρικῶς μεταλ-
 λουούμενος τῷ καιρῷ, καὶ δεῖσαν ὑπὲρ τὸ δέον ὑποστελλόμε-
 νος, καὶ πτεροῦ ἀφ' οὗ ἐλαφριζόμενος εὐπετέστερον, ὅτε τῇ
 10 ἑτέρα πλάστιγγι ὄσπῃ ἢ τύχῃ παρείχετο, τοῖς παλινστρόφοις
 βραβεύουσα πράγμασι. παττάλῳ δ' ὑπεκκρουόμενος πάττα-
 κος ἐξομαλίζων ἦν τὸν βασιλέα καὶ Θεραπέων ἐνιαχοῦ, οὐ
 μὴν ὑπ' ἐκείνου θηροκομούμενος διεδείκνυτο, καὶ δόξαν ἀπο-
 νέμων πατρὸς νόθεσίᾳς τιμὴν ἐλάμβανε· καὶ ἦν τὰ παρ'
 15 ἁλλήλων χαραττόμενα γράμματα πατέρω βασιλέα καὶ σουλ- **P 81**
 τάνον νιὸν καταγγέλλοντα, πλὴν οὐδ' οὕτως ἐς φιλίαν ἀκραι-
 φνῇ σννηρομύζοντο ἢ γοῦν τὰς σπονδὰς οὐ ξυνέχουν. ἔθεν
 ὁ μὲν κατὰ χειμῶρον πλῆθύνοντα ἢ κατὰ πολλὰ ἐδηδοκῶτα
 φάρμακα δράκοντα κατέκλυζε τε καὶ παρέσυρε τὸ προστυχόν,
 20 καὶ συχνὰ τῶν ἡμετέρων πολιχνίων κατέχασκε, τὸν τῆς κα-
 κίας ἀποπτύων ἰόν· ὁ δὲ βασιλεὺς περιεφράγμων τούτου
 τὰς διεξόδους καὶ εἰς ἀνάρρον τὸ ἑσῆμι ὑπανεισιόβριζε θριγ-
 γίῳ ἀρραγεῖ στρατοπέδου, ἢ ὀλκῇ χρυσίου ἐφολκοῦ κατεχοί-
 μιζε πρὸς εἰρήνην τὸ τούτου βλέφαρον, καὶ ἦν τέως εἰς λη-

13. θυροκομούμενος A. 14. ἀνελάμβανε A. 18. πλῆθύνον-
 τα A. 22. θριγγίῳ] μετὰ τοῦ φουσαίου B.

tus illum quoque, nihil eandem religionem veritus, regno expulit.
 deinde fratrem quoque suum fraude circumventum in exilium egit.
 exules omnes ad imperatorem se contulere. atque haec posterius ac-
 ciderunt. sed tum aucta potentia verecundiam imperatoris deposuit;
 et qua observantia eum temporibus adductus coluerat, eandem ab
 imperatore postulabat, barbarica plane inconstantia. nam ut neces-
 sitate urgente ultra decorum se demiserat, ita rebus secundis inso-
 lescebat, animo una cum fortuna mutato. tamen aliquando impera-
 torem venerabatur; et cum belluam potius ageret quam filium, patris
 illi honorem tribuebat et filii adoptivi cognomentum ferebat. in litteris
 quidem pater imperator, et Sultanus filius scribebantur. nec tamen haec
 appellationes sinceram inter eos amicitiam conciliabant aut pacta et
 conventa stabiliebant. nam ille instar exundantis torrentis aut draco-
 nis veneno turgentis, obvia quaeque inficiebat et absciebat, mul-
 taque nostra oppida devorabat, improbitatis suae virus expuendo.
 imperator vero vias illi alias invictis exercitibus, alias auro obstrue-

στειάν ἐπηγοίαινε λογιάν καὶ τὸν ὄλκον ὃν ἐπισύρτετο τοῦ
 Β στρατεύματος κατασιγῶζων ἐπράυνεν. ἐτίοτε δὲ τοὺς ὡς
 πῶσα πλατεία διεκχευμένους τοῖς Ῥωμαϊκοῖς σχοιήσματος
 Τούρκους ἀναστέλλων τοῖς περὶ τὴν πεντάπολιν ἐπιτίθεται,
 καὶ σωμαίων ἀνθρωπίνων καὶ ζώων πολλῶν γενόμενος ἐγκρα- 5
 τῆς, μὴδ' εἰς χεῖρας δεξιμένων αὐτὸν τῶν Περσῶν, τρο-
 παισοφόρος ἐπατέξεν, ὀπηρῖκα καὶ Σολυμάς ὁ τῶν παρὰ
 τῷ σουλτάνῳ τὰ μέγιστα δυναμένων κορυφαιότατος τῷ βασιλεῖ
 ἐποφθεῖς πολλὰ μὲν ἐπερηγόρει τοῦ σουλτάνου, ἀποτρέπων
 τῆς ἐκείνου γνώμης τὰ παρὰ τῶν Τούρκων πραττόμενα καὶ 10
 σοφιστικῶς οἷς διεξῆρει καταχαριζόμενος, ἀσύμφωνα δ' ὁμοῦ
 τοῖς πράγμασι φθεγγόμενος ἠλίσκετο ψευδολογίας ἐγκλήματι.
 Ἐπλὴν οὐδ' οὔτω τι πρὸς βασιλέως πέποιθεν ἄχαρι Σολυμάς.
 Θεραπειῶν δὲ καὶ ὑπὲρ τὸ ἀληθές, ὡς ἔθος τοῖς βαρβάροις,
 τὸν ἀνακτα, καὶ τὰ ἐς ἀνάτην τετραζόμενος ἵπποις αὐτὸν 15
 ὠκύποιν ἐκυλάκευσει, οὓς τὸ ἐκείνου εἰπίτευεν ἵπποστάσιον. ὁ
 V. 65 δὲ βασιλεὺς τοὺς ἵππους δεξιόμενος καὶ Σολυμῶν τῆς εὐγνωμο-
 σιῆς καὶ ὑποταγῆς ἀποδεξιόμενος, εἰ καὶ μὴ τῆς ἐκείνου γνώ-
 μης ἰδίον ἦν, τοῦ δὲ καιροῦ ὑπῆρχε δῶρον τὸ φιλοφρόνημα,
 πρὸς τὸν σουλτάνον ἀπέστειλεν ἐξηγητήμειον ἐκείνῳ ἃ οὐκ 20
 ἦν ἀγνοῶν, καὶ ἐς αὐτὸ τοῦ ἰσθμοῦ ἀποσκόψοντα τὸ παλίμ-
 βοιον τὸ ἄπιστόν τε καὶ τὸ κακώδες, καὶ οὐκ ἦν αὐτὸν
 ἠριμῆοιεν ἐπὶ ταῦτοις ἢ γοῶν καθυπερθέσθαι καὶ πρὸς βγα-
 : χὲ Ῥωμαῖοις τὴν ἀιτιάζουσαν. ἐκλόπετε γοῶν ταῖς συνήθειαι

2. τοὺς ὡς] τοῖς ἐξερχομένοις τούτοις μετὰ τῶν καιόντων αὐ-
 τῶν καὶ βύσχοιαις τῶ ζῶα αὐτῶν B.

bat, et incitatum hominis cupiditatem ad pacem flectebat. aliquando
 etiam Turcos in Romanorum fines penitus repressurus Pentapolitanos
 invadit; ac Persis nec ad manus venire ausis, tantis captivis, mul-
 tis pecoribus abductis, triumphans urbem intrat. eo tempore So-
 lymas procerum Sultani princeps, homo callidus et disertus, apud
 imperatorem multa pro demum sua verba fecit, ut Turcos illa con-
 tra Sultani voluntatem fecisse ostenderet, blanditiis verborum usus
 quae cum factis non congruebant, etsi antea aperte mentiebatur,
 tamen quia imperatorem, ut barbarorum mos est, immodicis laudi-
 bus ellectat oratione ad imperatorem composita, et equos cursores in
 suis stabulis educatos esse erat, nihil incommodi passus est. accepit
 equos imperator, et Solymam, eius acqultate et submissione approbata
 (quamquam ea benignitas non ab hominis ingenio proficiebatur sed tem-
 porum erat), ad Sultana adducit, ut ei exponeret quae non igno-
 rabat, et levitatem illi pertulit, utque iniquitatem obiceret, neque
 ille quieturus erat, a se et dem illam vel ad exiguum tempus

ῥοιτίαις χρώμενος. στείλις δὲ καὶ φύλαγγας ἐπιλέκτους τὴν
 ἀτὰ Φοργίαν ἐκπορθεῖ Λαοδίκειαν, οὐκέτι οἶσαν συνοικου-
 ἔνην ὡς νῦν ἐώρηται, οὐδ' εὐερχέσι φραγνυμένην τείχεσι,
 ἀτὰ δὲ κόμας ἐκκεχυμένην περὶ τὰς ὑπορείας τῶν ἐκεῖσε
 ουνῶν. ἤλασε δ' ἐκεῖθεν βυρεῖαν λεῖαν ἀνθρώπων καὶ ζώ-
 ων πληθος οὐ σταθμητόν· οὐ μετρίους δὲ καὶ κατέκτανεν,
 οἷς καὶ τὸν ἀρχιερέα Σολομώντα, ἔκτομίαν μὲν ἀνθρω-
 ον, χαριέντα δ' ἄλλως τὸ ἦθος καὶ θεῶ δι' ἀρετῆς προσ-
 γιζόντα. εἰρωνευόμενος δ' ἔφασκε πρὸς τοὺς οἰκείους ὡς
 σὴ ἄν μείζω δράσειε Ῥωμαίους δεινά, τοσοῦτ' ἄ μείζω πα-
 ἰ βασιλέως ἀγαθὰ πείσεται· „ἢ γὰρ πάρεστι“ φησι „τὸ
 ρατεῖν, τοῦτ' καὶ αἱ δωρεαὶ φιλοῦσιν ἐπιξενίζεσθαι, ἵνα
 ἢ πλεῖον ἢ τὸ νικᾶν, ἐπειδὴ καὶ τὰ φλεγμαίνοντα τῶν σώ- P. 81
 ἄτων τὰς νοσοκομίας ἐπισπῶνται πλείονας, ἵνα ἀντισπῶνται
 καὶ σταῖεν τὰ πρόσω νεμόμενα.“ οὐδ' ὁ Μανουὴλ μέντοι
 τὰ τοῦτοις ἡσυχίαν ἡσπάσατο, ἀλλὰ πρῶτα μὲν διὰ τοῦ
 ὀυδελίου Τζυκανδήλη, εἶτα καὶ διὰ τοῦ Ἀγγέλου Μιχαήλ
 ἵς Τούρκους ἐπέθετο, ὅσοι πολυθρέμμονες ὄντες ἀναδιφῶ-
 ι πίας τὰς λειμωνίτιδας καὶ τούτων ἕνεκα τῶν οἰκείων ἡθῶν
 πανιστάμενοι παγγενεὶ τὰ Ῥωμαίων ἐπεισίαισιν ὄρια. οὔτοι
 ἄρ' ἐς λόγους τὸ τῶν στρατοπέδων συντάξαντες εὐζωνον καὶ
 εἰθ' ἑαυτῶν πυραυλαβόντες ἐξῆσαν. ἀμείνω δὲ τὴν νύκτα
 ρίνοντες εἰς τὴν τῶν ἐναντίων ἐπίθεσιν, σύνθημα δεδώκουσι

10. παρὰ] ὑπὸ Α. 13. ἐπεὶ Α. σωμαίων] νοσημάτων Α.
 15. οὐδ' ὁ] μενούγγε, ὁ δ' ὁ Α. μέντοι om Α. 17. ἐπὶ
 om Ρ. ἡσπάζετο Α. 17. γουδέλλου τζυκανδήλη Α,
 τζυκανδύλη γουδέλλου Β, Τζικάνδλα βασιλείου ΡW. 20. ὑπία-
 σιν Α.

ultam passurus. latrociniis igitur de more utebatur; et delectis co-
 ortibus missis Laodicea Phrygiae, quae tum non, uti nunc cerni-
 r, moenibus adornata sed instar pagorum ad radices collium spar-
 m extructa erat, ingentem praedam pecudum et hominum abegit;
 ultos etiam occidit, atque inter alios pontificem Solomonem, ca-
 ratum illum quidem, sed gratiosum hominem et deo virtute pro-
 inquam. dicebat autem per ludibrium Sultanus ad suos, quo pluri-
 us malis Romanos afficeret, eo maiora sibi beneficia ab imperatore
 spectanda esse: nam penes quem victoria sit, ad eum quoque mu-
 era confluere solere, ne latius vagetur victoria, quemadmodum
 orbi periculosi diligentius curentur, ne serpent. nec interea quie-
 it Manuel, sed primum per Basilium Zicandlam, deinde per Mi-
 haelem Angelum Turcos eos invasit, qui ob gregum et armentorum
 opiam loca herbida et campestria consectantur, eaque de causa suis
 elictis sedibus Romanorum fines cum omni familia occupant. hi

Β τῷ στρατῷ ἐν τῷ κατὰ σκότον συμπλέκεσθαι τῆς Τούρκοις ἀναφωνεῖν „σίδηρος,” ὡς εἶη αὐτοῖς οὕτως ἀντιπαρέρχεσθαι μὲν τὸ ὁμόφυλον ὡς ἡμόφωνον, τὸ δὲ σιγῇ ἐπιὸν καίνοιν ὡς ἀλλόγλωσσον. καὶ τοῦτο δι' ὅλης τῆς τότε συμπλοκῆς ἐπιφωνούμενον διέστελλε τὰ γένη, καὶ τὸ τοῦ Δαβίδ, ὁ σίδηρος τὰς τῶν Περσῶν ψυχὰς διήρχετο. μετὰ δὲ πολὺν ὀψέ ποτε φόνον οἱ Τούρκοι συνιέντες ὃ βούλεται τὸ ἀγὰ στόμα Ῥωμαίους κείμενον, ζυνηδὰ σφίσι καὶ αὐτοὶ ἐφθέγγοντο, ἕως τῆς νυκτὸς διαγενομένης ἀπ' ἀλλήλων διέστησαν τὰ στρατεύματα. πολλαὶ μὲν οὖν ἐκδρομαὶ τὸ τηρικαῦτα καιροῦ τῷ βασιλεῖ τούτῳ κατὰ τῶν Τούρκων ἐγένοντο, καὶ Πιρὰ τούτων αὐθις Ῥωμαίους ἐπιξυνηστήσαν. πικρῆκα δὲ τούτων ὅσαι σὺν τῷ μὴ ἀξιαφήγητόν τι κεκτῆσθαι καὶ κόρον τοῖς φιληκούοις ἐμποιήσειν ἤμελλον, οἷα τὰ πολλὰ εἰς ταῦτα τὴν ἱστορίαν ἐπαναστρέφουσαι καὶ μηδέν τι παρεξηλαχὸς εἰς τὴν διήγησιν ἔχουσαι.

V. 66 TOMOS ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ
ΜΑΝΟΤΑ ΤΟΥ ΚΟΜΝΕΝΟΥ.

P. 83 1. Ἐπάγειμι δ' αὐθις ἐπὶ τὰ Παιονικά, σαφηνείας δ' 4. ἀλλόγλωττον Α. 17. ΤΟΜΟΣ — ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ om Α, ἡμὶ Κουμνηνοῦ κυροῦ Βλαουήλ. 19. Παιονικά] οὐγγρικὰ Β. σαφηνείας] συναφείας δ' ἔν κα τῆς ἱστορίας Α.

enim expedita copiarum parte in cohortes descripta secumque adducta, noctu adversarios rectius invadi posse rati, hanc exercitui tesseram in nocturno illo conflictu dederunt, ut exclamarent „ferrum”, ut suos ea voce agnita inviolatos praeterirent, eos vero qui taciti accederent, occiderent ut peregrinos. ea acclamatio totius pugnae tempore gentes distinxit, et ut David ait, ferri instar in Persarum animos penetravit. sed Turci post multam tandem caedem, tessera illa intellecta, eandem vocem et ipsi usurparunt, donec elapsa nocte dirampti sunt exercitus. sunt et aliae multae Manuelis contra Turcas et Turcarum contra Romanos excursiones factae; quas plerasque, quod nihil memorabile in iis actum est, praetermissi, ne crebra similibus vocum repetitio, sine ulla gratia novitatis, fastidium pareret lectoribus.

NICETAE CHIONIATAE LIBER IV
DE MANUELE COMNENO GESTARUM.

... 40 188 Pannonicas redeam, perspicuita-

ἐνκα τοῦ ἱστορεῖν προαναβαλοῦμαι ταυτί. τῇ τότε ἄρχοντι
 ἰῶν Οὐννων Ἰατζᾶ δύο ἦσαν ὁμαίμονες, Στέφανός τε καὶ
 Βλαδίσθλαβος, καὶ παῖδες Στέφανος καὶ Βελᾶς. τῶν ἀδελ-
 φῶν τοίνυν ὁ Στέφανος τὰς ὁμογνίους ἐκφυγῶν χεῖρας κατ'
 5 αὐτοῦ φονώσας τὴν Κωνσταντίνου κατέλαβε, καὶ προσδε-
 χθεὶς ἀσπισίως τῷ αὐτοκράτορι Μανουὴλ ἄλλης τε φιλο-
 φροσύνης ὡς πλείστης ἠνυμοίωσεν, ἀλλὰ δὴ καὶ Μαρίαν ἔγη-
 με τὴν τούτου ἀνεψιάν, ἣν ὁ σεβαστοκράτωρ ἐφύτευσεν
 Ἰσαάκιος. μετὰ βραχὺ δὲ καὶ ὁ τῶν ἀδελφῶν τρίτος Βλα-
 10 δίσθλαβος κατ' ἴγνια βαίνων τῷ Στεφάνῳ τῷ Μανουὴλ προσ-
 ἐχώρησεν, οὐ τοσοῦτον Ἰατζᾶ καταγνοὺς ὡς μὴ φιλοῦντος
 ὅσον εἰκός, ἢ ἔξ ἐκείνου ἐπιβουλήν προηθεῖς, ὅσον τῇ τοῦ
 ἀδελφοῦ Στεφάνου φήμη γοητευθεὶς καὶ πρὸς αὐτὸν τὴν πο-
 ρεῖαν τεινόμενος. τῷ τοι οὐδ' αὐτὸς ἐξέπεσε τῶν ἐλπίδων
 15 ἢ ἀνυξίως τοῦ γένους τῷ βασιλεῖ προσεῖληπται, ἀλλὰ πάντα
 οἱ ἀπηντήκει κατὰ σκοπὸν. καὶ γυναῖκα δὲ ἦν ἠβούλετο ἀγα-
 γέοθαι, καὶ ταύτην ἐκ βασιλείου ἂν ἔγημεν αἵματος. ἀλλὰ
 γάμου μὲν ἀπέσχετο, ἵνα μὴ τῆς ἐς πατρίδα λαθόμενος ἐπα-
 νόδου τὰ οἴκοι διαφθεροῦ, τῷ λωτῷ τῆς γυνναϊκὸς προσηλου-
 20 μενος. ἀλλ' οἷα τὰ ἐπὶ τούτοις; τελευτᾷ ὁ τῶν Οὐννων ῥῆξ C
 Ἰατζᾶς, καὶ ὁ θάνατος ἡμερος, τῆς φύσεως ὁ ἐνέτεινε βάρ-
 βιτον ὑποχαλασάσης τῆς ἀρμονίας καὶ διαλυσάσης πρὸς ἅ
 καὶ ἔξ ὧν συντέθειται. ἢ δ' ἀρχὴ ἐπὶ τὸν ἐκείνου διαβαί-
 νει παῖδα τὸν Στέφανον. ὁ δὲ βασιλεὺς ὡς ἐκ ῥίψης ἀνο-
 25 μοίῳ φυνέ τι κάλλιστον τὸ γεγονὸς ἠγησάμενος, καὶ κατὰ

10. Μανουήλ βασιλεῖ A.

16. βούλοιο A.

tis gratia quaedam praemittenda sunt. Hunnorum princeps Iazas
 duos fratres habuit, Stephanum et Bladisthlabum; totidemque filios,
 Stephanum et Belam. Stephanus evitatis insidiis quae a fratre sibi
 parabantur, Cpolim profectus et a Manuele imperatore humaniter
 susceptus, praeter alia plurima beneficia, etiam Mariam uxorem ac-
 cepit, imperatoris neptem, Isaacio Sebastocratore natam. paulo post
 alter quoque frater Bladisthlabus Stephanum imitatus ad Manuelem
 se contulit, non tam quod a fratre minus quam par esset amaretur
 aut insidias timeret, quam fama rerum secundarum fratris Stephani
 impulsus. neque vero spe sua frustratus est, aut aliter ab imperato-
 re susceptus quam genus eius decebat, sed omnia ex sententia con-
 fecit. ac uxorem quam vellet, vel ex imperatoria stirpe, ducere ei
 licuisset. verum coniugio abstinuit, ne illius blanditiis irretitus ne-
 glecto redita in patriam rebus suis minus consuleret. sed quid fit?
 Hunnorum regi Iazae placida morte defuncto Stephanus filius in
 principatu succedit. at imperator eo casu delectatus, initaquo ratio-

νοῦν ἀναπολίτισας ὡς εἰ πρὸς τὸν ἐπ' ἀνεψιῶ γαμβρὸν Στέ-
 P. 67 φανον, ὡς δῆθεν εἰς ἀρχὴν δικαιούμενον, ἢ τῶν Οὐννων
 μεταβραίη σιτροάπειυσις, σχοιή ἂν τὰ πρῶτα κλέος αὐτός, ἔπει-
 τα ἢ βασιλεία Ῥωμαίων μέρος ἴσως ἐκείδεν δασμοῦ, ἐκ τοῦ
 D ἀνανιτρορήτου δ' οὖν ἀσφαλῆ τὴν τοῦ Ζευγμίνου καὶ τοῦ Φρυγ-
 γοχωρίου κατὰσχεσιν, συντείνει τὸ πρόθυμον πρὸς τὴν τῶν
 σκοπουμένων ἐκπλήρωσιν. καὶ εἶχεν εὐθύς τοὺς μὲν πρέ-
 σβεις ἢ τῶν Οὐννων χώρα, οἵτινες αὐτοῖς καταστάντες ἤμελ-
 λον ξυνδιαθέσθαι Στεφάνῳ τὸν τῆς ἀρχῆς στέφανον, μετὰ
 βραχὶ δὲ αὐτὸν ἢ Σαρδικῆ. Οὐννοι μὲν οὖν καὶ πρὸς τὴν
 πρώτην ἀκοὴν ἀπεπήδησαν τοῦ Στεφάνου, καὶ τοῖς ὡς βα-
 ρέως ἤκουσαν τὴν τούτου προσηγορίαν, καὶ δι' ἄλλα μὲν
 φάσκοντες ἀποπέμπεσθαι τοῦτον, μάλιστα δὲ διὰ τὸ γῆμαι
 παρὰ Ῥωμαίοις· αὐτοῖς δὲ ἀσύμφορον ὅλως εἶναι προσέσθαι
 ἄνδρα κατὰ κῆδος τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων συναπτόμενον· ὑπο-
 βλέπεσθαι γὰρ μὴ πως Οὐννοι μὲν ὑπ' αὐτοῦ βασιλεύονται,
 P. 84 αὐτὸς δὲ ὑπὸ τοῦ τῶν Ῥωμαίων ἀρχηται καὶ ὀρίζηται βα-
 σιλεύοντος. διὰ ταῦτα τοίνυν οὔτε τῷ Στεφάνῳ ἐκείσά ποι
 ἀφικομένῳ προσέκειντο, καὶ τοὺς κατάγοντας αὐτὸν ἐκ βα-
 σιλέως ἀπράκτους ἠφίεσαν. ἐνθεν τοι καὶ διὰ μείζονος ἰσχύ-
 ος ἐπιβοηθῆσαι τῷ Στεφάνῳ δεῖν ὁ βασιλεὺς οἰηθεῖς αὐτὸς
 τε ἐκ Σαρδικῆς ἀπάρας ἀφικνεῖται πρὸς τὰ παρίστρια, λέ-
 γω δὴ τὰ κατὰ Βρανίτζοβαν καὶ Βελέγραδα, καὶ τὸν ἀδελ-
 φιδουὺν Ἀλέξιον τὸν Κοντοστέφανον συνεκπέμπει τῷ Στεφάνῳ

3. σατρῶσις A. [ἔπειτα] κερδαῶν τὰ ἀπὸ τῶν ἐπανοι-
 κίων τοῦ φραγγοχωρίου B. 11. ἀνεπήδησαν A. 14. δὲ] δὲ
 τοῖς οὐννοῖς A. 17. καὶ ὀρίζηται om A. 21. οἰηθεῖς] κε-
 κρικώς A. 22. ἐξ] τῆς A. 23. βελέγραδα A.

ne, si Hunnorum satrapia ad Stephanum affinem suum, cui iure de-
 beretur, transiret, primum id sibi gloriae fore, deinde Romano im-
 perio forsitan aliquid tributi accessurum, Zeugmino certe et Fran-
 cochorio citra controversiam potiturum, rei faciendae intendit ani-
 mum. legati statim ad Hunnos mittuntur, qui cum eis de regno ad
 Stephanum transferendo agerent: paulo post ipse Sardicam venit.
 Hunni vero ad primum auditum a Stephano abhorruerunt et nomen
 eius aegre tulerunt, eum se cum ob alia repudiandas asserentes, tum
 quod Romanam uxorem duxisset: minime enim e re sua esse vi-
 rum admittere Romanorum imperatori affinitate iunctum; vererit se
 ne Hunni suo regi, rex vero imperatori Romanorum pareret. his de
 causis nec Stephano illuc profecto studuerunt, et legatos imperato-
 ris rebus infectis dimiserunt. unde Stephano maioribus viribus opi-
 talandum ratus, Sardica ad Istri ripas, Branixobam et Belligradam,
 proficiscitur, et nepotem Alexium Contostephanum cum copiis adiun-

μετὰ ἰσχύος, οἳ καὶ ὡς τὸν Χράμον κατέλαβον, ὡς ἐνῆν τὴν
 πρὸς ἀρχὴν διεπράττοντο, ὑποποιούμενοί τε δώροις τοὺς μέ-
 γα παρὰ Παιόσι δυναμένους καὶ κολακείᾳ ὑποφθείροντες καὶ Β
 ὑποσχέσει μεγίσταις ἐπαίροντες· ἐπέβαινον δὲ οὐδὲν ἢ ἕσον
 5 Βλαδίσθλαβον τὸν τοῦ Στεφάνου κασίγνητον Οὐννους εἰς ἀρ-
 χοντα δέξασθαι. ἀλλὰ καὶ τούτου βραχύν τινα χρόνον ἐπι-
 βιώσαντος τῇ ἀρχῇ, ἐς τὸν τοῦ Ἰατζᾶ υἱὸν Στέφανον οἱ Οὐν-
 νοι πάλιν προσέρρεψαν. ἀλλ' οὔτε βασιλεὺς πρῶτος ἤνεγκε
 τὸ γεγονός, καὶ ὁ τοῦ Ἰατζᾶ κασίγνητος Στέφανος βασιλέως
 10 συναιρομένοι πάντα ἦν μηχανώμενος, εἴ πως τῆς ἀρχῆς ἐπι-
 τεύξεται. πολλῶν οὖν ἐνεκα τούτου συμβεβηκότων πολέμων,
 καὶ τοῦ βασιλέως τὸν τοῦ Ἰατζᾶ υἱὸν τὸν Βελᾶν εἰς γαμ-
 βρὸν ἀνελομένου ἐπὶ τῇ θυγατρὶ ἐκείνου Μαρίᾳ, ὃν καὶ διά-
 δοχον τῆς βασιλείας ἐμελέτα ποιῆσαι, οἱ τῶν Οὐννων ἀντικα- C
 15 θῆμενοι τῇ Στεφάνῳ τὴν πρῶτας τῶν ἐλπίδων ἐκριζοῦντες
 βλάστιας καὶ ἀποτέμνοντες, τὸ ἐκ περιόδων τε ἐκείνῳ καὶ
 κύκλων μακρῶν ἀντιπράττειν ἀπολιπόντες καὶ ἑαυτοὺς πρι-
 γμάτων ἀλλοτριοῦντες, ἔγνωσαν ἐκποδὸν ποιήσασθαι δόλῳ
 τὸν ἀπεχθῆ Στέφανον. διὰ ταῦτα τὴν φαρμακοποισίαν ἐπη-
 20 νεκότες ὡς πρόχειρον ζωῆς κατενύστριαν, περιεσκόπουν
 τὸν τὴν θανατηφόρον κύλικα τῷ Στεφάνῳ τοῖς δακτύλοις
 ὀχῆσοντα, ὡς δ' εὐρον ὑποδρηστῆρά τινα τοῦ Στεφάνου Θωμᾶν
 λεγόμενον, ἔστησαν τὸν μισθόν. οὕτω δ' ἦν δξύτατος ἐκείνος
 καὶ δεινότητος ἀνθρώπου καταλῦσαι ζωὴν καὶ σώματος δια-
 25 στήσαι ψυχὴν, πονηρῶ κέρδει χεῖρα ὑποσχών, ὡς καὶ οἰκο-

4. ἕσον τὸν βλ. Α.

13. ὄν — ποιῆσαι om Α.

24. διαστή-

σαι] ἀποστῆσαι Α.

25. ὑποσχών] ὑπέχων Α.

git Stephano. qui cum Chramum tenuissent, pro virili egerunt ea
 quae ad regnum obtinendum pertinebant quamvis autem Pannonum
 proceres et largitionibus ac adulationibus corrumpere et maximis
 pollicitationibus inflarent, nihil tamen proficiebant, nisi ut Hunni
 Bladisthlabo Stephani fratri principatum desererent. quo paulo post
 defuncto rursus ad Iazae filium Stephanum Hunni inclinarunt. quod
 factum neque imperator aequo animo tulit; et eo adiuvante Iazae
 frater Stephanus nihil non agebat, si quo modo regno potiretur. ea
 de causa multis bellis confatis, cum imperator Iazae filio Belae,
 quem imperii successorem designare in animo habebat, Mariam fi-
 liam despondisset, Hunni, ut omnibus molestiis et periculis com-
 pendio defungerentur, invisum Stephanum dolo necare institunt.
 quam ad rem venenum aptissimum visum, quod per ministrum quen-
 dam eius Thomam largitionibus corruptum illi propinaretur. is vero
 beneficii insignis artifex, e suo ingenio alia ratione deprompta, cum

Ὁθεν προσεφευρεῖν ἑτέραν μέθοδον δι' ἧς εἰς ἕδον τάχιον καταχθήσεται Στέφανος. ἀμέλει καὶ ἐν τῷ ἔξαιματοῦσθαι τὴν φλέβα τῆ Στεφάνῳ ἐγγηρίεται φαρμάκῃ τὸ ἐπίθεμα τῆς τομῆς· τὸ δὲ ὕλη περιχυθὲν τῆ σώματι καὶ διαδραμὸν καὶ τοῖς καιριωτέροις ἐνοκῆψιν μέρεσιν ἀπάγει τοῦ ζῆν τὸν ἄν- 5 θρωπον, πρᾶγμασιν αὐτοῖς σιφῶς πιστωσάμενον τὰς τῶν ἀνθρώπων ἐπινοίας ἀκροσφαιεῖς καὶ δειλιάς, καὶ ὡς εἰκῆ καὶ μάτην τοῖς ἀκιχίοις ἐγγειροῦσί τινες ἐρετοῖς καὶ διαπονοῦνται τοῖς οἰκειοῖς ἐπιτηδεύμασι, μὴ καὶ θεϊκῆς συνεφαπτομένης χειρὸς ἄνωθεν καὶ τοῖς πραγματοποιέοις ἐπευδοκούσης καὶ 10 κατευθυνούσης τὰ τούτων διαβουλίᾳ τε καὶ διαβήματα. καὶ ὁ μὲν ἔκειτο οὕτως, καὶ ἦν ὁ νεκρὸς αὐτοῦ ὑβριζόμενος καὶ ὀσίας ἄμοιρος, καὶ τὸ Ζεύγμινον ὑπὸ Οὐννων ὁμολογίᾳ ἐάλωκε.

Ταῦτα ὡς ἠνώτιστο βασιλεύς, κατὰ τῶν Οὐννων κηρύσ- 15
 V 68 σει πόλεμον. (2) Ὅτε καὶ Ἀνδρόνικος πάλιν ἀποδράς καὶ παραγενόμενος εἰς Γάλιτζαν ἐκεῖθεν ἐπανέξενε. ἔστι δὲ ἡ Γάλιτζα μία τῶν παρὰ τοῖς Ῥώς τοπαρχιῶν, οὗς καὶ Σκύ-
 P. 85 θας Ὑπερβορέους φασίν. ὁ δὲ τρόπος τῆς φυγῆς ἦν οὗτος. πλῆττεται τὸν νοσοῦντα, καὶ προκοίτου παιδὸς εἰς τὰς σω- 20
 ματικὰς ὑπηρεσίας ἠύμοιρηκῶς ἄλλοεθνοῦς, καὶ τούτου καὶ τὰ πολλὰ τῆς ἡμετέρας διαλέκτου παραγραμματίζοντος, ἐπισκῆπτει τούτῳ, ἐπεὶ καὶ μόνη ἀπὸ πάντων ἡ πρὸς τὴν φρουρὰν ἀνέιτο εἰσόδος, ὑφελέσθαι λάθρᾳ τὰς κλεῖς τῶν τοῦ πύργου πυλῶν, ὅποτε πρὸς ἡμερινὸν ὕπνον οἱ φύλακες τράποι- 25

12. αὐτῷ A.

13. ὑπὸ τῶν Οὐννων A.

21. ἄλλοεθνοῦς]

σθλάβου βαρβάρου B.

forte Stephanus venam incidisset, veneno ictum inunxit; quod in totum corpus diffusum, correptis vitalibus, hominem celeriter confecit. cuius interitus aperte declarat hominum cogitationes incertas et fallaces esse, ac nonnullos ea sequi quae assequi nequeant, et frustra suis piti consiliis ac conatibus, divino auxilio non suffragante. cadaver eius ludibrio habitum sepulturae honore caruit. Zeugwinum Hunnis deditioem fecit.

His imperator auditis Hunnis bellum indicit. (2.) Sub id tempus Andronicus denuo carcere elapsus Galizam confugit: sed non diu ibi mansit. est autem Galiza toparchia Rossorum, qui et Scythae Hyperborei appellantur. fugae ratio huiusmodi fuit. morbum fingit, ac puero peregrino, cuius opera in corporis ministeriis uteretur, linguas nostratis non satis gnaro, sed cui soli custodiam patebat illius, mandat ut claves turris clam surripiat, cum vigiles largius meridianaum somnum capiant, easque cera exquisite exprimat.

το διαφιλεστέρον χρησάμενοι τῷ ποτῷ, καὶ κρητῷ ἐκμάξασθαι ταύτας εἰς τὸ εὐτύπωτον, ὡς τῇ ἀρχετύπῃ εἶναι τὸ ἐκμαγεῖον κατὰ πᾶν ἐμφορὸς καὶ εἰκασμένον πρὸς ἰνδαλμα ἀπαράλλακτον. δρᾷ τὸ ἀνδράποδον τὰ προσταχθέντα, εἰσάγει

5 Ἀνδρονίκῃ τὰ τῶν κλειθρῶν ἴχνη. ὁ δὲ τῷ παιδαρίσκῳ ὑπο- B
τίθῃσιν ἐμφανίσει ταῦτα τῇ νύτῃ ἐκείνου τῷ Μανουήλ, καὶ εἰπεῖν ὡς δεῖ τὴν ταχίστην τοιαῦτα χαλκεύσασθαι, οὐ ταῦτα δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀμφορεῦσι τῶν οἴνων, οἵπερ αὐτῷ τὸ τοῦ ἀρίστου στέγουσι πόμα, παραβῦναι ἐκ λίνου νενησμέ-
C ονα καλώδια καὶ ἀγυθίδας καὶ κρόκας καὶ μηρίνθους λεπτάς. ὡς δ' εἶχε πέρας τὰ βουληθέντα, ἀναπτύσσονται τὰ κλειθρα νυκτός, τὸ δεσμοτήριον ἀπραγμόνως ἀναπετάννται· ὁ παῖς ὑπουργεῖ τὸ ἔργον, παρ' Ἀνδρονίκου λαβὼν τὸ ἐνδόσιμον· ὁ Ἀνδρόνικος ἔξεισι τὰ λῖνα φέρων ἐν ταῖν χερσῶν. γίνεται

5 οὖν αὐτῇ τὸ κατάντημα τῆς τότε νυκτός χόρτος ἀμφιλαφῆς περὶ πού τὰ ἄβατα μέρη τῶν ἀνακτόρων φρεῖς καὶ εἰς ὕψος ἀναδραμῶν. καὶ περὶ δευτέραν δὲ καὶ τρίτην ἡμέραν ταῖς C
πόαις ἐνελημένος τοὺς διώκτας ἐλάνθανεν. ὡς δ' αἴλις εἶχον οἱ διφῶντες τῆς κατὰ τὸ ἀρχεῦ ἀρεύννης, διατίθῃσιν Ἀν-
D δρόνικος τὰς στάλικας εἰς κλίμακας, καὶ διὰ μεσοπυργίου χαλασθεῖς ἀκάτιον εἰσεισιν ἐκ συνδήματος περὶ τὰς ἀκτὺς σα-
λεῦον καὶ τοὺς προβλήτας, οἱ τὸ πάραλον τεῖχος τῆς πόλεως διειλήφασιν, τὰς τῶν κυμάτων ἀποθραύοντες ἐμβολάς. ἦν δὲ τοῦπικλήν Χρυσοχοόπουλος ὁ τῇ ἀλιᾷδι Ἀνδρόνικον εἰσδεξά-
5 μενος. ἀλλ' οὐπω ἀκριβῶς ἀνάγεσθαι ἤρξαντο, καὶ συνέ-
χονται παρὰ τῶν κατὰ τὸν Βονκολέοντα προφυλάκων, οἱ πᾶ-

10. καλώδια] σφηκώματα A. 11. βουλευόμενα A. 15. τὸ
οἴν A. 21. ἀκάτιον] σανδάλιον A. 24. χρυσοδόπος B.
25. καὶ συνέχονται — ἤρξαντο add A.

servulus iussa exequitur, clavium exemplum Andronici iussu Mannefi filio eius ostendit, ut quam primum tales fabricaretur et in amphoras, quibus potus ad prandium ferretur, lineos funes, glomos et fila tenuia coniceret. eo consilio ad exitum perducto claustra noctu aperiuntur, carcer citra laborem patet, Andronicus pueri ministerio evadit, funiculos manibus gestans. ea nocte in denso et alto palatii gramine, quo nemo adire solebat, in diem usque tertium delitescit: inquisitoribus deceptis et iam defatigatis, funibus pro scalis usus per moenia se demittit, naviculam conscendit, quae ex composito in littore inter crepidines maritimo urbis muro ad frangendum undarum impetum inferietas fluctuabat: nautae, a quo vehabatur, Chrysopoli cognomentum erat, sed cum vix ex eo loco solvissent ubi Iohannes

σαν νύκτα σκοπεύουσι καὶ τῶν ἀνακτόρων οὐκ ἐῷσιν ἐχόμενα ἐνίας νῆας διαπλωΐζεσθαι. ἔξ ἐκείνου δὲ τὰ τῆς σκοπιᾶς ταύτης ἤρξαντο, ἔξ ὅτουπερ ὁ Τζιμισκῆς Ἰωάννης τῷ Φωκῷ Νικηφόρῳ νυκτὸς ἐπέθετο διὰ σαργάνης ἀνιμηθεῖς. παρὰ βιαχὴ γοῦν ἦν ἄν καὶ πάλιν Ἀνδρόνικος χεῖροσι δεσμοῖς καὶ Δφυλακαῖς ἐνισχημένος, ἧ καὶ ξίφος τοῦ ζῆν αὐτὸν ἐπέξῆγαγε τὰς πολλὰς εἰσέπειτα πλάνας ὑποτεμόμενον. νῦν δὲ ἡ οὐκεία εὐτραπελία ἐρρύσατο καὶ τότε τὸν βυθυγνώμονα, ἐκ τῶν ἑαυτῆς ῥιζοτομήσασα κήπων τὰ τῆ καίρῳ προσφυῇ φάρμακα, ὡσπερ καὶ Δαβιδῷ ἐξέσωσε πρῶτερον ἢ ἐν Γεῦ τοῦ προσώπου ἀλλοίωσις ἐπιπόφησίς τε τοῦ τυμπάνου καὶ ἡ μυική τῶν ποδῶν παρενσάλευσις. οἰκέτου γὰρ οἰκότεριβος ὑποδὺς προσωπεῖον, χρόνια δεσμὰ ἐκδιδράσκοντος, ἐδεῖτο τῶν συλλαβόντων μὴ παριδεῖν αὐτὸν οὐκ ὀλίγα πρὸς τοῦ δεσπότην πεπονθότα πάλαι δεῖνὰ καὶ νῦν δὲ δίκας εἰσπραττόμενον τῆς φυγῆς. ἐκάλει δ' οὕτω τὸν Χρυσσοχοόπουλον, μεταρρηθμιζῶν ἕμα πρὸς τὴν βάρβαρον φωνὴν τὴν Ἑλληνίδα διήλεκτον, καὶ μὴδ' ἐπαίειν τὰ πλεῖστα ταυτησὶ πλαττόμενος. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Χρυσσοχοόπουλος δώροις παρακρουσόμενος τοὺς σκοποὺς ἴσχυσεν Ἀνδρόνικον ἐξελεῖν, ὡς δραπέτην ἑαυτοῦ δουλον αἰτησάμενος καὶ λαβῶν. ἀμέλει καὶ παρὰ δόξαν Ἀνδρόνικος εἰς τὸν οἰκέτον οἶκον παρελθὼν, ὃς τοῦ Βλάγγα ἐπικέκληται, ἔμου τε προσεῖπε τοὺς φιλάτους τὰ εἰσιτήρια

P. 86 ἐποφθεῖς καὶ προσεφθίγξατο τὰ ἀπόδημα, τοὺς πόδας τῶν σιδήρων ἀπολυθεῖς. καὶ τὸ Μελίβοτον καταλαβὼν καὶ τῶν ἐκείσε ἵππων ἐπιβάς, οἵπερ ἐκείνῳ πρὸς ἀπόδρασιν ἡτοιμά-

15. νῦν] τότε A. 19. χρυσσοόπουλος B. 23. τοῖς φιλάτοις A.

Zimisceis sporta attractus Nicephorum Phocam noctu oppressit, parum abfuit quin Andronicus aut gravioribus vinculis et duriore carcere constringeretur, aut sibi ipsi manus afferret, ut diuturnis molestiis liberaretur. nunc hominem callidum ingenii dexteritas et solertia, quemadmodum olim Davidem insaniam simulatio Getae, liberavit. nam famuli persona simulata ex diuturnis vinculis elapsi, oravit eos a quibus comprehensus erat, ut sui miserescerent et ante multas acerbitates ab hero perpassi et nunc ob fugam male mulctandi. herum autem Chrysopolim appellabat, et de industria barbare loquebatur, ac Graeca multa se assequi dissimulabat. sed et ipse Chrysopolus muneribus impetravit a speculatoribus ut Andronicus tanquam servus fugitivus sibi redderetur. ita praeter spem aedes suas ingressus, cognoimento Blanganas, eadem opera suos ut adveniens salutavit et a peregre abiens valere iussit; solutisque compedibus Meliboti equo

σθησαν, την εὐθὺ τῆς Ἀγχιάλου ἵεται. Ἐνθα δὴ γεγωνῶς
καὶ τῷ Πουπάκῃ ἐαυτὸν ἐμφανίσας, ὃς πρῶτος, ὡς ἤδη ἐρ-
ρέθη μοι, τὴν κατὰ Κορυφῶ ἐσανέβη κλίμακα, καὶ παρ'
ἐκείνου λαβὼν τὰ ἐφόδια καὶ ἡγεμόνων ὁδοῦ εὐπορήσας τὴν
5 ἐς Γάλιτζαν ἐπορεύετο. ἀλλ' ὅτε τοῦ δειμαίνεiu ἀπέϊχεν Ἀν-
δρόνικος ὡς ἤδη τὰς χεῖρας τῶν διωκόντων λαθῶν καὶ τῶν
τῆς Γάλιτζης ὀρειῶν λαβόμενος, πρὸς ἣν ὡς εἰς σωζον κρη-
σφύγετον ὤρμητο, τότε θηρευτῶν ἐμπίπτει ταῖς ἄρκουσι· σὺλ-V.69
ληφθεῖς γὰρ παρὰ Βλάχων, οἷς ἡ φήμη τὴν αὐτοῦ φθάσασα
10 φρυγὴν ὑψηγήσατο, ἐς τοῦπίσω πρὸς βασιλεῖα πάλιν ἀπήγετο. μὴ B
ἔχων οὖν τὸν σώζοντα καὶ λυτρούμενον, οὐ φίλον παρόντα πα-
ρήγορον, οὐχ ὑπασπιστήν, οὐ θεράποντα, τῇ οἰκείῃ αὐθις μεθο-
δείᾳ συνερῖθῃ κέχρηται ὁ πολύφρων. τῷ τοι καὶ πρὸς ἀπά-
την τῶν ἀπαγόντων ἕύσιν γαστρὸς πλασάμενος συχνάκις τοῦ
15 ἵππου ἀποκατέβαινε καὶ ἐξέκλινεν εἰς ἀπόπατον παρασκευα-
ζόμενος καὶ καθ' ἑαυτὸν ἀφιστάμενος καὶ ἰδιάζων, ὡς δῆ-
θεν ἐνοχλοῦσης ἀποκενώσεως. τοῦτο οὖν πολλάκις τοῦ νυ-
χθημέρον τελῶν, λανθάνει κατασοφισάμενος τοὺς ἐφομαρ-
τοῦντας. τὸν γὰρ σκίπωνα ᾧ ἦν βυκτηρευόμενος ὡς καχεξία
20 δῆθεν παλαιῶν, σκοταῖος ἀναστὰς τῇ γῆ προσήρρισε, καὶ τῇ
μὲν χλαμῦδι τοῦ σώματος περιείλησε τὸν λῆγον, τὸν δ' ἐπὶ
κρατὸς πῖλον ἐπέθηκεν ἄνωθεν, καὶ ἀνθρωπόμορφόν τι τὸ γύ- C
νον κάμπτον καὶ ἀφοδεῦον τεκτηνάμενος τοὺς μὲν φύλακας

1. εὐθὺ τῆς Ἀ.] πρὸς τὴν ἀγελῶ B. 3. ἐπανεβῆ A. 14. ἀγόν-
των A. 18. ἐφομαρτοῦντας] τηροῦντας A. 19. τὸν γὰρ σκ.]
τὸ γὰρ ἀκουμβιστήριον ξύλον ἐν ᾧ ἠκούμβιζεν B. 20. καὶ
τῇ μ. χ.] καὶ τὸ μὲν ταμπάριον αὐτοῦ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ ξύλου
γύροθεν, ἐπάνω δὲ τούτου τὸν ὄπερ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐφόρει
καπάσιον B. 21. περιείλυσε A.

consenso, qui ad fugam paratus erat, recta Anchialum contendit.
quo cum venisset, Pupaci, qui (ut supra dictum est) primus Corcy-
rae arcem conscendit, se agnoscendum praebuit; sumptoque ab eo
viatico et viarum ducibus Galizam proficiscitur. cuius fines ingressus,
quo tanquam in asylum tutissimum properabat, et iam persecutorum
metu se liberatum putans, a Blachis, qui fugam eius ex fama cog-
norant, captus ad imperatorem reducit. ibi cum nullum asserto-
rem, non amicum, non armigerum, non ministrum ullum haberet,
suapte industria rursus evadit. simulato enim ad decipiendos lictores
ventris profluvio, crebro ex equo descendit et ad requisita naturae
secessit. quod dum et noctu et interdiu saepius facit, custodes hac
ratione decipit. scipionem, quo ut aeger innitebatur, in tenebris hu-
mi deligit, et chlamyde circumposita et pileo imposito, ut hominem
inflexis genibus cacantem repraesentaret, custodes simulacrum illud

τὸ ἔποικρινόμενον αὐτὸν ἀνδρείκελον ἐκλείπει περιαιθερῆν, αὐ-
 τὸς δὲ τὸν ἐκεῖσε λογιμῶδη γῶρον καθυποδύς ὥσπερ δορκὰς
 ἐκ βρόχων καὶ ὄρνις ἐκ παγίδων ῥυσθεὶς ἐφέρετο. ὡς δ'
 οὐδέ ποτε τὸν δόλον ἐκείνοι ἐγνώσαν, οἱ μὲν συνέτεινον τὸν
 δρόμον ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν, οἴημενοι καὶ πάλιν Ἀνδρόνικον 5
 ἐκεῖνης ἧς καὶ πρότερον ἔχεσθαι, ὃ δὲ παλίμπους γενόμενος
 δι' ἄλλης εἰς Γάλιτζαν ἦλθετο. τὸν δὲ Πουπάκην ὃ βυσιλεύς
 συλλαβῶν ἔξανε πολλαῖς διὰ λῶρων δημοσίᾳ κατὰ τε τοῦ γῶ-
 του καὶ τῶν ὤμων. μετὰ δὲ προύγων αὐτὸν ὃ κῆρυξ ἐκ τοῦ
 τραχήλου σχοινόδετον, ἐπεβόα οὕτως ἰτρανότερον „ὄστις τὸν 10
 Δέχθρον τοῦ βασιλέως προσιώντα οἱ εἰσοικίζεται καὶ διδούς
 ἐφόδια ἐκπέμπει, οὕτω καὶ μιστίζεται καὶ πομπεύεται.” ὃ
 δὲ πρὸς τοὺς συνιόντας ἀτενὲς ὄρων διακεχυμένῳ προσώπῳ
 „αὕτη μοι αἰσχρὴ πρὸς τοῦ βουλομένου ἦτω παντός” ἐφθέγγ-
 γετο, „μὴ ἐπιστάντα τὸν εὐεργέτην καταπροδόντι ἢ ἐμβρι- 15
 θῶς ἀποπεψμαμένῳ, ἀλλ' ὡς ἔξῃν τεθεραπευκότι καὶ ἀποπέμ-
 ψαντι χαίροντα.” τότε δ' οὖν ὑπταίως ἀγκάλαις πρὸς τοῦ
 τῆς Γαλίτζης ἐπιτροπεύοντος Ἀνδρόνικος προσδεχθεὶς ἔμεινε
 παρ' ἐκεῖνον χρόνον συγχόν. οὕτω δὲ πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πόθον
 ὄλον ἐκείνον Ἀνδρόνικος ἀνηρτήσατο, ὡς καὶ συνθηρεῖν καὶ 20
 συνθωκεῖν ἐκεῖνον ὁμέστιός τε εἶναι καὶ σύσσιτος.

Ἀλλὰ τὴν τοῦ ἔξαδέλφου φρυγὴν καὶ τὴν ἐκ τῆς ἐνεγκυ-

8. συλλαβῶν] μαγγλάζια δούς πολλά καὶ γυναιώσας ἐπόμπευσε
 διὰ μέσου τοῦ φόρου δεδεμένον ἐκ τοῦ σηοινδῆλου B. 14.
 ἐπεφθέγγετο A. 16. ἀποπεψμαμένῳ] ἀποβλησμένῳ A. προ-
 επεψμαντι A. 19. χρόνον οὐχὶ συγχόν PW. 21. συν-
 θωκεῖν A.

intueri sinit: ipse saltum condensum ingressus instar ferae e cassi-
 bus elapsae fugit. custodes vix tandem intellecto dolo confectam
 viam repetunt. Andronicum eodem fugere opinati. verum is converso
 itinere alia via Galiziam pervenit. at Pupaces imperatoris iussu pu-
 blice multis verberibus in tergo et humeris allicitur. deinde collo funi
 inserto a praecone circumducitur, magna voce proclamante „quis-
 quis imperatoris hostem aedibus recipit datoque viatico dimittit, ita
 flagellatur et circumducitur”. ille vero intentis in populi concursum
 oculis, hilari vultu, „haec” inquit „contumelia a quovis obiicia-
 tur, modo virum bene meritum non prodiderim aut acerbe dimise-
 rim, sed, ut licuit, coluerim et factum ablegarim”. tum vero Andro-
 nicus, obviis, quod aiunt, ulnis a Galiziae praefecto susceptus est.
 quem, etsi non diu ibi mansit, ita tamen sui desiderio devinxit, ut
 ei et in venatu adesset et in senatu assideret, eodemque tecto et
 cibo uteretur.

Caeterum patruelis fugam et exilium ignominiae sibi esse ratus

μένης ἀπαλλοτριώσιν οἰκεῖον ὄνειδος κρίνων ὁ βασιλεὺς Μα-
 νουήλ, καὶ ἄλλως δὲ ὑφορώμενος τὸ τοῦτου ἐπὶ πλείστον P. 87
 ἀπόδημον, ἐπεὶ καὶ ἤθετο παλεύειν κυρίαν Σκυθίδα ἱππον
 ὡς ἐς τὰ Ῥωμαίων ὄρια ἐσβάλη, ἔργον, ὃ φασι, τίθεισιν
 5 ἀσχολίας ἀνώτερον ἐπανελθεῖν Ἀνδρόνικον. (5) Οὐκοῦν με-
 τάπεμπτον ἐκεῖθεν ποιεῖται, πίστει δούς καὶ λαβών, καὶ τοῦ
 πλάνου τοῦτον ἐναγκαλιζέται, καθ' ὃν, ὡς ἔφην, καιρὸν οἱ
 Παῖονες τὰς σπονδὰς ἐθετήσαντες τὴν παρίστριον Ῥωμαίων
 κατέτρεχον ἐπικράτειαν. συμβαλόντες δὲ καὶ τοῖς στρατηγοῖς
 10 τῷ τε Γαβρᾷ Μιχαήλ καὶ τῷ Βρανᾷ Μιχαήλ, κατὰ κράτος
 τούτους ἐτρέψαντο καὶ λείαν ὅτι πλείστην ἤλασαν. ἦν δὲ ὁ
 Γαβρᾶς οὗτος νεωστὶ θύσας τὰ γαμοδαίαια μετὰ τῆς Κομνη-
 νῆς Εὐδοκίας, ἣ Ἀνδρόνικος ἐλλησίουζεν, ὡς ἤδη φθάσαντες B
 ἐδηλώσαμεν. οὐκοῦν καὶ τῶν προσγενῶν Εὐδοκίας συνιστᾶν
 15 αὐτὸν θελόντων τῷ αὐτοκράτορι, πολὺς ἦν ἐπὶ βασιλείως ὁ
 τούτου κρότος καὶ ἔπαινος, καὶ ἐρρωμένως αὐτὸν ἐν τῇ κατὰ
 τῶν Οὐννων μάχῃ διαγωνίσασθαι ἰσχυρίζοντο, καὶ παρήγον
 τῶν λεγομένων μάρτυρα τὸν συστράτηγον αὐτῷ Μιχαήλ τὸν
 Βρανᾶν. ὁ δὲ πρὸς τοῦ βασιλέως ἐπιταχθεὶς, ὄρκον τὴν οἰ-
 20 κείαν κεφαλὴν ἐπιμαγόντος, ἀληθῶς εἰπεῖν ὃ περὶ τοῦ Γαβρᾶ
 γενναῖον συνοιδεν ἔργον, τὸ τέως μὲν ὑπερέθετο τὸν ἀπόλο-
 γον, πρὸς δὲ τὸν Γαβρᾶν στραφεὶς ἤρετο τοῦτον εἰ καὶ αὐ-
 τὸς ἀνδρεῖόν τι καὶ ἄξιον ἐπαίνου ἐνεδείξατο, εἴτε μὴν ὡς
 στρατηγὸς τὰ λώονα διεπράξατο, ὅτε συμπεσόντες μετὰ τῶν V. 70
 25 Οὐγγρων Διονυσίου στρατηγοῦντος ἐμάχοντο. τῷ τοι καὶ C

15. ἐθειλόντων A. 21. τὸν] ὁ βρανᾶς τὸν A. 23. ἀξιέλαι-
 νον A. 24. συμπ. τοῖς οὐγγροῖς A.

imperator, ac longiorem eius absentiam suspectam habens (nam in-
 gentem equitatum Scythicum cogere ferebatur, ut Romanorum fines
 incuraret) ante omnia revocandum Andronicum censuit. (3.) Fide
 igitur data acceptaque hominem inde accersit; quo tempore, ut dixi,
 ruptis Pannonii foederibus Romanas ad Istrum provincias populaban-
 tur, Michaele utroque Gabra et Brana acie victo et praeda ingenti
 abacta. is Gabras nuper admodum cum Eudocia Comnenia Androni-
 ci amica, cuius ante meminimus, nuptias celebrarat quem Eudociae
 cognati ut imperatori commendarent, magno applausu et laudibus
 prosequiebantur, et in pugna Hunnica fortiter se gessisse affirmabant.
 quod ut credibilis esset, Michaelem Branam collegam eius testem
 citabant. qui cum in imperatoris caput iurare iuberetur an aliquod
 forte Gabrae facinus vidisset, dilato responso Gabram prius inter-
 rogat an ipse quoque aliquid laude dignum fecisset ac boni et stren-
 uui ducis officio in pugna cum Dionysio Hungarorum duce functus

κατὰ πόδας ἢ δίκη μέτεισι τούτους· τιήνας γὰρ κατὰ τῆς ἀνεχούσης αὐτοὺς μηχανῆς τὸ βλήμα Ἀνδρόνικος οὕτω διαφῆκεν ἐπιτυχῆς ὡς διαλυθῆναι μὲν αὐτίκα τοῦ τείχους τὸ προεκκρεμάμενον ἐκεῖνο ἔξυλινον σύνθεμα, ἐπικαταβληθῆναι δὲ καὶ τούτους ἐκτὸς ἐς ἄθου στόμιον κατωκάρα πίπτοντας 5 καὶ κυβιστήρας ὁρωμένους ἐλεινούς, διανηχομένους ἀθλίως Ἀχέροντα. μετὰ βραχὺ δὲ καὶ αὐτὸ τὸ τεῖχος ὑπέκυπτε, D καὶ διὰ κλιμάκων εἶχε Ῥωμαίους ἀνιόντας καὶ τὴν πόλιν εἰσ- V. 71 ιόντας. πολλοὶ μὲν οὖν βληθέντες εἰς θάνατον κατεβλήθησαν, οὐκ ὀλίγοι δὲ καὶ προσεχωρηκότες τοῖς ἤδη κρατούσιν 10 ἐσφῶθησαν· εἰσὶ δ' οἱ καὶ ἀποδράντες σωτηρίαν ἐντεῦθεν εὐφραντο. εἷς δὲ τῶν οἰκηθῶρων ἐκείνης τῆς πόλεως, καὶ οὗτος ἕν τῶν συγκλύδων καὶ συρφάκων ἀλλὰ τῶν πλοῦτη λαμπρῶν καὶ γένει ἐπισήμῃ διαπρεπῶν, ἀστειὸν τὸ εἶδος ἤχει γύναιον καὶ σφόδρα καλὸν τὴν μορφήν. ὄρων δὲ παρὰ του τῶν 15 Ῥωμαίων εἰς ὕβριν ἐλκόμενον, καὶ μὴ ἔχων ἐπαμῦναι τυθαννουμένην ἢ βίβη τὴν βίαν ὠθῆσαι καὶ στῆσαι τὸν ἄδικον ἐκεῖνον ἔρωτα, βουλευέται βουλὴν οὐχ ἥκιστα γενναίαν ἢ τολμηράν καὶ ἀθέμιτον καὶ τῷ τῆς τύχης ἐνεστώτι κατάλληλον· διελαύνει τῶν σπλάγγων τῆς φιλιότης ὃν ἔφερεν ἀκνωμάκην. 20 οὐκοῦν ὁ μὲν τῇ γυναικί ἐπιμαινόμενος ἄθεσμος ἐκεῖνος ἐραστής τὴν ἄλογον ἐμάραναν ἔφρσιν, οὐκέτι ὄντος τοῦ ὑπεκκαύματος, τὴν δὲ σχετλίαν τῇ ὄντι ἐρωμένῃ τὸ ἡμᾶρ ἔλιπε τὸ εὐφρόσυνον. φεῦ πραγμάτων ἀναγκαίας ἐπιπλοκῆς καὶ φθοροῦ Τελχίνος καὶ ἐπιβούλου, τοιαύτας τραγωδίας σκηνοποι- 25 οῦντος ἐπὶ θεάτρου πολυπληθοῦς! ὃ ὄσο ἀντιφερομένων ἐρώτων ἐπ' ἄθλῳ ἐνί, ἐπιλήπτου καὶ σώφρονος, καὶ τοῦ μὲν ἐπ'

ρ 6. καὶ κυβιστήρας] καὶ κυβάχους ὁρωμένους ἐπὶ βρεχμὸν καὶ διαν. A. 14. ἠδχει] εἶχε codex P.

contextum, foras prominens, ingressi et strictis gladiis aerem diverberantes, Romanis atrocissima quaeque cum ingenti clamore minitabantur. sed vindicta eos e vestigio consecuta est: nam Andronicus tormento solerter directo munitionem in qua stabant ita percussit, ut prostrata illos miserabiliter opprimeret. nec multo post ipso quoque muro collapso scalis admotis Romani transcenderunt. tum multi sunt occisi, multi victoribus supplices conservati: nonnulli etiam fuga salutem quaesiverunt. sed quidam illius urbis vir nobilis et dives, cum uxorem suam, excellenti forma mulierem, ad stuprum a milite rapi videret nec eius pudicitiam aliter tueri posset, acinace miseram confodit. o violenta rerum series, o fortunae invidia atque insidiae, quae in amplissimo et frequentissimo theatro huiusmodi tragedias

ἰθιμίτοις λέκτροις σώζειν ἐθέλοντος, τοῦ δὲ φθίνοντος τὸ
 ἄσχος καὶ νεκροῦντος καινότερον καὶ πάθει πάθος ἐκκρούον· P. 89
 ος! συνήρατο δὲ τοῖς Ῥωμαίοις εἰς τὴν τοῦ Ζευγμίνου ἐκ-
 κέρθησιν καὶ οὐκ ὀλίγοι τῶν ἔνδοθι, τὰ Ῥωμαίων φρονουῦ-
 ντες καὶ τὰ τούτων ὡς εἶχον διανιστῶντες φρονήματα· οὗτοι
 ἄρ' ἀτράκτοις ἀσιδήροις βιβλία προσδέοντες, καὶ ταῦτα πρὸς
 ὃ Ῥωμαϊκὸν στρατεύμα νυκτὸς ἐκτοξεύοντες, παρίστων δὲ
 αὐτῶν ὅσα τε οἱ βάρβαροι ἐβουλεύοντο καὶ ὅση τούτων ἰσχὺς
 ἐκμάζουσα ἦν. ἤγειτο δὲ τῶν Παιόνων τις τηρικαῦτα αἰχμαλώ-
 ος ἔτι τὸν ἐγγώριον πῖλον ἐπὶ κεφαλῆς ἔχων καὶ τὴν λοιπὴν
 ἄμφισμένος πάτριον στολὴν. ἀλλὰ τοῦτον Ῥωμαῖος τις ἐπι-
 τριῶν σιδήρῳ πλήττει καὶ θανατοῖ, καὶ τὸ τῆς κεφαλῆς
 κείνου ἐναντῆ περιέθῃσι κάλυμμα, καὶ ἦν ἀνύων οὕτως τὴν
 δόν. τῆς δὲ δίκης ἐφεπομένης ἀψόφῳ ἐμβάδι, καὶ ὃ ἄλλῃ
 ἔτευχε κακὸν τουτωῖ καθ' ἑαυτοῦ ἀγχωμάλως ἀναστρεφού· B
 ης, ἐφίσταται οἱ τομώτερος ἕτερος ξιφήρης ἐκ τῶν ὀπισθεν
 Ῥωμαίων, καὶ παθεῖ καιρίαν κατὰ τοῦ τέκνοντος ὡς ζωγρίαν
 Γαίονα, καὶ τοῦ ζῆν ἐκ τοῦ σχεδὸν μεθίστησιν.

Ἄλλ' οὕτω μὲν ἔαλω τὸ Ζευγμινον, ὡς ἐπιτρέχοντά με
 ἰπεῖν, μὴ ἐμβραδύνοντα ταῖς διηγήσεσι. καὶ βασιλεὺς ἐκεῖ-
 νεν ἀπονοστήσας πρὸς τὰ Ῥωμαίων ὄρια μεταβέβηκεν, τὸν δὲ
 αὐτοῦ θεῖον, τὸν ἀπὸ Φιλαδελφείας λέγω Κωνσταντῖνον τὸν
 ἄγγελον, ἐπιτειχιστὴν εἶασε τοῦ Ζευγμίνου, σὺν αὐτῷ δὲ και-
 ῶν Τρίφυχον Βασίλειον· καὶ οὗτοι τὰ ἐντεταλμένα περα-

4. ἔνδον τὰ τῶν δ. A. 10. ἐπὶ] ὑπὲρ A. 16. τομώτερος om
 A. 20. μὴ] οὐκ A. 21. τὰ] τὰ τῶν A. 24. περαιούντες]
 πληροῦντες A.

gis. o duplices amores inter vos contrarii, ad unum praemium ten-
 entes; quorum alter per dedecus servare, alter per ferrum et san-
 guinem pudicitiam tueri studet. ad expugnationem Zeugmini non pau-
 cum contulerunt quidam ex civibus Romanorum studiosi, qui sche-
 mas sagittis sine ferro appensas noctu in castra eiaculantes et barba-
 rorum vires et consilia detegebant et Romanorum animos confuscina-
 ant. Pannonius vero quidam captivus, pileo et reliquo habitu
 iore patrio ornatus, a praetereunte milite occiditur. is cum inter-
 secti pileo capiti imposito pergeret, vindicta tacito pede illum con-
 equuta effecit ut ab alio sequente Romano pro captivo Pannonio
 iugularetur, dignum et vestigio factis suis praemium consequutus.

Zeugmino ad hunc modum capto imperator in fines Romanorum
 iscedit, avunculo suo Constantino Angelo Philadelphensi et Basio
 Tripsycho ad oppidi instaurationem relictis; qui non prostratis
 iodo turres caeteraque aedificia refecerunt ac praesidiis munierunt,

τοῦντες τὸ τε Ζεύγμινον ἠρτίωσαν, ὅσαι κατηρέϊνοντο τῶν
 C σεις ἐπισκευάσαντες, καὶ τῆς ἄλλης ὁμοίως φρουρᾶς πεφρον-
 τίκασι, καὶ τὰ ἐν Βελεγράδοις πολίχμια πλείστης ὕσης ἐπι-
 μελείας ἤξιωσαν. καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Νίσσον τείχεσι περιέβα-
 λον, καὶ τὴν Βραντζοβαν συνήκισαν. καὶ τὰ λοιπὰ πρὸς 5
 τὸ εὖ διαθέμενοι, ἐνθα διάγων ἦν βασιλεύς, ἀφίκοντο. (4)
 οὗτος δὲ τὸν Δεσὰ μετελευσόμενος ἑαυτοῦ γενόμενον κακουρ-
 γότερον τὴν ἐς Σερβίαν ὄρμα τραπέσθαι. ἀλλ' ὁ Δεσὰ καὶ
 πόρρωθεν ἐπιτηρῶν τὰ πραττόμενα, μάλιστα δ' ὑπερ ἦν ἀλη-
 θὲς δεδιώς, μὴ τι ἀηδὲς πάθοι καὶ ἀπενκταῖον βασιλέως εἰς 10
 τὴν ἑαυτοῦ χώραν παρεμβαλόντος, πέμψας εἰς βασιλεῦ ἐν-
 D δοθῆναι οἱ καθικετεύει τὴν ἐς αὐτὸν ἀπαθῆ ἀφίξιν. ὡς οὖν
 εἶχεν ὁ ἤτησεν, ἀφίκετο δορυφορίας μετέχων σατραπικῆς, καὶ
 εἰς θῆαν τῷ βασιλεῖ καταστάς τὸ δουλιόφρον τῆς γνώμης κα-
 τοιειδίζεται, καὶ οὕτως ὡς ἄσπονδος ἀποπέμπεται. καὶ ἐγ- 15
 γὺς ἐλθὼν τοῦ συλληφθῆναι διαφίεται πύλιν οἴκαδε ἀπελθεῖν,
 τὴν τοῦ τρόπου μεταβολὴν καὶ τὸ μηκέτι τὰ μὴ δοκοῦντα
 βασιλεῖ διαπράττεσθαι φοικώδεσιν ὄρκιοις ἐμπεδωσάμενος, κἄν
 V. 72 οὐκ ἦν τὸν χαμαιλέοντα πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας μεταβαλέσθαι
 λευκότητα, ἐφ' ἑτέραν πῶσαν χροιάν ἠραδίως μετατιθέμενον. 20
 ἔξιὼν γὰρ ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως πολλοῖς ἅμα τὴν ψυχὴν
 ἐμερίζετο πάθειν. ἠσχύνετο ἐφ' οἷς τῷ βασιλεῖ προσεληλυθεν,
 ὠργίζετο ὧν ἔνεκα πέπονθεν, ἐπαθαινετο οἷς τὰς τῆς γνώμης
 παρεκτροπὺς θριγγίοις ὄρκων ἑαυτῷ ἐπέτειχισε. τέλος δέ,
 ὅσα ὁμωμόκει τῷ βασιλεῖ τὴν οἰκείαν ἀποκρύπτων γνώμην 25

21. ἅμα] μὲν ἅμα A.

25. τὴν — γνώμην om A.

sed et oppida Belligradensia magno studio curaverunt, ac ipsum Ni-
 sum moenibus circumdederunt, et Branizobam ducta colonia caeteris-
 que rebus constitutis ad imperatorem abierunt. (4) Is Desem ul-
 turus, qui prioribus facinoribus maiora scelera adiecerat, in Ser-
 viam intendit animum. sed Deses multo ante observans quid agere-
 tur, et id quod res erat maxime timens, ne, si imperator impressio-
 nem in Serviam fecisset, gravius aliquid sibi accideret, per legatos
 supplex petiit ut imperatorem citra periculum adire liceret. quo im-
 petrato cum satrapico comitatu advenit, ad imperatorem adducitur,
 qui dolosum ingenium ei obicit et pacem negat. ac parum abfuit
 quin comprehenderetur, sed tamen domum redire iussus est, san-
 ctissimo iureiurando adactus se mutatis moribus nihil contra impe-
 ratorem admissurum, quamvis satis appareret eum a malitia non dis-
 cessurum esse. egressus ab imperatore variis curis aestuabat. pude-
 bat accessisse, irascebatur ita se tractatum esse, iureiurando sicut
 velut in ordinem coactum esse dolebat. denique repudiatis omni-
 bus

καὶ συνέθετο, κατανωτισάμενος τὴν συνήθη παρδαλέην ἱαν-
τιῶ περιτίθεισι, τὸ τοῦ τραγηδοῦ ὁ βάρβαρος, ἐκεῖνος ἐπαινέ- P. 90
σας ἀντικρως, καὶ εἰπὼν „ἡ γλῶσσ' ὁμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν
ἀνώμοτος.”

Καὶ εἶχε μὲν οὕτω ταῦτα· μήπω δὲ γεννήσας ὁ Μα-
νουὴλ υἱὸν, ἀλλ' ἐπὶ τῇ θυγατρὶ Μαρία, ἣν ἀντὶ ἡ ἐξ
Ἀλαμανῶν ἀπέτεκεν ἄλοχος, τὰς τοῦ γένους σαλευόν διαδο-
χὰς, ὄρκους πάντας κατενεπέδωσε μετὰ τὸν αὐτοῦ μόρον αὐ-
τὴν τε τὴν Μαρίαν καὶ τὸν μνήστορα ταύτης Ἀλέξιον, ὅς,
ὡς εἰρήκειμεν, ἐξ Οὐγγρίας ὄρητο, κληρονόμους τῆς οἰκεί-
ας ἔχειν ἀρχῆς καὶ ὡς Ῥωμαίων ἀνάξι σφίσι καθυπεύκειν
καὶ προσκυνεῖν. ἔνθα οἱ μὲν ἄλλοι πάντες τοῖς ἐπιτετραμ-
μένοις ὑπέκλυτον, καὶ τοὺς ὄρκους ὡς ὁ κρατῶν ἐκέλευεν B
ἀπεδίδοσαν· μόνος δ' ἦν ἀποδυσπετῶν Ἀνδρόνικος, φάσκων
ὡς ὁ βασιλεὺς εἰς δευτέρους ἀποκλίνας γάμους ἀρρενοτοκή-
τει δῆπουθεν, καὶ πιστουμένους ἡμᾶς τῷ ὑστέρω τόκῳ τοῦ
βασιλέως τὰ τῆς ἀρχῆς δι' ὄρκων ἐσέπειτα ἀνάγκη τῇ θυγα-
τρὶ ἀρτίως ὄρκια διδόντας μὴ εὐορκεῖν. καὶ ἄλλως δὲ τίς ἡ
τῷ βασιλεῖ θεοβλάβεια, ὡς πάντα μὲν Ῥωμαίων τοῦ θυγα-
τρίου κρίνειν ἀπόλεκτρον, τὸν δ' ἀλλογενῆ καὶ παρέγγραπτον
τουτοῖ ἐἰς ὄνειδος Ῥωμαίοις Ῥωμαίων βασιλεῦεν προκεκρί-
σθαι καὶ ὑπερκαθῆσθαι ὄλων ὡς κύριον; ἀλλ' οὐκ εἶχε λέ-
ξιας τὰ χρησιτὰ ταῦτα τὸν βασιλέα πειθόμενον, ἀθερίζοντα C
τὰ λεγόμενα ὡς ἀνδρὸς ἀντιδοξοῦντος καὶ ἰσχυρογνώμονος τε-
μετίσματα. εἰσὶ δ' οἱ μετὰ τοὺς ὄρκους Ἀνδρόνικῳ γεγόνασι
νύμφηφοι, καὶ οἱ μὲν αὐτόθεν τὸ δοκοῦν ζεπεφάναντο, οἱ δὲ

2. περιέθετο A.

15. δ] δ μὲν A.

21. βασιλέα A.

mae contra animi sui sententiam iurarat, vulpina pelle resumpta
ragicum illud homo barbarus collaudavit: „iuravi lingua, mentem
niuratum gero.”

Imperator vero nondum suscepto filio, omnes iureiurando ade-
it se post ipsius obitum Mariae filiae ex Alemanna procreatae eius-
ie marito Alexio Hungaro, ut Romanorum imperatoribus, cum sum-
ia observantia obtemperaturos. huic edicto paruerunt caeteri praeter
ndronicum; qui iniquo id animo ferens, dicebat imperatorem se-
nda uxore ducta marem utique procreaturum, cui si iusiurandum
atur essent, iusiurandum Mariae iam dandum usque fore irritum.
einde ira numinis impulsus videri imperatorem, qui omnibus Ro-
ianis repudiatis alienigenam et ascititium istum filiae maritum et
nperit successorum cum Romanorum omnium contumelia delegerit.
ed nihil his verbis motus est imperator, ut hominis adversatoris
t contumacis. quidam tamen dato iureiurando Andronico assenti

καὶ τὸ λέγειν ἀφέντες ἀγωνιστικῶς μετεσκευάσαν, μὴθ' ὅλωσ
τῇ θυγατρὶ τοῦ βασιλέως μῆτε μὴν τῶ τῶν Ῥωμαίων ξυνοί-
σον εἶναι πληρώματι τὸν ἐκ φυταλιᾶς ἑτεροφύλου ῥάδαμον
εἰς καλλιέλαιον μετεγκεντρίζειν πιότατον καὶ πρὸς τὸ ἀναζώ-
σασθαι τὸ κράτος τῶν ὅλων προτίθεσθαι. 5

Ὁ δὲ λόγος προσθήσει τῇ ἱστορίᾳ καὶ τι ἕτερον τοῦ λα-
θεῖν ὑπέρτερον ὄν. τῶ βασιλεῖ τούτῳ πολλή τις ἦν ἡ μελε-
δῶν τῶν κατὰ Κιλικίαν πόλεων καὶ φρουρίων, ὧν ἡ λαμπρὰ
καὶ περιφανὴς Τυρσὸς ὡς μητρόπολις προκαθέζεται. ὄθεν
D πολλῶν τῶν ἐπὶ δούξης καὶ τοῦ ἐπισήμου αἵματος ἡγεμόνων 10
ἔκεισε ἀφικομένων, ἐφεξῆς ἡ ψῆφος περιελήλυθεν ἐς τὸν
Κομνηνὸν Ἀνδρόνικον καὶ ὡς γένοι μέγαν καὶ ὡς ἐν ἀνδρά-
σιν ἀξιοθέατον. τῶ τοι ἀφιγμένος ἔκεισε καὶ τὴν τῆς Κύπρου
δυσμολογίαν προσειληφώς, ὡς ἔχοι τὰς δαπάνας ἐκεῖθεν ἀν-
τλεῖν, πολλάκις μὲν τῶ Τορούση πρὸς μάχην ἀντικατέστη καὶ 15
ἀνεκέρυξε πόλεμον, ἐχθρὰ οἱ ῥῶν καὶ ὑπ' ἐκείνου πάλιν
ἀποστρυγόμενος, οὐδὲν δὲ τι γενναῖον κατώρθωσε πώποτε,
οὐδ' ἦς ἔτρεφε πολυτρόπου πείρας περὶ πολέμους καὶ πανουργί-
ας εἰργάσατο ἄξιον. τελευταῖον δὲ ἠττηκός αὐτὸν αἰ-
σχρῶς τοῦ Τορούση καὶ τρόπαιον στήσαντος, βουλευεταί τι 20
παραβολώτατον, ὁποῖον ὁ λόγος λέξων ἔρχεται. ὡς γὰρ
τὰς οἰκείας δυνάμεις ἑκάτερος κατ' ἀλλήλων ἐξήνεγκαν, Ἀν-
δρόνικος μὲν ὅσα καὶ ζῶν τὴν στρατιάν εἰς κεφαλὴν καὶ μέ-
ρος τὸ κατόπιν καὶ μέλη ἀνάλογα τῶ παντὶ συνδιαθέμενος
εἶχεν, ὁ δὲ Τορούσης εἰς πολλὰ καταδιεῖλε τμήματα καὶ δια- 25
σπείρας ἦν εἰς σπείρας καὶ λόχους τὸ οἰκεῖον στρατόπεδον.
ἐπεὶ δὲ συμβαλόντες ἐμάχοντο, ἡ νίκη καὶ πάλιν ἐπεφοίτα

4. μετεγκεντρίζεσθαι πίονα Α. 10. ἡγεμόνων om. Α. 15. ἀν-
τεκατέστη Α. 24. συνδιατιθέμενος ἦν Α. 26. στρατόπεδον]
στράτευμα Α.

sententiam suam statim protulerunt: alii sententiae dictione omissa, vehementer contenderunt neque imperatoris filiae neque Romanae rei publicae expedire hominem alienigenam rerum potiri.

Nunc aliud subiungendum est, indignum quod silentio praeter-
eatur. erat imperator de urbibus et castellis Ciliciae, cuius metro-
polis Tarsus est, admodum sollicitus. quo cum multi nobiles prae-
fecti misi essent, tandem ea provincia Comneno Andronico ut illa-
stri genere orto et spectatae virtutis viro decreta est: adiectum etiam
Cypri tributum ad sumptus facilius tolerandos. eo profectus cum To-
ruse iniunco saepe infeliciter dimicavit: tandem etiam turpiter vi-
ctus audacissimum facinus ausus est. ut enim uterque suas copias

τῷ Τορούση λαμπρά· τοῖς γὰρ αἰεὶ ἐπιβοηθοῦσιν ἀκμῆσι καὶ τοῖς ἐκ τῶν λόγων λαθρηδὸν ἐκηδῶσιν Ἀρμενίοις αἰ τοῦ Ρ. 91 Ἀνδρονίκου ἐνέδωκαν φάλαγγες καὶ εἰς τροπὴν ἐνέκλιναν ἄκοσμον. διὰ ταῦτα τῇ λύπῃ καταποθεῖς Ἀνδρόνικος, καὶ μὴ V. 73
5 ἔχων ὅπως ἢ τὴν ἤτταν ἀναμαχέσαιτο ἢ γοῦν ἐξ ὑπογυίου δράσειε τι γενναῖον κατὰ τῶν θυόντων ἤδη πολεμίων τὰ νικητήρια, τοῖς ἐγγύς ἀνεφίκτων ἐπιχειρεῖ. κατοπτεύσας γὰρ τὸν Τορούσην μετὰ τῶν δορυφορούντων αὐτὸν ἔτι που ἰστάμενον ἔφιππον, τὴν τῶν ταγμάτων συλλογὴν ἀναμένοντα ἐξ ἧς εἶχοντο
6 ἐπιδιώξως, ὄλω ῥυτῆρι τὸν ἵππον ἀνεῖς ἐνσειεῖ κατ' ἐκείνου τὸ δόρυ, καὶ δὴ κατὰ τοῦ θυρεοῦ βαλὼν ἀνατρέπει τοῦτον τοῦ ἵππου, καὶ διεκπαίσας τὸ περὶ ἐκείνον ἐπίλεκτον, ὡς πτηνὸς ἱππότης ἢ ὀλισθηρὰ τις ἔγχευς, τὰς τῶν ἀπάντων χεῖρας **B** ἐξήλυξεν. ἀλλ' ἔως τούτου σεμνὸν τὸ τοῦ Ἀνδρονίκου κατόρθω-
5 μα· τὸ δὲ παθεῖν τὸν Τορούσην κακῶς ἀπεκάλυψαν οἳ τε σιδηροὶ χιτῶνες οὓς ἐνεδέδυτο, καὶ θυρεὸς ἐπιμήκης παρὰ πλευρὸν καταβαίνων τοῦ ἵππου πλάγιος. (5) Οὐ πολλαὶ δ' ἡμέραι παρήλθοσαν ὕστερον, καὶ λογίζονται τῷ Ἀνδρονίκῳ δευτέρου λόγου καὶ πάρεργα ἀνδροκτασίαι καὶ μάχαι καὶ πόλεμοι καὶ
10 σάλπιγξ ἠχοῦσα τὸ ἐννάλιον Δεῖμος τε Φόβος τε καὶ Ἄρης βροτολογός, καὶ ἔργα πολέμια παρωσάμενος τὰ τῆς Ἀρροδίτης μέτεισιν ὄργια. ἢ δὲ Ἑλένη μὲν οὐχ ὑποβάλλει, **C** οὐδ' οἶον ὑπ' ὄνιν παρίστησι καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργους τὴν οἴκησιν ἔχουσαν, καὶ διαχεῖ τῷ κάλλει, καὶ ἐκμυίνει πρὸς
5 ἔρωτα, καὶ πηγνύει σκάφην, καὶ ναύαρχον ἐφίστησι Φέρεκλον, ἐκ γειτόνων δὲ ὃν τὸ τῆς Φιλίππας εἶδος καθυπογρά-

2. τῶν om A.

3. ἐνέδωσαν A.

20. ἐνηχοῦσα A.

eduxerunt, Andronicus universum exercitum suum ita instruxit, ut animantis instar capite et cauda caeterisque partibus constaret. Toruses contra suis in multos manipulos et cohortes distributis rursus illustrem victoriam est adeptus: nam Andronici phalanges iis qui subinde ex insidiis integri viribus prosiliebant, cesserunt ac turpi fugae se mandarunt. qua de causa Andronicus animo aeger atque inops consilii, quo pacto rebus afflictis succurrendum esset aut ulciscendi hostes iam pro victoria diis immolantes, rem aggreditur incredibilem. cum enim Torusem cum satellitibus equo insidentem et militum ex hostium persecutione reditum expectantem conspexisset, equo concitato, hasta directa percussoque scuto equo eum deiicit; et per omnem eius comitatum instar volucris equitis aut lubricae anguillae elabitur. neque tamen Torusi, oblongo scuto et ferreo thorace munito, quicquam nocere potuit. (5) Paucis diebus post, sepositis bellicis occupationibus, totus Philippae amore inflammatus

φει καὶ μαστροπέυει τῷ δυσέρωτι Ἀνδρόνικῳ· ἦν γὰρ ἐξ ἀκοῆς ἐρωτόληπτος. ῥίψας οὖν τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ κράνος ἀποβαλόμενος καὶ τὸν ὄλον στρατιωτικὴν ἀποσεισάμενος πρὸς τὴν ἐρωμένην αὐτομολεῖ οὖσαν κατὰ πόλιν τὴν Ἀντιόχειαν. ἐνθα δὴ γερονῶς, καὶ τὴν Ἐρώτων ἀγλαΐαν τῆς Ἄρεος σκευ- 5 ῆς ἀνθελόμενος, μόνον οὐκ ἔξαιεν ἔρια οὐδ' ἰσθῶ προσαεῖχε καὶ συνῆρεν ἡλάκατα, ὡς Ὀμφάλῃ πρὶν Ἡρακλῆς τῇ Φιλίππῃ δουλεύων. ἡ δ' ἄρα ἦν τῆς συναφθείσης τῷ τοῦτου ἔξαδέλφῳ τῷ βασιλεῖ Μανουῆλ πρώην οὐπω πᾶν θυγατρὸς τοῦ Πετεβίνου ἀδελφῆ. καὶ ὁ μὲν τὴν Ἀντιόχειαν καταλα- 10 βῶν τρυφαῖς ἐκεχῆνει καὶ καλλωπισμοῖς ὑπελύττα καὶ δορυφόροις ἐπ' ἀγνιῶν ἀργυροτόξοις ἐπόμπευε, τὴν ἡλικίαν εὐ- D μήκεσιν, ἰούλῳ τε πρώτῳ λαχνομένοις καὶ κόμαις πυρσαινομένοις ξανθαῖς, καὶ ἦν ἐντεῦθεν θηρῶν τὴν θηρούσασαν, ἦν καὶ εἶχε ταῖς οἰκειαῖς ἐρωτοδέσμαῖς καταγοητεύσας Ἀν- 15 δρόνικος, καὶ ὅπερ ἐπεπόνθει τοῦτο δράσας φιλοτιμότερον, πλουτῶν μὲν καὶ ἄλλως εἶδος ἀξιάγαστον καὶ ὡς ἔρνος ἀναβαίνων ἐλάτινον, ἐπτοημένος δὲ καὶ περὶ τὰς ἐξἄλλους στολάς, καὶ τούτων ὅσαι περὶ γλουτὸν καὶ μηροὺς καταβαίνουσαι διασχίζονται καὶ οἶον εἰσὶ πῶς συννησασμένα τῷ σώμα- 20 τι, καὶ τοῖς ἄλλοις τῶν τοιούτων ἡγεμῶν καθιστάμενος. οὐκ οὖν τὸ μὲν βλοσυρὸν ἐκεχάλαστο καὶ τὸ ἐπὶ συννοίας εἶναι αἰεὶ, καὶ τὸ τοῦ ἥθους ἐμβριθὲς καὶ φροντιστικὸν ἐνδεδώκει, καὶ τὸ ἐπισκύνιον ὁ θῆρ ἀπεβάλετο· ἡ δὲ ὡς ἐάλω κατάκρας, ὑπέκνυψεν εἰς εὐνήν, οἴκου τε καὶ πατριᾶς ἐπελάθετο, καὶ 25 τοῦ ἐραστοῦ αὐτῆς ὑπίσω κατηκολοιθήσεν. ὁ βασιλεὺς δὲ ὡς τοῖς περὶ τούτου κατεβροντήθη ἀκούσμασι, μικροῦ καὶ ἐννεὸς ἦν καὶ πρὸς ἄμφω μεμέριστο· καὶ ὡς ἐρωῶντα γὰρ ἔρον ἀξύμφυλον καὶ ἀθεμιτογαμοῦντα ἤχθουριε τὸν Ἀνδρόνικον, καὶ

4. αὐτομολεῖ] ἀποχωρεῖ A. 5. δὴ] καὶ δὴ A. 11. ἀνελό-
 1α A. 17. ἔρνος] κυπάρισσος B. ἀραβαῖνον A. 24.
 ἡ δὲ φιλίππα τοσοῦτον ἐκμαθήθη τῷ ἔρωτι αὐτοῦ καὶ ὑπέκ-
 νυψεν ὡς οἷα γυνὴ αὐτοῦ νόμιμος, καὶ ἐπελάθετο καὶ τοῦ οἴ-
 κου καὶ τῆς πατριᾶς αὐτῆς, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ B. 29.
 ἤχθουριε A.

(erat ex Petebini Antiocheni filia, soror eius quam Manuel imperator non ita pridem duxerat), et Antiochiam profectus pulcherrimorum et ornatissimorum Iuvenum comitatu et exquisitae elegantiae vestitu, quo naturalis formae dignitas et staturae proceritas condecorabatur, mulierem ita in sui amorem pellicit, ut parentum et patriae oblita mutuo illius amore flagraret. qua fama imperator pene attonitus Au-

ὡς αὐτὸν τῶν κατ' Ἀρμενίων ἐλπίδων ψευσάμενον συλλαβεῖν
 ἐζήτει καὶ δίκας ἐξ ἐκείνου λαβεῖν, στέλλει τοίνυν τὸν σεβα-
 στὸν Κωνσταντῖνον τὸν Καλαμᾶνον, ἄνδρα καὶ τόλμης λε-
 λογισμένης μεστὸν καὶ τὸ γενναῖον εὐτυχοῦντα στάσιμον, καὶ
 5 τοῖς κατ' Ἀρμενίαν μὲν ἐπιστατήσοιτα πράγμασι, καὶ τῇ Φι- P. 92
 λίππα δ' ὅπως συναφθεῖη πειραθισόμενον. ὁ δὲ τὰ μὲν πρῶτα
 εἰς νυμφίον ἑαυτὸν διευθειήσας, καὶ λαμπρυνάμενος ὡς εἰκὸς
 καὶ καθ' ὅσον ἤδει τὴν ἐρωμένην ὑπαγαγέσθαι, τὴν Ἀντιόχου
 εἴσειαι. τοσοῦτον δὲ προσέσχεν αὐτῇ Φιλίππα, καὶ οὕτως
 10 αὐτὴν τοῦ προτέρου μετέθηκεν ἔρωτος, ὡς μηδὲ βλέμματος
 γοῦν μεταδοῦναι ἢ πρόσρηματος ἀξιώσαι τὸν Καλαμᾶνον,
 μᾶλλον μὲν οὖν καὶ προσονεΐδισαι τάνδρῃ τὸ τῆς ἡλικίας βρα-
 χύ, καὶ ἐς αὐτὸν ἀποσκῶψαι τὸν αὐτοκράτορα Μανουήλ, εἰ
 οὕτως ἀμαθῶς καὶ εὐήθως αὐτὴν ἔχειν ᾗθη ὡς ἀποστατή-
 15 σει μὲν Ἀνδρονίκου αὐτῆ τοῦ ἥρωος, οὗ τὸ κλέος εὐρὺ καὶ
 οὗ τὸ γένος πολὺ, προσκολληθήσεται δὲ ἀνδρῇ ὃς τὸ γένος
 ἀπεσβεσμένος καὶ χθὲς καὶ πρῶην εἰ ἔστιν ὄλως ἐγνωρίσται. B
 ἐπεὶ γοῦν ὁ Κωνσταντῖνος ἀδοξοῦντας αὐτὸν ἰώρα τοὺς τῆς
 Φιλίππας ἔρωτας καὶ πρὸς ἄλλον λίνοντας τὸ πτερόν, μηλο-
 20 βολοῦντάς τε καὶ δαδονχοῦντας Ἀνδρόνικον, ἐκείθεν μεθίστα-
 ται, καὶ τὴν Ταρσὸν καταλαβὼν μετὰ τῶν ἀντιπάλων Ῥωμαί-
 οῖς Ἀρμενίων συνερρήγγνυ πόλεμον, ὡς δὲ ποτε τοῦτω ἐπέ- V. 74
 βρισαν οἱ διάφοροι, ἕλω τε καὶ ἦν ἐν δεσμοῖς, ὁ δὲ βεσι-
 λεὺς ἐλύσατο τοῦτον, ἱκανὰ ζῳάγρια καταθέμενος. Ἀνδρόνι-
 25 κος δὲ τὰς ἀπειλὰς τοῦ Μανουήλ δεδιώς, καὶ πτοηθεὶς μὴ

5. ἐπιστατήσοιτα A. 8. ἀντιόχειαν A. 12. τὸ τῆς ἡλ.]
 τὸ κοντὸν τῆς ἡλικίας αὐτοῦ B. 14. αὐτὴν ἔχειν om A. 17.
 ἀπεσβεσμένος] ἀφανής A.

dronicum et ob incestos amores oderat, et spe Armeniae recuperan-
 dae frustratus comprehensum multare in animo habebat. mittit igitur
 Augustum Constantinum Calamanum, virum cordatum magnanimum
 et constantem, qui et Armeniae praesesset et Philippam, si posset,
 duceret. is principio sponsi ornatu sumpto, itaque paratus ut ada-
 matam in sui amorem pelliceret, Antiochiam ingreditur. tantum au-
 tem abfuit ut Philippa ab Andronici amore avelleretur, ut Calama-
 num nec aspectu nec colloquio dignaretur, ac potius brevitatem
 staturae eius irrideret; atque ipsum imperatorem insectaretur, qui
 inepte putaret ipsam, despecto inclyto et nobilissimo heroe Androni-
 co, ei nupturam qui obscura familia ortus nuper admodum nosci
 coeperit. hoc sui contemptu et amore Philippae erga Andronicum
 cognito Tarsum discedit; commissoque cum Armeniis praelio victus
 et captus magna pecunia ab imperatore redimitur. Andronicus au-

πως συλληφθεὶς τῶν φιλοτήτων Φιλίππου τὴν προτέραν εἰρ-
 κτὴν ἀντιπαλάσσειτο καὶ ὑποσταίῃ χρόνιον κάκωσιν, ἄρας ἐκεί-
 θεν τῆς ἐπὶ τῶν Ἱεροσολύμων εἶχετο, γαλῆ τὸ τοῦ λόγου πρὸς
 C στέαρ ἐλεγχθεὶς, κἀπὶ τὰς πρώην ἐπαναδραμιῶν δραπτετεύσεις,
 καὶ πρὸς τὰς παλαιτέρας αὐτοῦ μηχανὰς ἀπιδῶν. ἀδιαφόρως 5
 δ' ἔχων τοῦ βίου, καὶ ὡς ἵππος θηλυμανῆς ταῖς παραλόγοις
 ἐπιθορνύμενος μίξεσιν, ἐγχαίρει σαρκικῶς καὶ ἐνασελγαίνει
 ἀκολάτως τῇ τοῦ πρώτου ἐξαδέλφου θυγατρὶ Θεοδώρᾳ
 (Ἰσαακίου φημὶ τοῦ σεβαστοκράτορος, τοῦ βασιλέως Μανουὴλ
 ὁμιμίμονος) θανάτῳ ἄρι ἀποβαλοῦσθ τὸν παρθένιον σύνευνον, 10
 ὃς ἦρχε πρὸ βραχέος τῆς Παλαιστίνης· Βαλδουῖνος ἦν οὗ-
 τος, τὸ γένος ἔλκων ἐξ Ἰταλῶν. ἑτέραν ἐπὶ τούτοις πληγὴν
 ὁ βασιλεὺς δέχεται Μανουὴλ, καὶ πρώτων ἦν πάντα καὶ δια-
 τεχνώμενος, εἴ πως εἴη συνειληφῶς Ἀνδρόνικον τῶν οἰκείων
 ἀμφιβλήστρων ἐντός, ὅθεν ἐρυθροδάνῳ ἐσημανθὲν ἀφῆκε 15
 D γραμματίον, ἐνάγων τοὺς κατὰ Κοίλην Συρίαν ἰσχύοντας
 Ἀνδρόνικον συσχεῖν ὡς ἀντίφρονα καὶ περὶ τὸ γένος ἀκολα-
 σταίοντα, καὶ τοῦ φάους στέρησαι τῶν ὀφθαλμῶν. καὶ τάχ'
 ἂν τοὺς ὀφθαλμοὺς Ἀνδρόνικος ἐξ αἵματος ἤρενθουτο, ὡχρὸς
 τέ μιν εἴλε παρειὰς συνεχόμενον καὶ δεσμούμενον, ἢ καὶ εἰς πορ- 20
 φύρεον ἐβάπτετο θάνατον, εἰ χεῖρες εἶχον ἑτέρων τὸ τῆς βασιλι-
 κῆς ἐκεῖνο βαφῆς δελτάριον. νῦν δὲ τοῦ Θεοῦ τηροῦντος αὐ-
 τόν, ὡς εἴκεν, εἰς ἡμέραν ὀργῆς καὶ τοῖς μετόπισθεν κακοῖς
 ταμειύοντος, ἃ τε παρὰ τὸ δέον εἰς τὸ ὑπήκοον ἐνεδείξατο,
 Ῥωμαίων ἄρχας ἐκ τυραννίδος, καὶ οἷς αὐτὸς ἀσυμπαθῶς 25
 ἐσέπειτα περιπέτωκε, χερσὶ τὸ ἐπιστόλιον τῆς Θεοδώρας δι-

4. τὸ στέαρ A. 7. μίξεσιν] πράξεσιν ἐπεγχαίρει A. 16.
 ἰσχύοντι] τοπάρχας A. 17. ὡς ἀντίφρονα] ὡς ἀπιστον καὶ
 αἰμομικτὴν B. 18. ἀποστειρῆσαι A. 26. ἐσέπειτα om A.
 δέδοται A.

tem Manuelis minus veritas, ac metuens ne Philippae amorem pri-
 stino carcere et diuturnis acrumnis commutaret, Hierosolymsa versus
 iter intendit, fuga de more arreptas et ut homo luxuriosissimus,
 Theodoram Isaacii Sebastocratoris filiam incestat, Balduini Franci,
 qui toti Palaestinae nuper imperarat, viduam. altera hac plaga accepta
 Manuel nihil non molitur, quo Andronicum in suam potestatem redi-
 gat; missaque ad Coelesyriae toparchas aurea bulla mandat ut Andro-
 nicum hominem seditiosum atque incestum capiant et visu privent, ac
 luminibus orbatus aut plane occisus esset Andronicus, si eae literae
 manus aliorum pervenissent. nunc deo illum ad diem ultionis at-
 ad ea mala perpetranda et perferenda reservante quae tyrannide
 eo occupata acciderunt, eae literae Theodora redduntur. quibus

δοται. ἡ δὲ ἀναγνοῦσα τοῦτο, καὶ γνοῦσα τὰ κατ' Ἀνδρονί-
 κίου τυχευόμενα, ἐξ αὐτῆς τὸν χάριτην αὐτῇ ἐγχειρίζει. συν-
 εἰς οὖν Ἀνδρόνικος ὡς χωρεῖν ἐκεῖθεν δέον καὶ ἐγκοινοῖν,
 μηδ' ἔδρας εἶναι τὸ ἀπὸ τοῦδε ἀκμῆν, φρίκη τε ὑφέρεται,
 5 καὶ πρὸς ἀπόδρασιν ἐνσκευάζεται. σοφιστῆς δὲ ὢν καὶ ἀπατεῶν
 καὶ αὐτὴν ἀποπλανᾷ Θεοδώραν, καὶ ὡσπερ Εὐρώπην πάλαι ὁ
 Ζεὺς τοῦ χοροῦ τῶν παρθένων ἀποβουκολήσας ἤκε φέρων ἐπὶ
 νώτων, εἰς βοῦν ἑαυτὸν μεταμορφώσας καλλίκερων, οὕτω καὶ
 οὗτος ἀποστήσας τῶν οἴκοι τὴν γυναῖκα καὶ συμφοιτῆσαι οἱ
 10 συμβάτου ὁδὸν αἰτησάμενος ὡς προπέμψουσαν ἐκεῖθεν καὶ P.93
 συνταξομένην ἐκείνῳ τὰ ἐξιτήρια, συνέκδημον καὶ συμπλανῆ-
 τιν ἐκοῦσαν ἐπεσπάσατο ἄκουσαν. χώραν δ' ἐκ χώρας ἀμεί-
 βων, καὶ ἡγεμόσι καὶ δυνάσταις ἐπιξενιζόμενος πολυπλανῆς,
 καὶ παρ' οἷς κατέλυε, τιμῆεις ὢν καὶ αἰδέσιμος καὶ φιλοφρο-
 15 σύνης ὅτι πλείστης καταξιούμενος καὶ δωρεῶν ἀδρῶν ἐν με-
 θεξει γινόμενος, ὅψε ποτε καὶ μόλις παρὰ τῷ Σαλτούχῳ τῆς
 πλάνης ἴσταιται. ἦν δ' οἷτος τὰ τῇ Κολωνείᾳ τότε κληρού-
 μενος ὄμορα, καὶ ὅσα τῆς Χαλδαιίας πρόσοικά τε καὶ ἐγγι-
 στα ἄκαριζόμενος. κάκεισε ἦν ἀλίων καὶ συνῶν Θεοδώρα,
 20 μεθ' ὧν ἀπέτεκεν αὐτῇ τούτῳ παίδων δυοῖν Ἀλεξίου τε καὶ
 Εἰρήνης, ἔτι δὲ καὶ Ἰωάννου, ὃν ἐκ τῶν προτέρων καὶ γνη- B
 σίον οἱ σπερμάτων συνέκδημον ἐκ Βυζαντίου ἐπήγετο, ἕως
 τῆς ἐς αὐτὸν αὐθις τὸν αὐτοκράτορα Μανουὴλ ἐπαναλύσεως,
 ἦν κατὰ τὸν οἰκεῖον χρόνον καὶ πρόσφορον ὁ λόγος τῇ ἱστο-
 25 ρίᾳ παρεξέσται, ὡς εἴη συνημμένα δῆπου καὶ συναφῆ τὰ ἐφε-

4. ἀκμῆν] καιρόν A. 5. σοφιστῆς] φρόνιμος A. 7. ἐπὶ
 τὸν νώτον A. 9. τῶν οἷτοι] τῆς δόξης καὶ τῆς τιμῆς ἧς εἶ-
 χεν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ αὐτῆς B. καὶ συμφοιτῆσαι] ἵνα ὀλίγον
 τόπον ἐξέλθῃ πρὸς ἀλεχβολὴν τοῦ ἑμιλῆσαι αὐτὴν καὶ ἀναδει-
 γαί τινα τῶν ἐκείνου B. 16. σαλτούχω A: vulgo Σουλτάνῳ.
 21. εἰ] ἐπὶ A.

ea lectis et insidiis cognitis chartam Andronico tradit. qui ubi ani-
 madvertit ibi non haerendum esse diutius sed propere discedendum,
 territus fugam adornat; et Theodoram fraude pellectam, ut se non
 longe comitaretur, seu volentem seu invitam secum abducit. dum
 autem provinciam provincia mutat et in multiplici illo errore varios
 dynastas et regulos adit, ab omnibus honorifice excipitur et magnis
 muneribus afficitur. sero tandem ad Sultanum, qui Coloniam Chal-
 daeam et finitima loca tenebat, divertit; ibique cum Theodora et
 duobus ex ea susceptis liberis Alexio et Irene, ad Iohanne quem ex
 legitima uxore procreatum Byzantio secum abduxerat, commoratur,
 donec ad Manuelem imperatorem reversus est; id quod suo loco re-

ξῆς ἐπ' αὐτοῦ πεπραγμένα καὶ τὰ παρ' ἡμῶν αἰδίς ἐπ' αὐ-
 τῷ βῆθησόμενα. ἐν πολλοῖς μέντοι καὶ πολλάκις ὁ Μανουὴλ
 τὴν Ἀνδρονίκου δεσμεύων ψυχὴν, καὶ ζητῶν ταύτην λαβεῖν,
 τοῖς ἀνηνύτοις ἐγχειρῶν διηλέγετο· ὁ γὰρ πολὺπλαγκτος
 οὗτος καὶ ταλασίφρων Ἀνδρόνικος τὰς καθ' αὐτοῦ προσβο- 5
 λὰς εὐμαρῶς ἀπεκρούετο, καὶ τῶν θηράτρων κούφως ὑπερ-
 Καλλόμενος, ἄπερ αὐτῷ πολλάκις ὑψηλοῦτο καὶ ἐξεστεινέτο,
 ἀπαγίδευτος ἦν καὶ ἀθήρευτος.

6. Ἄλλὰ τίνα τὰ παρὰ πόδας; χρεῶν γὰρ μηδὲ τούτων
 ἀφεξέσθαι. περιδεεῖς οἱ πολλοὶ τῶν κρατούντων εἰσὶ καὶ 10
 καχύποπτοι, καὶ χαίρουσι διαπραττόμενοι ὅσα θάνατος καὶ
 Χάος καὶ Ἔρεβος ἐν τῷ τοῦς εὐπατρίδας ἀκροτομεῖν καὶ ἐκ-
 ποδῶν τιθέναι πάντα ὑψηλὸν καὶ μετέωρον, καὶ εἰσάσιν
 V. 75 ἀτεχνῶς ὑψιτενεσί καὶ ἀκροκόμοις πίτυσιν. ὡς γὰρ αὐταὶ
 καὶ βραχεῖαις ἀνέμων πνοαῖς τὰς τῶν κλάδων βελόνας διατε- 15
 νασσόμεναι ψιθυρίζουσιν, οὕτω δὴ καὶ οὗτοι καὶ τὸν πλοῦτον
 D κομῶντα ὑποβλέπονται καὶ τὸν ἐπ' ἀνδρεία τῶν πολλῶν δια-
 φέροντα κατεπτήχασιν. κἄν εἴη τις τὸ κάλλος ἀγαλματίας,
 καὶ τὴν γλῶτταν ὡς ὄρνις μουσηγέτης ἐστόμωτο, κἄν τὸ ἦθος
 ὄρῃτο εὐτράπελος, οὐκ ἐὰ καθεύδειν τὸν ἐπὶ τοῦ στέφους 20
 οὐδ' ἠρεμεῖν, ἀλλὰ γίνεται τούτῃ τῶν ὑπῶν ἐκκοπή, τῆς
 τρυφῆς ἀνατροπὴ, ἡδονῆς ὑφαίρεισις, φροντίδων ἀπόθεσις·
 καὶ τὴν φύσιν μέμφονται τὴν πλάστριαν, ὅτι καὶ ἑτέρους
 εἰς τὸ ἄρχειν ἐπιδοῦσους ἐπαλαμῆσατο, καὶ μὴ πρῶτους αὐ-
 τούς καὶ ὑστάτους καλλίστους ἀνθρώπων ἐφύτευσεν. οὐκοῦν 25
 καὶ ἀντιστρατεύονται τὰ πολλὰ τῇ προνοίᾳ καὶ τῷ θείῳ ὑπερ-
 οπλοὶ γίνονται, πάντα ἀγαθὰ ἐκ τοῦ πλείονος ἐκχορδένοντες

6. καθ'αλλόμενος A. 23. μέμφονται] κακολογοῦσι A.

feretur, ut res eius gestae cohaereant. etsi autem Manuel vitae An-
 dronici crebras ponebat insidias, ille tamen mirabili solertia et to-
 lerantia omnes laqueos evadabat.

6. Hoc loco illud praetereundum non est. plerique principes formi-
 dolosi sunt et suspicaces, nec inferno et morte clementiores in viris
 nobilibus et generosis e medio tollendis; et ut altae piceae levissimo
 vento impulsae ramorum aculeis inter se collisis stridunt, sic ipsi et di-
 vitem suspectum habent et fortitudine insignem formidant. nec forma nec
 facundia nec morum comitas insignis quietos eos esse patiuntur, sed
 omni pene vitae suavitate privant, adeo ut naturam ipsam accusent quod
 alios etiam idoneos imperio formarit nec ipsos primos et postremos omni-
 um mortalium pulcherrimos finxerit, divinaeque providentiae repugnent,
 et optimum quicquid tollant e medio et instar hostiarum sacrifi-

καὶ ὡς θύματα σφαγιάζοντες, ὡς ἔχοιεν ἐφ' ἡσυχίας δῆπου-
 den οὗτοι σπαθᾶν καὶ ὡς πατρῶον κλῆρον καθυδυναθεῖν μο-
 νότατοι τὰ δημόσια καὶ ὡς ἀνδραπόδοις χρῆσθαι τοῖς ἐλευ-
 θέροις καὶ ὡς ὠνητοῖς τοῖς ἀξιοτέροις ἐνίοτε ἄρχειν προσφέρε-
 5 σθαι, κακῶς εἰδότες καὶ τὸ φρονεῖν ὑπὸ τῆς ἐξουσίας ἀφη-
 ρημένοι καὶ κακοβούλως τῶν πρότερον λανθανόμενοι. καὶ ὁ
 Μανουὴλ τοίνυν οὐδὲν ἄχαρι ἔχων ἐπεγκυλεῖν Ἀλεξίῳ τῷ
 πρωιοστράτορι, ἢ ὁ τι ὅλως παραλελύθηκεν ἢ παρηνώχλησεν
 ἢ τῆς ὀφειλομένης εὐνοίας καὶ πίστεως καθυφῆκε βραχὺ τι P. 94
 10 γοῦν ἀντίρροπα δράσας ὧν ὑπ' αὐτοῦ πέπονθεν ἐν, καὶ ὡς
 ἐπὶ ζυγοῦ τὴν ἐτέρην παρήνεγκεν πλάσιγγα, ἐξ ὑπονοίας δὲ
 μόνης ὀρμώμενος, κακοσχόλων τινῶν, ὡς ἄνθρωπος, ὑπα-
 χθεις ὑψηγήσασιν, ἐκ τοῦ τὸν ἄνδρα δρᾶν καὶ στρατηγοῖς
 καὶ στρατιώταις ἐρώμενον καὶ φιλοτίμῳ γνώμῃ καὶ χειρὶ
 15 φιλοδώρῳ πρὸς ἅπαντας χρώμενον, ἴσως δὲ καὶ τοῦ προσόν-
 τος αὐτῷ πλούτου ὑποτύφρον ἔφασιν, συλλαμβάνει τοῦτον B
 διάγων ἐν Σαρδικῇ, μῆπω ἐπιφανσκοῦσης ἡμέρας, τῇ οἰκίῃ
 ἐπι συγκατακείμενον ὀμεντέιδι, καὶ οὐ μόνον τῶν ὄντων
 ἁπάντων ἀπογυμνοῖ, ἀλλὰ καὶ εἰς μοναχὸν ἀποκείρας ἐν ἐνὶ
 20 τῶν κατὰ τὸ Παπύκιον ὄρος φροντιστηρίων παραρριπιεῖ.
 ἵνα δὲ μὴ ἢ τὸ πραχθὲν ἀπροφάσιστον καὶ προὔπτον διὰ
 τοῦτο τὸ βασιλικὸν ἀδίκημά τε καὶ ἀσχημόνημα, οἱ συκο-
 φάνται παρῆσαν ἐγγὺς ὑφειμένοι παρ' ὧν ὑπεβλήθησαν, καὶ
 γοητεῖται κατὰ βασιλέως τὰ αἰτιήματα οὕτω πάνυ τι πιθαναί

15. ἄλαγτας om A. 16. συλλαμβάνεται A. 17. ἐπιφανσά-
 σης A. 18. συγκατακλιθόμενον A. 19. ἀποκείρας] κουρεύ-
 σης B. 24. οὕτω?

cent, ut ipsi soli metus et periculi expertes publica vectigalia tan-
 quam privatum patrimonium pro sua libidine effundere et ingenuos
 homines pro mancipiis tractare possint, qui aliquando ipsis sunt
 imperio digniores. ita potentiae fastigium prudentiam eis adimit, et
 pristinae conditionis stultam oblivionem affert. sic Manuel quoque
 cum ab Alexio protostratore nulla re esset offensus, nec eius fidem
 et benevolentiam desiderare posset, ac tenuem pro meritis ei gra-
 tiam retulisset, sola suspicione adductus et improborum hominum
 calumniis impulsus, quia eum et ducibus et militibus esse carum vi-
 debat et liberalitate erga omnes uti, quanquam fortassis etiam di-
 vitias eius clam appetebat, Sardicae agens hominem ante lucem cum
 uxore sua cubantem comprehendit, et omnibus opibus multatum in
 monasterium quoddam Papycii montis coniecit. ne autem id facinus
 manifestae iniuriæ damnaretur, sycophantæ praesto erant, qui crimi-
 ni darent eum magicis praestigiis imperatorem petero; quae haud
 scio an ita efficaces sint (sanae quidem aures ab istiusmodi com-

καὶ δραστήριοι ὡς ποιεῖν τὸν κεκρημένον πετόμετον καὶ μηδ' ὄλως θεώμενον καθ' ὧν ἂν ἐπεισπέσθαι ξιφηφόρος βούλοιοτο, καὶ ἕτερά ἄττα βωμολογα καὶ ἀκοαῖς ὑγιαίνουσας οὐκ εὐπαράδεκτα, ὅποια πάλαι τοῦ Περσέως λογοποιούντες κατηγόρεον Ἕλληνες. ἦν δέ, ὡς ἤδετο, τῶν συκοφαντῶν τοῦ ἀνδρὸς ὁ προχειρότατος Ἰσαάκιος, Κορινθόθεν μὲν ὀρμώμενος, τὴν δὲ Λατινίδα γλώτταν ἄκρωρ ἐξησκηκῶς ἠνέκα συναπήχθη τοῖς πατριώταις εἰς Σικελίαν αἰχμάλωτος, καὶ τοῖς ἐκ τῆς διαλέκτου ταύτης τῇ βασιλεῖ ἐντυγχάνουσιν ὑποβολεὺς τηρικαῦτα γενόμενος. ἡ δὲ τοῦ Ἀλεξίου γυνή, θυγάτηρ οὖσα τοῦ πορφυρογεννήτου Ἀλεξίου ὃς ἐπρωτοτόκει Διτῶν τοῦ Μανουὴλ ἀδελφῶν, ἐφιλοτιμεῖτο μὲν ἐαυτὴν ἀνελεῖν, φιλανδρίαν καὶ σωφροσύνην ἐν ταῖς μάλιστα τῶν γυναικῶν ἀγαπήσασα καὶ τιμησασα, καὶ τῶν ἐκ τοῦ γένους Θηλυτέρων καλλιστείον οὖσα καὶ λαμπρὸν ἐπικόσμημα καὶ περιάλημι 15 τοῖς πᾶσιν ἐράσιμιον· τοῦ τοιοῦτου δ' ἐγγχειρήματος ἐκκρουσθεῖσα πεσοῦσα προσεκνυζᾶτο τοῖς τοῦ θείου καὶ βασιλέως ποσί, καὶ ἐδέετο κοπτομένη θερμότερον φήνης καὶ ἐλεεινότερον, δρακόντων ὀδυνηρότερον, ἄλκονος πολυπενθέστερον, χαρίσασθαι τὸν ἄνδρα αὐτῇ, μαρτυρομένη θεόν, καὶ εἰ τί που φρεσὶ κῶδες τοῖς εὐσεβοῦσι πράγμα καὶ ὄνομα ἀπαραλόγιστον, εἶναι τῆς ἐκείνου βασιλείας θεράποντα καὶ ἀκαταιτίαν πάντη τὸν εὐνέτην αὐτῆς. ἀλλ' οὐκ ἴσχυσε μεταθέσθαι τὴν γνώμην τοῦ αὐτοκράτορος, οὐδ' ἀναλῦσαι ὄλως ἅπερ ἐκείνῃ ἤδη κεκέρωτό πως καὶ δέδοκτο, καὶ ταῦτα ἕως δακρύων αὐτὸν καὶ θεᾶ ἐλε- 25

V. 76 εἰνῇ καὶ σχήμασιν ἰλασίμοις καὶ ῥήμασιν οἰκτροῖς ἐκδηλῶσα. ἀμέλει καὶ τὸν βίον φιλόδακρον ἔχουσα κατὰ τὰς φιλοσώ-

2 ἐπεισπεσεῖν? 9. τοῖς] δραγουμανλῶν τὸν βασιλέα τοῖς ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ B.

mentis abhorrent) ut hominem efficiant volucrum, itaque perstringant oculos ut stricto ense irruens non conspiciatur. quod genus illa sunt quas Graeci olim de Perseo fabulantur. eorum calumniatorum princeps esse ferebatur Aaron Isaacius, qui Corintho cum caeteris in Siciliam abductus ibique Latinam linguam exquisitè edoctus Latino-rum interpretem agebat apud imperatorem. Alexii vero uxor, Alexii primogeniti fratris Manuēlis filia, pietate in maritum et pudicitia insignis et Illustre muliebris sexus ornamentum. frustra sibi ipsi manus afferre conata, ad patris pedes supplex advoluta summoque cum luctu et sanctissimo iureiurando mariti innocentiam et erga imperatorem fidem atque observantiam testificata, permovere tamen ultimum ad misericordiam, quamvis miserabili habitu, nec a

φρονας τρυγόνιας τὰ οἰκόπεδα περιέτρυζεν ὀλολύζουσα, καὶ τὴν μόνωσιν ἀπωδύρετο· ὄθεν καὶ τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθεῖσα τὸ φρονεῖν παρακέκοπται, ἐπὶ παισὶν ἄρρεισι δυοῖ τὸ βιοῦν καταζαίνουσα καὶ ἑαυτὴν εἰς τέλος καταμαραίνουσα. καὶ Ἀλέξιος μὲν τὸ μέλαν ἀσπυσιόμενος ἄμφιον τοῖς θεοῖς ἐκουφίζετο ἔρωσι, τοῦ ἀκροτάτου τῶν ἐφετῶν ἐφιέμενος καὶ ὡς ὑψηπέτης ἀετὸς τῶν κάτω ὑπεριπτάμενος. κρεωδαισίας δ' ἄκρος ὢν ἐραστῆς καὶ καρνεκείαις χαιρών βρωμάτων καὶ πανθοινίαις προσκείμενος, ὀπηνίκα πλούτῳ πολλῇ περιεργεῖτο καὶ τοῖς κατὰ κόσμον ἐνευπάθει τερπνοῖς, ὡς καὶ τὰς νησιμούς τῶν P. 95 ἡμερῶν (τετράδα φημί καὶ παρυσκευὴν) κρεωβόρον αὐτῷ παρατίθεσθαι τράπεζαν, ἢ δεσποτικῆς κατὰ ταύτας τελετῆς ἀγομένης ἢ μνήμης ἐνδόξου μάρτυρος τελουμένης ἢ τινος τῶν ὀπαδῶν τῶν Χριστοῦ, τότε ποηφῶν καὶ ταῖς ὀπώραις ἐνεστιώμενος καὶ ταῖς ἀκάπνοις θύων τῶν τραπεζῶν καὶ τὸ πεινῆν πεινῶν ἀτεχνῶς, ὅψῃ δὲ καὶ ἰχθύνων ἐνεορταῖζων ταῖς παραθέσεσιν ἔχαιρεν ὅτι μάλιστα, καὶ μνήμην τῶν προτέρων λαμβάνων ὀψαρτυμάτων καὶ τῆς περιέργου τῶν κρεῶν δαιτρεύσεως ἀκκισμὸν ἐκάλει κοιλίας καὶ ὀρέξεως μέθοδον ὅσα οἱ ἀδδηράγοι καὶ κρεωφάγοι προτίθενται, μὴ δύνασθαι λέγοντες τοῦ ἄγαν ὑποχαλᾶν· πᾶν γὰρ τὸ παρατιθέμενον εἰ- B δέναι τὸ σωματίον συνιστᾶν καὶ εὐεξίας εἶναι ποιητικόν.

Τί δὲ ἡ φίλη δίκη; ἄρα πολυπούς καὶ πολύχειρ οὖσα

3. τὸ φρονεῖν] φρονήρης ἐγένετο B. παρακέκοπτο A. 5. τὸ μέλαν] τὰ ῥάσα φορέσας τὴν καλογορικὴν λαμπρῶς μετήρχετο B. 10. ὡς καὶ τετράδα καταλύων B. 13. ἡ μνήμης — τελουμένης om A. 14. τῶν Χρ.] τότε δὲ λάχανα καὶ ὀπώρας καὶ βρεκτιά ὀσπρια τρώγων B.

sententia deducere potuit. itaque ex perpetuo moerore solitudinis et luctu, castae turturis instar, mentis errore usque ad obitum affecta et tunc confecta est, duobus filiis superstibus, am Alexius nigrum habitum amplexus divino amore levabatur, summi boni appetitione acquiescens et instar aquilae in nubibus volantis inferiora despiciens. cum autem, dum opibus affluebat, summus amator esset lautitiarum et conviviis delectaretur, atque omnes voluptates consecraretur, et carnibus nec ieiuniorum diebus, ut feria quarta et septima, nec aliis solennibus feriis abstineret, tum crudis herbis et pomis vescabatur, ieiuniis gaudebat, ac tandem piscibus etiam festis diebus pro deliciis suavissime vescabatur. quoties autem veterum cupidiarum et curiosae illius popinae recordabatur, condimenta illa nihil aliud esse dicebat nisi ventris fastidium et appetitus irritamenta: naturam enim paucis esse contentam, et bonam corporis habitudinem quovis cibi genere aequae conservari.

Utrum vero vindicta, cum tot manus et pedes habeat, cum acu-

δξυδερκής τε καὶ πανδερκής, καὶ μικροῦ ποδῆρες τὸ οὖς
 ἔχουσα, λήθεται ἢ οὐκ ἔννοεῖ ἢ τέλειον παρήσιν ἀνεκδίκητα
 ὄσα ἐπὶ τισιν ἀναιδῶς οἱ τῶν ἔπαινετέων κατήγοροι συρρά-
 πτουσιν ἐκδικα; οὐμενοῦν, ἀλλὰ παρυνέφηγε καὶ τότε ὡς τὰ
 ἐν μυθῷ γῆς διορθῆ καὶ τὰ ὑπὸ γλωτταν ἐνωτίζεται τονθο-
 5 ρυζόμενα. εἰ μὲν οὖν καὶ βασιλεὶ ἐνεμέσησε τῆς μὴ ἐνδίκου
 ταυτησί πράξεως, οὐ τοῦ παρόντος καταλέγειν καιροῦ· ἔδει
 δὲ σοφὸν ὄντα τὸν Μανουῆλ μὴδ' ἀμαθῆ τε καὶ ἀναλφάβη-
 C τον οὐχ ὡς διαδεξόμενον ἐκεῖνον καὶ τῆς ἀρχῆς παραλύοντα
 τὸ Α περιεργάζεσθαι, ἀλλ' ἐκεῖνω τὰ τοῦ ἀρχεῖν ἀνάπτειν¹¹
 πείσματα ὅς εἶναι φησι τὸ Α καὶ τὸ Ω, τουτέστιν ἡ ἀρχὴ
 καὶ τὸ τέλος, ὡς Ἰωάννης ὁ εὐαγγελιστῆς καὶ θεολόγος ἐν τῇ
 ἀποκαλύψει διδάσκει με· οὐ γὰρ λείπει τῷ θεῷ Α. (7) Τοὺς
 συκοφάντας μέντοι μετῆλθε, καὶ ἄλλω μὲν ἄλλην δίκην ἐπέ-
 15 θηκε, τῷ δ' Ἀαρὼν ἐπέβρισε χαλεπώτερον, ταῖς οἰκειᾶς ἀρ-
 πεδοσί περισχοίνισασα. μετ' οὐ πολὺν γὰρ τινα χρόνον ἀλί-
 σκεται μαγείαις προσανέχων, καὶ προύκειτο χελώνης ἔκφορον
 μίμημα, ἐνδον στέγον τῆς χέλως ἀνθρωπόμορφον εἰκασμα,
 D πεπεδημένον ἄμφω τῶ πόδε καὶ τὸ στέρον ἐληλαμένον ἤλω
 διαμπερές. εὐλω δὲ καὶ βίβλον Σολομώντειον ἀνελέττων,²⁰
 ἧτις ἀναπτυσσομένη τε καὶ διερχομένη κατὰ λεγεῶνας συλλέ-

6. οὖν om A. 7. καταλέγειν] λέγειν A. 11. om A τουτέστιν
 ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος, et mox ὁ εὐαγγελιστῆς καὶ θεολόγος, et
 οὐ γὰρ λείπει τῷ θεῷ Α. 17. προύκειτο] ἐπαρρησιάζθη ἡ
 τοῦτου μαγεία καύκαλον χελώνης ἔχουσα ἐντὸς μετὰ κηροῦ ἀν-
 θρωπόμορφον πλάσμα, μέσον τοῦ στήθους μετὰ κροφίου κε-
 καρρωμένον B.

te omnia perspiciat et patentibus praedita sit auribus, obliviscitur, an non considerat aut penitus inultas praeterit impudentes calumnias et accusationes bonorum virorum? non utique: sed tum quoque declara-
 vit ea se perspicere quae in telluris recessibus aguntur, et obscura lin-
 guae murmura exaudire. an vero imperatori etiam ob iniquum istud
 facinus succensuerit, non huius temporis est dicere. oportebat certe
 quidem illum, ut virum prudentem et non indoctum, non propterea
 quod Alexii nomen a litera A inciperet, eum ut insidiatorem et
 successorem suspectum habere, sed imperii habenas ei mandare, qui
 se in Apocalypsi Iohannis Evangelistae et Theologi A et Ω, hoc est
 principium et finem, esse dicit, cui utique aliud A non defuturum
 erat. (7) Calumniatores quidem alias alii poenas dederunt, Aaron
 vero gravissimas omnium, suis ipse laqueis irretitus. non multo enim
 post eum magiae studiosum esse compertum est, et simulacrum te-
 studinis prolatum, in quo erat imago hominis, qui ambos pedes ha-
 bebatur in compedibus et pectus clavo transfixum. est et librum Solo-
 monium evolvere deprehensus, qui cum legebatur, legiones daemo-

γει καὶ παρίσθησι τὰ δαιμόνια, συχνάκις ἀναπυθνόμενα
 ἐφ' ὅτῳ προσκέκληται, καὶ τὸ ἐπιτατιόμενον ἐπισπένδοντα πε-
 ρατοῦν, καὶ προθύμως δρωῖντα τὸ κελευόμενον. οὐκ ἐπὶ τού-
 τοις δὲ μόνον Ἀαρῶν συνείληπτο, ἀλλὰ καὶ ὅτι βασιλέως ἐνώ-
 5 πιον ὑποβάλλων ἄς ἐκ τῶν δυσμόθεν ἐθῶν ἀφικόμενοι πρέ-
 σβεις ἐκόμιζον ἀγγελίας, καὶ μὴ δυσαχθοῦντας ὄρων πρὸς τὰ
 τοῦ βασιλέως θελήματα, ἐπιπλήττει τούτοις ἐν μιᾷ τῶν αἰ-
 τήσεων ὡς πρὸς τὰς καταθέσεις ἐτοιμορρόποις τε καὶ εὐκό-
 10 λοις, καὶ ὑποτίθῃσιν ἀντιτεῖναι πρὸς τὸ τῶν ζητημάτων τη-
 νικαῦτα προκείμενον καὶ μὴ ὀρθῶς οὕτω καὶ ἐκ πρώτης κα-
 θυπενδοῦναι, ὡς ἐντεῦθεν κερδανοῦντας καὶ φιλίαν μελιζω
 ἐκ βασιλέως κὰκ τῶν ὀμογλώττων πλείω τιμῆν. καὶ τότε μὲν P. 96
 ἢ διάλεξις διελέλυτο, ἀφώρτα τῷ βασιλεῖ θεμένη τὰ τοια- V. 77
 δι' τοῦ Ἀαρῶν εἰσηγήματα καὶ τῷ τῆς διαλέκτου διαφόρῳ τὰ
 15 ἐκθεσμα σκέμματα συσκιόσασα· κατὰ μόνας δὲ τὰ προβλη-
 θέντα τῶν ζητημάτων ἢ βασιλὶς ἀναπερπάζει φρενί, Λατι-
 νίς οὐσα τὸ γένος καὶ τῶν λεγομένων ἀκριβῶς συνείσα, καὶ
 ἀνακαλύπτει πάντα τῷ ἄνακτι. ὁ δ' ἐπὶ τοῖς ἤκουσμένοις
 ἀγανακτήσας κακῶς τὸν Ἀαρῶν τίθεισι, τῶν τε ὀφθαλμῶν
 20 τὸ φῶς ἀμαυρώσας καὶ τῆς οὐσίας ἀποστερησας. κα-
 κοεργὸς δ' ὢν ὁ Ἀαρῶν, καὶ λιχνεῖαν φύσεως περὶ τὰ χεί-
 ριστα δυστυχῶν, ἐς ὕστερον ἐνήγην Ἀνδρόνικον τυραννήσαν- B
 τα μὴ μέγρι τοῦ ἐκκόπτειν τοὺς ὀφθαλμοὺς τὴν τῶν ἀντι-
 φρόνων ἐκείνῳ τιμωρίαν περιμιστᾶν ἀλλ' ἢ θάνατον ἀπάντων
 25 καταψηφίζεσθαι ἢ βαρύτεραις ἐκμοχλεύειν κολάσεσιν, ἐαν-
 2. ἐπισπένδοντα] ἐπισπέρχοντα Λ. 4. συνείληπτο] ἤϊατο Λ.
 6. καὶ μὴ δυσ.] εὐενδύτους Λ. 8. ἐτοιμορροποις Λ. 13.
 διελέλυτο Λ. 18. ἤκουτισμένοις Λ.

num adducebat, subinde interrogantium cur accersiti essent, ac iussa
 alacriter exequentium. nec una haec causa fuit cur comprehendere-
 tur Aaron, sed illa etiam accessit. cum Occidentalium gentium le-
 gationes exponeret et imperatoris voluntati eas non refragari videret,
 in una postulatione legatos obiurgat ut nimium ad iussa exequenda
 paratos, monetque ut adversentur neque tam facile assentiantur: id
 enim eis lucro fore, maioremque gratiam apud imperatorem initu-
 ros et a suis popularibus plus honoris consecuturos. ac tum id col-
 loquium diremptum est imperatore ob Latini sermonis imperitiam
 quid dictum esset ignorante. caeterum imperatrix natione Latina et
 sermonis illius peritissima, propositis quaestionibus seorsim conside-
 ratis, imperatori exponit omnia; qui ira commotus Aaroni et visum
 et omnes facultates eripit. sed is, ut homo maleficus et natura prop-
 pensus ad scelera, post auctor fuit, Andronico iam rerum per vini
 potito, ut excaecatione haud contentus adversarios aut plane occi-

τὸν τιθεὶς εἰς παράδειγμα ἀντεῦθεν πιστούμενος τὰ λεγομένα, ζῶντά τε καὶ κινούμενον καὶ πνέοντα καὶ φθεγγόμενον καὶ συμφράδιμονα εἶναι δυνάμενον, καὶ μὴ μόνον διὰ χεῖρῶν ἀντιλαβῆς ἀλλὰ καὶ διὰ γλώττης αὐτῆς ὡσεὶ καὶ μαχαίρας ἄξιός ἐστι ἀποδειροτομεῖν ἰσχύοντα τὸν ἀντίδοξον, καὶ ἕτερ' αἰ-5
 τα φλύαυρα καὶ ἀπάνθρωπα ὑφηγούμενος, δι' ὧν τὸ ἀκροχολώτατον ἐκεῖνο καὶ ὑποδύσκολον τὸν τρόπον γερόντιον χαιρη-
 C σιφονεῖν ἐπὶ μᾶλλον ἐπώτρυνεν. ὧν δὴ πονηρῶν διαβουλίῶν καὶ παραιφάσεων πικρὰν ἀποτιννύς ἀμοιβὴν τῷ γεννητορὶ Ἄαρων ὁ τὸν Ἀνδρόνικον ὕστερον τῆς ἀρχῆς καθελὼν Ἰσαά-10
 κιος ὁ Ἄγγελος ἐπέμνει τὴν αὐτοῦ γλώτταν, συναφελεῖν τε καὶ ἀφανιεῖν τὸν ἐπὶ ταύτης σπεύδων ἰόν.

Ο δὲ βασιλεὺς Μανουὴλ ἐπέβλεψε ποτε θυμῷ πλαγίῳ καὶ κινήσει ἐνδίκῃ κατὰ τοῦ Σκληροῦ Σῆθ καὶ τοῦ Σικιδίτου Μιχαήλ, ὅθεν καὶ προστάξει τούτου ταῖς οἰκειαῖς ὄψεσιν ἄμ-15
 φω τὸν σίδηρον ἐδέξαντο σίζοντα, λόγῳ μὲν ἀστρονομίας ἐχόμενοι, ἔργῳ δὲ μαγανείαις προσκείμενοι καὶ δαιμονώδεσιν ἑτέροις φενακισμοῖς. ὁ μὲν γὰρ Σκληρὸς ἐπιγάμου παρθένου
 D ἦρα καὶ ἐπεῖρα λιμπρῶς, παρορῶμενος δὲ ὑπὸ τῆς κόρης καὶ ἀδοξούμενος στέλλει ταύτη διὰ προαγωγῆς τινὸς γυναιῶν μῆ-20
 λον Περσικόν. ἣ δὲ παρθένος καταθεμένη τοῦτο τῷ κόλπῳ ἐκμυίνεται μάλα δὴ πρὸς ἔρωτα καὶ ἀφροδισίου ὑποπίμπλαται οἴστρου, καὶ τέλος διακορεῖται παρ' αὐτοῦ. οἱ δὲ τῆς παιδὸς προσγενεῖς βαρέως ἐνεγκόντες τὴν ταύτης ταπεινώσειν καταβοῶνται γενναίως μάλα τοῦ ταῖς νεάνισιν ἐφοπλιζόντος 25

5. τὸ Α. 15. ἄμφω] ἀμφότεροι Α. 17. προσκείμενοι δαιμονιώδεσιν ὁ μὲν Α. 20. στέλλει] μῆλον εὐμορφον δοῦς τινὲ γυναικὶ γραῖδὲ μαυλιστρὶα πέμπει τοῦτο μετ' αὐτῆς Β.

deret aut gravioribus suppliciis coerceret, exemplo suo pte ad eam orationem confirmandam usus, qui et viveret et moveretur et spiraret et loqueretur et consilium dare posset: neque enim manuū vi duntaxat, sed lingua etiam acque atque gladio iugulari inimicos. adiecit et alia inhumana nugamenta, quibus iracundum illum et morosum senecionem ad caedes propensioem fecit, cuius improbi consilii hunc fructum tulit, ut ab Isaacio Angelo, qui Andronicum imperio evertit, venenata ei lingua praecideretur.

Manuel vero imperator Sclerum Sethum et Michaelem Sicyditum iusta ira permotus caecari iussit, qui sub astronomiae professione magiae et daemonum imposturis operam dabant. nam Sclerus cum nubilem quandam virginem, a qua contemnebatur, adamaret ac manifeste sollicitaret, per lenam ei malum Persicum mittit; quo puella in sinum recepto, amore et libidine insanienis, ab illo corrumpitur.

δαίμονας καὶ δίκην ὄψεως ἀρχεκάκου δι' ὁπώρας τὰς παρ-
 θένους συλαγωγούντας καὶ τῆς σώφρονος βιοτῆς ὡς ἐξ Ἐδέμ
 ἀπελαύνοντος. καὶ πικρόγαμος ἐντεῦθεν γενόμενος, ἦν κα-
 κῶς ἔβλεπεν, οὐδ' ὄλωσ' ἔτι ἐώρακεν. ὁ δὲ Σικιδίτης διὰ τι-
 5 των ἀρρητουργιῶν καὶ δεδοχότα τῶν θεωμένων ἐσκότου τὰ
 βλέφαρα καὶ ἀπεπλάνα τοῦ τὸ θεατὰ ὡς ὄντα ὄραν, καὶ
 τῶν ὄρώντων τὰς ὄψεις παρέφερε, κατὰ φάλαγγας ἐπισυνι-
 σιῶν τοὺς δαίμονας, οὓς ἂν ἐκπλήξαι βούλοιο. ἔτυχε γοῦν
 ποτὲ ἀπὸ μετεώρου τῶν βασιλείων βλέπων εἰς Θάλασσαν,
 10 κατήγετο δὲ ἀλιάς τροβλία καὶ λοπάδας ἔχουσα τὰ ἀγώγιμα.
 φησὶ τοίνυν πρὸς τοὺς συνεσιῶτας ὡς τίνα ἂν αὐτῷ κατὰ- P. 97
 θωνται τὸν μισθόν, εἰ τὸν νῆπτην τῶν ὄψων φρεσιῶν διεκ-
 πλεύσαντα μὴ ἂν ὀκῆσαι παρασκευάσειεν ἀναστῆναι τε τῶν
 σελμάτων, τὴν δικωπίαν προέμενον, καὶ συντροῦμαι εἰς λεπτά
 15 τὰ κεράμια. τῶν δὲ εὐγνωμονεῖν εἰπόντων πρὸς ἅπαν τὸ παρ'
 αὐτοῦ αἰτηθέν, ὁ προωρὸς μετὰ βραχὺ τῆς ἕδρας ἀνίσταται,
 καὶ τὴν κόπην ἀνὰ χεῖρας λαβὼν κατέφερε τε τῶν σκευαρίων
 συγχά, καὶ οὐκ ἀνῆκεν οὕτω διαπραττόμενος ἕως ἀντὰ εἰς
 κόιν ἐλέπτυνεν. ἔκ δὲ τούτου οἱ μὲν ἄνωθεν θεώμενοι τῇ
 20 γέλωτι διερρηγγυντο, τὸ γεγονός τιθέμενοι διὰ θαύματος· ὁ V. 3
 δὲ πλωτὴρ ἀμφοτέρωταις μετ' οὐ πολὺ τῶν γενέων δραξάμενος
 γοερὸν ἐπωδύρειο, καὶ ὡς θεοβλαβεία τὰς φρένας παρακοπεί- B
 τα πολλῇ ἔτι μᾶλλον ἀνανήψας τοῦ ζόφου ἐαυτὸν ὠλομύρειο.

γ. τὰς ὄψεις] ἐποῖε βλέπειν αὐτοὺς ἄλλα ἀντὶ ἄλλων B. 9.
 ἀπὸ μ.] ἀπὸ τοῦ τρικλίνου τοῦ μεγάλου πελαίου B. 10. ἀλι-
 ἐς] σανδάλιον γέμον τζουκαλολάγισα B.

puellae vero cognati facinus id indigne ferentes, et strenue contra
 daemonem pudicitiae puellarum infestum et pomu instar malefici il-
 lius serpentis insidiantem, quas castitate tanquam Epidemio horto ei-
 ceret, vociferantes, effecerunt ut eius aspectu penitus privaretur,
 quam impudice aspexerat. Sicidites vero prestigiis quibusdam re-
 rum earum conspectum eripiebat, quas oculi intuebantur, et totas
 daemonum cohortes immittebat iis quos volebat exterritos. cum au-
 tem aliquando ex editio palatii loco naviculam vidisset qua ollae
 et patinae vehebantur, astantes interrogavit quid daturi essent, si
 effligeret ut nauta alienata mente, navigatione omissa, remo ad com-
 minuenda sicilia uteretur. qui cum ei pollicerentur quicquid postu-
 lasset, nauta paulo post exurgit, et vasa non prius ferire destitit
 quam in pulverem redigisset. quo conspecto illi risu enoti, factum
 illud admirantes: nauta vero paulo post barba prehensa lamentari,
 amotaque caligine ita se ut ira numinis agitatam deplorare, rogatus cur
 merces suas ita tractasset, cum dolore narrabat se remis intentum hor-
 ribilem serpentem supra vasa porrectum, oculis inconviventibus in

ἔρωτώμενος δὲ ὅ τι πεπονθώς τὸν φόρτον οὕτωςι διέθετο, διεξήκει περιπαθῶς ὡς ταῖς κόπαις προσανέχων αἴφνης ἄφιν ὄρα δαφοινόν, πυρσάθη τὸν λόφον, ἄνω τῶν τρυβλίων ἐκτεταμένον, εἰς αὐτὸν αἰτενὲς ὄρωντα κατὰ τοὺς τῶν δρακόντων ἀκλινεῖς τὸ ὕμμα, καὶ καταπιεῖν ὑριγνώμενον, ὃς καὶ οὐκ 5 ἔληξε τῶν ἐλίξεων πρὶν ἢ κατηλόγη τὰ κεράμια· τὸ δ' ἐκ τούτου ἠφάντωται, ὥσπερ ἐκ μέσων οἱ τῶν ὀφθαλμῶν ἀποπτύς. καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον, ἕτερον δὲ κάκεινο. ἐν βαλανείῃ λουόμενος ἦν, εἰς διαφορὰν δὲ καταστάς μετὰ τῶν τοῖς αὐτοῖς νίτροις ἀγνιζομένων εἰς τὰ ἀπόδυτρα ἔξεισι. μετὰ μι- 10 κρὸν δὲ καὶ οἱ ἐν τῷ λουτρῷ φεύγοντες καὶ συμπατοῦντες ἀλλήλους ἐξήεσαν ἐκείθεν περιδεεῖς, οἱ καὶ τοῖς συγχειλεγμένοις πυκνὰ τὸ πνεῦμα συλλέγοντες ἔφασκον ὡς ἐκ τῆς θερμορροῆς ἐκπηδήσαντές τινες ἄνδρες πίσης μελάντεροι ἐξῆσαν αὐτοὺς τοῦ λουτροῦ, παίοντες κατὰ τῶν γλουτῶν τῆ 15 πλατεῖ τοῦ ποδός. διὰ ταῦτα τοίνυν ἀμφοτέροι καὶ πράξεις δὲ ἀσελεστεράς ἐτέρως τῶν ὄψεων ἐστερηθήσαν· οἱ δ' αὐτοὶ ἐπιβιώσαντες, ὁ μὲν Σῆθ καὶ πάλιν τοῖς προτέροις ἐνησχόλητο, ἄτερος δὲ εἰς μοναχὸν ἀποθριζόμενος, χρόνῳ ὕστερον σύγγραμμά τι περὶ τῶν θείων μυστηρίων ξυνθέμενος, 20 ἀφῆκε δι' αὐτοῦ κυνῶν ἐρυγὰς ὁ τῶν θείων δωρεῶν ἀνάξιος.

Ἔργον κάκεινο τοῦ βασιλέως τούτου περιφανές. αἱ Ἀσιαναὶ πόλεις, τὰ Χλιαρὰ τὸ Πέργαμον τε καὶ Ἄδραμύτιον, κακῶς ἔπασχον ὑπὸ τῶν Περσῶν· αἱ γὰρ περιοικίδες χῶραι 25

5. ὀριγνώμενον] ὀριμώμενον Α. 6. κατηλόγητο Α. 12. ἐξήεσαν] ἐξήλθον Α. 14. ἐξῆσαν] μετὰ κλωτῶντων ἔξω ἔδωξαν Β. 16. ἀμφότεροι] ἐκότεροι Α. 21. δῶρων Α.

so conversum instar devoraturi vidisse, qui prius volutari non destiterit quam fictilia confracta essent; inde subito ex oculis evanuisse. fecit et aliud non dissimile. in balneo lavans rixari cum quibusdam coepit et in conclave egressus est. paulo post et caeteri anhelantes et trepidi, prae metu ac festinatione invicem conculcantes, narrant ex canali calidae aquae viros pice nigriores exiliisse, a quibus nates ipsorum plantis pedum ferientibus balneo exacti essent. ob haec igitur aliaque graviora facinora uterque oculis orbatus est. ac Sethus quidem iisdem rebus etiam deinceps studuit: alter vero monachus factus scriptum spurcissimum, ut homo divina gratia indignus, de divinis mysteriis composuit. illud etiam factum buius imperatoris clarum est.

Cum Asianae omnes Chliara Pergamum et Adramyttium a Per-
sis male tractarentur (nam finitimae provinciae per pagos habita-

δικιστοί τε ἦσαν πρώην, καὶ τοῦ κομητῶν οἰκίεσθαι εἰς μὴν τοῖς πολεμίοις ἐξέκειντο. καὶ αὐτὰς τοίνυν ἐκρατύ- τείχεσι, καὶ τὰ πλησίον δὲ ἱππήλατα πεδία φρουροῖς βεν ἐρυμνοῖς. οὕτω δὲ πλήθουσιν οἰκητόρων ταῦτα δὴ ἀλίχνια καὶ τοῖς κατὰ τὸν ἡμερον βίοτον ἐνευθηνοῦνται τοῖς ὡς ὑπεράνω κείσθαι πόλεων πολλῶν εὐδαιμόνων· τε γὰρ εἰς εὐφορίαν καρπῶν ἡμερωθέντες ἐπέδωκαν, νηκόμος χεῖρ ἐρριζούχισεν ἐκεῖσε ζύλον ἅπαν καρποδο- ὡς μεταθέσθαι (φάναι τὸ τοῦ Δαβίδ) τὴν ἐρημον εἰς ὕδατων καὶ εἰς οἰκήσιμον τὴν πρώην αὐόικητον. εἴ τι κατάρθωμα μέγιστον, εἴ τι λυσιτελέστατον Ἀῦσοισιν ὁ νῆλ διανενοήκέ τε καὶ διεπράξατο καθ' ὅσους ἤρξε Ῥω- ἐνιαυτούς, τοῦτο εἶη ἂν τὸ κράτιστον ὁμοῦ καὶ κοι- λέστατον. τίς γὰρ παράγων ἐκεῖ, καὶ εἰδὼς οἶον μὲν ρος ἔτρεφεν ἀγριότητα οἶους δ' ἔστειγεν ἄνδρας, ἀναι- ριὲν ὑπὲρ τὸν κορυνήτην Περιφήτην, ἀγριωτέρους δὲ τοῦ κάμπου Σίνιδος καὶ τοῦ Σκίρωνος, οὓς ἀνεῖλε πάλαι ρίς, οὐκ ἂν τὰς χεῖρας ἀνατείνας τῷ βουσιεῖ ἐπεύξαιτο P. 98 κληρὸν ἐν Ἐδέμ αἰδιον καὶ τόπον χλοερὸν καὶ ἀνώλε- ούκοῦν καὶ ἴδιον ἐπώνυμον ταυτὶ τὰ φρούρια κληρω- α (Νεόκαστρα γὰρ ὀνομάζονται) οἰκίον τε ἀρμωστήν ἐκ- ντίου στελλόμενον ἔχουσι, καὶ εἰς τὸ βασιλεῖον ταμετὸν ε ζυμφέρουσι κέρματα.

εἰς τὸ βασιλικὸν βεστιάριον χρονικὰ τέλη ἐπιτελοῦσι B.

et praedae hostibus erant), munitionibus eas firmavit et praecampis castellis adornavit. unde factum ut ea oppida frequen- tium et vitae cultu rerumque copia multis beatis urbibus an- t. si quid igitur Manuel per omne imperii sui tempus Roma- ile suscepit et perfecit, hoc vel in primis celebrandum est. cum illac praeteriens, non ignarus quam inculta loca illa fue- rint feroces et atrocissimi deditos cultores habuerint, non sub- n caelum manibus imperatori Manueli paradisi delicias prece- n ea porro loca quae Nova castra vocantur, Byzantio praeter- t vectigalia colligere solet.

ΤΟΜΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ
ΜΑΝΟΤΗΛ ΤΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ.

Υ. 79 1. Αὐθις δὲ τῶν Παϊόνων τοὺς ὄρκους στυγχεάτων ὁ Βασιλεὺς ἀντιῶν ἐκφύεται πόλεμος, καὶ πρὸς καιρὸν ἀπορηγεῖς καὶ δόξαις τέλος καταλείψουσι, ὁ δὲ κατὰ πολέχον ἀνέθλη λίγιστον μάχαρος ἀνδρῶς ἀχμαιοτέρους ἀμνηστῆρας ἐθέλον. ὡς οὖν ἐπέφαιεν ὦρα ὠραία τῇ ἐξόδῳ, ἤει τὴν ἐπὶ Σαρδικῆς βασιλεύς, ὅπου καὶ ταῖς δυνάμεισιν, ὡς ἄγειν ἤμελλεν ἐπὶ Παίονας, τεταγμένον ἦν αὐτῷ συμβαλεῖν. ἐν ᾧ δὲ τὰ στρατεύματα συνελέγετο, ἐνοπίετο οἱ ὡς ἄνωθεν τῆς ἀψίδος, 10 ἧτις ἐπιστάται κατὰ τὸ πρὸς δυσμᾶς μέρος τῆς Κωνσταντινείου ἀγορᾶς, εἰκότες ἐκ χαλκοῦ δίο ἰδρυνταὶ πύλαι

P 99 γυναικόμορφοι, ἡ μὲν καλονμένη Ῥωμαία θαιτέρα δὲ Οὐγγρισσα, κτλ δὲ ἐπὶ τοῦ τὰ πάντα μετασκευάζοντος γόρου ἡ μὲν ἀπὸ Ῥωμαίων τὴν κληθῆναι εἰληχνοῦ τῆς ὀρθότητος κατήρειται στίσις, ἡ δὲ λοιπὴ ἐπὶ τῆς προτέρας ἰδρυσταὶ βύσις. θαιτέρας οὖν ἐκεῖνος τὸ εἰρημένον, πέμψας εἰθὺς τὴν μὲν ἀνέστησε τὴν δ' ἀνέτριψε καὶ κατήνεγκε, ταῖς τῶν εἰκότων μετασκευαῖς μεταβαλεῖν καὶ μεταρμόσειν οἰόμενος καὶ τὰ πρόγνηματα, καὶ τὰ μὲν τῶν Ῥωμαίων οἷον μετεωρίσειν τὰ δὲ τῶν

2. ΜΑΝΟΤΗ.1] κεροῦ μαρονίλ Δ τοῦ κομνηνοῦ om B. addit uterque ἐν ᾧ καὶ οἱ κατὰ τῶν οὐγγρων πόλεμος καὶ ἡ νίκη τῶν Ῥωμαίων. 12. ἰδρυντο Α. 15. εἰληχνοῦ Α. 16. ἰδρυσταὶ ἰδρυνταὶ Α. 17. εἰθὺς] ἐκεῖθεν Δ. 19. τὰ πρόγνηματα] ἐν χερσὶν ἐργα Α.

NICETAE CHONIATAE LIBER V
RERUM A MANUELE COMNENO GESTARUM.

1. Cum autem Pannonii foedera denuo rupissent, bellum contra eos suscipitur, et aliquandiu intermissum maiore vi repetitur. imperator, ubi primum per anni tempus licuit, Sardicam iter intendit, quo legiones convenire iusserat. dum autem copiae contrahuntur, audit duarum muliebrium aenearum statuarum, quae in Occidentali fornice fori Constantini sitae sint, alteram, quae Hungarica dicatur, erectam stare, alteram, nomine Romanam, velustate lapsam esse. quo intellecto statim illam deiecit, hanc reposuit, utrarum mutatione se fortunam etiam gentis utriusque mutaturam, et rem Romanorum erecturam, Hungaricam depressuram.

Παιόνων καθαιρησειν. συνηγμένων δὲ τῶν στρατοπέδων σκέψιν προύθηκεν εἰ δεῖ καὶ αὐτὸν συνεκοτρατεύειν κατὰ Παιόνων, εἴτε μὴν στρατηγῶν τὰς δυνάμεις ἐπιτρέψαντα μετελθεῖν οὕτως τὸ ἀντίπαλον. ὡς οὖν πᾶσι δέδοκτο βασιλέα μὲν ἐπὶ V. 8.

- 5 Σαρδικῆς καθῆσθαι, τῶν δ' ἡγεμόνων τοὺς γενικοὺς ἀναρρηθῆναι στρατηγούς τοῦ πολέμου, ὅπως αἱ τῶν πραγμάτων ἀδελφοὶ ἐκβάσεις εἴεν οὕτω καὶ τὸ ἐκ τῆς ἥτις αἰσχος μετριάζουσαι καὶ τὸ κατορθωθὲν μεγαλύνουσαι μᾶλλον καὶ εἰς κλέος ἐξαιρούσαι μέγιστον, ὡς κἀκίνον τε καὶ τοῖτου ζυμ-
 10 βεβηκότος κατ' ἀπουσίαν τοῦ ἀντοκράτορος, ἀναδείκνυται τῆς ὅλης ἀρχηγὸς στρατιᾶς ὁ τοῦ στόλου δοῦξ Ἀνδρόνικος ὁ Κοιτοστέφανος. ἐν δὲ τῇ μέλλειν ἀπαίρειν τῆς Σαρδικῆς τὰ στρατεύματα, ἐν ἐπηκόῃ στάς ἡ βασιλεὺς γίνεται καλῶν καὶ γενναίων λόγων καὶ πολὺ τὸ πιθανὸν ἐχρήτων ἀγορητῆς. αὐ-
 5 τὸν τε γὰρ Κοιτοστέφανον παρεδάρουτιν εἰς τὴν προκειμένην στρατήγησιν, οὐ μόνον μεθύδουζ ὑποτιθεῖς τακτικᾶς, ἀλλὰ καὶ καιρὸν αὐτῇ τῆς προσβολῆς ἐπισημαινόμενος εἰδός C
 τε ὀπλίσεων καὶ σχήματα παρατάξεων, τοῖς τε ὑποστρατήγους καὶ τοὺς ἑλάρχους καὶ καθέξῃς ἅπαντας τοὺς ἐν ὄπλοις
 20 διανίστη πρὸς μαχισμὸν, ἐνάγων εἰς μνήμην τῶν προηγωνισμένων, καὶ πείθων τοῖς ὑποδείγμασι σπεῦσαι καὶ τὰ προκείμενα θαρρῆσαι δεινὰ καὶ ἀγαθὰ καὶ τοῦτοις σὺν θεῷ ἐπιθεῖναι τέλος καὶ μετὰ λαμπρῶν τροπῶν ἐπαελεθεῖν· οὕτω γὰρ ὑπ' αὐτῶν δοξασθεῖς ἐκεῖνος, κἂν τῷ ἀπεινῆι τοῖς βαρ-

8. μᾶλλον] μάλισια A.

16. στρατ.] δουλείαν B.

13. στρατολίδα A.

17. συμβολῆς A.

ὁ om A.

legionibus in unum conductis, deliberandum proponit utrum ipse quoque bello Hungarico interesse an summam rerum duci alicui committere debeat. Ubi omnibus placuit ut ipse Sardicae maneret et generales belli duces crearet, ut absente imperatore incerti bellorum eventus acceptaeque cladis dedecus mitiora essent et victoria plus laudis haberet, summa belli Andronico Contostephano classis praefecto mandatur. exercitu Sardica moturo imperator praeclara concione Contostephanum exhortatur, nec rationes tantum sed tempus etiam gerendi belli edocet, armorumque et aciei instruendae rationem monstrat. legatos item eius, tribunos ceterosque milites ad pugnam acuit commemoratis prioribus eorum facinoribus, et exemplis ad festinandum et imminetia pericula subeunda, quibus deo adiutore fortiter superatis illustrem victoriam reportaturi sint, incitat. quodsi gloriam ipsius illustrarint atque absentis victoriam pepererint, se liberaliter illos remuneraturum. at illi et dum haec dicebantur, attentione silentioque alacritatem suam ostendebant, et finita oratio-

βάρους νικήσας, ἀντικαταθήσει καὶ αὐτὸς τούτοις οὐκ εὐαγ-
 κάλους τὰς ἀμοιβάς. οἱ δὲ καὶ ὅτε μὲν ἤθετο ταῦτα πρὸς
 τοῦ κρατοῦντος, τὸ ἠδέως ἀκούειν καὶ παραδέχεσθαι προ-
 D θύμως ὑπέφαινον ἕξ ὧν τὰς ἀκοὰς ὑπέκλινον καὶ σιγὴν ἐπὶ
 τοῖς λεγομένοις ἠσπάζοντο· ἐπεὶ δ' ἐπαύσατο τοῦ λέγειν, εἶ-
 μᾶλλον τὴν ἔνδον διάθεσιν ὑπεσήμαινον καὶ ὄν εἶχον γάρφαλον
 ἐν ψυχῇ, τῷ μέλιτι τοῦ λόγου κατακηλούμενοι, ὅφ' οὐ καὶ ἐφίκε-
 σαν ἀτεχνῶς ἀποκλύσασθαι εἰ τί που τούτοις εἰσερρήηκεν ἀηδὲς
 ἀπὸ τῆς μνήμης τῶν προτέρων πολέμων· βασιλέα τε γὰρ εὐφή-
 μοις ἐκνότουσαν φωναῖς, καὶ τὸ πρόθυμον καὶ ὑπὲρ ἰσχύον ἐνδείξα-
 σθαι ἰσχυρίζοντο. ἀμέλει μὴδὲ μέλλειν ἐβύων τὸν στρατηγέτην,
 ἀλλὰ τὴν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἄγειν αὐτούς. οὕτως ἐξηρημένων
 τῶν στρατευμάτων αἴφνης αἴρεται θροῦς ἐν τῷ στρατοπέδῳ
 συμμιγῆς· ἐκ γὰρ τοῦ τῶν Παιόνων τις ἔθρους τὸν ἵππον κατὰ
 κράτος ἐλαύνων, καὶ προσβαίνων εἰς ὅσον καὶ ὅσον, ἐπὶ
 στόμα συγκατήνκεται τῷ ὄχηματι. βασιλεὺς τοίνυν ὡς τοῦτο
 εἶχε πυθόμενος, αὐτὸς τε διεκέχυτο καὶ θαρρεῖν παρεκελεύετο
 P. 100 ρεῖν ἐνάγων ὡς ἐπὶ δεξιᾷ ἤδη τῇ τοῦ πολέμου τελευτῇ. καὶ
 ὁ μὲν ἐν τούτοις ἦν, Θεὸν σωτήρα προηγὸν ἐπικαλούμενος·
 τοῖς στρατεύμασιν· ὁ δ' Ἀνδρόνικος τὸν στρατηλάτην ἔπο-
 ζωσάμενος ἀπῆρεν ἐκεῖθεν μετὰ πασῶν τῶν δυνάμεων, καὶ
 εἶχεν αὐτὸν ἡμερῶν τινῶν διαλειπουσῶν ὁ Σάουβις καὶ Λί-
 νουβις διαπεραιούμενον, καὶ τὸ Ζεύγμινον εἰσπέδεχτο. οὐδ'
 οἱ Παῖονες ἐπὶ τούτοις ἀναπεπτώκεσαν, ἀλλὰ τὰς οἰκείας ἴλας:

8. εἴτε πρότερον Ἰσως ἀναθρόον ἐνδείξαμέθα Β. εἰσῆ-
 ρηκεν Α. 19. ἀνάγων ΡW. ἐνήγευ ὡς ἐνδεξιῷ ἤδη τοῦ πολέ-
 μου τῇ τελευτῇ Α. 23. σάβουος Α. 25. ἴλας εἰς συμμ. Α.

ne magis etiam affectum suum et incitatos animos declarabant, ut
 verborum lenociniis deliniti, si quid molestiae ex superioribus pu-
 gnis in memoria residebat, id totum abolitum videretur. nam et im-
 peratorem laetis acclamationibus celebrabant, et se ultra vires etiam
 dimicaturus pollicebantur, petebantque ut a duce sine mora contra
 hostem ducerentur. ita incitatis exercitibus statim confusus clamor
 in castris tollitur, quod quidam ex gente Pannonica, dum concitato
 equo ac toto impetu fertur, pronus in faciem prolapsus erat. quo
 Imperator audito et ipse exbilaratus est et omnes bono animo esse
 iussit, bonum id omen interpretatus belli feliciter eventuri, et deum
 servatorem ut ductor esset exercitus invocavit. Andronicus vero cum
 omnibus copiis digressus, post aliquot dies Savo et Danubio supe-
 ratis Zeugminum ingreditur. Pannonii vero ea re nihil territi, sed
 suis cohortibus instructis et non parvis auxiliis a finitimis populis

ἀγειράμενοι καὶ συμμαχικὸν ξενολογήσαντες οὐκ ὀλίγον ἐκ τῶν ὁμορούντων σφίσι ἐθνῶν καὶ ἐξ αὐτῶν δὲ Ἀλαμανῶν, ὡς ἐλέγετο, καὶ Διονύσιον τούτοις ἐπιστήσαντες στρατηγὸν αὐτοκράτορα, γενναῖον ἄνδρα καὶ πολλάκις τὰς ἐναντίας συ- B
5 κόψαντα φάλαγγας, καὶ φρονηματισθέντες οὕτω μετὰ κόμπον ἐπήεσαν. οὗτος δὲ ὁ Διονύσιος ὅτε πρῶτως ἤκηκυι τὸν Ἰστρὸν διαβῆναι Ῥωμαϊκὴν στρατίαν, γεγανρωμένος ὢν ἐπὶ ταῖς πρότερον νίκαις ἃς ἤρατο κατὰ Ῥωμαίων, μεγαλορρη-
μονῶν ἔλεγεν ὡς εἰς κολωνὸν αὐθις ἐσιτται ἀγροχῶς τὰ τῶν
10 εἰς πόλεμον πεσόντων Ῥωμαίων ὄσιϋ, καὶ οἷα τροπαίῃ τού-
τοις ὡς καὶ ἄλλοτε ποτε χρήσαιτο, ἐπεὶ καὶ ἦν τι τοιοῦτον
βαρβαρικῶς δεδρακῶς, ὀπηνίκα τὸν Γαβρῶν καὶ τὸν Βρονᾶν,
ὡς ἤδη μοι ἐρρέθη, κατηγωνίσασατο.

2. Ἐνοστάσης δὲ τῆς ἐορτίου μηνὸς Προκοπίου τοῦ μάρ- C
15 τυρος, ἐκτάσσει τὰς δυνάμεις εἰς πόλεμον ὁ Κοκτοστέφανος, καὶ V 81
αὐτὸς τε ἐνέδν τὸν θώρακα καὶ τὴν ἄλλην πανοπλίαν ἠμφέιστο,
καὶ τοῖς λοιποῖς ὡσαύτως ἐπέταττε δρῶν, καὶ τὴν ἐαυτοῦ ἐκμιστος
τάξιν ἐπεπορεύετο καὶ καθίστα πρὸς τὸ εὐτακτον. καὶ τὸ
μὲν τῆς φάλαγγος μείωπον ἀπένειμεν ὁ στρατηγὸς ἐαυτῷ, τὸ
20 δὲ κέρασ τὸ δεξιὸν Ἀνδρόνικος ἐπέτρεχεν ὁ Λαπαρδῶς, τὸ δὲ
λαϊὸν ἄλλοι ταξίμαρχοι, οὓς ὁ στρατηγὸς συνεπέτρεχετο. ἐξετε-
τάχει δὲ καὶ ἄλλας φάλαγγας, μικρὸν ἀποθεν αὐτὰς διωστή-
σας ἑκατέρου κέρατος, ὅπως ἐπιπυριούσαι κατὰ καιρὸν εἴη- D
σαν ἐπιρηγόνουσαι τοῖς κάμνουσι τύγμασιν. οὕτω δ' ἐκτάσσον-
25 ται τὰς δυνάμεις καὶ καθιστῶνται τῷ Ἀνδρονίκῃ ἐπίστανται τις

6. ἐξέσαν Α.

8. προτέραις Α.

11. καὶ post ὡς om Α.

20 λαπαρδῶς Α.

21. ὁ στρατ.] ἐς τὸν πόλεμον Α.

ποθεν] ὀπισθεν Α.

etque ipsis Alemannis, ut ferebatur, conductis, summaque rerum Dionysio viro strenuo et victoriis inclito mandata, pleni animorum et iactabundi incedebant. is Dionysius, ut primum audiit Romanum exercitum Istrum transisse, victoriis prioribus inflatus insolenter gloriatus est se, ut pridem, ita nunc etiam occisorum Romanorum osibus in tumultum aggestis pro tropaeo usurum. id enim barbarica feritate victo Gabra et Brana, ut iam memini, fecerat.

2. Contostephanus vero in festo Procopii martyris armatas phalanges in agiem educit, frontem exercitus ipse occupat, coram dextrum Andronico Lapardae, sinistrum aliis tribunis mandat. disposuit et alias phalanges paulum ab utroque cornu semotas, ut per tempus laborantibus legionibus subvenirent. interea literae imperatoris illi afferuntur, quibus pugnam in alium commodiorem diem in literis declaratum differre iubebatur. at ille libello in sinu condito iussa

ἐκ βασιλέως κομίζων γράμματα, ἐκείνην τὴν ἡμέραν καθυπερθέσθαι τὴν συμπλοκὴν ἐπιτύσσοντα ὡς ἀσύμφορον ἐς ἔργα πολέμια, καὶ καθ' ἑτέραν ἀναθέσθαι, ἣν καὶ αὐτὴν τὸ ἐπιστόλιον ἀνεδίδασκε. δεξάμενος οὖν ὁ στρατηγὸς τὸ βιβλίον εἰς τὸν οἰκεῖον καθῆκε κόλπον, μῆτε τοῖς γραφομένοις προσσχῶν μῆτε τοῖς 5
 συνοῦσι μεγιστῶσι δῆλα τὰ προσταττόμενα θέμενος, ἐπαινετῶς δὲ παρακρουσάμενος ἑτέρων ὑποθέσεων διηγῆσειν. ἀπετρέπετο δὲ ὡς ἄλοφρός ἢ τότε ἡμέρα καὶ ὄλως ἀσύμφορος πρὸς τὴν κατ' Ἀρεῶν συμβολὴν, ἐπεὶ καὶ ἦν τὰς πλείους καὶ
 μεγίστας τῶν πράξεων, καὶ παρὰ θεοῦ τὸ πέρας κατ' εὐδοκίαν 10
 εἴτε μὴ δεχομένης, ταῖς τῶν ἀστρῶν οὐκ οἶδ' ὅπως περιπλοκαῖς καὶ ταῖς τοιαῦδες θέσεσι καὶ κινήσειν ἐπανατιθεῖς, καὶ τοῖς παρὰ τῶν ἀστρολεσχούντων λεγομένοις καθυπαγόμενος ἴσα ταῖς ἐκ θρανίδος θεοῦ ἀποφάσεσιν. ὁ δὲ μὴ τοῖς
 γραφομένοις ὄλως προσσχῶν, ἀλλ' εἰδὼς ὡς μέγα ὦνησε πολ- 15
 λάκις τὸν ἀθλοῦντα καὶ βραχεῖα τις ὑποφώνησις τοῦ ἀλείφοντος, πρὸς τὸν ἐν χερσὶν ἀγῶνα διανίστησι λόγους τὸ στρατεύμα, „μνήσασθε“ ὑποφθεγγόμενος, „ἄνδρες Ῥωμαῖοι, πο-
 λέμιόν ἀλκῆς, μνήσασθε, καὶ μηδέν τι φρονήσητε τῆς δόξης καὶ τῆς τύχης τῆς ἐνούσης ἀνάξιον, εὐ εἰδότες ὡς καὶ θῆρες 20
 P. 101 ὀρεινοὶ τῆς κατ' αὐτῶν εὐθαρσῶς ἐπιούσι δεδίαστέ τε προ-
 εχειρήσαι καὶ διασποθέντες ἀπίασιν, ὅσοι δὲ αὐτοῖς ἀντιμέτωποι στήναι πεφρίκασιν, εἰς ἐτοιμὴν θοίνην ὠμοβορούμενοι πρόκεινται. ἀνδριστέον οὖν κατὰ τουτωνὶ τῶν θηριογνω-
 μόνων βαρβάρων, μὴ πως ὑπ' αὐτοῖς γενώμεθα, φιλοψυχίαν 25
 ἀγεννῶς νοσήσαντες μὴ σώζουσαν ἀλλ' ἀπολλύουσαν, τοῦτο

5. μῆτε τοῖς γρ.] μὴ ἀναγνοὺς αὐτὸ B. 21. προσεχειρήσαι A.

negligit, et apud proceres aliarum rerum mentione interiecta callide dissimulat. is autem dies, ut ater et infaustus ad pugnam, improbabatur: nescio enim quomodo plurima et maxima quaeque negotia, quas arbitrato dei secundos vel adversos exitus sortiuntur, ad astrorum circuitus et certos positus ac progressiones Manuel referebat, et nugae astrologorum pro oraculis excipiebat. caeterum Contostephanus iis lteris plane contemptis, non ignarus saepe modicam cohortationem ad certamen pugili multum profuisse, legiones ad hunc modum alloquitur. „fortes viros vos praebete, Quirites, neque fortuna et gloria vestra quicquam indignum admittite. scitis enim etiam feras, si fortiter invadat, terreri ac in fugam conici, timidus vero et ab eis devorari. quare cum immanibus istis barbaris strenue adum est, ne mortis formidine, quae non salutem sed exitium iugum eorum turpiter subeamus et ignaviae nostrae graves

δὴ ὕπερ αἱ ταῖς ἀρεταῖς ἀντίθετοι κακίαι εἰσὶν ἰσὺς δρᾶν, εἰ
καὶ πυραυπηγήσιν αὐταῖς ἐκεῖναι καὶ εἰσὶ πῶς ἀγγιθῆναι.
καὶ ἄλλως δὲ οὐχ ἡμεῖς μὲν ἐσμὲν καὶ βλητοὶ καὶ θνητοὶ, ἐκ
δὲ χαλκοῦ τεχνητοὶ οἱ πολέμοιοι· οὐδ' οὗτοι μὲν χιτῶνας πε-
5 ρίκενται σιδηρέους καὶ ὠκύποσιν ἵπποιοι ἀνέχονται, ἡμεῖς δὲ
τοῦναντίον ἅπαν καὶ σώματα γυμνὰ προβαλλόμενοι· οὐδ'
εὐπάλαμνον μὲν τὸ ἀντίπαλον, ἀπόμαχον δὲ τὸ ἡμέτερον.
τοῖς πῦσιν ἢ αὐτῇ διάρτιοιοι καὶ μέληοιοι πολέμοιοι καὶ ὄπλι- B
οῖοι. εἴω γὰρ λέγειν ὡς ὅσοι λόγῳ καὶ παιδείῃ τῶν βαρβάρων
οἰδιενηρόχοιοι, ὡς καὶ εἰπεῖν, ἐμπειροιοι καὶ ξυνιδεῖν οὐκ ἴπο-
ροιοι, τοσοῦτον καὶ τέχνοιοι στρατηγικοῖοι καὶ στρατιωτικοῖοι με-
θούοιοι ὑπερφέροιοι. ἤδη δὲ καὶ ἄλλοτέ ποτε συμβαλόοιοι
διημιλλήθηοιοι Παιόοιοι, τῆν γῆν αὐτῶν ἐπιόντοιοι καὶ κείρο-
τοιοι. οὕτω τοῖοιοι καὶ νῦν αὐτοῖοι συμπελοοιοιμεθα, ὡς εἰς
5 ἔξοιοι τοῦ νικᾶν προελθόντοιοι. ναὶ ἄνδροιοι, ναὶ συστρατιῶοιοι.
οὕτω τέκνοιοι καὶ συλλέκτοιοι ἴδοιοι. ἀράτω τὰς φωνὰς τῶν
βαρβάρων ὁ βαθυδίνης οὐτοοῖοι Ἰοιοιτροιοι ἐπιτριβομένοιοι καὶ ταῖοι
δίναιοιοι ἐναποψυχόντων· ἀλλὰ καὶ αἰματοῶδοιοι προορρέων δὲ
ἴων χωρῶν ὄλοκῃ σύροιοι, διατρανοῦτω Παιόοιοι καὶ ἡττημένοιοι
οἰ καὶ Ῥωμοῖοιοι ἀνακηροτιτέτω νικῶντοιοι, ἔξοιοι τῶν θεομοῖοι- C
οιοι τῆ ἀῆθοιοι τῆοι προχοῆοιοι. χοροῶν δὲ πρὸς τοῖοιοι σκοπεῖν
ὡς ὁ ἐκπέμφοιοι ἡμᾶς ἐς τόνδε τὸν πόλεμοιοι ἅπαοιοι ἡμῶν ἔξῆρ-
τοιοι, καὶ χορητοῖοι ἐλπίοιοι ὑποθαλλόμενοιοι ἐφ' οἷοι αὐτῶ καὶ
ὑπὲρ ἰοιοιχὸν ἀνδρῖοιοιασθαιοιοι συνεθέμεθα, μικροῦ τῶν ζωοιοιγρίοιοι
5 ἀναπολοῖ καὶ τὸ τῆοι νίκηοι φαντάζοιοι μεέμεθοιοι. μῆ τοῖοιοι V. 8a

7. εὐπάλαμον A. 10. καὶ post ὡς om A. 15. συστρατιῶ-
ται] φίλοι καὶ ἀδελφοὶ B. 18. προορρέων] προχέων δε' ἴων
χώρων A.

poenas demus. neque vero aut nos soli vulneribus et morti expositi sumus, aut hostes aerei sunt et invulnerabiles: sed ut illi ferro muniti sunt et velocibus equis insident, ita eadem res nobis quoque suppetunt, neque fortitudine illis cedimus. omnibus eadem est instructio, eadem belli exercitatio, eadem armorum ratio. nam illud omitto, nos, quantum eloquentia et doctrina barbaros superamus, tanto etiam disciplina militari et solertia superiores esse. sumus etiam antehac cum Pannoniis congressi, eorumque agros vastavimus. aggrediamur eos nunc quoque victoriae habitu confirmato. agite, viri, agite, commilitones, ita liberos et coniuges vestras videatis: barbarorum pereuntium voces Istri gurgites hauriant, cruentumque flumen Pannoniorum cladem et Romanorum victoriam insolito spectaculo terris iis nuntiet quas perfluit. praeterea illud etiam est considerandum, eum a quo huc missi sumus totum pendere a nobis, et bona spe ex nostris pollicii-

κακῆνον αἰσχύνωμεν καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς κακῶς διαθώμεθα πρὸς τὸν ἐν ὄψει μαλακιοθέντες κίνδυνον, οὐδὲν ὄτι μὴ θύγατο τὸ πέρας ἔχοντα. αἱ γὰρ ἀχμαὶ τῶν κακῶν οὐ φιλοῦσιν ἀνάδυσιν, καὶ τὸ βραχέως ἐν τούτοις καθυπερβύδουσι καταπροδοῦναι τὸ πᾶν ἐστί."

3. Τοιαῦτ' εἰπὼν ἐπὶ πεδίον ἀναπεπταμένον προῆγεν. Δάντεξάγει δέ οἱ καὶ Διονύσιος τὰ οἰκεία στρατόπεδα, χαροπὸς τῷ προσώπῳ, κροτῶν ἄμα καὶ χαίρων ὡς ἐπὶ παιδία ἐξιών. ὀπόθεν καὶ τὸ τί δεῖ ποιεῖν ἐπὶ καιροῦ μὴ εἰδῶς οὔτε εἰς κέρας δεξιὸν καὶ εὐώνυμον τὴν ὑπ' αὐτὸν ἐμερίσει στρατιὰν οὔτε εἰς ἕλας ἀποδίστλε καὶ φάλαγγας, ἀλλ' ἐς ὀμαιχμίαν συνεσπειρακῶς μίαν τοσοῦτον στρατεύματα καὶ πυκνώσας οἷον αὐτὸ καὶ πυργώσας κατὰ νέφος μέλαν ἐπῆγεν, οὐδὲν ἐλλείπων ὑπερῶσας ὤμης. ἦν δὲ καὶ ἡ σημαία ἐκείνου μετέωρος, ἐπὶ τινος ἠνεμομένη παχέος καὶ ὑψιτενοῦς ἰστοῦ τέτρασιν ὑποτρόχοις ἐλκομένον βοῶν ζεύγμασιν. αὐτὴ δὲ ἀντίμαχος ὀμαιχμία φρικαλέον ὄντως καὶ δυσαντίβλεπτον δράμα ἦν, πᾶσα οὖσα ἱππότης καὶ λογχηφόρος. οὐ μόνον δὲ οἱ ἄνδρες μετέχον τοῦ ἀκριβοῦς ὀπλισμοῦ καὶ ποδηγετοῦ P. 102 ἀλλ' ἦν ὄραν καὶ τῶν ἵππων αὐτῶν διαδήματα, μασχालιστήρας προφαινότων καὶ περικειμένων προμετωπίδια καὶ προσταρνίδια τῶν βλημάτων ἐρύματα. ὁ δὲ τῶν ἵππων φριμαγμός, ἧ τε πρὸς ἥλιον ἀντανιάζουσα τῶν ὀπλων στιλβηδῶν ὡς ἐγγὺς ἦν τὰ στρατεύματα, καινότεραν ἐποίει τὴν θέαν κα

14. ἦν δὲ καὶ τὸ τούτου φλάμουλον ὑψηλὸν ὡσεὶ κατέρτιοι ἐπάνω ἀμάξης ἰστάμενον, ὑπὸ τεσσάρων τροχῶν καὶ βοῶν ἡερόμενον. B. 18. ἱππότης? 20. καὶ τῶν ἵππων] καὶ τὰ ἄλλα αὐτῶν ἀρματωμένα μετὰ κεφαλαίων σιδηρῶν καὶ σαγισμῶν τῶν λωρκαίων B. 23. ἢ δὲ APW. 24. καινότεραν] φοβερότεραν B.

tationibus concepta iam fere captivos agitare animo et victoriae magnitudinem sibi imaginari. ne igitur praesenti periculo, quod nibi habet morte gravius, debilitati, vel illi pudori vel nobis ipsis calamitati simus. summa enim mala tergiversationem non patiuntur; in quibus vel exigua negligentia summae rerum est eversio."

3. Haec locutus suas copias in patentem campum educit. idem contra et Dionysius facit, hilari vultu, cum plausu et laetitia, quas ad ludum iret. unde quid agendam esset in praesentia ignarus, suas copias neque in dextrum sinistrumve cornu distribuit, neque in distinctas turmas et phalanges descripsit: sed tantum exercitum in unam quasi turrin globatum ac densatum atrae nubis instar adduxit. et acerbissimo nostrorum contemptu. vexillum eius in crassa et alta trabe, quam rotis impositam quatuor iuga boum tra-

διὰ φόβον καὶ θανάτου τοῖς ἐκ τῶν στρατοπέδων ἀμφοῖν. ἐπεὶ δὲ προῆλθον ὡς εἰς μεταίχμιον καὶ περὶ μεσημβρίαν ἦν ἡ ἡμέρα καὶ καιρὸς ἐδόκει συρρηγνυσθαι, ὃ μὲν Κοντοστέφανος τοῖς ἐκ δεξιῶν καὶ λαιῶν κέρως ἄγχιστα παρακολουθοῦσι 5 τὰ τελευταῖα τῶν βαρβάρων κόπτειν ἐφῆκε, μάλιστα δὲ τοῖς ἵπποτοξοταῖς θαμὰ βάλλειν παρεκελεύετο. σκοπὸς δὲ ἦν ἐντεῦθεν τῷ στρατηγῷ κατασεῖσειν εἴτε μὴν ἐκκρούσειν τῆς συνεχεί- B ας τὰς Παιονικὰς φάλαγγας· κατὰ γὰρ τὴν Ὀμηρικὴν καὶ τότε παράταξιν „ἀσπίς ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' 10 ἀνῆρ," καὶ ἴσας εἶχον οἱ ἵπποι τὰς κεφαλὰς, ἐφριξε δ' ἡ μάχη ἐγγείησι φθισίμβροτος, καὶ κατὰ κινούμενον δρᾶνόντα καὶ φρίσσοντα τὰς φολίδας ἐκύμαινον οἱ στρατοί. ὃ δὲ Διονύσιος ὡς τεῖχος ἀτίνακτον προύβεινεν, ἐς αὐτόν τε τὸν Κοντοστέφανον καὶ τὸ ἀμφ' αὐτὸν τεταγμένον τιταίνων τὸ ἔγχος. 15 ὡς οὖν ἐδέξαντο τοῦτον Ῥωμαῖοι, διαδορατισμοὶ παρ' ἀλλήλων ἦσαν καὶ ὠδισμοὶ καὶ ἀντωθισμοὶ μέχρι τινός· ἐπεὶ δὲ τὰ δόρατα κατεύγει καὶ ἦν τὸ μεταίχμιον ἀποσχεδιασθῆν εἰς φραγμὸν τοῖς τῶν κοντῶν στοιβασμοῖς, τὰς ἐπιμήκεις ἐσέπει- C τα μαχαίρας ἐσπάσαντο καὶ αὐθις συμπεσόντες ἐμάχοντο. ὡς 20 δ' ἤδη καὶ αὐταὶ τὰ στόματα ἠμβλύνθησαν διὰ τὸ τῶν στρατευμάτων πάγγαλκον καὶ πανσιδήρον, οἱ μὲν Παῖονες ἡμηχάνουν τὸ ἀπὸ τοῦδε, μηδαμῶς κατὰ νοῦν θέμενοι ὡς ἐπιόντας αὐτοῦς Ῥωμαῖοι δέξονται, Ῥωμαῖοι δὲ μετὰ χειρας τὰς ἐκ σιδήρου κο-

φ ἀσπίς] σκουτάριον μετὰ σκουταρίου, κοντάριον μετὰ κονταρίου καὶ ἄνδρα μετ' ἀνδρός B. 17. τὰ δόρατα] τὰ κοντάρια ἐξ ἀκίσθησαν καὶ ἦν τὸ μέσον γεγεμισμένον τῶν τζακισμάτων B. 18. ἔπειτα A. 23. τὰς ἐκ σιδ.] τὰ τούτων ἀπελατῆρια B.

hebant, sublime a ventis agitabatur. erat ea acies omnino horrenda visu, tota equestris et hastata. nec viri tantum armis egregie ad pedes usque muniti, sed et equorum pectora, et frontes ferro contra ictus armabantur. ad haec equorum hinnitus armorumque fulgor solis radiis everberatus, ut propius ventum est, utrique exercitui maiorem admirationem et terrorem afferebat. sub meridie in medium processere. Contostephanus, ubi tempus visum est, dextri et sinistri cornu milites proximos extremum barbarorum agmen iussit caedere, sagittarios vero equites in primis crebras sagittas ut conicerent hortatus est, eo consilio ut Pannoniorum continua phalanx dissolveretur. nam ut poeta noster ait, „arma armis, pede pes haeret, densusque viro vir.“ iuncta equi capita habebant; atrox pugna hastis horrebat; instar draconis squamas attollentis undabatur exercitus. Dionysius vero velut tarris firmissima procedens hastam in Contostephanum et eius exercitum vibrabat. ubi ad magnus ventum est, primo hastis rem gerunt, urgent, urgeant.

ῥύνας χειρισάμενοι (ἔθο; δὲ αὐτοῖς καὶ τοιοῦδε φέρειν δπλισμόν,
 ἤνικα ἂν εἰς πόλεμον ἴοιεν) ἔπαιον τοὺς Παιόνας δι' αὐτῶν
 καὶ ἦν καίριον μάλα τὸ πλήγμα, κατὰ κεφαλῆς καὶ προσώπων
 γινόμενον. πολλοὶ τοίνυν σκοτοδινωῶντες τῆς ἰππείας ἀνεκρέποντο
 D ἔδρας· εἰσι δ' οἱ καὶ ἐλειφάμιμον τοῖς τραύμασι. καὶ οὕτω 5
 τοῦ ἀρηραοῦς ἐκείνου διασπασθέντος συντάγματος, οὐκ ἦν
 ὅς οὐκ ἦν τῶν Ῥωμαίων βύλλων καὶ καταβύλλων Παιόνα, ἢ
 μὴ σκυλεύων τὸν πεπτωκότα, ἢ μὴ πανοπλίαν ἐτέραν ἐπεν-
 δύόμενος, ἢ ἱππου μὴ ἐπιβαίνων οὐ τὸν ἀναβάτην κατέκα-
 ιεν. ἐπειδὴ δὲ περὶ ὄψιαν ἦν ἡ ἡμέρα, τὸ μὲν ἀνακλητικόν 10
 ἢ σάλπιγξ διατύρως συνέδημάτιζε, καὶ τὸ διαέριον ἐκεῖνο
 καθῆρετο τῆς τοῦ Διονυσίου σημαιίας δίωγμα, ὃ δ' Ἴστρο;
 εἶχε τὰ πορθμεῖα κηδειλκυσμένα, καὶ ὁ στρατὸς εἰς τὴν πε-
 ραίαν ἀνήγετο. φήμη γὰρ ἀνὰ τὰ Ῥωμαϊκὰ στρατόπεδα
 V. 83 ἐπεγοῖτα καὶ κατακρότους εἰτίθει τὰς τοῦ στρατηγοῦ μήνηγας, 15
 ὡς οἱ Παιόνας οὐκ ἀγεννῆ-ξενολογίαν κατὰ τῆν μετ' ἐκείνην
 εἶναι ἐκδεχόμενοι. διὰ ταύτην οὖν τὴν ἀκοήν, μὴ πεφουκῆ-
 αν ἐπίπαιαν ἀπόλλυσθαι, αὐτίκα μετὰ τέλος αἰσίον τοῦ πολέ-
 μου ἀπῆρεν ἐκεῖθεν Ἀνδρόνικος.

Ἄλλ' οὕτω μὲν κατεστρατιῆγητο Παιόνας, βασιλεὺς δὲ 20
 τὴν καλλίστην ταυτηνὴ νίκην ἐνωτισάμενος θύει θεῶν χαριστή-
 ρια, καὶ αὐτὸς ἦν ἐν κρότοις καὶ χαρμοναῖς. κοινούμενος δὲ

9. ante βύλλων cum A deleti m. 9. κατέκτανεν. ἐπει A. 10.
 τὸ μὲν d.] τὸ ἀναπαυτικὸν B.

18. μετὰ τ. α.] μετὰ τὴν πα-
 ρέδοξον νίκην B.

tm aliquandiu. hastis fractis et tanquam sepes in medio exaggeratis,
 praelongos enses strinxerunt ac denuo congressi pugnauerunt. quibus
 hobetatis (nam tota acies utrinque ferrea erat et aerea) Pannonii
 aestuabant, quippe qui Romanos suum impetum minime toleraturos
 putarant. Romani ferreis clavis, quas in bellum ferre solent, arre-
 ptis Pannoniorum capita et facies opportune caedebant. unde multi
 oborta calligine equis devolvebantur, et multi sanguinis profusio exani-
 mabantur. Ita firmissima illa acie per-rupta, Romanorum nemo erat
 qui non Pannonium feriret ac deici-eret. prostratumque spoliaret,
 allam panopliam indueret, equum quo comenderet cuius sesso-
 accidere. vesperi receptui canebatur, sublimi illo Dionysii ve-
 ablato, et exercitus navibus ir-positi, iterum transiebant fama
 Romana castra vagata, P-annoni-um patridie auxilia firma
 . ducem sollicitum reddebat. at ob-um igitur famam, quae
 imanis esse putabatur, post sol-tem pugnas eventum in-
 Andronicus.
 hoc modo superatis. imperator, data victoria laetus
 gratulis actis, statim rei benevolae multos in urbem

τοῖς τῆς βασιλίδος οἰκήτορσι πόλιως ταῦτα δὴ τὰ εὐφρόσυνα
κατορθώματα, γράμματα εὐθὺς εὐάγγελα στέλλει, τὴν τρο- P. 103
παιουχίαν περισυλλέγοντα. μεθ' ἡμέρας δὲ τινὰς καὶ αὐτὸς
τὴν μεγαλόπολιν εἰσιὼν κατὰγει θριάμβον ἀπὸ τῆς ἐφύας πύ-
5 λης, ἣτις ἀιέφυγε κατὰ τὴν ἀκρόπολιν. οἷα δ' ἐπὶ μεγίστῃ
τροπαίῳ καὶ ἀκραιφνεῖ κατορθώματι θριαμβεῦειν μεγαλοπρε-
πῶς προθέμενος, καὶ τὰ τῆς πομπείας διωσκευασθῆναι πρὸς
τὸ ὑπέρογκον διατέταχεν. ἄπας οὖν περιπόρφυρος πέπλος
καὶ χρυσοῖα κατάστικτος ἀπηώρητο, καὶ οἱ ἀστυνόμοι ἄλλος
10 ἄλλοθεν ἐπὶ τὴν προόδον ἐκείνην μεταρρηνέντες ὡς ὄεῦμα κα-
τὰ πρᾶνοῦς ὄχετηγούμενον ἔξεκένωσαν ἀγορᾶς οἴκους νεῶς
ἐργαστήρια καὶ ἄλλο μέρος ἄπαν τῆς πολυχανδοῦς πόλεως.
οὐδὲ τῆς τῶν αἰχμαλώτων συμμορίας ὁ θριάμβος ἀπεστέρη- B
το, ἀλλὰ καὶ τοῦτον πολλοὶ διῆγον τοὺς παρόντας καὶ ἐσέ-
15 μνον τὴν πομπὴν παριόντες. αὐτὰ μέντοι τὰ καθ' ἑκάτερα
μέρη τῆς ἀγνιᾶς, καθ' ἣν ἔμελλε τελεῖσθαι ὁ θριάμβος, πα-
ρυσφιστάμενα δρύφακτα εἰς διώροφά τε καὶ τριώροφα παρυ-
ψούμενα πᾶσιν ἐνεποίουν θανμασμόν, καὶ τὰ τέξη δ' οὐχ
ἤκιστα μάλιστα πολλοὺς τοὺς θεωμένους καὶ πάντας ἀνέχον-
20 τα ἐκκρεμείζ. ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦ τὸν αὐτοκράτορα παρελθεῖν
ἐπῆγε καιρὸς, προηγείτο μὲν ἀργύρεον ἐπίχρυσον τέτρονον,
ἵπποις λευκοῖς ὡς αἱ χιτώνων ἀποσπάδες ἐλκόμενον, ἴδρυτο
δ' ἐπ' αὐτοῦ ἡ εἰκὼν τῆς ἀπροσμάχου συμμάχου καὶ ἀκατα-
γωνίστου οὐστρατήρου τῷ βασιλεῖ θεομήτορος. οὐ μέγα δ' ἔβρα- C
25 χεν ἄξων, ὅτι μηδὲ θεᾶν ἦγε δεινὴν τὴν ψευδοπάρθενον Ἀθη-
2. κατορθ.] ἔργα A. εὐθὺς om. A. 6. θριαμβεῦσειν A.
8. περιπόρφυρος] χρυσοῖς βλατίοις καὶ ἐξαμίτοις B. 15.
ἕτερα μέρη τῆς διόδου A. 17. εἰς διώροφά] μέγροι καὶ τῶν
κροαμίων αὐτῶν B. 21. ἐπῆγε] ἐνεσιτήχει A. 23. αὐτῷ A.

mittit, ac post dies aliquot et ipse Cpolim ingressus triumphum du-
cit ab Orientali porta, quae ad arcem patet, eumque ob insignem
et incruentam victoriam quam splendidissime et magnificentissime
adornat. expansae sunt omnes purpureae et auratae vestes; et cives
alii aliunde ad pompam illam confluentes instar torrentis ex monte
decurrentis, fora aedes templa officinas et loca omnia urbis amplis-
simae deseruerunt. sunt et captivi in triumpho ducti. platea illa utri-
que suggesta habuit ad binas et ternas contignationes educta; tecta
quoque omnia spectatoribus referta fuerunt. imperatorem quadrigae
argenteae auratae cum equis nive candidioribus praecedebant; quibus
imposita erat imago invictae adiutricis et insuperabilis commilitonis
matris dei. neque vero axis magnum sonuit, quia non vehebat acrem
deam Minervam, quae falso virgo dicitur, sed veram virginem, quae

νῦν, ἀλλὰ τὴν ὡς ἀληθῶς παρθένον καὶ ὑπὲρ λόγον διὰ λόγον
 ὄν λόγον λοχεύσασαν. μετὰ δὲ τοῦτο οἱ καθ' αἶμα τῆ βασιλεῖ
 περιώνυμοι, καὶ ὕσοι γερουσιάζοντες τὰς πολιτικὰς διεκρον
 ἀρχάς, καὶ οἱ λαμπροὶ τοῖς ἀξιώμασι καὶ τῇ τοῦ βασιλέως
 εὐνοίᾳ περίκλυτοι. ἔπειτα δ' ὁ κρατῶν προΐει αὐτός, ἔπηρ⁵
 ἐψαύχευι ἔποχος, κύδιστος, μέγιστος καὶ κόσμους τοὺς βασιλι-
 κούς περιφανῶς περικείμενος. παρείπετο δὲ οἱ καὶ ὁ τοῦ θριύμ-
 βου αἴτιος Κοντοστέφανος, ὑμνούμενος τῆς νίκης, τοῦ δεξιῦ
 μακαριζόμενος ἀγωνίσματος. εἰς δὲ τὸν μέγαν νεῶν εἰσιῶν
 Πκαὶ τοῦ παντός ἐνώπιον λεῶ τὴν τοῦ κυρίου λαλήσας ᾠνῆσιν¹⁰
 πρόεῖσιν ἐκείθεν εἰς τὰ βουσίετα. ὡσπερ δὲ τῶν ἀνείεις ἐαν-
 τὸν τῆς ἄγαν τάσεως διεχειτό ἔπων ἀμίλλαις.

4. Καὶ τὸ ἐπιόν δὲ ἔαρ εἰς ἄνσιν ταμιενσάμενος σώ-
 ματος, ἐπειδὴ παρίπνευσε Καρκίνον καὶ παρῆλθε Λέοντα
 ἥλιος, ὃ τε Σείριος ὑπέληγε τῶν φλογώσεων, αἱ δὲ χειμέρι-¹⁵
 οι τροπαὶ ἤδη πυρεσκυθρόπαζον, ἔξεισι πρὸς τὰ ἐσπέρια καὶ
 κατὰ τὴν Φιλίππου ἐνουλιζεται. ἡκκόει γὰρ ὡς ὁ τῶν Σέρ-
 βων σατράπης (ἦν δὲ τότε ὁ Νεεμῦν Στέφανος) ὑπὲρ ὃ δει
 θρασύτερος γέγονε, καὶ κακόσχολος ὢν τις ἡγῆται σοφὸν τὸ
 πρῆεργον, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τρέφων ἀκόρεστον καὶ πρὸς τὰ²⁰
 ἐκεῖ πάντα διαπλωθῆναι φιλονεικῶν τοῖς ἐκ τοῦ αὐτοῦ φύλου
 βαρὺς ἐμπίπτει καὶ ζίφει τὸ γένος μέτεισι, μήτε μὴν τὰ οἰ-
 κῆτα εἰδὼς μέτρα Χορβατίαν ὑποποιεῖται καὶ πρὸς ἐαυτὸν
 ἐπισπῆται τῶν Καττίρων τὴν κυριότητα. διὰ ταῦτα τοῖνυν
 πείρυν εἰληφέναι θέλων τοῦ ἐπὶ τούτοις τῆ Νεεμῦν βουλή-²⁵

7. περιφανῶς om A. 9. ἀγωνίσματος] στρατηγῆματος A.
 10. κυρίου] Θεοῦ A. 14. ἐπεὶ A. 18. νεεμῦν A. 23. χορ-
 βατίαν A. 24. Καττ.] ὁ ἑκατέρων A. 25. τῆ] τοῦ A.

verbum inexplicabili ratione per verbum peperit. eum currum impe-
 ratoris propinqui atque amici, senatus, viri magistratibus et digni-
 tatibus insignes, pone sequebantur. deinde ipse imperator prodiit,
 equo seroci insidens, vir inclitus et maximus, ornamentis illustribus
 insignis, comitante Contostephano triumphii auctore, qui ob victori-
 am et rem bene gestam celebrabatur. magnum templum ingressus,
 deoque coram omni populo laudato, in palatium pergit, laxataque
 nimia bellorum contentione ludis equestribus recreatur.

4. Sequenti etiam vere in animi oblectationem insumpto, post-
 quam sol Cancrum et Leonem peremerat et a canibus Caniculas de-
 vorat, bruma iam instante in Occidentem egreditur. audierat
 Nervolorum principem, inquit, et insatiabilem ingenio hominem,
 quem Neemanem iusto auctorem factum a fortissima quaeque in-
 48 populares suos graviter premere ser-amo gravitatem, sua-

τος, στέλλει μετὰ δυνάμειος τὸν Παδιάτην Θεόδωρον. τῇ
 τοπάρχῃ Νεεμῶν οὕτως ἀναρσίῳ μετῆν φρονήματος ὡς P. 104
 ὡς ἔξενεγκεῖν ἀκήρυκτον πόλεμον καὶ Ῥωμαίοις ἐπεισπε-
 ν. βασιλέως δ' αὐτὸν μετελθεῖν κρίναντος, ὀλίγον τῆ μά-
 παραφανεῖς ἀπεκρύψατο, τὰς τῶν ὄρων καὶ πάλιν ὑπο-
 καταδύσεις καὶ τὰς πέτρας θέμενος εἰς ἀποκρυβήν. ἕει
 τι περικόπτων τῆς προλαβούσης ὄφρυος καὶ ὑφαιρῶν, τέ- V. 84
 τοῖς ἐκείνου ποσὶ τὴν οἰκείαν ὑποθέθει κεφαλὴν, μέγας
 αλωστὶ τεταμένος καὶ περὶ τοῦ μὴ παθεῖν κακῶς δεόμε-
 ἡγωνία γὰρ μὴ πως αὐτὸς μὲν τῆς τῶν Σέρβων πα-
 υθῆ δυναστείας, τὸ δὲ κράτος μετενεχθῆ πρὸς τοὺς ἐκεί-
 ἄρχειν δικαιοτέρους, καὶ οὗς αὐτὸς κατασπάσας
 τὴν ἀρχὴν ἀναχθεῖς. οὕτω δ' εὐμαρῶς μετῆει τοῦτον
 πρὸς τὴν ἐκείνου πίστιν μετέστρεφεν, εἴ ποτε ἀποπλα- B
 ιεον ἑώρα τοῦ εὐθέος καὶ ἐλεύθερον βλέποντα, ἢ τῇ τῶν
 αμῶν ῥηγὶ προστιθέμενον ἢ τοῖς Οὐνοις προσνεύοντα
 κοινὸν ἐκείνοις βαλάντιον καὶ πῆραν προσκτώμενον, ὡς
 δ ποιμὴν ποιμνιον εὐπερίγραπτον. οὕτω δ' ἔδοδοικε τοῦ-
 ὁ Νεεμῶν ὡς οὐδὲ τὸν βασιλικώτατον Θῆρα τὰ κνώδαλα
 γε καὶ τὰ ἱππίασμα μόνα πολλὰκις ἐπιφερόμενος καὶ τοῖς
 υφοροῦσιν εἰπὼν „ἐπεσθε,” τὰ Ῥωμαίων παρήλλαττεν
 ε, καὶ κατ' αὐτοῦ ἔξορμῶν πρὸς τὸ οἰκεῖον ἐφειτὸν τὰ
 ἴδεν μετῆμειβε πράγματα.

9. δεόμενος] δεδημένος A.
 ἐκειθε A.

20. μόνα φερόμενος A.

23.

fortunae oblitum Crabatiam et Cattarorum dominatum sibi vin-
 re. ut igitur Neemanis voluntatem exploraret, Theodorum Padiā-
 cum copiis ablegat. erat autem ea Neemanis ferocia ut bello
 indicto statim Romanos invaderet. postquam autem ipse impe-
 r eum ulcisci statuit, bello celeriter relicto in montes confugit
 peluncas ac petras subiit; et subinde imminuta nonnihil super-
 tandem supplex ad pedes illius procumbit.angebatur enim ani-
 ne Serviae principatus alicui ex iis quos ipse everterat, qui
 t eo dignior, tribueretur. eum igitur hominem imperator tanta
 tractabat et ad fidem sibi servandam convertebat, si quando a
 a via aberrare et libertatem spectare videbat, aut cum Aleman-
 um rege se coniungere, aut ad Hunnos inclinare et manubias
 imunicare, quanta diligentia nec opilio exiguum gregem custodi-
 solet. Neemam vero illum non minus formidabat quam leonem
 terae animantes. nam cum imperator equitatu tantum educto et
 ellitibus sequi iussis Romanorum fines egressus contra illum fere-
 tur, Serviae statum suo arbitratu exemplo immutabat.

Ἀλλὰ τίνα τὰ ἐπὶ τούτοις; ἐρᾷ καὶ στρατείας ὑπερο-
 ρίου, καὶ τὸ τῆς Αἰγύπτου ἐνωτιζόμενος πάμφθορον, καὶ ὅσα
 C γεωργεῖ Νεῖλος ὁ καρποδότης καὶ εὐσταχὺς, τοῖς πῆχεσι με-
 τρῶν τὸ εὐδαιμον, ἔγνω ἐν θαλάσῃ θέσθαι χεῖρα αὐτοῦ καὶ
 ἐν ποταμοῖς δεξιᾶν αὐτοῦ, εἴ πως τὰ δι' ἀκοῆς ἐρῶμενα Αἰ- 5
 γύπτια ἀγαθὰ καὶ ὀφθαλμοῖς ἐντράνοις θεῶσαιο καὶ θείῃ
 ληπτὰ ταῖς χερσίν. ἐποίει δ' ἐκεῖνον ταῦτα φαντάζεσθαι τὰ
 ἐν ποσὶν ὑπεραλλόμενον, καὶ ταῦτα ἐπι ὠδίνοντα, καὶ τεμνό-
 μενα μὲν καὶ κατακαυόμενα, οὐκ ἀφαντούμενα δὲ καὶ ἀμαν-
 ρούμενα ἀλλὰ παλιμνή κατὰ τὴν ἰδρῶν γινόμενα, φιλοδο- 10
 ξία τις ἄκαιρος καὶ τὸ πρὸς βασιλεῖς ἀνθαμιλλᾶσθαι, οἷς τὸ
 κλέος πολὺ καὶ τὰ σχοινίσματα οὐκ ἀπὸ θαλάσσης μόνον ἕως
 θαλάσσης ὑφαπλούμενα πρὶν παρετέτατο, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐφῶν
 D ὀρισμάτων μέχρι τῶν ἰσπερίων δικνεῖτο στηλῶν. οὐκοῦν καὶ
 τὸ σκέμμα τῶ τῶν Ἱεροσολύμων ἕηγι Ἀμερίῳ κοινωσάμενος, 15
 κακεῖνον εὐρῶν οὐκ ἀποπεμπόμενον τὸ ἐννόημα, μᾶλλον μὲν
 οὖν καὶ συλλαβέσθαι οἱ τοῦ ἐγχειρήματος ὑπισχνούμενον,
 στόλον καταρτίζει βαρὺν κατὰ τοῦ Ταμιάθου εἰς νῆας μακρὰς
 διακοσίας καὶ ἐπι πρὸς ἀριθμούμενον, ἐν αἷς κατελέγοντο δέ-
 κα μὲν αἱ ἀπὸ τῆς Ἐπιδάμνου ἀναχθεῖσαι, ἔξ δὲ ταχυναν- 20
 τοῦσαι ἅπασαι, ἄς ἐπλήρουν οἱ Εὐβοεῖς· ἀναδεικνύσιν δὲ
 ναύαρχον τὸν μέγαν δοῦκαν τὸν Κοιτοστέφανον Ἀνδρόνικον.
 ἀπὸ δὲ τουτωνὶ τῶν τριηρέων ἐξήκοντα τῶ Μαυροζούμη πα-
 ραδούς Θεοδώρῳ πρὸς τὸν ἡγεῖα ἐξέπεμψε, προκαταγγελοῦντα
 μὲν καὶ τὴν ὅσον οὐδέπω τοῦ λοιποῦ στόλου ἀναγωγὴν καὶ 25

4. τὸ εὐδαιμον] τὴν ἐπιτυχίαν B. 5. ἐρῶμενα] αἰσόμενα A.
 9. μὲν] δὲ A. 18. ταμιαθίου A. 22. δοῦκα A.

Post haec Manuel, audita Aegypti fertilitate et frugiferis Nili exundationibus, classe eam terram petere, et quae auribus acceperat, oculis intueri et contrectare manibus instituit. quamvis autem proxima quaeque adhuc in motu essent, et licet searcetur et urentur, non tamen tollerentur, sed instar redivivae hydrae repul- larent, tamen importuna ambitione impulsus, et veterum principum aemulatione ac gloria adductus, qui non modo a mari ad mare sed ab Oriente usque ad Occidentem dominati fuerunt, rebus magis urgentibus omissis longinquam expeditionem suscepit. consilioque suo cum Amerigo Hierosolymorum rege communicato, qui se ei praesto futurum pollicebatur, classem amplius CC longarum navium contra Tamiatum comparat, inter quas erant X Epidamniae et sex Euboicae expeditae naves. nauarchum designat Andronicum Contostephanum magnum ducem; et Theodorum Maurozumen cum LX triremibus ad

τὴν ἐκεῖσε τοῦ Κοντοστεφάνου ἄφιξιν, διαναστήσοντα δὲ κά-
 κεινον ὡς εἴη ἐτοιμασάμενος τὰ πρὸς τὴν ἔξοδον, ἅμα δ'
 ἀποκομίσοντά οἱ καὶ τὰ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν ἱππέων ὀφρῶνια,
 ὅσοι συνεκοτρατεύειν ἔμελλον τῷ ῥηγὶ συνεφραπτομένη τοῦ
 5 πολέμου καὶ κατ' Αἰγυπτίων τιθεμένων τὴν κίνησιν, καθ' ὧν P. 105
 ὁ στόλος ὁ Ῥωμαϊκὸς συγκεκριόητο. μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ
 αὐτὸς ὁ Κοντοστεφάνος ἔξεισιν (ἦγε δὲ τότε ὀγδόη μὴν ὁ
 Ἰούλιος), καὶ δὴ πρὸς τὸ Μελίβοτον καταχθεῖς, καὶ παρὰ
 τοῦ βασιλέως ἐκεῖσε ἀφιγμένου θεατοῦ τοῦ στόλου τὰ πρὸς
 10 τὸ ἔργον ὑφηγηθεῖς, μετὰ δύο ἡμέρας ἀνάγεται, καὶ κατά-
 γεται εἰς τὰ Κοῖλα, ταῦτα δὴ τὰ περὶ Σησιόν τε καὶ Ἄβυ-
 δον, καὶ ἐντίθησι ταῖς τριήρεσι τὸ ἐκ Ῥωμαϊκῶν καὶ ἐθνι-
 κῶν ἰλῶν ἀποκριθὲν καὶ παραδοθὲν οἱ στρατεύματα. τὸ δ' ἐν-
 τεῦθεν, ὡς ἦν τὸ πνεῦμα φορὸν καὶ οὐριον, τὰ προμνήσια
 15 λύσας καὶ τὰ ἰστίμ διαπετάσας τὴν ἐς Κύπρον παρανελέγετο
 χέλευθον. κατὰ δὲ τὸν πλοῦν τοῦτον ἔξ ἐγκύρσας ναυσὶν ἄς B
 ὁ τῆς Αἰγύπτου ἀμιράς ἐπεπόμεναι πρὸς κατασκόπῃσιν, τὰς
 μὲν δύο συλλαβῶν εἶχεν. αἱ δ' ἄλλαι, αἱ καὶ μὴ ἀγγώματα
 τὸν πλοῦν εἶδοντο, καταταχέσασαι διαδιδράσκουσιν.

20 5. Προσωκεῖλας δὲ τῇ Κύπρῳ τὴν ἄφιξιν αὐτοῦ παρί-
 στησι τῷ ῥηγὶ, καὶ πυνθάνεται πρὸς οἷον ἔχει τὸν νοῦν V. 85
 ἐκεῖνος, καὶ εἰ προσμενεῖ αὐτὸν εἰς Κύπρον ἢ τὴν ἐπὶ Ἱερο-
 σολύμων βαδιεῖται οὗτος. ὁ δὲ ῥῆξ κατὰ τὸν Ἐπιμηθέα, ἧ
 τὸ μὲν μέλειν οὐκ εἶναι φασὶ τὸ δὲ μεταμέλειν, καὶ μᾶλα

8. καὶ] ἀνδρόνικος καὶ A. 17. σουλιάνος B, ἀμιράς A. 18.
 καὶ μὴ] οὐδὲ A. 19. εἶδοντο] ἐπεποίητο A. 22. ἐκεῖνος
 οἷον A.

regem praemittit, qui reliquam classem et Contostephanum iamiam adfore praenuntiaret, atque eum hortaretur ut ipse expeditionem maturaret; simul etiam Hierosolymitanis equitibus, qui regem in Aegyptum secuturi essent, stipendia afferret. non multo post, VIII die mensis Iulii, Contostephanus ad Melibotum appulit, ubi ab imperatore, qui classis spectandae gratia aderat, quae in rem fore viderentur edoctus, biduo post Coela, quae circa Sestum et Abydum sunt, pervenit, et Romanas auxiliaresque copias sibi assignatas triremibus imponit. inde dum secundis ventis Cyprum versus navigat, in sex speculatricibus nave ab Aegypti Amira missas incidit; quarum duabus captis, quatuor reliquae eminus accelerato cursu evaserunt.

5. Ad Cyprum appulsus regi suum adventum nuntiat, illiusque sententiam exquirat, utrum ipse in Cyprum venire an se Hierosoly-
 ma ire velit? at rex Epimethei more, quem post factum deliberare aiunt, cum plane poenitisset quod se imperatori opem laturum promisisset atque eius Aegyptiacam expeditionem approbasset, magnopere

τὴν καρδίαν μέσῃ ἐπλήττετο, ὅτι συναρῆξεν ὄλωσ βασιλεῖ
 C κατένευσεν ἢ γοῦν ἐπώτρυνε τὴν κατ' Αἰγυπτίων μελετώσα
 κίνησιν. τῷ τοι καὶ ἀναβαλλομένη ἐφίκει καὶ σκεπτομένη
 πολλάκις τὸ ποιητέον. ὃψὲ δ' οὖν σημαίνει τῷ Ἀνδρονίκῳ
 τὴν ἐπὶ Ἱεροσολύμων ἔσθαι, ὡς ἐκεῖσε συνελθόντες συνδια- 5
 σκέψονται ἀμφοτέρω ὁ κοινῶς διαπράξονται. εἶχε τεῖνον ἢ
 μὲν Παλαιστίνῃ τὸν Κοιτοστέφανον, τὸν δ' Ἀμέριγον αὐθις
 ἢ μέλλησις, καὶ ὁ μετὰ μελος πολὺς ἐγκείμενος ὑπέτρεψε τὴν
 ψυχὴν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα Πάτροκλον πρόφασιν προτιθεῖς,
 οὐδὲν ἤτιον ἐπὶ πᾶσι καὶ τὴν τῶν οἰκείων στρατευμάτων 10
 προϋβάλλετο συλλογὴν. Ἀνδρόνικος δ' ἐπὶ τούτοις ἤχθετο
 μὲν τοῦ καιροῦ τηνᾶλλως ἐκμετρούμενον, οὐκ ἦν εἰς-
 αὐθις ἐπιλαβέσθαι ὡς μηδὲ κομῶντος ἐξόπισθεν· ὑπέθραπτε
 δ' αὐτὸν πλειόνως ὁ τοῦ ναυτικοῦ πληρώματος ὁψωνιασμός
 διακενῆς ἀναλούμενος. ὁ γὰρ βασιλεὺς τριῶν μηνῶν τῷ στό- 15
 D λῃ σιτηρέσιον ἐπέμετρησεν ἐκ τοῦ Ἀνγούστου μηνὸς ἀρξάμε-
 νος, ἦν δὲ τότε λήγων ὁ Σεπτέμβριος. ἐπεὶ δ' ἔδοκει ἀπαί-
 ρειν, τὴν διὰ Ξηροῦ πορείαν ὁ ῥῆξ τοῦ Θαλαττίου προτιθεῖσι
 πλοῦ, καὶ Ἀνδρονίκῳ οὕτως ἐποιεῖν ὑποτίθεισι, φάσκων ἐν-
 μαρσεστέρην εἶδέναι ταύτην πολλῆ καὶ ἀπαθεστέρην τῷ ἔλο- 20
 μένῳ, καὶ ὡς ἐστίται ἅμα οὕτως σφίσις ἐξ ἐφόδου καὶ πά-
 ρεργον ὁδοῦ παραστήσασθαι τὸ Τούνιον τε καὶ τὸ Τένείον.
 τὰ δὲ ἐστὶ κομῦδρια τῷ τῆς Αἰγύπτου ἀμιρῆ καθυπείκοντα,
 οὐ δυσπρόσοδα οὐδὲ δυσέμβολα, ἀλλ' ἐφ' ὑπείου κείμενα πε-

5. συνδιασκέψονται κοινῶς δ δ. A. 14. ὁψωνιασμός A. 17.
 δ om A. 20. εἶδέναι] εἶναι A. 21. τὸ τούνιον B. τενείον
 AB: vulgo τενείον. 23 κομῦδρια] καστέλλια μικρὰ καὶ
 ἀπορα B. 24. ἐφ' ὑπείου] ἐπὶ κόμπου B.

re agebatur. proinde rem procrastinat, ac subinde quid agendum
 est deliberat. tandem Andronicum Hierosolyma accersit, ut ibi in
 commune consulant. quo cum Andronicus venisset, Amerigus denuo
 citatur, et poenitentia vehementer aestuans aliud atque aliud
 petit, suarumque legionum convocacionem causatur. Andronicus eam
 tum ob irrecuperabilis occasionis neglectum, tum vero propter
 tra insumpta in classem stipendia aegro ferebat, quae imperator
 tres menses duntaxat numerarat, ab Augusto auspiciatus, cum
 Amber tum exiret. cum autem rex terrestre iter tum ut commo-
 ditius navigationi praetulisset, tum quod obiter Tunitum et
 pagos aditu faciles et in planitie sitos, quorum habitato-
 rum plerique nominis Aegypti Amerae parerent, occupare
 alicuius regis consilium sequitur. interiecto itinere citra
 facto, ut castella quae diximus, quod iusto praesidio

λίον, καὶ τοὺς πλείστους τῶν κατοίκων ἔχοντα γνωρίζομε-
 οὺς ἔξ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ. ὡς ἀγαθῆ γοῦν τῇ παραι-
 ρίσει τοῦ ῥηγὸς πεισθεὶς Ἀνδρόνικος, ἣν ἤρειτο οὗτος, ἐτρέ-
 ιετο. τὴν δ' ἐν τῷ μεταξὺ πορείαν ἀλύπως ἀνύσαντες, οἷς
 ἵπομεν φρουρίοις προσέβαλον, καὶ ὁμολόγως αὐτὰ χειρωσά-
 ιενοι, ὅτι μὴδ' εἶχον ἐνδοθεν ἄξιόμαχον δύναμιν καὶ χεῖρα
 κανὴν εἰς ἀντίπαλον μοῖραν χωρεῖν, τοῦ πρόσω εἶχοντο. καὶ
 ἢ τῷ στόλῳ συμμίζαντες ἤδη τὰς κώπας ἐπὶ τοῦ Ταμιάθου
 ἰχάσαντι καὶ ἐφορμῶντι, τοῖς πρὸ τῆς πόλεως εὐθύς ἐκχυ- P. 166
 θεῖσι καὶ μεθ' ὀπλων ἐποφθεῖσι Σαρακηνοῖς συμμίνννται.
 οὕτω δ' ἐξέπληξαν αὐτοὺς Ῥωμαῖοι καὶ διετάραξαν τῷ ἀπτοή-
 τῳ τῆς ἀντικείμενης ὡς σὺν βοῇ τε καὶ ταράχῃ συνωθηθῆναι
 ἰσσω πυλῶν, μὴδὲ καθαρῶς ἀντιβλέψαι σφίσιιν ὑπενεγκόντας.
 καὶ τοῦτο μὲν οὕτω τῆς ἡμέρας ἐκείνης πέπρακται, καθ' ἣν
 καὶ μὲν τριήρεις τῷ Νεῖλῳ προσώκειλαν, ὃ δὲ ῥῆξ περὶ παρ-
 γένετο. τῇ δ' ὑστέραια πάλιν οἱ Σαρακηνοὶ συμπλακησό-
 μενοι Ῥωμαίοις συνελήλυθσαν κατὰ τὸ πρὸ τῆς πόλεως κολ-
 τῶδες πεδίον καὶ ἐπικαμπὲς ἤρέμα περὶ τὸ τεῖχος. πλὴν
 οὐδὲ τότε Ῥωμαίους ὑπέστησαν. τῶν γὰρ πυλῶν ὅσον ἀπο- B
 σχόντες βραχὺ καὶ μηδαμῆ τοῦ προτειχίσματος ἀφιστάμενοι,
 οὕτω διεπίθουν τὸν πόλεμον. ὡς δ' ἐπ' αὐτοὺς ὄρηθητο
 Ῥωμαῖοι μόνον, τὸ παθεῖν κακῶς φυλαττόμενρι ἐνέκλινον εἰς
 φουγὴν καὶ διὰ τῶν πυλῶν εἰσεχέοντο, μὴ εὐθύωρον ἄγειν εἰς
 τοὺς πολεμίους τὴν ἐαυτῶν ἀποθαρροῦντας φάλαγγα. καὶ τοῦτο
 ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐγίνετο. ἦν δὲ ἡ στρατηγία αὕτη μὴδὲν
 ἄλλο δυνάμενη, ὡς δέδεικται, ἢ Ῥωμαίους κατασοφίζεσθαι,

5. ὁμολογίαις cod. P. ~ 8. ταμιαθίου A. 10. ἐπ.] ἀπαντῶ-
 σι A. συμμίνννται] συμπλέκονται A. 12. ἀντιτάξε-
 ως] ἐμβολῆς A. 13. σφ.] γοῦν ῥωμαίοις A. 18. ἐπικαμ-
 πὲς] πλάγιον B.

non munita erant, in deditionem acceptis, pergunt; et cum classe,
 quae iam ad Tamiathum appulerat, congressi Sarracenos urbe effusos
 intrepida acie sic exceperunt, ut cum clamore et tumultu, vix aspe-
 ctu Romanorum tolerato, intra portas refugerent. id ea die factum
 qua et triremes Nilum sunt ingressae, et rex pedes eodem venit.
 postridie Sarraceni denuo convenerunt, cum Romanis in campo si-
 nuoso et leniter ad murum inflexo dimicaturi. sed ne tum quidem
 eis restiterunt. nam ita pugnabant, ut paulum a portis progressi
 nusquam a munitionibus discederent. Romanis autem irruentibus,
 salutem fuga quaerere contenti in portas irruunt, suam phalangem
 hostibus opponere non ausi. id per dies complures factum. quod eo
 pertinebat, ut rex ostendit, ut Romani vana spe infans tempus te-

ὅπως εἰκῆ χρονοτριβῶσιν, ἐλπῖσι μὴ περαινομέναις ὑποσουλόμενοι. ἀμέλει τοι τὰς ἐλεπόλεις ἐς νέωτα προσαγαγῶν δ' Ἀνδρόνικος οὐκ ἀμογητὶ καὶ ἀκινδύνως τὸ τεῖχος ἔκτυπεν· οἱ γὰρ βάρβαροι τοὺς διαπειρωμένους τῶν μηχανημάτων ἔβαλλον ὑπόθεν καὶ τοῦ ἔργου ἀπεκάλυσον, βέλη τε νιφάδων ἀφιέντες πυκνότερα καὶ ἀντεπινοῦντες τὰ τῷ τείχει σωτήρια. ἴσχυσε δὲ καὶ οὕτω κόρησιν κατερλεῖναι τείχους, ἐφ' οὗ κηῶδες ἰδῆντο τέμενος τῆ θεομήτορι ἀνακείμενον. ἦδετο δὲ τοῖς ἀστοῖς ἐκεῖ που παύσασθαι τοῦ πλάνου τὴν μητροπύργου σῖναμα Ἰωσήφ τῷ μνήστορι, ἐπότε εἰς Αἴγυπτον ὤρμητο τὸν παιδοφόρον Ἡρώδη ἐκκλίνας. οἱ τοίνυν Σαρακηνοὶ ἀπέσκωπον ἐς Ῥωμαίους, καὶ ἔβρασαν Ἀνδρόνικον ἔπληνον οἶα μὴ φειδόμενον νεῶ καθ' οὐπὲρ ἐκκλησιαζόντες τὸ χριστιανισμόν τὰ οἰκεῖα τελοῦνται μυστήρια, πῆ μὲν προσευκτήρια πῆ δὲ καὶ χαριστήρια ἄδοντες. ὥς δὲ οὐδ' οὕτω τὰ κατὰ τοῦνδ' Ἀνδρόνικος ἐξεπέριαινε, διὰ προσβολῆς ἰσχυροτέρας ἔγνω πειράσασθαι τῶν ἐπιτύς. καὶ δὴ τῷ ῥήγι πρὸς λόγους ἐλθὼν ἐνήγε κάκεινον, πολὺς ἐγκείμενος, ἐξαγαγεῖν τὴν στρατίαν καὶ τὸ τεῖχος ἅπαν διαλαβεῖν, κἂν εἰ προχωροῖη τὰ τοῦ ἔργου, καὶ κλίμαξιν χρῆσασθαι καὶ τοὺς ἀναρριχωμένους διαφεῖναι. δ 20 δὲ ἐπήγει μὲν τὰ λεγόμενα καὶ τῶν εὐμεθόδων βουλευμάτων ἀπεθείαξε τὸν Ἀνδρόνικον, οὐκ ἄλλως δὲ τῷ πράγματι ἐγχειρήσειν διεβεβαιοῦτο καὶ διετείνετο, τὸν τοῦ Χριστοῦ τάφον εἰς ὄρκον παραλαμβάνων, εἰ μὴ πρότερον πύργοι τεκτονηθή-

4. μηχανῶν A.
γανότιζαγρας B.

6. ἀντεπινοῦντες] στήσαντες ξύλα καὶ μηχανήματα B.
7. κηῶδες] νυκὸς ἐνδοξος B.

rerent. aliquando post Andronicus muros ferire arietibus non sine labore et periculo coepit. nam barbari eos qui machinas admovebant, superne iaciendo et telis grandinis in modum ingerendis ab opere depellebant, aliaque comminiscebantur ad moenium defensionem. nihilominus partem muri deiecit, in quo celebris aedes dei genitricis extructa erat. nam ibi narrabant cives virginem matrem cum sponso Iosepho fugam stitisse, cum sanguinarii Herodis metu in Aegyptum fugerent. proinde Sarraceni Romanos irridebant et Andronicum insectabantur, quod aedi non pepercisset in qua Christiani decimas offerrent et vota exsolverent et sua mysteria peragerent. sed cum ne sic quidem quicquam ex sententia succederet, maiore impetu hostes invadendos ratus regem adiit, vehementer instans ut ipsi suis productis copiis urbem corona cingerent, et si res facultatem haberet, scalis admotis conscenderent. is vero etsi institutam prudentiam Andronici collaudabat, tamen salutare Christi sepulcrum constans se, eam rem prius aggressurum esse negavit quam liga-

σονται ξύλινοι καὶ τούτους ἐπιστήσει τοῖς τεύχεσι. καὶ ταῦτα
 λέγων ἐπέταττε τοὺς τῆ πόλει παραπεινκότας φοίνικας κα-
 θαιρεῖν καὶ εἰς πύργων ἀποξέειν ὑψώματα. οἱ μὲν οὖν εὐνυφεῖς
 καὶ ἀκρόκομοι φοίνικες ἀπετέμοντο, καὶ τὰ ἄλλα τῶν δέν-
 5 δρων ἀπεκενοῦτο, καὶ ἐψιλοῦτο ἅπας παραδείσος, τὰ δὲ τῶν
 πύργων δοκανόματα καὶ ἡ τούτων ἀρμογή καὶ ἀλάττισις
 ἐξεπεραίνετο οὐδαμοῦ· ὁ γὰρ ἦρξ ἐς ἡλίους μακροὺς ἀπετίθει
 τὸ γενησόμενον ἐς αὐθιον αἰέ πως ἀναβαλλόμενος μηδὲ τὰ δε-
 δογμένα πληρῶν. ταῦτα δ' ὄρων Ἀνδρόνικος ἤχθετο μὲν, ὁ
 10 λειπόμενον ἦν, καὶ κατόκτειρε τὴν στρατιὰν σιτίων ἤδη σπα- P. 107
 νήζουσαν καὶ λιμῇ θανεῖν κινδυνεύουσαν, καὶ τοὺς μὲν μηδ'
 ὀβολοῦ εὐποροῦντας ὡς ἔχοιεν τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐξωνούμενοι,
 τοὺς δὲ δυσχεραίνοντας ὡς οἰκείαν μὴ ἔχοντες ἀγοράν, πλεί-
 στα τοῖς ἐπὶ τῆς σιτηγίας κατατιθέμενοι τοῦ ἥγγός, ὀλίγων
 15 ἠυπόρουν τῶν πρὸς ἐστίαισι. καὶ ὁ συντεθειμένος δὲ χρόνος τῆ
 στρατεῖα πάλαι ἐκμετροηθεῖς σχετλιάζειν ἐποίει καὶ δυσφορεῖν,
 πρὸ δὲ πάντων ἡ κενὴ καὶ ἀνόνητος προσεδραεῖα, ἡμέρας ὑπερβα-
 σα πετήγοντα. εἰς ἑτέραν δὲ μὴ ἔχων ἀπιδεῖν ἐργασίαν, (6)
 ὅτι μηδὲ εἶων αὐτὸν τὰ τοῦ βασιλέως γράμματι ὕλως ἐγχειρεῖν
 20 ἂ μὴ εἶη ἀσπάσια τῆ ἡγί, καθῆστο καρδοκῶν τὸ ἀπὸ τοῦ
 ἥγγός ἐνδύσιμον. ἐπεὶ δ' οὐδέν τι χρηστὸν οὐδὲ μέτριον ἐκ
 τῶν πραττομένων κατελάμβανε τὸν ἄνδρα διανοούμενον μήτε B
 μὴν προσλαμβάνοντα καὶ συμμογοῦντα, καὶ εἰς δεινὰ δὲ
 καὶ ἀμήχανα πολλὰ ἐμπεπωκέναι τὴν στρατιὰν ὄρων κινδυ-
 25 νεύουσαν οἴα τοῦ λιμοῦ ἐπιβριθόντος καὶ δεινῶς ἐπιβοσκομένου,

11. τοὺς] οὗς A. 13. τοὺς] οὗς A. ὡς] εἴ οὗς A. an ἐγ'
 οὗς? οὗς solum est p. 131 b 1, 164 a 11, 167 b 8. 14. ὀλίγαι
 τὰ π. ἐστ. ἀπετερόντο A.

turres fabricarentur, quas moenibus admoveret. iussitque palmas
 suburbani agri in eum usum succidi. quod cum factum esset, tur-
 res nihilo magis extruebantur ob regis procrastinationem et tergiver-
 sationem. ea re tristis Andronicus exercitum miserabatur iam commea-
 tu destitutum et fame periclitantem. nam alii ne obolum quidem ad
 emenda cibaria habebant: alii indignabantur quod peculiare forum
 non habentes a framentatoribus regis magna pecunia parum impe-
 trarent. et militiae tempus iam pridem elapsum querelas et molestias
 militum angebat. in primis tamen inanitas et irritae obsidionis ultra
 dies quinquaginta prorogatae pigebat. (6) Cum autem nihil per im-
 peratoris literas agere liceret nisi quod regi placuisset, illius sen-
 tentiam expectavit. sed cum re ipsa comperisset eum nihil aequi
 animo agitare neque quicquam opis afferre, exercitum vero in mul-
 tis aerumnis et periculis versari videret, quippe fame urgente, ut

ὡς ἄπτεσθαι τῶν ἀπηρευμένων σιτίων τινάς, πάντας δ' ὁμῶς ῥιζοφαγεῖν καὶ τὰς τῶν φοινίκων δρέπεσθαι κόμας καὶ δεῖπνον ἐφοντας παρατίθεσθαι, οὐκ ἀγαθαὶ δὲ καὶ φῆμαι προσέβαλλον, ὅσον οὐπω ξηνολογίαν τοῖς πολιορκουμένοις ἀφίξεσθαι ἐκ τε τοῦ σουλτάνου τῆς Αἰγύπτου καὶ τῶν πρὸς 5 ἀνίσχοντα ἤλιον Ἀράβων, καὶ Ἀσσυρίαν δὲ ἵππον ἐωνημένην πολλὴν ἄγχιστα εἶναι, ἀφείς πρὸς οὓς νεκρῶ διαλέγεσθαι καὶ τὴν Λατινικὴν ἐξουθενώσας κόρυζαν ἐπαποδύσασθαι καὶ μόνος τὴν τοῦ πολέμου κέρρικεν ἀμιλλαν. ἐκκλησιάσας τοίνυν τὴν στρατιάν „καὶ τὸ ἐνθάδε“ φησὶν „ἐπὶ πολὺ μένειν ἀνια- 10 ρόν, καὶ τὸ μηδὲν τι δεδρακότας κακόν, καθ' ὧν ἐπήλθομεν, χερσὶν ἐπανηκέναι κεναῖς αἰσχιστον· χεῖρον δ' ἀμφοῖν τούτων καὶ μὴ νῶ διοικουμένων ἀντικρὺς ἔργον τὸ πείθεσθαι ἀνδρὶ οὐχ ὅπως κατ' οὐδὲν ξυγκειμένη τὴν γνώμην Ῥωμαίοις, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐχθρῶν οὐκουν διακειμένη ἄμεινον. οὐ συνίε- 15 τε ὅπως ὁ ῥῆξ τὸν οἰκεῖον χάρακα τοῦ ἡμετέρου βαλὼν ἀποθῆν πρόεισιν οὐδ' ὕλως ἐκεῖθεν ὁ συναγωνιστής, ὁ σύμμαχος, καθάπερ εἰς ἐόρτιον ἄνεσιν παρ' ἡμῶν καὶ θεατῆς προσ- Δληφθεῖς, οὐκ ἐργάτης Ἄρεος ἔργων; οὐχ οὕτω καὶ οὗτοι δρῶσιν οἱ ἀντίπαλοι, ὅταν τὴν μάχην ὑπέρθωται, οὐδὲ μα- 20 χούμενοι ἐξίσιασι τῶν πυλῶν; ὥστε τὸ ἀπὸ τοῦδε οὐ τοῦτό μοι ἐπεισι δεδιέναι, μὴ οὐδὲν χρηστὸν κατορθωκότες ἀπίω- V.8; μεν, ἀλλ' εἴ πως οὐχ ἱκανοὶ ἐσοίμεθα τὰς ἡμετέρας ἐκωῶσαι ψυχάς. ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνό μοι διὰ μελέτης καὶ σκέψεως, ὅπως

2. δρέποντας Α.

5. σουλτάν Α.

13. μηδὲ Α.

nonnulli cibus inusitatis uterentur, omnes vero radicibus et palmarum comis elixis vescerentur, accedebat fama parum secunda, a sultano Aegypti et orientalibus Arabibus iamiam auxilia submissum iri, et magna pecunia conductos equites Assyrios in propinquo esse. mortuo non in aurem insusurrandum ratus, contempto Latinorum fastu vel solus belli fortunam experiri decrevit. convocatoque exercitu ad hunc modum disseruit. „et hic diu commorari molestum est; et nulla clade iis illata quos oppugnatum ivimus, ac vacuis reverti manibus turpissimum. utroque vero peius est, summaeque dementiae, parere viro a Romanorum commodis prorsus abhorrenti et nihilo melius erga nos affecto quam ipsi hostes. non videtis ut rex valium longe a nostro communierit, neque inde prodeat, socius et confederatus noster, non secus ac si ad festum et spectaculum invitatus esset, non autem belli societatem nobiscum coiisset? nonne idem et hostes nostri faciunt, cum dilata pugna intra moenia se continent? itaque vereri mihi subit ne non modo rebus infectis discedamus, sed ne vitam quidem nostram tueri possimus. neque mihi cu-

σὺν ἡμῖν μαχεῖται ὁ ῥῆξ, ἀλλ' ὅπως τὰς αὐτοῦ δολοφρο-
 σύνας διαδράντες, οὐκ ἐγκρυφιάζοντος ἤδη μήτε μὴν παρα-
 πειάσματι συσκιάζοντος τὰ ἐνδόμυχα, ἀπειράτοι κακῶν ἐν-
 θένδε ἀπάρωμεν, τὸν ἐν ὀφθαλμοῖς διακρονοσάμενοι κίνδυνον.
 5 τὰχα καὶ νῦν Αἰγυπτίοις προσεξεύρηται φάρμακα τῶν πάλαι
 παρ' αὐτοῖς ἰσχυρότερα, ἃ καὶ μὴ κοιμίζειν μόνον λύπας
 ἔχουσι καὶ τὸ δεδηγμένον τῆς ψυχῆς ἀπροσδοκῆτοις διαιτῶν
 διαχύσεσιν, ὡς ἐκεῖνο πρῶην τὸ φάρμακον ὃ δεδώκει τῇ Λα-
 καίνῃ Θῶνου παρακόιτις νηπενθές, κακῶν ἀπάντων ἐπίληθες,
 10 ἀλλὰ καὶ πολεμικοὺς ἄνδρας ἐκθηλύνειν καὶ ποιεῖν ἀλκῆς P. 108
 ἐπιλήσμονας. καὶ τούτων, οἶμαι, τῶν φαρμάκων Ἀμερίγῳ
 προὔτειναι σκύφον Αἰγύπτιοι, καὶ γοητευθεῖς, ὡς εἶοικε, τῷ
 ποτῷ καὶ μετασχῶν ἐς μέθην τῆς κύλικος πρὸς κάρον ἀπο-
 δεδόχμωται χρόνιον. τῷ τοι παρὰ πάσσαλον μὲν αὐτῷ ἢ
 15 ἄσπις, τὸ δὲ ξίφος καθυπνώττει τῷ κουλεῷ, ἐπὶ δὲ σαυρω-
 τῆρος τὸ δόρυ πέπηγεν. ἢ τοῦτο μὲν οὐδαμῶς, ἀργύρῳ δὲ
 φαρμαχθεῖς τὰς φρένας ἠλλοίωται καὶ χρυσίῳ τὰ ὦτα βέ-
 βυσται, καὶ τούτῳ κνώμενος πρὸς τὸ δυσήκοον μετεσκεύα-
 σται. καὶ νῦν φροῦδαι μὲν αἱ ξυνηθῆσαι ὡς ὑπὲρ τοῦ συμ-
 20 μαχήσειν Ῥωμαίοις βασιλεῖ δέδωκε, χεῖλεσι μόνοις ἐκείνον
 τιμῶν, τῇ δὲ καρδίᾳ πόρρον φερόμενος· ἡμεῖς δὲ τηλίκους
 δεινοὺς περιστοιχιζόμεθα, εἶγε πόλεμος ὁμοῦ καὶ λιμὸς ἡμᾶς
 διαπαντῆ, καὶ τὰ Ῥωμαίων ἐφ' ἡμῖν ἀυχήματα οἰχεται, τὰ B
 δὲ λαμπρὰ τῶν κατορθωμάτων ἠφάντῳται. κρεῖσσον ἦν μὴ
 25 ὄρμοις τοῖς ἐνταῦθα προσσχέιν, διαμειρηγκότας πελάγη

2. διαδράσαντες A.

8. ἐκχύσεσιν A.

14. παρὰ περι?

15. ἀφυπνώττει A.

20. Ῥωμαίοις om. A.

25. προσχεῖν ἀλλὰ

καταπονησθήναι, καὶ μὴ ἀπρ. B.

rae est an rex opem nobis ferat, sed illud, quo pacto dolos eius
 effugiamus qui suas insidias iam ne dissimulare quidem studet, ac
 imminente periculo evitato incolumes hinc discedamus. fortasse nunc
 Aegyptii nova medicamenta invenerunt, veteribus illis efficaciora,
 quibus non modo animi tristitia pellatur, ut illo Helenae a Thoni
 uxore dato, sed fortes etiam viri effeminentur. huiusmodi poculo
 Amerigus ad ebrietatem hausto in diuturnum veterum incidisse vi-
 detur, ignavoque otio abiectis et neglectis armis torpescere, aut po-
 tius pecunia infectus mutasse animum et auro obturatis auribus ob-
 surduisse. nunc inane foedus est quod cum imperatore icit; quem
 verbis duntaxat colit animo ab eo abhorrens. nos vero tantis malis
 circumventi et fame et bello absumemur. Romani frustra virtute
 gloriantur: res a nobis praeclare gestae interciderunt. praestitisset

ἀχανῆ καὶ ἀόριστα, ἣ ἀπράκτους ἀπιέναι κατάραντας, ὡς
 νῦν γε οὐχ ἰστίοις λευκοῖς τὰς ναῦς πτερωῖσαι ἡμῖν, ὡς οἴ-
 μαι, γενήσεται, ὁποίοις ἐκ Βυζαντίδος ἀνήχθημεν, ἀλλὰ
 φαιοῖς ἀτεχνῶς διὰ τὸ τῆς αἰσχύνης μελάνωμα. ἀλλ' ἄνδρες
 ὁμογενεῖς καὶ συστρατιῶται, καὶ ὅσον ἐνταυθοῖ ξενικόν, ἀπο- 5
 κριθέτετε τῶν Παλαιστίνηθεν ἵπποτων τῶν γαύρων τούτων καὶ
 ὑψανχένων καὶ Ῥωμαίοις ὡς ἔδειξαν ἀπίστον προσβάλωμεν τοῖς
 βαρβάροις, τειχομαχίαν στησώμεθα, ἀγωνισώμεθα ὡς τὸ πόλι-
 C σμα τοῦτο ληψόμεθα, καὶ ὡς ἦδη ἔχοντες ἐν χερσὶ τὸν ἔνδον
 πλοῦτον ἀμιλληθώμεν. εἰ τείχος τοῖς βαρβάροις τὸ πρόβλη- 10
 μα καὶ ἀπ' ὕψους τῶν ἀμυντηρίων ἡ ἀφesis, ἀλλ' εἰσὶ
 καὶ παρ' ἡμῖν ὑσπίδες, αἱ οὐκ ἀνδράσι ἡμδίως ἀνέχονται (ὑπὲρ
 γὰρ τὸ σάκος εἰσὶ τὸ Λιάντειον ἐκεῖνο τὸ ἑπταβόειον) ἀλλ'
 ὡς πύργοι ἀντιπροβέβληται, οὐ μόνον ἀτίνακτοι βέλεσι καὶ
 τοῖς ἀπὸ χειρῶν οὐτήμασιν ἀδιάρρηκτοι, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀπὸ 15
 μηχανῶν ἀφιεμένων πάντων δῆπουθεν στεγανώτεραι. ταύ-
 τας ἀντιστήσαντες ὡς πυργοβάρεις, ὀλίγα τοῦ τείχους καὶ
 τῶν ἀπ' αὐτοῦ μαχομένων φροντίσωμεν. εἰ δὲ δίκαια ποι-
 εῖν αἰρεῖσθε, ὦρα μοι πεῖθεσθαι, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ὁ τι ἂν
 δέη σὺν ὑμῖν ἀσμένως πείσομαι· μηδὲ γὰρ εἴη τινὰ ἐρεῖν 20
 D ὡς Ἀνδρόνικος ὑπαυαγέσθαι μὲν λόγοις καὶ παραθῆξαι πρὸς
 Ἄρσα ἰκανώτατος, ἀρχηγὸς δ' ἀχρεῖτος μηδ' ἀποκρούσασθαι
 εἰδῶς τὸ πολέμιον. ἀλλὰ τὸ τῆς ἐμῆς κόρυθος μέτωπον ὄψον-
 ται πρὸ ὑμῶν οἱ ἀντίμαχοι. καὶ πρόμαχος ὢν, θέον οὕτω
 ποιεῖν, καὶ οὐραγὸς ἐσοίμην ὑμέτερος, εἰ καὶ τοῦτο δίδωσιν 25

18. ἀπ'] ἐπ' αὐτοῦ μ. φροντίσωμεν A. 20. εἴη] ἂν εἴη A.

nos nunquam per tanta maria portus hos intrasse, quam infectis re-
 bus discedere hinc. nunc albis velis, qualia Byzantio tulimus, redi-
 ro non licebit, sed fuscis naves operiemus ob ignominiae labem. ve-
 rum nos, commilitones, sive populares sive peregrini, seiuncti a
 Palaestinis equitibus, hominibus superbis elatis et perfidis, barbaros
 invadamus, moenia oppugnemus, certatim oppidum hoc capiamus,
 itaque contendamus, quasi hostium divitiis iamiam polituri. si moe-
 nibus muniti sunt barbari et ex superiore loco tela conieciunt, sunt
 nobis ingentes clipei, quos instar turrium oppouimus, non telis
 modo et gladiis impervii, sed tormentorum etiam ictibus inviolabi-
 les. quodsi officio fungi vultis, me sequimini, paratum una vobiscum
 perpeti quicquid sors dederit. neque enim committam ut quisquam
 dicat Andronicum solertem esse ad verba facienda et acuendos mili-
 tum animos, sed ducem ignavum et ulciscendi hostis rudem. imo et
 in prima acie stabo, ut decebit, et extremum agmen claudam, ubi

ὁ καιρός. θεὸς δὲ περαῖνοι τὰ βεβουλευμένα, καὶ τράποιτο πᾶν ἀπαίσιον κατὰ κεφαλῆς ὧν τὴν χώραν κείρομεν."

7. Ταῦτ' εἰπὼν αὐτὸς τε ὠπλίσατο, καὶ οἱ λοιποὶ διαλυθέντες τοῦ συλλέγον τὰς πανοπλίας ἐνεδύσαντο. ἐπεὶ δὲ τότε ἡμῶν ἠϋξάνετο ὡς ἐς τρίτην ὥραν προβεβηκέναι καὶ τὰ τάγματα ἐξήρσαν, ἄρως ἐκείθεν προήει σὺν κόσμῳ, τοῦ παντὸς τῆς ἀπεσπῶς στρατεύματος. οἱ δὲ Σαρακηνοὶ τὰς πύλας διαλύβοντες κλεισὶ καὶ ὄχεῦσι, καὶ τῖνα προπετάσαντες μηχανήμασι τούτων ἐρύματα, ἔμενον ἐπὶ τῶν τειχῶν, παντοίοις ὄπλοις τοὺς ἐπιούτας ἀποκρουόμενοι, καὶ τὸν βέλους ἐντὸς ἅπαντα χωρὸν τιθέντες. ἀδιεξόδευτον οἷς τε ἀπεσφενδόουν ἐκ τῶν ἐπάλλξεων καὶ οἷς ἐκ τῶν ἠφρίσαν. ἀλλὰ καίπερ οὕτω τῶν P. 109 ἔνδον ἀμυνομένων, αὐτὸς τε τὸν ἵππον ἐπελάσας κατὰ τῆς V. 88 πύλης Ἀνδρόνικος τὸ δόρυ ἴθυνε, καὶ οἱ τοξόται καὶ ἅπασ ἕτερος ἐνεργεῖς ἐδείκνυντο, αἱ τε σάλπιγγες πυκνὰ ἐνεπνέοντο, τὸ παρακλητικὸν ἐς μάχην παρακελευόμεναι, καὶ ἐβαρῆχει τὰ κύμβαλα, ὡς τοὺς εἰς τὰ τεῖχη καὶ τὰς βύρεις ἐκπλαγῆναι τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀθρόαν ἐμβολὴν καὶ ἐπέλευσιν καὶ τὰ ἐκ παντοίων ὀργάνων ἀφέματα. ἤδη δὲ τῶν κλιμάκων προσαιγομένων καὶ κατὰ πολλὰ μέρη τοῦ τείχους ἐρειδομένων, ἢ τῶν γινομένων ἀγγελία παίει τὸν ἤγηα διανταίαν πληγῆν. ὁ δὲ ὡς αὐτὸς τι μέγα κακὸν καὶ ἀπαρῶκλητον πε-

7. τὰς πύλας] τὰς πόρτας ἀσφαλίσαντες καὶ μετ' ὀπίσθου κτήσαντες B. 12. ἐκ] ἀπὸ τῶν A. 14. τὸ δόρυ] δηκτόνισσε A, ὅπερ ἔφερεν ἀνὰ χειρὸς δικτάριον ἐντὸς τοῦ κάστρου ἰψίας B. 16. ἐγχελευόμεναι A. 17. τὰ κύμβαλα] ἀνακαρῶδες B. ἐκπλαγῆναι] μὴ ἐνεργεῖν τῶν στρατευμάτων τὴν ἀθρόαν ἀπλαγῆν A.

oportuerit. deus consilia nostra fortunet, et calamitates in hostium capita vertat."

7. Haec locutus et ipse et caeteri dimissa concione arma ceperunt. et sub tertiam diem horam legiones instructas educit, primus ante omnem exercitum incedens. at Sarraceni portas serris et vectibus munierunt, et machinis quibusdam ad eas muniendas suspensis, de moenibus nostros omni telorum genere petebant, ut intra teli iactum nemini accedere liceret. sed Andronicus nihilominus equo concitato hastam in portam dirigit, sagittariis et caeteris omnibus strenuo sequentibus, et classicis continenter canentibus, et tympanis resonantibus, ut defensores urbis subito Romanorum impetu et tormentorum ictibus percellerentur. sed cum iam multis murorum partibus scalae admoverentur, rex eo nuntio perturbatus, quasi ipse magno malo affectus aut fulmine ictus esset, diu tacitus stetit. ac vix tandem pulsa illa caligine, consensu equo cum delectis cohort-

πονθώς, ἢ τὸ λογιζόμενον προσητῆρι παρακοπέις, ἐνεὸς ἦν ἐφ' ἱκανόν. μόλις δ' ἀνεγκῶν τοῦ Ἰλέγγου, αἰτήσας ἱππον καὶ ἀναπηδήσας ἐφίσταται τῷ Ῥωμαϊκῷ στρατεύματι μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐπιλέκτων, καὶ τὰς ἀπάντων ἀνακτόφης ὄρμας ὑποτίθῃσι μὴ διαμάχεσθαι ἀνθρώποις πάλαι διαμεμηνηκόσιν αὐ- 5 τῷ ὡς ἑαυτοὺς ἀναιμωσί καὶ τὴν πόλιν βασιλεῖ παραδώσουσι. καὶ ὁ μὲν λόγος οὗτος οἷά τις νάρκη τὰς Ῥωμαίων χεῖρας ἐπέδησε καὶ ἐγγὺς ἦδη τοῦ πορθεῖν τὴν πόλιν γεγενημένους ἔπαυσεν· αὐτὸς δὲ ὁ ῥῆξ' ἐς συμβάσεις τραπόμενος ἀσπασίους μᾶλλον τοῖς ἐκ τῆς Ἄγαρ ἢ Ῥωμαίους κυδαινοῦ- 10 σσας τὰς ξυνθήκας εἰργάσατο. οἱ δ' οὖν στρατιῶται μὴδ' ὄλωσ ὅποια τὰ τῆς εἰρήνης κατεξετάσαντες, ἀλλὰ καὶ πρὸς μόνῃν τὴν ταύτης ἀκοὴν νόστου μνησάμενοι, τὴν ναυτικὴν ἀπαιδευσίαν πράγμασιν αὐτοῖς καθυπέδειξαν δραστικώτεραν πυρός, καὶ ἀταξίας εὐθύς ἐπέπλησαν τὰ στρατόπεδα. αἱ τε 15 γὰρ ἐλεπόλεις ὑπ' αὐτῶν ἐπυρῶθησαν γνώμης ἄτερ τοῦ στρατηγούτου, καὶ τὰς πλείστας ἀποφορτισάμενοι τῶν ὀπλίσεων πρὸς ταῖς κόπαις ἐγένοντο καὶ ἐπὶ πότον ἐβλεψῶν τὸν ἀνρύγετον, μυνικώτερον εἰς τὰς ναῦς ἐφορμῶντες, μὴδὲ τὸ τοῦ καιροῦ δυοχειμέρον καὶ τὸ τοῦ πλοῦς ἐξῶρον ἐννοοῦντες· τε- 20 τάρτην γὰρ ἦγεν ὁ Δεκέμβριος μῆν. ἦν οὖν ἰδεῖν τὸν πλοῦν ἄλλων ἐκείνων στόλον καὶ τὴν ἐπὶ λιμένων μίαν καταγωγὴν καὶ τὴν ἐκ τούτων αὐθις ἀναγωγὴν εἰς μυρία σκεδασθεῖσαν τμήματα, ἄλλων ἀγαπησάντων ἕτερον πλοῦν καὶ πάντων πρὸς τὰς πατρίδας οἰακοστροφούντων τὰς ναῦς, ὡς μόλις ἔξ ἔτι 25

1. παρακοπέις] διαφθοραεῖς A. 8. ἐπέδησε] ἐξέλυσε A, ἐμάργω-
σε B. 11. ξυνθήκας A. 14. δραστ.] ὡς εἴη τις δραστικώτερον A.
16. ἐλεπόλεις] τετραρεῖαι καὶ μαγγανικὰ ξύλα B. 25. σῆας A.

tibus ad Romanum exercitum properat, monetque ne cum his pugnent qui iam pridem sibi nunciarent se Romanorum imperatori deditionem facturos. ea oratio militum manus torpedinis instar alligavit et ab urbe Iamiam capienda revocavit. pactione vero a rege facta, hostibus magis utilis quam Romanis honesta, milites nulla ratione habita qualis ea faxisset, sed mentione eius duntaxat audita, reditus cupidum nauticam petulantiam igni esse atrociorum re ipsa monstraverunt, ac tumultu tota castra compleverunt. nam et arietes iniussu ducis incenderunt, et armis plerisque depositis in remos incubuerunt, furore quodam ut naves irruentes, nihil hiberno tempore territi, ad navigationem apto: quartus enim Decembris dies tum agebatur. tum videbat ingentem illam classem ex una statione in varias diffundi. illis aliam viam sequentibus, dum suam quique patriam pe-

ναυλοχεῖσθαι τριήρεις, αἱ ἡμελλον ἀνακομίσειν Ἀνδρόνικον. ὁ δὲ τὴν ἐπὶ Ἱεροσολύμων ἅμα τῆ ῥηγί τραπόμενος κάκειθεν ἀρμοζόντως παραπεμφθεὶς, τὸ Ἰκόνιον παραλλάξας, ἐς Βυζάντιον παρεγένετο. τῶν δὲ πολλῶν ἐκείνων νηῶν αἱ μὲν 5 ἀνέμων ἀντιπνοαῖς περιπεσοῦσαι κατέδυσαν αὐτανδροί, αἱ δὲ κλύδωνι θαλαττίῳ διασπαρείσαι ὄψε καὶ ἕαρος ἐπιφαίνοντος τοῖς νεωσοίκους τῆς πόλεως ἀπεδόθησαν. οὐκ ὀλίγαι δὲ καὶ τῶν ἐπιβατῶν κενωθεῖσαι καθάπαξ ἐπιλαβομένων τῆς γῆς ὡς Χιρώνεια πορθμεῖα τοῖς τῶν κυμάτων διαύλοις ἄφείδθησαν φέ-
 10 ρεσθαι, ὡς βραχεῖαι περιλειφθῆναι, βρασμὸν θαλάσσης καὶ ναυτῶν διαδρῦσας ἀμέλειαν. οἱ δὲ Σαρακηνοὶ τὴν ἐς αὐτοὺς ὁδὸν τῶν Ῥωμαίων, ὡς ἔδειξαν, ἀποδειλιάσαντες καὶ τὸν ἐσπέπειτα πλοῦν ἀποτρέποντες πρέσβεις ἐς βασιλέα ἔστειλαν, P. 110
 15 καὶ δῶρα τὰ παρ' αὐτοῖς τιμώμενα ἔπεμψαν, καὶ τὴν εἰρή-
 15 νην ἐκράτυναν.

8. Ἦδη δὲ ὠδινύσης τῆς βασιλίδος καὶ τεκεῖν ἐγγι-
 ζούσης σεσάρωτο μὲν τὸ οἶκημα καὶ διηυτρέπιστο ἀκριβῶς τὰ

2. τραπόμενος] πορευθεὶς A. 8. ὡς Χαρ.] εὐκαιρα ἐφέροντο B.
 11. διαδρῦσας] διεκφυγούσας A. 13. ἀνατρέποντες A. 16.
 τῆς δὲ δεσποίνης πρὸς τὸ τεκεῖν ἐλθούσης φκονομήθη μὲν ἢ
 πορφύρα καὶ ἡδινερίσθη πρὸς τὴν ὑποδοχὴν τῆς γεννήσεως.
 ὡς δὲ κατήπειγον αἱ ὀδύνη καὶ ἐντὸς τῆς πορφύρας ἢ δεσποί-
 να ἦν, παρῆν καὶ ὁ βασιλεὺς, βλέπων καὶ παρηγορῶν καὶ τὰς
 ὠδύνας κουφίζων αὐτῆς. τὸ δὲ πλεόν τοῦ βλέμματος εἶχε πρὸς
 τοὺς ἀστέρας καὶ τὸν καιρὸν καθ' ὃν ἐμελλε τὸ παιδίον τεχθῆ-
 σεσθαι. ὡς δ' ἐγεννήθη τὸ παιδίον καὶ ἦν ἄρσεν, καὶ ἡ τέχνη
 τῆς ἀστρονομίας εἰδίδασκε πλούσιον εἶναι καὶ μονογενὲς καὶ
 τῆς πατρικῆς βασιλείας διάδοχον, θεῶ τε φωναὶ ἀνεπέμποντο
 χαριστήριον, καὶ ἅπας τῆς βασιλείας ἄνθρωπος ἦν ἐν κούτοις
 καὶ χαρμοναῖς B. Wolfius, altor codex, inquit, rem paucioribus
 absoluit. ἐκ δὲ τῶν δευτέρων γάμων τοῦ βασιλέως τοῦδε
 παιδα γενναμένου ἄρρενα θεῶ τε φωναὶ etc.

tunt, ut vix sex naves superessent, quae Andronicum domum rever-
 herent is vero Hierosolyma cum rege profectus, atque cum iusto
 comitatu Iconium praetervectus, Byzantium rediit. ex multis autem
 illis navibus alias adversi venti una cum vectoribus demergerunt;
 aliae fluctibus disiectae verno tempore demum in navalia urbana
 sunt reductae; neque paucae vel vectores ad terram pervexerant,
 fluctuum arbitrio sunt permissae. ita perexiguae vel maris aestum
 vel nautarum negligentiam evitarunt. caeterum Sarraceni Romanorum
 impressiones metuentes, eorumque navigationes in posterum praeca-
 vere cupientes, legatis et amplis muneribus ad imperatorem missis
 pacem firmarunt.

8. Cum autem imperatrix partui propinqua esset, deprompta
 et adornata est purpura ad puerum suscipiendum. doloribus vero ur-

πρὸς τὴν κήσιν τοῦ παιδὸς καὶ τὴν ὑποδοχὴν τῆς μητρός·
 ὡς δὲ κατήπειγον αἱ Εἰλειθυσίαι, ὁ πορφύρεος δόμος εἶχεν ἐπὶ τὴν ἐπίτοκον. ἡγωνία μὲν οὖν ἐπὶ τῇ γαμετῇ παρῶν βασιλεύς, καὶ τὰς δούνας ἐκούφιζεν ὀπτανόμενος, τὸ πλεόν δὲ τοῦ βλέμμα-
 τος ἐχαρίζετο τῷ σκεπτομένῳ τοὺς ἀστέρας καὶ τοὺς κατ' οὐ-
 ρανὸν διαχαίνοντι. ἐπεὶ δὲ τὸ τεχθὲν ἐξώλισθε τῆς νηδύος καὶ
 ἦν ἄρσεν καὶ ἡ τέχνη ἐδίδασκεν ὄλβιον καὶ μοιρηγενῆς καὶ
 V. 89 τῆς πατρῴας ἀρχῆς διάδοχον, θεῶν τε φωναὶ ἀπεδίδοντο χα-
 Βριστήριοι καὶ ἄπας ἦν ἐν κρότοις καὶ χαρμοναῖς. ὑπέξαιρων
 δὲ τὴν γενέθλιον καὶ ὀνομαστήριον τοῦ παιδὸς ἡμέραν, ὡς 10
 εἰδίστε, παρὰ τοῖς βασιλεῦσι Ῥωμαίων τοὺς ἐντιμότερους τῶν
 πολιτῶν μετὰ κλάδων θαλιῶν εἰς τροφὴν ἐκάλει, καὶ Ἀλέ-
 ξιον τὸν παῖδα ὠνόμασεν, οὐχ ἀπλῶς τὴν κλησὶν ἀπολεξάμε-
 νος, οὐδὲ τὸν παῖδα τιμῶν τῷ τοῦ τεκόντος τὸν γεγεννηκότα
 ἐκεῖνον ὀνόματι, ἀλλὰ προσέχων τὸν νοῦν προορήματι πρὸς 15
 τὴν ὑποβληθεῖσαν ἐρώτησιν ἐξενεχθέτη, ἣτις ἦν ἐς ὅσον ἡ
 τοῦ βασιλέως Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ παραταθείη σειρὰ, τὸ
 C δὲ προαγόρευμα αἶμα, ὃ τῆς συλλαβῆς δισταμένον καὶ κατὰ
 στοιχεῖον ἀναλεγόμενον διὰ μὲν τοῦ Α σαφῶς ὑπέγραψε τὸν
 Ἀλέξιον, διὰ δὲ τοῦ Ι τὸν Ἰωάννην, διὰ δὲ τῶν ἐφεξῆς δύο 20
 γραμμάτων τὸν Μανουὴλ καὶ τὸν ἐξ ἐκείνου πάλιν παραληψόμε-
 νον τὴν ἀρχὴν. ὡς οὖν ὁ παῖς τὴν ἡλικίαν προέκοπτε καὶ κατὰ
 εὐθαλῆς καὶ πῶν νεόφυτον εἰς αὐξὴν ἀνέτρεχεν, ἔτεμος σκοπὸς
 ἀνῆκε τὸν βυσιλέα· καὶ δὴ μετατίθησι τοὺς ὄρκους πρὸς τὸν
 υἱόν, οὗς ἐπὶ τῇ θυγατρὶ Μαρίας καὶ τῷ μνηστορὶ ταύτης Ἀλεξίῳ 25

11. τοὺς ἐντιμότερους] θαλαῖς τοὺς ἀστυπολίτας εὐώχει A. 15.
 προορήσει A. 16. ἐξενεχθείη A. 24. πρὸς] εἰς A. 25.
 μνηστήρι A.

gentibus, ea in purpura collocata, adest et imperator, suaque praesentia conjugem solatur et sublevat, magis tamen in stellis et punctum edendi fetus animo intentus. nato filio, quem astronomia docebat divitem fore atque unigenitum et paterni imperii successorem, deo gratias agebantur, omnesque subditi plaudebant et laetabantur. Ipse vero imperator, ut diem natalem celebriorem redderet, cives honoratiores, uti moris erat, ramos gestantes convivii excepit, et puerum Alexium nominavit. idque non temere, nec tam ut eum proavi sui nomine honoraret, quam propter oraculum, quo ei per ambages responsum fuerat seriem Comneniae familiae duraturam tantum, quot litteras nomen Aima, hoc est sanguis, complecteretur. ac per A Alexius, per I Iohannes, per M et A Manuel et filius eius alter Alexius haud obscure significabantur. cum puer aetate proce-

τῇ Παίονι πρώην εἶχε τετελεκώς. ὕθιν αὐτὸν τε τὸν βασι-
 λέα, καὶ ἐφ' ὃν οἱ ὄρκοι, καὶ τοὺς ἀποδώσαντας τοίτους τὸ
 ἐν Βλαχέρναις εἰσεδέχετο τῆς Θεομήτορος μέγα καὶ περίπν-
 στον τέμενος. καὶ διὰ τῆς τελεσιουργίας τῶν ὄρκων εἰς τὸν D
 5 ἐξ ὁσφύος αὐτοῦ τὴν σκηπτουχίαν, ὡς ἦτο, μεταθέμενος,
 μετὰ βραχὺ τοῦ μνηστορος Ἀλέξιου τὸ θυγάτριον ἀποζεύ-
 γνυσαι, καὶ αὐτῇ μὲν εἰς γυναικὰ ἐγγυᾶται τὴν τῆς γυναικός
 οἱ ὁμόσπορον, ἄρτι σὺν τῇ ἀδελφῇ Βαλδουίνῳ τῆς Ἀντιο-
 χείας ἀπύρασαν. ὡς δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ὁ τῆς Οὐγ-
 10 γρίας ἀπέθανε ῥῆξ, εὐτύχημα τὸν τούτου θάνατον ὁ Μανουὴλ
 ἠγησάμενος πέμπει τὸν Ἀλέξιον εὐθύς μετὰ λαμπρᾶς δορυ-
 φορίας καὶ βασιλείου πλείστης παρασκευῆς, τὴν Παιονικὴν
 παραληψόμενον δυναστείαν καὶ βασιλεύουσα τῶν ὁμοειδῶν.
 καὶ εἶχε τούτον ἀταλαιπώρως ἢ Παιονία ταινία ῥηρικῇ δια-
 15 δοῦμενον καὶ τοῦ γένους ὅλου ἀνευδοιάστως δεσπύουσα. ὁ
 δὲ βασιλεὺς αὐθις ἀνηρεῦνα ἐπιμελῶς τὸν τῇ ἐκεῖνου θυγα-
 τρὴ συζευξόμενον. καὶ Ῥωμαίων ἀθερῶν ὅσοι πρὸς γένους
 ἐπίδοξοι, ἐφιλοκρίνει τοὺς δυνάστας ἐθνῶν, ὅποσοι μὴ ζυγί-
 20 ταί, καὶ τοὺς ὅσοι παίδων γονεῖς τὴν πατρίαν διαδεξομένων
 μετὰ πότμον τῶν γειναμένων τούτους ἀρχῆν. καὶ ἐπειδή περ
 ἔπιπτε τὸ πρωτεῖον πρὸς τὸν κρατοῦντα Σικελίας Γιλίελμον, P. 111
 ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ πρέσβυς εἰς ἐκεῖνον ἐστέλλοντο, καὶ παρ'
 ἐκεῖνου αὐθις τὸ κῆδος πρεσβεύοντος ἐπάλληλα ἦν τὴ κηρύκεια,

6. μνησιγῆρος Α. 7. κατεγγυᾶται Α. 9. ὡς δὲ] ἐπει δὲ
 καὶ πέρας τότε τοῦ βίου κατελήγει τὸν τὴν Οὐνναρχίαν τότε
 περιζωννύμενον, ἀπρόδοτον Α. 17. γένους] γάμον Α. 18.
 συζυγίται Α, ὅσοι γυναικας μὴ εἶχον Β. 22. πρέσβεις Α.

perator, et iusiurandum de imperii successione a Maria filia et eius marito Alexio Pannonio in filium transferre instituit. proinde cum filio et civibus in amplissimo templo genetricis dei convenit, et per iusiurandum imperii successione in filium, ut putabat, translata, paulo post filiam ab Alexio seiungit; eique uxoris suae sororem, recens cum Balduino fratre Antiochia profectam, despondet. ut autem sub id tempus Hungariae rex obiit, Manuel eius mortem peropportunitam ratus Alexium statim cum splendido comitatu et maximo apparatu regio ad Pannoniae dominatum accipiendum ablegat. eo sine labore diademate ornato, et totius Hungariae rege citra controversiam declarato, imperator studiose maritum alterum filiae quaerit ac nobilibus Romanis praeteritis, indagat qui exterarum nationum principes aut caelibes essent aut filios haberent paternis regnis successuros. cum autem Guilielmus Siciliae rex in eo genere principatum tenere videretur et ab illis nuptiis non abhorreret, crebrae legationes ultro citroque missae de matrimonii conditionibus frustra

καὶ ἦν ἐφ' ἱκανὸν τὰ τῶν γάμων λογολεσχούμενα προεισύδια ἀμφιτάλαντον δὲ τὴν ἐπὶ τούτοις καὶ τὰ πρῶτα ἔχων ὁ βασιλεὺς βροχήν καὶ οὖρον κυμαίνουσαν καὶ πολλὰς μεταβολὰς λαμβάνουσαν καὶ τροπιάς, ὅψε ποτε μεθίσταται τοῦ σκοποῦ, Ῥωμαίοις κρίνας ἀσύμφορα τὰ μετὰ τοῦ ἡγῆος Σικελίας μνη-5 στεύματα. ἦν οὖν ἡ κόρη πολυμνήστη βασιλεία, καὶ κατὰ τὴν Ἀγαμεμνόνειον Ἡλέκτραν ἄλεκτρος ἐπὶ πολὺ τοῖς ἀνακτόροις Β ἀλύουσα, καὶ κατ' ἀχερωίδα ὑδρογλήν ὑψηλὴ καὶ κοίτης ἀνδρώας ἰμείρουσα. συνέζευκτο δ' οὖν ὅμως μετὰ πολλὴν τοῦ βασιλέως προμήθειαν ὕστερον ἐνὶ τῶν τοῦ μαρκεσίου Μόν-10 της φεράντης νιῶν, χαρίεντι τὴν ὄψιν καὶ ἰδεῖν ἡδίστην καὶ τὴν κόμην ἡλιῶντι καὶ εὐπρεπεῖ καὶ μήπω φύοντι γένειον, αὐτὴ τὸ τριακοστὸν ὑπεραναβῦσα ἔτος καὶ ἀνδρικήν τυγχάνουσα τὴν ἰσχύν.

9. Ἄλλ' ἐναυῦθα τῆς ἱστορίας γενόμενος καὶ ταῦτα τοῖς 15 εἰρημένους προσεπαγάγω. ἔστι τις θαλάττιος κόλπος ἐσπέριος, Ἀδρίας λεγόμενος, ἀναχωρῶν μὲν τοῦ Σικελικοῦ πελάγους καὶ οἷά τι ἐξέραμα τοῦ Ἴονίου ῥοῦ, καθ' ἑαυτὸν ἰδιό-90 ζων καὶ πρὸς Βορρῶν ἄνεμον ἐπὶ πολὺ συρόμενος. τούτου C δὴ τὰ μυχαίτατα Ἐνετοὶ νέμονται, οὓς καὶ Βενετικούς εἶποι 20 τις ἂν κατὰ γλώττης ἰδιότητα, ἄνδρες θαλάττης τροφίμοι, κατὰ Φοίνικας ἀγύρται, πανοῦργοι τὸ φρόνημα. ἀλλ' οὗτοι Ῥωμαίοις εἰσποιοιθέντες κατὰ χρεῖαν ἦν ὅτε ναυμαχικήν, κα-

2. δι:] δὲ καὶ A. 11. χαρίεντι] τὴν ἡλικίαν ὄρθιον B. 12. τὴν κόμην] ξανθίζουσαν κόμην B. 16. προσεπαγάγω] προσθήσω A. 19. καὶ πρὸς B.] ὅτε δὲ βορρᾶς ἄνεμος γίνεται, ἀπλοῦτα ἐπὶ πολὺ B. 21. θαλασσομάχοι, ἔρδοι ὡς φοίνικες A. 23. εἰσποιοιθέντες] εἰσδεχθέντες καὶ πραγματείας ποιοῦντες καὶ ἐγκουσάτοι ὄντες B, ποιηθέντες A.

agitabant nam imperator a principio ambignus, et animo diversis consiliis distracto subinde fluctuans, sententiam tandem mutat, affinitatem Siciliae regis non e re publica fore existimans. ita filia eius, quamvis a multis procis expetita, diu coelebs et moesta in palatio desedit. sed post longam patris circumspectionem, tandem uni ex filiis Montisferrati marchionis, adolescenti formosissimo suavissimoque, imberbi adhuc nubit, quamvis ipsa XXX annum excessisset, virili praedita robore.

9. Hoc loco illud etiam est inserendum. Occidentalis maris sinus, qui Adria dicitur, a Siculo pelago remotus et Ionii maris abcessus quidam separatus, Aquilone spirante late exaestuat. eius sinus intima Heneti, qui et Veneti appellantur, incolunt, homines maris alumni, vagi Phoenicum instar, callidis praediti ingenis. hi

ἂ σμῆνη καὶ πατρίδας τὴν Κωνσταντίνου τῆς οἰκείας ἠλλά-
 αντα, ὄθεν ἀπανταχοῦ τῆς τῶν Ῥωμαίων ἐπικρατείας δια-
 παρέντες, καὶ μόνον τὸ ἀπὸ γένους ὄνομα παραμεμενηκὸς
 ὑτοῖς ἔχοντες, τὰ δ' ἄλλα σύμφυλοι ὄντες καὶ φίλοι πάν-
 Ῥωμαίοις ἠϋξάνοντό τε καὶ ἐχθραῖζον. οὐκοῦν καὶ περιβαλ-
 ὄμενοι πλοῦτον πολὺν ἀνθάδειαν τε καὶ ἀναίδειαν μετεδίω-
 ρον, ὡς μὴ μόνον ἀναρσίως ἔχειν Ῥωμαίοις ἀλλὰ καὶ τῶν Δ
 ασιλικῶν ἀνεπιστροφῶς ἀπειλῶν τε καὶ ἐντολῶν. μεταλλοι-
 τ τοῖνυν τὰς ἐπ' αὐτοῖς ἕσπας βασιλεύς, καὶ νῦν μὲν τοῦ
 ατὰ Κέρκυραν μεμνημένος ἐμπαροινήματος, νῦν δ' ἄλλου
 εἶραν λαμβάνων κακοῦ, αὐτῆς δ' ἐτέρου καὶ χειρότερος παν-
 υργεύματος τὴν ἐκείνου διαρρηγίζοντος ψυχὴν, εἰς θυμῶ
 ρρόχθησεν ὡσπερ ὑπὸ Καικίου ἢ ἀπαρκτίου ἄλμη καταγι-
 ῶδες καὶ ἄγριον πνέοντος. καὶ ἐπειδὴ τὰ τούτων ἀτοπήματα
 πέραντλά οἱ ἐδόδοκτο, γράμματα ἐφοίτων κατὰ πᾶσαν ἐπαρχίαν
 Ῥωμαϊκὴν τὴν τῶν Βενετικῶν κατάσχεσιν ἐπιτείνοντα, καὶ
 ἦν ἡμέραν διασημαίνοντα καθ' ἣν εἶδει τοῦτο γενέσθαι καὶ
 ἂ ἐκείνων εἰσελθεῖν δημόσια χρήματα. ἐνοτύσης οὖν τῆς
 ροθεσμίας ἅπας συνείληπτο, καὶ τῶν κτημάτων ἐκείνοις τὰ
 ἐν εἴχε τὸ βασιλικὸν θησαυροφυλάκιον ξυνενεχθέντα ὀπόθεν,
 ἂ πλείω δὲ οἱ τοπαρχοῦντες ἐξιδιώσαντο. οἱ δ' ἐν τῇ πόλει τὰς
 ἰκήσεις ἔχοντες Βενετικοί, καὶ τούτων μάλιστα οἱ μὴ γάμοις
 ἰμιληκότες, δρασμὸν βουλευόνται, καὶ ἐπειδὴ τοῖς νεωρίοις
 τῶρμει τῆς πόλεως ναῦς τῶν τριαρμενίων, ἧς δὴ πολυχα-

4. ἑαυτοῖς A.

τὰ δ' ἄλλα] κατὰ δὲ φίλας καὶ συμπε-

θερίας ἀναμεμιγμένοι μετὰ τούτων B. 11. πανουργήματος A.

16. ξυνεπιτείνοντα A. 24. ναῦς μεγάλη τριαρμενος B.

liquando a Romanis ob belli navalis necessitatem suscepti maximo
 umero Cpoll consederunt, et in omnibus Romanis provinciis dispersi,
 olo retento nomine veteri, affinitatibus amicitias caeterisque rebus
 onunctissimi Romanis, admodum ereverunt; et magnas opes nacti con-
 umaces et impudentes evaserunt; nec Romanos tantum odisse, sed etiam
 licta et minas imperatoris negligere coeperunt. unde factum est ut is
 utata benevolentia, nunc Corcyraeae insolentiae recordatus, nunc alia
 que alia iniuria irritatus, vehementer illis irasceretur; eorumque gra-
 sationes intolerabiles ratus, literis in omnes provincias missis Venetos
 mnes certe die comprehendi eorumque bona publicari iuberet. quod
 im ad constitutum tempus factum esset, eorumque bona partim in si-
 pta relata partim a praesidibus provinciarum occupata essent, Vene-
 qui in urbe habitabant, coelibes in primis, fugam adornant; na-
 que tribus ornata velis noctu conscensa, qua nulla unquam maior
 edificatum iri creditur, abierunt; quos cum imperatoriae naves ar-

P. 113 χρημάτων χαίρειν εἶασαν, σοφιστικόν τι καὶ δραστήριον ἐν-
νοήσαντες, ἐκ δὲ συμφώνου συνήλθουσαν δέκα πρὸς τοὺς πέν-
τε χρυσίου λήψεσθαι κεντηνάρια ἀνθ' ὧν ἀπώλεσαν χρημά-
των παντοδαπῶν. καὶ εἶχον ταῦτα οὐχ ἅμα, πολλαίς δὲ
χορηγούμενα.

5

ΤΟΜΟΣ ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

ΜΑΝΟΘΗ ΤΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ.

V. 92 1. Ἄλλ' οὕτω μὲν καὶ ταῦτα διήγηστο τῷ βασιλεῖ Μα-
βρουήλ· ὁ δὲ λόγος προβαίνεται τοῖς ἐφεξῆς, καὶ διδύτω τῇ
ἱστορίᾳ ὡς ἕκαστον ἔχει καὶ χρόνον καὶ πράγματος. ἐπεὶ 10
γὰρ οὐκ ἦν ἡσυχίαν τὸν σουλτάνον ἀσπάσασθαι, ἅπαξ ἐπι-
τήδειον ἑαυτῷ πρὸς χρηματισμὸν καὶ τοῖς Τούρκοις δὲ ὅλως
ἀνυσιμώτατον γνόντα τὸ ἕει ἐπὶ τὰ Ῥωμαίων ὄρια ἐκκεχύ-
σθαι, ἐξῆσι καὶ πάλιν καὶ αὐτῶν βασιλεύς. τὰ πλεῖστα
μέντοι οὐδ' αὐτὸς εἶα τὸν Περσάρχην καθευδεῖν, ἀλλ' ὅσα 15

4. οὐχ ἅμα] οὐ διὰ μίας φορᾶς ἀλλὰ διὰ πολλῶν δόσεων B.
7. ΤΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ] ἐν ᾧ καὶ τὸν τῶν τούρκων διέξεις ἀ-
λεμον B. 8. διήγησαι A. 10. πράγματος] τάξεως A.
ἐπειδὴ A. 11. ὁ σουλτάν ἀσπάζεται A. 13. γνόντα]
όντα A.

recusavit. sed ipsi aliam commodiorem et utiliore rationem secuti,
ut strenui et solertes mercatores, omnia pecuniae suae repetitione
perpigerunt ut sibi quindecim auri centenarii pro confiscatis bonis
darentur; quae summa non simul sed pluribus pensionibus eis per-
soluta est.

NICETAE CHONIATAE LIBER VI

RERUM A MANUELE COMNENO GESTARUM.

1. Hoc negotio confecto Manuel contra Sultanum educit co-
mitiones, hominem inquieti ingenii, Romanarum provinciarum perpetuas
invasiones suis Turcarumque opibus augendis utilissimas iudican-
tem. quare nihil otii concedendum ei, sed subinde armis vicissim
utendum esse putavit. proinde nulla foedera, nullae indutiae,
nullae nullae expeditiones eorum morabantur, cum uterque au-

καὶ θῆρα ὠμηστήν ἐφνυπνώτιοντα ἐξηγροίαιεν ἐπονύσσων καὶ τοῦ κοίτου ἀνίστη καὶ πρὸς μάχην ἤρθεθιν. ἀτὰρ οὐδ' ἀνακωχαὶ πολέμων οὐδ' ἐκεχειραὶ τῶν ἀντιμάξεων σπονδαὶ τε καὶ ξυιθῆκαι καὶ διακρηκεύματα πρόσβρων ἀπειργον τὰς 5 κατ' ἀλλήλων ἐπελεύσεις καὶ ἀπετείχιζον· ἀλλ' ἄμφω πρὸς θερμοργίαν ὄντες ἐπιρρηεῖς καὶ πρὸς πόλεμον εὐπετεῖς καὶ μικρᾶς ἐνίστε παρεισφρησάσης αἰτίας ἀλλήλοις ἀντεπεξήεσαν, καὶ ἦν ἔργον αὐτοῖς τὰ μάλιστα περισπούδαστον ἢ πανοπλίαις περιδύσεις καὶ ἡ τῶν ταγμάτων συναγωγή καὶ τὸ ταῦτα συμ- P. 114
 0 πειρόντα διαπληκίζεσθαι. κατὰ τοῦτο δὲ ἀλλήλων διήλλακτον, ὅτι ὁ μὲν σουλτάνος αἰεὶ προμηθευτικός καὶ βουλευτικός ἐδόκει τις εἶναι καὶ τὰ ἔργα ποιῶν μετὰ σκέμματος, καὶ ἐτολῦπενε τὰς μάχας διὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν στρατηγῶν πεφυλαγμένως (οὐ γὰρ πού τις αὐτὸν ἐθεάσατο ἐπὶ μετώπου ἰστά- 5 μενον φάλαγγος ἢ τὸν κάματον τοῖς στρατιώταις συνδιαφέροντα), ὁ δὲ βασιλεὺς γενναίαν ἔχων τὴν φύσιν δῆξυρροπος ἐν τοῖς πολέμοις ἐδείκνυτο, καὶ τὰς διὰ χειρὸς πράξεις δραστήριος ἦν, καὶ φήμης διαδοθείσης πολλάκις ἐσβαλεῖν πούτους πολεμίους καὶ κακῶς τιθέναι τὴν ὑπ' ἐκείνῳ ἀρχὴν προῶ- 10 τος τὸν ἵππον ἀνέβαινε καὶ ἀπεθάρρει τὴν ἔξοδον. θελήσας B οὖν τὸ Δορύλαιον ἀνακτίσαι, προσεξῆψέ τε καὶ παρέθῆξε τὸ V. 93
 βάρβαρον εἰς πόλεμον ἐντεῦθεν, ὅτε καὶ τὴν βασιλείωσ ἐς τὸ Δορύλαιον ἄφριζιν ἀγνοεῖν πλατιύμενος, διαπρεσβευσάμενος τὴν αἰτίαν ἐπνυθάνετο καὶ παρητεῖτο αὐτὸν ἐκεῖθεν ἀπαρα- 5 στεῦσαι. ὁ δὲ κέρτομόν τε καὶ σεσηρὸς ἐνορῶν οἷς τὰ τοῦ

11. σουλτάν Α. 21. παρέθῆξε] ἐπέθῆξε τὸν β. ἐντεῦθεν πρὸς πῶλεμον Α. 25. ἐνορῶν] ἐννοῶν Α.

dux et belli cupidus levissima de causa ad arma alteri inferenda moveretur. nihil igitur eis erat antiquius quam perpetuo in armis esse, legiones contrahere, inter sese decertare. hoc tantum inter eos intererat, quod Sultanus magno consilio et providentia omnia administrabat, nec temere in acie versabatur, sed per duces suos rem bellicam administrabat. at imperator generoso praeditus animo, acer in pugnis et manu strenuus, quoties hostes ingruere et provincias malo tractare audiebat, primus equo conscenso in militiam egrediebatur. Dorylaeum autem instauraturus Sultanum ad bellum concitavit; qui quasi ignoraret quid ibi ageret, per legatos causam illius profectio- nis sciscitatur, oratque ut inde discedat. imperator, cui Sultani dissimulatio ex iis literis subolebat, vicissim se non parum mirari simulabat illum tantum suum iter eiusque itineris causam ignorare. urbis autem instauracionem aggressus ipse primus saxa humeris portare coepit; eaque re aliorum alacritatem ita excitavit, ut murus

σουλτάνου γραμμата διεξήει, ἐν μέρει δὴ οὐ τοῦ τυχόντος
 ἐτίθετο θαύματος ὅπως τὸν μέχρι καὶ Δορυλαίου δρόμον
 ἐκείνου ἠγνόησε καὶ τὴν αἰτίαν πλάττεται μὴ εἶδεναι. ἐπεὶ δὲ
 καὶ τὴν πόλιν ἀνοικοδομεῖν ἐπεβύλετο, ῥωτοφορεῖν τοὺς λί-
 θους ἀρξάμενος οὕτω καὶ τοὺς ἄλλους ἠρρένωσεν ὡς ἀπέρου 5
 τάχει τὸ τεῖχος ἀνεγερθῆναι καὶ προσεπιβληθῆναι οἱ χαρά-
 Cκωμα ἔξωθεν καὶ ἀνορυθῆναι φρεάτια ἔσωθεν εἰς πλείους
 ὑδάτων ἀντλήσεις. ἐν δεινῷ δὲ οἱ Πέρσαι τιθέμενοι εἶπερ
 τῶν Δορυλαίου πεδίων ἀπαυασταῖεν, ἐν οἷς ἐθέριζε τὰ τού-
 των αἰπόλια καὶ βουκόλια πόαις ἐνσκιρτῶντα ταῖς λειμωνίτι- 10
 σι, καὶ δομηθήσεται πόλις καὶ φρουρὸς ἐγκαθεσθείη φύλαγξ
 Ῥωμαϊκῆ, ὅλαις ἡνίαις κατὰ Ῥωμαίων ἀφέροντο, καὶ τὰς ἐπι-
 σιτισμὸν ἔξοδος ἐκείνων τηροῦντες τὴν ξύλυσιν ἀνεύροον
 καὶ ἀγῆρον τὸν ἐν χερσίν. ὁ βασιλεὺς δὲ τὸ δεινὸν τοῦτο
 φάσωνος ἴασατο· ταχῶν γὰρ ὄρισας καιρὸν τοῖς ἐπὶ συλλο- 15
 γῇ ἐξιούσι τῶν ἀναγκαίων, αὐτὸς προσημαίνων τῇ σάλπιγγι
 πρῶτος τοῦ χύρακος ἀπανίστατο καὶ ἤγετο τῆς ἐξόδου. οὐκ-
 οῦν οὐδὲ πρὸς βραχὺ τῶν τὰ ἐπιτήδεια διφώντων μεθιστά-
 Dμενος ἐμῶτε περὶ βουλευτῶν ἢ καὶ βαθεῖαν ἐσπέραν ἐπανάλυσεν
 εἰς τὸ στρατόπεδον. Πέρσαις δ' ἔμελε μὲν καὶ πολέμων πρὸς 20
 ταῦτα, καὶ συνεχῶς ἐκονίζοντο· παρεδίδουσαν δὲ καὶ πυρὶ
 τοὺς καρπούς καὶ τὰς σκηνὰς ἐνεπίμπρων, ὅπως μὴ εὐποροῦ-
 αν Ῥωμαῖοι δι' ὧν τραφίσονται. ὅτε δὲ πρὸς ἐστίασιν τρα-

4. ῥωτοφορεῖν] πρῶτος αὐτὸς ἐπὶ τῶν ὤμων πετρανθεῖς B. 6
 προσεπιβληθῆναι] σούδα ἐξωθεν τοῦ τεῖχους ποιῆσαι καὶ πη-
 γάδια ἐντὸς τοῦ κάστρου πολλὰ B. 9. ἐθέριζε] ἐβόσχοιο
 καὶ ἐχέμαζον B. 12. τὰς ἐπὶ σιτ.] ἐπιτηροῦντες τὸν καιρὸν
 καθ' ὃν ῥωμαῖοι ἐξέιχονται ἐπὶ συναγωγῇ ξύλων καὶ ἑτέρων
 ἀναγκαίων B. 15. ἴσον A. ἐπὶ] πρὸς συλλ. ἀπισοῦσι A.
 17. ὄδου A.

celerrime in altum eductus vallo extrinsecus muniretar, et intra
 moenia putei complures, ut assatim aqua suppeteret, effoderentur.
 at Persae nou ferendum esse rati, si Dorylaci campis pellerentur, in
 quibus greges et armenta eorum pascebantur, et in urbe praesidium
 collocaretur, laxis habenis contra Romanos ferebantur; observatoque
 eorum ad petenda necessaria egressu obvios quosque occidebant. id
 incommodum imperator facile avertit: nam certo tempore ad quas-
 rendum commeatum praefinito datoque tuba signo, primus vallo relicto
 dux erat eorum qui necessaria conquirebant; ac minime ab eis
 recedens, aliquando vesperi et crepusculo demum in castra revertebatur.
 quam rem Persae moleste ferentes, et in bellum intenti, fructus
 et casas incendebant, ne hostibus cibaria suppeterent. accidit

πομένου τοῦ βασιλέως μῆλόν τε Περσικὸν μαχαιρίῳ ἀπολε-
 πίζοντος ἐαιδρομή τις ἀπήγγελτο Περσικὴ κατὰ τῶν τὰ βιω-
 σιμα συλλεγόντων, καὶ ῥίψας τὴν ὄψωρα ἀντίκα καὶ τὸν
 ἀκινάκην περιζωσάμενος καὶ περιδύς τὸν θώρακα καὶ τὸν ἱπ-
 5 πον ἀναβάς ἐξώρμησε. καὶ οἱ βάρβαροι κατὰ φάλαγγας ἴστα-
 σθαι σχηματιζόμενοι μετ' οὐ πολὺ τούτου ἐποφθέντος τὴν
 τάξιν ἔλνον, εἴτ' ἀποδιδράσκειν πλαττόμενοι κῶς ἐπιόντας
 ἔπληττον πάλιν ὑποστρεφόμενοι καὶ τὸν τῆς τροπῆς καιρὸν
 εἰς τὸ βάλλειν τὸ ἐπικείμενον καὶ καταβάλλειν διατιθέμενοι.
 10 Ἴππος γὰρ συχνὰ κεντρίζεται παρὰ Πέρσαις· ὁ δὲ κόπιων P. 115
 θαμὰ τὸ δάπεδον ῥαγδαίως φέρεται, καὶ ὁ Πέρσης τὸ βέ-
 λος ἔχων ἐν ταῖν χεροῖν ὀπίσω τοῦτο ἀφίησι, καὶ τὸν ὄρμιων-
 τα φθάνειν φθάσας αὐτὸς ἀνήρηκε, καὶ τὸν ἤδη καταληψό-
 μενον κατέλαβεν, αἴφνης μεταμειφθεὶς ὁ διωκόμενος εἰς διω-
 15 κοντα. ἐπεὶ δὲ ἀνεπόλισε τὸ Δορύλαιον καὶ τὰ εἰς φυλακὴν
 τούτου τελείως ἀπηκριβώσατο, ἐκ τῶν ἐκεῖσε μερῶν ἀπανί-
 σταται, εἰς δὲ τὸ Σούβλεον ὡς εἶχε παραγενόμενος ἀνήγειρέ
 τε κἀκεῖνο καὶ φρουρᾶς μετέδωκε. καὶ τὰ λοιπά, ὡς ἤετο,
 ἀρίστως διαπραξάμενος εἰς τὴν βασιλίδα πόλιν ὑπέστρεψεν.
 20 Ἄλλ' οὐπω χρόνος συχνός, καὶ αὐθις κατ' ἀλλήλων τὰς
 γνώμας ἐφλέγμανον. τῷ τοι καὶ ἀλλήλοις ἀντενεκάλουν τε B
 καὶ προσῆπτον, βασιλεῖς μὲν τὸ πρὸς τὸν εὐεργέτην ἀχάρι-
 στον καὶ τὸ ἀμνήμον τῶν προηγησαμένων εὐποιῶν καὶ τῆς
 εἰς τὸ ἄρχειν τῶν δημοφύλων ἐκείνῳ παντοίας συνάρσεως, ὅ

2. ἀγγέλλεται A. 3. καὶ ante ῥίψ. add A. 14. κατέβαλλεν A.
 15. ἀνεπόλισε A. 17. σοῖβλαιον B. 20. αὐθις] πάλιν A.

autem aliquando ut imperatori cibum capturo, et malum Persicum cultello purganti nuntiaretur Persas in frumentatores fecisse impetum. quare pomo abiecto, et armis propere sumptis, equo conscenso egreditur. eo viso barbari, qui phalangis instar constiterant, paulo post acie dissoluta fugaque simulata, subito conversi eos qui persequebantur caedebant. solent enim subinde calcaribus equos pungere; qui cum impetu feruntur, sagittas a tergo emittunt; mutataque subito pugnae facie, qui fugiebat fugat et insequentem interimit. Dorylaeo instaurato, et quae ad eius defensionem pertinerent, rebus omnibus instructo, distessit; et Subleo quoque instaurato et munito, caeterisque rebus quam optime ordinatis, in urbem imperatricem rediit.

Nec multo post renovatis similitatibus, uterque cum altero ex-
 postulans, imperator Sultano immemorem et ingratum pro tantis be-
 neficiis et auxiliis animum, quibus regnum in populares ei confir-
 masset, Sultanus imperatori violata pacta et in dissolvenda amicitia

δὲ σουλτάν τὸ προχειρον εἰς παρασπόνδησιν, καὶ τὸ φίλας
 εὐκόλως ἀποπηδᾶν καὶ συγχέειν ἐκ τοῦ παραντίκα τοὺς ἐπὲρ
 εἰρήνης τεθέντας θεαμούς, καὶ τὸ πλείσταις μὲν ἐκείνον ἐκαί-
 ρειν φιλοδωριῶν ὑποσχέσει καὶ βασιλικαῖς ὑποσημαίνειν
 ταύτας γραφαῖς καὶ βαφαῖς, ὀλίγα δὲ χορηγεῖν. διὰ ταῦτα 5
 τοῖνυν τὰς τε οὐσας συνεκρότει δυνάμεις ὁ βασιλεύς, καὶ
 V. 94 νεωστὶ ἐπὶ ταύταις ἄλλας συνέταπτεν· ἐστρατολόγει δὲ καὶ
 C ξενικὸν οὐκ ὀλίγον, καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ γένους μάλιστα τῶν
 Λατίνων καὶ ἀπ' αὐτῶν δὴ τῶν παριστριῶν Σκυθῶν. καὶ δὴ
 ἐς μυριάδας τὸ οἰκεῖον ἀριθμήσας στρατεύματα ὡς ἀφανίστων 10
 ἐπήει τὸ Περσικὸν καὶ αὐτοῖς ἀναρπάσων τείχεσι τὸ Ἰκόνιον,
 καὶ τὸν σουλτάνον ληψόμενος ὑποχείριον, καὶ κατὰ τοῦ τρα-
 χήλου τοῦτον πατήσων ἐν τῇ ὑποθεῖναι δίκην θρανίδος ταῖς
 βάσειν ἑαυτοῦ. ἀμέλει τοι τὰ πρὸς τὴν ἐξοδὸν ἐτοιμασάμε-
 νος εἰσεῖσι τὸν μέγαν νεῶν ὃς ἀπὸ τῆς θείας καὶ ἀρρήτου 15
 σοφίας ὠνόμασται, καὶ τὸ θεῖον ἐπικαλεῖται συνέριθον, καὶ
 τὴν νίκην αἰτεῖται μὲν ἐκεῖθεν, οὐ δέχεται δέ, ὡς τὸ τοῦ
 πολέμου πέρας ὑπέφηγε, μετατεθείσαν πρὸς τὸ ἀντίπαλον
 ἀνεφίκτοις ἡμῖν θεῖκοῖς κρίμασιν. ἀπάρας οὖν τῆς βασιλίδος
 D τῶν πόλεων, Φρυγίαν τε καὶ Λαοδίκειαν διελθὼν ἀφικνεῖται 20
 ἐς Χώνας, πόλιν εὐδαίμονα καὶ μεγάλην, πάλαι τὰς Κολασ-
 σάς, τὴν ἐμοῦ τοῦ συγγραφέως πατρίδα. καὶ τὸν ἀρχαγγελικὸν
 ναὸν εἰσιῶν, μεγέθει μέγιστον καὶ κάλλει κάλλιστον ὄντα καὶ
 θαυμασίας χειρὸς ἅπαντα ἔργον, ἐκεῖθεν ἐξελάσας εἰς Λάμπιν

1. τὸ πρόχειρον] τὸ γοργοσκανδάλιστον B. 8. ἐκ τοῦ γένους]
 ἐκ τε φράγγων καὶ κομάνων B. 11. τὸ Περσικὸν] τὴν δὴν
 τουρκίαν B. 15. ἀπορρήτου A. 24. λάμπην B.

levitatem, et pacis conditionibus temere abrogandis, et inanes ma-
 guorum munera pollicitationes, quae rubricatis quidem litteris in-
 scriberentur sed exigua praeberentur, obiiciebat. his de causis im-
 perator et veteres copias colligebat et novas conscribebat; et auxilia
 peregrina haud parva accersebat, a Latinis potissimum et Scythis ad
 Istrum incolentibus; coactoque ingenti exercitu ita se parabat, quasi
 Persicam gentem eversurus esset et Iconium cum ipsis moenibus ab-
 reepturus et Sultani caput pedibus conculcaturus. rebus ad expeditio-
 nem necessariis praeparatis, magnum templum divinae et ineffabilis
 Sapientiae ingressus numinis opem implorat; et victoriam orat ille qui-
 dem, sed non impotrat, ut belli eventus docuit, Persis iudicio dei nobis
 inexplicabili concessam. urbe digressus per Phrygiam et Laodiceam
 Chonas, olim Palassas, urbem magnam et beatam, patriam meam,
 pervenit; et eodem Archangeli magnitudine pulchritudine et mirabili
 artificio insignem ingressus, Lampin discedit, et Celaenas ingredi-
 tur, ubi Macedri fontes sunt in quem Maryas fluvius fluit; quo

ἴκετο καὶ πόλιν Κελαινάς, ἔνθα τοῦ Μυιάνδρου εἰσὶν αἱ ἐκ-
 δόσεις καὶ ὁ Μαρσύας ῥεῖ ποταμὸς ἐμβάλλων εἰς Μυιάνδρον,
 καὶ ὁ Ἀπόλλων ἐκδεῖρμι Μαρσύαν ἐκεῖ πον λέγεται καθάπερ
 μύοπι οἰστροθέντα βιαιῶ καὶ περὶ τῆς αἰοιδῆς ἐρίζειν ἀρξά-
 5. μενον πρὸς Ἀπόλλωνα. κάκειθεν εἰς τὸ Χῶμα ἐλθὼν τῷ
 Μυριοκεφάλῳ ἐφίσταται. φρούριον δὲ τοῦτο παλαιὸν καὶ
 αἰοίκητον, προκληθέν, οἶμαι, ὃ ἐγένετο, ἢ γεγονὸς ὁ προσκλή-
 θη· περὶ γὰρ αὐτὸ πολλάκις μυθίοις κεφαλαῖς Ῥωμαίων
 ἐβλήθη θάνατος, ὡς λέξων ἔρχομαι. αἱ δὲ σὺν κόσμῳ καὶ
 10 τάζει τοὺς σταθμοὺς ὁ βασιλεὺς ἐτίθετο, βάλλων χάρακας
 καὶ τὰς ἀπάρσεις σὺν λόγῳ ποιούμενος καὶ μεθόδοις στρατη-
 γικαῖς χρώμενος, εἰ καὶ τὴν πορείαν εἶχε σχολαίαν διὰ τὰ
 τὰς μηχανὰς ἀνέχοντα ὑποζύγια καὶ τοὺς ἐπὶ τούτοις τετα-
 γμένους, πολλοὺς ὄντας καὶ ἀπομάχους πάντας. ἀλλὰ καὶ οἱ
 15 Πέρσαι παραφαινούμενοι δι' ἀκροβολισμῶν ἐπέκειντο, καὶ
 προῖππεύοντες τὴν πῶαν ἔκειρον τὴν ἐνόδιον, ὡς μὴ εἶεν τοῖς
 Ῥωμαίων ἵπποις χιλοί, καὶ τὰ ὕδατα ἠχρεῖουν, ὡς μὴ κα-
 θαροῦ σπῆεν Ῥωμαῖοι ὕδατος. αὐτοὶ μέντοι Ῥωμαῖοι κοι-
 λιακῶ συνισχόμενοι νοσήματι κακῶς ἔπασχον, καὶ ἦν νοση-
 20 λεία αὕτη ἐπιβοσκομένη μάλα τὸ στρατεύμα. (2) ἐπὶ δὲ
 τούτοις ἐμέλησε μὲν τῷ σουλτάνῳ καὶ τοῦ πολέμου, καὶ

1. Μυιάνδρου] μέντρον Β. 2. ἐσβάλλον Α. 5. εἰς τὸ χῶ-
 μα ἔρχεται καὶ ἐν τῷ ποταμῷ τῷ λεγομένῳ μυριοκεφάλῳ παρα-
 γίνεται· ἦν γὰρ ἐκεῖ καὶ κασιτέλλιον ἐκτισμένον ποτὲ αἰοικον,
 ὀνομαζόμενον οὕτως Β. 10. χάραγγας βάλλων καὶ τὰ κα-
 τουνότησια ἐμμέτρως ποιούμενος, πλὴν ὀλίγον τόπον ἀπεργόμε-
 νος διὰ τὰ βροχίματα καὶ τὰς μηχανὰς τῶν ἔσλων, ἃς ἔφερε
 μετὰ τῶν ὑποζυγίων καὶ ἀμαξῶν Β. 19. συνισχημένοι Α.
 20. αὕτη om Α.

loco Marsyam Apollo excoriasse fertur, furore quodam de canendi peritia secum certare ausum. inde Choina et Myriocephalum transit. castellum vetus et desertum id est, cui vel nomen ex re est indi- tum, vel res nomen subsequuta est: nam ibi saepe multa millia Romanorum capitum perierunt, ut dicturus sum. semper autem caute instructaque acie procedebat et vallum communiebat, neque usquam fortunae temeritati se committebat. tamen ut tardius incederet, iumenta efficiebant, a quibus machinae trahebantur, et quae eas curabat imbellium hominum multitudo. caeterum Persae subinde se ostendentem levibus praeliis Romanos lacescebant; et gramen, qua eundem eis erat, demetebant, ut pabulum iumentis deesset; et aquas inficiebant. unde Romani morbo coeliaco magnopere afflige- bantur et absumentur. (2) Post haec bello Sultanus intendit ani- mum; et magnis auxiliis ex Mesopotamia et ab aliis popularibus suis comparatis per legatos ab imperatore pacem petiit, iis conditio-

ἔμμαχικὸν συνεπορίσατο ἰκανὸν ἀπὸ τε τῆς μέσης τῶν πο-
 Β ταμῶν καὶ τῶν ἄνω συμφύλων βαρβάρων· διαπρεσβευ-
 σάμενος δὲ καὶ εἰς βασιλέα τὰς πρὸς εἰρήνην συνθήκας
 ἤτειτο, καὶ τῶν ἐκείνη βουλευτέων, ὅποια ἂν καὶ ὦσιν, ἐπένευε
 τὴν περάτωσιν. ἅπαντες τοίνυν ὅσοι πολέμων οὐκ ἀμελέτη- 5
 τοι, καὶ μάλιστα δὴ τῶν Περσικῶν, καὶ χρόνῳ προήκοιτες,
 δξελιπάρουν τὸν Μανουὴλ ἀρπάσαι τὴν τοῦ Πέρσου πρεσβεί-
 αν καὶ μὴ τῷ κύβῳ τοῦ πολέμου τὰς ἐλπίδας ὅλας ἀποχαρί-
 ζεσθαι, ἀφορῶντα μὲν καὶ πρὸς τὸ τοῦ ἀγῶνος μέγιστον καὶ
 τὰ μὴ βάσιμα ῥαδίως τῶν τόπων, ἃ οἱ ἀντίπαλοι προλογί- 10
 σουσιν, ὑποβλεπόμενον δὲ οὐχ ἦτιον· καὶ τὴν τῶν Τούρκων
 ἀκμαιοτάτην πᾶσαν καὶ εὖιππον δύναμιν, μὴ παρατρέχοντα
 C δὲ καὶ τὴν νόσον ἣ πιέζει τὸ στράτευμα. ὁ δὲ τοῖς παρὰ
 τῶν πρεσβυτέρων λεγομένοις μὴδ' ὅλως προσσχῶν, τὴν δ' ἀκο-
 ῆν ὄλην ἀναπετάσας τοῖς ἐξ αἵματος αὐτῷ προσήκουσι, καὶ 15
 τούτων μάλιστα ὁπόσοι σύλληγος ἐναλίον ἦσαν ἀπεριήχη-
 τοι καὶ τὴν κόμην ἀγλαοὶ καὶ φαιδροὶ τὰ πρόσωπα καὶ κλοι-
 οὺς χρυσεοῖς καὶ περιδερραίοις διαφανέσιν ἐκ λίθων τηλαυ-
 γῶν καὶ μαργαρίδων τιμαλφῶν τοὺς τραχήλους περιδεόμενοι,
 τοὺς πρέσβεις ἀπράκτους ἀπέπεμψεν. ὁ δὲ σουλτάνος οὐκ 20
 ἀνῆκεν αὐτίς τὰ πρὸς εἰρήνην διαλεγόμενος. ἐπεὶ δὲ ἐώρα
 μὴ προχωρούσας τὰς συμβάσεις ἀλλὰ καὶ βασιλέα αὐτὸν κατὰ
 V. 95 τὸ Ἰκόνιον ἀποκρινέσθαι οἱ μεγαλαυχούντα, προκαταλαμβάνει
 D τὰς δυσχωρίας αὐτῶν κλεισοῦραι τοῦ Τζυβρίτζη κατονομάζον-
 ται, ὡς καὶ ἡμελλον Ῥωμαῖοι μετὰ τὴν ἀπὸ Μυριοκεφάλου 25
 παριέναι ἄπαρσιν, κἀκεῖσε τὰς οἰκείας παραβύει φάλαγγας,

1. ἐπορίσατο A. 4. ὅποια καὶ οἷα εἰσιν B. 10. ῥαδίως om A.
 προσολογήσουσιν P 11. τὴν τ. T.] τὴν ξένην καὶ καλοσημά-
 τωτον στρατιάν. B. 23. ἀποκρίνεσθαι A. 24. τζιβρίτζη A.

nibus quas ipse praescriberet. quare omnes in bellis praesertim Per-
 sicis exercitati et aetate provectiores Manuelli auctores erant Persi-
 cae legationis cupide admittendae, neque spem omnem incertae Mar-
 tis aleae committendi: bellum esse ingens, loca ab hostibus occupa-
 ta non-facile transiri posse, Turcas validissimis equitum turmis flo-
 rere; ad haec luem in exercitu grassantem considerandam esse. ve-
 rum ille neglectis prorsus seniorum consiliis, cognatis vero suis cu-
 pide auditis, iisque potissimum qui classicum nunquam audierant,
 forma et auro gemmisque conspicui, legatos voti impotes dimisit.
 caeterum Sultanus cum denuo pacem petiisset, et imperator gloria-
 tus esset se illi Iconii responsurum, in angustiis quae Clisura Zy-
 brizo appellantur, per quas Romanis Myriocephalo digressis transeun-
 dum erat, suas phalanges addit, ut impetum in eos praetereuntes

ὡς ἀντιτάξαιτο Ῥωμαίοις αὐτίκα δὴ παριοῦσιν. ἔστι δὲ ὁ
 τόπος οὗτος ἐπιμήκης αὐλών, ἔχων ὄρων ὑπερβολάς, κατὰ
 μὲν τὸ βόρειον κλίμα ὑποκαταβαίνων τοῦ ἀνάντους ἡρέμα
 εἰς γήλοφα καὶ πρὸς εὐρείας κοιλαινόμενος φάραγγας, κατὰ
 5 δὲ θύτερον μέρος εἰς προτομῆς προνεύων πετρῶν καὶ εἰς κρη-
 μνώδεις σύμπας ἀναστάσεις περιερωγῶς. ἐπὶ τοιαύτης οὖν
 μέλλων ἐλαύνειν ὁδοῦ οὐδέν τι τῆ στρατιῆ συνοῖσον προμηθευ-
 σάμενος φαίνεται· οὔτε γὰρ τὸ πολὺ τῶν σκευοφόρων ἀπε-
 σκευάσατο, ἢ γοῦν τὰς ἀμάξας ἐκποδῶν ἔθετο αἱ τὰς τει-
 10 χομάχους ἔφερον μηχανάς, οὔτε μὴν ἀπέπειράσατο σὺν εὐ-
 ζώνῃ τάγματι ἀπώσασθαι τοὺς Πέρσας πρότερον ἐκ τῶν
 ἀμφιλαφῶν ἐκείνων καὶ ὄρειων παρόδων καὶ λειᾶναι οὕτω
 τῆ στρατιῆ τὴν δίοδον. ἀλλ' ὡς εἶχεν ἐπὶ πεδινῶν ποιούμε-
 νος τὴν πορείαν, οὕτω κατὰ τῆς τρυμαλιᾶς ἐκείνης συνθλί- P. 117
 15 βροθῆαι εἴλετο, καίπερ ἀκοῆ προειληφώς, μετὰ βραχὺ δὲ ἔχων
 καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοπείρωσ πιστουμένους τὰ ἀκούόμενα,
 ὡς οἱ βάρβαροι προκατειληφότες τὰς ἀκρωρείας ἐπίθωνται,
 καὶ ὡς πῦσαν μὲν φαρέτραν ἐκπωματίσουσι πᾶν δὲ βέλος ἀφή-
 σουσιν, ὅπως Ῥωμαίους τροπώσάμενοι τοῦ πρόσω προβαίνειν
 20 ἐπίσχωσιν. ἐπῆγεν οὖν οὕτω τὰς φάλαγγας βασιλεὺς, ἦν δὲ
 τότε μὴν ὁ Σεπτέμβριος. προηγούντο δὲ τοῦ στρατοῦ μετὰ
 τῶν οἰκείων τάξεων οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Ἀγγέλου Κωνσταντίνου,
 ὁ τε Ἰωάννης καὶ ὁ Ἀνδρόνικος, ὁ Μακροδούκας ἐπ' αὐτοῖς
 Κωνσταντῖνος καὶ ὁ Λαπαρδῆς Ἀνδρόνικος. μετὰ δὲ τού-

2. ἐπιμήκης] μακρὸς ὡσεὶ βούκινον, ἔχων βουνά B. 5. προ-
 τομῆς] προνομῆς A. 8. τὸ πολὺ] τὰ βυρέμματα τὰ πολλὰ B.
 12. ἀμφιλαφῶν] ὑψηλῶν καὶ δυσβαίων τόπων A. 24. λαμ-
 παρδᾶς A.

facerent est autem is locus oblonga convallis, verticibus montium
 assurgens, quae ad Septentrionem paulo declivior in colles, in pa-
 tentiores valles protenditur; ab altera vero parte altis rupium prae-
 cipitiis includitur. per talem viam transiturus Manuel nihil providit
 quod exercitui expediret: neque enim impedimentorum multitudinem,
 aut currus qui machinas vehebant, removit, neque expedita cohorte
 Persas ex montanis illis angustiis depulit, ut exercitui viam aperiret. sed
 ut in patentibus campis, ita etiam in faucibus illis iter fecit, quamvis
 ante audisset, id quod paulo post vidit, barbaros iugis praeoccupatis
 omnes pharetras exhausturos, omnes telorum genus coniecturos et nihil
 intentatum relicturos quo Romanos ulteriore progressu prohiberent. im-
 perator (Septembri mense id factum) sic processit. Angeli Constantini
 duo filii, Iohannes et Andronicus, cum suis ordinibus antecedeabant. eos
 Macroducas Constantinus et Lapartas Andronicus sequebantur. in dex-
 tro cornu Balduinus imperatoris sororius, in sinistro Maurozomes

Βτους τὸ μὲν δεξιὸν ἐπέχε κέρασ ὁ τοῦ βασιλέωσ γυναικαδελ-
 φωσ Βαλδουίνωσ, τὸ δ' ἀριστερὸν ὁ Μαυροζώμησ Θεόδωρωσ.
 ἐπὶ τούτοισ εἶποντο τὰ σκευοφόρα καὶ τὸ οἰκεικὸν τοῦ στρα-
 τεύματοσ αἱ τε φέρουσαι τὰσ ἐλπόμειλσ ἄμαξαι, μετὰ δὲ βα-
 σιλεύσ αὐτὸσ καὶ ὅσων ἐπιλεχτον, μεθ' οὗσ ὀπισθοφύλαξ ὦν 5
 Ἀνδρόνικωσ ὁ Κομποστέφανωσ. ἐπεὶ δὲ ἤψαντο τῶν δυσβάτων
 πορειῶν, τὰ μὲν περὶ τοὺσ υἱοὺσ τοῦ Ἀγγέλωσ καὶ τὸν Μακρο-
 δουκάν καὶ τὸν Λαπαρδᾶν τάγματα διεληλύθεισαν ἀπείρατα
 κακῶν· αἱ γὰρ περικαὶ δυνάμεισ προβεβλημέναι δισσόβων
 τοὺσ βαρβάρωσ ἐκ τῶν γηλόφων ἀνασειράζουσαι, ἐφ' ὧν ἀπὸ 10
 τοῦ ὕρουσ καθηκόντων ἐπιστάντεσ ἐμάχοντο, καὶ τὸ ἄνατεσ
 Καλλιμποδασ ἀνεστοίβαζον. τάχα δ' ἂν καὶ τὰ ἐφεπόμενα τού-
 τοισ στρατεύματα παρήλθουσαν ἀπαθῶσ τὴσ τῶν Περσῶν ἐπι-
 στυάσεισ, εἶπερ ἔργων ἔθεντο Ῥωμαῖοι συμφοράσασθαι καὶ τοῖσ
 προηγουμένωισ συναπτῶσ ἐφέπεσθαι τάγμασι, καὶ διὰ τῶν τοσδ- 15
 τῶν ἀνέκοπτον τῶν ἐπικειμένων Περσῶν τὰ ὄρημάτα. νῦν δὲ
 αὐτοὶ τε τῆσ συνεχείασ κατημελήκασι, καὶ οἱ Πέρσαι πλείω-
 νεσ ἐπιθρίσαντεσ, ἀπὸ τε τῶν ὑψηλῶν ἐπὶ τὰ ταπεινὰ καὶ
 πρὸσ τὸ πρηνέσ ἐκ τῶν γηλόφων ὑποκαταβάτεσ, διαζευγνύ-
 ονσι τὰσ τάξεισ συρραγέντεσ παραβολώτερον, καὶ τρέπονται 20
 τοὺσ περὶ τὸν Βαλδουίνων, καὶ πολλοὺσ μὲν τιτρώσκουσιν,
 οὐκ ὀλίγουσ δὲ ἀναιροῦσιν. ἐνθα δὴ ὁ Βαλδουίνωσ πονηρῶ
 Δτὰ καθ' αὐτὸν ὄρων πράγματα καὶ τὰ στρατεύματα ἀτονώτε-
 ρα ὥστε διελεῖν τοὺσ πολεμίοουσ καὶ παρελθεῖν, καὶ πάντοθεν
 πιεζόμενωσ, ἀνυλαβῶν ἱππέασ τινασ εἰσ τὰσ φύλαγγασ διελεῖ 25

β. ἐπεικὸν Α. τὰ σαγμάτια καὶ κατοῦσαι καὶ εἰ ὑποχείριοι
 αἱ τε ἄμαξαι Β. 5. ὦν] ἦν Α. 8. διεληλύθεισαν Α.
 19. διαζευγνύουσαι] διαλύουσαι Α.

Theodorus curabat. hos secuta sunt impedimenta, lixae, calones, currus qui machinas vehabant. inde imperator ipse cum delecta manu. extremum agmen clausit Andronicus Contostephanus. impeditum illud iter cohortes filiorum Angeli, Macroducae et Lapardae incolumes transierunt, quod pedestres copiae barbaros e collibus, unde pugnabant, in montes repulerant. forsitan et reliquae legiones salvas strenue consecutae essent, et per sagittarios Persarum impetum repressissent. sed quia eas commoditates neglexerunt, Persarum densum agmen ab editis locis in humilia et e tumulis in planitiem ma-
 gnam vi incubuit, et confidentius in nostros invecum perripuit aciem, ad dextrum cornu in fugam verso multos vulneravit, multos occi-
 dit. Balduinus suos laborare et undique premi videns, et imbe-

τῶν Περσῶν, κυκλωθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν πολεμίῳν αὐτὸς τε κατακίναται καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πίπτουσιν ἅπαντες, ἀλκῆς ἔργα καὶ χειρὸς γενναίας παράδειγμα ἐνδειξάμενοι. ἐκ δὲ τούτου πλεῖον ἐπαρθὲν τὸ βάρβαρον ἀπόρουσ πάντῃ Ῥωμαίοις ἐποίησαν τὰς τροχιάς, καὶ βύζην νενησμένοι ἀπέτρογον τὴν πάροδον. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι οἷα ἐν στενῷ χωρίῳ εἰλούμενοι καὶ ἀλλήλοισ περιπίπτοντες οὐ μόνον δρᾶσαι τι κακὸν οὐκ εἶχον τοὺς V. 96 πολεμίους, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπιπορευομένοις προσιστάμενοι ἀχρεῖους κάκεινους ἐποίουν εἰς τὸ ἀμύνεσθαι. ἔθεν καὶ ἔξ-
 10 ον ὑπὸ τῶν ἐπικειμένων αὐτοῖς ἔθνησκον, καὶ ἦν οὐδὲ μία τις ἐπιβοήθησις ἀπὸ τῶν οὐραγούτων ταγμάτων ἢ ἐκ βασιλέως αὐτοῦ, ἢ ὑποχώρησις καὶ παρέκκλισις ἐπὶ θάτερα· αἱ γὰρ ἀμάξαι κατὰ μέσον ἐλισσόμεναι ὑπονοστήσαι μὲν οὐδαμῶς εἶον τὰς προηγουμένας τάξεις καὶ μετατάξασθαι πρὸς P. 118
 15 τὸ χρήσιμον, τοῖς δὲ μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος στρατεύμασι ὡσπερ ἀντίφραγμα γινόμεναι τὴν ἐς τὰ πρόσω πορείαν ἀπετείχιζον. ἔπιπτε τοίνυν βοῦς ἐκ τοξενύματος Περσικοῦ, καὶ παρ' αὐτῷ βοῶτης ἀπέψυχεν. ἵππος καὶ ἀναβάτης ὁμοῦ κατεβέβληντο. αἱ σήραγγες μεσταὶ σωμάτων προουφαίνοντο. τὰ
 20 ἄλλα τῶν πεσόντων πεπλήρωτο. αἱμάτων θύακες προύβαινον κελαρύζοντες. αἷμα συνεφύρετο αἵματι, τῷ τῶν ὑποζυγίων τὸ βρότειον. οὕτως ἦν δεινὰ τὰ ἐκεῖ καὶ πᾶσαν ὑπερβαίνοντα συγγραφὴν. ὥς οὖν οὔτε προχωρεῖν ἔξῃν καὶ τὸ ἀναξεύ-
 ζαι δὲ ἄλλως ἀδύνατον (οἱ γὰρ Πέρσαι καὶ κατὰ νότον ἐγέ-

3. παραδειγμα] παράστημα A. 5. ἀπειτρογ.] ἐπεζύγουν πᾶσαν π. A. 9. ἀχρεῖους] ἀχρησιμεύτους B. 10. ἐπικειμένων] ἐπιφρομένων A. - 18. βοῶτης] ὁ τὰς ἀμάξας σύρων B. 24. κατὰ νότον ἐγίνοντο A.

cilliores esse quam ut Persarum phalangem perrumperent, cum aliquot equitibus in medios hostes invehitur: sed ab iis circumventus et ipse occiditur, et eius milites omnes fortissime dimicantes cadunt. eo successu elati barbari et conglobati omnes vias Romanis praecluserant; qui ut in angustiis, inter se impliciti et alii alios impediētes, adversariis adeo nocere non poterant, ut et defensoribus suis obsisterent et urgentibus hostibus facilius interirent, nec ab extremo agmine aut ipso imperatore iuvari aut recedere aut ad alterutrum late declinare possent. nam currus, qui in medio trahebantur, nec antecedentes legiones recipere sese aut aciem commodius instruere patiebantur; et imperatoris progressum tanquam vallo obiecto impediēbant. iumenta pariter et homines telis Persicis sternebantur; valles plene erant cadaveribus, saltus interfectis scatebant; manabant rivi sanguinis, cruore pecudum et hominum permisto, tanta atrocitate quae nullis exprimi litteris possit. cum igitur neque progredi neque regre-

Βνοντο καὶ τὰ πρόσω ἐποίουν ἄβαρα), ὅσα καὶ θρεμμαίων ἀγέλαι Ῥωμαῖοι περὶ σταθμούς τὰς δυσχωρίας ἐκείνας ἐφθεύροντο. ἀλλὰ καὶ εἴ τί που γενναίου φρονήματος ἐπῆν εἰσέτι αὐτοῖς ἢ θυμοῦ κατὰ τῶν ἀντιπάλων ὑπολέλειπτο ζώπυρον, καὶ τοῦτο σβασθὲν ἀφῆρητο, καὶ ἀπέλιπεν αὐτοὺς τὸ πρόθυμον τέλεον, ἐκ τοῦ τοὺς πολεμίους ὑπ' ὄψιν ἄγειν αὐτοῖς ἕτερον συμφορᾶς ἐπεισόδιον, αἰχμῇ περιπαρεῖσαν τὴν τοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Βατάτζη κεφαλὴν. ἦν δὲ οὗτος ἀδελφιδοῦς μὲν τῆ βασιλεῖ Μαρουήλ, ἀπέσταλτο δὲ μετὰ στρατιᾶς ὅση περὶ ἐκ Πυφλαγόνων καὶ τῆς ἐν Πόντῳ Ἡρακλείας ἐστρατο-
 10
 λόγητο τοῖς Ἀμασεῦσι Τούρκοις ἀντιταξόμενος. φήμαις τοῖς
 Cynn τοιαύταις ὁ βασιλεὺς καὶ ἀπευκτέοις τοιοῦτος θεάμασι τὸ λογιζόμενον συγγυθεῖς, καὶ τὴν τοῦ ἀνεμιῦ προτεινομένην ὄρων κεφαλὴν, καὶ τὸ τοῦ κινδύνου ἐν ᾧ συνελήθητο προορω-
 15
 μενος μέγεθος, ἀθυμίᾳ συνείχετο, καὶ ἀφασίᾳ πέσων τὸ ἄλγος καὶ κωφοῖς (ὃ λέγεται) δάκρυσι τὸ πένθος ἀφοσιούμενος τὸ μέλλον ἐκαρδόκει, καὶ τὴν γνώμην ἀμφιρρεπῆς ἐδεικνυτο. τὰ δὲ γε προπορευθέντα Ῥωμαίων τάγματα, τὰς ἐπισφαλεῖς ἐκείνας ἀτραποὺς ἀπαθῶς διελθόντα, ἐνηυλίσαν-
 20
 τό που καὶ χάρακα ἔβαλον, γηλόφον λαβόμενα ἀσφάλειαν ἕκ
 ἐκ μέρους βραβεύοντος.

3. Οἱ δὲ Πέρσαι τὸ πᾶν εἰσέφερον τῆς σπουδῆς τὰ
 D περὶ τὸν βασιλέα καταπαλαῖσαι στρατεύματα, ὡς εἰ τὸ πλεῖ-

3. εἰσέτι σφισιν ἢ καὶ θ. A. 7. τὴν τοῦ om A. 15.
 καὶ ἀφασίς] λαλήσαι μὴ δυνάμενος διὰ μέσης ἐντὸς τῆς καρ-
 18. προπορευθέντα] προωδευκότα A.
 δίας ἐκλαίει B.

di liceret (nam Persae a tergo etiam imminebant), in angustiis illis Romani ovium instar caedebantur. quodsi quid generosi animi, si quis audaciae fomes in hostem supererat, ea quoque deperdita et penitus extincta sunt. nam praeter caetera mala hostes caput Andronici Batazae hastae praefixum ostentaverunt, qui Manuelis ex sorore nepos cum exercitu ex Paphlagonia et Heraclea Pontica collecto contra Turcas Amasenos missus fuerat. itaque Manuel imperator huiusmodi rumoribus et spectaculis perturbatus, tum quod nepotis caput videbat, tum quod periculi quo circumventus erat magnitudinem cernebat; animo aeger et dolorem silentio tegens, et mutis, quod aiunt, lacrimis luctum dissimulans, eventum expectabat; et inops consilii, quo se verteret, nesciebat. tamen Romanae legiones quae antecesserant, periculosis illis itineribus superatis, in colle quodam aliquid ad securitatem conferente vallum munierunt.

3. At Persae omni contentione copias, quae cum imperatore erant, debellare nitentur, quod maxima et potissima parte pro-

στον κατατροπωθεΐη και κράτιστον, κάκεινα ῥαδίως παραλύ-
 σαι ούόμενοι, καθὰ και ἐπὶ δράκοντος ὄρωμεν γινόμενον (τῆς
 γὰρ κεφαλῆς συντριβείσης και ὁ λοιπὸς συννεκροῦται ὅλκός
 τοῦ σώματος) ἢ και ἐπ' ἀκροπόλεως· ταύτης γὰρ ἐξαιρεθεί-
 5 σης και ἡ λοιπὴ πόλις ὡς κατάκρας ἀλοῦσα τὰ οἰκίστα πέ-
 πονθε. και βασιλεὺς μὲν πολλάκις ἀπειράσατο τῶν ἐκεῖσε
 δυσπαρόδων ὁδῶν τοὺς βαρβάρους μεταστῆσαι, και πολὺς ἦν
 ἐγκείμενος τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἐξομαλίσειν τὴν δίοδον· οὐχ ὄρων
 δὲ τὰ κατὰ σκοπὸν προβαίνοντα, και ὡς ἀπολείται οὐδὲν.
 10 μείων μένων κατὰ χώραν οἷα τῶν Περσῶν ἐπικρατεστέρων
 αἰεὶ γινομένων ὡς ἐξ ὑπερδεξίων μαχομένων, ἐσβάλλει πρὸς
 τοὺς ἐνώπιον αὐτῆ πολεμίους μετ' ὀλίγων τῶν ἀμφ' ἐκείνων,
 και τοῖς λοιποῖς δὲ ὑποτιθήσει σώζειν σφᾶς ὡς ἕκαστος δύνα-
 ται· μηδὲν γὰρ χρηστὸν ἐκ τῶν ἐν ὄψει κατανοεῖν. και βα-
 15 σιλεὺς μὲν ὡς ἐκ γαλαάγρας τῆς τότε αὐτὸν διειληφνίας βαρ-
 βαρικῆς ἐξώλιθε φύλαγος μετὰ τραύματα πολλὰ και μώλωπας P. 119
 συνεχεῖς, οὐς ἀπὸ ξιφῶν ἐπλήγη και σιδηρέων κορνῶν ὑπὸ
 τῶν περιστάτων αὐτὸν Περσῶν τυπτόμενος, ἐπεὶ και οὕτω
 δι' ὅλου τοῦ σώματος τετρανμάτιστο ὡς τὸν μὲν θυρὸν πε-
 20 ρὶ που τῶς τριάκοντα ἔχειν ἐμπεπηγῶτας διψητικὸς αἵμα-
 τος δίοτους, αὐτὸν δὲ μηδ' ἀνορθῶσαι ὅλως δύνασθαι περι-
 τραπέυσαν τὴν κόρυθα. πλὴν και οὕτω παρὰ δόξαν τὰς τῶν V. 97
 βαρβάρων διέδρα λαβίας, ὑπὸ θεοῦ φρουρηθεῖς τοῦ και ἐπὶ
 κεφαλῆν πάλαι Δαβὶδ ἐν ἡμέρᾳ πολέμου ἐπισκιάζοντος, ὡς

3. ὀλκός] ὄγκος B. 8. ἐξομαλίσειν] ὁμαλὴν ποιῆσαι B. 22.
 τὴν κόρυθα] τὸ κασείδιον B. 23. διέδρασε A.

figata illas quoque se facile superaturos putabant, quemadmodum
 in serpentibus videmus capite contrito una etiam reliquum corporis
 tractum emori, et arce expugnata, urbem hostibus resistere non
 posse. imperator vero etsi saepe barbaros ex angustiis illis depelle-
 re est conatus et suis viam complanare, tamen cum eum conatum
 non succedere seque aequo perituro, crescentibus subinde Persarum
 viribus, ut qui e superiore loco pugnarent, si maneret, ac si progre-
 deretur, cum paucis quos secum habebat, recta in hostes fertur; cae-
 terosque monet ut quisque salutem quaerat, ut possit: se enim ni-
 hil boni sperare posse ex iis quae videat. atque ita post multa vul-
 nera et vibices, ensibus et ferreis clavis facta, ex barbarica illa pha-
 lange, tanquam decipula, est elapsus, sic quidem toto corpore con-
 vulneratus, ut scuto eius circiter XXX sagittae inhaerent, et ipse
 cassidem decussam attollere non posset. tamen vel sic deo defenden-
 te, qui in die belli caput eius, quemadmodum olim Davidis, ut
 ipse in Psalmis fatetur, custodiebat, mirabiliter barbarorum manus

αὐτός φησιν ὁ φιλόψαλμος. τὰ δ' ἄλλα Ῥωμαϊκὰ τάγματα
 Β χειρόνως ἔπασχον ἀεὶ δόρασι περισταδὸν λελογωμένοις νο-
 σόμενα καὶ βέλεσιν ἐκ τοῦ σχεδὸν διαμπερὲς ἐλαυνόμενα καὶ
 ἐπ' ἀλλήλων ἐν τῷ συμπίπτειν διαφθειρόμενα. εἰσὶ δ' οὗ
 καὶ ταύτην μὲν ἀπαθεῖς παρῆλθον τὴν φάραγγα καὶ τοὺς 5
 ἐπ' αὐτῆς ἰσταμένους Πέρσας ἐσύβησαν, προελθόντες δὲ καὶ
 τῆς μετ' ἐκείνην ἀψάμενοι σήραγγος ὑπὸ τῶν ἐκεῖσε πολεμι-
 ῶν ἀπόλοντο. εἰς γὰρ ἐπὶ κοιλάδας ταφρώδεις πάσας καὶ
 ἀγχιτέρμονας ἢ πάροδος ἐκείνη διέσχιστο, εὐρυνόμενη βραχὺ
 καὶ συμπτυσσομένη πάλιν πρὸς τὸ στενόπορον· καὶ ἦσαν 10
 αὐταὶ παρὰ τῶν Τούρκων ἀκριβῶς ἀφροσώτων τηρούμεναι.
 ἀλλ' οὐδ' ὁ λοιπὸς χῶρος τῶν πολεμίων ἐσπίνιζε καθαρώς,
 ἀλλ' ἅπας τοῦτων πεπλήρωτο. τότε δὲ καὶ ἀνέμου πνεύσαν-
 Cτος καὶ θίνα βαθεῖαν ἐκ τῆς ἐκεῖσε ψαμμώδους μετεωρίσαν-
 τος γῆς σύρδην ἐμπίπτουσαν ἀμφοτέρω συμπεσῖν ἐγένετο τὰ 15
 στρατεύματα, καὶ ὡς ἐν νυκτομαχίᾳ καὶ σκότει ψηλαφητῷ
 ἀλλήλοις προσφερόμενα τοῖς ἐχθροῖς τοὺς φίλους ἐπικατέ-
 σφαιτον, καὶ οὐκ ἦν ἔξ ὁμοφύλου διακρίνειν ἀλλόφυλον, ἀλ-
 λά Πέρσαι καὶ Ῥωμαῖοι συμβεβλημένοι καὶ καθ' ὁμογενῶν
 ἔσπῳντο τὰ ξίφη καὶ τὸν προσιόντα κατέκαινον ὡς 20 πολέμιον,
 ὡς τὰς τάφρους τάφον ἕνα γενέσθαι καὶ πάμμικτον πολυάν-
 δριον καὶ σκήνωμα κοινὸν Ῥωμαίων τε καὶ βαρβάρων καὶ
 D ἵππων καὶ βοῶν καὶ ὄνων ἀχθηφορούντων. ἔπεσον οὖν ἀρι-
 θμῷ πλείους Ῥωμαῖοι, καὶ μάλιστα τῶν ἐκ τοῦ γένους τῷ βα-

5. ἀπαθῶς Α. 10. στενώτερον Α. 17. προσφερόμενοι Α.
 23. βοῶν] κυνῶν καὶ ὄνων ἀχθηφορούντων Α. 24. μάλιστα]
 πλείστοι μάλα Α.

effugit caeterae vero legiones subinde peius tractabantur. nam et fer-
 ratis hastis undique pungebantur et iaculis petebantur, et invicem
 ipsi sese prostrati conculcabant. quodsi qui has quoque fauces, bar-
 baris qui eas insederant pulsus, superarant, in altera valle ab ho-
 stibus interibant. is enim transitus in VII profundas valles inter so-
 se vicinas findebatur, et initio paulo latior rursus in angustias com-
 plicabatur. eae vero omnes accurate a Turcis custodiebantur, atque
 adeo caetera quoque loca Turcarum plena erant. ad haec procellis are-
 narum vento in eos impulsis ambo exercitus impetu congressi, ve-
 luti noctu et in densissimis tenebris pugnabant; nec ullo discrimine
 amici aut inimici, obvii quique trucidabantur; eodemque loco Turci
 et Romani, iumenta et homines iacebant, ut vallis illa nihil esset
 aliud nisi amplissimum quoddam et commune Romanorum barbaro-
 rum, iumentorum pecudumque sepulcrum. plures tamen Romani ce-
 ciderunt, praesertim illustrissimi quique imperatoris cognati. ut au-

αιλῆ, καὶ τούτων οἷς πολὺ τὸ ἐπίσημον. ὡς δὲ ἡ κόμισ ἐλώ-
 φησεν ἢ τε ἀγλὺς ἐκείνη καὶ ἀορασία διεσκέδαστο, ὠπτιάνον-
 τό τινες (φεῦ τοῦ ἀπενκτέου πράγματος καὶ δράματος) ἕως
 5 ἱεῦος καὶ τραχῆλου συνισχημένοι τοῖς πτώμασιν, οἳ καὶ χεῖ-
 ρας μὲν ἰκέτιδας ὄρεγον καὶ σχήμασιν ἐλεεινοῖς καὶ φωναῖς
 γοερὸν ὑπηγούσαις προκαλοῦντο τοὺς παριόντας εἰς ἀρωγὴν,
 οὐδένα δὲ τὸν ἀμύνειν δυνάμενον εἶχον οἷδὲ τὸν σώζοντα·
 πάντες γὰρ οἷς ἐπασχον ἐκείνοι τὴν οἰκείαν προτυπούμενοι
 συμφορὰν, τὸν περὶ ψυχῆς τρέχοντες, ἀκούσιοί τινες ἦσαν
 10 ἀνοικτίρμονες, καὶ ὡς τάχους εἶχον σώζειν ἑαυτοὺς ἔσπευδον.
 ὁ δὲ βασιλεὺς Μανουὴλ σκιὰν ὑπελθῶν ἀχλαθηφοροῦντος
 δένδρου ἀνελάμβανεν ἑαυτὸν καὶ καμιούσαν συνέλεγε τὴν
 ἰσχύν, μὴ ἔχων ὑπασπιστὴν συνιστάμενον, μὴ δορυφόρον
 ἐπισπόμενον μηδὲ σωματοφύλακα ἐφεπόμενον. ἰδὼν δὲ τις
 15 αὐτὸν καὶ οἰκτείρας ἐκ τοῦ τῶν ἰππέων τάγματος, καὶ οὗτος
 τῶν ἀφανῶν καὶ πολλῶν Ῥωμαίων, ἐφίσταται οἱ προθύμως
 κατὰ προαίρεσιν καὶ διακονεῖν αἰρεῖται τὰ δυνατά, ὄθεν καὶ
 τὴν κυνέην ἐτέρωσε βαλλομένην τῇ ἐκείνου ἐφήρμοσε κεφαλῇ.
 ἐν τῷ δὲ καθ' ὃ εἰρήκειμεν δένδρον ὁ βασιλεὺς ἀνεκώχουεν, P. 120
 20 ἐπιδραμών τις Πέρσης ἐφεῖλκε τοῦτον τοῦ χαλινοῦ κατὰ
 πολλὴν τοῦ κολύσοντος ἐρημίαν· ὁ δὲ πληῆζας αὐτὸν κατὰ
 κεφαλῆς τῷ τοῦ δόρατος τμήματι ὃ εἶχεν ἔτι ἐν ταῖν χερσίν,
 εἰς γῆν ἔβαλλε. μετ' οὐ πολὺ δ' ἕτεροι Πέρσαι ζωογρίαν
 ἐλεῖν ὀριγνώμενοι ἐπ' αὐτὸν ἵενται, ῥαδίως δὲ καὶ τούτους

11. ἀγλ.] δένδρου ἀχλαδαίας B, ἀχλαθηφόρου A. 13. μὴ ἔχων

τινα ἐν αὐτῷ ἢ βάραιγγον ἢ παραμονὴν, μὴ σωματοφύλακα ἀκο-
 λουθοῦντα B. 14. ἐπισπόμενον? σωματοφύλακοῦντα A.

16. καὶ πολλῶν Ῥωμαίων om A. 20. ἐφεῖλκε] ἔσυρνε B.

tem turbo ille discussa caligine quievit, conspecti quidam sunt (heu miserum spectaculum) usque ad lumbos et colla cadaveribus circumsepti, qui supplices tendebant manus et gestu miserabili ac lugubri voce praetereuntium opem implorabant: sed nemo erat qui auxiliari posset. nam quique suam cladem illorum exemplis metientes, in vitae periculo haud sponte immisericordes erant et fuga salutem quaerere satagebant. imperator vero sub pyri sylvestris umbra vires exhaustas recipiebat, sine armigero, sine satellite, sine custode ullo. sed quidam gregarius eques eius misertus ultro accedit, eique pro virili ministrare studet, et galeam huc atque illuc cadentem capiti reponit. interea Persa quidam accurrit, et freno prehensum eum abstrahere studet, quod nemo erat qui obsisteret. sed eum Manuel impacto in caput hastae fragmine, quod adhuc reliquum habebat, humi prostravit. paulo post etiam alii Persae accurrunt, qui eum

εἴσατο· βασιλεὺς μὲν γὰρ τὸ τοῦ συνεσιῶτος ἵπποτου δόρυ ἀγκοινησάμενος διαπεῖρει ἓνα τῶν ἐπιόντων ἕως καὶ εἰς αὐτὸν θάνατον, αὐτὸς δ' ὁ ἵπποτης τὸ ξίφος σπασάμενος ἀποκατατομῆ ἕτερον. συναλισθέντων δὲ καὶ περὶ τὸν βασιλέα ἑτέρων ὀπλο-
B φόρων δέκα Ῥωμαίων ἐκεῖθεν μετέβαινε, συμμίζαι γλιχόμε- 5
νος τοῖς προηγησαμένοις τάγμασιν. ἀλλ' αὖθις μικρὸν τι προ-
βὰς ὑπὸ τε Τούρκων τῆς πρόσω πορείας εἴργεται, καὶ τοῖς
τῶν πεσόντων οὐχ ἦτιον νεκροῖς ἀπερύκεται, οἱ περὶ τὰς
ὁδοὺς αἰθριάζοντες ἀπέφραττον αὐτὰς σωρηδὸν προκειμένοι.

(4) μόλις δὲ τὰ ἐκεῖσε δυσπόρευτα χωρία καὶ τὸν ἐγγὺς ποῦ 10
V. 98 παραρρέοντα ποταμὸν διελθῶν, ἐνιαχοῦ τῶν Θηρησιμαίων ἐπι-
βαίνων καὶ τούτων ὑπερθεῖν ἵππαζόμενος, ἀθροίζει καὶ ἄλλο
τί στίφος Ῥωμαϊκὸν κατὰ θέαν αὐτοῦ συνδραμόν, ὅτε καὶ
ἀναβλέψας ὄρεα τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸν ἐπ' ἀνεψιῶ γαμβρόν, τὸν
Καντακουζηνὸν Ἰωάννην, ἓνα πρὸς πλείους διαμιλλώμενον 15
C καὶ ἀνδρείως αὐτοῖς προσφερόμενον, καὶ περιβλεπόμενον μὲν
εἶ τις ἐπαρῆζων ἐκείνῳ ἐλεύσεται, ἐκ δὲ τοῦ μηδένα τὸν
ἀμύνοντα παρεστάναι μετὰ βραχὺ πίπτοντά τε καὶ σκυλευό-
μενον. οἱ δὲ τοῦτον ἀπεκτονότες Πέρσαι ὡς εἶδον παρήντα
τὸν αὐτοκράτορα (οὐδὲ γὰρ ἦν λαθεῖν), συγκροτηθέντες εἰς 20
σπεῖραν ὡς εἰς θήραμα μέγα τὸν βασιλέα ἐπήεσαν· ἦοντο
γὰρ αὐτίκα δὴ μάλα τοῦτον αἰρήσειν ἢ ἀναιρήσειν. ἦσαν δ'
οὗτοι πάντες Ἀραβίοις ἔποχοι ἵπποις καὶ κατὰ θέαν τῶν πολ-
λῶν ὑπερφέροντες· ὀπλισμοῖς τε γὰρ ἐκπρεπέσιν ἐκάζοντο,

7. ὑπὸ τε Τούρκων om A. 8. ἀπερύκετο A. 9. κείμενοι A.
11. ποταμὸν] χειμαρον A. 15. ἀμιλλώμενον A. 17. ἐλευσεί-
ται A. 19. ἀπεκτονότες] σκοτώσαντες B.

vivum capere conabantur: sed et illos facile propulsavit arrepta ha-
sta assistentis sibi equitis et uno ex hostibus transfixo: ipse vero
eques stricto ense alteri caput amputavit. deinde aliis X Romanis
militibus accurrentibus inde digreditur, coniungere se cum legioni-
bus quae antecesserant cupiens. sed rursus paulum progressus, et
Turcarum occurru et cadaverum acervis in viis iacentium impedi-
batur. (4) Faucibus istis et praeterfluente amne aegre superatis,
alticubi super cadavera equitando, aliam Romanam manum cogit,
quae ad conspectum eius accurrit. ibi Iohannem Cantacuzenum ne-
ptis maritum unum cum multis strenue dimicare, et dum frustra
auxilia circumspectat, sterni ac spoliari videt. Persae vero qui illum
occiderant, ut imperatorem praeterire viderunt (neque enim latere
poterat), in cohortem conglobati, imperatorem ut opimam praedam
petebant; quem se mox aut capturos aut interfecturos opinabantur. erant
viri eximii et armis insignes, et omnes equis Arabicis insidebant;

καὶ τοὺς ἵππους ἡσκημένους εἶχον ἄλλοις τε κόσμοις λαμπρο-
 τάτοις, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐπαυχενίους ἀγλαΐσμασιν ἐκ τριχῶν συγ-
 κειμένοις ἵππειων, ἐς ἱκανὸν καθιεμένων καὶ περιηρημένων Ὡ
 ἔχουσῶν ἡχητικούς κώδωνας. βασιλεὺς δ' ἀναστήσας τὰ τῶν
 5 περὶ αὐτὸν φρονήματα τὴν τῶν πολεμίων ἐπέλευσιν εὐπειτῶς
 ἀποκρούεται, αἰεὶ δὲ κατὰ βραχὺ προβαίνων τοῖς ἔμπροσθεν,
 καὶ νῦν μὲν πολέμου νόμῳ ἐνιαχοῦ δὲ καὶ ἀναίμωτοι παρῖπ-
 πένων τοὺς Πέρσας, ἄλλους ἐπ' ἄλλοις συνιόντας καὶ πάν-
 τας συλλαβεῖν αὐτὸν σπεύδοντας, τρισάσμενος ἐφίσταται καὶ
 10 ἀσπίσι τοῖς προωδευκόσι τάγμασιν, οὐ μᾶλλον περὶ αὐτοῖς
 δυσχεραίνουσιν ἢ ἐπ' αὐτῷ μὴ φαινομένῳ αγωνιῶσιν. οὐπω
 δὲ συμμίζας τούτοις, ἀλλ' ἐκέῖσε ἔτι ὡν ἐνθα ποταμὸν πα-
 ραρρέειν ὁ λόγος εἶρηκε, δίψει συνέχεται, καὶ δὴ αἰεῖται
 τῶν παρεστώτων τινὰ λαβόντα ὕδρεϊον ὕδωρ ἀρύσασθαι καὶ
 15 οἱ ἀποκομίσαι πιεῖν. σπάσας τοίνυν τοῦ ὕδατος ὅσον ἂν τὴν
 ἐκείνου ἐδίανεν ὑπερώην, τὸ λοιπὸν ἐξέχεεν οἷα μὴ τοῦ πο-
 θέντος ἡδέως διὰ τοῦ οἰσοφάγου κατολισθαίνοντος. πολυ-
 πραγμαυονήσας δὲ τὸ ποτὸν καὶ λυθρῶδες τοῦτο κατανοήσας
 ἤμωξε, καὶ εἶπε μὴ εὐτυχῶς ἀπογεύσασθαι τοῦ τῶν Χριστια-
 20 νῶν αἵματος. παρεστῶς δὲ τις ἀνὴρ ἰταμὸς καὶ θρασύς,
 ὡς ἔδειξε, καὶ τοῦ τότε καιροῦ θυσκολώτερος, ἀνευθριάστως
 ἔφησεν „ἀπαγε, βασιλεῦ, οὐκὸν ταῦτα, οὐχί· οὐ γὰρ νῦν P. 121
 πρῶτως, ἀλλὰ πάλαι καὶ πολλάκις καὶ εἰς κραιπύλην καὶ
 ἀκραιφνῶς Χριστιανικῶν αἱμάτων κρατῆρ ἐκεράσθη σοι, κα-

1. καὶ τοὺς ἵππους] ἔχοντες ἐν τόξῳ ἵπποις αὐτῶν σπαρτζάμια
 μετὰ κωδωνίων B. 12. ξηροπόταμον B. 16. οἷα] βρωμόν
 ἔχον αἱματώδη πολὺν B. 18. λυθρῶδες] κόκκινον B. 21.
 ἀνευθριάστως] ἀδιαντρόπως B.

qui praeter alia ornamenta splendidissima prolixas tricas ex equi-
 nis pillis contextas et sonoras nolas de collis dependentes habebant.
 verum imperator, animis suorum excitatis, hostium impetum facile
 propulsat; ac subinde paulatim progrediendo, et nunc more belli
 nunc citra sanguinem Persas praetereundo, quorum alii atque alii
 ad eum capiendum properabant, exoptatus ad legiones quae ante-
 cesserant pervenit, non tam suam vicem dolentes quam illius periculo
 sollicitas. sed antequam eas adipisceretur, aquam e praeterflu-
 ente fluvio haustam afferri sibi iussit; qua summis labris gustata et
 effusa, quod ex insuavi sapore tabo infectam cognovisset, cum sus-
 spirio „infelicitèr” inquit „Christianorum sanguinem libavi.” ibi
 quidam audax et importunus homo, et illo acerbissimo tempore
 acerbior, „non nunc” inquit „imperator, non nunc primum sed olim
 et saepe et ad ebrietatem usque Christianorum sanguinem hausisti,

λαμωμένῳ τε καὶ ἐπιφυλλίζοντι τὸ ὑπῆκοον." οὕτω δ' ἰλα-
 ρῶς τὸν κατήγορον ἐκείνον καὶ λοίδορον ὑπήνεγκεν ἄνθρωπον,
 ὡς εἰ μὴ ἦν ἀκούων μηδ' ἔχων ἐλεγμούς ἐν τῷ στόματι.
 ὄρων δὲ καὶ τοὺς θησαυροφύλακας θυλάκους διασπωμένους
 ὑπὸ Περσῶν καὶ κατὰ γῆς χεόμενον καὶ ἀρπαζόμενον τὸν εἰς 5
 νόμισμα κεκομμένον χρυσόν τε καὶ ἄργυρον, ἐνῆγε τοὺς συν-
 όντας Ῥωμαίους ἐπεισπεσεῖν τοῖς βαρβάροις καὶ κτήσασθαι
 τὰ χρήματα Περσῶν δικαιοτέρον. σποτὰς δὲ αὐθις ὁ λῆρος
 ἐκείνος ἀνὴρ διελοιδορεῖτο ἀναιδῶς βασιλεῖ τοιαῦτα κελεύον-
 Β τι, „ἐχρῆν" λέγων „ἐκουσίως καὶ πρότερον διδοῖναι Ῥωμαί- 10
 οἰς ταυτί, οὐχὶ δὲ πάντως νυνί, ὅποτε ἡ κτήσις δυσχερῆς
 καὶ μεθ' αἵματος. εἰ δ' αὐτὸς ἀνὴρ ἐστὶν ἰσχύος, ὁποῖος
 εὐχεταί εἶναι, ἢ γούν ἀναξυρίδα περὶκεῖται, τοῖς χρυσοσύ-
 λαις συρραγείς Πέρσαις καὶ συγκόμας τούτους θαρραλεώτε-
 ρον ἐπαρασωσάτω Ῥωμαίοις τὰ ἀρπαζόμενα." εἰσιῶπα δὲ 15
 κἀπὲ τούτοις τοῖς ῥήμασι, μὴ ὑπ' ὀδόντα γρυζῶν μηδὲ τον-
 θορύζων, ἀλλὰ φέρων τὴν τοῦ κερτόμου προπέτειαν ὡς Λα-
 βιδ πάλαι Σεμεεὶ τὴν αὐθάδειαν. ὁψὲ δὲ καὶ ὁ Κοντοστέ-
 φανος Ἀνδρόνικος ἀβλαβῆς παρῆν, ὃς ἤγειτο τῶν τελευταίων
 τάξεων, καὶ ἕτεροι τῶν δυνάμενων μέγα παρὰ τῷ Μανουήλ 20
 ἀπλήγες συνδεδραμήκασιν.

С Ἐπεὶ δὲ νῦν ἐπῆλθε καὶ σκότος ἡμέρας διάδοχον τὸν πό-
 λεμον ἔπαυσεν, ἀδημονῶν ἕπας καθῆστο ὑπὲρ τῷ τῆς χει-
 ρὸς κόλπῳ ῥίψας τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸν ἐνεστῶτα κίνδυνον

4. θυλάκους] βουλυῖδια Β. 19. ὃς ἤγειτο] ὃς διπσοφυλάκει Α.

dum pauperes subditos exactionibus vexas et deglubis." eum convi-
 ciatorem Manuel ita aequo animo tulit ac si surdus esset; et cum
 vidulos, in quibus signata pecunia erat, a Persis diripi et effundi
 videret, Romanos hortatus est ut impetu in barbaros facto pecuniam
 illam ipsis potius debitam arriperent. tum rursus idem ille impuden-
 ter in imperatorem invectus „ultro" inquit „ista prius Romanis dan-
 da fuit, non nunc, ubi cum difficultate et sanguine paranda est.
 quodsi vir fortis est, ut gloriatur et chlamys postulat, in raptores
 Persas impetum faciat, iisque fortiter caesis rapinas recuperet." ta-
 cuit et ad ea verba hominis importuni Manuel, sine ullo murmure,
 non secus atque olim David Semeis intemperias tulit. tandem Con-
 tostephanus quoque Andronicus incolumis advenit, qui extremum
 agmen ducebat; et alii quidam apud Manuelem gratiosi, vulnere
 expertes, concurrerunt.

Ubi nox-praelium diremit, omnes sederunt tristes, capita ma-
 libus sustinentes; et dum praesens discrimen reputant, se vivis non
 numerabant, eo potissimum territi, quod barbari circum vallum

φαναζόμενος οὐ τοῖς ζῶσι συνέταπτεν ἑαυτὸν, καὶ μάλισθ' ὅτι τὸν χιώρακα περιτρέχοντες διαπρυσίους ἀνεκάλουν φωναῖς οἱ βάρβαροι τοὺς ὁμοειδεῖς αὐτοῖς, οἱ κατὰ χρεῖαν ἢ μετὰ θεοῖν πίστεως πρὸς Ῥωμαίους προυχώρησαν πάσαι, καὶ πα- V. 99
 5 ερησοῦν ἐξελθεῖν αὐτοὺς καὶ τοῦ στρατηγίου ὡς ἀπολουμένων ἀμδην ἔωθεν αὐτίκα τῶν ἐν αὐτῷ. διενυκτέρευον οὖν Ῥωμαῖοι κατὰ φρήτρας καὶ λογάδας τοῖς φύλοις φῦλα συναγειρόμενοι, βαπτόμενοι πρὸς ὄχρον ὑπὸ δέους, εἰς οἶον τὰ πέταλα τῶν δένδρων κατὰ καιρὸν τὸν φυλλοχόον μετα-
 10 μορφαίνεται. (5) αὐτὸς δὲ ὁ κρατῶν ἀγενεστάτας βουλάς D ὤδινεν. ὡς δὲ ταύτας ἀποτεκὼν εἰς ἀκοήν τῶν σὺν ἐκείνῳ ἔξεφερε, καὶ ἦν τὸ ὑφηγούμενον λαθραία φωνή καὶ τοσοῦτων ψυχῶν εἰς αἰχμαλωσίαν καὶ θάνατον ἔκδοσις, ἐκπλήττει τοὺς ἀκροωμένους, καὶ μᾶλλον τὸν Κοντροπέφανον, ὡς ἀν-
 5 δρὸς ἀλλοφρονοῦντος καὶ περιστρεφομένου σκοτοδίη ἀτεχνῶς φθεργόμενος ῥήματα. οὐ μόνον δὲ οἱ πρὸς σκέψιν τοῦ ποιη- τέου συνελθόντες βαρέως ἤνεγκαν τὰ ἠνωτισμένα, ἀλλὰ καὶ τις ἔσωθεν ἐστὼς τῆς σκηπῆς ἐκ τῶν ἀγνωστων καὶ τῶν πλεί-
 10 στων στρατιωτῶν, ὡς τὸ βασιλικὸν ἐς οὓς ἐδέξατο σκέμμα, 10 ὑψώσας τὴν φωνὴν καὶ διωλύγιον ἀνοιμώξας „φεῦ“ εἶπεν, „ὅποια δὴ καὶ ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων εἰς νοῦν ἐβάλετο.“ καὶ πρὸς ἐκεῖνον τὴν τοῦ λόγου στρέψας ὁρμὴν „οὐχὶ σὺ“ φησιν „ὁ διὰ τῆς ἐρήμης ταύτης καὶ στενῆς ὁδοῦ ἐκθλίψας ἡμᾶς καὶ εἰς P. 122 ἀπώλειαν διηθήσας, ἢ μᾶλλον οἶονεῖ τιτι ὄλμῳ ἐκπιέσας τοῖς

14. μᾶλλον] πλέον A. 16. τοῦ ποιητέου om A. 20. καὶ διωλύγιον] μετὰ σακρῶν ἐβόησε B. 21. δὴ καὶ] καὶ δὴ B. 24. διηθήσας A: vulgo διωθήσας. μᾶλλον] ὡσαυτὲρ εἰς ὄγδιν βαλὼν ἡμᾶς συνέσφιγξας B.

curstantes populares suos, qui vel religione mutata vel aliis de causis olim ad Romanos se contulerant, cum maximis clamoribus hortabantur ut ea nocte castris excederent: mane enim omnes qui in iis essent perituros. eam noctem ita exegerunt Romani, metu palientes, ut tribules cum tribulibus, amici cum amicis se coniungerent. (5) At imperator cum ignavissimum consilium de clandestina fuga et tot millibus neci obliciendis proceribus aperuisset, auditores, et Contostephanus in primis, obstupuerunt, quasi verba hominis parum sani loqueretur. nec iis solum qui in consilium adhibiti fuerant, eam orationem graviter tulerunt: sed quidam obscurus miles, qui extra tabernaculum steterat, audito eius proposito, cum ingenti suspirio et alta voce „quid“ inquit, „Romanorum imperatori in mentem venit?“ et ad ipsum conversus „non tu“ inquit „is es, qui in desertam et angustam istam viam nos intrusisti et in interi-

συμπίπτουσι τούτοις σκοπέλοις καὶ τοῖς πεσοῦσιν ἀτεχνῶς ἐφ' ἡμῶν ὄρεσι; τί ἡμῖν καὶ τῆ κοιλάδι ταύτη τοῦ κλαυθμῶνος καὶ τῆ στομίῳ τοῦ ἄδου ἄντικρυς καὶ τῆ παρελθεῖν τὰς ἀνωμάλους ταύτας καὶ τραχείας τροχιάς; ἢ τί ἴδιον ἐπάγειν τοῖς βαρβάροις ἐπίκλημα εἶχομεν, οἱ τοὺς χώρους τούτους τοὺς 5 στενοὺς τε καὶ βιαίους καὶ σκολιούς περικαθίσαντες ἡμᾶς ἐσαγήνευσαν; καὶ νῦν ὅπως καταπροδίδως ὡς πρόβατα σφαγῆς τοῖς ἐχθροῖς;" τούτοις μαλαχθεῖς τὴν ψυχὴν εἴτ' οὖν ἕως καρδίας δηχθεῖς εἰς ἑτέραν ἐτράπετο καὶ τὴν κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον ἔλᾶν εἶλετο. 10

B Ἄλλ' ὁ σπέρμα ἐγκαταλείπων πάσαι τῷ Ἰσραὴλ, ἵνα μὴ εἰς τέλος ἀφαντωθεῖ τὸ ἐκείνου κληροῦχημα ὡς Σόδομα γεγονὸς καὶ ὁμοιωθὲν ὡς Γόμορρα, ὁ παιδεύων καὶ πάλιν ἰώμενος, ὁ πατάσων καὶ ζῆν ποιῶν, ὁ μὴ τὴν ῥάβδον τῶν ἁμαρτωλῶν ἐπὶ τὸν κληρὸν τῶν δικαίων εἰς τέλος ἔων, οὗτος 15 καὶ τότε τὸ ἅγιον ἔθνος κατοικτειρήσας καὶ μὴ ἀπόσασθαι θελήσας ἐπίπαν κάμπει τὴν τοῦ σουλτάνου ψυχὴν εἰς ἀξύνφυλον ἔλεον τὸ καινότετον, καὶ ὅς τὴν τοῦ βασιλέως ἀρετὴν αἰδοῦμενος πρότερον, τότε καὶ ταῖς ἐκείνου συμφοραῖς ἐπικλάται. ἢ γοῦν ὁ διὰ Χουσί τὴν Ἀχιτόβελ ἀκρωσίσας βου-20 λὴν, καὶ τὰς φρένας ἀλλοιώσας τοῦ Ἀβεσαλώμ ὡς τοῖς καθ' ἑαυτοῦ καὶ χεῖροσιν ἐπαγγέλλεσθαι, αὐτὸς καὶ τότε τὸν Περσὸς Ἰσραὴλ ἐξέκρουσε τοῦ καθήκοντος. παρασυρεῖς γὰρ οὗτος

12. ἐκείνου] οἰκτεῖον A. 15. εἰς τέλος om A. 16. ἔθνος om A. 17. θέλων εἰς τέλος A. 18. καὶ ὅς] γοῦν ὄγε A. 23. ὑποσυρεῖς A.

tum praecipitasti? et concurrentibus istis scopulis et montibus nos omnino oppressuris veluti mortario contudisti? quid nobis rei est cum ista valle luctus et faucibus inferni? cur istos iniquos et asperos tramites penetramus? quid nos privatim de barbaris queri possumus, qui violentis istis anfractibus atque angustiis infestis nos irretiverunt? et tu nos tanquam oves mactationi destinatas prodis? his verbis animo emollito ac potius consanciato consilium mutavit, et eam sequi viam instituit quam tempus pateretur.

Enimvero is qui olim Israeli semen reliquit, ne sua sors penitus, Sodomae et Gomorrhae instar, aboleretur; qui castigat et rursus medetur; qui percutit et vivere facit; qui baculum peccatorum non perpetuo in sortem iustorum grassari sinit, is tum quoque sancti sui populi misertus, quem non penitus repudiare volebat, Sultani animum ad inusitatam clementiam flectit, ut qui dudum Manuelis virtutem veneratur, nunc eius calamitate frangeretur. aut ut olim per Chusin Aphellis consilia evertit, et animum Absolonis mutavit, ut ea pateretur quae perniciem ei allatura erant, ita tum quoque Per-

ταῖς τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ ὑποθημοσύναις, ὅπερ ἀπὸ πῆλτον ἀμφοτέραις ἐκ βασιλέως κατὰ τὸν τῆς εἰρήνης καιρὸν τὰ χρήματα, πέμψας πρεσβεῖν εἰρηρικὰ διαλέγεται καὶ τὴν συνομολογίαν ὡς πρώην αὐθις ἐπιζητεῖ, προφθάνων οἶον προ-
 5 αἰρετῶς, τοῦ κρείττονος ἐποτρύνοντος, τὸν ἀναγκαστῶς ἐς τὰς συμβάσεις βλέψαντα ἀνακτα. οἱ δὲ δὴ Πέρσαι μὴ πῶ τῶν κατὰ σκοπὸν τῷ σουλτάνῳ ἐκφανθέντων ἅμα ἐφ' προσή-
 λαυνον ὡς κυκλωσόμενοι Ῥωμαίους καὶ ὡς περ ὄψον εὐτρεπέες καὶ καθ' ὁρμὴν μίαν, οἷα θῆρες, λαφύζοντες, ἢ ὡς ἐγκυτα-
 10 λελειμμένα ἢ καὶ νοσσιὰν ἐρήμην ἀπάζοντες. περιστείχοντες τοίνυν τὸν χάρακα τοὺς ἐντὸς κατετόξενον, κύκλῳ περιελαύ-
 νοντες καὶ βαρβαρικῶς ἀλαλάζοντες. βασιλεὺς οὖν ἐγκελεύε-
 ται Ἰωάννῃ τῷ τοῦ Ἀγγέλου Κωνσταντίνου υἱῷ μετὰ τοῦ συνόντος ἐκείνῳ τάγματος τοῖς Πέρσαις προσβαλεῖν· ὁ δὲ
 15 κατὰ τὴν βασιλικὴν ἐπιταγὴν ἀναστελεῖν τοὺς Τούρκους πει-
 ρᾶται, οὐδὲν δὲ τι καὶ δράσας γενναῖον παλίντροφος γίνε-
 ται. ἐκ δὲ τούτου ὁ Μακροδοῦκας Κωνσταντῖνος τὴν ὑπ' αὐτὸν ἐξάγει στρατιὰν ἐκ τῶν ἐφ' ὅσον στρατολογουμένην ταγμα-
 20 των· ἀλλὰ καὶ οὗτος μικρὸν τι φανείς ὑπενόστησεν. ὁ δὲ
 γε σουλτάνος πέμπει πρὸς βασιλέα Γαβρᾶν τὰ πρῶτα τῶν παρ' αὐτῷ καὶ τετιμημένον τὰ μέγιστα· τὸ δ' ἀπὸ τοῦδε οὗ
 τε Τούρκοι ἐκ παραγγελίας τοῦ προσβύλλειν περιστάδην ἀπέ-

3. πέμψας ἀποκρισάριους πρὸς βασιλέα πάλιν περὶ εἰρήνης διαλέγεται καὶ ζητεῖ πληρῶσαι τὸν βασιλέα μετ' ἀνάγκης καὶ βίας ἅπερ πρότερον χωρὶς βίας πληρῶσαι οὐκ ἠθέλησεν B.
 4. προαιρετικῶς A. 7. τῷ σουλτάν ἀπεκφ. A. 10. περιστείχοντες] περιστοιχίσαντες A. 20. γαβρᾶν τὸν τὰ πρῶτα τῶν παρ' αὐτῷ ὡκειωμένων καὶ τετιμημένων μάλιστα A.

sarum principem transversum egit, ut procerum consiliis impulsus, quibus tempore pacis ab imperatore pecunia affluebat, per legatos ultro prior divinitus pacem imperatori offerret, quam is urgente necessitate petiturus erat, et pactiones rursus, ut ante, flagitaret. Persae vero, Sultani consilio nondum patefacto, castra diluculo oppugnatum ibant, uno impetu Romanos delendi spe concepta. itaque cum barbarico eiulatu obequitarent et milites intra vallum sagittis conficerent, Iohannes Constantini Angeli filius cum sua cohorte, iussu imperatoris, ad Turcorum impetum reprimendum egreditur. qui cum irrito conatu, nullo forti facinore edito, rediisset, Macrodocas Constantinus orientales copias educit. sed is quoque non multo post in castra se recepit. interea Sultanus Gabram, honoratissimum inter suos satrapas, ad imperatorem mittit; cuius iussu Turci oppugnare vallum desistant, et Romani clam subducere sese desinunt. is Ga-

στησαν καὶ Ῥωμαῖοι τοῦ ὑπεξέροχσθαι λήγουσιν. ὀφθῆναι δὲ τῆ βασιλεῖ μέλλων Γαβρῶς βαθεῖαν καὶ βαρβαρικὴν ἀπο- νέμει τιμὴν καὶ προσκύνησιν, καὶ ἅμα ἵππον προσάγει δῶρον P. 123 Νισαῖον ἀργυροχάλινον, ἐκ τῶν φατριζομένων εἰς πομπάς, καὶ περιμήκη ἀμφήκη μάχαιραν, καὶ λόγον κινεῖ περὶ σπον- δῶν, διομαλίσας πρότερον λόγοις ὑπαλοῖς τὴν ἐπὶ τοῖς συμβῦσιν ὑπεμφαινομένην ἀχθῆδόνα τοῦ βασιλέως, καὶ καταστειλας τὸ τοῦ πάθους φλεγμαῖνον οἷά τισιν ἐπίσμμασιν, οἷς πρὸς τὸ σὸς ἐκείνῳ ὑπεψιδύρισε ῥήμμασι. Θεασάμενος δὲ Γαβρῶς ἦν εἶχε στολάδα ἐπὶ τοῦ θώρακος βασιλεύς, τὴν χροιάν χολοβάφι- 10 νον, „οὐκ εὐσύμβολον τὸ χρώμα τοῦτό” φησιν, „ὦ βασιλεῦ, ἀλλὰ καὶ λίαν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ πολέμου ταῖς ἀγαθαῖς τύ- χαις ἀντιπρῶττον.” αὐτὸς δ’ ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις τούτοις βρα- χύ τι καὶ βεβιασμένον μειδιῶσας, τὴν ἐπιθωράκιον στολὴν ἀποδύς ἐκείνῳ δίδωσι πορφύρα καὶ χρυσῆ διηθισμένην. τὸν 15 B δ’ ἵππον καὶ τὸ ξίφος δεξάμενος ἐγγράφους τίθεται τὰς σπον- δάς, καὶ τὴν χεῖρα τούτοις βραβεύει. ἐνῆν δὲ τῆ γραμμα- τίῳ καὶ ἄλλα μὲν ὅσα ὁ καιρὸς ἐπέταττε κατὰ μηδὲν ἀκρι- βολογούμενος, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ καταστραφῆναι τὰ φρούρια τὸ τε Δορύλαιον καὶ τὸ Σούβλεον. 20

1. ἐπεξέροχσθαι? 2. βαθεῖαν] προσκυνεῖ τοῦτον μέγε-
 καὶ γῆς B. 4. Νισ.] ἀραβικόν B. 5. περιμήκη] σπῆ-
 θιν δίστομον B. 10. ἐπιθωράκιον A. ἰδῶν δὲ καὶ τὸ ἐπανω-
 κλίβανον, ὃ ὁ βασιλεὺς ἐπάνω τῶν ἀρμάτων αὐτοῦ ἐφόρει,
 δλόχρυσον ὄντα μετὰ σύρματος καὶ διὰ τοῦ ἰδρωτός καὶ κο-
 νιοῦ βεβαμμένον, εἶπεν οὐκ εἰς σημεῖον καλόν ἐστιν, ὦ βα-
 σιλεῦ, τοῦτο τὸ χρώμα, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἐναντίον ἐν τῆ ὥρᾳ
 τοῦ πολέμου τοῦτο τυγχάνει B. 12. κατὰ τὴν ὥραν] κατὰ
 καιρὸν A. 14. τὴν ἐπιθ.] τὴν ἐνσύσσημον ταυτηνὴ σι. A.
 17. γραμματι. A.

bras imperatori barbarorum more summis adorato dono adducit equum Nisaeum, frenis argenteis ornatum, ex iis qui ad pompas aluntur; et longum ancipitem gladium, ac sermonem de pacificatione interlicit, animo eius ob acceptam cladem, ut apparebat, tristi, prius mollibus verbis quae in aurem illi dicebat delinito, et doloris acerbitate velut incantamenti quibusdam mitigata. cum autem thoracem imperatoris fulva veste tectum vidisset, „iste color” inquit, „imperator, pugnae tempore minime commodus est, sed plane inauspicatus.” id dictum imperator exiguo et coacto risu excepit; eamque vestem purpura et auro intextam illi dedit, acceptoque ense et equo pacem conscribit suaque manu subsignat. inter caeteras conditiones, quas id tempus scrupulosius exquirere non sinebat, illa quoque erat, ut Dorylaeum et Subleum castella evertenterentur.

Οὕτως οὖν εὐρηκῶς τὸν βάρβαρον τὰ πρὸς εἰρήνην ἀλη-
 θῶς λαλήσαντα καὶ μὴ ἐπ' ὄργην δόλους διαλογιζόμενον, αἰ-
 ρεῖται δι' ἄλλης ὁδοῦ πορευθῆναι καὶ μὴ τὴν αὐτὴν ἀναμ-
 τρήσειν αὐτίς ἣν ἐβάδισε πρότερον, ἐκκλῖναι τοὺς πεσόντας
 5 βουλόμενος. οἱ δὲ τῆς ὁδοῦ ἡγεμόνες κατ' αὐτὸ τοῦτο μᾶλ-
 λον ἐπὶ τὴν ἐκεῖσε προῆγον, ἴν' ὀφθαλμοῖς οἰκείοις ἐπόψοιτο
 βασιλεὺς τὰ οἰκτρότατα ἐκεῖνα θεάματα. καὶ γὰρ ἦν ἀληθῶς
 δακρύων ἄξια τὰ ὀρώμενα, ἢ ἀληθέστερον εἰπεῖν μείζω τοῦ C
 ἀνακλαυθῆναι διὰ τὸ τοῦ κακοῦ μέγεθος. αἴ τε γὰρ φά-
 10 ραγγες εἰς ἰσόπεδον ἀνέβαινον, καὶ αἱ κοιλιάδες εἰς κολωνοὺς
 ἀνγχεύοντο, καὶ τὰ ἄλλα τοῖς θνησιμαίοις ἐκεκάλυπτο. ἅπας
 δὲ κείμενος ἀποσυρεῖς ἦν τὸ δέρμα τῆς κεφαλῆς, πολλοὶ δὲ
 καὶ τοὺς ἰθυσάλλους ἀπεκαυλίθησαν. ἐλέγεται δὲ τοὺς Πέρ-
 σους τοῦτο τεχνάσασθαι, ἵνα μὴ τοῦ ἀκροβύστου ὁ ἐμπερίτο-
 15 μος διαστέλλοιτο καὶ ἡ νίκη οὕτως εἴη ἀμφιπαλῆς καὶ ἀμ-
 φήριστος, ὥς ἐξ ἑκατέρων τῶν στρατοπέδων καταβληθέντων
 πολλῶν. οὐδεὶς τοίνυν χωρὶς δακρύων καὶ στεναγμῶν ἀντι-
 παρῆλθεν, ἀλλὰ μέγα πάντες ἀνέκλαυσαν καὶ ὀνομαστὶ τοὺς
 ἀπολωλότας ἐταίρους καὶ συνήθεις ἐκάλεσαν.

20 Ἄλλ' ἐνταῦθα τοῦ λόγου γενόμενος ἐκεῖνο ἔγω εἰπεῖν, D
 ὥς δυσφύλακτον τὸ μέλλον τοῖς ἀνθρώποις ἡμῶν, καὶ οὐκ ἄν
 τις ῥαδίως ἐξαναλύξῃ τὸ ἐπιόν, εἰ μὴ τῷ τὸ θεῖον ἐκ λιπα-

2. αἰτεῖται A.

5. οἱ δὲ τ. εἰδ. ἡγεμόνες] οἱ δὲ πρόβο-
 δοὶ B. 11. ἅπας δὲ] ἕλα δὲ τὰ σώματα τὰ νεκρὰ ἐκδεδαμέ-
 γα ἦσαν τὰ κεφάλια αὐτῶν, καὶ πολλοὶ καὶ τὰ μέρια αὐτῶν
 ἀποκεκομμένοι ἦσαν. ἐλέγεται δὲ τοὺς τούρκους τοῦτο ποιῆσαι,
 ἵνα οὐδὲν ἀποχωρίζῃ ὁ χριστιανὸς ἀπὸ τῶν τούρκων ἀλλὰ πάν-
 τες ὡς ὁμοῖοι φαίνεσθαι. ἔπρην γὰρ καὶ ἀπὸ τῶν τούρκων
 πολλοὶ B. 12. κεφαλῆς] κορυφῆς A.

Manuel cum pacem nihil insidiarum habere et sincere secum
 agere barbarum videret, alia via domum redire instituit, ut aspectum
 interfectorum declinaret. at viae duces ob id ipsum potissimum
 eodem cum reducebant, ut miserabilia illa spectacula oculis intueretur,
 quae quidem nullis lacrimis satis deplorari queant. nam fauces
 exaequatae erant, valles in tumulos assurgebant, saltus cadaveribus
 operiebantur. prostratis omnibus cutis capitis detracta erat, nonnul-
 lis pudenda etiam praecisa. ideo factum a Persis dicebatur, ut cir-
 cumcisis a Christianis non distinctis victoria anceps esset: nam ex
 utroque exercitu multi ceciderant. nemo igitur praeteriit quin la-
 mentaretur et nominatim familiares atque amicos suos interfectos
 compellaret.

Hoc loco illud in mentem mihi venit, res futuras difficulter
 ab hominibus posse praecaveri, neque facile quemquam pericula

ρίας ἰλεωθέν ἀπόσαιτο τὰ δεινὰ ἢ ἕκ τούτων εἰς τοῦτο μετακλιεῖ, καταμιγνύον τὸ τῆς κινήσεως ἀκραιφνές καὶ τῷ φιλανθρωπῶ κυπληῦον τὸ ἄκρατον. βασιλεὺς γὰρ ἦν ἵκα ἦν κατὰ Περσῶν ἐκστρατεύειν προθέμενος, ἐδόκει καθ' ἕκτους ὄρων ὡς εἰς στρατηγίδα νῆα ἐμβὰς αὐτὸς τε καὶ συγχοὶ τῶν⁵ ἐπιτηδείων τὴν Προποντίδα θηλέγετο, αἴφνης δὲ συμπεσεῖν τὰ ἐξ Εὐρώπης καὶ Ἀσίας ὄρη, ὡς ἀφανισθῆναι μὲν τῆς νηὸς θραυσθείσης τὸ ἐμπλέον ἅπαν, αὐτὸν δὲ μόλις ἐκδοθῆναι τῇ χέρσῳ ταῖς χερσὶ νηχόμενον. καθ' ἣν δὲ ἡμέραν τῶν ἐπισφαλῶν ἐκείνων ἐπέβαινε τρίβων, ἀνὴρ τις προσελθὼν¹⁰

P. 124 αὐτῷ δίγλωττος, τὸ γένος Ῥωμαῖος, τοῦπίκλην Μαυρόπουλος, δόξαι οἱ ἔφατο κατ' ὄναρ τὸν ἐκ τοῦ Κύρου παρώνμον ναὸν εἰσελθεῖν, ἐν δὲ τῷ ἰλεοῦσθαι οἱ τὴν εἰκόνα τῆς θεομήτορος φωνὴν ἐξικνουμένην ἐκείθεν ἐνωτισθῆναι, λέγουσαν ὡς „ἀρτίως ἐν μεγίστοις μάλιστα κινδύνοις ὁ βασιλεὺς,¹⁵

V. 101 καὶ τίς ἀπελεύσταί μοι τούτῳ συνέριθος;“ εἰρηκότος δὲ τινος ἀοράτος „ἀπελθέτω Γεώργιος“ „νωθῆς οὗτος“ εἶπεν, κάκεινον δὲ πάλιν ἐπενεγκόντος „ἀπίτω Θεόδωρος“ καὶ πρὸς τοῦτον ἀπανθῆσθαι, τέλος δὲ μετὰ περιαλγείας φθέγγασθαι ὡς οὐδεὶς προφθάσει τὸ φυόμενον ἐκείνῳ κακόν. καὶ ταῦτα²⁰ μὲν οὕτω.

B 6. Μετὰ δὲ τὸ ὑποκαταβῆναι τὰς δυσχωρίας ἐνέκειντο καὶ πάλιν οἱ Πέρσαι Ῥωμαίοις ἐκ τῶν ὀπισθεν ἐπιφαινούμε-

1. τοῦτο] τὸ A. 6. τὴν Πρ.] ἀνέβαινε κατὰ τὸ στενὸν τοῦ ἱεροῦ B. 7. συμπεσεῖν A. 8. ἀφανισθείσης A. 15. μάλα A. 18. καὶ τοῦτον μὴ δύνασθαι εἶπε B.

evasurum, nisi numine exorato divinitus custodiat malorumque levamen impetret. nam imperator cum Persis inferre bellum statuisset, in somnis sibi visus est conscensa imperatoria nave cum multis familiaribus Propontidis oram legere; subito vero Europae et Asiae montes concidisse, fractaque nave, caeteris omnibus sublatis, se vix manibus in litus enatasse. quo autem die periculosas illas vias ingressurus erat, homo quidam duarum linguarum peritus, natione Romanus, cognomento Maupulus, ei dixit se visum in somnis Cyri aedem ingredi, et dum genitricem dei placaret, vocem ex ea editam audire, quae diceret „nunc in summo discrimine versatur imperator, et quis ei meo nomine opem feret?“ cum quidam ex obscuro dixisset „abeat Georgius,“ illam respondisse „tardus hic est.“ illo iterum dicente „abeat Theodorus,“ eo quoque repudiato denique moestam exclamasse nuntium malum illi imminens praecavere posse. atque haec haec tenus.

6. Postquam autem ex angustiis evaserunt, Persae Romanos iterum a tergo sunt adorti. Persam enim poenituisse ferebant quod

νοι· μεταμέλω γὰρ ἐλέγετο πληγῆναι τὸν Πέρσην ὅτι τὸ ἐν
 χερσὶ παρήκε θῆραμα, κἀντεῦθεν ἐνδοῦναι τοῖς οἰκείοις ἐκεῖ-
 να ἐπιούσιν ἐνδείκνυσθαι ὅσα καὶ πρὸ τῶν σπονδῶν ἐξῆν δια-
 πράττεσθαι. οὐ πανσυδὶ δὲ καὶ ὡς ἡνίκα τὰ δυσέμβολα χω-
 5 ρία Ῥωμαῖοι διήρχοντο, οἱ Τοῦρκοι παρείποντο, ἀλλὰ κατὰ
 διαλειπούσας συμμορίας ἐπηκολούθουν· οἱ γὰρ κράτιστοι
 καὶ πλεῖστοι ταῖς τῶν σκύλων ὠφελείαις ἔμφορτοι γενόμενοι
 τῆς οἰκάδε φεροῦσης ἦψαντο. πλὴν καὶ οἱ παρεπόμενοι ἐκεῖ-
 νοι πολλοὺς διέφθειρον, καὶ τούτους μάλιστα ὅποσοι τραυμα-
 10 τία τε καὶ ἀπόμαχοι, καίπερ τοῦ βασιλέως τοὺς πολεμικοὺς
 τῶν ἡγεμόνων καὶ δραστηρίους σθραγεῖν ἐπιτάξαντος. ὡς δὲ C
 κατὰ τὰς Χώνας παρεγένοντο, ἄσμενοι ἐκεῖσε τὸ γόνυ ἔκαμ-
 ψαν, ὡς οὐκέτι τοὺς πολεμίους ὀφόμενοι. βασιλεὺς δὲ καὶ
 τούτου ἐμέλησεν, ἐκάστω καχεκτοῦντι στατήρα διαδοῦναι ἀρ-
 5 γύρεον, νοσοκομίας ἐφόδιον πρόσκαιρον. καταβὰς δὲ εἰς Φι-
 λαδέλφειαν ἡμέρας τινὰς ἐκεῖσε διέτριψε, τὴν τοῦ σώματος
 διάθεσιν ἀνακτώμενος, καθρημένην οἷς ἐπεπόνθει κατὰ τὸν
 πόλεμον. προεκπέμψας δ' ἀγγέλους τὰ συμβεβηκότα ταῦτα
 τοῖς Κωνσταντινουπολίταις παρίστα, νῦν μὲν ταυτοπαθῆ πως
 10 ἑαυτὸν Ῥωμανῶ τῷ Διογένει κατονομάζων, ἐπεὶ καὶ οὗτος ὁ
 βασιλεὺς κατὰ τῶν Τοῦρκων ἐξενεγκῶν ποτε πόλεμον τὸ τε
 πολὺ τῆς στρατιᾶς ἀπεβάλετο καὶ αὐτὸς συλληφθεὶς ἀπῆχθη D
 αἰχμάλωτος, νῦν δὲ τὰς μετὰ τοῦ σουλιάνου σπονδὰς ὑπέξ-

5. ἀλλὰ γενεαὶ γενεαὶ B. 12. τὸ γόνυ] εὐχαρίστησε τῷ θεῷ
 ὡς ὅτι οὐδὲν κακὸν αὐτῷ ἐπὶ τῶν πολεμίῳν ἐγένετο B. 14.
 στατήρα] ἀνά ᾤ δέκα B.

paratam praedam e manibus amisisset, et suis concessisse ut Roma-
 nis ostenderent ea quae etiam ante pacem facere potuissent. non ta-
 men toto exercitu, ut tum cum angustias transirent Romani, asse-
 ctabantur, sed ex intervallis et seiunctis cohortibus. nam plerique,
 optimi quique praesertim, manubiis onusti domos suas repetebant.
 nihilominus tamen illi qui tergis inhaerebant multos occidebant,
 vulneratos praesertim atque imbelles, quamvis imperator bellicosos
 et strenuos duces extremum agmen claudere iussisset. ubi Chonae
 pervenerunt, cupide quieverunt ut hostes non amplius visuri. impe-
 rator vero unicuique male habenti staterem viaticum dedit ad mor-
 bum pro tempore curandum. Chonis Philadelphiam descendit, atque
 ibi ad valetudinem a belli aerumnis recreandam aliquot dies com-
 moratus, praemisissis in urbem nuntiis acceptam cladem Cpolititanis
 per litteras significavit; in quibus nunc idem sibi quod Romano Dio-
 geni accidisse querebatur, qui bello Sarracenis illato magnam copia-
 rum partem amisisset et ipse captus fuisset: nunc Sultanicum foedus

αἴρων, καὶ κάτωθεν τῆς ἑαυτοῦ σημαίας μεγαλορρημονῶν αὐτὰς περατῶσαι, ἀνέμῳ ἀναπεπταμένης καὶ πρὸς τὸ τῶν ἀντιπάλων ἀφορώσης μέτωπον ὡς φόβον ἀντιπίπτειν καὶ τρόμον αὐτοῖς. οὐ μὴν ἀλλὰ τὸ μὲν Σούβλειον ἐπιπαριῶν κατὰ τὸ σουλτάνῳ δοκοῦν αὐτὸς καθαιρεῖ, τὸ δὲ γε Δορύλαιον οὐ-5 δαμοῦ. ὅθεν στείλας ὁ σουλτάνος πρεσβεῖαν τῶν τε συνθηκῶν αὐτὸν ἀνεμίμνησκε, καὶ θανμάζειν ἔλεγεν ὅπως μὴ ἐς δεῦρο καθήρηται τὸ Δορύλαιον. ὁ δὲ ὀλίγα τοῖς κατ' ἀνάγκην γενομένοις τὸν νοῦν προσέχειν εἰπὼν, κατεδαφίσαι δὴ τὸ Δορύλαιον οὐδ' ἄκροις ὡς παρεδέχτο, ἐκεῖνο ἀτεχνῶς 10 τῶν τῆς Πυθίας πρὸς τὸν Ἐπικυδίδην ἐπὼν ἀποτεμώμενος καὶ P. 125 αἰνέσας „ὄμνυ, ἐπεὶ θάνατός γε καὶ εὐόρκον μένει ἄνδρα," τὰ δὲ ἐφέξῃς, ἅ φασιν οὕτω, παρεπισχών, „ἀλλ' ὄρκον πάις ἐστὶν ἀνώνημος· οὐδ' ἐπὶ χεῖρες οὐδὲ πόδες, κραιπνὸς δὲ μετέρχεται, εἰσόκε πῦσαν συμμάρψας ὄλεση γενεὴν καὶ οἶκον 15 ἄπαντα. ἀνδρὸς δ' εὐόρκον γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων." ὁ δὲ γε Πέρσης; μοῖραν ἀπόλεκτον τῆς ὄλης αὐτοῦ στρατιᾶς ἀποδιελών, εἰς χιλιάδας εἴκοσι πρὸς ταῖς τέσσαρσι μέτρον-μένην, καὶ στρατηγὸν αὐτῇ τὸν Ἀτάπακον ἐπιστήσας πέμπει πᾶς ἄχρι Θαλάττης πόλεις καὶ χώρας πορθήσονται, φείσασθαι 20 μηδαμῇ μηδεμίας ἐπισκήψας, ἀποκομίσαι τε αὐτῇ ὕδωρ θαλάττιον καὶ κόπην καὶ ψάμαθον. ὁ δὲ τὰ ἐπιτεταγμένα διδούς

9. εἰπὼν om A. 19. ἀτάπακα A, ἀττάπακα B. 21. μηδα-
μῇ] μηδαμοῦ A. 22. κόπην] βρύα B.

extollebat, et Sultanum pacem expetiisse iactabat, aurea bulla consignatam pactionem ostentans, a Sultano subscriptam, quasi metu id fecisset. nihilominus tamen Subleum in transitu ex Sultani voluntate diruit, sed Dorylaeum nequaquam. quare a Sultano per legatos pactionis est admonitus, mirari se dicente quod Dorylaeum nondum eversum esset. ille vero, se parum ea curare quae necessitate facta essent respondens, Dorylaei evertendi mentionem minime ferebat, illam opinor partem Delphici oraculi, quod Epicydidi est redditum, secutus:

iura. mors rapit hos etiam, qui foedera servant.

ea vero quae sequuntur neglexit:

iuristurandi sed filia nominis experts,
trunca pedum manuumque, celerrima sed tamen instat,
persequiturque virum, dum stirpem funditus omnem
hauserit. at soboles servantis foedera floret
post obitum magis, in seros rediviva nepotes.

caeterum Persa Atapacum ducem cum delecta ex omni exercitu IV et XX millium manu ablegat, ut ad mare usque omnes urbes et provincias vastet ac nemini parcat, sibi que aquam marinam, remum

πέρατι, τὰς Μαιανδρικός ἐπιῶν πόλεις ἐδήου οἰκτρῶς, ἐσβολὰς Β
 ἀκηρόνκτους καὶ ἐφόδους ἀπροόπτους τιθέμενος. παρεστήσατο
 δὲ καὶ τὰς Τράλλεις τὴν πόλιν καὶ τὴν κατὰ Φρυγίαν Ἀν-
 τιοχείαν, τὰ Λουμά τε καὶ τὸν Πεντάχειρα καὶ ἕτερ' ἄλλα V. 102
 5 ἐρήματα κατάκρας ἑλὼν ἐσκύλευσεν. ὁδῶ δὲ προΐων καὶ τὰς
 παραδυλατιτιδίους ἐλυμήνατο χώρας.

7. Βασιλεὺς δὲ ταῦτα ἐνωτισάμενος ἄλλαις τε πλείστοις
 μεθόδοις ἐχρήσατο καὶ δὴ καὶ τῆ μὴ ἐπὶ βυκάναις καὶ σάλ-
 πιγγι τῆς σκηνῆς προϊέναι, „οὐ χρεία” λέγων „τοιούτων ἄρ-
 10 τι τινῶν, ἀλλὰ τόξων καὶ δοράτων, ἵνα τοὺς μισοῦντας ἡμᾶς,
 οἱ (κατὰ Λαβιδὸν εἰπεῖν) ἤχησαν καὶ ἦσαν κεφαλὰς, τῶν Ῥω-
 μαϊκῶν ἀποπεμφόμεθα χωρῶν.” καὶ αὐτὸς μὲν τὴν εἰς τοὺς
 πολεμίους ἀπᾶραι οὐδαμῶς ἐδικαίωσε, στέλλει δὲ τὸν ἀνεψιὸν C
 Ἰωάννην τὸν Βατάιζην, τῆ δραστηρίῳ ἐν δέοντι χρώμενον,
 15 καὶ τὸν δούκαν Κωνσταντῖνον, νεανίαν ἄρτι ὑψηλήτην καὶ κα-
 τὰ τῶν φυιῶν τὰ εὐγενῆ καρπογονεῖν πρὸ ὄρας ἐπαγγελόμε-
 νον, ἔτι δὲ τὸν Ἀσπιέτην Μιχαήλ, πολλὰ πυρρινέσους αὐτῶς
 σὺν εὐβουλίᾳ καὶ τάξει τὸ πρᾶχθησόμενον ἄπαν ποιεῖν, πρὸ
 20 δὲ τούτων μὴ προσπελάσαι παντάπασι τοῖς βαρβάρους, εἰ μὴ
 πείρα γνοῖεν ἀκριβεῖ πρότερον ὅποσοι εἶεν τὸ πλῆθος καὶ ὡς
 νικῶεν αὐτοὺς μαχεσάμενοι. καὶ Πέρσαι μὲν πέρας τῆς ἐφό-
 δου τὴν Θάλατταν θέμενοι μετὰ πλείστης ὄτι λείας ἀνέλθον,
 κἀκεῖνα κείροντες οἷς κατὰ τὴν κάθοδον οὐ προσέβαλον· οἱ
 δ' ἀμφὶ τὸν Βατάιζην τὰς δυνάμεις ἀναλαβόντες, ὅσαις τε

12. τὴν om A.

22. Θάλασσαν A.

et arenam apportet. is iussa exequens Maeandrias urbes subitis et
 improvisis incursionibus miserabiliter populatur, Tralles et Phrygiae
 Antiochiam dedit: one capit, Luma Pentachira et alias munitiones vi
 expugnatas spoliat, et ordine progressus oram maritimam quoque
 vastat.

7. Quibus rebus auditis imperator, cum aliis plurimis artibus usus
 est, tum sine buccinis et tubis e tentorio prodiit. nunc enim talibus
 rebus non esse opus, sed arcubus et hastis, ut insolentis hostes Ro-
 manis provinciis exigantur. ac ipse sibi non exeundum ratus, Iohan-
 nem Batatzem nepotem suum misit, virum cautum et strenuum, et
 Ducam Constantinum, adolescentem adhuc pene imberbem, sed vi-
 rili maturitate praeditum, et Michaellem Aspietem, multum hortatus
 ut prudenter et tempestive omnia administrarent, nec prius barbaros
 invaderent quam numerum eorum cognovissent et victoriam penes se
 fore intellexissent. Persae vero, quorum excursionis terminus mare
 fuit, cum opima praeda recedentes ea quoque in reditu populati
 sunt, quae ante non attigerant. Batatzes vero cum copiis et ab im-

Δαυτοὺς ὁ βασιλεὺς ἐφωδίας καὶ ὄσαι κατὰ πύροδον ξυνελέ-
 γησαν, ἤλιωνον εὐθὺ τοῦ Ἰελίου καὶ τοῦ Λειμώχειρος τῶν
 πολιγνίων, καθ' ἃ περιὶ ποταμῶ τῶ Μαιάνδρῳ πάλαι ποτὴ
 γέφυρα περιήγετο. ἐπεὶ δὲ οἱ σκοποί, οὗς ἄρα ὁ Βατάτζης
 κατέστησε κατὰ πάσας τὰς ὁποιοῦν φερούσας ὁδοὺς, ἀπήγ-5
 γελλον τὴν τῶν Τούρκων ἀνάζευξιν καὶ ὡς οὐ πρόσω ἤδη εἰ-
 σὶν ἐφορμῶντες, εἰς δύο ἀπομημαίσις τὴν στρατιὰν τὸ μὲν
 πλεον ταύτης εἰς λόχους καθίστησι κατὰ τὰς ὁδοὺς ἃς ἤμελλε
 τέμνειν τὸ πολέμιον, τὸ δὲ λοιπὸν ἐς τὰς μετὰ τὴν παλαιὰν
 γέφυραν ἐκβίσεις τοῦ ποταμοῦ διασπείρας προσμένειν ἐκέ-10
 λευε μερίδος τινὸς ἀπὸ τῶν Τούρκων μετὰ τῆς αἰχμαλωσίας
 περαιώσιν, καὶ τηρικαῦτα μηδ' ὄλωσ κατορθωδεῖν ἀλλὰ θαρ-
 ραλέως προσυπαντῆν. καὶ ὁ μὲν, ὡς ἀμεινόν οἱ δέδοκτο,
 P. 126 οὕτω δὴ τὸ οἰκεῖον διεσκεύασε στρατεύμα* οἱ δὲ Τούρκοι
 ὡς εἶχοντο τοῦ διαβαίνειν, εἰς ὑπερδεξίων βαλλόμενοι εἰς τὸν 15
 ποταμὸν συνωθοῦντο καὶ ἀπεπνίγοντο. ὁ δὲ γε Ἀτάπακος
 μετὰ τῶν ἀμφ' αὐτὸν εὐοπλοτάτων εἰς λόχον συσπειραθεὶς
 καὶ συστραφεὶς ἀγχωμῶλως Ῥωμαίοις συμπλέκεται, καὶ τὸ
 ἀπίμαχον ἐντεῦθεν κακῶσαι βουλόμενος καὶ τοῖς ὁμογενέσι
 ἐκεχειρίαν διδοῦναι τῆς τοῦ ποταμοῦ περαιώσεως, ὡς μὴ φθά-20
 κειν ἐκάστου προθυμονμένου βραδεῖα μὲν ἢ διάβασις γίνοιτο,
 δεινὴ δὲ ἢ τῶν σφαλλομένων ἀπώλεια. ἐφ' ἱκανὸν μὲν οὖν
 ἀντιστῶν ἐκθύμως ἐμάχετο, ἀνδρείου φρονήματος καὶ χειρὸς
 γενναιοτάτης ἔργα δεικνύς. ὡς δὲ μῦθοι καὶ κατὰ τὴν περσί-
 αν τοῦ ποταμοῦ Ῥωμαίους ἐφροστῆναι καὶ ἀναιρεῖν τὸ δια-25

2. ἕλεον Α. λειμάχειρος Α, λειμόχειρος Β. 8. λόχους
 καὶ ἐγχεύματα Β. 14. διεσκέδασε Α. 24. γενναίας Α.

peratore acceptis et in itinere collectis recta Hyelium et Limmochl-
 rem oppida petierunt, qua olim Maeandri fluminis pons fuit. sed
 cum speculatores, quos in omnibus viis constituerat, Turcorum dis-
 cessum, qui quidem in propinquo essent, significarent, exercitu in
 duas diviso partes maiorem in insidiis collocat, qua hostes transitu-
 ri erant, alteram ultra fluvium iuxta veterem pontem dispersam ex-
 pectare, et turmas Turcarum cum captivis traiecturas fortiter inva-
 dere iubet. cum vero Turci ex superiore loco telis petiti in flumine
 mergerentur, Atapacus cum fortissima cohorte cum Romanis congred-
 ditor, ut suis traiciendi spatium praeberet, ne singulis antevertere
 cupientibus et longior mora intercederet, et qui vado aberrarent,
 crudeliter interirent. ita diu acerrime dimicando, et fortis animi
 promptissimaeque manus facinora egregia edendo, ut etiam ultra
 flumen Romanos stare cognovit, et quicquid Persarum transiret oc-

βαῖνον τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος, κατακλᾶται τὸ πρόθυ- B
 μον, καὶ τοῦ ἀκμαίου ἐκείνου μεταρμωσθεὶς λήματος τὴν σω-
 τηρίαν ἑαυτῷ διατίθησι, καὶ δὴ τὴν προκειμένην παραλλάξας
 πορείαν ἀνωτέρω μεταχωρεῖ, ἀναδιφῶν ἑτέραν περαιώσιν.
 5 ὡς δὲ ἄπορος ἦν ὁ ποταμὸς πανταχόθεν, τοὺς ἐπιδιώκοντας
 δεδιώς, τὴν ἀσπίδα ὑποθεῖς τῷ ὕδατι ὡς κλητήν ταύτη
 ἐχρῆτο, ἀρίστως ἀντικαταστὰς τῷ τῆς ἀνάγκης ὄξει. καὶ τοί-
 νυν τῇ μὲν λαιᾷ τὸν ἵππον κατέχων παρανηχόμενον, τῇ δε-
 ξιᾷ δὲ τὴν σπάθην γυμνὴν δεδωκώς, καὶ προσποιῶν ἐν τῷ
 10 παραντίκα ταύτην εἰς οἶακα, ἐσάλευεν οὕτω κατὰ βραχὺ τοῦ
 ποταμοῦ διαπλέων τὸ πέλαγος. οὐ μὴν ἐς τέλος ἐξέπλευσε
 τὸ θανεῖν. εἰς γὰρ τὸ ἀντιπέραν ἤδη γενόμενος ἐπὶ τι γῆ- C
 λοφον ἄνεισιν, ἑαυτὸν ὅστις ἐστὶν εὐφημῶν καὶ μεγάλης
 γλώττης κόμπῃ χρώμενος, ὅπως συναχθῶσι καὶ ἕτεροι Τοῦρ-
 15 κοὶ μετ' αὐτοῦ· οὐδενὸς δὲ τῶν ἐπισήμων καὶ αὐτὸν εἰδό-
 των Ῥωμαίων προσπελάσαντος, ἀλλὰ τινος τῶν ἐπικούρων
 Ἀλανῶν ἐπιδραμόντος ὅπου τὴν καινὴν εἰρεσίαν σχάζειν ἐμελ-
 λεν, ἀναιρεῖται ἀμφιστόμῳ κνώδοντι. ἐκ δὲ τούτου ἀκόσμως V. 103
 τε Πέρσης ἕκαστος ἀπεδίδρασκε καὶ Μαϊάνδρος τοὺς πλείο-
 20 νας εἰσεδέχετο, ὡς βραχεῖς ἐκ τῶν τοσοῦτων χιλιάδων διασω-
 θῆναι. καὶ τοῦτο τὸ ἔργον, εἴπερ τι ἄλλο, ἀνέρρωσε μὲν τὰ
 Ῥωμαίων πράγματα, καθεῖλε δὲ τὰ Περσῶν φρονήματα·
 ὡς γὰρ οὐ δεξομένων σφᾶς τῶν Ῥωμαίων γεγηθότες ἐπήσαν,
 καὶ ὡς πᾶσαν ἀφανίσοντες μικροῦ τὴν Φρυγίαν καὶ φθεροῦντες D
 25 ὀπίσῃν ἔπεισι Μαϊάνδρος ἀγκυλορροῶς, ἐσβάλλων εἰς θάλασσαν.
 πίπτει δὲ κατὰ τοῦτον τὸν πόλεμον Ἀσπιετής ἐξ αἰτίας τοι-

8. περινηχόμενον vulgo.

17. Ἀλανῶν] σκυθῶν A, ἄλαμα-
 νῶν B.

cidere, fracta alacritate et generoso illo spiritu debilitato suae salutis consulit, et proposito itinere declinato superius abscedit, aliud vadum quaesiturus. quia vero flumen nusquam transiri poterat, capto ex tempore consilio scuto pro lintre utitur, laeva equum iuxta natantem ducit, et dextra gladium pro gubernaculo sustinens natan- do paulatim progreditur. mortem tamen evitare non potuit. nam cum in ulteriorem ripam evasisset, tunulo consensio quis sit praedicat, et arrogantibus verbis semet ipsum celebrat, quo plures Turcae eo consulerent. verum non ab illustri aliquo et noto Romano, sed ab Alano quodam occiditur. ex eo Persae effuse fugientes plerique in Maeandro submerguntur, perpaucis ex tot millibus conservatis. id factum, si quid aliud, rem Romanam erexit et Persarum insolentiam repressit. alacres enim invehabantur, et Romanos terga daturus, se vero totam prope Phrygiam, quam late Maeander ad mare usque

ἄσδε. Πέρσης ἀντικαταστάς Ἀσπιέτη, πλήττειν οὐκ ἔχων κατὰ τοῦ σώματος (τὰ γὰρ ὄπλα ἦν ἰσχυρὰ καὶ ἡ ἄσπις ἐς πόδας καθήκουσα) ἐπὶ τὸν ἵππον ᾧ ἦν Ἀσπιέτης ἔποχος θυμῷ φέρεται· καὶ δὴ ὡς ἐπλήγη καιρίαν κατὰ τῶν προσώπων ὁ ἵππος, εἰς τοῦπίσω τε ἀναχάζεται, καὶ τοὺς πρόσθεν πόδας μετεωρίσας ἐπικαταβάλλει τὸν ἀναβάτην εἰς τὸν ποταμόν.

8. Ἐπὶ δὲ τῷδε τῷ ἔργῳ καὶ ἕτερον ὁ βασιλεὺς ἀνύσαι προθέμενος, ἕξεισι κατὰ μέρος κατὰ τῶν ἐν Λακερίῳ καὶ Πανασίῳ κατασκηνοῦντων Περσῶν. καὶ δὴ ἀναστήσας τοὺς 10 κατὰ τὸ Πανάσιον, τοὺς ἐν Λακερίῳ μέτεισιν ἔπειτα. πρὸ δὲ τοῦ τῶν χώρων ἐντὸς γενέσθαι καθ' οὓς ἠυλλίζοντο οἱ πολέμιοι, στέλλει τὸν Λαοδικέα Κατίδην ἐν οἷς ἐστὶ τὰ τῶν Τούρκων κατασκευώμενον καὶ τάχος ἐκείνῳ ἀπαγγελοῦντα τὸ ὄραθέν.

P. 127 ὁ δὲ διασοβεῖ τοὺς Πέρσας, ἐς οὓς ἕξωρμα ὁ βασιλεὺς ὡς 15 εἰς λείαν ἐτοιμήν καὶ ὅτι ἐγγύτατον θήραμα, καὶ τὴν αὐτοῦ παρουσίαν δῆλῃν ἐκείνοις τίθησι, διαθροῆσαι θέλων τοὺς Πέρσας τῷ βασιλέως ὀνόματι. καὶ τῷ μὲν χαλεπήνας ἐκείνος καὶ πρὸς ὀργὴν ἐξενεχθεὶς δίκην ἐπέθηκε τὴν ἐκτομὴν τῆς θινός· αὐτὸς δὲ μηδὲ βραχύ τι γοῦν ἀναδύς, ἀλλ' ἐπι-20 ταχύνας ὡς εἶχεν, οὐ κατόπιν ἤκει καὶ οὕτω τῶν πολεμίων. ἀλλὰ καὶ ἄλλοτε ποτε δι' Ἀνδρονίκου τοῦ Ἀγγέλου τοῖς Τούρκοις ἐπέθετο, κἄν οὐχ ὡς ἄριστα καὶ τότε τὰ κατὰ τὸν πόλεμον αὐτῷ ὑπηντίασε. τῷ γὰρ ἀνδρὶ τούτῳ τῶν ἐρίων τα-

9. λακαρίῳ B. 10. ἀναστήσας] μὴ εὐρῶν τοὺς ἐν πανασίῳ οἰκοῦντας B, κατὰ τῶν ἐν τῷ λακαρίῳ ἀπέρχεται καὶ οὐδὲ ἐξ ἐκείνων πολλοὺς ἐβλαψε B. 13. κατίδιν A. 19. δίκην] τὴν αὐτοῦ μίτυν ἔκοψεν B. 22. Ἀγγέλου] δοῦκα A.

protenditur, deleturos putabant. in hoc praelio Aspietes cecidit hoc modo. Persa quidam cum ipsum ob firmitatem armorum et scutum ad pedes usque demissum vulnerare non posset, impetu in equum eius invehitur; qui letaliter in fronte percussus regreditur. et in posteriores pedes erectus sessorem in flumen praecipitat.

8. Post hunc successum Manuel bellum Persis infert, qui ad Lacerium et Panasium incolunt, et Panasianis profligatis Lacerianos invadit. sed priusquam ad hostes ventum esset, Catidem Laodicensem speculatum mittit, qui ut Turcarum res se haberent quam celerime renuntiaret. is vero ut Turcis, contra quos imperator ut patam praedam ibat, terrorem incuteret, imperatoris praesentia nuntiata facit ut diffugiant. quamobrem iratus imperator nasum illi praecidit: sed hostes nulla festinatione assequi potuit. alio quoque tempore Turcos per Andronicum Angelum aggressus parum prospere

γμάτων δ' τί περ κράτιστον παρὰ δούς, καὶ συνεκπέμψας αὐτῆ
 τὸν Κωντακουζηνὸν Μανουήλ, ἄνδρα περὶ τὰς πράξεις ἀγα-
 θὸν καὶ γενναῖον, καὶ ἑτέρους τῶν ἐπὶ δόξης Ῥωμαίων, κα-
 τὰ τῶν ἐν τῷ Χάρακι Τούρκων ἀφίησι· κείται δὲ ὁ Χάραξ
 5 οὗτος μεταξὺ Λάμπης καὶ τοῦ τῆς Γραὸς Γάλακτος. τὰς δυ-
 νάμεις τοίνυν ἀναλαβὼν Ἀνδρόνικος πρῶτα μὲν εἰς τὸ τῆς
 Γραὸς παρεμβάλλει Γάλα, ἔπειτα δ' ἐκείσε τὰ ὑποζύγια καὶ
 τὴν ἄλλην ἀποσκευὴν καταθέμενος. ἄνεισιν ἐς νέοτα πρὸς τὸν
 Χάρακα, κούφως ὠπλισμένην ἔχων τὴν στρατιάν. οὐ γεν-
 10 ναῖον δέ τι δρώσας οὐδ' ἄξιον τοῦ τοσούτου στρατεύματος,
 δ' τηρικαῦτα ἐπήγετο, ἀλλὰ συμμετρήσας τὸ ἔργον βοσκημά-
 των ἀρπαγαῖς καὶ ποιμνίταις ὀλίγοις Τούρκοις, περιδεὴς
 ἐκεῖθεν ἀπονοστεῖ. ἐπιφανέντων γὰρ ἐκ τῶν ὀπισθεν νυκτὸς
 βαρβάρων τινῶν καὶ βοησάντων, μὴ ἀναμείνας ἢ τὸ πλῆθος
 15 τῶν ἐπιόντων κατεξείτασαι ἢ τοὺς ὑπ' αὐτὸν εἰς μάχην κα-
 ταστησάμενος, ἀνείς τὸν ὑπεκφέροντα ἵππον καὶ χερσὶ καὶ
 ποσὶ καὶ φωνῇ πρὸς τὸ φέρεσθαι δξέως διήγειρεν, οὐ τὴν
 ἐς στρατῆριον φέρουσαν ὀδεύων ἀλλ' εὐθύ τῆς τῶν Χωνῶν
 ὠρομηκῶς πόλεως. ἰδὼν δὲ τὸν ἵππον καὶ πορρωτέρω χωρεῖν
 20 ἔχοντα οὐδ' ἐκείσε τὸν δρόμον ἰσθησιν, ἀλλ' ἐς τὴν ἐν Φρυ-
 γίᾳ Λαοδίκειαν ὄλον συντείνει τὸ πρόθυμον. τὸ δὲ στρατεύ-
 μα πρὸς τὴν ἀθρόαν τοῦ ἡγεμόνος ἀφάντωσιν ἐκταραχθὲν
 διαλύεται τῆς συντάξεως καὶ σὺν οὐδενὶ κόσμῳ τρέπεται πρὸς
 φυγὴν, τῶν θρεμμάτων καὶ τῶν αἰχμαλώτων ἀφέμενον. τὰ-
 25 χα δ' ἂν καὶ ἑαυτοῖς συμπεσόντες ἐμαχέσαντο Ῥωμαῖοι νυ-

5. μεταξὺ τῆς λ. Α. καὶ πιστικὸς Β.

11. ἀλλὰ συμμ.] ἀρπάξας ὀλίγα πρόβα-
12. ἀρπαγαῖς] ἀγέλαις Α.

pugnavit. cui cum Orientalium copiarum partem optimam dedisset et
 legatum Manuelem Cantacuzenum adiunxisset, virum in rebus ge-
 rendis strenuum, una cum aliis illustribus Romanis, Turcos Chara-
 cenos iussit invadere. is Charax inter Lampem et Graosgala situs est.
 Andronicus copiis assumptis in Graosgalacte primum castrametatur,
 deinde iumentis et reliquis impedimentis ibi relictis Characem cum
 levi armatura invadit. sed nullo facinore edito quod tanto exercitu
 dignum esset, raptis tantum pecudibus et paucis Turcis pastoribus
 abductis, trepidus inde refugit. nam cum se noctu Turcae cum cla-
 moribus ostendissent, non quantus eorum esset numerus expectavit,
 non suos ad pugnam instruxit, sed equum et manibus et pedibus et
 voce ad velocissimum cursum incitavit, nec in castra sed Chonas
 properavit. et quia equum currere diutius posse videbat, ne ibi qui-
 dem cursum inhibet, sed Phrygiae Laodiceam contendit. enimvero
 exercitus inopinata ducis absentia consternatus acie soluta effuse fu-

κτὸς ἔτι οὐσης, εἰ μὴ ὁ Καντακουζηνὸς Μανουὴλ ὡς ἔξ ἀνκ-
 Δειπάλου συστάς καὶ σπασάμενος μάχαιραν ἔπαιε τῷ ταύτης
 πλατεῖ τοὺς δραπέτας, „σιτῆτε” λέγων· „οὐδένων ἐπικειμέ-
 V. 104 νων ποῖ φέρεσθε;” καὶ οὕτως ἔληξάν ποτε πρὸς μικρὸν τῆς
 ἀλόγου ἐκείνης ἀπάρσεως καὶ τοῦ ὅλη ὄντηρι κατὰ τε πρα-5
 τῶν κατὰ τε φαράγγων καὶ γηλόφων ἴεσθαι. πρὸς ἣν ἀκλεῖα
 τοῦ Ἀνδρονίκου φυγὴν βαρναλγῆσας ὁ βασιλεὺς ἐγγὺς ἦλθε
 τοῦ διὰ τῶν ἀμφοδῶν τῆς πόλεως ἐκφραυλίσαι Ἀνδρόνικον
 γυναικείαν στολὴν περικείμενον. φιλοικεῖος δ' ὢν καὶ αἰεὶ
 ἐνδιδούς πρὸς τὸ αἶμα καθεῖλε τὸν χόλον, καὶ ἄλλως μαθῶν 10
 ὡς βράχιστοι Ῥωμαίων ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ πεπτώκασι.
 ἤρίστευσαν δὲ οὐδένες κατὰ ταύτην τὴν ἐφοδον, οἷα τῆς
 ἔς τοὺς βαρβύρους ἀνόδου γενομένης ὀξείας καὶ τῆς ἐς τοῦ-
 πίσω αὐθις ὄξυτέρως μεταχωρήσεως. Πέρσης δὲ τις τηρικαῦτα
 τόπου ἀνάντους λαβόμενος κἀνταῦθα ὑφιζήσας πολλοὺς τῶν 15
 παριόντων Ῥωμαίων ἀνήρει, θανάσιμα πάντα καὶ κατὰγοντα
 P. 128 ἐς ἡῖδον βέλεμα πέμπων διὰ γὰρ ἀσπίδος διήει καὶ θώρακος,
 καὶ ἦσαν ἀμμαιμάκετον κακόν. ἐπὶ τοῦτον πολλοὶ μὲν ὄσοι
 ἀρετῆς ἀντεποιοῦντο ἐπισυνέστησαν, καὶ ἀγχοτάτω παραγε-
 νόμενοι ἔβαλλον βέλεσι καὶ ἐπειρον δόρασι, θυμῷ πολλῷ 20
 χρώμενοι. ὁ δὲ πυρριχίζων ἀντικρὺς ἐξωρχεῖτο πάντα τὰ ἐς
 αὐτὸν φερόμενα βλήματα καὶ στροφάδην τοὺς ὑπαντιάζοντας
 ἐκτεινεν, ἕως ὃ Ξηρὸς Μανουὴλ ἀπὸ τοῦ ἵππου κατεπίδησε
 καὶ τὴν ἀσπίδα προβεβλημένος ξιφῆρης τὴν χεῖρα τῷ Πέρσῃ
 ἐπῆλθε, τὰ βέλη πάντα τῷ σάκει δεχόμενος, καὶ κατὰ κερφα- 25

11. βραχεῖς ἐκ τῶν Ῥωμαίων A. 19. μετεποιοῦντο A. γε-
 νόμενοι A. 22. ὑπαντιάζοντας] ἐπιόντας A. 24. τῷ Πέρ-
 σῃ om A.

git, pecudibus et captivis omissis. forsitan etiam inter sese certassent
 Romani, quia nox adhuc erat, nisi Manuel Cantacuzenus stricto ense
 obtulisset, et fugitivos obliquo gladio perculisset, ac stare iussisset
 prosequente nemine. sic tandem foeda et praeceps illa fuga nonnihil
 compressa est. qua indignatus imperator parum abfuit quin Androni-
 cum muliebri habitu per urbem circumduci iuberet. sed ut suorum
 amans, cognationis ratione habita, irae imperavit, praesertim cum in
 ea pugna paucissimi cecidissent. nihil in ea expeditione memorabile
 gestum est, quod et subito eductus est exercitus et celerius redu-
 ctus. Persa vero quidam arduo loco occupato, multos praetereuntium
 Romanorum sagittis interemit, etiam thoraces penetrantibus. hunc
 multi viri fortes adorti et telis eminus et hastis cominus irati ferie-
 bant. verum ille agilitate corporis et tela in se excussa evitabat,

λῆς καιροῖαν ἐπλήξε, καὶ ἀνήρηκεν. οὕτω δὲ τὸν Ξηρόν ἀπέ-
 χοντα εὗρεν ὁ Πέρσης τοῦ ἐκείνον ἀπεκτονέναι καὶ πρὸς τὴν
 αὐτοῦ περὶ τοῦ μὴ θανεῖν δέησιν ἀκαμπῆ καὶ σκληρὸν ἀλη- B
 θῶς καὶ ἀνένδοτον, ὡς καὶ δευτέραν πληγὴν ἐπὶ τῇ προτέρᾳ
 5 λαβεῖν οἷς καὶ παρακαίρια ἔβαζε, φιλανθρωπῶπων τυχεῖν δεό-
 μενος ὧν αὐτὸς κακὸν δλέθριον ἦν.

Τότε καὶ ἐμὸς συγγενής, τῷ κληρῷ μὲν τῆς πόλεως κα-
 τειλεγμένος Χωνῶν, Λευίτης τὴν τάξιν, λήματος δ' ἀνδρείου
 πλήρης, συνανελθὼν τῷ λοιπῷ στρατεύματι ἐς τὸν Χάρακα
 10 μετὰ σκευῆς πολεμικῆς, καὶ σκυλεύσας εἰ τί που ἐφεῦρεν
 ἢ χεῖρ ἐν τοῖς τῶν Τούρκων σιηνώμασιν, οὐκ ἀπεφορτίσαστο
 κατ' αὐτὸ τὸ δεινὸν τὰ λάφυρα, ἀλλὰ ταῦτα φέρων, ἃ καὶ
 ἦσαν στολαὶ Περσικαὶ πῆρας ἐντὸς καὶ οἷς πηγεσίμαλλος,
 βιάδην ἐπορεύετο, ἐπιστρέφων τὰς ἀπάντων ὄψεις εἰς ἑαυτὸν,
 15 καὶ ὑπὸ μὲν τῶν ὡς ἀδεῆς ἐν τοῖς περιστατικοῖς καιροῖς εὐ- C
 φημούμενος καὶ κορυφαῖος κρινόμενος ἄντικρυς τῶν κατ'
 ἐκείνο στρατευσάντων καιροῦ, ὑπὸ δὲ τῶν τρωθαζόμενος ὡς
 προβατίου ἀρνόμενος θάνατον. αὐτὸς μένοι καὶ οὕτω τὴν
 ὁδὸν ἤνυεν, ὅπη παρείκοι, τοὺς δραπέτας βάλλων θνείδουσαι
 20 ὡς μηδενὸς διώκοντος ἀγεννῶς ἀπαίροντας.

Οὐ πολλῶν δὲ ὕστερον χρόνῳ τὴν ἐκ Κλαυδίου Καίσαρος
 παρώνυμον πόλιν οἱ Τούρκοι περικαθίσαντες πρῶτα μὲν οὐ-
 δὲ προελθεῖν ὅλως εἶων τοὺς ἀπότεταγμένους εἰς τὴν ταύτης

1. ἐπέχοντα — τῷ? 5. οἷς] ἥς παρακαίρια ἔβαψε A. 8.
 Λευίτης] διάκονος B. 13. ἦσαν δὲ ἰζουβαλα καὶ σαγία μα-
 λιτικά B. 17. ὡς διὰ προβάτων μαλιε προκρίνει τὸν ἑαυτοῦ
 θάνατον B.

donec Xerus Manuel equo desiluit, obiectoque scuto telis eius ex-
 ceptis, stricto ense iterato ictu caput ei frustra mortem deprecanti,
 et ab iis petenti veniam in quos tanquam immanis fera grassatus
 fuerat, dissecuit.

Tum cognatus quoque meus, clericus urbis Chonarum, ordine
 Levita, sed animo forti praeditus, qui cum exercitu pro milite ad
 Characem ierat et spolia in Turcarum tabernaculis reperta legerat,
 in ipso periculo parta praeda non deposita (erant autem stolae Per-
 sicae et ovilla vellera in pera) pedetentim inaccessit, conversis in eum
 oculis omnium, aliis ut in rebus asperis interritum et primarium
 militem laudantibus, aliis deridentibus quod vitam ove commutaret.
 sed ille sic etiam iter conficiebat, et ubi res ferebat, fugam caeteris
 turpem persequente nemine exprobrabat.

Non multo post Turci Claudiopolim obsederunt, ac primo Ro-
 manum praesidium exitu intercluserunt, deinde etiam moenia oppu-

φρουράν Ῥωμαίους, ἔπειτα δὲ καὶ πολιορκεῖν ἐπεβύλοντο. ὄθεν οἱ ἔσωθεν, εἰ μὴ τις αὐτοῖς ἐπαρήξειεν ἔξωθεν, σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τὴν πόλιν καταπροδώσειν ἠπέλουν, ὡς μὴ χρόνια λιμώττειν στέγοντες ἔτι, καὶ τοὺς πολεμίους ἀποτρέψασθαι ὅλως οὐκ ἔχοντες. μὴ ἀναμείνας οὖν τὴν τελείαν τοῦ 5 κακοῦ ἀγγελίαν ὁ Μανουήλ, ἀναστὰς τὴν ὑστεραίαν, ἧ τάχους εἶχεν, ἐπὶ τὴν Κλαυδίον διὰ τῆς Νικομήδους ἤλαυνε, μὴ αὐλαίαν ἀνακτορικήν, μὴ κλίνην, μὴ στιβάδα μῆτε τινὰ ἄλλην σκευὴν τρυφῶσαν ἀρχικὴν ἐπαγόμενος, μόνα δὲ τὰ ἱππασίμα φέρων καὶ στολὰς φορίσαι σιδηραῖς ὑφαντάς. ἐπέ- 10 τεινεν οὖν τοὺς σταθμούς. τοσοῦτον δ' ἦν ἐκείνῳ τὸ πρόθυμον φθάσαι τοὺς πολιορκουήσας ποθοῦντι πρὸ τοῦ παθεῖν τι τοὺς ἔνδον δεινόν, ὅποιον οὐκ ἔστι λόγῳ περιηγήσασθαι. οἰκοῦν τὰς νύκτας ἴανεν αὐπνοὺς καὶ πρὸς τὴν πορείαν ἐχρᾶτο φωτὶ ποιητῷ βαδίζων διὰ τῆς Βιθυνῶν· ἧ δὲ ὡς ἐπίπαν 15 τίτεις ξυναγκείαις πεπύκνωται, καὶ ἄπορός ἐστι πολλαχῆ τῷ τῆς ὕλης συνηρηφεῖ. εἰ δὲ που καὶ χρείας ἱκανούσης ἔδειτο διαναπαύεσθαι, γῆινον εἶχε τὴν καθέδραν, καὶ κάρφη ὑποβεβλημένη καὶ φορυτὸς ὑποκείμενος ἐκείνῳ τὴν στρωμνὴν ἐσχεδιάζεν. ὅτῃ δὲ ἔτεοῦ κατενεχθέντος καὶ τοῦ σταθμοῦ 20 γενομένου κατὰ φάραγγα τεναγώδη ἀνωθέν τε ταῖς σταγόσιν ἐτέγγετο καὶ τὸν ὕπνον διεσπᾶτο τῷ τὴν στιβάδα ὑποτρέχοντι νάματι. κατὰ τοῖς τοιούτοις ἡγαπᾶτο μᾶλλον καὶ ἡγάτο ἢ ὅτε διαδήματι ἐταινιοῦτο καὶ περιέκειτο τὴν ἀλουργίδα καὶ

4. ἀποτρέψασθαι] ἐκεῖθεν ἐκδιώξει A. 10. ὑφαντάς] διαπλόκος A. 13. λόγῳ καὶ διηγῆσασθαι A. 14. τὰς νύκτας] ὅλην τὴν νύκταν περιεπάτει μετὰ τῶν μαζαλάδων διὰ τῆς βιθυνίας B. ἐχρᾶτο A. 16. πεπύκνωτο A.

guare coeperunt. obsessi autem, nisi mature auxilia mitterentur, quod nec diurnam famem perpeti nec hostes propulsare ullo modo possent, deditioem se facturos minabantur. Manuel igitur mali extremi nuntio non expectato, postridie, quanta celeritate poterat, per Nicomediam Claudiopolim maximis itineribus contendit, sine ullis aulicis deliciis, armis et equis duntaxat instructus; et ut hostium conatus anteverteret, insomnes noctes agit; et ad faces per Bithyniam, quae propter crebras valles et densas silvas multis in locis impedita habet itinera, pedes proficiscitur. quod sicubi quiescendum erat, cubile illi erat humus, lectus e paleis et foeno constabat. cum pluvio tempore in palustri loco diversabatur, nubes et subter fluentes rivi somnum ei interrumpabant. quae res maiorem ei honinum et benevolentiam et admirationem peperit, quam in imperii principio diadema purpura et equus aureis phaleris ornatus. ut pro-

τὸν Ἴππον ἀνέβαινε τὸν χρυσοφάλαρον. ὡς δὲ ἤγγισεν οὗ P. 139
 ἔπορεύετο καὶ ὄπτο τοῖς περὶ τὴν Κλαυδιούπολιν ἐσκηνωκόσι V. 105
 βαρβάροις, οἱ μὲν ἐς γυγὴν ἐκείθεν ἀντίκα ὠρμησαν, ἐγνω-
 κότες τὴν αὐτοῦ ἔλευσιν ἔκ τε τῶν σημείων τῶν ταγματίων
 5 καὶ τῆς τῶν ὕλων λαμπρότητος, αὐτὸς δ' ἐπέκειτο διώκων
 ἐς ὅσον ἦν ἐφριζτὸν ὡς προσωτάτω τῆς μάχης. οὕτω δ' ἀσπά-
 σιος ἐπέστη τοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει Ῥωμαίοις ἀπειρηκόσιν
 ἤδη πρὸς τὰ τῶν Τούρκων φρονήματα, ὡς οὐδὲ νάνταις οὐ-
 ρος προσεκημηκόσι ταῖς κόπαις καὶ πλείστον αὐταῖς ἐνιδρώ-
 10 σασι, καὶ ἔαρ ἠδιστον μετὰ χειμῶνος κατήφειαν, ἢ ἕτερόν τι
 τῶν ὅσα ἐκ λυπηρῶν ἀρχῶν εἰς χρηστοτέραν μεταβαίνει κα-
 τάστασιν.

ΤΟΜΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

ΜΑΝΟΥΗΛ ΤΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ.

15 1. Δοτέον τῷ λόγῳ κάκεινα. ὁ βασιλεὺς οὗτος μὴ ἔχων V. 106
 νόμῳ πολέμου κατὰ τῶν ἐθνῶν ἐπελθεῖν ὅποσα κόλπον ἀμ- B
 φινέμεται τὸν Ἴονιον, ἢ μᾶλλον τὴν κατὰ Ῥωμαίων ἔφοδον
 τούτων πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχων αἰεὶ καὶ κρινῶν φοβεράν καὶ δυσ-

1. χρυσοχάλινον B.
 ἔλην σιρατιάν B.

16. κατὰ τῶν ἐθν.] τὴν τῶν φράγγων

pe Claudiopolim ventum est, barbari adventu eius ex vexillis et splendore armorum cognito fugae se mandarunt, illo quam longissime persequente. non minus autem eius adventu obsessi iamiam desperantes recreati sunt quam nautae post multum remigandi sudorem secundo vento, aut vere dulcissimo post asperrimam hiemem aut alterius mali principii lacto exitu homines exhilarari solent.

NICETAE CHONIATAE LIBER VII

RERUM A MANUELE COMNENO GESTARUM.

1. Nunc illa etiam referenda sunt. imperator, quia gentes sinus Ionii bello petere non poterat, imo potius incursiones earum in Romanas provincias perpetuo timebat, hanc ignarus copias Occi-

άντητον, οἷα εἰδῶς τὰς τῶν Ῥωμαίων δυνάμεις ἀπροσφρεῖς
 ἐξ ἀντιπάλου στήναι ταῖς ἑσπερίαις καὶ ἀντικρὺς χύτρας
 πρὸς λέβητας, ὡς ἐξὸν καὶ τὸ θέσθαι διαθήκην κατὰ Ῥωμαί-
 Ωων καὶ συμφρονήσειν ὅλως τοὺς δυσμότεν καὶ πρὸς μίαν
 τραπέσθαι σύμπνοιαν ὑπεβλέπετο, καὶ παντοίως ἀσφαλιζό-5
 μενος πόρρωθεν τοὺς μὲν κατὰ τὴν ἔω βαρβάρους ἐξεῖναι οἱ
 ἔφρασκε χρήμασι πρὸς φιλίαν ὑπάγεσθαι καὶ διὰ μάχης συμ-
 πειθεῖν τῶν οἰκείων ὄρων μὴ ἐκκεχύσθαι, τὴν γε μὴν ἑσπε-
 ρίαν δεδιέναι πολλαχῶς ἐθνικὴν πολυσπέρειαν· ὑψαυχενεῖν
 τε γὰρ τοὺς ἄνδρας καὶ τὸ φρονεῖν εἶναι ἀταπεινώτους, τὸ 10
 τε φιλαίματον διὰ μελέτης ἔχειν αἰεΐ, καὶ μὴ μόνον πλοῦτον

P. 130 περιβεβλήσθαι πολὺν καὶ σιδηροφορεῖν πάντας εἰς πόλεμον,
 ἀλλὰ καὶ τὸ δύσνον τρέφειν κατὰ Ῥωμαίων ἀκοίμητον καὶ
 φιλεχθρεῖν αἰεὶ κατὰ τούτων καὶ λοξὸν ὄρῶν καὶ σφοδρύνε-
 σθαι. ἀμέλει Βενετίαν καὶ Γένοῦαν Πίσαν τε καὶ τὸν 15
 Ἄγκῳνα, καὶ ὅσα παρὰ θάλατταν ἔθνη ἕτερα διακέχυν-
 ται, φίλια Ῥωμαίοις ἐτίθει κατεμπεδῶν ὄρκοις καὶ παν-
 τοδαπαῖς φιλοφροσύναις ὑποποιούμενος, καὶ καταγωγαῖς αὐτὰ
 δεξιούμενος ἐν τῇ ἀρχούσῃ τῶν πόλεων. ὑφορώμενος δὲ
 μήπως τῶν παρ' αὐτοῖς λεγομένων ἡγῶν ὅσῃν τις περι-20
 δὺς μείζονα εἶτα κατὰ Ῥωμαίων ἐπίη, χρημάτων ἀνελάμβαν-
 νε δόσεσιν, ἔσωμάσκει τε καὶ ἐπέθηγε πρὸς ἀνθόπισιν τὸ
 Β ὑποπίπτειν κινδυνεῖον γένος ἄρχοντι ὑπερέχοντι. Ἰταλιώτας
 οὖν πολλάκις κατὰ τοῦ ἡγῶς Ἀλαμανίας τοῦ Φερδερίχου

2. ἀντικρὺς] εἶναι ὁμοίους γάστρινα σχεῖη πρὸς σιδήρεα B.
 7. ὑπαγαγέσθαι A. 9. δεδιέναι] ὑφορέσθαι A. idem omi
 ἐθνικὴν. 10. φρονεῖν] φρονεῖν ἐπιεικῶς Δ. 14. σφο-
 δρύνεσθαι] λυττᾶν Δ. 15. γενουβίους B. 24. πολλάκις]
 πλεισιτάκις A. φερδερίχου B.

dentales Romanis esse longe superiores, praesertim vero formidabi-
 les eas fore si in unum conspirarent, multo ante se quovis modo
 contra illas muniebat. nam Orientales quidem barbaros licere sibi
 et pecunia conciliare et armis intra fines suos continere: sed Occi-
 dentalium gentium multitudinem timere se, quod viri superbi sint,
 indomiti, sanguinari, nec tantum opibus et armis abundant, sed
 irremconciliabili etiam odio Romanos persequantur. proinde Venetias
 Genuam Pisas Anconam et reliquos orae maritimae accolas Romanis
 conciliabat, iureiurando devinciebat, omnis generis officiis alliciebat
 et in urbe imperatrice hospitibus excipiebat. et quia verebatur ne
 quis Occidentalium regum opibus auctis Romanos invaderet, poten-
 tiorum iniuriis obnoxios populos pecunia reficiebat, in armis exer-
 cebat et ad resistendum animabat. ac Italos contra Alamaniae regem
 Fridericum, qui eos suae ditionis facere maxime cupiebat, saepe

ἀνθρώπισεν. ὁ μὲν γὰρ ὑποκλιθῆναί οἱ τούτους καὶ τὰ καθ' αὐτούς ἐπιτρέψειν ἐκείνῳ διὰ πλείστον ἐτίθειτο· ὁ δὲ Μανουὴλ πέμπων ἐνίσχυνεν ἐκείνους καὶ κραταιοῦσθαι ὑπέτιθει, καὶ τὰς τοῦ ῥήγος δολοφροσύνας ἐνήγε φυλάττεσθαι. ἀλλὰ 5 καὶ τὴν πρῶτον ἐπιβλήσαντα Ῥώμην εἰσιέναι καὶ ἀπεφθῆναι τὸν αὐτὸν ῥήγα πολλάκις ἐπιβαλλόμενον ἀπέριξε τοῦ ἐγχειρήματος, „μὴ δώσεις ἑτέρῳ τὴν δόξαν σου” γράφων τῷ πάπῃ, „μηδὲ πατέρων ὄρια μέταίρει, μὴ πως τὸ ἀπρομήθευτον ὕστερον V. 107 ἔργοις αὐτοῖς ὁποῖόν ἐστιν ἐπιγνοῦς τρηκικαῦτα πληττή τὴν

10 ψυχὴν μεταμέλω διὰ τὴν τοῦ εἰκότος ὀλιγορίαν, ὅποτε τὸ κακὸν παντάπασιν ἀθεράπευτον.” καὶ ἦν ἐκ τούτου τῆς μετὰ γαλοδόξου Ῥώμης ἀποκλειόμενος, καθά τις ἄσπλος, ὁ μυριάσι γαυριῶν στρατευμάτων. ἔστι δ' ὅτε τὰ μὲν τείχη Μεδιολάνων ὑπ' Ἀλαμανῶν κατεστράφησαν, οἱ δὲ τῆς πόλεως

15 ταύτης οἰκίητορες κατασοφισμένοι τοὺς ἑνορκοὺς ἀνάγκην σφίσι ἐπενεγκόντας μὴ ἂν τὸ τεῖχος ἀναδομήσειν ποτέ, τὰ μὲν πρῶτα ἐπὶ τάφρῳ ἔκον βυβαίῃ καὶ ὀρυκτῇ, μὴ ἐπισορκεῖν ἐκ τούτου λέγοντες, ἔπειτα δὲ ὡς πρότερον τὰ τεῖχη ἀνεκαίνισαν τοῦ βασιλέως τούτου γενομένου συλλήπτορος. ἐπὶ τού-

20 τοις γε μὴν τὸν Μόντης Φεράντης μορκεσίον, εὐγενεῖα καὶ εὐτεχνία κομῶντα καὶ μέγα δυνάμενον, εἰς φίλον Ῥωμαίοις ἐγγράφας τοῦτο μὲν δωρήμασι ἀδρόις τούτου δὲ τῷ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν νεώτερον συνεννάσαι τῇ οἰκείᾳ θυγατρὶ τῇ Μα-

25 βούλια τοῦ ἀρχηγούντος Ἀλαμανῶν. ὥστε ὁ μὲν τὸν οἰκείον,

concitavit, per legatos hortatus ut fortes viros se praeberent et regis dolos cavere, quem coronae accipiendae gratia saepe veterem Romanam ingressurum impediit, papa per litteras monito ne suam gloriam alteri daret neve limites patrum transferret, ne temeritatis et negligentiae tum demum poeniteret, cum accepta mala corrigi non possent. ita inclitae Romae aditu tanquam inermis exclusus est is qui armatis legionibus efferebatur. quodam tempore Mediolani moenia sunt ab Alemanis diruta: sed cives iureiurando adacti se nunquam ea instauraturos, ita victores eluserunt ut urbem principio profunda fossa munirent, se pacta et conventa violare negantes. deinde imperatoris auxilio freti ipsa moenia reposuerunt. ad haec Montisferrati inarchione, viro nobilitate auctoritate et felici sobole insigni, tum amplis muneribus tum Maria filia, ut supra expositum est, eius filio desponsa ad Romanorum amicitiam adiuncto, magis etiam principis Alemanorum consilia fregit. qui Moguntino episcopo, cancellario suo, cum magnis copiis misso, Italicas urbes a papa avulsas

ὡς ἡ Λατίνων βούλεται φωνή, καγκελάριον, ὡς δ' Ἕλληνες εἶποιεν, λογοθέτην (ἦν δὲ οὗτος ὁ Μαγέντζης ἐπίσκοπος) πέμψας μετὰ πλείστης δυνάμεως τὰς Ἰταλικὰς ὑπεποιεῖτο πόλεις, ἀποσπῶν αὐτὰς ἐκ τοῦ πάπα καὶ κατὰ παρρησίαν ἀνεύθυνον ὑποσφιζόμενος· βασιλεὺς δὲ τὸν μαρκέσιον χρημάτων ὑπο-5 σχέσεσιν ἐλαφροῦσας πείθει τῷ Μαγέντζης ἀπίπυλον διαφεῖναι τὸν οἰκεῖον υἱὸν Κορράδον, καλὸν ὄντα ἰδεῖν καὶ τὴν ὥραν εὐπρηπῆ, ἀνδρείας τε καὶ συνέσεως ἐς ὅτι κρῆτιστον καὶ ἀκρότατον ἦκοντα, καὶ ἀκμίζοντα ζώμῃ σώματος. καὶ συμπλοκῆς γενομένης τοὺς Ἀλαμανοὺς ἀπεκρούσατο ἵππομαχίᾳ τριψάμενος, 10 ἐνίων δὲ καὶ κρατήσας, ἐν οἷς ἠριθμεῖτο καὶ ὁ Μαγέντζης ἐπίσκοπος. τάχα δ' ἂν οὗτος καὶ ἐς Βυζάντιον ἦν ἀναπεμφθεὶς, εἰ μὴ βασιλεὺς ἐξ ἀνθρώπων ἐγένετο. ἀλλ' οὐδέ τις ἦν τῶν

P 131 Ἰταλιωτῶν ἢ τῶν ἐπιπορρωτέρω πόλεων καθ' ἣν ὁ βασιλεὺς οὗτος οὐκ εἶχεν ὁμότην οἰκεῖον καὶ φρονοῦντά οἱ πιστά. 15 ἀμέλει καὶ ὅσα εἰς τὰ ταμιεῖα τῶν ταμιείων εἰσιόντες ἐν κρήνην ἐτύρρενον καὶ ἐτύρβαζον ὅποσοι τῶν ἐκεῖ Ῥωμαίοις ἀντίφρονες, ἀκουσὰ ἦν ἐκείνῳ καὶ ἐκπυστα. ἄλλοτε δὲ ποτε κατὰ τὸν Ἀγκῶνα ἦκον ἐκ βασιλείας τινές, δεῖσαν οὕτω, κατὰ χρεῖαν πραγμάτων. οἱ μὲν οὖν τὰ κατὰ σκοπὸν ἐξεπέ- 20 ραινον καὶ τὰ διατεταγμένα σφίσιν ἐδίδουσαν πέρατι, εἴτε τὸ εἰς φιλίαν ἐκείνου ἐλκύσαι τινὰς ἦν, οὓς λιζίους φασίν, εἰ τέ τι ἕτερον Ῥωμαίοις ὠφέλιμον· ὁ δὲ γε ῥῆξ τῶν Ἀλαμανῶν θυμοῦ ὑποπίμπλαται, καὶ πέμπει τοὺς τὸν Ἀγκῶνα πορθήσοντας καὶ τισομένους τοὺς ἐκεῖ καὶ κολύσσοντας, οἷς 25

1. καγκελάριον A.

sine ullo metu subigebat. verum Montisferrati marchio largitionibus imperatoris impulsus Conradum filium, hominem formosum fortem cordatum, viribus et aetate florentem, cum copiis contra Moguntinum mittit. Commisso praelio Alemani ab equitatu profligantur; et inter alios ipse Moguntinus captus forsitan Byzantium missus esset, nisi imperator ante obiisset. nec ulla fuit urbs Italiae, aut etiam ab Italia remotior, in qua imperator non unum coniuratum et hominem sibi fidelem haberet. unde quae in conclavibus Romanorum adversarii clam consultabant, ea omnia resciscibat. aliquando eius legati negotii cuiusdam causa Anconam missi, sive ut quosdam ad imperatoris amicitiam attraherent quos Lizios vocant, sive ut aliquid aliud Romanis utile conficerent, cum id expedivissent, Alemanorum rex ira plenus copias ad vastandam eam urbem mittit et cives puniendos, qui cum imperatore foedus facerent, eiusque legatos in fraudem utique suam ad urbes a se alienandas recepissent. is exercitus Ancona

σπένδονται Ῥωμαίοις καὶ κατὰ τὴν ἑαυτῶν εἰσδέχονται πρέ-
 σβεις οὐδὲν ἕτερον ὅτι μὴ τὰ κατ' αὐτοῦ δηλαδὴ μετιόντας
 καὶ πόλεις τὰς ἐκεῖ μεθιστῶντας τῆς ἐς αὐτὸν εὐνοίας καὶ
 πίστεως. καὶ τὸ μὲν πεμφθὲν ἐκ ῥηγὸς στρατεύματα ὡς πο-
 5 λειμούς τοὺς Ἀγκωνίτας μετῆρχοντο, καὶ περιζώσαντες τὴν
 πόλιν ἀπῆλθον ἐκδοῦναι σφισι τοὺς πρέσβεις Ῥωμαίων· οἱ
 δ' Ἀγκωνῆται οὕτως ἦσαν εὐγνώμονες ἀκροαταὶ τῶν ἠπειλη-
 μένων ἢ τῶ βληθέντι παρὰ τῶν πολεμίων ἐξέστησαν χάρακι
 ἢ τῶ ἀρεϊκῶ ἐκεῖνῳ πρὸς δέος συνεπιλήθησαν περιζώματι,
 10 ὥστε οὐ μόνον οὐ προὔδωκαν οὐς οἱ Ἀλαμυνοὶ ἐπέκειντο
 ἐξαιτούμενοι, ἀλλὰ καὶ μακρὰν χάρειν εἶσαν γενναίως τὸν
 παρόντα διαφέροντες κίνδυνον, ἐπιτεινομένης δὲ τῆς πολιου-
 κίας καὶ χρονιζόντων τῶν πολεμίων ἤψαντο τῶν ἀήθων καὶ
 15 πρὸς ἃ μὴ θέμις τρεχεδειπνεῖν σιτοφαγεῖν εἰωθότα ἄνθρω-
 πον. οἱ τοῦ βασιλέως τοίνυν τὸ πλῆθος ἐκκλησιάσαντες, εἰ
 ἐξεστὶν αὐτοῖς ἐπικουρίαν εἰσενεγκεῖν ἐπυθάνοντο. τῶν δὲ
 εἰπόντων ἐξεῖναι μὲν, χρημάτων δ' αὐτόθεν μὴ εὐπορεῖν, αὐ-
 τοὶ διετείνοντο καὶ θεὸν τοῦ λόγου πεποίητο μαρτυρα καὶ μὴ
 20 μέλλειν ἐνῆγον, ὡς βασιλεὺς ἦπαν καταθήσει τὸ τοῦ πολέμου
 δαπάνημα, ἢ μὴν ἀπεκδέχεσθαι σφᾶς τὰ ἀνύποιστα προύλε-
 γον ὑπὸ τῶν τὴν πόλιν διειληφόντων, παίδων μὲν καὶ γυναι-
 25 κῶν ἀπαγομένων, χρημάτων δὲ καὶ πραγμάτων ἀρπαζομένων.
 ἔνθεν τοι καὶ μετὰπεμπτόν τινα τιθέασι κόμητα Γιλίελμον
 τοῦνομα καὶ γυναῖκα τῶν εὐγενῶν οὐ πρό πολλοῦ μὲν θανά-
 τῳ σπανιζομένην τοῦ ὀμεινέτου, γενικὴν δὲ τὴν ἰσχὺν καὶ D

1. ἑαυτῶν χώραν εἰσδ. A. 2. τὰ om A. 9. πρὸς δ. σ.]
 ἢ χθῆσθησαν A. 14. εἰωθότα] ἀιραύμενον A. 20. προύλε-
 γον om A.

hostiliter circumfessa Romanorum legatos dedi sibi postulabat. An-
 conitani vero eas minas ita audiverunt, vallum obductum armatam-
 que aciem ita timuerunt, ut legatos non modo non prodiderint, sed
 contemptis Alemanis periculum illud fortiter tolerarint, et ducta ob-
 sidiōne insolitos quoque cibos gustarint. imperatorii vero legati, po-
 pulo pro concione interrogato an auxilia sibi accersere liceret, cum
 populus respondisset licere quidem, sed pecuniam in promptu non
 esse, ipsi deum testati asfirmarunt imperatorem omnes belli impen-
 sas persoluturum, et ne cunctarentur hortati sunt: alioqui gravissima
 quaeque ab hostibus toleraturos, uxoribus et liberis in servitutem
 abductis, pecunia et rebus omnibus direptis. itaque a quodam comite
 Guilicmo et vidua nobili, quae nuper defuncti mariti opibus po-
 tiebatur, magno fenore accepta pecunia et auxiliis introductis liber-

τὴν ἐκείνου κληρομένην ἀρχήν, καὶ τούτοις ἀδρά τὰ δόματα στήσαντες, κἀντεῦθεν σὺν οὐδενὶ λόγῳ τὸ πολέμιον ἀποτρεψάμενοι, ὡς ἐκ βύθους θαλάσσης τῆς αὐτῶν ἀνανηξαμένης πόλεως ἔχαιρον τὴν ἐλευθερίαν ἀνασώσασθαι. βασιλεὺς δ' ἐπὶ τούτοις ὅσα εἰκὸς εὐφρανθεῖς τοὺς τε Ἀγκωνίτας ἐπαί- 5
νοις τῶν γεγονότων ἀμείβεται, καὶ τοῖς ἰσοπολίταις τῆ γένει Ῥωμαίων ἐγκρίνας ἅπαντα ὑπισχνεῖται παρῆξιν, ὅσα οἱ ἀμειψῆ τε καὶ δυνατὰ κἀκείνους δέον αἰτεῖν. ἀλλὰ καὶ τὸ χρυσίον πολλαπλάσιον πέπομφε. καὶ εἰς τὸδε μὲν τῶν Ἀγκωνιτῶν ἐτελεύτα τὰ πράγματα, φύσει τὸ πιστόν ἔχειν δο- 10
ξάντων καὶ μὴ πρὸς τὸ συμπλήpton τῆς τύχης τὰς γνώμας μετακνυβέεσθαι. εἶπε γὰρ ἂν τις ὅπως τοῦ μὲν ἐκ γειτόνων αὐτρὶς δυναότου καὶ κατὰρχιν ἀξιοτέρου παρηγκωνίσαντο τὸ ἐπίταγμα, ὅς ἐστιν ὁ τῶν Ἀλαμανῶν ῥήξ, τὸν δὲ μετὰ πολλὴν ὀπιανόμενον γῆν καὶ ὄρη σκιδόντα Ῥωμαίων ἄνακτα ἤγα- 15
P. 132 πῆκεσαν, εἰ μὴ τις αὐτοῖς ἐμπεφνκνῖα ἦν αὐτόφντος συνεί-
δησις τάχαδοῦ κἀν τοῖς δεινοῖς ἀπτόητος ὄρησις καὶ πρὸς τὸ
τῶν πραγμάτων οὐχ ὅμοιον αἰεὶ βεβηκνῖα καὶ μὴ εὐτίνακτος.
εἶη δ' ἂν ἕτερον τούτοις οὐκ ἀρεσκόμενον ἀνθυπενεγκεῖν ὡς
ἦτινες ὄντες κέρδους οἱ Ἀγκωνῖται καὶ ἀγρυπτεύοντες καὶ 20
πρὸς τὸ λαβεῖν χεῖρα προτείνοντες ἀπέστησαν μὲν τοῦ χθές
τε καὶ πρῶην ἐς ἡγεμόνα σφῶν ἀποτεταγμένου, ὀπίσω δ'
ἐπορεύθησαν ἄλλου, ὅς ἠνεγκεν αὐτοῖς τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὸ
κερδαλδον καὶ κάπηλον ἐθεράπευσε τοῦ φρονήματος.

5. ἐνεφρανθεῖς A. 6. καὶ τοῖς] καὶ συνηθίμησε καὶ αὐ-
τοὺς εἰς τὴν τῶν Ῥωμαίων κατάστασιν A. 13. τὸ ἐπίταγμα]
τὴν ἐπίταγην ἀγκωνῖται A. 16. αὐτόφ.] αὐτῶ A, omisso
antea αὐτοῖς. 19. ὡς ἦτινες] διὲ οἱ ἀγωνῖται πλέοντες
καὶ πραγματείας ποιοῦντες καὶ εἰς τὴν χώραν τῆς βασιλείας ἐδ-
χουσαῖοι ὄντες καὶ ἐν τούτῳ κερδαίνοντες B.

tatem suae civitati restitutam sunt gratulati. quo successu laetus imperator Anconitanos collaudat; et civitate Romana donatis omnia se praestare velle pollicetur, quae et ipse honeste dare et illi recte petere possint; auriq̄e longe plus misit quam impenderant. atque hunc res Anconitarum exitum habuerunt, qui quidem natura esse constantes nec fidem cum fortuna mutare videbantur. nam cur alioqui vicini regis Alemannorum potentiam et edicta sprevisset, eiq̄e Romanorum imperatorem tantis marium et terrarum spatiis seianctum praetulissent, nisi notionem honestatis innatam habuissent, magna animorum constantia praediti, nullis adversitatibus labefactanda? quamquam illud etiam Anconitanis obici posse video, quod avaritia impulsī ab eo cui non ita pridem paruerant, ad illum defecerint qui cupiditatem eorum et sordes expleverit.

2. Τῶ δὲ βασιλεῖ ταῦτα οὕτω διοικουμένων χλευασμοὶ
 παρὰ Ῥωμαίων ἐπετρίβοντο ὡς ὑπερορίους δῆθεν ἐπιθυμίας
 διὰ τὸ φιλαυτον τρέφοντι καὶ ὀφθαλμοὺς ἐπ' ἄκρα γῆς ἐκ-
 5 νῆ, καὶ ὅσα θερμὰ καὶ τολμηρὰ, ταῦτα διαπραίτομέ-
 νῃ, καὶ τῶν ἀξίων βύλλονται πόρρωθεν οὓς οἱ πρόων ἔτεμον
 βασιλεῖς, καὶ πρὸς χρήσιμον οὐδὲν ἀπαντλοῦντι τὰ χρήματα
 ἃ συλλέγει τὸ ὑπ' ἀρχὴν καλαμώμενος ἀπογραφαῖς τε καὶ
 φόροις ἐκδαπανῶν ἀσυνήθεσιν. οὐ καλῶς δὲ παντάπασιν ἐκεί-
 νῃ τὰ τοιάδε προσέτριπτον, ὅτι μὴδ' ἦν καινοτομία τις ἄλο-
 10 γος ἐς τὸ παντελὲς τὰ πραιτόμενα, ἀλλὰ τὰ τῶν Λατίνων
 γένῃ ὄρων ἄμαχον ἰσχὺν περικείμενα ἐδεδίει τὸ σύμπνον,
 ὡς ἔφην, μὴ κατακλίσειε τὰ ἡμέτερα, ὥσπερ καὶ χειμάρρος
 ἐξ ὀλίγου μέγας φανείσεται παρασύρει γῆδια γεωργῶν. διὰ τοι
 τοῦτο καὶ τὸ μικρὸν ὑφορώμενος ἔνασμα ὡς πυρσοῦ παραί-
 15 τιον, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ εἰς μεγίστην προβαῖνον πυρκαϊάν καὶ
 εἰς ἐμπροσθὸν ἔκτοτε, ἦν εὐπρόηστου ὕλης τύχη λαβόμενον,
 καὶ πρὸς μόνην ὑποψίαν φρομένην τὴν τῶν λυπούντων ἀρχὴν
 ἀπεμάχετο κατὰ τοὺς ἀρίστους τῶν γηπόνων, οἱ τὰς ἀκύνθους
 τὰς τὴν πρᾶσιαν λυμαινομένας νεαρὰς ἔτι ἐκσπῶσι καὶ κατα-
 20 στρέφουσιν ἀριθάλῃ τῶν δένδρων τὰ μὴ κηπεύσιμα. καὶ
 τοῦτο σαφῶς ὑπέδειξε τὰ μετέπειτα, ἥνικα τὴν μὲν ἐνταῦθα
 ζωὴν αὐτὸς μετηλλάχει, τὰ δὲ γε πράγματι κυβερνήτην ἀπο-
 βαλόντα σοφὸν μικροῦ τὸ τῆς βασιλείας σκάφος ἐβάπτισε. τὸ
 δ' οὖν τῶν δασμῶν ἐπιτεταμένον οὐδ' αὐτὸς ὡς μετεδίωκεν
 25 ἀποκρύψομαι. ἀλλ' οὐδ' ὅτι αἱ ἀρχαὶ δημοσιῶναις προυβέ-

5. βύλλονται vulgo. 9. ἄλογος παντελῶς A. 12. χειμάρ-
 ρους A. 23. τὸ ante τῆς vulgo deest.

2. At imperatori res ita administranti crimini dabatur a Romanis, quod ex ambitione longinqua desideraret et oculos in extrema terrarum extenderet, multa audacter, temere multa ageret, et ultra limites a superioribus imperatoribus praefinitos multum evagaretur, et pecuniam a subditis acerbe et per iniuriam exactam inutiliter dilapidaret. verum perperam ista reprehendebantur, non ab inani studio novitatis profecta, sed Latinarum gentium metu, quarum vires inexpugnabiles essent; quae si conspirassent, verebatur ne torrentis instar nostrum imperium vastarent. ea de causa vel exiguum fomitem ut magni incendii causam suspectum habebat; et suborientia incommodorum semina statim extirpabat, optimi agricolae more, qui spinas adhuc teneras et degeneres frutices runcare solet. atque hoc eius obitu declaratum est, cum sapienti gubernatore omissa rei publicae navis pene demersa est. ac eum tributa exaggerasse et magistratus publicanis vendidisse et fertilissimos agros suis aratris pro-

βλητο παραδράμοιμι, ὡσπερ καὶ τὸ ποθεῖν νεώματα ἐν ἀρού-
 ραις καὶ τῷ ἑαυτοῦ ἀρότρῳ διασχίζειν αὐλάκας, ἐξ ὧν αὐτῷ
 D ἄνδρομεγέθης ἀνέβλασεν ἄσταχυς. ἦν δὲ τὰ συνλεγόμενα
 χρήματα οὐ τοσοῦτον ἀποθήκαις ἀποτιθέμενα ἢ μυχῷ γῆς
 ἐγκατορυτιόμενα, ὅσον ἀμφοτέροις ἀποκενούμενα καὶ ἀφει-5
 δῶς παρεχόμενα καὶ μοναῖς μὲν καὶ τεμένεσι καὶ Ῥωμαίοις
 ἐλωσσομένοις, τὰ δὲ πλεῖστα ταῖς τῶν ἐθνῶν μεταγγιζόμενα
 πανσπερμίαις, καὶ μάλιστα ταῖς Λατινικαῖς ἐκρέοντα ἡμῶν-
 V. 109 ρεσι. φιλοδωρίας γὰρ μεταδιώκων ἐπίδειξιν ἀσώτως ἐσκόρ-
 πιζε καὶ ἀνήλισκεν ἄπερ ἀμφοτέροις συνέλεγε, τοὺς ἄκρος 10
 κερματιστὰς φροντιστὰς τῶν οἰκείων ἐπιστῶν. μένος δὲ τῆς
 δαπάνης καιρίον ἦσαν καὶ ὅσοι καθ' αἷμα συνήπτοντο καὶ
 ἄλλως ἰσχείοντο. αὐτίκα τοίνυν ἡ ἀνεψιὰ Θεοδώρα, ἥ καὶ
 (ὡς ἔφημεν) ἐπλησίαζε, βασιλικωτάτης μετεῖχε δορυφορίας,
 καὶ μὴν οὐ διαδομένη, καὶ τῶν ἀρχείων βαρουμένων παριέ-15
 ναι ἤθελε, καὶ κατὰ φυσικὴν μὲν ἰδιότητα σοβαρὰν ἔλκουσα
 P. 133 τὴν ὄφρυν καὶ ἄνω τὸ ὄμμα τείνουσα, τὸ δὲ πλεόν ἀγέρω-
 χον βλέπουσα. καὶ ὁ ἐκ ταύτης δὲ γενόμενος τῷ βυσιλεῖ παῖς
 καὶ ἐφεξῆς ἕτεροι ὄλας θυλάσσας χρημάτων εἰς ἑαυτοὺς με-
 τωχέτενον. εὐκόλος δὲ ὧν καὶ εὐχείρωτος τοῖς κατευνασθη-20
 σι καὶ θυλαμηπῶλοις ἐκτομίαις, ἀλλὰ δὴ καὶ τοῖς ἀπὸ γενῶν
 ἑτερογλώττιων ὑποβαρβαρίζουσιν ὑπηρέταις, ὧν ὁ οἶλος τοῦ
 λόγου προηκοντίζετο, τοῖς ὄνηφενέσι καὶ τοῦτους ἐνέτατιεν
 εὐπετιῶς τὰ πολλὰ τὸ οὖς αὐτοῖς ὑποκλίνων, καὶ ἄπερ ἦτοῦν-

11. τῆς] τὰ τῆς vulgo. 15. μὴν οὐ] εἰ μὴ φιλοκαλημένα ἦσαν
 τὰ μάρμαρα, ἐπάνω περιπατῆσαι οὐκ ἤθελεν B.

scidisse nec ipse dissimulare possum. sed pecunia hoc modo collecta
 non tam in thesauros referebatur quam utraque manu liberaliter
 effundebatur, partim in monasteria; sacras aedes et pauperes Roma-
 nos, partim vero, et maxima quidem ex parte, in varias gentes,
 Latinas praesertim. nam ex munificentiae ostentatione effuse spar-
 gebat et insumebat ea quae utraque manu collegerat, et acerbissi-
 mos exactores quaestores designabat. in iusta sumptuum parte illa
 etiam numerabantur quae in cognatos et familiares conferebat. nam
 neptis eius Theodora, cuius, ut dixi, consuetudine utebatur, quam-
 vis expers diadematis, tamen comitatu plane regio utebatur, mulier
 superciliosa et arrogans, quae palatium nisi exquisitè perpuratum
 ingredi recusabat. sed et filio ex ea procreato et aliis pluribus tota
 maria pecuniae affluabant. Eunuchis quoque cubiculariis aliisque mi-
 niistris ex peregrinis ortis nationibus, semibarbaris, qui expeditius
 respondebant quam loquebantur, erat facilis et benignus, eosque in di-
^{um} numerum referebat, ut acervis pecuniarum et omni genere

το, ῥαίονως ἐκπεραιῶν. τισὶ τοίνυν ἐκ τούτων οὕτως εὐρόει
 τὰ κατὰ βίον ὡς σωρείαις χρημάτων ἐνευθηνεῖσθαι καὶ τοῖς
 κατὰ κόσμον πᾶσι περιρρεῖσθαι λαμπροῖς ἴσα καὶ μεγιστάσι B
 μεγίστων ἐθνῶν, καὶ ταῦτα παιδείας ἀπάσης ἐστερημένοις
 καὶ φωνῆς Ἑλληνίδος τὰ ἔχνη μεταδιώκουσιν ὡς αἱ σκοπιαὶ
 εἰ καὶ αἱ πέτραι πρὸς τὰ τῶν ποιμένων ἀλλήματα τὸ τῆς
 ἰχθῦος ὑστερόφωνον. καὶ πρὸς τούτοις ὡς πιστοτάτοις αὐτοῦ καὶ
 θερμοῖς θεράπουσι μάλιστα πεποισθῶς οὐ μόνον αὐτοῖς τὰς
 μεγίστας ἀρχὰς ἐγχειρίζει, ἀλλὰ καὶ κρίσειν ἐφίστα δικα-
 τικαῖς ὧν ὄψῃ καὶ νομοτριβεῖς ἄνδρες ἐφίκοντο ἄν. δεῖσαν
 εἰ καὶ τῶν ἐπαρχιῶν τινὰς ἀπογράφεισθαι (τοῦτο δὲ συχνά-
 ρις ἐγένετο) ὁ τοιοῦδε χορὸς τοῦ λογίμου προτιθέντο. εἰ δὲ
 οὐ καὶ παρεξέγγυττό τις αὐτοῖς εὐγενῆς Ῥωμαῖος ἀνὴρ, βῆ-
 ττων ὄλος εἰς νοῦν καὶ γέμων φρονήσεως, κατὰ τοῦτο ξυνε-
 κέμετο, ὅπως ὁ μὲν ἀπογράφων ἔσται καὶ τολυπεύων τὰς
 ποθέσεις ἐξ ὧν ἤμελλον οἱ φόροι συνάγεσθαι, ὁ δὲ ὡς κερ- C
 οῦσὺν ἀσπυλλέκτης προεδρενεὶ καὶ τὰ φασκώλια σφραγίδι διασημαίνε-
 ται ἃ ἤμελλον εἰσφέρεισθαι βασιλεῖ. τὰ πλεῖστα μέντοι πρὸς
 οὐναντίον αὐτῷ περιόστατο, καὶ ἠδέητό οἱ ἐντευθεῖν τὰ σκέμ-
 ματα Ῥωμαίους γὰρ ὡς κλεμματιστὰς ἐκτρεπόμενος εἴτε ὑπο-
 λεπόμενος, ἐλάνθανεν ἑαυτὸν ἐρασιχρημάτων ὀλιβίζων βαρβά-
 ρους καὶ εὐ ποιῶν ἀνδράρια κακοδαίμονα, καὶ τοῦ κατὰ φύσιν
 αἱ παιδείαν χρηστοῦ καὶ πιστοῦ πρὸς τὴν ἀντικειμένην γνώμην
 οὐς ἐνδαπὸν καθιστῶν, ἐπεὶ καὶ τὸ εἰς αὐτοὺς καχύποπτον

14. ὄλον Α. 17. καὶ τὰ φασκ.] καὶ ἐβούλωνε τὰ σακούλια Β.
 διασημήνηται Α.

ornamentorum tanquam maximarum gentium procères circumfluerent,
 lque cum omnis eruditionis expertes linguae Graecae vestigia ita
 ersequerentur ut speculae et rupes extremum sonum pastoralium
 anticorum. his tanquam observantissimis et fidelissimis ministris non
 modo summos magistratus tradebat, sed pro tribunali iuris dicundi
 rovinciam in causis difficillimis, quae vel peritissimis legum nego-
 rium facesseroent, assignabat. cum aliqua provincia describenda erat
 id autem fiebat saepius), istiusmodi coetus eruditis praeponeretur.
 uodsi quando nobilis aliquis Romanus eis adiungebatur, vir pru-
 ens et cordatus, is ea de causa mittebatur ut descriptionis munus
 biret caeterosque labores colligendi tributū sustineret: barbarus ve-
 o pecuniam accipiebat, et saccos obsignatos ad imperatorem mitte-
 at. sed pleraque contra eveniebant quam sperabat ille. nam dum
 omanos peculatus suspectos cavebat, non animadvertit se avaros
 arbaros locupletare et homunciones infelices beare, atque interim
 omanos a se alienare, ut fidei et natura insitae et doctrina com-

τοῦ βασιλέως ἐκείνοι γνωρίζοντες, καὶ ὡς ὑπηρεταί πλέον καὶ Ὀπροαγωγοὶ λημιμάτων ἤπερ ἀσφαλεῖς τὰ εἰς πίστιν κρινόμενοι τοῖς ἐθνικοῖς συντάττονται, κατὰ σύνδυο ἐκπεμπόμενοι, ἢ γοῦν ὡς πάκοροι καὶ παράσειροι τοῦ τῆς ἀρχῆς λογίζονται ἄρματος, τὸ διατεταγμένον μόνον ἐποιοῦν, θερίζοντες καὶ δε-5 σμεύοντες ὡς δράγματα τὰ κέρματα, καὶ ὡς εἰς ἄλωνα συμφοροῦντες τὸν ἐπὶ πολλῶν καθιστάμενον ἐκείνον καὶ πλείστον ἄλλων Ῥωμαίων ἀντάξιον κρινόμενον βάρβαρον, τὰ δ' ἄλλα παρεβλεπον, ἵνα μὴ λέγοιμι ὡς βασιλεῖ μὲν βραχέα καὶ οἷοι ἀφαιρέματα τῶν ἄλλων εἰσήγετο, τὰ δὲ πλείω ἐκείνοι 10 παρενοσφίζοντο, τοῦ ἀγαθοῦ καὶ πιστοῦ παρὰ βασιλεῖ δούλου ἐν πρώτοις ἑαυτῷ φύροντος ἐγκρυφίας ἐκ τῶν ἀλωμένων πυρῶν εἴτ' οὖν χρυσίων, καὶ μετέπειτα μεταδιδόντος καὶ τῇ συνάροχοντι.

5. Ἔργον τοῦ βασιλέως τούτου καὶ ὁ μὴ πολὺ τῆς θα- 1

P. 134 λάσσης ἐνδον ἰστάμενος πύργος τῆς προσκλυζούσης τὴν χέρ-
σον, ἣτις ὠνομάζετο Δάμαλις, τὰ νῦν δὲ Ἄρχλα καλεῖται.
ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ ἀντίπορθμος οὗτος πύργος τῆς τῶν Μαγγά-
νων ἄγχιστα δεδομημένος μονῆς. ἦν δὲ σκοπὸς τῷ τούτους

V. 110 ἀνεγείραντι ἄνακτι κατὰ καιρὸν ἐπαγωγῆς πλοίων βαρβαρι- 2
κῶν σιδηρῶν ἐξ ἑκατέρων ἄλυσιν διατείνεσθαι, καὶ ἄβατον
ἐντεῦθεν γίνεσθαι ὅποσα περὶ τὴν ἀκρόπολιν μέρη τῆς πόλε-
ως καὶ τὸν συρόμενον ἔσωθεν ὄγκον ἕως καὶ ἐς αὐτὰ τὰ ἐν

3. κατὰ σύνδυο] ἀνά δύο εἰς τὰς δημοσίας ἐνοχὰς καὶ κεφαλα-
τικὰ ἀπεσιέλλοντο B. 10. τὰ δὲ πλείω] τὸν συναγόμενον
πλοῦτον μετ' αὐτῶν ἀπεκέδρανον B. 17. ὠνομάζεται Δ, omis-
sis τὰ νῦν δὲ Ἄρχλα καλεῖται.

paratae obliviscerentur. cognita enim imperatoris de se suspicione, quod ministri potius ac baiuli quaestus quam fideles procuratores iudicarentur, et bini in provincias mitterentur, servi magis quam gubernatores imperii, id solum agebant quod in mandatis acceperant, et extortam pecuniam tanquam in manipulos colligatam ad barbarum illum magna praeditum auctoritate et plurimis Romanis praelatum velut in aream congerebant, caetera vero negligebant: ne dicam ad imperatorem pauca et veluti quisquillas pervenisse, illos vero pleraque suffuratos esse. fidelis enim servi munus erat scilicet ex farina sibi primum panes conficere, deinde etiam collegae aliquid impertiri.

3. Ab hoc imperatore turris illa non procul a continente in mari extracta est, quae Damalis pridem, nunc Arcula dicitur, et altera turris e regione iuxta Manganium monasterium, eo consilio ut ferrea catena utrinque extenta barbaris navibus aditus in loca urbis

Βλαχέρναις βασιλεία. φιλοκαλίαν δὲ κατηγοροῦσι τοῦδε τοῦ βασιλέως καὶ οἱ κατ' ἄμφω τὰ ἀνάκτορα ἐπιμήκιστοι περιστυλοὶ ἀνδρῶνες, οὓς αὐτὸς ἀνήγειρεν, οἱ ψηφίδων χρυσοῶν ἐπιθέσει διαυγάζοντες τυποῦσιν ἄνθει βαφῆς πολυχρόου καὶ τέχνη χειρῶν θυμασίῃ ὅσα οὗτος κατὰ βαρβάρων ἦν-
 B
 δρῖσατο ἢ ἄλλως ἐπὶ βέλτιον Ῥωμαίοις δισκευάκει. ἀλλὰ καὶ τὰς πλείστας τῶν κατὰ τὸν πορθμὸν τῆς Προποντιδος λαμπρῶν οἰκοδομιῶν, ἐν αἷς οἱ βασιλεῖς Ῥωμαίων θερίζουσι τὰς εὐωρίας μεταδιώκοντες ὡς οἱ πάλοι κρατοῦντες Περσῶν τὰ Σοῦσά τε καὶ Ἐκβάτανα, οὗτος ἀνήγειρε καὶ πρὸς κόσμον ὑπέξῃρε πλείονα. καὶ πρὸς τοὺς πόρους γὰρ ἀντεῖχε μάλα, καιροῦ καλοῦντος μοχθεῖν, καὶ ψῦχος ἔστυγε καὶ πνῆγος ἔφε-
 ρε καὶ πρὸς ὕπνον ἀπεμάχετο, καὶ ταῖς τρυφαῖς δὲ προσαν-
 εἶχε πολέμων ἄγων σχολὴν καὶ ἐνησμένιζε ταῖς ἀνάεσιν. εἰ
 5 τοῖνυν περιεργότερον τοῦτον ἠθρήκει τις, ὅπως ἔχαιρε καρ-
 κείαις βρωμάτων καὶ τοῖς πρὸς λύριον καὶ κιθάραν καὶ συμ- C
 φωνίαν ᾠδῶν ἔχουσι οὐκ ἀπηχθάνετο, εἶπεν ἂν ὡς μόνους ἐννεύσας ἔχει τοῖς τοιούτοις καὶ ἠδονὴν τὸ πέρας ἡγηται τῆς ζωῆς· εἰ δὲ τούναντίον αὐτῷ προσέβλεψε πρὸς πᾶσαν
 10 ἀταπεινώτη γλυκυθυμίαν τυγχάνοντι καὶ τιθεμένην παρὰ φαῦλον ἠδυνάθειαν δυσκόλων ἐπιστάντων καιρῶν, ἐθαύμα-
 σεν ἂν ὅπως ἐξήλλακτο πρὸς ἀμφοτέρω. ἐπιβαλόμενος δὲ τὸν πρὸς θάλασσαν τῆς ἁγίας Εἰρήνης οἰκοδομήσειν νε-
 ῶν, ὃν μεγέθει μέγιστον καὶ κάλλει κάλλιστον πάλαι Μαρ-
 13 ταῖς τρυφαῖς] πρὸς τρυφὰς καὶ ἀναπαύσεις ἔχαιρε, καὶ χα-
 μαιζικία μετὰ αὐλῶν καὶ ὀργάνων καθ' ἡμέραν ποιῶν μετὰ
 τὸν ὕπ' αὐτοῦ λαὸν συνέσθιε καὶ συνέπινε καὶ ἡλευθερίαζε B.

arci vicina et tractum illum omnem usque ad Blacherniam regiam intercluderetur. magnificentiam eius testantur etiam maxima illa conclavia in utroque palatio structa, aureis laminis refulgentia et illustribus coloribus exornata, in quibus bella eius gesta cum barbaris aliaque ex utilitate Romani imperii administrata summo depicta artificio spectantur. ad haec pleraque splendida in freto Propontidis aedificia, in quibus imperatores propter aëris temperiem aetatem exigere solent, ut olim Persarum reges Susis atque Ecbatanis, exaedificavit et exornavit. nam et cum tempus postulabat, patientissimus erat laborum frigoris aestus insomniae; et cum a bellis vacabat, iucunditatis se dabat et genio indulgebat. ac si quis accuratius observasset quantopere lautitiis ciborum et lyra, cithara, symphonii delectaretur, eum in iis solis aetatem exegisse et voluptatem summum bonum statuisset iudicasset. sin duris temporibus omnem iucunditatem despiceret et voluptatem in vitio ponere vidisset, ingenium ad utrumque paratum miratus esset. templum D. Irenae maximum et pulcher-

κιανός ὁ πάνυ ἀνήγειρε, πῦρ δὲ ἤθάλωσε, μέρη τινὰ τοῦ τοιοῦτου τεμένους ἐκ βάρων δειμάμενος τοῦ λοιποῦ τῆς ναοδομίας ἐπαύσατο. ἰδρύσατο δὲ φροντιστήριον ἱερὸν περὶ που D τὸ τοῦ Πόντου στόμα, εἰς τόπον τινὰ Κατασκέπην λεγόμενον, εἰς ὄνομα τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ, καθ' ὃ τῶν τότε μο- 5 ναστῶν ἠθροικῶς τοὺς ὀνομαστοτάτους τε καὶ ἀκρέμονας πάντη μοναδικὸν καὶ ἀπράγμονα μετιέναι βίον προεμήθεύσατο. εἰδὼς γάρ τὸ κτηματικούς εἶναι καὶ τυρβάζεσθαι πάλιν περὶ πολλὰ τοὺς τὸν ἐρημικὸν βίον ἀνελομένους τῆς ἡσυχίας σφῆς μεδιστῶν καὶ τοῦ κατὰ θεὸν ζῆν ἀπάγον, τοῦτο δὴ τὸ οἰκεῖον E αὐτοῖς ἐπάγγελμα, οὐδὲν κτησίδιον αὐτοῖς ἀπετάμειο οὔτε μὴν ἀγρούς καὶ ἀμπελώνας τῷ φροντιστηρίῳ ἀπέταξε, πᾶσαν δὲ τοῖς μονασταῖς δίαιταν ἐκ τῶν βασιλικῶν χρυσῶνων ἐπιμετρήσας ἐκεῖθεν αὐτὴν ἐβυάβευεν, ἀνακόπτων, οἶμαι, ἐντεῦθεν τὸν πολὺν ἔρωτα τῶν πλείστων περὶ τοῦ μονᾶς συνιστᾶν, 5 P. 135 καὶ παράδειγμα διδούς τοῖς μετόπισθεν ὅπως χρεῶν νεῶς ἀνιστᾶν καὶ οἶαν δέον ἐτοιμάζειν τράπεζαν τοῖς ἐρημικοῖς καὶ ἀβίοις καὶ τῆς ὕλης ἑαυτοῦς ἐκλύσασι. τοσοῦτον δ' ἀπέχετο τοῦ τὴν νῦν κατῴτασιν ἐπαινεῖν, οἳ μονάζειν μὲν ἐπαγγέλλονται, πολυκτῆμονες δὲ καὶ πολυφρόντιδές εἰσιν ὑπὲρ τοὺς 10 τῆ ἐνταῦθα φιληδονῶντας ζωῆ, ὥστε καὶ τὴν νεαρὰν νομοθεσίαν, ἣν ὁ βασιλεύτατος τῷ ὄντι Νικηφόρος ὁ Φωκάς, ὁ τὴν

1. ἤγειρε A. 2. δειμάμενος] οἰκοδομήσας A. τῆς ναοδομίας om A. 4. σκέπην B. 5. ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀρχαγγέλου A. 11. αὐτοῖς om A. 12. πᾶσαν] τὴν χρονικὴν αὐτῶν ζωὴν ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ βεστιάριου καθ' ἕκαστον μῆνα B. 14. ὡς οἶμαι τὸν A. 21. φιληδονοῦντας A.

rium a Marciano imperatore conditum et incendio absumptum instaurare aggressus, cum partes quasdam ex fundamentis extruxisset, destitit; et monasterium in Ponti faucibus, loco qui Catascere dicitur, archiducis Michaelis nomine extruxit; in quo celeberrimos quosque et praestantissimos monachos collocavit, ea ratione ut solitariam et quietam vitam sine ulla sollicitudine possent degere. cum enim monachos possessionibus et negotiis turbatos et tranquillitate animi et dei cultu excidere intelligeret, nullas eis vineas, nullos agros, nullas possessiones, quas nec eorum professio admittit, assignavit, sed ex fisco tantum pendii iussit quantum ad victum et cultum opus esset. videtur nimirum immodicam cupiditatem struendi monasteria improbase, et exemplum prodere posteris voluisse, quo pacto templa condenda, et quae vivendi ratio eremitis pauperibus et a terrenis rebus se abstrahentibus proponenda sit. tantum autem abfuit ut eorum institutum laudaret, qui monasticam vitam professi et opibus affluunt et multitudine curarum magis distrahuntur quam

ἰσχυρὴν ἠρωϊκῶς καὶ πολὺς τὴν πύνησιν, ἔθετο παύουσαν τὰς
 μονὰς ἐμπλατύνεσθαι κτήσεσι, τεθνηκυῖαν πάλαι τῷ χρόνῳ
 καὶ τὸ κύρος ἀποθεμένην, τῷ ἐρυσθῆ τῆς βασιλείου βαφῆς
 ὡς αἵματι ἀναθάλασας ἐζώωσεν. ἢ οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τῷ
 5 πατρὶ καὶ τῷ πάππῳ καὶ τοῖς καθ' αἷμα προσήκουσι λοιποῖς
 ἄπασιν, ὁπόσοι μονὰς δειμύμενοι ὄλα πλέθρα γῆς καρπο-
 φύρα καὶ λειμῶνας χλοερὺς αὐταῖς προσεκλήρωσαν, ἐπεγ- B
 καλῶν οὐκ ἐπαύετο, οὐ κατὰ τοῦτο μεμψιμοιρῶν ἢ μυκτῆρα
 καταχέων πλατὺν τῶν ἀνθρώπων, ὅτι τῆς οὐσίας θεῷ τι
 10 ἀπένειμαν, ἀλλ' ὅτι μὴ καλῶς τὸ καλὸν εἰργάσαντο. δέον V. 111
 γὰρ ἐν τόποις δυσερευνητοῖς καὶ χωρίοις πανερήμοις καὶ
 σπηλαίων ὄπαῖς καὶ ὄρων περιωπαῖς τοῖς μονάζουσιν ἀποτά-
 ζαι τὸ σκῆνωμα, καὶ παριδεῖν ταυτηνὴ τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ
 κειμένην καλλίπολιν ὡς τὸν λωτὸν Ὀδυσσεὺς καὶ Σειρήνεια
 15 μέλη τὰ δυσασπαστα, οἱ δὲ τὸν ἐξ ἀνθρώπων θηρώμενοι
 ἐπαινον, καὶ τοὺς κεκονιαμένους ἑαυτῶν τάφους καὶ ψηφῖσι
 πολυχρώσμοις διηνθισμένους εἰς θεῶν τοῖς εἰσιουοῖσι τοὺς νεῶς
 προτιθέντες, καὶ νεκροὶ ἐρῶντες στεφανούμενοι δεῖκνυσθαι καὶ C
 στιλποὶ καὶ φαιδροὶ τὰ πρόσωπα, ἐπ' ἀγορᾶς τε καὶ τριό-
 20 δων τὰ θεῖα ἠκολούθησαν φροντιστήρια, ἐνλακκεύσαντες ἐν
 τούτοις καὶ ἐνηκάσαντες οὐκ ἐπιλέγδην τὸ ἀρεταῖνον, τὸ δὲ
 μέχρι τριχῶν ἀποβολῆς καὶ τῆς τῶν ἐσθμημάτων μεταβολῆς
 καὶ τοῦ ἀφειμένου πάγωνος χαρακτηρίζον τὸν μοναστήν. διὰ
 ταῦτα τοῖνυν εἴτε τὴν μοναδικὴν ὑπερείδων σεμνότητα ἤδη
 25 ἀφαντουμένην καὶ προηῆ ἐπὶ στόμα πίπτουσαν, εἴτε μὴν δε-
 3. βασιλείου om A. 7. προσεκλήρωσαν A. 8. τοῦτο] τι A.
 16. καὶ ψ. π. διηνθισμένους om A.

ii qui huius vitæ deliciis occupantur, ut sanctionem Nicephori Phocæ,
 fortissimi et cordatissimi imperatoris, olim abolitam, de non augendis
 monasteriorum latifundiis, quasi postliminio revocarit, neque patrem
 avum caeterosque cognatos suos omnes, qui monasteriis amplissima
 prædia donarant, incusare destiterit, non quod de suis opibus deo
 aliquid consecrassent, sed quod rem bonam male administrassent. nam
 cum monachis habitationes in abditis et desertis locis, in antris et
 montium cacuminibus assignandæ essent, et Cpolis tanquam Sirenum
 cantus vitanda, gloriola ductos incrustata sua sepulcra et vario mar-
 more exornata iis qui templa ingrediantur spectanda proposuisse, et
 mortuos quoque coronari se et hilari splendidoque vultu conspici
 voluisse, et in foro ac triviis monasteria aedificasse, et ibi nullo cum
 delectu vietatis velut in cavea conclusisse eos, qui monachos non
 ultra tonsam capillum et mutatum habitum promissamque barbam
 exprimerent. his igitur de causis, sive ut monasticam sanctimoniam
 nutantem ac potius humi fere prostratam fulcret, sive metuens ne

διὼς μὴ ἐσειται μέσος ληφθεὶς ὡς χαίρων οἷς διεβέβλητο, ἐτέραν ἐτράπετο ἧς οἱ ἐξ αἵματος ἐκείνῃ ἐβάδισαν.

4. Θεσμοῦ δὲ παρὰ Ῥωμαίοις κειμένου, οἶμαι δὲ καὶ παρὰ βαρβάρους αὐτοῖς κρατοῦντος, ὁψώνια τοῖς στρατευο-
 D μένοις παρέχεσθαι, καὶ τούτων πολλάκις ἕκταξιν γίνεσθαι, εἰ 5
 εὐοπλοῦσιν, εἰ τῶν ἵππων ἐπιμεμέληνται, ἀλλὰ καὶ τοὺς
 νεωστὶ στρατευομένους πρότερον ἐξετάζεσθαι, εἰ εὐρώστως
 ἔχουσι τῶν σωμάτων, εἰ τόξων εἰσὶν εἰδήμονες, εἰ κραδαί-
 νειν δόρυ ἐπήσκησαν, εἰδ' οὕτω τοῖς καταλόγοις ἐγγράφεσθαι,
 ὃ βασιλεὺς οὗτος τὰ τοῖς στρατιώταις διδόμενα σιτηρέσια 10
 ὡς εἰς δεξαμενὴν ὕδωρ τὰ ταμιεῖα συσχών, ἴατο τὸ δίψος
 τῶν στρατευμάτων ταῖς λεγομέναις τῶν παροίκων δωρεαῖς,
 ἔργῳ καταχορησάμενος παρὰ τῶν πρῶν ἐφενρημένῳ βασιλέ-
 ων καὶ σπανίως ἐπὶ τισι γινομένῳ τοὺς πολεμίους πολλάκις
 συγκόψασιν. ἔλαθεν οὖν ἐντεῦθεν καὶ τὸ στρατιωτικὸν ἄτονώ- 15
 τερον ἐργασάμενος καὶ χρημάτων ἄβύσσους εἰς ἀργὰς γαστέ-
 ρας ὀχετηγήσας καὶ τὰς Ῥωμαϊκὰς ἐπαρχίας κακῶς διαθέμε-
 P. 136 νος* οἷ τε γὰρ ἀγαθοὶ στρατιῶται τὸ ἐν τοῖς δεινοῖς φιλότι-
 μιον ἐνθένδε καταλελύκασιν, οὐκέτι τοῦ ὑπονύσσοντος πρὸς
 ἀρετῆς ἀρεϊκῆς ἐπίδειξιν ἰδίου σφίσις ὡς πρῶν μένοντος 20
 ἀλλ' εὐπορίστον προκειμένου τοῖς ἅπασιν, καὶ οἱ τὸν δημόσι-
 ον πύλαι δεσπότην λαχόντες τῶν ἐπαρχιῶν οἰκήτορες ὑπὸ τῆς
 στρατιωτικῆς ἀπληστίας πεπόνθουσι τὰ οἰκτρότατα, οὐκ ἀρ-

1. ὡς χαίρων om A. 5. πλειστάκις A. 8. εἰ κραδαίνειν] εἰ μετὰ κοιταρίου ἐγκράζειν ἐπίστανται B. 11. τὰ ταμιεῖα] εἰς τὸ βεστιάριον κρατήσας A. 15. καὶ om A.

ea ipse facere diceretur quae reprehenderet, rationem a suis maioribus diversam est secutus.

4. Iam quia Romanis, ac barbaris etiam, ut opinor, est in more positum ut stipendia militibus solvantur, et ii saepe in medium producantur, ut exquiratur an armis instructi sint, an equos probe curatos habeant; item ut tirones, priusquam in catalogos referantur, explorentur an corporibus valeant, an sagittare sciant, an vibranda hasta se exercuerint; hic imperator stipendia militaria in fiscum tanquam aquas in cisternam coegit, et exercituum cupiditatem donativis quae incolarum dicuntur levavit, abusus re a veteribus imperatoribus inventa et raro usurpata in eos qui hostes saepe ceciderant. hinc factum est ut et milites enervarentur, et maximum pecuniae flumen in ignavos ventres effunderetur, et Romanae provinciae male tractarentur. nam et strenui milites, cum non amplius id expectarent quo peculiariter ad virtutem bellicam excitabantur, quod tum promiscue omnibus idem praemium propositum erat, ala-

γύριον μόνον καὶ ὀβολὸν ἀφαιρούμενοι ἀλλὰ καὶ τοῦ τελευταίου χιτῶνος ψιλούμενοι, ἐνίοτε δὲ καὶ τῶν φιλιτύων αὐτῶν ἀποσπώμενοι. ἦν τοίνυν διὰ ταῦτα τὸ στρατολογεῖσθαι πασι τοῦ βουλομένου, καὶ πολλοὶ ταῖς ἑαφίσι χαίρειν εἰπόντες ὡς 5 ἐπεισκομιζούσαις αὐτοῖς τὰ χρειώδη στενωῶς καὶ δυσεκβίβιστως, ἄλλοι τὸ ἱπποκομεῖν λάζαντες, καὶ τὴν ἐκ πλινθείας ἰλὺν ἀποनिψάμενοι ἕτεροι, εἰσι δ' οἱ καὶ τὴν τῶν χαλκείων ἀσβόλην ἀπομορξάμενοι τοῖς στρατολογοῦσι παρέστησαν, καὶ παρενεγκόντες ἵππον Περσαῖον ἢ χρυσίνους ἀριθμῶ βραχεῖς κα- 10 ταθέμενοι ταῖς στρατιώταισι κατελέγησαν ἰλαῖς ἀβασανίτιως, καὶ τοῦ παραντίκα βασιλικῶς ἐφωδιάσθησαν γράμμασι πλέθρα γῆς δροσερὰ καὶ ἀρούρας σιτοφόρους καὶ Ῥωμαίους ὑποφόρους βραβεύουσιν, ὡς ὑπηρετεῖν ἐν σχήματι δοῦλων, ἐνίοτε δὲ καὶ κατατιθέναι φόρους ἀνδραγίῳ μίξοβαρβάρῳ, μηδὲ 15 εἰ ἔστιν ὄλωσ ἐγνωκῶτι παρατάξις, Ῥωμαῖον ἄνδρα γεραῖον τὸ εἶδος καὶ οὕτως εὖ εἰδῶτα πολέμων καὶ τοσοῦτον τοῦ φορολογουῦντος αὐτὸν ὑπερφέροντα ὡς Ἀχιλλεῖα πρὸς ἐκείνον δοκεῖν, ἢ διτταῖς χερσὶν ὀπλιζόμενον κρίνεσθαι πρὸς τὸν μηδε- 20 τέραν ἀπὸ πάθους ὀρέγοντα. ἐπαξίως οὖν τῆς ἀκοσμίας ταύτης τῶν στρατενμάτων αἱ Ῥωμαῖκαὶ πεπραγασιν ἐπαρχίαι, αἱ μὲν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ὑπὸ τῶν ἀλλοφυλῶν σκυλευόμεναι καὶ εἰς ἀρχὴν αὐτοῖς ἰδιούμεναι, αἱ δὲ ὡς ἀλλότρι- V. 112

4. ταῖς ἑαφίσι] τὴν ἑαφτικὴν καὶ τσαγγαοικὴν ἀφέντες κα-
 ἄλλοι τὴν βαλμαδικὴν, καὶ ἕτεροι τὸν πληθὸν ἀπὸ τοῦ προσώ-
 που νίπτοντες, ὡσαύτως καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ χαλ-
 κέως ἐξερχόμενοι καὶ τὴν μούνην τοῦ μαυρισμοῦ ἀπὸ τοῦ
 προσώπου ἐκπλύνοντες B. 6. λάζαντες] ἐκλακτίσαντες A.
 τὸν ἐκ πλινθ. βόρβορον A. 12. ὑποφόρους] παροίκους B.
 16. πολέμου A.

critatem illam in periculis adeundis abiecerunt; et provinciales, qui olim fisco pecuniam numerabant, a militari avaritia pessime sunt tractati, erepta non pecunia tantum sed et intima tunica, aliquando etiam a liberis et uxoribus avulsi. proinde quilibet militiae nomen dabat, et multi ignavissimi et sordidissimi opifices, vel equo Persico donato vel paucis aureis datis, nullo delectu acto in militum catalogos relati litteris imperialibus irrigua prata et rura fertilia et Romanos tributarios accipiebant, ut eis aliquando servili habitu ministrarent; et vir Romanus gravi vultu, rei militaris peritus, et tanto excellentior ut illi comparatus Achilles videretur, aut duabus manibus armatus cum eo compararetur qui neutram incolumem haberet, tributum penderet homuncioni semibarbaro, qui instructam aciem nunquam viderat. enimvero perturbationis huius Romanae provinciae graves poenas dederunt, quarum aliae ante oculos nostros a barbaris

αι τοῖς ἡμετέροις ἀφαντούμεναι καὶ δηνούμεναι. ἀλλ' ἕως πότε, κύριε, τῆς σῆς ἐπιλήσει κληρονομίας, καὶ τὸ σὸν ἀποστρέφων ἀπ' ἡμῶν πρόσωπον ὁδοποιήσεις τρίβον τῇ ὀργῇ σου; πότε ἐπόψει ἕξ ἁγίου ἐπιβλέψας κατοικητηρίου σου, καὶ ἰδὼν ἰδῆς τὴν ἡμετέραν συνοχὴν τε καὶ κάκωσιν, καὶ ἕσση τῶν ἐφροστώτων κακῶν, ἀπαλλαγὴν δὲ παρέξεις καὶ τῶν πολὺ τούτων ἐλπιζομένων χαλεπωτέρων;

5. Πρὸς δὲ τοῖς εἰρημένοις κάκεῖνα δοτέον τῇ ἱστορίᾳ. Διοῖς πλείοσι βασιλευσι Ῥωμαίων οὐκ ἀνεκτόν ἐστιν ὅπως ἀρχειν μόνον καὶ χρυσοφορεῖν καὶ χρῆσθαι τοῖς κοινοῖς ὡς ἰδί-10 οῖς καὶ διαδιδόναι ταῦτα καθὼς ἄρα καὶ οἷς βούλονται, οὐδὲ μὴν ὡς δούλοις τοῖς ἐλευθέροις προσφέρεσθαι, ἀλλ' εἰ μὴ καὶ σοφοὶ δοκοῖεν καὶ θεοεἰκελοὶ τὴν μορφὴν καὶ ἦρωες τὴν ἰσχὺν καὶ, ὡς Σολομῶν θεόσοφοι καὶ δογματισταὶ θεϊότατοι καὶ κανόνες τῶν κανόνων εὐθέστεροι καὶ ἀπλῶς θεῶν 15 καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἀπροσφαλεῖς γνώμονες, δεινὰ οἰόνται πάσχειν. ἔνθεν τοι καὶ δέον τοῖς ἀπαιδευτοτέροις καὶ θρασυτέροις ἐπιτιμῶν ἐπεισάγουσι νέα καὶ ἄσυνήθη τῇ ἐκκλησίᾳ δόγματα, ἢ γοῦν ἀνατιθέναι ταῦτα οἷς ἐπάγγελμα τὰ περὶ θεοῦ εἰδέναι καὶ λέγειν, οἱ δὲ οὐδὲ κατὰ τοῦτο τὸ μέ-20 ρος δευτερεύειν οὐτινοσοῦν ἀνεχόμενοι οἱ αὐτοὶ δογμάτων εἰσ- P. 137 ηγηταὶ καὶ δικασταὶ τούτων καὶ ὄρισταί, πολλαχοῦ δὲ καὶ κολασταὶ τῶν μὴ συμφωνούντων αὐτοῖς γίνονται. καὶ ὁ βασιλεὺς τοιγαροῦν οὗτος εὐγλωττίαν εὐτυχηκῶς καὶ λόγου ἔμφυτον χάριν πεπλουτηκῶς οὐ λαμυρῶς ἐπέστελλε μόνον, 2

22. καὶ δικασταὶ om A.

spoliatae et occupatae sunt, aliae a nostris tanquam alienae vastatae et eversae. sed quousque, domine, hereditatis tuae oblivisceris, aversaque a nobis facie irae tuae locum dabis? quando ex sancta aede tua prospectans nostras aerumnas et calamitates intueberis, malisque nos urgentibus liberabis? eaque avertes quae longe graviora impendere videntur.

5. Nunc illud etiam addendum est. plerique Romanorum imperatores imperare, aurum gestare, communibus ut privatis uti, eaque suo arbitratu quibus volunt donare non contenti, nisi sapientes, forma diis, robore heroibus similes, et, ut Salomon, divinitus edocti et doctores divinitatis et normae rectissimae, denique divinarum humanarumque rerum interpretes verissimi habeantur, iniuriam sibi fieri censent. unde sit ut, cum immodestiores et audaciosiores, qui nova dogmata in ecclesiam introducunt, coercere aut id munus iis qui theologiae scientiam profitentur mandare deberent, nec in hac parte ullo inferiores esse volentes, iidem dogmatum et auctores et arbitri ac disceptatores

ἀλλὰ καὶ κατηχητηρίους ὡδίαιε λόγους, οὓς φασὶ σελέντια, καὶ εἰς κοινὴν ἀνέπτυσσαν ἀκοήν. ὁδῶ δὲ προῖόν καὶ δογματῶν ἤπτετο θείων καὶ περὶ θεοῦ διελέγετο. ἀμέλει καὶ κατασχηματιζόμενος πολλάκις τὸν ἀποροῦντα γραφικὰς εἰσήγε 5 ζητήσεις, καὶ περὶ τῶν λύσεων τούτων διεπυνθάνετο ξυναγείρων ὅσον ἔχαιρε λογιότητι. ἀλλ' ἦν ἂν ἐπαινετός κὰν τούτοις, εἰ μέχρι τούτων τὴν λιχναίαν ἐκτείνων τοῖς δυσσεφίκοις οὐδ' ὅλως προσέβαινε δόγμασιν, ἢ καὶ τούτοις ἐφίστάνων τὸν νοῦν οὐκ ἦν ἰσχυρογνώμων, οὐδὲ τὸν νοῦν τῶν 10 γραφομένων πρὸς τὴν οἰκείαν μετεῖλκεν ἐν πολλοῖς πρόθεσι, ὀρίζων καὶ προσεπάγων ἐξηγήσεις ἐν οἷς πρὸς ὀρθὴν ἔννοιαν οἱ πατέρες ἐφθέρξαντο, ὡς εἶπερ ὅλον αὐτὸν συνεῖληφε τὸν Χριστὸν καὶ ὑπ' αὐτοῦ μεμύηται τὰ περὶ αὐτοῦ τρανότερον καὶ θειότερον. ζητήσεως οὖν γενομένης περὶ τοῦ γραφικοῦ ἠη- 15 τοῦ ὃ φησὶ τὸν σεσαρκωμένον θεὸν προσφέρειν τε ὁμοῦ καὶ προσφέρεισθαι, καὶ τῶν τότε λογίων ἀνδρῶν εἰς ἐναντίας μοίρας ἀποκριθέντων, ἐφ' ἱκανὸν τὰ τῆς ἐξετάσεως παρετάθησαν, ῥήσεις τε καὶ ἀντιρρήσεις ἐξ ἑκατέρων ἐγύθησαν τῶν μερῶν. ὀρθοτομηθέντος δὲ τοῦ ζητουμένου, καὶ τῇ δόξῃ προσ- 20 τεθέντος τοῦ βυσιλέως τῇ θεοφιλεῖ τε καὶ κρείττονι, καθαιρέσειν ὑπέστησαν ὡς ἀντίρρονας ὁ Ὑποψήγιος τῆς Θεουπόλεως, μεγάλης Ἀντιοχείας Σωτήριχος ὁ Παντεγγενος, ὁ Αυγαραχίου Εὐστάθιος, ὁ τῆς Θεσσαλονίκης Μιχαὴλ τὸν ῥητορικὸν

12 οἱ om A. 18. ἐλέθησαν A.

existent, saepe etiam dissentientes multent. hic quidem imperator natura sacundus et suavis sermonis affluentia ornatus non elegantes tantum epistolas scribebat, sed et religionis institutiones parturiebat ac publice declamabat. tandem etiam de divinis dogmatibus et ipso deo disserchat. saepe etiam dubitationem prae se ferens, quaestiones e scripturis proponebat, earumque solutiones eruditibus omnibus convocatis requirebat, quanquam in his etiam laudari potuisset, nisi curiositate ingenii eas etiam quaestiones agitasset quae attingi se nullo modo patiuntur, aut saltem ommissa pertinacia scripturarum sententiam in multis ad suam opinionem novis interpretationibus non accommodasset, veris declarationibus veterum repudiatis, quasi ipse totum Christum comprehendisset et ab ipso de natura eius dilucidius ac divinius edoctus esset. orta igitur quaestione de illo dicto, quo dicitur incarnatum deum simul et offerre et offerri, et eruditibus inter se dissentientibus, disceptatio longo tempore est extracta, multis et confirmationibus et confutationibus utrinque allatis. verum imperatore pia et verae sententiae post solertem controversiae explicationem assenso, adversarii loco moti sunt ut perperam sentientes, Hypopsephus Theopolitanus, Soterichus Panteugenus Antiochenus, Dyrrachi-

κοσμῶν θρόνον καὶ τὸν εὐαγγελικὸν ἀναβαίνων ὀκρίβαντα, ὁ Βασιλάκης Νικηφόρος τὰς τοῦ Παύλου ἀναπτύσσων ἐπ' ἐκκλησίας ἐπιστολάς καὶ διαλευκαίνων τῷ τῆς καλλιρρημοσύνης φωτὶ ὄσαι τῶν ἀποστολικῶν ῥήσεων τῇ ἀσυφείᾳ ὑπομελαινόνται καὶ τῷ βιάθει τοῦ πνεύματος ἐπιφρίσσοσι. λέγεται δὲ ὡς τοῦ δόγμα-
 5 τος τούτου ὑποκινουμένου καὶ εἰς κοινὴν ἐπικρινομένου προ-
 τεθῆναι βάσανον, ἐξώρως ἐκραγῆναι βροντὴν ἐξαισίαν, ὅφ'
 10 Δῆς καὶ περικτυπηθῆναι τὰς ἀκοάς τὸ συνὸν ἅπαν τῷ βασιλεῖ
 κατὰ Πελαγονίαν διατρίβοντι τότε, ὡς ἀπὸ τοῦ κτύπου πολ-
 V. 113 λούς εἰς γῆν καταπίπτειν· καὶ τινα τῶν λόγου τροφίμων, 1
 Ἥλιαν τούνομα, τὴν τύχην ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς, τοῦ στρατοῦ
 φύλακα, βίβλον ἀναπτύξαντα περὶ βροντῶν καὶ σεισμῶν διεξ-
 15 ιοῦσαν, καὶ τὴν περὶ τὸν καιρὸν ἐκείνον καθ' ὃν ἐβρόντησεν
 ἐπελθόντα, φάσκοντα εὐρεῖν οὕτως, „πῶσις σοφῶν.“ οὐ μόνον
 20 τοῖνυν οἱ ῥηθέντες ἄνδρες, τῶν τηρικαῦτα σοφῶν ὄντες 1
 οἱ κράτιστοι, τῆς ἐκκλησίας ἀπεσφενδοθήθησαν καὶ πάσης
 ἱερῶς ἐπηρεασίας ἐξωστρακίσθησαν, ἀλλὰ σὺν αὐτοῖς καὶ ἑτε-
 25 ροὶ τῶν ἱερῶν καὶ θεῶν περιβόλων ἀποσηκασθέντες ἠλάθη-
 σαν. μετὰ χρόνους δὲ τινας τὴν „ὁ πατὴρ μου μείζων μου
 30 ἔστι“ τοῦ Θεανθρώπου φωνὴν προθεῖς εἰς ἐξέτασιν, ὀλίγα 2
 P. 138 ταῖς τῶν πατέρων προσσχῶν ἐξηγήσει, καὶ ταῦτα διαφόροις
 οὐσαις καὶ ἰκαναῖς πρὸς τὴν τοῦ ζητουμένου παρᾶστασιν καὶ
 σαφήνειαν, ἐφερμηνεύσεις οἰκείας εἰσήνεγκε, φιλονείκως τῶν
 35 ἄπαξ δοξάντων περιεχόμενος, καὶ πρὸς τὸ οἰκεῖον ἀνθέλκων

9. ὡς — καταπίπτειν om A. 10. λέγω A. 18. ἱερῶν καὶ
 om A. 24. δοξάντων] δεδομένων A.

nus Eustathius, Michael Thessalonicensis concionator, Nicephorus Basilaces, qui Paulinas epistolas interpretabatur et lumine eloquentiae Apostolicorum scriptorum obscuritatem altissimo spiritu refertam illustrabat. ferunt, cum haec controversia ageretur et publice discipulanda proponeretur, alieno anni tempore ingens erupisse tonitru, et auribus eorum omnium qui tum Pelagoniae cum imperatore erant ita insonuisse ut nonnulli humi prolaberentur. et Eliam quendam hominem eruditum et celebrem, aperto libro qui de tonitribus et terraemotibus disserteret, et iis lectis quae ad tempus illud pertinerent, scriptum invenisse „casus sapientum.“ itaque non ii modo quos diximus, doctorum eruditissimi, ecclesiis pulsati et omnibus sacris ministeriis interdicti sunt, sed alii quoque una cum illis. aliquot annis post quaestione de dei hominis dicto „pater maior est me“ proposita, parum curatis patrum explicationibus, iisque variis et ad controversiae explicationem et declarationem sufficientibus, suas interpretationes attulit, easque pertinaciter defendit; et ad suam vo-

βούλημα, καὶ ὃ κυρώσειν προέθετο, τὰς μηδὲν τῆ ἀληθείᾳ
 λυμαινομένας ἀλλὰ θεοσύφως λεχθείσας ῥήσεις τῶν μακαρί-
 ων διδασκάλων τῆς οἰκουμένης. τῶν μὲν γὰρ λεγόντων τῷ
 αἰτίῳ εἰρησθαι μείζονα, τῶν δὲ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον ἐξείλη-
 5 φώτων καὶ τῷ προσλήμματι, οὐ τῷ λόγῳ τὴν φωνὴν ταύτην
 ἀπονεύμαμένων, ὡσπερ καὶ τὸ πρὸς τὸν πατέρα πορεύεσθαι
 καὶ τὸ ἔρχεσθαι τοῦ κόσμου τὸν ἄρχοντα καὶ ἐρευνῶντα μη-
 δὲν ὄλως εὐρίσκειν ἐν αὐτῷ, τινῶν δὲ περὶ τοῦ λόγου τὸ
 μείζον ἐκλαβομένων, οὐχ ἀπλῶς δὲ καὶ κατ' οὐσίαν ἀλλὰ διὰ
 10 τὴν ἐν τῷ ἐνανθρωπήσει ἄκρην κένωσιν καὶ ταπεινώσιν, καὶ
 ἄλλων ἄλλως εὐσεβῶς μέντοι ἐκδεξαμένων, ταύτας οὐκ οἶδ'
 ὅπως ἀποστέρξας ὡς οὐχ ἱκανῶς περὶ τοῦ προκειμένου εἰπού-
 σας, καὶ ἐτέρως αὐτὸ διήρμηνευεν. ἀμέλει καὶ σύνοδον συγ-
 κροτήσας καὶ ἅπαν ὅσον τοῖς θείοις ἔχαιρε δόγμασι συν-
 15 αθροίσας, ἐνήγην ἕκαστον ἐν τόμῳ δογματικῷ ὑπογράφειν
 ὀρθίζοντας οὕτως· „ἀποδέχομαι μὲν καὶ τὰς περὶ τοῦ ὁ πα-
 τὴρ μου μείζων μου ἔστι τῶν θεοφύμων πατέρων φω-
 νῆς, λέγω δὲ εἰρησθαι τοῦτο καὶ κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ κτι-
 στὴν καὶ παθητὴν σάρκα.“ τοῦτο δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως τὸ ἔλατ-
 20 τον πρὸς τὸν πατέρα τῷ υἱῷ σαρχοφορήσαντι περιτιθήσιν,
 ὡς εἶπερ ἀπωλίσθησε τῆς ἰσότητος διὰ τὴν τῆς ἀνθρωπί-
 νης φύσεως πρόσληψιν καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἐπιδημίαν, μὴ
 τὴν ἰδίαν καὶ οὕτως ἀνασώζων δόξαν, τοῖς δὲ τῆς κενώ-
 σεως μέτροις ἐναπομείνας, ἢ μὴ θεώσας καὶ ὑψώσας τὸ τα-

10. κένωσιν] ἔνωσιν A.

21. ἰστομίαις B. an ἰστομίαις?

Iunitatem et sententiam universalium doctorum sententias, non modo veritati non adversantes sed divinitus editas, accommodavit. nam cum alii dicant patrem ut filii auctorem dici maiorem, alii de natura humana id intelligant, et id dictum non verbo sed assumptae carni attribuant, ut et illa de profectioe ad patrem, de adventu principis mundi, qui nihil in ipso inveniat; alii, etsi de verbo vocem maior accipiant, non absolute tamen et essentialiter, sed ob inhumanationis summam extenuationem et humilitatem; atque alii aliter, pie tamen, explicent: iis, nescio quomodo, ut propositae quaestioni non satisficientibus improbat, aliam attulit interpretationem, indietoque concilio et omnibus sacrarum litterarum studiosis convocatis singulos hortatus est ut ei decreto hoc modo subscriberent: „equidem etiam S. patrum voces de illo dicto *patre maior est me* amplector: aio tamen id dictum pertinere ad carnem in eo conditam et passibilem.“ quod nescio quomodo filio incarnato minus tribuit quam patri, perinde ac si ob naturae humanae assumptionem et peregrinationem in terram pari dignitate excidisset, ac suam au-

πεινόν και τῶν οἰκείων ἀνχημάτων μέτοχον ἀναδείξας ἐξ αὐ-
 τῆς τῆς ἐνώσεως, ἀλλ' ὑπ' αὐτοῦ τούναντίον ταπεινωθεῖς,
 ὑπερ ἄτοπον. ἀμέλει και γραφαῖς ἐρυθραῖς ὡς φλογίτη ἕομο-
 φαία τὸ δόγμα τοῦτο διειληφώς, ἀπειλούσαις θάνατον και
 ἀποκέρυξεν πίστεως τῷ προσεμβλέψαι ὄλωσ ἔνδον τολμήσαντι 5
 και κατὰ πρώτην τοῦ νοῦ κίνησιν, πολλῶ δέω εἰπεῖν ἐπιλα-
 βομένῳ και ὑποτορθορῶσαντι, ἔπειτα και λιθίναις πλαξίν ἐγ-
 χαράξας ὑποθήκαις τινῶν τῶν ἐπακολουθούτων αὐτῷ και κο-
 D λλακευόντων ἐπὶ νεῷ τοῦ μεγίστου ἀνέθετο. ὑφωρῶντο γὰρ
 τὴν τῶν κρωθέντων ἀνάλυσιν ὡς εἰς αὐτὸν τὸν λόγον διὰ 10
 μέσης τῆς σαρκὸς ἀποφερόντων τὸ ἔλαττον, και μάλιστα ὅτι
 τὴν κένωσιν και τὸ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον νοούμενον παρεβλέ-
 ψατο.

6. Οἷον δὲ και τόδ' ἔρεξεν ἀνὴρ οὐτοσί περὶ τὸ πέρας τῆς
 αὐτοῦ βιοτῆς. ἐγκείται τῷ κατηχητικῷ πυκτίῳ μεθ' ἑτέρων 15
 ἀφορισμῶν και τὸ ἀνάθεμα τῷ θεῷ τοῦ Μωάμετ, περὶ οὗ
 λέγει „οὔτε ἐγέννησεν οὔτε ἐγεννήθη,” και ὅτι ὀλόσφυρός ἐστι.
 τὸν τοιοῦτον τοίνυν ἀναθεματισμὸν ἀπαλεῖψαι τῶν ὄλων κατη-
 χητηρίων βίβλων προέθετο, ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκ-
 P. 139 κλησίᾳ πυκτίδος ἀρξάμενος. και ἡ πρόφασις ὡς μάλα εὐπρόσ- 20
 V. 114 ωπος· ἔφασκε γὰρ ὡς εἰς σκάνδαλον πρόκειται τῶν μετα-
 τιθεμένων Ἀγαρηνῶν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς θεοσεβῆ πίστιν τὸ

8. τῶν — κολακευόντων om A. 15. τῷ κατηχ.] ἐν τῷ κατηχη-
 τικῷ τόμῳ τῆς ἀγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας B, τῷ κατηχητηρίῳ
 π. A.

ctoritatem amisisset, et intra limites extenuationis constitisset, ac
 non deificasset et extulisset humilia, et sua gloria per unionem il-
 lam ornasset potius quam ea re ipse depressus esset. quod absurdum
 est. atque etiam rubra scriptura tanquam ense flammeo decretum
 hoc munivit, quo mortem minitabatur et excommunicationem ei
 qui, non dico prima impulsione animi reprehendere et submurmur-
 rare, sed tantum introspicere ausus esset. deinde idem decretum de
 quorundam assensorum vel assentatorum potius consilio lapideis ta-
 bulis insculptum in maximo templo dedicavit. verebantur enim ne
 sanctio illa, ut quae praetextu carnis ipsi verbo derogaret, abroga-
 retur, praesertim cum extenuationem et humanitatis rationem prae-
 teriissent.

6. Eiusdem generis illud etiam est quod Manuel sub vitae fi-
 nem fecit. extat inter caeteras catecheticae tabulae sanctiones ana-
 themata in Machometi deum, quem nec genuisse nec genitum sed ho-
 miophyron esse affirmat. id anathema ex omnibus catecheticis libellis
 aboleri voluit ab ipsa magnae ecclesiae tabula auspiciatus, idque ra-
 tione probabili scilicet. aiebat enim blasphemias in deum qualibus-

βλασφημείσθαι ὕλως θεόν. οὐκοῦν μετάκλητον τίθεισι τὸν μέγιστον Θεοδοσίον, ὃς διεῖπε τηρικαυτῶ καὶ ἐκόσμηε θρόνον τὸν πρῶτιστον, καὶ τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἐνδημούντων ἀρχιερέων τοὺς λόγῳ καὶ ἀρετῇ διαπρέποντας, καὶ κοινοῦται τούτοις τὸ

5 **σκέμμα μετ' ὀγκηρῶν προεισοδίων τῆς ὑποθέσεως. ἀνανεύοντας δὲ πάντας εὐρῶν καὶ μηδ' ἄκροις παραδεχομένους ὡς τὰ εἰσηγούμενα ὡς ἀπόφημα καὶ τῆς εἰς θεὸν ἀληθεστατῆς δόξης ἀπάγοντα, ἐξηγουμένους δὲ θεοφιλῶς τὸ εἰς σκάνδαλον δῆθεν καὶ πρόσκομμα κείμενον, καὶ διασαφούντας μὴ ὅλως θεὸν οὐ-**

10 **ρανοῦ καὶ γῆς ποιητὴν καθυποβάλλεσθαι ἀναθέματι ἀλλὰ τὸν Β παρὰ τῷ ληρῷ καὶ δαιμονιώδει Μωάμετ ἀναπλαττόμενον ὀλοσφυρον θεὸν καὶ μήτε γεννηθέντα μήτε γενήσαντα (παρὰ Χριστιανοῖς μὲν γὰρ δοξάζεσθαι πατέρα θεόν, αὐτὰ δὲ τὰ ἀπόβλητα τοῦ Μωάμετ ληρήματα τοῦτο ἀπαγορεύειν ὕλως·**

15 **καὶ ἄλλως δὲ μὴ συνιέναι ἀκριβῶς ὁποῖόν τί ἐστι τὸ ὀλοσφυρον), αὐτοὺς μὲν φθινύθειν εἴασεν ἐν στήθεσιν ἔχων νόον ἀκήλητον, καθ' ἑαυτὸν δ' ἐκτίθεισι τόμον, ὑπουργοῖς εἰς τοῦτο χρησάμενος οὓς ἤδει τῶν ἐκ τῆς βασιλείου ἀλλῆς τὸν καιρὸν κολακεύοντας καὶ λόγου μετέχοντας, ὑπερηγοροῦντα μὲν**

20 **τῆς τοῦ Μωάμετ μωρολογίας (οὗ γὰρ ἂν εἶποιμι θεολογίας), καθυπτόμενον δὲ λαμπρῶς τῶν πρότερον βασιλέων καὶ τῶν C ἐκ τοῦ καταλόγου τοῦ ἱεροῦ ὡς ἀμαθῶς καὶ ἀπερισκέπτως ἀνεχομένων ὑπὸ ἀνάθεμα τίθεσθαι θεὸν τὸν ἀληθινόν. καὶ τοῦτον εἰς κοινὴν ἀκρόασιν ἐπὶ τῶν ἱερῶν ἀρχείων ἐκδίδωσι,**

21. προτέρων Α.

cunque offendi Agarenos, qui ad piam nostram religionem desicerent. proinde maximo Theodosio accersito, qui principem sedem curabat atque ornabat, et primariis sacerdotibus, qui tum in urbe erant eloquentia et virtute praestantes, quaestionem cum tumido exordio proposuit, qui cum omnes refragarentur, nec ullo modo illa admitterent ut absurda et a vera de deo sententia abducentia, atque anathema illud offensionis plenum pie explicarent (nec enim deum caeli et terrae conditorem ullo modo anathemate notari, sed holosphyrum illum deum, quem delirus et furiosus Machometus nec genitum nec gignentem confingeret: nam apud Christianos deum patrem celebrari, quod detestandis Machometi nugamentis plane prohibeatur, deinde se non satis intelligere quid sit illud holosphyrum), eis animo nihil mitigato contemptis, suapte auctoritate, et aulicorum eruditorum, quos temporari servire norat, ministerio, decretum proponit, quo et Machometi delirium (cur enim theologiam dicam?) defendebatur et superiores imperatores sacrorumque antistites aperto taxabantur, qui deum verum inerudite et inconsiderate anathemate

συνεκεπεπομφώς οἷον τοῦ τόμου προσδευτάς καὶ νεολαίαν κρο-
 τοῦσαν τὰ γεγραμμένα ὅσοι τῆς συγκλήτου βουλῆς καὶ τῆς
 γεροσύας ἦσαν κεφάλαιον, καὶ τοὺς ἐκ γένους ἐκείνῳ λογιό-
 τητι χαίροντας. τοσοῦτον δὲ τὸ πιθανὸν ὁ λόγος ἐπλούτει,
 οὐκ ἐν διδακτοῖς πνεύματος βρίζων ῥήμασιν ἀλλ' ἐν πειθοῖς
 σοφίας ἀνθρωπίνης κομῶν, ὡς μικροῦ δεῖν ἀπαιωρησῆαι τῶν
 ὧτων μὴ μόνον ὅσον ἀφεώρα πρὸς τὴν ποικίλην τούτου πε-
 D ριβολήν καὶ τὸ ἐπίχαρι τοῦ πτερώματος, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ
 μεταλλεῦον τῶν γεγραμμένων τὸν νοῦν. καὶ τάχ' ἂν ἦν ὡς
 ἀληθῆς θεὸς δοξαζόμενος ὁ παρὰ τῷ Μωάμει ὀστισσοῦν κλη- 10
 ρούμενος ὀλοσφυρος θεός, εἰ μὴ ὀλοσχερῶς ὁ πατριάρχης
 ἀντέβη· οὔτε γὰρ οὗτος τοῖς γραφομένοις τὸν νοῦν προσέ-
 σχηκεν ὡς ἐπισφαλῆ καὶ νέα ἐπειούγουσι δόγματα, καὶ τοὺς
 λοιποὺς δὲ ὡς δηλητηριώδη ταῦτα ὑφορᾶσθαι παρέπειθεν.
 ὁ δὲ ὡσπερ τι δεινὸν πεποιθὸς ὀνειδέσειν ἐπλυνε τοὺς ἀρχι- 15
 ρεῖς, καὶ μωρὰ τοῦ κόσμου τούτους ὠνόμαζεν, ἄλλως τε καὶ
 νόση τότε προσπαλαίων δεινῆ, ὑφ' ἧς καὶ τὸν βίον ἀπέλιπε,
 καὶ ἐπίχολος ἐντεῦθεν γινόμενος. οὐκοῦν ὅσα τῷ προτέρῳ τόμῳ
 ἐμπλατυνόμενος εἶρηκεν, ἀρηρισμένη κατασκευῆ καὶ μεθόδοις
 ῥητορικαῖς χρησάμενος, ταῦτα ἐπιτεμῶν καὶ τὸ τοῦ δόγματος 20
 P. 140 αὐθις περιθίεις δέλεαρ ἕτερον τόμον ἐξέθετο. καὶ ἐπεὶ εἴ-
 χε τότε τοῖς κατὰ Δάμυλιν ἀρχείοις ἐναυλιζόμενος, ἃ Σκου-
 τάριον ὀνομάζονται, τὴν τοῦ ἀέρος εὐκροσίαν μεταδιώκων

B. τὸ ante μεταλλ. vulgo deest. 10. ἀληθῶς A. 21. εἴτυχε
 add A. 22. ἐναυλιζόμενος om A.

notari passi essent. et id decretum in sacro palatio publice recitan-
 dum curat, principibus senatus et cognatis suis litterarum studiosis,
 qui veluti viam praepararent atque applaudent, praemissis. erat
 autem oratio adeo probabilis, non spiritualium verborum gravitate
 sed humanae sapientiae suavitate, ut aures non eorum duntaxat qui
 variam eius compositionem et iucundam vanitatem spectabant, sed
 eorum etiam qui ipsius scripti sententiam indagabant, propemodum
 suspensas teneret. ac forsitan veri dei gloria Machometano illi deo,
 quisquis est, nisi patriarcha strenue adversatus nec ipse id scriptum
 curasset, quo nova et periculosa dogmata introducerentur, et cae-
 teros, ut id tanquam venenum suspectum haberent, monuisset. at
 imperator, quasi gravi affectus iniuria, pontifices conviciis insecta-
 batur et homines omnium mortalium stultissimos appellabat, quippe
 ex morbo gravissimo, qui exitium ei attulit, prior ad iram factus.
 proinde iis quae priore decreto fusius, oratoriis ornamentis adhibi-
 22. scripserat, in compendium reductis et dogmatis illecebris ador-
 aliud decretum promulgavit. cum autem tum in palatio ad

καὶ τῆς πολυοχλίας ἀπυνιστιόμενος καὶ ἅπας τῆς νοσοκομίας
 γινόμενος, διαπλωίζονται ἐκεῖσε βασιλικῷ ἐπιτάγματι ὃ τε τῶν
 ἀρχιερέων σύλλογος καὶ ὅσοι τὸ πρεσβεῖον ἐκ τῶν λόγων ἐκτί-
 σαντο. ἀλλ' οὐπω καθαρῶς τῶν λεμβαδίων ἀπέβησαν, καὶ τις
 5 τῶν παρὰ τῷ βασιλεῖ παρρησιάν ἐχόντων καὶ τὰ μέγιστα δυ-
 ναμένων ὑπογραμματέων ἐφίσταται. ὁ Ματζούκης ἦν οὗτος
 Θεόδωρος, καὶ πρὸς τε τὸν πατριάρχην καὶ τὴν τῶν ἀρχιε-
 ρέων ὁμήγυριν τὸν λόγον ἀποτεινάμενος τὴν μὲν ἐς τὸν βα- B
 σιλέα ἀράοδον μὴ εἶναι ἔφησε νυνὶ ἐφικτὴν διὰ τι παρεισ- V. 115
 10 φρήσαν ἐκ τῆς νόσου ἐμπόδιον, τῇ δὲ τούτων ἀναγνώσει
 προσέχειν χρεῶν, τοὺς χάριτας δειξας αὐτοῖς τοὺς ἐν γε-
 ροῦν. ἦν δὲ ὁ μὲν περὶ τοῦ προκειμένου δόγματος διαλαμ-
 βάνων, ὃν, ὡς εἰρήκαμεν, ὑπογράφει τοὺς συνελθόντας ἀρ-
 χιερεῖς διὰ σπουδῆς ὁ ἀντοκράτωρ ἐτίθετο· ὁ δ' ἕτερος τὸν
 15 βασιλέα ἔχων διαλεγόμενον τῷ ἀρχιεπίμεινί τε Θεοδοσίῳ καὶ
 τῇ συνόδῳ οὐδὲν μέτριον οὐδὲ χάριεν διεξήκει, ἀλλὰ καὶ τῇ
 ἐνστάσει τοῦ πατριάρχου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἀρχιερέων ὡς μὴ
 κατὰ λόγον γενομένη ἐπιμεμφόμενος διηπειλεῖτο μείζονος συνό-
 δου συγκρότησιν, καὶ τὴν μετ' αὐτοῦ τοῦ πάπυ τῆς πρεσβυτέ- C
 20 ρας Ρώμης τῶν προκειμένων ἐπώμνυτο διάσκεψιν. „ἀγνώ- C
 μων γὰρ ἂν εἶην” ἔλεγε „καὶ ἀλόγιστος, εἰ μὴ πολλοστὸν
 ἀντιδοίην μέρος τῷ ἐμῷ βασιλευτῇ καὶ βασιλεῖ τῶν ὄλων Θεῷ,
 ὧν ἐκεῖθεν κρειττόνως ἔσχηκα, πᾶσαν σπουδὴν εἰσενεγκῶν
 ὥστε μὴ τοῦτον ἀναθέματι καθυποβάλλεσθαι ἀληθινὸν ὄντα
 25 Θεόν.” τοσοῦτον δὲ τοῦ διαδροῆθῆναι τοῖς τοιοῦτοις ἀπει-

5. τὰ] τῶν vulgo. 6. ματζουκάκης A. 15. Θεοδοσίῳ om A.
 25. τοῖς τοιοῦτοις om A.

Damalim, quod Scutarium dicitur, tum ad vitandam turbam tum ob
 aëris temperiem versaretur, totus curandae valetudini intentus, ius-
 su eius pontificum collegium et eruditissimi quique eo traiciunt.
 qui cum vix ex lintribus descendissent, Theodorus Mazuca, homo
 apud imperatorem graciosus et inter scribas auctoritate princeps, ad-
 est; et oratione ad patriarcham et pontificum collegium instituta im-
 peratorem nunc adiri posse negat ob morbi quandam accessionem,
 litteras vero quas manu teneret, esse audiendas. agebant autem al-
 terae de proposito dogmate, quibus a pontificibus subscribi cupiebat
 imperator; alterae sub persona eiusdem cum summo pastore Theo-
 dosio et pontificibus ob praeposteram adversationem expostulantes,
 maius concilium minabantur, et controversiae disceptationem ipso
 veteris Romae papa adhibito iureiurando testificabantur. „ingratus”
 inquit „universitatis rerum deo, a quo praeter imperii fastigium aliis
 illustribus prerogativis sum ornatus, et insanus essem, nisi pro te-

χον οἱ ἀκροώμενοι κομπάσμασιν, ὥστε καὶ ὁ τῆς Θεσσαλονί-
κης πρόεδρος, ὁ πολὺς καὶ μέγας ἐν λόγοις Εὐστάθιος, ζή-
λον ἐπὶ τοῖς ἀνεγνωσμένοις πλησθεὶς καὶ μὴ ἐνεγκῶν θεὸν
ἀληθινὸν δοξάζεσθαι ὀλόσφυρόν τι διανοίας ἀνύπλασμα κα-
κοδαίμονος, „ἔσοίμην ἄν” ἔφη „καταπεπαιτημένον τοῖς πτέρ-5
ταις φορῶν τὸν ἐγκέφαλον; καὶ τοῦ σχήματος τούτου παρά-
D παν ἀνάξιος” τὸν ἐπὶ τῶν ὤμων δεξίας μανδύαν, „εἰ θεὸν
ἠγοίμην ἀληθινὸν τὸν παιδραστήν καὶ καμηλωδὴ καὶ πάσης
πράξεως μυσσαρῶς ὑφηγητὴν καὶ διδάσκαλον.” ἐπεπήγεσαν
οὖν ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις τούτοις οἱ ἀκηκοότες μικροῦ ἤν¹⁰
γὰρ καὶ διατόρως ταῦτα φθειγγόμενος καὶ προδήλως χαρα-
κτηρίζων τὸν ζήλην εὐσεβείας πυρούμενον. ὁ δὲ τοῦ γράμμα-
τος ὑπαγορευτῆς, στὰς ἐπὶ βραχὺ ἐννεὸς καὶ τὰ χεῖλη μύ-
σας, παλίμπους εἶτα εἰς τὸν αὐτοκράτορα εἰσεῖσι. καὶ ὅς
τὰ λαληθέντα ἐνωσιάζμενος, οἷον περιψοφηθεὶς, ποικίλος ἦν¹⁵
τὸν ἀπόλογον, τὸ μακρόθυμον ἐπηνεκῶς ὡς οὐδέποτε. καὶ
ἐαντὸν γὰρ τοῖς ἄγαν ὀρθοδοξοῦσι Χριστιανοῖς ἐνέταπτε, καὶ
πατέρων ὠμολόγει πανευσεβῶν προελθεῖν, τοὺς φιλαίτιους
ἐκκλίνων καὶ φιλοσχώμονας. καὶ τὴν μετὰ τοῦ Θεσσαλονί-
κῆς κρίσιν πολὺς ἐνέκειτο ἐξαιτούμενος ἢ γὰρ, φησί, δικαιοθεὶς ὡς 20
P. 141 μὴ θεῶ πιστεύων παιδραστῆ μὴδὲ εἰσάγων παραχάραγμα πί-

1. κομπάσμασιν] ἀπειλήμασιν A. 4. δοξάζεσθαι] ὀνομάζεσθαι
A. 8. τὸν παιδραστήν] τὸν παρὰ τοῦ λαοπλάγου ἀρσενο-
κότου B. 13. στὰς — μύσας] ἐκπλαγείς A. 21. παιδε-
ρασιῆ] ἀρσενοκοίτη B.

nuitate mea quaecunque illi studium meum declararem, et summis in id viribus incumberem, ne is verus deus anathemate notaretur." caeterum auditores ea magniloquentia adeo non percellabantur, ut vir doctissimus et eloquentissimus, Eustathius Thessalonicae archiepiscopus, ea oratione vehementer commotus, verum deum aliquid holosphyrum, infelicis ingenii commentum, perhiberi nullo modo ferret. „enimvero" inquit „insanirem et hoc habitu" ostenso pallio „indignus essem, si deum verum iudicarem brutum illum paediconem et omnis obscoenitatis et sceleris doctorem." quae cum clara voce et magno verae pietatis affectu dixisset, auditores pene obstupuerunt. scripti vero illius recitator, paulisper velut attonitus, compressis labiis astitit, deinde ad imperatorem reversus est; qui ea oratione perturbatus varia defensione usus est; et patientia, ut nunquam antea, laudata, ut querulos et cavillatores vitaret, se quoque integerrimis Christianis annumerabat, et religiosissimis natum esse parentibus asserebat, et contra Thessalonicensem iudicium vehementer efflagitabat. aut enim, si absolveretur ut qui deo paediconi non crederet, nec de religione perperam

στεως δικαίαν ἐπιθήσει δίκην τῆ κατὰ Χριστοῦ κυρίου ἐρυγγά-
 νοντι βλάβσημα, ἢ κατακριθεὶς ὡς ἕτερον δοξάζων θεὸν παρ'
 ὄν οἱ ἐκ Χριστοῦ καλούμενοι σέβονται μεταμαθήσεται τὴν
 ἀλήθειαν, καὶ χάριν εἴσεται οὐ μικρὰν τῆ τῆς χειρόνος αὐ-
 τὸν μεταστήσαντι δόξης καὶ μύσαντι τὴν ἀλήθειαν. ἢ μετὰ
 βραχὺ δὲ τοῦ πατριάρχου εἰς θεὸν ἐκείνῳ ἐλληλυθότος καὶ
 κατεπάσαντος τὰ εἰκότα τοῦ τε θυμοῦ ἐληξε, καὶ τῷ Εὐστα-
 θίῳ συγγνώμην παρέσχετο ἐφ' οἷς παρεφθέγγατο, ἐνδεδωκῶς
 αὐτῷ ὅσα ἤρειτο ἀπολογήσασθαι, τελευταῖον δὲ καὶ αὐτὸς
 ἐπειπὼν ὡς „δεῖ σε σοφὸν ὄντα μὴ αἰσχρορρήμονα δεικνύ-
 σθαι μηδὲ θρασυτομεῖν παρακαίρια.” ἐπὶ δὲ τούτοις εἰς
 κοινὴν δοθέντος ἀκρόασιν τοῦ περὶ τοῦ δόγματος τόμου, καὶ Β
 πάντων ἐπαινεσάντων τὰ γεγραμμένα ὡς εὐσεβῶς δοθότομη-
 θέντα, καὶ περιχαρῶς ἐν αὐτῷ ὑπογράψαι καταθεμένων, ὃ
 σύλλογος διελέλυτο. καὶ οἱ μὲν ἀπήσαν ἀγαλλόμενοι ὡς τῆ
 οἰκείᾳ ἐνοστάσει τὸν βασιλέα νενικηκότες· ὃ δὲ ἔχαιρεν ὡς τῆ
 ἑαυτοῦ καθυποκλίνας τούτους βουλῆ, καὶ σχῶν διὰ βραχυλογίας
 οὐπερ διὰ τοῦ πολυσίχου πρότερον τόμου οὐδαμῶς ἐφίκετο.
 κατὰ δὲ τὴν μετ' ἐκείνην ἡμέραν εἰς τὴν πατριαρχικὴν ἐστί-
 αν ἢ σύνοδος ἀθροισθεῖσα, ὅπως κατὰ τὰ συμφωνηθέντα
 δράσωσιν (ἅμα γὰρ ἐφ' παρῆσαν οἱ ἐκ βασιλέως αὐτοῦς εἰς V. 116
 ἕνα ἀθροισμὸν συναγείροντες), οἱ δ' οὐκέτ' ἦσαν οἱ αὐτοί,
 ἀλλ' ἀνένευον πάντες πάλιν καὶ ἀπεπήδων ὡς τῆ ὑπηγορευ-
 μένη γραφῆ ἔτι ἐγκειμένων ἐπιληψίμων ῥημάτων τινῶν, καὶ C

8. παρ. οἷσπερ ἐφθέγγατο A. 16. νικήσαντες A. 20. κα-
 τὰ συμφωνοῦντα A. 23. ὑπαγορευθεῖση γραφῆ καὶ ἔτι A.

sentiret, se iustas poenas de eo sumpturum, qui contumeliosa ver-
 ba in unctum domini effutiret; aut, si condemnatus esset quasi ali-
 um quam Christiani deum coleret, veritatem velle discere, et gratiam
 ei non parvam habiturum, qui sibi errorem extorsisset et veritatem
 explicasset. paulo post patriarcha in eius conspectum venit, et quae
 res postulabat locutus, effecit ut iracundia placata veniam habitae
 orationis et defendendi sui potestatem Thessalonicensi daret, cum
 hac tamen castigatione, oportere eum, ut virum sapientem, ab ob-
 scenitate verborum sibi temperare, nec effutire temere quae nihil
 ad rem pertinerent. postea cum scriptum de eo dogmate publice re-
 citaretur, et ab omnibus ut pie explicatum laudaretur, se libenter
 subscripturos pollicentibus, consilium est dimissum. ac illi abibant
 laeti, quod adversatione sua imperatorem vicissent: is vero gaude-
 bat, quod eos ad suam voluntatem flexisset, ac paucis verbis id
 consecutus esset quod antea verboso scripto impetrare non potuisset.
 postridie concilium prima luce iussu imperatoris in patriarchae aedi-

ἤθελον καὶ ταῦτα ὀβελισθῆναι καὶ ἕτερα ἐντεθῆναι τῷ ὀρθῷ κατὰ μηδέν τι προσιστάμενα δόγματι. ἦν οὖν αὐθις παροξυνόμενος ὁ κρυτῶν καὶ ὡς ἀνοηταίνουσι καθαρῶς ἐπεγκαλῶν τὸ τῆς γνώμης ἄστατον καὶ ἀγχίστροφον. ὃψὲ δὲ καὶ μόλις συνήλθοσαν, ἵνα τὸ μὲν ἀνάθεμα τῷ θεῷ τοῦ Μωάμετ τῶν 5 κατηχητικῶν βιβλίων ἀπαλειφθῆ, ἐγγραφῆ δὲ ἀνάθεμα τῷ Μωάμετ καὶ πάσῃ τῇ αὐτοῦ διδαχῇ καὶ διαδοχῇ. καὶ τοῦτο δογματίσαντες καὶ κρώσαντες τῶν πολλῶν ἐκείνων συνόδων καὶ συλλόγων ἔληξαν.

7. Ἀλλὰ γὰρ οὐχ ὑπερβήσομαι τι καὶ ἄλλο τῶν ἀξίων 10 εἰρησθαι, τοῦ ἱστορεῖν ἐνταῦθα γενόμενος. ἦν τις εὐνοῦχος ἀρχιερατικῶς προεδρεύων τῆς τῶν Χωνῶν πόλεως, Νικητάς Διτύνομα, πάσης ἀρετῆς καταγύγιον, οὕτω δὲ προφητικὸς καὶ προβλέπων τὰ ἔμπροσθεν ὡς τοῖς μεγίστοις τῶν ὀρώντων ἐγκρίεσθαι καὶ εἰς θαῦμα κείσθαι παρ' οἷς ὁ ἀνὴρ ἐγγόρι- 15 στο, εἶπερ ἢ καθ' ἡμῶν γενεὰ πονηρὰ οὖσα καὶ μοιχαλὶς τοιοῦτον ηὔτύχησεν ἀγαθόν. ἀμέλει καὶ τοῦ βυσιλέως τούτου ἐξ Ἀρμενίας παριόντος τὰς Χώνας ἀρτιστεφούς καὶ τῆς πατρῴας διαδόχου ἀρχῆς, καὶ τὸν ἀρχαγγελικὸν νεῶν εἰσελθόντος καὶ χειρὶ τοῦ ἀρχιερέως τούτου εὐλογηθέντος, ἐπειδὴ 20 καὶ περιώνυμος ἦν ἐκ τῆς ἀρετῆς καὶ τοῖς ἄπασι διὰ στόματος, ἦσαν οἱ τῶν ἐντρόφων τοῦ βήματος, καὶ τούτων οἱ ἐς

6. κατηχητικῶν A. 7. καὶ διαδοχῇ om A. 10. ἄλλο] ἕτερον A. 18. παριόντος] ἀρι π. τ. χ. νεοστεφούς A. 22 βήματος] ῥήματος A.

bus convenit, ut facerent quemadmodum promiserant. verum illi omnes sententia mutata subscriptionem recusabant, quod in illo scripto adhuc verba quaedam reprehendenda laterent, quibus erasis alia reponenda essent, quae cum vera sententia congruerent. rursus igitur commotus imperator eorum vaecordiam inconstantiam et levitatem aperte insectatus est. sed illi tandem aegre assenserunt, ut anathema a deo Machometi in ipsum Machometum et omnem eius doctrinam et sectam in catecheticis libellis transferretur. quo post multos congressus decreto et confirmato tandem quieverunt.

7. Adiciam etiam aliud memoratu dignum, postquam huc progressus sum. fuit eunuchus Nicetas, Chonarum episcopus, omni genere virtutis ornatus, futurarum rerum ita praescius ut inter maximos vates haberetur et omnibus qui eum norant admirationi esset. quod nostrae aetati improbae atque adulterae tantum bonum contigisset. cum autem hic imperator recens diademate redimitus, paterni imperii successor, ex Armenia revertens Chonis Archangeli aedem

νοῦν βιάπτοντες, ἐν ἀπόρῳ ἐτίθεντο εἰ νέος ὢν ὁ Μανουὴλ P. 142
καὶ ἄρτι πρώτως χροιάζων τὸν ἰουλον διακυβερνήσειεν ὅλως
τὴν βασιλείαν δυνήσεται, ἥτις τὸ πολὺ δεῖται ἀνδρὸς πολιου
μὲν τὸ φρονεῖν λαχνηέντος δὲ τὸν πώγωνα, ἔτι γε μὴν εἰ
5 τὸν κασίγνητον καταπαλαίσειεν Ἰσαάκιον δικαιοτέρον ὄντα
πρὸς τὴν ἀρχὴν καὶ τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων ἔνδον ἰζάνον-
τα. ὁ δὲ μέγας ἐκεῖνος ἀνὴρ καὶ ὄντως ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ,
λύων τὸ ἄπορον καὶ διασαφῶν τὸ παρ' ἐκείνοις ἀμφιγνοού-
10 μενον, „ναί“ φησι, „καὶ τὴν βασιλείαν ὁ μεῖραξ οὗτος δι-
δοκται καὶ προώρισται. ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ περὶ ὧν οὐδ' ὅλως
με ἤρεσθε, τὸν οἰκεῖον πάππον, λέγω δὴ τὸν αὐτοκράτορα
Ῥωμαίων καὶ προπάτορα ἐκείνῳ Ἀλέξιον, ὑπερβήσεται οὗτος
βραχὺ τι κατὰ τοὺς τῆς ζωῆς χρόνους. τῆς δὲ τελευτῆς αὐ- B
15 τῆ ἐγγιζούσης μανήσεται.” ἦν οὖν ἡ πρόρρησις αὕτη καὶ
ἐμοὶ τῷ συγγραφεῖ Νικήτῃ σὺν ἄλλοις πλείστοις γνώριμος,
ὅτι καὶ ἐμὸς ὁ προσφάντωρ ἀνάδοχος ἐκ τοῦ θεοῦ βαπτίσμα-
τος. τίς δὲ ἄρα ἔσται ἡ μανία καὶ οἶος ὁ τρόπος αὐτῆς, οὐ-
δεὶς εἶχεν ἀκριβῶς συμβαλέσθαι τῶν εἰδῶτων τὸ προαγορευ-
20 ομα· οἱ μὲν γὰρ ἐς τὸ χρυσομανὲς ἀνέφερον τὸ προφοῖβασμα,
οἱ δ' ἐς ἄλλο τι σαρκικὸν ἐλάττωμα ἡχμαλώτιζον. τοῦ δὲ
προσεχωῶς εἰρημένου δόγματος κινηθέντος, καὶ παραβόλως
ἐνισταμένου τὰ πρῶτα τοῦ βασιλέως ἀληθῆ δοξάζειν θεὸν

2. ἄρτι] νῦν A. 17. ἐμὸς] ἐξ ἐκείνου τὸ θεῖον βάπτισμα Ελα-
βον B. 23. δοξάζεσθαι A.

ingressus faustam comprecationem ab hoc pontifice accepisset ut ob
virtutem ubique gentium celeberrimo, quidam sacerdotes, iique pru-
dentissimi, dubitabant an Manuel adhuc adolescens ac pene imber-
bis tantum imperium administrare posset, quod virum senili pruden-
tia praeditum et maturum postulare. deinde an fratrem Isaacium,
qui urbem imperatricem obtineret, superaturus esset, cui meliora
iure imperium deberetur. tum magnus ille vir et vere divinus homo
in hunc modum respondit: „omnino adolescens iste et imperium guber-
nabit et fratrem superabit: sic enim a deo decretum et constitutum
est. ut autem ea quoque sciatis de quibus non interrogastis, avum
Alexium aetate paulum superabit: sed instante obitu insaniet.” id prae-
sagium et mihi et aliis plurimis fuit notum: is enim vates ex divino
baptismate me suscepit. quae autem ea insania et cuiusmodi futura
esset, nemo tum recte conicere potuit: nam alii id praesagium ad
insanam auri cupiditatem, alii ad libidinis intemperantiam detor-
quebant. sed cum haec, quam dixi, controversia agitata esset, im-
peratore temere principio contudente holosphyrum illum Machometi

τὸν παρὰ τῷ Μωάμετ ὀλόσφυρον καὶ μὴ γεγεννημένον ἢ γεννήσαντα θεόν, πέρας εἰληφέναι πάντες τὴν προθέσπισιν ἔφρασκον, ἐπεὶ καὶ μανίαν ἀτεχνῶς ὄρθην τε καὶ χεῖ-
 ρίστην τὴν δόξαν εἶναι ταυτηνὴ ὡς τῆς ἀληθείας ἐπίπαν ἀν-
 τίθετον. 5

Κατήρξατο μὲν οὖν τῷ βασιλεῖ τὰ τῆς νόσου πρὸ τοῦ
 Μαριίου μηνός, τῆς ἐνισταμένης τότε γ' ἰνδίκτιῶνος, ὅτε
 καὶ τὰ περὶ τοῦ δόγματος ἐπεκύμαινε. καὶ αὐτὰ μὲν ἀφύ-
 βρισαν περὶ πον μῆνα τὸν Μαῖιον, ὃ δ' αὐτοκράτωρ ἐπιστά-
 ντος τοῦ Σεπτεμβρίου τὸ ζῆν ἐξεμέτρησεν. οὐδὲν δ' ἔτι κάλ-
 λιστον περὶ τῆς βασιλείας διόκησεν, ἀλλὰ νωθέστερον ἦν
 διακείμενος πρὸς τὴν τῶν μετὰ τὴν μετὰστασιν αὐτοῦ γενη-
 σομένων διαταγὴν τε καὶ ὑποτύπωσιν. τὸ δ' αἷτιον, οὐ πα-
 ρεδέχετο ὁπωσοῦν ὡς ἤγγικεν ἐκείνω τὸ τελευτᾶν, ἀλλ' εὖ εἰ-
 V. 117 δένας διετείνετο ὡς ἐνιαυτοὶ ζωῆς καὶ ἕτεροι δεκατέσσαρες 15
 αὐτῷ ἐπιδαψιλεύονται. καὶ τοῦτο πρὸς αὐτὸν εἶρηκε τὸν σο-
 D φὸν καὶ τρισμάκαρα πατριάρχην τὸν Θεοδοσίον, ὑποτιθέμε-
 νον πατρικῶς φροντίδα τῶν τῆς βασιλείας θέσθαι πραγμά-
 των, ἕως ἔτι καιρὸς κἀκείνω ἔρρωται τὸ φρονεῖν, καὶ διφῆ-
 σαι τὸν ἀνθεξόμενον ἀκριβῶς τοῦ τῆς ἀρχῆς κληρονόμου 20
 παιδὸς οὐπω παραγγεῖλαντος εἰς ἧβην, καὶ πιστῶς προστησό-
 μενον τῆς βασιλίδος καὶ οἷον μητροκομήσοντα. οἱ δὲ παιτο-
 δήλητοι ἀστροφάνακες καὶ περὶ ἑρωτικά, κατ' αὐτοὺς εἰπεῖν,
 τὸν βασιλέα σχολάσειν ἀπετόλμων λέγειν ἀνασφήλанта τῆς
 νόσου μετὰ βραχύ, καὶ πόλεων ἀλλοφύλων εἰς χῶμα τεθη- 25

14. ἤγγισεν A. 20. ἀρχῆς] βασιλείας A. 21. παιδὸς] υἱὸς
 A. 23. ἀστροφάντορες A.

verum esse deum, qui nec genitus esset nec genuisset, omnes id oraculum eo retulerunt, quod illa opinio a veritate alienissima germana et pessima esset insania.

Imperator autem nocte, mense Martio, morbo correptus, indicatione decimaquinta, quo tempore dogma illud in quaestionem vocatum est et mense Maio demum sopitum, mense Septembri obiit, nec de imperio quicquam praeclari ordinavit, in iis quae post suum obitum facienda essent, mandandis et praescribendis segnior. in causa fuit quod nequaquam credebatur instare sibi mortem, sed scire se affirmabat XIV vitae annos adhuc restare. idque ad ipsum patriarcham Theodosium dixit, a quo monebatur ut pro paterna pietate rei publicae curam integris adhuc sensibus mature susciperet, et curatorem fidelem filii successoris, impuberis adhuc, et imperatricis quaereret, sed pestilentes impostores astrologi imperatorem paulo post ex morbo recreatum vacaturum esse amoribus, et Barba-

σομένων καθαιρέσεις ἀπηναιδεύοντο. τὸ δὲ δὴ παραλογώτε-
 ρον, πρόχειροι τὴν γλῶτταν ὄντες καὶ τῷ ψεύδει ἐνειθισμένοι
 καὶ συγκίνησιν προύλεγον τοῦ παντός συνδρομάς τε καὶ συν-
 ὄδους τῶν μεγίστων ἀστέρων καὶ ἀνέμων ἐξαισιῶν ἐκρήξεις,
 5 καὶ σχεδὸν τοῦ παντός μεταστοιχείωσιν προεφοίβαζον, ἔγγα- P. 143
 στρίμυθοι πλέον ἢ ἀστεροσκόποι δεικνύμενοι. οὐ χρόνους δὲ
 μόνον καὶ μῆνας ἠρίθμουν καὶ ἐβδομάδας κατέλεγον, ἐφ' ὧν
 ταῦτα γενήσεται, καὶ βασιλεῦ διεσήμαινον, ἀλλὰ καὶ ἡμέρας
 ἠκριβολόγουν καὶ τὸ τῆς ὥρας ἀκαριαῖον ἐβωμολόγουν, ὡς
 10 εἶπερ σαφῶς ἤδεσαν ἅπερ ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ ἔθετο ὁ πατήρ,
 καὶ περὶ ὧν ἐπετίμια πνιθανομένοις τοῖς μαθηταῖς ὁ σωτήρ.
 ἀμέλει τοι οὐ μόνον αὐτός ὁ βασιλεὺς σπῆλαια καὶ καταδύ-
 σεις ἀλεξνήμεους διηρευνάτο καὶ προητοιμάζεν εἰς ἐνοίκησιν,
 καὶ οἱ τῶν βασιλικῶν οἰκοπέδων καθηροῦντο ὕλοι, ὡς εἶεν
 5 ἀπαθεῖς ταῖς τῶν ἀνέμων ἐκθησαυριζομέναις πνοαῖς, ἀλλὰ
 καὶ ὁπόσοι τῇ Θεραπειᾷ τούτου καὶ συγγενεῖα ἐνεγράφοντο,
 καὶ οἱ κολακικῶς αὐτὸν ὑπεισήρχοντο, τοῖς αὐτοῖς ἐπιμελῶς B
 ἐνέκειντο, ὡς τοὺς μὲν γεωρρυχεῖν κατὰ μύρμηκας, τοὺς δὲ
 σκηνορραφεῖν καὶ σχοινία περιδέειν ἔντριτα καὶ πασσάλους
 20 ἀποξύνειν πηχυαίους εἰς ἀκράδαντον ἔρεισμα τῶν σκηνῶν.
 ἀλλ' ὅπερ ἔλεγον, ἐπειδὴ τὰ τῆς νόσου τῷ βασιλεῖ ἐπέτεινε,
 παραβόλως βυλανεῖω ἐχρήσατο, καὶ γνούς ἔτι πλέον ἐν-
 τεῦθεν τὰς τοῦ ζῆν ἀπαλειφομένας ἐλπίδας καὶ οἶον

3. συνδρομάς] ὅτι τὰ στοιχεῖα τοῦ οὐρανοῦ εἰς ἓν συναχθῆσον-
 ται B. 12. ὁ om A. 13. ἀλεξνήμεους om A. 14. οἰ-
 κοπέδων] πέδων A, βασιλικοπέδων margo A. 16. τούτου —
 ὑπεισήρχοντο om A. 19. σκηνορραφεῖν] σκηνοπηγεῖν A, οἰ-
 κονομεῖν τέγνιαις καὶ τεντόξυλα B. 21. ἐπιείκειντο A.

ricas urbes eversurum, impudenter asserebant; et quod incredibilis
 est, homines praecipiti lingua et assueti mendaciis, motum universi
 orbis et maximorum siderum congressus et concursus ventorumque
 procellas ingentes et universitatis rerum pene mutationem praedice-
 bant, engastrimythi potius quam astrologi. neque vero annos dun-
 taxat et menses et hebdomadas numerabant, sed dies etiam et horae
 punctum designare non verebantur, quae suae potestati reservavit
 patet, et servator discipulos suos percentantes castigavit. proinde
 non ipse modo imperator speluncas et meatus subterraneos contra
 ventorum impetum inquirebat et ad habitandum praeparabat, et pa-
 latiorum fastigia demoliebatur, ut minus impetu ventorum laederetur;
 sed et ministri et cognati et adulatores eius iisdem rebus in-
 tenti partim terram formicarum instar effodiebant, partim tentoria
 tripliciter consuebant et vectes cubitales. quo minus tabernacula

καθ' ἰγρῶν τυπυμέναις καὶ τὴν προθεσμίαν ἀνπιξάλλουσαν
 ἐφροσῶσαν ὀλίγα περὶ τοῦ παιδὸς Ἀλεξίου τοῖς περιεσιῶσι
 διελεχται, κεράσας οἰμωγαῖς τὰ ῥήματα ἐκ τοῦ προο-
 ρῶν ὡς τὰ μετὰ τὴν ἐκείνου συμβησόμενα ἔξοδον. ἀλλὰ
 C καὶ περὶ τῆς ἀστρονομίας ὑποθήκη τοῦ πατριάρχου βραχύν⁵
 τινὰ χάριτην ὑπεσημῆνατο, πρὸς τὴν ἐναντίαν δόξαν μεθαρ-
 μοσθεῖς. τέλος δὲ καὶ αὐτὸς τῇ ἀτηρίᾳ προσάγων τὴν χεῖ-
 ρα καὶ τὰς κινήσεις τοῦ σφηνμοῦ γνωματεύων, βύθιον τε
 στενούξας καὶ πλήξας τῇ χειρὶ τὸν μηρὸν τὸ μοναδικὸν σχῆ-
 μα ἤτησε. Θορύβου δέ, ὡς εἰκός, ἐπὶ τῷ ῥήματι τούτῳ ἀρ-
 10 θέντος, καὶ τῆς πνευματικωτέρας ἀμφιάσεως ἐγούσης τὸ
 ἀπαράσκευον, τριβωνίου μέλανος οἱ περὶ τὸν βασιλέα ὄθενον
 εὐπορήσαντες περιδύουσι μὲν αὐτὸν τὰ μαλακὰ καὶ ἀρχικὰ
 ἄμφια, ἐπενδύουσι δὲ τὸ τραχὺ τῆς κατὰ θεὸν πολιτείας ἐν-
 15 δυμα, εἰς ὀπλίτην μετμηειρότες πνευματικὸν κράνει τε θειο-
 τέρω καὶ θώρακι σεμνοτέρω, τῷ οὐρανίῳ στρατολογήσαντες
 D ἡγεμόνι. τὸ δὲ ῥάκος μὴ ποδῆρες ὄν μήτε μὴν δι' ὄλου τοῦ
 ἡρωϊκοῦ ἐκείνου καταβαῖνον σώματος εἶα τὰς κνήμας ἀκαλυ-
 φεῖς, ὡς μηδένα τῶν ὀρώντων εἶναι ἀδάκρυτον, ἐν νῷ βαλ-
 λόμενον τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν καὶ τὴν ἐν τῷ τελευτῶν²⁰
 τὸν βίον τοῦ σώματος ἀχρειότητα, ὅπερ ἡμῶν ὡς ὄστρεον
 περιπλάττεται καὶ συμφύεται τῇ ψυχῇ. τοῦ βίου γοῦν οὕτω
 καὶ τῆς βασιλείας μεθίσταται, τριάκοντα καὶ ὀκτὼ χρόνος

9. τὸν μηρὸν] τὸ αὐτοῦ γόνατον B. 11. καὶ τῆς] καὶ ἅσα
 γυρεῖοντες B. 21. τὸν βίον om A. 22. περιπλάττεται] περι-
 πλέκεται A.

concuterentur, acuebant. sed morbo, ut dixi, ingravescente, balneo
 usus cognovit spem vitae evanescere et terminum instare inevitabi-
 lem; ac pauca cum astantibus de Alexio filio locutus, oratione sus-
 spiriis interpolata, quia praevidebat quae post suum obitum tempe-
 states impenderent, patriarchae monitu brevi chartae de astrologia
 subscripsit, mutata pristina sententia. denique admota ad arteriam
 manu et pulsu pertentato, cum alto suspirio femur percussit, et mo-
 nasticum habitum postulavit. quo dicto cum, ut fieri solet, tumultus
 esset ortus, et spiritualem vestem nigro panno, omnis ornatus ex-
 pertem, ministri nescio ubi nacti, mollibus et regis vestibus de-
 tractis, et aspero illo divinae vitae indumento illi inducto, in spiri-
 tualem eum convertunt militem, et galea thoraceque insigniore or-
 natum in caelestis imperatoris catalogum referunt. ea lacerna, quip-
 pe brevior, crura heroici illius corporis non tegebat, ut nemo qui
 id cernebat a lacrimis sibi temperaret, humanae imbecillitatis cogi-
 tatione et villitate corporis in morte, quo animus tanquam testis

γεγονώς ἐν τῇ βασιλείᾳ, λειπόντων μηνῶν τριῶν. πρὸς ἣν
 οἶμαι παράτασιν τῆς ἀρχῆς καὶ τὸ παλαιάτατον ἐκεῖνο λόγιον
 ἀφορᾶν, ὃ διέξιεισιν οὕτως, „ἀλλ' ὑστάτη σε κερδαίνει λαβὴ V. 118
 λόγου.” ἡ γὰρ τελευταία τοῦ ὀνόματος συλλαβὴ τὸν ὀκτώ
 5 καὶ τριάκοντα διασημαίνεται ἀριθμόν. τέθραπται οὖν παρὰ
 πλάγιον πλευρὰν τῷ τὸν νεῶν εἰσιόντι τῆς τοῦ Παντοκράτο-
 ρος μονῆς, οὐκ ἐν αὐτῷ τῷ τεμένει ἀλλ' ἐν τῷ περὶ τοῦτον
 ἡρώφ. τοῦ δὲ τοίχου τοῦ νεῶ εἰς ἀψίδα περιαχθέντος ἡ
 10 περὶ τὴν σορὸν εὐρεία διαστελέεται εἰσοδος. συνέχει δὲ τοῦ- P. 144
 10 τον λίθος τὴν μελανίαν ὑποκρινόμενος καὶ διὰ τοῦτο στυγνά-
 ζοντι ἰσοκῶς, ὅς καὶ εἰς ἐπτὰ διέσχισται λοφιάς. παρᾶκει-
 ται δὲ οἱ ἐπὶ κρηπίδος καὶ προσκύνησιν δέχεται λίθος ἐρυ-
 θρὸς ἀνδρομήκης, ὃν εἶχε πρότερον μὲν ὁ κατ' Ἐφεσον τὴν
 πόλιν ναός, ἐκεῖνον εἶναι διαθρυλούμενον ἐπ' οὐ Χριστὸς
 15 μετὰ τὴν ἀπὸ σταυροῦ καθαίρεσιν νεκροταφίους εἰληθεῖς
 ἐσφυρησίθη. ὃ δὲ βυσιλεὺς οὗτος διακομίσας ἐκέλευεν, καὶ
 οἱ τὸν νεῶτον ὑποστρώσας ὡς ὁμόθεον σῶμα καὶ γεγονὸς ὅπερ
 τὸ χρῖσαν βαστάσαντι, ἐκ τοῦ κατὰ τὸν Βουκολέοντα λιμένος
 εἰς τὸν ἐν τῷ φάρῳ τοῦ μεγάλου παλατίου νεῶν τοῦτον ἀνή-
 20 γαγε. μετ' οὐ πολλὴν μέντοι ἐν ὑστέριῳ χρόνῳ περιόδῳ τοῦ
 βασιλείως τὸν βίον ἀπολιπόντος καὶ ὁ λίθος οὗτος ἐξήρθη τῶν

5. τέθραπται] ἐτάφη εἰς τὸ πλάγιον μέρος τοῦ νεῶ τοῦ παντο-
 κράτορος, ἐν αὐτῷ τῷ νεῶ, τοῦ τείχους εἰς ἀψίδα γενομένου διὰ
 πλατείας εἰσοδου ἀπὸ τοῦ νεῶ B. 6. τῷ τὸν νεῶν εἰσιόντι
 om A. 13. τὴν πόλιν om A. 16. μετακομίσας A. βαστά-
 σας ἀπὸν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ λιμένος μέχρι καὶ
 τοῦ παλατίου, φήσας αὐτὸν ἐν τῷ νεῶ τῆς ἐκκλησίας. B. 20.
 πολὺν vulgo. χρόνῳ A.

inclusus coalescit. sic igitur et vita et imperio cedit, quod annos
 triginta octo gubernavit, tribus mensibus demptis. ad quod imperii
 spatium vetustissimum illud oraculum alludere videtur, „tui prehen-
 det te postrema nominis.” nam ηλ, postrema syllaba nominis Ma-
 nueles, apud Graecos tantum numerum complectitur. sepultus est in
 obliquo latere monasterii l'antocratoris, iuxta templi fores, in sa-
 cello adiuncto, qua templi muro in fornicem circumflexo latus cir-
 ca tumulum ingressus distinguitur. lapis eum tegit nigricans et moe-
 stum aliquid prae se ferens, qui in septem vertices assurgit. non
 procul inde basi impositus adoratur lapis purpureus, viri magnitu-
 dine, qui ante fuit Ephesi; et is esse dicitur, in quo Christus de
 cruce sublatus et fasciis involutus conditus fuerit. eum lapidem im-
 perator inde advectum humeris suis, quippe qui divinum corpus
 ipsumque Christum gestasset, a portu Bucoleonis usque ad aedem

290 NICETAE CHON. DE MAN. COMM. LIB. VII.

ἀνακτόρων, καὶ μετενήνεκται εἶθ' αὖθις ἐμνήσθη, κε-
κράξων, οἶμαι, καὶ διατρανωσόμενος ὅποσα ὁ τῆσσι σιω-
πῶν εἰργάσατό πως καὶ ἤγωνίσαιτο.

quae in turri palatii est pertulit. sed non multo post imperatoris
obitum saxum illud e palatio ad sepulcrum illius est translatum, ut
clara voce defuncti res gestas et certamina proclamet.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ

ΑΛΕΞΙΟΥ ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΥ

ΤΟΥ ΤΙΟΥ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΑΝΟΥΗΛ.

1. Καὶ οὕτω μὲν ὁ βασιλεὺς Μανουὴλ ὁ Κομνηνὸς P. 146 αταλύνει τὸν βίον, βασιλεύει δὲ μετ' αὐτὸν ὁ ἐκείνου παῖς V. 115 Ἀλέξιος, οὐπω καθαρῶς τῆς ἡβῆς ἀψύμενος, ἀλλ' ἔτι παι- ὀκόμων καὶ τιθευτρίας δεόμενος. πλημμειλῶς τοίνυν καὶ V. 121 ἰχρείως τὰ Ῥωμαίων ἐφέρετο πράγματα, καὶ χειρόνος ἢ ὅτε Φαίδων τὴν ἐν ἄστροις οὐρανοῦ τέμνειν ὁδὸν ἐπεβάλλετο, οὐ πατρικοῦ καὶ χρυσοκολλήτου ἐπιβὰς ἄρματος. αὐτὸς μὲν ἀρ ὁ κρατῶν διὰ τὸ τῆς ἡλικίας ἀτελὲς καὶ τοῦ τὰ συνοί-

- 2. ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΥ om B. 3. post ΜΑΝΟΥΗΛ
- B τοῦ κομνηνοῦ. 4. μὲν ὁ κομνηνὸς μανουὴλ καταλ. Α.
- 6. τῆς ἡβῆς] τοῦ δωδεκάτου χρόνου B. παιδ. καὶ τιθ.] βαί-
- ούλου καὶ βυζαντιρίας B.

IMPERIUM

ALEXII COMNENI

PORPHYROGENITI

MANUELIS FILII.

1. **M**anuele Comneno ad hunc modum defuncto, filius Ale-
xius fere impubis adhuc et puer, qui paedagogi et nutricis opera
non satis commode carebat, successit. itaque Romana res publica
speram administrabatur, et peius se habebat quam cum Phaethon
sternum currum per caelum regere conatus est. nam imperator ob
amaturam aetatem et inopiam consilii nullam officii rationem ha-

σονται φρονεῖν ἐνδεῆς οὐδενός ἦν τῶν καθηκόντων ἐπιστρεφόμενος, κούφοις δὲ μόνον τρεφόμενος πνεύμασι καὶ τὸ χαίρειν καὶ τὸ λυπεῖσθαι μήπω μεμηθηκώς ἀκριβῶς κυνηγεσίους B προσανείχε καὶ ἱππηλασίους προσέκειτο, παιδαρίους συμπαίγμοισι συγγινόμενος καὶ τὸ ἥθος ἐν τοῖς χειρίστοις τυπούμε-5 νος. οἱ δὲ γε πατρῷοι τούτῳ ἑταῖροι καὶ οἱ καθ' αἷμα δὴ πον προσήκοντες, ἐτέροις τὸν νοῦν προσέχοντες, τῆς τούτου καλλίστης κατημέλουν ἀγωγῆς καὶ τροφῆς καὶ τὰ κοινὰ φθειρόμενα παρεβλέποντο. οἱ μὲν γὰρ τῆς βασιλίδος ἤρων καὶ ἐπειρώων μά-10 λα λαμπρῶς, ἐπαυροδίτως βοστρυχιζόμενοι, καὶ τὸν ταύτης ἀντέμωτα θηρώμενοι ἐμυροῦντο νηπιωδῶς καὶ ἐμιτροῦντο γυναικωδῶς περιδεραίοις λιθοκόλλοις, καὶ ὄλοις ὀφθαλμοῖς εἰς αὐτὴν ἐνητένιζον· οἱ δὲ χρηματιστικοὶ ὄντες καὶ δημοβόροι C παρενοσφίζοντο τὰ δημόσια, ταῖς τε ἐφενρημέναις δαπάναις ἀφειδέτερον χρώμενοι καὶ νέας προσεφευρίσκοντες, ἔν' ἔχον-15 εν οὕτω τὸ χθὲς κενὸν καὶ σύσπαστον βαλάντιον πλήρες καὶ διωδηκὸς σήμερον· οἱ δὲ τοῦ βασιλεύειν ἔχοντες ἔφρουν πρὸς τοῦτο τὸν οἰκεῖον σκοπὸν συνέτεινον ἅπαντα. ὥς γὰρ τινος παιδαγωγῷ γενναίου καὶ ἐμβριθοῦς ἐκποδῶν γενομένου ἀταξίας τὸ πᾶν ἐπεπλήρωτο, ἐκάστου τὸ οἰκεῖον μεταδιώκοντος ἐφετὸν καὶ ἀλλήλοισ ἀπάντων ἀντιπραττόντων, ἧ κίονος ὑπο-20 σπυσθέντος ἐδραίου καὶ ἀστραβοῦς πρὸς ἐναντίαν φορὰν ἀπονευέκισαν ἅπαντα. τῆς δὲ ἰσοτιμίας ἀτιμασθείσης παρὰ τοῖς τότε τὰ μέγιστα δυναμένοις καὶ κατὰ γένος συναπτομέ-

2. δὲ μόνον om A. 6. δὴ πον] τούτῳ A. 9. τῆς βασιλίδος] ἐπεφύμου βασιλευσσαι B. 12. λιθοκόλλοις] χρυσοκόλλοις A. 13. αὐτήν] ἐκέλεην A. 23. τῆς δὲ] καὶ τούτων A.

hebat, inani superbia elatus, et vix satis gnarus quae res tristes ad iucundae essent, venationi et equitationi incumbebat; puerorum cum quibus colluderet, familiaritate utebatur, vita pessime instituta. paterni vero eius cognati et amici, aliis rebus intenti, illius educationem aliis rebus omnibus antevertendam negligebant, nec interitum rei publicae curabant. nam alii imperatricis amore flagrant et eius pudicitiam haud dissimulanter tentabant; calamistris, unguentis puerilibus, mitris muliebribus, aureis torquibus ornati, defixos in illam oculos habebant et mutuum illius amorem captabant. alii, homines avari et rapaces, cum luxuriosissime viverent, fiscum depedebantur, ut crumenam immodicis sumptibus exhaustam pecunia resarcirent. alii ad imperii cupiditatem omnia referebant. denique tamquam strenuo et gravi paedagogo sublato, confusa erant omnia, dum suum quisque negotium agit et alteri adversatur; aut velut columna firma revulsa, in partem contrariam omnia inclinabant. proinde cum

τοις τῷ βασιλεῖ, αἱ τε ὑπὲρ τῶν κοινῶν φροντίδες ἐξέλιπον
 καὶ αἱ συνδρομαὶ καὶ σύνοδοι ἤφρατιώθησαν. καὶ τοῦ πρω-
 τοσεβαστοῦ δὲ καὶ πρωτοβεστιαρίου Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, ὃς 147
 ἀνεψιὸς ἦν πρὸς πατρός τῷ βασιλεῖ Μανουήλ, τὴν τοῦ παιδὸς καὶ
 5 βασιλέως μητέρα ὑποποιησάμενον καὶ θαυμά ἀντὶ ὀμιλοῦντος
 καὶ ὑπὲρ πάντα ἰσχύοντος ἔειπεν, οἱ τοῦ αὐτοῦ μεταλαχόντες αἵ-
 ματος καὶ ἰσοκρατεῖς εἶναι παρὰ τοῦ βασιλέως Μανουήλ ἐυθέ-
 ντες καὶ ἀξιώμασι μεγίστοις ἐμπρέποντες ἔστιν ἡ ἀπεινήγοιτο
 τοῖς γινομένοις, ἔστι δ' ἡ καὶ τυραννίδα φρομένην ὀρῶντες
 τὸν πρωτοσεβαστὸν ὑπεβλέποντο, οὐ τοσοῦτον μὴ ὁ βασιλεύων
 Ἀλέξιος ἀηδὲς τι πάθοι περὶ πλείστου ἔχοντες, ὅσον μὴ αὐ-
 τοὶ συλληφθεῖεν ὑφορώμενοι. καὶ διὰ ταῦτα κωραδοκούντες τὸ
 μέλλον, τὸ καθ' αὐτούς ἀσφαλὲς τοῦ πέλας προτιθέσαν. ἤδη
 γὰρ ἡ φήμη λάλος ἦν καὶ διαρρηθὴν κραυγάζουσα ὡς Ἀλέξιος B
 1 τῇ μητρὶ τοῦ βασιλέως σύμφυτος μικροῦ καὶ σύμπυτος γενόμε-
 νος μέτεισι τοὺς πολλοὺς φιλικῆ καὶ χορήμασι, καὶ καθελεῖν μὲν
 αὐτὸν τῆς βασιλείας ἐν νῆϊ τίθεται, ἑαυτὸν δ' ἐπιβήτορα ταύ-
 της, ὥσπερ δὴ καὶ τῆς τεκούσης, γενήσεσθαι σκέπτεται. καὶ
 οὕτω μὲν τὰ κατὰ τὴν βασιλείον ἀλλήν πάσης ὕψα συγχύ-
 σεως καὶ πεντοίου χειμῶνος ἔμπλεα, καὶ τὸ τοῦ μυθικοῦ
 δράκοντος πρᾶγμασιν αὐτοῖς ὀρώμενον ἦν, ὃς κακῶς διετίθε-
 το κωφῶ καὶ τυφλῶ μέρει τῷ οὐραίῳ διεξαγόμενος. ἡ τὸ
 τέρας πέρας ἐλάμβανεν, ὃ τὸν βίον τελευτῶντος ἐπεφάνη τοῦ

4. τὴν τοῦ παιδὸς] ὡς ἔλεγετο, ἐπλησίαζε τῇ μητρὶ τοῦ βασι-
 λέως καὶ παιδὸς B. 8. ἢ] οὐ A. 15. μικροῦ om A. 19.
 βασιλείαν αὐτὴν A.

potentissimi quique, et cognati imperatoris, aequalitatem spernerent,
 rei publicae cura defecit, congressus et concilia deserta sunt. cum
 autem protosebastes et protovestiarus Alexius Comnenus, Manuелиs
 patruelis, pueri imperatoris matrem sibi conciliasset, et crebro eius
 consuetudine uteretur, caeterosque omnes auctoritate vinceret, si qui
 eadem orti erant familia et Manuele imperante parem potestatem
 obtinuerant, maximis dignitatibus praediti, molestissime illa fere-
 bant. quidam etiam cum tyrannidem suboriri cernerent, protosebas-
 tum suspectum habebant, non tam de imperatoris Alexii salute
 solliciti, quam ne ipsi comprehenderentur metuentes. quapropter
 expectatione rerum futurarum suspensi, modo ipsi tuti essent, cae-
 teros minus curabant. fama enim, ut loquax est, iam vociferabatur
 Alexium imperatrici adhaerere cum eaque conspirasse, multos sibi
 officiis et largitionibus conciliare, et imperatore eiecto regnum affe-
 ctare et matris eius nuptias ambire. atque ita sese res imperii habe-
 bant, confusionis et turbarum plenae, non aliter quam in cubulis
 de serpente illo traditur, qui cauda surda et caeca non sine multis

αὐτοκράτορος *Μανουήλ*. γυνή γάρ τις κατὰ τὴν *Προποντί-
C*δα λαχοῦσα τὴν οἰκίαν παιδίων ἀπέτεκεν ἄρρεν, τὸν μὲν
λοιπὸν ἄνθρωπον ἐξηθρωμένον καὶ λίαν βραχυμερέστατον,
τὴν δέ γε κεφαλὴν χρῆμά τι ἐπὶ τῶν ὤμων ἀνέχον μέγα τε
καὶ ἐξαισίον, ὃ καὶ συλλελόγιστο πολυαρχίας εἶναι σημαντι-5
κόν, ἣτις μήτηρ ἀναρχίας ἐστίν.

- V. 121 2. Ὁ δὲ *Κομνηνός Ἀνδρόνικος* ὁ τοῦ βασιλέως ἐξαδελ-
φος *Μανουήλ*, περὶ οὗ τὸ λέγειν ἐν τῇ κατὰ τὸν βασιλέα
τοῦτον ἱστορίᾳ κατέρρευσε ἰκανώτατα, διατρέψων τῆνικαῦτα
κατὰ τὸ *Οἴναιον*, ἐπεὶ πύθοιτο τὸν τοῦ *Μανουήλ θάνατον* 10
καὶ διαστασιάζειν ἔγνωκε τὰ βασιλεία, τὸν παλαιὸν τῆς τυ-
ραννίδος ἀνασκάλλει ἔρωτα. ἀλλὰ μήπω περὶ τούτων, καθ'
εἰρμὸν δὲ προῖον τὸ λέγειν ἐκεῖθεν τῆς ἱστορίας τῶν κατὰ τὸν
D ἄνδρα τοῦτον ἐχέσθω, ὁπόθεν ἄρχεσθαι ἄμεινον συναφείας
ἔνεκα καὶ τοῦ μὴ παραλιπεῖν τι τῶν ῥηθ.·ναι ἀξίων. ὁ Ἄν- 15
δρόνικος τοίνυν οὗτος τὰς λαβὰς ἐκφεύγων τοῦ *Μανουήλ*
αἰεφυγίαν εἴλετο, καὶ πόλεις ἀμείψας συχρὰς καὶ πλείους
ἔθνων ἄστεα κατιδὼν τέλος, ὡς εἰπόντες ἔχομεν, καταλίπει
παρὰ τῇ *Σαλτούχῳ* τοπάρχῃς δ' ἦν οὗτος εἰς ἀρχὴν ἔχων
ἐξαιρεθεῖσαν τὴν τῇ *Χαλδαίᾳ* προσεγγίζουσαν χώραν, *Ρωμαί- 20*
οις μὲν πάλαι ὑπόφορον, τότε δὲ τοῖς *Τούρκοις* καὶ τοῖς
τούτοις ὑπέικουσαν ἔθεσι. καὶ παρειληφώς τι φρούριον ἀπὸ
τοῦ ἐκόπτος, καὶ τῇ φυσικῇ τούτου ἐρμηνότητι τὴν ἀπὸ τῆς

2. Ετεκεν Α. τὸν μὲν λοιπὸν] τὸ μὲν δλον σῶμα καὶ λίαν
μικρὸν ἔν, τὴν δὲ κεφαλὴν μεγάλην τοσοῦτον ὡς παρὰ πάντων
θανμάζεσθαι Β. 9. ἔρρευσε ἱστορία Α. 10. ἐπει] ἐπι-
δὴ π. τὸν τοῦ βασιλέως θ. Α. 14. ἀρχεσθαι] ἔχεσθαι Α.

offensionibus progrediebatur. is rerum status monstro illo sub Manu-
elis obitum edito prae-significatus fuit. nam mulier quaedam in Pro-
pontide habitans puerum peperit, caetera perexilem et imbecillum,
sed capite ingenti. id principatus multorum, quem omnis imperii et
disciplinae contemptus sequitur, omen habitum.

2. At Comnenus Andronicus imperatoris Manuelis patruelis, de
quo in illius historia copiose scripsimus, cum imperatoris mortem
et aulae dissidia Oenaei audivisset, veterem tyrannidis amorem re-
novat. sed haec suo loco commodius referantur: nunc vero, ne ordo
historiae interrumpatur neque quicquam memoratu dignum praeter-
mittatur, paulo altius exordiamur. hic Andronicus, ut Manuelis cas-
sus evitaret, cum perpetuum sibi ipsi exilium indixisset, multis ur-
bibus, multis provinciis peragratis, tandem ad Saltuchum, ut dixi-
mus, divertit. toparcha is erat, cui regio Chaldaeae vicina in portio-
nem ceaserat, olim Romanis tributaria, tum autem Turcaeae ditio-

τέγνης προσθείς, ἐκεῖσε προσέμενε, συμπλανήτιν ἔχων ἱαντιῶ
καὶ συνέκδημον τὴν Κομνηνὴν Θεοδώραν, ἣτις ἀθεμίτως αὐ-
τιῶ συνηνάζετο θυγάτηρ Ἰσαακίου οὐσα τοῦ σεβαστοκράτο-
ρος * ἐξ ἀδελφῶν δ' ἔφυσαν ἄμφω, Ἰσαάκιος καὶ Ἀνδρόνι- P. 148
5κος. ὁ τοίνυν αὐτοκράτωρ Μανουὴλ συνειληφέναι οὐκ ἔχων
Ἀνδρόνικον, ἀλλ' ὅσα καὶ Ἰξίων Ἑρας τούτου ἀποπλαζόμε-
νος, ὡς γοῦν νεφέλην τὴν ἀνεψιὰν Θεοδώραν περισχεῖν διὰ
φροντίδος ἐτίθετο, καὶ τοῦ κατὰ σκοπὸν ἐπιτυχῆς γεγονῶς
διὰ τοῦ τότε τὴν ἀρχὴν τῆς Τραπεζοῦντος ἀνεξωσμένου Νι-
10κηφόρου τοῦ Παλαιολόγου, μετὰ βραχὺ καὶ αὐτὸν ἐπισπᾶ-
ται Ἀνδρόνικον, ὅσα καὶ δελητίῳ τῇ Θεοδώρᾳ κατασπώμενον
καὶ τῷ ταύτης ἀγκιστρευόμενον ἔρωτι, οὐ μικρῶς καὶ τῷ τῶν
παίδων πυρὶ δαπάνώμενον οὐς ἀπέτεκεν αὐτῷ Θεοδώρα. στεί-
15λας τοίνυν πρέσβεις εἰς βασιλέα αἰτεῖται ὧν πεπαρήνηκεν
15 ἄμνηστίαν, πρὸς δὲ καὶ ἀσφάλειαν ὡς οὐδὲν τι πείσεται θυ-
μαλγῆς ἀφικόμενος. καὶ τοῦ βασιλέως πρὸς ἄμφω οὐκ ἀπα- B
τηλῶς κατανεύσαντος μετὰ τινα καιρὸν προσχωρεῖ. πολυμή-
χανος δ' ὧν Ἀνδρόνικος καὶ παντοίοις δόλοις καζόμενος ἀλύ-
σει σιδηρεῖς πολυταλάντῳ διαλαμβάνει τὸν τραχὴλον, καὶ ταύ-
20την ἔνδον συσχῶν καὶ περιθάψας τῷ ἱματίῳ ἐς τὰ τῶν πο-
δῶν ἔσχατα καταβαίνουσαν, ὡς εἶη βασιλεῖ τε ἀφώροτος καὶ
τοῖς τὸ βῆμα τούτου πληροῦσιν ἀθέατος, λαβὼν τοῦ ὑφ' ἑθῆ-
ναι τῷ αὐτοκράτορι καὶ θεύσασθαι τὸ ἐνδόσιμον, ἐπεὶ καδιά-

4. ἐξαδέλφου πρώτου ὄντος τοῦ ἀνδρονίκου Β. 8. κατὰ τὸν
σχ. ἐπ. φανείς Α. 19. πολυταλάντῳ] βαρυνταλάντῳ Α.

nis et religionis; et castello illius voluntate occupato, atque ad na-
turallem loci situm artis munitione adiuncta, ibi se tenebat, Theodo-
ra Comnenia, Isaacii sebastocratoris filia, quam incesto amore prose-
quebatur, fugae comite: orti autem fratribus erant Isaacius et An-
dronicus. Manuel vero cum eum non magis comprehendere quam
Iunonem Ixion posset, Theodoram, tanquam ille nubem, capere
studuit; atque eius voti per Trapezuntis principem Nicephorum Pa-
laeologum compos factus, paulo post ipsum etiam Andronicum,
Theodora. amore tanquam esca illectum et non mediocri filiorum,
quos illa ei pepererat, desiderio flagrantem, attraxit. missis enim ad
imperatorem legatis delictorum veniam et fidem publicam postulavit;
et utraque re impetrata, aliquanto post in urbem reversus, ut erat
solers et callidus, gravi catena ferrea collo circumvoluta et sub ve-
ste ad pedes usque demissa, ne vel ab imperatore vel ab astantibus
cerneretur, cum in eius conspectum venisset, humi porrectus quan-
tus erat, prolata catena et lacrimis oppletus offensarum veniam ma-
gna contentione, supplici et miserabili gestu, flagitavit. imperator

παῖς ἐκείνη εἰς θεῖαν κατέστη, μέγας μεγαλωστί κατὰ τοῦ δαπέδου ἐκτείνεται προτείνας τὴν ἄλυσιν, καὶ δακρυοῖς τέγγων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐδεῖτο θερμότερον καὶ περιπαθῶς καθικέτευε συγγνώμην εὐρεῖν ἐφ' οἷς δὴ που παραλεύληκεν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπὶ τοῖς δρωμένοις ἔκθαμβος γεγωνὸς αὐτὸς τε πρὸς 5 δάκρυα προήχθη καὶ τοὺς ἐξεγεροῦντας ἐπέταξεν. ὁ δὲ οὐκ ἀναστῆναι τῶν κάτω δισχυρίζετο, εἰ μὴ βασιλέως ἐπιτεταχότος αὐτὸν τις τῶν παρεστηκότων διὰ τῆς ὄνυμοτομίας ἐλκύσει τοῦ βήματος, λαβόμενος τῆς ἀλύσεως, καὶ προσουδίσει τῇ θρόνῳ τῇ βασιλείῳ. ἀμέλει καὶ γέγονεν ὡς ἐδεῖτο Ἀνδρόνικος. 10 ὑπουργῆσαι δὲ πρὸς τοῦργον τοῦτο Ἰσαάκιος ὁ Ἄγγελος ὁ καθελὼν τῆς τυραννίδος Ἀνδρόνικον ὕστερον· καὶ θανατῶσας ἂν τις τὸ τελεσθὲν τηνικάδε καιροῦ οὐκ εἰς ἄλογον συγκυρίαν ἢ αὐτόματον ἀπολύσει τοῦτο περίπτωσιν. τῇ δ' οὖν τότε λαμπρότατα προσδεχθεῖς ὁ ἀνὴρ καὶ φιλοφροσύνης μεγαλοπρε- 15 ποῦς ἄξιωθεῖς, ὡς ἔδει τηλικούτον ἄνδρα χρόνιον ἐπανήκοντα, πρὸς τὸ Οἶναιον ἀποπέλλεται, ἐκείσε τὰς διατριβὰς τελέσων καὶ τὴν μακρὰν ἀνακωχεύσων περιόδειαν καὶ τὸν πολυετῆ καταπαύσων πλάνον. ἦδσαν γὰρ ἀμφοτέροι τὰ τῆς ἐν ταυτῇ συνουσίας εἰς τὰς προτέρας ἐπαναλύσοντα συμφο- 20 ράς· μηδὲ γὰρ ἂν ἤρεμήσειν ὄλωσ τὸν φθόνον καὶ οἷς ἔργον

V. 122 τῇ φιλαίτῳ τὴν παρὰ τοῖς κρατοῦσιν οἰκείωσιν ἄρνησθαι καὶ ταῖς τῶν ἄλλων διαβολαῖς ἑαυτοὺς ἐπικρατύνειν καὶ εἰς μείζους προσεπαίρειν τιμάς.

3. Ἦν οὖν Ἀνδρόνικος Διὸς τε πόρρω καὶ κεραινοῦ, 25

8. διὰ τῆς δ.] δῆση ἐπὶ τὸν θρόνον τὸν βασιλικὸν B. ἐφελεύσει A. 10. βασιλικῶ A. 12. Ἀνδρ.] αὐτόν A.

eo spectaculo stupefactus et ipse in lacrimas erupit, eumque levare iussit. ille vero se surrecturum esse negavit, nisi iussu imperatoris ab aliquo ex astantibus catena ad tribunal imperatorium attraheretur atque procumberet. factum est ut petiit Andronicus, Angelo Isaacio, a quo post et imperio et vita privatus est, ministro: admiratione digna res, quaeque non fortuito accidisse videri queat. tum autem splendidissime et magnificentissime susceptus et humanissime tractatus, ut decobat tantum virum ex diuturna peregrinatione reversum, Oenaeum ablegatur, ut ibi habitaret et ex longinquis erroribus se recrearet. ambo enim norant, si una degerent, fore ut veteres similitates recrudescerent. neque enim quieturam invidiam, neque otium acturos eos quibus studio est criminando principum captare benevolentiam, et alios calumniando suas opes firmare et ad altiore dignitatis gradum ascendere.

3. Erat igitur Andronicus procul a Iove et a fulmine, in volun-

παρὰ τοσοῦτον οὐ τὸν πρῶτον ἔλκων πονηρὸν βίοντον παρ' ὅσον οὐ τῆς Ῥωμαίων ἐπλάζετο ὑπερόριος καὶ δωρεῶν ἐνεφορεῖτο βασιλικῶν. ἐκέισε τοίνυν ὡν τὸν τοῦ Μανουὴλ ἠνωτίσατο θάνατον καὶ τὰς ἐν τοῖς βασιλείοις νόσους ἠκρίβωκε, 5 καὶ ὡς ὁ βασιλεὺς Ἀλέξιος ἰππασμοῖς διαχεῖται καὶ προστέτηκε παιδιατῆς ὁπόσαις φιληδοῦσιν οἱ παιδαριώδεις τὴν P. 149 φρόνησιν, τῶν δὲ παιδοκομούντων αὐτὸν εὐπατριδῶν οἱ μὲν κατὰ τὰς μελίσσας συχνὰ πρὸς τὰς ἐπαρχίας λύνουσι τὸ πτερόν καὶ ὡς μέλι τὰ χρήματα τιθαιβώσσουσιν, οἱ δὲ κατὰ τὰς 10 αἴγας τοῦ τῆς βασιλείας ἐρωῶσι θαλοῦ καὶ συνεχῶς ἐρωτιῶσι τουτονὶ δρέπεσθαι, ἔνιοι δὲ τὰς ὕς μιμούμενοι ἐκ τῶν ὑπαρωτέρων προσόδων λιπαίνονται, πρὸς μὲν τὸ ἐπαινετὸν καὶ τῆς κοινῆς πατρίδος ὠφέλιμον οὐδ' ἀναθρεῖν ὅλως οὐδ' ἀνακῦπτειν αἰρούμενοι, ταῖς δὲ μυσαραῖς ἐγκυλινδούμενοι πρῶ- 15 ξεσι καὶ συνωδῶς πρὸς ἅπαν ἐγκυπτάζοντες χεῖριστον. αἰτίαν οὖν ἐφιλοκρίνει καὶ ἀνηρεῖνα περιεργότερον, δι' ἧς εὐαφῶρως τῇ βασιλείᾳ ἐπίθοιτο· καὶ πολλοὺς λογισμοὺς ἀνελίξας καὶ πᾶσαν μηχανὴν μετελθὼν τέλος τὸ τοῦ ὄρκου βιβλίον ἐπεισιν ὃν τῷ Μανουὴλ καὶ τῷ υἱῷ ἐκείνου Ἀλεξίῳ εἶχεν B 20 ὁμωμοκῶς, καὶ μεθ' ἑτέρων εὐρῶν ῥημάτων καὶ ταῦτα ἐγκείμενα —. χρεῶν δὲ μὴ ὑπονοθεύειν ἑτέρα φράσει τὰ ῥήματα, ἀλλ' ὡς ἐπὶ λέξεων εἶχον, οὕτως καὶ δηλοῦν. διεξήρυσαν δὲ ὧδε „καὶ εἴ τι δὲ ἴδω ἢ νοήσω ἢ ἀκοῆ παραλήψομαι εἰς ἀτιμίαν ὑμῶν καὶ λύμην τοῦ ὑμετέρου φερόμενον στέμματος,

5. [ἰππασμοῖς] παιγνιδίαις καὶ ἐγκράσασσι μετὰ παιδίων ἀνοήτων παίζει B. 11. τὰς ὕς] τὰς μίγας B. [ὑπαρωτέρων] λιπαρωτέρων A, παχυτέρων καὶ λιπαρωτέρων B. 20. εὐρηκῶς A.

tario exilio, sed aerumnis illis errorum liber, et imperatoria munificentia fruebatur. eo loco degens cum Manuelis obitum et palatina dissidia et Alexii equitationes et lusus, quibus puerilia ingenia capiuntur, audisset, curatores vero eius patricios partim ut apes crebro in provincias evolare et pro melle pecuniam congerere, partim, ut caprae frondes, ita imperium continenter appetere, partim porcorum imitatione sordidis proventibus pinguescere, laudis vero et rei publicae nullam prorsus rationem habere, sed in turpitudine et flagitiis omnibus volutari comperisset, speciosam invadendi regni causam quaerit. ac post varias cogitationes et multiplices conatus iuristorandi libellum, quod Manueli et filio eius Alexio dederat, legit. in quo cum verba non in alium sensum detorquenda essent, sed in sua nativa significatione accipienda, ille huic clausulae „si quid videro aut intellexero aut audivero, quod honori imperio et saluti

καὶ ὑμῖν τὴν περὶ τούτου διδοῦς δοσίμην εἶδῃσιν, καὶ ἀπὸς
 δέ, ὡς ἔξόν μοι, τοῦτο κωλύω." καὶ τοῖς βήμασι τούτοις
 ἐπικαθίσας ὡς αἱ μυλῆαι τοῖς μύλωνι, πάντῃ χρησίμοις οὖσι
 πρὸς ἣν πάλαι ᾤδινε τυραννίδα ἐμβριθέστερον ἔχον τὸ ἥθος
 καὶ τὸ φρόνημα ἀρχικώτερον, ἐπάλληλα τὰ γράμματα ἔσταλ- 5
 C λε πρὸς τε τὸν ἀνεψιὸν καὶ βασιλέα Ἀλέξιον καὶ τὸν τῆς με-
 γίστης ἰερωσύνης κοσμήτορα Θεοδοσίον καὶ τοὺς λοιποὺς οἷς
 ζώπυρον φιλίας ὑπῆν πρὸς τὸν κατοιχόμενον βασιλέα τὸν Μα-
 νουήλ, ἐν δεικῷ τιθέμενος τὰ τῆς ἀσχήμονος φήμης περιλα-
 λήματα, καὶ τὸν ἀγανακτοῦντα ὑποκρινόμενος εἰ μὴ ὁ πρω- 10
 τοσεβαστὸς τῆς δυναστείας παραλυθεῖη καὶ τὴν μετριωτέραν
 τύχην εἶη μετεिल्φῶς, καὶ διὰ τὸν προσέρποντα μὲν ἐντεῦθεν
 καὶ ἤδη καθιστάμενον προδηλότατον τοῦ βασιλέως Ἀλεξίου
 ὄλεθρον, ἀλλὰ δὲ καὶ τὴν ἀπρεπῆ οὐχ ἥκιστα φήμην καὶ
 ὡσὶν ἡμετέροις οὐκ εὐπαραδέκτον, ἥτις ἐπ' ἄκρων τευχέων 15
 κηρύσσεται καὶ πύλαις δυναστῶν ἐφεδρεῖται καὶ πρόεισι πηγ-
 κόσμιον περιήχημα. καὶ ταῦτα λέγων καὶ γράφων μεθ' οὗτος
 D οὐκ εἶποι τις ἂν πειθανάγκης καὶ λαμυρότητος (ἦν γὰρ, εἰ
 καὶ τις ἄλλος, γραμματέων ἔμπειρος καὶ ἀνὰ στόμα φέρων
 εἰς τοῦ πνευματορῆτορος Παύλου τὰ ἐπιστολίαι) εἶχε πάντας 20
 τῇ αὐτοῦ γνώμῃ προστιθεμένους καὶ πρὸς ἐκεῖνον νενευκότας
 μωνώτατον ὡς φιλορῶμαιον ἄνδρα καὶ χρόνῃ μακρῷ καὶ πεί-
 ρῃ πολιωτέρα τὰ κάλλιστα συλλεξάμενον. καὶ αὐτὸς δὲ τοῦ
 Οἰναίου ἀπάρας πρὸς τὴν τῶν πόλεων βασιλίδι μετέβαινε,

4. τὸ utrumque om A.
 δασις A.

14. τὴν ἀπρεπῆ] τὸν — λόγον —

vestrae fraudi sit, id et vobis indicabo et ipse pro virili mea prohibebo" ut muscae ulceribus inhaesit, opportuna admodum ad tyrannidem, quam iam olim parturiebat. et ut homo acer erat et imperiosus, crebras litteras ad imperatorem et nepotem Alexium et ad patriarcham Theodosium ac caeteros, in quibus aliqua scintilla amoris erga Manuelem defunctum apparebat, mittit, in quibus infamiam exaggerabat, seque indignari simulabat, quod protosebastus non adempta potentia ad moderatiorem fortunam redigeretur, tum quod haud dubium imperatori exitium iam inde impenderet, tum ob turpissimum rumorem et ipsis auribus gravem, qui in summis moenibus clamitet, et in foribus principum versatus totum orbem terrarum pervagetur. haec cum summa gravitate et splendore loquendo et scribendo (erat enim litterarum apprime peritus, et divini oratoris Pauli epistolas subinde in ore habebat) omnes in suam sententiam pertraxit; atque id consecutus est, ut tanquam rei publicae studiosissimus et longo tempore ac usu rerum diuturno perpolitus sum-

τὸν οἰκεῖον καθ' οὗς ἐπισταίῃ ὄρκον ἀναπτύσσων, καὶ τοῖς
 πνυθανομένοις διεξιῶν τὸ τῆς κινήσεως αἴτιον. καὶ περὶ ἐκεῖ-
 νον ὅσα καὶ αἰτὸν ὑψινεφῆ καὶ γαμφώνυχα κολοιοὶ ἐγάφρον
 ἄκραντα, οἱ πραγμάτων νεωτέρων τρέφοντες ἔφεσιν, καὶ οἷς
 5 ἢ πάλαι φήμη περιεσπούδαστο, ἢ δὴ που βασιλεύσειν Ἀνδρό-
 νικον προηγόρευε. καὶ εἶπεν αὐτὸν οὕτω μεταβάντα ἢ τῶν
 Παφλαγῶνων μερίς, καὶ ὅσα καὶ σωτήρα καὶ κατὰ θεῖον P. 150
 ἦκοντα προσδεχόμενον ἐριτίμως.

4. Ὁ δὲ πρωτοσεβαστὸς Ἀλέξιος τὴν τῶν ὄλων διοίκη- V. 123
 10 σιν εἰς ἑαυτὸν ἐπεσπᾶτο, τῷ ἰδίῳ φυσιούμενος κράτει καὶ τῇ
 παραδυναστείᾳ τῆς δεσποίνης καταχρώμενος, ὥσπερ καὶ ὁ
 πολλὰ πολλακίς ἐδηδοκῶς φάρμακα δράκων καὶ γενόμενος
 δυσαντίβλεπτος. οὐκοῦν οὐκ ἦν τι τῶν ἀπάντων ὃ μὴ δι' αὐ-
 τοῦ ἐπεραίνετο. εἰ δέ τι καὶ διεπεπράξει λαθῶν ἕτερος, ἢ
 15 τῆς βασιλείσης δεηθεῖς, ἢ τὸν βασιλέα καρνατιζόμενον εὐρῶν
 ἢ δειμῶν λιθιδίων καταλαβῶν προσανέχοντα καὶ τῷ καιρῷ
 πρὸς περάτωσιν τοῦ αἰτουμένου χρησάμενος, οὐδὲ τοῦτο τῶν B
 ἐκείνου ἐκπεριόστατο ὀφθαλμῶν· σκεψάμενος γὰρ τρόπον
 δι' οὗ τὰ παρ' ἄλλων διηυσυμένα πρὸς ἐκεῖνον ἐπαναλύσου-
 20 σιν ὡς εἰς στροφάλιγγα περιδινούμενα ρεύματα, δόγμα ἐκ
 βασιλέως ἐξηνεγκε μὴ ἄλλως εὐπαράδεκτα οἰεσθαι ὅσα ἢ βα-
 σιλικῆ χεῖρ ὑποσημαίνεται γράμματα, εἰ μὴ πρότερον ὀφθεῖ-

3. καὶ περὶ ἐκ.] καὶ ἠκολούθουν αὐτὸν καθάπερ γαγίλαι αἰτὸν
 ὑψιπετῆ B. 10. φυσιούμενος] πεποιθὼς A. 11. καταχρω-
 μένος] ἀκρατῶς ἔχων A. 15. καρνατιζόμενον] διετὰ καρδία
 ἐπαίξε B, καρνατιζόμενον A. 21. οἰεσθαι] κρίνεσθαι A.

mam auctoritatem obtineret. itaque Oenaeo relicto Cpolim profici-
 scitur; et quocumque venit, iusiurandum suum profert; rogatus pro-
 fectiois suae causam exponit. homines autem novarum rerum cupi-
 di, et qui veteri famae Andronico regnum vaticinanti credebant,
 ad illum tanquam ad aquilam monedulae confluentes irrita verba
 fundebant. hoc modo usque in Paphlagoniae partes pervenit, et ubi-
 que ut servator divinitus missus honorificentissime excipitur.

4. Caeterum Alexius sebastocrator, sua potentia et imperatoris
 gratia fretus, summam rerum sibi vendicabat et insolenter se gere-
 bat, ut draco, cuius aspectum post multa venena devorata nemo
 sustineat. neque quicquam erat rerum omnium quod per eum non
 gubernaretur. quodsi quis alius clam aliquid vel ab imperatrice ex-
 orasset, vel occasione usus ab imperatore, nucibus aut lapillis lu-
 dere impetrasset, ne id quidem inexploratum relinquebat. eam enim
 rationem inivit, qua per alios confecta ad se referrentur, aquarum
 instar in vorticem redeuntium, impetrato edicto quo continebatur,
 ea quibus manus imperatoris subscripsisset non aliter rata fore, nisi

εν τῷ Ἀλεξίῳ καὶ οὗτος τὴν δεξιὰν τῷ βατραχείῳ ἐπιδούς
 χρώματι τὴν τοῦ „ἐτηρήθησαν” ἐπισημασίαν βραβεύσειεν.
 ἦγεν οὖν ὡς ἤρειτο πάντα καὶ μετεπέπτευσεν, καὶ ἄπερ οἱ ἐκ
 Κομνηνῶν πρότερον βασιλεῖς ἰδρῶσι πολλοῖς, εἶπω δὲ καὶ
 τοὺς πένητας καλαμώμενοι, συλλογιμαίως ἀπεθησαύρισαν 5
 χρήματα, ταῦτα τῷ πρωτοσεβαστῷ καὶ τῇ βασιλίῳσῃ πρὸς
 ἀποχέτευσιν προῦκειτο, καὶ τὸ τοῦ Ἀρχιλόχου ἄντικρυς ἐπε-
 ραίνετο, ὃ φησιν, εἰς ἔντερον πόρνης πολλάκις μεταρρῦσκε-
 σθαι τὰ χροῖα καὶ πόνη συλλεγόντα μακροῦ. ἐντεῦθεν ἡ
 πᾶσα πόλις πρὸς Ἀνδρόνικον ἔβλεπε, καὶ ἡ ἐκείνου ἄφριξις 10
 ὡς ἐν σκοτομήνῃ λαμπτήρ καὶ ἄστηρ ἀρίζηλος ἐδοξάζετο. τῷ
 τοι καὶ ἐνήγον διὰ γραμμάτων κρύβδην πεμπομένων οἱ μέγα
 τότε δυνάμενοι καταταχῆσαι τὴν εἴσοδον, ὡς ἀντιταξομένων
 οὐδένων, οὔτε μὴν πρὸς τὸ ἀντωπὸν τῆς ἐκείνου στησομένων
 σκιᾶς, ἀλλ’ ὑπὲρ τῶν ὄλων προσδεξομένων χερσὶ καὶ ἀναπετα- 15
 σόντων ἀσμένως τὰς τῆς καρδίας περιπτυχάς. διαφερόντως
 δὲ αὐτὸν παρεκρότει καὶ θαρραλέως προσιέναι διένυττεν ἡ
 D πορφυρογέννητος Μαρία ἡ τοῦ βασιλέως Ἀλεξίου ἑτεροθαλῆς
 ἀδελφή, καὶ ὁ παριώνων ταύτῃ Καῖσαρ ἐξ Ἰταλῶν ὀρμώμε-
 νος. αὐτὴ γὰρ ἀποπνιγομένη μικροῦ τῷ τὴν πατρίαν βουσι- 20
 λείαν ὑπὸ τοῦ πρωτοσεβαστοῦ συλαῖσθαι, καὶ ἄλλως δὲ θερ-
 μουργίαν ἀσπαζομένη καὶ ἀνδρική τὸ φρόνημα οὔσα, προσ-
 κτωμένη δὲ καὶ τὸ φύσει πρὸς τὴν μητριαν βαρύνζηλον,
 οὐχὶ στέγουσα δὲ καὶ τὸ παρευδοκιμεῖσθαι καὶ ὡς ἀντικαθι-

1. οὗ Α, οὗτω ΡW.
 ἐτέρως μητρὸς Β.

ἐπιδιδούς Α.

18. ἑτεροθαλῆς] ἀπὸ

prius Alexius ea vidisset et colore viridi subscripsisset „rata sunt.”
 itaque suo arbitrato versabat omnia; et quas pecunias Comnenii im-
 peratores multis sudoribus atque etiam deglubendis pauperibus in
 thesauris retulerant, eas in se et imperatricem derivabat. ut plane
 id fieret quod Archilochus scribit, ea saepe in scorti pudenda con-
 fluere, quae longo labore et tempore sint congesta. hinc tota civi-
 tas Andronicum spectabat: eius adventus ut fax in tenebris et stel-
 la radians expectabatur. proceres eum clam per litteras ad accele-
 randum iter hortabantur: neminem enim fore qui ei adversetur aut
 umbrae eius se opponat, sed omnes supinis manibus eum exceptu-
 ros, et intimos cordium recessus ei libenter revelaturos. in primis
 vero Maria Porphyrogenita, imperatoris Alexii germana sed non ute-
 rina soror, eum confirmabat, et Caesar eius maritus natione Italus.
 quae cum aegerime pateretur paternum imperium sebastocratori
 praedae esse; et alioqui iracundia mulier et virago, naturali etiam
 in nossercam odio incitata, praeterea superioris impatiens et se ut

σταμένη τις ὑποβλέπεσθαι, τὸν Ἀνδρόνικον τοῖς γράμμασιν ἐμνωπίζεν ὡς ἔπουν ἐφ' ὑσπληγγος ἐσιτῶτα καὶ δρόμον καμπιτήρος πνέοντα, ἐὸν κακὸν ἀμφραγαπῶσα καὶ τὸν οἶκετον ὄλεθρον ἐπισπέροῦσα. τὴν δὲ πρὸς τὸν πρωτοσεβαστὸν οὐχ οἷα
 5 τε οὐσα περιστέλλειν ἀπέχθειαν εἰς τοῦμφανὲς αὐτῇ ἀντεφέρετο, καὶ οὐδ' ὅπως οὖν διελελοίπει, ὅσα οἱ πρὸς λύμην, βυσοδομεύουσα, ἀμέλει καὶ ὑποποιησαμένη τῶν πρὸς γένους ἐκείνη τιγῆς, ὁπόσους δηλαδὴ τῷ Ἀνδρονίκῳ ἤδει προστιθέμενους φιλεχθροῦντας δὲ τῷ πρωτοσεβαστῷ (ἦσαν δ' οὗτοι ὁ P. 151
 10 Κομνηνὸς Ἀλέξιος, ὃς ἐκ νοθείας ἀπετέχθη τῷ βασιλεῖ Μαγνουήλ, ὁ Λαπαρδάς Ἀνδρόνικος, οἱ δύο τοῦ Ἀνδρονίκου υἱοὶ ὃ τε Ἰωάννης καὶ ὁ Μανουήλ, ὁ τῆς πόλεως ἑπαρχος Ἰωάννης ὁ Καματηρὸς καὶ συγχροὶ ἕτεροι), καὶ διὰ συνωμοσίας τὴν μὲν ἐς τὸν ἀδελφὸν καὶ βασιλέα πίστιν κρατυναμένη τὸν
 15 δὲ τοῦ πρωτοσεβαστοῦ κρῶσασα θάνατον, ἐκαιροφυλάκει τὴν τοῦτου καθάρσεις. εὐκαιρον δὲ πρὸς τὴν μελετωμένην προᾶξιν εὐρηκέναι καιρὸν οἰηθεῖσα τὴν εἰς τὸν Βαθὺν Ῥύακα μετὰ τοῦ βασιλέως ἐξέλευσιν τοῦ πρωτοσεβαστοῦ ἐπὶ τῷ τελεσθῆναι τὰ ὅσα Θεοδώρῳ τῷ χριστομάρτυρι κατὰ τὴν ἐβδό-
 20 μην τῆς πρώτης τῶν νηστειῶν, τὴν μὲν ἐγχείρησιν ἠτοιμάσατο καὶ τοὺς σφυγῆας τοῦ ἀντιπάλου ἐπῆγετο τὸ φονουργόν V. 124 παραγνυνοῦντας σιδήριον, ἐκ δὲ τινος περιπετείας τοῦ οἰκεί-
 25 ον ἐκκρούεται σκέμματος, καὶ τῆς βουλῆς ὁμοῦ καὶ τῆς ἐπιβουλῆς μικροῦ ὕστερον φωραθείσης τοὺς μὲν λοιποὺς τοῦ συ-

11. λαπαρδάς Α. 12. ὁ τῆς] καὶ ὁ τῆς Α. 14. μὲν om Α.
 16. καθάρσεις] κατάλυσιν Α. 17. οἰηθεῖσα καιρὸν, omisso εὐρηκέναι, Α.

adversariam suspectam esse aegre ferens, litteris Andronicum, ut equum in carceribus stantem et ad metam aspirantem, veluti flagellis incitabat; idque suo malo, accelerato sibi interitu. et quia Sebastocratoris odium dissimulare non poterat, aperte ei observabatur, et nihil non in eius perniciem conabatur, conciliatis etiam cognatis suis, quos favere norat Andronico, et Protosebasto inimicos esse. hi erant Comnenus Alexius, nothus Manuelis filius ex nepte Theodora susceptus, Andronicus Lapardas, duo Andronici filii, Iohannes et Manuel, praefectus urbis Iohannes Camaterus, et alii complures. ita sua in fratrem et imperatorem fide per coniurationem firmata, et morte protosebasti destinata, eius aggrediendi tempus cupide observabat. quam ad rem cum eius in profundum Rhyacem egressum cum imperatore ad celebrandam Theodori martyris memoriam septimo primi ieiuniorum opportunum fore putaret, facinus instruxit, et percussores subornavit, qui ferrum in eius sanguine tinge-

στρέμματος εἶχε βῆμα βασιλικόν, καὶ ἀπέψις τοῦ ἀτοπήματος
 προὔκειτο σχήμασι μόνοις ἀλλ' οὐχὶ πράγμασιν· ἐρωμά-
 ρται γὰρ ἡ καταδίκη εὐθύς, καὶ ὡς ἄφωνοι ληθῆες οἱ συσχε-
 θέντες ἀπήγοντο, μηδ' ὄλωσ δεξάμενοι τὸ ἐνδόσιμον εἰς τὸ τὰ
 δοκοῦντά σφισιν ἀπολογήσασθαι· (5) αὐτὴ δὲ ἡ πορφυρογέν- 5
 νητος σὺν τῷ ἀνδρὶ τῷ Καίσαρι τῷ μεγίστῳ ναῦ προσέρ-
 ται, βαρουμεγιῶσαν κατ' αὐτῆς ἐκδιδράσκειν φάσκουσα μη-
 τρυιάν καὶ τὸν ταύτης κάρταμον ἐραστήν. οἴκτων οὖν οὐδ' τῷ
 C πατριάρχῃ μόνον ἐμπεποιήκει καὶ τοῖς ὄσοι τῆς ἐραῆς κηγλί-
 δος ἐντός, ἀλλὰ καὶ πλείστους τῶν ἐκ τοῦ ξύγκλυδος δήμου 10
 καὶ σύρφακος οὕτω κατέκαμψε καὶ μετέφερεν ὡς μικροῦ καὶ
 δακρυρροεῖν ἐπ' αὐτῇ. ἔνθεν τοι καὶ ταῖς τῶν πολλῶν ἀνα-
 θερμανθείσα περιπαθείαις, ἐν τῷ μέρει δὲ καὶ αὐτῇ διαδό-
 σεσι στατήρων χαλκῶων πρὸς ἀποστασίαν τὸ πτωχεῦον κλη-
 θος ἐξαργυρίαίνουσα, τὰ τοῖς πρόσφυξιν ἠδῶξει βραβεύομενα 15
 ἔθιμα, καὶ προτεινομένης ἀμνηστίας ὧν εἶλω δρωῖσα κακῶς
 οὐδ' ἐπαίειν ὄλωσ ἠνείχετο, ἀλλ' ἀπῆτει καλινδικίαν τῶν ταύ-
 της συννομοτῶν καὶ ἄνεσιν τῶν καθεύξων. τὸν τε πρωτοσε-
 βαστὸν τῆς τῶν κοινῶν ἔχεσθαι διοικήσεως οὐδαμῶς φέρουσα
 D ἦν, ἀλλ' ἀποφλαυρίζουσα τουτονὶ πόδα ὑπερβάθμιον τείνειω 20
 ἔφασκε τοῖς οὐκ ἐφικτοῖς καὶ κατολισθαίνειν εἰς πράξεις μη-
 δαμῆ θεμιτάς, καὶ τὸ γένος οἱ ἐντεῦθεν ἐπιδολοῦν. ὁδοῦ δὲ

3. οἱ om A.
 7. κατ' αὐτῆς] ἐαυτῆς A.
 8. ἐραστήν] προ-
 σπιστήν A.
 10. τοὺς πλείστ. A.
 16. καὶ προτειν.] καὶ
 συμπαθείας παρὰ τοῦ βασιλέως πεμφθείσης οὐκ ἠθέλειν δέξασθαι B.
 21. ἐφικτοῖς] θεμιτοῖς A.
 εἰς πράξεις] εἰς τὰ
 ἀθέμιτα A.

7. κατ' αὐτῆς] ἐαυτῆς A.
 10. τοὺς πλείστ. A.
 21. ἐφικτοῖς] θεμιτοῖς A.

8. ἐραστήν] προ-
 σπιστήν A.
 16. καὶ προτειν.] καὶ
 συμπαθείας παρὰ τοῦ βασιλέως πεμφθείσης οὐκ ἠθέλειν δέξασθαι B.
 εἰς πράξεις] εἰς τὰ
 ἀθέμιτα A.

rent. sed casu quodam eo consilio frustrata est. nam insidiis paulo post deprehensis caeteri ad tribunal imperatoris adducti sunt, ut sententia de eo scelere ferretur; idque specie duntaxat, non re vera. statim enim condemnatio sequebatur; et illi ut muti pisces, non data defendendi sui potestate, in vincula abducebantur. (5) Ipsa vero Porphyrogenita cum Caesare marito ad maximum templum confugit, iratam novercam et eius acerrimum defensorem et amatorem se fugere vociferans. non igitur patriarcha solum et collegium sacerdotum eius sunt miserti: sed plebem quoque promiscuam, quae eo confluxerat, ita commovit ut vix a lacrimis temperarent. quo populi affectu freta, et paupere turba aereorum staterum largitione ad seditionem concitata, consuetudinem supplicum contempsit; et veniae mentionem eius sibi offerrebat, audire nolens, postulabat ut coniuratis carcere eductis denuo causae dictio daretur; neque ullo modo forebat ut sebastocrator rem publicam administraret: eum enim limites transilire et in multas res nefarias impingere et tenebras suis maioribus offundere querebatur. nec his contenta, et palatio exige-

ροῖούσα καὶ τῶν βασιλείων ἀποσχορακισθῆναι τοῦτον ἐνέκει-
 ο ἔξαιτούσα, καὶ οἷά τι παρεκφρὲν ζιζάνιον τῆς εὐγενοῦς
 ποσπασθῆναι φυταλιῦς καὶ ζημιωθῆναι ὀλέθρῳ, συναναβαῖ-
 ν καὶ συμπνῆγον ὡς σῖτον τὸν αὐτοκράτορα. ἦν δὲ ἀντι-
 ρυς ὀριγνωμένη ἂ μὴ τελέεσθαι ἔμελλεν· ὁ γὰρ ἀνὴρ οὐ-
 ρς τοῖς ἀνακτορικοῖς θαλάμοις ὡς πολῦπους ταῖς πέτραις κα-
 ἀπάξ ἔμφυς καὶ τὰς κοτυληδόνας κύκλῳ διαφείς οὐδ' ὅλως
 σταβαίνειν ἐκεῖθεν ἠβούλετο. καὶ δήποτε τοῦ βασιλέως καὶ
 δελφοῦ διηπειληκότος τῇ κασιγνήτῳ Καισαρίσῃ τὴν ἐκ τοῦ
 κὸ ἀφαίρεσιν καὶ κατὰσπασιν, εἰ μὴ ἐκστίαῖ ἔκοῦσα τοι
 ροῦ, (βασιλέα δὲ λέγων τὰ τοῦ πρωτοσεβαστοῦ φημι ἐπιτά- P. 152
 κατα καὶ τῆς τοῦ βασιλέως μητρός), τὸ ἔκοῦσα εἶναι μηδα-
 ὡς προελθεῖν ἀντηπειλήσεν. ἐνθεν τοι καὶ δεδοικυῖα μὴ
 ὑλληφθεῖη, ταῖς τε πύλαις τοῦ νεῶ ἐφίστησι φύλακας καὶ
 ἄσας τὰς εἰσόδους διαλαμβάνει φρουραῖς, τὸν τῆς προσευ-
 ῆς οἶκον διασκευάζουσα πρὸς ληστήριον ἢ φρουρίον ἐχρῶν
 αὶ ἀπότομον, δυσάλωτον τοῖς προσβάλλουσιν. αἰεὶ δ' ἐπεκ-
 εινωμένη τοῖς χείροσι καὶ προβαίνουσα τοῖς οὐκ ἐπαινετέοις,
 αὶ ξυμμαχικὸν τάγμα ξενολογεῖ καὶ τίθησι στρατόπεδον τὸν
 εἶον περίβολον· καὶ Ἰταλιώτας γὰρ συναγῆγεν ὀπλομά-
 ους, καὶ μεγαθύμους ἐφους ἐστρατολόγησεν Ἰβηρας κατ'
 μορίαν τῇ πόλει παραβαλόντας, καὶ Ῥωμαίων ὀπλιτεύου-
 αν ἐπεσπάσατο φάλαγγα, ἐμπαζομένη μηδενὸς τὰ πρὸς εἰ- B

5. τελ.] πέρασ λαβεῖν A. 6. ὡς πολῦπους] ὡς οὐδὲ δεκαπύδιον
 εἰς πέτραν B. 8. ἠβούλετο] ἠρέτιστο A. 11. δ' ἔλεγον τὰ τοῦ
 πρωτ. ἀπαξάπαντες ἐπιτ. A.

etur, postulabat, et veluti ramum adulterinum ex nobili stirpe re-
 elli et perdi; qui si una adolesceret, imperatorem suffocaturus es-
 et. caeterum ea desiderabat mulier quae eventura non erant: nam
 lle' vir imperatricis thalamo ut polypus petris adhaerens, acetabulis
 assim expansis, nequaquam inde sibi discedendum putabat. caete-
 um imperatore sorori Caesarissae comminato, nisi ultro templo ex-
 ederet, vi abstractum iri (cum imperatorem dico, protosebasti et
 patris imperatricis edicta dico), illa se ultro excessuram pernegat;
 et verita ne comprehenderetur, custodes in portis collocat et omnes
 editus praesidiis munit, domo precationis in speluncam latronum
 ut castellum munitissimum et inexpugnabile conversa. ita subinde
 progressa in deterius et res illaudatas aggressa copias auxiliares con-
 scribit, et templi ambitum castra facit. nam et Italicos gladiatores
 coegit, et magnanimos Iberes ex Oriente conscripsit, qui negotiandi
 causa in urbe erant; et armatam Romanorum phalangem ascivit,
 contemptis omnibus qui ad pacem hortabantur, nec ipsum patriar-

ρήνην αὐτῆ κατεπάδοντας, μήτ' αὐτὸν τὸν πατριάρχην ὑπο-
 στελλομένη ἔμβριθῶς ἐγκείμενον καὶ μάλα πρακτικῶς ὑποτι-
 θέμενον τὸ πρακτέον, πολλάκις δὲ καὶ πρὸς ὀργὴν ἐπιπλήττοια.
 καὶ ξύμπαν μὲν οὖν ἐτέμας πόλεως τὸ λαῶδες πλήθος ἀλο-
 γίη χαίρει καὶ τὴν ἐπί τῃ ἑσπῆν δυσμαχώτατον ἔστι· τὸ δὲ 5
 τῆς Κωνσταντίνου ἀγοραῖον φιλοταραχώτατον μάλιστα, προ-
 πετεία χαίρον καὶ σχολιάζον ταῖς ὁδοῖς, ὅσα καὶ ἐκ διαφόρων
 πολιτεύεται γενῶν καὶ τῆ τῶν τεχνῶν ποικιλίᾳ συμμεταποι-
 V. 125 οὔται, ὡς εἶπη τις, τὸ φρονεῖν. ἐπειδὴ δὲ αἰεὶ τὰ χεῖρω
 νικῶν εἴωθε καὶ ἐν πολλοῖς ὄμφραξι μίαν ῥῶγα πεπαυθεῖσαν 10
 μόλις εὐρήσει τις, διὰ τοῦτο οὔτε σὺν λόγῳ τὸ τοῦ πολιτεύ-
 Cματος ἀγοραῖον ἐφ' ὀτιοῦν χωρεῖ οὔτε μετὰ προθυμίας ἐφι-
 σταται οἷς ἐφορμήσειεν οὐ προσηκόντως, ἀλλ' ὕπη μὲν πρὸς
 στάσιν καὶ φήμη μόνῃ μεθαρμοζόμενον πυρός ἔστι δραστι-
 κώτερον, χορευὸν οἷον κατὰ ξιφῶν καὶ προβλήσι καὶ κύμα- 15
 σι κωφοῖς ἀνθιστάμενον, ὕπη δὲ κατεπηχὸς ὡς ψοφοδεδὸς καὶ
 τὸν αὐχένα παντὶ τῷ βουλομένῳ παρέχει πατεῖν. εἰκότως οὖν
 ὡς ἀστασίαν ἤθους νοσοῦν καὶ παλιμβολώτατον διαβέβληται.
 οὔτε οὖν ἐν τοῖς ποτὲ τὰ κάλλιστα πεφώρηνται πράξαντες οἱ
 τῆς Κωνσταντίνου σύγκλυδες ὄχλοι, οὐδ' ἐτέροις εἰσηγνομέ- 20
 νοις τὰ κοινωφελῆ καὶ σωτήρια ἐπειθάρχησαν, αἰεὶ δὲ τὰναν-
 τία ταῖς εὐδαιμονούσαις παρακαθιστάντες πόλεσιν, ὅσα γῆ
 καὶ θάλασσα τούτοις δωροφορεῖ, ἐπ' ἀνηνύτοις εἰς ἐτέρας

4. τὸ λαῶδες] ἀλογία χαίρει τὸ πλήθος A, omissio λαῶδες. 6.
 προπετεία] στοματάδες ὄντες καὶ κακότροποι B. 7. ὅσα A.
 10. ἐν πολλοῖς] εἰς βότρυν ἀγουρίδος μόλις ἵνα εὐρη τις μίαν
 ῥῶγαν ὠριμον B. 11. σὺν εἰ τὸ τοῦ πολ. ὄγ. om A. 19.
 ποτὲ om A. 22. παρακαθίσαντες A.

cham verita, qui acriter instabat, et graviter monebat quid agendum esset, et saepe etiam iracunde obiurgabat. est profecto morbus hic omnium civitatum, ut plebs sit temeraria et magno impetu feratur. sed Cpoli turba circumforanea omnium turbulentissima est, et rectis consiliis eo minus gaudet quo ex pluribus gentibus constat, et artium varietate quodammodo ingenia mutat. et quia peiora vincere solent et in multis immaturis uvis vix unus maturus acinus reperitur, neque consilio quicquam aggreditur, neque aequo animo ab inhonestis conatibus desistit; et interdum fama tantum seditionis impulsu, igni magis exaestuat, in enses, in praecipitia, in marinos scopulos caeco furore ruit. contra, cum perterrita est, ad quemvis strepitum expavescit, cuius collum calcandum praebet. recte igitur inconstantiae et temeritatis nomine reprehenditur. nam colluvies illa populi neque ipsa sibi recte consulere neque aliis bene praecipien-

πόλεις ἀλλοιθῶν διαφεροῦσι καὶ μεταγίζουσι. τὸ δὲ πρῶς
 τοὺς κρατοῦντας ἀδιάφορον ὡς ἔμφυτον αὐτοῖς κακὸν συντε- D
 τήρηται. ὃν γὰρ ὡς ἐννόμως σήμερον ἐξαίρουσιν ἄρχοντα,
 τοῦτον ὡς κικροῦν ἐς νέωτα διασύρουσι, τοῦτό τε καὶ κεῖνο
 5 παριστώμενες μὴ σὺν λόγῳ ποιεῖν, ἀνεπιστημοσύνη τοῦ κρεί-
 τονος καὶ τῷ εὐρηπίστῳ τοῦ φρονήματος. (6) Ἦν οὖν τηρι-
 καῦτα ἔργα καὶ κατὰ συλλόγους ἀθροίζομένους καὶ ἀγειρομέ-
 νους κατὰ συστήματα, οἱ καὶ πρῶτα μὲν ἠλευθεροστόμουν,
 10 ἤν μὲν πορφυρογέννητον Μαρίαν δῆθεν οἰκτείροντες ὡς πτω-
 χὴν ἀξίαν πάσχουσαν, τοῦ δὲ πρωτοσεβαστοῦ καταβωόμενοι ὡς
 μὴ σὺν λόγῳ εὐπραγοῦντος μηδ' ὡς χρητὴ τῆ τύχῃ χρωμένον.
 καὶ κατὰ τῆς τοῦ βασιλέως ἡγανάκτον μητρὸς. κατὰ μι-
 κρὸν δὲ προΐοντες καὶ εἰς στασιασμὸν ἀνερωάγουσαν, καὶ τις P. 153
 τῶν ἱερέων ἔκτυπον τοῦ Χριστοῦ ἐπ' ἀγορᾶς ἐνεγκὼν καὶ ἄλ-
 15 λος ἄρας σταυρὸν ἐπωμάδιον καὶ ἕτερος σημαίαν ἱερὰν ἀνε-
 μώσας ὡς γλύγος μνίας τοὺς στασιαστὰς ἐπεσπίσαντο. καὶ
 ὡσπερ ὑφ' ἐνὶ συνθήματι κινήθεντες τὸν μὲν βασιλέα εὐφή-
 μοις ἐδεξιοῦντο φωναῖς, τοῦτο δὲ τὸ τῶν ἐς νεώτερα χωροῦν-
 των ἔργα τεκμήριον, ἐκ καλλίστης καταρχομένων ἀρχῆς τα-
 20 μέντοι τελευταῖα βλεπόντων εἰς ἐπανάστασιν, τὸν δὲ πρωτο-
 σεβαστὸν καὶ τὴν δέσποιναν καθυπέβαλλον ἀναθέματα. οὐκ
 ἐς αὐτὸ δὲ μόνον ἔδρων ἀθροίζόμενοι ταῦτα τὸ Μίλιον, ἀλλὰ
 καὶ κατ' αὐτὴν τὴν τῆς λαμπρᾶς ἵπποδρομίας σφενδόνην πα-

3. ἔννομον Α. 8. ἠλευθεροστόμουν] ἐστομάτιον Β. 10.
 καταβωόμενες Α. 14. παρενεγκὼν Α. 15. σημαίαν ἱερὰν]
 μεγάλην ποδίαν ἱερὰν ἐπὶ ξύλου κρεμασμένην Β. 19. ἀρχο-
 μένων Α.

tibus auscultare solet; et contra fortunatarum urbium consuetudinem, quicquid terra marique importatur, nullo cum fructu in peregrinas urbes effundit. levitas vero et perfidia erga imperatores natura eis insita est. quem enim hodie ut legitimum magistratum extollunt, eum perendie pro malefico traducunt. unde satis apparet eos nihil cum ratione agere, sed temeritate quadam et levitate ingenii. (6) Tum igitur in manipulos et cohortes centuriari; ac primum Mariam miserari, quod alia fortuna esset quam eius dignitas postularet; et protosebastum vociferari, quod praeter meritum felix fortuna abuteretur; imperatoris etiam matri succensere, ac paulatim in seditioem erumpere. et quidam sacerdos Christi imagine in forum allata, alter cruce in tergum sublata, alius sacro vexillo arrepto, seditiosos attraxerunt ut Caecias nubes, ut velut ex composito omnes imperatorem laudarent, et qui seditiosorum mos est, a bono principio ad malum finem delapsi, protosebastum et dominam execrarentur. hoc non in Milio duntaxat fecerunt, sed nec in circo equestri, palatium

ραγενόμενοι και ἀφορῶντες εἰς τὰ ἀνάγκορα τὰ οὕτως ἀκρι-
 Β πῆ διεπράττοντο, και τοῦτο ἐφ' ἡμέρας συχνὰς γινόμενον
 ἐξεκύμαινε τὸν δῆμον και εἰς στάσιιν ἀνάφλεγα, και εἰς ἀν-
 θάδειαν οἱ πολλοὶ τραχυνόμενοι οἴκους λαμπροτάτους κατέσπα-
 σαν και τὰ ἐπὸς τούτων διήρπασαν, οἷς διαφερόντως ἔβλε- 5
 πον ἡμερον ὃ τε πρωτοσεβαστὸς και ἡ δέσποινα· σὺν οἷς
 και τὸ τοῦ Παντεχνῆ Θεοδώρου περικαλλὲς οἶκημα, ἐπάρχου
 ὄντος τῆς πόλεως και τὸ τῶν οἰκειακῶν διέκοντος σέκερτων,
 τῷ δικαιοδοτικῷ τε θρόνῳ ἐμπρέποντος, και αὐτὸς μὲν ἐξή-
 λυξε δρασμῷ τὸ πεσεῖν· τὰ δ' ἐνόητα διαρκασάμενοι οὐδ' 10
 αὐτῶν τῶν δημοσίων τόμων ἀπέσχογτο, οἱ τὰ δίκαια τῆς πο-
 C λειτίας παρὰ τῶν πρώην βασιλέων ἔχουσιιν ὑπογεγραμμένοι και
 τὸ μὲν χρήσιμον κοινῇ διαβαῖνον πρὸς ἅπαντας ἢ τοὺς πλείο-
 νας, ἀφανρὸν δὲ τὸ ἐκ τοῦ ἰδιώσασθαι κέρδος, και μὴδ'
 ὅσον τὸν ἐκείνων ἐδίανεν ἂν οἰνοποτάζοντα φέρουγα. οἱ περὶ 15
 τὸν πρωτοσεβαστὸν τοῖνυν ὀρῶντες αἰεὶ τὰ χεῖρω προβαίνοντα,
 σκέπτονται βουλήν καθιζήσαντες ὅπως τὴν λύμην στήσασσι
 ταυτηνί. και ἐπεὶ κατ' οὐδένα τρόπον ἐώρων τὴν Καισαρίσ-
 σαν Μαρῖαν τῶν οἰκείων βουλευμάτων μεθισταμένην, ἢ βρα- 20
 χύ τι γούν ὑπενδιδουσαν τῶν ὑπερόγκων ζητημάτων ἃ προ-
 τείνετο, ἔργων διὰ πολέμου ἐπ' ἐκείνην χωρεῖν και ὡς ἀπὸ
 τίνος ἐρύματος τοῦ Θεοῦ ἐξελάσαι ταύτην νεώ. συλλεγέντος
 V. 128 τοῖνυν οὐκ ὀλίγου στρατεύματος ἐκ τῶν ἐφῶν τε και ἐσπερίων

2. γινόμενον] τελούμενον A. 4. τραχυνόμενοι] ἐκτραπόμε-
 νοι A. κατέσπασαν] ἐχάλασαν B. 8. και τὸ τῶν οἰκ.] και τὸ
 ἀξίωμα τῆς δικαίας κρῖσεως ἔχοντος B. 9. δικαιοδοτικῷ A.
 11. οὐ — χρήσιμον] οἷα τὸ μὲν χρήσιμον ἔχοντων A. 20.
 δ] ἀπερ A.

intuentes, a tanta foeditate abhorrerunt. quod diebus compluribus
 continuatum populum ad seditionem concitavit. proinde vulgus omni
 metu posito splendidissimas aedes eorum quos protosebasto et do-
 minae in primis caros esse norant diripuit et diruit; inter quas in-
 signis domus Theodori Pantechni, praefecti urbis, domesticus secre-
 tarii et praetoris, :lestructa est. ac ipse quidem fuga salutem quae-
 sivit: sed instrumento omni direpto, nec publicis commentariis, qui-
 bus iura civitatis a veteribus descripta imperatoribus continebantur,
 abstinuerunt; quorum utilitas cum publice permanet ad omnes aut
 plurimos, privata eorum possessio tantam cupiditatis sitim nullo mo-
 do possit extinguere. protosebustus igitur cum malum subinde cre-
 scere videret, consilium tumultus illius comprimendi inivit; et quia
 Mariam Caesarissam ab instituto non recessuram neque de arrogan-
 tibus et immodicis istis postulationibus quicquam remissuram provi-
 debat, bello controversiam dirimere statuit eamque sacra aede velut

ταγματων, και παντων ως εις εν συναθροισθέντων στρατιό- 1)
 πεδον τὸ μέγα παλάτιον, ὃ ἐπιτήδειος χώρος ἀνεδιμάτο καθ'
 ὃν ἂν τοῖς ἐπὶ τοῦ νεῶ ἐπίθωνται. ἤδη γὰρ καὶ ἡ Καισα-
 ρισσα πρὸς τὴν ἀντίταξιν ἡτοιμάσατο, διακριθῆναι πολέμου
 5 τὰ καθ' αὐτὴν ἐθέλουσα. οὐκοῦν ὄσαι τῇ μεγίστῃ ἱερῷ οἰ-
 κίαι κατὰ τὸν Ἀυγουστεῶνα συνήπτοντο, παρὰ τῶν ὑπ' αὐ-
 τὴν ἀπερράγησαν, καὶ τῆς μεγίστης ἀψίδος ἄνωθεν, ἥτις
 κατὰ τὸ Μίλιον ἴσταται, οἱ ἀπ' αὐτῆς ἀνήλθουσαν τοῖς βασι-
 λικοῖς ἀντιπλακησόμενοι στρατεύμασι. καὶ τὸν νεῶν δὲ ὅς
 10 τοῦ Ἀλεξίου κατονομάζεται, τῇ δὲ τοῦ Ἀυγουστεῶνος αὐ-
 λαία προσήνεται, στρατιῶται εἰσιόντες ἐφύλαττον. αὐτοὶ
 μέντοι οἱ βασιλικοὶ καθ' ἡμέραν ἐβδόμην, δευτέραν τοῦ Μαΐ-
 ου μηνός, τῆς πεντεκαίδεκάτης ἰνδικτιῶνος, ἐκ τοῦ μεγάλου
 παλατίου κατὰ τὸ περίορθρον ἐκθορόντες εἰσίσαι τὰ πρῶτα
 15 τὸν τοῦ θεολόγου Ἰωάννου ναόν, ἧ τὸ ἐπίκλην Δίππειον,
 στρατιάρχον ἔχοντές τινα Σαββάτιον Ἀρμένιον. ἔπειτα τοῦ
 τεμένους ἄνωθεν γενόμενοι ἀσήμους λαλαγὰς ἠφίεσαν. ὡς P. 154
 δ' ἐνειστήκει καιρὸς τοῦ μάχεσθαι, περὶ τρίτην ὥραν οὔσης
 τῆς ἡμέρας καὶ πληθούσης μάλιστα τῆς ἀγορᾶς, οὐ μετρίως
 20 τοὺς ἐκ τῆς ἀψίδος τοῦ Μιλίου καὶ τοὺς ἀπὸ τοῦ νεῶ τοῦ
 Ἀλεξίου μαχομένους ὀπλίτας τῆς Καισαρίσεως εἰσίνοντο οὗ-
 τοι, ἐξ ὑπερδεξίων μαχόμενοι καὶ ὡς ἀπ' ὕψους σκηπτοὺς
 ἐπαφιέντες κάτω τὰ βέλεμνα. ἀλλὰ καὶ ἐτέρων καταλόγων
 εὐοπλοτάτων τοῦ παλατίου ἐξιόντων καὶ τὰς διόδους πληρω-

4. ἡτοιμάζετο A. 7. ἄνωθεν om A. 12. καθ' ἡμέραν] κα-
 τὰ τὴν δευτέραν τοῦ μαΐου μηνός. ἡμέρα σάββατον. τῆς B.
 δευτέραν om A. 15. δίππειον A. 24. διόδους] ῥυμίδας A.

arce elicere. itaque ex Orientalibus copiis exercitu non exiguo col-
 lecto, et in magnum palatium ut una castra convocato, locus ido-
 neus quaerebatur ex quo templum invaderent. iam enim etiam Cae-
 sarissa ad vim bello propulsandam se parabat, et aedes maximo
 templo iuxta Augusteonem contiguas illius milites everterunt: et ma-
 ximo fornice, qui est in Milio, consensu ad propulsandos impera-
 torios se parabant. Divi quoque Alexii aedem, Augusteonis atrio iun-
 ctam, custodierunt. verum imperatoris milites mensis Maii die VII,
 indictione XV, diluculo palatio egressi, Iohannis theologi aedem co-
 gnomento Diippum, Sabbatio Armenio duce occupant, eaque cons-
 censa confusum clamorem tollunt. hora diei tertia cum pugna esset
 auspicanda, foro pleno hominibus, Caesarissae milites, qui e Milii
 fornice et Alexii aede pugnabant, telis e superiore loco tanquam
 fulminibus coniectis non mediocriter laeserunt cum autem aliae quo-
 que cohortes armis instructissimae palatio educerentur, et omnes

σάντων καὶ τοὺς στενωποὺς διειληφότων ὑπόσοι πρὸς τὸ μέγα τέμενος φέρουσιν, ὃ τε δῆμος τοῦ ἐπιβοηθεῖν τῇ Καισαρίσῃ ἐπαύσατο διὰ τὸ πᾶσιν ἔφοδον τοῖς ὄπλοις ἀποταφρευέσθαι, καὶ οἱ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐπεξιόντες καὶ τὴν ἀνλαίαν τοῦ Β. Ἀύγουστεῶνος ὑπερβαίνοντες καὶ τοῖς βασιλικοῖς στρατοῖς 5 κατὰ τὰς ἀγνιάς συμπλεκόμενοι, ὀλίγοι πρὸς πλείους διαμιλλώμενοι, δῆλοι ἦσαν κίμνοντες ἤδη καὶ κατὰ βραχὺ τοῦ θαρραλέου ὑπεκλύμενοι λήματος. καὶ οὕτω δ' οὖν τὰ τῆς συμπλοκῆς ἐνεισιτῆκει λαμπρῶς, καὶ μάχῃ συνέρρωγε καρτερά, ἣ μὲν ἀπὸ τόξων βολῆς ἣ δὲ καὶ ἐν χερσὶν ἀγχώμαλος, καὶ 10 στόνος μὲν τῶν πληττομένων ἐπικελευσμός δὲ τῶν ἀναιρούντων ἐκατέρωθεν ἐξῆκούετο. ἕως μὲν οὖν σταθερῶς μεσημβρίας ἦν ἡ μάχῃ ἀμφιπαλῆς καὶ ἡ νίκη ἀμφήριτος, ἐπ' ἴσης τῶν ἀμφοτέρων στρατευμάτων ταλαντεύουσα τὰς πλάστιγγας, κλίνουσα τε ἀνὰ μέρος καὶ αὐτῆς ἀνάγουσα τὸ τό- 15 τε μαχόμενον· τῆς δ' ἡμέρας ἤδη ὑποληγουσῆς περιφανῆς ἡ νίκη τοῖς ἐκ βασιλέως προσέρρεψεν. ὠσάμενοι γὰρ τοὺς C ἐκ τοῦ νεῶ εἴσω τοῦ Ἀύγουστεῶνος κατέκλεισαν, ἐκ τῶν ἀμφόδων ἀποκρουσάμενοι· τούτων δὲ συνειληθέντων ἐντός, καὶ οἱ ταῖς ἀψῖσιν τοῦ Μιλίου ἐφροστώτες καὶ οἱ ἐκ τοῦ νεῶ τοῦ 20 Ἀλεξίου μαχόμενοι πρὸς τροπὴν ἔβλεψαν. καὶ ὡς ἐπελάβοντο τῶν χώρων τούτων, ὃ τοῦ βασιλέως στρατὸς τὰς μὲν σημαίας τῶν ἀψίδων ἄνωθεν ἔστησαν αἱ τοὺς βασιλεῖς εἰκονίζουσιν, αἱ δὲ πύλαι τοῦ Ἀύγουστεῶνος ἐν πελέκει καὶ λαξευ-

1. διειληφότων] διαλαβόντων Α. 3. ἔφοδον] πάροδον Α. 12. σταθερῶς Α. 20. οἱ ἐν τῇ ἀψίδι Α. 22. χωρίων Α. 24. ἐκ πελέκει κ. λ.] μετὰ ἀξιναρίων καὶ σησιῶν Β.

vicos, omnes angulos, omnes angiportus, qua ad templum itur, occuparent, populi ad Caesarissam concursus compressus est. Caesarianos quoque milites relicto templo et Augusteonis vestibulo cum in; aratoris exercitibus in vicis congressos, paucos cum multis, fatigari et paulatim remollescere apparebat. ita manifeste ad manus ventum est, et pugna magna vi commissa, eminus sagittis et comminus manu. gemitus cadentium et cohortationes occidentium utrinque audiuntur, ancipiti in ipsum usque meridiem victoria. die vero iam inclinante imperatorii haud obscure superiores evaserunt, Caesarianis ex biviii in Augusteonem compulsis. deinde etiam ii qui in fornice Milii stabant et ex aede Alexii pugnabant, fugam spectarunt. quibus locis occupatis imperatorius vexilla cum imaginibus in fornicibus erexit, et fores Augusteonis securibus et malleis perrupit. Caesariani vero quia resistere non poterant, cum et ex fornicibus superne et comminus in Augusteone a globo militum pessime tractarentur, paulatim dilabe-

τηρίῳ κατεργάγησαν· καὶ τὸ τῆς Καισαρίσσης ὀπλιτικὸν οὐκ-
 ἔτι ἀντιπλήττειν ἔχον ὡς τοῖς ἀνιοῦσι τὰς ἀψίδας κατὰ κο-
 ρυφὴν βαλλόμενον, καὶ τῶν εἰσχεθέντων εἰς τὴν αὐλειον
 στρατιωτῶν ταῖς κατὰ χεῖρα συμπλοκαῖς πύσχον τὰ χεῖριστα,
 5 κατὰ μικρὸν ὑπέκλεπτε τὴν φυγὴν, βραχείας ἀρωγῆς ἀπολαῦ-
 ὄν δια τὴν λίθων βολῆς καὶ βελῶν ἀφέσεως ἐκ τῶν ὑπερθεῖν
 ἐπαμυνόντων σφίσι Ῥωμαίων ἀπὸ τε τοῦ ἀνδρῶνος τοῦ κα-
 10 λουμένου Μάκρωνος ἐς τὸν Αὐγουστεῶνα προνεύοντος, καὶ
 τοῦ συνημμένου τούτῳ Θωμαίου δόμου. τέλος δὲ τοῖς πάν-
 10 τοθεν βάλλουσιν ἐκ τοῦ νεῶ πιεζόμενοι ἀφίστανται τῆς τοῦ
 Αὐγουστεῶνος αὐλαίας καὶ εἰσίσαι τὸ πρόναον, καθ' ὃ δὴ ὁ
 πρῶτιστος καὶ μέγιστος τῶν παραστατούντων ἀρχαγγέλιον
 Θεῷ Μιχαὴλ ἐσπασμένος ῥομφαίαν ἐστήλωται ψηφίδων λε-
 15 πταῖς ἐπιθέσει, φύλαξ προβεβλημένος τοῦ ἱεροῦ. ἐκ δὲ τού-
 15 του οὔτε οἱ τοῦ βασιλέως προσωτέρω βαίνειν ἠδύνατο, ὑφο-
 ρώμενοι τοὺς τοῦ ναοῦ στενωπούς, οὔτε οἱ τῆς Καισαρίσσης
 ὑπερηγοῦντες ἐκείθεν ἐξήεσαν ὡς μαχοῦμενοι.

7. Ὁ δὲ Καῖσαρ καὶ ὁ πατριάρχης αὐτός, ὁ μὲν δεί- V. 127
 σις περὶ ἑαυτῶ τε καὶ τῆ ἀλόχῃ μὴ συλληφθεῖεν ἀγενεῶς
 20 ὑπὸ τῶν διαφόρων, ὁ δὲ μὴ πως ἐνδον τοῦ ἱεροῦ παρεσιώ-
 σιν οἱ πολέμοι καὶ ποσὶ μὲν οὐχ ὁσίους τὸ ἄγιον πατήσσει
 δάπεδον, χερσὶ δ' ἀνάγοις καὶ θερμὸν ἔτι σταζούσαις τῆ
 λύθρῃ τὰ παραγῆ ληστεύσωσιν ἀναθέματα, ὁ μὲν τὴν ἀρ- P. 155

2. ἀντιπλήττειν ἔχον] ἀντιπλήτων Α. ὡς τοῖς ἐκ τῶν ἀψί-
 δων κατὰ κορυφὴν οὔσι β. Α. 3. αὐλειον] αὐγουστεῶνα Α.
 7. ἐπαμυνόντων κατὰ τε τὸν ἐν τοῖς κατηχομένοις ἀνδρῶνα τὸν
 λεγόμενον μάκρωνα ἐς τὸν αὐγουστεῶνα προνεύοντα καὶ τὸν
 Θωμαίου αὐτόν. τέλος Α. 10. ἐκ] οἱ ἐκ Α. 15. ὑφορῶ-
 μένοι] ὑποπιεύοντες Α. 17. ἐπεξήεσαν Α. 22. σταζ.
 αἶμα τὰ π. συλήσωσιν Α

bantur, parum adinti ab iis qui ex Macronis, ubi Catechumeni institu-
 untur, et Thomaitae superioribus locis saxa et tela iaculabantur. tan-
 dem armis undique circumventi ex Augusteone in templi vestibulum
 irruunt, ubi princeps et maximus dei apparitor, archangelus Mi-
 chael, stricto gladio pro templi custode statuum habet tenuibus cal-
 culis interpunctam. ex eo neque imperatorii ulterius progredi potue-
 runt ob suspectos templi angiportus; neque Caesarissae defensores
 inde ad pugnam prodibant.

7. At Caesar de se ipso et coniuge sollicitus, ne turpiter ab ini-
 micis caperetur, patriarcha metuens ne hostes in templum penetra-
 rent, et profanis pedibus sacrum solum calcarent, et impuris et ca-
 lidum adhuc sanguinem stillantibus manibus sanctissima donaria ra-

χειρατικήν στολήν ἐπενδύς καὶ τὰ θεῖα μετὰ χειρὸς δεξιμέ-
 νος λόγια κάτεισιν εἰς τὸ προσκῆγιον τοῦ νεώ, ἐν ᾧ οἱ τῆς
 Κωισαρίσεως ὑπερμαχοῦντες ἠλίσθησαν φεύγοντες, δ καὶ πρω-
 τεκδικεῖον κικλήσκειται· ὁ δὲ Καῖσαρ τοὺς τὰς εἰσόδους τῆς
 ἐκκλησίας τηροῦντας ὀπλομάχους ἀγροχῶς, καὶ ὅσον περὶ αὐ- 5
 τὸν ἀκραϊφνῆς ἔτι Λατινικὸν δορυφορικόν, καὶ τὸ περὶ τὴν
 ὁμόλεκτρον αὐτοῦ Θεραπευτικὸν καὶ οἰκίδιον, καὶ περὶ τοὺς
 ἑκατὸν πενήκοντα πάντας ἡριθμηκῶς, ἐπὶ τινος μετεώρου
 σκιμποδίσκου κατὰ τὸν Μύκρωνα παρευρεθέντος στὰς αὐτός,
 καὶ περιστήσας τοὺς παρεσκευασμένους εἰς πόλεμον, ἔρησε 10
 τοιαύδε. „ἔχρῃν μὲν μὴ καθ' ὁμοφύλων καὶ ὁμοπίστων ἀλλὰ
 B κατὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ σταυροῦ τὰς πολεμικὰς ταύτας περιβε-
 βλῆσθαι στολὰς καὶ τὰς χεῖρας τοῖς φασγάνοις καθωπλίσθαι·
 ἐπεὶ δὲ οἱ τὰ τῆς βασιλείας Ῥωμαίων μοχθηρῶς διέποντες
 τοῦτο μὲν ἀφείλοντο, ἀναγκαστῶς δὲ καὶ οὐκουν προαιρετῶς 15
 τὰς ἡμετέρας λόγχας καθ' ἑαυτῶν ἀκονήσαντες ἔχουσι, μὴ
 δὴ ἀγεννῶς ἐπιστῶμεν τοῖς ἐπιουῖσι, μηδ' ὅτι ταυτόπιστοι καὶ
 τὴν αὐτὴν οἰκοῦντες ἀναλογισώμεθα, ἀλλ' ὡς πολεμίους θεῶ
 πρότερον, οὗ τὸ ἰσθὸν τόδε εἰσίσαισι ἀναιδῶς, ἔπειτα δὲ καὶ
 ἡμῶν αὐτῶν ἀπεχθεῖς ἀμυνώμεθα. πάντως δὲ εἰσι τὰ τῆς 20
 ἀμύνης ἀνεύθυνα· οἷς γὰρ τι οὐ προσέστημεν ὄλωσ καὶ καθ'
 ὧν ὑπλα οὐδ' ὄλωσ ἡράμεθα, ἀνερευθριάστως οὗτοι προστά-
 σιν ἡμῖν ὡς ἐπιθανατίους τισὶ καὶ ἐσχάτοις, καὶ κειμένων

2. τὸ προσκ.] τὸ πρόναον, omisiss τοῦ νεώ, A. 4. κικλ.] φασγ. A.
 8. μετεώρου σκιμπ.] ὑψηλοῦ σουνπεδίου B. 11. καὶ] μηδ' A.
 13. ἐπλίσσθαι A. 15. προαιρετικῶς A. 17. δὴ om A.
 ταυτόπ. καὶ ὁμογενεῖς ἀναλ. A. 18. θεοῦ A. 20. ἀπεχθεῖς]
 ἀντιπάλους A. 22. οὗτοι ἀνερευθριάστως ἡμῖν προσθέουσιν
 ὡς ἐπιθανατίων καὶ A.

perent, pontificia stola ornatus et divina oracula manibus gestans,
 in templi vestibulum, quod et protecdiceum dicitur, quo se Caesa-
 riani fuga receperant, descendit. Caesar vero gladiatores, qui ec-
 clesias fores tuebantur, et Latinos satellites adhuc viribus integros,
 et uxoris suae ac domesticos ministros circiter CL secum adduxit;
 et sublime subsellium in Macrone nactus orationem huiusmodi ha-
 buit. „etsi non contra populares et eadem religione initiatos, sed
 contra crucis inimicos arma sumi decuisset, tamen quia ii qui Ro-
 manum imperium male administrant, illud nobis ademerunt, et quan-
 tumvis iuvitos hastas nostras in se acuere coegerunt, hostes haud
 timide propulsemus, neque religionis neque nationis ratione habita:
 sed primum ut hostes dei, cuius templum impudenter ingrediuntur,
 deinde ut nostros adversarios ulciscamur. neque nos eo nomine quis-
 quam reprehendet. hi enim quos nunquam offendimus, contra quos

ἄδαημοσύνη κατεπεμβαίνουσι τοῦ καλοῦ, καὶ προσρρομένους C
 Θεῷ ἐκ τοῦ νεῶ τούτου ἀποσπᾶν ἐθέλουσι, χρεῶν μὴ οὕτω
 δρᾶν, ὅτι τε οὐδὲν ἀχαρὶ ἐπεγκαλεῖν ἡμῖν ἔχουσι, καὶ ὅτι
 τῆς ἐσχάτης ἐστὶν ἀπονοίας ἐπιτιμᾶν ὅλως ἢ ὡς δεινὰ δρῶ-
 5 σιν ἀρειμανίους σφᾶς ἐπιέναι τοῖς εἰς Θεὸν καταφεύγουσι
 καὶ μεσίτην τοῦτον προβαλλομένοις καὶ λυτῆρα τῶν διενέξων.
 οὔτε οὖν ὑφορᾶσθαι δεόν ὡς ἀνόσιον τὸ ὑπερ μάχεσθαι τινα
 ἑαυτοῦ καὶ σπεύδειν κατὰ τοῦ πλήττουτος αὐτὸν ἐπιστρέφειν
 τὸν ἐκεῖθεν ἐπαγόμενον θάνατον, οὔτε τὸν μετὰ ξίφους ἐπιόν-
 10 τα καὶ ἀναιροῦνται ὁμογενῆ ἀπλήγη δεῖ παριέναι, ἀλλ' ἅπας
 κακῶς διατιθεῖς κρινέσθω πολέμιος καὶ ὁ ἀναιρήσων πιπτέ-
 τω. ἡμῖν δὲ καὶ τὸ Θεῖον εἴσεται δῆπουθεν χάριν, εἰ ἐκ
 τοῦ ἱεροῦ τοῦδε τοὺς μαιφόνους ἀποσοβήσομεν, εἴτε μὴν D
 κεχηρῶσιν, ὡς ὄρατε, κατὰ τῶν ἀγίων καὶ διαρπάσαι ταῦτα
 15 προθυμουμένοις ἀντιβαίημεν. εἰ μὴ γὰρ τοῦτ' ἦν ἀλλὰ διέ-
 στελλον ἀνὰ μέσον βεβήλου καὶ ἱεροῦ, πάλαι ἂν τὴν ἐνδοτέ-
 ρω τῶν προνάων παρῆκαν λίχνησιν, ὡς ἦδη τὸ νικᾶν ἔχοντες.
 οἱ δὲ οὕτω τοῖ εἰσιν ἀναιδέστατοι ὡς οὐ μόνον σκυκεῦσαι φαν-
 τάζεσθαι τὰ ἡμέτερα, ἀλλὰ καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ ιδιώσασθαι οἱ ἀ-
 20 βέλτεροι, ἀλλ' οὐ μὰ τὸν παγέντα σταυρῷ καὶ τὴν λόγχην ταύ-
 την, οὐκονν αὐτοῖς ἐσῆται πέρας ἐπιθεῖναι τοῖς ἐγγειρημασιν,
 ἐπεὶ καὶ Θεῷ τὰ οἰκεῖα χερσὶ κεχραμμέναις ἄφραστα διαφυ-
 λαχθῆσονται καὶ ἡμεῖς ἐσοίμεθα ἂν ἀπρονόμετοι." τούτοις καὶ

3. δρᾶν] ποιεῖν A. 4. δρ. οὐχ ἐνδιδόναι τοῖς A. 16. τὴν
 ἐνδοτέρω] παρῆκαν τὴν ἐνδ. τῶν προνάων εἰσβιάζεσθαι ἀπό-
 ρον ὡς A. 23. ἀπρονόμετοι] ἀπρομήθευτοι A.

arma non cepimus, contra nos veluti capitis damnatos impudenter
 accurrunt, nullo respectu honestatis; nosque deo supplices, contra
 omnem aequitatem ex aede avellere contendunt, nulla a nobis iniu-
 ria lacessiti. est enim extremae insaniae eos vel obiurgare vel ut ini-
 urios lacessere, qui ad deum confugiant, eoque intercessore et de-
 fensore persecutionum remedium quaerunt. quare nemo nefas putare
 debet suam salutem propugnare et ictum hostilem antevertere. ne-
 que populari suo, stricto ense mortem minitanti, parcendum est.
 quisquis nocet, hostis habeatur. qui occisum it, occidatur. imo deus
 ipse gratiam nobis habebit, si templum suum contra istos carnifices
 defenderimus, qui hianti ore, ut videtis, ad sacra diripienda veni-
 unt. quod nisi in animis haberent, et sacra profanaque iuxta aesti-
 marent, iampridem quippe victores, ultra templi vestibulum vi pe-
 netrare destitissent. verum tanta est eorum impudentia, ut non mo-
 do nos sed ipsum etiam deum spoliatum velint. sed cruci affixum
 et hanc hastam testor, haud quaquam ad exitum coepta perducent.
 nam et deo donaria haec a pollutis manibus intacta conservabimus,

τοιούτοις χρησάμενος ῥήμασιν αὐτός τε κάτεισιν εἰς τὸν πρόναον ἔνθα ὁ λόγος εἶρηκε ῥομφαίαν ἐσπασμένον ἴσασθαι τὸν τῶν
 P. 156 ἄνω καὶ θείων ταγματῶν κατάρχοντα Μιχαήλ, καὶ οἱ λοιποὶ
 δὲ ὡς ἡγεμόνι τούτῃ παρείποντο, ἀσπίδηφόροι πάντες καὶ
 μαχαίρας ἀμφήκεις ἐγχειριζόμενοι καὶ ἀτεχνῶς ἀνδριάντες 5
 χάλκεοι. κακέλευε εἰς τάξιν τὸ περὶ αὐτὸν καταστήσας ὁ
 Καῖσαρ καὶ τῇ σταυρικῇ σημείῳ φραζάμενος τῶν ἄλλων
 προεκηθῆ. οἱ δ' ἐπὶ τῆς τοῦ Ἀύγουστειῶνος ἀδελφείας, καὶ
 πρὸς τὴν πρώτην ὁρμὴν ἐκθαμβηθέντες τοῦ Καίσαρος, διὰ
 V. 128 τῶν εἰσόδων θλιβόμενοι ἐξεχέοντο, ὅτε καὶ τραυματῆαι μὲν 10
 ἐκ τῶν τοῦ βασιλικῷ τάγματος πολλοὶ γεγόνασιν, εἷς δὲ τις
 καὶ ἐτεθνήκει τῷ ξίφει διελαθεῖς. τὸ δ' ἀπὸ τοῦδε ὁ μὲν
 Καῖσαρ ἐπάνεισιν αὐθις ὄθεν ἐξώρμησεν, οἱ δ' ἐκ τῶν τοῦ
 B βασιλείως τάξεων οὐκέτι παρελθεῖν ἐθύρρησαν εἰς τὴν αὐλει-
 ον, ἀλλὰ δι' ἀκροβολισμῶν ἠγύπων μαχόμενοι. ἤδη δὲ τῆς 15
 ἡμέρας ὑποκλινούσης αὐτοὶ τε οἱ μαχόμενοι καμόντες ἐπέδω-
 καν, καὶ τοῦ πατριάρχου στείλαντος εἰς τὴν δέσποιναν τὸν
 ἱαντιοῦ ὑπῆρέτην, ὃς ἐκ τοῦ παραβάλλειν εἰς τὰ ἀρχεῖα καὶ
 διαπορθμεύειν τοῖς βασιλεῦσι τὰ βουλευτῆα καὶ τὰς ἀποκρίσεις
 αὐθις ἐκεῖθεν μεταφέρειν Παλατῖνος ὠνόμασται, καὶ πρῶτα 20
 μὲν τὴν θείαν ἐπεμβρομησαμένον ταύτῃ ὄργῃν οὕτως ὄξυδερ-
 κοῦσαν καὶ καθορῶσαν ἐν ἀκαρεῖ τὰ ὀπουδήποτε δρώμενα
 ἄφυσμα, ἔπειτα δὲ τὰς περὶ σπονδῶν τῆς Καισαρίσεως διαμε-
 μηρυκίτος φωνάς, ἀρικνεῖται λυτῆρ τῶν μηνιμάτων ἀμφοτέ-

1. τὸν] τὸ Α. 2. ἴσασθαι] ἀνεστηλώσθαι Α. 9. ἐκθαμβη-
 θέντες] διακαραχθέντες Α. 14. ἐθύρρουν τὴν Α. 18. πα-
 ραβάλλειν ἀρχεῖοις καὶ διακ. βασ. Α.

et nostram salutem haud negligemus." huiusmodi oratione habita in templi vestibulum descendit, ad Michaelis archangeli statuam, caeteris eum ut ducem sequentibus, qui omnes clipeos et longos ancipites enses gestabant, plane aeneis statuīs similes. ibi Caesar acie instructa, signo crucis munitus, ante alios prosiluit. qui vero in Augusteonis atrio erant, primo illius impetu perturbati foribus, alii alios urgentes, effunduntur; ac multi ex imperatoria legione vulnerati sunt; unus etiam ense traiectus est. post hoc Caesar eo redit unde venerat, imperatoriis ultra atrium prodire non audentibus, sed eminus tela ingerere contentis. die iam ad occasum vergente milites utrinque fatigati pugnare destiterunt. patriarcha ministro ad dominam misso, qui quod palatium ingredi et imperatorem adire et nuntios ultro citroque perferre solet, Palatinus dicitur, principio divitiarum ei comminatus est, quae acutissimis oculis, quicquid ubique ne-
 Qat, in ictu oculi intueatur deinde Caesarissae verba de paci-

ροῖς τοῖς μέρεσιν ὁ μέγας δούξ Ἀνδρόνικος ὁ Κοντοστέφανος, ὁ μέγας ἑταιρειάρχης Ἰωάννης ὁ Δούκας, καὶ συχνοὶ ἑτεροὶ τὸ γένος ἀριπρεπεῖς καὶ μεγίστοις περιβλεπτοὶ ἀξιώμασι. καὶ τότε μὲν νυκτὶ μᾶλλον πεισθέντες ἢ ταῖς καταλλαγαῖς τεθαρ-
 5 ρηκότες τὸν ἀγῶνα διέλυσαν, τῇ δ' ὑστεραίᾳ καὶ αὐθις πρὸς πόλεμον διηρρέωντο. τῶν δ' αὐτῶν καὶ πάλιν παραγενομέ-
 νων ἀνδρῶν, καὶ πίστει δόντων τῇ Καισαρίσῃ καὶ τῷ ταύ-
 της ἀνδρὶ, καὶ ὄρκοις κρατυναμένων αὐτάς, καὶ πληροφορίαν
 παρασχομένων ὡς οὐκ ἂν τι πάθοιεν ἀηδὲς οὔτε μὴν ἀφαι-
 10 ρεθεῖεν τὴν οἰκειάν ἐπιτιμίαν πρὸς τοῦ ἀδελφοῦ καὶ βασιλέ-
 ως ἢ τῆς μητριᾶς δεσποίνης ἢ τοῦ πρωτοσεβαστοῦ Ἀλεξίου,
 ἀλλὰ δὴ καὶ ἀμνηστίας κακοῦ δοθείσης οἵπερ αὐτοῖς προσε-
 χώρησαν καὶ εἰς συμμάχους ἐνεγράφησαν, οὕτω δὴ τῆς δευ-
 15 τέρως ἀπέσχοντο συμπλοκῆς. καὶ οἱ μὲν ἀπήεσαν εὐθύς με-
 τὰ τὴν τῶν ὄρκων καὶ τῶν σπονδῶν ἐκπεράτωσιν, νυκτὸς δ'
 ἐπιστάσης ὁ Καῖσαρ καὶ ἡ τούτου ξύνευνος ἐξίσιασι τοῦ νεῶ
 καὶ ἀφικνοῦνται πρὸς τὸ μέγα παλάτιον, καθ' ὃ τότε οἱ κρα-
 τοῦντες διέτριβον.

8. Τοιοῦτο μὲν οὖν τὰ κατὰ τὸν Καῖσαρα πέρας εἰλή-
 20 φρασι, καὶ δι' αἰτίας ταύτας ὁ δυσκλεῆς ἐκεῖνος συνέσθη
 πόλεμος, καὶ τὴν θεῖαν ἐπενέγκας καθ' ἡμῶν κίνησιν δι'
 ὅσα κατὰ τὸ ἱερόν ἐπισυνέβησαν ἄθεσμα. οὔτε γὰρ τὴν
 προσρηνῆσαν Καισαρίσσαν ἀφήμι τοῦ ἐγκλήματος, εἰς αἰύ-
 σθαλα ἔργα ῥέψασαν καὶ διακνήσασαν τὸ πολίτευμα· καὶ

17. πρὸς] ἐς Α.

19. εἰλήφασαν Α.

21. ἐπενέγκας] ἐπι-
 σπάσας Α.

ficatione nuntiavit. magnus itaque dux Andronicus Contostephanus, magnus haeteriarcha Iohannes Ducas, et alii complures, viri nobiles et maximis ornati dignitatibus, ad iras utrinque componendas adsunt. ac tum quidem ob noctem magis, quam quod invicem crederent, ab armis discesserunt. postridie ad redintegrandam pugnam incitati, cum iidem viri iterum adessent, et Caesarissae ac marito eius fidem dedissent nihil eis mali timendum esse vel a fratre imperatore vel a domina noverca vel a protosebaste Alexio, neque dignitatem eis ereptum iri, ita demum, data etiam sociis et adiutoribus eorum venia, secundo praelio abstinerunt. ac alii iureiurando dato et pacificatione peracta statim abierunt: Caesar vero et Caesarissa noctu templo excesserunt et in magnum palatium se contulerunt, in quo tum imperatores degebant.

8. Hunc Caesaris res exitum habuerunt, et his de causis ignominiosum illud bellum est conflatum, quo divina indignatio propter sacra polluta contra nos commota est. neque enim Caesarissam sup-

γε τοὺς μὴ καθυφέντας βραχὺ πρὸς τὰ τῆς δεομένης ταυτη-
 σὶ ῥήματα, τὴν δ' οὐκ ἀγαθὴν ἔριν ἀνελομένους καὶ τὸν τῆς
 προσευχῆς οἶκον ἐντεῦθεν φονίου πλήσαντας αἵματος, εἶποι
 P. 157 ἄν τις ἐνόχους παρανομήματος. εἰ γὰρ ὁ τῶν Ῥωμαίων στρα-
 τηγὸς Τίτος, ὁ πάλαι τῇ Ἱερουσαλήμ βαλὼν χάρακα, τοσούτων 5
 ἐφείδετο τοῦ Σολομωντείου νεῶ καὶ οὕτω τοῦ ἐκείνων ἐξείχε-
 το σώζεσθαι ὡς ἐλέσθαι βάλλεσθαι μᾶλλον ὑπὸ τοῦ ἐκείθεν
 ἐκπηδῶντος Ἰουδαϊκοῦ τύγματος καὶ κακῶς πάσχειν τὸ οἰκέ-
 ον στρατεύμα ἢ γοῦν τι θεομισῆς ἐπὶ τῷ πολυτελεῖ ἐκείνῳ
 καὶ θανυμασίῳ ἔργῳ βουλευσαῖν, ἀνὴρ καὶ ταῦτα μὴ εἰδὼς 10
 θεὸν οὐ τὸ τέμενος ὑπεστέλλετο, ἀλλὰ θεοῖς ἀπονέμων σέβας
 κακῶς οἱ τὸν οὐρανὸν οὐκ ἐποίησαν, ποίαν οὐκ ἂν εἶδει τι-
 μὴν θεοσεβούντας ἀπονεῖμαι Χριστιανούς τῷ καλλίστῳ τῷδε
 καὶ θεῷ ναῖ, ὕπερ ἀτεχνῶς θεοῦ χεῖρες ἠρχιτεκτόνησαν
 B καὶ ὕστατον καὶ πρῶτον ἐκαλλιτέχνησαν ἔργον ἀμίμητον καὶ 11
 ἄντικρον ἐπὶ γῆς οὐράνιον σφαίρωμα;

Κατὰ δὲ τοῦ πατριάρχου Θεοδοσίου βαρύμηνις ὢν ὁ
 πρωτοσεβαστὸς ὡς τοῖς αὐτοῦ βουλήμασι ἀνδισταμένον λαμ-
 πρῶς καὶ τὰς οἰκείας ἐφέσεις ἐγκόπτοντος, καὶ πρότερον
 μὲν κατ' αὐτοῦ πολλοὺς τῶν ἀρχιερέων ἐπισυνέστησε χρυσαῖψ 20
 καὶ συμποσίῳ διαφθείρας, καὶ καθαιρέσει τοῦτον καὶ ἀπόν-
 τα ὑπέβαλεν ὡς δῆθεν τῇ Καισαρίσῃ κατὰ τοῦ βασιλέως
 V. 129 ἐπαναστάτῃ προσθήμενον καὶ ὡς ἀφ' ὄρημητρίου τοῦ ἱεροῦ

5. ὁ πρὶν ἐπὶ τὴν A. 6. νεῶ] ναοῦ A.

plicem absolvo, quae temeritate sua rem publicam turbavit; neque
 eos qui verba supplicis aspernati in contentionem haud sane lauda-
 bilem descenderunt et domum precationis caedibus impleverunt, pi-
 calli expertes esse statuo. nam si Titus imperator, urbis Hierosoly-
 morum oppugnator, Salomonio templo usque adeo pepercit, et ei
 defendendo ita studuit, ut ab erumpente inde Iudaica cohorte telis
 peti et male tractari suum exercitum quam sumptuosum et miran-
 dum illud opus violari maluerit; idque homo eius dei ignarus cultus
 templum reverebatur, et eorum deorum cultor qui caelum non fe-
 cerunt, quis honos a religiosis et a Christianis huic pulcherrimo et
 plane divino templo habendus non fuit, quod omnino dei manibus
 fabricatum est, primum ac postremum opus, pulcherrimum atque
 inimitabile, nec in terris aliud quam orbis quidam caelestis ex-
 titit?

At protosebastus patriarchae Theodosio iratus ut suis cupiditati-
 bus aperte adversanti, principio multos primarios sacerdotes auro et
 conviviliis corruptos contra illum subornavit. deinde etiam de absente
 vicium fieri iussit, quod Caesarissae contra imperatorem seditiosae

στασιοκοπεῖν αὐτῇ μεθ' ὄπλων ἐνδόντα καὶ νεωτεροποιεῖν ἀφρόνως καὶ ἀλογίστως. τάχα δ' ἂν καὶ τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου ἀτίμως τοῦτον κατέσπασεν, εἴπερ ἡ Καισάρισσα μὴ ἀμφοτέρωμις προσίστατο, τῷ μὲν πρωτοσεβαστῷ μὴ χῶραν C
 5 διδοῦσα τὸν πατριαρχὴν καταγαγεῖν καὶ ἀντεισαγαγεῖν ἕτερον, αὐτὸν δὲ τὸν ἱερώτατον ἄνδρα ἐπιμελῶς φρουροῦσα, μήπως ὑποχωρήσας ἐαυτὸν μὲν ἀπαλλάξῃ πραγμάτων ἐν τῷ καθ' ἡσυχίαν ζῆν εἰς ἣν ἐδομήσατο μονὴν κατὰ τὴν νῆσον τὴν Τερέβινθον, ἐαυτῇ δὲ ἀπωλείας ὀφθήσεται πρόξενος εὐ-
 10 θύς ἐκ τοῦ ναοῦ ἀρπαγγομένη καὶ πεισομένη τὰ χεῖριστα. τότε δὲ καιρὸν εὐρών τῷ θυμῷ χαρίσασθαι, τῶν ἱερῶν ἀρχείων ἀπελαύνει τὸν ὄσιον καὶ τῇ τοῦ Παντεπόπτου περιορίζει μονῇ. πλείστας γε μὴν ὁδοὺς τεμῶν καὶ πολλαῖς ἀντιπαλαίσας ἐννοίαις, καὶ τοῖς τότε πονηροτάτοις τῶν ἐκ τῆς
 15 συγκλήτου βουλῆς συγγεγόμενος, καὶ ὑπόσοι τῶν ἐντρόφων τοῦ βήματος μήτε θεοῦ ὄπιν μήτ' ἀνθρώπων ὑφωρῶντο νέ- D
 μειςιν συμβούλοις χρησάμενος, ὅπως εὐσχημόνως ὁ ἱερός οὗτος καὶ εὐπροσώπως ἀποβληθεῖ ἄνηρ, οὐκ ἔσχεν ἐπιτελεῖν τὰ κατὰ σκοπὸν καὶ διὰ τὸ καθαιρέσει μὲν εὐλόγως οὐδ' ὀτιοῦν
 20 ὑπάγον ἐν αὐτῷ εὐρίσκεσθαι, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ τὴν δέσποιναν καὶ τοὺς πλείους σχεδὸν ἢ τοὺς ἅπαντας τῶν ἐκ τοῦ βασιλείου αἵματος ὑπερβαλλόντως τὸν ἄνδρα τιμᾶν. ἄκων οὖν ὁ σκολιὸς ὄφρις τῶν ἐλίξεων ἀποστάς, καὶ τὸν ἰὸν αὐθις κατεσπακῶς ὄν ἐμημεκέναι κατὰ τοῦ ἀγίου [αὐθις] προητοι-

1. στασιοσκοπεῖν codices.

3. αὐ. τοῦτον] τηρικαῦτια αὐ. Α.

μὴ χεῖρσιν ἀμφ. Α.

5. καταγαγεῖν] κατενεγκεῖν Α.

9.

ὀφθήσεται] γενήσεται Α.

20. αὐτῷ] τοῦτω Α.

δὴ om Α.

faverit, et e templo quasi arce quadam tumultus cum armis excitandi et novis studendi rebus occasionem impudenter ac temere suppeditarit. forsitan etiam patriarchico solio tum eum detraxisset, nisi Caesarissa manibus pedibusque obstitisset, nec ei tantum otii concessisset ut hoc patriarcha pulso alium substitueret, et virum sanctissimum supplicio afficiendae. tunc autem opportunitatem explendi animi nactus, virum sanctum sacro palatio pulsum in Pantepopti monasterium relegat, plurimis viis ante tentatis et variis rationibus excogitatis, improbissimorum senatorum et sacerdotum consiliis usus, qui nec deum nec homines metuebant, ut id facinus honesta specie fucaret. non tamen successit negotium, tum quod nihil in eo comperiebatur propter quod pellendus esset, tum quod domina et alii plurimi, atque adeo fere omnes

μάκει, ἐπευδοκεῖ καὶ αὐτὸς τῇ ἐς τὸν πρότερον Θρόνον αὐθις τοῦ πατριάρχου ἐπανελευθεύσει. ἐπεὶ δὲ ἡ κυρία τῆς ἀνόδου ἐνειστήκει, ὅποσοι τῶν [ἐν τέλει καὶ ὄσοι τοῦ βήματος τοῦ καλοῦ ἔτρεφον ἔρωτα, καὶ ὁ τῆς πόλεως ἅπας δῆμος εἰς τὸ

1. 158 **Β**ιερόν φροντιστήριον συνδραμόντες λαμπροτάτην ἐκείνην συν-5
τελοῦσι τὴν πρόοδον, μύροις τὰς ἀγνιὰς τέγγοντες καὶ τοὺς Ἰνδικοὺς ξύλοις καὶ καρυκευτοῖς ἀρώμασι τὸν ἀέρα εὐωδιάζοντες. οὕτω δὲ ἡ προπομπὴ μυριάνθρωπος ἦν ὡς μίλις περὶ βυθελαν ἐσπέραν ἐπαναζευῆσαι τὸν προπεμπόμενον ἐς τὸν μέγαν τῆς σοφίας Θεοῦ ναόν, ὑποφαινομένης ἡμέρας ἐκ τῆς 10 τοῦ Παντεπόπτου μονῆς ἀπάραντα. τσαυτῆ δ' αἰσχύνῃ τὰ τῶν Θεμέτων αὐτὸν ὑπόδικον ἀρχιερέων ἐκάλυψε πρόσωπα, ὡς μὴ μόνον τὰς δημοσίους παρόδους ἐκτρέπεσθαι διὰ τὸ ἐς τὸν ἀρχιθύτην ἀμπλάκημα καὶ τὸ ἐκείνων ἐντεῦθεν παγκαταγάλαστον, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ θανεῖν ὑποβλέπεσθαι. καὶ ταῦτα 15 μὴν εἶχεν οὕτως.

9. Ὁ δ' Ἀνδρόνικος τῇ θφέσει τῆς ἀρχῆς κομφιζόμενος, καὶ τοὺς ἐπιστολίους πτερούμενος ἕπερ αἰτῶ συχνάκις ἐπεποιῶντο τηλεβολούμενα ἐξ οἴκων λαμπρῶν, ὡς ἤδη ἐρρέθη μοι, τέλος καὶ αὐτὴν τὴν θυγατέρα Μαρίαν δραπέτιδα 20 πρὸς αὐτὸν ἀιγιμένην, ἐπεὶ καὶ τοιοῦτον πατρὸς εὐχέτο εἶναι, διδύσκαιον ἀπαρύγραπτον τῶν κατὰ τὰ ἀρχεῖα τελου-

6. ἐν μύροις καὶ ἀρώμασι μετὰ ξυλαίων καὶ καπνισμάτων καὶ βοσποταμάτων τοὺς δρόμους καὶ τὸν ἀέρα καπνίζοντες καὶ μυρίζοντες B. 7. καρυκευτικοῖς A 19. ἐξ οἴκων λαμπρῶν] ἐκ τῶν μεγάλων προσώπων B. 22. post τελουμένων cum A omisi κατὰ τὸ θεῖον.

imperatoris consanguinei, virum illum summopere venerabantur. invitus igitur obliquus iste anguis, voluminibus omissis, et veneno quod in virum sanctum evomendum curarat rursus devorato, ipse quoque assentitur ut patriarcha in pristinam sedem reponatur. die reditus instante omnes magistratus, omnes sacerdotes honestatis amantes, et tota urbis multitudo, concursu ad monasterium facto, progressionem cives splendidissimam effecerunt: vici unguentis delibuti, suffitus ex lignis Indicis et aromatibus facti, tanta multitudine comitante, ut vesperi demum in magnum Sophiae templum perveniret, cum primo diluculo monasterium egressus esset. sacerdotes vero qui ei dignitatem abrogarant, ita facti puduit, ut non modo publicas vias declinarent ob admissum facinus et derisum, sed mortem etiam optarent.

9. Interim Andronicus spe principatus elatus et crebris illustrum virorum litteris confirmatus, quae, ut dixi, ex longinquo ad eum advolabant, donique Maria quoque filia, quae laud ab ipso

μένων ητύχησε, καὶ μυωπισθεὶς οἷς παρ' αὐτῆς ἠκηκόει θυ-
 μήρεσι ῥήμασιν ὡς ἵππος σταδιευτῆς, τὰ μὲν τῶν Παφλα-
 γόνων μεθίησιν ὄρια, εἰς δὲ τὴν κατὰ Πόντον Ἡράκλειαν
 παραγίνεται, κάκειθεν προσωτέρω χωρεῖ, τῇ πολυτρόπῃ με-
 5 θοδείᾳ καὶ τῷ τοῦ ἠθους ὑποκαθειμένῳ καὶ τῷ σεσοφισμένῳ
 φρονήματι ἑξομιλῶν τοὺς ἐν ποσὶ πάντας καὶ οἰκείουμενος,
 ἐπεὶ καὶ τίς ἐκ πέτρας ἀγέλαστον οὕτως ἦν προῖων ἢ καρδί- C
 αν σιδηρέῃ χαλκευθεὶς ἄκμονι, ὡς ἄτεγκτος εἶναι τοῖς Ἀν-
 δρονίκου διακρυροήμασι καὶ τῇ αἰμυλίᾳ τῶν ῥημάτων ὀπωσ-
 10 οὖν ἀγοήτευτος, ἄπερ κατὰ κρήνην μελάνυδρον ἔχει καὶ οἷς
 ἀπατηλῶς τε ἅμα καὶ ἐφοικῶς ἐστομύλλετο, τὸν ὑπὲρ τοῦ
 καλοῦ ζῆλον προφέρων καὶ τὴν τοῦ κρατοῦντος ἐλευθερίαν
 ὑποκρινόμενος; ἀλλ' οὐδ' ὁ πρωτοσεβαστὸς ἐπὶ τούτοις ἡμέ-
 λει παντάσῃν, καίτοι γύνανθρος ὢν, καὶ μὴ μόνον τὴν ἑω V. 130
 15 εἰς τὸ νήγερον ὑπνώτειν καταναλίσκων ἀλλὰ καὶ πολὺ τῆς
 ἡμέρας πρὸς τοῦτο ἐκδαπανῶν, καὶ ἵνα μὴ τὸ ἀσπασιότατον
 τοῖς ἄλλοις ἡλίον βλέφαρον τὰς ἐκείνου κόρας ὑπανοίγῃ δια-
 φωτίζον, παραπετύσμασι στεγανωτέροις ἐκζοφῶν τὸ δωμάτιον
 ἐν ᾧ ἐκάθευδε, καὶ καθ' ἑτερόν τι σημαίνόμενον ἀποκρυβὴν D
 20 ἑαυτοῦ τὸ σκότος τιθέμενος. εἰ δὲ δεῖ ἀληθέστερον εἰπεῖν,
 τὰ μὲν νυκτὸς ἔργα τρυφῶν φωτὶ ποιητῶ τὸ νύκτερον διέλυε
 ζόφωμα, ἡλίον δὲ τὸν ἐξῶν ὀρίζοντα ἀναβαίοντος κατὰ τὰ
 θηρία τὸν κοῖτον μεταδιώκων τάλησι καὶ πέπλοις τὸ φῶς ἀν-
 τέφρατε. τοίνυν καὶ σμήχων τοὺς σαπριῶντας τῶν ὀδόντων

3. τὴν πονηράκλειαν B.

6. ἐξομαλῶν A.

7. καὶ om A.

degenerabat, fuga ad eum elapsa et diserte omnem palatii statum
 referente, suavis illius verbis ut equus cursor flagellis concitatus,
 Paphlagonum finibus relictis Ponti Heracleam proficiscitur. atque in-
 de longius progressus multiplici calliditate, obscuro ingenio et simu-
 landi ac dissimulandi artificio obvios quosque praeparavit et concili-
 iavit. nam quis ex dura adeo rupe natus esset et corde adeo fer-
 reo praeditus, ut Andronici lacrimis et verborum praestigis atque
 illecebris, quae fontis instar exuberabant, non moveretur? iactabat
 enim honesti studium, et imperatoris libertatem curae sibi esse pro-
 fitetur. caeterum nec protosebustus ista negligebat, quanquam ho-
 mo effeminatus, qui non auroram tantum stertendo consumebat, sed
 magnam dici quoque partem somno tribuebat; et ne iubar solis,
 aliis optatissimum, radiis oculos ei aperiret, velis densioribus cubi-
 culum obscurabat; quae res eo quoque pertinebat ut in tenebris
 delitesceret. quod si verius dicendum est, opera nocturni luxus faci-
 bus accensis peragebat, factitio lumine discussis tenebris. sole vero
 in nostrum hemisphaerium ascendente, more ferarum cubile petens,

καὶ καταπιτώμασι ἀναπληρῶν τοὺς ὑπὸ χρόνου ἐκχροουθέν-
τας, θηλυδρίας τε ὧν καὶ ὑπόνοσθρος τοὺς πλείστους τῶν
τηνικαῦτα εὐγενῶν ἀνδρῶν ἑαυτοῦ καινοκρηπῶς ἐξηγήσατο,
χρῶμενος μὲν καὶ προτειχίσματι ἢ ἀληθῶς εἶπειν μιλίγματι
ἀμάχῃ τῇ τοῦ βασιλέως μητρὶ (αὕτη γὰρ τῷ τῆς θεᾶς λαμ- 5
πρῶ καὶ τῷ τῆς ὄψεως μαργαρώδει καὶ τῷ τοῦ ἡθους ὀμαλῶ
καὶ τῷ τοῦ φρονήματος ἀσυμπλόκῃ καὶ τῷ ἐπαγωγῶ τοῦ

P. 159 φθέγματος ὡς ἀπὸ μηρίνου πάντας ἐφείλετο), τὰ πλείστα
μέντοι τοῖς χρήμασιν ὑπαγόμενος καὶ τῇ φιλοδορίᾳ κατακο-
μίζων τοὺς ἐν δεικῶ τιθεμένους ἐκείνου φέρειν τὰ δεύτερα. 10
ὄθεν οὐδεὶς τῶν ἐπιταχθέντων ἀντιτάξασθαι Ἀνδρονίκῃ πρὸς
Ἀνδρονίκον μετετάξατο τὸν ἡδὴ λαμπρῶς τῆς τυραννίδος
ἀπτόμενον, ἀποπύσας τὸν πρωτοσεβαστὸν καὶ τῷ προσωπίῃ
τοῦ μισοτυράνου Ἀνδρονίκου δαλεασθεῖς. ἢ τε οὖν προκα-
θήμενῃ τῶν Βιθυνῶν μεγίστη πόλις ἡ Νίκαια οὐδ' ὄλωσ' Ἀν- 15
δρονίκῃ προσέθετο, καὶ ὁ τὴν ταύτης ἐμπιστευθεῖς φυλακὴν
Ἰωάννης ὁ Δούκας τοῖς Ἀνδρονίκου γράμμασι μεμένηκεν
ἀστυφέλικτος, καίπερ τὰς γνώμας πλήττουσιν ἐλεπόλεων ἀκρι-
βέστερον καὶ τειχομαχείῃσιν, ξύμπαντος ἰσχυρότερον. ἀλλὰ καὶ
B ὁ μέγας δομέστικος Ἰωάννης ὁ Κομνηνὸς τὴν ἐπαρχίαν διέ- 20
πων τῶν Θρακησιῶν οὐ μόνον ἔβυε τὰ ὄτα πρὸς τὰ τοῦ Ἀν-
δρονίκου ἐπάματα, ἀλλὰ καὶ ὡς τυράνον διετώριζεν, οἷα
κατόπρῃ τοῖς λεγομένοις προσκύντων λείψ καὶ ἀποστίλβοντι,

1. καταπιτώμασι] καταπάσσων πάσματι B. 4. καὶ] τὰ πολ-
λά A. 9. χρ. κατεμάλασαι καὶ τῇ φ. κατεκομίμει τοὺς A.
13. τὸν codices om. 16. ὁ τὴν ταύτης] ὁ ταύτην κεφαλατι-
κεύων B. 23. λεγομένοις] γραφομένοις A. προσκύντων
codices.

tapetibus et peplis lumen excludebat. proinde cum putrescentes den-
tes abstergeret, et qui ob aetatem exciderant, picatione expleret,
mollis homo et ignavus plurimos viros nobiles nova sibi ratione
conciliavit, imperatoris matre plerumque propugnatrice aut potius
conciliatrice insuperabili utendo; quae splendore et elegantia val-
tus, aequanimitate morum, animi candore et suavitate verborum ve-
luti funiculo attrahebat omnes. plerumque tamen pecunia placavit et
munificentia delinivit eos, qui se posteriores ferre iniquis animis pa-
tiebantur. itaque nullus Andronico resistere iussus a protosebaste ad
eum defecit, iam haud obscure regnum affectantem; neque persona
illa, qua se is velabat ut hostem tyrannidis, est deceptus. Nicaea
enim princeps ac maxima Bithyniae urbs plane repudiavit Androni-
cum; nec eius urbis praefectus Iohannes Ducas litteris illius se de
gradu deiici passus est, licet acrius ferientibus quam moenia ulli
aristes aliaeve machinae. praeterea magnus domesticus Iohannes
Comnenus, Thraciae praefectus, non solum aures contra Andronici

καὶ διαφαινόμενον ἐν τούτοις ὄρων τὸν πολύμορφον Πρωτέα καὶ τυραννικὸν τὸν τρόπον Ἀνδρόνικον. ἐπεὶ δὲ τῇ Ταρσίᾳ ὁ Ἀνδρόνικος ἤγγιζε καὶ τῶν περὶ τὴν Νικομήδους πόλιν οἱ πλείονες αὐτῷ προσεχώρουσαν, στέλλεται κατ' αὐτοῦ μετὰ δυνάμεως ἰκανῆς Ἀνδρόνικος ὁ Ἄγγελος, οὐπερ οἱ νιεῖς ἐς ὕστερον Ἰσαάκιος τε καὶ Ἀλέξιος μετ' Ἀνδρόνικον ἐπέβησαν τῆς ἀρχῆς. ὁ δὲ περὶ τὸν Χάρακα τὸ χωρίον πόλεμον συγκροτήσας ἠτῶνται λαμπρῶς, καίπερ οὐκ ἰσοπαλεῖ συμπλακεῖς στρατιᾷ ἢ τὸν ἀνταγωνιστὴν εὐρὼν ἀξιόμαχον, ἀλλ' ἐκτομίᾳ ἐνὶ συμμίξας ἀχρεῖους στρατολογήσαντι γεωργοὺς καὶ μοῖραν C συνεπαγομένην Παφλαγόνων στρατιωτῶν. εἰς τὴν πόλιν τοῖνον εὐθύς μετὰ τὴν ἤτιαν εἰσιὼν ἀκλεῶς ἀπηρεῖτο καταδέσθαι τὰ χρήματα, ὅσα οἱ πρὸς τὰς κατὰ πόλεμον δαπάνας βεβράβευτο. ὁ δὲ βασανιζομένην ὄρων τὴν αὐτοῦ κατὰσχεσιν, ὅτι φιλία φρονῶν τῷ Ἀνδρόνικῳ τὰ πράγματα χειρῶνως διέθετο ἄπερ εὐμαρῖσειν ἀπέσταλτο, ἐναγόμενος παρὰ τῶν νιέων ἕξ ὄντων καὶ πάντων ὀπλοτέρων τὰς φρένας καὶ κατὰ χεῖρα γενναίων, ἐπεβάλετο μὲν τὸν οἰκεῖον οἶκον διακρατύνειν καὶ κατασκευάζειν ἐπιτειχίσματα κατὰ τὸ ἕξω Κιόνιον διακείμενον, καὶ τῶν ἐκ τοῦ δήμου τινὰς ἐπεσπάσατο πρὸς ἑαυτὸν ὄρων δὲ ὡς οὐκ ἀχμαῖός ἐστι πρὸς βασιλείον πλεονεκτοῦσαν ἀνδρόπλισιν καὶ ὡς οὐκ ἂν σχοίη περιγενέσθαι τῶν διαφύρων, D πρὸς φυγὴν μεθαρμόζεται, καὶ τοὺς ἕξ υἱοὺς παρλαβῶν,

6. μετ' Ἀνδρόνικον om A. 8. προσπλακεῖς A. 15. φίλα A.
 18. ἐπικρατύνειν A. 20. πρὸς ἑαυτόν] πρὸς συναρσιν ὄρων
 δὲ τὰ καθ' ἑαυτὸν ὑποβαίνοντα πρὸς βασιλείον ἀνδρόπλισιν A.
 23. καὶ τοὺς] τοὺς γὰρ A.

carmina obturavit, verum etiam ut tyrannum insectatus est, perspecto in eius litteris multiformi Proteo, tyrannico Andronici ingenio velut in claro speculo relucente. qui cum Tarsiae appropinquaret et vicomediensium maximam partem sibi adiunxisset, Andronicus Angelus, cuius filii Isaacius et Alexius post ad imperii fastigium ascenderunt, cum iustis copiis contra eum mittitur, et circa Characem castellum commisso praelio succumbit, quamquam neque cum pari exercitu neque cum duce bellicoso, sed cum spadone quodam congressus, qui rusticos inutiles et cohortes aliquot militum Paphlagonum adduxerat. post acceptam cladem cum statim in urbem venisset, petita est ab eo pecunia quam ad bellum administrandum acceperat. videns igitur casum eum sic accipi quasi ex amicitia Andronici em de industria peius gessisset, a sex filiis impulsus, qui omnes cordati et manu strenui viri erant, domum suam in exteriore Ciosio sitam firmare praesidiis instituit, aliquot ex plebe adiutoribus iuscitis. sed cum res suas eo vergere cerneret, ut ab imperatore op-

τὴν δ' ὁμόλεκτρον τοῦ δόμου ἀπαγαγὼν, τῆς ἐπιβίας τῆς ἐς Ἀνδρόνικον ἄπτεται, ὃ δὲ ἰδὼν προσιόντα τὸν Ἄγγελον λέγεται εἰπεῖν „ἰδοῦ, ἀποστελῶ τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου.”

V. 131 θάρσος οὖν ἐπὶ τῇ τοῦ ἐξαδέλφου παρουσίᾳ λαβῶν Ἀνδρόνικος καὶ τὰ κατ' ἔφεσιν ὄρων προβαίοντα, τῶν ἐνοδίων ἐκτροπῶν ἀφέμενος καὶ χαίρειν ἕσασ τὰς πόλεις Νίκαιάν τε καὶ Νικομηδείαν καὶ τὸ τῆδε ἢ ἐκεῖσε μεταστρέφεσθαι, πρὸς τὴν Κωνσταντίνου τὸν δρόμον ἀκλινεῖ συνέτεινε νεύματι, ὡς ὁδοῦ Φιλοσιεῖμ τῆς ἐς αὐτὴν φερούσης ἐχόμενος. καὶ δὴ κατὰ τὰ Πευκία ἐναυλισάμενος (τόπος δὲ ἔστι ταῦτα ἐν τοῖς ἄνω Χαλκηδόνος διακείμενος μέρεσι καὶ οὕτως ὀνομαζόμενος)

P. 160 καὶ πυρὰ πολλὰ καύσας τὴν νύκτα ὄλην ἐκείνην, μὴ καταλόγον τῆς συνούσης αὐτῷ στρατιᾶς ἄλλ' ἐς δόκησιν στρατεύματος πλείονος, ἐκκρεμῆς ἑαυτοῦ τοὺς Βυζαντίους ἔδειτο ὡς τὰ ἀνὰ χεῖρας προεμένους ἔργα εἰς τὴν περσῶν τεῖνειν τὸ ὄμμα, ἀκταῖς τε καὶ γηλόφοις προσιόντας τῆς πόλεως, καὶ πύρρωθεν ὄντα Ἀνδρόνικον ἐπισπᾶσθαι οἶον τοῖς νεύμασιν. ὥδε μὲν οὖν ἐχώρει τὰ κατὰ τὸν ἀναφαλαντίαν καὶ πολιοκόρησιν Ἀνδρόνικον.

10. Ἀλέξιος δὲ ὁ πρωτοσεβαστὸς μὴ ἔχων διὰ πελῆς φάλαγγος ἀποσοβῆσαι τὸν ἐπιόντα οἱ πολέμιον (ἦδη γὰρ αἱ μὲν μετέβηκον ταῖς γνώμαις κρυφιοδῶς πρὸς Ἀνδρόνικον, ὁπόσοις οὐκ ἦν ὄλωσ ἀκίνδυνος ἢ πρὸς ἐκεῖνον τοπικῇ μεταβα-

10. δὴ τοῖς πευκίοις Α.

12. ἄνω τῆς χ. Α.

pugnaretur et adversariis resistere non posset, mutato consilio, sex filiis et uxore in navim impositis, ad Andronicum abit. qui eo viso dixisse fertur „ecce mittam Angelum meum ante faciem tuam, qui viam tibi praeparet.” resumpta igitur ex praesentia consobrini fiducia, et successu consilii sui confirmatus, itineris ambagibus omissis et urbibus Nicaea et Nicomedia contemptis, recta Cpolim pergit. et Peucis diversatus (locus is est supra Chalcedonem) et multis pyris incensis, non pro magnitudine exercitus, sed ut maiores copias habere videretur, omnes Byzantinos suspensos reddidit, ut suis operibus omissis littus oppositum intuerentur, et collibus ac tumulis conscensis Andronicum adhuc procul ab urbe remotum nutibus veluti attraherent. ita res recalvatri et cani Andronici procedebant.

10. Alexius vero protosebastus cum ingruentem hostem pedestribus copiis propulsare non posset (iam enim alii animis clam ad Andronicum inclinabant, quibus ad eum transire pedibus tuto non licebat; alii se fidem suam imperatori satis probasse putabant, si domi sederent, neutri parti addicti: sic enim animi calliditas, et

σις, τοῖς δὲ ἀρκετὸν ἐς τὴν πρὸς τὸν κρατοῦντα πίστιν λελό-
 γιστο τὸ ἐπ' οἴκου καθῆσθαι καὶ μηδενὶ προστίθεσθαι τῶν
 μερῶν· οὕτω γὰρ φρονεῖν τε καὶ λέγειν τοὺς πολλοὺς ἐξε-
 παίδευσε τὸ τῆς γνώμης κερδαλέοφρον καὶ τὸ διὰ φόνων αἰεὶ
 5 καὶ προχύσεως αἵματος τοὺς πλείους τῶν βασιλέων τῆς Ῥω-
 μαϊκῆς ἐπιβαίνειν ἀρχῆς) διὰ ναυμαχίας ἐπειροῦτο τὸν προσ-
 ἔρποντα κίνδυνον ἀποκρούσασθαι. τριήρεις τοίνυν τὴν Προ-
 ποντίδα ἐκάλυπτον, αἱ μὲν Ῥωμαίους ἔχουσαι τοὺς ἐρέσσον-
 τας καὶ τοὺς ἐκ τῶν καταστροφωμάτων διαμαχεσάσθαι μέλλον-
 10 τας, αἱ δὲ τῶν κατὰ πόλιν διαφορογενῶν Λατίνων ὃ τί περ
 κράτιστον μέρος καὶ μαχιμώτατον, οἷς καὶ τὰ χρήματα πο-
 ταμηδὸν ἐπεχέοντο, ἐπεὶ καὶ τούτοις ἐπεποίθει μᾶλλον ὁ χρω-
 μενος πρωτοσεβαστὸς ἤπερ τοῖς Ῥωμαίοις αὐτοῖς ὡς ἀρήξου-
 σιν. ὤρησε μὲν οὖν τοὺς πιστοτάτους ἐαυτῷ ἐπιστῆσαι C
 15 τριηράρχας καὶ παραδοῦναι τὸν στόλον τοῖς ἐκείνῳ κατὰ γέ-
 νος ἐγγίζουσι· τοῦ δὲ μεγάλου δουκὸς τοῦ Κοιτοστεφάνου
 ἀντιπνεύσαντος καὶ τῆς στολαρχίας παντὶ τρόπῳ ἐξεχομένου
 ὡς αὐτῷ καὶ οὐχ ἐτέρῳ δῆπουθεν προσηκούσης, ἀναγκαστῶς
 τὴν βούλησιν μειωτίθησι. καὶ δὴ ὁ μὲν Κοιτοστέφανος Ἄν-
 20 δρόνικος κύριος καθειστήκει τοῦ στόλου παντός, καὶ καιά-
 πλους ἅπας τοῖς ἀπὸ τῆς ἕω περαιομένοις ἀποτετεῖχιστο·
 συνῆν δὲ τῷ Κοιτοστεφάνῳ καὶ τι τοῦ πρωτοσεβαστοῦ συγ-
 γενικὸν καὶ οἰκίδιον. μετὰ βραχὺ δὲ καὶ πρῶσβις ἀπὸ τοῦ
 βασιλέως ἐς Ἀνδρόνικον στέλλεται τις τῶν ἐντρόφων τοῦ βῆ-
 25 ματος. ὁ Ξιφιλίνος ἦν οὗτος Γεώργιος, ὃς καὶ εἰς ὕψιν τῆ
 τυράννῃ ἐκλυθῶς τὰ τε γράμματα ἐνεχείρισε καὶ τὰ δια-

8. ἐρέσσοντας A.

18. δῆπουθεν] δῆ τιτι περ. A.

consuetudo illa ut plerique caedibus et sanguine imperio potiantur, vulgus et sentire et loqui docuit), navali pugna imminens discrimen avertere conatur. igitur triremibus occupata est Propontis, in quibus partim Romani remigabant et ex tabulatis pugnabant, partim diversae nationes Latini nominis, pars fortissima et pugnacissima copiarum, quibus, quia plus quam Romanis fretus erat, pecuniam ingentem numerabat. cum autem sibi fidissimos trierarchas deligere et cognatos suos classi praeficere in animo haberet, Contostephanum magno duce adversante et praefecturam classis sibi quovis modo vendicante, coactus consilium mutat et Contostephanum universae classi praeficit, adiunctis etiam cognatis et domesticis suis. ita Orientalibus navibus aditu intercluso, paulo post quidam ex ordine sacerdotum. Georgius Xiphilinus, ab imperatore ad Andronicum mittitur. qui cum in tyranni conspectum venisset, litteras reddidit, et quae in

Δ μηνυθέντα οἱ ἀπήγγειλεν. ἦν δὲ ταῦτα δωρεῶν ἐπαγγελίας
 μειζόνων καὶ ἀξιωμάτων ἀνάβαθμοι καὶ χάρις ἀπὸ τοῦ προ-
 τανεύοντος εἰρήνην θεοῦ ἀποστάντι μὲν τοῦ προκειμένου σκέμ-
 ματος, ἐξ οὐπὲρ ἐμφύλιοι συμβήσονται πόλεμοι, πρὸς δὲ
 ἤθη τὰ πρότερον ἐπανήκοντι. ὁ δὲ τοῦ πρεσβευτοῦ, ὡς φα- 5
 σι, Ξιφιλίνου τὴν πρεσβείαν ὑπονοθεύσαντος, καὶ μὴ ἐνδοῦ-
 ναι ὅπως ἢ βραχὺ τι γοῦν καθυφείναι παρακελευσμένου τῆ
 Ἀνδρονίκου, τὴν τε αἴτησιν ἀποπέμπεται καὶ τὴν προσλαλιὰν
 ποιεῖται τοῖς διαπρεσβευσαμένοις ὑπέρογκον, φύσκιον πρὸς
 ὄργην ὡς εἰ Ἀνδρόνικον βούλοιντο παλίνορσον ἀναζεῦσαι ὅθεν 10
 ἐλήλυθεν, ἀποσκορακισθῆτω μὲν ἐκ μέσου ὁ πρωτοσεβαστός
 P. 161 καὶ δότω λόγους ὧν πεπαρήνηκεν, ἡ δὲ τοῦ βασιλέως μή-
 τηρ καθ' ἑαυτὴν βιοτευέτω, τὴν τρίχα κειραμένη καθύπαξ
 τὴν κοσμηκὴν, ὃ δὲ βασιλεὺς κατὰ τὴν πατρίαν διαθήκη
 ἀρχέτω, μὴ ὡς στάχυς αἴραις τοῖς παραδυναστεύουσι συμ- 15
 πνιγόμενος. ἀλλ' οὐπω ἡμέραι συχναὶ παρήλθοσαν, καὶ
 V. 132 μεταχωρεῖ ἐς Ἀνδρόνικον καὶ ὁ μέγας δούξ Ἀνδρόνικος, τὰς
 μακρὰς νῆας παρειληφώς, ὁπόσας ὁ Ῥωμαίων ἐπλήρου κα-
 τάλογος. καὶ τοῦτο τὸ ἔργον ἐπῆρε μὲν ὑπὲρ ἅπαν ἄλλο τὸν
 ἀποστάτην Ἀνδρόνικον, τὸν δὲ πρωτοσεβαστὸν ἠφάντωσε 20
 τέλεον, πάσας τὰς ἐλπίδας ἀπεγνωκότα καὶ κατακλασθέντα
 τὸ πρόθυμον. οὐκέτι γὰρ λαθραῖαι σύνοδοι τῶν Ἀνδρονίκου

1. ἦσαν A. 7. παρακελευσασμένου] ὑποθεμένου A. 9. ὑπέ-
 ρογκον] ὑπέροπτον πρὸς ὄργην ἀντιπαγγέλλας ὡς ἦν A. 10.
 βούλοιντο ἐπαναζεῦσαι A. 11. ἀποσκορακισθῆτω] ἀς ἐξέλθῃ B.
 ἐκ τοῦ μέσου A. 12. δότω] ἄς δώσει B. ἡ δὲ τοῦ β.] ἀς
 κουρευθῆ δὲ καὶ ἡ δέσποινα καὶ ἀς ἀπέλθῃ εἰς μοναστήριον B.
 19. ἄλλο om A.

mandatis acceperat, exposuit. ea erant promissio magnorum munerum
 et amplioris dignitatis et gratiae dei pacem procurantis, si a propo-
 sito desisteret, unde bella civilia oritura essent, et ad pristinum
 vitae genus reverteretur. Andronicus vero, cum legatus Xiphilinus,
 ut aiunt, mala fide munus suum obisset eumque monuisset ne vel
 minimum cederet, postulationem illam reiicit. et legatos superbe di-
 missos vicissim nuntiare imperatori iussit, si Andronicum eo reverti
 velint unde discesserit, protosebastum in primis pellendum esse et
 ad reddendas facinorum suorum rationes adigendum, imperatoris
 matrem in ordinein cogendam et tonso capillo in monasterium ab-
 dendam, imperatori ex testamento paterno capessendam imperium;
 neque committendum ut aliorum potentia tanquam spica lolio suffo-
 cetur. *ve* tum paucis diebus post magnus dux Andronicus cum omni-
 bus *longis* navibus, quas Romanorum catalogus continebat, ad An-
 dronicum *defecit*. quae res seditiosum Andronicum super omnia ex-

προσκειμένων ἐγίνοντο, ἀλλ' ἀνέδην τὸν πρωτοσεβαστὸν ἐρε-
 σχολομῦτες οἱ ταῖς τῶν πραγμάτων μεταβολαῖς χαίροντες ἐς
 Χαλκηδὸνα διεπλωῖζοντο, καὶ τῷ Ἀνδρονίκῳ κατὰ φαιρίας συγ-
 γινόμενοι φηὴν ἐκείνου καὶ εἶδος ἀγῆτὸν καὶ γῆρας σεμνὸν
 ἀπεθαύμαζον, καὶ τὸ τῆς ἐκείνου γλώττης τρυγῶντες μελίκηρον,
 καὶ ὡς ἄγρωστις ὄμβρον ἢ δρόσον Ἐρμωνῆτιν τὰ ὄρη Σιών,
 ἃ ἦν ὑψηγορῶν προσιέμενοι, μετὰ πλείστης ἐπιανεότρετον
 χαριμονῆς, ὡς εἶπερ τὴν ἀδομένας χρυσᾶς ἔντας καὶ τὴν
 ἀλληλεσμένην τοῦ μήλου δίαιταν ἢ τὴν λεγομένην ἡλίον τρά-
 πεζαν παρακειμένην εὗραντο καὶ κατακορεῖς αὐτῆς ἐγεγόνει-
 σαν. ἦσαν δ' οἱ καὶ πρώτης ὄψεως εὐθὺς τὸν ἐν δέρματι
 προσβάτου κεκρυμμένον λύκον ἐγνώρισαν, καὶ τὸν ὅσον οὐπω
 μετὰ θάλασπιν ἐπιθροσόμενον ὄφιν καὶ κακῶς τοὺς ὑπὸ κόλπον
 φέροντας δράσοντα.

11. Ἐπὶ τούτοις ἀνιένται μὲν τῆς εἰρκτῆς αὐτοῦ τε τοῦ
 Ἀνδρονίκου οἱ παῖδες ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Μανουὴλ καὶ οἱ λοι-
 ποὶ οὓς καθεῖρξεν ὁ πρωτοσεβαστός, ἐγκλείονται δ' ἕτεροι, οἷς
 οὗτος προσέβλεπεν ἡμερον, καὶ ὅσον τῆς αὐτοῦ μερίδος καὶ
 συγγενείας. καὶ αὐτὸς δὲ κατὰ τὰ ἀνάκτορα συλληφθεὶς ὁ
 πρωτοσεβαστός καὶ φρουρᾷ διαληφθεὶς Γερμανῶν, οἱ κατω-
 μαδὸν τοὺς ἑτεροστόμους πελέκει ἀνέχουσιν, ἀπρόσιτος ἔμε-
 νεν. αὐτῆς δὲ τῶν μὲν βασιλείων λαθραίως καὶ περὶ μέσας
 νύκτας ἐξάγεται, τοῖς δὲ κατὰ τὸ ἱερόν ἀνάκτορον οἰκῆμασι

9. μήλου] μύθου A. 15. εἰρκ. αὐτοῦ τε] εἰρκτῆς οἱ τοῦ ἀνδρ.
 δ. 17. καθεῖρξεν] ἐφυλάκισε B. 20. φρουρῆ] ὄπὸ τῶν
 βαράγγων φυλάττεται B. 21. ἀπρόσιτος codices.

tulit, et protosebastum adeo depressit, ut rebus desperatis omnem
 animi alacritatem amitteret. neque enim amplius dissimulante con-
 cursabant Andronici studiosi, sed protosebastum impudenter irriden-
 tes, qui novis rebus gaudebant, Chalcedonem trañciebant, et tur-
 matim Andronicum adeuntes staturam eius et formam pulcherrimam
 et venerabilem senectutem mirabantur. et suavitate orationis eius
 magnificentia pollicentis capti alacres et laeti domum redeunt, non
 secus ac si in fortunatis insulis omni deliciarum genere expleti fu-
 issent. fuerunt etiam qui sub pelle ovina delitescentem lupum ex
 primo congressu perspexerunt, et serpentem statim a refocillatione
 grassaturum in eos quorum sinu foveretur.

11. Post haec duo Andronici filii, Iohannes et Manuel, caeteri-
 que quos protosebastus in vincula coniecerat, carcere emittuntur; et
 alii eo coniciuntur, quibus idem savebat, atque adeo omnis eius
 factio atque cognatio, et ipse protosebastus in palatio comprehensus
 a custodia Germanorum ancipites secures in humeris gestantium exi-

δίδεται, ὃν δομήτωρ ἢ πατριάρχης γέγονε *Μιχαήλ*, μετὰ τῆς αὐτῆς καὶ πάλιν καὶ πλείονος ἀσφαλεστέρας φρουρᾶς. ὃ Ἐπραγμαίων παλινστρόφου φρουρᾶς, καὶ θῦττον ἢ λόγος μετακλινομένης ἐνίστε! ὁ κατὰ τῆς ἐκκλησίας χθὲς εἰσενεγκὼν ἀκίρρυκτον πόλεμον ὡς πολὺς τὸ γένος καὶ τὴν τύχην ὑπὲρ-5 ἀνγος, καὶ τοὺς φρυγῆδας ἐκείθεν ἀποσπῶν ὡς οὐκ ἔδει, καὶ μυριάσιον ὄχλων περιβομβούμενος, σήμερον δέσμιος καὶ ἀνένστιος, μηδὲνα ἔχων ὁπαδὸν καὶ συλλήπτορα ἢ τὸν σώζοντα καὶ λυτρούμενον. ὁ δὲ ἐδυσχέρανε μὲν καπὶ τούτοις, ἐπιθυμῖντο δὲ μειζώτως ὅτι μὴ ἐπῆτο ὑπνώττειν ὑπὸ τῶν φυ-10 λάκων αἰεὶ ἐπιπιπτόντων αὐτῇ πρὸς ὕπνον τρεπομένῃ καὶ βιαζόντων ἰσῆν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὥσπερ κέρασ ἢ σίδηρον. ὁ δὲ πατριάρχης μὴ μνησικακῶν ἀλλ' οἰκτεῖρων τῆς μεταβολῆς

P. 162 τὸν ἀνθρώπον θεραπείας τε ἰκανῆς μετεδίδου καὶ συγγινόμε-15 νος τὸ ἄχος ἐκούφιζε, καὶ μετρίως ἐκείῃ προσφέρεσθαι παρῶν ρῆναι τοῖς φύλαξι μὴδὲ γίνεσθαι βαρυτέρους τύχης τῆς ἐνεστώσης. οὐ μὴν ἀλλ' ἡμερῶν τινῶν διαλιπουσῶν ἐξῆς ἀπάγεται τοῦ νεῶ ἔπι βρουχυτάτῳ ἐπικαθήμενος καὶ προοδεύουσαν ἔχων σημαίαν ἐπὶ καλύμῳ ἠνεμωμένην, καὶ παροινούμενος οὕτω κατῆει πρὸς θάλασσαν. κάκειθεν παρρηριφεῖς ἀλλιάδι ἐς-20 τὸ πέραν ἀνάγεται πρὸς Ἀνδρονίκον, ἔπειτα καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορύττεται, κοινῶς ἀπάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ συνελθόντων καὶ μετ' Ἀνδρονίκου τὴν τοιαύτην πράξιν κυρωσαμέ-

2. πλείονως A. 5. ὡς] καὶ A. 6. ἀποσπᾶν πειρούμενος ὡς A. 15. ἄχος A. 17. διαλιπουσῶν] διαγεγομένων A. 20. παρρηριφεῖς] εἰς βάλκων ἐμβάλλουσι B.

tu prohibetur. sed sub mediam noctem clam palatio eductus in aedes sacrae curiae, quas patriarcha Michael struxit, perducitur, cum eadem et maiore ac firmiore custodia. o vicissitudinem rerum aliquando dicto citius ingruentem. is qui pridie bellum atrocissimum ecclesiae intulerat, amplissima familia ortus, in summo fastigio collocatus, qui contra officium supplices inde abstrahere studuerat, quem multa millia circumsonabant, is perendie vinculis, extorris, nullum pedissequum, nullum adintorem, nullum vindicem habuit. quae cum aegre ferret, illud magis querebatur, quod a custodibus dormire prohiberetur, subinde irruentibus et immotis oculis astare cogentibus. ad patriarcha oblitus iniuriarum, et mutatae fortunae miseratus, non parvam eius curam gessit, et onus illud suo colloquio levavit, hortans ut moderate cum custodibus ageret, neque arrogantius quam pro fortuna loqueretur. aliquot diebus elapsis matutino tempore ex templo abducitur, et minutissimo equulo impositus, vexillo, quod in calamo ventilabatur, praecunte, per ludibrium ad mare delatus et in lintre coniectus ad Andronicum defertur. post etiam

νων. καὶ τοιοῦτο μὲν τὰ τῆς τοῦ πρωτοσεβαστοῦ παραδυνα-
 στείας ἢ μᾶλλον οὐπω παγείσης ἀκριβῶς τυραννίδος καὶ τῆς
 τῶν κοινῶν πραγμάτων διοικήσεως πέρας εἰλήφεισαν. εἶχε B
 μὲν οὖν τὰς χεῖρας εἰς παράταξιν ἱκανὰς καὶ τοὺς δακτύλους
 5 πρὸς πόλεμον ἐδεδίδακτο, ἴσως δ' ἂν καὶ πλείονι πολέμου
 παρασκευῇ καὶ ὀρμῇ ὀξυτέρᾳ χρῆσάμενος τῷ τε Ἀνδρονίκῳ
 τὴν εἰς τὴν πόλιν πάροδον ἀπετείχισε καὶ ἑαυτὸν ἀπείρατον
 διεφύλαξε τοῦ ἐφεστώτος κακοῦ· ποιεῖν γὰρ ἐπὶ τοῖς βυσι- V. 133
 λείοις ἡδύνατο θησαυροῖς ὅποσα ἠβούλετο, καὶ ταῖς τριήρε-
 10 σιν ἐνῆν χρῆσασθαι πρὸς τὴν τοῦ ἀνδισταμένου καταπολέμη-
 σιν αἰ τὸ ἐκ Λατινῶν εἶχον ὀπλιτικόν, οὕτω μὲν ἐπικρατέ-
 στερον ὄν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ παντάπασι ναυτικοῦ, οὕτω δὲ πάγ-
 χαλκον καὶ ὄλον αἰμοχαρές. ἀλλὰ τοῦ μορσίμου, ὡς ἔοικεν,
 ἀντικρούσαντος ὁ μὲν τὸ πρόθυμον ὑπεχάλασεν, Ἀνδρόνικος C
 15 δ' ἐπιτείνας ὑπεσκέλισε τουτοῖ καὶ ὑπέδραμεν ἀντιτρέχοντα,
 καὶ τὴν νίκην λαμπρὰν ἀπηνέγκατο. ὅς καὶ κατὰ τὴν πε-
 ραιάν ἐτι διατρέψων, στείλας τριήρεις ὅσαι ὀπίσω τοῦ μεγά-
 λου δουκὸς ἠκολούθησαν καὶ τῶν συνακολουθησάντων αὐτῷ
 κατὰ πάροδον στρατιωτικῶν καταλόγων ἕπαν ἐπίλεκτον, πό-
 20 λεμον συγκροτεῖ κατὰ τῶν ἐν τῇ πόλει Λατινῶν. καὶ δὴ
 καὶ τοῦ δήμου τῆς πόλεως ἀναθαρρήσαντος κατ' αὐτῶν καὶ
 ἀλλήλους ἐς συνασπισμὸν παραθῆξαντος θυλάτιος ὁμοῦ καὶ
 ἐπίγειος ἕρις φέεται. καὶ πρὸς ἄμφω τὰ πλήθη κυκλωσά-

3. εἶχε δ' ἂν, εἰ τὰς χεῖρας ἠκρίβωτο εἰς παράταξιν καὶ τοὺς
 δακτύλους πρὸς πόλεμον ἐδίδακτο καὶ μὴ ἦν μαλθακὸς ἀχμη-
 τῆς καὶ Βάιταλος καὶ πρὸς ἠθος τυπούμενος ἡμέρον, τῷ τε —
 ἀποκλείσας καὶ ἑαυτὸν ἀπείρατον διαφυλάξας τοῦ τότε κακοῦ A.
 19. κατὰ πάροδον om A.

de sententia omnium procerum, iussu Andronici excaecatur. hic exitus fuit potentiae ac potius nondum firmatae tyrannidis et administrationis protosebasti; qui si, ut erat homo rei bellicae peritus et non ignavus, ita maiores copias comparasset et maiore vigilantia rem gessisset, tam Andronicum urbis ingressu prohibere quam ipse illa mala evitare potuisset. nam de imperatoris thesauris sumere licuisset quantum libuisset; et triremibus ad debellandum adversarium uti potuisset, in quibus Latini milites erant, tota Romana classe potiores, toti ferrei et cruenti. enimvero eum, fato adversante, seguiorem Andronicum factus alacrior evertit, illustri victoria potitus; qui dum ultra fretum adhuc versaretur, missis triremibus quae magnum ducem sequebantur, et delectis ex suo exercitu cohortibus, bellum Latinis in urbe versantibus infert. cum autem urbana quoque multitudo animos contra eos sumpsisset et invicem ad strepens

μενά τε καὶ περιζώσαντα μὴ ἀντιπαλαίειν σθένοντες οἱ Λα-
 τῖνοι, ὡς εἶχον, ἕκαστος σώζειν ἑαυτοὺς ἐπεβύλοντο, τὰς οἰ-
 κίας ἀνέντες πλήρεις πλούτου παντὸς καὶ πολυειδῶν ἀγαθῶν,
 Ὀπόσα μεταδιώκουσιν ἄνθρωποι, τοῖς βουλομένοις προσόμε-
 μα· οὐδὲ γὰρ μένειν κατὰ χώραν ἐτόλμησαν, ἢ κατὰ Ῥω-
 μαίων ἐπήλθοσαν αὐτοί, ἢ ὅλως ἐπίοντας ὑπέστησαν. ἐντεῦ-
 θεν οἱ μὲν κατὰ πόλιν διασπαρέντες ὡς ἔτυχεν, ἄλλοι προσ-
 ρυέντες οἴκοις ὑπερηφάνοις, οἱ δὲ καὶ τῶν μακρῶν ἐπιβάντες
 νηῶν ὡς ἐπλήμουσι οἱ ὁμόφυλοὶ σφισιν, ἐξέφυγον μάλιστα τὸ
 μαχαίρα περιπεσεῖν. ὀπόσοι δὲ συνελήφθησαν, θαυμάτῳ ὑπε-
 δικάσθησαν. πάντες μέντοι τὴν οὐσίαν ἀπεβύλοντο. αἱ δὲ
 πλήρεις τῶν δραπετευσάντων τριήρεις τῶν τῆς πόλεως ἀνα-
 χθεῖσαι λιμένων καὶ βλέψουσι πρὸς Ἑλλάσποντον τὸ μὲν λεί-
 πον τῆς ἡμέρας ἐκείνης ταῖς νήσοις προσωρηκῆσαι ἐξεπέ-
 ρησαν, ὀπόσοι μικρὸν ἄποθεν τῆς βασιλίδος ἀμφιρρέονται 15
 πόλεως μὴ πᾶνυ πελάγαι, φημί δὴ τὴν Πρίγκιπον καὶ τὴν
 P. 163 Πρώτην καὶ ὅσαι περὶ αὐτὰς ἀνίσχουσι τοῦ βυθοῦ· τὴν δ'
 ἐπιουσίαν τῶν ἐν αὐταῖς ἱερῶν φροντιστηρίων πυρπολή-
 σασαι ἐξῆραν ἐκεῖθεν κώπαις ἀπίσους καὶ διαπετασθεῖσαι
 λαίφεσι. μηδενὸς δ' ἐπιδιώκοντος, ἔνθα ἦν πρὸς βουλήν 20
 καταίρουσαι, ἔδρων ὅ τε καὶ εἶχον κακὸν τοὺς ἐκείσε Ῥω-
 μαίους.

12. Κατ' ἐκείνας δὲ τὴν ἡμέραν καὶ κομήτης ἐφάνη

θ. αὐτοὶ ἐπελθεῖν A. ὑπέστησαν | ὑποστήναι καὶ δέξασθαι
 A. 10. κατεδικάσθησαν A. 23. ἐν ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέ-
 ραις A.

pugnaudum cohortati essent, terra marique simul pugnatum est; et
 Latini a duobus exercitibus circumventi, quia se defendere non po-
 terant, ut quisque potuit, salutem quaesiverunt, apertis ad diripien-
 dum aedibus, quae plenae divitiarum omnis generis eorumque bo-
 norum fuerunt quae mortales expetere solent. neque enim consistere
 neque Romanos invadere neque eorum impetum sustinere aude-
 bant. itaque alii, quo sors tulit, in urbe sunt dispersi; alii in ma-
 gnatum aedes evaserunt; alii longis navibus suorum popularium con-
 scensis ferrum vix evaserunt. qui comprehensi fuere, capitis sunt
 damnati; omnes rei familiaris iacturam fecerunt. triremes vero fugi-
 tivas plenae, ex portibus urbis in Hellespontum provectae, eo die
 ad insulas Principis et Protam caeterasque urbi vicinas, non in alto
 sitas, appulerunt. postridie, nonnullis earum monasteriis incensis,
 velis remisque discesserunt. nemine autem persequente, ubi placuit
 descensu facto, Romanis quicquid potuere nocuerunt.

12. Diebus illis cometa in caelo conspectus est, qui gravissi-

κατ' οὐρανόν, ὑποσημαίνων τὰ ἐσόμενα χεῖριστα καὶ αὐτὸν ἀτεχνῶς διαχαράττων Ἀνδρόνικον· ὄψεως γὰρ σχῆμα καὶ ἔλιγμα ἢ τοῦ φανέντος ἀνάμματος ὄψις διατυπούσα νῦν μὲν διετέτατο, μετὰ βραχὺ δ' ἀμφιπεριεβίβαστο εἰς ὄλκους, ἄλλοτε εἰς χάσμα ἀνοιγομένη στόματος φόβον ἐνεποίει τοῖς δεωμένοις οἰονεῖ καταχάσκουσα ἐξ ὕψους τῶν κάτωθεν καὶ ἀνδρομέου γλιχομένη αἵματος. ἡμέρας οὖν ἐκείνης τὸ μήπω ἐκμε- Β τρηθὲν καὶ τὴν ἐπιούσαν νύκτα διαρκέσας ἤφάντωται. ἀλλὰ καὶ ἰέραξ τοῦ Θηρέυειν ἐθάς, λευκὸς τὴν πτῖλωσιν, τοὺς πό- 10 δας λωροπεδούμενος, καπὶ καλιᾶς πτερορρηήσας πολλάκις καὶ αὐτὸν πάλιν ἀνηθικῶς, ὥρμησεν ἐκ τῆς ἕω πρὸς τὸ τοῦ λόγου μέγιστον τέμενος, καὶ τὸν Θωμαῖτην εἰσιὼν δόμον πολλοὺς κατὰ φήμην θεατὰς ἐφειλκύσατο. ἦσαν δ' οἱ καὶ διετεχνῶντο συλλαβεῖν αὐτόν. ὁ δ' ἐκείθεν ἀρθεὶς κατέπη πρὸς τὸ μέγα 15 βασιλεῖον, καὶ ἄνω τοῦ οἰκήματος καταπαύσας ἐν ᾧ τοὺς ὑπογυῖως τοῦ ἄρχειν ἐπειλημμένους εἴθισται πρὸς τοῦ δήμον παντὸς ἀνευφημεῖσθαι στεφανηφόρους, μετ' οὐ πολὺ ἐπάνει- σι πάλιν πρὸς τὸν νεῶν. καὶ τὴν τοιαύτην περιοδείαν τρισ- C σῶς σταδιεύσας ὕστερον παρά του Θηρέυεται καὶ εἰσάγειαι 20 τῷ βασιλεῖ. τοῖς μὲν οὖν πλείστοις μῦλλειν αὐτίκα Ἀνδρόνικον συλληφθῆναι οἰωνίζετο ἐνθὲνδε καὶ δίκας γενναίας ὑπέ- V. 134 ξειν, ἐπεὶ καὶ ἐς αὐτὸν ἔφασκον ἀτεχνῶς τὸ οἰώνισμα ἀφο- ρᾶν, πλειστάκις ἐνειρχθέντα δεσμοτηρίῳ καὶ τὸ τῆς κεφαλῆς

4. μετὰ βραχὺ] νῦν A. 9. ἰέραξ] ἰεράκιον κυνηγετικὸν με-
 τα ποδόλουρα ἄσπρον B. 16. τοῦ αρχ.] τῆς αρχῆς A. 17.
 στεφηφορῶντας μετὰ βραχὺ A. 21. οἰωνίζετο om A.

mas clades, quae consecutae sunt, portendit, atque ipsum adeo Andronicum expressit nam serpentem sinuosum repraesentans nunc porrigebatur, nunc in spiras se colligebat, nunc cum horrore intuentium, quasi inferiores ex alto devoraturus esset humani sanguinis avidus, vastum rictum aperiebat. sed cum non ultra diei illius reliquum et secutam noctem durasset, evanuit. accipiter quoque aucupio exercitatus, albus, vincula pedibus gestans, qui primis in nido saepe amissis repubuerat, ab Oriente in Verbi maximum templum tetendit, ac Thomaiticam aedem ingressus multos ad sui spectaculum attraxit. erant etiam qui eum comprehendere studerent: verum ipse inde in magnum palatium pervolavit, et super eo conclavi con-sedit in quo recens imperio potitos, diademate redimitos, ab omni populo celebrari moris est. paulo post ad templum revertitur; et hoc circuitu ter peracto tandem a quodam captus ad imperatorem affer-tur. id auspiciam quidam plane ad Andronicum referentes, qui et saepissime in carcerem coniectus et canus esset, eum statim poenaa

τρίχωμα χιοιοῦμενον. οἱ δὲ γε σφωότερόν τι προβλέποντες
καὶ τὸ φρονεῖν ὑπιβάμονες τριετὲς ἔλιγμα χρονικὸν τὴν τρι-
τὴν εἰς τὸ αὐτὸ κατάντημα πτῆσιν ἰσχυρίζοντο προσημαίνειν,
καὶ τελευταῖον αὐθις Ἀνδρόνικον φρουρὰν καὶ ποδοκίκας
καθυποδέχεσθαι Ῥωμαίων κατάρξαντα. 5

1) Πάντων δ' ἐς Ἀνδρόνικον διαπορθμευομένων, λοῖσθος ἐς
αὐτὸν περαιούται ὁ πατριάρχης Θεοδοῖσιος μετὰ τῶν λογίων
τοῦ βήματος. ὁ μὲν οὖν εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐγγίζειν σκητὴν τὸν
μέγαν ἀρχιερέα ἐνωτισάμενος ἐξεῖσιν εὐθὺς πρὸς ὑπάντησιν,
στολὴν ἡμφιεσμένος σχιστὴν ἰοβάφινον ὑφῆς τῆς Ἰβηρικῆς, 10
εἰς γόνατα καὶ γλουτοὺς καταβαίνουσαν καὶ πυκάζουσαν τὰ
ἔως βραχίονος, καὶ πυραμιδομένην καλύπτραν τῇ κεφαλῇ
περικείμενος, καπηρὰν τὴν χοιραν καὶ πρὸς τῶν ἵππειων
χηλῶν βαλὼν ἑαυτὸν ἔκειτο τεταυσμένος μέγας μεγαλωστί.
μετὰ μικρὸν δ' ἀνίσταται, καὶ τῶν τοῦ πατριάρχου ποδῶν 15
περιλιχμαῖται τὰ πέλματα, σωτήρα τοῦ βασιλέως ἀποκαλῶν,
ζηλωτὴν τοῦ καλοῦ, τῆς ἀληθείας ὑπέρμαχον, τῷ χρυσῷ τὴν
γλῶττιαν Ἰωάννη ἀνθάμιλλον, καὶ πῦσαν αὐτῷ προσηγορίαν
P. 164 περιτιθεῖς ἀγαθὴν. ὁ δὲ τότε πρώτως Ἀνδρόνικον Θεασάμε-
νος, ἐπεὶ κατήθρηκει περιεργότερον βλέμμα γοργόν, ὑποκα- 20
θειμένον φρόνημα, σοφιστικὸν καὶ περιέργον ἦθος, ἡλικίας
ἀναδρομὴν ἐς πόδα δέκατον μικροῦ ἀνατείνουσαν, ἀγέρωχον
βάδισμα, ὄφρὸν ἐπιλλώπτουσαν ὑπεροψίαν, φροντιστικὸν τε

10. στολὴν] φορῶν αἴγιον βεβαμμένον, ὑφασμένον ἐκ τῶν ἰβή-
ρων B. 12. πυραμιδομένην] μαῦρον καπᾶσιν ἰβηρικόν B.
14. τεταμένος A. 22. μικρὸν codices.

gravissimas daturum interpretabantur. sed prudentiores et sublimio-
ribus praediti ingenii, volatum illum ter repetitum triennium signi-
ficare asserebant, quo in imperio exacto Andronicus rursus in custo-
dia et compedibus futurus esset.

Omnibus autem ad Andronicum navigantibus, postremus omnium
etiam patriarcha Theodosius cum primariis sacerdotibus traiecit. qui
cum pontificem ad suum tentorium accedere audivisset, statim ei
obviam procedit, veste indutus fissa violacei coloris, telae Ibericae,
usque ad genua et cubitos pertinente, pileum in capite gerens, in
acutum pyramidis instar desinentem, pulli coloris; et quantus erat,
se ad equi ungulas prosternit. paulo post assurgit, et patriarchae
plantas deosculans eum imperatoris servatorem, honestatis amatorem,
veritatis propugnatorem vocat et Iohanni Chrysostomo comparan-
dum, nullo honorifico titulo praetermisso. patriarcha vero, qui tum
primum Andronicum videbat, accuratius eo perlustrato, animadver-
soque visu truci occulto ingenio, callidis et affectatis moribus, sta-
tura ad decem fere pedes assurgente, superbo incessu, arreclis su-

καὶ ἐπὶ συννοίας αἰεὶ ἄνθρωπον, ταλανίσους τοὺς ἀφρόνους
 ἄνδρα τοιοῦτον εἰσοικισαμένους ἐπ' ἀνηκέστοις ἑαυτῶν συμ-
 φοραῖς, „ἀκοῆ μὲν” φησιν „ἤκουόν σου τὸ πρότερον, νῦν δὲ
 καὶ ἐωράκειν καὶ ἐγνώκειν σαφῶς.” καὶ αὐτὸ πάλιν τὸ τοῦ
 5 Δαβὶδ ἀποκναίσους εἶπε „καθὼς ἤκουσαμεν, οὕτως καὶ εἶ-
 δομεν,” αἰμύλως καταπτόμενος Ἀνδρονίκου οἷς τὰ τῆς ὑπαν-
 τήσεως ἐκείνῳ τῷ σκηναϊκῷ ὑπέξῃρε τῆς γνώμης, ἑαυτὸν ἐδα-
 φίζων καὶ κνηδὸν προσκνυζόμενος, ἀναφέρων ἅμα τὰ ὀφθέτα
 πρὸς ἅπερ αὐτῷ ἀπήγγειλεν ὁ βασιλεὺς Μανουὴλ, διαζωγρα-
 10 φῶν τῷ λόγῳ Ἀνδρονίκου καὶ οἷον ἀγνοοῦντι τιθεὶς ὑπόψιον.
 ἀλλ' οὐκ ἔλαθε τὸ τῶν ῥημάτων ἀμφοτερίζον τὸν πολύμητιν
 Ἀνδρόνικον· ὅθεν καὶ τῇ τῶν λεχθέντων διπλῆ ὡς οἶα
 διπάλτῳ ξίφει τρωθεὶς τὴν ψυχὴν, καὶ τὴν σκυζομένην οἷον
 καὶ συνηρηφῆ τῶν ὀφρῶν τοῦ πατριάρχου γραμμῆν τῶν
 15 ἔνδον καὶ περὶ ψυχὴν κινήματων εὐρῶν προμνήστριαν, „ἰδὲ”
 φησὶ „βαθὺς Ἀρμένιος,” ἐπεὶ καὶ τὸ πατρῷον γένος ἐξ Ἀρ-
 μενίων ἔλκειν ἐλέγετο. τοῦτο δὲ καὶ ἄλλοτέ ποτε ἐπέσκωπεν
 ἐς αὐτὸν Ἀνδρόνικος, ὅτε ὁ μὲν πρὸς τὸν πατριάρχην τὸν
 λόγον ποιούμενος ἀχθομένῳ ἐρίκει καὶ μόνος ὑπολελειφθαι C
 20 τοῦ βασιλέως Ἀλεξίου κηδεμῶν ἔλεγε, μηδένα ἔχων τὸν συμ-
 πονοῦντά τε καὶ συγκάμοντα, μηδ' αὐτὴν τὴν ἐκείνου ἀγιό-
 τητα, καίπερ τοῦ βασιλέως Μανουὴλ καὶ πατρὸς τῷ βασιλεῖ
 Ἀλεξίῳ ἐς αὐτὸν ἀναθεμένον τὸν πατριάρχην τὴν τοῦ υἱοῦ

5. ἀποκνίσας Α. 6. ὑπαντῆς Α. 8. κνηδ.] ἀτεχνῶς Α. 9.
 ἀπήγγειλεν Α. 10. ἀγν. τῷ πατριάρχῃ τιθ. Α. 11. τὸ τῶν
 ῥημ.] ἢ διπλότης τῶν λόγων αὐτοῦ Β. 14. γραμμῆν κατιδῶν
 τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπινεύουσαν καὶ τῶν περὶ ψ. Α. 21. τε
 om Α.

perciliis, severitate et tristitia perpetua, miseratus eos qui talem
 virum in perniciem suam accersivissent, „hactenus” inquit „audivi:
 nunc etiam vidi et palam cognovi.” ac Davidicum illud non sine do-
 lore adiecit „ut audivimus, ita quoque vidimus.” quibus verbis salse
 perstringebat simulatum Andronici occursum et submissionem. simul
 etiam memoria repetebat verba Manuelis imperatoris, qui Androni-
 cum oratione depinxerat et ignorantis patriarchae veluti oculis sub-
 iecerat. sed illae verborum ambages Andronici sagacitatem non la-
 tuerunt, qui ambiguis illis verbis tanquam ancipiti gladio vulnera-
 tus, visa superciliorum patriarchae subtristi et densa serie ad ocu-
 los vergente, quae affectionum animi index esset, „ecce” inquit
 „occultum Armenium.” nam patre Armenio natus esse ferebatur. eod-
 dem dicitio eum alias quoque perstringit, cum in colloquio dolenti
 similis diceret se unum imperatoris Alexii curatorem superesse,
 sine ullo molestiarum et laborum socio, ne sanctitate quidem eius

τημελούγησιν καὶ τὴν τοῦ κράτους αὐτῷ κυβέρνησιν ἐπὶ τοὺς τούτις κατὰ γένος προσήκοντας· ὁ δ' ἔφησεν ἀποφροντίσαι πάλαι τὸν βασιλέα, εἴτ' οὖν τοὺς τεθνεῶσιν ἔχειν ἐν-ριθμον, ἐξ ὅτου περ αὐτὸς Ἀνδρόνικος τὴν βασιλίδα πόλιν εἰσεληλύθει καὶ τὰ κοινὰ διαχειρίζει πράγματα, πρὸς ἧν ἀπόκρισιν τοῦ πατριάρχου ἐρυθριάσας Ἀνδρόνικος ἤρξατο τί ἐστι τὸ ἀποφροντίσαι καὶ πρὸς ὃ σημαινόμενον ἐκτετόξευται, τὸν μὴ συνιέντα πλαττόμενος, καίτοι ἐγνωκῶς ἀληθῶς ὡς Δτόν τοῦ παιδὸς καὶ βασιλέως θάνατον ἠνίξαστο δι' ὧν ὁ θεὸς οὗτος ἀνὴρ ἐφθέγγαστο. ὁ δὲ τὸν θῆρα μὴ ἐκμαίνοιεν ἐθά-
 V. 135 λων καὶ ἄλλως κατ' αὐτοῦ ἐρωτόμενον, ἧ τὴν κάμηλον ἀναστομοῦν εἰς ἐξέραμιν πρὸς ἕπερ εἶδιστο, οὐ κατὰ τὴν ἀληθῆ καὶ πρὸς ἣν ἐρέεθη ἐξήγησιν τὸν τοῦ ἔηματος τοῦν ἡρμη-νευσεν, ἀλλὰ μηκέτι ἔφησε φροντίζειν τοῦ βασιλέως καὶ τὸ τούτου πάλαι παριδεῖν τημελὲς καὶ διὰ τὸ τοὺς κηνόνας μὲν 15 καὶ τὸ γῆρας μὴ ἐγγωρεῖν αὐτῷ τοὺς κατὰ κόσμον συμπλέκεσθαι πράγμασι, τὸ δὲ πλεον αὐτὸν τὸν Ἀνδρόνικον αὐτάρ-χη καὶ μονώτατον εἶναι τὸν βασιλέα παιδοκομεῖν.

13. Τῶν μέντοι κατὰ τὰ ἀρχεῖα πραγμάτων οὕτως διηρημένων ὡς Ἀνδρόνικος ὑπέθετο τοῖς υἱεῦσιν αὐτοῦ καὶ 20 τοῖς φίλοις καὶ οἱ τῶν καθ' αἷμα ὑπεκωμένων τῷ βασιλεῖ

2. ἔφησε πρὸς Ἀνδρόνικον ἀπ. Α. 5. πρὸς ἕπερ ἀνδρόνικος ἐρυθριάσας ἤρξατο τὸν πατριάρχην ὅτι περ Α. 19. Τῶν μέν-τοι — ὑποφθεγγόμενος Α: vulgo Τῶν δὲ κατὰ τὰ ἀρχεῖα πραγμάτων, ὡς Ἀνδρονίκῳ ἐδόκει καὶ ἀρίστως εἶχε, διηρημένων παρὰ τε τῶν υἱῶν ἐκείνου καὶ ὅσοι περ αὐτῷ προσέδεντο, ὅψε καὶ οὗτος μεταχωρεῖ τῆς Λαμάλεως, ὑποψήλας τὸ τοῦ Λαβιδ ἐν τῷ τὸν πορθμὸν διαβαίνειν καὶ φθεγγόμενος.

adinvante, quamquam ei Manuel Alexii filii curam mandasset, et imperii administrationem etiam prae cognatis commisisset. cui patriarcha respondit se iam olim sullicitudinem de imperatore deposuisse, hoc est inter mortuos eum numerare, posteaquam Andronicus urbem ingressus rerum administrationem susceperit. quo responso confusus Andronicus, et se intellexisse dissimulans, rogavit quid sibi vellet ea oratio, quamvis satis sciret divinum virum pueri imperatoris mortem designasse. at ille, ne feram alioqui contra se regentem magis irritaret aut camelum ad solitum vomitum provocaret, dictum illud alio detorsit, ac se iam olim, et canonibus et senio rerum administratione interdicentibus, imperatorem curare desisse, neque licere sibi mundanis rebus implicari. praeterea ipsam Andronicum vel solum parem esse imperatori educando.

13. Caeterum palatii rebus ex Andronici sententia per filios et amicos eius quam rectissime constitutis, et imperatoris etiam amicos

ἀνεύθυνον ἐκ βασιλέως καὶ τὸ ὕλον ἀνέγκλητον εἶχον τὸ προσ-
 εῖναι Ἀνδρονίκῳ καὶ τοῖς ἐκείνου προσανέχειν βουλευμασιν,
 ὅψε ποτε καὶ αὐτὸς Ἀνδρόνικος ὑποχωρεῖ τῆς Δαμάλειως εἰσ-
 ῶν τριήρη καὶ ὑποψήλας τὸ τοῦ Λαβιδ ἐν τῷ τὸν πορθμὸν P. 165
 5 διαβαίνειν τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων καὶ ὑποφθρεζάμενος
 μετὰ διαχύσεως „ἐπίστρεψον, ψυχὴ μου, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν
 σου, ὅτι κύριος εὐηργέτησέ σε, ὅτι ἐξείλετο τὴν ψυχὴν μου
 ἐκ θανάτου, τοὺς ὀφθαλμοὺς μου ἀπὸ δακρῶν καὶ τοὺς
 πόδας μου ἀπὸ ὀλισθήματος.” τοῦ δὲ βασιλέως Ἀλεξίου καὶ
 10 τῆς ἐκείνου μητρὸς Ξένης ἐξιόντων μὲν ἐκ τῶν βασιλείων
 κατὰ τὴν Ἀνδρονίκου βούλησιν, εἰς δὲ τὰς ἐν τῇ Φιλοπυτιῳ
 βασιλικὰς μετασκηνησαμένων οἰκοδομὰς αἱ τοῦ Μαγγάνῃ ἐλέ-
 γοντο, πρόσσειν ἐκέισε Ἀνδρόνικος, καὶ τῷ μὲν βασιλεῖ βα-
 15 θεῖαν ἀπονέμει προσκύνησιν ἐπὶ γόνυ πεσῶν, καὶ τοὺς ἐκεί-
 νου πόδας προσπτύσσειται, ὡς εἰρήθει, κοψάμενος καὶ δάκρυα
 χεάμενος, τῇ δὲ τούτου μητρὶ Ξένη ὅσα καὶ ἀπούση τὴν τι- B
 μὴν ἀφοσιωσάμενος καὶ τῆς ἐκεῖσε παρουσίας πάρεργον ἀπο-
 νεύμας τὴν προσαγόρευσιν, καὶ ταύτην ὑποψίας μεστὴν καὶ
 τοῦ μίσους ἐνδεικτικὴν ὅπερ κατ' αὐτῆς ἐκ μακροῦ τῇ ψυχῇ
 20 ἐναπέθετο, βραχὺ τι προσδιατρίψας μεταχωρεῖ. καὶ κατὰ
 τὴν προσηυρεπισμένην αὐτῷ ἐκεῖ που σκηνὴν ἀφικόμενος εἶχε
 περὶ αὐτὸν τὰς αὐλαίας πηξάμενους, ὃν τρόπον αἱ ὄρνεις
 ὑπὸ τὰς ἐαντῶν ἐπισυνάγουσι πτέρυγας τὰ κούττια, πάντα
 ἄνδρα εὐγενῆ καὶ περιδοξόν, ὅτε καὶ τις ἀνὴρ Ἴρος ἄλλος
 25 Ὀμηρικὸς, μολοβρὸς καὶ ἀνέστιος, τὺς τῶν πλουσίων θύρας

14. ἐπὶ γόνυ πεσῶν om A. 16. Ξένη τραχεῖαν ἀπονείμας προση-
 γορεῖται A. 20. τι] τε γόνυ A.

eius accedendi et eius voluntati se accommodandi potestate data, tan-
 dem ipse quoque Andronicus Damali discedit. ac triremi conscensa,
 dum per fretum in urbem traicit, Davidicum illud hilariter succi-
 nit: „revertere anima mea in requiem tuam, quoniam dominus tibi
 benefecit, erepta vita mea ex morte, oculis meis a lacrimis, pedi-
 bus meis a lapsu vindicatis.” imperatore Alexio et matre eius Xene
 e palatio, ut voluerat Andronicus, in Manganicas regales aedes ad
 Philopatium digressis: eo se confert; ac imperatore submisso ad-
 orato pedes eius amplectitur cu. n solito planctu et fletu. matre vero
 eius obiter et contemptim salutata, sine dissimulatione veteris in
 eam odii, citra moram longiorem in tentorium non procul inde pa-
 ratum discedit, ubi omnes viri nobiles et honorati sua quoque ta-
 bernacula erexerunt, quemadmodum pulli sub gallinae alas confugi-
 unt. tum homo quidam, alter Irus Homericus, teter, sine domo,

ἐκτρίβων, καὶ θεραπεύων τὴν γαστέρα τοῖς τῶν ἄρτων τεμά-
 χεσιν, ἐύλω τὰ βιώσιμα αἰτῶν ἀωρὶ τῶν ψυκτῶν περὶ τὴν
 C Ἀνδρονίκου σκηνὴν εἰλούμενος, ἐξωμίας ἄνθρωπος καὶ πα-
 ραβλώψ, καὶ τὰ μὲν πρῶτα ὑπὸ τῆς Θεραπείας Ἀνδρονίκου
 ὡς γοητείας εὐθύνεται χρώμενος, ἔπειτα καὶ τῷ δήμῳ τῆς 5
 πόλεως ἐκδίδεται παραλόγως. οἱ δὲ ὅσα καὶ θείας ὄψεως
 τῆς Ἀνδρονίκου θείας ἐχόμενοι, ἀνεξελέγκτως αὐτὸν εἰς τὸ
 θέατρον ἀπαγαγόντες καὶ κραυῆρα ξύλα καὶ φακίλους φορη-
 τῶν ξυναγείραντες κατακαίουσιν Ἀνδρονίκῳ χαριζόμενοι.

Συγχῶς δ' ἐκμετρήσας ἡμέρας Ἀνδρόνικος σὺν τῷ βα- 10
 σιλεῖ κατὰ τὸ Φιλοπάτιον, ἔσχεν ἔρον εἰς τὴν μεγαλόπολιν
 εἰσιέναι καὶ τὸν τοῦ βασιλέως ἐξαδέλφου Μανουὴλ τάφον
 ἰδεῖν. ὅθεν κατὰ τὴν τοῦ Παντοκράτορος μονὴν γεγονώς, καὶ
 D ποῦ τέθραπται ὁ νεκρὸς ἐρωτήσας, καὶ ἐπιστάς τῷ σωματο-
 φυλακοῦντι μνήματι πικρῶς ἐπεδάκρυσε καὶ περιπαθῶς ὠλο- 15
 φήρευτο, ὡς καὶ πολλοὺς τῶν παρεσιῶτων μὴ τὸν κρυψίνου
 ὕλως διορᾶν Ἀνδρόνικον ἔχοντας θανατώσαι λίαν, καὶ εἶπεῖν
 „ὦ τοῦ θαύματος, πῶς ἐφίλει τὸν προσγενῆ ἄνακτα, καίπερ
 διώκτην ὄντα θερμὸν καὶ φιλανθρώπως αὐτῷ μὴ χρησάμε-
 νον.“ τινῶν δὲ τῶν ἐκ τοῦ γένους ἀποσπώντων αὐτὸν τῆς 20
 σοροῦ καὶ ἀρκούντως ὑποφωνούντων τεθρηνηκέναι, οὐδ' ὕλως
 καθυπεῖξε ταῖς παραιφάσεσιν, ἀλλ' αἰτήσας καὶ ἔτι μικρὸν
 ἐνδοθῆναι οἱ προσκαρτερῆσαι τῷ τάφῳ, ἔχειν γάρ τι τῷ κει-

3. σκηνὴν om A. παραβλώψ] μονὴ θαλμος B. 8. ἀπα-
 γαγόντες καὶ om A. κραυῆρα ξύλα] ξύλα ξηρὰ καὶ τζάκνα B.
 10. ἄμα βασιλεῖ A. 12. εἰσιέναι] εἰσελθεῖν A. 14. σωμα-
 τοφυλακοῦντι om A.

divitum limina terens ut frustis panis famem sedaret, captus est, cum intempesta nocte iuxta Andronici tabernaculum victum mendicaret, vir procerus et strabus. ac primum ab Andronici ministris pro mago insimulatur, deinde urbanae plebi praeter opinionem deditur. ea vero spectando Andronico, ut divino vultui intenta, eum indicta causa, congestis in theatro lignis aridis et sarmentis, in Andronici gratiam exurit.

Qui dies complures cum imperatore in Philopatio commoratus, magnam urbem intrare desideravit et Manuelis patruelis sepulcrum spectare. cum in Pantocratoris monasterium venisset, quaevisit ubi situs esset imperator; eiusque sepulcro astans acerbe flevit, miserabiliter eulans, ut quidam ex astantibus artium Andronici ignari, prae admiratione dicerent „o rem miram! ut imperatorem cognatum,

ἡπαρτίς acrem et inhumanum persecutorem, dilexit!“ cum autem
 ex cognatis eum a tumulo avellerent, et luctui satis esse
 cerent, monitis eorum nequaquam acquievit, sed petiit ut

μένῃ κατὰ μόνας διαλεχθῆναι, τὰς χεῖρας ὡς πρὸς ἰκεσίαν
 διασκευάσας καὶ διαπετάσας τὰς παλάμας καὶ διάρας τοὺς
 ὀφθαλμοὺς πρὸς λίθον τὸν νεκροδέγμονα, καὶ τὰ χεῖλη μὲν
 κινῶν φωνὴν δ' οὐδαμῶς ἐξικνουμένην εἰς ὧτα τῶν παρεσιτώ-
 5 των οὐμενοῦν ἀφιείς, διάλεξίν τινα λαθραίαν ἐπεποίητο. τοῖς P. 1
 μὲν οὖν πλείστοις ἐπὶ δὴ τις βαρβαρική λελόγιστο τὰ ὑπο-
 ψαλλόμενα· ἦσαν δ' οἱ, καὶ τούτων μάλιστα οἱ τὴν εὐτρα-V. 1
 πελίαν μεταδιώκοντες, ἐπικερτομεῖν Ἀνδρόνικον ἔφασκον τῷ
 βασιλεῖ Μανουῆλ, καὶ ἀτεχνῶς κειμένῳ ἐπεμβαίνοντα λέγειν
 10 „ἔχω σε τὸν διώκτην καὶ πολλὰς ἐμοὶ πλάνας προὔξενήκοτα,
 καὶ ὑφ' οὗ παγκόσμιον μικροῦ γεγένημαι περιλάλημα, πᾶσαν
 δυστυχῶς ἐπιὼν ὀπόσῃν ἤλιος ἐπεισιν ἄρματι. καὶ σὲ μὲν
 ὃ ἐπτακόρυμβος οὐτοσὶ συνέξει λίθος ὅσα καὶ ἄφρυκτον δεσμο-
 15 τήριον, νήγετον καθεύδοντα ὑπνον καὶ τῆς τελευταίας σάλ-
 πιγγος ἐπιθεῖ· ἐγὼ δὲ τὸ σὸν μετελεύσομαι γένος οἷα καὶ
 λέων μεγάλῳ ἐπεγκύρσας θηράματι, καὶ δίκας ὧν ὑπὸ σοῦ
 κακῶς ἐπεπόνθειν γενναίας εἰσπράξομαι, τὴν ἐπτάλοφον ταυ- B
 τῆν καὶ λαμπρὰν εἰσιὼν μεγαλόπολιν.”

14. Ἐκ δὲ τούτου πάντα οἶκον ἐπιὼν περιφανῆ καὶ
 20 λαμπρὸν, καὶ σταθμοὺς ἐν αὐτοῖς τιθέμενος ὥσπερ οἱ παρο-
 δεύοντες, ἐχοῖτο τοῖς κοινοῖς ὡς ἤρειτο πρῶγμασι, τῷ μὲν
 βασιλεῖ Ἀλεξίῳ κνηγεσίοις ἐφιείς προσανέχειν καὶ κοίφοις
 τῷ τέως τρέφεσθαι πνεύμασι μετὰ τῶν φυλάκων οὓς αὐτῷ

4. συνεσιῶτων A. 13. ἐπτάτρουλος B. 20. προοδεύοντες A.
 23. 1ῃ] τό A.

se paulisper adhuc sepulcro inhaerere paterentur: habere enim quod
 cum defuncto seorsim colloquatur. itaque manibus et palmis suppli-
 cis in modum compositis, et oculis in sepulcri saxum intentis, labia
 movit, editaque voce, quae a nemine exaudiretur, occultum collo-
 quium habuit. at plerique murmur illud incantationem barbaricam
 esse, facitiores autem Andronicum Manuelli insultare et manes eius
 exagitare dicebant, his verbis „habeo te, persecutor, a quo nullis
 actus sum erroribus et totius pene mundi factus fabula, universo
 orbe pererrato. ac te quidem sepulcrum istud in septem vertices as-
 surgens et inevitabilis carcer profundo somno oppressum tenet, ex
 quo nonnisi ultimae tubae clangore excitaberis: ego vero tuum genus
 ulciscar, ut leo praedam opimam nactus, et poenas iniuriarum tua-
 rum graves exigam, postquam hanc splendidam urbem sum ingres-
 sus, quae septem una sibi muro circumdedit arces.”

14. Deinceps omnes domos illustres et splendidas pervagando,
 et viatorum instar in eis diversando, rem publicam suo arbitratu
 administrabat. imperatori Alexio venationes et alia ludicra indulisit.

ἐπέστησεν, οὐ μόνον τὴν εἴσοδον αὐτοῦ καὶ τὴν ἐξοδὸν ἐφω-
 ρῶντας τοῦ μυθικοῦ πολυομμίτου Ἄργου περιεργότερον,
 ἀλλὰ καὶ μηδένα τῶν ἀπάντων παρεῶντας μόνῃ ἐντυγχάνειν
 αὐτῷ ὑπὲρ τε οὐτινοσοῦν διομιλεῖσθαι πράγματος, ἐαυτὸν δὲ
 C ὄλον ἐπιδοῦς ταῖς μερίμναις, οὐχ ὅπως εἰς πρᾶττοιεν τὰ Ῥωμαί- 5
 ων, ἀλλ' ὅπως ἀφελεῖ ἐκ τῶν βασιλείων καὶ σύμβουλον ἀγα-
 θόν' καὶ κατὰ χεῖρα γενναῖον ἄνδρα καὶ ἀρειμάνιον καὶ ὑπο-
 πτον ἐκείνῃ καὶ πρὸς ἀρχὴν ἐπιτηδεῖον. ἀμειβόμενος δὲ τῆς
 πρὸς αὐτὸν εὐνοίας τοὺς Παφλαγῶνας καὶ πάντα ἄλλον συν-
 εφασάμενον αὐτῷ τῆς ἀποστασίας, ἀξιώμασι τούτους ἐτί- 10
 μησε καὶ δωρεαῖς φιλοτίμοις ἐδεξιώσατο. καὶ τὰ λαμπρὰ δὲ
 τῶν ἀξιομάτων καὶ τὰ τῶν ὀφθικίων μεγαλοπρεπῆ, ὡς ἐκεί-
 νῃ ἐδόκει, μετατιθεῖς ἐπὶ τινῶν μὲν τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας
 προουβάλετο, ἄλλοις δ' ὑπέξῃρεν ἑτέρους, ἐκείνους δὴ ποῦθεν
 οἱ ὀπίσω αὐτοῦ ἐπορεύθησαν ὡς τοῦ Βααλ πρότερον οἱ ἀπο- 15
 στάντες ζῶντος Θεοῦ, καὶ οἱ τὴν παρ' ἐκείνῃ δόξαν προάθεν-
 D το τῆς ἐπαινετῆς καὶ προτέρας τιμῆς καὶ τῷ δικαίῳ μερίδα
 παρεχομένης. οἱ μὲν τοίνυν τῶν ἐπισήμων ἀνδρῶν ἀπηλάν-
 νοντο οἴκου καὶ πατρίδος καὶ τῶν φιλτάτων ἀποδιίσταντο,
 οἱ δὲ εἰρκταῖς καὶ χειροπέδαις σιδηραῖς παρεδίδοντο, ἄλλοι 20
 τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξεκόπτοντο, αἰτίαν οὐδεμίαν πρόδηλον ἐπα-
 γομένην σφίσιν εὐρίσκοντες, τὸ δ' εἶναι τῶν εὐπατριδῶν σιω-
 πηλῶς ἐγκαλούμενοι, καὶ κατὰ πόλεμον πολλὰκις εὐδοκιμῆ-

5. εὐ] μὲν εὐτυχῶς A. 6. ἀφελεῖ δὲ καὶ, omissis ἀλλ' ἔπος, A. 7. καὶ ἀρειμάνιον om A. 11. δωρεαῖς] δεξιαῖς A. 12. ὡς ἐκείνῃ] ὡς περ οἱ ἐδ. A. 13. τινῶν] τισί A. 14. δὴ ποῦθεν] δὴ πάντως οἱ δπισθεν A. 17. μερίδος A. 19. πατριδῆς A. 21. ἐξεκέντησαντο A.

custodibus adhibitis, qui non modo ingressum et egressum eius diligentissime observarent, sed etiam neminem omnino ulla de re cum eo colloqui paterentur: sibi curam rerum vendicavit, non in id intentus, ut Romana res floureret, sed ut omnes tam consilio quam manu pollentes et imperio idonei, diversae factionis, palatio exigentur. Paphlagones caeterosque omnes quorum opera et studiis regnum occuparat, et honoribus et largitionibus est remuneratus. dignitates et officia magnifica pro libito partim in filios suos, partim in alios transtulit, eos utique qui ipsum secuti erant, ut olim is qui a deo vivente ad Baalem defecerunt, quique ipsius gloriam priorī laudabili dignitati cum iustitia coniunctae praetulerunt. proinde clari viri partim domo et patria pellebantur, a carissimis suis avulsi, partim oculis privabantur, partim in carcerem et ferreas manicas coniciebantur, nullius sibi sceleris conscii, sed illius criminis tacite

σαι, ἢ φνῆς σώματος γενναιοτάτης ἢ ὄρας ἰκανωτάτης μεταλαχεῖν, ἢ τι ἕτερον φέρειν ἐπαινετόν, ὑποκνίζον Ἄνδρονικου οὐδ' ἀγαθὰς ἐκείνῃ τὰς ἐλπίδας ὑποβάλλον, εἴτε μὴν παλαιᾶς μικρολυπίας ὑποτύφον ἐμπύρευμα καὶ φρυκτεῦον 5 κατὰ βραχὺ τὸ πρῶν λεληθὸς καὶ σποδιούμενον τοῦ θυμοῦ. ἦν τοίνυν ἀνύποιστος ἢ τοῦ τότε καιροῦ φορὰ, καὶ ἢ πρὸς ἀλλήλους καὶ τῶν πάννυ γνησιωτάτων οὐκ εὐπιστία κακὸν P. 167 ἀφόρητον ἦν. οὐ γὰρ μόνον ἀδελφὸς παρεώρα κασίγνητον καὶ πατῆρ υἷα παρέτρεχεν, ἀν οὕτως ἤρεσκεν Ἄνδρονίκῳ· ἀλλὰ καὶ τοῖς καταπροδιδοῦσι τούτους συνέπραττον τὰ ἀνήκεστα, καὶ τὴν τοῦ γένους συνδιετίθουν ἀπώλειαν. εἰσὶ δ' οὗ καὶ κατεμήνυον αὐτότατοι τοὺς οἰκείους ὡς ἢ τὰ παρ' Ἄνδρονίκου χλευάζοντας δρώμενα ἢ γούν τῷ τὴν πατρῶαν ἀρχοντι ἀρχὴν Ἀλεξίῳ προσκειμένους, Ἄνδρονίκου δὲ ἀπαν- 15 χερίζοντας ἑαυτοὺς. πολλοὶ δὲ κἀν τῷ ἀρτί κατηγορεῖν κατηγορητο, καὶ διελέγχοντες ἑτέρους ἐπ' Ἄνδρονίκῳ τέκτονας κακῶν ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων τῶν κατηγορουμένων ἢ καὶ ἄλλων παρεστώτων προσηγέλλοντο, καὶ εἶχε τούτους κάκεινους συναγομένους μίᾳ φρουρᾷ. καὶ πιστοῦνταί μοι τὸν λόγον ὁ Β 10 Καντακουζηνὸς Ἰωάννης παλαμναιοτάταις πνυμαῖς παῖον ἐκτομίαν τινὰ Τζίταν καλούμενον καὶ τοὺς ὀδόντας ἐκριζῶν V. 137 καὶ τὰ χεῖλη ἀφαιματῶν, ὅτι πεφώρᾳται ὄλωσ Ἀλεξίῳ τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν κοινῶν διαλεχθεῖς συμφορῶν, παραχρῆμα

G. ἀνύποιστος] ἀγίαρὰ λλαν ἢ τῶν πῶτε κακῶν ἐπεισκώμασις Α.
 7. κακόν] δεῖνόν Α.

condemnati, quod ex nobilitate essent et in bello saepe fortiter se gessissent, aut proceritate corporis et elegantia formae, aut alia quapiam re quae morderet Andronicum et spe haud bona aleret, antecellerent; aut ob residuas veterum offensarum scintillas, quae hactenus velut ignis sub cinere latuerant, resuscitatas, multabantur. itaque peracerba fuit illorum temporum conditio, et coniunctissimorum inter se perfidia malum intolerabile. nec enim frater duntaxat fratrem, pater filium negligebat, si Andronico ita visum esset: sed proditores eorum infestissimos ad internecionem familiae adiutabant. erant etiam qui ipsi suos deferrent, ut aut Andronici acta irridentes, aut spreto Andronico paternum imperium gerenti Alexio addictos. multi quoque inter accusandum sunt accusati; et dum alios arguunt ut Andronici insidiatores, ab ipsis reis aut circumstantibus sunt delati, et in eandem custodiam utrique abducti. orationem meam confirmat Iohannes Cantacuzenus, qui pugnis in spadonem Zitam ita saevit, ut dentes ei excuteret et labia discinderet, quod cum imperatore Alexio de communibus miseris esset colloctus;

δὲ συλλαμβανόμενος καὶ αὐτὸς ἐξοματούμενός τε καὶ ἄριστος
 ζῳοῖδου παρηρηπιτούμενος οἷς προσηγορίαν διὰ τοῦ δεσπο-
 φύλακος πέπομφεν ἐνὶ τῶν γυναιχομαίμων Ἀγγέλου δεσποῦ
 ἔπι τῆ Κωνσταντίνῃ. οὐκοῦν διὰ ταῦτα ἦν εἰς πάντων ἀπα-
 συ κεφαλὴ, καὶ παρηρησίαν ἤγον ὡς εὖ ποιε, τοὺς ἄρχοντας ἀπὸ-
 τοὺς πιστούμενοι, ὅσα τὸ Ἐμπεδοκλείου τίτλος τερφθέντες
 Cίβηται. οὐ γὰρ ἐκλεκτὸς μόνον ἄσας καὶ ὑψηλὸς τῆς ἐνω-
 τίας ὢν Ἀνδρονίκῃ μερίδος ἔπασχε τὰ οἰκτρότατα, ἀλλὰ καὶ
 περὶ τοὺς οἰκείους θεραπευτῆρας ἀπιστοτάτος ἦν, οὗς χθὲς
 ἐψώμιζε στέαρ πυροῦ καὶ οἷς τὸν μόσχον παρατίθει τὸν σι-
 τευτὴν καὶ τὸν ἀνθοσμίαν ἐκίρνα ζωρότερον καὶ τῷ πύκτω
 τῶν περὶ ἐκείνον ἐλέγραφε, τούτους διετίθει χειρότερος σημε-
 ρον. ἦν δὲ καὶ τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας πολλὰς
 ἡρῶν στερηνομένου τε ἄμμι κατὰ τὸν τοῦ Ἐξέρσου ναίοντος
 καὶ δειροποιουμένου, ὑμνούμενόν τε καὶ βλασφημούμενον. ὥστε 15
 καὶ πολλοὶ τῶν ἐπιγραφομένων Ἀνδρόνικον, οἱ ὅλως ἐς τοὺν
 βλάβηνοιες, τὸν εἰς ἐκείνον ἔπαινον καταβολὴν ἐνόμιζον ἔβρε-
 Νω;, καὶ τὴν ἀγαθοῦ τινὸς ἀνθρωπικοῦ παροχὴν ἔμειον τῶν
 προσόντων ἦσαντο εἶναι καὶ καυοτροφὴν τὴν ἐπιστροφὴν. ἔ-
 δ' αὐτὸς φαρμακὸς ὢν ὀλοώτατος ἐλελήθει πρότερον, ἥτις 20
 τυραννεῖν ἐπιβύλλετο· ἡμερῶν δὲ τιτων διαλειπουσῶν ἤδε-
 το παρὰ πῦσιν (εἰ δὲ καὶ ἀληθῶς, οὐκ ἔχω λέγειν) καὶ θανα-
 τισμούς κερωννύειν ἐπίστασθαι κύλικας, καὶ τῆς ὀλεθρίας
 ταύτης ἐς ἄδου καταγωγῆς πρώτην τῶν ἄλλων πειραθῆται

γ. οἷς] βτε Α. προσηγορίαν] χαιρετισμὸν Β. διὰ τινος Α.
 β. πιστούμενα Α: vulgo ἀπιστούμενα. γ. μόνον om Α. 9
 ἀπιστοτάτος] πικρότατος Α. 15. ὑμνούμενόν] εὐλογοῦ-
 μένον Α.

idemque mox comprehensus et oculis erutis in obscurum carcerem
 est coniectus, quod per quendam carceris custodem fratri axoris
 suae Angelo Constantino salutem dixerat. nemo igitur aerumnarum
 erat expertus; et si nunquam alias, tum certe re ipsa monstra illa
 apparebant, quae Empedocles de contentione fabulatur. neque enim
 proceres duntaxat Andronici adversarii, sed eius etiam cultores cru-
 delissime tractabantur. nam quos heri humanissime exceperat et in-
 ter intimos habuerat, in eos hodie atrociter saeviebat. ita videre
 erat eundem eodem die, ut de navarcho Xerxis est memoriae prodit-
 um, et coronari et securi percuti, laudari et conviciis proscindi.
 itaque prudentiores Andronici laudationem iniuriae principum, et
 beneficentiam eius facultatum rapinam, benignitatem eius interitum
 iudicabant. neque vero constabat, cum regnum affectaret, eum ve-
 neficium esse atrocissimum et letalia pocula miscendi peritum: sed

τὴν Καισάρισσαν Μαρίαν τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Μανουήλ, τὴν καὶ πρῶτω; καὶ παρὰ πάντας μάλιστα τὴν Ἀνδρονίκου κάθοδον εἰς τὴν πατρίδα γλιχομένην ἰδεῖν· ὑποφθαρήναι γὰρ χρησταῖς ὑποσχέσεσιν ἔκτομίαν τινὰ πατρῶν ὑπηρετήν τῇ γυναικί, τοῦπίκλην Πτερυγιονίτην, καὶ λυγρὸν ἐγγεθῆναι τῇ ἀνθρώπῳ διὰ τούτου φάρμακον, εἶναι δὲ μὴ τῶν αὐτίκα θανατούντων τὸ ποθὲν δηλητήριον ἀλλὰ τῶν κατὰ βραχὺ παρακατατιθεμένων θανάτῳ καὶ ὑπεξαγόντων τοῦ ζῆν σχολαιτερον. οὐ πολὺς ὁ ἐν μέσῳ καιρὸς, καὶ τῷ 10 τῆς γυναικὸς μὲν καὶ ὁ ταύτῃ σύζυγος Καῖσαρ ἐπηρεολούθησε. πλὴν οὐδ' οὗτος φυσικῶς ἐλέγετο τελευτῆν, ἀλλ' ὑπο- P 168 πτος ἦν κὰν τούτῳ Ἀνδρόνικος, καὶ κύλιξ ἔτεκμαιρέτο μία ζωῆς κατευνάστρια δύο ἀμαρνώσαι τέκνα πύοιγτος.

15. Βουλευθεῖς δὲ τὸ ἐκ τῆς ἀνεπιμῆς Θεοδώρας ἀπο- 15 τεχθὲν αὐτῷ θυγάτριον τὴν Εἰρήνην εἰς γάμον ἀρμόσαι τῷ Ἀλεξίῳ, ὃν ἡ Κομνηνὴ Θεοδώρα τῷ βασιλεὶ ἐγένετο Μανουήλ, βιβλίον λακωνίζον ξυντίθησι πρὸς τὴν ἱερὰν σύνοδον, καὶ τοῦτο ὑποσημηνάμενος κάτωθεν διὰ μέλανος τῷ οἰκείῳ ὀνόματι ἐπὶ κοινῆς ἀκροάσεώς τε καὶ σκέψεως ἀναδίδωσιν. 20 ἦν δὲ τῶν γραφομένων ὁ νοῦς, εἰ συγχωρηθῆσεται προβῆναι συνάλλαγμα γαμικὸν βραχὺ μὲν ἢ οὐδὲν παρτυπεμφαῖνον τὸ ἄσεμνον, γενησόμενον δ' ὁμοῦ εἰς ἀρμολὴν τῆς ἐφίας καὶ

5. πτερυγωνίτην B.

6. φαρμάκιν B.

10. ταύτης σύζυ- γος A.

13. ζωῆς κατευνάστρια om A.

21. συνάλλαγμα]

ἢ οὐδὲν om A.

22. ἀρμολὴν]

ἐνωσιν A.

aliquot diebus post id omnibus in ore erat, vere necne, haud scio; ac eius nefariae artis prima fecisse periculum Maria Caesarissa, Manuelis imperatoris filia, ferebatur, quae et princeps et prae caeteris omnibus Andronici reditum expetiverat. nam pollicitationibus ab eo corruptum paternum eius spadonem, cognomento Pterygionitem, lentum illi venenum miscuisse. nec multo post Caesar uxoris obitum est consecutus, qui nec ipse naturali morte decessisse, sed unus calix duos praestantes homines, Andronici insidiis, confecisse putabatur.

15. Cum autem filiam Irenen, ex consobrina Theodora Comnena contra leges susceptam, Alexio, Manuelis ex incesto concubitu Theodoraе filia, despondere vellet, breve scriptum ad sanctum concilium componit, idque suo nomine atramento subscriptum publice recitandum et deliberandum proponit. cuius haec erat sententia, utrum ferendum esset matrimonium, quod cum parum aut nihil potius incommodi prae se ferat, tamen ad Orientem et Occidentem coniunctionem et captivorum redemptionem pertineret, ac plura alia commoda rei publicae allaturum esset. id breve scriptum veluti aho-

ἐσπερίου λήξεως καὶ ἀνάρρυσιν αἰχμαλώτων καὶ χορηγῶν
 Β πλείστον ὄσων ἐτέρων συνοισόντων κοινῇ. καὶ τὸ βραχυσύλ-
 λαβον τοῦτο γραμμάτιον, καθὰ τις εὐρυχανδῆς ζωμήρουσις ἢ
 Ποσειδάωνιος τρίαίνα ἢ γοῦν τὸ εὐφυνὲς τῆς Ἐριδος μῆλον,
 τὴν τε σύνοδον διεκύκησε καὶ τῆς συγκλήτου μέρος ὅσον περί 5
 τὸ κρίνειν διέστησεν, ἢ ἀληθέστερον εἰπεῖν κατ' ἀλλήλων
 ἐφώπλισε καὶ εἰς μοίρας ἐναντίας ἀπέκρινε. χορήμασι γὰρ οἱ
 πλείστοι τούτων καθυπαχθέντες καὶ τιμῶν ἀναβάσει μαλα-
 χθέντες ἐπευδύκουν, ὡς οὐκ ὄφελον, οἷα μὴ κεκωλυμένη τῇ
 γάμψ. οἱ δὲ θρασύτεροι τῶν δικαστῶν καὶ ψηφοφαγεῖν εἰσ-10
 θύτες καὶ κατὰ τοὺς περιφανεῖς ἀγροτεύοντες οἴκους, καὶ οἱ
 C φιλόχρσοι τῶν ἐκ τῆς συνόδου καὶ θεοκάπηλοι, μηδὲ συγ-
 V. 138 γένειαν ἐπισύρσεσθαι διετείνοντο τὰ συναφθησόμενα πρόσωπα
 διὰ τὸ ἐξ ἀθεμίτων ἐνώσεων ἀμφοτέρω γεγενῆσθαι καὶ τοῖς
 νόμοις τὰ τοιαῦτα κηήματα ἀνεπικοινωνήτα συγγενείας καὶ ἐκ 15
 διαμέτρου ἀφροστώτα λογιζέσθαι. καὶ ἀμαθῆς δὲ ἔλεγον εἶ-
 ναι καὶ τὸ οἶεσθαι ὄλωσ δεῖν ὑπ' ἐξέτασιν πίπτειν ἐκδηλοτέ-
 ραν ἡλίον ὑπόθεσιν. νί δ' οὐδ' ἄκροις ὡσι παραδεχόμενοι
 τὰ φθειγγόμενα, καὶ ὡς ἀγχωμάλοις ὄπλοις τοῖς νόμοις τὰς
 προσβολὰς αὐτῶν ἀπρακτοῦντες, μηδὲ συγχωροῦντες τῇ πρᾶ-20
 ξει ὡς ἀθεμιτογαμίας μεστῇ ἀντέπιπτον γενναϊότερον. ἦσαν
 δ' οἱ τὴν καλλίστην ταύτην εἰσηγούμενοι γνώμην, καὶ τῆς
 πάλης τῆς κρείττονος, βραχεῖς. ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν
 D ἐντρόφων τοῦ βήματος καὶ τινες εὐσύνοπτοι τῶν τῆς συγκλή-

3. τούτου Α. 5. καὶ τὸ τῆς Α. 10. δικαστῶν] κληρικῶν Β.
 11. οἴκους οὐδὲ καὶ ἐπισκοπιανοὺς ὀνομάζουσι Β. 12. ἐκ om Α.
 16. δὲ om Α. 18. οἱ δ'] ἕτεροι δὲ μηδ' Α. 19. τὰ — νόμοις
 om Α. 20. ἀπρακτοῦντες] ἀποκρούμενοι μηδὲ συγχ. προβῆ-
 ναι τὸν γάμον ὡς ἀθεμιτογαμίας μετεχοντα Α.

num ebulliens aut Neptunius tridens, aut ingeniose confictum illud
 contentionis pomum, concilium permiscuit; et inter senatorios iudices
 omnes dissidium effecit, aut ut verius dicam, alios in alios arma-
 mavit et in contrarias velut acies distraxit. nam eorum maxima pars
 corrupta largitionibus, et amplificandae dignitatis promissionibus, id
 coniugium ut licitum (quod utinam factum non esset) approbavit.
 iudices vero audaciores, qui procerum aedes frequentare ac suffra-
 gia convivii eorum condonare solent, et homines avari et res divi-
 nas cauponari soliti, eas personas inter se cognatas esse negabant,
 propterea quod ex illicitis nuptiis procreatae nihil cum iure cogna-
 tionis commune haberent ac alienissimae putarentur. esse autem in-
 scitiae, causam sole illustriorem in quaestionem vocari. alii vero ar-
 gumentis istis plane repudiatis fortiter adversabantur, et nuptias istas,
 "uae incestae essent, procedere nequaquam patiebantur. eius pul-

ν βουλῆς. καὶ αὐτοὺς δὲ ὁ τοῦ πατριάρχου ζῆλος ἐπισυν-
 τη τε καὶ ἐπῆλειφεν, οὐκ ἔων ἑτεροζυγεῖν καὶ οἰκοθεῖν ἄλ-
 ος σπεύδοντας. οὔτε γὰρ ἡ Ἀνδρονίκου τοῦτον ἐξέλυσε με-
 λειότης οὐθ' ἡ τῶν αὐτοῦ λόγων ἐστυφέλιξε δύναμις οὐθ'
 ἀπειλαὶ διετάραξαν, ἀλλ' ἦν ἀτίνακτος ὡς ἐκεῖνος ὁ πρό-
 βλος περὶ ὃν αἰεὶ κῦμα ὄρθῶν ἴσταται καὶ ἄλμη περιμορμύ-
 νουσα· ὁ δὲ εἰς ἀφρὸν διαλύων καὶ μακρὰ κλάειν ἔων
 ἦν ἠχῆσσαν θάλασσαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐσθίρικται βιάσεως.
 μέλει τοι καὶ ἰδὼν ὡς οὐδὲν ὠφελεῖ ἀλλ' ἀνακαλύπτως ἐπει-
 τὰ δεινὰ καὶ νικᾷ τὰ χεῖρονα, τῶν ἱερῶν ἀπανίσταται
 ρχειῶν καὶ πρὸς τὴν νῆσον ἀφικνεῖται Τερεβίνθον, καθ' ἣν
 ὑπῆ τὴν καταγωγὴν καὶ τὴν τοῦ σκήνους ἠγυρῆσαι κατὰθε-
 εν. ὁ δὲ Ἀνδρόνικος τὴν τοῦ Θεοδοσίου ὑποχώρησιν δεξιῶ- P. 169
 α τύχης κάλλιστον ἠγησάμενος ὡς παρὰ δόξαν ἅμα καὶ κα-
 ἄ γνώμην ἐκεῖνη γεγεννημένην, τό τε συνάλλαγμα ἐξεπέρανε
 ὦν γάμων, εὐλογητὴν ἀναδείξας τὸν ἀρχιποίμενα τῶν Βουλ-
 ἄρων παρὸντα τηρικαῦτα τῇ πόλει, καὶ περὶ τοῦ τὸν πατρι-
 ρχικὸν θρόνον διαδεξομένου καὶ αὐτῷ πληρώσαντος τὰ κατ'
 φρεσιν διασκέπτεται. καὶ ἐπικρίνεται Ἀνδρονίκῳ εἰς τὴν οἰ-
 ουμενικὴν προεδρίαν ὁ Καματηρὸς Βασίλειος, ἡ τὸ ἔμπα-
 εν, ὡς ἐλέγετο, αὐτὸς Ἀνδρόνικον ἐφειλκίσαστο πρὸς τὴν
 οιαύτην ἐπιλογὴν οἷς μονώτατος ἐξ ἀπάντων Ἀνδρονίκῳ ἐγ-
 ράφως συνέθετο ἐκεῖνα ἐν τῷ ἀρχιερατεύειν διαπραττεσθαι Β
 ἴσα φιλητὰ Ἀνδρονίκῳ, κὰν εἴησαν παναθέμιτα, κακεῖνα
 ἄλιν ἀποστρυγεῖν ὅποσα οὐχ ἠδύνει Ἀνδρόνικον.

1. καὶ αὐτ. δ. ὅ] πλὴν καὶ τούτους ὁ Α. γ. ἀπερικαλύπτως Α.

herrimae sententiae auctores erant pauci ex ordine pontificum et
 sacerdotum, et ex patribus conscriptis aliquot, qui et ipsi patriar-
 chae studio incitati et auctoritate confirmati in recta sententia, quam-
 vis eam domo non attulissent, permanebant. hunc enim neque An-
 dronici maiestas debilitavit neque vis eloquentiae evertit neque mi-
 siae perturbarunt, quominus instar marinae petrae inconcussus ma-
 neret. qui cum se nihil proficere et mala manifeste ingruere et par-
 tem meliorem a maiore vinci cerneret, e sacro palatio in insulam
 Terebinthum, ubi sibi diversorium et sepulcrum struxerat, discedit.
 Andronicus vero, ut desideratum, ita inopinatum eius discessum in-
 stituto suo commodissimum ratus, nuptias perficit, Bulgarorum epi-
 scopo, qui tum forte in urbe erat, caeremonias matrimonii pera-
 gente. cum de successore suae factionis patriarchae dando delibera-
 ret, Camatero Basilio oecumenicum pontificatum defert; aut potius
 illius syngrapha impulsus vendit, qua is promiserat se quicquid cordi
 esset Andronico, quantumvis illicitum, facturum, et ea declinaturo
 quae illi displicerent.

16. Οὐ μόνον δὲ τὰ κατὰ τὴν πόλιν οὕτως ἐνόησαν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἔξω χειρόνως ἔπισχον, ἀντιπεριύγοντος οἰμῆ τοῦ δαιμονίου τὴν ὑπὸ Ῥωμαίους εἰς πᾶν ἄξυμφορον. ὁ γὰρ τοῦ Ἰκονίου σουλτάνος, ὃν ἐδείμναιε πέτρον αἰεὶ κατὰ Τάνταλον ὑπὲρ κεφαλῆς ἀνυτέλλοντα, φημί δὴ τὸν ἄνακτα Μα-5
νουήλ, εἰς Ἰδου μετακεχωρηκέναι μαθὼν τὴν τε Σωζόπολιν πολέμου νόμῳ κατέσχε, καὶ τὰς πέριξ κωμοπόλεις ληϊσάμενος ὑφ' ἑαυτὸν ἐποιήσατο, καὶ τὴν Ἀττάλου δὲ λαμπροτάτην πόλιν πολιορκίᾳ χρονίᾳ ἐκάκωσε, καὶ τὸ Κοτυάειον ἐξεπόρ-
C θησε, καὶ ἐτέρας συγγὰς χώρας παρεστήσατο. καὶ ὁ μέγας 10
δὲ δομέστικος Ἰωάννης ὁ ἐκ Κομνηνῶν, ᾧ τὸ ἐπώνυμον Βατάτζης, ἀνὴρ οὐ φαῦλος τὰ τακτικά, πολλὰς δὲ νίκας πολ-
λάκις ἐπαρηρημένος κατὰ Περσῶν, τῇ Φιλαδελφείᾳ ἐνδιατρί-
βον ἀντεκάθητο γενναίως τῇ Ἀνδρονίκῳ καὶ ὀλιγῶρος τῶν
τούτου εἶχεν ἐπιταγῶν, καὶ ἀπειλοῦντι δεινὰ ἀντενεβριμαῖο 15
δεινότερα, καὶ κακῶς ἀκούων ὡς τυραννίδι ἐπιχειρῶν τῇ
ἤδη τετυραννηκῶτι λαμπρῶς ἐπέτιμα τε καὶ ἐπέπληττεν ὡς
ἐνστάτῃ δαίμονι, τὸ βασιλείον γένος ἐκτρέβοντι. ὅθεν ἐμφυ-
λίων στάσεων καὶ πολέμων αἱ Ἀσιάτιδες ἔγεμον πόλεις. καὶ
ἦν τὰ ἐντεῦθεν δρώμενα πολλῶν δυσαχθέστερα τῶν ἐξ ὁμό-
D ρων συμβαινόντων ἐθνῶν, ἧ καὶ οὕτως εἰπεῖν, ᾧ χεῖρ οὐκ
ἐπέξῆλθεν ἀλλόλογωτος, τοῦτο ἧ ἐγγῶριος ἐθέριζε δεξιὰ, καὶ
κατ' ἀλλήλων ἐκπεπολέμωτο τὸ ὁμόφυλον βαρβαρῶθεν ἕπαν

1. τὴν om A. 2. ἔξω] θύραθεν A. 4. σουλτάν A. 6.
μετακεχωρηκέναι A. 9. ἐξεπόρθησε] ἐξεκάστισε B. 14.
ἀντεκάθητο] ἀντέπιπτε A.

16. Hoc tam afflicto civitatis statu provinciae peius etiam habebant, nescio quo fato Romanum imperium labefactante. nam Iconii Sultanus audito Manuelis imperatoris obitu, quem ut Tantalus saxum iam iam capiti imminens formidarat, Sozopolim belli iure capit, oppida circumiacentia direpta suae ditionis facit, et splendidissimam Attali urbem longa obsidione affligit; Cotyalium vastat, et alias complices provincias in deditionem accipit. ad haec magnus domesticus Ioannes Comnenus, cognomento Batatzes, vir rei bellicae non ignarus, multis victoriis contra Persas insignis, tum Philadelpheiae degens, acriter Andronico adversatur, eius edicta negligit, minas eius gravioribus minis eludit. et cum ob affectati regni crimen male audiret, eum qui id iam invaserat obiurgat, et ut malum genium, genus imperatorum extirpantem, execratur. unde Asianae urbes seditionibus et intestinis bellis gravius quam a finitimis hostibus affligebantur. imo, quem barbari non violarant, eum cives trucidabant; et concitati contra sese populares, oblitii necessitudinis, barbarico

καὶ τοὺς τῆς συγγενείας νόμους ἡγνοηκός. καὶ Ἀνδρόνικος V. 139
 μὲν ὀπλίξειν ἔγνω κατὰ τοῦ Βατάτζη τὸν Λαπαρδᾶν Ἀνδρό-
 νικον, ἄνδρα βραχὺν μὲν τὸ δέμας, δραστήριον δὲ τὰ πολέ-
 μια, οὐκ ὀλίγον αὐτῷ στρατολογήσας ὀπλιτικόν· ὁ δὲ Κο-
 μνηνὸς Ἰωάννης νόσῳ τότε συνισχημένος καὶ περὶ που τὴν
 Φιλαδελφείων πόλιν ἐσκηνημένος ἀντεξάγει τῷ Λαπαρδᾷ τοὺς
 υἱεῖς, τὸν τε Μανουὴλ καὶ τὸν Ἀλέξιον. τοῦ δὲ πολέμου
 συχνὰς μεταλαμβάνοντος τροπὰς ὁποίας αὐτὸς ἴσῃσι, καὶ πολ-
 λῶν ἐξεκατέρωθεν ἀναιρουμένων ταῖς ἐμφυλίαις συμπλοκαῖς,
 βαρυνενθῆς ἦν ὁ Βατάτζης τῇ ἐνσκηψάσῃ καχεξίᾳ ἐπιστι-
 γνάζων ὡς ἀμφοτέραις αὐτὸν συσχούσῃ καὶ καταβαλοῦσῃ δυσ-
 τυχῶς ἐπὶ κλίνης, ὅτε δημοσιεύειν ἔδει καὶ παριστᾶν ὃ τρέ-
 φει περὶ τὰ πολεμικὰ γενναῖον, καὶ τὰς ἐπὶ νίκη νεομισμένας P. 170
 φωνὰς πρὸς τῶν ἐρίων πόλεων δέχεσθαι, ἔτι δὲ πιστοῦσθαι τοῖς
 ἔργοις πρὸς οἷον ἀντιφέρεται ἀρχηγὸν ὁ βαρυνέμων Ἀνδρό-
 νικος. πρῶγμασι δὲ καθυποδεικνύς ὡς προθυμία καὶ νεκρούς
 ἀνίστησι καὶ ὡς οὐδὲν καρδίας αἰσθητικῆς ἰσχυρότερον, αἴ-
 ρειν αὐτὸν ἐπὶ κλινίδιον αὐτοσκεύου προτρέπεται, καὶ στή-
 σαι φέροντας ἐν γηλόφῳ, ὅθεν ὄρατά οἱ τὰ κατὰ πόλεμον
 ἔσοιτο. οὔ δὲ γεγονότος, καὶ τοὺς υἱεῖς αὐτοῦ τὴν στρατιὰν
 κατὰ τὸν δοκοῦντὰ οἱ τρόπον ἐκτίξαι κελεύσας, ἡ νίκη
 περιφανῶς πρὸς τὸ ἐκείνου μετέβη στράτευμα, τὸ δὲ τοῦ
 Λαπαρδᾶ τὰ νῶτα μεταβαλὸν ἐπὶ πλεῖστον ἦν χρόνον διωκό-

2. λαπαρδᾶν A. 3. βραχὺν] τὴν μὲν ἡλικίαν κοινὸν B.
 8. μεταβαλόντος A. 9. ἐξ ἐκατέρων A. 13. τοὺς πολέμους
 A. 15. βαρυνέμων A: vulgo βαθυγέμων. 17. αἴρειν] μετὰ
 τοῦ κραββάτου σηκῶσαι αὐτὸν B. 21 τὸ δοκοῦν ἐκείνῳ ἐκ-
 τίξαι A. 22. μετέβη] ἐβλεψε A.

nore alii in alios grassabantur. ac Andronicus in animo habuit An-
 dronicum Lapardam iustis copiis datis cum Batatze committere, vi-
 tum parvum illum quidem sed bellicosum. at Ioannes Comnenus op-
 pressus morbo, circa Philadelphiam castrametatus, filios Manuelem
 et Alexium contra Lapardam mittit. cum autem vario eventu pugna-
 retur et multi utrinque civilibus armis caderent, in magno luctu
 erat Batatzes, ac fortunas suas miserabatur, quod tum infelicitè in
 lecto decumberet, cum in publico et in acie versandum et bellica
 virtus declaranda ac Orientalium urbium voces ob victoriam audien-
 dae essent, ut re ipsa intelligeret senex Andronicus, cum quali sibi
 adversario res esset. sed quid non facit alacritas et animus in re mala
 bonus? iubet se in tumulum, unde pugna conspicì posset, in lectulo
 seferri, et filiis ut instruenda sit acies praecipit. sic victoria illustri
 potitur eius exercitus, et Lapardanos longe persequitur ac caedit.

Β μενον καὶ κτεινόμενον. μετὰ βραχείας δ' ἡμέρας τὸν βίον
κατωστρέψαντος τοῦ Βατάτζη, οἱ Φιλαδελφεὶς πικρῶς ἐπ'
αὐτῇ καὶ βύθιον ὀλολύξαντες προσχωρεῖν ἐγνώσεισαν Ἀνδρ-
ρόνικη, ὡς μὴ εἶναι ὅστις οὐχὶ τῶν ἀπάντων. οἱ δὲ καὶ ἐς
αὐτὴν τὴν βασιλεύουσαν πόλιν τὸ τῆς προθυμίας πτερὸν 5
ἔλυσον, καὶ Ἀνδρόνικον θεραπεύοντες κατὰ τοῦ ἀειτιδοῦς ἑρ-
νιθοῦ τοῦ Βατάτζη καὶ τῶν ἐκείνου νεοτιτῶν ἔκρωζον ὡς κο-
ρῶναι λακέρυζαι, ἧ γοῦν ὡς ἄκηφῆτες περιεβόμβουσαν ἀγνίαν
καὶ ἀνάκτορα, ὅποιον δὴ τῶν κακοσχόλων τὸ ἐπιτήδευμα καὶ
τῶν δικρῶν τρεφόντων γλώττιαν ἐπὶ τοῦ στόματος. οἱ δὲ 10
τοῦ μεγάλου δομεστίκου υἱοὶ δείσαντες μὴ συσχεθεῖν καὶ
καταπροδοθεῖν Ἀνδρόνικη, μεθίστανται ἐκείθεν καὶ τῇ Ἰου-
κνιεὶ σουλτάνῳ προσρύνονται· οἱ καὶ ὕστερον, ἐξ ὧν ἔπαθεν,
προδῆλως ὑπέδειξαν μὴ ἐξεῖναι τινι τὰς πάγας ὑπεραλώσθαι
ἢ τὸ ἀμφιβληστρον διεκδῦναι ὃ ἡ ἄνωθεν ἐξέτεινε πρόνοια. 15
ὄυσχεράναντες γὰρ ἐπὶ τῇ μετὰ τοῦ σουλτάνου χρονίᾳ διακρι-
βῆ, ὡς οὐκ ἀμύνειν τοὺς ἐχθροὺς ἐκείνοισι ἐθέλοντες, εἰς
Σικελίαν ἀπαίρειν κεκρίκασι, καὶ δὴ νηὸς ἐπιβάντες καὶ σὺ-
ρίῳ τὰ πρῶτα πνεύματι χρώμενοι τὸ Κρητικὸν διαπλωτίζον-
ται πέλαγος. κατὰ δὲ τοῦτο τοῦ πνεύματος ἀντιστάτος ἀναγ- 20
καστῶς τῇ Κρήτῃ προσίσχουσι, καὶ γνωσθέντες παρὰ τινος
ἐκεῖσε φυλάσσοτος (γένους οὗτος τοῦ πειλεκυφόρου καὶ Κελ-
δικοῦ) συλλαμβάνονται καὶ τῇ τῆς Κρήτης δασμολόγῳ κατα-
μνήνονται. ὃ δὲ ἤραετο μὲν τοὺς ἀνδρας ἐκωῶσαι καὶ τῆς

2. πικρὸν A. 6. ἀειτιδους? an ἀειτοιδοῦς? 15. ἢ τὸ ἀμφ.]
ἐκ τῶν δικτύων ἐγλυτώσαι B. ἐκτίθει A. 16. μετὰ τοῦ
Σ.] πρὸς τὸν σουλτάν A. 19. διαπλωτίζονται] παραναλίγαν-
ται A. 22. φυλάσσοτος] βαράγγου B.

paucis diebus post Batatzis interitus magnum Philadelphiensibus lac-
tum attulit, et animos eorum omnium ita immutavit ut cum An-
dronico se coniungere statuerent, et missis Cpolim legatis, ad cap-
tandam Andronici benevolentiam, Batatzem et filios eius summa
animi levitate criminarentur. proinde magni domestici filii, metuen-
tes ne comprehensi Andronico proderentur, ad Iconiensem Sultanum
confugiunt; quorum calamitate declaratum est laqueos et retia divi-
nae providentiae neminem posse evadere. nam cum Sultani cessatio-
nem in ferendis contra hostem auxiliis moleste ferrent, abire in Si-
ciliam decreverunt; et navi conscensa, principio prospero flatu Cre-
tici pelagi oram legunt. ibi vero adverso vento coorto ad Cretam ap-
pellere coacti, et a quodam praesidiario Gallo, ex eorum ordine qui
securas gestant, cogniti comprehenduntur, et apud Cretae quae-
sorem deferuntur. qui cum eos incolumes et commealu instructos ex

νήσου ἀριτεμέας ἐκπέμψαι, ἄλφριτα αὐτοῖς ἐπισιτισάμενος καὶ οἶνον ὑδρευσάμενος καὶ τὰλλα τὰ πρὸς τὸν πλοῦν ἐπιτήδεια χορηγήσας, οὐκ ἔχων δ' ὅπως περανεῖ τὰ κατὰ σκοπὸν (καταφανεῖς γὰρ ἤδη τοῖς ἄπυσιν ἐγεγόνεισαν) δῆλα τίθησιν
5 Ἀνδρονίκῳ τὰ κατὰ τούτους τοὺς τάλανας Κομνηνοῦς. καὶ οὗτος μισοφάνης ὢν καὶ ταῖς τῶν ἀνδρῶν κόραις ἀκορέστως ἀντικαθήμενος τοῦ φωτὸς τοῦτους ἀποστερεῖ.

Τότε δ' οὖν Ἀνδρόνικος θείαν ἐπισκοπήν τὸν τοῦ Βα-
τάτζη θάνατον ἠγησάμενος, καὶ προστιθεὶς ταῖς λοιπαῖς ἐαν-
10 τοῦ δολοφρόσυναις καὶ ἕτερον τοῦ τρόπου προκάλυμμα, στε-
φθῆναι αὐτοκράτορα εἰσηγεῖται τὸν βασιλέα Ἀλέξιον. καὶ δὴ
ἐπὶ τῶν ὤμων ἄρας αὐτὸν καὶ μετὰ δακρύων θερμῶν εἰς
τὸν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἀνακομίσας ἀνάσταθμον ἐπὶ μάρ-
15 τυσι μυριάσι πολλαῖς πλήθους ἀστυκοῦ καὶ ἀλλοίου, καὶ πά-
15 λιν ὁμοίως ἐκεῖθεν κατενεγκὼν, ἔδοξε φιλοστοργότερος εἶναι
πατρὸς καὶ χειρὶ δεξιᾷ ἐπιστῆναι τῷ νεαρῷ τῆς βασιλείας ὄρ-
πηκι. ὁ δὲ τὸ τοῦ Λαβιδῶ ἀντικρὺς διδοὺς πέρατι ὁ φησιν
„ἐπάρας κατέρραξέ με,” διενοεῖτο ταῦτα καὶ ἐπετέλει. (17) P. 171
τῷ τοι καὶ πάντας ἐκποδῶν θέσθαι προθυμηθεὶς διεξῆγεν ὡς V. 140
20 ἤρειτο τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν πράγματα, τῶν ὄλων κύριος
καθεστώς. καὶ πρῶτα μὲν τὴν τοῦ βασιλέως μητέρα τοῦ υἱοῦ
καὶ βασιλέως ἀποστῆσαι βουλόμενος, οὐκ ἔληγεν αὐτῆς κατα-
βωόμενος καὶ τὸν ἀπονοστοῦντα πλαττόμενος, γάσκων ἀπι-
καθίστασθαι οἱ ταυτηνὴ προδηλότατα καὶ πρὸς πῦσαν πρᾶξιν

6. μισοφάνης A. 10. κάλυμμα A. 12. τὸν ὤμων A. 13.
ἀνάσταθμον] ἄμβωνα A. 14. πολλαῖς om A. 18. κατέρ-
ραξάς A. ἀπετέλει A.

insula dimittere in animo haberet, nec tamen suum exequi consilium illis iam agnitis posset, rem Andronico iudicat. qui ut lucis inimicus et oculis infestissimus, miseris illos Comnenos excaecat.

Ac Batatzis obitum divinum beneficium interpretatus, caeteris dolis etiam hunc adiecit ingenii sui dissimulandi causa. auctor est coronandi Alexii, eumque in humeros elatum lacrimans in magna ecclesiae ambonem pertulit; atque inde retulit, ut patrem pietate superare videretur et adolescentis imperatoris praesidium haberetur, cum ipse aliud in animo haberet, ac Davidicum illud agitare, elatum me allisit. (17) Quare omnibus aulae proceribus amotis, summaque rerum in se translata, imperium suo arbitratu gerebat; ac principio matrem imperatoris, ut aperte sibi et imperatoris ac rei publicae commodis adversantem, criminari non destitit, sequens discensurum iterum simulavit; et populo ad eam conviciis lacerandam concitato, suis artibus effecit ut in sacro palatio conveniret, et patriar-

καὶ μηχανῆν τῇ κοινῇ τῆς πολιτείας καὶ τῆ βασιλεῖς συνοί-
 ουσαν ἀντιπολιτεύεσθαι, καὶ τὸν δῆμον εἰς τὰς κατ' αὐτῆς
 ἐξεκόμεναιεν ὄφρεις, ὡς πολλὰκις εἰς τὸ ἱερὸν ἀρχεῖον ἐκδη-
 μαγωγηθέντα συναθροισθῆναι, καὶ πρὸς τὴν κατὰ τῆς δεσποί-
 νης σκέψιν τε καὶ προβούλευσιν ἐξαρκάσαι καὶ μὴ ἐκόπια⁵
 τὸν πατριάρχην τὸν πᾶν τὸν Θεοδοσίον, καὶ παραβιάσασθαι
 κἀκείνον εὐδοκῆσαι δι' ὑπομνήματος τὴν ἐκ μέσου ταύτης με-
 τίστασιν καὶ τὴν ἐκ τῶν βασιλείων ἄρῃσιν. τάχα δ' ἂν καὶ
 τῶν γενεῶν αὐτοῦ ἐπελάβοντο τῶν ἀγοραίων οἱ κρυογνώμο-
 νες, παρ' οὐδὲν τὴν ἐμπρέπουσαν ἐκείνῳ θέμενοι ὀσιότητά¹⁰
 εἰ μὴ κατένευσε πρὸς τὰ παρ' Ἀνδρονίκου αἰτούμενά, ἐπι-
 τὸ εὐ διατιθεῖς τὴν τοῦ κινδύνου σφοδρότητα. μικροῦ δὲ
 ἐδέησε κινδυνεῦσαι περὶ τὸ ζῆν καὶ τῶν τοῦ Βήλου κριτῶν
 τὸν Τορνίκην Δημήτριον, τὸν Μοναστηριώτην Λέοντα καὶ
 Κωνσταντίνον τὸν Πιτρηνόν, οὐπω τῇ κύκλῳ ἐγγραφέντας¹⁵
 C τῶν Ἀνδρονίκῳ προσθεμένων, μηδὲ πρὸς πᾶν ἐρύσμιον ἐκεί-
 νῳ δουλογραφηθέντας τρανότερον καὶ τὸ γόνυ βαθέως κάμ-
 ψαντας. οἱ μὲν γὰρ ἀπαιτούμενοι τὸ παριστάμενον εἰπεῖν
 πρὸς τὰ κατὰ τῆς δεσποίνης εἰσαγόμενα ἐθέλειν πρῶτως ἔφα-
 σαν μαθεῖν εἰ ὁ σύλλογος ἐκεῖνος καὶ ἡ συνέλευσις καὶ ἡ²⁰
 περὶ τῶν προκειμένων ἐξέτασις κατὰ γνώμην γίνεται τοῦ κρα-
 τοῦτος καὶ ὀρισμόν· ὁ δ' Ἀνδρόνικος ὡς βουκέντρῃ τῇ
 λόγῳ τοῦτῃ τρωθεῖς „οὗτοί εἰσιν” ἔφησεν „οἱ τὸν πρωτοσι-
 βιστὸν ἐνάγοντες εἰς τὸ τὰ ἄτοπα δρᾶν· συλλάβετε αὐ-
 τοὺς.” καὶ τὸ ἀπὸ τοῦδε οἱ μὲν δορυφόροι τὰ ἐπὶ τῶν ὤμων²⁵

3. ἐξεκόμεναιεν A. 5. ἀφαρκάσαι A. 7. ἐκ τοῦ μ. A. 9.
 κρυογνώμονες A. 17. τρανότερον] ἀριδηλότατα A. 19. πρω-
 τερον ἐγμάσχον A. 25. οἱ μὲν δορυφόροι] οἱ βάραγγοι τὰς
 μανδράρας κατεβίβισαν ἐπάνω αὐτῶν B.

cham Theodosium importunis flagitationibus et crebris conviciis per-
 pelleret ut in imperatricis eiectionem e palatio consentiret. tanta
 enim circumforaneae turbae vaecordia erat, ut timendum esset ne in
 barbani eius involarent, nihil elucentem in eo sanctimoniam reve-
 riti, ni Andronici postulatis, ut ab iniuria esset tutior, annuisset.
 Beli quoque iudices, Monasteriotes Leo, Tornicius Demetrius et
 Constantinus Patrenus, nondum in album eorum inscripti qui An-
 dronico studebant, nec apertissime illius cupiditatibus mancipati,
 vitae periculum adierunt. nam de imperatrice sententias rogati re-
 sponderunt se prius velle cognoscere, an id concilium de imperatoris
 sententia coactum esset. qua oratione tanquam stimulo vulneratus
 Andronicus „isti sunt” inquit, „qui protosebastum ad illa facinora
 impellunt: comprehendite eos” statim igitur satellites gladios quo

ἱεροθρηκτα ζίφη ὡς καθιζόμενοι κατήνεγκαν, ὁ δὲ δῆμος τῆ-
 δέ τε κἀκεῖς τῶν γλαμύδων λαβόμενοι περιέφερον τοὺς ἄν- D
 δρας μεθ' ὕβρεως, ὡς μόλις ἐκφυγεῖν τὸ θανεῖν. τοῦτο δ'
 ἄνυσας Ἀνδρόνικος τοῖς μεγιστάσι μετέπειτα ἐπεφύετο. οἱ
 5 δὲ ὡς οὐκ ἀνεκτὰ τὰ τοιαῦτα ἔργα ὑφορώμενοι καὶ τὴν Κυ-
 κλώπειον ἄντικρυς πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχοντες καταθοίνησιν, ἀλ-
 λήλοις πίστει δόντες τε καὶ λαβόντες, καὶ τὴν ὁμόνοιαν κρα-
 τυνάμενοι καὶ ὄρκους τὸ ὁμόπουν φρικώδεσιν ἐμπεδώσαντες,
 συνέθεντο μὴ δοῦναι ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς, μηδὲ τοῖς κρο-
 10 τάφοις, εἰ δυνατόν, παρασχέσθαι ἀνάπυσιν, ἕως οὗ θανεῖται
 Ἀνδρόνικος καὶ τὸ τοῦτου αἷμα πρὸ τοῦ τῆς κόγχης χρώσει-
 εν αὐτόν, ἔξ ἧς βῆσαι τὴν οἰκείαν στολὴν ἱμειρόμενος πᾶ-
 σαν τὴν βασιλείον φυταλίαν ἐκριζοῖ καὶ ὡς μονὸς διαλυμαί-
 νεται ἄγριος. ἦσαν δὲ οὕτω συνομοσάμενοι Ἀνδρόνικος ὁ
 15 υἱὸς τοῦ Ἀγγέλου Κωνσταντίνου, ὁ μέγας δούξ Ἀνδρόνικος
 ὁ Κοντοστέφανος, καὶ οἱ τούτων υἱεῖς ἐκκαίδεκα ὄντες, πάν-
 τες ἀκμαῖοι καὶ ῥομφαίαν ἐσπασμένοι πρὸς πόλεμον, ὁ τοῦ P. 172
 δρόμου λογοθέτης ὁ Καματηρὸς Βασίλειος, καὶ συχνοὶ ἑτε-
 ροὶ κατὰ γένος αὐτοῖς συναπτόμενοι καὶ ἄλλως τὸ ἐπίσημον
 20 ἔχοντες. ἀλλ' οὐκ ἔλαθε τὸ σύστρεμμα τὸν Ἀνδρόνικον, οὐκ
 εἰς τέλος ἄφθρακτον καὶ κρύφιον διαμεῖναν. διὸ καὶ αὐτίκα
 ὄγς κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀγγέλου ὀρμήσας, μικρὸν ἀποθεν
 αὐλιζόμενον τῶν χειρσαίων πυλῶν τῆς πόλεως τηρικαῦτα,

5. ὑφορώμενοι] οἰόμενος A, omisso ὡς. 7. ἔδοσαν τε καὶ
 ἔλαβον καὶ τὴν ὁμ. ἐκράτυνον A. 13. ἐκριζοῖ] ἀναίρει καὶ
 ὡς θῆρ A. 16. ἐκκαίδεκα] ἔνδεκα B. 19. συναπτόμενοι]
 συνταιτόμενοι A.

humeris sustinebant in illos vibrarunt; et populus clamydibus eorum
 apprehensis viros per contumeliam huc et illuc traxit, ut mortem
 aegro effugerent. his peractis Andronicus proceres invasit; qui cum
 ea facinora ferenda non ducerent, et Cyclopiam coenam ante oculos
 haberent, fidem inter sese dederunt et acceperunt, et concordiam
 sanctissimo iureiurando firmaverunt, pacti se nec oculis somnum vi-
 suros nec capitibus quietem duros, nisi prius Andronicum, si fieri
 posset, sustulissent, ut suoapte potius quam conchae sanguine (qua ve-
 stem suam tingere cupiens, omnem Imperatoriam stirpem evellere et
 tanquam immanis bellua devorare conaretur) purpurasceret. coniurati
 erant Andronicus Angeli Constantini filius, magnus dux Andronicus
 Contostephanus, et horum filii sedecim, omnes viri robusti et bel-
 licosi; Logotheta Dromi Camaterus Basilus, et alii complures iuncti
 genere eis, viri illustres. sed ea conspiratio prodita non diu latuit
 Andronicum; qui impetu facto in Andronicum Angeli filium, tum-

ἐκείνον μὲν φηγάδα μετὰ τῶν υἱέων τίθεισιν, ἀσπασίως διε-
 δράντα τὴν σαγήνην ἣν οἱ ὄπλοφόροι Ἀνδρονίκου αὐτῷ διε-
 πέτασαν, ἐκ τοῦ μόλις ἀκατίῃ περιτυχεῖν ἀμφορέων πλήρη
 κενῶν, καὶ αὐτὰ μὲν ἐκτινάξαι εἰς θάλασσαν ὅσα καὶ ἀμφι-
 βλήστρου σκύβαλα, αὐτὸν δ' ἐν τούτῳ διεκπλεῦσαι μετὰ τῶν 5
 παίδων μόλις τὸν κίνδυνον· τὸν δέ γε Κοκτοστέφανον συνει-
 Βληφῶς καὶ τέσσαρας τῶν παίδων καὶ τὸν Καματηρὸν Βασί-
 V. 14 λειον πάντας ἐξομιματοῖ, πρὸς δὲ καὶ ἄλλους, ὁπόσους οὐ
 μετ' ἔλεγχον προφανῆ ἀλλὰ κατὰ φήμην ψιλήν, καὶ ταύτην
 ἀμφίλογον, ἠχηκοῖ κωωνῆσαι τοῖς εἰρημένοις τοῦ σκέμμα- 10
 τος. οὕτω τοίνυν θύσας καὶ ἀπολέσας Ἀνδρόνικος οἷς πά-
 λαι μὲν συλλαβεῖν ᾤδινεν, εἰς καιρὸν δ' ἀνεβύλλετο τὴν ἐπί-
 θεσιν, τινὰς δὲ καὶ δεσμοτηρίοις παραδούς, τῇ ὑπεροφίᾳ δὲ
 καταδικάσας ἑτέροισι καὶ ἄλλοις ἄλλως διαφθειρας, ὄρων δὲ
 καὶ ὅσοι περ κατελείφθησαν εὐγνωστοί τε καὶ εὐαριθμητοί, εἰς 15
 τοῦμπαλιν ἰέναι πρῶτον τοῖς πλείοσιν ἐπιχειροῦντες, κατὰ
 τοὺς πλανωμένους τῶν ἀστέρων κἀκείνους μεταθεμένους τὰς
 C γνώμας καὶ τὸν ἀχένα παρεχομένους Ἀνδρονίκῳ πατεῖν καὶ
 τῷ ἐκείνου ἅμα συμπερομένους ἄξονι, τὸν τῆς δεσποίνης
 ἐπέσπευδεν ὄλεθρον, καὶ διαφόρους αἰτίας ξυνθέμενος τέλος 20
 καὶ προδοσίας κρίνει τὴν ἄνθρωπον, συναγαγὼν τὸ ἐκείνῳ
 φίλον συνέδριον καὶ τῶν δικαστῶν οἱ κατακρινεῖν, οὐ κρίνειν

3. ἀμφορέων] ἔπερ μαγαρικὰ ἔγεμεν B. 4. ὅσα καὶ] ὡσπερ A.
 5. ἐν τούτῳ] ἐμβάντα A. 7. παίδων] υἱέων A. 11. θύσας
 καὶ ἀπ.] παγιδεύσας A. 14. ἄλλως] ἄλλοις κακοῖς περιβαλῶν
 A. 15. ὅσοι] εἴ τινες κατελείφθησαν εὐαριθμητοί καὶ εὐγνω-
 στοί εἰς τοῦμπαλιν ἰόντες τοῖς πλείοσιν, κατὰ A. 19. ἅμα
 σ.] ποθοῦντας ἅμα συμπερέσθαι A. δεσπ. εἴτα ἐδίψα A.
 20. ξυνθεῖς A. 21. προδοσίας] ὡς προδοτήριαν A.

non procul a terrestribus moenibus habitantem, illum cum quatuor filiis
 in exilium agit: nam sagena satellitum Andronici cupidissime evita-
 ta, concensaque cum filiis navicula, vacuis amphoris quae in ea
 erantiectis, periculum vix evitavit. Contostephanus cum IV filiis et
 Camaterus Basilius comprehensi omnes excaecantur. item alii non
 convicti, ex fama duntaxat easque ambigua coniurationis, easdem
 poenas dederunt. ad hunc modum iis quos olim comprehensos cupie-
 bat, per occasionem in potestatem redactis, et aliis in carcerem con-
 iectis, aliis in exilium actis, aliis aliter multatis, cum paucos admo-
 dum reliquos esse cerneret, qui omissa pertinacia, errantium stella-
 rum mare, cursu in contrarium mutato sibi studerent, dominae per-
 niciem molitur; ac post varias criminationes miseram mulierem con-
 cilio suorum, et eorum iudicium coeto coacto, qui non iudicaturi

τὴν ἰν γυναιξὶ ταλαίπωρον ἤμελλον. καὶ ἡ μὲν ὡς τὸν ἐπ' ἀδελ-
 φῆ γαμβρόν τὸν ῥῆγα Οὐγγρίας τὸν Βελᾶν ἀνασεύουσα καὶ
 πορθεῖν τὰ κατὰ Βρανίτζοβαν καὶ Βελέγραδα γραφαῖς ἐνά-
 γουσα καὶ ἀδραῖς ἐπαίρουσα ὑποσχέσεσιν, εἰς τὴν τοῦ ἁγίου
 5 Διομήδους μονὴν περὶ τινα ἐκεῖ που στενωπότην οὖσαν εἰρ-
 κτὴν ἀκλεῶς ἀπάγεται, ἔνθα δὴ καὶ ἐφ' ἱκανὸν παρὰ τῶν
 φυλάκων ἐρεσχελούντων παροινουμένη καὶ λιμῶ καὶ δίψει
 τετροχωμένη τὸν σφαγέα διηνεκῶς ἐφαντάζετο ἐκ δεξιῶν D
 ἐστῶτα τομώτατον. ὁ δ' Ἀνδρόνικος οὐδὲ βραχὺ γοῦν τοῦ
 10 ἀγριαίνειν ὑποκεχάλαστο, ἀλλὰ τὸ τοῦ Λαβίδ, πόνον καὶ θυ-
 μὸν κατανοῶν καὶ παραδοῦναι σπεύδων αὐτὴν εἰς θάνατον,
 καιρὸς οὐπω πολὺς καὶ τοῖς ζῶσιν ὅτι σύνεστι δυοχερμαίνων
 ἀθροίζει πάλιν τοὺς τῆ ἀδικίᾳ βραβεύοντας δικαστὰς, καὶ
 ὧν ἡ δεξιὰ δεξιὰ ἀδικίας, καὶ ἐρώτησιν προτεινόμενος ὁποῖά
 15 τις ἐκ τῶν νόμων ἐπήρηται ποιῆ τοῖς προδόταις πόλεων καὶ
 χωρῶν, καὶ ἀπόφασιν ἐγγραφον θανάτῳ ὑποδικάζουσαν τοὺς
 οὕτω δρωῦντας ἀνὰ χεῖρας δεξιόμενος, ἦν τὸ ἐκ τούτου κατὰ
 τῆς ἀνάσσης ἄσχετος τὴν ὁρμὴν. τοίνυν καὶ τὴν φωνὴν ὑψω-
 σάντων καὶ διατύρως βοησάντων τῶν παρανόμων ἐκείνων ψη-
 20 φηφόρων δεῖν ἐκ τοῦ βίου γενέσθαι τὴν δύσποτμον ἐκείνην
 ἐν βασιλίσσαις, χάριτος εὐθὺς παρὰ τοῦ παιδὸς καὶ βασιλέως
 ὑποσημαίνεται, ἀτεχνῶς ψεκάδι τοῦ μητρικοῦ διεκτυπούμενος
 αἵματος, ταύτην μετατιθεῖς τῆς ζωῆς. ἐκλέγονται τοίνυν εἰς τὸ

3. κατὰ τὴν βρ. καὶ βελέγραδα A. 6. ἐφ' ἱκανὸν om A. 9.
 γοῦν om A. 11. σπεύδων] θέλων A. 15. ἐπήρηται] ἐπα-
 ναιρείται A. 21. βασιλίσσαις A, γυναιξὶ PW. 22. διεκτυ-
 πούμενος PW. 23. τοίνυν τῆς μυσαρᾶς ταύτης καὶ ἀγοσιω-
 τάτης διάκονοι πράξεως ὁ A.

sed damnaturi erant, proditiōnis accusat: eam ad Belam Hungariae regem, sororis maritum, crebras dedisse litteras, et magnis pollicitationibus eum impulsisse ut Branizobam et Belligradum vastaret. itaque in angustissimum carcerem prope S. Diomedis monasterium ignominiose abducitur. ubi et custodum ludibriis ac contumeliis et fame siti que afflicta, saevissimi carnificis manum continenter expectabat. Andronicus vero nihil imminuta seritate, nihil nisi atrox et crudele cogitans et vivere illam graviter ferens, non multo post iniuriarum ministros iudices convocat, quae poena legibus in urbium et provinciaram proditores statuta sit rogat. accepto scripto, quo respondebatur capitale id esse facinus, cohiberi non potuit quin impetu in imperatricem ferretur. cum autem iudices illi iniqui clara voce exclamassent miserrimam illam imperatricem e medio tollendam esse, statim chartae ab imperatore, filio eius, quasi gutta materni

P. 173 καθυπουργῆσαι τῇ μουραῖ ταύτῃ καὶ ἀνοσίφ πράξει δ τοῦ Ἀνδρονίκου πρωτότοκος υἱὸς Μανουὴλ καὶ δ σεβαστὸς Γεώργιος ὁ τῆς τοῦ Ἀνδρονίκου γυναικὸς ἀδελφός. ἄμφω δὲ καὶ πρὸς μόνην ἀπεπήδησαν τὴν ἐπιλογὴν ταύτην δυσχεραίναντες, καὶ τὸ τοῦ βασιλέως ἐξεφάυλισαν δόγμα, εἰπόντες μῆτε πρότερον 5 τῇ ἀναίρεσει τῆς βασιλίδος συνευδοκῆσαι ὅλως, ἀλλὰ τὰς χεῖρας φέρειν ἀγνύς τοῦ μιάσματος, καὶ νῦν δὲ πολλῶν πλέον μὴ ἀνέξεσθαι αὐτῶν θιωμένων σώμα διεσκοπῆσθαι δίκαιον, κἄν Ἀνδρονίκος ὡς σκηπτῶ τοῖς λεγομένοις τούτοις πληγείς, παρὰ δόξαν πῦσαν ἀπληρηκόσι, τὰς τε τοῦ γενείου τρί- 10 χως πυκνὰ περιείλισσε τοῖς δακτύλοις, πῦρ τῶν δμμάτων βλέπων, καὶ τὸ κάρη κλίνων τε καὶ ἀνάγων ἑαυτὸν ἱκανῶς ἐταλάνισε καὶ μέγ' ὤχθησε πολλὰκις οἷς οὐκ εἶχε τὸ φίλιον Βαίμοχαρὲς καὶ πρὸς φονουργίαν μόνῃ ἐκπυρούμενον νεύματι. τότε μὲν οὖν τῆς ὀρμῆς ἀνυσειρασθεὶς ὡσεὶ καὶ ἵππος θερ- 15 μὸς καὶ δυσκάθεκτος, ἧ ὄσα καὶ καπνὸς φλόγα περὶ αὐτὴν εἰληθείς, τὸν οἰκέτον ἀποσβέσας μὴ ὑπεξιώντα θυμόν, ὑπερθετο τὴν ἀναίρεσιν· μετὰ δὲ βραχείας ἡμέρας τῶ δια πριγμονῆς ἐλεεινῶι μόρῳ ὑποδικάζει τὴν κακοδαίμονα, ἐπιστατησάντων τῶ ὑπουργήματι τοῦ Τριψύχου Κωνσταντίνου, ὃς 20 τὴν τῆς ἐταιρειανοχείας ζώνην εἶχε, καὶ τοῦ ἔκτομιόν Πτερυγιονίτου, ὃς διεθρυλλεῖτο παρὰ πῦσι καὶ τὸν τῆς πορφυρογεννήτου Μαυρίου δια φαρμύκου κακονοργῆσαι θάνατον. καὶ

5. ἐγκαυλισαντες δόγμα καὶ εἰπόντες εὐπαρρησιασιότατα μῆτε πρῶην Α. 8. ἀνέξεσθαι] ἀνασχέσθαι Α. διεσπάσθαι Α. 11. περιείλισσε Α. 14. φονουργίαν] ἀνοσιουργίαν Α. 20. φορφυρογεννήματι Α. 22. ὃς διεθ.] οὐκ εἰπέιν ἐφθήμεν καὶ Α.

sanguinis, qua illa mori iubebatur, subscribitur. Illius crudelissimi et nefarii facinoris ministri Manuel primogenitus Andronici, et Georgius Augustus Andronici affinis, deliguntur. ii vero ad solam eius rei mentionem consternati, neglecto imperatorio mandato, libere dixerunt se nec ante in imperatricis necem consensisse, et ab eo pisculo puras habere manus, et nunc multo minus commissuros ut in conspectu suo corpus innocens lanietur. quibus verbis Andronicus plane inopiuatus turbatus barbam digitis subinde implicuit; et ardentibus oculis caput subinde attollendo et demittendo suam miseriam deploravit, crebro indignatus, quod amicissimi sui a crudelitate abhorrentes solo nutu ad facinus atrocissimum non impellerentur. ac tum represso impetu, ut equus ferox et contumax, suppressaque iracundia, ut ignis fumo involutus oculatur, paucis diebus post miseram suffocari iubet, eius mandati Constantino Tripsycho hetaeriarcha et spadone Pterygionite, cuius veneficio Mariam Porphyrogenitam

τὴν μὲν, τὸ γλυκερὸν φάος καὶ καλὸν ὄραμα ἀνθρώποις, εἶχεν ἢ ἐκεῖ που ἀκτὴ τῆ ψάμμῃ καταχωσθεῖσαν. ἦλθε τοῦ V. 142 μιάσματος, καὶ λόγε Θεοῦ προύναρχε, τῆς ὑπὲρ κατάληψιν C σῆς ἀνοχῆς!

- 5 18. Ὁ δ' Ἀνδρόνικος ἐπὶ τοῖτοις ἐσκήρτα, πῶς ἂν εἴποι τις; καὶ διεχέτο τὸ τῆς ψυχῆς ἠδόμενον, τοῦ γένους ἐκτριβομένου τοῦ Μανουὴλ καὶ δενδροτομουμένου κήπου τοῦ βασιλείου, ὡς μόνος οἰκήσω τὴν ὑπὸ Ῥωμαίους καὶ τῶν ταύτης σκήπτρων ἐπιληψόμενος ἀδελῶς. ἐνστάτος δὲ τοῦ Σεπτεμβρίου μῆνος τῆς
 10 δευτέρας ἰνδικτιῶνος τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ἑξακοσιοστοῦ ἔτους τῆ ἀναρρῆσει ἐπιβάλλει. οὐκοῦν οἱ ἐκ τῆς φάουλῃς συμμορίας, κατὰ γνώμην δῆπουθεν Ἀνδρονίκου, κἄν περιέκρηπτε τὴν ἑαυτοῦ βούλησιν, λόγον εἰσήνεγκαν τῷ συνεδρίῳ περὶ τῆς νεοχωσθείσης τοῖς Βιθυνοῖς ἐπαναστάσεως καὶ τῆς ἐντὸς
 15 τῆς πόλεως Νικαίας παραδοχῆς Ἰσαακίου τοῦ ἐξ Ἀγγέλων D καὶ Θεοδώρου τοῦ Καντακουζηνοῦ, ἀλλὰ δὴ καὶ ὅσα κακουροῦσιν οἱ Προυσαιεῖς, εἰσοικισάμενοι Θεόδωρον τὸν Ἀγγελον καὶ ταῦτὰ τοῖς Νικαεῦσι φρονήσαντες. καὶ φάμενοι μὴ οὐκ ἂν ἄλλως ἤρημησειν τοὺς στασιώδεις, εἰ μὴ Ἀνδρόνικος βα-
 20 σιλεύσειεν ὁ διὰ τὴν ὑπαργυρίζουσαν τῷ χρόνῳ τρίχα τῶν νέων ἔχων λέξαι σοφώτερα, καὶ ἐπὶ θρόνου καθίσας τοῦ διαλίθου καὶ τῆ βασιλείῃ ταινίᾳ διαδηθεῖς συναυτοκρατοροίῃ τῷ

1. φάος καὶ αὐτοκαλονὴν ἀντικρυς καὶ Α. 6. διεχ. τὴν ψυχὴν τοῦ Α. 9. ἀδέσπαια Α. τοῦ om Α. 10. ζῆ Β. 13. λόγον] εἰς σκέψιν προύθηκται τὰ Α. 20. ὁ διὰ] ὁ χρυσόγερως καὶ χρυσόμαλος Β.

extinctam esse supra dixi, executoribus. sic illud eximium formae decus iucundissimae lucis aspectu privatam in littore arena obruitur. heu tantum nefas solem intueri? o dei verbum omni principio prius, eamne esse tuam lenitatem incredibilem?

18. Andronicus vero exultabat ac laetabatur, cum familia Manuelis excinderetur et imperatorii horti arbores excinderentur, quasi solus Romanis provinciis potiturus et imperium sine ullo periculo occupaturus. igitur Septembri mense, indictione II, anno a mundi exordio sexies millesimo et sexcentesimo, designationi suae adiicit animum; ac improbus ille grex et mercenaria manus, quam Andronico voluntatem suam dissimulante, de Bithynica seditione deque Isaacio Angelo et Theodoro Cantacuzeno Nicaeae receptis, et de improbis Prusaensium conatibus, qui Theodorum Angelum Nicaeenses imitati recepissent, concilio indicto asserit nullum fore seditionum finem, nisi Andronicus imperaret, qui ob venerabilem senectutem prudentia superet adolescentes, et in solio gemmato considens et imperatorio diademate redimitus pari potestate cum

παναφήλιε βασιλεῖ καὶ διορῶν τὸ γενησόμενον κ. ἰ περατοῖ
 τὸ πραχθησόμενον μετ' ἰσχύος μείζονος καὶ ἐξουσίας ἀρχι-
 κωτέρας, εἶχον εὐθύς τοὺς περισσώτας, καὶ ὅσοι τερ ἀκείνη
 P. 174 συνήδρευον διὰ γένους λαμπρότητα καὶ ἀξιομάτων σεμνότητα,
 δημοφώνως ἀνακραγόντας πάλαι αὐτοῖς εἶναι τὸ προβληθὲν⁵
 δι' ἐφέσεως, καὶ μηκέτι καιρὸν εἶναι τοῦ ἀναδύεσθαι· ἧ γὰρ
 ἄν καὶ βίαν συμμίξωσι, προχωροῦσαν οὐκ ἔχοντες τὴν κει-
 θῶ. ἀμέλει καὶ τῆς εὐφημίας κατάρχονται, καὶ οὕτως ἰ πως
 διατιθέασι τὴν ἀνύρρησιν, „Ἀλεξίου καὶ Ἀνδρονίκου μεγα-
 λων βασιλέων καὶ αὐτοκρατόρων Ῥωμαίων τῶν Κομνηνῶν¹⁰
 πολλὰ τὰ εἶη” πλατέσι καὶ ἀνεωγόνσιν ἄδοντες στόμασι καὶ
 μικροῦ διαρρηγγύμενοι ταῖς φωναῖς. διαδοθέντος δὲ τοῦ κα-
 λοῦ τοῦδε πράγματος τοῖς ἐν τῇ πόλει ἀβελτέροις (οὕτω γὰρ
 χρῶν τὸν Κωνσταντινουπολίτην δῆμον καλεῖν), ὡς μελισσῶν¹⁵
 Βσμήνη τῶν σίμβλων ἀπαναστάντα τὰ πλήθη συνείλεκτο ἐκ πασῶν
 γένους καὶ τέχνης ἀπάσης καὶ πύσης ἡλικίας τῆς συνόδου γε-
 γενημένης, ὅτε καὶ τις τῶν τοῦ Βήλου κριτῶν (τὸ δὲ ὄνομα
 ἐκῶν ὑπερβήσομαι) εἰς τὸ τοῦ ἐπὶ τῶν δεήσεων ὀφφίκιον ἀνα-
 βὰς ὡς θεράπων Ἀνδρονίκου θερμότατος, καὶ ἄλλος δὲ τις
 πρωτονοτάριος τιμηθεὶς γλωττογιάστωρ καὶ μηδενὸς ἀγενέστε-²⁰
 ρος τῆς τυραννίδος ὑποδρηστήρ, τῆς κατὰ τὴν ἀνύρρησιν
 τοῦ Ἀνδρονίκου φήμης ἀπανταχῆ διατρεχούσης καὶ αὐτῶν
 δὲ τῶν φαυλοκολάκων τὰ ὄτα περικτυπησάσης, ὥσπερ ἐν ἐπὶ

2. μετ' ἰσχύος] μετὰ μεγαλωτέρας δυνάμεως B. 3. ἐκ.] ἀν-
 δρονίκω A. 4. λαμπρ.] σεμνότητα καὶ ἀξ. λαμπρότητα A.
 11. καὶ μικροῦ] καὶ τὰ αὐτῶν σχίζοντες στόματα B. 16. πύ-
 σης om A. 20. γλωττογιάστωρ] γλωσσῶδης δρηρ B.

immature imperatore uteretur, oculis atque animo in rerum omnium administrationem et executionem maioribus viribus et auctoritate intentus. corona vero circumstans, et Andronici ob splendorem generis et dignitatum excellentiam assessores, una voce exclamarunt eam rem sibi iam olim in votis esse, nec tergiversationi locum relinquere. quod nisi cum gratia impetrarent, vim minitantes, acclamationem hanc (Alexius et Andronicus Comneni, magni imperatores et principes Romanorum, multos annos vivunt) hianti ore et plenis faucibus cecinerunt, ut parum abesset quin clamoribus rumpentur. cum ea praeclara res ad simplicis populi aures pervenisset (sic enim Cpolitana plebs vocanda est), omnis generis aetatis opificii multitudo velut apum examina alvearibus effusa convenit; et quidam Bell iudex, cuius nomen libens praetereo, ut observantissimus Andronici famulus supplicum libellorum officium adeptus, et alius quidam pro- notarius, homo tumidae linguae et praecipuus tyrannidis minister,

πνεύματι τὸ τυραννεῖον καταλαβόντες καθ' ὃ ἐτελεταρχεῖτο
 τὰδε τὰ ἄθεσμα (τοῦτο δὲ ἦν ὁ τοῦ Μιχαηλίτζη λεγόμενος
 οἶκος), τὰ συγκλητικῶς ἐξυφασμένα τῶν κεφαλῶν ἐξενεγκόν- C
 τες καλύμματα καὶ τῶν κατὰ νότου κεχυμένων λευκολίνων
 λαβόμενοι διείλουν αὐτὰ ὡς σφαίρας, χοροστατοῦντες τοῖς ἐκ
 τριόδων καὶ τῆς τότε τελετῆς προεξάρχοντες, πρὸς μέλος τε
 κεκλασμένον μετερῦθμιζον τὴν φωνήν, καὶ πανικῶς ἐξαλ-
 λόμενοι καὶ τὰς χεῖρας ὡς ἐς κρότον ξυμβάλλοντες τῷ πόδε
 ὑπεσάλευον, καὶ κατὰ μέσον ἐδίνεον, μολπῇ τ' ἰνυμῶν τε τὴν γῆν
 ἐκρότου ὑπορχόμενοι. ὡ τῆς ἀναιδείας καὶ τῆς μικρογνώμονος
 ρρηγῆς καὶ κουφότητος! τοῦ δ' Ἀνδρονίκου καταβάντος ἀπὸ
 τοῦ τυραννείου ἐς τὸ ἐν Βλαχέρναις βασιλεῖον, καὶ γενομέ-
 νου κατὰ τὸν ἐντὸς τούτου ὑψηρεφῆ δόμον ὃς Πολύτιμος λέ-
 γεται, ἐφίσταται καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀλέξιος ἐκ τῶν ἐξωθεν, D
 ἰμοῦ παιάνων τε καὶ στεναγμάτων (οὐ γὰρ πάντες τῇ καιρῷ
 παρεσύρησαν) εὐρῶν μεστὰ τὰ ἀνάκτορα, καὶ αὐτὸν Ἀνδρό-
 νικον ὡς βασιλεῦα σχεδὸν παρὰ πάντων καταλαβῶν εὐφημού- V. 143
 ιενον. ἐκὼν τοίνυν ἀέκοντί γε Θυμῶ τοῖς τελουμένοις ἐπε-
 λοκῆσας ἐκολάκευε κακεῖνος ἐν τοῖς λοιποῖς τὸ γερόντιον, Ἀν-
 δρόνικον εἰς τὸ συμβασιλεύειν ἐπεγεύρων, καὶ προθυμοποιῶν
 εἰς τὸ ἐνεστὸς ἔργον τὸν ἀκρατῶς εἰς τοῦτο πάλαι φερόμε-

1. ἔτ. τὰ εἰρημῆνα τοῦτο Α. 3. τὰ συγκλητικῶς] ἄτινα εἰς
 τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἐφόρουσαν περιφάρια ἄσπρα ὡς συγκλητικοί,
 ἐκβαλόντες αὐτὰ καὶ ἀπὸ τῶν ἐξόπισθεν εἰς τὰς ῥάχας αὐτῶν
 κρεμασμένων πανίων ἐντετυλιμένων ἄσπρων ἐγύριζον αὐτὰ εἰς
 τὰς χεῖρας αὐτῶν ὡς σφαίρας Β. 7. ἐξαλλόμενοι] ἐξέλλο-
 ντο Α. 10. ἀναιδείας] ἀδιαντροπίας Β. 17. σχεδὸν om Α.
 18. ἐπυδοκῶν Α. 19. ἐν τοῖς] σὺν τοῖς ἄλλοις Α, omīssis
 τὸ γερόντιον. 21. εἰς] ἐπὶ Α.

umore qui de Andronici designatione passim vagabatur audito, im-
 robi assentatores uno spiritu in tyrannicam domum quae Michaelize
 icitur, ubi ista tractabantur, properarunt; et senatoriis capitum te-
 minibus detractis, albas sindones ex humeris dependentes in orbem
 onvolverunt; et coetibus in triviis coactis, ut praesultores choreae,
 ractum et molle canticum auspiciati exultarunt, cum plausu manuum,
 d numerum saltantes. o impudentiam singularem et vaecordis ani-
 ni levitatem! cum autem Andronicus ex tyrannicis aedibus in Bla-
 hernium palatium descendisset et Polytimi sublimes aedes ingressus
 sset, etiam Alexius imperator acclamationibus et suspiriis hominum
 xcitus (neque enim omnes eae intemperiae agitabant) ubi palatium
 ominibus refertum et Andronicum ab omnibus pro imperatore cele-
 rari vidit, tempori serviendum ratus seni cum caeteris adulatus est,
 umque ad imperii societatem vocavit, ad quod iam olim magno

νον. τὸ δὲ τῆς Ἀνδρονίκου φρατρίας θερμότερον καὶ ἀκκιζόμενον Ἀνδρόνικον καὶ τὴν συνεδρίαν εἰρωνευόμενον ἀμφοτέραις συσχόντες εἰς τὴν χρυσόπαστον κλίνην ἐφῆκαν ἐφ' ἧς ὁ βασιλεὺς Ἰζανεν. ἄλλοι δὲ τὴν καπνηρὰν καὶ πυραμοειδῆ ἐρέαν τῆς κεφαλῆς ἀφελόμενοι πυρσὴν αὐτῇ περιέθεντο, καὶ στολὴν βασιλικὴν ἐνέδυσαν ἕτεροι. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἐπὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἀρξαμένης τῆς τῶν βασιλέων ἀναρρήσεως γίνεσθαι Ἀνδρόνικος ἀνηγορεύετο πρότερον, ὁ δὲ Ἀλέξιος P 175 ὑπεβέβαστο, μεταπεσοῦσης τῆς τάξεως. καὶ ἡ αἰτία ὡς καλλίστη καὶ εὐπρεπής· οὐ φασὶ δεῖν τὸν ἵνφαντα καὶ ἐς μέτρον οὐπω ἡλικίας ἰκόμενον λειογένειον προαναγορεύεσθαι τοῦ πολιότριχου Ἀνδρονίκου καὶ γεραροῦ τὸ φρονεῖν καὶ ἅμα πρόσω καὶ ὀπίσω τὸ δρᾶν ἔχοντος τῷ ἐσθλῷ τῆς φύσεως. ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτὸς Ἀνδρόνικος τὰ ἱερὰ ἐσαφίκετο μέλαθρα στεφθσόμενος, τότε πρώτως ὤφθη τοῖς ἀνθρώποις διαχυθεὶς καὶ τὸ τοῦ βλέμματος ὁ θῆρ μεταθέμενος βλοσυρὸν καὶ τὴν ἐπὶ τὸ κρεῖττον τῶν πραγμάτων ἀλλοίωσιν πολλοῖς τῶν θεομένων καθυποσχόμενος. ἦν δὲ ταῦτα φενάκη πρόδηλος καὶ ψευδῆς ἐπαγγελία τοῦ ἀπατεῶνος, καὶ τὸ τοῦ προσώπου ἰλαρὸν, φιλανθρωπίας παρῴφιστων ἰσχνότατον ἵνδαλμα πρόσκαιρον συ-2 Β σκιάζον τὴν ἐνδοθεν ἀγριότητα. εἰσελθὼν δὲ τὸ ἱερὸν καὶ τελεσθεὶς ὀπόσα τοῖς στεφομένοις εἰδιστῆαι ἀνάξι, πρόσσεισι δεῖσαν τῶν ἀχράντων ἀγιασμῶν μετασχεῖν, καὶ τὸν οὐράνιον ἄρτον

4. τὴν καπν.] τὸ μαῦρον ἰβηρικὸν καπάσιον B. 5. πυρσὴν] τὴν χρυσὴν καλύπτραν B. 8. ἀνηγορεύετο A. 10. ἵνφαντα A.

impetu ferebatur. ac factionis pars acrior Andronicum tergiversantem et consessum recusantem scilicet, ambabus manibus comprehensum, in aurata sella collocavit: alii pullo et acuto pileo detracto, rubram mitram eius capiti imposuerunt; alii stola imperatoria eum induerunt. postridie cum in magna ecclesia imperatores proclamarentur, ordine mutato Andronici nomen priore, Alexii posteriore loco est pronunciatum, ob causam nimirum honestam et speciosam: non decere infantem, immaturae aetatis, levibus malis, celebrari ante Andronicum, virum canum, prudentia venerabilem, excellenti praeditum ingenio. postquam vero ipse Andronicus in sacram aedem pervenit ut coronaretur, tum primum hilarior visus est truci aspectu positio; et multis supplicantibus spem rerum meliorem fecit, manifesta utique fraude et falsa pollicitatione impostoris. nam illa vultus hilaritas, tenuissimam humanitatis speciem ad tempus prae se ferens, abstrusam in eo immanitatem obtegebat. templum ingressus, coronationis caeremoniis peractis, cum sacrosancta mysteria percipienda essent, cum caelesti pane percepto ad calicem pretiosi et vivifici sanguinis

δεξιμόνος ἐν τῷ ἐγγίξειν τῷ ἐκπώματι τὰς χεῖρας ἀνέσχε, καὶ σχηματίσας ἑαυτὸν εἰς παθαινόμενον κατὰ τῶν φρικωδῶν ἐπόμνυσι μυστηρίων, ἀκρωμένων σχεδὸν ἀπάντων ὄσους τὸ ἱερόν συνείχεν ἄδυτον, μὴ δι' ἑτερόν τι βασιλεύσειν αἰρετί-
 5 σασθαι ἢ τὸ θελῆσαι βοηθῆσαι τούτῳ καὶ τῷ τούτου κράτει, δειξας τὸν συνεστῶτα βασιλέα καὶ ἀνεψιὸν Ἀλέξιον, ὃν μεθ' ἡμέρας ἀπηγγόνησεν καὶ τῷ τῆς θαλάσσης βυθῷ παρέπεμψεν. ἔξω δὲ τοῦ ἱεροῦ μετὰ δορυφορίας ὡς ἐνῆν μάλιστα λαμ-
 προτέρας καὶ πλείστων ὑπασπιστῶν (τὸ γὰρ δειμαίνειν ἄκρως C
 τοιαῦτα ὑψηγέτο ἐκεῖνῳ) καὶ διελθὼν τὸν ἐν τῇ Χαλκῇ νεῶν τοῦ σωτῆρος Χριστοῦ, τὴν πορείαν ἐπέτεινεν, οὐ βιάδην προ-
 βαίνων καὶ ἔστιν οὐ ἐμβραδύων, ὡς ἔθος τοῖς θριαμβεύου-
 σιν αὐτοκράτορσιν, ἀλλ' ἀνεῖς τὸν ἵππον ἐλευθέρῳ ποδὶ πο-
 5 ρεύεσθαι. ἦν οὖν τὸ γεγονός τοῦτο εἰς ἀμφίλογον· οἱ μὲν γὰρ δειλίαν τὸ ποιητικὸν αἴτιον τοῦ ὀρωμένου ἀπεφοίβαζον, οἱ δὲ ἄλλο τι ὑπενόουν. γενόμενος δὲ κατὰ τὸ μέγα παλάτιον καὶ ἄσας τὰ ἀναγορευτήρια, ἐφ' ἑτέρα τρέπει τὸν νοῦν ἐνα-
 γῆ ἔργα. ἐκποδῶν γὰρ θέσθαι τὸν βασιλέα βουληθεὶς Ἀλέ-
 ξιον, τὴν φίλιον καὶ πάλιν ἀθροίζει πνύκα καὶ τὴν ἑταιρεί-

1. δεξιμόνος, ἐν δὲ τῷ προσεγγίξειν τῷ ἐκπώματι ἴν' ἐκπῆ τοῦ ἐν αὐτῷ τιμίου καὶ ζωοποιῦ αἵματος, τὰς χεῖρας ὡς πρὸς τὸ ποτήριον διάρως καὶ ἑαυτὸν εἰς παθαινόμενον σχηματίσας κατὰ τῶν φρικωδῶν ἐπόμνυσι μυστηρίων, ἀπάντων ἐφιστώτων σχεδὸν καὶ ἀκρωμένων ὀπόσους B. 4. τὴν βασιλείαν αἰρ. ἢ τὸ βουληθῆναι A. 11. βιάδην] ταχτικῶς B. 13. πορεύεσθαι] φέρεσθαι A. 16. οἱ δὲ] ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι ὑπὸ τοῦ πόπου καὶ τοῦ βάρους τῶν βασιλικῶν παρασήμων μὴ δυνάμενος κρατεῖν τὰ ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς γαστρὸς αὐτοῦ βρώματα τὴν βράκκα αὐτοῦ τὸ γερόντιον ἔχεσε. B. 17. ἄσας] θύσας ἐφ' ἱκαναῖς ἡμέραις A, ὀλίγας ἡμέρας χαμαιτζύκια ποήσας B.

bibendum accederet, manibus tānquam ad poculum-prehendendum extentis et vultu ad tristitiam composito, per veneranda mysteria, fere omnibus illis stantibus et audientibus qui in sacro adyto erant, iurat se non alia de causa imperium accepisse nisi ut Alexium imperatorem et consobrinum iuvaret, eiusque potentiam stabiliret, quem paucis diebus post laqueo praefocatum in maris fundum demersit. templum cum splendidissimo comitatu et plurimis armigeris egressus (eam enim rationem dictabat illi metus acerrimus) ubi per servatoris Christi aedem in Chalcem transit, non pedetentim processit nec alicubi immoratus est, qui triumphantium imperatorum mos est, sed equum libero pede incedere passus est. id factum in quaestione fuit utrum a metu proficisceretur, an aliam causam haberet. postquam in magnum palatium pervenit et compluribus diebus pro imperii auspiciis rem divinam fecit, ad alia scelera convertit animum. nam cum Alexium imperatorem e medio sublaturus esset, se-

αν ἀγείρει τὴν ἐκείνου συνοργιάζουσαν τὰ μὴ ὄσια. καὶ τοῖ-
 D νυν τὸ Ὀμήρειον ἔπος ἄπαντες φωνήσαντες, ὃ διεξείπιν „οὐκ
 ἀγάθον πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω, εἷς βασιλεύς,” καὶ
 ὡς αἰετοῦ γῆρας κορυθόου νεότης, ψηφίζονται ἰδιωτεῦσαι τὸν
 βασιλέα Ἀλέξιον, οὐκέτι λόγων οἰκονομίας ἀδήλων τοῖς πολ-5
 λοῖς μεμνημένοι παιδοκομίας τε καὶ διαμοῆς τοῦ κράτους
 καλλίονος, ταῦτα δὴ τὰ χθές τε καὶ πρώην ἐπὶ πολυανδρῶ-
 πων συνελεύσεων προβαλλόμενα καὶ τοῖς ἐρωτῶσι τὴν αἰτίαν
 τῶν γινομένων εἰς ἀπολογίαν προκείμενα, εἴ τις τέως παρῶ-
 V. 144 κῶν ἀτεχνῶς ἐν τῇ λαμπροτάτῃ πόλει τοῦ Κωνσταντίνου οὐκ ἴ-
 ῆν εἰδῶς τὰ γινόμενα καὶ τὸν λόγον ὅλως ἠγνωστῶς δι' ἐν
 ἐπεριμύοντο. ἀλλ' οὐπω ἀκριβῶς τὸ βράβευμα τοῦτο τῇ πε-
 P. 176 λιτεία ἐγνωρίστο, καὶ κρίμα θανάτου κατὰ τοῦ βασιλέως
 ἐξάγεται παρὰ τῆς πατρίας ἐκείνης τῆς πονηρίας, τὸ τοῦ Σο-
 λομωντος ἄντικρυς ἐπαινεσάντων τῶν συνειλεγμένων τότε καὶ 15
 φθειγζαμένων ἀναιδῶς „δήσωμεν τὸν δίκαιον, ὅτι δύσχαρτος
 ἡμῖν ἔστι καὶ βαρὺς ἔστι καὶ μόνον βλεπόμενος.” καὶ νυκτὸς
 ἐπεισεσόντων αὐτῷ τοῦ Ἀγιοχριστοφορίτου Στεφάνου, τοῦ
 Τριψύχου Κωνσταντίνου καὶ τινος Δαδιβρηνοῦ Θεοδώρου,
 προεσιτῶτος τῶν ῥαβδοφόρων, τὴν διὰ τόξου νευρᾶς καθυπο-20
 δέχεται πνιγμονήν. ἀρθεῖς δὲ ὁ νεκρὸς καὶ ἀχθεῖς εἰς Ἀν-
 δρόνικον κατὰ τοῦ κενεῶνος τῷ ἐκείνου ποδὶ τύπτεται, καὶ
 Β τῶν τοκέων τῷ κειμένῳ ὃ μὲν ὡς ἐπίορκος ἐκείνῳ καὶ ἐπη-
 ραστής διατωθάζεται, ἡ δὲ ὡς περιλεσχήμενον ἑταιρικόν

5. ἀδύλου A. 13. ἐγνωστο A. 16. ἀναιδῶς om A. 17.
 καὶ ὡς β. A. 18. ἐπιπεσόντων A. 20. προεσιτῶτος] ὁ τοῦ
 βαρβαριώτας κρατῶν B. διὰ τόξου] μετὰ κόρδας τοξα-
 ρίου B. 24. ὡς π.] ὡς πύρην καὶ ἀκατάστατον B.

natum suum convocat et sodalium scelerum ministrorum cogit. hi vero Homericum illud statim uno ore exclamant „est mala res multos dominarier: unicus esto rex dominusque;” item aquilae senium esse corydali iuventam. ac decernunt privatam vitam agendam esse Alexio; nec iam ambagibus involvunt orationem, omissa mentione educationis et conversationis imperii, quae non ita pridem in maxima populi frequentia iactarant, quaeque rerum illarum ignaris pro defensione facinorum responderi solebant. vix iam decretum erat in re publica cognitum, cum imperator Alexius ab improbo illo coetu capitis damnatur, tantum non Salomonium illud elocuto „vinciamus iustum: quia non est nobis commodus: conspectus eius nobis est gravis.” itaque Stephanus Hagiochristophorita, Constantinus Tripsychus et Theodorus quidam Badibrenus, lictorum praefectus, noctu eum adorti nervo arcus strangulant. Andreanum cada-

καταμωκῶται γύναιον, ἔπειτα τιτράται ὀβελίσκῳ τὸ οὖς, καὶ κρόκης ἐξαφθείσης κηρὸς περιπλασθεὶς τῷ Ἀνδρονίκου σφραγιστηρίῳ ἐνσημαίνεται δακτυλίῳ. καὶ τὸ μὲν λοιπὸν σῶμα καταδικάζεται ξιφῆναι βυθῷ, ἢ δὲ κεφαλὴ ἀποτμηθῆναι καὶ Σαῦθις Ἀνδρονίκῳ προσενεχθῆναι. καὶ πέραις ελληφότος τοῦ ἐπιτάγματος ἢ μὲν ἐν παραβύστῳ κατὰ τὴν λεγομένην Καταβατὴν διαφέεται, τὸ δὲ σκῆνος κερύμῳ μολιβδίνῳ ἐνειληθὲν τοῖς θαλαττίοις κόλποις ἐκδίδεται, τῆς ἀλιάδος, ἣτις τὸν οἰκτρότατον τοῦτον φόρτον ἀνέλχε, δυσὶν ἀναγομένης ἐνδόξοις ἀνδράσι μετὰ μολπῶν καὶ ἡδῶν, δηλαδὴ τῷ ἐπὶ τοῦ κανικλείου Ἰωάννῃ τῷ Καματηρῷ, ὃν καὶ ὑπερὸν ἀρχιποιόμενα ἢ τῶν Βουλγάρων προεδρεύουσα ἔλαχε, καὶ Θεοδώρῳ τῷ Χορμίνῳ, ὃς τετίμητο χαρτουλάριος.

1. καταμωκῶται] περιβριζεται A. ἔπειτα] εἶτα τρυπῆ αὐτὸν εἰς τὸ ὕψιον καὶ βάλλει σχοινίον λεπτόν, καὶ βουλώνει αὐτὸν μετὰ τοῦ δακτυλίου αὐτοῦ B. 2. ἐπιπλασθεὶς A.

veris latus pede tundit; et parentum eius alterum ut periurum et iniurium, alteram ut vulgati corporis mulierculam contumeliose insectatur. deinde veru auris ei perforatur, traiectoque filo appensa sera Andronici annulo signatur: reliquum corpus in profundum maris abiici, caput vero a cervice revulsum ad Andronicum referri iubetur. peractis mandatis caput clam in Catabaten (loci nomen id est) abiicitur, truncus arcae plumbeae involutus in mare demergitur. cymba, qua miserrima illa sarcina vecta erat, a duobus claris viris cum carminibus et tripudiis, Iohanne Camatero Caniclaei praefecto, qui post Bulgariae patriarcha extitit, et a Chartulario Theodoro Chumno, est reducta.

B A Σ Ι Λ Ε Ι Α
ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ ΤΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ
ΕΝ ΤΟΜΟΙΣ ΔΤΣΙ.

P 178 1. Καὶ οὕτω μὲν ἐξ ἀνθρώπων ὁ βασιλεὺς Ἀλέξιος
V. 145 ἐγεγένητο, ζήσας τὸν μὲν ἅπαντα χρόνον ἔτη μὴ ἀκραιφνῶς
πεντεκαίδεκα, τρία δὲ ἐκ τούτων ἄρξας, οὐ καθ' ἑαυτὸν δὲ
καὶ ἀμιγῶς, ἀλλὰ τὰ μὲν πρῶτα ὑπὸ μητρὶ τὴν ἀρχὴν διεξ-
αγούσῃ παιδοκομούμενος, ἔπειτα ὑπὸ δυοῖν τυράννων τῶν 5
πραγμάτων τῆς βασιλείας ἐπειλημμένων ὄσα καὶ ἥλιος ὑπὸ
V. 146 ἡ βασιλευσύντι, ἐκεῖνα ἐπιτάσσων καὶ δρῶν ὄσα εἰσηγοῦντο εἰ
B ἐπιστάται, μέχρι τοῦ δι' ἀγχόνης τὸ πέρασ δέξασθαι τῆς

3. ΕΝ ΤΟΜΟΙΣ ΔΤΣΙ om A.

I M P E R I I
A N D R O N I C I C O M N E N I
L I B E R P R I M U S.

1. Ad hunc modum Alexius imperator rebus humanis exem-
ptus est, anno aetatis nondum XV, imperii tertio exacto. quod ta-
men suo arbitratu non gessit, a matre principio, deinde a duobus
tyrannis re publica administrata; per quos ut a nube sol abecondo-
batur, ministro quam imperatori similior, cum ea faceret et iuberet
quae praeceptores iuebant, donec laqueo praefocatus est. isto mi-

οῆς. τῆς δὲ πράξεως ταύτης οὔτω τετελεσμένης οἰκτιρῶς, ἠμόξεται Ἀνδρονίκῳ πρὸς συμβίωσιν Ἄννα ἡ τοῦ βασιλέως Ἀλεξίου μνηστή, θυγάτηρ οὖσα τοῦ τὴν ἀρχὴν τῶν Φράγων διέποντος. καὶ οὐκ ἤσχύνετο Κρονίων ἀπόζων ἀνεπιγυναικί μιλοπαρήῳ καὶ τρυφερῇ καὶ μῆπω τὸ ἐνδέκαρον ἔτος ἐξηνυκία συγκατακείμενος ἀθεμίτως, καὶ παραγκαζόμενος ὁ πέπων τὴν ὀμφακίζουσαν, ὁ ὑπέρωρος τὴν ἡλιαν τὴν ὀρθότιπτον νεάνιδα, καὶ ὁ ξικνὸς τῷ χρόνῳ καὶ ἐλαρὸς τὴν βοδοδάκτυλον κορίσκην καὶ δρόσον ἔρωτος στά-C
υσαν.

Βασιλεύσας δ' Ἀνδρόνικος αἰτεῖται τὸν πατριάρχην Βασιλειον καὶ τὴν τότε σύνοδον λυθῆναι τοῦ ὄρκου ὃν εἶχεν πρὸς ὀμωμοκῶς τῷ βασιλεῖ Μανουῆλ καὶ τῷ ἐκείνου ταλαιπώρῳ παιδί, καὶ οἱ ἄλλοι σὺν τούτῳ πάντες, ὅσοι παραβῆκε ὠφθησαν τῶν ὀμωμοσμένων. καὶ οἱ μὲν, ὡς εἰ δεσμεῖν ἐαφ' ὀφρῶς καὶ λύειν τὰ πάντα εἰλήφασιν πρὸς Θεοῦ, τόμους ἔθεντο αὐτίκα δι' ὧν ἀμνηστίαν τῶν ἠυδομημένων τοῖς μῆ

4. Κρονίων] καὶ οὐκ ἐντρέπετο ὁ βρωμόγερος τοῦ ἀνεπιουδ πῦ-
τοῦ τὴν γυναῖκα νέαν οὖσαν καὶ τρυφεράν, τὸν ἐνδέκατον χρό-
νον τότε πληρώσασαν, παρανόμως συμμίγεσθαι καὶ περιπλέκε-
σθαι ὁ γρηαιὸς καὶ τὴν ἡλικίαν ὑψηλὸς τὴν νεάνιδα καὶ τρυφε-
ράν B. 6. συγκατακλινομένης A. 8. ὁ ξικνός] ὁ τὰ μάγουλα
ζαρωμένος τὴν τριακονταφιλοκόκκινον καὶ ἐρωτικὴν B. 11.
βασιλεύσας] ἐπὶ δὲ τούτοις δευτέραν αἰτεῖται χάριν τὸν πατρι-
άρχην βασιλειον καὶ τὴν τότε σύνοδον· ἡ δὲ ἦν τὸ λυθῆναι
τοῦ ὄρκου ἀνδρόνικον, ὃν εἶχεν ὀμωμοκῶς — παιδί καὶ τοὺς
ἄλλους, ὅσοι A. εἰς ταῦτα δὲ τὰ παράνομα ἔργα ζητεῖ ὁ ἀν-
δρόνικος τὸν αὐτοῦ πατριάρχην καὶ πληρωτὴν τῶν αὐτοῦ θε-
λημάτων, τὸν καματηρὸν βασιλειον, καὶ τοὺς τότε ἀρχιερεῖς τῷ
λυθῆναι τὸν ὄρκον ὃν ὤμοσε τὸν βασιλεῖα μανουῆλ καὶ τῷ ἐκεί-
νου ταλαιπώρῳ παιδί, καὶ ἄλλους ὄρκους οὓς ὤμοσε καὶ πα-
ρεβῆκε εἰς διάφορα πρόσωπα B. 16. λύειν ἀπαξάπαντα εἰλ.
παρὰ A. 17. παρατίκα A.

rabili facinore perpetrato Andronicus Annam Imperatoris Alexii
onsam, regis Francorum filiam matrimonio sibi iungit, nihil
recundatus effetus et victus senex sobriini uxorem adolescen-
lam, roseam et tenellam, nondum annos XI natam, per nefas
plecti.

Eius nefarii voti compos factus a patriarcha suo et concilio aliam
etiam petit, ut iureiurando, quod imperatori Manuelli et infelici
is filio dederat, solvatur, ac caeteri una quos sacramenti ceperat
livio. illi vero, quasi absque ullo discrimine et vienciendi et soli-
adi quemlibet potestatem divinitus accepissent, statim litteris pu-
ce affixis impunitatem scelerum perfidis concesserunt. Andronicus
to pontificibus illis iurisiurandi solutoribus quam egregiam gratiam

εὐόμοιοι ἐδίδοσαν ἀπαξίπασιν. ὁ δὲ ὡς θανυμοστὴν τινα
 παρέχει τὴν ἀμοιβὴν τοῖς τῶν ἐπιταγμάτων αὐτοῦ πληρωταῖς.
 Ὡς δὲ ἦν καὶ τῶν τότε μὲν αἰτηθέντων ἐράδια τετρατάσσις, ἢ
 μικρὰ δὴπουθεν ἦσαν καὶ περὶ μικρῶν ὑφηγούμενα· ἢ δὲ
 μεγίστη τὸ συναδρεύειν ἐκείνους αὐτῷ σκιμποδίσκων παρατι-
 5 θεμένων καὶ παρεισφερομέων τῷ βασιλεῖ θρόνῳ, ὃ καὶ
 οὐχ ἦτιον εἰς γέλωτα τῶν ἐλομένων καὶ καταδεξαμένων ἀρ-
 χιερέων οὐκ ἐπὶ συγκαλῆς ἡμέραις συμβῶν ἤπερ φαντασίαν
 τιμῆς καὶ δόξης Ἰνδαλμα, ἐπὶ τὴν προτέραν ἐπανῆλθε συνή-
 10 θειαν, καθὰ καὶ ξύλον ἐπικλινὸς βία πρὸς τὴν προτέραν ἔξιν ἰὸ
 ἐπάνεισιν ἀνεθέν. μῦλλον μὲν οὖν καὶ ταύτης πολὺ παρε-
 σπίαστο· ἵνα γὰρ μὴ δοκῇ Ἀνδρόνικος παλιμβολώτατος ἀν-
 θρώπων καὶ ἀστυαίαν ἦθους ἐπὶ ταῖς ἑαυτοῦ πράξεσι νοσῶν,
 τὸ εἰς ὄψιν ἐκείνῃ ἐλθεῖν οἱ ἀρχιερεῖς οὗτοι οὐχ εὐρίσκον
 εὐχρὰς ἐπὶ βήματος καθημένῃ μετέπειτα λαμπροῦ. καὶ οἱ ἰβ
 P. 179 πρὸ μικροῦ τῇ βασιλικῇ συνεδρίᾳ σεμνυνόμενοι, καὶ γέρας
 εἰληφέναι τοῦτο Δαυιδικῶς ὡς πιστοὶ τῆς γῆς βρονθυόμενοι,
 τότε ὑπενόστον ἐγκαλυπτόμενοι καὶ ταλανίζοντες ἑαυτοῦς,
 οἷς θεοῦ ἀπέστησαν τὰ ἅλτα λύοντες καὶ τὸν ἐμπαίκτην Φι-
 15 κηνῆς Ἀνδρόνικον θεραπεύοντες.

1. ἐδίδοσαν. δ δ' ἀνδρόνικος ὡς — τοῖς τῶν ἔρχων λύταις ἀρχι-
 ρεῦσιν. ἦν δὲ αὕτη — καὶ περὶ ἀλύτων τινῶν προτεινόμενα, τὸ
 δὲ μέγιστον συναδρεύειν τοὺτους ἐκείνῃ — παρενηγγεμένων καὶ
 παρεπιθεμένων τῷ βασιλεῖ βήματι A. ἔθεν καὶ ἀμοιβὴν ἀμι-
 σθίας δίδωσιν αὐτοῖς τὸ συγκαθῆσθαι πάντας μετ' αὐτοῦ ἐν
 τοῖς σελοῖς αὐτῶν πλησίον τοῦ θρόνου τοῦ βασιλεῦσος καὶ ἕτερά
 τινα μικρὰ δωρήματα B. 8. συμβῶν] κρατήσαν ἤπερον φ. A.
 9. ἐπὶ] πρὸς A. 10. ξύλον] λόγος ἐπικλινῆς βίᾳ πρὸς τὴν ἐλ-
 κείαν ἀνεθείς ἔξιν ἐπάνεισιν A. 11. πολὺ καὶ παρ. A. 12.
 δοκῶν ἀνδρόνικος παλιμβολος τὴν γνώμην καὶ ἀστυαίαν ἦθους
 ἐπὶ τοῖς δειδογμένοις νοσῶν A. 17. τοῦτο] ταύτην A.

retulit? ea fuit ut quaedam levicula eorum postulata fierent; maxi-
 mus vero is honos fuit ut subselliis ad solium imperatoris collocatis
 ei assiderent; qui cum paucos dies durasset, umbra potius honoris
 quam verus honos, materiam eos ridendi praebuit pristina consuetudine
 revocata, instar vi curvati ligni, quod laxatum ad suam naturam re-
 vertitur. imo ea res dignitatem eorum multum imminuit, nam Andro-
 nicus ne omnium mortalium levissimus et in actis suis parum constare
 sibi videretur, pontifices illos in splendido solio sedens non
 facile admittebat. ita qui paulo ante imperatorio consensu gloriaban-
 tur, idque sibi praemium ut fidelibus ministris datum verbis Davi-
 dicis iactarant, tum involutis capitibus recedentes sese miserabantur,
 quod iis solutis quae solvenda non essent, a deo defecissent et de-
 iorum Andronicum frustra coluissent.

Ὡς δὲ τὰ κατὰ τὴν ἀνάρρησιν τοῦ Ἀνδρονίκου καὶ τὴν
 ἀναίρεσιν Ἀλεξίου τοῦ βασιλέως δῆλα ἦσαν Ἀλεξίῳ τε τῷ Βρα-
 νῆ καὶ Ἀνδρονίκῳ τῷ Λαπαρδᾷ τοῖς τῶν ταγμάτων στρατη-
 γοῖς ἄπερ ἀντεφέρετο κατὰ τὸν Νίσσον καὶ τὴν Βρανίτζοβαν
 5 τῷ τῆς Οὐγγρίας ῥηγί τῷ Βελῆ, πορθοῦντι τὰ ἐκεῖ πάντα
 καὶ ποιοῦντι κακῶς τοῖς ξίφεσιν, ἄτερος μὲν τῶν ἀρχηγῶν
 ὁ Λαπαρδᾶς ἀπειρητέαν κέρρικε τὴν ζωὴν καὶ τὴν εὐρυχανθῆ
 γῆνν Ἀνδρονίκου διὰ παντὸς ὑπεβλέπετο καταχόμεναι ἔκτοτε B
 μέλλουσαν καὶ αὐτοῦ, ὃ δὲ γε Βρανᾶς ἀσμένως τὴν μετὰθεσιν
 10 τῆς βασιλείας ὑπέφερεν, ἤδη τῷ χορηῷ ἐγγραφεῖς οἷς Ἀνδρό-
 νικος προσέβλεπεν ἡμερον. πολλὰς οὖν ὁ Λαπαρδᾶς Ἀνδρόνι-
 κος ὁδοὺς τραπόμενος ἐνθυμήσεων, καὶ κατὰ κύνα Λύκαιναν ἦν
 θευσεῖται ἰχνηλατήσας, μίαν εὐρισκε σῶζουσαν ἀτραπὸν τὸ τῆς
 ὄψεως καὶ ἐξουσίας ἀποπλάζεσθαι Ἀνδρονίκου. καὶ εἶχεν ἄν
 15 ἑαυτὸν ἀπαθῆ κακῶν διατηρήσας, εἰ τῇ βουλῇ ταύτῃ ἐπέμενε
 καὶ μὴ πρὸς πρᾶξιν ἑτέραν μετακεύβετο. θρασθεῖς δὲ κακῶς
 θράσειν Ἀνδρόνικον καὶ τῆς εἰς τὸν κύριον καὶ βασιλεῖα πα-
 ρανομίας ἀμύνασθαι, θαρρεῖ τὴν ἀπόστασιν, καὶ τὴν δυσμὴν
 20 ὁρῶν οὐ χωρήσουσαν αὐτὸν μήτε μὴν παραδέξομένην τὴν κατ' C
 Ἀνδρονίκου ὁρμὴν διὰ τὸν παρόντα καὶ ἀνοστρατηγοῦντα Βρα-
 νᾶν, τὴν ἔω φραντάζεται καὶ πρὸς ἐκείνην ἐκτείνει τοὺς ὀφθαλ-
 μούς, καὶ ὡς συνηθεστέραν μὲν ἑαυτῷ ἄρξαντι κατ' αὐτὴν
 πολλὰκις τὰς μεγίστας ἀρχάς, καὶ ὡς θερμῶ δὲ πρὸς ἀντι-

4. ὄπερ ἀντεφέροντο A. 6. ποιοῦντι] τιθέντι A. 8.
 ὄπερ. ὡς καταχόμεναι ἔκτοτε κακῶν μέλλουσαν A. 15.
 ἐπέμενε A. 19. προσδέξομένην A. 20. ὁρμὴν] κίνησιν A.
 22. καὶ et μὲν om A. κατ' αὐτὴν π. τ.] πολλὰκις ἐκείσε τὰς A.
 23. δὲ om A. ἀντιστασίαν] ἀπόστασιν A.

Ut autem Andronici designatio et Alexii Imperatoris suffocatio
 Alexio Branae et Andronico Lapardae legionum ducibus, qui ad Ni-
 ssum et Branizobam Hungariae regi Belae resistebant loca illa omnia
 ferro et igni vastanti, significata est, Lapardas vitae spe abiecta vas-
 tatas Andronici maxillas perpetuo formidabat, ut iamiam ab iis de-
 vorandus, Branas vero iam in numerum amicorum Andronici assum-
 ptus imperii mutationem alacri animo ferebat. alter vero variis ra-
 tionibus apud animum suum initis, et more Laconici canis investiga-
 ta via quam insisteret, in eo salutem suam esse positam animad-
 vertit, ut e conspectu et potestate Andronici quam longissime abiret.
 quod consilium si persecutus esset nec aliis rebus animum adiecisset,
 evasisset incolamis. verum cum nocere cuperet Andronico et imperato-
 ris patricidum ulcisci, deficit. et quia videbat in Occidente locum
 sibi non futurum, nec collegam Alexium Branam passurum moveri

- V. 147 *στασίαν οὐκ ἤτιον τρέφουσιν σώματα. ἀμέλει καὶ τῆ συν-
 ηγεμόνι Βραναῖ κοινολογησάμενος, καὶ πείσας κατὰ χώραν
 μένειν. ἴως αὐτὸς πρὸς τὸν πρεσβύτερον ἄμα καὶ πρόσφατον
 αὐτοκράτορα παρυγένοιτο, ὡς εἶχεν εὐθὺς ἐξώρμησε, τὴν
 φήμην προφθάνων, ἣ καὶ τὰ ὑπὸ γῆν κρυπτόμενα διορᾷ καὶ 5
 τὰ γενησόμενα· πολλάκις ὡς ἤδη γεγενημένα διατρανοῖ. καὶ
 γεγωναὶ κατὰ τὴν Ὀρεστιάδα, εἶποι δ' ἂν τις ἄλλος Ἀδρια-
 νούπολιν, ἀφ' ἧς ὄρητο, καὶ βραχὺ τι ἐγκαρτερήσας καὶ
 ὄσον ταῖς ἐκεῖ κατοικοῦσαις ἀδελφαῖς ἐραδιῆναί τε καὶ συν- 10
 τάξασθαι τὰ ἀπόδημα, ἔγνω μὴ περαιτέρω ἐλύνειν ἀλλ' ὡς ἰα
 ἐνὸν ἐπισπέρχειν τὴν ἐς δεῦ περαιώσιν· ἤδη γὰρ ἀθροῦστος
 ἦν ἡ φήμη, καὶ ἐπὶ τριόδων καὶ πλατείων ἄκρων τε τε-
 χέων καὶ δόμων εὐστόμει τὴν ἀπόδρασιν τοῦ ἀνδρός, καὶ
 πολλαχῆ ἐτίθει διατοξέσιμον. μιᾷ τοίνυν νυκτὶ πρὸς θαλάσ- 15
 σαν κάτεισι, καὶ ναυσὶν ἐμβὰς αὐτὸς τε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, 15
 αἱ κατὰ τὸ Ἑλλοκαστέλλιον τούτου ἕνεκα ἠτοιμάσθησαν, ἐς
 τὴν περαιάν γίνεται, κἀντεῦθεν ἀναπνεύσας βραχὺ ἀφουγείν
 τὸ διαλέσθαι ἔπειτα καὶ τὸ προβεβλήσθαι θοίνῃ τις ἐτοίμη ἢ
 ἐπιτραγήμα πρῶχειρον ταῖς γνώσοις τοῦ Ἀνδρονίκου. ἦν δ',
 P. 180 ὡς εἶοικε, καὶ οὗτος τῇ προνοίᾳ ἐκ τῆς τῶν ζώντων βίβλου κα
 ἀπληρῆμμένος καὶ εἰς θοίνην Ἀνδρονίκῳ δαιταλευθεῖς καὶ τὴν
 νεύουσαν ἐς ἄδον κληρούμενος πλάστιγγα. ἐνθέν τοι καὶ τοῦ*

3. πρὸς] εἰς A. 4. εὐθὺς] αὐτίκα A. 9. ταῖς ἐνοῦσαις
 αὐτῇ κασιγνήτοις A. 11. ἐπισπέρχειν] ἐπισπεύδειν A. 13.
 δόμων] οἰκοπέδων A. 14. πρὸς θαλά.] κατῆλθε παρὰ τὸ γέ-
 νος B. 21. θοίνην] βορᾶν A.

aliquid contra Andronicum, in Orientem magis sibi familiarem in-
 tendit animum, quippe ubi saepe maxima imperia gessisset, et ho-
 mines ad defectionem aequè propensos esse sciret. itaque Branae colle-
 gae persuadet ut ibidem perseveret, dum ad receptum imperatorem
 proficisceretur: ipse statim iter ingressus, famam ea quoque quae
 sub terra latent perspicere, et futura saepe tanquam facta promul-
 gare solitam, avertit. ubi Orestiadem, quae nunc Adrianopolis
 appellatur, in patriam suam pervenit, paulisper ibi commemoratus dum
 sorores salutaret, non ulterius cunctandum, sed quanta festinatione
 posset, in Orientem contendendum censuit. iam enim fama, ut lo-
 quax est, in trivis et plateis, in summis moenibus et campis, viri
 fugam celebrabat et summa velocitate passim spargebat. itaque nocte
 una ad mare descendit, conscensisque navibus ad Hyllocastellium
 ea de causa paratis traiecit. ubi cum paulum respirasset, se interi-
 tum et cruentas Andronici fauces effugisse rebatur. caeterum appa-
 ret hunc quoque lancibus ad Orcum urgentibus a providentia et li-
 gnae deletum et Andronici crudelitati condonatum fuisse nam

Θεοῦ ἀντιπνεύσαντος ἐκείνων ταῖς χερσὶ θηρᾶται καὶ ἀναπέμ-
 πεται πρὸς Ἀνδρόνικον, ὅφ' ὧν ἐλλίσιον ἐθάλπτο σνιτηρη-
 θῆναι ἀδιαλώβητος, εὐ τε καὶ ὡς ἀρίστως πράξειν, καὶ χει-
 ρὲ καὶ ψυχῇ παντοίαν σύναρσιν καὶ ἄρηξιν εὐρασθαι πρὸς
 5 τὸ καταπαλαῖσαι Ἀνδρόνικον. ἦσαν δὲ ταῦτα διανοίας οὐκ
 εὐτυχοῦς ἀναπλάσματα καὶ ὄνειρώδη, ὡς δέδεικται, φαντά-
 σματα. γενόμενος γάρ κατὰ τὸ Ἀτραμύτιον συλλαμβάνεται
 παρὰ τινος Κεφαλᾶ, ἀνδρὸς μέγα δυναμένου τότε παρὰ τῆ B
 χώρα καὶ πρωτιστεύοντος πιστοῦ τε τῷ τυραννοῦντι, ὡς ἔδει-
 10 ξε, καὶ παρακατατίθεται χερσὶν Ἀνδρόνικου σφάγιον εὐτρε-
 πὲς καὶ ἰσρεῖον ἀνακογχυλιαζόμενον πρὸς ἀναίρεσιν, καὶ τὰς
 κόρας ἐκκόπτεται, καὶ παραρριπτεῖται τῇ τοῦ Παντεπόπου
 μονῇ, τὴν τῶν κατ' αὐτὸν πραγμάτων φορὰν ὡς ἀγνώμονα
 ὀδυρόμενος· τὸν μὲν γὰρ ὑπὲρ καλλίστης αἰτίας τὸν τῆς
 15 ἀποστασίας ἀναρρῖψαι κύβον, τὴν δὲ οὐδὲ τὸ βραχύτατον
 γοῦν προσσχούσων οἷς μετ' εὐβουλίας αὐτὸς ἐπέβαλε, προσ-
 θέσθαι μερίδι τῇ χείρῳ. οὕτω κρύψας ἔχει θεὸς οὐ μόνον
 τὸν ἄμοχθον καὶ ἀνόδυτον βίον, ἀλλὰ καὶ τὸ προαισθῆσθαι
 τὸ μέλλον κακὸν καὶ τὸ προελέσθαι τὸ ἀκίνδυνον ἐπιτήδευμα. C
 20 καὶ οὗτος γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐν πολλοῖς ὀφθεῖς στρατηγικώτατος,
 αἰσχροὺς δουλεύειν οἴηθείς Ἀνδρονίκῳ μετὰ τὸν τοῦ βασιλέ-
 ως Ἀλεξίου μόνον, καὶ τὸν ἐκ τοῦ τυράννου προφθάνων θά-
 νατον, καὶ πρὸς φόνον ἐτοιμοτάτην ἀποξενῶν ἑαυτὸν φύσεως,
 ἔλαθεν ὑπ' ἐκείνου καταλαμβανόμενος ὃν ἔφηνεν, ἧ χερσὶν

1. θείου Α.

6. φάσματα Α.

15. οὐδὲ] μηδὲ Α.

reflante lumine illorum manibus comprehenditur et ad Andronicum
 mittitur, quorum ope se non modo saltum et beatum sed summis
 etiam studiis Andronic! victorem fore sperarat. verum erant illa uti-
 que infelicis animi signa et spectra inania veniorum. nam cum
 Adramyttium pervenisset, a quodam Cephalo, viro in illis locis po-
 tenti et primario, ut fidem suam erga tyrannum declararet, compre-
 hensus Andronico parata hostia ad caedem offertur, atque effossis
 oculis in Pantepopti monasterium conlucitur, iniquitatem fortunæ
 suæ deplorans: cum ob pulcherrimam causam discrimen defectionis
 adisset, illam prudenti consilio spreto ac plane destituto peiori parti
 favisse. ita deus non vitam solum laboris et tristitiæ expertem,
 sed imminentis etiam exitii et tutarum actionum prænotionem abs-
 condit. hic enim vir sæpe præclari ducis functus officii, cum post
 imperatoris Alexii obitum Andronico servire turpe duceret ac certam
 mortem et naturam tyranni ad caedem promptissimè vitaret, in eius
 manus incidit quem fugiebat; et quem a tergo instare putabat, a

ἐμπίπτων ὡς ἀπεδίδρασκεν, ἢ τὸν ἐξόπισθεν καταλήψεσθαι προσδοκώμενον ὡς ἐκιδιώκοντα κατὰ στόμα προσπικανώτητα εὐρίσκων καὶ ἐνώπιον συμπλεκόμενον καὶ συνέχοντα. καὶ ὁ μὲν μετ' οὐ πολὺν τινα χρόνον τοῦ βίου θανάτῳ ἀπάγεται, ὁ δ' Ἀνδρόνικος οὕτω τῇ ἀποστασίᾳ τούτου κατακτήθη ὡς παρ' ἄλλων τῶν ἐκείνου φυγῆν τὴν οἰκίαν ὡς ἤδη ἐφροσῶσεν φανταίεσθαι κατα-
 D στροφῆν· ἀδεδίει γὰρ ὡς περὶ τὰς μάχας δεύροσπον καὶ λή-
 ματος ἀνδρείου μέτοχον τὸν Λαπαρδᾶν. ἀμίλει καὶ μὴ προχω-
 ροῦσαν ὁρῶν τὴν δι' ἐκιδιώξεως ἢ μεθ' ὅπλων τούτου κατα-
 πολέμησιν, πρὸς τὴν διὰ γραμμῶτων μεθαρμύζεται παροφ- 10
 γίαν, καὶ τὸν τρόπον καινὸν ὁ σοφιστὴς ἀνεπλάσαστο. βασι-
 λικὰ γὰρ ξυνθέμενος γράμματα ἐκπέμπει ταῦτα πρὸς τοὺς
 τῶν ἔφρων ἐπαρχιῶν πρωτεύοντας· ἐλάλουν δὲ πονηρίαν ἀλη-
 θῶς τὰ γραφόμενα, καὶ διετείνοντο, ὁμιλοῦντα ἔχοντα τὸν
 Ἀνδρόνικον, παρ' αὐτοῦ σταλῆναι κατὰ τὴν Ἀσίαν τὸν Λα- 15
 παρδᾶν, καὶ πᾶν ὅπερ ἂν εὐτόσῃ διαπραξῆται κατ' οἰκονομί-
 V. 148 ας ἀγνωστον τοῖς πολλοῖς τρόπον ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ βασιλείας
 μέλλειν τοῦτο διαπραχθῆσεσθαι, καὶ ἐνήγες πάντας εἰς τὴν
 ἐκείνου ἀνευδοκίαν παραδοχῆν. ἦν δὲ ὁ σκοπὸς Ἀνδρονίκῳ
 ἐντεῦθεν ἐγκόψαι τὴν ἑρμῆν τῶν πολλῶν, ὑφορωμένων ἐφ' 20
 ὅτῳ δὴ αὐτὸς μὲν ὁ Λαπαρδᾶς κατ' Ἀνδρονίκου ἐξῆραε τὸ
 φρόνημα καὶ ὡς ἀντίφρων τὰς τῶν ἀνδρῶν στίχας ἐπιπόρευε-
 ται, ὁ δ' Ἀνδρόνικος τῷ ἀποστάτῃ τὴν ἐς αὐτὸν πίστιν ἐπι-
 μαρτύρεται καὶ ὡς παρ' αὐτοῦ πεμφθέντα τὸν παφρωγῆτα
 P. 181 δεξιοσθαι διορίζεται. καὶ τί μὲν ἂν ταῦτα τὰ καιροφανῆ 25

5. τοῦδε Α. 11. καὶ τρόπον σοφιστικώτατον ἀνεπλ. Α. 18.
 πάντας] τούτους Α. 22. ἐπιπορεύεται] ὑποποιεῖται Α. 25.
 τὰ καιροφανῆ ταῦτα Α.

fronte et adversarium et victorem habuit obvium, nec multe post moritur. Andronicus vero eius defectione ita consternatus fuit, ut toto tempore fugae illius exitium capiti suo imminere putaret. metuebat enim Lapardam ut et ducem acerrimum et virum magnanimum; et quia videbat eum persequendo et armia debellari non posse, ad litterarum solertiae convertitur; et callidissimo consilio epistolas ad primarios Orientalium provinciarum praesides dolo plenas mittit, quibus asseverabat Lapardam a se in Asiam missum esse; qui quicquid acturus esset, certis de causis, aliter quam plerique suspicarentur, pro stabiliendo ipsius imperio acturus esset. quae eo pertinebant, ut vulgi impetum reprimeret, suspicantis subesse dolum, quod Lapardas se pro Andronici adversario gerens manum secretis, Andronicus vero desertoris fidem praediceret, atque ut a se missum

ἔδρασαν τε καὶ ἰσχυσαν γράμματα, ἣ δὲ ξείλα τοῦ ἀνδρός κα-
τάσχεσις οὐ παρήκε διαγνωσθῆναι.

2. Τότε δὲ καὶ τὴν πτοίαν ταύτην παρὰ δόξαν Ἀνδρό-
νικος ἀποκρουσάμενος ἰάνθη τὸ ψυχίδιον ὡσεὶ τε περι στα-
5 χύεσσιν ἐέρση, καὶ τῆς πόλεως ἔξεισι, καὶ ὄμαλαῖς κινήσει
καὶ σταθμοῖς βραχέσι καταλαμβάνει τὰ Κύπελλα, καὶ τοῖς
ἐκεῖσιν κνηγεσίοις ἐνευφρανθεὶς κατὰ τὴν πατρῴαν ἀφικνεῖ-
ται μονὴν τὴν ἐν τῇ Βήρᾳ διακειμένην, καὶ τῷ τοῦ φύσαν-
τος ἐπίσταται μνημῆατι μετὰ δορυφορίας καὶ δόξης βασιλικῆς,
10 ἧς κάκεινος πάλαι ποτὲ ἐρῶν οὐκ ἐφίκετο, ἐπεὶ καὶ τὸ βασι- B
λειῶν πατρόθεν Ἀνδρόνικος ὡς κλῆρον καταβὰν διεδέξατο.
καὶ κατ' ἐκεῖνας τὰς ἡμέρας σχάσας τὸ κακῶς τινὰς τιθέναι,
ὡς Ἀλκωνίδας πρὸς πολλῶν ἑνομήζεσθαι, μετὰ μικρὸν ἐπά-
νεισιν αὐθις εἰς τὰ βασίλεια, τῶν γενεθλίων ἐπιστάντων
15 Χριστοῦ. καὶ ἀμίλλαις ἵππων καὶ θεωρίαις προσσχῶν, ἕυρος
ὑποφαίνοντος τὸ στρατιωτικὸν ἅπαν συνήθροισε, ὅσον τε
ἐσπέριον καὶ τοῦ ἐόντος ὅπως οὐκ ἀφηνίασε· καὶ αὐτὸς μὲν
τὴν εὐθὺ τῆς πόλεως Νικαίας ἵεται, τὸν δὲ Βρανῶν Ἀλέξιον ἐκ
τῶν κατὰ Βρανίτζοβαν ἐπανεληλυθότα μερῶν ἐκπέμπει μετὰ
20 στρατιᾶς ἰκανῆς τοῖς περὶ τὸ Λοπάδιον ἀνταξόμενον· ἤδη
γὰρ καὶ οὗτοι τοῖς ὁμόροις Νικαεῦσί τε καὶ Προουσαεῦσιν ἐς
τὸ αὐτὸ ἤκοντες ἀπέστησαν φρόνημα. καὶ ὡς εὐρόησεν αὐ-

4. τὸ ψυχίδιον] τὴν ψυχὴν A. 8. βηρὰ A. φύσαντος ἐκε-
νον ἐφ. A. 13. ἀλκωνίδους A, ἀλκωνιδίδας B, additis his:
ἢ ἀλκωνῶν γὰρ διτε ἐπὶ θαλάσσης γενεῆ, γαλήνην καὶ ἡομιαν
μεγάλην ἔχει ἢ θάλασσα. 14. τῶν γενεθλίων] τῶν χριστοῦ
γένων A. 15. ἀμίλλαις] παραβασμοῖς ἀλόγων B. θεω-
ρίοις A. 19. ἐπανεληθόντα A. 21. οὗτοι] οἱ λουπαδιώ-
ται B.

suscipi iuberet. quid autem speciosae istae litterae ponderis habitur-
rae fuerint, accelerata Lapardae captivitas cognoscere non sivit.

2. Timore illo praeter expectationem propulsato, summa laetitia affectus lentis itineribus Cypsella contendit; ibique venationibus recreatus in paternum monasterium Berae se confert, ac patris monumento cum regio comitatu et splendore astat, cuius is quoque cupiditatem frustra aluerat: nam regni affectionem Andronicus hereditariam a patre acceperat. ubi cum per dies aliquot supplicii abstinuisset; unde illi a multis Halcyonii vocabantur, paulo post ad Christi natalem in palatium reversus, cum ludis Circensibus et spectaculis se recreasset, vere adventante copiis omnibus coactis quae vel in Oriente vel Occidente fidem servarant, recta ad Nicaeam contendit. Alexium vero Branam Branizoba reversum cum iusto exercitu contra Lopadianos mittit, qui Nicaenses et Prusaenses imitati

τῷ ἢ στρατήγησις καὶ τέλος τῷ πολέμῳ ἐπέθηκε δεξιότατον, ἄρας ἐκείθεν πρὸς τὴν Νίκαιαν παραγίνεται καὶ συμμίγνυσσι Ἀνδρονίκῳ, καὶ περὶ ἐν στρατόπεδον ἀμφοτέρων συνδραμόντων τῶν στρατευμάτων ἔγνω προσβαλεῖν τῇ πόλει Ἀνδρόνικος. οἱ γὰρ ἔνδον οὐκ ἀπόντος μόνον Ἀνδρονίκον ἐφρονηματίζοντο, ἀλλὰ καὶ παρόντ' ἔξουθενουν, καὶ ὅπλοις ἠμύνοντο παντοίοις τῶν τειχῶν προεκφαινόμενοι, καὶ λόγοις ἀσχήμοισιν ἐπληττον, μηδενὸς φειδόμενοι καὶ βλήματος καὶ ἑήματος. καὶ ἦσαν αἱ μὲν πύλαι τῆς πόλεως μεμυκνύαι καὶ ὄχευσιν ἀραρότως εἰρημοσμέναι, αἱ δὲ γλῶσσαι, ὅσα καὶ πυλῶν τῶν χειλέων διαίρομένων, καὶ ὡς ἐκ θωρακίων τῶν ὀδόντων ἐκπίπτουσαι, βολίδας αἰσχρορρημοσύνης ἠκόντιζον ἐς Ἀνδρόνικον. ὁ δὲ τοιοῦτ' ἄσθμα καίριως πληττόμενος πῦρ ἀπέπνει θυμοῦ ἐκπυρηνίζον ἄσθμα τυφώνειον, οἷα μηδὲ στέγειν ἔχων τὸν ἔνδον τύραχον ἐπεὶ καὶ πόλις ἢ Νίκαια ἀνχεῖ μὲν καὶ τὸ ἐκ κραταιῶν τειχῶν ἀνώλετον ἢ δυσάλωτον γοῦν, ἐκ πλίνθου ὠκοδομημένη πᾶσα ὀπτῆς· τότε δὲ καὶ στρατιωτῶν εἰς αὐτὴν εἰσρυνέντων ὅποσοι ἀπέστύγουν Ἀνδρόνικον, καὶ τοῦ Ἀγγέλου δὲ Ἰσαακίου, ὃς μετ' Ἀνδρόνικον Ῥωμαίων ἐκράτησε τῆς τυραννίδος παραλύσας Ἀνδρόνικον, καὶ τοῦ Καντακουζηνοῦ Θεοδώρου, καὶ Περσῶν ἐκ προσκλήσεως εἰσδεδεγμένων ἔνδοθεν, οὐκ ἀγαθὰ τοῖς πορθοῦσι τὰ τοῦ πολιορκεῖν ἐφεντάζετο. πλείστας οὖν ἡμέρας παριππεύσας Ἀνδρόνικος οὐδὲν ἦνυσεν, ἀλλ' ἀντικρὺς ἐφέκει ὄρεσιν ἀποτόμοις προσφερόμενος ἢ πετρῶν φαχίαις συμπλεκόμενος παραλόγως, καὶ πρὸς

12. τοιοῦτ' ἄσθμα] τοῖς βλήμασι ταῦτοις καίριως τιτρώμενος A.
 13. ἐκπυρηνίζον ἄσθμα τυφώνειον καὶ κατὰ τοῖς Νικαεῦσι προσβλήπων οἷα A. 16. ἐκ πλίνθου] ἐκτισμένη ἔλη μετὰ τοῦ βλῶν σιερῶς B.

defecerant. qui cum bello finem felicem imposuisset, ad Nicaeam contendit; ubi Andronicus illis copiis auctus urbem invadere statuit, cuius incolae non absentem modo parum timebant, sed praesentem etiam contemnebant, et moenia oppugnantes cum armis ulciscerantur; tum indecoris verbis lacescebant, nullo dicto et ictu praetermisso. portae quidem urbis clausae erant et vectibus munitae; linguae vero, labiis tanquam portis apertis et dentibus tanquam pinnis emissae, obscoenissimis diceriis Andronicum lacerabant. quibus inflammatus animi dolorem celare non poterat. moenia Nicaeae cocto latere constant, eaque firmitate sunt ut vi aut non capi aut difficulter posse capi videantur. tum autem milites eo confluerant Andronico infesti, et Angelus Isaacius, qui everso Andronico imperium occupavit, et Theodorus Cantacuzenus; accersita erant et Persica au-

Ἄρβηλα καὶ τείχη διαμιλλώμενος Σερμύρια, ἢ βέλεμα p. 1
πέμπων πρὸς οὐρανόν. οἱ γὰρ ἔνδον ἐκθύμως ἐμάχοντο, καὶ
ὄπλοις μὲν τὰς δι' ὄπλων ἀπεκρούοντο προσβολὰς, μηχανῶν V. 1
δὲ κατασκευαῖς ἀπηχρεῖον τέλος τὰ τῶν πετρῶν ἀφετήρια,
ἅπερ ὁ βαδύνοος Ἀνδρόνικος ἐτεκταίνετο, τειχομάχια ἰσῶν
βελουστάσια τε καὶ ὀρυκτῆρας ἐπιτεχνώμενος, καὶ εἴ τι ἕτε-
ρον διαλύειν ἔχει περίβολον πόλεως ἐργαζόμενος, καὶ φιλο-
τιμούμενος πρὸς τοὺς παρόντας, ὡς πολὺ τὸ κατὰ τὰς τῶν
πόλεων ἀλώσεις ἐνδέξιον ἠύχησεν. ὁ μὲν γὰρ ἐπήγγυε τὰς
ἐλεπόλεις, καὶ τὴν σφενδόνην περιειργάζετο, τὸν λόγον τε καὶ
τὸν στρόφαλον καὶ τὸν τειχεσιπλήτην κριὸν σιδήρῳ ἐφρά- B
γγυνεν· οἱ δὲ Νικαεῖς τότε μὲν ἀπὸ πυλίδων ἀδῆλων ἐκθρό-
σκοντες τῆς πόλεως πυρὶ παρεδίδοσαν καὶ χερσὶ κατέσπων τὰ
μηχανήματα, τότε δὲ προσαγόμενα τείχεσι δι' ἑτέρων ὁμοίων
ὀργάνων ὡσεὶ καὶ ἀράχνης διέκλονον νήματα, ὥστε καὶ Ἀν-
δρόνικος εἰς κενὸν σχάζοντα ὄρων τὰ ἑαυτοῦ διαβούλια ἐν-
νοεῖ τι ἀπάνθρωπον καὶ ὀλίγοις πάλαι καταπραχθὲν πολιορ-
κοῦσί τε καὶ πολιορκουμένοις ἐξῶθεν. τὴν γὰρ Ἰσαακίου τοῦ
Ἄγγελου μητέρα τὴν Εὐφροσύνην ἐκ Βυζαντίου ἀνακομίσας
νῦν μὲν ὡς πρόβλημα προντίζει τῶν ἐλεπόλεων, νῦν δὲ τῷ
κριῷ ἐπαναβάλλον ὡς ἐν ὀχλήματι προσῆγεν οὕτω τῷ τείχει C
τὸ μηχανήμα. τῷ τοι καὶ ἦν δακρύειν ἐν ταῦτῳ καὶ θαν-
μάζειν, δακρύειν μὲν διὰ τὸ τοῦ ὀράματος καινότερον καὶ
τὸ τοῦ θυμοῦ πάντα ῥᾶον ποιεῖν, καὶ μηδεμίαν τῶν ξενακού-

1. ἄρβυλα A. 5. τειχομαχία A. 8. τὸ πρὸς τὰς πόλεων
ἀλώσεις εὐτυχέει A. 12. πυλίδων] παραποροτίων B. 19.
ἀνακομίσας] φέρων ἐπάνω τῶν ἐλεπόλεων καὶ τοῦ κριοῦ ἐκά-
θισε δεδεμένην, καὶ οὕτω προσέφερε τὰ τείχη τὰ μηχανήματα.
B. 22. τὰ μηχανήματα A. 23. καινότερον] ξενότερον B.

xilia. quae cum omnia difficilem redderent expugnationem, et An-
dronicus diebus compluribus frustra obequitasset, non aliter quam
si praeruptas rupes et Arbela aut moenia Babylonis oppugnaret, aut
sagittas in caelum eiacularetur, obsessis fortiter repugnantibus, et
arma armis, machinas machinis, quae variae ab Andronico solertiam
suam urbes oppugnandi ostentante excogitabantur, propulsantibus.
occultis enim portis erumpentes arietes disturbabant et incendebant;
et cum moenibus admoverentur, similibus machinis, ut araneae tel-
las, per rumpebant. quare Andronicus, cum sua consilia successu ca-
rere videret, inhumanum facinus molitur, a paucis ante usurpatum.
matrem Isaacii Angeli Euphrosynam, Byzantio accersitam, nunc ut
propugnaculum machinis apponit, nunc ea arietis imposita moenia
ferit, ut eodem tempore et spectaculi novitas et iracundiae immanti-
tas a nullo scelere abhorrens miseracionem, et mulierculae toleran-

στων καὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἀλλοτριῶν ὑποστελλόμενοι
 πρῶτον, ἐκπλήττεσθαι δ' ὅπως οὐκ ἐτεθῆκει τῷ δέει τὸ γυ-
 ναιον ἄνω τῶν μηχανημάτων καθήμενον καὶ τοὺς τείχεσι τῆς
 πόλεως προσαγόμενον, ὅτε καὶ πρῶτως τεθέαται ἄνθρωποι
 σφαιρίον ἐκάλον καὶ τοῦτο γυναικεῖον εἰς ἔρυμα σιδήρου προ- 5
 βεβλημένον, καὶ τὴν τάξιν ἐνηλλαγμένην καὶ μεταπηδῶσαν ἐς
 D τὸ ἀνόμοιον, ὡς δέμας μὲν εὐπαθὲς καὶ ἀνθρώπινον τῶν ἀντι-
 τῶπων προσκεισθαι μηχανημάτων εἰς ἀποσβῆσιν τοῦ χαλκῶν
 ἐγχερίπειν χαλκῷ, σίδηρον δὲ περιστελλόμενον ἀνθρώπου
 σώματι. τοὺς δ' ἐκ τῶν τειχῶν οὕτως ἀτεχνῶς τὰ βέλη 10
 ἐφρένωτο ὡς ἀφίεσθαι μὲν καθὰ καὶ πρότερον καὶ πλήττειν
 τοὺς ἐπιόντας καὶ καταπλήττειν, αὐτὴν δὲ τὴν εὐγενῆ γυναι-
 κα κακῶν ἀπαθεστάτην τηρεῖν, ὡς εἶπερ καὶ χροσὶ καὶ νεύ-
 μασι ἐξ ἑαυτῆς μετήγε τὰ βέληματα, εἰς δὲ τὰς τῶν ἀντιθέ-
 των καρδίας αὐτὰ κατέπησεν. οὐ μόνον τοίνυν ἐς εὐδὲν 15
 χρήσιμον τὴν ἀπάνθρωπον ταύτην ἐπίνοιαν καταλήξασαν εἶ-
 δον Ἀνδρόνικος, ἀλλὰ καὶ νυκτὸς ἐξιόντες οἱ Νικαεῖς τὰς
 τε μηχανὰς πυρὶ παρέδωκαν καὶ τὴν γυναῖκα διὰ μηρίθου
 ἀνιμήσαντο ἢ ὡς Ἀρπυιαὶ ἀηρεῖψαντο, Ἀνδρόνικον δὲ
 ὡς Φινέα ἄλλον παρήκαν ἄχθεσθαι μὴ ἔχοντα ὃ πεινωτῆς 20
 τῷ θυμῷ παραθήσειται. καὶ κλέος ἐντεῦθεν μέγα ἐπ' ἀνδρείῃ
 παρὰ τοὺς ἀναγνώστους κτησάμενοι οἱ Νικαεῖς ἔτι μᾶλλον ἡρε-
 νώθησαν τὰ φρονήματα καὶ τῆς μάχης ἤπτοντο εὐδαρῶστε-
 ρον. οὐκ ἀπὸ τῶν τειχῶν δὲ μόνον προφαινούμενοι ἔργα γεν-

5. γυναικεῖον ἔρυμα πόλεμον προβ. καὶ τάξιν μεταλλ. A. 7.
 ἀπαθὲς ἀνθρώπινον A. 8. εἰς — σώματι] ἴν' ἀπαθεῖς εἶεν
 οἱ ἐπ' αὐτῶν μαχόμενοι A. 13. τηρεῖν] ἔδω A. 19. δὲ φε-
 νέως δίκην παρήκαν κἀπτεσθαι A. 21. τῷ θυμῷ] τῷ θυμῷ
 τοῦ θυμοῦ A. 22. τοῖς ἐναντ.] τοῖς ἐγκυκλιωσαμένοις τῶν
 πόλεων A. 24. ἀπὸ] ἐκ A.

lia non ipso metu exanimatae in tanto tamque periculoso impetu
 admirationem haberet. ac tum primum videre mortales tenoram
 mulierculam defensionis ergo ferro praepositam, ac mirabiliter inverso
 ordine, fragile corpus hominis firmissimis machinis adiunctum, ut qui
 ex his pugnabant incolumes manerent. tela vero e moenibus aequae ac
 prius, sed tanta cautione iaciebantur, ut illacsa nobili muliere, quasi
 illa nutibus et manibus iacula a se averaa in hostium corda defige-
 ret, hostes et ferirent et terrerent. immane istud facinus adeo nihil
 Andronico profuit, ut Nicaeenses facta noctu eruptione et machinas
 incenderent, et muliere fune in urbem attracta eum tanquam Phineum
 ab Arpyiis spoliatum plorare sinerent, non habentem quo famem ira-
 cundiae suae expleret. ita Nicaeenses ab ipsis hostibus laudem fortitu-

ναῖα ἐπεδείκνυτο, καὶ Ἀνδρόνικον σκώμμασιν ἐπλυνον, μα-
 κελλάριον αὐτὸν ἀποκαλοῦντες καὶ κύνα φιλαίματος καὶ σα-
 πρόγηρον καὶ κακὸν ἀθάνατον καὶ ἀνθρώπων Ἐρινύν καὶ
 φιλογύνην καὶ Πρίηπον Τιθωνοῦ τε καὶ Κρόνου πολυετέστε-
 5 ρον, καὶ εἴ τι αἰσχιστον ἄλλο πρᾶγμα καὶ ὄνομα, ἀλλὰ καὶ P. 183
 τῶν ἐπύλλεσον, ὡς εἶρηκε τὸ λέγειν, κατακηδῶντες διεξεχέοντο
 τῶν πυλῶν. Ἀνδρόνικος δὲ τῷ ὑποχρῖωντι τοῦ προσώπου καὶ
 τῷ μὴ κατὰ φύσιν τοῦ βλέμματος καὶ τῷ πολλάκις ὡς ἐν
 ἰστικῇ ὑφαινούσης τῷ θακτύλῳ περιελίττειν τὸ κατακεχυμένον
 10 καὶ βοστρυχωῶδες τῆς γενειάδος θυμομαχῶν προδήλως ἐδεί-
 κνυτο καὶ δόλους ὑφαίνων κατὰ τῶν Νικαέων, ἀμέλει μὴδὲ
 φέρειν ἔχων τὸ τῶν ἔνδον αὐθαδῆς, λιμώττων δὲ ἄς κύων
 Δανιδικῶς εἶπεν ἐκ τοῦ μὴ ἔχειν τὸ κατὰ θοινησόμενον, πε-
 ριεκύκλον τὴν πόλιν τῆς ἡμέρας πολλάκις, καὶ ὡς ἠπορημένη
 15 ἄρκτος τῆδε κἀκεῖσε μεταχωρῶν κατεστῆναζε τῶν ταγμάτων,
 καὶ τοῖς ταξιαρχαῖς ἐπέπληττεν ὡς δήπου βλακενομένοις περὶ
 τὸν πόλεμον καὶ τὴν παρτάξιιν ὑπεκκλίνουσι. (3) τολμη- B
 τίας δ' ὦν ὁ Καντακουζηνὸς Θεόδωρος, καὶ τῇ ἀκμῇ τῆς V. 150
 ἡλικίας ὅσα καὶ οἶνος ζέων νεωστὶ ληνοβατηθεῖς, ἰδὼν ποτε
 20 τὸν βασιλέα Ἀνδρόνικον τὴν πόλιν περιόντα μετὰ ἱλης συ-
 χνης καὶ εὐίπων ταγμάτων, ἐνδοουσιωδῶς πλησθεῖς ὀρημάκα-
 τος καὶ διὰ τῶν ἐρίων πυλῶν ἀνακλιθεισῶν ὡς εἶχεν εὐθὺς
 ἐκθορῶν, ἐφεπομένων αὐτῷ καὶ τινῶν εὐαριθμῶν, κατ' Ἀν-

2. κύνα] σκύλον A. 4. Πρίηπον] πόρνον A. 9. περιελί-
 ττειν] περιελεῖν A. τὸ κατακεχυμένον] τὸ κεκλωσμένον γέ-
 νεον αὐτοῦ B. 11. ἀμέλει — αὐθαδῆς om A. 15. ἀρ-
 κτος ἐπιπορευόμενος κατ. A. 17. ἀντίταξιιν A.

dianis consecuti maiores animos conceperunt atque audacius pugnave-
 runt, non moenia tantum strenue defendendo et Andronicum diceriis
 incessendo ut Ianium, canem sanguinarium, putre silicernium, malum
 immortale, hominum Furiam, mulierosum, Priapum Tithono et Sa-
 turno annosiorum, denique nullo turpissimae rei vocabulo abstinendo,
 sed etiam relictis propugnaculis portis etumpendo. Andronicum
 vero pallor vultus et oculorum distorta acies et crebra promissae ac
 in cincinnos distinctae barbae implexio ira esse percitum et dolos
 struere Nicaeensibus manifeste declarabant, sed quia famem crudelli-
 tatis suae saturare non poterat, urbem saepius eodem die corona
 cingebat; et ut ura catulis suis spoliata huc atque illuc transoun-
 do, legiones suspiciis, tribunos verbis castigabat, quod bellum se-
 gnus administrarent, hostium congressum reformidantes. (3) At
 Cantacuzenus Theodorus, aetate atque audacia fervidus, cum An-
 dronicum cum multis cohortibus et equitum turmis urbem circumi-
 re vidisset, quasi numine afflatus Orientali porta cum paucis crum-

δρονίκου ταταίνει τὸ δόρυ διὰ τῶν προμάχων χωρῶν. σφοδρότεραν δὲ ποιούμενος τὴν ἐπέλασιν καὶ συνεχῶς κεντρίζων τὸν ἵππον καὶ βιάζων ἄντικρυς ἵπτασθαι, οὐχὶ φέρεσθαι ὡς ἢ φύαις τοὺς πόδας ἐπτέρωσεν, ἔλαθεν ἑαυτὸν ἀπολωλεκῶς. **Σ**τοῦ γὰρ ἵππου κενεμβατήσαντος καὶ κακῶς ὑπὸ βέλους πα- 5 θόντος κἀντεῦθεν ἐπὶ γόνυ κλιθέντος, τῆς ἔδρας ἀποβάλλεται ἐπὶ βρεχμὸν κατώκμρα πεσών, καὶ τῶν μυῶν τῶν τοιαίων παθόντων κακῶς ἔκειτο δλιγοδρανέων, σκοτοδίνης ὑποπλησθεῖς. κἀντεῦθεν ἐπιδραμόντες ξιφήρεις τῶν **ἄ**δρονίκου συχνοὶ ἀποδειροτομοῦσι τὸν Θεόδωρον, εἰσὶ **δ'** οἱ καὶ τὸν λοιπὸν **10** ἔκρεατόμου Θεόδωρον, Ἀδρονίκῳ δρώντες τὰ καταθύμια. μετὰ μικρὸν δὲ καὶ τοῖς οἰκήτορσι τῆς Κωνσταντίνου ἢ τοῦ Καντακουζηνοῦ προσάγεται κεφαλῇ, κοντιῇ μετέωρος ταῖς ἀγνυαῖς τῆς πόλεως ἐμπομπεύουσα. οἱ Νικαεῖς τοίνυν τὸν **15** Φαρσαλέον πολεμιστῆν καὶ ἄμυχον πρόμαχον ἀποβαλόντες οὐ μικρῶς, ὡς εἰκός, ἐπαδύραντο τοῦτον πεσόντα, καὶ ἀθυμότερον διετέθησαν. βλέψαντες δὲ πρὸς τὸν Ἰσαάκιον Ἀγγελον ἤθελον ὑπέικειν τούτῳ καὶ ὡς σφῶν ἀρχηγῶν προσφέρεσθαι. οὗτος δὲ τὴν γνώμην ὑπόνωθρος ὢν καὶ κατ' Αἰνείαν τοῦ μάχεσθαι ἀφιστάμενος, ὡς ἔοικε, τὸ μέλλον εἰδὼς καὶ τὴν **20** ἀποκειμένην αὐτῷ βασιλείαν ὡς ἐκεῖνος τὴν τοῦ γένους εὐκλειαν φανταζόμενος, οὐ περὶ πολλοῦ τὸν ἡγεμόνα ἐτίθετο. ἀμέλει τοι τὸ στρατιωτικὸν ὑπεκλυόμενον κατὰ βραχὺ τοῦ προθύμου **δ**ς ξυμβάσεις ἤθελε χωρεῖν, καὶ τὸ γενναῖον ἐκεῖνο

2. συνεχῶς] συχνά πτεροιστηρίζων αὐτὸν ὡς πετιὰν φαίνεσθαι B.
7. τῶν μυῶν] θλιβέντων A, τοῦ ἐγκεφάλου αὐτοῦ ζαλισθέντος B.
15. ἀποβαλόμενοι A. 17. τὸν et Ἀγγελον om A. 18. σφῶν αὐτῶν προσφ. ἀρχηγῶ A.

pit, perruptaque prima acie hastam in Andronicum vibrat. sed dum maiore impetu fertur et calcaribus subditis equum tantum non volare cogit, in exitum ruit. nam cum equus impigisset et ex vulnere in genu concidisset, sella excussus et in caput praecipitatus musculis dorsi graviter collisis, oborta vertigine semianimis iacuit. Andronici vero milites ei caput amputant, alii etiam truncum in Andronici gratiam in frusta dissecant. caput eius conto praefixum per vicos Cpolis circumlatum est. Nicaeenses fortis bellatoris et invicti propugnatoris interitu tristes et consternati Isaacio parere voluerunt. sed is seigniore ingenio praeditus, evitata pugna ut Aeneas, et fortasse futurorum praescius, ac in debitum sibi imperium ut ille in posteritatis suae nobilitatem intentus, ducatum non magis fecit. milites quoque alacritate animorum paulatim exolescente transactionem ant, extincto penitus generoso illo et pene divino impetu. ita-

λῆμμα καὶ ἐνθεάζον ἀπέσβεστο τέλεον. σύνοδοι γοῦν κα-
 τὰ φατρίας γινόμεναι εἶχον ἐκτραγωδούμενα καὶ οἶον πρὸ
 ὀφθαλμῶν παριστάμενα ὅσα οἱ πολιορκηθέντες δεινότατα πά-
 σχουσι. καὶ τὴν Ἀνδρονίκου δὲ κατὰ νοῦν ἀπὴνηϊαν φέρον-
 5τες, καὶ τὰς παντοδαπὰς κακώσεις ἀναπεμπάζοντες ταῖς
 φρεσὶν ὅσας πείσονται πολέμον νόμῳ ἀλούσης τῆς πόλεως,
 κατέπηττον ὡς λαγώδια, ἀπεναντίας τῷ Καινεῖ πεπονθότες·
 ὁ μὲν γὰρ ἐκ γυναικὸς εἰς ἄνδρα, ὡς ὁ μῦθος βούλεται, ἤρ-
 μοστο, οἱ δὲ ἐξ ἀνδρῶν εἰς μαλακότητα γυναικίαν ἐξενευρί- P. 184
 10 σθησαν, μηδενὸς ἔτι ὄντος τοῦ διὰ τῆς οἰκείας θερμῆς ὀρμῆς
 εἰς ἔργα ἀρετῆς ἀναθάλλοντος, ἀλλὰ πάντων μετὰ τὸν τοῦ
 Καντακουζηνοῦ μόρον συννεκρωθέντων οἶον τὸ Θάρσος καὶ
 τὸ περὶ τὰς μάχας ἀποθεμένων πρόθυμον. ἅ πάντα κατα-
 νοήσας ὁ τότε τῆς Νικαίας ἀρχιερεὺς Νικόλαος τὴν ἀνάγκην
 15 ἐς τὸ φιλότιμον διατίθῃσι, καὶ δὴ τὸν λαὸν ἐκκλησιάσας ὑπο-
 τίθησιν ἐνδοῦναι τῷ καιρῷ καὶ τοῖς πράγμασι, καὶ ἕως ἣ
 πόλις τοῖς κύμασι τῆς μάχης ἀβίαπτιστος, ἐγχειρίσαι φέρον-
 τας Ἀνδρονίκῳ· ὁρᾷν γὰρ Ἀνδρόνικον μὴ ἂν ποτε κεναῖς
 (ὅ φασιν) ἐπαναζεύζοντα χερσίν, ὅτι μηδ' ἐπόμενά εἰσιν αὐ-
 20 τῷ τὰ ἀνθέλκοντα καὶ ἀντιπερισπῶντα ἐτέρωθι, καὶ ἑαυτοῦς
 δὲ κατὰ μικρὸν καὶ τῆς φυλακῆς ἀφισταμένους τῆς πόλεως B
 καὶ πρὸς τὸ τῆς εἰρήνης οἰκουρὸν ἀπονεύοντας. καὶ ὡς εὖρε
 πάντας ἀγαθὴν τὴν παραίφασιν οἰομένους καὶ ἀμφοτέραις τοῦ

1. σύνοδοι] συνάξεις οὖν γενεῶν ἐγένοντο B. 2. οἶον τοῖς
 ὀφθαλμοῖς προσκείμενα A. 3. δεινὰ A. 5. κακώσεις] βα-
 σάνους A. 6. ἀλούσης] ἡλωκυίας A. 21. κατὰ μικρὸν] κατὰ
 καιρὸν A.

que per contubernia conventus agitari, obsidionis aerumnae velut
 oculis subici, Andronici crudelitas animis obversari, varia tormenta
 in conspectu esse, si urbs vi expugnata fuerit; trepidare omnes vel-
 uti lepusculi, aliter quam Caeneus. is enim, ut est in fabulis, ex
 muliere vir factus est: illi a virili robore ad muliebrem mollietatem
 degenerarunt, cum nemo superesset qui fervore suo frigus eorum
 foveret, una cum morte Cantacuzeni omni fortitudine, omni pu-
 gnaudi alacritate emortua. quibus rebus Nicaenus pontifex Nicolaus
 perspectis, necessitate in liberalitatem conversa populum monet ut
 rebus et tempori serviens urbem, priusquam belli procellis de-
 mergatur, Andronico ultro dedat. videre se non commissurum
 Andronicum ut vacuis manibus discedat, praesertim cum nihil
 sit quod eum ab obsidione abstrahat, et ipsi cives urbis custo-
 dia paulatim deserta ad rem domesticam, ut tempore pacis, curan-
 da declinent. eo consilio ab omnibus approbato, et commoda pacis
 utraque manu amplexis, sacra veste indutus, et divinis oraculis in

ἐν ταύτης καλοῦ περιδραττομένους, τὴν ἱεράν ἑρέαν ἐνδύς
καὶ ἀνὰ χεῖρας τὰ θεῖα δεξάμενος λόγια ἔπεσθαι οἱ τοὺς ζα-
κόρους κελεύει καὶ τὸ λοιπὸν τῆς πόλεως πλήρωμα, ὡς μηδὲ
γυναῖκας ἢ νηπιύχους ἀπολειφθῆναι τῆς ἐξελεύσεως, πάντας
γυμνητεύοντας ὄπλου παντός, κλάδους ἰκετηρίους σείοντας,⁵
ἀκαλυφεῖς τὴν κάραν, ἀκρηπιδώτους τοὺς πόδας, τὰς χεῖρας
λελυμένους τῶν ἱματίων, κατὰ μηδὲν τὸν ὡς ἀληθῶς ἰκέσιον
ψευδομένους, ἀλλὰ καὶ σήμασιν ἐλεινοῦς καὶ ὑφειμένους
C φθέγμασιν ἐπισπωμένους τὸν οἰκτιζόμενον. καὶ οἱ μὲν οὕτω
V. 151 τῆς πόλεως ἐξεχύθησαν, ὁ βασιλεὺς δ' Ἀνδρόνικος τῷ τῆς 10
θεῖας ἀέλπτῳ καταπλαγεῖς πολλάκις τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς ἀκρι-
βῆ τῶν θεωμένων δισσάλευεν ὄρασιν· ἀτεχνῶς γὰρ ὄναρ
ἔδοκει βλέπειν τὰ τότε τελούμενα. ἐπεὶ δὲ ἀληθῆ τὴν ὄψιν
καὶ πρὸς μηδὲν πλανῶσαν εἶλε καταμαθῶν, τὸ τοῖς βασιλεῦσι
προσῆκον ἔλευθέριον φρόνημα καὶ τὸ τῆς γνώμης ἀκαπήλευ-¹⁵
τον παρωσάμενος ὑπονοθεύει τὴν ἔλεον, καὶ τὴν λεοντὴν οὐκ
ἔχων τῷ τέως ἀνακαλύπτειν τὴν ἀλωπεκῆν ὑποδύεται. καὶ
τοίνυν οὐ μόνον τὸν ὑσμένως προσδεχόμενον κλάττεται, ἀλλὰ
D μικροῦ καὶ κατήχηθῃ πρὸς δάκρυα, τοῦτο δὲ τὸ ἀρχαῖον Ἀν-
δρονίκῳ τῆς ἀληθείας συσκίασμα, τῶν τῆς ψυχῆς κινήματων²⁰
προσκίασμα. πλὴν οὐκ ἐπὶ πολὺ τὸ δρᾶμα ὑποκρινάμενος,
ἀλλὰ μετὰ καιρὸν ἀποδύς ὡς ῥάκια τὰ ἀπαλὰ καὶ ὑπερ

1. τὴν ἱεράν] τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν ἐνδυθεὶς καὶ τὸ θεῖον καὶ
ἅγιον εὐαγγέλιον εἰς χεῖρας λαβὼν ἀκολουθεῖν προσέταξεν αὐτῷ
τοὺς τε διακόνους καὶ κληρικοὺς ἅπαντας B. 4. πάντες ἐσκέ-
παστοι καὶ ἀνυπόδετοι, δεδεμένοι τὰς χεῖρας, κλάδους καὶ βατὰ
κατέχοντες, καὶ παρακλητικαῖς φωναῖς ἐλεινωῶς ἀνακράζοντες,
αἰδούμενοι αὐτομολῆσαι πρὸς τὸν ἀνδρόνικον B. 20. τῆς] το
τῆς A.

manus sumptis, sacerdotes et omnem urbanam multitudinem se se-
qui iussit, ne mulieribus quidem et pueris exceptis, sine ullis armis,
supplices frondes manibus gestantes, apertis capitibus, nudis pedibus
et manibus, nullo vere supplicum miserabili gestu praetermisso, submis-
sa voce misericordiam flagitantes. qui cum hoc modo urbe effunderentur,
Andronicus imperator inexpectato spectaculo attonitus sub-
inde huc atque illuc deflexit oculos, ut certius perspiceret quid rei
esset: nam plane somnium videre sibi videbatur. ubi vero animad-
vertit se absque errore rem veram cernere, repudiata liberalitate et
candore digno regibus clementiam adulterat; et quia pellem leoniam
tum proferre haud licebat, vulpinam induit, seque non modo
libenter recipere supplices fingit, sed vix a lacrimis temperat, qui-
bus iam olim veritatem involvere atque animum suum dissimulare
consueverat. enimvero fabula illa non diu acta, aliquanto post ei-

ἔλαιον λεῖα ῥήματα, ἐμφανῶς τοῖς Νικαεῦσιν ὑπέδειξε, καὶ μάλιστα τοῖς κατ' ἀξίωσιν καὶ γένους σεμνότητι ὑπεσέχουσι, οἷαν ὁ γέρον ἐπιγοννίδα τρέφει ὀργῆς καὶ ὅσον τὸν μετόπισθεν ὑπογύφον κότον καὶ τὸ ἐχθραντικὸν καὶ μησιόακον εἰς καιρὸν ἐταμιούχει τὴν ἀνταπόδοσιν. πολλοὺς τοῖνυν μετέπειτα τῆς πατρίδος μετανάστιας εἰργάσατο, τινὲς δ' ἀπὸ τῶν τειχῶν κύμβαχοι καταρριφέντες οἰκτρότατον ὑπέμειναν θάνατον. τότε δὲ τοὺς Πέρσας ἀνασκολοπίσας κύκλῳ τῆς πόλεως, καὶ τὸν Ἄγγελον Ἰσαάκιον ἐπαινέσας ὧν ἔδρασε καὶ ὧν εἶρηκε, μὴ μόνον τοὺς ὀδόντας εἰς ὄπλα καὶ βέλη οὐ μεταποιήσας ἐπ' ἰσῆς τῷ Καντακουζηνῷ Θεοδώρῳ, ἀλλὰ καὶ κείνῳ ἐπιπλήξας πολλὰς κατὰ χριστοῦ κυρίου θρασυαγομῶντι καὶ ὡς ἐκ κουλεῦ τοῦ στόματος μάχαιραν ὄξεϊαν τὴν γλωτταν ἔλκοντι, καὶ χρηστῶν ἐμπλήσας προσδοκῶν, τὸ δ' ὀ. 185 ἀληθέστερον εἰπεῖν τὸν ἑαυτοῦ φρονεῖ καὶ τῆς ἀρχῆς παραλύσονται τρέφον κατὰ θεῖον καὶ περιθάλπων εἰς τὸν τῆ προνοίᾳ δοχοῦντα καιρὸν, (4) ἐκείνον μὲν ὀπίσω ἀποπέμπει πρὸς τὸ Βυζάντιον, αὐτὸς δὲ πρὸς τὸ τῶν Προυσαίων μεταβαίνει πύλιμα μετὰ τῶν ἐφεπομένων αὐτῷ στρατιωτικῶν τάξεων.

Καὶ δὴ κατὰ τὸ πρὸς μεσημβρίαν μέρος τῆς πόλεως βαλὼν χάρακα, καθὼ δὴ καὶ προσιτὸν ἐδόκει τὸ τεῖχος διὰ τὸ τοῦ χώρου ἰσώπεδον, μὴ ὡς ἡ λοιπὴ πόλις εἰς πετρῆν καὶ περιφερὲς αἰρόμενον γήλοφον καὶ ὑπότομον προφαινόμενον, τῇ ἐξῆς ἔχεται τοῦ πολιορκεῖν. καὶ αἱ μὲν μηχαναὶ καὶ οἱ ἄνδρες οὐκ ἀεργῶς εἶχον ἀλλ' ἔδρων τὸ πρόσφορον· αὐ-

π. μάλλον Α.

5. ἐταμιούχει Α.

9. ὧν ἔδρ.] οἷς ἔδρασε

καὶ οἷς Α.

17. αὐτὸν μὲν — ἐκεῖνος δὲ Α.

mulatione deposita et mollibus oleoque lenioribus verbis omissis, Nicaeensis, nobilitate praesertim et dignitate praestantibus, ostendit quantum irae aestum animo celasset, dum se ultionis offerret occasio. multos enim in exilium egit, nonnullos de moenibus misericorditer praecipitavit, et Persas circum urbem palis affixit. Isaacium vero Angelum ob dicta et facta eius collaudavit, quod Theodori Cantacuzeni maledictiam non modo non imitatus esset, sed etiam castigasset; ac spe bona implevit, aut verius ut dicam, percussorem suum et imperii eversorem fato quodam et providentia numinis aluit. (4) Ac illo Byzantium misso Prusam transiit; munitoque versus meridiem vallo, qua ob planitiem adiri posse moenia videbantur (nam aliae partes urbis rotundae et praeruptae rupi impositae sunt), postredie oppugnationem orditur.

Machinis et viris operi intentis, ipse plurimas litteras sagittis annexas in urbem iaculatur, quarum haec sententia erat, se eis defectio-

τὸς δ' Ἀνδρόνικος ἔβων τὸ λέγειν, ἀτράκτους βελῶν πετασί-
 μους τιθεὶς λόγοις πτερόεσσιν ἐπηφίει κατὰ τῆς πόλεως. ἦσαν
 δὲ ἂ ἐδήλου τὰ φερόμενα ἐκεῖνα διαέτρια γράμματα μεταβο-
 λῆς παραίφασις καὶ ἀμνηστία κακῶν, εἰ αὐτὸν μὲν εἰσω
 προσδέξονται τὰς πύλας ἀναπειάσαστες, Θεόδωρον δὲ τὸν 5
 Ἄγγελον καὶ τὸν ἀγοραῖον Λαχανῶν καὶ τὸν ἀσύνητον Συνέ-
 σιον, ἵνα ταῖς αὐτοῦ ἐκείνου χρησαίμην λέξεσι, καὶ οἱ τού-
 τοις ὁμόφρονες, θανάτῳ καταπροδώσουσι συσχόντες. καὶ
 τοῦτο ἐφ' ἱκαναῖς ἐποίει ἡμέραις. οὐδὲ γὰρ ὁ κατὰ Προῦσαν
 C συγκροτούμενος πόλεμος τοῦ κατὰ Νίκαιαν συστάντος τὸ ἔλατ-10
 τον ἀπεφέρετο κατὰ τε ἀλκὴν ἀνδρῶν συμπλεκομένων τοῖς βα-
 σιλείοις τάγμασι καὶ μῖσος τὸ ἐς Ἀνδρόνικον, ὃ καὶ τοῦ πο-
 λέμου αἴτιον ἦν. καὶ αὐτῇ δὲ ἡ πόλις ἡ Προῦσα πᾶσα καλ-
 λίπυργός ἐστι καὶ ἰσχυρὸν περιβεβλημένη περίβολον, καὶ τοῦ-
 τον ἀμφίδυμον κατὰ τὸ κλίμα τὸ νότιον. ἐν ᾧ καὶ ἐκδρομαί 15
 πολλάκις τῆς ἡμέρας γινόμεναι συνῆπτον πρὸς ἄλληλα τὰ
 στρατεύματα, καὶ ἐπιπτον ἐξ ἀμφοτέρων συχνοί. ἐπεὶ δὲ
 ἔδει καὶ τὴν πόλιν ταύτην ὑποκύναι τῷ Ἀνδρονίκῳ καὶ τοὺς
 πλείστους τῶν ἐν αὐτῇ χειρωθέντας παθεῖν τὰ ἀνήκεστα,
 τοῦ τείχους τι ἀπελεπίσθη τῇ ἐλεπόλει συνεχῶς δρυπτόμενον. 20
 πρὸς δὲ τούτῳ καὶ τὸ κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος προσεπίκτισμα
 D καὶ ἰμάντωμα τοῦ παλαιοῦ περιβόλου καταβληθὲν φαντασίαν

1. ἔβων τὸ λέγειν] πικράκια γράφων ἔριπτε ταῦτα μετὰ σαγιτῶν
 ἐντὸς τῆς πόλεως B. 4. εἰ αὐτὸν] εἶπερ A. 7. χρήσω-
 μαι A. 8. οὗ τούτοις] τοὺς τούτοις ὁμόφρονες συσχόντες κα-
 ταπροδώσουσι A. 10. τὸ ἔλαττον] μειονεκτιῶν ἦν A. 13.
 καλλίπυργός] καλόκτιστος B. 14. ἰσχυρὸν περίβολον] ἔχουσα A.
 18. καὶ πολλοὺς τῶν A. 20. τῇ ἐλεπόλει] ὑπὸ τῆς τετραραί-
 ας B. 21. πρὸς δὲ τούτῳ] καὶ ὅπερ ἦν ἐκεῖσε παλαιὸν δίμα
 μετὰ ξύλων κατέπεσε B.

nis dare veniam, si apertis portis reciperetur, et Theodorus Ange-
 lus et circumforaneus Lachanus et temerarius Synesius (his enim ti-
 tulus eos ornabat) eorumque coniurati sibi traderentur. idque diebus
 compluribus repetitum est. nam Prusaense bellum Nicaeo nec forti-
 tudine militum imperatorios invadentium, nec odiis in Andronicum,
 quae et belli causa erant, quicquam concedebat; et ipsa urbs undi-
 que pulchris turribus adornata et robustis moenibus, iisque versus
 Austrum conduplicatis, firmata est. unde cum excursions fierent,
 multi utrinque cadebant. sed cum hanc quoque urbem Andronico
 dedi oporteret, et multos qui in ea erant subactos in cruciatum agi,
 pars muri quaedam crebris arietum ictibus labefactata, et muro ve-
 teri adiacentia crepido prostrata, opinionem obmissis attulit murum
 universum, quem machina feriebat, corruiisse. rumor igitur confusus

τοῖς ἔνδον παρέσχετο τοῦ τὸ τεῖχος ἅπαν, δόσον ἢ ἐλέπο-
 λης ἔτυπεν, ἐπὶ γόνυ κλιθῆναι κατασεισθέν. Θροῦς οὖν ἐπὶ V. 152
 τῷ γενομένῳ τούτῳ ἕσημος αἴρεται, καὶ δέος τὰς ἀπάντων
 ἑκταράττει καρδίας. ὄθεν μὴ περιεργασθέντος τοῦ κακοῦ,
 5 ἀλλ' ὅλων καὶ πρὸς μόνον τῶν ἐκπιναχθέντων λίθων τὸν δοῦ-
 πον ἐναποψυξάντων τῷ δέει μικροῦ, ἔρημα μὲν τὰ τείχη
 τῶν ἐπ' αὐτῶν ἀμυνομένων εἰάθησαν, αἱ δ' ἀγνυαὶ εἶχον
 ἀλιζομένους ὡς ἐπ' ἀμηχάνοις τοὺς ὑποκαταβάντας ἐκ τῶν
 τειχῶν. καὶ τὸ ἐντεῦθεν ἄνετος μὲν τοῖς πολεμίοις ἢ διὰ
 10 πυλῶν καὶ τείχους κλιμάκων ἐπενηγεγμένων εἰς τὴν πόλιν
 εἰσόδος ἦν, αὐτοῖς δὲ τοῖς Προουσιεῦσι καταλυμβανομένοις
 ἀνηλεῆς ἀναίρεσις καὶ τῶν προσόντων διαρπαγὴ καὶ τοῦ βο-
 σκημάτων κατακοπή, ἃ δὴ κατὰ πῶεα καὶ ὕλα βουκάλια εἰσ-
 ηλάθησαν, ὡς ἔχοιεν ᾧ τραφήσονται οἱ ἐντὸς ἐπιτεινομένης
 5 τῆς πολιορκίας. καὶ τότε μὲν ἐν τοιοῦτοις ἦσαν δεινοῖς τὰ
 τελούμενα· ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀνδρόνικος εἰσεληλύθει
 τὸ πόλισμα καὶ ἐνηυλίσατο ἔνδοθεν, οἷθ' ὡς βασιλεὺς πρᾶξ
 καὶ σώζων ὑπήκοοι οὔσι πάλαι καὶ αὐθις ἐσομένοις, κἄν
 πρὸς καιρὸν ἀπέστησαν, τοῖς Προουσιεῦσιν ἐχρήσατο, οὔθ' P. 186
 10 ὡς ἀπλῶς ἄνθρωπος ὁμοφυέσιν ἀνδράσιν ἡμέρωσ προσενηγε-
 κται· ἀλλ' ὡς θῆρ ἀρχικὸς ἀπόσιτος ἰκανῶσ ἀσηκίστοις
 ἐμπεσῶν καὶ ἀποιμάντοις θρέμμασι τοῦ μὲν ἀνχένα κατέαξεν,
 ἄλλου δ' ἐλάφυσεν ἔγκατα καὶ ἄλλωσ ἔθετο χειρίστωσ ἔτερον,
 τὰ δὲ λοιπὰ κρημνοῖσ καὶ ὄρεσι καὶ βαράθροισ διωσπαρέντα
 15 παρένεμψεν, οὕτω καὶ τότε Ἀνδρόνικος μὴ προηγησαμένησ

4. καρδίας] ψυχάς A. 6. ἔρημοι μὲν οἱ περίβολοι τῶν προφυ-
 λάκων A. 8. ἀλιζομένους] τῆδε κάκεισε κερουμένους ἐπ' ἀμ.
 τοὺς ὑποκαταβαίνοντι A. 23. ἄλλου] ἐτέρου δὲ ἐξεντήρισι B.

tollitur, omnibus territis nec malum datum accuratius explorantibus,
 sed ad sonitum duntaxat excussorum saxorum metu pene exanimatis.
 moenia destituta sunt a defensoribus, et vici urbis trepidis eorum
 discursationibus repleti. inde scalis appositis muroque superato, portis
 apertis liber urbis ingressus hosti patuit. Prusaenses direptis aedibus
 crudeliter interfecti, et pecudes mactatae, quarum greges et armenta
 in urbem coacta erant, ut ducta obsidione haberent unde viverent. quae
 dum fiebant, urbem ingressus Andronicus, non ut clemens imperator
 et eorum qui et olim subditi fuerant et rursus futuri erant,
 quamvis ad tempus defecissent, conservator, Prusaenses tractavit,
 nec ut hominum qui iisdem elementis constant rationem habuit: sed
 ut famelicus leo incustoditos greges adortus aliis colla frangit, alia-
 rum viscera devorat, alias aliter miserrime conficit, reliquas in mon-
 tes et praecipitia agit, ita tum Andronicus, quod Prusa non deditio-

ὁμολογίας τε καὶ σπονδῆς μετὰ τοῦ τῶν Προουσαίων πλη-
 ρώματος ἢ ἐκουσίας προβύσης παριδοχῆς, ἀλλὰ πολέμῳ
 Βήλωκνίας τῆς πόλεως, πλείστους ὅτι μάλιστα διέφθειρε
 καὶ ἠφάνισεν, εἰς πολυειδεῖς καὶ πολυτρόπους κολάσεις τὸ
 τοῦ θυμοῦ καταμερίσας ἀλλόκοτον. Θεόδωρον μὲν γὰρ 5
 τὸν Ἄγγελον ἠΐθεον ὄντα καὶ τὸν Ἰουλον πρῶτως χροάζον-
 τα τίθεισιν ἐξόμματος, καὶ ὄνῳ ἀναβληθέντα καὶ τῶν Ῥωμαϊ-
 κῶν ὀρίων ὑπερέκεινα ἀπαχθέντα εἴτα κελεύει διαφεθῆναι,
 ἵνα ὅπῃ τὸ ὑποζύγιον ὀρμῆ ἀυτόματον φερόμενος πλάζοιτο.
 καὶ τάχ' ἂν θηρίοις ἐγεγόνει κατάβρωμα, ὃ καὶ ὁ τὴν τιμω- 10
 ρίαν ταύτην ἐκείνῳ ἐπιθεῖς Ἀνδρόνικος προεσκέψατο, εἰ μὴ
 C Τοῦρκοι ἐγκύρσαντες ᾤκτειράν τε τὸν μείρακα καὶ εἰς τὰς
 αὐτῶν σκηνάς ἀπαγαγόντες θεραπείας ἤξιωσαν. τὸν δὲ Συ-
 νέσιον Λέοντα καὶ τὸν Λαχανῶν Μανουῆλ καὶ συχνούς ἄλ-
 λους τοῖς τῶν παραπεφυκῶτων τῇ Προύσῃ δένδρων ἀκρέμο- 15
 σιν ἀπεκρέμασε, τὸν δέκατον τετραπλῶς ἀποσώζοντας ἀρι-
 θυμόν. πολλαπλασίονας δ' ἑτέρας ὑποβεβλήκει ποιναις· ὧν
 μὲν γὰρ χεῖρας ἀπέτεμεν, ὧν δὲ δακτύλους ὡς ἀμπέλων πε-
 ριέκειρε κλάδους, τινῶν δὲ πόδας ἀφῆρηκε. πολλοὶ δὲ χει-
 ρῶν καὶ ὀφθαλμῶν ὑπέστησαν στέρησιν· ἦσαν δ' οἱ καὶ 20
 ὀφθαλμὸν δεξιὸν καὶ πόδα εὐώνυμον ἐξημίωτο, καὶ ἀπὸ τοῦ-
 ναντίον ἐπεπόνθεισαν ἑτεροί. καὶ οὕτως ἀπανθρώπως τὸ ἐν
 D ῥώμῃ σώματος καλλιστεῦον καὶ στρατιωτικῇ ἐξαιρέτον ἐμπει-
 ρία τὴν οἰκείαν ζημιώσας βασιλείαν Ἀνδρόνικος μεταίρει
 πρὸς τὸ Λοπάδιον. κάκει τὰ ὅμοια δράσας, καὶ τῶν ἐπισκό- 25

3. διέφθειρε] κακῶς διέθετο A. 4. τὸ τῆς γνώμης καταμερίσων
 αὐτόνομον καὶ αὐθαίρετον A. 5. αὐτίτατον μονάζον πλ. A.
 12. ἐγκύρσαντες] ἐντυχόντες A. 14. καὶ συχνούς] καὶ ἐτέ-
 ρους δέκα εἰς τὰ εὐρισκόμενα ἐντὸς δένδρα ἐφούρπισσε B. 16.
 δέκατον] δέκα? 25. τὸν ἐπίσκοπον ἀδρανοῦς ἀποστερήσας A

ne sed vi potitus erat, plurimos pessimo exitio perdidit, multiples
 cruciatus et varia tormenta commentus. Angelum Theodorum, ado-
 lescentem pene adhuc imberbem, effossis oculis asino impositum et
 ultra limites Romanorum eductum dimitti iubet, ut quocumque im-
 petus iumentum tulisset, ibi solus oberraret. ac forsitan a feris de-
 voratus esset, quod Andronici consilium fuit, nisi Turci viatores eius
 miserti essent et in tabernacula sua abductum curassent. Leonem
 Synesium et Manuelem Lachanam et alios complures, XL numero,
 de summis arboribus iuxta Prusae moenia suspendit; et longe plures
 aliis suppliciis affecit, aliorum manibus, aliorum digitis, quorundam
 pedibus amputatis. multi et manibus et oculis privati sunt, nonnulli
 oculo dextro et pede sinistro mutilati, alii contra. robustissimis et

πων ἕνα στερήσας τῶν ὀφθαλμῶν ὡς μὴ κατὰ τῶν ἐκ τῆς ποιμνῆς ἐκείνου ἀγανακτοῦντα στασιωτῶν, ἀλλὰ πρῶως οὕτω καὶ ὁμαλῶς τὴν κατὰ τοῦ βασιλέως Ἀνδρονίκου φορὰν ἐκείνων προσιέμενον καὶ ἀνεπεγλήτως θεώμενον, ἐπάνεισιν εἰς τὰ
5 βασιλεια τοιούτοις γεγανωμένος τροπαιουχήμασι, τὰς τῶν Προυσαίων ἡμερίδας καταλιπὼν, αἱ περιπλέγδην τὰ δένδρα ἀνέιρεχον, βαρνομένας τοῖς τῶν κρεμασθέντων σώμασιν ὡς ἄλλοις βότρυσι, καὶ μηδένα τῶν ἀνυσκολοπισθέντων ἀφείς ὡς ληνοῖς δοθῆναι τοῖς σήμασιν, οὓς καὶ τερσήνας ἥλιος
10 ἀνέμοις περιφέρεσθαι ἀνῆκε κατὰ τὰ ἐν συκιηλάτοις ὑπὸ τῶν ὀπωροφυλάκων αἰωρούμενα φάσματα.

Εἰς δὲ τὴν Κωνσταντίνου πόλιν ἐπανιὼν καὶ παρὰ τοῦ δῆμου ἰφωναῖς εὐφήμοις δεξιωθείς, καὶ ταῖς τῶν κολίκων προσλαλιαῖς, οὓς αἰεὶ παρατρέφουσι τὰ ἀνάκτορα, τὸ μεγα-
15 λόφρον πλεῖον κτησάμενος, εἰς θεωρεῖα καὶ ἀμίλλας Ἰππων Θεραΐας οὐσης τῆς ὥρας ἐτρέπετο, ὅτε καὶ τινων ἐκ τῶν κα- V. 153
τὰ τὸ βασιλικὸν ἐδρίασμα δρυφάκτων καταβληθέντων καὶ περὶ τοὺς ἕξ ἄνδρας ἀνηρηκότων, καὶ τοῦ Θεατρομανοῦς ὄχλου ἐπὶ τῷ συμβάντι τούτῳ διαθροηθέντος, ὄρμησε τοῦ θώκου
20 ἐξαναστῆναι καὶ μεταχωρῆσαι πρὸς τὰ βασιλεια, τῷ δέει P. 187
ἀλλοιωθεὶς καὶ τοὺς δορυφόρους συνηθροικῶς, εἰ μὴ τὸ περὶ ἐκείνον εὖνον ἰκέτευσαν ἀποστῆναι ὡς αὐτοῦ τοῦ τοιούτου βουλευμάτος, καὶ ἐμπέδως ἰζάνειν παρέπεισαν ὡς αὐτίκα εἰ

2. στρατιωτῶν A. 9. μνήμασιν A. 10. κατὰ] ὡς κατὰ A.
16. ὅτε καὶ] κίονια δύο μικρὰ πηλίσιον ὄντα τῆς καθέδρας αὐτοῦ
κάτωθεν ἔπεσον καὶ ἕξ ἄνδρας ἐφόρευσαν B. 17. καταλυθέν-
των A. 21. εἰ μὴ τὸ] τὸ μέντοι A. 23. ἰζάνειν ἐμπέδως
μᾶλλον παρ. A. ὡς αὐτίκα] εἰπόντες ὡς ἐξαναστὰς ἀπο-
λεῖται αὐτίκα Δ, εἰ ἀπὸ τῶν ἐγναῦθα ἐξέλθοις, οἱ πάντες χαω-
νόμεθα B.

fortissimis ac rei militaris peritissimis viris adeo inhumaniter interfectis, atque imperii viribus imminutis, Lopadium transit Andronicus; eodemque modo ibi quoque grassatus, et episcopo oculis privato, quod seditiosorum sui gregis motum contra Andronicum non castigasset sed aequo et leni animo tulisset ac spectasset, talibus triumphis ornatus in palatium revertitur, relictis Prusaensium vitibus, quae arbores amplectebantur, suspensorum cadaveribus ut avis oneratus; ullum neque sepeliri passus est, sed a sole arefactos ut terriculamenta volucrum, ne poma devorent, a ventis agitari voluit.

Cpoli laetis populi acclamationibus exceptus, et adulatorum laudationibus, quos semper alere solent aulae, maiori superbia inflatus, spectaculis et ludis Circensibus aestivo tempore intentus fuit. cum autem aliquando tabulata aliquot iuxta Imperatoriam sedem collapsa

προσπεκρουκὸς ὑπερήλασεν. οὐ γὰρ διέλιπεν, ἔξ ὅτου περ
 ἀσφαλῶς ἤδη ἄρχειν ἦετο, μυρία ἄττα ἀνόσια ἐπὶ τοῖς οἰ-
 κήτοσι τῆς Κύπρου ἐργαζόμενος. φόνους τε γὰρ καθ' ὥραν
 ἀναιτίους ἐχραίνετο, καὶ δηλήμων σωμάτων ἀνθρωπίνων ἐγί-
 νετο, ποινὰς ἐπάγων καὶ τιμωρίας οἷά τι συμφορῶν ὄργανον, 5
 ὁπόσαι κατῆγον εἰς θάνατον. καὶ κοίταις δὲ ἀδεμίτοις καὶ
 V. 154 φθοραῖς παρθένων ὁ παναισχῆς καὶ ἐξάγιστος ἠκολάσταινεν,
 οὐσίας τε ἀπάσης τοὺς εὐδαίμονας πρώην οἴκους ἀνυπεν-
 θύνως ἐστέρησε, καὶ τοὺς χθῆς τε καὶ πρότρυτα περιβλεπο-
 μένους αὐτόχθονας καὶ κατὰ τὸ πολυκτῆμον τῆ Ἰωβ ἀντερί- 10
 B ζοντας διαφῆκεν ἀγυρτεύειν λιμώττοντας καὶ γυμνητεύοντας,
 καθ' ὅσων τέως οὐκ ἐχρήσατο τῆ ξίφει ὁ ἀκρόχολος. φεῦ
 φεῦ ὅτι ὁδὸς ἀσφῶν εὐοδοῦται! εὐθῆνησαν πάντες οἱ ἀθε-
 τοῦντες ἀθετήματα. ἐφύτευσας αὐτοὺς καὶ ἐρριζώσας· ἐτε-
 κροποίησαν καὶ ἐποίησαν καρπὸν. ταῦτα δὴ ἂ καὶ ὁ προφή- 15
 τῆς ὑπολογεῖται πρὸς κύριον λαλῶν κρίματα. οἷα γὰρ ἡ τότε
 γενεὴ ἐξέφυνε κώνεια πρὸς οὐδὲν ἕτερον ἀδρονθέντα ἢ θά-
 νατον τοῖς προσφερομένοις καὶ ἀπώλειαν τῶν πλείστων πόλεων,
 ὧν τῆς ἀρχῆς παναθέσμως ἐπέβησαν. ταῦτα ὡς εἰς ἀκοὴν
 ἐλήλυθε βασιλέως Ἀνδρονίκου, οὐκ ἦν ὀπωσοῦν καθεκτός, 20
 ἀλλ' ὄρων αὐτῷ ἐπερχόμενον ὃν πάλαι πεφόβητο φόβον (ἦν

1. προσκ. γινόμενος ὑπ. Α. 2. μυρία δεινὰ καὶ ἀνόσια ἐπὶ
 τ. τῆς νήσου τελῶν Α. καθ' ἐκάστην ἀνθρώπους ἀναιτίους ἐφό-
 νετο καὶ ἐφαρμάκου, καὶ τιμωρίας θανασίμους ἐποίησε, καὶ γυ-
 ναίκας ἀνδρας ἐχούσας ἐμίαινε, καὶ παρθένους ἐφθείρε, καὶ
 τοὺς πλουσίους καὶ ἐνδόξους τῆς πόλεως τῶν χρημάτων ἐστέρ-
 ρει. Β. 9. περιβλέπτους Α. 12. ἐχρήτο Α. 14. ἀθέτημα
 Α. ἐρριζώσαν Α. 17. ἕτερον om Α. 20. ἐλήλυθεν ἀν-
 δρονίκω Δ. 21. ἐπερχόμενον] προσελαύνοντα Α.

atrocitate in hostes celebre nomen consecuti sunt. neque enim, ubi
 primum tyrannidis fundamenta iecisse videbatur, infinita immanita-
 te in subditos grassari desistebat, sed et caedibus innocentium in
 horas polleebatur, et humana corpora lacerabat tormentis in exiti-
 um mortalium excogitatis. praeterea in stupris virginum et adulte-
 riis homo nefarius volutabatur; et beatas dudum familias sine ullo
 crimine omnibus opibus spoliabat, ut indigenae paulo ante conspicul
 divitiis famelici et nudi oberrarent, si quibus homo iracundus en-
 sem abstinuerat. hei, hei, cur via improborum prospera est? floreat
 facinorosi: plantasti eos et firmasti: procrearunt liberos et fructus
 tulerunt, ut propheta cum domino expostulat. illa enim aetas velut
 aconita genuit, quae adulta non ad aliquid nisi ad perimendos ho-
 mines et plurimarum urbium excidium valuerunt, quarum domina-
 tum per vim invaserant. quae cum ad Andronici aures pervenissent,

γὰρ ὑφορώμενος αἰεὶ τὸ ἴωτα ὡς τὴν αὐτοῦ παραλῦσον ἀρχήν) ἐζητεῖ τρόπον δι' οὗ ἂν συλληφθῆ Ἰσαάκιος καὶ γενηθῆ ἔξ ἀνθρώπων ὃ ἐκείνῳ προσδύκιμος ὄλεθρος· ἐδεδίει γὰρ μήπως Κυπρόθεν καταπλεύσας καθελεί τοῦτον τῆς ἀρχῆς, 5 εἰδὼς ὡς ἀσμένως προσδεχθήσεται παρὰ πάντων, ἐπεὶ καὶ τὸ πόρρω κακὸν τοῦ ἐν χερσίν ἀλυπότερον, καὶ τοῦ θλίβοντος ἄρτι κοφύτερον τὸ ἐλπιζόμενον χερίστον· ἀγαπητῶς γὰρ παρακερδαίνειν εὐόκαμεν ἄνθρωποι καὶ τὴν βραχεῖαν τοῦ ἀλγοῦντος ἄνεσιν.

10 6. Μὴ ἔχων δ' ὅπως τὸν ἀπόντα ἐχθρὸν χειρώσεται, ἐπὶ τοὺς ἐγγύς τρέπει τὸν θυμὸν, ταῦτόν τε δρῶν ὃ καὶ κύνες πολλῆκις ποιεῖν εἰώθασι· τοῦ γὰρ βάλλοντος ἀφιστάμενοι τοῦτον μὲν ἀμύνονται ὑλακαῖς, τῷ δ' ἀφεθέντι λίθῳ τοὺς ὀδόντας ἐγχερίπτουσι. ἀμέλει καὶ ὑπὸ κρίσειν ἤγαγε 15 τὸν τε θεῖον Ἰσαακίου τὸν μακροδοῦκαν Κωνσταντῖνον, καὶ τὸν Δούκαν Ἀνδρόνικον, οἳ ξυνέθεντο μὴ ἀρχεῖον Ἀνδρόνικῳ τὰ ἐς πίστιν ἀφθῆναι τὸν Ἰσαάκιον λυθέντα καὶ πρὸς τὴν πατρίδα ἐπιναζεύξαντα. μετ' οὐ πολλὰς δ' ἡμέρας καὶ καθοσιώσασιν οἱ ἄνδρες ὑπάγονται, καίπερ τῶν τῆς μερίδος 20 ὄντες Ἀνδρονίκου οἱ μέγ' ἔξοχοι πάντων καὶ τῆς ἐταιρίας οἱ κράτιστοι, εἴγε ὃ μὲν Μακροδοῦκας, ἐκτὸς τῶν ἄλλων φιλοφροσυνῶν αἷς ἐπιμελῶς Ἀνδρόνικον ἐθεράπευε, καὶ ἀδελφῆ τῆς Θεοδώρας κατὰ συνάφειαν συνήρχετο γαμικῆν, ἣν ὁ λυ-

1. τὴν αὐτοῦ] τῆς ἀρχῆς αὐτὸν παραλῦσον A. ἦν γὰρ χρησιμοδοτημένον ὡς τὸ ἴωτα τὴν αὐτοῦ καταλύσει βασιλείαν B. 4. ἀρχῆς] τυραννίδος A. 7. καὶ χερίστον ἔν A. 11. ἐγγισια A. 15. Ἰσ.] ἐκείνου A. 19. οἱ ἄνδρες] οὗτος A.

nullo cohiberi modo potuit: sed quia id praesto esse videbat quod olim formidarat (semper enim litteram I ut imperii sui eversionem suspectam habuerat), principio quaerebat qua ratione comprehendere posset Isaacius, et tolli e medio is a quo exitium immineret. verabatur enim ne Cyprio advectus et alacriter susceptus ab omnibus se principatu deturbaret. remota enim mala minus molesta sunt quam propinqua; et quod expectatur, etsi pessimum fuerit, levius eo ducitur quod urget in praesentia. id enim est mortalium ingenium, ut exiguum doloris levamen in lucro deputemus.

6. Sed cum hostem absentem in potestatem suam redigere non posset, ira in eius propinquos conversa, canes imitatus qui hominem allatrare contenti lapidem ab eo coniectum mordicus arripiunt, Macroducam Constantinum et Ducam Andronicum in ius vocat; qui confirmant Isaacium, si redemptus in patriam rediret, fidelem et utilem illi operam navaturum. paucis diebus post maiestatis rei fiunt, quamvis principes factionis Andronici et summi amici eius: nam Macroducas praeter caetera offi-

γος πλειστάκις ἰστόρηκε γινώσκειν ἀθεμίτως Ἀνδρόνικον· ὁ δὲ Δούκας Ἀνδρόνικος καταπύγων ὦν καὶ γλοιῶς καὶ τὴν ἀναιδέϊαν ἐπὶ τοῦ προσώπου προβεβλημένος καὶ αὐτοῦ δὲ
 P. 189 Ἀνδρονίκου ἐν τοῖς ὑπὲρ Ἀνδρονίκου προμηθέστερος εἶναι ἐπλάττετο, ὅτι ὁ μὲν τινος ἐκπερονᾶν ὄφθαλμούς ἀπεφαί-5
 νετο, ὁ δὲ Δούκας οὗτος Ἀνδρόνικος, ὡς εἰ διδακτὸς ἦν τοῦ ἀρχῆθεν ἀνθρωποκτόνου καὶ ταῖς τῶν μερόπων χαίροντος συμφοραῖς, καὶ χειρῶν προσειψηρίζετο στέρησιν ἢ ἀνασκολό-
 πισιν ἐγνωμάτευσε, βλασφημιῶν ἐν πολλοῖς Ἀνδρόνικον καὶ λίαν ἀπανθρώπως αὐτοῦ καταπτόμενος ὡς μὴ καταλλήλους 10
 τοῖς πταίσμασι τὰς κολάσεις ἐπάγοντος. ἐπιστάσης τοίνυν τῆς λαμπροτύτης καὶ εὐσήμου ἡμέρας καθ' ἣν ἢ μετὰ τοῦ προσλήμματος εἰς οὐρανὸς ἄνοδος τοῦ κυρίου καὶ σωτήρος ἡμῶν ἐορτάζεται, ἀθροισμὸς ἐκ προσκλήσεως γίνεται τῶν περὶ τὴν βασιλειον σχεδὸν ἀπάντων αὐλήν· καὶ ἦν διὰ τοῦτο τοῖς ἐκ 15
 Β παρτὸς γένους καὶ ἔθνους συνδρομὴ καὶ ὄρμη, ἐνθα ὁ βασιλεὺς Ἀνδρόνικος ἐνηλλίζετο· ἦν δὲ τότε σκηνοῦμενος κατὰ τὸ ἔξω λεγόμενον Φιλοπάτιον. ὥσπερ δὲ παλινοφιδίαν οἱ συνερχόμενοι ἕδοντες, ἢ ἐν τῷ ἄλλῃν τρέχειν ἑτέραν βαδίζοντες, εἶχον τὸ κατάντημα τῆς ὁδοῦ περὶ τὰ λεγόμενα τοῦ Μαργάνη παλά-20
 τια, ἃ καὶ αὐτὰ κατὰ τὸ ἐντὸς Φιλοπάτιον ἠκοδόμητο, ἐσύπτερον δ' Ἀνδρόνικος κατηδάφισε, καὶ ἐπεὶ πολυάνθρωπος ἦν ἢ συνέλευσις, πάνυ μέντοι πολυάνθρωπος, καὶ ἀπῆν

1. ἰστόρησε A. 2. καταπύγων] ἀδιάντροπος ἦν καὶ πονη-
 ρὸς καὶ ἀπηνής, ὡς εἶπερ ἐξ ἀρχῆς τὸ φονεῦειν ἀνθρώπους
 ἐμάνθανε B. 3. δὲ] δὴ A. 5. ἐκπερονᾶν] τυφλώρειν ὠρι-
 ζεν B. 8. ἀνασκολόπισιν] γουρζισμούς B. 11. τοίνυν om A.
 13. κυρίου καὶ θεοῦ καὶ A. 15. σχεδὸν om A.

cia, quibus Andronicum observantissime colebat, Theodorae amicae eius sororem in matrimonio habebat; Andronicus vero Ducas, homo depygis et sordidus ac perfrictae frontis, maiori sibi curae esse Andronici salutem quam ipsi simulabat. quodsi Andronicus aliquem caecare volebat, Ducas iste, quasi ab improbo illo magistro, hoste humani generis, edoctus, etiam manus ei amputandas aut in crucem agendum esse decernebat, obiurgato saepe Andronico et inhumane castigato, quod in suppliciis sumendis infra delictorum atrocitatem subsisteret. igitur ad celebre festum eius diei quo memoria relictus in caelos una cum assumpto corpore domini et dei et servatoris nostri celebratur, omnes aulici, ut denuntiatum erat, conveniunt, atque omnis generis et nationis homines diversis itineribus eo contendebant ubi imperator diversabatur. erat autem tum in exteriori Philopatio, caeterum per errorem in Manganicum palatium fa-

οὐδεὶς ὃν παρεῖναι ἐχρῆν, ἐξάγονται παρὰ δόξαν τῶν συνει- V. 155
 λεγμένων ὁ Δούκας τε καὶ ὁ Μακροδούκας ἐκ τῶν ἐκεῖ που ἐπι-
 πέδων οἰκημάτων, καὶ πρὸς τὴν αὐλειὸν ὡς κατάκριτοι
 θριαμβεύονται. καὶ οἱ μὲν ὡς ὑπὸ δίκην ἀχθησόμενοι ἤ C
 5 τὸν βασιλέα ὑψόμενοι τῶν ὑπερῶν ἐκκύπτοντα διεσκευάζοντο,
 ἄνω τὰ ὄμματα αἴροντες καὶ τῷ χεῖρε πρὸς τὸ τοῦ σχήματος
 σεμνὸν περιβάλλοντες· ὁ δὲ Ἀγιοχριστοφορίτης Στέφανος,
 ὃν καὶ Ἀντιχριστοφορίτην οἱ τότε ὠνόμαζον ἄνθρωποι,
 ἐς τὸ κατάλληλον τῶν ἔργων τὴν κλησιν μεταγόντες (ἦν γὰρ
 10 ὁ τῆ ὄντι ἀναιδέστατος τῶν Ἀνδρονικοῦ ὑπηρετῶν καὶ πάσης
 ἀνοσιουργίας ἀνάμεστος), λίθον ἄρας χειροπληθῆ καὶ τοῦ
 Μακροδούκα στοχασάμενος τοῦ καὶ προφερεστάτου κατὰ κη-
 15 ρῶν βασιλικὸν καὶ τὸ γεραρὸν τῆς ἡλικίας καὶ τὴν τοῦ πλού-
 του βαδύτητα, παρήνει πᾶσιν ὡς ἐς παράδειγμα αὐτὸν ἀφο-
 20 ρῶν, περιβλεπόμενος ἄπασαν τὴν ὀμῆγγριν καὶ τὸν μὴ λαϊ-
 βολοῦντα ἐρεσγελῶν καὶ ὡς ἄπιστον ἐς βασιλέα κακολογῶν D
 καὶ τὴν αὐτὴν καταδίκην μετὰ μικρὸν ὑποστῆναι μέλλοντα,
 ἤραν οὖν διὰ τὴν ἀπειλὴν ταύτην ὁ ἄθροισμὸς ξύμπας χει-
 μάδια, καὶ κατέβαλον τῶν ἀνθρώπων, ἐλεινὸν καὶ ἄπιστον
 20 μετὰ τὸ πάθος θέαμα, ὡς ἄρθῆναι τοὺς λίθους ἐς κολωνόν.
 ἔτι δ' ἐμπνέοντας τοὺς ἄνδρας ἀράμενοι τινες, οἷς τὰ τῆς
 ὕπηρεσίας ταύτης ἐπετέτραπτο, καὶ τάπησιν ἐνειλήσαντες

3. οἰκημάτων] διαίτησων A.
 τοὺς A. 9. μεταγόντες] μεταγομαματίζοντες A. 18. χειμά-
 δια] λίθους καὶ βώλους B.

22. τάπησιν] ἐγυλιζαντες μετὰ
 ἀγαπλιων A.

5. ἐκκύπτοντα διηυθέτιζον ξαν-
 τοὺς A. 9. μεταγόντες] μεταγομαματίζοντες A. 18. χειμά-
 δια] λίθους καὶ βώλους B. 22. τάπησιν] ἐγυλιζαντες μετὰ

ctus est concursus, quod est in interiore Philopatio, post destructum ab Andronico. cum frequens esset conventus eorum omnium quos adesse decebat, Macroducas et Ducas praeter omnium opinionem ex aedibus in planitie sitis producti et in vestibulo triumphati, tanquam in iudicium abducendi, aut imperatorem e superiore coenaculo prospecturum visuri, gestu corporis ad gravitatem confirmato et manibus suppliciter compositis suspexerunt. at Stephanus Hagiochristophorites, qui tum Antichristophorites vulgo dicebatur nomine pro moribus nonnihil immutato (erat enim impudentissimus omnium Andronici ministrorum et omnium scelerum sentina), lapide quantum vola capiebat sublato, et in Macroducam destinato, qui et affinitate imperatoris et aetate et amplissimis opibus antecellebat, omnes hortabatur ut suum exemplum imitarentur, totum concilium circumspectans, et qui lapidatione abstinebat, dieteriis et conviciis incessens ut imperatori infidelem et paulo post idem supplicium subiturum. iis minis territi omnes saxa in illos coniecerunt, ut supplicio peracto (o

ἐφ' ὧν αἱ τοῖς ἡμίονοις ἀνατιθέμεναι στρωματοθήκαι σκέπονται, τὸν μὲν ἐς τὴν περαιάν ἢ τοῖς Ἰουδαίοις εἰς ταφὴν ἀποτέμνεται ἄγουσι, τὸν δὲ Μακροδοῦκαν κατὰ τὴν ἀντίπορθμον τῇ μονῇ τῶν Μαγγάνων ἀποκομίζουσι λοφώδη ἀκτὴν, καὶ ἀνασκοποῦνται ἀμφοτέροι. καὶ τότε πρῶτως οἱ τῆς Κων-5

P. 190 σταντίνου πολῖται τεθέανται τὰ καὶ ἀκοαῖς αὐταῖς δυσπαράδεκτα, καὶ ὧν ἀφηγουμένων πρότερον ἔβνον τοὺς ἀκονοστικὸς πόρους, τηρικὰδε τοῖς ὀφθαλμοῖς προκειμένων ἀπολοφύροντο, καὶ τὸ πρῶτον ἀναλογιζόμενοι ἀμηχανία συνείχοντο, καὶ διπλῆν ἐπὶ τοῖς γινόμενοις δίκην ὑφίσταντο· καὶ τῶν ζυμφυ-10 λετῶν γὰρ ἐδάμαζον αὐτοὺς τὰ παθήματα, καὶ εἰς αὐτοὺς ὄσων οὐπω προσπελάζειν τὸν κίνδυνον φανταζόμενοι χρονιωτέραν εἶχον τὴν βίασανον τῶν ἐν μέσοις ἤδη ἐνοχληθέντων τοῖς ἀχθεινοῖς, καθ' ὅσον οἱ μὲν τῆς πονηρᾶς ἐλπίδος ὑπέληγον ἤδη τοῦ κακοῦ ἐπιστάντος ὃ πάλαι κατὰ νοῦν ἔστρεφον, τοῖς 15 δὲ τὸ προορᾶν αἰεὶ τὸ δεινὸν καὶ τὸ οἴεσθαι τὸ μέλλον ὡς ἐφεστῶς καὶ νυκτὸς ἀφῆρει τὸν ὕπνον καὶ ἡμέρας πλέον μά- Βστιγος πάσης ἐμνώπιζε τὴν συνείδησιν. καὶ τὸ καινότερον, οὐ μόνον ταῦτ' ἐπασχον δπόσοι τὸ ἔνδον κριτήριον εἶχον ὑποθρᾶττον ὡς οὐκ ἀγαθὰ τῷ Ἀνδρονίκῳ εὐχονται καὶ βο-20 λεύονται, ἀλλὰ καὶ οἷς ἐκεῖνος προσέκειτο καὶ αἰεὶ τινος μετεδίδου χρηστοῦ· τὸ γὰρ ἐς ἅπαν ἄπιστον ἦθος καὶ τὸ τῆς γνώμης παλίμβολον ὑφορώμενοι, ἔτι δὲ τὸ πρὸς κόλασιν

2. ἀφώρισται A. 6. τηρικὰυτα A. 7. ὀλοφύροντο A. 18. καὶ τὸ] τὸ δὲ A. 22. γὰρ ἐμβριδὲς ἦθος A. 23. παλίμβολον] δυσμελιχτον A.

miserabile et incredibile spectaculum) lapides in tumulum exurgerent. ii vero quibus id munus datum erat, eos adhuc spirantes sublato, et tapetibus quibus sarcinae mulorum tegi solent involutos, Ducam in Iudaeorum coemeterium, Macroducum in litus editius, quod est e regione Manganii monasterii, transvehunt, atque utrumque patis affigunt. ac tum primum Cpolitani ea cum luctu viderant, a quorum commemoratione prius aures abhorrebant; atque id facinus reputantes, attonitis similes, quo se verterent nesciebant, duplices poenas luentes. nam et popularium calamitate movebantur; et quia idem periculum iamiam sibi quoque imminere putabant, longiore cruciatio afficiebantur quam ii qui iam in mediis tormentis erant. nam hi quidem mala timere desierant, oppressi malo, quod animus pridem augurabatur: illi vero, quia malum subinde providebant, et futura tanquam praesentia cernebant, neque noctu somnum capere nec interdum quietis animis esse poterant, conscientiae quasi flagellis excruciatii. neque vero ii solum sic affecti erant, qui animi parum amici erga Andronicum sibi erant

ἔτοιμότατον δεδιτόμενοι, οὐδ' οὗτοι τὸ τοῦ κινδύου δῆσιν
σφῶν αὐτῶν ἀπετρέποντο.

Ἄλλὰ γὰρ μηδὲ τοῦτο παραδραμέτω ὁ λόγος. αἰτοῦνται
τινες Ἀνδρόνικον, οἷς μετῆν παρρησίας, τὰ τῶν κρεμα-
5 σθέντων καθαιρεθῆναι σώματα. ὁ δὲ μὴ ἀηδῶς τὸν λόγον
δεξιόμενος ἠρώτησεν εἰ πάλοι ἀπέθανον* καὶ γνοὺς ἐκ τῶν
ἀναρτησάντων κακοὺς κακῶς καταστρέφαι τὸν βίον, συμπα-
θείας εἶπε τοὺς ἄνδρας καταξιοῦν, καὶ ἐπεδάκρυσε τοῦτω τῷ C
ῥήματι, ἰσχυροτέραν φάμενος εἶναι τῆς οἰκείας δρμῆς καὶ
10 προθέσεως τὴν τῶν νόμων ἀσπιτηρίαν καὶ αὐθεντίαν, καὶ τὴν
τῶν δικαστῶν ἀπόφασιν ὑπερκεῖσθαι τῆς αὐτοῦ προαιρέσεως.
ὦ δάκρυον τοῖς πάλοι μὲν καὶ ἡμῖν ἐν συνοχῇ ψυχῆς ὡς ἔκ
νέφους ὄμβρος τῆς καρδίας ἐπιπεκαζόμενον! ὦ λύπης σφου- V. 156
δρότερας σύμβολον καὶ τῶν ἔνδον πιεζόντων τεκμηρίον ἀν-
15 αμφήριστον, ἐνίστε δὲ καὶ ὑπὸ χαρᾶς συλλειβόμενον τε καὶ
σταλαττόμενον ὡς ἐξ ἀμάρας τῶν ὀφθαλμῶν, παρ' Ἀνδρο-
νίκῳ δὲ μὴ ταῦτο σθένον, ἀλλ' ἑτέραν φύσιν λαχόν καὶ τε-
κμαίρεσθαι παρέχον ὄλεθρον ἐν τῷ ἀμαρνεύσθαι, εἰπεῖν δὲ
καὶ τὴν ὁδὸν ἐπανοίγον τῆς ἐς Ἀχέροντα διαπλωϊσσεως, ὅπου
20 τὸ Στυγὸς ὕδωρ τὸ κρυερόν ὡσεὶ καὶ φρικῶδες κάκ μόνης
ἀκοῆς ἀποτρόπαιον. ὦ πόσων ἔσβεσας κόρας, θερμότερον D
προχέδεν! ὦ πόσους εἰς ἔδου παρέσυρας πέταυρον λάβρον
ἐπιρρυνέει! ὦ πόσους κατέκλυσας! ὦ οἴους ἄνδρας εἰς τύμ-

1. ἔτοιμον A. 5. ὁ δὲ τῆ τῶν χειλῶν περιφορῆσει τὸ παθη-
νάμενον ὑπορήνας A, ὡς ὁ πιλάτος ἐπὶ τοῦ θεαυθρώπου χρι-
στοῦ B. 15. συλλ. καὶ ἀποσταζόμενον A. 19. ἐπανοίγον A.
23. κατέκλυσας A.

conscii, sed quod magis mireris, ii quoque quibus favebat Andro-
nicus et subinde aliquod bonum impertiebat.

In causa erat, quod acerbitalis implacabilitatis et saevitiae ho-
minis guari periculi aciem ne se quidem evitatuross metuebant. est
et hoc memoratu dignum. quidam homines apud Andronicum gratiosi
petebant ut suspensorum corpora tollerentur. is vero iis verbis non
offensus, rogavit num pridem essent mortui. ubi ex carnificibus au-
divit malos male peritisse, se dolere vicem illorum dixit. ac id di-
ctum lacrimis prosecutus, adiecit legum severitatem et auctoritatem
sua voluntate et proposito plus valere, et iudicum sententias suo iu-
dicio praepollere. o lacrimae, quae et olim et a nobis in animi
moerore fundebamini, ex corde tanquam imber e nubibus destillan-
tes! o gravioris tristitiae signa, et eorum quae intus urgent argu-
menta certissima, quamvis aliquando etiam prae gaudio ex oculis
veluti guttae exuberetis! alia vestra natura est apud Andronicum:
internecionis estis praenuntiae, et in Acherontem et Stygiam palu-

ρον παρέπεμψας, εἰς τὰ ὕστατα νύπτρα παραληφθὲν ἢ ὡς
χοῆ ἐπιτάφιος καὶ λοιβὴ τις λοίσθη ἐκκενωθὲν!

Καὶ ὡς μὲν ἐξ ἀνθρώπων ἔθετο τὸν Μακροδοῦκαν
Κωνσταντῖνον καὶ τὸν Δούκαν Ἀνδρόνικον, κατὰ τοιούτοις οὖ-
τοι Ἀνδρόνικον εἶδσαν ἀντιμετροῦντά σφισι τῆς εὐνοίας τὰς
ὀφειλήματα· μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ τοὺς Σεβαστιανοὺς ὁμαί-
μονας, δυνάζοντας τὸν ἀριθμὸν, ἐς τὴν ἀντιπέραν ἀναρτῆ
τοῦ πορθμοῦ ὃς κικλήσκειται Πέραμα, διὰ τὸ δῆθεν ἐπιβου-
λεύειν αὐτοῦ τῇ ζωῇ.

Ἄλλ' ἐν τοιούτοις μὲν καὶ παραπλησίσις ἄλλοις καὶ χεῖ-
P. 191 ροσιν οὐκ ὀλίγοις ἀεὶ ἐνηγκαίρει Ἀνδρόνικος· (7) ὁ δ' ἐκ
Κομνηνῶν Ἀλέξιος, ὃς ἐπὶ τοῦ κεράσματος ἐτέτακτο τῷ βα-
σιλεῖ Μανουῆλ ἐκ τῆς αὐτοῦ φύλης γεγεννημένος (ἐκ γὰρ
ἀδελφόπαιδος προελήλυθεν), ὑπερορίαν ἐς τοὺς Σκύθας Ἀν-
δρονίκῳ κατακριθεὶς κἀκεῖθεν φηγὰς γενόμενος, εἶποι ἂν τις 15
ὄφρις πετόμενος εἰς Σικελίαν κατέλυσε, καὶ τῷ ταύτης τυραν-
νεύοντι Γιλιέλμῳ εἰς ὄψιν ἐλθὼν, καὶ ἐαντὸν ὅστις εἶη κα-
ταφανῆ θέμενος, σὺν αὐτῷ δὲ καὶ ὁ ἐκ τῆς Φιλίππου ἐπαρ-
χίας ὀρμώμενος Μαλεῖνος, ἀνὴρ οὐ τὸ γένος ἐπίσημος, οὐ
τὴν τύχην λαμπρὸς, οὐ γνώριμος τὸ ἐπιτήδευμα, ὃν συνέ- 20

7. ἀναρτῆ] φουρτίζει B. 10. ἐν τοῖτοις καὶ A. 12. ἐπὶ τοῦ κερ.]
πυγγέρονος ἦν B. 13. ἐκ τ. α. φύτλ.] ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐκεῖνον κατη-
γμένος αἵματος A. 14. Σκύθας] κομάνους B. 19. μαλεῖνος ὀνο-
μα, ἀνὴρ ἐκ γένους λαμπροῦ καὶ ἐνδόξου κατὰ τοῦ ἀνδρονίκου
μανεῖς. καὶ ἴσως μὲν ὁ κομνηνὸς δικαίως ἐφαίνεται μοίνεσθαι,
ὁ μαλεῖνος δὲ διὰ τὴν τοῦ κομνηνοῦ φιλίαν αὐτῷ ἐπακολου-
θῶν. κατὰ τῆς πατρίδος καὶ τῆς χώρας τῆς αὐτῶν ὄρησαν,
ἐκεῖνα B. ἀνὴρ — χόλον A post 385, 4 πραγματευόμενος,
omissis καὶ ὄδιον — ὁ δὲ Μαλεῖνος.

dem vel ipso nomine detestabilem demanatis. o quam multorum pu-
pillas vestrum profluvium extinxit! o quam multos in Orcum adegi-
stis! o quot demersistis! o quales viros in sepulcrum coniecistis et
ultimo lavacro abluistis, tanquam inferiae effusae!

Ad hunc modum Macroduca Constantino et Duca Andronico e
medio sublatis, quemadmodum remunerari amicorum benevolentiam
soleret Andronicus constabat. non multo post II fratres Sebastianos
in altero freti littore, quod Perama dicitur, suspendit, quod scilicet
vitae eius insidiati essent.

Huiusmodi atque aliis deterioribus rebus et suppliciis Androni-
cus subinde occupabatur. (7) At Comnenus Alexius, Manuelis im-
peratoris ex fratre nepos et pocillator, ab Andronico in Scythiam
relegatus atque inde profugus, draconis volantis instar in Siciliam
pervectus, Gilielmo insulae tyranno quis esset aperuit; atque una
un ipso ex Philippica provincia oriundus Maleinus, vir non illustri

λαβον ἄμφο χόλον καὶ ὄδιον ἐπὶ πλείστον κατ' Ἀνδρονίκου, ὁ μὲν καὶ δικαίως ἴσως ἐπεγκαλῶν, ὁ δὲ Μαλεΐνος τῷ Κομνηνῷ χαριζόμενος καὶ δοκεῖν τις εἶναι τῶν αἰδοῦς ἀξίων παρὰ τοῖς οὐκ εἰδόσι πραγματευόμενος, τοῦτον κατὰ τῆς πατριδος ἀπέτεκον, ἐκεῖνα μὴ πρὸς οὓς τοῦ ῥήγος ἀλλ' ἐπὶ πολλῶν εὐπαρακλήτως λαλήσαντες ἐν τῷ μικροῦ τῶν ἐκείνου ποδῶν τὰ πέλματα καταψᾶν καὶ κνηδὸν ταῖς ἐαυτῶν γλωτταις περιλιχμάζειν, οὐχ ὅσοις κακῶς παθεῖν Ἀνδρόνικος ἔμελλεν, ἀλλ' οἷς ὡς ἐπὶ θήραμα πρόχειρον τὴν ἄλωσιν τῶν Ῥωμαϊκῶν χωρῶν διερεθίσειν εἶχον τὸν τῶν Σικελῶν τύραννον. ὁ δὲ τοῖς τούτων λόγοις ἀναρριπιοθεῖς, καὶ ἄλλως ἔχων ἀναφέρειν τὰ ἐπαδόμενα ἐς τὸ σύμφωνόν τε καὶ ταυτοδύναμον οἷς καὶ παρὰ ταυτογενῶν ἐκείνη Λατίνων πολλάκις ἀκήκοε, πάλαι μὲν ἐπὶ μισθῷ συνόντων Ῥωμαίοις καὶ τὴν αὐτοκρατορικὴν ἐκτριβόντων αὐλειον, τότε δὲ διασπαρέντων ἄλλων ἄλλοσε διὰ τὸν παρὰ σφίσι ἀτερύμονα καὶ ἄτεγκτον Ἀνδρόνικον καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ ἀκηδές, τὰς τε οὐδας πολεμικὰς δυνάμεις ἐς τὸ ἐπικρατὲς διατίθησι, καὶ τὸ ξενολογικὸν ἐκ πολλῶν ὀπλιτῶν ἀποκρίνας καὶ ἄδροις ἐπύρας μισθώμασι καὶ μείζοσι φρυσήσας τοῖς ἐπαγγέλμασιν ἐς χιλιάδας τὴν ἵππον καταριθμεῖ. καὶ τὴν μὲν πεζὴν στρατιὰν ἐς Ἐπίδαμνον διαβιβάσας καὶ ταύτην αὐτοβοεὶ κατασχών, τὴν δὲ ναυτικὴν δύναμιν εὐθυπλοήσασαν σχών ἐς τὰ τῆς Θεσσαλονίκης ἐπί-

3. τῶν οὐκ αἰδοῦς Α. 7. τὰ πέλμ.] θωπευτικῶς Α. 13. παρ' ὁμογενῶν Α. 15. ἐκτριβόντων Α. 16. τὸν παρὰ] τὸ δέος τοῦ ἀνδρονίκου Α. 22. κατασχών] ἐλῶν Α.

genere, non splendida fortuna, non rebus gestis clarus. hi quam bilem ambo contra Andronicum conceptam longo tempore parturierant, alter fortasse non sine causa, alter vero in Comneni gratiam, et ut aliquo nomine dignus videretur iis a quibus ignorabatur, eam tandem contra patriam pepererunt, illa non in aurem regis locuti sed palam, multis audientibus, fere plantas eius demulcentes et linguis suis canino more deosculantes, non quae Andronico nocitura erant sed per quae tyrannum Siculum ad Romanarum provinciarum vastationem tanquam ad paratam praedam doncitant. is vero iis verbis incitatus, eoque magis quod cum popularium suorum oratione consentirent, qui cum olim in aula Cpolitana stipendia mererent, tum Andronici metu et neglectu sui, alii alio dispersi, eadem saepe dixerant, et copias quas habebat coegit, et magnis stipendiis, maioribus promissis tam pedestrium quam equestrium auxiliorum multa millia accivit. peditatu Dyrrachium trajecto urbem primo impetu capit. navalibus copiis recta in Thessalonicensem portum delatis inter-

Δυναμεία, τὰς ἐν τῷ μεταξὺ χώρας ὁμολογία αἰρεῖ. ὁμοῦ δὲ τῶν
 στρατευμάτων κατὰ τε γῆν κατὰ τε θάλατταν τὴν λαμπρὰν
 ἐν πόλεσι Θεσσαλονικίην διαλαβόντων μίτρα Ἄρεος καὶ δια-
 ζωσάντων, ἕλω αὕτη πολιορκία καὶ εἴσω μεθ' ἡμέρας δέχε-
 ται τὸ πολέμιον, οὐκ οὐκὸν διὰ τὸ τῶν ἔνδον ἀμυνομένων ἀπά-
 5 λαμνόν τε καὶ ἀπειρόμαχον, τὴν δὲ μαλακίαν μᾶλλον τοῦ
 στρατηγούτου Δαβὶδ τοῦ ἐκ Κομνηνῶν. οὗτος γὰρ ἐς οὐδὲν
 χρήσιμος τοῖς Θεσσαλονικεῦσιν ὄφθεις, δεξιώτατος δὲ μόνον
 γενόμενος αἰεὶ δεδιέναι Ἀνδρόνικον καὶ τρόπον ἐπιζητεῖν δι'
 V. 157 οὗ δὴ τὰς ἀάπτους ἐκείνου χεῖρας διαφενδεῖται, δέον κῦμα 10
 θαλάσσης ὑπελθεῖν ἢ κατὰ πετρῶν ἠλιβάτων βαλεῖν ἑαυτὸν
 ἢ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις εὐρέσθαι ἀποκρυβὴν ἢ κατὰ προφήτην
 φηγάδα κήτει θαλαττίῳ καταποθῆναι, ὃ δὲ τοιοῦτο μὲν οὐ-
 δὲν τι ποιεῖν ἐπεβάλετο, ἐπὶ κακῇ δὲ μοίρᾳ τὴν τῶν Θεσσα-
 λονικέων χειρίζων ἀρχὴν καὶ τὴν ἀρχηγίαν ὃ καὶ γυναικῶν 15
 P. 192 θηλύτερος καὶ τῶν ἐλάφρων δειλότερος οὐκ εὐκλεῶς κληρωσά-
 μενος, ἔλαθε τοὺς συλληψομένους αὐτὸν τε καὶ τὴν πόλιν
 Θεσσαλονικίην καὶ πόρρωθεν ὄντας μεταπεμπόμενος ἄντικρυς,
 καὶ ἑαυτὸν ἐκείνοις ἐγχείριον ἐκούσιον ζώοργημα θέσθαι διὰ
 παντὸς μελετῶν. οὐκοῦν καὶ τοῦ τῆς μάχης ἐνοστάτος και-
 20 ροῦ καὶ παντοίων ὄπλων καὶ μηχανῶν κινουμένων κατὰ τῆς
 πόλεως θεατῆς τῶν πολεμίων μάλιστα ἦν αὐτός, οὐκ ἀντί-
 παλος. οὔτε γὰρ δι' ὅλης τῆς πολιορκίας ὥφθη ἐπεκδραμῶν,

6. μαλακίαν] ἀνδρίαν A. τοῦ στρ.] τῆς ἐντὸς εὐρισκομένης
 κεφαλῆς B. 10. δὲ] περ A. 15. ὃ] ταύτης θ A. 16.
 θηλύτερος] γυναικώτερος B. 22. αὐτός om A.

iectas regiones in deditiōnem accepit, Thessalonicam vero illustrem
 urbem terra marique obsessam corona cepit, ac post dies aliquot
 obsidionis exercitum introduxit, eo successu non tam ob defensorum
 timiditatem et imperitiam rei militaris quam ob Davidis Comneni,
 praefecti urbis, ignaviam usus. qui cum Thessalonicensibus nihil
 commodaret, sed metuendo Andronico et crudelibus eius manibus
 cavendis ingeniosissimus esset, aut fluctus marinos subire aut de
 summis rupibus se praecipitem dare aut in montibus et speluncis
 abdere aut fugitivi illius prophetae exemplo a ceto deglutiri debuis-
 set. verum illi horum nihil fecit, sed malo Thessalonicensium fato
 urbis praefecturam parum honeste adeptus, vir muliere corruptior
 et cervis timidior, tantum non eos a quibus et ipse et urbs cape-
 retur longe adhuc remotos accersivit; atque in id operam ultra de-
 dit, ut in eorum manus perveniret. nam cum pugnandum esset et
 omnis generis arma et machinae contra urbem expedirentur, se pro
 spectatore hostium, non pro bellatore gessit. nunquam certe totius

καίπερ διανιστώντων αὐτὸν οὐ μετρίως πρὸς τοῦτο οἱ τῆς
 Πύλεως προσηπίζοντο, οὔτε δράσειν οὔτως αὐτοῖς ἐπέδωκεν,
 ἀλλ' ἤγγε τὸ τῶν πολιτῶν πρῶθυμον οἷα καὶ σκυλάκων γεν-
 ναῖον ὄρημα θηρατῆς ἀχρειότατος. τοίνυν οὐδενὶ τῶν ἁπάν- B
 5 των ὄπτο πανοπλίαν ἀμφιασάμενος, ἀλλ' ἀπέλγε κράνους καὶ
 θώρακος καὶ κνημίδων καὶ θυρεοῦ κατὰ τὰς ἐσκιατραφημένας
 τῶν γυναικῶν καὶ μηδὲν εἰδυίας πλέον γυναικωνίτιδος, καὶ πε-
 ριῆει τὴν πόλιν ἡμίονῳ ἔποχος μετ' ἀναξυρίδος συνεπιτυμένης
 διπισθίῳ δεσμεύματι καὶ πεδίλων κομπῶν ἐστιγμένων χρυσοῦ,
 10 ἐς αὐτὸν ἀποληγόντων ἀστράγαλον. τῶν δὲ μηχανημάτων τὰ
 τεύχη τυπτόντων καὶ βαλλόντων τοὺς λίθους ἔραξε, αὐτὸς
 εἰς γέλωτα εἶχε τὰ τῶν ἀφιεμένων πετρῶν ροιζήματα καὶ
 τὰ τοῦ περιβόλου ἐν τῷ πλήτεσθαι μνημήματα· κὰν τῇ ἐρεί-
 πεσθαι ῥήματα „ἐνωτίζεσθε γοῦν” ἔφρασκε τοῖς ἐκείνῳ συν-
 15 οῦσι φανόις ἀνδραρίοις, ὑπὸ ἄψιδα ἰσχυρὰν τοῦ τεύχους
 παραβύσμενος, „τὰ τῆς γραίας μνημήματα,” ὃ τιθνηοῦ εἰσέτι C
 δεόμενος· ἐκάλει δ' οὕτω τὴν μεγίστην τῶν ἐλεπόλεων, ὑφ'
 ἧς ἤχρειοῦτο τὸ τεῖχος τῆς πόλεως, τῶν λίθων ἐκπηδόντων
 τῆς ἀρμογῆς. τοιοῦτον τοίνυν προδύτην ἢ Θεσσαλονικέων
 20 τότε κληρωσαμένη φύλακα δυστυχῶς, καὶ κυβερνήτην λαχοῦ-
 σα τὸν καταποντιστὴν καὶ λαίηρα τὸν φαρμακέα, ἐπ' ὀλίγον
 ἀντισχοῦσα τοῖς ἐχθροῖς ὑπέκυψε.

7. περιῆει] περιήρατο τὴν πόλιν μετὰ σκιαδίου χρυσοῦ καὶ
 ροῦγων λαμπρῶν ἐστολισμένος ὡς ἂν αἱ γυναῖκες, καβαλλικεύ-
 ων καὶ μούλαν καὶ φορῶν μακριμάνικα διπισθεν ἔχων δεδεμέ-
 να τὰ μανίκια αὐτοῦ, ὑποδεδεμένος καὶ ὑποδήματα χρυσοκλα-
 βερικὰ μέχρι τῶν ἀστραγάλων αὐτοῦ B. 13. τοῦ περ.] τῶν
 περιβόλων A. 16. μνημήματα] βρήματα A, μουγγρίσματα B.

obsidionis tempore ullam eruptionem fecit, quamvis non paucis, qui
 in praesidio erant, exhortantibus. neque id ipsos facere passus est,
 sed civium alacritatem, ut ignavus venator canum impetum cunctan-
 do suffocavit. neque armatum quisquam eum aut galeatum vidit:
 sed galeam thoracem creas ita vitavit ut delicata muliercula, quae
 praeter umbram conclavis sui nihil novit. mulo quidem per urbem
 vehabatur cum pallio, quod a tergo nodus astringebat, et eleganti-
 bus calceolis auro usque ad talos interpunctis. cum autem machinae
 muros quaterent et saxa humi deciderent, excussorum saxorum bom-
 bos et moenium cum ferirentur mugitum et ruinas ridebat, et fami-
 liaribus suis nequam hominibus sub tuta crepidine muri stans „au-
 dite” inquit „aniculae mugitum.” sic autem machinam maximam vo-
 cabat, qua saxa compage sua elidebantur, homo ipse adhuc nutri-
 cis egens. igitur Thessalonica talem proditorem pro duce, piratam
 pro gubernatore, veneficum pro medico sortita hostibus non diu re-
 stitit.

Τὰ δ' ἐπὶ τούτοις γεγενημένα ἄλλη τις ἐστὶ κακῶν Ἰλιάς, καὶ τραγικὰς ὑπερβαίνουσα συμφορὰς· ἄπυς γὰρ οἶκος τῶν ἐνότων ἡρήμωτο, οὐδ' ἦν οἰκία τις σῶζουσα, οὐ στενωπὸς τῶν ἀναιρούμενων λυτρούμενος, οὐ καταύδους ἐπὶ πολὺ ἀποκρύ-
 D πτουσα. ἀλλ' οὐδὲ σχῆμα ἤλεετο ἐλευσίνον, οὐδ' ἐδυσσωπείτο 5
 δυνάμην, ἀλλὰ διὰ πάντων ἐχώρει τὸ ξίφος, καὶ θυμοῦ λῆξις ἦν ἢ ἀπάγουσα τοῦ βίου πληγῆ. κενὴ δὲ κατὰ τὸν κατὰ τοὺς ἱεροὺς νεῶς συνδρομῆ τῶν πολλῶν ἐδείκνυτο, καὶ μα-
 ταία ἦ ἐπὶ ταῖς εἰκασίαις ταῖς θεαίαις πεποιθήσις. οἱ γὰρ βάρβαροι καὶ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα συγγέοντες πράγματα τιμᾶν 10
 οὐκ ἔδεσαν τὰ θεοῦ, οὐτ' ἀσυνίαν παρεῖχον τοῖς εἰς τὰ τε-
 μένη προστρέχουσιν· ἀλλ' ὅ ἦν ἐπὶ τοῖς κοινῶς δόμοις κα-
 τάτημα, τὸ μαχαίρα δηλονότι παραντίκα πεσεῖν ἤγονε τῆς οὐσίας ἀπάσης ψιλωθέντα τινὰ διαφεθῆναι, ὃ παρὰ τοῖς πορ-
 θηταῖς ἐς μεγίστην εὐποίαν συνελογίζετο, τοῦτο καὶ οἱ ἐν 15
 τῇ νεῷ καταφενύγοντες πέρας εὗρισκον, ἵνα μὴ προσθεῖν καὶ
 τι βαρυσυμφορώτερον ἕτερον, τὸ ἐκθλίβειν ἐκεῖσε κακῶς τὴν
 ψυχὴν τῇ τῶν μυριάδων συνδρομῇ τε καὶ συμπλήσει, αἱ
 τοὺς θεῖους δόμους εἰσέδυσαν· καὶ τοῖς ἱεροῖς γὰρ μεθ'
 ὕπλων ἐπεισηδῶντες οἱ ἐναντίοι τὸν ἐν ποσὶν ἀνήρουν αἶ, 20
 P. 193 καὶ ὡς θύματα τοὺς καταλαμβανόμενους ἀνηλεῶς ἐκεραύζον.
 πῶς δὲ ἀνθρώπων ἡμελλον φεῖδεσθαι οἱ τοῖς θεαίαις ἐμπα-
 ροινοῦντες καὶ μηδ' ὄλωσ θεοῦ ἐμπαζόμενοι; ἀλλ' οὐ τοσοῦ-

9. ἐπὶ ταῖς θεαίαις εἰκόσι A. 14. πορθ.] μεγίστη εὐποία λε-
 λόγιστο A. 15. ἐν τῇ νεῷ] ἐν τοῖς ἱεροῖς καταφ. οἶκος A.
 19. ἱεροῖς] σηκοῖς A.

Deditionem ingens malorum pelagus est consecutum. omnes aedes sunt desertae, nulla fuit domus quae servaret, nullus angiportus ab homicidis defendebat; nulla caverna erat quae diu celaret: nullae preces, nulli gestus miserabiles misericordiam impetrabant; grassatur ubique ferrum; ira non nisi letali ictu lenitur; frustra vulgus in templum concurrit, frustra sacris imaginibus fidit. nam barbari divinis humanisque rebus confusis nulla religione movebantur, neque in sacras aedes confugientibus parcebant. illud saltem proficiebant miseri, ut aut statim gladio caderent aut bonis omnibus ereptis dimitterentur; quod vastatores illi summum beneficium iudicabant. idem exitus manebat eos qui in fana se conferebant. et accedebat malum gravius, quod infinitae multitudinis concursu multi et ex compressione exanimabantur; et ab hostibus in sacra irrudentibus trucidabantur, et obvii quique pro hostiis crudeliter mactabantur. et qui pepercissent hominibus qui divinis rebus insultabant et deum plane contemnebant? neque vero tam illud erat novum, quod sacra

τον καινὸν εἰ τὰ τῷ θεῷ ἀνατεθειμένα ἱεροσύλουν καὶ χερσὶ
 βεβήλοις καὶ ὀφθαλμοῖς κυνέοις ἤπτοντο τῶν ἀψαύστων καὶ V. 158
 τοῖς μὴ θεατοῖς ἐνητένιζον, ὅσον δὴ ἀνόσιον εἰ τὰς παναγεῖς
 Χριστοῦ εἰκόνας καὶ τῶν αὐτοῦ θεραπεύοντων ἡδάφιζον, καὶ
 5 τούτων κατεπεμβαίνοντες, εἴ τις μὲν κόσμος ἐξ ὕλης προσῆν
 τιμαλφοῦς, τοῦτον ἀφήρουν ἐκοπῶντες ὡς ἔτυχεν, αὐτὰς δ'
 εἰς τὰς τριόδους ἐξέφερον τοῖς παροδεύουσιν ἐσομέναις εἰς κα-
 ταπάτημα, ἢ τῷ τῆς διαίτης πυρὶ παρεδίδοσαν. ἀνοσιώτα-
 10 ἦσαν οἱ τῆς θυωροῦ καὶ ἀγγέλοις αὐτοῖς αἰδεσίμου ἄνωθεν
 ἀνιόντες τραπέζης ἐπ' αὐτῆς ὠρχοῦντο μεταφερόμενοι ἀσχη-
 μόνως, καί τινα βύρβαρα ἀπηχέστατα ἀσμάτια πάτρια ἔψαλλ-
 λον, εἶτα τὴν αἰδῶ ἀνακαλύψαντες καὶ τὸν ποδεῶνα τοῦ τῆς
 15 κοιλίας ἀσκοῦ ῥέειν ἀνέντες ἐνούρουν κύκλω κατὰ τὸ ὕγιον
 ἔδαφος, περιρραντήρια ταῦτα τελοῦντες δαίμοσι καὶ λουτρα
 θερμὰ τοῖς ἀλάστοροις σχεδιάζοντες, οἷς οὗτοι μετὰ κμάτων
 διανήχονται, ὃν διήνεγκαν ἀνθρώποις συμφορὰς μηχανώμε-
 νοι καὶ δεινὰ διαθλοῦντες ἀνήκεστα. ἐπεὶ δέ ποτε τὰ δεινὰ
 20 δόξαν τοῦ λῆξαι εἴληφε καὶ εἰς ἀνοχὴν ἀπέιδεν ὁ πόλεμος,
 μέσον ὀφθέντων οἵπερ εἰς ἀρχηγούς τῶν Σικελῶν ὑπερανέ- C
 στήκεσαν, καὶ τὴν τῶν πολλῶν ἐπισχόντων ὄρμην εἰς ἀναί-
 ρεισιν, ὧν ἄτερος ἔφιππος σιδήρω κατύφρακτος τὸν τοῦ μυ-

9. δυσάκουστον A. 10. αἰδεσίμου] δυσθεῖτου cod. Wolf. 11.
 ὠρχοῦντο καὶ ἐτραγῶδουν B. 12. βαρβαρικὰ ἀπηχῆ A. 13.
 τὴν αἰδῶ] ἀνασηκῶσαντες τὰ ῥοῦχα αὐτῶν κατοῦρουν κύκλωθεν
 τῆς ἀγίας τραπέζης B. 17. μηχανώμενοι] ἐπιφέροντες A.
 20. μέσον γὰρ ὀφθέντες οἱ τῶν σικελῶν σιραιτηγοὶ τὴν τῶν π.
 ἐπέσχον A.

donaria rapiebant et profanis manibus non tangenda contrectabant ac caninis oculis ea intuebantur quae aspicienda non sunt, quam hoc nefarium, quod sacrosanctas Christi et famulorum eius imagines terrae allidebant, et pedibus insistentes, si quid ornatus ex materia pretiosa inerat, eo utcumque direpto ipsas in trivium efferebant, ut a praetereuntibus conculcarentur, aut ad cibum coquendum foco apponebant. illud autem maxime nefarium est et piorum auribus detestabile, quod in sacra et ipsis angelis venerabili mensa indecore saltabant et barbarica quaedam cantica psallebant. deinde pudendis apertis sacrum pavementum in orbem permingeabant, aspersione illa et calidis balneis noxiis daemonibus utique gratificantes, ut in iis fatigati cladibus hominum innatarent. sed cum tandem malorum finis instare et pugna quietura videretur, Sieuli duces intervenerunt et turbae in caedes ruentis impetum represserunt; quorum unus ca-

ροβλήτου μάρτυρος εἰσέδν νεών, καὶ τοὺς μὲν τῷ πλατεῖ
 παίον τοῦ ξίφους τοῖς δὲ καὶ εἰς ἀληθὲς τραῦμα πλήτων
 ἴσχυσε μόλις τὴν τοῦ κακοῦ στήσαι φορὰν, (8) οὐδ' οὕτω
 τὰ ἐξῆς ὡς ἐν κακοῖς μέτρια Θεσσαλονικεῦσιν ἐφάνησαν, ἀλ-
 λά τὸ μὲν ἐς ἄδου κατέπευσε, τὰ δ' ἐπισυμβαίνοντα ἄλλως
 ὀδυνηρὰ πρὸς τὸ αὐτὸ τῆς ζωῆς τέρμα μυριαχῶς τοὺς τλή-
 μονὰς κατηνάγκαζον καὶ βέλτιον τὸ θανεῖν ἐποίουν ὑπὲρ τὸ
 ζῆν, ὥστε τὸ τοῦ τλησιπόδου Ἰώβ εἰπεῖν, πολλοὶ δεόμενοι
 D τελευτῆς οὐκ ἐτύγχανον. καὶ πᾶς μὲν γὰρ ἕτερος πολέμῳ τὸ 10
 ἀντίπαλον χειρωσάμενος κακῶς αὐτῷ κέχρηται καὶ ἀνελεημό-
 νως προσφέρειται, καὶ ὅσα ἢ ἐκ τῆς νίκης ὑπεροψία ὑποτί-
 θησι διαπραίττειται. Λατίνος δὲ πορθῆσας τὸ ἀντιπίπτον καὶ
 ὑποχείριον ἐργασάμενος ἀνύποιστόν ἐστι μάλιστα κακὸν καὶ
 λόγῳ ἀπεριήγητον· εἰ δὲ καὶ Ῥωμαῖος εἴη ὁ συλληφθεὶς, 15
 καὶ οὗτος καθαρεύων γλώττης Ἰταλιώτιδος, καὶ τοσοῦτον τοῦ
 ἑτεροφύλου ἔθρους ἀποξενούμενος ὡς μηδὲ κατὰ τὴν σωματι-
 κὴν περιβολὴν βραχὺ τι γούν Λατίνοις ἐπικοινωνεῖν, εἴη ἂν
 οὗτος ἐστυγημένος θεῶ καὶ τῆς ὀργῆς κυρίου ἀμιγῆ κατακρι-
 θεὶς πιεῖν τὴν κύλικα καὶ τὸ ποτήριον ἀκέραιστον προσενέ- 20
 κασθαι. ποία γὰρ θανατηφόρος ἔχιδνα ἢ πτεροφύλαξ ὄφης
 ὀλέθριος ἢ ταυροφόντης λέων, τὰ τῶν βρωμάτων ἔωλα πα-
 P. 194 ρορῶν, θερμῆς δ' ἐτι τῆς θήρας ἐμφορούμενος, οὕτως ἂν
 ἐλυμήνατο ὡς ἀπανθρωπία Λατίνη ζωγρήσασα; οὐκ ἐπικλά-

4. ὡς ἐν κακοῖς om A.

8. κατηνάγκαζον] κατήπειγον A.

13. Λατίνος] φράγγος B.

16. καθαρεύων] μὴ γινώσκων γλωτ-
 ταν λατινικὴν B.

17. σωμα. περιβολὴν] φορεσίαν B.

laphractus, equo insidens, Theodori martyris, e cuius sepulcro unguentum ebullit, templum ingreditur, et alios obliquo ense verberando alios vulnerando vix militum intemperias cohibere potuit. (8) Verum ne sic quidem tolerabilis fuit Thessalonicensium conditio. etsi enim postridie expugnatae urbis a caedibus civium temperatum est, tantae tamen grassationes in superstitibus fuerunt, mille modis ad eundem vitae exitum tendentibus, ut cum mortuis bene actum videretur, et ut apud Iobum tolerantissimum est, multi frustra mortem exoptarent. nam etsi alii fere omnes in bello victos hostes, ut victoriae superbia dictat, saeviunt, Latinus tamen superatis adversariis intolerabile malum est et verbis inenarrabile. quodsi Romanus sit comprehensus, et is Latinae linguae rudis, et a peregrinitate ita abhorrens ut in vestitu nihil cum eis commune habeat, is vero deo invisus habetur et quovis supplicio dignus. quae vipera, quis leo, praeda vetere ommissa et calidum adhuc venatum devorans, ita sae-

ται λιταῖς, οὐ θηλύνεται δάκρυσιν, οὐχ αἰμύλοισι ἰλαρύνεται
 φθέγμασι. κἄν ἄση τις χάριεν, κλαγγὴ τούτῳ ἰκτίων ἢ
 κρωγμὸς κορώνης λογίζεται. εἰ δ' οὕτως εἴη θελκτήριον ὡς
 καὶ πέτρας αἰρεῖν, ὅποια τὰ Ὀρφαικὰ κρούματα, εἰς κενὸν
 5 μὲν καὶ οὕτως ὁ φορμίζων ἐψάλαξε καὶ μάρτην αἰεῖδειν ἀνε-
 βάλετο λιγυρόν· εἰ δέ που καὶ ἀλοίῃ τῇ αἰοιδῇ ὁ βάρβαρος,
 ἀλλ' εἰς κύκνειον ἄσμα τέλευταῖόν τε καὶ φιλότιμον ἢ ἀμεί-
 λικτος τοῦτο ψυχὴ συλλογίζεται αὐτὸν πάλιν κατεργαζομένη
 θάνατον, καὶ μένουσα πάλιν ὡς πρότερον ἄθελκτος ἢ ὥσπερ
 10 ἄκμων ἀνήλατος, πρὸς πᾶσαν ἰκετείαν ἀνένδοτος. μόνη οἱ
 τοῦ γένους τούτου τῷ θυμῷ χαρίζεσθαι ἴσασι, καὶ οἷς οὗτος B
 ἐπιτάσσει ὀργίλως ὑπενδιδόναι πεφύκασι. τί δ' ἂν κακὸν
 εἴη παρεκὼς ἀτέλεστον ἀνὴρ μισορῶμαιος καὶ τοσαύτην ἀπο-
 θησαυρίσας ἐν ἑαυτῷ καθ' Ἑλληνας ἀνδρὸς ἀπέχθειαν, ὅποιαν
 15 οὐδ' ὄφις αὐτὸς ὁ ἀρχαῖος τοῦ ἀνθρωπέου γένους ἐπίβουλος V. 159
 συνειληφὼς πάλαι ἀπέτεκεν; ἐπεὶ καὶ παραδείσῳ μὲν ἄντι-
 κρος παρὰ τοῖς καταρατοτάτοις Λατίνοις εἰκάζεται ἢν ἡμεῖς
 ἐλάχομεν οἰκεῖν καὶ ἀποκαρπεύεσθαι, καὶ δυσέρωτες ὄντες τῶν
 παρ' ἡμῖν ἀγαθῶν κακογνωμονοῦσιν αἰεὶ περὶ τὸ ἡμέτερον
 20 γένος, καὶ κακῶν εἰσὶ τέκτονες διὰ παντός. κἄν φιλεῖν πλάτ-
 τονται, τὸν καιρὸν ὑποδύμενοι, μισοῦσιν ὡς ἔχθιστοι· κἄν C
 ὁ λόγος αὐτοῖς εὐπροσηγορος καὶ ὑπὲρ ἔλαιον ῥέων ἀψοφητὴ
 ἀπαλύνηται, ἀλλὰ βολίδες εἰσὶ καὶ οὕτως αὐτοί, καὶ μαχαί-
 ρας ἀμφιστόμου τομώτεροι. οὕτω μέσον ἡμῶν καὶ αὐτῶν
 25 χάσμα διαφορᾶς ἐστήρικται μέγιστον, καὶ ταῖς γνώμαις ἀσυν-

2. τοῦτο A.

5. οὗτος A.

10. ἰκταίαν A.

15. ἀνθρωπέ-
ρου A.

vit ut Latina immanitas in captivos? non flectitur precibus, non
 mollitur lacrimis, non blandis lenitur verbis; quamvis suavis cantus,
 strepitus anserum aut clangor milviorum habebitur. si Orpheum ci-
 thara, cygnos moribundos cantus dulcedine superes, nihil profeceris.
 et ut paulisper barbarica feritas mulceatur, mox tamen ad ingenium
 redit, in caedens ruit, nec supplicum vocibus plus movetur quam iu-
 cus ictu malleorum. ea gens tantum iracundiae indulgere novit et
 Imperatis eius obtemperare. quid vero malorum praetermittat homo
 Romanis infestus, eorumque inveterato odio ita flagrans ut nec ve-
 tus ille serpens, humani generis insidiator, unquam tantum virus
 acerbitalis in terras evomuerit? nam execrabiles Latini provincias no-
 stras Paradiso comparant, nostrorumque bonorum desiderio genti no-
 strae perpetuo sunt infesti, et subinde mala machinantur; quae si
 quando temporibus adducti amicitiam amulant, tamen acerrimas

αφεῖς ἐσμέν, καὶ κατὰ διάμετρον ἀφεστήκαμεν, εἰ καὶ σώμασι συναπιόμεθα καὶ τὴν αὐτὴν πολλάκις εἰλήχειμεν οἴκησιν. ὄθεν καὶ αὐτοὶ μὲν ὑψυχεροῦντες τὰ πολλά, καὶ τὸ τοῦ σχήματος ὑπερηφάνως ὑποκρινόμενοι ὄρθιον, ὡς πτέρναν φιλοῦσι τηρεῖν καὶ περιεργάζεσθαι τὸ λεῖον τοῦ ἥθους ἡμῶν⁵ καὶ ὑποκαταβαῖνον χαμῶδι διὰ τὸ τοῦ φρονήματος μέτριον. ἡμεῖς δὲ τὸ ἐκείνων ὑπέροφρον καὶ τὸ κομπηρὸν καὶ σεμνὸν D καὶ τὴν κόρυζαν οἷά τινα κεφαλὴν ἄνω ὑποβλεπόμενοι τείνουσαν, ἐπ' αὐτῆς τὴν πορείαν τιθέμεθα φλῶντες ἐς δεῦρο τῇ δυνάμει Χριστοῦ τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων¹⁰ ἔξουσίαν βραβεύοντος καὶ τὸ μηδὲν ἐντεῦθεν παθεῖν ἢ καὶ ἡδικῆσθαι παρέχοντος.

Καὶ οὕτω μὲν, ἵνα καθ' εἰρμὸν αὐθις προῆι τὸ λέγειν, ὁ Σικελικὸς στρατὸς τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης ἔνδον γενόμενος ὅσα καὶ ὅλα μὴ θεῶ φίλα τετέλεκε, κατὰ τὴν ἕκτην ἡμέραν τοῦ Αὐγούστου μηνός, τῆς τρίτης ἐπινεμήσεως, τοῦ ἑξαχλιοστοῦ ἑξακοσιοστοῦ ἐνενηκοστοῦ καὶ τρίτου ἔτους τῆς τειχομαχίας ἀρξάμενος, καὶ συμπεράνας ταύτην ἀβλαβῶς ἑαυτῇ πάντῃ κατὰ τὴν πᾶμπτην καὶ δεκάτην τοῦ αὐτοῦ μηνός. οὐ μόνον τοίνυν, ὡς ἐλέγομεν, τοῦ πολέμου ἐνισταμένου¹⁵ τὸν τὰ τῶν ὄλων πεπόνθασιν οἱ Θεσσαλονικεῖς χεῖριστα, ἀλλὰ καὶ τούτου λήξαντος οὐκ ἔρρηψεν ἡ τύχη πρὸς τὸ φιλάνθρωπον, οὐδ' ἐνεῖδον αὐτοῖς οἱ αἰχμάλωτεύσαντες ἡμερον

2. εἰλήχειμεν] κληρούμεθα Δ.
2. εἰλήχειμεν] ἐξ ὑπερηφάνιας Δ.
an et kai?

3. τὰ] ὡς τὰ Δ. 4. ὑπερηφάνως]
11. ἡ γούν Δ, ἡ μόνον τὸ F.

inimicitias clam alunt. si blandis verbis et oleo mollioribus utuntur, iacula et ancipites gladii in iis delitescunt. tanto discordiae vallo invicem dirempti sumus, nec ullo modo animi coniunguntur, etsi corporibus coniuncti in iisdem aedibus habitemus. illi plerumque erecta cervice elatoque vultu incedentes morum nostrorum levitatem et ex modestia humilitatem cavillari et dispicere solent. nos vero eorum supercilium iactantiam fastum insolentiam Christo auspice conculcamus, qui potestatem dat super serpentes et scorpiones citra noxam ambulandi.

Verum ut ad historiae ordinem redeamus, Siculus exercitus, Thessalonica potitus, hoc modo grassatus est sine ullo respectu dei urbem oppugnare coepit sexto die mensis Augusti, indictione tertia, anno sexies millesimo sexcentesimo nonagesimo tertio; eamque cepit sine ullo suo detrimento eiusdem mensis die XV. neque vero durante bello duntaxat Thessalonicenses gravissime sunt afflicti, sed nec eo finito fortunam aequiorem habuerunt aut victores clementio-

οὐ γὰρ οἰκιῶν μόνον τοὺς δεσπότας ἐξήλασαν καὶ τῶν κει-
 μηλιουμένων ἐντὸς ἀπεστέρησαν αὐτοὶ ταῦτα ἴδιω σύμμενοι, P. 195
 ἀλλὰ καὶ τὰ ἱμάτια προσαφείλοντο, μηδὲ τῶν ἐσχάτων ὑπο-
 δυτῶν ἀποσχόμενοι τῶν κρυπτόντων ἢ ἢ φύσις ὡς ἀσχήμε-
 5 να καλύπτειν ἐπέταξε, μήτε μὴν τρύφους τοῖς δεσπόταις με-
 ταδιόντες ὧν αὐτοὶ περ εἰς τοὺς κόπους εἰσεληλύθεσαν, ἀλλ'
 οἴκοι μὲν οἱ ἀλλότριοι καθήμενοι κατεσπάδων τὰ ἐνόητα καὶ
 ὀσημέραι ἐκόμαζον, τοὺς δὲ συγκεκομικότας εἰς τὰς σιπύνας
 εἶων ἐπὶ τῶν τριόδων πλάζεσθαι νησιδίας χαμαιεύνας γυ-
 10 μνόποδας καὶ ἀχίτωνας, ὡς κλίνην μὲν ἔχειν τοὺς πρότερον
 εὐπαρύφους τὸ δάπεδον, στέγην τὸν οὐρανόν, τὴν δὲ κοπρίαν
 θαλπωρὸν δέμνιον. ὃ δὲ χειρὸν τῶν ἀφηγουμένων καὶ ἕως B
 αὐτῆς δάκνον ψυχῆς, οὐκ ἔξῃν τοῖς πρώην δεσπόταις παρεισ-
 ιέναι τὸν οἶκον αὐτῶν, ἀλλ' εἴ τις τοῦτο εἰργάσατό ποτε ἢ
 15 μόνον προῦκνυεν ἐνδοθι, αὐτίκα ὡς ὑπὸ Σκύλλης ἀρχαίου
 κακοῦ τῶν ἐντὸς αὐτῆς ἀνηράξειτο, καὶ καθιστάμενος εἰς λό-
 γους καὶ πολλὰκις τὸ αἴτιον διερωτώμενος τοῦ ἐκεῖσε παρα-
 βαλεῖν ἢ ὄμμα τοῖς ἔσω βαλεῖν ἢ τὸν οὐδὸν τῆς ἀυλείου πα-
 τῆσαι πολλὰς ἐδαίρειτο, καὶ χρήματα παρέχειν κατηναγκάζετο,
 20 ἃ ἐκεῖσέ που ὑπωπτενέτο κατακρῦψαι καὶ οἷς τὴν καρδίαν
 δῆθεν ἐκχέων καὶ οἶον συμβεβυσμένην ἀγῶν περιπαταίνειν
 προήχθη τὸ οἶκμα, δεδιῶς μὴ σεσύληνται καὶ σπενδῶν μα-
 θεῖν εἰ οὐκ ἔλαθε τὸ μέρος τῆς οἰκίας τοὺς πολεμίους καθ' C

3. ἀλλ' οὐδὲ ὑποκάμισον ἀφῆκαν αὐτοὺς φορεῖν B. 5. τρυ-
 φάς A, κόμμα ἀριτου B. 8. σηπύνας A. 10. ὡς] καὶ A.
 13. δεσπόταις] αὐθένταις B. 14. αὐτοῖς A. 16. ἀφηρηδέ-
 ζετο A.

res sunt experti; qui non contenti expulsis dominis aedes et omnia
 quae in iis erant sibi vindicare, etiam vestes eis rapuerunt, ne in-
 terulis quidem relictis, quibus ea tegerentur quae natura tegi vo-
 luit; nec frustum panis dominis impertiebant, quorum bona occupa-
 rant. sed barbari sedentes in aedibus comessabantur, et per luxum ea
 absumebant quae possessores veteres magnis laboribus comportarant;
 ac tum in triviis ieiuni et nudi oberrabant, qui dudum lautis vesti-
 bus induti fuerant. lectum habebant terram, tegumen caelum, fimesta
 pro stragulis. et quod haec omnia superat, et ad ipsum usque cor
 penetrat, non licebat prioribus dominis aedes ingredi. quod si quis
 fecerat aut saltem introspexerat, statim inclementer in eam pertra-
 hebatur, et subinde causam rogabatur cur eo ingressus esset aut in-
 trospexisset aut limen atrii calcasset. ac multis plagis acceptis pecu-
 niam dare cogebatur, quam illic occultasse putabatur, eaque de
 causa perlustrasse domum, metuens ne sublata, aut ea parte aedium

δ ταῦτα ἐγκέκρυπται, ἐπιμελέστερον περὶ τῆν αὐτῶν διατε-
 θήντας ἀνεύρεισιν ἢ αὐτὸς ἀσφαλέστερον ὡς εἴησαν ἀφανῆ.
 καὶ διδοῦς οὐδ' τις πολλὰκις ὅπερ συνόστειλε τὴν ἐκ τοῦ δώ-
 ματος αὐτοῦ προορώμενος ἄπαρσιν, οὐδ' οὕτως ἡλλοτριεῖτο
 τῶν μαστιγώσεων, ἀλλὰ πλείους αὐτῷ ἐνετείνοντο αἱ πληγαὶ 5
 καὶ πολυειδέστεραι αἱ βύσανοι ἐπήγοντο, ἵνα καὶ πλείω τὰ
 ἀποδησαυρισθέντα ἐκφήνει. καὶ μὴ παρῆχον δὲ τις ἐπ-
 V. 160 ρος, ἀλλὰ πένεσθαι καὶ νῦν ὡς πρώην διατεινόμενος, καὶ
 φάσκων ὡς πόδος πατρίου οἰκήματος ἢ πολλὰκις ἐπ' αὐτοῦ
 θαπύνας ἀνεγερθέντος παρενεγκῶν τῆς προκειμένης ὁδοῦ καὶ 10
 ἄκοντα ἐπισπάσατο, θεατὴν ἅμα καὶ θρηνητὴν τοῦ οἰκίου
 Δ ποτὲ κτήματος ἀναδείξας, οὐδ' οὕτως εἶχε τὸν ἔλεοντά τε
 καὶ λυτρούμενον, ἀλλὰ στραβλούμενός τε καὶ αἰκίζόμενος,
 κὰκ τοῦ ποδὸς ἀπαιωρούμενος καὶ ἀχυρμῆ κατώθεν ὑπεβ-
 βλημένός καὶ ἀναπτομένῳ πυρὶ καπνίζόμενος, τό τε στόμα 15
 μινθούμενος καὶ τὰς πλευρὰς κεντούμενος βέλοσι καὶ μυρίας
 ἄλλας κολάσεις ὑφιστάμενος, ἢ ἐν τῷ ταῦτα πάσχειν ἐξέ-
 ρησον τὴν ψυχὴν, ἢ ἡμιθνήτες ἐλκόμενος τοῦ ποδὸς ὥσπερ
 τι τῆς οἰκίας ἐξεφέροντο ἀποβάρωμα, κὰν τὰς πλατείαις
 προῦκειντο αἶθριοι. 20

9. Τί δέ; ἀλλὰ τοιούτοις μὲν φιλοφρονήμασιν ἐδεξιοῦν-
 το τοὺς πάλαι τῶν δόμων κυρίους οἱ Σικελοὶ καὶ ἐθεράπεινον
 τοὺς δὲ λοιπούς, ὅσοι τὰς αὐτῶν οἰκίας παρέτρεχον ὅσα καὶ

12. ἀναδ.] γενησόμενον A.

ζόμενος A, ceteris quoque ad

et verbis singulariter elatis.

13. στρεβλούμενός τε καὶ αἰκ-

ζόμενος A.

31. τοιαύταις φιλοφροσύναις A.

32. δόμων]

δσητίων B.

13. στρεβλούμενός τε καὶ αἰκ-

ζόμενος A, ceteris quoque ad

et verbis singulariter elatis.

14. κέρ. ὑπεβληθέντος πυρὸς

καπν. A.

31. τοιαύταις φιλοφροσύναις A.

32. δόμων]

δσητίων B.

in qua lateret accuratius perquisita, ab hostibus inventa esset, aut ipse diligentius eam occultare vellet. saepe autem factum est ut qui id dederat quod provisa migratione sua abdiderat, nihilo minus flagris caederetur et gravioribus tormentis cruciaretur, ut plura recondita indicaret. alius qui nihil dabat, sed se, ut nunc, ita prius etiam fuisse pauperem, patriaeque domus aut magnis suis sumptibus extractae desiderio a proposita via vel invitum abstractum esse affirmabat, ut suas possessiones simul et spectaret et deploraret, ne is quidem misericordiam inveniebat; sed in cruciatum abreptus et pede suspensus subiectis paleis incensis fumo torrebatur, concocabatur, verubus latera pungebatur; et aliis sexcentis poenis exagitatus aut in ipsa exanimacione animam exhalabat, aut semianimis pede extra aedes sumptam purgamentum extractus sub dio in plateis iacebat.

9. Quid? tali benignitate Siculi veteres aedium dominos tractabant: ceteris vero, qui aedes suas ut inferni fauces aut Creticam La-

ἄδον στόμια ἢ λαβύρινθον Κρητικὸν ἢ Καιάδα Λακωνικόν,
 ἡμέρωσ προσίεντο καὶ μετόχους ἐποίουν φιλανθρωπίας ἡσι-
 νοσοῦν; οὐμενοῦν οὐδαμῶς· ποῦ γὰρ τοιοῦτόν τι παρ' ἐκείνοις
 ἀγριωτέροις οὔσι θηρῶν, καὶ ὅλωσ ἡγνοηκόσι τί ἐστιν ἔλεος,
 5 καὶ ταῖς ἀνθρωπίναις συμφοραῖς ἐπιχαίρουσι; καὶ κύνες μὲν P. 196
 ἔστιν ὅπη τῶν ἐπικαταλαμβανομένων ἀπέσχογτο, οὐδ' ὁδοῦ-
 σιν αὐτοὺς παρελύθησαν, ἀλλ' οἷς τὸ γόνυ ὠκλασαν οἱ κατα-
 διωκόμενοι, παρῆκαν οὔτοι τὸ ὑλακτεῖν, καὶ εἰς μύτην αὐ-
 τοῖς ἐκοῦσιν ὥσπερ ἀπετελεύτησε τὸ χανεῖν. οἱ δὲ τοσοῦτον
 10 ἀπείχον τοῦ οἰκτεῖρειν οὓς τῶν ζῴων ἐστέρησαν καὶ ὧν τὰς
 οὐσίας κατεδαπάνων μετὰ πορνῶν, ἅς καὶ περὶ πλείστον ἐτί-
 θεσαν εἰς τὰς αὐτῶν τροχιάς ἐκκλίνοντες, καὶ ὑφ' ὧν μικροῦ
 καὶ κονδυλιζόμενοι ἔφερον οἱ πᾶσιν τὴν Ῥωμαίων κομπιάζον-
 τες καταλήψεσθαι ὡς ἔρημον νοσησιὰν καὶ ὡς ἐγκαταλελειμέ-
 15 να ἢ ἀρεῖν, ὥστε καὶ εἰς γέλων τὴν γυμνητείαν ἐτίθεσαν
 τῶν πολλῶν, καὶ ἀτάκτῃ κυγχασμῷ συνεβράσσοντο, ἥνικα B
 τις παρῆει ἐκτεταριχενυμένος ἀπιστία, ἠδθηκῶς τὴν γαστέρα,
 τὴν ὄψιν ὑπωχρος καὶ νεκρώδης ἐκ τοῦ λαχάνοις ἐνενοωχι-
 σθαι καὶ μόνοις ἐνεορτάζειν βότρυσιν ἐκ τῶν ἐκεῖ που ἀμπε-
 20 λῶνων σὺν δέει συλλεγομένοις. οὕτω δ' ἤκτειρον τοὺς διερ-
 ρωγῶσι περιβλήμασι κεχρημένους, καὶ περιστέλλοντας ψιάθῃ

1. Καιάδα] κεάδα A. 5. καὶ οἱ κύνες πολλάκις βαλίζοντες
 ἀνθρωπον, διὰν ἰδῶσιν αὐτὸν πεσόντα, ἔλεοῦσι καὶ ἀποσιρέ-
 φονται B. 6. ὑπου τῶν καταλ. A. 7. ἐκλασαν οἱ διωκό-
 μενοι A. 9. ἐκοῦσιν γέγονε τὸ A. 12. αὐτῶν] αὐτὰς A.
 μικροῦ] ἰσπιζόμενοι A. 16. ἀτάκτῃ] ἐχαχάτιζον B. 17.
 τει] ἄν τις A. 21. ψιάθῃ] παπυλεῶνων τμήμασιν A, μετὰ
 ψιαθίου παλαιού B.

byrinthum aut Ceadam Laconicum praeteribant, humanitatis aliquid
 tribuebant? minime vero. nam unde illis talis affectus, qui feris im-
 maniores ignorant quid sit misericordia, et cladibus hominum de-
 lectantur? canes quidem invenias qui captis parcant, ultra hiatu
 oris morsu et latratu represso, si ii quos persequuntur in genua pro-
 cubuerint. isti autem, tantum aberat ut eorum miseresceret quos
 omnibus opibus spoliarent, et quorum rem familiarem cum scortis con-
 sumebant, quae consectabantur maximique faciebant, ut pene ala-
 pis ab eis caedi se paterentur ii qui se omne Romanorum imperium
 ut desertum nidum occupaturos et ut ova derelicta sublaturus iacta-
 bant. nuditatem vero hominum ridebant, et cachinnis concutieban-
 tur, si quis prae fame, macie confectus aut tumefacto ventre, pal-
 lida et livida facie ex olerum aut uvarum victu, ex proximis vineis
 cum periculo collecto, praeteribat. ita porro miserabantur eos qui
 laceris vestibus utebantur, aut arborum corticibus pudenda velabant,

ἃ κρύπτειν χρεῶν μέρη τοῦ σώματος, καὶ ταῖς τῶν σχίνων ἐκφύσεισιν εἰς πλέγμα συνεστραμμέναις τὴν κεφαλὴν συσκιάζοντας, ὥστε μετὰ μειδιήματος καὶ σεσηρότος σχήματος ἐν τῇ κατὰ τὴν πορείαν συναντῶν ἀλλήλοις ἀμφοτέροις λάξεσθαι τῶν γενείων καὶ τοῦ τῆς κεφαλῆς τριχώματος ἄπτεσθαι, καὶ 5 ταῦτα μὲν λέγειν εἶναι κακά, ἐς τὸ λάσιον καὶ καθευμένον C τοῦ πώγωνος ἀποσκώπτοντας, τὴν δὲ κεφαλὴν δεῖσθαι τοῦ ἀποθριχθῆναι κατ' αὐτοὺς περιτροχάλα. ἔστι δ' ὅτε καὶ μετὰ δοράτων μελίνων ἔφιπποι τὴν ἀγορὰν διόντες ἐς τοὺς κατ' ὄψιν ταλαιπώρους τὸ δόρυ κραδαίνοντες ἀνέτρεπον. εἰ 10 δὲ καὶ ἰλὺς ἢ βόρβορος ἐγγύς που παρέκειτο κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς λεωφόρου, αὐτοὺς ἐνέβαλλον, ὡς οὐκ ἀποτελεστικὸν ἀγαθοῦ τινὸς συνάντημα ἐκτρεπόμενοί τε καὶ μυσαιτόμενοι, ἢ τὴν αὐτὴν ἐκεῖνοις δυσανασχετοῦντες πορεύεσθαι. ἐσθίουσι δὲ ποτε Ῥωμαίοις ἄρτον ὄλυρίτην ἢ τι ἕτερον ἐδώ- 15 διμον ὅποσα συνιστῶν σῶμα τὸ ἀνθρώπινον ἔχουσιν, ἐφιστάμενοὶ ἀνέτρεπον τὰ τροβλία ἐμπαίζοντες καὶ τὴν τράπεζαν λάξαντες συνέχεον τὴν ἐστίασιν, καὶ οὐκ εἶον κατὰ καιρὸν D τὸν τῆς ὀδύνης ἄρτον προσίεσθαι ἢ τὴν κύλικα μεθ' ἡσυχίας προσενέγκασθαι ἐκ τροπίαν οἶνον κινῶσαν ἢ ἔξ ὕδατος λακ- 20

1. χρεῶν] χρεῖ A. ταῖς] ἀπὸ γλοιᾶς δένδρου B. σχίνων A.
 7. τὴν δὲ] καὶ ἤθελον κουρεύειν αὐτοὺς καὶ νιζεφέτα ποιεῖν B.
 9. μελίνων A. ἐς τοὺς] ἔκρουον αὐτοὺς μετὰ τῶν δεικταρίων ὧν ἔφερον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν B. 11. ἰλὺς] πηλός B. 12. αὐτοὺς] ἐκεῖσε αὐτοὺς ἔτριπτον ἐν τῇ λάσπῃ B. 13. τε] ἐκείνους A.
 15. ἐσθίουσι] εἰ δ' ἴσως καὶ εἶδον αὐτοὺς ἐν τινεὶ οἴκῳ τρώγοντας ἄρτον καὶ ἔχοντα καὶ ζωμόν τινα εἰς πινάκιον αὐτῶν, εἰσῆρχοντο καὶ ἀνέτρεπον αὐτὸ κατὰ γῆς, καὶ τὸ ὕδωρ δ' ἐπιγον ἔχεον. οἱ ἀδιατροπώτεροι καὶ γελοιώδεις καὶ τὸν θεὸν μηδὲως φοβούμενοι τὰ ῥοῦχα αὐτῶν ἀνακολώνοντες ἔκρουον κλωτζίατα αὐτοὺς, καὶ ἐπάνω τῆς τραπέζης αὐτῶν γενόμενοι ἐκλανον οἱ μισρωῖται, κατουροῦντες καὶ ἐν τοῖς πηγάδιοις B.

aut e viminibus contextis pileolis capita tegebant, ut cum risu et ludicro gestu obviorum barbas et capillos ambabus manibus comprehenderent, ac hirtas et promissas illas barbas malas esse, capillis vero opus esse dicerent ut ipsorum more in orbem tonderentur. aliquando in equis forum perambulantes fraxineis hastis miseros prosternebant, in fimum aut lutum potissimum, si quod in via iacebat, seu occursum eorum ut ominosum detestantes, sive eadem via illos incedere moleste ferentes. quodsi in Romanos incidebant pane sili-gineo aut alio quopiam cibo vescentes, patellas per ludibrium evertebant, impulsaque mensa convivium perturbabant, neque suo tempore acerbo pane frui sinebant, aut vappam vel aquam immundam tranquillis animis libere. ad haec impudentissimi sanniones ac dei

καίον δεξιουμένην καὶ τὸ δίψος παύουσαν. οἱ δ' ἀναιδείας
 πληρέστατοι καὶ γελοιασται καὶ τὸ θεῖον δεδιότες μηδ' ὀπω-
 οῦν, κατακύπτοντες ἐς ἱκανὸν καὶ τὰς πυγὰς καὶ ὅσα περι-
 στέλλουσιν ἄνθρωποι τῇ ἀνεγκύσει τῶν ἐσθήτων ἀπογυμνοῦν. V. 1
 5 τες, τὸν πρωκτὸν ἐς αὐτοὺς ἔτρεπον, καὶ τῶν σιτίων γινο-
 μενοὶ ἔγγιστα ἀπέπερδον δριμύτερον γαλῆς οἱ ἀβέλτεροι. ἔστι
 δ' ὅτε καὶ τὰ τῆς γαστρὸς λύματα ὡς διὰ σίφωνος τῆς ἔδρας
 ἀκοντίζοντες ἔχραινον τὰ ὄψα, καὶ κατὰ τῶν προσώπων ἐνίους
 ἐμόλυνον. ἐνούρουν τε τοῖς φρέασι, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐσέπειτα
 10 τὸ ποτὸν ἀνιμώμενοι προσεφέροντο. καὶ τὸ αὐτὸ παρ' αὐτοῖς
 ποτήριον ὡς ἀμῖς καὶ οἰνοχόῃ πρὸς ἄμφω ἦν ἐπιτήδειον, μὴ
 πρότερον βαπτίζομενον, τὸν τε καταποθησόμενον οἶνον καὶ
 τὸ ὕδωρ εἰσεδέχετο, καὶ ἔστεγεν ὁμοίως τὸ ἐκ τοῦ σωματι-
 κοῦ κρουνοῦ ἀποχοόμενον περίττωμα. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοὺς
 15 ἀπογεγραμμένους ἐν πρωτοτόκοις θεράποντας θεοῦ οὕτω τι- P. 1
 μῶν ἤδεσαν, καὶ τοῖς δι' αὐτῶν τελουμένοις προσεῖχον θανύ-
 μαισι, καὶ ἐξεπλήττοντο τὰ ἐξαισία καὶ καινὰ θεάματα δι' ὧν
 δοξάζει Χριστὸς τοὺς αὐτὸν τοῖς οἰκείοις δοξάσαντας μέλε-
 σιν, ὥστε καὶ τὸ ἐκ τῆς σοροῦ τοῦ ἐν θανύμασι καὶ ἐν μάρ-
 20 τυσι διαβοήτου Δημητρίου ἀναδιδόμενον μῦρον καθδίαις καὶ
 λέβησιν ἀρνούμενοι ταῖς τῶν ἰχθύων λοπάσιν ἐνέχεον, καὶ τὸ
 τοῦ ποδὸς σκύτος ταῖς μυραλοισφαῖς ἐλίπαινον, καὶ πρὸς τὰς
 λοιπὰς ὑπηρεσίας ὅσας παρὸν τὸ ἔλαιον διατίθησι χύδην καὶ

6. ἀπέπερδον A. 10. καὶ τὸ αὐτ.] καὶ περὶ ὡς κλωκίον ποτή-
 ριον εἶχον, μετ' αὐτοῦ ἐπινον B. 11. πρότερον A. 13. ἐκ] ἀπὸ A.
 14. τοὺς ἀποταξαμένους τῷ κόσμῳ καὶ θεῷ μόνῳ προσαναχέον-
 τας B. 15. θεοῦ. χριστοῦ ὡς ἔδει τιμῶντες οὐδὲ τοῖς — θανύ-
 μαισι, δι' ὧν A. 19. ὥστε] ἀμέλει A. ἐν alteram
 om A. 20. καθδίαις] ἐν χαλκώμασι καὶ ἐν ἰζούκαις μεγά-
 λαις λαμβάνοντες ἐτηγάνιζον μετ' αὐτοῦ σφάρακα καὶ ἠλειφον τὰ
 υποδήματα αὐτῶν B. 21. τὸ] τὰ — σκύτη A.

contemptore. inclinati, attractis vestibus, pedes in comedentes
 convertebant et cibus proximi oppedebant: quidam etiam tanquam
 per siphonem recrementa ventris in cibos et facies exultantium eia-
 culabantur. in puteos mingebant, unde postea aquabantur; eodemque
 vase, nulla lotionē adhibita, nunc pro matula nunc pro calice ute-
 bantur. Christi ministros in primogenitorum album relatos adeo non
 ut decuit venerabantur, nec editis per eos miraculis movebantur, qui-
 bus Christus eos remuneratur qui suis membris ipsi honorem habue-
 runt, ut unguentum quod ex celeberrimi martyris Demetrii monu-
 mento ebullit, cadis et lebetibus haustum patellis piscium infunde-
 rent, eo calceamenta ungerent, et ad caetera ministeria, quibus

ἀσπίτως ἐκέρχητο. τὸ δὲ ὡς ἀπὸ πηγῆς προῖον ἀκεραίτου ἢ
 εἰς ἀβύσσου ἀναβάλλον ἐπέρρεε πλησσιμώτερον καὶ ὑπερεξ-
 Β χετο καινοπρεπῶς, ὡς καὶ τοὺς βαρβάρους αὐτοὺς διὰ θου-
 ματος τίθεσθαι τὸ δρώμενον, καὶ τὴν χάριν ἐκπεπληχθῆαι τοῦ
 χριστομάρτυρος ἦν θεόθεν εἰληχεν. εἰ δὲ καιρὸς ὑμνηδίας 5
 ἡμμηγρέας ἐτίθει κατὰ τοὺς νεῶς τοὺς Ῥωμαίους, οὐδὲ τότε
 σφῶν ἀπείχοντο οἱ ἀπαιδευτοὶ τοῦ στρατεύματος, ἀλλὰ προσ-
 ιόντες ὡς συνεκκλησιάζονται σφισι καὶ συνθύσσωσι θεῶ θυ-
 σίαν αἰνέσεως, τοῦ μὲν ποιεῖν τοιοῦτόν τι ἀφίσταντο, λαλα-
 γοῦντες δὲ πρὸς ἑαυτοὺς καὶ ταῖς ἀσῆμαις φωναῖς διαροηγῆν- 10
 μνοι, ἢ καὶ τινὰς τῶν Ῥωμαίων διὰ τι συμπεσὸν πρὸς βίαν
 ἄγχοντες καὶ πράγματα παρέχοντες, συνέχεον τὸν ὕμνον, καὶ
 ἦσαν οἱ ψάλλοντες ἄντικρυς ἐπὶ τῆς ἀλλοτρίας ἄδοντες, καὶ
 οὐχ ὡς ἐφεστῶτες τεμένει θεοῦ. πολλοὶ δὲ καὶ ἀντάδοντες
 C τοῖς ἀλαλάζουσι κυρίῳ ἕσματα ἠφείσαν πορνικά, καὶ κνηθὸν 15
 ὕλακτοῦντες ἐνέκοπτον τὴν ἠδὴν καὶ ὑπερεφρώνουν τὸν εἰς θεὸν
 ἰκετήριον.

Καὶ τοιαῦτα μὲν, ὡς ἐκ πολλῶν ὀλίγα εἶπεῖν, οἱ Θεσ-
 σαλονικεῖς πολιορκηθέντες ἔπασχον, ἃ καὶ εἰς ἰδικὴν τινος
 ἀπέτεμον συγγραφὴν καὶ τὴν ἱστορίαν ἐς τὸ πολυῡστικὸν ἐφα- 20
 κέλωσαν. ἐπεὶ δὲ ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ
 ἐφορῶν διέκλυψεν οὐρανόθεν, καὶ οὐδένα τῶν αἰχμαλωτευ-

1. τὸ δὲ ἐπέχεον ὡς ἀπὸ πηγῆς μεγάλης καὶ ἐξεχόνετο. B. 3.
 διὰ] κατὰ τοῦτο μόνον διὰ A. 6. ἡμμηγ.] ἡμμηγῶν συν-
 ιόντας A. τότε ἀπείχοντο τούτων A. 8. συνεκκλησιάζου-
 σί A. 9. τοῦ μὲν] τὸ μὲν τοιοῦτόν τι ποιεῖν οὐκ ἐποίησαν B.
 10. φωναῖς] βοαῖς A. 13. τῆς] γῆς A. 15. τοῖς κυρίῳ A.
 17. ἰκετήριον] ὑμνητήριον A. 22. τῶν] τῶν πολεμίων Ῥω-
 μαίοις A.

oleum usui eō, temere et nequiter abuterentur. id vero ut e fonte inex-
 hausto prodiret aut ex abyso scaturiens copiosius affluebat, et nova
 ratione exundabat, ut et barbari unum id mirarentur et gratia mar-
 tyri divinitus concessa obstupescerent. quodsi Romani ad canendas
 dei laudes in templis conveniebant, ne tum quidem a militari inso-
 lentia immunes erant. nam importuniores ex iis, per speciem una
 canendi et laudandi dei ingressi, vociferabantur inter sese et confu-
 sis clamoribus rumpebantur, aut obtorto collo Romanis aliquibus eb-
 fortuitum aliquem casum arreptis cantiones turbabant, ut cantores
 plane in aliena terra canerent, non ut in templo dei. multi quoque
 ex adverso meretriciis canticis et caninis latratibus hymnos turbabant,
 et dei celebratores clamore superabant.

Atque haec pauca de multis quae Thessalonicenses in urbis ex-
 pugnatione sunt perpassi, a nonnullis peculiari scripto prolixè com-

πάντων ἑώρακε συνιέντα ἢ ἐκζητοῦντα θεόν ἀλλὰ πάντας
 ἀχρειωθέντας καὶ πρὸς ἔργα ἐκκλίναντας ἄθεσμα, ἐδικαίωσεν
 αὐτούς μὲν ἐκμυκτηριεῖν ἐκτρῦναι τε καὶ ταράξαι τῷ οἰκείῳ
 θυμῷ, τὴν δὲ τοῦ οἰκείου λαοῦ κατοικτεῖραι κάκωσιν, καὶ
 τοῦτοις ἐλευθερίαν βραβεύσειν ἐν τῷ προσχεῖν ἀκηδιῶντι
 πνεύματι, καὶ καρδιῶν μὴ ἐξουθενῶσαι σύντριμμα. κολοβοὶ
 τοίνυν, ὡς οἶμαι, διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς τὴν χρονικὴν τῶν D
 ἀπέυκτων παράτασιν· καὶ ὅσα τοῖς Βαβυλωνίοις διηπειλήθη
 πρότερον οὐκ ἐλέησασι ἐπὶ Σιών καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῆς τοὺς
 τραφεροὺς καὶ τὰς θυγατέρας ἐν ἀπαγωγῇ καὶ αἰχμαλωσίᾳ,
 ταῦτα καὶ αὐτοῖς ἐν ἀκαρεῖ ἐπήνεγκε· καὶ ἐνδοξάζεται κύριος
 ὃς οὐδέποτε ἐφ' οἷς τὸ τηνικῶδε καιροῦ τὸ οἰκεῖον ἔλεος
 θαναμάστισε, μαρτυρικοῖς, ὡς ἔοικεν, ἐπικαμφθεῖς λιτασμοῖς
 καὶ εὐχῆς ἐπακουὸς γενόμενος τοῦ τῶν Θεσσαλονικέων ἀρχιερέως
 ἦν δ' οὗτος ὁ πολὺς ἐν λόγῳ καὶ ἀρετῇ διαβεβοημένος ἀπαν-
 ταχῆ Ἐνστάσιος, ᾧ καὶ τὸ ἀπὸ συνέσεως μὲν ἐπιπρεπὲς ἀξιό-
 καινον καὶ ἡ πολυπειρία θαναμαστή τις καὶ ἀξιάγατος, τὸ
 βὲ παρὰ πολὺ τῶν ἄλλων ἐν λόγοις ὑπερτερεῖν καὶ σοφίας
 πάσης, ὁπόση τε ἡμετέρα καὶ ὅση τῶν θύραθεν, κρατῆρα P. 198
 εἶναι περιχειλῆ τὸ οἰκειότατον ἐκείνῳ καὶ ἐξαιρετον ἦν χαρα-
 κτήρισμα. οὗτος γὰρ συγκακουχεῖσθαι τῷ οἰκείῳ ποιμνίῳ V. 162
 ἐλόμενος μᾶλλον ἢ τοὺς μισθωτοὺς ἐζηλωκέσαι, οἳ τῶν λυ-
 κων ἐρχομένων ἐῶντες τὰ θρέμματα ἐκιδιδράσκουσιν, δῆλον

2. ἐκκλίναντας] βλέψαντας A. 3. τῷ ἐνδίκῳ θυ-
 μῷ, τοὺς δὲ πάσχοντας οὕτω κακῶς οἰκτεροῦσαι A. 8. διη-
 πείληκε A. 23. ἐξερχομένων A.

memorata, exponere visum est. postquam vero is qui in excelsis ha-
 bitat et humilia intuetur, e caelo prospexit neque illum hostilem et
 victorem Romanorum intelligere aut quaerere deum vidit, sed omnes
 inutiles esse factos et nefariis rebus deditos, subsannare eos insti-
 tuit ac perturbare et excindere, iusta indignatione commotus, et tam
 crudeliter afflictis clementer libertatem restituere, moesti spiritus et
 contriti cordis misertus. propter electos igitur, ut arbitror, acerbis-
 simas illas diutius grassari non passus; et quae Babylonis minatus
 erat olim, quod Sionis nihil miserti filios eius delicatos et filias
 in servitute abduxissent, momento temporis istis intulit, ut miseri-
 cordia eius mirabilis tum si umquam alias celebraretur, martyrurum,
 et arbitror, precibus et Thessalonicensis pontificis exorati. is erat
 eloquentia et virtute celeberrimus Eustathius, qui et prudentia et
 usu rerum mirabili praeditus, et doctrina profanarum et sacrarum
 litterarum uberrima caeteris omnibus antecellebat, eaque velut insi-
 gni et peculiari nota praedicabatur. qui cum mallet cum grege suo

μεταναστεῦσαι τῆς πόλεως ἔτι τῶν πολεμίων προσδοκωμένων
 μηδὲ περικαθισάντων αὐτήν, τοῦτο μὲν οὐδαμῶς ἐδικαίωσεν,
 εἶπερ αὐτοῦ συμπαραμεμενηκότος πλεῖστοι ἐμελλον σώζεσθαι,
 ἐνειργθεῖς δὲ τῇ πόλει ἐκὼν οὐκ ἐπαύσατο συνδιαφέρων τὰ
 ἀλγεινὰ τοῖς πάσχουσιν, ὡς μὲν τῷ καθ' αὐτὸν ὑποδείγματι 5
 συμπεῖθων, ὡς δὲ παραινῶν, ὅσα καὶ πατρὸς ἡμέρου δῆ-
 Βηματα, τὰ τοῦ θεοῦ καθυποφέρειν πλήγματα καὶ τὴν ἐκ τοῦ
 πατάξαντος προσμένειν αὔθις ἴασιν. „εἰ γὰρ καὶ οὐδέ” φησι
 „πατάσσειν πολλάκις, ἀλλὰ καὶ ἰᾶσθαι πλειστάκις φιλεῖ, καὶ
 μάλιστα εἰ πρῶος φέρει τις καὶ εὐχαρίστως τὰ λυπούντα, 10
 καὶ μὴ πρὸς τὸ δριμύ τούτων καὶ βάλλον τὴν αἰσθησιν ἀηδι-
 ζόμενος ἀποστόργως ἔχει πρὸς τὸν ἐπάγοντα, καὶ καταστενά-
 ζει μὲν τῆς προνοίας, κριμάτων δὲ βάθος ἀποσειέται θεϊκῶν
 οἷα τῷ κυρίῳ ἐξομολογεῖσθαι μεμαθηκὼς ἐν μόνῳ τῷ ἀγα-
 θύνεσθαι, καὶ ὅταν ἐξ οὐρίας φερόμενον τὸ τοῦ βίου ἀκά- 15
 τιον διακομίζῃ ἀναναγήτως ἐκείνῳ καὶ ἕτα καὶ κούφως τὰ
 ἐφετά, ὡς αἱ νῆες μακρόθεν τὰ ἀγώγιμα.” οὐκοῦν καὶ τοῖς
 C στρατηγοῖς ὀπτανόμενος, οὓς Κόντους εἶπε τις ἂν Λατινικῇ
 διαλέκτῳ χρώμενος, ἐμετρίαζε τὰ χεῖρω τοῖς πεπονθόσιν,
 ἐπιτάγματα ἐκεῖθεν χορηγὰ κομίζων ἀνέσεως καὶ πᾶν ἕτερον 20
 πρῦτανεῦον αὐτοῖς παράκλησιν τάχα γὰρ καὶ πέτραις ἀγέλα-
 στον ὃ ἐκείνου λόγος καθίκετο, καὶ δι' αἰδοῦς καὶ μόνον
 ὀφθεῖς τοῖς ἄλλοφύλοις ἤγετο, καὶ θάκων ὑπέξίσταντο, καὶ
 ἠδέως αὐτοῦ ἤκουον, καὶ πρὸς τὸ πρῶτον καὶ χρηστότερον

5. ἀλγητα Δ. an ἀλγισια? 17. μακρόθεν] πέρρωθεν Δ.

affligi quam mercenarios imitari; qui lupis adventantibus grege de-
 serto aufugiunt, quamvis dum hostes adhuc expectabantur necdum
 urbem circumdederant, discedere licuisset, id sibi minime facien-
 dum censuit, quod sua praesentia nimirum multos conservaturus
 erat, sed ultro in urbe tanquam carcere inclusus aerumnas omnes
 una tolerare non destitit, tum suo exemplo persuadendo, tum mo-
 nendo dei verbera, ut benigni patris castigationem, aequis animis fe-
 renda et ab eodem medicinam expectandam esse. nam si saepe, ut
 ait, percutere, at saepissime etiam mederi consuevit, praesertim si
 quis leniter et cum gratiarum actione molestias perfert, neque ob
 acerbiteriam earum eum a quo proficiunt odio persequitur, nec
 cum providentia expostulat; nec iudicii divini profunditate reiecta,
 in secundis duntaxat rebus et prospero fortunae flatu bonum se prae-
 bere didicit. is igitur duces exercitus, qui Latine conti dicuntur,
 adiens edicta impetrabat, quibus aerumnae leniebantur, neque quic-
 quam praetermittebat quod ad consolationem suorum pertineret. nam

ἄθος μετεποιοῦντο οἷα τραῦμα φλεγμαῖνον χειρὶ καύῃ κα-
ταλειαιόμενον ὕδατι. εἰ γὰρ καὶ ἦσαν οὗτοι ἀγχινεφεῖς μι-
κροῦ αἰρόμενοι γαμψώνυχες ὄρνιθες καὶ βαρεῖς ἐπεποιῶντο
τοῖς ὑπὸ χεῖρα τηρικαῦτα Ῥωμαίοις, μετοικεσίαν αὐτοῖς εἰς D
5 Σικελίαν ἐπαπειλούμενοι, ἀλλ' οὖν ἐκεῖνος τοὺς τῷ δέει περι-
βαμβαίνοντας καὶ δεινότερα τῶν ἐνεπαύτων τὰ ἐσέπειτα ὑφο-
ρωμένους κακὰ ἐπισυνῆγέ τε καὶ διέθαλπε, καθὰ καὶ ὄρνις
ὑπὸ τὰς ἑαυτῆς περισυτέλλει πτέρυγας τὰ νεότητια, καὶ τὸ
τοῦ θυμοῦ Μερραῖον τῶν κρατούντων μετήμειβε ποιοῦ τοῦ
10 πικράζοντος, ὡς περ Μωσαϊκὸν ξύλον μέσος προσλαμβανόμενος.
ὁποῖος δὲ ὁ τρόπος τῆς ἐλευθερίας, καὶ διὰ μέσου τίνος τὸ
θεῖον τόντονι ἐκαινούργησε, τὸν οἰκεῖον ἀναμεινάτω καιρὸν.
10. Τὸ δὲ λέγειν ἐπάνιτω πάλιν ὕθεν ἐκβέβηκε, καὶ
διδόσθω τὰ τοῦ βασιλέως Ἀνδρονίκου τῇ ἱστορεῖν. εἶχε μὲν
15 οὖν ἐπὶ ξύλου ἀναρτήσας τοὺς κασιγνήτους Σεβαστιανούς
ὡς εἰς τυραννίδα δῆθεν ἐπαίροντας καὶ αὐτοῦ καθαίρεισιν τὸν
Κομνηρὸν Ἀλέξιον. οὗτός ἐστιν ὁ μὴ ἐξ ἐννόμων περιπλο-
κῶν τῷ βασιλεῖ ἀποτεχθεὶς Μανουήλ, καὶ γαμικῶς συνα-
φθεὶς τῇ ἐξ ὁμοίων φρεῖσῃ σπερμάτων θυγατρὶ τοῦ Ἀνδρονί-
20 κου Εἰρήνῃ. βραχέος γοῦν διαλιπόντος καιροῦ καὶ αὐτὸν P. 11
συνειληφῶς τὸν Ἀλέξιον εἰρκτῇ παραδίδωσιν, ἔπειτα διαλω-
βησάμενος τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐς τὴν Χελὴν ὑπερόριον τίθει·

3. αἰρόμενος om A. 6. ὑφορωμένους] φανταζομένους A.
12. ἐκαινούργησε] ἐθαυματούργησε B. 17. ἔννομον συνά-
φθειαν A. 20. καὶ τοῦτον συνειλ. ἀνδρονικός εἰρκτῇ A.

eius oratione vel horridae cautes moveri potuissent; et solo conspectu alienigenis ita erat venerabilis, ut et venienti assurgerent et orantem libenter audirent et eius monitis ad humanitatem et aequitatem flecterentur, veluti vulnus inflammatum, quod levi manu aqua mollitur. qui alites etsi prope in nubibus volitabant et in obvios quosque Romanos magno impetu ruebant, abductionem in Siciliam eis minitantes, ille tamen cives perterritos et urgentibus malis graviora metuentes veluti gallina pullos sub alas suas alliciebat, et victorium acerbitatem verbis ut Moses aquam Merranam ligno iniecto diluebat. quae vero liberationis eorum ratio fuerit, mirabiliter a deo provisa, suo loco referetur.

10. Nunc ad institutum redeat oratio, et res ab Andronico gestae referantur. is Sebastianis fratribus in crucem actis, quod Alexium Comnenum (is est quem Manuel extra coniugium suscepit et Andronicus Irenae filiae eodem modo natae despondit) regnum affectantem adiutarent et se imperio pulsum vellent, paulo post etiam illum comprehensum in carcerem coniecit. deinde excaecatum Chelien (id oppidum vicinum est Ponti angustiis) relegat, et in turrin ea

πολίχνιον δέ ἐστιν αὕτη πάραλον, ἄγχιστά που τοῦ Πόντου
 στόματος κείμενον, ἔνθα καὶ πυργίον εἰσδέχεται τὸν Ἀλέξιον
 τούτου ἕνεκα δομηθέν. καὶ τὴν θυγατέρα Εἰρήνην ἀποστνγί
 καὶ ποιεῖται ὑπὸ προσώπου Ἀνδρόνικος, ὅτι ὁ μὲν μὴ ἄχθε-
 σθῆναι μηδὲ κόψασθαι ὀπωσοῦν ἐπέταξεν ἐπὶ τῷ ταύτης⁵
 ἀνδρὶ, εἰ φιλοπάτωρ ἐστὶ θυγάτηρ καὶ ὑπεραγαίῃ τοῦ φυτεύ-
 σαντος, μᾶλλον μὲν οὖν καὶ ἀποστνγῆσαι τὸν σύλλεκτρον καὶ
 Β τὸ πρῶην φίλτρον μετενεγκεῖν εἰς μῖσος ἀντίρροπον, ἣ δὲ
 ἐθρήνησεν, ὡς εἰκός, οὐκ ἀποστέρξασα τὸν ὁμόκοιτον, καὶ
 δυσείμων ἀποθριζαμένη τεθῆται. ἀλλ' οὕτω μὲν ἐξάπινα¹⁰
 διέοτη τὰ τῆς θναυμαστῆς ταύτης καὶ μεγαληγορουμένης γα-
 V. 163 μικῆς συναφείας ὑπὸ τῶν καταρατοτάτων κολάκων καὶ τῶν
 ἀντιφθειγομένων νόμοις δικασπόλων, οἱ τὴν κάμηλον κατα-
 πίνοντες διύλιζον τὸν κώνωπα, ὑφ' ἧς καὶ τὰ χρονίως ἀπορ-
 ραγέντα συνελθεῖν αὐθις προεφοιβάζετο, τὴν ἔω τε προσπλα-¹⁵
 κῆναι τῇ δύσει, καὶ παλαιὰν ἐκπολέμωσιν ἀποτρίψασθαι,
 καὶ ἔθνη ὡσπερ τὰς γλώττας οὕτω καὶ τὰς γνώμας Ῥωμαί-
 οῖς ἀνόμοια τὸ σύμπνον ἀσπάσασθαι, καὶ τὸν ταυτισμὸν
 C τῶν ἡθῶν τῆς προτέρας καινοτρόπως ἀλλάξασθαι διαστάσεως,
 ὡς συγκοπῆναι τὰς ζιβύνας εἰς ἄροτρα καὶ συμβοσκῆθῆναι²⁰
 ἄρνας τοῖς λέουσιν. εὐνομίαι τε πόλεων ἐμεγαλύνοντο, καὶ
 τῶν ἐκφορίων τῆς γῆς ἐπίδοσις διαρκῆς καὶ παράλογος ἐκ-
 φρσις, ὡς ὄχνας μὲν προενεγκεῖν τὴν ῥάμονον, τὴν δὲ συκῆν

1. ἄγχιστα] ἄγχιθυροῦν τῷ ποντίῳ στόματι A, κατὰ τὴν μαθ-
 ρην θάλασσαν κείμενον B. 5. ὀπωσοῦν A. 9. καὶ δυσεί-
 μων] καὶ τὴν στολὴν αὐτῆς εἰς μαῦρον μετήμειψεν ἱματισμὸν B.
 12. συναφῆς A. 19. καινοπερῶς A.

de causa extractam compingit, etiam Irena filia exosa et expulsa, quod maritum minime lugere iussa, si, ut piam filiam deceret, patris malis moveretur, sed eum odio non minore quam prius amore persequi, illa pristina caritate conservata luctum suum et lacrimis et pullo vestitu testabatur. ita mirabile illud coniugium, et a detestandis assentatoribus et iniquis iudicibus, qui camelum deglutiant et culicem colant, magnifice iactatum, subito est diremptum. per quod iidem praedixerant ea quae olim avulsa essent iterum coitura, et Orientem cum Occidente copulatum iri; et inveteratis odiis abolitis gentes ut linguis, ita moribus a Romanis discrepantes concordiam inuitas iisdemque moribus usuras, dissensionibus nova ratione abolitis, ut enses in aratra mutarentur et agni cum leonibus pascerentur. civitatum quoque disciplinam et frugum proventum uberem et mirabilem iactabant. nam rubum pirā pariturum, ficum segete gravatum iri, fere ut poetae in Iovis et Iunonis concubitu roscidam lotum subster-

ἀσταχῶν φρίσσειν ἀνθέρικας, ἢ γοῦν ὡς ἐν τῇ μίξει Λιός
 καὶ Ἡράς οἱ ποιηταὶ φασιν, ὑποστρωννύεσθαι μὲν λωτὸν ἐροήεν-
 τα, κρόκον δ' ἀναφύεσθαι καὶ ἀνατέλλειν ὑάκινθον. οὕτως οἱ λο-
 γοποιοὶ τῶν τοιούτων ἐμωράνθησαν προδηλότατα, καὶ φάσκοντες
 5 εἶναι σοφοὶ καὶ προβλεπτικοὶ τῶν ἐσομένων καὶ προειδότες τὰ ἐμ-
 προσθεν οὐδὲ τὰ ἐν ποσὶν ὄρωντες ἠλέγγοντο, ἀλλὰ κατὰ τὴν προ-
 φητικὴν ἀρὰν βλέποντες οὐκ ἔβλεπον οὐδ' αἰόντες ἠνωτίζοντο. ἢ
 ἐὼρων μὲν ἀσφαλῶς καὶ ἤδεσαν ἀκριβῶς καταπονητισμοῦ θορυγ- D
 γόμενοι ῥήματα καὶ εἰς ὄπλα καὶ βέλη τοὺς ἑαυτῶν ὑδόντας
 10 μεταγομποῦντες, χαριτογλωττιοῦντες δ' ὅμως καὶ πρὸς ἀργύ-
 ριον λαλοῦντες καὶ βοῦν ἐπὶ γλώττης φέροντες καὶ τὸ ἀνθρω-
 πάρεσκον κατὰ κράτος μεταδιώκοντες, ὁποίους οὐ δέον βί-
 σκουσι τὰ ἀνάκτορα τῶν κακῶν ἐπαινέτας, τὸ δὲ καλὸν γινῶ-
 ναι μὴ θέλοντας, ἐπιμελῶς ἐνέκειντο πρὸς τὰ πονηρά, καὶ
 15 ἐπευδόκουν ἐκείνοις οἷς ἔχαιρεν ὁ κρατῶν, οὐ μὴν ὁ δὲ οὐ
 βασιλεῖς ἠρέσκετο βασιλεύουσιν. οὐ μόνον δ' ἀπανθρώπως
 οὕτω καὶ ἀνεπεικῶς διέθετο Ἀνδρόνικος τὸν Ἀλέξιον, ἀλλὰ
 καὶ ὁποσοὶ περ τῶν ὑπηρετῶν ἐκείνῃ λόγμοι, συλλαβῶν
 εἶχεν ἐμφροῦρους. μετ' οὐ πολὺ δὲ κακ τούτων ἀριστινὴν
 20 οὐκ ὀλίγους συνειληφῶς τῶν ὄψεων ἀπεστέρησεν. Ἐνα δ'
 ἀπολαβῶν, ὅς ἐν ὑπογραφεῦσι τῷ Ἀλεξίῳ ἠρίθμητο, τοῦτί-
 κλην Μάμαλος, ἐς θοίνην ἐταμίευσεν πύματον. οὕτω δ' αὐ- P. 109
 τὴν ἐδαίτρευσε καὶ καρυκείας μετέδωκε πλείονος, ὡς ἀξίαν

3. οὕτως] ὄντως A. 7. αἰόντες] ἀκούοντες A. 15. ὁ δὲ] οὐ
 δὲ A. 18. καὶ ὅσοι τῶν A. συλλαβῶν] συμμάρψας A. 19.
 ἀριστ.] τοὺς προύχοντας ἀριστ. A. 23. ἐδαίτρευσε] ἐποίκι-
 λε A.

ni et crocum enasci ac hyacinthum oriri fabulantur. omnino isti nu-
 gigeruli manifestissime delirarunt, qui cum se sapientes esse futuraque
 prospicere gloriarentur, nec ea quae ante pedes erant perspiciebant,
 propheticae illi execrationi obnoxii, ut videntes non viderent et audien-
 tes non audirent. imo aperte cernebant et satis norant se capitalia ver-
 ba funderē et dentes suos tanquam iacula et gladios exacuere: sed
 quia grata auribus dicebant et linguas venales habebant et homini-
 bus placere impense cupiebant, quales, proli dolor, aulae in perni-
 ciam suam alunt, laudatores malorum, bonorum inscitiam simulan-
 tes, sedulo improbitatem promovebant, eaque probabant quae im-
 peratori cordi erant. neque vero Alexium duntaxat tanta inhumani-
 tate tractavit Andronicus, sed ex ministris etiam eius praecipuos in
 custodiam dedit; nec multo post delectu ex optimis habito pleros-
 que excaecavit. unum vero ex scribis illius, cognomento Mamalum,
 quem ultimum devoraret asservavit; et eas epulas tanta lautitiarum

εἶναι μὴ ἄλλον εὐτυχήσειν δαιταλευτήν ἢ μόνον βασιλέα Ἀνδρόνικον, καὶ τραπέζαις Ἐριννύων καὶ Τελγίνων φθορευῶν ἐστίασεν μὴ ἀπάδειν τὸ παράδειμα, καὶ οἷον οὐδέπω τις ὀσποιοὺς μαγγανεύσας εἰστίακε. τὸ δὲ ἦν πυρὶ παραδοθῆναι τὸν ἄνθρωπον κατὰ τὸ Ἴππικόν. ἀμέλει τοι καὶ τὸ μὲν ἀνῆ-5
 πτο, καὶ διεχέιτο ἡ φλόξ ἐπὶ τοῦ αἔρος πολὺ κατὰ τὴν τοῦ σταδίου Σφενδόνην, ἐπ' ἴσης τῆ Χαλδαϊκῆ ἐκείνη καμίνῳ, ἦν ἀνέκασε νάρθα καὶ κληματὶς ὑπέξῃσεν εἰς ἑπταπλάσιον. ὁ δὲ παρήκτο σχοινόδετος καὶ γυμνός, ὅποιος πρῶτως προσ-
 Βεῖπε τὸν ἥλιον τῆς μητρικῆς νηδύος ἐκθορών. περιστησά-10
 μνοι οὖν ὡς ἱερεῖον τὸν μείρακα οἱ καμινευταί, ὑπηγήτην ὄντα τὸ πρῶτον καὶ ἰούλιω τὰς παρειὰς στεφόμενον, ἐνώθουν μετὰ καμιάκων μηκίστων εἰς τὸ μεσαίτατον τοῦ πυρός. ὁ δὲ προσομιλῶν τῆ καμίνῳ καὶ ἀλγυνόμενος, φιλοψυχῶν δὲ καὶ ὡς ἄνθρωπος, ἴσος δὲ καὶ ὡς φευξεῖται διανοούμενος τὸν ἤδη 15
 ἀνυπεξάλυκτον θάνατον, νῦν μὲν ἐμπίπτων ἀντέβαινε ταῖς διακοτίσεσι, μετριοτέρως κρίνων τὰς ἐκ τούτων ὀδύνας τῆς τοῦ πυρός ἐρωῆς καὶ τοῦ ἐπ' ἀνθρώκων ἀπλώματος, νῦν δὲ τοῖς ἐμπυρευταῖς εἰς τὸ τῆς φλογὸς μεσαίτατον ἐμβαλλόμενος καὶ ὑπὸ τῆς πυρῶς διειλημμένος κατὰ τῶν ὄψεων τοὺς ἀκον-20
 τίας τῆς καμίνου ἐξετινάσσειτο, τὸν περὶ ψυχῆς τρέχων καὶ
 C ὑπὲρ τὸ Θετταλὸν διαλλόμενος πῆδημα. καὶ τοῦτο ἐφ' ἱκα-
 νὸν γινόμενον εἰς δάκρυα ἐκίνει τοὺς Θεατὰς. ὄψα δὲ καμῶν

1. βασ. Ἀνδρ.] τὸν ἀρχῆθεν ἀνθρωποκτόνον Α. 3. τὸ] πρὸς οὐδὲν τὸ Α. 4. μαγγ. αὐτοὺς εἰστίασε Α. 8. ὑπερήσεν Α. 16. θάν.] ἐκείνον θάν. Α. ἀντεπάει Β. 22. τὸν Θετταλὸν διαλλόμενος Α. 23. γινόμενον τοὺς Θεωμένους ἐκίνει πρὸς δάκρυα Α.

varietate instruxit, ut dignae essent quae non alium nisi primum illum homicidam convivam haberent, et a mensis Furiarum nihil differrent, quales a nullo unquam coquo eis sunt appositae. id porro erat ut homo in Hippico cremaretur. incensus est rogus et flamma in altam elata, in Sphendone stadii, non aliter quam Chaldaica illa fornax naphtha incensa et clematide in septuplum inflammata. producit ille funibus vinctus et nudus, ut primum materna alvo egressus solem aspexerat. carnifices adolescentem, cui prima lanugo malas vestiebat, tanquam victimam longissimis perticis in medium ignis trudebant. is vero doloris acerbitate et vitae cupiditate, ut humanum est, coactus, malum iam inevitabile vitaturus, alias ictibus obvium se ferebat, eum dolorem flammae cruciatu levioerem ratus, alias a carnificibus in medium flammae coniectus instar iaculi e rogo maximo impetu emicabat, quod cum diu duraret, spectatoribus lacrimas excutiebat, donec fatigatus supinus concidit et tetro exustae

ἔξυπτίασε, τὸ δὲ πῦρ λάβρον τὰς ἐκείνου σάρκας περιχυθὲν V. 164
 ἢ βραχεῖ συνετέλεσε, κνίσσα δ' ἐς οὐρανὸν ἀνιούσα τὸν κύ-
 λιν διέφθειρεν ἄερα, καὶ ἦν τὸ τῆς λιγνύος ἀποφερόμενον
 οὐσίν ἀνθρώπων ἐκεῖ που παριόντων ἀπρόσιτον. ὦ πυρρός
 κεῖνος ἀνήμερος! ὦ ἀσπασίον δαίμοσιν δλοκαύτωμα! ὦ
 ερεῖον Τελχίνων! ὦ ἀλαστόρων ὀλόκληρος προσφορά! ὦ
 οὐκ εὐδίας ὁσμῆ, ἦν οὐκ ὀσφραίνεται κύριος, ἀλλ' Ἐριν-
 ῶν χορὸς καὶ κακοεργὸς Ἀνδρόνικος, ὃς βουθυτεῖν ἀκούων
 οὐς πάλαι καὶ κνίσσαις θεραπεύειν τὸ προσκνυόμενον τὴν
 αὐτὴν δραμεῖν οὐκ ἠέσχετο, ἀλλ' ὡς ἦν ἐκ τῶν δρωμένων D
 πιστοῦσθαι, νηλεστέραν τρέφων ψυχὴν τῶν πώποτε ἀνπει-
 σεστάτων ἀνδρῶν ἀνθρωποθυτεῖν κακῶς ἐπεβάλετο, τὰ τῶν
 Χριστιανῶν θεσμὰ παριδῶν, ἃ ψυχὴν σῶσαι μᾶλλον ἢ ἀπο-
 ἔσαι παρακελεύονται, καὶ οὐδὲ τὸν κόσμον ὅλον ἀντάξιον
 αὐτῆς ἀποφαινόνται. τίς Καμβύσης μαινόμενος ἢ ἀπηνῆς
 Γαρκύνιος ἢ Ἐχეთος καὶ Φάλαρις ἄγριοι καὶ θηριῶδεις τοι-
 οῦτα εἰργάσαντο; ἢ τίνες Ταυροσκύθαι ξενοκτονίαν νενομικό-
 ρες, ὧν τὰ ἦθη ὁ πολυπλανῆς οὗτος ἀνεμάξατο γέρων, οὐ-
 ῶς ἐπέθεντο καὶ διεχειρίσαντο; ποιῶν δὲ τὴν τιμωρίαν οὐκ
 ἀναιτίον ἀλλὰ τι προὔφροστός ἐπισυρομένην ἐγκλημα, βίβλους

3. καὶ ἦν τὸ] καὶ κατεμέρετο ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς πλη-
 σιάζοντας τὸ τοῦ σώματος αὐτοῦ δξούγγιον B. 4. ἐκεῖ προσ-
 πελαζόντων ἀπόβλητον, A. 7. ἀλλ.] κακοποιοὶ δὲ δυνατεῖς
 καὶ ἀποτρέπαιος· βουθυτεῖν γὰρ τοὺς πάλαι μαρθάνων ἀνδρόνι-
 κος καὶ A. 17. Ταυροσκύθαι] κόμανοι B. 18. οὗτος] ἀν-
 δρόνικος, omisso γέρων, A. οὗτως] ἐς τοὺς ὑπ' ἀρχὴν
 διετέθησαν A. 20. ἀναιτίον A. βίβλους] χάριτια τινὰ
 εἶτινα ἔλεγε βασιλογραφία εἶναι τοῦ τὴν βασιλείαν μέλλοντος
 ἀναδέξασθαι B.

urnis foetore circumfusum aërem et spectatorum nares infecit. o roma
 immitem! o gratum daemonibus holocaustum! o victimam Tel-
 ainum! o Furiam proterviam! o nidorem insuavem, quem non
 facit dominus, sed maleficae potestates et infesti humanae vitae
 enii! nam cum Andronicus a veteribus immolari boves et nidore pla-
 tri numina didicisset, eandem sequi rationem noluit, sed ut eius facta
 robabant, immanitate omnibus superiorum temporum immanissimis
 tyrannis superior homines sacrificare per scelus instituit, spretis Chri-
 stianae religionis legibus, quae hominem potius conservandum esse
 quam perdendum, nec totum mundum cum eius animo comparan-
 dum docent. quis insanus Cambyzes aut crudelis Tarquinius aut
 Chetys et Phalaris, tyranni crudelissimi, talia perpetrarunt? qui
 Tauroscythae, quorum legibus mactantur hospites quorumque mori-
 us errabundus Andronicus infectus fuit, ita in captivos saevierunt?
 vero tam atrox supplicium sine causa et iusto crimine infli-

εινὰς συγκυτέκασσε τῇ Μαρμάλῳ διεξιούσας δῆθεν περὶ βασιλέων ἀρξούντων ἐς τούπιον, ὡς τῇ Ἀλεξίῳ ὑπαναγινώσκων Μάμαλος ἐνάγειν τοῦτον εἰς τὸ βασιλειῶν ἐμυθίζετο.

1. 201 11. Οὕτω δ' ἐπὶ τοῖς πρᾶττομένοις τοῖσις ὑστεροβουλία ἐβάλλετο ἢ τοῦ τὰ αὐτὰ καὶ αὐθις δρᾶν ἀπήγετο, ὡς καὶ τὸν Δισύπυτον Γεώργιον (ἦν δ' οὗτος ἐκ τοῦ τῶν ἀναγνωστῶν τύματος, οἱ τὸν μέγαν ἀμφιπονοῦνται νεῶν) εἰρηκτῇ συνειληφέναι, παθηγόμενον μόνον ἔφ' οἷς κακῶς ἐποίει Ἀνδρόνικος καὶ κακῶς εἰπόντα Ἀνδρόνικον, καὶ ὀβελίσκοις ἐμπεῖραι διηνεκῶς μελειῶν καὶ ἐπ' ἀνθρώπων ὀπηθέντα τῇ 10 τούτου παρεισενγκεῖν γαμετῇ. καὶ ἦν ἂν ὁ πιμελώδης Δισύπυτος κατὰ δελφύκιον ὀβελόις ἐμπειρόμενος καὶ ὀπτανόμενος καὶ ὡς ὕψον ἐπὶ κανοῦ τιθέμενος καὶ τοῖς κατ' οἶκον εἰσβαγόμενος καὶ τῇ ὀμευνέτιδι παρατιθέμενος, οὐκ οἶδα ἐφ' 15 οὔτου, πολυχυνοῦς δὲ δῆπουθεν, εἰ μὴ ὁ τῆς γαμετῆς τούτῳ 15 πατῆρ ὁ Μοναστηριώτης Λέων ἀνεσειράζεν Ἀνδρόνικον τῆς ὕρμῆς καὶ ἤγχε καὶ κατεῖχε τοῦ ἐγχειρήματος, ὅσα καὶ λέων κνώδαλα ἐκφοβῶν, δι' ὧν τὰ ἀνδάνοντα τοῖς τότε πράγμασι ἐξηρεύετο, στόμα τῆς συγκλήτου πρὸς Ἀνδρόνικον καλούμενος. καὶ φῆμαι δὲ ἤδη πάντοθεν λύνουσαι τὸ πτερὸν τοὺς μὲν 20

3. ἐμυθίζετο] ἐλέγετο A. 5. ὡς] ὥστε A. 7. γὰρ A.
10. διηνεκῶς] διαμπερὲς A. μελειῶν] ἐμελέτα A, ἐμελέτα διαπερᾶσαι σουβλαν σιδηρὰν διὰ τῶν ὠτων αὐτοῦ καὶ ἐψῆσαι αὐτὸν ἐπάνω κερρῶν καὶ τῆ γυναικὶ προσενγκεῖν τῆ αὐτοῦ ὡς σπιὸν ἔψημα B. 12. διαπειρώμενος καὶ πυρρακίζων τὴν ἐπιδερμίδα A. 18. δι'] καθ' A. 19. στόμα παρὰ πάσης τῆς συγκλήτου τοῦ ἀνδρόνικου καλούμενος, καὶ σύμβουλον καὶ ἀκούμισμα τοῦτον ἔχων ὁ ἀνδρόνικος B.

xisse videretur, libellos aliquot una cum Mamalo cremavit, qui de secuturis imperatoribus tractabant, quibus recitandis Alexium ad regni amorem impulisse fingebatur.

11. Tantum autem absuit ut eius facti Andronicum poeniteret aut simili crudelitate in posterum abstineret, ut Disypatum Georgium, magni templi lectorem, propterea quod de imperatoris saevitia liberius questus esset, in carcerem coniectum, sibi in animo haberet veribus transfixum et pinguem hominem instar porcelli supra carbones assatum uxori eius, haud scio in quo vase (amplum id utique esse oportuisset), mittere; ac omnino fecisset, nisi Monasteriota Leo socer eius, qui ob dicendae sententiae prudentiam senatus os ab Andronico vocabatur, tyranni furorem auctoritate sua represisset. praeterea fama undique advolans, quae Dyrrachium Siculis deditioem fecisse et Thessalonicam obsideri nuntiabat, saevitiam

Σικελούς ἀπήγγελλον Ἐπίδαμνον παραστήσασθαι, Θεσσαλονί-
 κην δὲ παρακαθῆσθαι, Ἀνδρόνικον δ' ἐξέκρουον τῶν φρετῶν
 ὑποθράπτουσαι, καὶ τῶν κολύσεων τὸ σύντονον ὑπεχάλων ἐπὶ
 βραχύ. φρουρᾷ τοίνυν συνισχημένος ὁ Δισύπατος τὰς χεῖρας
 5 πρὸς τὸ θεῖον ἀνέτεινεν, κατὰ Λαβιδ' ἐπευχόμενος καὶ λέγων C
 „ἔξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχὴν μου, τοῦ ἔξομολογήσασθαι
 τῷ ὀνόματί σου,” ἢ τὸ τοῦ Ἰωνᾶ φθεγγόμενος „ἄρα προσθή-
 σω τοῦ ἐπιβλέπει με πρὸς ναὸν τὸν ἁγίων σου;” ἀλλὰ τί
 ἤρχετο; „ἀπάλειψόν με, κύριε, ἐκ τῆς μνήμης τοῦ Ἀνδρο-
 10 νίκου, καὶ ἐσοίμην παρ' αὐτῷ ἄγνωστος χρόνον ἐκ χρόνου
 καὶ μῆνα ἐκ μηνός καὶ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, μηδ' ἀκοῆς μου
 μνησθεῖν, ἕως ἂν ἐκ τῆς βίβλου τῶν ζώντων ἐξέλθοι.” ὕδεν
 οὐδ' ἡμέλησε τὸ θεῖον, οὐδὲ παρείδε τὴν τούτου δέησιν, ἀλλ'
 ἀθιγῆ κακῶν ἐξείλετο τῆς φρουρᾶς, Ἀνδρονίκου τὸν βίον μετ'
 15 οὐ πολλὰς ἡμέρας ἀπολιπόντος.

Ὅπως δὲ ἥπιστατο τιμᾶν Ἀνδρόνικος τοὺς τῆς ἐκείνου
 Θεραπειᾶς ἐξεχομένους καὶ διαπύρους τῶν αὐτοῦ θελήσεων D
 πληρωτάς, ἐδήλωσε μὲν κατὰ ὧν ἀπανθρώπως τοῦ βίου ἐξή-
 γαγε τὸν Μακροδούκαν Κωνσταντῖνον καὶ τὸν Λούκαν Ἀνδρό-
 20 νικον, ὧν, ὡς εἴρηται, τὸν μὲν τῷ τῶν πανυπερσεβάστων
 ὑπέξηρε σεμνώματι, τὸν δὲ Λούκαν νιώσάμενος τοῖς πάνυ
 φιλουμένοις ἐνέγραφε· σαφῶς δὲ τὸ τῆς γνώμης ἀνήμερον V. 165

1. Θεσσ.] καὶ τὴν Θεσσ. χειρώσασθαι A, ἐς δὲ Θεσσ. ἀμαχεῖ
 (fortasse ἀμαχεῖ) καὶ εὐθυσίως ἴεναι cod. Wolf. 3. τῶν]
 τῶν ἀνθρώπων A. 4. τὰς χεῖρας] οὐκ ἤρχετο B. et opus
 est negatione, nisi cum A omittas illa ἀλλὰ τί ἤρχετο — ζών-
 των ἐξέλθοι. 7 ἢ τὸ] καὶ τὸ τοῦ Ἰωνᾶ συχνάκις ἐπέλεγεν A.
 16. ὅπως] ἀλλὰ καὶ ὅπως ἥπιστατο δεξιούσθαι ἀνδρ. τοὺς διαπύ-
 ρους ἐκείνου Θεράποντας καὶ τῶν αὐτοῦ A. 21. ὑπέξηρε]
 ἐξήρε A. νιώσάμενος] νιώθεισας B.

Andronici et humani cruoris aviditatem nonnihil infringebat. Disy-
 patus igitur in carcere manus ad deum extendebat, et cum Davide
 precabatur „educ e custodia animam meam, ut nomen tuum praedi-
 cem,” et Ionaë verba saepe repetebat „nunquid amplius sanctam
 tuam templum respiciam?” quid vero praecabatur? „deleto me, domi-
 ne, ex Andronici memoria. sim ignotus apud eum omni tempore, ne
 recordetur nominis mei, donec ex libro viventium deletus fuerit.”
 Itaque numen non cunctatum est nec preces eius asperatum, sed
 illaesum eduxit e carcere, Andronico paucis diebus post extincto.

Qui quo pacto fidelissimos suos ministros remunerari fuerit solli-
 citus, Macroducae Constantini et Ducae Andronici supplicia declara-
 runt; quorum alterum, ut dictum est, panhypersebasti honore ex-
 tulisset, Ducam vero adoptatum in amicissimorum numerum recepe-

ὑπέδειξε καὶ τὸ μὴ συμβαῖνον ἦθος εἰς ἐπίμονον εὐνοίαν ἐν οἷς προσέθειο καὶ τὸν Τρίψυχον ἐκπηρῶσαι Κωνσταντῖνον, ἄνδρα πολυέριστον χρῆμα παρ' Ἀνδρονίκῳ καὶ πᾶσιν ἄλλοις ἐν ταῖς ἐκείνου ὑπηρετήσεσι, καὶ τοσοῦτον ὑπερηγμηκότα Ἀνδρονίκον καὶ θερμοῶς αὐτῷ προσεσχηκότα ὡς ὑπερελάσαι 5 πάντας μικροῦ ὀπόσοι τὰ Ἀνδρονίκον ἐπρέσβευον. παρὰ τοσοῦτον γὰρ εἰργόμενος ἦν τὸ ἐκ διαμέτρου νίκος μονώτατος ἀποφέρεισθαι Τρίψυχος, παρ' ὅσον εἶχε συμπιτυρυσσόμενον αὐτῷ καὶ πρὸς τὸ ὑπερβάλλον τῆς προθυμίας ἀνθαμιλλώμενον τὸν Ἀγιοχριστοφορίτην Στέφανον, καὶ τὸ μονάζον τοῦ βρα- 10 βείου δυάζοντα οἷς κακείνῳ τῆς ἀπηνείας ἐπλέκετο στέφανος. ἦν δὲ ἡ αἰτία τοῦ σβησθῆναι τὰς κόρας Τρίψυχον βραχιῶ

¶. 202 τις παρὰ λῦπῃσι καὶ ἀξίᾳ παροραθῆναι μᾶλλον ἢ πεσεῖν ὑπ' ἐξέτασιν καὶ κολάσαι τὸν παρειπόντι, καὶ ταῦτα φιλοῦμενον πολὺ καὶ φιλοῦντα οὐκ ἔλασσον. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ ὑπὲρ ἀργοῦ 15 λόγου λόγον ἐδίδουσαν ἄνθρωποι ἐπὶ τῶν Ἀνδρονίκου καιρῶν, κατὰ τοῦτο καὶ ὁ ἐξεταστὴς τῶν τοιοῦτων Τρίψυχος καὶ πολλοὺς βασάνοις ὑποβαλὼν καὶ τῆς οὐσίας πάσης ἀποψιλῶσας, ὅτι καὶ γογγυσμοῦ ῥῆμα κατ' Ἀνδρονίκον ἀπέπτυσεν ἢ ἐγκατάλειμμα πονηροῦ ἐνθνμίδου παρ' ἐαυτοῖς ὑπελέποντο, τοῖς 20 ὁμοίοις καὶ αὐτὸς ἀνηλεῶς περιπέτωκε, τῇ ἀνομίᾳ τῆς οἰκειᾶς πτέρνης περιληφθεὶς, καὶ ἧ μέρῳ πολλὰκις μεμέτρηκε, σεσαγμένῳ καὶ πεπεισμένῳ καὶ ὑπερεκχνηνομένῳ τούτῳ ἀντι-

1. ὑπέδειξε] εἰδειξε A. 3. παρ' ἐκείνῳ καὶ π. ἐν ταῖς τῆς τυραννίδος καθυπουργήσεσι Δ. 16. λόγου om A. 20. τοῖς αὐτοῖς κακοῖς ἀνηλ. A. 23. σεσαγμένῳ] σεσαλευμένῳ Δ. ὑπερεκχνηνομένῳ Δ.

131. ingenii eius feritatem et in colenda amicitia levitatem illud etiam demonstrat, quod Tripsychum Constantinum excaecavit, hominem carissimum et diligentissimum tyrannidis ministrum: qui fide et observantia erga illum fere nemini cedebat; nec quicquam ei ad victoriam in certamine benevolentiae deerat, nisi quod unus Hagiochristophorites Stephanus in eodem stadio pari studio cum illo decurrebat. causa cur Tripsychi pupillae extinguerentur offensa exigua fuit, digna quae negligenter potius quam in quaestione vocaretur et poenam auctori irrogaret, praesertim tam dilecto nec minus diligenti verum quia temporibus Andronici otiosi verbi ratio reddebatur. et Tripsychus earum causarum quaesitor multos excruciarat et bonis omnibus spoliabat, quod contra Andronicum nonnihil murmurassent aut malae alicuius cogitationis reliquias animis celassent, in eadem mala inclementer incidit, suapte iniquitate circumventus; et qua mensura saepe mensus fuerat, conferta et exuberante eadem

μετρηθεῖς, καὶ εἰς ὃν ὄρυσσε βόθυνον τῇ πλησίον πολλάκις, B
 ἐπὶ τοῦτον (ὡς αἰνῶ σε, δίκη) χαριέντως ἐμπεπτωκός, καὶ
 ἐφ' ἑαυτὸν λίθον κυλίσας ὃν ἀνώχλισε πλειστάκις κατὰ τῶν
 ἔγγιστα. τῇ τοι καὶ κατειπόντος αὐτοῦ πρὸς Ἀνδρόνικον τῶν
 γνησιωτάτων τινός, ὡς ἴσα τοῖς οὐκ εὐηργετημένοις μὴδ' εὖ
 παθοῦσιν ὑπ' Ἀνδρονίκου ὑποτονθορύζει κατ' Ἀνδρονίκου
 καὶ Τρίψυχος ὁ τόσαις εὐποιαῖς πεφαιαντούμενος καὶ τὰ τῶν
 ἀξιωμαίων ὑπέρογκα κτώμενος κὰν ταῖς βασιλείοις ἀκοίων
 ἐπιστολαῖς ἡγαπημένος υἱὸς καὶ κνιπὸς ἄνθρωπος καὶ ἐν ταῖς
 νῦν ἡμέραις δυσσεύρετος, ὁ πολυὸς βλος, ὁ εὐπάρυφος, ἐπαθή-
 νατο τὴν ψυχὴν Ἀνδρόνικος, καὶ ἀπιστίαν καταγνοῦς τῶν
 ὄλων ἐπὶ συννοίας εἰστήκει, πρὸς ὄργην ὑπὸ τῶν λεχθέντων C
 ἀναρριπιζόμενος καὶ εἰς θυμοῦ ἐπιφρίσσων κλυδώνιον. ἐπεὶ
 δὲ ὁ προσαγγέλλων ἑώρα τὸ ἀναθαλπόμενον τοῦ θυμοῦ καὶ
 ἑτέρας ἐπιδέες δριμυτέρων ῥημάτων ἐπιφορᾶς, ὡς ἂν οὕτω
 λάβρον γερονὸς μεταρσιωθεῖη αἰθέριον, ἢ γοῦν τὸ ἀχανές
 ἐκείνο τῆς ὄργιλότητος πέλαγος καταγιγνώδη θέλον προὐκ
 τὸ διασπῆναι καὶ κατακρῦψαι ὡς ἕτερον τριστάτην Αἰγύπτιον
 τὸν ἄθλιον Τρίψυχον, φησὶ πρὸς Ἀνδρόνικον ὡς καὶ τὸν
 υἱὸν καὶ διάδοχον τῆς σῆς βασιλείας καὶ κληρονόμον ἔπαινον
 τῆς ἀρχῆς, τὸν κάλλιστον καὶ ὑσπασσιώτατον ἕπαιον Ἰωάννην,
 διασύρων οὐ παύεται Τρίψυχος, ἀπόπληκτα φθεγγόμενος

1. βόθυνον] βόθρον A. 2. ἐμπεπτωκός] ἐμπεσών A. 4. ἐγ-
 γιστα] συνέγγυς A. 9. καὶ prius om A. 11. τῶν om A.
 14. τὸ ἀναθαλπόμενον] τὸ ἀνοιδαινόμενον τοῦ θυμοῦ δριμυτέρων
 ἐπιδέες β. A. 16. ἢ τὸ αἰμωπὸν A. 17. ἐς τὸ] ἐπὶ τῆς δια-
 νοιγῆναι εἰς χάσμα A. 18. ὡς τριστ. ἄλλον A. 19. τρίψ.
 προσεπαγαγὼν φησι A. τὸν υἱὸν] τὸν σὸν υἱὸν ἢ δέσποτα
 βασιλεῦ καὶ κλ. A.

ei remensus est Andronicus; et quam soveam aliis saepe foderat, in
 eam (quam vero iudicio) ipse merito incidit; et in se devolvit sa-
 xum, quod saepissime aliis intentarat. itaque delatus a quodam ex
 coniunctissimis, Tripsychum tot beneficiis cumulatum, tot dignitati-
 bus ornatum, qui in imperatoris litteris dilectus filius appelletur
 et exploratae fidei homo, qualis hodie vix invenitur, pecuniosum
 illum et purpuratum aequae de Andronico queri ac eos qui nihil ab
 eo beneficii accepissent, perdidit Andronicus, et fide eius in uni-
 versum damnata tristis astitit, iisque verbis ad iracundiam est exti-
 mulatus. ut vero delator animadvertit effervescentem bilem acriora
 verba flagitare, ut magis etiam ebulliret, et sanguinarium illud ira-
 cundiae pelagus miserum Tripsychum ut Aegyptium equitem absor-
 beret, subiunxit „etiam filium tuum, domine imperator, et legiti-
 mum imperii successorem, pulcherrimum et optatissimum omnibus

Δ ὀήματα καὶ βδέλυγμα τοῦτον ἀναγορευόν θείῳ τόπῳ τῆς αὐτοκρατορίας ἐνιδρυθῆσόμενον, καὶ ποτε παριέναι μὲν τὸν βασιλέα Ἰωάννην ὑπὸ πλείστων εὐφημούμενον καὶ προεμπόμενον, τὸν δὲ Τριψύχον ἐπεγγελώντά οἱ δυσφημεῖν καὶ Ζιντζιφίτην ἀποκαλεῖν, καὶ μέγα στεναῖζαντα εἰπεῖν „ὦ θυ-5 στυχῆς Ῥωμαίων ἀρχῆ, οἷός σοι ὁ αὐτοκράτωρ ἐλπίζεται.“ ἦν δὲ ὁ Ζιντζιφίτης ἀνδράριον εἰδεχθέστατον, ταῖς τῶν σταδιοδρόμων ἔππων ἀμφιπεριστροφόμενον ἀντυξί, καὶ τὰ πλείω μὲν τῶν μελῶν ἀνάρμοστον, καὶ βραχὺ τὸ δέμας καὶ εὐσαρκον, εὐτράπελον δὲ ἄλλως καὶ δεινὸν εἰς ταμεία πληῆσαι ψυ-10 χῆς ἀπαλυνόμενοις βωμολογία σκώμασι καὶ ποιητικοῖς γέλωτος λόγοις διαχέουσι σκηρικώτερον. οὐκ ἐνεγκῶν τοίνυν τὰ λελεγμένα, ὡς δὲ βολίδας ἔνδον ἐν καρδίᾳ δεδεγμένος Ἀνδρόνικος, ἄτε λατλαψ τὰ προσόντα τῷ Τριψύχῳ διαφορεῖ, καὶ εἰρκτῆ παραδούς ἀδέσμῳ εἶτα καὶ τοῦ τῶν ὀμμάτων¹⁵

P. 203 φάους ἀποστερεῖ. καὶ τοιοῦτο μὲν τὰ τῆς παραδυναστείας

V. 166 τῷ Τριψύχῳ πέρας εἰλήφασιν, ὡς ἐπ' αὐτῷ ἀντικρυς ῥηθῆ-
ναι ἢ τε καὶ περατωθῆναι τὸ τοῦ Σολομῶντος ἐκεῖνο δοκεῖν
γνωμάτευμα, ὃ φησιν „εἰσὶν ὁδοὶ δοκοῦσαι μὲν ἀνδρὶ τὰ
πρῶτα ὄρθαι, τὰ μέντοι τελευταῖα αὐτῶν βλέπει εἰς θάνα-20
τον.“ καὶ τῆδε μὲν τὰ κατὰ τὴν βασιλίδι πόλιν ἐφέρετο.

3. ἀνευφημούμενον A. 7. ταῖς τῶν σταδ.] σόγισμα ἀλόγων
φορῶν καὶ τὰ περισσώτερα τῶν μελῶν ἀνάρμοστα ἔχων πρὸς
τὴν ἡλικίαν τοῦ σώματος, γελοιαστικὸν καὶ λόγους μετριαστι-
κοῦς ἐν τοῖς καπηλείοις καὶ ῥύμαις λέγων τῆς πόλεως B. 13.
λεγόμενα A. ἐν ψυχῇ A. 14. τὰ προσόντα] περιορίζει τὴν
ἅπασαν περιουσίαν αὐτοῦ B.

Iohannem, insanis verbis calumniari non desistit Tripsychus, eum-
que ut piaculum divinam imperii sedem conscensurum praedicat.
ad haec, cum aliquando imperator Iohannes praeteriret, eique a
maxima hominum frequentia acclamaretur, Tripsychus eum derisit
et per contemptum Zinziphizem vocitavit, et cum magno suspirio di-
xit, „o miserum principatum Romanorum, qualis ei imperator expec-
tatur!“ erat autem Zinziphizes desormissimus hominum, qui in cir-
co equestri terebro versabatur, plerisque membris distortis, brevis et
carnosus, scurra tamen non insulsus et risus concitandi artifex. qui-
bus verbis graviter cominotus Andronicus Tripsychi bona grandinis
in morem dissipat; et ipsum in liberam custodiam datum tandem
etiam excaecat. hunc Tripsychi potentia finem habuit, ut Salomonis
illa sententia plane in eum quadrare videatur, cum ait vias esse
quae principio rectae videantur, sed exitum earum ferre ad mortem.

TOMOS Β ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ
ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ ΤΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ.

1. Τὸ δὲ γε Σικελικὸν στράτευμα τριχῆ διαιρεθὲν, ὃ V. 167
μὲν τῆ Θεσσαλονικῆ προσέμενε, τῶν δ' αὖ ἐτέρων δύο μερί- B
5 δων ἡ μὲν εἰσβάλλει κατὰ τὰς Σέρρας καὶ τὰ ἐκεῖσε πάντα
χειροῦσθαι καὶ πορθεῖν ἔγνωκεν, ἡ δὲ ὡς διὰ λείας ὕδου
φερομένη καὶ μηδὲνα τὸν εἰς χεῖρας ἴοντα ἢ ἀντιπίπτοντα
ἔχουσα εἰς αὐτὴν τὴν Μοσυνόπολιν κατεσκήνωσε καὶ τὸ κύκλῳ
ὑποχείριον ἔθετο. Ἀνδρονικῷ δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἐμέλησε P. 204
10 στείλαι τὸν φυλάζοντα τὴν Ἐπίδαμνον, καὶ ἀφίκετο ἐκεῖσε ὁ
Βρανᾶς Ἰωάννης· βραχεῖαι δὲ ἡμέραι, καὶ οἱ μὲν Ἴταλοι
Ἐπίδαμνον ἐπέβησαν ὡσεὶ πτηνοὶ καὶ ἀέριοι, μικροῦ τε θάτε-
ρον τῶν ποδῶν περιβάδην ἐκτείναντες ἀπραγμόνως τὰ τῶν
περιβόλων ὑπερέβησαν κρήδεμνα, ὃ δὲ Βρανᾶς εἰς Σικελίαν
15 αἰχμάλωτος μετατίθεται. ἔπειτα τῷ διέπειν λαχόντι Θεσσα-
λονικῆν Λαβιδὸν ἐπέστειλε, καὶ ἐπέτελλεν ἐπαγρυπνεῖν τῇ τῆς
πόλεως φυλακῇ καὶ μηδ' ὄλως δεδιέναι τοὺς πεδιλορράφους
Λατίνους, πρῶτῶν δὲ καὶ δάκνειν καὶ κεντεῖν, ἔν' αὐτὰς τὰς

7. ἀντιπίπτει.] ἀνθιστάμενον A.

8. μωσυνούπολιν A.

15.

μετατίθεται] ἀπενήρκεται A.

Θεσσ.] τὴν Θεσσ. A.

17.

τοὺς τὰ στεγὰ σκαλπεία φοροῦντας B.

IMPERII

ANDRONICI COMNENI

LIBER SECUNDUS.

1. Hoc urbis imperatricis statu Siciliensis exercitus in tres partes est divisus, quarum una Thessalonicae mansit, altera in Seranum agrum impressionem fecit ut loca illa omnia vastatura et subactura, tertia quasi plana via processit, neque ullo hoste apparente ad ipsam Mosynopolim tentoria fixit et circumiacentia loca omnia subegit. Andronico vero principio curae fuit praesidium mittere Epidamnium, sed paucis diebus post quam Branas Iohannes eo pervenisset, Itali veluti volatu per aërem advecti citra laborem et quasi per olium moenium pinnacula transcenderunt. Iohannes Branas captivus in Siciliam est abductus. deinde Thessalonicae praesidi Davidi per litteras mandavit ut urbis custodiae intentus esset, nec calcearios Latinos quicquam formidaret, utque saltaret, morderet et pun-

Ἀνδρονίκου παραθήσομαι λέξεις. καὶ ἐφ' ὅτῳ μὲν Ἀνδρόνικος οὕτως ἐσυνετίθει τὰ γραμματῖα, μόνος ὁ ἐκδιδούς ἐπι-
 V. 168 στάμενος ἦν Ἀνδρόνικος· αὐτοῖς δὲ τοῖς φιλοσκώμοσι πολίταις διὰ γέλωτος ἤγετο τὰ γραφόμενα, ἀντιφέρουσι ταῦτα καὶ ἀντιβάλλουσι πρὸς αἰσχρὰ τινὰ δημόσια ἤματα, ἃ μὴ 5 προφέρειν χρεών. ἐπὶ δὲ τούτοις τὰς Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις σινηθροικῶς, ὅσαι τε ἐπῶι καὶ ὅσαι ἐσπέριαί, καὶ ταύτας ἐς τάγματα διελῶν, τὸ μὲν τῷ βασιλεῖ καὶ υἱῷ Ἰωάννῃ ἀπέταξε περὶ τὴν Φιλίππου διατριβόντι ἐπαρχίαν, τὸ δὲ τῷ χαρτουλαρίῳ παραδέδωκε Χούμνω, ἄλλο τῷ Παλαιολόγῳ Ἀνδρο- 10
 C. Νίκῃ, ἕτερον τῷ ἐκτομίᾳ Νικηφόρῳ, ὃς τιμηθεὶς ἦν παρ' Ἀνδρονίκῳ, τῷ τοῦ παρακοιμωμένου κυδρῶνυμος ἀξιώματι. ἀλλὰ καὶ Ἀλέξιον ἐκπέπομφε τὸν Βρανᾶν μεθ' ἕτερου στρατεύματος. πλὴν ὁ μὲν υἱὸς κυνηγεσίῳ ἐνευπάθει κατὰ τὴν Φιλιππούπολιν, ὅσα καὶ πυλῶν Γαδειρίδων κατὰσχέσειν ἢ 15
 Διονυσίων στυλίδων καθαιρέσειν τὴν τῆς Θεσσαλονίκης πρόνομοισιν φανταζόμενος· οἱ δὲ λοιποὶ ταυτησί πολιορκουμένης ἐγγίσει μὲν καὶ ἐπαρῆξαι οὐδαμῶς ἀπεθύρρουν, πορρωτάτω δὲ σκηνοῦμενοι δι' ὀπτήρων καὶ ταχυδρόμων κλεπτόντων τὴν εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν πολεμίων ἄφιζιν τὰ κατὰ Θεσσαλονί-
 D. κην ἦσαν ἐνωτιζόμενοι. μόνος δ' ἀπὸ πάντων ὁ Χοῦμνος Θεόδωρος ὑπέστη ἐγγύτερον προσελθεῖν ὡς ἐπιμυνην Θεσσαλονικεῦσιν ἐν τῷ συμπλακῆναι τοῖς διειληφόσι τὴν πόλιν

2. συνετίθει] συντάττει A. ὁ ἐκδιδούς] ἐπ. ὁ ταῦτα ἐκδ. ἀνδρ. A. 11. ὃς ἦν ὑπ' ἀνδρονίκου A. 12. κυδρῶνυμος] τιμηθεὶς A. 15. γαδειρίων A. 18. οὐδ' ὄλως ἐθά- ρουν A.

geret, ut ipsa verba Andronici apponam; quae cur usurparit, solus auctor novit Andronicus. sed cives facietiores verba illa ridebant, et ad quaedam vulgaria et obscoena detorquebant, quae silentio praetereunda sunt. post haec Romanis copiis tam Occidentalibus quam Orientalibus coactis et in legiones descriptis, partem unam Iohanni filio imperatori designato, tum in Philippica provincia degenti, aliam Chumno Chartulario, aliam Andronico Palaeologo, aliam Nicephoro spadoni dedit, cui accubitoris dignitatem tribuerat. Alexium quoque Branam cum alio exercitu ablegavit. caeterum filius eius circa Philippolim venationibus deditus de excidio Thessalonicae non magis cogitabat quam de Gadium portis aut Bacchi columnis evetendis. caeteri vero, dum ea obsideretur, propius accedere et opem ferre nullo modo ausi, castris longe ab urbe positis per speculatores et expeditos equites castra hostium furtim ingressos Thessalonicae statum explorabant. solus omnium Chumnus Theodorus propius accedere non dubitavit, ut civibus in aciem contra hostes egressis

στρατεύμασιν, ἣ καὶ παρελευσόμενος ἔσωθεν, εἰ καὶ τοῦτο
 ἐξείη. ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄμφω διαμαρτῶν τοῦ σκοποῦ αἰσχίστως
 παλίμπους ἐφέρετο· οἱ γὰρ ἄμφ' αὐτὸν μηδὲ μέτωπον κόρυ-
 θος τῶν ἐναντίων βλέψαι ὑπενεγκόντες τὰ νῶτα μετέβαλον
 5 καὶ ἀμεταστρεπτοὶ ἐφεινον, ἐν τοῦτο παρὰ τοὺς λοιποὺς ὁμο-
 φύλους ἀνδρισάμενοι, τὸ γοῦν αἰεὶ μὴ ἐφρησυχάζειν, ἀλλ' οὕς
 οἱ πευθῆνες ἀγγέλλον αὐτοῖς πολεμίους, τοὺτους αὐτοφεί
 κατιδεῖν, καὶ ἔργοις αὐτοῖς διδαχθῆναι τὸ ἐν μάχαις ὀξύρο-
 πον τῶν ἀνδρῶν. ἐπεὶ δὲ ἔάλω ἡ λογιμὴ Θεσσαλονίκη καὶ
 10 ὁ διαμερισμὸς, ὡς μοι εἴρηται ἤδη, ξυνέβη τοῦ Σικελικοῦ
 στρατεύματος, ἄλλος δ' ἂν εἴπε τις ὡς κατὰ τὴν μυθικὴν
 Χίμαιραν συναπτόμενον πρότερον τὸ ἀντίπαλον, τότε διαι-
 ρεθὲν, τὸ μὲν κράτιστον αὐτοῦ ὕσα καὶ λέων προηγουμένον
 εὐθὺ τῆς βασιλίδος ἔτετο πόλεως, τὸ δὲ μέσον τὰ κατ' Ἀμ-
 15 φιπολιν καὶ Σέρρας ἐπενέμετο, τὸ δὲ λοιπόν, ὅσον δηλονότι
 ναυτικὸν καὶ ὡς ὕφρι συρόμενον ἐν τοῖς ὕδασι, ἐτήρει τὴν
 προκαθεζομένην πόλιν τῶν Θεσσαλῶν οὐδ' οὕτως ὄντες ὁμο-
 θυμαδὸν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ βάλλοντες ἐν στρατήγιον ἐνί τι
 γοῦν συμπλακῆναι ἀπεθάρρησαν τμήματι· ἀλλ' οἱ μὲν κα-
 20 τειληφρότες τὴν Μοσυνόπολιν πολέμιοι καὶ περὶ τῆς προσω-
 τέρω πορείας ἐσκέπτοντο, μηδαμῶς ὀπλίτην Ῥωμαῖον ἐνο-
 πριεσάμενοι, Ῥωμαῖοι δὲ τὰς τῶν ἐκεῖσε προκαταλαβόντες

6. δεῖ ἡσυχὴ καθῆσθαι Α. 10. ἤδη οὖν Α. 13. τὸ μὲν κρεῖτ-
 τον καὶ στρατηγικώτερον ἐπεμψεν ἐλθεῖν μέχρι τῆς μοσυνου-
 πόλεως καὶ τοῦ βολεροῦ, καὶ ἐφθασε καὶ ἦλθε, καὶ ἀπέβλεπε
 καὶ ἐμπροσθεν ἔρχεσθαι Β. 14. μέσον τοῦ στρατεύματος
 περὶ τὴν νοπολίαν καὶ τὰς σέρρας ἐκαρτέρει Β. 20. προ-
 σωτέρω] περαιτέρω Α.

opem ferret, aut si liceret, ipsam urbem ingrederetur. sed utroque consilio frustratus turpissime pedem retulit, quod milites eminus, ne galeam quidem hostilem intueri ausi, tergis obversis effuse fugiebant, in eo duntaxat caeteris popularibus suis praestantiores, quod non semper ignavi desederant, sed hostes, quos speculatores adesse nuntiarant, coram aspexerant, et re ipsa impetum eorum cognorant. capta Thessalonica et Siculo exercitu diviso ut dictum est, quem alii prius instar Chimaerae coniunctum, tum separatum esse dice-
 rent, fortissima eius pars tanquam leo recta ad urbem imperatricem contendebat, media Serranum et Amphipolitanum agrum pervagaba-
 tur; postrema, classis videlicet, quae in modum serpentis in aquis volvitur, principem Thessalorum urbem custodiebat. verum Roma-
 nis, quamvis coniuncti fisdem auspiciis militarent, ne sic quidem cum una parte dimicare ausis, hostes qui Mosynopolim occuparant, cum nullum hostem viderent, longius progredi statuerunt. Romani

ὀρέων λαγόνας εἰς τὸ πεδίον οὐκ εἶχον ὑποκαταβῆναι καὶ δέ-
 ξασθαι τὸ ἐπίον δυσμενές. ὄθεν ἐγνώκεσαν Ἴταλοὶ μηκέτι
 ἀναδύεσθαι, ἀλλ' ἄμοῦ συσπειραθῆναι καὶ πρὸς ἔν κατάντη-
 Βμα τὴν Κωνσταντίνου καλλιπόλιν ἐπειχθῆναι καὶ ταυτηνὴ
 χειρώσασθαι. οὕτω γὰρ αὐτοὺς ἐπῆραν ὁ ἐκ Κομνηνῶν Ἀλέ- 5
 ξιος, ὃς σφισι συνῶν καὶ μηδ' ἐν μέρει τατῆμενος στρατηγῶ,
 ὁμως, ἃ τελεσθῆναι οὐκ ἔμελλον φανταζόμενος, ὥστε ὁ ἀνού-
 στατος καὶ μηδὰ προβατίων ἄρχειν ἄξιος ὑπὲρ ἐκείνου δια-
 πονεῖσθαι τὸν ῥῆγα τῶν Σικελῶν, καὶ ὡς ἤδη ἐν τῷ βασιλι-
 κῷ σχήματι καταστάς καὶ ἀρχαιρεσιασθεὶς αὐτοκράτωρ ὁ ἰο
 Μελιτίδης ὠφρῦντο, φάσκων καὶ διατεινόμενος πρὸς τὸ ἀλ-
 λόθρουν στράτευμα μὴ ἂν ὑποβεβηκέναι τὸν ἑαυτοῦ πόθου
 παρὰ τοῖς Κωνσταντίνου πολιταῖς πρὸς τὸ μεγαλεῖον τοῦ βα-
 σιλέως καὶ πρὸς πατρὸς αὐτῷ θεῖου τοῦ Μανουήλ, ἀλλ' οὗ-
 τως ἡγεῖσθαι παρὰ Ῥωμαίοις ἀσπασίως ὄσα καὶ ἡμεροφραῆς ἰ5
 C ἥλιος, καὶ κατὰ τὴν ἀέρος ὄλκην ἀπαραίτητον κρίνεσθαι κα-
 λόν. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως.

V. 169 2. Ἀνδρόνικος τὰ τῆς πόλεως τείχη περιελ-
 θῶν, εἴ τι χρόνον ὑπέσκαζεν, ἐπισκευάζεσθαι τοῦτο προσε-
 τετάχει. καὶ ἦν ἔργον εὐθύς τὸ ἐπιταττόμενον. κατηγοροῦντο 20

2. Ἴταλοι] σικελοὶ A. 5. ἐπῆραν] ἐθαροπολεῖ B. 9. καὶ
 ὡς] ὡς γοῦν A. 11. φάσκων] λέγων μετὰ ἔρκου καὶ βεβαιῶν
 τοῖς φραγγοῖς δεῖ οὕτως ὡς ἴδωσιν αὐτὸν οἱ πολῖται, κατὰ τὴν
 ὥραν μέλλουσιν εἰσδέξασθαι αὐτὸν διὰ τὴν ἀγάπην καὶ τὸν πό-
 θον ἐν εἶχον πρὸς τὸν θεῖον αὐτοῦ καὶ βασιλέα τὸν Μανουήλ.
 οὕτως γὰρ κἀθῆναι οἱ κωνσταντινουπολίται καὶ ἀπεκδέχονται
 με καθῶς οἱ ἐν χειμῶνι τὸν ἔλιον ἀπεκδέχονται. B. 19. ὑπέ-
 σκαζεν] ὑποσχάζον ἦν καὶ κακόν, ὑπερείδεσθαι τὰ τοῦτο καὶ
 ἐπισκευάσαι A. 20. κατηγοροῦντο οὐν ὄρθα τῶν οὐκηνῶν
 παραπεπηγῶτα τοῖς τείχεσιν ἔξωθεν εὐέφοδα τοῖς πολεμίοις
 ἔπολε A.

vero montium verticibus incessis in planitiem descendere et hostibus
 ire obviam non audebant. itaque Siculi nihil cunctandum esse rati,
 coactis in unum copiis Cpolim petendam et occupandam esse cen-
 serunt. hanc etiam spem Comnenus Alexius eis fecerat, qui cum
 eos ne ducis quidem loco comitaretur, tamen irrita spe concepta
 homo stultissimus, ac ne ovibus quidem pascendis aptus, Siculorum
 regem sua causa laborare putabat; nec minus supercilii prae se fe-
 rebat quam si iam imperator designatus insignia imperii gestaret, et
 apud peregrinum militem se a Cpolitianis non minus quam patrem
 magnificum imperatorem Manuelem desiderari et aequae ac matutinae
 solis iucundissimos radios expectari inepte iactabat.

2. Andronicus vero ipse moenia urbis circumiit; et si quid ve-
 state ruinosa erat, id suffulciri et instaurari iussit. nec mora iussit

δὲ καὶ τῶν οἰκημάτων ὅποσα τοῖς τείχεσιν ἐπικείμενα ἐνέφο-
 δα ἐποίει τὰ ἔσωθεν, καὶ νῆες μακρὰι περὶ τὰς ἑκατὸν ἐσά-
 λευον κατὰ τὰς ἀκτὰς, ἡτοιμασμένοι πρὸς ἔκπλοισιν, δεῖσαν
 ἐπιβοηθήσουσαι πόλεσι κακῶς διακειμέναις ὑπὸ τοῦ στόλου
 5 τῶν Σικελῶν, καὶ τοῖς ἀστυπολίταις ἀρῆξουσιν (καὶ οὗτοι
 γὰρ ἐπιστῆναι ᾤοντο αὐτίκα τοὺς πολεμίους), καὶ διαληψό-
 μεναι κατὰ καιρὸν τὸν ἐσέχοντα θαλάττιον κόλπον καὶ ποτα-
 μίου δίκην ὄλκοῦ τὴν ἐν Βλαχέρναις ἡἴονα θάινοντα. καὶ D
 τὰς μὲν κοινὰς ἐς τοσόνδε διαθέμενος φροντίδας ἀνέπεσον,
 10 ὡς ἀρκούντως ἤδη καὶ ἀραρότως τὰ πρὸς ἀντιμάχησιν δι-
 οικήσας καὶ καταπολέμησιν τῶν τοῖς Ῥωμαίοις ἐπιόντων
 ἐχθρῶν ἀκηκῶς δὲ ἁλῶναι Θεσσαλονικήην εἰς κακοποιίαν τρέ-
 πεται τῶν προσγενῶν Δαβίδ, ὃν φύλικα τῆς πόλεως ταύτης τὸ
 λέγειν ἤδη δεδήλωκε, καὶ συλλαβῶν τούτους καθιργνύουσιν ἐν
 15 φρουραῖς. δημηγορῶν δὲ οὐδὲν μέγα τὸ συμβάν εἰλεγει εἶναι,
 οὐδ' ἄξιον ὡς κατόρθωμα σεμνολογεῖσθαι τοῖς Σικελοῖς· οὐ
 νῦν γὰρ πρῶτως ἀλλὰ καὶ πρῶην πόλεων ἀλώσεις ἐπάγειν τὸν
 χρόνον φιλεῖν, καὶ νίκην ἐπαμείβεσθαι ἄνδρας, φήμαις δὲ
 βαλλόμενος ἀπενκταίαις ἄλλοτε ἄλλαις, καὶ συγγακίς ἐφιστα-
 20 μένων τῶν ἀγγελλόντων ὡς νῦν μὲν οἱ ὑπεναντίοι Ἀμφί-
 πολιν παρεστῆσαντο, νῦν δὲ τὰς ἐφεξῆς ληϊσάμενοι χώρας
 κατὰ τὴν Μοσυνόπολιν ἐναυλιζονται, καὶ τὰς τοιαύτας ἀγγε-
 λίας ὡς οὐδέ πω δεινὰς ἀπεπέμπετο, καὶ εἶλεγει ὡς μετελευ- P. 206

3. ἐν ταῖς ἀκταῖς A. 20. νῦν μὲν] ποτὲ μὲν ἢ χώρα τῆς
 ποπολλίας ἔλη προσεκύνησε τοῖς φράγγοις B. 22. κατὰ τὴν]
 μέχρι μοσυνοπόλεως καὶ βολεροῦ B.

alacriter obtemperatur; aedificia extrinsecus moenibus contigua,
 quae facilem in urbem ascensum praebebant, diruuntur; naves lon-
 gae circiter C in littoribus fluctuant, ad navigandum, si opus esset,
 et ὄρη urbibus quas Sicula classis infestaret et ipsis civibus feren-
 dam paratae (nam hi quoque hostis adventum imminere putabant), et
 ad marinum sinum, qui fluminis instar Blachernium litus aluit, per
 tempus occupandum. hactenus rei publicae navata opera quievit,
 quasi iam abunde ad defensionem et hostium proffigationem para-
 tus. audita vero Thessalonicae expugnatione Davidis custodis eius
 urbis propinquos in carcerem conficit, ac pro concione easum illum
 extenuat: nihil magni gessisse Siculos, neque nunc primum sed saepe
 alias progressu temporis urbes esse expugnatas, et victoriae vicis-
 situdinem esse. sed cum alias aliis adversis nuntiis percelleretur, et
 crebro adessent qui nunc Amphipolim esse captam, nunc finitimis illi
 provinciis vastatis hostes iuxta Mosynopolim castra habere aserebant,
 iis quoque rumoribus elevatis se ulturum hostes et funditus deletu-

σεται τοὺς ἐχθροὺς καὶ ἐξολοθρεύσει τέλειον ὄν τρόπον οἱ
 θηραταὶ τοὺς μοναδικούς τῶν σῶν. αὐτούς τε γὰρ κατὰ
 βραχὺ μεδισταμένους τῆς λόχμης ἐγκλείεσθαι λιχνενομένους
 περὶ τὴν προκειμένην ἐδητύν, ἐνθα ὁ δόλος καὶ ἡ πύγη κατ-
 τίεται, καὶ οὕτως ἐμπείρεσθαι δόρατι ἢ βαθεῖαν κατὰ τῶν 5
 σπλάγγων δέχεσθαι τὴν πληγὴν· καὶ τοὺς Ἰταλοὺς δὲ ὡσαύ-
 τως ἀφροντιστοῦντας ὡς οὐκ ὄντος τινὸς ἀνδισταμένου, καὶ
 αἰεὶ προχωροῦντας τοῖς ἔμπροσθεν καὶ τῇ τῶν πλειόνων σκύ-
 λων ὑποσαινόμενους ἐφέσει, μέλλειν εἰς τὸν ἔσχατον καὶ
 ἀπρόοπτον ὄλεθρον ἐμπεσεῖσθαι, καὶ ἐπὶ κορυφὴν αὐτῶν τὴν 10
 Β ἀδικίαν αὐτῶν καταβήσεσθαι. ἦν δὲ ταῦτα οὐδὲν ἢ ἀνδρὸς τῇ
 φήσει τῶν πραγμάτων ἀντιμαχομένου προδήλως αἰμύλα προ-
 βλήματα καὶ πολιτείας ἤδη καὶ αὐτοῦ φλεγμαινούσης μελί-
 γματα οἷς οὐκ ἦν ἀρρενούμενος καὶ πᾶσαν μηχανὴν μειτών, ὅπως
 ἀποσοβήσειε τὸ ἀλλόγλωπτον. καίπερ δὲ τοιούτων καὶ τοσοῦ- 15
 των ἐφροστώτων κακῶν, καὶ πάντων πείσεσθαι φανταζομένων
 τὰ οἰκτρούτατα καὶ ὡς ἤδη παρόντων καὶ ἀνιόντων ὀδυρομέ-
 νων, ὁ δὲ ὁμαλῶς ἔφερε τὰ ἀνύποιστα καὶ οἷον ἐπ' ἀλλοτρίοις
 δεινοῖς τὸ φιλόσοφον ἐπεδείκνυτο, καὶ ταῦτα, εἰ πέρ τις,
 φιλαρχος ὢν καὶ δι' ἔρωτα βασιλείας εἰς ἀπάνθρωπα ἤθη 20
 C ἐκκυλισθεὶς καὶ τυράννους ὑπερελάσας τοὺς πόποτε. ἐνθεν
 τοι καὶ τῆς πόλεως πολλάκις ἀπανιστάμενος μετὰ χορείας
 ἐταιρίδων καὶ παλλακῶν ἐφιλοκρίνει τὰ τῶν τόπων ἐρημικώ-
 τερα καὶ οἷς ἡ τῶν ἀέρων ἐπλεόναζεν εὐκρασία, καὶ θηρίων

12. αἰμύλα] λόγοι μετριαστικοὶ καὶ γελοιοί B.

rum dicebat, quemadmodum venatores singulares apros. eos enim paulatim a saltu recedentes et escam persequentes in insidias et decipulam pellici, ac venabulo transfigi aut profundum vulnus in visceribus accipere. Italos eodem modo, quasi resistente nemine securos, et subinde maioris praedae cupiditate progredientes, in extremum et improvisum interitum delapsuros et scelerum suorum poenas duros. quae verba nihil erant aliud nisi futiles rationes vici, qui aperte naturae rerum repugnabat et concitatum contra se populum lenire studebat; non autem eo pertinebant ut ex viri fortis officio nihil intentatum relinqueret, quo barbaros profligaret. nam quamvis tot et tanta mala instarent, ut omnes atrocissima quaeque timerent iisque veluti iam urgentibus angerentur, ille res intolerabiles aequo ferebat animo, et in alienis malis philosophabatur, idque in summa ambitione et cupiditate imperii, qua ad inhumanitatem impulsus omnes tyrannos qui unquam fuere superavit. ad haec, ut erat luxu corruptus, cum coetu scortorum et pellicum in loca deserta et temperata secedere et ferarum more convalles et herbosos saltus conse-

δίκην συναγκείαις ὄρων καὶ γλοεροῖς παραβνόμενος ἄλσειν,
 ὡς ὄρνιθας κατοικιδίους ἀλεκτρυνῶν ἢ αἶγας τράγους ἡγούμε-
 νος αἰπολίου, ἢ καθά περ ὁ Σεμέλης Διώνσοος τὰς Θουάδας
 Σοβύδας Μαινάδας Βάκχας, εἶχεν ἐπομένας ὡς ἐρωμένας,
 5 μόνον οὐ νεβρίδα ἐξημμένος καὶ τὸν κροκωτὸν ἐνδύμενος.
 καὶ ἦν κατὰ τακτὰς μὲν ἡμέρας ὡσεὶ διὰ περιπετάσματος
 ὀλίγοις τῶν ἐκ τῆς βασιλείου αὐτῆς ὑπανόμενος, καὶ τούτων D
 οἵπερ ἐκείνῳ μάλιστα προσφκείωντο, ἀλητριῖσι δὲ καὶ ἑται-
 ρίσιν ἀναπειταννὸς πῦσαν πάροδον καὶ πάντα καιρὸν εἰς ὁμι-
 10 λίαν αὐταῖς χαριζόμενος. ἔχαιρέ τε κατὰ Σαρδανάπαλον V. 170
 ταῖς ἀνέσειν, ὅς τόσσ' ἔχειν ὅσσ' ἔφαγε καὶ ἐφύβρισε τῷ
 ἐπιταφίῳ ἐνεκόλαπτε γράμματι. Ἐπικούρειός τε ἦν καὶ Χρυ-
 σίππειος, καὶ λαγνεῖαν δυστυχῶν πολὺποδος ἱμερον ἐδίωκε,
 καὶ φιλότῃ μαργαίνων, καὶ τὸν Ἡρακλέα μιμούμενος ἀτε-
 15 χρῶς κατὰ τὴν τῶν πεντήκοντα καὶ μόνον θυγατέρων Θυέστου
 Φθοράν. οὐκ ἔχων δὲ τὴν ἴσην πρὸς τὸ ἀκολασταίνειν ἰσχύν,
 ὡς Ἰόλεων ἐκείνος κατὰ τῆς παλιμφροῦς ὕδρας συνέριθον,
 οὕτω καὶ οὕτος τὰ ὑπὸ γαστρὸς πρὸς συνουσίαν ἀλοιφαῖς
 καὶ περιτοῖς σκευάσμασιν ἀνερωῶννευεν. ἦσθιε δὲ καὶ ζῶον
 20 Νειλιῶν, κροκοδείλῳ πάνν τι ἐμφερές, σκίγγον λεγόμενον,
 ἀπόσιτον μὲν τοῖς μὴ τὰ τοιαῦτα βρωτέα κρίνουσι, διεμε-

1. συναγγείας codices. 2. ὡς] ὡσπερ πειτεινὸς μετὰ ὄρνιθων
 πολλῶν B. 4. ὡς] τὰς? 8. ἀλητριῖσι] γυναιξὶ δὲ ὄρχη-
 σιρίαις καὶ τραγωδοῖς B. 11. καὶ ἐφύβρισε] καὶ ὅσα εἰς τὰς
 γυναῖκας ἐπόρνευσε B. 17. ὡς Ἰόλεων] ἤλειψε τὰ ὑπογά-
 στρια αὐτοῦ ἀλείμματα διερεθίζοντα αὐτῷ πρὸς μίξιν B. 19.
 ἦσθιε] εἶχε δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ νεῖλου ποταμοῦ σκίγγον λεγόμενον,
 ἀπὸ ζῶον κροκοδείλου κατασκευαζόμενον, μὴ τραγόμενον μὲν,
 παρ' ἐκείνου δὲ καὶ τραγόμενον διὰ τὸν τῶν γυναικῶν συνου-
 σιασμόν B. 20. σκ. λεγόμενον om A.

ctari solebat, ut gallinarum gallus gallinaceus aut hircus caprarum
 ductor; aut ut Bacchus Thyadas et Maenadas, sic ipse amicus suas
 antecedebat, tantum non hinnuli pelle et crocoto indutus. ac certis
 diebus a paucis aulicis, iisque intimis, veluti per transennam vide-
 bantur: tibicinis vero et meretricibus omnem aditum patefaciebat,
 easque quovis tempore ad colloquium admittebat, voluptati ut Sarda-
 napalus indulgens, qui sepulcro suo incidit ea se habere quae com-
 ederit et pro libidine egerit. erat Epicureus et Chrysippeus, morbo
 luxuriae corruptus et amore perditus: Herculem quinquaginta Thy-
 stis filiabus stuprandis imitabatur. sed quia tantum illi roboris ad
 Iacciviam non suppetebat, ut ille Iolaum contra rediiviam hydram
 implorabat, sic ipse virilia unctioibus et deliciis firmabat. vescebat
 tur item Nilotica bestiola, crocodilo non absimill, quem scincum vo-

θίζον δ' ὅμως καὶ διανιστῶν ἐν ταῖς ὁμιλίαις πρὸς συνου-
σιασμόν. κατὰ δὲ τὰ ἀρχαῖα γινόμενος ἀπὸ τῶν ἔξωθεν δια-
P. 207 τριβῶν τε καὶ διαχύσεων οὐκ ὀλίγον μὲν καὶ τὸ περὶ αὐτὸν
εἶχε δορυφορικόν, καὶ τοῦτο ἐκ βαρβάρων ἰλῶν καὶ ἀνδρῶν
λοιμῶν χαϊρόντων ἀπαιδευσίᾳ καὶ τὰ πλεῖστα μὴδ' ἐπαϊόντων 5
Ἑλληνίδος φωνῆς. καὶ τοὺς προκοίτους δὲ καὶ προφυλάκας
ἔσαι τοιούτων ἀναγῶγων συνείληχεν ὁμηγύρεων. τελευτῶν
δὲ καὶ κύνα κίρχαρον, οἷον καὶ λέουσιν ἀντιπλέεσθαι καὶ
ἄνδρα ἐφιππον ὀπλίτην κατενεγκεῖν ἔραζε, σύνοικον ἐαυτῷ
πεποιήτο· οἱ μὲν γὰρ σωματοφυλάκες καὶ δορυφόροι ἀποθῆν 10
που τοῦ βασιλικοῦ κοιτῶνος νυκτὸς κατηνυάζοντο, ὃ δὲ γε
κύων πρὸς ταῖς θύραις ἐδέδετο, χαλκεόφωνος ὢν καὶ πρὸς
βραχεῖαν διαταραττόμενος ψόφησιν καὶ γινόμενος ὑλακόμω-
B. ρος. προῖων δὲ οὕτω κατετρόφην τῆς τῶν Κωνσταντινουπο-
λιτῶν εὐηθείας καὶ ὡς ἀπὸ ῥινοῦ ἐλκομένους ἐχλενάζε καὶ 15
πρὸς πᾶσαν τῶν κριτούντων θεραπείαν τε καὶ θωπεῖαν ἐτοι-
μως ἔχοντας ἐκωμῶδει, οὐκ εἰδὼς ὡς ὑπ' αὐτῶν καθαιρεθῆ-
σεται τῆς ἀρχῆς καὶ τὰ τῶν ὄλων ὑποστήσεται χεῖριστα,
ὥστε καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ θηρωμένων ἐλάγων τὰ κέρατα,
ἕσα δωδεκάδωρα ἦν καὶ εἰχόν τι θανάματος, ταῖς κατὰ τὴν 20
ἀγορὰν ἀψίσει ἀνήρτα, τῷ μὲν δοκεῖν εἰς ἐνδειξιν τοῦ μεγέ-
θους τῶν παρ' αὐτοῦ ἀλισκομένων ἀγρίων, τῷ δὲ ὄντι δια-

1. ἀπουσιασμόν A. 7. ἔσαι] ἔξ ἀεὶ A. τελευτῶν] εἶχε
δὲ καὶ σκύλλον μέγαν μεθ' ἑαυτοῦ, λεγόμενον κίρχαρον, ὅς
καὶ λέοντα ἐμάδιζε καὶ ἄνδρα καταλάριον εἰς γῆν ἔρριπτε B.
κίρχαρον τοῦνομα Wolfianus nescio quis. 13 διαταραττό-
μενος] ἐγρηγορῶν καὶ βαβύζων B. 20. ἕσα] ὁμοῖα εἰς ἕφος
ἦρτο A. 22. καταμωκώμενος A.

cant; a quo cibo cum plerique abhorreant, tamen tentiginem ex-
citat et ad rem Veneream paratos facit. in palatium a deambulatio-
bus et recreationibus reversus non paucos secum habebat satel-
lites, eosque ex barbaricis cohortibus et pestilentibus hominibus,
quibus immodestia cordi est, linguae Graecae maxima ex parte igna-
ris; et qui ante cubiculum et fores excubabant, ex istiusmodi petu-
lantibus coetibus conflati erant. tandem etiam canem asperum, qui
et cum leonibus pugnare et armatum equitem humi sternere poterat,
in suo conclavi habuit. nam satellites et custodes noctu procul ab
eius cubiculo cubabant: canis vero ad ianuam alligatus ad exiguum
strepitum horrendum in modum latrabat. ita paulatim Cpolitianorum
simplicitati insultabat, et quasi naribus suspensos trahebat, et ut
ad omnem imperatorum observantiam et cultum paratos (ignarus se
ab illis imperio deiectum gravissimas poenas daturum esse) deride-
bat. itaque cornua cervorum, quos venatus erat, insignia et rari

μικρόμενος τὸ πολίτευμα καὶ διασύρων εἰς ἀκροσίαν τῶν γα-
 μετῶν. ὀηνηκὰ δὲ κατὰ τὴν μεγαλόπολιν γένοιτο, τῶν τῆς
 Προποντίδος τρυφηλῶν χωρίων καὶ περιττῶν ἀπαισιτάμενος
 διαιτήσεων, οὐκ ἦν μὴ ἀποφράδα κρίνεσθαι τὴν τότε ἡμέ-
 5 ραν· οὐ γὰρ δι' ἄλλ' ἅττα παρεῖναι ἐδόκει ἢ ὡς θύσων καὶ
 ἀπολέσων ὅποσον ὡς ἐπίβουλον ὑπωπτεύετο. καὶ ἡ Ἀνδρο-
 νίκου ἐπιδημία τοῖς πολλοῖς ζημία καὶ ἀθυμία ἢ καὶ τοῦ
 βίου ἐκδημία καὶ πᾶν ἄλλο τι ἔσχατον κακὸν συλλελογίστο,
 ἐπειδὴ περὶ ὃ ἀνὴρ ὡσεὶ καὶ γραμμῆν μοτοδιάστατον καὶ μη-
 10 κιζομένην εἰς τὸ λεπταλέον καὶ ἀπλατὲς ἐν τῷ ἔδαφίῳ τῆς
 ψυχῆς καθάπαξ τὴν ὀξύχολίαν προὔποθεις, καὶ πρὸς ταύτην
 ἅπαν ἀποστενῶν τὸ πραιτόμενον, ἀβίωτον ᾗετο τὴν ἡμέραν
 καθ' ἣν οὐ ξυνειλήφει τινὰ τῶν ἐν ὑπεροχαῖς, ἢ λύγρους
 οὐκ ἔσβησε σώματος, ἢ ὄτουδ' ἅ τινος οὐ καθήψατο φιλοει-
 15 κως, ἢ γοῦν ἐπιτιμητικῷ βλέμματι καὶ Τιτανικῷ ἐμβρομη-
 ματι μὴ ἐξέστησε τοῦ φρονεῖν. παιδαγωγῷ γὰρ ἐμβροθεῖ ἐσι-
 κώς, θαμὰ τῶν μειρακίων καταφέροντι τὴν σκυτάλην, εὐκαίρως
 ἀκαίρως ἐπέπληττεν ἐφιστάμενος, καὶ πρὸς πᾶσαν ἀκοὴν ἐκέ-
 νη ἀνῆδυντον παρωζύνετο. κατηριῶντες οὖν οἱ τότε ἀνθρο-
 20 ποι καὶ στυγνάζοντες ἐβίωσκον. οὐδ' ὃ ἕννος ἀφροντις τοῖς
 πολλοῖς καὶ ὄδυνῶν ἰδαῆς καὶ μαλακός, ἀλλ' ὄφθαλμοῖς ἐφι-

2. γένοιτο] παραγένοιτο A. 4. ἀποφράδα] τὴν ἡμέραν ταύ-
 την ἀποφράδα ἐκάλουγ ὡς ἀποφράττουσαν καὶ καταλύων τὴν
 ἐντὸς τοῦ φραγμοῦ λαὸν ὄντα τῆς πόλεως B. 7. ἐνδημία A.
 ἀθυμία] δυσθυμία A. 8. καὶ ἔσχατον ἄλλο κακὸν A. 11. γοῦν
 καθάπαξ οικείαν ωμότητι πρ. A. 12. ἀβ. ὄλωσ ἤγειτο A.
 13. οὐ ξυνειλήφει] οὐκ ἐκρεωβόρησέ A. 19. ἀνῆδυντα A. οὐν]
 γοῦν A.

aliquid habentia in porticibus fori suspendebat, per speciem osten-
 tandae magnitudinis ferarum quas cepisset, cum revera civitatis et
 uxorum quas ipse corrumpebat lasciviam notaret. quo vero die ex
 Propontidis deliciis et amoenitatibus in urbem revertebatur, is dies
 omnino nefastus habebatur. neque enim alia de causa rediisse puta-
 batur, nisi ut mactaret et perderet eos quos sibi struere insidias su-
 spicabatur. ita Andronici adventus multis detrimentum et moerorem
 aut vitae iacturam aut aliud extremum malum portendebat. is enim
 vir cum eam veluti lineam in animo suo descripsisset, ad quam cru-
 delitatis suae amussim exigeret, eum sibi diem periisse putabat,
 qua non excellentem aliquem virum aut iugulasset aut excaecasset
 aut saltem obiurgasset aut Titanico vultu terruisset. nam saevo pae-
 dagogo similis subinde flagellum in pueros quatienti, tempestive et
 intempestive obiurgabat, et ad quodlibet verbum suis auribus ingra-
 tum commovebatur. quo fiebat ut ea tempestate homines moesti et

ζάνων ἄκροισ ἀφίπτατο, καὶ διεψευσμένος ἦν τὰ πολλὰ ἢ Ἀνδρονίκη διασοβούμενος ὄναρ πολλάκις ἐπισταμένῳ, ἢ ὕσους ὁ τραχὺς οὗτος καὶ δυσσεβίαστος καὶ ἀπαραίτητος τὴν δογὴν τῆς οἰκείας ἀπηνείας ἔθετο πάρεργον. ὃ γὰρ ἐπὶ τῶν ἐσχά-

V. 171 τῶν συμβήσεσθαι ἡμερῶν ὁ θεάνθρωπος προηγόρευσε, δη-5
λονότι „ἔσονται οἱ δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς, ὁ εἷς παραλαμβάνεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφίεται,” τοῦτο ἀτεχνῶς καὶ ταῖς ἡμέραις

P. 208 ἐκείναις ἐγένετο, ἐνός τινος τῶν συνεύνων ἐξάπινα συλλαμβανομένου καὶ ἀπαγομένου πρὸς σωματικὴν κάκωσιν. οὐδὲ γὰρ καὶ γυναῖκες ἀπῆσαν τοῦ μὴ ὑπὸ δίκην πίπτειν καὶ τὰ ἀπει-10
κταῖα ὑφίστασθαι, ἀλλὰ καὶ τούτων οὐκ ὀλίγα τὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπώλεσαν φῶς καὶ λιμὸν καὶ φρουρὰν καὶ αἰκισμοῖς ὑπέστησαν σώματος. καὶ πατὴρ ἠλόγει τέκνων, καὶ υἱεῖς ὀλιγώρουν πατρός· καὶ διμερίζοντο πέντε ἐν οἴκῳ ἐνί, τρεῖς ἐπὶ δυοῖ καὶ δύο ἐπὶ τρισί. πολλοὶ δὲ καὶ ὡς Σοδομιτικῶν¹⁵
ἐμπρησμῶν τὸν τοῦ Ἀνδρονίκου θυμὸν ἐκτρεπόμενοι φυγάδες ὄλω ποδὶ τῆς πατρίδος γεγόνουσιν καὶ τοῖς ἐκ γειτόνων Ῥω-
B. 210 μαιίοις παρενέβαλον ἔθνεσιν, οἳ καὶ εἶχον ἄν ἑαυτοὺς ἀπαθεστάτους κακῶν, εἰ τὴν φυγὴν τῆ Ἀνδρονίκου ζωῆ συνεμέτησαν. νῦν δὲ τῶν κατ' οἶκον μεταποιούμενοι εἰς στήλην²⁰
μὲν ἀλὸς κατὰ τὴν γυναῖκα Λωτ οὐκ ἐπάγησαν, οὐδὲ νεκρὸς ἐγεγόνεισαν ἄλς, ἄλλως δὲ μωρανθέντες τὸ ζῆν κατέστρεψαν κακῶς.

1. ψευδόμενος A. 2. ἐφ. κακῶν ἢ A. 5. δηλονότι] ὅτι ἔσονται δύο A. 8. ἐνός] κειμένου γὰρ τοῦ ἀνδρογύνου ἐπὶ τῆς κλίνης ὁ εἷς παρελαμβάνετο καὶ πρὸς τιμωρίαν σωματικὴν ἀπήγετο B. 19. συνεμέτησαν] συνελέγαν A.

solliciti viverent, nec securi somnum caperent, sed subito territi expergiscerentur Andronicum in se irruere rati, aut eos cernere quos asper ille implacabilis et inexorabilis trucidarat. nam quod deus et homo Christus extremis temporibus futurum esse dixit, ut binis in eodem lecto cubantibus alter assumatur alter relinquatur, id omnino illis diebus accidebat, cum alter coniugum ad poenas corpore luendas subito raperetur (neque enim mulieribus concessa erat impunitas: quin et harum non paucae oculis orbatae carcerem famem verbera tolerarunt), pater filios negligeret, filii patres non curarent: si in hisdem aedibus quini essent, terni binis et bini ternis adversarentur multi etiam Andronici iracundiam ut Sodomiticum incendium remis et velis fugientes quam longissime a patria discedebant: qui si exilium usque ad illius obitum extendissent, omnis mali expertes permansissent. nunc dum rei familiari consultum volunt, non quidem in statuam salis sunt mutati ut Loti uxor, neque sal mortuum evaserunt, sed alioqui mentis errore affecti mala morte perierunt.

3. Οὕτω δ' ὑργιλότιτος ἔχων Ἀνδρόνικος, καὶ τραχὺ καὶ σκληρὸν τὸ ἦθος αὐχῶν, καὶ ἀμετάθετος ὢν τὸ κολάζειν, καὶ παύζων ἐν ταῖς τῶν πέλας συμφοραῖς καὶ κακώσεσι, τῶν ἄλλων τε ταῖς καθαιρέσεσι τὴν ἰδίαν ἐπιχειρῖζειν δοξάζων ἀρχὴν καὶ τοῖς ἑαυτοῦ παισὶν ἐπικρατύνειν τὴν βασιλείαν, καὶ τὸ τῆς ψυχῆς ἐντεῦθεν αὐξῶν ἠδόμενον, ἤμως καὶ ἀγαθῶν μετεῖχεν οὐκ ὀλίγων προύξεων, καὶ οὐ παντάπασι δῆπουθεν πρὸς τὴν ἐναντίαν ἀπονευέκει διάθεσιν, σκηνοβατῶν τὰ C ὀλέθρια, ἀλλ' ἦν ὡς ἀπὸ ὄφρεως σαρκῶν ἐκείνου πανάκειαν 10 θηράσασθαι περιμάχητον καὶ σώζουσιν εὐρέσθαι ἀντίδοτον, καὶ ὡσπερ ἐξ ἀκανθῶν τρογγῆσαι ῥόδον ἠδύπνοον, ἢ γοῦν ἐξ ἔλλεβόρου καὶ κωνείου ψαρσί παραθέσθαι καὶ ὄρνυξιν ἠδέϊαν ἐστίασιν, ἐπεὶ καὶ δωρεαῖς ἔδωκε τῶν ὑπηρετῶν τοὺς ἐνδεεῖς, εἰ μόνον ἐλπίδος τι διεφαίνετο ὡς ὁ αἰτιῶν οὐκ ἰσοστυ- 15 γεῖ ἐκείνον, παθαινόμενος τὴν ψυχὴν ἐφ' οἷς κακοεργός Ἀνδρόνικος δείκνυται. καὶ τὴν τῶν μέγα δυναμένων πλεονεξίαν οὕτως ἐκόλασε, καὶ χεῖρας τὴν ἀλλότρια διφώσας οὕτως συνέστειλεν ὥστε βασιλεύοντος ἐκείνου αἱ πλείους ἐπαρχίαι πρὸς πληθυσμὸν ἐπέδοξαν τῶν οἰκούντων. ἕκαστος γὰρ κατὰ τὸ D 20 προσηητικὸν παράγγελμα ἐπὶ τὴν σκιάν τῶν δένδρων αὐτοῦ ἀνεκλίετο, καὶ τὸν τῆς ἀμπέλου καρπὸν συγκομιζόμενος καὶ γῆς εἰσοικιζόμενος τὰ ἐκφόρια ἀσμένως ἤσθιε καὶ ἠδέως ἐκάθευθε, μὴ φροσολόγου ἀπειλὴν δεδιπτόμενος, μὴ πλεονέκτην ἢ συζητητὴν εἰσπράκτορα κατὰ τοῦν στρέφων, μὴ τὸν

4. δοξάζων] δοκῶν A. 6. καὶ τ.] οἰόμενος καὶ τ. A. 9. πανάκειαν] θηριακὴ B. 10. θηρεύσασθαι A. 24. εἰσπράκτορα πλεονέκτην πράκτορα ἢ παραζωγικιστὴν ἔνοχον B.

3. Etsi autem Andronicus adeo iracundus asper et inexorabilis erat, ut aliorum malis gauderet et aliis evertendis se suum suorumque liberum imperium stabilire putaret, ac voluptatem inde caperet, tamen non pauca recte administravit, nec plane ab omni virtute degeneravit; sed ut ex viperae carnibus, ita ex ipso quoque Panaceam venari licebat et salutare antidotum consequi, et ex asperis spinis suaveolentem rosam decerpere, et ex helleboro et aconito suavem victum praebere psaris et coturnicibus. nam subditos pauperes largitionibus fovebat, si qua modo spes suberat eum qui opem implorabat Andronico ob scelera non infensum esse. procerum avaritiam ita multavit et manus alieni avidas ita compressit, ut eo imperante multae provinciae colonis auctae sint, cum quisque, secundum propheticum dictum, sub umbra suarum arborum recubaret, et vindemia peracta et frugibus comportatis hilariter epularetur, et suaviter dormiret non quaestoris minas timens, non exactorem avarum expectans;

ἐκφυλλίζοντα ὑποβλεπόμενος, μὴ τὸν καλαμώμενον θραυτίζο-
 μενος, ἀλλὰ τὰ τοῦ Καίσαρος Καίσαρι ἀποδιδούς οὐδένα
 τὸν ἐπιδιπλεῶντα εἶχε τὸ κέρμα καὶ τὸ τάλατον πολυπλουσι-
 ζοντα, ἔστι δ' ὅτε καὶ τὸ χιτώνιον προσαπαιτοῦντα καὶ τὸ
 ψυχάριον αὐτὸ πολλάκις ἀναχρέμασθαι βιαίως ἐγκείμενον.⁵
 ἦν γὰρ ἡ Ἀνδρονίκου ἐπίκλησις οἷά τι ἑλέθριον καὶ διασκα-
 δικτικὸν τῶν φορολόγων ἔπρασμα καὶ φαρμάκευμα, καὶ δυσ-
 ἤκουστον φόβητρον τοῖς ὅσοι παρὰ τὰ διατεταγμένα εἰσέ-
 πρυσσον, καὶ νόρκωσις καὶ πάρεσις χειρῶν αἰ πρὸς μόνον
 ἀφείρων πρότερον τὸ λαβεῖν. πολλοὶς δὲ καὶ τὸ ἐθέλουσίως
 ἀποχωριζόμενον ἀπεπέμπετο, ὥσπερ σὴς ὑφορῶμενον τῶν ἐκεί-
 νοις προαύτων, ἢ ἑτέρα τις φθαρτικὴ δύναμις τὸ προεγγίζον
 ἀπολλύσα. τὸ δὲ δὴ μείζον, καὶ ἀδροὺς ὕψωνίους ἐπιαχοῦ
 ἐφοδιάζων τοὺς τὰς δημοσίους ἀναζωννυμένους ἀρχάς, καὶ
 ὅσα πείσσονται δεινὰ τὰς αὐτοῦ παραβλεψάμενοι ἐπιτολάς προ-¹⁵
 αγγέλλων, οὕτως ἐξέπεμπεν, οὐκ ἄνιους ταύτας τοῖς βουλο-
 μένοις προβάλλων καὶ τοῖς ἐκ τριόδων ἀποδιδούς ὁποιοῦδή
 τινος δέματος, ἀλλὰ δῶρον τὰς ἀρχαιρεσίας καὶ ἐπιλέγην
 παρεχόμενος. ἔθεν ἢ πάλαι τῷ χρόνῳ παρασσυρέντες καὶ τοῖς
 ἀκακοῦσι πρῶγμασι νοσοῦσι κατενεχθέντες εἰς θάνατον, ὥσπερ²⁰
 Βάρχυγγέλου τινὸς εἰς τὰ ἐκείνων ὄτα περισσάλπισαντος, τὸν
 χρόνιον ἀπεσεύσαντο κύρον καὶ τὴν παλαιὰν ἀπέθεντο νέκρω-
 σιν καὶ καθὼς ἡ τοῦ Ἰεζεκιήλ ὄρασις βούλεται, ὅσα συν-
 ἔχοντο πρὸς ὅσα καὶ ἄρμονίαι πρὸς ἄρμονίας, καὶ ἐν βρα-

5. ψυχάριον A. 7. φαρμάκευμα] ὑφήγημα A. 14. τοὺς τὰς]
 τοὺς κεφαλὰς τῶν δημοσίων ἐνόχων B. 16. ἐξέπεμπεν εἰς
 τὰς ἐνοχὰς μῆτε πωλῶν μῆτε πακτώων αὐτάς B. 22. ἀπέ-
 θεντο] ἀπεξεδύσαντο A.

sed si Caesari dederat quae erant Caesaris, nemo erat qui plus ab eo postulareret aut etiam tunicam aliquando eriperet et violenter ad necem adigeret. nam quaestores ad Andronici appellationem ita terrebantur, ut rapaces alioqui manus facile ab alieno abstinerent, ac munera ultro a provincialibus oblata tanquam pestes aliquando averterentur. et quod maius est, cum magistratus in provincias ablegabatur, larga eis stipendia dabat, simulque denuntiabat quas poenas sua iussa negligentibus irrogaturus esset. neque enim publica munera vendebat aut levi munusculo conciliatus conferebat, sed gratuito habituque delecti magistratus ordinabat. itaque multi cum profugi et publicis calamitatibus pene immortui, quasi Archangeli tuba audita, ex diuturno veterano expectecti revixerunt, pristina felicitate recuperata; et ut Ezechielis visio docet, ossa ad ossa congebantur, istas urbes cum

χει υἱ πλείστοιαι τῶν πόλεων ἀνεβίωσαν καὶ τὸ πρῶην ἀπέ-
λαβον εὐδαιμον. εἰ δὲ δεῖ τι' καὶ τῶν τοῦ ψαλμοῦδοῦ Δαβὶδ
ἐνιαῦθα προσεπαγαγεῖν, ἔθετο ἔρημον εἰς λίμνας ὑδάτων καὶ
γῆν ἄνδρον εἰς διεξόδους ὑδάτων. καὶ τὰς διασποράς ἐπι-
5 συνῆξε τῶν τοῦ δημοσίου τελεσιῶν ἐκ τοῦ παῦσαι τοὺς ἐκ
τῶν πρακτόρων κοινυλισμούς καὶ συστεῖλαι εἰς ὠρισμένον τι
ζήτημα τὰς ἐπαλλήλους ἀπαιτήσεις, ὅποσας οἱ δεινοὶ τῶν
φόρων ἐφεῦρον ζητηταὶ καὶ εἰς ὄφλημα ἐπεκράτουναν ἐνιαύ-
σιον, οἱ ἐν βρώσει ἄρτον τὸν ὑποπίπτοντα λεῶν κατεσθιόντες.

- 10 Ἔθος δὲ ἀλογωτάτου παρὰ Ῥωμαίοις, ὡς ἔοικε, μόνοις C
ἐπιχόντος (τὸ δὲ ἔστι τὸ τὰς χειμαζομένας ναῦς, ὑπὸ πνευ-
μάτων καὶ φλοίσβῳ θαλαττίῳ ταλαντενούσας, μηδένα ἔχειν
τὸν συναιρόμενον καθ' οὗς ἂν λιμένας ἢ τόπους ἐκβράσσων-
ται κύμασιν ἐλαυνόμεναι, τούναντίον μὲν οὖν καὶ καταιγί-
15 δος χεῖρους ὄρῳν τοὺς ἐκεῖσέ πη λαχόντας τὴν οἴκησιν δια-
σπῶντας καὶ ἀφαιράζοντας ὅποσα μὴ παρέστυρε θάλασσα) οὖ-
τω τοι πρὸς τὴν τοιαύτην ἀτομίαν πολὺς ἀντέπνευσε καὶ εἰς
πραεῖαν αὔραν μετέβαλε τὴν τῶν πλοίων καταπονησιακὴν
τῶν πλείστων ὄρμην, ὡς ἀντὶ πολλῶν ἐν εἰς εὐφημίαν ἐκείνη
20 τοῦτο τὸ ἔργον ἀρκεῖν. οἱ μὲν γὰρ περὶ τὸ βασίλειον βῆμα D
δυσίατον τὸ κακὸν ἢ τέλειον ἀμετάβλητον ὡσεὶ καὶ εἰς ἔξιν
ἐλληλυθὸς καὶ προκόψαν ἐπὶ τὸ χεῖριστον ἦγοντο. πολλοὺς μὲν
γὰρ καὶ τῶν πρότερον αὐταρχησάντων Ῥωμαίων βουληθῆναι τὴν

γ. ἀνεβίωσαν] ἐξωώθησαν αἱ γῶραι καὶ ἠδξύνθησαν B. 4. καὶ
τὰς διασποράς καὶ τὰ τέλη τοῦ δημοσίου ἠδξήσε, καθότι ἐπαυσε
τὰς ἀρπαγὰς τῶν πρῶην καὶ τὰς ἀδικίας καὶ τὰ παρακαμητι-
νίσματα B. 8. φόρων] φορολόγων ἐφεῦρον συζητηταὶ B.
15. χεῖρους A. 20. τοῦτο ἔργον καὶ μόνον ἀρκεῖν A. 23.
β. τὸ ἔθος τοῦτο π. ὡς παράλογον A.

tam et pristinas spes receperunt. quodsi quid e Psalmis Davidicis
inserendum est. desertum mutavit in paludes et terram aridam in
rivos aquarum. publica vectigalia rapinis exactorum reprimendis au-
xit; et crebras exactiones ab avaris quæstoribus obnoxium populum
veluti panem devorantibus repertas, et quotannis quasi debitum ef-
flagitatas, ad certum numerum revocavit.

Cum autem apud Romanos, eosque solos, ut opinor, iniquissi-
ma consuetudo valeret, ut naves tempestatibus in littus eictæ non
modo a nemine adinvarentur, sed ab accolis quovis turbine sævio-
ribus diriperentur, si qua fluctus reliqua fecerant, iniquissimæ isti ratio-
ni tam acriter est adversatus, ita piraticam illam rapacitatem compescuit,
ut hæc una res amplissimas eius laudes complectatur. nam aulici qui-
dem proceres id malum deploratum et inmedicabile iudicabant et

τοῦ ἔθους τούτου παῦσαι παραλογόγητα, καὶ φακέλους ἀπο-
 λῦσαι διαταγμάτων βασιλικῶν τὰ ἀνήκεστα διαπειλουμένων
 τοῖς ὀπλιζομένοις κατὰ πλοίων τῶν ναυαγῶν καὶ διαρπαζέουσι
 τὰ ἔνδον αὐτῶν· ἐν γράμμασι δὲ μόνοις τὰ τοιαῦτα θεσπί-
 σματα κεῖσθαι, οἷα κατὰ κλύδωνα τοῦ κακοῦ κορυφουμένου⁵
 καὶ μεταρσίως αἰρομένου καὶ τὸ βασιλικὸν ἀπαλείφοντος ἐρ-
 θρόδανον, ὡς γράφειν ἄντικρυς τοὺς γράφοντες καθ' ἑργῶν
 δοκεῖν καὶ ὑποσημαίνεσθαι μάτην τὰ οἰκεῖα κελεύσματα. (4)
 καὶ οἱ μὲν τοιαῦτα ἐφθέγγοντο· ὁ δὲ δριμύτως τὸ περισσῶς
 ἐκεῖνον σύμπαν περιβλεψάμενος γερούσιον, στενάζας εἶπε¹⁰
 βυθὸν ὡς „οὐδὲν τοῖς βασιλεῦσιν ἀδιόρθωτον, οὐδ' ἔστι τι
 τῶν πλημμελῶς γινομένων ὃ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν ὑπερπέπαικεν.
 ἐβλακεύοντο τοίνυν, ὡς εἶοικεν, οἱ πρότερον αὐτοκράτορες,
 ἢ ἐπλάττοντο τὸν ἐπὶ τοῖς κακίστοις ἀχθόμενον. εἰ γὰρ ἀλη-
 θῶς ἠβούλοντο στήναί ποτε τὰ βιοφθόρα καὶ παρρησίαν ἄγειν¹⁵
 ὅποσα τὴν ἐννομίαν συνίστησι, παρηγκωνίσαντο ἂν τὸ ἐν τοῖς
 γράμμασιν ἐρῶθρον, καὶ τὸν χάρτην ὡς οὐδὲν ὄνησιφόρον
 παραβλεψάμενοι ἐβάλοντο ἂν κατὰ νοῦν ὡς αἵμασι πενθοῦ-
 σιν ἀλλ' οὐχὶ δάκρυσιν ἐπιστένουσιν οἱ σπιλάδων καὶ πετρῶν
 ὑφάλων τραχυτέρους εὐρίσκοντες παρ' οἷς αἱ νῆες αὐτῶν ἐκ-²⁰
 βράσσονται ὑπὸ κλύδωνος, καὶ κατ' αὐτῶν ἐχρήσαντο ἂν τῷ
 ζίφει μὴ φορουμένῳ μάτην μηδὲ εἰκῆ, καὶ ἐβαλον ἂν εἰς κε-
 φυλὰς ἀνόμων θάνατον. νῦν δ', ὡς πέπεισμαι, γράφοντες

4. μόνοις μεῖναι τὰ A, omisso κεῖσθαι. 7. ὡς] καὶ A. 10.
 βύθιον εἶπεν A. 13. ἐβλακεύοντο] ἐκολακεύοντο B. 14. κα-
 κίστοις] κακοῖς A. 17. ὡς πρὸς μηδὲν ὄνησιμον A.

vetustate confirmatum; ac multos e superioribus imperatoribus, fasciculis litterarum in provincias missis, extrema naufragorum spoliatoribus minitatos: sed conatum illum fuisse irritum et intra scripta substituisse, rubricam imperatoriam illius mali undis eluentibus, ut litterae illae plane in aqua scriptae viderentur et edicta frustra subnotarentur. (4) Quae cum hi dixissent, Andronicus circumstantem senatum acriter intuitus, et suspirio ex imis praecordiis ducto, „nihil” inquit „est, quin ab imperatoribus emendari queat; nec ullum peccatum est, quod vires eorum superet. superiores autem imperatores aut rem stulte sunt aggressi, aut se dolere iniuriis simularunt. nam si corruptelam illam vere suppressam, et libere agi ea quae ad aequitatem pertineat voluissent, rubricatis litteris omissis et chartis inutilibus despectis, cogitassent sanguinem flere, non lacrimas fundere eos qui homines, apud quos fractae naues eiiciuntur, occultis in mari saxis et rupibus duriores experiuntur; et ense illos coercuissent, qui non frustra gestatur, et capitis iniquos damnassent. nunc, ut mihi

αὐτόχρομα πονηρίαν ἔγραφον, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλων κακοῖς οὐκ Β
 ἐπαινετῶς ἐπιδεικνύμενοι τὸ μακροθύμον τοῖς πάσχοσι συν-
 ἐπετίθειτο καὶ αὐτοί, καὶ ἐπεκράτουν μᾶλλον τὰ οὐκ ἐπαι-
 νετέα ἔθιμα, οἷς τὴν τούτων διόρθωσιν ἐκόντες ἐκπερίεσαν-
 5 το." ταῦτ' εἰρηκῶς „ἄνδρες" προσεπῆγεν, „οἱ καθ' αἷμά μοι
 προσφικέωσθε καὶ ὅσοις ἢ πρὸς ἐμὲ πίστις εὐνοίαν ἐπεβρά-
 βευσε, καὶ τὸ περιστηκὸς δὲ λοιπὸν, ὅσον τε εἰς γερούσιαν
 ἐγκέκριται καὶ ὅσον ἐς τὸ ἄλλως ὑπουργικὸν τῇ βασιλείᾳ Ῥω-
 10 μαιῶν ἀποκεκλήρωται, ἀκούσατέ μου, ἀκούσατε. φθέγγομαι
 γὰρ οὐχ ὅσα περ ἄηρ διαφορῆσει ἀτέλεστα, ἀλλ' ὅποια εἰ
 μὴ τὸν εἰκότα χρόνον ἐπ' ἔργον ἐκβήσονται, τὸν μὲν τὸ ποι- V. 173
 ητέον ἐμὲ διακελευόμενον ἐκ μὴνωσιν εἰς ὄργην, ἣ δὲ βαρεῖά
 τις καὶ δυσύποιστος ἐπενσκήψει τοῖς παρὰ τὰ διατεταγμένα C
 μοι πράττουσι καὶ ἀρχικῶν οὐκ ἐμπαζομένοις ὄλωσ ἤσων.
 15 χρεῶν μὲν οὖν καὶ τᾶλλα τὰ κοινοβλαβῆ καὶ κηρσιφόρα Ῥω-
 μαιῶσι παύσασθαι, καὶ ἔστωσαν εἰδοῖτες οἱ τὸν πλεονέκτην βίον
 μεταδιώκοντες ὡς εἰ μὴ λήξουσιν ἐθελονταὶ τῆς τῶν ἀλλοτρίων
 ἐφέσεως, καὶ τὰ οἰκεία προσαπολέσουσι καὶ τοῖς τῶν πενή-
 20 των ἐκφρονηθήσονται στεναγμοῖς ὥσπερ ἐν σφοδρᾷ λαίλαπι
 γοῦς ἀπὸ προσώπου γῆς ἐκριπίζεται, μάλιστα δὲ τὸ ταῖς
 ναυσὶν ἐπιτίθεσθαι καὶ διαρπάζειν τοὺς φόρτους, ἐνίοτε δὲ
 καὶ αὐτὰς κατατεμαχίζειν καὶ ἀπογομφοῦν. εἴ τις τοίνυν
 ἡμῶν ἀρχὴν ἐκ τοῦ ἡμετέρου κράτους χειρίζει ἢ εἴ τις ἀκι-
 νήτων παραλίων κύριος, καταρτισάτω πρότερον ἑαυτὸν, εἴτα D

2. ἐνδεικνύμενοι A. 3. οὐκ] μὴ A. 8 ἐς] πρὸς A. 20.
 χροῦς B. 21. φόρτους] γόμους B. 23. ἢ om APW.

videtur, nihil nisi malitiam scripserunt, et in alienis malis contra
 quam decet patientes, afflctos ipsi quoque sunt insectati, dum pra-
 vos mores non corrigendo confirmarunt." quae cum dixisset, subiecit
 „viri, qui sanguine mihi iuncti aut fide vestra meam benevolentiam
 consecuti estis, et reliqua circumstans corona, sive in senatum ascrip-
 ta sive aliis imperii muneribus destinata, audite, audite me. loquar
 enim non ea quae aër frustra dissipet, sed ea quae nisi suo tempo-
 re ipsa re apparebunt, me edicti auctorem gravi ira commovebunt:
 ea vero acris et intolerabilis in eos desaeviet, qui dicto magistratus
 non audientes secus ac iussi fecerint. cum autem alia quoque rei
 publicae incommodantia et cladem Romanis importantia abroganda
 sint, homines ex raptò vivere soliti sciunto, nisi ultro appetere
 aliena desiderint, etiam sua amissuros et pauperum suspiriis non se-
 cus eiectum iri quam pulvis a vehementi turbine dissipatur, eos
 praesertim qui naufragiis insidiantur et sarcinas diripiunt et aliquan-
 do ipsas naves dissecant et comminuunt. si quis vestrum igitur no-

καὶ τὸ ὑπήκοον εἰς θεὸς τὸ τοῦ θεοῦ καὶ τῆς ἐμῆς βασιλείας ἐποστολὴν καὶ αἰδῶ· ἢ μὴν ἐκ τῆς ψυχῆς ζητηθήσεται πολλαπλάσιον τὸ ἀδίκημα τοῦ τὴν ἐπαρχίαν διέποντος ἢ τὸν ἀγρὸν κατέχοντος, κἄν εἴη αὐτὸς μὲν ἀθῶος χερσὶ καὶ καθαρὸς τῆ καρδίᾳ, οἱ δ' ὑποδραστεύοντες ἐκείνῳ τὴν ἄθεσμον πρῶξιν⁵ ἀποτελέσωσι. λοιμοῦ γὰρ μαστιγουμένου κυρίου τὸ ὑπὸ χεῖρα νοῦν οἴσει· καὶ ὡσπερ ἐξομοιοῦσθαι τῷ ἄρχοντι φιλεῖ τὸ ἀρχόμενον προτέρον δρωῶντι τὰ μὴ ἐπαινετὰ ἐφεπόμενον, οὕτω καὶ μαστιζομένῳ καὶ ἀναγκαστῶς μεταμανθάνοντι τὸ κοινῆ συνοῖσον ἐφέπεται τὸ ὑπήκοον κατὰ πόδας, ὅσα καὶ ἰομητρὶ παῖς. ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκδικήσεως ἢ P. 211 καθυποβληθήσεται ὁ τῆς ἐμῆς παρήκοος ἐντολῆς, ἐπὶ τοῦ ἰστοῦ ἀπαιρωθήσεται τῆς νεώς, εἰ δὲ τοῦτον παρέσθῃ φλοῖσθος θαλάττιος, ἐφ' ὑψηλῆς ἀνασκολοπισθήσεται σκοπιᾶς, μεγίστης τινὸς καὶ ἰδυτενοῦς ἐκ τῶν ἐκεῖσέ που ὄρεων ἀπο-¹⁵ τμηθείσης δοκοῦ, ἴν' οὕτω καὶ τοῖς κατὰ τὰ ἀγανῆ ναυτιλλομένοις πηλᾶγη περίεπτος ἔσοιτο ὡς λαῖφος ἐν κεραίᾳ προφατύμενος καὶ ναυαγὸς ἐν γῆ δεικνύμενος καὶ εἰς σύμβολον παραλαμβανόμενος τοῦ μὴ προβῆναι καὶ εἰσέτι θραῦσιν νηῶν καὶ τῶν ἐνόnton αὐταῖς προνόμευσιν, καθὰ καὶ θεὸς ἐν ἀέρι¹⁰ τὸ ἑαυτοῦ τόξον ἐνέτεινεν εἰς σημεῖον τοῦ μηκέτι ἔσθθαι B ὕδαρ εἰς κατακλυσμόν." (5) καὶ ὁ μὲν φάμενος ταῦτα πρὸς

ἢ ἐκζητ. A. 8. ἐπαινετὰ ἐπόμενον A. 10. συνοῖσον] συμ-
 φέρον A. 12. ἐπὶ τοῦ] εἰς τὸ κατὰριον τοῦ ἰζακισθέντος κα-
 ραβίου κρεμασθήσεται καὶ φουρξισθήσεται B. 13. φλοῖσθος]
 κῦμα θαλάττιον, ἐφ' ὑψηλῆς ἀγχιέλου ἀκασκ. A. 16. κατὰ]
 ἐς A. 17. λαῖφος] ἄρμενον A.

stra auctoritate magistratum aliquem gerit, si quis fundos maritimos possidet, is primum se ipsum, deinde subditos quoque ad iustam dei et imperii nostri observantiam ac reverentiam confirmet. profecto poena dilecti multiplex ab eo exigetur, qui vel provinciae praestet vel agrum possidet. quodsi ipse et animo a facinore abhorruerit et manus abstinerit, sed ministri eius scelus id admiserint, id ipsi imputabitur. nam si sceleratus dominus flagellabitur, servitia respicient. et ut subditi in illaudatis rebus principem imitari solent, ita etiam, si is flagelletur et publicae utilitati servire cogatur, hi eum ut matrem filius sequentur. ut autem poenae quoque modum noveritis, quam edicti mei contemptor luet, in malo navis pendebit. si eum fluctus marinus deturbarit, in alto littore editaque speculati-
 nae arbori quae in iis montibus caedi poterit, affigetur; ut qui mari navigant eum conspiciant, velut de antenna velum, promi-
 lem, atque in terra naufragum, suo exemplo caeteros monentem

ἑτέροις εἶχε τὸν νοῦν, τὸν ἄγαν χαρακτηρίζων παθαινόμενον
 καὶ εἰκάζων τὸν μηδ' ὕλως παραδεξόμενον τῶν δοξάντων με-
 ταποίησιν ἢ ῥοπήν φιλόανθρωπον ἐφ' οἷς ἀπεφήνατο· οἱ δ'
 ἀκηκούτες ἀπειλιθωθέντες τῇ δέσει μικροῦ (πέριρ γὰρ ᾗδεσαν
 5 ὡς οὐκ οἶδε παίζειν Ἀνδρόνικος, οὐδ' ἄλλα μὲν ἐν τοῖς τοι-
 ούτοις φθέγγεσθαι ἄλλα δὲ κεύθειν ἐν ταῖς φρεσίν), ὄψῃ καὶ
 μόλις ἐν τῇ κινεστώτι γενόμενοι, ἐπιστολὰς γράψαντες διὰ
 ταχυδρόμων ἐξέπεμψαν τοῖς τῶν σφετέρων ἐπιστάταις κτη-
 μάτων καὶ τοῖς ἀντ' αὐτῶν διέπουσι δημοσίας ἀρχάς, πολλὰ
 10 τούτοις ἐπισκῆπτοντες καὶ παράκλησιν πῦσαν ἐπάγοντες, προσ- C
 σχεῖν τε καὶ ἐπαγρυπνήσειν μήπως ναυαγίῃ ἐγκύρσασα ναῦς
 ἐσεῖται τι πεπονθούτα δεινόν, εἰ δὲ δυνατόν, καὶ τοῖς ἀνέμοις
 αὐτοῖς ἐπιτιμῶν ἢ κατὰ τὴν Αἰόλου μυθολογίαν ἀσκοῖς τὰ
 πνεύματα συλλαμβάνειν, ἵνα μὴ καταγίδας ἐγείρωσι καὶ τὴν
 15 ἄλμην διαταράσσωσιν. ἀμέλει τοι ἐκ τοῦδε οὐκ ἦν ὄραν
 πλοῦτον ὃ περιπεσὼν κλύδωνι παρὰ τοῦ τῶν ἀπάντων διηρηπά-
 γη τι τοῦ φόρου ἢ μέρος τῶν καταστρωμάτων ἀφῆρητο ἢ
 καθῆρητο τὸν ἰστὸν ἢ ἄγκυραν ἀπεβάλετο ἢ τῶν ὀπλων τινὸς
 ἐστέρητο μέχρι καὶ μηρίνθου λεπτῆς, ἀλλὰ πνεύμασι τῇ
 20 χέρσῃ ἐκπνύμενα ἢ χοιράσι ἀρυσσόμενα πέτραις ἢ προβό- D
 λοῖς καταρρηγνύμενα, ὥσει καὶ Χαρωνικὰ ψυχαγωγὰ ἀκάτια V. 174
 ἐκ στομίον ἄδου ἀναγόμενα ὑπεβλέποντο ἀντιπαρερχόμενα ἢ

4. ἀπολιθωθέντες] ἀπονευτιάσαντες A. 5. οὐδὲ ἄλλα λέγει
 καὶ ἄλλα πράττει, ἀλλὰ συντομώτερόν ἐστι τὸ τιμωρήσαι ἢ τὸ
 εἰπεῖν αὐτόν B. 8. ταχυδρόμων] πεζοδρόμων B. 9. τοῖς
 ἀντ' τοῖς τῆς δημοσιακῆς ἐνοχίας ἔχοντας B. διέπουσι] διει-
 καῶσι A. 15. ἐκ] κατὰ A.

ne naufragia invadant et naues spolient, quemadmodum deus arcum
 suum in nubibus suspendit, qui argumento esset non fore amplius
 diluvium." (5) Quae cum dixisset magnum dolorem prae se ferens,
 eumque exprimens qui nec consilium mutaturus nec de sententiae
 severitate quicquam remissurus esset, aliis rebus intentus fuit. au-
 ditores vero experientia edocti nescire iocari Andronicum, nec alia
 loqui alia sentire in rebus huiusmodi, metu trepidabant; et vix
 tandem animis receptis, per veredarios procuratores suos et in ma-
 gistratibus suam vicem obeuntes severissime monuerunt ac obtestati
 sunt, ut vigilantissime caveant ne tempestate fracta navis laedatur,
 sed potius, si fieri possit, ipsos etiam ventos increpent aut, ut de
 Aeolo fabulantur, utribus includant, ne turbinibus mare exagitent.
 ab eo tempore nulla navis iactata fluctibus ullam sarcinarum iactu-
 ram fecit, aut parte tabulatorum spoliata est, aut malum ancoramve
 aut minimum funiculum, nedum ulla armamenta amisit. imo sive
 tentis in terram ageretur sive scopulis occultis allisa frangeretur, non

ὡς θεωρίδες νῆες ἀμφιπεριεῖποντο, καὶ μεθ' ὑποστολῆς εἰ-
χον ἀμφιπυρριζόμενον αὐτὰς τὸν πολὺν καὶ λαώδη ὄμιλον καὶ
τὸ χειρίζον τὰς ἀρχάς, μὴ πού τι κατὰ χέρσον ἀπολέσωσιν
ὃ μὴ κλύδων ἠφάντωσεν ἄλιος, καὶ ἦν ἀτεχνῶς γαλήνη δια-
γελῶσα ἐκ ζάλης καὶ δεξιᾶς ὄντως θειοτέρας ἀλλοίωσις τὸ 5
ὁρῶμενον.

Οὗτος ἀνεκαίρισε μεγίσταις δαπάναις καὶ τὸν παλαιὸν
ὑπόγειον ἀγωγόν, ὃς περὶ μέσην ἕξισιν ἀγορᾶν ὑετίζων
κίττωθεν ἕδωρ οὐχ ἑστὸς καὶ νοσῶδες ἀλλὰ πηγμαῖον
καὶ πότιμον ὡς πλανώμενον· τὸν γὰρ ποταμὸν Ὑδρά- 10
λην ἐπωχέτευσε τῷ αὐλῶνι τούτῳ τοῦ ὕδατος, καὶ περὶ
τὰς πρώτας τούτου πηγὰς πύργον τε ἀνωκοδόμησε καὶ
οἰκῆματα ἤγειρε πρὸς θερινήν διαίτησιν ἐπιτήδεια, καὶ
τῶν ἐκ τούτου ὑδρεύονται ὅποσοι περὶ τὰς Βλαχέρνας καὶ
ἐπι ἐνδοτέρῳ τῆς πόλεως τὴν οἰκήσιν ἔλαχον. οὐδὲ γὰρ ἄπαν 15
τὸ ὑδροδοχεῖον ἐπεσκεύαστο, ἵνα καὶ κατὰ μέσην τὴν ἀγο-
ρᾶν ἐκδίδωσι τὸ ὕδωρ διαυλωνιζόμενον· ὃ γὰρ μίτος ἐκεῖ-
P. 212 νον ἐπιλέλοιπε τῆς ζωῆς. τοσοῦτον δ' ἐμέλησε τοῖς μετ' ἐκεῖ-
νον ἄρχασιν, ὅσοι τέως ἐς δεῦρο ἀνάσσουσι, πέρας ἐπιθεῖναι
τῇ κοινωφελείῳ τούτῳ ἔργῳ, ὥστε καὶ ὃ τούτον μεταστῆσαι 20
τῆς ἀρχῆς ἅμα καὶ τῆς ζωῆς Ἰσαάκιος τὸν τε πύργον κατή-
ρειψε καὶ τὰς χαριστάτας οἰκῆσεις κατέβυλε, φθονῶν ὡσπιρ
Ἀνδρονίκῳ τῆς καλλίστης ταυτησὶ πράξεως.

1. νῆες θεωρίδες περιεῖποντο A. 2. λαώδη A. 3. πού] πῶς A. 7. μεγίσταις] μετὰ ἐξόδων πολλῶν B. 10. ὡς πλανώμενον om A. 11. περὶ] εἰς τὰς βρύσεις B. 17. δε-
αυλιζόμενον A. ἐκείνω A. 21. κατήρειψε] ἐχάλασε B.

aliter spectabatur quam cymba Charontis, qua ex faucibus inferni animae veherentur; aut ut sacrae naves a populo et magistratibus submisae curabantur, ne quid in terra amitterent quod mare non abstulisset.

Ita ex tempestate subita tranquillitas extitit, ut ea mutatio divinitus instituta videretur. idem maximum aquaeductum subterraneum, qui in medio foro non stagnantem et morbidam sed fontanam et potabilem aquam effunderet, maximis sumptibus renovavit, Hydrate fluvio in eum derivato; ad cuius primos fontes turrim extruxit et aedes ad aestivandum idoneas. ex eo fonte adhuc aquantur, qui ad Blachernas et interius etiam in urbe habitant. nam id opus morte eius interruptum est, quo minus aqua in medio quoque foro exilliret. secuti autem imperatores in hunc usque diem id opus ita curarunt, ut Isaacius, qui Andronico una cum imperio vitam eripuit, et turrim et aedes amoenissimas diruerit, ex invidia nimirum pulcherrimi istius facinoris.

Ἀναποιῶν δὲ καὶ τὰς πραιτωρίας ἀρχάς, ἄνδρας λογί-
 μους καὶ τῶν ἀπὸ τῆς βουλῆς ἀρίστους αὐταῖς ἦν ἐφιστῶν.
 ἀλλὰ καὶ ἀδροτάτοις ἐπαίρων φιλοδωρήματα, τεθραμμένους
 εἶποι ἂν τις ταῖς εὐποιαῖς ἐξέπειπε, προμηθεύμενος ἐντεῦ-
 5 θεν τοῦ ἀνεπαχθῶς ταῖς πόλεσι στέλλεσθαι καὶ τοῦ σφῶς
 ἐπιμόνως προσανέχειν τῷ ἔλεῳ καὶ τῇ κρίσει τῶν ταπεινῶν. B
 οἱ δὲ διαρκῶς τῶν ἐπιτηδείων ἔχοντες (ἀνὰ τεσσαράκοντα
 γὰρ καὶ ἀνὰ ὀγδοήκοντα νομίσματος ἀργυρέου μῖας ἀπεφέ-
 ροντο) ὥσπερ ἱερῶν χρημάτων φερίδοιο ἢ παρὰ τιῶν καὶ
 10 αὐθιγέτως σφίσι παρείχοντο ἀνθ' ὧν ἐκ χειρὸς δυνάστου
 ἐρρῦσθησαν ἢ τιος ἄλλως ἀγαθοῦ μεισχέκασιν. ὕθεν διὰ
 βραχέος εἰς πληθυσμὸν αἱ πόλεις ἐπέδωκαν, ἢ τε γῆ τὰ ἐκ-
 φόρτα κατὰ ἑκατοστίας ἀνέδωκε, καὶ ὀλίγον τὰ πρὸς τὸ ζῆν
 ἀπέδίδοτο. ἦν δὲ καὶ τοῖς κατεπειν ἔχουσι τῶν χειροδικῶν
 15 ἐνέντευκτος, καὶ πρόσωπα μὴ λαμβάνων οὐκ ἤφεν ἀπὸ τοῦ
 δικαίου τὸ δίκαιον, ἀλλ' ἐπ' ἴσης τῆς τῆν τύχην χθαμαλῶ
 τὸν καὶ γένει καὶ πλοῦτω σεμνὸν παράγων ἐπὶ τὸ κρίνεσθαι C
 ἀμφοτέρων ρουνεχόντως κατηκροῶτο, καὶ ἐπέπληττεν ἰκαίως
 καὶ δίκην ἐπετίθει ἀνάλογον τῷ γούρω καὶ ἀδοξοῦντι μετὰ
 20 πένητος κρίνεσθαι, εἰ πεφώραται ἀδικῶν ἢ ἐκθλίβων καὶ πλῆ-
 των πνυγμῇ τὸν ἔγγιστα. ποτὲ οὖν καιροῦ περιέστησαν αὐ-
 τὸν ἐξ ἀγροικίας τινές, καταβοῶντες τοῦ Λαδιβρηνοῦ Θεοδώ-

1. ἀναποιῶν] πέμπων δὲ εἰς τὰ κεφαλαίαια B. 6. ταπεινῶν]
 πτωχῶν A. 8. νομίσματος] λίρας ἀργυροῦν διὰ νομίσμα-
 τος B. 11. μεισχέκασιν] μειείαβον A. 12. τὰ ἐκφόρτα] εἰς
 ἑκατὸν τοὺς πόρους ἐκαρποφόρησε B. 17. τὸ] τῷ A. 20. πλῆ-
 των] τύλιτων A. 21. αὐτὸν ἀγροικοὶ A.

In praetoriis magistratibus reficiendis viros praestantes et sena-
 torii ordinis optimos delegit, et amplissimis muneribus donatos ablega-
 vit, ut beneficiis tantis ornati minus graves essent civitatibus et defen-
 dendis ac sublevandis pauperibus semper intenti. qui, cum abunde
 suppeteret unde viverent (nam quadragenas et octogenas argenti mi-
 nas secum auferabant), tanquam sacrilegio etiam iis abstinebant
 quae a provincialibus ultro offerebantur, quod aut e manu potentis
 erepti aut aliis beneficiis affecti essent. unde civitates exiguo tem-
 pore creverunt, terra centuplum fructum tulit, annona parvo venit.
 facile quoque se ab iis adiri passus est Andronicus qui de violentia
 potentum querebantur, nulla personarum habita ratione; nec ius a
 iusto removit, sed genere et opibus illustres aequae ac tenuis fortunae
 homines in ius adductos ex aequo audivit. insolentes, quos cum ob-
 securis hominibus iure agere pudebat, si convicti essent iniuriarum,
 quod pauperes opprimerent aut pugnis caederent, graviter castigatos
 pro delicti modo multabat. aliquando Ladibrenum Theodorum, quem

ρου ὡς καταλύσαντος παρὰ σφίσιον ἐν τῷ παροδενίειν, καὶ πορισσαμένον μὲν ὅσων ἐσπάνιζεν αὐτὸς καὶ ἡ ὑπηρεσία αὐτοῦ ἅπαντα καὶ τὰ ὀχλήματα ζύμπαντα, μηδὲν δ' ἀπόδομα καταθεμένον ἐν τῷ μεθίστασθαι. ἔστι δ' ὁ Λαδιβηρὸς οὗτος ὃν ὁ λόγος ἐδήλωσεν ἄνωθεν ὑπηρετῆσαι μεθ' ἑτέρων τῆ 5 τοῦ βασιλέως Ἀλεξίου πηγμονῆ. δικάσας οὖν μετὰ τῶν ἀγοροτέρων ἐκείνων, καὶ ἀληθείας εὐρῶν ἐχόμενα τὰ λεγόμενα, αὐτὸν μὲν δι' ἀλλακτῶν ἐπαίδευσεν δώδεκα, τὴν δὲ τῶν ἀναλωμάτων τιμὴν ἐς τὸ πολλαπλάσιον ἐκέλευσε καταθέσθαι τοῖς ἐπὶ τῶν χορσῶνων τῶν βασιλικῶν. ἔγραψε δὲ καὶ πρὸς 10 τινας τῶν τὰ δημόσια ἐνεργούντων ἐπιστολὴν ἔχουσαν οὕτως „Ἀλήθινε τοῦ ψεύδους πρωτόγγελε, σὺ ἀσύνετέ μοι Συνέσιε, καὶ σὺ ἀγοραῖε Λαχανᾶ, ἤκουσται τῇ βασιλείᾳ μου ἀδικεῖν ὑμᾶς, τὰ πολλὰ, καὶ ἡ τὸ ἀδικεῖν ἐάσατε ἢ τὸ ζῆν· τὸ γὰρ ἀδικεῖν ὑμᾶς καὶ ζῆν οὔτε τῷ Θεῷ ἀρεστόν ἐστιν οὔτ' ἐμοὶ 15 τῷ δούλῳ αὐτῷ ἀνεκτόν.”

- V. 175. Τοσοῦτον δ' ἀπέλχε τὴν τότε καὶ νῦν περὶ δογμάτων θείων κρατοῦσαν κατάστασιν ἐπαινεῖν, ἢ περὶ Θεοῦ τι λέγειν καὶ ἀκούειν αἰεὶ καινότερον ἢ θελε, καὶ ταῦτα τῆς ἡμετέρας σοφίας οὐκ ἄκρω λιχανῷ γεγενυμένος, ὥστε καὶ τῷ νέων Πα- 20 τρῶν Εὐθυμίου (μέγας δ' ἐν λόγοις οὗτος ἦν ὁ ἀνὴρ) καὶ τῷ Κινάμῳ Ἰωάννῃ οὐ μόνον ἐπέπληξεν ἐπὶ τῆς βασιλείου

1. παρὰ] ἐν αὐτοῖς A. 2. ἐσπάνιζεν] ἐδεῖτο A. 5. ὑπουργῆσαι A. 6. ἀγοροτέρων] τῶν χωριατῶν A. 8. δι' ἀλλακτῶν] διὰ μαγγλαβίων B. 10. τοῖς ἐπὶ] τοῖς τὴν ἐπαίτησιν ποιοῦσι τῶν βασιλικῶν κεφαλαίων B. 13. βασιλείων A, omis- sis ἔγραψε — ἀνεκτόν. 19. τῆς γραμματικῆς σοφίας μέτοχος ὢν B. 22. κινάμῳ A.

supra Alexii imperatoris praefocationem adiuvisse ostendimus, quidam agricolae accusarunt, quod apud se divertisset ac cum servitiis et iumentis suis, omnibus necessariis acceptis, discedens nihil solvisset. quod ubi verum esse comperit, ipsum duodecim plagis fuste castigavit, et ex fisco agricolis longe plus quam quanti erat damnum solvi iussit. scripsit et ad quosdam magistratibus fungentes huiusmodi litteras: „vere mendacii princeps, prudenti meo iudicio imprudens, et tu holitor venalicie, auditum est nostro imperio vos studere iniuriis. enimvero aut iniurias aut vitam relinquite. nam vos iniurios esse et vivere neque deo acceptum est neque mihi servo eius tolerabile.”

Tantum porro absuit ut consuetudinem et tunc et nunc receptam de divinis dogmatibus disputandi probaret, aut de deo novi aliquid vel dicere vel audire vellet (idque cum nostram doctrinam non summis tantum labris attigisset), ut novarum Patrarum episcopum Euthy-

σκήνης κατὰ τὸ Λοπάδιον διαλεγομένοις περὶ τῆς „ὁ πατήρ μου μείζων μου ἔστι” τοῦ Θεανθρώπου φωνῆς, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦ Ῥυνδακοῦ ποταμοῦ ἀκοντίσειν χαλεπήνας ἠπειλήσεν, εἰ μὴ παύσαιντο ποιοῦμενοι περὶ Θεοῦ τὴν διάλεξιν. καὶ 5 μὴν κἀκεῖνό γε σημεῖον τοῦ μὴ πάμπαν ἐκτεθριωῶσθαι Ἀνδρόνικον· τοῦ γὰρ λόγου λόγον τιθέμενος οὐ πόρρω τῆς ἀλουργίδος τοὺς πατέρας λόγων ἐτίθετο, ἀλλ’ ἐγγὺς ἄγων τοῦ θρόνου καὶ δωρεᾶς διατάλπων συγγαῖς, καὶ τιμῆς οὐκὼν ἐλαχίστης μεταδιδούς, ἐδείκνυ ἐαυτὸν καὶ φιλοσοφίαν οὐρα-
 10 νοβάμονα μέγα τι χρῆμα οἰόμενον καὶ πλείστου τιμώμενον, καὶ σοφιστὴν ἐγκωμιάζοντα καλλιρρήμονα, καὶ τοὺς νομοτριβεῖς ἄνδρας περὶ πλείστου μάλα τιθέμενον. B

6. Τὴν δὲ οἱ τοῦ σκήνουσ καταθέσειν ἐς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων βουληθεὶς ποιήσασθαι ὡς κάλ-
 15 λει κάλλιστον καὶ μεγέθει μέγιστον καὶ περὶ τὸ καίριον καὶ μέσον ἀνεγγηρομένην τῆς πόλεως, ἅπαντα φιλοτιμῶς τὰ πεποννηκότα μέρη τοῦ τεμένους ὑπέλαβε καὶ τὸ ἀποσβεσθὲν ἀνέθαλψεν ἀγλαόμορφον, τὴν τε τοῦ σωτῆρος ἡμῶν εἰκόνα Χριστοῦ, δι’ ἧς ὁμιλήσαι ποτε τῷ βασιλεῖ Μαυρικήν λόγος αἰρεῖ,
 20 πολυτελῆ περιέβαλε κόσμον, καὶ τὴν πορφυρᾶν μεγίστην πλυνόν, ἧς τοῖς χεῖλεσι φρικώδεις δύο ἀμφιελίττονται δράκοντες εἰς ὄλους λορδούμενοι, θαῦμα ἰδέσθαι, ἐκ τοῦ κατὰ τὸ μέ-

5. γε om A. 7. τοὺς πατέρας] τοὺς ἀνθρώπους τοὺς λόγου μετέχοντας καὶ λογογραφούνας B. 9. ἐδείκνυεν A. φιλοσοφίαν] σοφίαν A. 11. ἐγκωμιάζοντα] θειάζοντα A. 16. ἅπαντα τὰ διεργαγῆτα τούτου τείχη ἀνεκαίνισε καὶ ἀμιστόρησεν εἰς κάλλος καὶ ὠραιότητα B. 20. κόσμῳ A. πορφύρεον A. πλυνόν] λεκάνην B.

mium, virum eruditissimum, et Cinamum Iohannem, ad Lopadium de illo Christi dicto *Pater maior est me* in suo tabernaculo disseverentes obiurgavit, et in Rhyndacum amnem abiecturum minatus sit, nisi desisterent. fuit autem illud argumento, non plane efferatum fuisse Andronicum, quod eruditionis rationem habuit; et eruditos non procul a purpura sed prope solium suum collocatos et muneribus frequentibus fovit, et honores eis non minimos habendo, celestem sapientiam divinarumque rerum doctores, disertos et iurisperitos, magnam rem et summi pretii se aestimare declaravit.

6. Iam quia se in aede pulcherrima et amplissima et in media urbe sita, XL martyrum, sepeliri volebat, omnes eius templi partes ruinosas studiose refecit, et exolescentem pulchritudinem reconcinnavit; et Christi servatoris nostri imaginem, per quam olim cum imperatore Mauricio collocutus esse fertur, magnis impensis ornavit; et ingens illud porphyriticum solium, cuius labra duo horrendi ser-

Cγα παλάτιον κηπίου παρὰ τὴν αὐλείον μετήνεγκε τοῦ νεώ,
 κακέτοε τὰ τῆς ὀμεννείδος αὐτοῦ μετακεκόμικε λείψανα ἐκ
 τῆς τοῦ Ἀγκουρίου μονῆς, ἐνθα προῶν ἐτέθαπτο. ἔξωθεν
 δὲ περὶ τὰς ἀρκιῆς καὶ κατ' ἄγορὰν τετραμμένας τοῦ νεώ
 τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα πύλας ἐπὶ μεγάλου πίνακος ἀνέστη-5
 σεν ἑαυτὸν, οὐκ ἐσταλμένον βασιλικῶς οὐδὲ χρυσοφοροῦντα
 ὡς ἄνακτα, ἀλλὰ τινα πόλυτλαν ἐργατικὸν ἐκ καλαίνου βα-
 φῆς, ἐνδιδυμένον ἀμπερόνην ἐς γλουτὸν ἀμφισχιδῆ καταβαί-
 νουσαν, καὶ λευκαῖς κρηπίσι περιστελλόμενον τοὺς πόδας ἀνα-
 βαινούσαις εἰς γόνατα, καὶ δρέπανον περιζαμπὲς κατέχοντα 10
 τῇ χειρὶ, βριθὺ καὶ μέγα καὶ στιβαρόν, συμμάροτον τῷ ἐπι-
 κλινεῖ σχήματι καὶ σιγηρεῦον ἐντὸς ἀγαλματίαν μειρακίσκον
 D ἕως φάρυγγος καὶ ὤμων προφαινόμενον, ἐκεῖνα διὰ τῆς εἰ-
 κόνης τοὺς παροδεύοντας μύων ἀτεχνῶς καὶ διδάσκων στηλῶν
 καὶ κύρβειον πασῶν ὑψηλότερον καὶ τιθεὶς τοῖς βουλομένοις 15
 ὑπόψια, ἄπερ εἶχεν ἐπὶ τῶν ἔργων ἡρομηκῶς, τὸν κληροτόμον
 ἀπεκτονῶς καὶ τὴν ἀρχὴν ἕμα καὶ τὴν ἄκοιτιν ἐκεῖνου ἑαυ-
 τῷ μνηστευσάμενος. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ κίονος κατὰ τὸ χαλκοῦν
 μετέωρον τετράπλευρον, ἐν ᾧ γυμνοὶ περιβλημάτων μηλοβο-
 λουσίην ἀλλήλους οἱ Ἔρωτες, ὃ Ἀνεμοδούλιον κέκληται, ἑαυ-20
 τὸν ἀναστήσειν ἐμελέτα χαλκοῦν, καίπερ τὰς εἰκόνας τῆς βα-
 σιλίδος Ξένης τῆς τοῦ βασιλέως Ἀλεξίου μητρὸς, ἣν διὰ

5. μεγάλου] μεγίστου A. ἀνέστησεν] ἰστέρησεν B. 7.
 ἀλλ' ὡς ἐργάτην τοῦ θεοῦ ἐκ γερανίου βαφῆς, φοροῦντα βου-
 χον σχιστὸν μέχρι καὶ τῶν γονάτων, ἀπὸ δὲ τῶν γονάτων μέ-
 χοι καὶ τῶν ποδῶν ἐντετυλιμένον ἄσπερον παννὴ μετὰ λωρίων
 ἕως κάτωθεν γονατιζόμενον B. 17. ἀπ. τῆς ἀρχῆς καὶ τὴν
 ἀκ. A. 20. κέκληται] addit B ἐνθα πύρραι γυναικῆς εἶχον τὴν
 οἴκησιν. 21. καίπερ] καὶ ταῦτα B.

pentes sinuosis voluminibus amplectuntur, mirabile opus, ex hortulo
 magni palatii in eius templi vestibulum transtulit, ibidemque prio-
 ris suae coniugis reliquias ex Ancurii monasterio translatas reposuit.
 extrinsecus iuxta Septentrionales eius templi fores in maxima tabula
 statuam suam collocavit, non imperatorio regione habitu, nec aureo
 ornatu, sed instar aerumnosi operarii, nigra veste induti, fissa usque
 ad suras, cum albis ocreis usque ad genua ascendentibus; qui sal-
 cem gravem et magnam manu tenens formosissimum adolescentem
 usque ad humeros et fauces prominentem, velut incurvatus, com-
 prehendat et implicet, qua imagine praetereuntibus clarissime sua
 facinora depingebat; et quo suis edocebat ut herede imperii occiso
 sponsam illius sibi matrimonio iunxisset habuit etiam in animo ae-
 ream suam statuam super columna in sublimi aeneo tetrapleuro, ubi
 nudī Cupidines ponis se invicem petunt, quod Anemodulium vo-

πνιγμονῆς τοῦ ζῆν ἀπέξενωσε, πρὸς γρηαιότητι καὶ ἰκνήν
 ματαζωγραφῶν μορφῆν, τὸν ἐκ τῶν παριόντων καὶ θεωμένων
 τὸ λαμπρὸν ἐκεῖνο καὶ περικαλλέστατον εἶδος καὶ τοῦ θανυμά-
 ζεσθαι ἀξιώτατον ὑποβλεπόμενος ἔλεον, τὰς δὲ πλείους καὶ P. 214
 5 ἀπαλείφειν ἐνδοὺς τοῖς ἐθέλουσι, καὶ μετεγγράφειν αὐτὸν ἐν
 σχήματι βασιλικῇ τῇ Ἀλεξίου μνηστῇ συνιστάμενον ἢ καὶ
 καθ' ἑαυτὸν ἰδίᾳ τυπούμενον. ἐπὶ πᾶσιν ἀνεγείρας καὶ τὸν
 νεῶν τῶν τεσσαράκοντα μαρτύρων πολυτελῆ οἰκήματα ἑαυτῷ
 ἀφώρισεν εἰς ἐνοίκησιν, ἤνικα ἂν ἀφίκοιτο πρὸς τὸ τίμενος.
 10 μὴ ἔχων δ' οὖν ἐκ τῶν προσφάτων καὶ νεαρῶν αὐτοῦ πρῶ- V. 176
 ξων καταπάττειν τοὺς δόμους τῷ τῶν χρωμάτων συγκεκριομῶ
 ἢ ταῖς λεπταῖς καταποικίλλειν τῶν ψηφίδων ἐνθέσειν,
 εἰς τὰ πρὸ τῆς βασιλείας ἔβλεψεν ἔργα, καὶ ἦν ἱππηλίσια B
 καὶ κνηγέσια ζωγραφούμενα, κλωγμὸς πτηνῶν, θωυσμὸς
 15 κυνῶν, ἐλαφρηβολίαι καὶ λαγῶν θηρεύσεις καὶ χαυλιόδους σὺς
 διακοιτιζόμενος καὶ ζοῦμπρος διελευνόμενος δύρατι (ζῶων δὲ
 οὗτος τὸ μέγεθος ὑπὲρ ἄρκτον μυθικὴν καὶ πάρδαλιν στικτὴν,
 κατὰ τοὺς Ταυροσκύθας φνόμενον μάλιστα καὶ τρεφόμενον)
 καὶ βίος ἀγροικικός καὶ σκηνίτης καὶ ἐστίασις ἐκ τῶν θηρευ-
 20 ομένων σχέδιος, καὶ αὐτὸς Ἀνδρόνικος μιστύλλων αὐτοχειρὶ

4. τὰς δὲ] ἔδωκε δὲ καὶ ἐπ' ἀδείας εἰς τὰς τῶν βασιλέων ἱστορημένας
 εἰκόνας ἀπαλείφειν τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ τὰ γράμματα καὶ γρά-
 φειν καὶ χαρακτηρίζειν αὐτοῦ τὴν μορφῆν. B. 8. πολυτελεῖς οὐ-
 κημα A. 9. ἀφίκεται A. 10. μὴ] οὐκοῦν καὶ μὴ ἔχων ἐκ A.
 12. θέσειν A. 13. καὶ ἦσαν ἐγκράσματα ἀλόγων, κνηγία πειρι-
 τῶν, λαγάνων ἀναβάσεις, σκύλων ὄγγαριων πρὸς ἐλάφους ἀπο-
 λύσεις καὶ πρὸς λαγούς ἑτέρους κύνας, πολεμίζων μετὰ ἀγρίων
 χοίρων, καὶ ζοῦμπρον ζῶων καὶ πάρδαλιν, αἵτινα ἐν τοῖς ἔρεσι
 τῶν κομάνων ἐνέμοντο, καὶ κρέατα ἐξ αὐτῶν κόπτων καὶ ἐψήνων
 καὶ τρώγων. B. 16. ζοῦμπρος A. 17. μυθικὴν] θυμακὴν A.

cant, erigere. imagines Xenae imperatricis, Alexii matris, quam suf-
 focavit, prius ibi depictas, in rugosae aniculae faciem transformavit.
 commiserationem praetereuntium, si illustrem illam et pulcher-
 rimam formam atque omni admiratione dignissimam spectarent, ve-
 ritus, plerasque aboleri passus est, et suam imaginem habitu impe-
 ratorio aut Alexii sponsae astantem aut seorsim reponi. post omnia,
 iuxta aedem sanctorum XL magnificas aedes struxit, in quibus, cum
 templum vellet ingredi, versaretur; et quia recentibus suis factis
 parietes coloribus aut alborum calculorum interpositionibus adorna-
 re non poterat, ad ea convertit animum quibus ante imperium fue-
 rat occupatus. ea erant aurigationes, venationes, strepitus avium,
 latratus canum, cervorum leporumque venatus, aprorum et zumbro-
 rum confossio (est autem zumbrus fera, quae apud Tauroscythas po-
 tissimum nascitur, et urso et leopardo maior) et vita agrestis in ten-

κρέας ἐλύφειον ἢ κύπρου μονάζοντος, καὶ ὀπτῶν περιφρα-
 θέως πυρὶ, καὶ τοιαυθ' ἕτερα, ὅποια τεκμηριάζειν ἔχουσι
 βίοντον ἀνδρὸς πεποιθότος ἐπὶ τόξῳ καὶ ῥομφαίᾳ καὶ ἱκπῶσι
 αὐκύποσι, φεύγοντός τε τῆς ἐνεγκαμένην δι' οἰκίαν ἀβελτερίαν
 C ἢ ἀρετήν. ὁ δ' Ἀνδρόνικος καὶ εἰς Δαβὶδ ἀνῆγε τὰ ἑαυτοῦ, 5
 καὶ κατ' ἐκεῖνον ἔλεγε καὶ αὐτὸς τὰ τοῦ φθόνου ἐκδιδράσκου
 πάλαι θήρατρα καὶ πρὸς τὴν ἀλλοτρίαν πολλὰκις μετασκευά-
 σασθαι. ἐπεξείρων δ' ἔσθ' ὅπη τὰ ἑαυτοῦ, τὸν μὲν καθίσαι
 τῶν ὀρίων τῆς Παλαιστίνης ἄποθεν βραχὺ κατὰ τὴν Σικελίαν
 ἔλεγε, καὶ συγκόπτειν τὸν Ἀμαληκίτην μαχαίρᾳ, καὶ γλί- 10
 σχρωσ ἀποζῆν, ὥστε καὶ τὸν Νάβαλ ἀπεκτονῶς ἦν ἂν ὅτι μὴ
 οὐκ εἶχεν ἀνά χειρας τὸ αἰτηθέν ἑαυτὸν δὲ δι' ἔθνων τῶν
 ἐφ' ὧν ἀπάντων σχεδὸν ἵεναι, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸ τοῦ Χριστοῦ
 βυστάσαι καὶ κηρῶσαι ἀποστολικῶς ὄνομα, τιμῶν τε τῶν
 ἀνωτάτω μεταλαχεῖν δι' ὧν διήρχετο, καὶ προπεμπόμενοι 15
 ἀπανίστασθαι. καὶ ταῦτα μὲν διεξῆκει μετὰ πειθανάγκης ἱκα-
 D νῆς, ὁποῖος ἐκεῖνος, καὶ μάλιστα ἦν ἀνδράσιν ὀμίλει λόγου
 καὶ σοφίας μετέχουσι, ἔτι τῶν πραγμάτων γαληνιῶντων καὶ
 ἡρεμαίαν ἔχόντων κατέστασιν.

7. Τὰ δὲ τελετώντι αὐτῶ μελετώμενα, ἤδη δὲ καί 20
 ἀρχὴν λαμβάνοντα γίνεσθαι, ἐσχάτης ἦν ἀπονοίας ἀποκνή-
 ματα καὶ παρεληλακότα πῦσαν ἀπανθρώπιος ὑπερβολῆς.
 ὀρων γὰρ τὰ μὲν τῆς ὑπ' ἐκεῖνον ἀρχῆς συμικρυνόμενα, τοὺς

8. τὰ ἑαυτοῦ] τὰ εἰκεία A.

toris, et convivia ex venatu simplicia, et Andronicus cervinam aut
 aprugnam suis manibus in frusta secans et diligenter assans, et id
 genus alia, quae vitam hominis repraesentant arcu gladio et veloci-
 bus equis freti, patria sive ob simplicitatem sive virtutem suam exul-
 tantis. verum Andronicus fortunam suam cum Davidica comparabat,
 seque invidiae retia aequae ut illum evitasse multis exiliis actum
 aiebat. interdum suas res amplificando illum parum a Palaestina Si-
 celagam pervenisse, et Amalechitam gladio confecisse, et adeo sor-
 dide vixisse ut Nabalem etiam occisurus fuerit, quod postulatis non
 statim annuisset: se vero totum pene Orientem pervagatum ad omnes
 gentes apostolico more Christi nomen pertulisse et praedicasse, et
 quocumque transisset, summis affectum esse honoribus, et cum hono-
 rifico comitatu recessisse. haec non indiserte commemorabat, prae-
 sertim si cum viris eruditis et eloquentibus colloqueretur, rebus ad-
 huc integris et tranquillis.

7. Quae autem postremo instituit et ex parte inchoavit, et extre-
 mi furoris erant et omnem crudelitatis immanitatem superabant. nam
 cum imperium imminui et multitudinem hostium instar hibernis ni-
 vibus aucti torrentis et extra ripas effusi obvia quaeque vastare, et

δὲ πολεμίους κατὰ τοὺς ἐξ ἡμβρων πλήθοντας ποταμοὺς καὶ
 τὰς ὄχθας ὑπερανιόντας τὰ ἐν ποσὶν ἐξηρημοῦντας καὶ κατα-
 κλύζοντας, κατὰ βραχὺ τε τὴν πολιτείαν ἐλευθεροστομοῦσαν
 καὶ πρὸς ἀποστασίαν ὑποκινουμένην οἷς μὴ φροντιδοκοπεῖται
 5 ὑπὲρ αὐτῶν ἀλλ' ὡς εἰς κάρωμα ὑπνοῦ κατενεχθεῖς οὐθ'
 ὄρᾶν οὔτ' αἶψιν ἔχει τὰ ὑπὸ τῶν ἐπιστρατευσάντων ἔθνων
 ἀνομούμενα, ἀδύνησέ τε πόνον καὶ ἀνομίαν ἀπέτεκεν, οὐ τό-
 σον οἰκοθεν ὅσον ὑφ' ἐτέρων εἰς τὰ ἄτοπα ἐποτρυνόμενος. P. 21!
 ἢ δὲ ἦν τὸ μὴ μόνον ὄσους συνεῖληφεν ἐν φρουραῖς θανάτῳ
 10 ὑποδικάσαι, καὶ οὗς μὲν μαχαίραις ἀνελεῖν, οὗς δὲ θαλάσ-
 σης ἀκοντίσαι βυθῷ, ὧν δὲ ἀκινάκαις ἀναρρηξαι τὰς γαστέ-
 ρας, καὶ ἄλλους ἄλλως ὑπέξαγαγεῖν τοῦ βιοῦν, ἀλλὰ καὶ
 κατὰ τῶν συναπτομένων τούτοις πρὸς γένος ἠκονηκέναι τὸ ξί-
 φος· „τί γάρ” φησιν „ἦναια, εἰ κόρησ ἐκτμηθείσης μιᾶς
 15 πλείονα ἐκφυήσονται κάρηνα, τοῖς δὲ οὐκ ἐπάγει τις τὸν σί-
 δηρον σίζοντα; ἐπαινετέος ἐν τούτῳ μάλιστα ὁ ἡμίθεος καὶ
 ἦρωσ Ἡρακλῆς, ὅτι τὸν Ἰόλεων ἐπικύοντα εἶχε καὶ τὸ τῆς
 ὕδρας παλιμψυδὲς ἀφανίζοντα.” ἐνθεν τοι καὶ ἐκκλησιάσας τὸ
 φίλιον ἐκείνῳ σύστημα, καὶ τῶν δικαστῶν ὁπόσοι χρημάτων
 20 ὄνιοι καὶ τὴν βασιλικὴν περιπαταίνοντες τράπεζαν καθάπερ
 οἱ γῦπες τὰ θνησιμαῖα, ἐκτραγωθεῖ ὁπόσα ἐπονηρεῦσαντο Β
 Ἴταλοί, καὶ οἷοις κακοῖς περιβάλλουσιν ἐπαρχίαις τὰς ἐσπε-
 ρίας, καὶ ὅσας παρεστήσαντο πόλεις νόμῳ πολέμου· καὶ ἦν
 οὐκ ἄλλοις τὴν αἰτίαν τούτων ἀνατιθεῖς ἀλλ' οἵπερ ἐκείνῳ V. 17

7. ἀνομούμενα] γινόμενα A. 9. ἢ] τὰ A. 12. ὑπέξαγαγεῖν]
 ἀποστρέψαι τοῦ ζῆν A. 14. ἐκτμηθείσης] τεμνομένης A.
 19. ἐκείνῳ om A. 23. ὅσας] ἕς A. 24. ἀλλὰ Ῥωμαίοις
 τοῖς ἐκείνῳ ἀντίφροσι καὶ ὄσοι A.

subditos paulatim incipere liberius loqui et defectionem spectare
 animadvertit, quod nullam imperii curam susciperet, sed veluti ve-
 terno oppressus hostium grassationes neque videret neque audiret,
 parturivit laborem et peperit iniquitatem, non tam sua sponte quam
 aliorum consiliis incitatus; qui monebant ut quotquot in carceribus
 tenerentur, capitibus damnati, alii iugularentur, alii in fundum maris
 demergerentur, aliorum ventres dissecarentur, alii denique aliis mo-
 dis e medio tollerentur, imo ut damnatorum cognati quoque eandem
 gladii aciem sentirent: neque enim quicquam profici, si uno capite
 resecto plura renascantur nec ferro stridenti tollantur. in ea re ma-
 xime laudandum esse heroem et semideum Herculem, quod Iolaum
 aciverit, qui redivivam hydram exureret. itaque amicorum et mer-
 cenariorum iudicum concilio coacto, qui mensam imperatoriam ut vul-
 tures cadavera consecabantur, atrocibus verbis commemorat quanta
 fuerit Italarum improbitas, et quantis cladibus Occidentales provin-

ἀντίφρονες, ὑπόσοι τε τούτοις καθ' αἷμα καὶ εὐνοίαν προσφ-
 κείωντο. τούτους γὰρ τὴν Ἀνδρονίκου διψῶν ἀπόλειαν, καὶ
 πάντα κάλων κινεῖν, εἶπως τῆς ἀρχῆς ἐκσφαιρισθῆι Ἀν-
 δρόνικος καὶ πεσεῖται πτώμα πυγγάλεπον. μὴ ἔχοντας δ'
 οὐδ' ὁμῶς διὰ συνάρσεως ὁμογενῶν σφίσι δοῦναι τὴν ἔφεσιν⁵
 πέρατι, ἀλλοτριῶν καὶ ὑπερόριον εἰσενεγκεῖν στρατιάν, καὶ
 C ταυτὸν ἀντικρυς δρῶν τῷ τῶν ἀκρίδων ἔθνει, αἶ τὸ πῦρ ἐκ-
 διδράσκουσαι τοῖς ὕδασι ἀποπνίγονται. „ἀλλ' οὐ μὰ τὸ γῆ-
 ρας τοῦτό” φησι „χαιρήσουσιν οἱ φιλεχθροὶ καὶ πολεμοχα-
 ρεῖς Ἀνδρονίκῳ, ἀλλ' ὃ παθεῖν Ἀνδρόνικον γλίχονται, τοῦτ' αὐτοὶ¹⁰
 πρὸς Ἀνδρόνικον πείσονται. εἰ δὲ τὸ μύρσιμον εἰς ἔθου δά-
 ματα ἐφέλκεται καὶ Ἀνδρόνικον, αὐτοὶ καθηγήσονται καὶ
 ὑπανοξίζουσι πρότερον τὴν ὁδόν· εἰθ' οὕτως ἐπιπορευσεῖται
 Ἀνδρόνικος.” ταῦτ' εἰπὼν, καὶ τὸ τοῦ Παύλου παραφάμε-
 νος „ὥστε οὐχ ὃ θέλω τοῦτο δράσαιμι ἀγαθόν, ἀλλ' ὃ οὐ θέ-¹⁵
 λω κακὸν τοῦτο διαπραξαίμην, ἀντιστρατενομένων μοι τῶν
 Δραπίων καὶ αἰχμαλωτιζόντων εἰς τὰ παρὰ προαίρεσιν,” θε-
 D ραπειῶν ἐζήτησε τοῦ κακοῦ. ἀράντων δὲ τὴν φωνὴν τῶν ἐκ
 τῆς ἐκείνου φατριᾶς πάντων, καὶ μέγα κραξάντων αἶρειν ἀν-
 τούς ἐκ τῆς γῆς καὶ φείσασθαι μηδενός, κυροῦται ἢ τῶν²⁰
 ὄλων ἀφάντωσις, ὅσους τε εἶχε συνειληφώς ἐν φρουραῖς καὶ
 ὄσοι τὴν ὑπερορίαν κατεκρίθησαν, καὶ τὸ θεραπευτικὸν τού-
 των καὶ συγγενές. καὶ δὴ τόμος εὐθύς ἐδέχετο τὰ ὑποτυπού-

1. προσωκείωνται A. 2. γὰρ] γὰρ φησι A. 3. εἶπως]
 ἔπως A. 11. πρὸς Ἀνδρ] παρ' A. πείσονται] παθή-
 σονται B. 12. ἐφέλκεται] κατασπῆ A. 15. τοῦτο οἱ A.
 16. διαπραξομαι A. 17. αἰχμαλωτιζόντων] μεταφερόντων εἰς τὰ
 ἀθλήματα A.

cias afficiant, quot urbes vi expugnarint. causam earum rerum non-
 nisi Romanis, qui sibi adversentur, eorumque cognatis et amicis
 ascribendam esse. eos sitire Andronici interitum, et omnem movere
 lapidem, ut imperio delurbatus miserrime concidat. quam cupiditatem
 cum per populares ad exitum perducere nequeant, alienum ex lon-
 ginq̄uo exercitum accersere, ac locustas imitari, quae flammis evita-
 lis aqua suffocentur. „verum senectutem hanc” inquit „testor, non
 gaudelunt inimici et hostes Andronici, sed quae in Andronicum
 moliantur, ea ab Andronico perpetentur. sin fata ad inferos adi-
 gunt etiam Andronicum, ipsi antecedent et viam praeparabunt: se-
 quetur Andronicus.” haec locutus, adiectaque Paulina illa sententia
 „non faciam quod volo bonum, sed malum quod nolo peragam, ad-
 versariis contra me militantibus, et ad ea me compellentibus a quibus
 „creo,” malorum remedium quaerebat. cum autem coniurati eius
 vocibus exclamassent tollendos eos e terra ac nemini par-

μενα, ὑπαγορευόντος τοῦ πρωτασηκρήτης, ἀμφιπονουμένου τοῦ ἐπὶ τῶν δεήσεων, τοῦ δὲ πρωτονοταρίου τοῦ δρόμου ταῖς φωναῖς ἀλαλάζοντος. τὰ δὲ ἐνόματα τούτων καὶ νῦν παρ-
 5 εἰσὶθω μοι καὶ τῶν καθεξῆς ὁμοίως συμπραττόντων, ὅσοι τὸν
 10 περὶ τοῦ κενοῦ δοξαρίου τρέχοντες ὠρακίων τότε καὶ ὠρῶ-
 δουν Ἀνδρονικόν· ὧν πρωτόστατης ἦν καὶ ταξιάρχος ὁ Ἅγιο-
 χριστοφορίτης Στέφανος, τῷ τοῦ φθέγματος βροντώδει κα-
 ταδουπῶν τὰ ἀνάκτορα, καὶ καθά τι ῥεῦμα ποτάμιον οἷον P 216
 καχλάζων καὶ παρασύρων τὸ δοκοῦν Ἀνδρονίκῃ ὑπεύθυνον.
 10 (8) εἶχε δὲ τὰ ὑπομνηματιζόμενα οὕτωςί πως τῆς φροimiά-
 σεως. „θεόθεν κινήθεντες, καὶ οὐκ ἐξ ὀρισμοῦ τοῦ κραταιοῦ
 καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως, ψηφρηγοροῦμέν τε
 καὶ ἀποφαινόμεθα συνοῖσον εἶναι κοινῇ, καὶ ἰδίᾳ λυσιτελῆς
 Ἀνδρονίκῃ τῷ σωτῆρι Ῥωμαίων, ἄρδην ἀπολωλέναι ὅπερ
 15 ὡς αὐθάδεις καὶ στυσιώδεις συλληφθέντες φυλακαῖς ἐνείρ-
 γνυνται ἢ τὴν ἀλλοτρίαν οἰκεῖν ἀφωρίσθησαν, συσχεθῆναι δὲ
 καὶ τοὺς τούτοις προσήκοντας καὶ καθ' αἷμα συναπτομένους,
 καὶ θανάτῳ πάντας ὑποβληθῆναι· οὕτω γὰρ ἂν καὶ Ἀνδρό-
 νικόν γένοιτο, τὸν ἀγαθῇ τύχῃ Ῥωμαίων τὰ τῆς βασιλείας B
 20 σκῆπτρα διέποντα, βραχὺ τι γοῦν ἀναπνεῦσαι, ταῖς κοιναῖς
 φροντίσι βαλλόμενον καὶ τὰς τῶν ἐπιβούλων κακογνωμοσύνας
 ὑποβλεπόμενον, καὶ αὐτοὺς δὲ τοὺς ἀλλοεθνεῖς Σικελιώτας
 ἤσαι ποτε παλινοδίαν, μηδένα ἔτι τὸν αὐτοῖς ὑφηγούμενον

10. εἶχε] ἦσαν δὲ τὰ γραφόμενα ἐν τῷ τόμῳ τοιαῦτα B. 14.
 ὀλωλέναι τοὺς αὐθ. καὶ σιασ. οἷ σ. A. 16. ἢ τὴν] εἰ γε
 μὴν τοὺς ὑπερορισθέντας A.

cendum esse, in omnes eos qui vel in carceribus tenebantur vel in
 exilium acti erant, in omnes eorum cultores et cognatos sententia
 capitalis lata est et in libellos relata, protosecretario dictante, libel-
 lorum supplicum magistro laborante, protonotario Dromi acclamante.
 quorum nominibus parcam in praesentia, ut et eorum qui post in
 eiusmodi rebus vanae gloriolae causa aut Andronici metu operas na-
 varunt, quorum dux et auctor fuit Hagiochristophorites Stephanus,
 cuius vox quasi tonitru in palatio resonabat, et instar torrenti eos
 abstraherat quos suspectos habebat Andronicus. (8) Fuit autem eius
 scripti huiusmodi exordium. „divinitus impulsī, non iussu magistrat-
 us et principis ac imperatoris nostri, decernimus et pronuntiamus e
 re publica esse, et privatim Andronico Romanorum servatori utile,
 ut contumaces et seditiosi funditus intereant, qui comprehensi in
 carcere tenentur et in exilium acti sunt, eorumque necessarii et co-
 gnati capiantur, et omnes ultimis suppliciis afficiantur. sic enim et
 Andronicus, qui numine propitio imperii sceptra gerit, a publicis
 curis et insidiarum metu nonnihil respirabit; et Siculi coeptis desi-

ἔχοντας ὅπουα χρηὶ κατὰ Ῥωμαίων ποιεῖν. πάντες γὰρ οὗτοι συσχεθέντες καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορυχθέντες ἀμπεθέτως ἔχουσι τῆς κακονοίας, καὶ οὐδεὶς ἐστι τοῦ λοιποῦ τρόπος ὁ σωφρονίσων αὐτούς, μόνη δὲ ἡ τοῦ ζῆν ὑπολείπεται στήρησις, ἣν ὡς τελευταίαν καὶ σώτειραν ἄγκυραν δεῖ ἡμᾶς ἐπι-5 χαλῶν τοῖς κακόφροσιν, οἳ τοσοῦτόν εἰσι φρονοβλαβεῖς τε καὶ ἀνοσιγόμοι ὡς πρὸς κέντρα λακτιζεῖν καὶ μὴ συνιέναι ὅλως ὡς καθ' ἑαυτῶν οἱ λασιόκωφοι τὴν μάχαιραν θήγουσιν." οὕτω μὲν οὖν καὶ τοιαῦτα, ὡς ἐκ πολλῶν ὀλίγα εἰπεῖν, διεξῆμι τὸ ἄθεσμον ἐκεῖνο θέσπισμα, ἐφεξῆς δ' ὁ τῶν συλληφθησο-10 μένων καὶ τεθνηξομένων ἦν κατάλογος. ὑπεδηλοῦτο δὲ καὶ ὁ τρόπος καθ' ὃν ἀποθνήσκειν ἔκυστοι ἦμελλον. ἐγὼ γοῦν
 1. 178 καὶ τὰς ἄλλας μὲν τῶν ἀνδρῶν τουτωνὶ πράξεις διὰ θεώματος τίθεμαι καὶ ἀνοσίᾳ παντάπασιν ἡγήμαι, τὴν δὲ νῦν ἀφηγουμένην ἀπόφασιν καὶ λίαν ὑπερεκπέπληγμα, καὶ θανμάτω 15 πρὸς τί περαιοθησόμενον ταύτην ἐκύρωσαν, ἣ πῶς ποτὲ κρίνοτες τὴν ἑαυτῶν μισοφονίαν προσῆπτον θεῷ, καὶ κήνησιν θεόθεν ἀνερευθριάστως ἀνόμαζον ἦν ὁ ἀρχῆθεν ἀνθρωποκτό-
 11 νος σκέψιν αὐτοῖς ὑφηγήσατο, ἐξὸν ἐτέρως προοιμιάζεσθαι καὶ μὴ ἀναιδῶς οὕτω καὶ ἀπεριθυμβήτως φθέγγεσθαι, μηδὲ 20 γυμνῇ τῇ κεφαλῇ τὸ θεῖον συγκοφαντεῖν ὡς χαῖρον αἵμασιν, ὃ πρῶτως εἰς τὸ εἶναι τὸν ἀνθρωπον ἔκτισε μὴ πεποιηκὸς θεί-

1. πάντες] οἱ μὲν γὰρ τούτων συσχ. οἱ δὲ καὶ A. 3. τῆς κακο-
 νοίας] καὶ πάλην τῆς προίερας προθέσεως A. 4. αὐτοῖς] τοὺς
 κακοτρόπους A. 5. δεῖ] χρεῶν ἐπ. A. 12. ἕκαστος A.
 21. τῇ om A.

stant, ubi neminem habuerint a quo, quemadmodum Romani oppugnandi sint, doceantur. nam cum et ii qui in vincula coniecti et qui oculis privati sunt, consilia improba non referant in melius sed in priore sententia perseverent, nulla ratio superest qua improbi ad sanam mentem reducantur, nisi vitae ereptio, quae ut sacra et salutaris ancora contra vaecordes et dementes est usurpanda; quorum eae sunt intemperiae, ut non animadvertant se contra stimulum calcitrare et gladium contra semet ipsos acuere." haec et huiusmodi alia, ut ex multis pauca referam, nefarium illud decretum continebat. sequebatur eorum enumeratio qui comprehendendi et mox occidendi erant: exprimebatur et modus quo quisque tollendus esset. ego vero cum alia illorum hominum acta demiror et sceleratissima iudico, tum decreto isto obstupesco; neque perspicere possum quid in eo secuti sint, aut quo iudicio suum parricidium deo adscripserint, divinumque motum id impudenter appellarint quod primus humani generis hostis eis haud dubio suggessit, cum aliud sumere principium modestius et probabilius licuisset, atque a contumelia dei ab-

- νατον, καὶ οὐδ' ἐνώπιον φωνὴ αἵματος Ἄβελ βοᾷ, καὶ ὁ διαφρηθὴν κέκραγε μὴ βούλεσθαι τὸν τοῦ ἁμαρτωλοῦ θύνατον ὡς τὸ ἐπιστρέψαι αὐτὸν καὶ ζῆσαι. καὶ οἱ μὲν οὕτω παντὸς ἀπώλειαν καταψηφισάμενοι τὸν σύλλογον ἐκείνον διέλυσαν.
- 5 Ἀνδρόνικος δὲ τὰς ἐπὶ ταῖς πρῶξεσι ταύταις ταῖς μυσαραῖς ἐκτεθειμένας δικαστικὰς ψήφους ἀνὰ χεῖρας δεχόμενος ἐφύλαττεν ἐν φωριαμῶ ἀσφαλῶς, οὐκ οἶδ' ὃ τι διανοούμενος, ὄλμαι δὲ τὸ ἐσόμενον προσκοπούμενος καὶ δεδιὼς φόβον ὃς ἐπῆλθεν αὐτῷ μετέπειτα. συσχεθεῖς γάρ, καὶ λόγους ὧν διε- P. 217
- 10 πρᾶξαστο παρὰ τῶν συνελθλυθόντων εἰσπραττόμενος, ἑαυτὸν ἀπηλλοτριῶν τῶν γενομένων ἐφ' οἷς τινὰς παρελύπησεν ἢ κακώσσει σωματικαῖς καθυπέβαλε, καὶ τοὺς μὲν δικαστὰς ἔφασκε καὶ τὴν γερουσίαν ἀποφαίνεσθαι τὰς τιμωρίας ὡς ὑπέστησαν καὶ ὁποίας πεπόνθασιν οἱ προσκεκρουκότες αὐτῷ πρὸ τῆς ἀρχῆς
- 15 καὶ κατὰ τὴν βασιλείαν αὐτὴν, αὐτὸν δὲ ταῖς ἐκείνων γνώμαις ὑπερηστῆν (μηδὲ γὰρ εἰκῆ φορεῖν τὴν μάχαιραν) καὶ χρᾶν τὴν χεῖρα εἰς πέρας ὧν ἀπεφαινόντο. τότε δ' οὖν τὴν ἐξενεχθεῖσαν ψῆφον πληροῦν ἐπεβάλετο, πρὸς ἣν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ σεβυστοκράτωρ ἀπεπήδησε Μανουήλ, εἰπὼν μηδαμῶς συντί-
- 20 θεσθαι πρᾶξει ἥτις μὴ καθ' ὄρισμὸν τελεῖται βασιλικόν, ὡς B οἱ θεσπιζοντες προαναβύλλονται, καὶ ἄλλως δὲ μὴ ἀνασχέσθαι ὁποσοῦν ποτὲ ἀπόφωσιν οἰκειώσασθαι ὑπὸ κρίμα θανάτου τιθείσαν σχεδὸν τὸ Πανρωμίον, καὶ μὴ μόνον ἀφανί-

7. ἐν φωρ.] ἐν τῷ πανρωμῶ αὐτοῦ B. 8. προσκεπτόμενος A.
 12. ἔφασκε] ἔλεγε A. 19. μηδαμῶς] μηδέποτε συγκαταθέσθαι
 πρᾶξιν τινὰ παρὰ τοῦ δήμου ἐνεργουμένην, ἥτις μὴ μετὰ ὄρι-
 σμοῦ ἐκτελεῖται βασιλικῶ B. 23. σχεδὸν] μικροῦ A.

timere; qui caedibus haud delectatur, nec mortem fecit, sed hominem ad vitam condidit; in caelo conspectu vox sanguinis Abeli clamat; qui aperte denuntiat se malle ut peccator conversus vivat quam ut moriatur. enimvero illi damnatis omnibus e concilio discesserunt. Andronicus vero iudicium nefarias sententias, haud scio quo consilio, in scrinio suo diligenter asservavit, provisio fortassis imminenti exitio. nam cum comprehensus esset, et a concursu populi facinorum suorum rationem reddere iuberetur, culpam in iudices et senatum transferebat, qui supplicia discernent in eos a quibus ante imperium et in ipso imperio offensus esset. se vero illorum sententiis inservisse (neque enim frustra gestasse gladium) et manum eorum suffragiis accommodasse. tum autem cum latas sententias executurus esset, filius eius Manuel Sebastocrator refragatus pernegavit se consensus in acta, quae non fiant auctoritate imperatoris, ut ipsi iudices in exordio fateantur. praeterea se nullo modo ea suffragia probaturum, quae pene Romanos omnes ca-

ζουσαν ὅπουοι Ῥωμαίων προήλθοσαν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐξ ἔθνων οὐχὶ βραχεῖς διαφθείρουσαν· εἰς γὰρ ἄπειρον ἀποτε-
 λευτήσῃ τὴν τελευτήν, τοῦ μὲν διὰ τόνδε ξυλλαμβανομένου
 τε καὶ ἀναιρουμένου, κἀκείνου μὴ ἀπύλιδος εὐρισκομένου μη-
 δὲ φνέκτος ἀπὸ θροῦς ἀλλ' ἐκ πατρὸς καὶ μητρὸς, ἣ γούνη 5
 ἐξ ἀγχιστείας τὸ συναπτόμενον εἰς γένος καὶ τὸ φίλιον ἀνα-
 φαινόντος. καὶ δὴ ἀπὸ διαταγμάτων βασιλικῶν ἀρχὴν δεξά-
 μενον τὸ δικαστικὸν τοῦτο γνωμάτευμα, ἤμελλον ὡς πρόβατα
 C σφαγῆς εἰς ἓν συναγεσθαι ἄθροισμα οἱ ἐν διαφόροις ἐπαρ-
 χίαις ἐκτοπισθέντες καὶ οἱ ταῖς ὀπουδήποτε καθειργνύμενοι 10
 φυλκαῖς, ὥστε ἕκαστον ὑφίστασθαι θάνατον εἰς ὃν ἀφώ-
 ριστο, εἰ μὴ κατὰ τὸν προφήτην εἰπεῖν τὴν οἰκείαν μάχαιραν
 ἐπέβλεπεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὸν ἀποσιάτην δρᾶκοντα, τὸν σκολιόν,
 τὸν ἐν τοῖς ὕδασι ὑποφεύγοντα τῇ καθύργῳ ταύτῃ, ὡς ἔδει-
 ξε, βιοτῆ, καὶ μηδὲν ὑπὲρ τὰ ὀρώμενα καὶ βίον τὸν ἡθροικὸν 15
 φανταζόμενον.

9. Συνέβη δὲ τι καὶ ἕτερον εἰς τὴν τοιαύτην αὐτὸν ἐκ-
 τραχηλίσειν ἐνθύμησιν. ὄρων γὰρ ἀπανταχόθεν στενά οἱ τὰ
 πρῶγματα, καὶ τοὺς ἐκ Σικελίας ὅσον οὐδέπω κατὰ κεφαλὴν
 αὐτοῦ ἐπιστησομένους καὶ ὡς ἑκατοχέφαλον Τυφῶνα κατα- 20
 πύσσοντας, τοὺς δ' ἐντὸς τὸν αὐτοῦ θάνατον διψῶντας ἐπισκο-
 D πῆν τε ἡγουμένους θεοῦ καὶ λύσειν δοξάζοντας τῶν κακῶν

1. τοὺς om A. 7. δεξαμένων? 12. τὴν οἰκείαν] τὰ τοιαῦτα
 θεὸς ἠκύρωσε διαβούλια ἐξ ἀνθρώπων τὸν ἀνδρα θέμενος cod.
 Wolf. 17. τοιαύτην] τοσαύτην A. 18. ἐνθύμησιν] ἀνο-
 σιότητα A.

pitis condemnent, atque etiam provincialium non paucos perdant:
 carnificinam enim illam in infinitum grassaturam, alio ob aliud cri-
 men comprehenso et occiso, qui non extorris sit, nec ex quercu na-
 tus, sed parentes cognatos affines amicos habeat. caeterum illud iu-
 dicium decretum, iussu imperatoris editum, eos omnes qui in diver-
 sis provinciis dispersi et ubivis in carceribus erant, in unum locum,
 velut oves mactationi destinatas in unum macellum, cogeat; ac suas
 quisque poenas dedissent, nisi, ut propheta loquitur, deus suum
 adium in fugitivum draconem, obliquum illum, in aquas refugien-
 tem, strinxisset; qui, ut molli et delicata illa vitae ratione indica-
 rit nihil aliud expetebat, nihil aliud cogitabat nisi vitam volu-
 ptariam.

9. Accidit etiam aliud quiddam, quod eum in tantam imman-
 tatem impulit. nam cum undique in artum suas copias cogi, et Si-
 culos iamiam suo capiti imminere et tanquam Typhonem centum
 capitum oppressuros, cives vero mortem suam sitire et suum interi-
 tum divinum beneficium et malorum remedium existimare cerneret,

τὴν αὐτοῦ ἀνάλυσιν ἐκ τοῦ σώματος, καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ Θείου
 δὲ ὑφορώμενος ἐγκατάλειψιν οἷς πολυτρόπως τὸ ὑπερέχον
 ἐδάμασε, καὶ ταῦτα διατεινόμενος ἐκ τῆς αὐλῆς εἶναι Χρι-
 στοῦ καὶ τὸ αὐτὸ γένος τοῖς ἐκθλιβομένοις λαχόν, πρὸς τὴν
 5 διὰ θωπείας εἴτε καὶ θεραπείας τῶν ἐναγῶν δαιμόνων πρό-V. 179
 γνωσιν τῶν μελλόντων ὁρμῆ, καθὰ καὶ ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος
 Σαοὺλ εἰς τὰς ἐγγαστριμύθους ὕστερον ἔβλεπεν, ὡς ἐδῶκε
 πρότερον τὸ θεῖον ἑαυτῷ ἰλεούμενος. καὶ δὴ τὴν θυτικήν
 καταργηθεῖσαν πάλαι ὁρῶν καὶ τὴν διὰ ταύτης δῆλωσιν τῶν
 10 ἐσομένων τεθνηκυῖαν καὶ ἄφαντον ἤδη παντάπασιν, ὡσαύτως
 καὶ τὴν δι' ὀρνίθων περιεργίας πάλαι ἀποπτᾶσαν ἐξ ὀρίων
 Ῥωμαϊκῶν, ἐνυπνιασμούς τε καὶ κληδονισμούς, μόνους δὲ
 τοὺς διὰ πλυνῶν καὶ λεκανίδων φενακομάντις περιλειπομέ- P. 218
 νους καὶ τοὺς ὅσοι τὰς τῶν ἄστρον θέσεις περισκοπέουσιν,
 15 οὐχ ἦττον πλανῶντες ἤπερ πλανώμενοι, τὴν μὲν ἀστρονομίαν
 τῷ τέως ὡς σνηθεστέραν καὶ ἀξυμφανῶς τὰ μέλλοντα ὑπεμ-
 φθίνουσαν ὑπερέθετο, ἐφίησι δ' ὅλον ἑαυτὸν τοῖς οἴτινες
 ἀμυδρῶς ἐν ταῖς πλυνοῖς ὕδασι τεκμαιρόνται τὰ ἐσόμενα καὶ
 ὡς οἴα τινες ἀκίβινος ἡλίου παραναγαζούσας ἰνδάματι τῶν ἔμ-
 20 προσθεν ἐκεῖθεν ἐνοπτρίζονται. αὐτὸς μὲν οὖν παρεῖναι τοῖς

1. σώμ. ἐνάγεται παρὰ τῶν οικείων εἰς τὴν τῶν ἐσομένων πρό-
 γνωσιν δι' ἐργασίας ἀποτροπαίου, καίπερ ταῖς τοιαύταις πράξε-
 σι μὴδ' ὅλως πρότερον προσέχων τὸν νοῦν ἀλλ' ὡς ἀθεμίτους
 ἀποστρεφόμενος, καὶ δὴ τὴν θυτ. cod. Wolf. 4. πρὸς τὴν]
 διὰ δαιμονικῶν πράξεων πρὸς λεκανομαντείας ὁρμῆ B. 8.
 θυτ. πλείστοις ἔτεσι καὶ. ὁρῶν A. 15. τὴν μὲν τῆς ἀστρονομίας
 πράξιν ὡς δυσκόλως τὰ μέλλοντα λέγουσαν ταύτην ἔωσι, τὴν δὲ
 διὰ τοῦ ὕδατος λεκανομαντείαν τὴν διὰ τῶν ἀκίβινος τοῦ ἡλίου
 ἐνεργομένην ἐν τοῖς ὕδασι ἐνέδωκε γενέσθαι B. 17. τοῖς
 ἀμυδρῶς ἐν ὕδασι τεκμαιρομένοις A. 20. ἐνοπτρίζονται] λαμ-
 βάνουσιν A.

praetereaque se propter multiplices procerum caedes a deo desertum
 iudicaret, quamvis se ad Christi mandram pertinere affirmaret, iis-
 demque elementis constaret quibus ii quos extirpabat, ad futurum
 per noxiorum daemonum cultum cognoscenda se convertit, ut et
 Saulus olim ad engastrimythos tandem abiit, quos ante placandi nu-
 minis gratia pepulerat. nam cum aruspiciam ante plurimos annos
 obsolevisse et penitus abolitam esse, auguralem item superstitionem,
 ut et somniorum et ominum interpretationem, iam olim e Roma-
 nis finibus avolasse, solos vero eos impostores, qui e pelvi divi-
 nant, et qui astrorum positos rimautes aequae fallunt ac falluntur,
 superesse, tum quidem astrologiam ut magis familiarem et futura
 obscurius invenientem seposuit, seque totum permisit iis qui futura

νόσθαι τὸν Ἰσαακίον Ἄγγελον, μήπως εἰς τοῦτον ἀφορῶσι τὰ τοῦ μαντεύματος, αὐτοὶ δὲ τὰ πόρρωθεν φαντάζονται τὰ ἐν ποσὶν ὑπερβαίνοντες, οὐδ' οὕτω τῷ χρησμοφδήματι ἔδετο. τούναντίον μὲν οὖν καὶ μωκίαν κατέχευε τοῦ ἀπὸ Τυρῶ, εἰ τοιαῦτα ὅλως φαντάζεται Ἰσαακίου ἕνεκα τοῦ Ἀγγέλου, ἔξου-5 θενῶν ἅμα ἕς μιλακότητα ἤθους τὸν ἄνδρα καὶ πρὸς οὐδὲν Β κατέρωθον τούτον ἐνδέξιον εἶναι διατεινόμενος· ἤγγιζε γὰρ τὸ μέρσιμον, καὶ ἦν τὸ θεῖον αὐτοῦ σνιτωότερον.

10. Πλὴν θερμοεργὸς ὢν ὁ Ἁγιοχριστοφορίτης Στέφανος, καὶ τοῦ κυρίου βασιλέως παντοῖως κηδόμενος, τὸν Ἰσαα-10 κίον Ἄγγελον προσέθετο συλλαβεῖν καὶ πρῶτα μὲν ἐνείρξαι φυλακῇ, εἶτα καὶ θανάτῳ ὑπαγαγεῖν ἥ ἂν Ἀνδρόνικος δεκιμάσειεν. οὐκ οὖν εἰς τὴν οἰκίαν Ἰσαακίου παραγενόμενος, ἤγγος οὐσαν τῆς μονῆς τῆς Περιβλέπτου, περὶ δείλην τῆς ἐν-15 δεκάτης τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τοῦ ἑξαχιλιοστοῦ ἑπτακοσιο-15 στοῦ ἐνενηκοστοῦ καὶ τεταρτου ἔτους, καὶ τὴν αὐλειον εἰσελ- C θῶν ἐπέταπεν Ἰσαακίῳ καταλθεῖν καὶ ἐπεσθαί οἱ ἐνθα ἂν προάγῃ. τοῦ δὲ ὡς εἰκὸς ἀναβαλλομένου, ὅτι καὶ μόνον ὀφθεῖς δεινός κακὸν ἔσχατον συλλελόγιστο, ὃ δὲ καὶ βίαν προσ-20 ἐπῆγε, καὶ τοῖς συνοῦσιν ἐπετίμα μὴ καὶ πρὸς τὴν πρώτην ἀναβολὴν ἀπτομένοις αὐτοῦ τῶν τριχῶν καὶ λαζομένοις ἐκ

4. ἀπὸ Τυρῶ] εἰπόντος Α. 19. προσῆγε Α. 20. μὴ] πῶς
ὡς εἶδετε αὐτὸν μὴ προθύμως ἐρχόμενον, οὐκ ἀπῆρατε αὐτὸν
ἀπὸ τῶν τριχῶν καὶ ἀπὸ τῶν γενείων κουνιούντες αὐτὸν κατα-
κέφαλα καὶ τὴν σκάλαν κατεβιβάσατε, ἵνα εἰς φυλακὴν εἰσα-
χθῇ Β. 21. λαζομένοις] συνέχουσιν Α.

causa cupiditatum eius servidus minister, dixisset Isaacium Angelum e medio tollendum esse, ne forte oraculo ad illum pertinente ipsi longinqua imaginarentur, iis quae ante pedes essent neglectis, ne sic quidem divinationi assensus est; ac potius hominem derisit, quod tale aliquid de Isaacio Angelo inspicaretur, quem ut mollem et ignavam nec ad ullam rem gerendam idoneum contemnebat. nam fata urgebant, et deus utique illo prudentior erat.

10. Caeterum Hagiochristophorita Stephanus, homo impiger, quovis modo domini et imperatoris sui salutem conatum volens, Isaacium Angelum comprehendere statuit, ac primum in custodiam dare, deinde Andronici arbitratu occidere. igitur aedes Isaacii, quae prope Periblepti monasterium sunt, ad Septembria anno sexies MDCCLXXXIV vesperi ingressus Isaacium descendere ac se sequi iussit. illo vero cunctante, ut fit, et solum conspectum eius extremum malum iudicante, vim adhibuit; et ministros suos innotavit, quod non statim in cunclatoris capillos et barbam involantes praecipitem abreptum et per ignominiam pulsatum in carcerem a se monstratum

τοῦ γενείου καὶ ἀτίμως τοῦ δωματίου κατάγουσιν καὶ ἀπά-
 γθουσιν ἐπὶ κεφαλὴν ὠθούμενον καὶ τυπτόμενον εἰς ἣν ἂν αὐ-
 τὸς καθηγήσεται κάθειρξιν. καὶ οἱ μὲν ὀπαδοὶ πρὸς τοῖς ἐπι-
 τεταγμένοις ἦσαν, ὃ δ' Ἰσαάκιος τὴν θήραν ἰδὼν ἄφυκτον καὶ
 5 ἀνυπεξάλυκτον τὴν σαγήνην ἣν ἐφήλωσεν ὃ ἐπελθὼν ἐκείνου
 ἀσπαλιεύς, καὶ ἤδη συνέχουσιν, οὐ δειλανδρεῖ οὔτε μὴν φρι-
 λουψυχεῖ, ἀλλ' ὡς τεθνηξόμενος προτίθεται μαχεσασθαι, εἴ-
 πως οὐχὶ τεθνήσκει, ἢ μᾶλλον μὴ ἔχων ἄνετα κροαίνειν ὡς
 ὃ ἀκοστήσας Ὀμηρείος ἵππος καὶ ποδὶ κατὰ πεδίον ἐλευθέρῳ
 10 φέρεσθαι (ἣ γὰρ ἄρη ἤδη ἐτέτατο καὶ ἣ σύλληψις οὐκ ἦν
 δυσχερὴς) μιμεῖται τὸν πολεμιστήριον, καὶ τὸ οὐς ἀναστήσας
 ὡς πρὸς σάλπιγγα ἤχουσαν τὸ ἐννάλιον καὶ φρίξας κόμην
 τὴν ἐπαυχένιον καὶ φριμάξας ὁμόσε χωρεῖ καταφρονητῆς ξι-
 φῶν, ὑπερόπτης Ἄρεος, ἀπειλῶν οὐδ' ὀπωσοῦν ἐμπαζόμενος.
 15 ἀμέλει καὶ ὡς εἶχε τὸ ξίφος σπασάμενος (εἶχε δὲ ἀπερικα-
 λύπτως τῆς κεφαλῆς, τὸ δὲ σῶμα λωπίῳ διχρῶμῳ συνεῖχε
 περὶ τὴν ἰξύν καταβαίνοντι, ἔκτοτε δὲ διαιρουμένη διχῆ) καὶ τὸν ἵππον ἀναβάς τὴν χεῖρα ἀνατείνει ξιφῆρη κατὰ τῆς
 τοῦ Ἁγιοχριστοφορίτου κεφαλῆς. ὃ δὲ τὴν Ἰσαακίου ὄρμην
 20 πτοηθεὶς ἐκξίφισαμένου καὶ θανατῶντος προδήλως, μεταστρέ-

4. ὃ δ' ἰδὼν δὲ ὃ Ἰσαάκιος ὡς ἐντὸς ἐστὶ τῶν δικτύων ὧν ὃ
 Ἁγιοχριστοφορίτης ἐφήλωσε καὶ οὐ δυνατόν ἐστιν γλυ-
 τῶσαι, οὐ δειλιᾷ οὐδὲ ὀλιγωρεῖ, ἀλλὰ προθυμοποιηθεὶς
 ἔδωκεν ἑαυτὸν μαχεσθῆναι πρὸς θάνατον, καὶ ἐκ τούτου συμ-
 βήσεται ἴσως τὸν θάνατον ἐκφυγεῖν. τὴν σπάθην οὖν λαβὼν
 ἦν πλησίον αὐτοῦ ἔκειτο, ὄρμα κατ' αὐτῶν. ἐτυχε δὲ τότε ἀσκη-
 πῆ ἔχων τὴν κεφαλὴν, φορῶν βροχὸν σιγιστὸν ἐκ χρωμάτων
 δύο. διαδροήσας τοῖνον τούτους καὶ εἰς ἄλογον ἀναβάς κατὰ
 τῆς τοῦ Ἁγιοχριστοφορίτου ἐκτείνει κεφαλῆς. ὃ δὲ τὴν σπάθην
 ἰδὼν καὶ φοβηθεὶς, ἔστρεψε τὸ μουλάριον ὅπερ ἐκαβαλλίκευε,
 τῆς πόρτης βουλόμενος ἐξελθεῖν. ἀλλ' οὐκ ἔβηθε τῆς πόρτης,
 καὶ κρούει τοῦτον κατὰ μέσον τῆς κεφαλῆς καὶ διαχωρίζει τοῦ-
 τον μέσον μέχρι καὶ τοῦ στήθους. καὶ ἐκείνον μὲν καταλιμπά-
 νει κείμενον καὶ λαχταρίζοντα ἐν τῷ ἰδίῳ αἵματι B.

ducerent. quibus iussa executus, Isaacius, qui se iam intra casses
 ab illo extensos esse cernebat, et metu et vitae cupiditate abiecta,
 si quo modo mortem evitaret, vel potius quia fuga undique inter-
 clusa erat nec usquam elabi poterat, fortiter pugnare instituit; et
 ut erat nudo capite, bicolore tunica ad lumbos descendente ac dein-
 de bifariam divisa indutus, conscendit equum et stricto ense in
 Hagiochristophoritae caput ruit. is Isaacii impetu aperte in caedem
 ruentis territus calcaribus mula subditis fugam molitur; sed antequam
 porta egrederetur, letalem Isaacius plagam ei infert, calva per me-

- φας τὴν ἡμίονον ἢ ἔποχος ἦν, καὶ συχνὰ κεντρῶζων τὴν ἡμί-
 κερκον τῆς ἐξόδου ἅπας γίνεται. ἀλλ' οὐπω ἀκριβῶς τὴν πό-
 λην διεληλύθει, καὶ ὁ Ἰσαάκιος καιρίαν καταύγει καὶ πλήττει
 κατὰ μέσον τὸ κρανίον τὸν δειλαιον. καὶ διχῆ διελὼν ἐκελ-
 νον μὲν ἐξ κύμα προκείσθαι κυσίν, ὡς βόσκημα σφακελί-5
 ζοντα καὶ τῷ ἰδίῳ παλυνόμενον αἵματι, αὐτὸς δὲ τῶν δεικίον
 P. 220 ὀπαδῶν μὲν διαδροήσας καὶ γυμνῶ μόνῃ τῷ ξίφει, ἐτέ-
 ρου μὲν τὸ ὄτιον ἀφελόμενος καὶ ἄλλον ἄλλοσε διαστήσας, ὡς
 ἐπὶ τὰ σφῶν ἕκαστον ἀπαλλάσσεσθαι, ὅλα ἔντηρι πρὸς τὸν
 μέγαν ἵεται νεῶν, διὰ τῆς λεωφόρου μέσης καὶ τῆς ἀγορᾶς 10
 δειῶν καὶ πᾶσι διαπρυσίως φθγγόμενος ὡς διεχρήσατο τῇ
 σπάθῃ ταύτῃ (ἔτι γὰρ γυμνῆν ἔφερε τῇ χειρὶ) τὸν Ἀγιοχρι-
 στοφορίτην Στέφανον. καὶ ὁ μὲν ὡς εἶχε τὸν θεῖον εἰσιῶν
 νεῶν ἀνεῖσι τὸν ἀνάσταθμον, ὃν οἱ φονεῖς ἀνερχόμενοι τὸ οὐ-
 κείον ἀνακακαλυμμένως διατρανοῦσι πλημμέλημα, τὴν ἐκ τῶν 15
 εἰσιόντων τε καὶ ἐξιόντων τὸ ἱερώτατον τέμενος αἰτούστας
 συγχώρησιν τὸ δὲ πλῆθος τῆς πόλεως ὁ μὲν αὐτομεί τὸν
 Β' Ἰσαάκιον ἐνωπρικός ἐς τὸν μέγαν νεῶν ἐπελαύνοντα, ὁ δὲ
 εἰς ἀκοὴν ὄτιου δεξιόμενος τὸ πραχθέν, συρρέει κατὰ χιλιο-
 στύας αὐτίκα, αὐτὸν τε ὀνόμενον Ἰσαάκιον καὶ τὸ ἐπ' αὐτῷ 20
 V. 18 γνησόμενον ὀφθαλμοῖς ἐθέλον παραλαβεῖν πάντες γὰρ ᾤοντο
 μὴ ἂν ἐπιδεδυκέναι τὸν ἥλιον, καὶ Ἰσαάκιον συλληφθέντα
 παρ' Ἀνδρονίκου τίσειν δίκας τὰς ἀνηκέστους, καὶ τιμωρίας

6. πλυνόμενον A. 13. τὸν θεῖον] τὸ — τέμενος A. 14. ἀνεῖσι]
 ἐπ' αὐτῷ τοῦ τόπου τῆς ἀναβάθρας B. 15. ἀνακακαλυμμένως om
 A. 18. ἐνωπρικός] δεξιόμενον A. 22. ἐπιδύνας A.

dium dissecta, eumque pecudis instar in suo sanguine palpitantem a
 canibus devorandum relinquit. et cum ex eius ministris alium solo
 stricto gladio fugasset, alii auriculam amputasset, alios disiecisset,
 ut domum quisque suam reverteretur, laxis habenis ad magnum tem-
 plum contendit; et dum per mediam viam et forum cursitat, alta
 voce clamat se eo ense, quem strictam adhuc sustinebat, Hagiochri-
 stophoritam Stephanum occidisse. templum eo habitu ingressus eam
 sedem conscendit, in qua homicidae eum facinus exponentes ab in-
 gredientibus et egredientibus veniam petunt. urbana vero multitudine,
 quae partim Isaacium equitantem viderat partim ex aliis id facinus
 audierat, maximo numero statim ad templum confluit, tum ut ipsum
 videat Isaacium, tum ut quid de eo futurum sit coram intueatur.
 omnes enim spectabant eum ante solis occasum ab Andronico com-
 prehensum novis et expulsiis tormentis occisum iri, a veteratore in
 ea re ingeniosissime eundem se confert eandemque seditionem fovet
 Isaacii patruus Ducas Isaacius eiusque filius Isaacius, non quod in

καινάς εἰς αὐτοῦ κάκωσιν ἐπινοηθῆναι παρὰ τοῦ κομψοῦ τὰ τοιαῦτα μαγγανευτοῦ. συμπαράγινεται δέ οἱ καὶ τὴν αὐτὴν στάσιν ἀσπάζεται ὁ πρὸς πατρός Ἰσαακίῳ θεῖος, Ἰωάννης ὁ Δούκας, καὶ ὁ τοῦτου υἱὸς Ἰσαάκιος, οὐχ ὅτιπερ Ἰσαακίῳ ἦσαν συμμέτοχοι τῆς τοῦ Ἁγιοχριστοφορίτου σφαγῆς καὶ κοινοῦ τοῦ αἵματος τούτου, ἀλλ' ὅτι παρεπομένην ἤδεσαν ἐγγύη τὴν αὐτὴν, ἣν ὑπὲρ ἀλλήλων ἔδοσαν Ἀνδρονίῳ, τὴν ἐς αὐτὸν κρατυνάμενοι πίστιν ἀναγκαστῶς. ἀμέλει καὶ οἱ μὲν ὡς ὅσον οὐδέπω συλληφθησόμενοι καὶ πρὸ ὀφθαλμῶν τὸν θάνατον ἔχοντες περιδεῖς ἦσαν, καὶ τοὺς δόδοντας ἐκροτάλιζον ἀτεχνῶς, καὶ τοὺς συνεισδραμόντας ἐς τὸ ἱερὸν ζύγκλωδας καὶ αἰεὶ ἐπεισεύοντας γλωττηματικώτερον ὁμιλοῦντες καθικέτευον συμπαραμεῖναι σφισι καὶ ἐπαρῆξιν ὡς ἔχουσι, καὶ ἔσχατα πείσεσθαι κινδυνεύουσι. καὶ ἦσαν οἱ κατένευον πρὸς τὴν αἴτησιν καὶ ᾤκτιρον τῆς ἐνεστώσης τύχης τοὺς ἄνδρας. ἐπεὶ δὲ τῶν ἐκ τοῦ βασιλείως οὐδεὶς παρῆν ἀνανακτῶν ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις τούτοις, οὐ τῶν γένει λαμπρῶν, οὐ τῶν Ἀνδρονίῳ τηροῦντων εὐνοίαν, οὐ πελεκυφόρος βάρβαρος, οὐχ οἱ τὰ ὑγινοβαφῆ φοροῦντες ῥαβδούχοι, οὐ τῶν ἀπάντων τις ἕτερος, ἔτι μᾶλλον οἱ συλλεγόντες ἦσαν θρασεῖς, καὶ λελυμένη καὶ ἀχαλίνῳ γλώττῃ ἐχρῶντο, τῇ τῶν κωλυσόντων ἐρημία πετρούμενοι, καὶ πῦσαν βοήθειαν συνεισενεγκεῖν ἐπηγγέλλοντο. ὄλην μὲν οὖν τὴν τότε νύκτα οὕτω παρίππενσεν Ἰσαάκιος, οὐ λόγον βασιλείας τιθέμενος ἀλλὰ περὶ τοῦ μὴ

6. ἀλλ' ὅτι ἐγγράφους ἐγγύας ὑπὲρ Α. 11. συνδραμόντας Α.

14. κατένευον] κατανεύσαντες, omisso μοx καὶ, Α. 17. γενομένοις Α.

18. οὐ πελεκυφόρος] οὐ βάρβαρος, οὐ παραμονή, οὐ βαρδαριώτης Β. 21. ἀχαλινώτῳ Α. 22. εἰσενεγκεῖν Α.

güochristophoritae caedem conspirassent eoque facinore se obstrinsent, sed quod noxam sponsionis comitem esse norant: nam alii aliis spondere coacti fidem Andronico syngraphis firmarant. ad hoc alii, ut iamiam comprehendendi et occidendi, prae metu denique stridebant, et promiscuam turbam, quae in templum confluerat ac subinde accurrebat, magna contentione rogabant ut secum ferret et pro virili opem ferret in summo periculo constitutis. ne deerant qui iis precibus et adversae fortunae casu ad miseriam adducti annuerent. cum vero nemo ab imperatore adesset illas res aegre ferret, non genere illustres, non Andronici amici, bipenniferi barbari, non purpurati lictores, denique nemo procerescebat audacia factionis, ut in illa impunitate liberissime quidquererent et promptissimam opem pollicerentur. totam igitur noctem sic exegit Isaacius, ut non de regno cogitaret sed exitium

κατατυθῆναι δεόμενος· ἤδει γὰρ τὸν Ἀνδρόνικον ὡς βούν
αὐτὸν ἱερεύσουσα ἢ μᾶλλον καὶ ὠμών τῶν αὐτοῦ σαρκίων
ἀπογενεσόμενον κατὰ Κύκλωπα, καὶ θεριμῷ ἔτι σταζομένων
αἵματι. ἐκ δὲ τῆς ἐπιμελοῦς ἰκετείας ἔσχε τινὰς τῶν συνει-
λεγμένων τὰς πύλας ἐπικλίναντας τοῦ νεῶ καὶ φῶτα εἰσενέγ-
καυτας καὶ τῇ καθ' ἑαυτοὺς ὑποδείγματι τούτῳ πολλοὺς συμ-
πεΐθοντας μὴ μεδίστασθαι οἴκαδε. πρωΐας δὲ γενομένης οὐκ
ἦν ὅστις οὐ παρῆν οἰκῆτωρ τῆς πόλεως, οὐδ' ἐθεοκλύτει αὐ-
P. 221 τοκρατορήσειν μὲν Ἰσαάκιον, Ἀνδρόνικον δὲ καθαιρεθῆναι
τῆς βασιλείας καὶ συλληφθέντα παθεῖν ὅποσα δέδρακε τῇ τῶν 10
"λων σχεδὸν ἐπιβουλεύων ζωῇ.

11. Ἐτυχε μὲν οὖν τῇ τότε κατὰ θεῖον, ὡς ἔοικε, μὴ
παρεῖναι τοῖς ἀρχαίοις Ἀνδρόνικον, ἀλλ' ἐς τὸ ἔϋρον μέρος
τοῦ ἀναπλεομένου τῆς Προποντίδος πορθμοῦ περὶ τὰ τοῦ
Μηλουδίου κεκλημένα διατρίβειν βασιλεία. ἔνθεν τοι καὶ 15
περὶ τὴν πρώτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς τὸν τοῦ Ἀγιοχριστο-
φορίτου θάνατον ἐνωτισάμενος τότε μὲν ἔμεινε κατὰ τόπον,
μηδὲν τι ἐπιτάξας ἕτερον ἢ γραμματίῳ βραχεῖ τοὺς μεγαλο-
πολίτας δεξιωσάμενος, παύσασθαι παραινῶν τοῦ νεωτέρου
B ἐγγχειρεῖν πράγμασιν, οὕτω πως ἀρχομένῳ „ὁ λαβῶν ἔλα-
20 βεν, ἢ δὲ δίκη ἐκόπη.” ἡμέρας δὲ διαγελασάσης, ὅσοι τε
Ἀνδρόνικον ἐθεράπευον, καταστέλλειν ἐπειρῶντο τὸν ὄχλον
κυμαινόμενον, καὶ αὐτὸς Ἀνδρόνικος κατὰ τὸ μέγα πάλαιτιον
παραγίνεται τριήρει βασιλικῇ. ἀλλ' οὐδὲ μία τις ἦν ἀνα-

12. κατὰ θεῖον] κατὰ πρόσταξιν θεϊκῆν B. 15. καλοῦμεθα A.
21. ἡμέρας] ἔωθεν δὲ ὅσοι A. 24. ἀναστολή] συστολή A.

deprecatur. norat enim Andronicum se ut bovem immolaturum, et
more Cyclopicæ carnes suas calidum adhuc stillantes sanguinem de-
voraturum. est autem diligenti supplicatione id consecutus, ut qui-
dam ex eo coetu fores templi clauderent, et illatis luminibus exem-
plo suo multos impellerent ne domum abirent. ubi diluxit, omnes
urbis incolæ adfuerunt, omnes deum orarunt ut Isaacius imperio po-
tiretur, eoque pulsus Andronicus et comprehensus dignas crudelitatis
sua poenas daret, qui omnium pene vitæ insidiaretur.

11. Ac divinitus profecto accidit ut is urbe tum abesset et ad
Orientalem partem Propontidis in Meludiano palatio versaretur; ubi
caede Hagiochristophoritæ sub primam vigiliam audita, ea nocte ibi
permansit, nec fecit aliud nisi ut cives brevi scripto moneret ut mo-
vis rebus studere desinerent; cuius hoc fuit initium „qui habet, ha-
bet. poena sublata est.” mane vero cultores Andronici turbam flu-
ctuantem compescere studuerunt, et ipse Andronicus imperatoria tri-
ni ad magnum palatium pervehitur. verum nec iis verbis nec quæ-

πτόλῃ τῆς τοῦ λεῷ συρροῆς, οὐτ' αὐτὸς Ἀνδρονικός εἰς τὸ
 ἀρχεῖον κατιέναι ἀπαγγελλόμενος ἐξέκρουσέ τινας τῆς ὄρμης.
 ἀλλ' οὐδὲ ὁ εἰσηγούμενός τι ἕτερον παῦν τὴν συνδρομὴν εἰς
 ὧτα ἐψέκει λέγειν ἀκούοντων· πολλοὶ μὲν οὖν καὶ ἐγγὺς τοῦ
 5 τεθνάναι ἤλθοσαν μόνον ὑπογρύξαντες καὶ μὴ καλὸν ἔργον γί-
 νεσθαι φάμενοι· ἀλλ' ὡς ἐξ ἐνὸς συνθήματος πάντες παγγε-
 νεῖ τε καὶ πανδημεὶ ἔθειον ἔνθους καὶ ἀτεχνῶς κορυβαντιῶν-
 τες εἰς τὸ τοῦ θεοῦ λόγου μέγιστον τέμενος, ἀλλήλους παρα- C
 θήγοντες, ἐρεσχελοῦντες τοὺς μὴ ταυτοζήλους μήτε μὴν τὰς
 10 χεῖρας ὀπλιζοντας ὀπλῷ ὀψιδή, ἀλλ' ἀργούς οὕτως ἐστῶτας V. 182
 καὶ θεωμένους τὰ παρ' ἄλλων γινόμενα· οἱ δὲ λογικῶν μα-
 θημάτων ἐν μεθέξει καὶ μέλος ἀπεκάλουν αὐτοὺς σσηπός, μὴ
 συμπάσχον τῷ λοιπῷ τῆς πολιτείας σώματι καὶ πληρώματι.
 ἐπὶ τούτοις διαθλώσι τὰς κλεῖς καὶ τοὺς ὄχλας τῶν δημοσίων
 15 φρουρῶν, καὶ τοῖς φυλακίταις τιθέασι τὴν ἐξοδὸν ἄνετον, οὐ
 πάσιν οὐσι κακούργοις, ἀλλὰ καὶ γένους μετείληχόσι λαμπροῦ,
 κακονχομένοις δ' ὅμως ἐν δεσμοτηρίοις διὰ τι συμπεσὼν
 βραχὺ ἀμάρτημα ἢ παράφθεγμα ἢ καὶ φθλοῦ κακούργημα
 προβὰν ἐς Ἀνδρόνικον· τοῦτο δ' ἐτι μάλιστα τὸ πλεῖον συν-
 20 ἀγῆοχε τοῦ λαοῦ, καὶ τοὺς κατ' Ἀνδρονίκοῦ τονθορούζοντας D
 πρότερον καὶ ὀκνοῦντας τὴν προᾶξιν ὡς κίνδυνον ὑποφαίνου-
 σαν εἰς ἐναντίαν μοῖραν μετέστησεν ἀκραιφνῶς· ἦν οὖν ἐκ
 τούδε ἰδεῖν ξιφηφοροῦντας καὶ θυρεοφόρους καὶ πεφραγμένους

1. συρροῆς] συλλογῆς A. 17. δὲ τῷ δεσμοτηρίῳ A. 18. βραχὺ
 om A. 23. ξιφ. ἰδέσθαι A.

tto reditus Andronici populus quicquam movebatur ut coeplis de-
 aisteret: quae ad comprimendum motum afferebantur, surdis auribus
 accipiebantur omnia; ac multi vitae periculum adierunt, quod rem
 illam parum bellam esse dixissent. omnes enim quasi uno signo dato
 concurrerant, ac velut numine afflati aut furore perciti, in divini
 verbi maximum templum, alios alii acientes, et subsannantes eos qui
 ignavi spectatores astarent nec quovis telo armarentur. qui vero li-
 teris eruditi erant, eosdem membra putrida vocabant, qui dolore
 publico non afficerentur. deinde seris et repagulis carcerum effractis,
 liberum exitum inclusis patefaciebant; qui quidem non omnes male-
 fici erant, sed nonnulli claris orti familiis ob fortuitum erratum aut
 dictum inconsideratius aut amici delictum in Andronicum eo com-
 pacti fuerant. ea res omnium maxime populi concursum auxit, ac
 effecit ut qui prius periculi metu submurmurabant et dubitabant,
 haud dissimulante factioni sese iungere. ex eo ensibus accinctos,
 scutatos et thoracatos non paucos cerneret, plures tamen fustibus et
 lignis, quae ex officinis saepuerant, armatos, a tali coetu concitatis-

θώραξιν οὐ βραχεῖς, τοὺς δὲ πλείστους ῥοπάλοις καὶ τοῖς
 ἐκ τῶν ἐργαστηρίων ξύλοις τὰς χεῖρας ὀπλίσαντας. καὶ συ-
 αγωγῆς πλείστης λαοῦ μεθ' ὀρμῆς τοιαύτης γεγενημένης βα-
 σιλεὺς ἀντοκράτωρ Ῥωμαίων ἀναγορευέται Ἰσαάκιος, τινὸς
 τῶν νεωκόρων τὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου στέφος, ὅπερ 5
 ἄνωθεν ἀπηρώρητό τραπέζης τῆς μυστικῆς, κατεργαζόμενος διὰ
 κλίμακος καὶ τῆ τοῦ Ἰσαακίου κεφαλῆ ἐφαρμόσαντος. Ἰνα
 δὲ μηδὲ τοῦτο εἴη ἀνιστόρητον καὶ ἀκοαῖς ἀπεριήχθητον τῶν
 ἐς ἔπειτα, ὁ μὲν Ἰσαάκιος ἐδυσκόλαινε πρὸς τὴν στεφφορίαν
 P. 222 οὐχ ὡς ἔρωτα μὴ τρέφων ἀρχῆς, ἀλλ' ὡς ὑφορώμενος τὸ τοῦ 10
 πράγματος ἐργῶδες τε καὶ δυσέφικτον, καὶ ὄναρ οὐχ ὕπερ
 ἄντικρυς ἐπιτελεῖσθαι οἱ τὰ παρόντα οἰόμενος, ὑποβλεπόμε-
 νος δὲ καὶ τὴν Ἀνδρονίκου ὀργιλότητα, καὶ μὴ ἐντεῦθεν ἐκ-
 μῆναι τοῦτον πλειόνως βουλόμενος. συνεστῶς δὲ ὁ δηλωθεὶς
 ἄνωθεν Δούκας, τὸν πῖλον τῆς κεφαλῆς ἀφελόμενος, ἐαυτῷ 15
 περιθέσθαι ἰκέτευε τὸ διάδημα, ἐπιλωμέιον τριχῶν προδει-
 κνὴς κρανίον καὶ τὴν φαλάκραν ὡς πλησίωτον σελήνην ὑπερ-
 φαίνουσαν. ὁ δ' ὄχλος ἀπηναίοντο φάσκοντες μηκέτι γέρον-
 τα ἄρχειν βούλεσθαι ἢ βασιλεύειν ἐπ' αὐτούς· πολλὰν γὰρ
 ἐμφορηθῆναι κακῶν ἐκ τοῦ πολιοῦτριχος Ἀνδρονίκου, καὶ δι' 20
 Β αὐτὸν μισεῖν τε καὶ ἀποστρέφεσθαι πάντα σοροδαίμονα καὶ
 πολυτεῆ ἄνθρωπον, καὶ μάλιστα εἰ καθεμιμένον ἔχει τὸ γένειον,

5. νεωκόρων] διακόνων B. 10. μὴ τρέφων ἔρωτα τῆς ἀρχῆς A.
 13. ὀργιλότητα] ὀρμιμύτητα καὶ μῆθ' A. 16. περιτεθῆναι A.
 δεικνύς A. 17. φαράκταν B. πλησίωτον] ὀλόφωτον
 A. 19. ἦ] καὶ A. 21. π. τυμβογέροντα πολυχρόνιον ἀν-
 θρωπον A. 22. ἐὰν καὶ τὸ γένειον κεκλωσμένον ἔχη καὶ
 διχαλόν B.

simae multitudinis Romanorum imperator salutatur Isaacius, cum
 quidem ex aedituis magni Constantini coronam, quae supra mysti-
 cam mensam pendebat, scalis depromptam eius capiti imposuisset.
 ne autem hoc quoque a posteris ignoretur, Isaacius eam coronatio-
 nem aegre ferebat, non quod ab imperii cupiditate abhorreret, sed
 quod rei summam difficultatem pertimesceret, et quae tum ageretur,
 vigilantis quoddam somnium existimaret. huc accedebat metus
 ne Andronici acerbitatem eo facto magis etiam irritaret. caeterum
 Ducas, cuius ante meminimus, illi astans, detracto capiti pileo,
 orabat ut sibi diadema imponeretur, calvitio ostenso, quod instar
 plenae lunae relucebat. turba autem respondit se nolle deinceps pa-
 vere seni, quod ab Andronici canitie plurimas clades accepisset, ob
 eamque omnem senem Acheronticum et capularem odisset, praeser-
 tim si bifurcatam haberet barbam, ex altera parte brevioram. sic
 inangurato Isaacio aliud accidit relatu dignum. nam cum equi impe-

διχῆ διηρημένον καὶ μνουρίζον περὶ τὸ πέρασ τοῦ πώγωνος. οὕτω τοίνυν ἐς βασιλέα χρυσθέντος Ἰσαακίου συνέβη καὶ ἑτεροῦν τι ἀξιαφήγητον. Ἴππων γάρ χρυσοφαλάρων βασιλικῶν ἐκ τῆς περαιοῦς κατὰ τὸν πόρον τῶν Κιονίων διαπορθμεο-
 5 μένων εἰς τοὺς πόδας ἀναβαλῶν καὶ τυραννήσας τὸν ἱπποκόμον ἔθεε διὰ τῶν λεωφόρων, καὶ συλληφθεὶς εἰσάγεται Ἰσαακίῳ πρὸς ὄχθισιν. καὶ ὁ μὲν ἐκ τοῦ μεγίστου νεῶ ἀπαίρει, συνεπόμενον ἔχων καὶ τὸν πατριάρχην Βασίλειον τὸν Κιματηρόν, ἐπεὶ καὶ τοῦτον τὸ πλῆθος συμπράττειν καὶ συνεπεν-
 10 δοκεῖν τοῖς τε λουμένοις ἄκοντα ἐπεσπάσατο· ὁ δ' Ἀνδρόνικος κατὰ τὸ μέγα γεγονὼς ἀρχεῖον, ἐπεὶ ὁ συμμιγῆς θροῦς ἐκέντεῖ αὐτοῦ τὰ ὦτα, μετὰ βραχὺ δὲ καὶ τὴν ὄψιν τῶν γινομένων εἶχε διδάσκαλον, ἐπέβαλε μὲν τῇ ἀντιμαχήσει τοῦ πλῆθους καὶ τοῖς συνόντας συνεκρότει πρὸς πόλεμον, εὐρί-
 15 σκων δὲ βραχεῖς ἐκ τούτων ἐτοιμοποιθεῖς πρὸς τὸ ἐκείνου σκέμμα καὶ σύνθημα, ἠτύουρχει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ μέρει τὸν πόλεμον, τόξον δούς τῇ χειρὶ, κάκ τῶν τοῦ μεγίστου πύργου διασφάγων, ὃς κικλήσκειται Κεντηνάριον, ἀφιεῖς τοῖς ἐπιούσοι βέλεμνα. γνούς δὲ ὡς μάτην ἀνηνύτοις ἐπιχειρεῖ, διὰ τινος
 20 ὀμίλειν προσάγεται τοῖς λαοῖς, ἀποτίθεσθαι λέγων τὴν βασιλείαν καὶ παραπέμπειν ταύτην πρὸς τὸν ἐκείνου παῖδα τὸν Μανουήλ, πεποιθῶς ἐντεῦθεν καταστεῖλαι τὸν θόρυβον καὶ τὸν ἐπ' ἀκμῆς καὶ παρὰ βραχὺ κίνδυνον ἀποκρούσασθαι. οἱ D

2. βασιλείαν A. 5. τοὺς ἔμπροσθεν πόδας ἀνασηκώσας καὶ ἐγλυτωῖσας ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σύροντος B. 9. συνευδοκεῖν A. 12. αὐτοῦ] τοῦτου A. 13. ἐπεβάλειο A. 15. ἐτοιμοποιθεῖς A. 16. σύνθημα] βούλημα A. 19. ἀνηνύτοις] πάσχει B. ἐπιχειρεῖ πρῶγμασιν, ὀμίλειν προσάγεται τοῖς πλῆθεσιν A. 23. οἱ] τὰ A, et mox ἐκτραχυθέντα.

ratorii aureis ornati phaleris per traiectum Cioniorum advehentur, unus ab equisone vi avulsus et per publicas vias cursitans comprehenditur et ad Isaacium adducitur. is eo conscenso ex maximo templo discedit, etiam Basilio Camatero patriarcha comitante, quem populus quamvis invitum approbare acta illa compulerat. Andronicus vero ubi ad magnam curiam pervenit, primum confuso clamore, post etiam re ipsa visa turbatus, centuriare suos et conflagere cum populo instituit sed cum paucos ad suum consilium paratos videret, ipse arcu correpto pro virili ad pugnam se parat, et ex maximae turris, quae Centenarium appellatur, pinnaculis sagittas in accedentes conicit. quem conatum quia irritum videbat, alloqui populum instituit; seque imperium filio Manuelli traditurum professus, tumultum sopire et praesentissimum periculum propulsare studet. verum

- δὲ πλειόντως ἐπὶ τῇ ῥήματι τούτῳ ἐκτραχυνθέντες ὕβρεσιν αὐτὸν ἀπάσαις ἀπαισίῳις ἐπλυνον, καὶ ὄν εἰσασχε τῆς βασιλείας
- V. 183 καταλιπεῖν κληρονόμον. ἐπεὶ δὲ τὸ πλῆθος ἦν εἰσχυθὲν ἔσωθεν τῶν ἀνακτόρων, ἀνατραπίσης τῆς πύλης ἥτις Καρέα λέγεται, τρέπεται πρὸς φυγὴν Ἀνδρόνικος, καὶ τὸ φοινικο-5 βαφὲς πέδιλον τοῦ ποδὸς ἀφελιζόμενος, καὶ τὸ ἀρχαῖον αὐτῷ περιφύλαγμα τὸν σταυρὸν ὁ θεοβλαβῆς ἀποτραχηλισάμενος ἐκεῖ πον, καὶ πῖλον βαρβαρικὸν τῇ κεφαλῇ περιθέμενος, ὃς ἐς ὅξυ λήγων πυραμίδι εἴκασται, τὴν βασιλικὴν εἰσεισιν αὐθις τριήρη, δι' ἧς ἐκ τοῦ Μηλουδίου πρὸς τὸ μέγα παλάτιον 10 ἐσυρίκετο. καὶ γενόμενος αὐθις κατὰ τὸ αὐτὸ κατάντημα, καὶ δύο ἐκ τῶν γυναικῶν προσλαβόμενος, Ἄνναν τὴν ἀρμοσθεῖσαν Ἀλεξίῳ τῷ βασιλεῖ, ἐκείνου δὲ ἐξ ἀνθρώπων γενομένου ἧ εἶρηται θανάτῳ γαμηθεῖσαν Ἀνδρονίκη, καὶ τὴν ἑταιρίδα Μαραπτικὴν, ἧς ἐνεθουσίῳ τῷ ἔρωτι καὶ προσπαθῶς 15
- P. 223 εἶχεν Ἀνδρόνικος ὡς οὐδὲ πάλοι τῆς Λαμίας ὁ πολιορκητὴς Δημήτριος, ἦν Πτολεμαῖον καταγωνισάμενος ἐν Κύπρῳ ἔλαβε δορυβάλλον αὐλοῦσαν οὐκ εὐκαταφρονήτως, ἤλαυνε κατὰ κράτος ἦν προέθετο. ἤρεισάτο δὲ τὴν ἐπὶ τοὺς Ταυροσκύθας, πᾶσαν ἐπαρχίαν Ῥωμαϊκὴν καὶ νοπαρχίαν ἄλλην ἐθνη-20 κὴν ὡς ἐπίβουλον ἀθετήσας.

12. Καὶ τοῦτον μὲν τὸν τράπον Ἀνδρόνικος τῆς Ῥωμαϊ-

3. καταλείπειν διάδοχον A. δὲ εἰσεληλύθεισαν Ἴσω A. 7. σι. ὃν εἰ θεοβλάβειαν πέπονθεν ἀπ. A. 14. εἰρήκειμεν A. τὴν ἑταιρίδα] τὴν καίχαν αὐτοῦ τὴν μαραπτικὴν λεγομένην, ἦν ἡγάπα καὶ προσέκειτο πλέον τῶν ἄλλων ὡς ἐξαισίως τραγωδοῦσαν. B. 19. ταυροκομάνους B. 21. ἀθειήσας] ἀπαγορεύσας A.

populus iis verbis magis exasperatus nulla non atrocissima convicia in eum, et quem imperii successorē relicturum aiebat, congressit. postquam vero effracta porta, quae Careia dicitur, in palatium penetrarunt, in fugam conversus Andronicus, purpureo calceo et veteri suo amuleto, cruce quam de collo suspensam gestabat, quasi numinis ira agitaretur, abiecta, et acuto barbarico pileo capiti imposito, denuo triremem imperatoriam conscendit, qua ex Meludio in magnum palatium venerat; eodemque reversus cum duabus mulieribus, Anna, quam sublato Alexio duxerat, et Maraptica meretricula tibiciana non contemnenda, cuius amore non minus insaniebat quam olim Poliorcetes Demetrius Lamiae, quam Ptolemaeo victo cæperat, haud segniter navigat, ad Tauroscythas profecturus, omnibus Romanis provinciis aliarumque gentium ditionibus ut parum despectis.

12. Andronico ad hunc modum delecto regno, Isaacius pala-

κῆς ἀρχῆς ἀπεσφαίριστο, Ἰσαάκιος δὲ τῶν ἀρχείων εἴσω παρελθὼν καὶ βασιλεὺς αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὑπὸ τῶν συνελληθότων ὄχλων αὐτῆς ἀναρρηθεὶς στέλλει τοὺς ὀπίσω Ἀνδρονίκου καταδιώξοντας. τὸ δὲ τοῦ δήμου πολὺ, ἐπειδὴ τὰ ἀνά-
 5 κτορα ἄνετα ἐγεγόνεισαν καὶ οὐδεὶς ἦν ὁ κωλύων αὐτοὺς ἢ ἀπάξων τοῦ δρᾶν οἷα καὶ ὅσα βούλοιντο, διαρπάζουσιν οὐ B
 μόνον ὀπίσσω χρήματα εὗραντο παρὰ τοῖς Χρυσιοπλυσίοις ἐπιταμιευόμενα (ἦσαν δὲ ἄνευ τῶν μὴ κεκομμένων εἰς νόμισμα ὑλῶν χρυσοῦ κεντηνάρια δώδεκα, ἀργυρίου τριάκοντα
 10 καὶ τοῦ ἐκ χαλκοῦ κόμματος διακόσια) ἀλλὰ καὶ πᾶν ἕτερον ὅπερ εἶχον αἱ χεῖρες ἐνός τινος μεταφέρειν ῥαδίως ἢ καὶ πολλῶν συνεροχόμενων ὁμοῦ. ὄπλων δὲ μετήνεγκαν μυριάδας, τὰς ὀπλοθήκας εἰσιόντες. προέβη δὲ τὰ τῆς ἀρπαγῆς καὶ εἰς τοὺς ἔνδον τῶν βασιλείων νεώς, ὥστε καὶ κόσμους ἀπορρα-
 15 γῆναι. ἀγίων εἰκασίων καὶ αὐτὸ δὲ τὸ ἱερώτατον κλοποφορηθῆναι σκεῦος, οὗ ἔνδοθεν φήμη ἄνωθεν διαρρέει καὶ ἐς ἡμᾶς καταβαίνουσα τὸ τοῦ κυρίου ἐπιστόλιον συνεπτύχθαι, ὅπερ C
 οἰκείαις αὐτὸς χερσὶν ἐξέθετο πρὸς τὸν Ἀὔγαρον. ἡμέρας οὖν συγγὰς τῇ μεγάλῃ παλατίῃ ἐνδιατρίψας ὁ βασιλεὺς Ἰσαά-
 20 κιος πρὸς τὸ ἐν Βλαχέρναις ἀρχεῖον μεθίσταται, ἔνθα καὶ οἱ ἀγγέλλοντες ἐληλύθεσαν ἀλῶναι Ἀνδρόνικον. ἦν δὲ ὁ τρόπος τῆς αὐτοῦ συλλήψεως οὐτοσί. ἀποδιδράσκων ἀφικνεῖται εἰς Χηλὴν, ὀλίγους τῶν πρὸ τῆς βασιλείας ὑπηρετῶν συνεπο-

2. συνελθόντων A. 7. χρυσοπλυσίοις εἰσέει ταμιευόμενα A.
 12. ἔπλ.] ἄρματα καὶ λουρίκια B. 15. ἀγίων] θείων Δ. κλοποφορηθῆναι] κλαπήναι A.

tium ingressus, ac denuo a frequentia populi imperator Augustus consalutatus, satellites mittit qui Andronicum persequantur. at plebis pleraque pars, cum aperto palatio nemb esset qui quicquam prohiberet quod animus tulisset, non eam tantum pecuniam diripit quae in Chrysioplysiis recondi solet (erant autem, praeter rudem materiam, auri centenarii XII, argenti XXX, aeris CC), sed et quicquid unius hominis manu aut etiam plurium coniunctis operis auferri poterat. ex armamentario quoque multa armorum millia abstulerunt. ac rapina etiam in palatina sacella grassata, ornatus sacrarum imaginum est surreptus, et sacrosanctum illud vasculum furto ablatum, quo, ut a maioribus accepimus, Christi manibus scriptae ad Abgarum litterae asservabantur. Isaacius vero imperator dies complures in palatio commoratus in Blacherniam aulam transit, ibique de capto Andronico vultum accipit. fuit autem ea captivitatis eius ratio. cum fugeretur, Chelen pervenit cum paucis ministris quos ante imperium habuerat, et duabus illis mulierculis. cuius loci incolae, cum nulla

μένους ἔχων ἐκείνῳ, καὶ τὰς δύο γυναῖκας ἐπαγόμενος. ἰδόντες οὖν αὐτὸν οἱ ἐκέλευε μηδὲν τεκμήριον περιλαμβένον τῶν κρατούντων, ἀλλ' ὡς φυγάδα τὴν ἐπὶ τοὺς Ταυροσκύθας διαπλώϊσιν ἐπισπέρχοντα καὶ φεύγοντα μηδενὸς διώκοντος, συλλαβεῖν μὲν οὔτε ἐθάρρησαν οὔτε ὀπωσοῦν ἐδικαίωσαν (τὸν 5 D γὰρ Θῆρα καὶ γυμνὸν ὄντα τῶν ἀμυντηρίων οὐδὲν ἔλαττον ἐδέδισαν, καὶ πρὸς μόνην τὴν ἐκείνου Θέαυ καταέκτησόν), νῆα δὲ ἤτοιμίμασαντο, καὶ Ἀνδρόνικος μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐμβέβηκεν εἰς αὐτήν. ὥσπερ δὲ καὶ Θαλάσσης ἀγανακτούσης κατ' Ἀνδρόνικον, ὅτι σώμασιν ἀθώοις τοὺς αὐτῆς κόλπους 10 πολλάκις ἔχρανε, ὀρθὸν τε τὸ κῆμα ἴστατο καὶ εἰς χάσμα δίστατο καὶ καταπιεῖν αὐτὸν διανίστατο, καὶ πρὸς χέρσιν ἢ ναῦς ἐξεβρούσετο. καὶ τοῦτο πολλάκις γενόμενον ἐκόλυσε τὴν Ἀνδρόνικον περαιώσιν, ἕως οἱ καταληγόμενοι ἐπέστησαν. οὕτω τοίνυν ὁ τάλας Ἀνδρόνικος, συσχεθεὶς ἀκατῆ παραρρη- 15 πτεῖται μετὰ τῶν γυναικῶν δέσμιος. ἀλλ' ἦν καὶ τῷ τότε καιρῷ Ἀνδρόνικος ὁ πολύμητις ἐκείνος καὶ περίφρων Ἀνδρόνικος. συνιδῶν γὰρ ὡς πόδες οὐκ εἰσίν, ὡς χεῖρες οὐκ εἰσίν, οὐδὲ πάρεστι ξίφος εἰς τὸ δρᾶσαι τι γενναῖον καὶ διαδρᾶσαι P. 214 τοὺς συλλαβόντας, ὑποκρίνεται τραγιῳδίαν δεξιόστροφῆσας τὸ 20 V. 184 τριχορδον τῆς φθογγῆς, καὶ Θρηνώδες ἄδειν τι μέλος καὶ περιπαθεῖς ἀναβάλλεται, τὰς παλαιὰς πειθανάγκας ἀνατινάσσωσιν καὶ περιτρέχων ὡς δεξιὸς μουσηγέτης εὐήχου ὀργάνου

3. ταυροκρόμνους B. 19. διαδρᾶσαι] διδράναι A. 20. ὑποκρίνεται] μονοκρόδιον λαβῶν Θρηνητικὸν μέλος λέγειν ἀπῆρξαι B. 21. ἄδει codices.

Imperii insignia in eo cernerent, sed exulis habitu ad Tauroscythas appellere festinantem et nemine persequente fugientem, eum comprehendere neque ausi sunt neque aequum censuerunt, feram etiam exarmatam metuentes et ad solum conspectum eius trepidantes, eique navem pararunt. qua conscensa ipsum mare velut indignatum, quod innocentum cadaveribus sinus suos saepe polluisset, in altos fluctus et vastum hiatus assurrexit, quasi devoraturum eum esset, et navem in littus elisit. quod saepius factum obstitit quo minus ante persecutorum adventum traiceret Andronicus. ita miserum duabus mulierculis comprehensus, in naviculam vinctus conicitur. sedtum quoque erat Andronicus ingeniosus et callidus ille Andronicus. nam cum neque pedes ad fugam neque manus et arma ad pugnam suppeterent, tragœdiam agit, et lugubrem cantilenam auspicatus facundiae arma depromit. commemorat quam alto genere sit ortus, ut nobilitate vulgo praestet, ut pristina fortuna felix; ut auteacta vita, quamvis in fuga et

χορδάς, καὶ καταλέγει μελεάζων ὡς ἀηδόνες τὸ γένος ὡς ὑψηλόν, τὸ εὐγενές ὡς ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς, τὴν προτέραν τύχην ὡς εὐτυχῆ, τὸν πάλαι βίον, κὰν πλάνης ἦν καὶ ἀνέστιος, μηδαμῶς ἀβίωτον, καὶ τὴν τότε καιτισχοῦσαν αὐτὸν συμφορὰν ὡς λίαν οὐσαν οἰκτρὰν. ἀνταδούσας δ' εἶχε καὶ τὸ μέλος γοερώτερον διασκευαζούσας οἷα σοφὰς τὰς γυναῖκας· καὶ ὁ μὲν ἤρχε τῶν θρηνημάτων, αἱ δὲ ἀντῆδον Β αὐτῇ συνυπακούουσαι καὶ συμπάλλουσαι. ἀλλ' ἦν ταῦτα πάντα μίτην μετιῶν καὶ διακενῆς τεχνώμενος ὁ βαθύνονος 10 καὶ πολύτροπος Ἀνδρόνικος· ἃ γὰρ ἀνόσια διεπράξατο ἔργα, ταῦτα ὡσεὶ κηρὸς τὰς τῶν κατεχόντων αὐτὸν ἐπέβυσεν ἀκοάς, καὶ οὐδεὶς οὐδένα οἶκτος εἰσῆει, οὐδ' ἐνήχησις ἦν ὧν κατὰ Σεισηνίους ἐμελιήδει γυναικωδῶς εἶτ' οὐν ὑπούλως καὶ δολερῶς εἰπεῖν οἰκειότερον, καὶ τὸ μῶλυ τὸν Ἐρμῆν ἐπιλέλοιπε 15 τοῦ θεοῦ μηνίσαντος. εἶχε τοίνυν τοῦτον ἢ τοῦ Ἄνεμᾶ λεγομένην φρουρά, δυοὶ παχείαις ἀλύσει τὸν ὑψητεῖν βαρούμενον τράχηλον, ὑφ' ὧν οἱ ἐν δεσμοτηρίοις σιτούμενοι λέοντες μετὰ σιδηρέων κλοιῶν σννέχονται, καὶ πέδαις τοὺς πόδας κακούμενον. ἐμρανισθεῖς δὲ οὕτως ἔχων καὶ παραστῆς Ἰσαα- C 20 κῆ τῷ βασιλεῖ ὕβρεσι βάλλεται, κατὰ κόρρης ῥαπίζεται, τοὺς γλουτοὺς ἐπικρούεται, τὴν γένυν τίλλεται, τοὺς ὀδόντας ἐκρίζου-

3. βίον A. 7. θρηνημάτων A. 11. συσχόντων ἐκεῖνον ἀπέβυσεν A. 13. ὑπούλως καὶ om A. 14. τὸ — τοῦτον om A. 16. τὸν] διὰ τοῦ σφρονδύλου B. 17. ὑφ' ὧν] εἰς ἣν φυλακὴν ἦσαν καὶ οἱ λέοντες μετὰ σιδηρέων κρατούμενοι B. 20. ὕβρεσι] πρώτων μὲν ὕβρεσιν ἀπὸ καθυπέβαλλον, εἶτα καὶ κατὰ σφρονδύλου καὶ τοῦ προσώπου ἀπὸ ἐκρούου καὶ μουστουνέας, εἶτα κόπτωσι τὰ αὐτοῦ γένηα καὶ ἀνασπῶσι τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ καὶ τὰς τρίχας ἀπογυμνοῦσι τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ B.

exilio, non aspernanda: quam miserabili calamitate tum oppressus esset. eas querimonias ingeniosae mulierculae non inepte adhibebant, ut veluti praecentori succinebant. sed frustra illa omnia astutus et versipellis Andronicus conabatur. nam nefaria eius facinora lictorum aures veluti cera obstruebant, ut nulla eius misericordia tangerentur, quamvis Sirenas muliebriter aut fallaciter potius imitaretur; iratoque de Mercurium moly destituit. itaque in Anemae castellum duabus gravibus catenis cum ferreis seris superbo collo iniectis, et compedibus oneratus, ut captivos tractari moris est, conicitur; eoque habitu ad Isaacium perducto contumeliosis verbis insultatur, alapae impinguntur, nates pulsantur, barba vellitur, dentes excutuntur, capilli evelluntur. publice omnium ludibriis expositus etiam a mulieribus pugnis caeditur, iis praesertim quarum maritos aut occiderat aut excecarat. deinde praecisa dextera in idem castellum reducitur, sine cibo, sine potu, sine illo cuiusquam officio. post aliquot

ται, τὴν κεφαλὴν ψιλοῦται τριχῶν, εἰς κοινὸν ἐκδίδεται καί γινον
 πᾶσι τοῖς συνελθούσιν, ἐμπυροῖνεται καὶ ὑπὸ γυναικῶν καὶ
 τύπτεται πυγμαῖς κατὰ στόματος, καὶ τούτων ὀπίσσει μάλι-
 στα ἢ θανάτῳ ὑπ' Ἀνδρονίκου ἀπεβάλοντο τοὺς αυτείνους ἢ
 τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπεσβεσμένους ἀπέλαβον. ἔπειτα τὴν δεξιὰν 5
 χεῖρα πελέκει ἀποκοπεῖς πάραρριπτεῖται αὐθις τῇ αὐτῇ φυ-
 λακῇ, ἄσιτος, ἄποτος, ὑπ' οὐδενὸς μεταλαγχάνων τῆς εἰασσῶν
 κομιδῆς. μεθ' ἡμέρας δὲ τινὰς καὶ τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλ-
 μῶν ἐξορύττεται, καὶ καθεσθῆεις ἐπὶ καμῆλον ψωριώσης διὰ
 τῆς ἀγορᾶς θριαμβεύεται, κατὰ γεράνδρον ἄφυλλον φῶφ 10
 λότερον ἀκαλυφῆς τε παντάπασι κρανίον προφυγίων, καὶ βρα-
 χεῖ ῥακίῳ τὸ σῶμα σκεπόμενος, θέαμα ἐλεινὸν καὶ πηγῆς
 ἔλκον δακρῶν ἡμέροις ὄμμασιν. ἀλλ' οἱ εὐηθέστατοι καὶ
 ἀπαιδευτότατοι τῆς Κωνσταντίνου οἰκίῃσιν, καὶ τούτων οἱ
 ἀλλαντοπῶλαι πλέον καὶ βυρσοδέψαι, καὶ ὅσοι τοῖς καπηλείοις 15
 διημερεῖουσι καὶ τῶν κατυμμάτων ἀποζῶσι γλίσχωρος καὶ
 ταῖς ῥαφίσι τὸν ἄρτον στενωῶς συλλέγουσι, κατ' ἔθνη συνα-
 θροισθέντες μυιῶν αἱ τοὺς γαυλοὺς ἀμφιπεριγίπτανται ἔαρος
 καὶ περιχάινουσι τὰ πιαλέα κισσύβια, μηδένα λόγον θέμενοι
 εἰ βασιλεὺς οὗτος πρὸ τρίτης καὶ βασιλείῃ διαδήματι περι- 20
 δούμενος καὶ ὡς σωτῆρ ὑμνοῦμενος ὑπὸ πάντων ἀνευφημού-
 μενός τε καὶ προσκυνούμενος, καὶ ὡς φρικώδεσιν ὄρκοις τὴν ἐς
 αὐτὸν ἐνεπέδωσαν πίστιν καὶ εὐνοίαν, ἀλόγῳ δὲ θυμῷ καὶ
 παραλογωτέρῳ νοῦ φερόμενοι οὐδὲν εἰ τῶν κακῶν ἐνέλιπον ὃ

2. καὶ γυναῖξί Α. 11. βραχει] τὰ ἀναγκαῖα μέρη μόνη τοῦ
 σώματος μετὰ παλαίου παντὸς σκεπόμενος Β. 14. οἱ ἀλα-
 τοπῶλοι καὶ κήνηλοι καὶ τζαγκροφάπται Β. 15. βυρσοδέψαι]
 σκυτοδέψαι Δ.

dies altero oculo effosso, scabioso camelo *impositus* per forum tri-
 umphi specie traducitur, calva glabra instar *afidae* quercus et ovo
 nitidiorē, et brevi tunica tectus, spectaculum miserabile, quod
 rivos lacrimarum elicere queat ex oculis non inhumanis, sed stoli-
 diissimi et petulantissimi urbis incolae, praesertim fartores, cotiarii,
 opifices et circumforanea sordidaque turba, muscarum instar verno
 tempore ad mulctras et pinguia cymbia convolantium, nulla ratione
 habita quod is nudlustertius imperator, regio diademata ornatus ab
 omnibus laudatus celebratus adoratus esset, quodque sanctissimo
 iureiurando fidem et benevolentiam suam ergo illum testati essent,
 efferatis animis sine ulla ratione ruentes, nihil mali praetermiserunt
 quo Andronicum per nefas non afficerent. alii clavus in caput eius
 impegerunt, alii atrocere nares eius foedarunt, alii spongas excre-

μη εἰς Ἀνδρόνικον υἱοσίως εἰργάσαντο. οἱ μὲν γὰρ κατὰ κεφαλῆς κορύναις αὐτὸν ἐπληττον, οἱ δὲ βολβίτοις τὰς ἐκείνου ῥίνας ἐμόλυνον, ἄλλοι δὲ σπόγγων λυμάτα γαστέρων P. 225 βοείων καὶ ἀνθρωπέων τῶν ὄψεων ἐκείνου κατέχεον. ἕτεροι 5 αἰσχρορρημονοῦντες ἐκακολόγουν ἐς τὴν μητέρα καὶ τὸν λοιπὸν τῶν τοκέων. ἦσαν οἱ καὶ ὀβελίσκοις ἐπειραν αὐτοῦ τὰς πλευράς. οἱ δ' ἀναιδέστεροι λιθολευστοῦντες κῦνα ὠνόμαζον λυσαπηῆρα. μία δέ τις πορνικὴ γυνὴ καὶ ἀκόλαστος κεράμιον Ἐρμού ὕδατος πλήρες ἐρπασαμένη ἐξ ὀπτιανείου τῶν 10 ἐκείνου κατεκένωσε παρειῶν. καὶ οὐδεὶς ἦν ὃς οὐκ ἦν ἐπ' Ἀνδρονίκῳ κωκοποιός. καὶ οὕτως ἀτίμως ἐπὶ τὸ θέατρον ἀπαχθεῖς μετὰ γελοιώδους θριάμβου καὶ τοῦ οἰκτροῦ ἐκείνου καὶ παιζομένου ἐπὶ μαμήλου ὑψώματος, ὅπερ ἄνωθεν κατέβη αὐτόχρομη, ἐκ ποδῶν ἀγαρτᾶται, τινῶν ἀναψάντων ἐκ V. 185 15 φελλύρας καλώδιον κατὰ τοὺς περὶ τὰς ἐπικλινεῖς τὸν τράχηλον ἐκ χαλκοῦ πεποιημένας λύκαιναν καὶ ὕαιναν ἀλλήλαις ἀντιβλεπούσας καὶ πρὸς ὄργην ἡγρωμέναις ἰσταμένους δύο στυλοῦσας καὶ λίθον ἐπικείμενον ἔχοντας. τοσαῦτα δὲ πεπονθώς, καὶ μυρία ἕτερα ὑποστάς ὅσα ὁ λόγος παρέδραμεν, 20 ὅμως ἀντεῖχεν εἰ γενηαίως πρὸς τὰς ἐπιφορὰς τῶν δεινῶν, ἐρρωμένος ὢν τὸ φρονεῖν. πρὸς δὲ τοὺς ἐπεισχεομένους καὶ

2. κορύναις] μετὰ ἀκανθῶν ἔκρουον B. 3. διὰ σπόγγων] μετὰ σφουγγαρίων ἀπὸ τὰς κοιλίας τῶν βοῖδων ἐς τὴν θύην ἀδιοῦ κοπρίας ἔχουον B. 6. ὀβελίσκοις] τὰς σούβλας πυροῦντες B. 7. κῦνα] σκύλον λυσσαίριον B. 8. κεράμιον] κατὰβιν ἰστάμενον ὕδωρ γέμον καὶ βράζον, ἀρπύσσα τοῦτο ἀπὸ τοῦ ἀνωγαίου B. 13. ἐπὶ om A. ἔπερ] καὶ ἔπερ A. 15. φελλύρας A. 16. καὶ] τε καὶ A. 17. ἡγρωμέναις] ἐμβριωμέναις A. 18. πεπονθώς] παθῶν A.

mentis hominum et pecudum foedatas in faciem eius expresserunt, alii verbis obscœnis parentes eius insectati sunt. erant et qui veribus latera eius pungerent, impudentiores quidam lapidibus coniectis rabi- am canem eum appellabant. scortum quoddam impudens ollam ferventi aqua plenam e culina raptam in faciem eius effudit, nemo denique erat quin malefaceret Andronico. ita ignominiose in theatrum ridiculo triumpho perductum, ac misero illo camelo detractum, iuxta duas columellas quibus superne lapis incumbit, prope æneam, lapam et hyaenam, quae inflexis cervicibus quasi altera in alteram impetum factura concitatae astant, pedibus suspendunt fune alligatis, tot mala perpassit, et alia sexcenta quae praetermissus, tamen generoso adhuc animo illata mala tolerabat, ac mente integra ad affluentem turbam et iacentem converſus, nihil dicebat aliud nisi

βάλλοντας ἐπιστροφόμετος ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐφθέγγετο εἰ μὴ τὸ „κύριε ἐλέησον” καὶ „ἕνα τί κάλαμον συντετριμμένον προσ-
Cεπικλάτε;” ἀλλ’ οὐδὲ μετὰ τὴν ἐκ ποδῶν ἀπαιώρησιν οἱ ἀνούστατοι ὄχλοι τοῦ πολυπαθοῦς ἀπέσχοτο Ἀνδρονίκου ἢ φρειδῶ τῶν ἐκείνου σαρκῶν ἔλαβον, ἀλλὰ περιελόντες τὸ χι-5
 τῶνιον κακῶς ἐτίθουν τὰ παιδογόνα μόρια. ἀνόσιος δὲ τις καὶ διὰ τοῦ φύρυγγος εἰς τὰ ἔγκατα ἐπίμηκες ξίφος ἔβαψε. τινὲς δὲ τῶν ἐκ τοῦ Λατινικοῦ γένους καὶ κατὰ τῆς δξέδρας ἀκινύακην ἀμφοτέραις ἐπήρρισαν, καὶ περιστάντες κατέφερον τὰ ξίφη, ὁποῖόν ἐστι τμητικώτερον ἀποπειρώμενοι, καὶ τῆ 10
 τῆς χειρὸς κατακομπάζοντες δεξιότητι διὰ τὸ ἀξιόλογον τῆς πληγῆς. καὶ μετὰ τσσαῦτα μογήματα καὶ παθήματα μόλις ἀπέρρηξε τὴν ζωὴν, τὴν δεξιὰν χεῖρα μετ’ ὀδύνης ἐκτείνας **D** καὶ περιαγαγὼν οὕτω τῇ στόματι, ὥστε καὶ τοῖς πολλοῖς ἔδοξεν ἐκμυζᾶν τοῦ ἐκ ταύτης ἐτι θερμοῦ ἀποσταίζοντος αἵ-15
 ματος διὰ τὸ νεαρόν τῆς τομῆς.

15. Ἦρξε δ’ ἐνιαυτοὺς δύο, καὶ ἕνα τῶν πραγμάτων κύριος ἐγεγόνει τηβέννης ἄνευ καὶ ἀρχικοῦ διαδήματος. ἦν δὲ τὴν τοῦ σώματος φυὴν εὐφυῆς, ἀγῆτος τὸ εἶδος, ὕρδιος ἀναβαίνων, τὴν ἡλικίαν ἠρωϊκός, κὰν τῷ βαθεῖ γήρῃ 20
 ὄψιν νεοειδῆς, ὑγιεινότητος τε ἀνθρώπων, ὅτι μῆδ’ ὀσφοάγος περισσὸν ἦν καὶ ἀκρατῶς ἔχων κοιλίας ὡς ζωροπότης καὶ

2. προσεπικλάτε] τζακίζετε B. 6. ἀνόσιος] ξίφος δὲ τις ἀνό-
 σιος ἀπὸ τοῦ στρατεύματος βυζομάχαιρον κρατῶν γυμνὸν
 μέχρι τῶν ἐγκάτων αὐτοῦ ἔβαλε B. 13. ζωὴν] ψυχὴν A. 14.
 ὥστε] καὶ ἀποσφουγγίζων δῆθεν δι’ αὐτῆς τὸ καταρρέον αἷμα
 ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ B. 22. περισσὸν om A. 23.
 ζωροπόται καὶ τένθαι A.

„domine miserere” et „quid calamum contritum infringitis?” caeterum dementissima populi turba ne tum quidem afflictissimo pepercit Andronico, postquam pedibus suspensus fuit, sed direpta tunica virilia eius vexavit. et quidam homo nefarius longum ense per fauces eius usque ad intestina adegit. duo vero Latini generis enses, ambabus annexi manibus, in nates eius adegerunt, ut periculum facerent uter esset acutior, ictus dexteritate gloriati. post tot aerumnas et clades aegre vitam abruptit, dextera cum dolore ad os admota, ut multi putarent eum calidum ex ea sanguinem ob recentem plagam adhuc distillantem exugere.

13. Imperavit annos duos, unum vero rerum potitus est sine purpura et regio diademate. habitu corporis egregio fuit, aspectu venerabili, erectus, statura heroica, etiam extrema aetate invanibile facie, corpore omnium saluberrimo, quia neque delicatus neque vo-

τῶν θηρῶν, ἀλλὰ κατὰ τοὺς Ὀμηρικοὺς ἥρωας μάλιστα τοὺς ὀπτοῖς προσέκειτο τῇ πυρρί, ὅθεν οὐδ' ἐρυγγάνοντά τις αὐτὸν ἐθεάσασαι. ἀλλ' εἴ ποτε πλημμελῶς εἶχε στομάχου, πανημερίῳ μόγῳ τε καὶ νηστείᾳ καὶ τὸ βραχέως ἐνοχλοῦν ἀπεκρούετο, 5 ψωμῶν ἄρτου καὶ οἴνου κεράσματι κλινοῦσης τῆς ἡμέρας ἐπιμετρῶν τὴν θεραπείαν τοῦ σώματος. οὐκοῦν οὐδ' ἀντιδότῳ ἐχρήσατο πώποτε εἰ μὴ ἅπαξ ἐν τῇ βασιλείᾳ, καὶ τότε τῶν ἰατρῶν εἰς τοῦτο ἐποτρυνάντων ἄκοιτα, φραμένων, εἰ καὶ μὴ δι' ἐνοκήψασαν καχέκτησιν, ἀλλ' οὖν προφυλακῆς χάριν τὸ P.

10 ἀνύσιμον χρεῶν προσενέγκασθαι φάρμακον. πῶν τοίνυν τὸ καθάρσιον βράδιον καὶ περὶ δύνοντα ἥλιον ἀπεκένωσέ τι τοῦ ἐν φλεβῇ περιττώματος, ὥστε καὶ πρὸς τοὺς φιάκοντιας τῶν ἐταίρων ἐπ' ἐκείνῃ οἴεσθαι πάντας τὸ παλαιφατον λελέχθαι τοῦτο χρησιμώδημα „δρεπανηρόρε, τετραμήνόν σε μένει,” ἐπι-

15 μειδιῶν ἔλεγε διαψεύδεσθαι προδήλως· αὐτὸς γὰρ καὶ ἐναντὸν ὄλον νοσηλείᾳ παντοίᾳ τοῦ σώματος διαρκέσειεν ἂν προσπαλαίων, τῷ ῥοιμαλέῳ πεποιθὼς τοῦ σώματος, καὶ φανταζόμενος, ὡς εἴοικεν, ὡς μαλακῶ θανάτῳ δαμήσεται καὶ εἰρηρικῶ τέλει συμπερανεῖ τὴν ζωὴν, τὴν δ' ἐναντίαν τελευτήν ἢ ἐκὼν B

20 ἀποπροσποιοῦμενος ἢ μὴ κατὰ νοῦν ὄλωσ βαλλόμενος. καίτοι λόγος διαρρέων καὶ ἐς ἡμᾶς ἴκετο, ὡς ἵππων ἀγομένης ἀμίλλης ἐκτείνας τὴν χεῖρα Ἀνδρόνικος δακτύλῳ ὑπέδειξε τῇ ἐξουδέλφῳ καὶ βασιλεῖ Μανουῆλ τοὺς κίονας ὧν αὐτὸς μέσον

4. μόγῳ τ. κ. νηστ.] γυμνασία καὶ ἀσπία A. 7. ἅπαξ] μίαν φορὰν A. 13. πάντας] τοὺς πολλοὺς A. τοῦτι λελέχθαι A. 15. καὶ et τοῦ ante σωμ. om A. 18. μαλθακῶ A.

rax neque bibax erat, sed ut Homerici heroes, assa plerumque vescebatur. unde nemo eum ructantem audivit. si quando ex stomacho laborabat, totius diei exercitatione et ieiunio vel exiguum fastidium propulsabat. die ad occasum vergente frusto panis et modico vino corpus recreabat. antidoto per omnem aetatem nunquam usus est, nisi dum imperavit semel, idque invitus, hortatu medicorum, quod, ut habitudo corporis adhuc integra esset, tamen ad morbos in posterum praecavendos medicina prodesset. purgatione exhausta sero sub occasum solis nonnihil redundantium in venis humorum egressit. itaque cum amici dixissent vetus illud oraculum ad eum pertinere: „te quadrimestre, falcifer, tempus manet,” arridens omnino eos falli respondit (se enim omnis generis morbis vel annum integrum resistere posse), viribus corporis fretus, falsaque spe, ut apparet, concepta, se leni morte et tranquilla obituro, violento interitu vel ultrò dissimulato vel plane non cogitato. quanquam accepimus eum Indis Circensibus extensa manu imperatori Manueli patrueli

ἀνήρτηται, εἰπὼν ὡς ἐκέλευε μέλλει ποτὲ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἀπαιωρηθῆναι κακῶς παθῶν ὑπὸ τοῦ τῆς πολιτείας πληρώματος· τὸν δὲ πρὸς τὴν Ἀνδρονίκου διήγησιν ἀποκρίνησθαι ἄλλ' αὐτὸς τέως οὐκ ἐστίται ὁ τοῦτο πεισθόμενος. καὶ τοιοῦτο μὲν τέλος θανάτου κατέβηκε τὸν Ἀνδρόνικον, ἑξάπινα 5 εἰς ἀρήμωσιν ὡσεὶ καὶ ἐνύπνιον ἐξεγειρομένου γεγεννημένον, καὶ ἐν τῇ πόλει τὴν οἰκείαν ἐξουθενωμένον εἰκόνα, εἴτε τὸν C τοῦ προσώπου χαρακτῆρα βούλοιτό τις οὕτω νοεῖν εἴτε τὰ ἐπὶ τῶν τοίχων καὶ σάνιδων εἰκόσμιμα, ἐπὶ καὶ ταῦτα ὁ πολὺς κατηχευόμενος λεῶς καὶ διεσκεδάκει πρὸς γῆν καὶ ἐλέπτυν 10 νεν ὡς οὐδ' οἱ περὶ Μωσέα πρότερον ἀφορισθέντες τὸ χωρ. V. 186 νευθεν ἐν μέθῃ ταυρόκρανον. μεθ' ἡμέρας δὲ τινὰς καθι- ρεθεὶς τοῦ οἰκτροτάτου ἐκείνου ὑψώματος ὅσα καὶ πτώμα θρέμματος ἐν μίᾳ τῶν τῆς ἵπποδρομίας ἀψίδων παραρριπιέ- ται. ἐσύστερον δὲ τινες μερίδα τῆ ἐλέφ διδόντες καὶ μὴ 15 πάντα τῆ θυμῷ χαριζόμενοι, ἐκείθεν τὸν Ἀνδρονίκου νεκρὸν ἀνελόμενοι παρὰ τινι κατωτάτῳ τόπῳ ἔθεντο περὶ τοῦ τὴν Ἐφόρου μονῆν, ἣ κατὰ τὸ Ζεῦξιππον ἰδρυται, ἧ καὶ εἰσέτι D μὴ πάντῃ διαλυθὲν τῆς ἁρμονίας τοῖς βουλομένοις ὀπτανε- ται. ὁ γὰρ ἀμεμφής, ὡς ἦτο, τὰ πάντα καὶ δίκαιος Ἰσαά- κιος οὐ κατένευσε καθαιρεθῆναι καὶ ταφῇ παραδοθῆναι Ἀν- δρόνικον, ἣ ἀπενεχθῆναι τὸν τούτου νεκρὸν εἰς τὸν τῶν ἀγί- ων τεσσαράκοντα νεῶν, ὃν Ἀνδρόνικος πεποίηκε φιλοτιμῶς

1. ἀνήρτητο A. μέλλει] μένει A. 2. ἀπαιωρηθῆναι] ἀπα- φθῆναι A. 3. ἀπήγησιν A. 4. ἔσται ὁ τότε A. 8. το- εἶν] καλεῖν A. 14. ἀψίδων] κοίμαρων B. ἀρίστριπται A. 18. εὐφόρου P. 20. ὡς] ὡς οὐκ A.

suo ~~deum~~ illas columnas, intra quas suspensus est, digito monstras- se, ac ~~disse~~ ~~toro~~ ~~ut~~ aliquando Romanorum imperator, multa pri- us a populo perpressus, intra eas suspenderetur. illum vero respon- disse id sibi non usuventurum esse. ac talis vitae exitus oppressit Andronicum subito destitutum et velut e somno expectatum, im- agine eius in ipsa urbe ad nihilum redacta, sive quis faciem eius in- telligat, sive statuas et picturas in tabulis et parietibus. nam eas quoque vulgus perdidit dissipavit et comminuit, non secus ac olim Moses bovem illum per ebrietatem ~~condamum~~ ~~contulit~~. post dies aliquot ex alto illo miserabili detractum ~~et~~ in ~~castris~~ ~~toraltem~~ quen- dam ut bestia proiectus, iacuit donec ~~quidam~~ ~~humilitate~~ ~~adducti~~, nec irae nimium indulgentes, cadaver eius inde sublatum iuxta Ephori monasterium, quod ad Zeuxippum est, in ~~quendam~~ infimo loco posuerunt; idque compage nondum ~~penitus~~ ~~dissoluta~~ adhuc spe- ctare licet. nam Isaacius imperator, ~~causinis~~ ~~capere~~ ~~et~~ iustus, ut

καὶ λαμπροῖς ἠγλαΐσει κόσμοις καὶ ἀναθήμασι περιτοῖς κατεκάλλυνε, καὶ ἐν ᾗ τὸν τοῦ σώματος χροῦν ὑποθησαυρίζαι προεμηθεύσατο.

Ἐκλείπων δὲ ἦν τὴν ψυχὴν εἰς τὰς τοῦ Θεοκλήρου Παύλου ἐπιστολάς, καὶ συνεχῶς τοῦ ἐκ τούτων ἀποστάζοντος ἐνεφορεῖτο μέλιτος, καὶ ἄριστα ἐπιστέλλων ἐκ τῆς αὐτῶν παιδαγωγίας τὰ οἰκεία περιέβαλλεν ἐπιστόλια. ἀμέλει τοι καὶ ἀρχαίας χειρὸς εἰκόνα τοῦ πνευματορρητόρου Ταρσέως κόσμῳ λαμπρύνας τῷ ἐκ χρυσοῦ ἀνέθηκε τῷ ἱερθέντι κατῷ· ἡ δὲ τῆς Ἀνδρονίκου καταστροφῆς ἐγγιζούσης τῶν ὀφθαλμῶν ἀπεστάλαττε δάκρυον. τοῦτο δ' ἀκηκῶς Ἀνδρόνικος στέλλει τοὺς ἀκριβοσομένους τὰ τῆς ἀκοῆς. ἦν δὲ μεθ' ἐτέρων εἰς τοῦτο ἐπιλεγείς καὶ ὁ Ἀγιοχριστοφορίτης Στέφανος, ὃς καὶ διὰ βαθμίδος ἀνελθὼν (ἦν γὰρ ἡ εἰκὼν μετέωρος) ἀπέψησεν ὑφάσματι ἀηράτῳ τὰς τοῦ Παύλου κόρας. αἱ δὲ κατὰ τὰς διασσωμένους κρήνας ἔτι πλεῖον τὸ δάκρυον ἐξεκένουν. καὶ θυνμάσας ὁ εἴωρακεν Ἀνδρονίκῳ ὑπὸν διηγῆσατο. ὁ δὲ μέγ' ὀχθήσας καὶ τὴν κάραν ἐνθεν καὶ ἐνθεν ταλάντευσας ἐπέμυξε, καὶ εἴρηκεν ἐπ' αὐτῷ ἄρα δακρύνειν εοικέναι τὸν Παῦλον, καὶ κακὸν αὐτῷ χεῖριστον προσημαίνειν τὸ ἀγγελλόμενον φιλεῖν γὰρ ἐκθύμως τὸν Παῦλον καὶ τῶν αὐτοῦ ὀημάτων ἄκρως ἐξέχεσθαι, καὶ ἀντιφιλεῖσθαι δῆπουθεν ὑπὸ Παύλου.

2. ἀποθησαυρίζαι] ἀποθέσθαι A. 6. καὶ ἄριστα] καὶ εἰ ἐμελέτα γράψαι καὶ πρὸς τινὰς ἀνάγκαια προστάγματα, ἀπὸ τῶν τοῦ μεγάλου παύλου ἐπιστολῶν τὰς ἀρχαῖς εἰδέει B. αὐτῶν] τούτων A. 13. καὶ διὰ] καὶ σκάλαν θείει B. 18. x. ἕκασως τ. ἐπεστέναξε A.

putabat, non annuit ut id sublatum sepeliretur aut in Sanctorum quadraginta aedem transferretur, quam Andronicus ea de causa studiose considerat et exornat.

Pauli divini praeconis epistolas supra modum amavit, et mille inde prophanatae subinde est refectus, et litteras suas elegantissimas inde ad persuadendum efficacius instruxit. imago vero caelestis illius oratoris, antiquae manus opus, quam auro exornatam in illa aede reposuit, imminente ei exitio lacrimavit. quo is audito explorari iubet an verum sit. ad id ministerium praeter caeteros Hagiochristophorita Stephanus delectus per gradus ascendit (nam in sublimi pendebat imago), Paulique pupillas purissimo linteo abstersit; quo facto lacrimae magis etiam tanquam ex fonte exuberarunt. quod ubi cum admiratione retulit, Andronicus gravi dolore percussus et diu agitato capite cum gemitu dixit Paulum videri sua causa lacrimasse, ac gravissimam sibi cladem impendere. se enim ex animo amare Paulum et eius dicta maximi facere, et a Paulo utique redamari.

Ἴνα δὲ συντελῶν εἶπαι τὸ πᾶν, εἰ τοῦ ἐντόνου τῆς ἀπρηί-
 Βας ὑπεχάλα Ἀνδρόνικος μὴδ' εὐθὺς ἐπήγε τὸν κινετῆρα καὶ
 τὴν τομῆν, αἰεὶ ἕανίσειν αἱμάτων συνδιαπλέκων καὶ διαχωρί-
 ζων τὸ ἀρχικὸν ἀμπεχόνιον τῷ ἀπαραίτητος εἶναι πρὸς κόλα- 5
 σιν, ὅπερ ἐκ τῶν ἐθνῶν οἷς προσέμιξεν ἀπεμύζατο πόλον-
 πλανέστατος ἀνθρώπων γενόμενος, ἦν ἂν οὐκ ἐλάχιστος ἐν
 τοῖς ἐν Κομνηνῶν ἀρξασιν, ἵνα μὴ λέγω ὡς ἐν ἴσῃ τῇ στά-
 θμῃ καὶ πάντῃ ἰσόρροπος, ἐπειδὴ περ ἦν κακὰ τούτους συλλέ-
 γειν ἀνθρώπινα ἅττα μέγιστα ἀγαθὰ· οὐ γὰρ πάντῃ ἀπην-
 θρώπιστο, ἀλλὰ κατὰ τὰ διφυῆ ἀναπλαττόμενα μορφώματα 10
 θηριωδίας μετέχων καὶ βροτείῳ εἶδει ἐκέκαστο.

Περὶ δ' Ἀνδρονίκου καὶ ἕτεροι τὸ μέλλον αὐτῷ προφοι-
 βάζοντες λαμβελοὶ στίχοι βίβλοις ἐμφέρονται καὶ στόμασι
 πολλῶν περιγράφονται, σὺν ἄλλοις δὲ καὶ οὗτοί εἰσιν.

- C αἴφνης δ' ἀναστάς ἐκ τόπου πλήρους πότου 15
 ἀνῆρ πελιθνός, ἀγέρωχος τὸν τρόπον,
 στυγνός, πολιός, ποικίλος χαμαιλέων,
 ἐπεισπεσεῖται καὶ θερίσει καλύμην.
 πλὴν ἄλλὰ καὶ τὸς συνθερισθεῖς τῷ χρόνῳ
 ἐσύνστερον τίσειεν ἀθλίως δίκυς 20

3. προσδιαπλέκων A. 4. πρὸς] εἰς A. 5. πολὺπλαγχτος A.
 10. ἀναπλαττόμενα] ἀναφυόμενα A. 11. βροτείῳ] ἀνθρωπίῳ A.
 12. περὶ δὲ τοῦ τοιούτου ἀνδρονίκου καὶ οὗτοι λαμβελοὶ στίχοι
 ἐν τοῖς βασιλογραφείοις μετὰ τῶν ἄλλων γράφονται οὕτως. P.
 15. πλήρης A. 16. τὸν τρόπον] τὴν κλίσειν B. 17. στυγνός]
 στικτός B. 20. ἀθλίως A.

Sed ut rem in pauca conferam: si de saevitia nonnihil remisisset Andronicus, neque statim ad sectiones et ustiones properasset, neque vestes imperatorias inexorabili saevitia subinde polluisset (quo veluti contagio crudelitatis ex multiplicibus erroribus apud barbaras gentes infectus est), non minimus inter Comnenios imperatores fuisset, ne dicam eum nemini quicquam de palma fuisse concessurum. nam ex eo quoque maxima bona colligi poterant. neque enim penitus hominem exuerat, sed, ut Centauri, partem belluae habebat et humano vultu ornatus erat.

De Andronici exitu cum alii iam bicini versus et in libris reperiuntur et multis in ore sunt, tum hi.

vinosis impiger profectus ex locis
 vir lividusque et insolentis ingenii,
 canus, severus, multiplex Chamaeleon,
 ruet et recurva culmos falce demetret.
 sed tempus ipsum denique haud minus inctet,

ὧν περ κακῶς ἔπραξεν ἐν βίῃ τάλας·

ὃ γὰρ φέρων μάχαιραν οὐ φύγη ξίφος.

πλήρη δὲ πότου τόπον τὸ Οἶνον ὑπεμφαίνουσι, ὡς δηλοῦται
καὶ τὸ τῆς χώρας προσώνυμον, ἐξ οὗ περ Ἀνδρόνικος ἀπα-
5 ρας, ὡς ἤδη ἐρρέθη μοι, πρὸς Κωνσταντίνου πόλιν παρε-
γένετο.

3. ὡς — προσώνυμον om A.

miserque scelerum poenas haud leves dabit.
non parcat ensi namque dirus ensifer.

vinosa vero loca Oenaeum designant: unde Andronicus, ut iam dictum
est, Cpolim venit.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ
ΙΣΑΑΚΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ.

P. 228 1. Ἀπραγμόνως δ' ὄστω τὴν βασιλείαν παραλαβὼν Ἰσαά-
V. 187 μιος ὁ Ἄγγελος, καὶ τῷ τοῦ Ἁγιοχριστόφορτου αἵματι ὡς
P. 229 εἰπεὶν αὐτὴν ὠνησάμενος, ἐκ τοῦ μεγάλου παλατίου εἰς τὰ ἐν 5
Βλαχέρναις ἀφικνεῖται ἀνάκτορα, καὶ εἰς ἑαυτὸν οὐκ ὀρθῶς
ἔλκων τὰ ἔπη καὶ οἰκτιρούμενος καὶ ἀνὰ στόμα φέρων διὰ
παντός ἃ περὶ τοῦ βοοσχήμονος βασιλέως ἐκπεφώνηται καὶ
διεξίαισιν οὕτως

„τὸ σχῆμα φαίνει τὸν τόπον καὶ τὸν τρόπον, 10
ὄθεν μολήσας οἶος ὄφθεις μοι φίλος.
πρώτας γὰρ ἔχεις ἀρετὰς ἄλλων πλέον,

3. ἀπραγμόνως] ἀπροσδοκῆτως δὲ οὕτως διατάχως καὶ ἀτελεί-
στως τὴν B. 5. εἰς] πρὸς A. 9. διεξίαισιν A. 11.
nonne εἴφθης? 12. πρώτων B.

I M P E R I I
I S A A C I I A N G E L I
L I B E R P R I M U S.

1. Imperium hoc modo, fere citra negotium, Hagiochristo-
phoritae sanguine quodammodo partum, consecutus Isaacius Angelus
ex magno palatio in Blacherniam regiam transit, versibus illis, quos
subinde in ore habebat, haud recte ad se accommodatis, qui de
tauriformi imperatore sic loquuntur.

signa mores nec minus locum notat,
unde advenisti. conspectu ut laetor tuo?
virtute multo caeteris praestantior,

καὶ σωφρονίζεις σωφρονῶν τοὺς φιλιτάτους.
 ὄθεν τέτευχας χρηστοτάτου τοῦ τέλους
 μόνος ἀναχθεὶς ἐξ ἀνακτόρων κλέος,
 καὶ τῷ νεκρῷ κράτιστε λιπὼν τὸ κράτος·

5 ὡς ἐν βραχεῖ γὰρ εὐτυχήσεις τὸ κράτος" B

ἀρίστως τὸν δίκαιον ὑπεκρίνετο. τῷ ἔλεω τε γὰρ τῶν ἐνδεῶν V. 188
 ἤλειψε πλησμίως τὴν κεφαλὴν βασιλεύσας, καὶ τῶν ταμειῶν
 ἔνδον ὠμίλει τῷ ἐν κρυπτῷ βλέποντι πατρὶ καὶ θεῷ· ἀθροίσας
 δὲ καὶ τοὺς ἐν ἔξορίαις κακουχουμένους καὶ ὄσους Ἀνδρόνικος
 10 ἢ τῆς οὐσίας ἐψίλωσεν ἢ ἐς σῶμα διελωβήσατο, εὐ ἐποίει ἰκα-
 νῶς, οὐκ ἀποδιδούς μόνον εἴ τι τῶν πάλαι προσόντων αὐτοῖς
 οὐκ ἠφάντωτο, τῇ βασιλικῇ γάλῃ στεγόμενον, ἢ παρ' Ἀνδρονί-
 κου βραβευθὲν ἑτέροις εἰσέτι περιελέλειπτο, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀρχι-
 κῶν θησαυρῶν προσπαρέχων καὶ φιλοτίμῳ χειρὶ δεξιούμενος. ὁ
 15 καὶ τὸν κατὰ τῶν Ἰταλῶν κατεύθυνε πόλεμον, οἱ Θεταλίαν
 τε εἶχον ἤδη καὶ Ἀμφίπολιν παρεστήσαντο, καταθρασυνόμε-
 νοι ἀνέδην καὶ αὐτῆς τῆς μεγαλοπόλεως τῆς περιουόμεν, καὶ C
 μεγαλαυχούντες τῷ κατὰ τε γῆν κατὰ τε θάλατταν αὐτὴν δια-
 λαβεῖν ἤϊον καὶ ὡς ἐρήμην καταλήψεσθαι νοσοσιαν καὶ σκυ-
 20 λεύσειν ἀταλαιπώρως βραχυημέρῳ πάνυ καιρῷ. οἱ γὰρ ἄν-
 θρωποι τὴν Ἰσαακίου ἀρχὴν ὡς ἐκ χειμῶνος εἰς ἕαρ μετάβα-

3. μόνος — κλέος om A. 5. ὡς] γούν B. 7. τῶν ταμει-
 εῶν] ἔνδοθεν τοῦ κελλήου αὐτοῦ B. 8. ἐν] ἐν τῷ A. 12.
 τῇ βασ.] ἐν τῷ βασιλικῷ βεστιαρίῳ B. 13. ἀλλὰ καὶ ὅσα ἐχάω-
 θησαν καὶ ἐκαινοτομήθησαν B. 15. κατὰ λατίνων A. 16.
 καὶ Ἀμφίπολιν] καὶ μέχρι ποπολλας καὶ βολεροῦ ἐλθόντων B.
 18. τῷ om A. 19. ἤϊον] καὶ δαδίως A.

modeste leniterque castigas tuos.
 hinc consecutus exitum prosperrimum,
 decusque solus ductus ex palatio,
 relicto mortuo potentia brevi:
 te namque regni prosperi manet decus.

nam iustitiam quidem optime assimilavit, ac imperio potius omni-
 bus egentibus benefecit, et in abdita cella solus adoravit patrem et
 deum qui in occulto videt. erga eos etiam qui in exilio affligebantur
 aut ab Andronico bonis spoliati aut mutilati erant, benignitate usus
 est, non iis tantum restituitis quae adhuc vel in aerario vel aliis do-
 nata supererant, sed ex thesauris etiam liberaliter adiecta pecunia.
 quae refecit ut cum Latinis feliciter bellum gereretur, qui Ghes-
 saliam iam tenebant et Amphipolim subegerant et insolenter ipsam
 Cpolim affectabant, quam se terra marique obsessam, facile ut va-
 cuum nidum occupaturos et citra laborem perexiguo tempore spolia-
 turos gloriabantur. nam homines Isaacii imperio quasi vere post hic-

σιν ἢ γαλίην ἀπὸ ζάλης θεασάμενοι σταθερὰν ἐκ τῶν ἀπανταχῆ Ῥωμαϊκῶν συνέρρειον χωρῶν, οὐ μόνον ὄσοι πρῶην ἀπλίτευσον ἀλλὰ καὶ οἱ ἀπόμαχοι πάσαι ποτὲ ἦσαν, καὶ αὐτοὶ δὲ οὐχ ἦντον ἠΐθεοι, οἱ μὲν ὑψόμενοι μόνον τὸν ἐλευθερωτὴν Μωσὴν καὶ τὸν ἐπανύγοντα Ζωροβάβελ τὴν αἰχμαλωσίαν Σ-5 ὦν (οὕτω γὰρ αὐτοῖς ἐκρίνετο Ἰσαάκιος), οἱ δὲ ἀποληψόμενοι τὰ συνήθη τοῖς στρατευομένοις ὑψώνια, τινὲς δὲ καὶ στρατολογηθῆσόμενοι καὶ κατὰ τῶν Σικελῶν ἀνδρισόμενοι. ὡς δὲ δὴλη γέγονεν ἡ Ἀνδρονίκου καταστροφή τοῖς κατὰ τὴν Φιλίππου ἐπαρχίαν τῷ βασιλεῖ συναπάρασις Ἰωάννη τῷ Ἀνδρονίκου παιδί, παραχρῆμα καὶ αὐτὸς συλληφθεὶς τὰς κόρας ἐκκόπτεται καὶ καταστρέφει τὴν ζωὴν ἐπωδύνως, ὑπομείνας παρικαλοῦντα, καὶ μὴ εὐρῶν, καὶ συλλυπούμενον, καὶ μὴ ἰδῶν καὶ ὁ ἀδελφὸς δὲ οἱ ὁσαύτως Μανουὴλ συσχεθεὶς ἐκτυφλοῦται, κατὰ μηδὲν αὐτῷ ἐπαρκέσαντος τοῦ μηδ' ὄλωσ τοῖς πατρι-15 κοῖς συντίθεσθαι ἀνομήμασι, καὶ συνειδέναι τοῦτο ἀκριβέστατα οὐ μόνον τοὺς ἐν ἀγορᾷ στρεφομένους ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἀπάντων μάλιστα Ἰσαάκιον, ὃς ἐστέρησε τὸν ἄνδρα τοῦ φωτός.

P. 230 Ἰδῶν δὲ Ἰσαάκιος τὴν ἐκ τῶν ἐφῶν πόλεων συνδρομὴν 20 τοῦ λεῶ ἰκανὴν συνάρασθαι οἱ κατὰ τῶν ἐκ Σικελίας ἐχθρῶν,

2. ὄσοι] οὗ τὴν συνήθη εὐχραν εἶχον, ὡς ἂν καταγραφῶσιν ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ἀπογραφικῆς στρατιᾶς τε καὶ τάξεως ἀλλὰ καὶ πολλὰ πλείον ἕτεροι, ὡς ἂν καὶ οὗτοι θογευθῶσι καὶ ἀπείλωσι κατὰ τῶν φράγγων τῶν τὰς Ῥωμαϊκῆς κουρσευόντων χώρας B. 11. αὐτὸς δ' Ἰωάννης συλλ. A. 13. μὴ] οὐκ ἰδ. A. 16. ἀκριβέστατα] σαφέστατα A. 20. τοὺς ἐκ τ. ἑ. π. συντρέχοντας ἰκανοὺς ἐς τὴν κατὰ Σικελῶν σύναρσιν A, τὸ πλῆθος τὸ συνδραμόν ἀρκετὸν δὲ πρὸς ἀντιπολέμῳ τοῦ σικελικοῦ στρατοῦ B.

mem et tranquillitate post tempestatem exhilarati, ex omnibus provinciis confluabant, nec ii tantum qui tum militabant, sed homines etiam bello desueti pridem et adolescentes, alii ut liberatorem Moesem et Zorobabelem captivitatis Sioniae reductorem tantum viderent (talis enim habebatur Isaacius), alii ut stipendia militaria de more acciperent, quidam ut nomina militiae darent et Siculos fortiter propulsarent. ut autem ii qui cum imperatore Iohanne Andronici filio in Philippicam provinciam abierant, interitum Andronici cognoverunt, etiam Iohannes caecis oculis magno cum dolore interit, sine ulla cuiusquam commiseratione et consolatione. eodemque modo frater eius Manuel excaecatur, quanquam paternis iniuriis nequaquam assensus; idque non circumferanei modo homines sciebant, sed et ipse Isaacius omnium maxime, qui eum lumine privavit.

Is eos qui ex Oriente concurrebant, cum ad Siculos propulsandos esse multos cernebat, et cupide suscepit et pro virili munericibus et

αὐτοὺς τε ἀσμένως εἰσφκίζετο, καὶ δωρεαῖς εὐφραίνων ὄση
 δύναμις καὶ ὄπλοδοτῶν εἰς τὸ μετὰ τοῦ Βρανᾶ στρατόπεδον
 ἐξαπέστειλλε, καὶ τοῖς λοιποῖς δὲ Ῥωμαϊκοῖς τάγμασιν ὑπόσα
 ἔθυραύλει τοῖς πολεμίοις ἀντιφερόμενα, ἐπεμψε τὰ βασιλικὰ
 5 σιτηρέσια καὶ ἔτι μᾶλλον πρὸς τὸν ἀγῶνα ἐπέρρωσε τὸν προ-
 κείμενον, ποσωθέντα εἰς χρυσοῦν κεντηνάρια τεσσαράκοντα.
 αὐτὸ μέντοι τὸ ἐκ Σικελίας ἀντίμαχον μήπω τὰ κατ' Ἀνδρό-
 νικον ἐνωτισάμενον εὐθαρσῶς τῆς ἐς τὰ πρόσω πορείας εἶχετο,
 πέρας τῶν μόχθων τῆς ὁδοιπορίας τὴν Κωνσταντίνου θέσθαι
 10 διανοοῦμενον. καὶ ὁ σιόλος δὲ ἀναπλεύσας ταῖς νήσοις προσ-
 ἤκειλεν αἱ ἄγχιστά που τῆς πόλεως ἀμφιρρέονται. ἀλλ' ὁ
 τοὺς γίγαντας μὴ ἐν πλήθει ἰσχύος αὐτῶν καὶ ἄρμασι καὶ
 ἵπποις σώζεσθαι ἀφιεῖς, τοῖς δὲ ταπεινοῖς καὶ προσηγέσι χά-
 ριν ἐπισιταλάττων, οὗτος τοὺς ὑψαύχενας ἔσφηλε, καὶ ὡς
 15 πρῶν ἐπὶ τῶν πυργοποιούντων αὐθις ἀτεχνῶς καταβάς οὐ
 συνέχεε μὲν τὰς γλώσσας αὐτῶν, εἰς δὲ τρισσοῦμενα τούτους
 καταδιεῖλε τμήματα. τὸ μὲν γὰρ τὴν τῶν Θετταλῶν προκα-
 θημένην πόλιν εἰάθη φρουρεῖν καὶ ἔμενε κατὰ χώραν μετὰ
 νηῶν ταχυννατουσῶν, τὸ δὲ τὰς Σέρρας ἔκειρε περιὸν ἀδε-
 20 ῶς· τὸ δὲ τρίτον τοῦ πρόσω ἐχόμενον οὐδ' αὐτὸ καθαυτῶς
 ἦν ἀδιαίρετον, ἀλλ' ὁ μὲν τοῦ Στρυμόνος ἔπινε καὶ ἐλούετο,
 φθεῖρον τὰ κατ' Ἀμφίπολιν, ὃ δὲ προπορευόμενον γεγηθός C

3. καὶ τοῖς] καὶ τοὺς πρῶν εἰς τὴν ἴδραν ἀποτεταγμένους καὶ
 ἐρόγευσε καὶ ἐφιλοτιμήσατο καὶ προθυμοποίησε· τεσσαράκον-
 τα γὰρ κεντηνάρια χρυσοῦ ἐξοδίασθησαν εἰς ἴδραν καὶ εὐε-
 γείαν τοῦ στρατοῦ B. 13. ἀφ. καὶ τοῖς ταπεινοῖς χ. A.

15. ἀτεχνῶς] ἀντικρὺς A. 18. μετὰ καὶ κατέργων γοργῶν B.

armis ornatos in Branae castra misit. ac caeteras etiam Romanas le-
 giones, quae contra hostes in procinctu erant, stipendiis missis,
 quae ad XL centenarios auri conficiebant, ad instans discrimen ala-
 ciores fecit. caeterum hostes Siculi nondum audito casu Andronici
 confidenter pergebant, praestituto sine laborum itineris ipsa Cpoli.
 classis quoque ad insulas urbi proximas apulit. sed is qui gigantes in-
 gentibus viribus curribus et equis salvos esse non sinit et humilibus
 gratiam instillat, homines elatos labefecit; et ut olim contra turris
 aedificatores, ita contra hos etiam descendit, ac linguas eorum haud
 sane confudit, sed exercitum in tres partes divisit, quarum una ad
 Thessalonicae custodiam cum expeditis navibus relicta est, altera
 Serranum agrum impune vastavit; tertia quae ulterius pergebant, ne
 ipsa quidem plane indivulsa, partim iuxta Strymonem versabatur et
 Amphipolitanum agrum vastabat, partim alacriter antecedens et ur-
 bis ingressum anticipans iuxta Mosynopolim castra habebat. et quia

189 καὶ οἷον προαρπάξον τὴν εἰς τὴν βασιλεύουσαν εἰσοδον κατὰ Μοσυνόπολιν ἐστρατοπεδεύετο. αἰεὶ δὲ νικῶντες καὶ μηδένα τὸν ἐς χεῖρας ἔχοντες ἐπιόντα ἀπερισκέπτους ἔδρων τὰς ἐκδρομὰς καὶ κατὰ ἴλας ἀποδιόταντο, καὶ ἄλλος ἄλλοθι, ὥσπερ ἐκάστῳ φίλον, ἀπεσκεδάννυντο, εἴ ποτε δεήσειεν ἐξιέναι 5 τῆς Μοσυνόπολεως ἐπὶ λήισμῳ καὶ τῷ τὰ ἐπιτήδεια εἰσεντέγκασθαι. (2) φυλάξας τοίνυν ὁ στρατηγὸς Βρανᾶς τὰ παρὰ τῶν βαρβάρων ὡδὲ πη γινόμενα, τὴν στρατιὰν ἐπάγει κατὰ καιρὸν, μόλις πείσας ἀποστῆναι μικρὸν τῶν ὄρεων καὶ βαδίσαι ποτὲ καὶ πεδίον ἱππῆλατον. καὶ ὡς ἤνυσάν τι χρηστὸν ἐκ 10 Δ πρώτης ὁρμῆς καὶ μοῖραν ἐτρέψαντο τῶν ἀντιπάλων, τὸν τῶν Μυρμιδόνων μῦθον ἔργοις αὐτοῖς ἐπιστώσαντο, αἰφνης εἰς ἀγαθὸν ἄνδρα μετατεθέντες καὶ αἰεὶ τὸν ὀπισθεν κτεινόντες. συνέβη δ' ἐπιταθῆναι τὴν τῶν πολεμίων ἐπιδιώξιν καὶ κατὰ Μοσυνόπολιν αὐτήν. εὐτυχῶς δὲ καὶ τοῖς ἐφεξῆς προσπλα- 15 κέντες ἐπιτίθενται καὶ τοῖς τοῦ πολιέματος ἔνδοθι. ἀμέλει καὶ τὰς πύλας παρὰ τῶν πολεμίων φρουρουμένας (ἤδη γὰρ φόβος καὶ φρικασμὸς αὐτοὺς περιεκέχυτο σώματος) παραδόντες πυρὶ, εἰσπενηδηκότες ἔσωθεν ἐνιστιῶντο ταῖς σφαιραῖς,

1. βασιλεύουσαν] μεγάλοπολιν A. 3. τὸν ἐς χ.] ἔχοντες τὸν ἐς χεῖρας ἰδὲντα A. 5. ὥσπερ] ὡς A. 7. φυλάξας] ὡς δὲ καὶ ὁ βρανᾶς μετὰ τοῦ ἑωμαϊκοῦ στρατοῦ περὶ τὰ δρη καὶ τὰ βουνὰ τοῦ βολεροῦ ἐφθασεν· οὐ γὰρ ἐθάρρει τὸν πόλεμον φανερώς περὶ τὸν κάμπον ποιῆσαι, κατενόησε δὲ καὶ τοὺς φράγγους οὕτως ἀσυντάκτως ἐξερχομένους, δημηγορεῖ καὶ διαγίρει τὸ κράτευμα ὀλίγον ἀπὸ τῶν βουνῶν ἐπὶ τὸν κάμπον κατελθεῖν καὶ συμμίξαι τοῖς βαρβάροις αὐτοῖς B. 13. μετατεθέντες] μεταστραφέντες A. 14. καὶ κατὰ] μέχρι καὶ αὐτῆς μωσύνου πόλεως ὡς δ' εὐτυχῶς καὶ τοῖς ἐφεξῆς προσεπλάκυσαν, ὀρμῶσι καὶ τοῦ πολιέματος ἐπιβῆναι A.

perpetuo victores neminem habebant qui resisteret, temere excurrebant; et turmatim divisi alius alio pro sua quisque libidine vagabantur, si quando Mosynopoli praedatum exeundum erat et comeatu importandus. (2) Branas igitur dux, barbarorum negligentia animadversa, per occasionem adducit exercitum, aegre persuasis militibus ut paulum e montibus in planitiem descenderent. qui cum primo congressu aliquot cohortes hostium feliciter propulsassent, Myrmidonum fabulam re ipsa confirmarunt, statim viri fortes facti, subinde iis qui terga dabant occisis, et hostes ad ipsam usque Mosynopolim persecuti. ut autem cum caeteris quoque feliciter dimicant, etiam oppidum invadere statuerunt; et portis incensis, quas hostes iam territi custodiebant, barbarorum caedibus post diuturnam i bellicae famem sunt expleti, eoque successu non contenti ad eos

ἐπὶ μακρὸν ἀπόσιτοι ὄντες καρκευμάτων ἀρεϊκῶν. ὡς δ' ἔφραγον πλοῦτον ἐθνῶν ἐνεπλήσθησάν τε καὶ ἐλιπύνθησαν τοῖς λαφυραγωγίαισι, καὶ κατὰ τῶν περὶ τὴν Ἀμφίπολιν ἐφρονηματίσθησαν, ὡς ἔωλον τροφὴν τὴν πρότεριτα νίκην ἀντιπα-
 5 ρελθόντες. ἀπῆραν οὖν ὡς παρεμβολὴ θεοῦ ἢ λεόντων στρα-
 τόπεδον, τοῖς τῶν πολεμίων ἵπποις καὶ ὄπλιμοῖς φραζόμε-
 νοι, κατὰ τῆς περὶ τὸν Στρυμόνα ἔτι σκηνομένης λοιπῆς
 μερίδος τῶν ἀντιπάλων, ὅτε καὶ τοῦ κύβου θεοῦθεν ἄλλως P. 2
 10 ἄφέντος οἱ μὲν πρῶτον ὑψαύχενες καὶ γαῦροι καὶ μικροῦ τοῖς
 δόρασι βόρη μετεωρίζειν καὶ μεταθήσειν κομπάζοντες, ὡς
 καταιβύτη πληγέντες ἢ βροντῆς ἤχη ἐξαισίας παρικοπέντες
 τὸν νοῦν τοῖς τῶν κατὰ τὴν Μοσυνόπολιν οἰκείων ἀπενκταί-
 οῖς ἀκούσμασι, ἀνεβύλλοντο τὴν μάχην καὶ ἐξετάσσοντο ῥα-
 15 τῶς ὡς εἰς θῆραν ὀρνίθων χαμαιπετῶν ὑψιφεφῆς ἐξεποτῶντο
 ἀετιδεῖς, καὶ ὄργων ἀπτέρω τάχει συμπλακῆναι ὕφ' ὧν ἦσαν
 ἀπορνήθουμένοι πρότερον ὀνειδείοις ῥήμασι. ἐπεὶ δ' εἰς ἓνα
 χῶρον ἀμφοτέρα συνήλθουσαν τὰ στρατεύματα (ἦν δὲ οὗτος
 20 δὲ τοῦ Δημητρίτζη λεγόμενος τόπος), τότε δὴ μᾶλλον οἱ Σι-
 κελοὶ καθυπέδειξαν ὃ πεπόνθασι δειλανδρον* συμβάσειον
 γὰρ ἐμέμνητο, καὶ τούτων ἕνεκα διεκηρυκεύοντο πρὸς Βρα-
 νᾶν. καὶ τὰ μὲν πρῶτα Ῥωμαίοις ἦνδαν τὰ αἰτούμενα
 μετὰ βραχὺ δ' οὐκέθ' οἱ αὐτοὶ γεγονότες, ἀλλὰ δόλον εἶναι

1. ἐπὶ μακρὸν] εἶχον γὰρ ἡμέρας πολλὰς μηδὲν τῶν βρωμα-
 των φαγόντες B. ὄντες ἀρεϊκῶν δεξιάσεων A. 3. κατὰ
 τοῖς — εἶτα ἐπέθεντο A. 6. ὄπλοις A. 8. ὅταν A. κύ-
 βου τῶν πραγμάτων θ. μεταρριφέντος A. 12. κατὰ μωσυνού-
 πολιν A. 13. ῥαθύμως] ῥαθυμότερον A. 17. πρότερον
 om A.

qui Amphipolim tenebant properarunt; et hostium armis atque equis instructi, partem quae adhuc ad Strymonem versabatur sunt adorti. ibi rerum facie divinitus mutata, pridem feroces et insolentes, qui se tantum non montes hastis eversuros minabantur, fama de suorum ad Mosynopolim clade consternati, quasi fulmine icti aut attoniti, pugnam differebant et segnius in aciem descendebant. Romani vero repudiata ignavia, ut sublimes aquilae in humiles aviculas impetum in eos facere avebant, et cum iis congressi a quibus contumeliosis verbis sprete fuerant, cum autem in Demetriae campo uterque exercitus convenisset, Siculi metum suum magis etiam declararunt legatis ad Branam de pace missis. quorum postulata cum principio Romanis placerent, deinde vel insidias subesse vel evidens timoris id signum esse rati, mutatis animis, non belli signo, non tubae sonitu, non ullo ducis monitu expectato, strictis ensibus in hostes ruunt. qui

ὑποτοπίσαντες τὰ παρὰ τῶν ἀντιπύλων προβυλλόμενα, ἢ εἰ μὴ τοῦτο, δειλίαν γοῦν ἐκ τοῦ ἀναμφιλέκτου πρόδηλον, μὴ πολέμου ἀναμεινάντες σύνθημα, μὴ σύλπιγγος ἤχην μῆτε ἢ ἕτερον παρύγγελμα τῶν ὅσα στρατηγῶς εἰδίσται ποιεῖν πρὸ τῶν συμπλοκῶν, συμβάλλουσι τοῖς πολεμίους τὰ ξίφη ἢ γυμνώσαντες. οἱ δὲ μέχρι μὲν τινος εὐθυρῶς καὶ ἀνδρείως τὴν τῶν Ῥωμαίων ἐμβολὴν ἐδέξαντο, καὶ κυμᾶς τινος καὶ ἐλίξεις ὁ πόλεμος ἔλαβη· τέλος δὲ πρὸς τὸ ὑπεράγαν ἐνθερμον τῆς Ῥωμαϊκῆς στρατείας ὑπενδύοντες ἐκλίναν εἰς τροπὴν καὶ ἀκόσμως ἔφρευγον. ὅθεν καταλαμβανόμενοι ἀνηροῦντο, ἐζωηροῦντο, ἠώθουντο κατὰ ποταμοῦ τοῦ Στρυμόνος, ἐλαφρυαγοῦντο, ἐσκυλεύοντο. ἤγετο δὲ ἐβδόμη τότε τοῦ Νοεμβρίου μηνός καὶ περὶ δειλὴν ἦν τὴν ἡμέραν, ὅποτε ταῦτα ἐγένετο. συλλαμβάνονται δὲ καὶ οἱ δύο στρατηγοὶ τοῦ στρατεύματος, ὅτε Πιτζάρδος ὁ τῆς γυναικὸς τοῦ Ταγκρῆ κυσίγγητος, ὃς ἐναυάρχει τοῦ τῶν Σικελῶν ναυτικοῦ, καὶ ὁ Ἀλδουῖνος Κόντος, γένους μὲν οὐ φῦς εὐγενοῦς καὶ λαμπροῦ, διὰ δὲ τὴν κατὰ πόλεμον δεξιότητα αἰδέσιμος ὢν τῷ ῥῆγι καὶ τότε ὑπὲρ πάντας τὸ τῆς στρατηγίας ὑπεξωσμένος σέμνωμα, ὃς καὶ ταῖς προτεράις κατὰ Ῥωμαίων νίκαις μεγαλοπρεπευόμενος ἑαυτὸν ἐξωμοίονεν ὡς τῷ Ἀλεξάνδρῳ τῷ πάντῳ Μακεδόνι, μόνον οὐκ ἐν στήθεσι κατ' ἐκείνον τρίχυς δεικνύς ἡμίφους καὶ πτερῶν εἰκασίαν ὑπεμφαινούσας, καὶ μείζω ἢ ἐκείνος ἔργα δι' ἀκαριαίου και-

3. σύλπιγγος] διέγερσιν σύλπιγγος εἰς καβυλλικεῦμαι τοῦ φροσιίου Β. 5. προσβάλλουσι Α. 9. στρατείας] ὑμῆς Α. 11. κατὰ τοῦ π. τοῦ Α. 12. τότε om Α. Νοεμβρίου] σептемβρίου Β. 13. δειλὴν] τὸ δειλιῶν Β. τῆς ἡμέρας Α. 15. ταγκρῆ AB. ἐναυάρχ. τότε τοῦ σικελικοῦ Α. 16. Ἀλδουῖνος Α.: vulgo Βαλδουῖνος. μὲν ἐκφῦς Α. 18 ὑπέρ] παρὰ Α. 21. μόνον] καὶ μόνον Α. 23. καὶ] ἀλλὰ καὶ Α.

cum eorum impetum ad tempus sidenter et fortiter tolerassent, aliquandiu vario eventu pugnatum est. sed tandem summo Romanorum ardore loco pulsus effuse fugerunt, in eaque fuga partim capti partim occisi partim in Strymonem flumen acti sunt: nostri spolia legerunt. accidit hoc vesperi, VII die Novembris mensis. capti sunt et duo duces exercitus, Rizardus frater uxoris Tangri, qui classi praeserat, et Balduinus contus, non ille quidem nobili et illustri genere ortus, sed ob fortitudinem et rei militaris solertiam regi carus et totius exercitus dux delectus. qui superioribus victoriis elatus se Alexandro magno comparabat; ac tantum non ut ille in pectore plumas rostri et alarum imaginem representantes ostentabat, sed et maiora illo faciora se exiguo tempore citra sanguinem edidisse gloriabatur

ροῦ καὶ ἀναιμιωτὶ ὑπερηφανεύετο διαπράξασθαι. ὅσοι δὲ τὸ
 τοῦ πολέμου διαταθὲν ἐξήλυξαν δίκτυον ἐκ τῶν τουτωνῶν τῶν
 ἰλῶν καὶ οἱ τὰ ἐν Σέρροις χωρία κατέερχον, εὐθὺς τῆς
 Θεσσαλονίκης ἵενται, καὶ τῶν ἐκεῖσε μακρῶν ἐπιβάντες νηῶν
 5 ὧς εἶχον εὐθὺς ἀπὸ τῆς φυγῆς, οὐκ εὐπλοῦν τὸν πλοῦν εὐ-
 ρισκον· φοροὶ γὰρ εἰς τὴν αὐτῶν ἀφάνισιν ἀνεγερθεῖσαι
 λαίλαπες ἀποπλήσαι τὸν μόρον αὐτοὺς εἰργάσαντο, ὃν θεό-
 10 θεν χερσαῖον ἐπικλωσθέντα μετὰ βραχὺ μετέθεντο κατὰ θά-
 λατταν. πολλοὶ δὲ μὴ ἐντυχόντες τριήρεσιν, ἐπικαταλαμβυ-
 γόμενοι εἰ κατὰ τὴν Θεσσαλονικὴν αἰλύοντες, πολυτρόπως
 ἐφθείροντο, καὶ μάλιστα ὑπὸ τῶν ἐπικούρων Ἀλανῶν. οὗτοι P. 23a
 γὰρ ἀντίρροπα δρωῖντες ὧν πεπόνθασιν ἤνικα Θεσσαλονικὴ
 ἐάλωκεν, οὐ φειθῶ τις τῶν πολεμίων ἐλάμβανον, τὰς δ'
 15 ἀμφοδους καὶ τὰ τῶν θείων σηκῶν προαύλια πτωμάτων ἐνέπλη-
 σαν ἐπερόμενοι γὰρ τοὺς συλλαμβανομένους Σικελοὺς ποῦ ποτὲ
 ἢ ἀδελφός, ὁ συμφυλέτης δηλαδὴ Ἀλανός ὃν κατὰ τὴν ἄλωσιν
 οἶδε ἀπέκτειναν, ἐπῆγον ἅμα τῷ λόγῳ τὸ ξίφος. ἀλλὰ καὶ
 τοὺς προσρρομένους τεμένεσιν ἀπέσφαττον, ποῦ ποτὲ ὁ πα-
 20 πᾶς λέγοντες, τοῦτ' ἔστιν οὗς ἀνηρόηκεσαν ἐκεῖνοι ἱερεῖς εἰσω-
 φρηκότες ἐνδὸν τῶν ἱερῶν. ὅτε καὶ τοιοῦτό τι καινὸν ἐπι-
 συνέβαινε· τοὺς γὰρ κύνας φασὶ μετὰ μὲν τὴν τῆς πόλεως
 ἄλωσιν μηδενὸς νεκρῶν σώματος τῶν ἀναιρεθέντων Ἰω-
 μύων ἀψασθαι ἢ ὄλωσιν ὁδοῦσι σίνασθαι ἢ αἰκίσασθαι, τότε

2. ἐξήλυξαν] ἐξέφυγον A. 11. post Ἀλανῶν B: ἦσαν γὰρ
 κάτοικοι ἐκεῖ πολλοὶ Ἀλανοί. 14. προαύλια] πρόναα A.
 16. ὃν σὺ ἐσχότωςας B. 19. τοῦτ' ἔ.] ἢ ἔστιν A. 21. μετὰ]
 κατὰ A.

qui vero ex his Itolorum cohortibus effugerant, et qui Serranum agrum populabantur, recta Thessalonicam contendunt; et longis navibus statim a fuga conscensis, non commodam navigationem repererunt, sed ventorum procellis et fluctibus obruti perierunt, et morte in terra divinitus decreta paulo post in mari oppetiverunt. multi vero qui triremes non adepti erant, adhuc circa Thessalonicam oberantes, deprehensi multis modis perierunt, ab auxiliariis Alanis potissimum interfecti; qui ea facinora illorum imitati quae capta Thessalonica perpessi erant, nulli hostium pepercerunt, sed bivium et sacellorum vestibula cadaveribus impleverunt, rogabant enim comprehensos Siculos ubi frater ipsorum, videlicet popularis Alanus, esset, quem urbe capta occiderant; ac statim enses in iis desigebant, et in templa confugientes mactabant, ubi papa esset rogantes, hoc est, sacerdotes quos in templis occiderant. tum mirum quiddam accidit: capta enim Thessalonica nullum Romanum cadaver canes gu-

δὲ οὕτως ἐμμυρῶς τοῖς πτώμασι τῶν πεσόντων Λατίνων προσ-
 φέρεσθαι καὶ κόρον μηδένα μηδαμῶς εἰδέναι σαρκοβορίας
 ὡς καὶ τυμβωρυχεῖν καὶ ἀνακαλύπτειν τὰ παραδοθέντα τα-
 φῇ σώματι καὶ κύρμα ταῦτα τιθέναι. ζωορρεῖται δὲ σὺν οἷς
 εἶπομεν δυοὶ στρατηγοὶς καὶ ὁ ἐκ Κομνητῶν νοὸς ἔρημος καὶ 5
 φθύριμος Ἀλέξιος ὁ τούτων πάντων αἴτιος τῶν κακῶν, καὶ τοῦ
 τῶν ὀφθαλμῶν φωτὸς στέρεται ὁ τῶν Χαρωναίων οἰκίσεως
 ἄξιος. ἦσαν δ' οἱ τῶν Λατίνων καὶ πρὸς τὴν Ἐπίδαμνον
 ἀπεσώθησαν, καὶ τοῖς ἐκεῖ ὁμοφύλοις φρουροῖς τῆς πόλεως
 ὡς σπέρματι χιλιοστύων πολλῶν ἀγαπητῶς ἀπεδόθησαν, ἦν 10
 C καὶ παντοίοις ὄπλοις ἀμυντηρίοις ὁ Σικελίας ἔῃξ κρατυνάμε-
 νος ὕστερον οὐκ ἀπεδίδου Ῥωμαίοις μετὰ τὴν τῶν οἰκείων
 στρατευμάτων φθοράν, ἀλλ' ἦν οὐκ ἔδει μετὰ ἤτταν καὶ ἀλ-
 σχύνην περιφανῇ δόξαν ἑαυτῷ θηρώμενος, κατεῖχε φρενο-
 βλαβῶς. μετὰ βρυχὴν δὲ πρὸς τὴν δυνάμιν ἀπειρηκῶς ἐκόν- 15
 τως ἀπέσχετο.

Καὶ ὁ μὲν χειρσαῖος πόλεμος τοιοῦτον αἴσιον ἀπέληψε
 πέρις, οὐδέποτε ἐπὶ καρδίαν ἡμῶν τινὸς ἀνελθόν. ἀλλ' ὁ
 πάντων κηδόμενος θεός, ὅτι πάντων δεσπόζει, καὶ μετὰ φει-
 δοῦς πολλῆς διοικῶν τὰ ἀνθρώπινα καὶ ἐλεῶν τὰ πάντα, ὅτι 20

1. οὕτως] τοσοῦτον οἱ σκύλοι ἐμάνησαν καὶ ἀγορτασίαν
 οὐκ εἶχον πρὸς ἀπὸ τοῦ τραῦμα τὰ τῶν λατίνων σώμα-
 τα ὡς καὶ τινες ἐὰν ἐθαπῶν τινὰς τὴν φρούριον ἐλευσύντες,
 ἀνέσκαπτον οἱ σκύλοι καὶ ἐτραγον αὐτοῦς. B. οὕτως εἰ τοῖς
 πτώμασιν om A. 3. ὡς καὶ] ἀλλὰ A. τῶν παραδο-
 θέντων ταφῇ τὰ σ. A. 8. πρὸς τὸν 'E.] εἰς τὸ θυροκίριον
 B. 9. καὶ τοῖς — ἀπεδόθησαν om A. 12. οἰκείων] ἐκείνου
 A. 13. ἔδει δόξαν μετὰ τὴν λαμπρὰν ἐκείνην ἤτταν καὶ τὴν
 περιφανῆ ἀσχύνην ἑαυτῷ A. 20. τοὺς πάντας A.

stasse aut dentibus lacerasse ferunt, Latinorum vero cadavera rabe
 quadam insatiabiliter devorasse, et sepulcris etiam eruta laniasse
 cum duobus illis ducibus etiam vaecors ille et pestilens et omnium
 malorum auctor Alexius Comnenus captus est et excaecatus, homo
 inferorum sede dignus. quidam ex Latinis Epidamnium confugerunt,
 quam omnis generis armis instructam Siciliae rex post suarum le-
 gionum interitum Romanis non reddebat, sed gloriae inepte cupidus
 post illustrem illam cladem et celebre dedecus amanter retinebat.
 caeterum paulo post sumptibus deterritus ultro omisit.

Ac terrestre bellum tam felici exitu est terminatum, qui nemini in
 mentem venisset. sed deus, qui curat omnia, et rerum omnium dominus,
 qui res humanas clementer moderatur et omnium miseretur, quia potest
 omnia, is res nostras lancibus impostas omni bona spe firmavit, et

πάντα δύναται, οὗτος εἰς ῥοπήν πλάστιγγος ἐπαγαγὼν τὰ
 ἡμέτερα καὶ χρηστὴν ἐλπίδα πᾶσαν ἀπενεγκὼν, ἡμᾶς παιδεύ-
 σας βραχέα, τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν ἐν μυριότητι ἐμαστίγωσεν,
 οὐ στοιχείων μεθαρμυζομένων, οὐδὲ γῆς μὲν ἐξαγούσης πλη-
 5 θος σκιυῶν ποταμοῦ δ' ἐξερευγομένου ἔνυδρα ζῶα βατρά-
 χους, οὐδὲ σφηκῶν ἀποστελλομένων προδρόμων τοῦ στρατο-
 πέδου ἢ τινος ἐτέρου τῶν παλαιῶν ἐξαισίων, ἀλλὰ τῶν ἀναι-
 ρουμένων ἀποκτεινόντων τοὺς φρονευντὰς τῷ ἐξαιίφνης εἰς ἀπο-
 τόμους ὑπὸ Θεοῦ μεταβληθῆναι πολεμιστὰς, ἐπεὶ καὶ δειλὸν
 10 τι πρᾶγμα ἢ πονηρία, ἰδίῳ καταδικαζόμενον μάρτυρι, καὶ
 προσεῖληφεν αἰεὶ τὰ χαλεπὰ, τῇ οἰκείᾳ συνεχόμενον συνειδη-
 σει. τί γὰρ καὶ εἶχον δεινὸν ἐπεγκυλεῖν Ῥωμαίοις οἱ Σικελοί,
 οὓς οὐρεὰ τε σκιοέοντα θάλασσά τε ἠχῆσσα πλεῖστον ἀφ'
 ἡμῶν ἐξετόπισαν; ἀλλ' εἴπερ ἔστι τῶν βαυθντέρων ἀνεπιπλή-
 15 κτως ἄψασθαι κριμάτων Θεοῦ, κύριος ἐπαύειν ἡμᾶς, ὅτι ἔγνω-
 κεν ἁμαρτήματα ἡμῶν· ἀλλ' ἐπειδήπερ ἦσαν ἱταμοὶ τε καὶ
 ἀνελεήμονες οἱ θεόθεν εὐληφέστες ἡμᾶς εἰς μαστίγωσιν, οὐδ' P. 233
 αὐτοὶ τοῦ τὸν ἔλεον θέλοντος καὶ ψωμίζοντος ἄρτον δακρύων V. 191
 καὶ ποτίζοντος ἐν δάκρυσιν ἐν μέτρῳ τὸν δίκαιον χόλον ἐξέ-
 20 φρυγον, ἀλλ' ὡς ἐκ δρυμοῦ λέοντες ἐπιπίπτοντες καὶ ὡς λυκα-
 δεῖς ὀλοθρεύοντες καὶ ὡς ἀρδαλις ἐφαλλόμενοι, γεγένηται
 αἰχμάλωτοι οἱ αἰχμαλωτίσαντες καὶ κατεκυριεύθησαν οἱ κα-
 τακυριεύσαντες, καὶ κεκέρακεν αὐτοῖς κύριος ὕδωρ πλανήσε-

3. ἐν μυριότητι] ἐς τὸ πολλαπλάσιον A. 8. ἀποκτεινάντων A.
 τῷ] ἐν τῷ A. 16. ἐπειδὴ δὲ ἦσαν ἱταμοὶ καὶ ἀνοιχτήρι-
 νες οἴτινες θεόθεν ἡμᾶς εὐλήφασιν A. 23. ὕδωρ] πνεῦμα A.

nobis leniter castigatis flagris nostros hostes longe pluribus affecit,
 non quidem mutatis elementis, nec terra productis culicibus, non
 fluvii ranas eructantibus, neque crabronibus ante exercitum prae-
 missis, aut ullo veteri prodigio edito: sed illud divinitus accidit, ut
 qui occidebantur, percussores occiderent, pristina timiditate in sum-
 mam audaciam conversa. nam timida res est improbitas, ac suo-
 teste testimonio convincitur, et arguente conscientia nihil boni expectat.
 nam quid Siculi de Romanis queri potuerunt, quos umbrosique pro-
 cul montes pelagusque sonorum a nobis removerunt? sed si arcana
 dei iudicia rimari fas est, dominus percussit nos, quia peccata nos-
 tra norat. sed quia superbi et crudeles erant ii qui nos castigandos
 ab eo susceperant, nec ipsi eius, qui misericordiam vult et cibum
 potumque lacrimarum suppeditat, iustam indignationem effugerunt.
 et quia ut e silva leones irruebant et ut lupi vastitatem efficiebant
 et ut leopardi insultabant, capti sunt qui captabant, oppressi sunt
 qui opprimebant, et temperatum a domino erroris poculum exhaus-

ως, δείξας ὡς και σφίσειν ἦσαν κηλίδες διὰ τὸ τοῦ τρόπου φονικὸν εἰς φοινικοῦν χρωζόμεναι και νίτρων δεόμεναι. οὐκ οὖν και τὰ οἰκεῖα ὄρια ὑπερβάντες εἰσέδραμον τὰ ἡμέτερα, μυστιγοῦντες ἡμῶς βραχέα και μαστιγωθησόμενοι πλείονα.

B Καὶ τὴν μὲν Ἴππον οὕτως ἡ δίκη μετήλθεν· (3) αἱ δὲ 5 μακρὰ νῆες ὑπὲρ τὰς δις ἑκατὸν οὖσαι, οὐδ' αὐταὶ τῶν κακῶν ἀπαθεῖς πρόνυαν ἐκρούσαντο. ἀποβῆσαι γὰρ κατὰ τὸν Ἀστακηνὸν κόλπον πολλοὺς ἀπεβάλοντο τῶν πλωτῆρων, Ῥωμαϊκαὶς ἐγκύρσασαι στρατιαῖς, αἱ τὴν ἐνορμίσειν αὐτῶν ἀπεκώλων ἀμφὶ τὰς ἀκτῦς ἐλισσόμεναι, και πᾶσαν ἄβατον ἐποίουν ἡπειρον· 10 τὸ γὰρ Σκελικὸν ναυτικὸν εἰ ποτε κατὰ χέρσον προύκυσεν ἡ ἀποβάθραν ἔβαλεν, εὐθὺς τοῖς βέλεσιν ὡς ὕδατος σταγόαι πάντοθεν καταπτλούμενον, ὡς κέλυφος χελῶναι τὰ τῶν νηῶν ὑπέτρεχε καταστρώματα. ταῖς δὲ ναυσὶ τοσαύταις οὖσαι τὸν ἀριθμὸν αἱ ἡμέτεραι εἰσάπαξ ἑκατὸν συγκροτούμεναι 15 μάχεσθαι ἀπεθάρρουν. και οὐ τὸ ναυτικὸν ἐκαρδίωτε μόνον, ἀλλὰ και πολλοὶ τῶν ἀστυπολιτῶν ταῖς ἀλίαισιν ἐμβάντες και ὄτω τύχοι καθοπλισάμενοι τὸν πλοῦν ἐς τοὺς πολεμῶντες ἔσφυζον θέσθαι· οὐ συνεχωροῦντο δὲ πρὸς τοῦ βασιλέως και τῶν συνδιασκεπτομένων αὐτῷ τὰ κοινά, οὐκ εἰς τὸ πρόθυμον 20 τῶν ἡμετέρων ἀφορᾶν μόνον ἐχόντων, ἀλλὰ και τὸ ὑπερπαῖον

5. και τὴν] και οὕτω μὲν ὁ περικὸς στρατὸς ὑπὸ τῆς δικαίας δίκης τοῦ θεοῦ ἠφανίσθη. τὰ δὲ τούτων κἀτέργα, πλείονα τῶν διακοσίων ὄντα, οὐδ' αὐτὰ ἀβλαβῆ ἐναπέμειναν, ἀλλὰ περὶ τὸν πῆς νικομηδείας τόπον ἐλθόντα — B. 9. αἱ τὰς] οὐδὲ παρεχωροῦντο ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν σκαλῶσαι εἰς τόπον τινά B. 11. γὰρ] δὲ A.

serunt, expertique sunt sibi quoque inesse maculas, easque coccineas ob sanguinariam immanitatem, quae eluendae essent. itaque extra suos limites evagati nostros fines incursarunt, et paucis plagis nobis illatis ipsi plures totierarunt.

Aequitatus has poenas exsolvit. (3) Longae autem naves, amplius CC, nec ipse malorum expertes retro vela dederunt. nam cum ad Astacenum sinum descensum fecissent, multi a Romanis copiis caesi sunt, quae passim in littoribus prohibebant quo minus appellerent, nec usquam eos continentem attingere patiebantur. quodsi quando Siculi aut terram spectabant, aut scalas proferebant, statim telis tanquam fluctibus obruti non aliter quam testudinis conchas navium tabulata subibant. etsi autem tantum numerum navium habebant, tamen nostrae non amplius C cum eis confingere cupiebant. neque vero classici duntaxat seruebant, sed multi etiam ex urbis incolis, naviculis conscensis et armis oblitis arreptis instructi, ad hostes invadendos parati erant. sed id ab imperatore et senatu eis con-

προορωμένων τῶν ἀντιμαχομένων νηῶν. καὶ κατὰ τοῦτο περὶ
 τὴν τῶν Κιόνων ἤϊονα αἱ τριήρεις σαλευόουσαι οὐ περαιτέρω
 προήεσαν· ὁ δὲ τῶν ἐναντίων στόλος περὶ τὰς ἑπτακαίδεκα
 ἡμέρας τὴν κόπην σχάσας ἐν ταῖς νήσοις, ὡς οὐδένα πως
 5 ἑώρα τῶν ὁμοφύλων κατὰ χέρσον προσιόντα, οὐκ ἀγαθὴν εἰ-
 κίασας τὴν ἀναβολὴν μεταρμόζεται πρὸς ἀπόπλοιαν. καὶ δὴ
 τὴν νῆσον τὴν Καλώνυμον πυροπόλησας, καὶ ὅσα πύραυλα κεῖ-
 ται κατὰ τὸν κόλπον τὸν Ἑλλησπόντιον, εἶχετο τοῦ οἴκαδε 1)
 πλοῦ. φασὶ δὲ ὡς καὶ τούτων πολλαὶ ἄντανδροι τῇ βυθῷ
 10 κατέδυσαν, ἀντιπνοίαις περιπεσοῦσαι καὶ καταιγιδῶδεςιν ὁμι-
 λήσασαι πνεύμοσι. καὶ λιμὸς δὲ καὶ νόσος ἐστὶν ἕξ ἔξεκέ-
 νωσε.

Καὶ οὕτω μὲν οὐ μεῖον ἢ δέκα χιλιάδες μαχίμων ἀν-
 δρῶν ἐν τοῖσδε τοῖς πολέμοις ἀπώλοντο· αὐτοὶ δὲ οἱ ζωορη-
 15 θέντες κατ' ἀμφοτέροισι τοῖς πολέμοις ὑπὲρ τὰς τέσσαρας
 χιλιάδας ἀριθμούμενοι ταῖς δημοσίαις φυλακαῖς ἐνείρχθησαν.
 μὴ ἐκ βασιλικῶν δὲ ψωμιζόμενοι τιμειῶν ἢ τινος τῶν ὄσα
 τὸ ζῆν συνίστησι μεταλαγχάνοντες ἄλλοθεν ποθεν, ἄρτη δὲ
 μόνῃ διαζῶντες χορηγουμένῳ πρὸς τῶν Θεοφιλῶς ἐπισκεπτο-
 20 μένων τοὺς ἐν ταῖς εἰρκταῖς, κακῶς ἐφθείροντο, ὥσθ' ὁ τὴν
 ἀρχὴν τῆς Σικελίας χειρίζων καὶ τὴν τότε κατὰ Ῥωμαίων
 κίνησιν θέμενος, τοῦτο πνυθόμενος, διὰ γραμμῶν τὸν βα- P. 2:
 σιλέα ἐχλεύαζεν ὡς ἀφιλανθρώπως ἐῶντα λιμῷ καὶ γυμνότη-

1. ἀντιμάχων Δ. 4. σχάσαντες Δ. 8. κατὰ] περὶ
 τὸν τόπον τῆς λαμψάκου Β. 10. ὁμιλήσασαι] ὁμιληκῶσαι
 Δ. 14. ἀπώλοντο] ἐχάθησαν Β. 18. ἄλλοθεν] ἀλλαχόθεν
 ἀλλ' ἄρτω μόνῳ Δ. 23. ἐχλεύαζεν] κατωνείδειζεν ἀφίλοικτον
 καὶ λιμῷ ἐῶντα Δ.

cessum non est, qui non tantum alacritatem civium spectabant, sed etiam hostilium navium multitudinem considerabant; eaque de causa nostrae naves ad Cionicum litus in ancoris stantes ulterius non progrediebantur. classis vero hostilis cum ad dies septendecim in insulis condisisset nec popularium quenquam terra accedere vidisset, moram illam nihil boni portendere arbitrati de reditu cogitarunt, incensaque Calonymo insula et finitimis in sinu Hellespontio locis domum versus perrexerunt.

Ferunt autem multas naves cum vectoribus adversis ventis et turbīnibus demersas esse, alias morbo et fame exhaustas. ita X milibus haud pauciores his bellis perierunt. ultra IV millia utroque bello in carceres inclusa, cum nihil ab imperatore aut aliunde suppeditaretur praeter panem, qui pietatis ergo a nonnullis subministrabatur, male perierunt. quo rex Siciliae, illius belli auctor, audito imperatori per litteras immanitatem exprobravit, qui fame et

τι παραπόλλυσθαι τηλικῶν καὶ τοσούτων στίχας ἀνδρῶν, ἐναργῶς μὲν ἀραμένων ὄπλα κατὰ Ῥωμαίων νόμῳ πολέμου, Χριστιανῶν δ' ὅμως ὄντων καὶ οἱ παραδεδομένων εἰς χεῖρας ἀπὸ Θεοῦ. χρῆναι δ' ἔλεγε τὸν νικῶντα ἢ πανωλεθρίαν εὐθὺς τῶν ζωοργηθέντων καταψηφίζεσθαι, εἰς Θηρίου φύσιν ἐκ 5 πολλοῦ τοῦ παραλόγου μεταμειφθέντα καὶ τὸν ἀνθρώπινον νόμον παραβλεψάμενον· ἢ μὴ δοκιμάσαντα τοῦτο, συνειληφότα δὲ καὶ καθείρξαντα, τρύφος γοῦν ἄρτου διαθρύπτειν Βδοκτάβλωμον, εἰ περὶ τὴν διαρκῆ διαίτησιν κιμβικεύεται, ἀλ- V. 192 λὺ μὴ τιμωρεῖν τοῦ διὰ ξίφους καὶ αὐτίκα μόρου μακρότε- 10 ρα, λιμώττειν παρεικότα καὶ παγετῶ καὶ χρυμῶ διαρρήγνυσθαι κακῶς τὴν ψυχὴν, καὶ φόνου αἰτίαν ἐπέγεσθαι, εἰ καὶ μὴ τὰ στέρνα διατορεῖ δύρατι ἢ τὸ βέλος ἀρπαζόμενον τοῖς σπλάγχνοις καὶ ἐμβαπτόμενον δείκνυσιν, ἐπεὶ μὴδὲ διαφέρειν τὸ φονεῦσαι καὶ φόνου παρασχεῖν πρόφασιν. βασιλεὺς δὲ 15 ὡσὶν ἄκροισ παραδεξόμενος τὰ γραφόμενα, εἶασε τοὺς τύλανας Σικελοὺς ὡς πρότερον φθίνεσθαι, ὡς ἐν αὐτῶ ὄντος τοῦ ὅ τι ποτ' ἂν αὐτοὺς βούλοιο δρᾶσαι. σύνδυο οὖν καὶ σύντρεις πολλακίς τῆς ἡμέρας ἐκκομιζόμενοι, νεκροταφίων Cῤῥμοιροι καὶ ἄτερ τῶν τελευταίων λουτρῶν, κατὰ τῶν πολυ- 20 ἀνδρίων ἐξετινάσσοντο καὶ καταδύσεων τῶν ὑπογείων.

Καθίσας δ' ὁ βασιλεὺς ἐπὶ δίφρου χρυσοκολλήτου καὶ περιδύς τὴν λιθόστρωτον τήβενναν, βῆμά τε πολυανθρωπότατον

2. μὲν ἀρ.] ἀράντων Α. πολεμῶ Α. 11. παρεικότα] ἔωντα Α. διαρρήγνυσθαι] ἀναχρέμπεσθαι Α. 12. ἐπάγεσθαι] ἔχειν Α. 16. παραδεχόμενος Α. εἶα Α. 17. φθειρέσθαι Α. 18. τοῦ om Α. δρᾶν Α. 22. καὶ τὴν ἐκ λίθου καὶ μαργαροῦ φορέσας στολὴν Β. 23. περιδύς] περιθέμενος Α.

frigare tot viros perire pateretur, qui etsi more belli aperte arma intulissent, tamen Christiani essent et a deo in manus eius traditi. esse autem a victore aut statim capitis damnandos captivos, omnis humanitatis ob insperatos successus oblito et in feram converso; aut si id nolit, saltem frustum panis captivis impertiendum, si ita sordidas sit ut eos alere nolit. etsi enim eos gladio non traiciat nec telum cruentum e visceribus eorum extrahat, tamen cum eos frigore et fame crudeliter conficiat, nihilo minus caedis esse reum. neque enim interesse utrum ipse occidas an caedis causam praebeas. verum imperator istis litteris parum motus miseros Siculos aequo ut antea perire sinebat, quasi vero liceret quicquid libuisset. saepe igitur eodem die bini et terni, sine inferiis, extrema lotione, in coemeteria et cavernas coniciebantur.

Imperator vero sella aurea occupata, et gemmata purpura inclu-

ἡθροικῶς, ὡς εἶη μὴ τοῖς ἀλλοφῶνοις μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς
 Ῥωμαίοις αὐτοῖς ἐπιφοβώτατος, εἰσάγεσθαι κελεύει τοὺς τοῦ
 Σικελικοῦ στρατεύματος ἀρχηγούς, δηλαδὴ τὸν Ἀλδουῖνον καὶ
 τὸν Ριτζάρδον. οἱ δὲ τὸ ἐριῶδες τῆς κεφαλῆς ἀποδέμενοι
 5 κάλυμμα καὶ δουλικωτέραν προσκύνησιν ἀπονεύμαντες, ἤρω-
 τήθησαν παρὰ τοῦ βασιλέως ὅπως αὐτὸν χριστὸν ὄντα κυρίου
 ἐκακολόγουν ἐν τοῖς πρὸς αὐτὸν γράμμασιν, οὐδὲν μὲν δι- D
 καιῶς ἔχοντες ἐπεγκαλεῖν, τῇ δ' ἐνεσιώσῃ τύχῃ παρὰ τὸ δέ-
 ον χρώμενοι καὶ κυδρούμενοι καὶ τῷ ἤττησαι κατὰ κράτος τὸ
 10 πολέμιον φυσώμενοι. αὐτὸς γὰρ ὁ βασιλεὺς Ἰσαάκιος τὴν
 βασιλείαν ἄρτι παραλαβὼν, πρέσβεις ἀποστείλας ἔτι τῆς
 Λατίνης στρατιᾶς συνεστῶσης, οὐδὲν τι τῶν πρὸς δια-
 λαγὴν φερόντων τοῖς στρατηγοῦσιν ἐλάλησε τοῦ ἐναντίου
 στρατεύματος, μήτε δώροις ἀγάλλων μήτ' εὐνοίας ὑπαγό-
 15 μενος πλάσμασιν, ἀλλ' ἐπιστείλας ἀρχικώτερον καὶ πάσαις
 μὲν αἰτίαις πᾶσι δὲ βάλλων ἐγκλήμασιν ἐσβαρεῦετο πρὸς
 ἄνδρας ἔτι νικῶντας κατὰ τοὺς ἑαυτῶν πόδας τιθέντας ἅπαν
 τὸ ἐν Ῥωμαίοις, καὶ τὸ οἰκεῖον ἀνυμνῶν ξίφος καὶ μεγα-
 λύνων ὡς τμητικώτατον διηπειλεῖτο, ἐφ' οἷς ἔτι διηπορεῖ-
 20 το, ἐξολόθρευσιν αὐτῶν καὶ ἀπώλειαν, εἰ μὴ μεταβουλευ-
 σάμενοι παλίμφοδες γένωνται ὄθεν ἐξήεσαν. ὁ δὲ Ἀλδουῖνος
 ἀγέρωχος ὢν καὶ ἄλλως, ὡς ἔδειξε, τότε δὲ καὶ ταῖς ἐνεσιώ-
 σαις τύχαις ὡς ἀσπὸς ἐξοιδούμενος, οὐκ ἐνεγκῶν τὴν ἐπεσταλ-
 μένα ἀμείβεται τὸν βασιλέα λόγοις κομψευτικοῖς. τὸ τε γὰρ

1. ἡθροικῶς] ἡτοιμακῶς A. 3. στρατεύματος] τάγματος A.
 Ἀλδουῖνον AB: βαλδουῖνον PW. 8. ἔχοντος et mox χρωμέ-
 νου καὶ τυφουμένου et τὸν πολέμιον ὑψαυγενοῦντος A. 13.
 στρατηγοῖς A. 15. καὶ πάσαις — τμητικώτατον om A. 20.
 γένοιντο A.

tus, coactaque maxima hominum frequentia, ut non peregrinis tan-
 tum sed Romanis etiam maxime formidabilis esset, Siculi exercitus
 duces Balduinum et Richardum adduci iubet, qui pileis depositis,
 servilem in modum eo adorato, rogati ab eo sunt cur se unctum do-
 mini suis litteris insectati essent, cum nullam iustam querimoniam
 haberent, tantum fortunae successibus et victoria contra officium in-
 flati. nam Isaacius imperio recens suscepto, cum Latinorum exerci-
 tus adhuc esset integer, per legatos nihil quod ad pacificationem at-
 tineret cum ducibus hostium egerat, neque muneribus missis neque
 benevolentia simulata: sed quamvis incerto adhuc suarum rerum
 statu, pro imperio interitum et internecionem eis minatus fuerat,
 nisi mutatis consiliis eo redirent unde venissent. verum Balduinus
 cum alioqui ferox, ut res declaravit, tum successibus utris instar
 inflatus, iis litteris irritatus insolenti responso gladium imperatoris

Ξίφος αὐτοῦ ἐκωμῆθησεν ὡς σκιατραφέσιν ὄρνυόμενον σάμα-
 σιν (ὕπνῆντιετο δὲ τὰ γραφόμενα τὸν τοῦ Ἁγιοχριστοφορέτω
 P.235 θάνατον), καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Ἰσαάκιον ὡς ἀπύλαμον ἐμωπῆτο-
 μηδὲ γὰρ θυραυλῆσαι ποτε καὶ ἐπὶ θυρεῶν εὐνασθῆναι ἢ
 γοῦν μαρῦλλης ἀνασχέσθαι κρύουσας καὶ ὑπερέγκαι μολυσμὸν 5
 θώρακος, ἀλλὰ καπνῆ γραμμῶτων προσανέχειν ἐς γραμματι-
 στοῦ φοιτῶντα ἐξ ἀπαλῶν ἔτι ὀνύχων καὶ δέερριν ἐξημμένον,
 πινακίδιον τε καὶ γραφεῖον ἀνὰ χεῖρας ἔχοντα τὴν σκοτάλην
 συχνὰ ὑποβλέπεσθαι καταφερομένην τῶν χειρῶν αὐτοῦ καὶ
 τῶν πυγῶν, καὶ ταύτης μόνης εἰδέναί καὶ δεδιέναι τὰ προ- 10
 ταλίσματα, ἀπειλὴν δ' Ἄρεος ὑφίστασθαι μηδαμῶς, μηδὲ
 δοῦπον ἀκόντων ἐνηχηθῆναι ποτε. οὐ ταῦτα δὲ μόνον ἐπι-
 κερτομῶν ἔγραφεν, ἀλλὰ καὶ παραίφασιν εἰσήγε καὶ ἐχθρὸς
 B ὧν συμφράδμων ἐγένετο, καὶ ἐνήγεσεν ἀποθήμενον τὸ βασι-
 λειον στεφάνωμα καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ἀρχῆς ὑποβαλόμενον καὶ 15
 συμπτύξαντα τὰ σύμβολα τούτων μὲν ὑπεκοτῆσαι καὶ τηρεῖν
 τῆ νικῶντι καὶ κρείττονι, τὸν ἑαυτοῦ κύριον οὕτω τὸν ῥῆγα
 λέγων, αὐτὸν δὲ ὑποπεσεῖν καὶ περὶ τοῦ μόνον ζῆν ἐπανατεί-
 νεσθαι δέησιν. καὶ βασιλεὺς μὲν διὰ ταῦτα ὑπ' εὐθύνην ἤγε
 τότε τοὺς στρατηγούς, μὴ φέρων τὸ τοῦ Λαβιδῆ κατὰ τοῦτον 20

4. γὰρ et ποτε om A. καὶ ἐπὶ] μηδ' ἐπὶ θυρεοῦ ἀφουπρῶσαι
 ὅτι δὲ ἄ. 5. μαρῦλλης] μαρῶλης? 6. ἀλλ' ἀπὸ μικρῶθεν
 τὰ γράμματα μανθάνων καὶ πινακίδιον καὶ προβίαν μετὰ κα-
 λαμαρίου γράφων συχνὰ ταύτην ἐβλεπες καὶ λειῶνων καὶ σφογ-
 γίλων αὐτὴν καὶ εἰς δέρα κτυπῶν, καὶ ταύτης μόνους τοὺς
 κτύπους ἐφοβοῦ, μὴ ποτε καὶ παρὰ τοῦ διδασκάλου κωλορῶθῃς
 λάβης B. 8. πινακίδιον διεξιούσαν τε A. 11. ὑφίστα-
 σθαι] ὑπερέγκαι A. 15. καὶ ἐμπαντα σύμβ. A. 16. τηρεῖν
 ἀσφαλῶς τῷ A. 17. τὸν ῥῆγα om A. 18. ἔπ. καὶ πέρρω-
 θεν καὶ A.

irridebat ut in effeminata corpora acutum (quibus verbis Hagiochri-
 stophoritae caedem innuebat), et ipsum Isaacium ut imbellem sus-
 tannabat, qui nunquam sub dio in clipeo dormiisset, nunquam ga-
 leam sustinisset, neque thoracis sordes tolerasset, sed fumo lucu-
 brationum sorderet, a teneris annis ludos frequentare solitus, et
 membranam tabellam et graphium tenens, subinde virgam et mani-
 bus et natibus imminentem timuerit, eiusque solius strepitum et no-
 verit et metuerit, sed Martis minas nunquam tolerarit, neque un-
 quam sonitum saculorum audiverit. neque vero haec ludibria dunta-
 xat scribebat, sed admonitionem quoque subiungebat, 'et cum ho-
 stis esset, consiliiarii munus subibat, suadebatque ut imperatoriam
 coronam caeteraque omnia imperii insignia deponeret, eaque poten-
 tiori et victori diligentius asservaret (quibus verbis dominum suum
 innuebat), et multo ante supplex de vita impetranda laboraret ac

ἡ γλωσσοσα ἡμῶν παρ' ἡμῶν ἐστί· τίς ἡμῶν κύριος ἐστί; V. 193
καὶ θανάτου ἐτίμα τὰ γεγραμμένα. ὁ δὲ Ἀλδουϊνος οὐκ ἦν
ἄρα μόνον δεινὸς ἐπιπλῆξαι, τὴν τύχην ἔτι ἔχων ὑπερηφα-
νευομένην, ἀλλὰ καὶ κολακεύειν ἤσκητο ἄκρως, πρὸς δὲ μύ-
5 νον πᾶν ὄπλον καὶ πᾶσα μικροῦ μηχανῆ πέφυκεν ἀσθενέστε- C
ρον, ἐν οἷς ἀπολελοιπὸς ἦν αὐτὸν τὸ εὐδαιμονεῖν· ἐξέκρου-
σε γὰρ τῆς ὀργῆς καὶ καθήδυνε τὸν βασιλέα ὑποσκυζόμενον,
τὸ ξίφος αὐτοῦ μεγεθύνειν ἀρξάμενος ὡς βασιλικὸν ὄντως
καὶ τμητικόν, καὶ μὴ κουφολογίαν ἀνόνητον ῥήματα δὲ ἀλη-
10 θείας εἶναι τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως γραφέντα διεικνέτο καὶ
ἀτεχνῶς ἐνοσημανθέντα χειρὶ θεοῦ. ἀλλὰ καὶ ἑαυτὸν οὐκ
ἀπόβλητον ἐδέετο ἡγεῖσθαι, εἰ δριμύτερα ἐπέστελλε· τὸ γὰρ
ἐκ τῶν ἐχθρῶν μίσος καὶ ἡ φύσις οἶδεν ἀνέγκλητον. (4)
πρὸς ἄπερ ἀπεισιώπησε βασιλεὺς, μηδέν τι προσθεῖς ἑτεροῦ,
15 οὐκ οἶδ' εἴτε τῇ κολικείᾳ ἐκθληνθεῖς εἴτε τῇ ὑπερηγορίᾳ κα-
ταπεισθεῖς. καὶ αὐτοὶ μὲν ἐκεῖθεν ἐξήλθοσαν, καὶ γεγονάσι D
αὐθις ἔμφρουροι· βασιλεὺς δ' ἐτέραις προσχῶν ὑποθέσει
προσέδειο καὶ τοῖς παροῦσι διατρανώσασθαι, καὶ τοῖς λοι-
ποῖς δὲ πᾶσιν ἀστυκοῖς καὶ ἀλλοίοις οὐκ εἶναι ἄλλοοον
20 ἤθελεν, ὡς ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης οὐδένα ἐς τὸ σῶμα δια-
λωβήσεται, κἂν ἦ τις ἀνδρῶν ἐχθιστος καὶ τῇ αὐτοῦ βιοτῇ
καὶ βασιλείᾳ ἐπιβουλεύων ἀλφ. καὶ οἱ μὲν τὸ βασιλικὸν βῆ-

8. μεγεθύνειν] ὑποῖν B. βασιλικώτερον A. 9. τμητικόν]
τομῶτατον A. ἀνόνητον A. 13. τὴν φύσιν εἰδέναι A. 18.
π. πᾶσι διατρ. καὶ τοῖς ἀποῦσιν ἀστ. A. 21. β] εἰη A.
βιοτῇ] ζωῇ A. 22. τὸ βασιλείον A.

his de causis imperator in iudicium adducebat duces, Davidicum illud non ferens „lingua nostra penes nos est: quis dominus noster est?” et scripta illa ultimo supplicio multabat. verum Balduinus, ut secundis rebus ad obiurgandum paratus, sic mutata fortuna adulandi etiam summus artifex, quae res omnia arma, omnes machinas fere vincit, imperatoris iracundiam depulit et indignationem mitigavit, gladium eius ut summo imperio dignissimum et exquisita acie praeditum extollendo, et quae scripsisset, non levia et inania verba, sed veritate suffulta et manu dei omnino consignata fuisse affirmando. neque vero se, quod acerbius rescripsisset, propterea contemnendum iudicari orabat: nam hostile odium iure naturae omni vacare crimine. (4) Ad ea verba conticuit imperator, haud scio an adulatione effeminatus, an vero defensione motus; et illis in eandem custodiam reductis, aliis rebus occupatus, iis qui aderant omnibus et iis qui aberant tam civibus quam peregrinis declarare instituit se ab eo die, quamvis mortalium omnium inimicissimus sit anoque imperio et vitae insidietur, occisurum aut mutilaturum esse nemi-

μα τότε πληροῦντες πευφήμησαν τοὺς λελαλημένους τούτοις
 καὶ ἐπερρόθησαν ὡς μικροῦ φωνῆς ἀκηκοῖτες Θεοῦ, καὶ πᾶς
 ἐνηχηθεῖς τὸ ῥῆμα τουτοῦ δῶρημα Θεοῦ τὸν βασιλέα τέλειον
 ἔλεγε, πρὸς τὴν τοῦ ἐπηγγελμένου ἐργωδίαν ὄρων καὶ τὸ τῆς
 P. 236 πρᾶσιτος πολὺ ἐκπληττόμενος· μηδὲ γὰρ ἐξεῖναι τι, καὶ 5
 μάλιστα βασιλεύοντι, μοχθηρίαν φύσεως φέρειν ἀκίνητον
 πρὸς τὸ κρεῖττον ἢ δυσμετάθετον, ἢ στέγειν ἄνθρωπον ἀπο-
 στατικὸν καὶ ληστεύοντα τὴν ἀρχήν, κἂν ἀρετῆς μεταποιεῖτο
 μάλιστα καὶ μετὰ Δαβὶδ οὐκ ἀνταποδιδούσιν τοὺς ἀνταποδιδού-
 σι κακά, ἢ ψάλλων εἶη κατ' ἐκεῖνον ἐν καιροῖς κινδυνώδεις 10
 „ἐκύκλωσάν με ὡσεὶ μέλισσαι κηρίον, καὶ τῷ ὀνόματι κυρίου
 ἔμυνάμην αὐτούς.“ αὐτὸς μέντοι βασιλεὺς ἀντιφθεγγόμενην
 προδήλως τῇ γλώττῃ καθυπέφηνε μετὰ βραχὺ τὴν προαίρεσιν,
 B καὶ ὡσπερ ἐν τῷ λέγειν οὐ διεστείλατο, οὕτω κἂν τῷ πράτ-
 τειν οὐ συνεστείλατο, ἀλλὰ μικροῦ διημιλλήθη Ἀνδρονίκῳ τὸ 15
 προσκεκρονοῦχος σιρόμενος, μὴ τὸ τοῦ Σολομῶντος ἐπηρεκῶς ὀ-
 φησιν „ἀγαθὸν τὸ μὴ εὗξασθαι ἢ εὗξασθαι καὶ μὴ ἀποδοῦναι.“
 Ὁ δὲ γε τοῦ Ἰκονίου σουλτάνος (ἦν δὲ εἰσέτι ὁ Κλιζα-
 σθλάν, εὐγγηρίαν ἄγων καὶ γεγωνῶς ὑπὲρ ἑτῆ τὰ ἐβδομήκον-
 τα) τὸν Ἀνδρονίκου ἐνωπίσθεις θάνατον καὶ τὴν ἀνάρρησιν 20

1. (πευφημισαν τοῖς λαληθεῖσι Ἀ. 4. ἐπαγγέλιματος Ἀ.
 6. φέρειν] ἐνεγκεῖν Ἀ. 8. μεταποιεῖτο] ἀντίχοιτο δαυτικῆς
 οὐκ ἀνταποδιδούσιν Ἀ. 10. ψάλλων κ. Ἀ. 12. ἀντιφθεγγόμε-
 να — βρ. τὰ πραιτόμενα Ἀ. 15. τῷ ἀνδρ. Ἀ. 17. ἢ τὸ Ἀ.
 18. σουλτάν Ἀ.

nem. ac li qui tum in consilio aderant, ea verba ut divinitus pro-
 lata summis laudibus et laetis acclamationibus sunt prosecuti. omnes
 ad quorum aures ea pervenit oratio, difficultate eius rei considera-
 ta, et ingenti mansuetudine obstupefacti, absolutum dei donum im-
 peratorem illum esse affirmarunt. neque enim posse quenquam, im-
 peratorem praesertim, improbitatem naturae inemendabilem tolerare,
 aut ferre desertorem et imperii vastatorem, etsi Davidica virtute sit
 praeditus, qui malum malo non penset aut periculosis temporibus
 canat „circumdederunt me ut apes favum, ego vero nomine domini eos
 propulsavi.“ caeterum ipse imperator brevi postea egit quae cum eius
 oratione minime consentiebant; et ut in dicendo nulla distinctione,
 ita etiam in agendo adeo nulla moderatione usus est, ut parum ab-
 esset quin ulciscendis inimicis Andronicum imitaretur, neglecto illo
 Solomonio, quo dicitur praestare non facere votum quam votum non
 reddere.

Interim Iconii Sultanus Clizasthanis felici senecta ultra annum
 LXX progressus, cum Andronici interitum, cui successisset Isaacus,
 audivisset, et ea quae in imperatorum mutationibus accidere solent,

Ἰσαακίου πνθόμενος, καταστογάζεται ἀρίστως ὅσα εἰκὸς ἐπὶ ταῖς τῶν βασιλέων μεταθέσει τε καὶ παραλύσει γίνεσθαι, καὶ μᾶλλον εἰ πόλεμος ἀνθέλκει ἐσπέριος, καὶ πολέμων ὁ κρῆτιστος· καὶ δὴ εἰσβολὴν ποιεῖται κατὰ τοῦ τῶν Θρακησίων 5 θέματος δι' εὐίππου καὶ εὐόπλου στρατεύματος, τοῦ Σαμῆ ἀμηνᾶ στρατηγούντος. οὐκοῦν ἀνδρῶν κεκενωμένον εὐρῶν τὸ τοῦ Κελβιανοῦ κλίμα ὄπλα φέρειν εἰδότεων (πάντες γὰρ ὡς C χεῖμαρροι μετερρῦσαν πρὸς τὸν νεωστὴ τὴν ἀλουργίδα ἐμπορησάμενον Ἰσαάκιον) ἀνθρώπους τε πολλοὺς ἐχειρώσατο καὶ 10 ζώων ἤλασεν ἀγέλας παντοδαπῶν, καὶ ὠφελειῶν ἄλλων τὸ οἰκεῖον ἐνέπλησε στράτευμα.

Ἡρεμησάντων δὲ καὶ τῶν ἐφίων ἔθνων ἄλλοις τε προσκαίροις φιλοτιμήμασιν, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐτησίαν ἀπολήψεσι φόρων (οὕτω γὰρ οἱ ἐς ἡμᾶς ὑπερκαθήμενοι Ῥωμαίων μετιέ- 15 ναι ἴσασι τὸ ἀλλόφυλον, τὴν οἰκουρίαν μεταδιώκοντες ἴσα καὶ V. 194 θαλαμηπόλοις· νεάνισιν, αἱ περὶ θαλασίαν διαπονοῦνται), ἠθέλησεν ἐξ ἄλλοεθνοῦς γένους ἐκείνῳ μνηστεύεσθαι γαμετήν· ἣν γὰρ ἐμνηστεύσατο πρότερον, θανάτῳ ἀπεβάλετο. καὶ D δὴ κοινολογησάμενος διὰ πρεσβέων τῷ τῆς Οὐγγρίας ἡγῆ τῷ 20 Βελῆ ἄγεται εἰς γυναῖκα τὴν ἐκείνου θυγατέρα, τῆς δεκαετηρίδος οὐπω ἀκριβῶς ἀψαμένην. τὰ δὲ γαμοδαίσια θύειν ἀπὸ χρημάτων δημοσίων σμικρολογούμενος ἀμισθὶ ταῦτα ἐκ τῶν

5. δσαμῆ B. 13. ἀλλὰ] τῆξας καὶ καθ' ἕνα χρόνον τελέ-
 σματα B. 16. π. τὴν ταλ. A. 18. ἐμνηστεύσατο] ἡρμόσα-
 το A. 20. ἄγεται] μνηστεύεται A. 21. τὰ δὲ] μέλλον οὖν
 τοὺς γάμους ἐκτελέσαι οὐκ ἠθέλησεν ἀπὸ τῶν βασιλικῶν χορη-
 μάτων ἐξοδιάσαι τε, ἀλλ' ἐπέμψας εἰς τὰς ὑπ' αὐτὸν πόλεις
 καὶ χώρας συνῆγε τὴν τοῦ γάμου ἅπασαν ἔξοδον ἀνευ τινὸς
 δόσεως B. 22. ἀμισθὶ] *puto legendum ἀμισί pro ἀφειδῶς.*
 Wolfius.

praesertim si bellum ab Occidente gravissimum urgeat, sagacissime divinasset, lectissimo equitatu et armis instructissimo in Thraciam impressionem facit, Same Amera duce. qui cum Celbianum tractum bellicosis viris vacuum invenisset (omnes enim torrentis instar ad Isaacium recens imperio potitum confluerant), multos homines cepit, armenta et greges omnis generis abegit, et multis manubiis suum exercitum locupletavit.

Ubi Orientales gentes cum aliis pro tempore muneribus, tum annuis tributis placatae quieverunt (sic enim nostra aetate Romanorum imperatores cum barbaris agere solent, domi instar nentium puellarum desidentes), uxore defuncta alienigenam ducere statuit, et per legatos Belae Hungariae regis filiam, nondum decem annos natam, ambit. sed dum ex tenacitate nuptias ex fisci pecunia cefe-

οικείων συνέλεγε χώρων· και ἔλαθε διὰ μικροπρέπειαν και ἄλλας μὲν πόλεις καταληγόμενος, αἱ κατ' Ἀγχιάλον συνθηκίζοντο, ἑαυτῷ δὲ μάλιστα και Ῥωμαίοις ἐκπολεμώσας τοὺς κατὰ τὸν Αἶμον τὸ ὄρος βαρβάρους, οἱ Μυσοὶ πρότερον ὠνομάζοντο, νυνὶ δὲ Βλάχοι κικλήσκονται. οὗτοι γὰρ ταῖς 5 δυσχωρίαις πεποιθότες, και τοῖς φρουρίοις θρασυνόμοι αὐ πλεϊστά τέ εἰσι και ὄρθα κατ' ἀποτόμους κείμενα πέτρας, και ἄλλοτε μὲν κατὰ Ῥωμαίων ἐμεγαλύνθησαν, τότε δὲ πρόσφρασι εὐρηκότες, ὅ δὴ λέγεται, Πάτροκλον τὴν τῶν οικείων θρεμμάτων ἀπαγωγὴν και κάκωσιν ἑαυτῶν, ἐς ἀποστασίαν 10 P. 237 λαμπρὰν ἀνεσκήρτησαν. ἦσαν δὲ οἱ τοῦ κακοῦ πρωτουργοὶ και τὸ ἔθνος ὅλον ἀνασεύσαντες Πέτρος τις και Ἀσάν, ὁμογενεῖς και ταυτόσποροι, οἱ και μὴ δρωῖντες τὴν νεωτέρωσιν ἀπροφάσιστον προσίασι βασιλεὺς σκηνομένην ἐν τοῖς Κυψέλλοις, αἰτούμενοι συστρατολογηθῆναι Ῥωμαίοις και διὰ βασι- 15 λείου γράμματός σφισι βραβευθῆναι χωρίον τι βραχυπρόσδο- δον κατὰ τὸν Αἶμον κείμενον. ἀλλ' ἀπέτυχον τοῦ αἰτήματος· ἦν γὰρ ἡ θεία ἐπικρατεστέρα κίνησις. ὑπετονθόρυσαν οὖν ὡς παρορφθέντες, εἰκαίως δὲ και τὴν αἴτησιν ἐπανατεινόμενοι παρ- 20 πτυσάν τι και ῥῆμα θερμότερον, τὴν ἀποστασίαν ἐπεμφαῖνον και ὅσα ἐπανιόντες οἴκαδε δράσουσι, και τούτων μάλιστα ὁ Ἀσάν ὁ και θρασύτερος και ὠμότερος, ὅς και τύπτεται κατὰ Β τῶν προσώπων ἐπιταγῇ τοῦ σεβαστοκράτορος Ἰωάννου, ἐπιπλη-

2. κατ'] περὶ τὴν ἀχελὼ διάκεινται B.

11. πρωταίετοι και

πρωτουργοὶ B.

18. ὑπετονθόρυσον A.

19. εἰκαίως] και

εἰκαίως τὴν A.

brare reformidat et sumptus illos ab urbibus et provinciis affatim exigit, cum alias urbes, praesertim Anchiatio finitimas, affixit, tum barbaros Haemi montis accolae sibi et Romano imperio infestissimos reddidit, qui olim Mysi, nunc Blachi nominantur. hi enim angustiis et castellis freti, quae plurima habent praeruptis saxis inaedificata, cum prius etiam Romanos parum curarent, tum per causam abacti pecoris et vexationum quas tolerassent aperte defecerunt. eius defectionis principes et auctores fuere duo ex illa gente fratres, Petrus et Asan; qui ne sine causa res novas moliri viderentur, imperatorem Cypsellis degentem adeunt, petentes ut in Romanas legiones referantur, et sibi praedium exigui reditus in Haemo monte situm assignetur. ea re non impetrata (nam fatorum vis prudentiam humanam superabat) submurmurabant ut contempti et voti impotes; et verbum audacius emisissent, quo defectionem et ea quae domum revereri acturi essent innuebant, Asan praesertim, homo audacior et crudelior, cui ob impudentiam Iohannis Sebastocratoris iussu colaphus

χθείς εἰς ἀναίθειαν. καὶ οἱ μὲν ἄπρακτοι οὕτως ἐπανήλθον καὶ περιύβριστοι· ὅσα δὲ κατὰ Ῥωμαίων οἱ ἀνοσιουργοὶ οὗτοι καὶ μιαιοὶ διεπράξαντο, τίς ἂν ἐφίκοιτο λόγος, ἢ ποία διήγησις τοσαύτας κακῶν Ἰλιύδας συμπεριλήψεται; ἀλλὰ 5 μῆπω περὶ τούτων, τὸ δὲ λέγειν προβαίνειτω μοι καθ' εἰρμόν.

5. Ἐτι τοῦ ἐκ Κομνηνῶν Ἰσαακίου κατατυραννεύοντος τῆς Κύπρου, καὶ μῆτε χρημάτων ὑποσχέσεσιν ἀποσχέσθαι ταύτης προτιθεμένου μῆθ' ὑποκλινομένου τῷ βασιλεῖ, οὔτε μὴν 10 τὰ δεινὰ μετριάζοντος ὅσα ἐκακούργει κατὰ Κυπρίων αἰεὶ καινοτέρας κολάσεις ἐπινοῶν, ἔγνω κατ' αὐτοῦ στόλον καταρ- C τύσειν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπειδὴ μακραὶ νῆες ἠτοιμάσθησαν ἑβδομήκοντα, ναύαρχοι ἀναδείκνυνται ὁ Κοιτοστέφανος Ἰωάννης, οὐδοῦ ἐπιβάς γήραος, καὶ ὁ Κομνηνὸς Ἀλέξιος, ὃς εἰ 15 καὶ εὐήλιξ ἦν καὶ ἀνδρεῖος καὶ τοῦ βασιλεύοντος ἐξανεισιός, ἀλλ' ἐκκοπέις τὰς κόρας ὑπ' Ἀνδρονίκου ἀχρεῖος πρὸς τῶν ὄλων εἰς τὴν τότε στρατήγησιν συλλελόγιστο, καὶ μὴν οὐδ' αἴσιος ἐκρίνετο οἰωνός. καὶ δὴ ὁ μὲν ἐς Κύπρον πλοῦς 20 αἰκίνδυνος καὶ τὸ πνεῦμα λίαν φορὸν, ἠρέμα πως ἐμπῆτον τοῖς λαίφεσι, τὰ δ' ἔξῃς καὶ μετὰ τὸ προσσεῖν εἰς τοὺς Κυπρόθι λιμένας ἀπάσης ἀγριώτερα λαίλυπος· αὐτούς τε γὰρ ὁ τῆς Κύπρου κρατῶν Ἰσαάκιος συλλαβῶν ἐτροπώσατο, καὶ

6. τυραννεύοντος A. 10. ἐπινοούμενος A. 13. οὐδοῦ] ὄδοῦ A. 14. εὐήλιξ] νέος B. 16. στρατήγησιν] στολαρχίαν λελόγιστο A. 19. κυπρόσε A. 21. συλλαβῶν] ἡτιχηκῶς ἐχειρωσαστο A.

infringitur. ita non infecta modo re dimissi, sed contumellis etiam irritati homines isti nefarii et conscelerati quomodo contra Romanos grassati sint, quis verbis consequatur? quae oratio tantum malorum pelagus complectatur? sed nondum de his, ne historiae series interrumpatur.

5. Comneno Isaacio Cyprum adhuc tenente, a qua neque pecuniae pollicitationibus neque imperatoris reverentia abstraheretur, neque de crudelitate erga insulares quicquam remittente, sed subinde nova supplicia excogitante, classem contra eum imperator mittere statuit, et LXX longis navibus Iohannem Contostephanum, hominem senem, et Alexium Comnenum (qui etsi vir fortis et integrae aetatis erat et imperatoris nepos, tamen ob effossos ab Andronico oculos ad id munus non modo inutilis sed malum omen quoque ab omnibus iudicabatur) navarchos praeponebat. ac navigatio in Cyprum periculi experta fuit, secundis et lenibus ventis aspirantibus. sed ubi in portubus appulerunt, atrocissimam tempestatem sunt experti. nam Isaacius Cypri tyrannus eos et vicit et cepit; et potissimus pi-

- Ὁ δὲ τῶν τότε κατὰ Θάλατταν πειρατῶν κρῆτιστος, ὁ Μεγαρείτης καλούμενος, ἐπαμύνων Ἰσαακίῳ ἀνωϊστί ἐπέθετο ταῖς ναυσί, κεκενωμένας εὐρῶν τῶν ἀνδρῶν εἰς τὸν χερσαῖον ἐξιόντων πόλεμον. οἱ δὲ τριηράρχαι οὐ μόνον οὐδέν τι γενναῖον κατάρθωσαν, ἀλλὰ καὶ χερσὶ τῶν ἐναντίων εὐμαρῶς 5 ἐάλωσαν. καὶ αὐτοὺς μὲν τῷ Μεγαρείτῃ ἐκδίδωσιν Ἰσαάκιος ἐς ὃ τι βούλεται χρῆσασθαι· καὶ εἶχε τούτους μετὰ μικρὸν
- V. 195 Σικελία καὶ ὁ ταύτης τύραννος, εἰς ὃν ὡς δεσπότην ὁ Μεγαρείτης ἀνέφερε τὰ ἑαυτοῦ. ὁ δ' Ἰσαάκιος πολλοὺς μὲν τῶν Ῥωμαίων μετὰ τὴν ἤτταν τοῖς οἰκείοις κατέλεξε τέλεσι, πολ- 10 λοὺς δὲ καὶ ἀγρίαις ποιναῖς καθυπέβαλεν, ὅποιος οὗτος ἀπαρῆταιτος ὢν κολαστής, ἐν οἷς καὶ τὸν Ῥεντακηνὸν Βασιλεῖον,
- P. 238 πελέκει ἐκ τοῦ γόνατος θύτερον τῶν ποδῶν ἐκτεμών. ἦν δὲ ὁ ἀνὴρ οὗτος ἄριστος τὰ πολέμια, καὶ τῷ Ἰσαακίῳ τούτῳ ὡς Ἀχιλλεὶ ποτὲ Φοῖνιξ μύθων τε ῥητῆρ καὶ τῶν πολεμικῶν 15 ἔργων διδάσκαλος πεφηνῶς· δργίλωτατος δ' ὢν ἀνθρώπων ὁ Ἰσαάκιος καὶ κατὰ λέβητα καχλάζων ἀεὶ τῷ θυμῷ, παράφορὰ τε φθεγγόμενος ἐν τῷ χολᾶν καὶ τὴν κάτω γένυν προμαλεῖαν δεικνύς, καὶ ἄλλως δὲ οὐχ ἴλαρὰ θρέπτρα ἐκτίνειν εἰδῶς, τοιαυτὴ τιμωρία τὸν ἑαυτοῦ καθυποβάλλει παιδαγωγ- 20 γόν. τὸ δὲ ναυτικὸν πλῆθος ἐνθα οἱ πρὸς βουλῆς διαφῆκεν ἴεσθαι, οἷ καὶ ὡς ἐκ ναυαγίου μακροῦ χρόνοι τὰ οἴκοι κατέ-

1. ὁ ἐν τῇ θαλάσῃ περιπατῶν κουρσάριος, ὁ ἀπὸ σικελίας μεγαρείτης B. 3. τῶν ἀνδρῶν] τοῦ στρατεύματος A, et ἐξιόντος. 4. δι] τοῖνον A. 5. εὐμ.] τέλος A. 13. πελέκει] τοὺς δύο πόδας ἐκπόσας ἀπὸ τῶν γονάτων αὐτοῦ B. 18. τὴν κάτω] τὰ καταμάγουλα τῶν γενεῶν αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ὄργῆς κινῶν B. 19. δεικνύων A.

rata Megarita, qui opem ferebat Isaacio, clam naves vacuas militibus ad terrestre praelium egressis occupavit. itaque trierarchae non modo nullum illustre facinus ediderunt, sed denique etiam in hostium manus venerunt; et Megaritae arbitrio permisi ab Isaacio paulo post ad Siciliae tyrannum, ad quem ille ut dominum suas actiones referebat, sunt perducti. Isaacius vero post victoriam multos Romanos in suas cohortes retulit, multos crudelibus poenis affecit, ut erat tortor inexorabilis; atque inter caeteros Rentacenum Basilium, cui alterum pedem a genu securi resecurit. erat is vir bellicosissimus, et ut Achillem Phoenix, ita ipse olim Isaacium et in eloquentia et in re militari erudierat. ac tali praemio Isaacius omnium mortalium maxime iracundus, et in ira lebetis instar exaestuans, ac tremente mento absurde loquens, paedagogum suum est remuneratus. nauticam vero turbam, quo quisque vellet, abire sivi qui tanquam ex diuturno naufragio, sero domum redierunt, si

λαβον, ὅσοι τέως μὴ τριῶν ἐνὶ τινι κακῇ θαλάσσης καὶ λιμοῦ καὶ τελευτῆς ἀπεγένοντο.

Τῶν δὲ Μυσῶν ἀποστασίαν μελετησάντων περιφανῆ, Β καὶ ἄρχηγῶν τοῦ κακοῦ τοῦδε ὧν εἰρηκα γεγενημένων, ἕξαισι 5 βασιλεὺς κατ' αὐτῶν. χρὴ δὲ κάκεινα μὴ παριδεῖν ἀνιστόρητα. οἱ Βλάχοι ὄκνον τὰ πρῶτα καὶ ἀπεπήδων πρὸς τὴν ἀπόστασιν εἰς ἣν ἐνήγοντο πρὸς τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Ἀσάν, τὸ τοῦ πράγματος μέγεθος ὑφορώμενοι. τῆς δὲ δειλίας ταύτης τοὺς ὁμογενεῖς ἀπάγοντες οἱ ταυτόαιμοι εὐκτιήριον ἐδεί- 10 μαντο οἶκον ἐπ' ὀνόματι Δημητρίου τοῦ καλλιμάρτυρος, εἰς ὃν πολλοὺς τῶν δαιμονολήπτων συνηθροικότες ἕξ ἑκατέρου γένους, αἰμωποὺς καὶ διαστρόβους τὰς κόρας, λυσιχαίτας, καὶ τᾶλλα ἀκριβῶς διασώζοντας ὅποσα οἱ τοῖς δαίμοσι κίτοχοι διαπράττονται, τοιάδε τούτοις ἐνθουσιῶσιν ὑπετίθουν C 15 φθέγγεσθαι, ὡς ὁ Θεὸς τοῦ τῶν Βουλγάρων καὶ τῶν Βλάχων γένους ἐλευθερίαν ἠδύοκῆσε καὶ τοῦ χρονίου ζυγοῦ ἐπένευσεν ἀπανχένισιν, οὗ χάριν καὶ τὸν Χριστομάρτυρα Δημήτριον ἀπολιπεῖν μὲν τὴν Θεσσαλονικέων μητρόπολιν καὶ νεῶν τὸν ἐκεῖ καὶ τὰς παρὰ Ῥωμαίοις διατριβάς, ἔς δ' αὐτοὺς ἀφικέ- 20 σθαι ὡς ἐπαρήξοντα καὶ συλλήπτορα τοῦ ἔργου ἐσόμενον.

1. ὅσοι μὴ ἐκ τρ. Α. 2. τελευτῆς] θανάτου παραπώλοντο Α. 3. μελετησάντων] κοσησάντων Α. 4. γεγομένων Α. 5. ἀπόστασιν] ἐγγείρησιν Α. πρὸς] παρὰ Α. 8. μέγεθος] ἐργῶδες Α. 10. εἰς δν] καὶ ἐν αὐτῷ πολλοὺς δαιμονολήπτους, ἄετινα καὶ ψυχάρια ὀνομάζουσι, περισυνάξαντες ἀπὸ διαφόρων γενῶν, καὶ ἑτέρους ἀναξομαλίους καὶ κουτρούλους κωραγίους, πράττοντας ὅσα καὶ οἱ δαιμονιακοὶ ποιοῦσι, τύπτοντες ἑαυτοὺς μετὰ σιδήρων Β.

qui ex tribus malis uno, videlicet mari fame aut morte, non perierant.

Cum Mysi aperte defecissent, ab iis quos dixi impulsus, imperator bellum eis inferat. sed nec illud praetereundum est. cum Blachi principio ab eo conatu ad quem a Petro et Asane inducebantur, rei difficultate territi, abhorrent, fratres, ut popularibus suis eum metum adimerent, aedem nomine praeclari martyris Demetrii aedificaverunt, in eamque multos daemónicos utriusque sexus coegerunt, qui cruentis et perversis pupillis effusisque crinibus caetera omnia exquisita exprimebant, quae id genus hominum propria habet; eosque docebant in furore proloqui deo visum esse ut gens Bulgarorum et Blachorum diuturno iugo excusso libertatem consequatur, eaque de causa Christi martyrem Demetrium, relicta metropoli Thessalonica et aede Romanorumque consuetudine, ad ipsos pervenisse, adiuturum id opus. igitur vecordes isti homines paulum morati, et subita maiore spiritu collecto rursus alienati, exagitabantur, et clara voce

ἀναγκωχενόμενοι δὲ πρὸς βραχὺ οἱ παράφοροι οὔτοι, καὶ αἴφνης τὸ πνεῦμα πλεῖον συλλέγοντες, ἐπιληπτεύομενοι αὐθις διεσοβοῦντο καὶ ἐβίωον ἐνθεαστικὸν καὶ διάτορον μὴ εἶναι τὸ ἀπὸ τοῦδε ἔδρας ἀκμήν, ἀλλ' ὄπλα μετὰ χεῖρας λαβεῖν καὶ Ῥωμαίοις ὁμοσε χωρεῖν, τοὺς δὲ γε συλλαμβανομένους κα-5 τὰ πόλεμον μὴ ζωγρεῖν ἀλλ' ἀποσφάττειν καὶ κατακαίειν D ἀνηλεῶς, μηδ' ἐπὶ λύτροις ἀφιέναι, μηδ' ἐπικάμπτεσθαι δεήσεσι, μηδὲ γονυκλισίαις θηλύνεσθαι, ἀλλ' ὥσπερ τινὰς ἀδάμαντας πρὸς πᾶσαν ἀνευδότους εἶναι παράκλησιν καὶ φθειρεῖν ἀπαξάπαντας τοὺς συλληφθέντας. ὑπὸ θροπρόπων οὖν 10 τοιοῦτων ὄλον τὸ γένος ἐξομιληθέντες τῶν ὄπλων ἅπαντες γίνονται. καὶ ὡς αὐτίκα εὐημερήθη τοῦτοις τὰ τῆς ἀποστασίας, ἔτι μᾶλλον ἔθεντο τῇ ἐλευθερίᾳ σφῶν ἐπευδοκεῖν τὸν θεόν. καὶ μικρὸν ἠγησάμενοι τὸ κατ' ἑαυτοὺς ἄνετον καὶ ἀπόλυτον, καὶ κατὰ τῶν ἄποθεν τοῦ Αἴμου κομποπόλεων καὶ 15 συγκτήσεων ἐμπλατύνονται. ἄτερος δὲ τῶν ὁμαιμόνων ὁ Πέτρος καὶ στεφανίσκω χρυσέῳ διαδέεται τὴν κεφαλὴν, καὶ τοῖς ποσὶν ὑπορράπτει καὶ περιτίθησι κοκκοβαφὲς πέδιλον. τῇ δὲ Πρισθλάβῃ προσβαλόντες (πόλις δ' αὕτη ὠγγυία, ἐκ πλίνθου πᾶσα ὀπτῆς, καὶ πλείστην ὄσσην περὶ τὸν Αἴμον τὴν περιμέ-20 τρον ἔχουσα) ὡς οὐκ ἀκίνδυνον ἐώρων τὴν πολιόρκησιν, αὐ- P. 239 τὴν μὲν ἀντιπαρέρχονται, τὸν δ' Αἴμον ὑποκατέρχονται,

3. ἀνεσοβοῦντο A. ἐνθεαστικῶς A. 4. ἀκμήν] καιρόν A.
 6 post ζωγρεῖν APW μὴ ζωγογεῖν. 10. πάντα τὸν συλλη-
 φθέντα A. 13. σφῶν] σφῶδρα A. 14. καὶ μικρὸν] ὄθεν
 οὐδὲ ἀνέχονται ἐν τοῖς τόποις εἶναι αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦ
 ἔξω λεγομένου ζυγοῦ ἐξέρχονται B. 18. κοκκοβαφὲς] ὑποδή-
 ματα κόκκινια A. 19. πρισθλάβη B. ὠγγυία] μεγάλη ἐπι-
 σμένη γύροθεν στερεῶς μετὰ τούβλων καὶ ἀσβέστιων B.

quasi numine afflati clamitabant non amplius desidia esse locum, sed arreptis armis Romanos invadendos esse; et qui in bello caperentur, non conservandos aut vendendos, sed inclementer occidendos esse, et prece et precio repudiatis, neque magis ulla obstaculatione moveri oportere quam adamantem. tota igitur gens a talibus vatibus concitata ad arma concurrit; et ut initia defectionis auspicata fuerunt, magis etiam credidere deum libertati suae favere. nec ea contenti in oppida et praedia ab Haemo remota diffunduntur. alter vero frater Petrus auream corollam imponit capiti et pedibus coccineos calceos inducit. Pristhlabam aggressi (urbs ea Ogygia est, tota latericia et maximum Haemi spatium complexa) ut oppugnationem non esse tutam videbant, ea praeterita ex Haemo descendunt; et Romana oppida subito adorti multos ingenuos homines, multos boves et iumenta aliarumque pecudum in-

Ῥωμαϊκαῖς δ' ἐτέραις ἐπικαταρραγέτες ἀπροσδόκητοι κωμο-
 πόλεσι πολλὰ μὲν σώματα Ῥωμαίων ἐλεύθερα πολλοὺς δὲ
 βόας καὶ ὑποζύγια καὶ τῶν ἄλλων βοσκημάτων χρῆμά τι οὐκ
 ἐλάχιστον διαρπάζουσιν. ἐξείσι τοίνυν κατ' αὐτῶν Ἰσαάκιος.
 5 οἱ δὲ τῶν δυσχωριῶν καὶ ἀπροσβάτων αὐθις ἐπιλαβόμενοι
 ἀντέσχον ἐπὶ πολὺ. γνώφου δὲ παρὰ δόξαν ἀναβάντος ὑπὸ V. 196
 Θεοῦ, ὅς σκότος τίθησι τὴν οἰκείαν ἀποκρυβὴν, καὶ τὰ ἄρη
 καλύψαντος ἢ ἐτήρουν οἱ βάμβαροι τὰς τῶν πυρόδων στενὰς
 προλοχίσαντες, ἔλαθον Ῥωμαῖοι λάθρα ἀνίοις ἐπιστάντες, καὶ
 10 διασκεδάζουσιν οὕτω καταπληγῆς θέμενοι. καὶ οἱ μὲν ἀρχη-
 γοὶ τοῦ κακοῦ καὶ τῆς στρατιᾶς, ὁ Πέτρος δηλαδὴ καὶ Ἀσάν, B
 καὶ ὅσον περὶ αὐτοὺς ἐταιρικὸν ἀποστατικόν, κατὰ τὴν τῶν
 εὐαγγελικῶν χοίρων ἀγέλην ὡς εἰς θάλασσαν τὸν Ἰστρον
 ὤρμησαν, καὶ τοῦτον διαπλωϊσάμενοι τοῖς ἐκ γειτόνων Σκυ-
 15 θαῖς προσέμιξαν· ὁ δὲ βασιλεὺς κατὰ πολλὴν τοῦ κωλύσον-
 τος ἐρημίαν πῦσαν τὴν Μυσίαν ἔχων περιελθεῖν καὶ φρου-
 ρᾶν ἐπιστήσῃαι ταῖς ἐκεῖσε πόλεσιν, αἱ πολλαὶ μὲν εἰσι κατὰ
 τὸν Αἴμον, αἱ δὲ πλείους ἢ γούν ἄπασαι σχεδὸν ἐπὶ πετρῶν
 ἀποτόμων καὶ περινεφῶν γηλόφων πεπολισμέναι, τοιοῦτον
 20 μέντοι οὐδέν τι καὶ διαπέπραχε, πυρὶ δὲ τὰς θημωνίας τῶν
 καρπῶν παραδούς καὶ τοῖς τῶν ὀφθέντων Βλάχων φενακι-
 σμοῖς ὑπαχθεῖς παλίμπους ἐκ τοῦ παραντίκα γίνεται, ἐτι ἀδί- C
 νοντα πᾶρεις τὰ ἐκεῖσε. ὅθεν εἰς πλατύτερον μᾶλλον ἐπῆρε τοὺς
 βαρβάρους κατὰ Ῥωμαίων μνηστῆρα καὶ πλειόνως ἠρρένωσεν.

1. καὶ Ῥωμαϊκαῖς ἐπικατ. ἀδόκητοι Δ. 3. τι μέγα δ. Α. 14.
 Σκυθαῖς] κομάνοις Β. 16. πᾶσαν] τὴν ἑλλην. ζαγορᾶν διελθεῖν
 Β. 21. τοῖς τῶν προσκυνησάντων αὐτῶν ἀπατηλοῖς λόγοις
 ἀπατηθεῖς Β.

gentem numerum abducunt. Isaacio adventante rursus in angustiis et
 inaccessis locis abditu diu resisterunt. sed caligine praeter expectatio-
 nem a deo; cuius latebrae in tenebris sunt, excitata, et montes quos
 barbari aditu angustiarum obaesso tuebantur involvente, Romani eos
 imprudentes oppresserunt; et terrore attonitos ita dissiparunt, ut
 mali istius auctores et duces cum amicorum coetu, ut ille por-
 corum grex in evangelio in mare; ita ipsi in Istrum illapsi ad fini-
 timos Scythas traicerent. imperator vero, cum nemine prorsus pro-
 hibente totam Mysiam pervagari et praesidia in urbes, quae plerae-
 que in Haemo sunt, sed plures ac potius fere omnes in praeruptis
 rupibus et altissimis tumulis extractae, introducere liceret, neutrum
 fecit, sed cumulis frumentum incensis supplicum Blachorum confictis
 verbis deceptus statim retro abiit, relictis illis rebus adhuc plane
 exulceratis unde factum ut barbari Romanis acrius insultarent.

6. Ὁ μὲν γὰρ τὴν βασιλίδα καταλαβὼν ἐπὶ τοῖς κατω-
 θωμένοις ἦν βρενθούμενος, ὡς καὶ τινα τῶν ἐπὶ τῇ δικαίῃ
 (ἦν δὲ οὗτος ὁ Μοναστηριώτης Λέων) παθήσασθαι εἰπόντα
 τὴν τοῦ Βασιλείου τοῦ Βουλγαροκτόνου ψυχὴν, ὅτι τὸ τυ-
 πικὸν αὐτοῦ βασιλεὺς παρεβλέψατο καὶ ὅσα ἐπὶ τῇ τοῦ Σω- 5
 σθενίου μονῇ ἐκεῖνος διέθετο, καὶ κατὰ τοῦτο νεωτερίσαι τοὺς
 Βλάχους, ἐρεσγελῶν καὶ διασύρων οὐ καθυφῆκε βραχὺ ὡς
 δῆθεν σφαλέντα περὶ τὴν πρόρρησιν, φάσκων ὡς αὐτὸς αὐθις
 Δεῖς τὴν προτέραν ὑποταγὴν καὶ δουλείαν τοὺς ἀποστάτας συν-
 ἐπεισέ τε καὶ ἐπανήγαγεν ἄκαρμιαίως οὕτως ὡς οὐδὲ χρονίως 10
 ἐκεῖνος, καὶ μάτην αὐτὸν ὡς ἀπὸ διαφρηγαίου λαιμοῦ καὶ
 Δελφικοῦ μαντικοῦ τρίποδος ἀπερεύεσθαι τὰ τοῦ ψεύδους
 ὁδωδῶτα καὶ διάκενα θεοπρόπια. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἄσαν βάρ-
 βανοὶ τὸν Ἰστρον διαβάντες καὶ τοῖς Σκύθαις συμμιζάντες,
 πλεῖστον ἐκείθεν συμμαχικόν, καθὼς ἤρουντο, στρατολογή- 15
 σαντες ἐς τὴν πατρίδα Μυσίαν ἐπανῆκον, καὶ σεσαρωμένην
 ἀτεχνῶς εὐρόντες αὐτὴν καὶ Ῥωμαϊκοῦ κεκνωμένην στρα-
 τεύματος μετὰ κόμπου ἐπεισέφρησαν μείζονος, οἷα λεγεῶνας
 πνευμάτων τὴν ἐκ Σκυθῶν ἐπαγόμενοι σύναρσιν. ὅθεν οὐδ'

1. ὁ μὲν οὖν βασιλεὺς τὴν βασιλίδα πόλιν καταλαβὼν ἐγκαυχώ-
 μενος ἦν ἐπὶ τοῖς διαπραχθεῖσιν αὐτῷ ἔργοις, ὡς καὶ τινα τῶν
 κριτῶν (ὁπῆρχε δὲ οὗτος ὁ μοναστηριώτης λέων) λυπηθῆναι ἐγὼ
 εἰπόντα τὴν τοῦ βασιλέως βουλγαροκτόνου ψυχὴν. ἐκεῖνος γάρ
 διε τοιούτους εἰς τέλος διέφθειρε, διετάξατο, εἴπερ πάλιν εἰς
 ἀπυστίας ποτὲ τραπῶσιν οἱ βλάχοι, οὕτως ὄφειλε ὁ μέλλων
 καταπολεμῆσαι αὐτοῦ ποιῆσαι τὰ αὐτοῦ κατονομήσια καὶ εἰσ-
 ελθεῖν εἰς αὐτούς, καὶ τὴν τοιαύτην διάταξιν ἐν τῇ τοῦ σωσθε-
 νίου μονῇ ἐθήκεν. ἐψεύσατο γοῦν ἢ τοιαύτη διάταξις, καθὼς
 σὺ βασιλεῦ, ἢ διὰ πολλῶν χρόνων ἐκεῖνος διετάξατο πληρωθῆ-
 ναι, οὕτω συντόμως διήλθες ὡς οὐδὲ εἰς ἐνθύμησιν ἀνέβη ἐκεί-
 νου ποτὲ, γελῶν δῆθεν καὶ ἐμπαίζων τὰ παρ' ἐκείνου διατε-
 ταγμένα. Β. 4. τοῦ βουλγ. βασ. Α. 6. διέθετο] διεκείταξεν
 Α. 16. τὴν πατρίδα αὐτῶν ἡγορᾶν καταλαμβάνουσι, καὶ
 φιλοκαλημένην ταύτην εὐρόντες Β.

6. Nam is quidem in urbem reversus ut re bene gesta gloria-
 batur: quidam vero ex ordine iudicium, Monasteriotes Leo, salse
 dicebat Basillii Bulgaroetoni animam dolere, qui cum Bulgaros, συ-
 κείτους delevisset, edixerit, si quando Blachi demuo ἰθὺς rebus stu-
 duerint, suum exemplum imitandum esse, et provinciam castris in
 ea positis peragrandam ei qui bellum cum eis gesserit, eo edicto in
 Sothenii monasterio affixo. quod nunc sit irritum, quod imperator
 ea quae ille multis annis confici iusserit, tam exiguo momento ab-
 solverit ut illi tale nihil in mentem venerit. Asan vero maximis
 auxiliariis Scytharum copiis suo arbitratu delectis reversus, cum

ἰγάπων εἰ τὰ ἑαυτῶν ἔχουσι σωζειν καὶ τὴν τῆς Μυσίας
 κίονην περιβαλοῦνται τοπάρχῃσιν, ἀλλ' εἰ μὴ καὶ τὰ Ῥωμαίων
 μέγιστα βλάβουσι καὶ τὴν τῶν Μυσῶν καὶ τῶν Βουλγάρων
 δυναστείαν εἰς ἓν συνάψουσιν ὡς πάλαι ποτὲ ἦν, οὐδαμῶς
 ἰνεύχοντο. καὶ ἦν ἂν δισσοῦμενα τὰ καλὰ, εἴπερ αὐτὸς καὶ
 κάλιον ὁ βασιλεὺς κατὰ τῶν ἀποστάντων ἐξώρμησε. πλὴν ἀλλ' P. 240
 αὐτὸς μὲν τὴν οἰκείαν ὁρμὴν εἰς ἕτερον καιρὸν ὑπερέθετο,
 τὴν δ' ἀρχηγίαν τῇ πρὸς πατρὸς ἐνεχείρισε θεῖῃ τῇ σεβαστο-
 κρατορὶ Ἰωάννῃ. ὁ δὲ οὐκ ἐπισφαλῶς ἀλλ' ὡς ἄγαν ἐπαινε-
 τῶς διακυβερνήσας τὴν στρατιάν, καὶ τοὺς πολέμιους ἐν τῇ
 συμβαλεῖν λυπήσας οὐχὶ βραχέα εἰς ὁμαιχμίαν συσπειρω-
 θέντας καὶ πρὸς πεδιάς ὑποκαταβάνας ἐπήλατα, μετὰ μικρὸν
 τὸν στρατηγὸν ἀποζώννυται, ὑποβλεπόμενος βασιλεῖαν. δια-
 χέχεται δὲ τὴν ἡγεμονίαν ὁ Καῖσαρ Ἰωάννης ὁ Καντακου-
 γενής, γαμβρὸς ὢν τοῦ βασιλέως ἐπ' ἀδελφῆ. ἀνὴρ δ' οὗτος V. 197

1. τῆς Μυσίας] τῆς ἑλῆς ζαγοράς B. 5. ἦν ἂν] ἔμελλεν ἂν
 εἰ γενέσθαι καλὴν B. 14. δὲ om A. 15. ἀνὴρ — πρό-
 τερον] ἦν δὲ ὁ ἀνὴρ τὴν ἡλικίαν μικρὸς καὶ ἀνδρείος τὴν
 ψυχὴν καὶ μεγαλόφωνος καὶ ἐν πολέμοις δόκιμος, αἰεὶ ποτε
 δὲ ἐδυστύχει ἐν τοῖς πολέμοις δι' ἣν εἶχε θρασύτητα καὶ
 ἀλαζονίαν ἐξωρύχθη δὲ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς παρὰ Ἀνδρονίκου
 μετὰ τῶν ἄλλων. ὕδεν καὶ τοὺς βαρβάρους ὁ Καῖσαρ ἀκούων
 ἐν ὄρεσι διάγειν καὶ μὴ εἰς τὸν κάμπην κατέρχεσθαι, μὴ διαλο-
 γισάμενος ὅτι διὰ τὴν αὐτῶν ἀνάπαυσιν καὶ ἀσφάλειαν ἐν τοῖς
 τοσοῦτοις εὐρίσκονται ὄρεσιν, ἀλλὰ θειλίαν τοῦτο κρίνας αὐτῶν,
 μέσον τοῦ κάμπου ἐποίησε τὰ αὐτοῦ κατοικοτόπια, μὴτε φυλακὰς
 ἔχων ἀκριβεῖς ἢ βίβλας, μὴτε μὴν βάλλων χάρακα. νυκτὸς οὖν
 αὐτῷ οἱ βάρβαροι ἐπιθέμενοι, μόλις αὐτὸς διασωῆται, καὶ τὸ
 στρατεύμα πολυτρόπως ἐκάκωσαν οἱ μὲν γὰρ ἐξ αὐτῶν ἐν ταῖς
 τένταις κείμενοι ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν καταλαμβανόμενοι ἐφρονέοντο,
 οἱ δὲ ἀναρμάτωτοι φεύγοντες ἐζωγοῦντο. ὅσοι δὲ φρυγεῖν ἠδύ-
 νηθησαν καὶ πρὸς τὴν τοῦ Καίσαρος κατοῦσαν ἔλθειν, πικρότε-
 ρον αὐτὸν ὑπὲρ τῶν πολεμίων εὐρίσκον, ὑβρίζοντα καὶ διαβῆλ-

Mysiam patriam perpurgatam et Romano exercitu vacuum reperisset,
 factus insolentior et iactantior, Mysiae incolumitate et dominatu non
 contentus, maxima Romanis detrimenta inferenda et Mysorum ac
 Bulgarorum dominatum, ut olim fuisset, omni contentione coniun-
 gendum esse censuit quodsi ipse imperator, ut prius, iterum ad
 bellum exiisset, fortasse res bene gesta esset: verum is alacritate
 sua in aliud tempus dilata Iohannem sebastocratorem patrum suum
 cum imperio ablegavit; qui exercitu non temere sed plane laudabi-
 liter gubernato, et hosti, qui contractis in unum copiis in planitiem
 descenderat, non parvis cladibus illatis, imperium ob affectati regni
 suspicionem deponere iubetur, et in eius locum Iohannes Cantacuze-
 mus Cæsar, qui imperatoris sororem in matrimonio habebat, suffi-

αἰσιοθέτος τὸ εἶδος καὶ πλουτῶν ἐμπειρίαν τῶν τακτικῶν, τότε δὲ οὐ καλῶς τὸν κατὰ Βλάχων διεστρατήγησε πόλεμον.

λοντα ὡς προδότας αὐτούς. Θλίων γοῦν ὁ Καῖσαρ τὴν ἑαυτοῦ νίκην ἀνακαλέσασθαι, ἤρμηταιόθη καὶ ἐκαβαλλίσκευσε Ἀραβικὸν φαῖν, καὶ ἔλαβε καὶ κοντάριον εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ὤρμησε κατὰ μέσον τῶν πολεμίων κράζων καὶ λέγων „ἀκολουθεῖτέ μοι,“ μὴ βλέπων, μηδὲ γινώσκων ὅπῃ πορεύεται ἢ τί ἐν τῇ στρατῷ γίνεται. νικηθέντων οὖν οὕτω τῶν Ῥωμαίων καὶ γενυόντων, ἠελάγησαν παρα τῶν βαρβάρων αἱ κατοῦναι πύσαι καὶ τὰ χρυσοῦφ' ῥοῦχα τοῦ Καίσαρος, τὰ μετὰ τῶν γεραγῶν χρωμάτων σισσημιωμένα, καὶ τὰ φλάμουλα, ἅτινα καὶ ἐνεθύσαντο ὁ Πείρος καὶ ὁ Ἀσάν προπορευόμενοι ἐμπροσθεν τοῦ στρατοῦ αὐτῶν. καὶ ἐπὶ τὸν κάμπον ἐκτοτε κατελθόντες τὰς τένας αὐτῶν ἐκεῖ ἐστῆσαν καὶ κατεσχήνωσαν. παραλυθεὶς δὲ ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἀρχῆς ὁ Καντακουζηνὸς Καῖσαρ, ἀνηγορεύθη στρατηγὸς τοῦ ὅλου στρατεύματος ὁ Βραγαῆς Ἀλέξιος, βραχύς μὲν κατὰ τὴν ἡλικίαν, βεθύς δὲ τὴν γνώμην καὶ ποικίλος τὴν φρόνησιν καὶ τῶν εὐρισκομένων τότε ἀνθρώπων ὁ στρατηγικώτατος. ἀλλ' οὗτος τὴν στρατίαν παραλαβὼν οὐ θρασέως ἀλλὰ μετὰ ασφαλείας καὶ φιλίας τῶν τοῦτου ἐποίει κατοικοτόπια, τακτικῶς τοῖς ἐμπροσθεν προπορευόμενος, καὶ προθυμοποιούμενος θλίβειν τοὺς ἐχθρούς, ἐπιμελούμενος δὲ ὅπως καὶ ὁ στρατὸς ἅπας ἀκινδύνως διέρχεται. διελθὼν δὲ τόπουσ' δυσβάτους πολλοὺς ψθάνας κατὰ τινὰ τόπον Βιέλανα βουνὸν καλούμενον, κάκεισε κατασκηνοὶ καὶ χάρακι βάλλει, καὶ ἐφαίνεται ὡς καὶ χρησιμώτερόν τι ἐργάσθαι. ἔχων δὲ δι' ἐπιθυμίας ἀεὶ ποτε καὶ φανταζόμενος εἰς τὸ ὕψος ἀναβῆναι τῆς βασιλείας, τότε τὸν ἅπαντα σκοπὸν αὐτοῦ ἐφανέρωσεν. ὁ αὐτὸς γὰρ Βραγαῆς καὶ πρῶτον, διεῖς εἰς τὸν κατὰ τῆς Σικελίας πόλεμον στρατηγὸς παρὰ τοῦ βασιλέως κατέστη καὶ τὸ ἔξ-Ἀλεμάνων συμμαχικὸν ἀνελάβετο, διακρίνας ὡς ἀρετιῶν ἐστὶ συντοργήσων αὐτῷ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ (οὐ γὰρ ἐδήρκει τοσούτον τὸ στρατιωτικὸν σύνταγμα ὥστε τὴν βουλὴν αὐτοῦ φανερωῖσαι), ἔγνω καὶ αὐτὸς βαδίσαι τὴν ὁδὸν ἣν ὁ βασιλεὺς Ἰσαάκιος ἐβάδισε καὶ ἐβασίλευσεν· ἐξελθὼν γὰρ νυκτός καὶ πρὸς τὸν μέγαν τῆς ἀγίας Σοφίας γαλὸν εἰσελθὼν καὶ μέσον τοῦ ἱεροῦ σίως παρεκάλεε τοὺς εἰσερχομένους βοηθῆσαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς ἀδίκου καὶ παροπλόγου τοῦ βασιλέως ἀρχῆς, λέγων ὅτι „οὐδὲν προσέχρουσά τι ἢ ὅλως ἔξω τοῦ ὄρισμου καὶ τοῦ θελήματος ἐγενόμην αὐτοῦ.“ καὶ ἤρξατο ἐγκανχᾶσθαι ἐν τοῖς αὐτοῦ στρατηγήμασιν. „οὐ γινώσκαστε, ὦ ἄνδρες, ὅσα ἐν πολέμοις ἤνδραγάθησα, καὶ δευτέρου καὶ τρίτου διὰ στρατηγικῶν μεθόδων τοὺς ἐχθρούς ἐνίκησα.“ καὶ εἰναι πρὸς σιάσιν τον λαόν. ὡς δὲ εἶδε μηδὲν πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ γίνεσθαι, ὄρκους ἐκ βασιλέως δεξαμένος τὴν σῆσιν διέλυσεν, ἔσπερε δὲ ὅμως καὶ εἶχε καθ' ἑαυτὸν τὸν τοιοῦτον τῆς ἀποτυχίας σκοπὸν. ὡς δὲ τότε καιρὸν ἐπιήδειον εὖρε καὶ ἔλαβεν ἔξουσίαν τὸ στρατηγὸς εἶναι ἀπάσης τῆς στρατιᾶς, ἔχων καὶ τὸν ἅπαντα στρατὸν μεθ' ἑαυτοῦ, εἰς φανερόν τα ἐν χρυτῷ μελετώμενα ἀνεπήρουξε. B.

citar. erat is vir procera statura, forti animo, voce magna, bellicosus, sed ob audaciam et arrogantiam fere perpetuo adverso Marte pugnabat, inter alios et ipse ab Andronico excaecatus. cum autem

ἔθεν διαδέχεται τὴν ἡγεμονίαν ὁ Βρανᾶς Ἀλέξιος. ὁ δὲ καὶ πάλαι μὲν ἐνήδρευε τῇ βασιλείᾳ, ἡνίκα τὸν κατὰ Λατίων ἐστρατήγει πόλεμον, ὥστε καὶ νύκτωρ τοῦ τεμένουσ ἀδύτον εἰσιῶν ἀνασεῖειν πρὸς ἀποστασίαν ἐπειρᾶτο τὸν ὄχλον. ὡς δ' 5 οὐ προухῶρει τῆνικαῦτα τὰ ἑαυτοῦ διαβούλια, σπονδὰς ἐκ βασιλέως δεξάμενος τὴν μὲν ἔφεισιν καὶ πάλιν ἔτρεφε τὴν αὐτήν, κατέχων βίᾳ καὶ ἄγχων ὡς ἵππον εὐήμιον τὸ ἐνδόμυχον φίλαρχον, τότε δὲ ὡς ξυρὸς ἀκόνῃς τῆς συνδρομῆς τῶν στρατευμάτων λαβόμενος ὑπέθῃξεν ἑαυτὸν πέρας ἐπιθεῖ-
 10 ναι τοῖς σκεπτομένοις πρότερον. καὶ δὴ συμβούλοις εἰς τοῦτο P. 241

barbaros vitata planitie in montibus se tenere audivisset, non cogitavit illos rescindiendum virium causa, et quo tutiores sint, ibi commorari: sed id factum timiditatem interpretatus in medio campo castra posuit, neque custodiis neque excubiis accuratioribus usus, neque vallo communito. itaque noctu a barbaris oppressus vix evadit, exercitu variis modis afflicto: nam alii iacentes in tentoriis occidebantur, alii inermes in fuga capiebantur. qui vero usque ad Caesaris tabernaculum profugerant, maiorem eius quam hostium acerbitatem sunt experti, a quo contumeliis ut proditores proscindebantur. ut autem susceptum dedecus aboleret, armatus Arabicum equum conscendit, acutoque in manus sumpto in confertos hostes est invectus, vociferans „sequimini me,” cum nec videret neque sciret quo iret aut quid in castris fieret. Romanis ita victis et fugientibus, omnia tabernacula sunt direpta et vexilla capta et aureae Caesaris vestes ferrugineo colore interpunctae; quas Petrus et Asan induerunt, ante exercitum incedentes, et tabernacula sua in planitie fixerunt. imperio Cantacuzeno Caesaris abrogato, dux totius exercitus declaratus est Branas Alexius, brevi quidem ille statura, sed magno ingenio et prudentia vir, atque illa aetate summus imperator. qui exercitu suscepto, non confidenter sed circumspecte castra metabatur, instructa progrediens acie, atque in id intentus ut et hostem detrimentis afficeret et omnes copias periculi expertes conservaret. ita multis angustiis superatis, ad locum qui Niger tumulus dicitur pervenit. ibi castris positus valloque munito rei bene gerendae spem hominibus afferebat. sed cum regni cupiditate perpetuo aestuaret, tum animum suum declaravit. nam idem Branas cum primum ab imperatore dux ad bellum Siculum missus, auxilia Germanorum quae acceperat satis habere virium ad iuvandos conatus suos ratus (nam Romanis legionibus tantum non fidebat ut eis consilium suum aperire auderet) eandem viam et ipse ingredi statuit quae Isaacium ad imperium perduxisset. igitur magnum S. Sophiae templum ingressus, in medio stans opem introeuntium contra iniquam et perversam imperatoris iram, quem nulla re offendisset neque quicquam praeter mandata et voluntatem eius fecisset, implorat, et res gestas suas celebrare instituit. „an ignoratis” inquit, „viri, quam fortiter in bellis me gesserim? ut hostes iterum ac tertium industria mea superarim?” et populum ad seditionem concitat. ut autem se nihil proficere videbat, promissa ab imperatore impunitate coeptis destitit, eadem cupiditate nihilominus retenta; cuius

V. 198 *χρησάμενος τοῖς ὄσοι κατὰ γένος ἐκεῖνω συνήπτοντο πατριώ-
ταις (ἐκ τῆς Ἀδριανοῦ δὲ ὄρμητο πόλεως), πολλοῖς οὖσι
καὶ σύμπασι δυνατοῖς, τὸ ἐρυθρὸν ὑποδύεται πέδιλον, καὶ
μεταβάς ἐκεῖθεν εἰς τὴν πατρίδα καὶ πρὸς παντὸς ἀναγορευ-
θεὶς τοῦ στρατεύματος αὐτοκράτωρ τὴν ἐς τὴν βασιλεύουσάν 5
πόλιν στέλλεται, καὶ περὶ τὸ ἔξω λεγόμενον καταστρατοπε-
δεύεται Φιλοπάτιον. περὶ δὲ δείλην μετὰ τῶν εὐοπλοτάτων
δυνάμεων τῇ τείχει προσπελάσας τῆς πόλεως, ἔπρω ἔποχος
D ὧν παρὰ τοσοῦτον μὴ παντὶ μέλανι παρ' ὄσον λευκαὶ τρίχες
ἐς κύκλον σεληναίας περιηγόμεναι φρεῖσαι ἦσαν περὶ τὸ μέ- 10
τωπον, τοῖς ἐπὶ τῶν τειχῶν βασιλικοῖς καὶ θεαταῖς τῶν δρω-
μένων ἀστυπολίταις ἀπειλητῆς ἄμα καὶ παραινέτης ἐδείκνυτο.
τὰ μὲν γὰρ αὐτοῦ φρονούντας εὖ παθεῖν ἔφασκεν, ὡς ἄρα
καὶ εἰ διαπετάσαντες τὰς πύλας αὐτὸν εἰσδέξονται, σωτηρί-
τε καὶ εὐεργέτην εὐρήσουσιν· εἰ δὲ διὰ τῆς θύρας εἰσιόντι 15
καὶ μὴ ἀναβαίνειν ἀλλαχόθεν ἐθέλοντι ἀντιβαῖεν δῆπον καὶ
ἀντισταῖεν, πάντως κλέψας τὴν εἴσοδον καὶ ληστεύσας τὴν
βασίλειαν ἐκεῖνα ἀνεπεγκλήτως ἐργάσαιο ὅποσα καὶ ὠμησται
θῆρες τοὺς ποιμένας παρωσάμενοι καὶ μὴ διὰ τῆς ἀλλῆς τῶν
προβάτων ἄλλ' ἐτέρωθεν εἴσω παριόντες. ταῦτα καὶ τοιαῦθ' 20
ἕτερα μεγαλαυχῆσας, καὶ ἄμα παρτάξιν ἐνδειξάμενος ὁποίας
χρεῖα τοῖς ἐτοιμασθεῖσιν εἰς πόλεμον, πρὸς τὸ οἰκεῖον στρα-
P. 242 τόπεδον ὑπενόστησε. τῇ δ' ἐπιούσῃ ἄρτι τοῦ ἡλίου τὰ ἑῷα
φανσιβολουῦντος πρὸς τοῖς τείχεσιν αὐθις τῆς πόλεως γίνεται,*

10. περιγραφόμεναι A.

tum explendae occasione data, cum totius dux exercitus esset declaratus, quae diu animo celarat in apertum protulit. cognatisque suis in consilium adhibitis, qui Adrianopolim, ut et ipse, patriam habebant, multis et potentibus viris, rubrum calceum induit; atque inde in patriam digressus, et ab omni exercitu imperator salutatus, ad urbem imperatricem contendit, et castris ad exterius Philopatium positus vespere cum instructissimis copiis ad moenia accedit, equo plane nigro insidens, nisi quod in fronte albam maculam inaequalis orbis habebat, et imperatorios milites et cives, qui ex moenibus illa spectabant, simul et monet et minis terret. nam si portis apertis ultro in partes suas concesserint, servatorem et benefactorem habituros: sin per ianuam et non aliter ingredi cupienti restiterint, utique si clam ingressus et imperium latrocinio quodam consecutus fuerit, se causam habiturum sic agendi cum eis ut immanes ferae, quae pulsus pastoribus caulas perfrēgerint. quae cum iactasset, acie velut ad pugnam instructa in castra revertitur. postridie sole orto

καὶ ταῖς χερσαίαις πύλαις ἀντιτάξας τὴν στρατιάν, αἱ τοῦ
 Χαρσίου λέγονται, εἰς δεξιὸν καὶ εὐώνυμον κέραια αὐτὴν δι-
 αιρεῖ, καὶ τὸ μέσον αὐτὸς ἐπέχων τῆς φάλαγγος ἐφίησι τοῖς
 ἐκχεομένοις τῆς πόλεως στρατοῖς συμπλέκεσθαι. οὐδὲ γὰρ
 5 μόνον ἐντὸς τῶν πυλῶν τῆς πόλεως τὸ ὑπερπονοῦν ἑαυτοῦ
 κατεμέρισε βασιλεύς, ἔστι δ' ὃ καὶ τῶν τειχῶν ἄνωθεν ἐπέ-
 ταξεν ἐφροσάται, ἀλλὰ καὶ μέρος ἀποδιελλόμενος ἐπέτρεψεν
 ἐπεκθέειν ἔξωθεν ἑκαστάτω τῆς τάφρου καὶ τοῖς πολεμίοις
 ὡς ἐνὸν ἀντιφέρεσθαι. εἰ δέ γε κάμωσιν ἐπιβρισάντων τῶν
 10 ἐναντίων, προσφύεσθαι παρήνει τοῖς τείχεσιν, ὅπως οἱ τῶν Β
 πυργοβάρειων ἄνωθεν αὐτοῖς ἐπαμύνωσιν. Ἔως μὲν οὖν στα-
 θηρᾶς μεσημβρίας τοξασμοὶ καὶ ἀκροβολισμοὶ παρ' ἑκατέρων
 ἐγίνοντο τῶν μερῶν, καὶ βραχὺ τι μὲν ἄχρι τινὸς ἐκράτουν
 τῶν τοῦ βασιλέως οἱ τοῦ Βρανᾶ ὡς πολέμων ἔμπειροι, καὶ
 15 τούτων μάλιστα οἱ ἐκ τοῦ Λατινικοῦ πεζικοῦ συγκροτούμενοι
 στίφους, ἐπεὶ καὶ οἱ τοῖς ζῶσιν ἔτι συνεξητάζοντο ἐκ τοῦ
 ζωορηθέντος Σικελικοῦ στρατεύματος, τούτους ὁ βασιλεύς
 τῆς φρουρᾶς ἀνείει καὶ δεσμῶν καὶ ὄπλισμοῖς ὑπαγαγὼν πρὸς
 Βρανᾶν ἀπέστειλε τὴν ἐς τὸν Αἴμον στελλόμενον, καὶ ἦσαν
 20 κρατίστη φάλαγξ τῶν περὶ αὐτὸν πεζικῆ, ἵππικῆ θουρῶ καὶ
 ξίφει ἐπιμήκει καὶ δόρατι ἐγγήρει φορητοίμενοι. ἐπιβοηθή- C
 σαντος δὲ καὶ τοῦ κατὰ σφᾶς ἱππεύοντος τάγματος, κατὰ

4. ἐκχεομένοις] ἐκχυθεῖσι A. 6. κατεμέρισε] κατέταξε A.
 10. προσφύεσθαι A. 12. τοξασμοὶ] ἀνεμοπόλεμοι καὶ τοξείαις
 A. 13. ἐπεκράτουν A. 18. ὄπλισμοῖς] καὶ ὄπλισας πρὸς A.
 20. ἵππικῆ] μετὰ δεικταρίων καὶ σκουταρίων στρουγγύλων καὶ
 δισιδίου σπάθης A.

rursus ad urbis moenia accedit; et exercitū, ad terrestrem portam quae Charsii dicitur, in dextrum et laevum cornu instructo, mediam phalangem ipse obtinens copias urbe effusas aggreditur. imperator enim suos milites non tantum intra portas urbis collocarat, sed et partem quam longissime excurrere extra fossas et cum hostibus congregari et fatigatos hostibus urgentibus ad moenia refugere iusserat, ut ab iis qui in turribus starent iuvarentur. ac usque ad meridiem sagittis et iaculis utrinque dimicantem est, Branae factione aliquandiu nonnihil superiore ob belli usum, atque in ea Latinorum peditatu potissimum. nam qui ex Siculo exercitū adhuc in vivis erant, eos imperator custodia et vinculis liberatis armis datis Branae ad Haemum proficiscenti miserat, qui optimam phalangem pedestrem explebant, scuto equestri, praelongo ense et lancea armati. cum autem equitum quoque turmae iis opem tulissent, urbani vi pelluntur, et quamvis invitī, fossa superata, ad moenia se recipiunt, ὑποπυγματοῖς eos adiutantibus. tyrannus vero suis ad

κράτος οὕτω τοὺς ἐξ ἄστεος τρέπονται ὡς καὶ τὴν τύφρον
 ἄκοντας διαβῆναι καὶ προσφῦναι τοῖς τείχεσιν· ἐπήμνον
 δὲ αὐτοῖς οἱ τῶν τειχῶν ὑπερφαινόμενοι. καὶ τὰ μὲν τῆς
 τόθ' ἡμέρας ἐν τούτοις ἔληξεν· ἀνοχεύσας δ' ἐφ' ἡμέραις
 πέντε τὰς οἰκείας δυνάμεις ὁ τύραννος τῶν αὐτῶν καὶ πάλιν 5
 ἔχεται πόνων, τοῖς περιβόλοις ἐπιστὰς τῆς πόλεως. ποιῶν
 δ' ἐπίφοβον τοῖς ἀστυκοῖς ἑαυτὸν καὶ διαστασιάζειν τὰ ἔνδον
 πειρώμενος, μοῖραν τινα τῆς ἑαυτοῦ στρατιᾶς παρελόμενος
 ἐκπέμπει κατὰ τὴν βόρειον ἀντίπορθμον τῆς πόλεως πλευρὰν,
 ἣτις πόρος βοῶς κικλήσεται, ἀφ' ἧς καταφανῆς ἐστὶν ἀκρι- 10
 Β βῶς ὁ μέχρι τῶν ἐν Βλαχέρναις ἀνακτόρων συρόμενος θαλάτ-
 τιος ὄλκος, καὶ ὅσα πρὸς ἄνεμον Βορρᾶν ἐπιενεύκασι μέρη
 τῆς πόλεως. καὶ οἷ γε τὸ ἐπιτετραμμένον τέλει διδόντες,
 τοὺς ἐκεῖσθ' πη μετεώρους γηλόφους ἀνιόντες τὰς σημαίας
 ἠνέμωσαν. ὁ δὲ ἥλιος τοῖς θώραξιν ἐμπίπτων καὶ τοῖς τῶν 15
 στρατιωτῶν προσβάλλων θώραξι νεοσμηκτοῖς οὖσι καὶ λείοις
 ἐποίει ἀποπάλλεσθαι τούτων κατὰ καμπὴν καὶ ἐπάνοδον τῶν
 V. 199 ἀκτίνων σελαγισμάτων ἐκπυρηνίσματα, ὡς καθ' ὁμηγύρεις
 τὸν ἀστυκὸν συλλέγεσθαι δῆμον εἰς τὰ ἀνεστηκότα τῆς πόλεως
 γήλοφα καὶ τὰ πραττόμενα θεῖσθαι καὶ διὰ πλείστου τιθε- 20
 σθαι θαύματος. μετὰ δὲ τοῦτο καὶ τοὺς τῆς Προποντιδος
 οἰκήτορας εἰς ἑαυτοὺς ἐπεσπάσαντο, οἱ μύχης μὲν οὐ πάντες

10. κικλήσεται] κλειζέται A. 13. καὶ οἷ γε] οἷ δὲ A. 14. ἀνιόντες]
 ἀνιῶσι τὰς σ. ἀνεμώσαντες A. 15. ὁ δὲ] τὰ δὲ ἄρματα καινούργια
 ὄντα καὶ ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου λαμπρόμενα ἐφαινότο ὡς
 πῦρ ἐξέρχεσθαι ὑπ' αὐτῶν B. 16. θώραξι] ὄπλοις A. 21.
 μετὰ δὲ] ὑπέκλυε δὲ καὶ ὑπετάγη τῷ τοιοῦτῷ ἀποσιᾶτῃ βραγᾶ
 καὶ ὄλος τοῦ στενοῦ ὁ τόπος 'B. 22. ἑαυτὸν ἐπεσπά-
 σατο A.

dies V. recreatis rursus eosdem labores oppugnandi moenia capessit, simul ut se urbanis formidabilem praeberet, simul etiam ad dissidium inter cives excitaret; ac partem copiarum ad Septentrionale latus urbi obversum mittit, qui Bosphorus dicitur. unde tractus maris qui usque ad Blachernium palatium pertinet aperte cernitur, caeteraeque partes urbis quae ad Aquilonem vergunt. ii ergo iussa exequentes, vexillis in altum elatis, tumulos occupant. at solis radii qui in thoraces et arma militum recens polita et laevia incidebant, refracti ignis instar relucebant. itaque urbanus populus turmatim in editiores colles urbis illius spectaculi gratia convolans, summa admiratione afficitur. deinde Propontidis etiam incolae attraxerunt, non in re militari sed in remis agendis maximo numero exercitatissimos. ii scaphas ad piscium capturam fabricatas in naves bellicas mutarunt,

Ἱστορες, κώπην δ' ἐλαύνειν παμπληθεὶ ἄριστοι. ὄθεν τὰ πρὸς
 ἰχθύων ἄγραν παρ' αὐτῶν ναυπηγούμενα σκάφη εἰς πολεμι-
 στηρίους συνεκρότησαν οὔτοι ναῦς, σανίσι παχείαις ἐκατέρω-
 θεν αὐτὰ διειληφότες, καὶ οἱ μὲν σφενδόνας ὀπλίσαντο, οἱ
 5 δὲ τόξα καὶ γωρντὸν ἀνέλαβον. καὶ οὕτως εἰς ἀρείκους ἄν-
 δρας ἐκ δικτυοπλόκων μετασκευασθέντες κατὰ τῶν βασιλικῶν P. 243
 ἰσχύουσι καὶ κραταιοῦνται τριηρέων, αἱ τὴν πόλιν περιουῶ-
 σαι τὰς ἐκ τοῦ στρατεύματος τοῦ Βρανᾶ νυκτερινὰς ἐφόδους
 ἐσκόπευον καὶ ἐτήρουν ἐπιμελῶς τὸν πορθμὸν, μὴ πως τὴν
 10 διὰ τῶν χειρσαίων πυλῶν πάροδον ὁ τύραννος ἀπογνοῦς διὰ
 τῶν παρακτίων λάθοι ἔνδοθεν παρεισδύς. οἱ δ' ἐπὶ τῶν
 μακρῶν νηῶν τὰ μὲν πρῶτα μαίνεσθαι ᾔοντο ἀτεχνῶς τοὺς τῶν
 ἰχθύων ἀγρευτάς, εἰ οὕτως ἐπὶ τῶν ἀλιάδων μόλις σαλεύον-
 τες ἐγχερίφειν αὐτοῖς ἀπεθάρρησαν* ὥς δὲ καιρὸς ἐνειστήκει
 15 τοῦ βάλλειν καὶ βάλλεσθαι, αἱ μὲν μετὰ βυκάνων καὶ σαλ-
 πίγγων ἐξορμοὶ γίνονται, τὰ δὲ τῶν ἀσπαλιευτῶν πορθμεῖα
 σιγῆ, καὶ οἱ ἐπ' αὐτῶν μένεα πνέοντες ἐτυπτον τὴν θάλασσαν
 ἔρειμοῖς, καὶ συμβαλόντες ὑπερτεροῦσι τῶν ἀντιπάλων μεγί- B
 στων σκαφῶν καὶ ταῖς τῆς πόλεως ἡόσε συγκλείουσι. τὰ μὲν
 20 γὰρ διὰ τὸ μῆκιστα εἶναι καὶ δυσδιέλικτα οὐκ ἐκ τοῦ αὐτί-
 κα ἐκάκουν τὸ ἀνδιστάμενον, τὰ δὲ συμφορηδὸν ἐπιόντα καὶ
 πολλὰ μίαν τριήρη συμμίγδην περιόντα, ἐκ τε πρύμνης καὶ

1. κωπία δὲ ἐλαύνειν καὶ ὀπάρια ἀγρεύειν ἀκριβῶς γινώσκου-
 σιν. ὄθεν καὶ τὰ τοῦτων πλοῖα περισυνάξαντες καὶ μετὰ σα-
 νίδων παχέων εἰς ὕψος αὐτὰ ἀνυψώσαντες ἀντὶ ἀλιευτικῶν σαν-
 δαλίων εἰς πολεμικὰ αὐτὰ μετεσκεύασαν. B. [ἐλαύνειν]
 χειρίζεσθαι A. 4. διειληφότες] διαλαβόμενοι A. 5. ἀνέλα-
 βον] πικρητήσαντο A. 6. β. ἐρρενοῦνται τρ. A. 11. λάθη
 ἔνδοθι A. 12. μαίνεσθαι] δαιμονιακοὺς ἀπεκάλουν αὐτοὺς B.
 14. ἐγχερίφειν] ἐπέλθειν A. 15. μετὰ βυκάνων καὶ ἀνακαράδων
 B. 20. οὐκ αὐτίκα ἐκάκουν τὰ τῶν πολεμίων λεμβάδια A.

crassis tabulis utrinque affixis, alii fundis alii arcibus et pharetris armati. atque ita ex piscatoribus in Mavortios viros mutati cum imperatoris trirēibus fortiter dimicant. quae urbem circumeuntes nocturnas Branae impressiones observabant, ac fretum diligenter tuebantur, ne forte tyrannus desperato per terrestres portas ingressu clam per littorales ingrederetur. ac principio piscatores insanire visi, quod aegre in naviculis fluctuantes impetum in longas naves facere auderent: ubi ad arma ventum est, maximas hostium naves cum buccinis et tubis invectas tacite quidem sed fortiter adorti superant et in urbana littora compellunt. nam eae quia longissimae erant et tardae, lembis piscatorum non statim nocere poterant: hi vero quia confer- tim irruebant et multi unam trirēmem circumdabant, a puppi et

πρώρας καὶ παρ' ἐκάτερον τοῖχον μαχόμενα, ὡς ἐν στενοπό-
ρῳ πορθμῷ τὴν νίκην εἶχον ἐπινηχομένην αὐτοῖς καὶ λαμπρὸν
ἀνίστων τρόπαιον. ἀλλ' οὐκ ἐς πολὺ τὸ ἐκ τῆς ἡττης αἰσχος
ὑπενεγκόντες οἱ τοῦ στόλου τοῦ βασιλέως παλίωξιν τῶν λεμ-
βιδίων τιθέασιν. τάχα δ' ἂν καὶ τῷ ὑγρῷ πυρὶ τὰ πορθμεῖα 5
ἠφάνισαν, εἰ μὴ ἐκ τοῦ σχεδὸν ἐστοῦτες ἐπεβοήθησαν οἱ τοῦ
Βρανῶ ὄπλομάχοι, ἐκ τῶν λόφων καταβάντες καὶ τὸν αἰγια-
C λὸν ἐπιπορευόμενοι ἔνεκα τοῦ ἐπαρήγειν τῷ ναυτικῷ.

7. Ἰδὼν δὲ ἑ ἀποστάτης ὡς οὔτε κλέπτειν ἔχει τὴν
πάροδον οὔτε μὴν πολέμῳ ἢ πειθοῖ ἀνύσιμά εισίν οἱ τὰ με- 10
λειώμενα, ἄλλην τραπέσθαι διανοεῖτο· ἢ γὰρ λιμῷ τὴν βα-
σιλίδα παραστήσασθαι πόλιν, μεγίστην ἐπιστήσας αὐτῇ καὶ
κρατίστην ἐλέπολιν τὴν τῶν ἐδωδύμων ὑποσπάνισιν (ἤδη γὰρ
ἡ ἰψία τε καὶ ἐσπέριος ὑπὸ Ῥωμαίους λῆξις αὐτῷ προσεχώ-
ρησε), μηδεμίαν ἐπισκῆψας νῆα σιταγωγὸν καταίρειν εἰς τὸ 15
Βυζάντιον, ἢ προσβλεῖν μετ' ἀκμαιότερου στόλου καὶ πλειό-
νος. ἐκεῖνα δ' ἦν ἀνελίτων κατὰ νοῦν ἂ μὴ τὸ θεῖον
ἐπιτελῆ γενέσθαι κατένευσεν. ὁ γὰρ βασιλεὺς ὄρων αὐτῷ
D προσκείμενον τὸ τῆς πόλεως πλήρωμα, καὶ μὴ μόνον οὐκ
ἀνεχόμενον βασιλεύειν Βρανῶν ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἀναθέματι 20
καθυποβάλλον ἐκεῖνον, ἄνω τῶν τειχέων ἀναγαγὼν οἶά τε

3. ante ἀλλ' B: καὶ ἀκλεῶς φεύγουσι καὶ εἰς τὴν ἐξάρτυσιν
ἀποκλείονται. 4. οἱ] τὸ ἐκ A. οἱ τοῦ βασιλικοῦ στόλου κό-
μητῆς B. λεμβιδίων] ἀκαίτων A. 5. πυρὶ κατηθάλω-
σαν, εἰ A. 7. ὑποκαταβ. A. 8. ἐπιπορευόμενοι] ἐπιπαρόντες
A. 9. οὔτε διὰ κλεψίας οὔτε μετὰ πολέμου οὔτε μετὰ πει-
θότητος λόγων B. 10. οἱ] ἐκεῖνω A. 14. προσεχώρησαν A.
18. κατένευεν A. 20. βασιλεύσειν A. 21. τε] τὸ δύρωμα
ἄμαχον καὶ χαράκωμα ἀνάλωτον A.

prora et utroque latere pugnantes, in angusto freto victoria potiti
illustre tropaeum erexerunt. sed imperatorii classarii, non diu eo
dedecore tolerato, naviculas vicissim fugant; easque forsitan igni
Graeco absumpsissent, nisi Branae milites ex collibus ad littora di-
gressi suppetias illis tulissent.

7. Caeterum ubi seditionis auctor animadvertit se neque clam
penetrare nec aperta vi consilium suum exequi posse, alia via rem
aggrediendam censuit, ac imperatricem urbem aut fame ad deditio-
nem compellendam, annonae penuria machina firmissima et acerrima
admota (iam enim et Orientales et Occidentales provinciae ad eum
defecerant, quibus edixerat ne qua frumentaria navis Byzantium ap-
pelleret), aut cum firmiore et maiore classe impetum faciendum.
verum eaolvebat animo quae deus haud concessurus erat. nam im-
perator cum urbanum populum sibi addictum esse ac Branam adeo

ἄμαχον ὀχύρωμα καὶ ἀνάλωτον χαράκωμα τὴν εἰκόνα τῆς
 θεομήτορος, ἣτις ἐκ τῆς τῶν Ὁδηγῶν μονῆς, καθ' ἣν προσ-
 κεκλήρωται, Ὁδηγήτρια ἐπικέκληται, ἠρρενώθη μὲν καὶ οἴ-
 κοθεν πρὸς ἀντιμάχῃσιν, κρίνας ἀλυσιτελῆ τὴν χρόνιον ἐντὸς
 5 τοῦ ἁστέως κάθειρξεν, καὶ ἀπενκαταῖον δέ τι καιροποιήσουσαν
 ἐπ' αὐτῷ, πλειόνως δ' ὑπέβη ταῖς ἐπιπλήξεσι Καΐσιμος τοῦ
 Κορράδου. ἦν δὲ ὁ ἀνὴρ οὗτος τὸ μὲν γένος Ἰταλιώτης,
 πατρὸς δ' ἐξέφυ τοῦ τὴν χώραν τῆς Μόντης φεράντης κατέ-
 χοντος. τοσοῦτον δ' ἐπ' ἀνδρείᾳ καὶ συνέσει διέφερεν ὥστε
 10 οὐ παρὰ Ῥωμαίοις μόνον ἦν περιώνυμος, καὶ μάλιστα τῷ
 βασιλεῖ Μανουὴλ ἐπιπόθητον ἄκουσμα ὡς φύσεως λαχὼν εὐ- P. 244
 κληρίαν καὶ διανοίας ὀξύτητα καὶ χειρῶν δραστηριότητα, V. 200
 ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς δημογενέσιν αὐτῷ περικλέϊστος. οὗτός
 ἐστὶν ὁ μεγίστοις φιλοδωρήμασι παρὰ τοῦ βασιλέως Μανουὴλ
 15 ἐπαρθεὶς καὶ ἀντάρας χεῖρας τῷ τῆς Ἀλαμανίας ἡγί, καὶ
 μάχῃ τὸν ἐπίσκοπον Μαγέντζης νενικηκῶς καγκελλάριον ὄντα
 τοῦ ἡγῆος καὶ κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐμβαλόντα μετὰ πλείστων
 δυνάμεων, συνειληφῶς τε αὐτὸν καὶ δεσμοῖς περιβαλὼν, καὶ
 οὐκ ἄλλως ἀπολύσειν ἰσχυρίζομενος εἰ μὴ εἴη τοῦτο καὶ
 20 τῷ Ῥωμαίων βασιλεῖ προσταχθέν. τότε δὲ τοῦ βασιλέως
 Ἰσαακίου τὸν αὐτοῦ ἡμίμονα Βονιφάτιον διὰ πρέσβων μετα-
 στείλαμένον, ὡς κατὰ γάμον συναφθεῖη Θεοδώρα τῇ αὐτοῦ B

6. ἐπ' αὐτῷ om A. 7. Ἰταλιώτης] λαμπάρδος A, φράγγος B.
 13. περικλέϊστος] ὑπερένδοξος B. 15. χεῖρα A. 16. μα-
 γνέντζης A, ut supra quoque. 21. μεταστελλομένου A.

aversari cerneret ut etiam execraretur, dei genitricis imagine, quae
 ab Hodegio monasterio Hodegetria nuncupatur, in moenia pro vallo
 Inexpugnabili translata, cum suapte industria ad pugnam incitatus
 est, quod diuturnam obsidionem e re sua non esse et aliquid ad-
 versi novarumque rerum studium allaturam putabat, tum Conradi
 Caesaris hortatu maxime impulsus. erat is vir genere Lombardus,
 Montisferrati domini filius, prudentia et fortitudine tantum excellens
 ut non apud Romanos duntaxat esset celebris, Manuelli praesertim
 carus, ut ab ipsa natura et ingenii et manuum dexteritate luculen-
 ter ornatus, sed apud populares quoque suos inclitus. hic est, qui
 maximis largitionibus a Manuele impulsus Alemannorum regi resti-
 tit, et Moguntinum episcopum cancellarium regis superavit, qui cum
 maximis copiis impressionem in Italiam fecerat; eumque in vincula
 coniectum aliter se dimissurum negavit, nisi a Romanorum impera-
 tore liberetur. tum autem cum imperator Isaacius ad fratrem eius
 Bonifacium legatos misisset de sorore Theodora illi despondenda, is
 vero iam cum alia nuptias celebrasset, legati maguae felicitatis loco

κασιγνήτη, ἐπεὶ νύμφην ἐκεῖνος ἡρμόσατο καὶ ᾤσας εἶχε προσεχῶς τὸν ὑμέναιον, οὗτος τὴν τοῦ βίου κοινωνὸν θανάτῳ ἀποβαλόμενος ὡς ἔρμωον τοῖς πρέσβεισι κρίνεται καὶ τὸ πάρεργον τοῦ ἔργου μείζον κατὰ πολὺ. καὶ μὴν ὑποσχέσεσιν οἱ πρέσβεις μεγίσταις τὸν Κορράδον κουφίσαντες σὺν αὐτῷ 5 ἐπανέξευξαν, καὶ ὡς εἰστιάκει τοὺς γάμους ὁ βασιλεὺς, μετὰ μικρὸν δὲ ἢ τοῦ Βρανῦ ἐπηκολούθησεν ἐπανάστασις, οὗ διέλιπε τὸ τοῦ βασιλέως διανιστῶν φρόνημα καὶ ταῖς χρηστοτέραις ἀναθάλπων ἐλπίσιν ἀπεσβηκὸς ἤδη καὶ εἰς ἀγενῆ καταβληθὲν χαλαρότητα, καὶ ὡσπερ ἀκόνῃ τῷ βασιλεῖ πρὸς 10 τὸν τοῦ πολέμου ξυρὸν γινόμενος. ἀμέλει καὶ βασιλεὺς μὲν τοὺς γυμνόποδας καὶ χαμαιεύνας τῶν μοναχῶν ἠθροικῶς, καὶ ὅσοι κίοσι τῆς γῆς ὑπερήρθησαν εἰς τὰ ἀρχεῖα συνηθροικῶς, εἶδετο δι' αὐτῶν τοῦ Θεοῦ διασκεδασθῆναι τὸν ἐφεστῶτα ἐμφύλιον πόλεμον καὶ μὴ μεταβῆναι ἢ ἀποπτῆναι τὸ κράτος 15 πρὸς ἕτερον, τῶν δὲ κατὰ πόλεμον, ἠτημέλει παντάπασι, τὰς ἐλπίδας πάσας ἐπανάπτων τῇ παντευχίᾳ τοῦ πνεύματος· ὁ δὲ ὡς ὁ καρκίνος τὴν πίνναν πολλὰκις τοῦτον διύπνιζε καὶ ὑπονύττων διανίστα, πείθων μὴ πάντα τοῖς ἀβίοις τούτοις θάρρειν, ἀλλ' ἐν τῷ μέρει καὶ στρατῶν ἐπιμέλεισθαι καὶ φά- 20 λαγξιν ὀπλομάχοις κατὰ τοῦ ἀντιστάτου κεχρησθαι, ὅπως εἴη μὴ μόνον διὰ τῶν δεξιῶν δπλων, τῶν συνάρσεων δηλαδὴ τῶν

1. ἐπεὶ νύμφην] καὶ εὐρόντες τὸν μὲν βοιφατίον λαβόντα γυναῖκα, τὸν δὲ κοράδον ἦν εἶχεν ἀποθανοῦσαν, ὡς εὐρημα κάλλιστον τοῖς ἀποκρισιαρίοις τοῦτο εὐρέθη. συνένυχον οὖν τῷ τοιοῦτω κοράδῳ, καὶ ὑπεσχέθησαν αὐτῷ δέξιωμα καὶ πλοῖον πολὺν, ἐὰν ἔλθῃ εἰς τὸν βασιλέα καὶ λάβῃ τὴν τούτου ἀδελφὴν εἰς γυναῖκα β. 16. ἠτημέλει] ἡμέλει Α. 17. ἐπανάπτων] ἐπανερπίνων Α.

habuerunt quod hic coniugem amisisset, ac bonum longe maius iudicarent quam si id confecissent cuius gratia venerant, et Conradum maxime pollicitationibus impulsum secum adduxerunt. cum vero non multo post eas nuptias Branas defecit, is imperatoris animum erigere et bona spe sustentare iam labascentem et remollescentem confirmare non destitit; quippe qui iis monachis qui nudis pedibus incedentes et humi cubantes veluti columnis ultra humum efferuntur, in palatium congregatis, deo supplicaret ut civile bellum propulsaret nec alteri traderet imperium, rem vero bellicam penitus negligeret, omni spe sua in armis spiritus collocata. caeterum Conradus cum, ut can- 20-
-er pinnam, subinde vellicabat et excitabat, monens ne in mendicis omnem fiduciam collocaret, sed rei militaris etiam rationem ret et armatis phalangibus seditioso occurreret, nec dextris dunt armis, hoc est sanctorum virorum intercessionibus, sed sinistris

ἰγίων ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἀριστερῶν τῶν κρατυνο-
 μένων ξίφει καὶ θώρακι τὸν ἀντικαθήμενον πολέμιον μειτών,
 μηδὲ χρημάτων ὑποτιθεὶς φεῖδασθαι, ἀλλὰ καὶ ταῦτα δια-
 φθεῖρειν εἰς στρατευμάτων συναγωγὴν, ἐπεὶ καὶ ἄνευ τῶν καθ'
 5 αἷμα τῷ βασιλεῖ συναπτομένων καὶ τῶν ὄσοι τὰς οἰκῆσεις μὴ
 ἐκτὸς εἶχον τῆς πόλεως, πάντες ὑπέκνησαν τῷ Βραυῆ, καὶ τῶν
 ἔξωθεν οὐκ ἦν ἐπεισενέγκασθαι στρατεύματα. οἷς δὴ τοῦ Καίσα-
 ρος λόγοις καθάπερ ἐνδελεχεῖ βουπληγι τιτρώμενος ἀνιηγήσε
 τοῦ κάρου καὶ τῆς ἀκηδίας μεθ' ἡρμυστο, καὶ ἤρξατο συλλέγειν
 10 συμμαχικόν. μὴ εὐπορεῖν δὲ λέγων χρυσιῶν, ἐκ τῶν βασι-
 λικῶν ταμειῶν ἀργύρεα σκευὴ ἀνελόμενος παρακατέθετο ταῦ-
 τα τοῖς χρυσιῶν εὐποροῦσι τεμένεσι, καὶ τὰ ἐκεῖθεν πορι-
 σθέντα χρήματα εἰς συλλογὴν διέδωκε στρατιῶς, καὶ ἕστε-
 ρον μετὰ τὴν νίκην καὶ τὸ χρυσιῶν οὐκ ἀπέδωκε καὶ τὰ πα-
 15 ρακαταθέντα ἀνείλετο. ἀμίλει καὶ ἐν βραχεῖ καιρῷ ὁ μὲν
 Κορράδος ἀπὸ τῶν κατὰ τὴν πόλιν συναγέοχε Λατίνων ἰππό- P. 24
 τας περὶ τοὺς δὶς ἑκατὸν καὶ πενήκοντα, πάντας ἀρειμανί-
 ους, καὶ πεζοὺς πεντακοσίους. οὐκ ὀλίγοι δ' ἐστρατολογήθη-
 σαν καὶ ἀπὸ Ἰσμαηλιτῶν καὶ τῶν ἑφῶν Ἰβήρων, κατ' ἔμπο-
 20 ρίαν στείλαμένων τὴν ἐς τὴν βασιλίδαν τῶν πόλεων. τὸ δὲ
 περὶ τὸν βασιλέα ἐπίσημον τῷ γένει καὶ ἄλλως περὶ τὴν βα-
 σιλειον αὐτὴν εἰλούμενον περὶ τοὺς χιλίους ἠρίθμητο. το-
 σαύτην δ' ὁ Κορράδος ὑπὲρ τοῦ κρατοῦντος εἰσηνέγκατο σπου-

4. διαφθεῖρειν] διασπείρειν A, σκορπίζειν B. 9. συλλέγειν]
 συναγάγειν μετὰ (λόγας στρατιῶν B. 14. παρατεθέντα A. 20.
 τὸ δὲ] εἶχε δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς μετ' αὐτοῦ ἀρχοντας καὶ ἀρχον-
 τόπουλα μετὰ καὶ τῆς αὐτῆς αὐτοῦ ὡσεὶ χιλίους B. 22. αὐ-
 λαίαν A.

etiam, quae ense et thorace constarent, hostes ulcisceretur, neque
 parcendum esse pecuniae, sed ad conscribendum militem impenden-
 dam, nam praeter cognatos imperatoris, et eos qui in urbe habita-
 bant, caeteri omnes Branae se submiserant, neque foris copiae pa-
 rari poterant. quibus Caesaris verbis velut assiduis stimulis torpore
 illo et socordia excussa, auxilia contrahere instituit. et quia sibi pe-
 cuniam deesse querebatur, vasa ex imperatoris scriniis deprompta
 templis, quae aurum habebant, oppignoravit, et pecuniam inde ac-
 ceptam ad colligendum exercitum distribuit, quamvis post victoriam
 nec pecuniam restituit et vasa illa abstulit. Conradus vero exiguo
 tempore equites Latinos in urbe circiter CCL coegit, omnes viros
 bellicosissimos, et pedites D: nec pauci ex Ismaelitis, et Orientalium
 Iberum multi, qui negotiandi causa in urbem venerant, nomina mi-
 litiae dederunt. ex genere illustribus et alioqui palatium frequentare
 solitis ad mille connumerati sunt. Conradus vero tanta contentione

δὴν ὥστε θεόπεμπτον ἀγαθὸν κατὰ καιρὸν τῇ βασιλεῖ ἐπιστᾶν τοῖς ἄπασιν ἐλογίζετο. ἔστι δ' ὅτε τῇ βασιλεῖ ἐσθίοντι ἐποφθεῖς „εἶθε οὕτως” ὑποστενάξας εἶρηκε „τῶν κατὰ τὸν ἐφεστῶτα πόλεμον ἐπεμέλου, ὥσπερ γίνῃ τρεχέδειπνος, ἐπὶ τὰ Β προκείμενα βρώματα λιχνεύμενος καὶ ὄλην τὴν φροσίδα τοῖς 5
 V. 201 παρακενουμένοις διαχυλῶν δαιτρεύμασιν.” ὁ δὲ ἐρυθριάσας ἐπὶ τῇ ῥήματι τούτῳ καὶ πυρρωπότερος φανείς ἑαυτοῦ καὶ μειδιάσας βεβιασμένον ἐπελάβετο τῆς χλανίδος τοῦ Καίσαρος, καὶ διασεσοβηκῶς εἶπεν ὡς „κατὰ καιρὸν, ὃ οὗτος, ἐστιαθρομέθ' αὐτὸν καὶ μαχεσόμεθα.” ἐγένοντο δὲ καὶ διοσημίαι 10
 τηρικαῦτα· ἡμέρας γὰρ ἄστέρεις ἐφάνησαν, καὶ ὁ ἀῆρ ταραχώδης ὤφθη, καὶ περὶ τὸν ἥλιον πάθη τινὰ συμβεβηκασα ἄφωσιν ἄλωνας, ὡς μὴδὲ τοῦτον καθαρόν καὶ ἀθόλωτον ἀλλ' ὠχρότερον ἀποδιασκεύειν τὸ φῶς. τσαύτην δ', ὡς ἐνεδίδου τὰ πηγάματα, συνηθροικῶς ὁ βασιλεὺς στρατιῶν ἔγνω μὴ 15
 C ἀναδύεσθαι καὶ μέλλειν εἰσέτι καθήμενος ὑπὸ ῥόφιον, ἀλλ' ἐν τῇ μέρει καὶ αὐτὸς ξιφῆρης ὀφθῆναι τῷ ἀποστάτῃ. στᾶς τοίνυν θωρακοφόρος εἰσω τοῦ περιβόλου τῆς πόλεως, ὃν ὁ βασιλεὺς ἀνήγειρε Μανουῆλ ἔρυμα τῶν ἐν Βλαχέρναις ἀρχαίων, παρεθάρρυνε λόγοις τὸ συγγενὲς καὶ τὸ παρεστῶς ἐγ- 20
 γύθεν ὀπλιτικόν, τοιάδε παρακλενόμενος. „κρεῖσσόν ἐστι δὴ-

2. ἐποφθεῖς] ἐπιστάς A. 3. εἶθε] ἀν ποτε ἵνα ἐφρόντιζες καὶ ἐπεμελοῦ καὶ εἰς τὸν παρόντα πόλεμον B. 6. δαιτρεύμασιν] ἐστιαμασιν A. 8. μειδιάσας] ἀψάμενός τε A. 9. ἐστιασόμεθ' αὐτὸν A. 10. διοσημίαι A. 11. καὶ ἀνεμομαχία μεγάλη ἐγένετο B. 16. καὶ] μὴδὲ A. 18. εἰσω] ἔξω A, ἐντὸς τοῦ χρυσοτρικλίου σταθεῖς B. 20. περιεστῶς A.

imperatoris partes tuendas suscepit, ut ab omnibus divinitus missus esse tempore maxime necessario crederetur. atque aliquando ad imperatorem comedentem ingressus cum suspirio dixit „utinam ita rem bellicam curares, ut alacriter ad coenae lauticias accurras et animum in patinis habes.” eo dicto imperator erubuit, et prehensio illius pallio cum risu coacto dixit „heus tu, suo tempore et coenabimus et bellabimus.” tum quoque ostenta apparuerunt. nam stellae interdum sunt conspectae, aer turbulentus fuit, circuli quas areas vocant solem ambiverunt; unde lumen eius non purum sed pallidius emicuit. imperator vero tanto exercitu coacto quantum res sinebant, non diutius cunctandum et sub tecto desidendum esse ratus est, sed vicissim arma seditiosis inferenda. itaque thoracatus intra ea moenia quibus Manuel imperator Blachernium palatium munit, stans huiusmodi oratione cognatos et proxime astantes milites confirmavit. „omnino praestat, deoque gratius est, ut subditi pro legitimo im-

πουθεν, και παρὰ γε θεῶ ἀνεπέγκλητον, τοῦ ἐννόμως κρα-
 τεῦντος προκινδυνεύειν τοὺς ὑπ' ἀρχήν, ἥ γοῦν προσρέπειν
 ἀνδρὲ νεωτεριστῆ και κατ' ἀλλήλων ἐκπολεμώσαντι τὸ ὁμό-
 γλωττον. εἰ δέ τινες εἶεν μετακυβανομένην ἔχοντες τὴν γνώ-
 5 μην και ἀμφιτάλαντον ἢ προσκεχνηνῦαν ὄλην τῆ ἀποστάτῃ,
 και δυσερώτως αὐτοῦ ἐξέχονται, και ὄν χθές ὡς δεσπότην δε-
 σμόχειρες ἐθεράπευον, τοῦτον ἀθετοῦσι σήμερον, αἴτησιν
 ταύτην αὐτοὺς αἰτοῦμαι δικαιοσύτην, ἐπ' οἴκον ἰζάνειν μη-
 δενὶ ἐπαρήγοντας, ἔως ἂν πολέμῳ διακριθῆι τὰ πράγματα D
 10 και τῆ νικῶντι πρὸς τοῖς ἄλλοις ὑποπεσοῦνται, ἢ μεταχωρεῖν
 ἐς τὸν ἀποστάτην ἐξ αὐτῆς και πρὸ τῆσδε τῆς συμπλοκῆς κα-
 κείνου προπολεμεῖν τε και προκινδυνεύειν, ὅπως και χάριν
 εἴσεται πλείονα τροπαίοις ἀναδηθῆις. ὡς τότε ἐμοὶ μὲν προσ-
 κολλᾶσθαι και χεῖλεσι τιμῶν, ἑτέρῳ δὲ προσνευκέναι τῆ
 15 καρδίᾳ κάκεινῳ ἀπονέμειν ἅπαν τὸ πρόθυμον, οὐκ οἶδα εἰ
 τις και ἐπαινέσεται, ἢ ὅπως ζυγοστατηθῆι παρὰ θεῶ, ὃς τὰς
 ἐπὶ στήθους ἐννοίας ἐξετάζει φιλοδικαίως. τὸ γὰρ ἔτι τού-
 των χεῖρον και ἀναιδέστατον οὐδὲ βυλέσθαι προάγομαι κατὰ
 νοῦν, τουτέστι τὸν τοῦ πολέμου καιρὸν αὐτομολίας ἐργάζεσθαι
 20 πρὸς τὸν τύραννον, και κακὸν τοῖς ἐκλεκτοῖς ἀνδράσι προκείσθαι P. 246
 παράδειγμα εἰς τὸ συμμεθίστασθαι σφισι και προσαπαίρειν εἰς
 ἕτερον, ὃ καπὶ τοῖς ἀγγελῶν πετομένοις πτηνοῖς δρωμεν γινόμε-
 νον ἐνὸς γὰρ ἀναπτύγτος και τὰ λοιπὰ ροιζηδὸν συνανίπτανται,
 και τῆ τοῦ ἑτέρου καταπαύσει συστέλλουσιν ἡπαιτα τὸ πτερόν."

23. ἐνὸς γὰρ στρουθίου πετάσαντος B.

peratore pugnent quam cum seditioso ac civilis belli auctore se con-
 iungant. si qui vero sunt quorum animi vacillent ac fluctuent, aut
 omnino ad seditiosum magno impetu amoris ferantur, et quem heri
 ut mancipia dominum coluerunt, eum hodie reiiciant, ab iis impe-
 tratam velim rem omnino aequissimam, ut domi sedentes neutri
 opitulentur, donec praelio dirempta fuerit controversia, ac tum ut
 caeteri cum victore se coniungant; aut statim ante pugnam ad ho-
 stem abeant ac pro eius salute dimicent, quo gratiam ab eo victo-
 riam adepto maiorem ineant. nam me quidem labiis honorare, corde
 vero alteri addictos esse ac omne studium deferre, haud scio
 an ab ullo probari aut deo placere possit, qui aequitatis amans in
 animorum recessus inquirat. nam ab eo quod iis peius est ac omnium
 impudentissimum, animus quoque abhorret, videlicet ne qui pugnae
 tempore ad tyrannum deliciant et probatos etiam viros exemplo suo
 corrumpant. id quod in avibus quae gregatim volant cernitur. nam
 ubi una subvolarit, reliquae omnes una volant: ubi una consede-
 derit, reliquae etiam consistent." haec propterea dicebat, quod Iohau-

ταῦτα δ' ἐφ' ἑλίγγετο δι' ὑποψίας ἔχων τὸν πρὸς πατρὸς θελον τὸν σεβαστοκράτορα Ἰωάννην ὡς πύλαι τε τῆ Βρανῆ συνήθη καὶ ὀλίγη πρῶτερον τῆς ἄποστασίας γύμον υἱοῦ θύσονται μετὰ θυγατρὸς τοῦ Βρανῆ. ἐφ' οἷς καὶ ὕσοι μὲν ἐπλήρουν τὸν τότε σύλλογον οὐ μικρῶς ἐπαθήσαντο, ὃ δὲ σεβαστοκράτωρ 5 ἄπαν ἑαυτοῦ μεθιστῶν ὑποπτον πυλιμνιοτάταις ἀραις τοῦς κκατ' οἶκον ἄπαντας ἑαυτοῦ καὶ ἑαυτὸν δὴ καθυπέβαλλεν, εἰ ὄλωσ ἐγνώκει ποτὲ τῆ Βρανῆ προσθήσεσθαι μηδὲ γὰρ οὐτως εἶναι τοῦ καθήκοντος ἀδικίης, ἢ τὸν ἑῶν ὑπὸ τοῦ γήρωσ ἀπολωλέκεται καὶ ἠλιθιάζειν πυντάπυσιν, ὡς ἀδελφόπαιδος 10 βασιλέωσ καὶ ἀπὸ δόξης εἰς δόξην μετεωρίζαντος τὸν ἑπαιθρον καὶ ἐπῆλυν ἀνταλλάξασθαι δι' ἀγχιστείαν παιδός, καὶ ὄν οὐκ ἴσῃσιν ἀκριβῶσ εἰ διανοήσεται δῆπουθεν ἐπ' αὐτῷ καὶ δράσεις τὰ χρησιότερα.

8. Ἐπεὶ δ' ἐκάλει καιρὸς πρὸς παρούταξιν καὶ ὁ ἀποστά- 15 τῆς ἐκίυσειεν τὴσ οἰκειύσ δυνάμεις ἠγγέλλετο, ἀνακλίνονται μὲν αἱ πύλαι τῆσ πύλεωσ, ἐκχέονται δὲ τὰ στρατεύματα. καὶ τὸ μὲν εὐώνυμον κέρωσ ὁ πρωτοστρωάτωρ ἐπέιχε Μιανουήλ Cὸ Κιανύτζησ, ὄσ οὐκ ὀλίγη τῷ βασιλεὶ ἐχορήγησ χρημάτα V. 202 κατὰ τὴν τότε γερομένην τῶν ὀπλιτῶν ξενολόγησιν· ἔχθιστος 20 γὰρ ὢν τῷ Βρανῆ, μηδ' ἀγαθῶσ ἐννοίαισ βαλλόμενος εἴσῃ εἴη ἐπικρυτέστωρ ὁ Βρανῶσ, πῦσαν τὴν οὐσίαν βασιλεὶ ἀνε-

8. προσιεθήσεσθαι A. 10. ἀπολωλέται A. καὶ ἠλιθιάζειν] ἐγενόμεν τοσοῦτον ὀλόμωρὸσ ὡσ θετοσ βασιλέωσ ὢν καὶ πατρός τάξιν ἐπέχων καὶ ἀφ' ἧσ εἶχον δόξης εἰσ μεγαλωτέραν δόξαν ἐπιμήθην, κατελείψαι σε τὸν ἐν ὡσ υἱὸν καὶ βασιλέα ἀκριβῶσ γινώσκω B. 12. διὰ τὴν ἣν πρὸσ αὐτὸν συμπενοθερίαν ἐποίησα B. 20. τῶν ὀπλιτῶν] τοῦ στρατεύματοσ A.

nem sebastocratorem patrum suum suspectum habebat ut et veteri necessitudine et recenti affinitate cum Brana coniunctum, cuius filiam non ita pridem filio suo desponderat. quibus verbis cum omnes alii doluerunt, tum sebastocrator, ut omnem suspicionem a se amoveret, omnem familiam suam et semet ipsum atrocissimis diris devovebat, si unquam ad Branam deficere in animo habuisset. neque enim se ita esse officii rudem aut senio delirare, ut fratris filium imperatorem, a quo ab alia dignitate ad aliam promotus esset, advenae sub dio versanti, cuius animum erga se inexploretum haberet, ob filii nuptias posthaberet.

8. Cum Branas suos milites in aciem eduxisse nuntiaretur et pugnae tempus esse videretur, apertis portis milites erumpunt, protostrotatore Manuele Camyze, qui imperatori ad conducendum militem non parvam pecuniam suppeditarat, cornu sinistrum obtinente. nam cum Branae inimicissimus esset neque spem bonam foveret, si i:

κάλυψε, καὶ ταύτης ὁπόσον βούλοιο μέρος ἀποδώσασθαι
 συγκεχώρηκε, κρεῖσσον οἰηθεῖς ὑπὲρ βασιλέως φιλοῦντος καὶ
 προσγενοῦς καταπροέσθαι τὰ ὄντα ζύμπαντα, καὶ πλείω νικῶν-
 5 τος μετ' εὐχαριστίας ἀπολήψασθαι ὕστερον, ἢ τὰ οἴκοι ἄλλο-
 τριῶν, καὶ τούτῳ ἀσπόνδῳ τε καὶ ἀγνώμονι, ταμιεύειν εἰς κα-
 τάγγελων οἰκεῖον κάκεινον ῥηστώνην ἄφθονον. τὸ δὲ δεξιὸν
 αὐτὸς διεῖπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσαάκιος, ἐν ᾧ συνείλετο ἄπαν
 εἴ τι κρῆτιστον καὶ ὄπλοις ἀριπρεπέστατον, τὸ δὲ μέσον ὁ
 Κορράδος Καῖσαρ μετὰ τῶν ἐπὶ μισθῷ ἀγχερμένων Λατί- D
 10 νων ἰπέων τε καὶ πεζῶν. τοῦ δ' ἀντιταξαμένου στρατο-
 πέδου τὸ μὲν μέσον τῆς φάλαγγος, ἐνθα καὶ τὸ συγγενὲς καὶ
 φίλιον ἦλιστο τῷ Βρανῆ καὶ εἴ τι τῶν συνακολουθησάντων
 ἐκείνῃ ἐπίσημον τῷ γένει καὶ εὐθαρσές, αὐτὸς ἐπέιχε Βρανᾶς,
 τὰ δ' ἐκατέρωθεν ἰστάμενα τάγματα ἄλλοι τε στρατηγί-
 15 εἰδήμονες καὶ ὁ Σκυθῆς Ἐλπούμης. μήπω μὲν οὖν μεσοῦσης
 ἡμέρας ἀκροβολισμοὶ ἐκατέρωθεν καὶ ἐμπηδῆσεις κατ' ἀλλή-
 λων ἐγίνοντο παρ' ἀμφοτέρων τῶν στρατευμάτων, καὶ πεζι-
 καὶ προβεβλημένα ἰσχυροὶ μάχης ἐξ ἀντιστάσεως ἤπτοντο.
 ἐπεὶ δ' ὁ ἥλιος κατὰ κορυφὴν ἔφλεγε, τότε δὴ τὰ σημεῖα τῆς
 20 μάχης αἴρεται, καὶ πρῶτος ὁ Κορράδος διακινεῖται, φοινικο-
 βιφῆς μετὰ τῶν αὐτῷ συνόντων Λατίνων τὸ τῶν ὄπλων ἔχων
 ἐπίσημον. αὐτὸς μένοι ἄνευ θυρεοῦ τηρικαῦτα διηγωνίζετο,

13. εὐθαρσέστατον αὐτὸς ἐπέειπε ἢ ὁ Α. 14. τοῦ στρατηγεῖν
 ἐπήβολοι Α. 15. ἐλπούμης Α, ὁ κόμανος ὁ ἐλπούμης Β. 16.
 ἀκροβολισμοί] ἀνεμοπόλεμοι καὶ τοξείαι Β. 17. στρατῶν Α.
 20. κινεῖται Α. 22. αὐτὸς] μὴ φροῶν ἐκ σιδήρου ἄρμα τε,
 πανίον δὲ χονδρὸν ἀρύφαντον ἔχον δίπλας δεκαοκτώ, ἐπιπλά-
 ξας αὐτὸ εἰς ὕλην κρασίον καλοῦ μετὰ ἄλατος. καὶ συσφιχθὲν
 τὸ τοιοῦτον πανίον ἦν ἰσχυρότερον καὶ σιδήρου. καὶ τοῦτο ἐπέ-
 νω ἐφόρει αὐτοῦ. Β.

vinceret, omnes suas opes Imperatori aperuerat et quantum vellet
 inde sumere permiserat, melius esse ratus propter imperatorem ami-
 cum et cognatum omnia sua bona effundere, eaque, si vicisset, cum
 gratiarum actione et fenore recipere, quam domi asservare homini
 alieno infesto et ingrato, in derisum suum et summam illius com-
 moditatem. in dextro cornu ipse imperator curavit, in quo lectissimi
 quique et armis insignes erant. medium Conradus Caesar cum stipen-
 diaryiis Latinis tam equitibus quam peditibus occupabat. hostilis pha-
 langis medium Branas cum cognatis suis et amicis et nobilissimis ac
 fortissimis quibusque obtinebat: in utroque cornu cum alii duces,
 tum Elpames Scythia curabant. ante meridiem levia certamina et in-
 sultus ab utroque exercitu facti sunt, pedestribus copiis pugnam au-
 spicatis, cum vero sole iam medium caeli lumen occupante signum

P. 47 ἀπὸ δὲ λίου πεποιημένον ὕφασμα οἴνω αὐστηρῶ ἱκανῶς ἡλι-
 σμένην διάβροχον πολλῶν περιπτυχθὲν δίκην θώρακος ἐπε-
 δύετο· ἐς τοσοῦτον δ' ἦν ἀντιτυπὲς ἄλσι καὶ οἴνω συμπιλη-
 θὲν ὡς καὶ βέλους εἶναι παντὸς στεγνωτότερον ἡριθμοῦντο
 δ' εἰς ὀκτωκαίδεκα καὶ πλείω τὰ τοῦ ὑφάσματος συμπτύγματα. 5
 ποιήσας δὲ τὸ μεταίχμιον βραχύτερον αὐθις ἵσταται. καὶ
 ἐπεὶ οἱ μὲν πεζοὶ τὰς λόγχας ὡς πρὸς συμπλοκὴν ἀνέστησαν
 πυργηδὸν παραταξάμενοι (ἀσπίς γὰρ ἀσπίδα καὶ κόρυς κόρυ-
 θα ἤρειδε, καὶ οἱ θυρεοὶ ἀλλήλοις συνέμικτον), οἱ δὲ ἱππεῖς
 τὰ δόρατα ἠγωνίσαντο καὶ τὰ τῶν ποδῶν κέντρα τοῖς ἱπποῖς 10
 ἐτέπειραν, ἤδη δὲ καὶ τὸ τοῦ βσιλιέως τάγμα ἐπηκολούθει,
 B οὐδὲ τὴν πρώτην ἔμπροσθεν τοῦ περὶ τὸν Κορράδου ὀπλιτευ-
 οντος πεζικοῦ οὐδὲ τὴν εὐθείον ἐπαγωγὴν τῶν ἱππέων οἱ περὶ
 τὸν Βρανῶν ὑπενεγκόντες, τὰ νῶτα μεταβαλόντες διασκίδναν-
 ται· ἐπὶ δὲ τούτοις καὶ τὰ λοιπὰ διαθροηθέντα τάγματα 15
 τρέπονται πρὸς φυγὴν. αὐτὸς δ' ὁ Βρανῶν γεγωνὸν κεκρα-
 γῶς καὶ διάτορον „στῆτε Ῥωμαῖοι· πλείους γὰρ πρὸς ἐλάτ-
 τονας μαχεσόμεθα, καὶ πρῶτος ἄγωγε κατὰ τῶν ἐνωπίων ἐμ-
 βάλω πολεμίων,” καὶ ἅμα δρῶν ὃ ὑπετίθετο, παλίνστροφον
 μὲν οὐδένα ποιήσιν ἴσχυσε, κατὰ δὲ τοῦ Κορράδου ἄτερ 20
 κόρυθος μάχομένου τὸ δόρυ ἴθυεν, οὐ καιρίως δ' ἔβαλεν,
 ἀλλὰ τὸ μὲν τὸν τοῦ Χαισίμαρος ὄμιον παραξέσασαν ἄλιον τῶν

2. ἐνεδέδυτο A. 8. ταξάμενος A. 10. τὰ δόρατα| τὰ τούτων
 κοντάρια εἰς τὰς μασχάλας αὐτῶν θέμενος B. 13. περὶ| κατὰ
 A. 16. γεγωνότερον A, μεγαλύτερον B. 18. ἐμβαλῶ| κρα-
 δανῶ τὸ δόρυ καὶ A. 20. ποιήσιν ἴσχυσε| εἰργάσατο A. 21.
 δόρυ| ξυστόν A. ἴθυνας οὐ καιρίως ἔβαλεν A.

pugnae datum esset, Conradus primus cum suis, quorum arma pur-
 pureum insigne habebant, impetum in hostem facit, ac sine clipeo
 tum pugnabat, sed textum lineum austero et salito vino probe μαρ-
 ceratum et amplius decies octies complicatum pro thorace indutus
 erat, ita firmum ut nullum telum penetraret. utriusque exercitus in-
 tervallo in angustum contracto rursus consistit. postquam pedites ut
 pugnam initari lanceas instar turris erexerunt (nam clipeus clipeum,
 galea galeam urgebat, et scuta collidebantur) et equites subditis
 calcaribus equos directis hastis concitarunt, imperatoria etiam legio-
 ne subsecuta; Branae milites, ne primo quidem impetu Corradini
 exercitus tolerato, obversis tergis dissipantur, deinde caeterae etiam
 legiones in fugam vertuntur. Branae vero quanta voce poterat clami-
 tans „state, Romani: plures enim cum paucioribus pugnabimus, et
 primus ego hastam in hostem vibrabo,” idque quod alios monebat
 exequens, neminem sane a fuga revocavit, sed telo in Conradum
 sine galea pugnantem directo non letalem ictum illi intulit, sed Cao-

ἐκείνου χειρῶν ἐξερρή, ὁ δ' ἀμφοτέραις τοῦ οἰκείου ξυστοῦ C
λαβόμενος ἐμπήγγυσι τοῦτο τῇ παρειᾷ τοῦ Βρανᾶ, καὶ σκοτο-
δίνης ἐκείνον ἐμπίπλησι, καὶ κατακρημνίζει τοῦ ἵππου Βρα-
νᾶν. τὸ δ' ἀπὸ τοῦδε περιστάντες αὐτὸν οἱ δορυφόροι τοῦ
5 Καίσαρος καταδορατίζουσι. φασὶ δὲ ὡς ἐν τῷ πρώτῳ ὑπὸ
Κορράδου τρωθῆναι τὴν τελευταίαν πτοηθεὶς ἱκετηρίῳσε Βρα-
νᾶς τοῦ μὴ τεθῆναι, τὸν δὲ Κορράδον ἐκείνῳ μὴ χρῆναι
δεδιέναι ἀποκρίνασθαι· οὐδὲ γὰρ ἀηδὲς τι πείσεται ἕτερον
ἢ τὴν κεφαλὴν μόνον ἀποκοπήσεται. ὁ καὶ παρακρημνί-
10 πονθεν. ἀκόσμου δὲ τῆς φυγῆς γενομένης ἕκαστος τὸν καθ'
αὐτὸν διώκων ἀνήρει. τοῦτο δὲ ἀρχομένης συμβᾶν τῆς τρο-
πῆς οὐ περατῆρω προβέβηκε· καὶ Ῥωμαῖοι γὰρ ὁμογενοῦς
ἐφείδοντο αἵματος, καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ διωκόμενοι τὸν περὶ ψυ- V. 203
χῆς τρέχοντες μεθ' ἀπάσης ὁρμῆς ἀπεδίθρασκον. ἐσκύλευται D
15 οὖν ὁ χάραξ ὑπὸ τῶν νικῶντων, καὶ εἷς διαρπαγὴν ἐκκείμε-
νος ἦν οἱ μόνον τοῖς τοῦ βασιλέως στρατεύμασιν ἀλλὰ καὶ
τοῖς ἐκχεομένοις ἀστυπολίταις. ἀναιρεῖται δὲ κατὰ τοῦτον
τὸν πόλεμον καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Στηθάτος, περὶ τὸν βου-
βῶνα λόγῃ τρωθεὶς, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ μελίχρος, ὃς διέ-
20 πων τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἀγγιλίου οὐχ ἐκόντως ἐπηκολούθησε
τῷ Βρανᾶ, ἀλλ' οὔτε τὸν προσλαβόμενον ὤνησέ τι, καθὼς
καὶ προσεδοκᾶτο, Βρανᾶν, καὶ ἑαυτὸν οὐχ ἐξέσωσε τοῦ μα-
χαίρα πεσεῖν, τῶν τότε ἀστρολόγων ὁ δοκιμώτατος ὢν, ἀλλὰ
τι τὴν ἐκείνου γνῶσιν διαδραμιόν, ὡς εἶοικε, λεπτεπίλεπον

1. ξυστοῦ] δόρατος A. 2. σκοτοδίνης] ἑλπίζεται καὶ πίπτει
ἀπὸ τοῦ ἀλόγου αὐτοῦ B. 3. ἐμπίπλησι A. 7. τοῦ om A.
12. προέβη A. 19. ὃς διέπων] κεφαλὴ περὶ τὴν ἀγέλω B.

saris humero perstricto telum e manibus amisit. at ille hastam suam
utraq; manu prehensam ita in Branae maxilla defigit, ut oborta
vertigine equo praecipitaretur et a satellitibus Caesaris confoderetur.
aiunt, cum primo vulnere accepto mortem deprecaretur, Conradum
eum bone animo esse iussisse, neque enim quicquam gravius
quam capitis truncationem ei metuendam esse; idque statim acci-
dit, in illa effusa fuga proximum quemquam quilibet occidit; id-
que principio fugae duntaxat factum non ulterius processit. nam
et Romani cognato sanguini parcebant; et ii quos persequen-
tur, quippe res capitis agebatur, summa festinatione aufugiebant.
castra a victoribus direpta sunt, nec militibus duntaxat sed urba-
nae etiam multitudini praedae fuerunt. in hac pugna Constanti-
nus Stethatus occubuit, hasta in inguine vulneratus, vir bonus et
suavis; qui cum Anchiali provinciae praeesset, Branam non sponte
secutus, nec ipsi, ut expectabatur, commodavit, nec semet ipsum
conservavit, quominus ferro interiret, quamvis astrologorum eius ae-

κωσιγνήτην, ἐπεὶ νόμφην ἐκεῖνος ἤρμούσκειτο καὶ ᾤσα, εἶχε
 προσεχῶς τὸν ὑμέναιον, οὕτως τὴν τοῦ βίου κοινωτῶν θανά-
 τω ἀποβαλλόμενος ὡς ἔρμωσαν τοῖς πρέσβεισι κρίνεται καὶ τὸ
 πάρεργον τοῦ ἔργου μείζον κατὰ πολὺ. καὶ μὴν ὑποσχέσασθε
 οἱ πρέσβεις μεγίσταις τὸν Κορράδον κομφίοντες σὺν ἀδελφῶ
 ἐκανεύουσαν, καὶ ὡς εἰστιάκει τοὺς γάμους ὁ βασιλεὺς, με-
 τὰ μικρὸν δὲ ἢ τοῦ Βρανῦ ἐπηκολούθησεν ἀπανόστασις, ἐπὶ
 διέλιπε τὸ τοῦ βασιλέως διανοιστῶν φρόνημα καὶ ταῖς χρι-
 στικέραις ἀναθύλων ἐλπίσιν ἀπεσβηκὸς ἤδη καὶ εἰς ἀγνοῆ
 κατεβλήθηεν χαλαρότητα, καὶ ὥσπερ ἀκόνη τῷ βασιλεὶ πρὸς 10
 τὸν τοῦ πολέμου ξυρὸν γινόμετος. ἀμέλει καὶ βασιλεὺς μὲν
 τοὺς γυμνόποδας καὶ χαμαιεύνας τῶν μοναχῶν ἠθροακίς,
 C καὶ ὄσοι κίσοι τῆς γῆς ὑπερήρθησαν εἰς τὰ ἀρχαῖα συνηθροι-
 κῶς, ἰδέσθω δὲ αὐτῶν τοῦ Θεοῦ διασκεδασθῆναι τὸν ἐφεστῶτα
 ἐμφύλιον πόλεμον καὶ μὴ μεταβῆναι ἢ ἀποπτῆναι τὸ κράτος 15
 πρὸς ἕτερον, τῶν δὲ κατὰ πόλεμον, ἠτημέλει παντάπασι, τὰς
 ἐλπίδας πάσας ἐπανάπτων τῇ παντενχίφ τοῦ πνεύματος· ὁ
 δὲ ὡς ὁ καρκίνος τὴν πίναν πολλάκις τοῦτον δύνκνιζε καὶ
 ἔπονόντιων διανίστα, πείθων μὴ πάντα τοῖς ἀβίοις τούτοις
 θάρρειν, ἀλλ' ἐν τῇ μέρει καὶ στρατῶν ἐπιμέλεισθαι καὶ φά- 20
 λυγξιν ὀπλομάχοις κατὰ τοῦ ἀντιστατοῦ κερῆσθαι, ὅπως εἴη
 μὴ μόνον διὰ τῶν δεξιῶν ὄπλων, τῶν συνάψεων δηλαδὴ τῶν

1. ἐπεὶ νόμφην] καὶ εὐρόντες τὸν μὲν βοινατίων λαρόντα γυ-
 ναῖκα, τὸν δὲ κοράδον ἔν εἶχεν ἀποθανούσαν, ὡς εὐρημα κί-
 λιστον τοῖς ἀποκρισιαροῖς τοῦτο εὐρέθη. συνέτυχον οὖν τῷ
 τοιοῦτω κοράδῳ, καὶ ὑπεσχέθησαν αὐτῷ ἀξίωμα καὶ πλοῦτον
 πολὺν, ἐὰν ἔλθῃ εἰς τὸν βασιλεῖα καὶ λάβῃ τὴν τούτου ἀδελφὴν
 εἰς γυναῖκα B. 16. ἠτημέλει] ἠμέλει A. 17. ἐπανάπτων] ἐπα-
 ρεικῶς A.

habuerunt quod hic coningem amisisset, ac bonum longe maius iu-
 dicauerunt quam si id confecissent cuius gratia venerant, et Conradum
 maximis pollicitationibus impulsum secum adduxerunt. cum vero non
 multo post eas nuptias Branas defecit, is imperatoris animum erigere
 et bona spe sustentare iam labascentem et remollescentem confirmare
 non destitit; quippe qui iis monachis qui nudis pedibus incedentes
 et humi cubantes veluti columnis ultra humum efferuntur, in pala-
 tium congregatis, deo supplicaret ut civile bellum propulsaret nec
 alteri traderet imperium, rem vero bellicam penitus negligeret, omni
 spe sua in armis spiritus collocata. caeterum Conradum, ut can-
 cer pinnam, ambinde vellicabat et excitabat, monens ne in mendiciis
 istis omnem fiduciam collocaret, sed rei militaris etiam rationem
 haberet et armatis phalangibus seditioso occurreret, nec dextris dum-
 taxat armis, hoc est sanctorum virorum intercessionibus, sed sinistris

ἰγίων ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἀριστερῶν τῶν κρατυνο-
 μένων ξίφει καὶ θώρακι τὸν ἀντικαθήμενον πολέμιον μειτῶν,
 μηδὲ χρημάτων ὑποτιθεὶς φεῖδεσθαι, ἀλλὰ καὶ ταῦτα δια-
 φθεῖρειν εἰς στρατευμάτων συναγωγὴν, ἐπεὶ καὶ ἄνευ τῶν καθ'
 5 αἷμα τῷ βασιλεὶ συναπτομένων καὶ τῶν ὅσοι τὰς οἰκῆσεις μὴ
 ἐκτὸς εἶχον τῆς πόλεως, πάντες ὑπέκνυψαν τῷ Βραγῆ, καὶ τῶν
 ἔξωθεν οὐκ ἦν ἐπεισεγγκαοθαι στρατεύματα. οἷς δὴ τοῦ Καίσα-
 ρος λόγοις καθάπερ ἐνδεδεχεῖ βουπλῆγι τιτρώμενος ἀνετησέ τε
 τοῦ κάρου καὶ τῆς ἀκηδίας μεθήρημοστο, καὶ ἤρξατο συλλέγειν
 10 συμμαχικόν. μὴ εὐπορεῖν δὲ λέγων χρυσίων, ἐκ τῶν βασι-
 λικῶν ταμιείων ἀργύρεα σκευὴ ἀνελόμενος παρακατέθετο ταῦ-
 τα τοῖς χρυσοῦ εὐποροῦσι τεμένεσι, καὶ τὰ ἐκεῖθεν πορι-
 σθέντα χρήματα εἰς συλλογὴν διέδωκε στρατιᾶς, καὶ ὕστε-
 ρον μετὰ τὴν νίκην καὶ τὸ χρυσίον οὐκ ἀπέδωκε καὶ τὰ πα-
 15 ρακατατεθέντα ἀνεῖλετο. ἀμέλει καὶ ἐν βραχεὶ καιρῷ ὁ μὲν
 Κορράδος ἀπὸ τῶν κατὰ τὴν πόλιν συναγέοχε Λατίνων ἰππό-
 τας περὶ τοὺς δὶς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα, πάντας ἀρειμανί-
 ους, καὶ πεζοὺς πεντακοσίους. οὐκ ὀλίγοι δ' ἐστρατολογήθη-
 σαν καὶ ἀπὸ Ἰσμαηλιτῶν καὶ τῶν ἐφῶν Ἰβήρων, κατ' ἔμπο-
 20 ρίαν στείλαμένων τὴν ἐς τὴν βασιλίδα τῶν πόλειων. τὸ δὲ
 περὶ τὸν βασιλέα ἐπίσημον τῷ γένει καὶ ἄλλως περὶ τὴν βα-
 σιλειον αὐτὴν εἰλούμενον περὶ τοὺς χιλίους ἠρίθμητο. το-
 σαύτην δ' ὁ Κορράδος ὑπὲρ τοῦ κρατουῆτος εἰσηνέκατο σπου-

4. διαφθεῖρειν] διασπείρειν A, σκορπίζειν B. 9. συλλέγειν]
 συναγειν μετὰ λόγας στρατῶν B. 14. παρατεθέντα A. 20.
 τὸ δὲ] εἶχε δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς μετ' αὐτοῦ ἀρχοντας καὶ ἀρχον-
 τόπουλα μετὰ καὶ τῆς αὐτῆς αὐτοῦ ὡσεὶ χιλίους B. 22. αὐ-
 λαίαν A.

etiam, quae ense et thorace constarent, hostes ulcisceretur. neque
 parcendum esse pecuniae, sed ad conscribendum militem impenden-
 dam, nam praeter cognatos Imperatoris, et eos qui in urbe habita-
 bant, caeteri omnes Branae se submiserant, neque foris copiae pa-
 rari poterant, quibus Caesaris verbis velut assiduis stimulis torpore
 illo et socordia excussa, auxilia contrahere instituit. et quia sibi pe-
 cuniam deesse querebatur, vasa ex Imperatoris scriniis deprompta
 templis, quae aurum habebant, oppignoravit, et pecuniam inde ac-
 ceptam ad colligendum exercitum distribuit, quamvis post victoriam
 nec pecuniam restituit et vasa illa abstulit. Conradus vero exiguo
 tempore equites Latinos in urbe circiter CCL coegit, omnes viros
 bellicosissimos, et pedites D. nec pauci ex Ismaelitis, et Orientalium
 Iberum multi, qui negotiandi causa in urbem venerant, nomina mi-
 litiae dederunt. ex genere illustribus et alioqui palatium frequentare
 solitis ad mille connumerati sunt. Conradus vero tanta contentione

δὴν ὥστε θεόπεμπτον ἀγαθὸν κατὰ καιρὸν τῇ βασιλεῖ ἐπιστῆν τοῖς ἄπασιν ἐλογίζετο. ἔστι δ' ὅτε τῇ βασιλεῖ ἐσθίοντι ἐποφθαίς „εἶθε οὕτως” ὑποστενάξας εἶρηκε „τῶν κατὰ τὸν ἐφαστώτα πόλεμον ἐπεμέλου, ὥσπερ γίγη τρεχέδεικνος, ἐπὶ τὰ Βπροκείμενα βρώματα λιχνυόμενος καὶ ὄλην τὴν φροσίδα τοῖς 5 V. 201 παρακενουμένοις διαχυλῶν δαιτρεύμασιν.” ὁ δὲ ἐρυθρῖσας ἐπὶ τῇ ῥήματι τοῦτι καὶ πυρρωπότερος φανείς ἑαυτοῦ καὶ μειδιῖσας βεβιασμένον ἐπελάβετο τῆς χλανίδος τοῦ Καίσαρος, καὶ διασεσοβηκῶς εἶπεν ὡς „κατὰ καιρὸν, ὃ σῶτος, ἐστιαθσόμεθὰ τε καὶ μαχεσόμεθα.” ἐγένοντο δὲ καὶ διοσημῖαι 10 τηρικαῦτα· ἡμέρας γὰρ ἄστέρες ἐφάνησαν, καὶ ὁ ἀῆρ ταρωχώδης ὤφθη, καὶ περὶ τὸν ἥλιον πάθη τινὰ συμβεβήκασιν ἄφωσιν ἄλωναῖς, ὡς μηδὲ τοῦτον καθαρόν καὶ ἀθόλωτον ἀλλ' ὠχρότερον ἀποδισκεῖν τὸ φῶς. τοσαύτην δ', ὡς ἐνεδίδου τὰ πύγματα, σνηθροικῶς ὁ βασιλεὺς στρατιὰν ἔγνω μὴ 15 C ἀναδέεσθαι καὶ μέλλειν εἰσέτι καθήμενος ὑπωρόφιος, ἀλλ' ἐν τῇ μέρει καὶ αὐτὸς ξιφῆρης ὀφθῆναι τῷ ἀποστάτῃ. στὰς τοίνυν θωρακοφόρος εἶσω τοῦ περιβόλου τῆς πόλεως, ὅν ὁ βασιλεὺς ἀνήγειρε Μανουῆλ ἔρυμα τῶν ἐν Βλαχέρναις ἀρχειῶν, παρεθάρρυνε λόγοις τὸ συγγενὲς καὶ τὸ παρεστῶς ἐγ- 20 γύθεν ὄπλιτικόν, τοιάδε παρακελευόμενος. „κρεῖσσόν ἐστι δη-

2. ἐποφθαίς] ἐπιστάς A. 3. εἶθε] ἀν ποτε ἵνα ἐφρόντιζες καὶ ἐπεμελοῦ καὶ εἰς τὸν παρόντα πόλεμον B. 6. δαιτρεύμασιν] ἐστιασῖαι A. 8. μειδιῖσας] ἀψάμενός τε A. 9. ἐστιασόμεθὰ A. 10. διοσημῖαι A. 11. καὶ ἀνεμομαχία μεγάλη ἐγένετο B. 16. καὶ] μηδὲ A. 18. εἶσω] ἔσω A, ἐντος τοῦ χρυσοτριχίλλου σταθείς B. 20. περιστῶς A.

imperatoris partes tuendas suscepit, ut ab omnibus divinitus missus esse tempore maxime necessario crederetur. atque aliquando ad imperatorem comedentem ingressus cum suspirio dixit „utinam ita rem bellicam curares, ut alacriter ad coenae lauticias accurris et animum in patinis habes.” eo dicto imperator erubuit, et prehensio illius pallio cum risu coacto dixit „heus tu, suo tempore et coenabimus et bellabimus.” tum quoque ostenta apparuerunt. nam stellae interdum sunt conspēctae, aer turbulentus fuit, circuli quas areas vocant solem ambiverunt; unde lumen eius non purum sed pallidius emicuit. imperator vero tanto exercitu coacto quantum res sinebant, non diutius cunctandum et sub tecto desidendum esse ratus est, sed vicissim arma seditiosis inferenda. itaque thoracatus intra ea moenia quibus Manuel imperator Blachernium palatium munit, stans huiusmodi oratione cognatos et proxime astantes milites confirmavit. „omnino praestat, deoque gratius est, ut subditi pro legitimo im-

πουθεν, και παρὰ γε θεῶ ἀνεπέγκλητον, τοῦ ἐνόμως κρα-
 τοῦτος προκινδυνεύειν τοὺς ὑπ' ἀρχήν, ἣ γοῦν προσρέπειν
 ἀνδρὶ νεωτεριστῇ και κατ' ἀλλήλων ἐκπολεμώσαντι τὸ ὁμό-
 γλωττον. εἰ δέ τινες εἶεν μετακυβανομένην ἔχοντες τὴν γνώ-
 5 μην και ἀμφιτάλαντον ἢ προσκεγηνυῖαν ὄλην τῷ ἀποστάτῃ,
 και δυσερώτως αὐτοῦ ἐξέχονται, και ὄν χθές ὡς δεσπότην δε-
 σμόχειρες ἐθεράπευον, τοῦτον ἀθετοῦσι σήμερον, αἴτησιν
 ταύτην αὐτοὺς αἰτοῦμαι δικαιοσύτην, ἐπ' οἴκου ἰζάνειν μη-
 δενὶ ἐπαρήγοντας, ἕως ἄν πολέμῳ διακριθῆι τὰ πράγματα D
 10 και τῷ νικῶντι πρὸς τοῖς ἄλλοις ὑποπεσοῦνται, ἢ μεταχωρεῖν
 ἐς τὸν ἀποστάτην ἐξ αὐτῆς και πρὸ τῆσδε τῆς συμπλοκῆς κα-
 κείνου προπολεμεῖν τε και προκινδυνεύειν, ὅπως και χάριν
 εἴσεται πλείονα τροπαίοις ἀναδηθῆις. ὡς τότε ἐμοὶ μὲν προσ-
 κολλᾶσθαι και χεῖλσι τιμᾶν, ἑτέρῳ δὲ προσενευκέναι τῇ
 15 καρδίᾳ κάκεινῳ ἀπονέμειν ἅπαν τὸ πρόθυμον, οὐκ οἶδα εἰ
 τις και ἐπαινέσεται, ἢ ὅπως ζυγοστατηθῆι παρὰ θεῶ, ὃς τὰς
 ἐπὶ στήθους ἐννοίας ἐξετάζει φιλοδικαίως. τὸ γὰρ ἔτι τού-
 των χείρον και ἀναιδέστατον οὐδὲ βυλέσθαι προάγομαι κατὰ
 νοῦν, τουτέστι τὸν τοῦ πολέμου καιρὸν αὐτομολίας ἐργάζεσθαι
 20 πρὸς τὸν τύραννον, και κακὸν τοῖς ἐκλεκτοῖς ἀνδράσι προκείσθαι P. 246
 παράδειγμα εἰς τὸ συμμεθίστασθαι σφισι και προσαπαίρειν εἰς
 ἕτερον, ὃ καπὶ τοῖς ἀγγελῶν πετομένοις πτηνοῖς ὀρωμεν γινόμε-
 νον ἑνὸς γὰρ ἀναπτάντος και τὰ λοιπὰ φοιζῶν συνανίπτανται,
 και τῇ τοῦ ἑτέρου καταπαύσει συστέλλουσιν ἡπαιτα τὸ πτερόν."

23. ἐνὸς γὰρ στρουθίου πετάσαντος B.

peratore pugnent quam cum seditioso ac civilis belli auctore se con-
 iungant. si qui vero sunt quorum animi vacillent ac fluctuent, aut
 omnino ad seditiosum magno impetu amoris ferantur, et quem heri
 ut mancipia dominum coluerunt, eum hodie reiiciant, ab iis impe-
 tratam velim rem omnino aequissimam, ut domi sedentes neutri
 opitulentur, donec praelio dirempta fuerit controversia, ac tum ut
 caeteri cum victore se coniungant; aut statim ante pugnam ad ho-
 stem abeant ac pro eius salute dimicent, quo gratiam ab eo victo-
 riam adepto maiorem ineant. nam me quidem labiis honorare, corde
 vero alteri addictos esse ac omne studium deferre, haud scio
 an ab ullo probari aut deo placere possit, qui aequitatis amans in
 animorum recessus inquirat. nam ab eo quod iis peius est ac omnium
 impudentissimum, animus quoque abhorret, videlicet ne qui pugnae
 tempore ad tyrannum deficiant et probatos etiam viros exemplo suo
 corrumpant. id quod in avibus quae gregatim volant cernitur. nam
 ubi una subvolarit, reliquae omnes una volant: ubi una consede-
 derit, reliquae etiam consident." haec propterea dicebat, quod Iohau-

ταῦτα δ' ἐφ' ἑλίγγετο δι' ὑποψίας ἔχων τὸν πρὸς πατρός θάλον τὸν σεβαστοκράτορα Ἰωάννην ὡς πύλαι τε τῆ Βρανή συνήθη καὶ ὀλίγη πρῆτερον τῆς ἰποστασίας γάμον υἱοῦ θύσαντα μετὰ θυγατρὸς τοῦ Βρανᾶ. ἐφ' οἷς καὶ ὕσοι μὲν ἐπλήρουν τὸν τότε σύλλογον οὐ μικρῶς ἐπαθήσαντο, ὃ δὲ σεβαστοκράτωρ ἦσαν ἑαυτοῦ μεθιστῶν ὑποπτον παλιμνιοτάταις ἀραις τοῦς κκατ' οἶκον ἄπαντας ἑαυτοῦ καὶ ἑαυτὸν δὴ καθυπέβαλλεν, εἰ ὅλως ἐγνώκει ποτὲ τῆ Βρανή προσθήσεσθαι μηδὲ γὰρ οὐτως εἶναι τοῦ καθήκοντος ἀδελφῆς, ἣ τὸν ἑστῶν ὑπὸ τοῦ γήρωσ ἀπολωλέκειναι καὶ ἠλιθιάζειν πυντάπυσιν, ὡς ἀδελφὸπαιδος ἰο βασιλέως καὶ ἀπὸ δόξης εἰς δόξυν μετεωρίζαντος τὸν ἑπιθυμον καὶ ἔπλην ἀνταλλάξασθαι δι' ἀγχιστείαν παιδός, καὶ ὃν οὐκ ἴσῃσιν ἀκριβῶς εἰ διανοήσαιτο δῆπουθεν ἐπ' αὐτῷ καὶ δράσεις τὰ χρησιότερα.

8. Ἐπεὶ δ' ἐκάλει καιρὸς πρὸς παράταξιν καὶ ὁ ἀποστά- 15
της ἐκιάσειεν τὰς οἰκείας δυνάμεις ἠγγέλλετο, ἀνακλίνονται μὲν αἱ πύλαι τῆς πόλεως, ἐκχέονται δὲ τὰ στρατεύματα. καὶ τὸ μὲν εὐώνυμον κέρως ὁ πρωτοστράτωρ ἐπέιχε Μανουήλ
C ὁ Κιμνίτης, ὃς οὐκ ὀλίγα τῷ βασιλεὶ ἐχορήγησε χρήματα
V. 202 κατὰ τὴν τότε γενομένην τῶν ὀπλιτῶν ξενολόγησιν· ἔχθιστος 20
γὰρ ὢν τῷ Βρανῆ, μηδ' ἀγαθαῖς ἐννοίαις βαλλόμενος εἴπερ εἴη επικρατέστερος ὁ Βρανῆς, πῦσαν τὴν οὐσίαν βασιλεὶ ἀνε-

8. προσιεθήσεσθαι A. 10. ἀπολωλέναι A. καὶ ἠλιθιάζειν] ἐγενόμην τοσοῦτον ὀλόμωρος ὡς θεῖος βασιλέως ὢν καὶ πατρός τάξιν ἐπέχων καὶ ἀφ' ἧς εἶχον δόξης εἰς μεγαλωτέραν δόξαν ἐτιμήθην, κατελείψαι σε τὸν ὄν ὡς υἱὸν καὶ βασιλέα ἀκριβῶς γινώσκω B. 12. διὰ τὴν ἣν πρὸς αὐτὸν συμπενοθερίαν ἐποίησα B. 20. τῶν ὀπλιτῶν] τοῦ στρατεύματος A.

nem sebastocratorem patrum suum suspectum habebat ut et veteri necessitudine et recenti affinitate cum Brana coniunctum, cuius filiam non ita pridem filio suo desponderat. quibus verbis cum omnes alii doluerunt, tum sebastocrator, ut omnem suspicionem a se amoveret, omnem familiam suam et semet ipsum atrocissimis diris devovebat, si unquam ad Branam deficere in animo habuisset. neque enim se ita esse officii rudem aut senio delirare, ut fratris filium imperatorem, a quo ab alia dignitate ad aliam promotus esset, advenae sub dio versanti, cuius animum erga se inexploratum haberet, ob filii nuptias posthaberet.

8. Cum Branas suos milites in aciem eduxisse nuntiaretur et pugnae tempus esse videretur, apertis portis milites erumpunt, protostrotatore Manuele Camyzo, qui imperatori ad conducendum militem non parvam pecuniam suppeditarat, cornu sinistrum obtinente. nam cum Branae iniuicissimus esset neque spem bonam foveret, si i:

κάλυψε, καὶ ταύτης ὁπόσον βούλοιο μέρος ἀποδάσσειν
 συγκεχώρηκε, κρείσσον οἰηθεὶς ὑπὲρ βασιλέως φιλοῦντος καὶ
 προσγενοῦς καταπροέσθαι τὰ ὄντα ζύμπαντα, καὶ πλείω νικῶν-
 5 τος μετ' εὐχαριστίας ἀπολήψεσθαι ὕστερον, ἢ τὰ οἴκοι ἄλλο-
 τῶν, καὶ τοῦτο ἀσπόνδῳ τε καὶ ἀγνώμονι, ταμιεύειν εἰς κα-
 τάγγελων οἰκεῖον κάκεινον ἕριστῶν ἄφρονον. τὸ δὲ δεξιὸν
 αὐτὸς διεῖπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσαάκιος, ἐν ᾧ συνείλετο ἕπαν
 εἶ τι κράτιστον καὶ ὄπλοις ἀριπρεπέστατον, τὸ δὲ μέσον ὁ
 Κορράδος Καῖσαρ μετὰ τῶν ἐπὶ μισθῷ ἀγγελημένων Λατί-
 10 νων ἰππέων τε καὶ πεζῶν. τοῦ δ' ἀντιταξαμένου στρατο-
 πέδου τὸ μὲν μέσον τῆς γάλαγγος, ἐνθα καὶ τὸ συγγενὲς καὶ
 φίλιον ἦλπιστο τῷ Βρανᾷ καὶ εἶ τι τῶν συνακολουθησάντων
 ἐκείνῳ ἐπίσημον τῷ γένει καὶ εὐθαρσές, αὐτὸς ἐπέιχε Βρανῆς,
 τὰ δ' ἐκατέρωθεν ἰσάμενα τάγματα ἄλλοι τε στρατηγίας
 15 εἰδήμονες καὶ ὁ Σκύθης Ἐλπούμης. μήπω μὲν οὖν μεσοῦσης
 ἡμέρας ἀκροβολισμοὶ ἐκατέρωθεν καὶ ἐμπηδήσεις κατ' ἀλλή-
 λων ἐγίνοντο παρ' ἀμφοτέρων τῶν στρατευμάτων, καὶ πεζι-
 καὶ προβεβλημένοι δυνάμεις μάχης ἐξ ἀντιστάσεως ἤπτοντο.
 ἐπεὶ δ' ὁ ἥλιος κατὰ κορυφὴν ἔφλεγε, τότε δὴ τὰ σημεῖα τῆς
 20 μάχης αἴρεται, καὶ πρῶτος ὁ Κορράδος διακινεῖται, φοινικο-
 βαφρὸς μετὰ τῶν αὐτῷ συνόντων Λατίνων τὸ τῶν ὄπλων ἔχων
 ἐπίσημον. αὐτὸς μέντοι ἄνευ θυρεοῦ τηρικαῦτα διηγωνίζετο,

13. εὐθαρσέστατον αὐτὸς ἐπέχων ἦν ὁ Δ. 14. τοῦ στρατηγεῖν
 ἐπήβολοι Α. 15. Ἐλπούμης Α, ὁ κόμανος ὁ Ἐλπούμης Β. 16.
 ἀκροβολισμοὶ] ἀνεμοπόλεμοι καὶ τοξείαι Β. 17. στρατῶν Α.
 20. κινεῖται Α. 22. αὐτὸς] μὴ φροῶν ἐκ σιδήρου ἄρμα τε,
 παρὶον δὲ χονδρὸν ἀρῦφαντον ἔχων δίπλας δεκαοκτώ, ἐντυλί-
 ξας αὐτὸ εἰς ὕλην κρασίῳ καλοῦ μετὰ ἄλατος. καὶ συσφιχθὲν
 τὸ τοιοῦτον παρὶον ἦν ἰσχυρότερον καὶ σιδήρου. καὶ τοῦτο ἐπά-
 να ἔφορει αὐτοῦ. Β.

vinceret, omnes suas opes imperatori aperuerat et quantum vellet
 inde sumere permiserat, melius esse ratus propter imperatorem ami-
 cum et cognatum omnia sua bona effundere, eaque, si vicisset, cum
 gratiarum actione et fenore recipere, quam domi asservare homini
 alieno infesto et ingrato, in derisum suum et summam illius com-
 moditatem. in dextro cornu ipse imperator curavit, in quo lectissimi
 quique et armis insignes erant. medium Conradus Caesar cum stipen-
 diariis Latinis tam equitibus quam peditibus occupabat. hostilis pha-
 langis medium Branas cum cognatis suis et amicis et nobilissimis ac
 fortissimis quibusque obtinebat: in utroque cornu cum alii duces,
 tum Elpames Scythia curabant. ante meridiem levia certamina et in-
 sultus ab utroque exercitu facti sunt, pedestribus copiis pugnam au-
 spicatis, cum vero sole iam medium caeli lumen occupante signum

Ρ. 47 ἐκ δὲ λίνου πεποιημένον ὕψωμα οἶνον αὐστηρῶ ἱκανῶς ἤλε-
 σμένην διύβροχον πολλῶν περιπτυχθὲν δίκην θώρακος ἐνε-
 δύετο· ἐς τοσοῦτον δ' ἦν ἀντιτυπὲς ἄλοι καὶ οἶνον συμπλη-
 θὲν εἰς καὶ βέλους εἶναι παντὸς στεγανώτερον ἤριθμουῖνο
 δ' εἰς ὀκτωκαίδεκα καὶ πλείω τὰ τοῦ ὑψώματος συμπτύγματα. 5
 ποιήσας δὲ τὸ μεταίχμιον βραχύτερον αὐθις ἴσταται. καὶ
 ἐπεὶ οἱ μὲν πεζοὶ τὰς λόγχας ὡς πρὸς συμπλοκὴν ἀνέστησαν
 πυργηδὸν παραταξάμενοι (ἀσπίς γὰρ ἀσπίδα καὶ κόρυς κόρυ-
 θα ἤρειδε, καὶ οἱ θυρεοὶ ἀλλήλοις συνέμνον), οἱ δὲ ἰππεῖς
 τὰ δόρατα ἠγκωνίσαντο καὶ τὰ τῶν ποδῶν κέντρα τοῖς ἵπποις 10
 ἐπέπειραν, ἤδη δὲ καὶ τὸ τοῦ βασιλέως τάγμα ἐπηκολούθει,
 Β οὐδὲ τὴν πρώτῃν ἔμπτωσιν τοῦ περὶ τὸν Κορράδου ὀπλιτεύ-
 οντος πεζικοῦ οὐδὲ τὴν ῥόθιον ἐπαγωγὴν τῶν ἰππέων οἱ περὶ
 τὸν Βρανῶν ὑπενεγκόντες, τὰ νῶτα μεταβυλόντες διασκίδναν-
 ται· ἐπὶ δὲ τούτοις καὶ τὰ λοιπὰ διαθροηθέντα τάγματα 15
 τρέπονται πρὸς φυγὴν. αὐτὸς δ' ὁ Βρανῶν γεγωνὸν κεκρα-
 γῶς καὶ διάτορον „στῆτε Ῥωμαῖοι· πλείους γὰρ πρὸς ἐλάτ-
 τονας μαχεσόμεθα, καὶ πρώτος ἔργως κατὰ τῶν ἐνωπίων ἐμ-
 βαλῶ πολεμίῳ,” καὶ ἅμα δρυὼν ὃ ὑπετίθετο, παλίνστροφον
 μὲν οὐδένα ποιήσειν ἴσχυσε, κατὰ δὲ τοῦ Κορράδου ἄτερ 20
 κόρυθος μάχομενον τὸ δόρυ ἴθυνεν, οὐ καιρῶς δ' ἔβαλεν,
 ἀλλὰ τὸ μὲν τὸν τοῦ Καίσαρος ὄμον παραξέσαν ἄλιον τῶν

2. ἐνεδύετο Α. 8. ταξάμενοι Α. 10. τὰ δόρατα] τὰ τούτων
 κοντάρια εἰς τὰς μασχάλας αὐτῶν θέμενοι Β. 13. περὶ] κατὰ
 Α. 16. γεγωνότερον Α, μεγαλωότερον Β. 18. ἐμβαλῶ] κρα-
 δανῶ τὸ δόρυ καὶ Α. 20. ποιήσειν ἴσχυσε] εἰργάσατο Α. 21.
 δόρυ] ξυστόν Α. ἴθυνας οὐ καιρῶς ἔβαλεν Α.

pugnae datum esset, Conradus primus cum suis, quorum arma purpureum insigne habebant, impetum in hostem facit, ac sine clipeo tum pugnabat, sed textum lineum austero et salito vino probe mactatum pugnabat, et amplius decies octies complicatum pro thorace indutus erat, ita firmum ut nullum telum penetraret. utriusque exercitus intervallo in angustum contracto rursus consistit, postquam pedites ut pugnam inituri lanceas instar turris erexerunt (nam clipeus clipeum, galea galeam urgebat, et scuta collidebantur) et equites subditis calcaribus equos directis hastis concitarunt, imperatoria etiam legione subsecuta; Branae milites, non primo quidem impetu Corradini exercitus tolerato, obversis tergis dissipantur, deinde caeterae etiam legiones in fugam voltuntur. Branas vero quanta voce poterat clamans „state, Romani: plures enim cum paucioribus pugnabimus, et primus ego hastam in hostem vibrabo,” idque quod alios monebat exequens, neminem sane a fuga revocavit, sed telo in Conradum sine galea pugnantem directo non letalem ictum illi intulit, sed Cae-

ἐκείνον χειρῶν ἐξερρή, ὁ δ' ἀμφοτέραις τοῦ οἰκείου ξυστοῦ C
λαβόμενος ἐμπήγγυσι τοῦτο τῇ παρειᾷ τοῦ Βρανᾶ, καὶ σκοτο-
δίνης ἐκείνον ἐμπίπλησι, καὶ κατακρημνίζει τοῦ ἵππου Βρα-
νᾶν. τὸ δ' ἀπὸ τοῦδε περιστάντες αὐτὸν οἱ δορυφόροι τοῦ
5 Καίσαρος καταδορατίζουσι. φασὶ δὲ ὡς ἐν τῇ πρώτῳς ὑπὸ
Κορράδου τρωθῆναι τὴν τελευταίην πτοηθεὶς ἱκετηρίασε Βρα-
νᾶς τοῦ μὴ τεθῆναι, τὸν δὲ Κορράδον ἐκείνῳ μὴ χρῆναι
δεδιέναι ἀποκρίνασθαι· οὐδὲ γὰρ ἀηδὲς τι πείσεται ἕτερον
ἢ τὴν κεφαλὴν μόνον ἀποκοπήσεται. ὁ καὶ παραχρῆμα πέ-
10 πουθεν. ἀκόσμου δὲ τῆς φυγῆς γενομένης ἕκαστος τὸν καθ'
αὐτὸν διώκων ἀνήρει. τοῦτο δὲ ἀρχομένης συμβᾶν τῆς τρο-
πῆς οὐ περαπέρω προβέβηκε· καὶ Ῥωμαῖοι γὰρ ὁμογενοῦς
ἐφείδοντο αἵματος, καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ διωκόμενοι τὸν περὶ ψυ- V. 203
χῆς τρέχοντες μεθ' ἀπάσης ὀρμῆς ἀπεδίδρασκον. ἐσκύλευται D
15 οὖν ὁ χάριξ ὑπὸ τῶν νικῶντων, καὶ εἰς διαρπαγὴν ἐκκείμε-
νος ἦν οὐ μόνον τοῖς τοῦ βασιλέως στρατεύμασιν ἀλλὰ καὶ
τοῖς ἐκχεομένοις ἀστυπολίταις. ἀναιρεῖται δὲ κατὰ τοῦτον
τὸν πόλεμον καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Στηθάτος, περὶ τὸν βου-
βῶνα λόγῃ τρωθεὶς, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ μελίχρος, ὃς διέ-
20 πων τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἀγγιλίου οὐχ ἐκόντως ἐπηκολούθησε
τῷ Βρανᾶ, ἀλλ' οὔτε τὸν προσλαβόμενον ὠνησέ τι, καθὼς
καὶ προσεδοκᾶτο, Βρανᾶν, καὶ ἑαυτὸν οὐχ ἐξέσωσε τοῦ μα-
χαίρα πεσεῖν, τῶν τότε ἀστρολόγων ὁ δοκιμώτατος ὢν, ἀλλὰ
τι τῆν ἐκείνου γνῶσιν διαδραμόν, ὡς ἔοικε, λεπτεπίλεpton

1. ξυστοῦ] ὄρατος A. 2. σκοτοδίνης] λαίλζεται καὶ πίπτει
ἀπὸ τοῦ ἀλόγου αὐτοῦ B. 3. ἐμπίπλησι A. 7. τοῦ om A.
12. προέβη A. 19. ὃς διέπων] κεφαλὴ περὶ τὴν ἀχελῶ B.

saris humero perstricto telum e manibus amisit. at ille hastam suam utraque manu prehensam ita in Branae maxilla defigit, ut oborta vertigine equo praecipitaretur et a satellitibus Caesaris confederetur. aiunt, cum primo vulnere accepto mortem deprecaretur, Conradum eum bono animo esse iussisse, neque enim quicquam gravius quam capitis truncationem ei metuendam esse; idque statim accidit. in illa effusa fuga proximum quemquam quilibet occidit; idque principio fugae duntaxat factum non ulterius processit. nam et Romani cognato sanguini parcebant; et ii quos persequabantur, quippe res capitis agebatur, summa festinatione aufugebant. castra a victoribus directa sunt, nec militibus duntaxat sed urbanae etiam multitudini praedae fuerunt. in hac pugna Constantinus Stethatus occubuit, hasta in inguine vulneratus, vir bonus et suavis; qui cum Anchiali provinciae praeesset, Branam non sponte secutus, nec ipsi, ut expectabatur, commodavit, nec semet ipsum conservavit, quominus ferro interiret, quamvis astrologorum eius ae-

ἡσυχῇ μένειν πέπεικεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καὶ ἐπιὸν οὐκ ἔδρασε τὸ πολέμιον. ἐλέγετο δὲ τῷ Βρανῆ φοιβῶσαι προρρητικῶς, ἐκ τῶν τῆς τέχνης ἐκβύσεων τεκμαιρόμενος, ὡς κατὰ τὴν P. 148 ἡμέραν ἐκείνην τῆς πόλεως ἐντὸς εἰσελεύσεται καὶ θριαμβεύσει περιφανῶς. τοῦτο δὲ εἰ μὲν αὐτὸς ἀληθῶς εἶρηκεν δ5 Στηθίουτος, ἀσφαλῶς οὐκ ἴσημι, ὅτι μηδ' ἀψευδῶς τὰ πάντα ἢ φήμη μυθεύεται, ὅποσα περιλάλητα τιθέναι φιλεῖ. ὅσοι δέ, εἰ δοῦμεν ὅποσα ἢ φήμη ἐδίδυξεν, ὑπὸ τοῦ προφάντορος Στηθίουτου εἰκαίως ἐξετοξεύθησαν, αὐτὰ, φασί, τὰ πράγματα ἔφηγαν, εἰ μὴ τις τῇ οὐρανοσκόπῳ ἐπιστήμῃ προσκείμε- 10 νος μὴ παντάπασι διεψεύσθαι τουτονὶ διατείνοιτο καὶ τὰ τῆς τέχνης μὴ καθόλου διαπεσεῖν, εἰς τὴν τοῦ Βρανῆ κεφαλῆν μετύγων τὰ προρρηθέντα καὶ τὸν ἕτερον αὐτοῦ τῶν ποδῶν, ἄπερ τῆς ἡμέρας ἐκείνης διὰ τῆς ἀγορᾶς ἐμπεπερονημένα κοιτοῖς διεπόμπευσαν, σὺν αὐτῇ δὲ καὶ κεφαλὴ τινος ἀγοραίου, 15 B Πιοιητοῦ λεγομένου, ἣν οὐδεμία πολεμία χεῖρ ἀφαιλέτο, αὐτὸς δὲ βασιλεὺς μετὰ τὴν λαμπρῶν ἐκείνην νίκην καὶ τὴν τῶν ἐναντίων καταπολέμησιν ἀποτμηθῆναι προσέταξεν, οὐκ οἶδ' ἐφ' ὅτῳ συνοίσοντι ἢ κατορθώματι.

9. Καὶ τοιοῦτο μὲν ὁ τότε ἀγὼν εἴληφε πέρας, αὐτὸς 20 δ' ὁ βασιλεὺς τραπόμενος εἰς ἐστίαισιν πᾶσαν τῶν ἀρχαίων ἀνῆκε πύλην αὐλείον καὶ παράθυρον προσκῆλιον, ὥστε τοὺς

3. τεκμηράμενος A. 7. μυθεύεται A. 8. ὅποσα εἰπεῖν ἢ A.
10. ἔφηγαν A. 13. τὸν ἕτερον] τὸν δεξιόν B. 14. ἐμπε-
περονημένα δόρασιν A. 15. ἐνέπόμπευσαν A. τινος ἀγο-
ραίου] ἐνός πραγματευτοῦ B. 17. δὲ] δ' ὁ A. 19. ἢ]
ἢ ὅποιωδὴ A. 21. τραπόμενος] εἰς τράπεζαν καθίσας B.

tatis princeps. nimirum scrupulo aliquo minutissimo deceptus in tentorio manserat, hostem ingruentem nihil timens. ferebatur autem Branae ex artis observatione praedixisse fore ut eo die urbem ingrederetur et magno cum splendore triumpharet. quod utrum dixerit necne, affirmare non possum: novi enim eniin famae non semper in huiusmodi rumoribus fidem habendam esse. sed si illa dixit quae feruntur, vates utique deceptus est, ut res ipsa declaravit, nisi quis forte astrologiae deditus eum non prorsus aberrasse nec artem omnino vanam esse propterea contendat, quod caput eius et dexter pes eo die hastis affixa per forum traducta sunt, unaque caput circumforanei cuiusdam, qui Poeta dicebatur, non in bello caesi, sed post illustrem illam victoriam iussu imperatoris, haud scio quo fine, interfecti.

9. Eo bello hunc exitum sortito, imperator convivio instructo omnes aulae portas aperuit, ut victor a quibusvis conspiceretur; et cum manus epulis adnoturus esset, ferculum haud sane decorum et

βουλομένους εἰσιέναι καὶ θεῦσθαι αὐτὸν τροπαιοῦχον. ἐν δὲ τῷ ἄπτεσθαι τῶν σιτίων χανδὸν καὶ τὰς χεῖρας κινεῖν εἰς τὸν τῶν προκειμένων ἐδεστῶν πόλεμον, ἐπεισὸδίον τι οὐκ εὐπρεπὲς καὶ ἄθυρμα ἐπιδείπνιον τὴν τοῦ Βρανᾶ παρεισαχθῆναι 5 κεκέλευκε κεφαλῆν. ἡ δὲ ὡς εἰσῆκτο, ἐπ' ἐδάφους ἔρριπτο σεσηρῦα καὶ μεμυκῦα τῷ ὀφθαλμῷ, ὧδ' ἑ κάκεισε δίκην σφαίρας διαγομένη τε καὶ μεταγομένη διηκοντίζετο. ὕστερον C δὲ καὶ τῇ αὐτοῦ γαμετῇ ἔνδον τῶν ἀνακτόρων καθειργμένη παρεισφύεται, καὶ ἀνέρεται αὕτη εἰ σύνοιδεν ὅτου ἐστὶν ἡ 10 κεφαλῆ. ἡ δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκείνῳ τῷ πικρῷ καὶ οἰκτρῷ καὶ ἄέλπτῳ θεάματι ἐπιβαλοῦσα „οἶδά” φησε „καὶ ταλανίζω ἐμαντήν.” ἦν γὰρ σόφρων ἡ γυνή, καὶ τὴν ἐπιπρέπουσαν τῷ Θῆλῆϊ σιωπῆν τιθεμένη περὶ πολλοῦ, οὐ χάριν καὶ καλὴν ἐν γυναιξὶ κατωνόμαζεν ὁ πρὸς μητρὸς αὐτῆς θεῖος ὁ αὐτο- 15 κράτωρ Μανουήλ, καὶ οἷόν τι τῶν ἐκ τοῦ γένους ὀσφράδιον. τὰ δὲ γε πρὸς ἀποστασίαν τῷ Βρανᾶ συνυράμενα στρατεύματα, ὅλους ἀνέντα χαλινούς, τὰς ὀπουδήποτε φερούσας ἐτράπετο. καὶ οἱ μὲν ὕπισθεν ἐσιώτες τῶν προμάχων κατὰ τὸν καιρὸν τῆς συμπλοκῆς, ὡς ἤσθοντο τῆς τροπῆς, ἀψάμε- D 20 νοι τῆς φυγῆς πρότεροι τοὺς κατόπιιν ἐλαύνοντας ὡς πολεμίους ὑφορώμενοι, τὸν δρόμον ὡς μὴ συλληφθεῖεν ἐπέτεινον· οἱ δ' ἐφεπόμενοι τὸ σύντονον εἰς φυγὴν τῶν προαγόντων ὡς πρᾶξιζιν ζηλοῦντες σώζουσαν, καὶ τὴν τῶν πολεμίων ἐπιδίωξιζιν δεδιττόμενοι, ἐκεῖνα ἠῦχοντο ἀντικρυς, τοὺς μὲν ἵππους

6. σεσηρῦα] ζαρωμένην καὶ κεκαμυμένην τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκύλιον ταύτην ἀπὸ τόπου εἰς τόπον καὶ ἔσυρον καὶ ἔρριπτο ὡσπερ μάπαν Β. 14. μητρὸς] πρὸς πατρός αὐτῆ Α. 15. οἶόν] καὶ μυρωδίαν ἐκάλεε τοῦ γένους αὐτοῦ Β. 17. χαλινούς] ἐπιτήρας Α. 21. ληφθεῖεν Α.

Iudicrum parum elegans, Branae caput inferri iussit, quod hiantī rictu et clausis oculis humi abiectum huc atque illuc globi instar agitabatur et iaculis traiciebatur. deinde coniugi quoque eius in palatio inclusae oblatum est. quae rogata num sciret cuius esset, oculis in miserabile illud et inexpectatum spectaculum coniectis „novi” inquit, „et me miseram iudico.” erat enim modesta mulier, et decoram matronis taciturnitatem maximi faciebat. quare a patruo Manuele matrone decus et familiae suae ornamentum appellabatur. exercitus vero qui cum Brana defecerant, laxis habenis quocunq̄ue fugiebant; ac qui pugnae tempore post propugnatores steterant, cum inclinatum esse aciem sensissent, fuga occupata, eos qui a tergo sequebantur pro hostibus metuentes cursum intendebant, ne caperentur. qui vero sequebantur, antecedentium incitatum fugam ut rem salu-

μη ποσὶ κόπτων τὸ δῦπεδον ἀλλ' ἔκτασθαι κατὰ Πήγασον, αὐτοὺς δὲ ἀορασίᾳ καλύπτεσθαι, ὡς εἰ τὴν κυνήτην Ἰαίδον ἐπέδυσαν. ἡ κολλή τότε ἦν αὐτοῖς ἡ δεξιανσις, καὶ πᾶν ἐποίει καὶ πρῦττειν καὶ εὐχεσθαι. ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν γέφυραν πλεῖστοι ἂν ἀπολιθθόντες δλώλεισαν ἥτις κατὰ τὸ Δαφνουτίον 5

V. 204 περιάγεται, εἰ μὴ τις αὐτοὺς ἐπεπείκει καθυφαίνει τῆς δεξιᾶς φυχῆς κατὰ κόσμον τε καὶ μὴ ἐπισηλαῶν διὰ τῆς ἀψίδος ἵνα, εἰς οὐρανὸν ἀνατείνας τὴς χειρας καὶ τὸ θεῖον ἐπομοθάμενος μηδένα κατ' αὐτῶν ἐπιέναι πολέμιον ὀπισθεν, ἀλλὰ

P. 249 πάλαι μεταστραφέντας παύσασθαι τῆς καταδιώξεως. ὅσοι 10 μὲν οὖν τὴν τύχην ἦσαν φλαῦροι καὶ περιπέζιοι, οὗτοι ἀνεπαρθῶς καὶ ἀνεπεγκλήτως ἀφίκοντο οἰκάδε, τὴν οἰκίαν παρὰ βύσσον σῶζουσιν ἔχοντες, καὶ μηδένα δεδιότες τὸν ἐπὶ τῷ κολάσει ἀναδιψήσοντα. οἱ δὲ τὸ γένος λαμπροὶ καὶ ἐπίσημοι δ' ἡγεμονίαν ἢ ἀρχηγίαν, οὗτοι ἐς ἄθρον ἀλιθθέντες σύν- 15 τῆμα διαπροσβέουσαι βασιλεῖ, συγγνώμην αἰτοῦντες οἷς ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ καὶ τῷ ἀποστάτῃ ἐπηκολούθησαν, καὶ παρὰ βασιλέως λαμβάνοντες τὸ ἀνέγκλητον ἄγαθοὶ καὶ πιστοὶ θεράποντες ἐς τὸ μέλλον ἔσεσθαι συνετίθεντο, καὶ τῶν ἔργων αὐτῶν ὑποδείξαι τὴν μετάνοιαν ἐφ' οἷς ἐκ παρανοίας 20 B πεκαρφημένοι κατὰ τοῦ κυρίου βασιλέως ἐφοπλισάμενοι. εἰ δὲ βασιλεύς, φασί, τὸ τῆς ψυχῆς θυμούμενον πόντων ἀμ-

2. κυνήτην A. 4. τὴν τοῦ δαφνουτίου γέφυραν B. 5. δλώ-
 λασιν A. 7. καὶ κατὰ κ. μηδ' A. 11. τὴν τύχην] τὸ γένος
 ἄγνωστοι καὶ περισυνάγματα B. 13. τῷ] τὸ A. 15. ἀλο-
 σθέντες] σφιδόντες A. 17. κατηκολούθησαν A. 18. ἀγα-
 θοὶ] πιστοὶ καὶ εὐνόητοι: πρὸς αὐτὸν B. 20. παρανοίας
 margo W: codices παροινίας.

tarem imitati, et hostium persecutionem veriti, illud utique optabant, ut equi non unguis humum pulsarent sed tanquam Pegasus volitarent, ipsique velut orci galea tecti a nemine conspicerentur. tantum eos terror invaserat, qui faciebat ut quidvis et dicerent et optarent. ac in ponte Daphnutiano plurimi periissent, nisi quidam manibus in caelum extensis, deum testatus neminem a tergo instare sed victores laudum a persequendo destitisse, eos monuisset ut impetum fugae moderante ordine et caute fornicem illum pertransirent. ac tenues et obscurae fortunae homines citra molestiam et crimen domum redierunt, salubriter obscuritate sua tecti, neque metuentes ne ab ullo inquirerentur. qui vero aut genere illustres aut magistratibus gestis insignes erant, frequentes convenere et per legatos veniam ab imperatore petiverunt, quod hominem seditiosum secuti defecissent. quodsi ab imperatore noxae eximerentur, se in posterum bonos et fideles ministros fore

τάθετον οὐκ ἀνῆμαρ καταπέψει τὴν δογλιότητα, ἀλλ' ἐσέ-
 πειτα στήσει τὰ ἡμαρτημένα σφίσιν αὐτοῖς, ὃν ὑπέτυψε κό-
 τον εἰς σπινθῆρας ἀναρριπιζῶν θυμοῦ, καὶ αὐτοὶ φευζοῦν-
 ται ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως καὶ τὸν παρὰ τοῖς φιλε-
 5 χθροῦσιν ἔθνεσι Ῥωμαίοις ζητήσουσιν ἔσχατον σταθμόν, κά-
 κεῖνα Ῥωμαίους ἐργάσσονται ὅσα οἷς προσερχύησαν δρᾶν ὠφει-
 λον, ἐπεὶ μηδὲ καινὸν εἰ διφῆη τις τὸν ἀντίπαλον καὶ κολα-
 κεύσει τουτοῦ ὡς φίλιον, τὸν οἰκεῖον εὐρίσκιον πολέμιον.
 ταῦτα οἱ μὲν πρέσβεις ὑπετονθόρυσαν* βασιλεὺς δὲ πᾶσιν
 10 ἀμνηστίαν ἐβράβευσε, καὶ τοὺς προσιόντας εὐμενῶς προσδε-
 χόμενος παρῆνει ματάμελον ἐπὶ τῇ παραβάσει τῶν πρὸς αὐ- C
 τὸν ὁμωμοσμένων ἐνδείκνυσθαι, καὶ ἀρχιερεῖ ὀπτάνεσθαι τῇ
 μεγάλῃ, καὶ ζητεῖν ἐκεῖθεν λύσιν τοῦ ἀναθέματος ἧπερ αὐ-
 τοὺς οἱ τῆς πόλεως οἰκήτορες καθυπέβαλον, ἄνωθεν ἐστῶτες
 15 τῶν πυργοβάρεων καὶ τὰ παρ' αὐτῶν θεώμενοι δρώμενα, καὶ
 πολλοὶ τῇ πατριάρχῃ προσήλθοσαν, ὅσοις τέως εὐλαβείας με-
 τῆν* οἱ δ' ἄλλοι τῇ κατανεύσει τῆς κεφαλῆς τὸ πέρας τῆς
 παραιφάσεως συμμετρήσαντες ὡς λῆρον ἠγγήσαντο τὴν εἰς τὸν
 μέγαν νεὼν ἀφίξιν τε καὶ ἐξαγόρευσιν. ἐῷ γὰρ λέγειν ὡς
 20 ἦσαν οἱ τῶν ἀτασθάλων μετὰ τὴν ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως
 ἐξέλευσιν διεχλεύαζον αὐτὸν καὶ ἐξεμυκτήριζον, καὶ οὐ και-
 νὸν ἔλεγον εἰ θεῷ πρότερον κληρωθεῖς, ἐπεὶ καὶ τοῦτο προσ- D

1. καταπέψει | παραπέψει A. 6. Ῥωμαίοις A. 7. κολακεύ-
 ει A. 10. ἐβράβευσε A. 19. γιόν A. 21. καὶ οὐ] λέγοντες ὅτι εἰ μὴ γένης κληρικός, μεθ' ἡμῶν οὐ περιπατεῖς B.

pollicebantur, et poenitentiam suam re ipsa declaraturos, quod contra dominum et imperatorem arma cepissent. sin' is inexpiabili iracundia arderet, atque iniuriarum memoriam perpetuo conservatam ac irae scintillas resuscitatas vellet, se quoque conspectum eius fugituros et extremum receptum apud gentes Romanis infestas quaesituros, et in Romanos ea commissuros quae illis deberent ad quos confugissent. neque enim esse novum, si quis suos infestos experia-
 tur, ut hostium amicitiam expetat eosque pro amicis colat. quae cum legati submurmurassent, imperator impunitate omnibus concessa, eos qui accedebant benigne susceptos monebat ut poenitentiae ob violatum iusiurandum declarandae causa patriarcham adirent, seque anathemate solvi peterent. quo a civibus, cum illorum facinora ex turribus spectarent, obstricti essent. ac multi, quibus religio cordi erat, ita fecerunt: caeteri vero nutu capitis duntaxat admonitioni illi assensu magni templi ingressum et confessionem pro nugis habuerunt; ne dicam fuisse quosdam petulantes, qui cum exissent, imperatorem deriserint et subsannarint, nihil esse novi dicentes,

διεβέβλητο, εκείνα και αυτοὺς ὑφηγεῖται νῦν ἀπόσα δὴ και ἐξ ἐφήβου δεδίδαχται. πολλοὶ δὲ και τῷ Ἀσὺν και τῷ Πέτρῳ προσερρῦσαν· ἀλλὰ και οὔτοι γράμμασι βασιλικὸς μετὰ μικρὸν ἐπανήλθουσαν.

10. Ἄλλο δ' ἐπὶ τούτοις παρηκολούθησεν ἔργον παρα-5
λογώτατον· ὁ γὰρ βασιλεὺς πᾶσιν ἐνέδωκεν ἀτεχνῶς ἀστυ-
κόλις τε και ἀλλοχώροις διεκχεῖσθαι και κακῶς δρᾶν ὁπόσοι
πρὸς Βρανᾶν μετετάξαντο τῶν τε ἀγγου τῆς πόλεως ἀγροτῶν
και τῶν τὴν Προποντιδα λαχόντων εἰς οἰκησιν. και τὴν μὲν
τῆς ἡμέρας ἐκείνης διάδοχον νύκτα καθ' ἣν Βρανᾶς κατηγώ-10
νιστο, ἐνίεται ταῖς οἰκίαις τῶν δυστήνων Προποντιῶν τὸ
P. 250 ἕργον πῦρ, ὃ τοῖς στέγουσιν ἐφυπνοῦν σκεύεσι κατὰ τὰς ἀστρα-
πᾶς ἔξαιφνης προῖησι τὰ ἐξάλματα και πιμπρᾶ καθ' ὧν διεκ-
πῖπτον ἀφίεται. τὸ δὲ λύβρον ἐμπεσόν τοῖς δρυφάκτοις ἐκυρ-
πόλησεν ἅπαν οἰκοδόμημα, εἴτε τέμενος τοῦτο ἅγιον ἦν εἴτε 15
σεμνεῖον ἱερὸν εἴτε οἶκημα ἰδιωτικόν· και τοῦ κακοῦ παρὰ
πᾶσαν δόκησιν ἐπελθόντος οὐ μόνον τὰ μέλαθρα τὸ πῦρ ἐπε-
νέμετο και ἡ φλοῦξ μικροῦ διεῖρπεν αἰθέριος, ἀλλὰ και τὰς
V. 205 μετενεγκεῖν ἔχοντος εἰ μὴ ὅσα τῶν χρημάτων εὐάγκαλα. κα-20
τὰ δὲ τὴν μετ' αὐτὴν ἕω ἔξεισιν ὡς ἐκ προσκλήσεως τὸ Λα-
τινικὸν στίφος ὃ τῷ Κορράδῳ Καίσαρι συντετέτακτο και τὸ

11. τῶν δυστήνων] τῶν ἐν τῷ πορθμῷ τὰς καταλύσεις ἔχόντων
A, τῶν τοιούτων στενιῶν B. 12. τῶν ἀστραπῶν αἰφνης
πρόεισι A. 13. ὧν διεκπ.] ὧν διαφίεται A. 15. πᾶσαν οἰ-
κοδομήν A. 20. χρημάτων] ἰόντων A. 21. ὡς ἐκ προσ-
κλήσεως om A.

si is qui sacrificulus olim fuisset (nam id etiam ei crimini datur) ipsis etiam ea praescriberet quae a puero didicisset. multi qui ad Asanem et Petrum se contulerant, paulo post imperatoris litteris revocati sunt.

10. Post haec imperator, quod haud satis mirari queas, concessit omnibus tam civibus quam peregrinis, ut urbe effusi omnes eos male tractarent qui ad Branam defecerant, suburbanos, villicos et Propontidis incolas. eaque nocte quae Branae interitum consecuta est, Graecus ignis aedificiis ad fretum sitis iniicitur, qui in vasis occultus, subito fulguris instar emicans, omnia quae contigerit incendit. qui cum in tabulata incidisset, omnia aedificia tam sacra quam profana, tam privata quam publica incendit. id malum cum praeter expectationem accidisset, non aedes modo flamma in altum elata sed etiam bona miserorum absumebat, cum nihil eripere aut transferre possent nisi parva quaedam. postridie mane Latina cohors Conradii Caesaris et promiscua et paupercula turba urbe egreditur. hi circum-

ἀγελαῖον καὶ πτωχεῦον πληθος τῆς πόλεως, καὶ τὰ περίξ B
 διαδραμόντες, οἱ μὲν ἔτι τὰ ὄπλα φέροντες οἱ δ' ἀμυντηρίῳ
 τῷ παρευρεθέντι χρώμενοι, τί μὲν οὐχ ἤρπασαν, τί δὲ χεῖ-
 ριστον οὐκ εἰργάσαντο; οἰκήματα κατήρειψαν, τὸν ἔνδον πλοῦ-
 5 τον περιεβάλλοντο, ἱερὰ ἀνηρεύνησαν φροντιστήρια, ἐπιπλα
 ἀφείλοντο παναγῇ, σκεύη τίμια ἐβεβήλωσαν, σεμνῶν μονα-
 ζόντων οὐκ ἠδέσθησαν πολιάν, ἀρετῆς, ἦν καὶ πολέμιος οἶδε
 τιμᾶν, ἠλόγησαν, καὶ ἵνα τὰ πολλὰ συντέμω, πᾶσαν κάκωσιν
 καθ' ὧν ἐπήεσαν ἐπεδείξαντο. πολλοὶ δὲ καὶ ὅτι τῶν κατ' οἶκον
 10 σκυλενομένων ὑπέμυξαν, θάνατον εὗραντο τὸ ζημίωμα. πρού-
 κοψε δ' ἂν τὸ δεινὸν καὶ χροσιώτερον γεγονός ὡφθη καὶ πε-
 ριαλγέστερον, εἰ μὴ τινες ἀνευγκόντες βασιλεῖ τὰ τελούμενα C
 καὶ βαρυσταλάγησαντες, ὡς εἰκός, ὑπέμυξαν πρὸς διόρθωσιν.
 καὶ στείλις εὐθύς τινος τῶν κατ' ἀξίωσιν καὶ γένος περιφρα-
 15 νῶν ἀνέστειλέ τε τὰς τῶν ἀτάκτων δομάς, καὶ κατέληξεν οὐ-
 τως ὅψε ποτε τὰ εἰς μέγα μέρος ἀφανισμοῦ τῶν ἐκεῖσε τολ-
 μώμενα.

Ἄλλ' οὐπω ταῦτα διετεθρήνητο ἀκριβῶς ὑπόσοις τῶν ἀν-
 θρώπων ψυχῇ φιλοικτος καὶ τὸ δάκρυ ταῖς τῶν πασχόντων
 20 ἀναπιδύει θερμότερον συμφοραῖς, καὶ τὸ τῆς πόλεως χειρω-
 νακτικὸν καὶ ὄσον οὐ συνεπευδύκησε τοῖς λοιποῖς ἐπὶ τὰ ἴστο-
 ρημένα ἤδη τῷ λέγειν μοι, δεινὸν ἠγησάμενοι εἰ οὐχ ὅπως

5. ἐπιπλα] ποδάς ἀγίων ἀπῆραν B. 6. σεμνήν μοναζ. πολι-
 τεῖαν οὐκ ἠδ. ἀρετῆς A. 11. χρ. ἀφθὲν ἐγεγόνει περ. A.
 12. τελούμενα] τολμημένα A. 14. κατέληξεν] λήξεν εὐρατο
 οὐτωςί πως A. 16. τολμώμενα] τελούμενα A. 19. φιλοϊ-
 κτος] εὐσυνπαθήτος καὶ τὸ τῶν ἀφθαλμῶν ὄδωρ A. 21. συν-
 ευδύκησε τοῖς ἄλλοις A.

iacentia omnia pervagati, partim adhuc armati, partim telis obiter
 arreptis, quid non rapuerunt? quo scelere abstinuerunt? diruerunt
 aedes, opera diripuerunt, monasteria scrutati suppellectilia sacrosan-
 cta abstulerunt, vasa pretiosa profanarunt, venerabilem monachorum
 senectutem non reveriti sunt; virtutem quam hostis etiam venerari
 solet, neglexerunt; denique ne sim prolixior, omne malorum genus
 quolibet secum attulerunt. multi quod ob direptionem aedium sua-
 rum murmurassent, occisi sunt. ac ea calamitas latius vagata ac diu-
 tius et acerbius grassata esset, nisi quidam gravi dolore commoti
 eam audaciam imperatori indicassent, eumque perpulissent ut viris
 nobilibus et dignitate praestantibus missis importunorum hominum
 impetum repressisset.

Hoc modo vastatione magnae partis suburbanorum aedificiorum
 vix tandem finita, et ab hominibus qui aliorum malis afficiuntur vix
 satis adhuc deplorata opifices urbani, qui ea quae iam exposui non

ἐλευθεροστομοῦσι Λατίνοι καὶ βρενθύνονται τῷ ὑπ' αὐτῶν
 Δικαταγωνισθῆναι Βρανῶν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῶν ἀστυγειτόνων
 σφίσι Ῥωμαίων διαπεπράχασι τὰ ἀνύποιστα, κατὰ φύλαγγας
 ἀγγηγεμένοι καὶ σπείρας δίκην χειμάρρου ταῖς τῶν Λατινι-
 κῶν γενῶν οἰκίαις προσρήγνυνται. αἱ τε οὖν ἄσημοι φωναὶ 5
 τὸν ἄερα ἐπλήρουν, ὡς οὐδ' εἰ κολοιῶν ἢ γεράνων ἢ ψάρων
 ἔθνεα κλαγγηδὸν ἐπτερούσσοντο ἢ ἐπέκλωζον θηρευταὶ καὶ
 ἐπεθῶϋζον κυνηγῆται, ἀλλήλους τε παρεκάλουν ἐπισπώμενοι
 τῶν χιτωνίων. καὶ οὐκ ἦν ἐκεῖ τις τῶν εἰσηγουμένων τὰ
 πρὸς εἰρήνην κατήκοος, ἀλλ' ὡς ἀσπίδες τὰ ὄτα βύοντες 10
 πάντα παρέτρεχον σοφὸν φαρμακόν. ἡγεμόμευε δὲ τῆς τότε
 τῶν ἀγοραίων συνδρομῆς οὐ μόνον θυμὸς ἄλογος, ἀλλὰ καὶ
 ὁ τῶν ἀλλοφρίων ἠρρένον ἔρωσ χρημάτων· ᾗοντο γὰρ ἐν
 βραχεῖ πόνῳ τοὺς Λατίνους ἐκοτῆσαι οἰκημάτων καὶ διαρκά-
 P. 251 σαι ἅπαν ἀπραγματεύτως τὸ ἔνδον κειμηλιούμενον, ὥσπερ 15
 κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Ἀνδρονίκου διαπεπράχασι.
 ταῖς δὲ εἰς τούναντίον τὰ τῶν ἐλπίδων μετέστραπται. οἱ γὰρ
 διάφοροι ὡς εἶδον τὴν ἐπ' αὐτοὺς τῶν ξυγκλύδων σύρροϊαν,
 τὰς τε λεωφόρους περιεφράγμωσαν μεγίστοις σκόλοψιν, ὅσαι
 κατ' αὐτοὺς ἦγον τὸ παροδεῦον, καὶ θωρακισθέντες βύζον 20
 ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν ἔστησαν. ὁ δ' ἀγελαιὸς ὄχλος πολλακίς
 μὲν ὑπερβῆναι τὰ περισταυρώματα ὤρμησαν, οὐ μόνον δὲ

2. καταγωνισασθαι Α. 4. χειμερίου δίκην χειμάρρου Α. 5.
 γενῶν om Α. συρρήγνυνται Α. 11. πάντες Α. 13.
 γὰρ ὡς ἐν βραχεῖ πόνῳ τῶν λατίνων ἐκοτ. τῶν οἰκημάτων Α.
 19. τὰς τε]. ἔφραξαν τὰς ὕμας αὐτῶν, μετὰ μεγάλων ξύλων θε-
 κερῶν καὶ ἐσταύρωσαν Β.

probarant, non ferendum esse rati quod Latini non modo libere et insolenter iactarent Branam a se debellatum esse, sed etiam in suburbanos Romanos intolerabiliter grassati essent, in cohortes et phalanges centuriati instar hiberni torrentis in Latinorum aedes irrunt. igitur confusae voces non aliter quam gregibus gruum aut graculorum obstrepentibus, aut venatoribus latratum canum incitantibus, aërem implebant, atque alii alios tunicis prehensis instigabant nemo ibi audiebatur qui pacem suadebat: omnes ut aspides aures obturbant, ne sapientem magum audirent. eum circumferaneae turbae concursum non modo effrenata iracundia, sed etiam alienae pecuniae cupiditas regebat. putabant enim se Latinis exiguo labore aedibus expulsis, quicquid in iis esset reconditum, ut sub Andronico fecissent, direpturos. verum non modo spe sua frustrati, sed etiam contrarium sunt experti. nam adversarii animadverso plebis contra se concitatae impetu, vias publicas, quae ad ipsorum aedes ducabant, imis trabibus obstuxerunt, et thoracati in munitionibus illis,

τοῖς κατὰ σκοπὸν οὐκ ἔδοσαν πέρας, ἀλλὰ καὶ κικῶ, ἕπι
 τῶν Λατίνων ἔπαθον· αἰσιδῆρωτοι γὰρ καὶ γυμνοὶ πρὸς ὀπλι-
 σμένους μαχόμενοι, οἱ πλεῖστοι δὲ καὶ οἰνίφλυγες ὄντες, τό-
 τε δ' καὶ ἔδρων ἐγίνωσκον καὶ τὸν Ἐπιμηθέου τοῦ Προμηθέως
 5 καταδέεστορον ἤδεσαν, ὅποτε βαλλόμενοι ἀπὸ τῶν ἢ πικριστι-
 δὸν οὐταζόμενοι κατὰ γῆς ἔπιπτον. καὶ τὴν μὲν δειλὴν ὕλην τῆς B
 ἡμέρας ἐκείνης μέχρι καὶ ἐς βαθεῖαν ἐσπέραν οὕτω κατίσχυε
 τὸ δεινόν· ἡλίον δὲ τὸν ὀρίζοντα ὑπερανabάντος μετὰ μείζονος
 Ῥωμαῖοι ἑνὸς ὡς εἰς ἀγώνισμα δεύτερον συνηθροίζοντο, πλεί-
 10 στος μετὰ τῶν ὀπλων προβεβλημένοι. ἀλλ' οἱ τε συνελθόν-
 τες ἐκ βασιλέως λόγιμοι ἄνδρες αὐτοὺς ἀνέστειλαν, καὶ οἱ
 ἐκ τῆς Λατίνων φυλῆς κατασοφισόμενοι τοὺς εὐήθεις κατέ-
 σβεσαν τὸ πολὺ τῆς ὀρμῆς· συναγαγόντες γὰρ τοὺς ἐν τῇ
 πολέμῳ καταλύσαντας τὸ ζῆν Ῥωμαίους, καὶ μετὰ τὴν τῶν V 20
 15 περιβλημῶν ἀφαίρεσιν δεῖξαντες ἐν χρηῖ κουρίας, ἐξέθετο
 κατὰ τὴν αὐλειον σφῶν, καὶ πλουσιῶς ἐπ' αὐτοῖς ὡς ἐφ'
 ὁμογενεῖ παθηνάμενοι ὑπεδείκνυον τοῖς προσιοῦσιν ἐκ βασι-
 λέως, καὶ ἰκεσίαιον μὴ ἀνασχεῖσθαι καὶ ἐσαυθις συρραγῆναι C
 πόλεμον καὶ δις αὐτοὺς πεπονθέναί ὅποσα καὶ ὄρῶν ἔχουσιν.
 20 οἱ δὲ πρὸς τὸν ἀποχειροσβίστον λαὸν ταῦτα διαπορθμεύοντες,
 κἀπὶ τοὺς τεθνεῶτας τείνειν τὰ ἥμισυα πείθοντες, μηδ'
 ἐπαινεῖν τὰ γινόμενα φάσκοντες, ἰσχυσαν οὕτως ὀψέ ποτε
 μαλαῖσαι τοὺς σύρφυκας ὡς ἀποχωρῆσαι πρὸς τὸ οἰκέτον ἐκα-

2. ἔπασχον A ἀσιδῆρωτοι] ἀναμῆρωτοι B. 5. ἤδεσαν] ἔγνωσαν A. 8. ὑπερβάντος A. 10. μεθ' ὀπλων A. 14 και μετὰ] φραγγικῆ βούχα φορέσαντες και ντζεφέτε, και τοῖς ἔχοντες γένεια κουρεῦσαντες B. 23. ἀναχωρῆσαι A

densi inter sese, constiterunt. at collectitia turba saepe vallum illud transcendere conata non modo nihil profecit, sed etiam a Latinis male tractata est. nam cum sine ferro et nudis, plerique etiam vino obruti, cum armatis congregederentur, tum demum quid fecissent cernebant, Epimetheum Prometheo stultiore esse intelligebant, cum aut sagittis icti aut communis vulnerati humi procumbebant. ac toto vesperi usque in crepusculum malum illud duravit. mane autem cum Romani maiore impetu ad secundum praelium se pararent, plurimis armatis hosti oppositis, cum clari viri ab imperatore missi eos represserunt, tum Latini stultis fucam fecerunt ac multum de fervore illo restinxerunt. Romanos enim qui in pugna ceciderant, Latinis vestibus indutos rasisque barbis in suarum aedium vestibulis collocatos, pro popularibus suis lamentati sunt; et iis qui ab imperatore aderant, illos monstrando, rogarunt ne denuo committi praelium. ceve bis iisdem claudibus, quas cernerent allici paterentur, qui cum

στον ἐπιτήδευμα. καὶ ἄλλως δὲ εἶπεν, μὴ τοῦ συνήθους ἡγεμόνος τοῦ οἴνου σφᾶς θωρακίσαντος μηδ' ἀκριβέστερον σιδήρου πρὸς τὸν ἀγῶνα παρυθίζαντος (πρώϊος γὰρ ἦν ὁ καιρὸς) διελύθησαν εὐμαρῶς ἀναμιλλῆτοι, οὓς ὑποσχόντες εὐήκοον τῇ παρεκτάσει τῶν διαλλακτῆρων μεγίστων ἀνδρῶν. εἰς γὰρ οἴνω προκατελήφθησαν οἱ καὶ ταπύρων οἰναβαρέστεροι, **Doi** ταῖς σμιλαῖς καὶ ταῖς ξαφίσι προσανέχοντες, ποία τις αὐτοὺς ἔνγξ ἢ τίνων τερετίσματα Σειρήνων πρὸς εἰρήνην ἂν μετερρῦθμισαν ἢ πρὸς ἑτέραν ἐσχήμονα προῶξιν μετέθηκαν; ὦν γε καὶ ἄλλοι μὲν ὡς ὑπὸ μέθης διαρρῶντων οὐκ ὀλίγα **10** ξυνέθεντο σκόμματα, ὁ δὲ Μένανδρος οὕτωςί πως ἐπιλαμβάνεται „μεθύσους τοὺς ἐμπόρους ποιεῖ τὸ Βυζάντιον· ὄλην ἔπιον τὴν νύκτα.“ καὶ ταῦτα μὲν ὧδέ πη ἐφέρετο.

2. τοῦ οἴνου om A. 3. πρώϊμος A. 4. ἀνομιλλῆτοι A.
 5. παραιφάσει A. 6. οἱ καὶ ταπ. οἴν. om A. 8. τερε-
 τίσματα] ἀσμάτων A. 10. ὦν γε καὶ ἄλλοι μὲν τῶν ἀν-
 θρώπων μεθύοντες πολλὰ παράφορα λέγουσιν, οἱ κωνσταντινο-
 πολῖται δὲ καὶ πλείονα τῶν ἄλλων ὡς πολλαπλάσιον μεθύον-
 τες καὶ ὄλην τὴν νύκτα τὸν οἴνον πίνοντες B. οὐκ] πᾶ-
 λιν οὐκ A. an πᾶλαι οὐκ? 12. μεθύστας ἐμπόρους τὸ βυ-
 ζάντιον ποιεῖ καθότι ἔλην τὴν νύκτα πίνουσι. ὕ.

illa ad opifices perferrent, et monerent ut in mortuos defigerent oculos, sequē illa probare negarent, vix tandem populi colluviem emollire potuerunt, ut in officinam quisque suam reverteretur. facilius tamen impetratum est ut gravissimis pacificatoribus obsecuti ab armis discederent, quod ut matutino tempore non consuetus dux illos armarat, nec magis quam ferrum acuerat. nam si vino occupati fuissent ii qui gallam et acum subigunt, quae oratio, quis eloquentiae torrens illum pugnandi ardorem restinxisset, aut ad quietam aliamve honestam actionem eos impulisset? nam cum alii Byzantinos ut ebriosos perstrinxerunt, tum Menander sic eos arguit. „Byzantium ebriosos reddit hospites. potando noctes perdere integras solent.“ atque haec ita contigerunt.

TOMOS Β ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ
ΙΣΑΑΚΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ.

1. Βασιλεὺς δὲ δισσεύει κατὰ Μυσῶν ὑπεροβουλίῳ 25.
πληττόμενος, ὅτι μὲ κατὰ τὴν προτέραν αὐτοῦ ἐμβολὴν τὰ V 200
5 τῆς πολεμίας εὐ διέθετο γῆς, ἀλλ' ἀναστὰς ἤγαθο ἐκεῖθεν ὡς
εἰ πολέμοι ἐπέκειντο βιάλλοντες, μήτε τοῖς φρονήσις Ἑω-
μαίους ἐπιστήσας φύλακας μήτε ἡμηρα λαβῶν τὰ τῶν βαρ-
βάρων φίλτατα. καὶ τότε μὲν αὐτὸς μετὰ τῶν συνόντων οἱ
ἀλλῶν ἐξῆγε τῆς πόλεως· ἠκηκίει γὰρ μηκέτι τοὺς Μυσοὺς
10 τὰ ἦρη περιπαταίνειν καὶ τοὺς βοινοὺς, ἀλλ' ὀπλιτικὸν ἐε-
νολογήσαντας Σκυθικὸν ἐς τὰ τῆς Ἀγαθοπύλεως μέρη πικρα-
βαλεῖν καὶ ταῦτα κατὰ κράτος ληΐζεσθαι, κακὰ ἐργαζομέ- B
νους Τερμέρεια· τὸ δὲ λοιπὸν ἐκ προσκλήσεως συνήγατο
στράτευμα. πρὸς γὰρ τὴν ἄελπτον καὶ ὄξειαν ἔφοδον τῶν
15 βαρβάρων καὶ αὐτὸς τι τοιουτότροπον ἐμεθόδευσε, καὶ συ-
στολὴν ἐντεῦθεν τοὺς ἐχθροὺς παθεῖν προμηθεύμενος, καὶ

2. ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ] καὶ ἐξέλευσις αὐτοῦ κατὰ τῆς ἑαγορᾶς P
3. δισσεύει] καὶ πάλιν ἐξέρχεται ἐκ δευτέρου B ἢ προσέ-
ραν] πρώτην A. 5. διέτιθετο A. 7. ἑμῶν] ἄφιδος B
τὰ τῶν οὐκ A. 8. συνόντων] προσημασμένων ἀλλῶν A. 11
ταρμεβαλεῖν A. 15. αὐτὸς ὁ βασιλεὺς τὴν ἑξοδὸν ἐν A

I M P E R I I

I S A A C I I A N G E L I

LIBER SECUNDUS.

1. Imperator vero dolens quod prima in Mysiam impressio-
ne bellum non rite administrasset, sed inde non aliter digressus
quam si hostium telis urgeretur, neque castella Romanis praesidiis
occupasset neque barbarorum filios obsides sumpsisset, denovo Bla-
chis arma inferre statuit. ac tum ipse quidem cum paucis qui obli-
ter reperiebantur egreditur. audierat enim hostes non amplius in
montibus et collibus versari, sed Scythicis auxiliis ascitis in agro
Agathopolitano castra posuisse, et loca illa effuse vastare et magnis
afficere detrimentis. reliquae vero legiones interea convocabantur.
nam et ipse imperator ad subitum et inexpectatum hostium tumultum
expeditionem illam accommodare cogebatur: in quo illa etiam
spectabat, ut et hostium impetum reprimeret et suos dicto audien-

τοὺς οἰκείους μὴ ἀπανθασήσκειν ἐς τὴν παρὰ πόδας καὶ δευτέραν κατὰ τῶν Βλάχων ἐξόρμησιν, εἰ κατὰ τούτων πρώτος αὐθις αὐτὸς τὰ ὄπλα ἤρατο καὶ τὸν ἵππον ἀνέβη τὸν πολεμιστήριον. καὶ ὁ μὲν κατὰ τὸν Ταυρόκομον γενόμενος (κτησείδιον δὲ ἐστὶν οὗτος οἰκούμενον κωμηδὸν καὶ μὴ πάνυ πρὸ-5 P. 253 ρω τῆς Ἀδριανοῦ κείμενον) ἐπέμενε τὰς δυνάμεις συνελθεῖν, ἐπέσκηψε δὲ καὶ τὸν Καίσαρα Κορράδον μηδὲν τι μελλήσαντα ἐξελθεῖν. ὁ δὲ δυσχεραίνων προδήλως πρὸς ἦν εὗρατο ἐκ βασιλέως φιλοφροσύνην ὡς τῷ βασιλεῖ κήδει ἀσύμφωνον καὶ τῷ ἑαυτοῦ γένει ἀπάδουσαν, ὁρῶν δὲ καὶ τὰς ὑπερηφά-10 V. 208 νους ἐλπίδας καταληξύσας ἐς μόνον τὸ μὴ τοῖς πολλοῖς ὁμόχρωμον ὑπόδημα τοῦ ποδός (τὸ τῶν Καισάρων λέγω παράσημον), καὶ ἄλλως δὲ σταυροφορήσας οἰκοθεν καὶ τὴν ἐς Παλαιστίνην ὁδεύσαι πάλαι προθέμενος ἤδη κατασχεθεῖσαν ὑπὸ τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον Σαρακηῶν, καὶ πάρεργον ὁδοῦ τὴν 15 μετὰ τῆς ἀδελφῆς τοῦ βασιλέως ἐπιτελέσας συνάφειαν, ἐπέβηνευσε μὲν συνεξίεμαι τῷ βασιλεῖ καὶ συνδιαθέσθαι τὸν προκείμενον πόλεμον, ὡς δ' ἀντέκρουσε τὸ βεβουλεῦσθαι θεῶν κακοτυχεῖν εἰσέτι Ῥωμαίους ὑπὸ Μυσῶν, ἐπ' ἄλλοις τρέπει τὸν νοῦν. νῆα γὰρ ἐξαρτίσας εὐπαγῆ τε καὶ τεογόμεφτον τὸν 20 πλοῦν ἐς Παλαιστίνην ἔθετο, καὶ τῇ Τύρῳ προσορμίσας καὶ πικρὰ τῶν ἐκεῖσε ὁμογενῶν οἷά τις κρείττων ὄραθεις καὶ προσδεχθεῖς δύναμις τοῖς Σαρακηνοῖς ἀντεφέρετο, Ἰόππην ἐπανα-

1. ἀπανθασίσειν Α. 7. κορράδην Α. 9. φιλοφροσύνην] εὐ-
 εργείαν καὶ πλουτισμὸν Β. 11. καταληγούσας Α. 16
 κατένευσε Α. 20. ἐξαρτήσας Α. 22. οἷά] ὡς οἷδ Α.

tiorez haberet ad secundum illud Blachicum bellum, si ipse primus in equo bellico armatus cerneretur. ubi Taurocomum pervenit (prædium id est, quod vicatim incolitur, non procul ab Adrianopoli dissitum) expectavit dum copiae convenirent. et Conrado Caesari quoque mandavit ut citra cunctationem exiret. is vero cum imperatoris erga se benignitatem, cum suo genere non consentientem et ab imperatoria affinitate abhorrentem, haud dissimulanter aegre ferret, et magnificam illam spem non aliud asserre cerneret nisi ut calceis Caesareis, a vulgo distinctis, uteretur (eo accedebat, quod cruce domo secum gestata Palaestinam ab Aegyptiis Sarracenis iam occupatam invisere constituerat, et obiter imperatoris sororem duxerat), annuit ille quidem se imperatorem conventurum et bellum una administraturum. verum cum deus Romanis plures clades per Mysios inferre decrevisset, nullo consilio, nave firmissima et nova conscensa, in Palaestinam contendit. cum Tyri appulisset, a popularibus suis veluti numen quoddam susceptus Sarracenis restitit, et Ioppen, quae

σωσάμενος, ἢ νῦν Ἄκε λέγεται, καὶ ἑτέρας πόλεις τοῖς ὁμοφύλοις. ἀλλὰ γὰρ ὅτι καὶ τὰ ἐκεῖ πάσχειν κυκῶς ἀφώριστο, ἄλλοι τε καλοὶ καὶ γενναῖοι ἀπώλοντο στρατηγοὶ τὴν κατὰ Χριστὸν ἐκόντες καὶ οἰκείους ὄψωνίους πορεύειν στειλάμενοι, 5 καὶ αὐτὸς δὲ ἀναιρεῖται ὑπὸ Χασισίου, μικρὸν τι ἐπιβιός, καὶ ὅσον πείραν τῆς αὐτοῦ ἀνδρείας τε καὶ φρονήσεως δοῦναι τοῖς Ἀγαρηνοῖς καὶ Θανμασθῆναι. γένος δὲ εἰσιν οἱ Χασισιοὶ τοσαύτην λεγόμενον τηρεῖν τῷ ἄρχοντι σφῶν συστολήν καὶ τῶν ἐντελλομένων πλήρωσιν, ὡς καὶ κατὰ κρημνῶν ᾧθεῖν 10 ἑαυτοὺς ἐκείνου ἐπ' ὄφρῦσι νεύσαντος μόνον καὶ χορεύειν κατὰ ξιφῶν καὶ ὑδάτων καθύλλεσθαι καὶ κατὰ πυρὸς ἀκοντίζεσθαι. ἀμέλει τοι καὶ πρὸς οὓς ἂν ἐθέλωσιν οἱ τῶν Χασισίων ἐξουσιάζοντες ἀποστέλλουσι τοὺς σφῶς ἀναιρησόντας· οἱ δὲ ὡς φίλοι προσιόντες ἢ καὶ ὡς ἐπήλυδες ἐκείνοις ὄφθεν- 15 τες ἢ τι τῶν καθηκόντων εἰπεῖν ἔχοντες, ἢ καὶ ὡς πρέσβεις ἐξ ἔθνῶν ἤκειν πλαττόμενοι, πλήττουσι πολλάκις παραξιφιδίῳ καὶ Θανατοῦσι τοὺς τοῖς κυρίοις αὐτῶν ἀντίφρονας, μὴ τὸ τοῦ πράγματος ἐργῶδες ὄλως ἐν νῶ βαλλόμενοι, μηδ' ὅτι ἐκ του 20 ταυραξάμενοι θάνατον.

Ἄλλ' ὁ μὲν βασιλεὺς περὶ δισχιλίους ἐπιλέκτους ἀποκρίνας, καὶ τούτοις ὄπλα καὶ ἵππους ἀκνύποδας διαδόυς, ὤρμησεν ἐκ τοῦ Ταυροκόμου πρὸς τὸ πολέμιον, τὴν δ' ἀποσκευὴν πῦσαν καὶ

5. χασισίου et mox χασισιοι B: vñgo χασίου, χάσιοι, χασίων.
8. τηρεῖν σφῶν ὑποστολήν A. 13. τοὺς ἀναιρ. ἐκείνους A.
21. δισχιλίους] χιλίους A. 23. ταυροκώμου A.

nunc Ace dicitur, aliaque oppida recuperavit. sed quia illis quoque locis fatalis calamitas impendebat, multi praeclari et fortes duces, qui Christianum illud iter ultro et suis stipendiis susceperant, perierunt; et ipse Couradus non multo post, vix edito specimine virtutis et prudentiae suae, ut Agarenis admirationi esset, a Chasio quodam occiditur. gens autem Chasiorum suos principes ita vereri et observare et in iussis eorum exequendis adeo alacris esse dicitur, ut si tantum supercilio magistratus innuerit, statim de rupibus se praecipitent, in enses irruant, in undas desiliant, in ignem se coniciant; et ad eos missi quos eorum principes occisos volunt, ut hospites et amici adeunt, et aut se habere quod eis dicant, aut legatos venire simulant, saepe dominorum suorum adversarius pugionibus occidunt, nulla difficultatis et explorati supplicii ratione habita, etiamsi alterum non occiderint.

Imperator vero circiter bis mille delectis viris, quibus arma et veloces equos dedit, Taurocomo ad hostes contendit; impedimenta omnia, lixas et calones Adrianopolim ire iussit. interea spe-

τὸν ὑπηρετικὸν ὄχλον ἐς Ἀδριανούπολιν ἰκέσθαι διατεταχέ-
 οἱ δὲ ἠγγέλλοντο παρὰ τῶν ὑπῆρων τὰ περὶ τὸν Λαρδέων
 κατατρέχειν χωρία, καὶ πλείστους μὲν ἀπεκτονέσθαι οὐκ ἐλάτ-
 τους δὲ συνειληφέναι, καὶ ὡς ἐπαναζευγνύειν ἐγνώκωσι πολ-
 λῶν ἐμπελησμένοι ὠφελειῶν. ἐνθ' ἵσθις τοίνυν ὑπὸ σύλπιγ-5
 γι τὸν ἵππον ἀναβὰς ἐπορεύετο, καὶ κατὰ τόπον τινὰ Βυ-
 στέρνας λεγόμενον ἀφιγμένος διανέπαιυσεν ἐκείσε τὴν στρα-
 τιάν, μὴ ἐπιρμαινομένων τῶν πολεμίων. μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέ-
 ρας ἐκέθην ἀπάρως τῆς εὐθῆ τῆς Βερρόης ἐπορθευσάμενος
 ἦπτετο. ἀλλ' οὐπὼ πυρυσάγγυς παρήλθε τέσσαρας, καὶ τις 10
 εὗζωνος ἐπίσταται ἀνὴρ, τὸ τῆς ἀγγελίας ἔχων ἐπὶ τοῦ προσ-
 ῶπου κακόν, καὶ ἔλεγε τὸ πνεῦμα συγκακίς ἀνακαλούμενος
 ἀγχοῦ που μετ' αἰχμάλωσίης τὸ ἀντίπαλον ὑποστρέφειν, ἀνι-
 μένην τὰ πλείστα τὴν πορείαν κατ' ἄμφω ποιοῦμενον, ὅτι το
 οὐδένα ἐώρακεν ἀντίμαχον, καὶ ὡς ἔμφορτον παμπόλλων 15
 λήισμῶν. αὐτίκα γοῦν εἰς ἡγεμόνας τὸ συνὸν ἐκείνῳ διελὼν
 στρατεύμα, καὶ σχῆμα παρατάξεως θέμενος, ᾧδευεν ἐκείνην
 ἣν ὕδοιπορεῖν ἐλέγετο τὸ πόλεμιον. ἐπεὶ δὲ εἶδομέν τε καὶ
 ἐθεάθημεν (συνειπόμην γὰρ καὶ αὐτὸς βουσιλεῖ ὑπογραμμα-
 τεύων), οἱ μὲν Σκύθαι καὶ Βλάχοι τὴν λείαν παραδόντες τι-20
 Βοῖν ἐξ αὐτῶν μοίραις ἐκέλευσαν τὰς ἐπιτομοπέρας ἀναλέγε-
 σθαι τῶν ὄδων καὶ τὴν πορείαν ἐπιτείνειν, ἕως ἂν ἐφάψων-
 ται τῶν ὕρειαιῶν· οἱ δ' ἄλλοι συστρηφέντες ἐδέχοντο εὐπε-

4. ἐπαναζευγνύειν] ἐπανάκειν ἐγνώκωσαν τὰ ἐν οἷς ἐπήεσαν
 προνομαύσαντες Α. 6. βυστέρνας Α. 7. ἀφιγμένος οὐκ Α.
 12. τὸ πνεῦμα] συγκακίς ἀνακαλούμενος Α. 14. οὐτε τε] καὶ ὡς με-
 δένα εὐρὸν ἀντ. καὶ ὡς ἔμφ. ταῖς ἀπαγωγαῖς Α. 16. διελό-
 μενος Α. 17. ᾧδευεν] εἶχετο ἐκείνης ἣν ὄδειον Α.

culatores nuntiant Blachos loca Lardeae finitima vastare, ac mul-
 tis occisis nec paucioribus captis cum maxima praeda discedere
 statuisse. igitur noctu classicis canentibus consensu equo, cum
 ad Basternas (loci nomen est) pervenisset, nullo hoste appa-
 rente, quiete refocillavit exercitum. triduo post inde digressus,
 mane Berroen versus iter ingreditur. cum nondum quatuor parasan-
 gas processisset, mali nuntius adest, homo quidam expeditus, qui
 spiritu ex festinatione subinde interrupto narrat hostes non procul
 inde cum praeda reverti, ac pedetentim fere incedere, quod et nul-
 lum hostem invenissent et manibus onusti essent, quare statim exer-
 citu inter duces distributo et acie instructa, eam viam institit qua
 incedere hostes ferebantur. quos ubi vidimus et vicissim conspecti
 sumus (nam et ego imperatorem pro scriba comitabar), Scythae et
 Blachi, praeda cohortibus aliquot suorum tradita eos compendia iū-
 rogum sectari et accelerare, dum montana attingerent, iusserunt.

τῶς τοὺς κατ' αὐτῶν ἵππαζομένους Ῥωμαίους, τὸν πάτριον
 αὐτοῖς καὶ ἡθάδα τρόπον μαχόμενοι· ἐπιόντες γὰρ ἠφίσαν
 βέλεμνα καὶ δόρασι προσεπλέκοντο, μετὰ βραχὺ δὲ μεταβι- V. 209
 λόντες τὴν ὁρμὴν εἰς φυγὴν καὶ καταδιώκειν ὑπίσω σφῶν ὡς
 5 φυγάδων τὸ ἀνδιωτάμενον ἐρεθίζοντες, αὐθις ὡς οὐδὲ πη-
 γὰ τὸν ἀέρα τέμνοντα τὰ νῶτα εἰς τὴν τῶν ὕψεων μετατιθέ-
 μενοι χώραν ἐνώπιοι τοῖς ἐπιούσιν ἐμάχοντο καὶ πολλῇ γεν-
 ναιότερον συνεπλέκοντο. καὶ τοῦτο πολλὰκις πεποιηκότες, ὡς
 ἤδη τῶν Ῥωμαίων ἦσαν ἐπικρατέστεροι, οὐκέτ' ἐμέμνητο
 10 τῶν ἐλίξεων, ἀλλὰ τὰ ξίφη γυμνῶσαντες καὶ τινα βοῆν ἐκ-
 πληκτικωτάτην ἐκρήξαντες μικροῦ καὶ ἐννοήματος τάχιον Ῥω-
 μαίοις ἐπέπεσον, καὶ τὸν μαχόμενον ὁμοίως καὶ τὸν δειλαι-
 νόμενον καταλαμβάνοντες ἐξεθέριζον. καὶ τάχ' ἂν τὴν τότε
 ἡμέραν οἱ Σκύθαι μέγα κλέος ἀράμενοι κατεκαυχῆσαντο ἡμῶν
 15 καὶ λαῶ ἄφρονι ὄνειδος παρεδόθημεν, εἰ μὴ αὐτὸς ἐπεβοῆ-
 θησε βασιλεὺς ἔτι τὴν περὶ αὐτὸν ἔχων ἀκραιφνῆ φύλαγγα,
 αἶ τε σάλπιγγες ἐπίτορον ἀλαλίζασαι καὶ αἶ χαλκόστομοι κώ-
 δωνες διηγήσασαι τὰ τε τῶν δρακόντων ὄφθέντα εἰκάσματα, ἃ
 ἐπὶ δοράτων ἠώρηται περισσοβούμενα πνεύμασι, τοὺς πολεμίους
 20 κατέπληξαν φαντασίαν παρυσχόντα μείζονος στρατιᾶς. τότε
 μὲν οὖν βασιλεὺς βραχὺ τι τῆς αἰχμυλωσίας ὡς ἐκ στόματος
 Θηρῶν ἀφαρπάσας κατέλαβε τὴν Ἀδριανούπολιν, ἣν βαδίζειν D
 προύθετο παρεϊκῶς· τῶν δὲ βαρβάρων οὐκ ἠρεμούντων, ἣν

2. ἡθάδα A. 4. ὁπ. αὐτῶν τὸ A. 6. μεταθέμενοι A.
 10. ἐκπληκτικωτέρων A. 12. τὸν δειλαινόμενον] τὸν νῶτα στρέ-
 ψαντα A. 14. οἱ Σκύθαι om A. 16. ἀκραιφνῆ] ἀνέμπλο-
 κων B. 18. εἰκάσματα] χάσματα A, ὄψεις B. 21. οὖν
 ὁ β. A.

reliqui conglobati Romanum equitatum intrepide exceperunt, patrio
 ritu pugnantes. nam cum accederent, sagittas coniciebant et hastis
 congredebantur. paulo vero post impetu in fugam converso, hosti-
 bus ad persequendum irritatis, rursus instar volucrum subito reversi
 aaversa fronte multo fortius dimicabant. quo saepe facto cum iam
 superiores essent, omissis illis anfractibus gladios strinxerunt: et hor-
 ribili clamore sublato dicto citius in Romanos irruerunt, et pugnan-
 tes et fugientes ex aequo occiderunt. ac eo die fortasse magnam
 adepti gloriam contemptissimi populi nobis insultassent, nisi impe-
 rator cum phalange sua adhuc integra supervenisset, et incitatus clas-
 sicorum cantus et clangor tubarum et rictus hiantium draconum, ha-
 stis suspensi et a ventis agitati, hostes maioris exercitus opinione
 terruissent. ac tunc imperator parva captivorum parte velut ex fau-
 cibus ferarum erepta, instituto itinere omisso, Adrianopolim perve-

παρήγει μήλιαι κούθεις ελλειο. καὶ δὴ γενόμενος κατὰ Βερ-
 ροὴν τὰς τῶν Σκυθῶν καὶ Μυσῶν ἀνέστειλλεν ἐκδρομὰς καὶ
 δι' ἀνδρῶν μὲν ἡκριβωκότων τὸ στρατηγεῖν, καὶ δι' ἐαυτοῦ δὲ
 οὐχ ἥκιστα. οἱ δὲ καίτερ' ὑφορώμενοι Ῥωμαίους καὶ βασιλέως
 μακρότης ἐπισιμεφόμενοι, ὅμως αὐτὸν πάλιν ἐπετίθεντο λαθραίως, 5
 ὡδὲ πη ἐμβιάλλοντες ὡς πολεμησεῖοντες καὶ καρδοκεῖν ὡς
 ἐπιόντας αὐτοὺς παρεχόμενοι, ἄλλοθι δὲ μεταβαίνοντες καὶ
 αἰεὶ τι δρωῶντες ἐπιτυχές. ἦν δ' ὅτε καὶ βασιλεὺς μὲν εἰς
 Ἄγαθόπολιν ἤλαυνεν, ἐπισχῆσων τοὺς βαρβάρους τῶν ἐκδρο-
 μῶν, αὐτοὶ δὲ τὰς κώμιας ἔκειρον αἷ ἄγχιστα ἦσαν τῆς Φι- 10
 λιππουπόλεως. κακείνου πρὸς τὸ πάσχον ἐπιόντος ἐκεῖνοι
 αὐθις ἐπήλαυνον ἐξ ὧν ὁ βασιλεὺς ἀπανίστατο. ταῦτα δ'
 ἐποίει ἄτερος τῶν ἀδελφῶν ὁ Ἄσαν, ἀγγίχους ὧν διαφερόν-
 τως κἂν τῆς ἀπόροις ἐπινοῆσαι τὰ ζύμφορα ἰκανώτατος.
 ἐγνώκει οὖν ὁ βασιλεὺς καὶ πάλιν εἰς τὴν Ζαγοράν εἰσελ- 15
 θεῖν, καὶ ὡς οἶόν τε πειρασάσθαι παρυστήσασθαι τοὺς Μυ-
 σοὺς. καὶ δὴ ἐξήμας ἀπὸ Φιλιππουπόλεως εἰς Τριάδιτζαν
 παρμαγίνεται· ἐκεῖθεν γὰρ ἠηκόει μὴ δυσπορεύτους εἶναι
 κατὰ πολὺ τὰς εἰς τὸν Ἄιμον πορείας ἀλλ' εὐθ' ὕπη καὶ ἐς
 εὐθείας ἀνοίγεσθαι; καὶ ὕδωρ εἶναι εἰς ἀνιλημα ἰκανώτατον 20
 καὶ χιλὸν τοῖς ὑποζυγίοις ἐνόδιον, εἰ κατὰ καιρὸν ἐκεῖ τις
 πορεύοιτο. ὡς δ' εἰς χειμέριον τροπὴν παρεκλίνας ἤλαυνεν

5. λαθραίως] λεληθότως Α. 7. καὶ ἄλλοθι μ. Α. 9. ἐκ-
 δρομῶν] ἐπελεύσεων Α. 16. παρυστήσασθαι] τοὺς κομάνους
 δεξιωθῆναι Β. 17. ἐκ τῆς φιλιππου εἰς Α. 19. πορείας]
 τροχιάς Α. 22. παρεκλίνας Α.

ant sed quia barbari non quiescebant, quam viam omiserat, denuo
 currere instituit; et Berroen profectus, Blachorum et Scytharum ex-
 cursiones cum per duces rei bellicae peritos tum per semetipsum
 repressit. qui etsi Romanus verebatur et imperatoris praesentiam
 formidabant, tamen iterum clam insidiabantur, ita excurrentes ut
 pugnae avidi et subinde expectandi viderentur; et alias alio transi-
 bant, nec usquam occasionibus deerant. cum imperator ad eos repri-
 mendo Agathopolim properabat, illi pagos Philippopoli proximos
 vastabant: cum afflictas parti succurrebat, illi eo irruebant unde il-
 le discesserat. haec alter frater Asan faciebat, homo ingeniosissimus
 et in rebus dubiis solertissimus. itaque imperator cum denuo Zago-
 ram invadere, et quantum liceret, periculum facere instituisset an
 Mysos ad deditiorem compellere posset, Philippopoli Triadizam di-
 gressus est. inde enim Haemum facile adiri posse, alicubi etiam pla-
 num tramites patere, item aquae affatim et pabulum iumentis suppe-
 tere audierat, si quis eo tempestive proficisceretur. quia vero bruma

ἥλιος, καὶ ποταμοὶ μὲν ὑπὸ ψύχους ἐπήσσοντο καὶ ἄλλως
 βορείου καὶ ψυχροῦ τοῦ ἐκεῖσε κλίματος ὄντος, χιῶν δὲ πλεί- B
 στη κατενεχθεῖσα τὸ τῆς γῆς ἠφάνισε πρόσωπον, οὐ μόνον
 πλησασα φάρυγγας ἀλλὰ καὶ θύρας οἰκημάτων ἐπιζυγώσασα,
 5 ὑπερέθετο τὸ ἔργον εἰς ἀνάφανσιν ἕαρος, καὶ δὴ τὴν μὲν στρα-
 τιὰν ἀυλλίεσθαι διαφῆκε κατὰ τὴν ἐκεῖθι ἐπαρχίαν, αὐτὸς
 δ' εὐζωνος τὴν βασιλίδα καταλαβὼν διεχείτο ἱππων ἀμίλλαις
 καὶ θεωρείοις ἁγάννυτο. ἅμα δ' ἦρι φανέντι ἐξείσιν αὐθις
 καὶ μέτεισι τοὺς Μυσοὺς. ὅλους οὖν μῆνας τρεῖς ἐξηπυκῶς,
 10 καὶ περὶ τὴν τοῦ φρουρίου κατάσχεσιν ὁ Λοβιτζὸς ἐπικέκλη-
 ται πλείστα πεπονηκῶς, ἀτελὲς τὸ ἐγγεῖρημα καὶ πάλιν ἀπο-
 λιπὼν ἐκεῖθεν μεδίσταται καὶ τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων εἰσει-
 σιν· αἱ γὰρ τῆς Προποντίδος χάριτες καὶ τὰ ἐπιτερηῆ κατ' C
 αὐτὴν σκηνώματα τὰ τε κνηγέσια καὶ ἱππασία, ἀλυσιδούν-
 15 τα οἶον τοὺς ἐς ἡμᾶς αὐτοκράτορας, οὐκ εἶον ἐπὶ μακρὸν
 θυραυλεῖν, ἀλλ' ὡς ῥιψάσπιδας γινομένους ἐπειθον αὐτομο-
 λεῖν εἰς αὐτά. τότε δὲ καὶ τὴν τοῦ Ἀσάν γυναικίκα κατέσχευ
 ὁ βασιλεὺς, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ θάτερον τὸν Ἰωάννην V. 210
 εἰς ὄμηρον εἰληφεν. ἀλλὰ καὶ οὕτως ἐπὶ τὰ χεῖρω τὰ πρά-
 20 γματα προὔβαινε.

2. Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον τυραννίδι ἐπικεχείρηκεν
 ὁ Φιλαδελφεὺς Θεόδωρος ὁ Μαγκαφᾶς. καὶ τὰ μὲν πρῶτα
 τὸ τῆς πόλεως ταύτης ἀγελαῖον, πολυανθρόουμνον ὃι θρασὺ

7. διεχείτο] εἰς ἐγκράσματα ἀλόγων ἔχαιρε B. 8. αὐθις] πάλιν A. 10. κέκληται A. 20. προὔβαινον A. 22. μαγγαφᾶς AB. 23. ὃν καὶ θρασύτατον ἔανιῶ A.

instabat, et flumina (in gelido illo et septentrionali praesertim climate) congelabant, et densissimae nives non solum terram operiebant et valles explebant sed aedium quoque fores obstruebant, eum couatum in vernum tempus distulit, et exercitu in illa provincia hibernare iusso, cum expeditis in urbem reversus ludis Circensibus et spectaculis animum recreavit. veris initio rursus contra Mysos egressus, et tribus integris mensibus in obsidione Lobizi castelli frustra cum maximo labore consumptis, infecta re domum rediit. nam Propontidis amoenitas, suavissima diversoria, venationes et equitationes, quae velut catenis constringere solent nostrae aetatis imperatores, non diu eum sibi esse sinebant, sed veluti clipeo abiecto aufugere cogebant. etsi autem et Asanis uxorem ceperat et fratrem eius Iohannem obsidem receperat, nihilominus tamen res in peius ruebant.

2. Sub hoc tempore Theodorus Mangaphas, Philadelphiensis, regnum affectavit; ac primum eius nobis frequentissimae plebem

δι πόλει τοῦ καλλιμαίртуρος Μωκίου τέμενος. ὡς δὲ ποτὲ πρὸς τὸν σουλτὰν ἐπανεξέυξε τοιοῦτων παρανομῶν πλήρης, καὶ πύθοιτο βασιλεὺς οὐκ εἰς ἀγαθὰς ἐννοίας καὶ πράξεις Διὸν Ἰκονιάρχην ἐνάγειν Καϊχοσρόην ἄρτι πρὸς πατρός ἐκλελειπότος τὸ ζῆν τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἰκονίου δεξάμενον, πρέσβεις 5 ἔστειλε, καὶ χρήματα παρασχὼν τῷ σουλτὰν καταπροδοθέντα εἶχε καὶ ἀνάπεμπετον αὐτῷ γενόμενον τὸν Μαγκαφῶν, V. 211 πλὴν γε μεθ' ὁμολογίας καὶ πίστεως μὴ ὥστε τοῦπιτίμιον αὐτῷ τῆς ἀποστασίας κείσεσθαι θάνατον ἢ μέρος περικοπήναι καὶ διαλωβηθῆναι τοῦ σώματος· οὐ χάριν ἀπαθῆς ἐτέ- 10 ρου παντὸς ὀφθεῖς κακοῦ δεσμὰ κατακέκριτο χρόνια. τοσοῦτον δὲ τὸ ἔργον τόδε τοῦ σουλτὰν τοῖς λοιποῖς αὐτοῦ κασιγῆτοις, ὅποσοι τὴν πατρῴαν ἀρχὴν συνδιελοντο ἐκείνῳ, ἀποθύμιον ἔδοξεν, ὥστε καὶ ὄπλα ἤρανο ἄν κατ' αὐτοῦ ὡς ἄνθρωπον ἐς αὐτὸν ἐκουσίως ἀφιγμένον συνειληφῆτος καὶ κα- 15 ταπροδόντος Ῥωμαίων βασιλεῖ ἐπὶ λήμμασιν, εἰ μὴ οὗτος ἐμπρόσωπον τιθεὶς τὴν ἀπόκρισιν ἐπὶ συμβάσεσιν ἀποστειλαί, P. 257 οὐ μὴν καταπροδοῦναι δισχυρίζετο, καὶ πλάνητα ὄντα ἐς τὴν πατρίδα καταγαγεῖν, ὡς μηκέτι διώκοντα εἶναι καὶ διωκόμενον. καὶ ταῦτα μὲν εἶχεν οὕτως. 20

3. Οὐκ ἦν δὲ λυκάβαντα παρελθεῖν μὴ τι ἐπενεγκόντα κοινὸν ἀποτροπαιον, ὡς εἶπερ τὸ θεῖον ἐπέκλωσεν ἀπαρηνεύ-

2. παρανομῶν] ἀνδραγαθημάτων A. 7. μαγκαφῶν, μεθ' ὁμολογίας μέντος A. 17. ἀποστειλαί] ἀποδοῦναι A. 18. οὐ μέντος A.

gantia et longitudine Divi Mocii martyris aedem in urbe imperatrice superabat, incendi passus est. ut autem huiusmodi facinoribus plene tandem ad Sultanum rediit, et imperator ad Iconii principem Caichosroen, cuius pater nuper defunctus erat, legatos misit, quod eum a Mangapha in cogitationes et actiones non bonas induci videbat, et largitionibus impetravit ut ille desertus ac proditus ad se mitteretur, ea tamen conditione ut defectionem nec capite nec mutilatione laesioneve ullius membri lueret. qua de causa omnis alterius mali expertus ad diuturnum carcerem est damnatus. id factum adeo caeteris Sultani fratribus, qui regnum cum eo dividerant, displicuit, ut et arma ei illaturi fuerint, quod hominem profugum et supplicem pecuniae causa Romanorum imperatori prodidisset, nisi specioso responso iracundiam illorum placasset. aiebat enim se pacificationis ergo illum remisisse, nequaquam vero prodidisse; et hominem vagum in patriam restituisse, ut nec ipse alios nec ipsum alii porro persequerentur. atque haec hactenus.

3. Nequaquam vero ullus annus elabi poterat quin publice abominandi aliquid afferret, non aliter quam si numinis indignatio illi

τους τὰς ἡμέρας τῶν καθ' ἡμῶς μερόπων παραδραμεῖν· ὡς
 γὰρ τι ἐνδεόντων πρὸς τὸ καθῆκον τῆς μαστιγιώσεως τῶν ἐκ
 τοῦ κύκλω βυρβαρικοῦ μαχισμῶν, καὶ ὑπερόριον κακὸν εἰσ-
 εκώμασε Φρεδέριχος ὁ τῶν Ἀλαμανῶν ῥῆξ. πρὸς γὰρ τὸν
 5 βασιλέα διαπρεσβευσάμενος Ἰσαάκιον, ὡς διὰ φιλίας ἤτειτο
 τῆς Ῥωμαίων γῆς παριέναι αὐτὸς τε καὶ ὅσον οἱ ἐφέπειτο
 στρατεύματα ἐν τῇ ἀπαίρειν εἰς Παλαιστίνην, καὶ τὰ πρὸς τὸ
 ζῆν ὠνούμενοις αὐτοῖς χορηγεῖσθαι, καὶ τὸ δοκοῦν ἐπὶ τοῦ- B
 τοις αὐτῷ σημαίνει δι' οἰκείων ἀνταποστολῆς πρέσβων. στέλ-
 10 λεται τοίνυν πρὸς αὐτὸν ὁ τοῦ δρόμου λογοθέτης Ἰωάννης ὁ
 Δούκας, καὶ πίστει δούς καὶ λαβῶν ὡς αὐτὸς μὲν ὁ ῥῆξ
 τὴν ὑπὸ Ῥωμαίους ἀμαχεὶ διελεύσεται καὶ μηδὲν τὰ δράσας
 ἐσεῖται κακόν, οὐ πόλιν, οὐ κώμην, οὐ φρονύριον, οὐ πολί-
 χιον, Ῥωμαῖοι δὲ προβαλοῦσιν αὐτῷ τὰ ἐπιτήδεια ἄφθονα,
 15 ὡς μὴ τινοσ σπανίσειν τὴν ὑπ' αὐτὸν στρατιὰν ἀλλ' ἀπρα-
 γμόνως καὶ κατὰ λαιμὸν ἔχειν ὥσπερ ἐπεμβνόμενα ὅσοις ἀν-
 θρωποι τρέφονται καὶ οἷα τοῖς ἵπποις ζυμβάλλεται, μετὰ και-
 ρὸν ἐκεῖθεν ἐπάνεισι καὶ ἀγγέλλει τὰ ζυμφωνηθέντα τῇ βα-
 σιλεῖ. καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς ζυλλογῆς τῶν ὠνίων φροντίδα τί-
 20 θησι, καὶ ἦν ἐξ ἐπιτάγματος ὑπὸ τῶν ἐπαρχιωτῶν αὐτίκα με-
 ταφερόμενα καθ' οὓς ἐμελλε τόπους ὁ ῥῆξ διέρχεσθαι. ὡς δὲ C
 καὶ αὐτὸς ἐντὸς εἶναι τῶν ὀρίων ἠγγέλλετο τῶν Ῥωμαϊκῶν
 καὶ γράμματα πεφοιτηκότα τῇ βασιλεῖ μετ' ἀνδρῶν κατὰ γέ-
 νος λαμπρῶν καὶ ἀξίωσιν τὴν αὐτοῦ παρουσίαν ἐσήμαινον,

1. ἡμ. ἡμῶς τοὺς τότε π. Α. 6. ὅσον ἐκείνω συνέπειτο στρ.
 ἀνιόντες εἰς Α. 9. αὐτῷ om Α.

aetati perpetua bella decrevisset. quasi enim barbari circumcirca no-
 stris cervicibus imminentes ad nos castigandos non satis essent, etiam
 longinquo malo sumus oppressi. nam Fridericus Alemannorum rex
 legatis ad Isaacium imperatorem missis petiit ut sibi cum omnibus
 copiis Palaestinam petentibus per Romanas provincias pacate iter
 facere et comaeatam emere liceret, et suam sententiam per prop-
 rios legatos sibi significaret. mittitur igitur ad eum Dromi Logotheta
 Iohannes Ducas; fideque data et accepta regem sine maleficio tran-
 siturum, nullam urbem, nullum oppidum, nullum castellum aut pa-
 gum violaturum, Romanos comaeatam ei abunde suppeditaturos, ut
 eius exercitus nulla re necessaria careat, sed omnia in promptu copio-
 sissime habeat quae tam iumentis quam hominibus usui sunt, ali-
 quanto post revertitur. iis conditionibus renuntiatis, imperator per
 provincias edicit ut, qua rex transiturus esset, comaeatus comporte-
 tur: ipsius vero in fines Romanos ingressu virorum genere et digni-

τούς οικείους μὴ ἀπανθασῆσιν ἐς τὴν παρὰ πόδας καὶ δευτέραν κατὰ τῶν Βλάχων ἐξόρμησιν, εἰ κατὰ τούτων πρῶτος αὐθις αὐτὸς τὰ ὄπλα ἤρατο καὶ τὸν ἵππον ἀνέβη τὸν πολεμιστήριον. καὶ ὁ μὲν κατὰ τὸν Ταυρόκομον γενόμενος (κτησειδίον δὲ ἐστὶν οὗτος οἰκούμενον κωμηδὸν καὶ μὴ κίνυ πύρ-
 P. 253 ρω τῆς Ἀδριανοῦ κείμενον) ἐπέμενε τὰς δυνάμεις συνελθεῖν, ἐπίσκηψε δὲ καὶ τὸν Καίσαρα Κορράδον μηδὲν τι μελλήσαντα ἐξελθεῖν. ὁ δὲ δυσχεραίνων προδήλως πρὸς ἣν εὗρατο ἐκ βασιλέως φιλοφροσύνην ὡς τῷ βασιλεῖ κήδει ἀσύμφωνον καὶ τῷ ἑαυτοῦ γένει ἀπίδουσαν, ὄρων δὲ καὶ τὰς ὑπερηφά-
 V. 208 νους ἐλπίδας καταληξάσας ἐς μόνον τὸ μὴ τοῖς πολλοῖς ὁμόχρωμον ὑπόδημα τοῦ ποδός (τὸ τῶν Καισάρων λέγου παρὰσημον), καὶ ἄλλως δὲ σταυροφορήσας οἰκοθεν καὶ τὴν ἐς Παλαιστίνην ὁδεῦσαι πάλαι προθέμενος ἤδη κατασχεθεῖσαν ὑπὸ τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον Σαρακηνῶν, καὶ πάρεργον ὁδοῦ τὴν 15 μετὰ τῆς ἀδελφῆς τοῦ βασιλέως ἐπιτελέσας συνάφειαν, ἐπέ-
 Bνευσε μὲν συνέξιναι τῷ βασιλεῖ καὶ συνδιαθέσθαι τὸν προκείμενον πόλεμον, ὡς δ' ἀντέκρουσε τὸ βεβουλεῦσθαι θεὸν κακοτυχεῖν εἰσέτι Ῥωμαίους ὑπὸ Μουσῶν, ἐπ' ἄλλοις τρέπει τὸν νοῦν. νῆα γὰρ ἐξαρτίσας εὐπαγῆ τε καὶ νεογόμεφτον τὸν 20 πλοῦν ἐς Παλαιστίνην ἔθιτο, καὶ τῇ Τύρῳ προσορμίσας καὶ παρὰ τῶν ἐκεῖσε ὁμογενῶν οἷά τις κρείττων ὄραθεις καὶ προσδεχθεῖς δύναμις τοῖς Σαρακηνοῖς ἀντεφέρετο, Ἰόππην ἐπανα-

1. ἀπανθασῆσιν A. 7. κορράδην A. 9. φιλοφροσύνην] εὐεργεσίαν καὶ πλουτισμὸν B. 11. καταληγούσας A. 16 καιένουσα A. 20. ἐξαρτήσας A. 22. οἷά] ὡς οἷά A.

tiorez haberet ad secundum illud Blachicum bellum, si ipse primus in equo bellico armatus cerneretur. ubi Taurocomum pervenit (praedium id est, quod vicatim incolitur, non procul ab Adrianopoli dissitum) expectavit dum copiae convenirent. et Conrado Caesari quoque mandavit ut citra cunctationem exiret. is vero cum imperatoris erga se benignitatem, cum suo genere non sentientem et ab imperatoria alluitate abhorrentem, haud dissimulanter aegre ferret, et magnificam illam spem non aliud afferre cerneret nisi ut calceis Caesareis, a vulgo distinctis, uteretur (eo accedebat, quod cruce domo secum gestata Palaestinam ab Aegyptiis Sarracenis iam occupatam invisere constituerat, et obiter imperatoris sororem duxerat), annuit ille quidem se imperatorem conventurum et bellum una administraturum. verum cum deus Romanis plures clades per Mysios inferre decrevisset, nutato consilio, nave firmissima et nova conscensa, in Palaestinam contendit. cum Tyri appulisset, a popularibus suis veluti nunen quoddam susceptus Sarracenis restitit, et Ioppen, quae

σσωπάμενος, ἢ νῦν Ἄκε λέγεται, καὶ ἐτέρας πόλεις τοῖς ὁμο-
 φύλοις. ἀλλὰ γὰρ ὅτι καὶ τὰ ἐκεῖ πάσχειν κακῶς ἀφώριστο,
 ἄλλοι τε καλοὶ καὶ γενναῖοι ἀπώλοντο στρατηγοὶ τὴν κατὰ
 Χριστὸν ἐκόντες καὶ οἰκείοις ὄψωνίοις πορεύειν στειλάμενοι,
 5 καὶ αὐτὸς δὲ ἀναιρεῖται ὑπὸ Χασισίου, μικρὸν τι ἐπιβιός,
 καὶ ὅσον πείραν τῆς αὐτοῦ ἀνδρείας τε καὶ φρονήσεως δοῦ-
 ναι τοῖς Ἀγαρηνοῖς καὶ Θαναμάσῃναι, γένος δὲ εἰσιν οἱ Χα-
 σισιοὶ τοσαύτην λεγόμενον τηρεῖν τῷ ἄρχοντι σφῶν συστολήν
 καὶ τῶν ἐντελλομένων πλήρωσιν, ὡς καὶ κατὰ κρημνῶν αἰθεῖν
 10 ἑαυτοὺς ἐκείνου ἐπ' ὄφρῦσι νεύσαντος μόνον καὶ χορευεῖν
 κατὰ ξιφῶν καὶ ὑδάτων καθύλλεσθαι καὶ κατὰ πυρὸς ἀκον-
 τίζεσθαι. ἀμέλει τοι καὶ πρὸς οὓς ἂν ἐθέλωσιν οἱ τῶν Χα-
 σισίων ἐξουσιάζοντες ἀποστέλλουσι τοὺς σφῶς ἀναιρησοντίας·
 οἱ δὲ ὡς φίλοι προσιόντες ἢ καὶ ὡς ἐπήλυδες ἐκείνοις ὄφθάν-
 15 τες ἢ τι τῶν καθηκόντων εἰπεῖν ἔχοντες, ἢ καὶ ὡς πρέσβεις ἐξ
 ἔθνῶν ἤκειν πλαττόμενοι, πλήττουσι πολλάκις παραξιφιδίῳ καὶ
 Θανατοῦσι τοὺς τοῖς κυρίοις αὐτῶν ἀντίφρονας, μὴ τὸ τοῦ
 πράγματος ἐργῶδες ὄλωσ ἐν νῷ βαλλόμενοι, μηδ' ὅτι ἐκ του D
 δήπουθεν ἀναιρεθῆσονται γοῦν αὐτοί, καὶ μὴ τὸν ἐτέρον κα-
 20 ταπραξίμενοι θάνατον.

Ἄλλ' ὁ μὲν βασιλεὺς περὶ δισχιλίους ἐπιλέκτους ἀποκρίνας,
 καὶ τούτοις ὄπλα καὶ ἵππους ἀκύποδας διαδόυς, ὤρμησεν ἐκ τοῦ
 Ταυροκάμου πρὸς τὸ πολέμιον, τὴν δ' ἀποσκευὴν πῦσαν καὶ

5. χασισίου et mox χασισιοι B: vñlgo χασιου, χάσιοι, χασιων.
 8. τηρεῖν σφῶν ὑποστολήν A. 13. τοὺς ἀναιρ. ἐκείνους A.
 21. δισχιλίους] χιλίους A. 23. ταυροκαμίου A.

nunc Ace dicitur, aliaque oppida recuperavit. sed quia illis quoque
 locis fatalis calamitas impendebat, multi praeclari et fortes duces,
 qui Christianum illud iter ultro et suis stipendiis susceperant, pe-
 rierunt; et ipse Couradus non multo post, vix edito specimine vir-
 tutis et prudentiae suae, ut Agarenis admirationi esset, a Chasio
 quodam occiditur. gens autem Chasiolorum suos principes ita vereri et
 observare et in iussis eorum exequendis adeo alacris esse dicitur,
 ut si tantum supercilio magistratus innuerit, statim de rupibus se
 praecipitem, in enses irruant, in undas desiliant, in ignem se con-
 ficiant; et ad eos missi quos eorum principes occisos volunt, ut
 hospites et amici adeunt, et aut se habere quod eis dicant, aut le-
 gatos venire simulantes, saepe dominorum suorum adversarios pug-
 nionibus occidunt, nulla difficultatis et explorati supplicii ratione
 habita, etiamsi alterum non occiderint.

Imperator vero circiter bis mille delectis viris, quibus arma et
 veloces equos dedit, Taurocomo ad hostes contendit; impedimen-
 ta omnia, lixas et calones Adrianopolim ire iussit. interea spe-

τὸν ὑπηρετικὸν ὄχλον ἐς Ἀδριανούπολιν ἰκέσθαι διατετάχει· οἱ δὲ ἤγγέλονται παρὰ τῶν ὑπῆρων τὰ περὶ τὸν Λαρδέαν κατατρέχειν χωρία, καὶ πλείστους μὲν ἀπεκτονέμεν οὐκ ἐλάττους δὲ συνειληφέναι, καὶ ὡς ἐπαναζευγνύειν ἐγνώκωσι πολλῶν ἐμπελησμένοι ὠφελειῶν. ἐνθῆχος τοίνυν ὑπὸ σάλπιγγι τὸν ἵππον ἀναβὰς ἐπορεύετο, καὶ κατὰ τόπον τινὰ Βυστέρνας λεγόμενον ἀφικόμενος διανέπαιυσεν ἐκείσε τὴν στρατιάν, μὴ ἐπιραιομένων τῶν πολεμίων. μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας ἐκέθεν ἀπάρως τῆς εὐθῆ τῆς Βερρόης ἐπορθρευσάμενος ἦπτετο. ἀλλ' οὐπω παρυσάγγας παρήλθε τέσσαρας, καὶ τις 10 εὗζωνος ἐπίσταται ἀνὴρ, τὸ τῆς ἀγγελίας ἔχων ἐπὶ τοῦ προσώπου κακόν, καὶ ἔλεγε τὸ πνεῦμα συγκακίς ἀνακαλούμενος ἀγχοῦ που μετ' αἰχμυλωσίας τὸ ἀντίπαλον ὑποστρέφειν, ἀνεμένην τὰ πλείστα τὴν πορείαν κατ' ἄμφω ποιοῦμενον, ὅτι το οὐδένα ἐώρκεν ἀντίμαχον, καὶ ὡς ἔμφορτον παμπόλλων 15 λήϊσμων. αὐτίκα γοῦν εἰς ἡγεμόνας τὸ συνὸν ἐκείνη διελὼν στρατεύμα, καὶ σχῆμα παρατύξεως θέμενος, ᾧδευεν ἐκείνην ἣν ὕδοιπορεῖν ἐλέγετο τὸ πόλεμιον. ἐπεὶ δὲ εἶδομέν τε καὶ ἐθεάθημεν (συνειπόμην γὰρ καὶ αὐτὸς βυσιλεῖ ὑπογραμματούων), οἱ μὲν Σκύθαι καὶ Βλάχοι τὴν λείαν παραδόντες 20 Βοσὶν ἐξ αὐτῶν μοίραις ἐκέλευσαν τὰς ἐπιτομωτέρας ἀναλέγεσθαι τῶν ὕδων καὶ τὴν πορείαν ἐπιτείνειν, ἕως ἂν ἐφάψωνται τῶν ὕρειαιών· οἱ δ' ἄλλοι συστρυφέντες ἐδέχοντο εὐπε-

4. ἐπαναζευγνύειν] ἐπανάκειν ἐγνώκωσαν τὰ ἐν οἷς ἐπήεσαν προνομιούσαντες A. 6. βυσιτέρνας A. 7. ἀφικόμενος οὐκ A. 12. τὸ πνεῦμα] συγγὰ ἐνασαίων A. 14. δι τει] καὶ ὡς μηδὲνα εὐρὸν ἀντ. καὶ ὡς ἔμφ. ταῖς ἀπαγωγαῖς A. 16. διελόμενος A. 17. ᾧδευεν] εἶχετο ἐκείνης ἣν ὀδεῖεν A.

culatores nuntiant Blachos loca Lardeae finitima vastare, ac multis occisis nec paucioribus captis cum maxima praeda discedere statuisse. igitur noctu classicis canentibus consensu equo, cum ad Basternas (loci nomen est) pervenisset, nullo hoste appARENTE, quiete refocillavit exercitum. triduo post inde digressus, mane Berroen versus iter ingreditur. cum nondum quatuor parasanguas processisset, mali nuntius adest, homo quidam expeditus, qui spiritu ex festinatione subinde interrupto narrat hostes non procul inde cum praeda reverti, ac pedetentim fere incedere, quod et nulum hostem invenissent et manibus onusti essent, quare statim exercitu inter duces distributo et acie instructa, eam viam institit qua incedere hostes ferebantur. quos ubi vidimus et vicissim conspectus sumus (nam et ego imperatorem pro scriba comitabar), Scythae et Blachi, praeda cohortibus aliquot suorum tradita eos compendia itinerum sectari et accelerare, dum montana attingerent, iusserunt.

τῶς τοὺς καὶ αὐτῶν ἰππαζομένους Ῥωμαίους, τὸν πάτριον
 αὐτοῖς καὶ ἡθάδα τρόπον μαχόμενοι· ἐπιόντες γὰρ ἠφίεσαν
 βέλεμνα καὶ δόρασι προσεπλέκοντο, μετὰ βραχὺ δὲ μεταβι- V. 209
 λόντες τὴν ὁρμὴν εἰς φυγὴν καὶ καταδιώκειν ὑπίσω σφῶν ὡς
 5 φυγάδων τὸ ἀνδιστάμενον ἐρεθίζοντες, αὐθις ὡς οὐδὲ πτη-
 νὰ τὸν ἀέρα τέμνοντα τὰ νῶτα εἰς τὴν τῶν ὕψεων μετατιθέ-
 μενοι χώραν ἐνώπιοι τοῖς ἐπιούσιν ἐμάχοντο καὶ πολλῶ γεν-
 ναιότερον συνεπλέκοντο. καὶ τοῦτο πολλάκις πεποιηκότες, ὡς
 ἤδη τῶν Ῥωμαίων ἦσαν ἐπικρατέστεροι, οὐκέτ' ἐμέμνητο
 10 τῶν ἐλίξεων, ἀλλὰ τὰ ξίφη γυμνώσαντες καὶ τινα βοήην ἐκ- G
 πληκτικωτάτην ἐκρήξαντες μικροῦ καὶ ἐννοήματος τάχιον Ῥω-
 μαίοις ἐπέπεσον, καὶ τὸν μαχόμενον ὁμοίως καὶ τὸν δειλαι-
 νόμενον καταλαμβάνοντες ἐξεθέριζον. καὶ τάχ' ἂν τὴν τότε
 ἡμέραν οἱ Σκύθαι μέγα κλέος ἀράμενοι κατεκαυχῆσαντο ἡμῶν
 15 καὶ λαῶ ἄφρονι ὄνειδος παρεδόθημεν, εἰ μὴ αὐτὸς ἐπεβοή-
 θησε βασιλεὺς ἔτι τὴν περὶ αὐτὸν ἔχων ἀκραιφνῆ φύλαγγα,
 αἶ τε σάλπιγγες ἐπίτορον ἀλαλιῶσαι καὶ αἱ χαλκίστομοι κώ-
 δωνες διηγήσασαι τὰ τε τῶν δρακόντων ὄφθέντα εἰκάσματα, ἃ
 ἐπὶ δοράτων ἠώρηται περισσοβούμενα πνεύμασι, τοὺς πολεμίους
 20 κατέπληξαν φαντασίαν παρισχόντα μείζονος στρατιᾶς. τότε
 μὲν οὖν βασιλεὺς βραχὺ τι τῆς αἰχμαλωσίας ὡς ἐκ στόματος
 Θηρῶν ἀφαρπιάσας κατέλαβε τὴν Ἀδριανούπολιν, ἣν βαδίζειν D
 προύθετο παρειακῶς· τῶν δὲ βαρβάρων οὐκ ἤρεμούτων, ἣν

2. ἡθάδα A. 4. δπ. αὐτῶν τὸ A. 6. μεταθέμενοι A.
 10. ἐκπληκτικωτέραν A. 12. τὸν δειλαινόμενον] τὸν νῶτα στρέ-
 ψαντα A. 14. οἱ Σκύθαι om A. 16. ἀκραιφνῆ] ἀνέμπλο-
 κον B. 18. εἰκάσματα] χάσματα A, ὄψεις B. 21. οὖν
 ὁ β. A.

reliqui conglobati Romanum equitatum intrepide exceperunt, patrio
 ritu pugnantes. nam cum accederent, sagittas coniciebant et hastis
 congredebantur. paulo vero post impetu in fugam converso, hosti-
 bus ad persequendum irritatis, rursus instar volucrum subito reversi
 aaversa fronte multo fortius dimicabant. quo saepe facto cum iam
 superiores essent, amissis illis anfractibus gladios strinxerant: et hor-
 ribili clamore sublato dicto citius in Romanos irruerunt, et pugnan-
 tes et fugientes ex aequo occiderunt. ac eo die fortasse magnam
 adepti gloriam contemptissimi populi nobis insultassent, nisi impe-
 rator cum phalange sua adhuc integra supervenisset, et incitatus clas-
 sicorum cantus et clangor tubarum et rictus hiantium draconum, ha-
 stis suspensi et a ventis agitati, hostes maioris exercitus opinione
 terruissent. ac tunc imperator parva captivorum parte velut ex fau-
 cibus ferarum erepta, instituto itinere omisso, Adrianopolim perve-

παρῆγε ἐπέχει ἀέθρις εἴλειτο. καὶ δὴ γενόμενος κατὰ Βερ-
 ροῦην τὰς τῶν Σκυθῶν καὶ Μυσῶν ἀνέσιττελλον ἐκδρομὰς καὶ
 δι' ἀνδρῶν μὲν ἡκριβοκότων τὸ στρατηγεῖν, καὶ δι' ἑαυτοῦ δὲ
 οὐχ ἥκιστα. οἱ δὲ καίπερ ὑφορούμενοι Ῥωμαίους καὶ βασιλέως
 κερύοντος ἐπισιρεφόμενοι, ὅμως αὐτὸν πάλιν ἐπετίθεντο λαθραίως, 5
 ὡδὲ πη ἐμβάλλοντες ὡς πολεμησεύοντες καὶ παραδοκεῖν ὡς
 ἐπιόντιας αὐτοὺς παρεχόμενοι, ἄλλοθι δὲ μεταβαίνοντες καὶ
 αἰεὶ τι δρωῶντες ἐπιτυχές. ἦν δ' ὅτε καὶ βασιλεὺς μὲν εἰς
 Ἄγαθόπολιν ἤλαυνεν, ἐπισχῆσων τοὺς βαρβάρους τῶν ἐκδρο-
 μῶν, αὐτοὶ δὲ τὰς κώμιας ἔκειρον αἱ ἄγχιστα ἦσαν τῆς Φι- 10
 λιππουπόλεως. κακείνου πρὸς τὸ πάσχον ἐπιόντος ἐκεῖνοι
 αὐθις ἐπήλαυνον ἔξ ὧν ὁ βασιλεὺς ἀπανίστατο. ταῦτα δ'
 ἐποίει ἄτερος τῶν ἀδελφῶν ὁ Ἀσάν, ἀγγίχοντας ὧν διαφραόν-
 τως κἄν τοῖς ἀπόροις ἐπινοῆσαι τὰ ξύμφορα ἰκανώτατος.
 ἐγνώκει οὖν ὁ βασιλεὺς καὶ πάλιν εἰς τὴν Ζαγοράν εἰσελ- 15
 θεῖν, καὶ ὡς οἶόν τε πειράσασθαι πυρραστήσασθαι τοὺς Μυ-
 σοὺς. καὶ δὴ ἐξύρας ἀπὸ Φιλιππουπόλεως εἰς Τριάδιτζαν
 πυρραγίνεται· ἐκεῖθεν γὰρ ἠκηκόει μὴ δυσπορεύτους εἶναι
 κατὰ πολὺ τὰς εἰς τὸν Αἴμον πορείας ἀλλ' ἔσθ' ὕπη καὶ ἐς
 εὐθείας ἀνοίγεσθαι, καὶ ὕδωρ εἶναι εἰς ἀντλημα ἰκανώτατον 20
 καὶ χιλὸν τοῖς ὑποζυγίοις ἐνόδιον, εἰ κατὰ καιρὸν ἐκεῖ τις
 πορεύετο. ὡς δ' εἰς χειμέριον τροπὴν παρεγκλίνας ἤλαυνεν

5. λαθραίως] ἐλεηθύτως Α. 7. καὶ ἄλλοθι μ. Α. 9. ἐκ-
 δρομῶν] ἐπελευστών Α. 16. παραστήσασθαι] τοὺς κομάνους
 δεξιωθήναι Β. 17. ἐκ τῆς φιλιππου εἰς Α. 19. πορείας]
 τροχιάς Α. 22. παρεκλίνας Α.

aut sed quia barbari non quiescebant, quam viam omiserat, denuo
 currere instituit; et Berroen profectus, Blachorum et Scytharum ex-
 cursiones cum per duces rei bellicae peritos tum per semetipsum
 repressit. qui etsi Romanos verebantur et imperatoris praesentiam
 formidabant, tamen iterum clam insidiabantur, ita excurrentes ut
 pugnae avidi et subinde expectandi viderentur; et alias alio transi-
 bant, nec usquam occasionebus deerant. cum imperator ad eos repri-
 mendos Agathopolim properabat, illi pagos Philippopoli proximos
 vastabant: cum afflictas parti succurrebat, illi eo irruerant unde il-
 le discesserat. haec alter frater Asan faciebat, homo ingeniosissimus
 et in rebus dubiis solertissimus. itaque imperator cum denuo Zago-
 ram invadere, et quantum liceret, periculum facere instituisset an
 Mysos ad deditioem compellere posset, Philippopoli Triadizam di-
 gressus est. inde enim Haemum facile adiri posse, alicubi etiam pla-
 nos tramites patere, item aquae affatim et pabulum iumentis suppe-
 tere audierat, si quis eo tempestive proficisceretur. quia vero bruma

ἥλιος, καὶ ποταμοὶ μὲν ὑπὸ ψύχους ἐπήσσοντο καὶ ἄλλως
 βορείου καὶ ψυχροῦ τοῦ ἐκεῖσε κλίματος ὄντος, χιῶν δὲ πλεί- B
 στη κατενεχθεῖσα τὸ τῆς γῆς ἠφάνισε πρόσωπον, οὐ μόνον
 πλήσασα φάραγγας ἀλλὰ καὶ θύρας οἰκημάτων ἐπιζυγώσασα,
 5 ὑπερέθειτο τὸ ἔργον εἰς ἀνάφανσιν ἕαρος, καὶ δὴ τὴν μὲν στρα-
 τιὰν ἀλλίχεσθαι διαφῆκε κατὰ τὴν ἐκεῖθι ἐπαρχίαν, αὐτὸς
 δ' εὐζωνος τὴν βασιλίδα καταλαβὼν διεχείτο ἔππων ἀμίλλαις
 καὶ θεωρείοις ἑγάννυτο. ἅμα δ' ἦρι φανέντι ἐξείσιν αὐθις
 καὶ μέτεισι τοὺς Μυσοὺς. ὅλους οὖν μῆνας τρεῖς ἐξηπκῶς,
 10 καὶ περὶ τὴν τοῦ φρουρίου κατάσχεσιν ὁ Λοβιτζὸς ἐπικέκλη-
 ται πλείστα πεπονηκῶς, ἀτελὲς τὸ ἐγχείρημα καὶ πάλιν ἀπο-
 λιπῶν ἐκεῖθεν μεδίσταται καὶ τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων εἰσει-
 σιν· αἱ γὰρ τῆς Προποντίδος χάριτες καὶ τὰ ἐπιτερηῆ κατ' C
 αὐτὴν σκηνώματα τὰ τε κυνηγέσια καὶ ἱππασία, ἀλυσιδουῶ-
 15 τα οἶον τοὺς ἐς ἡμᾶς ἀντοκράτορας, οὐκ εἶον ἐπὶ μακρὸν
 θυραυλεῖν, ἀλλ' ὡς ῥιψάσπιδας γινομένους ἐπειθον αὐτομο-
 λεῖν εἰς αὐτά. τότε δὲ καὶ τὴν τοῦ Ἀσάν γυναικῆ κατέσχευ
 ὁ βασιλεὺς, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ θύτερον τὸν Ἰωάννην V. 210
 εἰς ὄμηρον εἴληφεν. ἀλλὰ καὶ οὕτως ἐπὶ τὰ χεῖρω τὰ πρῶ-
 20 γματι προύβαινε.

2. Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον τυραννίδι ἐπικεχείρηκεν
 ὁ Φιλαδελφεὺς Θεόδωρος ὁ Μαγκαφᾶς. καὶ τὰ μὲν πρῶτα
 τὸ τῆς πόλεως ταύτης ἀγελαῖον, πολυανδρούμενον οἱ Θρασύ

7. διεχείτο] εἰς ἐγκράσματα ἀλόγων ἔχαιρε B. 8. αὐθις] πάλιν A. 10. κέκληται A. 20. προύβαινον A. 22. μαγγαφᾶς AB. 23. ὃν καὶ θρασύτατον ἕαυτῷ A.

instabat, et flumina (in gelido illo et septentrionali praesertim climate) congelabant, et densissimae nives non solum terram operiebant et valles explebant sed aedium quoque fores obstruebant, eum conatum in vernum tempus distulit, et exercitū in illa provincia hibernare iussu, cum expeditis in urbem reversus ludis Circensibus et spectaculis animum recreavit. veris initio rursus contra Mysos egressus, et tribus integris mensibus in obsidione Lobizi castelli frustra cum maximo labore consumptis, infecta re domum rediit. nam Propontidis amoenitas, suavissima diversoria, venationes et equitationes, quae velut catenis constringere solent nostrae aetatis imperatores, non diu eum sibi esse sinebant, sed veluti clipeo abiecto aufugere cogebant. etsi autem et Asanis uxorem ceperat et fratrem eius Iohannem obsidem receperat, nihilominus tamen res in peius ruebant.

2. Sub hoc tempus Theodorus Mangarhas, Philadelphiensis, regnum affectavit; ac primum eius nobis frequentissimae plebem

τε καὶ ἀναιδέστατον, ἑαυτῷ προσηκείωσε, καὶ ὄρκοις τὴν
 Δεῖς αὐτὸν πίστιν κατερεπέδωσεν· ὀδῖν δὲ προῖων καὶ βασι-
 λείας ἑαυτῷ περιέθηκεν ὄνομα, τοὺς Λυδοὺς πάντας εἰς ἀπο-
 στασίαν ἐπισπασόμενος· ἔπειτα δὲ καὶ τῶν ἀγγούρων ἀπο-
 πειρᾶται χωρῶν, καὶ ἀργύρεον κέκοψε νόμισμα τὴν οἰκείαν ὅ
 ἐγχαράξας ἐν αὐτῷ στήλην. ὡς δὲ προύκοπτε τὴ τῆς ἀπο-
 στασίας καὶ ὃ ἐπὶ τοῖς δρωμένοις πρότερον γέλωσ εἰς πληγὴν
 γενναίαν μεθίστατο πρὸς ἡπαρ χωροῦσαν τοῦ βασιλέως, μὴ
 μέλλειν οὗτος ἐγνώκει ἀλλὰ κατ' αὐτοῦ τὰ ὄπλα διαφᾶν. καὶ
 δὴ κατὰ τὴν Φιλαδέλφειαν γεγονῶς ἔμφρουρον αὐτῇ τὸν Μαγ- 10
 κερῶν εἰργάσατο, ὃς καὶ τὴν τοῦ Μωροθεοδώρου προσηνω-
 μίαν ἐκτήσατο τῶν κατὰ σκοπὸν ἐκείνῃ διαπεσόντων ἐσέπει-
 τα. καὶ ἱκανὸν χρόνον τῇ πολιορκίᾳ ἐγκαρτερήσας οὐκ ἴσχυσε
 τοὺς Φιλαδελφεῖς παραστήσασθαι· ὕθεν πρὸς ὀμολογίαν καὶ
 συμβάσεις ἐτρέπετο, ὥστε τὸν μὲν Θεόδωρον τὰ τῆς βασιλείας 15
 ἀποθέσθαι παρῴσημα καὶ καθ' ἑαυτὸν ὡς πρότερον πολιτεύε-
 σθαι, τὸ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πλήρωμα βασιλεύεσθαι κύ-
 λιν ὑφ' οὗ πρότερον ἐβασίλευετο. καὶ ὕμνηρα ἐκείθεν δεξι-
 μένος ὧν ἤρετο τοὺς παῖδας ἐπανέζευξεν εἰς τὴν μεγαλόπο-
 λιν. οὐκ ὀλίγοι δὲ καὶ τῇ ἐπαναστάσει ταύτῃ ἀγαθοὶ καὶ 20
 γενναῖοι ἄνδρες ἀπώλοντο. μετ' οὗ πολὺ δὲ καὶ Βασιλείος
 ὁ Βατιάζης γένους μὲν ἀσήμεου βλαστῶν, διὰ δὲ τὸ εἰς γυ-
 νικῆν οἱ γυμετὴν συναφθῆναι τὴν τοῦ βασιλέως πρὸς κα-

3. Λυδοὺς] νεοκαστρίας B 4. ἀγγούρων] προσοίκων A.
 5. καὶ ἀργύρεον] καὶ ἰδίαν χαραγὴν ἐνεχάραξε B. 11. ἀπειρ-
 γάσατο A. 12. ἐσέπειτα] μετ' οὐ πολὺ. ἱκανὸν τὸλον χρ. A.
 14. ὀμολογίαν καὶ om A. 20. ἀποστάσει A. 21. πλὴν
 οὐ πολὺς ὁ ἐσέπειτα χρόνος καὶ A. 22. τὸ εἰς] τὸ γῆμι
 τοῦ β. πρὸς π. ἀρεψιάν A.

audacissimam sibi conciliavit et iureiurando obtinuit, ac paulatim
 progressus, Lydis omnibus ad defectionem impulsis, regium nomen
 usurpavit. deinde finitimis quoque provinciis tentatis argenteam mo-
 netam cum sua imagine percussit. ut autem defectio augebatur, et
 ut initio derisa fuerat, sic deinde imperatoris animum graviter per-
 cellebat. nihil cunctandum ratus Mangapham cognomento Morotheo-
 dorum ob parum prosperos successus non multo post dictum Phila-
 delphiae obsidet. sed cum urbem diuturna obsidione ad deditionem
 compellere non posset, iis conditionibus paciscitur ut Theodorus
 depositis regni insignibus privatam vitam agat ut prius, cives vero
 ei pareant cui prius; et obsidibus suo arbitratu acceptis in magnam
 urbem revertitur. in ea quoque defectione multi viri fortes perierunt.
 caeterum non multo post Basilii Batatzes, obscuro genere ortus.

τῆς ἐξανεισιάν δομέστικος τῆς ἀνατολῆς τιμηθεὶς καὶ τὴν
 δουρικὴν ἀρχὴν τῶν Θρακησίων ἀναζωσάμενος, χρήμασιν
 ἐπέφθειρε πλείστους τῶν τοῦ Μαγκκιρᾶ ὁμοτῶν, καὶ αὐτὸν
 μὲν οὐκ ἔσχε συλλαβεῖν καὶ δεσμοῖς περιβαλεῖν, τῆς δὲ πό-
 5 λεως Φιλαδελφείας ἐξώσας ἔδοξε καὶ οὕτω μέγα τι κατορ- B
 θωκέναι καὶ ἀσπίσιον ἔργον τῇ βασιλεῖ. ἀλλ' οὕτως τῇ τοῦ
 Ἰκονίου σουλτάν προσρρεῖς, ἣ ἢ κλήσις Καϊχοσρόης, συμ-
 μαχικὸν μὲν αἰτήσας κατὰ Ῥωμαίων οὐκ ἔλαβεν, ἐνεδόθη δὲ
 οἱ προσλαμβάνεσθαι ἀνεπεγκλήτως ὁπόσοι τῶν Τούρκων κερ-
 10 δαλεόφρονες κἀπὶ τῷ γωρντῷ καὶ τῷ τῶζῳ τὴν πεποιθήσιν
 ἔχοντες Ῥωμαίους ληστεύουσιν. οὐκ ὀλίγην οὖν τῷ τρόπῳ
 τούτῳ συναγῆχει δύναμιν, καὶ ἐπιὼν τοὺς τε πατριώτας
 ἑαυτοῦ ἐς τὸν γεωργικὸν ὄχλον καὶ τῶν ζώων ἐλυμαίνετο τὰ
 ὑπὸ ζυγόν, καὶ τοὺς Λαοδικεῖς δὲ Φρύγας μυριαχῶς ἐκάκω-
 15 σεν, ὥσπερ καὶ τοὺς τῶν Χωνῶν τῶν ἐμῶν οἰκίτορας, τὰς
 ἄλλωνας κατὰ τὸν θέρειον καιρὸν νηροπλῶν καὶ τὸ προσι- C
 χὸν ὡς πολέμιος χειρίστως διατιθέμενος. εἴω γὰρ λέγειν ὡς
 τοὺς Τούρκους φιλανθρωπευομένους ἐνιαχοῦ πρὸς τὸ ἐκ γει-
 τόνων σφίσι Χριστιάνῳμον κακῶς ἔφυσκε καὶ ἐπέπληττεν.
 20 ἐμβαλὼν δὲ καὶ τῇ Καρίᾳ καὶ πολλοὺς τῶν ἐκεῖ προνομη-
 σιας τοῖς βιρβύροις ἐκδέδωκεν εἰς ἀπαγωγὴν. ἀλλὰ καὶ τὸν
 νεὼν τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ ὁ ἄνομος οὗτος διαφῆκεν
 ἐμπρῆσαι, ἔργον μέγιστον καὶ περίπυστον ὄντα, καὶ ὑπερβύ-
 νοντα ἐς κίλλος καὶ τὴν εἰς μῆκος ἕκτασιν τὸ ἐν τῇ βασιλί-

2. ἀγεζωσμένος A.

5. ἐξώσας] φυγαδεύσας A.

7. καϊχο-

σρόβος A. idem infra ut editur.

tamen ob ductam imperatoris neptem domesticus Orientis et Thraciae
 dux designatus, plurimos coniuratos Mangaphae largitionibus corrupit,
 et quamquam hominem comprehendere et in vincula conicere non
 potuit, illud tamen effecit ut urbe pelleretur. quo facto cum magnum
 quiddam consecutus et imperatori admodum gratificatus videretur,
 Mangaphas ad Caichosroen Iconii Sultanum profugus auxilia contra
 Romanos non impetravit, litteras tamen obtinuit, quibus concede-
 batur ut Turcas liberos, qui arcu et pharetra freti Romanos prae-
 darentur, ascisceret. qua ratione cum non parvas copias contraxisset,
 civium suorum mancipia et iumenta abduxit, et Phryges Laodicenses
 innumeris cladibus affecit, ut et populares meos Choniatas, areis
 eorum aestivo tempore incensis, et obviis quibusque hostilem in mo-
 dum tractatis. nam ut non dicam Turcas ob clementiam finitimos
 Christianos ab eo obiurgatos esse, et facta in Cariam impressione
 multos inde captivos Turcis abducendos esse datos, Michaelis quo-
 que archiducis templum, opus maximum et celeberrimum, quod clo-

δι πόλει τοῦ καλλιμάστρου Μωκίου τέμενος. ὡς δὲ ποτὲ
 πρὸς τὸν σουλτὰν ἐπανέβησε τοιούτων παρανομιῶν πλήρης,
 καὶ πύθοιτο βασιλεὺς οὐκ εἰς ἀγαθὰς ἐννοίας καὶ πράξεις
 Διὸν Ἰκονιάρχην ἐνάγειν Καϊχοσρόην ἄρτι πρὸς πατρὸς ἐκλελυ-
 πότος τὸ ζῆν τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἰκονίου δεξάμενον, πρέσβεις 5
 ἔστειλε, καὶ χρήματα παρασχὼν τῷ σουλτὰν καταπροδοθέν-
 τα εἶχε καὶ ἀνάπεμπτον αὐτῷ γεγόμενον τὸν Μαγκαφᾶν,
 V. 211 πλὴν γε μεθ' ὁμολογίας καὶ πίστεως μὴ ὥστε τοῦπιτίμιον
 αὐτῷ τῆς ἀποστασίας κείσεσθαι θάνατον ἢ μέρος περικοπῆ-
 ναι καὶ διαλωβηθῆναι τοῦ σώματος· οὐ χάριν ἀπαθῆς ἐτέ- 10
 ρου παντὸς ὀφθεῖς κακοῦ δεσμὰ κατακέκριτο χρόνια. τοσοῦ-
 τον δὲ τὸ ἔργον τόδε τοῦ σουλτὰν τοῖς λοιποῖς αὐτοῦ κασι-
 γῆτοις, ὅποσοι τὴν πατρῴαν ἀρχὴν συνδιείλοντο ἐκείνῳ, ἀπο-
 θύμιον ἔδοξεν, ὥστε καὶ ὄπλα ἤραυτο ἄν κατ' αὐτοῦ ὡς ἄν-
 θρωπον ἐς αὐτὸν ἰκουσίως ἀφιγμένον συνειληφότος καὶ κα- 15
 ταπροδότος Ῥωμαίων βασιλεῖ ἐπὶ λήμμασιν, εἰ μὴ οὗτος
 ἀπρόσωπον τιθεῖς τὴν ἀπόκρισιν ἐπὶ συμβάσεσιν ἀποστείλαι,
 P. 657 οὐ μὴν καταπροδοῦναι δυσχυρίζετο, καὶ πλάνητα ὄντα ἐς
 τὴν πατρίδα καταγαγεῖν, ὡς μηκέτι διώκοντα εἶναι καὶ διω-
 κόμενον. καὶ ταῦτα μὲν εἶχεν οὕτως. 20

3. Οὐκ ἦν δὲ λυκάβαντα παρελθεῖν μὴ τι ἐπενεγκόντα
 κοινὸν ἀποτρεῖλαιον, ὡς εἶπερ τὸ θεῖον ἐπέκλωσεν ἀπαρηνέ-

2. παρανομιῶν] ἀνδραγαθημάτων A. 7. μαγκαφᾶν, μεθ' ὁμο-
 λογίας μέντοι καὶ A. 17. ἀποστείλαι] ἀποδοῦναι A. 18.
 οὐ μέντοι A.

gantia et longitudine Divi Mocii martyris aedem in urbe imperatrice
 superabat, incendi passus est. ut autem huiusmodi facinoribus plene
 tandem ad Sultanum rediit, et imperator ad Iconii principem Cal-
 chosroen, cuius pater nuper defunctus erat, legatos misit, quod eum a
 Mangapha in cogitationes et actiones non bonas induci videbat, et lar-
 gitionibus impetravit ut ille desertus ac proditus ad se mitteretur,
 ea tamen conditione ut defectionem nec capite nec mutilatione lae-
 sioneve ullius membri lueret. qua de causa omnis alterius mali ex-
 pers ad diuturnum carcerem est damnatus. id factum adeo caeteris
 Sultani fratribus, qui regnum cum eo dividerant, displicuit, ut et
 arma ei illaturi fuerint, quod hominem profugum et supplicem pec-
 uniae causa Romanorum imperatori prodidisset, nisi specioso re-
 sponso iracundiam illorum placasset. aiebat enim se pacificationis er-
 go illum remisisse, nequaquam vero prodidisse; et hominem vagum
 in patriam restituisse, ut nec ipse alios nec ipsum alii porro perse-
 querentur. atque haec hactenus.

3. Nequaquam vero ullus annus elabi poterat quin publice abomi-
 niquid afferret, non aliter quam si numinis indignatio illi

τους τὰς ἡμέρας τῶν καθ' ἡμῶς μερόπων παραδραμεῖν· ὡς
 γὰρ τι ἐνδεόντων πρὸς τὸ καθῆκον τῆς μαστιγώσεως τῶν ἐκ
 τοῦ κύκλου βαρβαρικοῦ μαχισμῶν, καὶ ὑπερόριον κακὸν ἰλο-
 εκώμασε Φρεδέριχος ὁ τῶν Ἀλαμανῶν ῥῆξ. πρὸς γὰρ τὸν
 5 βασιλέα διαπρεσβευσάμενος Ἰσαάκιον, ὡς διὰ φίλας ἤτετο
 τῆς Ῥωμαίων γῆς παρῖναί αὐτός τε καὶ ὅσον οἱ ἐφέποιτο
 στρατεύμα ἐν τῇ ἀπαίρεσιν εἰς Παλαιστίνην, καὶ τὰ πρὸς τὸ
 ζῆν ὠνούμενοις αὐτοῖς χορηγεῖσθαι, καὶ τὸ δοκοῦν ἐπὶ τού- B
 τοις αὐτῷ σημεῖν δι' οἰκείων ἀνταποστολῆς πρέσβεων. στέλ-
 10 λωται τοίνυν πρὸς αὐτὸν ὁ τοῦ δρόμου λογοθέτης Ἰωάννης ὁ
 Δουκάς, καὶ πίστεις δούς καὶ λυβῶν ὡς αὐτὸς μὲν ὁ ῥῆξ
 τὴν ὑπὸ Ῥωμαίους ἀμαχεὶ διελεύσεται καὶ μηδὲν πᾶ δράσας
 δεσφεται κακόν, οὐ πόλιν, οὐ κώμην, οὐ φρούριον, οὐ πολί-
 χιον, Ῥωμαῖοι δὲ προβαλοῦσιν αὐτῷ τὰ ἐπιτήδεια ἄφθονα,
 15 ὡς μὴ τινος σπανίζειν τὴν ὑπ' αὐτὸν στρατιάν ἀλλ' ἀπρα-
 γμόνως καὶ κατὰ λαιμὸν ἔχειν ὥσπερ ἐπεμβνόμενα ὅσοις ἄν-
 θρωποι τρέφονται καὶ οἷα τοῖς ἵπποις ξυμβάλλεται, μετὰ και-
 ρὸν ἐκεῖθεν ἐπάνεισι καὶ ἀγγέλλει τὰ ξυμφωνηθέντα τῷ βα-
 σιλεῖ. καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς ξυλλογῆς τῶν ὠνίων φροντίδα τί-
 20 θησι, καὶ ἦν ἔξ ἐπιτάγματος ὑπὸ τῶν ἐπαρχιωτῶν αὐτίκα με-
 ταφερόμενα καθ' οὓς ἔμελλε τόπους ὁ ῥῆξ διέρχεσθαι. ὡς δὲ C
 καὶ αὐτὸς ἐντὸς εἶναι τῶν ὀρίων ἠγγέλλετο τῶν Ῥωμαϊκῶν
 καὶ γράμματα πεφοιτηκότα τῷ βασιλεῖ μετ' ἀνδρῶν κατὰ γέ-
 νος λυμπρῶν καὶ ἀξίωσιν τὴν αὐτοῦ παρουσίαν ἐσήμεαινον,

1. ἡμ. ἡμᾶς τοὺς τότε π. Α. 6. ὅσον ἐκείνω συνέποιτο στρ.
 ἀνιόντες εἰς Α. 9. αὐτῷ om Α.

aetati perpetua bella decrevisset. quasi enim barbari circumcirca no-
 stris cervicibus imminentes ad nos castigandos non satis essent, etiam
 longinquo malo sumus oppressi. nam Fridericus Alemannorum rex
 legatis ad Isaacium imperatorem missis petit ut sibi cum omnibus
 copiis Palaestinam petentibus per Romanas provincias pacate iter
 facere et commeatum emere liceret, et suam sententiam per proprios
 legatos sibi significaret. mittitur igitur ad eum Dromi Logotheta
 Iohannes Ducas; fideque data et accepta regem sine maleficio tran-
 siturum, nullam urbem, nullum oppidum, nullum castellum aut pa-
 gum violaturum, Romanos commeatum ei abunde suppeditaturos, ut
 eius exercitus nulla re necessaria careat, sed omnia in promptu copio-
 sissime habeat quae tam iumentis quam hominibus usui sunt, ali-
 quanto post revertitur. iis conditionibus renuntiatis, imperator per
 provincias edicit ut, qua rex transiturus esset, commeatus comporte-
 tur: ipsius vero in fines Romanos ingressu virorum genere et digni-

ὁ αὐτὸς καὶ πάλιν στέλλεται λογοθέτης εὖ διαθήσων τὴν δίο-
 δον τοῦ ῥηγός, σὺν αὐτῷ δὲ καὶ ὁ Καντακουζηνός Ἀνδρόνι-
 κος. ἀλλ' οὗτοι ἀνεπιστημοσύνη τῶν ὀφειλόντων γενέσθαι
 καὶ μαλακότητι οἰκεία (χρεῶν γὰρ καὶ φίλων ἡμῖν τῶν ἀν-
 δρῶν ὄντων ὡς πρᾶσβυτέρων καὶ φιλτέραν τιμῶν τὴν ἀλήθει- 5
 αν) αὐτὸν τε τὸν ῥῆγα κατὰ Ῥωμαίων ἐξέμησαν καὶ τὸν βα-
 σιλέα ὡς πολέμιον ἐκείνον ὑφορᾶσθαι παρέπεισαν. ὄθεν οἱ τε
 ὄρκοι συνεχέθησαν, καὶ ἡ τῶν ζωαρκῶν ἐπιλελοίπει συγκα-
 1) μιδῆ, καὶ ἡμεῖς οἱ ταῦτα γράφοντες πλείστοις ἀνιαροῖς προσ-
 ἐπλάκην, τὴν τοῦ θέματος Φιλιππουπόλεως ὑπεζωσμένοι 10
 τηνικαῦτα καὶ ἀρχὴν καὶ ἀπογραφὴν, νῦν μὲν πρὸς βασιλέως
 ἐπιταττόμενοι ἀνακτιζοῦν τὸν τῆς Φιλίππου περίβολον καὶ δια-
 ταφρεύειν, καὶ οὕτω κατὰ τοὺς στενοὺς ἐκείνους καὶ κινδυνώ-
 δεις χρόνους διαπραττόμενοι, μετὰ βραχὺ δὲ διὰ γραμματί-
 των τὴν καθαίρεισιν ἐπιτιμώμενοι, ἵνα μὴ εἴη κρησφύγετον 15
 τῷ ῥηγί. ἀμέλει καὶ ὁ μὲν ἐκδρομᾶς ποιούμενος τὰ πρὸς
 τὸ ζῆν ἐπορίζετο, βασιλεὺς δὲ τοὺς τοῦ ῥηγός πρέσβεις οὐκ
 εἶα ἐπανελεύσεσθαι πρὸς τὸν ἀποστείλαντα, καὶ τὰς στενάς
 τῶν παρόδων, ὡς ἐκείνῳ ἐδόκει, ἀπέκλειε, καταβάλλων διὰ
 V. 258 πελέκων τὰ τῶν δένδρων ὑψιτενῆ καὶ βαθύρριζα, καὶ ταῦτα 20
 ἐκκορυφῶν ὡς εἰς ἀδιεξίτητον ἀντίφραγμα τοῖς ὀδεύουσιν.
 V. 212 ἀλλὰ καὶ τὸν ἐξάδελφον ἐκείνου Μανουὴλ τὸν Καμύτζην,
 πρωτοστράτορα ἦντα, καὶ τὸν τῆς δύσεως δομέστικον τὸν

3. ἀνεπιστημοσύνη] ἐξ οἰκείας ἀπροσεξίας B. 8. ἐπιλελοίπει
 Λ. 12. τὸν τῆς] τὸ ἐξώκαστρον καὶ σοῦδαυ ποιεῖν B. 15
 ἐπιτιμώμενοι] ἐγκελεύόμενοι ὡς μὴ Λ. 21. τοῖς ὀδεύουσιν]
 τῷ ῥηγί Λ.

tate clarorum litteris nuntiato, eundem Logothetam denuo mittit.
 unaque cum eo Andronicum Cantacuzenum, qui regis transitum com-
 modiore redderet. verum ii ignorance officii et suapte ignavia
 (etsi enim amici nostri sunt, tamen veritas eis est praeferranda) re-
 zem contra Romanos concitarunt, et ut imperator eum pro hoste
 suspectum haberet effecerunt. ita et iniurandum est turbatum et
 comportatio comneatus cessavit; et nos, qui haec scribimus, tum
 Philippopolitanae provinciae gubernationi et descriptioni praefecti,
 plurimis molestiis conflictati sumus, cum nunc imperatoris iussu
 Philippopolis moenia et fossas illis angustiis et periculosus temporibus
 instauraremus, nunc aliis litteris eadem demoliri iuberemur, ne re-
 ceptaculum regis essent. qui cum excursionibus comneatum pararet,
 imperator legatos eius detinebat et angustos tramites sua opinione
 intercludebat, altissimis arboribus succisis et ita implexis, ut id se
 um a rege transiri non posset. sed et patruelem suum Manuelem

Ἴδον Ἀλέξιον παρέπεσθαι οἱ μετὰ στρατευμάτων ἐκέλευσε,
 καὶ λεληθότως ἐπιτίθεσθαι τοῖς χορτολογοῦσι καὶ τὰς τροφὰς
 μιστεῦουσιν Ἀλαμανοῖς. τῇ δὲ ῥηγί οὕτω προσέστησαν τὰ ταῖς
 δυσχωρίαις γεγενημένα διὰ καταβολῆς τῶν δένδρων ἐπιτειχί-
 5 σματα ὥστε σὺν πόνῳ οὐδενὶ παρήλθεν αὐτά. τὸ δὲ δὴ χα-
 ριέστερον, αὐτὸς μὲν δι' ἄλλης ὁδοῦ ἐπορεύθη καὶ εἰσῆλθε
 τὴν Φιλιππούπολιν καὶ κατ' αὐτὴν ἐβάλετο χάρακα, Ῥωμαί-
 οὺς δὲ ἀντιπυρελθῶν ἔλαθε γενόμενος ἐν τοῖς ἔμπροσθεν καὶ B
 κατέχων ὧν εἶργετο καὶ ὧν χάριν αἱ πάροδοι ἀπεφράσσοντο.
 10 τὴν δὲ Φιλιππούπολιν εἰσιῶν κεκενωμένην εὔρε τῶν πλείον-
 των καὶ ἐπιφανεστέρων αὐτῆς οἰκητόρων· εἰ γὰρ τις καὶ
 ὑπολέλειπτο, πτωχεύων ἦν οὗτος καὶ τὴν οὐσίαν πᾶσαν ἐν
 οἷς ἐνεδέδυτο ἀριθμῶν καὶ τοῖς Ἀρμενίοις κατειλεγμένος. οὗ-
 15 τοι γὰρ μόνοι τῶν ἀπάντων οὐκ ἐπιδρομὴν ἐθνῶν ἀλλὰ γί-
 λων παρουσίαν τὴν τῶν Ἀλαμανῶν διέλευσιν ἤγνητο, ἐπειδὴ
 καὶ συγγαῶνται Ἀρμενίοις Ἀλαμανοὶ καὶ κατὰ τῶν αἰρέσε-
 ων τὰς πλείστας ἀλλήλοις συμφέρονται· Ἀρμενίοις γὰρ καὶ
 Ἀλαμανοῖς ἐπ' ἰσῆς ἢ τῶν ἁγίων εἰκόνων προσκύνησις ἀπη-
 γόρευται, καὶ τοῖς ἀζύμοις κατὰ τὰς ἱεροτελεσίας ἀμφότεροι C
 20 κέχρηται, καὶ ἄλλα ἅττα ὀρθοδόξοις Χριστιανύμοις ἀπόβλη-
 τα οὗτοι σφαλλόμενοι τοῦ ὀρθοῦ τηροῦσιν ὡς ἔνομιμα. πλὴν
 καὶ τῆς Φιλίππου γενόμενος ὁ ῥῆξ ἐγκρατῆς οὐκ ἀνῆκεν ἐπι-

1. γύδον B. ἐκέλευσε] ἐπέσκηψε A. 3. προσέστηκε A.
 6. εἰσεληλύθει A. 7. ἐβάλλετο A. 9. διεφράσσοντο A.
 10. πλείονων τε καὶ ἐπιφανῶν A. 14. μόνοι ἐξ ἀπάντων A.
 19. ἱεροτελεστίας A.

Camyzen protostratorem, et Occidentis domesticum Alexium Gui-
 dum, cum exercitu regem subsequi et Alemannos pabulantes ex insi-
 diis aggredi iussit. verum rex illo arborum vallo ita impeditus est
 ut ex angustiis sine ullo negotio evaderet. imo quod facetius est,
 alia via Philippopolim penetravit; ibique vallo munito Romanis im-
 prudentibus loca praeoccupavit, a quibus prohibebatur quorumque
 causa angustiae obstuebantur. Philippopolim ingressus, urbem ple-
 risque iisque nobilissimis civibus vacuam reperit. nam si quis ibi
 manserat, is aut ita pauper erat ut eius opes in vestibus quibus te-
 gebatur consistenter, aut erat ex Armeniorum numero. hi enim uni
 omnium transitum Alemannorum non hostium incursionem sed ami-
 corum adventum iudicabant. nam et commercia inter sese agitant, et
 in plerisque religionis dogmatibus consentiunt. quippe apud Aleman-
 nos et Armenios sacrarum imaginum adoratio aequae interdicta est,
 et azymis in sacris utrique utuntur, et alia quaedam orthodoxis
 Christianis improbata opinionis errore pro legitimis observant. enim-
 vero rex etiam post Philippopolim occupatam ad protostratorem scri-

στέλλων τῷ πρωτοστράτορι, καὶ διαμηνυόμενος ὡς μάτην αὐ-
 τὸν τῆς πρόσω πορείας Ῥωμαῖοι κωλύουσι καὶ μὴ δεόν ἐπέ-
 χουσιν ἐπειγόμενον· μηδὲ γὰρ κατὰ Ῥωμαίων ἀξύμφορόν τι
 καὶ ἄχαρι καὶ νῦν καὶ πρότερον βεβουλεῦσθαι, καὶ τὰ συν-
 τεθειμένα ὁδὸν φυλάττειν ἀπαρעγγεῖρητα. ὁ δὲ δῆλα τιθεῖς⁵
 τῷ αὐτοκράτορι τὰ γραφόμενα, καὶ τὸ ποιητέον ἐκεῖθεν ἐπι-
 ταιτόμενος, οὐδέποτε εἶχε τὸν βασιλέα τὰ πρὸς εἰρήνην ἀν-
 τεπιστέλλοντα, ἀλλ' ἀρρενουῦντα μᾶλλον αὐτὸν εἰς τὴν μετὰ
 D τοῦ ῥηγὸς συμπλοκῆν, καὶ εἰς ἀγενὲς κατονειδιζόντα φρόνημα
 ὅτι μὴ ἐς δεῦρο ἔχει πυθόμενος ἀναίρεσιν καὶ ἦτταν Ἄλω-
 10 μανῶν κατὰ ἱλυσ ἐξιόντων εἰς σιτίων ἀνέυρεσιν καὶ κατὰ
 πῶεα πλατῆα κἀκεῖ καὶ τῆδε ἐκχεομένων μετὰ πλείστης ὄσης
 τῆς πεποιθήσεως.

4. Ταῦτα δὲ γράφων ἦν ἐν τῷ δοξάζειν παρ' ἑαυτῷ
 τινῶν ὑψηγήσει, φονούντων μᾶλλον ἀπὸ γαστροῦ ἤπερ προ-
 15 σιδότων τὰ μέλλοντα, μηδέ ποτε προθέσθαι τὸν ῥῆγα τὴν
 Παλαιστίνην καταλαβεῖν, ἀλλὰ τὴν ἕπασαν τρέφειν ἔφθει
 κατὰ τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων, καὶ μέλλειν ἐκ τοῦ δῆθεν
 ἀναμφιλέκτου διὰ τῆς λεγομένης Ξυλοκέρκου πυλίδος τῆς
 πόλεως εἰσελθεῖν ἔνδοθι καὶ δρᾶσαι πρῶτον τὰ ἀπενεκαῖα,²⁰
 παθεῖν δ' ἔπειτα τὰ ἀντίρροπα τοῖς δικαίοις τοῦ Θεοῦ στα-

1. ματαίως πάσχεις κωλύειν δοκιμάζων εἰς τὰ ἐμπροσθεν
 τὴν ἐμὴν ὁδοπορίαν B. 4. ἄχαρον A. 5. γυλάσ-
 σειν ἀπεγγεῖρητα A. 14. γράφων] ἔλεγε καὶ ἔγραψεν ἐξαπα-
 τώμενος τοῖς λόγοις τοῦ τότε πατριαρχοῦντος δοσιθέου, παρ'
 οὐ μετ' ὀλίγον ἐροῦμεν τὰ πρέποντα. ἔλεγε γὰρ μηδέποτε σκο-
 πὸν ἔχειν τὸν ῥῆγα B. 15. μᾶλλον om A. 20. ἔνδοθι γε-
 νέσθαι τῆς πόλεως A. 21. δικαίοις Θεοῦ κρίμασι A.

bere, eique significare non destitit Romanos frustra sibi iter inclu-
 dere et properantem contra officium impedire. neque enim se vel
 prius vel nunc quicquam in animo habuisse, quod Romanis incom-
 modum aut molestiam asserret, et pacta ac conventa adhuc inviola-
 ta conservare. qui cum eas litteras imperatori significasset et iussus
 eius expectaret, nunquam pacatum ab eo responsum accepit, sub-
 inde ad praelium committendum extimulante et ignaviam ei expro-
 brante, quod Alemannorum temere et sparsim pabulatum exeuntium
 caedem et internecionem nondum significasset.

4. Haec impulsu cuiusdam scribebat, qui ex engastrimythi po-
 tius afflatu quam propheticis spiritu affirmabat regi nunquam in meu-
 tem venisse Palaestinae occupationem, sed eum nihil aliud cogitare
 nisi urbis imperatricis dominatum, et per Xylocerci portam haud
 dubie ingressum ea facturum principio quae abominanda sint, deinde
 iusto dei iudicio non pauciora perpessurum. huiusmodi opinioni-

Θμίους. καὶ τοιαύταις προληφθεὶς γνώμῃς αὐτὴν τε τὴν *Ἐν*-P. 259
 λόκερον διὰ τιτάνου καὶ πλίνθου ὀπιῆς ἀπέριμαζεν, καὶ βέλη
 νεοχάλευτα φέρον πολλάκις ἐν ταῖν χερσὶν ταυτ' ἔφασκεν
 ἀκονῶν καὶ καρδίαις παγησόμενα τῶν Ἀλαμανῶν· δεικνύων
 5 δὲ τὴν παράθυρον ἐν τοῖς βασιλείοις τῶν Βλαχερινῶν δι' ἧς
 ὄρατὰ ἦν τὰ ἱψηλάτα πεδία τὰ ἔξωθεν τῶν ἐπάλξεων ἐν
 τοῖς Φιλοπατίοις καθυπτιύζοντα, ἐκ ταύτης ἔλεγε μέλλειν
 ἀφιέναι τὰ βέλεμνα, βύλλειν τε καὶ καταβάλλειν τοὺς Ἀλα-
 μανούς, ὥστε καὶ ἐν γέλωτι ἤγετο τοῖς ἀκούουσι τὰ λεγόμε-
 να. ἦν δὲ τις Δοσίθεος ἐν τῇ τοῦ Στουδίου μονῇ τὴν ἀσκη-
 σιν μετιῶν, ὃς ἐκ Βενετικῶν ἔλκειν τὸ γένος καὶ πατὴρ τοῦ-
 νομα Βιτικλίνου γεγονέναι ἐλέγετο· σπαθήης δὲ κατωσιῆς ἢ
 Ἰσαακίῳ πρὸ τῆς ἀρχῆς προεῖρηκεν αὐτῷ τὴν βασιλείαν, κά-
 πειδήπερ εἰλήφει πέρας τὰ τῆς προρηρήσεως, ἤγετο δὲ ὅτι V. 213
 15 πλείστης τιμῆς παρὰ τῷ βασιλεῖ τούτῳ καὶ τὰ μεγάλα δεδύ-
 νητο καὶ πατριάρχης Ἱεροσολύμων προυβέβλητο καταλύσαντος
 τὴν ζωὴν τοῦ τὸν θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων τότε διέποντος
 Λεοντίου, ἀνδρὸς χαρίεντος τὸ ἦθος καὶ διαβοήτου τὴν ἀρε-

1. καὶ διὰ ταύτας τὰς ματαίας φωνὰς ἐστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ
 πατησαφάλιστο τὴν τοιαύτην πόρταν μετὰ ἀσβέστων καὶ οὐβλων
 σπερρῶς. Ἄλλοτε δὲ ὁ βασιλεὺς κονταροξίμαρα κρητῶν ἐν ταῖς
 χερσὶν αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ τοιοῦτος πατριάρχης. βλέπεις,
 ὦ βασιλεῦ, τὰ τοιαῦτα ἴσθι. αὐτὰ μέλλεις πῆξαι ἐν ταῖς καρ-
 δίαις τῶν ἀλαμανῶν. ἦν γὰρ ἱστίμενος τότε ἐπίνω τῶν παλι-
 τῶν τῶν βλαχερινῶν, εἰς τα λεγόμενα ὑψηλά, καὶ βλέπων εἰς
 τοὺς κάμπους τοῦ φιλοπατίου. καὶ ἀπὸ τῆς τοιαύτης πόρτας
 τοξεύων σύ, μέλλουσιν ἀπέρχεσθαι αἱ σαρῖται μέχρι καὶ τοῦ
 φιλοπατίου καὶ ἐμπήγνυσθαι εἰς τὰς καρδίαις τῶν ἀλαμανῶν.
 Κίνα ἀκούμενα διὰ γέλωτος ἦσαν τοῖς πλείοσιν. ἦν δὲ ὁ δο-
 σίθεος οὗτος μοναχὸς ἐν τῇ τοῦ στ. Β. 4. ἀκονῶν APW. 5
 τῆν] τὸ APW: cf. p. 281 D 6. post Βλαχερινῶν BPW εἰς τὰ
 λεγόμενα ὑψηλά. 11. μετιῶν, ἐκ βενετικῶν δ' Α.

bus occupatus imperator ipsam portam lateribus et cemento obstru-
 xit; acutas sagittas, quas saepe manibus gestabat, se in cordibus
 Alemannorum defixurum esse dicebat; monstratque fenestra Blacher-
 nii palatii in eo loco qui ab *Alaudine* cognomentum habet, unde patentes
 campi extra propugnacula in Philopatidis cernuntur, per eam se illas
 in Alemannos excussurum eosque prostraturum minabatur, adeo ut
 ea verba ridicula audientibus viderentur. is vates erat Dositheus qui-
 dam, Studiensis monachus, Venetiis oriundus et patre Viticliano, ut
 ferebatur, natus, qui Isaacio cui familiaris erat privato adhuc im-
 perium praedixerat. qua praedictione eventu comprobata, summo ho-
 nore et auctoritate apud hunc imperatorem florens Hierosolymorum
 patriarcha post Leonthii viri eruditū et virtute celebris obitum desi-

τὴν. ὅποια δὲ ἡ τῶν βασιλέων ὀρμὴ καὶ ἰσχυρὸς οὐκ οὐκ ἀνε-
 χομένη μὴ οὐχ ὡς αὐτοῖς αἰρετὸν μεταφέρειν καὶ ἄλλοιοῦν
 τὰ θεῖα τε καὶ ἀνθρώπινα πράγματα, βασιλεύσας Ἰσαάκιος
 τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου παραλύει τὸν Καμιτηρόν Βασιλείον,
 C καὶ τοὶ πρὸς τὴν ἀρχὴν ἐκείνη τὰ μέγιστα συναράμενον αἰ-5
 τία δ' αὐτῇ περιήφθη τῆς καθαιρέσεως, ὅτι ὡς Ἀνδρόνικος
 τῶν εὐ γενομιῶν γυναικῶν οὐχ ἐκούσας ἀπέκειρε μοναζού-
 σασ, ταύτας αὐτὸς ἐνέδωκε τὸ μέλαν ἀποδύσασθαι ἄμφιον
 καὶ πρὸς τὴν πρώτην μεταβλέψαι καὶ ζωὴν καὶ στολήν. προ-
 βολόμενος δ' ἀντ' αὐτοῦ πατριάρχην τὸν Μουντάνην Νικήταν, 10
 τῆς μεγίστης ἐκκλησίας ὄντα σακελλάριον, οὐδὲ τὸν τριγέ-
 ροντα τουτοῖ τῇ θρόνῳ παρῆκεν ἐναποψῦσαι, ἀλλ' ἀφέλειαν
 κατωγινοῦς τοῦ ἀνδρὸς καὶ γῆρας ἐπεγκαλέσας ἀνέγκλητον καὶ
 ἄκοντα τοῦ θρόνου ἀπεσφενδόνησε. φροντιστικώτερον δὲ δια-
 τεθεῖς περὶ τοῦ τὸν κυβερνήσοντα τὴν ἐκκλησίαν εὐρεῖν, προ-15
 χειρίζεται μέγαν ποιμένα Λεόντιόν τινα μοναχόν, διαβεβαι-
 D ούμενος ἐπὶ βασιλικῷ καὶ διοιχνύμενος βήματος ὡς οὐχ ἦδει
 τὸν ἄνδρα πρότερον, νυκτὸς δὲ ἡ θεομητῶρ τοῦτον αὐτῷ κα-
 θυπέδειξε, οὐ τὸ εἶδος μόνον καὶ τὴν ἀρετὴν ὑπογράψασα,
 ἀλλὰ καὶ τὸν τόπον διασημῆσασα καθ' ὃν τὴν οἰκῆσιν ἔλα-20
 χεν. ἀλλ' οὐπω ἐνιαυτὸς ἐξίκετο, καὶ κατωστρέφεται καὶ ὑ-

2. μὴ ὡς αὐτοῖς ἔφεσις A. 7. εὐ τοῦ γένους ἐχουσῶν A.
 μοναχὸς A. 8. τὸ] ἦψαι τὰ ἴσα A. 9. μεταστρέψαι
 A. 12. τοῦτον A. ἀψ. καὶ κωφότητά κατ. B. 15.
 εὐρέσθαι A. 21. καὶ κατωστρέφει καὶ τὸν θεοτοκίτην τοῦ-
 τον ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ ὑψώματος, μηδὲναι λόγον θέμενος
 ἢ ἐντραπέις εἰς ὄσους ἐπαίνους ἔλεγε περὶ αὐτοῦ καὶ ἐδόξαζε
 τοῦτον ὡς θεῖον ἄνθρωπον. B.

gnatus est. sed ut imperatorum impetus et potentia non quiescere solet nisi divina humanaque pro suo lubito mutarint, principatum adeptus Isaacius Basilio Camatero, quanquam eius ope maxime adiutus, patriarchatu deiecto (causa praetexebatur quod, quas nobiles matronas Andronicus in monasteria iuvas abstrusisset, iis ipse nigro vestitu deposito reditum ad pristinum habitum et vitae rationem concessisset) Nicetam Muntanum pro eo patriarcham designavit, ecclesiae maximae sacellarium. sed ne hunc quidem, hominem natu maximum, in sacra sede expirare passus iuvtum expulit, senium et delirium et levitatem causatus. cum autem diligentius de gubernatore ecclesiae cogitaret, Leontium monachum quendam magnum pastorem designat, in populi frequentia pro tribunali iureiurando testatus cum virum prius ignotum sibi a dei genitrice noctu esse demonstratum, non forma et virtute eius duntaxat descripta, sed loco etiam ostenso in quo habitaret. verum eo quoque dei genitricio,

τος τοῦ πατριαρχικοῦ ὑψώματος. ἀποσκορακισθῆναι δ' οὐ-
 τω καὶ Λεοτιτίου, ἔγνω δραματουργῆσαι μετάθεσιν καὶ εἰς
 τὴν οἰκουμενικὴν ἐπαῖραι προέδρευσιν τὸν τῶν Ἱεροσολύμων
 Δοσίθεον. εἰδὼς δὲ τοὺς κανόνας τοῦτο μὴ συγχωροῦντας,
 5 μείσειν ὑποῦλως τὸν διέποντα τὸν θρόνον τῆς θεοῦ πόλεως
 μεγάλης Ἀντιοχείας Θεόδωρον τὸν Βαλσαμών, ἄνδρα ἐπὲρ
 τοὺς τότε πάντα ὄντα νομοτριβῆ. καὶ δὴ κατὰ μόνας ἀντιφ^ρ 26
 συγγενόμενος σχηματίζεται τὸν ἀσχάλλοντα εἰ οὕτως ἀνδρῶν
 φιλοθέον καὶ λογίων ἢ ἐκκλησίᾳ σπινδίζεται καὶ ἡ μοναχικὴ
 10 διέρρηπται καὶ ἠφάντωται ἀρετῇ, ὡς μὴ πρότερον εἶναι τὸν
 ἡμέριον τουτοῦ λαμπτήρα, τὸν ἀεικίνητον ἥλιον, ἢ τὸν ἐπὶ
 τῶν κερυαίων τοῦ ἱεροῦ καθιζησόμενον θρόνον καὶ ἀρίστως
 τὸ τῶν πιστῶν διθυνοῦντα πλήρωμα. καὶ τοιαῦθ' ἔπειρα
 σχετλιαστικῶς προαναβαλόμενος ἐπήγαγε πάλαι μὲν βούλε-
 15 σθαι μετενεγκεῖν αὐτὸν ἐκ τῆς Ἀντιοχείων καθέδρας εἰς τὴν
 οἰκουμενικὴν περιοπὴν ὡς λύχνον ταῖς τῶν νόμων τηλαυγεί-
 αις πάμφωτον, ὑποστέλλεσθαι δὲ τὴν μετάθεσιν ὡς πύλαι τοῖς
 κανόσιν ἀπειρημένῃ καὶ τοῖς ἐκκλησιαστικῶς ἀπάδουσαν θε- B
 σμοῖς· εἰ δ' αὐτὸς σχοίῃ ἂν ὡς νόμους καὶ κανόνας ἀκρι-

6. ἄνδρα νομομαθῆ καὶ διδάσκαλον ὑπὲρ τοὺς τότε εὐρισκομέ-
 νους B. 7. καὶ δὴ] καὶ παραλαβὼν αὐτὸν κατ' ἴδιαν ὑπεκρί-
 νετο λυπεῖσθαι καὶ ἄλβεσθαι ὡς εἶτε ἡ ἐκκλησία οὐχ ἐδράζε-
 ται ἔχειν ἄνδρας φιλοθέους καὶ λογίους, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡ μο-
 ναχικὴ πολιτεία κατεβλήθη, καὶ οὐκ ἐμείνου πρότερον σὺ ὁ
 πολῦφωτος ἀστήρ, ὡς ἂν ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦτου τοῦ πατριαρ-
 χικοῦ καθίσθης, καὶ ἀρίστως τὸ πλήρωμα τῶν χριστιανῶν δι-
 θύνεις, καὶ τὰς ἐκκλησίας καὶ μοναστήρια εἰς ἀκριβῆ καταστή-
 σεις κατὰστασιν. ἐγὼ γάρ καὶ πολλοῦ ἐβουλόμην ἐκ τῆς ἀντιο-
 χέων ἐκκλησίας πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν τοῦτον καὶ ὑψηλὸν θρό-
 νον μετατεθεῖναι σε B. 10. τὸν παγκόσμιον λαμπτήρα A
 19. σχοίῃ] ἰσχύει A.

priusquam annus elaberetur, repudiato, nihil verecundatus, quod
 coram tam multis eum ut divinum hominem laudibus extulisset, mu-
 tationem instituit, Hierosolymitanum Dositheum ad Oecumenicum
 patriarchatum evecturus. quod cum canones non permittere sciret,
 Theodorum Balsamum, magnae Antiochiae episcopum, virum ea ae-
 tate iuriconsultissimum, astu circumvenit; et in privato colloquio
 indignationem simulat, quod ecclesia piis et doctis viris ita desti-
 tuatur et monastica virtus ita obsolerit atque evanuerit, ut nemo
 sit qui universalem sedem, non secus ac solis irrequietus circuitus
 orbem terrarum, illustret, coetumque fidelium quam optime guber-
 net. haec et id genus alia non sine dolore praefatus, subiunxit olim
 fuisse sibi in animo illum ex Antiochena sede in Oecumenicam, ut
 illustrem legalis puritatis lucernam, transferre sed ab ea mutatione

βωσόμενος χώραν ἔχουσαν ἀποδεδειχέναι, καθά ποτε, καὶ
 νῦν τὴν μετάρθεσιν, καὶ τὰς τῶν πολλῶν εἰς τοῦτο μεταρμό-
 σεις γνώμας, ἔρμαιον ὄντως ἠγήσεται τὸ πραχθὲν καὶ οὐκ
 ἀναβαλεῖται τὸ πέρας ἀνεύθυνον ποιοῦν τὴν προχείρισιν. καὶ
 ὁ μὲν βασιλεὺς οὕτως μετῆλθε τὸν Ἀντιοχείας Θεόδωρον, ὃς
 δὲ πάντα ἐκτελεῖ γενέσθαι κατέθετο. σύλλογοι οὖν μετ' ἐκεί-
 νην τὴν ἡμέραν ἀρχιερέων ἀνὰ τὰ ἀρχεῖα τὰ ἱερὰ καὶ σύν-
 οδοὶ καὶ συζήτησις περὶ μεταθέσεως, καὶ παρὰ πόδας ἐκ-
 χώρησις καὶ τόμος ἐπὶ βασιλικῷ συμπληρούμενος βήματος,
 καὶ ὁ μὲν Ἀντιοχείας πάλιν Ἀντιοχείας ἐώμενος, ὃ δὲ Δο-
 10 **σίθεος** ἀπὸ τοῦ τῶν Ἱεροσολύμων θώκου εἰς τὸν τῆς Κων-
 V. 214 **σταντινουπόλεως ἀναγόμενος**, καὶ ἡ προπομπὴ ὡς λαμπροτάτη
 καὶ πολυανθρωποτάτη τῶν πώποτε, ὡς εἶναι καὶ **θριάμβους**
 βασιλέων ἀμφήριστος, καὶ ἀχανεῖς ἐπὶ τούτῳ οἱ φενακισθέν-
 15 **τες ἀρχιερεῖς** καὶ τοὺς κανόνας εἰκῆ καταναοισάμενοι. ἀμέ-
 λει τοι καὶ μὴ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐνεγκεῖν τὸν γέλωτα ἔχον-
 τες παρασυναγωγὰς ποιοῦσι καὶ ὀχλαγῶγια οἱ λογάδες τοῦ βή-
 ματος, καὶ τῶν ἀρχιερέων ὅποσον εἶχε τὴν γλώττιαν πρὸς
 λόγων ἰσχὺν ἐπίσημον. οὐκοῦν ἐπιβύτης ἐκκλησίας ἄλλοτρίας
 ἀκούει **Δοσίθεος**, καὶ ἀναλυομένην ἔσχε τὴν δευτέραν τιμὴν,
 20 καὶ τοῦ θρόνου κατὰγεται. τὴν δ' ἦταν μὴ φέρειν ἔχων ὁ
Δ βασιλεὺς ἀναμαχόμενος ἦν καὶ παντοίως σπεύδων ἰσχύειν

5. οὕτως] οὕτω A. 6. ἐντελεῖ A. 7. ἱερὰ καὶ ζήτησις π. A.
 19. ἀλλ. καὶ μοιχὸς ἀκούει B. 21. φέρων ὁ A. B: μὴ φέρων
 γούν τὴν ἐντροπὴν ὁ βασιλεὺς παντοίως ἠγωνίζετο συνιστᾶν τὴν
 βεβαιωθείσαν μετάρθεσιν πρότερον, καὶ βαράγγους καὶ στρατιώ-
 τας δούε προέπεμψεν αὐτὸν πάλιν εἰς τὸ περιερχέσθαι. B. 22.
 ἰσχύειν] κρατεῖν A.

veterum canonum et ecclesiasticarum sanctionum interdicto deterreri. si vero ipse, ut legum et canonum peritissimus, translationem, ut olim, ita nunc quoque habere locum, demonstrare ac vulgo persuadere possit, se omnino id in lucro deputaturum, eumque, modo licet, incunctanter designaturum. hoc modo tractatus Theodorus omnia ~~rata~~ fore affirmavit. postridie concilio pontificum in aede sacra indicto, et quaestione illa agitata, translatio statim concessa et litteris imperatoris confirmata est. ac Antiochenus, ut ante fuerat, ita mansit Antiochenus. Dositheus vero a sede Hierosolymitana Cpolim est translatus, cum tam frequentem et splendido comitatu ut haud dubie regium triumphum aequaret. at primarii sacerdotes caeterique facundia insignes, qui se canonibus temere violatis deceptos videbant, obstupefacti, cum risum diutius perferre non possent, extraordinaria conciliabula et plebis conventicula instituunt: alieno ecclesiae occupator audit Dositheus; secundo honore abrogato e sede educitur,

τὴν κυρωθεῖσαν μετὰθεσιν, καὶ μετὰ βραχὴν τινα χρόνον ἀναλύσας τὰ ἐπιγενόμενα αὐθις ἐστήριξε τὸν Δοσίθεον, ὅτε καὶ διὰ τῶν πελεκυφόρων αὐτοῦ δορυφόρων καὶ τῶν τοῦ παλατίου ἐκκρίτων προύπεμψεν αὐτὸν εἰς τὸ μέγιστον τέμενος, 5 δεδιὼς μὴ τὸ πλῆθος νεωτερίσειεν ἦν γὰρ διὰ μίσους ἄπασιν ὡς φιλόθρονος ὁ Δοσίθεος, καὶ τὸ τοῦ κρατοῦντος ἐπὶ μὴ καιρίθις πράγμασιν ἑστυατικόν τε καὶ φιλαυτὸν οὐκ ἐπαινετόν. ἀλλὰ καὶ πάλιν τοῦ θρόνου ἀποδιοπομπεῖται Δοσίθεος, καὶ πέπονθεν ἀτεχνῶς τὸ τῆς Λίσιωπειύς κυνός, ἧς τε 10 διεῖπεν ἀποπεσῶν ἱερᾶς ἀρχῆς (ἕτερος γὰρ Ἱεροσολύμων κειροτόνητο) καὶ τοῦ μελλόντος θρόνου καθαιρεθείς. καὶ τοῦτο μὲν ἐσέπειτα, καὶ προχειρίζεται πατριάρχης μέγας ὢν σκευοφύλαξ ὁ Ξιφιλῖνος Γεώργιος.

5. Τότε δ', ὡς ἀπανταχῇ περιήδeto, ἐκ Σολομωνταίων P. 261
15 βίβλων ἰνδάλματα τῶν ἐσομένων καὶ τινὰς ἐμφάσεις κατὰ τοὺς ὄνειροπομοῦς δαίμονας ἀποτρυνῶν ὁ Δοσίθεος οὐχ ὡσπερ ἀπὸ θινός ἀλλ' ἐκ τῶν ὄτων εἶλκε τὸν αὐτοκράτορα. ὁ δέ γε πρωτοστράτωρ κατὰ τὰς βασιλικὰς ὑποθημοσύνας διαπραττόμενος παρεβλέπετο τὰ πρὸς αὐτὸν γραφόμενα παρὰ 20 τοῦ ῥηγός, καὶ ἄπας ἐγένετο τοῦ δρῶσαι τι κακὸν τοὺς Ἀλαμανοὺς περὶ φρυγανισμόν ἐξιόντας. καὶ δὴ ποτε περὶ τοὺς δισχιλίους τε καὶ εὐίπους ἀποκεκρικῶς ἠθέλησεν ἀγχοῦ πον τῆς Φιλίππου πορευθῆναι νυκτὸς καὶ τῶν ἐκεῖθι θονῶν ἐχο-

4. μέγα A. 5. ἦν γὰρ] πάντες γὰρ ἐμίσουν τὸν Δοσίθεον ὡς φιλόθρονόν τε καὶ φιλαυτὸν. ἀλλὰ B. 12. ἐς μετέπειτα A.
20. ἐγένετο A. 21. φρυγανισμόν] τὰ χορτάσματα B. 22. χιλίους εὐίπους καὶ εὐόπλους A.

imperator vero ignominiam illam non ferens omnibus modis adverteatur, ac nihil non facit ut approbata illa translatio valeat. nec multo post abrogatione sublata, Dositheum denuo confirmatum per bipenniferos satellites et palatinos proceres in sacram aedem deducit, populi motum veritus. erat enim Dositheus ob ambitionem et imperatoris intempestivam pertinaciam et parum laudatum sui studium omnibus invisus. caeterum rursus sede eiicitur, eodemque modo quo canis Aesopicus, et pontificatum quem tenuerat amittit. (nam alius Hierosolymis electus erat) et maiori sede excidit, magno vasorum custode Xiphilino Georgio patriarcha designato.

5. Tum vero, quod ubique erat celebre, ex Salomonis libris futurarum rerum imagines et formas quasdam, instar daemonum qui somnia immittunt, depingendo, non naso sed auribus trahebat imperatorem. cuius iussis protostrator obsequens, litteris regia neglectis, totus in eo erat ut Alemanni noceret frumentatum exeuntibus. et quadam nocte circiter bis mille insignibus equitibus delectis ad

μένως ὑποκαθίσαι λόγον καὶ τοῖς σιοιφοῦροις ἐπιθέσθαι ἄφρονος. καὶ αὐτὸς μὲν τοιαύτης εἶχετο πράξεως, τὰ δὲ κσκευοφόρα καὶ τὸ ὑπουργικὸν τοῖς στρατιώταις καὶ τὸ λοιπὸν στρατεύμα ἐκεῖθεν μεταβῆναι μεθ' ἡμῶν ἐπέταξεν, ὥς εἰ θεόθεν ἦν ἐμπνευσθεῖς. οὐπω γὰρ ἦν ἡμέρα διατελώσα, καὶ οἱ Ἀλαμανοὶ μαθόντες παρὰ τῶν ἐς τὸ φρούριον τὸν Προσοηνὸν Ἀρμενίων (ἐκείσε γὰρ ἡ βυσιλικὴ κατεστρατοπεδεύετο στρατιὰ) ὅσα ἦν τῇ πρωτοστράτορι πρὸς βουλῆς, νύκτα τὴν αὐτὴν ἐξάραντες τῆς Φιλίππου ὑπὲρ τὰς πέντε χιλιάδας σιδήρη πάντες κατάρροκτοι ἐπιθέσθαι ἡμῖν ἠπειγόντο, λαθόντες οὖς εἴχομεν ὀπιήρας καὶ φύλακας, μηδὲ τοῖς ἅμα τῇ πρωτοστράτορι ἐπιλέκτοις συνητηκότες, ἐπεὶ καὶ ὁ μὲν πρωτοστράτωρ τὰ τοῖς ὄρεσι προσεγγίζοντα μέρη ἐπεπορεύετο, ἐνθα καὶ χωρίῳ ἦν εἰσέτι τῶν ἐπιτηθείων ἐμπλεῖ, καὶ τοὺς γηλόφους ὑπέδύετο κλέπτων τὸ θεαθῆναι πρὸς τοῦ θηρύματος, οἱ δ' Ἀλαμανοὶ πεποιθῶτως ἐβάδιζον τὴν διὰ λείου πεδίου εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν στρατόπεδον φέρουσαν. ὥς δ' οὐδένα εὐροσαν ἀντίμαχον οἱ πολέμοι, ἀλλὰ τὴν μὲν ἄποσκευὴν τοῦ στρατεύματος κατὰ τὴν τῆτες δειλὴν ἀπονοστήσαι ἐκεῖθεν ἐλύθησαν, ἦσαν δ' αὐτοῦ κριτίστον, κατὰ τῶν ἐκ τοῦ γένους ασφῶν τὰ οἴτα εἰς τὴν παρεμβολὴν μεταφερόντων ἐξωρμηκῆναι, μὴ ἀναμείναντες τὴν ἀγγελίαν τοὺς ἵππους μετήνεγκαν,

10 οὖς εἴχομεν] τὰς ἑμιτέρας βίβλας B 11 ἅμα] σὺν A. 12 ἐπειδὴ δ' A. 15. πρὸς] παρὰ A. 16. πεποιθῶτως] μετὰ θάρρους καὶ θάρρους B. 19. κατὰ τὴν] ἀπὸ τὴν χθὲς ἡμέραν ὥρα γεύματος ἐξήλθουσαν καὶ ἐξεχωρίσθησαν οἱ κριτίστοι B. 21 σφῶν] ἐκείνων A. μεταφερόντων] κομιζόντων A.

Philippopolim proficisci, et insidiis in collibus illis collocatis frumentatores mane invadere instituit. ac ei rei intentus impedimonta, servitia militum et reliquum exercitum, quasi numine allatus, nobiscum discedere iussit. priusquam enim diluxerat, Alemanni ab Armeniis Pruseni castelli (sibi enim constiterat imperatoris exercitus) de protostratoris consilio certiores redditi, eadem nocte ultra V millia cataphactorum in nostrum exercitum immittere properabant, nostris speculatoribus et custodibus deceptis, nec protostratori facti obviam. nam is quidem partes montibus vicinas, in quibus praedia erant adhuc commentu referta, pertransibat, et tumulos subibat, ne ab iis conspiceretur quos venabatur. Alemanni vero confidenter per planitiem ad Romanorum castra pergabant sed cum nemine reperto nostrorum praedie sub coena tempus discessisse, delectisque fortissimis ad frumentatores suos circumveniendos abisse audivissent, ne expectat quidem multo conventum equos, ut ab iis invenirentur a quibus

ἰούρεθῆναι τοῖς ζητούσιν γλιχόμενοι. οὐκοῦν οἱ μὲν τὸν ἐκί-
 θε λόφον ὑποκαταβαίνοντες, ὅς περὶ τὸ φρούριον ἐξῆρται
 τὸν Προυσηνόν, οἱ δ' ἡμέτεροι ἀνιόντες προσέμιζαν ἀλλήλοις
 ἀδόκητοι. ἐπεὶ δὲ καὶ συμπλακέντες ἐμάχοντο, οἱ μὲν Ἀλα-
 5 νοὶ ἐξηγούμενον αὐτῶν ἔχοντες τὸν τοῦ Ἀλεξίου Βραναῦ υἱὸν D
 τὸν Θεόδωρον μικροῦ ἔπασον πάντες ὡς μόνοι καὶ πρῶτοι V. 215
 μαχεσάμενοι τοῖς Ἀλαμανοῖς, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐδραπέτευσον
 προτροπάδην καὶ ἀκλεῶς, μηδὲ καθαρῶς ἐμβλέψαι τοῖς ἐναν-
 10 τίοις ὑπενεγκόντες. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ πρωτοστράτωρ δι' ἄλλης
 ὁδοῦ ἀνακεχωρηκῶς ἄφαντος ἦν ἐκ τοῦδε ἡμῖν εἰς τρίτην
 ἡμέραν, τρισάσμενος δὲ τὰς χεῖρας τῶν πολεμίων διεκφυγῶν
 μόλις ἐπαπέξεν, ὡς ἐκ μικροῦ πελάγους εἰς λιμένα κατὰ-
 15 ρας, ἔτι τὴν ἄλλην ἀποπτύων τοῦ μαχισμοῦ καὶ τοῖς ὡσὶ
 φέρων ἐναύλους τὰς ἐπὶ τῇ αὐτὸν ἄλωμαι προϊέμενας δια-
 20 τόρους φωνὰς τῶν Ἀλαμανῶν. πολλοὶ δὲ καὶ ἄροπλοι καὶ
 ἄνιπποι ἐς τὸ στρατόπεδον ἐπανήλθοσαν, τῇ συντομίᾳ τοῦ
 δρόμου λακηνάτων σφίσι τῶν ὄχημάτων. τὸ δ' ἀπὸ τοῦδε
 τοσοῦτον ἀπεσχοινίσμεθα ἀλλήλων Ἀλαμανοὶ τε καὶ Ῥωμαῖοι P. 262
 ὡς σταδίους διεστάναι πλείους τῶν ἐξήκοντα· οἱ μὲν γὰρ
 20 ἔτι τῇ Φιλίππου προσέμενον, ἡμεῖς δὲ περὶ τὰ ἔσχατα τῆς
 Ἀχριδου γενόμενοι ἠσυχάζομεν, εἰ σωζοίμεθα μόνον ἐπιμε-
 λόμενοι. εἶπω δὲ τι καὶ ἕτερον, κείροντες τὴν ἰδίαν τὰ σῖτα

1. post ζητούσιν cum A omisi αὐτοὺς Ῥωμαίοις. 3. τῶν πρου-
 σηνόν A. 7. μαχεσάμενοι] διαμιλλησάμενοι A. 10. ἄφαν-
 τος] ἀγανέρωτος A. 11. διεκφυγῶν A. 14. διατόρους om A.
 17. λακισάντων A. τὰ ἄλογα αὐτῶν πλαγιάξαντες B. 19.
 ὡσεὶ μίλια δέκα B. σταδίους] σημεία δ. πλείω A.

quaerebantur. igitur cum ex eo colle descenderent qui iuxta Pruse-
 num castellum eminet, nostri vero ascenderent, ex improviso con-
 currerunt. ut ad arma ventum est, Alani Theodoro Alexii Branae
 filio dace fere omnes ceciderunt, quippe qui primi et soli cum Ale-
 mannis pugnarent. Romani vero praecipiti et turpi fugae se manda-
 bant, vix aspectu hostium tolerato; et ipse protostrator alia via
 elapsus a nobis in tertium usque diem visus non est, et manibus
 hostium cupidissime evitatis, vix tanquam ex longo mari salsam ve-
 luti aquam adhuc expuens, in portum pervectus, rediit, confusis Ale-
 mannorum vocibus de eo capiendo adhuc aures eius personantibus.
 multi quoque sine armis, siue equis in castra redierunt, fractis in
 illa cursu contentione vehiculis, ex eo tantum ab Alemannis seiun-
 cti sumus, ut ultra LX stadia recederemus. nam illi ad Philippopo-
 lim permanebant, nos circa extremitates Achridi quiescebamus, de
 vita duntaxat conservanda solliciti: imo et nostram provinciam po-

δι πόλει τοῦ καλλιμαρτυρος Μωκίου τέμενος. ὡς δὲ ποτε πρὸς τὸν σουλτὰν ἐπανέξενε τοιούτων παρανομῶν πλήρης, καὶ πύθοιτο βασιλεὺς οὐκ εἰς ἀγαθὰς ἐννοίας καὶ πράξεις. Τὸν Ἰκονιάρχην ἐνάγειν Καϊχοσρόην ἄρτι πρὸς πατρός ἐκλελυπότος τὸ ζῆν τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἰκονίου δεξάμενον, πρέσβεις ἕστειλε, καὶ χρήματα παρασχὼν τῷ σουλτὰν καταπροδοθέντα εἶχε καὶ ἀνάπεμpton αὐτῷ γενόμενον τὸν Μαγκαφῶν, V. 211 πλὴν γε μεθ' ὁμολογίας καὶ πίστεως μὴ ὥστε τοῦπιτίμιον αὐτῷ τῆς ἀποστασίας κείσεσθαι θάνατον ἢ μέρος περικοπῆναι καὶ διαλωβηθῆναι τοῦ σώματος· οὐ χάριν ἀπαθῆς ἐτέρου παντὸς ὀφθεῖς κακοῦ δεσμὰ κατακέκριτο χρόνια. τοσοῦτον δὲ τὸ ἔργον τόδε τοῦ σουλτὰν τοῖς λοιποῖς αὐτοῦ κασιγῆτοις, ὅποσοι τὴν πατριάν ἀρχὴν συνδιέλονται ἐκεῖνῳ, ἀποθύμιον ἔδοξεν, ὥστε καὶ ὄπλα ἤραυτο ἄν κατ' αὐτοῦ ὡς ἄνθρωπον ἐς αὐτὸν ἐκουσίως ἀφιγμένον συνειληφότος καὶ καταπροδότος Ῥωμαίων βασιλεῖ ἐπὶ λήμμασιν, εἰ μὴ οὗτος ἐπρόσωπον τιθεῖς τὴν ἀπόκρισιν ἐπὶ συμβάσεσιν ἀποστεῖλαι, P. 257 οὐ μὴν καταπροδοῦναι δυσχυρίζετο, καὶ πλάνητα ὄντα ἐς τὴν πατρίδα καταγαγεῖν, ὡς μηκέτι διώκοντα εἶναι καὶ δικώμενον. καὶ ταῦτα μὲν εἶχεν οὕτως. 20

3. Οὐκ ἦν δὲ λυκάβαυτα παρελθεῖν μὴ τι ἐπενεγκόντα κοινὸν ἀποτρεῖλαιον, ὡς εἶπερ τὸ θεῖον ἐπέκλωσεν ἀπαρηνεύ-

2. παρανομῶν] ἀνδραγαθημάτων A. 7. μαγκαφῶν, μεθ' ὁμολογίας μέντοι A. 17. ἀποστεῖλαι] ἀποδοῦναι A. 18. οὐ μέντοι A.

gantia et longitudine Divi Mocii martyris aedem in urbe imperatrice superabat, incendi passus est. ut autem huiusmodi facinoribus plenus tandem ad Sultanum rediit, et imperator ad Iconii principem Calchosroen, cuius pater nuper defunctus erat, legatos misit, quod eum a Mangapha in cogitationes et actiones non bonas induci videbat, et largitionibus impetravit ut ille desertus ac proditus ad se mitteretur, ea tamen conditione ut defectionem nec capite mutilatione laesioneve ullius membri lueret. qua de causa omnis alterius mali expertus ad diuturnum carcerem est damnatus. id factum adeo caeteris Sultani fratribus, qui regnum cum eo diviserant, displicuit, ut et arma ei illaturi fuerint, quod hominem profugum et supplicem pecuniae causa Romanorum imperatori prodidisset, nisi specioso responso iracundiam illorum placasset. aiebat enim se pacificationis ergo illum remisisset, nequaquam vero prodidisset; et hominem vagum in patriam restituisse, ut nec ipse alios nec ipsum alii porro persequerentur. atque haec hactenus.

3. Nequaquam vero ullus annus elabi poterat quin publice abominandi aliquid afferret, non aliter quam si numinis indignatio illi

τους τὰς ἡμέρας τῶν καθ' ἡμῶς μερόπων παραδραμεῖν· ὡς
 γὰρ τι ἐνδεόντων πρὸς τὸ καθῆκον τῆς μαστιγώσεως τῶν ἐκ
 τοῦ κύκλου βαρβαρικοῦ μαχισμῶν, καὶ ὑπερόριον κακὸν εἰσο-
 κώμασε Φρεδέριχος ὁ τῶν Ἀλαμινῶν ῥῆξ. πρὸς γὰρ τὸν
 5 βασιλέα διαπρεσβευσόμενος Ἰσαάκιον, ὡς διὰ φιλίας ἤτειτο
 τῆς Ῥωμαίων γῆς παριέναι αὐτὸς τε καὶ ὄσον οἱ ἐρέποιοτο
 στράτευμα ἐν τῇ ἀπαίρειν εἰς Παλαιστίνην, καὶ τὰ πρὸς τὸ
 ζῆν ὠνούμενοις αὐτοῖς χορηγεῖσθαι, καὶ τὸ δοκοῦν ἐπὶ τού- B
 τοις αὐτῷ σημαίνει δι' οἰκείων ἀνταποστολῆς πρέσβεων. στέλ-
 10 λεται τοίνυν πρὸς αὐτὸν ὁ τοῦ δρόμου λογοθέτης Ἰωάννης ὁ
 Λούκας, καὶ πίστει δούς καὶ λαβῶν ὡς αὐτὸς μὲν ὁ ῥῆξ
 τὴν ὑπὸ Ῥωμαίους ἀμαχεὶ διελεύσεται καὶ μηδὲν τι δράσας
 ἐσεῖται κακόν, οὐ πόλιν, οὐ κόμην, οὐ φρούριον, οὐ πολί-
 χιον, Ῥωμαῖοι δὲ προβαλοῦσιν αὐτῷ τὰ ἐπιτήδεια ἄφθονα,
 15 ὡς μὴ τινος σπανίζειν τὴν ὑπ' αὐτὸν στρατιὰν ἀλλ' ἀπρα-
 γμόνως καὶ κατὰ λαιμὸν ἔχειν ὥσπερ ἐπεμβύμενα ὄσοις ἄν-
 θρωποι τρέφονται καὶ οἷα τοῖς ἵπποις ξυμβάλλεται, μετὰ και-
 ρὸν ἐκεῖθεν ἐπάνεισι καὶ ἀγγέλλει τὰ ξυμφωνηθέντα τῷ βα-
 σιλεῖ. καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς ξυλλογῆς τῶν ὀνίων φροντίδα τί-
 20 θησι, καὶ ἦν ἔξ ἐπιτύγματος ὑπὸ τῶν ἐπαρχιωτῶν αὐτίκα με-
 ταφερόμενα καθ' οὓς ἐμελλε τόπους ὁ ῥῆξ διέρχεσθαι. ὡς δὲ C
 καὶ αὐτὸς ἐντὸς εἶναι τῶν ὀρίων ἠγγέλλετο τῶν Ῥωμαϊκῶν
 καὶ γράμματα πεφοιτηκότε τῷ βασιλεῖ μετ' ἀνδρῶν κατὰ γέ-
 νος λιμπρῶν καὶ ἀξίωσιν τὴν αὐτοῦ παρουσίαν ἐσήμενον,

1. ἡμ. ἡμᾶς τοὺς τότε π. Α. 6. ὄσον ἐκείνω συνέποιοτο στρ.
 ἀνιόντες εἰς Α. 9. αὐτῷ om Α.

aetati perpetua bella decrevisset. quasi enim barbari circumcirca no-
 stris cervicibus imminentes ad nos castigandos non satis essent, etiam
 longinquo malo sumus oppressi. nam Fridericus Alemannorum rex
 legatis ad Isaacium imperatorem missis petiit ut sibi cum omnibus
 copiis Palaestinam petentibus per Romanas provincias pacate iter
 facere et comiteum emere liceret, et suam sententiam per propri-
 os legatos sibi significaret. mittitur igitur ad eum Dromi Logotheta
 Iohannes Ducas; fideque data et accepta regem sine maleficio tran-
 siturum, nullam urbem, nullum oppidum, nullum castellum aut pa-
 gum violaturum, Romanos comiteum ei abunde suppeditaturos, ut
 eius exercitus nulla re necessaria careat, sed omnia in promptu copio-
 sissime habeat quae tam iumentis quam hominibus usui sunt, ali-
 quanto post revertitur. iis conditionibus reanuntiat, imperator per
 provincias edicit ut, qua rex transiturus esset, comiteus comporte-
 tur: ipsius vero in fines Romanos ingressu virorum genere et digni-

ὁ αὐτὸς καὶ πάλιν στέλλεται λογοθέτης εὐ διαθήσων τὴν δίδου του ῥηγός, σὺν αὐτῷ δὲ καὶ ὁ Καντακουζηνός Ἀνδρόνικος. ἀλλ' οὗτοι ἀνεπιστημοσύνη τῶν ὀφειλόντων γενέσθαι καὶ μαλακότητι οἰκεία (χρεῶν γὰρ καὶ φίλων ἡμῖν τῶν ἀνδρῶν ὄντων ὡς πρεσβυτέραν καὶ φιλτέραν τιμῶν τὴν ἀλήθειαν) αὐτὸν τε τὸν ῥηγα κατὰ Ῥωμαίων ἐξέμηναν καὶ τὸν βασιλέα ὡς πολέμιον ἐκείνον ὑφορᾶσθαι παρέπεισαν. ὅθεν οἱ τε ὄρκοι συνεχέθησαν, καὶ ἡ τῶν ζωαρκῶν ἐπιλελοίπει συγκομιδῆ, καὶ ἡμεῖς οἱ ταῦτα γράφοντες πλείστοις ἀνιαροῖς προσεπλάκημεν, τὴν τοῦ θέματος Φιλιππουπόλεως ὑπεζωσμένοι ἰστηνικαῦτα καὶ ἀρχὴν καὶ ἀπογραφὴν, νῦν μὲν πρὸς βασιλέως ἐπιταττόμενοι ἀνακτιζέειν τὸν τῆς Φιλίππου περίβολον καὶ διαταφρεύειν, καὶ οὕτω κατὰ τοὺς στενοὺς ἐκείνους καὶ κινδυνώδεις χρόνους διαπραττόμενοι, μετὰ βραχὺ δὲ διὰ γραμματέων τὴν καθαιρέσειν ἐπιτιμώμενοι, ἵνα μὴ εἴη κρησφύγετον τῷ ῥηγί. ἀμέλει καὶ ὁ μὲν ἐκδρομῶς ποιούμενος τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐπορίζετο, βασιλεὺς δὲ τοὺς τοῦ ῥηγός πρέσβεις οὐκ εἶα ἐπανελεύσεσθαι πρὸς τὸν ἀποστείλαντα, καὶ τὰς στενάς τῶν παρόδων, ὡς ἐκείνῳ ἐδόκει, ἀπέκλειε, καταβάλλων διὰ

P. 258 πελέκων τὰ τῶν δένδρων ὑψιτενῆ καὶ βαθυρύχια, καὶ ταῦτα 20 ἐκκορυφῶν ὡς εἰς ἀδιεξίτητον ἀντίφραγμα τοῖς ὀδεύουσιν.

V. 212 ἀλλὰ καὶ τὸν ἐξάδελφον ἐκείνου Μανουὴλ τὸν Καμύτζην, πρωτοστράτορα ἦντα, καὶ τὸν τῆς δύσεως δομέστικον τὸν

3. ἀνεπιστημοσύνη] ἐξ οἰκείας ἀπροσεξίας B. 8. ἐπιλελοίπει
 Λ. 12. τὸν τῆς] τὸ ἐξώκαστρον καὶ σούδαυ ποιεῖν B. 15.
 ἐπιτιμώμενοι] ἐγκλενόμενοι ὡς μὴ Λ. 21. τοῖς ὀδεύουσι]
 τῷ ῥηγί Λ.

tate clarorum litteris nuntiato, eundem Logothetam denuo mittit, unaque cum eo Andronicum Cantacuzenum, qui regis transitum commodiorem redderent. verum ii ignoratione officii et suapte ignavia (etsi enim amici nostri sunt, tamen veritas eis est praeferenda) rem contra Romanos concitarunt, et ut imperator eum pro hoste suspectum haberet effecerunt. ita et iusiurandum est turbatum et comportatio commeatus cessavit; et nos, qui haec scribimus, tum Philippopolitanae provinciae gubernationi et descriptioni praefecti, plurimis molestiis conflictati sumus, cum nunc imperatoris iussu Philippopolis moenia et fossas illis angustis et periculosis temporibus instauraremus, nunc aliis litteris eadem demoliri iuberemur, ne receptaculum regis essent. qui cum excursionibus commeatum pararet, imperator legatos eius detinebat et angustos tramites sua opinione intercludebat, altissimis arboribus succisis et ita implexis, ut id se ptum a rege transiri non posset. sed et patruelum suum Manuelem

Γίδον Ἀλέξιον παρέπεσθαι οἱ μετὰ στρατευμάτων ἐκέλευσε,
 καὶ λεληθότως ἐπιτίθεσθαι τοῖς χορτολογοῦσι καὶ τὰς τροφὰς
 μιστεύουσιν Ἀλαμανοῖς. τῷ δὲ θῆγί οὕτω προσέστησαν τὰ ταῖς
 δυσχωρίαις γεγεννημένα διὰ καταβολῆς τῶν δένδρων ἐπιτειχί-
 5 σματα ὥστε σὺν πόνῳ οὐδενὶ παρῆλθεν αὐτά. τὸ δὲ δὴ χα-
 ριέστερον, αὐτὸς μὲν δι' ἄλλης ὁδοῦ ἐπορεύθη καὶ εἰσῆλθε
 τὴν Φιλιππούπολιν καὶ κατ' αὐτὴν ἐβάλετο χάρακα, Ῥωμαί-
 οὺς δὲ ἀντιπαρελθὼν ἔλαθε γενόμενος ἐν τοῖς ἐμπροσθεν καὶ B
 κατέχων ὧν εἶργετο καὶ ὧν χάριν αἱ πάροδοι ἀπεφράσσοντο.
 10 τὴν δὲ Φιλιππούπολιν εἰσιῶν κεκενωμένην εὗρε τῶν πλειό-
 νων καὶ ἐπιφανεστέρων αὐτῆς οἰκητόρων· εἰ γὰρ τις καὶ
 ὑπολέλειπτο, πτωχεύων ἦν οὗτος καὶ τὴν οὐσίαν πᾶσαν ἐν
 οἷς ἐνεδέδυτο ἀριθμῶν καὶ τοῖς Ἀρμενίοις κατειλεγμένους. οὗ-
 15 τοι γὰρ μόνοι τῶν ἀπάντων οὐκ ἐπιδρομὴν ἐθνῶν ἀλλὰ γί-
 λων παρουσίαν τὴν τῶν Ἀλαμανῶν διέλευσιν ἤγγητο, ἐπειδὴ
 καὶ συγγρῶνται Ἀρμενίοις Ἀλαμανοὶ καὶ κατὰ τῶν αἰρέσε-
 ων τὰς πλείστας ἀλλήλοισι συμφέρονται· Ἀρμενίοις γὰρ καὶ
 Ἀλαμανοῖς ἐπ' ἰσῆς ἢ τῶν ἀγίων εἰκόνων προσκύνησις ἀπη-
 γόρευται, καὶ τοῖς ἀζύμοις κατὰ τὰς ἱεροτελείας ἀμφοτέροι C
 20 κέχρηται, καὶ ἄλλα ἅττα ὀρθοδόξοις Χριστῶνύμοις ἀπόβλη-
 τα οὗτοι σφαλλόμενοι τοῦ ὀρθοῦ τηροῦσιν ὡς ἔνομα. πλὴν
 καὶ τῆς Φιλίππου γενόμενος ὁ ῥῆξ ἐγκρατῆς οὐκ ἀνῆκεν ἐπι-

1. γίδον B. ἐκέλευσε] ἐπέσκηψε A. 3. προσέστησε A.
 6. εἰσεληλύθει A. 7. ἐβάλλετο A. 9. διεφράσσοντο A.
 10. πλειόνων τε καὶ ἐπιφανῶν A. 14. μόνοι ἐξ ἀπάντων A.
 19. ἱεροτελείστας A.

Camysem protostratorem, et Occidentis domesticum Alexium Guidum, cum exercitu regem subsequi et Alemannos pabulantes ex insidiis aggredi iussit. verum rex illo arborum vallo ita impeditus est ut ex angustiis sine ullo negotio evaderet. imo quod facetius est, alia via Philippopolim penetravit; ibique vallo munito Romanis imprudentibus loca praeoccupavit, a quibus prohibebatur quorumque causa angustiae obstruebantur. Philippopolim ingressum, urbem plerisque iisque nobilissimis civibus vacuam reperit. nam si quis ibi manserat, is aut ita pauper erat ut eius opes in vestibis quibus tangebatur consistenter, aut erat ex Armeniorum numero. hi enim uni omnium transitum Alemannorum non hostium incursionem sed amicorum adventum iudicabant. nam et commercia inter sese agitant, et in plerisque religionis dogmatibus consentiunt. quippe apud Alemannos et Armenios sacrarum imaginum adoratio aequae interdicta est, et azymis in sacris utriusque utuntur, et alia quaedam orthodoxis Christianis improbata opinionis errore pro legitimis observant. enimvero rex etiam post Philippopolim occupatam ad protostratorem scri-

στέλλων τῷ πρωτοστράτορι, καὶ διαμηνυόμενος ὡς μάτην αὐ-
τὸν τῆς πρόσω πορείας Ῥωμαῖοι κωλύουσι καὶ μὴ δέον ἐπέ-
χουσι ἐπειγόμενον· μηδὲ γὰρ κατὰ Ῥωμαίων ἀξύμφορόν τι
καὶ ἄχαρι καὶ νῦν καὶ πρότερον βεβουλεῦσθαι, καὶ τὰ συν-
τεθειμένα δὲ φυλάττειν ἀπαρעγγείρητα. ὁ δὲ δῆλα τιθεὶς 5
τῷ αὐτοκράτορι τὰ γραφόμενα, καὶ τὸ ποιητέον ἐκεῖθεν ἐπι-
ταυτόμενος, οὐδέποτε εἶχε τὸν βασιλέα τὰ πρὸς εἰρήνην ἀν-
τεπιστέλλοντα, ἀλλ' ἄρρενουῦντα μᾶλλον αὐτὸν εἰς τὴν μετὰ
D τοῦ ῥήγος συμπλοκήν, καὶ εἰς ἀγενὲς κυτονειδίζοντα φρόνημα
ὅτι μὴ ἐς δεῦρο ἔχει πυθόμενος ἀναίρεσιν καὶ ἦτταν Ἄλα- 10
μανῶν κατὰ ἱλυσ ἐξιόντων εἰς σιτίων ἀνεύρεσιν καὶ κατὰ
πῶσα πλατῆα κάκετ καὶ τῆδε ἐκχεομένων μετὰ πλείστης ὄσης
τῆς πεποιθήσεως.

4. Ταῦτα δὲ γράφων ἦν ἐν τῷ δοξάζειν παρ' ἑαυτῷ
τινῶν ὑφηγήσει, φονούντων μᾶλλον ἀπὸ γαστροῦ ἤπερ προ- 15
ειδῶτων τὰ μέλλοντα, μηδὲ ποτε προθέσθαι τὸν ῥῆγα τὴν
Παλαιστίνην καταλαβεῖν, ἀλλὰ τὴν ἕπισαν τρέφειν ἔφθει
κατὰ τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων, καὶ μέλλειν ἐκ τοῦ δῆθεν
ἀναμφιλέκτου διὰ τῆς λεγομένης Ξυλοκέρκου πυλίδος τῆς
πόλεως εἰσελθεῖν ἔνδοθι καὶ δρᾶσαι πρῶτον τὰ ἀπενκταῖα, 20
παθεῖν δ' ἔπειτα τὰ ἀντίρροπα τοῖς δικαίοις τοῦ Θεοῦ στα-

1. ματαίως πάσχεις κωλύειν δοκιμάζων εἰς τὰ ἐμπροσθεν
τὴν ἐμὴν ὁδοπορίαν B. 4. ἄχαρον A. 5. γυλάσ-

σειν ἀπεγγείρητα A. 14. γράφων] ἔλεγε καὶ ἔγραψεν ἐξαπα-
τώμενος τοῖς λόγοις τοῦ τότε πατριαρχοῦντος δοσιθέου, παρ'
οὐ μὲν ὀλίγον ἐροῦμεν τὰ πρότερον. ἔλεγε γὰρ μηδέποτε σκυ-
πὸν ἔχειν τὸν ῥῆγα B. 15. μᾶλλον om A. 20. ἔνδοθι γε-
νέσθαι τῆς πόλεως A. 21. δικαίοις Θεοῦ κρίμασι A.

here, eique significare non destitit Romanos frustra sibi iter inclu-
dere et properantem contra officium impedire. neque enim se vel
prius vel nunc quicquam in animo habuisse, quod Romanis incom-
modum aut molestiam afferret, et pacta ac conventa adhuc inviola-
ta conservare. qui cum cas litteras imperatori significasset et iussa
eius expectaret, nunquam pacatum ab eo responsum accepit, sub-
inde ad praelium committendum extimulante et ignaviam ei expro-
brante, quod Alemannorum temere et sparsim pabulatum exeuntium
caedem et internecionem nondum significasset.

4. Haec impulsu cuiusdam scribebat, qui ex engastrimythi po-
tius afflatu quam propheticis spiritu affirmabat regi nunquam in men-
tem venisse Palaestinae occupationem, sed eum nihil aliud cogitare
nisi urbis imperatricis dominatum, et per Xylocerci portam haud
dubie ingressum ea facturum principio quae abominanda sint, dein-
de iusto dei iudicio non pauciora perpessurum. huiusmodi opinio-

Θμίους. καὶ τοιαύταις προληφθεὶς γνώμῃς αὐτὴν τε τὴν Ξυ- P. 259
 λόκερκον διὰ τιτάνου καὶ πλίνθου ὀπτῆς ἀπέριμυζεν, καὶ ζέλη
 νεογάλευτα φέρων πολλύκις ἐν ταῖν χεροῖν ταῦτ' ἔφασκεν
 ἀκονᾶν κατὰ καρδίης παγησόμενα τῶν Ἀλαμανῶν· δεικνύων
 5 δὲ τὴν παράθυρον ἐν τοῖς βασιλείοις τῶν Βλαχερινῶν δι' ἧς
 ὄρατὰ ἦν τὰ ἱππήλατα πεδία τὰ ἔξωθεν τῶν ἐπάλλξεων ἐν
 τοῖς Φιλοπατίοις καθυπτιάζοντα, ἐκ ταύτης ἔλεγε μέλλειν
 ἀφιέναι τὰ βέλεμνα, βύλλειν τε καὶ καταβύλλειν τοὺς Ἀλα-
 μανούς, ὥστε καὶ ἐν γέλωτι ἤγετο τοῖς ἀκούουσι τὰ λεγόμε-
 να. ἦν δὲ τις Δοσίθεος ἐν τῇ τοῦ Στουδίου μονῇ τὴν ἀσκη-
 σιν μετιών, ὃς ἐκ Βενετικῶν ἔλκειν τὸ γένος καὶ πατρὸς τοῦ-
 νομα Βιτικλίου γεγονέναι ἔλέγετο· σπηΐθης δὲ καταστίας Β
 Ἰσαακίῳ πρὸ τῆς ἀρχῆς προεῖρηκεν αὐτῷ τὴν βασιλείαν, κά-
 πειδῆπερ εἰλήφει πέρας τὰ τῆς προρησέως, ἤγετο δὲ ὅτι V. 213
 15 πλείστης τιμῆς παρὰ τῷ βασιλεῖ τούτῳ καὶ τὰ μεγάλα δεδύ-
 νητο καὶ πατριάρχης Ἱεροσολύμων προυβέβλητο καταλύσαντος
 τὴν ζωὴν τοῦ τὸν Θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων τότε διέποντος
 Λεοντίου, ἀνδρὸς χαρίεντος τὸ ἦθος καὶ διαβοητοῦ τὴν ἀρε-

1. καὶ διὰ ταύτας τὰς ματαίας φωνὰς ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς κατὰ
 παρησαλίσειο τὴν τοιαύτην πόρταν μετὰ ἀσβέστην καὶ τοῦβλων
 σπερρῶς. ἄλλοτε δὲ ὁ βασιλεὺς κονταροξίμαρα κρητῶν ἐν ταῖς
 χεροῖν αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ τοιοῦτος πατριάρχης. βλέπεις,
 ὦ βασιλεῦ, τὰ τοιαῦτα ἔβλεπον. αὐτὰ μέλλεις πῆξαι ἐν ταῖς καρ-
 διαῖς τῶν ἀλαμανῶν. ἦν γὰρ ἱσταμένος τότε ἐπὶ τῶν παλι-
 τῶν τῶν βλαχερινῶν, εἰς τα λεγόμενα ὑψηλά, καὶ βλέπων εἰς
 τοὺς κήμπους τοῦ φιλοπατίου. καὶ ἐπὶ τῆς τοιαύτης πόρτας
 τοξεύων σύ, μέλλουσιν ἀπέρχεσθαι αἱ σαργίται μέχρι καὶ τοῦ
 φιλοπατίου καὶ ἐμπήγνυσθαι εἰς τὰς καρδίαι τῶν ἀλαμανῶν.
 ἦν γὰρ ἀκούμενα διὰ γέλωτος ἦσαν τοῖς πλείοσιν. ἦν δὲ ὁ δο-
 σίθεος οὗτος μοναχὸς ἐν τῇ τοῦ στ. Β. 4. ἀκονῶν APW. 5
 τῆν] τὸ APW: cf. p. 281 D 6. post Βλαχερινῶν BPW εἰς τὰ
 λεγόμενα ὑψηλά. 11. μετιών, ἐκ βενετικῶν δ' Α.

bus occupatus imperator ipsam portam lateribus et cemento obstru-
 xit; acutus sagittas, quas saepe manibus gestabat, se in cordibus
 Alemannorum defixurum esse dicebat; monstrataque fenestra Blacher-
 nii palatii in eo loco qui ab alaudine cognomentum habet, unde patentes
 campi extra propugnacula in Philopatibus cernuntur, per eam se illas
 in Alemannos excussurum eosque prostraturum minabatur, adeo ut
 ea verba ridicula audientibus viderentur. is vates erat Dositheus qui-
 dam, Studiensis monachus, Venetiis oriundus et patre Viticliano, ut
 ferebatur, natus, qui Isaacio cui familiaris erat privato adhuc im-
 perium praedixerat. qua praedictione eventu comprobata, summo ho-
 nore et auctoritate apud hunc imperatorem florens Hierosolymorum
 patriarcha post Leontii viri eruditi et virtute celebris obitum desi-

τὴν. ὅποια δὲ ἡ τῶν βασιλέων ὀρμὴ καὶ ἰσχύς οὐκ οὐκ ἀνε-
 χομένη μὴ οὐχ ὡς αὐτοῖς αἰρετὸν μεταφέρειν καὶ ἀλλοιοῦν
 τὰ θεῖά τε καὶ ἀνθρώπινα πράγματα, βασιλεύσας Ἰσαάκιος
 τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνον παραλύει τὸν Καμιτηρὸν Βασιλεῖον,
 C καὶ τοὶ πρὸς τὴν ἀρχὴν ἐκείνη τὰ μέγιστα συναρᾶμενον αἰ-5
 τία δ' αὐτῇ περιήφθη τῆς καθαιρέσεως, ὅτι ὡς Ἀνδρόνικος
 τῶν εὐ γεγονυῶν γυναικῶν οὐχ ἐκούσας ἀπέκειρε μοναζού-
 σας, ταύτας αὐτὸς ἐνέδωκε τὸ μέλαν ἀποδύσασθαι ἄμφιον
 καὶ πρὸς τὴν πρώτην μεταβλέψαι καὶ ζῶην καὶ στολήν. προ-
 βιολόμενος δ' ἀντ' αὐτοῦ πατριάρχην τὸν Μουντάνην Νικήταν, 10
 τῆς μεγίστης ἐκκλησίας ὄντα σακελλάριον, οὐδὲ τὸν τριγέ-
 ροντα τουτονὶ τῇ θρόνῳ παρήκεν ἐναποψῦσαι, ἀλλ' ἀφέλειαν
 καταγνοῦς τοῦ ἀνδρὸς καὶ γῆρας ἐπεγκαλέσας ἀνέγκλητον καὶ
 ἄκοντα τοῦ θρόνου ἀπεσφενδόνησε. φροντιστικώτερον δὲ δια-
 τεθεῖς περὶ τοῦ τὸν κυβερνήσαντα τὴν ἐκκλησίαν εὐρεῖν, προ-15
 χειρίζεται μέγαν ποιμένα Λεόντιόν τινα μοναχόν, διαβεβαι-
 D ούμενος ἐπὶ βασιλικῷ καὶ διομνύμενος βήματος ὡς οὐκ ἦδει
 τὸν ἄνδρα πρότερον, νυκτὸς δὲ ἡ θεομητῶρ τοῦτον αὐτῷ κα-
 θυπέδειξε, οὐ τὸ εἶδος μόνον καὶ τὴν ἀρετὴν ὑπογράψασα,
 ἀλλὰ καὶ τὸν τόπον διασημήσασα καθ' ὃν τὴν οἰκῆσιν ἔλα-20
 χεν. ἀλλ' οὐπω ἐνιαυτὸς ἐξίκετο, καὶ καταστρέφεται καὶ υἱ-

2. μὴ ὡς αὐτοῖς ἔφεσις A. 7. εὐ τοῦ γένους ἔχουσῶν A.
 μοναχῶς A. 8. τὸ] ἴσται τὰ ῥάσα B. 9. μεταστρέψαι
 A. 12. τοῦτον A. ἀφ. καὶ κουφότητα κατ. B. 15.
 εὐρέσθαι A. 21. καὶ καταστρέφει καὶ τὸν θεοτοκίτην τοῦ-
 τον ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ ὑψώματος, μηδέμιν λόγον θέμενος
 ἢ ἐνιπαπεῖς εἰς ὄσους ἐπαίνους ἔλεγε περὶ αὐτοῦ καὶ ἐδόξε
 τοῦτον ὡς θεῖον ἄνθρωπον. B.

gnatus est. sed ut imperatorum impetus et potentia non quiescere solet nisi divina humanaque pro suo lubito mutarint, principatum adeptus Isaacius Basilio Camatero, quanquam eius ope maxime adiutus, patriarchatu deiecto (causa praetexebatur quod, quas nobiles matronis Andronicus in monasteria invitas abstrusisset, iis ipse nigro vestitu deposito reditum ad pristinum habitum et vitae rationem concessisset) Nicetam Muntanum pro eo patriarcham designavit, ecclesiae maximae sacellarium. sed ne hunc quidem, hominem uatu maximum, in sacra sede expirare passus iuivum expulit, senium et delirium et levitatem causatus. cum autem diligentiam de gubernatore ecclesiae cogitaret, Leontium monachum quendam magnum pastorem designat, in populi frequentia pro tribunali iureiurando testatus eum virum prius ignotum sibi a dei genitrice noctu esse demonstratum, non forma et virtute eius duntaxat descripta, sed loco etiam ostenso in quo habitaret. verum eo quoque dei genitricio,

τος τοῦ πατριαρχικοῦ ὑψώματος. ἀποσκορακισθέντος δ' οὐ-
 τω καὶ Λεοντίου, ἔγνω δραματιουργῆσαι μετάθεσιν καὶ εἰς
 τὴν οἰκουμενικὴν ἐπιῆραι προέδρευσιν τὸν τῶν Ἱεροσολιμῶν
 Δοσίθεον. εἰδὼς δὲ τοὺς κανόνας τοῦτο μὴ συγχωροῦντας,
 5 μέτεισιν ὑπουλως τὸν διέποντα τὸν θρόνον τῆς Θεοῦ πόλεως
 μεγάλης Ἀντιοχείας Θεόδωρον τὸν Βαλασαμῶν, ἄνδρα ἑπὲρ
 τοὺς τότε πάντα ὄντα νομοκριβῆ. καὶ δὴ κατὰ μόνας αὐτῷ P 26
 συγγεγόμενος σχηματίζεται τὸν ἀσχάλλοντα εἰ οὕτως ἀνδρῶν
 φιλοθέων καὶ λογίων ἢ ἐκκλησίαι σπυνίζεται καὶ ἡ μοναχικὴ
 10 διέρριπται καὶ ἠφάντωται ἀρετῇ, ὡς μὴ πρότερον εἶναι τὸν
 ἡμέριον τουτοῖ λαμπτήρα, τὸν ἀεικίνητον ἥλιον, ἢ τὸν ἐπὶ
 τῶν κεραιάκων τοῦ ἱεροῦ καθιζησόμενον θρόνον καὶ ἀρίστως
 τὸ τῶν πιστῶν διθυνοῦντα πλήρωμα. καὶ τοιαῦθ' ἔτιρα
 σχετλιαστικῶς προαναβαλόμενος ἐπήγαγε πάλαι μὲν βούλε-
 15 σθαι μετενεγκεῖν αὐτὸν ἐκ τῆς Ἀντιοχείων καθέδρας εἰς τὴν
 οἰκουμενικὴν περιωπὴν ὡς λύχνον ταῖς τῶν νόμων τηλιανγεί-
 αις πάμφωτον, ὑποστέλλεσθαι δὲ τὴν μετάθεσιν ὡς πάλαι τοῖς
 κανόσιν ἀπειρημένην καὶ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ἀπάδουσαν θε- B
 σμοῖς· εἰ δ' αὐτὸς σχοίῃ ἂν ὡς νόμους καὶ κανόνας ἀκρι-

6. ἄνδρα νομομαθῆ καὶ διδάσκαλον ὑπὲρ τοὺς τότε εὐρισκομέ-
 νους B. 7. καὶ δὴ] καὶ παραλαβὼν αὐτὸν κατ' ἰδίαν ὑπεκρέ-
 νετο λυπεῖσθαι καὶ θλίβεσθαι ὡς ἔτι ἡ ἐκκλησία οὐχ ἐδρῖσκε-
 ται ἔχειν ἄνδρας φιλοθέους καὶ λογίους, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡ μο-
 ναχικὴ πολιτεία κατεβλήθη, καὶ οὐκ ἐμῖνον πρότερον σὺ ὁ
 πολύφωτος ἀστήρ, ὡς ἂν ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦτου τοῦ πατριαρ-
 χικοῦ καθίσας, καὶ ἀρίστως τὸ πλήρωμα τῶν χριστιανῶν δι-
 θύνεις, καὶ τὰς ἐκκλησίας καὶ μοναστήρια εἰς ἀκριβῆ καταπή-
 σεις κατὰστασαι. ἐγὼ γὰρ καὶ πολλοῦ ἐβουλόμην ἐκ τῆς ἀντιο-
 χέων ἐκκλησίας πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν τοῦτον καὶ ὑψηλὸν θρό-
 νον μετατεθεῖναι σε B. 10. τὸν παγκόσμιον λαμπτήρα A
 19. σχοίῃ] ἰσχύει A.

priusquam annus elaboretur, repudiato, nihil verecundatus, quod
 coram tam multis eum ut divinum hominem laudibus extulisset, mu-
 tationem instituit, Hierosolymitanum Dositheim ad Oecumenicum
 patriarchatum evecturus. quod cum canones non permittere sciret,
 Theodorum Balsamum, magnae Antiochiae episcopum, virum ea ae-
 tate jurisconsultissimum, astu circumvenit; et in privato colloquio
 indignationem simulat, quod ecclesia piis et doctis viris ita desti-
 tuatur et monastica virtus ita obsolerit atque evanuerit, ut nemo
 sit qui universalem sedem, non secus ac solis irrequietus circuitus
 orbem terrarum, illustret, coetumque fidelium quam optime guber-
 net. haec et id genus alia non sine dolore praefatus, subiunxit olim
 fuisse sibi in animo illum ex Antiochena sede in Oecumenicam, ut
 illustrem legalis puritatis lucernam, transferre sed ab ea mutatione

βασάμενος χώραν ἔχουσαν ἀποδεδειχέναι, καθά ποτε, καὶ
 νῦν τὴν μετάθεσιν, καὶ τὰς τῶν πολλῶν εἰς τοῦτο μεταρμό-
 σιαι γνώμας, ἔρμαιον ὄντως ἠγγίσεται τὸ πραχθὲν καὶ οὐκ
 ἀναβαλεῖται τὸ πέρας ἀνεύθυνον ποιοῦν τὴν προχείρισιν. καὶ
 ὁ μὲν βασιλεὺς οὕτως μετῆλθε τὸν Ἀντιοχείας Θεόδωρον, ὃς
 δὲ πάντα ἐκτελεῖ γενέσθαι κατέθετο. σύλλογοι οὖν μετ' ἐκεί-
 νην τὴν ἡμέραν ἀρχιερέων ἀνὰ τὰ ἀρχεῖα τὰ ἱερὰ καὶ σύν-
 οδοὶ καὶ συζήτησις περὶ μεταθέσεως, καὶ παρὰ πόδας ἐκ-
 χῶρησις καὶ τόμος ἐπὶ βασιλικῷ συμπληρούμενος βήματος,
 καὶ ὁ μὲν Ἀντιοχείας πάλιν Ἀντιοχείας ἐώμενος, ὁ δὲ Δο-
 σίθεος ἀπὸ τοῦ τῶν Ἱεροσολύμων θρόνου εἰς τὸν τῆς Κων-
 V. 214 σταντινουπόλεως ἀναγόμενος, καὶ ἡ προπομπὴ ὡς λαμπροτάτη
 καὶ πολυανθρωποτάτη τῶν πώποτε, ὡς εἶναι καὶ θριαμβοῦς
 βασιλέων ἀμφήριστος, καὶ ἀχανεὺς ἐπὶ τούτῳ οἱ φενακισθέν-
 τες ἀρχιερεὺς καὶ τοὺς κανόνας εἰκῆ κατανοτισάμενοι. ἀμέ- 15
 λει τοι καὶ μὴ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐνεγκεῖν τὸν γέλωτα ἔχον-
 τες παρασυναγωγὰς ποιοῦσι καὶ ὀχλαγῶγια οἱ λογάδες τοῦ βή-
 ματος, καὶ τῶν ἀρχιερέων ὁπόσον εἶχε τὴν γλωτταν πρὸς
 λόγων ἰσχὺν ἐπίσημον. οἰκοῦν ἐπιβύτης ἐκκλησίας ἄλλοτρίας
 ἀκούει Δοσίθεος, καὶ ἀναλυομένην ἔσχε τὴν δευτέραν τιμὴν, 20
 καὶ τοῦ θρόνου κατάγεται. τὴν δ' ἦτταν μὴ φέρειν ἔχων ὁ
 Δ βασιλεὺς ἀναμαχόμενος ἦν καὶ παντοίως σπεύδων ἰσχύειν

5. οὐτως] οὐπω A. 6. ἐντελεῖ A. 7. ἱερὰ καὶ ζήτησις π. A.
 19. ἀλλ. καὶ μοιχὸς ἀκοῦει B. 21. φέρων ὁ A. B: μὴ φέρων
 γοῦν τὴν ἐντροπὴν ὁ βασιλεὺς παντοίως ἠγωνίζετο συνιστῶν τὴν
 βεβαιωθείσαν μετάθεσιν πρότερον, καὶ βαρᾶγγους καὶ στρατιώ-
 τας ἡσὺς, προέπεμψεν αὐτὸν πάλιν εἰς τὸ πριριαρχέτον. B. 22.
 ἰσχύειν] κρατεῖν A.

veterum canonum et ecclesiasticarum sanctionum interdicto deterreri. si vero ipse, ut legum et canonum peritissimus, translationem, ut olim, ita nunc quoque habere locum, demonstrare ac vulgo persuadere possit, se omnino id in lucro deputaturum, eumque, modo liceat, incunctanter designaturum. hoc modo tractatus Theodorus omnia rata fore affirmavit. postridie concilio pontificum in aede sacra indicto, et quaestione illa agitata, translatio statim concessa et litteris imperatoriis confirmata est. ac Antiochenus, ut ante fuerat, ita mansit Antiochenus. Dositheus vero a sede Hierosolymitana Cpolim est translatus, cum tam frequenti et splendido comitatu ut haud dubie regium triumphum aequaret. at primarii sacerdotes caeterique facundia insignes, qui se canonibus temere violatis decepti videbant, obstupefacti, cum risum diutius perferre non possent, extraordinaria conciliabula et plebis conventicula instituunt: alienae ecclesiae occupator audit Dositheus; secundo honore abrogato e sede educitur.

τὴν κυρωθεῖσαν μετ' αὐτοῖς, καὶ μετὰ βραχὴν τινα χρόνον ἀναλύσας τὰ ἐπιγεγόμενα αὐτοῖς ἐστήριξε τὸν Δοσίθεον, ὅτε καὶ διὰ τῶν πελεκυφόρων αὐτοῦ δορυφόρων καὶ τῶν τοῦ παλατίου ἐκκρίτων προὔπεμψεν αὐτὸν εἰς τὸ μέγιστον τέμενος, 5 δεδιὼς μὴ τὸ πλῆθος νεωτερίσειεν ἣν γὰρ διὰ μίσους ἄπασιν ὡς φιλόθρονος ὁ Δοσίθεος, καὶ τὸ τοῦ κρατοῦντος ἐπὶ μὴ καιρίσις πράγμασιν ἐνστατικόν τε καὶ φιλαυτὸν οὐκ ἐπαινετόν. ἀλλὰ καὶ πάλιν τοῦ θρόνου ἀποδιοπομπεῖται Δοσίθεος, καὶ πέπονθεν ἀτεχνῶς τὸ τῆς Λίσσωπειῦς κυνός, ἧς τε 10 διεῖπεν ἀποπεσῶν ἱερᾶς ἀρχῆς (ἕτερος γὰρ Ἱεροσολύμων κηχειροτόνητο) καὶ τοῦ μελζονος θρόνου καθαιρεθείς. καὶ τοῦτο μὲν ἐσέπειτα, καὶ προχειρίζεται πατριάρχης μέγας ὡς σκευοφύλαξ ὁ Ξιφιλίνος Γεώργιος.

5. Τότε δ', ὡς ἀπανταχῇ περιῆδeto, ἐκ Σολομωνταίων P. 261
15 βιβλίων ἰνδάλματα τῶν ἐσομένων καὶ τινὰς ἐμφάσεις κατὰ τοὺς ὄνειροπομοῦς δαίμονας ἀποτρυνῶν ὁ Δοσίθεος οὐχ ὡσπερ ἀπὸ θινός ἀλλ' ἐκ τῶν ὄτων εἴλεκε τὸν αὐτοκράτορα. ὁ δέ γε πρωτοστράτηγος κατὰ τὰς βασιλικὰς ὑποθημοσύνας διαπραττόμενος παρεβλέπετο τὰ πρὸς αὐτὸν γραφόμενα παρὰ 20 τοῦ ῥηγός, καὶ ἄπας ἐγένετο τοῦ δρῦσαι τι κακὸν τοὺς Ἀλαμανοὺς περὶ φρυγανισμόν ἐξιόντας. καὶ δὴ ποτε περὶ τοὺς δισχιλίους τε καὶ εὐίππους ἀποκεκρικῶς ἠθέλησεν ἀγχοῦ πον τῆς Φιλίππου πορευθῆναι νυκτὸς καὶ τῶν ἐκεῖθι θουνῶν ἐχο-

4. μέγα A. 5. ἣν γὰρ] πάντες γὰρ ἐμίσουν τὸν Δοσίθεον ὡς φιλόθρονόν τε καὶ φιλαυτὸν. ἀλλὰ B. 12. ἐς μετέπειτα A.
20. ἐγένετο A. 21. φρυγανισμόν] τὰ χορτάσματα B. 22. χιλίους εὐίππους καὶ εὐόπλους A.

imperator vero ignominiam illam non ferens omnibus modis adversatur, ac nihil non facit ut approbata illa translatio valeat. nec multo post abrogatione sublata, Dositheum denuo confirmatum per bipenniferos satellites et palatinos proceres in sacram aedem deducit, populi motum veritus. erat enim Dositheus ob ambitionem et imperatoris intempestivam pertinaciam et parum laudatum sui studium omnibus invisus. caeterum rursus sede eiicitur, eodemque modo quo canis Aesopicus, et pontificatum quem tenuerat amittit. (nam alius Hierosolymis electus erat) et maiori sede excidit, magno vasorum custode Xiphilino Georgio patriarcha designato.

5. Tum vero, quod ubique erat celebre, ex Salomonis libris futurarum rerum imagines et formas quasdam, instar daemonum qui somnia immittunt, depingendo, non naso sed auribus trahebat imperatorem. cuius iussus protostrator obsequens, litteris regia neglectis, totus in eo erat ut Alemannis noceret frumentatum exeuntibus. et quadam nocte circiter bis mille insignibus equitibus delectis ad

μένως ὑποκαθίσαι λόγον καὶ τοῖς σιτοφόμοις ἐπιθέσθαι ἤρ-
 θριος. καὶ αὐτὸς μὲν τοιαύτης εἶχετο πράξεως, τὰ δὲ
 κ σκευοφόρα καὶ τὸ ὑπουργικὸν τοῖς στρατιώταις καὶ τὸ λοιπὸν
 στρατεύματα ἐκείθεν μεταβῆναι μεθ' ἡμῶν ἐπέταξεν, ὡς εἰ
 θεόθεν ἦν ἐμπνευσθεῖς. οὐπω γάρ ἦν ἡμέρα διαγελώσα, καὶ 5
 οἱ Ἰλαμιοὶ μαθόντες παρὰ τῶν ἐς τὸ φρούριον τὸν Προ-
 σηνὸν Ἀρμενίων (ἐκείσε γὰρ ἡ βασιλικὴ κατεστρατοπεδεύετο
 στρατιᾷ) ὅσα ἦν τῇ πρωτοστράτορι πρὸς βουλῆς, νύκτα τὴν
 αὐτὴν ἐξάρντες τῆς Φιλίππου ὑπὲρ τὰς πέντε χιλιάδας σιδήρης
 πάντες κατάφρακτοι ἐπιθέσθαι ἡμῖν ἠπειγόντο, λαθόντες οὖς 10
 εἶχομεν ὀπιήρας καὶ φύλακας, μηδὲ τοῖς ἅμα τῇ πρωτο-
 στρατορι ἐπιλέκτοις συνητηκότες, ἐπεὶ καὶ ὁ μὲν πρωτο-
 στρατὸς τὰ τοῖς ὄρεσι προσεγγίζοντα μέρη ἐπεπορεύετο, ἔνθα
 καὶ χωρίῳ ἦν εἰσέτι τῶν ἐπιτηδείων ἔμπλεα, καὶ τοὺς γηλό-
 κ υφους ὑπέδυετο κλέπτων τὸ θεαθῆναι πρὸς τοῦ θηράματος, 15
 οἱ δ' Ἰλαμιοὶ πεποιθότως ἐβύδιζον τὴν διὰ λείου πεδίου
 εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν στρατόπεδον φέρουσαν. ὡς δ' οὐδένα εὑ-
 ρουσαν ἀντίμαχον οἱ πολέμοι, ἀλλὰ τὴν μὲν ἀποσκευὴν τοῦ
 στρατεύματος κατὰ τὴν τῆτες δειλὴν ἀπονοστήσαι ἐκείθεν
 ἐλύθοντο, ὅσον δ' αὐτοῦ κριτίστον, κατὰ τῶν ἐκ τοῦ γένους 20
 σφῶν τὰ οἴτα εἰς τὴν παρεμβολὴν μεταφερόντων ἐξωρμηκέ-
 ναι, μὴ ἀναμείναντες τὴν ἀγγελίαν τοὺς ἵππους μετήνεγκαν,

10 οὖς εἶχομεν] τὰς ἡμετέρας βίβλας B 11 ἅμα] σὺν A. 12
 ἐπειθὲ δ' A. 15. πρὸς] παρὰ A 16. πεποιθότως] μετὰ θάρρους
 καὶ θάρρους B. 19. κατὰ τὴν] ἀπὸ τὴν χθὲς ἡμέραν ὥρα
 γεύματος ἐξῆλθουσαν καὶ ἐξεχωρίσθησαν οἱ κριτίστοι B. 21
 σφῶν] ἐκείνων A. μεταφερόντων] κομιζόντων A

Philippopolim proficisci, et insidiis in collibus illis collocatis frumen-
 tarios mane invadere instituit. ac ei rei intentus impedimenta, ser-
 vitia militum et reliquum exercitum, quasi numine afflatus, nobis-
 cum discedere iussit. priusquam enim diluxerat, Alemanni ab Arme-
 niis Pruseni castelli (sibi enim constiterat imperatoris exercitus) de
 protostratoris consilio certiores redditi, eadem nocte ultra V millia
 cataphractorum in nostrum exercitum immittere properabant, nostris
 speculatoribus et custodibus deceptis, nec protostratori facti obviam-
 nam in quidem partes montibus vicinas, in quibus praedia erant ad-
 huc comenatu referta, pertransibat, et tumulos subibat, ne ab iis
 conspiceretur quos venabatur. Alemanni vero confidenter per plani-
 tium ad Romanorum castra pergabant sed cum nemine reperto nostro
 praedia sub eodem tempore discessisse, delectisque fortissimis ad fru-
 mentarios suos circumveniendo abisse audivissent, ne expectat
 quidem munito conventum eques, ut ab iis invenirentur a quibus

εὐρεθῆκαι τοῖς ζητούσιν γλιχόμενοι. οὐκοῦν οἱ μὲν τὸν ἐκεί-
 θι λόφον ὑποκαταβαίνοντες, ὅς περὶ τὸ φρούριον ἐξῆρται
 τὸν Προυσηνόν, οἱ δ' ἡμέτεροι ἀνιόντες προσέμιξαν ἀλλήλοις
 ἀδόκητοι. ἐπεὶ δὲ καὶ συμπλακέντες ἐμάχοντο, οἱ μὲν Ἀλα-
 5 νοὶ ἐξηγούμενον αὐτῶν ἔχοντες τὸν τοῦ Ἀλεξίου Βρανῶ υἱὸν ὁ
 τὸν Θεόδωρον μικροῦ ἔπασον πάντες ὡς μόνου καὶ πρώτου V. 215
 μαχεσάμενοι τοῖς Ἀλαμανοῖς, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐδραπέτενον
 προτροπάδην καὶ ἀκλεῶς, μηδὲ καθαρῶς ἐμβλέψαι τοῖς ἐναν-
 τίοις ὑπενεγκόντες. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ πρωτοστράτωρ δι' ἄλλης
 10 ὁδοῦ ἀνακεχωρηκῶς ἄφαντος ἦν ἐκ τοῦδε ἡμῖν εἰς τρίτην
 ἡμέραν, τρισύσμενος δὲ τὰς χεῖρας τῶν πολεμίων διεκφυγῶν
 μόλις ἐπανέξευξεν, ὡς ἐκ μακροῦ πελάγους εἰς λιμένα κατὰ-
 ρας, ἔτι τὴν ἄλμην ἀποπτύων τοῦ μαχισμοῦ καὶ τοῖς ὡσὶ
 φέρων ἐναύλους τὰς ἐπὶ τῇ αὐτὸν ἄλῳναι προϊεμένας δια-
 15 τήρους φωνὰς τῶν Ἀλαμανῶν. πολλοὶ δὲ καὶ ἄνθρωποι καὶ
 ἄνιπποι ἐς τὸ στρατόπεδον ἐπανήλθοσαν, τῇ συντομίᾳ τοῦ
 δρόμου λακησάντων σφίσι τῶν ὄχημάτων. τὸ δ' ἀπὸ τοῦδε
 τοσοῦτον ἀπεσχοινίσμεθα ἀλλήλων Ἀλαμανοὶ τε καὶ Ῥωμαῖοι P. 262
 ὡς σταδίους διεστάναι πλείους τῶν ἐξήκοντα· οἱ μὲν γὰρ
 20 ἔτι τῇ Φιλίππον προσέμενον, ἡμεῖς δὲ περὶ τὰ ἔσχατα τῆς
 Ἀχριδου γενόμενοι ἤσυχάζομεν, εἰ σωζοίμεθα μόνον ἐπιμε-
 λόμενοι. εἶπω δὲ τι καὶ ἕτερον, κείροντες τὴν ἰδίαν τὰ σῖτα

1. post ζητούσιν cum A omisi αὐτοὺς Ῥωμαῖοις. 3. τῶν πρου-
 σηνῶν A. 7. μαχεσάμενοι] διαμιλλησάμενοι A. 10. ἀφαν-
 τος] ἀφανέρωτος A. 11. διαφυγῶν A. 14. διατήρους om A.
 17. λακισάντων A. τὰ ἄλογα αὐτῶν πλαγιάξαντες B. 19.
 ὡσεὶ μίλια δέκα B. σταδίους] σημεῖα δ. πλείω A.

quaerebantur. igitur cum ex eo colle descenderent qui iuxta Pruse-
 num castellum eminet, nostri vero ascenderent, ex improviso con-
 currebant. ut ad arma ventum est, Alani Theodoro Alexii Branae
 filio duce fere omnes ceciderunt, quippe qui primi et soli cum Ale-
 mannis pugnarent. Romani vero praecipiti et turpi fugae se manda-
 bant, vix aspectu hostium tolerato; et ipse protostrator alta via
 elapsus a nobis in tertium usque diem visus non est, et manibus
 hostium cupidissime evitatis, vix tanquam ex longo mari salsam ve-
 luti aquam adhuc expuens, in portum pervectus, rediit, confusis Ale-
 mannorum vocibus de eo capiendo adhuc aures eius personantibus.
 multi quoque sine armis, sive equis in castra redierunt, fractis in
 illa cursus contentione vehiculis, ex eo tantum ab Alemannis seiun-
 cti sumus, ut ultra LX stadia recederemus. nam illi ad Philippopo-
 lim remanebant, nos circa extremitates Achridi quiescebamus, de
 vita duntaxat conservanda solliciti: imo et nostram provinciam po-

εἰσπεράμεθι. καὶ τὰ τοιαῦτα εἰσεληλυθῶτα τοῦ βασιλέως ἐνώπιον ἐνδούνηι μόγις τοῦ ἄγαν ἔπεισαν. καὶ ἡμεῖς δ' αὐτοὶ μετὰ βραχὺ ἀφικόμενοι κατὰ μέρος πάντα διηγησάμεθα, προσθέμενοι ὡς φασιν οἱ Ἄλλυμανοὶ μηδὲν ἕτερον εἶναι τὸ πείσαν τὸν βασιλέα Ῥωμαίων τὰ τῶν ἑσπερίων Χριστιανῶν⁵ ὄρκιον παραβλέψασθαι ἢ τὸ μετὰ τοῦ τῶν Σαρακηνῶν ἄρχοντος σπείσασθαι, καὶ κατὰ τὸ παρ' αὐτοῖς περὶ φιλίας κρατοῦν ἔθιμον ἀμφοτέρους σχάσαι φλέβη τὴν ἐπιστήθιον καὶ τὸ ἐκείθεν ἐκρῦν ἐἶμα ἐκύτερον εἰς πόσιν ἀντιπροτείνασθαι. καὶ μειβαλεῖν οὕτως ἰσχύσαμεν τῆς ἐνοστάσεως. ἀμέλει τὴν¹⁰ ἐναντίαν τρυπόμενος τῆς προτέρας ὁ βασιλεὺς προδέσεως, ἐγλίγετο τῆς ἐς ἔω τῶν Ἄλλυμινῶν περαιοσέως. ὄρων δὲ τὸν ῥῆγα· διὰ τὴν ἐς χειμῶνα τῆς ὄρας μετατροπὴν (ἦν γὰρ Νοέμβριος μὴν ὅτε ταῦτα ἐγένετο) εἰς ἔαρ τὴν μετὰβασιν ἀνατιθέμενον, πάλιν τοῖς προτέροις ἐνέμενε, καὶ ἐπιστέλλων¹⁵ προηγόρευε τῷ ῥηγί, βασιλεῦσιν οὐχ ἀρμοδίως, ὡς θανεῖται πρὸ τῶν πασχυλίων ἡμερῶν. καὶ ἵνα τὰ ἐν μέσῳ παρῶ πλείω κατηγορίαν τοῦ δρωῦτος καὶ λέγοντος ἥπερ ἔκαινον ἔχοντα, πείθεται μύλις διαιφεῖναι τοὺς σφέσβεις ἐς τὸν ῥῆγα ἐπανελθεῖν. αὐτὸς δὲ τούτους ἰδὼν, καὶ μαθὼν ὡς οὔτε²⁰ καθέδρας ὁ βασιλεὺς αὐτοῖς μετέδωκεν ἀλλὰ δουλοπρεπῶς ἐπ' ἰσῆς Ῥωμαίοις αὐτῷ παρειστήκεισαν ὀπανόμενοι, οὔτε

2. ὅτις αὐτὸν κατὰ A. 13. τροπὴν A. 17. πρὸ τῶν ἡμερῶν τῆς πασχυλίας B. 21. αὐτοῦς ὁ βασις. ἡξιώκει A.

pulabamur, ut commeatus suppeteret. quae cum ad imperatorem perlata essent, vix eum moverunt ut nonnihil de pertinacia remitteret. et nos etiam paulo post ad eum profecti singula diligentius exponebamus, illo adiecto, Alemannos dicere nihil esse aliud quod imperatorem ad negligenda Occidentalium Christianorum pacta impulerit, nisi quod cum principe Sarracenorum pacem fecisset, et ut moris illorum esset in amicitia constituenda, uterque vena in pectore incisa suum alteri sanguinem propinasset. sic tandem eius contumaciam ita fregimus, ut consilio in contrarium mutato Alemannorum transitum in Orientem expeteret. quem cum regem ob iustantem hiemem (nam Novembri mense haec acta sunt) in verum tempus differre cerneret, rursus ad ingenium rediit; et per litteras, contra decorum imperatorium, regi vaticinatus est eum ante Pascha moriturum. et ut alia quae antecessere praeteream (plura enim habent quae in dictis et factis auctoris culpentur quam quae laudentur), vix adducitur ut legatos ad illum reverti patiatur. e quibus ubi is cognovit imperatorem eos neque consessu neque ullo alio singulari honore dignatum esse, sed aequae ut Romanos serviliter astare visisset.

τινὸς ἐτέρου ἤξιώθησαν ἀγαθοῦ ἐξαιρέτου ἐπίσκοποι τὲ ὄντες
καὶ αὐτῷ προσγενεῖς, ἡγανάκτει καὶ δῆλος ἦν ἐπὶ τῷ γεγο-
νότι τῷδε διαπριόμενος. ὡς δὲ καὶ πρέσβεις ἡμέτεροι παρ'
ἐκείνων ἀφίκοντο, ἑαυτῷ συμπαρέδρους πεποιήκεν αὐτούς τε
5 καὶ τοὺς ὑπηρετούμενους αὐτοῖς, μηδὲ τοὺς ὀυποποιούς καὶ
ἱπποκόμους καὶ μάττοντας παρίστασθαι ἀφεικῶς. μὴ εἶναι
δὲ λεγόντων ἐκείνων εἰκὸς βασιλεῖ μεγίστῳ συνθωκεύειν ὑπη-
ρέτας (ἀρκετὸν γὰρ ὅτι καὶ οἱ κύριοι αὐτῶν συνεδρεύουσιν)
οὐ καθυφῆκέ τι μικρὸν τοῦ σκοποῦ, ἀλλὰ καὶ μὴ ἐκόντας δ
10 τοῖς δεσπόταις αὐτοὺς συγκατέκλινεν, ἐν οἷς ἔπραitte Ῥω-
μαίους καταμωκώμενος, καὶ δεικνὺς μὴ ἀρετῆς καὶ γένους εἶ-
ναι παρ' αὐτοῖς διαστολήν, ἀλλ' ὡς εἰς συμφερόν οἱ συμφροβοὶ
τὰς σῆς ἀπαξυπύσας εἰσελῶσιν εἰς ἓνα σταθμὸν, μὴ διιστώ-
τες τὰς πίονας καὶ πλειόνως διαχέειν ἐχούσας τὸ ἀποδίδο-
15 σθαι, οὕτω δὲ καὶ Ῥωμαῖοι παρυστατοῦντας ἔχουσιν ἀπαν-
τας. οὐ πολλοῦ δὲ διαγενομένου καιροῦ ἠνάγκασεν αὐτὸν ἡ
τῶν ἐπιτηδείων ὑποσπίνυσις μερίσαι τὸ οἰκεῖον στρατεύμα.
οὐκοῦν αὐτὸς μὲν ἄπεισιν εἰς Ὀρεστιάδα, κατὰ δὲ τὴν Φι-
λιππούπολιν εἴσασ τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν καὶ τοὺς ἐπισκόπους μεθ'
20 ἱκανοῦ στρατεύματος, εἰπὼν ὡς „ἀναπαύσασθαι χρεῶν ὑμῶς
ἐγκαυδοῖ, ἄχρη δὲ τὰς παρειμένας κνήμας καὶ τὰ παραλελυ- V. 216
μένα γόνατα ἐκ τοῦ παρίστασθαι τῷ βασιλεῖ Γραικῶν ἀναρ- P. 263
ρωσθεῖητε.”

1. ἠξιώθησαν] ἐξαιρέτως μετέδωκεν ἀγαθοῦ ἐπισκόπους ὄντας A.
5. αὐτοῖς] σφίσι A. μηδὲ] μέχρι καὶ μαγείρου καὶ στρα-
τωρος B. 6. παρεστάται ἀγέλης A. 7. συνθωκεύειν ὑπηρετίας
ὄντας A. 9. σκοποῦ] σκέμματος A. 12. ὡς συμφροβοὶ
τὰς σῆς A. χοιροβοσχοὶ τοὺς χοίρους B. 13. εἰς ἓνα] εἰς τὰ
χοιρομάνδρια, μὴ διαχωρίζοντες τὸ παχὺ καὶ λιπῶδες ἀπὸ τοῦ
πτωχοῦ B. 14. καὶ πλ. — ἀποδ. om A. 15. ἔχοντες A.
18. τὴν τοῦ φ. A. 20. ὡς om A.

quamvis episcopus et cognatos suos, indignationem et iracundiam dissimulare non potuit. ut autem legati nostri ad eum venerunt, et ipsos sibi assidere iussit, nec ministros coquos et equisones eorum astare passus est. qui cum decere negarent ut ministri regi maximo assiderent, satis esse quod suis dominis honos s. haberetur, non destitit, sed invitos etiam illis assidere coegit. quo facto Romanos subsannabat; et innuebat eos neque virtutis neque generis habere rationem, sed ut subulci porcos omnes, sive pingues et pretii maioris sive macilentos, in eandem haram compellerent, ita Romanis etiam sine discrimine quosvis astare oportere. non multo post, com meatus penuria coactus, exercitu divi Orestiadem abiit, filio suo cum episcopis et iustis copiis Philippopoli relictis, quibus dixit „vo-

6. Ἐπεὶ δ' ὁ χειμῶν παρῆλθε καὶ τὰ ἄνθη ἔδωκεν ἡσμήν, ἀνανεοῦται τοὺς ὄρκους ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὃ ῥῆξ, καὶ τοῦ μὲν ὁμωμόχεσάν οἱ τοπάρχαι καὶ μεγαστᾶνες παρελεύσεσθαι τὸν ῥῆγα διὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς γῆς καὶ μὴ δι' ἀγρῶν ἢ ἀμπελώων διελεύσεσθαι, ὁδῶ βασιλικῇ πορεύεσθαι, οὐδ' ἔκκλινεῖν δεξιὰ ἢ ἄριστερά, ἕως τὰ τῶν Ῥωμαίων παρελεύσεται ὄρια. βασιλεὺς δὲ δέδωκεν ὁμήρους τινὰς τῶν ἔξ αἵματος. ὠρκώθησαν δὲ καὶ ἔνδον τοῦ μεγίστου νεῶ ἀπὸ τῶν ἀγοραίων καὶ τῆς βασιλείου αὐλῆς πεντακόσιοι, ὡς ὁ βασιλεὺς ἀπαραβύτους τὰς συνθήκας φυλάξει καὶ χορηγήσει τοῖς Ἰοῦ Ἀλαμανοῖς ἡγεμόνας ὀδοῦ καὶ ἐφόδια. τότε καὶ τῶν κριτῶν Β τοῦ Βήλου τινὲς εἰς τὸν ῥῆγα κατὰ λόγον ὁμήρων στελλόμενοι οὐχ ὑπήκουσαν, καὶ μὴ ἔχοντες ἀντιπίπτειν βασιλεῖ καὶ καθῆσθαι ὡς αὐτὸς ἀδεῶς γωνίαις ἀλλοτρῶν δόμων ἑαυτοὺς ἐνετιμύβενσαν μέχρι τῆς εἰς ἕω τοῦ ῥηγὸς διαβύσεως. βασιλεὺς δὲ χολωθεὶς ἀντὶ μὲν τῶν κριτῶν τοῦ Βήλου τυβελλίονας ἀπέστειλεν ὕψιδας, τὰς δὲ τῶν μὴ πεισθέντων κτήσεις τε καὶ οἰκήσεις οἷς ἤρειτο πυρέυχετο, καὶ δικαστὰς ἑτέρους προεβύλετο. ὕστερον δὲ μὴ ἀπειθεῖαν ἀλλὰ δειλίαν εἶναι οὐκ ἄλογον ἐπιγνοῦς τὸ πραχθέν, τῶν τε κτήσεων κυρίους αὐθις πεποίηκε καὶ τῶν προτέρων ἡξιώκει τιμῶν. τῶν δὲ συμφωνιῶν πεπερῶ-

1. δέδωκεν A. 5 ἐλεύσεσθαι A 8. δὲ καὶ] δὲ πάν τῶ μεγίστω νεῶ A, ἐντὸς τῆς ἀγίας σοφίας ἀπὸ τε τῶν συγκλήτου πολιτῶν καὶ τοῦ βασιλέως ἄνδρες ὡσεὶ πεντακόσιοι B. 9. βασιλικῆς A. 11. ἡγεμόνας] προβύδους B. 14. ἐνετιμύβενσαν] ἐνέβυσαν A. 16. τυβελλίονας ἀπέστειλεν A. 21. τιμῶν] δικαστικῶν ἐπιτιμιῶν A.

his hic requiescendum est, dum fessas tibias et labascentia genua ex illa apud Graecum regem statione refocillaveritis."

6. Elapsa hieme, cum prae iam rellarescerent, foedus inter regem et imperatorem renovatur; ac illius principes et magnates iurant regem per Romanas provincias via regia transitarum, neque laeva neque dextra vel in vineas vel in agros evagantem, donec Romanorum fines excesserit. imperator vero quosdam cognatos suos dedit obsides, et in maximo templo circumforanei et palatini proceres Diureiurando sunt adacti imperatorem pacta inviolata conservaturum et Alemanni viae ductores et viaticum suppeditaturum. tum etiam quidam ex Beli iudicibus ad regem obsidum loco mittendi, quia palam imperatori refragari tutoque sedere domi non poterant, in alienarum aedium angulis, donec rex in Orientem transisset, sese abdiderunt. enimvero imperator iratus iudicum loco tabelliones misit obsides, et contumacium possessiones et aedes iis donavit quibus voluit, aliosque iudices designavit. post vero cum illi non contuma

σμένων βασιλεὺς μὲν τῷ ῥήγι ἀργυρέων νομισμάτων στέλλει
κεντηνάρια τέσσαρα καὶ περιφανῆ νήματα χρυσοῦφῃ, κάκει- C
νος ἄλλοις ἀντιδεξιούται τοῦτον δωρημασι, κἀντεῦθεν πλοίων
πλείσιων ἱππαγωγῶν ἀπενεχθέντων εἰς Καλλιούπολιν, ἐπεὶ
5 καὶ τοῦτο ἀλλήλοις συνέδοξεν ὥστε διαπλοῖσσει διτταῖς μετὰ
τοῦ παντός αὐτὸν διαπεραιωθῆναι στρατεύματος (ἐδέδεικε γὰρ
μὴ παρυσπονήσαντες Ῥωμαῖοι τοῖς κατὰ βραχεῖς διαπερῶ-
σιν εἰς τὴν ἀντιπέραν ἐπίθωνται), οὕτως οὐχ ἡμέραις
πλείοσι τῶν τεττάρων κατὰ τὴν ἔω γίνεται. ὡς δ' ἤγγισε κατὰ
10 τὴν Φιλαδέλφειαν, οὔτε παρῆλθε διὰ τῆς πόλεως, καὶ οἱ
ταύτης φιλενδεικτοῦντες οἰκήτορες ἐν τῷ ἀπαίρειν τὸν ῥήγμ
ἐκεῖθεν πρὸς πόλεμον μεθρημόσθησαν καὶ μέρει τῆς στρα-
τιᾶς κατὰ λησιτεῖαν ἐπέθεντο. ὡς δ' οὐ προυχώρει τοῦτοις
τὰ καταθύμια, ἀλλ' ἀνδριᾶσι χαλκήρεσιν ἢ γίγμισιν ἀκατα-
15 βλήτοις προσεγγίζοντες ἔγνωσαν, μετέθεντο τὴν ὁρμὴν εἰς D
τροπήν. οἱ δὲ διὰ τοῦ Ἰετουῦ λεγομένου χώρου πορευθέντες
παρηνέβαλον εἰς τὴν ἐν Φρυγίᾳ Λαοδίκειαν. καὶ φιλοφρο-
νηθέντες ἐκεῖτος ἀσπασιώτατα καὶ ξεναγωγηθέντες ὡς οὐχ ἐτέ-
ρωθι, καὶ πάντες μὲν τοῖς Λαοδικεῦσι πάντῃ τὰ θεόθεν
20 ἐπηύξαντο ἄγαθά, ὃ δὲ ῥῆξ καὶ μάλιστα ἀνατεινὰς γὰρ
τὴς χεῖρας εἰς οὐρανὸν καὶ ἄρως ἔνω τὰ ὄμματα, τὸ δὲ γόνυ

1. τῷ ῥήγι τέσσαρα κεντηνάρια δουκάτα ἀπέστειλε καὶ βλατία
διβολέα καὶ τριβολέα B. νομισμάτων] κομμάτων A. 4. ἱπ-
παγωγῶν A. 5. ὥστε] ὡς ἵνα εἰς δεύτερον πέραμα τὸ ἔλον
φοσσάτον διαπεραιωθῆ B. 9. κατὰ] εἰς A. 14. γίγμισιν
ἔγνωσαν προσεγγίζοντες A.

cia sed metu non supervacaneo factum esse comperisset, eis et pos-
sessiones et dignitatem pristinam restituit. pactione peracta, regi
quatuor centenarios argenteae monetae et eximias telas auro inter-
textas mittit, aliaque ab illo munera recipit. inde plurimis navibus
equestribus Calliopolim perductis (nam id quoque convenerat, ut
duabus navigationibus totus exercitus traiceret, rege metuente ne
Romani pactis violatis paucos una vehentes in traiectu occiderent)
rex diebus non amplius quatuor in Orientem pervenit. ut ad Phila-
delphiam accessit, neque per urbem transiit, et eius incolae
simulata amicitia, in regis discessu, in inimicitias erumpente partem
exercitus per latrocinium sunt adorti. ut vero res parum successit,
sed ferreas statuas aut gigantes sibi oppugnare videbantur, terga
dederunt. Alemanni vero per Aquilae praedium (loci nomen id est)
profecti ad Phrygiae Laodiceam castra posuerunt; ibique humanis-
sime suscepti et hospitalius quam alibi usquam tractati, cum omnes
Laodicensibus faustissima quaeque a deo sunt precati, tum rex ma-
nibus et oculis in caelum sublevis, genibus vero humi flexis, oravit

κάμψας εἰς γῆν, εἴ τι βιωφελές, εἴ τι ψυχῶν σωτήριον, ἐκ τοῦ τῶν ὄλων κηδεμόνος Θεοῦ καὶ πατρὸς ἐπικυρατῆται τοῖ- τοῖς ἰκέτευσεν, ἐπειπὼν ὡς εἰ Χριστιανοὶ τοιοῦτοὶς ἐνευθ- νεῖτο ἢ Ῥωμαίων γῆ καὶ εὐγνωμόνως οὕτω τοὺς τοῦ Χριστοῦ
 P. 264 ὀπλίτας καθυπεδέχοντο, κἀκείνοι τὸν ἐπιφερόμενον πλούτον 5 σφίσις ἀγαπητῶς ἐδεδώκεισαν ἄν, τὰ ἐπιτήδεια μετ' εἰρήνης παρέχοντες, καὶ αὐτοὶ τὰ ὄρια Ῥωμαίων πάσαι παρήλθουσαν, ἀγέυστους Χριστιανῶν αἵματος καὶ ὑπνούσας ἐπὶ κουλεῶν τὰς λόγχας φέροντες.

Ἀψύμμενοι δὲ τῆς ἄνω πορείας οὐδὲ τοὺς Τούρκους εὐ- 10 ρισκον ἠπίως αὐτοῖς προσφερομένους, ἀλλὰ καὶ οὗτοι τὴν ἐνώπιον μάχην ἐκκλίνοντες ἐλήστευον ὅπη ποτὲ ἴσχυον, καίτοι Ῥωμαίοις ἐπ' ἴσης συνθέμενοι διὰ τῆς χάριτος σφῶν τούτους ἀμαχητὶ παρελθεῖν, καὶ πάντα χορηγήσειν ὀπίσω οἱ παρο- δεύοντες χρῆζονσι. καὶ ἦν ἄν οὐ πρὸς κακοῦ καὶ αὐτοῖς, εἰ 15 τὰς συνθήκας ἐτήρησαν· νῦν δ' ἐλπίσαι κεναῖς κουφιζόμενοι Ἐπρὸς προὔπτον ἠρρενώθησαν πόλεμον. τῷ τοι καὶ περὶ τὸ
 V. 217 κάστρον τὸ λεγόμενον Φιλομήλιον συγκεκροτηκῶς πύλεμον ὃ ῥῆξ μετὰ τῶν παιδῶν τοῦ Ἰκονιέως σουλτάνου, οἵτινες αὐτὸν τοῦ ἄρχειν καὶ βασιλευῖν παρέλυσαν καὶ τοῦ Ἰκονίου ὑπε- 20 ὤσαντο, τὴν προτέραν πατρικὴν εὐκληρίαν εἰς γῆρας μετα- θέμενοι δύσδαιμον, αὐτοὺς τε ῥῆστα ἐτρέψατο καὶ τὸ Φιλο- μέλιον πολιορκήσας ἐνέπρησεν. ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ λεγόμενον

17. καίπερ τοῖς (ῥωμαίοις A. 13. τοῦτους] ἐκείνους ἀμαχεῖ πα- ρελεύσεσθαι A. 18. λεγόμενον om A. 19. σουλιάν A. 21. μεταθέμενον A. 23. π. ἀνέτριψε καὶ ἐνέπρησεν A.

ut quicquid vitae prodesset, quicquid animis salutem afferret, id a gubernatore universitatis deo patre illis tribueretur, hac adiecta clau- sula, si Romanae provinciae Christianis huiusmodi florerent et adeo benigne Christi milites susciperent, se et illis opes quas attulissent libenter fuisse daturus, commatu pacate accepto, et fines Romano- rum impudens fuisse transituros, hastis nullius Christiani sanguineo contaminatis.

Cum altius ascenderent, nec Turcos benignos sunt experti: sed et hi apertam pugnam declinantes atrocissimi eos, ubi poterant, in- festabant, quanquam aequae ut Romani, pacti, si absque maleficio transirent, se eis omnia quae praetererunt exercitui essent opus suppeditaturos. ac sane eis quoque profuisset, si pactis stetissent. nunc inani spe elati in apertum bellum eruperunt. itaque rex ad castrum Philomelium praefectio cum Iconiensis Sultani liberis commisso (quem regno erepto Iconio exputerant, pristina eius felicitate in aerumnosam senectutem mutata) cum ipsis facile prolixavit, tum

Γιγκλίριον αὐτοῖς συμβαλὼν τὴν κράτος ἤρατο, ὅτε καὶ οἱ μὲν
 Τοῦρκοι τὰς τῶν παρόδων προκατειληφότες στενὰς προσέμε-
 νον τὴν τῶν Ἀλαμανῶν ἐκεῖθι ἄφιζιν, ὁ δὲ ῥῆξ τὸ τῶν ὑπε-
 ναντίων σκέμμα συνεῖς ἐπὶ τόπον κατεστρατοπέδευσε πεδινού,
 5 νυκτὸς δὲ εἰς δύο μοίρας τὸ οἰκεῖον στρατόπεδον διελὼν τὸ
 μὲν ταῖς σκηναῖς προσμένειν ἀπέταξε, τὸ δὲ λοιπὸν ἅπαν C
 ὑποφαινομένης ἡμέρας εἰς ἀπόδησιν ἐπέταξε πλαστῶς ἐν-
 σκευάζεσθαι ἄλλης ἀπτόμενον ὁδοῦ. οἱ τοίνυν Πέρσαι τὸν
 θόλον ἔργον ἀληθὲς εἶναι ἐποτοπήσαντες ἀνανίστανται μὲν
 10 τῶν δυσχωριῶν περιχαρῶς, κατὰ δὲ τὸ πεδίον γενόμενοι τὸν
 χάρακα εἰσέδυσαν τὸν Ἀλαμανῶν, ἀφροντιστοῦντες ἅμα καὶ
 χαίροντες ὡσεὶ καὶ προχείρῃ ἐρμαιίῃ τοῖς ἐν αὐτῇ ἐντευξό-
 μνοι πολλοῖς οὖσι καὶ ἀγαθοῖς, ἐπεὶ καὶ φιλοκερδῆς ἦεν
 βάρβαρος, καὶ τὰ πλείω ἢ καὶ πάντα πρῦττων ἐστὶ καὶ φθελ-
 15 γόμενος πρὸς ἀργύριον. ὡς δὲ οἱ τε φεύγοντες ἐπανέλυσαν
 καὶ οἱ ἐν ταῖς σκηναῖς εὐθαρσῶς ὑπηγνιάζον, περιειλούμενοι
 οἱ Πέρσαι τὴν πρὸς θάνατον ἤγοντο. D

7. Οὐ μόνον οὖν ἐκ τῶν δυοῖν τούτων πολέμων φοβε-
 ρὸς ὁ ῥῆξ ἐγεγόνει καὶ παρὰ τοῖς ἐπίοις ἔθνεσι διαβόητος,
 20 ἀλλ' ὅτι καὶ κατ' αὐτὸ τὸ Ἰκόνιον τοῖς αὐτοῖς τοὺς Τοῦρ-
 κους περιέβαλε δυσπραγίαισιν. αὐτὸς μὲν γὰρ ὁ σουλτάν
 εἰς τὰ Τάξαρα δραπετεύσας ἀπελογεῖτο μηδὲν εἰδέναι ὧν οἱ

1. κιγγλίριον A, γιγγλίριον B. 2. προσέμενον] ἐτήριον A.
 5. στρατεύμα διελὼν ὁ μὲν A. 6. 1. ἅμα ὑποφαινομένη τῆ
 ἔω A. 12. ὡσεὶ] ὡς προκειμένω A. 14. ἢ τὰ π. A. 16. πε-
 ρειειλούμενοι] περισχεθέντες A. 18. οὖν] γοῦν A.

Philomelium evertit atque incendit. eodem etiam ad Cingularium
 vicit. cum enim angustiiis occupatis Alemannorum transitum observa-
 rent, ille consilio hostium intellecto castra in campo posuit; et co-
 piis suis noctu bifariam divisit, unam partem in tentoriis manere
 iussit, alteram diluculo fuga simulata viam aliam insistere. Persae
 autem dolum eum rem veram esse rati, laeti ex angustiiis in aper-
 tum campum effusi vallum Alemannorum irrumpunt, simul et se-
 curi et laeti, ut paratam praedam, magnas opes direpturi. omnis
 enim barbarus avarus est, et pecuniae causa pleraque, ne dicam
 omnia, et dicit et facit. ut vero et qui fugerant se converterunt, et
 qui in castris erant confidenter occurrerunt, Persae circumventi oc-
 cidebantur.

7. Neque vero ex his duobus duntaxat praeliis rex formidabi-
 lis evasit et apud Orientales gentes celebris, sed ex eo etiam quod
 Turcos ad ipsum Iconium iisdem cladibus affecit. nam ipse quidem
 Sultanus ad Taxara profugus ignorationem excusabat eorum quae

νιείς αὐτοῦ διαπράξαντο, ὅτι καὶ τῆς ἀρχῆς ὑφ' ἑνὸς αὐτῶν
 τοῦ Κοπατινίου ἀπεσκοράκισται· οἱ δὲ Τούρκοι τὰ τῶν κή-
 πων ὑπείσθύντες ταφρεύματά τε καὶ τοὺς διώρυχας, οἱ συν-
 εχεῖς εἰσὶ περὶ τὸ Ἰκόνιον, καὶ τοὺς ἐκ λίθων περιβόλους
 ὡς ἔρκος περιβαλλόμενοι, ἐκ τούτων ᾗοντο ἐπισχῆσιν τὴν θς 5
 Ἰκόνιον πύροδοι τῶν Ἀλαμανῶν, οἷα τοξόται πάντες κρᾶτι-
 στοὶ περὶ ἓνα χῶρον συνηλισμένοι, καὶ πρὸς ἰππεῖς ὄπλοφό-
 ρους ἐν θυσχωρίαις κοῦφοι διαμιλλώμενοι. ἀλλ' εἰς κενὸν
 καὶ τότε σφίσι τὰ διαβούλια ἔσχασαν. οἱ γὰρ Ἀλαμανοὶ
 P. 265 Θεασάμενοι τοὺς Τούρκους τὰς τῶν κήπων ὑπεισιόντας αἰ- 10
 μισιᾶς καὶ ὡς ἀφ' ὄρητηρίου τινὸς ἐκεῖθεν τοξεύοντας τὰς θ
 ἐποιοῦν· ἐπὶ τὸ οἰκεῖον ὄχημα τῶν ἰππέων ἕκαστος πεζὸν
 ἐπανέλαβεν ὄπλιτην, καὶ τούτους ὡς διὰ βαθμίδων τῶν Ἰπ-
 πων ἄνωθεν τῶν περιβόλων θέμενοι, ἔνθα οἱ Τούρκοι συνε-
 σπειρώθησαν, διαφῆκαν ἐνθένδε σφίσι συμπλέκεσθαι, ἐπε- 15
 βοήθουν δὲ καὶ αὐτοὶ ἐν οἷς ἐξῆν διηπνάζεσθαι. καὶ κακοὶ
 καὶ τότε κακῶς οἱ πλείους τῶν Τούρκων ἀπώλοντο, οἱ δὲ καὶ
 διασπαρέντες ἐσώθησαν. Ἰνα δὲ καὶ ταῖς ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν
 μαρτυρίαις τὸ πλήθος πιστωσώμεθα τῶν πεσόντων, ἐρωσκέ-
 τις Ἰσμηλιτῆς, ὃς τῇ πολέμῳ τούτῃ παρατετυχήκει, τῷ βα- 20
 B σιλεῖ προσρρεῖς Ῥωμαίων, τὴν οἰκειάν ἐπομνύμενος θρησκειάν,
 διακοσίους ἀργυρέους καταθέσθαι στατήρας εἰς ἐκκίμισιν τῶν
 νεκρῶν οἱ κατὰ τὸν κῆπον αὐτοῦ ἀπεσφάγησαν. οἱ δ' Ἀλα-

2. τὰ] εἰς τὰ τῶν κήπων εἰσελθόντες περιφράγματα καὶ εἰς τὰ
 χαντάκια B. 3. ταφρ. καὶ τὰς δ. αἰ A. 4. ἐκ] διὰ A. 21. προ-
 σρεῖς καὶ τὴν οἰκειάν εἰς ὄρχον ἐπιφέρων θρ. A. 22. διακόσια
 ἄσπρα B. καταθ.] καταβαλέσθαι A. 23. κῆπον] τόπον A.

filii sui fecissent, utpote ab uno ex iis Copatino regno pulsus: Turci
 vero hortorum aggeribus et fossis, quae crebra sunt iuxta Iconium,
 occupatis, et maceris pro muro obiectis, Alemannorum accessum fa-
 cile se prohibituros putabant, cum omnes sagittarii optimi essent,
 atque uno in loco expediti cum gravis armaturae equitibus pugnaturi.
 sed id quoque consilium eorum fuit irritum. nam Alemanni cum Turcos
 septa hortorum. subire atque inde velut ex propugnaculis sagittare vi-
 derent, sic fecerunt. quisque peditem armatum in equi sui tergum recep-
 pit, ut ex eo tanquam scala, maceria conscensa, comminus cum ho-
 ste congrediretur; et ipsi, qui equis patebat iter, opitulabantur.
 ita tum quoque Turci plerique mali male perierunt; nonnulli etiam
 dispersi fuga salutem quaesivere. ut autem occisorum multitudinem
 hostium testimonio confirmemus, Ismaelita quidam qui ei pugnae
 interfuerat, ad imperatorem profugus, per suam religionem iuravit
 se ducentos argenti stateres pollinctoris numerasse, ut cadavera ex

μαροὶ τὸ Ἰκόνιον κατασχόντες τούτου μὲν ἐντὸς οὐκ εἰσέδουσαν, κατὰ δὲ τὴν ἔξω λεγομένην πόλιν ἠύλιθθησαν, ἄνωθεν τῶν δομάτων τὰς ἀυλαίας πηξάμενοι. καὶ μηδὲν ἕτερον ὅτι μὴ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτήδεια καὶ μόνα ἐκεῖθεν ἐσκευασάμενοι τοῦ πρόσω εἶχοντο. κατὰ δὲ τὴν ἀνάβασιν ταύτην λέγεται τινα Ἀλαμανὸν πελώριον τὸ σῶμα, τὴν ἰσχὺν ἀπαράμιλλον, τῶν δημοφύλων ἐπὶ πλεῖστον ἀπολειφθῆναι, καὶ τὸν μὲν ἀνειμένους στέλλεσθαι ποσίν, ἐκ τοῦ χαλινοῦ τὸν ἵππον ἐφέλοντα τῇ ὁδοπορίᾳ κεκμηκότα, τῶν δ' ἔξ Ἰσμαὴλ ἀθροισθῆναι περὶ αὐτὸν ὑπὲρ τοὺς πενήτηντα, κρατίστους ἅμα V. 218 πάντας καὶ τὰς οἰκείας τάξεις ἀπολιπόντας. οἱ μὲν οὖν ὡς ἔς κύκλωσιν αὐτὸν διειληφότες περιετόξενον, ὁ δὲ τῷ εὐρεῖ C σάκει σκεπόμενος καὶ τῇ τῶν ὄπλων θαρρῶν στεγανότητι γυγηθῶς ἐπορεύετο, ἀτίνακτος κατὰ πρῶνα ἢ πρόβολον τοῖς 15 τοῦ βαρβαρικοῦ ἐκείνου ξυλλόγου βλήμασι καὶ ὦν καὶ δεικνύμενος. ὡς δ' ἐκείνων τις γενναῖόν τι δρᾷσειν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἐπαγγελάμενος ἀπέθετο μὲν τὸ τόξον ὡς οὐκ ὄνησιμον, τὴν δ' ἐπιμήκη μάχαιραν ἐξερύσας καὶ τὸν ἵππον ἐς δρόμον ἀνείς ἀγγωμάτως καὶ ἐνώπιος ἐνωπίῳ τῷ Ἀλαμανῷ ἐπεβύλετο 20 τὸ μάχεσθαι, αὐτὸς μὲν ὅσα καὶ ἀκρώρειαν ὄρους ἢ ἀνδριάντα χάλκειον ἔπαιε τὸν Ἀλαμανόν, ὁ δὲ τὸ ξίφος σπυσιόμενος παχείᾳ καὶ ἡρωϊκῇ χειρὶ βριθὸν καὶ μέγα καὶ στιβερὸν πλήττει τὸν ἵππον ἐπιδοχμίως περὶ τοὺς πόδας, καὶ ἕμφω D τοὺς ἐμπροσθίους ὡς οὐδ' ἄγρου τῆς χόρτον ἀπέτεμεν. ὡς δ'

2. ἠύλιθσαντο A. 6. τινα τῶν ἀλαμανῶν A. ἀπαράμιλλον] ἀπροσπέλαστον A. 13. τῇ τοῦ θάρρακος θ. A. 19. τῷ Ἀλαμανῷ om A. 23. περὶ] κατὰ A. 24. ἐμπροσθίους] πρόσθεν A. ἀπέτεμεν] ἀποδείλεν A.

suo duntaxat horto effarent. Alemanni vero Iconio potiti urbem ingredi noluerunt, sed in tectis suburbii fixis tabernaculis, nec ulla re alia nisi ad vitam tuendam necessariis inde ablata, coeptum iter sunt prosecuti. in hac expeditione ferunt Alemannum quendam corpore ingenti et robore invicto praeditum, populares suos longo intervallo secutum, pedetentim incessisse, equum trahentem ex itinere fatigatum. Ismaelitas vero circiter quinquaginta, viros fortissimos, suis stationibus evagatos illum undique sagittis petiisse. caeterum eum lato scuto tectum et firmitate thoracis fretum alacrem perexisse, nihilo magis barbarorum telis commotum quam si rupes esset. unum autem caeteris iactantiorem, abiecto inutili arcu, longum ensem strinxisse, et concitato equo committens illum ut promontorium aut aeream columnam gladio percussisse. Alemannum vero gladio, qui heroicam dextram deceret, ambos anteriores pedes hostilis equi tan-

ἐπὶ γόνυ κλιθεὶς ὁ ἵππος ἔτι τὸν ἀναβύτην ἐρειδόμενον εἶχε
 τῇ ἐφαστρίδι, ἐκτείνας ὁ Ἀλαμανὸς τὸν βραχίονα κατὰ μέ-
 σης τῆς τοῦ Πέρσου κόρσης τὴν σπάθην κατήνεγκεν. ἡ δὲ
 τῇ οἰκείᾳ τε ἀντιτυπίᾳ καὶ τῇ τοῦ φέροντος γενναιότητι οὕτως
 ἀξιοθυμιαστον εἰργάσαστο τὴν τοιμὴν ὡς ἰὼν μὲν πληγέντα⁵
 διαιρεθῆναι διχῆ, κακῶς δὲ καὶ τὸν ἵππον ἐς τὸν νῶτον πα-
 θεῖν διαπτάντος τὴν ἀστράβην τοῦ πληγμματος, τοὺς δὲ λοιποὺς
 Πέρσας πρὸς τὴν τοιαύτην θῆαν καταπλεγέντας μηκέτι ἀπο-
 θαρῆσαι τὸν μεθ' ἐνὸς πόλεμον. καὶ οἱ μὲν οὕτως, ὁ δὲ
 ὡς λέων πεπορθῶς τῇ οἰκείᾳ ῥώμῃ οὐκ ἐπέτεινε τὴν πορείαν, ¹⁰
 ἀλλὰ βιάδην ὀδεύων περὶ ὀψίαν τοῖς ὁμογενέσι προσέμιξεν
 ἔνθα ἠύλισαντο. φασὶ δ' ὡς οἱ ἐξ Ἰσμαῆλ ὑφορώμενοι μὴ
 πως εἰς τὴν αὐτῶν χώραν εἴη χρονίσας ὁ ῥῆξ ὡς ἤδη κατα-
 παλαίσας σφῆς, φιλοφροσύνην ἐς αὐτὸν προσποιητὴν ἐνδει-
 P. 266 ξάμενοι ἔδοξάν πως αὐτὸν ἐκμειλιξασθαι οὕτω τὸν δὲ ὁμη-¹⁵
 ρα τῶν μέγα παρ' αὐτοῖς δυναμένων τοὺς παῖδας δεξάμενον
 καὶ ἡγεμόνας ὀδοῦ προσλαβόμενον πλείστους τὰ αὐτῶν ὕγια
 οὕτως ὑπερβαλεῖν, ὀλίγω δὲ ὕστερον τῆς Ἀρμενίας ἀψάμε-
 νον οὐ βραχεῖς ἐκ τούτων δοῦναι τῷ ζίγει, τοὺς δὲ λοιποὺς
 ἀποπέμψαι ὁπίσω. 20

8. Φιλοτίμως δὲ ὑπὸ τῶν Ἀρμενίων προσδεχθεὶς, καὶ
 συχνὰς ἐκεῖσε ἡμέρας προσδιατρίψας, ἐς τὴν Ἀντιόχου πόλιν
 ὄρμητο μεταχωρεῖν, μέγα αἰὲ περιβαλλόμενος ὄνομα ἐπὶ τε
 συνέσει καὶ τῷ ἀκαταμαχῆτῳ στρατεύματι καὶ μηδὲν ἔχων

3. καταφέρει τὴν σπάθην A. 14. ἐς] πρὸς A. ἐνδειξασθαι
 καὶ ὀδεῖν A. 17. αὐτῶν] ἐκείνων A. 19. οὐ βραχεῖς]
 ὀλίγους B.

quam foenum amputasse. qui cum in genua prolapsus nihilominus
 sessorem in sella sustineret, ense in medium Persae caput ita im-
 pegisse, ut equite in duas partes dissecto etiam iumentum tergum,
 sella quoque dissecta, vulneraret. eoque spectaculo Persas attonitos
 non amplius esse ausos unum eum lacerare, qui nihil accelerato
 itinere pedetentim vesperi in castra suorum pervenerit. aiunt Ismae-
 litas, veritos ne rex in ditione ipsorum, ut quos devicisset, mora-
 retur, simulatione benignitatis eum sibi placare voluisse. eum vero
 procerum filiis obsidibus acceptis et plurimis itinerum ducibus as-
 sumptis, ita fines eorum superasse. paulo vero post, cum Armeniae
 fines attingisset, non paucos ex iis obruncasse, caeteros domum re-
 misisse.

8. Ab Armeniis honorifice susceptus, et dies complures ibi com-
 moratus, Antiochiam ire in animo habuit, augescente in dies eius
 gloria et nomine illustrato tum ob prudentiam tum propter invictum

ὑπαντιάζον πολέμιον. γεγόμενος δὲ κατὰ τινα ποταμὸν (ὡ
 τῶν ὑπὲρ δόξιν καὶ ἀέλιτων περιπτώσεων, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν
 τῶν ἀνεφίτων ἀνθρώποις κριμάτων Θεοῦ) ταῖς τῶν ὑδάτων B
 δύναις ἐναποπνίγεται, ἀνὴρ διὰ μνήμης ἄγεσθαι ἀγαθῆς τε
 5 καὶ διηγεοῦς καὶ μακαρίζεσθαι δικαίως τοῦ τέλους παρὰ
 τοῖς ἐχέφροσιν ἄξιος, οὐ μόνον ὅτι περ εὖ εἶχε γένους καὶ πολ-
 λῶν ἐκ τριγωνίας κατῆρχεν ἐθνῶν, ἀλλ' ὅτι καὶ τῷ τοῦ Χρι-
 στοῦ πόθῳ πυρούμενος ὑπὲρ τοὺς ὁποῦδήποτε τῶν τότε Χρι-
 στιανῶν αὐτοκράτορας, πατρίδα καὶ χλιδὴν βασιλείων καὶ
 10 ἀνάπλευαν καὶ τὸν οἶκον μετὰ τῶν φιλτάτων ὄλβον καὶ τὸν
 ὑπερήφανον βίον παρῶσάμενος, εἴλετο συγκακουχεῖσθαι τοῖς
 κατὰ Παλαιστίνην Χριστιανοῖς ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Χρι-
 στοῦ καὶ τῆς τοῦ ζωοπαρόχου τάφου τιμῆς, τὴν ἄλλοτρίαν
 15 τῆς οἰκείας προκρίνας, μηδ' ὑποχαλισθεὶς τῆς δομῆς τοῖς
 παρασάγγαις τῆς δολιχῆς καὶ πάσης ἀογαλίας ὁδοῦ καὶ τοῖς C
 ἐκ τῶν ἐθνῶν κινδύνοις δι' ὧν παρέρχεσθαι ἤμελλεν. οὐδὲ
 τὸ στενὸν ὕδωρ καὶ ὁ μετρητὸς ἄρτος, καὶ οὗτος ὠνητός,
 ἐνιαχοῦ δὲ καὶ ἐπιβουλος, ἐξέκρουσεν αὐτὸν τῆς προδέσεως.
 οὐδὲ τέκνων περιχύσεις καὶ περιβολαὶ μετὰ δακρύων καὶ
 20 ὕστατοι ἀσπασμοὶ τὴν αὐτοῦ ψυχὴν συγκεχέκασιν ἢ ἐξεδή-
 λυναν· ἀλλὰ κατὰ τὸν ἀπόστολον Παῦλον μὴ ἔχων τὴν αὐτοῦ
 ψυχὴν τιμίαν παρ' ἑαυτῷ, ἐπορεύετο μὴ μόνον δησόμενος ἀλλὰ
 καὶ ἀποθανούμενος ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ. οὗτος

2. εἰπεῖν om A. 6. εἶχε τοῦ γένους A. 15. δολ.] πολλῆς A.
 21. αὐτοῦ] οἰκείαν A.

exercitum, nullo hoste occurrente. cum autem ad fluvium quendam
 pervenisset (o insperatos et inopinatos casus, vel potius inexplorata
 hominibus dei iudicia) vorticibus aquarum suffocatur, vir honesta et
 perpetua memoria dignus, et iudicio prudentum vel in tali obitu
 felix, non eo tantum quod nobili ortus genere avitum imperium in
 multas gentes obtinuit, sed ob illud potius, quod ultra omnes omnium
 gentium Christianarum principes Christi desiderio flagrans, patria,
 deliciis regis, tranquillitate, beata domi superbaque cum carissimis
 vita despectis, cum Christianis Palaestinae incolis aerumnas tolerare
 maluit, et propter Christi nomen et vitalis sepulcri venerationem
 exteras terras patriae praetulit, ab eo instituto non tot parasangis,
 non tam longinquo et ubique difficili itinere, non periculis, quae a
 gentibus per quarum provincias transeundum erat immincebant, de-
 territus. non aquae penuria, non praefinitus isque empticus panis,
 et alicubi insidiosus, eum ab instituto dimovit. non liberorum am-
 plexus cum lacrimis et extremas salutationes animum eius commo-
 verunt aut effeminarunt: sed potius instar Pauli apostoli vitam parvi

ἀποστολικὸς ἦν τοῦ ἀνδρὸς ὁ ζῆλος καὶ θεοφιλῆς ὁ σκοπὸς
 V 219 καὶ τῶν ὑπερτελῶν τὸ κατόρθωμα, οἱ πρὸς τὴν ἀνάτη πο-
 λιτείαν τῆς εὐαγγελικῆς ὑψηγορίας ὄλον τὸν νοῦν ἀνατείναν-
 τες καὶ πρὸς ταύτην ἅπαντα τὸν δρόμον συντείναντες τὰ κατὰ
 D τὸν βίον ὑπάξαπλῶς ὡς σκίβαλα παρεβλέψαντο. καὶ ὁ μὲν, 5
 ὡς ἐμὸν τὸν πείθω, μακαριστοῦ τετύχηκε τέλους· ἃ δ' ἐκεί-
 νου υἱὸς τὴν πατρῴαν ἀρχηγίαν δεξάμενος τὴν Ἀντιόχειαν
 εἰσελήλυθεν, ἐκεῖθεν δ' ἀφιγμένος εἰς τὴν προσωτέρω Κοί-
 λην Συρίαν Λαοδίκειαν κατεστήσατο καθ' ἑαυτὴν στασιάζου-
 σαν καὶ πρὸς τοὺς ἐξ Ἰσμαῆλ μεταρρέπουσαν, καὶ Βηρυτιὸν 10
 πόνη οὐδενὶ παρεστήσατο, καὶ ἄλλας πλείστας Συριακάς
 ὑπηγάγετο πόλεις, Λατίνοις μὲν ὑπηκόους πρότερον, τότε δὲ
 προσεχωρηκυίας Σαρακηνοῖς. ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν Τύρον
 ἀφιγμένος, καὶ πολιορκήσας τὸ Ἄκε ὑπὸ τῶν Ἰσμηλιτῶν κα-
 P. 267 τεχόμενον, καὶ μογήσας ἐφ' ἱκανὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Χρι- 15
 στοῦ καὶ αὐτὸς ἐκεῖσε τὴν ζωὴν κατατέλλυκε. τὸ δὲ περιλει-
 φθὲν τοῦ στρατεύματος οὐκέτι διὰ τῆς ἡπείρου θέσθαι τὴν
 ἐπάνοδον ἐδοκίμασεν, ἀπιστίαν κατεγνωκὸς τῶν ἐθνῶν δι' ὧν
 παρῶδευσε, πλοίων δ' εὐπορήσαν στραγγύλων, ἅπερ ἦσαν ἐκ
 τῶν ὁμοφύλων αὐτοῖς γενῶν εἰς Τύρον καταίροντα, τοῖς οἰ- 20
 καθε ἀνασώζεται.

Τῇ καιρῷ δὲ τούτῳ οὐ μόνον Ἀλαμανοὶ κατὰ τῶν τῆν

8. προσωτέρω] περαιτέρω Δ. 14. τῶν om A

aestimans abili, non modo ut vinceretur, sed etiam ut pro Christi nomine moreretur. adeo apostolicus fuit illius viri fervor et religiosum institutum, nihil eorum sanctimonia inferius qui extra communem sortem positi tota contentione animorum ad vitae rationem evangelicae celsitudini respondentem seruntur, et totius aetatis cursu eo directo res humanas pro stercoribus despexerunt. ac is quidem, ut mihi persuasum est, feliciter est defunctus. filius autem eius paterno principatu suscepto Antiochiam venit. unde in ulteriorem Coelesyriam profectus Laodiceam seditione laborantem et ad Ismaelitas inclinantem pacavit. Berytum quoque nullo labore subegit; atque aliis plurimis Syriacis urbibus, quae pridem Latinis paruerant, tum vero ad Sarracenos defecerant. potitus, et Tyrum profectus Acen, quam Ismaelitae occuparant, obsedit; et pluribus laboribus pro Christi nomine exhaustis extremum et ipse diem ibi clausit. exercitus vero reliquus non consultum duxit terra domum reverti, perfidiae metu earum gentium per quas transeundum erat; sed rotundis navibus popularium suorum quae Tyrum appulerant conscensis, incolumes ad suos redierunt.

Hoc tempore non Alemanni duntaxat Sarracenis, qui Palaesti-

Παλαιστίνην κατασχόντων καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ ἐκπορθησάντων
 Σαρακηνῶν ἐστράτευσαν, ἀλλὰ καὶ ὁ ῥῆξ Φραγγίσι καὶ
 ὁ τῶν πελεκυφόρων δὲ κατάρχων Βρειτανῶν, οὓς νῦν φασίν Β
 Ἰγγλίνους, ναῦς ὅτι πλείστας ἐκ Σικελίας καὶ τῆς κατὰ τὴν
 5 Ἰταλίαν ἡπείρου ἀγείραντες, σίτου τε αὐτάς ἐμπλησάμενοι
 καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων εἰς Τύρον ἐπλευσαν· ταύτην γὰρ
 τὴν πόλιν εἶχον οἱ ἀθροιζόμενοι ναύσταθμον καὶ πρὸς τὸν
 κατὰ Σαρακηνῶν πόλεμον ὀρμητήριον. πλὴν οὐδ' οὔτιοι τῆς
 ἀγίας πόλεως ἐξελάσαι ἴσχυσαν τοὺς Σαρακηνούς, ἀλλ' ἀτί-
 10 λεστον ἀφεικότες ὁ προέθειτο ἔργον, τοῦ πρὸς τὰς πατρίδας
 πάλιν ἦψαντο πλοῦ. ὁ δὲ γε τῶν Ἰγγλίνων ῥῆξ ἐν τῇ ἀνα-
 γωγῇ κατάρως εἰς Κύπρον αὐτῆς τε ἐκράτησε, καὶ τὸν ταύ-
 τῆς τύραννον, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀπάνθρωπον καὶ δυσμελίκτον
 ὀλοθρευτήν, Ἰσαάκιον τὸν Κομνηνὸν συλλαβὼν τὰ μὲν πρῶ- C
 15 τα εἶχεν ἐν δεσμοῖς, μικρῇ δὲ ὕστερον ἐκεῖθεν ἐκτιπίσας τὸν
 αἰλιτήριον ὅσα καὶ ἀνδράποδόν τινα τῶν δημολῶντων ἀπεχα-
 ρίσαστο. καὶ αὐτὸς μὲν εἰς Παλαιστίνην κατέπλευσεν, ἐν δὲ
 τῇ Κύπρῳ καταλείψας στράτευμα ὡς οἰκείας ἤδη τῆς νήσου
 ἀντεποιεῖτο, καὶ στέλλων εἰς τὴν νῆσον νῆας φοροταγωγούς
 20 τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐκεῖθεν ἐφορολόγει. ἐν δὲ τῇ μεδίττασθαι
 τῆς Παλαιστίνης ὡς σφετέρην ἐδωρήσαστο χώραν τὴν Κύπρον
 τῷ τῶν Ἱεροσολύμων ἡγήτορι θηγί, ἵνα τὰς οἰκείας ποιοῖτο
 διατριβὰς ἐκεῖσε, ἐκεχειρίαν ἄγων ἐκ τῶν πολέμων οἷα τὴν
 οἰκείαν ἀρχὴν ἀποβαλόμενος, καὶ κατάρχη τῆς Κυπρίων ὡς

7. ναύσταθμον] λιμένα καὶ ἀκούμβισμα Β, ναύστ. καὶ κατὰ
 τῶν Σαρακηνῶν ὀρμητήριον Α. 13. εἰπεῖν οἱ ὀλοθρευτήν
 om Α. 19. ἀντεποιεῖτο] ἀντείχετο Α. 20. ἐφορολόγει] εἰσε-
 κομίζετο Α. 24. κατάρχειν Α.

nam occuparant et Hierosolyma vastarant, arma intulerunt: sed et
 Franciae rex, et bipenniferorum Britannorum princeps, quos nunc
 Inglinos vocant, plurimis navibus ex Sicilia et ora Italiae maritima
 coactis et commentu oneratis Tyrum petierunt. nam ea urbs receptus
 eorum et quasi belli arx erat contra Sarracenos; quos cum nec ipsi
 urbe sancta pellere possent, infectis rebus domum redierunt. caete-
 rum Inglinorum rex in illo itinere Cyprum occupavit, eiusque do-
 minum ac potius inhumanum et implacabilem tyrannum Isaacium
 Comnenum principio in vincula coniecit, et paulo post hominem
 nefarium inde abductum cuidam suo populari pro mancipio donavit.
 sed cum in Palaestinam navigaret, relicto in Cypro exercitu insulam
 sibi vendicavit, et navibus onerariis eo missis necessaria inde affe-
 renda curabat. ex Palaestina discedens insulam pro sua Hierosoly-
 mitano regi donavit, ut ibi amisso regno habitaret. belli molestiis

ἐπ' ἐκείνου τῷ κυριακῷ προσκληρωθείσης μηνίματι καὶ συναφθείσης τοῖς τῆς Παλαιστίνης ὁρίσμασι. καὶ ταῦτα μὲν οὕτωςί.

ΤΟΜΟΣ Γ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

ΙΣΑΑΚΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ. 5

P. 268 1. Ὁ δὲ βασιλεὺς Ἰσαάκιος ἐπὶ τρισὶ παισὶ τῆν τοῦ γέ-
 V. 220 νουοῦ σαλευῖων διαδοχὴν, οἱ ἐκ τῶν προτέρων αὐτῷ γάμων
 γεγένητο, δυοὶ μὲν θηλείαις ἐνὶ δὲ ἄρρενι, τῶν μὲν τῆν πρε-
 σβυτέραν κατὰ τὸν χρόνον εἰς μοναχὴν ἀπέταξε, καὶ τὸν τοῦ
 Ἰωαννίτζη λεγόμενον οἶκον εἰς γυναικεῖον μετασκευάσας πολ-
 10 λοῖς ἀναλώμασι φροντιστήριον (τοῦτο δὲ καὶ ἡ βασιλὶς Ἐ-
 νη ποιεῖν ἐπεβάλετο μετὰ μόρον τοῦ ταύτης ξυνεύνου καὶ
 βασιλέως τοῦ Κομνηνοῦ κυρίου Μανουῆλ) αὐτὴν ἐκεῖσε ὡς
 ἀμνάδα τῷ θεῷ ἱερῶσας ἐμάνδρευσε, θυτέραν δὲ εἰς γυναι-
 15 κη πέπομφε γαμετὴν τῷ υἱῷ τοῦ ῥηγῶς Σικελίας τοῦ Ταγκρέ,
 B δς ἤρξε μετὰ Γιλίελμον τὸν κατὰ Ῥωμαίων ἄρανα πόλεμον

8. γεγεννημένοις A, omisso antea οὗ. 9. εἰς μοναχικὴν ἀπο-
 κείρει B. 10. Ἰωαννιτζέλου B. 13. τοῦ Κομνηνοῦ κυρίου
 om A. 14. ἐνεμάνδρευσε καὶ ἀπέταξε A. 16. τὸν βωμαί-
 οῖς ἐπιστρατεύσαντα A.

liberatus, et Cypro imperaret ut a se Dominico sepulchro attributae
 et cum Palaestinae finibus coniunctae. sed haec factum.

I M P E R I I

I S A A C I I A N G E L I

LIBER TERTIUS.

1. **I**saacius autem imperator tribus ex priore coniuge liberis
 susceptis, filiabus duabus et uno filio, filiam natu maiorem mona-
 cham fecit, Iohannizae aedibus magnis impensis in muliebri mona-
 sterium mutatis (quod et Xene imperatrix post Manuelis mariti obi-
 tum instituerat), et deo veluti agnam consecravit; alteram Siciliae
 regis Tangris filio uxorem misit, qui post Gilielimum regnavit, quem
 Romanos terra marique oppugnavisse supra narravimus. filium vero

ἔξ ἡπείρου τε καὶ θαλάσσης, ὡς φθάσαντες ἱστορήκειμεν. τὸν δὲ υἱὸν Ἀλέξιον τῆς βυσιλείας πληρονόμον ἀνέτρεφε, κἄν οὐδέπω τὸ τοῦ βίου φανταζόμενος πέρας ἢ ἔκπτωσιν τῆς δυναστείας ὑφορώμενος δύο καὶ τριάκοντα χρόνους ἄρξειν ἀδιστακτικῶς ἐχρησολόγει, ὥσπερ τὸ θεῖον προειδὼς βούλημα ἢ τοὺς ὄρους πῆσσω ἐαυτῷ τῆς ζωῆς, οὓς ὁ θεὸς ἔθετο παρὰ τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ.

Οὐ μόνον δὲ ὁ Βρανᾶς Ἀλέξιος καὶ ὁ Λυδὸς Θεόδωρος κατὰ τοῦ βασιλέως τούτου πτερισμὸν ἐμεγάλυναν, ἀλλὰ γὰρ 10 καὶ ἕτεροι βυσιλείας ἐαυτοῖς περιτεθείκασιν ὄνομα. αὐτίκα Ρ. 269 γὰρ τις Ἀλέξιος, ἐαυτὸν λέγων εἶναι υἱὸν τοῦ τῶν Ῥωμαίων αὐταρχήσαντος Κομνηνοῦ Μανουήλ, τοσοῦτον ἀρίστως τὸν ἀγωνιστὴν ὑπέδου τοῦ δράματος καὶ τὸ τοῦ βασιλέως Ἀλεξίου προσωπεῖον εὐφυνῶς ὑπεκρίνατο, ὡς καὶ κόμην διευθετί- 15 ζειν κατὰ τὴν ἐκείνου ὑποξανθίζουσαν καὶ τὸν τῆς γλώττης τοῦ παιδὸς καὶ βασιλέως σχηματίζεσθαι. ψελλισμὸν. ἐκ τῆς V. 221 Κωνσταντίνου μὲν οὖν ὄρμητο ὁ μετράξ, εἰς δὲ τὰς κατὰ Μαίανδρον πόλεις πρώτως ὄφθεις κατέλυσεν εἰς πολίχλιον λεγόμενον Ἀρμαλα, κακέισε Λατίνῳ τινὶ ἐπιξενωθεὶς καὶ ὅστις 20 εἶη ἀπηγγελκῶς (ἔλεγε δὲ ὡς μικρὸν εἰρηκείμεν ἄνωθεν, καὶ ἐκδοθῆναι μὲν εἰς τὸ κατὰ βυθοῦ θαλάσσης ἀκοντισθῆναι παρ' Ἀνδρονίκου, οἰκτειρηθῆναι δὲ παρὰ τῶν τὸ ἔργον τοῦτο Β ἐπιταχθέντων ὡς πατρῶων αὐτῷ ὁμοτῶν) σύναμά οἱ πρὸς τὸ

3. τὸ om A. 6. δ om A. 9. ἀλλὰ καὶ ἕτεροι ὡσαύτως β. A. 12. Κομνηνοῦ om A. 15. καὶ τὴν γλώτταν τρεν-
 δίλειν B. 20. ὡς φθάσαντες εἰρ. A. 21. ἀκοντισθῆναι
 om A. 22. τὸ ἔργον om A. 23. ὡς πατρῶων] καθότι δρ-
 κων εἶχον εἰς τὸν πατέρα μου B.

Alexium in spem imperii educabat, nihil de morte aut iactura potestatis adhuc cogitans. pollicebatur enim sibi absque omni dubitatione XXXII annos imperii, non secus ac si divinam voluntatem nosset aut sibi vitae limites ipse praescribere posset, quod deus potentiae suae reservavit.

Caeterum non Branas Alexius et Lydus Theodorus duntaxat insignia imperii contra hunc usurparunt, sed et alii eius fastigii titulos sibi vendicarunt, ut et Alexius quidam, qui cum se Manuели imperatoris filium profiteretur, eam fabulam tanta solertia egit, eam personam tanta dexteritate repraesentavit, ut et comam eius flavescentem et linguae balbutiem exprimeret. natus erat is adolescens Cpoli, et primum in Maeandriis urbibus conspectus in oppidulum Armala se contulit, et Latino cuidam, in cuius aedibus diversabatur, quis esset aperuit. aiebat (id quod supra exposuimus) se quidem iussu Andronici in fundum maris abiliendum fuisse, sed mi-

Ἰκόνιον ἄπεισι, καὶ τῷ γέροντι ὀφθεῖς σουλτάν (οὐπω γὰρ αὐτὸν καθήρηκε τῆς ἀρχῆς ὁ ἐκείνου παῖς ὁ Κοπαῖνος) ὡς υἱὸς ἀληθινὸς τοῦ αὐτοκράτορος Μανουήλ, ἀλλ' οὐχ ὡς ἐπεισ-
 ακτος καὶ πλάνος ἐκείνῳ προσδιελέγετο. πολλάκις δὲ καὶ ἐπέκλητε, καὶ τῶν ἐκ τοῦ δήθεν πατρὸς ἐκείνῳ τοῦ Μανουήλ⁵
 ἐπ' αὐτῷ γεγενημένων ἀναμνηστικῶν εὐποιῶν ἀχάριστον περὶ
 τὸν εὐεργέτην ἐκάλει, καὶ τὸ ἀφιλόνητον ἐπωνείδιζεν, εἰ
 οὕτως ἀτυχοῦντι φίλου παιδὶ οὐκ ἐπικάμπτεται. ὁ δὲ τοῦτο
 μὲν ὑπὸ τῆς ἀναιδεΐας τοῦτο δ' ἐκ τῶν τοῦ χαρακτήρος ἰνδαλ-
 Cμάτων τιμῶν αὐτὸν ἐναγόμενος δάροις τε οὐκ ὀλίγοις ἤδυνε 10
 καὶ ἀγαθαῖς ἐλπίσιν ὑπέσαιεν. ἦν δ' ὅτε καὶ πρεσβευτὴν Ῥω-
 μαίων ἐστῶτα καὶ ἀκροώμενον ὅπως ἑαυτὸν τῇ ἐξόχῳ εὐγε-
 νείᾳ ἐσέμνυνεν, ἤρστο ὁ σουλτάν εἰ ἐπίσταται τοῦτον τοῦ αὐ-
 τοκράτορος υἱὸν Μανουήλ. τοῦ δὲ μηδὲν τι φησάντος ἔτε-
 ρον ἀλλ' ὅτι δὴ ἐκεῖνος ἀπάλετο ἀληθῶς φυνεῖς ὕδατόκλυ- 15
 στος καὶ οὕτος μάτην περὶ ἑαυτοῦ τὰ μὴ πιστεύεσθαι πεφν-
 κότα ξυνηθῆσι τῇ τοῦ κειμένου κλήσει ἐποχούμενος, βράτ-
 των ἀτεχνῶς θυμῷ καὶ ζέων ἀκριβῶς τῷ χόλῳ ὁ μεῖραξ
 Ἀλέξιος μικροῦ ἂν τοῦ πάγονος ἐπελάβετο τοῦ πρεσβεύοντος,
 εἰ μὴ αὐτὸς ὁ πρέσβις διακινηθεὶς ἐς ὄργην ἀπεκρούσατο 20
 γενναίως μάλα τὸν Ψευδαλέξιον, καὶ ὁ σουλτάν δὲ οἱ ὡς
 D ἄτοπα δρῶντι ἐμβριμησάμενος ἀτρεμεῖν ἐκέλευσε. τῇ συχηῇ

2. ὁ alterum om A. 3. ἀληθῆς A. 5. τὰς — γεγενημένας
 καταλέγων εἰποιέως A. 8. ἀτυχοῦντα τὸ φίλον τέκνον A.
 9. ἐπὶ] ἀπὸ A. 11. ἐκ] ἀπὸ A. 10. τιμῶν] ἐλεῖν A. 15.
 ἀληθῶς ἀπόλωλε A. 17. τῇ — κλήσει] τῷ — ὀνόματι A.

sericordia ministrorum, qui patri suo iureiurando obstricti fuissent, esse conservatum. et cum hospite suo Iconium profectus senem Sul-
 tanum (nondum enim a filio Copatino regno pulsus erat) adit, et ut
 verus filius Manuelis, non ut impostor et erro, alloquitur. saepe
 etiam paterna beneficia exprobrando, immemorem et ingratum vocat;
 et inhumanitatem ei obiicit, quod calamitate amici filii nihil
 moveretur. is vero cum impudentia hominis victus, tum ex lineamen-
 tis corporis, apparente patris in eo similitudine, misericordia motus
 eum et muneribus non paucis exhilarat et spe bona sovet. cum
 autem aliquando, legato Romano astante et audiente, excellentem
 suam nobilitatem iactaret, Sultanus legatum interrogat an istum Manu-
 elis imperatoris filium esse norit. qui ubi nihil aliud respondit
 nisi illum oranium submersum esse et istum res incredibiles sub fal-
 so defuncti nomine comminisci, adolescens Alexius ira percitus et
 bile exaestuans parum absuit quia in legati barbam involaret, nisi
 is et ipse commotus impetum Pseudalexii fortiter propulsasset et Sul-
 tanus intemperias eius verbis castigasset. qui etsi nihilominus cre-

δ' ὅμως τοῦ νεανίου ἐκλιπαρήσει ὁ Περσάρχης καθυπενδούς
 οὐδὲ τότε μὲν τὰ τῶν αἰτήσεων ὑπέρογκα ἐτερμάτωσε, συν-
 χώρησε δ' οὖν ὅμως διὰ σουλτανικοῦ γράμματος, ὃ φασιν
 οἱ Τοῦρκοι μουσούριον, ὅσους ἂν σχοίῃ τῶν ὑπὸ τὴν ἐκεί-
 5 νον ἀρχὴν ὑποποιήσασθαι ἀδεῶς. ὃ δὲ ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν,
 καὶ τὸ γράμμα τοῖς Τοῦρκοῖς καθυποδείξας, τὸν ἀμνηρῶν
 ἐφέλκεται Ἀρσανῆν καὶ ἑτέρους οὐκ ὀλίγους οἱ ληστεύειν τὰ
 Ῥωμαιοῦν εἰσάσιν, ὡς ἐν βρυχεῖ καιρηῇ χιλιάδας ὀκτὼ σ. ρι-
 τεύματος ἐφεπομένας ἐκεῖνῃ λαχεῖν· ὅθεν τὰς κατὰ Μαιαν-
 10 δρον ἐπιῶν πόλεις ἅς μὲν ὁμολογίᾳ χειροῦμενος ἦν, τινὰς δὲ
 καὶ ἀνθισταμένους παντοίως διέφθειρε. μάλιστα δὲ τὰς ἄλω-
 νας ἐλθμαίνεται, ὅθεν καὶ κυρσαλῶνης ἐπεκέκλητο. κατὰ δὲ P. 270
 τούτου τοῦ μείρακος πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι πολεμησιόντες
 ἀπεστάλησαν, οὐδεὶς δ' ἐργάσασθαι τι ἔσχε νεανικόν, ἀλλ'
 15 ὑπενόστουν ἄπρακτοι, δεδιότες μὴ καταπροδοθεῖν ὑπὸ τῶν
 συννότων ἐκείνοις Ῥωμαίων, οἷα μάλιστα ἑποπτότων εἰς τὸν
 καθιστάμενον ἄρτι βασιλέως παῖδα καὶ βασιλέα ἢ ἄρχην αἰρου-
 μένων τὸν βασιλεύοντα Ἰσαάκιον. οὐ γὰρ τοῖς πολλοῖς ἤδη καὶ
 ἀγροτέροις ἠσπάζετο καὶ ἦν διὰ στόματος καὶ ὀνόματος καὶ θεώ-
 20 μενος ἐδόκει ἐπέραστος, ἀλλὰ καὶ τοῖς κατὰ τὴν βασιλείον αὐτὴν
 διατρίβουσι, καὶ εἰδόσι μᾶλα ἐπισταμένως ὡς Ἀλέξιος ὁ τοῦ
 βασιλέως παῖς Μανουῆλ πάλαι τὸν βίον ἀπολέλοιπε τὸν ἀν-
 θρώπινον, εἰς θαῦμα ἐτίθετο, γινώσκουσι μὲν τὰ ὄντα, τὰ

3. ὅμως om A. 13. πολεμήσοντες B. 14. εἰργασασθαι τι v. A.

16. ἐκεῖνῳ A. μάλλον? 18. τοῖς πολλοῖς] τοῖς χυδαίοις
 μέγρον καὶ A.

bris adolescentis flagitationibus victus, tamen ne tum quidem im-
 mensae eius petitioni reliquit locum, sed per Sultanicas duntaxat
 litteras, quas Turci Musurium vocant, ei concessit ut impune quot-
 cunque Turcas posset sibi conciliaret. ille igitur inde digressus ac
 litteris illis apud Turcos ostensis, ameram Arsanem aliosque non
 paucos Romanas provincias praedari solitos contraxit, ut brevi tem-
 pore cum VIII millibus incederet, ac Maeandrias urbes partim dediti-
 one occuparet, partim resistentes quovis modo vexaret. areas tamen,
 in quibus frumentum triturator in primis perdidit; unde Usthalonae co-
 gnomentum tulit. ad hunc adolescentem opprimendum multi alii
 quoque duces missi sunt. verum omnes nullo memorabili facinore
 edito infecta re discedere cogebantur metu suorum militum; qui ad
 illum imperatoris filium et novitiam imperatorem propensiores erant
 quam ad obtemperandum Isaacio. neque enim vulgo et imperitiae
 plebi duntaxat carus atque in ore erat et amabilis videbatur: sed
 aulicis etiam, qui compertum habebant Alexium Manuelis filium iam

Β δὲ γε καθ' ἡδονὴν σφίσι εικάζουσι. σὺν ἑτέροις δὲ καὶ ὁ τοῦ βασιλέως ἀδελφὸς Ἀλέξιος ἔξεισιν, ὃς καὶ ὕστερον ἐβασίλευσεν. πλὴν καὶ οὗτος κατ' οὐδεμίαν μάχην τυνηπλάχη τῷ Ἀλέξιῳ, ἀλλ' ὡς πλείστον ἀποσκηνοῦμενος ἐπισυνίστη μόνον τὸ λατ-
 10 πον τῆς παροικίας, ὅποσον γε ἐκείνη μὴ προσεχώρησε, καὶ 5
 V. 222 τοῦτον Ἀλέξιον. ἀλλ' ἔτι τῶν πραγμάτων οὕτως ὄντων ἠε-
 ρημένων, καὶ τοῦ μὲν αἰεὶ ἐμπλατυνομένου τε καὶ κρατυνο-
 μένου στρατεύματος, λυεὶ θεὸς τὴν ἐμφύλιον μάχην καινο-
 10 πρεπῶς, καὶ ὡς αὐτὸς ἐπίσταται μόνος, ἐν ἀκαρεῖ· τὸν γὰρ
 Ἀλέξιον αὐθις ὑποστρέψαντα πρὸς τὰ Ἀρμαλα εἰς τὴν Πίσ-
 15 ταν τὸ φρούριον, καὶ μετὰ πότον ὑπνώτιοντα, ἀνωσφάττει
 C τις τῶν ἱερέων, τὴν αὐτοῦ παρακειμένην σπασίμενος μάχαι-
 15 ραν. οὐ τὴν κεφαλὴν ἀποκομισθεῖσάν οἱ ἀθρήσας ὁ σεβα-
 στοκράτωρ Ἀλέξιος, καὶ τῆς ξανθῆς ἀναλαμβύωνων κόμης
 20 πολλακίς διὰ τοῦ ἰππείου μύωπος, „οὐ πάντη” ἔφασκεν
 „ἀμαθῶς αἱ πόλεις τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ ἐπηκολούθησαν.” ἀλ-
 λὰ τότε μὲν οὗτος τοιαύτην ἔτισε δίκην καὶ ὧν μὲν ἐπλημμέ-
 λησεν ἑτέρως, Πέρσας μὲν ὀπλίσας κατὰ Ῥωμαίων, τούτων 20
 δ' αὖ ὅποσον αὐτῷ προσηρρῆ καθ' ὁμοφύλου ἀγχιάνας αἰ-
 25 ματος, καὶ ὧν δὲ παρήγησεν ὁ ἐπάματος εἰς τὸν ἐν ταῖς ἐμῶς
 Χώνιαις περιώνυμον νεῶν τοῦ ἀρχιστρατήγου τῶν Θείων καὶ

7. οὕτως om A. 9. ἐμπονουμένου A. 10. λυε. δ πανάγα-
 10 θος καὶ τῆς εἰρήνης θεός B. 12. πρὸς τὰ Ἀρμαλα om A, εἰς τὴν
 π. τὸ φρούριον om B. 13. μετὰ πότον πολὺν κοιμηθέντα B
 14. αὐτῷ A. 17. πολλακίς om A. 23. γὰρ A.

olium rebus humanis exemptum esse, admirationi erat, non quod verum ignorarent, sed quia libenter id amplectebantur quod cupiebant. tandem etiam imperatoris frater Alexius, qui post Imperio potitus est, nullam cum eo pugnam commisit, sed castris longissime positus nihil egit aliud nisi ut loca nondum ab eo occupata in officio contineret, ne ad redivivum illum Alexium deficerent. caeterum dubiis adhuc rebus, dum et seditiosi opes augentur et Sebastocrator colligendo exercitu occupatur, deus civile bellum nova ratione, quam ipse solus novit, uno momento dissolvit. nam cum Pseudalexius Harmala reversus post largiorem computationem dormire, a sacerdote quodam suo gladio iugulatur. cuius caput Sebastocrator contemplatus, et flavis crinibus equestri flagello discussis, „non omnino sine causa” inquit „urbes hunc hominem secutae sunt.” ac is quidem suorum scelerum has poenas dedit, tum quod Persas contra Romanos incitavit, et ex his ipsis quotquot ad eum confluerant, populari-

αὐλῶν τάξεων *Μιχαήλ*. ἐμίανε γὰρ τὸ τοῦ Θεοῦ πανάγιον
 σκήνωμα εἰσελθὼν μετὰ *Περσῶν*, καὶ ἠνείχετο καθαρῶν ὁ δ
 ἐπάριστος τὰ διὰ ψηφίδων ποικιλοχρόων τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν
 ἁγίων ἔκτυπα ἀχρειούμενα, καὶ τὸν ἱερὸν καὶ θεῖον ἀνάστα-
 5 *θμον* πελέκει καὶ λαξευτηρίῳ καταρασσόμενον, καὶ τὴν πανα-
 γῆ καὶ *Θυωρὸν* βεβηλουμένην καὶ βαλλομένην ἔραζε τρά-
 πεζαν.

2. Οὐ πολλαῖς δὲ ὕστερον ἡμέραις καὶ ἕτερός τις τὴν
 αὐτὴν κλησιν καὶ βασιλέα τὸν αὐτὸν γεννήτορα ψευδωνίμως
 10 ὕψειων κατὰ *Παφλαγονίαν* ἐπεφάνη. καὶ τινὲς μὲν καὶ τοῦ-
 τῷ ἐπαρχίῳ προσκεχωρήκασι, σταλεῖς δὲ κατ' αὐτοῦ ὁ σε-
 βαστὸς *Θεόδωρος* ὁ *Χοῦμνος*, χαρτουλάριος ὢν τῶν ἵππο-
 στάσιμων, ἤτησέ τε πόλεμον συγκροτήσας καὶ ἀπέκτεινεν συν-
 ειληφώς. ἐπὶ τούτοις καὶ ὁ *Χοιζᾶς Βασιλεῖος* κατὰ τὴν
 15 ἄγχορον *Νικομηδεῦσι Ταρσίαν* ἀνταρσίαν ἐμελέτησε, καὶ
 προσέβη μὲν καὶ ἡ τούτου ἐφ' ἱκανὸν τυραννίς, συλληφθεὶς P. 271
 δὲ καὶ αὐτὸς ἀμανροῦται τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ φρουρῆ πα-
 ραδίδοται. οὐχ οὔτοι δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ ἄλλοι ἄλλοτε πάλιν
 καὶ πάλιν, καὶ οὐκ ἔστιν ὁσάκις εἰπεῖν, ἐπανέστησαν ἢ καὶ
 20 ὡς σπυρτοὶ ἀνεδύθησαν γίγαντες, κἄν ὡς πομφολυγῶδη φν-
 σήματα διάκενα, ὡς ἦν ἰδεῖν, ἀπέπιπτόν γε καὶ διελύοντο. ὃ
 τε γὰρ *Κομνηνὸς Ἰσαάκιος*, ὁ τοῦ βασιλέως *Ἀνδρονίκου*

3. ἐπάριστος] ἀλάστωρ A, ἀλιτήριος B. τὰς μετὰ ψηφίδων
 χρυσαῖν ἰσοροουμένας ἁγίας εἰκόνας B. 4. καὶ θεῖον om A.
 5. πελέκει] μετὰ δξινκρίων B. καταρασσόμενα A. 20. ἀνε-
 δύθησαν] ἐφύτρωσαν B. κἄν ὡς] καὶ ὡς φουσκαλίδες ἐν τῷ
 ὕδατι διελύθησαν B. 22. ὁ τοῦ προβεβασιλευκότος ἀνδρονίκου
 ἀνεψιὸς B.

um suorum sanguine contaminavit, tum quod homo detestandus Cho-
 nis meis celebre templum Michaelis archiducis caelestium copiarum
 violavit, Persis in sanctissimum dei tabernaculum introductis, nec
 spectare dubitavit pernicies humani generis Christi et sanctorum
 imagines calculus varil' coloris expressas aboleri, et sacros postes
 securibus et celtibus revelli, et sacrosanctam mensam profanari et
 humi abiici.

2. Non multis diebus post alius, qui eandem appellationem
 eundemque patrem sibi vendicabat, in Paphlagonia exiitit et quas-
 dam provincias attraxit. sed eum sebastus Theodorus Chomnus, char-
 tularius equitum, et praelio vicit et captum occidit. posthaec Basi-
 lius Chozas, Tarsiae, quae Nicomediae vicina est, tyrannidem occu-
 pavit; quam cum aliquandiu tenuisset, captus effossis oculis in cu-
 stodiam datur. denique subinde alii atque alii, pene innumeri, non
 secus ac terrigenae illi fratres, regno affectato perinde atque bullae
 ianæ evanuerunt. nam et *Comnenus* Isaacius, imperatoris *Androni-*

ἀδελφιδούς, τῆς φυλακῆς ἀποδράς καὶ τὸ μέγα τέμενος εἰσι-
 ῶν ἀνασεῖειν τὸν ὄχλον ὤρμησεν, συλληφθεῖς δὲ καὶ ἀπαιω-
 ρηθεῖς καὶ βαρεῖαις ἐτάσειν ὑποβληθεῖς ἐπὶ τῷ τοὺς συνί-
 στορας ἐκφῆναι τῆς τυραννίδος τὰ ἐντὸς διεφθάρη καὶ ἀπε-
 Β βίω τὴν μετ' ἐκείνην· καὶ ὁ Ταττικίος Κωνσταντῖνος σὺ- 5
 στρεμμα τεκτηνόμενος καὶ πεντακοσίους ἔχων τοῦ ἔργου συλ-
 λήπτορας, καὶ ἐφ' ἰκανὸν χρόνον τῇ πόλει κρυπτόμενος καὶ
 ληληθῶς, καταμνησθεῖς μικροῦ ὕστερον ἐάλω καὶ τοὺς ὄφθαλ-
 μούς ἐξορώρηκτο. καὶ ῥακενδύτης δέ τις, ἐκ Κομνηνῶν ἔλ-
 κων τὸ γένος, τὴν αὐτὴν τοῖς εἰρημένους βαδίσας καὶ ἐκ τοῦ 10
 πυραρχῆμα συσχεθεῖς ἀπεστέρηται τοῦ φωτός. τῶν δὲ συ-
 γνῶν τουτωνῶν ἐπαναστάσεων ἦν μὲν αἴτιον καὶ τὸ τὸν Ἰσαά-
 κιον τὴν βασιλείαν διακυβερνᾶν μαλακώτερον, ἀκριβῶς πε-
 πεισμένον ὡς ἐκ Θεοῦ τὸ ἄρχειν ἐδέξατο καὶ πυρ' ἐκείνου
 μόνου ἐστὶ φρουρούμενος· πλείονως δ' ἐπτέρου τοὺς φιλάρ- 15
 C χους εἰς παρηγοίαν τε καὶ ἀπόστασιν τὸ τῆς βασιλείας ἀπρα-
 γμόνως ἐπιλαβέσθαι τὸν αὐτοκράτορα, καὶ ὡς εἰ θελήσουσι
 βασιλεύσουσιν, οἱ πλείους φρεναπατώμενοι ἄτερ ὕπλων τοῖς
 κατ' ἔφεσιν πλειστάκις ἐπέβαλον, ἐκείνην ἀτραπιτὸν στεῖβον-
 τες ἦν ἀνέφξεν ἐς λεωφόρον ἄντικρυς Ἰσαάκιος, ἐσπέρας τὸν 20
 Ἄγιοχριστοφορίτην ἀπεκτονῶς καὶ τῷ μεγίστῳ νεῷ προσρθεῖς
 καὶ βασιλεύσας ἐς νέωτα, κακῶς κρίνοντες καὶ διὰ τοῦτο κα-
 V. 223 κῶς πάσχοντες καὶ ἀντὶ πορφυρίδος διπλοῖδα αἰσχύνης ἐνδι-

2. ἀπαιωρηθεῖς] κρατηθεῖς καὶ μετὰ πολλῶν μασιγῶν ἐταξόμενος
 B. 4. τὰ ἐντὸς] τὰ ἐντερα αὐτοῦ ἔσπασαν B. 9. ῥακενδύ-
 τη] ἴσα φροῶν B. 13. μαλθακώτερον A. 19. πολλῶν A.
 22, καὶ βασιλεύσας] καὶ τῷ πρώτῳ βασιλεὺς εὐρεθεῖς B.

ci ex fratre nepos, custodia elapsus et magnum templum ingressus
 plebem concitare instituit. sed comprehensus, et graviter excrucia-
 tus ut conscios nominaret, intestinis corruptis postridie interiit. est
 et Constantinus Tatticius, homo factiosus, qui clam in urbe D si-
 carios diu aluerat, delatus, et paulo post captus oculos amisit. ob
 idem crimen Racendytia quidam Comnenii generis statim comprehen-
 sus easdem poenas luit. frequentium illarum seditionum causa erat,
 cum quod Isaacius imperium segniter administrabat, plane persuasus
 se id et acceperat divinitus et a solo deo custodiri, tum quod hu-
 mines ambitiosi videbant quanta facilitate rerum potitus esset. unde
 plerique insano consilio, modo vellent, se imperium citra dimica-
 tionem armorum occupaturos putabant, eam ingressi viam quam suo
 exemplo demonstrarat Isaacius, qui cum pridie occiso Hagiochristo-
 phorita supplex in templum confugisset, postridie regnare coepisset,
 perverso utique iudicio proptereaque adverso eventu. non enim pur-

δυσκόμενοι, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ πορφύρεον θάνατον ὑφιστάμενοι.
 οὐ γὰρ τὸ θεῖον φιλεῖ διὰ τῆς αὐτῆς ὁσαύτως κινήσεως ἢ
 ἐφορμήσεως τὰ κατὰ τὸν βίον μεριστᾶν καὶ διακυβερνᾶν
 πράγματα, ἀλλὰ τὸ ποικίλον περισιτῶν τῆς τοῦ παντός τοῦδε
 5 διεξυγωγῆς τε καὶ διοικήσεως ἄλλοτε ἄλλως τὰς ἐξουσίας με-
 θαρμύζει καὶ μετατίθει τὰς ἀρχάς, μηδὲ τὸ λεπτότατον
 ἔων τῆς ἑαυτοῦ χειρὸς ἔξωθεν. καὶ Φαραὼ μὲν αὐτοῖς στρα-
 τιώταις τῆ ἀλίῃ βυθῆ παραδίδωσιν· ἄλλον ἀπολαιμίζει μα-
 χαίρα διὰ γυναικός, καὶ ταύτης καλλιπαρήγον καὶ λευκωλέ-
 10 νου· ἕτερον χερσὶ τῶν πολεμίων παραδούς τῶν τῆδε μεθί-
 στησιν, ἔστι δ' ὅς τὰς φρένας παρακοπεῖς καὶ λογισθεῖς ὡσεὶ
 νεκρὸς ἀπὸ καρδίας καὶ εἰς τέλος ἐπιλησθεῖς τῶν ἀρχείων
 μετ' ἐπιχαρμάτων ἐκκομίζεται καὶ ταφῆ παραπέμπεται, κά-
 κειθεν λεπτὸν ὑπηγῶν καὶ ποθῶν τὴν ἡμέραν, οὐ τῆς ἀρχῆς
 15 ἀντεχόμενος, εὔται καὶ οὕτω φθινύθειν, καὶ ὡς ἀνδρῶν χεί-
 ριστος καλῶς ἀφίεται ἴεσθαι κακῶς τὴν ἐς θάνατον. πολλοὶ
 δὲ μαλακῶν δαμέντες θανάτῳ πρὸς τὰ ἐκείθεν ὡς μύσαντες
 ἐν ὑπνῷ μετέβησαν. εἰσὶ δ' οἱ καὶ τοῦ ἔννου χρεμετίσαντος
 τῆς βασιλείας ἐπέβησαν. ἄλλος ἐξ ἀρότρου καὶ αὐλακος τὴν
 20 τῆβενναν ἠμφιέσατο, καὶ μειρακίσκος προβατεὺς ἐξόπισθεν
 ληφθεὶς τῶν λοχουμένων θεόχριστος ὠφθη βασιλεύς. καὶ
 τί ἂν τις διεξῆη τὰ πάντα ἢ τὰ πλείονα, ὅποσα ἢ πολύτρο-
 πος πρόνοια ποιῆ καὶ μετασκευάζει κατὰ τὸ ἐκάστη τῶν ἀν-
 θρώπων χρήσιμον;

3. βλον Α. 7. στρατιώταις] τριστάταις Α. 14. οὐ τῆς ἀρχῆς]
 μὴ δὲ βασιλείαν ζητῶν Β. sed Α δ, non οὐ. 16. κακῶς om Α.
 πολλοὶ] ἕτεροι διὰ φαρμάκων θνήσκοντες οὐκ ἀνέστησαν Β.
 20. ἠμφιέσατο Α. 22. διεξῆει Α. 23. ἐκάστου Α.

puram sed duplicem ignominiam consequerantur, aliqui etiam occi-
 debantur. non enim solet deus eadem subinde ratione res humanas
 gubernare, sed ad varietatem administrationis universi declarandam
 regna et principatus aliter atque aliter transferre, ne minutissimis
 quidem rebus a sua cura exclusis. Pharaonem cum equitatu in fun-
 do maris demersit, alium per formosam mulierem iugulat, alium ab
 hostibus occidi sinit. est et qui ex mentis errore pro mortuo habi-
 tus atque oblivioni traditus palatio cum derisu effertur et sepelitur;
 unde obscura voce clamans et lucem desiderans, non imperium ex-
 petens, nihilominus ut vir pessimus recte pessum ire et interire si-
 nitur. multi leni morte extincti velut oculis somno clausis hinc de-
 migrant. sunt qui per hinnitum equi ad regnum ascenderint alius
 ab aratro et sulco ad purpuram est vocatus, alius adolescens opilio
 divinitus in regem ungitur.

Εὐέμπωτος δ' ὢν ὁ βασιλεὺς εἰς θυμὸν, καὶ μεγάλην περὶ ἑαυτοῦ φανταζόμενος, οὐκ ἐκ μικρᾶς μόνον παραρροφείσης λαβῆς ἀλλὰ καὶ μόνης ὑπονοίας ἐνόησε καὶ τῆς παρὰ τινῶν εἰσηγήσεως κακῶς ἐτίθει πολλούς. τὸν τε γὰρ Κομνηνὸν Ἀνδρόνικον (ἦν δὲ οὗτος Ἀλεξίου παῖς, ὃν Βρυέννι-5 ος ὁ Καῖσαρ καὶ Ἄννα ἐγένετο ἡ θυγάτηρ Ἀλεξίου τοῦ πρώτου ἐκ Κομνηνῶν βασιλεύσαντος) ἐν τῷ χειρίζειν τὴν Θεσσαλονικέων ἀρχὴν εἰσηγησαμένου τινὸς τῆς βασιλείας ἐρᾶν καὶ κοινολογεῖσθαι περὶ τοῦ ἔργου τῷ πρώτῳ σεβαστοκράτορι Ἀλεξίῳ, τῷ νόθῳ υἱῷ τοῦ αυτοκράτορος Μανουήλ, κατὰ 10 τὴν Δράμαν τότε διάγοντι, εὐθὺς τοῦ συλληφθῆναι κρίνει ἄξιον. οἱ μὲν οὖν εἰς τοῦτο ἀποσταλέντες ὡς ἐπέτυχον Ἀνδρονίῳ πρὸς βασιλεῦς ἐπαγίοντι, οὐδὲν ὢν ὠρίσθησαν διαπραχάσι, δέον κρίναντες μὴ προσοβῆσαι τὸ θῆραμα ἐκόντως, ὡς δίδωσιν ὄρῳ, καθύπερ εἰς γαλεάγραν τὴν Κων-15 σταντινουπόλιν εἰσιὸν καὶ ἐγγῆσον τῷ προθεμένῳ συλλαβεῖν. ὁφθεῖς δὲ βασιλεῖ Ἰσαακίῳ Ἀνδρόνικος εἰς ἀπιστίαν εὐθὺς ὄνειδίζεται. κακείνοισι τοὺς ἐλέγχους ἀπαιτήσαντος, σχῆμα Ἐμμόνον δαιτησίως τὰ τῆς δίκης ἐδέξατο. τὸ δ' ἐκ τούτου ἐξ ἐρήμου συσχεθεῖς Ἀνδρόνικος εἰς φυλακὴν ἀπάγεται, μετὰ 20 μικρὸν δὲ καὶ τὰς κόρας ἐκκόπτεται. καὶ τὸν συνίστορα δὲ τούτῳ τῆς βασιλείας λεγόμενον εἶναι Ἀλέξιον τῶν τῆς Κο-

1. εὐέμπ. ὢν οὗτος δ Α. 4. εἰσηγήσεως| καταδόσεως Β. 10. νόθῳ om Α. 15. καθάπερ] ὡς τοὺς ἰχθύας ἐν τῇ τῶν ἰχθύων γαστρὶ Β. 17. δέ] τῷ Α. 22. τὸν τῆς] ὃν ἐκ νοθείας δ βασιλεὺς ἐγένετο μανουήλ, ἀπέκειρεν Α.

Sed quorsum attinet commemorare singula quae providentia in vitae humanae ratione pro utilitate cuiusque variis modis mutat et transfert? caeterum hic imperator pronus ad iram et magna de semet ipso persuasione imbutus, non tantum levi de causa sed etiam ex inani suspitione, et aliquando aliorum impulsu, multos male tractavit. nam et Andronicum Comnenum (erat is Alexii filius, nati ex Bryennio Caesare et Anna filia Alexii, primi ex Comnenia familia imperatoris), qui Thessalonicae praeerat, delatum a quodam quasi regnum affectaret, eaque de re cum Alexio notho filio Manuelis, pridem sebastocratore, tum Dramaee degente, sermones conferre, statim comprehendendum censet. ii vero quibus id mandatum erat, cum in Andronicum ad imperatorem ascendentem incidissent, mandata neglexerunt, seram ultro Cpolim tanquam decipulam ingredientem, et ad eum venientem a quo captaretur, non terrendam esse rati. qui cum in Isaacii conspectum venisset, statim perfidiae insimulatur. eo crimen id negante, species quaedam iudicii instituitur: sed deinde

μνητῆς Θεοδώρας υἱὸν ἀποκείρει εἰς μονάζοντα, ἡμῶν ὑπουρ-
 γησάντων τῷ ἔργῳ, καθ' ἐν τῶν ἐν τῷ Παιπυκίῳ σεμνεῖον.
 περὶ οὗ καὶ οὐκ ὀλίγα εἰπεῖν δυνάμενος βραχέα μεμνήσομαι.
 οὗ γὰρ ἦν μόνον εὐμήκης καὶ ἀνδρεῖος καὶ πλήρης συνέσεως,
 5 πατριζῶν τὴν ὄψιν ἀκριβῶς τὰς τε χεῖρας ἀκμαῖος καὶ τοὺς
 ὤμους κατ' ἐκεῖνον ὑπερθεῖν ἔχων εὐρέας, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπί-
 παν μείλιχος καὶ εὐέντευκτος. πρὸς ἃ καὶ ὁ πολὺτλας Ἀν-
 δρόνικος ἀπιδῶν τὴν οἰκίαν θυγατέρα Εἰρήνην ἐμνήστευσε
 τῷ ἀνδρὶ, κρίνας καὶ παρανόμους γάμους τετελεκέναι, τὶ δ'
 10 μέλλει μόνον Ἀλέξιος τοῖς γνησιωτέροις ἐκεῖνῳ συγγενεῖσιν
 ἐγγράφασθαι, ὅθεν πλειόνως τοῦτω ἤπερ τοῖς υἱεῦσι προσέ-
 κειτο πρότερον, καὶ τῆς βασιλείας ἐμελέτα καταλείψειν διά- V. 224
 δοχον. μετιβουλευσάμενος δ' ὕστερον τὸν υἱὸν Ἰωάννην ἀν-
 θεῖλετο, εἰρηκῶς, πρὸς οὓς ἀνέπτυσε τὰ τῶν βουλευμάτων
 15 ἀπόρρητα, μὴ ἐξ Α εἰς Α τὴν βασιλείαν μεταπεσεῖν, ἀλλὰ
 τῷ Ι μᾶλλον προσρέπειν καὶ εἰς τοῦτο μᾶλλον θεόθεν συνά-
 γεσθαι. ἅμα δὲ τῇ μεταθέσει τῆς γνώμης ἣν εἶχεν ἐπ' Ἀλε-
 ξίῳ Ἀνδρόνικος, καὶ τῆς συντονίας τοῦ φίλτρου ἐπέληξεν·
 οὗ γὰρ ὡς συμφυῆς εἶπε περιεσπούδαστο καὶ ὑμῶφυχος ὁ Ἀλέ-
 20 ξιος, ἀλλ' ὡς φιλιτάτη θυγατρὶ συνοικῶν δι' αἰδοῦς μόνον P. 273
 ἤγετο καὶ τιμῆς. μετὰ δὲ τινα καιρὸν καὶ τοῦτον ἀπεξένωσε
 τοῦ φωτός, τὴν δ' αἰτίαν προειπόντες ἔχομεν. ἀνακληθεῖς δὲ

3. οὗ εἰπεῖν οὐκ ὀλ. δυν. βραχέων A.

4. εὐμήκης] ἡλικίαν

ἔχων ἀρίστην πλάτους καὶ μακρῶς B.

5. πατριζῶν A.

7. εὐέντευκτος] γλυκοσύτυχος B.

10. ἐκεῖνου A.

11. υἱεῖσι A.

indicta causa comprehensus Andronicus in carcerem conicitur et paulo post excaecatur. Alexius vero, qui ei conscius esse dicebatur, in monasterium quoddam Papycii montis, nobis id ministerium exequentibus, abstruditur. de quo cum multa dicere possem, pauca duntaxat attingam. non erat ille procerus duntaxat et fortis et cordatissimus, vultu patrem plane referens, robustis manibus et latis humeris, sed etiam humanissimus et accessu facillimus. quas ob res aerumnosus ille Andronicus filiam ei suam Irenen desponderat, nec ab incestis nuptiis abhorrens, modo Alexium intima familiaritate sibi coniungeret. unde factum est ut pluris eum faceret quam pridem filios suos, et imperii successorem relinquere in animo haberet: sed post mutato consilio filium Iohannem ei praetulit, suisque familiaribus dixit imperium divino consilio non ab A in A sed in I potius transiturum. ea sententia mutata, una etiam ardorem amoris erga Alexium immutavit. neque enim ut prius amabatur, neque ubique imperatoris lateri adhaerebat, sed ut carissimae filiae maritus, tantum honore quodam afficiebatur, verum aliquanto post et hunc lumi-

μετὰ ταῦτα πρὸς τοῦ βασιλέως Ἰσακίου καὶ ἀπὸ σεβαστο-
κράτορος εἰς Καίσαρα ὑποδεθείς, ὡς εἶχε, τὰ ἀρχεῖα ἐξέ-
κλινε καὶ τὴν καθ' ἑαυτὸν ἐδίωκε βίωσιν, πλὴν οὐδ' οὕτως τὸν
ἄλυπον ἐκίχθη βίον. τότε δ' οὖν τὴν ἐπὶ τὰ χεῖρῶ ἐτι μάλ-
λον τῶν πραγμάτων ἔχων φορὰν καὶ μεταβάσιν, καὶ μέλλων 5
μὴ ἐκὼν ἀποθρίξασθαι, οὐχ ἓνα ἤτησεν ἄρτον καὶ σπόγγον
καὶ κιθάραν κατὰ πάσαι τινὰ τῆς τύχης πειραθέντι σκλη-
ροῦς, καὶ ἄρτον μὲν ὡς ἔχων ἐν ᾧ τὸ τοῦ σώματος ἐκτενεῖ
βάρβιτον, χαλαρὸν τῇ τῶν σιτιῶν κενώσει γενόμενον, ὑποψη-
λη τὰ οἰκεία καθ' ἑαυτὸν δυσπραγήματα, συνερίθῃ τῇ κιθά- 10
ρα ἠρώμενος, τῷ δὲ σπόγγῳ ἀποψησῆ τὰ τῶν δακρῶν ἀπο-
κρουσίματα, ἅπερ ὡς ἐκ πέτρας γλαφυρῆς τῶν ὀμμάτων
ἐκείνου ἀπελείβετο· ἀλλὰ πρῶως ἤνεγκε τὰ συμπίπτοντα,
μὴ καταστενάζων τῆς προνοίας μηδ' ἐς τὸ τῆς τύχης ἄστα-
τον καὶ παλίνστροφον ἀπολύων τὰ καθ' ἡμᾶς, τὴν δὲ τῶν 15
προσόντων ἐκείνῳ ἀφαίρεισιν ὡς οὐδὲ κτήσιν ἄλλος τις ἐλελό-
γιστο. ἐπεὶ δ' ἐκ τῆς Δράμας ἀπάραντες, ἐν ᾗ τουτοῖ συν-
ειλήφειμεν, εἰς Μοσυνόπολιν ἀφικόμεθα καὶ τῷ Παπυκίῳ
προσβαίνειν ἐμέλλομεν, ὡς ἂν τὰ τῶν μοναχῶν προσταχθὲν
οὕτω τελέσωμεν ἐπ' αὐτῷ, τότε πεπονθῶς τι ἀνθρώπινον ἐπὶ 20
συννοίας ἦν καὶ ὑπεγνωσῶτο τὸ πρόσωπον, διοίσειν οὐχ

2. ὑποποδισθεῖς A, ὑποβιβασθεῖς B.

3. καθ' ἑαυτὸν

ἐξη ἐν τοῖς αὐτοῦ κτήμασι καὶ τοῖς δοθείσιν αὐτῷ χωρίοις B.

4. ἐτι δυσπραγῶν μετ. A.

6. μὴ] οὐχ A.

8.

ἄρτον μὲν] ἀγνώμονος A. 14. μηδ' ἐς] μηδὲ μεμφόμενος, ἀλλὰ μετ' εὐχαριστίας ἐδόξαζεν, οὕτως λέγων, ὅτι τοιαυτὰ εἰσι τὰ ἀνθρώπινα ποῖα γὰρ τοῦ βίου τρυφὴ διαμένει λύπης ἀμέτοχος; B. 16. ἄλλος τις] ἕτερος ἐλ. A.

ne privavit, cuius poenae causam ante diximus. deinde ab imperatore Isaacio revocatus, et pro Sebastocratore Caesar designatus, palatium, quantum potuit, vitavit, privataeque vitae se dedit. sed ne sic quidem molestias effugit. tum vero rebus in peius ruentibus, cum ei capillus detondendus esset, non panem spongiam et citharam petiit, ut olim quidam fecit fortunae iniquitatem expertus, panem, ut corpus diuturna fame exhaustum recrearet, citharam, ut mala sua deploraret, spongiam, ut lacrimas abstergeret: sed casus illos aequo tulit animo, nihil de providentia questus, neque Fortunae levitatem et varietatem in rebus humanis permiscendis insectatus. bonorum vero suorum ereptionem perinde aestimavit ut alius possessionem. sed cum Drama, ubi eum ceperamus, Mosynopolim profecti Papycium montem ascensuri essemus, ut monasticis cerimoniis eum initiaremus, tum, ut fert natura humana, tristior solito apparuit,

ἔχων τὰ ἔνδον θλίβοντα. ἐγκειμένου δέ μου καὶ τὴν αἰτίαν
 πυνθανομένου τῆς ἐξάπινα μεταβολῆς, „οὐ τὸ σχῆμά“ φησι, C
 „ὡ φίλτατε ἀνδρῶν, δέδια (τί γὰρ τὸ διαθροοῦν ἔχει τῶν
 χρωμάτων ἢ ἄμειψις;) ἀλλὰ τὰ ἐπὶ τῇ σχήματι πεφρικόως
 5 εἶμι ἐπαγγέλματα, καὶ τὸ μὴ εὖθετον εἰς τὴν τῶν οὐρανῶν
 εἶναι ὅπως οὖν βασιλείαν τὸν βαλόντα χεῖρα ἐπ’ ἄροτρον καὶ
 στραφέντα φρενοβλαβῶς.“ καὶ ὁ μὲν τοσαῦτα εἰπὼν, καὶ
 ἄλλως ὢν ἀποφθεγματικός, οὐχ ἔκοντι τὸ κατὰ Χριστὸν
 ὑπέδν τριβῶνιον, μηδ’ ἄκροισ ὡσὶ τὰ ἐπαδόμενα ἐνηχοῦμε-
 10 νος, μόνον δ’ ἐν χρῶν κουρίας ὁ ἀκερσεκόμης γενόμενος καὶ
 μετονομασθεὶς Ἀθανάσιος. θανμάσαι δ’ ἂν τις ἐκείνῳ, μη-
 δὲ τυχαίως εἶπη συμβῆναι. ἐκ γὰρ ἀπασῶν τῶν κατὰ τὸ
 Παπύκιον μονῶν ἐκείνην κατοικεῖν ἤρετίσατο, καθ’ ἣν ὁ πρω-
 15 τοστράτωρ Ἀλέξιος τὴν κοσμικὴν ἀπεκείρατο τρίγα παρὰ τοῦ D
 βασιλέως συλληφθεὶς Μανουήλ, δι’ αἰτίαν μὲν οὐδαμῶς πρό-
 δηλον, ὡς ἐν τοῖς περὶ τούτου εἶπομεν λόγοις, ὅτι δ’ ἐβεβρί-
 θει πλούτῳ πολυτυλάντῳ καὶ ἦν ἱκανὸς βουλευσασθαι καὶ
 καταπράξασθαι περιδέξις. τὴν γὰρ ἐκ τῶν πατρικῶν ὁμ-
 20 φράκων πρὸς τοὺς υἱεὶς μεταρρέουσιν αἰμωδίαν καὶ ὁ Κο-
 μνηγὸς οὗτος Ἀλέξιος, ὡς ἔοικεν, παθεῖν κατακέριτο. ἀλλ’
 οὐπω τρεῖς μῆνες παρίπτευσαν, καὶ βασιλεὺς αὐτὸν ἐκείθεν
 ἀνακαλεσάμενος ἔδειξεν ἐξ ὧν ἔδρασεν μὴ σὺν λόγῳ τὰς οἰ-
 κείας πράξεις ποιεῖσθαι, καὶ διὰ τοῦτο χαίρειν ταῖς ἀγχι-

3. γὰρ καὶ διαθροεῖν ἔχει τῶν ἱματίων A. 4. ἀλλὰ
 φρίττω καὶ τρέμω τὴν ὑπόσχεσιν ἦν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὑπο-
 σχεθῆναι μέλλω B. 5. τὴν οὐράνιον A. 7. μεταστραφέν-
 τα A.

nec id quo animus angebatur dissimulare potuit. me vero urgente et subitae mutationis causam rogitante „non habitum“ inquit, „vir amicissime, horreo (quid enim vestis mutatio periculi habeat?) sed promissiones quas secum fert habitus reformido; et illud. quod ad caeleste regnum nullo modo aptus est is qui manum aratro semel admotam per insaniam retraxerit.“ his et aliis id genus dictis ut erat homo facundus et in sacris litteris versatus, Christianum pallium invitus induit; et precibus quae super eo peragebantur, ne summis quidem auribus admissis, tantum radi se et Athanasium appellari passus est. illud sane admirari queas nec fortuito accidisse dicas, quod ex omnibus Papycii montis cellis eam delegit, in qua prostrator Alexius a Manuele nulla probabili de causa, ut alibi diximus, sed tantum ob amplissimas opes et singularem prudentiam et in rebus gerendis dexteritatem captus, mundanum capillum posuerat. nam in satis erat scilicet ut paterna delicta in filium redun-

στρόφοις μεταβολαῖς κατὰ τὸν τῆς Αὐλίδος πολυρρόδιον
 P. 274 πορθμόν· παραλαμβάνων γὰρ τὸν Ἀλέξιον σύσσιτον ναύταις
 διηνεκέσι γέραιρε κρεῶν ὡς Ἀγαμέμνων πάλαι τὸν Χίαντα,
 καὶ ἐνάγων πρὸς τὴν τῶν προκειμένων ἐδεσμάτων ἀνο-
 V. 225 πόστολον ἔφασιν „φάγε καθηγούμενε” πολλάκις ἐπέλεγε. 5

Ὁ δὲ τὸν Ἀλέξιον δὲ καὶ τὸν Ἀνδρόνικον οὕτω διέθετο
 Ἰσαάκιος· ἀλλὰ καὶ Κωνσταντῖνον τὸν Ἀσπιέτην, ὑπερ-
 φθειγῆσθαι τοῦ στρατεύματος οὗ ἡγεμόνευε τὸν κατὰ τῶν
 Βλάχων μετιῶν πόλεμον, καὶ φήσαντα μόνον ὡς οὐ φέρειν
 ἔχουσιν οἱ στρατιῶται λιμῶ καὶ Βλάχοις διαμιλλᾶσθαι, δν-10
 σὶ δυσάπαντήτοις κακοῖς, ἀλλὰ χρεῶν αὐτοῖς παρασχεθῆναι
 τὰ ἐπέτεια σιτηρέσια, τὸν θυμὸν ἐκκόψαι μὴ δυνηθεῖς κατέ-
 σχε τε αὐτίκα μεταστήσας τῆς ἀρχηγίας καὶ τοῦ φωτός τῶν
 Βδμμάτων ἐστέρησεν, ἀναταράττειν ὑποπτεύσας τὸν ἄνδρα τὴν
 στρατιὰν τῷ τῆς ὑπερηγορίας προσχήματι. 15

Ὁ δὲ τοῦ Κομνηνοῦ Ἀνδρονίκου υἱός, ὃν προσεχῶς εἰ-
 ρήκειμεν, οὐκ οἶδ' εἴτε τῆς πατρικῆς ἀποστασίας ἀναπληρῶ-
 σαι τὸ μέτρον βουλόμενος εἴτε τῷ τεκόντι ἐπαμῦναι προθέ-
 μενος, πρόσεισι μετὰ βραχὺ τῆς τοῦ πατρὸς πηρώσεως τῷ
 μεγίστῳ ναυῶ, ποθῶν ἐκεῖθεν εἰς βασιλείαν ἀναρπασθῆναι καὶ 20
 ἀναρρηθῆναι πρὸς τοῦ συνελεγμένου λεῷ. ἦν δὲ ἑορτή.
 ἀλλ' οὐπω τοῖς συνελθούσι κατὰ τὸ τέμενος ὁ τρόπος ἔγνωστο
 καθ' ὃν ἐκεῖσε εἰσέδραμε, καὶ χειροῦται ὡς ἀποσταῖς καὶ στέ-

5. ὦ καθ. Α.

6. οὕτως ἔθετο Α.

14. ταράττειν καὶ δη-

μογερετεύειν Β.

18. τῷ om Α.

21. ἦν δὲ ἑορτή om Α.

darent, eumque, ut proverbio dicitur, stupor dentium ob acerbis
 uvas a patre gustatas invaderet. caeterum trimestri tempore non-
 dum elapso, imperator eo inde revocato se ea quae faceret nulla
 cum ratione facere et Euripo inconstantiorem esse declaravit. nam
 Alexium mensae suae adhibitum subinde carnibus ut Agamemnon
 Aiaceum honoravit, crebro ut sine verecundia cibis appositis frueretur
 hortans.

Neque vero Alexium et Andronicum duntaxat sic tractavit Isaacius,
 sed et Constantinum Aspietam ob exercitum, cui bello Blachico
 praeserat, his verbis defensum, non posse milites cum duobus
 gravissimis hostibus Blachis et fame dimicare, sed annua stipendia
 eis persolvenda esse, statim dignitate privari et excaecari iussit, non
 moderatus iracundiae suae, quod illum per speciem defensionis con-
 citare milites suspiciabatur.

At Comneni Andronici filius, de quo modo diximus, haud scio
 an ut paternae defectionis mensuram impleret an ut patri optem-
 ferret, non multo post eius excaecationem in maximum templum sese
 recipit, inde a coetu populi (erat autem dies festus) sed ad imperi-

ρεται τοῦ φωτός, μὴ ταῖς τῶν προσιόντων καὶ τῶν καιυ
σκοπῶν ἀποπεσόντων ποιναις παιδευθεῖς. καὶ δέον ἄλλον τι-
νὰ εἶναι τὸν ὑστατα τιμωροῦμενον ὡς βασιλείας ἐρωῶτα καὶ C
τῷ τεμένει προσιόντα, οὗτος ἐπισφράγισμά τι καὶ τελευτῆ
5 γέγονε τῶν ἀποστατῶν· οὐ γὰρ ἔκτοτέ τις τὴν αὐτὴν βυδί-
σαι προέθετο.

3. Ὡς δὲ τὰ κατὰ δύσιν χειρόνως εἶχον αἰεὶ καὶ οἱ
Βλάχοι ληϊζόμενοι μετὰ Κομάνων καὶ δρῶντες τὴν ὑπὸ Ῥω-
μαίους ἐπῆρσαν συνεχῶς, ἔξεισιν αὐθις ὁ βασιλεὺς κατ' αὐ-
10 τῶν, καὶ δὴ τὴν Ἀγγιῶλον παραλλάξας ἐκ περιελεύσεως τὸν
Αἴμον εἰσεῖσι. μηδὲν τι δὲ ἔχων παρουσίας βασιλέως ἄξιον
διαπραξασθαι δυοὶ μηνὶ τὴν ἐκστρατείαν ἀφώρισε· τὰ γὰρ
ἐκεῖσε φρούρια καὶ πολίχνια ἰσχυροτέραν πολλῶ τῆς προτέ-
ρας εὗρε περιβεβλημένα ἰσχύν καὶ τείχεσι νεοδημητοῖς καὶ
15 ἀρτιστεφεσί προσδιελημμένα βάρεσι, καὶ τοὺς ἐξῶθεν ἀμυνο-
μένους ὡσεὶ καὶ ἐλάφους ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ τοὺς πόδας ἰστώντας D
καὶ δίκην αἰγῶν κρημνοβατοῦντας καὶ τὴν μὲν εἰς χεῖρας
συμπλοκὴν ἀλυσκάζοντας, τὸ δὲ καὶ Σκυθῶν ἐπιδρομὴν ὑφο-
ρᾶσθαι τὸν αὐτοκράτορα (ἦν γὰρ καὶ ὁ καιρὸς εἰς τὴν του-

10. καὶ δὴ τὴν] καὶ διὰ τῆς ἀγγελῶ διελθῶν, καὶ εἰς τὴν
ζαγοράν εἰσελθῶν, καὶ μηδὲν ἄξιον ἔχων βασιλικῆς πα-
ρουσίας τι διαπραξασθαι, ἐπεὶ μὴ εἶχε τὸν στρατιῶν φογε-
μένον (δύο γὰρ μόνον μηνῶν ἔδωκε τοῖς στρατιώ-
ταις), εὗρων δὲ καὶ τὰ ἐκεῖσε κασιτέλλια περισσοτέρων δυνάμει
ἔχοντα ὑπὲρ τὴν προτέραν καὶ καλῶς ἀνακτισμένα μετὰ ἀρμά-
των καὶ ξυλοκάστρων, καὶ τὰ τούτων ἐμπόρια κατοχυρωμένα
στερρῶς, καὶ οἷον εἰπεῖν ἐκ τῶν ὑψηλῶν τόπων ἰστικμένους
τοὺς ἐν αὐτοῖς οἰκοῦντας καὶ τὴν συμπλοκὴν τοῦ πολέμου ποι-
ουμένους, ἄλλως τε δὲ ἐννοιαζόμενος ὁ βασιλεὺς καὶ τὴν τῶν
κομάνων περᾶωσιν (ἐλέγετο γὰρ καὶ τοῦτο, ἐπεὶ καὶ ἀρμόδιος
ἦν ὁ καιρὸς), ἠθέλησε διὰ τοῦτο συντομώτερον στραφῆναι ἐξό-
πισθεν. B. 11. μηδὲν δὲ τι A. 15. προειλημμένα A.
19. καὶ om A.

um abripī cupiens. sed antequam causa ingressus eius vulgo innotesceret, pro ceditioso comprehensus excaecatur; et quia eorum exemplis qui rem eam frustra tentarant non, ut decuerat, factus erat cautior, suo exemplo caeteros omnes a simili conatu deterruit.

3. Ut autem res Occidentis subinde in peius ruebant et Blachi cum Comanis Romanas provincias ferro et igni vastabant, imperator iterum egressus, Anchiolo praeterita, per ambages Haemum montem adit. sed cum nihil sua praesentia dignum gerere posset, bimestri tempore eam expeditionem circumscripsit. nam castella et oppida novis moenibus et turribus adornata longe munitiora reperit; et propugnatores eorum instar cervorum alta petentes, nec aliter quam caprae in rupibus saltantes, pugnam statariam detrectabant. et quia

των περιάωσιν οὐκ ἀνάρσιος) ὄξειαν τὴν ἐκεῖθεν ἠνάγκασε ποιῆσαι μεταβάσιν. οὐκοῦν μὴ δι' ἐκείνης ἀναχωρήσειν προθέμενος δι' ἧς εἰσελήλυθεν, ἀλλ' ἐπιτομωτέραν ἄλλην μεταλλῶν καὶ ἦν τέμνων εἰς Βερρόην διὰ τῶν ἐκεῖσε τεμπῶν ὑποκαταβήσεται, τὸ τε πλεῖον ἀπόλεσε τοῦ στρατεύματος, καὶ⁵ εἰ μὴ κύριος ἦν ἐν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς τῷ ἔδῃ παρόκησεν ἄν. δέσπ^α γὰρ διὰ τῆς εὐθυνομένης ἐνιαχοῦ καὶ ἐνδιδοῦσης ἱκανῶς ἐνιππάζεσθαι πορευθῆναι, ὃ δὲ τρυμαλιᾷ δυσβάτων χωρῶν καὶ ὄρεινῶν παρόδων αὐλῶν παρενέβυσεν ἑαυτὸν καὶ τὴν στρατιάν. παρέρρει δὲ κατὰ τὸν ἐκεῖ χῶρον καὶ ὑδάτιον¹⁰

P. 275 ἐκ χειμάρρον. προῆγον μὲν οὖν ὁ πρωτοστράτωρ Μανουὴλ ὁ Καμύτζης καὶ ὁ Κομνηνὸς Ἰσαάκιος ὁ τοῦ ὕστερον βασιλευσαντος Ἀλεξίου γαμβρὸς ἐπὶ Θυγατρί, ὀπισθοφυλάκει δὲ ὁ σεβαστοκράτωρ Ἰωάννης ὁ Δούκας ὁ πρὸς πατρὸς θεῖος τοῦ βασιλέως. τὸ δὲ μέσον ἐπέχε τῆς φάλαγγος, ἧς ἐπίπροσθεν¹⁵ ὤδευε τὰ σκευοφόρα καὶ τὸ ἐπόμενον ἔξω τάξεως ὑπηρητικόν, αὐτὸς τε ὁ βασιλεὺς Ἰσαάκιος καὶ ὁ τούτου ἀντάδελφος ὁ σεβαστοκράτωρ Ἀλέξιος. οἱ δὲ βάρβαροι παρ' ἑκάτερα τῆς στενῆς ἐκείνης παρόδου φαινόμενοι δῆλοι ἦσαν αἰεὶ τι τελέσοντες δεινόν. τὰ μὲν οὖν προπορευθέντα παρήλθοσαν ἅμα²⁰

B χεῖ, μὴ πω τῶν Βλάχων ἀπληντηκότων κατὰ τὰ στενά τῆς ὁδοῦ, καὶ ἄλλως δὲ κρινάντων ἐπιεικῶς ὠφέλιμον τοὺς πρῶ-

3. μεταλέγων Α. 9. παρέβυσεν Α. 13. Ἀλεξίου om Α.
 ὀπισθοφυλάκει etiam Α. 19. τελέσοντες] ἐργασόμενοι Α.
 20. προπορευθέντα] προωδευκότα στρατεύματα Α.

Scytharum quoque incursionem timebat (tempus etiam id ad traiciendum non erat incommodum), non diu ibi morari licuit. cum autem non ea via qua venerat rediturus aliam breviorē consecraretur quae per amoenas convalles Berroen ferret, et maiorem exercitus partem amisit, et ipse (nisi divina ope conservatus esset) periisset, nam cum ea via, quae alicubi panderetur et equitationi esset idonea, incedendum fuisset, ille in angustas fauces et montium cavernas, ubi torrens exiguus praeterfluebat, et se et exercitum intravit. praecedebat autem Manuel Camytzes protostrator et Comnenus Isaacius, Alexii eius qui post imperavit, gener. agmen clauderat Iohannes Ducas Sebastocrator, imperatoris patruus, mediam phalangem, quam impedimenta et servitia extraordinaria praecedebant, ipse imperator Isaacius et eius frater Sebastocrator Alexius obtinebant. barbaros vero, se ab utroque angustiarum latere ostendentes, satis apparebat semper male cogitare. ac antegressae legiones citra dimicationem e faucibus illis evaserunt, quod Blachi nondum eo pervenerant; et e re quoque sua esse iudicabant ut primis neglectis mediam phalan-

τους παριόντας ἀναιμωτί τὰς ἄκρας ὑπερβαλεῖν, τῇ δὲ μέ-
 σῃ συνεπιστῆναι καὶ προσαρῶσαι σφᾶς τῆς φάλαγγος, καθὼς
 παρέστι βυσιλεύς καὶ ἡ τούτου θεραπεία καὶ ὅπως αὐτῷ V. 226
 κατὰ γένος ἐπίσημον προσεφέπεται, καὶ οὐκ ἐψεύσθησαν τῶν
 5 κατὰ σκοπόν. ἐπειδὴ γὰρ προυχώρησεν εἰς πολὺ τοῦ χάλε-
 ποῦ ἐκείνου τόπου καὶ μηδαμῇ διάφουξιν ἔχοντας ὁ αὐτο-
 κράτωρ, οἱ βάρβαροι τηνικαῦτα μεθ' ὅτι πλείστου ὁμάδου
 ἐπέθεντο. ἀλλ' οὐδ' οἱ τοῦ πεζικοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατεύματος
 ἐπὶ τούτοις ἠμέλουν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ μὴ ἐγκυκλωθῆναι σπεύ-
 10 δοντες, πρὸς τὸ ἄναντες ἐφορμῶντες τοῦ χώρου ἀνέστελλον, C
 εἰ καὶ πονήρως μῖλα καὶ ἐπικινδύνως, τοὺς ὑποκατιόντας
 τῶν ἀκρωρειῶν βαρβάρους. ὡς δ' ἐβιάζοντο τῇ πλήθει καὶ
 τοῖς ἐπικυλιόμενοις λίθοις κακῶς οἱ Ῥωμαῖοι ἔπασχον, ἐνε-
 δίδουσαν εἰς τροπήν, πλὴν ὑφειμένως καὶ τότε οὐδ' ὑπερά-
 15 γαν, καὶ τοῦτο οὐκ ἐπὶ πολὺ· τὸ γὰρ αἰεὶ τι τοὺς ἀλλοθρό-
 ους πλεονεκτεῖν, ἐπιβριθοντάς τε καὶ κατὰ πλείονας ἐγκειμέ-
 νους, ἐπικατέβαλε σφᾶς ἀκόσμως τῇ στρατιᾷ. τὸ δ' ἀπὸ
 τοῦδε συγγύσεως γενομένης καὶ πάντων σώζειν ἑαυτοὺς προ-
 θεμένων, ὡς θρέμματα κατακλεισθέντα σηκῷ κατήκισον οἱ
 20 πολέμοι τὸν ἐπικαταλαμβανόμενον καὶ αἰεὶ τοὺς ἐν χερσὶν
 ἔκτεινον. ἀμύνων δὲ οὐδεὶς ἦν, οὐδ' ἠδύνατο. βασιλεύς δὲ
 αὐτός, ὡς ἐν ἄρκυσι μέσος ληφθεὶς, πολλάκις μὲν ἀπόσα- D
 σθαι τὸ καθ' αὐτὸν ἐπιὸν ἀπεπειράσατο βάρβαρον, σὺν δὲ

3. καὶ ἡ τούτ.] καὶ αὐτὸ κατοῦναι B. 19. κατήκισον] ἐφόνεον
 ἀσυμπαθῶς B. 20. τὸν ἐπικαταλαμβανόμενον om A.
 τοὺς] τὸν A. 22. μὲν ἀπόσασθαι] μὲν ἐπὶ χεῖρας ἐποδιῶσαι
 τοὺς εἰς αὐτὸν ἐρχομένους καὶ φυγεῖν, οὐκ ἠδύνατο δέ· ἐπε-
 σε γὰρ καὶ τὸ κασιδίον ἀπὸ τῆς αὐτοῦ κεφαλῆς B.

gem, in qua esset imperator eiusque ministri et reliqua nobilitas,
 aggredierentur. nec opinione sua sunt decepti. nam ut in faucibus illis
 fugae nullum spatium relinquentibus longe processerat, tumultuosis-
 simam pugnam cient. neque Romanus peditatus senior, ne circum-
 veniretur, in arduum tendens barbaros cum labore et periculo e ca-
 cuminibus descendentes reprimebat. sed cum multitudine telorum et
 devolutis saxis urgerentur, fugae se paulatim et quasi dissimulanter
 initio mandarunt, donec barbaris maiori subinde successu et impetu
 irruentibus perturbati effuse fugerunt, de sua quisque tantum salute
 sollicitus, et velut pecudes in stabulo conclusae defendente nemine
 caeduntur. imperator vero tanquam in mediis cassibus irretitus, saepe
 quidem irruentes in se barbaros propulsare conatus, praeterquam
 quod nihil profecit, etiam tegumen capitis, quam casin vocant,
 amisit. sed cum multi fortissimi viri circa eum conglobati multa iu-

τῆ μηδὲν ἀνύειν καὶ τὸν τῆς κεφαλῆς ἀπεβάλετο κάσιν. πολλῶν δὲ καὶ κρατίστων συνειλεγμένων περὶ αὐτόν, καὶ πολλὰ μὲν ἀγρηκότων ὑποζύγια, ὡς δὲ φασὶ καὶ στρατιώτας Ῥωμαίους, ὅποσοι τῇ παρόδῳ διὰ τὴν συμπύλησιν προσίσταντο, οὕτως αὐτῷ ἢ ἔξοδος διηυμάριστο, καὶ σέσωστο μόνος ἀπο-5
λωλότων πολλῶν. καὶ ὁ μὲν τοῖς προηγησαμένοις συναφθεῖς τάγμασιν ἔδνε σῶστρα Δαυιδικῶς τῷ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κατὰ τὸν τότε πόλεμον ἐπισκιάσαντι θεῷ· ὁ δὲ σεβαστοκράτωρ ὁ Δούκας μὴ βατὰ καθορῶν τὰ ἐν ὄψεσιν ἄλλην ἐβάδισεν, ἀγαθοῦ τινὸς ἡγεμόνος εὐπορήσας, ὃν τοῦ κατ' 10
αὐτόν τις στρατεύματος Λιτοβόης τοῦνομα ἐκ τοῦ τῶν βαρβάρων τάγματος προσδιαλεξόμενος ἐπεσπύσατο, καὶ δι' ἐκείνης ἀπειράτος ἐξῆλθε κακοῦ. βασιλεὺς δὲ διὰ τοῦ λεγομένου
P. 276 Κρηνοῦ πρὸς τὴν Βερροῖην ἀποσωθεῖς εὔρε τὴν προεξελεθούσαν ἀπαθῶς στρατιὰν οὐκ ἀγαθὰ φανταζομένην περὶ ἑαυτοῦ· 15
διεθρυλετο γὰρ ὡς καὶ αὐτὸς τῷ λοιπῷ συναπολώλει στρατεύματι. διὰ γοῦν τὸ τῆς φήμης ἄγνωμον ὁ βασιλεὺς ὀλίγας ἡμέρας τοῖς ἐκεῖ πον προσδιατρίψας μέρεσι πρὸς τὴν τῶν πόλεων ἐπάνεισι βασιλίδα. ἡ μέντοι ἀπενκταῖα περὶ τοῦ κρατοῦντος ἔδουσα φήμη ὑφ' ἑτέρας ἀγγελίας παρηυδοκίμητο, ἣν πε- 20
ρῶσας ὁ βασιλεὺς ἀφῆκε κατὰ τὸν Καρχηδόνιον Ἄννωνα τὴς

5. μόνος ἀτρωτος ἐσώθη B. 7. δαυιδικῶς, ut supra quoque, APW. 9. μὴ βατὰ] ἀβῆτα ἀπὸ τῆς τῶν νεκρῶν σωματίων πτώσεως B. καθορῶν] ὄρων τὰ εμπροσθεν A. 10. ἀγαθοῦ] προοδοποιηθεῖς ὑπὸ τινος τοπικοῦ λιτοβόη ὀνομαζομένου B. 12. διαλεξόμενος A. 13. ἀπειράτος] ἀγαθιγῆς A. 15. οὐκ ἀγαθὰ] φήμην κακὴν περὶ αὐτοῦ ἔχουσαν B. 17. ὁ βασιλεὺς om A. 19. ἀπενκταῖα A, omisso ἔδουσα. 21. κατὰ] καθὼς ποτε καὶ ὁ καρχηδόνιος ἄννων θεὸν αὐτὸν θέλων ἀνακηρῦσαι μέσον τῶν ἀνθρώπων οὐκ ἐδέχετο οὐδὲ ὡς θεὸς ὠνομάζετο. ἔδεν

menta et nonnullos etiam, ut ferunt, Romanos milites progressioni obstantes occidissent, evadendi facultatem habuit; et multis interfectis solus vulnerum expertus conservatus, cum ad antegressos pervenisset, more Davidico gratias deo persolvit, qui caput suum eo praelio obumbrasset. Ducas vero sebastocrator cum se progredi non posse videret, bonum ducem nactus, quem miles quidem eius Litoboes ex barbarica cohorte pellexerat, alia via sine ulla noxa est elapsus. imperator cum per Crenum Berroen pervenisset, incolumem exercitum qui antecesserat, nihil de se boni sperantem reperit. ferebatur etiam una cum copiis periisse. ad eum adversum rumorem abolendum, paucos dies in illis partibus commoratus in urbem imperatricem rediit, infausta fama alio nuntio abolita, quem ipse Carthaginiensis Haannonis exemplo de sua victoria in urbibus spargendum cu-

πόλεις ἐπιούσαν νικητὴν αὐτὸν ἀναγορεύειν. ἀλλ' οὔτε Ἄννων ἐπὶ πολὺ ἀπώνατο τῆς τῶν ᾠδικῶν ὀρνίθων συλλογῆς, οὐς μετὰ τὸ διδαχθῆναι διὰ μειρακυλλίων ὡς Ἄννων θεὸς ἐνδελεγῶς παρακαθημένων αὐτοῖς καὶ τοῦτο ὑποβαλλόντων αἰεὶ 5 μᾶθημα διαφῆκεν ἄλλοσε ἄλλον, ὡς ἀπανταχῆ διαρρέυσῃ τὸ ὕπερ αὐτοῦ τῶν ὀρνίθων μέλος· λύσαντες γὰρ τὸ πτερόν οὐκέτι Ἄννων ἦδον θεός, ἀλλὰ τὰ τῶν ὀρνίθων καὶ πάλιν ἐμουσοῦργουν ὡς πρότερον· οὔτε μὴν ὁ βασιλεὺς ἐς μακρὸν τῆς εὐαγγέλου φήμης ἀπέλαυσεν· ἡ γὰρ πτωσίς πο- 10 λυάνθρωπος γενομένη τὴς πόλεις ἐπιστεναχοῦσας ἐδείκνυ καὶ τοὺς ἄγρους κῶμον κωμῶζοντας ἄγριον. εἰσιῶν δὲ τὴν τῶν πόλεων ἄρχουσαν ὑπεχάλασέ τι μικρὸν τῆς ὀφρῖος, καὶ ἦν ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι τούτοις δακνύμενος. πρώην δὲ οὐχ οὕτω δέεκετο, ἀλλ' ἀπαίρων κατὰ βαρβύρων, τὰ προφητικὰ 15 ἐκεῖνα εἰς ἐαυτὸν ἐφελκόμενος ῥήματα, ᾗετο ἐν εὐφροσύνῃ ἐξελεύσεσθαι καὶ μετὰ χερμονῆς εἰσελεύσεσθαι, καὶ ὡς τὰ ὄρη καὶ οἱ βουνοὶ ἐξαλοῦνται προσδεχόμενοι αὐτὸν ἐν χαρῇ, C καὶ πάντα τὰ ξύλα τοῦ ὄρου μὲν ἐπικροτήσῃ τοῖς κλάδοις, καὶ V. 227 ἀντὶ στοιβῆς ἀναβήσεται κυπάρισσος, ἀντὶ δὲ κνήζης ἀναβήσεται 20 μυρρίνη, ἐπεὶ καὶ ἀλλοκότοις δόξαις περὶ ἐαυτοῦ αυγ-

καὶ τὰ μιμητὰ τῶν στρουθίων, ἦγουν κίσσας χαμικλιίδας ψι-
τακοὺς καὶ ἕτερα, κρατήσας καὶ ἐν κλουβίοις κατακλείουσας, ἐδί-
δασκον τὸ λέγειν παρ' αὐτοῦ ὡς θεός ἐστιν ὁ ἄννων. εἰτα
ἀπολυθέντα παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸ πανταχόθεν διακηρύττειν καὶ
λέγειν ὡς ἄννων θεός ἐστιν, ἐκεῖνα μὲν τοιοῦτόν τι ὡς ὑπελάμ-
βανεν οὐκ ἐποίησαν, ἀλλ' ἕκαστον τὴν συνήθη καὶ πρώην ἐχρῶ-
το φωνήν. οὔτε γοῦν μέγροι τέλους ὁ ἄννων ἐκηρύχθη θεός,
οὔτε — B. 2. ᾠδικῶν] φιλομούσων A. συλλογῆς]
ῥῖθης A. 3. μειρακυλλίων] παιδαρίων A. 9. ἀπήλαυσεν A.
17. προσδεχόμενα A. 19. καὶ ἀντὶ κωνύζης A.

rarat. caeterum neque Hanno diuturnum fructum ex Musicarum avi-
um cantu percepit, quas a pueris continenter edoctas Hannonem
esse deum alias alio dimiserat, ut volucrum illa cantilena passim
audiretur: nam cum avolassent, destiterunt canere Hannonem esse
deum, et veterem suam cantilenam repetiverunt; et imperator vi-
ctricis famae gloriolam cito amisit: nam intersectorum multitudo ur-
bes et agros luctu complebat. urbem ingressus cladis illius dolore
nonnihil de supercilio remisit. nam ante eam expeditionem, proph-
eticis illis verbis ad se accommodatis, putabat se cum laetitia egres-
surum et cum gaudio ingressurum, et montes ac colles praespe-
ctatione sui hilariter exultaturos, et omnes silvae arboreae ramis sibi
applausuras; pro gramine cupressum et pro rubo myrtum nascituram.
nam absurdis de semet ipso opinionibus imbutus ea quae in animi

πεκρότητο, καὶ πολλάκις τὰ ἐν μυχῷ καρδίας δηληλυγαζόμενα
 ἐκφέρων ἐφθέγγετο μὴ διὰ τὰ κοινῶς ὑφ' ἡμῶν ἡμαρτημένα
 καὶ τὸ Θεοῦ κρίσιν πάντα καταλιπεῖν βυρυνθῆναι τὸ οὖς
 κυρίου τοῦ μὴ ἀκοίειν ἡμῶν καὶ παραδοθῆναι ἡμῶς εἰς μα-
 στίγωσιν λαῷ μωροῦ καὶ οὐχὶ σοφοῦ, ἀλλὰ τίνοντας δίκην 5
 τοῦ ὀπίσω τοῦ Βρανῦ πορευθῆναι ἀποστασίαν πρὸς αὐτοῦ
 νοσήσαντος τοιοῦτοις ἐκδεδόσθαι τοὺς προνομευομένους κα-
 κοῖς. ὡ τῶν τοῦ πονηροῦ σκεμμάτων τε καὶ ὑψηλῶν, εἰ
 D οὐτῶ τῶν ἀρχόντων τινὲς ὑπειλήφασιν, ὡς εὐσεβῶν μυριά-
 δας τῆς ὀποιουσοῦν ὑπὸ τινος αὐτῶν παροινήσεως ἀντάλλα- 10
 γμα καὶ ἀντίψυχον ἐκδίδωσιν ὁ Θεὸς συγκινηθεῖσιν ἔθνεσι
 καὶ ὡς πρόβατα σφαγῆς παρήσιν αὐτοὺς ἀπάγεσθαι τε καὶ
 ἀποκτείνεσθαι. τίς γὰρ Ἰερεμίας πολὺδακρυς ἐθρήνησεν ἄν
 ἀρχόντως τοὺς ἀλχηλωτιζομένους, τοὺς ἀναιρουμένους,
 τοὺς εἰς τὰς πορρωτέρω χώρας ἀποδιδομένους, καὶ τούτων 15
 ἐφ' ὅσαις τὸ τοῦ Χριστοῦ μὴ ἐπικέκληται ὄνομα; οὐ ταῦτα
 δὲ μόνον διεξιὼν ἦν, ἀλλ' ὅτι καὶ μοναρχίαν περιβαλεῖται,
 καὶ θηλάσει γάλα ἐθνῶν, καὶ αὐτὸς ἐσέεται τὴν Παλαισιτίνην
 ἐλευθερῶν καὶ τὴν δόξαν τοῦ Λιβάνου πτώμενος καὶ τοὺς
 Ἰσμαηλίτας ὑπὲρ τὸν Εὐφράτην ποτιμὸν κεραΐζων καὶ ληϊ- 20
 P 277 ζόμενος καὶ τὸ βαρβαρικὸν κύκλω ἀνακαθαίρων. προσεπῆγε
 δὲ καὶ ὡς οἱ τότε ὑπ' αὐτὸν ἡγεμόνες οὐκ ἔσονται τοῖς ση-
 μερον ὅμοιοι, ἀλλ' ἰσχύον περιβαλοῦνται πλείστην καὶ πλοῦ-
 τον ἔθνων ἔδονται καὶ τὰ πάχνη αὐτῶν ἐκμυελιοῦσιν, εἰς τὴν

2. ἐκφέρων] ἐξαγγέλλων A.
 12. αὐτοὺς om A.

11. συγκινηθεῖσιν] αἰμοχαρ-
 17. διεξήει A.

penetralibus insederant proferebat, non ob publica nostra peccata et dei iudicium ab omnibus derelictum aurem domini esse obturam, quo minus nos audiret, et populo stulto et barbaro nos flagellandos esse datos, sed poenas dedisse defectionis, quod Branam secuti essent ii qui hostibus praedae fuissent. o diabolicas cogitationes et inspirationes, si nonnullis principibus persuasum est multa piorum millia ob quaecunque in eos delictum sanguinariis gentibus ovium instar ad caedem et internecionem dedi. quis enim lacrymosus Hieremias satis deploret eos qui capiuntur, qui occiduntur, qui in longinquas regiones venduntur, eas praesertim in quibus Christi nomen non invocatur? neque illa insolentia contentus, monarchiam de se iactabat et opes gentium et Palaestinae liberationem, et gloriae Libani adeptionem, et Ismaelitarum ultra Euphratem fluvium profligationem, et barbararum gentium undique depulsionem. adiciebat, quos tum duces habiturus esset, eos non fore nostris similes, sed summam potentiam habituros et divitias gentium comestu-

αὐτὴν ῥῆξι καὶ τοπαρχαῖς ἐξουσίαν καὶ περιφάνειαν καθι-
 στύμενοι· ἐλέγετο δὲ τούτων πάντων ὑψηγητὰς Ἰσαακίῳ κυ-
 θεοτάται τοὺς ἐς ἡμᾶς ματαιολόγους, ὡσπερ σῆτας ταῖς κε-
 νοφωνίαις ταύταις τὴν ἐκείνου φύσιν πρὸς τὰ καινὰ τῶν
 5 ἄκουσμάτων οὖσαν κατάρροπον ὑπεισιόντας καὶ κατεσθίου-
 τας, ἢ μᾶλλον ὡς αἱ τίθαι τὰ βρεφύλλια ἐπικλιῆ τιθέντας
 πρὸς ῥαστώνην καὶ βίον ἐξημβλυμένον ἀναπεπτωκότα τε δει-
 κνύντες τὸν βασιλέα τοῖς τῶν τοιούτων μυθολογημάτων ἐπά-
 10 σμασιν, οἷα δὴ καὶ μηδὲν αὐτουρογῶντος αὐτοῦ, τῆς ὥρι-
 σμένης δ' ἐπιστάσης ὑποκεισομέων αὐτῷ πασῶν τῶν βασι-
 λειῶν, καθ' ὃν δὴ τρόπον καὶ οἱ πάλαι ζωγράφοι Τιμόθειον
 ἔγραφον αὐτὸν μὲν καθεύδοντα, τὴν δὲ τύχην περιουσοῦσαν
 καὶ εἰς ἕνα κύρτον τὰς πόλεις ἐμβάλλουσαν καὶ προσάγουσαν
 αὐτῷ καὶ παραδιδοῦσαν. τὸ δὲ δὴ θαυμάζεσθαι ἀξιώτερον,
 15 ἔλεγε διαρρήδην ὡς ὁ Κομνηνὸς Ἀνδρόνικος, ὃν αὐτὸς τοῦ
 ἄρχεον καθελὼν εἰς θάνατον ἐξέδωκε ποιηρόν, ἐνναετίσειν
 ἡμελλε τῇ βασιλείᾳ Ῥωμαίων, συνέστειλε δὲ τὴν ἐκείνου ἐν-
 νεωρχίαν εἰς τριετίαν θεὸς ὡς ὄντος κακοεργοῦ, ἀμέλει τοι
 καὶ ὡς ῥάκος πορφυρᾶ ἐπιβέβληται τῇ αὐτοῦ ἀρχῇ καὶ οἱ

2. ἐλέγετο δὲ τὰ ματεύματα ταῦτα ἔχειν ἀπὸ τοῦ πατριάρχου
 τοῦ δοσιθέου. εἶπε γὰρ αὐτὸν ὁ τοιοῦτος πατριάρχης κατὰ πάν-
 τα ὑπῆκουσεν καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ δεχόμενος ὡς διδασκάλου,
 ἢ μᾶλλον εἶπειν ὡσπερ τὰ βρέφη ὑποιάσσονται ταῖς φλαζού-
 σαις καὶ κατακείνται ἐν τοῖς κουνίοις αὐτῶν βίον ἀπράγμονα
 ἔχοντα, οὕτω καὶ οὗτος ὁ βασιλεὺς ὅλος ἦν ἀναπεπτωκῶς ἐν
 τοῖς τούτου μυθολογήμασι καὶ ἐρήμασι, μηδὲν ὅλως ἐνεργεῖν
 βουλόμενος· ἐλεύσονται γὰρ τὰ πάντα κατὰ τὸν καιρὸν αὐ-
 τόν, ἐδόξαζέ τε καὶ ἔλεγε· ὅπερ δὲ ἔχειν διὰ θαύματος καὶ

ἀξιον γέλωτός ἐστιν, τοῦτο ἦν. Β. 4. καινὰ Α. 7. δει-
 κνύνας? 12. δὲ om APW. 16. πόνηρον ἐγγ. ἔλεγε Α.

ros et pinguedinis eorum medullas exhausturos, regibus et toparchis auctoritate et splendore similes. in huiusmodi ineptiis impulsus est a vanis hominibus, qui nostra etiam aetate vigent, et veluti tineae vanitatibus istis ingenium eius novarum rerum avidum subibant et erodebant; aut potius, ut nutrices infantem in cunis collocant, ita illi ipsum ad socordiam et ignaviam suis fabulis et commentis impellebant, quasi vero ipso dormitante, cum fatalis hora instaret, regna in eius potestatem ultro casura essent, quemadmodum veteres Timotheum pinxerunt dormientem fortuna interim circumeunte et urbes in unum rete contractas ei tradente. et quod magis mireris, asseverabat Andronicum Comnenum, quem ipse imperio pulsum miserabiliter trucidandum curarat, IX annos in imperio exacturum fuisse, nisi a deo propter improbitatem illius ad triennium

μετὰ ταῦτα πρὸς τοῦ βασιλέως Ἰσαακίου καὶ ἀπὸ σεβαστο-
κράτορος εἰς Καίσαρα ὑποδεθείς, ὡς εἶχε, τὰ ἀρχεῖα ἐξέ-
κλις καὶ τὴν καθ' ἑαυτὸν ἐδίωκε βίωσιν, πλὴν οὐδ' οὕτως τὸν
ἄλυπον ἐκίχθη βίον. τότε δ' οὖν τὴν ἐπὶ τὰ χεῖρα ἔτι μᾶλ-
λον τῶν πραγμάτων ἔχων φορὰν καὶ μετάβασιν, καὶ μέλλων 5
μὴ ἐκὼν ἀποθρίξασθαι, οὐχ ἓνα ἤτησεν ἄρτον καὶ σπόγγον
καὶ κιθάραν κατὰ πάσαις τινὰ τῆς τύχης πειραθέντι σκλη-
ρῶς, καὶ ἄρτον μὲν ὡς ἔχων ἐν ᾧ τὸ τοῦ σώματος ἐκτενεῖ
βάρβιτον, χαλαρὸν τῇ τῶν σιτίων κενώσει γενόμενον, ὑποψή-
λη τὰ οἰκεία καθ' ἑαυτὸν δυσπραγήματα, συνερῖθῃ τῇ κιθά- 10
B ρα χρώμενος, τῷ δὲ σπόγγῳ ἀποψῆσθαι τὰ τῶν δακρύων ἀπο-
κρονίσματα, ἅπερ ὡς ἐκ πέτρας γλαφυρῆς τῶν ὀμμάτων
ἐκείνου ἀπελείβετο· ἀλλὰ πρῶτος ἤνεγκε τὰ συμπίπτοντα,
μὴ καταστενάζων τῆς προνοίας μηδ' ἐς τὸ τῆς τύχης ἄστα-
τον καὶ παλίντροπον ἀπολύων τὰ καθ' ἡμᾶς, τὴν δὲ τῶν 15
προσόντων ἐκείνῳ ἀφαίρεισιν ὡς οὐδὲ κτῆσιν ἄλλος τις ἐλελό-
γιστο. ἐπεὶ δ' ἐκ τῆς Δράμας ἀπάραντες, ἐν ᾗ τουτοῖσι συν-
ειλήφειμεν, εἰς Μοσυνόπολιν ἀφικόμεθα καὶ τῷ Παπνκίῳ
προσβαίνειν ἐμέλλομεν, ὡς ἂν τὰ τῶν μοναχῶν προσταχθέν
οὕτω τελέσωμεν ἐπ' αὐτῷ, τότε πεπονθῶς τι ἀνθρώπινον ἐπὶ 20
συννοίας ἦν καὶ ὑπεγνωφῶτο τὸ πρόσωπον, διοίσειν οὐκ

2. ὑποποδισθεῖς A, ὑποβιβασθεῖς B. 3. καθ' ἑαυτὸν
ἐξῆ ἐν τοῖς αὐτοῦ κτήμασι καὶ τοῖς δοθείσιν αὐτῷ χωρίοις
B. 4. ἔτι δυσπραγῶν μετ. A. 6. μὴ] οὐχ A. 8.
ἄρτον μὲν] ἀγνώμονος A. 14. μὴδ' ἐς] μὴδὲ μεμφομένους,
ἀλλὰ μετ' εὐχαριστίας ἐδόξαζεν, οὕτως λέγων, θεὶ τοιαυτὰ εἰς
τὰ ἀνθρώπινα ποῖα γὰρ τοῦ βίου τρυφή διαμένει λύπης ἀμέ-
τοχος; B. 16. ἄλλος τις] ἕτερος ἐλ. A.

ne privavit, cuius poenae causam ante diximus. deinde ab imperatore Isaacio revocatus, et pro Sebastocratore Caesar designatus, palatium, quantum potuit, vitavit, privataeque vitae se dedidit. sed ne sic quidem molestias effugit. tum vero rebus in peius ruentibus, cum ei capillus detondendus esset, non panem spongiam et citharam petiit, ut olim quidam fecit fortunae iniquitatem expertus, panem, ut corpus diuturna fame exhaustum recrearet, citharam, ut mala sua deploraret, spongiam, ut lacrimas abstergeret: sed casus illos aequo tulit animo, nihil de providentia questus, neque Fortunae levitatem et varietatem in rebus humanis permiscendis insectatus. bonorum vero suorum erectionem perinde aestimavit ut alius possessionem. sed cum Drama, ubi eum ceperamus, Mosynopolim profecti Papycium montem ascensuri essemus, ut monasticis caerimoniis eum initiaremus, tum, ut fert natura humana, tristior solito apparuit,

ἔχων τὰ ἔνδον θλίβοντα. ἐγκειμένου δέ μου καὶ τὴν αἰτίαν
 πυθανομένου τῆς ἐξάπινα μεταβολῆς, „οὐ τὸ σχῆμά” φησι, C
 „ὡ φίλτατε ἀνδρῶν, δέδια (τί γὰρ τὸ διαδροεῖν ἔχει τῶν
 χρωμάτων ἢ ἄμειρις;) ἀλλὰ τὰ ἐπὶ τῷ σχήματι πεφρικώς
 5 εἶμι ἐπαγγέλματα, καὶ τὸ μὴ εὔθετον εἰς τὴν τῶν οὐρανῶν
 εἶναι ὅπως οὖν βασιλείαν τὸν βαλόντα χεῖρα ἐπ’ ἄροτρον καὶ
 στραφέντα φρενοβλαβῶς.” καὶ ὁ μὲν τοσαῦτα εἰπὼν, καὶ
 ἄλλως ὢν ἀποφθεγματικός, οὐχ ἔκοντι τὸ κατὰ Χριστὸν
 ὑπέδου τριβῶνιον, μηδ’ ἄκροις ὡς τὰ ἐπαδόμενα ἐνηχοίμε-
 10 νος, μόνον δ’ ἐν χροῖ κουρίας ὁ ἀκερσεκούρης γενόμενος καὶ
 μετονομασθεὶς Ἀθανάσιος. θανμάσαι δ’ ἂν τις ἐκείνῳ, μη-
 δὲ τυχαίως εἶπη συμβῆναι· ἐκ γὰρ ἀπασῶν τῶν κατὰ τὸ
 Παπύκιον μονῶν ἐκείνην κατοικεῖν ἤρετίσατο, καθ’ ἣν ὁ πρω-
 τοστράτωρ Ἀλέξιος τὴν κοσμικὴν ἀπεκείρατο τρίχα παρὰ τοῦ D
 15 βασιλέως συλληφθεὶς Μανουήλ, δι’ αἰτίαν μὲν οὐδαμῶς πρό-
 δηλον, ὡς ἐν τοῖς περὶ τούτου εἶπομεν λόγοις, ὅτι δ’ ἐβεβρί-
 θει πλοῦτι πολυταλάντῳ καὶ ἦν ἱκανὸς βουλευσασθαι καὶ
 καταπράξασθαι περιδέξιος· τὴν γὰρ ἐκ τῶν πατρικῶν ὀμ-
 φάκων πρὸς τοὺς νιεῖς μεταρρέουσας αἰμωδίαν καὶ ὁ Κο-
 20 μνηνὸς οὗτος Ἀλέξιος, ὡς εἴοικεν, παθεῖν κατακέκριτο. ἀλλ’
 οὐπω τρεῖς μῆνες παρίππευσαν, καὶ βασιλεὺς αὐτὸν ἐκείθεν
 ἀνακαλεσάμενος ἐδειξεν ἐξ ὧν ἔδρασεν μὴ σὺν λόγῳ τὰς ὀλ-
 κείας πράξεις ποιεῖσθαι, καὶ διὰ τοῦτο χαιρέειν κατὰ ἀγχι-

3. γὰρ καὶ διαδροεῖν ἔχει τῶν ἱματίων A. 4. ἀλλὰ
 φρίττω καὶ τρέμω τὴν ὑπόσχεσιν ἦν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὑπο-
 σχεθῆναι μέλλω B. 5. τὴν οὐράνιον A. 7. μεταστραφέν-
 τα A.

nec id quo animus angebatur dissimulare potuit. me vero urgente et subitae mutationis causam rogitante „non habitum” inquit, „vir amicissime, horreo (quid enim vestis mutatio periculi habeat?) sed promissiones quas secum fert habitus reformido; et illud. quod ad caeleste regnum nullo modo aptus est is qui manum aratro semel admotam per insaniam retraxerit.” his et aliis id genus dictis ut erat homo facundus et in sacris litteris versatus, Christianum pallium inivitus induit; et precibus quae super eo peragebantur, ne summis quidem auribus admissis, tantum radi se et Athanasium appellari passus est. illud sane admirari queas nec fortuito accidisse dicas, quod ex omnibus Papycii montis cellis eam delegit, in qua protostrator Alexius a Manuele nulla probabili de causa, ut alibi diximus, sed tantum ob amplissimas opes et singularem prudentiam et in rebus gerendis dexteritatem captus, mundanum capillum posuerat. nam in fatis erat scilicet ut paterna delicta in filium redun-

στρόφοις μεταβολαῖς κατὰ τὸν τῆς Ἀυλίδος πολυρρόθιον
 P. 274 πορθμόν· παραλαμβάνων γὰρ τὸν Ἀλέξιον σύσσιτον νώτοις
 διηνεκέσι γέραιρε κρεῶν ὡς Ἀγαμέμνων πάλαι τὸν Αἴαντα,
 καὶ ἐνάγων πρὸς τὴν τῶν προκειμένων ἐδεσμάτων ἀν-
 V. 225 πόστολον ἔφασιν „φάγε καθηγούμενε” πολλάκις ἐπέλεγεν. 5

Ὁὐ τὸν Ἀλέξιον δὲ καὶ τὸν Ἀνδρόνικον οὕτω διέθετο
 Ἰσαάκιος· ἀλλὰ καὶ Κωνσταντῖνον τὸν Ἀσπιέτην, ὑπερ-
 φθρευζάμενον τοῦ στρατεύματος οὗ ἡγεμόνευε τὸν κατὰ τῶν
 Βλάχων μετιῶν πόλεμον, καὶ φήσαντα μόνον ὡς οὐ φέρειν
 ἔχουσιν οἱ στρατιῶται λιμῶ καὶ Βλάχοις διαμιλλᾶσθαι, δν-10
 σὶ δυσάπαντήτοις κακοῖς, ἀλλὰ χρεῶν αὐτοῖς παρασχεθῆναι
 τὰ ἐπέτεια σιτηρέσια, τὸν θυμὸν ἐκκόψαι μὴ δυνηθεῖς κατέ-
 σχε τε αὐτίκα μεταστήσας τῆς ἀρχηγίας καὶ τοῦ φωτὸς τῶν
 Βδμμάτων ἐστέρησεν, ἀναταράττειν ὑποπτεύσας τὸν ἄνδρα τὴν
 στρατιὰν τῷ τῆς ὑπερηγορίας προσχηματι. 15

Ὁ δὲ τοῦ Κομνηνοῦ Ἀνδρονίκου υἱός, ὃν προσεχῶς εἰ-
 ρήκειμεν, οὐκ οἶδ' εἴτε τῆς πατρικῆς ἀποστασίας ἀναπληρῶ-
 σαι τὸ μέτρον βουλόμενος εἴτε τῷ τεκόντι ἐπαμῦναι προθέ-
 μενος, πρόσεισι μετὰ βραχὺ τῆς τοῦ πατρὸς πηρώσεως τῷ
 μεγίστῳ ναῶ, ποθῶν ἐκεῖθεν εἰς βασιλείαν ἀναρπασθῆναι καὶ το
 ἀναρροηθῆναι πρὸς τοῦ συνειλεγμένου λεῶ. ἦν δὲ ἑορτή.
 ἀλλ' οὐπω τοῖς συνελθούσι κατὰ τὸ τέμενος ὁ τρόπος ἔγνωστο
 καθ' ὃν ἐκεῖσε εἰσέδραμε, καὶ χειροῦται ὡς ἀποστὰς καὶ στέ-

5. ὡ καθ. A. 6. οὕτως ἔθετο A. 14. ταράττειν καὶ δη-
 μογερεύειν B. 18. τῷ om A. 21. ἦν δὲ ἑορτή om A.

darent, eumque, ut proverbio dicitur, stupor dentium ob acerbas
 uvas a patre gustatas invaderet. caeterum trimestri tempore non-
 dum elapso, imperator eo inde revocato se ea quae faceret nulla
 cum ratione facere et Euripo inconstantiorem esse declaravit. nam
 Alexium mensae suae adhibitum subinde carnibus ut Agamemnon
 Aiaceum honoravit, crebro ut sine verecundia cibis appoistis frues-
 tur hortans.

Neque vero Alexium et Andronicum duntaxat sic tractavit Isaa-
 cius, sed et Constantinum Aspietam ob exercitum, cui bello Bla-
 chico praerant, his verbis defensum, non posse milites cum duobus
 gravissimis hostibus Blachis et fame dimicare, sed annua stipendia
 eis persolvenda esse, statim dignitate privari et excaecari iussit, non
 moderatus iracundiae suae, quod illum per speciem defensionis con-
 citare milites suspicabatur.

At Comneni Andronici filius, de quo modo diximus, haud scio
 an ut paternae defectionis mensuram impleret an ut patri opera fer-
 ret, non multo post eius excaecationem in maximum templum sese
 recipit, inde a coetu populi (erat autem dies festus) ad imperi-

ρηται τοῦ φωτός, μὴ ταῖς τῶν προσιόντων καὶ τῶν καιο-
σκοπῶν ἀποπεσόντων ποιναις παιδευθεῖς. καὶ δέον ἄλλον τι-
νά εἶναι τὸν ὕστατα τιμωρούμενον ὡς βασιλείας ἐρωῶντα καὶ C
τῇ τεμένει προσιόντα, οὗτος ἐπισφράγισμά τι καὶ τελευτῇ
5 γέγονε τῶν ἀποστατῶν· οὐ γὰρ ἔκτοτέ τις τὴν αὐτὴν βαδί-
σαι προέθετο.

3. Ὡς δὲ τὰ κατὰ δύσιν χειρόνως εἶχον αἰεὶ καὶ οἱ
Βλάχοι ληϊζόμενοι μετὰ Κομάνων καὶ δηοῦντες τὴν ὑπὸ Ῥω-
μαίους ἐπῆρσαν συνεχῶς, ἔξεισιν αὖθις ὁ βασιλεὺς κατ' αὐ-
10 τῶν, καὶ δὴ τὴν Ἀγγίλιον παραλλάζας ἐκ περιελεύσεως τὸν
Αἴμον εἰσεισι. μηδὲν τι δὲ ἔχων παρουσίας βασιλέως ἄξιον
διαπραξασθαι δυοὶ μηνὶ τὴν ἐκστρατείαν ἀφόρισε· τὰ γὰρ
ἐκεῖσε φρουρία καὶ πολίχνια ἰσχυροτέραν πολλῇ τῆς προτέ-
ρας εὔρε περιβεβλημένα ἰσχὺν καὶ τείχεσι νεοδημίτοις καὶ
15 ἄρτιστεφεσί προσδιελημμένα βάρεσι, καὶ τοὺς ἔξωθεν ἀμνο-
μένους ὡσεὶ καὶ ἐλάφους ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ τοὺς πόδας ἰστῶντας D
καὶ δίκην αἰγῶν κρημνοβατοῦντας καὶ τὴν μὲν εἰς χεῖρας
συμπλοκὴν ἀλυσκαζόντας. τὸ δὲ καὶ Σκυθῶν ἐπιδρομὴν ὑφο-
ρεῖσθαι τὸν αὐτοκράτορα (ἦν γὰρ καὶ ὁ καιρὸς εἰς τὴν τοῦ-

10. καὶ δὴ τὴν] καὶ διὰ τῆς ἀγελῶ διελθῶν, καὶ εἰς τὴν
ζαγοράν εἰσελθῶν, καὶ μηδὲν ἄξιον ἔχων βασιλικῆς πα-
ρουσίας τι διαπραξασθαι, ἐπεὶ μὴ εἶχε τὸν στρατιῶν ἡγε-
μέμον (δυοὶ γὰρ μόνον μηνῶν ἴδιον δέδωκε τοῖς στρατιώ-
ταις), εὔρων δὲ καὶ τὰ ἐκεῖσε κασιτέλλια περισσοτέρην δύναμιν
ἔχοντα ὑπὲρ τὴν προτέραν καὶ καλῶς ἀνακτισμένα μετὰ ἀρμά-
των καὶ ξυλοκάστρων, καὶ τὰ τούτων ἐμπόρια κατοχυρωμένα
στερῶς, καὶ οἷον εἰπεῖν ἐκ τῶν ὑψηλῶν τόπων ἰσχυμένους
τοὺς ἐν αὐτοῖς οἰκοῦντας καὶ τὴν συμπλοκὴν τοῦ πολέμου ποι-
ουμένους, ἄλλως τε δὲ ἐγνωιαζόμενος ὁ βασιλεὺς καὶ τὴν τῶν
κομάνων περὶ αἰῶσιν (ἐλέγετο γὰρ καὶ τοῦτο, ἐπεὶ καὶ ἡρακλῆος
ἦν ὁ καιρὸς), ἠθέλησε διὰ τοῦτο συντομώτερον στραφῆναι ἐξέ-
πισθεν. B. 11. μηδὲν δὲ το A. 15. προειλημμένα Δ.
19. καὶ om A.

um abripi cupiens. sed antequam causa ingressus elus vulgo innotesceret, pro seditioso comprehensus excaecatur; et quia eorum exemplis qui rem eam frustra tentarant non, ut decuerat, factus erat cautior, suo exemplo caeteros omnes a simili conatu deterruit.

3. Ut autem res Occidentis subinde in peius ruebant et Blachi cum Comanis Romanas provincias ferro et igni vastabant, imperator iterum egressus, Anchialo praeterita, per ambages Haemum montem adit. sed cum nihil sua praesentia dignum gerere posset, bimestri tempore eam expeditionem circumscripsit. nam castella et oppida novis moenibus et turribus adornata longe munitione reperit; et propugnatores eorum instar cervorum alta petentes, nec aliter quam caprae in rupibus saltantes, pugniam statariam detrectabant. et quia

των περὶ αἰώσιν οὐκ ἀνάρσιος) ὄξειαν τὴν ἐκεῖθεν ἠνάγκασε ποιῆσαι μετάβασιν. οὐκοῦν μὴ δι' ἐκείνης ἀναχωρήσειν προθέμενος δι' ἧς εἰσελήλυθεν, ἀλλ' ἐπιτομωτέραν ἄλλην μεταλλῶν καὶ ἦν τέμνων εἰς Βερρόην διὰ τῶν ἐκεῖσε τεμπῶν ὑποκαταβήσεται, τό τε πλεῖον ἀπώλεσε τοῦ στρατεύματος, καὶ 5 εἰ μὴ κύριος ἦν ἐν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς τῷ ἄδῃ παρώκησεν ἄν. δὲν γὰρ διὰ τῆς εὐρυστομένης ἐνιαχοῦ καὶ ἐνδιούσης ἰκανῶς ἐνιππάζεσθαι πορευθῆναι, ὁ δὲ τρυμαλιᾷ δυσβάτων χωρῶν καὶ ὄρειων παρόδων αὐλῶν παρενέβυσεν ἑαυτὸν καὶ τὴν στρατιάν. παρέρρει δὲ κατὰ τὸν ἐκεῖ γῶρον καὶ ὑδάτιον 10 P. 275 ἐκ χειμάρρου. προῆγον μὲν οὖν ὁ πρωτοστράτωρ Μανουὴλ ὁ Καμυτζῆς καὶ ὁ Κομνηνὸς Ἰσαάκιος ὁ τοῦ ὑστερον βασιλεύσαντος Ἀλεξίου γαμβρὸς ἐπὶ Θυγατρὶ, ὀπισθοφυλάκει δὲ ὁ σεβαστοκράτωρ Ἰωάννης ὁ Δούκας ὁ πρὸς πατρὸς θεῖος τοῦ βασιλέως. τὸ δὲ μέσον ἐπέχε τῆς φάλαγγος, ἧς ἐπίπροσθεν 15 ὠδνευε τὰ σκευοφόρα καὶ τὸ ἐπόμενον ἔξω τάξεως ὑπηρετικόν, αὐτὸς τε ὁ βασιλεὺς Ἰσαάκιος καὶ ὁ τοῦτον ἀντάδελφος ὁ σεβαστοκράτωρ Ἀλέξιος. οἱ δὲ βάρβαροι παρ' ἐκάτερα τῆς στενῆς ἐκείνης παρόδου φαινόμενοι δῆλοι ἦσαν αἰεὶ τι τελέσοντες δεινόν. τὰ μὲν οὖν προπορευθέντα παρήλθοσαν ἀμα- 20 Β χεῖ, μὴ πω τῶν Βλάχων ἀπηνητήκοτων κατὰ τὰ στενά τῆς ὁδοῦ, καὶ ἄλλως δὲ κρινάντων ἐπιεικῶς ἀφῆλιμον τοὺς πρῶ-

3. μεταλέγων Α. 9. παρέβυσεν Α. 13. Ἀλεξίου om Α.
ὀπισθοφυλάκει etiam Α. 19. τελέσοντες] ἐργασόμενοι Α.
20. προπορευθέντα] προωδευκότα στρατεύματα Α.

Scytharum quoque incursionem timebat (tempus etiam id ad traiciendum non erat incommodum), non diu ibi morari licuit. cum autem non ea via qua venerat rediturus aliam breviorē consecraretur quae per amoenas convalles Berroen ferret, et maiorem exercitus partem amisit, et ipse (nisi divina ope conservatus esset) periisset. nam cum ea via, quae alicubi panderetur et equitationi esset idonea, incedendum fuisset, ille in angustas fauces et montium cavernas, ubi torrens exiguus praeterfluebat, et se et exercitum intravit. praecedebat autem Manuel Camytzes protostrator et Comnenus Isaacius, Alexii eius qui post imperavit, gener. agmen clauderat Iohannes Ducas Sebastocrator, imperatoris patruus. mediam phalangem, quam impedimenta et servitia extraordinaria praecedebant, ipse imperator Isaacius et eius frater Sebastocrator Alexius obtinebant. barbaros vero, se ab utroque angustiarum latere ostendentes, satis apparebat semper male cogitare. ac antegressae legiones citra dimicationem e faucibus illis evaserunt, quod Blachi nondum eo pervenerant; et e re quoque sua esse iudicabant ut primis neglectis mediam phalan-

τους παριόντας ἀναιμωτὶ τὰς ἄκρας ὑπερβαλεῖν, τῇ δὲ μέ-
 σῃ συνεπιστῆναι καὶ προσαρῶσαι σφᾶς τῆς φάλαγγος, καθὼς
 παρέστι βυσιλεύς καὶ ἡ τοῦτον θεραπεία καὶ ὅπως αὐτῶ V. 226
 κατὰ γένος ἐπίσημον προσεφέπεται, καὶ οὐκ ἐψεύσθησαν τῶν
 5 κατὰ σκοπόν. ἐπειδὴ γὰρ προχώρησεν εἰς πολὺ τοῦ χαλε-
 ποῦ ἐκείνου τόπου καὶ μηδαμῇ διάφευξιν ἔχοντας ὁ αὐτο-
 κράτωρ, οἱ βάρβαροι τηρικαῦτα μεθ' ὅτι πλείστου ὁμῶδον
 ἐπέθεντο. ἀλλ' οὐδ' οἱ τοῦ πεζικοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατεύματος
 ἐπὶ τούτοις ἠμέλοσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ μὴ ἐγκυκλωθῆναι σπεύ-
 10 δοντες, πρὸς τὸ ἄναντες ἐφορμῶντες τοῦ χώρου ἀνέστελλον, C
 εἰ καὶ πονήρως μῖλα καὶ ἐπικινδύνως, τοὺς ὑποκατιόντας
 τῶν ἀκρωρειῶν βαρβάρους. ὡς δ' ἐβιάζοντο τῇ πλήθει καὶ
 τοῖς ἐπικυλιόμενοις λίθοις κακῶς οἱ Ῥωμαῖοι ἔπασχον, ἐνε-
 δίδουσαν εἰς τροπὴν, πλὴν ὑφειμένως καὶ τότε οὐδ' ὑπερά-
 15 γαν, καὶ τοῦτο οὐκ ἐπὶ πολὺ· τὸ γὰρ αἰεὶ τι τοὺς ἄλλοθρό-
 ους πλεονεκτεῖν, ἐπιβριθοντάς τε καὶ κατὰ πλείονας ἐγκειμέ-
 νους, ἐπικατέβαλε σφᾶς ἀκόσμως τῇ στρατιῇ. τὸ δ' ἀπὸ
 τοῦδε συγγύσεως γενομένης καὶ πάντων σώζειν ἑαυτοὺς προ-
 θεμένων, ὡς θρέμματα κατακλεισθέντα σηκῶ κατήκισον οἱ
 20 πολέμοι τὸν ἐπικαταλαμβανόμενον καὶ αἰεὶ τοὺς ἐν χερσὶν
 ἔκτεινον. ἀμύνων δὲ οὐδεὶς ἦν, οὐδ' ἠδύνατο, βασιλεὺς δὲ
 αὐτός, ὡς ἐν ἄρκυσι μέσος ληφθεὶς, πολλάκις μὲν ἀπόσα- D
 σθαι τὸ καθ' αὐτὸν ἐπιὸν ἀπεπειρώσατο βάρβαρον, σὺν δὲ

3. καὶ ἡ τούτ.] καὶ αὐτὸ κατοῦναι B. 19. κατήκισον] ἐφόνεον
 ἀσυμπαθῶς B. 20. τὸν ἐπικαταλαμβανόμενον om A.
 τοὺς] τὸν A. 22. μὲν ἀπώσασθαι] μὲν ἐξέκλιμασεν ἀποδιῶσαι
 τοὺς εἰς αὐτὸν ἐρχομένους καὶ φυγεῖν, οὐκ ἠδύνατο δέ· ἐπε-
 σε γὰρ καὶ τὸ κασείδιον ἀπὸ τῆς αὐτοῦ κεφαλῆς B.

gem, in qua esset imperator eiusque ministri et reliqua nobilitas, aggrederentur. nec opinione sua sunt decepti. nam ut in faucibus illis fugae nullum spatium relinquentibus longe processerat, tumultuosissimam pugnam cient. neque Romanus peditatus senior, ne circumveniretur, in arduum tendens barbaros cum labore et periculo e cacuminibus descendentes reprimebat. sed cum multitudine telorum et devolutis saxis urgerentur, fugae se paulatim et quasi dissimulanter initio mandarunt, donec barbaris maiori subinde successu et impetu irruentibus perturbati effuse fugerunt, de sua quisque tantum salute sollicitus, et velut pecudes in stabulo conclusae defendente nemine caeduntur. imperator vero tanquam in mediis cassibus irretitus, saepe quidem irruentes in se barbaros propulsare conatus, praeterquam quod nihil profecit, etiam tegumen capitis, quam casin vocant, amisit. sed cum multi fortissimi viri circa eum conglobati multa iu-

τῆρ μηδὲν ἀνύειν καὶ τὸν τῆς κεφαλῆς ἀπεβάλετο κάσιν. πολλῶν δὲ καὶ κρατίστων συνειλεγμένων περὶ αὐτόν, καὶ πολλὰ μὲν ἀγρηκῶτων ὑποζύγια, ὡς δὲ φησι καὶ στρατιώτας Ῥωμαίους, ὅποσοι τῆ παρόδῳ διὰ τὴν συμπίλησιν προσίσταντο, οὕτως αὐτῷ ἢ ἕξοδος διηνμάριστο, καὶ σέσωστο μόνος ἀπο-5 λωλότων πολλῶν. καὶ ὁ μὲν τοῖς προηγησαμένοις συναφθεῖς τάγμασιν ἔδνε σῶστρα Δαυιδικῶς τῷ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κατὰ τὸν τότε πόλεμον ἐπισκιάσαντι θεῷ. ὁ δὲ σεβαστοκράτωρ ὁ Δούκας μὴ βατὰ καθορῶν τὰ ἐν ὄψεσιν ἄλλην ἐβάδισεν, ἀγαθοῦ τινὸς ἡγεμόνος εὐπορήσας, ὃν τοῦ κατ' 10 αὐτόν τις στρατεύματος Λιτοβόης τοῦνομα ἐκ τοῦ τῶν βαρβάρων τάγματος προσδιαλεξάμενος ἐπεσπάσατο, καὶ δι' ἐκείνης ἀπειράτος ἐξῆλθε κακοῦ. βασιλεὺς δὲ διὰ τοῦ λεγομένου P. 276 Κρηνοῦ πρὸς τὴν Βερρόην ἀποσωθεῖς εἶρε τὴν προέξελθούσαν ἀπαθῶς στρατιὰν οὐκ ἀγαθὰ φανταζομένην περὶ ἑαυτοῦ. 15 διεθρυλεῖτο γὰρ ὡς καὶ αὐτὸς τῷ λοιπῷ συναπολώλει στρατεύματι. διὰ γοῦν τὸ τῆς φήμης ἄγνωμον ὁ βασιλεὺς ὀλίγας ἡμέρας τοῖς ἐκεῖ που προσδιατρίψας μέρεσι πρὸς τὴν τῶν πόλεων ἐπάνεισι βασιλίδα. ἡ μέντοι ἀπενκταῖα περὶ τοῦ κρατοῦντος ἔδουσα φήμη ὑφ' ἑτέρας ἀγγελίας παρηνδοκίμητο, ἣν πτε-20 ρώσας ὁ βασιλεὺς ἀφῆκε κατὰ τὸν Καρχηδόνιον Ἄννωνα τῆς

5. μόνος ἀτρωτος ἐσώθη B. ὁ δαυιδικῶς, ut supra quoque, APW. 9. μὴ βατὰ] ἀβατα ἀπὸ τῆς τῶν νεκρῶν σωματίων πτώσεως B. καθορῶν] ὁρῶν τὰ ἐμπροσθεν A. 10. ἀγαθοῦ] προσδοποιηθεῖς ὑπὸ τινος τοπικοῦ λιτοβόη ὀνομαζομένου B. 12. διαλεξάμενος A. 13. ἀπειράτος] ἀγαθιγῆς A. 15. οὐκ ἀγαθὰ] φήμην κακὴν περὶ αὐτοῦ ἔχουσαν B. 17. ὁ βασιλεὺς om A. 19. ἀπενκταῖα A, omisso ἔδουσα. 21. κατὰ] καθῶς ποτε καὶ ὁ καρχηδόνιος ἄννων θεὸν αὐτὸν θέλων ἀνακηρῆσαι μέσον τῶν ἀνθρώπων οὐκ ἐδέχετο οὐδὲ ὡς θεὸς ὠνομάζετο. ὅθεν

menta et nonnullos etiam, ut ferunt, Romanos milites progressioni obstantes occidissent, evadendi facultatem habuit; et multis interfectis solus vulnerum expertus conservatus, cum ad antegressos pervenisset, more Davidico gratias deo persolvit, qui caput suum eo praelio obumbrasset. Ducus vero Sebastocrator cum se progredi non posse videret, bonum ducem nactus, quem miles quidam eius Litoboes ex barbarica cohorte pellexerat, alia via sine ulla noxa est elapsus. Imperator cum per Crenum Berroen pervenisset, incolumem exercitum qui antecesserat, nihil de se boni sperantem reperit. ferebatur etiam una cum copiis periisse. ad eum adversum rumorem abolendum, paucos dies in illis partibus commoratus in urbem imperatricem rediit, infausta fama alio nuntio abolita, quem ipse Carthaginensis Ilaunonis exemplo de sua victoria in urbibus spargendum cu-

πόλεις ἐπιούσας νικητὴν αὐτὸν ἀναγορεύειν. ἀλλ' οὔτε ἄννων ἐπὶ πολὺ ἀπάνωτο τῆς τῶν ᾠδικῶν ὀρνίθων συλλογῆς, οὐς μετὰ τὸ διδαχθῆναι διὰ μείρακυλλίων ὡς ἄννων θεὸς ἐνδελεχῶς παρακαθημένων αὐτοῖς καὶ τοῦτο ὑποβαλλόντων ἕσι 5 μιάθημα διαφῆκεν ἄλλοσε ἄλλον, ὡς ἀπανταχῆ διαρρέυση τὸ Β ἔπερ αὐτοῦ τῶν ὀρνίθων μέλος· λύσαντες γὰρ τὸ πτερόν οὐκέτι ἄννων ἦδον θεός, ἀλλὰ τὰ τῶν ὀρνίθων καὶ πάλιν ἔμουσούρουσαν ὡς πρότερον· οὔτε μὴν ὁ βασιλεὺς ἐς μακρὸν τῆς εὐαγγελίου φήμης ἀπέλαυσεν· ἡ γὰρ πτωσίς πο- 10 λυάνθρωπος γενομένη τὰς πόλεις ἐπιστεναγούσας ἐδείκνυ καὶ τοὺς ἄγρους κῶμον κωμάζοντας ἄγριον. εἰσιῶν δὲ τὴν τῶν πόλεων ἄρχουσαν ὑπεχύλασε τι μικρὸν τῆς ὀφρῆος, καὶ ἦν ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι τούτοις δακνύμενος. πρώην δὲ οὐχ οὐ- 15 τω δέκεται, ἀλλ' ἀπαίρων κατὰ βυρβύρων, τὰ προφητικὰ ἐξελεύσεσθαι καὶ μετὰ χαρμονῆς εἰσελεύσεσθαι, καὶ ὡς τὰ ὕρη καὶ οἱ βουνοὶ ἐξαλοῦνται προσδεχόμενοι αὐτὸν ἐν χαρῇ, C καὶ πάντα τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ ἐπικροτήσῃ τοῖς κλάδοις, καὶ V. 227 ἀντὶ στοιβῆς ἀναβήσεται κυπύρισσος, ἀντὶ δὲ κνίξης ἀναβή- 20 σται μυρρίνη, ἐπεὶ καὶ ἀλλοκότοις δόξαις περὶ ἑαυτοῦ συγ-

καὶ τὰ μιμητὰ τῶν στρουθίων, ἦγουν κίσσας χαμικηλίδας ψι-
τακοὺς καὶ ἕτερα, κρατήσας καὶ ἐν κλουβίοις κατακλείσας, ἐδι-
δασκον τὸ λέγειν παρ' αὐτοῦ ὡς θεός ἐστιν ὁ ἄννων. εἷσα
ἀπολυθέντα παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸ πανταχόθεν διακηρύττειν καὶ
λέγειν ὡς ἄννων θεός ἐστιν, ἐκεῖνα μὲν τοιοῦτόν τι ὡς ὑπελάμ-
βανεν οὐκ ἐποίησαν, ἀλλ' ἕκαστον τὴν συνήθη καὶ πρώην ἐχρῆ-
το φωνῆν. οὔτε γοῦν μέχρι τέλους ὁ ἄννων ἐκηρύχθη θεός,
οὔτε — B. 2. ᾠδικῶν] φιλομοούσων A. συλλογῆς]
ᾠδῆς A. 3. μείρακυλλίων] παιδαρίων A. 9. ἀπήλαυσεν A.
17. προσδεχόμενα A. 19. καὶ ἀντὶ κωνύξης A.

rarat. caeterum neque Hanno diuturnum fructum ex Musicarum avi-
um cantu percepit, quas a pueris continenter edoctas Hannonem
esse deum alias alio dimiserat, ut volucrum illa cantilena passim
audiretur: nam cum avolassent, destiterunt canero Hannonem esse
deum, et veterem suam cantilenam repetiverunt; et imperator vi-
etricis famae gloriolam cito amisit: nam intersectorum multitudo ur-
bes et agros luctu complebat. urbem ingressus cladis illius dolore
nonnihil de supercilio remisit. nam ante eam expeditionem, prophe-
ticiis illis verbis ad se accommodatis, putabat se cum laetitia egres-
surum et cum gaudio ingressurum, et montes ac colles prae expe-
ctatione sui hilariter exultaturos, et omnes silvae arbores ramis sibi
applausuras; pro gramine cupressum et pro rubo myrtum nascituram.
nam absurdus de semet ipso opinionibus imbutus ea quae in animi

κεκρότητο, καὶ πολλάκις τὰ ἐν μυχῶ καρδίας ἐπληγουζόμενα
 ἐκφέρων ἐφθέγγετο μὴ διὰ τὰ κοινῶς ὑφ' ἡμῶν ἡμαρτημένα
 καὶ τὸ Θεοῦ κρίσιν πάντας καταλιπεῖν βυρυνθῆναι τὸ οὖς
 κυρίου τοῦ μὴ ἀκούειν ἡμῶν καὶ παραδοθῆναι ἡμᾶς εἰς μα-
 στίγασιν λαῶν μωρῶν καὶ οὐχὶ σοφῶν, ἀλλὰ τίνοντας δίκην 5
 τοῦ ὀπίσω τοῦ Βρανᾶ πορευθῆναι ἀποστασίαν κατ' αὐτοῦ
 νοσήσαντος τοιοῦτοις ἐκδεδόσθαι τοὺς προνοηομένους κα-
 κοῖς. ὡ τῶν τοῦ πονηροῦ σκεμμιάτων τε καὶ ὑψημημάτων, εἰ
 Δ οὕτω τῶν ἀρχόντων τινὲς ὑπειλήφασιν, ὡς ἐυσεβῶν μυριά-
 δας τῆς ὑποιασοῦν ὑπὸ τινος αὐτῶν παροινήσεως ἀντάλλα- 10
 γμυ καὶ ἀντίψυχον ἐκδίδωσιν ὁ Θεὸς συγκινηθεῖσιν ἔθνεσι
 καὶ ὡς πρόβατα σφαγῆς παρήσιν αὐτοὺς ἀπάγεσθαι τε καὶ
 ἀποκτείνεσθαι. τίς γὰρ Ἱερεμίας πολύδακρυς ἐθρήνησεν ἂν
 ἀρκούντως τοὺς αἰχμαλωτιζομένους, τοὺς ἀναιρουμένους,
 τοὺς εἰς τὰς πορρωτέρω χώρας ἀποδιδόμενους, καὶ τούτων 15
 ἐφ' ὅσαις τὸ τοῦ Χριστοῦ μὴ ἐπικέκληται ὄνομα; οὐ ταῦτα
 δὲ μόνον διεξιὼν ἦν, ἀλλ' ὅτι καὶ μοναρχίαν περιβαλεῖται,
 καὶ θηλάσει γάλα ἐθνῶν, καὶ αὐτὸς ἐσεῖται τὴν Παλαιστίνην
 ἑλευθερῶν καὶ τὴν δόξαν τοῦ Λιβάνου κτώμενος καὶ τοῖς
 Ἰσμαηλίταις ὑπὲρ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν κεραιζῶν καὶ ληϊ- 20
 P 277 ζόμενος καὶ τὸ βαρβαρικὸν κύκλω ἀνακαθαίρων. προσεπῆγε
 δὲ καὶ ὡς οἱ τότε ὑπ' αὐτὸν ἡγεμόνες οὐκ ἔσονται τοῖς σή-
 μερον ὅμοιοι, ἀλλ' ἰσχὴν περιβαλοῦνται πλείστην καὶ πλοῦ-
 τον ἐθνῶν ἔδονται καὶ τὰ πάχη αὐτῶν ἐκμυελιοῦσιν, εἰς τὴν

2. ἐκφέρων] ἐξαγγέλλων A.
 σιν A.

12. αὐτοὺς om A.

11. συγκινηθεῖσιν] αἰμοχαρέ-
 17. διεξήει A.

penetralibus insederant proferebat, non ob publica nostra peccata
 et dei iudicium ab omnibus derelictum aurem domini esse obtura-
 tam, quo minus nos audiret, et populo stulto et barbaro nos fla-
 gellandos esse datos, sed poenas dedisse defectionis, quod Branam
 secuti essent hi qui hostibus praedae fuissent. o diabolicas cogitatio-
 nes et inspirationes, si nonnullis principibus persuasum est multa
 piorum millia ob quaecumque in eos delictum sanguinariis gentibus
 ovium instar ad caedem et internecionem dedi. quis enim lacrymo-
 sus Hieremias satis deploret eos qui capiuntur, qui occiduntur, qui
 in longinquas regiones venduntur, eas praesertim in quibus Christi
 nomen non invocatur? neque illa insolentia contentus, monarchiam
 de se iactabat et opes gentium et Palaestinae liberationem, et glo-
 riae Libani adeptionem, et Ismaelitarum ultra Euphratem fluvium
 profigationem, et barbararum gentium undique depulsionem. adii-
 ciebat, quos tum duces habiturus esset, eos non fore nostris simi-
 les, sed summam potentiam habituros et divitias gentium comestu-

αὐτὴν ῥῆξι καὶ τοπάρχαις ἔξουσίαν καὶ περιφάνειαν καθι-
 στάμενοι· ἐλέγετο δὲ τούτων πάντων ὑφηγητὰς Ἰσαακίῳ κα-
 θεοτάται τοὺς ἐς ἡμᾶς ματαιολόγους, ὡσπερ σῆτας ταῖς κε-
 νοφωνίαις ταύταις τὴν ἐκείνου φύσιν πρὸς τὰ καινὰ τῶν
 5 ἄκουσμάτων οὖσαν κατάρροπον ὑπεισιόντας καὶ κατεσθίου-
 τας, ἢ μᾶλλον ὡς αἱ τίτθαι τὰ βρεφύλλια ἐπικλινῆ τιθέντας
 πρὸς ἄστωγὴν καὶ βίον ἐξημβλυμένον ἀναπεπτωκότα τε δει-
 κνύντες τὸν βασιλέα τοῖς τῶν τοιούτων μυθολογημάτων ἐπά-
 10 σμασιν, οἷα δὴ καὶ μηδὲν αὐτορροῦντος αὐτοῦ, τῆς ὥρι-
 σμένης δ' ἐπιστάσης ὑποκεισομέων αὐτῷ πασῶν τῶν βασι-
 λειῶν, καθ' ὃν δὴ τρόπον καὶ οἱ πάλαι ζωγράφοι Τιμόθεον
 ἔγραφον αὐτὸν μὲν καθεύδοντα, τὴν δὲ τύχην περιουθεύσαν
 καὶ εἰς ἓνα κύρτον τὰς πόλεις ἐμβάλλονσαν καὶ προσάγουσαν
 αὐτῷ καὶ παραδιδούσιν. τὸ δὲ δὴ θαυμάζεσθαι ἀξιώτερον,
 15 ἔλεγε διαρρήδην ὡς ὁ Κομνηνὸς Ἀνδρόνικος, ὃν αὐτὸς τοῦ
 ἄρχην καθελῶν εἰς θάνατον ἐξέδωκε ποιηρόν, ἐνναετίσειν
 ἤμελλε τῇ βασιλείᾳ Ῥωμαίων, συνέστειλε δὲ τὴν ἐκείνου ἐν-
 νεαρχίαν εἰς τριετίαν θεὸς ὡς ὄντος κακοεργοῦ, ἀμέλει τοι
 καὶ ὡς ῥάκος πορφύρα ἐπιβέβληται τῇ αὐτοῦ ἀρχῇ καὶ οἱ

2. ἐλέγετο δὲ τὰ μαγεύματα ταῦτα ἔχειν ἀπὸ τοῦ πατριάρχου
 τοῦ δοσιθέου. εἶχε γὰρ αὐτὸν ὁ τοιοῦτος πατριάρχης κατὰ πάν-
 τα ὑπήκοον καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ δεχόμενον ὡς διδασκάλου,
 ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ὡσπερ τὰ βρέφη ὑποιάσσονται ταῖς θηλεζού-
 σαις καὶ κατὰκείται ἐν τοῖς κουνίοις αὐτῶν βίον ἀπράγμονα
 ἔχοντα, οὕτω καὶ οὗτος ὁ βασιλεὺς ὄλος ἦν ἀναπεπτωκῶς ἐν
 τοῖς τούτου μυθολογήμασι καὶ ἐπίσμασι, μηδὲν ὄλως ἐνεργεῖν
 βουλούμενος· ἐλεύσονται γὰρ τὰ πάντα κατὰ τὸν καιρὸν αὐ-
 τόν, ἐδόξαζέ τε καὶ ἔλεγε· ὅπερ δὲ ἔχειν διὰ θαύματος καὶ

ἀξιον γέλωτός ἐστιν, τοῦτο ἦν. Β.

4. καινὰ Α.

7. δει-

κνύντας? 12. δὲ οἱ APW.

16. πόνηρον ἐνν. ἔλεγε Α.

ros et pinguedinis eorum medullas exhaustos, regibus et toparchis auctoritate et splendore similes. in huiusmodi ineptias impulsus est a vanis hominibus, qui nostra etiam aetate vigent, et veluti tineae vanitatibus istis ingenium eius novarum rerum avidum subibant et erodebant; aut potius, ut nutrices infantem in cunis collocant, ita illi ipsum ad socordiam et ignaviam suis fabulis et commentis impellebant, quasi vero ipso dormitante, cum fatalis hora instaret, regna in eius potestatem ultro casura essent, quemadmodum veteres Timotheum pinxerunt dormientem fortuna interim circumeunte et urbes in unum rete contractas ei tradente. et quod magis mireris, asseverabat Andronicum Comnenum, quem ipse imperio pulsum miserabiliter trucidandum curarat, IX annos in imperio ex-acturum fuisse, nisi a deo propter improbitatem illius ad triennium

Ἐκείνου ἕξ λυκάβαντες, καὶ μέλλει κατὰ τούτους αὐτὸς τους χρόνους μὴ εἶναι πᾶν τι ἐπεικῆς τε καὶ μέτριος μὴδ' ὡς ἐπίπαν ταῖς ἀγροπραξίαις γυννόμενος, οἷα τῶν κακοποιῶν Ἀνδρονίκου ἐνιαυτῶν πρὸς τὴν ἐκείνου μετελκόντων φύσιν αὐτὸν καὶ ἀντισπῶντων ἀναγκιστῶς. ταῦτα δὲ εἰ καὶ Ἀν-5 δρονίκῳ τὸ ἀνεπέκλητον χαρίζονται ὡς κατὰ χρόνους ἄρξαντι κακοποιούς, καὶ συνίστησι τὴν εἰμαρμένην καὶ τὴν ἀνάγκην, παρήμμη τοῖς βουλομένοις σκοπεῖν. ἐπεὶ δὲ οἱ ἕξ παρηλθούσαν ἐνιαυτοί, ἔδειξεν ἐκ τῶν πραγμάτων αὐτῶν μὴ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀλλὰ τὴν γνωμικὴν ιδιότητα ὑποβάλλειν 10 καὶ ὑποτιθέναι τὰ βουλητέα τισίν· ἀγαθὰ γὰρ ἐπαγγελλόμενος Δμείζονα τοῖς σπηκίοις εἰς τοὺς μετέπειτα ἐνιαυτοὺς οὐδὲν τι τῶν προτέρων εἰργάσατο ἄμεινον.

V. 228 4. Οἱ μέντοι Βλάχοι τῷ αἰεὶ νικᾶν Ῥωμαίους ὄφρα-ζόμενοι, καὶ πλοῦτον ἄβρον καὶ παντοῖον ὄπλισμόν ἐκ τῶν 15 Ῥωμαϊκῶν λαφύρων περιβαλλόμενοι, ἀκατάσχετοι τοῦ λοιποῦ ταῖς ὄρμαῖς ἐγεγόνεισαν, καὶ οὐκέτι κώμας καὶ ἀγροὺς ἐλήζοντο ἐπιόντες, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῶν εὐπύργων ἐφωπλίζοντο πόλεων. τὴν τε οὖν Ἀγχίαλον ἐξεπόρθησαν καὶ τὴν Βάρναν παρεστήσαντο, καὶ κατὰ τὴν Τριάδιτζαν ἀφικόμενοι, ἧ ἔστιν 20 ἡ πύλιαι λεγομένη Σαρδική, τὸ πλεῖον αὐτῆς μέρος ἡφάνι-

4. χρόνων A. 5. ταῦτα] οἱ δὲ τοιοῦτοι λόγοι φανερώς ἀθωοῦσι τὸν ἀνδρονίκον ὡς ἀνέκλητον καὶ μὴ μετὰ γνώμης οἰκείας πρᾶξιοντα τὰ κακὰ ἀλλὰ ἀπὸ τῆς τῶν κακῶν χρόνων ἀνάγκης τε καὶ φορᾶς. φαίνεται δὲ ὅ ταῦτα λέγων καὶ προσκρούειν θεῷ, καὶ τύχην καὶ εἰμαρμένην θαξάζειν; ὡς τῶν ἑλλήνων τινός. B. εἰ καὶ] ἦν A.

contracti essent, et sex illius anni, tanquam panni purpuræ, suo imperio adiecti; quibus non omnino clemens et moderatus futurus esset, neque beneficentiæ rationem ubique habiturus, quippe cum a maleficis annis Andronici ad illius naturam per vim traheretur. quibus verbis an excusarit Andronicum ut maleficis temporibus imperio potitum, et fati necessitatem ut quidam ex Graecis probarit, aliis iudicandum relinquo. postquam vero sex anni practerierunt, suo exemplo demonstravit non annorum circuitu sed animorum impulsu nonnullos ea fecisse quae voluerunt. nam cum maiora bona polliceretur, insecutis annis nihilo clementius tractavit subditos.

4. Enimvero Blachi crebris victoriis elati, et ex Romanorum spoliis magnas opes et omnis generis arma consecuti, deinceps aullo modo coliberi potuerunt; nec iam villas et agros passim populabantur, sed munitas etiam urbes invadebant. Anchialum quidem vastarunt, Barnam subegerunt, et Triaditzæ, quae olim Sardica dicebatur, maiorem partem deleverunt. Stumpio cives exegerunt. Nipa

σαν, καὶ αὐτὸ δὲ τὸ Στούμπιον τῶν ἑνοικούντων ἐκένωσαν. ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Νῆσον ἀφικόμενοι λείαν κἀκέθην οὐκ ὀλίγην ἀνθρώπων τε καὶ ζώων ἐπεσπάσαντο, μὴ ἔχων δ' ὁ βασιλεὺς, ὡς οἶα ὑπὸ μελισσῶν κηρίον κυκλούμενος, τίνι τῶν κακῶς πα-
 5 σχόντων ἐπαρήξει πρότερον ἢ τίνι τελευτῶν βραβεύσει τὴν P. 278
 σῦναρσιν εἰς ἀρχηγούς μερῶν τὴν στρατιάν. ἀμέλει καὶ τὴν Βάρναν ἀνέκτισε, καὶ ἐπύργωσε τὴν Ἀγχιάλον, καὶ φρουρὰν ἀνταῖς ἐγκατέστησε. καὶ ἐδόκει μὲν οὐκ ἄπο προμηθείας εἶναι ταῦτα βασιλικῆς, ἦσαν δὲ καὶ οὕτω τὰ τῶν ἐναντίων
 10 αὐθις ἐπικρατέστερα. ἔξιὼν δὲ καὶ αὐτὸς κατὰ τὰς μετοπω-
 ριγὰς τροπὰς περὶ τὴν Φιλίππου ἐπαρχίαν, καὶ τὴν γυναι-
 κωνῆτιν συνεπαγόμενος, ὡς ἐνόη, ἀνέστειλλε τὰς τῶν Βλάχων
 καὶ Σκυθῶν ἐπιδρομὰς. ἀλλὰ καὶ τοῦ τῶν Σέρβων Ζουπά-
 νου κακουργοῦντος καὶ τὰ Σκόπια φθείροντος, κατ' ἐκείνου
 15 ἐξώρμησε* καὶ ὡς συνερρώγισαν αἱ τάξεις κατὰ τὸν Μορά-
 βον λεγόμενον ποταμὸν, ἐνέκλιεν οἱ βάρβαροι, καὶ καταδιώ-
 ξεως γενομένης οὐκ ὀλίγοι τούτων ἀφαισιμῶ παρέδόθησαν, B
 ὕδασι καταβαπτιζόμενοι καὶ δόρασι διαπειρόμενοι. παρελ-
 θῶν δὲ καὶ τὸν Νῆσον καὶ περὶ τὸν Σάουβον γενόμενος ποτα-
 20 μὸν τῷ οἰκείῳ συνέμιξε κηδεσιῇ τῷ τῆς Οὐγγρίας ἡγῆ τῷ
 Βελᾶ. καὶ συχνὰς ἐκέισε διατρίψας ἡμέρας ἐπάνεισιν αὐθις
 εἰς Φιλίππουπολιν, κἀκέθην τὴν μεγαλόπολιν εἰσεῖσιν, ἐκκλί-
 νων τὴν εἰς τὸν Ἄιμον ἀροδοῦν.

1. στοῦμπιν B. 2. εἰς] πρὸς A. Νῆσον] νῆσον B. ἀφαι-
 μένοι A. 5. τὴν om A. 14. ἀπεισε κατ' αὐτοῦ A. 15.
 μονάβον A. 21. καὶ συχνὰς] καὶ ὀλίγας ἡμέρας μετ' αὐ-
 τοῦ ποιήσας B.

quoque non parvam hominum et pecorum praedam abegerunt. quam-
 obrem imperator undique non aliter quam favus ab aribus circum-
 ventus, et quibus prius aut posterius opem ferret dubitans, exerci-
 tus inter duces distribuit, Barnam iustauravit, Anchialum turribus
 et praesidio firmavit. quae quamvis ab imperatoria providentia non
 abhorrere viderentur, tamen hostes denuo superiores fuerunt. sed et
 ipse post aequinoctium autumnale in Philippicam provinciam egres-
 sus, adductis una mulieribus, Blachorum et Scytharum incursiones
 pro vicili prohibebat: invasit et Serviorum Zupanum, qui maleficiis
 non abstinebat, et Scopia evertebat. commisso ad flumen Morabum
 praelio barbari terga dederunt; in eaque fuga non pauci aqua et
 ferro perierunt. Nisum quoque praetergressus, et ad Savum fluvium
 profectus, socerum suum Belam Hungariae regem adiit. et complu-
 res ibi dies commoratus, Philippopolim revertitur, atque inde in
 magnam urbem redit, declinato Haemi transitu.

Εἰς δ' ἑτέραν τῶν κατὰ Φιλιππούπολιν χωρῶν ἀπιδὼν κυβέρνησιν, ὡς τῶν ἐκεῖσε μάλιστα πασχόντων κακῶς ἀεὶ, στέλλει τὸν οἰκεῖον ἐξάδελφον Κωνσταντῖνον, ὃν καὶ δοῦκα τοῦ στόλου προβάλετο, εἰς στρατηγὸν ἀποτάξας. ὁ δὲ κἄν οὐπω ὑπεραναβεβήκει τὸν μείρακα, τὸ γοῦν θυμοειδὲς παρα-5
 C δεικνύων ὡς οἱ τῶν λεόντων σκύμνοι τὴν ὄφρυν εὐθύς ἐκ γενέσεως καὶ τῆς ἐπανγενίου κόμης τὸ λάσιον καὶ τὰς τῶν ἀνύχων ἀκωκάς, οὕτω πρὸς ὑπακοὴν καὶ δέος τὸ συνὸν ἀν-
 τῆ ἑρῦθμισε στράτευμα ὡς νεύματι μόνῳ πείθεσθαι οἱ καὶ ἐννοήματι καὶ πρὸς τὰ ἐπιταττόμενα ῥηδίως ὑπάγεσθαι. ἐστρα-10
 τῆγει οὖν μετὰ τῆς φυσικῆς ὀξύτητος· εἰ δέ που ἡ νεότης σφαδιάζουσα ἐξέπιπτε τοῦ καθήκοντος, ἢ τῶν ἐκείνῳ συνε-
 ζευγμένων ὑποστρατήγων ἐμπειρία ταύτην ἀνασειράζουσα μὴ ὄρους ὑπερβαίνειν ὑπετίθει τοὺς τακτικούς. ἐπηξαν οὖν αὐτὸν οἱ ἀποστάται Βλάχοι ὅσον οὐδ' αὐτὸν τὸν βασιλέα 15
 ἐποπτανόμενον κατεπλάγησαν, καὶ πολλάκις ὁ Πέτρος σὺν
 D τῷ Ἀσᾶν κείρειν τὰ κατὰ Φιλιππούπολιν καὶ Βερροῖην προ-
 θέμενοι οὐκ ἔλαθον ἐξιόντες τὸν Κωνσταντῖνον, ἀλλ' ἐφέπον-
 τα εἶχον καὶ τὰς ἐκείνων κλονοῦντα φάλαγγας, ὥστε οὐχ ὡς
 πρότερον συχνὰς ἐποίουν τὰς ἐκδρομάς. ἀλλὰ δέον τὰ λυ-20
 σιτελῆ ταῦτα τῇ πατρίδι καὶ ταῖς ἐκεῖσε πόλεσιν αἰρεῖσθαι
 τὸν Κωνσταντῖνον, ὁ δὲ τὴν ἐναντίαν ἐτόρπετο. ἐπαρθεῖς
 γὰρ τοῖς μικροῖς ἀγωνίσμασι τούτοις, ὡς τὰς φρένας ἀστα-
 τῶν τῇ νεότητι, ἤρξατο ὑποποιεῖσθαι τοὺς συνόντας αὐτῷ

5. οὖν Α. 16. ὀπτανόμενον ἐκεῖσε κατ. Α.

Initaque alia ratione Philippopolitanam provinciam gubernandi, ut hostium grassationibus maxime obnoxiam, Constantinum fratrem patrum cum imperio ablegat, quem classis quoque ducem creatat qui etsi adhuc adolescens, tamen, quemadmodum leonum catuli a primo ortu supercilium iubam et unguium aciem ostendunt, sic ille statim animi vigorem et iracundiam prae se ferens ita exercitum ad sui metum et obedientiam assuefecit, ut ad nutum et cogitationem paratus iussa eius facile exequeretur. naturalem igitur in regendo milite acrimoniam secutus si quando aetatis vitio ab officio deerrabat, errata eius legati corrigebant, monentes ne ultra limites evagaretur. proinde Blachi magis eum formidarunt quam ipsum imperatorem; ac Petrus et Asan saepe Philippopolitanum et Berröenum agrum populaturi Constantinum non fefellerunt, tergis subinde inhaerentem et phalangem eorum armis lacescentem; et minus crebras excursiones fecerunt. cum autem Constantino ii successus ad patriae et subiectarum urbium salutem referendi essent, is contrariam viam secutus,

στρατηγούς, καὶ τῶν ἐγγωρίων στρατιωτῶν ὀπόσους τὸ γένος
 αἰδεσίμους ἐγίνωσκε καὶ περιδεξίους εἰς ἔργα πολέμια. οὐκ
 οὖν καὶ βραχεῖαν ἐκ τούτων ῥοπήν ἐσχηκώς πρὸς τὴν τῶν
 κατ' ἔφεσιν ἐκπεράτωσιν, τῆς στρατηγίδος ἀνθαιρεῖται στο-
 5 λῆς τὴν βασιλείον, καὶ τοὺς πόδας εἰς ἐτοιμασίαν τῆς τυ- V. 299
 ραννίδος φοινικοβαφὲς ἀμφιέννυσι πέδιλον. καὶ παραδηλοῖ P. 279
 γράμμασι τὰ ἐπ' αὐτῇ τετελεσμένα τῇ τῆς ἀδελφῆς γαμέτη
 τῇ μεγάλῃ δομestική τῆς δύσεως Βασιλείῃ τῇ Βατάτζη. τὸν
 δὲ οὐ μόνον οὐκ ἔσχεν ἐπαινοῦντα τὰ τετολημμένα ἢ προσ-
 10 σχύοντα οἷς ἔπρατε νηπιωδῶς καὶ οἷς ἔστειλεν ἀνθαδῶς, εἰς
 Ἀδριανούπολιν τότε διύγοντα, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον τὴν ἄκαιρον
 ὄμοῦ καὶ ἄλογον ἐκεῖνου φιλοτιμίαν κατακωκώμενον, καὶ ὡς
 ὄσον οὐδέπω ἀπολούμενον αὐτὸν ὀδυρόμενον· ὃ καὶ παρὰ
 15 πόδας ἐπηκολούθησεν. ἄρας γὰρ ἐκ τῆς Φιλίππου ἐπὶ σκοπῷ
 τοῦ κατ' Ἀδριανούπολιν γενέσθαι καὶ μὴ ἐκόντα παραλήψε- B
 σθαι τὸν οἰκεῖον γαμβρὸν τὸν Βατάτζην συλλήπτορα τοῦ ἔργου
 καὶ συνεπενδοκοῦντα τοῖς τελουμένοις, φθάσας περὶ τὸ λεγόμε- B
 νον Νεούτζικον (τόπος δὲ ἐστὶν οὗτος διοριστικὸς τῶν ἐπαρχιῶν
 ἀμφοτέρων, τῆς Ἀδριανοῦ φημί καὶ τῆς Φιλίππου) συλλαμβά-
 20 νεται καὶ καταπροδίδεται βασιλεῖ παρ' αὐτῶν ἐκεῖνων τῶν εἰς
 ἀποστασίαν ὑπονωξάντων καὶ ἀναγορευσάντων αὐτὸν αὐτοκράτο-
 ρα. οἱ δ' αὐτοὶ καὶ τὸν ὑπὲρ ἑαυτῶν ἀπόλογον ἐφ' οἷς ἔδρασαν
 πρὸς τὸ εὐσχημον μεθαρμόζοντες, διεμηνύσαντο βασιλεῖ τὸ

5. τῆς om A 9. ἦ] ταῦτα ἢ A. 11. ἄκ. αὐτοῦ καὶ ἄλ. φ.
 A. 17. συνεπενδοκοῦντα A. καὶ φθ. A. 23. εὐσημον A.

et parvis illis dimicationibus ob aetatis levitatem et temeritatem elatus, duces et milites nobiliores et rei bellicae peritiores sibi conciliare instituit quos cum dicto audientes et ad iuvandum institutum suum paratos invenisset, pro ducis habitu imperatoriam sumit, et ad tyrannidis occupationem declarandam purpureum calceum induit; sororisque maritum magnum domesticum Occidentis, Basilium Batatzem, ut secum actum sit, per litteras certiolem facit. is vero Adrianopolim degens non modo facinus eius non probabat, nec puerilibus eius actis et insolentibus litteris quicquam movebatur, sed etiam importunam eius ambitionem deridebat et ut iamiam perituram deplorabat. idque e vestigio est consecutum. nam cum eo consilio Philippopoli discessisset, ut Adrianopolim profectus sororium Batatzem vel iuvitum in partes suas pertraheret, ubi ad Neuzium pervenit (locus is est, qui Philippopolitanam et Adrianopolitanam provinciam determinat) comprehenditur, et imperatori ab iis ipsis proditur, a quibus ad defectionem impulsus et imperator salutatus fuerat. qui ut suum facinus honesta specie velarent, ad imperatorem scripserunt se non alio

μὲν ὑποκλιθῆναι καὶ προστεῦσαι τῷ ἀποστάτῃ μὴ καθ' ἑτε-
ρον τρόπον ἐργάσασθαι ἢ τῷ συμμεταβληθῆσθαι ἀδελήτως
τῷ καιρῷ καὶ τοῖς πράγμασιν (ὄραν γὰρ οὐκ ἀκίνδυνον αὐ-
τοῖς καὶ ἀκόνδυλον τρηκαῦτα τὸ ἀντιτείνειν πρὸς τὰ παρὰ
C τοῦ Κωνσταντίνου ὑποβαλλόμενα· εἶναι γὰρ τῶν προηγησα- 5
μένων στρατηγῶν ἐπιχολώτατον καὶ τὸ ξίφος ἐκ τοῦ αὐτίκα
γυμνοῦντα κατὰ τῶν μὴ ἐπυδοκούντων τοῖς αὐτοῦ δόγμασι),
τὸ δὲ τῶν τελεσθῆν τῆς ἐς αὐτὸν τὸν βασιλέα ἀκραιφνοῦς
τεκμηριον πίστεως τὸ οἰκεῖον ἐνδειξαμένων, ὑπήνικα εὐκαι-
ρίας ἐλάβοντο. καὶ ἦδει μὲν ὁ βασιλεὺς παλιμβόλων ἀνδρῶν 10
τεχνάσματα ταῦτα καὶ κατεσχηματισμένα προβλήματα, ἐπαι-
νέσας δ' ὅμως τὸ γεγονός ὡς αὐτῷ ξύμφορον, τῶν μὲν συν-
αραμένων τοῦ ἔργου τῷ Κωνσταντίνῳ οὐδένα ἐκ τοῦ προδή-
λου παραλείπηκεν, αὐτὸν δ' ἐς τὸ φῶς ἐλυμήνατο. τοσοῦ-
τον δ' εὐφράνθησαν οἱ Βλάχοι καὶ ἡγαλλίασαντο Πέτρος τε 15
καὶ Ἀσάν ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι τούτοις τῷ Κωνσταντίνῳ,
D ὅστε κἀκείνον ἐπὶ τοῦ ἑαυτῶν ἔθρους τῇ βασιλείᾳ ἐπιβαλεῖν,
καὶ βασιλέα μὴ ἔχοντα μειζόνως εὐεργετήσῃν ἄλλως τοὺς
Βλάχους ἢ τὰς κόρας ἐκκόψαι τοῦ Κωνσταντίνου, θυμοσο-

2. ἀδελήτως] ἀδελφῶς A. 6. αὐτίκα] παραχρῆμα A. 7.
ἐπυδοκούντων] πειθομένων A. 9. ἐνδειξαμένων] ἐργασα-
μένων A. infinitivo opus. 14. τοσοῦτον] πολλά δὲ ὑφῆρανθη-
σαν οἱ βλάχοι καὶ ἐχάρησαν, καὶ ἐπὶ πλέον ὁ πέτρος καὶ ὁ
ασάν, εἰς τὴν τοῦ κωνσταντίνου τύφλωσιν· ἀπειλάμβανον γὰρ
εἰ εἰ τῆς βασιλείας ὁ κωνσταντίνος ἐγκρατῆς γενήσεται, ἢ τῶν
βουλγάρων ἀρχὴ ἐκ τοῦ παρατίκα διαλυθήσεται. καὶ ἔλεγον
εἰς μεγαλειότητα εὐεργεσίαν οὐ μὴ ἡδυνήθημεν παρὰ τοῦ βασι-
λέως εὐρεῖν ποτὲ ὄσσην ἀρτίως ἐποίησεν εἰς ἡμᾶς, τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς ἐξορύξας τοῦ κωνσταντίνου διὰ τὴν ἡμετέραν ἀφάρειαν,
γελῶντες καὶ ἐξουθενούντες τοὺς βασιλεῖς τῶν ῥωμαίων ὡς εἰ
τοσαύτας ἐστερήθησαν χώρας. B. 16. ἐπὶ] ἔλεγον? 19. ἢ
expunxerim.

consilio seditiosum hominem secutos, nisi ut iniquae temporum
conditioni servirent. vidiisse enim se tum minime fuisse tutum Constans-
tini voluntati refragari, qui omnes duces iracundia vinceret, et en-
sem statim in eos stringeret qui iussis eius non obscundarent. id
vero quod nunc per occasionem fecerint, argumentum esse suae in-
violatae erga imperatorem fidei. imperator vero etsi levium virorum
artes et fucatas excusationes non ignorabat, tamen eo facto quod e re
sua esset probato, Constantinum excaecavit, adiutorum eius nemine
aperte multato. Blachi vero tantum eo Constantini casu exhilarati
sunt, Petrus et Asan fratres ita exultarunt, quasi et suae gentis
regnum affectasset; neque imperatorem ullum maius beneficium in
Blachos conferre potuissent dicerent. excaecatione Constantini: quibus

φούντες ἐν τοῖς τοιούτοις, καὶ τὰ Ῥωμαίων μνηστῆρες
 πράγματα ἐπὶ τὸ κάταντες αἰεὶ προχωροῦντα καὶ τοὺς χείρο-
 σι μέρεσιν ὑπενδιδόντα. οἱ δ' αὐτοὶ καὶ τοὺς ἐκ φύτλης τῶν
 Ἀγγέλων τὴν τῶν Ῥωμαίων χειρίζουσιν ἀρχὴν πολυετὲς ἐπηύ-
 5 χοντο κράτος, μηδὲ ἰδεῖν ποτὲ θάνατον, εἰ δυνατόν, ἐξελι-
 πάρουσι τὸ θεῖον, ἢ ἀφαιρέσειν τῆς βασιλείας παθεῖν· καὶ τὴν
 αἰτίαν προστιθέντες ἐχρηστηρίαζον οἱ κατάρτοι ὡς αὐτῶν
 βασιλευόντων ἔτι καὶ ἔτι τὰ τῶν Βλάχων προσεπιδώσουσί τε
 καὶ μεγεθυνθήσεται, καὶ χώρας δὲ καὶ πόλεις ἀλλοτρίας
 10 ἐπικτήσονται, καὶ ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν καὶ ἡγούμενοι ἐκ τῶν
 μηρῶν αὐτῶν ἐξελεύσονται, οὐκ οἶδ' ὅθεν καὶ ὅπως τὰ ἔσπου- P. 280
 δασμένα ταῦτα διεξιόντες. ἔνθεν τοι καὶ οἱ μὲν ὡς ἐπὶ τι
 ἐκπορθήσωσιν φρούριον ἢ κώμας ἀναρπάστους θησόμενοι ἢ
 πόλεις ἀναστάτους δειξόντες μετὰ φάλαγγος ἐπήεσαν Σκυδι-
 15 κῆς, καὶ τὸ προστυχὸν ἅπαν εἰσίνοντο, ποτὲ μὲν τῇ Φιλίπ-
 που ἐπιόντες, ποτὲ δὲ τῇ Σαρδικῇ ἐφεδρεύοντες, ἐνίοτε δὲ
 κατὰ τὴν Ἀδριανούπολιν ἐπερχόμενοι· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι νω-
 θεότερον ἐπεξήεσαν, εἰ δὲ ποτε καὶ ἀντετάχθησαν ἢ συν-
 πλάκησαν, κατὰ μετρητοὺς ἐκάκουν τοὺς ἀντιπάλους.

20 5. Ὁ δὲ βασιλεὺς οὗτος δολιχοδρόμῳ ἢ γοῦν σταδιῇ
 προσεικίως εὐθύς πρὸς τῇ νύσση κατέπαυσε τὸν τῆς ἀρίστης V. 230
 βασιλείας δρόμον τρέχειν ἀρξάμενος· οὐδὲ γὰρ ἦν πολλοὺς

12. ὡς ἐπ[] συνεχῶς ἤ? ταχέως Α.

17. νωθεότεροι Α.

21. εὐθύς]

verbis iracundiae suae blandiebantur, et rem Romanam subinde in
 deterius ruentem subsannabant. iidemque Angelicae familiae suae diu-
 turnum imperium precabantur, deumque orabant ne unquam, si fie-
 ri posset, morerentur aut unquam privatam vitam agerent. causam
 subiungebant homines execrables et veluti oraculum edebant, iis
 regnantibus Blachorum regnum magna incrementa capturum et am-
 plificandum, alienis provinciis et urbibus augendum, principes ex
 ipsis et duces e femoribus eorum egressuros esse, haud scio unde
 et quomodo erudita haec edocti, proinde aut ad castellum aliquod
 vastandum aut ad pagos diripiendos aut ad urbes evertendas cum
 phalange Scythica proficiscebantur; et obvia quaeque populantes,
 alias Philippopolim invadabant, alias Sardicae insidiabantur, alias
 Adrianopolim petebant. Romani vero segnius cum eis pugnabant.
 quodsi quando in aciem descendebant et pugnam inibant, parum
 nocebant hostibus.

5. Ipse vero imperator cum optimae gubernationis cursum in-
 stituisset, instar ignavi cursoris non procul ab ipsis carceribus de-
 stitit. neque enim multos virtutis circulos absolvit, sed veluti sati-

Β Ἀμφικιών κύκλους τῆς ἀρετῆς, ἀλλ' ὡς ἀποκαμῶν ὑπεχαλάσθη τοῦ συντόνου τῆς ὀρμῆς καὶ τῆς ἐπαινετῆς εἰς ἅπαν ἐξενευρίσθη προθέσεως. οὐκοῦν πολλοῖς τὰ χαλινὰ καὶ τὰς ἡνίας ὑπαλλάξας τῆς τῶν κοινῶν διοικήσεως, ὡς εἶπερ αὐτὸς ἀποπεφύκει πρὸς σπουδαίαν ἀρχῆς διοίκησιν, τέλος φέρων ἐνε- 5 χεῖρισε τὴν τούτων διεξαγωγὴν καὶ κυβέρνησιν τῷ πρὸς μητρὸς θείῳ Θεοδώρῳ τῷ Κασταμονίτῃ. ἦν δ' οὗτος περὶ πραγμάτων ἐγχείρησιν καὶ μάλιστα περὶ τὰς δημοσίας συνεισφορὰς δεξιότατος καὶ λόγων σοφωτέρων μέτοχος, ὃν καὶ λογοθέτην τῶν σεκρέτων προβαλόμενος ἤγετο ὑπ' αὐτοῦ καὶ με- 10 τήγετο καθάπερ βασιλευόμενος, ὅθεν ὡς ἂν τις ἐν ὑπηρέτου

Γ μοίρᾳ καθήμενος, πᾶν ὅπερ ὑπ' αὐτοῦ ἐπευτύττετο διεπραττετο σχεδὸν μηδὲν διακρίνων. νοσῶν δὲ τὰ ἄρθρα τῶν ποδῶν ὁ Κασταμονίτης φοράδην τὰ πολλὰ πρὸς τὸν κρατοῦντα εἰσήγετο, ὑπὸ δυοῖν φορέων αἰρόμενος διὰ σκίμποδος ὡς οἱ 15 τῶν οἴνων ἀμφορεῖς· καὶ συνομιλῶν βασιλεὶ τὰ πρόσφορα, ἢ μᾶλλον καπηλεύων τὰ Ῥωμαίων πράγματα καὶ ὀλίγου ἀποδιδούς αὐθις ἐξήγετο. οἱ δὲ γε λαοὶ καὶ τὸ τῆς πολιτείας γερούσιον, καὶ ὅσοι τῷ βασιλεὶ καθ' αἷμα συνήπτοντο, εἶποντο ἐκείνῳ καὶ προπέμποντες ἐκύκλουν τὸν νεκροφόρον ἄντικρυς 20 ὀκλαδίαν, τὰς οἰκείας τίχας, οὐκ ἐκείνον ἀποκλαιόμενοι. οὐ γὰρ ἦν τι τῶν γινομένων ἄνευ ἐκείνου διαπρατιτόμενον, ἀλλ' οὐδέ τις τῶν ἐν ὑπεροχαῖς συμμετεῖχε τῷ Κασταμονίτῃ κα-

Δ θέδρας, ἀλλὰ παρίσταντο πάντες δουλοπρεπεῖ σχήματι. καὶ

3. πολλῶν Α. 6. τούτου Α. 8. τὰ δημόσια εἰσοδήματα Β. 13. νοσῶν] ποδαλγὸς δὲ ὦν Β. 17. τὰ] καὶ πακτεύων τὰ Β. 19. γερούσιον] περιούσιον Α. 22. διαπρατιτόμενον Α.

gatus et enervatus de contentione honesti instituti plurimum remisit, summa rerum Theodoro Castamonitae avunculo denique mandata. erat is homo rebus gerendis, praesertim vectigalibus recipiendis, aptissimus a duobus eruditus. quare Logothetam secretorum eum designarat, et illius arbitrato huc atque illuc instar mancipii trahebatur, et quicquid ille vellet agebat, nusquam fere iudicio suo interposito. sed quia morbo articulari laborabat Castamonites, lectica plerumque a duobus baiulis, ut vini amphorae solent, ad imperatorem ferebatur; cum quo ea quae res postulabant collocutus, ac potius Romanas res exiguo pretio cauponatus, rursus efferebatur sequente populo, proceribus item et cognatis imperatoris pheretrum illud comitantibus, et non illum sed fortunas suas deplorantibus. nihil enim sine illo constituebatur, neque quisquam ex principibus Castamonitae assidebat, sed omnes servili gestu astabant. eas res imperator non aegre ferebat; nec, cum suam gloriam ad alium trans-

ὁ κρατῶν ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐδυσχέραινε, καὶ τὴν οἰκείαν δόξαν
 ὄρων ἀναρσιῶς πρὸς ἕτερον μεταβαίνουσαν καὶ διαρπαζομέ-
 νην τὴν βασιλείαν οὐμενοῦν οὐδέν τι πρὸς τὴν ἀτοπίαν ταύ-
 την ἐφρόνει ἐνδόσιμον, ἀλλ' ἦν τοῖς τελουμένοις ἐπενδοκῶν
 5 κατ' οὐδένα πρόδηλον δίκαιον σκοπόν. προῖων δὲ καὶ φύλα-
 ρα ὄξυβαφῆ αὐτῷ ἐνέδωκεν ἔχειν τοῦ ἱεροῦ σχοινίσματος ὄντι
 πρότερον, καὶ ἐφαστρίδα τοιαύτην ἐν τῷ ἱππεύειν κεκτηῆσθαι,
 καὶ διὰ βαφῆς ὁμοίας ὑποσημαίνεσθαι τοὺς τόμους τῶν δη-
 μοσιῶν λόγων καὶ τὰ γραμμάτια. καὶ ἦν ὄντως τὰ πράγματα
 10 μετακεκλιχότα πρὸς τὸ ἀσύνηδες καὶ τῇ ἰδίᾳ φύσει ἀντιτα-
 σόμενα, ἕως τις νόσος φιλάνθρωπος ἐπέβρισε τῷ ἀνθρώπῳ
 ἐξ ὕλης μοχθηροτέρας, ἣτις τὰ ἄρθρα τοῦ σώματος ἀναμο-
 χλεύουσα ἐπενέμειτο, καὶ ἐπέθετο τῷ λογιστικῷ κραταιότερον.
 ἦγε δὲ τότε πεντεκαίδεκάτην ὁ Αὐγούστος μῆν, καὶ ὁ Κα-
 15 σταμονίτης μετὰ φουσηματος καὶ πολυοχλίας ἀρχικωτάτης τῇ Ρ. 231
 μοῇ τῆς παντανάσσης διὰ τῆς ἀγορᾶς ἐπεφοίτησε, τὰ ὅσια
 τελέσων τῇ μεταστάσει τῆς θεομήτορος, ὅτε καὶ πρῶτως ἀκού-
 σασ δεσπότης καὶ βασιλεὺς, ἐπεὶ καὶ τοῦτο προσεφείτο ἐπι-
 λέγειν τοῖς κόλαξι καὶ τοῖς αἰκάλειν εἰωθῶσι τοὺς δυναστεύ-
 20 οντας, ἔδοξε τοῖς κομψότεροις τῶν συνελθόντων εἰς ἐπιλη-

5. προῖων] ἐνέδωκε δὲ αὐτῷ καὶ δξέα φορεῖν ὑποδήματα
 καὶ καθαικίσειν καὶ δξέα κάτωθεν τῶν προσταγμάτων ὑπο-
 γράφειν καὶ ἕτερα γραμμάτια δι' αὐτοῦ ἐνεργούμενα Β.
 9. γραμματεία. καὶ ἦν οὕτως Α. 11. ἕως τις] ἕως ποδῶν
 ἢ βαρυτάτη νόσος τῆς ποδάλγας ἐπεισεσούσα αὐτῷ, ἣτις
 καὶ τοὺς ἄρμούς τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν ἐκνευρίασα
 δυνατωτέρους τοὺς πύλους ἐποίησε καὶ εἰς ἐπιληψίαν αὐτὸν
 ἐνέβαλε, φιλάνθρωπως ἐλέησασα τοῦτον τὸν μὴ ἑαυτὸν ἐλεοῦν-
 τα, καὶ ἀπὸ τῆς τοιαύτης ὑπεροφίας καὶ σοβαρότητος ἐνέκοψε
 ποσῶς. Β. 16. παντανάσσου Α. τὰ ὅσια] ὡς ἐορτάσων
 τὴν κοίμησιν Α.

ire et diripi regnum videret, quicquam de absurditate ista corri-
 genda cogitabat, sed omnia, nulla probabili ratione adductus, ap-
 probabat. denique etiam purpureas phaleras ei, quanquam ex sacro
 coetu esset, et simile pallium in equitando eundemque colorem in
 subscribendis publicis libellis et litteris concessit. ita res ad inusi-
 tatum morem devolutae naturae suae repugnarunt, donec morbus
 hominum misertus affluxu noxiorum humorum articulos eius elisit et
 rationis etiam arcem invasit. XV die mensis Augusti cum fastu et
 frequentissimo comitatu per forum in Pantanassae templum ad fes-
 tum assumptionis dei genitricis celebrandum incedens primum do-
 minus et imperator audivit (nam eum quoque titulum adultores et
 potentiorum assentatores usurpabant), et tum primum cordatorum
 iudicio ad epilepsiam inclinare visus est ob eius appellationis inso-

ψίαν ἀποκλίνει διὰ τὸ καινότερον τοῦ ἀκούσματος. ἀλλὰ καὶ
 τες τῶν τοῦ Βήλου κριτῶν παρεστῶς (τὸ δὲ ὄνομα ἐκείν
 ὑπερβήσομαι) διαχαλάσας τὴν ἐσθῆτα ἐδέσμει τὰς γαστρο-
 κνημίδας τοῦ λογοθέτου τῆ ζωῆ τῆς ὑσφύος, ἐπισχῆσεν τὸ
 ἄνωφερὸς τῆς ὕλης ἐντεῦθεν πειρῶμενος. πλὴν ὁ μὲν καὶ σθ-5
 τως ἀλύτως εἶχε τῆς τῶν φρενῶν παρακοπῆς, ὁ δὲ τὸν παρὰ
 πάντων εὐ μάλα ὠφλίσκακε γέλωτα διὰ τε τῶν ἱματίων τὸ
 Β ἄνετον καὶ τὸ τῆς γνώμης εὐάγωγον. ἀλλὰ τότε δὴ βραχῶ
 τι καὶ ὅσον ἡδυτέραν τὴν ἡμέραν ὑπολογίσασθαι τῆς καχε-10
 ξίας ἀνανεύσας, πάλιν ἐμπέπτωκεν εἰς αὐτὴν καὶ μεθ' ἡμέ-
 ρας ἀπέρηξε τὴν ψυχὴν, καὶ ἄλλως ἀσθενικὸς ὢν τὸ σῶμα
 καὶ τὰ περὶ τὴν ἔδραν ὑπὸ νόσου πολύτρητος. ἐκδηλότερον
 δὲ τὸ αἰσχος ἐγγὺς τοῦ κάλλους ὀρώμενον. τοῦ γὰρ Καστα-
 μονίτου τελευτήσαντος διαδέχεται τὴν βρασιλείας εὐνοίαν νεα-
 ρισκάρδιόν τι γραμματιστοῦ καὶ πινακιδίου δεόμενον. καὶ τοῦ-15
 V. 231 του τὸν ἐν ἡμῖν βίον ἀπολιπόντος παιδίον μικρὸν τὴν τῶν
 κοινῶν διοίκησιν ἀναζώννται, οὐπω πέρυσιν ἀφειμένον δο-
 νακίσκου καὶ μέλανος, ὅς οὐ τὸν κρατοῦντα μόνον αὐτὸν ὡς
 τὸ κῆτος ὁ λεγόμενος προπομπεὺς μετέγεν ὡς ἤρεϊτο καὶ πε-
 ριέφερεν, ἀλλὰ μετῆει καὶ ὅσα τῶν στρατιωτικῶν εἰσὶ κατα-20

3. διαχαλάσας] ἀποζωσθεῖς καὶ τὰ βουχα αὐτοῦ ἀγεις κάτω
 σύρεσθαι ἔδενε τὰ μερὰ τοῦ κασταμονίτου καὶ ἐσφιγγε τῷ
 αὐτοῦ ζωνάρῳ, τεχναζόμενος δῆθεν τὴν κατεροχόμενῃ ὕλην
 τοῦ σώματος ἐπὶ τοὺς πόδας ἀνασύρειν ἐξοπίσθεν. B. 7.
 ἱματισμῶν A. 12. τὰ περὶ] διατήρησιν ἔχων περὶ τὸν ἀγε-
 δρώνα δεινὴν B. 14. νεανίας τις ἀρμόδιος ὢν πρὸς τὸ
 κρατεῖν πινακίδιον καὶ προβῆαι καὶ εἰς σχολεῖον πρὸς τὸ μαν-
 θάνειν ἀπέρχεσθαι B. 18. μόνον ὡς ὁ βραχυτάτος ἔχθῆς
 τὸ κῆτος ὁ λεγόμενος προπομπός A.

lentiam. sed et quidam Beli iudex, cuius nomen de inaustraria praetere, veste laxata suras Logothetae cingulo suo constringebat, ut obstatet quominus humores sursum ferrentur, sed is ne sic quidem a delirio liberabatur; et ille ab omnibus cum ob fluxam vestem tum propter animi facilitatem ridebatur. etsi autem tum nonnihil ab acerbitate doloris respiravit, rursus tamen in idem malum incidit, et post dies aliquot expiravit, etiam alioqui corpore morbidum, et ex morbo circa selem fistulis excavatus. enimvero turpitudine cum pulchritudine comparata magis elucescit. nam Castamonita mortuo imperatoris benevolentia in adolescentulum quendam, cui adhuc litteratore et tabella erat opus, transfertur. eo quoque extincto parvus puer, qui non ita pridem a calamo et atramento discesserat, summam rerum administrabat. nec imperatorem duntaxat suo arbitratu, ut maximum cete minutissimus piscis qui propompus dicitur, traducebat et circumferebat: sed militares etiam catalogos tractabat, non

λόγων, ὡς εἶπερ ἐκ σπαργάνων αὐτῶν τῇ πηδαλιουχίᾳ τῶν C
 μεγίστων ἐνετέθραπτο πραγμάτων ἢ τὰς κοσμικὰς φροντίδας ἠπί-
 στατο πρὸ γενέσεως, καθὰ καὶ περὶ Σιβύλλης φασὶν ὡς ἅμα τῆς
 μητρῴας νηδύος ἐξέθρε καὶ ἅμα περὶ τῆς τοῦ παντὸς ἐφι-
 5 λόσῳφει συστάσεως. πολλαπλασίονα οὖν καὶ οὗτος τοῦ Κα-
 σταμονίου τὴν ἰσχὺν ἐνεδέδυτο, Θυμώσοφος ὢν ἐν πλείοις
 καὶ περιδέξιος τὸν νοῦν ἐν ταῖς ἐπιβολαῖς τῶν πραγμάτων,
 καίκενα τῷ αὐτοκράτορι θεμιτὰ ὅποσα οἱ θελητὰ ἐδέδοκτο·
 ὅθεν ἀπαραίτητον ἦετο ἀγαθὸν καὶ ἀσπᾶσιον, ὅσα καὶ τὸ
 10 καμβότανον τοῦ ἀγροῦ, εἶπεῖν δὲ καὶ τριπόθητον ὡς τὸ τοῦ
 Περόζου μάργαρον παρὰ τῷδε τῷ βασιλεῖ συλλελόγιστο, καὶ
 ἦν βομβύλιος ἀτεχνῶς εἶτε κώνωψ ὠτίον περιβομβῶν λέον- D
 τος, ἢ μυρμηκίανθρωπος μελάγχροος τὸ τῆς γῆς μέγιστον
 ἄχθος διακυβερῶν ἐλέφαντα, ἢ μήρινθος λεπτὴ ἀπὸ ῥινόσ
 15 ἐφέλκουσα κάμηλον, εἶπη δ' ἄν τις οὐκ ἀκόμψως καὶ παχεῖα
 κυψελὶς περὶ τὸ τῆς βασιλικῆς ἀκοῆς ἐνοκήψασα ἔλιγμα καὶ
 τῶν ἐτέρωθεν ἐνηχουμένων τὴν εἰσροὴν ἀποφράττουσα, ἢ καὶ
 τεθλιμμένη παράθυρος καὶ στενὴ πυλὶς καὶ συνεπτυγμένη
 ὁδὸς εἰσάγουσα πρὸς τὰ βασιλεια. αἱ δ' εὐρεῖαι τῶν εἰσό-
 20 δων, δι' ὧν προσεφοίτων πρότερον τοῖς κρατοῦσιν οἱ δεόμε-
 νοι, τέλεον ἐπέζυγώθησαν, καὶ ταῖς μωραῖς τῶν παρθένων

4. ἐξέθρε] ἐξώλισθε A. B. συστάσεως τε καὶ προσράσεως B.
 8. ἐκεῖνα γὰρ τῷ αὐτ. θελητὰ ἐδόκει ὅσα οἱ ἀσπᾶσιᾳ ἐκρίνετο
 A, omissis ὅθεν ἀπαρ. — βασ. συλλελόγιστο. quorum ne in B
 quidem vestigium, qui ei γὰρ καὶ θυμὸν εἶχεν, ἀλλὰ καὶ δε-
 ξιὸς ἦν ἐν ταῖς τῶν πραγμάτων μεταχειρίσεσιν, ἐκεῖνα λογι-
 ζόμενος δίκαια καὶ κατὰ ὅσα ὁ βασιλεὺς διεκρίνε τε καὶ ὤρι-
 σεν. αἱ ποτε γὰρ ὡς κώνωψ —. 15. παχεῖα] ὡς ῥύπος παχύτε-
 ρον εἰς τὸ τοῦ βασιλέως ὠτίον ἐμπεσὼν περιεφραττεν, ἵνα μὴ
 ἐτέρου τινὸς ἀκοῆς φωνῆν B.

secus ac si a cunabulis ad maximarum rerum administrationem es-
 set enutritus, aut rerum humanarum scientiam ante natalem suam
 habuisset, quemadmodum Sibyllam, simulac e materna alvo prodie-
 rit, de fabrica universitatis rerum disseruisse ferunt. igitur is quoque
 auctoritatem longe maiorem quam Castamonita consecutus, ut erat
 in plerisque rebus acutus et in tractandis negotiis dexter, impera-
 tori quicquid erat libitum, probat; et summum ab eo atque incom-
 parabile bonum iudicabatur, non absimilis apiculae aut culici aurem
 Leonis circumsonanti, aut atro pumilionii maximum terrae pondus
 elephantum gubernanti, aut tenui funiculo camelum naso trahenti,
 aut potius densis sordibus aures imperatoris, ne quid aliud audi-
 rent, obstructibus, aut angustae portae et arto tramiti ad palatium
 ducenti. nam lati olim aditus penitus obstructi fuere, per quos qui

οἱ δὲ ἐκείνων εἰσελθεῖν πειρώμενοι ἐθήκεσαν ἀτεχνῶς, ὅτι
 P. 282 μὴδ' ἦν ὁ κατ' ἐκείνας τῷ κρούοντι ὑπανοίγων. εἰ δέ τις
 ὀψέ ποτε διὰ τῆς τῶν πυλῶν συμμύσεως τοῖς ἐπιμένουσι τῷ
 κρούειν ἐπαπταίνετο, οὐδὲν μέντοι πρὸς τὴν πεῦσιν ἀπεκρί-
 νετο, τὸ δ' ἀπελθεῖν εἰσηγεῖτο κατὰ τὴν παραπυλίδα τὴν 5
 πλάγιον. οὐδ' ἐνείνης ἦν εὐμαρῇ τὴν εἴσοδον εὔρασθαι μὴ
 καταθέμενόν τι τῶν ἐν τῷ κόλπῳ ἢ τὴν οἴκοι ἀποδόμενον
 δίπλακα. συνεμάχετο δὲ τῷ παιδιογέροντι τούτῳ πρὸς τὸ
 ὑπερφιλεῖσθαι παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος καὶ εἰς ἀντὶ παντὸς
 λογιζέσθαι τὸ τε ἦθος σοφιστικὸν καὶ εὐτράπελον ὃν ἐν τοῖς 10
 παρεμπίπτουσι πράγμασι, καὶ τὸ πολυειδὲς ὡσαύτως τῆς
 γνώμης καὶ ὕφαλον, ἐπεὶ καὶ κατηγόρει ταῦτα ἢ τῶν ὀφρῶν
 γραμμῇ συνεχῆς φρεῖσα καὶ μὴδὲν τι μεταίχμιον ἔχουσα.
 B ἐπὶ πλέον δ' ἐποίει αὐτὸν ἀγαπᾶσθαι καὶ οἰκτιροῦσθαι ἢ τῶν
 διδομένων αὐτῷ παρὰ τινων πρὸς τὸν βασιλέα ἀπόδοσις καὶ 15
 τὸ ἐμπορικὸν φρόνημα καὶ ὁ ὑπεράπειρος λημματισμός· οὐ
 γὰρ μόνον τοῖς ἐξ ὕλης παντοίας στατηῆρσιν ἐνσκολιευόμενος
 ὑφείρπε καὶ ἐνήδρευε τοῖς πρὸς δίαιταν, ἀλλὰ καὶ ποτάνοις
 ἐνελεύττα καὶ ἐνέχαινε πέποσι καὶ σύμπαν ἄλλο περιεργάζετο
 τῆς γῆς ὄρατον ἐδώδιμον. 20

Ἄλλ' ἐπανακτεῖον τὸν λόγον ἐκτραπόμενον τοῦ ἔχοντος ἐφ'
 ὅπερ ὠρμησεν ἐξ ἀρχῆς. τὰ δ' ἐφ' ὅσον ἐνεδήμει χρόνον τῆ

6. μὴ καταθέμενόν τι] εἰ μὴ διὰ δῶρων χρυσίου καὶ ἐτέρας
 ὕλης χαριστικῆς B. μὴ om A. 8. παιδαριογέροντι B. 12.
 ἐπεὶ καὶ ἀπὸ τῆς θεωρίας τοιοῦτος ἐφαίνεται, τὰ δὲ ὀφρῶδια
 αὐτοῦ ἔγεμον τριχῶν ἐξ ὀλοκλήρου, μὴ ἔχοντα ὑποκάτωθεν τοῦ
 μειώπου μέσον τινὰ χωρισμόν. B. 14. πλέον δὲ μάλιστα
 προσωπείου τῷ βασιλεῖ τὸ ἔμπ.

intrare conabantur, plane fatuis illis virginibus erant similes, quod
 nemo erat qui ibi pulsantibus aperiret. si quis vero per rimas forium
 iis cernebatur qui pulsare non desistebant, nullum tamen aliud re-
 sponsum accipiebant nisi ut exiguam et obliquam portulam adirent;
 ac ne ibi quidem patebat ingressus nisi muneribus aperiretur, etiamsi
 vestis vendenda esset. ut autem senex iste puer plurimum ab impe-
 ratore diligeretur et solus ei esset instar omnium, id tum sophisticum
 et faceto ac prompto ingenio; tum animo occulto et obscuro conse-
 quebatur, quod hirsuta supercilia et iuxta nasum nullo interstitio
 distincta arguebant. sed maxime illud ei commodabat, quod munera
 sibi ab aliis oblata imperatori restituebat. erat enim adeo mercatorio
 ingenio, tam inexplebili accipiendi fame flagrabat, ut non aurum
 et vestes duntaxat acciperet, sed et alia minuta, usque ad pepones
 et caetera esculenta et omnis generis poma.

Sed ad institutum redeundum est, et multa ex paucis, ut im-

βασιλίδι τῶν πόλεων ὑπὸ τοῦ βασιλέως τούτου πραττόμενα,
 ὡς ἐκ πολλῶν ὀλίγα εἰπεῖν, οὕτωςί πως διετερεύωντο. ἦν
 οὖν τὰ περὶ τὴν δίαιταν ὁ βασιλεὺς οὗτος πολυτελέστατος καὶ
 διαδοτικὸς βρωμάτων τοῖς παρεσιῶσιν. εἶχεν οὖν ἀτεχνῶς
 5 τὴν τράπεζαν Σολομώντειον, καὶ τὰς ἐσθῆτας ὡς ἐκεῖνος και- C
 νοφανεῖς περιέκειτο, βουνίζων μὲν τοὺς ἄρτους, λόχμην δὲ
 κνωδάλων ἰχθύων τε διάπλευσιν καὶ πότον οἶνοπα δεικνὺς
 τὴν ἐστίασιν. καὶ μὴν ἑτερημέροις ἐνηνπάθει λουτροῖς,
 ὡσφραίνεται τε μυρεψομένων εὐωδιῶν, καὶ ταῖς στακταῖς
 10 ἐρρανίζετο, ὡς ὁμοίωμά τε ναοῦ στολαῖς ἐξάλλοις ἐκέκαστο
 βοστρυχιζόμενος. ἐπιδεικτικὸς τε ἦν ὡς ταῶς ὁ φιλόκοσμος
 καὶ μὴ δις τὸν αὐτὸν χιτῶνα ἐνδιδυσκόμενος ὡσπερ ἐκ πα-
 σιοῦ νυμφίος καὶ ὡς ἐκ λίμνης περικαλλοῦς ἥλιος προῆει
 καθ' ἐκάστην τῶν ἀνακτόρων. χαίρων δὲ ταῖς εὐτραπέλαις
 15 καὶ τοῖς ἐκ τῆς ἀπαλῆς Μούσης ἄσμμασιν ἀλισκόμενος, ἐγε-
 σιγέλωσί τε ἀνθρωπίκοις συμπαραθύρων, οὐκ ἐπεξύγου Κέρ- V. 23
 κωσί τε καὶ μίμοις καὶ παρασίτοις καὶ αἰοιδοῖς τὰ βασιλεία. τοῖς
 δὲ τοιοῦτοις ὁ πάρονος κόσμος συνέζευκται πάντως καὶ ἡ D
 κατὰ τὰς κοίτας ἀσέλγεια συνεφάπτεται, καὶ ὅσα χρηστῆς καὶ

2. ἦν οὖν] ἐτύφα καθ' ἡμέραν λαμπρῶς παρατιθέμενος ἐστία-
 σιν Συβαριτιδα καὶ τῶν ἡδυτάτων χυμῶν γευόμενος A. ἐίρω-
 γε καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἐνώπιον πάντων, ἔχων πολυτελῆ
 τράπεζαν ἀπὸ ποικίλων καὶ διαφόρων γλυκυτάτων βρωμά-
 των καὶ ἰχθύων μεγάλων καὶ ἄριων τῶν λεγομένων μειαξω-
 τῶν καὶ οἴνων τῶν εὐδύσμων τε καὶ ποτίμων B. 6. β. τε
 τοὺς ἄρτους καὶ λ. κν. A. 8. ἐστίασιν] τράπεζαν A.
 ἐτερημέρως A. 9. ὡσφραίνεται] ἤλειψετο μυρίσματα ὁδο-
 σιαμάτων παντοῖα μόσχους ζαπέια ἄμπαρ B. 11. ὡς
 ταῶς] καθ' ἕπερ παύριν B. 13. προῖων A. 14. χαίρων]
 ἤγνα δὲ καὶ ἀνθρωπείρια γελωτοποιῶ ἀδιαφορίας λαλοῦντα καὶ
 φλυαρήματα B.

perator in urbe se gesserit, explicanda. erat igitur in victu sumptuo-
 sissimus, et de ferculis distribuebat iis qui mensae astabant. men-
 sam omnino Salomoniam aut Sybariticam habebat, et novis ut ille
 vestibus quotidie utebatur; nec erat eius convivium aliud quam collis
 panum, saltus ferarum, piscium mare, vini Oceanus. alternis diebus
 lavacris se reficiebat. pastillis et unguentis omnis generis delibutus
 instar pavonis superbi se ostentabat; et ut sponsus e thalamo aut ut
 sol ab Oriente, ita ipse e palatio quotidie prodebat. gaudebat face-
 tiis et mollibus cantilenis. morionibus, scurris, histriionibus, para-
 sitis, mimis, cantoribus palatii fores patebant; cum quibus rebus et
 hominibus utique Bacchi et Veneris intemperantia coniungitur, cae-
 teraque bonum sanī imperii statum corrumpere solita. cum aliquando
 in coena sibi alia afferri iussisset, mimorum illius aetatis festivissimus,

ὕγιους βασιλείας συνδιαφθείρει κατάστασιν. ἀτὰρ εἰρηκῆ ποτε ἐπὶ δειπνῶν „ἐνέγκατέ μοι ὕλας,” παρεστῶς δὲ τῶν τότε μύμων ὁ χαριέστατος, ᾧ τὸ ἐπώνυμον Χαλιβούρης, περιβλεψάμενος τὸν τῶν γυναικῶν χορὸν ἔκ τινων προσπόλων καὶ συγγενῶν τοῦ βασιλέως κεκροτημένον „γνωσόμεθα” εἶπε „πρὶ- 5 τως ταύτας, ὦ βασιλεῦ· εἰθ’ οὕτως ἄλλας εἰσνευχθῆναι κέλευσον.” καὶ πρὸς τὸ ῥῆμα τοῦτο πῦσαι τε καὶ πάντες ἐξεκάγχασαν. τῷ δὲ τρέπεται ὁ χρῶς, καὶ μόλις τὸν θυμὸν ἐν πείσει κολάσας ἐμβριμήματι τὴν τοῦ γελωτοποιοῦ ἐλευθεροστομίαν ἀνέστειλε. μεταδιώκων δὲ τὰ τῶν χωρίων εὐ ἔχοντα 10 καὶ ὄρας καὶ θέσεως, ἔκ διαλειμμάτων εἰς τὴν μεγαλοπάλιν ἐπανήρχετο, καὶ κατὰ περιόδους ὡς ὄρνις ὁ Φοινῆς ἐκπατά- P. 283 νετο. ὑπὲρ πᾶν δὲ ἕτερον τὰς τῶν ὑπερόγκων οὐσημάτων ἀνεγέρσεις περιεσπούδαζε, μανικώτερον ἐπὶ τὰ θραστὰ ἐμπηδῶν, κὰν τοῖς πλείστοις τοῦ καθήκοντος ἐκφερόμενος. ἐντέως 15 τε οὖν τῶν βασιλείων ἀμφοτέρων λουτρὰ καὶ διαιτήσεις λαμπροτάτας ἐδείματο, καὶ κατὰ τὴν Προποντίδα πολυτελεῖς δόμους ἀνήγειρε, νησιδίᾳ τε τὴν Θάλασσαν ἀπογαϊώσας εἰργάσατο. προθέμενος δὲ καὶ πύργον τεκτῆνασθαι κατὰ τὸ ἐν Βλαχέρναις παλάτιον, ἅμα μὲν εἰς ἔρμα τῶν ἀνακτόρων, 20 ὡς ἔφασκε, καὶ ὑπέρεισμα, ἅμα δὲ καὶ εἰς ἐνοίκησιν ἑαυτῷ, ναοὺς τε κατὰ τὴν ἀκτὴν πάλαι ἰσταμένους ἀτημελεῖς κατή-

1. ἀτὰρ] ποτὲ οὖν ἐσθίων ὁ βασιλεὺς μετὰ δορυφορίας βασιλικῆς, πάντων τῶν ἀρχόντων παρισταμένων καὶ ἀρχοντισῶν ἀπὸ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ καὶ τῶν παλατιῶν B. 5. γνωσόμεθα] πρῶτον ταύτας ἀσθιδθωμεν B. 9. πείση? 13. τὰς — μανικώτερον om A. 17. περὶ τὴν προποντίδα κατὰ τὸν λεγόμενον στενοῦ τόπον οἰκίματα πολυτέσσα B. 22. κατὰ ἀκτῖνα A, περὶ τὸν αἰγιαλὸν B.

cognomento Calibures, conspecto coetu mulierum qui ancillis et cognatis imperatoris constabat, „cognoscamus prius has” inquit, „imperator, deinde allas adduci iubeto.” quod dictum cum omnes et viri et mulieres risu exceperint, ille colore mutato et vix repressa iracundia morionis licentiam minis castigavit. loca et situ et tempore aëris amoena consuebat, et ex intervallis in urbem redibat, et ut Phoenix avis non semper conspiciebatur. in primis vero immensis substructionibus delectabatur, et furore quodam ad ea ruebat quae desiderabat, officio in plerisque neglecto. In utroque palatio balnea et conclavia splendidissima et in Propontide sumptuosas aedes aedificavit, et insulas parvas mari aggeribus expleto excitavit. cum turrim in Blachernio palatio cum munitionis, ut aiebat, tum suae habitationis causa extruere statuisset, et vetera fana, quae in littore neglecta stabant, et multas illustres urbis domos demolitas

ρειψε και πλείστους τῶν κατὰ τὴν βασιλίδα πόλιν περιφανῶν
 οἰκῶν ἔθετο εἰς ἐρήμωσιν, ὧν ἐσδευρό τινες θάματα τοῖς πα- B
 ριοῦσι δακρυῶν ἄξιον τοὺς θεμελίους προβάλλονται, και τὴν
 ἐκ πλίνθου πάσης ὀπτῆς λαμπροτάτην τοῦ γενικοῦ οἰκοδομὴν
 5 κατηδάφισε. σὺν πολλοῖς δὲ και τὸν περικλυτον οἶκον τῶν
 Μιγγάνων κατέβαλε, μήτε τὸ τοῦ ἔργου κάλλος και τὸ μέ-
 γεθος αἰδεσθεῖς, μήτε τὸν τροπαιοφόρον μάρτυρα πτοηθεῖς
 ἢ ἀνέκειτο οὐτοσί. ἐπισκευάσαι δὲ βουλευθεῖς και τὸν ἐν τῇ
 ἀνάπλω νεῶν τοῦ ἀρχιστρατήγου τῶν ἄνω τάξεων Μιχαήλ,
 10 εἴ τις ἐν πλαξί τοῖς βασιλείοις δόμοις ὑπέστρωτο και περιημι-
 πῆσχε τοὺς τοίχους καλλίστη τε τῇ στείλνότητι και ῥαίσιον
 ἐστιγμένη ποικιλοχρόοις, ἐκεῖσε μετακεκόμικεν. ἀλλὰ και τὰ
 τοῦ ἀρχαγγέλου διὰ χρωμάτων και ψηφίδων τυπώματα, ὁποῖα
 ἡ πόλις ἔστειγεν ἡ κόμαις και χώραις ἀνέκειντο φυλακῆριμ,
 15 χειρὸς ἀρχαίας ἔργα και θαυμασίας, κατὰ τὸ αὐτὸ συνή- C
 θροισε τέμενος. ἡ δὲ τοῦ βασιλέως τούτου σπουδὴ ὅπως ἐκ
 τῆς νῦν λεγομένης Μονεμβασίας ἀνακομίσειε τὸν ἐπὶ σταυρῶν

η. τὸν τροπαιοφόρον μαρτ.] τὸν μεγαλομάρτυρα γεώργιον B. 8.
 ἐπισκευάσαι] βουλευθεῖς δὲ και τὸν ἐν τῷ ἀνάπλω νεῶν τοῦ ἀρχι-
 στρατήγου τῆν νῦν ὀνομαζομένην λάβραν, ἀνακαινίσαι και καλλω-
 πῆσαι, ὅπερ ἦν κάλλιστον ἐν τῷ πάτῳ τοῦ νεοῦ τοῦ ἀρχιστρατή-
 γου τῶν ἄνω τάξεων μιχαήλ τοῦ νῦν ὀνομαζομένου νεα, ἡ ἐν
 τοῖς τεύχεσι ποικιλόχροον τε και ὠραῖον διὰ μαρμάρων ξένων,
 ὅπερ ἐκόσμηι και ἐκαλλώπιζε τὸν τοιοῦτον νεόν, μειεκόμισε
 τοῦτο ἐκεῖσε. ἀλλὰ και ὅσαι στήλαι ἀρχαγγελικαὶ διὰ χρωμά-
 των και ψηφίδων ἀρίστων ἡ ἐν τῇ πόλει ἦσαν ἡ εἰς φυλακὴν
 και ἀσφαλείαν ἑτέρων εἰκόνας ἀρχαίαι εἰς κάλλος ἐζωγραφηθή-
 σαν, και ταύτας περὶ τὸν τοιοῦτον συνῆξε νεόν. B. 14. ἡ]
 ἡ? 17. τὸν ἐπὶ σταυρῶν] τὴν εἰκόνα τοῦ σωτῆρος χριστοῦ τὴν
 ἱστορηθεῖσαν ἐντέχνως ὡς ἀξιοθαύμαστον και τὴν χάριν τῶν
 θαυματῶν διὰ παντός ἐνεργοῦσαν. ἦν γὰρ ἐξεικονισμός και θαυ-
 ματουργῶν ἐν αὐτῇ ὁ δεσπότης χριστός και θεὸς ἡμῶν ἐλκόμε-
 νος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. και οὐκ ἐπαύσατο ἕως οὐ μετὰ δόλου
 ταύτην ἀπῆρεν B.

est, quarum fundamenta nunc quoque vix sine lacrimis spectari que-
 unt; splendidissimum Generalis aedificium, quod totum latere co-
 ctilli constabat, solo aequavit; et praeter alia multa inclitum Man-
 ganiam domum destruxit, neque operis elegantiam et magnitudinem
 veritus, neque victorem martyrem, cui ea dedicata erat, reveritus.
 aedem Divi Michaelis caelestium copiarum archiducis, in portu sitam,
 instauraturus, si qua in palatio marmorea tabula splendore et
 guttarum varietate illustris vel pavementum tegebat vel parietes or-
 nabat, eo transferendam curavit. sed et Archangelii pictas et fictas
 imagines, vel in urbe vel aliis locis praesidii causa dedicatas, ve-
 nustae et admirandae manus opera, in idem templum congregabat.

ἐλκόμενον Χριστὸν ὡς ἔργον ἀξιάγαστον καὶ τὴν τέχνην καὶ τὴν χάριν, οὐδὲν ἀπελείπετο τῶν ἐκφανεστάτων παθῶν ὅλος γὰρ ἀνήρητο ταῖς ἐλπίσιν, ἕως ἐκεῖθεν σὺν δόλῳ ἀφῆρηκεν οὐ γὰρ ἀκίνδυνος ἦν παντάπυσιν ἢ προφανῆς ἐπιχείρησις. ἀλλὰ καὶ τὰς χαλκᾶς πύλας ἐκεῖσε μετέθηκεν, αἱ πρῶν μὲν 5 ἐπεζύγουν τοῦ μεγάλου παλατίου τὴν εἴσοδον εὐριῖται οὐσαι καὶ ὕψισται, ἐς δ' ἡμᾶς τὴν εἰρκτὴν συνεῖχον ἥπερ ἐξ αὐτῶν Χαλκῆ κατονόμασται. καὶ τὸν ἐν ἀνακτόροις περιώνυμον D ναὸν ὃς Νέα μονὴ κικλήσκειται, Θεῖον παντὸς ἐπίπλου καὶ ἱεροῦ σκεύους ἐψήλωσε, καὶ τούτοις λαμπρυνόμενος ἦν καὶ Θρυπτό- 10 μινος ὡς οὕτως ἄλλος ἐπ' ἔργοις θαυμαστοῖς ἀβρυνόμενος. ᾤετο γὰρ προσένεξιν τὴν ἀφαίρεσιν καὶ πρόσθεσιν τὴν μετάθεσιν τὴν γὰρ σκιὰν προῦκρινε τῆς εἰκόνας, οὐ μὴν ἀγαθοεργίας σκιογραφίαν καὶ μικρὸν ἢ οὐδὲν φιλοθεΐας ἴνδαλμα σώζουσαν. ἀλλ' οὐδὲ τὸ Θεῖον χολᾶν, χαίρειν δὲ μᾶλλον, εἰ ὁθτος μὲν 15 V. 233 ὁ νεὸς τῆς πρῶν ἀχρειωῖται λαμπρότητος εἰς ἐννόσσευσιν πτηνῶν καὶ κατοικήσιν ἐχίνων ἐώμενος, ἐγκαινίζεται δ' ἑτερος ὁ θνεῖσις κειμηλίσις καὶ κόσμοις ἀλλοτριόσις καταγλαΐζεται. P. 284 7. Ὁ δὲ τὸ λμης μετεῖχεν, ἵνα μετρίως γοῦν εἴποιμι, ἐκοίνου τὰ ἱερὰ σκεύη, καὶ τῶν Θεῶν αὐτὰ ναῶν ἀποσπῶν 20 ταῖς ἐαυτοῦ τραπέζιαις παρεισέφερεν. ὦχει δὲ καὶ τοῖς δα-

2. post παθῶν cum A omisi τοῦ κυρίου καὶ σωτήρος ἡμῶν.

3. ἀφῆρητο A. 17. καὶ κατοικήσιν| καὶ ἐχιδνῶν καὶ ὄψεων ἐπάρχειν κατοικητήρια B.

summum etiam studium adhibuit, ut Monembasia transferret Christum, qui in cruce trahitur, opus admirabili arte et elegantia, quod cruciatus domini et servatoris nostri evidentissime repraesentat; nec conquivit priusquam eam imaginem dolo abstulisset: nam aperte citra periculum id conari haud potuisset. aereas portas latas et altissimas, quae olim magnum palatium claudebant, nostra aetate carcerem, qui inde Chalce dicitur, muniebant, eodem transtulit celebrem aulae aedem, quod novum monasterium dicitur, omni sacro ornato, vasis omnibus spoliavit. atque his rebus gloriabatur et efferebatur magis quam quisquam alius mirabilia opera laudi sibi duceret. nam cum umbram imagini praeferret, subtractionem pro additione et transpositionem pro appositione habebat, quamvis ea nullum beneficentiae simulacrum, parvam aut nullam religionis speciem haberet: neque vero deum irasci, sed potius gaudere, si aliud templum pristino splendore privatum volucris nidos et erinaceis foveas praeberet, aliud vero iustauratum peregrinis donariis et alienis ornamentis splenderet.

7. Ea quoque fuit audacia (ne quid dicam gravius) ut sacra vasa profanaret et templis avulsa mensis suis adhiberet. in comessa-

κτύλοις κατὰ πότον τὰ ἐν τάφοις βασιλέων ἡωρημένα κυπελλοειδῆ τῷ Θεῷ ἀναθήματα, ἐκ λίθων τιμαλφῶν καὶ χρυσοῦ ἀπέφθου ἐσκευασμένα, καὶ εἰς χέρνιβα χειρῶν ὑδροχόοι περιεφέροντο ἄμαχοι τὸ κάλλος καὶ ἄπληστοι τὴν ὄραν, οἷς
 5 ἀπομόργγνται Λεβίται καὶ ἱερεῖς τὰ θεῖα μετιόντες μυστήρια. ἀφαιρῶν δὲ καὶ ἀπὸ τιμίων σταυρῶν καὶ πτυχῶν τῶν ἀκηράτων Χριστοῦ λογίων κόσμους πολυτελεῖς περιδέραια καὶ στρεπτοὺς ἐτίθετο ἐξ αὐτῶν, καὶ τούτους αὐτὰ κατὰ τὸ αὐ- B
 τῷ δοκοῦν μεταβάλλων ἐτέραις ἐνήρμοζεν ἀπεριθιμβήτως
 10 βασιλικαῖς στολαῖς. πρὸς δὲ τοὺς εἰσάγοντας παραίφασιν, μὴ συμφέρειν αὐτῷ τὰ γινόμενα ταῦτα θεοφιλεῖ αὐτοκράτορι ὄντι καὶ ἄνωθεν ἐκ προγόνων τὴν εὐσέβειαν ἐπικαταβαίνουσαν ἔχοντι, καὶ θεοσυλίαν εἶναι προφανῆ τὰ γινόμενα, σφοδρὸς ἦν καὶ παροξυντικός, καὶ ἐπέπληττεν ὡς ἀνοηταίνουσι
 15 προδήλως καὶ δυσπραγοῦσιν ἄγνοϊαν τοῦ καλοῦ τοῖς οὕτως φάσκουσι· πάντα γὰρ ἐξεῖναι τοῖς βασιλεῦσι ποιεῖν διετείνεται, καὶ θεοῦ καὶ ἄνακτος κατὰ τὸ ἔρχειν τῶν ἐπιγεῖων μὴ ὡς ἐπίπαν εἶναι τὸ διεστὸς ἀσύμβητον καὶ ἀντίθετον, ὡς τῇ καταφάσει ἀπόφασις. συνιστῶν δὲ ὡς δῆθεν ἀμεμφῆ καὶ C
 20 ἀνεύθυνα τὰ γινόμενα, παρῆγεν εἰς παραδείγμα τὸν ἐν βασιλεῦσι Χριστιανοῖς πρῶτιστον καὶ κράτιστον Κωνσταντῖνον,

3. εἰς χέρνιβα] τὰ χερνιβόξυστα B. 7. περιδέραια] τραχηλέας B. 16. πάντα] οὐδὲν γὰρ τὸ διαφέρον ἔλεγεν ἐπὶ τῆς γῆς θεοῦ καὶ βασιλέως κατὰ τὴν ἀρχὴν ἐστίν· πάντα γὰρ τοῖς βασιλεῦσι ἐξεσι ποιεῖν, καὶ σύμμικτα ἔχειν ὁμοῦ τὰ τοῦ θεοῦ καὶ αὐτῶν, ἐπεὶ καὶ παρὰ θεοῦ τὴν βασιλείαν ἔλαβον, καὶ οὐκ εἰσι διάστασις ἐν αὐτοῖς. B.

tionibus quoque ex gemmis pretiosis et solido auro calicum instar facta donaria, quae supra imperatorum monumenta pendebant, manibus versabat; et pelvibus insuperabilis elegantiae, quibus se Levitae et sacerdotes, cum sacra mysteria tractant, mundare solent, pro malulviis utebatur. auferebat particulas de venerandis crucibus, item ornatum maximi pretii de immortalibus Christi oraculis, iisque pro monilibus et torquibus utebatur: ipsos vero codices aliis imperatoribus stolis, quae nihil haberent admirationis, involvebat. et graviter succensebat iis a quibus monebatur ea facta non expedire religioso imperatori, qui pietatem a maioribus accepisset, nec aliud esse quam sacrilegium; eosque ut manifeste deliros et honestatis ignaros arguebat: licere enim imperatoribus omnia; et inter deum et regem, quod ad terrenarum rerum gubernationem attineret, non eam esse repugnantiam quae sit inter negationem et affirmationem contendebat. ac ut probaret scilicet se eo nomine non esse reprehendum, primi et summi inter Christianos imperatoris Constantini exemplum

τὸν μὲν τῶν ἡλῶν δι' ὧν ὁ κύριος τῆς δόξης τῷ ξύλῳ τῆς
κατάρας προσήλωτο τῷ ἰππεῖω χαλιῶ παταλευσάντα, τὸν
δὲ τῇ κόρυθι ἐνερείουοντα. τὸν δὲ σκοπὸν ἐκὼν παρεβλέ-
πειτο, δι' ὃν ὁ τῆς πίστεως ἀρχηγὸς ἀναξ ταῖς τοιαύταις ἐπι-
καλλωπιζέτο πράξεις, δύναμιν θειοτέραν τὸν τοῦ σταυροῦ 5
λόγον δεικνύς τοῖς Ἕλλησι καὶ τιθέμενος, οἱ μωρίαν τὸ κή-
ρυγμα ἤγητο.

Ἀλλὰ καὶ τὸ ἀργύριον κίβδηλεύσας ἀδόκιμον τὸ νόμισμα
κέκοψε, καὶ τὴν τῶν χρημάτων συλλογὴν οὐκ ἀνεγκλήτων
D ἐποίητο παντάπασι, τὰς τε τῶν δημοσίων φέρων εἰσπράξεις 10
ἐπέτεινε, καὶ περὶ τὴν τούτων ἀπόχρησιν ἡσώτευετο. καὶ
τὰς ἀρχὰς παρούβαλλεν εἰς ἐξώνησιν ὡς τὰς δπιώρας οἱ ἀγο-
ραῖοι. ἐπίστα δὲ καὶ ἄτερ βυλαντίου καὶ πήρας ἀποστολικῶς
εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐξέπεμπεν οὓς ἦδει μερίδα τῶ δικαίῳ δι-
δόντας καὶ ἀκαταγοητεύτους χρυσίῳ, μηδ' οἴκοι καταβύοντας 15
πάντα τὰ συλλεγόμενα ἀλλὰ καὶ τῷ δημοσίῳ ταμιεῖῳ κατα-
τιθεμένους τὸ ἐφάρμοστον ὄφλημα. ναοὺς δὲ καὶ τεμένεσσι
καὶ εὐκτηρίοις οἴκοις καὶ ἱεροῖς φροντιστηρίοις, ὡς οὗ τις
πρότερον, τὸ φιλότιμον ἐπέξέτεινε· τοῖς γὰρ καμόντας χρό-
νῳ ὑπήρσισε, καὶ ὅσοις τὸ ἀγλαοφανὲς ἡμαῦρωτο, τούτους 20
τοῖς ἐκ ψηφίδων καὶ χρωμάτων ἀρτυίσμοις κατεκόσμησε. πρὸς
δέ γε τὴν θεομήτορα τσαύτην ἔτρεφε πλίτιν ὡς καὶ τὴν

B. ἀλλὰ] ἐποίησε δὲ οὗτος ὁ βασιλεὺς καὶ τὸ χάραγμα αὐτοῦ
κίβδηλον μετὰ χαλοῦ καὶ ἀργύρου μεμιγμένον, καὶ ἀναμάρ-
τητον τοῦτο εἶναι διεβεβαίωστο. B. 11. καὶ τὰς] καὶ τὰ κέ-
φαλαττίκια καὶ τὰς ἐνοχὰς ἐπάκτους καὶ ἐπώλιε ὡσπερ τὰς
ἐπιώρας αἱ πορικοπάλισαι B. 20. ἡμαῦρωτο] ἡφάνρωτο A.

adducebat, qui alterum clavum, quibus gloriosus dominus execra-
bili cruci fuit affixus, freno equi inseruerit, alterum galeae infixit.
sed causam de industria dissimulabat, cur Christianae religionis prin-
ceps eius modicibus ae ornarit, ut videlicet gentilibus ostenderet prae-
dicationem crucis esse divinam potentiam, quam ipsi ut dementiae
aspernabantur.

Argenteam monetam adulteravit, neque pecuniam plane extra
reprehensionem collegit. publicorum vectigalium exactiones saepit,
quibus ad luxum est abusus. magistratus, ut circumforanei poma,
venales habuit; eosque nonnunquam apostolico more sine sacro et
crumena in provincias ablegabat, quos aequitatis rationem aliquam
habere, nec auro decipi, nec quicquid collegissent domi abstrudere
norat, sed quod fisco deberetur bona fide pendere. tamen liberali-
tate in templa et monasteria superiores imperatores omnes supera-
vit. nam tempore ruinosa suffulsit, vetustate deformata incrustatio-
nibus et picturis illustravit. dei genitricem tanta veneratione coluit

ψυχὴν ἐκκεχύσθαι ταῖς εἰκόσιν αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο πλεί- P. 285
 στας χρυσίῳ περιστείλας καὶ λίθοις τιμαλφέσι περιανθίσας
 ἀνέθηκε ναοῖς εἰς προσκύνησιν, καθ' οὓς γίνονται πολλαίαι
 τῶν εὐσεβῶν συνδρομαί. ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπὶ τὸ κάταντες ἐν
 5 τῷ λιμένι τῶν Σοφιῶν ἐστίαν Ἰσαακίου τοῦ σεβαστοκράτορος
 εἰς πανδοχεῖον μετασκευάσας, ἀνδρῶν μὲν ἑκατὸν παρέθηκε
 τράπεζαν καὶ κλίνας ἰσομέτρους, τσανταριθίμων δὲ ὑποζυ-
 γίων ἰππῶνας ἀνέστησε· καὶ εἰσιτιῶντο καθ' ἐκύστην οἱ πα- V. 234
 ραβάλλοντες, ἄτερ καταθέσεως ἀργυρίου, ἐφ' ἡμέραις πλείοσι.
 10 μετέβαλε δὲ εἰς νοσοκομεῖον καὶ τοὺς βασιλικοὺς δόμους οὓς
 κατὰ τὸν νεῶν τῶν τεσσαράκοντα μαρτύρων ὁ βασιλεὺς Ἀν-
 δρόνικος ἐδομήσατο. ἔτι γε μὴν τὸν τοῦ μεγάλου δραγγα-
 ρίου ὀνομαζόμενον οἶκον ἐκ τοῦ δεσπόζοντος ὠνησάμενος, B
 ὁμοίως καὶ τοῦτον εἰς ἀνάπαυμα τῶν καχεκτούγγτων ἀπέτα-
 15 ξεν, οὐδενὸς φρεισάμενος ὅπουσα πρὸς ῥῶσιν ὀρῶσι τῶν ἀσθε-
 νούντων, καὶ πρὸς τὸ προσάρκτιον κλίμα τῆς πόλεως ἀφαι-
 νίσαντος, διαδόσσει χρημάτων τοὺς ἐς δόμους καὶ τὰ ὄντα
 ζημιωθέντας παρεκάλεσε. καὶ βασιλεύσας τοῖς πολίταις διέ-
 νειμε χρυσίον κεντηνάρια πέντε. καὶ τῆς μεγάλης ἑβδομά-
 20 δος ἐφισταμένης καθ' ἣν τὰ ὑπὲρ ἡμῶν τοῦ Θεανθρώπου πά-
 θη σεβάζονται, πολλάς τε ἀποβαλομένας θανάτῳ τοὺς ἐνέ-
 τας ἀνεκτάτο τῆς χηρείας δι' εὐποιίας, καὶ παρθένοις ἔχο-

1. ἐκκεχύσθαι] διαχεῖσθαι ἐν ταῖς B. 3. πλειστάκις A. 4.
 τὴν ἐστίαν] τὸν οἶκον B. 10. νοσοκομεῖον] ξενῶνα B. 14.
 εἰς ἀνάπαυμα] τοῦτον ξενῶνα ἐποίησεν ἕτερον εἰς ἀνάπαυσιν
 ἀνθρώπων τῶν ἐν ἀσθενείᾳ ὄντων B. 22. παρθένοις ἀπόροις
 ἐπριοκοδότει καὶ ἔξοδον ἐν τοῖς γάμοις ἐδίδου B.

ut ad eius imagines animo pene linqueretur; ideoque plurimas auro
 et gemmis ornatas in iis fanis adorandi causa dedicavit, ubi frequen-
 tissimus erat piorum hominum concursus. domum Isaacii sebastocra-
 toris in ardua parte Sophiani portus sitam in pandocheum transfor-
 mavit, ubi centum viri cibum capere, totidem lectis cubare, et to-
 tidem equi stabulari possent. et qui eo veniebant, sine pecunia die-
 bus compluribus pascebantur. regias aedes quas Andronicus ad aedem
 SS. quadraginta struxerat, in nosocomium mutavit. redemit et do-
 mum quae magni drungarii dicitur a possessore; et in ea quoque
 male habentes refocillandos curavit, nulla re negata quae sanatio-
 nem eorum iuvare posset. cum urbis pars septentrionalis conflagra-
 set, eos qui vel aedium vel honorum iacturam fecerant distributione
 pecuniae sublevavit. imperio potitus, V auri-centenarios civibus di-
 visit. magna hebdomade, quae supplicii quod deus et homo pro no-
 bis subiit memoria colitur, viduas eleemosynis, pauperculas vitæque

ρήγει τὰ πρὸς γαμήλιον δόμα καὶ παοτάδα καὶ ὑμέναιον ἐπι-
 C τήδεια. οὐ μόνον δὲ καθ' ἓνα καὶ καθ' οἴκους καὶ συγγενείας
 ἐνεπίμπλα φιλοδωρίας, ἀλλὰ καὶ πόλεις ἔστιν ὅτε ὕβρις εὐθη-
 γέται ταῖς τῶν φόρων ἀνάσσειν. ὡς δ' ἔπος εἰπεῖν, οὕτως
 ἔχαιρε τῷ ἑλέω καὶ πρὸς τὴν τῶν ἀγειρομένων ἀπόκτησιν⁵
 ἔρρωτο ὡς ἀπαντλεῖν ἀμφοτέραις τὰ ἐπεισερόντα· ὅθεν αὐ-
 τῷ ὑπεισέδου καὶ ὑπούλως παρεισεφθάρη τὸ μὴ ἐκ πόρων
 αἰεὶ ποτε δικαίων τὰ χρήματα συγκομιζέσθαι. τὰς γὰρ τῶν
 δαπανῶν ὑπερόγκους τῇ ἀσωτείᾳ ἐγγιζούσας οἱ πλείστοι μὴ
 ὑποφρώμενοι, εἰσπραξέων ἐφευρεταὶ καινῶν καθιστάμενοι ὡς 10
 γεωργίῳ ἡμέρῳ μελίτην ἢ ῥόδιον ἀνεμώνην τὰ μὴ καλῶς μηδ'
 ὀσίως συλλεγόμενα συμφέρουσι χρήματα τοῖς δικαίοις πορί-
 D σμασιν. κατάφορος δ' ὢν εἰς θυμὸν οὐδὲ τοῦ συμπαθοῦς
 ἤθους ἀπέκτιστο, ἀλλ' αὐτὸς ἑαυτὸν πρὸς εὐμένειαν ἐπανά-
 γων σύνδρομον πολλάκις ἐπεποίητο τῇ ὀργῇ τὴν συμπάθειαν,¹⁵
 καὶ ταῖς συμφοραῖς τῶν ἀνθρώπων ἐπικλῶμενος τὰ πρὸς
 ὑφαίρεισιν ἐκάστῳ ἐπεμέτρει τῶν ἀλγεινῶν. ταῦτα δὲ πρῶ-
 των, καὶ ἄλλ' ὑπόσα τὸ λέγειν παρέδραμεν, ᾤετο τῇ βασι-

1. δόμα] δάμα A. 5. τῷ ἑλ. — πορίσμασιν] καὶ ἠγαλλεῖτο εἰς
 τὴν ἐλεημοσύνην καὶ εἰς τὰς εὐεργεσίας καὶ ἀσχολήσεις τῶν ἀνθρώ-
 πων, ὡς τὰ εἰσερχόμενα, ὅθεν ἄρα καὶ ἦσαν, πάλιν ἐξέρχεσθαι
 διὰ τῆς τοιούτου. καὶ διὰ τοῦτο, εἴπερ καὶ ἔξ ἀπόρων
 συνήγοντο τὰ χρήματα, ἠπατάτο μὴ ἀμαρτάνειν ἐν οἷς πάλ-
 λην εἰδίδοντο οὕτως. αἱ γὰρ ὑπέρογκοι ἔσοδοι ἐποιοῦν αὐτὸν
 ἀναδέχεσθαι καὶ πέμπειν εἰς τὰς δημοσιακὰς ἐνοχὰς ἀν-
 θρώπων διεφθαρμένους, οἵτινες ὑπέσχοντο πλείον ὁσῶναι τῶν
 ἄλλων. καὶ διὰ τοῦτο ἐφθείροντο καὶ τὰ πράγματα· τὰ γὰρ
 μὴ καλῶς μηδὲ δικαίως συναγόμενα χρήματα καὶ τὰ εὐρισκό-
 μενα συμφέρουσι τε καὶ ἀφανίζουσι B. Wolfii Constantino-
 politanus hic integrum fere folium omisit.

dote et sumptu nuptiarum iuvabat. neque vero singulos duntaxat homi-
 nes domos familias munificentia sua recreabat, sed interdum urbibus
 integris tributum remittebat. ut paucis complectar, ita propensus erat
 ad misericordiam beneficentiam et inopum sublevationem, ut quicquid
 undecunque per vim et iniuriam partum acceperat, id rursus utra-
 que manu effunderet. eaque de causa etsi pecunia a pauperibus ex-
 igebatur, in eo errore versabatur ut se non peccare peruersum ha-
 beret, quod hoc modo iisdem restitueretur. nam immensi sumptus
 efficiebant ut in provincias mitteret homines corruptos, qui magi-
 stratus auctionarentur. quae causa erat ut res publica pessum iret.
 nam pecunia per vim et fraudem quaesita etiam bene partam una
 corrumpit et absumit. quamvis autem pronus in iram esset, tamen
 nec a clementia erat alienus, et saevitiam subinde moderabatur, et
 placabilitate hominum aerumnas sublevabat. quae, aliaque a nobis

λεία ἐνεστηρίχθαι ὡς οὐδὲ οὐρανίῳ σφαιρώματι ἥλιος, ἢ ὡς
 στέλεχος φοίνικος ὑπὸ ὄσμῃς ἀναθλούμενος ὕδατος καὶ κέ-
 δρος Λιβανίτης ὑψίκομος ἐς κύκλους διατηρηθῆναι μακραιώ-
 νων ἐνιαυτῶν. τοῦτο δ' ἂν καὶ ἄλλος τις ὑπετόπασε τὴν
 5 ἀγαθὴν ἀποκρίνας μερίδα καὶ ἀσπασάμενος, καὶ μὴ τοῖς
 ἐπὶ μόνον διδούς τὸ ἀνάλογον, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς ὀγδόης μυ-
 στιήριον ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ τῷ τῆς ἐφ' ἐκάτερα ἰσοπῆς P. 286
 κύριος εἶναι προσρέπων μὲν αἰεὶ τοῖς ἀμείνοισιν, τοῖς δ' ἐναν-
 τίοις ἐπινηχόμενος βράδιον, ἀλλ' οὐ γινόμενος ὑποβρύχιος.
 10 θεὸς δὲ οὐχ οὕτω βεβούλευται. τίς δ' ἔγνω νοῦν κυρίου, ἢ
 τίς συμπαρεῖληπται οἱ σύμβουλος; ἀμέλει καὶ ἐκποδῶν τὸν
 ἄνδρα θέσθαι τὸ θεῖον προμηθευσάμενον ἀρίστη πράξει καὶ
 καλλίστη προθυμίᾳ συνεπεγεῖραν οἶον αὐτὸν καὶ ἐπιρρῶσαν
 χρήσασθαι ἀσπαστὸν καὶ μετὰ τὴν ἀπόθεσιν τῆς ἀρχῆς τοῖς B
 15 πλείοσιν ἔδειξε.

8. Μὴ φέρειν γὰρ ἔχων τὰς μετὰ Σκυθῶν ἐπιδρομὰς
 καὶ ληστείας τῶν Βλάχων, πλητόμενος δὲ καὶ τῷ τὸν Γίδον
 Ἀλέξιον καὶ τὸν Βατύτζην Βασίλειον, ὧν ὁ μὲν τῶν ἐσῶων

1. οὐδ' ἐν Α. 4. τοῦτο — ὑποβρύχιος] τοῦτο δὲ καὶ ἄλλος τις ἵνα ὑπέ-
 λαβεν εἰς ἄνθρωπον τὸν τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐκλεξάμενον καὶ ἀγα-
 πῆσαντα, καὶ μὴ μόνον τὰ τοῦ παρόντος κόσμου φροντίζων ἀλλὰ
 καὶ τὰ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος καθ' ἑκάστην ἡμέραν πρὸ ὀφθαλμῶν
 ἔχοντος, ἐπεὶ καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ διάκρισιν ἐνὸς ἐκάστου κεί-
 ται τὸ ἀγαθὸν καὶ πονηρὸν, ὅπως ἐκλέγεται καὶ ποιῆτ' οὗ θεῖο ἀρε-
 στὸν. ἐπεὶ καὶ ὁ τοιοῦτος εἰς πολλοὺς διαρκέσει χρόνους, ὥσπερ
 πάλιν τοὺς πονηροὺς λέγομεν εἰς ὀλίγον τὸ τῆς ζωῆς αὐτῶν ἐσε-
 σθαι τέλος, κατὰ τὸν τοῦ προφήτου λόγον, τὸ „ἄνδρες αἱμά-
 των καὶ δολιότητος οὐ μὴ ἡμισεύσωσι τὰς ἡμέρας αὐτῶν.“ B.
 13. προμηθία Α. 17. γύδον Β.

praetermissa cum faceret, se palmae instar ad flumen sitae florere, et ut altam cedrum Libani in longas aetates duraturum. idem et alius iudicasset, qui optimam partem elegisset et dilexisset, nec mundana duntaxat curasset, sed et futurum seculum quotidie prae oculis habuisset. nam bonum et malum in uniuscuiusque potestate et iudicio situm est, ut id deligat et agat quod deo gratum est. quod qui facit, in multos annos durabit, quemadmodum contra improborum vitam brevem fore dicimus, prophetae auctoritatem secuti, qui viros sanguinarios et dolosos ad dimidium dierum suorum perventuros esse negat. deus vero non ita statuit. quis vero novit mentem domini, aut ab eo in consilium est adhibitus?

8. Caeterum cum cum ab imperio remoturus esset, animum eius ad res praeclaras atque optimas excoitavit, ut eo etiam amisso plerisque carus et optatus esset. nam cum Blachorum cum Scythiis

ἦγετο ταγματῶν ὁ δὲ Βατάτζης τῶν ἐσπερίων προουκάθητο, συμπλακέντας τοῖς πολεμίοις ἐγγιστά που τοῦ πολίσματος οὐδ' ἄλλοι V. 235 δομήτωρ Ἀρκάδιος μὴ μόνον οὐδέν τι κατορθωθέναι χρησθέν, ἀλλὰ τὸν μὲν Γίδον ἀκόσμως φυγεῖν ἀπολωλεκότα τὸ πλεῖστον τῆς στρατιᾶς, τὸν δὲ συμφθαρῆναι ταῖς ὑπ' αὐτὸν 5 Cτάξεσιν, ἔγνω καὶ πάλιν δι' ἑαυτοῦ κατὰ τῶν ἀντιπάλων ἐξενέγκασθαι πόλεμον. συλλογαὶ οὖν καὶ ἀπογραφαὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν ἐγίνοντο στρατευμάτων, οὐκ ἀχρεῖον δὲ καὶ τὸ μισθοφορικὸν συνελέγετο. πέμψας δὲ καὶ πρὸς τὸν ἐκείνου πενθερὸν τὸν ῥήγα τῶν Οὐννων δι' ἐπικούρων ἤτετο σύναρ- 10 σιν· ὁ δὲ ἀσμένως ἐπαρήξει ἐπένευσε, καὶ διὰ τῆς Βιδίτης ἐπέμψεν ἴλας συνέθετο στρατιωτίδας. ἀποχρῶσαν οὖν τὴν τοῦ στρατοπέδου ξυλλογὴν ἐργασάμενος, καὶ πέντε μὲν πρὸς τοῖς δέκα χρυσοῦ ἐσκευασάμενος κεντηνάρια, ἀργυρίου δ' ἐνδέμενος ὑπὲρ τὰ ἐξήκοντα, καὶ ἕτερ' ἅττα τῇ στρατιᾷ ἐφο- 15 διασάμενος χρήσιμα, κατὰ τὰς Μαρτίου ἡμέρας τῆς βασιδλίδος τῶν πόλεων ἐξεῖσιν, ἀφείξεται ἑαυτὸν θεῶ, καὶ κατὰ τῶν βαρβάρων στηρίξας τὸ ἴδιον πρόσωπον καὶ θεῖς ὡσεὶ πέτραν αὐτὸ στερεάν, καὶ ὄρον τῆς ἐπαναστροφῆς θέμενος τὸ πέρασ τῶν ἔργων ὧν χάριν κατὰ τῶν ἀποστατῶν ἐξεστράτευεν, εἰ 20 μὲν δεξιὸν εἶη τοῦτο, ἐπανατιθεῖς τῷ θεῶ, εἰ δ' ἀπαισίον, ὅπερ ἀπῆνυχτο, καὶ οὕτω τῶν ἐκείνου κριμάτων ἐξαρτῶν εἰσέτι δοκιμάζοντος τὴν τῶν ἀμαρτωλῶν ῥάβδον πεπλάσσειν τὸν

B. οὐκ ἀχρεῖον] καὶ ἕτερον στρατὸν μετὰ ῥόγας συνῆγε B.
10. οὐγγρίας B. 16. χρήματα B. μαρτίους A. 19. τὸ
πέρασ τῶν ἔργων om A. 20. ἐστράτευεν A.

incursiones et latrocinia ferre non posset, atque animo percelleretur quod Alexius Guido Orientalium et Batatzes Basilii Occidentalium legionum dux, prope Arcadiopolim cum hostibus congressi, non modo rem male gessissent, verum etiam Guido amissa maiore exercitus parte effuse fugisset, alter vero una cum suis copiis periisset, denuo suo ductu suisque auspiciis arma hostibus inferre statuit. colliguntur et conscribuntur ubique Romanae legiones, neque parva auxilia conducuntur. implorat et soceri sui Hungariae regis opem; et facile impetrat ut is se per Bidadynam auxillares turmas missurum polliceatur. igitur iusto exercitu munitus, depromptis auri XV et argenti amplius LX centenariis, caeterisque rebus idoneis instructus, omnibus negotiis suis deo permissis mense Martio urbe egreditur, animo contra Barbaros intento et obfirmato, reditus vero non alio termino praefixo nisi ubi ea confecisset propter quae expeditionem instituisset. quodsi prosper esset eventus, eum deo se acceptum laturum: sin adversus (quem deprecaretur), et huic illius iudicio permitten-

κλήρον τῶν δικαίων. καὶ ὁ μὲν ἀπαίρει τοιοῦτον τρέφων τὸ πρόθυμον καὶ ὁμοσε τῇ ἀκμῇ τοῦ κινδύνου χωρῶν· ἡ δ' ὑπερκειμένη πάντων χεὶρ καὶ ῥοπή ἔτι ἦν ὑψηλή, οὐδ' ὁ τοῦ κρείττονος ἀπεστράφη θυμός, ὡς ἔδειξεν, ἐπὶ πᾶσιν οἷς
 5 οἱ Βλάχοι κραταιωθέντες προηγωνίσαντο. καὶ οὕτω μὲν οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ κρατοῦντος ἐπὶ τοὺς παραπικραίνοντας ἔβλεπον ἀποστάτας, καὶ τῷ διανοητικῷ ἐκείνου τὰ ἀφροσύνα πόρρωθεν ἐφαντάζοντο· οἱ δέ γε τοῦτον τῆς ἀρχῆς ἀνατρέφοντες ἐγγύς ὄντες παρεβλέποντο, καὶ τὸ ἀφ' ἐστίας σκῶλον ὡς μὴ P. 287
 10 παρενοχλοῦν ὑπεραλλόμενος ἦν. καὶ καινὸν οὐδέν, ἐπεὶ καὶ τὰς παραβλαστανούσας κακίας ταῖς ἀρεταῖς ἀγχιθύρους ἢ καὶ φεραλλήλους μάλιστα οὔσας οὐχ ὄραν ὡς δέον ὄραν οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων αἰρούμεθα ἢ δυνάμεθα. ἐὼ γὰρ λέγειν ὅτι περ ἐνεσημῆνατό πως ἡμῖν ἡ φύσις καὶ ἐνα-
 15 φύτευσε πρὸς τὰ οἰκεῖα συμπύθειαν, καὶ συνδήσασα τῷ φίλτρῳ ἐνδιδόναι καὶ μαλακίζεσθαι πρὸς τὰς φαύλας ἔξεις καὶ πράξεις ἐαντῶν τε καὶ τῶν φίλων ἐνιαχοῦ παραβιάζεται, καὶ μὴ ἡραδίως ὑπάγεσθαι διατίθῃσι τοῖς ἐπαντλοῦσιν ὡς εἰς τετραγμένον πῖθον τὸ οὖς καὶ ὑφηγουμένοις τὰ
 20 μὴ καλῶς δρώμενα οἷς προσπεπόνθαμεν. οὐκοῦν καὶ οὗτος ὁ Ββυσιλεύς παρὰ πλείστων ἐνωτιζόμενος ἐπιβουλεύειν τῇ αὐτοῦ ἀρχῇ καὶ ζωῇ τὸν ἀδελφὸν Ἀλέξιον καὶ παραπετάσματι φι-

5. χρ. καθ' ἡμῶν ἠγωνίσαντο Α. 7. ἀφροσύνα Α. 8. ὁ δὲ τοῦτον — ἀνατρέφων ἐγγύς ὦν καὶ συνεστῶς καὶ κρινόμενος τὰ πάντα ὁμοψυχῶς παρεβλέπετο Α. 9. μὴδ' ὅλως π. ὑπεραλλόμενος Α. 14. ὅτι περ] ὡς Α. 17. ἐαυτῶν καὶ τῶν φίλων ἡμῖν παρ. Α.

dum qui sortem iustorum diutius virga peccatorum caedi vellet. quo animo et consilio cum ad summum discrimen pergeret, dei manus et potestas adhuc excelsa erat, neque numinis ira placata, ut eventus docuit, Blachis victoriam contra nos adeptis. cum autem imperatoris oculi acerbos hostes spectarent, et cogitatio longe remota prosequeretur, non videbat eum a quo imperio pellendus erat, prope astantem et summa animi consensione per omnia coniunctum, et domesticum offensaculum ut plane innoxium transiliebat. neque id est mirandum, quoniam mortales vilia iuxta virtutes in propinquo et in eadem prope stirpe nascentia cernere aut nolumus aut nequimus. ut non dicam natura a nobis quodammodo caritatem erga res nostras esse insitam, qua devincti et remollescentes malis affectibus et actionibus tam nostris quam carissimorum segnius resistamus. quo fit ut veluti surdis auribus eorum verba praetereamus, qui nostrorum improba facta commemorant. sic Isaacius quoque cum e plurimis audiret fratrem Alexium suae et vitae et imperio insidiari, et clau-

ὄγιοῦς βασιλείας συνδιαφθείρει κατάστασιν. ἀτὰρ εἰρηκῆ ποτε ἐπὶ δαίπνον „ἐνέγκατέ μοι ἄλας;” παρεστῶς δὲ τῶν τότε μίμων ὁ χαριέστατος, ᾧ τὸ ἐπώνυμον Χαλιβούρης, περιβλεψάμενος τὸν τῶν γυναικῶν χορὸν ἔκ τινων προσπόλων καὶ συγγενῶν τοῦ βασιλέως κεκροτημένον „γνωσόμεθα” εἶπε „πρῶ-⁵τως ταύτας, ᾧ βασιλεῦ· εἰθ’ οὕτως ἄλλας εἰσνευθῆναι κέλευσον.” καὶ πρὸς τὸ ῥῆμα τοῦτο πᾶσαι τε καὶ πάντες ἐξ-κάγχασαν. τῷ δὲ τρέπεται ὁ χρώς, καὶ μόλις τὸν θυμὸν ἐν πείσει κολάσας ἐμβριμήματι τὴν τοῦ γελωτοποιοῦ ἔλευθεροστομίαν ἀνέστειλε. μεταδιώκων δὲ τὰ τῶν χωρίων εὖ ἔχοντα ¹⁰ καὶ ὄρας καὶ θέσεως, ἐκ διαλειμμάτων εἰς τὴν μεγαλόπολιν ἐπανήρχετο, καὶ κατὰ περιόδους ὡς ὄρνις ὁ Φοινῆς ἐπωπτά-
P. 283 νετο. ὑπὲρ πᾶν δὲ ἕτερον τὰς τῶν ὑπερόγκων οἰκημάτων ἀνεγέρσεις περιεσπούδαζε, μανικώτερον ἐπὶ τὰ βραστά ἐμπηθῶν, κὰν τοῖς πλείστοις τοῦ καθήκοντος ἐκφερόμενος. ἐντός ¹⁵ τε οὖν τῶν βασιλείων ἀμφοτέρων λουτρά καὶ διαιτήσεις λαμπροτάτας ἐδείματο, καὶ κατὰ τὴν Προποντιίδα πολυτελεῖς δόμους ἀνήγειρε, νησιδίᾳ τε τὴν θάλασσαν ἀπογαϊώσας εἰργάσατο. προθέμενος δὲ καὶ πύργον τεκτῆνασθαι κατὰ τὸ ἐν Βλαχέρναις παλάτιον, ἅμα μὲν εἰς ἔρυμα τῶν ἀνακτόρων, ²⁰ ὡς ἔφρασκε, καὶ ὑπέρισμα, ἅμα δὲ καὶ εἰς ἐνοίκησιν ἑαυτοῦ, νουοῦς τε κατὰ τὴν ἀκτὴν πάλαι ἰσταμένους ἀτμηλεῖς κατῆ-

1. ἀτὰρ ποτὲ οὖν ἐσθίων ὁ βασιλεὺς μετὰ δορυφορίας βασιλικῆς, πάντων τῶν ἀρχόντων παρισταμένων καὶ ἀρχοντισῶν ἀπὸ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ καὶ τῶν παλατιδῶν B. 5. γνωσόμεθα] πρῶτον ταύτας ἀσπίλωμεν B. 9. πείση? 13. τὰς — μανικώτερον om A. 17. περὶ τὴν προποντιίδα κατὰ τὸν λεγόμενον στενοῦ τόπον οἰκίματα πολυτέσσα B. 22. κατὰ ἀκτῖνα A, περὶ τὸν αἰγιαλὸν B.

cognomento Calibures, conspecto coetu mulierum qui ancillis et cognatis imperatoris constabat, „cognoscamus prius has” inquit, „imperator, deinde allas adduci iubeto.” quod dictum cum omnes et viri et mulieres risu exceperissent, ille colore mutato et vix repressa iracundia morionis licentiam minis castigavit. loca et situ et temperie aëris amoena conspectabatur, et ex intervallis in urbem redibat, et ut Phoenix avis non semper conspiciebatur. in primis vero immensis substructionibus delectabatur, et furore quodam ad ea ruebat quae desiderabat, officio in plerisque neglecto. in utroque palatio balnea et conclavia splendidissima et in Propontide sumptuosas aedes aedificavit, et insulas parvas mari aggeribus expleto excitavit. cum turrin in Blachernio palatio cum munitionis, ut aiebat, tum suae habitationis causa extruere statnisset, et vetera sana, quae in litore neglecta stabant, et multas illustres urbis domos demolitus

ρειψε και πλείστους τῶν κατὰ τὴν βασιλίδα πόλιν περιφανῶν
 οἰκῶν ἔθετο εἰς ἐρήμωσιν, ὧν ἐσδευρό τινες θάματα τοῖς πα- B
 ριοῦσι θαυρῶν ἄξιον τοὺς θεμελίους προβάλλονται, καὶ τὴν
 ἐκ πλίνθου πάσης ὀπιτῆς λαμπροτάτην τοῦ γενικοῦ οἰκοδομὴν
 5 κατηδάφισε. σὺν πολλοῖς δὲ καὶ τὸν περικλύτον οἶκον τῶν
 Μιγγάνων κατέβαλε, μήτε τὸ τοῦ ἔργου κάλλος καὶ τὸ μέ-
 γεθος αἰδεσθεῖς, μήτε τὸν τροπαιοφόρον μάρτυρα πτοηθεῖς
 ἢ ἀνέκειτο οὐτοσί. ἐπισκευάσαι δὲ βουλευθεῖς καὶ τὸν ἐν τῇ
 ἀνάπλω νεῶν τοῦ ἀρχιστρατήγου τῶν ἄνω τάξεων Μιχαήλ,
 10 εἴ τις ἐν πλαξί τοῖς βασιλείοις δόμοις ὑπέστρωτο καὶ περιημι-
 πῆχε τοὺς τοίχους καλλίστη τε τῇ στιλπνότητι καὶ φαισίην
 ἐστιγμένη ποικιλοχρῶσι, ἐκεῖσε μετακεκόμικεν. ἀλλὰ καὶ τὰ
 τοῦ ἀρχαγγέλου διὰ χρωμάτων καὶ ψηφίδων τυπώματα, ὁπόσα
 ἡ πόλις ἔστειγεν ἢ κώμαις καὶ χώραις ἀνέκειντο φυλακῆρια,
 15 χειρὸς ἀρχαίας ἔργα καὶ θαυμασίας, κατὰ τὸ αὐτὸ συνή- C
 θηροισε τέμενος. ἡ δὲ τοῦ βασιλέως τούτου σπουδὴ ὅπως ἐκ
 τῆς νῦν λεγομένης Μονεμβασίας ἀνακομίσειε τὸν ἐπὶ σταυρῶν

7. τὸν τροπαιοφόρον μαρτ.] τὸν μεγαλομάρτυρα γιῶργιον B. 8.
 ἐπισκευάσαι] βουλευθεῖς δὲ καὶ τὸν ἐν τῷ ἀνάπλω νεῶν τοῦ ἀρχι-
 στρατήγου τὴν νῦν ὀνομαζομένην λάβραν, ἀνακαινίσαι καὶ καλλω-
 πίσαι, ὅπερ ἦν καλλίστον ἐν τῷ πᾶσι τοῦ ναοῦ τοῦ ἀρχιστρατή-
 γου τῶν ἄνω τάξεων μιχαήλ τοῦ νῦν ὀνομαζομένου νεά, ἢ ἐν
 τοῖς τεύχεσι ποικιλόχρῶσι τε καὶ ὠραῖον διὰ μαρμάρων ξένων,
 ὅπερ ἐκόσμηε καὶ ἐκαλλώπιζε τὸν τοιοῦτον ναόν, μετεκόμισε
 τοῦτο ἐκεῖσε. ἀλλὰ καὶ ὅσαι στήλαι ἀρχαγγελικαὶ διὰ χρωμά-
 των καὶ ψηφίδων ἀρίστων ἢ ἐν τῇ πόλει ἦσαν ἢ εἰς φυλακὴν
 καὶ ἀσφάλειαν ἐτέρων εἰκόνας ἀρχαίαι εἰς κάλλος ἐζωγραφήθη-
 σαν, καὶ ταύτας περὶ τὸν τοιοῦτον συνῆξε ναόν. B. 14. ἢ]
 ἢ? 17. τὸν ἐπὶ σταυρῶν] τὴν εἰκόνα τοῦ σωτῆρος χριστοῦ τὴν
 ἱστορηθεῖσαν ἐντέχνως ὡς δεξιοθαύμασιον καὶ τὴν χάριν τῶν
 θαυματῶν διὰ παντὸς ἐνεργοῦσαν. ἦν γὰρ ἐξεικονισμὸς καὶ θαυ-
 ματουργῶν ἐν αὐτῇ ὁ δεσπότης χριστός καὶ θεὸς ἡμῶν ἐλκόμε-
 νος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. καὶ οὐκ ἐπαύσατο ἕως οὗ μετὰ δόλου
 ταύτην ἀπῆρεν B.

est, quarum fundamenta nunc quoque vix sine lacrimis spectari que-
 unt; splendidissimum Generalis aedificium, quod totum latere co-
 ctili constabat, solo aequavit; et praeter alia multa inclitum Man-
 ganiam domum destruxit, neque operis elegantiam et magnitudinem
 veritas, neque victorem martyrem, cui ea dedicata erat, reveritus.
 aedem Divi Michaelis caelestium copiarum archiducis, in portu si-
 tam, instauraturus, si qua in palatio marmorea tabula splendore et
 guttarum varietate illustris vel pavementum tegebat vel parietes or-
 nabat, eo transferendam curavit. sed et Archangeli pictas et fictas
 imagines, vel in urbe vel aliis locis praesidii causa dedicatas, ve-
 gustae et admirandae manus opera, in idem templum congregabat.

ἰλκόμενον Χριστὸν ὡς ἔργον ἀξιάγαστον καὶ τὴν τέχνην καὶ
 τὴν χάριν, οὐδὲν ἀπελείπετο τῶν ἐκφανεστάτων παθῶν· ὅλος
 γὰρ ἀνήρτητο ταῖς ἐλπίσιν, ἕως ἐκεῖθεν σὺν δόλῳ ἀφῆρηκεν
 οὐ γὰρ ἀκίνδυνος ἦν παντάπασιν ἢ προφανῆς ἐπιχείρησις.
 ἀλλὰ καὶ τὰς χαλκᾶς πύλας ἐκεῖσε μετέθηκεν, αἶ πρώων μὲν 5
 ἐπεζύγον τῷ μεγάλῳ παλατίῳ τὴν εἴσοδον εὐρεῖται οὕσαι
 καὶ ὕψισται, ἐς δ' ἡμᾶς τὴν εἰρκτὴν συνεῖχον ἤπερ ἐξ αὐ-
 τῶν Χαλκῆ κατωνόμασται. καὶ τὸν ἐν ἀνακτόροις περιώνυμον
 D ναὸν ὃς Νέα μονὴ κικλήσκειται, Θείου παντὸς ἐπίπλου καὶ ἱεροῦ
 σκεύους ἐπίλωσε. καπὶ τούτοις λαμπρυνόμενος ἦν καὶ Θρυπτιό- 10
 μινος ὡς οὕτις ἄλλος ἐπ' ἔργοις θανμαστοῖς ἄβρυνόμενος. ἔπειτα
 γὰρ προσένεξιν τὴν ἀφαίρεσιν καὶ πρόσθεσιν τὴν μετάθεσιν τὴν
 γὰρ σκιὰν προύκρινε τῆς εἰκότος, οὐ μὴν ἀγαθοεργίας σκιο-
 γραφίαν καὶ μικρὸν ἢ οὐδὲν φιλοθείας ἰνδαλμα σώζουσιν.
 ἀλλ' οὐδὲ τὸ Θεῖον χολᾶν, χαιρῖν δὲ μᾶλλον, εἰ οὗτος μὲν 15
 V. 233 ὁ νεὸς τῆς πρώων ἀχρειοῦται λαμπρότητος εἰς ἐννόσσευσιν
 πιτηνῶν καὶ κατοικήσιν ἐχίνων ἐώμενος, ἐγκαινίζεται δ' ἕτε-
 ρος ὀθνεῖοις κειμηλίοις καὶ κόσμοις ἀλλοτριῖοις καταγλαῖζεται.
 P. 284 7. Ὁ δὲ τόλμης μειεῖχεν, ἵνα μετρίως γοῦν εἴποιμι,
 ἐκοῖνον τὰ ἱερὰ σκεῦη, καὶ τῶν Θεῖων αὐτὰ ναῶν ἀποσπῶν 20
 ταῖς ἐαυτοῦ τραπέζιαις παρεισέφερεν. ὦχει δὲ καὶ τοῖς δα-

2. post παθῶν cum A omisi τοῦ κυρίου καὶ σωτήρος ἡμῶν.

3. ἀφῆρητο A. 17. καὶ κατοικήσιν] καὶ ἐχιδνῶν καὶ ὕψων
 ἐπάρχειν κατοικητήρια B.

summum etiam studium adhibuit, ut Monembasia transferret Chris-
 tum, qui in cruce trahitur, opus admirabili arte et elegantia, quod
 cruciatus domini et servatoris nostri evidentissime repraesentat; nec
 conquevit priusquam eam imaginem dolo abstulisset: nam aperte
 citra periculum id conari haud potuisset. aereas portas latas et al-
 tissimas, quae olim magnum palatium claudebant, nostra aetate
 carcerem, qui inde Chalce dicitur, muniebant, eodem transtulit
 celebrem aulae aedem, quod novum monasterium dicitur, omni sa-
 cro ornatu, vasis omnibus spoliavit. atque his rebus gloriabatur et
 efferebatur magis quam quisquam alius mirabilia opera laudi sibi
 duceret. nam cum umbram imagini praeferret, subtractionem pro
 additione et transpositionem pro appositione habebat, quamvis ea
 nullum beneficentiae simulacrum, parvam aut nullam religionis spe-
 ciem haberet: neque vero deum irasci, sed potius gaudere, si aliud
 templum pristino splendore privatum volucris nidos et erinaceis
 foveas praeberet, aliud vero instauratum peregrinis donariis et alie-
 nis ornamentis splenderet.

7. Ea quoque fuit audacia (ne quid dicam gravius) ut sacra
 vasa profanaret et templis avulsa mensis suis adhiberet. in comessa-

κτύλοις κατὰ πότον τὰ ἐν τάφοις βασιλέων ἡωρημένα κυπελοειδῆ τῷ Θεῷ ἀναθήματα, ἐκ λίθων τιμαλφῶν καὶ χρυσίου ἀπέφθου ἐσκευασμένα, καὶ εἰς χερνίβα χειρῶν ὑδροχόοι περιεφέροντο ἄμαχοι τὸ κάλλος καὶ ἄπληστοι τὴν ὄραν, οἷς 5 ἀπομόργνυται Λεβίται καὶ ἱερεῖς τὰ θεῖα μετιόντες μυστήρια. ἀφαιρῶν δὲ καὶ ἀπὸ τιμίων σταυρῶν καὶ πτυχῶν τῶν ἀκηράτων Χριστοῦ λογίων κόσμους πολυτελεῖς περιδέρμια καὶ στρεπτοὺς ἐτίθετο ἐξ αὐτῶν, καὶ τούτους αὐτὰ κατὰ τὸ αὐ- B τῷ δοκοῦν μεταβάλλων ἑτέροις ἐνήρμοζεν ἀπεριθαιμβήτως 10 βασιλικαῖς στολαῖς. πρὸς δὲ τοὺς εἰσάγοντας πυραΐφρασιν, μὴ συμφέρειν αὐτῷ τὰ γινόμενα ταῦτα θεοφιλεῖ αὐτοκράτορι ὄντι καὶ ἄνωθεν ἐκ προγόνων τὴν εὐσέβειαν ἐπικαταβαίνουσαν ἔχοντι, καὶ θεοσυλίαν εἶναι προφανῆ τὰ γινόμενα, σφοδρὸς ἦν καὶ παροξυντικός, καὶ ἐπέπληττεν ὡς ἀνοηταίνουσι 15 προδῆλως καὶ δυσπραγοῦσιν ἄγνοϊαν τοῦ καλοῦ τοῖς οὕτως φάσκουσι· πάντα γὰρ ἐξεῖναι τοῖς βουσιλεύουσι ποιεῖν διετείετο, καὶ Θεοῦ καὶ ἄνακτος κατὰ τὸ ἄρχειν τῶν ἐπιγεῖων μὴ ὡς ἐπίπαν εἶναι τὸ διεστὸς ἀσύμβατον καὶ ἀντίθετον, ὡς τῇ καταφάσει ἀπόφασις. συνιστῶν δὲ ὡς δῆθεν ἀμεμφῆ καὶ C 20 ἀνεύθυνα τὰ γινόμενα, παρῆγεν εἰς παράδειγμα τὸν ἐν βασιλεῦσι Χριστιανοῖς πρῶτιστον καὶ κρᾶτιστον Κωνσταντῖνον,

3. εἰς χερνίβα] τὰ χερνιβόξυστα B. 7. περιδέρμια] τραχηλέας B. 16. πάντα] οὐδὲν γὰρ τὸ διαφέρον ἔλεγεν ἐπὶ τῆς ἡγῆς Θεοῦ καὶ βασιλέως κατὰ τὴν ἀρχὴν εἶσιν· πάντα γὰρ τοῖς βασιλεῦσιν ἐξεῖται ποιεῖν, καὶ σύμμικτα ἔχειν ὁμοῦ τὰ τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτῶν, ἐπεὶ καὶ παρὰ Θεοῦ τὴν βασιλείαν ἔλαβον, καὶ οὐκ εἶσι διάστασις ἐν αὐτοῖς. B.

tionibus quoque ex gemmis pretiosis et solido auro calicum instar facta donaria, quae supra imperatorum monimenta pendebant, manibus versabat; et pelvibus insuperabilis elegantiae, quibus se Levitae et sacerdotes, cum sacra mysteria tractant, mundare solent, pro malivis utebatur. auferebat particulas de venerandis crucibus, item ornatum maximi pretii de immortalibus Christi oraculis, iisque pro monilibus et torquibus utebatur: ipsos vero codices aliis imperatoriiis stolis, quae nihil haberent admirationis, involvebat. et graviter succensebat iis a quibus monebatur ea facta non expedire religioso imperatori, qui pietatem a maioribus accepisset, nec aliud esse quam sacrilegium; eosque ut manifeste deliros et honestatis ignaros arguebat: licere enim imperatoribus omnia; et inter deum et regem, quod ad terrenarum rerum gubernationem attineret, non eam esse repugnantiam quae sit inter negationem et affirmationem contendebat. ac ut probaret scilicet se eo nomine non esse reprehendum, primi et summi inter Christianos imperatoris Constantii exemplum

τὸν μὲν τῶν ἡλῶν δι' ὧν ὁ κύριος τῆς δόξης τῷ ξύλῳ τῆς
κατάρας προσήλωτο τῷ ἰππείῳ χαλινῷ παταλεύσαντα, τὸν
δὲ τῇ κόρῳθι ἐνερείοντα. τὸν δὲ σκοπὸν ἐκὼν παρεβλέ-
πειτο, δι' ὃν ὁ τῆς πίστεως ἀρχηγὸς ἄναξ ταῖς τοιαύταις ἐνε-
καλλωπίζετο πράξεσι, δύνανται θειοτέραν τὸν τοῦ σταυροῦ 5
λόγον δεικνύς τοῖς Ἕλλησι καὶ τιθέμενος, οἱ μωρίαν τὸ κή-
ρυγμα ἤγγητο.

Ἀλλὰ καὶ τὸ ἀργύριον κίβδηλεύσας ἀδόκιμον τὸ νόμισμα
κέκοψε, καὶ τὴν τῶν χρημάτων συλλογὴν οὐκ ἀνεγκλήτων
D ἐποίητο παντάπασι, τὰς τε τῶν δημοσίων φόρων εἰσπράξεις 10
ἐπέτεινε, καὶ περὶ τὴν τούτων ἀπόχρησιν ἡσώτευετο. καὶ
τὰς ἀρχὰς παρούβαλλεν εἰς ἐξώνησιν ὡς τὰς ὀπίρας οἱ ἀγο-
ραῖοι. ἐπίσπε δὲ καὶ ἄτερ βυλαντίου καὶ πήρας ἀποστολικῆς
εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐξέπεμπεν οὓς ἦδει μερίδα τῷ δικαίῳ δι-
δόντας καὶ ἀκαταγοητεύτους χρυσίῳ, μηδ' οἴκοι καταβύοντας 15
πάντα τὰ συλλεγόμενα ἀλλὰ καὶ τῷ δημοσίῳ ταμιεῖῳ κατα-
τιθεμένους τὸ ἐφόρμοστον ὄφλημα. ναοὺς δὲ καὶ τεμένεσι
καὶ εὐκτηρίοις οἴκοις καὶ ἱεροῖς φροντιστηρίοις, ὡς οὐ τις
πρότερον, τὸ φιλότιμον ἐπεξέτεινε· τοῖς γὰρ καμόντας χρό-
νῳ ὑπήρεισε, καὶ ὅσοις τὸ ἀγλαοφανὲς ἡμαῦρωτο, τούτους 20
τοῖς ἐκ ψηφίδων καὶ χρωμύτων ἀρϋϊσμοῖς κατεκόσμησε. πρὸς
δὲ γε τὴν θεομήτορα τσσαύτην ἔτρεψε πίστιν ὡς καὶ τὴν

B. ἀλλὰ] ἐποίησε δὲ οὗτος ὁ βασιλεὺς καὶ τὸ χάραγμα αὐτοῦ
κίβδηλον μετὰ χαλκοῦ καὶ ἀργύρου μεμιγμένον, καὶ ἀναμάρ-
τητον τοῦτο εἶναι διεβεβαίωστο. B. 11. καὶ τὰς] καὶ τὰ κη-
φαλαττίκια καὶ τὰς ἐνοχὰς ἐπάπτευσεν καὶ ἐπαίλει ὡσπερ τὰς
ὀπίρας αἱ πορικοπέλισαι B. 20. ἡμαῦρωτο] ἡφάνρωτο A.

adducebat, qui alterum clavum, quibus gloriosus dominus execra-
bili cruci fuit affixus, freno equi inaeuerit, alterum galeae infixit.
sed causam de industria dissimulabat, cur Christianae religionis prin-
ceps eius modicibus se ornarit, ut videlicet gentilibus ostenderet praedicationem crucis esse divinam potentiam, quam ipsi ut dementiae aspernabantur.

Argenteam monetam adulteravit, neque pecuniam plane extra
reprehensionem collegit. publicorum vectigalium exactiones auxit,
quibus ad luxum est abusus. magistratus, ut circumforanei poma,
venales habuit; eosque nonnunquam apostolico more sine sacco et
crumena in provincias ablegabat, quos aequitatis rationem aliquam
habere, nec auro decipi, nec quicquid collegissent domi abstrudere
norat, sed quod fisco deberetur bona fide pendere. tamen liberalitate
in templa et monasteria superiores imperatores omnes superavit.
nam tempore ruinosam suffulsit, vetustate deformata incrustationibus
et picturis illustravit. dei genitricem tanta veneratione coluit

ψυχὴν ἐκκεχύσθαι ταῖς εἰκόσιν αὐτῆς. καὶ διὰ τοῦτο πλεί- P. 285
 στας χρυσίῳ περιστείλας καὶ λίθοις τιμαλφῶσι περιανθίσας
 ἀνέθηκε ναοὺς εἰς προσκύνησιν, καθ' οὓς γίνονται πολλαί-
 τῶν εὐσεβῶν συνδρομαί. ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπὶ τὸ κάταντες ἐν
 5 τῇ λιμένι τῶν Σοφίων ἐστὶν Ἰσαακίου τοῦ σεβαστοκράτορος
 εἰς πανδοχεῖον μετασκευάσας, ἀνδρῶν μὲν ἑκατὸν παρέθηκε
 τράπεζαν καὶ κλίνας ἰσομέτρους, τσοσανταρίθμων δὲ ὑποζυ-
 γίων ἱππῶνας ἀνέστησε· καὶ εἰσιτιῶντο καθ' ἑκάστην οἱ πα- V. 234
 ραβύλλοντες, ἄτερ καταθέσεως ἀργυρίου, ἐφ' ἡμέραις πλείοσι.
 10 μετέβαλε δὲ εἰς νοσοκομεῖον καὶ τοὺς βασιλικούς δόμους οὓς
 κατὰ τὸν νεῶν τῶν τεσσαράκοντα μαρτύρων ὁ βασιλεὺς Ἀν-
 δρόνικος ἐδομήσατο. ἔτι γε μὴν τὸν τοῦ μεγάλου δραγγα-
 ρίου ὀνομαζόμενον οἶκον ἐκ τοῦ δεσπύζοντος ὠνησάμενος, B
 ὁμοίως καὶ τοῦτον εἰς ἀνάπαυμα τῶν καχεκτούτων ἀπέτα-
 15 ξεν, οὐδενὸς φεισάμενος ὅποσα πρὸς ἤῳσιν ὄρῳσι τῶν ἀσθε-
 νοῦντων, καὶ πυρὸς τὸ προσάρκτιον κλίμα τῆς πόλεως ἀφα-
 νίσαντος, διαδόσεσι χρημάτων τοὺς ἐς δόμους καὶ τὰ ὄντα
 ζημιωθέντας παρεκάλεσε. καὶ βασιλεύσας τοῖς πολίταις διέ-
 νειμε χρυσίου κεντηνάρια πέντε. καὶ τῆς μεγάλης ἑβδομά-
 20 δος ἐφισταμένης καθ' ἣν τὰ ὑπὲρ ἡμῶν τοῦ Θεανθρώπου πά-
 θη σεβάζονται, πολλάς τε ἀποβαλομένας θανάτῳ τοὺς ἐνέ-
 τας ἀνεκτάτο τῆς χρεΐας δι' εὐποιίας, καὶ παρθένους ἔχο-

1. ἐκκεχύσθαι] διαχεῖσθαι ἐν ταῖς B. 3. πλειστάκις A. 4.
 τὴν ἐστὶν] τὸν οἶκον B. 10. νοσοκομεῖον] ξενῶνα B. 14.
 εἰς ἀνάπαυμα] τοῦτον ξενῶνα ἐποίησεν ἕτερον εἰς ἀνάπαυσιν
 ἀνθρώπων τῶν ἐν ἀσθενείᾳ ὄντων B. 22. παρθένους ἀπύροις
 ἐπροικοδότη καὶ ἔξοδον ἐν τοῖς γάμοις ἐδίδου B.

ut ad eius imagines animo pene linqueretur; ideoque plurimas auro
 et gemmis ornatas in iis fanis adorandi causa dedicavit, ubi frequen-
 tissimus erat piorum hominum concurus, domum Isaacii sebastocra-
 toris in ardua parte Sophiani portus sitam in pandochium transfor-
 mavit, ubi centum viri cibum capere, totidem lectis cubare, et to-
 tidem equi stabulari possent. et qui eo veniebant, sine pecunia die-
 bus compluribus pascebantur. regias aedes quas Andronicus ad aedem
 SS. quadraginta struxerat, in nosocomium mutavit, redemit et do-
 mum quae magni drungarii dicitur a possessore; et in ea quoque
 male habentes refocillandos curavit, nulla re negata quae sanatio-
 nem eorum iuvare posset. cum urbis pars septentrionalis conflagras-
 set, eos qui vel aedium vel honorum iacturam fecerant distributione
 pecuniae sublevavit. imperio potitus, V auri centenarios civibus di-
 visit. magna hebdomade, quae supplicii quod deus et homo pro no-
 bis subiit memoria colitur, viduas eleemosyais, pauperulas virgines

ρῆγει τὰ πρὸς γαμήλιον δόμα καὶ πασιτάδα καὶ ὑμέναιον ἐπι-
 C τήδεια. οὐ μόνον δὲ καθ' ἕνα καὶ κατ' οἴκους καὶ συγγενείας
 ἐνεπίμπλα φιλοδοξίας, ἀλλὰ καὶ πόλεις ἔστιν ὅτε θλας ἐνηρ-
 γέτει ταῖς τῶν φόρων ἀνέσεισιν. ὡς δ' ἔπος εἰπεῖν, οὕτως
 ἔχαιρε τῷ ἐλέφ καὶ πρὸς τὴν τῶν ἀγειρομένων ἀπόκτησιν 5
 ἔρρωτο ὡς ἀπαντλεῖν ἀμφοτέραις τὰ ἐπεισερόντα· ὅθεν αὐ-
 τῷ ὑπεισέδου καὶ ὑπούλως παρεισεφθάρη τὸ μὴ ἐκ πόρων
 αἰεὶ ποτε δικαίων τὰ χρήματα συγκομιζέσθαι. τὰς γὰρ τῶν
 δαπανῶν ὑπερόγκους τῇ ἄσωτείᾳ ἐγγιζούσας οἱ πλεῖστοι μὴ
 ὑφορώμενοι, εἰσπράξεων ἐφευρεταὶ καινῶν καθιστάμενοι ὡς 10
 γεωργίῳ ἡμέρῳ μελίην ἢ ῥόδιον ἀνεμώνην τὰ μὴ καλῶς μηδ'
 ὀσιῶς συλλεγόμενα συμφύρουσι χρήματα τοῖς δικαίοις πορί-
 D σμασιν. κατάφορος δ' ὢν εἰς θυμὸν οὐδὲ τοῦ συμπιαθοῦς
 ἤθους ἀπώκιστο, ἀλλ' αὐτὸς ἑαυτὸν πρὸς εὐμένειαν ἐπανά-
 γων σύνδρομον πολλακίς ἐπεποίητο τῇ ὀργῇ τὴν συμπιάθειαν, 15
 καὶ ταῖς συμφοραῖς τῶν ἀνθρώπων ἐπικλῶμενος τὰ πρὸς
 ὑφαίρεσιν ἐκάστῳ ἐπεμέτρει τῶν ἀλγεινῶν. ταῦτα δὲ πράτ-
 των, καὶ ἄλλ' ὅποσα τὸ λέγειν παρέδραμεν, ᾤετο τῇ βασι-

1. δόμα] δάμα A. 5. τῷ ἐλ. — πορίσμασιν] καὶ ἡραλλιάτο εἰς
 τὴν ἐλεημοσύνην καὶ εἰς τὰς εὐεργεσίας καὶ ἀσχολήσεις τῶν ἀνθρώ-
 πων, ὡς τὰ εἰσεργόμενα, ὅθεν ἄρα καὶ ἦσαν, πάλιν ἐξέροχθεσαι
 διὰ τῆς τοιοῦτου. καὶ διὰ τοῦτο, εἴπερ καὶ ἔξ ἀπόρων
 συνήγοντο τὰ χρήματα, ἡπατάτο μὴ ἀμαρτάνειν ἐν οἷς πά-
 λιν ἐδίδοτο οὕτως. αἱ γὰρ ὑπέρογκοι ἐξοδοὶ ἐποιοῦν αὐτὸν
 ἀναδέχεσθαι καὶ πέμπειν εἰς τὰς δημοσιακὰς ἐνοχὰς ἀν-
 θρώπων διεφθαρμένους, οἷτινες ὑπέσχοντο πλεῖστον δοῦναι τῶν
 ἄλλων. καὶ διὰ τοῦτο ἐφθεύροντο καὶ τὰ πράγματα· τὰ γὰρ
 μὴ καλῶς μηδὲ δικαίως συναγόμενα χρήματα καὶ τὰ εὐδρισκό-
 μενα συμφθεύρουσι τε καὶ ἀφανίζουσι. B. Wolfii Constantino-
 politanus hic integrum fere folium omisit.

dote et sumptu nuptiarum iuvabat. neque vero singulos duntaxat homi-
 nes domos familias munificentia sua recreabat, sed interdum urbibus
 integris tributum remittebat. ut paucis complectar, ita propensus erat
 ad misericordiam beneficentiam et inopum sublevationem, ut quicquid
 undecunq̄ue per vim et iniuriam partum acceperat, id rursus utra-
 que manu effunderet. eaque de causa etsi pecunia a pauperibus exi-
 gebatur, in eo errore versabatur ut se non peccare persuasum ha-
 beret, quod hoc modo iisdem restitueretur. nam immensi sumptus
 efficiebant ut in provincias mitteret homines corruptos, qui magi-
 stratus auctionarentur. quae causa erat ut res publica pessum iret.
 nam pecunia per vim et fraudem quaesita etiam bene partam una
 corrumpit et absumit. quamvis autem pronus in iram esset, tamen
 nec a clementia erat alienus, et saevitiam subinde moderabatur, et
 placabilitate hominum aerumnas sublevabat. quae, aliaque a nobis

λεία ἐνεστηρίχθαι ὡς οὐδὲ οὐρανίῳ σφαιρώματι ἥλιος, ἢ ὡς
 στέλεχος φοίνικος ὑπὸ ὄσμῆς ἀναθρολούμενος ὕδατος καὶ κέ-
 δρος Λιβανίτης ὑψίκομος ἐς κύκλους διατηρηθῆναι μακραιώ-
 νων ἐνιαυτῶν. τοῦτο δ' ἂν καὶ ἄλλος τις ὑπετόπασε τὴν
 5 ἀγαθὴν ἀποκρίνας μερίδα καὶ ἀσπασάμενος, καὶ μὴ τοῖς
 ἐπὶ τὸ μόνον διδοῦς τὸ ἀνάλογον, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς ὀγδόης μυ-
 στιήριον ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ τῷ τῆς ἐφ' ἑκάτερα ῥοπῆς P. 286
 κύριος εἶναι προσρέπων μὲν αἰεὶ τοῖς ἀμείνοσιν, τοῖς δ' ἐναν-
 τίοις ἐπινηχόμενος βράδιον, ἀλλ' οὐ γινόμενος ὑποβορύχιος.
 10 Θεὸς δὲ οὐχ οὕτω βεβούλευται. τίς δ' ἔγνω νοῦν κυρίου, ἢ
 τίς συμπαρείληται οἱ σύμβουλος; ἀμέλει καὶ ἐκποδῶν τὸν
 ἄνδρα θέσθαι τὸ θεῖον προμηθευσάμενον ἀρίστη πράξει καὶ
 καλλίστη προθυμίᾳ συνεπεγεῖραν οἷον αὐτὸν καὶ ἐπιρῶσαν
 15 χρήσασθαι ἀσπαστὸν καὶ μετὰ τὴν ἀπόθεσιν τῆς ἀρχῆς τοῖς B
 πλείοσιν ἔδειξε.

8. Μὴ φέρειν γὰρ ἔχων τὰς μετὰ Σκυθῶν ἐπιδρομὰς
 καὶ ληστείας τῶν Βλάχων, πληττόμενος δὲ καὶ τῷ τὸν Γίδον
 Ἀλέξιον καὶ τὸν Βατάτζην Βασίλειον, ὧν ὁ μὲν τῶν ἐφῶν

1. οὐδ' ἐν Α. 4. τοῦτο — ὑποβορύχιος] τοῦτο δὲ καὶ ἄλλος τις ἵνα ἀπέ-
 λαβεν εἰς ἄνθρωπον τὸν τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐκλεξάμενον καὶ ἀγα-
 πῆσαντα, καὶ μὴ μόνον τὰ τοῦ παρόντος κόσμου φροντίζων ἀλλὰ
 καὶ τὰ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος καθ' ἑκάστην ἡμέραν πρὸ ὀφθαλμῶν
 ἔχοντας, ἐπεὶ καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ διακρίσιν ἐνὸς ἐκάστου κεί-
 ται τὸ ἀγαθὸν καὶ πονηρὸν, ὅπως ἐκλέγεται καὶ ποιῆτ' ὁ τῷ θεῷ ἀρε-
 στὸν. ἐπεὶ καὶ ὁ τοιοῦτος εἰς πολλοὺς διαρκέσει χρόνους, ὥστε
 πάλιν τοὺς πονηροὺς λέγομεν εἰς ὀλίγον τὸ τῆς ζωῆς αὐτῶν ἔσε-
 σθαι τέλος, κατὰ τὸν τοῦ προφήτου λόγον, τὸ „ἄνδρες αἰμα-
 τῶν καὶ δουλείτητος οὐ μὴ ἡμισεύσωσι τὰς ἡμέρας αὐτῶν.“ B.
 13. προμηθεῖς Α. 17. γύδον Β.

praetermissa cum faceret, se palmae instar ad flumen sitae florere, et imperio solidius infixum esse quam solem caelo arbitrabatur, et ut altam cedrum Libani in longas aetates duraturum. idem et alius iudicasset, qui optimam partem elegisset et dilexisset, nec mundana duntaxat curasset, sed et futurum seculum quotidie prae oculis habuisset. nam bonum et malum in uniuscuiusque potestate et iudicio situm est, ut id deligat et agat quod deo gratum est. quod qui facit, in multos annos durabit, quemadmodum contra improborum vitam brevem fore dicimus, prophetae auctoritatem secuti, qui viros sanguinarios et dolosos ad dimidium dierum suorum perventuros esse negat. deus vero non ita statuit. quis vero novit mentem domini, aut ab eo in consilium est adhibitus?

8. Caeterum cum eum ab imperio remoturus esset, animum eius ad res praeclaras atque optimas excitavit, ut eo etiam amisso plerisque carus et optatus esset. nam cum Blachorum cum Scythia

ἤγειτο ταγμάτων ὁ δὲ Βατάτζης τῶν ἑσπερίων προυκάθητο, συμπλακέντας τοῖς πολεμίοις ἔγγιστά πον τοῦ πολιέματος οὐδ' V. 235 δομήτωρ Ἀρκάδιος μὴ μόνον οὐδέν τι κατορθωθέναι χρησκόν, ἀλλὰ τὸν μὲν Γίδον ἀκόσμως φυγεῖν ἀπολωλεκότα τὸ κρείττον τῆς στρατιᾶς, τὸν δὲ συμφθαρῆναι ταῖς ὑπ' αὐτὸν 5 Cτάξεσιν, ἔγνω καὶ πάλιν δι' ἑαυτοῦ κατὰ τῶν ἀντιπάλων ἐξε- νέγκασθαι πόλεμον. συλλογαὶ οὖν καὶ ἀπογραφαὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν ἐγένοντο στρατευμάτων, οὐκ ἀχρεῖον δὲ καὶ τὸ μισθοφορικὸν συνέλεγτο. πέμψας δὲ καὶ πρὸς τὸν ἐκείνου πενθερόν τὸν ῥῆγα τῶν Οὐγγῶν δι' ἐπικούρων ἤτειτο συναρ- 10 σιν ὁ δὲ ἀσμένως ἐπαρήξειν ἐπένευσε, καὶ διὰ τῆς Βιδίνης ἐκπέμψειν ἴλας συνέθετο στρατιωτίδας. ἀποχρῶσαν οὖν τὴν τοῦ στρατοπέδου ξυλλογὴν ἐργασάμενος, καὶ πέντε μὲν πρὸς τοῖς δέκα χρυσοῦ ἐνσκευασάμενος κεντηνάρια, ἀργυροῦ δ' ἐνθέμενος ὑπὲρ τὰ ἐξήκοντα, καὶ ἕτερ' ἅττα τῇ στρατιᾷ ἐφο- 15 διασάμενος χρήσιμα, κατὰ τὰς Μαρτίου ἡμέρας τῆς βασι- D λίδος τῶν πόλεων ἐξεῖσιν, ἀφείς ἑαυτὸν Θεῶ, καὶ κατὰ τῶν βαρβάρων στηρίζας τὸ ἴδιον πρόσωπον καὶ θεῖς ὡσεὶ πέτραν αὐτὸ στερεάν, καὶ ὄρον τῆς ἐπαναστροφῆς θέμενος τὸ πέρας τῶν ἔργων ὧν χάριν κατὰ τῶν ἀποστατῶν ἐξεστράτευεν, εἰ 20 μὲν δεξιὸν εἶη τοῦτο, ἐπανατιθεῖς τῷ Θεῶ, εἰ δ' ἀπαίσιον, ὅπερ ἀπῆνχετο, καὶ οὕτω τῶν ἐκείνου κριμάτων ἐξαρτῶν εἰσ- εἰ δοκιμάζοντος τὴν τῶν ἀμαρτωλῶν δῶβδον πατάσειν τὸν

B. οὐκ ἀχρεῖον] καὶ ἕτερον στρατὸν μετὰ θόβας συνῆγε B.
 10. οὐγγρίας B. 16. χρήματα B. μαρτίους A. 19. τὸ
 πέρας τῶν ἔργων om A. 20. ἐστράτευεν A.

incursiones et latrocinia ferre non posset, atque animo percelleretur quod Alexius Guido Orientalium et Batatzes Basilius Occidentalium legionum dux, prope Arcadiopolim cum hostibus congressi, non modo rem male gessissent, verum etiam Guido amissa maiore exercitus parte effuse fugisset, alter vero una cum suis copiis periisset, denuo suo ductu suisque auspiciis arma hostibus inferre statuit. colliguntur et conscribuntur ubique Romanae legiones, neque parva auxilia conducuntur. implorat et soceri sui Hungariae regis opem; et facile impetrat ut is se per Bidynam auxillares turmas missurum polliceatur. igitur iusto exercitu munitus, depromptis auri XV et argenti amplius LX centenariis, caeterisque rebus idoneis instructus, omnibus negotiis suis deo permissis mense Martio urbe egreditur, animo contra Barbaros intento et obfirmato, reditus vero non alio termino praefixo nisi ubi ea confecisset propter quae expeditionem instituisset. quodsi prosper esset eventus, eum deo se acceptum laturum: sin adversus (quem deprecaretur), et huic illius iudicio permitten-

κλήρον τῶν δικαίων. καὶ ὁ μὲν ἀπαίρει τοιοῦτον τρέφων τὸ
 πρόθυμον καὶ ὁμόσε τῇ ἀκμῇ τοῦ κινδύνου χωρῶν· ἡ δ'
 ὑπερκειμένη πάντων χεὶρ καὶ ῥοπή ἔτι ἦν ὑψηλή, οὐδ' ὁ
 τοῦ κρείττονος ἀπεστράφη θυμός, ὡς ἔδειξεν, ἐπὶ πᾶσιν οἷς
 5 οἱ Βλάχοι κραταιωθέντες προηγωνίσαντο. καὶ οὕτω μὲν οἱ
 ὀφθαλμοὶ τοῦ κρατοῦντος ἐπὶ τοὺς παραπικραίνοντας ἔβλεπον
 ἀποστάτας, καὶ τῆρ' διανοητικῶν ἐκείνου τὰ ἀφροσύνα πόρρω-
 θεν ἐφαντάζοντο· οἱ δέ γε τοῦτον τῆς ἀρχῆς ἀνατρέψοντες
 ἐγγὺς ὄντες παρεβλέποντο, καὶ τὸ ἀφ' ἐστίας σκῶλον ὡς μὴ P. 287
 10 παρενοχλοῦν ὑπεραλλόμενος ἦν. καὶ καινὸν οὐδέν, ἐπεὶ καὶ
 τὰς παραβλαστανούσας κακίας ταῖς ἀρεταῖς ἀγχιθύρους ἢ καὶ
 φεραλλήλους μάλιστα οὔσας οὐχ ὄραν ὡς δέον ὄραν οἱ πλει-
 στοι τῶν ἀνθρώπων αἰρούμεθα ἢ δυνάμεθα. ἐὼ γὰρ λέ-
 γειν ὅτι περ' ἐνεσημηνατό πως ἡμῶν ἢ φύσις καὶ ἐνα-
 15 φύτευσε πρὸς τὰ οἰκεῖα συμπάθειαν, καὶ συνδηῶσα
 τῶν φίλων ἐνδιδόναι καὶ μαλακίζεσθαι πρὸς τὰς φανύλας
 ἔξεις καὶ πράξεις ἑαυτῶν τε καὶ τῶν φίλων ἐνιαχοῦ παρα-
 βιάζεται, καὶ μὴ ῥαδίως ὑπάγεσθαι διατίθησι τοῖς ἐπαν-
 τλοῦσιν ὡς εἰς τετραμένον πῖθον τὸ οὐκ καὶ ὑψηλοῦς τὰ
 20 μὴ καλῶς δρώμενα οἷς προσπεπόνθαμεν. οὐκοῦν καὶ οὗτος ὁ Β
 βασιλεὺς παρὰ πλείστων ἐνωτιζόμενος ἐπιβουλεύειν τῇ αὐτοῦ
 ἀρχῇ καὶ ζωῇ τὸν ἀδελφὸν Ἀλέξιον καὶ παραπεύσεται φι-

5. κρ. καθ' ἡμῶν ἠγωνίσαντο Α. 7. ἀφροσύνα Α. 8. ὁ δὲ
 τοῦτον — ἀνατρέψων ἐγγὺς ὦν καὶ συνεστῶς καὶ κρινόμενος
 τὰ πάντα ὁμοψυχος παρεβλέπετο Α. 9. μὴ δ' ὄρα π. ὑπερ-
 αλλόμενος Α. 14. ὅτι περ] ὡς Α. 17. ἑαυτῶν καὶ τῶν φί-
 λῶν ἡμῶν παρ. Α.

dum qui sortem iustorum diutius virga peccatorum caedi vellet. quo
 animo et consilio cum ad summum discrimen pergeret, dei manus
 et potestas adhuc excelsa erat, neque numinis ira placata, ut even-
 tatoris oculi acerbos hostes spectarent, et cogitatio longe remota
 prosequeretur, non videbat eum a quo imperio pellendus erat, pro-
 pe astantem et summa animi consensione per omnia coniunctum, et
 domesticum offensaculum ut plane innoxium transiliebat. neque id
 est mirandum, quoniam mortales vitia iuxta virtutes in propinquo et
 in eadem prope stirpe nascentia cernere aut nolumus aut nequimus.
 ut non dicam natura a nobis quodammodo caritatem erga res nos-
 tras esse insitam, qua devincti et remollescentes malis affectibus et
 actionibus tam nostris quam carissimorum segnius resistamus. quo
 fit ut veluti surdis auribus eorum verba praetereamus, qui nostrorum
 improba facta commemorant. sic Isaacius quoque cum e plurimis
 audiret fratrem Alexium suae et vitae et imperio insidiari, et clau-

λίας συγκαλύπτειν πολλαχῆ τὸ μισάδελφον, καὶ ὡς πλείονές
 εἰσι φιλαλέξιοι μᾶλλον ἢ περ φιλισαάκιοι, ὡς λῆρον ἀπεπέμ-
 πετο τὰ λεγόμενα, μηδὲ τὸ ἐξεταστικὸν ὡς λίθον Ἡράκλειον
 προσάγων καὶ βασανίζων τῶν παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ πραττομέ-
 νων τὸ κίβδηλον, ἀλλὰ δριμύς ὢν τοῖς τὰ τοιαῦτα εἰσηγόν-5
 μένοις ὡς ἔχουσι πρὸς ἐφέσεως ἐξίτηλον ποιεῖν τὴν ἀνέκπλυ-
 τον καὶ οἶον εἰς βάθος ἐγκεκαυμένην τῆ ἑαυτοῦ ψυχῇ πρὸς τὸν
 κασίγητον στοργῆν, ὃν μόνον ἀπὸ πάντων ὁ λωβητῆρ Ἄν-
 C δρόνικος οὐκ ἐσίνατο. ἀφιγμένος τοίνυν ἐς τὴν παραθαλατ-
 τίδιον Ῥαιδεστόν τὴν μεγίστην ἐκτελεῖ καὶ κυριώνυμον ἀνα-10
 στάσιμον ἑορτήν, καὶ θύει καὶ ἐσθίει τὸ πάσχα τὸ μυστικόν.
 ἔνθα καὶ τῷ Βασιλακίῳ συγγίνεται. ἦν δ' οὗτος ἀλλότροπὸν
 τινα βίστον μετιῶν, καὶ δόξαν παρὰ πάντων ἠνέγκυτο προ-
 φητεύειν καὶ προβλέπειν τὰ ἔμπροσθεν, ὅθεν εἰς αὐτὸν τὰ
 V. 236 πλήθη συνέρρεον ὡς οὐδ' ἐς μυρμηκίαν οἱ ἐπανιόντες τε καὶ 15
 ἐξιόντες φιλόπονοι μύρμηκες ἢ γοῦν οἱ ἐς Ἄμμωνος πάλαι
 καὶ Ἀμφιάρεω ἀφικόμενοι. ἀλλ' οὐδὲν ἀληθές καὶ σαφές
 περὶ τῶν ἐσομένων οὗτος ἐφθέγγετο, πεπλανημένα δὲ καὶ
 ἀσύμφωνα ἑαυτοῖς καὶ γριφώδη διεξῆει ὑήματα· ἐν πολλοῖς
 D δὲ καὶ γέλωτος διατεχνώμενος ἄξια, τὸν ἀγλαιοκόμον ἕμως 20
 καὶ πρὸς ὕννιν ἀφορῶντα καὶ κώπην ἐπεσπῆτο λεῶν. τῶν
 γὰρ ἀφικνουμένων ἐς αὐτὸν γυναικῶν ἐμύστετε τοὺς μαστοὺς,
 καὶ περιαθρῶν τὰ σφυρὰ ληρῶν ἐπὶ τούτοις ἦν καὶ ἀποφοι-

1. καὶ ὡς — φιλισαάκιοι om A. 11. τὸ prius om A. 16.
 φιλοκάματοι B. 17. ἀλλ' ἀληθές δὲ οὐδὲν A. 21. τῶν
 γὰρ] ἐμάλασε δὲ καὶ τὰ τῶν γυναικῶν βρίζα B. 23. τὰ
 μερία B.

destinum odium benevolentiae praetextu dissimulare, ac plures esse
 Alexii quam Isaacii amantes, verba illa pro nugis aspernabatur, non
 adhibito iudicio, ut lapide Herculeo, ad adulterina fratris acta de-
 prehenda. imo asper in delatores erat, quasi caritatem suam erga
 fratrem indelebilem et firmissimis nixam radicibus abolere atque ex-
 cidere vellent, quem solum omnium vastator Andronicus non lae-
 sisset. igitur ad Radaestum maritimam urbem profectus maximum et
 nomini suo respondens resurrectionis festum celebrat, et pascha mys-
 taticum immolat et comedit; ibique Basilacium convenit, inusitatae
 vitae hominem, eamque opinionem apud omnes consecutum quasi
 futura praevideret atque praediceret. unde maxima hominum fre-
 quentia ad eum, ut olim ad Hammonis et Amphiarai oraculum, con-
 fluebat. caeterum nihil veri et perspicui de rebus futuris loquebat-
 tur, sed verba confusa, inter se dissidentia et perplexa fundebat; et
 quamvis saepe ridicula quaedam admisceret, tamen turbam pastorum
 agricolarum et remigum ad se attrahebat. nam mulierum ad se ve-

βάζων ἀδιάνγνωστα λόγια. ἀπεισιώπα δὲ καὶ τὰς πλείους
 τῶν πένσεων αἴπερ αὐτῷ παρὰ τῶν προσιόντων ἐπήγοντο,
 καὶ τὰς οἰκείας πράξεις μεταβάσει τοπικαῖς καὶ σχηματι-
 σμοῖς ἐπέβαινε Πανικοῖς. συνεστῶτα δὲ γύναια γραῖκά τινα
 5 οἰστρηλατοῦντά τε καὶ κωθωνιζόμενα, κατὰ γένος αὐτῷ συν-
 ακτόμενα, ἔφηγοῦντο τοῖς παραβάλλουσι τὰ ὑπὸ τοῦ Βασι-
 λακίου τελούμενα, ὃ τι τῶν γενησομένων τεκμηριάζουσι, καὶ
 τὴν σιγὴν ὡς τι φθεγγομένην καὶ ὑποδηλοῦσαν σοφὸν διεσή-
 μαινον. ἐδάκει οὖν ὁ ἀνὴρ οὗτος τοῖς μὲν πολλοῖς, ὡς ἔχω P. 288
 10 εἰπὼν, προφητικὸς καὶ προσημαίνων τὰ συμβησόμενα, καὶ
 μάλιστα ὁπόσαις τῶν γυναικῶν αἱ τῶν πένσεων ἄσεμοι καὶ
 ἀσχήμενες τῶν ἐσθμημάτων ἐγκομβώσεις ὡς παιδιὰ τις περιε-
 σπούδαστο γέλωτι σύμμικτος, τοῖς δ' ἐς νοῦν βάπτουσι πε-
 ριέρργον τι καὶ γελωτοποιὸν καὶ ληρωδες γερόντιον ἤγητο.
 15 εἰσὶ δ' οἱ καὶ πνεύματι Πύθωνος κάτοχον εὐστόχως εἰρήκα-
 σιν, οἷς ἐθέμην μάλιστα καὶ αὐτός. τότε γοῦν ἐπιστάντι τῷ
 αὐτοκράτορι οὔτε προσέσχεν ὄλωσ ὡς περιβεβλημένῳ τοσαύ-
 την καὶ τοιαύτην ἰσχύν, οὔτε πρὸς τὴν αὐτοῦ προσηγορίαν
 (ἣ δὲ ἦν „χαίροις ὦ πάτερ Βασιλάκιε”) τὴν ἀπόκρισιν ἔθετο
 20 ἢ γοῦν ἀντησπύσατο σιωπῇ κατανεύσας τῇ κεφαλῇ, ἀλλ' B
 ὡδὲ κάκεισε μετὰ πωλικῶν φερόμενος σκιρτημάτων καὶ πα-
 ραφόρων μετακινήσεων ἐκακολόγει τοὺς προσιόντας, καὶ μάλ-
 ιστα τὸν Μεσοποταμίτην Κωνσταντῖνον, ὃς ἦν τότε λίαν

4. γυναικῶρια γραῖδια B. 6. τὰ ὑπὸ] τὰς μετακινήσεις
 καὶ μεταβάσεις τῶν ποδῶν αὐτοῦ B. 10. προσημαίνων]
 προφητεύων A. 14. ἤγητο] ὡς A. 22. καὶ μάλ. — βασι-
 λέϊ om AB.

nientium mammis exploratis et talis contrectatis obscura promebat
 oracula, et ad plerasque quaestiones nihil respondebat, et suas di-
 vinationes discursationibus et insanis gestibus peragebat. astabant ei
 quoque cognatae aniculae, vecordes et insane, quae consultoribus
 explicabant quid illi Basilicii gestus rerum futurarum designarent, et
 taciturnitatem ut sapientem orationem interpretabantur. is igitur ho-
 mo, ut dixi, vates vulgo habebatur et futura praedicere putabatur, a
 mulierculis praesertim, quibus turpes quaestiones et deformes ve-
 stium implexiones pro ludo et ioco cordi erant. cordatis vero homi-
 nibus ineptus histrio et vecors silicernium videbatur. erant etiam
 qui eum Pythonico spiritu esse praeditum haud absurde coniectarent;
 quorum ego iudiciis maxime assentior. imperatorem neque ut tanta
 potentia praeditum exceperit; neque salutationi eius quae erat „salve
 pater Basilici,” respondit; neque tacito nutu capitis gratias egit:
 sed huc atque illuc instar pulli equini aut hominis furiosi saltans

φκειωμένοι τῷ βασιλεῖ, μηδ' αὐτοῦ φειδόμενος τοῦ κρατοῦν-
 τος. ὅψθ δὲ καὶ μόλις τῶν ἀτάκτων λήξας κινήσεων, τὴν χεῖρα
 ἐκτείνας ἀρειοῖ διὰ τοῦ σκίμπωνος, ὃν ἔφερε ταῖν χεροῖν,
 τὴν εἰκόνα τοῦ βασιλέως, ἥτις κατὰ τὸ εἰς εὐχὴν αὐτῆ ἀπο-
 τεταγμένον οἰκίδιον χρώμασιν ἐπὶ τοίχου ἐστήλωτο, τοὺς 5
 ὀφθαλμοὺς διαλωβησάμενος. ὠρμήκει δὲ καὶ τὸν τῆς κεφα-
 C λῆς τοῦ αὐτοκράτορος πῖλον ἀρπάσαι καὶ χαμαὶ κατενεγκεῖν.
 καὶ ταῦτα μὲν οὗτος διεπεπράχει, ὃ δὲ βασιλεὺς ἀφροσύνην
 καταγνοὺς τοῦ ἀνδριόου ἐκεῖθεν μεθίσταται. αὐτοῖς μέντοι
 γε τοῖς συνειλεγμένοις, ὀφθαλμοῖς παραλαβοῦσι τὰ γεγονότα 10
 οὐκ εὐσύμβολος τῶν ἐσομένων οἰωνὸς συλλελογίστο· ὡς δὲ
 καὶ τὰς ἀποβάσεις οὐ πάντῃ ἀπαρδούσας τοῖς συμβόλοις τε-
 θέανται, ἐπὶ πλεόν ἕκαστος ἔτι τὴν περὶ τοῦ Βασιλακίου
 δόξαν ἐκράτυναν, ἀμφιρρεπῆ τε οὖσαν, ὡς ἤδη μοι λέλεκται,
 πρότερον καὶ τοῖς πλείστοις ἀμφισβητήσιμον. ὡς δ' εἰς τὰ 15
 Κύπελλα ὃ κρατῶν ἀφίκετο, τὰ μὲν τῶν στρατευμάτων ἐς
 φύλαγγας καὶ ἴλας ξυνέταπτε, τὰ δὲ καρδοκῶν προσέμενεν
 D ἀφικέσθαι. τῶν δ' εὐ γεγονότων συχνοὶ τῇ ἀκομιστῆ τοῦ
 βασιλέως ἐκ μακροῦ δυσχεραίνειν πλαττέμενοι καὶ τῷ μὴ κατὰ
 τὸν εἰκότα λόγον τὰ κοινὰ διοικέσθαι πράγματα, εἰπεῖν δ' 20
 ἀληθέστερον τὰς μεταβολὰς τῶν πραγμάτων κατὰ πολὺ συμ-
 βαλλομένας αὐτοῖς ἐς χρηματισμὸν κατανοήσαντες, τότε τὰ

2. ὅψθ] ὃ A. 3. διὰ σκίμπωνος A, μετὰ τῆς κέρθηκος B.
 6. δὲ] οὖν A. κεφαλῆς πῖλον. ἀφελέσθαι τοῦ βασιλεύοντος.
 ταῦτα μὲν οὖν ἐκεῖνος διεπεπράχει· ὃ δ' αὐτοκράτωρ ἀφρ-
 τοῦ ἀνδρός καταγνοὺς A. 15. πρότερον om A. 16. πα-
 ρεγένετο A. μὲν] μὲν ἐλθόντα B. ἐς φύλαγγας] ἐς τά-
 ξεις συνέτ. A. 18. δ' εὐγενῶν A. 19. καὶ τῷ — πρῶ-
 γματα om A. 20. δ'] δὲ καὶ A.

accidentibus maledixit, Constantino Mesopotamitano in primis, qui
 tum Isaacio familiarissimus erat. nec ipsi denique imperatori parcens,
 vix tandem inquietis illis agitationibus omissis, scipione quem ma-
 nibus gestabat, imaginis imperatoris, quae in eius oratoriae cellae
 pariete depicta erat, oculis erasis, etiam pileum de capite illius
 auferre studebat. quae cum fecisset, imperator eo delirio despecto
 recessit, populus vero qui ea viderat, nihil boni ominabatur. ut vero
 etiam eventum non plane ab illis signis abhorreere constitit, cuius-
 que opinio de Basilacio confirmata est, quae, ut dixi, anceps prius
 et in plerisque dubia fuerat. ut autem imperator Cypsella pervenit,
 exercituum partem centuriavit, partem, quae nondum advenerat, ex-
 spectavit. sed nobilitatis magna pars aegre ferre se simulans quod
 longo tempore ab imperatore neglecta esset, quodque res publica

ἐνδεδυκότα τῇ ψυχῇ καὶ ὑποθαλλόμενα τοῦ στήθους ἀναμη-
 ρύοντες εἰς φῶς προήνεγκαν. τοίνυν ὁ μὲν αὐτοκράτωρ εἰς
 κνηγέσιον ὀρμηθεὶς καὶ πρὸς τῷ ἔφιππος ὀφθῆναι γινόμενος
 μετεπέμπετο καὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀλέξιον συνεξέναι οἱ καὶ συν-
 5 διαχυθῆναι κατὰ τῶν ἐκεῖσε πεδίων τὰ ποώδη καὶ ἀνθηρά· V. 237
 ὁ δὲ πρὸς τὸ ἐν χερσὶν ἔργον ἐτοιμασάμενος ἐπισπέσθαι οἱ
 ἀπέπειτο, πρὸς σχάσιν φλεβὸς ἐτοιμασθῆναι λέγων, μαλα-
 κισμὸν ὑποκρινάμενος σώματος. καὶ οὕτως ὁ μὲν ἔξεισι καὶ
 μόνος καὶ τῆς προκειμένης ἔχεται, οἱ δὲ τοῦ σκέμματος κοι-
 10 νωνοῦντες τῷ Ἀλεξίῳ λοιμοὶ καὶ κύβοι καὶ εὐριποὶ καὶ σκη-
 νῆς γέμοντες ἀνθρώποι, ὡσεὶ σταδίους τρεῖς τὸν βασιλέα P. 289
 προϊόντα ἰδόντες τῆς σκηνῆς μετὰ τῶν πέλας καὶ φίλων οἷς
 πεπολίτευτο καὶ οἱ συνδιώκουν αὐτῷ τὰ κατ' ἔφεσιν, συναρ-
 πάζουσιν εἰρωνικῶς τὸν Ἀλέξιον, καὶ εἰς τὴν βασιλειον σκη-
 15 νὴν τοῦτον εἰσάγουσι καὶ ἀναγορεύουσιν αὐτοκράτορα. ἦσαν
 δ' οὗτοι ὁ Βρανᾶς Θεόδωρος, ὁ Παλαιολόγος Γεώργιος, ὁ
 Πετραλίφας Ἰωάννης καὶ ὁ Ραοὺλ Κωνσταντῖνος, ὁ Καντα-
 κουζηνὸς Μιχαὴλ καὶ συχνοὶ ἕτεροι ἀνάρσιοι καὶ εὐριποὶ ἀν-
 θρωποὶ, κατὰ γένος τῷ βασιλεὶ συναπτόμενοι, καὶ σμῆνος
 20 ἄλλο ἀγελαῖον περὶ τὸ σεβαστοκρατορικὸν πάλαι ἀλητεῦον

7. πρὸς σχάσιν] διττὴ ἀνωμαλίαν ἔστι τὸ δλον μου σῶμα καὶ
 θέλω φλεβοτομηθῆναι B. 9. δὲ τῆς εταιρίας Ἀλεξίου καὶ
 τῶν σκεμμάτων ἐκείνω συμμετοχοὶ A, omissis λοιμοὶ καὶ.
 11. σταδίου] ἡμισυ μίλου B. 13. τὰ om A. 14. εἰρωνι-
 κῶς om A. σκηνῆ] ἀγέλαον εἰσάγ. A. 16. ὁ πετραλί-
 φας. ὁ ραοὺλ Ἰωάννης. ὁ καντακουζηνὸς κωνσταντῖνος καὶ ἕτε-
 ροὶ ἄρχοντες συγγενεῖς αὐτοῦ B.

perperam et temere administraretur, cum re vera illud spectaret,
 quod ex imperii mutationibus se plurima emolumenta percipere
 animadvertibat, quae diu caelarat animis, tum in apertum protulit.
 cum autem imperator consensu equo venatum iturus fratrem Ale-
 xium, ut secum exiret et in herbidis et floridis illis locis una oble-
 ctaretur, accessi iussisset, is destinatis exequendis intentus, aegritu-
 dine et venae sectione simulata, comitari eum recusavit. sic ille so-
 lus coeptum iter prosequitur. Alexii vero coniurati, homines leves,
 conscelerati, eripio mutabiliores, fucus et dolis referti, ubi impe-
 ratorem cum satellitibus et amicis, quorum in administranda re pu-
 blica et cupiditatibus suis explendis opera utebatur, tria circiter
 stadia a tabernaculo recessisse viderunt, Alexium invifum scilicet
 abreptum et in imperatorium tentorium perductum imperatorem sa-
 lutarunt. erant hi Branas Theodorus, Georgius Palaeologus, Raul
 Constantinus, Cantacuzenus Michael, et alii complures improbi et
 leves homines, imperatori sanguine iuncti, et agmen eorum qui

καὶ χαλκὸν ἐστιατόριον καὶ χαλκὸν ταῖς τῶν πραγμάτων ἐξ-
 Βαλλαγῆς. προσχωρεῖ δέ οἱ καὶ πρὸς μόνην τὴν τῶν νεοχρω-
 θέντων ἐνήγησιν ἅπαν τὸ στρατιωτικὸν ἱλαδόν, καὶ ὁπόσον
 Ἰσαακίῳ προσέρρηκε θεραπευτικὸν καὶ οἰκίδιον, καὶ οἵπερ εἰς
 βουλήν ἄξιωμα ᾗθησαν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀσήμους τὰ πρῶτα 5
 φωνὰς εἰς ἀκοὴν ᾠτίον δεξόμενος, εἶτα καὶ κατὰ τὴν ἀρχι-
 κὴν αὐλαίαν τῶν πλείστων θεώμενος συνδρομὴν καὶ τὴν τοῦ
 ἀδελφοῦ ἰνάρρησιν ἐνηγούμενος, μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ τοὺς
 ἀγγέλλοντας ἔχων ταυτὶ τὰ τολμώμενα, ἔστη τε τοῦ Ἰσοθαί
 πρόσω, καὶ τὸ τοῦ σταυροῦ σημεῖον ἑαυτῇ ἐγγαράξας „ἰλή- 10
 κοὺς Χριστὸ βασιλεῦ” ἀνεβόησε, καὶ ἕνοσθηται τῆς ὥρας ἐκεί-
 νης πολλάκις ἐθεοκλύτησεν. ἐξενεγκῶν δὲ καὶ ὁ εἶχεν ἐν-
 Cστήθιον τῆς θεομήτορος μόρφωμα πυκνὰ τοῦτο περιεπτύσσε-
 το, τὰ μὲν ἀνθομολογούμενος τὰ δὲ καὶ ἐξιλεούμενος, καὶ
 μετὰ συνοχῆς ἔδειτο καρδίας διαδραῖναι τὸν ἐπιόντα κίνδυνον. 15
 ἐπεὶ δὲ καὶ τοὺς συλληψομένους αὐτὸν ἑώρα πάντα χαλκὸν
 ἀνείκοτας καὶ ἐν πνέοντας καὶ πρὸς ἐν βλέποντας τὴν αὐτοῦ
 κατάσχεσιν, φρυαδείας ἄπτεται· καὶ τὸν ποταμὸν ἐπικινδύ-
 νως διαβάς ὃς ἐκεῖσε βαθυδίνης διὰ τοῦ πεδίου σύρεται, εἶ-
 χετο τῆς ὁδοῦ, ἐς οὐδὲν μὲν προδήλως σώζον κατάντημα συν- 20
 ορῶν, τὸν δ' ὕλεθρον ὡς ἀνυστὸν ἐκτρεπόμενος, ὃς ἐκ τοῦ
 μαρινώδους τῶν ἐπομένων ὀρμήματος καὶ τοῦ μηδὲν ἀνίεναι

4. θ.] ὡς θ. Α. 7. αὐλαίαν] σχηρὴν Α. 9. ταυτὶ om Α.
 10. πρόσω] περαιτέρω Α. 11. βασιλεῦ om Α. 12. ἐνοσθή-
 θιον] ἐγκόλιον Αβ. 15. τὰ ἐπιόντα οἱ τῷ τότε δευρὰ Α.
 19. ὃς ἐκεῖσε] ὃς διὰ τούτου τοῦ τόπου διέρχεται, ὃν καὶ σημε-
 ρον ὄνομαστί μαρτίζαν ἢ δμαδίζαν καλοῦσιν Β. εἶχετο] ἐπο-
 ρεύετο μόνος Β. 20. ἐς οὐδὲν τι πρ. σώζειν ἔχων Α. 22.
 ἐπομένων] ἐπιόντων Α.

mensam sebastocratoricam consecrabantur, novis rebus gaudentes. totus item exercitus illo motu duntaxat audito turmatim ad Alexium deficit, domestici praeterea et ministri Isaacii omnes, et qui ab eo dignitate senatoria ornati erant. at imperator obscuris principio vocibus acceptis, deinde in tentorium suum concursu plurimorum viso et fratris declaratione audita, nec multo post facinoribus istis nuntiatis, cursu represso, signo crucis se munit, et Christi pace implorata deum saepius oravit se ex illo discrimine liberari; et dei genitricis imaginem ex sinu prolatam crebro amplectens partim colaudabat, partim supplex efflictim orabat ut imminens periculum effugere liceret. cum autem quosdam comprehendendi sui causa laxis habenis irruere nec allud spirare aut spectare nisi captivitatem suam cerneret, fugam arripit; et vorticoso fluvio, qui illic praeterfluit, non sine periculo superato pergit. quamvis enim nullum tatum receptam

τοῦ τάχους δεύτατος συλλελόγιστο. ἀφιγμένος δὲ κατὰ Στά-
 ψειραν, ἥ τις Μάκρη λέγεται νῦν, συλλαμβάνεται παρὰ Παν-
 τευγένου τινός καὶ καταπροδίδεται τοῖς ἐπιδιώκουσιν. οὐκοῦν
 καὶ τὸν ἔσχατον ἤλιον θεασάμενος ἄμφω τῷ ὀφθαλμῷ μικρὸν
 5 ὕστερον ἐξορύττεται κατὰ τὴν ἐν Βήρῃ μονήν, ἧς δομήτωρ
 ἔ τοῦ βασιλέως Ἀνδρονίκου τοκεὺς Ἰσαάκιος. εἰ δὲ κατὰ
 θεῖαν νέμεισιν ἐκεῖσε ταύτην τὴν δίκην ἔτισεν ὡς δράσας κα-
 κῶς Ἀνδρόνικον, ἑτέροις σκοπεῖν ἀφήμι· βούλεται γὰρ ἡ τὸ
 πᾶν ἀρίστως διεξάγουσα πρόνοια καὶ τοῖς ἐχθροτάτοις τοὺς
 10 τιμωροὺς φιλανθρωπῶς προσφέρεισθαι, ὑφορωμένους τὸ μὴ
 ἀειπαγὲς τῆς ἀρχῆς καὶ τὴν τῆς ἰσχύος ἀπόζωσιν καὶ τὴν ἐκ
 τοῦ αὐτοῦ κινήματος ἐς τὸ αὐτὸ κατάντημα πολλαῖς μετα-
 κύβευσίν τε καὶ παλινδρομήσιν. καὶ τὸν μὲν εἶχε μετὰ τοῦτο
 τὸ πάθος, ἡμερῶν συγχῶν μὴ προσενηνεγμένον οἷα διὰ τὴν P. 29c
 15 σεισάχθειαν τῆς κολάσεως, τῶν βασιλείων ἔνδοθι κάθειρξις
 πρόσκαιρος, καὶ ἀθθίς ἡ κατὰ τὸν διπλοῦν κίονα περαία,
 βίον ἀγρότην ἀντλοῦντα, οἴνῳ τε καὶ σίτῳ μετρητῶ ὡς τὸν
 τυχόντα ἰδιώτην διαζῶντα, τὸν δ' ἀδελφὸν αὐτοῦ ἡ βασι-
 λεία μετ' εἰρηναίας καὶ ἄστασιύστου τῆς καταστάσεως, ὡς V. 138

2. λέγεται] νῦν κέκληται A. 3. οὐκοῦν καὶ] καὶ τοῖνον A.
 4. μικρῶ A. 7. ὡς — Ἀνδρόνικον om A. 10. ὑφορωμέ-
 νους] οὐ γὰρ δεῖ ποτε τὸ στάσιμον ἐν τῇ ἀνθρωπείᾳ φύσει
 ἴσταιαι, ἀλλ' δεῖ μετασαλεύει καὶ μεταπίπτει ἀπὸ τοῦ ἐνός
 πρὸς τὸν ἕτερον, καὶ καθὼς ὁ ἄνθρωπος κολῆει καὶ μετρεῖ,
 οὕτως παρὰ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ δικαίου κριτοῦ καὶ μετρεῖται καὶ
 κρίνεται. B. 11. τῆς ἀρχῆς] τῆς ἰσχύος καὶ τὴν τοῦ κράτους A.
 13. τε καὶ] ἡ A. 14. σίτον A. 15. σεισάχθειαν] δριμύτητα B.
 17. βίον] καὶ ἦν ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἀριος καὶ οἶνος μέγας B. ὡς—
 ἰδιώτην om A.

corneret, tamen ut exitium a populi furore summa festinatione per-
 sequentis imminens evitaret, Stagira pervenit, quae nunc Macra di-
 citur; ubi a Panteugeto quodam comprehensus et persecutoribus
 proditus sole postremum viso, paulo post ad Perae monasterium ab
 imperatoris Andronici patre Isaacio conditum excaecatur. utrum vero
 numinis vindicta poenas illas ibi dederit, aliis considerandum relin-
 quo. vult enim providentia, quae omnia optime gubernat, etiam in
 inimicissimorum suppliciis moderationem adhiberi, et semper in
 conspectu esse potestatis lubricum et imperii amissionem, ne, ut
 omnium rerum vicissitudo est, quemadmodum quisque tractarit cae-
 teros, ita et ipse divino iudicio ab aliis tractetur. post hanc calami-
 tatem, ob ingentem cruciatum diebus compluribus cibo non gustato,
 palatino carceri includitur. paulo vero post in alteram urbis partem
 ad Diplocionium transfertur; nec quicquam praeter vini et panis
 demensum, ut homo plebeus ruri degens, accipit. frater vero eius

596 NICETAE CHON. DE ISAAC. ANG. LIB. III.

ἄπερ κατὰ τοὺς Διοσκόρουσιν συνέθεντο δύειν τε καὶ φαίειν
ἑταρημέρως τῇ τῆς βασιλείας στερεώματι. ἤρξε δὲ Ῥωμαίων
Ἰσαάκιος ἐνιαυτοὺς ἑννέα σὺν μηνσὶν ἑπτὰ, φλογερός ὦν τὴν
ὄψιν, τὴν τρίχα πυρρός, τὴν ἡλικίαν μέσος, τὴν ἰσχὺν εὐ-
ρωστος, οὐκ ἔτι τεσσαράκοντα ἔτη γεγενημένος ὀκνηρὰ τῆς
βασιλείας καθήρτη.

3. φλογερός] πυρροῦδης B. 4. πυρρός] ξανθός B. 5. ἑπ.
καθῆρ. τῆς ἀρχῆς A.

imperio pacato et seditionum experte potitur, non aliter fere quam
Castor et Pollux, qui alternis diebus oriri et occidere solentur. im-
peravit Isaacus annos IX et menses VIII. fuit flammanti facie, rufo
capillo, mediocri statura, robusto corpore, nondum annos XL na-
tus, cum regno pelleretur.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ
ΑΛΕΞΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ
ΕΝ ΤΟΜΟΙΣ Γ.

1. *Και τότε μὲν τὸν τρόπον ὃ Ἄγγελος Ἰσαάκιος τῆς Ρ. 291
5 ἀρχῆς καταστρέφεται καὶ τὸν δυνάστην εὐχερῶς ἀποζώννυται, V. 239
προσπαθῶν φωτὸς στέρησιν, ὑφ' ὧν ὡς παρ' οἰκείων ὀφθαλ-
μῶν χειραγωγῆσιν ἐφαντάζεται. τί γὰρ ἀδελφοῦ, καὶ τούτου
φιλοῦμένου, ἐγγύτερον ἄλλο καὶ γνησιώτερον; εἰ δὲ τὸ ὕδωρ*

2. ἀλεξίου τοῦ κομνηνοῦ ἀδελφοῦ Ἰσαακίου τοῦ ἀγγέλου Α.
3. τόμος α' Β. 4. *Καὶ τοιοῦτω μὲν τρόπῳ ὁ Ἰσαάκιος ἀπὸ
τῆς βασιλείας κατήχθη, οὐ μετὰ γνώμης μᾶλλον τοῦ ἀδελφοῦ
αὐτοῦ, ὡς ἐλέγεται, ὅσον ἀπὸ τῆς τοῦ δλου στρατεύματος βίας
καὶ συνδρομῆς κατ' αὐτοῦ τὰ ξίφη σπασάντων καὶ ἀποθανεῖν
εἰπόντων, εἰ μὴ τὴν βασιλείαν αὐτὸς λάβοι καὶ ἀναδέξεται. καὶ
αὐτὸν δὲ πάλιν τὸν Ἰσαάκιον μετὰ τὸ στερηθῆναι τὴν βασιλεί-
αν ἵνα λάβῃ καὶ φωτὸς στέρησιν παρ' ἐκείνων ὧν ἐνόμιζεν
ἔχειν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ὡς ζυγαλμοὺς ὀδηγεῖν αὐτὸν καὶ ἐπάνω
αὐτῶν ἀτηρίζεσθαι, τόσον ἦν τὸ κακόν. τί γὰρ — Β. cf. Wolf.*

IMPERII
ALEXII COMNENI
FRATRIS ISAACII ANGELI
LIBER PRIMUS.

1. *Ac Isaacius ad hunc modum levi momento et imperium et
oculos amisit, eorum scelere de quibus summam sibi caritatem et
observantiam pollicebatur. quid enim fratres, praesertim adeo dilecto,
coniunctius et sincerius? quodam aqua fauces strangulat, quid homi-*

πνίγει, τί και πιώμεθα ἄνθρωποι; και εἰ καθ' ἑαυτῶν τὰ
 P. 291 μέλη ὀπλίζεται, τίνι ἂν συναρμολογηθέντες ζησώμεθα; και ἡ
 μὲν φιλάνθρωπος τέχνη ἐξ ἀντιθέτων σαρκῶν ἀντίδοτον συν-
 κεράσατο σώζουσιν, ἔτιοι δὲ τῶν τῆς φύσεως σεμνῶν δώ-
 ρων ἐπιλαθόμενοι ἐπανέστησάν τε ἀλλήλοις, και ὅπερ εἰσίν, 5
 ἡγνοήκασι μοχθηρὰ γνῶμης και δόξης ἔρωτι μείζονος. ἦν
 τοῖνυν παρ' ἔθνεσι και τοῦτο Ῥωμαίων εἰς ἐξουθένημα, πα-
 ρακολούθημά τε και ἐπισύμβαμά τι λελόγιστο τῶν προφηη-
 σαμένων ἀπάντων αἴσχιον ἐπὶ ταῖς τῶν πρυγμαίων μετα-
 πειτεύεσει και ταῖς τῶν κρατούντων μεταθέσει τε και ἀλ-
 λοιώσειν. ἦσαν δ' οἱ και τῆς ἐς τοὺς πέλας φίλας ἀφι-
 στάμενοι ἀπολούμενοί τε τὴν πάλαι συνήθειαν „ἀδελφὸς οὐ
 λυτροῦται· λυτρώσεται ἄνθρωπος;” ἔλεγον. και οἷς τὰ μυ-
 B στηριώδη τῶν βουλευμάτων τινὲς ἀπεκάλπτον, τούτων τηρι-
 V. 240 καῦτα και τὴν προσηγορίαν ὡς ἐπίβουλον ὑπεβλέποντο, πρὸς 15
 παραδείγμα τὸ γεγονός ἀφορῶντες. αὐτὸς δὲ ὁ τῆς ἀρχῆς
 ἐπιβήτωρ Ἀλέξιος, μὴ ἐν νῶ βαλλόμενος ὡς ἑαυτὸν καθήρη-
 κε τῆς ἀρχῆς τὸν ἀδελφὸν καθελών, ὡς τὸν βασιλικὸν αὐτί-
 κα θρόνον ἐπὶ τῷ θερμῷ τούτῳ ἀνεπήδησεν ἀνομήματι, και
 τοὺς ἱματισμοὺς και τὸ στέφος διφήσας τοῦ κασιγνήτου και 20
 περιθέμενος ὑπὸ παντὸς τοῦ στρατιωτικοῦ τάγματος, και ὅσοι
 μέρος ἦσαν τῆς γερουσίας, βασιλεὺς αὐτοκράτωρ ἀναγορευέ-
 ται. και τῇ μὲν γυναικὶ και τοῖς ἐν τῇ πόλει καθήκουσι

2. τίνι ἂν] πῶς ἵνα οἱ ἀρμοὶ συνιστάμενοι στήσωνται B. και
 ἡ μὲν θηριακὴ ἀπὸ θηρίων σαρκῶν συγκερασμένη σώζει τὸν
 ἄνθρωπον B. 23. τῆ alterum om A.

nes hibamus? si membra contra sese armabuntur, qua tandem compage
 corpora nostra constabunt? medicorum quidem ars ex contrariis rebus
 salutare antidotum conficit. quidam vero praeclara naturae munera
 obliiti mutuo se exagitant, et prae improbitate ingenii et maioris glo-
 riae cupiditate se homines esse non meminerunt. peperit hoc quoque
 facinus Romanis apud exteras nationes contemptum, omnibus aliis
 quae in mutandis imperatoribus accideres solent turpius et flagitiosius.
 fuerunt et qui ruptis amicitiae vinculis veterem familiaritatem diri-
 merent. frater fratrem, inquit, non liberat: quid faciat alienus?
 quibus ante arcana commiserant, eorum vel colloquium metu insidia-
 rum devitabant, in illud fraterni sceleris exemplum intuentes. ipse
 vero imperii occupator Alexius, non cogitans se fratre everso semet
 ipsum evertisse, statim imperatorium solium, flagrante adhuc eo de-
 lecto, conscendit, et fratris vestitu coronaque ornatus, ab omni mi-
 litari turba et senatoriis viris imperator Augustus consalutatus, uxo-
 rum suarum et proprios in urbe degentes ea de re certiores facit;

δῆλα τὰ ξυνεγεχθέντα παραχορῆμα ποιεῖ· αὐτὸς δὲ τοὺς
 συναραμένους αὐτῷ τῆς ἀρχῆς δεξιούμενος τῆς τε σπουδῆς
 ἀμειβόμενος, καὶ τὸ λοιπὸν ἅπαν πληθὸς θεραπεύων ὅτι C
 τε ἀσμένως προσεχώρησε καὶ οὐδέν τι διεστασίασεν, ἤρξα-
 5 το μὴ σὺν λόγῳ καὶ τάξει τινὶ ἀλλὰ πρὸς τὴν ἐκάστου αἴτη-
 σίν τε καὶ ἔφεισιν διαδιδόναι τὰ χρήματα, ὅποσα ἐκοτρατεύων
 ἐπήγετο Ἰσαάκιος. τούτων δ' ὑπορευσάντων τῇ ἀσώτῳ καὶ ἀνο-
 μοίῳ διανομῇ γήδια καρποφόρα καὶ δημοσίους συνεισφορὰς
 παρεῖχε τοῖς αἰτουμένοις. ὡς δ' ἐπιλελοιπεί καὶ ταῦτα, τοῖς
 10 τῶν ἀξιωματίων ἐπεφύη λαμπροῖς, καὶ νῦν καπὶ τούτοις ἐξαί-
 ρων οὐ τόνδε ἢ τόνδε τῶν ἐλλογίμων, ἢ ἀνάγων εἰς τὸν προσ-
 εχῆ βαθμὸν καὶ ἀνάλογον, ἀλλὰ πάντα, καὶ τὸν βραχέος τι-
 μώμενον τὴν τιμὴν καὶ τὸν οὐδέ ποτε τῆς πρώτης ἡξιωμένον D
 βαθμίδος, ἐπὶ τὴν ἀνωτάτω καὶ κορυφαίαν μετεωρίζων ἀνε-
 15 βίβαζεν, ὡς εἶναι τὸ πολύτιμον ἄτιμον καὶ τὸ φιλότιμον ἄχα-
 ρι. πολλοὶ δὲ καὶ ὑποβιβασμὸν τὴν ἄκονον ὥοντο, ὡς ὄψε
 ποτε δικαίως ἡξιωμένοι ὧν ἄλλοι παρ' ἀξίαν προσημοιολήκει-
 σαν, κἀκείνοις τὴν αὐτὴν τιμὴν συγκληρούμενοι ὧν ἡξιωμέ-
 των τιμῆς αὐτοὶ παραβλεπόμενοι ἄδοξοι ἐκρίθησαν τιμηέστε-
 20 ροι. ἦν δὲ καὶ ἡ κτῆσις πρόχειρος· ὃν γὰρ τις προσήνεγκε
 χάριτην τῷ βασιλεῖ, αὐτίκα ὑπεσημαίνετο, κὰν σολοικῶς εἶχε
 τῆς φράσεως, κὰν ὁ προτείνων ἐδεῖτο ναυτίλλεσθαι μὲν τὴν

11. τόνδε ἢ τόνδε] τὸν δδεῖνα καὶ τὸν δδεῖνα B. 15. ὡς εἶ-
 ναι] ἐβλεπον ἄλλους ἀναξίους ὄντας τὴν αὐτὴν ἐκείνοις τιμὴν
 ἴσῃ φέροντας καὶ ὀφεικία, καὶ διὰ τοῦτο τὸ μὴ τὴν τιμὴν δέ-
 χεσθαι αὐτοῦς, ἦν αὐτοῖς τοῦτο τιμὴ B.

et ut eos quorum ope et studio imperium consecutus erat remunera-
 retur, et reliquum vulgus, quod libenter et citra seditionem accessis-
 set, in officio retineret, sine ratione ulla et ordine sed pro cuiusque
 petitione et libidine pecuniam dilargiri coepit, quam in militiam
 Isaacius adlexerat. quae cum immoderata et inaequali distributione
 dilapidata esset, praedia fructuosa et publica vectigalia petentibus
 donavit. iis quoque deficientibus, illustribus dignitatibus non paucos
 eosque non claros viros ornavit, aut ad proximum et convenientem
 gradum evexit: sed quosvis, qui eum honorem parvi aestimabant et
 primum gradum nondum conscenderant, in summo fastigio colloca-
 vit, ut dignitatum frequentia indignitatem haberet et omni gratia ca-
 reret, aliqui etiam suo honori derogatum putarent illo honoris incre-
 mento, ut sero tandem iure id consecuti quod aliis praeter meritum
 ante tempus contigisset, dignitate secum exaequatis iis, quibus,
 quantumvis honore auctis, ipsi prorsus neglecti dignitate praestare
 iudicarentur. neque vero difficilis erat honoris adeptio. quod enim
 scriptum imperatori offerres, id e vestigio subsignabatur, sive in-

Ξηράν ἀροῦσθαι δὲ τὴν θάλασσαν ἢ τὰ ὄρη ἐν καρδίαις Θυ-
 P. 293 λασσῶν μετατίθεσθαι, εἴτε μὴν, ὡς ὁ μῦθος βούλεται, Ὀλύμ-
 πῳ Ἄθων ἐπανατίθεσθαι. οὕτω δὲ ταῦτα πάντα τετελεκώς
 ἢ μᾶλλον συντετελεκώς, οἰκειότερον εἰπεῖν, ὡς χαρίζεσθαι
 τῷ καιρῷ καὶ τοῖς πράγμασι βιαζόμενος διαφίησιν ἔπειτα τὰ 5
 στρατεύματα εἰς ἤδη τὰ οἴκεα ἐπανελθεῖν, μηδένα θέμενος
 λόγον εἰ τὰ ἐν ποσὶν οἱ Βλάχοι ληΐζονται μετὰ Σκυθῶν ἐπιόν-
 τες. καὶ αὐτὸς μὲν οὐκ εὐθύς ἐντῆρι παντί τῆς εἰς τὴν πό-
 λιν ἦψατο, ἀλλ' ὡς τοῦ ἀδελφοῦ συσχεθέντος καὶ πηρωθέν-
 τος μηδένα ὑφορώμενος κίνδυνον, βάδην καὶ τοῖς σταδμοῖς 10
 ἐμβραδύνων ἐπορεύετο. ἤδη γὰρ καὶ τὸ τῆς πολιτείας αὐτὸν
 ἀνευφήμησε πλήρωμα, καὶ πρὸς τῆς γυναικὸς Εὐφροσύνης
 ἢ τούτου προητοιμάστο εἰσόδος, τὸ τε τῆς συγκλήτου μέρος,
 Βεῖ καὶ μὴ ἅπαν, ἰλαρῶς ὄσα οἱ ξυνεγήνεκται ἤνεγκε, καὶ τῶν
 ἐκ τοῦ δήμου πρὸς τὴν ἀκοὴν τῶν ἠγγελιμένων οὐδὲν τις 15
 ἀτάσθαλον ἐνεόχμωσεν, ἀλλ' ἠρέμησαν μὲν πάντες καὶ συνε-
 πεινδύαξαν τοῖς ἀκουσθεῖσι, μήτε βατταρίζαντες μήτε ἀνά-
 φλεγέντες πρὸς δικαίαν ὀργὴν οἷς εἰωθὸς αὐτοῖς βασιλεῖα
 χειροτονεῖν ὑπὸ τῶν στρατοπέδων καὶ τοῦτο ἀφηρηται. ἐπεὶ
 δὲ πρὸς τὸ μέγιστον ἀρχεῖον ἢ δούκαινα Εὐφροσύνη ἀράσα 20
 ἤλαυνε, τότε δὴ τῶν βαγαύσων καὶ Ξυγκλύδων τινὲς φιλοτά-
 ραχοι φατρίαν κροτήσαντες καὶ σύστρεμμα ποιησάμεκοί τινα
 Κοκροστέφανον ὄνοματι Ἀλδέξιον, εἰς τὸ μέγιστον Ξυλλεγόντες

3. οὕτω δὲ πάντα pr A. τελέσας ἢ μᾶλλον ἀπολέσας B.
 6. [ἤθ APW. 20. ἢ δούκαινα] ἢ τοῦ ἀλεξίου σύγγενος A.
 22. φατρ.] ὁμοιοῦσαντες καὶ κουμπανία μία γινόμενοι B. 23.
 ἀλ. ἐπ' ἀγορᾶς ἀναγ. A.

et in dictione constaret, sive ut mare arare, terra navigare et mon-
 tes in medium mare transferre, sive (ut est in fabulis) ut Athon
 Olympo imponere liceret, peteres. his rebus omnibus ita perfectis
 vel potius confectis, quasi temporum et rerum conditioni servire co-
 actus, legiones domum abire sinit, nihil curans quod Blachi cum
 Scythiis obvia quaeque vastarent. et ipse non statim in urbem pro-
 perat, sed fratre capto et excaecato nihil periculi metuens, pedeten-
 tim ac per otium in diversoriis commorando proficiscitur. iam enim a
 civibus quoque declaratus imperator et a coniuge Euphrosyna ingres-
 sus ei praeparatus erat; et senatus, licet non totus, eius successi-
 bus laetabatur. neque plebs ad illius mutationis famam concitata vel
 novis rebus studuit vel iusta iracundia exarsit, quod imperatoris cre-
 andi privilegium a militibus sibi ereptum esset: sed quieverunt et acta
 comprobantur omnes. caeterum cum coniux eius ducissa Euphrosyna
 in magnum palatium abiret, tum vero colluctes opificum et turbulen-

τέμενος, ἀναγορεύουσιν αὐτοκράτορα, ἀστροθεάμονα ὄντα καὶ
 πάλαι τῇ βασιλείᾳ ἐνεδρεύοντα, οὐκέτι λέγοντες θέλειν ὑπὸ
 Κομνηνῶν βασιλεύεσθαι γεγενημένων αὐτοῖς εἰς πλησιονίην. C
 τῆς δὲ βασιλείσης Εὐφροσύνης ἐπικινδύνως οὕτως τὸ μέγα V. 241
 5 παλάτιον εἰσιούσης, ἔνιοι τῶν ἀπ' εὐσήμου γένους ἐφεπόμε-
 νοι ἐκείνη κατὰ τοῦ Κομποστεφάνου ὄρησαν τολμηρότερον
 μᾶλλον ἢ συνετώτερον, καὶ τὸ χυδαῖζον στίφος τῆς πόλεως
 αὐτίκα διασκεδάννυνται, καὶ ὁ Κομποστέφανος συλληφθεὶς
 φρουρᾷ παραδίδεται. (2) τοῦ δὲ δημόδους πλήθους οὕτως
 10 ἤρημηκότος, καὶ αὐτὸ συναπτῶς τὸ τῆς ἐκκλησίας πλήρωμα
 τῇ νέα τυραννίδι συμβαίνει, καὶ τις τῶν νεωκόρων ὀλίγοις
 ὑποφθαρεῖς κέρμασι (τοῦτο δὲ καὶ τῶν ἀγοραίων οὐ ταραχώ-
 δεις πεπόνθασι καὶ βραχεῖς τῶν ἐκ τοῦ δικαστικοῦ τάγμα-
 15 ξίου εὐφημίας κατάρχεται εἰς τὸν ἱερὸν ἀνάσταθμον ἀνιών, D
 μὴ ἀναμείνας ἐκ τοῦ ἀρχιποίμενος τὸ ἐνδοσίμον. ἀλλὰ καὶ
 οὗτος μικρόν τι ἐνστάς, καὶ ὅσον τὸν μὴ αὐτόκλητον ὑπεμ-
 φῆναι, τὴν γνώμην εἰς τὸν ἄρξαντα μετέθηκε. καὶ τοῦ πα-
 20 τριάρχου τοίνυν ὑποχαυνωθέντος οὐδεὶς ἦν ἐκ τοῦτου γνω-
 σιμαχῶν, ἀλλὰ πάντες τὸ μέγιστον ἀρχεῖον καταλαμβάνοντες
 ἠτόμόλουν ἀτεχνῶς τῇ βασιλίδι ὡς ἀνδράποδα, καὶ πρὶν
 ἰδέσθαι τὸν τυραννήσαντα ἢ γινῶναι ἀκριβῶς ὅποια τὰ ξυνε-

2. βασιλείᾳ] ἀρχῇ A. τὴν βασιλείαν ἐκ πολλοῦ μαρτυρούμενον B.
 4. βασιλίδος A. 5. εἰσιούσης καὶ τῶν — γένους ἐκείνη ἐφε-
 πόμενων κατὰ τοῦ κομποστ. ἐξορησάντων — συνετ. τὸ τὲ
 χυδ. στ. τῆς π. διασκ. A. 15. εἰς τὸν ἀμβωνα B. 20.
 ἀπαξάπαντες τὸ μέγα A.

torum hominum quendam astrologum Alexium Contostephanum, imperio iam olim insidiantem, in foro imperatorem consulat: negabant enim se Comnenorum laturos diutius imperium, quorum pertaesum esset. imperatrice vero ita cum periculo magnum palatium ingressa, comitatus nobilium hominum audacius quam prudentius in Contostephanum facto impetu factionem illam dissipat, et Contostephanum in carcerem coniecit. (2) Eo populi motu compresso, etiam ecclesiastici novum imperatorem approbant; et quidam sacrificulus paucis nummis corruptus, (eodem modo et cum seditiosis circumforaneis et paucis ex ordine iudicum, quorum nominibus parco, actum) suggesto consensu Alexii proclamationem orditur, sine patriarchae consensu; qui tamen paulisper refragatus, ne sua voluntate coactus videretur, et ipse in imperatoris partes concessit. quo facto nemo amplius est adversatus, sed universi in magnum palatium tanquam mancipia transfugerunt; et priusquam novum imperatorem viderent, aut quid veteri accidisset compertum haberent, eius uxori qui rerum potiri ferebatur obedive-

τοχθέντα τῆ πρώην ἄνακτι, τῆ τοῦ λεγομένου βασιλεῦσαι κα-
 θυπέκλυτον γυναικί, καὶ ὑπετίθουσαν ὡς θρανίδας τὰς κεφαλὰς,
 καὶ τὴν ῥίνα τῆ ἐμβιάδι δίκην προσκνιζομένων κυνιδίων ἐνή-
 ρειδον, καὶ περιδεῖε παρίσταντο τῷ σχήματι, τῷ πόδε συνά-
 πτοντες καὶ τῷ χεῖρε συμβάλλοντες. καὶ οἱ μὲν ἀβέλτεροι 5
 P. 294 εὐτως ἐξ ἀκοῆς ἀνασσομένοι, ἡ δὲ βασιλις χρῆμά τι οὐσα
 ποικίλον καὶ πράγμασιν εὐμεθάρμοστον προσφυσῆς ταῖς πεύ-
 σσει τὰς ἀποκρίσεις ἐμέριζε, καὶ τοὺς εὐθεις διέχευε Βυζαν-
 τίους ἐν οἷς ἐκάτιλλεν· οἱ δὲ ὡς ὕες αἱ τὰς γαστέρας κατα-
 ψόμεναι ὑπτιάζουσιν, ὑποκνώμενοι τὰ ὄτα τοῖς ἀπροσηγόροις 10
 ἀσπασμοῖς οὐδέν τι τῶν συμβεβηκότων ὑπὸ νάρκειν ἔδρευτο. καὶ
 τοιαύτη μὲν ἡ προεισώδιος ἐτοιμασία τοῦ βασιλέως ἦν Ἀλεξίου,
 ἀναίμακτος πάντη καὶ μηδένα τῶν ὄλων ἐς οὐσίαν ἀδικήσα-
 σα. εἴσεισι δὲ τὸ Βυζάντιον μεθ' ἡμέρας τινὰς καὶ αὐτός,
 καὶ κλίγη χρυσοπάστῃ νεόλοτος ἐνιζήσας κατὰ τὸ λεγόμενον 15
 Βῆξω Φιλοπάτιον περιχαρῶς καὶ ἀσμένως τοὺς ἐς αὐτὸν ἀφι-
 κνουμένους προσέτετο, μὴ καταπεπτωκῶς τὴν κατὰστασιν τῆς
 ψυχῆς ἐξ ὧν εἰς τὸν ἀδελφὸν διεπράξατο. τινὲς δὲ τῶν τοῦ
 Βήλου κριτῶν μὴ εὐκαιρῶς τὸν καιρὸν κολακεύοντες βωρο-
 λόχους ἐπαφῆκαν φωνάς, ἐν αἷς καὶ ὄφλον κατάγειων. ἦσαν 20

1. τῆ τοῦ λεγ.] μετὰ παρρησίας ὡς δούλοι παρίσταντο τῆ τοῦ
 λεγομένου βασιλέως γυνῆ, καὶ ἐτίθουσαν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν
 ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῆς· καὶ ὡσπερ τὰ ζαγάρια ἀνιχνεύοντα
 τὴν δαμῆν τῶν περδικίων γυρεύουσιν, οὕτω καὶ οὗτοι ἀνι-
 στάμενοι ἀπὸ τῆς γῆς παρίσταντο δεδεμένοι τὰς χεῖρας,
 τοὺς πόδας μὴ μεταβαλόντες, ἀλλὰ πῶτιν προσέχοντες. B.
 6. ἡ βασιλις δὲ γνώσιν ἔχουσα ποικίλην καὶ γλώσσαν λαλοῦ-
 σαν εὐάρμοστα καὶ γλυκαίνουσαν τοὺς ἀκούοντας ἐδέλεάζε
 τοὺς καλογνώμονας καὶ φρονίμους τῶν πολιτῶν καὶ ὑπέσχεε,
 καὶ εἶχεν αὐτοὺς ὑπακούοντας ὡσπερ χοίρους κνηθομένους καὶ
 δμαλιζομένους. B. 15. ἐπὶ κλίνης βασιλικῆς δλης χρυσοῆς καὶ
 λαμπρᾶς B. 19. μὴ εὐκ.] μετὰ ὑποκρίσεως B.

runt, et tantum non capita pro scabellis supposuerunt; et catello-
 rum instar calceum eius deosculati, formidantium habitu, coniunctis
 pedibus et complexis manibus, soli famae obtemperantes, astiterunt.
 at imperatrix callida et tempori servire edocta mulier fatuos Byzan-
 tios verborum lenocinio demulcebat; qui ut porci resupinati, quibus
 ventres fricantur, blanditiis deliniti, nihil non eorum quae acta erant
 approbant. ingressu ad hunc modum sine sanguine et publicatione
 bonorum cuiusquam praeparato, post dies aliquot ipse Alexius in
 urbem venit; et recens lotus in aurato lecto in exteriori Philopatio
 sedens libenter et hilariter adiri se patitur, animo propter admissum
 in fratrem scelus non consternato. quidam vero ex Boli iudicibus,

δ' οἱ καὶ ἐπεστέναξαν τοῖς ὄρωμένοις, καὶ τοὺς βασιλείους
κόσμους κατοπτεινότες, οὓς ἐαυτῷ ὑπέγραψεν Ἰσαάκιος,
περιαμπίσχοντας ἄρτι τὸν ἐκείνου κασίγητον ἐπωδύραντο,
τὴν ἀτοπίαν ἐκπλαγέντες τοῦ πράγματος, καὶ τὴν τοιαύτην
5 ἀλλοίωσιν τῆς ἀρχῆς ἀρχὴν προσφάτων οἰωνίζοντο συμφορῶν,
τὰ τε Ὀσίριδος καὶ Τυφῶνος ἐβάλλοντο κατὰ νοῦν, ὅφ' ὧν
ἐκακογράγησεν Αἴγυπτος. εἰσελθὼν δὲ τὸ τῆς θεοῦ σοφίας
περίπυστον καὶ μέγιστον τέμενος, ὅπως κατὰ τὸ ἔθμιον ἐς C
βασιλέα χρισθῆ καὶ περιβαλεῖται τὰ τοῦ κράτους σύμβολα,
10 πρῶτα μὲν ὀψιαίτερον τὸ τῆς πίστεως ἐγγράφει σύμβολον
βαφῆ τῆ βασιλικῆ, ἔπειτα ταῖς ὠρναῖαις λεγομέναις τοῦ νεῶ
πύλαις ἐγγίσας ἱκανὸν ἐκέισε χρόνον διέτριψε, προσδεχόμενος
πότιε ἂν ἐπιταχθεῖη τὴν εἴσοδον παρὰ τῶν ἀκριβοῦντων τὸ
τῆς ὥρας καιρίον τῶν ἱερῶν κατηχομενείων ἄνωθεν. ἐξῆς
15 δὲ τοῦ νεῶ καὶ μέλλων ἐπιβῆναι τοῦ ὀχήματος, ὃ μὲν ἵππος
(ἦν δὲ οὗτος φατινὸς καὶ Ἀράβιος) προσάγεται παρὰ τοῦ
πρωτοστράτορος ἀπὸ τοῦ χυλινῶ ἐλκυθεῖς, γίνεται δὲ τι
τῶν ἀήθων καὶ ἀξίων θαύματος. οὐ προσίεται ὁ ἵππος τὸν
ἀναβάτην, ἀλλὰ φριμάσσων ὑφαιμος τὸ ὄμμα καὶ τὸ οὖς με- D
20 τέωρος καὶ συχνὰ κόπτων τὸ δάπεδον καὶ τὰς ἐμπροσθίους V. 242
ἀναβάλλον ὄπλᾳ καὶ ἠύδην φερόμενος αὐτὸν ἀπεισιρέφεται,
ἀδοξῶν ὥσπερ ἐπὶ τῶν νῶτων ὀχεῖν καὶ κατ' αὐτοῦ ἀγριού-

2. ἔαυτῷ] ἐκ νέου ἐποίησεν B. 6. τὰ τε] εἰς νοῦν ἔχοντες
ὅσα κατὰ καὶ σημεία καὶ τέρατα ἐξαπέσειλεν ὁ θεὸς εἰς τὴν
αἴγυπτον διὰ τὴν σκληρότητα ἡμερῶν B. 13. περὶ τῶν ἀκρ.]
παρὰ τῶν ἐπάνωθεν τοῦ κατηχομενείου ἱσταμένων ὠροσκόπων
καὶ προσεχόντων καὶ ἀκριβολογούτων τὸν τῆς ὥρας καλὸν
καιρὸν. B.

intempestivis locis, quos adulatio suggerebat, risu se exposuerunt.
erant etiam qui id spectaculum suspiriis prosequerentur, cum vestes,
quas sibi confecerat Isaacius, fratrem eius induisse viderent, et in-
dignum id facinus deplorarent, et eam principatus mutationem brevi
malorum fore principium augurarentur, Osiridis et Typhonis recorda-
ti, a quibus afflicta esset Aegyptus. celeberrimum et maximum dei
Sapientiae templum ingressus, ut de more inauguraretur et imperii
insignia assumeret, primum fidei symbolum imperatorio colore tar-
dius perscribit deinde ad speciosam templi portam diutius conno-
ratur, expectans, dum ingredi iuberetur ab iis qui opportunam ho-
ram in eo loco, ubi Catechumeni instituuntur, observabant. templo
egressus, cum sublimem equum Arabicum a protostratore adductum
consensurus esset, res memoratu digna accidit. equus enim sessorem
non admittit: sed oculis sanguine suffusus, auribus arrectis, crebro
solum pulsans, et anterioribus unguis cum fremitu sublati, eam

μνος. πολλάκις οὖν πρὸς τὸ ἰππεύειν γινόμενον τον Ἀλέξιον
 ἀπεκρούσατο, τὰς ἐμπροσθίους ἐνσεῖων χηλῆς καὶ τὰς ὄψεις
 ἐπιστρέφων ὀπίσω. ὡς δὲ ποτε μετὰ πλεῖστα περιπομπήσμα-
 τα καὶ διομαλίσει τῷ ἀνθένος ἔδοξεν ἡρεμήσειν καὶ παύ-
 σασθαι τῶν ἀγερώχων ἐκείνων ἐλίξων καὶ τῆς τῶν ποδῶν 5
 πρῶσεως, ὃ μὲν βασιλεὺς ἐπ' αὐτὸν ἀνεπηδήσε καὶ τῶν ἡνί-
 ων ἐλάβετο, ὃ δὲ ὡσπερ ἠπατημένος, καὶ δεξιόμενος ἀναβά-
 την ὃν οὐκ ἤθελεν, ἠτάκτει τε ὡς πρώην καὶ τοὺς πόδας
 ἀνίστη μετ' ἐξακούστων τῶν χρεμετίσεων· οὐδ' ἄληξεν ἐμβα-
 χενόμενος οὕτως, ἕως τὸ μὲν λιθόστρωτον στέφος ἐκ τῆς κ- 10
 P. 295 φαλῆς τοῦ βασιλέως εἰς γῆν κατήνεγκεν, ὡς καὶ τούτου δια-
 θρασυθῆναι μέρη τινά, αὐτὸν δ' ἀπεσφαιρίσεν. Ἰππον τεί-
 νον ἐτέρου προσενεχθέντος, οὐχὶ μεθ' ὕγιους ἐποπτεύετο
 στεφανώματος, ὃ καὶ μὴ αἰσιον τῶν ἰσομένων ἔδοξε σύμβου-
 λον· μηδὲ γάρ ἂν ἀδιαλώβητόν οἱ συντηρηθῆναι τὴν βασι- 15
 λείαν, ἀλλὰ τοῦ ἔψους ἀποπεσεῖν καὶ προσπαθεῖν αὐτὸν ἀπὸ
 τῶν ἐναντίων κικῶς. συνεπόμενον δὲ τῷ βασιλεὶ τῶδε
 ἔφιπποι καὶ οἱ δύο ἐπὶ θυγατράσι τούτῳ γαμβροὶ ὁ Κοντο-
 στέφανος Ἀνδρόνικος καὶ ὁ Κομνηνὸς Ἰσαάκιος, καὶ ὁ πρὸς
 πατρὸς ἐκείνου θεὸς Ἰωάννης ὁ Δούκις, πεπαίτερος ὢν τῆν 20
 ἡλικίαν, ᾧ καὶ κατὰ τὴν πομπαίαν ἐκείνην πρόοδον συνέβη
 τι τοιοῦτον παράλογον· μὴ γάρ τινος διαταρᾶζαντος τὴν κό-
 B λουρον ἡμίονον ἧ ἔποχος ἦν, τὸν σεβαστοκρατορικὸν ἀπεβί-
 λετο στέφανον ἀνατραπέντα τῆς κορυφῆς καὶ αὐτομάτως κα-
 ταπεσόντα εἰς ἔδαφος. πρὸς ὅπερ οἱ μὲν θεώμενοι ἐξεβόησαν 25

13. ἐπόπτει A, ἐπόμπευσε B. 20. τὴν ἡλικίαν om A. 22.
 διαταρᾶζαντος] σκιάσαντος τὴν ἐκείνου μούλαν B. 24. στέ-
 φανον] φόρεμα B.

ferocissime aversatur, quasi tergo recipere dedignaretur. atque ita
 saepius in posteriores pedes arrectus et aversis oculis Alexium repel-
 lit. ut autem post multos poppysmos et cervicis palpationes placatus
 et crebro illos gyros et calcitationes omissurus videbatur, impera-
 tor in eum insiliit et habenasprehendit. is vero ut deceptus, sesso-
 re quem nollet recepto, aequae ac prius ferocit, cum claro hinnitu
 pedes attollit, nec prius importune saltare desistit quam gemmata
 corona capite eius excussa et ex parte comminuta ipsum quoque de-
 icisset. alio equo adducto, fracta corona inauspicatum omen visa
 est imperii cladum non expertis et imminentis ruinae et noxae ho-
 stilis. comitabantur eum in equis duo generi, Contostephanus Andro-
 nicus et Isaacius Comnenus, et patruus eius Iohannes Ducas, vir
 provecta aetate, cui in ea pompa mirum quiddam accidit. nam cum

καὶ εἰς γέλων διεκινήθησαν, τὴν ἐγκρυφιαζομένην τῷ στεφάνῳ πρότερον φαλάκραν ὡς πλησίφωτον σελήνην τότε κατωπτευκότες· ὁ δὲ Δούκας τὴν ἀνάγκην μετατιθεῖς εἰς τὸ εὐχαρι καὶ μείλιχον, ἄλλως τε καὶ τοῖς ἀβουλῆτοις μὴ εἰσώμως 5 χολούμενος, ἔφερεν ὡς σύμμικτον ἡδονῆ παιδιὰν τὴν τῶν πλείπτων ἐπὶ τῷ γεγονότι διάχρυσιν, γεγηθῶς ἐν μέρει καὶ αὐτὸς καὶ μηδαμῶς τὸν ἀγανακτοῦντα ὑποκρινόμενος.

3. Ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν ἀγγελωνυμίαν παρωσάμενος Κομνηνὸς ἐπελέγετο, εἴτε τὸ ἐπώνυμον ἀδοξῶν οἶα ὑφιζάνον 10 πρὸς τὸ Κομνηνικὸν κλείσμα, εἴτε συναφαντῶν τῷ ὁμαίμονι C καὶ τὴν ἐκείνου ἐπίκλησιν. ἀπάντων δ' οἰόμενων μετὰ τὴν ἀναγόρευσιν αὐτίκα καὶ τὴν τῶν πραγμάτων ἡρέμησιν ὀπλιτεύοντα φωνῆσαι καὶ θυραυλοῦντα τὸν Ἀλέξιον, καὶ οὐχ ὅπως ἀντιστήσεται τοῖς ἐν χερσὶ δυσχερέσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ 15 πρότερον ἡμαρτημένα πρὸς τοῦ κασιγνήτου μὴ ἂν ποτε ἀνασχέσθαι παροφθῆναι οἱ ὅπως οὐκ ἀδιόρθωτα, καὶ μάλιστα ὅσα κακῶς ὑπὸ βαρβάρων ἔπαθον μὴ τὸν ἀνδισταμένον ἔχοντα μηδὲ τὸν ὀτεδὴ παθηνάμενον, ὁ δὲ πρὸς ἅπαν τοῦναντίον μεθῆροστο, καὶ ὡς τὸ ἀκρότατον ἤδη τῶν ἐφετῶν εἰληφῶς 20 καὶ πρὸς ὁ πάλαι τὸ πᾶν ἐπέτεινε πρόθυμον περφοθακῶς, ἀνέπεσε στεφφορήσας, ὡς εἶπερ οὐκ ἐπιστασίαν ἔννομον ἀνθρώπων ἀλλ' εὐπορίαν χλιδῆς καὶ ἀνέσεως παροχῆν τὴν βασιλείαν D ἦετο. οὐκοῦν καὶ τὴν τῶν κοινῶν διοίκησιν παρεικκῶς, ὡς τὸ πηδάλιον ὁ κυβερνήτης ὃς ἀπείρηκε πρὸς τὰ κύματα, χρυσο-

1. ἐγκρυφιαζομένην] ὑπὸ τοῦ χρυσοῦ σκεπομένην στεφάνου B.
2. ὡς πλησίφωτον] ὡς φεγγάριν ἀσπρίζουσαν B.

mula eius a nemine exterrita esset, corona sebastocratica sponte de eius vertice humi cecidit. unde populus calvitio eius, quod instar plenae lunae relucebat, nudato cum risu exclamavit. Ducas vero, qui etiam alioqui non facile rebus adversis commoveretur, necessitate in iocum et festivum ludum conversa, hilaritatem populi adeo non indigne tulit ut etiam una laetari videretur.

3. Imperator vero Angeli cognomento sive ut humiliore repudiato, sive ut una cum fratre abolendo, Comnenus appellari voluit. cum autem omnes putarent eum post declarationem, rebus pacatis, statim in armis fore, nec urgentia duntaxat mala depulsurum, sed superiorum etiam temporum delicta fraterna correcturum, clades praesertim a barbaris propterea illatas quod eis nemo restitisset aut rerum curam suscepisset, ille contra, ut iam votorum omnium et unici ac diuturni desiderii compos factus, corolla insignis ignaviae sese dedit, quasi non legitimam hominum curationem sortitus, sed deliciarum et ocii facultatem esse imperium opinaretur. igitur abie-

596 NICETAE CHON. DE ISAAC. ANG. LIB. III.

ἔπερ κατὰ τοὺς Διοσκόρους συνέθαντο δύσειν τε καὶ φαίνειν
ἑταρημέρως τῷ τῆς βασιλείας στερωμάτι. ἤρξε δὲ Ῥωμαίων
Ἰσαάκιος ἑνιαυτοὺς ἑννέα σὺν μηνσὶν ἑπτὰ, φλογερός ὢν τὴν
ὄψιν, τὴν τρίχα πυρρός, τὴν ἡλικίαν μέσος, τὴν ἰσχὺν εὐ-
ρωστος, οὐκ ἔτρεσσαράκοντα ἔτη γεγεννημένος ὀκνηῖα τῆς 5
βασιλείας καθήρητο.

3. φλογερός] πυρροῖδής B. 4. πυρρός] ξανθός B. 5. 8π.
καθῆρ. τῆς ἀρχῆς A.

imperio pacato et seditionum experte potitur, non aliter fere quam
Castor et Pollux, qui alternis diebus oriri et occidere feruntur. im-
peravit Isaacius annos IX et menses VIII. fuit flammanti facie, rufo
capillo, mediocri statura, robusto corpore, nondam annos XL na-
tus, cum regno pelleretur.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ
ΑΛΕΞΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ
ΕΝ ΤΟΜΟΙΣ Γ.

1. *Και τόνδε μὲν τὸν τρόπον ὁ Ἄγγελος Ἰσαάκιος τῆς ρ. 291
5 ἀρχῆς καταστρέφεται καὶ τὸν δυνάστην εὐχερῶς ἀποζώννυται, v. 239
προσπαθῶν φωτὸς στέρησιν, ὅψ' ὧν ὡς παρ' οἰκείων ὀφθαλ-
μῶν χειραγωγῆσιν ἐφαντάζετο. τί γὰρ ἀδελφοῦ, καὶ τούτου
φιλοῦμένου, ἐγγύτερον ἄλλο καὶ γνησιώτερον; εἰ δὲ τὸ ὕδωρ*

2. *ἀλεξίου τοῦ κομνηνοῦ ἀδελφοῦ Ἰσαακίου τοῦ ἀγγέλου Α.*
3. *τόμος α' Β.* 4. *Καὶ τοιοῦτω μὲν τρόπῳ ὁ Ἰσαάκιος ἀπὸ
τῆς βασιλείας κατήχθη, οὐ μετὰ γνώμης μᾶλλον τοῦ ἀδελφοῦ
αὐτοῦ, ὡς ἐλέγετο, ὅσον ἀπὸ τῆς τοῦ ἐλου στρατεύματος βίας
καὶ συνδρομῆς κατ' αὐτοῦ τὰ ξίφη σπασάντων καὶ ἀποθανεῖν
εἰπόντων, εἰ μὴ τὴν βασιλείαν αὐτὸς λάβοι καὶ ἀναδέξῃται. καὶ
αὐτὸν δὲ πάλιν τὸν Ἰσαάκιον μετὰ τὸ στερεθῆναι τὴν βασιλεί-
αν ἵνα λάβῃ καὶ φωτὸς στέρησιν παρ' ἐκείνων ὧν ἐνόμιζεν
ἔχειν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ὡς ἐγθαλμοῦς ὀδηγεῖν αὐτὸν καὶ ἐπάνω
αὐτῶν στηρίξασθαι, τόσον ἦν τὸ κακόν. τί γὰρ — Β. cf. Wolf.*

IMPERII
ALEXII COMNENI
FRATRIS ISAACII ANGELI
LIBER PRIMUS.

1. *Ac Isaacius ad hunc modum levi momento et imperium et
oculos amisit, eorum scelere de quibus summam sibi caritatem et
observantiam pollicebatur. quid enim fratre, praesertim adeo dilecto,
coniunctius et sincerius? quodsi aqua fauces strangulat, quid homi-*

πέμενος, ἀναγορεύουσιν αὐτοκράτορα, ἀστροθεάσιμα ὄντα καὶ πάλαι τῇ βασιλείᾳ ἐνεδρεύοντα, οὐκέτι λέγοντες θέλειν ὑπὸ * Κομνηνῶν βασιλευέσθαι γεγενημένων αὐτοῖς εἰς πλησμονήν. C τῆς δὲ βασιλείσσης Εὐφροσύνης ἐπικινδύνως οὕτως τὸ μέγα V. 24 5 παλάτιον εἰσιούσης, ἔνιοι τῶν ἀπ' εὐσήμεου γένους ἐφεπόμενοι ἐκεῖνη κατὰ τοῦ Κομποστεφάνου ὤρμησαν τολμηρότερον μᾶλλον ἢ συνετώτερον, καὶ τὸ χυδαῖζον στίφος τῆς πόλεως αὐτίκα διασκεδάννυται, καὶ ὁ Κομποστέφανος συλληφθεὶς φρουρᾷ παραδίδοται. (2) τοῦ δὲ δημώδους πλήθους οὕτως 10 ἠρεμηκότος, καὶ αὐτὸ συναπτῶς τὸ τῆς ἐκκλησίας πλήρωμα τῇ νέᾳ τυραννίδι συμβαίνει, καὶ τις τῶν νεωκόρων ὀλίγοις ὑποφθαρεῖς κέρμασι (τοῦτο δὲ καὶ τῶν ἀγοραίων οἱ ταραχώδεις πεπόνθαι καὶ βραχεῖς τῶν ἐκ τοῦ δικαστικοῦ τάγμα- 15 ξίου εὐφημίας κατάρχεται εἰς τὸν ἱερὸν ἀνάσταθμον ἀνιών, D μὴ ἀναμείνας ἐκ τοῦ ἄρχιποίμενος τὸ ἐνδόσιμον. ἀλλὰ καὶ οὗτος μικρὸν τι ἐνστάς, καὶ ὅσον τὸν μὴ αὐτόκλητον ὑπεμ- φῆναι, τὴν γνώμην εἰς τὸν ἄρξαντα μετέθηκε. καὶ τοῦ πα- τριάρχου τοίνυν ὑποχαυνωθέντος οὐδεὶς ἦν ἐκ τούτου γνω- 20 σιμαχῶν, ἀλλὰ πάντες τὸ μέγιστον ἄρχεῖον καταλαμβάνοντες ἠυτόμολουν ἀτεχνῶς τῇ βουσιλίδι ὡς ἀνδράποδα, καὶ πρὶν ἰδέσθαι τὸν τυραννήσαντα ἢ γνῶναι ἀκριβῶς ὅποια τὰ ξυνε-

2. βασιλείῃ] ἀρχῇ A. τὴν βασιλείαν ἐκ πολλοῦ μαυτεύμενον B.
 4. βασιλίδος A. 5. εἰσιούσης καὶ τῶν — γένους ἐπέλην ἐφε-
 πομένων κατὰ τοῦ κομποστ. ἐξορμησάντων — συνετ. τό τε
 χυδ. στ. τῆς π. διασκ. A. 15. εἰς τὸν ἄμβωνα B. 20.
 ἀπαξάπαντες τὸ μέγα A.

torum hominum quendam astrologum Alexium Contostephanum, imperio iam olim insidiantem, in foro imperatorem consulat: negabant enim se Comnenorum laturos diutius imperium, quorum pertaesum esset. imperatrice vero ita cum periculo magnum palatium ingressa, comitatus nobilium hominum audacius quam prudentius in Contostephanum facto impetu factionem illam dissipat, et Contostephanum in carcerem conicit. (2) Eo populi motu compresso, etiam ecclesiastici novum imperatorem approbant; et quidam sacrificulus paucis nummis corruptus, (eodem modo et cum seditiosis circumforaneis et paucis ex ordine iudicum, quorum nominibus parco, actum) suggesto consensu Alexii proclamationem orditur, sine patriarchae consensu; qui tamen paulisper refragatus, ne sua voluntate coactus videretur, et ipse in imperatoris partes concessit. quo facto nemo amplius est adversatus, sed universi in magnum palatium tanquam mancipia transfugerunt; et priusquam novum imperatorem viderent, aut quid veteri accidisset compertum haberent, eius uxori qui rerum potiri serebatur obedi-

καὶ χαῖρον ἐστιατόριον καὶ χαῖρον ταῖς τῶν πριγκιμάτων ἐξ-
 Βαλλαγαῖς. προσχωρεῖ δέ οἱ καὶ πρὸς μόνην τὴν τῶν νεοχω-
 θέντων ἐνήγησιν ἅπαν τὸ στρατιωτικὸν ἱλαδὸν, καὶ ὅπουσον
 Ἰσαακίῳ προσέσχευε θεραπευτικὸν καὶ οἰκίδιον, καὶ οἵπερ εἰς
 βουλῆς ἀξίωμα ἤρθησαν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀσήμενος τὰ πρῶτα 5
 φωνὰς εἰς ἀκοὴν ὠτίου δεξάμενος, εἶτα καὶ κατὰ τὴν ἀρχι-
 κὴν αὐλαίαν τῶν πλείστων θεώμενος συνδρομὴν καὶ τὴν τοῦ
 ἀδελφοῦ ἰνάροησιν ἐνηχοῦμενος, μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ τοὺς
 ἀγγέλλοντας ἔχων ταυτὶ τὰ τολμώμενα, ἔστη τε τοῦ ἴσοθαι
 πρόσω, καὶ τὸ τοῦ σταυροῦ σημεῖον ἑαυτῷ ἐγγαράξας „ἰλή- 10
 κοὺς Χριστὲ βασιλεῦ” ἀνεβόησε, καὶ ἕνοσθῆναι τῆς ὥρας ἐκει-
 νῆς πολλάκις ἐθεοκλήτησεν. ἐξενεγκὼν δὲ καὶ ὃ εἶχεν ἐν-
 C στήθιον τῆς θεομήτορος μόρφωμα πικρὰ τοῦτο περιεπτύσσε-
 το, τὰ μὲν ἀνθομολογούμενος τὰ δὲ καὶ ἐξιλεούμενος, καὶ
 μετὰ συνοχῆς ἐδέϊτο καρδίας διαδρᾶναι τὸν ἐπιόντα κίνδυνον. 15
 ἐπεὶ δὲ καὶ τοὺς συλληψομένους αὐτὸν ἐώρα πάντα χαλιῶν
 ἀνεκτότας καὶ ἐν πνέοντας καὶ πρὸς ἐν βλέποντας τὴν αὐτοῦ
 κατάσχεσιν, φρυαδείας ἄπτειται· καὶ τὸν ποταμὸν ἐπικινδύ-
 νως διαβάς ὃς ἐκεῖσε βαθυδίνης διὰ τοῦ πεδίου σύρεται, εἶ-
 χετο τῆς ὁδοῦ, ἐς οὐδὲν μὲν προδήλως σῶζον κατάντημα συν- 20
 ορῶν, τὸν δ' ὕλεθρον ὡς ἀννοστὸν ἐκτρέπόμενος, ὃς ἐκ τοῦ
 μανιώδους τῶν ἐπομένων ὀρμήματος καὶ τοῦ μηδὲν ἀνίεναί

4. 3.] ὡς 3. A. 7. αὐλαίαν] σκηνὴν A. 9. ταυτὶ om A.
 10. πρόσω] περαιτέρω A. 11. βασιλεῦ om A. 12. ἐνοσθ-
 θιον] ἐγκόλιον AB. 15. τὰ ἐπιόντα οἱ τῷ τότε δεῖνά A.
 19. ὃς ἐκεῖσε] ὃς διὰ τούτου τοῦ τόπου διέρχεται, ὃν καὶ σήμε-
 ρον ὀνομαστὶ μαρτίσαν ἢ σμαδίτσαν καλοῦσιν B. εἶχετο] ἐπο-
 ρεῦτο μόνος B. 20. ἐς οὐδὲν τε πρ. σῶζειν ἔχων A. 22.
 ἐπομένων] ἐπιόντων A.

mensam sebastocraticam consecrabantur, novis rebus gaudentes. totus item exercitus illo motu duntaxat audito turmatim ad Alexium deficit, domestici praeterea et ministri Isaacii omnes, et qui ab eo dignitate senatoria ornati erant. at imperator obscuris principio vocibus acceptis, deinde in tentorium suum concursu plurimorum viso et fratris declaratione audita, nec multo post facinoribus istis nuntiatis, cursu represso, signo crucis se munit, et Christi pace implorata deum saepius oravit se ex illo discrimine liberari; et dei genitricis imaginem ex sinu prolatam crebro amplectens partim colaudabat, partim supplex efflictim orabat ut imminens periculum effugere liceret. cum autem quosdam comprehendendi sui causa laxis habenis irruere nec aliud spirare aut spectare nisi captivitatem suam cerneret, fugam arripit; et vorticoso fluvio, qui illic praeterfluit, non sine periculo superato pergit. quamvis enim nullum tutum receptum

τοῦ τάχους ὄξυτατος συλλελόγιστο. ἀφιγμένος δὲ κατὰ Στά-
 γειραν, ἥ τις Μάκρη λέγεται νῦν, συλλαμβάνεται παρὰ Παν- D
 τευγένου τινὸς καὶ καταπροδίδεται τοῖς ἐπιδιώκουσιν. οὐκοῦν
 καὶ τὸν ἔσχατον ἥλιον θεασάμενος ἄμφω τῷ ὀφθαλμῷ μικρὸν
 5 ὕστερον ἐξορύττεται κατὰ τὴν ἐν Βήρα μονήν, ἧς δομήτωρ
 ὁ τοῦ βασιλέως Ἀνδρονίκου τοκεὺς Ἰσαάκιος. εἰ δὲ κατὰ
 θείαν νέμεσιν ἐκέῖσε ταύτην τὴν δίκην ἔτισεν ὡς δρώσας κα-
 κῶς Ἀνδρόνικον, ἑτέροις σκοπεῖν ἀφίημι· βούλεται γὰρ ἢ τὸ
 πᾶν ἀρίστως διεξάγουσα πρόνοια καὶ τοῖς ἐχθροτάτοις τοὺς
 10 τιμωροὺς φιλανθρώπως προσφέρεισθαι, ὑφορωμένους τὸ μὴ
 ἀειπαγῆς τῆς ἀρχῆς καὶ τὴν τῆς ἰσχύος ἀπόζωσιν καὶ τὴν ἐκ
 τοῦ αὐτοῦ κινήματος ἐς τὸ αὐτὸ κατάντημα πολλάκις μετα-
 κύβευσίν τε καὶ παλινδρόμησιν. καὶ τὸν μὲν εἶχε μετὰ τοῦτο
 τὸ πάθος, ἡμερῶν συχνῶν μὴ προσενηνεγμένον οὔτα διὰ τὴν P. 29c
 15 σεισάχθειαν τῆς κολάσεως, τῶν βασιλείων ἔνδοθι κάθειρξις
 πρόσκαιρος, καὶ αὐθις ἢ κατὰ τὸν διπλοῦν κίονα περαία,
 βίον ἀγρότην ἀντλοῦντα, οἴνῳ τε καὶ σίτῳ μετρητῶ ὡς τὸν
 τυχόντα ἰδιώτην διαζῶντα, τὸν δ' ἀδελφὸν αὐτοῦ ἢ βασι-
 λεία μετ' εἰρηναίας καὶ ἀστασιύστου τῆς κατωστήσεως, ὡς V. 13d

2. λέγεται] νῦν κέκληται A. 3. οὐκοῦν καὶ] καὶ τοίνυν A.
 4. μικρῶ A. 7. ὡς — Ἀνδρόνικον om A. 10. ὑφορωμέ-
 νους] οὐ γὰρ αἰεὶ ποτε τὸ σιάσιμον ἐν τῇ ἀνθρωπείᾳ φύσει
 ἴσταιται, ἀλλ' αἰεὶ μετασάλευει καὶ μεταπίπτει ἀπὸ τοῦ ἑνὸς
 πρὸς τὸν ἕτερον, καὶ καθὼς ὁ ἄνθρωπος κρῖνει καὶ μετρεῖ,
 οὕτως παρὰ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ δικαίου κριτοῦ καὶ μετρεῖται καὶ
 κρῖνεται. B. 11. τῆς ἀρχῆς] τῆς ἰσχύος καὶ τὴν τοῦ κράτους A.
 13. τε καὶ] ἢ A. 14. σίτον A. 15. σεισάχθειαν] δριμύτητα B.
 17. βλον] καὶ ἦν ἢ ζωὴ αὐτοῦ ἄριστος καὶ οἶνος μόνος B. ὡς—
 ἰδιώτην om A.

cerneret, tamen ut exitium a populi furore summa festinatione per-
 sequentis imminens evitaret, Stagira pervenit, quae nunc Macra dicitur;
 ubi a Panteugeto quodam comprehensus et persecutoribus
 proditus sole postremum viso, paulo post ad Perae monasterium ab
 imperatoris Andronici patre Isaacio conditum excaecatur. utrum vero
 numinis vindicta poenas illas ibi dederit, aliis considerandum relin-
 quo. vult enim providentia, quae omnia optime gubernat, etiam in
 inimicissimorum supplicii moderationem adhiberi, et semper in
 conspectu esse potestatis lubricum et imperii amissionem, ne, ut
 omnium rerum vicissitudo est, quemadmodum quisque tractat cae-
 teros, ita et ipse divino iudicio ab aliis tractetur. post hanc calami-
 tatem, ob ingentem cruciatum diebus compluribus cibo non gustato,
 palatino carceri includitur. paulo vero post in alteram urbis partem
 ad Diplocioniam transfertur; nec quicquam praeter vini et panis
 demensum, ut homo plebeius ruri degens, accipit. frater vero eius

596 NICETAE CHON. DE ISAAC. ANG. LIB. III.

ἄπειρ κατὰ τοὺς Διοσκόρους συνέθεντο δύνειν τε καὶ φαίνειν
ἑτηρημέρως τῷ τῆς βασιλείας στερεώματι. ἤρξε δὲ Ῥωμαίων
Ἰσαάκιος θνητοὺς ἐννέα σὺν μηνσὶν ἑπτὰ, φλογερὸς ὢν τὴν
ὄψιν, τὴν τρίχα πυρσός, τὴν ἡλικίαν μέσος, τὴν ἰσχὺν εὐ-
ρωστος, οὐκ ἔω τεσσαράκοντα ἔτη γεγενημένος ὀκηνίκα τῆς 5
βασιλείας καθήρητο.

3. φλογερὸς] πυρσευδής B. 4. πυρσός] ξανθός B. 5. 8π.
καθήρ. τῆς ἀρχῆς A.

imperio pacato et seditionum experte potitur, non aliter fere quam
Castor et Pollux, qui alternis diebus oriri et occidere feruntur. im-
peravit Isaacius annos IX et menses VIII. fuit flammanti facie, rufo
capillo, mediocri statura, robusto corpore, nondum annos XL na-
tus, cum regno pelleretur.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ
ΑΛΕΞΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ
ΕΝ ΤΟΜΟΙΣ Γ.

1. *Και τόνδε μὲν τὸν τρόπον ὁ Ἄγγελος Ἰσαάκιος τῆς ρ. 291
5 ἀρχῆς καταστρέφεται καὶ τὸν δυνάστην εὐχερῶς ἀποζώννυται, v. 239
προσπαθὼν φωτὸς στέρησιν, ὑφ' ὧν ὡς παρ' οἰκείων ὀφθαλ-
μῶν χειραγώγησιν ἐφαντάζετο. τί γὰρ ἀδελφοῦ, καὶ τούτου
φιλουμένου, ἐγγύτερον ἄλλο καὶ γνησιώτερον; εἰ δὲ τὸ ὕδωρ*

2. εἰλείου τοῦ κομνηνοῦ ἀδελφοῦ Ἰσαακίου τοῦ ἀγγέλου Α.
3. τόμος α' Β. 4. Καὶ τοιοῦτω μὲν τρόπῳ ὁ Ἰσαάκιος ἀπὸ
τῆς βασιλείας κατήχθη, οὐ μετὰ γνώμης μᾶλλον τοῦ ἀδελφοῦ
αὐτοῦ, ὡς ἐλέγτε, ὅσον ἀπὸ τῆς τοῦ δίου σιρατουμάτος βίας
καὶ συνδρομῆς καὶ αὐτοῦ τὰ ξίφη σπασάντων καὶ ἀποθανεῖν
εἰπόντων, εἰ μὴ τὴν βασιλείαν αὐτὸς λάβοι καὶ ἀναδέξεται. καὶ
αὐτὸν δὲ πάλιν τὸν Ἰσαάκιον μετὰ τὸ στερηθῆναι τὴν βασιλεί-
αν ἵνα λάβῃ καὶ φωτὸς στέρησιν παρ' ἐκείνων ὧν ἐνόμιζεν
ἔχειν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ὡς ἐφ' ὀφθαλμοῦς ἐδηγεῖν αὐτὸν καὶ ἐπάνω
αὐτῶν ἀτηρίζεσθαι, τόσον ἦν τὸ κακόν. τί γὰρ — Β. cf. Wolf.

IMPERII
ALEXII COMNENI
FRATRIS ISAACII ANGELI
LIBER PRIMUS.

1. *Ac Isaacius ad hunc modum levi momento et imperium et
oculos amisit, eorum scelere de quibus summam sibi caritatem et
observantiam pollicebatur. quid enim fratre, praesertim adeo dilecto,
coniunctius et sincerius? quodsi aqua fauces strangulat, quid homi-*

πνίγει, τί και πνώμεθα ἄνθρωποι; και εἰ καθ' ἑαυτῶν τὰ
 P. 297 μέλη ὀπλίζεται, τίνι ἂν συναρμολογηθέντες ζησώμεθα; και ἡ
 μὲν φιλάνθρωπος τέχνη ἐξ ἀντιθέτων σαρκῶν ἀντίδοτον συν-
 κεράσατο σώζουσαν, ἔνιοι δὲ τῶν τῆς φύσεως σέμων δώ-
 ρων ἐπιλαθόμενοι ἐπανέστησαν τε ἀλλήλοις, και ὄπερ εἰσίν, 5
 ἡγνοήκασι μοχθηρὰ γνώμησιν και δόξης ἔρωσι μείζονος. ἦν
 τοίνυν παρ' ἔθνεσι και τοῦτο Ῥωμαίων εἰς ἐξουθένημα, πα-
 ρακολούθημά τε και ἐπισύμβαμά τι λελόγιστο τῶν προηγη-
 σαμένων ἀπάντων αἴσχιον ἐπὶ ταῖς τῶν πρυγμάτων μετα-
 πειτεύσει και ταῖς τῶν κρατούντων μεταθέσει τε και ἀλ- 10
 λοιώσει. ἦσαν δ' οἱ και τῆς ἐς τοὺς πέλας φιλίας ἀφι-
 στάμενοι ἀπολυόμενοι τε τὴν πάλαι συνήθειαν „ἀδελφὸς οὐ
 λυτροῦται· λυτρώσεται ἄνθρωπος;” ἔλεγον. και οἷς τὰ μυ-
 B στηριώδη τῶν βουλευμάτων τινὲς ἀπεκάλυπτον, τούτων τμη-
 7. 240 καῦτα και τὴν προσηγορίαν ὡς ἐπιβουλον ὑπεβλέποντο, πρὸς 15
 παράδειγμα τὸ γεγονὸς ἀφορῶντες. αὐτὸς δὲ δ τῆς ἀρχῆς
 ἐπιβήτωρ Ἀλέξιος, μὴ ἐν νῶ βαλλόμενος ὡς ἑαυτὸν καθήρη-
 κε τῆς ἀρχῆς τὸν ἀδελφὸν καθελῶν, ὡς τὸν βασιλικὸν ἀντί-
 κα θρόνον ἐπὶ τῷ θερμῷ τούτῳ ἀνεπήδησεν ἀνομήματι, και
 τοὺς ἱματισμοὺς και τὸ στέφος διφήσας τοῦ κασιγνήτου και 20
 περιθέμενος ὑπὸ παντὸς τοῦ στρατιωτικοῦ τάγματος, και ὅσοι
 μέρος ἦσαν τῆς γερουσίας, βασιλεὺς αὐτοκράτωρ ἀναγορεύε-
 ται. και τῇ μὲν γυναικὶ και τοῖς ἐν τῇ πόλει καθήκουσι

2. τίνι ἂν] πῶς ἵνα οἱ ἀρμοὶ συνιστάμενοι στήσονται B. και
 ἡ μὲν θηριακὴ ἀπὸ θηρίων σαρκῶν συγκερασμένη σώζει τὸν
 ἄνθρωπον B. 23. τῆ alterum om A.

nes bibamus? si membra contra sese armabuntur, qua tandem compage
 corpora nostra constabunt? medicorum quidem ars ex contrariis rebus
 salutare antidotum conficit. quidam vero praeclara naturae munera
 oblitii mutuo se exagitant, et prae improbitate ingenii et maioris glo-
 riae cupiditate se homines esse non meminerunt. peperit hoc quoque
 facinus Romanis apud externas nationes contemptum, omnibus aliis
 quae in mutandis imperatoribus accidere solent turpius et flagitiosius.
 fuerunt et qui ruptis amicitiae vinculis veterem familiaritatem diri-
 merent. frater fratrem, inquit, non liberat: quid faciat alienus?
 quibus ante arcana commiserant, eorum vel colloquium metu insidia-
 rum devitabant, in illud fraterni sceleris exemplum intuentes. ipse
 vero imperii occupator Alexius, non cogitans se fratre everso semet
 ipsum evertisse, statim imperatorium solium, flagrante adhuc eo de-
 lecto, conscendit, et fratris vestitu coronaque ornatu, ab omni mi-
 litari turba et senatoriis viris imperator Augustus consalutatus, uxo-
 rem suam et propriosque in urbe degentes ea de re certiores facit;

δῆλα τὰ ξυνεγεχθέντα παραχρῆμα ποιεῖ· αὐτὸς δὲ τοὺς
 συναραμένους αὐτῇ τῆς ἀρχῆς δεξιούμενος τῆς τε σπουδῆς
 ἀμειβόμενος, καὶ τὸ λοιπὸν ἅπαν πλῆθος θεραπεύων ὅτι C
 τε ἀσμένως προσεχώρησε καὶ οὐδέν τι διεστασίασεν, ἤρξα-
 5 το μὴ σὺν λόγῳ καὶ τάξει τινὶ ἀλλὰ πρὸς τὴν ἐκάστου αἴτη-
 σίν τε καὶ ἔφρουσιν διαδιδόναι τὰ χρήματα, ὅποσα ἐκοιρατεύων
 ἐπῆγετο Ἰσαάκιος. τούτων δ' ὑπορευσάντων τῇ ἀσώτῳ καὶ ἀνο-
 μοίῳ διανομῇ γῆδια καρποφόρα καὶ δημοσίους συνεισφορὰς
 παρείχε τοῖς αἰτουμένοις. ὥς δ' ἐπιλελοίπει καὶ ταῦτα, τοῖς
 10 τῶν ἀξιομάτων ἐπεφύη λαμπροῖς, καὶ νῦν κἀπὶ τούτοις ἐξαι-
 ρων οὐ τόνδε ἢ τόνδε τῶν ἐλλογίμων, ἢ ἀνάγων εἰς τὸν προσ-
 εχῆ βλαβερὸν καὶ ἀνάλογον, ἀλλὰ πάντα, καὶ τὸν βραχέος τι-
 μώμενον τὴν τιμὴν καὶ τὸν οὐδέ ποτε τῆς πρώτης ἡξιωμένον D
 βαθυμῆδος, ἐπὶ τὴν ἀνωτάτω καὶ κορυφαίαν μετεωρίζων ἀνε-
 15 βίβαζεν, ὥς εἶναι τὸ πολῦτιμον ἄτιμον καὶ τὸ φιλότιμον ἄχα-
 ρι. πολλοὶ δὲ καὶ ἰποβιβασμὸν τὴν ἄκονον ὄνοντο, ὥς ὀψέ
 ποτε δικαίως ἡξιωμένοι ὧν ἄλλοι παρ' ἀξίαν προηυμοιολήκει-
 σαν, κἀκείνοις τὴν αὐτὴν τιμὴν συγκληρούμενοι ὧν ἡξιωμέ-
 20 ροι. ἦν δὲ καὶ ἡ κῆσις πρόχειρος· ὃν γὰρ τις προσήνεγκε
 χάριτην τῷ βασιλεῖ, αὐτίκα ὑπεσημαίνετο, κἂν σολοίκως εἶχε
 τῆς φράσεως, κἂν ὁ προτείνων ἐδεῖτο ναυτίλλεσθαι μὲν τὴν

11. τόνδε ἢ τόνδε] τὸν δδεῖνα καὶ τὸν δδεῖνα B. 15. ὡς εἶ-
 ναι] ἔβλεπον ἄλλους ἀναξίλους ὄντας τὴν αὐτὴν ἐκείνοις τιμὴν
 ἴσῃ φέροντας καὶ ὀφειλκία, καὶ διὰ τοῦτο τὸ μὴ τὴν τιμὴν δέ-
 χεσθαι αὐτοῦς, ἦν αὐτοῖς τοῦτο τιμὴ B.

et ut eos quorum ope et studio Imperium consecutus erat remunera-
 retur, et reliquum vulgus, quod libenter et citra seditionem accessis-
 set, in officio retineret, sine ratione ulla et ordine sed pro cuiusque
 petitione et libidine pecuniam dilargiri coepit, quam in militiam
 Isaaci adlexerat. quae cum immoderata et inaequali distributione
 dilapidata esset, praedia fructuosa et publica vectigalia petentibus
 donavit. iis quoque deficientibus, illustribus dignitatibus non paucos
 eosque non claros viros ornavit, aut ad proximum et convenientem
 gradum evexit: sed quosvis, qui eum honorem parvi aestimabant et
 primum gradum nondum conscenderant, in summo fastigio colloca-
 vit, ut dignitatum frequentia indignitatem haberet et omni gratia ca-
 reret, aliqui etiam suo honori derogatum putarent illo honoris incre-
 mento, ut sero tandem iure id consecuti quod aliis praeter meritum
 ante tempus contigisset, dignitate secum exaequatis iis, quibus,
 quantumvis honore auctis, ipsi prorsus neglecti dignitate praestare
 iudicarentur. neque vero difficilis erat honoris adeptio. quod enim
 scriptum imperatori offerres, id e vestigio subsignabatur, sive in-

Ξηράν ἀρουῶσθαι δὲ τὴν θάλασσαν ἢ τὰ ὄρη ἐν καρδίαις Θυ-
 P. 293 λασσῶν μετατίθεσθαι, εἴτε μὴν, ὡς ὁ μῦθος βούλεται, Ὀλύμ-
 πῳ Ἄθων ἐπανατίθεσθαι. οὕτω δὲ ταῦτα πάντα τετελεκώς
 ἢ μᾶλλον συντετελεκώς, οἰκειότερον εἰπεῖν, ὡς χαρίζεσθαι
 τῷ καιρῷ καὶ τοῖς πράγμασι βιαζόμενος διαφίησιν ἔπειτα τὰ 5
 στρατεύματα εἰς ἤδη τὰ οἰκεῖα ἐπανελθεῖν, μηδένα θέμενος
 λόγον εἰ τὰ ἐν ποσὶν οἱ Βλάχοι ληΐζονται μετὰ Σκυθῶν ἐπιόν-
 τες. καὶ αὐτὸς μὲν οὐκ εὐθύς ἐντῆρι παντὶ τῆς εἰς τὴν πό-
 λιν ἤψατο, ἀλλ' ὡς τοῦ ἀδελφοῦ συσχεθέντος καὶ πηρωθέν-
 τος μηδένα ὑφορώμενος κίνδυνον, βιάθη καὶ τοῖς σταδμοῖς 10
 ἐμβραδύων ἐπορεύετο. ἤδη γὰρ καὶ τὸ τῆς πολιτείας αὐτὸν
 ἀνευφήμησε πλήρωμα, καὶ πρὸς τῆς γυναικὸς Εὐφροσύνης
 ἢ τούτου προηποίμαστο εἰσοδος, τό τε τῆς συγκλήτου μέρος,
 Βεῖ καὶ μὴ ἄπαν, ἰλαρῶς ὅσα οἱ ξυνηνεκταί ἦνεγκε, καὶ τῶν
 ἐκ τοῦ δήμου πρὸς τὴν ἀκοὴν τῶν ἠγγελεμένων οὐδὲν τις 15
 ἀτάσθαλον ἐνεόχμωσεν, ἀλλ' ἠρέμησαν μὲν πάντες καὶ συνε-
 πενδόκησαν τοῖς ἀκουσθεῖσι, μήτε βατταρίσαντες μήτε ἀνά-
 φλεγέντες πρὸς δικαίαν ὀργὴν οἷς εἰωθὸς αὐτοῖς βασιλεῖα
 χειροτονεῖν ὑπὸ τῶν στρατοπέδων καὶ τοῦτο ἀφήρηται. ἐπεὶ
 δὲ πρὸς τὸ μέγιστον ἀρχεῖον ἢ δούκαινα Εὐφροσύνη ἄρασα 20
 ἤλαυνε, τότε δὴ τῶν βαναύσων καὶ ξυγκλύδων τινὲς φιλοτά-
 ραχοι φατρίαν κροτήσαντες καὶ σύστρεμμα ποιησάμεκοί τινα
 Κοκποστέφανον ὀνόματι Ἀλέξιον, ἐς τὸ μέγιστον ξυλληγόντες

3. οὕτω δὲ πάντα pΓ A. τελέσας ἢ μᾶλλον ἀπολέσας B.
 6. ἔδη APW. 20. ἢ δούκαινα] ἢ τοῦ ἀλεξίου σύνευρος A.
 22. φασθ.] ὁμονοήσαντες καὶ κουμπανία μία γινόμενοι B. 23.
 ἀλ. ἐπ' ἀγορᾶς ἀναγ. A.

et ta dictione constaret, sive ut mare arare, terra navigare et mon-
 tes in medium mare transferre, sive (ut est in fabulis) ut Athon
 Olympo imponere liceret, peteres. his rebus omnibus ita perfectis
 vel potius confectis, quasi temporum et rerum conditioni servire co-
 actus, legiones domum abire sinit, nihil curans quod Blachi cum
 Scythiis obviam quaeque vastarent. et ipse non statim in urbem pro-
 perat, sed fratre capto et excaecato nihil periculi metuens, pedeten-
 tim ac per otium in diversoriis commorando proficiscitur. iam enim a
 civibus quoque declaratus imperator et a coniuge Euphrosyna ingres-
 sus ei praeeparatus erat; et senatus, licet non totus, eius successi-
 bus laetabatur. neque plebs ad illius mutationis famam concitata vel
 novis rebus studuit vel iusta iracundia exarsit, quod imperatoris cre-
 andi privilegium a militibus sibi ereptum esset: sed quieverunt et acta
 comprobantur omnes. caeterum cum coniux eius ducissa Euphrosyna
 in magnum palatium abiret, tum vero colluvies opificum et turbulen-

τέμενος, ἀναγορεύουσιν αὐτοκράτορα, ἀστροθεάσιμα ὄντα καὶ πάλαι τῇ βασιλείᾳ ἐνεδρεύοντα, οὐκέτι λέγοντες θέλειν ὑπὸ Κομνητῶν βασιλευέσθαι γεγενημένων αὐτοῖς εἰς πλησμονήν. C τῆς δὲ βασιλείσης Εὐφροσύνης ἐπικινδύνως οὕτως τὸ μέγα V. 241
 5 παλάτιον εἰσιούσης, ἔνιοι τῶν ἀπ' εὐσήμου γένους ἐφεπόμενοι ἐκείνῃ κατὰ τοῦ Κομποστεφάνου ὤρμησαν τολμηρότερον μᾶλλον ἢ συνετώτερον, καὶ τὸ χυδαῖζον στίφος τῆς πόλεως αὐτίκα διασκεδάννυται, καὶ ὁ Κομποστέφανος συλληφθεὶς φρουρᾷ παραδίδοται. (2) τοῦ δὲ δημώδους πλήθους οὕτως
 10 ἠρμηκότος, καὶ αὐτὸ συναπτῶς τὸ τῆς ἐκκλησίας πλήρωμα τῇ νέᾳ τυραννίδι συμβαίνει, καὶ τις τῶν νεωκόρων ὀλίγοις ὑποφθαρεῖς κέρμασι (τοῦτο δὲ καὶ τῶν ἀγοραίων οἱ ταραχώδεις πεπόνθαι καὶ βραχεῖς τῶν ἐκ τοῦ δικαστικοῦ τάγματος· τὰ δὲ ὀνόματα προφέρειν οὐ δύναμαι) τῆς τοῦ Ἄλε-
 15 ξίου εὐφημίας κατάρχεται εἰς τὸν ἱερὸν ἀνάσταθμον ἀνιών, D μὴ ἀναμείνας ἐκ τοῦ ἀρχιποίμενος τὸ ἐνδόσιμον. ἀλλὰ καὶ οὗτος μικρόν τι ἐνστάς, καὶ ὅσον τὸν μὴ αὐτόκλητον ὑπεμφῆναι, τὴν γνώμην εἰς τὸν ἄρξαντα μετέθηκε. καὶ τοῦ πατριάρχου τοίνυν ὑποχαυνωθέντος οὐδεὶς ἦν ἐκ τούτου γνω-
 20 σιμαχῶν, ἀλλὰ πάντες τὸ μέγιστον ἀρχεῖον καταλαμβάνοντες ἠντιομόλουν ἀτεχνῶς τῇ βουσιλίδι ὡς ἀνδράποδα, καὶ πρὶν ἰδέσθαι τὸν τυραννήσαντα ἢ γνῶναι ἀκριβῶς ὅποια τὰ ξυνε-

2. βασιλεῖς] ἀρχῆ A. τὴν βασιλείαν ἐκ πολλοῦ μαγευόμενον B.
 4. βασιλίδος A. 5. εἰσιούσης καὶ τῶν — γένους ἐκείνῃ ἐφεπόμενων κατὰ τοῦ κομποστ. ἐξορμησάντων — συνετ. τὸ τε χυδ. στ. τῆς π. διασκ. A. 15. εἰς τὸν ἄμβωνα B. 20. ἀπαξάπαντες τὸ μέγα A.

torum hominum quendam astrologum Alexium Contostephanum, imperio iam olim insidiantem, in foro imperatorem consalutat: negabant enim se Comnenorum laturos diutius imperium, quorum pertaesum esset. imperatrice vero ita cum periculo magnum palatium ingressa, comitatus nobilium hominum audacius quam prudentius in Contostephanum facto impetu factionem illam dissipat, et Contostephanum in carcerem conicit. (2) Eo populi motu compresso, etiam ecclesiastici novum imperatorem approbant; et quidam sacrificium paucis nummis corruptus, (eodem modo et cum seditiosis circumforaneis et paucis ex ordine iudicum, quorum nominibus parco, actum) suggesto consensu Alexii proclamationem orditur, sine patriarchae consensu; qui tamen paulisper refragatus, ne sua voluntate coactus videretur, et ipse in imperatoris partes concessit. quo facto nemo amplius est adversatus, sed universi in magnum palatium tanquam mancipia transfugerunt; et priusquam novum imperatorem viderent, aut quid veteri accidisset compertum haberent, eius uxori qui rerum potiri ferebatur obedi-

τοχθέντα τῆ πρώην ἄνακτι, τῇ τοῦ λεγομένου βασιλεῦσαι κα-
 θυπέκλυτον γυναικί, καὶ ὑπετίθουν ὡς θρανίδας τὰς κεφαλὰς,
 καὶ τὴν ῥίνα τῇ ἐμβάδι δίκην προσκνιζομένων κυνιδίων ἐνή-
 ρειδον, καὶ περιδεεὶ παρίσταντο τῷ σχήματι, τὼ πόδες συνά-
 πτοντες καὶ τὼ χεῖρες συμβάλλοντες. καὶ οἱ μὲν ἀβέλτεροι 5
 P. 294 οὕτως εἰς ἀκοῆς ἀνασσομένοι, ἡ δὲ βασιλὶς χρῆμά τι οὐσα
 ποικίλον καὶ πράγμασιν εὐμεθάρμοστον προσφυσεῖ ταῖς πεύ-
 σσει τὰς ἀποκρίσεις ἐμέριξε, καὶ τοὺς ἐθήθει διέχευ Βυζαν-
 τίους ἐν οἷς ἐκάτωλλον· οἱ δὲ ὡς ὕες αἰ τὰς γαστέρας κατα-
 ψώμεναι ὑπτιάζουσιν, ἔποκνῶμενοι τὰ ὄτα τοῖς ἐππροσηγόροις 10
 ἀσπασμοῖς οὐδέν τι τῶν συμβεβηκότων ὑπὸ νόμεισιν εἶδοντο. καὶ
 τοιαύτη μὲν ἡ προεισάδιος ἐτοιμασία τοῦ βασιλέως ἦν Ἀλεξίου,
 ἀναίμακτος πάντη καὶ μηδένα τῶν ὄλων ἐς οὐσίαν ἀδικήσα-
 σα. εἴσεισι δὲ τὸ Βυζάντιον μεθ' ἡμέρας τινὰς καὶ αὐτός,
 καὶ κλίην χρυσοκάστω νεόλουτος ἐνιζήσας κατὰ τὸ λεγόμενον 15
 B εἶξω Φιλοπάτιον περιχαρῶς καὶ ἀσμένως τοὺς ἐς αὐτὸν ἀφι-
 κνουμένους προσίετο, μὴ καταπεπτωκῶς τὴν κατάστασιν τῆς
 ψυχῆς εἰς ὧν εἰς τὸν ἀδελφὸν διεπράξατο. τινὲς δὲ τῶν τοῦ
 Βήλον κριτῶν μὴ εὐκαιρῶς τὸν καιρὸν κολακεύοντες βωρο-
 λόχους ἐπιφῆκαν φωνάς, ἐν αἷς καὶ ὄφλον κατάγειλον. ἦσαν 20

1. τῇ τοῦ λεγ.] μετὰ παρρησίας ὡς δοῦλοι παρίσταντο τῇ τοῦ
 λεγομένου βασιλέως γυνῇ, καὶ εἶδον τὰς κεφαλὰς αὐτῶν
 ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῆς· καὶ ὡσπερ τὰ ζαγάρια ἀνιχνεύοντα
 τὴν δσμήν τῶν περδικίων γυρεύουσιν, οὕτω καὶ οὗτοι ἀνι-
 στάμενοι ἀπὸ τῆς γῆς παρίσταντο διεδεμένοι τὰς χεῖρας,
 τοὺς πόδας μὴ μεταβαίνοντες, ἀλλὰ πῶτιν προσέχοντες. B.
 6. ἡ βασιλὶς δὲ γινώσιν ἔχουσα ποικίλην καὶ γλῶσσαν λαλοῦ-
 σαν εὐάρμοστα καὶ γλυκαίνουσαν τοὺς ἀκούοντας ἐδέλεάζε
 τοὺς καλογνώμονας καὶ φρονίμους τῶν πολιτῶν καὶ ὑπέσυρε,
 καὶ εἶχεν αὐτοὺς ὑπακούοντας ὡσπερ χοίρους κνηθόμενους καὶ
 ὀμαλιζομένους. B. 15. ἐπὶ κλίης βασιλικῆς ὄλης χρυσῆς καὶ
 λαμπρᾶς B. 19. μὴ εὐκ.] μετὰ ὑποκρίσεως B.

runt, et tantum non capita pro scabellis supposuerunt; et catello-
 rum instar calceum eius deosculati, formidantium habitu, coniunctis
 pedibus et complexis manibus, soli famae obtemperantes, astiterunt.
 at imperatrix callida et tempori servire edocta mulier fatuus Byzantios
 verborum lenocinio demulcebat; qui ut porci resupini, quibus
 ventres fricantur, blanditiis deliniti, nihil non eorum quae acta erant
 approbabant. ingressu ad hunc modum sine sanguine et publicatione
 bonorum cuiusquam praeparato, post dies aliquot ipse Alexius in
 urbem venit; et recens lotus in aurato lecto in exteriori Philopatio
 sedens libenter et hilariter adiri se patitur, animo propter admissum
 in fratrem scelus non consternato. quidam vero ex Beli iudicibus,

δ' οὐ καὶ ἐπεστενάξαν τοῖς ὀρωμένοις, καὶ τοὺς βασιλείους
 κόσμους κατωπτευκότες, οὓς ἑαυτῷ ὑπέρραψεν Ἰσαάκιος,
 περιαιμπίσχοντας ἄρτι τὸν ἐκείνου κασίγνητον ἐπωδύραντο,
 τὴν ἀτοπίαν ἐκπλαγέντες τοῦ πράγματος, καὶ τὴν τοιαύτην
 5 ἀλλοίωσιν τῆς ἀρχῆς ἀρχὴν προσφάτων οἰωνίζοντο συμφορῶν,
 τὰ τε Ὀσίριδος καὶ Τυφῶνος ἐβάλλοντο κατὰ νοῦν, ὑφ' ὧν
 ἐκακοπράγησεν Αἴγυπτος. εἰσελθὼν δὲ τὸ τῆς Θεοῦ σοφίας
 περίπυστον καὶ μέγιστον τέμενος, ὅπως κατὰ τὸ ἔθιμον ἐς C
 βασιλέα χοισθῆ καὶ περιβαλεῖται τὰ τοῦ κράτους σύμβολα,
 10 πρῶτα μὲν ὀψιμαίτερον τὸ τῆς πίστεως ἐγγράφει σύμβολον
 βιαιῆ τῆ βασιλικῆ, ἔπειτα ταῖς ὠρναίαις λεγομέναις τοῦ νεῶ
 πύλαις ἐγγύσιας ἱκανὸν ἐκεῖσε χρόνον διέτριψε, προσδεχόμενος
 πότε ἂν ἐπιταχθεῖ τὴν εἴσοδον παρὰ τῶν ἀκριβοῦντων τὸ
 τῆς ὥρας καίριον τῶν ἱερῶν κατηγουμενίων ἀνωθεν. ἐξῴων
 15 δὲ τοῦ νεῶ καὶ μέλλων ἐπιβῆναι τοῦ ὄχηματος, ὃ μὲν ἵππος
 (ἦν δὲ οὗτος φατινιστὸς καὶ Ἀράβιος) προσάγεται παρὰ τοῦ
 πρωτοστράτορος ἀπὸ τοῦ χαλινῶ ἐλκυσθεὶς, γίνεται δέ τι
 τῶν ἀήθων καὶ ἀξίων θαύματος. οὐ προσίεται ὁ ἵππος τὸν
 ἀναβάτην, ἀλλὰ φοιμάσσων ὑφαιμος τὸ ὄμμα καὶ τὸ σὺς με- D
 20 τέωρος καὶ συχνὰ κόπτων τὸ δάπεδον καὶ τὰς ἐμπροσθίους V. 242
 ἀναβάλλων ὀπλὰς καὶ ἑνὴν φερόμενος αὐτὸν ἀπεστρέφειτο,
 ἀδοξῶν ὡσπερ ἐπὶ τῶν νῶτων ὄχειν καὶ κατ' αὐτοῦ ἀγοιού-

2. ἑαυτῷ] ἐκ νεῶ ἐποίησεν B. 6. τὰ τε] εἰς νοῦν ἔχοντες
 ὅσα κακὰ καὶ σημεῖα καὶ τέρατα ἐξαπέσειλεν ὁ θεὸς εἰς τὴν
 αἴγυπτον διὰ τὴν σκληρότητα ἱεροῦ B. 13. παρὰ τῶν ἀκρι-
 παρὰ τῶν ἐπάνωθεν τοῦ κατηγουμενίου ἰσταμένων ἁροσκόπων
 καὶ προσεχόντων καὶ ἀκριβολογούντων τὸν τῆς ὥρας καλὸν
 καιρὸν. B.

intempestivis locis, quos adulatio suggerebat, risni se exposuerunt.
 erant etiam qui id spectaculum suspiriis prosequerentur, cum vestes,
 quas sibi confecerat Isaacius, fratrem eius induisse viderent, et in-
 dignum illi facinus deplorarent, et eam principatus mutationem brevi
 malorum fore principium augurarentur, Osiridis et Typhonis recordati,
 a quibus afflicta esset Aegyptus. celeberrimum et maximum dei
 Sapientiae templum ingressus, ut de more inauguraretur et imperii
 insignia assumeret, primum fidei symbolum imperatorio colore tar-
 dius perscribit, deinde ad speciosam templi portam diutius conno-
 ratur, expectans, dum ingredi iuberetur ab iis qui opportunam ho-
 ram in eo loco, ubi Catechumeni instituuntur, observabant. templo
 egressus, cum sublimem equum Arabicum a protostratore adductum
 consensurus esset, res memoratu digna accidit. equus enim sessorem
 non admittit: sed oculis sanguine suffusis, auribus arrectis, crebro
 solum pulsans, et anterioribus unguis cum fremitu sublati, etiam

μνος. πολλάκις οὖν πρὸς τὸ ἰππεύειν γινόμενον τον Ἀλεξίον
 ἀπεκρούσατο, τὰς ἐμπροσθίους ἐνοσίων χηλῶν καὶ τὰς ὄψεις
 ἐπιστρέφων ὀπίσω. ὡς δὲ ποτε μετὰ πλεῖστα περιπομπήσμα-
 τα καὶ διομαλίσεις τοῦ αὐχένος ἔδοξεν ἡρεμήσειν καὶ καθ-
 ῆσθαι τῶν ἀγερώγων ἐκείνων ἐλξέων καὶ τῆς τῶν ποδῶν 5
 πρῶσεως, ὃ μὲν βασιλεὺς ἐπ' αὐτὸν ἀνεπήδησε καὶ τῶν ἡνί-
 ων ἐλάβετο, ὃ δὲ ὡσπερ ἠπατημένος, καὶ δεξιόμενος ἀναβί-
 την ὄν οὐκ ἤθελεν, ἠτάκτει τε ὡς πρῶην καὶ τοὺς πόδας
 ἀνίστη μετ' ἐξακούστων τῶν χρεμετίσεων· οὐδ' ἔληξεν ἐμβα-
 χευόμενος οὕτως, ἕως τὸ μὲν λιθόστρωτον στέφος ἐκ τῆς κ- 10
 P. 295 φιλῆς τοῦ βασιλέως εἰς γῆν κατήνεγκεν, ὡς καὶ τούτου δια-
 θρασυθῆναι μέρη τινά, αὐτὸν δ' ἀπεσφαιρίσεν. ἔππου τε-
 τυν ἐτέρου προσεεχθέντος, οὐχὶ μεθ' ὕψους ἐποπτεύετο
 στεφανώματος, ὃ καὶ μὴ αἴσιον τῶν ἐσομένων ἔδοξε σύμβο- 15
 λον· μηδὲ γὰρ ἂν ἠδιαλώβητόν οἱ συντηρηθῆναι τὴν βασι-
 λείαν, ἀλλὰ τοῦ ἔψους ἀποπεισῆν καὶ προσπαθεῖν αὐτὸν ἀπὸ
 τῶν ἐναντίων κικῶς. συνεπόμενον δὲ τῷ βασιλεῖ τῷδε
 ἔφιπποι καὶ οἱ δύο ἐπὶ θυγατρῶσι τούτῃ γαμβροὶ ὁ Κοντο-
 στέφανος Ἀνδρόνικος καὶ ὁ Κομνηνὸς Ἰσαάκιος, καὶ ὁ πρὸς 20
 πατρὸς ἐκείνῳ θεῖος Ἰωάννης ὁ Δούκας, πεπαίτερος ὢν τὴν 20
 ἡλικίαν, ᾧ καὶ κατὰ τὴν πομπαίαν ἐκείνην πρόοδον συνέβη
 τι τοιοῦτον παράλογον· μὴ γὰρ τινος διαταράξαντος τὴν κό-
 B λουρον ἡμίονον ἧ ἔποχος ἦν, τὸν σεβαστοκρατορικὸν ἀπεβί-
 λετο στέφανον ἀνατραπέντα τῆς κορυφῆς καὶ αὐτομάτως κα-
 ταπεσόντα εἰς ἔδαφος. πρὸς ὅπερ οἱ μὲν θεώμενοι ἐξεβόησαν 25

13. ἐπόπτει A, ἐπόμπευσε B. 20. τὴν ἡλικίαν om A. 22.
 διαταράξαντος] σκιάσαντος τὴν ἐκείνου μούλαν B. 24. σιέ-
 φανον] φύρεμα B.

ferocissime aversatur, quasi tergo recipere dedignaretur. atque ita
 saepius in posteriores pedes arrectus et aversis oculis Alexium repel-
 lit. ut autem post multos poppysmos et cervicis palpationes placatus
 et crebro illos gyros et calcitationes omissurus videbatur, impera-
 tor in eum insiliit et habenasprehendit. is vero ut deceptus, sesso-
 re quem nollet recepto, aequae ac prius ferocit, cum claro hinnitu
 pedes attollit, nec prius importune saltare desistit quam gemmata
 corona capite eius excussa et ex parte comminuta ipsum quoque de-
 iecisset. alio equo adducto, fracta corona inauspicatum omen visa
 est imperii cladium non expertis et imminens ruinae et noxae ho-
 stillis. comitabantur eum in equis duo generi, Contostephanus Andro-
 nicus et Isaacius Comnenus, et patruus eius Iohannes Ducas, vir
 provecta aetate, cui in ea pompa mirum quiddam accidit. nam cum

καὶ εἰς γέλων διεκινήθησαν, τὴν ἐγκρυφιαζομένην τῷ στεφάνῳ πρότερον φαλάκραν ὡς πλησίφωτον σελήνην τότε καταπτευκότες· ὁ δὲ Δούκας τὴν ἀνάγκην μετατιθεὶς εἰς τὸ εὐχαρι καὶ μείλιχον, ἄλλως τε καὶ τοῖς ἀβουλήτοις μὴ ἐτοιμῶς 5 χολούμενος, ἔφερεν ὡς σύμμικτον ἡδονῆ παιδιὰν τὴν τῶν πλείστων ἐπὶ τῷ γεγονότι διάχυσιν, γεγηθῶς ἐν μέρει καὶ αὐτὸς καὶ μηδαμῶς τὸν ἀγανακτοῦντα ὑποκρινόμενος.

3. Ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν ἀγγελωνυμίαν παρωσάμενος Κομνηνὸς ἐπελέγετο, εἴτε τὸ ἐπώνυμον ἀδοξῶν οἷα ὑφιζάνον 10 πρὸς τὸ Κομνηνικὸν κλείσμα, εἴτε συναφαντῶν τῷ ὁμαίμονι C καὶ τὴν ἐκείνου ἐπὶ κλησιν. ἀπάντων δ' οἰομένων μετὰ τὴν ἀναγόρευσιν αὐτίκα καὶ τὴν τῶν πραγμάτων ἡρέμῃσιν ὀπλιτεύοντα φωνῆσαι καὶ θυραυλοῦντα τὸν Ἀλέξιον, καὶ οὐχ ὅπως ἀντιστήσεται τοῖς ἐν χερσὶ δυσχερέσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ 15 πρότερον ἡμαρτημένα πρὸς τοῦ κασιγνήτου μὴ ἂν ποτε ἀνασχέσθαι παροφθῆναί οἱ ὅπως οὐκ ἀδιόρθωτα, καὶ μάλιστα ὅσα κακῶς ὑπὸ βαρβάρων ἔπαθον μὴ τὸν ἀνθιστάμενον ἔχοντα μὴδὲ τὸν οἰδεῖ παθηνάμενον, ὁ δὲ πρὸς ἅπαν τοῖς νακτίον μεθ' ἡρμοστο, καὶ ὡς τὸ ἀκρότατον ἤδη τῶν ἐφετιῶν εἰληφῶς 20 καὶ πρὸς ὃ πάλαι τὸ πᾶν ἐπέτεινε πρόθυμον περὶ θανάκως, ἀνέπεσε στεφνηφορήσας, ὡς εἶπερ οὐκ ἐπιστάσιαν ἔνομον ἀνθρώπων ἀλλ' εὐπορίαν χλιδῆς καὶ ἀνέσεως παροχὴν τὴν βασιλείαν D ἦετο. οὐκοῦν καὶ τὴν τῶν κοινῶν διοίκησιν παρεικῶς, ὡς τὸ πηδάλιον ὃ κυβερνήτης ὅς ἀπείρηκε πρὸς τὰ κύματα, χρυσο-

1. ἐγκρυφιαζομένην] ὑπὸ τοῦ χρυσοῦ σκεπομένην στεφάνου B.

2. ὡς πλησίφωτον] ὡς φεγγάριον ἀσπίζουσαν B.

mula eius a nemine exterrita esset, corona sebastocratorica sponte de eius vertice humi cecidit. unde populus calvitio eius, quod instar plenae lunae relucebat, nudato cum risu exclamavit. Ducas vero, qui etiam alioqui non facile rebus adversis commoveretur, necessitate in iocum et festivum ludum conversa, hilaritatem populi adeo non indignè tulit ut etiam una laetari videretur.

3. Imperator vero Angeli cognomento sive ut humiliorē repudiat, sive ut una cum fratre abolendo, Comnenus appellari voluit. cum autem omnes putarent eum post declarationem, rebus pacatis, statim in armis fore, nec urgentia duntaxat mala depulsurum, sed superiorum etiam temporum delicta fraterna correcturum, clades praesertim a barbaris propterea illatas quod eis nemo restitisset aut rerum curam suscepisset, ille contra, ut iam votorum omnium et unici ac diuturni desiderii compos factus, corolla insignis ignaviae sese dedit, quasi non legitimam hominum curationem sortitus, sed deliciarum et oculi facultatem esse imperium opinaretur. igitur abie-

φορῶν ἦν καὶ τὴν ἀκοὴν ὕλην ἀναπεταγνὺς καὶ πᾶσαν ἔντευξιν
 χαριζόμενος τοῖς ἐκ τῆς μερίδος τῶν συνεφαιμαμένων αὐτῷ τῆς
 ἀρχῆς, καὶ ἀφειδῶς ἀμφοτέροις ἀπήιτλει τὰ χρήματα ἅπερ
 συνέλεξεν Ἰσαάκιος, οὔτε τὴν ἐργώδη τούτων εἰσέπειτα συνα-
 γωγὴν σκοπούμενος οὐδὲ τὴν διακενῆς ἀπόκτησιν εὐλαβούμε- 5
 τος. τῷ τοι διαφορηθέντων δίκην ἀχρημιῦς καὶ κατὰ θερι-
 νὴν κόβιν ἐσκεδασμένων ταχίως πρὸς ἀρχάς γαστέρας ὡς οὐδ'
 ἦν ἐπιστάμενος, ὃ τῇ φιλοδωρίᾳ προσκείμενος εἰκῆ αὐτοκρά-
 τωρ ἑαυτὸν τῆς ἀσωτίας ἐμέμφετο ὕστερον, ἥνίκα χρημάτων
 ἐχάτιζεν. ἦν δὲ καὶ ἡ τοῦ βασιλέως τοῦδε ἄκοιτις τὸ μὲν 10
 φρόνημα καὶ λίαν ἀνδρώδης καὶ γλωτταν αὐτοφῶς ἀρχοῦσα
 V. 243 σοφιστικὴν, χάρισι διηρθισμένην καὶ περιθεομένην γλυκύτητι,
 P. 296 καὶ προγῶναι τὸ μέλλον ἰκανωτάτη καὶ τὸ ἐνεστὸς ἀρίστος
 διοικήσειν ἐπισταμένη, τὰ δ' ἄλλα κακὸν διωλύγιον, οὐ φημι
 τὰς κομῳώσεις καὶ βασιλείας καθηδυπάθησιν, καὶ τὸ ἰσχύειν 15
 ὑπὲρ τὸν ἔμευνίτην εὐροία φύσεως μετενεγκεῖν τὰ καθεστῶτα
 καὶ μὴ ὄντα ἐπέξενερεῖν (ταῦτα γὰρ οὐ διὰ λόγον τῇ ἱστορίᾳ,
 κἄν εἰεν γυναιξὶν οὐχ ἀρμόδια, καὶ βασιλίσοις οἰαισθῆ προσ-
 εγένετο), ἀλλ' ὅτι τὸ κάλυμμα τῆς αἰδοῦς ἀτιμιάσασα ἐλκί-
 ζετο καὶ διεσπινιόταν καὶ εἰς ὄνειδος ἦν τῷ ταύτην ἀρμοσα- 20
 μένη. ὃ δὲ τὰ μὲν πρῶτα εἰδέναι τὰ ἀτοπούμενα παρὰ πᾶ-

17. ταῦτα γὰρ οὐ διὰ λόγου λαλεῖν θέλω, ἐὰν καὶ μὴ πρόπον-
 τα μὴδὲ ἀρμόδια εἰσὶ γυναιξὶ, καὶ ταῦτα βασιλίσοις. ἀλλ'
 ὅτι τὴν γυναικίαν ἐντροπὴν ἀπορρίψασα διὰ τοῦ γουρ-
 γούρου αὐτῆς κλώζους καὶ ἐρευγμοῦς ἐποίησεν καὶ σαυριγμοῦς
 μεγάλους ἐξέγερεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτῆς. ἅπερ ἦσαν εἰς
 ἀσχύνην καὶ ὄνειδος τοῦ ταύτης ἀνδρός. B.

cta rei publicae cura, ut gubernator fluctibus defatigatus, in aureo
 vestitu se oscitabat; et apertis auribus omnium eorum petitionibus
 annuebat, quos adipiscendi imperii adiutores habuerat, et utraque
 manu pecuniam ab Isaacio collectam profundebat, non considerans
 cum quanta difficultate postea recolligenda esset et quam temere
 nunc dissiparetur. cum igitur instar palearum aut aestivi pulveris
 celeriter disiecta et in ventres ignavos, quos ne norat quidem, in-
 sumpta esset, temere munificus imperator ipse tandem profusionem
 suam damnare coepit, cum pecunia egeret. eius vero uxor, virili
 animo mulier et ab ipsa natura dicendi suavitate et lepore ornata,
 nec ad praesentia duntaxat optime administranda sed et ad futura
 providenda solertissima, aliis rebus teterrima pestis fuit. neque nunc
 de exquisito ornatu et luxu regio loquor, neque de eo quod ingen-
 nii felicitate in mutando recepto statu et rebus novandis maritum
 superabat (nam haec, etsi non decora mulieribus, reginis praesertim,
 tamen praetereunda censeo), sed de impudicitiae probro atque infla-

σιν ἐκρίνετο, τοῖς δ' ἄγνοοῦσι σχηματίζεσθαι· ἐξ ὧν δ' ὕστερον διεπεπράχει, ὅτε τὰ κατὰ τὴν σύνοικον γεγόνασιν ἐκπυστα, σαφῶς ὑπέδειξεν ὡς οὐδὲν τῶν τολμωμένων ἠπίσκατο. B
 δηλώσει δὲ ταῦτα τὸ λέγειν κατὰ τὸν οἰκεῖον καιρὸν. τῆς
 5 τοίνυν βασιλίδος τοὺς ἔθρους ὑπερβαινούσης καὶ τὰ ταῖς πρὶν Ἀγυούσαις Ῥωμαίων ἔθιμα ἀδοξούσης, εἰς δύο ἀτεχνῶς ἀρχάς ἢ βασιλεία διήρητο· οὐ γὰρ ὁ κραιῶν μόνον ὅποσα ἤρειτο διεκέλευετο, ἀλλὰ ταυτοδυνάμως τούτῳ κάκεινῃ τὰ πρὸς βουλῆς διεπράττετο, ἐν πολλοῖς δὲ καὶ ἀνέλυε πρὸς τὸ Θυμῆρες
 10 αὐτῇ μεταμειβούσα ἅπερ ἐδέδοκτο βασιλεῖ. ἀλλὰ καὶ πρεσβείας μεγίστης ἐθῶν μελλούσης βασιλεῖ ἐποπιάνεσθαι, θρόνοι συμφρῶς πολυτελεῖς παρτίθεντο, καὶ συνεδρεύουσα προεκάθητο λαμπρῶς διεσκευασμένη, λίθους τε καὶ μαργάρους διαφανέσι τὸ τυμπάνιον ἀναδέουσα καὶ τὸν τράχηλον ὀρμίσκοις C
 15 πολυτίμοις διαλαμβάνουσα. ἐνόησε δὲ κατ' ἄλλας βασιλείους οἰκοδομὰς διωτάμενοι, καὶ ἀνὰ μέρος ἀμφοτέρω προφαινόμενοι, εἰς ἑαυτὸν ἐμέριζον τὸ ὑπήκοον* ἢ καὶ πρώτως ἀπονεῖμαν βασιλεῖ προσκύνησιν, ἐκεῖθεν ἀπαῖρον πρὸς τὴν βασιλίδα μετεπορεύετο καὶ βαθυτέραν αὐτῇ παρεῖχε τοῦ γόνατος
 20 σὺγκραμψιν. οὐ βραχεῖς δὲ καὶ τῶν καθ' αἷμα βασιλεῖ ἐγγιζόντων, καὶ οἷς τὰ ὑπερήφανα τῶν ὀφφικίων ἀνέκειντο, τοὺς ὤμους ὡς θρανίδας ὑποβάλλοντες ἐπὶ τῶν λαμπρῶν καὶ μετεώρων θῶκων τὴν βασιλίδα ἀνέφερον.

13. λαμπρῶς διεσκ.] ἔξομπλισμένη B. 22. ὡς θρανίδας] ἀντὶ σουπεῖλου A.

mia, qua maritum deonestabat, qui cum initio id dedecus scire et dissimulare ab omnibus putaretur, tamen ea facinora se ignorasse, postea cum publicata essent, declaravit, ut suo tempore narrabimus. cum igitur imperatrix limites transiliret et superiorum Augustarum instituta contemneret, imperium plane in duos principatus est divisum. neque enim imperator duntaxat quicquid ac libitum mandabat: sed illa etiam pari auctoritate, quae visa erant, peragebat, imo aliquando pro sua libidine illius iussis intercedebat. et cum maximae legationes audiendae erant, duo pretiosa solia coniungebantur, et illa marito cum magno splendore ac pileolo gemmis et perspicuis margaritis ornato assidebat, et torques pretiosissimos de collo suspendebat. aliquando etiam in aliis palatiis seiuncti per vices adorabantur, subditis ab imperatore ad illam salutandam transeuntibus et genua submissius flectentibus. nonnulli etiam imperatoris consanguinei, qui summos magistratus gerebant, imperatricis splendas et altas lecticas humeris tanquam mancipia subibant.

Ἄλλ' οὐπω μῆνες τρεῖς παριπνεύκειςαν, καὶ φήμη τις
 πρόεισιν ἀψευδῆς ἐκ Κιλίκων τινὰ ὀρμώμενον Ἀλέξιον τοῦ-
 Δνομα, τῷ τοῦ βασιλέως Ἀλαξίου ὀνόματι ἐποχοῦμενον ὄν δ'
 βασιλεὺς ἐγείνατο Μανουήλ, τῷ τῆς πόλεως Ἀγκύρας σατρα-
 πεύοντι προσρῆναι καὶ ὑπ' αὐτοῦ προσδεχθῆναι ὡς υἱόν·
 ἀληθῆ τοῦ αὐτοκράτορος Μανουήλ, οὐχ ὅπως περατώσειεν
 αὐτῷ τὰ κατ' ἔφεσιν (ἦδει γὰρ κακείνος ὡς ὁ βασιλεὺς Ἀλέ-
 ξιος διὰ πνιγμονῆς ὑπ' Ἀνδρονίκου τὸν βίον κατέστρεψεν), ἀλλ'
 ἐν' ὁ βασιλείων Ῥωμαίων συνδιαπλέκοιτο πράγμασι τοῖς στα-
 σιασταῖς ἀντικαδιστάμενος, καὶ αὐτὸς ἐντεύθεν παρακερδαί-
 νη τι, χρημάτων ὄνιον τὴν μετὰ Ῥωμαίων φιλίαν κτώμενος.
 ἐπεὶ δὲ εἰς ἔργον ταῦτα δὴ τὰ ἀγγέλματα ἐκβεβήκει, καὶ ὁ
 ψευδώνυμος οὗτος Ἀλέξιος τοῖς ὁμόροις τῇ Ἀγκύρα Ῥωμαϊ-
 κοῖς πολιῖσμασιν ἐπεφύετο ἐνισχυόμενος παρὰ τοῦ Πέρσου
 καὶ κρατυνόμενος, στέλλεται τις ἔκτομίας ᾧ τοῦπικλῆν Ἡο-15
 Ρ. 297 γοπολίτης, ἄρτι πρὸς βασιλέως παρακοιμώμενος τιμηθεὶς.
 μηδὲν τι δὲ τοῦ θλαδίου κατορθοῦντος πρὸς τὴν ὑπόθεσιν
 δεῖν ἔγνω καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἐξελθεῖν, ἐν τῷ μέρει δὲ
 καὶ τῶν μετὰ τοῦ Πέρσου σπονδῶν ἐπιμεληθῆναι, εἰδὼς ὡς
 οὕτω μάλιστα ῥαδίως καταγωνίσεται τὸν ὀνόματι ἐτέρου, καὶ 20
 τούτου πάλαι τεθνεώτος, ἐπερχόμενον αὐτῷ ἀντίπαλον. πλὴν
 ὁ Πέρσης τῷ καιρῷ καταχρῶμενος οὐκ ἄλλως τὴν εἰρήνην
 ἐδέχετο, εἰ μὴ αὐτίκα δωρησεται οἱ βασιλεὺς ἀργυρίου κεν-
 τηράρια πέντε κεκομμένα εἰς νόμισμα, ἐτησίως δ' ἔκτοτε τρι-
 V. 244 σὶν ἐκ τούτων φιλοτιμεῖται καὶ Σηρικοῖς τεσσαράκοντα νήμα- 25

15. οἰνοπολίτης Β.

Verum trimestri nondum elapso fama non fallax affertur, Cilicem quendam assumpto Alexii filii Manuelis nomine ad Ancyrae urbis satrapam se contulisse, ab eoque ut verum Manuelis filium susceptum esse, non ut eius postulatis annueret (noverat enim et ipse imperatorem Alexium ab Andronico strangulatum esse) sed ut imperator bellis distineretur, dum seditiosis resisteret, et ipse aliquid emolumentum inde perciperet, amicitia sua Romanis vendita. postquam autem Pseudalexius iste Persarum opibus adiutus Ancyrae vicina Romana oppida populabatur, eunuchus quidam cognomento Eonopolita, nuper ab imperatore accubitoris dignitate ornatus, ad eum reprimendum mittitur. qui cum rem male gereret, imperator ipsi sibi exeundum esse censuit, eademque opera de foedere Persico agendum, haud ignarus impostorem illum ea ratione facillime debellari posse. verum Persa occasione usus pacificationem se nulla alia ratione admissurum affirmavit, nisi argenti signati centenarii quinque in primis et deinceps

DE ALEXIO ISAACŪ ANGELI FR. LIB. I. 609

σιν, ἅπερ ἐκ Θηβῶν ἰπταπύλων βασιλεὶ καθορήθηται. ἀφι- B
 κόμενος οὖν κατὰ τὸ πύλισμα τὰ Μελεύγεια πρὸς τῶν ἐκεῖ-
 σε βασιλεὺς αὐτοκράτωρ ἀναγορευέται, πλὴν οὐχὶ καὶ γεν-
 ναίαν τὴν κατὰ τοῦ ἀντιστάτου Ἀλεξίου σύναρσιν εὗρισκεν,
 5 ἅλλ' ὡς βασιλεὶ Ῥωμαίων αὐτῷ προσανέχοντες οὐδὲ τὸν Ψευ-
 δαλέξιον ἐκεῖνον φιλοφροσύνῃς εἶον ἐκτός, τούτῃ τε κἀκείνῳ
 τὰ βλέμματα χαριζόμενοι πρὸς ἑκατέρους ταῖς γνώμαις ἔρ-
 ρεπον, μηδαμῶς ἐμφαίνοντες διτῇ προσρέπουσιν ἀτεχνῶς·
 ὅθεν παντὶ τῷ βουλομένῳ παρεῖχον κατανοεῖν ὡς ἀμφίρροποι
 10 ὄντες οὐδέτερον μὲν ἐκ τοῦ αὐτίκα προσκείσονται, κατὰ δὲ
 καιρὸν τῷ νικῶντι προσθήσονται. ἀλλὰ καὶ ταῖς πρὸς βα-
 σιλέα ἐντεύξεσιν ὑπέξαιροντες τὸν Ἀλέξιον οὐδαμῶς ἔληγον.
 πολλάκις γοῦν ἔλεγον ὡς „καὶ σὺ ἀγάσαιο ἂν τὸν ἄνδρα, εἰ C
 Θεάσαιο, δέσποτα βασιλεῦ. οὕτω πυρραῖς καὶ ἐκτενέσι κί-
 15 μαις ἠγγαῖσται ὡς εἰ χρυσίου ἦσαν ἀπορρητήματα. οὕτως
 ἐστὶν εὐήλιξ, οὕτως ἰππότης ἀκράδαντος ὡς εἶπερ τῇ ἔρε-
 στρίδι ἐμπεπερόνητο.” πρὸς δὲ ταῦτα τοῦ βασιλέως ἀνθυπε-
 νεγκόντος ποτὲ ὡς ὁ τοῦ αὐτοκράτορος υἱὸς Μανουὴλ πάλαι
 ἀπερίω θανῆται ἢ δὴ πρὸς Ἀνδρονίκου καταδεδίκαστο, ὁ δὲ
 20 νῦν προσίων οὗτος πλάνος ἐστὶ καὶ τοῦ τῶν Κομνηνῶν γέ-
 νους ἀλλότριος, εἰ δ' ἐκεῖνον δοίῃ τις ζῆν καὶ τοῦτον εἶναι
 τὸν ἐπιόντα, ἀλλ' αὐτὸς ἄρχειν δῆπουθεν δικαιοτέρας ὁ καὶ
 τὰ Ῥωμαίων σκῆπτρα χειρίζων νυνί, ἐπελάβοντο τῶν λόγων
 οἱ ἀκρωόμενοι, καὶ ἀπ' αὐτῶν πορισίμενοι τὴν ἀντιθεσιν
 25 „ὄρῃς” ἔλεγον, „βασιλεῦ, ὡς ἄρ' ἀμφιγροῖς καὶ σὺ περὶ τοῦ D

ceps quotannis terni, et quadragenae vestes sericae, quae Thebis Boeoticis imperatori pendi solerent, sibi donarentur. ubi ad Melan-
 gia oppidum pervenit, ab illius loci incolis imperator Augustus sa-
 lutatur, sed parum alacriter contra seditiosum adiuvatur, quamvis
 enim eum pro Romanorum imperatore colerent, tamen nec Pseuda-
 lexium plane contemnebant; et dum utrumque coluit, minime prae-
 se ferunt utri prorsus sint addicti. unde quivis conicere poterat eos
 duabus sedere sellis, et in praesentia neutri opem laturos, sed per
 occasionem in partes victoris concessuros. imo etiam quoties impera-
 torem adibant, Alexium extollere non desistebant, subinde interii-
 cientes ipsi etiam miraculo eum fore, si videret ut rufo et promisso
 capillo esset ornatus, non secus ac si auri bracteae essent, ut esset
 procerus, ut robustus eques, quasi fibulis sellae allixus, ad quae
 cum imperator aliquando respondisset Manuelis filium ab Andronico
 iam olim sublatum, eum vero qui nunc illius nomen usurpet erro-
 rem esse et a Comnenia familia alienum, et ut ille viveret atque is

παιδός, καὶ τὸν ἐκείνου θάνατον ἀμφήριστον ἤγησαι; μὴ οὖν χαλέπαινε τοῖς τὸν νεανίαν οἰκτείρουσιν ἐκ μὲν τριγωνίας τὴν βασιλείαν ἐς αὐτὸν καταβαίνουσαν ἔχοντα, ἀρχῆς δ' ὀμοῦ καὶ πατρίδος παρὰ δίκην ἀποπλαζόμενον." ἰδὼν τοίνυν ὁ βασιλεὺς ὡς οὐδὲν ὠφελεῖ, καὶ τὴν αὐτὸς αὐτοῦ παρουσί-5
ων ἐπ' οὐδενὶ κερδαλέῳ κατανοῶν γίνεσθαι, τὰ φρούρια παρελθῶν, καὶ ἅ μὲν τούτων ἀποστήσας τοῦ Ἀλεξίου, ἅ δὲ πυρὶ παραδοῦς, ὡς τῇ ἀντίρτη προσρέποντα, ἐπανόδου ἐμνή-
σατο, δυσὶ τὴν ἐκστρατείαν περιγράψας "μησὶ καὶ τὰ κατὰ τὸν Κίλικα Ἀλέξιον ἐπιτρέψας τῷ Καντακουζηνῷ Μανουήλ. 10
πλὴν οὐδ' οὗτος ἐξήνεγκε πόλεμον κατ' αὐτοῦ προφῶνῃ, καί-
περ ἐμπλατυνομένου αἰεὶ τῇ ἐπικουρίᾳ τοῦ Πέρσου, καὶ τῶν
P. 298 περὶ τὴν Ἀγκυραν φρουρίων φορολογουῦντος τὰ πάντα ἢ τὰ πλείονα. ἦν δ' ἂν καὶ οὗτος ἐπὶ μακρὸν ἀμήχανον Ῥωμαίοις κακόν, εἰ μὴ θεὸς κἀνταῦθα φανεῖς καινουργὸς τὰ Ῥω-15
μαίων ἤπτερε πρόγματα· τὸ γὰρ φρούριον εἰσιῶν δ' Τζούγγρα κατονομάζεται, νυκτὸς ἀποσφάττεται μαχαίρᾳ παρὺ τι-
νος. οὕτω μὲν οὖν καὶ οὗτος ἠφάνηται, κατὰ τάχος ἀστρα-
πῆς διαίψας καὶ πάλιν ἀποκρυβεῖς, ἢ γοῦν ὡς ἐκ Κιλικίου Κωρυνκίου πνεῦμα βίαιον διεκπνεύσας καὶ μέρος τῆς ὑπὸ Ῥω-20
μαίους διακυκῆσας, μετὰ βραχὺ διεκφυσηθεὶς ἐπαύσατο τῆς σφοδρότητος.

Ἐπὶ δὲ τῷ κακῷ τούτῳ παρὰ πόδας ἕτερον ἐπισέφρησε Β χείριστον, ἢ μᾶλλον δόξαν πρὸς καιρὸν ὑπορρεῦσαι πάλιν

ipse esset qui arma inferret, se tamen meliore iure imperare, qui nunc sceptrum teneat, illi eius oratione interpellata et ex tempore refutata responderunt „vides ergo, imperator, te quoque de illo dubitare, et mortem eius incertam existimare? quare noli succensere iis qui adolescentis miserentur, cui regnum proavitum debetur, quo tamen una cum patria per iniuriam est privatus." itaque videns aperte illi bellum inferret, quamvis Persae auxiliis subinde crescenti et a castellis Ancyrae finitimis omnibus aut saltem pluribus tributa exigenti, diuturnis utique malis Romanos affecturus ille fuit, nisi deo nova hic quoque ratione nostri miserta, in castello Zungra noctu iugulatus a quodam fuisset. sic fulguris instar subito et emicuit et evanuit, aut ut flatus vehemens ex antro Corycio erumpens, qui paulo post in partem imperii conturbatam saevire desiit.

Hoc malum e vestigio aliud pessimum est consecutum; et cum

ἀνέβλαστε κατὰ κώνειον φθοροποιόν, ὁ Κομνηνὸς οὗτος
 Ἰσαάκιος, ὃς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν βιβλίοις ἐρρέθη μοι ὅτι ἐγ-
 κρατῆς ἅμα καὶ ὀλετῆρ τῆς τῶν Κυπρίων νήσου γενομένου
 ἐάλω μὲν πρὸς τοῦ ἠηγὸς Ἰγγλινίας ἐς Παλαισιτίνην ἀφικνου-
 5 μένου διαποντίου, καὶ ὡς δούλος μαστιγίας τινὲ τῶν δημοφύ-
 λων ἐκείνῳ ἀποκεχάριστο. καὶ ἦν ἀπανταχῆ διαδόσιμος ὡς
 κατέστρεψε τὸν βίον κακῶς ὁ κακός· φήμη δ' ὡς δέδεικται
 ὕστερον, μόνη ἀποβιούς, καὶ δεσμῶν ἀπαλλαγείς καὶ φρου-
 ρᾶς ἀπολυθεὶς, ὡς μὴ ὄφειλε, τὸν παλαιὸν ἀναθάλλει τῆς
 10 τυραννίδος ἔρωτα. ἀνεκαλεῖτο μὲν οὖν πρὸς τοῦ βασιλέ- V 245
 ὡς Ἀλεξίου διὰ γραμμάτων συχνῶν, ἐναγούσης αὐτὸν εἰς
 τοῦτο τῆς βασιλείδος Εὐφροσύνης δι' ἣν ἐκ συγγενείας ἐγ- C
 γίτητα εἶχεν αὕτη πρὸς Ἰσαάκιον. ὁ δὲ ἀπεδυσπέτει καὶ
 πρὸς μόνην ἡγανάκτει τῶν ἐπιστελλομένων ἐνήχησιν, βασι-
 15 λεύειν, οὐ μὴν βασιλεύεσθαι λέγων εἰδέναι, καὶ ἄλλων
 ἐξηγεῖσθαι, μὴ γοῦν ἑτέροις πείθεσθαι. συχνὰ τοίνυν γράμ-
 ματα συνετίθει πρὸς τοὺς τῆς Ἀσιατίδος γῆς πρωτεύοντας,
 τί μὲν τῶν ἀπειρημένων οὐκ εἰσηγούμενα, τί δὲ τῶν καθε-
 στώτων οὐχὶ κινουῦντα, καὶ πάντα τοῖς πειθομένοις βραβεύ-
 20 οντα, εἴ πως τοῦ τῆς βασιλείας ὀνόματος ἐπιτεύξεται. ἀλλὰ
 καὶ πρόωγν διώκων ἦν τὰ ἀκίχητα, καὶ ἂ μὴ θεὸς βεβούλευ-
 ται, διακενῆς μηχανώμενος· καὶ τότε ὁμοίως ἠέλεγχο μά-
 την διατεχνώμενος τὰ ἀνήνυτα. οὔτε γὰρ αὐτῇ προσέσχεν D
 ὁ Πέρσης ὡσπερ ἰμείρετο (ἐγλίχετο δὲ μεθ' ὅλης τῆς οἰκείας

1. οὔτος] τοῦτο A.

2. ὅτι codices om.

exaruisse visum esset, instar letiferi aconiti resloruit. nam Comnenus
 Isaacius, a quo vastatam esse Cyprum supra memoravimus, captus
 quidem fuit a rege Angliae in Palaestinam navigante, et pro verbe-
 rone servo cuidam populari eius donatus, fama ubique sparsa malum
 hominem male periisse. sed ut res postea declaravit, sola fama mor-
 tuus revixit, et vinculis et carcere (quod utinam factum non esset)
 liberatus pristinam imperii cupiditatem renovat. qui cum imperatricis
 Euphrosynae impulsu, quam propinqua cognatione attingebat, crebris
 Alexii litteris revocaretur, illam conditionem cum indignatione prorsus
 respuebat, se imperare, non parere didicisse, et ducem, non mili-
 tem agere novisse affirmans. proinde frequentes litteras ad Asianos
 proceres mittit, quae nihil non vetitum suadebant, nihil non a
 maioribus institutum abrogabant, nihil non obtemperantibus promit-
 tebant, si quo modo imperii titulum consequeretur. verum ut olim
 ea sectabatur quae assequi non poterat, et ea frustra moliebatur
 quae in satis non erant, ita tum etiam irritos conatus eius eventus

ισχύος ἐπισταθαί οἱ κατὰ Ῥωμαίων στρατεύοντι, καὶ πάνθ' ὀπό-
 σα ἐπιτάττειν ἔχει ποιεῖν), οἷτε οἷς ἐπέστελλε κρύβδην οὗς τις
 ὑπέσχετο εὐεικτον, ἀλλὰ πάντες ὡς ἀσπίδες οἷς ἐπῆδε τὰς
 ἀκοὰς ἐπέφραττον. τίς γὰρ ἂν θηροῖα κατηκολούθησεν αἰμο-
 βόρῃ, μετ' οὐ πολὺ ταῖς ὄψεσιν ἐμπεδήσοντί τε καὶ ἀναιρή- 5
 σοντι; ἢ μετ' ὄψεως ἰοβόλου φιλίαν συνέθετα; κἂν προσπλέ-
 κοιτό τις αὐτῷ, τὸν ἰὼν ἐξεμιούντος θανάσιμον κἂν ἐν κόλπῃ
 διαθάλη, δλέθρια δάκνοντος; πλὴν ἀλλὰ καὶ οὗτος κατὰ
 θεῖον ἐξέρηξε μετὰ βραχὺ τὸ ψυχίδιον, καὶ τοὺς λοιποὺς
 προσετέθη τυράννοις οὗς χεῖρ κυρίου ἠφάνισε, κἂν οὐκ εἴω- 10
 θεν ἀμέσως ποιεῖν ἃ καινοποιεῖ πολλάκις σωτήρια. ἤδετο δὲ
 μηδὲ φυσικῶ θανάτῃ δαμῆναι τὸν ἀλιτήριον, ἀλλὰ φαρμά-
 P. 299 κη ἀπολωλέναι κυλικοφορηθέντι παρὰ τινοσ μεγάλοις δώροις
 ἐπιρρωθέντος πρὸς τοῦτον ὑπὸ τοῦ βασιλέως αὐτοῦ.

4. Ἐπὶ πᾶσι δ' οἷς Ἀλέξιος ἐπειράσαστο βυσιλευσας, εἴ 15
 πως σπεισάστω Βλάχοις, καὶ πρέσβεις πέπομφε πρὸς τὸν Πέ-
 τρον καὶ τὸν Ἀσάν. ἐπέβανε δ' οὐδ' ὄλωσ τὴν εἰρήνην καὶ
 τὰς σπονδίας, οἷα τῶν ἀνδρῶν τούτων ὑπερόγκους τὰς ἀπο-
 κρίσεις ποιησαμένων, κἂν κείνα προσθεμένων ὑπὲρ εἰρήνης ἃ
 Ῥωμαίοις ἀδύνατά τε καὶ ἄτιμα δήπουθεν ἦν. ἀμέλει τοι 20
 τοῦ βασιλέως κατὰ τὴν ἔω διατρίβοντος προσβάλλουσι τοὺς
 περὶ τὰς Σέρρας Βουλγαρικῶς θέμισσι, καὶ τὸ ἀνελζόμενον

8. πλὴν ἀλλὰ] ὁμοσ καὶ τοῦτον ὁ θεὸς συντόμως ἐκ μέσου
 ἠφάνισε, κἂν καὶ πολλάκις ἐπὶ ἀγναπόδει βραδύνη καὶ μακρο-
 θυμῶν ἀνέχεται β.

corarguit. neque enim Persa postulatis eius annuit (cupiebat autem
 eum Romanis bellum inferentem cum omnibus copiis suis sequi, et
 eius iussis omnibus obtemperare), neque quisquam eorum ad quos
 clam scribebat benignas aures ei praebeuit. quis enim belluam san-
 guinariam paulo post in faciem invasuram et laceraturam sequere-
 tur? aut cum venenato serpente amicitiam constitueret, qui, sive
 amplecterere, letale virus evomeret, sive in sinu foveret, pestiferos
 dentes insigeret? enimvero et hic paulo post mortuus ad caeteros
 tyrannos dei nutu sublatus abiit, mirabiliter quidem, sed non sine
 instrumentis salutem asferre soliti. ferebatur autem non naturaliter
 sed veneno per pincernam magnis largitionibus ab ipso imperatore
 corruptum propinato interiisse.

4. Caeterum Alexius potitus imperio, missis ad Petrum et Asa-
 nem legatis, pacem cum Blachis facere studuit. sed frustra is cona-
 tus fuit ob superbum et ferox barbarorum responsum et condiciones
 Romanis inhonestas et intolerabiles. dum autem imperator in Oriente
 versatur, in Bulgaricum agrum iuxta Serras incursioe facta, victaque

ἐκεῖσε Ῥωμαϊκὸν σύνταγμα ἡττηκότες ἄλλους τε πλείστους
κακῶς εἰργάσαντο, καὶ δὴ καὶ αὐτὸν εἶλον ζωογρίαν τὸν Β
Ἀσπιέτην Ἀλέξιον, ὃς ἀρχηγεῖν Ῥωμαίοις προυβέβλητο. κρα-
τοῦσι δὲ καὶ πολλῶν ἐκ τῶν ἐκεῖθι φρουρίων, καὶ αὐτὰ μὲν
5 εἰς τὸ ἐπικρατὲς ἠσφαλίσαντο, αὐτοὶ δ' ἐπανῆκον οἴκαδε λεί-
αν ἐλληκότες οὐ σταθμητήν. βασιλεὺς δὲ μὴ καὶ μετέπει-
τα τοιοῦτόν πε διαπραχθεῖη προμηθούμενος, μεθ' ἱκανῆς ἐξέ-
πεμψε στρατιᾶς τὸν ἑαυτοῦ γαμβρὸν Ἰσαάκιον τὸν σεβαστο-
κράτορα, ὅτε δὴ καὶ Ἀσὰν πρὸς τοὺς εἰσάγοντας πικραίνεσιν
10 Βλάχους μηκέτι τὰς κατὰ Ῥωμαίων ἐπελεύσεις μετὰ θερμοτή-
τος τίθεσθαι, μεμνησθαι δὲ καὶ μεθόδων στρατηγικῶν (ἄρ-
χειν γάρ, ὡς πυνθάνονται, ἄνδρα πολεμικὸν καὶ λίαν τοῦ
ἀδελφοῦ προφερέστερον), μετὰ κόμπου ἀπεκρίνατο μὴ δεῖν
αἰεὶ ταῖς φήμαις ἐπικλίνειν τὸ οὖς, μήτε δ' ὄν ἀνδρεῖον αὐ- C
15 τη διαθρυλεῖ, ὡς ἤδη καὶ τοιοῦτον ὄντα τοῦτον κατεπτηχέ-
ναι, οὐθ' ὄν διέξεισι δειλὸν καὶ ἀνάγκιδα, πρὸ τῆς πείρας
ἀθεοῖζειν καὶ ἀποπέμπεσθαι, ἀλλὰ τὴν μὲν φήμην μὴ πάμ-
παν ἀποστρέφειν, ὅτι μὴδ' ἐς ἅπαν ἀπόλλυται, καὶ μά-
λιστα ἦν πλείστοι λαοὶ φημιζοῦσιν, ἐπάγειν δ' ὡς λίθον
20 Μάγνησσαν τὰς πράξεις τῶν ἐνδιαβαλλομένων εἴτε μὴν κρο-
τουμένων παρ' αὐτῆς ἀνδρῶν, ἐν πολλοῖς δὲ καὶ τὸν ὄφθαλ- V. 246
μὸν ἰζάνειν τῶν φημιζομένων δικαστήν, καὶ οὕτω προσείσομαι
τὴν φήμην ὡς ἀληθῆ ἢ γοῦν μύροις ἀλείφειν ὡς ψευδῆ καὶ
ἄλλοθί που ἀφιέναι πέτεσθαι. „τὴ γὰρ ὅσα οὐκ οἶδε τὰ

3. ἀρχηγὸν A, ἀρχηγῶν PW.

Iegione Romana, tum alios plurimos male tractarunt, tum ipsum
Ducam Alexium Aspietem ceperunt, multaque castella expugnarunt;
quibus firmatis cum innumerabili praeda domum redierunt. imperator
vero ut caveret ne quid simile in posterum accideret, Isaacium
sebastocratorem generum suum cum iustis copiis ablegat. quia de
causa cum Blachi a quibusdam monerentur ne temere et confidenter
in Romanos irruerent, sed militaris etiam solertiae et doli meminis-
sent (nam audire se imperare virum bellicosum et fratre longe prae-
stantiorem), Asan insolenter respondit non semper famae praebendas
esse aures, nec si quem, ea pro viro forti celebret, eum statim ut
talem esse formidandum, nec si quis pro timido et ignavo traduca-
tur, spernendum et reiiciendum esse: sed famam ut non omnino
vanam, praesertim tam celebrem, non quidem plane contemnendam,
sed ad res gestas eorum qui vel male vel bene audiant tanquam ad
Lydium lapidem exigendam; saepe etiam oculo iudicium permitten-
dum, et sic eam vel ut veram probandam vel ut falsam repudian-
dam. aures enim non videre ipsam rem, sed alienarum linguarum

δρῶμενα, ἀλλὰ γλώττης ὄχλον εἰσοικιζόμενα φύλακές εἰσι
 ἢ ἀλλοτριῶν, καὶ τούτων ἐναντίων πολλάκις ἐνηχημάτων. ἀσφα-
 λῆς δέ ἐστι τῶν γινομένων διαιτητῆς ὀφθαλμός, καὶ μάρ-
 τυς ὧν τεθέσται ἀπαρμολόγιστος, οὐχ ἐτέρωθεν εἰσχεομένην
 ἔχων τὴν πίστιν ὡς τὴν τῶν λεγομένων εἰς ἐνοίκησιν ἀκοήν.⁵
 μὴ οὖν δὴ καὶ ἡμεῖς θροεῖσθε ὡς ὁ νῦν Ῥωμαίων βασιλευ-
 ῶν γενναῖος ὑπὸ φήμης κηρύττεται, ἀλλ' εἰ τοιοῦτός ἐστιν
 ὅποῖος ἄδεται χρεῶν σκέψασθαι. ὁδηγός δὲ ἡμῶν εἰς τοῦτο
 ἔστω βίος ὁ πρότερος, καὶ καθηγητῆς ἀκριβῆς τοῦ ἀνδρός
 καθιστάσθω. ἀτὰρ εἰ φιλοκρινήσετε, οὐκ ἂν ἐφ' ὅτι οὖν ἐν-
 10 δοκιμηκίτα εἴσεσθε τούτον· οὔτε γὰρ πολέμοις ὀμίλησε καὶ
 κινδύνοις ὑπὲρ Ῥωμαίων παρενεβλήθη συστρατευόμενος καὶ
 συγκαμίνων τῷ ἀδελφῷ, ὅσα γε αὐτὸς ἴσημι κείρων αἰεὶ καὶ
 P. 300 κατατρέχων τὴν πολεμίαν καὶ νίκας ἐπὶ νίκαις ἀναιρούμενος
 καὶ τροπαίοις ἐπιστοιβάζων τὰ τρόπαια, οὔτε μὴν μισθῶν¹⁵
 καμύτων τὴν ἀλουργίδα καὶ τὸν βουσίλειον εἴληχε στέφανον,
 ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν ἔργων ὑπέδειξε, τύχης ἀγνώμονος πέττευμα
 τὰ σκῆπτρα παρεληπται. οὔτος τοίνυν, ὃς οὐ τεθέσται μοι
 μαχόμενος οὐδὲ φωνῆ καὶ χειρὶ καὶ βουλῇ τὰ Μυσῶν παρα-
 λυπήσας ἐνόητε, ὅπως ἐξαιρήνης εἰς ἕπαν τὸνναντίον μεταπι-
 20 ποίηται, ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω καὶ συνιδεῖν. Ἴνα δὲ καὶ δι' ὑπο-
 δείγματος, καθ' ὅσον ἔξεστι, τὰ κατὰ τὸν ἄνδρα τουτὸν καὶ
 τὸ λοιπὸν αὐτοῦ γένος διασαφήσῃμι, ὁρᾶτε τὰ ἐπὶ τοῦ ἐμοῦ

5. ἀκοή? 17. ἀγνώμονος] ἀστάτου B. 23. ὁρᾶτε] βλέπετε
 τὸ ἐν τῷ κονταρίῳ μου κρεμάμενον φλάμουλον, πῶς πολυχρώ-
 ματόν ἐστιν· ἕμωσ ἐκ μιᾶς ὕλης καὶ ἐνὸς διασειδίου ἐστί,
 καὶ εἰς αὐτὴ τεχνίτης ὑφάντωσε B.

et saepe adversarum strepitum conservare. visum vero certum esse
 rerum arbitrum; et pluris esse, ut ait Comicus, unum oculatum te-
 stem quam auritos decem, qui non alieno testimonio sed suo expe-
 rimento nitatur. non igitur eos moveri oportere, quod hic Romano-
 rum imperator vir fortis perhibeatur: sed an talis sit, ex ante acta
 eius vita coniecturam capiendam. quam si accuratius intueantur, ni-
 hil unquam ab eo esse gestum laude dignum. neque enim bellis et
 praeliis pro Romana re publica gestis interfuisse, neque una cum
 fratre labores et pericula adiisse, quod ipse quidem sciret, qui ho-
 stilem agrum perpetuo infestavit et victorias victoriis, triumphos
 triumphis cumularit. neque illi purpuram et diadema laborum prae-
 mium esse data, sed fortunae ludibrio contigisse. „is ergo qui nun-
 quam in pugna visus sit, qui non voce, non manu, non consilio
 res Mysorum unquam labefecerit, qua ratione subito mutatus sit in
 contrarium, plane non intelligo. ut autem” inquit „virum illum,

δόρατος ἀπαιωρούμενα καὶ ἀνεμούμενα διάφορα ταῖς χροιαῖς, εἰ
 καὶ μὴ ταῖς ὑφαῖς, νήματα. ταῦτα μιᾷς μὲν προελήλυθεν ὕλης,
 καὶ εἰς ὑφάντης αὐτὰ ἐμηρύσατο· τοῖς δὲ χρώμασι διαλλάτ- B
 τοντα διεστάναι δοκοῦσι καὶ κατὰ τὸ τοῦ εἶναι ποιητικὸν αἴτιον.
 5 ἄλλ' οὐκ ἔστι τοῦτο, οὐκ ἔστιν. Ἰσαάκιος οὖν καὶ Ἀλέξιος
 οἱ ὁμαίμονες, ὧν ὁ μὲν τῆς βασιλείας ἤδη καθήρηται, ὁ δὲ
 τηβεννοφορεῖ νῦν καὶ διαδεῖται ἀρχικῶ στεφανώματι, ἕνα
 τοκέα-ἔσχον, τῆς αὐτῆς νηδύος ἐξώλισθον, κατὰ τὴν αὐτὴν
 γεγένηται γῆν, τὰ πάνθ' ὅμοια ἐκληρώσαντο, κἄν ἄτερος
 10 τούτων Ἀλέξιος τῷ χρόνῳ προήκων ἐώραται. ὅθεν οὐδὲ κα-
 τὰ τοὺς πολέμους διαφέροιν ἄν, ὡς ἔμοιγε γοῦν δοκεῖ καὶ
 ὡς ἐν πείρᾳ πάντες γνωσόμεθα. χρῆναι τοίνυν φημὶ μετὰ
 τῆς αὐτῆς καὶ προτέρας προθέσεως καὶ πάλιν τῶν κατὰ πό-
 λεμον ἄπτεσθαι, εἰδότας ὡς οἷς καὶ πρότερον ἐξ ἐναντίας
 15 μοίρας καὶ νῦν στησόμεθα, ἵνα μὴ καὶ χεῖροσιν εἴποιμι C
 ἀφορῶν μὲν καὶ πρὸς τὸ καταβεβλημένον καὶ ἀτονώτερον ἤδη
 φρόνημα τῶν Ῥωμαίων, οἳ πολλάκις ὑφ' ἡμῶν τροπωθέντες
 οὐδ' ἅπαξ τὰ κατ' αὐτοὺς ἀναλαβεῖν ἐσχῆκασιν πράγματα,
 ἐννοῶν δὲ καὶ ἦν θεόθεν ἐπεσπύσαντο οἶδε μῆνιν, τὸν αὐ-
 20 τοὺς βαρείας τυραννίδος ἀπηλλαχότα Ἰσαάκιον βασιλείας ἐν-
 νόμου καθηρηκότες· οἱ γὰρ οὕτω κατὰ τῶν σεσωκότων ὀπλι-
 σάμενοι οὐκ ἄν φθάνοιεν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὡς παρύσπονδοι
 ἀναιρούμενοι." τοιαύταις γνώμαις ὁ βάρβαρος τὰ τῶν ὑπ'

quantum licet, similitudine depingam et genus eius declarem, vide-
 tis fila diversi coloris, etsi non diversae telae, de hasta mea pen-
 dentia? haec una eademque materia constant, ab uno textore con-
 fecta sunt. sed quia coloribus discrepant, ex alia materia et ab alio
 artifice confecta putantur, cum res aliter sese habeat. eodem mo-
 do Isaacius et Alexius fratres, quorum alter imperio deiectus est,
 alter purpura et diademate insignis conspicitur, eundem patrem ha-
 buerunt, eodem utero sunt editi, eadem terra nati, omnia eadem
 sunt consecuti, quamvis Alexius sit natu maior. quare, mea quidem
 sententia, nec in re militari quicquam inter eos intererit; iamque re
 ipsa omnes cognoscemus. itaque rationem belli pristinam sequendam
 esse nobis affirmo, cum iisdem arma inferenda sint quos prius op-
 pugnavimus, ne deterioribus dicam. nam Romanorum animi crebris
 cladibus fracti et enervati sunt, et crebro a nobis in fugam versi
 ne semel quidem vires suas recuperare potuerunt. nec illud praeter-
 eundum, eos iram dei contra se concitasse, Isaacio, cuius opera
 gravi Andronici tyrannide liberati fuere, legitimo imperio pulso. nam
 qui servatores suos ita tractarunt, primo quoque tempore ab inimic-

αὐτὸν ἀναστήσας φρονήματα μετὰ κόμπου μείζονος ἐπῆει
κατὰ τῶν περὶ Στρυμόνα τε καὶ Ἀμφίπολιν ἐπαρχιῶν. ἐπεὶ
D δὲ καὶ ταῖς Σέρραις ἐμβαλεῖν Ἰσαακίῳ ἤκουσται τῇ σεβαστο-
κράτορι, γένος ὧν οὗτος καὶ προσεχει τινὶ τῶν Βλάχων ἐπαρ-
θεὶς πταισμάτι, μὴ προεξετάσας τὴν τῶν πολεμιῶν δύναμιν, τῆ 5
δ' ἀκοῇ συνίψας τὴν κατ' αὐτῶν ἐξόρμησιν, ἀνίστησί τε πα-
ραχρῆμα τὴν στρατιὰν τῆς σάλπιγγος ἐνδούσης τὸ σύνθημα,
καὶ τὸν πολεμιστῆριον ἔππον πρῶτος ἀναβὰς καὶ θωρακισά-
V. 247 μενος κατ' ἐπειγώλην, οὐχὶ βύδην, τὸ δόρυ κατὰ τῶν ἀντι-
πάλων τιταίνων ἐξείσιν ὡς εἶπερ ἑλάφων αὐτῷ κυνηγέσιον 10
προηυτρέπιστο ἢ θηρευτικὰ ἐκεῖ που ἄδύρματι προητοιμά-
στο. διελθῶν οὖν ἀνέτη ῥυτῆρι ὡσεὶ σταδίους τριάκοντα τό-
τε ἰππικὸν ἀποκναῖσαι πεποιήκεν, ὡς ἀχρεὸν εἶναι κατὰ τὴν
ᾠραν τῆς προσβολῆς, καὶ τὸ πεζικὸν ἐκλυθῆν ἐς οὐδέν γεγε-
νῆναι μετέπειτα χρησίμων. ὡς δὲ ἤγγισεν ἔνθα παρενέβαλε 15
P. 301 τὸ πολέμιον, τοῦ μὲν Ἀσὸν τὸ πλεῖστον καὶ κράτιστον στρα-
τευμα εἰς ἐνέδρας καὶ λόχους διαμερίζεται, ὁ δ' Ἰσαάκιος
μὴ τὸ στρατήγημα τοῦτο καὶ τὸν δόλον κατανοήσας, ὡς ἤτ-
τήσων καὶ τροπωσόμενος βακχευτικῶ ἐπῆλθεν ὀρμημάτι· διὸ
καὶ τῶν ἐν τοῖς λόχοις ἐπιθεμένων, ὡς ἐν μέσοις συσχεθεῖς 20
ἄρκυσι, πολλοὺς μὲν ἀπέβαλε τῶν ἰδίων, τέλος δὲ καὶ αὐ-
τὸς ἐάλω ζωογρίας ὑπὸ Σκυθῶν. ἐκ δὲ τούτων συμβέβηκεν
ὡς ἐν κτήνεσι λέοντα πρὸς τε τὰς ἐπελεύσεις ἀδεεστάτως καὶ
τὰς προνομῆς τὸν βάρβαρον ἐφορμᾶν, οἷα μηδενὸς ἀντεξίον-

2. κατὰ τὸν τόπον τοῦ στρυμόνος περὶ τὴν σήμερον λεγομένην
πωπώλιαν B. 12. σταδ. τριάκ.] μέλια ξξ B.

eis ut homines perfidi occiduntur." huiusmodi sententiis barbarus
suorum animis excitatis, provincias iuxta Strymonem et Amphipolim
maiore saevitia invasit, cum autem sebastocrator, homo adolescens
et recentis cladis Blachorum elatus, hostes Serranum agrum in-
cursare audivisset, non prius exploratis eorum viribus, statim signo
tuba dato, primus in armis equo conscenso hastam in hostes vibravit,
quasi ad paratam cervorum venationem aut ludicrum aliquod exiret, cum
igitur laxis habenis circiter XXX stadia processisset, et equitatum et
peditatum ita fatigavit ut pugnae tempore inutiles essent. ut propius
hostium castra ventum est, maxima et potissima pars copiarum Asa-
nis in insidiis distributa est. quo stratagemate et dolo Isaacium non
animadvertens, certa spe victoriae concepta insano impetu eos invasit.
cum autem illi ex insidiis consurrexissent, ut mediis cassibus irro-
titus, multis suorum amissis tandem et ipse a Scythis capitur. unde
barbari ad incursiones et rapinas more leonum in armenta irruentium
animosiores facti sunt, quippe cum nemo Romanorum eis oc-

τος ἔτι ἐκ τῶν Ῥωμαίων, ἀλλὰ πάντων ἀποδειλιουσάντων καὶ τῇ πόλει ταῖς Σέρροις μετ' ἀνέτων ἠνιωῶν εἰσρυνέντων, ὅσοι τέως μὴ ξίφους ὤφθησαν πύρεργον ἐν τῇ συμβολῇ. ὁ δὲ Β συνειληφώς τὸν σεβαστοκράτορα Σκύθης παντοίως αὐτὸν πε- 5 ριέκρυπτεν, ὡς εἶη ἀφώρατος τῷ Ἀσάν, ὑποσαινόμενος ἐλπίσι μὴ τινῶν ἐνδεεστέροις, ὡς εἰ τοὺς Βλάχους διελθῶν εἰς τὰ οἰκεία ἦθη τοῦτον ἀπενέγκαι, πλείστου ἂν αὐτῷ κατάδοιτο λύτρα ὁ βασιλεύς. τῆς δὲ φήμης κατειπούσης συλληφθῆ- 10 ναι τὸν στρατηλάτην, ἐπιμελοῦς γεγενημένης ἐρευνῆς δῆλος γίνεταί καὶ τῷ Ἀσάν ἐμφανίζεται.

5. Καὶ τῆδε μὲν ἀπέβη ταῦτα· τότε δὲ καὶ τῶν δο- ρυαλώτων τις ἱερέων, εἰς τὸν Αἴμον αἰχμάλωτος ἀπαγόμε- νος, δεῖται τοῦ Ἀσάν ἀφεθῆναι, δι' ὁμοφωνίας ὡς ἴδρις τῆς τῶν Βλάχων φωνῆς εἰς ἔλεον αὐτὸν ἐκκαλούμενος. ὁ δ' C 15 ἀκνεύσας ἔφατο μηδέ ποτε προθέσθαι Ῥωμαίους ἀπολύειν, ἀλλ' ἀπολλύειν τοῦτο γὰρ καὶ θεὸν βούλεσθαι. πρὸς ὃ τὸν θύτην λέγεται ἀνθυπενεγκεῖν, στενάξαντα βύθιον καὶ δακρύοις τὰ ὄμματα τέγξαντα, μηδ' αὐτῷ θεὸν ὑπολείπεσθαι οἰκτιρόμονα ἀνθ' ὧν οὐκ ἐμνήσθη ποιῆσαι ἔλεος μετὰ πένητος 20 ἀνδρὸς διὰ ἱερωσίνης θεῶ πλησιάζοντος, ἐγγὺς δὲ οἱ παρεστάναι καὶ τὸ τῆς ζωῆς τέρμα, καὶ τοῦτο μὴ ὡς ἐν μαλακῷ ὑπνῷ τῷ φυσικῷ μόρῳ ἐπελευσόμενον, ἀλλ' ὡς εἶωθε τὰ πλείστα τοῖς σφάττειν ἐν μαχαίρᾳ προτιθεμένοις. καὶ οὗ

4. Σκύθης] κόμανος B. 7. ἔθη APW. 12. τὸν Αἴμον] τὴν ζαγοράν B. 15. λύειν A. 18. θεὸν om A. μηδὲ σὺ τύχοις ἔλεος B.

currere auderet, sed omnes territi laxis habenis in urbem Serras confugerent, qui in illa clade non occubuerant. Scythia vero sebastocratorem a se captum quovis modo celare conatus est, ne id Asan rescisceret, spe maxima pecuniae eius redimendi causa accipiendae concepta, si hominem in Scythiam abducere liceret. sed cum fama captum esse ducem hostium vulgasset, inquisitione diligenti compertus ad Asanem perducitur.

5. Hic illius expeditionis exitus fuit. tum etiam quidam captivus sacerdos, Blachicae linguae peritus, cum in Haemum abduceretur, Asanem miserabili oratione obtestatus ut se demitteret, ubi id ille renuit, neque enim sibi propositum esse Romanos dimittere sed perdere, idque deo etiam probari, ille cum alto suspirio et lacrimis subiecisse fertur nec ipsi reliquam esse dei misericordiam, quod viri pauperis, deo ob sacerdotium familiaris, non sit misertus, ac instare ei cruentum vitae exitum, quali homines sanguinarij plerumque perire soleant. nec sefellit ea sacrificuli divinationo. nam raval

- διέπεσε τοῦ Θυηπόλου τὸ πρόρρημα· μικροῦ γὰρ ὕστερον εἰς
 Βιτὴν Μυσίαν ἐπανηκίως παρὰ τινος τῶν οἰκείων διαχειρίζε-
 ται. ἦν δὲ ὁ τρόπος οὗτος τῆς αὐτοῦ ἀναιρέσεως. ἀνὴρ τις
 ὁμοφυῆς αὐτῷ καὶ ὁμότροπος καὶ ᾧ πᾶν προσέβλεπεν ἡμε-
 ρον (Ἰβαγκὸς ὄνομα τῷδε, σημαίνει δὲ ἡ λέξις τὸν Ἰωάννην),⁵
 τῇ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καισιγνήτῃ λάθρα συνήρχετο. πυθό-
 μενος οὖν τὰ τῆς μίξεως ἐκεῖνος τὰ μὲν πρῶτα εἰς εὐθύνας
 ἤγε τὴν ὁμενεῖτιν, καὶ θανάτου ἐτίμα τὴν ἐπὶ τοῖς θρωμέ-
 νοις παρασιωπησιν· ὡς δ' ἄλλοις τε αὐτὸν ἡ γυνὴ λόγοις
 τοῦ φρονίου κατηύναζε βλέμματος καὶ ὀρμημάτων, ἀλλὰ δὴ¹⁰
 καὶ τῷ προσάγειν ὕστερον ὡς εἰκαίως χολᾷ κατ' αὐτῆς, ἀκρι-
 βῶς γὰρ κἀκέινον τὰ περὶ τὴν μίξιν ταυτηνὴ συνειδέειν, τὸν
 κατὰ τῆς ὁμολέκτρον χόλον εἰς Ἰβαγκὸν μετατίθησι, καὶ δὴ
 μεταπέμπεται τὸν ἄνδρα τῶν νυκτιῶν ἄωρί, μηδὲν καθυφείς
 τῆς ὀρμῆς. ὁ δὲ τὸ τῆς χρείας ἐξωρον οὐκ ἀναίτιον καὶ¹⁵
 ἀνεῦθυνον οἰηθεὶς ἐς τὴν αὐριον τὴν ἄφιξιν ὑπερτίθεται.
 P. 302 ἐκεῖνον δ' αὖ πάλιν ἐγκειμένον καὶ μὴ φέρειν ἔχοντος τὴν
 ἑαστώην ὡς παρόρασιν, κοινοῦται τοῖς καθ' αἷμα καὶ φί-
 λοις τὸ ποιητέον ὃ Ἰβαγκὸς, εἰς νοῦν ὀψέ ποτε βαλῶν τὸ τῆς
 ἀφίξεως αἴτιον. οἱ δ' ὑποτιθέασι τούτῃ τὴν προτενῆ περι-²⁰
 V. 248 ζώσασθαι μάχαιραν, καὶ ταύτην τῷ ἱματίῳ ἐνθάψαντα εἰσ-
 ελθεῖν, καὶ τοῦ μὲν Ἀσάν ἡρέμα προσεπιπλήττοντος. καὶ τὸ
 τοῦ θυμοῦ κατ' αὐτοῦ βράττον ὕβρеси συμμετροῦντος, καὶ

2. ἐπανεικίως APW.
 το B.

6. λάθρα συνήρχετο] κρυφίως ἐμίγνυ-
 το B.

post in Mysiam reversus a familiarium suorum quodam occiditur. idque hoc modo factum est. quidam natura et moribus ei similis, et intima familiaritate coniunctus, nomine Ibancus (sic Iohannes a Blachis dicitur), clam cum uxoris eius sorore consueverat. quo stupro comperto, principio uxorem accusabat et propter eius facinoris dissimulationem capitis damnabat. a quo crudeli proposito cum aliis verbis uxoris suae deterritus, tum eo quod affirmabat ipsum quoque eius rei probe gnarum esse, iram a muliere in Ibancum transfert, eumque nulla mora interposita intempesta nocte accersit. in vero se alieno tempore non sine gravi causa et crimine vocari ratus, adventum suum in crastinum differt. sed illo rursus instante et procrastinationem sui contemptum interpretante, Ibancus vix tandem causa cur vocaretur intellecta, cum amicis et cognatis deliberat. ii movent ut longo gladio sub veste occultato accinctus ingrediatur. quod si Asan eum modice obiurget et iracundiae impetum conviciis terminet sine cruciatu corporis, ut fortiter ferat et culpam deprecetur. sin ense postulet, tum et ipse virum se praebet, et operam det

1 οἷς λοιποῖς ἂ μὴ λυμῆνῃται τὸ σῶμα τὴν κόλασιν ἀφορίζον-
 τος, φέρειν γενναίως καὶ τὴν ἐφ' οἷς ἔάλω παραλύπησιν συγ-
 γνώμην αἰτεῖν, εἰ δ' ἐκεῖνος διφώῃ τὸ ζῆφος κατ' αὐτοῦ, τη-
 νικαῦτα καὶ κείνον ἀνδρίζεσθαι, καὶ σπεύδειν ὥστε φθάσειν ὃ
 5 μελλήσας αὐτίκα πείσεται, καὶ πάσας καιρίας ἐπάγειν καὶ κατα- B
 γούσας εἰς ἄδου τὸν ἀναιδῆ καὶ φιλαίματον. ὃ καὶ εἶχεν ὕδε δια-
 πραξάμενος· μηδὲν γὰρ ἐπ' αὐτῷ διανοουμένου μέτριον τοῦ
 βαρβάρου, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν πρώτην εὐθύς θέαν ἐκθηρωθέντος
 καὶ τὸν σφαγέα ζητοῦντος κνώδοντα, κατὰ τοῦ βουβῶνος οὐ-
 10 τος φθάσας ἐκείνον πλήττει καὶ ἀναιρεῖ. οὐκοῦν καὶ δια-
 δρᾶς Ἰβαγκὸς παραχρημὰ πρόσσεισι τοῖς τοῦ ἔργου συνίστορσι
 καὶ μηνύσας τὸ γεγονὸς ἐγνώ αὐτοῖς ἅμα πρὸς ἀποστασίαν
 ἰδεῖν· μηδὲ γὰρ ἠμεμήσειν τοὺς τοῦ πεσόντος ὁμαίμονας καὶ
 ὅσον αὐτῷ πρὸς γένους καὶ φίλιον. κἂν μὲν προχωροῖη τὰ
 15 κατὰ σκοπόν, καὶ χώρας ἐκείνους καὶ Μυσίας ἄρξειν αὐτῆς
 τοῦ Ἀσῶν δικαιοτέρον τε καὶ ἐννομώτερον. καὶ μὴ τῷ ζῆφει C
 τὰ πάντα ὡς ὁ πεσὼν διοικεῖν, καὶ ὅπερ ἂν ὑποβύλλη θυ-
 μός, τοῦτο καὶ διαπράττεσθαι· εἰ δ' ἄλλως αὐτοῖς μεταρ-
 ριφεῖη τὰ διαβούλια μήτε μὴν ὄλως προβαίνουσι τὰ κατ'
 20 ἔφεσιν, πρὸς ἄλλον μετασκευάσασθαι πλοῦν, τοῖς τὰ Ῥω-
 μαίων πράγματα κυβερνῶσι τὰ κατ' αὐτοὺς ἐπιτρέψυντες.
 ἔτι τοίνυν οὐσης νυκτός οὐ μόνον τὴν σκέψιν ταύτην ἐκρά-
 τυναν, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς παρώξυναν τῶν βουλευμάτων αὐ-
 τοῖς συλλαβέσθαι. ὅθεν κρατήσαντες τοῦ Τερνόβου (ὃ δὲ
 25 ἔστιν ἡ ἐρυνμοιάτη ἅμα καὶ προφερεστάτη τῶν κατὰ τὸν

1. λοιποῖς ἐτέροις ἂ μὴ λυμῆνῃται A.

11. τοῦ om APW.

14. γένος APW.

24. τρινοβον B.

ut antevertat hominem impudentem et sanguinarium, nec ullum
 ictum nisi letalem ei inferat. id consilium Ibanus statim exequitur.
 nam cum barbarus nihil moderati in eum cogitaret, sed ad primum
 eius conspectum efferatus ensem quaereret, ille facinus occupat et
 ense in inguine defixo Asanem occidit. inde elapsus statim ad conscios
 se recipit, ac caede indicata cum eis consilium defectionis init.
 neque enim fratres cognatos et amicos interfecti quieturos. quod si
 res ex sententia successerit, se regioni illi et toti Mysiae iustius et
 aequius quam Asanem dominaturos, neque, ut ille fecerit, ferro
 grassaturos in omnes, et quicquid iracundia suaserit perpetraturos.
 si res aliter ceciderit nec eventus consiliis responderit, aliam rationem
 inuros et salutem suam Romanorum imperatori commissuros.
 haec nocturno adhuc tempore non modo decreverunt, sed multos
 etiam in suas partes pertraxerunt; et Ternobo occupata (ea est

*Αἶμον ἄπιστων πόλεων, τείχεσί τε ἰσχυροῖς περιβεβλημένους
 καὶ ρεύματι ποταμείῳ διειλημμένους καὶ ὄρους ἀκρονουχίᾳ πε-
 D πολιτισμένους) τοῖς περὶ τὸν Πέτρον ἀντίστησαν· ἡ γὰρ φήμη
 ἅμα ἦν οὐκ ἐπ' ἀκρων μόνον τῶν τοῦ Τερνόβου τειχέων ἀλ-
 λά καὶ τοῖς ἔξω καὶ πόρρωθεν τὸν τοῦ Ἀσάν περιεσάλπιζε 5
 θάνατον. ὡς δ' οὐθ' ὁ Πέτρος ἠγάδιαν εὗρισκε τὴν Ἰβαγκοῦ
 καταστροφὴν οὐθ' οὗτος ἀποκρούσασθαι Πέτρον ἠδύνατο, ὁ
 μὲν χρονοτριβεῖν ἐπεβάλετο καὶ μίαν ταύτην ἤετο προσδοκί-
 αν καταπαλαίσασαν τὸν ἀντίδικον Ἰβαγκόν, ὁ δὲ τῶ τῶν Ῥω-
 μαίων προσρῆναι βασιλεῖ δεῖν ἔγνωκε καὶ διὰ τῆς ἐκείθεν 10
 συνάρασεως περιγενέσθαι τῶν διαφόρων. ἐλέγετο δὲ καὶ ὑπο-
 θήκαις Ἰσαακίου τοῦ σεβαστοκράτορος ἀναιρεθῆναι πρὸς Ἰβαγ-
 κοῦ τὸν Ἀσίαν, ἄλλαις τε πλείσταις ὑποσχέσεσι πρὸς τοῦτο
 ἐπιρρωσθέντος, καὶ προσέτι γε μὴν περωθέντος τῶ κατ' ἐπι-
 γυμίαν συναρμόσασθαι οἱ καθυποσχέσθαι τὴν οἰκίαν θυγα- 15
 τέρα τὴν Θεοδώραν. πλὴν ὁ μὲν ἐναφῆκε τοῖς δεσμοῖς τὴν
 P. 303 ψυχὴν, καὶ μηδέπω τοῦ φόνου κατεργασθέντος· (6) ὁ δ'
 Ἰβαγκὸς δηλώσας βασιλεῖ τὸ γινόμενον στεῖλαι τινα μετὰ
 στρατιᾶς διηρέθιζε τὸν παραληφόμενον τε τὸν Τέρνοβον καὶ
 σὺν αὐτῷ περὶ τῆς ὅλης Μυσίας ἀγωνισόμενον. καὶ τάχ' ἂν τε- 20
 τέλειτό τι τοῖς Ῥωμαίοις σωτήριον, εἰ βασιλεὺς αὐτίκα προ-
 θύμως πρὸς τὴν ἀγγελίαν ταύτην πραξικοπεῖν ἐπεβάλετο, ἐπι-
 δῆπερ καὶ εἰ Τέρνοβον εἶλεν, εἶχεν ἂν εὐμαρῶς καὶ ἀπόνως
 Μυσίαν ἅπασαν. νῦν δὲ ὁ μὲν βλακευσάμενος ἐνέφν τοῖς*

2. [ρεύματι] ποταμὸν ἔχον γύροθεν B.

18. τινος vulgo.

omnium Haemi urbium munitissima et praestantissima, in montis
 vertice sita, firmis circumdata moenibus, quam et amnis perfluit)
 Petro restiterunt. nam ut primum diluxerat, fama caedem Asanis non
 Ternobi duntaxat sed in locis etiam remotioribus divulgavit. sed cum
 nec Petrus Ibancum expugnari nec Ibancus Petro se resistere facile
 posse cerneret, ille hunc obsidionis mora domandum, hic ad Roma-
 norum imperatorem confugiendum et eius ope hostibus resistendum
 esse censuit. ferebatur autem Ibancus etiam Isaacii sebastocratoris
 impulsu Asanem occidisse, cum aliis plurimis pollicitationibus, tum
 spe nuptiarum filiae eius Theodoraē adductus. caeterum Isaacius
 ante Asanis caedem in vinculis expiravit. (6) Ibancus vero impera-
 torem statu rerum exposito hortatus est ut aliquos cum copiis mitte-
 ret, qui et Ternobum acciperent et se adiutore totam Mysiam ven-
 dicarent. ac Romanis forsitan aliquid salutare actum esset, si impera-
 tor statim sine mora gerendae rei animam intendisset: nam Ternob-
 o occupata facile totius Mysiae potitus esset. verum ipse per stul-

ἀρχαίοις καὶ πάλιν κατὰ τὸν εἰς τὸ κέλυφος βνόμενον σκό-
 ληκα, στέλλει δὲ τὸν πρωτοστράτορα Μανουὴλ τὸν Καμύ-
 τζην, ἀνειπὼν στρατηγόν. ὁ δ' ἀπάραις ἐκ τῆς Φιλίππου με-
 τὰ τῶν ἐπομένων ἐκείνῳ δυνάμεων, καὶ τῶν ὄρων τῆς Μυ-
 5 σίας ἄκροις ποσὶν ἐφραψόμενος, παλίσσυτος γίνεται παρὰ δό-
 ξαν. τὸ γὰρ στράτευμα ἐπαναστὰν „ποῦ ἄγεις ἡμᾶς” ἔλεγον, Β
 „ἢ τίσι συμπλακῆσεσθαι μέλλομεν; οὐ πολλάκις τὰς ὀρειάς
 ταύτας ὁδοὺς διήλθομεν, καὶ μὴ μόνον οὐδέν τι κατωρθώ-
 κειμεν βέλτιον, ἀλλὰ καὶ μικροῦ προαπολώλειμεν ἅπαντες; V. 249
 10 ἀνάστρεφε τοίνυν, ἀνάστρεφε, καὶ ἡγοῦ τῆς ἐπὶ τὰ σφέτε-
 ρα.” ἐπὶ δὴ τούτοις καὶ δείμασιν ἀλόγοις ἐκταραχθέντες,
 ὥσπερ κατὰ νότου τινῶν ἐγκειμένων καὶ παντοίοις ὄπλοις
 βαλλόντων, ἀκόσμως ὄχοντο. καὶ αὐθις οὖν πρὸς τοῦ βασι-
 λέως ἢ πρᾶξις αὕτη μετὰ στρατιᾶς ἐπεκρίνατο μείζονος. ἐπί-
 15 κα δ' ἔσκει τὰ χεῖρονα, μηδενὸς εἰς χεῖρας ἔλθειν καὶ συμ-
 μῖξαι τοῖς βαρβάροις ἐν τῷ ἐπαρήγειν Ἰβαγκῷ δοκιμάζοντος.
 ἀπειρηκὼς τοίνυν οὗτος καὶ τοῖς κατὰ τὸν Τέρνοβον δυσχηρη-
 στούμενος πράγμασιν, οἷα τῶν περὶ τὸν Πέτρον κρατινομέ- C
 νων αἰεὶ καὶ στρατιᾶς προσθήκαις ἐπανυχομένων, ἔξεισιν ἐκεί-
 20 θεν λαθραίως καὶ πρόσσεισι βασιλεῖ, καὶ μετῆλθεν οὕτω κα-
 θαρῶς πρὸς τὸν Πέτρον πάλιν ἢ ἀρχηγία Μυσῶν. πλὴν
 οὐδ' οὗτος θανάτῳ φυσικῷ ἐπαπῆλθεν, ἀλλὰ μικρῷ ὕστερον
 παρὰ τοῦ τῶν ὁμογενῶν ζῆφει διελαθεὶς κατέστρεψεν οἰκτρῶς

1. κατὰ τὸν] ὥσπερ δ κοχλίας εἰς τὸ αὐτοῦ ἑστρακινον ὀσπῆ-
 τιον B. 4. τῶν ὄρων] τῶν βουνῶν τῆς ζαγοράς ἀναβαίνειν
 ἀρξάμενος B: „ergo legendum ὄρων” Wolfius. 14. ἐπεκρίνατο?

titiam ut cochlea testam repetens, in palatio abditus, Manuelem Camyzem protostratorem cum imperio mittit. is cum suis copiis Phi-hippopoli profectus et Mysiae limites vix ingressus praeter expectationem retro abit. milites enim mota seditione, quo se duceret et cum quibus pugnandum esset, rogitabant. „an non saepe” inquit „montana ista transivimus, atque adeo nihil confecimus ut pene omnes interierimus? revertere igitur, revertere, nosque domum reducito.” praeterea inopinato metu consternati, quasi hostes a tergo instarent et omnis generis tela conicerent, effuse fugerunt. imperatore idem opus cum exercitu maiore iterum tentante subinde res successu caruit. quare Ibancus cum nemo Romanorum cum barbaris vellet congregi, invalescentibus Petri opibus et maioribus ei copiis affluentibus, desperatis rebus Ternobo clam profugus imperatorem adit. ita Petrus summa rerum denuo potitur. sed nec ipse naturali morte obit, sed paulo post eo quoque a popularium quodam miserabiliter confosso principatus ad Iohannem tertium eius fratrem transit, quem tum Petrus adiuto-

τὴν ζωὴν, ἣ δὲ ἡγεμονία τῶν Βλάχων βλέπει πρὸς Ἰωάννην τὸν τρίτον τῶν ἀδελφῶν. τότε δ' οὖν ὁ Πέτρος συλλήπτορα τῶν πόνων καὶ μερίτην τῆς δυναστείας Ἰωάννην προσελόμειρος τὸν ὁμαίμονα, ὃς ἐφ' ἱκανὸν ἀμήρησεν ἐν Ῥωμαίοις ἤνικα εἶχε βασιλεὺς Ἰσαάκιος δισσεύσας κατὰ Μυσῶν, ἀπο- 5 δρὰς δέ, ὡς πρὸς τὰ οἴκοι πάλιν ἀφίκετο, οὐκ ἐξ ἀντιθέτου τῷ τεθνεῶτι Ἀσάν τὰ Ῥωμαίων ἔκειρε προνομιεύων· ἣ γὰρ D φῦσις καὶ τούτῳ οὐδέν τι πρὸς τὰ ἡμέτερα διεβράβευσε μέτριον. ὑπήντα δὲ τῷ Πέτρῳ ἐξ ἡμῶν οὐδεὶς, οὐδ' ἡδύνατο, ἀλλὰ τούτων καὶ τηλικούτων τοῖς ἐναντίοις κατορθωμένων 10 ἐπὶ πλείστοις ἐνιαυτοῖς, καὶ τοῦ κακοῦ τοῦδε τῶν Ῥωμαίων ἔσαιε διακνυμίνοντος πράγμασιν, οὐδέ ποτε βραχεῖα νίκη Ῥωμαίους διαγεγάλακε οὐδέ τι παρρησέστη τροπαιοχημίας ἴνδαλμα. τὴν δ' ἐκ θεοῦ παρόρασιν ταύτην καὶ τελείαν μικροῦ ἐγκατέλειπιν οὐδεὶς τῶν ὑψηθρόνων ἀρχιερέων καὶ τὰς 15 πρῶτας καρπομένων τιμὰς ἢ τῶν τὴν ἐρέαν τῆς κεφαλῆς μέχρι καὶ θινὸς διαχαλόντων βαθυπωγῶνων μοναστῶν ἐν τῷ βαλλόμενος ἦν, ἢ διδάσκων πρὸς ταύτην ἀντιπράττειν ὅποσον οὖν, ἢ ἐν τῷ παρηρησιάζεσθαι βασιλέως ἐνώπιον Ῥωμαί- P. 304 σις διαμηχανώμενος τὰ σωτήρια· ἀλλ' ὡς εἰ πάντες ἐξέκλι- 20 νάν τε ἅμα καὶ ἡχρειώθησαν, ἀνεπαισθήτως εἶχον τῶν γινομένων καὶ οἶον ἀντέβαινον ταῖς ἐκ θεοῦ μιστιγώσεσιν. Ἐλ-

6. ὡς om A. 11. τῶν] τοῖς? 13. παρρησέστηκε? an παρρησέστη? 15. οὐδεὶς τῶν ἀρχιερέων τῶν πρῶτας ἐχόντων τιμὰς καὶ τοὺς μεγάλους ἀγαπῶντας θρόνους καὶ ὑψηλοὺς καὶ ἐπικερδεῖς, ἢ τῶν μοναχῶν τῶν τὴν καμαλαύξαν χαλόντων μέχρι καὶ κάτω τῶν σφδαλμῶν καὶ γενειάδας ἐχόντων μεγάλας B.

rem laborum et regni participem assumpserat. is non parvo tempore apud Romanos obses fuerat, cum imperator Isaacius secundum Mysiam arma intulisset, sed fuga elapsus domum redierat, nihilo fratre Asane Romanis spoliandis et infestandis mitior. e nostro autem exercitu nemo resistere Petro potuit: sed hostibus per tot annos tot et tantas victorias adeptis, eo malo Romanam rem publicam perpetuo turbante, nunquam ulla victoria ullum rei bene gerendae simulacrum nostris arrisit. hanc numinis indignationem et nostri destitutionem nemo ex summis et honoratissimis sacerdotibus, nemo ex religiosissimis monachis consideravit, ullo modo placare docuit, aut liberius apud imperatorem disserendo quicquam Romanis salutare conatus est: sed quasi omnes a via deerrantes et inutiles facti quid rei esset non animadverterunt, quodammodo flagellis dei adversantes. Graeci quidem causa pestilentiae ex Calchante vate co-

ληρες δὲ τὴν αἰτίαν ἐξήτησαν τοῦ λοιμοῦ, καὶ τοῦ μάντεως πυ-
 θόμενοι Κάλχαντος οὐκ ἄφῃκαν τὸ κακὸν ἀθεράπευτον, παρ'
 οὐδὲν θέμενοι εἰ βαρυμηνιᾶν ἐμελλεν ὁ πρῶτιστος καὶ κράτιστος
 τοῦ στρατεύματος. ὕγε μὴν Ἰβανκὸς τῷ βασιλεῖ προσρνεῖς ἀσμέ-
 5 νως προσδέδεκτο, καὶ γέγονεν ἐς οὐκ ὀλίγα χρήσιμος Ῥωμαί-
 οισ, εὐμήκης ὢν τὴν ἡλικίαν καὶ ἀγγίχοντος μάλιστα καὶ τὴν
 ῥώμην ἀκματος τοῦ σώματος· τὸν δὲ γε ἄνδρα τῶν αἱμάτων
 τῷ τοῦ εἶδους ἀπροχόλῃ καὶ τῷ τῆς γνώμης ἀποκρότῳ σα-
 φῶς διεχάραιτε, Ῥωμαίοις μὲν συναυλιζόμενος, μεταρρ- B
 10 θμιζόμενος δὲ μηδαμῶς πρὸς τὸ τοῦ φρονήματος ὁμαλὸν καὶ
 εὐένδοτον. ὁ μέντοι βασιλεὺς οὐκ ἀνάξιον κρίνας τὸν ἄνδρα
 τῶν εἰς αὐτὸν γενομένων γαμικῶν ἐγγνησέων τὴν μὲν παστά-
 दा ἐς τὸν νόμιμον καιρὸν ἀνεβάλετο (ἔτι γὰρ ἐπέλλιζεν ἡ
 νόμφη τὰ παιδικά), αὐτὸν δὲ τοῖς μέγα δυναμένοις συγγενέ-
 15 σιν ἐνέγραφεν, οὐδενὸς τῶν εἰς θεραπείαν ἀρχικὴν καὶ πλου-
 τον βαθὺν παρεικῶς στέρεσθαι. ὁ δὲ πρὸς τὸ κατηγγυημέ-
 νης αὐτῷ θυγατροπάιδος τοῦ βασιλέως ἀτελὲς ὄρων, καὶ τῇ
 τοῦ κάλλους ῥοδωνιῇ τῇ τῆς τεκούσης αὐτὴν Ἄννης ἐν χη-
 ρεΐᾳ ἔτι οὐσης περιέρχως ἐνατενίζων, καὶ γάμους φανταζό-
 20 μένος μείζοντας, „τί μοι καὶ τῷ ἐν γάλαξιν” ἔφρασκεν, „ἀρ-
 νειῷ ἀμνάδος πρὸς ὀχείαν καὶ αἰγὸς τελείας ἐπιδεομένης;” τὰ C

1. πειθόμενοι APW: ἤκουσαν B. 7. τὸν δὲ] ἦν δὲ τὸ ἦθος
 ὄργιλος καὶ μὴ εὐκόλως μεταβαλλόμενος ἀπὸ τούτου εἰς τούτου
 τὴν γνώμην αὐτοῦ B. 13. ἔτι γάρ] ἀκμήν ὁρθῶς λαλεῖν οὐκ
 ἠδύνατο, ἰεσσαίων οὐσα χρόνων. εἶχε δὲ τὴν τιμὴν καὶ τὴν
 σιάνην καθὼς γαμβρός B. 16. τὸ] τὸ τῆς? 20. τί μοι]
 τί με ἀρνίον βίβαστερόν δίδετε καὶ καρτερεῖν λέγετε καὶ τὴν
 ἀμνάδα κρατεῖτε τὴν ἔτοιμον πρὸς γάμου κοινωνίαν καὶ μί-
 ξιν B.

gnita, offensi numinis iram placarunt, neglecta summi et potentissimi imperatoris indignatione. Ibanus vero cum ad imperatorem se contulisset, benigne susceptus Romanis multis in rebus utilem navavit operam, homo procerae staturae, praestanti ingenio et robustissimo corpore. sed iracundia et contumacia animi e vultu relucens crudelitatem eius abunde testabatur. quare tametsi inter Romanos viveret, tamen mores suos ad facilitatem et aequabilitatem minime componebat. nihilominus imperator eum sponsalibus a sebastocratore promissis non indignum ratus, nuptias in legitimum tempus distulit ob puellae teneros annos, ipsum vero in numerum cognatorum suorum potentissimorum hominum recepit, summa potentia et maximis opibus donatum. is vero sponsae suae immatura aetate considerata, et matris eius Annae viduae adhuc elegantia curiosius inspecta, nuptiis amplioribus inhians „quid” inquit „mibi rei est cum lactente adhuc

πλεῖστα μὲν οὖν ὁ ἀνὴρ οὗτος τοῖς περὶ τὴν Φιλίππου ἐπό-
νει μέρεσι, καὶ ἦν ἀγαπητὸν Ῥωμαίοις ἀντίφραγμα τῶν ἐκ
V. 250 τοῦ γένους ἐκείνου μετὰ Σκυθῶν συνάρσεως ἐξιόντων καὶ
χειρόντων τὸ προσπεσόν, ἐνίοτε δὲ καὶ βασιλεὶ συστρατεύων
διαφερόντως ἐδύκει δραστήριος. τίς δ' ἂν καὶ ἀριθμεῖν δέ-5
ναιτο δεῖσαι καὶ ὅτε τοῦ ἔτους Σκυθῶν καὶ Βλάχων ἐγένοντο
ἔφοδοι, καὶ οἷα ἔργα ἔδρων ἀνόσια; μαρτυροῦσι δὴπου τὰ
πεπραγμένα ἢ τῶν πρὸς Αἴμον χωρῶν ἐρημία Μακεδονίας
τε καὶ Θρακῆς οἱ ληϊσμοὶ στηλῶν καὶ κύρβων ἀκριβέστερον
καὶ ξυμπύσης ἱστορίας τρανότερον. 10

7. Οὐ μόνον δὲ τὰ κατὰ τοὺς πρὸς ἄνεμον βορρᾶν ἐκ-
D πολεμωθέντας ἡμῖν βαρβάρους ἦν αἰεὶ πως ἐπικρατέστερά τε
καὶ δυσαντίβλεπτα, ἀλλὰ καὶ καθ' ἑω τὰ Ῥωμαίων Πέρσαις
ἐξέκειτο πρὸς ἀφάντωνσιν. μὴ γὰρ τῷ Πέρσῃ σπεισιόμενος
ὅς Ἀγκύρας ἤρχε τῆς Γαλατικῆς, ἀλλὰ πῆ μὲν τὴν μετ' αὐ- 15
τοῦ φιλίαν παρ' οὐδὲν τιθέμενος ὡς λυμαινέσθαι Ῥωμαίους
οὐκ ἔχοντας, πῆ δὲ περὶ τὴν δύσιν τῶν χρημάτων ὧν ὑπὲρ
εἰρήνης ἤτει σμικρολογούμενος, διετέλεσεν ἐς χρόνον ἕνα καὶ
μῆνας ἕξ ἐκείνῳ διαφερόμενος. ἀμέλει τοι διὰ ταῦτα ὁ τε
Κιλίξ Ἀλέξιος ὅσα εἶπομεν διεπράξατο παρὰ τοῦ τῆς Ἀγκύ- 20
ρας δυνάστου ἐνισχυόμενος, ἣ τε πόλις Δάδιβρα ἐάλω καὶ
Πέρσαις ὑπέκλυεν. ἄρας γὰρ μεθ' ὑπόσης ὁ Πέρσης αὐτοῦ
P. 305 τῆς δυνάμεως καὶ περὶ ταυτηνὴ τὴν πόλιν βαλὼν στρατόπε-

8. ἢ τῶν] ὁ ἐξοικισμὸς τῶν χωρῶν B.

agna, cum ove indigeam ad coitum apta?" ac vir ille in partibus
Philippopoli vicinis plurimum laboravit, et veluti vallum populari-
bus suis et auxiliaribus Scythiis obvia quaeque vastantibus oppone-
batur. aliquando etiam imperatorem in expeditiones sequens stren-
uam operam prae caeteris navare videbatur. quis vero Scytharum
et Blachorum incursiones et nefaria facinora enumerare queat? vas-
tatas regionum Haemo vicinarum, Macedoniae et Thraciae direptiones
utique omnibus status et tabulis clarius et quavis historia dilu-
cidius ostendunt quid actum sit

7. Neque vero a Septentrionalibus duntaxat barbaris Romani
perpetuo premebantur, sed in Oriente Persis etiam praedae erant
nam cum imperator cum Persa Galaticae Ancyrae domino pacem
non fecisset, sed partim amicitiam eius, ut qui Romanis nocere
non posset, aspernatus esset, partim pecuniae, quae pro pace pos-
tulabatur, parceret, unum annum et sex menses bellum continen-
ter cum eo gessit. qua de causa Cilix Alexius ea quae retulimus,
illius adiutus opibus, confecit, et urbs Dadibra a Persis occupata
est. nam cum is omnibus suis copiis adductis se non inde recessu-

δὸν ἐπέμενε πολιορκῶν. τριβομένον δὲ τοῦ καιροῦ εἰς μῆνας
 μὲν ἢ πολιορκησις παρετάθη τέσσαρας, ἐπικουρία δ' ἦν οὐ-
 δαμοῦ τοῖς Λαδιβρηνοῖς ἐπιούσα ἐκ τῶν ἐκτός· ὃ τε γὰρ
 βασιλεὺς εἰ καὶ πέμπων ἐνήγγεν αὐτοὺς ἀντέχειν γενναίως καὶ
 5 συμμαχήσειν κατεπηγγέλλετο, ἐμελλεν αἰεὶ πῶς καὶ ἀνεδύετο,
 καὶ οἱ πρόσθοροι Παφλαγόνες ἀγχοῦ που προσιέναι καὶ ἐπα-
 μῦναι οὐδαμῶς ἐθάρρησαν. ἀτὰρ οἱ πολιορκούμενοι πρὸς
 πᾶσαν ἀπεγνώκεσαν ἀρωγὴν, καὶ δῆλοι ἦσαν λιμῶ πιεζόμε-
 νοι καὶ ταῖς πετροβόλοις μηχαναῖς ἀνήκεστα πάσχοντες· τοὺς B
 10 γὰρ λίθους ἐκ τῶν ἔξωθεν γηλόφων κατὰ τὸ μέσον ἀφιέσαι
 τῆς πόλεως τὰς οἰκίας κατήρειπον, τίτανά τε διακονίζουσαι
 καὶ πᾶν ἕτερον ἀνθρώποις ἐπίβουλον ἀκροβολίζουσαι τὰ δο-
 χεῖα τῶν ὑδάτων ἠφάνιζον καὶ τὰ ποτὰ ἠχρεῖουν ἰσιώτα
 ὄντα καὶ μὴ πλανώμενα. μετ' οὐ πολὺν δὲ τινα χρόνον βα-
 15 σιλικῆς ἐπικουρίας ἀφιγμένης καὶ κατὰ τὸν Βάβιν τὸ ὄρος
 ἀνλισαμένης, ἧς ἤρχον μείρακες τρεῖς, ὁ Βραγιᾶς οὗτος Θεό-
 δωρος, ὁ Κατακαλῶν Ἀνδρόνικος καὶ ὁ Καζίνης Θεόδωρος,
 ὡς ἦσθοντο οἱ Πέρσαι, λόγους ὑποκαθίζουσι, καὶ μῆπω
 παρανατειλιάσης ἡμέρας ἐπιθέμενοι καὶ φεῖγουσιν κατόπι
 20 ἐπικείμενοι οὓς μὲν ἔκτειναν οὓς δὲ συνειλήφασιν ζῶντας,
 μεθ' ὧν καὶ τοὺς δύο στρατηγούς. καὶ τούτους περιηγκω- C
 νισμένους τὰς χεῖρας κύκλῳ περιούγων ὁ Πέρσης ἐδείκνυ τοῖς

1. post καιροῦ A καὶ μὴ ἂν ἔλως λύσαι τὸ δαδίβρα, B ἐπει μὴ
 ἂν ἄλλως ἔλεγεν ὁ Πέρσης δυνατόν εἶναι τὴν πολιορκίαν λύσαι
 εἰ μὴ παραλάβῃ αὐτήν. 5. ἐμελλεν] περιούγει ἡμέραν κατ'
 ἡμέραν B. 7. ἀπεθάρρησαν A. 21. μεθ' ὧν] ἐκράτησαν
 δὲ οἱ Πέρσαι καὶ τοὺς δύο κεφαλάδας, καὶ δῆσαντες τὰς χεῖρας
 αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἀγκῶνων ὀπίσθεν ἐπιφέρουσι καὶ δεικνύουσι
 τούτους τοῖς διαδίβρηνοῖς B.

rum confirmaret nisi illam expugnasset, obsidio quatuor menses du-
 ravit, Dadibrenis nemine opem ferente. nam imperator etsi eos per
 nuntios ad fortiter resistendum hortabatur et auxilia pollicebatur,
 subinde tamen rem procrastinabat; et finitimi Paphlagones propius
 accedere et opem eis ferre non audebant. neque vero hostem late-
 bat eos omni auxilio destitutos et fame premi et a machinis gravis-
 sime affligi. nam cum saxa calx, et quicquid hominum vitæ insidi-
 atur, ex collibus in mediam urbem conicerentur, aedes diruebantur
 et putei inficiebantur. non multo post missis ab imperatore auxi-
 liis, quae in Baba monte castra habebant, tribus adolescentibus
 ducibus, Brana isto Theodoro, Andronico Catacalone et Cazane Theo-
 doro, Persae ea re comperta ex insidiis eos ante Inceia adorti, et
 tergis fugientium inhaerentes, alios occiderunt alios ceperunt, et
 duos duces inter caeteros, quos Persa manibus post tergum revinctis

ἐπὶ τῶν τειχῶν, καὶ παρήνει, ἕως ἢ πόλις τοῖς πολεμίοις ἀβάπτιστος κύμασι, τὴν ἐκείνης ἐγχειρίσαι αὐτῇ οὐάκισιν· μηδὲ γὰρ ἐκ τοῦδε σώζειν ἔχουσαν ἐλπίδα σφίσις ὑπολελειθῆναι, μηδ' ἂν αὐτὸν ἐκείθεν μεταναστεῦσαί ποτε, εἰ μὴ ἐγκρατὴς τῆς πόλεως γένοιτο. τοιούτοις οὖν οἱ Λαδιβρηνοὶ 5
 θεάμασι καὶ ἀκούσμασι κατωκλασθέντες τὸ πρόθυμον τρέπονται πρὸς συμβάσεις ἀσυμφόρους μὲν, ὁποίας δ' ἐπέταπτεν ὁ καιρὸς ἀκμαῖος ἐφεστὼς καὶ τομὸς, κατανεύουσί τε τὴν μὲν πόλιν ἐκλιπεῖν πανσυνδί, βαδίσει δ' ἕκαστον κακῶν ἀπαθῆ μετὰ τῶν φιλιτάτων σφίσι καὶ τῶν κτήσεων ἣν ἂν αἰροῦντο στεῖ- 10
 Δλασθαι, ἐπεὶ μηδ' εὗρισκον τὸν βάρβαρον μένειν αὐτοὺς κατὰ χώραν ἑῶντα καὶ φόρους αὐτῷ κατατίθεσθαι ὅπως οὖν συντιθέμενον. ταῦτ' ἄρα καὶ ὄρκων γεγενημένων ὁ μὲν Πέρσης
 1. 251 εἶχε τὴν πόλιν, καὶ τοῖς ἐκ τοῦ γένους δίδωσιν αὐτὴν εἰς ἐνοίκησιν, αὐτοὶ δὲ μεταναστάντες ἐκείθεν καθ' ἑτέρας χώρας 15
 καὶ πόλεις διεσπάρησαν· πολλοὶ δὲ τῆς πατρίδος ἄγχιστα πηξάμενοι μύσυνα, οὕτω δοκοῦν τῷ Πέρσῃ, προσέμεναν δούλειον ὑποδίντες ζυγόν, οἷς ἢ τῆς ἐνεγκαμένης γλυκῦτης τῇ μνήμῃ προσίζανεν ἀναπόνητος. καὶ τοιοῦτον μὲν τῇ πόλει Λαδίβρη τέλος ἀπήνησεν· ὁ δὲ βασιλεὺς μετὰ βραχὺ 20
 τῷ Πέρσῃ σπεισάμενος ἀπέδωκεν ἀσπασίως ὅσα πρὸ τοῦ ἀλῶναι Λαδίβραν ἀπηγεῖτο χρήματα, ὡς ἐξ ὀμμάτων οὐσάν τὴν τότε αἰσχύνῃ ταχέως ἀποτριψάμενος.

Ἄλλ' οὐπω ἢ Ῥωμαίων ἀρχὴ τὴν ἄλμην ταύτην ἀπέ-

14. τοῖς ἐκ τοῦ γ.] τοῖς συγγεγεῖσιν αὐτοῦ B. 17. μύ-
 συνα] ξυλοσπήναι B. 23. τότε] τῆτες A.

undique circumductos iis qui in moenibus erant ostendebat, monens ut urbem priusquam belli fluctibus obrueretur, sibi gubernandam traderent: neque enim spem salutis ullam eis superesse; neque se inde recessurum nisi urbe expugnata. his spectaculis et sermonibus Dadibreni fracti ad pactiones descendunt, iniquas quidem illas, sed quas temporis angustiae et durum telum necessitas flagitabant. annunt se urbem penitus deserturos, ut cuique cum suis carissimis et suppellectilibus incolumi abire liceret quo vellet: neque enim barbarus eos in patria manere et tributa pensitare pati voluit. his conditionibus iureiurando firmatis, Persa urbem suis popularibus incolendam dedit, cives in alias atque alias regiones et urbes sunt dispersi. quidam etiam Persae concessu, tuguriolis in proximo structis, amore patriae servitutis iugum subierunt. ac cum urbe Dadibra hoc modo actum est. imperator autem paulo post, pace cum Persa facta, libenter ei, deterso pudore, ea dedit quae ante illius urbis deditionem postularat.

πτυσεν ἀνένευσέ τε καθαρῶς καὶ ἀνέπνευσε, καὶ δεισιπτότερον
 ἀγγέλμασιν ἀκουσμάτων βάλλεται ἄλλων, καὶ τῶν ἐνεσιτώων P. 306
 ἦσαν τὰ προσδοκώμενα δυσαχθέστερα, εἴ γε τὰ μὲν ὑπέσται-
 νον ἐλευθερίας ἐγκαταλείμμιουσιν ἀπὸ μέρους ἀλύγοντα, τὰ
 5 δ' ἐκ τῶν ἐσπερίων ἐθνῶν βάλλοντα δουλείαν παρεῖχον φαν-
 τάζεσθαι παγγενεὶ προβησομένην καὶ δυσανάλλακτον. ὁ γὰρ
 δὴ τότε κρατῶν τῶν Ἀλαμανῶν Ἀμερίγος ὁ τοῦ Φρειδερίχου
 υἱός, ὃς ἐν τῇ κατὰ Παλαιστίνην ἀνόδῳ τὰ ὕστατα νύπτρα
 10 τὸν βασιλεῖα Ἰσαάκιον τὸν Ἀγγελον λόγοις ἰστόρηται, τὴν πα-
 τρώϊαν εἰληφὸς βασιλείαν Σικελίαν τε παρασθησάμενος καὶ
 Ἰταλίαν ὑπαγωγόμενος ἐπὶ τῷδε καὶ Ῥωμαίοις αὐτοῖς ἐπε-
 φύετο, πραγμάτων νεωτέρων ἄτοπος ὢν ἑραστής καὶ ὀρέκτης B
 κακῶν δυσανάλλακτος. οὐκ ἀνέδην δὲ καὶ αὐτίκα Ῥωμαίοις
 15 ἦν ἐφεδρεῖων, τὸ τῆς ἐγχειρήσεως ἐργῶδες ὑποβλεπόμενος,
 καὶ ἐτι ἔχων τοῖς σφθαλμοῖς προκείμενα ὅποσα Ῥωμαῖοι κα-
 τὰ Σικελικῶν ἠνθρῖσαντο ἐς τὴν ἡμετέραν πρῶην παρεμβα-
 λόντων, καὶ παρὰ τοῦ πάπα δὲ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης οὐκ
 20 ἔλαιτον ἀνασειραζόμενος τῆς προθέσεως. πέμψας οὖν πρέ-
 σβεις πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ἰσαάκιον (οὐ γὰρ πω τῆς ἀρχῆς
 ἐξωστράκιστο) αἰτίας συνείρει ἀναιτίου δήπουθεν διαστίσεως.
 ἕαντῷ γὰρ ἀπεμέριξε καὶ προσωκείον, ὡς ἤδη Σικελίας ἐξ-
 ουσιάζοντι, τὰς ἐξ αὐτῆς Ἐπιδάμνου μέχρι καὶ τῆς μεγαλω-

14. οὐκ ἀνέδην] καὶ ἀδιαντρόπως τὴν βασιλείαν Ῥωμαίων γυ-
 ρεύων B. 17. σικεληγῶν A. 21. συνείρει] συνέρην Δ.

Vix Romanum imperium ab hoc malo respirarat, cum alii nuntii
 graviores afferuntur, et futura maiorem dolorem afferunt quam prae-
 sentia. nam haec quidem, quamvis ex parte molestiam haberent, ta-
 men libertatis nonnullis reliquiis blandiebantur. quae autem ab oc-
 cidentibus gentibus imminebant, ea servitutem universam et per-
 petuam minitabantur. nam Alemannorum rex Amerigus, Friderici fi-
 lius, qui in expeditione Palaestina submersus est, ut in Isaacii An-
 geli imperio diximus, paterno principatu suscepto, Sicilia et Italia
 subactis, Romanos ipsos lacessebat, novarum rerum importune cupi-
 dus, et grassator inevitabilis. neque tamen statim Romanos invasit,
 rei difficultate deterritus. positis adhuc ob oculos nostrorum contra
 Siculos fortibus facinoribus, cum pridem in provincias nostras impe-
 tum fecissent, et a veteris Romae Papa ab instituto retraheretur,
 missis igitur ad Isaacium legatis (nondum enim is imperio exciderat)
 causam dissensionis inanem quaeritans, Romanas provincias omnes
 ab Epidamno usque ad inclytam urbem Thessalonicensium sibi ut
 Siciliae regi vendicabat, ut belli iure nuper a Siculo exercitu sub-

- διέπεσε τοῦ θυηπόλου τὸ πρόρρημα· μικρῶ γὰρ ὕστερον εἰς
 Διὴν Μυσίαν ἐπανηκῶς παρὰ τινος τῶν οἰκείων διαχειριζέ-
 ται. ἦν δὲ ὁ τρόπος οὗτος τῆς αὐτοῦ ἀναιρέσεως. ἀνὴρ τις
 ὁμοφυῆς αὐτῷ καὶ ὁμότροπος καὶ ᾧ πάνν προσέβλεπεν ἡμε-
 ρον (Ἰβαγκὸς ὄνομα τῷδε, σημαίνει δὲ ἡ λέξις τὸν Ἰωάννην), 5
 τῇ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ κασιγνήτῃ λάθρα συνήρχετο. πυθό-
 μενος οὖν τὰ τῆς μίξεως ἐκείνος τὰ μὲν πρῶτα εἰς εὐθύνας
 ἤγε τὴν ὁμενετίην, καὶ θανάτου ἐτίμα τὴν ἐπὶ τοῖς δρωμέ-
 νοις παρασιωπηθῆναι· ὡς δ' ἄλλοις τε αὐτὸν ἡ γυνὴ λόγοις
 τοῦ φρονίου κατηύναξε βλέμματος καὶ ὀρμήματος, ἀλλὰ δὴ 10
 καὶ τῷ προσάγειν ὕστερον ὡς εἰκαίως χολᾶ κατ' αὐτῆς, ἀκρι-
 βῶς γὰρ κάκεινον τὰ περὶ τὴν μῆξιν ταυτηνὴ συνειδέσθαι, τὸν
 κατὰ τῆς ὁμολέκτρον χόλον εἰς Ἰβαγκὸν μετατίθεισι, καὶ δὴ
 μεταπέμπεται τὸν ἄνδρα τῶν νυκτῶν ἄωρί, μηδὲν καθυφεῖς
 τῆς ὀρμῆς. ὁ δὲ τὸ τῆς χρείας ἔξωρον οὐκ ἀναίτιον καὶ 15
 ἀνεύθυνον οἰηθεῖς ἐς τὴν αὐρίον τὴν ἀφίξιν ὑπερτίθεται.
 P. 302 ἐκείνου δ' αὖ πάλιν ἐγκειμένον καὶ μὴ φέρειν ἔχοντος τὴν
 ῥαστώνην ὡς παρόρασιν, κοινοῦται τοῖς καθ' αἷμα καὶ φί-
 λοις τὸ ποιητέον ὁ Ἰβαγκός, εἰς νοῦν ὀπὲ ποτε βαλὼν τὸ τῆς
 ἀφίξεως αἴτιον. οἱ δ' ὑποτιθέασι τούτῳ τὴν προτενῆ περι- 20
 V. 248 ζώσασθαι μάχαιραν, καὶ ταύτην τῷ ἱματίῳ ἐνθάψαντα εἰσ-
 ελθεῖν, καὶ τοῦ μὲν Ἀσάν ἠρέμα προσεπιπλήττοντος καὶ τὸ
 τοῦ θυμοῦ κατ' αὐτοῦ βράττον ὑβρεσι συμμετροῦντος, καὶ

2. ἐπαινετικῶς APW.
 το B.

6. λάθρα συνήρχετο] κρυφίως ἐμύγνυ-

post in Mysiam reversus a familiarium suorum quodam occiditur. idque hoc modo factum est. quidam natura et moribus ei similis, et intima familiaritate coniunctus, nomine Ibanus (sic Iohannes a Blachis dicitur), clam cum uxoris eius sorore consueverat. quo stupro comperto, principio uxorem accusabat et propter eius facinoris dissimulationem capitis damnabat. a quo crudeli proposito cum aliis verbis uxoris suae deterritus, tum eo quod affirmabat ipsum quoque eius rei probe gnarum esse, iram a muliere in Ibanum transfert, eumque nulla mora interposita intempesta nocte accersit. is vero se alieno tempore non sine gravi causa et crimine vocari ratus, adventum suum in crastinum differt. sed illo rursus instante et procrastinationem sui contemptum interpretante, Ibanus vix tandem causa cur vocaretur intellecta, cum amicis et cognatis deliberat. ii movent ut longo gladio sub veste occultato accinctus ingrediatur. quod si Asan eum modice obiurgat et iracundiae impetum conviciis terminet sine cruciatu corporis, ut fortiter ferat et culpam deprecetur. sin ensem postulet, tum et ipse virum se praebet, et operam det

τοῖς λοιποῖς ἂ μὴ λυμῆνται τὸ σῶμα τὴν κόλασιν ἀφορίζον-
 τος, φέρειν γενναίως καὶ τὴν ἐφ' οἷς εἴλω παραλύπησιν συγ-
 γνώμην αἰτεῖν, εἰ δ' ἐκεῖνος διφθῆ τὸ ξίφος κατ' αὐτοῦ, τη-
 νικαῦτα κἀκεῖνον ἀνδρίζεσθαι, καὶ σπεύδειν ὥστε φθάσειν ὃ
 5 μελλήσας ἀντίκα πείσεται, καὶ πάσας καιρίας ἐπάγειν καὶ κατα-
 γούσας εἰς ἄδον τὸν ἀναιδῆ καὶ φιλαίματον. ὃ καὶ εἶχεν ὅδε δια-
 πραξάμενος· μηδὲν γὰρ ἐπ' αὐτῷ διανοομένον μέτριον τοῦ
 βαρβάρου, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν πρώτῃν εὐθὺς θέαν ἐκθρωθέντος
 καὶ τὸν σφαγέα ζητοῦντος κνῶδοντα, κατὰ τοῦ βουβῶνος οὐ-
 10 τος φθάσας ἐκεῖνον πλήττει καὶ ἀναιρεῖ. οὐκοῦν καὶ δια-
 δρᾶς Ἰβαγκὸς παραχρησάμενος πρόσπεισι τοῖς τοῦ ἔργου συνίστορασι
 καὶ μηνύσας τὸ γεγονός ἔγνω αὐτοῖς ἅμα πρὸς ἀποστασίαν
 ἰδεῖν· μηδὲ γὰρ ἠρεμήσειν τοὺς τοῦ πεσόντος δμαίμονας καὶ
 ὅσον αὐτῷ πρὸς γένους καὶ φίλιον. κἂν μὲν προχωροῖη τὰ
 15 κατὰ σκοπὸν, καὶ χώρας ἐκείνους καὶ Μυσίας ἄρξαιν αὐτῆς
 τοῦ Ἀσάν δικαιοτέρον τε καὶ ἐννομώτερον. καὶ μὴ τῷ ξίφει C
 τὰ πάντα ὡς ὃ πεσὼν διοικεῖν, καὶ ὅπερ ἂν ὑποβύλλη θυ-
 μός, τοῦτο καὶ διαπραττεσθαι· εἰ δ' ἄλλως αὐτοῖς μεταρ-
 ριφεῖη τὰ διαβούλια μῆτε μὴν ὄλωσ προβαίνουσι τὰ κατ'
 20 ἔφεσιν, πρὸς ἄλλον μετασκευάσασθαι πλοῦν, τοῖς τὰ Ῥω-
 μαίων πράγματα κυβερνῶσι τὰ κατ' αὐτοὺς ἐπιτρέψυιντες.
 ἔτι τοίνυν οὐσης νυκτὸς οὐ μόνον τὴν σκέψιν ταύτην ἐκρά-
 τυναν, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς παρώξυναν τῶν βουλευμάτων αὐ-
 τοῖς συλλαβέσθαι. ὅθεν κρατήσαντες τοῦ Τερνόβου (ὃ δὲ
 25 ἐστὶν ἡ ἐρμυνοιάτη ἅμα καὶ προφερεστάτη τῶν κατὰ τὸν

1. λοιποῖς ἐτέροις ἂ μὴ λυμῆνται A.

11. τοῦ om APW.

14. γένος APW.

24. τερνόβον B.

ut antevertat hominem impudentem et sanguinarium, nec ullum
 ictum nisi letalem ei inferat. id consilium Ibancus statim exequitur.
 nam cum barbarus nihil moderati in eum cogitaret, sed ad primum
 eius conspectum efferatus ensem quaereret, ille facinus occupat et
 ense in inguine defixo Asanem occidit. inde elapsus statim ad con-
 scios se recipit, ac caede indicata cum eis consilium defectionis init.
 neque enim fratres cognatos et amicos interfecti quieturos, quodsi
 res ex sententia successerit, se regioni illi et toti Mysiae iustus et
 aequius quam Asanem dominaturos, neque, ut ille fecerit, ferro
 grassaturos in omnes, et quicquid iracundia suaserit perpetraturos.
 sin res aliter ceciderit nec eventus consilii responderit, aliam rationem
 inituros et salutem suam Romanorum imperatori commissuros.
 haec nocturno adhuc tempore non modo decreverunt, sed multos
 etiam in suas partes pertraxerunt; et Ternobo occupata (ca est

Αἶμον ἀπασῶν πόλεων, τείχεσί τε ἰσχυροῦς περιβεβλημένος
καὶ ῥεύματι ποταμείῳ διειλημμένος καὶ ὄρους ἀκρωνυχία πε-
πολισημένος) τοῖς περὶ τὸν Πέτρον ἀντίστησαν· ἡ γὰρ φήμη
ἅμα ἐφ' οὐκ ἐπ' ἄκρων μόνον τῶν τοῦ Τερνόβου τειχέων ἀλ-
λὰ καὶ τοῖς ἔξω καὶ πύρρωθεν τὸν τοῦ Ἀσάν περιεσάλπιξε 5
θάνατον. ὡς δ' οὐθ' ὁ Πέτρος ῥαδίαν εὗρισκε τὴν Ἰβρακοῦ
καταστροφὴν οὐθ' οὗτος ἀποκρούσασθαι Πέτρον ἠδύνατο, ὁ
μὲν χρονοτριβεῖν ἐπεβάλετο καὶ μίαν ταύτην ἤετο προσδοκί-
αν καταπαλαιάσασαν τὸν ἀντίδικον Ἰβρακόν, ὁ δὲ τῷ τῶν Ῥω-
μαίων προσρῆναι βασιλεῖ δεῖν ἔγνωκε καὶ διὰ τῆς ἐκείθεν 10
συνάρσεως περιγενέσθαι τῶν διαφόρων. ἐλέγετο δὲ καὶ ὑπο-
θήκαις Ἰσαακίου τοῦ σεβαστοκράτορος ἀναιρεθῆναι πρὸς Ἰβρα-
κοῦ τὸν Ἀσάν, ἄλλαις τε πλείσταις ὑποσχέσει πρὸς τοῦτο
ἐπιρρωσθέντος, καὶ προσέτι γε μὴν πτερωθέντος τῷ κατ' ἐπι-
γαμίαν συναρμόσασθαι οἱ καθυποσχέσθαι τὴν οἰκίαν θυγα- 15
τέρα τὴν Θεοδώραν. πλὴν ὁ μὲν ἐναφῆκε τοῖς δεσμοῖς τῆρ
P. 303 ψυχῆν, καὶ μηδέπω τοῦ φόνου κατεργασθέντος· (6) ὁ δ'
Ἰβρακὸς δηλώσας βασιλεῖ τὸ γινόμενον στείλαι τινα μετὰ
στρατιᾶς διηρέδιζε τὴν παραληψόμενόν τε τὸν Τέρνοβον καὶ
σὺν αὐτῷ περὶ τῆς ὅλης Μυσίας ἀγωνισόμενον. καὶ τάχ' ἂν τε- 20
τέλεστό τι τοῖς Ῥωμαίοις σωτήριον, εἰ βασιλεὺς αὐτίκα προ-
θύμως πρὸς τὴν ἀγγελίαν ταύτην πραξικοπεῖν ἐπεβάλετο, ἐπει-
δήπερ καὶ εἰ Τέρνοβον εἶλεν, εἶχεν ἂν εὐμαρῶς καὶ ἀπόνως
Μυσίαν ἄσασαν. νῦν δὲ ὁ μὲν βλακευσόμενος ἐνέφου τοῖς

α. ῥεύματι] ποταμὸν ἔχον γύρωθεν B.

18. τινος vulgo.

omnium Haemi urbium munitissima et praestantissima, in montis
 vertice sita, firmis circumdata moenibus, quam et amnis perfluit)
 Petro restiterunt. nam ut primum diluxerat, fama caedem Asanis non
 Ternobi duntaxat sed in locis etiam remotioribus divulgavit. sed cum
 nec Petrus Ibancum expugnari nec Ibancus Petro se resistere facile
 percereret, ille hunc obsidionis mora domandum, hic ad Roma-
 norum imperatorem confugiendum et eius ope hostibus resistendum
 esse censuit. ferpbatur autem Ibancus etiam Isaacii Sebastocratoris
 impulsu Asanem occidisse, cum aliis plurimis pollicitationibus, tum
 spe nuptiarum filiae eius Theodoraē adductus. caeterum Isaacius
 ante Asanis caedem in viaculis expiravit. (6) Ibancus vero impera-
 torem statu rerum exposito hortatus est ut aliquos cum copiis mitte-
 ret, qui et Ternobum acciperent et se adiutore totam Mysiam ven-
 dicarent. ac Romanis forsitan aliquid salutare actum esset, si impera-
 tor statim sine mora gerendae rei animum intendisset: nam Terno-
 bo occupata facile totius Mysiae potitus esset. verum ipse per stul-

ἀρχαίους καὶ πάλιν κατὰ τὸν εἰς τὸ κέλυφος βυόμενον σκό-
 ληκα, στέλλει δὲ τὸν πρωτοστράτορα Μανουὴλ τὸν Καμύ-
 τζην, ἀνειπὼν στρατηγόν. ὁ δ' ἀπάραις ἐκ τῆς Φιλίππου με-
 τὰ τῶν ἐπομένων ἐκείνῃ δυνάμεων, καὶ τῶν ὄρων τῆς Μυ-
 5 σίας ἄκροις ποσὶν ἐφωψάμενος, παλίσσυντος γίνεται παρὰ δό-
 ξαν. τὸ γὰρ στρατεύμα ἐπαναστὰν „ποῦ ἄγεις ἡμᾶς” ἔλεγον, Β
 „ἢ τίσι συμπλακῆσθαι μέλλομεν; οὐ πολλάκις τὰς ὀρειάς
 ταύτας ὁδοὺς διήλθομεν, καὶ μὴ μόνον οὐδὲν τι κατωρθώ-
 κειμεν βέλτιον, ἀλλὰ καὶ μικροῦ προαπολώλειμεν ἄπαντες; V. 249
 10 ἀνάστρεφε τοίνυν, ἀνάστρεφε, καὶ ἡγοῦ τῆς ἐπὶ τὰ σφέτε-
 ρα.” ἐπὶ δὴ τούτοις καὶ δείμασιν ἀλόγοις ἐκταραχθέντες,
 ὥσπερ κατὰ νότου τινῶν ἐγκειμένων καὶ παντοίοις ὄπλοις
 βαλλόντων, ἀκόσμως ᾤχοντο. καὶ αὐθις οὖν πρὸς τοῦ βασι-
 λέως ἢ πρᾶξις αὐτῆ μετὰ στρατιᾶς ἐπεκρίνατο μείζονος. ἐνί-
 15 κα δ' ἔσαιε τὰ χεῖρονα, μηδενὸς εἰς χεῖρας ἔλθειν καὶ συμ-
 μῆξαι τοῖς βαρβάροις ἐν τῇ ἐπαρήγειν Ἰβαγκῷ δοκιμάζοντος.
 ἀπειρηκῶς τοίνυν οὗτος καὶ τοῖς κατὰ τὸν Τέρνοβον δυσχαρη-
 στούμενος πρᾶγμασιν, οἷα τῶν περὶ τὸν Πέτρον κρατύνομέ- C
 νων αἰεὶ καὶ στρατιᾶς προσθήκαις ἐπανυξομένων, ἔξεισιν ἐκεῖ-
 20 θεν λαθραῖως καὶ πρόσεισι βασιλεῖ, καὶ μετήλθεν οὕτω κα-
 θαρῶς πρὸς τὸν Πέτρον πάλιν ἢ ἀρχηγία Μυσῶν. πλὴν
 οὐδ' οὗτος θανάτῳ φυσικῷ ἐπαπῆλθεν, ἀλλὰ μικρῷ ὕστερον
 παρὰ τοῦ τῶν ὁμογενῶν ζῆφει διελαθεῖς κατέστρεψεν οἰκτρῶς

1. κατὰ τὸν] ὥσπερ δ κοχλίας εἰς τὸ αὐτοῦ ὄστρακινον ἀσπί-
 τιον Β. 4. τῶν ὄρων] τῶν βουνῶν τῆς ζαγοράς ἀναβαίνειν
 ἀρξάμενος Β: „ergo legendum ὄρων” Wolfius. 14. ἐπεκρίνατο?

titiam ut cochlea testam repetens, in palatio abditus, Manuelem Camyzem protostratorem cum imperio mittit. is cum suis copiis Philippopolim profectus et Mysiae limites vix ingressus praeter expectationem retro abit. milites enim mota seditione, quo se duceret et cum quibus pugnandum esset, rogitabant. „an non saepe” inquirunt „montana ista transivimus, atque adeo nihil confecimus ut pene omnes interierimus? revertere igitur, revertere, nosque domum redulcito.” praeterea inopinatum metu consternati, quasi hostes a tergo instarent et omnis generis tela conicerent, effuse fugerunt. imperatore idem opus cum exercitu maiore iterum tentante subinde res successu caruit, quare Ibancus cum nemo Romanorum cum barbaris vellet congredi, invalescentibus Petri opibus et maioribus ei copiis affluentibus, desperatis rebus Ternobo clam profugus imperatorem adit. ita Petrus summa rerum denuo potitur. sed nec ipse naturali morte obit, sed paulo post eo quoque a popularium quodam miserabiliter confosso principatus ad Iohannem tertium eius fratrem transit, quem tum Petrus adiuto-

τὴν ζωὴν, ἣ δὲ ἡγεμονία τῶν Βλάχων βλέπει πρὸς Ἰωάννην τὸν τρίτον τῶν ἀδελφῶν. τότε δ' οὖν ὁ Πέτρος συλλήπτορα τῶν πόνων καὶ μερίτην τῆς δυναστείας Ἰωάννην προσελόμενος τὸν ὁμαίμονα, ὃς ἐφ' ἱκανὸν ὠμῆρησεν ἐν Ῥωμαίοις ἤνικα εἶχε βασιλεὺς Ἰσαάκιος δισσεύσας κατὰ Μυσῶν, ἀπο- 5 ὄρας δέ, ὡς πρὸς τὰ οἴκοι πάλιν ἀφίκετο, οὐκ ἐξ ἀντιθέτου τῷ τεθνεῶτι Ἀσάν τὰ Ῥωμαίων ἔκειρε προνομιεύων· ἣ γὰρ D φύσις καὶ τούτῳ οὐδέν τι πρὸς τὰ ἡμέτερα διεβράβενσε μέτριον. ὑπῆρτα δὲ τῷ Πέτρῳ ἐξ ἡμῶν οὐδεὶς, οὐδ' ἡδύνατο, ἀλλὰ τοσούτων καὶ τηλικούτων τοῖς ἐναντίοις κατορθωμένων 10 ἐπὶ πλείστοις ἐνιαυτοῖς, καὶ τοῦ κακοῦ τοῦδε τῶν Ῥωμαίων ἔσαιε διακυμαίνοντος πράγμασιν, οὐδέ ποτε βραχεῖα νίκη Ῥωμαίοις διωγεγέλακε οὐδέ τι παρυσέστη τροπαιουχῆματος ἰνδαλμα. τὴν δ' ἐκ Θεοῦ παρόρασιν ταύτην καὶ τελείαν μικροῦ ἐγκατάλειψιν οὐδεὶς τῶν ὑψηθρόνων ἀρχιερέων καὶ τὰς 15 πρῶτας καρπουμένων τιμὰς ἢ τῶν τὴν ἐρέαν τῆς κεφαλῆς μέχρι καὶ ἑνὸς διαχαλόντων βαθυπωγῶνων μοναστῶν ἐν νῆ βαλλόμενος ἦν, ἢ διδάσκων πρὸς ταύτην ἀντιπράττειν ὀποσονοῦν, ἢ ἐν τῷ παρησιάζεσθαι βασιλέως ἐνώπιον Ῥωμαί- P.304 σης διαμηχανώμενος τὰ σωτήρια· ἀλλ' ὡς εἰ πάντες ἐξέκλι- 20 νάν τε ἅμα καὶ ἡχρειώθησαν, ἀνεπαισθήτως εἶχον τῶν γινομένων καὶ οἶον ἀντέβαινον ταῖς ἐκ Θεοῦ μυστιγώσεσιν. Ἐλ-

G. ὡς om A. 11. τῶν] τοῖς? 13. παρυσέστη? an παρυσέστη? 15. οὐδεὶς τῶν ἀρχιερέων τῶν τὰς πρῶτας ἐχόντων τιμὰς καὶ τοὺς μεγάλους ἀγαπῶντας θρόνους καὶ ὑψηλοὺς καὶ ἐπικερθεῖς, ἢ τῶν μοναχῶν τῶν τὴν καμαλαύκιαν χαλόντων μέχρι καὶ κάτω τῶν σφδαλιῶν καὶ γερεϊάδας ἐχόντων μεγάλας B.

rem laborum et regni participem assumpserat. is non parvo tempore apud Romanos obses fuerat, cum imperator Isaacius secundum Mysis arma intulisset, sed fuga elapsus domum redierat, nihilo fratre Asane Romanis spoliandis et infestandis mitior. e nostro autem exercitu nemo resistere Petro potuit: sed hostibus per tot annos tot et tantas victorias adeptis, eo malo Romanam rem publicam perpetuo turbante, nunquam ulla victoria ullum rei bene gerendae simulacrum nostris arrisit. hanc numinis indignationem et nostris destitutionem nemo ex summis et honoratissimis sacerdotibus, nemo ex religiosissimis monachis consideravit, ullo modo placare docuit, aut liberius apud imperatorem disserendo quicquam Romanis salutare conatus est: sed quasi omnes a via deerrantes et inutiles facit quid rei esset non animadverterunt, quodammodo flagellis dei adversantes. Graeci quidem causa pestilentiae ex Calchante vate co-

λητες δὲ τὴν αἰσίαν ἐξήτησαν τοῦ λοιμοῦ, καὶ τοῦ μάντεως πυ-
 θόμενοι Καλχαντος οὐκ ἀφῆκαν τὸ κακὸν ἀθεράπευτον, παρ'
 οὐδὲν θέμενοι εἰ βαρυμηνιαῖν ἐμελλεν ὁ πρωτίστος καὶ κράτιστος
 τοῦ στρατεύματος. ὅγε μὴν Ἰβηγκὸς τῷ βασιλεῖ προσρνεῖς ἄσμέ-
 5 νως προσδέδεκτο, καὶ γέγονεν ἐς οὐκ ὀλίγα χρήσιμος Ῥωμαί-
 οῖς, εὐμήκης ὢν τὴν ἡλικίαν καὶ ἀγχίνους μάλιστα καὶ τὴν
 εὐώμην ἀκμαῖος τοῦ σώματος· τὸν δὲ γε ἄνδρα τῶν αἱμάτων
 τῷ τοῦ εἶδους ἀπροχόλῳ καὶ τῷ τῆς γνώμης ἀποκρότῳ σα-
 φῶς διεχάραιτε, Ῥωμαίοις μὲν συναυλιζόμενος, μεταρρυν- B
 10 θμιζόμενος δὲ μηδαμῶς πρὸς τὸ τοῦ φρονήματος ὀμαλὸν καὶ
 εὐένδοτον. ὁ μέντοι βασιλεὺς οὐκ ἀνάξιον κρίνας τὸν ἄνδρα
 τῶν εἰς αὐτὸν γενομένων γαμικῶν ἐγγυήσεων τὴν μὲν παστά-
 δα ἐς τὸν νόμιμον καιρὸν ἀνεβάλετο (ἔτι γὰρ ἐψέλλιζεν ἡ
 νύμφη τὰ παιδικά), αὐτὸν δὲ τοῖς μέγα δυναμένοις συγγενέ-
 15 σιν ἐνέγραψεν, οὐδενὸς τῶν εἰς θεραπείαν ἀρχικὴν καὶ πλου-
 τον βαθὺν πυρετικῶς στέρεοθαι. ὁ δὲ πρὸς τὸ κατηγγυημέ-
 νης αὐτῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως ἀτέλεις ὄρων, καὶ τῆ
 τοῦ κάλλους ὁδοιῶ τῆ τῆς τεκούσης αὐτὴν Ἄννης ἐν χη-
 ρείᾳ ἔτι οὐσης περιέργως ἐνατενίζων, καὶ γάμους φανταζό-
 20 μενος μερίζοντας, „τί μοι καὶ τῷ ἐν γύλαξιν” ἔφρασκεν, „ἀρ-
 νεῖψ ἀμνάδος πρὸς ὀχείν καὶ αἰγὸς τελείας ἐπιδεομένης;” τὰ C

1. πειθόμενοι APW: ἤκουσαν B. 7. τὸν δε] ἦν δὲ τὸ ἦθος
 ὀργίλος καὶ μὴ εὐκόλως μεταβαλλόμενος ἀπὸ τούτου εἰς τούτο
 τὴν γνώμην αὐτοῦ B. 13. ἔτι γάρ] ἀκμήν ὀρθῶς λαλεῖν οὐκ
 ἠδύνατο, τεισάσρων οὐσα χρόνων. εἶχε δὲ τὴν τιμὴν καὶ τὴν
 σιάσιν καθὼς γαμβρός B. 16. τὸ] τὸ τῆς? 20. τί μοι]
 τί με ἀρνῖν βιζαστερόν διδείτε καὶ καρτερεῖν λέγετε καὶ τὴν
 ἀμνάδα κρατεῖτε τὴν ἔτοιμον πρὸς γάμου κοινωνίαν καὶ μί-
 ξιν B.

guita, offensi numinis iram placarunt, neglecta summi et potentissimi imperatoris indignatione. Ibanus vero cum ad imperatorem se contulisset, benigne susceptus Romanis multis in rebus utilem navavit operam, homo procerae staturae, praestanti ingenio et robustissimo corpore. sed iracundia et contumacia animi e vultu relucens crudelitatem eius abunde testabatur. quare tametsi inter Romanos viveret, tamen mores suos ad facilitatem et aequabilitatem minime componebat. nihilominus imperator eum sponsalibus a Sebastocratore promissis non indignum ratus, nuptias in legitimum tempus distulit ob puellae teneros annos, ipsum vero in numerum cognatorum suorum potentissimorum hominum recepit, summa potentia et maximis opibus donatum. is vero sponsae suae immatura aetate considerata, et matris eius Annae viduae adhuc elegantia curiosius inspecta, nuptiis amplioribus inhians „quid” inquit „mibi rei est cum lactente adhuc

πλεῖστα μὲν οὖν ὁ ἀνὴρ οὗτος τοῖς περὶ τὴν Φιλίππου ἐπό-
νει μέρεσι, καὶ ἦν ἀγαπητὸν Ῥωμαίοις ἀντίφραγμα τῶν ἐκ
V. 250 τοῦ γένους ἐκείνου μετὰ Σκυθῶν συνάρσεως ἐξιόντων καὶ
χειρόντων τὸ προσπεσόν, ἐνίστα δὲ καὶ βασιλεῖ συστρατεύων
διαφερόντως ἐδόκει δραστήριος. τίς δ' ἂν καὶ ἀριθμεῖν δύ-
5 ναίτο δεῖν καὶ ὅτε τοῦ ἔτους Σκυθῶν καὶ Βλάχων ἐγένοντο
ἐφοδοί, καὶ οἷα ἔργα ἔδρων ἀνόσιμ; μαρτυροῦσι δὲ πῶς τὰ
πεπραγμένα ἢ τῶν πρὸς Αἴμον χωρῶν ἐρημίᾳ Μακεδονίας
τε καὶ Θρακῆς οἱ ληϊσμοὶ στηλῶν καὶ κύρβειων ἀκριβέστερον
καὶ ζυμψάσης ἱστορίας τρανότερον. 10

7. Οὐ μόνον δὲ τὰ κατὰ τοὺς πρὸς ἄνεμον βορρᾶν ἐκ-
D πολεμωθέντας ἡμῖν βαρβάρους ἦν αἰεὶ πως ἐπικρατέστερά τε
καὶ δυσαντίβλεπτα, ἀλλὰ καὶ καθ' ἑω τὰ Ῥωμαίων Πέρσαις
ἐξέκειτο πρὸς ἀφάντωνσιν. μὴ γὰρ τῷ Πέρσῃ σπεισάμενος
ὅς Ἀγκύρας ἤρχε τῆς Γαλατικῆς, ἀλλὰ πῆ μὲν τὴν μετ' αὐ- 15
τοῦ φιλίαν παρ' οὐδὲν τιθέμενος ὡς λυμαινέσθαι Ῥωμαίους
οὐκ ἔχοντας, πῆ δὲ περὶ τὴν δόσιν τῶν χρημάτων ὧν ὑπὲρ
εἰρήνης ἦται σμικρολογούμενος, διετέλεσεν ἐς χρόνον ἕνα καὶ
μῆνας ἕξ ἐκείνῳ διαφερόμενος. ἀμέλει τοι διὰ ταῦτα ὃ τε
Κιλίξ Ἀλέξιος ὅσα εἶπομεν διεπράξατο παρὰ τοῦ τῆς Ἀγκύ-
ρας δυνάστου ἐνισχυόμενος, ἢ τε πόλις Δάδιβρα ἐύλω καὶ
Πέρσαις ὑπέκλυψεν. ἄρισ γὰρ μεθ' ἡπίσης ὁ Πέρσης αὐτοῦ
P. 305 τῆς δυνάμεως καὶ περὶ ταυτηνὴ τὴν πόλιν βαλὼν στρατόπε-

8. ἢ τῶν] ὁ ἐξοικισμὸς τῶν χωρῶν B.

agna, cum ove indigeam ad coitum apta?" ac vir ille in partibus
Philippopoli vicinis plurimum laboravit, et veluti vulgum populari-
bus suis et auxiliariis Scythis obvia quaeque vastantibus oppone-
batur. aliquando etiam imperatorem in expeditiones sequens stre-
nuam operam prae caeteris navare videbatur. quis vero Scytharum
et Blachorum incursiones et nefaria facinora enumerare queat? vas-
titas regionum Haemo vicinarum, Macedoniae et Thraciae direption-
es utique omnibus status et tabulis clarius et quavis historia dilu-
cidius ostendunt quid actum sit

7. Neque vero a Septentrionalibus dumtaxat barbaris Romani
perpetuo premebantur, sed in Oriente Persis etiam praedae erant.
nam cum imperator cum Persa Galaticae Ancyrae domino pacem
non fecisset, sed partim amicitiam eius, ut qui Romanis nocere
non posset, aspernatus esset, partim pecuniae, quae pro pace postu-
labatur, parceret, unum annum et sex menses bellum continen-
ter cum eo gessit. qua de causa Cilix Alexius ea quae retulimus,
illius adiutus opibus, confecit, et urbs Dadibra a Persis occupata
est. nam cum is omnibus suis copiis adductis se non inde recessu-

δον ἐπέμενε πολιορκῶν. τριβόμενον δὲ τοῦ καιροῦ εἰς μῆνας
 μὲν ἢ πολιορκησις παρετύθη τέσσαρας, ἐπικουρίαι δ' ἦν οὐ-
 δαμοῦ τοῖς Αὐδιβορηνοῖς ἐπιούσα ἐκ τῶν ἐκτός· ὃ τε γὰρ
 βασιλεὺς εἰ καὶ πέμπων ἐνήγγεν αὐτοὺς ἀντέχειν γενναίως καὶ
 5 συμμαχήσειν κατεπηγγέλλετο, ἔμελλεν αἰεὶ πῶς καὶ ἀνεδύετο,
 καὶ οἱ πρόσθοροι Παφλαγόνες ἀγχοῦ πον προσιέναι καὶ ἐπα-
 μῦναι οὐδαμῶς ἐθάρασαν. αὐτὸρ οἱ πολιορκουμένοι πρὸς
 πᾶσαν ἀπεγνώκεσαν ἀρωγὴν, καὶ δῆλοι ἦσαν λιμῆ πιεζόμε-
 νοι καὶ ταῖς πετροβόλοις μηχαναῖς ἀνήκεστα πάσχοντες· τοὺς B
 10 γὰρ λίθους ἐκ τῶν ἔξωθεν γηλόφων κατὰ τὸ μέσον ἀφιῆσαι
 τῆς πύλεως τὰς οἰκίας κατήρειπον, τίτανά τε διακοντίζουσαι
 καὶ πᾶν ἕτερον ἀνθρώποις ἐπίβουλον ἀκροβολίζουσαι τὰ δο-
 χεῖα τῶν ὑδάτων ἠφάνιζον καὶ τὰ ποτὰ ἠχρείουν ἰσιώτα
 ὄντα καὶ μὴ πλανώμενα. μετ' οὐ πολὺν δὲ τινα χρόνον βα-
 15 σιλικῆς ἐπικουρίας ἀφιγμένης καὶ κατὰ τὸν Βάβαν τὸ ὕψος
 αὐλισαμένης, ἧς ἤρχον μείρακες τρεῖς, ὁ Βραγιᾶς οὗτος Θεό-
 δωρος, ὁ Κατακυλῶν Ἀνδρόνικος καὶ ὁ Καζάνης Θεόδωρος,
 ὡς ᾗσαντο οἱ Πέρσαι, λόχους ὑποκαθίζουσι, καὶ μῆπω
 παρανατειλᾶσης ἡμέρας ἐπιθέμενοι καὶ φεῖγουσιν κατόπι
 20 ἐπικείμενοι οὓς μὲν ἔκτειναν οὓς δὲ συνειλήφασιν ζῶντας,
 μεθ' ὧν καὶ τοὺς δύο στρατηγούς. καὶ τούτους περιηγῶ- C
 νισμένους τὰς χεῖρας κύκλῳ περιούγων ὁ Πέρσης ἐδείκνυ τοῖς

1. post καιροῦ A καὶ μὴ ἂν ἕλως λύσαι τὸ δάδιβρα, B ἐπει μὴ
 ἂν ἄλλως ἔλεγεν ὁ Πέρσης δυνατόν εἶναι τὴν πολιορκίαν λύσαι
 κτ μὴ παραλάβη αὐτήν. 5. ἔμελλεν] περιούγει ἡμέραν καθ'
 ἡμέραν B. 7. ἀπεθάρασαν A. 21. μεθ' ὧν] ἐκράτησαν
 δὲ οἱ Πέρσαι καὶ τοὺς δύο κεφαλάδας, καὶ δῆσαντες τὰς χεῖρας
 αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἀγκῶνων δπισθεν ἐπιφέρουσι καὶ δεικνύουσι
 τούτους τοῖς διαδιβρηνοῖς B.

rum confirmaret nisi illam expugnasset, obsidio quatuor menses du-
 ravit, Dadibrenis nemine opem ferente. nam imperator etsi eos per
 nuntios ad fortiter resistendum hortabatur et auxilia pollicebatur,
 subinde tamen rem procrastinabat; et finitimi Paphlagones propius
 accedere et opem eis ferre non audebant. neque vero hostem late-
 bat eos omni auxilio destitutos et fame premi et a machinis gravis-
 sime affligi. nam cum saxa calx, et quicquid hominum vitae insi-
 diatur, ex collibus in mediam urbem conicerentur, aedes diruebantur
 et putei inficiebantur. non multo post missis ab imperatore auxi-
 liis, quae in Baba monte castra habebant, tribus adolescentibus
 ducibus, Brana isto Theodoro, Andronico Catacalone et Cazane Theo-
 doro, Persae ea re comperta ex insidiis eos ante lucem adorti, et
 tergis fugientium inhaerentes, alios occiderunt alios ceperunt, et
 duos duces inter caeteros, quos Persa manibus post tergum revinctis

ἐπὶ τῶν τειχῶν, καὶ παρήνει, ἕως ἢ πόλις τοῖς πολεμίοις ἀβάπτιστος κύμασι, τὴν ἐκείνης ἐγχειρίσαι αὐτῇ οὐκίαισιν· μηδὲ γὰρ ἐκ τοῦδε σώζειν ἔχουσαν ἐλπίδα σφίσις ὑπολελειφθῆναι, μηδ' ἂν αὐτὸν ἐκείθεν μεταναστεῦσαί ποτε, εἰ μὴ ἔγκρατὴς τῆς πόλεως γένοιτο. τοιοῦτοις οὖν οἱ Δαδιβρηνοὶ 5
 θεύμασι καὶ ἀκούσμασι κατακλασθέντες τὸ πρόθυμον τρέπονται πρὸς συμβάσεις ἀσυμφόρους μὲν, ὁποίας δ' ἐπέταττεν ὁ καιρὸς ἀκμαῖος ἐφεστῶς καὶ τομός, κατανεύουσί τε τὴν μὲν πόλιν ἐκλιπεῖν πανσυδί, βαδίσαι δ' ἕκαστον κακῶν ἀπαθῆ μετὰ τῶν φιλιτάων σφίσι καὶ τῶν κτήσεων ἣν ἂν αἰροῦντο στεῖ- 10
 1. 251 Β λασθαι, ἐπεὶ μηδ' εὐρισκόν τὸν βάρβαρον μένειν αὐτοὺς κατὰ χώραν ἐῶντα καὶ φόρους αὐτῷ κατατίθεσθαι ὅπως οὖν συντιθέμενον. ταῦτ' ἄρα καὶ ὄρκων γεγενημένων ὁ μὲν Πέρσης
 εἶχε τὴν πόλιν, καὶ τοῖς ἐκ τοῦ γένους δίδωσιν αὐτὴν εἰς ἐνοίκησιν, αὐτοὶ δὲ μεταναστάντες ἐκείθεν καθ' ἑτέρας χώρας 15
 καὶ πόλεις διεσπάρησαν· πολλοὶ δὲ τῆς πατρίδος ἄγχιστα πηξάμενοι μύσσηνα, οὕτω δοκοῦν τῷ Πέρσῃ, προσέμειναν δουλείον ὑποδύντες ζυγόν, οἷς ἢ τῆς ἐνεγκαμένης γλυκύτης τῆ μνήμη προσίζανεν ἀναπόνητος. καὶ τοιοῦτον μὲν τῆ πό-
 λει Δαδιβρη τέλος ἀπήνησεν· ὁ δὲ βασιλεὺς μετὰ βραχὺ 20
 τῷ Πέρσῃ σπεισάμενος ἀπέδωκεν ἀσπασίως ὄσα πρὸ τοῦ ἀλῶναι Δαδιβραν ἀπητεῖτο χρήματα, ὡς ἐξ ὀμμάτων οὖσαν τὴν τότε αἰσχύνην ταχέως ἀποτριψάμενος.

Ἄλλ' οὐπω ἢ Ῥωμαίων ἀρχὴ τὴν ἄλμην ταύτην ἀπέ-

14. τοῖς ἐκ τοῦ γ.] τοῖς συγγενέσιν αὐτοῦ Β. 17. μό-
 συνα] ξυλοσπήτια Β. 23. τότε] τῆτες Α.

undique circumductos iis qui in moenibus erant ostendebat, monens ut urbem priusquam belli fluctibus obrueretur, sibi gubernandam traderent: neque enim spem salutis ullam eis superesse; neque se inde recessurum nisi urbe expugnata. his spectaculis et sermonibus Dadibreni fracti ad pactiones descendunt, iniquas quidem illas, sed quas temporis angustiae et durum telum necessitas flagitabant. annuunt se urbem penitus deserturos, ut cuique cum suis carissimis et suppellectilibus incolumi abire liceret quo vellet: neque enim barbarus eos in patria manere et tributa pensare pati voluit. his conditionibus iureiurando firmatis, Persa urbem suis popularibus incolendam dedit, cives in alias atque alias regiones et urbes sunt dispersi. quidam etiam Persae concessu, tuguriolis in proximo structis, amore patriae servitutis iugum subierunt. ac cum urbe Dadibra hoc modo actum est. imperator autem paulo post, pace cum Persa facta, libenter ei, deterso pudore, ea dedit quae ante illius urbis deditionem postularat.

πτυσεν ἀνένευσέ τε καθαρώς καὶ ἀνέπνευσε, καὶ δεισιγέρων
 ἀγγέλμασιν ἰκονοματίων βάλλεται ἄλλων, καὶ τῶν ἐνεστώων P. 156
 ἦσαν τὰ προσδοκώμενα δυσαχθέστερα, εἴ γε τὰ μὲν ἐπέσαι-
 νον ἑλευθερίας ἐγκαταλείμμασιν ἀπὸ μέρους ἀλγύνοντι, τὰ
 5 δ' ἐκ τῶν ἐσπερίων ἐθνῶν βάλλοντα δουλείαν παρεῖχον φαν-
 τάζεσθαι παγγενεὶ προβησομένην καὶ δυσανάλλακτον. ὁ γὰρ
 δὴ τότε κρατῶν τῶν Ἀλαμανῶν Ἀμερίγος ὁ τοῦ Φρεδερίχου
 υἱός, ὅς ἐν τῇ κατὰ Παλαιστίνην ἀνόδῳ τὰ ὕστατα νήπτρα
 10 τὸν βασιλεῖα Ἰσαάκιον τὸν Ἄγγελον λόγοις ἰσθόρηται, τὴν πα-
 τροῦσαν εἰληφώς βασιλείαν Σικελίαν τε παρασησόμενος καὶ
 Ἰταλίαν ὑπαγυγόμενος ἐπὶ τῷδε καὶ Ῥωμαίοις αὐτοῖς ἐπε-
 φύετο, πραγμάτων νεωτέρων ἄτοπος ὢν ἐραστής καὶ ῥέκτης B
 κακῶν δυσανάλλακτος. οὐκ ἀνέδην δὲ καὶ ἀντίκα Ῥωμαίοις
 15 ἦν ἐφεδρεῖων, τὸ τῆς ἐγγειρησέως ἐργῶδες ὑποβλεπόμενος,
 καὶ ἔτι ἔχων τοῖς ὀφθαλμοῖς προκείμενα ὅποσα Ῥωμαῖοι κα-
 τὰ Σικελικῶν ἠνδρῖσαντο ἐς τὴν ἡμετέραν πρώην παρεμβα-
 λόντων, καὶ παρὰ τοῦ πάπα δὲ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης οὐκ
 20 ἔλαττον ἀνασειραζόμενος τῆς προθέσεως. πέμψας οὖν πρέ-
 σβεις πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ἰσαάκιον (οὐ γὰρ πῶ τῆς ἀρχῆς
 ἐξωστράκιστο) κίττιας συνείρει ἀναιτίου δήπουθεν διαστύσεως.
 ἑαυτῷ γὰρ ἀπεμέριξε καὶ προσφικεῖον, ὡς ἤδη Σικελίας ἐξ-
 ουσιάζοντι, τὰς ἐξ αὐτῆς Ἐπιδάμνου μέχρι καὶ τῆς μεγαλω-

14. οὐκ ἀνέδην] καὶ ἀδιαντρόπως τὴν βασιλείαν Ῥωμαίων γυ-
 ρεύων B. 17. σικεληνῶν A. 21. συνείρει] συνήρην Δ.

Vix Romanum imperium ab hoc malo respirarat, cum alii nuntii
 graviores afferuntur, et futura maiorem dolorem afferunt quam praesentia. nam haec quidem, quamvis ex parte molestiam haberent, tamen libertatis nonnullis reliquiis blandiebantur. quae autem ab occidentalibus gentibus imminabant, ea servitutum universam et perpetuam minitabantur. nam Alemannorum rex Americus, Friderici filius, qui in expeditione Palaestina submersus est, ut in Isaacii Angeli imperio diximus, paterno principatu suscepto, Sicilia et Italia subactis, Romanos ipsos lacessebat, novarum rerum importune cupidus, et grassator inevitabilis. neque tamen statim Romanos invasit, rei difficultate deterritus. positus adhuc ob oculos nostrorum contra Siculos fortibus facinoribus, cum pridem in provincias nostras impetum fecissent, et a veteris Romae Papa ab instituto retraheretur. missis igitur ad Isaacium legatis (nondum enim is imperio exciderat) causam dissensionis inanem quaeritans, Romanas provincias omnes ab Epidamno usque ad inclytam urbem Thessalonicensium sibi ut Siciliae regi vendicabat, ut belli iure nuper a Siculo exercitu sub-

νόμον πόλεως Θεσσαλονίκης Ῥωμαϊκᾶς ἀπαξάπασας χώρας
 C. ὡς νόμῳ ὑποκυνάσας πολέμου τῷ τῶν Σικελῶν πρὸ τρίτης
 στρατεύματι· τὴν γὰρ ἤτταν τούτων καὶ κατατρόπως κατ'
 ἀπάτην ἔλεγε Ῥωμαίων προσυπαντῆσαι, οὐχ ἥκιστα πάντων
 λογοποιὸς ἐν τοῖς ἀνδάνουσι ἐύρισκόμενος. ἐλογίστασε δὲ 5
 καὶ λύπας τὰς τοῦ πατρός, καὶ σταθμίους οὐ δικαίους αὐτὰς
 ἐταλάσσειεν, οὐ τὰς προσφάτους μόνον ἀλλὰ καὶ ὅσας ἐκεί-
 νος ἐκ πολλοῦ προσεπάλασε, τῆς παλαιτέρας Ῥώμης ἐκδιωτά-
 μενος τὰς τοῦ βασιλέως Μανουὴλ ἀγχινόαις καὶ Ἰταλίας
 ἐσαύτως ἐκσφενδονούμενος. καὶ ταῦτα δὴ τὰ πρὸ Εὐκλεί- 10
 δου ἀνυποστόλως ἀνακινῶν ἤθελε Ῥωμαίους χρήμασι μεγί-
 στοις πρίασθαι τὴν εἰρήνην ἢ πολεμησιόντα τούτον ἐκ τοῦ
 D αὐτῆκα μάλα καθυπεκδέχεσθαι. προσαπῆττει δέ, ὡς εἰ κυρίων
 κύριος καθιστήκει καὶ βασιλεὺς ἀναδέδεικται βασιλέων, συν-
 ἄρασθαι τοῖς κατὰ Παλαιστίνην ἡμογενέσιν ἐκείνῳ δι' ὑπο- 15
 σταλῆς ναυμαχικῆς στρατιᾶς. ἀντιπιστειλαντος δὲ πρὸς ταῦ-
 τα τοῦ βασιλέως καὶ ἄνδρα τῶν οὐκ ἀσῆμων πρεσβευτὴν
 σταιλαντος, πρέσβεις ἐκείθεν ἀφίκοντο, ὧν ἄτερος βαρὺς ἦν
 τὴν ὄφρυν καὶ περιττὸς τῷ παιδοκομῆσαι τὸν ῥῆγα. ἦν δὲ
 καὶ τὰ δι' ἐστῶν πρεσβευόμενα χρημάτων ἀποδόσεις πολυ- 20
 ταλάντων ἀλαζονεῖαι τε καὶ κόμπαι καὶ ἀύχημάτων ἐγχωρίων
 κατάλογοι, δι' ὧν καταπολιτεύονται οἱ αἰκούντες. (8) βα-
 σιλεὺς τοίνυν (ἦρχε δὲ ὁ νῦν ἱστορούμενος) μὴ ἔχων ἀπρά-

5. ἐλογίστασε] ἐναθύμιζε B.
 ἐηγός B.

19. τῷ παιδ.] ὡς βασιυλος τοῦ

actas. nam quod is tandem a Romanis profligatus esset, sed fraude factum assererat, in suis cupiditatibus fucandis fabulator insignia commemorabat etiam, et iniquis lancibus ponderabat paternas offensas: nec eas recentes duntaxat, sed veteres etiam, Manuelis solertia veteris Romae Papa contra illum concitato, cuius Manuelis opera etiam Italia exactus esset pater. ita obsoletis criminibus perfricta fronte renovandis, Romanis aut pacem maxima pecunia redimendam, aut bellum statim tolerandum arbitrabatur. praeterea tanquam rex regum et imperator imperatorum postulabat, ut Romanis suis in Palaestina popularibus navalia auxilia mitterent. ad quae cum imperator rescripsisset, et virum non obscurum ad eum ablegasset: legati ab eo venerunt, quorum alter homo superciliosus erat, et eo nomine superbus, quod regis in pueritia curam gessisset. eius legationis summa erat, plurimorum talentorum postulatio, arrogantia et insolentia verba, rerum ab Alemannis gestarum gloriosa commemoratio, quibus auditores decipi solent. (8) imperator igitur (potestatur autem rerum is, cuius nunc historiam conteximus) cum lega-

κτους ἀποπέμψαι τοὺς πρέσβεις, κατένευσε χρημάτων τὴν εἰ-
 ρήνην ἀλλάσασθαι, πρᾶγμα μῆπω ἐς τὸδε καιροῦ γεγονός.
 ὑπέξῃραι δὲ τὴν βασιλείαν Ῥωμαίων ὡς πλουσίαν ὁ βασιλεὺς P. 307
 Ἀλέξιος προθέμενος ἐς οὐδὲν ἔργον τῷ καιρῷ συναῖδον καθυ-V. 252
 5 πενήνεται, ἀλλὰ καὶ λίαν παρακεκινημένον τοῦ σεμινοῦ τε
 καὶ εὐπρεποῦς καὶ ἕνεν μικροῦ πρὸς Ῥωμαίων κατάγελων.
 τῆς γὰρ γενεθλίου ἐπιστάσης ἡμέρας Χριστοῦ αὐτός τε τὴν
 διάλιθον στολὴν ἠμφιάσατο, καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν ἐπετετά-
 χει τὰς χρυσοῦφεις περιθέσθαι καὶ πλατυσήμους ἐσθῆτας.
 10 οἱ δ' Ἀλαμανοὶ τοσοῦτον ἀπέχον ἔκθαμβοι τοῖς ὄρωμένοις
 τούτοις φανῆναι, ὥστε καὶ ἀνέθαλπον μᾶλλον τὸν ἔρωτα ὃν
 ὑπέκρυπον ταῖς λαμπρειμονίαις τῶν Ῥωμαίων ἐναντιόμενον, καὶ
 ἤχοντο τάχιον κρατῆσαι Γραικῶν ὡς ἀγεγνῶν τὰ ἐς πόλε-
 μον καθ' περισπουδαζόντων τὰς ἀνδροποδώδεις χλιδᾶς. πρὸς B
 15 δὲ τοὺς συνεστώτας σφισι Ῥωμαίους καὶ ἐνάγοντας ἐς τὴν τῶν
 λίθων ἀνθην ἀφορᾶν, οἷς ὁ βασιλεὺς ὡς λειμῶν ἐνηγλαῖστο,
 καὶ χειμῶνος μέσον χάριτας ἐαρινὰς δρέπεσθαι καὶ τὸν
 ὀφθαλμὸν ἐστῆν, „οὐ χρεῖαν“ ἔφρασκον „Ἀλαμανοὶ τοιοῦτων
 ἔχουσι θεαμάτων, οὔτε μὴν ἐπιτηδεῖων γυναιξίν ἐμπορημα-
 20 των καὶ στολισμάτων φιλοῦσι θειασταὶ καθεστάναι, αἷς ἡ
 κονία καὶ κρήδεμνα καὶ ἐνώτια παμφανόωντα καὶ τὸ ἀρέσαι

7. τῆς γὰρ γενεθλ.] τῆς γὰρ ἑορτῆς τῶν χριστοῦ γενεθλίων ἐλ-
 θούσης ἀπαντας τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἄρισεν ὁ βασιλεὺς χρυσὰ ἑοῦ-
 χα φορέσαι τὰ κρεῖττονα ὧν εἶχον, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς
 τὴν βασιλείον φορέσαι στολὴν τὴν μετὰ λίθων καὶ μαργάρων
 πολυτελῶν ἔστη ἐπάνω τόπου ὑψηλοῦ ἐξαιμνης φανείς, ποιή-
 σας τὴν νῦν λεγομένην πρόκυψιν. B. 19. οὔτε μὴν] ταῦτα
 γὰρ εἰς τὰς γυναῖκας εἰσὶν ἐπιτήδεια τὰς ἐψιμυθισμένας καὶ
 κοχλωμένας καὶ σχολακρικὰ φορούσας B.

tos infecta re dimittere non posset, annuit se pacem pecunia redem-
 pturum, quae res ad id usque tempus facta non erat. et ut imperii
 Romani opes ostentaret atque exaggeraret, rem aggressus est tempo-
 ribus minime consentaneam, sed ab officio et decoro alienissimam et
 Romanis prope ridiculam. nam in festo natalis Christi et ipse gem-
 matam vestem induit, et reliquos omnes auratas et laticlavi vestes
 induere iussit. quo spectaculo Alemanni adeo non obstupuerunt, ut
 eorum cupiditas illo splendore Romanorum magis etiam inflamma-
 retur, et Graecos ut ignavos homines et servilibus delicis deditos
 quamprimum oppugnandi occasionem optarent. cum autem astanties
 Romani eos hortarentur ut gemmarum splendorem, quibus imperator
 instar prati nitebat, aspicerent et media bruma veris suavitatem ocu-
 lis perciperent, negabant Alemannos talia spectacula desiderare. ne-
 que muliebricia ornamenta admirari solere, quae fucis flammis, inau-

τοῖς ἀνδράσι διαφερόντως ἀσπάζεται· ἄλλὰ καὶ Ῥωμαίους μορμολύττοντες „νῦν ἰκίνει καιρὸς” ἔλεγον „μεθαρμοσθῆναι τῶν γυναικῶν ἐμπορπήσεων καὶ σιδήρῳ περισταλῆναι ἀντὶ C χρυσοῦ. εἰ μὴ γὰρ τὰ τῆς πρεσβείας λήψονται πέρασ καὶ πρὸς τὸ τοῦ κυρίου σφῶν καὶ βασιλέως συμβαλεῖν Ῥωμαῖσι 5 βούλημα, ἀνάγκη τις ἔσται πάντως διὰ μύχης ἀνθρώποις χωρεῖν ὅτινες οὐ λίθοις ὡς λειμῶνες περιαιθίζονται, οὐδ’ οἰδαίνονται πρὸς ἧθος ἀγέρωχον μαργάρων σφαιρωμασιν πρὸς φῶς διαγελώντων σελήνης, ἢ ταῖς ἐν θυάσοις μεθύουσι λιθουξιν, αἱ ὡς ἀλαζῶν ὄρνις ὁ Μηδικὸς πορφύρα καὶ χρυ- 10 σῶ περιχωρίζονται, ἀλλ’ Ἄρεος ὄντες τρόφιμοι θυμοῦ μὲν πυρὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθραίνονται τοῖς τῶν λίθων ἐπίσης ἀκτινώδεσιν, ἰδρωῶτασ δὲ θρομβοῦντες ἐν τῇ μογῆν πανημέρια ὑπὲρ στυλπνότητα μαργάρων αὐτοῖς καλλωπίζονται.” ἡρίθμουον δὲ καὶ τὰ ὑπὲρ εἰρήνης αἰτούμενα χρήματα εἰς 15 1) χρυσοῦ πεντήκοντα κεντηνάρια καθ’ ἕκαστον χρόνον διδόμενα. πρὸς ἕπερ ὁ βασιλεὺς ἀπαυδῶν πρέσβιν ἐς τὸν ῥῆγμα πέπομφε τὸν Φιλοκάλην Εὐμάθιον, ἔκαρχον ὅτι τῆς πόλεως. οὗτος δὲ πλοῦτῳ ὑπὲρ τοὺς τότε κομῶν ἐκόντως ὑπέδου τὸν πρεσβετην. ἀμέλει καὶ δεῖται τοῦ βασιλέως μετὰ τῶν 20 ἐπιτορχικῶν παρυσήμων ἐνδοθῆναί οἱ διαπρεσβεύσασθαι. καὶ βασιλεὺς ἐφόδιον ὕπερ ἤτησε περιχαρῶσ αὐτῆ παρυσχόμενος

2. post μορμολύττοντες B σπουδαίους μόνον ὕτας εἰς τὴν τῶν λιθάρων καὶ ἱματίων ἐξέμπλησιν. 9. πρὸς φῶσ] ὡσπερ

φεγγάριον B. ταῖς εὐθύσασι A. ἀν ταῖς ἀμεθύσοις? B certe ἀντι ὧν βλέπετε λιθάρων καὶ μαργάρων καὶ λίθων ἀμεθύσων.

21. καὶ ὡ βασιλεὺς ἐνέδωκε, καὶ τὴν ἅπασαν οὗτος ἐξοδον τοῦ ἀποκρισισαρίου ἐκ τοῦ οἴκειου ἐξωδίασε πρῶγματιος B.

vibus radiantibus viris impense placere studeant; ac ut Romanis terrorem incuterent, nunc tempus instare aiunt, ut muliebribus ornamentis sepositis aurum ferro commutent. nam si legatio foret irrita, nec imperator regis sui et domini postulatis annueret, necesse eos habituros pugnare cum hominibus qui non gemmis ut prata niteant, neque rotundis margaritis intumescant aut amethystis purpurae et auro intertextis pavonis instar glorientur, sed qui Martis alumni irae flamma oculos suffusi non secus quam gemmae radiant, et totos dies sudorem fundant margaritis splendidiorem. recensabant etiam pecuniam, quae pro pace postularetur, esse auri centenarios L quotannis pendendos. quam summam cum se imperator solvere posse dissideret, Eumathium Philocalem praefectum urbis legatum ad regem mittit; qui cum opibus caeteros superaret, ultro id munus subiit, imperatore exorato ut sibi cum praefecturae insignibus legationem obire concederetur. imperator vero viatico quantum postularat libenter dato,

οἰκείους ὀψωνίοις τὴν προκειμένην παρήκε στείλαισθαι. ὄθεν ἐποφθείς καινός τις καὶ ἕξαιλος πρεσβευτῆς οὐ μόνον οὐδέν τι παρὰ τοὺς πρότερον πρέσβεις τετίμητο, ἀλλὰ καὶ γέλων ὤφλε τῷ ἀήθει τοῦ περιβλήματος. ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς εἰρήνης 5 ἕνεκα δοθησόμενα χρήματα εἰς δέκα πρὸς τοῖς ἕξ χρυσίου περιέστησαν κεντηνάρια, ὁ μὲν Φιλοκάλῃς τὴν τοῦτων ἀποστολὴν κατὰ Σικελίαν ἐπέμενε προσδοκῶν ἔνθα τῷ ἡγί συνγενετο, βασιλεὺς δὲ φάσκων ἀπορεῖν χρημάτων τὴν τε χώ- P. 30 ρας ἐφορολόγει, τὸ καλούμενον εἰσπράττων Ἀλαμανικόν, τότε 10 καινισθὲν πρώτως, καὶ τὸ τῆς πόλεως ἐκκλησιάζας πλήρωμα, τὸ τε γερουσιάζον καὶ ὅσον τοῦ βήματος τρόφιμον καὶ ὅσον εἰς διαφόρους τέχνας καὶ ἐπιστήμας μερίζεται, ἔρανον ἀπῆτει γενέσθαι καὶ ἀπόδοσμά τι καταδέσθαι τῆς οὐσίας ἕκαστον. ὁρῶν δὲ ὡς οὐδέν τι περαινέει ἀλλ' εἰκῆ τὰ τοιαῦτά μετείσι, κεν- 15 λογῶν ἀτεχνῶς, καὶ τοὺς πλείους δὲ κρηνγάσους καὶ στα- V. 21 σιῶδεις εὐρίσκων ὅλα μηδαμῶς ἀνεκτὰ ἡγουμένους τὰ φορτικά ταῦτα καὶ ἀήθῃ ἐπιτάγματα, ὑπὸ τινων δὲ καὶ λογιστενόμενος ὡς τὰ κοινὰ κατασπαθῶν καὶ τοῖς συγγενέσι τὴν ἐπαρχίας διανεμιόμενος ἀχρεῖοις οὔσι πᾶσι καὶ ἀπεσβεσμέ- B 20 νοις τοῖς λύχνους τοῦ σώματος, τῆς μὲν προθέσεως ταύτης μεθ' ὄλης συντονίας ἀπῆρε, μικροῦ μὴδ' αὐτὸς εἶναι διατεινόμενος ὁ τὸ σκέμμα τότε εἰσενεγκάμενος, ἑτέρων δὲ τραπόμενος ἤπειτο τῶν χρυσέων καὶ ἀργυρέων ἀναδημάτων ὅπου

2. ἕξαιλος] ξενέχρως ἀποκρισιδριος B. 8. τὰς τε] κατὰθεσιν εἰς τὰς χώρας αὐτοῦ ἐποίησε B. 23. τῶν χρυσέων] τὰ σκευῆ τὰ περιτὰ τῶν ἐκκλησιῶν B.

suis eum sumptibus propositum iter conficere passus est. ita ille insolitus ac potius insolens legatus non modo non maiore quam caeteri honore affectus est, sed derisus etiam ob vestitus inusitati novitatem. caeterum pecunia, quae pacis causa danda esset, ad XVI auri talenta redacta, Philocales in Sicilia, ubi regem convenerat, expectabat dum ea mitterentur. imperator vero pecuniae inopiam causatus, a provinciis tributum exigebat quod Alemannicum appellatur, tum primum institutum, et urbano populo, senatu et coetu ecclesiastico, opificibus item et artificibus omnis generis convocatis, petebat ut quisque de facultatibus suis partem aliquam stipis nomine conferret. sed cum se nihil proficere ac frustra talibus rebus niti et inania verba fundere cerneret, plerisque etiam vociferantibus et tumultuantibus ob inusitata ista et iniqua tributa, nonnullis vero censoriam ei notam inurentibus, quod rem publicam per luxum perderet, inter cognatos provincias partitus, qui extinctis oculis omnes essent inutiles, ab eo quidem instituto toto impetu resiliit, ac propemodum

τὴν ζωὴν, ἣ δὲ ἡγεμονία τῶν Βλάχων βλέπει πρὸς Ἰωάννην τὸν τρίτον τῶν ἀδελφῶν. τότε δ' οὖν ὁ Πέτρος συλλήπτορα τῶν πόνων καὶ μερίτην τῆς δυναστείας Ἰωάννην προσελόμενος τὸν ὁμαίμονα, ὃς ἐφ' ἱκανὸν ὠμήρησεν ἐν Ῥωμαίοις ἤνικα εἶχε βασιλεὺς Ἰσαάκιος δισσεύσας κατὰ Μυσῶν, ἀπο- 5
δράς δέ, ὡς πρὸς τὰ οἴκοι πάλιν ἀφίκετο, οὐκ ἐξ ἀντιθέτου τῷ τεθνεῶτι Ἀσὰν τὰ Ῥωμαίων ἔκειρε προνομιέων· ἣ γὰρ
D φρύσις καὶ τούτῳ οὐδέν τι πρὸς τὰ ἡμέτερα διεβράβησε μέ-
τριον. ὑπῆντα δὲ τῷ Πέτρῳ ἐξ ἡμῶν οὐδεὶς, οὐδ' ἡδύνατο,
ἀλλὰ τούστων καὶ τηλικούτων τοῖς ἐναντίοις κατορθωμένων 10
ἐπὶ πλείστοις ἐνιαυτοῖς, καὶ τοῦ κακοῦ τοῦδε τῶν Ῥωμαίων
ἔσαι διακνυαίνοντος πράγμασιν, οὐδέ ποτε βραχεῖα νίκη
Ῥωμαίους διαγεγάλακε οὐδέ τι παρυσέστη τροπαιοχηματός
ἵνδαυμα. τὴν δ' ἐκ Θεοῦ παρόρασιν ταύτην καὶ τελείαν μι-
κροῦ ἐγκατάλειψιν οὐδεὶς τῶν ὑψηθρόνων ἀρχιερέων καὶ τὰς 15
πρώτας καρπομένων τιμὰς ἢ τῶν τὴν ἐρέαν τῆς κεφαλῆς
μέχρι καὶ ῥιγὸς διαχαλῶντων βαθυπωγῶνων μοναστῶν ἐν τῷ
βαλλόμενος ἦν, ἢ διδάσκων πρὸς ταύτην ἀντιπράττειν ὅπο-
σονοῦν, ἢ ἐν τῷ παρηρησιάζεσθαι βασιλέως ἐνώπιον Ῥωμαι-
P.304 σις διαμηχανώμενος τὰ σωτήρια· ἀλλ' ὡς εἰ πάντες ἐξέκλι- 20
νάν τε ἅμα καὶ ἠχρειώθησαν, ἀνεπαισθήτως εἶχον τῶν γινο-
μένων καὶ οἶον ἀντέβαινον ταῖς ἐκ Θεοῦ μοστιγώσεσιν. Ἐλ-

6. ὡς om A. 11. τῶν] τοῖς? 13. παρυσέστη? an πα-
ρυσέστη? 15. οὐδεὶς τῶν ἀρχιερέων τῶν τὰς πρώτας ἐχόν-
των τιμὰς καὶ τοὺς μεγάλους ἀγαπῶντας θρόνους καὶ ὑψη-
λοὺς καὶ ἐπικροθεῖς, ἢ τῶν μοναχῶν τῶν τὴν καμαλαύκαν χα-
λῶντων μέχρι καὶ κάτω τῶν σφθαλιῶν καὶ γεγεῖδας ἐχόν-
των μεγάλας B.

rem laborum et regni participem assumpserat. is non parvo tempo-
re apud Romanos obses fuerat, cum imperator Isaacius secundum
Mysis arma intulisset, sed fuga elapsus domum redierat, nihilo fra-
tre Asane Romanis spoliandis et infestandis mitior. e nostro autem
exercitu nemo resistere Petro potuit: sed hostibus per tot annos tot
et tantas victorias adeptis, eo malo Romanam rem publicam perpe-
tuo turbante, nunquam ulla victoria ullam rei bene gerendae simu-
lacrum nostris arrisit. hanc numinis indignationem et nostri destitu-
tionem nemo ex summis et honoratissimis sacerdotibus, nemo ex
religiosissimis monachis consideravit, ullo modo placare docuit,
aut liberius apud imperatorem disserendo quicquam Romanis saluta-
re conatus est: sed quasi omnes a via deerrantes et inutiles facti
quid rei esset non animadverterunt, quodammodo flagellis dei ad-
versantes. Graeci quidem causa pestilentiae ex Calchante vate co-

λητες δὲ τὴν αἰτίαν ἐζήτησαν τοῦ λοιμοῦ, καὶ τοῦ μάντεως πυθόμενοι Κάλχαντος οὐκ ἀφῆκαν τὸ κακὸν ἀθεράπευτον, παρ' οὐδὲν θέμενοι εἰ βαρυμηνιῶν ἐμελλεν ὁ πρώτιστος καὶ κράτιστος τοῦ στρατεύματος. ὕγε μὲν Ἰβαγκὸς τῷ βασιλεῖ προσρueis ἀσμέ-
 5 νως προσδέδεκτο, καὶ γέγονεν ἐς οὐκ ὀλίγα χρήσιμος Ῥωμαί-
 οῖς, εὐμήκης ὢν τὴν ἡλικίαν καὶ ἀγχείους μάλιστα καὶ τὴν
 ἑώμην ἀκαΐτος τοῦ σώματος· τὸν δὲ γε ἄνδρα τῶν αἱμάτων
 τῷ τοῦ εἶδους ἀπροχόλῳ καὶ τῷ τῆς γνώμης ἀποκρότῳ σα-
 φῶς διεχάραιτε, Ῥωμαίοις μὲν συναυλιζόμενος, μεταρρου-
 10 θμιζόμενος δὲ μηδαμῶς πρὸς τὸ τοῦ φρονήματος ὁμαλὸν καὶ
 εὐένδοτον. ὁ μέντοι βασιλεὺς οὐκ ἀνάξιον κρίνας τὸν ἄνδρα
 τῶν εἰς αὐτὸν γενομένων γαμικῶν ἐγγυήσεων τὴν μὲν παστά-
 δα ἐς τὸν νόμιμον καιρὸν ἀνεβύλετο (ἔτι γὰρ ἐψέλλιζεν ἡ
 νύμφη τὰ παιδικά), αὐτὸν δὲ τοῖς μέγα δυναμένοις συγγενέ-
 15 σιν ἐνέγραφεν, οὐδενὸς τῶν εἰς θεραπείαν ἀρχικὴν καὶ πλου-
 τον βαθὺν πυρετικῶς στέρεοθαι. ὁ δὲ πρὸς τὸ κατηγγυμέ-
 νης αὐτῇ θυγατρὸπαιδος τοῦ βασιλέως ἀτελὲς ὄρων, καὶ τῇ
 τοῦ κάλλους ἑδωονιᾷ τῇ τῆς τεκούσης αὐτῆν Ἄννης ἐν χη-
 ρεΐᾳ ἔτι οὐσης περιέργως ἐνατενίζων, καὶ γάμους φανταζό-
 20 μενος μείζονας, „τί μοι καὶ τῷ ἐν γάλαξιν“ ἔφασκεν, „ἀρ-
 νειῷ ἀμνάδος πρὸς ὀχείαν καὶ αἰγὸς τελείας ἐπιθεομένη;“ τὰ C

1. πειθόμενοι APW: ἤκουσαν B. 7. τὸν δέ] ἦν δὲ τὸ ἦθος
 ἐργίλος καὶ μὴ εὐκόλως μεταβαλλόμενος ἀπὸ τούτου εἰς τοῦτο
 τὴν γνώμην αὐτοῦ B. 13. ἐτι γάρ] ἀκμὴν ὀρθῶς λαλεῖν οὐκ
 ἠδύνατο, τεσσάρων οὐσα χρόνων. εἶχε δὲ τὴν τιμὴν καὶ τὴν
 στάσιν καθὼς γαμβρός B. 16. τὸ] τὸ τῆς? 20. τί μοι]
 τί με ἀρῆν βίβαστερόν διδτε καὶ καρτερεῖν λέγετε καὶ τὴν
 ἀμνάδα κρατεῖτε τὴν ἔτοιμον πρὸς γάμου κοινωνίαν καὶ μί-
 ξιν B.

guita, offensis numinis iram placarunt, neglecta summi et potentissimi imperatoris indignatione. Ibanus vero cum ad imperatorem se contulisset, benigne susceptus Romanis multis in rebus utilem navavit operam, homo procerae staturae, praestanti ingenio et robustissimo corpore. sed iracundia et contumacia animi e vultu relucens crudelitatem eius abunde testabatur. quare tanetsi inter Romanos viveret, tamen mores suos ad facilitatem et aequabilitatem minime componebat. nihilominus imperator eum sponsalibus a Sebastocratore promissis non indignum ratus, nuptias in legitimum tempus distulit ob puellae teneros annos, ipsum vero in numerum cognatorum suorum potentissimorum hominum recepit, summa potentia et maximis opibus donatum. is vero sponsae suae immatura aetate considerata, et matris eius Annae viduae adhuc elegantia curiosius inspecta, nuptiis amplioribus inhians „quid“ inquit „mihi rei est cum lactente adhuc

πλεῖστα μὲν οὖν ὁ ἀνήρ οὗτος τοῖς περὶ τὴν Φιλίππου ἐπό-
νει μέρεσι, καὶ ἦν ἀγαπητὸν Ῥωμαίοις ἀντίφραγμα τῶν ἐκ
V. 250 τοῦ γένους ἐκείνου μετὰ Σκυθῶν συνάρσεως ἐξίστωνται καὶ
χειρόντων τὸ προσπεσόν, ἐνόστη δὲ καὶ βασιλεὺς συστρατεύων
διαφερόντως ἐδύκει δραστήριος. τίς δ' ἂν καὶ ἀριθμῆν δέ-5
ναιτο ὅσαι καὶ ὅτε τοῦ ἔτους Σκυθῶν καὶ Βλάχων ἐγένοντο
ἐφοδοί, καὶ οἷα ἔργα ἔδρων ἀνόστια; μαρτυροῦσι δὴπου τὰ
πεπραγμένα ἢ τῶν πρὸς Αἴμον χωρῶν ἐρημία Μακεδονίας
τε καὶ Θρακῆς οἱ ληϊσμοὶ στηλῶν καὶ κύρβων ἀκριβέστερον
καὶ ξυμπύσης ἱστορίας τρανότερον. 10

7. Οὐ μόνον δὲ τὰ κατὰ τοὺς πρὸς ἄνεμον βορρᾶν ἐκ-
D πολεμωθέντας ἡμῖν βαρβάρους ἦν αἰεὶ πως ἐπικρατέστερά τε
καὶ δυσαντίβλεπτα, ἀλλὰ καὶ καθ' ἑω τὰ Ῥωμαίων Πέρσαις
ἐξέκειτο πρὸς ἀφάντωσιν. μὴ γὰρ τῷ Πέρσῃ σπεισιόμενος
ὅς Ἀγκύρας ἤρχε τῆς Γαλατικῆς, ἀλλὰ πῆ μὲν τὴν μετ' αὐ- 15
τοῦ φιλίαν παρ' οὐδὲν τιθέμενος ὡς λυμαινέσθαι Ῥωμαίους
οὐκ ἔχοντας, πῆ δὲ περὶ τὴν δύσιν τῶν χρημάτων ὧν ὑπὲρ
εἰρήνης ἦται σμικρολογούμενος, διετέλεσεν ἐς χρόνον ἕνα καὶ
μῆνας ἕξ ἐκείνῳ διαφερόμενος. ἀμέλει τοι διὰ ταῦτα ὁ τε
Κιλίξ Ἀλέξιος ὅσα εἶπομεν διεπράξατο παρὰ τοῦ τῆς Ἀγκύ- 20
ρας δυνάστου ἐνισχυόμενος, ἢ τε πόλις Λάδιβρα ἐύλω καὶ
Πέρσαις ὑπέκλυψεν. ἄρας γὰρ μεθ' ἡπίσης ὁ Πέρσης αὐτοῦ
P. 305 τῆς δυνάμεως καὶ περὶ ταυτηνὴ τὴν πόλιν βαλὼν στρατόπε-

8. ἢ τῶν] ὁ ἐξοικισμὸς τῶν χωρῶν B.

agna, cum ove indigeam ad coitum apta?" ac vir ille in partibus
Philippopoli vicinis plurimum laboravit, et veluti vallum populari-
bus suis et auxiliariis Scythiis obvia quaeque vastantibus oppone-
batur. aliquando etiam imperatorem in expeditiones sequens stren-
uam operam prae caeteris navare videbatur. quis vero Scytharum
et Blachorum incursiones et nefaria facinora enumerare queat? vas-
tatas regionum Haemo vicinarum, Macedoniae et Thraciae direptiones
utique omnibus status et tabulis clarius et quavis historia dilu-
cidius ostendunt quid actum sit

7. Neque vero a Septentrionalibus dumtaxat barbaris Romani
perpetuo premebantur, sed in Oriente Persis etiam praedae erant
nam cum imperator cum Persa Galaticae Ancyrae domino pacem
non fecisset, sed partim amicitiam eius, ut qui Romanis nocere
non posset, aspernatus esset, partim pecuniae, quae pro pace postu-
labatur, parceret, unum annum et sex menses bellum continen-
ter cum eo gessit. qua de causa Cilix Alexius ea quae retulimus,
illius adiutus opibus, confecit, et urbs Dadibra a Persis occupata
est. nam cum is omnibus suis copiis adductis se non inde recessu-

δον ἐπέμενε πολιορκῶν. τριβόμενον δὲ τοῦ καιροῦ εἰς μῆνας
 μὲν ἢ πολιορκησὶς περὶτάθη τέσσαρας, ἐπικουρίᾳ δ' ἦν οὐ-
 δαμοῦ τοῖς Λαδιβρηνοῖς ἐπιούσα ἐκ τῶν ἐκτός· ὃ τε γὰρ
 βασιλεὺς εἰ καὶ πέμπων ἐνήγγεν αὐτοὺς ἀντέχειν γενναίως καὶ
 5 συμμαχήσειν κατεπηγγέλλετο, ἔμελλεν αἰεὶ πῶς καὶ ἀνεδύετο,
 καὶ οἱ πρόσσοροι Παφλαγόνες ἀγχοῦ που προσιέναι καὶ ἐπα-
 μῦναι οὐδαμῶς ἐθάρρησαν. αὐτῶν οἱ πολιορκούμενοι πρὸς
 πᾶσαν ἀπεγνωκέσαν ἀρωγὴν, καὶ δῆλοι ἦσαν λιμῆ πεζόμε-
 νοι καὶ ταῖς πετροβόλοις μηχαναῖς ἀνήκεστα πάσχοντες· τοὺς Β
 10 γὰρ λίθους ἐκ τῶν ἔξωθεν γηλόφων κατὰ τὸ μέσον ἀφιέται
 τῆς πόλεως τὰς οἰκίας κατῆρειπον, τίτανά τε διακοντίζουσαι
 καὶ πᾶν ἕτερον ἀνθρώποις ἐπίβουλον ἀκροβολίζουσαι τὰ δο-
 χεῖα τῶν ὑδάτων ἠφάνιζον καὶ τὰ ποτὰ ἠχρεῖουν ἐσιώτα
 ὄντα καὶ μὴ πλανώμενα. μετ' οὐ πολὺν δὲ τινα χρόνον βα-
 15 σιλικῆς ἐπικουρίας ἀφιγμένης καὶ κατὰ τὸν Βάβαν τὸ ὄρος
 ἀλλισαμένης, ἧς ἤρχον μείρακες τρεῖς, ὁ Βραναῖς οὗτος Θεό-
 δωρος, ὁ Κατακαλιῶν Ἀνδρόνικος καὶ ὁ Καζάνης Θεόδωρος,
 ὡς ἦσθοντο οἱ Πέρσαι, λόχους ὑποκαθίζουσι, καὶ μῆτω
 παρανατειλύσης ἡμέρας ἐπιθέμενοι καὶ φειγόντων κατόπιν
 20 ἐπικείμενοι οὓς μὲν ἔκτειναν οὓς δὲ συνειλήφασιν ζῶντας,
 μεθ' ὧν καὶ τοὺς δύο στρατηγούς. καὶ τούτους περιηγκω-
 νισμένους τὰς χεῖρας κύκλω περιάγων ὁ Πέρσης ἐδείκνυ τοῖς

1. post καιροῦ A καὶ μὴ ἂν ὕλως λύσαι τὸ δάδιβρα, B ἐπει μὴ
 ἂν ἄλλως ἔλεγεν ὁ Πέρσης δυνατὸν εἶναι τὴν πολιορκίαν λύσαι
 εἰ μὴ παραλάβῃ αὐτήν. 5. ἐμελλεν] περιήγγει ἡμέραν κατ'
 ἡμέραν B. 7. ἀπεθάρρησαν A. 21. μεθ' ὧν] ἐκράτησαν
 δὲ οἱ Πέρσαι καὶ τοὺς δύο κεφαλὰδας, καὶ δῆσαντες τὰς χεῖρας
 αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἀγκῶνων δισσθεν ἐπιφέρουσι καὶ δεκνύουσι
 τοὺς τοῖς διαδιβρηνοῖς B.

rum confirmaret nisi illam expugnasset, obsidio quatuor menses du-
 ravit, Dadibrenis nemine opem ferente. nam imperator etsi eos per
 nuntios ad fortiter resistendum hortabatur et auxilia pollicebatur,
 subinde tamen rem procrastinabat; et finitimi Paphlagones propius
 accedere et opem eis ferre non audebant. neque vero hostem late-
 bat eos omni auxilio destitutos et fame premi et a machinis gravis-
 sime affligi. nam cum saxa calx, et quicquid hominum vitæ insi-
 diatur, ex collibus in mediam urbem conficerentur, aedes diruebantur
 et putei inficiebantur. non multo post missis ab imperatore auxi-
 liis, quæ in Baba monte castra habebant, tribus adolescentibus
 ducibus, Brana isto Theodoro, Andronico Catacalone et Cazane Theo-
 doro, Persæ ea re comperta ex insidiis eos ante lucem adorti, et
 tergis fugientium inhaerentes, alios occiderunt alios ceperunt, et
 duos duces inter caeteros, quos Persa manibus post tergum revinctis

ἐπὶ τῶν τειχῶν, καὶ παρήγει, ἕως ἢ πόλις τοῖς πολεμίοις ἀβάπτιστος κύμασι, τὴν ἐκείνης ἐγχειρίσασθαι αὐτῇ οὐκ αἰσιν· μηδὲ γὰρ ἐκ τοῦδε σώζειν ἔχουσαν ἐλπίδα σφίσις ὑπολελειφθῆναι, μηδ' ἂν αὐτὸν ἐκείθεν μεταναστεῦσάι ποτε, εἰ μὴ ἐγκρατὴς τῆς πόλεως γένοιτο. τοιοῦτοις οὖν οἱ Δαδιβρηνοὶ 5
 θεάμασι καὶ ἀκούσμασι κατακλασθέντες τὸ πρόθυμον τρέπονται πρὸς συμβάσεις ἀσμφόρους μὲν, ὁποίας δ' ἐπέταττεν ὁ καιρὸς ἀκμαῖος ἐφροσῶς καὶ τομὸς, κατανεύουσι τε τὴν μὲν πόλιν ἐκλιπεῖν πανσυδί, βαδίσει δ' ἕκαστον κακῶν ἀπαθῆ μετὰ τῶν φιλιτάτων σφίσι καὶ τῶν κτήσεων ἣν ἂν αἰροῦντο στεῖ- 10
 12. Δλασθαι, ἐπεὶ μηδ' εὗρισκον τὸν βάρβαρον μένειν αὐτοὺς κατὰ χώρων ἐῶντα καὶ θόρους αὐτῶ κατατίθεσθαι ὅπως οὖν συντιθέμενον. ταῦτ' ἄρα καὶ ὄρκων γεγενημένων ὁ μὲν Πέρσης
 1. 251 εἶχε τὴν πόλιν, καὶ τοῖς ἐκ τοῦ γένους δίδωσιν αὐτὴν εἰς ἐνοίκησιν, αὐτοὶ δὲ μεταναστάντες ἐκείθεν καθ' ἐτέρας χώρας 15
 καὶ πόλεις διεσπάρησαν· πολλοὶ δὲ τῆς πατρίδος ἄγχιστα πηξάμενοι μύσυνα, οὕτω δοκοῦν τῷ Πέρση, προσέμειναν δοῦλειον ὑποδύντες ζυγόν, οἷς ἢ τῆς ἐνεγκαμένης γλυκύτης τῇ μνήμῃ προσίζανεν ἀναπόνιπτος. καὶ τοιοῦτον μὲν τῇ πάλαι Δαδίβρη τέλος ἀπήνησεν· ὁ δὲ βασιλεὺς μετὰ βραχὺ 20
 τῷ Πέρση σπεισάμενος ἀπέδωκεν ἀσπασίως ὅσα πρὸ τοῦ ἀλῶναι Δαδίβραν ἀπητεῖτο χρήματα, ὡς ἐξ ὀμμάτων οὖσαν τὴν τότε αἰσχύνῃ ταχέως ἀποτριψάμενος.

Ἄλλ' οὐπω ἢ Ῥωμαίων ἀρχὴ τὴν ἄλμην ταύτην ἀπέ-

14. τοῖς ἐκ τοῦ γ.] τοῖς συγγενέσιν αὐτοῦ B.
 συνα] ξυλοσπήτια B.

17. μύ-

23. τότε] τῆτες A.

undique circumductos iis qui in moenibus erant ostendebat, monens ut urbem priusquam belli fluctibus obrueretur, sibi gubernandam traderent: neque enim spem salutis ullam eis superesse; neque se inde recessurum nisi urbe expugnata. his spectaculis et sermonibus Dadibreni fracti ad pactiones descendunt, iniquas quidem illas, sed quas temporis angustiae et durum telum necessitas flagitabant. annuunt se urbem penitus deserturos, ut cuique cum suis carissimis et suppellectilibus incolumi abire liceret quo vellet: neque enim barbarus eos in patria manere et tributa pensitare pati voluit. his conditionibus iureiurando firmatis, Persa urbem suis popularibus incolendam dedit, cives in alias atque alias regiones et urbes sunt dispersi. quidam etiam Persae concessu, tuguriolis in proximo structis, amore patriae servitutis iugum subierunt. ac cum urbe Dadibra hoc modo actum est. imperator autem paulo post, pace cum Persa facta, libenter ei, deterso pudore, ea dedit quae ante illius urbis deditionem postularat.

πτυσεν ἀνένυσσέ τε καθαρῶς καὶ ἀνέπνευσε, καὶ δεινότερων
 ἰγγέλμασιν ἀκουσμάτων βύλλεται ἄλλων, καὶ τῶν ἐνεσιώων¹⁰⁶
 ἦσαν τὰ προσδοκώμενα δυσαχθέστερα, εἴ γε τὰ μὲν ἐπέσαι-
 νον ἔλευθερίας ἐγκαταλείμμασιν ἀπὸ μέρους ἀλγύνοντι, τὰ
 5 δ' ἐκ τῶν ἐσπερίων ἐθνῶν βύλλοντι δουλείαν παρεῖχον φαν-
 τάζεσθαι παγγενεὶ προβησομένην καὶ δυσπαύλληκτον. ὁ γὰρ
 δὴ τότε κρατῶν τῶν Ἀλαμανῶν Ἀμερίγος ὁ τοῦ Φρδερίχου
 υἱός, ὅς ἐν τῇ κατὰ Παλαιστίνην ἀνόδῳ τὰ ὑστατα νήπτρα
 10 τὸν βασιλέα Ἰσαάκιον τὸν Ἄγγελον λόγοις ἰστόρηται, τὴν πα-
 τροφῶν εἰληφῶς βασιλείαν Σικελίαν τε παραστησόμενος καὶ
 Ἰταλίαν ὑπαγωγόμενος ἐπὶ τῷδε καὶ Ῥωμαίοις αὐτοῖς ἐπε-
 φύετο, πραγμάτων νεωτέρων ἄτοπος ὢν ἐραστὴς καὶ ῥέκτης B
 κακῶν δυσπαύλληκτος. οὐκ ἀνέδην δὲ καὶ αὐτίκα Ῥωμαίοις
 15 ἦν ἐφεδρεῖων, τὸ τῆς ἐγχειρήσεως ἐργῶδες ὑποβλεπόμενος,
 καὶ ἔτι ἔχων τοῖς ὀφθαλμοῖς προκείμενα ὅποσα Ῥωμαῖοι κα-
 τὰ Σικελικῶν ἠνδρῖσαντο ἐς τὴν ἡμετέραν πρώην παρεμβα-
 λόντων, καὶ παρὰ τοῦ πάπα δὲ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης οὐκ
 20 ἔλαιτον ἀνασειραζόμενος τῆς προθέσεως. πέμπσας οὖν πρέ-
 σβεις πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ἰσαάκιον (οὐ γὰρ πω τῆς ἀρχῆς
 ἐξωστράκιστο) αἰτίας συνείρει ἀναιτίου δῆπουθεν διαστώσεως.
 ἑαυτῷ γὰρ ἀπεμέριζε καὶ προσφικέον, ὡς ἤδη Σικελίας ἐξ-
 ουσιάζοντι, τὰς ἐξ αὐτῆς Ἐπιδάμνου μέχρι καὶ τῆς μεγαλω-

14. οὐκ ἀνέδην] καὶ ἀδιαντρόπως τὴν βασιλείαν Ῥωμαίων γυ-
 ρεύων B. 17. σικεληγῶν A. 21. συνείρει] συνήρει Δ.

Vix Romanum imperium ab hoc malo respirarat, cum alii nuntii
 graviores afferuntur, et futura maiorem dolorem afferunt quam prae-
 sentia. nam haec quidem, quamvis ex parte molestiam haberent, ta-
 men libertatis nonnullis reliquiis blandiebantur, quae autem ab oc-
 cidentalibus gentibus imminiebant, ea servitutum universam et per-
 petuam minitabantur. nam Alemannorum rex Amerigus, Friderici fi-
 lius, qui in expeditione Palaestina submersus est, ut in Isaacii Au-
 geli imperio diximus, paterno principatu suscepto, Sicilia et Italia
 subactis, Romanos ipsos lacessebat, novarum rerum importune cupi-
 dus, et grassator inevitabilis. neque tamen statim Romanos invasit,
 rei difficultate deterritus. positus adhuc ob oculos nostrorum contra
 Siculos fortibus facinoribus, cum pridem in provincias nostras impetu-
 tum fecissent, et a veteris Romae Papa ab instituto retraheretur.
 missis igitur ad Isaacium legatis (nondum enim is imperio exciderat)
 causam dissensionis inane quaeritans, Romanas provincias omnes
 ab Epidamno usque ad inclytam urbem Thessalonicensium sibi ut
 Siciliae regi vendicabat, ut belli iure nuper a Siculo exercitu sub-

νύμον πόλεως Θεσσαλονίκης Ῥωμαϊκὰς ἀπαξυπάσας χώρας
 Cὡς νόμφ ὑποκνυάσας πολέμου τῷ τῶν Σικελῶν πρὸ τρίτης
 στρατεύματι· τὴν γὰρ ἤτταν τούτων καὶ κατατρόπωσιν κατ'
 ἀπάτην ἔλεγε Ῥωμαίων προσυπαντήσαι, οὐχ ἥκιστα πάντων
 λογοποιὸς ἐν τοῖς ἀνδάνουσι ἐύρισκόμενος. ἐλογίστους δὲ 5
 καὶ λύπας τὰς τοῦ πατρός, καὶ σταθμίους οὐ δικαίους αὐτὰς
 ἐταλάσσειεν, οὐ τὰς προσφάτους μόνον ἀλλὰ καὶ ὅσας ἐκεί-
 νος ἐκ πολλοῦ προσεπάλασε, τῆς παλαιτέρας Ῥώμης ἐκδιωτά-
 μνος ταῖς τοῦ βασιλέως Μανουὴλ ἀγχινοίαις καὶ Ἰταλίας
 ἐσαύτως ἐκσφενδονούμενος. καὶ ταῦτα δὴ τὰ πρὸ Εὐκλεί- 10
 δου ἀνυποστόλως ἀνακινῶν ἤθελε Ῥωμαίους χρημάσι μεγί-
 στοις πρῆσθαι τὴν εἰρήνην ἢ πολεμησεῖντα τούτον ἐκ τοῦ
 D αὐτίκα μάλα καθυπεκδέχεσθαι. προσσηῖται δέ, ὡς εἰ κυρίων
 κύριος καθειστήκει καὶ βασιλεὺς ἀναδέδεικται βασιλέων, συν-
 ἄρασθαι τοῖς κατὰ Παλαιστίνην ἡμογενέσιν ἐκείνῳ δι' ὑπο- 15
 σταλῆς ναυμαχικῆς στρατιᾶς. ἀντεπιστεῖλαντος δὲ πρὸς ταῦ-
 τα τοῦ βασιλέως καὶ ἄνδρα τῶν οὐκ ἀσῆμων πρεσβευτὴν
 στείλαντος, πρέσβεις ἐκεῖθεν ἀφίκοντο, ὧν ἄτερος βαρὺς ἦν
 τὴν σφρῦν καὶ περιττὸς τῷ παιδοκομῆσαι τὸν ῥῆγα. ἦν δὲ
 καὶ τὰ δι' ἐστῶν πρεσβευόμενα χρημάτων ἀποδόσεις πολυ- 20
 ταλάντων ἀλαζονεαὶ τε καὶ κόμπου καὶ ἀύχημάτων ἐγχωρίων
 κατύλογοι, δι' ὧν καταπολιτεύονται οἱ ἀκούοντες. (8) βα-
 σιλεὺς τοῖνον (ἦρχε δὲ ὁ νῦν ἱστορούμενος) μὴ ἔχων ἀκρά-

5. ἐλογίστους] ἐγεθύμιζε B. 19. τῷ παιδ.] ὡς βασιλεὺς τοῦ
 ἐγγός B.

actas. nam quod is tandem a Romanis profligatus esset, sed fraude factum assererat, in suis cupiditatibus fucandis fabulator insignis. commemorabat etiam, et iniquis lancibus ponderabat paternas offensas: nec eas recentes duntaxat, sed veteres etiam, Manuelis solertia veteris Romae Papa contra illum concitato, cuius Manuelis opera etiam Italia exactus esset pater. ita obsoletis criminibus perfrecta fronte renovandis, Romanis aut pacem maxima pecunia redimendam, aut bellum statim tolerandum arbitrabatur. praeterea tanquam rex regum et imperator imperatorum postulabat, ut Romanis suis in Palaestina popularibus navalia auxilia mitterent. ad quae cum imperator rescripsisset, et virum non obscurum ad eum ablegasset: legati ab eo venerunt, quorum alter homo superciliosus erat, et eo nomine superbus, quod regis in pueritia curam gessisset. eius legationis summa erat, plurimorum talentorum postulatio, arrogantia et insolentia verba, rerum ab Alemannis gestarum gloriosa commemoratio, quibus auditores decipi solent. (8) imperator igitur (potiebatur autem rerum is, cuius nunc historiam conteximus) eam lega-

κτους ἀποπέμψαι τοὺς πρέσβεις, κατένευσε χρημάτων τὴν εἰ-
 ρήνην ἀλλάξασθαι, πρῶγμα μὴπω ἐς τότε καιροῦ γενοῦς.
 ὑπέξῳραι δὲ τὴν βασιλείαν Ῥωμαίων ὡς πλουσίαν ὁ βασιλεὺς P. 307
 Ἀλέξιος προθέμενος ἐς οὐδὲν ἔργον τῷ καιρῷ συναῖδον καθυ-V. 252
 5 πενήνεται, ἀλλὰ καὶ λίαν παρακεκινημένον τοῦ σεμονῦ τε
 καὶ εὐπρεποῦς καὶ ἕνὲν μικροῦ πρὸς Ῥωμαίων κατάγειλον.
 τῆς γὰρ γενεθλίου ἐπιστάσης ἡμέρας Χριστοῦ αὐτὸς τε τὴν
 διάλιθον στολὴν ἡμφιάσατο, καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν ἐπειετᾶ-
 χει τὰς χρυσούφεις περιθέσθαι καὶ πλατυσήμους ἐσθῆτας.
 10 οἱ δ' Ἀλαμανοὶ τοσοῦτον ἀπειῶγον ἔκθαμβοι τοῖς ὀρωμένοις
 τούτοις φανῆναι, ὥστε καὶ ἀνέθελπον μᾶλλον τὸν ἔρωτα ὄν
 ὑπέκτυπον ταῖς λαμπρειμονίαις τῶν Ῥωμαίων ἐνανύομενον, καὶ
 ἠῦχοντο τάχιον κρατῆσαι Γραικῶν ὡς ἄγεννῶν τὰ ἐς πόλε-
 μον κατ' περισπουδαζόντων τὰς ἀνδροποδιώδεις χλιδύς. πρὸς B
 15 δὲ τοὺς συνεστῳτάς σφισι Ῥωμαίους καὶ ἐνάγοντας ἐς τὴν τῶν
 λίθων ἀνθην ἀφορᾶν, οἷς ὁ βασιλεὺς ὡς λειμῶν ἐνηγλαῖστο,
 καὶ χειμῶνος μέσον χάριτας εὐρινὰς δρέπεσθαι καὶ τὸν
 ὀφθαλμὸν ἐστιᾶν, „οὐ χρεῖαν“ ἔφασκον, „Ἀλαμανοὶ τοιοῦτων
 ἔχουσι θεαμάτων, οὔτε μὴν ἐπιτηδείων γυναιξὶν ἐμπορημᾶ-
 20 των καὶ στολισμάτων φιλοῦσι θειασταὶ καθεστάναι, αἷς ἢ
 κονία καὶ κρηδεμνα καὶ ἐνώτια παμφανώοντα καὶ τὸ ἀρῆσαι

7. τῆς γὰρ γενεθλ.] τῆς γὰρ ἐορτῆς τῶν χριστοῦ γενεθλίων ἐλ-
 θούσης ἀπαντας τοὺς ὑπ' αὐτὸν ὤρισεν ὁ βασιλεὺς χρυσὰ ῥού-
 χα φορέσαι τὰ κρεῖττονα ὧν εἶχον, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς
 τὴν βασιλείου φορέσαι στολὴν τὴν μετὰ λίθων καὶ μαργάρων
 πολυτελῶν ἐστὶ ἐπάνω τόπου ὑψηλοῦ ἐξαιφνης φανεῖς, ποιή-
 σας τὴν νῦν λεγομένην προκνήν. B. 19. οὔτε μὴν] ταῦτα
 γὰρ εἰς τὰς γυναῖκας εἶσιν ἐπιτήδεια τὰς ἐψιμυθισιμένας καὶ
 κοχλωμένας καὶ σχολαρίκια φορούσας B.

tos infecta re dimittere non posset, annuit se pacem pecunia redem-
 pturum, quae res ad id usque tempus facta non erat. et ut imperii
 Romani opes ostentaret atque exaggeraret, rem aggressus est tempo-
 ribus minime consentaneam, sed ab officio et decoro alienissimam et
 Romanis prope ridiculam. nam in festo natalis Christi et ipse gem-
 matam vestem induit, et reliquos omnes auratas et laticlavi vestes
 induere iussit. quo spectaculo Alemanni adeo non obstupuerunt, ut
 eorum cupiditas illo splendore Romanorum magis etiam inflammaretur,
 et Graecos ut ignavos homines et servilibus deliciis deditos
 quamprimum oppugnandi occasionem optarent. cum autem astantes
 Romani eos hortarentur ut gemmarum splendorem, quibus imperator
 instar prati nitebat, aspicerent et media bruma veris suavitatem ocu-
 lis perciperent, negabant Alemannos talia spectacula desiderare. ne-
 que muliebria ornamenta admirari solere, quae fucis flammeis, inau-

τοῖς ἀνδράσι διαφερόντως ἀσπύζεται." ἀλλὰ καὶ Ῥωμαίους μορμολύττοντες „νῦν ἰκάνει καιρὸς" ἔλεγον „μεθαρμοσθῆναι τῶν γυναικῶν ἐμπορπήσεων καὶ σιδήρῳ περισταλῆναι ἀντί C χρυσοῦ. εἰ μὴ γὰρ τὰ τῆς πρεσβείας λήψονται πέρας καὶ πρὸς τὸ τοῦ κυρίου σφῶν καὶ βασιλείως συμβαίειν Ῥωμαῖοι 5 βούλημα, ἀνάγκη τις ἔσται πάντως διὰ μάχης ἀνθρώποις χωρεῖν οἵτινες οὐ λίθοις ὡς λειμῶνες περιωνθίζονται, οὐδ' οἰδαίνονται πρὸς ἥθος ἀγέρωχον μαργάρων σφαιρώμασι πρὸς φῶς διαγελώτων σελήνης, ἢ ταῖς ἐν θυάσοις μεθύουσι λιθαῖξιν, αἱ ὡς ἀλαζῶν ὄρνις ὁ Μηδικὸς πορφύρα καὶ χρυ- 10 σῶ περιχωρῶνται, ἀλλ' Ἄρεος ὄντες τρόφιμοι θυμοῦ μὲν πυρὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθραίνονται τοῖς τῶν λίθων ἐπίσης ἀκτινώδεσιν, ἰδρωῶταί δὲ θυομβοῦντες ἐν τῇ μογεῖν πανημέρια ὑπὲρ στυλπνότητα μαργάρων αὐτοῖς καλλωπίζονται." ἠρίθμου δὲ καὶ τὰ ὑπὲρ εἰρήνης αἰτούμενα χρήματα εἰς 15 1) χρυσοῦ πεντήκοντα κεντηνάρια καθ' ἕκαστον χρόνον διδόμενα. πρὸς ἄπερ ὁ βασιλεὺς ἀπαιδῶν πρέσβιν ἐς τὸν ἑγγυπέπομπε τὸν Φιλοκάλην Εὐμάθιον, ἐπαρχον ὄντα τῆς πόλεως. οὗτος δὲ πλοῦτῳ ὑπὲρ τοὺς τότε κομιῶν ἐκόντως ὑπέδου τὸν πρεσβευτήν. ἀμέλει καὶ δεῖται τοῦ βασιλέως μετὰ τῶν 20 ἐπαρχικῶν παρασῆμων ἐνδοθῆναι οἱ διαπρεσβεύσασθαι. καὶ βασιλεὺς ἐφόδιον ὅπερ ἤτησε περιχαρῶς αὐτῷ παρασχόμενος

2. post μορμολύττοντες B σπουδαίους μόνον ὄντας εἰς τὴν τῶν λιθάρων καὶ ἱματίων ἐξόμπλησιν. 9. πρὸς φῶς] ὡσπερ φεγγάριον B. ταῖς εὐθύσασιν A. ἀν ταῖς ἀμεθύσασιν? B certe ἀντι ὧν βλέπετε λιθάρων καὶ μαργάρων καὶ λίθων ἀμεθύσων. 21. καὶ ὡς βασιλεὺς ἐνέδωκε, καὶ τὴν ἅπασαν οὗτος ἐξοδὸν τοῦ ἀποκρισιαρίου ἐκ τοῦ οἴκειου ἐξωδίασε πράγματιος B.

ribus radiantibus viris impense placere studeant; ac ut Romanis terrorem incuterent, unum tempus instare aiunt, ut muliebribus ornamentis sepositis aurum commutent. nam si legatio foret irrita, nec imperator regis sui et domini postulatibus annueret, necesse eos habituros pugnare cum hominibus qui non gemmis ut prata nitent, neque rotundis margaritis intumescant aut amethystis purpurae et auro intertextis pavonis instar glorientur, sed qui Martis alumni irae flamma oculos suffusi non secus quam gemmae radient, et totos dies sudorem fundant margaritis splendidiorem. recensent etiam pecuniam, quae pro pace postularetur, esse auri centenarios L quotannis pendendos. quam summam cum se imperator solvere posse dissideret, Eumathium Philocalum praefectum urbis legatum ad regem mittit; qui cum opibus caeteros superaret, ultro id munus subit, imperatore exorato ut sibi cum praefecturae insignibus legationem obire concederetur. imperator vero viatico quantum postularat libenter dato,

οἰκείοις δ' ὠφειλοῖς τὴν προκειμένην παρήκε στείλαισθαι. ὕθην ἐποφθεῖς καινός τις καὶ ἕξαιλλος πρεσβευτῆς οὐ μόνον οὐδὲν τι παρὰ τοὺς πρότερον πρέσβεις τετίμητο, ἀλλὰ καὶ γέλων ὤφλε τῷ ἀήθει τοῦ περιβλήματος. ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς εἰρήνης 5 ἕνεκα δοθησόμενα χρήματα εἰς δέκα πρὸς τοῖς ἕξ χρυσοῦ περιέστησαν κεντηνάρια, ὁ μὲν Φιλοκάλης τὴν τούτων ἀποστολὴν κατὰ Σικελίαν ἐπέμενε προσδοκῶν ἔνθα τῷ ῥηγί συγγένητο, βασιλεὺς δὲ φάσκων ἀπορεῖν χρημάτων τὰς τε χώ- P. 30 ρας ἐφορολόγει, τὸ καλούμενον εἰσπρατῶν Ἀλαμανικόν, τότε 10 καινισθὲν πρώτως, καὶ τὸ τῆς πόλεως ἐκκλησιάζας πλήρωμα, τὸ τε γεροσυιάζον καὶ ὅσον τοῦ βήματος τρόφιμον καὶ ὅσον εἰς διαφόρους τέχνας καὶ ἐπιστήμας μερίζεται, ἔρανον ἀπήγει γενέσθαι καὶ ἀπόδοσμά τι καταθέσθαι τῆς οὐσίας ἕκαστον. ὄρων δὲ ὡς οὐδὲν τι περαίνει ἀλλ' εἰκῆ τὰ τοιαῦτά μέτεισι, κeno- 15 λογῶν ἀτεχνῶς, καὶ τοὺς πλείους δὲ κραυγάζουσας καὶ στα- V. 21 σιῶδεις εὐρίσκων ὅλα μηδαμῶς ἀνεκτὰ ἴγονμένους τὰ φορτικὰ ταῦτα καὶ ἀήθη ἐπιτάγματα, ὑπὸ τινων δὲ καὶ λογι- στενόμενος ὡς τὰ κοινὰ κατασπαθῶν καὶ τοῖς συγγενέσι τὰς ἐπαρχίας διανεμιάμενος ἀχρείοις οὐσι πᾶσι καὶ ἀπεσβεσμέ- B 20 νοις τοῖς λύχνους τοῦ σώματος, τῆς μὲν προθέσεως ταύτης μεθ' ὄλης συντονίας ἀπῆρε, μικροῦ μῆδ' αὐτὸς εἶναι διατεινόμενος ὁ τὸ σκέμμα τότε εἰσενεγκάμενος, ἑτέρων δὲ τραπό- μενος ἤτειτο τῶν χρυσέων καὶ ἀργυρέων ἀναθημάτων ὅπου

2. ἕξαιλλος] ξενόχροος ἀποκρισιδριος B. 8. τὰς τε] κατάθεσιν εἰς τὰς χώρας αὐτοῦ ἐποίησε B. 23. τῶν χρυσέων] τὰ σχευὴ τὰ περιτὰ τῶν ἐκκλησιῶν B.

suis eum sumptibus propositum iter conficere passus est. ita ille insolitus ac potius insolens legatus non modo non maiore quam caeteri honore affectus est, sed derisus etiam ob vestitus inusitati novitatem. caeterum pecunia, quae pacis causa danda esset, ad XVI auri talenta redacta, Philocales in Sicilia, ubi regem convenerat, expectabat dum ea mitterentur. imperator vero pecuniae inopiam causatus, a provinciis tributum exigebat quod Alemannicum appellatur, tum primum institutum, et urbano populo, senatu et coetu ecclesiastico, opificibus item et artificibus omnis generis convocatis, petebat ut quisque de facultatibus suis partem aliquam stipis nomine conferret. sed cum se nihil proficere ac frustra talibus rebus niti et inania verba fundere cerneret, plerisque etiam vociferantibus et tumultuantibus ob inusitata ista et iniqua tributa, nonnullis vero censoriam ei notam inuentibus, quod rem publicam per luxum perderet, inter cognatos provincias partitus, qui extinctis oculis omnes essent inutilis, ab eo quidem instituto toto impetu resiliit, ac propemodum

ἄκτος τοῦ βήματος, μήτε μὴν πρὸς ὑποδοχὴν ἡτοίμασται τοῦ θείου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ. ἀποπηδησάντων δὲ πρὸς τοῦτο πολλῶν, καὶ εἰπόντων ὡς κοινοῦν ἐθέλει τὰ ἅγια, ἔγνω δεῖν τοῖς ἀλύοις καὶ κωφοῖς τῶν βουσιλέων ἐπιθέσθαι μνήμασι, μηδένα τὸν ὑπερφθεγξόμενον ἔχουσιν. 5 ἐτυμβωραυχοῦντο οὖν τὰ μνήματα, ὡς τοῖς πῶ ποτε Ῥωμαίων Ἰσραῆσσι, καὶ ὅσοις αἱ πράξεις περιίδουσι, τοὺς λαῖτους περιλελειφθαι μόνον χιτῶνας, τὸ ψυχρὸν καὶ τελευταῖον κάλυμμα τοῦτο, παντὸς γεγυμνωμένοις ἐπικοσμήματος τιμαλφοῦς. ἦν δ' ἂν οὐδ' ἡ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου σοφὸς ἀνυψῆς καὶ 10 ἀσκήλευτος, εἰ μὴ φῶρες φθάσαντες τὸ δόγμα τοῦ βουσιλέως τὴν ἐπιτρέχουσαν διάχρυσον ἀγλαΐαν ἐκλοποφόρησαν. ἀμέλει καὶ συναγροχῶς ἀργύριον ἐντεῦθεν ὑπὲρ τὰ ἐβδομήκοντα κεντηνάρια καὶ μερίδα χρυσοῦ τινὸς ὡσεὶ βέβηλον ὕλην καθῆκεν εἰς τὸ χωνευτήριον. δυοὶ δὲ τῶν ἐκ τῆς βασιλείου αὐτῆς 15 τὴν τούτων ἐπαλαθεῖς συλλογὴν εἶχεν ἀμφοτέρους μετὰ βραχὺ σὺνδρομον τῇ πράξει τὴν ἐκβίωσιν εἰληφότεας· ὁ μὲν γὰρ πυρετῷ λάβρῳ διαφρυνγεῖς ἀπελήλυθεν, ὁ δὲ ὑδέρω κατὰ τοὺς ἄσκούς οἰδηθεῖς ἀπεγένετο.

4. ἀλύοις] ἄλλοις A. 16. post συλλογὴν B τῷ τε κανικλείου καὶ ἐτέρῳ. 18. ὑδέρω] ὑδεριάσας καὶ ὡς ἀσπὸς ὀγγωθεῖς διερράγη B. ὁ ἐπὶ τοῦ κανικλείου ἦν ἀνδρόνικος ὁ ἀλυάτης ὁ ἐκτομίας καὶ ὁ βάρβαρος margo A.

eam postulationem a se profectam esse negavit; et aliam ingressus viam, aurea et argentea donaria, quae extra sacrarium essent neque corpori et sanguini Christi suscipiendo servirent, postulavit. ab ea quoque petitione multis abhorrentibus, quasi sacra profanaturus esset, surda et muta imperatorum monumenta, quae nullum advocatum haberent, invadenda esse censuit. itaque sepulcra effodiuntur; nec ullis Romanorum imperatoribus, quantumvis ob res gestas claris, quicquam praeter saeas tunicas, frigidum et extremum illud propugnaculum, relinquitur, omni pretioso ornatu spoliatis. ac ne magni quidem Constantini loculus intactus et inviolatus mansisset, nisi fures imperatoris decretum antevertissent et aurea illius ornamenta abstulissent. unde cum ad LXX centenarios argenti et auri nonnulli corrasisset, confari ea tanquam profanam materiam iussit. eius muneris ministri duo paulo post obierunt, alter ardentis febris, alter aqua intercutis sublatu.

ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

ΑΛΕΞΙΟΥ ΤΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ

ΤΟΜΟΣ Β.

1. *Τὰ δ' ἐφεξῆς* — ἀλλὰ τίς ἂν ἀξίως τὰς τοῦ κυρίου P. 309
 5 λαλήσειε δυναστείας; ἢ τίς ἀκουστάς ποιήσειε τὰς αἰνήσεις V. 254
 αὐτοῦ; φθάνει τὴν ἀποστολὴν τῶν χρημάτων ὁ τοῦ ῥηγὸς
 Ἀλαμανίας θάνατος. οὐ Ῥωμαίοις δὲ μόνον πολυέραστος
 οὗτος γεγένηται, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐσπερίοις μάλιστα τρισυπά-
 10 πειθοῖ ἐπεσπίασται καὶ ὅσα μετελθεῖν μελέτην ἐτίθειτο, αἰεὶ
 μερῶμαις κατατεινόμενος καὶ πρὸς ἅπασαν ἀντίξους ὀρώμε-
 νος ἠδυνάθειαν, ὅπως μοναρχίαν περιβαλεῖται καὶ κύριος ἐσεῖται
 τῶν κύκλῳ δυναστειῶν, τοὺς Ἀντωνίους καὶ Ἀυγούστους Καί-
 15 σαρος τῷ διανοητικῷ φανταζόμενος, καὶ πρὸς τὴν ἐκείνων
 ἄρχὴν ἐκτείνων τὴν ἐφῆσιν, καὶ μικροῦ φθειγγόμενος κατ' B
 Ἀλέξανδρον „τὰ τῆδε καὶ τὰ τῆδε πάντα ἐμά,” ὡχρὸς τε καὶ
 σύννους ὀρώμενος, καὶ τῆς ἡμέρας ὀψὲ τροφὴν προσιέμενος,
 καὶ πρὸς τοὺς εἰσάγοντας παραίνεσιν ὡς χρεῶν ἐκ τοῦ οὗτου

1. ΒΑΣ. — ΚΟΜΝ. | θάνατος τοῦ ῥηγὸς ἀλαμαντίας B, om A.
 3. ΤΟΜΟΣ B om B.

I M P E R I I

A L E X I I C O M N E N I

LIBER II.

1. Sed quis domini potentiam pro dignitate celebret aut lau-
 des eius divulget? antequam pecunia mitteretur, Alemanniae rex
 moritur, cuius obitus non Romanis duntaxat optatissimus, sed Occi-
 dentalibus etiam gentibus gratissimus fuit, tum iis quas vi magis
 quam benevolentia secum coniunxerat, tum iis quas invadere decre-
 verat, semper sollicitus et omnium voluptatum contemptor, ut mo-
 narchiam constitueret et circumiacentibus regnis omnibus dominare-
 tur, Antonios et Augustos Caesares subinde somnians, et ad eorum
 principatum cupiditatem extendens, et tantum non ut Alexander di-
 ctitans „et haec et illa mea sunt,” pallidus et severus. cum autem
 sero cibum caperet, et moneretur cavendum esse ne ea re valetu-
 dinem laederet, respondit homini privato quodvis tempus ad cibum

- σιτεῖσθαι καχεξίαν ὑποβλέπεσθαι σώματος, ἀποφαινόμενός τε καὶ γνωματευόν ἰδιώτῃ μὲν ἐπιτήδειον εἶναι πάντα καιρὸν εἰς ἐστίουσιν, καὶ μάλιστα ἦν εἰῶθει τονθεύεσθαι, βυσιλεῖ δὲ
- P. 310 πολυφρόντιδι μηδὲ βουλομένῳ τὴν κλῆσιν ψεύδεσθαι ἀγαπητὸν εἶ καὶ περὶ βουλευτὸν ἐνευκαιρήσει τῇ ἀνέσει τοῦ σώματος. ἀλλ' ὅπερ ἔλεγον, καὶ πῶσι μὲν εὐκταῖος ἔθνεσιν ὁ τοῦ ῥηγὸς Ἀλαμανίας θάνατος ἐφάνη, Σικελὸς δὲ καὶ μάλιστα ὡς οὐδὲ τισιν ἄλλοις ἢ τελευτῇ τούτου ἀσπυσιωτῆ γαγένηται, ὅσῳ καὶ τῆς νήσου ταύτης ἀλούσης πλείστοις ὑπ' αὐτοῦ κακοῖς προσεπάλαισαν, ἕπερ οὐδὲ ῥᾶδιον γραφῇ πυραδοῦναι. 10
- V. 255 οὐ γὰρ μόνον ὑπήνεγκαν οὗτοι σφραγῆς καὶ χρημάτων ὑπέστησαν ἀρπαγῆς καὶ πατριδος ἐδυστύχησαν ἔκπτωσιν καὶ κολάσεσιν ἀνυποῖστοις καθυπεβλήθησαν, ὁπόσαι τοῦ ζῆν αἰρετώτερον τιθέουσι τὸ θανεῖν, ἀλλὰ καὶ πόλεις Σικελαὶ πολλαὶ καθηρέθησαν καὶ φρούρια ἐπίκαιρα κατεσκάφησαν. ἐδεδίει 15 γὰρ τὴν ἐς τοῦπιὸν ἐπανάστουσιν, καὶ ὡς μὴ ποτε Σικελοὶ Βιτῆς ἑλευθερίας ἐρασθεῖεν προμηθοῦμενος πᾶσαν αὐτοῖς ἀγαθὴν ἐλπίδα ἀπέκοψε, ὅση τε ἐν χρήμασι καὶ ὅση ἐν ἄρμυσι καὶ ἵπποις τεθέεται, καὶ ὅση περιβόλοις πόλεων εὐτειχίστοις καὶ ἀνδράσι ἐυγένεσι καὶ ἐχυροῖς ἐρύμασιν ἐμπερικροτεῖ. 20 πλὴν καὶ τὸ μέλλον δεινὸν ὡς ὄρει ὑφορώμενος καὶ μὴ πύρον προαποκρουόμενος ἐπεβουλεύθη παρὰ τινων, καὶ κρείττων τῆς ἐκείνων φανείς ἐπιθέσεως οὐ τῆ διὰ ξίφους θανάτῳ τοῦς

2. ἰδιώτῃ] χωριάτῃ B. 11. καὶ χρημάτων] καὶ τὰς κληρονομικὰς περιουσίας αὐτῶν ἀφηρεθήσαν καὶ ἐξοριάζθησαν ἀπὸ τῆς πατριδος αὐτῶν καὶ κολάσεσιν ἀφορήτοις καθυποβλήθησαν, ἐπει καὶ πολλαὶ γυναῖκες τοῦ θανεῖν μάλλον ἢ ζῆν μετ' αὐτῶν προέθανον B. 21. δεινὸν δσῶραι?

capiendum esse idoneum, id praesertim cui assueverit: regi vero tot curis distracto, si nomini suo respondere vellet, satis esse si vesperi curare corpus liceret. verum quod dixi, regis Alemanniae mors cum omnibus aliis gentibus optata fuerit, tum Siculi ea tanto magis sunt exhilarati, quod insula capta gravissimis ab eo malis affecti fuerant, quae vix satis describi possunt. non enim tantum caedibus rapidis exiliis, cruciatibus intolerabilibus et morte gravioribus afflicti fuerant, sed multae etiam urbes eversae, multa opportuna castella diruta erant. inetuebat etiam rebellionem eorum, et quo libertatis cupiditatem opprimeret, omnem fortunae melioris spem, quam vel pecunia vel currus et equi vel munitae urbes vel viri nobiles vel tuta castella suppeditare queunt, eis ademit. dum autem futurum periculum tanquam iam urgens reformidat, et id quod nondum aderat propulsat, quorundam insidiis est appetitus; quorum conatus

ἀντιστάτας ἡμύνατο, ἀλλὰ πολυτρόπως πρότερον βυζαντίας οἰκτρότατα οὕτω τοῦ ζῆν ἐστέρησεν· ὃν μὲν γὰρ διακεχαλακῶς καχλάζοντι λέβητι καὶ θεῖς ἐπὶ κανοῦ καθάπερ σίον ἐκπέπομφε τοῖς οἰκείοις, ὃν δὲ ἠκοντικῶς εἰς πυρὰν ἀνακαί-
 5 σαν ἐπταπλασιῶς, ὃν δὲ ἐνσακκεύσας καὶ τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης παραπέμψας ἐξέτριψε. τὸν δὲ γε πρωτουργὸν τοῦ συστρέμματος καὶ πρὸς ἡγεμονίαν ἐπιλεγέντι βαρυντέρα τιμωρία τῶν λοιπῶν ὑπέδικασε· στέφος γὰρ ἐκ χαλκοῦ ἐπιτάξας γένεσθαι, θυμαρίους ἔχον ὅπως ἴσας τοῖς πέρασιν, περιτί-
 10 θησι τοῦτο τῷ ἀντίρραντι χεῖρας ἐκείνῳ, ἔπειτα τέτρασι μεγίστοις ἔστορσιν ἐς τὸ διαμπερὲς διαβεβλημένοις τῇ κεφαλῇ ἐνερείσας τὸ διῶδημα οὕτω διαφῆκε βαδίλειον, „ἔχεις” εἰπὼν „ὃν ἐδίωκες, ἄνθρωπε, στέφανον· φθόνος οὐδεὶς, ἀπόλαυσε τοῦ ἐφετοῦ σοι λίαν καὶ περισπουδῆστον χρημάτων.” ὁ δὲ
 15 σκοτοδίνης πλησθεὶς καὶ πρηγῆς πεσὼν μετὰ βραχὺ ἐτιθνήκει, τῷ οἰκτρῷ ἐκείνῳ ἐναπορρηξίας στεφανώματι τὴν ψυχὴν. κατὰ δὲ τὴν ἄλωσιν τῆς Σικελίας ἀπήχθη μετ’ ἑτέρων αἰχμάλωτος καὶ ἡ θυγάτηρ Ἰσαακίου τοῦ αυτοκράτορος, ἧς ἡ κληῖσις Εἰρήνη, καὶ προσαρμόζεται Φιλίππῳ τῷ τοῦ ἑγγὸς
 20 Ἀλαμανίας ἀδελφῷ, ἐκ πορρικῶν φυέντι σπερμάτων, ἀποβαλοῦσα αὕτη θανάτῳ τὸν ἐκ παρθενίας καὶ πρότερον σύνευνον, ὃς καὶ ἐνυράνησε Σικελίας μετὰ μόρον τοῦ τεκόντος αὐτὸν Ταγκρέ.

2. ὃν μὲν τὸν μὲν γὰρ ἐν λέβητι χαλκῷ ἐψῆσας καὶ καταλύσας εἰς λέπτα ὡσπερ κανέσκιον, ἀπὸ τούτου τὰ μέλη ἔπεμπε πρὸς τοὺς αὐτοῦ συγγενεῖς. B. 6. πρωτ. καὶ πρωταίτιον τοῦ B. 10. τέτρασι] μετὰ καρφίων μεγάλων τεσσάρων κατακαρφύσας αὐτὸ B.

cum antevitisset, insidiatores non gladio punivit, sed variis modis miserabiliter excruciatos interfecit. nam alium ferventi aqua excoctum in canistro pro missu ad suos remisit, alium in ingentem rogam coniecit, alium culeo insutum in fundum maris abiecit. factionis vero principem et regem delectum graviori supplicio destinavit. iussit enim coronam aeneam fieri cum quatuor foraminibus, quam eius capiti totidem magnis clavis affixit, atque ita hominem abire iussit his verbis „habes, homo, coronam quam venatus es. nemo tibi invidet: fruire usque adeo desiderata re.” is vero vertigine oborta humi prolapsus paulo post in miserabili illo diademate expiravit. capta Sicilia, una cum caeteris Irene Isaacii imperatoris filia captiva est abducta et desponsa notho patri regis Alemanniae Philippo, amisso priore coniuge, qui post obitum Tancredi patris Siciliae imperarat.

Ἄλλ' ἐκποδῶν καὶ τοῦδε τοῦ κακοῦ θεοῦθεν γεγενημένον, μεγίστου τε ὄντος καὶ ὕψ' οὐ πάσα ἡ Ῥωμαίων ἐκαραδάκει τὰ δεινότατα πείσεσθαι, ἕτερον ὑπεκύμανε κυνοβλαβὲς καὶ ἄλλα κακόν. Γενουίτης γάρ τις Καφούρης τοῦνομα, νῆας δικρότους καὶ τρικρότους πηξάμενος καὶ πλοίοις στρογγύλοις 5 φραξάμενος, τὰς παραθαλαττίους ἔκειρε πόλεις καὶ τὰς νήσους ἐπιῶν ἐτίθει κακῶς, αἱ κατὰ τὸ Αἰγαῖον ἀνίσχουσι πέλαγος. ἀλλὰ καὶ τῷ Ἀτραμυντίῳ προσβαλὼν λείαν ἐκεῖθεν P. 311 ἤλυσε καὶ συνέλεξε πλοῦτον οὐ σταθμητόν. ὥς δὲ ῥέγκοντες βυθίως ἐξανέθορον ὁπὲ ποτε καὶ ἀνένησαν βράδιον οἷς ἐξῆν 10 τὰ τοιαῦτα σκέπτεσθαι, στέλλεται κατὰ τοῦ Καφούρη μετὰ τριάκοντα νηῶν ὁ Στειριόνης Ἰωάννης, πειρατῆς μὲν ποτε γεγονώς καὶ πειρατῶν ὁ χεῖριστος, ἐκ Καλαβρίας ὀρμώμενος, Ἰσαακίῳ δὲ τῷ βασιλεῖ προσρνεῖς ἐπὶ μεγίστοις φιλοτιμήμασι καὶ Ῥωμαίους πλειστάκις ὠφέληκῶς ἐν τοῖς κατὰ Θάλατταν 15 ἀεθλεύουσιν. ἐξῶν οὖν κατὰ τοῦ Καφούρη κακοδαιμονεῖ παρὰ δόξαν· ἔχων γὰρ διὰ μελέτης κατασοφίσασθαι τὸν ἀντίπαλον, πλείω προβεβλημένον ἰσχύν, ὑπ' ἐκείνου καταναυμαχεῖται, πεπονθῶς ὁ δρούσειν ἐκείνον ἐνενοεῖ διὰ παντός. ταῖς γὰρ Ῥωμαϊκαῖς ναυσὶ περὶ Σηστόν σαλευνοῦσαις λαθρη- 20 B δὸν ἐπιστάς ὁ Καφούρης, ὥς εὔρε περὶ μεσημβρίαν κατὰ τὸν Σιγὸν ποταμὸν κεκνωμένας τοῦ ναυτικοῦ, ἀπαξάπαιτους μετὰ τῶν ὀπλων καὶ ὧν εἶχον ἔνδοθι βιωσίμων αἰρεῖ. ἐκ δὲ τούτου τὰς νήσους ἀδεῶς ἐπιῶν καὶ χωρία τὰ πάραλα ληΐζο-

4. τις] τις φράγος B. νῆας] κάτεργα διττέρα καὶ τριττέρα B.
23. βρωσίμων B.

Caeterum hoc quoque malo maximo, a quo omnes provinciae Romanae pessima quaeque timebant, divinitus sublato aliud infortunium e mari extitit. nam Genuensis quidam nomine Caphures, biremibus et triremibus fabricatis, rotundis etiam navibus instructus, maritimas urbes et insulas Aegaei maris vexavit. sed et Adramyttio acta praeda immensis opibus est potitus. ut vero iis quibus talia curae esse debebant tandem veteris excussus est, Iovannes Stiriones cum XXX navibus contra illum mittitur. fuerat is Stiriones pirata saevissimus, e Calabria oriundus: sed ab imperatore Isaacio maximis muneribus ascitus Romanis saepissime in navalibus bellis commodarat. is contra Caphurem profectus praeter expectationem adversa fortuna utitur: nam cum viribus adversario inferior illum arte superare contenderet, ab eo victus est, id perpeusus quod perpetuo facere destinarat. Caphures etiam Romanas naves circa Sestum clam adortus, cum sub meridiem ad Sigum flumen classiaris vacuas reperisset, universas cum armis et commeatu capit, ex eo insulis et locis

μενος φόρους επέταττε καὶ συνέλεγεν ὡς ἠβούλετο. βασιλεὺς τοίνυν ἐξηπορηκὸς ἐπὶ τούτοις δεῖν ἔγνω σπείσασθαι τῷ πειρατῇ. ἀμέλει καὶ στείλας τινὰς τῶν συνήθων ἐκείνῳ Γενοῦν- V. 256 τῶν (πολλάκις γὰρ κατ' ἐμπορίαν ὠδε κατήχθη ἐς τὸ Βυζάντιον· καὶ ὃ δέδρακεν, ἐς χρήματα ζημιωθεὶς παρὰ τοῦ τότε δουκὸς τοῦ στόλου Μιχαὴλ τοῦ Στρυφνοῦ εἰργάσαστο) ἀνεκί- νει μὲν καὶ λόγους περὶ σπονδῶν, οὐδὲν δὲ ἤτιον καὶ πρὸς πόλεμον ἠτοιμάζετο, τριήρεις ἄλλας καταρτισάμενος καὶ ταύ- τας αὐθις τῷ Στειριόνη παραδούς. ὡς δὲ συνέβησαν, ὃ C 10 μὲν βασιλεὺς ἔξ κεντηνάρια χρυσοῦ στείλαι τῷ Καφούρη καὶ χώραν ὑποδάσασθαι οἱ Ῥωμαϊκῆν ἑπταπλασίους ἔχουσαν τρέφειν ὁμογενεῖς ἐκείνῳ ὀπλίτας, ὃ δὲ ὑπέικειν τῷ βασιλεῖ, ἀπροσδόκητος ὁ Στειριόνης μετὰ τῆς ἐπομένης αὐτῷ Πισσαϊ- κῆς δυνάμεως, ἔτι οὔσης τῆς εἰρήνης ἀμφιπαλοῦς, καὶ μά- 15 χην συνάψας, αὐτὸν τε τὸν Καφούρη ἐλὼν ἀναίρει καὶ τὰς ἐκείνου νῆας πλὴν τεττάρων αἰρεῖ· αὐταὶ δὲ τὸν ἐκείνου ἦγον ἀνεψιόν.

2. Ἄλλὰ καὶ τῶνδε τῶν κακῶν ἐκποδῶν γενομένων· ὃ ἐν τοῖς ἀρχείοις ἐπεγείρεται τάραχος, ὃς τὰ κατὰ τὸν βα- 20 σιλέα ἤσχυνέ τε τὰ μέγιστα καὶ ἐφ' ἱκανὸν διεκύκκησε. μέλλων δὲ τὰ περὶ τούτων διεξιέναι, ὡς εἰς ἀρχὴν τὸν λόγον

11. καὶ χώραν] καὶ πρόνοιαν τοσαύτην πρὸς τὸ τρέφειν ἀνθρώ- πους ἑπταπλασίους, αὐτὸς δὲ πάλιν ἵνα ὑποτάσσεται τῷ βασιλεῖ καὶ ἀπέρχεται ἐνθα ἂν ὀρισθῆ B. 21. ὡς εἰς] ἐξ ἀρχῆς μέλλω ἀρξασθαι ὅπως γνωρίσητε τὰ λεγόμενα B.

maritimis, quae impune passim populabatur, tributa pro sua libidine imperabat et exigebat. quare imperator inops consilii pacem cum pirata faciendam censuit; et quibusdam Genuensibus illi familiaribus ad eum missis (saepe enim negotiandi gratia Byzantium appulerat, et quod faciebat, ea de causa faciebat quod a Michaele Stryphno classis praefecto pecunia multatus fuerat), quamvis verba de pace faceret, nihilominus etiam ad bellum se parabat, aliis triremibus comparatis et rursus Stirioni traditis. sed ut inter eos convenit, et imperator se ei VI auri centenarios missurum et Romanum agrum assignaturum, qui septuplo plures milites posset alere quam ipse haberet, ille contra se imperatori dicto audientem fore est pollicitus, Stiriones cum suis, Pisanis copiis, pace adhuc ambigua, ex improviso Caphurem adoritur commissaque pugna captum occidit, et eius navibus, quatuor exceptis, potitur, in quibus consobrinus eius erat.

2. His quoque malis amotis Palatinae turbae oriuntur, quae imperatorem et probro et diuturnis molestiis affecerunt. qua de re dicturo mihi ad principium est recurrendum, ut narratio fiat apertior.

Δ ἀνάγειν πειράσομαι σαφηνείας ἕνεκα τῶν ῥηθησομένων. βασιλεὺς Ἀλέξιος, ὃς μοι ἄνωθεν ἀμυδρῶς λέλεκται, οὐκ εἰρηρικὸς ᾤετο τοῖς πλείστοις πρὸ τῆς ἀρχῆς ἀλλὰ καὶ λίαν πολεμικός, ὅθεν ἐν ἐλπίσιν ἔπειτα πᾶσιν ὡς οὐ μόνον τοῖς ἐχθροῖς Ῥωμαίων τὴν λόγην ἀνατενεῖ βασιλεύσας, ἀλλ' οὐδ' 5 δὲ τοῖς ἀρχομένοις αὐτοῖς ἐσεῖται παντελῶς μῆτριος. ἄρξας δ' οὐδ' ἕτεροδος ὄπτο παντάπασι, καὶ πάντα ἐν τοῖς καθ' αὐτὸν εἰκαιομύθους ἀπέδειξε πράγμασιν. Ἴν' οὖν τὰ πλείω παραγκωνίσωμαι, μὴ πως τὰ πλείω καταγορεύω ἀλλ' εἰς ψόγον τὴν ἱστορίαν διατιθέμενος, ἄρξας εὐθύς ἀνεκλήρουσε 10 P. 312 μὴ χρημάτων ὠνίσως τὰς ἀρχῆς ἀνατίθεσθαι ἀλλ' ἀριστήνδην καὶ δῶρον αὐτὰς βραβεύεσθαι. καὶ ἦν ὄντως τὸ τοιοῦτον ἐννόημα ἐλευθέριον τε ἕγαν καὶ ἀξιάγαστον, καὶ κρηπὶς χρηστῆς βασιλείας καὶ ὑποβάθρα καὶ θέμεθλος· οὐδ' ἂν ἐπαλληλιζεῖν τις ἔλοιτο, οὐκ ἂν ποτε οὐδ' ἐγγὺς ἀφίκοιτο παρα- 15 δείγματι ἐπὶ τῶν ἡμετέρων ἡμερῶν. ἀλλ' οἱ τῷ βασιλεὶ προσήκοντες κερδοσυλλέκται πάντες τυγχάνοντες, καὶ ταῖς συχναῖς μεταθέσει τῶν ἀρχόντων μῆδ' ἕτερον περισπουδαίειν δεδιδαγμένοι ὅτι μὴ κλέψαι καὶ διαρπάσαι καὶ τὰς δημοσίους εἰσφορὰς ὑφελέσθαι καὶ περιβαλέσθαι πλοῦτον βαδύν, τοὺς τε 20 B προσιόντας σφίσις ὅτου ἐνέτυχεν ὡς ἰσχύουσι παρὰ βασιλεὶ ἐλπίζοντο, καὶ τὰ ξυλληγόμενα ἰδιοῦντο χρήματα, ἀδρὰ ὄντα καὶ τύχην ἰδιωτικὴν ὑπερβαίνοντα. διὰ δὲ ταῦτα τὰ τε

2. ἀμυδρῶς] συνεσκησμένως B. 11. μὴ χρημάτων] τὰς ἐνοχὰς μὴ εἰς πάντα διδόναι ἀλλὰ τοῖς ἐκκρίτοις καὶ εὐσυνειδήτοις B.

imperator Alexius, ut supra innui, antequam rerum potiretur, a plerisque non pacificus sed admodum bellicosus habebatur. unde omnes augurabantur eum non modo Romanorum hostes bello petiturum, sed nec in subditos omnino clementem futurum. verum plane contrarium evenit, decepta omnium opinione; et ut pleraque omitam, ne vituperationem potius quam historiam scribere videar, initio principatus proclamari iussit se magistratus non venditurum, sed delectu ex optimis habito gratuito mandaturum. atque id consilium liberale et praeclarum erat, et optimae gubernationis firmissimum fundamentum. neque quisquam est nostro tempore, qui id exemplum vel imitatione consequi vel accedere propius possit. verum eius cognati, omnes avari homines, et crebris imperatorum mutationibus nihil aliud edocti nisi furari, rapere, publica tributa depulcari et cumulare divitias, si ab aliquibus ut apud imperatorem gratiosi adibantur, eos spoliabant et coactam pecuniam in suam rem convertabant; quae tanta erat ut privatorum hominum conditionem su-

ἄλλα ἡμαρτήθη ὡς οὐ ποτε κατ' ἄλλην ἀρχὴν, καὶ παντά-
 πασι τὰ Ῥωμαίων διέφθαρται πράγματα, καὶ αἱ ἀρχαὶ χει-
 ρόνως καὶ οὐχ ὡς πρότερον τοῖς πρίασθαι θέλουσι προύκειν-
 το. ἦν οὖν τοῦ βουλομένου παντὸς χώρας ἀρχὴν ἀναζώσα-
 5 σθαι καὶ τοῦ μεγίστου παρὰ Ῥωμαίοις τυχεῖν ἀξιώματος,
 οὐ μόνον τοίνυν οἱ ἐν τριόδοις καὶ ἀγοραῖς καὶ κολλυβισταὶ
 καὶ πρᾶται τῶν ὀθονῶν σεβαστοὶ ἐτιμήθησαν, ἀλλὰ καὶ Σκυ-
 θαὶ καὶ Σύροι ὄνιον ἀργυρίων εὐραντο τὸ σεβάζεσθαι, τοῖς
 πρὶν ὑπηρετεῖσθαι δεσπότηαις ἠδοξηκότες. τούτων δὲ πάντων C
 10 αἰτία τις ἦν, ὡς εἴρηται, πρωτοεργὸς ἡ τῶν βασιλικῶν φρε-
 νῶν ἐλαφρία καὶ τὸ πρὸς διοίκησιν τῶν πραγμάτων ἀπροσ-
 φνές, οὐκ ἔλειπτον δὲ καὶ ἡ λιχνεία τῶν περὶ αὐτὸν καὶ τὸ
 πρὸς συλλογὴν χρημάτων ἀπληστόν τινων καὶ ἀκόρεστον,
 ὄθεν ὑπὸ τῆς γυναικωνίτιδος, καὶ ὅσοι τῶν ἐξ ἀνδρῶν αὐτῆ
 15 προσηκείωντο, διεπετετεύετο τὰ κοινά. τοσοῦτον δ' ἀπειχε
 τοῦ εἰδέναι τὰ δρώμενα, ἐς ὅσον καὶ Ῥωμαίων ἀποσχοινί- V. 257
 ζονται οἱ τῆς Θούλης οἰκοῦντες τὰ ἔσχατα, οὐκοῦν αὐτὸς τε
 δ' τῆς ἀρχῆς πηδαλιούχος κακῶς ἤκουε παρὰ πάντων, καὶ τὸ
 ἐς προερεῖς καὶ νῆτας ὑπ' ἀκείνου ταχθὲν παλαμναιοτάταις
 20 ἀραις ὑπεβάλλετο. ἡ τοίνυν βασιλὶς οὐκ ἀνασχετὸν τὸ γινό- D
 μενον οὕτω κρίνουσα, ὅτι μηδὲ διαδρᾶναι οἶόν τε ἦν τὸ ταύ-

6. οὐ μόνον γὰρ καταλλάχται καὶ ἀλιεῖς καὶ ναῦται καὶ ὀνηλά-
 ται καὶ πανοπράται καὶ κάπηλοι σεβαστοὶ ἐτιμήθησαν ἀλλὰ καὶ
 κόμανοι καὶ σύροι διὰ χρημάτων σεβαστοὶ ἐτιμήθησαν, τοὺς
 πρῶην ὄντας αὐθέντας αὐτῶν εἰς οὐδὲν ἠγούμενοι. B. 12.
 λιχνεία] λειξουρία B. 14. ὑπὸ τῶν εὐνοῦχων καὶ τῶν παι-
 δοπούλων τῶν οἰκειομένων αὐτῷ B. 18. τὸ ἐς προερεῖς] τὸ
 ἐπιτεθὲν παρ' αὐτοῦ κεφάλαιον εἰς τοὺς ναύτας τὸ νῦν λεγό-
 μενον ἀντιναυλον B.

peraret unde cum aliis in rebus ita peccatum est ut in nullo alio
 imperio, tum Romana res publica funditus interiit, et magistratus
 prius quam prius venales extiterunt cuiuslibet licebat praeesse pro-
 vinciae et summum apud Romanos dignitatis gradum consequi. ita
 factum ut non modo triviales et circumforanei homines, nummularii
 et insitiores, sed Scythae etiam et Syri excusso veterum dominorum
 iugo Augusti crearentur. harum rerum omnium, ut dictum est, pri-
 maria causa fuit imperatoris facilitas, ne levitas dicam, et ingenium
 imperio inertum. eo accedebat familiarium eius ingluvies et quorun-
 dam inexplebilis avaritia. itaque mulieribus et cognatis eius res pu-
 blica ludibrio erat ipse vero quid rerum gereretur, non magis no-
 rat quam qui in extrema Thule habitant. hinc et ipse gubernator
 pessime apud omnes audiebat, et proetae ac nautae omnes ab eo
 delecti atrocissimis diris devovebantur. imperatrix vero, quae eas res

της ἐρευνητικὸν καὶ ἐρασιχρήματον, ἔγνω μὴ ἐπὶ μακρὸν ἐθελοντὶ ὑτρεμεῖν, ἀλλ' ἢ κατὰ τοῦπίταγμα τοῦ ταύτης ἀνδρὸς τὰς προβλήσεις γίνεσθαι ἀπράτους ἢ γοῦν τὴν βασιλείου γάζαν στέγειν τὰ ξυλλεγόμενα. καὶ τὰ μὲν πρῶτα εἰς ὑπουργὸν ἢ βασιλὶς ἐπέταξεν ἑαυτῇ τὸν Μεσοποταμίτην Κωνστα-5 τῖνον· ἦν δ' οὗτος ὁ παρ' Ἰσαακίῳ τῷ Ἀγγέλῳ τὰ μέγιστα δυναθεῖς, καθὼς ἐν τοῖς περὶ ἐκείνου λόγοις εἰρήκειμεν. ἔπειτα δὲ τῷ ἀνδρὶ καταλλάσσει, δύσνωσ προ τῆς ἀρχῆς εἰς αὐτὸν ἔχοντι καὶ μετὰ τὴν τοῦ κράτους ἐτι ἀποστρεφομένη τοῦτον ἀνάζωσιν, ὅτι τε πολλὰ τῶν καθεστώτων πραγμάτων 10 Ἑρωμαίοις κεκίνηκε τοῦ στασίμου, καὶ ὅτι ξυγκυκῶν κατὰ πρόδοον καὶ συνταράσσωσιν τὰ σύμπαντα οὐδαμῶς ἔληγεν. ὡς P. 313 οὖν ἢ τῶν κοινῶν διοικήσις πάλιν πρὸς τὸν Μεσοποταμίτην μετανεύκει, ἔσβεστο ἢ τῶν ἄλλων ἰσχύς, ἡμαῦρωτο δὲ τῶν τῷ βασιλεῖ προσκολλημένων τῆς δυναστείας τὸ φῶς, καὶ δὲ 15 πρῶην παρὰ τῷ κρατοῦντι ἀπόβλητος ἀξύμβλητος τηρικαῦτα ἐκρίνετο, κέρας ἂν Ἀμαλθείας ᾤετο παρ' ἐκείνῳ καὶ πολυμυγῆς κρατῆρ ἀγαθῶν ἢ τὸ παρὰ τῷ Ἰὼβ παμβότανον τοῦ ἀγροῦ, καὶ πῦσι πάντα προσφυῶς καὶ καταλλήλως εἰδῶς γίνεσθαι, φῶς μὲν ὀφθαλμοῖς ἀναπεπταμένον, ἀῆρ δ' εἰσκαχυμένος ῥῖσι 20 ζωογόνος, τὸ τοῦ Περόζου ἀντικρυς μάργαρον, ᾗ εἰ πρὸς τοῖς ὡσί τοῦ βασιλέως ἀπαιωρούμενον καὶ τῆς ὄλης ἀντάξιον ἀρχῆς κρινόμενον, εἶτε μὴν Ἀρτέμων ὁ περιφόρητος καὶ Ἄργος B δ πολυόμματος καὶ ὁ ἑκατόγχειρ Βριάρεω;. τὸ δὲ δὴ πα-

4. εἰς ὑπουργὸν] ὁ βασιλεὺς ὡς ὑπουργὸν αὐτῆς B. 17.
 εἰ] τε?

non ferendas duceret (neque enim diligentiam et avaritiam eius latere poterant), non diu sibi quiescendum rata, aut magistratus ex edicto imperatoris non nundinandos aut collectam pecuniam in fiscum esse referendam censuit. ac principio eius instituti ministrum deligit Mesopotamitanum Constantinum, cuius apud Isaacium summam fuisse auctoritatem diximus. deinde eum marito, cui et ante principatum invisus et post eum quoque parum gratus erat, quod plurima in Romana re publica novasset et labefactasset et conturbare omnia non destitisset, reconciliat. igitur summa rerum denuo ad illum devoluta caeterorum auctoritas elanguit, et lumen potentiae cognatorum imperatoris est obscuratum. qui vero dudum ab imperatore pro nihilo putabatur, tum omnia poterat, et unus erat instar omnium, unus omnia recte statuere, unus omnium moribus se accommodare, omnia omnibus pro dignitate posse tribuere putabatur, et ab imperatoris latere nunquam discedebat. eam inexpectatam mutationem cum alii,

ράλογον οὕτωςι συμπεσὸν βαρέως μὲν καὶ ἄλλοι ἤνεγκαν,
 ὀπόσοι τῆς προτέρας ἰσχύος ἐξέπεσον ἢ γούν κατὰ πνυγαμι-
 πίδας ἡμιάνθρωπο μειδιούσης ἡμέρας· οἱ δ' ἐξ αἵματος τῆς
 δεσποίνης Ἀνδρόνικος τε ὁ Κοινοστέφανος, ὃς Εἰρήνη τῆ ταύ-
 5 τῆς θυγατρὶ συνηνάξατο, καὶ ὁ ταύτης ὀμαίμων ὁ Καμα-
 τηρὸς Βασίλειος μικροῦ τῆ γενομένη καὶ ἀπεπνίγησαν. ἀφεί-
 τες οὖν τῆ τέως τὴν κατ' αὐτῶν βληθεῖσαν καὶ εἰς πρόσομι-
 μα κειμένην λίθακα, τὸν Μεσοποταμίτην φημι Κωνσταντῖνον,
 ἐπὶ τὴν ἀφείτσαν δέσποιναν ὄλον τὸν δρόμον συνέτειναν καὶ
 10 τὸν χόλον ἐμημέκασαν, ζητοῦντες ἐν καιρίοις τὴν ὄρεξιν τῆς
 ἀντιλυπήσεως, μετὰ γούν ἰκανωτάτην σκέψιν τοῦ ποιητοῦ
 καὶ μεθ' ὅσῃν τῆς ἐπιβουλῆς προμήθευσίν τε καὶ προβούλευ- C
 σιν προσίασι βασιλεῖ πρὸς τὰ ἐσπέμια μέρη ἀπαίροντι. ἰδί-
 ας δὲ τοῦτω ἐντυχόντες ἔφησαν „εἰ καὶ ἡ φήσις οἶδε τὸ συγγε-
 15 νές τιμιώτερον καὶ πρὸς ἀγάπησιν ἐπιτηδειότερον, ἀλλ' αὐτοὶ
 φιλοβασιλεῖς μᾶλλον καὶ φιλαλέξιοι πλέον ἢ φιλευφρόσσυνοι
 καὶ εἶναι καὶ ἀκούειν βουλόμεθα. σοῦ μὲν γὰρ μηδὲν τι
 ἀπεινκατῶν ἐξ ἀνθρωπίνης χειρὸς πεπονθότος τὸ κοινὸν τοῦτο
 πάντων ἀνθρώπων σωτήριον ἐστι, τὸ τὴν βασιλείαν σώζε-
 20 σθαι, καὶ ἰδιον ἀγαθὸν ἡμῖν ποιούμεθα· εἰ δ' ἐπὶ σοὶ τι
 ξυμβαίῃ τῶν ἀδοκῆτων, κοινῇ συνανατραπέυτες καὶ συμφορὰς
 ἰδίας προσειμαζόμεθα, φροῦδων ἀπάντων γεγεννημένων ἀπερ

2. κατὰ ὡσπερ κωλοσηώτια ἐσβέσθησαν B. 12. μεθ' ὅσῃν] ad-
 dendumne οὐκ εἴλη τις ἄν? 14. δὲ] τε Λ. 17. σοῦ] τοῦ
 APW. 19. ἐστι expurgendum videtur. B σοῦ γὰρ μηδὲν παρὰ
 ἀνθρώπου παθόντος τινὸς κακόν, τὴν κοινὴν σωτηρίαν πάντων
 ἀνθρώπων, τὸ γὰρ σώζεσθαι τὴν σὴν βασιλείαν καὶ ἡμέτερόν
 ἐστιν ἀγαθὸν καὶ ἀσάλευτον τῶν ἀνθρώπων στεγέωμα, τοῦτο
 ἡγοῦμεθα.

qui priori potentia exciderant et ut pyrilampides orto sole splendere
 desierant, aegre tulerunt, tum imperatricis cognatis Andronico Con-
 tostophano, cui Irene illius filia nupta erat, et fratri eius Camatero
 Basilio pene ilia rumpebantur. proinde omisso Constantino, qui ut
 lapillus contra ipsos coniectus erat, totum cursum contra dominam,
 quae eum coniecerat, intenderunt, et hilem suam evomuerunt, ultio-
 nis occasionem quaeritantes. et post diuturnam deliberationem et
 summam cautionem imperatorem adeunt in Occidentem abiturum, et
 huiusmodi orationem habent. „etsi natura fert ut cognatis maior ca-
 ritas et honos tribuatur, nos tamen ii sumus qui imperatorem et
 Alexium plus diligamus quam Euphrosynam. nam si is ab humana
 manu inviolatus permanserit, imperium esse salvum, cum publice
 omnibus salutare tum privatim nobis est conducibile. sin te casus
 aliquis inopinatus oppresserit, nos in communi omnium naufragio

ἀναδούμεθα σοῦ βασιλεύοντος." οὕτω φροιμισασάμενοι, καὶ
 D δεξιῶς χορδολογήσαντες τὸ τοῦ λόγου βάρβιτον, ἐπήνεγκαν
 τὸν κολοφῶνα τῆς ὑποθέσεως οἷόν τι μέλημα ἐξιστῶν τὸν
 βασιλέα φρενὸς καὶ μεταφέρων εἰς μανιώδη ἀλλοίωσιν, ὡς
 οὐδ' Ἀλέξανδρον πάλαι πρὸς ὕπλισιν τὰ Τιμοθέου ἐνεπείθετον 5
 κρούματα. φασὶ γὰρ ὡς „ἡ σὴ ἄλογος, δέσποτα, ἐς πρῶ-
 V. 258 ξεις μυσσαρωτάτας ἀνακεκαλυμμένη χωρεῖ κεφαλῇ, καὶ σὲ
 τὸν εὐνέτην εἰς τὴν κοίτην ὡς μαχλᾶς ἀδικοῦσα δεδίαμεν μὴ
 καὶ νεωτέροις ἐγχειρήσεις πράγμασι μικρῶ ὕστερον ᾧ γὰρ
 λεςχηνεύουσα καὶ ἀναίδην συγκατακλινομένη γέγηθε, τοῦτον 10
 εἰκὸς καὶ ἄρχειν αὐτὴν αἰρεῖσθαι, καὶ τὴν πᾶσαν πρὸς τοῦτο
 συντείνειν πρόθεσιν. δεῖ τοίνυν αὐτὴν μὲν ἀνακοπῆναι τοῦ
 πάντα δύνασθαι καὶ πλούτῳ περιρρεῖσθαι πολλῶ, τὸν δ'
 ἐραστὴν αὐτῆς, ὃν αὐτὸς μὲν ἐς παιδᾶς ἐνέγραψας, ἡ δὲ
 ἀθεμίτως ἐαυτῆς πεποίηκεν ἐπιβήτορα, ἐκποδῶν γενέσθαι 15
 P. 314 ἀνυπερθέτως καὶ μάλα αὐτίκα, ὡς μηκέτι τοιοῦτόν τι ζυμ-
 περαίνηται μίαισμα. τὰ δ' εἰς τὴν ἄδικον σύζυγον γενησόμε-
 να χρεῶν ἀναβεβλήσθαι κατὰ καιρὸν καθ' ὃν σὺν θεῷ ἀνύ-
 σσας τὴν προκειμένην εἰς τὴν Κωνσταντίνου αὐτῆς ἐπαναλύ-
 σεως." ταῦθ' οἱ μὲν εἰπόντες καὶ ὑποθέμενοι ἀνδρῶν ἡχη- 20
 κόεισαν βέλτιστοι καὶ χρῆμά τι σπάνιον ὁμοῦ καὶ ἀσπάσιον·
 ὃ δὲ βασιλεὺς μέγ' ὄχθησας ὅτι τῶν πρὸς τὸν Βατάτζην εὐ-

9. ᾧ γὰρ] ὃν γὰρ ἀδιαντρόπως ἐπάνω αὐτῆς ἀναβαίνειν πε-
 ποίηκε B. 13. τὸν δ' ἐραστὴν] τὸν δὲ καῦχον καὶ φίλον αὐτῆς B.
 18. καθ' ὃν] ὅτι σὺν θεῷ τὴν προκειμένην ἐκπληρώσης δουλείαν B.

etiam privatim periclitabimur, iactura earum rerum omnium facta
 quas te imperatore tenemus." hac insinuatione usi argumenti summam
 subiecerunt, et imperatorem velut in furorem impulerunt, eumque
 multo maiorem quam Timothei moduli Alexandram. „aiunt coniugem
 tuam, domine, citra ullam verecundiam in turpissima facinora delabi
 et adulteriis thalamum tuum inquinare. quare veremur ne paulo post
 novis rebus studeat. nam cum quo impudenter concumbit et suas vo-
 luptates explet, eum probabile est eam etiam ad imperium evectum
 velle et in eam rem omnes suos nervos intendere. est igitur poten-
 tia mulieris et opulencia restringenda: amator vero eius, quem tute
 adoptasti, illa vero incesto concubitu sibi iunxit, sine ulla mora statim
 e medio tollendus, ne posthac simile piaculum admittatur. caeterum
 iniquae coniugis poena in id tempus differenda est, quo, deo
 fortunante, ab iustituto itinere Cpolim reversus fueris." haec cum di-
 xissent et monuissent, viri omnium optimi sunt iudicati, quales et
 pauci inveniantur et summo honore afficiendi sint. imperator vero
 graviter indignatus talem sibi pro summis meritis referri gratiam, Ba-

ποιῶν ταύτην ἀνείληφεν ἀμοιβήν, στείλας εὐθὺς τῶν δυσφύρων ἕνα, ᾧ ἐπέκλησις Βαστραλίτης, τίθειν ἐξ ἀνθρώπων, ὃ μὲν γὰρ τοῖς περὶ Βιθυνίαν διέτριβε μέρεσιν, ἔτι ἀντιστα-
 5 καὶ τοῦτον τοῦ στρατοπέδου ἀπαγαγών, ὡς ἂν οὕτω μηδενὸς ἢ αἰόντος ἀπαγγελεῖ τὰ βασιλέως ἐντάλματα ἅπερ εἰς ἐκεῖνον ἦκει φέρων ἀπόρητα, αὐτὸς τε τὸ ξίφος ἐσπύσαιο καὶ οἱ τῶν ἐκεῖνου πρὸς φονουργίαν προητοιμάσθησαν, καὶ ἦν ὁ μετῴξ ἐντεῦθεν ὡς βόσκημα διαμελιζόμενον. καὶ τὸ μὲν ἔργον τοῦ-
 10 το βαρέως καὶ δυσφύρως ἅπας ἤνεγκεν ὁ στρατός, ὅποσος τὸ πρᾶχθὲν ἐν ὀφθαλμοῖς προύκειτο· ὁ δὲ Βαστραλίτης περὶ τὴν τοῦ Βατάτζη κεφαλὴν ἐνθήμενος εὐζωνος ἐπανῆκεν ἐς βασιλέα. καὶ οὗτος τῷ κρανίῳ πρὸ τῶν ποδῶν ῥιφέει λάξ ἐναλλόμενος, καὶ ἰκανῶς αὐτῷ ἐμβλέπων, προσλαλιῶν
 15 τινὰ διεξῆει μηδαμῶς ἱστορίᾳ δοθῆναι πρέπουσαν. C

3. Καὶ βασιλεύς μετὰ τοῦτο τῆς προκειμένης ἐχόμενος ἄπεισι πρὸς τὰ Κίψελλα, σωτήριόν τι ταῖς Θρακίαις πόλεσιν ἐργασόμενος, ἃς οἱ Βλάχοι καὶ Σκύθαι κακῶς ἐτίθεισαν, ἔπειτα δὲ συλλαβεῖν τὸν Χρῦσον προθέμενος ἢ γοῦν ἀνακό-
 20 ψαι τῶν ἐκδρομῶν ἃς ἐποίει λαθραίως τὰ περὶ τὰς Σέρρας κείρων χωρία. ἦν δ' ὁ Χρῦσος οὗτος Βλάχος τὸ γένος, τὴν

3. τοῖς περὶ] εἰς τὴν μεσοθνηίαν B. 12. περὶ τὴν] εἰς τὰ γαίσιτρον B. τηριδίω APW. 20. τῶν ἐκδρομῶν] ἐξερχόμενον καὶ κουρσεύοντα τὰ περὶ τὰς Σέρρας καὶ τὸν στρατόνα. ἦν δὲ οὗτος ὁ χρῦσος τὸ μὲν γένος βλάχος, τὴν ἡλικίαν μέτριος, δημογνωμονήσας μὲν μετὰ τοῦ πέτρου καὶ τοῦ ἀσάν εἰς ἣν ἐποίησαν ἀποστασίαν, μὴ θελήσας δὲ ἀκολουθῆσαι αὐτοῖς μεθ' ὧν εἶχε τότε πεντακοσίων. B.

tatzen statim per satellitem nomine Bastralitem occidentum curat, qui adhuc in Bithyniae partibus agebat, Alexio Cilice adhuc rebel-
 lante. Bastralita vero illuc profectus eum, ut arcani aliquid ab im-
 peratore nuntiaturus, longius a castris abducit, et stricto ense cum
 ipse in eum irruit, tum ii qui ad caedem subornati erant eius mini-
 stri, membratim adolescentem tanquam pecudem dissecerunt id
 factum et crudele spectaculum totus exercitus aegre tulit. Bastralita
 vero caput eius capsulae impositum celeriter ad imperatorem pertu-
 lit. is cum in id ante pedes suos proiecium calcibus insillisset ac
 diu contemplatus esset, sermonem habuit quem historiae inseri non
 decet.

3. Deinde institutum iter persequens Cypsaella abiit, ut Thraciis
 urbibus opem ferret, quas Blachi et Scythae populabantur, et Chry-
 sum etiam comprehenderet, aut saltem excursiones eius prohiberet,
 quas etiam in Serranum agrum faciebat. erat is Chrysus genere Bla-

νος, οὐκ ἐτί ὁμιλῆσαι ταύτῃ καὶ συνδειπνῆσαι προσέθετο. ἡ δὲ κοίσειν ἐπὶ τοῖς εἰσαγομένοις κατ' αὐτῆς ἐξαιτουῖσα ἐνέκειτο, καὶ πάντα παθεῖν ἐτοιμῶς ἔλεγεν ἔχειν, ὅποσα ἂν ἡ κατ' αὐτῆς ἐξενεχθεῖσα ψῆφος ἀποφανεῖται· ἐδεῖτό τε τοῦ βασιλέως μὴ τῇ κομψείᾳ καὶ συγγενείᾳ τῶν καταγορευσάντων ἀντιῆς προσώπων, τῇ δ' ἀληθείᾳ καὶ ἀκριβείᾳ τῶν πραγμάτων προησχεῖν. ὁ δὲ πρὸς οὐδέν τι τοιοῦτον ἑαυτὸν ἀπευθύνας, ἀλλὰ τινας τῶν κατευναστριῶν γυναικῶν βασύνοις ὑπαγαγὼν καὶ τῶν θαλαμηπόλων ἐννούχων ἀκριβωσάμενος τὰ τοῦ πράγματος, ἀπάγειν αὐτὴν μεθ' ἡμέρας τῶν βασιλείων ἐκέλευσε, 10 παντὸς ἐστερημένην ἀρχικοῦ στολισματος καὶ προβλήματος λιμπροῦ. ἐξάγεται οὖν τῶν ἀνακτόρων διὰ καθόδου τοῖς πολλοῖς ἀδήλου, εὐτελεῖς περιχειμένη χιτῶνιον, ὅποσον τῶν γυναικῶν αἱ χερνήτιδες, καὶ δύο ἀμφιπόλους βαρβάρους ἔχουσα, παραγραμμιστρίας καὶ ταύτας τῆς Ἑλληνίδος φωνῆς, καὶ δικώπῳ ἀλιῦδι παραρριφεῖσα κατὰ τινα γυναικείαν 15 μονὴν ἀπάγεται περὶ που τὸ τοῦ Πόντου στόμα δεδομημένην καὶ τῆς Νηματαρέας ὠνομασμένην. ἀλλ' οὕτω τῆς δεσποίνης ἐκποδῶν γενομένης οἱ μὲν κατειρηκόεις αὐτῆς οὐ πάντῃ ἀνεπαχῶς ὑπέφερον τὸ συμβῖν, ἐπειδήπερ καὶ τοῦ ἄγαν ἐκ-20 κροῦσαι τὴν βασιλίδι πειρώμενοι κατεῖπον αὐτῆς ἐς τὸν ἄνακτα, οὐ μὴν ἐκσφαιρίσαι παντάπασι τῆς ἀρχῆς βουλόμενοι ἢ γοῦν ἐκθεμελίον αὐτῶν εἰς τέλος κατασεῖσαι, καὶ τὸν βασιλεῖα οὐκ ᾔφροντο ὄλως τοιαῦτα δρᾶσειν ποτὲ κατ' αὐτῆς,

1. προσέθετο? B οὐ κατεδέξατο. 14. αἱ χερνήτιδες] αἱ πλύ-
τριαι B. καὶ δύο] μετὰ δύο γυναικῶν σκλάβων μὴ δυναμένων
συνιναίειν δρῶς B. 19. ἐκποδῶν] ἐκβληθείσης αἰτίως B.

recusare, si convicta esset; imperatorem orare ut non eloquentia et cognatione delatorum, sed veritate et certitudine rei moveretur. is vero ad nullam huiusmodi rem se demisit: sed quaestionibus de nonnullis cubiculariis mulieribus habitis, eunuchis etiam illius diligenter interrogatis, post dies aliquot eam omnibus ornamentis et principatus insignibus ademptis palatio educi iubet. educitur illa per descensum quendam vulgo ignotum, vili vestitu, quali utuntur mercenariae mulierculae, cum duabus barbaris ancillis, sermonis nostri non satis peritis; et in cymbam coniecta in Nematereum, muliere monasterium circa Ponti fauces situm, abducitur. domina sic amota, delatores eius casum illum non prorsus sine dolore tulerunt. nam ea de causa illam detulerant, ut auctoritatem eius imminerent, non ut ipsam imperio deiicerent aut a fundamentis everterent. neque unquam hoc imperatorem commissurum crediderant, cuius mollitiem et animi quamvis aura impelli solitum non ignorarent. eos igitur

εἰς τὴν τούτου ἀφορῶντες μαλακότητα καὶ τὸ φέρεσθαι αὐ- P. 110
 ραῖς μικροῦ καὶ ὑπιζέσθαι. καὶ οἱ μὲν ἐφ' οἷς τὸ γένος
 ἤσχυναν ἤχθοντο, εἰ καὶ μὴ ἐς ὅσον ἔδει καὶ δυσφορεῖν· καὶ
 οἱ ὀνειδισμοὶ δὲ τοῦ λεῶ καὶ αἱ κερτομίαι τούτου ἐπιπί-
 5 πτουςαι πεπεπείζον. ἕξ μὲν οὖν μῆνες ἐξίκοντο, καὶ ἡ βασι-
 λῆς Εὐφροσύνη τῶν βασιλείων ἀποβέβλητο. ἐς τέλος δ' ἄν
 παρεωρᾶτο, εἰ μὴ γε οἱ τρώσαντες ἴασαντο, οὐχ ὄν τρόπον
 Ἀχιλλεὺς Τηλέφον, ἀλλὰ τὸ πρὸς αὐτοὺς πάγκοινον μῖσος,
 ὅτι τὴν δοξάσασαν αὐτοὺς οὐδὲν δέον αὐτοὶ ἀπεδόξασαν, εὐ-
 10 ραντο πρὸς ἐπάνοδον οἶδε πανάκειαν ἄντικρυς. παντὸς γὰρ
 τοῦ ἐκ συγγενείας τῷ βασιλεῖ συνωμονοηκότος, καὶ τοῦ Μεσο-
 ποταμίτου Κωνσταντίνου πάντα κάλων, ὃ φασι, κεκνηκότος B
 καὶ ἀνταρκέσαντος, ἐπανακαλεῖται αὐθις καὶ προσλαμβάνεται,
 καὶ ἦν ἰσχύν τὴν προτέραν ὑπερβαλοῦσα τῇ ὕστερον. τοῖς δ'
 15 ἀντίφροσι πρὸς οὐδὲν ἐβαρυνηρίασε προδήλως ἢ ἐδολορρά- V. 260
 φησ τὰ ἀντίσταθμα, οὔτε μὴν τῇ κατοχῇ τοῦ θυμοῦ ὡς
 Μηδεία ἀνοίστησε βακχευτικῶς κατ' αὐτῶν, ἀλλὰ θηροκο-
 μοῦσα τὸν σύζυγον καὶ πάλοι μὲν ἀποστέργοντα, τότε δὲ καὶ
 20 τέλειον αὐτῆς ἀποσχόμενον καὶ πρὸς ἐνὴν ἐκείνην μηδαμῶς
 συνερχόμενον, σοφιστικῶς ὑπῆρχετο, θωπεύουσα τε σὺν τέ-
 χῃ ἐχρῆτο ὡς ἤρεϊτο τῷ τοῦ ἀνδρὸς ἤθει, μικροῦ πᾶσαν
 ἀναζωσαμένη τῆς ἀρχῆς τὴν διοίκησιν. καὶ τῆδε μὲν εἶχε ταῦτα.

11. καὶ] πολλὰ καὶ τοῦ μεσοποταμίτου συνδραμόντος καὶ συν-
 εργήσαντος καὶ πᾶσαν μηχανὴν κατασκευάσαντος καὶ οἰκονο-
 μήσαντος. B. 14. ὑπερβάλλουσα? 17. ἀλλὰ τὸν ἀνδρα αὐτῆς
 ἔκτοτε κολακεύουσα καὶ τὸ αὐτοῦ κατὰ πάντα πληροῦσα θέλη-
 μα, ἐπεὶ καὶ πρότερον μὲν βραδῶς ἀμίλει αὐτῇ, τότε δὲ καὶ
 παντελῶς οὐ συναμείγνυτο αὐτῇ. B.

facti poenitebat, etsi non tantum quantum conveniebat: sed vulgi
 diceris et conviciis admodum mordebantur. abfuit Euphrosyna VI
 meuse a palatio; ac prorsus abiecta et perpetuo neglecta esset, nisi
 ii qui vulnerant eam sanassent (non eo quidem animo quo Tele-
 phum Achilles, sed publico populi odio impulsus, quod nulla neces-
 sitate coacti eam ignominia affecissent, a qua ipsi honoribus affecti
 essent) et Panaceam ad eius restitutionem invenissent. nam cum
 omnes imperatoris cognati consensissent, et Mesopotamita Constanti-
 nus omnem, quod aiunt, lapidem movisset, ab imperatore revocata
 maiorem etiam potentiam quam prius obtinuit. nec tamen delatores
 vel aperta vi vel occulta fraude ulta est, insigni moderationis exem-
 plo. maritum vero iam pridem a se abalienatum, tum vero eius con-
 suetudine prorsus abstinens, miris artibus et blanditiis reconcilia-
 vit, ut in ipsius potestate esset; omniaque fere imperii negotia suo
 arbitratu administravit. atque haec hactenus.

C 4. Ὁ δὲ Μεσσοποταμιῆς Κωνσταντῖνος (δοτέον γὰρ ἐπὶ τῷ λόγῳ τὰ κατὰ τὸν καθ' ἡμῶς Πρωτεύα καὶ πολυτροπώτατον ἄμα καὶ ποικιλώτατον τόνδε ἄνθρωπον) ἀνέσπα τὴν ὑφρὸν καὶ βλακῶδες ἔβαινε διὰ τὴν τῆς δεσποίνης ἐπάνοδον. καθ' ὃν, οἶμαι, λόγον μὴδ' ἔξαρκεῖν αὐτῷ ἐς τιμὴν τὸ πα-5 ρὰ βασιλεῖ δύνασθαι τὰ πάντα οἰόμενος, τὸ μὲν ἐπὶ τοῦ κατικλείου ὀφριίκιον, ὅπερ Ἰσαακίου εἶχεν ἀνάσθοντος, βραβευόμενον αὐθις ὡς μὴ χωροῦν αὐτοῦ τῆς ἰσχύος τὸ μέγεθος ἀπρηνήνυτο, ἐκ δ' ἀναγνώστου κληρωθῆναι εἰς διάκονον ἤρετίωσατο, μὴ καὶ τῶν ἱερῶν ἐπιθιγγάνειν ἀξίων οὐ κρίνων 10 ὕλως ἀνασχεῖν. καὶ ἦν ἡ πρόθεσις ἔργον εὐθύς, καὶ βασιλεὺς αὐτὸν κατὰ τὸν ἐν Βλαχέρναις περίπυστον καθεῖε νε- D ῶν, καὶ ὁ πατριάρχης ἄμα οἱ παρῆν προχειρίζων τοῦτον ἐξ ἀναγνώστου διάκονον, καὶ στάσις αὐτῷ καὶ βαθμὸς ἀναβάσεως συγκεχώρηται πρώτιστος. τοῦτο δ' ἠνυκῶς σχηματίζε- 15 ται τὸν ὑπονοστοῦντα καὶ μηκέτι τοῖς ἀρχείοις παραβαλοῦντα ἢ ὑποδρηστεύοντα βασιλεῖ ὄλωσ'. τοὺς γὰρ κανόνας μὴ ἐνδιδόναι οἱ ὀπωστιοῦν καὶ θεῶ ἱερῶσθαι καὶ κοσμικαῖς προσπλέκεσθαι πραγματείαις· ἀποδιστάναι γὰρ ἄμφω καὶ μηδαμῶς συναλείφεσθαι, ὥσπερ καὶ τὸ δουλεύειν θεῷ τε καὶ αἰμαμωνῶν κατὰ διάμετρόν εἰσιν ἀντικείμενα. ὁ γοῦν βασιλεὺς ὅσα καὶ κίττος ἐξεχόμενος τούτου καὶ περιεχόμενος τόμον εὐθύς ἐκθέσθαι τὸν πατριάρχην Ξιφιλῖνον ἠγάκασεν, ἐνδι-

1. δοτέον] ἐπὶ τούτῳ γὰρ τῷ λόγῳ καὶ τὰ κατ' αὐτὸν διηγήσομαι. οὗτος γὰρ ὁ ἡμέτερος ἀρχηγὸς ὁ πολυτροπώτατος ἄμα καὶ ποικιλώτατος ἄνθρωπος B. 12. καθεῖε A.

4. Constantinus autem Mesopotamitanus (plura enim de Veritummo aetatis nostrae et homine calidissimo ac veratissimo dicenda sunt) elato supercilio insolenter incedebat ab dominae redivit; caque de causa opinor non contentus quod apud imperatorem posset omnia, Caneclii officium, quod Isaacio imperante obtinuerat ac cursus offerebatur, ut suo fastigio inferius renuit, sed ex lectore diaconum creari se voluit, non ferendum ratus nisi sacras etiam dignitates contrectaret. continuo quod libitum est impetrat: ab imperatore in inclitum Blachernium templum mittitur, a patriarcha statim ex lectore diaconus creatur, stationem et gradum principem consequitur. hoc confecto negotio, se relicturum palatium et imperatori non amplius operam navaturum simulat. neque enim permittere canones, eundem et deo sacra facere et civilibus rebus ullo modo implicari. distare illa inter sese, neque coniungi posse, quemadmodum servire deo et servire mammonae ex diametro pugnant. imperator vero eum ut hedera vitem complexus, statim patriarcham Xiphilinum

δύναι τῷ Μεσοποταμίτῃ θεῷ καὶ βασιλεῖ νεῖ τε καὶ ἀρχεί-
 οῖς συνδιαπλέκεσθαι, μηδὲν ὑφορωμένη βλάβος ἐκ τῶν κα- P. 317
 νόνων οἷ τοῖς ἀμφιβίοις τούτοις δριμύσσονται δυσκολαίνον-
 τες. τετέλεστο γοῦν καὶ τοῦτο, μικρῇ δ' ὕστερον καὶ τῆς
 5 λαμπροιάτης πόλεως Θεσσαλονίκης ἀρχιερεὺς προχειρίζεται.
 ἦν ἂν οὖν τὰ τῆς δόξης ταύτης κληρούμενος οὐκ ἀπόβλητος
 ἴσως ὁ ἄνθρωπος, οὐδ' ὧν ἐς ὕστερον πέπονθε δεινῶν αὐτὸς
 ἑαυτῷ παραίτιος, εἰ τῶν βασιλείων ἀπέστη λαμπρῶς, ὅρον
 ὀψέ ποτε τῇ ἐφέσει τῶν χρημάτων θέμενος ἢ τῆς φιλοπρά-
 10 γμονος γνώμης βραχὺ τι καθυπενδούς. νῦν δὲ ἀλλ' ἢ τῶν
 πολλῶν καὶ μεγίστων τιμῶν, καὶ τούτων ἀνομοίων, λυσσω-
 δης καὶ ἀπέραντος λίχνευσις καὶ τῶν χθαμαλωτέρων αὐτὸν
 ἐξέκρουσε, καὶ προὔθηκεν εἰς παράδειγμα τὸν αὐτὸν ὕψους
 ὑπερφουῶς καὶ ταπεινότητος ἀμέτρον ἢ τοῖς ἀνθρωπίνοις B
 15 πράγμασι βραβεύουσα πρόνοια, καὶ ἀναβάς ἕως τῶν οὐρα-
 νῶν καταβέβηκεν ἕως τῶν ἀβύσσων τῇ παλιμπνοίᾳ τῶν πρά-
 ξεων. οὐκ ἀνασχετὰ γὰρ κρίνων εἰ μὴ τῇ λαϊῶ μὲν τῶν ἰε-
 ρῶν ἔχοιτο πραγμάτων τῇ δεξιῇ δὲ τῶν κατὰ τὰ ἀνάκτορα
 20 λάζοιτο, συμμάρπτων τὰς ἀρχὰς ἀμφοτέρως καὶ περισφιγ-
 γων ὅσα καὶ λίθος τῶν δεισιπύτων συνδέτης ἀκρόγωνος, ἀμε-
 ταδέτως εἶχε καὶ πάλιν τῆς πρώην προθέσεως. ἀλλὰ μηδ'
 ἄτερ τῆς αὐτοῦ γνώμης περατοῦσθαι τι βουλόμενος, ὡς
 σφῆγὰς τινὰς καὶ βλήτρα τοὺς ἑαυτοῦ κασιγνήτους ἐνέβυσσε

6. ἦν ἂν] καὶ εἶχεν ἂν τὸν θρόνον μέχρι τέλους αὐτοῦ, οὐδὲ
 τοσαῦτα δεινὰ ἐπάσθαιεν αἴτιος ἑαυτῷ γενόμενος B. 9. τῶν
 χρημάτων om A. 23. βλήτρα] μεσοχάλικα B.

privilegio concedere cogit, ut Mesopotamitano simul et deo et imperato-
 ri, et templo et palatio, sine fraude canonum, qui acerbas poenas in
 istos ambidextros statuunt, inservire liceat. hoc quoque peracto, non
 multo post Thessalonicae pontifex designatur. tantam gloriam adeptus
 homo fortasse non contemnendus fuisset, nec ea mala in quae post
 incidit ipse sibi ex parte accersisset, si plane palatio excessisset et
 cupiditati suae tandem modum aliquem statuisset, aut de curiosita-
 te ingenii et rerum gerendarum cupiditate aliquid remisisset. nunc
 multorum et maximorum honorum, eorumque inter sese dissimilium,
 iusana et infinita affectatione etiam humilioris statu est excussus, ut
 divina in eo providentia et celsitudinis immoderatae et humilitatis im-
 mensae exemplum statueret, et ad caelos usque elatum insigni rerum
 vicissitudine ad inferos deprimeret. nam cum vitam sibi acer-
 bam esse duceret, nisi laeva templum, dextra palatium teneret, et
 utrasque dignitates ut lapis angularis bina aedificii latera complecte-
 retur, a pristino instituto non recedebat. et ne quid sine sua au-

τῇ ἀρχῇ, ἣ ὡς ἐνώτια ταῖς τοῦ βασιλέως ἐκατέροις ἀπὸ-
 ὤρησεν ἀκοαῖς, ἔν' εἴ ποτε τῇ ἐκκλησίᾳ παραβάλλων τῇ συνό-
 δῳ συγγίνοιτο, μηδὲν εἶη διαπραχθὲν ἢ καὶ λεχθὲν ἀφώρα-
 τον, μηδὲ λάθῃ τις αὐτὸν εἰς τὸν ἐκείνου χῶρον παρεισιῶν.

V. 26. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν Θεσσαλονικήν ἀφικόμενος, καὶ 5
 μικρόν τι φανείς καὶ ὅσον ἐνιδρυθῆναι τῷ θρόνῳ, ἐς τὸ Βυ-
 ζάντιον αὐθις πτηνὸς ἀνέλευξε, μὴ περιβλέψας εἰς τὰ ὀπί-
 σω μηδὲ στάς ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ, καὶ κατ' αὐτὸ μὲν δὴ
 τοῦτο ὑπερόπτης τῶν ἀπάντων γενόμενος, ὅτι τὰ πάντα τῷ
 δακτύλῳ μετήγχε τε καὶ ἔφερε, μάλιστα δ' ὅτι τοῦ βασιλέως 10
 κατὰ τοῦ Χρύσου αὐθις ἐξωρηκότες αὐτὸς ἐς ὅσα τῷ βα-
 σιλεῖ πρὸς βουλής τὰ κατὰ τὸν ἀποστάτην τοῦτον διφρηκῶς
 ἔδοξε τακτικαῖς ἐνδέξις ἐπιβαλεῖν ὑποθέσει καὶ ἀτεχνῶς
 βασιλειῶν ἱεράτευμα. ὅθεν ὕπερ ἐπὶ τῶν σωματικῶν ἔξωον
 Δὲ Κιῶς φησι ποιητῆς, ὡς εἰς τὸ ἄκρον προελθούσαι φιλοῦσι 15
 πρὸς τὸ κάταντες ὡς φιλυπόστροφοι μεταφέρεσθαι, μὴ ἀτρέ-
 μας ἔχουσαι μένειν τῷ συνεχεῖ ἀεὶ τῆς κινήσεως, τοῦτο καὶ
 ἐπὶ τῷ Μεσοποταμίτῃ συμπέτωκεν ἄντικρυς· ἀεὶ γὰρ τοῦ
 προβοῖναι πειρώμενος καὶ μηδένα τοῦ δοξοθηρεῖν εἰδὼς κό-
 ρον, ἔλαθεν ὡς ὁ μυθικὸς κώνωψ ὁ λέοντι συμπλακείς ἀρα-20
 χνίῳ λεπτῷ συλληφθεὶς καὶ πᾶσαν ἐπαναλύσας δόξαν δι' ἀτι-
 μίας, ἣν περισπερχῶς ἀνώδευσε πρότερον, κατὰ τὸ ψαλτή-
 ρημα τοῦ Δαβὶδ „κύψας ἦν καὶ πεσὼν ἐν τῷ κατακρυειῦσαι

1. ἐνώτια] σχολαρίκια B. 19. μηδένα] μηδεμίαν χορτασίαν
 ἐπὶ τούτῳ ἔχων B. 21. ἐξαναλύσας A. 22. ἀνώδευσε]
 καθὼς φησι καὶ ὁ προφητὰναξ B.

cloritate gereretur, fratres suos tanquam clavos et vectes inerebat, ac potius velut in aures de utraque imperatoris auricula suspendebat, ut si quando ecclesiasticis conventibus interesset, nullum dictum aut factum ignoraret, nec quisquam eum se imprudente occuparet. Thessalonicam vero profectus, et vix tantisper ibi commoratus dum in solio collocaretur, summa cum festinatione Byzantium rediit, ac ea ipsa de causa contemptor omnium evasit, quod uno digito regebat omnia, praesertim cum imperatore rursus contra Chrysum profecto, suo consilio industria et opera omnibus rebus contra seditiosum quam optime administratis, magnam ingenii laudem esset consecutus. unde quemadmodum Hippocrates optimam corporis habitudinem, quod diu in eodem statu permanere non possit, periculosam esse affirmat, ita etiam Mesopotamitano accidit, qui dum semper crescere studet, dum nullum gloriolae modum statuit, instar culicis illius, ut fabula narrat, post leonem oppugnatum, exiguo araneae filo implicatus, omnem gloriam amisit; et dum in pauperes imperi-

τῶν τότε πενήτων γνώσεως." ἔς γὰρ πατρίαν οὐ μετρίαν
 ἄθροισθέντες καὶ κοινῇ συνελθόντες ὁπόσων αὐτὸς ταῖς κεφα-
 λαῖς κατὰ τὴν τῆς κωμῆδίας ψύλλαν ἐφήλατο καὶ οὐς μι-
 κροῦ κατὰ κόρης ἐρράπιζεν ὡς ἀνδράποδα, καὶ τινὰς οὐχ
 5 ὕγιεις κατ' αὐτοῦ κατηγορίας ὡς ἀφυσγετὸν ἠθροικότες προσ- P. 3.18
 ἴασι βασιλεῖ, καὶ τὸ αὐτοῦ εὐένδοτον τε καὶ ῥάδιον παντὶ
 καθυπάγεσθαι ῥήματι ὀνέριθον πρὸς τὸ ἔχθος εὐράμενοι
 κατέδραμον γενναίως· καὶ τὸ ἐπεῦθεν οὐ μόνον τῶν ἀνα-
 κτόρων ἐκπορίζεται ὡς σφαιρὰ τις εὐπερίγραπτος διαφιθεῖ-
 10 σα ἰσχυρῶ μηχανήματι, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀρχιερωσύνης ἐξο-
 στρακίζεται, ἐνός τινος προκοιλίου ἐς ἀγορητὴν ἐπιλέγδην
 παρὰ τῶν ὅλων προβληθέντος, λέγω δὴ τοῦ τότε δουκὸς τοῦ
 στόλου Μιχαὴλ τοῦ Στρυφνοῦ, ᾧ καὶ μᾶλλον ὁ Μεσοποτα-
 μίτης ἀντεπολιτεύετο ὡς καὶ ὑπὲρ πάντας ὄντι φιλοκερδεῖ
 15 καὶ τὰ κοινὰ νοσφιζομένῳ καὶ χανδὸν καταβροχθίζοντι χρή-
 ματα. πλὴν ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐ πάνυ δεινόν, καίπερ ὄν δει-
 νόν, τὸ τινὰς ἀβασανίστως καὶ ἄλλης μὲν ὑπηρεσίας ἀδίκου Β
 γλώττης ἀπάγεσθαι πάρεργον, μάλιστα δ' ἀποπίπτειν τοῦ τῆς
 ἱερωσύνης μεγίστου χρήματος. ἐκεῖνο δὲ καὶ λίαν ἀσύγγνω-
 20 στον καὶ πολλὴν ἀβελτηρίαν τῶν δεδρακώτων κατηγοροῦν.
 δεῖσαν γὰρ ἕτερον ἀρχιερεῶ ψηφισθῆναι Θεσσαλονίκης, ἣ
 τοῦ Μεσοποταμίτου καθαιρέσεις κατ' ἐρήμην προτίθεται πρὸς

1 ἔς γὰρ] συναχθέντες γὰρ καὶ μία φωνὴ γεγονότες καὶ ἕν
 χεῖλος ὃ πρότερον ὑπ' αὐτοῦ κατεπατοῦντο καὶ εἰς οὐδὲν ἐλο-
 γίζοντο Β. 9. ὡς σφαιρὰ] οἷα μάκτρα στοργγύλη Β. 11.
 ἐνός] ἕνα ἀπὸ τῶν ὅλων εἰς κατηγορίαν ὁ βασιλεὺς ἐκλεξάμε-
 νος Β.

um exercet, inclinatus concidit, ut est in Psalmis Davidicis. nam ii
 quorum capitibus ut comicus ille pulex insultaret, et quibus veluti
 mancipiis tantum non colaphos infregerat, non parvo coetu coacto
 et criminibus parum sanis concinnatis imperatorem adierunt, et eius
 facilitate ac levitate (nam quovis verbo flectebatur) ad rei odium
 abusi acriter hominem insectati sunt. ex eo non modo ut parvus globus
 robusta machina palatio facile excussus est, sed pontificatu etiam dei-
 ctus, uno ventroso ab omnibus accusatore delecto, Michaelum Stryph-
 num classis praefectum intelligo, cui ut omnium avarissimo peculatori et
 publicam pecuniam hiantibus faucibus devoranti in primis Mesopotami-
 tanus adversatus fuerat. verum hoc quanquam grave, non tamen adeo
 grave est, aliquem incomperato crimine cum alio munere, tum vero
 sacerdotio re maxima propter improbae linguae susurros deilci: illud
 vero nullam prorsus habet excusationem et insignem stultitiam arguit.
 nam cum alius Thessalonicae pontifex creandus esset, delibe-
 ratio de Mesopotamitani absentis abrogatione in quaestione voca-

ἔξειτασιν. καὶ ὡς ἔδοξαν σκάζοντά τε καὶ μὴ ἐρρωμένα τῶν
 ἐν αὐτῇ κεφαλαίων τινὰ πρὸς ἀρχιερωσύνης ἀφαίρεσιν, ὃ
 δὴ πατριάρχης εἴτε βασιλείῳ ὑπέικων κελεύσματι, εἴτε τῷ
 πρὸς τὸν Μεσοποταμίτην ἔχθει φρονεῖν οὐκ ἔχων τὰ καίρια,
 εἰθ' ἐτέρως καθ' ὃν οὐκ ἴσημι λόγον ἐκκρουσθεὶς τοῦ καθή- 5
 κοντος, τινὰς τῶν ἀρχιερέων ἀγροχῶς καὶ δικαστὰς αὐτῷ
 συνεδριάσας, ὅποσοι κακόσχολοι καὶ τὴν ἐκ βασιλέως εὐνοίαν
 C ἔβλη ποδὶ καὶ συντόνῳ προθυμίᾳ μεταδιώκοντες, μεταλλοιοὶ
 τὴν καθαιρέσιν, καὶ παρέντα τινὰ τῷ τόμῳ προσθεὶς αἰτιά-
 ματα ἐκ τοῦ δήπουθεν ἀναμφηρίστου πάσης ἱερῆς ἀποξενουῖν. 10
 τα λειτουργίας τὸν τούτοις ἄλόντα τῷ χαρτοφυλακίῳ ἀποτί-
 θῆσιν, ἐκδούς ἔκτοτε καὶ τῷ Χρυσάνθῳ ἀντίγραφον, ὃς τῆς
 Θεσσαλονίκης ἐνεχειρίσθη τοὺς οἴακας. κατὰ τοῖς τελεσθεῖ-
 σιν τούτοις δέον ἐγκαλύπτεσθαι, τῶν δέ τινες καὶ ἐλεσκιρ-
 των, ὡς εἶπερ πολεμίων ἐθνῶν ὑπόπτωσις ἐντεῦθεν κατώρ- 15
 θωτο, ἢ θηρίον δυσάλωτον πόλεις ἐξερημοῦν καὶ τοὺς κατοί-
 κους διαφθεῖρον καὶ πρὸς χροῶς ἀνομοίους μεταλλαττόμενον,
 ὅποια τὰ Λιβυκά φασιν, ἢ ὃ παρὰ τῷ Ἰωβ ἀνάλωτος δρά-
 κων συνείληπτο, καὶ ὃ βορὸς μυρμηκολέων ἀπόλετο, εἴτε
 D μὴν ἢ πολυθύσανος αἰγίς καὶ δειματώδης ἐκείνοις εἰς χάος 20
 ἐλήλαται καὶ διέσπασται. καὶ οὕτω μὲν ὁ Μεσοποταμίτης
 V. 262 Κωνσταντῖνος καὶ οἱ τούτου δύο κασίγνητοι τῶν κοινῶν ἐκ-
 κρούονται διοικήσεων, ἀντεισάγεται δ' ἕτερος περὶ τὰς κοι-
 νὰς διοικήσεις οὐκ ἐνδέων τοῦ ἀκριβοῦς, χαρίεις τὸ ἦθος,

9. παρέντα] παρεθέντα? τόμῳ] νόμῳ A. 14. ἐγκαλύπτε-
 σθαι] γωνιάζειν μᾶλλον καὶ κρύπτεσθαι B. 24. χαρίεις] χα-
 ρωπὸς B.

tur; et cum in ea criminatione quaedam capita claudicare nec satis firma esse ad pontificatus abrogationem viderentur, patriarcha, sive iussu imperatoris sive Mesopotamitani odio sive alia de causa mihi ignota, temere et contra officium, aliquot primariis sacerdotibus secum adductis et in iudicium numerum quibusdam male feriatis hominibus relatis, qui benevolentiam imperatoris per fas et nefas captabant, abrogationem decernit; et praetermissis ante quibusdam criminibus, quae utique convictum omni sacro ministerio pellerent, insertis, id decretum in chartophylacium refert, dato exemplo eius Chrysantho, cui Thessalonicae gubernatio commissa erat. quae acta cum summum dedecus haberent, tamen erant qui iis non aliter gloriarentur quam si hostes devicissent aut feram immanem cepissent hoc modo Mesopotamitano Constantino et duobus eius fratribus ab administratione rei publicae remotis, alius succedit, homo accuratus, suavibus moribus, disertus

μῖα τε τοὺς λόγους ἀποτορνέειν εἰδῶς καὶ ἀπομηκύνειν εἰς
 περιόδους ῥητορικῶς· ὁ Εἰρηνικός ἦν οὗτος Θεόδωρος, καὶ
 παρεῖχεν ἑαυτὸν τοῖς πᾶσι κατάλληλον. συνέξενται δέ τις
 ἐκείνη καὶ τῶν πόνων συνελαμβάνετο φιλοχρηματιῶν ἱκανῶς
 5 καὶ βηχί συνεχεῖ κύτοχος. ἀμφοτέροι οὖν ταῖς πολιτικαῖς
 ἐπεισιῖται πρῶξι. πλὴν τὸ τοῦ Μεσοποταμίτου πτώμα
 μηδαμῶς ἐν γέλωτι ἔχοντες, ἀλλὰ διὰ παντός προορώμενοι
 καὶ τὸ τοῦ κράτους εὐκολον ὑφορώμενοι οὐκ ὄρθιοι καὶ ἀκλι-
 νεῖς, ὡς οἱ ἀκράδαντοι τῶν ἵπποτων, κατὰ τε πρηνῶν καὶ P. 319
 10 ὄρθιων ἐφέροντο, ἀλλὰ τὸ δυναστεῦον ὑποποιούμενοι ἀνεῖρ-
 γόν τε καὶ ἀνεσειράζον ἀεὶ τὴν ἰσχύν, καὶ πολλὰ τῶν δεόν-
 των παρέτρεχον τὴν ἀπόβασιν εὐλαβοῦμενοι.

5. Ἐν τούτοις μὲν οὖν καὶ τοιοῦτοις παραπλησίσις ἐπι-
 αὐτὸς ἐξῆκετο τρίτος ἄρχοντι Ῥωμαίων Ἀλεξίῳ τῷ Κομνηνῷ.
 15 γὰρ δ' ἐφεξῆς οὐδὲν ἀντιστατοῦντα τοῖς προτέροις· δίαίτα
 γὰρ ἦν ἡ αὐτὴ καὶ πάλιν καὶ βίος χαλαρὸς καὶ ἐξημβλυμέ-
 νον φρόνημα αἰεὶ. τότε δὲ καὶ αἱ εἰρημικαὶ σπονδαὶ παρωρά-
 θησάν τε καὶ συνεχέθησαν ἄς εἶχε βασιλεὺς ἐκτελέσας μετὰ
 Πέρσου τοῦ διέποντος τὸ Ἰκόνιον. ὁ μὲν γὰρ Καϊχόσροης
 20 (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ βαρβάρῳ) δύο Ἀραβας ἵππους ἐκ Β
 τοῦ σουλτάν τῆς κατ' Αἴγυπτον Ἀλεξανδρείας τῷ βασιλεῖ
 στελλομένους ἀφείλετο. τοίνυν καὶ θατέριφ τούτων τὸ γόνυ

6. πλὴν τὸ ὅμως τὸ τοῦ μεσ. γελοῖον πτώμα εἰς νοῦν ἔχοντες,
 καὶ οἷα ἐκείνος ἐπαθε καθ' ἡμέραν βλέποντες, οὐκ ὀρθῶς καὶ
 δικαίως ἐπορευόντο, ἀλλὰ τοὺς ἐνδόξους καὶ περιβλέπτους προσ-
 ἔχοντες αἰεὶ ποτε ἐνεδυναμοῦντο, καὶ πολλὰ τῶν πρεπόντων
 παρέτρεχον καὶ παρέβλεπον, τὸ μέλλον σκοποῦντες καὶ τὴν ἐκ
 τούτου κατάβασιν Β.

ac potius eloquens, Theodorus Irenicus, qui se comem erga omnes
 praebuit. collega ei adiunctus est alius, ab avaritia non alienus et
 perpetuus tussi laborans. qui ambo publicis muneribus occupati Mesopo-
 tamitani casum non deridebant, sed perpetuo ob oculos habebant; et
 imperatoris facilitatem metuentes, non erecti et immoti ut periti
 equites per montes et valles ferebantur, sed velut fascibus submissis
 auctoritatem suam subinde astringebant, et multa necessaria praeter-
 ibant mutationis metu.

5. His et huiusmodi rebus Alexius Comnenus triennium in im-
 perio exegit. reliqua ab eadem ratione nihil recesserunt. consuetudo
 mansit eadem, vita mollis et perpetuo socors ingenium. tunc foedus
 Iconiense violatum est. nam Caichosroes, eius urbis Sultanus, duos
 equos qui imperatori ab Alexandrino Sultano mittebantur eripuit;
 quorum alterius genu in cursu luxato, per legatos ab imperatore

ἔξαρθρωθέντι ἐν τῷ πρὸς δρόμον ἀνίσθαι πέμψας εἰς βασι-
 λέα συγγνώμην ἤτειτο, ὅτι τε ὄλως εἰς αὐτὸν διαβαίοντας
 Ἰππους ἔσχευ ἰδιωσάμενος, καὶ ὅτι περ ἢ τοῦ ἐνὸς ἀχρεΐω-
 σις καὶ τὴν ἑτέρου ἀποστολὴν πεποίηκεν ὑποστείλασθαι· πάν-
 τως δὲ φροντιεῖν τοῦ τῷ φίλῳ ἀνεπαχθοῦς καὶ τοῦ μὴ τῶν 5
 Ἰππων ἐς μακρὸν στέρεσθαι. καὶ ὁ μὲν ἐφ' οἷς ἔδρασεν εὐ-
 πρόσωπον οὕτως ἠγόρευε τὸν ἀπόλογον· ὁ δὲ μήτε τὸ μεγαλό-
 ψύχον ἐπαινέσας μήτε μὴν τὴν ἀνάγκην τρέψας εἰς τὸ φι-
 λότιμον, ἢ γοῦν ἐν νῶ βαλλόμενος τὸν καιρὸν βαρὺν ἐνοστά-
 την αἰεὶ αὐτῷ ἐφιστάμενον καὶ πρὸς πνῆγμα ἐπὶ πᾶσι κατα- 10
 Cσχόντα, ὡς πρῆνος αὐτίκα καιόμενος τῷ θυμῷ ὑπεβρόντα.
 πλὴν ἕτερον μὲν οὐδὲν τι γενναῖον πρὸς ἀντιλήψισιν τοῦ
 Πέρσου συνεώρακε διαπρῶξασθαι, καθ' ἑαυτοῦ δὲ στρατεύε-
 ται ἀτεχνῶς καὶ τὸ ξίφος τῷ τέως κρυπτόμενον ἀναδείκνυσι.
 τοίνυν ἐπιτάττει φυλακαῖς ἐνειρχθῆναι καὶ τὰ ὄντα πάντα 15
 ἀφαιρεθῆναι ὁποσοὶ Ῥωμαῖοί τε καὶ Τοῦρκοι πραγματευταὶ
 τοῦ Ἰκονίου ἀπάραντες τὸ Βυζάντιον ἐπισηΐσου. καὶ τὰ
 μὲν ἐκείνων ἐμπορεύματά τε καὶ ὑποζύγια οὐτ' αὐτὸς εἶχεν
 ὡς δέον οἰκειωσάμενος, οὐτ' ἐναπέλειψεν ἐκείνοις· ἄλλα γὰρ
 ἄλλοις καὶ πάνθ' ὁμοῦ διεσκέδαστο καὶ ἠφάντατο· ὁ δὲ βάρ- 20
 βαρος τὸ συμβῆν ἐνωτισάμενος, μηδέν τι τῆς προθυμίας κα-
 θυφεῖς μήτε μὴν εἰς δευτέραν βλέψας προσειάν, κατὰ Ῥω-

2. συγγνώμην] ἔγραψε οὖν ὁ κ. πρὸς τὸν βασιλέα συγγνωμο-
 νηθῆναι, διότι τὰ ἄλογα ἐρχόμενα ἐκράτησε, καὶ ὑπεραπολο-
 γεῖτο καὶ τοῦτο, ὅτι δὲ ἦν ἔχω φίλιαν καὶ πληροφορίαν πρὸς
 σε, καὶ διότι τὸ ἐν ἄλογον ἐκινδύνευσεν, ἐκράτησα καὶ τὸ
 ἕτερον ὡς ἀνωφελοῦς ὄντος τοῦ ἐνὸς τοῦ ἑτέρου χωρὶς· ἢ σὴ
 δὲ ἀγάπη πάντως δέξεται τοῦτο B. 4. τὴν] τὴν τοῦ? 19.
 ἄλλα γὰρ] ἀλλ' ἐσκορπίσθησαν καὶ ἐκαώθησαν B.

veniam petit quod eius equos interceptisset et quod propter alterius
 laesionem alterum quoque mittere non fuisset ausus. caeterum se
 omnino curaturum ne amico esset molestus, neve diu equis careret.
 hanc speciosam defensionem imperator non, ut magnanimum virum
 decuit, aequo animo accepit, neque necessitati voluntatem accom-
 modavit, neque temporum rationem habuit quorum difficultatibus
 undique urgebatur, sed statim effervescente bile fulminat. nec tamen
 quicquam facit quo Persam ulciscatur, sed sibi ipsi plane bellum
 infert et gladium contra sese stringit. iubet in carcerem duci et
 omnibus bonis multari negotiatores omnes tam Romanos quam Tur-
 cos, qui Iconio Byzantium venissent; eorum vero merces et inmen-
 ta nec ipse ut decuit sibi vendicavit, nec illis reliquit: unde alia
 alibi dissipata perierunt. quo barbarus audito denuo legatos mittere

μαίων ὄπλα βαστάζει, καὶ προσπεσὼν ἀπροσδόκητος ταῖς κατὰ **D**
 Μαίανδρον κομποπόλεσι Καρίαν τε καὶ Τάνταλον καθ' ἡλι-
 κίαν ἠνδραποδίσατο, καὶ πόλεις ἄλλας ὅτι πολλὰς ληϊσάμε-
 νος πρὸς αὐτὴν ἠπειγέτο τὴν κατὰ Φρυγίαν Ἀντιόχειαν. καὶ
5 τὰχ' ἂν ἐξεῖλε καὶ ταύτην ὡσπερ χθιζὰ Καρίαν καὶ Τάντα-
 λον, εἰ μὴ παρὰ δόξαν ἐπέστη τῷ βαρβύρω πρὸς τὸ ὄξυ τῆς
 σκυλεύσεως οὐκ ἐκ προνοίας τινὸς ἀνθρωπίνης ἀλλὰ πῶς αὐ-
 τομάτως ἢ καὶ θεόθεν παρείσπεσόν τι συγκύρημα. ὁ μὲν
 γὰρ νύκτωρ ἐξανασιὰς κατὰ κράτος εἰς Ἀντιόχειαν ἤλανεν,
10 ἐπιθρόμενος ὄρθριος καὶ πορθήσων τὸ πόλισμα· ἔτυχε δ'
 ἡμέρας ἐκείνης τῶν παρὰ τῇ πόλει δυναμένων τινὰ θύειν
 γάμους θυγατρὶ. ἦν οὖν, ὡς ἐν ταῖς τοιαύταις εἰθισταὶ τε-
 λειταῖς, ὄμαδος ἀνθρώπων θαλιαζόντων, κύμβαλά τε δι' ὄλης
 τῆς νυκτὸς ἐκείνης ἀλαλάζοντα καὶ τύμπανα περικτυπούμενα
15 καὶ ὀρχησταὶ τῷ πόδε παρενσαλεύοντες καὶ χοροὶ γυναιῶν
 τοῖς ὑμεναίοις πρόσφορα ἄδοντες. ὡς οὖν ἤγγισε τῇ πόλει **P.320**
 Καϊχοσρόης, τῶν ὀργάνων ἀρμονίαν εἰς ὧτα δεξιόμενος καὶ **V.263**
 τῆς συμφωνίας τῶν ἀδόντων ἀκροασάμενος οὐχὶ τοῦ ὄντος
 κατεστοχάσατο, ἀλλ' ἀνδρῶν ἠτοιμασμένων πρὸς πόλεμον
20 συνθήματα εἶναι ταῦτα ὑπολογισάμενος, τὴν ἐκείνου προε-
 γνωκότων ἔφοδον, ἧχειο ἐκεῖθεν καὶ πρὸς τὴν Λάμπην ἀφί-
 κετο. ἔνθα δὴ ἀπογραφεῖς ἐπιστήσας τῶν αἰχμαλώτων περι-
 τε τῆς πατρίδος ἕκαστον καὶ τῆς κλήσεως ἐπνυνθάνετο, καὶ
 ὅστις ὁ συλλαβῶν ἀνηρώτα, καὶ εἴ τι τῆς οὐσίας ὑπολωλέ-

12. ἦν οὖν] καὶ κατὰ τὴν συνήθειαν ἦν σύναξις τῆς ὄλης χώρας
 ἐκεῖ, κύμβαλά τε καὶ βούκινα καὶ τύμπανα δι' ὄλης ἡλάλαζον
 τῆς νυκτὸς. B. 24. εἴ τι] τί ἀπὸ τοῦ πράγματος αὐτοῦ ἐχάω-
 σε B.

noluit, sed armis alacriter arreptis improvisa incursione Cariam et Tantalum oppida ad Maeandrum sita vastavit, inde ad Phrygiae Antiochiam contendit, eamque fortassis aequae ac heri Cariam et Tantalum cepisset, nisi casus quidam fortuitus impetum eius divina potius quam humana providentia fregisset. nam qua nocte ad urbem opprimendam properabat, quidam homo potens filiae nuptias celebrabat. erat igitur, ut in huiusmodi festivitibus solet, tumultus hominum convivantium, cymbala, tympana, saltatores et mulierum coetus hymenaeum cantantium per totam noctem perstrepebant. ut autem ad urbem accessit Caichosroes, audita organorum harmonia et hominum concentu, non rem ipsam coniectura assecutus, sed militum tesseras esse, qui suum adventum praecognoscent, putans, ad Lampen discessit, ibique captivos describendos curavit; et cuiusque patriam et nomen, et a quo captus esset, item an aliquid suarum rerum

κει, και ει παῖς ἢ θυγάτριον ἢ ἄλοχος ὑπό του τῶν Περσῶν ἀποκείρονται. και τοιαύτην ἔκταξιν ποιησόμενος, πάντα ἀποδούς Ῥωμαίοις και κατὰ φύλα και συγγενείας πάντας ἀπομερίσας, τῆς ἐπὶ τὰ πρόσω εἶχετο. συγκεκεφαλαίωτο δὲ ἡ Βιτῶν ἀνδραποδισθέντων πληθὺς εἰς πέντε χιλιάδας ἀνθρώπων.⁵ ἐν δὲ τῇ ἀπαγωγῇ ταύτῃ ἐμέλησε τῷ βαρβάρῳ και ὅπως τῶν ζωαρκῶν μὴ σπανίζονται οἱ αἰχμάλωτοι, και οἶτον αὐτοῖς διαδούς οὐδὲ τὸ τῆς ὥρας ψῦχος παρήκεν ἀνήκεστον· πέλεκυν γὰρ ἐγγεῖριον ἔχων και ἀντουργῶν ἐς σχίδακας διήρει, τυχὸν οὕτω, χρόνῳ ἀνατραπὲν γεράνδρον. ἀλλὰ και τοῖς¹⁰ συνδραμοῦσι πρὸς τὴν θείαν Πέρσαις ὁμοίως δρῶν ὑπετίθετο, προσεπάγων ἅμα και ὑποβάλλων τὸ τῆς ἐργασίας αἷτιον και τὸ πρὸς τί εὐχρηστον αὐτοῖς ἐπιλέγων· Πέρσαις μὲν γὰρ ἐξεῖναι διὰ παντὸς ἐξεῖναι τῆς παρεμβολῆς και ζυλεύεσθαι, ὅτι μὴδ' ἔσται τις αὐτοῖς προσιστώμενος, Ῥωμαίοις δὲ¹⁵ οὐχί, φυλαττομένοις τὸ μὴ δοκεῖν ἀποδιδράσκειν και τὰ ἐκ τοῦδε ὑφορωμένοις ὡς φυγᾶσιν ἐπικεισόμενα δεσμῷ. ἐπὶ C δὲ τὸ Φιλομίλιον κατέλαβεν, ἐπαύλεων τε μετέδωκε και γῆς ἐπεμέτρησε μέρος πρὸς ἐργασίαν ἀγαθῆς, οἶόν τε αὐθις διέδωκε και ὅσα τῶν ἡμέρων καρπῶν σπόριμα. και μὴν ἐλ-²⁰πίδων χρησιῶν ἐνέπλησε, τέλος εἰπὼν ὡς αὐτοῦ και βασιλέως αὐθις φιλιωθέντων και πρὸς τὴν πρότερον σπονδᾶς ἀπιδόντων προῖκα και αὐτοὶ τὴν οἶκαδε ἐπάνοδον ἐξουσιν· εἰ δὲ τι ἕτερον μεταβουλεύσεται βασιλεύς, ἐπὶ πέντε ὅλοις ἐπιαν-

B. οὐδὲ] και ἐπεὶ και ψῦχος ἦν, δέδωκε και ἀξινάρια και τρυκούρια ἀνὰ χειρας ὥστε κόπτειν ξύλα και λίστας κπιτειν και θερμαίνεσθαι, τοὺς τούρκους δὲ ἐκώλυε τοῦτο ποιεῖν B.

amisisset, et an filius aut filia aut uxor alicuius a Persa aliquo occultata esset, peruestigavit. hac inquisitione facta Romanis omnia restituit; et omnibus captivis in tribus et familias distributis, qui quinque millium numerum explebant, perrexit. in ea abductione barbaro illud quoque curae fuit, ne captivis victus deesset; et distributo inter eos frumento, ne frigus quidem neglexit, sed correpta securi ipse collapsam arborem dissecuit. et id spectaculum Persas concurrentes monuit ut idem et ipsi facerent, adiecta laboris eius causa, et quem inde fructum percepturi essent. ac Persis perpetuo licere lignatum extra castra ire, quod a nemine impedirentur: Romanis vero non item, caventibus ne fugere visi compedibus vincerentur. postquam vero Philomilium est perventum, et domicilia et agros fertiles eis assignavit, et rursus frumentum caeteraque mitia legumina distribuit; et spe bona impletis denique dixit reconciliata inter se et imperatorem gratia et foedere renovato se eos gratuito remissurum

τοῖς ἀδασμολόγοι καθεδοῦνται, μηδένα τὸν ἀποιοιοῦν ἀπόδομα εἰσπραύττουται ἔχοντες, μετέπειτα δὲ καταβυλοῦνται ἢν αὐτὸς ἀνεπαυθῆ διατάξαιτο σφίσι φόρον, οὐχ ὑπερβαίνοντι τὸν ὄρον, ὡς εἰδισται Ῥωμαίοις, οὐδὲ πρὸς τὸ πολλαπλάσιον κορυφούμενον. καὶ ὁ μὲν ταῦτα οὕτω διατεταχὼς ἐπα-
 5 νῆκε πρὸς τὸ Ἰκόνιον· τὸ δὲ φιλάνθρωπον τοῦτο διάγγελμα οὐδένα τῶν αἰχμαλώτων πατριῶδαι ἀφῆκε μνήσασθαι, ἀλλὰ καὶ πρὸς πολλοὺς ὁπόσοι πρὸς Περσῶν οὐχ ἐάλωσαν ἐς τὸ Φιλομίλιον ἐφεικνύσατο, ἀκηκούτας ὅσα τοῖς καθ' αἶμα καὶ
 10 πατριώταις ὁ Πέρσης εἰργάσατο, οὕτως ἐκ τῆς τῶν εἰς ἡμᾶς Ῥωμαίων γενεᾶς οὐχ ὅπως ἐκλέλοιπεν ὅστις καὶ ὀλιγώθησαν αἱ ἀλήθειαι, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ἀπεψύγη τῶν πολλῶν ἢ ἀγάπησις, ὡς τὴν παρὰ βαρβάροις ἀνοικίαν πόλεις ὅλας Ἑλληνίδαις ἐλλοθῆναι καὶ τῆς πατριῶδαι ὁμο-
 15 ὡς ἀλλάξασθαι· αἱ γὰρ σιχναὶ τυραννίδαι τὸ τε ἐπ' ἀρχὴν τῆς σόφρονος διαίτης ἐξέκρουσαν, καὶ ταῖς ἀρπαγαῖς τῶν κρατούντων οἱ πλείους ἐγγυμνασάμενοι οὐδέν τι πρὸς τοὺς ὁμοφύλους μέτριον ἐνενόουν καὶ διεπράττουτο. ἀλλ' οἷα καὶ τὰ
 20 παρὰ βασιλέως πρὸς τὰ οὕτωσι συμβιάντα διοικημένα. σιέλλει τὸν Δουῖκαν Ἀνδρόνικον νεανίαν πρῶτως ὑπερηγήτην τῆ Πέρση συμπλακασόμενον. ὁ δὲ μεθ' ὧν ἡγεμόνευεν, ὁπὲ ποιεῖται τὴν κατὰ τῶν Τούρκων ἔφοδον. αἰμέλει καὶ νυκτὸς ἐπιθέμι-

2. μετέπειτα] ἐγὼ ὑμῖν ἐπιθήσω τέλος πρὸς τὴν ἢν εἴχετε φοιμαίαν συνήθειαν, πλὴν οὐκ ἐν ἀνάγκῃ ἢ βλα Β. S. ὁπόσοι] ὅσοι ἀπὸ τῶν τούρκων ἐγλίτωσαν καὶ οὐκ αἰχμαλωτίσθησαν Β. 16. τῶν κρατούντων om A. 22. τὴν om A.

esse domum. sin aliud consilium caperet imperator, eos V integros annos immunes futuros, nullo quaestore quicquam postulatur: deinceps vero se tolerabile tributum eis impositurum, quod non, ut apud Romanos moris sit, constitutum excedat nec multiplicetur. his ita ordinatis Iconium rediit. ea tam humana denuntiatio neminem patriae meminisse passa est, sed multos etiam a Persa non captos Philomilium attraxit, cum audissent quomodo cognati et populares eorum a Sultano tractarentur. sic ab ortu Romanorum ad nostra usque tempora non modo sancti defecerunt et veritas imminuta est, verum etiam ob iniquitatem multiplicatam caritas vulgo refrixit, ut integrae civitates Graecae patria cupide relicta ad barbaros in colonias abierint. nam crebrae tyrannides subditis sobriam vivendi rationem extorserunt; et plerique imperatores rapinis assueti nihil in suos moderati vel cogitarunt vel fecerunt. iam videamus quid imperator gesserit. Andronicum Ducam adolescentulum adhuc mittit ad bellum Persae inferendum. is cum suis Persas sero tandem aggreditur, et noctu pastores et armenta cuiusdam Amerae Arsanae adotus

νος ποιμνίταις καὶ βουκολίοις ἀμηνῶ τινός Ἀρσανῆ μετ' οὐ πολὺ ἐπανεξέσθεν. ἀλλὰ καὶ βασιλεὺς αὐτὸς ὡς ἀπὸ λωτοῦ καὶ Σειρήνων τῶν τρυφερῶν χωρίων τῆς Προποντιίδος μόλις ἀποσπιοθεῖς κατὰ Νίκαιαν καὶ Προῦσαν ἀφίκετο, οὐκ ἀντιμετρήσων ἢ ἀνταποδώσων τοῖς Πέρσαις ὃ ἐμέτησαν καὶ 5 ἀνταπέδωκαν ἡμῖν ἀνταπόδομα, ἀλλ' ἵνα μὴ τὰς ἐκέισε πό-
 Π λεις καὶ χώρας κακῶς διάθωνται τῶν τοῦ Βάθους ἑξαναστά-
 V. 264 τες μερῶν, ἐν οἷς οὐ μέτριοι τότε ἠγλίζοντο. πλὴν καὶ βασιλεὺς μῆνα τοῖς ἐκέισε ἓνα προσδιατρίψας ὀξέως ἐπάνευσιν εἰς Βυζάντιον. ἀνατειλαντος δ' ἕαρος γίνονται πάλιν συν- 10 ὄρομαί τῶν στρατευμάτων καὶ συλλογαὶ μεθ' ὄσης οὐκ εἶπη τις ἂν ὀρηγῆς καὶ συντονωτάτης ἐπειρωλῆς, ἐπεὶ καὶ ταῖς πολλάκις τοῦ ἔτους συνόδοις καὶ ταῖς συγκαῖς συντάξουσιν ὁ στρατὸς ἀποκναίσαντες στῆναί τε τῶν ἐπαλλήλων συνελεύσεων ἤρων καὶ τῆς οἴκοι ἀναβολῆς ἐγλίχοντο. ὡς ὑπὲρ ἰσχὺν τοί- 15 νων ἀγωνιούμενοι συνελέγησαν, καὶ ἡ κρείττους τῶν ἀλλοφύλων ἐσόμενοι ἢ μετ' ἐνκλείας ὑπὲρ τῶν πατριδῶν ἀποθανούμενοι. καὶ οὕτω μὲν αἱ δυνάμεις ὡς εἰς ἐν στρατόπεδον τὰ Κύνπελλα συνηθροίζοντο.

C 5. Ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτογνωμονῶν ἀποθαρεῖ ὕπερ ὃ λό- 20 γος λέξων ἔρχεται. ἐπασχε τὰ ἄρθρα τοῦ σώματος κατὰ κύκλον οἰοεὶ καὶ περίοδον, τοὺς δὲ πόδας καὶ μάλιστα ἕλης ἐνσηκπιούσης μοχθηροτέρας καὶ ὀδύνας δυσυπόιστους ἀποτι-

1. ἀρσανῆ A. εἰς ἕα τόπον εἰσελθῶν καὶ πρόβατα καὶ βόας ἀμηνῶ τινός ἀρσανῆ καλουμένου μετὰ τῶν πιστικῶν λαβῶν B.
 2. λωτοῦ] γλυκοκαλάμου B. 3. τῆς Προπ.] τοῦ κατὰ στεροῦ B.
 7. τῶν τοῦ] οἱ ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ λεγομένου βαθού θύακος B. 21. κατὰ κύκλον] κατὰ τὴν τῆς σελήνης ἐκλειψιν B.

non multo post recessit. sed et ipse imperator ab amoenis Propontidis locis aegre tanquam a loto aut cantu Sirenium avulsus, Nicaeam et Prusam est profectus, non ut Persas ulcisceretur, sed ne ex Batho digressi, ubi magnus eorum numerus stativa habebat, urbes et agros finitimos popularetur. nec amplius uno mense ibi exacto, Byzantium rediit. inchoante vere denuo cum summa festinatione coguntur exercitus, milites enim frequentibus eodem anno expeditionibus fatigati ea molestia carere et diutius domi manere cupiebant. concurrunt igitur ut ultra dimicaturi, et aut superaturi barbaros aut pro patria occubaturi. ita copiae Cypsella ut in una castra conven-

5. Ausus est et imperator sua sponte id quod iam dicam. mori-
 culari per certa intervalla laborabat, et dolore pedum in pri-
 ligebatur, peiore materia eo delabente et cruciatus intolerabi-

κτούσης, ἐξ ὧν ἀκινήσῃαι τε προσεπήγοντο τοῦ πάθους φλεγ-
 γμαίνοντος καὶ λάβροισι πυρετοὶ πολλάκις ἐπήγγιζον. κατὰ τινα
 οὖν ἡμέραν τὰς θύρας τοῦ κοιτῶνος ἐπιζυγώσας, ἄλλω μὲν
 οὐδενὶ τοῖς δὲ προκοίτοις ἐκφῆνας τὸ ἀπόρρητον, σιδήρια πυ-
 5 ρακτωθέντα τοῖς σκέλεσιν ἐπιτίθησι, καὶ εἰς βάθος τὸν καν-
 τήρα ἐπαγαγὼν τὰ μὲν πρῶτα φιλοσοφῶν τὰς ὀδύνας πρὸς ὁ-
 τὰς καύσεις τῶν ποδῶν ἀπεμάχετο, μεθ' ὕβρειών τε τοὺς ἰα-
 τρούς ἀπεπέμπετο, περὶ μόνα τὰ καθάρσια τούτους λέγων
 αἰεὶ στρέφεσθαι καὶ μηδὲν τι πλεόν τῶν κενωσίμων εἰδέναί
 10 καὶ μεινῆναι τοῖς κάμνονσιν ἴαμα. τὰ δ' ἐφεξῆς φλεγμοναῖ τῶν
 καντηριῶν καὶ περιωδυνίαι τῶν πρώην δριμύτεραι. ἰατροὶ ἐπὶ
 τούτοις εἰσκεκλημένοι οὐχ ὁ μὲν ὁ δ' οὐ, ἀλλὰ πάντες κοι-
 νῶς. πρὸς δὲ τούτοις καὶ δέος ὑποθράττον τὸ αἷμα, μὴ πως
 τὸ τῆς ὕλης μεθιστάμενον, τῆς περὶ τοὺς πόδας καθόδου
 15 ἀνακοπὴν, εἰς τι καίριον ἐνσκήψῃ μέρος τοῦ σώματος, καὶ
 αὐτὸν μὲν παρασύρῃ τοῦ ζῆν αἰφνηδόν, ἣ δ' ἀρχὴ μεταπε-
 σεῖται παρὰ δόξαν πρὸς ἕτερον. οἱ μὲν οὖν τῶν σωμάτων
 θεραπευτῆρες φαρμακεύειν αὐτὸν ἐγνώσκουσιν· οὕτω γὰρ ἂν
 τὸ τῆς ὕλης κινούμενόν τε ἅμα καὶ πλεονάζον γαληνιάσειε
 20 ταῖς κενώσεσι. καὶ ἦν τὰ φάρμακα ἡμῶν παρ' ἡμῶν σχεδὸν
 κεραυννύμενα, καὶ τὸ ἀνύσιμον αὐτοῖς ἐφωμάριε. ἣ δὲ βα-
 σιλίς Εὐφροσύνη ἐφρόντιζε μὲν καὶ τῆς ὑγείας, ὡς εἰκός,

2. λάβροισι πυρετοὶ διακαεῖς αὐτὸν ἐξέκαιον B. δ. περὶ μόν-
 να] ὡς μηδὲν ἄλλο γινώσκοντας ἢ ποτίζειν μόνον βοηθήματα καὶ
 καυχωμένους δι' αὐτῶν τὴν βοήθειαν ἀνθρώποις παρέχειν B.
 12. οὐχ ὁ μὲν] οὐχ εἰς καὶ εἰς ἄλλα πάντες ὁμοῦ. καὶ φόβος ἦν
 παρὰ τοὺς αὐτοῦ συγγενεῖς μήπως B.

les excitante, qui et motum adimebant et acres febres inflamma-
 bant. quadam ergo die foribus cubiculi clausis arcanum nemini prae-
 terquam cubiculariis indicat; et ferramentis caudentibus in tibias
 profunde impressis principio dolores animo philosophico perfert et
 contumeliosis dictis medicos repudiat, quod in solis purgationibus
 versari didicissent, neque quicquam remedii ultra evacuationes ad-
 hibere scirent. deinde vero ustionibus inflammatis, et maioribus do-
 loribus subsecutis, medici non singulatim sed omnes simul convoca-
 ti sunt, cognatis eius metuentibus ne decursus humorum ad crura
 impeditus principali aliquo membro insesso necem illi subito infer-
 ret, et imperium praeter expectationem ad alium transferretur. ac
 medici pharmaca ei praeberere decreverunt, ut commotio simul et re-
 dundantia humorum egestionibus sisteretur. itaque medicamenta sin-
 gulis fere diebus temperabantur, neque sane frustra erant. at im-
 peratrix Euphrosyne, quanquam de valetudine mariti ut par erat

P.322 τοῦ εὐνέτου, ἐσκέπτετο δὲ πλέον μετὰ τῶν συνήθων, καὶ οἷς τὰ κρυφιώδη τῶν βουλευμάτων προσαντίθει καὶ τοῦ στήθους ἀνεμήρους τὰ ἀπόρητα, καὶ περὶ τοῦ παραληψομένου τὴν βασιλείαν, ὡς ἔσται τις αὐτῇ μὴ ἀνάριστος μηδ' ἀπεχθῆς ἀλλ' ἀσπασιος. βασιλεῖ μὲν γὰρ οὐκ ἦν διάδοχος υἱὸς τῆς ἀρχῆς, δυνάζουσαι δὲ θυγατέρες, καὶ αὐταὶ τῶν συννεύων μικροῦ σπανιζόμεναι· ἧ μὲν γὰρ προφερεστέρα καθ' ἡλικίαν Εἰρήνη θανάτῳ μαλακῶ δαμέντα τὸν σύλλεκτρον Ἀνδρόνικον τὸν Κομποσιτέφανον ἀπεβάλετο, Ἄννα δὲ ἧ κατὰ γένεσιν ἐφεπομένη, τῇ δὲ κάλλει προτερεύουσα, Ἰσαακίῳ συνήκει καὶ τῇ Κομνηνῶ, ὅς κατὰ Μυσίαν ἐναπέθανε τοῖς δεσμοῖς, ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λόγοις εἰρήκειμεν. ἐπιλογαὶ τοίνυν καὶ ψηφηγοραὶ τῶν ἀρξόντων ἄλλαι τε παρ' ἄλλων ἐγίνοντο καὶ πᾶσαι πρὸς τὸ τῶν προβαλόντων ἐτελοῦντο χρήσιμον. τοῦ δ' ἀξίως βασιλεύσοντος Ῥωμαίων καὶ ὡς ἄριστα τὰ κοινὰ διακυβερνήσοντος πράγματα οὐδεὶς οὐδένα λόγος εἰσῆρχετο, ὥστε ὑπὸ τῶν ἀβελτέρων καὶ νήπια ἔτι ἐν γάλαξιν ὄντα καὶ σπαργάνοις ἐνεληγμένα πρὸς τὴν ἀρχὴν ἐπεκρίνετο. αὐτῶν μέντοι τῶν ἐν γένει καὶ πλοῦτι περιβλεπομένων ὁ μὲν πρωτοστρατῶν Μανουὴλ ὁ Καμύτζης τῇ πρὸς μητρὸς ἐπικαθήτη θείῳ τῇ σεβαστοκράτορι Ἰωάννῃ, οὗτος δ' αὖθις κατ' αὐτοῦ ἀντιφθάλμει. οἱ δὲ τοῦ βασιλέως κασίγνητοι τρεῖς ὄντες καὶ παρ' Ἀνδρονίκου τυφλωθέντες, ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ ἐπὶ τῇ

1. μετὰ τῶν ὧν εἶχε συνήθειαν μυστηρεῦσθαι Β. 17. ὅστε] καὶ τοσοῦτον διὰ καὶ νήπια βυζανδονία ἐνόησαν εἰς τὴν τῆς βασιλείας ἀρχὴν Β. 22. τοῦ βασ.] τῆς βασιλείας Α.

sollicita, tamen cum iis quibus arcana sua committebat de successore imperii magis deliberabat, ne is sibi inimicus et insensus esset, sed potius amicus. nam imperator filium non habebat, sed duas duntaxat filias, easque viduas: nam Irenes maritus Andronicus Comestephanus obierat, Anna vero ut natu minor, ita forma praestantior, Isaacio Comneno nupta fuerat, qui in Mysia in vinculis obiit, ut supra narravimus. igitur alii atque alii imperatores nominantur, sed omnes qui iis opportuni essent a quibus nominabantur. de eo vero deligendo qui rem publicam optime et e dignitate Romanorum administraret, nemini quicquam in mentem veniebat. unde veteres homines etiam infantes in cunis adhuc vagientes designabant. ex nobilitate et opibus claris Manuel Camizes protostrator avunculo suo Iohanni sebastocratoris adversabatur. is vero vicissim illum impediabat. tres vero imperatoris fratres ab Andronico excaecati, et eorum sororius Iohannes Cantacuzenus, et ipse orbus oculis, filiis suis fa-

ἀδελφῆ αὐτῶν γαμβρὸς ὁ Καντακουζηνὸς Ἰωάννης ἐξόμιματος V. 265
καὶ αὐτὸς δεικνύμενος, παισὶ τοῖς ἑαυτῶν τὴν ἀρχὴν ἠνδρο-
λόγουν. ἦσαν δ' οἱ χθρῆς τε καὶ πρώην διαμασσωμένοι τὰ
δρυόκαρπα καὶ τὰ Ποντικὰ ὕεια κρέα ἐπὶ στόματος ἔτι φέ-
5 ροντες ἐπιείρων καὶ ἤρων τῆς βασιλείας μάλα λαμπρῶς, καὶ
ὄλοις ἐς αὐτὴν περιέροισι ἐνητένιζον ὄμμασι, προαγωγῶς καὶ
προμνήστορσι χρώμενοι ὁπόσοι τῶν ἀγοραίων ὄνιοι χρημύ-
των καὶ κοιλιόδουλοι, ὡς μακρῶν κάκιον τοῦ καθ' ἓνα τὸ κοι-
νῆ γινόμενον ψήφισμα. ὦ περίπυστον πρᾶγμα Ῥωμαίων
10 ἀρχή, καὶ πᾶσιν ἔθνεσι ζηλωτῶν καὶ προσκνητῶν ἀξίωμα,
οἷος ὑπήνεγκας βιαστιάς! οἷοί σοι ἐπανέστησαν ὕβρισται! D
οἷοί σοι ἐπεμάνησαν ἐρασταί! οἷους ἐνηγκαλίσω! οἷοις ὑπέ-
θρας ἑαυτὴν καὶ φιλοτήτων μετέδωκας ἐταινιώχεις τε τῆ
στεφάνῃ καὶ περιέβαλες τὸ διῶδημα καὶ τὸ φοινικόχρουν πε-
15 ριέδθσας πέδιλον! Θυμαλγέστερά εἰσιν ὄντως τὰ σὰ ὧν πέ-
πονθε Πηνελόπη παραλληλιζόμενα, καὶ καθ' οὐδὲν ὑπέοικας
βασιλείας γυναικὸς πανευδαίμονος, σεμνῆς τὸ κάλλος, εὐφυ-
οῦς τὸ μέγεθος, εὐπρεποῦς τὴν ὄψιν, ἑλωκυίας μέτοι χερ-
σῶν ἐραστῶν ἀναιδῶν μηδὲ τιμωμένων ὄβολου παρ' ἐχέφρο-
20 σιν, οὔτε μὴν ἐχόντων τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτῆς συνιδεῖν μηδ'
εὐλαβουμένων τὸ ὕψος μηδ' ὑποστελλομένων τὸ εὐγενές, ἐπί-
τε δὲ καὶ πρὸς ὕβριν περιελκόντων καὶ εἰς κοίτην ἀπαγόντων

1. ἐξ ὀμιμάτων A. 3. οὐ χθρῆς] οὐ τὰ βαλάνια καὶ τὸ λαρδίον
τρῶγοντες πρὸ ὀλίγου καὶ αὐτοὶ ἐπεθύμουν τὴν βασιλείαν B.
διαμασσωμένα APW. 9. ὦ περίπυστον καὶ ἐξάκουστον
ἀκουαμα ἢ τῶν Ῥωμαίων ἀρχή, ἢ παρὰ πάντων τῶν ἔθνῶν
φθοροῦμένη B. 13. ἐταινιώχεις etiam A. 15. ὧν] οἷς A.
19. μηδὲ] μηθενὸς ὄβολου ἀξιαζόντων B.

vebant. erant etiam qui Ponticarum nucum et suillarum carniū reli-
quias adhuc in dentibus gestantes, imperium haud dissimulante et
amarent et ambirent, et curiosos in id oculos defigerent, sed pro-
nubis seu lenonibus utentes hominibus circumforaneis, qui ventri
serviebant et pecunia facile corrumpebantur. quanto deterius est suf-
fragium multorum quam unius! o celebre Romanorum imperium, et
omnibus gentibus admiranda et adoranda maiestas, quales tyrannos
pertulisti! quibus iniuriis exagitata es! quales amatores in te insa-
nierunt! quales homines es amplexa! qualibus te substravisti et oscu-
la praebuisti! quales corona et diademate et purpureo calceo exor-
nasti! graviora utique ab illis pertulisti quam Penelope a procorum
frequencia. nimirum ab omni parte similis es regiae matronae felici-
sissimae, forma venerabili, iusta magnitudine, vultu venusto, sed
captae impudentium amatorum manibus, quos cordati homines vix
centasse liceantur, qui magnificentiam illius aestimare nequeant, celsi-

ἀθέμιτον. αἱ αἱ τῆς αἰσχουρογίας! οἷα πέπονθας, οἷα τε-
 P. 323 θέασαι! ὕψις πόρνης ἐγένετό σοι χρῆμα περίπυστον καὶ
 πρῶγμα περιδοξόν. καὶ φροῦδον μὲν σοι τὸ ἀπέριττον ἐκεῖνο
 κάλλος καὶ τὸ τοῦ προσώπου αἰδῆμον καὶ ἡ σώφρων καὶ
 προτιέρα ἐγκρατῆς δίαιτα, περιέργον δὲ καὶ μετεγγραφὲν ἐν-5
 τρίψεσι καὶ φαρμάκοις τὸ σὸν πρόσωπον, καὶ διεσκεύασαι
 πρὸς τρυφήν καὶ πρὸς ἦθος ἀκόλαστον μετερρῦθμισαι· οἱ
 γὰρ σε βιασάμενοι τὴν πρῶν ἀπεριέργως καλὴν καὶ τὸ εἶ-
 δος ἀγαστήν καὶ ἐπέραστον πρὸς τὸ ἐταιρικὸν μετεπλάσαντο
 σχῆμα. πότε ἀνανεύσεις τῆς ἀμόρφου ταύτης εὐμορφίας καὶ 10
 τοῦ δυσειδοῦς εἶδους καὶ τοῦ ἐπιποιήτου βλέμματος καὶ βα-
 δίσμιτος; ἢ τίς ὁ ἐξάξων σε τῶν πρὸς βίαν τυραννικῶν τού-
 των περιπλοκῶν καὶ πρὸς τὴν πρῶν ἐπιανάξων ἀκατήλεστον
 καὶ ἐλευθέρην διαγωγὴν; ὡς νῦν γε καὶ τὸν οἶκτον εἰς γέλων
 R μετενεγκεῖν κινδυνεύομεν, οἷς οὐ δεῖ συμφερομένην ὄρωντες 15
 σε, καὶ τὰ τῆς ἀσχημοσύνης προβλέποντες δεδίαμεν μὴ εἰς
 τέλος ἀφαντωθεῖης καὶ καταθραγεῖης εἰς πτώμα τὸ δυσανόρ-
 θωτον. ἀλλ' εἶεν.

Ὁ δὲ δὴ αὐτοκράτωρ μήπω καθαρῶς ἀνασφήλας τῆς νό-
 σου μηδ' ἐπὶ τῶν ποδῶν στήναι δυνάμενος ἔξεισι καὶ ἄπεισι 20
 πρὸς τὰ Κίψελλα, ἐξαρτύσας ὅσα πρὸς πόλεμον ἄραρεν.

1. οἷα τεθέασαι] οἷα εἶδες ἢ ἀδελώρητος R. 3. φροῦδον] εἰς
 μάτην εἶχες τὸ πρότερον ἐκεῖνο κάλλος καὶ τὴν εὐκατάστατον
 ἐντροπήν καὶ τὴν τῆς σωφροσύνης ἀκριβῆ δίαιταν B. 14. καὶ
 ἐλευθέρην om A.

tudinem non vereantur, nobilitate nihil moveantur, aliquando etiam
 eam per contumeliam in nefarium cubile pertrahant. hei dedecus,
 hei flagitium, qualia perpessa es! qualis visa es! facies meretricis,
 o inclita et celebris maiestas, contigit tibi. evanuit naturalis illa tua
 pulchritudo et vultus verecundia et frugi pridem et modesta vitae
 ratio. nunc facies tua luxu et fucis est corrupta; ad delicias exorbi-
 tasti, ad mores dissolutos deflexisti. nam qui tibi vim fecerunt pridem
 citra curam formosae, vultu admirabili et amabili praeditae, ad meretri-
 cium habitum te redegerunt. quando istam deformem formam exees?
 quando accersitum aspectum et gressum mutabis! quis te a tyranni-
 cis istis amplexibus per vim vindicabit, et ad veterem castimoniam
 et libertatem reducet! nam nunc quidem parum abest quin te ridea-
 mus potius quam miseremur, eorum utentem consuetudine qui te
 dedecent, atque id opprobrium intuentes, vereamur ne prorsus de-
 learis et ad extremum corruas.

Sed ad institutum redeamus. imperator nondum plane recupera-
 rata valetudine cum pedibus nondum insistere posset, Cypsella abit
 rebus ad bellum gerendum necessariis instructus, verum illo adhuc

αὐτοῦ δ' ὄντος ἐν καχεξίᾳ, Σκύθαι μετὰ μοίρας Βλάχων τὸν Ἰστρον διαβάντες τοῖς Θρακικοῖς πολισίμασι, ὅποσα περὶ Μεσήνην καὶ Τζουρουλόν, καὶ τὰ ἔτι τούτων ἐχόμενα ἐξ ἐφόδου ἐκείρον κατ' αὐτὴν τὴν ἐτήσιον μνήμην Γεωργίου τοῦ χριστο-
 5 μάρτυρος. ἦν μὲν οὖν, ὡς ᾔδετο, τοῖς βαρβάροις ἀέμμα C καὶ σύνθημα πρὸς τῶν ἡγεμόνων τῆς ὁδοῦ δοθὲν ἐς τὸ Κουπέριον ἀφικέσθαι (τὸ δὲ ἐστὶν ἐκ γειτόνων τῆς Τζουρουλοῦ διακείμενον, ἔνθα ἤγετο τῆνικαῦτα τῷ μάρτυρι ἐσρτὴ καὶ πανήγυρις συγκεκρῦτητο), ὁμίχλης δὲ περισπασθείσης ἔωθεν
 10 χαμαιφερωῶς τὸ μὲν πολὺ τῶν βαρβάρων τῆς προκειμένης ἀπορραγὲν εἰς χωρία μετέρρευσεν ἕτερα, μέχρι καὶ τοῦ παρὰ Κουπέριον ἐνοπήσασα εἰς μὲν τὸν ναὸν καὶ τὸ περιάλον οὐκ εἰσῆλθουσαν· τὸ γὰρ συνελθὼν πλῆθος ἐπὶ τῷ τὰ ὄσια τελέσαι
 15 τῷ μάρτυρι, δρᾶσαι τι μᾶλλον φθάσαν ἢ παθεῖν ἀναμείναν κεκριτὸς δέον, ἀμάξας ἀγροχὸς καὶ τὸν νεῶν περιφρα-V. 266 γμῶσαν κατὰ τὴν πρώτην εὐθύς τῶν βαρβάρων ἐπέλευσιν τὰ ἐκεῖσε πεποίηκεν ἄβατα ἄλλως τε καὶ τοῖς Σκύθαις ἀπειρήτα τειχομαχεῖν τὰ ἐν κώμαις ἐκτραπημένους ἐς δεῦρο καὶ πόλεισιν D
 20 ὀχυρώματα, ὡς οἷα πρὸς τὴν πρώτην ὁρμὴν κατὰ λαίλαπος κινήσιν ἀναρριπτόντων τὰ ἐν ποσὶ καὶ πρὸς ἤθη τὰ οἰκέτα μεταχωρούντων. τοὺς δὲ γε τοῦ νεῶ ἀφεμένους καὶ πρὸς τὰ

3. τζουρουλώ B. 7. τζουρουλώ A, τζουρουλώ B. 10. τῆς προκειμένης] τὴν στρατὸν χαώσαντες B. 13. εἰς — εἰσῆλθουσαν add B. 16. ἀμάξας συναΐξαντες καὶ περιφράξαντες καὶ τούτων ἐπάνω πύργους ποιήσαντες B. 18. ἀπειρήτα A. B ἄλλως τε δὲ οἷα οὐδὲ οἱ κόρανοι κάστρα ἤθελον μάχεσθαι, ἐπεὶ ἕτερα χωρία κουρσεύειν χωρὶς μάχης ἠδρισκον. 21. ἐθῆ APW.

male affecto, Scythae cum cohorte Blachorum Istro traiecto Thracia oppida Mesenae et Zurulo finitima in ipso divi Georgii martyris festo subita incursione populantur, ac decrevisse barbari et eam tesseram a ducibus accepisse ferebantur, ut Cuperii convenirent. locus is est non procul Zurulo dissitus, ubi tum festum martyris magna hominum frequentia celebrabatur. sed mane humilī nebula orta, maxima barbarorum pars in alia loca est delata et usque ad maritimam Radaestum descendit. pars tamen eorum quaedam in Cuperium irrupit. caeterum multitudo quae ad festum convenerat, potius rata vim propulsare quam tolerare, curribus templum vallavit, et primae barbarorum incursioni aditum facile interclusit, cum Scythae pagos oppugnare non solerent, et nunc etiam urbium munitiones declinent, ut qui turbinis instar primo duntaxat impetu obvis quibusque vastatis domum sese recipiant. eos tamen qui omisso templo Zurulum

πόλισμα τὸν Τζουρουλὸν ὡς ἔχον σῶσαι μεταχωρήσαντας παι-
 δημεῖ ἤχμαλωτέυσαν, μὴ λαβέσθαι φθάσαντας τοῦ ἐρύματος.
 ἦσαν δ' ἂν ἅπαντες τοῦ κακοῦ τῆς αἰχμαλωσίας ἀπείρατοι,
 εἰ μὴ ὁ κάκιστ' ἀπολούμενος ρακενδύτης ὅς ἐκ τῆς Ἀντιγό-
 νου μονῆς ἐκεῖσε ἀφίκετο τελωνήσων τὴν πανήγυριν, πᾶς 5
 οὐδὲν ἔθετο ὅσα ἦν ἐπιστεῖλας ὁ Βρανᾶς Θεόδωρος, ὅς τῶν
 ἐκεῖθε χωρῶν ἠγεμόνευεν, ἀπαγορεύσαντα μὲν τὴν τῶν πολ-
 λῶν ἐς τὸ Κουπέριον συνδρομὴν, τὴν δ' ἐπιδρομὴν τῶν Σκυ-
 324 θῶν ἀπαγγέλλοντα καὶ προτιθέντα αἴρεσιν, ἢ κακῶν ἀπαθείς
 εἶναι τοὺς συνελθόντας τῶν ἐντελλομένων ἀκούσαντας ἢ τε- 10
 θνάται παρικούσαντας, νῦν δὲ ὁ τοῖς ἐν κόσμῳ ἐπίπαν ἀπο-
 ταξάμενος καὶ λαμπρῶς τῶν κάτω ἀπορηγαίς, τὸ δὲ κατὰ Χρι-
 στὸν τριβώνιον ἔθελοντῆς ὑποδύς, δείσας μὴ χάλκεος στατήρ
 αὐτὸν διαδράσειε τοῦ λεῷ διασπαρέντος, τὴν μὲν δέλτον τῷ κόλ-
 πῳ ἐνέβυσσε καὶ ὡς ἐν σκότει τῇ μελανιμονίῃ παρέπεμψε, τοῖς 15
 δ' ἀγειρομένοις προύλεγεν, ὡς εἰ καὶ προφήτου ἦν περισσό-
 τερος ὁ τῆς ἐννοίας, ἔνθα τὸ κέρδος, ἐμπορικὸς καὶ δοσιμύ-
 ταιος, ὡς οὐδὲν τι πείσονται ἀηδὲς καὶ ὁποῖον αἰ φῆμαι τὰ
 πολλὰ τὴν ἀλήθειαν τυραννοῦσαι μὴ οὐκρινδὸν καταγγέλλουσι.
 καὶ οὕτω μὲν οἱ Σκύθαι λείαν ἐλάσσαντες πολλὴν ἀνεξεύγνον, 20
 ὁ δὲ τὴν Βυζίην φυλάσσωσιν Ῥωμαϊκὸς στρατός, μαθὼν ἐπι-
 νέμει τοὺς Σκύθας, τὴν ἐπ' αὐτοὺς ἐτρέπετο, ἐπεὶ δὲ καὶ
 συνέβηλον ἀμφότερα τὰ στρατεύματα, κριτεῖ τὸ ἡμέτερον,
 φόρος τε καὶ τροπὴ γίνεται τῶν Σκυθῶν, καὶ τὸ τῆς αἰχμα-

4. ὁ κάκιστ'] ὁ παγκάκιστος καὶ βέβηλος μοναχὸς ὁ ἀπὸ τοῦ
 ἀντιγόνου ἐλθὼν ἐπὶ τὸ κομερκεῦσαι τὴν π. Β. 6. ὅς τῶν]
 ὁ ἐκεῖσε κρηματικέων Β. 13. χάλκεος στατήρ] τουρκεῖον
 τὸ χαλκοῦν νόμισμα Β. 21. βιζύην Β.

petebant omnes interceperunt. verum universi malorum expertes fu-
 issent, nisi perditissimus Racendytes, qui colligendi vectigalis ergo
 venerat, Branae Theodori, qui ei provinciae praecerat, monita spre-
 visset. edixerat autem ne populus ad festum conveniret, et Scytharum
 incursionem indicarat, optione data utrum dicto audientes et in-
 coluines esse an spretis suis monitis perire mallet. nunc is qui
 inundo prorsus renuntiabat, qui plane a terrenis rebus avulsus erat,
 Christiano pallio ultro induto, veritus ne sibi aereus stater disperso
 populo elaboreretur, litteras eas in sinu abdedit et in nigra veste tan-
 quam in tenebris occultavit; et populo praedixit, quasi vates esset
 homo corradendi nummos et nundinandi peritior, eos nihil mali pas-
 suros: famam saepe veritatem opprimere, neque certi quicquam as-
 ferre. Scythias autem cum magna praeda recedentes Romanus exer-
 citus, qui Byziam tuebatur, aggreditur, caedit, in fugam coniecit,

λωσίως πλεῖστον ἀνίεται, καὶ τοῦτ' ἐπὶ βραχὺ· ἢ γὰρ σύμφυτος καὶ μινιώδης κἀπὶ τοῖς μηδαμῶς καθήκουσιν ἀμετάθετος Ῥωμαίων λίγνευσις τὴν νίκην διέφθειρεν. ὅλοι γὰρ τοῦ ἀφραπύζειν καὶ μεταφέρειν γινόμενοι ἄπερ ἦγον οἱ Σκυθῆται τὰς Ῥωμαϊκὰς χώρας πορθήσαντες, τὸ ἀπὸν καὶ δραπετεῦον πολέμιον ἐπέστρεψε καθ' ἑαυτό, καὶ παλιώξιν ἐντεῦθεν εἰργάσαντο.

ΤΟΜΟΣ Γ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

ΑΛΕΞΙΟΥ ΤΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ.

10 1. Καὶ τῆδε μὲν καὶ ταῦτα συμβέβηκε, βασιλεὺς δ' Ῥ. 325
ἀπάρως ἐκ τῶν Κυψέλλων τῇ Θεσσαλονίκῃ ἐφίσταται, κἀκεῖ- V. 267
θεν ἀναστὰς κατὰ τοῦ Χρύσου ὄρημα. οὗτος γὰρ τὴν Στρούμ-
μιτσαν ἰδιωσύμενος, Βλάχος ὢν τὸ γένος, καὶ φρούριόν τι
ἀπολαβὼν λεγόμενον Πρόσακον ἐς τυραννεῖον ἑαυτῷ κατεσκεύα-
15 σε, κρατύνως παντοίως τὸ ἔρημα, ὅπερ ἢ μὲν φύσις ἀρχῆθεν

3. λίγνευσις] λειξουρία B. 8. Γ] δεῦτερος B 9. ΚΟΜΝ.]
ἀγγέλου B. addit Α ἔνθα καὶ διήγησις, PW ἔνθα καὶ διήγησις
τῶν συμβάντων τῇ μεγαλοπόλει ἀντιρῶν. 13. Βλάχος ὢν
τὸ γένος om Α, habet B. 14. εἰς τυραννεῖον καὶ κάθισμα
αὐτοῦ αὐτὸ ὠκονόμησεν B.

maximam praedae partem recuperat, eam tamen non diu tenet. nam Romanorum naturalis et insana et in rebus minime convenientibus contumax avaritia victoriam corrumpit; qui cum toti in eo essent ut Seythis praedam ex agro Romano receptam extorquerent, eos qui fugiebant in se converterunt et vicissim fugati sunt.

I M P E R I I

A L E X I I C O M N E N I

L I B E R T E R T I U S .

1. His ita gestis Imperator Cypsellis Thessalonicam proficiscitur. inde contra Chrysum iter intendit qui Strumiza sibi vindicata castellum quoque Prosacam, et natura et opere munitissimum, pro regia occupavit. sunt enim solidae rupes bifidae, inter se contiguae,

φιλοτίμως ἐξεδρέ τε καὶ ἀνέδωκε· πέτραι γάρ εἰσιν ἀπορροῶγες
 δισχιδεῖς, συνεπτυγμέναι ἀλλήλαις, μία δ' ἐς αὐτάς ἐστιν
 ἄνοδος στεγὴ καὶ βίαιος καὶ ἀμφίκορητος, ἣ δὲ λοιπὴ περι-
 μετρος τῶν πετρῶν αἰγλήσῃ ἅπασα καὶ ἀπρόσβατος, καὶ ποτα-
 Β μὸς βαθυδίνης ὁ Ἄξιός ἀμφιπερικλώμενος ἐπιτεμίζει ταύτας 5
 παραλογώτερον· ἐλθοῦσα δ' εἰς ὕστερον ἢ τέχνη ἀνθαμιλ-
 λήτρια τῇ φύσει ἀναλώτους αὐτάς μικροῦ ἐτεκνήματο· τείχη
 γάρ ἀρρηγῆ διειληφύτα κατὰ τὴν ἐνδοθεῖσαν ἄνοδον ὑπερφυῖς
 τετέλεκεν ὀρηκτῆριον, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον ἔρυμα τὸν Πρόσα-
 κον Ῥωμαῖοι μὲν πάλαι παρεῖδον, Βουλγάρων ἀφροντιστῶν 10
 τες, καὶ κατέλιπον ἔρημον, ὁ δὲ Χρῦσος ἐπιποιήσας εἶχε
 V. 268 κατὰ Ῥωμαίων ἀπρόσμαχον οἰκητῆριον, πᾶν ὅτι περ ὕλοις
 τρώφιμον ἐκέῖσε συνηλικῶς, ἀφειτήριά τε ὄργανα περισιτή-
 σασ καὶ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐνθήμενος ἄφθονα, ποιμίνα τε
 καὶ βουκόλια κατ' ἀγέλας ταῖς ἀκρωνυχίαις ἀνεῖς νέμε- 15
 σθαι· οὐ γὰρ εὐπερίληπτος ἢ τοῦ φρουρίου τοῦδε περι-
 C μαιρος, ἀλλ' ἐς ὅτι κλειστόν εὐρύγεται καὶ μηχανύεται, καὶ
 ἄλσεσιν ἕξ ὄμβρων κομῆ, καὶ χωρίοις δρυμώδεσι βέβολθεν.
 ἐνὸς δὲ τινος καλοῦ, καὶ τούτου ἀπαραιτήτου, καλλίστου
 καὶ κρατίστου τὸ φρούριον στέρεται· οὐδὲ γὰρ βρα- 20
 χεῖα τις ὕδατος λιβὰς ἐκεῖ πον ἐκδίδωσιν, οὐδὲ φρεατίαι
 εἰσιν ὀρυκτά, ἀλλὰ δεῖ ἐς τὸν ποταμὸν κατιναίαι καὶ ὑδρίαις

1. πέτραι γάρ εἰσι συγκεκλυμμέναι ἀλλήλαις, σχίσμα μίσην
 ἔχουσαι, ἄνοδον δὲ μίαν στεγὴν καὶ βίαιον καὶ ἀπρόσβαντον
 γύρωθεν δὲ ὁμοκαίαι αἱ πέτραι καὶ ἀπείστοι διὰ τῶν χειρῶν.
 περιτριγυρίζει δὲ ταύτας ὁ ἄξιός ποταμὸς ὁ νῦν βαρδάριος
 λεγόμενος βαθύς καὶ ἀπείητος. B. 12. ἀπρόσμαχον] μέγαν
 ἀκούμβισμα καὶ ὀσπῆτιν ἀφροντιστον B. 16. περιμειρος]
 περίοδος A, περίορος B. 18. ἄλσεσιν] δασώματα δένδρων
 ἔχει ἀπὸ ὑδάτων βροχῆς B. 20. οὐδὲ γάρ] οὐ γὰρ ἔχει ἐν-
 τὸς βρύσιν ἢ πηγὰς ἢ σιαλαγμὸν τινος ὕδατος, ἀλλὰ κατε-
 χονται εἰς τὸν ποταμὸν καὶ ἐπαίρουσι τὸ νερὸν καὶ πίνο-
 σι. B.

in quas unus patet aditus angustus difficilis et praeceps: reliquus
 ambitus rupium vel capreolis inaccessus est, et Axius profundus am-
 nis eas, quod mirere, circumfluit. deinde ars aemula naturae pene
 inexpugnabiles eas fecit, et firmissimis moenibus in aditu structis
 mirabile propugnaculum absolvit. id castellum Romani olim nihil de
 Bulgaris solliciti desertum et neglectum iacere passi sunt. Chrysus
 vero domicilium ibi tutissimum constituit. praesidio veteranorum im-
 posito, tormentis in circuitu dispositis et commentu abunde impor-
 tato, greges et armenta in verticibus montium vagari et pauci civil-
 neque enim castelli ambitus facile comprehendere potest, qui longe
 lateque patet, saltibus etiam et nemoribus floret. uno tamen bono

ἀρύσασθαι τὸν ποτόν. τοιούτου τοίνυν ἐρύματος ἐγκρατῆς ὁ Χρῦσος γενόμενος πρὸς οὐδὲν ὅτι κατ' αὐτοῦ βασιλεὺς ἐπεισιν ἐπιτάρακτο, ἀλλ' ὡς ἀντιταξόμενος ἠτοιμάσατο. τοῖς μὲν οὖν ἐν πείρᾳ πολέμου Ῥωμαίοις, εἴ τις πού τέως καὶ ὑπολέ-
 5 λειπτο, καὶ οἷς ἢ τῶν ἐκεῖσε θέσις χωρῶν οὐδαμῶς ἠγγόητο, δέον ἐκρίνετο καὶ τῷ βασιλεῖ συνεβούλευον παραλλάξαι μὲν τὸν Πρόσακον, μετελθεῖν δὲ τὰ λοιπὰ πολιόμενα καὶ τὰς κώμας ὁπόσαι κατήκοι Χρῦσῳ γεγόνασι, μετὰ δὲ τὴν τούτων χείρωσιν τῷ Προσάκῳ παρεμβалеῖν· οὕτω γὰρ ἐσεῖσθαι
 10 καὶ τὸ στράτευμα εὐθαρσέστερον, τὰ εὐχείρωτα καταστρεφόμενον πρότερον καὶ λείαν ἐκεῖθεν περιβαλλόμενον, καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Χρῦσον τῇ βίᾳ τῶν πραγμάτων ἀγχόμενον μεταβου- P. 326
 λεύσασθαι τι χρηστότερον, ἐνδόντα τοῦ ἄγαν ἢ καὶ ἀπογόνοντα τῶν καθ' αὐτόν. τοῦ δὲ γε κατὰ τὴν πρώτην ὁρμὴν τοῖς
 15 ἀπροσμάχοις εὐθὺς προσβαλεῖν καὶ πρὸς ὄρη διαμιλλᾶσθαι ἀπότομα, μὴ καὶ εἶναι μάταιον ἔλεγον, καὶ ἄλλως ἰδρωτὰς ὄρᾶν αἱματόεντας καὶ προσκείμενον πόνον πολὺν, καὶ φαντάζεσθαι κόρσας ἀνάγχενας τῶν μαχουμένων ἀνδρῶν. καὶ οἱ μὲν ταῦτα παρήνον, ἀντέστησαν δὲ γενναϊότερον οἱ μὴ
 20 ἐνόρηαι τοῦ βασιλέως πρόκοιτοι, ὧν ἐπρωτίστευεν ὁ Οἰναιώτης Γεώργιος, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς θεραπείας λειογένεια μειράκια. οὗτοι γὰρ περιστάντες τὸν βασιλέα παλαιοὶ καὶ πανδέξιοι ἐπεισαν ἐς τὸν Πρόσακον εὐθὺν ὄρωσ ἄγειν τὴν στρατιάν, καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ Χρῦσου ἀντίον τὰ ὅπλα ἄγειν καὶ τὸ δό- B

14. τοῦ] τὸ? 21. τὰ ἐπὶ] τὰ τοῦ κελου αὐτοῦ παιδόπουλα B.

eoque summe necessario et praestantissimo caret, quod ne una quidem aquae gutta ibi scaturit, nec fossiles putei sunt, sed ad flumen descendendum et hydriis aqua haurienda est. Chrysus igitur tali castello potitus, imperatoris contra se expeditione nihil territus, ad resistendum se paravit. Romani vero rei militaris periti, si qui forte supererant. et situs locorum non ignari, monebant imperatorem ut praeterito Prosaco reliqua oppida et pagos Chrysi invaderet, et iis expugnatis demum ad illud castellum accederet. sic et exercitum fore fidentiore victoria et praeda ex minus firmis castellis parta, et ipsum Chrysum vi belli urgente aut consilium mutaturum remissa pertinacia, aut de rebus suis desperaturum, caeterum in arcem inexpugnabilem principio facere impetum et cum praeruptis petris dimicare cum vanum esse, tum cruentis sudoribus et multis aerumnis et caedibus plenum. his spadones, Georgius Oenaeotes in primis, et imberbes adolescentuli acriter adversati, imperatori persuaserunt ut recta ad Proscum adduceret exercitum, quo capto nihil deinceps posse resistere, praesertim cum nihil impediret quo minus arcem

ρυ διαγκωνίζεσθαι, ὡς „εἰ οὐτὸ κλίωσεται, οὐκ ἔστιν ὅστις ἐς τὸ
 ἐξῆς ἀντιστήσεται. καὶ ἄλλως δὲ τί τὸ προσιστάμενον μὴ κατὰ
 τοῦ κυριῶν μέρους αὐτίκα χωρεῖν, ἀλλ' ἐκ περιόδων καὶ κύ-
 κλων μετέρχεσθαι τὸ πολέμιον; πρὸς δὲ τούτοις τίς ἂν ἀνδέξεται
 ὄλωσ ταῖς βαρβαρικαῖς ταύταις καὶ ἀχαριτώτοις χώραις δια- 5
 τριβεῖν ἐπὶ πολὺ δι' οὐδὲν ἢ μικρὸν ὄφελος, τῆς τῶν συγκίωσ
 καὶ τῶν πεπόνων ὄρας ἐφισταμένης καὶ τῶν ἄλλων περικα-
 ζόντων ὄραιῶν τῆς γῆς, οἷς ὑπερβέβριθε Προποντίς ὄσα καὶ
 παράδεισος χειρὶ θεοῦ φυτευθεῖς. εἶθε ὑπὸ πλακί 'Ρηγίου
 C γενοίμεθα καὶ Ἀφάμειαν θεασαίμεθα, ὅπως προσεείπομεν τὴν 10
 ἱερὰν Κωνσταντινούπολιν, κάκειθεν ἐς τὰ τοῦ πρὸ τοῦ Πόν-
 του τρυφερὰ χωρία προσαναπλεύσαιμεν, ἐνθα πραεῖά τις
 αὔρα βόρειος καὶ ζωογόνος προσβάλλει διὰ παντός, καὶ
 ἔχθρῆς νεαλεῖς περισκαίρουσι, καὶ δελφῖνες ἡδιστον ἀναθρῆ-
 σκονσι λουτρῶν τε χάριτες διαγελῶσιν ἀπανταχῆ, καὶ ἀργύ- 15
 ρεα κλανώμενα ὕδατα τὸν θεατὴν διαχέουσι, καὶ τὰς ἀκοὰς
 τῶν δεῦρο κάκεισε περιφοιτῶντων ἐστιῶσι κατακηλοῦσαι κω-
 τίλλουσαι χελιδόνες καὶ μελεάζουσαι ἀηδόνες καὶ πᾶν ἕτερον
 ἄλλη καὶ ἄλλη τρυζόν ἐν ταῖς λόχμαῖς καὶ τιτυβίζον μουσι-
 κὸν πτερόν." ὄλω τοῖνυν ἔντηρι πρὸς τὸν Πρόσακον φέρε- 20
 ται βασιλεύς, εἶπερ ἐς ἴσον αὐτῷ κατέστη τῇ θείᾳ ὁ λόγος.
 ὄθεν τινὰ μὲν ἐρύματα πάρεργον ὁδοῦ κατεστράφησαν, θη-
 D μωνίαι τε καρπῶν καὶ λήϊα πυροφόρα κατηθαλώθησαν, καὶ
 παρὰ Περσῶν ἐάλωσαν Βλάχοι δορυκῆτοι, οὓς ὁ τῆς πόλεως

6. τῶν om APW.

9. πλάκα A.

21. ὡς εἶπερ?

23.

πυροφόρα] ποηφόρα A.

belli invaderet, nec quidquam esset quod hostem per ambages quae-
 rere cogeret. praeterea neminem esse qui in barbaricis et foedis il-
 lis locis diutius commorari sustineat, nullo aut exiguo cum fructu,
 siccum et peponum tempore instante, et caeteris pomis maturescenti-
 bus, quibus Propontis ut paradisi dei manibus consitus abundet.
 „utinam” inquit, „in Rhegii planitie essemus, et Aphameam cerne-
 remus, ut sacra Cpoli salutata in Propontidis amoenitates navigare-
 mus, quam lenes et secundae Aquilonis auras iugiter perfiant, ubi
 pisces recentes palpitant, ubi delphines iucundissime saltant, ubi
 lavacra passim arrident, ubi limpidorum rivulorum flexus spectato-
 rem exhilarant, ubi auribus obambulantium garritus hirundinum et
 cantus lusciniarum caeterarumque avium blandiuntur.” igitur imper-
 ator laxis habenis ad Prosacum fertur, quasi oculis ea usurpasset
 quae auribus acceperat. obiter tamen castella quaedam eversa sunt,
 et horrea et segetes incensae; et a Persis, quos Ancyranus satrapa
 imperatori auxilio miserat, Blachi aliquot capti. tum orthodoxae ὁ-

- Ἄγκυρας σατράπης ἐπικούρους ἀπέσταλκε βυσιλεῖ, ὅτε καὶ τὸ μὲν περὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ὑγιᾶς καὶ θηρομότερον τὸν βασιλέα ἐξελιπάρησε μὴ συγχωρῆσαι ὄλως τοῖς Τούρκοις οἰκαδε ἀνθρώπους μετενεγκεῖν θεὸν ὃν ἡμεῖς πρεσβεύομεν σεβο- V. 269
- 5 μένους, ἵνα μὴ τὴν πίστιν ἄκοντες μεταθέμενοι τὸ θεῖον κατὰ τῶν ἐκδόντων ἐκμήνωσιν, ἀλλὰ τὸ μὲν Βλαχικὸν αἰχμαλώτων ἐς οἰκετικὸν ἀποδοθῆναι Ῥωμαίοις, αὐτοὺς δὲ τοὺς χειρωσαμένους Πέρσας φιλοφρονηθῆναι δεξιώσεσιν ἐτέραις βασιλικαῖς· ὁ δὲ οὐδ' ὄλως ἐπένευσεν. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐς αὐτὸν
- 10 ἐφθάκει τὸν Πρόσακον, βαλὼν ἐκεῖ που στρατήγιον ἔγνω τοῦ φρουρίου αὐτίκα πειράσασθαι. καὶ ἦν ἔργα πρὸς Ῥωμαίων τηρικαῦτα τελούμενα κατιδεῖν γέρατος καὶ θαύματος ἄξια· ὑπὲρ γὰρ ἐλπίδας διηγωνίσαντο. οἱ μὲν γὰρ θυρεοῖς καὶ γυμνοῖς φραζάμενοι ξίφεσιν, οἱ δὲ τόξα καὶ βέλη φέροντες περὶ τὰ ἀνάν- P. 327
- 15 τη τοῦ φρουρίου ἀνερχομένων γεώλοφα, καὶ τοῖς ἀπὸ τειχῶν καὶ τῆς ἄκρας μαχομένοις ἐπεγχρίπτοντες ἔβαλλον. ἀμέλει καὶ μετὰ κάματος καὶ φόνον πολὺν ἐξέκρουσαν τοὺς βαρβάρους τοῦ προτειχίσματος, ὅπερ προφύλαγμα τῶν ἐκεῖσε πυλῶν ἐπιποδόμετο νεωστί. ἦσαν δ' οἱ καὶ διὰ τῶν κρηνω-
- 20 δῶν ἀνιμώμενοι ἀνόδων ἠκροβάτων ὡς αἶγαροι, πειρωμένοι γενέσθαι εἰσὼ τειχῶν καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν ἄκραν ἀναδραμεῖν. ἀλλ' ὅτε τι διανύσαι ἔργον ᾗθήθησαν σωτηριὸν τε ἅμα καὶ κάλλιστον, τοὺς ἐπὶ τῶν τειχῶν ἀμυνομένους τρεψάμενοι καὶ εἰσὼ συγκλείσαντες, τότε εἰκαίως διαπονούμενοι ἔγνω-
- 25 σαν· αἰτήσαντες γὰρ σκαπάνας εἰς τὴν τῶν περιβόλων κα- B

dei cultores imperatorem obtestati sunt ne a Turcis homines qui eundem deum colant quem nos veneremur, abduci ullo modo pateretur, ne religionem abiurare coacti deum contra eos a quibus dediti essent instigarent; sed Blachis in Romanorum servitia distributis Persae, qui eos cepissent, aliis largitionibus placarentur. verum ille plane renuit; et castris ad Prosacum positis statim oppugnationem tentare instituit. ac Romani opera edebant praemio et admiratione digna, spem omnem alacritate superantes. nam alii clipeis et strictis ensibus muniti, alii arcus et sagittas gestantes in arduos castelli tumulos arrepebant, et moenium defensores facti propiores impetebant. denique post fatigationem et caedem multam barbaros munitione recens portis obducta depulerunt. erant etiam qui per praecipites tramites funibus sese attollentes, et in rupibus instar caprearum haesitantes, moenia transcendere et in ipsam arcem evadere niterentur. sed cum propugnatoribus profligatis et in castellum compulsis se rem salutarem et pulcherrimam confecisse putarent, tum demum laboris sui vanitatem intellexerunt. nam cum ones ad moenia diruenda postu-

θαίρεσιν οὐδένα εἶχον τὸ αἰτηθὲν ὄπλον προσάγοντα. ἐπιμέ-
 νοντες δὲ καὶ οὕτω τῆ μόχθῳ καὶ κατὰ τῶν ἐπὶ τῶν βασιλι-
 κῶν ὄπλων ἀγανακτοῦντες, χερσὶ τε καὶ ξίφεσιν ὡς ἀμάλαις
 χρώμετοι, τοὺς λίθους ἀπέσπων τῆς ἀρμογῆς καὶ τὰ θωρά-
 κια καθήρουν ἀναθορνύμενοι. σχολαίτερον δὲ τοῦ ἔργου προ-
 βαίνοντες, καὶ αὐτῶν προσπασχόντων κακῶς ἐκ τῶν ἐπικειμέ-
 νων ἄνωθεν ἀντιπάλων, ὅψε καὶ βραδέως ὁ τοῖς ὄπλοις ἐφε-
 στῶς θλαδίως ἀφίκετο, σκαπάνας κομίζων εἰς ἓνα ὄρμαθόν
 διὰ μηρίῳ δου συμβεβλημένης. δέον οὖν αὐτίκα καταποντι-
 σθῆναι τὸν ἐπίρρητον, ἧ γοῦν δυσφόρως καὶ χαλεπῶς τὸν 10
 C κρατοῦντα ὑπενεγκεῖν τὸ πραχθὲν εἰς βραχείαν ἀνάψυξιν
 τῶν μάχῃ καὶ δέψει καὶ πνίγει κακουχομένων διὰ τὸν ἐξ
 ἡλίου κάύωνα, ὃ δὲ μόνῃ ἐπιπλήξει, καὶ ταύτῃ ἀκκισμῶ
 κατεχούσῃ, καὶ τῇ περιποφῆσει τῶν χειλέων τὸν ἀγανακτοῦν-
 τα ὑποκρινάμενος κατέβαλεν οὕτω τὰ τῶν γενναίων ἐκείνων 15
 ἀνδρῶν φρονήματα. ἐπὶ δὲ τούτῳ καὶ κλίμακας αἰτησάμε-
 νοι, ὅπως δι' αὐτῶν ἕς τὰ ἄνω γέωνται τῶν τειχῶν, οὐδὲ
 τούτων αὐτίκα ἠμμοίρησαν. ὅθεν μὴ ἐπ' ἀνηνύτοις εἰσέει
 μογεῖν ἀνεχόμενοι μετέβησαν ἐκεῖθεν οὐχ ἕκοντί, ἐκ τοῦ
 ἀναμφιλέκτου δ' ἄν, ὡς οἱ τειχομαχοῦμενοι Βλάχοι διετεί- 20
 νοντο ὕστερον, ἕλω τὸ φρούριον καὶ ὁ Χρῦσος συνείληπτο καὶ
 D Ῥωμαίοις εὐφημον τὸ ἔργον τὸδε γεγένητο καὶ πολλῶν ἐσέπειτα

19. ἐκ τοῦ] ἔλεγον δὲ καὶ διεβεβαίουντο μετὰ ὄρκου οἱ στρατιῶται
 ὅτι εἰ ἐξ ἐτοίμου εἶχομεν τὰ πρὸς τὸν χαλασμόν τοῦ τείχους
 ἐπιτήδεια ὄπλα, καὶ ἐβίδοντο ἡμῖν κατὰ τὸν καιρὸν ἐν αὐτῷ
 ἐζητούμεν, καὶ τὰ κάστρον κρατηθῆναι ἔμελλε καὶ ὁ χρῦσος
 αὐτός. B.

lassent, nemo fuit qui ea instrumenta suppeditaret. caeterum nihilo-
 minus in opere perseverantes fabrum praefecto succensebant, et
 manibus ac gladiis pro lignibus usi saxa e compagibus eruebant,
 et pinnas assiliendo revellebant. sed cum res tardius procederet et
 ipsi ex superiore loco male tractarentur, vix tandem armamentario
 praefectus spado lignones in unum fascem colligatos attulit. cum au-
 tem homo execrandus statim submergendus fuisset aut saltem gravi-
 ter obiurgandus, ut milites pugna labore et aestu ex ardore solis af-
 flicti nonnihil recrearentur, imperator prope invito similis, marmore
 labiorum duntaxat simulata iracundia, animos fortium illorum viro-
 rum deiecit. deinde scalae etiam ad summa moenia conscendenda
 flagitantibus vix tandem datae sunt, itaque inani labore se conficere
 nolentes non sponte inde recesserunt. alioqui castellum, ut Blachi
 obsessi postmodum affirmarunt, citra controversiam expugnatum et
 Chrysus ipse captus esset, et Romani magnam laudem consecuti mul-

καμάτων ἀναίρεσις, εἰ τὰ πρὸς τὴν καθάραισιν τοῦ τείχους ὄργανα προητύμωστο καὶ κατὰ καιρὸν αἰτουμένοις παρείχεται. νῦν δὲ ἡ τῶν καθηκόντων ἀμέλεια ἢ καὶ θεὸς αὐτὸς (ἀλλ' ἡμῖν ἰλήκοι θεός, εἰ ἐμπλήκτως τοῖς αὐτοῦ ἐπιβάλλομεν κριμασι) μὴ ἐν τοῖς τότε ἀνθρώποις ἐπευδοκῶν προσέστη τοῖς ἀγωνίσμασι. καὶ κατ' ἐκείνην μὲν τὴν ἡμέραν οὕτω Ῥωμαῖοι διημιλλήθησάν τε καὶ διελύθησαν, τὴν δ' ἐπιούσαν αὐτῶν πρὸς δευτέραν ἐξήρσαν συμπλοκὴν, εὐρον δὲ μετὰ φρονήματος καὶ κόμπου τὸ ἀνθιστάμενον ἀμιλλώμενον διὰ τὰ συνενεχθέντα χθιζά. ἀλλὰ καὶ τὰ πετροβόλα μηχανήματα οἷς ἐχρῶντο οἱ βάρβαροι ἀνῆρουν οὐχὶ βραχεῖς, ἐπιτυχῶς καὶ ἀφ' ὕψους τοὺς ἄλλους διακοντιζόντες· ἦν γὰρ καὶ ὁ ταῖς τῶν πετρῶν ἀφέσεις ἐφεστὼς καὶ τὸν λόγον περιώγων καὶ τὴν σφενδόνην διατιθεὶς ἐν μηχανουργοῖς ἄριστος, Ῥωμαῖοις μὲν ἐπὶ μισθῷ τὰ πρῶτα ὑπηρετούμενος, τότε δὲ πρὸς Χρῦσον ἀπονοστήσας ἐκ τοῦ μὴ ἔχειν τὸν μισθὸν χορηγούμενον. P. 328 οὐ μόνον δὲ οἱ ἐξ ἀφετηρίων ἀποσφενδονούμενοι σφαιρωτοὶ V. 270 λίθοι κακῶς ἐτίθουν τὸ στράτευμα, ἀλλὰ καὶ οἱ κατὰ πρανοῦς ἐπικυλιόμενοι ἄνωθεν. ἐν πολλοῖς δὲ καὶ τὰ μὴ ἐφικνούμενα σωματίων ἐκ τῶν μηχανῶν χειριάδια εἰς θάνατον κατήγον οἷς προσεπέλαζον· ταῖς γὰρ ἀνεστηκνύαις πέτραις προσαρασσόμενα, εἴτα τῇ τοῦ ἀφεικότης βέλους σφοδρότητι πρὸς πλεῖστα διαιρούμενα τμήματα, τῇδὲ τε κάκεῖσε διακρι-

10. τὰ πετροβόλα] τὰ χαλαστάρια B. 12. ἦν γὰρ] ἦν δὲ παρ' ἐκείνοισι καὶ ὁ ἄριστος καὶ πρῶτος τῶν τεχνιτῶν βάλλων εἰς τὴν σφενδόνην καὶ δλιπτων αὐτάς, δε τὰ μὲν πρῶτα ὑπὸ τοῖς Ῥωμαίοις ἦν, ἐπηρετῶν τῇ βασιλείᾳ μετὰ ὕβρας, τότε δὲ τῆς ὕβρας αὐτοῦ κρατηθείσης πρὸς τὸν χρῆσον ἀπῆλθεν. B. 21. ταῖς γὰρ ἐρριζωμέναις πέτραις κρούοντες B.

tis postea laboribus caruissent, si instrumenta ad diruendum murum idonea statim in promptu fuissent. nunc vel officii neglectus vel deus ipse (is vero veniam concedat in sua iudicia temere inquirenti) iis hominibus offensus illis conatibus obstitit. ac eo die Romani sic a pugna discesserunt; qua postridie renovata, barbaros fortiter et insolenter ob hesternum casum pugnantes repperunt; nec pauci ex nostris tormentorum saxis icti, ex superiore loco solerter emissis, ceciderunt. nam qui eas machinas instruebat, solertissimus artifex, principio Romanis mercede inservierat, tum vero ob non solum stipendium ad Chrysum defecerat. neque vero globis duntaxat machinarum, sed saxis etiam superne devolutis nostri affligebantur. ea quoque saxa quae primo impetu corpora non attingebant, cum eminentibus rupibus alissa in plurima frustra dissilirent, huc atque illuc

δὸν σκεδαννύμενα θανατηφόρον ἦσαν κακόν. καὶ νυκτὸς δὲ λάθρᾳ τοῦ ἐρύματος ἐξιόντες οἱ βάρβαροι τὰς τε μηχανὰς διέλυσαν ἄς ἐπὶ τῶν ἐκεῖσε γηλόφων διέστησαν Ῥωμαῖοι, καὶ Βτὸ νυκτοφυλακοῦν διαθροήσαντες στράτευμα τῆ τοῦ πρωτοβεστιαρίου Ἰωάννου σκηπῆ φεῦγον ἐπικατέλαβον, ὡς καὶ τοῦ-5 τον θορυβηθέντα ἐξαναστήναί τε αὐτίκα τοῦ λόχου, ὡς εἶχε καταδαρθάνων, καὶ δρασμῶ χρήσασθαι ὠρακιῶντα καὶ ὑπὸ δέουσι βαλλόμενον. ἀμέλει καὶ τὰ ἐν τῆ σκηπῆ διελόμενοι, ἐν οἷς ἦν καὶ τὰ βατράχεια τὸ χρωμα πέδιλα τοῦ πρωτοβεστιαρίου, ὄλην ἐκείνην τὴν νύκτα ἐν μωκεῖα καὶ γέλωτι 10 τὰ Ῥωμαίων ἐτίθεισαν πράγματα. ἔτι δὲ καὶ οἶνων δοχεῖα τυμπανοειδῆ ἐκ λύγων διάκενα διαχαλῶντες ἄνωθεν ἐξίσταντο τῶ δούπῳ τὸ στράτευμα, μὴ εἰδὸς ὡς ἐν σκότει τὸ γινόμενον. ταύτῃ τοι καὶ βασιλεὺς τὰ κατὰ σκοπὸν οὐχ ὄρων παραινόμενα, ἄλλως τε μηδὲ χρονοτριβεῖν ἐκεῖσε προθέμενος, 15 Cές ξυμβάσεις τρέπεται. τοῦ τε οὖν Προσάκου καὶ τῆς Στρομύτιζης καὶ τῶν χωρῶν τῶν περὶ Χρύσῳ ἐξίσταται, καὶ μίαν τῶν ἐκ τοῦ γένους συνεννῶσαι οἱ συντίθεται, μὴ γυναικὸς σπανίζοντι. ἀμέλει καὶ εἰσιῶν τὸ Βυζάντιον τὴν τοῦ πρωτοστράτορος θυγατέρα τοῦ συνοικοῦντος ἀπέλευσε, καὶ τῶ 20 Χρύσῳ ταίτην ἐκπέπομφε, νυμφαγωγὸν ἀναδείξας τὸν σεβαστὸν Κωνσταντῖνον τὸν Ῥαδεινόν. τελεσθέντων δὲ τῶν νυμφευμάτων καὶ τῆς γαμηλίου δαιτὸς παρατεθείσης ὁ μὲν Χρύ-

2. μηχανὰς] τετραραίας B. 8. παλλόμενον? 9. τὰ βατράχεια] τὰ πράσινα ὑποδήματα B. 11. καὶ οἶνων] καὶ βουβύλια εὐκαιρα ἔχοντα πέτρας ἐντός, ἅτινα καὶ κυλιόμενα ἐποιούσαν κτύπον μέγαν B. 21. νυμφαγωγὸν] σύντεκνον καὶ πληρωτὴν τοῦ γάμου B.

sparsa letiferum erant malum. et barbari noctu clam e castello egressi machinas quas Romani in tumulis disposuerant deiecerunt, et excubias territas ad protovestiarium Iohannis tentorium fugientes adepti sunt, ut in quoque somno excussus statim e lecto surgeret et trepidus fugeret. praedam in eius tabernaculo repertam partiti, in qua etiam virides calcei erant, insigne dignitatis illius, per totam eam noctem res Romanas deriserunt et subsannarunt. praeterea vacua dolia demittendo sonitu exercitum, quid rei esset in tenebris ignarum, perterrificabant. quamobrem cum imperator non succedere institutum suum cerneret, nec alioqui diutius immorari constituisset, per pactiones Chryso Strummiza et Prosaco finitimisque regionibus cedit; et quamvis uxorem habenti quandam ex cogitatione sua se ei desponsurum promittit. Byzantium reversus protostatris filiam a marito seiunctam Chryso per Sebastum Constantinum Rhadaenum mit-

σος ἐξωροπότει καὶ ἤσθιε τονθευόμενος, ἡ δὲ γυνὴ τὸν τῶν νεονύμφων αἰδουμένη νόμον ἐγκρατῶς εἶχε τῶν παρακειμένων. ἐπιταχθεῖσα δὲ πρὸς τοῦ νυμφίου συμματέχειν ἐκείνῃ βρώσεως, καὶ μὴ οὕτως αὐτίκα δρώσασα, εἰς ὄργην ἐκμαίνει 5 τὸν ἄνδρα. ἀμέλει καὶ πλεῖστα καθ' ἑαυτὸν ὑποβαρβαρίσας D καὶ θυμομαχῆσας ἐφ' ἱκανόν, μεθ' ὑπεροψίας ἔφησεν ὕστερον „μὴ φάγῃς μηδὲ πῆγῃ" Ἑλληνίδι φωνῇ.

2. Τότε δὲ καὶ Σκυθῶν ἔφοδος ἐγγεγένητο μεγίστη τε καὶ φρικαλεωτέρα τῶν πρότερον· εἰς γὰρ τέσσαρα διαιρέ- 10 θέντες στρατεύματα πῦσαν τὴν Μακεδονίαν ἐπῆλθον, ἀποπειρασάμενοι καὶ πόλεων εὐτειγίστων καὶ κορυφῶς ἐπιανόντες ὄρων, ὥστε καὶ τὸ Γάνος τὸ ὄρος διερευνησάμενοι πολλὰ φροντιστήρια ἐσκύλευσαν καὶ μονάζοντας ἀπέκτειναν, μηδενὸς εἰς χεῖρας τολμῶντος ἵνα διὰ δέος, ὅτι καὶ μετ' ἐλαι- 15 τόνων ἔμελλον πρὸς πλείους συμπλέκεσθαι καὶ διὰ τοῦτο τῆς ἑαυτῶν ἐρῶν οὐκ εἶχον ψυχῆς.

Ὁ δὲ βασιλεὺς τὰς θυγατέρας ὄρων ὀργύδας ἐπὶ λέχος 20 δεύτερον διὰ νεότητα καὶ ὄραν σώματος ἐφιλοκρῖνει τοὺς συζευζομένους αὐτῆς αὐταῖς, ὥστε καὶ δυνάστας ἐθνῶν ἐξελέ- 20 γετο τὰ τῶν Χριστιανῶν πρεσβεύοντας, οὓς ὡς πολεμίους P. 329 ἦν δεδιώς. ὀψὲ δὲ τῶν τοιούτων σκεμμάτων μεθαρμοσθεῖς Ῥωμαίοις αὐτὰς ἐκδέδωκε, τὴν μὲν Εἰρήνην συνάψας τῷ Παλαιολόγῳ Ἀλεξίῳ, διαζευχθέντι πρότερον ἥτις ἐννόμως αὐτῷ

10. πᾶσαν τὴν θράκην ἐκούρσειον B. 19. ὥστε καὶ| καὶ ἐξελέγετο καὶ ἀπὸ τῶν πλησιαζόντων αὐτῷ ἐχθρῶν χριστιανῶν ὄντων, καὶ ὡς πολεμίους φοβούμενος B.

tjt. sponsalibus peractis et nuptiali convivio apposito Chrysus strenue potabat et comedebat. uxor vero eius observata sponsarum consuetudine nihil attingebat; et cum ab eo veaci iussa non statim paruisset, ira inflammatus, et multis barbaris verbis per indignationem obmurmuratis, tandem per contemptum Graece dixit „neque edito neque bibito."

2. Sub id tempus Scythae in quatuor exercitus divisi, maiori cum terrore quam unquam prius per totam Macedoniam sunt grassati. munitis etiam urbibus, et montium cacuminibus tentatis, ac monte Gano pervestigato, multa monasteria diripuerunt, multos monachos occiderunt, nemine cum eis ob multitudinem eorum ex periculi metu congrēdi auso.

Imperator vero cum filias suas ob adolescentiam et formam secundas nuptias desiderare videret, delectu ex omnibus gentibus Christianis habito, eos principes praeferebat caeteris, quos metuebat. tandem eo consilio omisso, Romanis eas despondit. Ireneu

ἐγινώσκετο, ὧρας εὖ ἔχουσα, τὴν δ' Ἄνναν συνηρομῶκει Θεο-
δώρῳ τῷ Λάσκαρι, νεανία τολμητία καὶ βραδαίῳ πρὸς ἔργα
πολέμια. ἦν δ' ὁ καιρὸς καθ' ὃν αὐταὶ γεγόνασιν αἱ συνά-
φραι ἐγγίζοντος ἀπόκρεω, καὶ τοῦ κηδεστοῦ βασιλέως οὐκὸν
ἐνσχολάσαι προθεμένου σταδιοδρόμων ἵππων ἀμίλλαις οἱ νεό-5
γαμοὶ ἐνέκειντο θέατρα ἐξαιτούμενοι. διαιτῶν τοίνυν καὶ
βασιλεὺς ἑαυτῷ τε καὶ τοῖς γαμβροῖς εἰς μὲν τὸ μέγα πα-
V. 271 V. 272 V. 273 V. 274 V. 275 V. 276 V. 277 V. 278 V. 279 V. 280
V. 281 V. 282 V. 283 V. 284 V. 285 V. 286 V. 287 V. 288 V. 289 V. 290
V. 291 V. 292 V. 293 V. 294 V. 295 V. 296 V. 297 V. 298 V. 299 V. 300
V. 301 V. 302 V. 303 V. 304 V. 305 V. 306 V. 307 V. 308 V. 309 V. 310
V. 311 V. 312 V. 313 V. 314 V. 315 V. 316 V. 317 V. 318 V. 319 V. 320
V. 321 V. 322 V. 323 V. 324 V. 325 V. 326 V. 327 V. 328 V. 329 V. 330
V. 331 V. 332 V. 333 V. 334 V. 335 V. 336 V. 337 V. 338 V. 339 V. 340
V. 341 V. 342 V. 343 V. 344 V. 345 V. 346 V. 347 V. 348 V. 349 V. 350
V. 351 V. 352 V. 353 V. 354 V. 355 V. 356 V. 357 V. 358 V. 359 V. 360
V. 361 V. 362 V. 363 V. 364 V. 365 V. 366 V. 367 V. 368 V. 369 V. 370
V. 371 V. 372 V. 373 V. 374 V. 375 V. 376 V. 377 V. 378 V. 379 V. 380
V. 381 V. 382 V. 383 V. 384 V. 385 V. 386 V. 387 V. 388 V. 389 V. 390
V. 391 V. 392 V. 393 V. 394 V. 395 V. 396 V. 397 V. 398 V. 399 V. 400
V. 401 V. 402 V. 403 V. 404 V. 405 V. 406 V. 407 V. 408 V. 409 V. 410
V. 411 V. 412 V. 413 V. 414 V. 415 V. 416 V. 417 V. 418 V. 419 V. 420
V. 421 V. 422 V. 423 V. 424 V. 425 V. 426 V. 427 V. 428 V. 429 V. 430
V. 431 V. 432 V. 433 V. 434 V. 435 V. 436 V. 437 V. 438 V. 439 V. 440
V. 441 V. 442 V. 443 V. 444 V. 445 V. 446 V. 447 V. 448 V. 449 V. 450
V. 451 V. 452 V. 453 V. 454 V. 455 V. 456 V. 457 V. 458 V. 459 V. 460
V. 461 V. 462 V. 463 V. 464 V. 465 V. 466 V. 467 V. 468 V. 469 V. 470
V. 471 V. 472 V. 473 V. 474 V. 475 V. 476 V. 477 V. 478 V. 479 V. 480
V. 481 V. 482 V. 483 V. 484 V. 485 V. 486 V. 487 V. 488 V. 489 V. 490
V. 491 V. 492 V. 493 V. 494 V. 495 V. 496 V. 497 V. 498 V. 499 V. 500
V. 501 V. 502 V. 503 V. 504 V. 505 V. 506 V. 507 V. 508 V. 509 V. 510
V. 511 V. 512 V. 513 V. 514 V. 515 V. 516 V. 517 V. 518 V. 519 V. 520
V. 521 V. 522 V. 523 V. 524 V. 525 V. 526 V. 527 V. 528 V. 529 V. 530
V. 531 V. 532 V. 533 V. 534 V. 535 V. 536 V. 537 V. 538 V. 539 V. 540
V. 541 V. 542 V. 543 V. 544 V. 545 V. 546 V. 547 V. 548 V. 549 V. 550
V. 551 V. 552 V. 553 V. 554 V. 555 V. 556 V. 557 V. 558 V. 559 V. 560
V. 561 V. 562 V. 563 V. 564 V. 565 V. 566 V. 567 V. 568 V. 569 V. 570
V. 571 V. 572 V. 573 V. 574 V. 575 V. 576 V. 577 V. 578 V. 579 V. 580
V. 581 V. 582 V. 583 V. 584 V. 585 V. 586 V. 587 V. 588 V. 589 V. 590
V. 591 V. 592 V. 593 V. 594 V. 595 V. 596 V. 597 V. 598 V. 599 V. 600
V. 601 V. 602 V. 603 V. 604 V. 605 V. 606 V. 607 V. 608 V. 609 V. 610
V. 611 V. 612 V. 613 V. 614 V. 615 V. 616 V. 617 V. 618 V. 619 V. 620
V. 621 V. 622 V. 623 V. 624 V. 625 V. 626 V. 627 V. 628 V. 629 V. 630
V. 631 V. 632 V. 633 V. 634 V. 635 V. 636 V. 637 V. 638 V. 639 V. 640
V. 641 V. 642 V. 643 V. 644 V. 645 V. 646 V. 647 V. 648 V. 649 V. 650
V. 651 V. 652 V. 653 V. 654 V. 655 V. 656 V. 657 V. 658 V. 659 V. 660
V. 661 V. 662 V. 663 V. 664 V. 665 V. 666 V. 667 V. 668 V. 669 V. 670
V. 671 V. 672 V. 673 V. 674 V. 675 V. 676 V. 677 V. 678 V. 679 V. 680
V. 681 V. 682 V. 683 V. 684 V. 685 V. 686 V. 687 V. 688 V. 689 V. 690
V. 691 V. 692 V. 693 V. 694 V. 695 V. 696 V. 697 V. 698 V. 699 V. 700
V. 701 V. 702 V. 703 V. 704 V. 705 V. 706 V. 707 V. 708 V. 709 V. 710
V. 711 V. 712 V. 713 V. 714 V. 715 V. 716 V. 717 V. 718 V. 719 V. 720
V. 721 V. 722 V. 723 V. 724 V. 725 V. 726 V. 727 V. 728 V. 729 V. 730
V. 731 V. 732 V. 733 V. 734 V. 735 V. 736 V. 737 V. 738 V. 739 V. 740
V. 741 V. 742 V. 743 V. 744 V. 745 V. 746 V. 747 V. 748 V. 749 V. 750
V. 751 V. 752 V. 753 V. 754 V. 755 V. 756 V. 757 V. 758 V. 759 V. 760
V. 761 V. 762 V. 763 V. 764 V. 765 V. 766 V. 767 V. 768 V. 769 V. 770
V. 771 V. 772 V. 773 V. 774 V. 775 V. 776 V. 777 V. 778 V. 779 V. 780
V. 781 V. 782 V. 783 V. 784 V. 785 V. 786 V. 787 V. 788 V. 789 V. 790
V. 791 V. 792 V. 793 V. 794 V. 795 V. 796 V. 797 V. 798 V. 799 V. 800
V. 801 V. 802 V. 803 V. 804 V. 805 V. 806 V. 807 V. 808 V. 809 V. 810
V. 811 V. 812 V. 813 V. 814 V. 815 V. 816 V. 817 V. 818 V. 819 V. 820
V. 821 V. 822 V. 823 V. 824 V. 825 V. 826 V. 827 V. 828 V. 829 V. 830
V. 831 V. 832 V. 833 V. 834 V. 835 V. 836 V. 837 V. 838 V. 839 V. 840
V. 841 V. 842 V. 843 V. 844 V. 845 V. 846 V. 847 V. 848 V. 849 V. 850
V. 851 V. 852 V. 853 V. 854 V. 855 V. 856 V. 857 V. 858 V. 859 V. 860
V. 861 V. 862 V. 863 V. 864 V. 865 V. 866 V. 867 V. 868 V. 869 V. 870
V. 871 V. 872 V. 873 V. 874 V. 875 V. 876 V. 877 V. 878 V. 879 V. 880
V. 881 V. 882 V. 883 V. 884 V. 885 V. 886 V. 887 V. 888 V. 889 V. 890
V. 891 V. 892 V. 893 V. 894 V. 895 V. 896 V. 897 V. 898 V. 899 V. 900
V. 901 V. 902 V. 903 V. 904 V. 905 V. 906 V. 907 V. 908 V. 909 V. 910
V. 911 V. 912 V. 913 V. 914 V. 915 V. 916 V. 917 V. 918 V. 919 V. 920
V. 921 V. 922 V. 923 V. 924 V. 925 V. 926 V. 927 V. 928 V. 929 V. 930
V. 931 V. 932 V. 933 V. 934 V. 935 V. 936 V. 937 V. 938 V. 939 V. 940
V. 941 V. 942 V. 943 V. 944 V. 945 V. 946 V. 947 V. 948 V. 949 V. 950
V. 951 V. 952 V. 953 V. 954 V. 955 V. 956 V. 957 V. 958 V. 959 V. 960
V. 961 V. 962 V. 963 V. 964 V. 965 V. 966 V. 967 V. 968 V. 969 V. 970
V. 971 V. 972 V. 973 V. 974 V. 975 V. 976 V. 977 V. 978 V. 979 V. 980
V. 981 V. 982 V. 983 V. 984 V. 985 V. 986 V. 987 V. 988 V. 989 V. 990
V. 991 V. 992 V. 993 V. 994 V. 995 V. 996 V. 997 V. 998 V. 999 V. 1000

4. οὐκὸν] μὴ θέλοντος ξυλοκονταρέας καὶ ἐγκράσματα ἀλόγων ποιῆσαι B. 14. μεγίστας] μεγάλας δουλείας τῆς βασιλείας ποιῶν B. 16. πλεγμάτων] ξυλάλογον ποιήσας καὶ χρυσοῦν βλατὴν σκεπέσας αὐτὸ καὶ σαγίσαις ὡς δῆθεν καβαλλικέων αὐτὸ εἰσήλαθε μέσον τοῦ θεάτρου, καὶ ποτὲ μὲν ὡς ἀλογον ἐγείρειτο καμαρώνων καὶ τὸν σφόνδυλον ὑπὸν καὶ τζατζαρίζων καὶ χρεμετίζων, ποτὲ δὲ ὡς καβαλλάριος ἐπὶ ἀλόγου δῆθεν ἐγκαθήμενος καὶ ἐπαιρούμενος. μετ' ὀλίγον δὲ πεζεύσας ἀπὸ τοῦ ἀλόγου ὑποκρίνεται μετὰ ἄλλων εἰτέρας ἀνθρώπων μορφάς. B.

Alexio Palaeologo, cum prius formosam uxorem repudiasset, Annam Theodoro Lascari, adolescenti animoso et bellicosissimo. eae nuptiae cum sub Carnisprivium celebrarentur, imperator, qui decursionibus equestribus supersedere statuisset, sponsis spectacula flagitantibus, ut et sibi ipsi et generis morem gereret, nec magnum palatium nec stadium ingreditur, sed curribus in Blachernium palatium translatis theatrum ex tempore instituit, organa musica in fornicibus disponit; praefecti urbis personam sustinere iubet eunuchum quendam opulentissimum et summis magistratibus praeditum, ordinis senatorii hominem, cuius nomini libens parco. is fabrica, quae vulgo ligneus asinus dicitur, aurato et picturato sago tecta succinctus, extemporale illud theatrum ingreditur. ac eundem equitem magnifice incedentem, et equum leniter progredientem et hinnientem: et paulo post, ut

δραμαίων ὑποκριτῶν, τὸν ἐφιππον ὑποδυσάμενος ἐπαρχον, τὸν
μαπτῆριον ὑποκρίνεται. ἦσαν δὲ οἱ τὸν γυμνικὸν ὑποδύντες ἀγῶ-
να οὐ τῶν ἐξ ἀγορῶν καὶ τριόδων τινές, ἀλλ' εὐπατρίδαι νεανίαι,
πρώτως φύοντες γένειον. ἐθεῦτο γοῦν τὰ σκηναῖα ταῦτα καὶ
5 γελοιώδη ὁ βασιλεὺς παίγνια καὶ ἡ βασιλὶς, καὶ ὅσον αὐτοῖς
τοῦ γένους ἐπίσημον, καὶ τὸ τῆς θεραπείας εὐπαρηρησίαστον
τοῖς δ' ἄλλοις πᾶσα πάροδος ἀποκέκλειστο. ἐπεὶ δ' ἐφει-
στήκει καιρὸς καθ' ὃν ἔδει πρὸς τὸ τρέχειν γενέσθαι τοὺς
τὸν γυμνικὸν ἐκτελέσοντας διάυλον, ὁ μὲν ὑποδὺς τὸν μα-
10 πτῆριον εὐνοῦχος, τὴν μέσσην εἰληχῶς χώραν, εἰς βραχίονας
τῶν χειρῶν ἀνεκάλυψε, καὶ τὸ καταπυγῶδες ἀργύρεον κά-
λυμμα τῇ κεφαλῇ περιθέμενος ἐκ τρίτον ἦν εἰς τὸ θέειν τὰ
μειράκια προσκαλούμενος· ἐστὼς δέ τις ἐξόπισθεν νεανίσκος
εὐγενής, ἀξιώματι λαμπρῷ περιβλεπτός, τοσαυτάκις αὐτὸν
15 τοῦ ποδὸς τῷ πλατεῖ κατὰ τῶν πυγῶν καὶ τῶν γλουτιῶν ἐτυ-
πτεν εἰς ἐξάκουστον ὁσάκις συνιζάνων ἐκεῖνος τὸ τοῦ δρόμου
παρείχειο σύνθημα.

Ἄλλ' οὐπω ἀκριβῶς διηγώνιστο τὰ μειρακιώδη ταῦτα
ἀθύρματα, καὶ οἰκτρὰ τις ἀγγελία τὴν ἐν τούτοις διαδέχεται
20 χαρμονήν. ἣ δὲ ἦν τὸ ἀποσιῆναι τὸν Ἰβρακὸν κατὰ τὴν Φι-

4. τὸν μαπτ.] τὸ Α. 7. ἐπεὶ δὲ καὶ δραμεῖν ἐμελλον τὰ μα-
μουκάδη ἐκεῖνα πρόσωπα μετὰ τοῦ ἀλόγου δῆθεν τοῦ ἐπάρχου,
ὁ μὲν ὑποκρινόμενος τοῦτο εὐνοῦχος ἐξεγύμνωσε τὰς χεῖρας
αὐτοῦ μέχρι καὶ τοῦ βραχίονος, καὶ ἐν τῇ κεφαλῇ φορέσας
ἐξ ἀργύρου φέρεμα ἔκραζε τοὺς νέους εἰς τὸν δρόμον τοῦ
μέσου ἐλθεῖν καμαρώνων δῆθεν καὶ καταπαίξειν καὶ καταπη-
δᾶν τὸ τοῦτο ἄλογον. Ἰστιάμενος δὲ τις ὀπισθεν αὐτοῦ νέος
εὐγενής, ἀφ' ἑξῆς ἔχων λαμπρὸν, καθ' ἕν τὸ τοιοῦτου εὐ-
νοῦχου ἀγαλῆθμα ἔκρουεν αὐτὸν κλωτίζον, ὡς τὸν αὐτοῦ
κτύπον ἀκούεσθαι Β.

olim histriones, deposita equestris praefecti persona peditem vide-
res. qui gymnicos ludos frequentabant, non erant homines circum-
foranei et triviales, sed adolescentes patricii. ea scenica et ridicula
Iudicia imperator et imperatrix spectabant, una cum cognatis et ho-
noriatoribus ministris, caeteris omnibus exclusis. cum tempus cur-
rendi adesset, eunuchus medium locum tenens, manibus ad cubitos
usque nudatis et argenteo tegmine capiti imposito, tertium adole-
scentes ad cursum provocabat. quidam vero nobilis et dignitate illu-
stri praeditus adolescens a tergo eius stans toties eius nates et fe-
mora planta pedis clare feriebat, quoties ille considens certaminis
signum dabat.

His puerilibus Iudiciis nondum absolutis, tristis nuntius Philip-
popoli affertur de Ibanci defectione. is, ut supra diximus, nominat

λιπούπολιν. ὡς γὰρ ἄνωθεν εἶπομεν, μετονομασθεῖς ὄδε Ἀλέξιος καὶ γαμβρός ἐπὶ θυγατρύπαιδι τῆ βασιλεῖ γεγονώς καὶ πλείω τῆς δεούσης ἰσχὺν ὑποδύς στρατηγεῖν εἰλήφει καὶ προστάται τῶν τάξεων αἱ τοῖς ὁμογενέσιν αὐτῷ Βλάχοις περὶ τὴν Φιλίππου ἐπαρχίαν ἀντεκάθητό τε καὶ ἀντεφέροντο. 5 ἀμέλει καὶ τῶν ἐκεῖσε χωρῶν φανείς κύριος ἦγε τὰ πάντα καὶ P. 33o ἔφερεν, ἀγγλίστροφος ὢν καὶ δραστήριος πρὸς ἅπαν σὺνδρομον ἔργον τοῖς ἐν τῇ ψυχῇ κινήμασι καὶ βουλευμασιν. ἤσκει τε εἰς πόλεμον τὸ περὶ αὐτὸν ὁμόφυλον, δωρεαῖς παιάνων καὶ ὀπλισμοῖς κρατύνων, καὶ φρουρίων ἐρυμνῶν ἀνεγέρσει τὰ 10 ἀντικείμενα τῷ Αἴμῳ ὄρει ἀνεπιχείρητα μικροῦ ἀπειργάζετο. βασιλεὺς μὲν οὖν ἐπῆρει ταῦτα μανθάνων, καὶ δι' αἰδοῦς ἐτίθετο τὸν Ἀλέξιον, πολλαῖς καὶ μεγίσταις φιλοφρονούμενος αὐτὸν δωρεαῖς, ἡδέως τε αὐτοῦ ἤκουε, καὶ τὰς αἰτήσεις ἐξεπέριαινε ῥῆδιον· τὰ δὲ παρὰ τοῦ ἀνδρὸς τοῦδε 15 πραττόμενα οἱ περὶ τὸν βασιλέα συνορῶντες καλὰ μὲν ἀπεφαίνοντο εἶναι καὶ ἁρίστως ἔλεγον δοῦσθαι, οὐ μὴν καὶ ἐπὶ B σκοπῷ Ῥωμαίοις συνοίσοντι παρὰ τοῦ πράττοντος γίνεσθαι, ὄθεν καὶ παραινέσεις εἰσῆγον τῇ αυτοκράτορι παραλῦσαι τῆς ἀρχῆς τὸν Ἀλέξιον· μηδὲ γὰρ ἂν βάρβαρον ἄνδρα μὴ πύων πρῶην Ῥωμαίοις πολεμιώτατον οὕτως ἐξαίφνης μεταπεσεῖν εἰς ἀκραιφνή διάθεσιν, ὡς φρουρία καὶ πολίχνια ἐν τοῖς ἐπικαιροῖς νεουργεῖν τόποις, καὶ αὖξιν μὲν τὸ ἐμφύλιον αὐτῷ στρατεύμα, σμικρύνειν δὲ τὸ Ῥωμιαῖκόν, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ

21. πολ. δὲ οὕτως A.

in Alexium mutato desponsaque nepte imperatoris, maiorem quam decuit auctoritatem nactus, et cohortibus praefectus quae Blachis ad Philippopolim resistebant, ac potius locorum illorum dominus factus, suo arbitratu regebat omnia: quippe homo callidus et strenuus, facile quicquid animo destinasset exequens, et populares suos liberalibus donativis saginatos et armis exornatos ad bellum exercebat, et loca monti Haemo finitima firmis castellis ita munita ut ea hostes pene invadere non auderent. quamobrem ab imperatore collaudabatur et magni fiebat, multis amplissimis muneribus afficiebatur, audiebatur libenter; quicquid petiisset, impetrabat. aulici vero illius viri facta egregia et utilia quidem esse fatebantur, sed ad Romanorum utilitatem referri negabant, et imperatori auctores erant adimendi ei magistratus. neque enim hominem barbarum, paulo ante Romanis infestissimum, usque adeo subito mutatum esse tantamque benevolentiam concepisset, ut nova castella et oppida in opportunis locis extruat. neque eum cohortes Blachicas aucturum, Ro-

ὡς δύσχρηστον τιθέναι ἀπόμαχον, εἰ μὴ τις αὐτῷ ἐνέσπαιρτο
 τοῦ τυραννίδι ἐπιβαλεῖν ἔννοια, ἐπεὶ μηδὲ τὰ τινων ἐννοή-
 μιντα φιλεῖν πῶς αἰεὶ ὡς διὰ πυλῶν τῶν χειλέων ἐκφέρεσθαι,
 ἀλλ' ἐν πολλοῖς καὶ φωνῆς τρανότερον ὅσα κέκευθεν ἢ φρὴν
 5 αἰ πράξεις ἐξαγγέλλουσιν. οὐ μὴν εἰς ὧτα ἀκουόντων τὰς C
 σοφὰς ταύτας γνώμης ἦσαν εἰσηγούμενοι· ὁ γὰρ βασιλεὺς V. 272
 ἐχέγγυον εἰς πίστιν τὸν τῆς υἱωνοῦ Θεοδώρας γάμον καθά-
 παξ ὑπολαβὼν οὐκ ἔστιν ὅπως ἐπὶ πᾶσιν οὐκ ἀσφαλῆ τὰ
 πρὸς εὐνοίαν καὶ ἀπρόσκοπον ἔκρινε τὸν Ἀλέξιον, καταγοη-
 10 τευούσης, οἶμαι, κἀνταῦθα τῆς κακοποιοῦ δυνάμεως τῆς ἐπὶ
 τὸ κάταντες αἰεὶ φερούσης τὰ Ῥωμαίων πράγματα. ὡς δ'
 οὐ πολλῷ ὕστερον εἰς ἔργον τὸ δέος ἐκβέβηκεν, ἐννεὸς ἐπὶ
 τοῖς ἠκουσμένοις φανεῖς καὶ μὴ ἔχον ὅ τι καὶ δράσειεν ὡς
 ἀναρροαμέντος τοῦδε τοῦ κακοῦ ἀπροόπτως, καὶ ὅτι τῶν στρα-
 15 τευμάτων ἐργώδης ἡ συλλογὴ, ἐν μὲν τῷ παραντίκα στέλ-
 λει πρὸς τὸν ἀποστάτην Θλαδίαν τινά, τὰ πρῶτα τῶν ὠκειω- D
 μένων αὐτῷ, ὑπομνήσοντα τοῦτον τῶν συνθηκῶν καὶ τοῦ μη-
 δέν τι πώποτε παθεῖν ἀηδὲς καὶ τῶν ἐλπίδων ἀνάξιον, ἐξ
 ὅτου περ αὐτῷ προσκεχώρηκεν· οὐδὲ γὰρ ἦν ἀπογνωσκων
 20 τῆν τῆς γνώμης μεταβολήν. τοῦ δὲ κατόπιν καὶ οἱ νεόνυμ-
 φοι γαμβροὶ τοῦ βασιλέως συνεξήρουν μετὰ γε παντὸς τοῦ
 οἰκιδίου καὶ συγγενικοῦ πληρώματος καὶ τῶν τότε ἐν τῷ
 παλατίῳ εὐρισκομένων στρατιωτῶν. ἀφιγμένος οὖν ὁ βέβη-

γ. Θεοδώρας om A. 17. τοῦτον] τούτω APW. 20. οἱ
 νεόνυμφοι] οἱ δύο νέγαμβροὶ μετὰ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν καὶ
 τῶν συγγενῶν B.

manis immunitis et aliquando etiam ut inutilibus a pugna remotis,
 nisi regni cupiditatem aleret. neque enim omnes ea quae pectore
 lateant ore proferre, sed ipsa facta saepenumero omni oratione evi-
 dentius animi recessus declarare. verum surdo, ut aiunt, fabula nar-
 rabatur. imperator enim neptis suae Theodoraе sponsalia satis firmos
 quasi obsides ratus, de integritate et fide Alexii nihil dubitabat,
 malefica quாரiam vi hic quoque, opinor, mentis oculos perstringen-
 te, cuius impulsu res Romana subinde ruit in peius. ut autem non
 multo post id evenit quod timebatur, eo inopinato nuntio attonitus
 et inops consilii ob difficilem exercitus convocationem, ad seditio-
 sum statim spadonem quendam ei familiarissimum mittit, qui pacta
 et conventa in memoriam ei revocaret; et quod nihil unquam ex eo
 tempore, quo se ad Romanos contulisset, molesti aut spei suae con-
 trarium perpressus esset, admoneret. neque enim de eo reconciliando
 desperabat. eum non longo intervallo secuti sunt imperatoris generi
 cum omni ministrorum et cognatorum comitatu, et militibus qui in

λος εὐνοῦχος πρὸς τὸν Ἀλέξιον οὐ μόνον οὐδέν τι πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ἀρμόδιη διαπραξάμενος, ἀλλὰ καὶ προσεπέρρωσε μᾶλλον ἐκείνον τῇ ἰδίᾳ παρουσίᾳ εἰς ἔργον τὸ ἐν χερσὶ, προσημίνας προπετιῶς τὴν κατ' αὐτοῦ τῶν Ῥωμαίων ὅσον οὐδέπω ἐπέλευσιν, καὶ διδάξας οἷς εἴρηκεν ἀποσχέσθαι μὲν τῶν 5 πεδινῶν ἐπιλαβέσθαι δὲ τῶν ὄρεινῶν, ὡς ἐκείνων σωζειν

P. 331 ἐχόντων καὶ τὸ συναποστὰν ὁμόφωνον σύνταγμα. οἱ δὲ περὶ τοὺς γαμβροὺς τοῦ βασιλέως καὶ τὸν πρωτοστράτορα Μινοῦ- 10 ἦλ τὸν Καμύτιζην ἐδίωξαν μὲν ὀπίσω ἱκανῶς τοῦ ἀγιάριου, καὶ ἦν θουμαστή τις ἢ προθυμία, καὶ πρωταγωνιστεῖν ἤβου- λοντο ζύμπαντες· τὴν δὲ τοῦ καιροῦ ῥοπήν ἀπολέσαντες ἐκ τοῦ διωσθηθῆναι τὸ θῆραμα τὸ πρόθυμον ἔσχασαν. τοῖς μὲν οὖν θερμότεροις ἐπιδιώκειν καὶ οὕτως ἐδόκει καὶ διερευ- 15 νῶν ἐφέποντας οἱ τῶν ὄρειων ἀπέδρα Ἀλέξιος, τοῖς δ' ἀσφα- λεστέροις οὐχ ἦνδανεν ὅπως ἀετοῦ ἔγνη ἀναδιφῶν ἐπιποιτ- μένου πάγοις καὶ ὄρεσιν, ἢ μεταλλῶν ἐρπυσμῶν ὄψεως ἐπὶ πέτραις, ἢ ἐκμαίνειν εἰς συμπλοκὴν χαυλιόδοτα μονιόν, πολ- 20 Β λᾶκις τὸ σιῆθος εἰς διακόντισιν προτεινάμενον, περιελθεῖν δὲ τὰ πολίχνια ὅποσα ἐπεσκευάσε καὶ ἀνήγειρεν ὁ Ἀλέξιος, καὶ θέσθαι βασιλεῖ κατήκοα. καὶ τῆς βουλῆς ταύτης ὡς ἀμεινο- νος κυρωθείσης, τῷ φρουρῷ προσβάλλουσιν ὁ καθ' ὑπόβου- σιν ὄρους ἐν τόπῳ Κριτζιμῷ λεγομένῳ ἐδομήσατο ὁ Ἀλέξιος ἐνθα καὶ πλεῖστα Ῥωμαῖοι καμόντες καὶ φιλοκινδύνως ἀμιλλοῦμενοι οὐκ ὀλίγους ἀνδρας ἀγαθοὺς ἐν τῷ προσύγειν τῷ

2. προσεπέρρωσε] ἐπέρρωσεν B.

palatio reperiebantur. sed nefarius spado ad eum profectus non modo nihil quod ad rem pertineret confecit; sed illum sua praesentia ut coepta persequeretur magis confirmavit, cum temere effutiisset Romanos e vestigio illum invasuros, et monuisset ut campos, ribus relictis salutem suam et popularium montanis locis committeret. imperatoris vero generi, et protostrator Manuel Camyses, alacritate et aemulatione mira seditiosum persecuti sunt: sed opportunitate ob praedam fugatam amissa contentionem remiserunt. ac fervidioribus sic etiam placebat persequi et in montibus quaerere Alexium. prudentiores autem haud consultam putabant aquilae vestigia montes et rupes pervolantis consecrari, aut volumina serpentis in saxo quaeritare, aut aprum dentatum, qui pectus saepe iaculis obtulerit, ad pugnam irritare, sed oppida ab Alexio instaurata et condita recuperanda esse. quo consilio praelato, castellum in loco qui Crizimus dicitur ab Alexio conditum oppugnant; ubi Romani promptissime et fortissime dimicantes multos viros fortes, quorum princeps erat

τείχει τὰς κλίμακας ἀπεβάλοντο, ὧν ἦν πρῶτιστος ὁ Πα-
 λαιολόγος Γεώργιος. ὧσέ δ' ἐξελόντες τὸ ἔρυμα καὶ ἕτερ'
 ἅττα πολίσματα ἐπὶ τῆδε συναφῶς ἐχειρῶσαντο, πῆ μὲν μεθ'
 αἵματος πῆ δὲ καὶ ὁμολογίᾳ τούτων περιγινόμενοι. εὐμήχα- C
 5 ρος δ' ὧν ὁ Ἀλέξιος καὶ πολύχους εἰς ἔργα πολέμια ἄλλα τε
 πλεῖστα κατὰ Ῥωμαίων ἔργα στρατηγικῆς ἐμπειρίας πλήρη
 μαχόμενος ἐπεδείξατο, τέλος δὲ καὶ τοιόνδε τι μεθόδευμα
 μετιῶν δεξιώτατον σὺν ἄλλοις καὶ αὐτὸν χειροῦται τὸν πρω-
 τοστράτορα. πλεῖστα γὰρ ὅσα τῶν ἀγελαίων ζῶων ἐκ τῶν
 10 περιωπῶν εἰς τὸ πεδίον μετενεγκῶν, καὶ ταῦτα παραδούς
 τοῖς πρὸς Αἴμιον ἀπάξουσιν ὁμοφύλων μετὰ καὶ μοῖρας αἰ-
 χμαλώτων Ῥωμαίων ὥσπερ τι σκύλων ἀφαίρεμα καὶ ἀπόδα-
 σμα τῆ ἄρχοντι τῆς Ζαγορῆς Ἰωάννη καὶ χάριν ἀμειβὸν
 ἐσόμενα, ἐπεὶ καὶ σπεισάμενος Ἀλέξιῳ ἐκεῖνος κατὰ Ῥωμαίων
 15 διαθήκας διέθετο, λόχους ἔκτοτε ὑποκαθίστας Ῥωμαίους ἐπά- D
 λευεν· ἦδει γὰρ τὸ ἀρπαλέον καὶ πρὸς κέρδος ἐτοιμοτρε-
 χὲς τῶν ἀνδρῶν, οὐδ' ἦν ἀγνοῶν ὡς αὐτίκα μάλα τοῖς φιλι-
 κοῖς ἐκτυχόντες σφίσι Ῥωμαῖοι τὰς ψυχὰς αὐτοῖς ἐπιθήσου-
 σιν ἐξερεθισθέντες καὶ μηδένα λόγον τῆς σωτηρίας ἐαντιῶν V. 273
 20 ποιησάμενοι. ἀμέλει καὶ εἶχε Ῥωμαίους μετὰ μικρὸν αὐτὰ
 ταῦτα διαπραττομένους, ὅποσα κατὰ νοῦν ἔστρεφεν. ὁ γὰρ
 δὴ πρωτοστράτιωρ ἅμα τῆ ἀκοῇ τῶν δρωμένων ἐκ τοῦ Βα-
 τραχοκίστρον ἀπύρας, ἐνθα ἦν σκηνοῦμενος, ἐς τὸ Βακτού-

9. ἐκ τῶν] ἀπὸ τῶν βουνῶν εἰς τὸν κάμπον Β. 13. χά-
 ριν κανισκίου· ἦδη γὰρ καὶ μετ' ἐκείνου εἰρήνην ἐποίησε Β.
 16. ἦδει] ἐγίνωσκε γὰρ τὸ τῶν Ῥωμαίων πρὸς κέρδος λείψουρον,
 καὶ ὡς ἐτοιμῶς ἔχουσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν θείναι ἐπὶ τοῦ κέρ-
 δους αὐτῶν, μηδένα λόγον ὑπὲρ τῆς σωτηρίας αὐτῶν ποιουμέ-
 ρων Β.

Georgius Palaeologus, in admovendis ad moenia scalis amiserunt. tandem eo expugnato etiam alia quaedam oppida deinceps, alia sanguine profuso, alia deditione ceperunt. Alexius vero, callidus homo et solers bellator, cum alia plurima disciplinae militaris specimina edidit, tum uno insigni stratagemate praeter alios ipsum etiam protostratorem cepit. nam plurimis pecoribus ex speculis in campos agi et a popularibus suis cum parte Romanorum captivorum in Haemum ad Iohannem Zagore principem, cum quo foedus contra Romanos inierat, muneris loco et grati animi ergo duci iussis, Romanis insidias collocavit, rapacitatis et avaritiae eorum et caritatis erga suos non ignarus, praes quibus etiam salutem suam neglecturi essent. nec eum fefellerit opinio. nam paulo post protostrator eo nuntio accepto, Batrachocastro, ubi stativa habebat, Bactunium profectus, specie rei decipitur; et

νιον παρυγίνεται. καὶ τῆ φαινομένη προσσχών, τὸ δὲ σόφισμα τοῦ Ἀλεξίου παμύδραμόν, τὰ ἐν ὀφθαλμοῖς σκυλεύειν διαφῆκε τὸ στράτευμα, καὶ αὐτὸς δὲ μὴ πολεμιστηρίου ἱππῶ ἐποχος ὧν ἐπιπαριῶν ἐθεῖτο τὰ δρώμενα. ἐκ δὲ τούτου τῶν λόγων ἀνακύνθας Ἀλέξιος ὡς ἐς κύκλωμα τὸν πρώ- 5 τοστρίτορα περιείσει, καὶ ὡσπερ ἀμφίβληστρον ἢ σαγήνην τὸ περὶ αὐτὸν ἐκτείνας ὀπλιτικὸν αὐτὸν τε τὸν στρατηγούντι ζωορεῖ, καὶ τὸ κλέμμα τοῦτο τοῦ ἀποστάτου καὶ διακώημα τὴν μὲν περιλειφθεῖσαν Ῥωμαϊκὴν στρατιὰν ἐξετενείρισε τέλειον, τὸ δ' ἀποστατικὸν ἐπτέρωσε πλήρωμα. οὐκέτι γοῦν 10 332 ηὔχορήστου Ῥωμαῖοι ἢ γοῦν ἀπεθάρρουν ἀντιμέτωποι στήναι τῆ Ἀλεξίῳ κατὰ μάχην ἀγχώμαλοι, ἀλλὰ περὶ τὴν Φιλίππου στρεφόμενοι ἡγύπων εἰ μὴ καὶ ταύτην Ἀλέξιος παραστήσεται. ὁ δὲ πρὸς τὸ δοκοῦν οἱ κατωστησάμενος ὅσα πολι- 15 σμιάτιά τε καὶ φρούρια εἰς ὄρων ὑπερβολὰς ἀνεστήκασιν ἀν- 15 τικαθιστάμενα τῆ Ἄιμῳ καὶ ἀνυψούμενα καὶ ταῖς δυσχωρίαις οὐχ ἦτον φιλοτιμούμενα, οὐδὲ τὰ λοιπὰ μένειν ἐπὶ χώρου κατέλιπεν, ἀλλ' ἦν ὑπονοθεύων καὶ ἀφιστῶν Ῥωμαίων ὀπόσα ἐς Μοσυνόπολιν ἐπινένευκε, μέχρι καὶ Ξανθείας αὐ- 20 τῆς, καὶ πρὸς ὄρος τὸ Πύγγιον καὶ ἐπ' Ἀβδηρα παρατεί- 20 Βρουσιν. ἀμέλει καὶ τὸ θέμα τῶν Σμολένων ὑπεποιήσατο, καὶ τὸ ἔμμορα ἐπενέμετο κατὰ καχέκτημα διαδοσίμον, ἐξαιρῶν μὲν Ῥωμαίους καὶ ἀναιρῶν, ἀπ' ἐπίων δὲ καὶ λύτρα διαλυμ-

3. μὴ πολεμ.] βαβαλλάριος ἰσάμενος μετὰ ἀλόγου ἱπποσειλικού Β. 9. περιληφθεῖσαν Α. 21. ἀμέλει] ἀλλὰ καὶ τὸ θέμα τὸ τῶν σμολαινῶν προσέπεισε καὶ ὑπειάγη αὐτῶ, καὶ τὰ περὶ τὸν πύνακα ποταμὸν πλησιάζοντα χωρία Β.

non animadverso Alexii dolo exercitum ea quae in conspectu essent spoliare iubet; ipse equo non bellico circumiens spectatorem agit. tum vero ex insidiis consurgit Alexius, et protostratorem circumventum diductaque suorum acie veluti cassibus implicatum capit. hoc desertoris commento Romani exercitus reliquiae prorsus enervatae, ii vero qui defecerant elati sunt. neque iam Romani eum lacerare aut aggredi audebant, sed iuxta Philippopolim versantes bene secum agi putabant, si urbem defendere possent. verum Alexius, oppidis et castellis, quae in altissimis montibus e regione Haemi sita nec minus impeditis itineribus firma sunt, suo arbitratu constitutis, ne caetera quidem tranquilla esse patiebatur: sed quae ad Mosynopolim vergunt, ad ipsam usque Xanthiam Pangaeum montem et Abdera, ad defectionem impulit, et Smolenorum provinciam subegit; et finitima quaeque fastar contagiosi morbi depascendo, Romanos partim cepit partim sustulit partim pretio dimisit, populares vero suos ultro deditionem

βάνων, τοὺς δ' ὁμογενεῖς ἐκείνῳ προσημιθεμένους ἐκόντας ἐπὶ τῶν σφετέρων μένειν ἑῶν. καὶ ὁ μὲν ἐμπλατυνόμενος ἦν αἰὶ καὶ μακροῦ κακίων τῶν πρώην ἀποσταίων, ἐπεὶ καὶ ἐς τοσοῦτον ἀμύτητος ἤλασεν, ἦν ἀνδρείαν οἱ πλείστοι τῶν βαρβάρων οἶονται, ὡς τοὺς ἐν πολέμῳ ζωγρομένους Ῥωμαίους κατὰ πόγον μελιστὶ διαιρεῖν· ὁ δὲ βασιλεὺς, ὡς ἐξ ὧν ἔδρασε καθυπέδειξεν, ἔρμαιόν τε καὶ χάριεν καὶ κάλλιστον τύχης βράβευμα τὴν τοῦ πρωτοστράτορος ψήθη κατάσχεσιν, ὅθεν τῇ τοῦ ἀνδρὸς ἐπιθέμενος οὐσίᾳ ῥυηφνεῖ καὶ τυραννικῆ ἀντικρυς οὐση, καὶ μηδὲν αὐτῆς ἀναψηλάφητον ἢ ἀνεξερεύνητον ἀφεικώς, ἀλλὰ καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν ὑποδικάσας φρουροῦ, οὐκ οἶδ' ὅ τι δοκοῦν, ἕαρος ὑπολήγοντος ἔξεισι καὶ ἄπεισιν εἰς τὰ Κύψελλα, (3) ὅτε καὶ τὸ περὶ τῶν θείων μυστηρίων ἀνακαλυφθὲν δόγμα πρὸς μοίρας ἐναντίας διέστησε τὸ Χριστῶνυμον, καὶ λαμπρῶς ἐπ' ἀγορᾶς καὶ τριόδων παρὰ τοῦ βουλομένου παντὸς τὰ τιμῆς ὁμοῦ καὶ σιγῆς ἐξεφανλίζετο ἄξια.

Μετὰ γὰρ τὸν Ξιφιλῖνον Γεώργιον, ὃς ἔτεσιν ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν διεκυβέρνησεν, ὁ Καματηρὸς Ἰωάννης τὸν πατριαρχεικὸν εἴληφε θρόνον, καὶ δέον τὸ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Ξιφιλῖνου ἀρξάμενον ὑπολαλεῖσθαι καὶ φύεσθαι δόγμα πρόρριζον ἐκτεμεῖν, καὶ καθυποβαλεῖν μὲν ἀναθέματι τὸν γεννήτορα τοῦτου τὸν ψευδομόναχον Σικιδίτην ὡς αἰρεσιάρχην καὶ νέα ἐπεισάγοντα δόγματα, τοὺς δ' ἄλλους ἐχεμυθεῖν πείσαι

3. καὶ μακροῦ] χείρων καὶ χειρότερος δεῖ ποτε γενόμενος B. 9. ὅθεν] πλουσίω γὰρ σφόδρα ὄντι καὶ πάνυ πολλὰ πλουσίω πᾶσαν τὴν αὐτοῦ περιουσίαν ἀπῆρε καὶ εἰσῆξεν εἰς τὸ βεστιάριον αὐτοῦ B. 10. ἀψηλάφητον?

ficientes pristinas tenere sedes passus est. cum ita subinde cresceret, prioribus hostibus longe peior et crudelior extitit, ad eam progressus immanitatem quam barbari plerique fortitudinem esse censent, ut in computationibus captivos Romanos membratim dissecaret, imperator vero factis suis declarans se protostratoris captivitatem singulare fortunae beneficium iudicare, maxinis eius opibus ac plane regiis direptis, nec ulla re impervestigata relicta, uxore quoque et filio eius in vincula nescio quo consilio coniectis, Cypsella proficiscitur. (3) Eodem tempore dogma de divinis mysteriis vulgatum Christianis in factiones divisit, unde in foro et triviis res veneratione et silentio dignae palam contemnebantur.

Nam Georgio Xiphilino septem annis patriarchatu functo Iohannes Camaterus successit: qui, cum opinio quae sub Xiphilino pullularat radicitus extirpanda, et eius auctor nequam monachus Sicidites ut haeresiarcha et homo seditiosus condemnandus fuisset, et

τῷ καθ' ἑαυτὸν ὑποδείγματι ὡς εἶναι τὸ μυστήριον αὐθις
 μυστήριον, ὃ δὲ λογικαῖς μεθόδοις ἐχρητο καὶ ἀποδείξεισι
 βιαζομέναις εἰς συγκατάθεσιν τὸν προσθιαλεγόμενον ἐν ταῖς
 ὑπερφρεσί καὶ μηδὲν ἔξωθεν δεομένοις ἐπιτεχνήσεως. ἀλλὰ
 καὶ κατηχητηρίους συντιθεῖς λόγους τὴν τῶν νηοτίμων ἡμε-
 ρῶν προθεσμίαν ἐφεστάναι προκαταγγέλλοντας καὶ τοὺς τῆς
 πνευματικῆς πάλης πρὸς τὸν ἀγῶνα ὑπαλείφοντας, ἐν μέρει
 μνημονεύων τοῦ δόγματος ὅπως μὲν συνεζητήθη καὶ τίνα τὰ
 V. 274 παρ' αὐτοῦ δοξαζόμενα καὶ ἅ φασιν οἱ ἀντίφρονες σιωπῇ πε-
 ρεδίδου, οἶμαι τὴν ἀντίφασιν ἐκτρεπόμενος, τῷ δὲ ὄγμاتي
 ἐπιβάλλων ἐκεῖνα κινῶν κατηγόρευεν ἃ οὐδ' ὅλως ἤδεσαν
 P. 333 οὐδ' ἐβάλλοντό ποτε κατὰ νοῦν. ζήτησεως γὰρ οὐσης εἰ τὸ
 μεταλαμβάνομενον ἅγιον σῶμα Χριστοῦ ἄφθαρτόν ἐστιν
 ὁποῖον μετὰ τὸ πάθος καὶ τὴν ἀνάστασιν, εἴτε μὴν φθαρτόν
 ὡς πρὸ τοῦ πάθους, οἱ μὲν ἔλεγον ἄφθαρτόν ὁμολογίαν γάρ
 15 τίνα καὶ ἀνάμνησιν εἶναι τοῦ τεθνάναι τε καὶ ἀναβιωῶναι δι'
 ἡμᾶς τὸν κύριον τὴν τῶν Θεῶν μυστηρίων μετάληψιν κατὰ
 τὸν μέγαν ἐν θεολογίᾳ Κύριλλον, καὶ ὡς ὃ ἂν μέρος τις δέ-
 ζηται, ἐκεῖνον εἰσδέχεται ὅλον τὸν παρὰ τοῦ Θωμᾶ ψηλαφη-
 θέντα, καὶ ὡς ἐσθίεται μετὰ τὴν ἀνάστασιν, καθὼς ὁ χρῆ-
 20 σοῦς τὴν γλωτταν Ἰωάννης φησὶ πρὸς τοῖς ἐπομένοις „ὡ τοῦ
 θαύματος, ὃ ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρὸς καθήμενος ἐν ταῖς χερσίν

4. μηδὲν] τῆς pr A. 13. ἅγιον om A. 14. μὴν om A.
 15. πάθους καὶ τῶν μὲν λεγόντων ἀφθ. A. 21. πρὸς — μετα-
 τίθησιν om A.

aliis ipsius exemplo silentium imperandum, ut mysterium rursus es-
 set mysterium, disserendi arte et demonstrationibus quae adversa-
 rium convincerent, in rebus ingenii humani captum excedentibus et
 artificium respuentibus usus est. composuit etiam orationes catechi-
 sticas, quae dies ieiuniorum instare nuntiarent et sacerdotes ad id
 certamen exhortarentur, mentione inserta, quem dogma illud ortum
 haberit, et quid sentiat ipse exposuit: adversariorum vero dicta
 plane silentio dissimulavit, refutationem, ut arbitror, veritus; et ea
 tribuit adversariis, quae neque norant neque unquam cogitarant,
 nam cum in quaestione esset, utrum Christi corpus post perceptio-
 nem incorruptibile sit, quale post passionem et resurrectionem fuit,
 an corruptibile ut ante passionem, alii dicebant incorruptibile esse,
 quod divinorum mysteriorum perceptio confessio sit et recordatio
 quaedam domini propter nos mortui et redivivi, ut magnus in theo-
 logia Cyrillus tradit; et quam partem quisque acceperit, ab eo
 Christum integrum percipi, quem Thomas palparit, eumque comedi
 post resurrectionem, ut Iohannes Chrysostomus affirmat his verbis „o
 rem miram! qui ad dexteram patris sedet, in nostrum peccatorum

ἡμῶν εὐρίσκεται τῶν ἁμαρτωλῶν" καὶ πάλιν „ἦνθησεν ἐν τῷ B
 νόμῳ, ἠϋξήσεν ἐν τοῖς προφήταις, ὠρίμασεν ἐν τῷ σταυρῷ,
 ἐσθίεται μετὰ τὴν ἀνάστασιν," καὶ πρὸς τούτοις ὡς οὐδὲν
 ἕτερόν ἐστιν ἢ ἐκεῖνο τὸ σῶμα ὃ τοῦ θανάτου κρείττον ἐδεί-
 5 χθη καὶ τῆς ζωῆς ἡμῶν προκατήρξατο· καθάπερ γὰρ μικρὰ
 ζύμη, καθὺ φησιν ὁ ἀπόστολος, ὄλον τὸ φύραμα πρὸς ἐαν-
 τὴν ἕξομοιοῦ καὶ ἰσάζει, οὕτω καὶ τὸ ἀθανατισθὲν τοῦ Θεοῦ
 σῶμα ἐν τῷ ἡμετέρῳ γενόμενον σώματι ὄλον πρὸς ἑαυτὸ με-
 ταποιεῖ καὶ μετατίθησιν. κάκεινα δὲ τῶν τοῦ λαμπιῆρος τῆς
 10 ἐκκλησίας Εὐτυχοῦ προυτίθεσαν ἕτεροὶ „ὄλον οὖν τὸ ἅπαν
 ἅγιον σῶμα καὶ τὸ τίμιον αἷμα τοῦ κυρίου δέχεται, κἂν εἰ
 μέρος τις τούτων δέξεται· μερίζεται γὰρ ἀμερίστως ἐν
 ἅπασιν διὰ τὴν ἔμμιξιν, καθὼς καὶ σφραγίς μία πάντα τὰ ἐκ-
 τρυψώματα αὐτῆς καὶ μορφώματα τοῖς μεταλαμβάνουσιν με- C
 15 ταδίδωσι, καὶ μία μένει καὶ μετὰ τὴν μετάδοσιν, οὐκ ἐλατ-
 τουμένη οὐδὲ ἀλλοιουμένη πρὸς τὰ μετέχοντα, κἂν ἢ τῷ
 ἀριθμῷ πλείονα, ἢ καὶ ὡς μία φωνὴ ὑπὸ τινος προα-
 χθεῖσα καὶ εἰς ἄερα χεθεῖσα καὶ ἐν τῷ ταύτην προομένη
 πᾶσα μένει καὶ ἐν τῷ ἀέρι γενομένη πᾶσα ταῖς ἀκοαῖς
 20 πάντων ἐναπετέθη, οὐδενὸς πλείον ἢ ἕλαττον τοῦ ἐτέ-
 ρου τῶν ἀκουσάντων εἰσδεχομένον, ἀλλὰ ὄλη ἐστὶν ἀδιαιρε-
 τος καὶ ὀλόκληρος παρὰ πᾶσι, κἂν μύριοι τὸν ἀριθμὸν ἢ
 πλείονος ὦσιν οἱ ἀκούσαντες, καίτοι σῶμα ὑπάρχουσα· οὐδὲν

6. φύραμα ζυμοῦ καὶ πρὸς B.
 προυτίθεντων εὐτυχοῦ ὄλον.
 om A. μεταμορφώματα B.

9. δὲ om A, qui mox ἐκκλ.
 11. τίμιον om A. 14. αὐτῆς

manibus invenitur." item „quamcumque partem acceperis, eum totum accipis, qui a Thoma palpatus est." et alio loco „floruit in lege, adolevit in prophetis, maturuit in cruce, comeditur post resurrectionem. neque enim aliud id est quod percipitur, quam illud corpus quod morte superata vitam nostram auspiciatum est. ut enim parum fermenti totam massam fermentat et sibi similem et parem reddit, ut divus apostolus ait, sic immortale factum dei corpus, cum in nostro corpore fuerit, totum id in se commutat et transfert." ait et magnus Euty chius „totum igitur sacrosanctum corpus et pretiosum sanguinem domini accipit homo, etsi horum partem aliquam acceperit. distribuitur enim impartibiliter inter omnes propter immixtionem, ut unum sigillum omnes imagines suas omni materiae imprimat, et unum manet etiam post communicationem, non immixtum, non mutatum in ea in quibus expressum est, etsi numero plura fuerint. eodemque modo una vox ab aliquo prolata et in aere diffusa, in eo qui eam protulit tota manet, et per aërem tota ad aures perfertur, nemine audientem plus minusve percipiente: sed

γὰρ ἑτερόν ἐστι φωνή ἢ πεπληγμένος ἀήρ. μηδεὶς οὖν ἀμφοβολίαν ἔχεται, τὸ ἀφθαρτὸν μετὰ τὴν μυστικὴν ἱερουργίαν
 D καὶ τὴν ἀγίαν ἀνάστασιν καὶ ἀθάνατον καὶ ἅγιον καὶ ζωοποιὸν αἷμα τοῦ κυρίου τοῖς ἀπετύποις ἐντιθέμενον διὰ τῶν
 ἱερουργιῶν ἕλαττον τῶν προειρημένων παραδειγμάτων τὰς 5
 οἰκείας ἐναπομώρηνυσθαι δυνάμεις, ἀλλ' ὅλον ἐν ὅλοις εὐρίσκεισθαι." τῶν μὲν οὖν ταῦτα προτεινομένων καὶ μαρτυρίας
 ἄλλας πλείστας τῆς ἐκκλησίας παραγαγόντων, τῶν δ' ἐκ τῆς
 ἐτέρας μοίρας φασκόντων μὴ καὶ ἀναστάσεως ὁμολογίαν ἀλλὰ
 θυσίαν μόνην τὸ τελούμενον εἶναι, καὶ φθαρτὸν ἀκολουθῆσαι 10
 καὶ ἄνουν καὶ ἄψυχον, μηδὲ τὸν τῆ μεταλήψει προσιόντα
 P. 334 ὅλον δέχεσθαι τὸν Χριστὸν ἀλλὰ μέρος ὡς καὶ μέρος μεταλαμβάνοντα· εἰ γὰρ ἦν, φησίν, ἀφθαρτὸν καὶ ἔνουν καὶ ἄψυχον, ἦν ἂν καὶ ἀναφῆς καὶ ἀθάτατον, μηδ' ὀδοῦσαι κει-
 V. 275 ρόμενον καὶ ἀληθόμενον, οὐδ' ἐν τῷ τμᾶσθαι μηδαμῶς θυσί- 15
 B χεραινον καὶ ὀδυνώμενον, ἐπεὶ καὶ ὡς εἰ τῶν σωμάτων

3. θάνατον A. 6. οἰκείας ἕλαττον ἐναπομώρηνυσθαι δ. B. B. nonne παραγόντων? 9. μοίρας] μερίδος A, μέρους B. 1β. ἐπαι καὶ — ἀφθαρτον] καὶ ταῦτα τοῦ ἱερέως λέγοντος „ὁ τρώγων με ζῆσται, καθὼς ἀπίσταί με ὁ πατήρ, πάτερ [ὁ] διὰ τὸν πατέρα." ὡς περ εἰ μετὰ κακῆς γνώμης καὶ θελήσεως αὐτῶν τὴν τοσαύτην ἄγνοιαν καὶ ἀνοήθειαν ἐσηματίζοντο ἔχαι. τὸ γὰρ βάπτισμα κατὰ τὸ ὁμολῶμα τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ ταφῆ ἔστι καὶ ἀνάδυσις θεοῖ· γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθημεν, Χριστὸν ἐνεδύθημεν καὶ εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν, καὶ ἡ τῶν θεῶν μυστηρίων ἐνέργεια διὰ τῆς πρὸς θεὸν εὐχῆς καὶ ἐπιπέσεως καὶ ἐπιπέσεως τῆς ἐξ οὐρανοῦ χάριτος πληροῦται. ταῦτα γοῦν καὶ ἄλλα λέγουσιν οἱ πενηροί, ἅπαντα ὡς εὐ- θρεῖ καὶ ἀνοφελῆ κατελείψαμεν B.

tota est indivisibilis, et integra apud omnes, et si decem milium numerum superent, quamvis ipsa corpus sit. neque enim aliud est vox quam aer ictus. nemo igitur ambigat, quin incorruptibile post mysticum sacrificium et sanctam et immortalem resurrectionem, sanctum et vivificum corpus, sanguis domini per sacrificia in res solidas impositus, minus quam commemorata exempla suas vires minuens exprimat et totus in totis inveniat." his ergo haec professoribus et alia plurima testimonia Ecclesiae citantibus, alteros, id mysterium non confessionem resurrectionis sed sacrificium duntaxat esse, et proinde corruptibile et amens et inanime; ad quod qui accedat, non totum Christum percipiat sed partem, ut qui partem percipiat. nam si, inquit, incorruptibile esset, etiam mentis esset particeps et animatum et intangible et inaspectabile, neque dentibus scinderetur et moleretur, et in scindendo nullam omnino molestiam aut dolorem sentiret; praesertim cum sacrificus dicat „qui comedit me, vivet. quemadmodum misit me pater, et ego vivo propter patrem." quasi cum malo animo et voluntate tantam ignorantiam et

ἤθελον τὴν ἔγερσιν, ἔφρασκον (εἶδεν δ' ἂν ὄπως) ἐκείνοι
 ἴσασθαι ἡμᾶς μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἀφῆ τε καὶ ὁράσει καὶ
 σχήματι ἀνθρωπείῳ μηδαμῶς ὑποπίπτοντας, ἀλλὰ κατὰ τὰς
 ἀσωμάτους σκιὰς αἰσσοῦντας, καὶ τὴν διὰ τῶν κεκλεισμένων
 5 θυρῶν εἰσέλευσιν τοῦ Κυρίου μὴ θαῦμα ἰσχυρίζοντες εἶναι
 ἀλλὰ τι προσφυῆς καὶ ἐφάρμοστον τοῖς ἀνισταμένοις ἐκ τῶν
 νεκρῶν. τοιοῦτον μὲν ἐν τοῖς γραφείοις οὐκ ἔστιν ὅλως εὐ-
 ρεῖν οὐδὲν, καταδρομὴν δέ τινα ἀναιδῆ καὶ ἀμύρτυρον, ὡς C
 οἷα λεγόντων ἐξ αὐτῆς ἐνώσεως καὶ κοινωνίας ἠφθαρτίσθαι
 10 τὸν κυριακὸν ἀνθρωπον καὶ ἀναλθῆναι εἰς θεότητα, καὶ διὰ
 τοῦτο φρονοῦντες, καὶ τὸ μεταλαμβάνομενον ἄφθαρτον.

4. Ὁ γε μὴν βασιλεὺς τῆ κρείττονι προτεθείς δόξῃ πα-
 ραγένονεν, ὡς ἔφη, ἐς τὰ Κύπελλα, καὶ τὸ συναθροισθὲν
 ἐκέλευε παρσιληφῶς στράτευμα ἄνεισιν εἰς Ὀρσιτιάδα· ἔνθα
 15 καὶ πλείους ἡμέρας ἐνδιατρίψας ἀμηχανίᾳ συνελήητο, τὸν
 μὲν ἀποστάτην ὕρῶν δυσμαχώτατον, τὸ δὲ συνὸν αὐτῷ
 στράτευμα ἀντιθέτως ἔχον καὶ πρὸς μέσην ἐκθνήσκον τὴν τῶν D
 πολεμίων ἐνήχησιν. τοῖς δὲ πολλοῖς καὶ ὄνομα χλευαζόμενον
 ἡ βασιλείος ἐκεῖθεν ἀνελογίζετο ἄφιξις, καὶ μηδὲν τι μηδα-
 20 μῶς χρηστὸν κατορθοῦν, καὶ τὸν βάρβαρον μᾶλλον ἐν τῇ
 ὑποστάλλεσθαι προσεπαίρεσθαι εἰς θρασυτητα. ὃ δὲ τὸ τῶν

11. an φρονούτων? 14. Ὀρσιτιάδα] ἄδριανοπολιν B.

vecordiam se coniunxisse faterentur. nam baptisma pro similitudine
 mortis Christi sepultura est et emersio. quicumque enim in Christum
 baptizati sumus, Christum indulimus, et in mortem eius baptizati
 sumus, et divinorum mysteriorum efficacia per dei adorationem et
 invocationem et gratiae coelestis descensum perficitur. quae et id
 genus alia improborum hominum verba ut impia et inutilia praeter-
 misimus. nam quasi etiam corporum resurrectionem improbant,
 dicebant: ipsi viderint quomodo nos post resurrectionem nullo modo
 sub tactum aspectum et figuram humanam casuros affirmant, sed
 ut in corporeas umbras volaturos et Christi per clausam ianuam in-
 gressum non miraculum, sed aliquid cognatum et aptum resurgenti-
 bus ex mortuis esse asserebant. ac tale nihil prorsus in scriptis re-
 peritur, sed exagitatio impudens et nullis nixa testibus, quasi dicer-
 ent ex ipsa unione et comunione dominicum hominem incorrupti-
 bilem esse factum, proptereaque sentirent id etiam quod perciperetur
 esse incorruptibile.

4. Caeterum imperator meliori assensus parti, Cypsella, ut
 dixi, profectus, et congregato ibi exercitu assumpto, Orestiadem con-
 tendit; ibique complures dies commoratus inops consilii erat. nam
 desertorem oppugnatu difficillimum esse; exercitum suum timore
 percusum audita duntaxat voce hostium emori; imperatoria adven-
 tum vulgo ridiculum haberi, nomen sine ullis successibus, et barbari

πραγμαμάτων ἄγριον καὶ δυσπρόσιτον, ὡς ὁ καιρὸς ἐδίδου, περιποπιζῶν καὶ διασιύων παντοῖος ἐγένετο, καὶ τοὺς αὐτῶ οἰκειοτάτους βιβλιοφόρους ἔπεμπε πρὸς Ἀλέξιον, ἐς συμβάσεις αὐτὸν προσκαλούμενος. ἔστι δ' ὅπη καὶ δολοφονίας ἐφρόντιζε, μηδὲ τοῦ πολέμου παντάπασι μεδιστάμενος. τῆ 5 τοι καὶ τὴν στρατιὰν ἀναλαβὼν καὶ τὴν Φιλίππου ἐπαρχίαν καταλαβὼν περὶ τὸ φρούριον στρατοπεδεύεται τὸν Στενίμαχον, εἰς ὃ πολλοὶ τῶν βαρβάρων συνέφυγον, καὶ διειληφῶς P. 335 αὐτὸ τοῖς στρατεύμασιν ἐξεῖλε τε κατὰ κράτος καὶ τοὺς ἐνόητας ἠνδραποδίστατο. ὁ δ' ἀποστάτης ἀφικέσθαι μὲν ἐς βασιλέα οὐδαμῶς συνετίθετο, ἀλλὰ μηδ' ἂν ἐτέρως σπειούσθαι διετείετο, εἰ μὴ χωρῶν καὶ πόλεων ἔγγραψας αὐτῷ βασιλεὺς ὑπεκταίη ὅπως αὐτὸς ἐχειρώσατο, καὶ τὴν κατηγορημένην αὐτῷ Θεοδώραν μετὰ τῶν ἀρχικῶν ἐκπέμψει παρασήμων. τῶν δὲ συνθηκῶν ὕψι ποτε καὶ τῶν ὄρκων τετε- 15 λεσμένων ὡς ἤτειτο Ἀλέξιος, βουλευέται τι μετέπειτα βασιλεὺς οὐκ οἶδα εἰ στρατηγοῖς καὶ βασιλεῦσιν ἀρμόδιον, οὐς παρὰ πᾶν ἕτερον τὸ εὐορκεῖν τιθέναι περὶ πλείστου χρεῶν τὸν γὰρ Ἀλέξιον θείων ἀκουσμάτων ἀποστολαῖς διὰ τοῦ πρεσβυτέρου τῶν γαμβρῶν Ἀλεξίου πρὸς ἑαυτὸν ἐφέλκυσάμενος 20 μετὰ τὴν τῶν ὄρκων, ὡς ἔφην, συμπλήρωσιν, συνειληφῶς

2. παντοῖος ἐγένετο καὶ om. A. 9. τοὺς ἐνόητας] τοὺς τοπικούς ἐδέμευσεν B. 19. τὸν γὰρ Ἀλέξιον] τὸν γὰρ Ἰσαγγὸν μετὰ τὸ τοὺς ὄρκους συμπληρωθῆναι, πέμψας ὁ βασιλεὺς ἕνα τῶν ἱερέων αὐτοῦ μετὰ τοῦ θείου καὶ ἀγίου εὐαγγελίου ἀλλαγμένον ὡς ἕνα αὐτὸν φέρη πρὸς τὸ τὴν αὐτοῦ εὐλογηθῆναι ἔγγονην, ἰλθόντα τὸν Ἰσαγγὸν ἐκράτησε καὶ ἐν φυλακῇ ἔβαλε. B.

audaciam retro cedendo magis invalescere videbat. tamen temporum difficultates utcumque leniendo, Alexium per fidelissimos suos tabularios ad pactiones invitavit; aliquando etiam per dolum necem ei machinatur, neque a bello penitus recedit. itaque cum exercitu in Philippopolitanam provinciam profectus, circa Stenimachum castellum, quo multi barbari confugerant, castrametatur. quo legionibus circumdato et vi expugnato, captivos in servitutem redegit. desertor vero nec ipse ad imperatorem venire, nec aliter de pace quicquam audire voluit, nisi imperator dato diplomate urbibus et agris ei cederet quas ante occupasset, et desponsam Theodoram cum imperatoris insignibus mitteret. pactionibus et iureiurando vix tandem de Alexii sententia confectis, imperator consilium inquit haud scio an audibus et imperatoribus dignum, quibus iurisiurandi religionem caeteris rebus omnibus antiquiorem esse decet. nam Alexium sacrosancto evangelio misso per generum natu maiorem Alexium ad se

εἶχεν ἐν δεσμοῖς, τὴν „μετὰ ὀσίου ὀσιος ἔση καὶ μετὰ στρεβλοῦ διαστρέψης” Δαβιδικὴν φωνὴν οὐχ ὡς ἔρρέθη ἐπενεγκών. καὶ τοῦδε τῶν τε πόλεων καὶ φρουριῶν ἀπονητὶ περιγίνεται ὧν ἤρχεν Ἀλέξιος, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Μίτον 5 φυγάδα τίθησι. καὶ τοιαῦτα δράσας ἐπάνεισιν ἐς τὸ Βυζάντιον.

Εὐρίσκει δὲ καὶ τὴν σύνευνον Εὐφροσύνην μὴ πάντῃ τὴν οἰκουρίαν ἀσπασμένην, ἀλλὰ κατὰ στασιαστῶν καὶ δη- 276
μοκόπων κακείνην ἀνδρῖσάμενην καὶ ὡς μίτον Πηελόπειον
10 ἀναλύσασαν τὰ παρὰ τινος Κομποστεφάνου ἐξυφανθέντα συστρέμματα. ἦν δ' ἂν οὐκ ἀσπούδαστα ταῦτα οὐδὲ τοῦ ἄγασθαι πόρρωθεν, ὡς ὑπὸ γυναικὸς κατορθούμενα, εἴπερ ἦδεν
σαν μέτρα καὶ ὄροις ὑπήγοντο. νῦν δ' τὸ ἄγαν τυφομανὲς καὶ πολυσπερχὲς τῆς δεσποίνης καὶ τὸ δοκοῦν ἴσως δεόντως
15 ἀκριβοῦσθαι ἤχρειόν τε καὶ διέφθειρεν, ὡς νέφεσιν ἥλιος, τοῖς ἐπιγινόμενοις ἀπενκταίοις ἀφανρούμενα. τροπομένη γὰρ ἐς προγνώσεις τῶν γινομένων ἀρρητουργίαις καὶ μαντεῖαις πρόσέκετο καὶ πολλὰ τῶν ἀθεμίτων εἰργάζετο, ὥστε καὶ τοῦ
20 Καλυδωνίου σὺς τὸ ῥύγχος ἀπέτεμεν, ὃς ἐν τῷ ἵππικῷ χαλκοῦς ἰστάμενος φρίσσει τὴν λοφιὰν καὶ χωρεῖ χαυλιόδους πρὸς λέοντα, καὶ τὸν καλλίνικον Ἡρακλῆν τοῦ Λυσιμάχου ἔργων τὸ κάλλιστον ὄντα, χειρὶ βαλόντα τὴν κεφαλὴν τῆς λε-

1. τὴν — ἐπενεγκών om A. 16. quidni ἀφανρούμενον? 21. τοῦ] τῶν Λυσιμάχου? 22. χειρὶ] τὴν αὐτοῦ κρατοῦντα κεφαλὴν καὶ τὰς τύχας κλαίοντα κατὰ τοῦ νότου καὶ τῆς ῥάχης πολλαῖς μάστιξιν ἐμασίγωσεν. B

pellectum, dato, ut dixi, utrinque iureiurando, in vincula coniicit, Davidica illa sententia „cum sancto sanctus et cum perverso perversus eris” abusus. inde urbibus et castellis citra laborem potitus, fratrem eius Mitum in exilium mittit.

His peractis Byzantium reversus, coniugem Euphrosynen non otiosam desedisse domi reperit, sed homines factiosos et peculatores viriliter ultam cuiusdam Contostephani conatus oppressisse, non contemnendum sane facinus, sed (ut mulieris) potius admiratione dignum, si is sexus intra certos quasi officii limites se cohibere sciret. nunc immodica superbia et curiositas praeceps et rei bene gestae opinio recte facta ut solem nubes obscurarunt. nam cum futura cognoscere vellet, in nefarias divinationes incumbere et multa illicita peragebat. itaque aenei apri Calydonii rostrum praecidit, qui setis horrentibus et exertis dentibus leonem in Hippico invadit; et incitum Herculem, pulcherrimum Lysimachi opus, qui leoninae pelli incumbens capite in manum inclinato suas fortunas deplorat,

οντῆς ὑπεστρωμένης κοφίνῃ καὶ τὰς ἰδίᾳς τύχαις ὀλοφυρόμε-
 Δρον, πολλαῖς κατὰ νότον ξᾶναι διενοεῖτο. Ἡράκλεις τοῦ
 ἀτοπήματος, καὶ παπαὶ τῶν ἐπὶ σοὶ τολμωμένων, ἤρωσ ἄλ-
 κιμιε καὶ μεγαλόθυμε. τίς σοι Εὐρυσθεὺς τοιοῦτον πάποτε
 προῦθῆκεν ἄεθλον; ἢ τίς Ὀμφάλη, ἐπίτριμμα θρώτων καὶ⁵
 κακότεχρον γύναιον, οὕτω σοι ὑπερηφάνως προσενηύκται; εὐ
 ταῦτα δὲ μόνον ἀναιδῶς διεπραττέτο, ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἀν-
 δρεικίων ἀφήρει μύρια, καὶ σφυρῶν καρατομαῖς ἐκαρτό-
 μει ἔτερα. τὸ δὲ τῆς πόλεως πλήθος ἐπὶ τούτοις τί μὲν
 τῆν ταῦτα πρῶσσοσαν ἕβρεσιν; ἔνιοι δὲ τῶν ἀγοραίων καὶ
 τὰ μμηλὰ τῶν πτηνῶν, καὶ ὅσα ἢ φύσις ἐστόμωσσε πρὸς
 μονοσυργίαν, αἰεὶ μίαν ὑποβάλλοντες μάθησιν, καὶ ταύτην
 P. 336 κοινόλεκτον, ἄδειν ἐπὶ στενωπῶν καὶ τριόδων „πολιτικὴ τὸ
 δίκαιον” ἐξπαίδευσαν. ἢ δ’ αὐτὴ καὶ δορᾶν χρυσόπαστον¹⁵
 ἐγχείριον ἔχουσα διεσχισμένην ἐς δάκτυλον, κυνητίαν εἶχον
 ὄρνιθα, καὶ ἐξιούσα πρὸς θήραν ἐπέκλωζε τε καὶ ἐπεθούζε,
 καὶ τοὺς περὶ τὴν θεραπείαν τούτων καὶ κομιδὴν ἱκανοὺς εἰ-
 χον ἐφεπομένους.

Ὁὐ πολὺς δ’ ὁ ἐν μέσῳ καιρός, καὶ Καϊχοσρόης δ’ τοῦ²⁰

7. ἀνεικίλλων APW: B ἄλλων στηλῶν ἰσταμένων τοὺς μὲν τοὺς
 ὄρχεις αὐτῶν ἔκοπτεν, ἄλλα δὲ μετὰ βαρέων κατὰ μεγάλῃς
 προῦων συνέτριβε. 11. ἔνιοι] τινὲς δὲ τῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ καθη-
 μένων καὶ πωλῆα ἐχόντων ἐν τοῖς κλωβίοις κρεμάμενα καὶ μι-
 μοῦμενα ἀνθρωπίνως λαλεῖν, ἐπαιδεύοντο παρ’ αὐτῶν τὴν γω-
 νὴν λέγειν ταύτην „πολιτικὴ τὸ δίκαιον.” B. 15. ἢ αὐτὴ δὲ
 καὶ χειρόριον ἐφόρει χρυσοῦν καὶ ἱεράκιον ἐκράτει καὶ εἰς κυ-
 νήγιον ἐξήρχετο καὶ ἐφώναζε καὶ κατέλεγε τὰ ζαγάρια καὶ πολ-
 λούς εἶχε περικταρίους καὶ ἱερακαρίους μετ’ αὐτῆς κυνηγῶντας
 B. 16. κυνηγέτιδα?

multis verberibus afficere instituit: o rem absurdam, o facinus, he-
 ros illustris et magnanime, contra te susceptum, quis unquam Eu-
 rystheus tale certamen tibi mandavit? quae Omphale, exercitata
 meretrix et malefica muliercula, tam superbe tecum egit? neque hac
 impudentia contenta, aliarum quoque statuarum partes aliquas mu-
 tilabat, nonnullis capita malleis contundeat. urbana vero multitudo,
 quibus obscoenis verbis abstinuit, quibus conviciis eam non pros-
 cidit? quidam etiam ex circumforaneis aves humanarum vocum imita-
 trices sedulo edocuerunt, ut in trivii et angiportis vulgari voce ca-
 nerent, „Politica iustitiam.” eadem aurata chirotheca accipitrem sus-
 tinebat, et in venatu canes inclamabat, cum magno venatorum et
 aucupum comitatu.

Non multo post Caichosroes Iconli satrapes imperatorem adit,

Ἰκονίου σατρίπης ἀπαντᾷ πρὸς βασιλέα, κυρβασίαν ἐπὶ κε-
 φαλῆς ἔχων καὶ στολὴν διηρθισμένην χρυσοῖ ἀμπεχόμενος.
 ἀλλὰ μικρὸν τι περὶ τοῦ γένους τοῦ Πέρσου τοῦδε τὸ λέγειν
 διαλαβὸν τῆς τῶν ἑξῆς ἱστορίας αὐθις ἄψοιτο. τῷ Ἰκονιῇ
 5 Κλιτζασθλάν, ὃς ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἠδυνήθη τὰ μέγιστα
 κἀπὶ πολλοῖς ἀντετάξατο τῷ βασιλεῖ Μανουῆλ καὶ νίκαις δια- B
 πολεμῶν ἐστεφάνωται, πλείους γεγόνασιν νιεῖς. Ἀμάσειαν
 μὲν οὖν καὶ Ἀγκυραν καὶ Δορύλαιον καὶ πόλεις ἄλλας Πον-
 τικὰς εὐδαιμόνας τῷ Μασούτ ἀπεκλήρωσε, Μελιτηνὴν δὲ
 10 καὶ σὺν Καισαρείᾳ Κολώνειαν, ἣ νῦν Τάξαρον λέγεται, ὃ
 Κοππατῖνος διεῖπεν Ἀμινσὸν δὲ καὶ Δούκειαν καὶ παρὰ τους
 πόλεις ἑτέρας ὃ Ῥουκρατῖνος παρείληφεν εἰς ἀρχήν. Καί-
 χοσρόης δέ, οὗ πρὸ βραχέος ἐμνήσθημεν, ἠγεμόνευεν Ἰκο-
 νίου Λυκαονίας τε καὶ Παμφυλίας προϊστάτο, καὶ ὅσα πα-
 15 ρατεῖνει ἐς αὐτὸ Κοτυάειον. ὡς οὖν ὃ Κοππατῖνος τοῦ ζῆν
 παρελέλυτο, περὶ τῆς σατραπείας τοῦδε διαμιλλῶνται ὃ τε
 τῆς Δουκειᾶς κρατῶν Ῥουκρατῖνος καὶ ὃ κατὰρχων τῆς Ἀγκύ- C
 ρας Μασούτ. ἄτερος τοίνυν αὐτῶν ὃ Ῥουκρατῖνος τὸν ἀν-
 τιτρέχοντα ὑποφθάσας κασίγνητον τὸ νίκος ἤρατο, δεξιωτέ-
 20 ραν φύσιν λαχὼν καὶ πολεμοχαρῆς διαφερόντως δεικνύμενος.
 ἀμέλει καὶ μεῖζονος εὐμοιρήσας ὃ Ῥουκρατῖνος ἐντεῦθεν δυ-
 νάμειος τὸν μὲν Μασούτ ὑπενδόντα οἱ καὶ φίλα φρονεῖν συν-
 θέμενον, μέρος τῆς τοπαρχίας ἀφελόμενος, τῆς λοιπῆς χώ-
 ρας ὡς πρώην διαφῆκε προϊστασθαι, τῷ δὲ γε Καίχοσρόῃ

1. κυρβασίαν] ἐφόρει χρυσοῦν φακῶλιν καὶ χρῶχον δλόχρυσον
 B. 9. εὐδαιμόνας] μεγάλας B. 13. οὗ — ἐμν.] ὅδε A.
 16. παρελύετο B.

tiam capite gestans, veste auro interpuncta amictus. verum ubi
 pauca de Persae huius familia disseruero, historiae seriem prosequar.
 Clyzasthiani Iconiensi, qui superioribus temporibus potentissimus
 fuit et multa cum Manuele imperatore bella gessit, multas victorias
 adeptus est, filii plures fuerunt. Amasiam Ancyram Dorylaeum et
 alias beatas urbes Ponticas Masuto assignavit. Melitenen Caesaream
 et Coloniā, quae nunc Taxara dicitur, Coppatinus gubernabat.
 Aminso Docea, et aliis maritimis urbibus Rucratinus potiebatur.
 hic vero Caichosroes Iconium tenebat, item Lycaoniam et Pam-
 phyliam, et quae ad Cottyānum usque pertinent. Coppitāno mor-
 tuo, de eius satrapia Iociae princeps Rucratinus et Masutus An-
 cyranus certant. sed Rucratinus ingenio et rei bellicae peritia
 superior, auctis ea victoria opibus, Masuto cedenti et amicitiam of-
 ferenti, toparchiae parte adeptus, reliqua ut prius tenenda conce-
 sit. sed in Caichosroen magno cum furore impetum fecit, iampridem

μάλα ἐμμανῶς ἐπεφίη, παλαιὸν ὑποτύφων Ἰκόνου ἔρωτα ὡς ἀρχαίου πατρῷου, καὶ τοῦτον ὡς μητροῦθεν Χριστιανὸν μυστατόμενος. πέμπων οὖν ὑπεκοτῆναί οἱ παρήγει τοῦ Ἰκόνου

- D καὶ τῆς ὅλης ἀπαρεῖν δυναστείας, εἶγε βούλοιο εἰ μάλιστα
 V. 277 πράξειν αὐτός, τὰς δὲ πόλεις κατ' ἄνδρα καὶ κατ' ἔθνος⁵
 ἀπειράτους μείναι τῶν ἐκ τοῦ πολέμου δεινῶν· οὔτε κεκομ-
 πασμένος ἦν καὶ ἀνυπέρβλητος τὸν τύφον ὁ βάρβαρος, καὶ
 τὴν ὄφρὸν ὑπερνέφελος, καὶ ὡς ἰὸς πολύφθορος κατὰ πλε-
 στον διασκιδνάμενός τε καὶ διαχεόμενος. πρόσεισι τοῖσιν
 Καΐχοσρόης τῷ βασιλεῖ ἐκεχειρίας γενομένης, τὸν ἑαυτοῦ¹⁰
 τοῦκα κατὰ τοῦτο ἐζηλωκώς, ἐπεὶ κἀκεῖνος τοὺς ἀφ' αἵματος
 ἀδικῶν καὶ ἐπ' αὐτῶν ἀδικούμενος μετὰ τὴν τοῦ φύσαντος
 ἐκεῖνον Μασοῦτ ἀποβίωσιν, ὡς εἰς ἄγκυραν ἱερὰν καὶ στε-
 ρεῖαν χεῖρα δυναμένην ὑπολαβεῖν, τὸν αὐτοκράτορα προσέβλε-
 ψε Μανουήλ. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν οὐ κατόπιν ἐλήλυθε τῶν ἐλ-¹⁵
 πίδων, μᾶλλον μὲν οὖν καὶ ὑπὲρ δόκησιν ἄβραῖς αὐταῖς ἐν-
 τετύχηκε· Καΐχοσρόης δὲ βραχέα ἅττα φιλοφρονηθεῖς καὶ
 τῶν ἐν νῷ οὐδ' ὅσον εἰπεῖν ἐνδεέστερα, μήτε συναρσιν εὐρη-
 κῶς τῆς πρὸς τὸν κασίγνητον ἀντιτάξεως ἐπανέκαμψεν οἴκαδε
 P. 337 ἀλλ' οὐκ ἔφθη καθαρῶς εἰσιῶν τὸ Ἰκόνιον, καὶ τοῦ Ρουκρα-²⁰
 τίνου κατ' αὐτοῦ ἐπιόντος τῆς τε ἀρχῆς ἐκσφαιρίζεται καὶ
 φυγὰς εἰς Ἀρμενίαν παρὰ Λεβούνη γίνεται. τὰ δ' ἐπὶ τού-
 τοις οὐκ ἀμυδρὰ μὲν τὰ τῆς ἐκεῖ παραδοχῆς τοῦ ἀνθρώ-

19. post οἴκαδε cum AB omisi quae vulgo addunt, τοῦτο δὲ καὶ ὁ Μασοῦτ ἐσπέπειτα πεποίηκεν. 20. οὐκ ἔφθη] μήπω δὲ καλῶς εἰς τὸ Ἰκόνιον αὐτοῦ εἰσελθόντος A. 21. καὶ φυγὰς] ἢ δὲ πρὸς τὸν ἕγγα ἀρμενίας τὸν λεβούνην παραγίνεται B.

Iconii, ut paternae sedis, potiundi cupidus, et illum ut matre Christiana genitum odio prosequens. per legatos igitur fratrem monet ut sibi Iconio cedat et toto principatu excedat, si et salutis suae et subiectarum civitatum incolumitati consultum velit. tantus erat fastus, tam immanis arrogantia barbari, et supercilium supra nos arrectum; ita exitiale venenum late diffundebatur. quare Caichosroes factis induciis, patrem suum imitatus, imperatorem adit. nam is quoque mutuis iniuriis cum fratribus suis certans post Masuti patris obitum ad imperatorem Manuelem ut sacram ancoram et salutarem praesidium confugit. verum illum spes sua adeo non frustrata est, ut etiam spe ampliora fuerit consecutus: Caichosroes vero parvam benignitatem et infinito intervallo expectatione sua minorem expertus, nec impetratis contra fratrem auxiliis, domum rediit. sed vix dum Iconium ingressus a Rucratino opprimitur; et patria pulsus ad Lebonem in Armeniam confugit, ubi humaniter et splendide est sus-

πον, ἐπαγωγὰ δὲ μᾶλλον καὶ ἄλλως χαρίεντα, εἴ καὶ ξυνέβη
 σφῶς πολλάκις κατ' ἀλλήλων ἐξενεργεῖν πόλεμον, ἐπεὶ καὶ
 φιλοῦσιν ἄνθρωποι μὴ μόνον τὸ συγγενὲς καὶ ὁμόφυλον πά-
 5 κισ κακῶς ἀλλὰ πῶς καὶ τὸ ἀλλόγλωττον οὐ φανὲν πολλὰ-
 σκις πολέμιον προσιὸν καὶ προσπίπτον φιλανθρωπίας καταύξι-
 οῦν· τὰ δὲ γε τῆς ἀμύνης καὶ τῆς καταγωγῆς ἐς τὴν προ-
 τέραν ἡγεμονίαν ὀλοσχερῶς ὁ Λεβούνης ἀπέπατο, Ῥουκρα-
 τίνῃ σπείσασθαι φάσκων, καὶ μηδὲ τὴν σύναρσιν ἔχειν ὄραν B
 ἀναίμακτον. διὰ ταῦτα τοίνυν ἐς βασιλεῦ Καΐχοσροῆς μετα-
 10 κευώρηκε πάλιν, συλλήψεσθαι οἱ πρὸς τὴν ἀνάρρυσιν τῆς
 ἀρχῆς ὀπωσδήποτε φανταζόμενος. τῶν δὲ κατὰ σκοπὸν αὐ-
 θις διαμαρτῶν Ῥωμαίοις συνῆν, μὴ πᾶν μεταλαγχάνων
 θεραπείας τῆ γένει ἐπεικνίας.

5. Τῇ δ' ἐφεξῆς ἔτει μετὰ Κομάνων πάλιν ἐπεξιόντες
 15 οἱ Βλάχοι, καὶ τὰ κράτιστα τῆς χώρας κείραντες, αἰσινεῖς
 ἐπανελύσαν. τάχα δ' ἂν καὶ ταῖς χερσαίαις πύλαις τῆς βα-
 σιλίδος προσήγγισαν, ἐπ' αὐτὴν τραπόμενοι, εἴ μὴ τὸ χρι-
 στιανικώτατον οἱ Ῥῶς γένος καὶ οἱ τούτων ἀρχικῶς προε-
 δρευόντες, τοῦτο μὲν κατ' αὐθαίρετον ὁρμὴν κινήσαντες τοῦτο
 20 δὲ ταῖς τοῦ ἀρχιποίμενος αὐτῶν λιταῖς ὑπενδόντες, ἀξιάγα- C
 στον οἶον τὸ πρόθυμον ἐπὶ τοῖς Ῥωμαίων ἐπεδείξαντο πρῶ-
 γμασι, καὶ διὰ τὸν τοῦ Χριστοῦ λαὸν τὸν κακῶς ὑπὸ τῶν
 βαρβάρων πάσχοντα ταῖς τοῦ ἔτους πολλάκις ἀπαγωγαῖς καὶ
 ταῖς ἀποδόσει τούτων εἰς ἔθνη τὰ μὴ χριστιάνημα δυσχε-

4. οὐ] καί? 7. λεβούλης A. 18. οἱ ῥῶσοι B.

ceptus. etsi enim multa bella inter se gesserant, tamen solent homines non tantum cognatos et populares afflictos, sed hostes etiam supplices benigne tractare. caeterum eum in integrum restituere prorsus noluit Lebones, quod sibi foedus cum Rucratino intercedere affirmabat, nec incruentum fore auxilium cerneret. quapropter Caichosroes denuo ad imperatorem abit, spe principatus eius ope recuperandi concepta. sed iterum frustratus apud Romanos vixit minori splendore quam pro nobilitate generis.

5. Sequenti anno Blachi cum Comanis impressione in Thraciam facta, et optimis quibusque provinciae partibus vastatis, incolumes recesserunt; ac forsitan ad terrestrem imperatricis urbis portam accessissent, nisi Rossi Christianissima gens eorumque principes, partim sua sponte partim pontificis precibus adducti, admirabili studio pro Romanis oppugnassent, Christiani populi miserti, qui a barbaris male tractabatur, et indignati eum saepius eodem anno abduci et gentibus a Christiana religione alienis venundari. unde Cali-

ράσαντες. ὅθεν καὶ διὰ ταχέων παρασκευασάμενος ὁ τῆς
 Καλιτζῆς ἡγεμῶν Ῥωμανός, ἀγαθὴν τε καὶ πολλὴν ἠθροικίως
 στρατιάν, κατὰ Κομάνων ἐξώρμησε, καὶ τὴν γῆν αὐτῶν κατὰ
 πολλὴν εὐπέτειαν ἐπιῶν ἔφθειρε καὶ ἠφάνισε. καὶ τοῦτο φι-
 λοφρόνως εἰς καύχημα καὶ μεγαλωσύνην τῆς τῶν Χριστιανῶν
 ἀνωμήτου πίστεως πολλάκις διαπραξάμενος, ἤς καὶ τὸ
 βραχύτατον καὶ ὅσον κόκκος σινύπεως μεδίστησιν ὄρη καὶ
 Δμετατίθησι τὰ μετέωρα, τὺς τῶν Κομάνων ἐφόδους ἔστησε
 καὶ τοὺς ἀνήκεστα πάσχουσι Ῥωμαίοις ἀνακωχὴν ἐβράβευσε
 τοῦ κακοῦ, ἀνυπονόητος ἀρωγὴ καὶ ἀσυλλόγιτος συνασπι-
 σμός καὶ φάλαγξ ὡς εἰπεῖν Θεοσύλλεκτος ἔδνει δημοσίῳ φα-
 νεί. πλὴν οὐδὲ τὰ κατὰ τοὺς Ταυροσκύθας τούτους ὁ τότε
 χρόνος παρέδραμεν ἀστασίαστα, κατὰ δ' ὁμοφύλου σφαγῆς
 τὸ ξίφος ἔβαψεν ὃ τε Ῥωμανός οὗτος καὶ ὁ διέπων τὸ Κίαβα
 Ῥούρικας· νίκην δ' ὁ Ῥωμανός ἀπενεγκάμενος, ῥωμαλέος
 ὦν τὸ σῶμα καὶ τὰς χεῖρας δημοστήριος, πολλοὺς καὶ τότε
 V. 278 τῶν Κομάνων κατέτριωσεν, οἱ συνεφήψαντο τῆς μάχης τῆ
 Ῥούρικα, κριτίστη καὶ γενναιοτάτῃ φάλαγξ περὶ αὐτὸν ἔρω-
 μενοι.

Ἄλλὰ χρεῶν μηδὲ τοῦτο παριδεῖν ἀνιστόρητον. ἦν τις
 κολλυβιστής, Καλομόδιος τὴν προσηγορίαν. οὗτος χρημίαισι
 ἐβεβρίθει πολλοῖς, ἀργαλέας καὶ δολιχὰς ἐκδημίας κατ' ἐμ-
 P. 338 πορίαν πολλαχῇ στειλάμενος, κερδαλεόφρων ἄνθρωπος. ἀμέ-
 λει καὶ συγκαθεύδων τῇ φρασκώλῳ καὶ πρίθων τὸ κύμνον

2. γαλιτζῆς B, omisso Ῥωμανός. 14. κίαβε B. 21. κολλυ-
 βιστής] πραγματευτής B.

zae princeps Romanus, magno et forti exercitu subito coacto, in
 Comanorum agrum irrupit, et sine ullo negotio diripuit et vastavit
 omnia; eoque saepius in gloriam et amplificationem inculpatæ Chri-
 stianae fidei, cuius minima pars et grano sinapis par montes trans-
 ponit et sublimia transfert, benigne facto, Comanorum incursionem
 repressit, et Romanis in excidii periculo constitutis auxilium talit
 inopinatum prorsus et improvisum, divinitus omnino procuratum per
 eiusdem religionis populum. caeterum eo anno hi Tauroscythae quo-
 que seditione confictati sunt, et Romanus hic et Ciabae princeps
 Ruricas caede popularium suorum enses imbuerunt. sed Romanus
 homo robustus et strenuus tum quoque multos Comanos cecidit, qui
 optima et fortissima phalange Ruricae opem tulerant.

Sed nec hoc silentio praetereundum est. fuit nummularius qui-
 dam Calomodius nomine, qui longinquis et difficilibus negotiati-
 bus maximam pecuniam acquisierat, homo avarus et sordidus, tan-
 tum non indormiens marsupio et pecuniae postponens omnia. qui

καὶ πάντα τιθεὶς τοῦ χρηματίζεσθαι δεύτερα δέδωκε καθ' ἑαυτοῦ πολλάκις λαβύς τοῖς χρυσοθήραις ἄρχουσιν, ἀνθρώπων εἶναι ὑψηφενέστατος καὶ ὡς κῆπος Ἀλκινόσιος καὶ τῆς ὄρας τὸ ἀκαρές, οὐκ ὄχλην τρέφων ἐπ' ὄχλη σῦκόν τ' ἐπὶ σύ-
 5 κῆ παρέχειν, χρυσὸν δὲ φέρειν ἐπὶ χρυσοῦ, ἐπὶ δ' ἀργυρίου φύειν ἀργύριον. ὁ δὲ φυτὸν ἄντικρυς γνώσεως ἦν, ὡς ἐν Ἐδέμ πεφυτευμένον τῇ ἀγορᾷ καὶ τοῖς τῆς πόλεως στενωποῖς. οὐκοῦν ὡς ἡ ἀνθη τῆς ὀπώρας πάσαι τοὺς γενάρχας ἐδου-
 10 ἐλαγώγησεν, οὕτω δὴ καὶ τοῦ χρυσοῦ τότε τὸ πυρρὸν τοὺς ἐπὶ τῶν βασιλείων χρυσῶνων εἰς τὴν ἐκείνου τρύγην ἐφείλ-
 κυσεν. ἀλλ' ἅμα τῷ Καλομοδίῳ τὰς χεῖρας ἐπέβαλλον, καὶ ἅμα τὴν πόλιν εἰς στάσιν ἀνέσεισεν, μεῖζόν τι τῶν προτέρων πεπορθότες δυστύχημα· οἱ μὲν γὰρ τοῦ καρποῦ δρεψάμενοι καὶ μεταλαβόντες, μηδὲ τὴν λιχνείαν ἐς μόνην τὴν ὕρασιν
 15 περιστήσαντες, τῇ δίκῃ δικαίως ὑπέπεσον, οἱ δὲ μὴδ' ἐμβλέψαι τοῖς χρήμασι φθάσαντες μίτην ἠλέγγθησαν ἐγγανόντες καὶ δίψος Ταντάλειον ἔπασχον. ἔχοντες γὰρ τὴν πηγὴν οὐκ εἶχον καὶ πιεῖν ἐξ αὐτῆς, ἀλλὰ συγνάκις ὠρμηκότες ἀρύσασθαι εὗρισκον τὸ χρυσοῖον τῶν οἰκείων χειρῶν ἀφαντούμενον.
 20 οἱ γὰρ ἀγοραῖοι ἐσπέρας μαθόντες τὴν τοῦ Καλομοδίου κα-
 τύσχισιν καὶ τὸ αἷτιον αὐτῆς ἐπιγνόντες κατὰ φαιρίας ὄρ-
 C

3. ὑψηφενέστατον Α. πλούσιος σφόδρα, χρήματα ἔχων πολ-
 λά, καὶ ἦν τοῖς πολίταις πᾶσι καὶ τοῖς ἐν ἀγορᾷ εὗρι-
 σκομένοις ὡς κῆπος χρυσοῦς καὶ τοῖς πᾶσι θανάτων καὶ
 κυβερῶν τοῖς πραγματείας ποιούσι. ἐπραγματεύετο δὲ καὶ
 αὐτὸς εἰς μικρὰς καὶ ἐπικερδαῖς σιτάτας, ἀλλ' οὐ ποτε κερδα-
 ῶν εἰς τὰς πραγματείας αὐτοῦ καὶ μὴδὲν ἐξοδιάζων ἀλλὰ
 πάντα ποιῶν καὶ πρὸς μόνον ἀποβλέπων τὸ ἐπιουσίγειν χρή-
 ματα. Β. 7. τοῖς] ταῖς? 9. τοὺς ἐπὶ] τοὺς περὶ τὸν βασι-
 λέα εἶχεν ἐς τρύγην ἐφελκυσάμενον Β.

cum pro ditissimo celebraretur, et non ut hortus Alcinoi sicut su-
 per ficum et pyrum super pyrum, sed aurum auro, argentum argento
 cumulatam gignere diceretur, avarorum principum insidiis est appe-
 titus saepe, sed erat idem omnino arbor cognitionis, in foro et ur-
 bis angiportis tanquam in Edem plantata. ut igitur pomi elegantia
 quondam primos parentes nostros in servitutem rededit, sic tum auri
 nitor aulicos ad rapinam invitavit. sed simul et Calomodio manus
 iniecerunt, seditionem in urbe excitarunt, maiorem quam maiores
 nostri calamitatem perpessi. nam illi in solo aspectu contenti, sed
 decerpto et gustato fructu, iure poenas dederunt: hi vero nonnum
 viso auro frustra inhiarunt; et Tantaleam sitim perpessi, cum fontem
 haberent, bibere non potuerunt, sed crebro haurire conati aurum
 ex manibus amiserunt. nam circumforanei, Calomodii captivitate et

θρου ἠθροίσθησαν, καὶ τὸν τοῦ θεοῦ νεῶν εἰσιόντες καὶ τῷ πρώ-
τῳ ἐποφθάντες ἀρχιερεῖ (ἦν δὲ οὗτος ὁ Καματηρὸς Ἰωάννης)
περιστάντες μικροῦ καὶ διασπᾶν ἠπειλοῦν καὶ κύμβαχον ἐκ
τῆς ἐστίας κάτω βαλεῖν, εἰ μὴ ὕσα καὶ σύριγγι τοῖς πρὸς
βασιλέα χρησάμενος γράμμασιν ὡς πρόβατον ἀπολωλὸς ἢ καὶ⁵
ἀπόνομον τὸν Καλομόδιον αὐτοῖς ἐπανακαλέσεται. ὁ δὲ μό-
λις καταστείλας τοῦ λεῶ τὸν θόρυβον τῇ τῶν χειλέων περι-
ψοφήσει καὶ τῷ λαμπρῶς ἐπὶ τούτῳ παθαίνεσθαι ἐπαγγαγεν
αὐτοῖς ὡς ἀμνὸν τὸν ζητούμενον, μὴ τὸν χρυσὸν ὡς δορᾶν
ἀποσυρῆντα παρὰ τῶν συσχόντων αὐτὸν λυκιδῶν, μηδὲ λυ-10
μανθέντα τὴν τρίχωσιν.

D Καὶ τὸ μὲν οὕτως ἀναιμωτὶ προελήλυθεν, ἐξ αἰτίου τρα-
γικοῦ τε καὶ σκυθροποῦ ἐς κωμικὸν κατέληξεν ἀκοᾶς διαχέον
ἄθυρμα καὶ σχηματίζον τὸν κλαυσιγέλωτα· οὐ πολλὰς
δ' ἡμέραις ὕστερον ἕτερον ἀνεργάγη κακόν, ὃ τι καὶ εἰς¹⁵
αἰμάτων προήκουσιν ἔκχυσιν. Ἰωάννης γάρ τις, Λαγῶς τὸ
ἐπώνυμον, ἐκ βασιλέως εἰληφῶς προϊστάσθαι τῆς τοῦ πραι-
τωρίου φρουρᾶς, ἤθελεν ἑαυτῷ τε καὶ τοῖς προοισταμένοις
ἐνθένδε πορίζειν χρήματα· φεῦ τῆς ὑπαρρότητος τῆς γυν-
μης! οὐ γάρ τι πλέον ὁ τῆς ἱστορίας νόμος εἰπεῖν ἐπιτρέ-20
πει μοι. ὄθεν τὰς ψυχικὰς τῶν φιλοθέων οἰκειούμενος δια-
δύσεις, νυκτὸς ἀνίει φρουρᾶς καὶ δεσμῶν τοὺς ἐπὶ κλεπτοσύ-

2. ἀποφθάντες A. 7. καταστείλας] καταστήσας A. τῇ τῶν]
τῆ χειλῇ κτυπῶν καὶ τὰς χεῖρας κρούων B. 21. τὰς ψυχι-
κὰς] τὰ παρὰ τῶν φιλοχρίστων εἰς φυλακὰς πεμπόμενα χρε-
ματα B.

causa eius cognita vesperi, mane tributim convenerunt, et dei tem-
plum ingressi patriarcham Camaterum Iohannem circumsteterunt, tan-
tum non discerpturos eum aut de sinistra praecipituros cominanti,
nisi litteris ad imperatorem datis Calomodium ut ovem perditam aut
aberrantem a grege revocaret. is populi tumultu aegre sopito facun-
dia sua et commiseratione eum quem quaerebant ut agnum reduxit,
non auro pro pelle abrepto a lupis, neque lana direpta.

Atque hic motus citra sanguinem desiit, et ex principio tristi et
tragico in comicum ludum festivamque fabulam est mutatus, fletu in
risum converso. non multis diebus post, aliud malum erupit, quod
ad sanguinis effusionem est progressum. nam Iohannes, qui quidem
cognomento Lagus, praetorii custodiae ab imperatore praefectus, in-
de et sibi et suis pecuniam comparare instituit. o sordidum inge-
nium! nec enim historiae lex me plura dicere sinit. et stipe, quam
homines pii ultro conferebant, in suam rem conversa, noctu celebres
fures vinculis liberatos carcere educebat; qui aedibus clam perlu-

νη διαβροήτους· οἱ δὲ λάθρα τὰς οὐκίας διερευνηότες προσήζον
 ἐκείνη τὰ φάρμακα, καὶ ἄθλον ἀσπείρας ἐκ τῶν οὐλῶν τοῖς
 νυκτιλόχοις διαδιδούς τὰ λοιπὰ οἷς οὐ δέον προσέφερε, τὸν
 πιστὸν ὑπῆρέτην ὁ θεῖς τὸ πᾶν ἄπιστος ἐν τοῖς αἰολμήτοις
 5 σχηματιζόμενος. τούτου δὴ τοῦ Λαγῶ πολλοὶ κατεῖπον ἐς P. 339
 βασιλεία ὡς δρωῶτος ἀνάστα· ὁ δὲ τὴν διώθωσιν ἐπαγγε-
 λόμενος ὡσπερ οὐ δυνάμενος ἀνεβάλλειτο· ὅθεν οὐδαμῶς ἐπὶ
 τοῖς τολμωμένοις ὑποπήσων ἦν ὁ Λαγῶς, ἀλλ' ὡς ἀνεύ-
 θυρον χειρίζων ἀρχὴν ἀναίδην τὰ θεοματῆ διεπράττειο. ἐνόησε
 10 δὲ τῶν ἀγοραίων ἓνα συνειληφώς, μετὰ τὸ πληῆσαι πολλὰς
 κατὰ νότον τριχῶν ὑποδικάσας κουρᾶ, τὸ θεομώτερον τῆς πό-
 λεως καὶ τῆ πυθόνηι ὁμότεχρον πρὸς στυσιωσιν ἀνεηρέτισε. V. 279
 σύγγυσις οὖν τὴν πόλιν κατεῖληφε, καὶ πληθὸς χειρῶν κατι-
 15 λετο τὸν Λαγῶν. ὁ δὲ ὑπὲρ δασύποδα συντομία δρόμου
 χρησάμενος ἐκείθεν ἤφάνισται. ὁ μόντοι λεὼς καὶ οὕτως B
 ἐπισυρρέοντες ὄρωμον τὸν μέγαν εἰσιέναι γεὼν καὶ βασιλεία
 ἕτερον ἀνειπεῖν. προκαταληφθέντος δὲ τοῦ τεμένους πικρὰ
 τῶν εἰς αὐτοῦ φρουρὰν ἀπεσταλμένων πελεκυφόρων, μὴ με-
 20 θιστάμενοι τοῦ προαιτωρίου κατὰ τοῦ κρατοῦντος ἐρεσχελίας
 ἠφίεσαν ἀσπερεῖς. ὁ δὲ μὴ παρὼν τῇ πύλει, ἀλλὰ περὶ τὴν
 Χουσόπολιν ἐναυλιζόμενος, πέμπει μοῖραν τῶν περὶ τὴν φν-

2. καὶ ἄθλον] καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ὀλίγα ἀπὸ τῶν κόμων ἐπιπῶν.
 τὰ δὲ ἐπίλοιπα, ὡς πιστὸς δοῦλος, τοῦ δε θεοῦ ἄπιστος, προσ-
 ἔφερε τῷ τὴν ἐξουσίαν αὐτῷ ἐνεργεῖσθαι. τοῦτον πολλοὶ
 πρὸς τὸν βασιλέα ἐνεκλήμισαν B. 6. ὄρωμα ΔΡW. 13.
 τὸ πληθὸς τῶν ἐπιστημῶν B. 17. γεὼν A.

stratis furta ad illum conferebant. unde praemio furibus distributo,
 reliqua homo facinorosus male collocabat, fideli ministro simulato,
 cum omnibus in rebus deo perfidus esset. huuc Lagum multi apud
 imperatorem sacrilegii detulerunt. qui correctione promissa rem sub-
 inde differebat, quasi viribus destitueretur. unde Lagus ob scelera minime
 trepidans, sed tanquam libero magistratu fungens, aperte facinora deo
 inuisa perpetrabat. quodam vero tempore, cum foraneo quodam multis
 verberibus affecto et raso, audaciorem populi turbam et eiusdem officii
 ad seditionem incitavit. statim igitur orto tumultu, non parva officina
 pars Lagi capiendi causa ad praetorium convolat. sed cum is quovis le-
 pore velocius evanisset, populus nihilominus confluens magnam templum
 occupare et alium imperatorem creare voluit. sed quia aedem sacram
 bipenniiferi praesidii causa eo missi iam occuparant, non digressi a
 praetorio verbis indecoris imperatorem insectati sunt. qui Chrysopoli-
 tum agens partem satellitum ad praetorium occupandum mittit; eo-

λικὴν τοῦ σώματος κατεληφομένην τὸ πραιτώριον. ἔκετο δ' ἐκείσε καὶ ὁ τῆς πόλεως ἐπαρχος Κωνσταντῖνος ὁ Τορνίκης· ἡ δὲ πληθὺς καὶ πρὸς μόνην τὴν αὐτοῦ θεῶν ἐπιτραχυθέντες τὸν τε ἐπαρχον λαϊβόλλαις ἐκτρέπονται καὶ τοὺς σωματοφύ-
 C λικας ἀποπέμπονται. ἐπεὶ δὲ τὰς τοῦ πραιτωρίου ἀνατρέ- 5
 ψαντες πύλας ἄνοιον τοὺς ἔνδον διδύμοι, σκυλεύουσί τε τῶν ἐκείσε Χριστιανικὸν ναὸν, τὸ δὲ τῶν Σαρακηνῶν συναγωγίον ἀνασπῶσιν ἐκ βῆθρων αὐτῶν. καὶ ταῦτα σὺν οὐδενὶ διαπρα-
 ξάμενοι λόγῳ ἐφίστανται τῇ φρουρᾷ τῇ λεγομένῃ Χιλκῆ, κα-
 κείσε τὰ ὅμοια δρώσοντας. στρατιᾶς δ' ἀφιγμένης βασιλικῆς 10
 μεθ' ἐνὸς τῶν τοῦ βασιλέως γαμβρῶν (ἦν δ' οὗτος ὁ Πα-
 λαιολόγος Ἀλέξιος) ἀνασειρίζονται τῆς ὁρμῆς, οὐ μὴν ἀφί-
 στανται τέλει, ἀλλὰ σώμασι γυμνοῖς, εἴτα καὶ βραχεῖς τοὺς
 μεθ' ὅπλων ἐφισταμένους ἔχοντες ὕλκας καταφράκτοις συμ-
 πλέκονται στρατιᾶς, πρὸς οὐδὲν ἀνύσιμον ἢ παρεκτικὸν ἐρ- 15
 γον ἐνκλείας τελευτᾶν ἐλόμενοι. ἦσαν δ' οἱ καὶ τῶν τεγῶν
 D ὑπερφερόμενοι κεράμους κατέφερον, καὶ λίθους ἔνιοι χειρο-
 πληθεῖς ἐπιπέμποντες καὶ οἰστεύοντες ἕτεροι τῇ βασιλείῳ ἀν-
 τεμάχοντο φάλαγγι. ὅλης οὖν τῆς ἡμέρας ἐκείνης μηδὲν τι
 παραλύσαντες τῆς ὄργῆς ὑπενόστησαν πρὸς ἐσπέραν. τῇ δ' 20
 ὕστεραίᾳ οὔτε τι ἐβατιάρισαν ὄλωσ οὔτε πρὸς ἀγῶνα συνέ-
 δραμον δεύτερον.

5 ἐπει] ἐπειτα? 12. οὐ μὴν δὲ παντελῶς, ἀλλὰ μαχόμενοι
 μετ' αὐτοῦ τὴν ὅλην ἐκείνην ἡμέραν, γυμνὸν δὲ τὸ πληθὺς καὶ
 ἀναμάχωντων πρὸς ἀρματωμένους καὶ ταῦτα στρατιώτας ἀνθί-
 σιατο B. 16. τῶν τεγῶν] ἐπάνω τῶν ἀνωγαίων ἀνερχό-
 μενοι B.

demque praefectus urbis Constantinus Tornicius venit. ad cuius so-
 lum conspectum exasperati lapidibus hominem petunt, et satellites
 profigant; et praetorii foribus effractis et captivis emissis Christianam
 illius loci aedem spoliunt, Sarracenorum vero conventiculum a fun-
 damentis evertunt. quae cum sine ulla ratione fecissent, ad castel-
 lum quae Chalce dicitur eodem modo grassari voluerunt. sed cum
 imperatoris gener Alexius Palaeologus exercitum in urbem reduxisset,
 furore nonnihil represso coeptis non plane destiterunt: sed principio
 undis corporibus, deinde paucis armatis ascitis, cum legionibus ferro
 undique fulgentibus congregiuntur, nullo cum fructu et gloria mori-
 turi. erant etiam qui tectis conscensis tegulas deiecerent, et
 lapides quantos vola capit iacularentur. alii sagittas in imperatorium
 exercitum torquebant. ac toto eo die nihil remissa iracundia, sub
 vesperam demum abierunt postridie nec obmurmuravit quicquam
 nec pugnam iterarunt.

6. Ἀλλὰ καὶ τοῦδε τοῦ κακοῦ παρελθόντος, ἐκ τοῦτων Κομνηνῶν τις γένους τῆ βουσιλεῖ ἐπανίσταται, Ἰωάννης τοῦνομα· προκοίλιος θ' ὢν καὶ πιθώδης τὴν πλάσιν τοῦ σώματος τὸν πατρὸς εἰς ἐπώνυμον εἴληχεν. οὗτος τοίνυν τῷ μεγίστῳ νεῷ ἐξάπινα εἰσρυσίς, καὶ τῶν στεφανίσκων ἓνα τῆ κεφαλῆ περιθεῖς οἱ τὴν ἱερὰν ἀμφιπεριζώρηται τρύπεζαν, ἔξεισιν ἐκείθεν· καὶ προσληφθεὶς ὑπὸ τῶν ὁμοτῶν (πλείστοι δὲ ἦσαν οὗτοι, καὶ σχεδὸν τοῦ ἐπισήμου πάντες αἵματος), συνδραμόντων καὶ ὄχλων οὐκ ὀλίγων πρὸς τὴν φήμην τῶν
 10πραττομένων, τὸ μέγα παλάτιον εἰσεῖσιν εὐμαρῶς, καὶ αὐ- P. 340
 τὸς μὲν ἐπὶ θρόνου διακρύψουσιν καθίσας τινὰς ἐπὶ τῶν μεγίστων ὄφρικίων προβάλλεται, ὁ δ' ὄχλος καὶ τοῦ συναποστάματος μέρους τινές, τὰς ἀγορὰς καὶ ἀγυῖας διιόντες καὶ τὰς ἡῖονας καταλαμβάνοντες, βασιλέα Ῥωμαίων ἀπὸν ἀτη-
 15γόρευον καὶ οἰκίας κατέσπων περιφανεῖς. νυκτὸς δ' ἐπιούσης οὔτε τῆς φρουρᾶς, ὡς ἔδει, τῶν ἀρχείων ὁ Ἰωάννης ἐφρόντισεν οὔτε τὰς ἀνατραπέσσας πύλας ἀνέστησεν· ἀλλ' ὡς ἐν τῷ ἀσφαλεῖ καθιστάμενος καὶ μηδένα ἔχων ἤδη τὸν ἀνδιστάμενον, κατὰ δελφίνας ἀναφυσῶν καὶ ὕδατος ὅλα κεράμια
 10ἐκκεκῶν, δίψει ἀμύγη ἐχόμενος οἷα κρεωβριθῆς, ἀπέψα τοὺς ἰδρωῶτας κρουνηθδὸν ἀποστάζοντας καὶ θερμὸν ἀπατμίζοντας. τὸ δὲ περὶ αὐτὸν ὀπλιτικὸν τὴν ἵπποδρομίαν περιὸν ἤλυε B
 τηγάλλως ἐκείσε· οἱ γὰρ ὄχλοι δύναντος ἡλίου κατ' ἀγέλας ὀρνιθῶν διέστησαν, τύχιον διαγελάσαι τὴν ἔω γλιχόμενοι,

9. τὴν om A. 22. τὴν] λαμπρὰν τὴν A. 24. διαγελάσαν A.

6. Hoc quoque malo elapso, quidam ex Comnenia familia contra imperatorem insurgit, nomine Iohannes; qui cum homo ventrosus et doli similis esset, Crassi cognomentum tulerat. is subito in maximum templum confugit; et corolla ex iis quae circum sacram mensam pendent capiti imposita, rursus egreditur, et a coniuratis (qui plurimi erant, et plerique nobilitate insignes) et magnae turbae concursu facile in magnum palatium perductus in aurato solio consedit, et quibusdam maxima officia committit, interim vulgo et parte seditiosorum per fora vicos et littora eum Romanorum imperatorem proclamante et magnificas aedes diruente. nocte instante Iohannes nec palatii custodiam curavit, ut oportuit, nec eversas fores restituit: sed velut adversariis omnibus sublati in tuto collocatus, tanquam delphin anhelans et ob sitim vehementissimam totas amphoras aquae exhauriens, sudorem rivi instar ex vasto corpore decurrentem et fumantem abstergebat. eius vero milites ad Circum equestrem temere deambulabant. nam plebs post solis occasum ut grex avium dissipa-

ὡς αὐθις συνδρομόιτες τοῖς ὑπερηφάνοις ἐπιειπέωσιν αἰκοῖς
καὶ τὴν σφίσι ἐνόντα διερπίωσσι. βασιλεὺς δ' ὅποσον συγ-
γενὲς συνκροίσας καὶ τὸ περὶ αὐτὸν εὐκ' ἰπόλεμον πέμπει
V. 280 κνεφαίως ἐπιθέσθαι τῷ Ἰωάννῃ οὐδὲ γὰρ ἂν ἡμέρας δια-
φανούσης ἤσυχίαν ἀγαπήσειν τὸν τῆς πόλεως ὄμιλον, ἀλλὰ 5
πλείονα πολλῶ καὶ δυσκώδεκτον περὶ τὸν τύραννον συναελθεῖν
ὄρθρῆαίτερον, συλληψόμενον ἐκείνῃ τοῦ ἔργου καὶ πολυμε-
ρῶς αὐτοῖς ἀντιμαχόμενον. οἱ μὲν οὖν πλοίων ἐπέβησαν,
C καὶ τῇ ἀκτῇ προσίσχουσι τῆς μονῆς τῶν Ὀδηγῶν, καίκειθεν
τοῖς πελεκυφόροις συμμίγνυνται τοῦ βασιλέως ὑπασπισταῖς 10
οὐδὲ γὰρ ἦν ὄπλοφόρους διὰ μέσης τῆς πόλεως παρελθεῖν.
καὶ μὴν ἑξάπινα συρραγέντες τοῖς περὶ τὸ θέατρον στασιώ-
ταις τοῦ Ἰωάννου αὐτούς τε ῥαδίως διασκηδάζουσι, καὶ κατὰ
ῥαστώνην πῦσαν τῷ Ἰωάννῃ προσβάλλουσι, κτείνουσί τε ὡς
βύσκημυ πανσώμοις ἐπενεγκόντες πληγὰς, καὶ τὴν κεφαλὴν 15
ἀφελόμενοι τῷ βασιλεῖ προσάγουσι. καὶ ἡ μὲν τῇ κατὰ τὴν
ἀγορὰν ἀψίδι μετεωρίζεται πρὸς θεῖον πάνδημον, ἔτι τοῦ αἵ-
ματος ἀποβλύζουσα, σσηρηυῖά τε δεινὸν καὶ μεμυκνῦτα τὸ
ὄφθαλμῶ· ὁ δὲ λοιπὸς Ἰωάννης ἀρθεὶς ἐπὶ κλίνῃ αἰθρίας
προσιθεται κατὰ τὴν μεσημβρινὴν πύλην τῶν ἐν Βλαχέρναις 20
D ἀρχαίων. καὶ βασιλεὺς τὰς ἄνωθεν αὐτῆς ἀρχικὰς διαίτας
εἰσιῶν ἐθεῖτο κάτωθεν, ὁμοῦ μὲν τὰς ὕψεις διδοῦς τῇ πτώ-
ματι ὑπὲρ βοῦν διψδηκῶτι μεγαλόπλευρον, ὁμοῦ δὲ διαχεό-

8. οἱ μὲν] ταχυνεύσαντες γοῦν οὗτοι καὶ εἰς κότεργον ἐμβάν-
τες κατὰ τὸ παραπόρτιον τοῦ μοναστηρίου τῆς ὀδηγηρίας εἰσ-
έρχονται B. 12. καὶ] καὶ A. 18. μεμυκνῦτα] τοὺς ὄφθαλ-
μοὺς ἀνεωγμένους ἔχουσα B.

ta, ut aurora celerius oriretur optabat, quo locupletum aedes diriperet. imperator vero cognatos, et quicquid bellicosorum hominum secum habebat, misit, ut in tenebris Iohannem opprimerent. nam si diluxisset, urbanam turbam non esse quieturam, sed longe plures et importuniores concursuros ad tyrannum adiutandum et defendendum. quare hi naviculis ad Hodegium monasterium traiciunt, atque inde cum bipennisiferis imperatoris satellitibus se coniungunt (neque enim armatis per forum transire licebat), et circa theatrum factionem Iohannis subito adorti sunt. qua facile profligata, per summum otium ad ipsum Iohannem irrumpunt, eumque tanquam pecudem totis corporibus connixi caedunt, et caput eius imperatori offerunt. id in fornice fori pro publico spectaculo est suspensum, cruore adhuc destillante, cum foedo oris hiatu et clausis oculis. reliquium eius cadaver in lecto collocatum in meridionali porta Blachernii palatii sub dio exponitur. imperator vero e superiori conclavi simul et specta-

μενος τῷ ἡέμυατι καὶ καταλιζονεούμενος τὸ κατόρθωμα. μετὰ δὲ τὸ πῶμα ἐκείθεν ἀρθρὸν κροὶ καὶ ἕρησι βορὰ παρατίθεται, ὃ καὶ θηριῶδες μικροῦ καὶ ἀπάνθρωπον τοῖς ἄπασιν ἔδοξεν· οἱ δ' ἐκ τῆς συνωμότηδος μερίδος τοῦ Ἰωάννου 5 συσχεθέντες, καὶ βασάνοις ὑποβληθέντες ὅπως ἐκρήνωσι τοὺς συνίστορας, δεσμοῖς καὶ φρουραῖς παραπέμπονται.

Ἄλλ' οἷον καὶ τόδ' ἔρεξεν οὗτος ὁ βασιλεύς. ἀνδρὶ τινι παραδούς τριήρεις ἔξ, ἧ ἢ μὲν κλήσις ἦν Κωνσταντῖνος ἢ δ' ἐπίκλησις Φραγγόπουλος, ἐς τὸν Εὐξείνιον Πόντον ἐξέπεμψε, 10 τῷ μὲν δοκεῖν περὶ φορτίον πλοίου τινὸς ἐξετάσσοντα, ἐκ Φάσιδος καταίροντος εἰς Βυζάντιον, περὶ δὲ Κερασσούντα ναυαγήσαντος, τῷ δὲ ὄντι ταῖς ἐς πόλιν τὴν Ἀμινσον καταπλεύσαις ὀλκάσιν ἐπιθησόμενον καὶ τούτων τὰ ἀγώγιμα προ- P. 341 νομεύσοντα. ὁ δὲ κατ' ἐπίταγμα τὸ βασιλικὸν ἐς τὸν Εὐ- 15 ξείνιον ἀναπλεύσας οὐδεμιᾶς φεῖδεται νηός, ἀλλὰ πάσας σκυλεύσας, ὅσαι τε ἐς Βυζάντιον ἐμπορευμάτων πλήρεις κατήγοντο, καὶ ὅσαι αὐθις ἀνήγοντο ἀποδιδόμεναι τὰ ἐαυτῶν καὶ ἄλλ' ἅττα ἐνθέμεναι, μετὰ δύο μῆνας ὑπέστρεψε, τινὰς τῶν ἐμπόρων μαχαίρᾳ ὑποδικάσας καὶ τῷ βυθῷ παραπέμψας, ὧν 20 τὰ χρήματα αὐτὸς ιδιώσατο, τοὺς δ' ἄλλους ὑπέρου γυμνοτέρους ἀποπεμπάμενος. οἱ δὲ τὴν πόλιν εἰσιόντες πολλακίς

5. βασάνοις] μαστιγωθέντες B. 7. ἀνδρὶ τινι φραγγοπάλω μὲν ὀνομαζομένῳ B. 9. ἐς τὸν] πρὸς τὴν λεγομένην μαύρην θάλασσαν ἐξέπεμψε, τὸ μὲν φαινόμενον διὰ γέμον τινὰς καραβίου ἀπὸ τοῦ τάνα ἐρχομένου πρὸς κωνσταντινούπολιν καὶ περὶ τὴν κερασσούνταν ναυαγήσαντος B. 17. ἀποδόμεναι? 20. ὑπέρου] κοπάρου B.

culo illo fruebatur cadaveris instar vasti tauri tumentis, simul et tanto successu cum insolentia laetabatur. cadavere inde sublato et canibus ac volucris proiecto, quod omnibus fere immane et inhumanum facinus visum est, coniurati eius comprehensi et quaestionibus adhibiti, ut conscios nominarent, in vincula et carceres coniciuntur.

Fecit et aliud imperator, nescio quale. Constantinum quendam Francopolulum cum sex triremibus in Pontum Euxinum misit per speciem de mercibus navis cuiusdam, quae ex Phaside Byzantium navigans iuxta Cerasuntum fracta esset, inquirendi, re vera autem ut oneraria navigia, quae Aminsum appellerent, spoliaret. is, ut iussa imperatoris exequeretur, nulli navi parcat: sed spoliatis omnibus quae et Byzantium plenae mercibus ibant, et suis rebus venditis et aliis impositis inde recedebant, post bimestre in urbem rediit, quibusdam negotiatoribus occisis et in mari demersis, quorum pecuniam sibi vendicavit, caeteros Leberide nudiores dimisit. ii urbem et palatium ingressi saepe suas iniurias conquesti sunt, et cum luminibus sacras

μὴν ἰκέτευσαν ὑπὲρ ὧν παρὰ δίκην πεπόνθασιν, ἀρχεῖοις
 προσιόντες καὶ θείοις μετὰ φώτων τεμένεσι παραβάλλοντες,
 Βούκ εἶχον δὲ τὸν βασιλέα πρὸς οἴκτον ἐπιρρηπῆ, τὰς αὐτῶν
 ἐμπορίας καθάπαξ ἐξαργυρώσαντα καὶ τῇ αὐτοῦ ταμείῳ ἐγ-
 καταθέμενον. οἱ δὲ Ἰκονίου τοίνυν ὀρμώμενοι ἔμποροι τῶν⁵
 ῥουκρατίνῳ προσίασιν, καὶ πέμψας οὗτος ἐς βασιλέα τὰ τού-
 των ἀπήγει χρήματα· ἦν δὲ καὶ λόγος τότε περὶ σπονδῶν.
 βασιλεὺς δὲ ἀποστάτην ὀνομάζων ἑαυτοῦ τὸν Φραγγόπουλον,
 τῆς οἰκειᾶς γνώμης ἀπήγειν ὄσα οὗτος ἀνοσιούργησεν, ἐπὶ
 ψεύδει τὴν ἐλπίδα τιθέμενος καὶ τῇ ἐναργείᾳ τῶν πραγμά-¹⁰
 των ἀντιμαχόμενος. τελεσθείσης δὲ τῆς ἀγάπης ὁ μὲν ῥου-
 κρατίνος μεθ' ἐτέρων αἰτήσεως φόρων καὶ μινῶν ἀργυρίου
 προσειλήφει πενήκοντα εἰς ἀπόδομα ὧν οἱ ἔμποροι ἀφηρέ-
 θησαν, ὁ δὲ βασιλεὺς φωρᾶται μεθ' ἡμέρας τῇ ἐκείνου ἐπι-
 C βουλευῶν ζωῆ. μεγίσταις γὰρ ὑποσχέσεσι Χασισίον τινα ἐλα-¹⁵
 φρίσας, καὶ τούτῳ ἀμαθῶς, ὡς ἐς φιλίαν ἀστάθμητος, ἐγ-
 χειρίσας γραμμῆτιον ἐρυθρόγραφον, ἐκπέμπει τὸν ῥουκρα-
 τίνον ἀναιρήσοντα. συλληφθέντος δὲ τοῦ Χασισίου καὶ τὸ
 γράμμα καὶ τὸ δρᾶμα ἐκφήναντος, παρεβιάθησαν μὲν αἱ
 σπονδαί, πολλαὶ δ' ἐκ τῶν Τούρκων ἐπιδρομαὶ διὰ τὴν τοι-²⁰
 αὐτὴν αἰτίαν ταῖς ἐφίαις ἐπανεφύσαν πόλεις. καὶ Μιχαὴλ δὲ
 V. 281 τις ἐκ νοθείας υἱὸς Ἰωάννου τοῦ σεβαστοκράτορος, τῆς ἐπαρ-
 χίας Μυλάσσης φυρολόγος ἀποσταλεῖς, νέος ὢν καὶ αὐθάδης

1. ἀρχεῖοις] κατέφυγον καὶ πρὸς πατριάρχην καὶ μοναχοὺς
 πνευματικούς B. 12. μινῶν] ἀσήμους λίτρας B. 15. χά-
 σισίον APW.

aedes frequentarunt. sed nihil ab imperatore impetrarunt, qui bonis
 illis iam venditis pecuniam in fiscum redegerat. quare Iconienses ne-
 gotiatores Rucratinum adeunt, qui per legatos res eorum ab impe-
 ratore repetebat, pacis quoque mentione facta. imperator vero Fran-
 copulum defecisse causatus nefaria illius facinora a se removebat, spe
 in mendacio collocata et rerum veritate dissimulata. pace facta Ru-
 cratinus praeter annui tributii pactionem etiam L minas argenti accep-
 pit, quas spoliatis mercatoribus restitueret. imperator vero post dies
 aliquot Rucratini vitae insidiarum deprehensus est. nam Chasium quen-
 dam maximis pollicitationibus impulsus levis amicitiae cultor cum ru-
 bricatis litteris ad eum tollendum ablegat. verum capto Chasio, litte-
 ris deprehensis et omni fabula explicata, ruptum est foedus; eaque
 de causa Turcae multas Orientales urbes infestant. ad haec Mi-
 chael quidam, Iohannis sebastocratoris nothus filius, ad exigenda My-
 lasseuae provinciae tributa missus, homo adolescens et contumax, de-

τοῦ βασιλέως ἀπίσταται. πολέμη δὲ ἤιτηθεις καὶ φυγῶν τῷ Ῥουκρατίνῳ προσρύεται, καὶ τῷ τοῦ βασιλέως μίσει προσδεχθεις ἀσμενέστατα, στρατείαν ἐξ ἐκείνου δεχόμενος, τὰς Μαιανδρικὰς πόλεις πολυτρόπως εἰσίνετο, χείρων τῶν 5 ἄλλοφύλων καὶ νηλεέστερος ἀνδροφόνος δεικνύμενος. εἴ τι δ γοῦν αἰτιώτατον τοῦ τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν ἐς γόνυ καταπεσεῖν καὶ χωρῶν καὶ πόλεων χειρώσεις παθεῖν, ὕστατα δὲ καὶ αὐτὴν ἐξαπολωλέναι, τοῦτο οἱ ἐκ Κομνηνῶν γεγόνασιν ἀφιστάμενοι καὶ βασιλειῶντες· παρὰ γὰρ ἔθνεσι καταλούσι-
10 τες μὴ φίλια Ῥωμαίοις νοοῦσι τῆς πατρίδος ἦσαν πανώλεια, καίπερ ἐν τῷ παρ' ἡμῖν μένειν πράγμασιν ἐγχειρήσειν ἐλεῖν τε καὶ κρατήσειν ἀνεπιτηδειότατοι ὄντες καὶ πάντων ἀχρεϊότατοι καὶ σκαιότατοι.

Διὰ δὲ τὴν τοῦ Μιχαὴλ νεωτέρισιν περὶ μῆνα τὸν φυλ-
15 λοχόον ἐξείσιν εἰς ἕω Ἀλέξιος, ὑποστρέφων δ' ἐκεῖθεν παρενέβαλεν εἰς τὰ Πύθια, τοῖς θερμοῖς ἐνηξόμενος ὕδασιν. ὡς δ' ἄλλοι εἶχε λουτήρων καὶ κρατήρων, ἐρῶ καὶ μακροτέρου πλοός· διημφισβήτητον γὰρ παρὰ τῷδε τῷ ἄνακτι καὶ ἀνά P. 34a
μέρος ἐκράτουσιν αἱ ἐπίγειοι καὶ ἐνάλιοι χάρτες, καὶ λαμπρὰν
20 ἀνεδοῦντο τὴν νίκην. νῆα τοίνυν εἰσιῶν στρατηγίδα εὐθύ

5. Εἰκε γοῦν κακὸν εἰς τὴν τῶν Ῥωμαίων βασιλείαν συνέβη γενέσθαι τὸ κατὰ ταύτης κλίνας καὶ πεσεῖν καὶ πόλεις καὶ χώρας ἀπολέσθαι; ὕστερον δὲ καὶ αὐτὴν τὴν βασιλείαν ἀφαιρηθῆναι, τοῦτο οἱ κομνηνοὶ ἀγγελοὶ ἐποίησαν βασιλεύσαντες τοῖς γὰρ πλησιάζουσιν ἔθνεσι μὴ κατὰ τὸ πρόπον αὐτοῖς ἐνεργοῦντες τῆς αὐτῶν πατρίδος δάδθρευτῆρες ἐγένοντο, καὶ ταῦτα ἐξουσίαν ἔχοντες πρὸς τὸ ποιεῖν τὰ τῆς βασιλείας ἀξία, αὐτοὶ δὲ καὶ ἀνεπιτήδαιοι καὶ ἀχρεῖοι καὶ κακογνώμονες πρὸς τὴν τῆς βασιλείας οἰκονομίαν ἐφάνησαν. Β.

ficit: sed praelio victus et fugatus ad Rucratinum se confert. a quo imperatoris odio cupidissime susceptus, acceptoque exercitu, Maeandricas urbes variis affligit modis, barbaris ipsis crudelior. quodsi ulla gravissima causa fuit, cur Romanum imperium labefactatum urbes atque provincias amiserit et ipsum denique corruerit, Comnenii regni cupiditate ad hostes deficiendo eam suppeditarunt. nam cum ad gentes Romanis inimicas confugerent, patriae perniciēs erant, quanquam apud nos rebus gerendis et administrando imperio ineptissimi et stolidissimi.

Caeterum Alexius Novembri mense contra Michaelē in Orientem profectus in reditu ad Pythia castrametatus est, ut calidis aquis innaret. balneis et crateribus satius longiorem navigationem desideravit. nam in eius animo terrestrium et marinarum voluptatum cupiditas ex aequo certabant, nunc his nunc illis vincentibus. concessa

τῶν νησιδίων διαπλωΐζεται ἢ ἄγχιστα τῆς Κωνσταντίου ἀμφιρρέονται, τὸν Ἀστακηνὸν κόλπον ἀφείς περιπλεῖν λαίλαπος δ' ἀνεγερθείσης ἐξυΐφνης καὶ μετεωρισάσης τὸ κύμα ὕρθον τὸ πλοῖον ἐκ πρῶρας ἐπὶ πρύμναν αἶρεται καὶ μικροῦ καταδύεται, ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπικλυζόμενον. ἐθορύβουν μὲν 5 οὖν οἱ πλωτῆρες καὶ ἰδρῶσι περιερρέοντο, βοαὶ δὲ τῶν ἐμπλεόντων καὶ θεοκλυτῆσεις ἦσαν, οἰμωγαὶ τε καὶ ὄλογυαὶ διωλύγιον ἐξηκούοντο· συνέπλεον δὲ βασιλεῖ πάσαι τε καὶ B πάντες ἐπιτήδειοι, οἷς καὶ ποθεινὴ μὲν ἢ γῆ τοῖς βυδιζουσι, ποθεινὴ δὲ καὶ αὐτοῖς ἐδόκει τις ἐντυχεῖν. πολλὰ δὲ καὶ 10 παντοῦ διακινδυνεύσαντες ἀγαπητῶς καὶ μύλις περὶ τὴν Πρίγκιπον διωσώζονται, ἐκ δὲ ταύτης τοῦ κύματος ἤρεμήσαντος ἐς Χαλκηδόνα καταιΐρουσιν· ἔνθα τοῦ ἰλίγγου ἀνθεθέντες καὶ τὴν ἄλμην ἀποπτύσαντες, καὶ λήθης βυθῷ παραδόντες τὰ χαλεπὰ τοῦ κινδύνου καὶ φοβερά, ἐς τὸ μέγα δια- 15 περαιούνται παλάτιον, ἀμίλλας τελέσοντες ἵππων καὶ θεύτροις τὸν δῆμον δεξιωσόμενοι. ὡς οὖν εἰλήφει πέρας καὶ τῆδε, βασιλεὺς μὲν ἀπελθεῖν ἐς Βλαχέρνας αὐτίκα ἤθελε, τῆς δὲ τῶν Ῥωμαίων ἀκαιρίως προσισταμένης (οἱ γὰρ ἐς C ἡμᾶς αὐτοκράτορες καὶ μέχρι βηματίσαι τὴν τῶν ἡστρων θέ- 20 σιν περιεργάζονται) τὴν πρώτην τῶν νηστειῶν ἐβδομάδα τῆ

2. τὸν κόλπον τῆς νικομηδείας B. 5. ἐθορυβήθησαν οὖν οἱ
 γαστρίαι B. 9. οἷς καὶ ἢ ἤχοντο γοῶν καὶ ἐπεθύμουν τὴν γῆν
 ἰδεῖν B. 13. τοῦ ἰλίγγου ἀνεθ.] ἀποσκοτισθέντες B. 19.
 Ῥωμαίων] χρόνων margo W et codicis Par. 20. μέχρι με-
 τακινήσεως μικρᾶς B.

igitur navi imperatoria, recta ad parvas insulas passim iuxta urbem sitas contendit, Astacenum sinum circumvectus. orto autem subito turbine, fluctu in altum erecto, navis a prora in puppiae sublata propemodum submergitur, undis undique urgentibus. nautae tumultuari, sudare vectores, vociferari, deum invocare, suspirare, clare eiulare. vehebantur enim una omnes imperatoris familiares utriusque sexus, terrae videndae et attingendae cupidissimi. post multos labores et pericula vix optatissimam principis insulam attingunt. ex ea, tempestate sedata, Chalcedonem traiciunt. ubi vertigine posita et sanguine reiecta, timoribus et periculis oblivioni traditis, in magnum palatium transeunt ad edendos Circenses ludos et populum spectaculis exhilarandum. quibus finitis imperator statim in Blachernas se conferre voluit: sed quia tempus incommodius obstabat (nam nostri temporis imperatores nec minimam mutationem astris inconsultis instituant), primam ieiuniorum hebdomadem in magno palatio haud us permansit. ut vero dies VI ad migrationem non erat in-

μεγάλῃ παλατίῳ προσέμενον οὐχ ἑκῶν. ὡς δ' ἦν ἡ ἕκτη τῶν
 ἡμερῶν οὐκ ἀνάριστος πρὸς μετάβασιν, καὶ μάλιστα τῷ βα-
 θεὸς ὕθρου μεδισταμένη, ἔγνω μεταναστεῦσαι κρηφαῖος καὶ
 μῆπω τοῦ ἡλίου διασπείραντος τὰς ἀκτῖνας τὰς Βλαχέρνας
 5 καταλαβεῖν. ἡ τε οὖν τρίτης παρὰ ταῖς ἀκτῖνας τῶν ἀρ-
 χείων ἐσάλειθεν, καὶ τὸ συγγενὲς ἅπαν τοῦ βασιλέως παρ'
 αὐτὸν μετὰ φώτων συνήλιστο, σύμπλουν ἐσόμενον· τοῦ θεοῦ
 δὲ δεικνύντος ὡς κύριός ἐστιν ὠρῶν καὶ χρόνων αὐτός, καὶ
 παρ' αὐτοῦ κατευθύνεται εἴτε μὴν συμποδίζεται τὰ τιῶν
 10 διαβήματα, τὸ πρὸ τῆς βασιλείου κλίνης δάπεδον αὐτομάτως
 ὑποχαλᾷ καὶ εἰς χάσμη ἱκανῶς διανοίγεται. καὶ βασιλεὺς V. 282
 μὲν παραδόξως τοῦ κινδύνου ῥύεται, ἄτερος δὲ τῶν τούτου
 γαμβρῶν ὁ Παλαιολόγος Ἀλέξιος καὶ συγγνοὶ ἄλλοι ἐνίσχονται
 τῷ διαστήματι καὶ πάσχουσι κακῶς τὰ βάρη τοῦ σώματος·
 15 εἰς δὲ τις ἐκτομίαις καὶ ἐτεθνήκει, εἰς τὸ βάθειστον τοῦ χά-
 σματος καταδύς. οἷαν μὲν οὖν ἐννοίαν ἢ μετάνοιαν ἐπὶ τού-
 τοις εἴληφεν ὁ κρατῶν, οὐδαμῶς ἔχω ἐπεξῆναι· ὁ δὲ κατὰ D
 πόδας ἐπηκολούθησε, τοῦτο δὴ καὶ τῇ ἱστορίᾳ παραδίδωμι.

7. Τῷ βασιλεὶ τῷδε καὶ τρίτῃ θυγάτηρ ἦν, Εὐδοκία
 20 τοῦνομα. ταύτην ἔτι τοῦ τεκόντος Ἀνδρόνικον ἐκιδιδράσκον-
 τος Ἰσραηλίτας τε καὶ Παλαιστίνην περιούτος πλάνητος ὁ

1. οὐχ ἑκῶν] οὐχὶ μετὰ γνώμης αὐτοῦ, ἀλλὰ τὴν καλὴν ἐξε-
 τάζων ὤραν. ὡς γοῦν παρήλθεν ἡ παρασκευὴ, ἔδοξε τοῖς
 ἀστρολόγοις περὶ ὕθρου ἤδη τοῦ σαββάτου τὴν μετάβασιν
 ποιῆσαι ἀπὸ τοῦ ἐνὸς παλαιῦ πρὸς τὸ ἕτερον. B. 7.
 μετὰ λαμπάδων ἀπτομένων B. 10. τὸ πρὸ] τὸ τοῦ κελίου
 τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ πάτωμα χαλασθὲν καὶ εἰς χάσιν ἀνοίγην πί-
 πτει καὶ ὑποχαλᾷ B. 13. ἐνίσχονται] ἐκρεμάσθησαν εἰς ἔσλα-
 τῶν πατωμάτων καὶ ἔλαβον οἱ τε πόδες καὶ τὰ μερῶ αὐτῶν. B.

commodus, praesertim si ea summo mane fieret, diluculo ante solis
 ortum transire Blachernas instituit. igitur et trimemis in ancoris ad
 palatium fluctuat, et omnis imperatoris cognatio cum luminibus ad-
 est, ut naviget una, deo vero monstrante se esse horarum et tem-
 porum dominum, et a se itinera hominum vel prosperari vel im-
 pedi, solum ante imperatorium cubile ultro cedens profunde dehiscit,
 ac id periculum imperator mirabiliter evadit. sed alter eius gener
 Alexius Palaeologus et alii plures voragine illa impliciti in curribus
 male afficiuntur; quidam vero eunuchus in imum hiatus delapsus peri-
 iit. quid imperator ea de re cogitarit, et an consilium mutarit, di-
 cere nullo modo possum. quod vero e vestigio consecutum est,
 referam.

7. Habuit Alexius tertiam quoque filiam, Eudociam nomine;
 quam ipso adhuc Andronicum fugiente et apud Ismaelitas et in Pa-

πατρίδελφος Ἰσαάκιος ἐνὶ τῶν παίδων ἐκδέδωκε τῷ Στεφάνῳ
 τοῦ Νεεμάν· ἦν δ' οὗτος ἡγεμῶν τῶν Τριβαλλῶν. ἀλλ' ὁ
 P. 343 μὲν βραχὺν ἐπιμείνας τῇ ἀρχῇ χρόνον τὸ ὄρος ἄνεισι τὸ
 Παπύκιον καὶ βίον ὑπείσι τὸν μοναδικόν· ὁ δὲ οἱ υἱὸς Στέ-
 φανος κληροῦχον τῆς πατρῴας σατραπείας τὴν Εὐδοκίαν δεῖ-5
 κνὺς ἡλίους συγγόνους ἐξεμέτρησε, καὶ παίδων ἐξ αὐτῆς ἀκούει
 πατῆρ. καινοτόμος δ' ὢν ὁ χρόνος καὶ προβολεύς τῶν ἀνο-
 μοίων ἀληκτος δίστησιν ἀμφοτέρους τῆς πρὶν ἐνότητος καὶ
 συμπορίας, οὐκ ἄχρι τῶν ἑσχάτων ἀναπνοῶν συμφυΐαν πα-
 ρεῖς ἀνόθεντον, ὃ τοῖς ἐχέφροσι συζυγίταις πλήρωμα τῆς¹⁰
 ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας κρίνεται. οὐκοῦν ὁ μὲν τῇ γυναικί
 ἐνεκάλει τὸν τῆς ψωρῶδους ἀκρωσίας ὀδαξησμόν, ἣ δὲ τὰν-
 δρὶ προσῆπτε τὸν εὐθύς ἐξ ἑωσφόρου ἀπροχύλικα καὶ τὸ μὴ
 B πίνειν ὕδατα ἐξ οἰκείων ἀγγείων καὶ τὸ κρυφίων ἄρτων ἐμ-
 πίπλωσθαι. καὶ προβαινούσης οὕτω τῆς διχονοίας αἰεὶ ἐπὶ¹⁵
 μέγα σκέπτεται τι βαρβαρώτερον ἔργον ὁ Στέφανος, καὶ αὐτὸ
 μέτεισι· πλασάμενος γάρ, ἦτοι καὶ φάμενος ἀληθῶς, μοι-
 χευομένην ἀλῶναι τὴν Εὐδοκίαν παντὸς ἀπογυμνοῦ περιβλή-
 ματος γυναικείου, τὸν ἔσχατον αὐτῇ καὶ λεπταλέον χιτῶνα
 μόνον καταλιπών, καὶ τοῦτον κύκλῳ περικοπέντα ὡς μόλις²⁰
 περῶστέλλειν τὰ τῶν μελῶν ἀσχήμονα, καὶ διαφίησιν οὕτως
 ἀτίμως, ἔνθα καὶ διοργῆη πορεύεσθαι. πρὸς δὲ ταυτηνὴν τὴν

2. ἡγεμῶν] ἄρχων τῶν σέρβων B. 12. τὸν τῆς] ὡς περιπλο-
 κάς καὶ συνουσίας ἀνδρῶν ἀγαπῶσα B. 13. τὸ μὴ] τὸ ἐτέ-
 ραις συμμύγνυσθαι γυναιεὶ B. 19. τὸν [σχ.] μέχρι τοῦ ὑπο-
 καμίσου μόνου B.

laestina oberrante patruus Isaacius Stephano filio Neemanis despon-
 dit, Triballorum principi. verum in exiguo tempore in principatu ex-
 acto in Papicio monte sit monachus. filius vero eius eodem nomine
 Stephanus Eudocia paternae satrapiae domina declarata plusculo tem-
 pore exacto liberos ex ea suscipit. sed tempus omnia innovare et
 perpetuo dissimilitudines inducere solitum ambos a pristina coniun-
 ctione consentione disiungit, nec in eo numero esse patitur quos Ly-
 ricus his versibus celebrat. „felices ter et amplius quos irrupta tenet
 copula, nec malis divulsus querimoniis suprema citius solvit amor
 die.” nam ille uxori pruritum libidinis, ea contra marito bibacitatem
 a primo diluculo et aliarum mulierum consuetudinem obiiciebat, ita
 dissidio subinde crescente Stephanus barbaricum consilium iuit atque
 exequitur, nam ille sive conficto sive vere obiecto adulterii crimine, Eu-
 dociam omni vestitu muliebri spoliat, sola tenui interala relicta, ea-
 que undique praecisa, ut vix pudendas partes tegetet, atque ita
 ignominiose quo libitum esset abire sinit. huic poenae tam inhonestae

πρᾶξιν τὴν ὄντως ἄσεμνον καὶ ἀπότομον καὶ τὴν ὑπέρογκον
 ἀμυντηρίαν ὃ ἀδελφὸς ἀντιστάς Βόλκος ἔς τε τὸ ἀπάνθρω-
 πον ἤθος ἀνείδισε τοῖ κασίγνητον, μεθαρμοσθῆναί τε τῆς C
 ὀργῆς καὶ καθυφεῖναι τι μικρὸν καδικέτευσεν, ἀπιδύοντα πρὸς
 5 τὸ μεγαλεῖον τοῦ γένους τῆς Εὐδοκίας καὶ ἑαυτὸν δὲ οἰκτει-
 ρήσαντα, γενησόμενον οὕτως ἐπ' ἀσχήμοσιν ἔργοις αἰοίδιμον.
 οὐκ ἔχων δὲ καὶ πείθειν ὡς τὴν γνώμην ἀκαμπῆ καὶ δυσμεί-
 λικτον, αὐτὸς τὴν Εὐδοκίαν προσηκούσης κομιδῆς ἀξιόσας
 παραδίδωσι τοῖς ἀπάξουσι δεόντως εἰς τὸ Δυρράχιον. μα-
 10 θῶν δὲ τὸ γεγονὸς ἔ πατήρ, πέμψας ἀμφικέφαλον καθέδραν
 καὶ κόσμους περιδεραραίους ἄλλας τε λαμπρειμονίας βασιλι-
 κάς εἰσοικίζεται τὴν θυγατέρα. πλὴν οὐδὲ τοῦ Νεεμᾶν οὐ-
 τοι υἱοὶ ἀδελφὰ φρονούντες εἰς τέλος διήρκεσαν, ἐκπολεμω-
 θέντες δὲ κατ' ἀλλήλων τῷ χορῷ τῶν ἄλλων καὶ οἶδε συνή- D
 15 θησαν, οὓς μικρῷ πρόσθεν εἰρήκειμεν ἡγνοηκέναι τὴν φύ-
 σιν διὰ τε φιλαρχίαν καὶ τρόπον σκαιότητα· καὶ φανεῖς
 κρείττων ὃ Βόλκος τῆς ἀρχῆς ἅμα καὶ τῆς πατρίδος ἐκτοπί-
 ζει τὸν Στέφανον. ἐκ γὰρ τῆς τῶν πόλεων βασιλίδος ὡσπερ
 τινὸς ὑπογραμμῶ καὶ τύπου καὶ κοινῶ θεμιστεύματος τῆς
 20 ἀδελφοκτονίας ἐξιούσης καὶ διαδραμούσης τῆς γῆς τὰ πέρα-
 τα, οὐ Πέρσαι μόνον καὶ Ταυροσχύθαι καὶ οἶδε οἱ Δαλ-
 μάται καὶ μετέπειτα Πάννονες, ἀλλὰ καὶ λοιποὶ ἕτεροι παρ'
 ἔθνεσι δυναστεύοντες στάσεων καὶ φόνων τὰς ἑαυτῶν πα-
 τρίδας ἐνέπλησαν, καθ' ὁμογενῶν τὰ ἕξίφη σπασάμενοι.

2. βέλκος B. 12. οὗτοι οἱ υἱοὶ? 13. ἀδελφὰ] ἔμειναν ἀσκαν-
 δάλιστοι B. 16. φανεῖς] νικήσας ὃ βέλκος B. 22. Παιόνες?

atroci et immodicae frater eius Volcus intercedit; et obiurgata eius
 inhumanitate, orat ut deposita iracundia paulo clementius agat, ha-
 bita ratione illustris generis Eudociae, et famae suae consulat, ac
 tantam ignominiae labem caveat, sed cum pertinax et implacabile
 eius ingenium movere non posset, ipse Eudociam ita susceptam ut
 dignitas eius postulabat, Dyrrachium perducendam curat. quo casu
 cognito pater filiam lectica et ornamentis muliebribus missis, in ae-
 des suas recipit, caeterum ne hi quidem Neemanis filii longo tempore
 concordēs permanserunt, sed inimicitias susceptis in caeterorum coe-
 tum transierunt, quos supra diximus per ambitionem et vecordiam
 naturae oblitos esse; et Volcus victor Stéphanum et principatu et
 patria exegit. nam cum fraternalis caedis exemplum ex urbe impera-
 trice promanasset et extremos orbis terrarum fines pervagatum esset,
 non Persae tantum et Tauroscythae et hi Dalmatae et postea Panno-
 nii, sed et alii plures caeterarum gentium principes ensibus in co-
 gnatos suos strictis seditionum et caedium patrias suas compleverunt.

Κατὰ δὲ τοὺς χρόνους τούτους ἔξεισι τῆς Μυσίας ὁ Ἰωάννης μεγίστῳ τε καὶ παγγάλῳ στρατεύματι, καὶ διειληφώς τὴν Κωνσταντιανὴν χειροῦται ταύτην κατὰ πᾶσαν εὐπέ-
 P. 344 τειαν, διάσημον οὖσαν ἐν τοῖς τῆς Ῥοδόπης σχοινίσμασι. καὶ καθελὼν τὸν ταύτης περίβολον ἐκεῖθεν ἀπανίσταται καὶ περὶ 5 τὴν Βάρναν στρατοπεδεύεται, καὶ πολιορκεῖ γενναίως καὶ ταύτην κατὰ τὴν ἕκτην τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων ἡμέραν. παντοίαν δ' ἔνστασιν ἐνδείκνυμένων τῶν ἐνδοθι, κρατίστων
 V. 283 ὄντων τῶν πλείστων καὶ τοῦ Λατινικοῦ στίφους συγκεκροτημένων, τετραπλευρον συντίθῃσι μηχανὴν συμμηλοζουμένην τῷ 10 εὖρει τῆς τάφρου καὶ ἰσοῦψῃ τῷ τείχει τῆς πόλεως, καὶ ταύτην ὑπότροχον οὖσαν τῆς τάφρου ἄγχιιστα στήσας, εἶτα ἀνατρέψας ἀμφοτέρων τῶν περάτων ἐπιλαμβάνεται, καὶ τῷ αὐτῷ καὶ ἐνὶ μηχανήματι ζεύγματί τε τῆς τάφρου χρῆσάμενος καὶ κλίμακι ἐξικνουμένη τοῦ ὕψους τῆς πόλεως τρισὶν 15 ἡμέραις τῆς Βάρνας κρατεῖ. οὔτε δὲ τῆς ἡμέρας τὴν δύναμιν ὁ βάρβαρος πτοηθεὶς (ἦν δὲ τὸ ὑπερευλογημένον σάββατον καθ' ὃ ὑπνωτιτεν ἐν τάφῳ Χριστός) οὔτε τὸν Χριστιανὸν αἰδεσθεὶς, ὃν μόνους περιέφερε χεῖλεσιν, ἀλλὰ φιλαιμάτοις δαίμοσιν ἐλαστρούμενος πάντας οὓς συνείληψε ζῶντας κατὰ 20 τῆς τάφρου ᾤθει, καὶ χοῦν ἐς ἰσόπεδον ἐπιχέας πολυάνδριον τὸν τόπον δείκνυσιν. ἔπειτα καὶ τὰ τείχη καταστρεψάμενος εἰς Μυσίαν ἐπάνεισιν, ἐναγίσμασι τοιούτοις καὶ τελεταῖς μυσα-

5. τὸν ταύτης] τὸ ἐξάκαστρον B. 7. τῶν τοῦ] τῆς μεγάλης
 ἑβδομάδος B. 10. ἴσην τοῦ χαντακίου B. 12. εἶτα] καὶ
 κουντήσας καὶ ἀνατρ. B. 17. δὲ] γὰρ A.

Sub hoc tempus Iohannes cum maximo et armis instructissimo exercitu Mysia egressus Constantiam insignem urbem Rhodopaei territorii sine ulla difficultate capit, et moenibus dirutis Varnam sexto die passionis Dominicae fortiter oppugnat. sed cum ii qui urbem tenebant, plerique fortissimi viri et Latini generis, summa ope resisterent, quadrilateram machinam fabricat, quae longitudine latitudini fossae et altitudine fastigio moenium responderet; et ea rotis subiectis proxime fossam collocata et deinde eversa utrosque fines apprehendit; eademque machina et ad explendam fossam et ad concidendam moenia pro scalis usus triduo Barnae potitur. neque diei solennitatem (erat enim id sanctissimum sabbatum, quo Dominus in sepulcro dormivit) neque Christianum nomen veritus barbarus, quod solis labiis iactabat, sed intemperis sanguinariū alicuius daemones actus, omnes quos vivos cœperat in fossam praecipitavit, iniectaque humo et expleta sepulcretum locum illum facit; nec multo post, etiam moenibus eversis in Mysiam revertitur, huiusmodi victimis et

ρωτάταις τὴν μίαν τῶν σαββάτων καὶ τῶν ἡμερῶν κυρίαν τετιμηκώς.

Καὶ τῆδε μὲν καὶ ταῦτα ἐφέρετο· ὁ δὲ γρ πρωτοστράτωρ Μανουὴλ ὁ Καμύτζης, χρόνιος ἐν Μυσίᾳ καθειργνύμενος, δεῖται τοῦ ἑξαδέλφου καὶ βασιλέως ἐκ τῆς οἰκειᾶς σφισίας λυθῆναι μηδ' ὡς κακοῦργος ἐπὶ πολὺ παροφθῆναι παρὰ βαρβάρους δορυκίητος. οὐκ εἶχε δὲ καὶ πείθειν δι' ὧν ἐπέστελλεν. ἀπειρηκῶς οὖν τὸν κηδεστὴν μέτεισι Χρύσον, καὶ παρ' αὐτοῦ δεῖται λυθῆναι, καὶ ὡς εἶχε τὰ ἤτημένα πεπερασμένα, ἐκ Μυσίας ἐς Πρόσακον ἄπεισιν. ἀλλ' οὐδ' ἐκέισε γενόμενος καθυφῆκε τοῦ βασιλέως δεόμενος, εἴ πως τῷ Χρύσῳ τὰ λύτρα κατάθωτο, εἰς δύο ποσούμενα χρυσοῦ κεντηνάρια, πολλαπλασίονα τούτων ἀφαιρεθῆναι φάσκων πλὴν τῶν ἀγουρέων καὶ χρυσέων σκευῶν τῶν Σηρικῶν τε νημάτων καὶ τῶν περιφανῶν ἐσθημάτων, οἷς ὑπερεκόμα ζυμφενέστατος ἀνθρώπων φανείς. ὁ δὲ τὴν σχέσιν τοῦ πρωτοστράτορος ἐν πλάστιγγι μιᾷ τοῦ τῆς φρενὸς ζιγοῦ καταθείς, ἐν δὲ θατέρῳ τὰ τούτου χρήματα, καὶ ταλαντεύων ἀμφοτέρω, πολλῇ δ' τῆ ἑσπῆ βαρυτέραν τὴν δευτέραν εὗρισκεν, ὅθεν οὐδ' ἄλλοις ὡσὶν εἰσφικίζετο τὰ ὑπ' ἐκείνου γραφόμενα. ἀπειπὼν οὖν ὁ

5. ἐκ τῆς] ἀπὸ τοῦ πράγματος αὐτοῦ ἀγορασθῆναι B. 8. ἀπειρηκῶς] ὅθεν καὶ ἀπογνοὺς γράφει πρὸς τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ τὸν χρύσον καὶ παρακαλεῖ δι' αὐτοῦ ἀγορασθῆναι καὶ ἐκβληθῆναι τῆς φυλακῆς B. 12. τὰ λύτρα] δοῦναι τῷ χρύσῳ ὅσα αὐτὸς ἔδωκε εἰς τὴν ἀγορὰν αὐτοῦ B. 13. πολλαπλασίονα] τοῦ βασιλέως πολλαπλασίονα τούτων ἀπὸ τοῦ βίου αὐτοῦ λαβόντος ἄνευ τῶν βλατίων καὶ τοῦ ἀσημέλου καὶ χρυσαφίου καὶ ἐτίρας ὅλης ὧν ἀπῆρεν ἀπὸ τῆς περιουσίας αὐτοῦ B. 18. ταλαντεύων] χαμπανίζων B.

abominandis inferiis celebre illud sabbatum veneratus. atque haec sic gesta sunt.

Manuel vero Camyzes protostrator, longo tempore in Mysia captus, imperatorem et consobrinum orat ut de sua re familiari redimatur neque ut maleficus longo tempore in barbarorum potestate relinquantur. sed iis litteris nihil impetravit. desperata igitur cognati spe ad Chrysum se convertit, et solutione ab eo impetrata Prosum abire. ac ne ibi quidem imperatorem obtestari desinit ut Chrysoluos auri centenarius pro sui redemptione solvat, cum longe plus ex suis opibus rapuerit, praeter aurea et argentea vasa et telam sicam et vestes pretiosas, quarum rerum copia mortalium locupletissimus fuerit habitus. ille vero protostratoris cognatione in una ance animi sui pensata, pecunia vero eius in alteram collocata, et utraque perpensa, posteriorem multum praeponderare deprehendit.

Καμύτζης ἔγνω σὺν Χρύσῳ τοῖς ἀγχιτέρμοισιν Προσάκη
 Ῥωμαίκοις ἐπιθέσθαι τέρμασιν. εὐμαρῶς οὖν Πελαγονίαν
 χειροῦνται, καὶ βραδίως ὑπάγονται Πριλαπον, ἐπιφύονται τὰ
 ἔξῃς, ἀφιστώσι τὰ πόρρωθεν, διεκρίπτουσι Τεμπῶν τῶν
 Θετταλικῶν, τῶν πεδιάδων ἐπιλαμβάνονται, παρακινούσι τὴν 5
 Ἑλλάδα, παλίμβολον τιθέουσι τὴν τοῦ Πέλοπος. τότε δὲ καὶ
 δευτέρος ἀποστάτης κατὰ τοὺς σπαρτοὺς ἐπυνέτειλε γίγαντας.
 Ἰωάννης γὰρ τις τὸ γένος Κύπριος, Σπυριδωνάκης τοῦ πῶν-
 P. 345 μον, τὸ εἶδος φαῦλος, τὴν ἡλικίαν φαυλότερος, στράβων
 τὰς ὄψεις, χειρῶναξ τὴν τέχνην, τὴν τύχην χθόνιος, τῷ βα- 10
 σιλεῖ τῆδε ὑπηρετούμενος, ταῖς δὲ παραλόγοις προόδοις καὶ
 ἀναβάσει τῶν ἔσω λεγομένων ταμειῶν φύλαξ ταχθεὶς, εἶτα
 τὴν ἀρχὴν τῶν Σμολένων χειρίζειν λαχὼν, καταγινώσκει τοῦ
 πεπομφότος εὐτέλειαν νοὸς καὶ ἀφέλειαν, καὶ τῷ δυσπροσό-
 διῳ τῆς χώρας ἐπαρθεὶς εἰς ἀπόνοιαν δισσοῦμενον ἐκείνη γί- 15
 νεται ἀντιστάτημα καὶ Σατὰν καὶ σκώλωψ καὶ ἀπρόσκοπον
 συγκύρημα χεῖριστον. ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ τρίτῳ τότε κακῷ
 τῇ συνήθει καχεξία τρυχόμενος, ἥτις ἐπενέμετο τὰ ἄρθρα
 τοῦ σώματος, τὸν Ἐπιμηθέα εἶχε κατ' ἄμφω δεινῶς ἐπικεί-
 μενον καὶ εἰς πνῆγμα μικροῦ ἐναλλόμενόν τε καὶ ἐπεμβαί- 20
 Bνοντα, ὅτι τὸν ἐξάδελφον οὐκ ἐλύσατο καὶ ὅτι τὸν οὐτιδα-
 νὸν ἐν ἀνθρώποις Σπυριδωνάκην εἰς ὄνειδος οἰκεῖον πόλεον
 τοσοῦτων ἐρμυνοτάτων κατέστησεν ἄρχοντα. διχῆ οὖν διαι-

10. χειρῶναξ] τὰς χεῖρας ἔχων εἰς ὑπηρεσίαν ζωῆς B. 13. σμο-
 λαίνων B. 17. τρίτον εἶχε τότε κακὸν τὴν τῆς ποδάγρας ἀσθά-
 ρειαν B.

itaque flagitationes eius nec extremis auribus admisit. unde Camyzes desperatione coactus statuit cum Chryso finitimos Prosaco Romano-
 rum agros vastare, ac Pelagoniam celeriter subigunt; et Prilapo sine
 difficultate potiti ordine caetera invadunt, remota ad deditio-
 nem impellunt, per Tempe Thessalica penetrant, campestria oc-
 cupant, Graeciam commovent, Peloponnesum ad rebellionem instigant.
 tunc et alius seditiosus, velut olim terrae filii, extitit, Iohannes
 Spyridonaces Cyprius, homo deformi vultu, statura foediore, strabis
 oculis, sordidus opifex, fortuna infima. sed dum imperatori inservit,
 mirabilibus successibus et promotionibus interioris fisci custodiae
 praeficitur. deinde Smolanis praepositus eum a quo missus erat asper-
 natur ut vili et simplici ingenio praeditum; et difficili provinciae
 aditu fretus bifariam illi resistit, inopinatum et pessimum infortunium.
 at imperator tertio tum malo conflictans, familiari sibi articulari morbo,
 duplici poenitentia supra modum angebatur, quod nec consobrinum
 redemisset et nequam hominem Spyridonacem cum suo dedecore tot

ρῶν τὸ συναγόμενον στράτευμα, τὸ μὲν τῷ γαμβρῷ παρεδί-
 δου Ἀλεξίῳ τῷ Παλαιολόγῳ τὸν ἀνδρωπίσκον μετιόντι Σπυ-
 ριδωνάκην, τὸ δ' ἐξέπεμψεν εἰς τὸν Οἶνουπολίτην Ἰωάννην V. 284
 τῷ πρωτοστράτορι ἀντικαθιστάμενον. ὁ μὲν οὖν τοῦ βασι-
 5 λέως γαμβρὸς Ἀλέξιος ἀρετὴν καὶ τόλμην ἐνδειξάμενος ἔμ-
 φρονα τὸν Σπυριδωνάκην καταγωνίζεται σὺν πόνῳ βραχεῖ,
 καὶ φυγάδα τίθεισι τὸ Πυγμαῖκόν ἀνδράριον εἰς Μυσίαν· ἣ
 δὲ τοῦ πρωτοστράτορος ἀντιστασία ἐφ' ἱκανὸν μὲν διήρκεσε
 χρόνον, αἴσιον δὲ καὶ αὐτὴ πέρασ ἐδέξατο. ὁ γὰρ βασιλεὺς C
 10 ἄλλαις τε μεθόδοις ἐχρήσατο μεθ' ὑποουλίας μετιῶν τὸν Χρῦ-
 σον, καὶ δὴ καὶ τὴν θυγατρὸν Θεοδώραν, ἣν τῷ Ἰβραγῶ
 κατηγγύησεν, ἐμνήστευσεν αὐτῷ εἰς εὐνέτιν, ἐκ Βυζαντίου
 μεταπεμψάμενος. καὶ τούτοις τοῖς μεθοδεύμασιν ἀνασώζεται
 Πελαγονίαν καὶ Πρίλαπον, καὶ Θετυλίαν ἀπανίστησι τὸν
 15 Καμυτζην, πῆ μὲν πολέμῳ κατατροπούμενον, πῆ δὲ φυγῆς
 ἐθελοντὶ ἀπτόμενον. ὕστατα δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ Στανοῦ μετα-
 νάστην δείκνυσιν, εἰς ὃν ὡς εἰς ἀνάλωτον ἀπέδρα κρησφύ-
 γετον. καὶ τοιούτοις ἐργοῖς ἑαυτὸν περιανθίσους, ἐπὶ μακρὸν
 ὄφθέντα οἰκουρὸν καὶ ἀπόλεμον, εἰς Βυζάντιον ἐπανέδραμε.
 20 τότε δὲ καὶ τῆς Στρομμίτζης ἐκράτησεν, ἀπάτη κἀνταῦθα τὸν
 Χρῦσον περιελθὼν, καὶ τὰς πρὸς Ἰωάννην σπονδὰς ἐξέπερανεν.

3. οδοπολίτην B. 15. φυγῆς] φωνῆς A. 17. εἰς ὃν αὐτὸς
 ἀκούμισμα ἐτοιμάσατο B. 19. οἰκουρὸν] ὀσπητικὸν B. 21. καὶ
 τὰς] ἐπλήρωσε δὲ καὶ τὴν εἰρήνην μετὰ τῶν βλάχων B. post
 ἐξέπερανεν A rubrica: ἀπὸ τῶν ἐνταῦθα τὰ σύμβαντα εἰς τὴν
 μεγαλόπολιν, B: τόμος τρίτος τῆς βασιλείας ἀλεξίου τοῦ ἀγγέ-
 λου καὶ διήγησις περὶ τῶν συμβάντων ἐν τῇ πόλει καὶ τῆς ταύ-
 τῆς ἀλώσεως.

munitissimis urbibus praefecisset; et copiis quas coegerat, in duas
 partes distribuitis, alteram Alexiae Palaeologo genero suo tradit ut
 homuncionem Spyridonacem ulciscatur, alteram ad Oenopolitam Iohan-
 nem, qui protostratori resistebat, mittit. ac imperatoris gener Alex-
 ius prudentia et audacia adhibita Spyridonacem exiguo cum labore
 devincit et nanum illum in Mysiam fugat. protostratoris vero rebel-
 lio cum longo sane tempore durasset, prospero exitu est terminata.
 nam imperator cum aliis artibus et dolis Chrysum circumvenit, tum
 nepem Theodoram, pridem Ibanco desponsam, Byzantium accersit illi
 uxorem dedit. et hac ratione Pelagonia et Prilapo recuperatis Thessalia
 quoque Camyzen expellit, ἄλλας proelio victum, alias ultro fugientem,
 tandem ipso etiam Stano eiecit, quo ut in asylum inexpugnabile se
 receperat. huiusmodi praeclaris operibus post diuturnam desidiam et
 ignaviam editis Byzantium recurrit. tunc Strommiza quoque potius
 est, ibi etiam Chryso circumvento, et pacem cum Iohanne fecit.

D 8. Ἀλλὰ μέχρι μὲν δὴ τούτων εὐδρομος ἡμῖν ὁ λόγος καὶ διὰ λείας φέρων ὁδοῦ, τὸ δ' ἐντεῦθεν οὐκ οἶδ' ὅπως τῷ λόγῳ χρῆσομαι. τίνα γὰρ γνώμην ἔχειν εἰκὸς τὸν τὰς κοινὰς διεξιέναι μέλλοντα συμφορὰς, ὧν ἡ τῶν πόλεων αὕτη πεπεισται βασιλῆς τῶν γηίνων ἀγγέλων βασιλευόντων; ἐβουλόμην⁵ μὲν οἷός τε εἶναι διεξελθεῖν ἀξίως τῷ λόγῳ τὰ πάντων τῶν κακῶν ἀχθεινότητά τε καὶ χαλεπώτατα· ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἀδύνατον, ἐν ἐπιτόμῳ δὴ καὶ ποιήσομαι τὴν διήγησιν, κερδαλεωτέρων ἐσομένην δῆπου τοῖς ὀψιγόνοις διὰ τὴν τῶν ἀλγεινῶν ἀκουσμάτων μετρίωσιν καὶ τὴν ἐντεῦθεν τῆς πλείονος λύπης¹⁰ ὑφαίρεισιν.

Εἶχε μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς Ἀλέξιος τὸν ἀδελφὸν Ἰσαάκιον καθρηκτικῶς τῆς ἀρχῆς· δέον δὲ μὴ πάντῃ ἀμελῆσαι τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, ὃ δὲ λαθόμενος ὡς ἐγκαίονται τοῖς πλείστοις P. 346 αὶ συμφοραὶ καὶ εἰσὶν ἀναπόνητοι, οὔτε μὴν ἡ δίκη δι' ὅλου¹⁵ τίς ἐστὶν ἀδύπνηστος καὶ ταῖς χρονίαις φιληθοῦσα μεταβολαῖς, ἀλλ' ἐπεισι καὶ ταχύπορος καὶ ἀψόφως ἐπιπίπτειν φιλεῖ τοῖς ἔργα ῥέζουσιν ἄδικα, ἐνδίδωσι τῷ κασιγνήτῳ διάγοντι κατὰ τοὺς κίονας, οἳ περὶ τὸν πορθμὸν ἀκταῖοι καὶ δυνάζοντες ἵστανται, βίοντον ἔχειν ἄνετον, καὶ πᾶσιν ἀνεπέγκλητον εἶναι²⁰ τὴν εἰς αὐτὸν διαπλώϊσιν. ἦν οὖν τοῦ βουλομένου παντός, καὶ οἱ ἐκ γένους μάλιστα τῶν Λατίνων, εἰς Ἰσαάκιον ἀναπλεῖν οἷς καὶ κρυφίῳ κοινωνὸς ἐδείκνυτο βουλευμάτων,

5. τῶν ἐπὶ γῆς γηίνων ἀγγέλων B. 17. ἀψόφως] ἀψηφει A.
18. ἄδικα] ἐνδίκα A. κατὰ τοῦς] περὶ τὰ οἰκήματα τὰ ἐν τῷ διπλοκλιονίῳ πέρα ὄντα B.

8. Hactenus expeditus fuit nostrae orationis cursus, et molli processit via. deinceps vero quid dicam nescio: quo enim animo eum esse par est, qui publicas clades, quibus regina urbium terrenis istis Angelis imperantibus afflicta est, commemorabit? veniem equidem me omnium gravissima et tristissima mala pro dignitate posse exponere. sed quia id fieri non potest, historiam compendio exequar, utiliorem futuram posteris ob moderatam tristium rerum commemorationem et doloris diminutionem.

Alexius fratrem Isaacium imperio deiectum excaecarat: sed cum eius custodia non prorsus negligenda esset, oblitus plerisque inauri calamitates nec deleri posse, et vindictam non perpetuo stertere, sed saecris gaudere mutationibus, et celeriter ingruentem tacito eos pede consecrari qui nefaria facinora perpetrent, fratrem iuxta duas columnas quae in freti littore sunt libere vivere passus est, neque quenquam ad eum traicere vetuit. erat igitur cuiusvis Isaacium adire, tum
ro Latinorum, cum quibus arcana consilia de ulciscendis iniuriis

ὅποσα τὴν ἀντιπάθειαν ἐβυσσοδόμευον καὶ τὴν Ἀλεξίου κα-
 θυίρεισιν ἐμεθόδευον, γραμμᾶτια πρὸς Εἰρήνην πέμπων τὴν
 θυγατέρα, κοινωὸν λέχους Φιλίππῳ τῷ κρατοῦντι τότε τῶν Β
 Ἀλαμανῶν, πρὸς τὴν πατριάν ἐκδίκησιν ὑπαλείφοντα, κά-
 5 κείθεν διαποτώμενα ἔχων ἀντίγραφα τὸ ποιητέον αὐτῷ εἰση-
 γούμενα. εἶτα καὶ τὸν υἱέα τούτου Ἀλέξιον τῆς εἰρκτῆς
 ἀνεικῶς ἐλεύθερον ἀφῆκε στρέφεσθαι. ἐν δὲ τῷ μέλλειν κατὰ
 τοῦ πρωτοστράτορος ἐξιέναι καταλύσας εἰς Λαμοκράνειαν
 10 συνέκδημον καὶ τοῦτον ἐπήγετο. ὁ δὲ κατὰ γνώμην δῆπου-
 νεν τοῦ πατρὸς Πισσαίῳ τινὶ περὶ δρασμοῦ κοινολογησάμε-
 νος, στοργῦλλης προεστῶτι μεγίστης νεῶς, ἐκαιροφυλάκει θέ-
 σθαι ἐν θαλάσῃ τὸ ὄρημα καὶ τὸ ἴχνος ἐν πολλοῖς ὕδυσιν.
 ὡς δ' ἐπέστη καιρὸς πρὸς τὴν ἄπειρον οὐκ ἀνάρσιος, ἡ μὲν
 ναῦς ἰστίοις περροῦται καὶ κατ' οὐρον φέρεται καὶ προσω-
 15 κείλει τῇ καθ' Ἑλλησποντον Ἀδωνία, τὸ δὲ ταύτης ἐφόλιον C
 κατῶραν ἐς τὸν Ἀθύφαν ἐπὶ τῷ δεξασθαι τὸν Ἀλέξιον, τῷθεν
 τὴν σπέσιν ἀφώρατον, ἐνεφῶρει ψάμμαθον φῶρον ἔσομένην
 τῇ νῆϊ κεκενωμένην δῆθεν τῶν ἀγωγίμων. ἡ δ' Ἀλέξιος ἐκ
 Λαμοκρανεῖας ἐκεῖσε παραγενόμενος τὴν δλκάδα εἴσεισι καὶ
 20 πρὸς τὴν νῆα μετακομίζεται. γνωσθείσης δὲ τῆς τούτου φυ- V. 285
 γῆς πέμπονται μὲν παρὰ τοῦ βασιλέως οἱ τὸ πλοῖον ἐξερευ-
 νήσοντες, οὐ μὴν ἰσχυσῶν συλλαβεῖν τὸν Ἀλέξιον· οὗτος
 γὰρ τὴν κόμην κειράμενος περιτρόχαλα καὶ τὴν αὐτὴν τοῖς

6. εἶτα καὶ] ἦν δ' : ὁ τούτου υἱὸς ἀλέξιος ἐλεύθερος ἐν τῷ
 παλατίῳ διαίων B. 14. ἰστίοις] ἡρμένισαι B. 15. τὸ δὲ]
 ἡβάλα δὲ B. 17. ἐνεφῶρει] ὡς δῆθεν σαβοῦραν ἐπαίρουσι B.
 23. τὴν κόμην] φουῶχα ἐκ τοῦ παραντίκα φορέσας φραγγικά,
 καὶ νιζεφρέτον αὐτῷ ποιήσαντες B.

et evertendo fratre Alexio conferebat, litteris ad Irenen filiam mis-
 sis, Philippi Alemannbrum regis coniugem, quibus eam ad opem sibi
 ferendam instigabat, atque inde litteras recipiebat quibus quid agen-
 dum esset monebatur. deinde filius quoque eius Alexius custodia edu-
 ctus libere quo libuit ambulavit, et ab imperatore contra protostra-
 torem exituro itineris comes est assumptus. is vero de sententia pa-
 tris, cum Pisano quodam maximae rotundae navis domino consilio
 fugae inito, navigandi opportunitatem captabat. quae cum contigisset,
 maius navigium plenis velis ad Hellesponti Auloniam fertur, minus
 vero Athyrae Alexii recipiendi causa appulit; et quo id consilium
 lateret, nautae arenam intulerunt saburrandi scilicet vacui navigii
 gratia. quo Alexius, Damocrania eo praefectus, consensu ad magnam
 navem pervehitur. fuga eius cognita mittuntur ab imperatore qui na-
 vem perscrutentur, nec tamen Alexium deprehendere potuerunt: nam

Αυτίνοις οιοῦλην ἐνδυσάμενος, ὡς ἐν ὁμίλῳ πολλῶ συναναστρεφόμενος, τοὺς διφῶντας ἐλύσθαι. ἀπαχθεὶς οὖν ἐς Δικελίαν δῆλος τῇ ἀδελφῇ γίνεται· ἡ δὲ δορυφορίαν ἱκανὴν ἀποστείλασα τὸν ἀδελφὸν ἀγκαλιζέται, καὶ δεῖται τοῦ ἀνδρός Φιλίππου τὰ δυνατὰ τῷ πατρὶ ἐπαμῦναι φάος ἅμα καὶ κρά-5 τος ὑπὸ τῶν γνησίων ἀφηρημένῳ, καὶ τῷ ἀδελφῷ ἐπαρήξειν ἀστέγη τε καὶ ἀπόλιδι κατ' ἀστέρας μεταφερομένῳ τοὺς πλά- νητας καὶ μηδὲν ἐπαγομένῳ πλὴν τοῦ σώματος.

Ἄλλὰ γὰρ πρὸς τούτοις καὶ ἄλλα μοι ἐπιρρεῖ, ἃ μὴ χρεῶν παρόψεσθαι. οἱ Ἄγγελώνυμοι κισίγητοι καὶ ἄλλως 10 μὲν πλημμελῶς διψοῦν τὰ τῆς ἀρχῆς, ὡς ἤδη λέξαντες ἔχομεν, μάλιστα δὲ φιλοχρηματίαν νοσοῦντες οὐτ' ἀπὸ δικαίων πόρων πλουτεῖν ἠνεύχοντο οὐτε συνεῖχον τὰ συλλεγόμενα, ἀλλ' ἐξέφερον ἀμφοτέρωθεν αὐτὰ καὶ περιττῇ μὲν θεραπείᾳ καὶ κόσμῳ πολυτελεῖ σώματος, πλέον δ' ἀπεπλούτου πρὸς ἔται-15 ρίδας καὶ συγγενεῖς ἀλυσιτελεῖς παντάσῃ τῷ κοινῷ. οὐ μόνον 16 τίνων τὰς Ῥωμαϊκὰς πόλεις ἐκαλυμῶντο καὶ ἀπεφύλλιζον, εὐρεταὶ τῶν καινῶν εἰσφορῶν καθιστάμενοι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐκ φυλῶν Λατινίδων ἐν οἷς εἶχον εἰσέπραττον. πολλὰ-17 κικς οὖν τὰς πρὸς Βενετικῶν ξυνηθῆκας παραβλεψάμενοι αὐ-20 τούς τε ἐς χρήματα ἐζημίωσαν καὶ τὰ πλοῖα τούτων ἠργυρολόγουν, καὶ τοὺς ἐκ τῆς Πίσσης αὐτοῖς ἐπανέστησαν. ἡμέ-

18. εὐρεταὶ] νέας ἀπαιτήσεις καὶ κεφάλαια ἐμειψίζοντες B.
21. τὰ πλοῖα] τὰ παράβια αὐτῶν ἐχομέριον B.

coma in orbem raso et Latina veste induta, ut in turba magna obversans, inquisitores latuit. perductus in Siciliam sorori indicatur; quae iusto praesidio misso fratrem amplexa, maritum Philippum orat ut patri suo pro virili opem ferat simul imperio et lumine privato, et fratrem quoque iunct exulem et extorrem et errantium stellarum instar vagantem, neque quicquam ferentem secum praeter corpus.

Sed praeter haec alia quoque in mentem mihi veniunt, quae negligenda non sunt. Angelici nominis fratres cum aliis rebus imperium perperam administrabant, ut iam diximus, tum pecuniae cupiditate aestuantes neque iustis rationibus opes augere volebant, nec ea quae coegerant conservabant, sed ambabus manibus dissipabant, non tam supervacuo comitatu et pretioso corporis ornatu, quam metricibus et cognatis rei publicae prorsus inutilibus largiendo. unde novis vectigalibus institutis non modo Romanas urbes et provinciis exhaurebant, sed Latini etiam nominis gentes, quantum poterant, tributis vexabant. Venetos quidem saepe pactis et conventis violatis pecunia multarunt, et vectigal ab eorum navibus exegerunt; et Pi-

λει καὶ ἦν ὄρᾱν ὅτῃ μὲν τῆς πόλεως ἔνδοθεν, ὅτῃ δὲ κατὰ μέσσην τὴν θάλατταν, διὰ μάχης ἀμφοτέρω τὰ γένη χωροῦντα, κρατουμένα τε ἀνὸ μέρος καὶ κρατούμενα, καὶ παλιώξιν ἐντεῦθεν καὶ ἀντισκύλευσιν. (9) ἀτὰρ οἱ Βενέτικοι παλαιῶν μεμνημένοι 5 πρὸς Ῥωμαίους σπονδῶν, καὶ μεταχωροῦσαν πρὸς Πισσαίους B τὴν σφετέρην δεξιῶσιν οὐκ οὐκ ὄρᾱν ἀνεχόμενοι, δῆλοι ἦσαν Ῥωμαίων κατὰ βραχὺ ἀφιστάμενοι καὶ μελετιῶντες ἐν καιρίοις τὴν ἀντιλήψησιν, καὶ μάλισθ' ὅτι κιμβικευόμενος ὁ Ἀλέξιος οὐκ ἀπεδίδου σφίσι χρυσίου μνᾶς διακοσίας ἐνδεούσας 10 ἔτι πρὸς τὸ ἅπαν ὑφείλημα τῶν δέκα πρὸς τοῖς πέντε κεντηναρίων, ἃ συνέθετο δοῦναι τοῖς Βενετίκοις ὁ βασιλεὺς Μανουὴλ, ἥνικα συνειληφῶς τοὺς Βενετικούς δημοσία τὰ τούτων ἔθετο χρήματα. ἦν δὲ δεινὸν οὐκ ἐλάχιστον καὶ ὁ τηνικαῦτα δοῦξ Βενετικῶν Ἐρίκος Λάνδουλος, ἀνὴρ πηρὸς μὲν 15 τὰς ὄψεις καὶ τῇ χρόνῳ πέμπελος, ἐπιβουλότατον δὲ πρᾶγμα Ῥωμαίοις καὶ φθονερώτατον, ὃς παιπύλημα ὦν ἀγυρτείας C καὶ φρονιμώτερον τῶν φρονίμων ἑαυτὸν ὀνομαζῶν καὶ δοξομανῶν ὡς οὐχ ἕτερος θανάτου ἐτιμᾶτο τὸ μὴ τίσασθαι Ῥωμαίους δίκας τῆς ἐς τὸ γένος αὐτοῦ παροιρίας, φρεσὶν ἀνα- 20 πεμπάζων καὶ λογιστεύων ὁπόσοις κακοῖς οἱ Βενέτικοι προυωμίλησαν τῶν Ἀγγελωνύμων ἀδελφῶν ἀνασσόντων, καὶ πρὸ τούτων Ἀνδρονίκου, καὶ ἀνόπιν ἔτι τοῦ Μανουὴλ τὰ

1. μέσσην τὴν om A. 9. μνᾶς] λίτρας B. 12. τοὺς om A.
14. πηρὸς] τὸ εἶδος πυρρὸς καὶ γηραιὸς ὑπὲρ ἅπαντας, παλαιὸν κακὸν καὶ δοκόφρων B. 19. δίκας om A.

sanos cum eis ita commiserunt, ut aliquando intra ipsam urbem, aliquando in mari congregarentur, victoria nunc his nunc illis favente, et mutuo sese fugarent et spoliarent. (9) caeterum Veneti antiquo Romano foedere prolato, suam dignitatem ad Pisanos transfatam esse aegre ferentes, a Romanis paulatim alienati se vicissim nostris per occasiōnem aegre facturos ostendebant, praesertim cum Alexius per avaritiam CC auri minas, quae debito XV centenariorum auri adhuc deerant, non solveret, quos Manuel, cum Venetorum bona publicasset, se pensurum pepigerat. neque minimum malum erat dux Venetorum Ericus Dandulus, homo caecus ille quidem et capularis, sed Romanis infensissimus et insidiosissimus, ut calliditate singulari, ita arrogantia immensa, ut se prudentum prudentissimum appellaret et gloriolae cupiditate omnes superaret, is vitam sibi mortelias ulcisceretur, animo repetens et recensens quot malis populares sui Angelis fratribus imperantibus affecti essent, et ante hos Andronico et Manuele rerum potentibus. sed quia norat in suum

τῶν Ῥωμαίων σκῆπτρα διέποντος. εἰδὼς δὲ κατὰ τῆς ἑαυ-
τοῦ κεφαλῆς προχωρήσειν, εἴ τι που Ῥωμαίους ἐπίβουλον
μετὰ μόνων τῶν ὁμοφύλων ἐργάσεται, καὶ ἄλλως προσλαβέ-
σθαι συλλήπτορας σκέπτεται, καὶ τούτοις κοινωῆσαι τῶν
ἀπορρήτων οὓς ᾗδει πρὸς Ῥωμαίους ἄσπονδον μῖσος τρέφον-⁵
τας καὶ τοῖς τούτων καλοῖς βάσκανον καὶ λίγνον θνατενίζον-
τας. τοῦ δὲ καιροῦ χορηγήσαντος αὐτομάτως τοπάρχας τινὰς
εὐγενεῖς, οἵτινες πρὸς Παλαιστίνην ὄρων τραπεύσθαι, κατὰ
κοινοπραγίαν τούτοις συγγίνεται καὶ συνωμότης ἐπισπάται
τοῦ κατὰ Ῥωμαίων κινήματος. ἦσαν δὲ οὗτοι ὁ Μόντης Φι-¹⁰
ράντης μαρκέσιος Βονιφάτιος, ὁ κόμης Φλάντρας Βαλδου-
V. 286 νος, ὁ κόμης τοῦ ἁγίου Παύλου Ἐρίκος καὶ ὁ κόμης Πλήης
Δολοίκος καὶ συχνοὶ ἕτεροι τολμηταὶ πολεμισταὶ καὶ συμη-
κίζομένην οἶον τῶ δολιχῶ τῶν δοράτων τὴν ἡλικίαν προφαί-
νοντες. ναυπηγηθέντων οὖν εἰς Βενετιαν δι' ὅλων τριῶν λυ-¹⁵
καβάντων δρομώνων μὲν ἱππαγωγῶν ἑκατὸν δέκα, νηῶν δὲ
μακρῶν ἐξήκοντα, ἔτι δὲ πλοίων συναθροισθέντων στρογγύ-
λων μεγίστων ὑπὲρ τὰ ἑβδομήκοντα, ὧν ἔν Κόσμος παρ' αὐ-
τοῖς ὠνομάζετο ὡς πολὺ τῶν ἄλλων ὑπερφέρον ἐς μέγεθος,
εἴσεισιν ἕκ παραγγελίας αὐτὰ ἵππος μὲν χιλία σιδήρω κατὰ-²⁰
P. 348 φρακτος, ἀσπίς δὲ τρισμυρία εἰς ὀπλίτας πλείστους διερημέ-
κη, μάλιστα δὲ εἰς τοὺς καλουμένους τζαγροτοξότας. ὡς δ'
ἦν ὁ στόλος πρὸς ἀναγωγὴν ἐτοιμος, κακὸν ἐπὶ κακῶ προσ-

8. πρὸς om A. 10. μοντεφαράντος B. 13. δολοίκος B.
16. ἱππαγωγῶν] ταρίδες ἔχουσαι ἐντὸς ἀλογα B. 18. μεγί-
στων om A. 20. σιδήρω om A. 22. μάλιστα] μετὰ τῶν ἠν
εἶχε τζαγρατόρων B.

caput redundaturum, si quid cum sola sua gente contra Romanos
conaretur, de auxiliis aliorum asciscendis cogitat arcanisque cum iis
communicandis, quos norat irreconciliabili odio a Romanis dissidere
eorumque felicitati invidere. cum autem ipsum tempus nobiles quos-
dam toparchas, qui Palaestinam visere cupiebant, sponte obtulisset,
societatem et foedus cum eis contra Romanos coit. erant hi Montis-
ferrati marchio Bonifacius, Flandriae comes Balduinus, comes sancti
Pauli Ericus, Pleae comes Doloicus, et alii complures audaces bel-
latores et statura suis hastis propemodum pares. igitur toto triennio
Venetiis fabricatae sunt celeres naves equestres. CX, naves longae
LX. rotundae ultra LXX sunt coactae, quarum una ob insignem mag-
nitudinem Mundus ab eis appellabatur. eas naves constituto tempore
conscenderunt equites cataphracti M, scutati XXXM, plurimis armo-
rum generibus instructi, sed plerique zagrotototae. classe ad oram
solvendam parata, malum malo cumulatur et fluctus fluctum urget,

βάλλει καὶ κῦμα, ὃ φασιν, ἐπὶ κύματι Ῥωμαίοις ἐπικυλίνδεται· Ἀλέξιος γὰρ ὁ παῖς Ἰσαακίου τοῦ Ἀγγέλου γράμμασιν ἐφοδιασθεὶς τοῦ πάπα Ῥώμης τῆς πρεσβυτέρας καὶ τοῦ ἡγῶς Ἀλαμανίας Φιλίππου, χάριτας μεγίστας ὁμολογούντων 5 τοῖς πειρατικοῖς τούτοις ἐργαστηρίοις εἰ τὸν Ἀλέξιον εἰσδέξονται καὶ πρὸς τὴν πατριῶν ἐπαναγάγωσι βασιλείαν, τρισάσμενος μετὰ καιρὸν τῷ στόλῳ ἐφίσταται, καὶ προσβλέπεται ὡς οὐ μόνον τὸν κατὰ Ῥωμαίων ληστρικὸν ἔκπλουν μετασχηματίσων πρὸς τὸ εὐάφορμον καὶ διαμορφάσων πρὸς τὸ εὐ-
 10 πρόσωπον, ἀλλὰ καὶ χρημάτων ἀποθεραπεύσων σωρείαις τὸ B κερδαλέον ἐκείνων καὶ φιλοχρήματον φρόνημα. τὸν τοίνυν Ἀλέξιον οὐ μᾶλλον τὴν ἡλικίαν ἢ τὰς φρένας νεάζοντι πανοῦργοι πάντες καὶ πράγμασιν ἐντακέντες ἄνδρες παραλαβόντες ἐκείνοις ἐν ὄρκοις συνθέσθαι παρέπεισαν ἅ μηδαμῶς ἐπε-
 15 φύκει πέρας λαβεῖν. οὐ γὰρ μόνον θαλάσσας χρημάτων αἰτησαμένοις κατένευσε τὸ μειράκιον, ἀλλὰ καὶ σύναρσιν κατὰ Σαρρακηνῶν μεθ' ὀπλομάχων Ῥωμαίων καὶ τρικρότων νηῶν πενήτηκοντα. τὸ δὲ δὴ μείζον· καὶ ἀτοπώτατον, παρεκτροπὴν πίστεως, ὅποια τοῖς Λατίνοις ἀσπάζεται, καὶ τῶν τοῦ πάπα
 20 προνομίων καινισμόν, μετέθεσίν τε καὶ μεταποίησιν τῶν πα- C λαιῶν Ῥωμαίοις ἐθῶν συγκατέθετο.

Καὶ δὴ ὁ μὲν στόλος τὰ προμνήσια λύσας κατὰγεται πρὸς Ἰάδαρα, καὶ ἦν αὐτὰ πολιορκῶν, δόξαν οὕτω τῷ τῆς

7. μετὰ] κατὰ?
 20. καινισμόν A.

19. τὸ τὸν πάπαν πρῶτον μνημονεύειν B.

ut dicitur. nam Alexius Isaacii Angeli filius, litteris veteris Romae pontificis et regis Alemanniae Philippi instructus, qui piraticis istis collegiis plurimum se debituros profitebantur, si adolescentem in patrium imperium restituerent, aliquanto post cupidissime ad elassem et pervenit et excipitur, ut qui non tantum latrocinium illud contra Romanos institutum promovere et honesta specie fucare, sed et pecuniarum acervis ipsorum avaritiam explere posset. is non aetate magis quam animo puer, a viris callidis et versutis susceptus, pepigit et sacramento firmavit ea se praebiturum quae perducere ad exitum minime poterant. nec enim maria pecuniarum duatant illis postulantiibus promisit; sed et auxilium contra Sarracenos cum Romanis militibus et L. triremibus. et quod maius est ac longe absurdius, Latinorum depravatam religionem amplectitur, et privilegiorum papalium innovationem et veterem Romanorum institutorum mutationem pollicetur.

Classe Iadara provecta iussu Danduli Venetorum ducis turbs obidetur ob vetus quoddam foedus violatum, ut aiebat. at Romanorum

Βενετίας Λανδούλω δουκί, ὡς δῆθεν παλαιῶς συνθήκας πρὸς τοὺς ἐκ γένους ἐκείνῳ παραβλεψάμενα· ὁ δέ γε κρατῶν Ῥωμαίων Ἀλέξιος ἐκ πολλοῦ τὴν τῶν Λατίνων ἐνωτιζόμενος κίνησιν πρὸς οὐδέν τι ἄμεινον ἑαυτῷ τε καὶ Ῥωμαίοις διέκειτο· τὸ γὰρ περιττὸν ἐς μαλακίαν ἴσῃ ἔχει πως καὶ τὴν βλακείαν⁵ πρὸς τὰ κοινωφελῆ καὶ τὰ δέοντα. οἱ δὲ τῶν περιφύτων δρωῶν φύλακες ἐκτομῖαι, ἃ τοῖς βασιλεῦσιν ἀνεῖται πρὸς κνηγῆσια, καθάπερ ἱερῶν ἄλσεων, εἰπεῖν δὲ καὶ Θεοφυτεύτων παραδείσεων, θρῆιδοντο τουτωνί, καὶ διηπειλοῦντο τὸν ἔσχατον κίνδυνον τοῖς ἐκτεμεῖν προθεμένους ἐκεῖθεν ζύλα ἄττα¹⁰ ναυπηγήσιμα. καὶ μὴν καὶ ὁ τοῦ στόλου δούξ Μιχαὴλ ὁ Στρυφνός, κασιγνήτη τῆς δεσποίνης συνεζευγμένος, δεινότητος ὧν μὴ μόνον γόμφους καὶ ἀγκύρας χρυσοῖον ἀλλάξασθαι ἀλλὰ καὶ λαίφρασι ἐπιθέσθαι καὶ ἐξαργυρίσαι πρότονα, ἀπαξ-¹⁵ ἀπαντος πλοίου μακροῦ τὰ νεώρια Ῥωμαίων ἐκένωσε. καὶ βασιλεὺς οἷς οὐκ ἐπέτιμα τοῖς ἀβελτέροις τὰ τῶν κακῶν κί-
κιστιν ἄρῳσιν, ἐπευδοκῶν τοῖς γινομένοις ἠλίσκετο. μᾶλλον μὲν ἔτι καὶ αὐτὸς οἰκουρίᾳ χαίρων νῦν μὲν γεώλοφα καθῆ-
ρει καὶ ἀνεπλήρου φάραγγας, ἀλωῶς αὐτουργῶν, νῦν δὲ εἰς ἐπιδεδειγμένον εἶχε γέλωτα τὴν τοῦ Λατινικοῦ στόλου ἀπόπλοι-²⁰
ων, καὶ ὡς εἰς μῦθον ἀπέλυε τὰ τοῖς ὡσὶν ἔναντα δεινὰ καὶ
P. 349 πρὸ ὁρμημάτων πολλὰς κείμενα. ἐπεὶ δὲ παρεστήσαντο μὲν οἱ

ἔ. post δένον B. πρὸς δὲ τοὺς λέγοντας αὐτῷ διὰ συμφέρον
τῶν καὶ ἔργα παρασκευάσωμεν καὶ κίεργα καὶ ἄλλα πολεμι-
κὰ ποιήσωμεν ἰσχυρῶ τοῦ κράτους, ὅπως ἔχωμεν αὐτὰ ἐξ ἰσχυ-
ρῶ, κερῶν ἐφαίνετο λέγειν· οὐκ ἀπελογεῖτο γὰρ ἀλλ' ἐκείνη-
το μὲν καὶ ἐμπαιζῶν B. 14. πρότονος A.

imperator Alexius iam pridem Latinorum motu audito nihil praeparavit, quod e re vel sua privatim vel publice omnifera esset: nam immodica mollitibus rebus gerendis nihilo aptior est quam dementia. et spadones silvorum montium custodes, qui imperatoribus tanquam sacri luci aut divini paradisi venandi gratia consecrati sunt, parcabant arboribus, et extremum periculum iis mimitabantur qui ad fabricandas naves ligna inde peterent. adhuc classis dux Michael Stryphnus, cui dominae soror nupta erat, non tantum clavos et ancoras auro permutare sed vela etiam et rudentes vendere solitus, longis navibus prorsus omnibus navalia Romana spoliavit. imperator vero recordes homines pessima facinora perpetrantes adeo non cogitabat, ut iis cum primis propitius esse videretur. iam quia libenter domi desidebat, nunc colles aequabat et valles complanabat et areas faciebat; nunc Latinae classis expeditionem a coena pro ludicro deridebat, et ut fabulam elevabat ea pericula quae multi audie-

Αὐτοῖσι τὰ Ἰάδαρα, τῇ δ' Ἐπιδάμνῳ προσώκειλαν, καὶ βα-
 σιλεὺς Ῥωμαίων ὁ συνὼν ἐκείνοις Ἀλέξιος παρὰ τῶν Ἐπι-
 δαμνιῶν ἀνηγόρευτο, καὶ τὴν περὶ τούτων φήμην ἀναμφή-
 ριστον εἶχεν ὁ βασιλεὺς, γίνεται παροιμιώδης ἀσπαλιεύς, V. 287
 5 ὃς πληγεῖς κομίζεται νοῦν. ἤρξατο τοίνυν ἐπισκευάζειν τὰ
 τῶν σκαφιδίων ὑπόσαθρά τε καὶ θριπηδέστατα μόλις ἐς εἴ-
 κοσιν ἀριθμύμενα, περιελθὼν δὲ καὶ τὰ τεῖχη τῆς πόλεως
 τὰς ἔξωθεν οἰκήσεις κατερείπειν προσέταπεν. ὁ δὲ στόλος
 ἄρας ἐξ Ἐπιδάμνου τῇ τῶν Κερκυραίων παρενέβαλε, καὶ πε-
 10 ρὶ τὰς εἴκοσιν ἡμέρας σχάσας ἐκείθεν τὸν πλοῦν, ὡς ἔγνο
 τὴν ἄκραν δυσεπιχείρητον, εὐθὺ τῆς Κωνσταντίνου τὰ λαίφῃ
 διαπετάννουσιν ἤδεσαν γὰρ ἐκ μακροῦ τὴν τῶν Ῥωμαίων οἱ ἀφ' B
 ἐσπέρας ἀρχὴν ἐς μηδὲν ἕτερον περιστάσαν ἢ κραιπύλην καὶ
 μέθην καὶ τὴν Βυζαντίδα Σύβαριν ἀτεχνῶς τὴν ὑμνουμένην
 15 ἐπὶ τρυφῇ. ὅθεν εὐπλοίας παραδόξου ενχόντες (αἰραὶ γὰρ
 διὰ παντὸς ποτιάδες πραιταί τε καὶ πλησιότιοι ταῖς ναυσὶν
 ἐκείνων ἐπέπνεον) τῇ πόλει ἐφίστανται μηδενὸς εἰδότης σχε-
 δόν. κατάραντες οὖν ἐς Χαλκηδόνα πρὸς τὴν ἀντίπορθμον
 20 ἔκτοτε τῇ ἔφ Περαιάν τὴν κάτωθεν μικρὸν τι τοῦ διπλοῦ
 κίονος, κόπαις μὲν αἱ νῆες, τὰ δὲ πλοῖα λαίφῃσιν ἀφικνουῦν-
 ται μετὰ μικρὸν, καὶ σαλεύουσιν ἐπ' ἀγκυρῶν ἄποθεν τῆς
 χέρσου ἐς ὅσον μὴ εἶναι βέλους ἐντός. οἱ δὲ γε δρόμωνες
 τῷ Σκουταρίῳ προσίσχουσιν. ἠκροβολίζοντο μὲν οὖν Ῥωμαῖ-

2. τῶν Ἐπιδαμνιῶν] τῶν τοπικῶν B. 5. ἐπισκευάζειν] κα-
 λαγατίζειν καὶ ἀνακτιίζειν B. 10. τὰς — εὐθὺ om A. 11.
 τῆς] τὴν A. 15. εὐπλοίας] ἀγέμου ἐφόρου B.

bant et velut in conspectu habebant. postquam vero Latinos Iadaris
 ad deditionem compulsis Epidamni appulisse et Alexium imperato-
 rem ab Epidamniis salutatum esse haud dubiis nuntiis cognovit, ut
 de piscatore proverbio dicitur, ictus sapere incipit, et scaphulas pu-
 trescentes et erosas a vermibus vix XX reficit, et moenia urbis obi-
 ens aedes extrinsecus eis contiguas dirui iubet. classis Epidamno ad
 Corcyram provecta Cpolim versus vela fecit: nam Occidentales mul-
 to ante norant Romanum imperium nihil esse aliud nisi crapulam et
 ebrietatem, nec aliud esse Cpolim quam Sybarim illam luxu cele-
 brem, et prosperam navigationem mirabiliter consecuti (nam aurae
 lenes et secundae perpetuo navibus eorum aspirabant), et urbe igna-
 ris fere omnibus occupata, cum Chalcedonem appulissent, naves
 partim remigio partim velificatione paulo post in obversam orienti
 Peraeam non multum infra duas columnas perveniunt, et in ancoris
 extra teli iactum a littore fluctuant. dromones vero ad Scutarium
 appellant. ac Romani ex tumulis et littore irrita tela et plerumque na-

Οοι κατὰ τῶν πλοίων ἐκ τῶν ἐκεῖσε λόφων προφαινομένοι καὶ ταῖς ἀκταῖς ἐφιστάμενοι· ἀλλ' ἦν οὐδαμῶς ἀνύσιμα τὰ πεμπόμενα, τὰ δὲ πλείω μῆδ' ἐξικνούμενα τοῦ μήκους κατὰ θαλάσσης ἐβάλλοντο. καὶ φάλαγξ ἑτέρα τις ἄνωθεν περὶ τὸν Δαματρῦν ἠγραύλει, τὰς τῶν ἰππέων ἐκδρομὰς ἐπισχῆσουσα.⁵ πλὴν καὶ αὕτη πρὸς οὐδέν τι χρήσιμος ἐγεγόνει· οὐ γὰρ μόνον τοῖς πολεμίοις οὐδ' ἐπὶ βραχὺν προσεπέλασεν, ἀλλὰ καὶ στρέψασα τὰ μετάφρενα τοῖς ἐπιδιώκειν ἐθέλουσιν, οἳ μὲν ἐπιπτον, οἳ δ' ἔμελλον, οἳ δ' ἀνὰ κράτος ἐδραπέτενον, καὶ μάλιστα οἱ στρατηγοὶ ὡς κραδέλαφοι πλέον δαίανδροι. πῶς¹⁰ δ' ἂν καὶ συμβαλεῖν ἀνδράσιν ὑπήνεγκαν, οὓς ψυχάρπυγας ἀγγέλους καὶ χαλκηλάτους ἀνδριάντας οὐκ ὤκνουσιν ἀποκαλεῖν, καὶ πρὸς τὴν αὐτῶν θῆαν τῷ δέει ἐξέθνησκον;

D 10. Ἄλλ' οὐπω συχνοὶ παρήλθοσαν ἤλιοι, καὶ γνόντες οἱ Λατῖνοι ὡς οὐδεὶς ὁ κατὰ χέρσον σφίσιν αὐτοῖς ἀντιστησόμενος, ταῖς ἀκταῖς προσπελάζουσι. κἀντεῦθεν ἡ μὲν ἰππικὴ στρατιὰ ἴετο βραχὺν τι τῆς θαλάσσης ἀπέχουσα, αἱ δὲ νῆες τε καὶ οἱ δρώμενες καὶ ἐπὶ τούτοις τὰ πλοῖα πρὸς τὸν ἐσέχοντα κόλπον μετέβαινον. ὡς δ' οἳ μὲν ἐπίγειοι οἳ δ' ἐνάλιοι τῷ φρουρίῳ ἐπέστησαν ἐν ᾧ εἰθιστοὶ Ῥωμαίοις σιδηρῶν²⁰ βαρυνάλατον ἀποδέειν ἄλυσιν, ἠνίκα πλοίων πολεμίων ἐνσταίῃ τις ἔφοδος, εὐθὺς προσβάλλουσι τῷ ἐρῦματι· καὶ ἦν ἰδεῖν οὓς μὲν τῶν φυλάκων Ῥωμαίων μετ' ἀντιμάχησιν βραχεῖαν φυγάδας δρωμένους ἐκεῖθεν, οὓς δὲ ἀναιρουμένους

5. δαματρῦν B. 11. οὓς ἐκεῖνοι ἀνόμαζον χάροντας καὶ σήλας ὀλοσιδήρους καὶ ἀνδριάντας χαλκοῦς B. 20. post ἐπέστησαν B: ἄπερ ἀρχλα ἀνομάζετο.

ves non attingentia in mare iaciebant. excubabat et alia phalanx ad Damatryn, quae excursionses equitum cohiberet. sed nec illius ulla fuit utilitas: nam adeo ad hostes non prope accesserunt, ut obversis tergis alii ceciderint alii mortem vix esugerint, duces praesertim, cœvis timidiores. et quo pacto cum iis viris congressi essent, quos angelos raptores animorum et aereas statuas appellabant? ad quorum conspectum propemodum emoriebantur?

10. Pâucis diebus elapsis, cum Latini cognovissent neminem in terra esse qui resistere vellet, propius ad littora accedunt. exinde equitatus paululum a mari recessit, naves in sinum sese contulerunt. ut autem alii terra alii mari castellum id, ad quod ferrea catena maximi ponderis alligari solet cum hostilis classis expectatur, statim oppugnare coeperunt, videres alios ex nostris post exiguam defensionem aufugere, alios occidi et capi, alios per catenam quasi funem in triremes nostras descendere, multos catenam non ade-

καὶ ζωορρομένους, ἐπίουσι δὲ καὶ ὡς διὰ τινος ἰμονίᾳ τῆς
 ἀλύσειωσ κατιόντας τε καὶ εἰσιόντας τὰς ἄκεῖσε ἡμετέρας τριή-
 ρεις, πολλοὺς δὲ καὶ κυμβάχους κατὰ βυθαῦ φερομένους ἐν
 τῷ τῆς ἀλύσειωσ διαμαρτεῖν. εἶτα καὶ αὐτῆς διαρραγεῖσθης
 5 εἰσω ξύμπας ὁ πολέμιος στόλος εἰσρύνεται. τῶν δ' ἡμεδαπῶν P. 350
 τριηρέων αἱ μὲν αὐτίκα χειροῦνται, αἱ δὲ τῷ τῆς πύλεωσ αἰ-
 γιαλῶ προσεγγρίψασαι τιτρώνται μετὰ τὴν τῶν ἐμπλεόντων
 κένωσιν. καὶ ἦν πολυειδὲς τὸ κακόν, μῆδ' ἐπὶ καρδίαν ὄλωσ
 τινὸς ἀνιόν. ἐνίστατο δὲ τότε μὴν Ἰούλιωσ, τοῦ ἑξακισχιλιο-
 10 στοῦ ἑπτακισιοστοῦ ἐνδεκάτου ἔτουσ. ἀνοχευσάμενοι δ' ἐκ
 τούτου μικρὸν οἱ Λαῖνοι, καὶ ὅσων τὸ ποιητέον σκέψασθαι,
 οἱ μὲν μετὰ τῶν νηῶν, ἡ δ' ἵπποσ μετὰ τῆσ προβεβλημένησ
 πεζῆσ στρατιᾶσ τῷ Κοσμιδίῳ ἐφίστανται, μικρὸν ἐφευρηκό-
 15 τες ἐκ τῶν Ῥωμαίων ἀντίστασιν περὶ τὴν ἐκεῖ που γέφυραν
 καὶ τὸν λεγόμενον Τρυπητὸν λίθον. καὶ τὰ μὲν πλοῖα καὶ αἱ
 νῆεσ καὶ οἱ δρόμωνεσ ἐκεῖ που προσίσχουσιν, ὁ δὲ στρατηγὸσ
 στρατήγιον πῆγγυσι διειλημμένον ἐν μέρει ὀρυκτοῖσ χαρακῶ- B
 μασι καὶ ξυλίνοισ περισταυρώμασι περὶ τὸ γεώλοφον ἀφ' οὔπερ
 ὀρατὰ μὲν τὰ ἐν Βλαχέρναισ ἀνάκτορα, ὀπόσα νένευκε πρὸσ
 20 ἐσπέραν' περὶ δὲ γε τὴν τούτου ὑπόβασιν ὑπτιάζει τισ αὔλειωσ, V. 288
 πρὸσ μεσημβριάν μὲν ἐσ τὸ τεῖχωσ λήγουσα ὀπερ ἔρυμα τῶν
 ἀρχείων ὁ βασιλεὺσ ἀνήγειρε Μανουήλ, κατὰ δὲ βορρῶν ἀνε-
 μον τῆσ θαλάσσησ ἐγγίζουσα. σκηνᾶσ τε οὖν ὀρθᾶσ ἐώρων οἱ
 ἐν τοῖσ τείχεσι, καὶ μικροῦ διομιλεῖσθαι εἶχον τοῖσ ἐν ἀν-

9. ἑξακισχιλιοστοῦ] ξψια B. 14. τὴν ἐκεῖσε ὀνομαζομένην
 κημῆλων γέφυραν B. 20. περιαύλειωσ αὐλή πρὸσ μεσημβριάν
 κειμένη, ἀκουμβίζουσα εἰσ τὸ τεῖχωσ τῶν παλατιῶν B.

ptos in undas praecipitari. deinde illa fracta tota classis hostilis in-
 greditur. mox triremes nostrae partim capiuntur, aliae ad littus ur-
 bis appulsae fugatis vectoribus lacerantur. erat malum id adeo va-
 rium ut nullius hominis cogitatione integrum comprehendi possit.
 actum hoc est mense Iulio, anno VI M DCCXI. inde Latini cum
 tantum quievisset quantum ad deliberandum satis esset, alii cum
 navibus, equites vero cum adiuncto peditatu ad Cosmidium accedunt,
 parum Romanis armis ad pontem et locum qui Perforatus lapis dicitur
 impediti, ac naves omnis generis ibi appellunt. dux castrametatur
 partim fossa partim vallis iuxta collem circumdata, ex quo Blacher-
 nia regia, qua ad occasum vergit, conspicitur. circa descensum illius
 vestibulum quoddam versus meridiem aperitur, in eum murum de-
 sinens quem Manuel muniendi castelli causa struxit; versus Septen-
 trionem vero prope mare porrigitur. ergo qui in urbe erant, erecta

ταίς, περί τὴν Γυρολίμνην στρεφομένοις. καὶ οἱ μὲν οὐδ' ἄρα
 ῥακι ἐπίπαν καὶ ὄπλοις, τῷ δὲ περιβόλῳ τῆς πόλεως ἡμῶν
 διεύρογγο· ὃ δὲ βασιλεὺς Ἀλέξιος πάσαι τεθησαυρικῶς ἐν
 C τῇ ψυχῇ τὴν φυγὴν καὶ ἅπας αὐτῆς γενόμενος ὀπλοφόρησεν
 οὐδαμῶν, οὐδ' ἀντιμέτωπος ὤφθη τοῖς ἔξωθεν, ἀλλὰ θρατήρ⁵
 τῶν δρωμένων ἐκάθητο, τοὺς ὑπερυψηλοὺς δόμους ἀνιῶν οὐ
 τῆς ἐξ Ἀλαμανῶν δεσποίνης κικλήσκονται. οἱ δὲ γε περὶ τὸν
 βασιλέα οἰκειακοὶ τε καὶ συγγενεῖς, ὅσοισιν ἀγροχότες στρα-
 τημα ἵππικὸν καὶ μῦθραν ἐνάριθμον πεζικὴν, ἐκ διαλειμμά-
 των ἐξήσσαν, μόνον οὐ προθέμενοι δεικνύειν μὴ ἔρημον ἀν-
 10 θρώπων τὴν πόλιν εἶναι παντάπασιν. ἐπελάσεις τούτων ἐξ
 ἐπιδρομῆς μερικαὶ καὶ διακοντίσεις ἵπποτων πρὸς ἵππεας καὶ
 ἀρεθισμόν καὶ ζῆλον ἀνδρείας πολλάκις τῆς ἡμέρας συνέβαι-
 15 νον ἐκατέρωθεν· καὶ ἦσαν ἐπὶ τούτοις οὐκ ἀγεννῆ τὰ ἡμέτε-
 ρα, καὶ μάλιστα ἠνίκα διαστρατήγει τὸν πόλεμον ὃ τοῦ βα-
 σιλέως γαμβρὸς Θεόδωρος ὁ Λάσκαρις· οὗτος γὰρ θαυμάσι-
 ον συμπλεκόμενος εἶναι καὶ παρὰ Ῥωμαίοις ἀρεϊκοὺς ἀν-
 δρας τοῖς Λατίνοις ἐκ τῶν ἔργων ἐξέφαινε. ἀλλὰ καὶ πα-
 ζῶν ἐκπηδῶσαι δυνάμεις ἐς τὴν αὐλειον μάλιστα ἦν εἰρησαι-
 20 μεν τοῖς ἐναντίοις προσέβαλλον. ἦν δὲ καὶ ἀπὸ τῶν πετρο-
 βόλων μηχανημάτων ἀχρειούμενα τὰ βασίλεια, ἐνιαχοῦ δὲ

4. γινόμενος A. 11. ἐπελάσεις] ἐγένοντο οὐν καθ' ἐκαστὴν
 ἡμέραν ἀγεμολέμοι καὶ συμπλοκαὶ καβαλλαρικαὶ B. 17.
 ἀρεϊκοὺς] ἀνδρειωμένους B. 20. καὶ ἀπὸ τῶν τεύχων τοῦ
 πύργου τῆς πόλεως λίθους μετὰ τῶν τετραράλων βίπτορες
 τοὺς λατίνοὺς ἐξέπληττον. πλὴν καὶ οὗτοι διὰ τῶν μηχανημά-
 των ὧν ἐποίησαν λίθους καὶ αὐτοὶ βίπτορες κατέλυνον τὰ πα-
 λάτια. B.

tabernacula cernebant, et pene colloqui poterant cum illis qui ad
 Gyrolimnam versabantur; nec illi vallo et armis sed proenibus urbis
 a nobis distinguebantur. caeterum imperator Alexius, qui pridem
 fugam animo destinarat in eaque totus erat, nusquam arma tulit
 neque in aciem contra hostes prodiit, sed spectator assedit consen-
 sis altissimis aedibus, quae ab Alemaunorum domina nomen habent.
 eius vero familiares et cognati cum quantocunq̄ue equitatu et an-
 guo peditatu per intervalla exhibant, tantum non ut ostenderent ur-
 hem hominibus non omnino esse vacuam. saepe igitur eodem die
 utrinque cohortes aliquot levia equestria certamina aemulatione for-
 titudinis faciebant; qua in re nostri baud segniter se gerebant, praesertim
 cum imperatoris gener Theodorus Lascaris copias ducebat. is enim
 magno impetu invehī solitus re ipsa docebat Latinos apud Romanos
 quoque viros fortes reperiri. sed et peditum cohortes in id
 quod diximus vestibulum egressae hostes lacescebant. palatia ma-

καὶ τῶν τειχέων τῆς πόλεως βάρη λίθων ἀποσφενδονούμενα
 τοὺς ἐναντίους κατέπληττον. ἐνοστάσης δὲ τῆς ἑπτακαιδεκά-
 της τοῦ Ἰουλίου μηνός χειρσαῖοί τε καὶ ὑδραῖοι ἀνδρικότε-
 ρον ἔγνωσαν διαγωνισασθαι οἱ ἀντίμαχοι, ὡς ἢ τῶν κατὰ σκο-
 5 πὸν ἐπιτευξόμενοι ἢ τούτων διαπεσόντες ἐς συμβύσεις βλέ-
 ψοντες· ἀμφοτέρω γὰρ ἡ φήμη διπταμένη λαμπρῶς ἐκωτιλ-
 λεν. οἱ μὲν τοίνυν τὰ πλοῖα φέροντες ἐστήσαν κατέναντι τῶν P. 351
 Πετρίων, βοείαις δοραῖς φραζάμενοι ταῦτα, ὡς εἶεν πυρὶ
 ἀδῆστα, κὰν ταῖς κεραῖαις τεκτηνάμενοι κλίμακας τὰς βαθυ-
 10 δας μηρινθώδεις ἐχούσας, ὑποχαλωμένας διὰ κάλων καὶ αὐ-
 θις αἰρομένας εἰς ὕψος προσδεδεμένων τοῖς ἰστοῖς· οἱ δὲ
 τειχεσιπλήτην κριὸν κρατυνάμενοι, καὶ τοὺς τζαγοροτόξους
 πολλαχῆ περιστήσαντες, ὡς ἀφ' ἐνὸς συνθήματος ποιοῦνται
 τὴν σύρρηξιν. καὶ ἦν ἡ μάχη φρικαλέα τις καὶ στονόεσσα
 15 πάντοθεν. οἱ τε γὰρ περὶ τὸν κριὸν ἐπλισάμενοι Λατῖνοι
 τὸ τεῖχος ὤψαντες πάροδον ἔσχον ἔνδοθεν, ὃ παρατείνει
 πρὸς θάλασσαν περὶ τόπον ὃς Ἀποβάθρα βασιλέως ὠνόμα- B
 σται, εἰ καὶ πρὸς τῶν ἐπικούρων Ῥωμαίοις Πισσαίων καὶ
 τῶν πελεκυφόρων βαρβάρων γεννιαιότερον ἀπεκρούσθησαν καὶ
 20 τραυματαῖα οἱ πλείους ἀνέζευξαν· οἱ τε τοῖς πλοίοις ἐνόητες
 τοῖς περὶ τὰ Πετρία τείχεσι προσπελάσαντες καὶ δι' ἀκατίων
 τὰς ἀγκύρας τῶν πλοίων ἔραξε ὄψαντες ἐκ τῶν κλιμάκων,

2. ἐνοστάσης] τῆ δὲ ἑνδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ B. 7. τοῦ κάστρου
 τῶν πετρίων λεγομένου B. 8. βοείαις] μετὰ πετρίων βοεικῶν B.
 20. οἱ τε τοῖς] οἱ δὲ γε ἐν τοῖς κάραβίοις ὄντες διὰ τῶν βαλ-
 κῶν καὶ σίδερα ἐπὶ γῆς στερεώσαντες καὶ μέχρι τῶν τοῦ κί-
 στρου τειχῶν ἀκουμβίσαντες καὶ τὰς σκάλας ὑψώσαντες, ὡς
 ἐπάνω τῶν τειχέων ὑπερναβῆναι ταύτας, διὰ τούτων τοῖς Ῥω-
 μαίοις ἐμάχοντο. B.

chinis diruebantur; alicubi etiam ex moenibus ingentium saxorum
 iactibus hostes terrebantur. enimvero XVII die Iulii terra marique
 simul fortius dimicare instituerunt, ut aut votorum compotes futuri,
 aut si iis frustrarentur, ad pactiones descensuri. nam utriusque rei
 fama haud obscura vagabatur. ac alii naves boum tergoribus contra
 ignem munitas ad Petrium adduxerunt, scalis in antennis ex funi-
 bus factis, quae rudentibus ad malos alligatis demittebantur et
 in altum attollebantur. alii ariete ad moenia adducto, et Zagro-
 toxotis passim dispositis, tanquam uno signo dato congregiuntur,
 et atrox praelium committitur. nam Latini qui cum ariete
 erant, perfracto muro qui ad mare pertinens Scala imperatoris
 dicitur, intro penetrarunt: sed ab auxiliariibus Pisanis et bipenni-
 feris barbaris fortiter propulsati et plerique vulnerati recesserunt.
 qui vero navibus Petrium occuparant, aggressi moenia, ancoris na-
 vium per cymbas ex scalis humi proiectis, Romanos ex turribus sa-

ἔπειτα τοῖς ἐκ τῶν πύργων Ῥωμαίοις συμπλέκονται, καὶ τρέπονται τούτους ῥαδίως ὡς ἐξ ὑπερδεξίων μαχόμενοι καὶ οὐ μόνον ἀπὸ ὕψους ἀλλὰ καὶ κατὰ κορυφὴν οἷον ἐφρεστώ-
 τες καὶ βάλλοντες· κατὰ πολὺ γὰρ τῶν τῆς πόλεως τειχέων
 ὑπερανεστήκεσαν αἱ ἐν τοῖς πλοίοις κλίμακες, μετέωροι διὰ 5
 C πεισμάτων γινόμεναι. τὸ δ' ἀπὸ τοῦδε λαβόμενοι τῶν τει-
 χισμάτων οἱ πολέμιοι πῦρ ἐπιῶσι ταῖς οἰκίαις, ὁπόσαι τοῖς
 τείχεσιν ἐκκρεμεῖς, διασκεδυσθέντες πολλαχῆ. καὶ γίνεται τῆς
 ἡμέρας ἐκείνης ἑλεεινὸν τι θέαμα καὶ ποταμούς ἔλκον θακρῦ-
 ῶν ἀντιρρόπων τῆ πολλῶ τῆς πυρκαϊᾶς· πάντα γὰρ ὅσα ἐκ 10
 τοῦ τῶν Βλαχερνῶν βουνοῦ πρὸς τὴν μονὴν διήκει τοῦ Εὐ-
 V. 289 ρεγέτου κατηθάλωτο, καὶ ὑπερεμηκίσθη τὸ καλούμενον Δευ-
 τερον ἢ τοῦ πυρὸς ἐρωή. ἰδὼν δ' ὁ βασιλεὺς τὸ οἰκτρὸν τοῦ-
 το τῆς βασιλίδος δυστύχημα, καὶ τὴν συνοχὴν τῶν ἀνθρώ-
 πων εὐλαβηθεὶς, ὀπλίτης γίνεται μόλις, καὶ μάλιστα ὅτι πρὸς 15
 ὄργην τοὺς πλείους ἐπιφρίσσοντας ἑώρα καὶ λόγους ἐπαχθεὶς
 κατ' αὐτοῦ καὶ προηλακισμούς ἀφιέντας, οἷς οἰκουρεῖν ἑλο-
 D μένον ἐπὶ μᾶλλον τὰ τῶν ἐναντίων φρονήματα ἤρετο, μηδε-
 μιᾶς ἀρωγῆς ὑπονοθευομένη τῇ πόλει προσγινομένης, ἀλλ'
 ἀφείς τὸν πόλεμον τοῖς τείχεσι προσελθεῖν, πρᾶγμα μὴ ἐσδεῖ-
 20 ρο πραχθέν, ὡς εἶπερ οὐδένας τῶς ἐνότιων ἠπίσταντο πολε-
 μεῖν, μηδὲ βέλτιον ἤδεσαν τὰ φθάσαι τὸν ἀντίπαλον μᾶλλον
 ἢ παρ' αὐτοῦ προληφθῆναι, ὅσα καὶ σῶμα δεινῶ καχεκτη-
 ματι τὴν ἴασιν ὑπερπαίοντι. ἐξιών τοίνυν τῶν ἀρχείων ἰπ-

7. πῦρ] βάλλουσιν ἰστίη εἰς τὰ δσητία B. 13. δ' om A.
 20. ἀφείς] ἀφῆκε τοὺς ἐχθροὺς μέχρι καὶ τῶν τειχῶν ἀκουμβί-
 σαι τῆς πόλεως B. 23. ὅσα καὶ] ὡσπερ καὶ τὸ σῶμα ἐτι
 κρεῖττον ἐστὶ πρὸ τῆς ἀσφαλείας ἀσφαλίζεσθαι ἢ ὑπὸ τῆς ἀσθε-
 νείας κυριευθῆναι καὶ καταβληθῆναι. B.

cile deturbarunt, quippe cum ex superiore loco pugnant, ac tan-
 tum non supra vertices eorum astantes tela conicerent: nam scalae
 navium rudentibus in altum eductae longae supra moenia eminebant.
 quibus hostes occupatis aedes illis contiguas incendunt passim vagan-
 tes. editur eo die miserabile spectaculum, quod flumina lacrimarum
 tanto incendio paria postolet. nam quicquid a colle Blachernio usque
 ad Euergetae monasterium pertinet, flamma est absumptum, flammae
 impetu ultra Deuterum elato. imperator tam miserabili infortunio
 viso, anxietatis populi misertus vix tamen arma induit; idque cum
 a plerisque iratis urgeretur, qui maledictis et conviciis non abstine-
 bant, quod desidia sua hostium animos auget nec ullam urbi af-
 flictae opem ferret, sed bellum ad moenia decedere pateretur, quod
 haecenus nunquam accidisset; quasi vero nemo esset qui pugnare sci-
 ret, neque praestaret hostem antevertere quam anteverti, ut cor-

πότας πλείστους πρὸς ἑαυτὸν ἐπεσπίασατο, καὶ πεζὴ τις φά-
 λαγῆ οὐκ ἀγεννῆς συνδεδράμηκεν ἐκ τῆς ἀκμῆς τῆς πόλεως,
 ὥστε καὶ τῷ κατὰ χέρσον πολεμίῳ στρατεύματι φρικασμὸς
 ἐπεγένετο σώματος, μεγίστην αἰφνηδὸν θρασυμένη παρατά-
 5 ξιν. τάχα δ' ἂν καὶ σωτήριον ἔργον διήνυστο, εἰ ὁμοσε κε-
 χωρήκει τοῖς ἀντιπάλοις ἢ τῷ κηδεστῇ Λάσκαρι τὴν συμ-
 πλοκὴν συγκεχώρηκεν, συμμῖξαι τοῖς Λατίνοις σφραδύζοντι.
 νῦν δὲ ἡ ἐνδελεχῆς τῆς φυγῆς ἔννοια καὶ τὸ τῶν περὶ αὐτὸν
 εὐπτόητον τοῦ τί δεῖ ποιεῖν ἐξέκρουσε τὸν Ἀλέξιον, καὶ παρα-
 10 ταξάμενος μόνον, ὄθεν ἐξῆλθε Ῥωμαίους ἀσπασίος ὡς δῆθεν ἀν- P. 353
 τιταξόμενος τοῖς Λατίνοις, εἰσῆλθεν αἰσχιστος καὶ ἐφύβριστος,
 σοβαρώτερον μᾶλλον καὶ θρασύτερον πεποιηκὼς τὸ ἀντίμα-
 χον, ἐπεὶ καὶ κατεπαρθὲν τῶν Ῥωμαίων ὀπίσω τούτων εἴ-
 πετο τραπομένων πρὸς ὑπονόστησιν, καὶ τὰ δόρατα ἐπεκρά-
 15 δαινον. εἰσιὼν οὖν Ἀλέξιος τὰ βασίλεια πρὸς ἀπόδρασιν
 ἐνσκευάζεται, ὡς εἶπερ φερομένην τὴν πόλιν εἰς ἀτυχῆς πτώ-
 μα καὶ ὑπὲρ αἰσᾶν ἀφαντῶσαι διεπονείτο, καὶ τὸν ταύτης
 ἀποτεταμένον συνέτεμεν ὄλεθρον. τὰ τοῦ σκοποῦ τοῖνυν κοι-
 νωσάμενος μετρίοις τῶν κατευναστριῶν ἐκεῖνῳ καὶ συγγενῶν,
 20 καὶ τῶν θυγατέρων τὴν Εἰρήνην καὶ δέκα χρυσίου ἐνθήμερος
 κεντηνάρια καὶ κόσμους ἄλλους βασιλικούς ἐκ λίθων τιμαλ-
 φῶν συγκειμένους καὶ μαργάρων διαφανῶν, περὶ τὴν πρώτην
 ἕρας φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἤλαυνεν εἰς τὸ Δεβελτόν, ἔνθα τὴν
 οἰκίαν προητοίμασεν ἄφιξιν, δειλῆιος ἐν ἀνθρώποις, μὴ φίλ-

pus gravi valetudine et omnem medicinam respiciente oppressum.
 igitur palatio egressus plurimos equites ascivit; et pedestris phalanx
 non contemnenda ex flore civitatis est contracta, ut hostes qui in
 terra erant, maximo exercitu ex improvise conspecto, horrore affice-
 rentur. ac forsitan res bene gesta esset, si vel ipse pugnam commi-
 sisset vel id Lascari genero permisisset, in Latinos irruere cupienti.
 nunc perpetua fugae cogitatio et familiarium eius trepidatio eum con-
 siliū inopem fecit, ut tantum acie instructa, qua Romanis carus et
 gratua ut Latinos aggressurus exierat, eadem turpissime et summo cum
 dedecore rediret, aucta et confirmata hostium ferocia, qui Romano-
 rum discedentium tergis inhaerebant et hastas in eos vibrabant. in
 palatium reversus ad fugam se parat, quasi de industria urbem af-
 flictam et contra fatum perditam et remotius eius exitium accelera-
 tum vellet. eoque consilio cum paucis mulierculis et cognatis com-
 municato, et Irene filia et decem auri centenariis cum alio ornatu im-
 peratorio ex pretiosis gemmis et perspicuis margaritis in navem im-
 positis, sub primam noctis vigiliam Develtum contendit, ubi suum
 adventum praepararat, homo timidissimus, qui non caritate liberum

τρω παίδων μαλακθείς, μὴ γυναικὸς ἔρωτι δαμασθεῖς, μὴ
 τηλικαύτη πόλει μαλακισθεῖς, μηδὲ τι τῶν ἄλλων εἰς νοῦν
 βαλόμενος, φιλοψυχία δὲ καὶ δειλανδρία σωτηρίαν ἑαυτῷ,
 καὶ ταύτην ἀμφίβολον, χωρῶν καὶ πόλεων τοσοῦτων καὶ γέ-
 νους παντὸς ἀλλαξάμενος. ἐβασίλευε μὲν οὖν ἐνιαυτούς ὀκτώ 5
 καὶ μῆνας τρεῖς καὶ ἡμέρας δέκα, ἦν δὲ τὰ μὲν ἐς πόλεμον
 Σύποτος εἴρηται, οὐδὲ τὰ πρὸς κοινὴν διοίκησιν ἀπεξεσμένοις
 παντάπασιν, ἵνα μὴ λέγοιμι ὡς ἐξέκλινεν εἰς τὸ πάντη ὀλί-
 γωρον. τὰ δ' ἄλλα οὐκ ἦν τις ἀπόβλητος, χαρίεις δὲ τὸ
 ἦθος, εὐήλιξ καὶ ὄρθιος. πλέον δὲ πάντων τῶν μελιχίῳ τοῦ 10
 ἦθους ἐκέκαστο, μὴ δυσπρόσοδος ὢν, οὔτε μὴν ὑποσκυζομέ-
 νῳ προσώπῳ καὶ ὑπεροφροῦάζοντι βλέμματι ἐκκροσίῳν καὶ τὸ
 ὑπ' ὀδόντα γρυῖζαί τινα, ἀλλ' ἦν τοῦ βουλομένου παντὸς προσ-
 ελθεῖν ἐκείνῳ καὶ δεηθῆναι, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ πρὸς ἀντιφά-
 σεις χωρεῖν οὐχ ὑποστελλομένη φωνῇ. καὶ τοὺς ἐπαλλήλους 15
 διαβόλους καὶ τοὺς κόλακας λαμπρῶς περιόστατο. ἔχων δὲ
 τὴν συνείδησιν βάλλουσαν ἐφ' οἷς ἠνόμησεν εἰς τὸν ἀδελφόν,
 διὸ χρεῶν ἐδέδιε καὶ τὴν πάντα περισκοποῦσαν τὰ θνητῶν
 πράγματα δίκην διηνεκῶς ὑπεβλέπετο, ὄθεν κατανύξει καρ-
 δίας συνείχετο, καὶ φεικνὺς ἀκηδιῶν πνεῦμα ἤλυε τε καὶ 20
 ἐδυσφόρει καὶ ἤχθετο. εἰ δὲ μέγα καὶ βασιλεῦσι γερῶδες
 V. 290 τὸ μὴ τῶν ἀσταχίων ἐκτέμνειν τοὺς ὑπερέχοντας μηδὲ θη-
 ριωδῶς ἐμπηδᾶν τοῖς παραλυπήσασιν, καὶ τοῦτο προσπλου-
 τοῦντα ἴδη τις ἂν τὸν Ἀλέξιον· οὐδὲ γὰρ πρὸς φυτεῖαν
 σκότους ὀφθαλμοὺς ἐπατάλευσεν, οὐδὲ κλαυθῶν ἦν ὡς ἀμπέ- 25

9. χαρίεις — ὄρθιος om A.

emollitus, non amore coniugis subactus, non tantae urbis miseratio-
 ne fractus, de generi vitae cupiditate, salutem suam, eamque ambi-
 guam, tot urbibus, tot provinciis totaque sua familia commutavit.
 imperavit annos VIII, III menses, et dies X. in re bellica talis fuit ut
 dictum est, nec ad civilia munia satis aptus, ne dicam plane fuisse
 negligentem; caetera non aspernandus, clementia et lenitate omnibus
 superior, aditu facilis, non severitate vultus, non arrecto supercilio
 quenquam a suo alloquio deterrebat. cuius eum adire et orare lice-
 bat; aliquando etiam non submissa voce illi refragari. calumniatores
 et adulatōres frequentes circum se habebat sed cum sceleris in fra-
 trem admissi conscientia flagellaretur, fatum timebat et vindictam
 omnes res humanas perlustrantem perpetuo reformidabat. itaque ani-
 mo angebatur, metu sollicitudine poenitentia aestuans. quodsi regi-
 bus magnum est ac difficile spicas eminentes non decutere, nec im-
 maniter eos proaterrere a quibus offensi fuerint; etiam ea laude
 abundavit Alexius. neque enim vel oculos effodiebat vel membra

λους τὰ τοῦ σώματος ἀκρωτήρια, μάγειρος ἀνθρώπων γενόμενος. οὐδ' ὕσον χρόνον τὴν στυγνόχροον πορφύραν ἐνεδέδυτο, γυνή τις ἠμφιάσατο μέλανα χῆτει ἀνδρός, ὃν μέλας ἐκάλυψε θάνατος. οὐδὲ πῦρ ἔβλεψε τῶν ὀμμάτων ὡς τῶν
 5 λίθων οἱ ἀκτινώδεις, οὐδ' ἐρέμυ τισὶν εἰς ἐπήρειαν ὡς λείβειν θρόμβους δακρῦων ὅποῦα τὰ τῶν μαργάρων σφαιρώματα.

mutilabat, neque carnificina hominum delectabatur; neque ulla matrona, quandiu is imperavit, ob maritum interfectum pullam vestem induit; neque quisquam contumeliis ab eo affectus fortunas suas deploravit.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΙΣΑΑΚΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΡΙΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΛΕΞΙΟΥ.

ρ. 353 1. Ὡς μὲν οὖν ἤλαυνεν εἰς Δεβελτὸν Ἀλέξιος, ὑπ' οὗ
V. 29: δεινὸς ἐλαυνόμενος. ἦν δ' ἄρα οὐ μόνον χαλεπὸν γυνή, καὶ
τὸ τῆς συνευνάσεως φίλτρον βλάβει μᾶλλον ἢ ὠφελῆσει,
καθὺ τις ἐγνωμίτευσε τῶν πύλαι, κακῶς εἰς βασιλείαν πα-
θῶν προκοίτου γυναικὸς εἰσηγήσειν· ἀλλὰ καὶ γύναις ἀνὴρ
ἀργαλέον πρᾶγμα καὶ χεῖριστον, καὶ τί οὐκ ἂν ἐπαχθὲς καὶ
εἰς κίνδυνον ἐλαῦνον τὸν ἔσχατον τὸ ὑπ' ἐκεῖνον ταπτόμενος
πίσεται; ὃ δὲ καὶ Ῥωμαίοις αὐτοῖς συνενήνεκται, ἀναιμί-
ρους καὶ χαλιμῶς καὶ τὸν ἀπολαυστικὸν βίον μετιδιώκοιτα;

8 προσκοίτου?

I S A A C I I A N G E L I
U N A C U M A L E X I O F I L I O
I T E R A T U M I M P E R I U M.

1. **A**c sic Debeltum fugit Alexius, cum a nemine fugaretur. neque vero mulier duntaxat res gravis est, et coniugalis amor plus nocet quam iuvat, ut quidam ex veteribus a muliere afflicto imperio queritur, sed vir etiam mollis et effeminatus res pessima et molestissima est, cui qui parent, quid infortunii, quid extremi periculi non subibunt? id quod ipsis Romanis accidit, cum adverso quodam fato

δυστυχῆσαισιν αὐτοκράτορας, τοὺς δ' αὐτοὺς καὶ δυσπάλαι-
 στον μὲν τὴν ἀνάγκην ἀνύποιστον δὲ τὸ περὶ ψυχῆς δέος δὲ
 ὄλου κρίνοντας. ἀλλ' ὁ μὲν ὠδευεν ἦν προέθετο, ὁ δ' ἐντὸς P. 354
 τῶν ἐν Βλαχέρναις ὑρχείων εὐρεθεὶς τῷ τότε λεῶς σφόδρα
 5 ἤνεγκεν ἀφορητῶς τὴν Ἀλεξίου ἀπόδρασιν, συστρεφόμενός τε
 καὶ συγγεόμενος τὴν ψυχὴν διὰ τὰς ἐμφαινομένας τῶν κακῶν
 ἐλπίδας· καὶ γὰρ ἦγοντο μηδὲν μελλήσαντας τοὺς Λατίνους,
 οἷα μηδὲ σκηνομένους ἄποθεν ἢ τὸν ἐπισχῆσοντα ἔχοντας,
 μεθ' ὄπλων αὐτίκα ἐπιρρεῦσαι τῇ πόλει καὶ τῶν τειχέων
 10 εἶσω παρεισελεθεῖν. οὐκοῦν καὶ τοὺς μὲν γένει προσήκοντας
 Ἀλεξίῳ καὶ τοὺς ἄλλως ἐπιτηδεῖως ἔχοντας ἐκείνῳ καὶ τὴν
 ἄνασσαν Εὐφροσύνην, προδότου δόξαν λαβόντας, οὐ προσε-
 καλέσαντο εἰς τὴν ἀρχὴν. διὰ δὲ τὸ ἄμαχον τῆς τῶν πρᾶ- B
 γμάτων ἀγρίας προσβολῆς εἰς αὐτὸν ἀφορῶσιν Ἰσαάκιον τὸν
 15 Ἀλεξίου κασίγητον, ὡς εἰς τὴν καλουμένην ἱερὰν ἄγκυραν τε-
 λευταῖον οἱ τοῖς ἀκαταστορέστοις περιστοιχιζόμενοι κύμασιν,
 ἔνδον τῶν ἀρχείων εἰργνύμενον. καὶ δὴ τοῦ ἔκτομιου Κωνσταν-
 τίνου, ὃς ἐπὶ τῶν βασιλικῶν ἐτέτακτο θησαυρῶν, τοὺς πελεκυ-
 φόρους συναγαγόντος καὶ τούτοις ὠμίληχότος τὰ δέοντα, συν-
 20 δραμούσης δὲ καὶ συμμορίας τινῶν οἱ βασιλεύσειν αὐθις τὸν V. 292
 Ἰσαάκιον διὰ σπονδῆς πάλαι ἐτίθεντο, ἡ μὲν βουσιλὶς Εὐφρο-
 σύνη συλλαμβάνεται, χειροῦται δὲ καὶ τὸ συγγενὲς αὐτῇ, ὃ
 δ' Ἰσαάκιος ἀναγορεύεται αὐτοκράτωρ· καὶ χειρωγούμε-
 νος δι' ἦν ὑπέστη πῆρῳσιν, ὃ τὸ πᾶν ταπτόμενος ἐφορῶν, C
 25 εἰς θῶκον ἀνάγεται τὸν βασιλεῖον. πέμψας δ' εὐθέως ἀγγέ-

5. συνεστρεφόμενος A, εὐστρεφόμενος PW.

in molles ignavos et voluptarios imperatores incidissent, qui labores
 non ferendos et vitae pericula intolerabilia iudicabant. caeterum eo
 coeptum iter prosequente, populus qui in palatio convenerat Alexii
 discessum gravissime tulit, animis imminuentium periculorum metu
 consternatis. putabant enim Latinos, qui castra in propinquo habe-
 rent nec a quoquam prohiberentur, statim armatos in urbem irru-
 pturos. igitur Alexii cognatis et familiaribus et imperatrice Euphro-
 syna ut proditoribus contemptis, ob gravissimorum periculorum pro-
 cellas, intra palatium tanquam in carcere inclusi Isaacium Alexii fra-
 trem tanquam sacram ancoram intuentur; et cum spado Constantinus
 fisci praefectus bipenniferos coegisset et apta oratione conciliasset,
 concursu etiam ab ea factione quae iam olim Isaacio restitutum cu-
 piebat imperium facto, imperatrix Euphrosyna una cum cognatis
 comprehenditur, Isaacius vero imperator salutatur; et manu ductus
 ob excaecationem is cui prospicienda erant omnia, in imperatorio

λους Ἀλεξίῳ τε τῆ νιῆ καὶ τοῖς τοῦ Λατινικοῦ στρατεύματος ἡγεμόσι παρίστησι τὴν τοῦ βασιλέως καὶ ἀδελφοῦ φυγὴν. οἱ δὲ οὔτε τι τῶν προσδοκωμένων κατὰ τῆς πόλεως ἐπεόχμισαν, καὶ τὸν Ἰσαακίου δὲ υἱὸν οὐ πρότερον αἰτησαμένου τοῦ πατρὸς ἐκπετόμφασιν, εἰ μὴ γε καὶ αὐτὸς Ἰσαάκιος εἰς πέρας 5 ἀγαγέσθαι συνέθετο ὅσα ὑπέσχετό σφισιν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξιος. τὰ δὲ ἦσαν, ὡς ἐν τοῖς λόγοις ἐρρέθη τοῖς ἐμπροσθεν, μηδεμίαν τῶν πρὸς δόξαν καὶ κέρδος τοῖς διαθεμένοις Λατίνοις
 1) ὑπερβολὴν ἀπολείποντα· ὑπὲρ γὰρ τοῦ μὴ τῆς πατρῴας ἀρχῆς ἀποτεινέσθαι πάντα πρῶτων Ἀλέξιος, χαλίφρον καὶ 10 πρᾶγματων ἀδαῆς μειράκιον, οὔτε ἡκριβολόγησέ τινα τῶν ζητημάτων οὔτε μὴν τὸ μισορῶμιον φρόνημα τῶν Λατίνων ὅπως οὖν ἐβιάλετο κατὰ νοῦν. ἐπὶ τοιαῖσδε τοίνυν τοῦ βασιλείου ὕψους κατωστροφικῆς τὴν εἰς τὴν πόλιν πριάμενος εἰσοδόν, συνεδρίας ἤζιστο πατρικῆς καὶ βασιλείας προσέληπται κοινῶ- 15 ρός. ἅπας τοίνυν φύλῆτης τῆς πόλεως εἰς τὰ ἄρχεῖα συνέτρεχε σὺν τῷ πατρὶ τὸν υἱὸν ὑπόμενος καὶ ἀμφοῖν ἀποδώσαν προσκύνησιν. μετ' οὐ πολλὰς δ' ἡμέρας καὶ οἱ τῶν Λατίνων ἡγεμίονες ἐς τὴν βασιλείαν παραβάλλουσιν, οὐχ οὔτοι δὲ μόνον
 2) ἀλλὰ καὶ οἱ τὸ γένος, παρ' ἐκείνοις ἐπίσημοι· καὶ παρενηγε- 20 γμένων σκιμπύδων τοῖς βασιλεῦσι συνήδριζον ἅπαντες, εὐεργέται καὶ σωτήρες ἀκούοντες καὶ πῦσαν ἄλλην ἀγαθὴν προσηγορίων δεχόμενοι, ὡς τὸν φιλαρχον Ἀλέξιον ἐς αὐτὰ τισᾶ-

16. ἅπασαι τοίνυν αἱ γενεαὶ αἰ ἐντὸς οὔσαι τῆς πόλεως B. 20. παρενηγεμένων σκιμπύδων] σουπεδίων χρυσῶν προιεθέντων B. 23. ὡς τὸν φιλαρχον] ὡς τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν ἀλέξιον τὸν ἐκ νεαρῆς ἡλικίας δυναρχήσαντα πρὸς τὴν βασιλείαν ἀναβιβάσαντες. οὐ — B.

solio collocatus, missis statim ad Alexium filium et Latini exercitus duces nuntiis fratris sui imperatoris fugam eis nuntiat. ii vero nec contra urbem eorum quicquam quae expectabantur praetermiserunt, nec Alexium prius ad patrem remiserunt, quam ipse Isaacius quoque se rata illa habiturum esse quae filius eius pollicitus esset assentiretur. quae quidem, ut supra exposuimus, huiusmodi erant, ut ad gloriam et emolumentum Latinorum nihil amplius posset accedere. nam Alexius vecors et rerum imperitus adolescentulus, in id unum intentus ut patrum imperium recuperaret, nec ullam conditionem consideravit, neque quam infesti essent Latini Romano nomini cogitavit. ac talibus imperatorii fastigii depressionibus aditum in urbem mercatus patri assedit, collega imperii ascitus; et populus universus in palatium concurrat, filii et patris videndi simul et adorandi causa. non multis diebus post etiam Latinorum duces et nobilitate insignes viri palatium ingressi sunt; et subselliis allatis imperatoribus

μενοι τὰ παιδικὰ καὶ δυσπραγοῦσιν αὐτοῖς ἐπαμύναντες. οὐ P. 355
ταῦτα δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ πάσης μετεῖχον φιλοφροσύνης καὶ
δεξιότητος, θεραπευτήριά τε καὶ τροφητήρια τούτοις ἐπινε-
ρόηται. Ἰσαάκιος γὰρ εἶ τί που ἔστειγεν ἔνδον τὸ βασιλείας
5 γαζοφυλάκιον, καὶ αὐτὸς δὲ συμπορισάμενος ἦν συνειληφῶς
Εὐφροσύνην τὴν βασιλίδα καὶ τοὺς τὸ γένος εἰς αὐτὴν ἀνα-
φέροντας, ἐξεφόρει τε ἀμφοτέροις καὶ μετήγγιζεν ἀδεέστε-
ρον. ἐπεὶ δὲ ταῦτα ὡσεὶ καὶ ἄνις ἐκρίνετο τοῖς λαμβάνου-
σιν (οὐδὲν γὰρ ἔθνος ἐρασιχρηματώτερον τοῦδε τοῦ γένους
10 τρεχεδειπνότερόν τε καὶ δαπανηρότερον ἕτερον) καὶ διψῶντες
ἦσαν αἰεὶ προχωρῶν πελάγους Τυρσητικοῦ, ἀπτεται καὶ τῶν
ἀψάυστων παναθεμίως, ὁπόθεν, οἶμαι, καὶ τὰ Ῥωμαίων
ἀνατέτραπται τέλει καὶ ἠφάνιται· ὡς γὰρ χρημάτων ἐσπά- B
νιζε, καὶ τοῖς θεοῖς ἐπεφύη διὰ τοῦτο τεμένεσιν. ἦν γὰρ
15 ἰδεῖν οὐ μόνον τὰς ἱερὰς εἰκόνας Χριστοῦ ἀξίναις ἐκκοπτο-
μένας καὶ χαμαὶ ῥιπτομένας, καὶ τοὺς αὐτῶν κόσμους μὴ
σὺν φειδοῖ ἀλλ' ὡς ἔτυχεν ἐκσπωμένους καὶ πυρὶ παραπεμ-
πομένους, ἀλλὰ καὶ σκευὴ τὰ σεπτὰ τε καὶ παναγῆ ἀπερι-
θαιμβήτως ἐκ τῶν ναῶν ἀρπαζόμενα καὶ πυρούμενα καὶ ὡς
20 κοινὸν ἀργύριον καὶ χρυσίον τοῖς πολεμίοις στρατεύμασιν
παρεχόμενα. καὶ τῆς κατὰ τῶν ἁγίων τῆσδε λύτης οὐτ'
αὐτὸν τὸν κρατοῦντα εἰσῆει τις αἰσθησις ὀπωσοῦν, τῶν τε
ἄλλων οὐδεὶς παρρησιαζόμενος ἦν τὴν ἐσέβειαν, ἀλλὰ τῆς

9. οὐδὲν γὰρ ἔθνος] οὐδὲ γὰρ ἐπιθυμητότερον εἰς χρήματα
πλέον παρὸ τὸ ἔθνος τοῦτο, οὐδὲ καινοτομεῖν καὶ ἐξοδιάζειν
εἰς τρυφὰς καὶ ταυλία καὶ ζάρια περισσώτερον τούτων B.

assederunt, ut bene meriti, ut servatores celebrati, et omnibus aliis
honestis titulis ornati, ut qui ambitiosum Alexium erepto, quod
lautopere appetierat, imperio probe ulti et calamitosis opitulati es-
sent. praeter haec omnibus aliis officiis et exquisitis honoribus affe-
cti et lautissime tractati sunt. nam Isaacius, si quid imperatorius
fiscus celabat, si quid ipse capta Euphrosyna imperatrice et cognat-
is eius adquisierat, id universum utraque manu in illos conferebat.
quae cum ab illa gente omnium avarissima et luxuriosissima exiguae
guttae instar acciperentur, Tyrreni maris undas desiderante, etiam
sacrosancta profanat; unde, ut opinor, Romana res funditus subver-
sa et deleta est. nam cum pecunia destitueretur, templa quoque in-
vasit. nec sacrae tantum Christi imagines securibus excidebantur, et
humi projectae sine ulla reverentia ornatu adempto in ignem conii-
ciebantur: sed et sacrosancta vasa, absque metu e templis rapta
et conflata, ut vulgare aurum et argentum hostibus dabantur. huius
impietatis furor neque imperatori in mentem venit unquam, neque

Ἐγεμυθίας ἐνεκεν, εἴτ' οὖν ἀναλγησίας εἰπεῖν οἰκειότερον, οὐδὲν τῶν παραφόρων διενηρόχαμεν ἕπαντες, ὅθεν ὡς ὑπεύθυνοι πεπόνθαμέν τε καὶ εἶδομεν ὅποσα βερυσυμφορώτερον τῶν κακῶν.

Ἄποσον γὰρ τὸ χυδαῖζον σῆφος τῆς πόλεως, μήτ' αὐτόθεν⁵ τοῖς ἐπαινετοῖς προσχωροῦν μῆθ' ἑτέρῳ πειθόμενον εἰσηγουμένην
 V. 293 τὰ λήονα, ἥδη ταῖς Ῥωμαϊκαῖς χώραις εἰσχεχυμένων τῶν πολεμίων εἰς ἔδαφος καθαιρεῖ καὶ διαλύει πυραλόγως εἰς χοῦν τὰς πρὸς θύλασσαν οἰκίας τῶν ἐξ ἐσπέρας ἔθνων, μὴ διαστεῖλαν τοῦ πολεμίου τὸ φίλιον. ἔδυσχέραινον οὖν πρὸς¹⁰ τὴν ἀβουλίαν ταύτην καὶ ἀτοπίαν οὐ μόνον ὅσοι ἐκ τῆς Ἀμόλφης ἦθυσιν ἐντεθραμμένοι Ῥωμαϊκοῖς, ἀλλὰ καὶ οἱ τῶν
 D ἐκ τῆς Πίσσης τὴν Κωνσταντίνου ἀνθείλοντο. μήπω τοίνυν φνυγὺς ὄφθεις ὁ βασιλεὺς Ἀλέξιος χρησταῖς ἐλπίσι τοὺς ἐκ τῶνδε τῶν γενῶν ἔβουκόλει καὶ τὸ τῆς λύπης ἀφῆρει πολὺν,¹⁵ ὡς δ' ὁ μὲν δρασμῶν ἐχρήσατο, βασιλεύσας δ' ἦν Ἰσαάκιος, καταλλάσσει τοὺς ἐκ τῆς Πίσσης τοὺς Βενετικούς, καθ' ἡμῶν καὶ τοῦτο ἀσυντηρήτως ἐπιτεχνώμενος· οἱ δὲ πρὸς τὴν Περσῶν ἀπάραντες, ἐν ᾗ κατέλυνον οἱ διάφοροι, γίνονται τοῖς πρώτων ἀντίφροσι σύσκηνοι καὶ ὁμόδειπνοι καὶ τὰ πάντα συμ-²⁰φρεῖς καὶ ὁμόφρονες. ἐννακαιδεκάτην διάγοντος τοῦ Ἀγούστου μηνός, τῆς ἕκτης Ἰνδικτιῶνος, τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ἐπτακοσιοστοῦ καὶ ἐνδεκάτου ἔτους, (2) τινὲς τῶν Φραγγίσκων

2. τῶν παραφόρων] τῶν δαιμονιζομένων B. 11. οὐ μόνον ὅσοι] οὐχὶ μόνον οἱ βενετικοὶ ἐχθροὶ φαινόμενοι τε καὶ νομιζόμενοι B. 23. τινὲς τῶν φραγγίσκων οἱ καὶ φλαβίους ἀμαζόμενοι B.

quisquam fuit qui pietatis causam libere agere auderet: sed quod quidem ad silentium, ne stuporem dicam, attinet, plane attoniti fuimus omnes, unde violatae religionis rei ea mala toleravimus et vidimus, quibus graviora vix inveniuntur.

Nam populi turba, ut solet, nec sua sponte sana consilia amplectens nec meliora suadentibus obtemperans, cum iam hostes in Romanas provincias irrupissent, praeter omnem expectationem solo aequat et in pulverem redigit maritimas Occidentalium gentium aedes, amicis ab hostibus non distinctis. eam temeritatem et absurditatem non tantum cives Romani sed et Pisani inquilini aegerrime tulerunt. Alexius autem antequam fugeret, earum gentium homines bona spe lactabat doloremque mitigabat. ut vero is in pedes se coniecit, Isaacius imperio recuperato Pisanos cum Venetis in nostram fraudem magna cum temeritate reconciliat. ii vero Peraeam profecti, ubi adversarii diversabantur, veterum inimicorum hospitibus et couri-

(οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ πάλαι Φλαμίονες κικλησκόμενοι) Πισσαίων καὶ Βενετῶν μοῖραν προσειληφότες, ὡς εἰς ὄψον εἰο-
 5 μων καὶ προχειρότατον ἔρμειον τὰ τῶν Σαρακηνῶν διαπλοῖ-
 ζονται χρήματα. καὶ δὴ τὸ σύνταγμα ἐκεῖνο τὸ πονηρὸν τῆ
 10 πόλει προσσχὸν δι' ἀλιάδων (οὐδὲ γὰρ ἦν τις ὁ προσιστάμε- P. 356
 νος ἢ ὡς ἐπιπλέειν σφᾶς τῆ πόλει καὶ αὐθις ἀνάγεσθαι) τῷ
 τῶν ἐξ Ἄγαρ συναγωγίῳ λάθρα ἐπεισπίπτουσι, ὃ φησι Μιτά-
 τον ἢ δημῶδης διάλεκτος, καὶ τὰ ἐρόντα μετὰ ξίφους ληστεύ-
 10 ουσιν. ὡς δ' οὕτω ταῦτα παραλόγως καὶ ὑπὲρ δόκῃσιν πᾶσαν
 παρηνομεῖτο, ἡμύνοντο μὲν αὐτοὺς οἱ Σαρακηνοὶ τὰς χεῖρας
 τοῖς παρατυχοῦσιν ὀπλίσαντες, ἐπιβοηθοῦσι δὲ καὶ Ῥωμαῖοι,
 παρὰ τῆς τοῦ κακοῦ φήμης ἐκέλευε συνηλισμένοι. καὶ οὐκουν
 μὲν ἅπαν ὀπόσον καὶ ἔδει κατήνυσαν, ἐπὶ δὲ βραχὺ τῆς
 τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ὀμαιχμίας ἀναχώρησις γίνεται. οἱ δὲ
 15 τὸ δι' ὄπλων ἀντέχειν μεθέντες ἐπὶ τῷ μὴ πάνυ πρότερον
 ἐμπροσμῶ διανοοῦνται καὶ δεῦτερον, ἀνυσιμώτατον ἀμυντή- B
 ριον καὶ ὑπὲρ ἅπαν ἕτερον τὴν πόλιν ἔχον ταχὺ κατεργάσα-
 σθαι πείρα μεμαθηκότες τὸ πῦρ. καὶ δὴ κατὰ πλείστους
 20 διαστάντες τόπους πῦρ ταῖς οἰκίαις ὑφάπτουσι. τὸ δὲ μεταρ-
 σιωθὲν ὑπὲρ ἔννοιαν τὴν νύκτα ὄλην ἐκείνην καὶ τὴν ἐπιού-
 σάν ἡμέραν καὶ τὴν ταύτης διάδοχον ἐσπέραν τὸ πᾶν ἐπενέ-
 μετο. καὶ ἦν καιρὸν τὸ ὀρώμενον καὶ πᾶσαν ὑπερβαῖνον λό-

2. ὡς] καὶ APW. ὡσπερ μαγεῖρευμα ἐψημένον B. 12. καὶ
 οὐκουν] καὶ τοσοῦτον μὲν κακὸν ὄσον ἐβούλοντο ποιῆσαι τοῖς
 σασακηνοῖς οὐκ ἐποίησαν· ἠνεμποδίσθησαν γὰρ· ὄθεν καὶ
 ἀνεχώρησαν B.

ctu utuntur, summa cum eis familiaritate inita, mensis Augusti die
 XIX, VI indictione, anni VI MDCC XI. (2) Quidam vero ex Fran-
 cis, qui olim Flamini vocabantur, Pisanorum et Venetorum cohorte
 assumpta, ad diripiendas Sarracenorum facultates tanquam ad para-
 tam praedam traiciunt. ea scelerata factio cum ad urbem appulis-
 set (neque enim quisquam erat qui eorum vel accessum vel recessum
 impediret), in Sarracenorum synagogam, quam vulgo Mitatum dicunt,
 irrumpunt et per vim omnia diripiunt. eam inexpectatam iniuriam
 Sarraceni armis obiter arreptis ulciscuntur, Romanis etiam eius mali
 fama excitatis adiutantibus: neque tamen tantum proficiunt quantum
 oportebat, coetu illo militum paulisper duntaxat regresso, et omis-
 sa defensione ad alterum incendium priore vixdum restincto pro-
 perante, cum experientia didicissent nihil esse efficacius ad urbem
 ulciscendam et evertendam quam ignem. proinde variis in locis dis-
 persi aedes incendunt. flamma vero supra cogitationem in altum ela-
 ta totam illam noctem et postridie, eo ipse die qui sequebatur ad
 vesperam usque, omnia pervagata est. inusitatum id spectaculum

γου δύναμιν· πολλῶν γὰρ καὶ ἄλλων τῇ πόλει πρότερον ἐμπρησμῶν, οὐ μὲν οὖν εἶπη τις ὀπίσσω καὶ οἶων γεγενημένων, ὃ τότε συμβὰς ἐναύσματα βραχέα τοὺς πάντας ἀπέδειξε. πολλοῦ γὰρ διαιρούμενος καὶ διασπώμενος τῆς συνεχείας αὐθις συνήροχτο, καὶ ὡς εἰς ὄλκον ἓνα πυρόεντος συνήπτετο 5 ποταμοῦ. ἀνετρέποντο στοαί, ἀγορῶν κύλλη κατερριπτεῖτο, Χιόνων μέγεθος διεφορεῖτο καθ' ὕλην εὐπρηστον. οὐκ ἦν τῶν ὄντων οὐδὲν ὃ ἦν ἐκείνου τοῦ πυρὸς σθεναρώτερον. τὸ δὲ δὴ παραδόξον, ὥσει ψωμοὶ πυρὸς ἐξ ἐκείνης τῆς βαρυβρόμου καὶ σιδηρᾶς ἐμπρήσεως ἀποσπώμενοι καὶ φερόμενοι διαέριον 10 τὰς πόρρωθεν οἰκοδομίας κατέφλεγον, κατὰ διαστήματά πως ἀκοντιζόμενοι καὶ ὡς οἱ ἐν αἰθέρι διύττοντες ἐκτεινόμενοι· καὶ τὸν ἐν μέσῳ χῶρον ἀθιγῆ τῇ τέως ἐῶντες καὶ ἀκατάπρηστον, μετὰ βραχὺ κάκεινον ἐπανιόντες συνέμαρπτον καὶ ἠφάνιζον. ἐν πολλοῖς δὲ καὶ κατ' εὐθυωρίαν τὸ πῦρ προῖον, ἔπ' 15 ἀνέμου βορρᾶ ἐλαννόμενον, μετὰ βραχὺν παρεκκλῖναν, ὡς εἰ νότος αὐτὸ διερρίπιζεν, ὠρᾶτο δόχημιον, ἀμαυροῦν ἐπιστροφάδην καὶ τὰ ὅλως ἐμπρησοθῆναι ἀνυπονόητα. συνεπελάβετο 20 Ὡ δὲ καὶ τοῦ μεγίστου νεῶ τὸ δεινόν. καὶ δὴ ὅσα πρὸς ἀψίδα γένευκε τοῦ Μιλίου καὶ τῷ ἀνδρῶνι συνῆπται τῷ Μιάρωνι 20

6. ἀνετρέποντο] κάμαραι ἐχαλῶντο B. 7. κίονων ὕψη εἰς ἀσβεστον μετεβάλλοντο B. 8. τὸ δὲ θαυμαστότερον εἶπε εἰς κομάτια μεγάλα ἀπὸ τοῦ κτύπου τοῦ πυρὸς καὶ τῆς γλογῆς ἐπειῶντο καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἐφέροντο καὶ ἐπιπτον εἰς τὰ μικρότερα καθάπερ ἄστρα φαινόμενα καὶ χεόμενα, καὶ κατέκαιον ἐνθα ἐπιπτον. B. 18. συνεπελάβετο] ἐφθασε δὲ τὸ πῦρ μέχρι καὶ τοῦ μεγάλου νεοῦ, καὶ ὅσα περὶ τὴν ἀψίδα τοῦ μιλίου καὶ τῷ οἴκῳ τῷ τοῦ μάρωνος λεγομένῳ συγκαίμενα ἀσπίτια, καὶ κατέκαυσε ταῦτα καὶ τέφραν ἐποίησε. B.

fuit, et tale quod nulla oratio possit consequi. nam cum prius maximis et innumeris fere incendiis urbs afflicta fuerit, illud eiusmodi fuit ut caetera prae eo pro nihilo putarentur. cum varie interrupta serie spargeretur, rursus coibat, ut igniti fluminis alveum repraesentaret. porticus corruabant, elegantissima fora evertabantur, maximae columnae veluti sarmenta absumebantur; neque quicquam erat quod illius ignis vehementiae resisteret. globi flammarum ab immani illo incendio avulsi mirabiliter remotas aedes per certa intervalla consumebant, iis qui interiectae erant intactis: sed paulo post eas quoque reversi cremabant. in multis locis recta progressus ignis ab aquilone impulsus, paulo post quasi ab austro exagitatus, obliquus cernebatur; et ea quoque consumebat quae omnis periculi expertia putabantur. id malum etiam templum maximum comprehendit; et quaecunque ad Milii fornacem vergunt et cum Macrone et Synodis co-

καὶ τῇ λεγομένῃ αἱ Σύνοδοι, εἰς ἔδαφος κατερράγησαν, μὴ V. 294
 τῆς ὀπτιῆς ἐπαρκεσῶσης πλήθους, μὴ τῶν βαθέων ἀντισχόν-
 των θεμέθλων, ἀλλ' ἐνδόντων πάντων καὶ δίκην θρυαλλίδων
 κατεργασθέντων. ἤρξατο μὲν οὖν ἡ πρώτη τοῦ πυρός ἀφ' ἡ
 5 ἀπὸ τοῦ συναγωγίου τῶν Σαρρακηνῶν (τὸ δὲ ἐστὶ κατὰ τὸ
 πρὸς Θάλασσαν ἐπικλινές βόρειον μέρος τῆς πόλεως καὶ τῇ
 τεμένει ἐγγίζον ὃ ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας Εἰρήνης ἴδρυται),
 καὶ πρὸς ἕω κατ' εὖρος λωφῆσαν ἐς τὸν νεῶν τὸν παμμέγι-
 στον, κατὰ δ' ἐσπέραν ἐς τὸ λεγόμενον Πέραμα ἐξεμηκίσθη,
 10 καὶ διερρῦη ἔκτοτε τοῦ πλάτους λαβόμενον τῆς πόλεως, ἢ
 μᾶλλον τὸ καινότερον, καὶ ταῦτα κατ' ἐπίβασιν ὡσπερ ὑπερ-
 αλάμενον τὰς ἐξώθεν τῆς πόλεως οἰκήσεις κατεμεμήστω, P. 357
 καὶ νῆα περιπλέουσαν ἄνθρακες ἐκτιναχθέντες κατέφλιξαν.
 ἤθάλωντο δὲ καὶ οἱ τοῦ Δομνίνου λεγόμενοι ἔμβολοι, αἱ τε
 15 ὑπόστεγοι ἀμφίδυμοι ἄμφοδοι αἱ ἀπὸ τοῦ Μιλίου ἀρχόμε-
 ναι, ὧν ἀτέρα εἰς αὐτὸ παρατείνει τὸ Φιλαδέλφιον. σὺν αὐ-
 τοῖς δὲ ἡ Κωνσταντίνειος ἀγορὰ καὶ τὰ μεταξὺ πάντα, ὅσα
 πρὸς βορρῶν καὶ νότον πρόεισιν ἄγεμον. οὐδ' αὐτὸ τὸ ἱπι-
 κὸν ἀδιαλώβητον ὑπολέλειπτο, ἀλλὰ καὶ τούτου τὸ πρὸς δυ-
 20 σμῆς ἦσαν μέρος ἐξεπυρώθη, καὶ ὅσα κάτεισιν ἐς Σοφίαν
 καὶ κατ' αὐτὸ τὸ Βύκανον παρεκτείνεται, καὶ καθέξῃς ὅποσα
 τοῖς τοῦ Ἐλευθερίου ἀγχιτέρονα μέρεσι. τοῦ δὲ πυρός ἀπὸ
 Θαλάσσης ἕως Θαλάσσης τὴν πόλιν οὕτως διαζώσαντος καὶ

10. λαβόμενον om A. 12. τῆς πόλεως om A. 13. ἀνθρα-
 κες] κάβρουνα B. 14. αἱ τε] καὶ αἱ ἀκελασμένα διπλαῖ
 στραῖαι B. 19. δυσμᾶς] δήμους AB.

haerent, conruerunt, nihil opere latericio, nihil altissimis funda-
 mentis adiuvantibus, sed omnibus cedentibus et instar lychnorum
 absumptis. coepit incendium a synagogio Sarracenoium, quod ad Sep-
 tentrionalem urbis partem ad mare et aedem divae Irenes vergit.
 versus Orientem in latitudine in templo maximo desiit. ad occasum
 usque ad Perama se extendit, atque inde in latitudinem urbis se
 diffudit; aut potius inusitato modo eam veluti transiliens domos
 suburbanas absumpsit, et navis in medio cursu carbonibus in eam
 excussis conflagravit in cineres redacta sunt et Domini rostra, et dup-
 lices tecti ambitus a Milio incipientes, quorum alter ad ipsum
 Philadelphium pertinet; unaque Constantinii forum, et quae interiec-
 ta sunt omnia versus Septentrionem et Austrum. nec ipsum Hippic-
 um inviolatum permansit: sed eius quoque pars occidenti obversa
 penitus conflagravit, et quae ad Sophias et Baccanum porriguntur, et
 deinceps Eleutherii partibus contermina. cum autem incendium ur-
 bem a mari usque ad mare hoc modo vastaret et in hiatus vastissi-

διελθόντος ὡς εἰς χάσμα μέγιστον, ἢ ~~πυραμῶ~~ πυρὸς μέσον
 Β ἔλκοντος, οὐκ ἦν ἀκίνδυνον συμμίξαι τοῖς φιλουμένοις, εἰ
 μὴ τις ἀκατίῳ διεπορθμεύετο. τότε καὶ οἱ πλείους τῶν οἰ-
 κητόρων τῆς πόλεως τῶν οὐσιῶν ἀπειψίλωντο, οἷα του πυρὸς
 τοῖς μὲν ἀπαρασκευοῖς ἐπιφθάσαντος, τῶν δὲ τὰ ὄντα μετα-5
 θεμένων πρὸς ἐτέρας καταγωγὰς καὶ μηδ' οὕτω διασωσαμέ-
 νων αὐτά· ἔλιξε γὰρ καὶ περικαμπαῖς ἐκτροπαῖς τε πλείσταῖς
 καὶ ἐπανόδοις τὸ πῦρ χρησάμενον ἠφάντου τὰ μεταγόμενα.
 ὦ μοι τῶν λαμπροτάτων καὶ περικαλλῶν δόμων καὶ παντοί-
 ας γεμόντων χάριτος, καὶ του ἑνυφenoῦς πλοῦτου καὶ ζῆ-10
 λωτέου παρ' ἅπασιν!

Πρὸς δὲ τὰ δεινότερα ταῦτα συναντήματα ὁ μὲν βασιλεὺς
 Ἰσαάκιος ἤχθετο, εἰ καὶ μὴ ἐς ὅσον εἰκός, ὁ δὲ τούτου υἱὸς
 C Ἀλέξιος οὐχ ὅπως οὐκ ἐδυσχέρανεν, ἀλλὰ καὶ συντελεσμὸν
 ἐπῆνυχετο τοῦ παντός, ὁ τῆς πατρίδος δαλὸς καὶ τὴν ὄψιν 15
 φλογερὸς κἀντεῦθεν διαχαράττων τὸν γραφικὸν ἐμπρηστήν
 πονηρὸν ἄγγελον. μήπω δὲ καθαρῶς λωφθήσαντος τοῦ πυρὸς ἡ
 τῶν θεῶν αὐθις κειμηλίων συλλογῆ τε καὶ καταχώνευσις ὑπὲρ
 τὸ πρὶν ἐπετείνετο. ὁ δὲ γε τῶν Λατίνων στρατὸς τὸν χο-
 ρηγούμενον αὐτοῖς οὕτως ἰ χροσόν τε καὶ ἄργυρον εἰς τε τὰς 20
 σωματικὰς χρεῖας ὡς ὕλην βέβηλον μετεσκευάζον καὶ τοῖς

8. ὦ μοι] αἶ αἶ μοι καὶ φεῦ εἰς τοὺς λαμπροτάτους μου οἴκους
 καὶ περικαλεῖς, τοὺς πάσης γέμοντας χάριτος, καὶ τοῦ πλου-
 σίου μου βίου καὶ ἀνεπιφθόγου παρὰ παντός. Β. 12. πρὸς
 δε] εἰς ταῦτα δὲ τὰ κακὰ πάντα συναντήματα ὁ τε βασιλεὺς
 Ἰσαάκιος καὶ ὁ τούτου υἱὸς ἀλέξιος οὐχ ὅπως ὅτι ἠγανάκτων ἡ
 ἐλυποῦντο, ἀλλὰ καὶ τὸ δλον ἀφανισθῆναι ἠύχοντο καὶ ὀρέ-
 γοντο εἰ δαυλοὶ τῆς πατρίδος, οἱ φλογεροὶ τὴν ὄψιν, οἱ
 τὸν πονηρὸν ἐμπρησμὸν ἀπὸ τῆς αὐτῶν διαχαράττωντες ὤψε-
 ως. Β.

malum discessisset, ignito flumini simile, amici non citra periculum
 nisi navigio adiri poterant tunc maior pars habitatorum urbis rei
 familiaris iacturam fecit, quippe cum ignis alios nec opinantes op-
 pressisset, alii bona sua alio translata multis anfractibus et regressi-
 bus ignis aequae amisissent. heu splendidissimas et elegantissimas
 aedes et omni venustate et summis opibus plenas, quae apud omnes
 celebrantur!

His atrocissimis casibus Isaacius imperator dolebat ille quidem,
 sed non quantum oportebat. eius vero filius Alexius adeo non graviter
 eos ferebat, ut totam urbem interire optaret, patriae fax, flammae
 facies, et malum illum Angelum incendiarium exprimens, cuius sacrae
 litterae meminerunt. incendio nondum plane sopito sacer ornatus ac-
 curatus perquiritur et conflatur quam prius. Latinorum vero exer-

βουλομένοις προύβαλλον εἰς πρατήριον, ἑαυτοῖς μὲν τὸ ἀνεπέγκλητον ἐπιμαρτυρόμενοι (οὐ γὰρ ἠγγύουν ὀπόθεν συνείλεκτο τὰ σφισι βραβευόμενα χρήματα) ὡς τὰ ὀφειλημένα λαμβάνουσι, τοῖς δὲ Ῥωμαίοις τὴν ὑπόθεσιν ἐπιχαλῶντες ὀργὴν ὡς περιέπουσι μὲν τὰ οἰκεία κοινοῦσι δὲ τὰ Θεοῦ.

3. Δεῖσαν δὲ καὶ τῶν Λατινικῶν δυνάμεων σύναρσιν D εὔρασθαι τὸν Ἀλέξιον (ὁ γὰρ Θεῖος αὐτῷ καὶ πρώην βασιλεῶν Ἀλέξιος ἀπαναστάς τοῦ Δεβελτοῦ τὴν Ἀδριανοῦ κατέλαβε, καὶ ἦν ἀπείπατο βασιλείαν, ἐρασταῖς καταπροδούς ἰκμανέσιν ἐρᾶν τε πάλιν καὶ πειρᾶν οὐκ ἤσχύνετο), οὐκ ἄλλως συνέκδημον αὐτῷ καὶ συστράτηγον τὸν μαρκέσιον ἐσπίασατο Βονιφάτιον, εἰ μὴ χρυσίου δέκα πρὸς τοῖς ἕξ καταθέσθαι οἱ συνέθεντο κεντηάρια, ἕξιῶν τοίνυν φρυγάδα δειννοῦσι τὸν Ἀλέξιον συντονωτέρῳ τοῦ προτέρου καὶ πολλῷ μακροτέρῳ χρησάμενον δραπετεύματι. ἀμέλει καὶ τὰς Θρακίας πόλεις περιελθὼν, καὶ ταύτας καταστησάμενος, εἰπεῖν δὲ καὶ καταλαμησάμενος (ὁ γὰρ συνέκδημος ἐκείνῳ στρατὸς συχναῖς P. 358 ὀρεκτῖα τῶν χρυσορρεΐθρων ἀρύεσθαι, καὶ κατὰ τοὺς διψᾶντι δηχθέντας πίνων οὐκ ἐκορέννυτο) καὶ μέχρι Κυψέλλων V. 295 κατιῶν, ἐπάνεισι πάλιν εἰς τὰ βασίλεια, ἅπας τῆς πατρίδος ἔρητημένος οἱ τὴν τοῦ πατρὸς πῆρσιν καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀρ-

10. ἤσχύνετο] ἠέσχετο A. 14. συντονωτέρου et μακρότερον A. 16. εἰπεῖν] ἢ μάλλον εἰπεῖν ἀπογυμνάσας· ὁ γὰρ στρατὸς ὁ ἐκείνου ἀκολουθῶν κατὰ πολὺ ἀρέγετο τοῦ χρυσοῦ καὶ τραίγειν καὶ πίνειν· ὡς γὰρ οἱ πυρεκτικοὶ οὐδέποτε τῆς δίψης κορέννυται, οὕτω καὶ οὗτοι. B.

itus aurum et argentum, quod ita praebebatur, ad usum corporis et profanam materiam transferebat et publice vendebat, ac se criminis absolutum (nec enim ignorabat unde essent quae dabantur) quod acciperet debitum, Romanis vero iram dei impendere vaticinabatur, quod rem privatam conservarent, sacram vero profanarent.

3. Cum autem Latinae copiae Alexio auxiliari deberent (nam patruus eius et dudum imperator Alexius Debelto relicto Adriano olim occuparat, et imperium quod repudiarat, insanis amatoribus vendonatum, repetere et amplecti non verebatur), Bonifacium marcionem aliter secum attrahere ad belli societatem non potuit nisi ari centenarios XVI promisisset. verum egressus Alexium fugat longe celerius et longinquius quam prius; et Thracias urbes passim imponit, ne dicam deglubit. nam qui eum sequebatur exercitus, sepius ex aureo flumine haurire cupiebat veluti morsus a dipsasibus inexplibili siti ardens. usque ad Cypsella progressus in palatium revertitur, totus eorum factioni deditus, qui patris excaecandi et evertendi Alexio patruo adiutores fuerant. quod cum Isaacius fer-

ἡς καθαιρέσιν Ἀλεξίῳ τῇ θείῃ συνδιεπρούξαντο. ὁ καὶ μὴ φέρειν Ἰσαάκιος ἔχων, ὅτι καὶ ἦν καιροφυλακῶν εἰς φῶς ἐκρήξαι τὸν κότον ὃν ὑπέτυφεν ἐκ μακροῦ τῇ ψυχῇ κατὰ τῶν σχέτλια ἐκεῖνον ἐργασαμένων δεινά, κακηγορῶν οὐκ ἐνέλιπε τὸν υἱόν, καὶ μάλιστα ὅτι τὴν οικεῖαν ἑώρα ἰσχὺν ὑποβαίνουσαν⁵ καὶ κατὰ βραχὺ πως ἀφιπταμένην καὶ πρὸς τὸν υἱὸν μεταρ-
Bρέουσαν. ἀπεπνίγετο δὲ καὶ πρὸς τὴν μετάθεσιν τῆς ἀναγορεύσεως· ὁ μὲν γὰρ υἱὸς προταττόμενος κατατεινομένης ἀνευφημιετο φωναῖς, ὡς τῷ πατάγῳ κόπτεσθαι τὰ ἀνάκτορα, ὁ δὲ κατὰ τὸ τῆς ἡχοῦς ὑστερόφωνον παρηκολοῖθει ταῖς υἱί-
 10 καῖς καὶ στεροτέροις ἀνακηρύξεσιν. οὐδὲν δέ τι δρᾶσαι πρὸς τὰ γινόμενα οὕτω δυνάμενος ὑπ' ὀδύντα ἐτονθόρυνξε, καὶ οἷς ὡς ἐξ ἀδύτων τῆς καρδίας ἀνεμήρυε τὰ ἀπόρητα, κατὰ τοῦ υἱοῦ ἀπόφθημα διελέγετο, ἔωλα μὲν αὐτῷ τὰ χρηστά λέγων εἶναι, καὶ ὡς οὐδ' ὕλως σωφροσύνη ἐρρῦθμιαται,¹⁵ ἐν τοῖς χειρίστοις τὸ ἦθος τυπούμενος, φθόροις τε ἀνδράσι συνδιαιτώμενος καὶ τὰ ἦθη τούτων ἀναμιττόμενος. οὐ μάλιστα δὲ ταυτὶ καὶ εἰκαιῶς κατὰ τοῦ υἱοῦ ἡγόρευεν Ἰσαάκιος,
Cἀλλὰ καὶ πλείω ἕτερα καὶ ὑσελγέστερα πολλῶν πλημιμελῶν τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ παγκλείστον τῆς τῶν Ῥωμαίων βασιλείας²⁰ κετερρῦπαιεν ὄνομα. εἰς γὰρ τὰς τῶν βαρβάρων σκηναῖς μετὰ μετριῶν ὀπιδῶν περαιοῦμενος συνεκρηκιάλα τοῖς ἐν

2. δι. — ὑπέτυφεν om A. 12. ὑπ' ὀδ.] ἔρυξε τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ B. 14. ἔωλα] ὡς δι. οὐδέποτε ὁ τὰ πονηρὰ ἔργα μαθῶν ἐργάζεσθαι καλὸν ποιῆσαι δυνήσεται· ἀδιαφθῶν γὰρ ἀνορῶν καὶ φθορέων τὰ ἦθη μιμησάμενος χείρων τούτων ἐλέγεται, παύων μετ' αὐτῶν καὶ σφουδηλίας κρούων αὐτοῖς καὶ οὕτοι πάλιν αὐτόν. B. 22. μετὰ μετριῶν] μετὰ δόλιων τῶν παιδοποῦλων αὐτοῦ ἀπερχόμενος συνεμέθου μετ' αὐτῶν καὶ δύο ἡμέρας πολλάκις ἐπολεῖ παύων ταβλά καὶ ζάρια B.

re non posset, iam longo tempore ultionem illorum cogitans filio maledicere non desistebat, praesertim cum auctoritatem suam immi-
 nui et paulatim exolescere et ad filium transire cerneret. indignissi-
 me quoque ferebat proclamationis mutationem: nam filius priore lo-
 co contentis vocibus, ut palatium resonaret, salutabatur, ipso tan-
 quam Echo submissius sequente. sed quia prohibere illa non pote-
 rat, submurmurabat, et apud eos quibus arcana sui pectoris com-
 mittebat, male de filio loquebatur: neque eum quicquam virtutis
 ei esse, non bonis moribus informatum esse, sed pessimis studiis
 occupari et pessimorum hominum consuetudine corrumpi, neque haec
 falsa erant aut inania: nam Alexius pluribus et gravioribus peccatis
 magnificum et inclitum imperii Romani nomen foedabat, ut qui paucis
 comitantibus in barbarorum tentoria traiciens crapulae et aleae una

αὐταῖς καὶ συνδιημερεύων ἐκύβευεν. οἱ δὲ συμπαίγμονες ἐκείνῃ τὸ τῆς κεφαλῆς ἀφαιροῦντες διάδημα, χρυσοκόλλον ὄν καὶ λιθόστρωτον, αὐτοὶ μὲν ἐκεῖνο περιετίθεντο, τὸν δ' Ἀλέξιον περιέβαλλον τὸ λαχνῆεν καὶ ἔρεοῦν καὶ τῆς Λατινικῆς Βιταλασίας περίβλημα. οὐ μόνον δὲ ὁ Ἀλέξιος ἐνευκαιρῶν ταῖς πρῶξις ταύταις παρὰ τοῖς τῶν Λατίνων εὐσχήμοσι καὶ τοῖς τῶν Ῥωμαίων σώφροσι βδελυγμίας ἐκρίνετο, ἀλλὰ καὶ ὁ τούτου πατὴρ Ἰσαάκιος οὐκ ἐπ' ἔλαττον ἦν σιτηγῆτός, ἐπειδήπερ καὶ πάλιν ἀλλοκότοις δόξαις περιεφέρετο, λόγιά τε **D**
10 καὶ ὁμφᾶς συντιθεῖς οὐκ ἔληγε τῶν ἐπὶ τῆς προτέρας ἀρχῆς ἀρρητότερα, εἶγε πάλαι μὲν τὸν μοναρχον ἐφραπέζετο, καὶ αὐτὸς εἶναι ἀγαιδῶς διεικνέτο ὁ τῆ δυσμηῆ συνάφων τὴν ἔω καὶ κράτος περιζωσόμενος τὸ παγκόσμιον, τότε δὲ καὶ τὴν **15** πῆρῳσιν ἀποτρίψασθαι προσεδόκα τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ὡς λε-
15 βηρίδα τὴν νόσον ἀποξύνασθαι τὴν ἀρθρίτιδα καὶ τὸ ὄλον εἰς ἄνδρα θεοεἰκελον ἀμειψθήσεσθαι, ὥστε καὶ τῶν μονιστῶν οἱ καταρατότατοι καὶ βαθεῖ λήϊον κομῶντες τὴν τοῦ πώγωνος ἄρου-
20 ραν, εἰς αἰσχύνην τε οἰκείαν τὸ θεοφιλὲς οἱ θεομισεῖς περι-
 κείμενοι σχῆμα, τὰς ἀρχικὰς τραπέζας μεταδιώκοντες καὶ
20 τῶν ἰχθύων τοὺς νεαλεῖς καὶ πίονας περιχαίροντες, συνδει-
 πνοῦντες Ἰσαακίῳ συγκαθίστων ἐκείνῃ τὴν μοναρχίαν ἐν λό-
 γοις, τὸν ἀίθοσμίαν ζωρότερον προσφερόμενοι, ἐνίστε δὲ καὶ

5. περίβλημα] add B: ὅπερ καποῦζιν κατονομάζεται. 14. ὡς λεβηρίδα] ὡπερ πετυοῖδα B. 19. τὰς τραπέζας γυρεῦοντες τὰς βασιλικὰς, καὶ τὰ λαβράκια καὶ τὰ μεγάλα ἄλλα καὶ λιπαρὰ ὀφάρια τρώγοντες μετ' ἐκείνου, καὶ τὸ τριγλιερόν καὶ σάμεον κρασίον πίνοντες μετ' αὐτοῦ ἀκραίως B.

cum illis per totos dies indulgeret. eius vero collusores diadema aureum et gemmatum ei detractum suis capitibus, illi vero lanæum hirsutum pileum imponebant. neque vero Alexius duntaxat ob huiusmodi res apud honestiores Latinos et modestiores Romanos execrabilis habebatur: sed et pater eius Isaacius nihilo minus inivisus erat, cum rursus absurdarum opinionum intemperis agitaretur, et divinationibus atque oraculis foedioribus quam prius incumberet. nam ante monarchiam sibi imaginabatur, seque impudenter eum esse iactabat qui Occidentem cum Oriente coniuncturus et totius mundi imperio positurus esset. tum vero visum se recepturum, et articularem morbum ut serpentem exuvias positurum, et in virum deo similem se transformatum iri somniabat. proinde monachi quidam summe execrabiles, promissis barbis, homines invisii deo, religioso habitu eum sua ignominia conspici: qui mensam principalem persequebantur, qui recentibus et pinguibus piscibus inhiantes cum Isaa-

- P. 359 τὰς ἐξηρθρωμένας χεῖρας περιπτυσσόμενοι καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτὰς προσάπτοντες τὴν ὄσον οὐδέπω τούτων προηγή-
 ρεον ἀνακαίνισιν καὶ κραταίωσιν. ὁ δὲ διεχέιτο πῶς ἂν εἴ-
 ποι τις τοῖς λεγομένοις, καὶ ἐπεσκήρτα τοῖς βωμολοχεύμασι
 τούτοις ὡς ἀψευδέσι θεσπιωδήμασιν. ἐν πολλοῖς δὲ καὶ τοῖς 5
 τῇ ἀστρικῇ προσκειμένους προσιέμενος ἄλλα τε ταῖς αὐτῶν
 ὑπόθηκαις ὑπέικων εἰργάζετο, καὶ δὴ καὶ τὸν Καλυδώνιον
 σὺν, ὃς ἐν τῷ ἵππικῷ φρίσσων τὴν ἐπινώτιον τρίχα ῥύδην
 φέρεται, τῆς βάσεως καθελὼν μετήνεγκεν εἰς τὸ μέγα παλά-
 τιον, τὸν τὴν ὄρμην συώδη καὶ ἀτάσθαλον δῆμον τῆς πόλε-
 10
 Βως καταστελεῖν ἐντεῦθεν οἰόμενος. ἀλλὰ καὶ τῶν ἀγοραίων
 οἱ φιλοινότεροι τὸ ἐστὸς ἐπὶ στήλης ἐν τῷ Κωνσταντινείῳ
 V. 296 φῶρῳ τῆς Ἀθηνᾶς ἀγαλμα εἰς πλεῖστα διεῖλον τμήματα· ἐδό-
 κει γὰρ τοῖς ἄφροσι σύρφαξιν ὑπὲρ τῶν ἐξ ἐσπέρας ἐστοι-
 χειῶσθαι τοῦτο στρατῶν. ἀνέβαινε μὲν τὴν ἡλικίαν ὄρθιον 15

1. ἐξηρθρωμένας] τὰς ἐξστραμβουλισμένας χεῖρας ἐκείνου τὰς
 ἀθρητικὰς Β. 7. τὸν ἀγοριόχοιρον τὸν καλυδώνιον λεγόμενον,
 τὸν ἐν τῷ ἵπποδρομείῳ ἱστάμενον Β. 11. ἀλλὰ καὶ οἱ τῆς
 πόλεως μεθυσταὶ τὸ τῆς ἀθηνᾶς ἀγαλμα τὸ ἐν τῷ κωνσταντινείῳ
 φῶρῳ ἱστάμενον εἰς πολλὰ μέρη κατέκοψαν Β. 15. ἀνέβαινε]
 ἦν μὲν γὰρ ἐκ χαλκοῦ, τὴν ἡλικίαν ὄρθιον, εἰς λ' ἡλικίας ὑψου-
 μένον, ἐφύρει δὲ ῥοῦχον ἐκ πάντων τῶν χρωμάτων καὶ μέχρι τῶν
 ποδῶν συνεσιαλμένον καὶ συνεσφιγμένον, ὅπως μὴ φαίνηται θάψ
 τῶν μελῶν τοῦ σώματός τε, ἐξωσμένη ζωάριον πολεμικὸν περι-
 σφίγγον αὐτήν. εἶχε δὲ ἀπὸ τῶν ὤμων μέχρι καὶ τοῦ στήθους ἕτε-
 ρον ἔνδυμα ποικιλόχροον καὶ αὐτὸ. ὁ τράχηλος δὲ ταύτης μακρό-
 τερος ἦν καὶ γυμνός. ἐξείρειον πρᾶγμα πρὸς ἦδον ἢ τῶν βλε-
 πόντων ἦν. τοσοῦτον δὲ ἦν ὁ χαλκὸς ἐξομοιούμενος τὴν φύ-
 σιν τῶν χρωμάτων ὡς καὶ τὰ χεῖλη αὐτῆς ὑπολαμβάνειν τινὰ
 ὡς εἴπερ πλησιάζει αὐτῇ φωνὴν πρᾶξιαν ἐκ ταύτης ἀκούσαι.
 αἱ φλέβες δὲ ὄλου τοῦ σώματος τοσαύτην ἐφαίνοντο ἔχειν τὴν
 ὑγρότητα ὡς ζῶσαν οὖσαν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς γλυκῶς δια-
 νοίγουσαν. ἐπὶ δὲ τῇ κεφαλῇ αὐτῆς σκέπη ἦν κειμένη ἐπιτη-
 δεῖως νεύουσα. αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς αὐτῆς πεπλεγμέναι δπι-

cio coenitabant, mero largius hausto monarchiam illi verbis confir-
 mabant, aliquando etiam nodosas manus eius oculis admotas e ve-
 stigio renovatum et confirmatum iri praedicebant. ille vero mirum
 quam blanditiis istis exhilarabatur, et scurrilibus iocis aequae ac cer-
 tissimis oraculis fidem adhibebat. de astrologorum quoque sententia
 cum alia fecit, tum aprum Calydonium, qui horrentibus in tergo
 setis in Hippico impetu fertur, in magnum palatium transiit, ea
 se ratione temerarii et apro non dissimilis populi rabiem cohibitu-
 rum existimans. sed et ebriosi quidam ex circumforaneis Minervae
 simulacrum in foro Constantini columnae insistentes in multas portas
 comminuerunt, quod demens turba id pro exercitibus occidentalibus

ὡς ἐς τριακάδα ποδῶν, ἠμφίεστο δὲ στολὴν ἐξ ὁποίας ἕλης
 ὄλον τὸ ἰνθαλλόμενον κεχαλκούργητο. ποδηρης δ' ἦν ἡ στο-
 λὴ καὶ συμπτυσσομένη πολλαχῆ τῶν μερῶν, ὡς μὴ τι τοῦ
 σώματος παραφαίνοντο ὅπερ ἡ φύσις περιστέλλειν ἐπέταξε.
 5 **Μίτρα δ' Ἄρεος** τὴν ἰξὺν διειληφύτα ἱκανῶς αὐτὴν περιέσφιγ-
 γεν. εἶχε δὲ καὶ τοῖς στέροσις ὀρθότιθον ὄν ποκίλον αἰ-
 γιδῶδες ἐπένδυμα, τῶν ὤμων διεξικνούμενον, τὴν τῆς Ἴορ- C
 γόνης τυποῦν κεφαλῆν. ὁ δὲ γε αὐχὴν ἀχίτων ὦν καὶ πρὸς
 τὸ δολιχόδειρον ἀναιτινόμενος ἄμαχον εἰς ἡδονὴν θέαμα ἦν.
 10 **τοσοῦτον δ' ὁ χαλκός** πρὸς τὴν ἐκείνου μίμησιν πειθήνιος
 ὑπὸ πλάττετο, ὥστε καὶ τὰ χεῖλη δόξαν παρεῖχον ὡς εἰ προσ-
 μενεῖ τις μείλιχον φωνὴν ἐνωτίσεται. καὶ φλεβῶν δὲ διεκ-
 τάσεις ὑπεκρίνοντο, καὶ ὡς ὑγρὸν ὄλον τὸ σῶμα ἐν οἷς ἔδει
 περιεκλᾶτο, καὶ ζωῆς ἀπέχον μετεῖχεν ὡς ζῶν ἀνθηρότητας,
 15 **τούς ὀφθαλμοὺς ἰμέρω παντὶ ῥέόμενον.** Ἰππουρις δ' ἐπικει-
 μένη τῇ κεφαλῇ δεινὸν καθύπερθεν ἔνευεν. ἡ δὲ κόμη ἐς
 πλέγμα διεστρωμμένη καὶ δεσμονυμένη ὀπισθεν, ὄση κέχυτο
 ἐκ μειώπων, τρυφή τις ἦν ὀφθαλμῶν, μὴ ἐπίπαν τῷ κράνει
 συνεχομένη, ἀλλὰ τι καὶ παρεμφαίνουσα τοῦ πλοχιμοῦ. τῶν D
 20 **δὲ χειρῶν ἡ μὲν λαυὰ τὰ συνεπτυγμένα τῆς ἐσθῆτος ἀνέστελ-
 λε, ἄτερα δ' ἐκτεινομένη πρὸς κλίμα τὸ νότιον εἶχε τὴν κε-
 φαλὴν ἠρέμα πως ἐγκλινομένην ἐκεῖ καὶ τὰς τῶν ὀφθαλμῶν**

σθεν καὶ κατερχόμεναι στρογγυλοειδῶς καὶ χρυσίζουσαι. καὶ
 ἦν τρυφή τις τῶν ὀφθαλμῶν τῶν βλέπόντων καὶ ἀγαλλίαμα.
 αἱ χεῖρες δὲ ταύτης ἡ μὲν ἀριστερὰ τὰ συνεσφιγμένα ῥούχα
 ταύτης ἀνέστυρνε, ἡ δεξιὰ δὲ πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἰσίου ἀπλω-
 μένη οὕσα ὄλλυον καὶ τὴν ταύτης κεφαλὴν πρὸς αὐτὴν ἐκλίνε
 βλέπουσα ταύτην. B.

formatum esse credebat. id in XXX pedum altitudinem assurgebat, indutum aerea veste, qua materia totum constabat, demissa ad pedes et multis in partibus complicata, ne quid appareret quod natura tectum esse voluit. balteus lumbos arcte constringebat, in pectore rectis mammis insigni Aegidem cum Gorgoneo capite ab humeris dependentem gerebat. collum nudum et longum erat iucundissimum spectaculum. aes enim deam ita repraesentabat, ut labia suavam editura vocem, si quis expectaret, viderentur. apparebant et venae et totum corpus, qua decebat, mollius inflectebatur; et quamvis exanime animati corporis vigorem referebat. cauda equina capiti imposita terrorem quandam prae se ferebat. coma a fronte dependens, in nodum contorta et a tergo constricta oculorum erat delici-ae. galea non penitus contacta, sed ex parte prominens. laeva manus plicas vestis continebat; altera versus Austrum caput paulum in-

ἐπ' ἴσης τεινομένης βολιάς, ὅθεν οἱ μὴδὲ τὰς θέσεις τῶν περάτων ὀπωσοῦν ἐπιστάμενοι ἐς ἐσπέραν ἀφορᾶν τὸ ἄγαλμα διετείνοντο καὶ οἷον ἐπισπᾶσθαι χειρὶ τὰ ἐκ δυσμότηεν στρατεύματα, κακῶς κρίνοντες καὶ μὴ πρὸς ἔννοιαν ὀρθῆν τοῖς ὄρατοῖς ἐπιβάλλοντες. 5

Οἱ μὲν οὖν μετὰ τοιούτων κινημάτων τῆς διανοίας τὸ τῆς Ἀθηνῶς συνέτριψαν ἄγαλμα, ἢ μᾶλλον τοῖς χεῖροσιν αἰετοπροβαίνοντες καὶ καθ' ἑαυτῶν ὀπλῆται γινόμενοι τὴν ἀνδρείας καὶ φρονήσεως ἐπιστάτιν κἂν τοῖς τύποις αὐτοῖς ἀπέωσαντο. οἱ δὲ βασιλεῖς οὐδὲν ὅτι μὴ τὴν συλλογὴν τῶν χορημάτων ἔργον ἀσχολίας πάσης εἶχον καὶ πάλιν ἀνώτερον, ἐπεὶ P. 360 μὴδὲ κόρος ἦν παρὰ τοῖς λαμβάνουσι λήψεως, ἀλλ' ὅσον αἱ δύσεις προὔβαινον, τοσοῦτον ἐνήχμαζε τὸ φιλόχρυσον. ἀμέλει κἂκ τῶν πολιτῶν φόρων ὠδίνοντο συλλογαί. τοῦτον δὲ μὴ ὀμαλῶς προχωροῦντος (ὃ γὰρ λεῶς, ὅσα καὶ πέλαγος 15 ἀχανὲς καὶ ἀόριστον ἀνέμῳ, τοῖς μὴ θυμῆρεσι διαρρηπιζόμενον ἐπέφρισεν εἰς ἀπόστασιν) τῆς μὲν προθέσεως ταύτης ἀπέστησαν, τοὺς δὲ ζαπλοῦτους ἐπιλέγδην ἐσύλησαν, ὅπως ἡ Λατινικὴ γαληνιασείε βούπεινα. καὶ τὰ χρύσεια δὲ τοῦ μεγίστου νεῶ ἐπιπλα βαρυτάλαντα ὄντα, καὶ αἱ λυχναίαι σὺν αὐτοῖς αἱ ἀργύρεοι ἀφαιρούμεναι καὶ παραδιδόμεναι πνερί,

18. τοῖς δὲ ζαπλοῦτοις ἐπιλέγδην, ὡς ὑπέβαλεν ἡ στήμη, ἐπιφύουμένοι ἡμελγον οὐχ ὅσον ἔδει καὶ ὡς ἔσται βούτιρον, ἀλλ' ὅπως A. 19. καὶ τὰς χρυσαῖς δὲ ποδῆας τῶν ἀγίων τοῦ μεγάλου ναοῦ καὶ τὰ ἅγια σκεπάσματα τὰ πολύτιμα τὰ ἐκ σφραγίδος χρυσοῦ ὄντα, τὰ τε μανουάλια καὶ κανδύλας τῶ πνερί καίόμενα καὶ χωνεύόμενα εἰς βρῶσιν καὶ πόσιν τῶν σκύλων εἶδοντο B.

clinatum sustinebat. oculorum acies eodem intendebatur, ut qui situm angulorum non satis norant, simulacrum Occidentem spectare et veluti manu allidere Occidentales exercitus affirmarent, haud sano iudicio oculorum decepti.

Ac illi hac opinione impulsu Minervae simulacrum contriverunt; ac potius subinde ruentes in deterius, et contra semet ipsos armati, fortitudinis et prudentiae praesidem nec typis expressam apud se ferre potuerunt. imperatorum vero summa et unica occupatio erat pecuniae collectio, quod nulla erat accipiendi satietas: sed quantum donativa augebantur, tantum crescebat auri cupiditas. cupiebant etiam a civibus exigere tributum. sed cum ea res non expedite succederet (nam populus invisa postulatione irritatus, instar vasti maris vento conturbati, defectionem spectabat), omisso illo proposito eos qui ditissimi esse ferebantur spoliarent, ut Latinorum cupiditatu immensae fieret satis. praeterea maximi templi aurea suppellectilia

πρὸς βρωσιν ἀτεχνῶς προβέβληντο τοῖς κυσί, καὶ μῖξις ἦν τῶν ἀμίκτων ἀνόσιος.

4. Ἄλλῃ καὶ τούτων οὕτω γινομένων καὶ προδήλως ἀνομονιμένων οὐδὲν ἐπεραίνετο. ἤβουλοντο γὰρ οἱ τῶν χρημιά-
 5 των εἰσπράκτορες, τῆς τῶν Ῥωμαίων εὐθδείας κατατρυφῶν-
 τες καὶ τῆς τῶν κρατούντων ἡλιθιότητος καταπαίζοντες, τοὺς
 μὲν τὰς τιμίας ὕλας ἀποφορτίζεσθαι παρ' αὐτοῖς, τοὺς δὲ
 παρεστάναι ἀχθοφοροῦντας, ἄλλους προσιέναι χρυσαγωγούς,
 ἐνίους δ' ἐνσκευάζεσθαι πρὸς τὴν ἀφίξιν, καὶ τοῦτο δρᾶσθαι
 10 διὰ παντός. ὄθεν τοῖς περὶ τὴν μεγαλόπολιν τρυφηλοῖς χω-
 ρίοις καὶ τοῖς ἱεροῖς ἐν Προποντίδι τεμένεσι τοῖς τε λιμπρο-
 τάτοις οἰκοπέδοις τῶν βασιλέων παραλλᾶξ οἱ στρατηγοὶ ἐφι-
 στάμενοι, καὶ παρὰ θύτερον ἄτερος ὀπλιζόμενοι, ἐσκύλευν
 15 τε τὰ ἐνόητα καὶ αὐτὰ πυρὶ παρεδίδοσαν, φειδόμενοι μηδε- V. 297
 νός παραλίον οἰκοδομήματος οἱ τοῦ καλοῦ ἀνέραστοι κηρεσι-
 φόρητοι βάρβαροι. πλεῖστα δὲ κὰν ταῖς ἡόσι τῆς πόλεως C
 ἐπιπλέοντες συνίστων πόλεμον. καὶ ἦν ἡ νίκη ἀμοιβὰδὸν ἐπι-
 μειδιῶσά ποτε καὶ Ῥωμαίοις καὶ μὴ τιθεῖσα πάντη τὰ τῶν
 ἐναντίων ἀπρόσμαχα, ὅπότε καὶ τὸ δημῶδες τῆς πόλεως ἀν-
 20 δριζόμενοι ἐνέκειντο τὸν βασιλέα αἰτούμενοι συνάρασθαί σφι-
 σι μετὰ στρατεύματος κατὰ τῆς τῶν πολεμιῶν ἀντιμαχίσεως,
 πιστοῖς οὖσι καὶ πατριώταις, εἶπερ μὴ χεῖλεσι μὲν Ῥωμαί-
 οῖς προστίθεται, τῇ δὲ καρδίᾳ Λατίνοις προσένευκεν. ἦσαν

multorum talentum et argentei lychni una abrepti conflagabant, et plane canibus obiciebantur rebus non miscendis nefarie commistis.

4. Neque tamen manifestis iniuriis istis quicquam proficiebatur. nam pecuniae exactores Romanorum simplicitati insultantes et imperatorum recordiae illudentes postulabant ut alii materiam pretiosam apud se deponerent, alii onera sustinentes astarent, alii auri baiuli accederent, alii se ad accessum pararent, idque continenter fieret. unde hostium duces suburbana praedia amoenissima et sacras aedes Propontidis et splendidissima imperatorum palatia, alii ab aliis instigati, direptis per vices iis quae inerant, cremabant, nulli maritimo aedificio parentes, homines barbari ab omni elegantia alieni et in perniciem hominum nati. multi etiam urbana littora legentes pugnantieiebant, victoria non ipsis perpetuo addicta, sed alternis etiam Romanis aliquando favente. et urbanus populus, fiducia sumpta, ab imperatore postulavit ut sibi, quibus fideles ipsi et populares ipsius essent, cum exercitu ad resistendum hostibus opem ferret, nisi forte labiis duntaxat Romanis faveret, animo vero ad Latinos propenderet. verum illae postulationes erant irritae. nam et Alexius ab armis contra Latinos sumendis abhorrebat, idque inutile esse putabat; et

δὲ αἱ ἐπαγγελίαι πρὸς μηδὲν ἀνύσιμον προῖοῦσαι· ὃ τε γὰρ Ἀλέξιος ὀπλίσθαι κατὰ Λατίνων μὴ πεφυκῶς ᾔετο καὶ ἀσύμφορον, καὶ ὁ τούτου πατὴρ Ἰσαάκιος εἰσήγγε παραίφρασιν κεινοφωνεῖν τοὺς ἐκ τριόδων εἶν, τοὺς δ' αὐτὸν καταγαγόν-
Δις εἰς τὴν πατρίδα τιμῆς τῆς ἀνωτάτω καταξιοῦν. ταῖς δὲ 5
 γνώμαις ταύταις προσεπέρορεπον καὶ τὰ τοῦ βασιλείου γένους ἐγκυαταλείμματι, ἥλικες ἥλικα τέρποντες τὸν Ἀλέξιον. εἶποι δὲ καὶ τοῖς Λατίνοις εἰς ἐταίρους ἀνακραθέντες ὡς ἐώλους ἕθλους τὰς τῶν πολιτῶν ἐντεύξεις παρέτρεχον, τὸν τῶν Λατίνων ἐκτρέπομενοι πόλεμον ὡς οὐδὲ λέοντα βρυχητιᾶν ἐλά-
 φων στρατόπεδον. μόνος δ' ἐκ πάντων ὁ Δούκας Ἀλέξιος, ὃς ἐκ τοῦ συνεσπάσθαι τὰς ὀφρῦς καὶ οἶον τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπι-
 κρέμασθαι πρὸς τῶν συνεφήβων ἐπωνόμαστο Μοῦρτζουφλος, πλὴν καὶ οὗτος βασιλειῶν καὶ τὴν τῶν πολιτῶν ἐπιτεχνώμε-
 νος εὐνοίαν, τὸν κατὰ τῶν Λατίνων ἀπεθάρρει πόλεμον, ἀρε-
P. 361 τῆς τε ὡς μάλιστα ποιοῦμενος ἐνδειξιν περὶ τὸν λεγόμενον Τρυνητὸν λίθον καὶ τὴν ἐκεῖσε περιεγομένην ἀψίδα τοῖς δυ-
 σμενέει συμπλέκεται. μηδενὸς δὲ τῶν παρεστώτων ὁμοφυ-
 λων ἡγεμόνων, δόξαν οὕτω βυσιλεῖ, ἐπαρηξάντος μικροῦ συνέλιητο ἄν· ὃ τε γὰρ ἵππος ἐπὶ γόνυ ὠκλασεν ᾧ ἐπεκά-
 θητο, καὶ πᾶσα ἡ ξυμβολὴ πρὸς ἓνα ἀπεκρίθη πολέμαρχον,

1. ὃ τε] ἀδύνατον γὰρ ἦν τὸν ἀλέξιον κατὰ τῶν φράγγων ἀρ-
 ματωθῆναι, ἀνθρῶπον ὃς πρὸς αὐτοὺς δοχους καὶ ὑποσχέσεις
 μεγάλας ἐποίησεν· ὁ τούτου δὲ πάλιν πατὴρ ἔλεγεν ἄφες αὐ-
 τοὺς καὶ ἄς φρονάζωσι· σὲ γὰρ πρέπειε μεγάλως αὐτοὺς τιμᾶν,
 ἐπεὶ ἔφερόν σε εἰς τὴν πατρίδα σου. B. 8. καὶ τοῖς] φι-
 λιας μετὰ τῶν φράγγων ποιήσαντες καὶ ἀδελφοποιήσας B.
 12. ἐκ τοῦ] ἀπὸ τοῦ τὰ ὀφρῦδια ἔχειν δασέα καὶ ἠνωμένα ἐπάνω
 τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ κρεμάμενα B. 17. τὴν ἐκεῖσε] τὴν κα-
 μάραν B. 20. ἐγονάτισε γὰρ τὸ ἄλογον ἔπερ ἐκαβαλλευσ-
 και ἔδραμον ἄπαντες κατ' αὐτοῦ B.

pater eius id consilium dabat, inanes promiscuae turbae clamores negli-
 gendos, eos vero quorum ope in patriam restitutus esset, summis hono-
 ribus afficiendos esse. huic sententiae reliquiae quoque imperatorii
 generis in Alexii aequalis sui gratiam assentiebantur. quidam etiam
 Latinis familiares facti colloquia civium ut veteres nugas aspernaban-
 tur, Latinum bellum magis reformidantes quam cervorum exercitus
 rugientem leonem. solus omnium Ducas Alexius, cui ob coniuncta
 supercilia et velut oculis imminetia Murzuzli cognomentum ab ae-
 qualibus erat inditum, regni cupiditate flagrans, ut civium gratiam
 colligeret, cum Latinis pugnare ausus ad Perforatum saxum et conti-
 guum illi fornicem illustre virtutis specimen edidit. sed popularium
 ducum nullo adiutante (nam id imperator vetuerat) captus esset,

εἰ μὴ τοξότις νεολαία τῆς πόλεως τὰ δυνατὰ παρατηροῦσα ἐπήμυνε. τὸ τοίνυν λεῶδες τῆς πόλεως μηδένα τῆς ἐπὶ Λατίνους ξιφουλκίας συναγωνιστὴν εὐρίσκον καὶ ξύμμαχον εἰς ἀποστασίαν οἰδαίνειν ἤρξατο, καὶ ὡς λέβης ἐκ πυρὸς κατὰ 5 τῶν κρατοῦντων ἀτμούς ἀνίεναι ὕβρεων καὶ τὴν πάλαι ὕφαλὸν τε καὶ ἄγνωστον γνώμην ἐκζέειν πρὸς φῶς. ἦγε μὲν οὖν τότε πέμπτην καὶ εἰκοστὴν ὁ Ἰανουάριος τῆς ἐβδόμης Ἰν- Β δικτιῶνος τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ἑπτακοσιοστοῦ δωδεκάτου ἔτους, συνδρομῆς δ' ὅτι πλείστης εἰς τὸν μέγαν γινομένης νεῶν ἤναυ- 10 κάζετο καὶ ἡ σύγκλητος ἢ τε τῶν ἀρχιερέων ὁμήγουρις καὶ οἱ τοῦ βήματος λόγιμοι συνελθεῖν ἐκεῖσε καὶ συνδιασκέψασθαι σφισι περὶ τοῦ ἀρξοντός. περὶ τῶν προκειμένων τοίνυν τὸ περι- στάμενον εἰπεῖν λιπαρούμενοι ἐκ μὲν τοῦ αὐτίκα ἐπιθέσθαι τοῖς βασιλεύουσι καὶ χειροτονεῖν ἕτερον εἰς ἀρχὴν οὐδ' ὕλως ἐδοκιμά- 15 ζομεν ὑποθέσθαι τοῖς συνιούσι· καλῶς γὰρ ᾗδειμεν ὡς τὸ μεῖον ὁ προβληθεὶς ἀποίσεται τῇ τε ἄλλῃ καὶ ὅτι τῶν Λατίνων οἱ στρατηγοὶ ἀμφοτέραις καὶ πάλιν ἀνθῆξονται τοῦ Ἀλεξίου καὶ περιέζονται. οἱ δὲ λαοὶ χρημῖα τι ὄντες ἀφελὲς καὶ εὐρίπιστον, C καὶ πλέον τοῦ θεληματαίνειν οὐδὲν ἐπιστάμενοι, οὐκέτι' ἐφα- 20 σκον ὑπ' Ἀγγέλων βούλεσθαι βασιλεύεσθαι, καὶ ὡς οὐκ ἄλ- λως ὁ σύλλογος ἐκεῖνος διαλυθήσεται, εἰ μὴ τις τῶν πραγμάτων προσθήσεται θυμῆρης αὐτοῖς. πείρα τοίνυν γνόντες τὸ τῶν ἀνδρῶν ἀμετάθετον ἠσυχάζομεν, ἑαυτοὺς ταλανίζον-

4. οἰδαίνειν] ὀγγώνειν B.
βράζον ἀναπέμπει ἀτμόν B.

καὶ ὡς] καθῆπερ τὸ κακάβιν
11. τοῦ βήματος] τοῦ κλήρου B.

e quo in genua prolapso et omnibus unum ducem petentibus, nisi manus sagittariorum eum defendisset. proinde plebeia multitudo, cum neminem qui contra Latinos opem ferret inveniret, defectionis consilia agitare coepit et conviciis imperatores insectari, cogitationibus quae diu animis latuerant erumpentibus. agebatur tum XXV dies mensis Ianuarii, VII indictione, anno VI MDCCXII. concursu autem maximo in magnum templum facto, etiam senatus et collegium pontificum et ecclesiasticorum primores eo convenere, et de imperatore deligendo una deliberare sunt coacti. cum autem sententias rogaremur, nullo modo auctores esse poteramus ut imperatoribus statim eiectis alium crearent, haud ignari, quisquis designatus esset, eum cum ob alia, tum quod Latinorum duces rursus Alexium summis viribus defensuri essent, posteriores laturum. at plebs, ut simplex est et mutabilis et nihil nisi libidinem in consilio habet, se Angelorum imperium diutius toleraturam negabat, neque prius discessuram quam imperatorem ex sententia nacta esset. igitur ipsa re contumaciam hominum experti, fortunas nostras miserantes et affatius

- τες, καὶ πολλὰ τῶν παρειῶν κατελείβομεν δάκρυα, τὸ μέλλον, ὡς εἰκός, προσρῶμενοι. οἱ δὲ τὸν ἄρξοντα ἐπιμελῶς ἀνεδίφω, καὶ νῦν μὲν τύνδε νῦν δ' ἐκέλευον ἐκ τῆς εὐγενοῦς φυταλιᾶς ἠὺτοσχεδιάζον αὐτοκράτορα. τέλος δ' ἀπειρηκότες τοῖς δόλοις, τοὺς δόγλαρχικούς καὶ δημοκόπους, ἐνίους δὲ καὶ τοῦ καθ' 5
- D** ἡμῶς τύγματος τῆς χειρὸς ἐπισπώμενοι, στεφηφορεῖν ἀνέπειθον ξιφήρεις ὀρώμενοι. φεῦ φεῦ, τί τοῦ τότε πειρατηρίου θυμαλγέστερον ἢ ἀχθεινότερον, ἢ τῆς τῶν συνειλεγμένων
- V. 298** ἀβελτηρίας γελοιωδέστερόν τε καὶ ἀλογώτερον; τὸ γὰρ „μίαιον ἔχεις· γενοῦ ἡμῶν ἀρχηγός” ἦν ὄρῶν ἀτεχνῶς περαινό- 10 μενον. (5) μόλις δὲ καὶ τρίτης ἡμέρας παριπνευσάσης νεανίσκον τινὰ λαβόντες Νικόλαον τὴν κλῆσιν, Καναβὸν τὴν ἐπίκλησιν, εἰς βασιλεία χρίουσιν ἄκοντα. ὡς δ' Ἀλεξίῳ ταῦτα ἠνώτιστο τῷ ἀνάσσοντι (ὃ γὰρ Ἰσαάκιος ἔκειτο πνέων τὰ λοιόθια, τῶν μακρῶν ἐκείνων προυγγελμάτων τῆς μοναρχίας 15 φρούδων ἐληλεγμένων καὶ ὡς κλιεγέρτου ὑποπιάτων ἐν-πνιον), μετὰ κλητος τίθεται ὑπ' αὐτοῦ ὁ Βονιφάτιος μαρκέσιος, καὶ περὶ τῶν ἐνεστώτων ἄμφω σκεψάμενοι δεῖν ἔγνωσαν δυνάμεις Λατινικᾶς εἰσενεχθῆναι τοῖς παλατιοῖς, δι' ὧν ὑπόβλητος ἐσεῖται ὁ δημορρόβλητος καὶ ὁ τοῦτον ἀρχαιρε- 20 σιάσας λαός. ὡς δ' ἦν τὰ ἐσκεμμένα ταῦτα πεφωραμένα,
- P. 362** τὸν καιρὸν ἀρπάσας ὁ Δούκας ὁ Μούριζουφλος ὡς πρὸς ἦν ὠδινεν ἀποστασίαν ἀρμόδιον, σὺν τῶν ἐκ τοῦ γένους ἐκείνη

10. post ἀρχηγός B: ἤγουν βούχον ἔχεις, γενοῦ ἀυθέντης ἡμῶν.
14. πνέων] ψυχοραγῶν καὶ πνέων τὰ ἔσχατα B.

lacrimantes quiescimus, quid futurum esset, multo ante prospicientes. dum autem illi diligenter imperatorem quaerunt et alios atque alios ex nobilibus familiis designant, tandem iis omnibus improbatis, plebeios magistratus et quosdam nostri ordinis manibus prehensos accipere coronam strictis ensibus hortabantur. heu, heu, quid illo periculo gravius atque acerbius? quid illius conciliabuli vecordia dementius magisve ridiculum? designationis ea ratio afferebatur. „vestem habes: esto noster imperator.” (5) Vix tandem triduo elapso, adolescentem quendam Nicolaum Canabum invitum imperatorem inaugurant. quae ubi Alexius audivit (nam Isaacius animam agebat, illis diuturni imperii praedictionibus ipso eventu refutatis et non aliter quam febricitantium somnia evanescentibus), Bonifacium marchionem accersit; initoque consilio utrique visum est Latinas cohortes in palatium admittendas esse, quibus novus iste imperator, et populus qui illum designasset, submoveretur. eo consilio nuntiato, Murzudus Ducas arrepta occasione ad defectionem quam parturiebat idonea, cum multis cognatis suis spadonem fisco praefectum sibi conciliat,

συχνοῖς καὶ τὸν ἐπὶ τῶν ἀρχικῶν χρυσῶων ὑποποιεῖται θλα-
 δίαν, ἀλωτὸν ἀνθρώπιον τιμῶν ἀναβάσει καὶ εὐχείρωτον
 λήμμασιν. ὁ δὲ τοὺς πελεκυφόρους ἐκκλησιάσας, καὶ σφισι
 κοινωσάμενος τὴν βασιλέως πρόθεσιν, ἐκεῖνα φιλητέα τίθησι
 5 κρίνοντας ὅσα οἱ βουλευτέα καὶ Ῥωμαίοις ἀσπασία. κἀντεῦ-
 θεν ἢ τοῦ βασιλέως ᾧδὲ πως δραματουργεῖται καθαιρέσεις.
 πρόσεισιν ὁ Λούκας τῷ βασιλεῖ τῆς νυκτὸς ἀφορῖ (ἐπρωκείωτο
 γὰρ ὑπὲρ ἅπαντας, τιμηθεῖς πρωτοβεστιάριος καὶ τὰ τοῖς
 πολλοῖς ἑτερόχρωμα καθυποδύμενος πέδιλα) καὶ φησι συμ-
 10 παθῶς ὡς οἱ τοῦ αἵματος ἐκείνῳ, ἀλλὰ δὴ καὶ πλεῖστον τῶν Β
 ἀνωνύμων, πρὸ δὲ πάντων τὸ πελέκεσιν ὀπλιζόμενον βάρβα-
 ρον, πάρεισιν ἐπὶ θύραις ὄρμαῖς μανιώδεις, αὐτοχειρὶ αὐ-
 τὸν διασπᾶσόντες ὡς ἤδη τοῖς Λατίνοις ἐκφανθέντα ὁμόνοα
 καὶ τῆς αὐτῶν ἐξηρητημένον φιλίας. ὁ δὲ πρὸς τὴν ἀκοὴν
 15 ταύτην μορμολυχθεῖς καὶ φανείς ἔκθαμβος ὑποθέσθαι οἱ τὸ
 πραχθησόμενον λιπαρεῖ. περισχῶν τοίνυν τὸν βασιλέα τῷ
 κατακεχυμένῳ μέχρι ποδῶν καὶ πλατεῖ ἐπενδύτη τοῦ σώματος
 συνῆξεισιν ἐκείνῳ, καὶ ἄπεισι δι' ἀφανοῦς τοῖς πλείστοις
 πυλίδος ἐς τὸ σκήνωμα ὃ δὴ τῶν βασιλείων εἶχεν ἐντός, ὡς
 20 δῆθεν αὐτὸν ἑυσόμενος. καὶ βασιλεὺς μὲν ἐπὶ τοῖς οὐτω
 δρωμένοις μικροῦ καὶ χάριτας ὠμολόγει τῷ Λούκᾳ, καὶ τὰ
 τοῦ Δαβίδ ὑπέκραγεν ἀντικρυς ἐπ' αὐτῷ, ἔκρυσέ με ἐν σκη- C

3. τοὺς πελεκυφόρους] βλέπων δὲ καὶ τὰ ἔμπροσθεν κακὰ συνά-
 γει τοὺς βαράγγους, καὶ ὡς ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως συντυ-
 χαίνει αὐτοὺς, καὶ λέγει ἐκεῖνα κρίνει ὁ βασιλεὺς δίκαια καὶ
 καλὰ ὅσα καὶ τὸ πλῆθος ἀγαπᾷ καὶ ὀρέγεται. B. 8. καὶ τὰ]
 πράσινα φορῶν ὑποδήματα B. 9. περιπαθῶς A. 13. δια-
 σπᾶσόντες] διασπῶντες A. 19 ἐς τὸ σκήνωμα] εἰς τὸ σκο-
 τεῖνόν τῆς βασιλείας κέλλιον, ὅπερ ἦν παρ' αὐτῶν ἐνδύτε-
 ρον B.

homuncionem incrementis dignitatis et largitionibus non inexpugnabi-
 lem. is vero imperatoris consilio bipenniferis nuntiato efficit ut ea
 amplectenda ceaseant quae ipso vellet et Romanis grata essent. ex
 eo imperatoris expulsio quasi per ludum inchoatur, eumque Ducas
 in tempesta nocte adit (erat enim ei intima familiaritate coniunctus,
 protovestiarii dignitate et insignibus calceis ab eo ornatus), et moe-
 sta voce ait cognatos eius et plurimos obscuros homines, in primis
 vero bipenniferos barbaros, furioso impetu in foribus esse ad eum
 ob initam cum Latinis familiaritatem et amicitiam discerpendum. is
 vero eo nuntio territus atque obstupefactus orat ut quid agendum
 sit moneat. tum ille imperatorem lata veste et ad pedes usque fusa
 complexus, per portam plerisque ignotam in tentorium, quod in pa-
 latio habebat, quasi liberaturus perducit. qui ob id factum ei pene

νῆ αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν μου· ἐσκέπασέ με ἐν ἀποκρύφῳ
 τῆς σκηνῆς αὐτοῦ." ὁ δὲ καθ' ἑτέρα ψαλμωδήματα τοῦ Δα-
 βίδ, ἃ φησι „χειλῆ δούλια ἐν καρδίᾳ, καὶ ἐν καρδίᾳ ἐλάλη-
 σε κακά· καὶ ἐμοὶ μὲν εἰρηρικὰ ἐλάλουν, καὶ ἐπ' ὄργην δό-
 λους διελογίζοντο," ταῦτα ἦν μετιῶν. καὶ παραχρῆμα ὁ μὲν⁵
 σιδήρῳ τὸν πόδας ἀσφαλισθεὶς καὶ παραρριφείς δεινότητι
 παρὰ πάσας εἰρηκτῆ ἔθετο οὕτω σκότος ἀποκρυφῆν αὐτοῦ, ὁ
 δὲ τοῖς βασιλικοῖς κοσμεῖται συμβόλοις. τὰ δ' ἐπὶ τούτοις
 οἱ μὲν τῷ Δούκᾳ προσρύνονται, καὶ τὰς εἰωθυίας τῷ αὐτο-
 κράτορι προσρήσεις ἀναδιδόασιν· οἱ δὲ τῷ καθημένῳ ἐπὶ νεώ¹⁰
 Δ προσνεύουσι Καναβῶν, ἀνδρὶ τὸ ἦθος μειλίχῳ καὶ δεξιῶ τὴν
 γνώμην, μηδ' ἀγεινεῖ τὰ πολέμια. ἐπεὶ δὲ τὸ χεῖρω ἐπικρα-
 τέστερα παρὰ τοῖς Κωνσταντινουπολίταις καὶ μάλιστα (φιλ-
 τέρα γὰρ ὑπὲρ τοὺς ὁμογενεῖς ἢ ἀλήθεια), ὁ μὲν Δούκας
 ἐκραταιοῦτο καὶ ἠϋζανεν, ὁ δὲ Καναβὸς ἀμαυρουμένην εἶχε¹⁵
 τὴν αἴγλην κατὰ σελήνην λειψίφωτον. χειροῦται δὲ καὶ πρὸς
 τῶν ὀπλοφόρων τοῦ Δούκα οὐκ εἰς μακρὸν καὶ φρουρᾷ πα-
 ραδίδοται, πρὸς οὐδὲν ἐπαρκέσαντος αὐτῷ τοῦ βασιλευτοῦ
 λεῷ, ἀλλὰ πάντων διασπαρέντων εὐθύς μετὰ τὴν ἀνάρρησιν.
 τῷ δὲ βασιλεῖ Ἀλεξίῳ δις μὲν προύτεινεν ὁ Δούκας ζωῆς κα-²⁰
 τευνάστριαν κύλικα· ὡς δ' ἦν ὁ μεῖραξ τοῦ φαρμάκου νε-
 νικώτερος, ἀντιδότους χρωμένους λάθρα, δι' ἀγχόνης τὸν τῆς
 ζωῆς ἐκείνην μίτον ἐκτέμνει, ἣ καὶ οὕτως εἶπειν, διὰ στενῆς

15. ἀμαυρουμένην] ἠλαττοῦτο καὶ ἀποχεομένην εἶχε τὴν δύναμιν,
 ὡπερ καὶ τὸ φεγγάριον τὴν αὐτοῦ στεφανῆ ἀποχουσιν B. 18.
 πρὸς οὐδὲν] μηδὲν δυναθέντων τῶν αὐτῶν εἰς βασιλέα χει-
 ροτονησάντων B. 22. δι' ἀγχόνης] μετὰ κόπδας πνίγει αὐ-
 τὸν B.

gratias agebat, et Davidicum illud canebat „occultavit me in tento-
 rio suo, in die malorum meorum: texit me in occulto tabernaculi
 sui." ille vero alternis respondebat „labia dolosa in corde, et in
 corde locutus est mala; ac pacate mecum locuti sunt, et irati dolos
 struxerunt." ac Alexius statim compedibus iniectis in omnium teteri-
 rum carcerem coniicitur, Murzusius vero insignia imperii sumit,
 eumque deinceps alii imperatorem de more consulant: alii ad Ca-
 nabum in templo sedentem confluunt, virum leni ingenio, cordatum
 et non imbellem. sed quia peiora apud Cyprianos in primis vincunt
 (nam popularium meorum gratiae veritatem antepono), Ducae opes
 crescebant et firmabantur, Canabi vero splendor ut lunae deficien-
 tis obscurabatur; nec multo post a satellitibus Ducae captus custo-
 diae traditur, populo nihil opitulante, post proclamationem eius di-
 spersis omnibus. caeterum Alexio imperatori Ducas bis venenum pro-

ISAACIUS ANGELUS ET ALEXIUS F. 747

καὶ τεθλιμμένης τῆσδε πορείας τὴν ψυχὴν ἐκείνη ἐκθλίβει
καὶ πρὸς τὸ τοῦ ἄδου ἐκκυρηγίσει πέταυρον βασιλεύσαντε
μῆνας ἕξ σὺν ἡμέραις ὀκτώ.

pinavit; quod cum adolescens tum aetatis robore tum antidotis, qui-
bus clam utebatur, vicisset, laqueo ei guttur elidit, mense imperii
sexto, die octavo.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ
ΑΛΕΞΙΟΥ ΤΟΥ ΔΟΥΚΑ
ΤΟΥ ΚΑΙ ΜΟΥΡΤΖΟΥΦΛΟΥ.

P. 363 1. Ὡς οὖν καθαρῶς εἰς Δούκαν ἡ βασιλεία μετακεύ-
V. 299 βευτο, ὃ μὲν ᾧδινε πραγμάτων μεταβολὰς καὶ τὸ πᾶν ἀνα-5
κυκῆσειν ἐσκέπετο, σοφισματίας ὢν τὸ ἦθος καὶ τὸν τρόπον
φρονηματίας, καὶ τὸ κρυψίνου ἀγγίνου οἶόμενος, καὶ ἐπὶ
πᾶσι τὸν εὐεργέτην ἐς τοὺς μετ' αἰῶνας αἰῶνας ἀναδυσόμενος
ἐκ τοῦ μὴ κρίνειν, ὡς ἔλεγε, βασιλικὸν τὸ αὐτόματον καὶ
ἀνάκριβον ἐν ταῖς πράξεσι, τὸ δὲ περιεσκεμμένον καὶ χρόνιον. 10

6. σοφισματίας] σεσοφισμένον ἦθος ἔχων καὶ ἐκ τρόπου φρο-
νιμον δεικνύων ἑαυτὸν B. 8. μετ' αἰῶνας] μετέωρος PW,
μετῶρος cod Par, μετῶνας A. correxi ego. 9. τὸ αὐτόματον]
τὸ ἐκ τοῦ ἀπεντεῦθεν ἀποφαίνεσθαι B.

A L E X I I D U C A E,
COGNOMENTO MURZUFLI SEU SUPERCILIOSI,
IMPERIUM.

1. Imperio citra controversiam potitus Ducas mutationes re-
rum parturiebat, et conturbare omnia in animo habebat, homo cal-
lidus et arrogans, qui prudentiam in dissimulatione et cunctatione
ponebat, ac beneficia subinde in Meteonis aetatem differēbat. nega-
bat enim regium esse subito ac temere quicquam facere, sed cum
mora et deliberatione. ad has sententias cum suapte sponte pro-

πρὸς δὲ τὰς τοιαύτας γνώμας ὠρμάτο μὲν καὶ αὐτόθεν, οὐ-
 δὲν ἐκείνον λεληθέναι τῶν καθηκόντων ἰσχυριζόμενος ἀλλὰ
 πᾶσι πεφυκέναι πράγμασιν· εἶχε δὲ καὶ συνεριζῶν σκίωμα
 ἰσχνὸν παρεπόμενον τὸν κηδεστὴν Φιλοκάλιον, ὃν οὐχ ἑτέρως
 5 ἔχων ἐπὶ τοῦ ἄκρου στήσαι τῆς συγκλήτου βατῆρος, ἡμᾶς
 μὲν ἀπ' οὐδεμιᾶς εὐσχήμενος προφάσεως τοῦ τοῖς σεκρέτοις
 λογοθετεῖν παραλέλυκεν, ἐκείνον δ' ἀντιπροβέβληκεν. ἀμελέ- P. 364
 τητος δ' ὢν ὁ ἀνὴρ ὅδε τοῦ ἑαυτὸν εἰδέναι παντάπασιν, ὑπὸ
 τῆς ἄγαν φιλοτιμίας τῶν ὑπὲρ τὸ καθῆκον σφαλερῶς ἐφιέ-
 10 μενος, τὸ μὴ σύνθρονος εἶναι τῶν ἐν τιμαῖς ἐνίοις ὑπενό-
 θενε ποδάγραν σχηματιζόμενος, ὡς εἶπερ συνδιέρρεε ταῖς
 πτέρναις τὸν ἐγκέφαλον κἀντεῦθεν ἀλλοφρονέων ὀλιγώρως
 εἶχε τοῦ πρόποντος. ἀλλὰ καὶ τοὺς βασιλείους θησαυροὺς
 οὐκ ἐπιχειλεῖς οὐδ' ἡμιδεῖς ἀλλ' ἐν στενῇ πάντῃ ἀπειλημ-
 15 μένους ὁ ἄρχας οὕτως Δούκας εὐρὼν θερίζων ἦν ἐνθα οὐκ
 ἔσπειρε καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισεν, ἐτάσσει βα-
 ρεῖαις ὑπάγων τοὺς τὰς μεγίστας ὑπ' Ἀγγέλων ἀνεξωσμένους
 πρώην ἀρχὰς καὶ μεταρσιωθέντας εἰς ὕψος σεβαστοκρά- B
 τορσι καθῆκον καὶ Καίσαρσι, καὶ πρὸς τὰς κοινὰς ἀπε-
 20 κτῆτο χρεῖας ὑπόσα ἐνθένδε συνέλεγε χρήματα. ἀπειροκάλως V. 300

1. ὠρμάτο] ἐκινεῖτο μὲν καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ B. 4. τὸν κηδε-
 στὴν] τὸν αὐτοῦ πενθερὸν τὸν φιλοκάλην B. 7. ἀμελέτη-
 τος] μὴ γινώσκων δὲ νόμους κρίσεως ὁ ἀνὴρ πολλὰ τῶν
 οὐ παρεπόντων ἔποτει καὶ σφαλερῶς ἔκρινε. θέλων δὲ καὶ μη-
 δένα τῶν πρὸς αὐτὸν ἐρχομένων προτιμῆσαι ἐν τε ταῖς εισόδοις
 καὶ ταῖς ἐξόδοις ποδαγρίαν σχηματιζέτο ἔχειν, ὥσπερ εἰ ἀν-
 θρώπους ἐβλεπεν ἀνοήτους καὶ τὴν γνώσιν εἰς τὰς πτέρνας αὐ-
 τῶν ἔχοντας. B. 14. οὐκ ἐπιχειλεῖς] οὐ γεμάτους ἀλλ' εὐκαί-
 ρους B.

pensus erat, quippe qui se nihil scitu necessarium ignorare sed omnibus rebus gerendis idoneum esse profiteretur, tum a Philocalio socero suo umbratili adiutore in ea opinione confirmabatur. quem cum aliter in summo consilii gradu collocare non posset, nos nulla probabili de causa ab officio logothetae secretorum removit, eumque in nostrum locum substituit. is vero vir cum a sui cognitione alienissimus esset, dum prae nimia ambitione ea quae dignitatem eius superabant cum periculo appetit, ne quosdam honoratos viros assessores haberet, patii podagram simulat, quasi una cum pedibus cerebrum etiam amisisset, et quasi alienata mente decorum negligit. caeterum Ducas hic cum suscepto imperio thesauros non plenos nec semiplenos sed admodum exhaustos reperisset, metebat ubi non severat, et colligebat ubi nihil sparserat. ac gravi quaestione in eos habita qui sub Angelis maxima imperia gesserant ad fastigium Sebastocraticum et Caesareum evecti, pecuniam inde collectam ad

δ' ἔχων τῆς τῶν Λατίνων ἀντιμαχίσεως, κατὰ τοῦτο τὸ μέ-
 ρος πάντων ἐπρώτενε· τὰ τε γὰρ παρύλια τείχη τῆς πόλεως
 διὰ δοκῶν ἀνύψωσε, καὶ τὰς χειρσαίας πύλας τειχισματίοις
 διείληψε, καὶ τὴν στρατιὰν ἀνεζωπύρει τῷ καθ' αὐτὸν ὑπο-
 δείγματι. ἐν πολλοῖς δὲ καὶ αὐτὸς ξίφος ἀγκυλιζόμενος καὶ 5
 χαλκήρει κορύνη τὴν χεῖρα καθοπλιζόμενος τοῦτο μὲν τὰς
 τῶν ἐναντίων ἀνέκοπτεν ἐκδρομάς, τοῦτο δὲ τοῖς σποραδικῶς
 ἔξιουῦσιν εἰς πορισμὸν σιτίων ἐφιστάμενος ἦν αὐτεπάγγελτος
 C καὶ αὐτενέργητος. ἀμέλει διὰ ταῦτα πῶς πολίταις ἠσπάζετο,
 εἰ καὶ ὑποπτος ἦν τὰ πολλὰ καὶ ἀσύμβατος τοῖς ἔξ αἵματος 10
 ἄτε γὰρ ἐντραφέντες οὗτοι βλακεία καὶ μαλακία συνανδρω-
 θέντες, ἀναγωγικὴν αὐστηρίαν καὶ δίαιταν σώφρονα περι-
 σιτάμενοι, ὡς τὰ κεκρατημένα σώματα νοσοκόμησιν, ἐτραχη-
 λίων καὶ ἐσκληρύνοντο. τὴν τοῦ Λούκα τοίνυν ἐμβροίμησιν
 καὶ ἐπίπληξιν (ἦν γὰρ καὶ φύσει κοῖλος καὶ βαρὺς τὴν φω- 15
 νῆν καὶ τὸν φάρυγγα βραγχίων) ὄσα καὶ γεῦσιν πολὺποδος
 ὤμου ἢ ἔλλεβόρου τράπεζαν εἶτε μὴν ταυρείου αἵματος κέ-
 ρασμα ἐκτρεπόμενοι, τὴν τοῦτου καταστροφὴν ἐπιστροφὴν
 ᾤοντο θεϊκὴν. ἐνθεν τοι καὶ Βαλδουίνου τοῦ τῆς Φλανδρίας
 D κόμητος τὰ περὶ τὸν Φιλέαν κείροντος μέρη, κάκειθεν φόρους 20
 συλλέγοντος, ἔξιεισι κατ' αὐτοῦ βασιλεύς. ὡς δ' ὁ μὲν ἄπιων
 οἱ δ' ἐκ τοῦ πολεμίου στίφους ἀναξενγνύντες ἀλλήλοισι συνέ-
 μιζαν, Ῥωμαῖοι μὲν δέει ξυνέχονται καὶ συντόνου φυγῆς
 ἔχονται, περιλειφθεῖς δὲ μόνος ὁ βασιλεὺς αὐτὸς τε μικροῦ

3. δοκῶν] δοκῶνων B. 15. φύσει] φωνῆν ἔχων βαρεῖαν καὶ
 βραγχῆν B. 20. φιλέα A. 21. ὡς δὲ οὗτοι μὲν ἀπύχοντο
 ἐκείνοι δὲ ἤρχοντο B. an ἐπιών?

publicos usus referebat. cum autem Latinis, hostium viribus male aestimatis, resistere cuperet, eaque re omnium primus esset, murum maritimum trabibus altiore fecit, et terrestres portas tibicinibus fulsit; et legionibus suo exemplo, dum gladio accinctus et ferream clavam manibus versare conspicitur, ad fortitudinem excitatis, partim hostium excursiones reprimit, partim eos qui frumentatum sparsum exhibant persequitur. quae cum ultro nemine flagitante faceret, ut carus erat civibus, ita cognatis suis fere suspectus et invisus, qui ut in otio nutriti et in deliciis adulti, severam et modestam vitae rationem ut morbida corpora temperantiam aversantes ab eo abhorrebant, et eius castigationem et increpationem (erat enim natura voce gravi aspera et rauca) gravissime et iniquissimis animis patiebantur, et eius exitium ut divinum beneficium exoptabant. cum autem imperator contra Balduinum Flandriae comitem, qui Phileas loca finitima populabatur et tributa exigebat, exiret, atque in itinere uterque alteri occurrissent, Romanis perterritis et trepide fu-

παραπώλετο, καὶ ἡ τῆς Θεομήτορος εἰκὼν, ἣν οἱ βασιλεῖς
 Ῥωμαίων ποιοῦνται συστράτηγον, τοῖς ἐναντίοις ἐάλωκεν. ἦν
 δ' οὐ μόνον ταῦτα δεινά, ἀλλὰ γε καὶ τὰ ἐλπιζόμενα πολὺ
 χεῖρω καὶ χαλεπώτατα· ἐν γὰρ τοῖς μείζοσι τῶν πλοίων φρι-
 5 κώδεις πάλιν κλίμακες ἐτεκταίνοντο καὶ μηχαναὶ παντοῖαι
 κατεσκευάζοντο, σημαῖαι τε ἐπὶ τούτων ἠνέμωντο, καὶ τοῖς
 εἰς αὐτὰς ἀνοοῦσιν ἐπὶ τῷ μάχεσθαι δωρεαὶ παρὰ Λατίνων
 προυτείνοντο μέγιστα.

2. Καὶ ταῦτα μὲν τῶν δεινῶν ἐκινεῖτο, τὰ δὲ ἐγένετο, P. 365
 10 τὰ δ' ἡμέλλεν ἠλόγητο δὲ καὶ οἱ περὶ φιλίας λόγοι καὶ
 παντάπασι κατημέλητο. μᾶλλον δὲ καὶ τούτους πονηροὶ τι-
 νες Τελγῖνες πολλὰκις συνέχεον. ὁ γὰρ δοῦξ Βενετίας Ἐρι-
 κος Δάνδουλος ὁμιλῆσαι περὶ σπονδῶν ἐλόμενος βασιλεῖ, νῆα
 εἰσιῶν τριήρη, περὶ ταῖς ἄκταις προσέχει τοῦ Κοσμιδίου.
 15 ὡς δ' ἔφιππος ἐκείσε καὶ βασιλεὺς ἀφίκετο, ἐκοινοῦντο μὲν
 ἀλλήλοις τὰ πρὸς εἰρήνην ῥήματα, μηδενὶ τῶν ἄλλων τὴν
 σπονδὴν χαριζόμενοι. καὶ ἦσαν τὰ παρὰ τοῦ δονκὸς Βενε-
 τίας καὶ τῶν λοιπῶν στρατηγῶν αἰτούμενα χρυσίου πεντή-
 20 συμφωνίαι τινὲς, ἐπ' αὐτοῖς ἀποκναίουσαι μὲν καὶ δυσπαρά-
 δεκτοὶ τοῖς γενομένοις ἐλευθερίας καὶ εἰωθόσιν ἐπιτάσσειν, B
 οὐκ ἐπιτάσσεσθαι, καὶ Λακωνικαὶ βαρεῖται κρινόμεναι μάστι-
 γες, οἷς δ' αἰχμαλωσίης πρόκειται κίνδυνος καὶ πάνδημος

9. τὰ δὲ ἐγένετο om A.

14. περὶ] παρὰ?

19. καταβαλοῦ-
 μενα A.

gentibus solus derelictus pene periisset; et genitricis dei imago quam Romanorum imperatores belli sociam asciscunt, ab hostibus capta est. neque haec tantum gravia erant, sed et longe graviora timebantur. nam in maioribus navibus horrendae rursus scalae fabricabantur et omnis generis machinae parabantur, vexillis superne volitantibus; et iis qui pugnandi causa ea conscenderent, a Latinis maxima praemia proponebantur.

2. Ita periculis partim instantibus partim urgentibus, nulla spes pacificationis supererat, pactionibus per invidos et sceleratos quosdam homines saepe confusis. nam dux Venetiarum Ericus Dandulus cum imperatore de pace acturus triremi iuxta Cosmidium appellit: eodem et imperator equo advehitur. rebus aliis omnibus relictis de pace verba conferunt. ac a duce Venetiarum caeterisque principibus auri centenarii L statim numerandi postulantur, adiectis conditionibus aliquot durissimis et minime accipiendis iis qui libertatis dulcedinem sunt experti et imperare, non parere didicerunt, et Laconici flagelli acerbiter superantibus. quibus vero captivitatibus periculum imminere ac publicum exitium et inchoatum et exaspe-

ἀνέρωγεν ὕλεθρος τὸ μὲν τι πρώην τὸ δὲ καὶ ὑπογυῖως ἀνίστομονόμενος, ἀνεκταὶ πάντως μηδὲ παντάπασιν ἀχθεινότητα. ἐν ᾧ δὲ τὰ πρὸς εἰρήνην εἰς δι᾿ ἄλεξιν προύκειντο, ἵππικαὶ Λατινικαὶ δυνάμεις ἐξ ὑπερδεξίων αἴφνης φανεῖσαι ἠγίαις ὄλαις τῷ βασιλεῖ ἐπιτίθενται, ὡς μόλις ἐκείνον παρεῖ-
 5 ρύσαντα τὸν ἵππον διεκφυγεῖν τὸν κίνδυνον, τῶν δὲ συνόντων χειρωθῆναι τινας· τὸ γὰρ ἄκρον τῆς ἐκείνων πρὸς ἡμᾶς ἀπεχθείας καὶ τὸ ὑπερβάλλον τῆς ἐπ' ἐκείνους ἡμῶν διχο-
 C νοῖας οὐδεμίαν ἐκατέροις παρεῖσηγε ῥοπήν φιλιάνθρωπον. τὰ
 δ' ἐπὶ τοῦτοις ἀποσαλεύονται τῶν ἡόνων τὰ μέγιστα τῶν ἀν-
 10 V.3οι τιπάλων σκαφῶν, ἐφ' ὧν αἱ κλίμακες εὐτρεπεῖς καὶ ὅσα τῶν ὀργάνων πρὸς τειχομαχίαν ἠτοίμασται καὶ ὡς ἐπὶ ζυγοῦ κατατείναντα ἐπὶ τὴν πρὸς τὰ τεῖχη μεταβιβάνουσι πλάστιγγα, καὶ διειλήφρασι τὸν χώρον, ἐς τὸ ἀποχωρῶν ἀλλήλων διοστά-
 15 μενα, ὃς ἐκ τῆς τοῦ Εὐεργέτου μονῆς ἐς τὰ ἐν Βλαχέρναις ἀνάκτορα γραμμικῶς ἐκμηκίζεται, ἐμπεπυρισμένος ὧν καὶ ἀνεσκαμμένος τὰ ἐνδον οἰκόπεδα καὶ παντὸς ἐπιλωμένος ἡδῆος θεάματος. ὅπερ ἰδὼν ὁ Δούκας, δρῶν καὶ αὐτὸς τοῖς πολε-
 20 μίοις ἀντιθετα, τὴν βασιλείαν ἀνλαίαν προσετετάχει διαταθῆναι κατὰ τὸν ἐν τῇ μονῇ τοῦ Παντεπόπτου κολωνόν, ὅθεν
 D ἦσαν ὄραται μὲν αἱ νῆες αἱ πολεμιστήριοι, καταφανῆ δὲ καὶ τὰ παρ' αὐτῶν ἐν ταυταῖς δρώμενα. ὡς δ' ἐπέφωσκεν ἡ ἐνάτη τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς τῆς ἐβδόμης ἰνδικτιῶνος τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ἑπτακισιοστοῦ δωδεκάτου ἔτους, τὰ μὲν πλοῖα

19. τὴν β.] τὰς βασιλικὰς τέντας B. 22. παρὰ τῶν ἐν? 24. τὰ μὲν πλοῖα] τὰ μὲν καράβια καὶ τὰ κάτεργα B.

ratum, plane tolerabiles erant nec omnium difficillimae. dum vero de pace disputatur, Latinorum equestres copiae ex superiore loco subito erumpentes laxis habenis imperatorem petunt, ut vix equo converso periculum effugeret et comitum eius aliquot caperentur. nam summum eorum erga nos odium et immensum nostrum cum illis dissidium obstabat quo minus utrinque de aequis conditionibus agi posset. exinde maximae hostiles naves, in quibus paratae erant scilicet caeteraque instrumenta ad oppugnationem necessaria, a littoribus reductae recta ad moenia accedunt, et iustis invicem distinctae intervallis id spatium occupant, quod ab Evergetae monasterio ad amussim ad Blachernium palatium extenditur, incendio desolatum aspectuque foedum. quo viso Ducas, ut paria cum hostibus faceret, ipse quoque imperatoria tentoria in tumultu ad Pantepopti monasterium figi iussit; unde et hostium naves, et quicquid agerent, conspici poterat. ut autem IX dies Aprilis illuxit, indictione VII anni 6712, naves ad moenia contendunt; et quidam audaces milites scalis conscensis tela

καὶ οἱ δρόμωνες τοῖς ἔπι προσπελάζουσι, Φαροαλέοι δὲ
 τινες πολέμητορες ἐπανίστασι τὰς κλίμακας, τὰ δὲ βέλη παντοῖα
 κατὰ τῶν ἐν τοῖς πύργοις ἤφειντο. ὄλην μὲν οὖν ἐκείνην
 τὴν ἡμέραν μάχη ἐνειστήκει στονόεσσα, ἣν δὲ πως τὰ Ῥω-
 5 μαιῶν ἐπικρατέστερα· αἶ τε γὰρ κλιμακοφόροι νῆες σὺν τοῖς
 ἱππαγωγῶις δρόμοισιν ἄπρακτοι τῶν τειχῶν ἀπεκρούσθησαν,
 καὶ τὰ τῶν λίθων ἐκ τῆς πόλεως ἀφειτήρια πλείστους ὄσους
 τῶν πολεμίων διέφθειραν. ἀνοχευσάμενοι δὲ οἱ πολέμιοι
 τὴν μετ' ἐκείνην ἡμέραν καὶ τὴν ἐφεξῆς κυριώνυμον, τῇ
 10 ὑστεραίᾳ πάλιν τῇ πόλει προσπλέουσι καὶ ταῖς ῥῆσι προσί-
 σχουσιν, ἧτις ἦν δωδεκάτῃ μὲν τοῦ Ἀπριλλίου μηνός, δευ- P. 366
 τέρα δὲ τῆς ἑκτῆς ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν. μέση μὲν οὖν
 ἡμέρα καὶ κατίσχυον τὰ ἡμέτερα, καὶ ἡ ἀκμὴ τοῦ κακοῦ
 ἰσχυροτέρα τις ἦν καὶ δοιμντέρα τῆς πρότριτα· ἐπειδὴ δὲ
 15 ἔδει δούλειον ζυγὸν ὑποδῦναι τὴν τῶν πόλεων ἀπασῶν ἄρ-
 χουσιν, ἐν κημῶ τε καὶ χαλινῶ τὰς σιαγόνας ἡμῶν ἀγξαι
 θεὸς ἐδικαίωσεν, ὅτι καὶ πάντες ἐξέστημεν, ἱερεὺς ὁμοῦ καὶ
 λαός, ὡς ἵππος θρασυάχην τε καὶ δυσχάλινος, ἐκ τῶν κλι-
 μῶν μῆς, ἧτις ἄγχιστα ἦν τῶν Πετριῶν καὶ βασιλέως
 20 ἐναντι διεπονείτο, ἄνδρες δύο παραδόντες ἑαυτοὺς τῇ τύχῃ
 πρῶτοι τοῦ ἐταιρικοῦ ἐς τὸν κατ' ὄψιν πύργον καταπηδῶσι, B
 καὶ διασοβοῦσι τὸ ἐκεῖσε Ῥωμαίοις φυλακικὸν συμμαχικόν,
 ἐκ δὲ τούτου διασείσαντες τὴν χεῖρα ἄνωθεν οἶον στίμβολον
 χαρᾶς καὶ θάρσους τοὺς φυλέτας ἐπέμρωσαν. ἔξ ἴσου δὲ

5. σὺν τοῖς] καὶ αἱ ταρίδες B. 7. τὰ τῶν] τὰ ἰστιάμενα δὲ
 χαλαστέρα εἰς τοὺς πύργους B. 12. τῶν νηστειῶν] τῆς τεσ-
 σαρακοστῆς B. 20. ἑαυτοὺς παραδόντες πρὸς θάνατον ἢ
 ζῶν B.

omnis generis in eos iaculantur qui moenia defendebant. ac eo toto die acriter pugnatum est, victoria tamen ad Romanos inclinante. nam scaligeræ et equestres naves re infecta sunt ab urbe repulsæ, et tormentis magna hostium multitudo occubuit. postridie et sequenti die dominico quieverunt hostes. inde Aprilis XII, II die VI hebdomadis ieiuniorum, rursus urbem petunt. ac res nostra usque ad meridiem superior fuit, et pugna atrocior quam nudius tertius commissa. sed cum omnium urbium dominae civitati servitutis iugum subeundum esset, et maxillas nostras freno et campo constringendas censisset deus, quod omnes declinaveramus, sacerdos simul et populus, ut equus effrenis et contumax, duo viri salute sua fortunæ permissa, ex scalis quæ proxime Petrium adversus imperatorem in opere erant, prae caeteris sociis in turrim desiliunt et Romanum praesidium deturbant. deinde agitata manu, quod alacritatis et fiducia signum

τοῖς εἰς τὸν πύργον ἀλαμένοις καὶ τις ἐκ τῆς ἱππίδος Πέτρος
 τούνομα διὰ τῆς πύλης εἰσεῖσι τῆς ἐκεῖσε, ὄλας φάλαγγας
 κλονῆσαι κρινόμενος ἰκανώτατος, καὶ τὴν ἀναδρομὴν τοῦ σώ-
 ματος ὡς γίγας μικροῦ προφαινόμενος ἐνεόργυιος, καὶ αὐ-
 τὸν δὲ τὸν κάσιν τῆς κεφαλῆς διεσκευασμένον ἔχων κατὰ πύ- 5
 λιν πυργόεσσαν. οὐδὲ κόρυθος τοίνυν μέτωπον ἑνὸς ἀνδρὸς
 ἱππαστοῦ, καταπληκτικοῦ τὸ εἶδος, ἀξιοθεάτου τὸ μέγεθος
 Coί περὶ τὸν βασιλέα τῶ γένει ἐπίσημοι καὶ τὸ λοιπὸν στρα-
 τευμα κατιδεῖν ἐνεγκόντες ἀγαθὸν τοῦ σώζεσθαι φάρμακον
 τὴν ἐθάδα φρυγὴν ὑπειλήφασιν, ὥσπερ εἰς μίαν ἐνηθισθέντες 10
 καὶ συντακέντες ἀγενῆ ψυχῆν, ὄθεν εἰς δειλίαν τῶν ὄχρω-
 μάτων αὐτοῖς τεθειμένων (ἐπὶ γὰρ γηλόφων ὀρθίων Ἰσταντο)
 κατὰ χιλίους ὕφ' ἑνὸς ἐδιώκοντο, καὶ ταῖς χρυσαῖαις χερσαί-
 αις πύλαις ἐπιστάντες τῆς πόλεως τὸ νεόδμητον ἐκεῖσε κατα-
 σπῶσι τῶν πολλῶν ἐπιτείχισμα, καὶ τρέχουσί τε καὶ διασκι- 15
 δναιται, ὡς ὄφελόν γε τὴν ἐς βάραθρον καὶ πανώλειαν βα-
 διούμενοι. οἱ δὲ πολέμοι μηδενὸς εἰς χεῖρας ἰόντος διαθέουσι
 πολλαχῆ, καὶ τὰ ξίφη σπῶσι καθ' ἡλικίας πάσης καὶ γένους
 D παντός, οὐχ εἰς ἐνὶ συνημμένοι καὶ κατὰ σύνταξιν πλειόνος
 ἀλληλονχοῦμενοι, ἀλλὰ διακεχυμένοι σκοράδες ὡς ἤδη παρὰ 20
 πᾶσιν ἐπιφοβῶνται. ἐσπέρας δὲ παραδόντες πύρρὶ τὰ πρὸς
 ἑωκαὶ ἔτι πρόσω μικρόν τῆς τοῦ Ἐνεργέτου μονῆς, ὃ καὶ κατε-
 νεμήσατο τὰ πρὸς θάλασσαν ἐκεῖθεν ἐπικλινῆ καὶ μέχρι τῶν
 402 Δρογγαρίου καταλήγοντα μέρη τῆς πόλεως, ἐπαναλύουσιν

15. πολλῶν] πυλῶν margo PW. διασκιδν.] σκορπίζονται, ἄν
 ποτε ἴνα καὶ ἐπονιζόντο καὶ ἠφανίζοντο B. 24. δρογγαρίου B.

esset, populares suos confirmant. eodem quoque tempore quidam
 eques nomine Petrus per portam ibidem ingreditur, qui totas pha-
 langes fugare posse censeretur, giganteae propemodum staturae, cas-
 sidem turratae urbis instar capite gestans; cuius unius equitibus torvo
 vultu et spectabili proceritate, stipatores imperatorii, homines no-
 biles, et reliquus exercitus non tolerato, consuetam fugam egregium
 salutis praesidium indicarunt, quasi in unum degenerem animum
 conflati essent omnes; ac desertis munitionibus (nam in editis tumu-
 lis stabant) millef ab una fugabatur, et per auream terrestrem
 urbis portam egressi, ac nuper structo propugnaculo diruto, quo
 quemque metus tuiti (utinam vero in barathrum et intermedionem
 incidissent) diffugunt. tum hostes resistente nemine passim discurrunt,
 et gladio in omnem aetatem et sexum stringunt, non conservata
 acie, non integra cohorte, sed sparsim diffusi ut iam omnibus for-
 midabiles. vesperi iis quae ad Orientem tendunt incensis (quod in-
 cendium ab Evergetae monasterio ea quae ad mare inclinant usque

αὐθις, καὶ περὶ τὴν μονὴν τοῦ Παντεπόπτου στρατήγιον
 βάλλουσι, τὴν βασιλειον ἐσκυλευκότες σκηπὴν καὶ αὐτῶν τῶν
 ἐν Βλαχέρναις ἀρχείων ἀπραγμόνως τε καὶ ἐξ ἐφόδου κεκρα-
 τηκότες. ὁ δὲ βασιλεὺς τῆδε κάκεισε τῶν τῆς πόλεως περιῶν
 5 στενωπῶν ἐπεχείρει μὲν συνιστᾶν καὶ διακροτεῖν πρὸς σύντα-
 ξιν τὸν εἰκῆ περιφοιτῶντα λαόν· οἱ δ' οὐτ' ἐπειθοντό οἱ
 ἐπιρρωννύοντι οὐδ' ὑπήκουον ἐπιπλήττοντι, ἀλλ' ἀπογνώσεως
 πᾶσιν αἰγίς ἐπεσέσειστο. καὶ ἵνα τῷ λόγῳ προβιβάσω τὸ λοι-
 πόν, κέκλικεν ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύξ προύκοπτε, καὶ τῶν μὲν
 10 ἀστνυλῶν ἕκαστος ἐνεπόνει τῆ μεταθέσει καὶ καταχώσει τῶν P. 367
 οὐσιῶν, ἦσαν δ' οἷς ἡρέτιστο καὶ ἡ ἐκ τῆς πόλεως ἄπαρσις,
 καὶ ὡς ἐκάστοις προυχώρει σώζεσθαι ἠπεύγοντο.

3. Ἰδὼν τοίνυν ὁ Δούκας ὡς σῶδὲν ὠφελεῖ, καὶ δεδιὼς
 ἄμα μὴ συλληφθεῖν καὶ ὡς ὄψον ἡ ἐπιτράγημα ταῖς γνάθοις
 15 τῶν Λατίνων προκίεσται, εἴσεισιν ἀρχεῖον τὸ μέγιστον. καὶ
 δὴ τὴν βασιλισσαν Εὐφροσύνην τὴν τοῦ βασιλέως Ἀλεξίου
 γυναῖκα καὶ τὴν ταύτης θυγατέρα Εὐδοκίαν λεμβαδίῳ ἐνθέ-
 μενος, ἧς τῷ ἔρωτι προκατείληπτο πολυομήλιτος ἐκ πρώτης
 20 δίους ἀλόχους παρὰ δίκην ἀποπεμψάμενος, τῆς πόλεως ἔξ-
 εισι, βασιλεύσας μῆνας δύο καὶ ἡμέρας ἕξ πρὸς ταῖς δέκα. B
 τοῦ δὲ βασιλέως οὕτω μετανοστεύσαντος, νεανιῶν ξυνορίας

1. παντ πεζεύουσι, καὶ τὰς ἐκεῖσε κῆτιας καταλύσαντες καὶ εἰς
 τὰ ἐν βλαχέρναις παλάτια εἰσελθόντες καὶ κρατήσαντες αὐτῶν
 ὑποστρέφουσι πάλιν ἐν τῇ τοῦ παντεπόπτου μονῆ βάλλοντες
 χάρκακα B. 21. post δέκα B: τοῦ αὐτοῦ χωνειάτου τόμος
 ιη: φιλογοικία τοῦ δούκα καὶ τοῦ λάσκαρι περὶ τῆς βασιλείας.

ad Drungarii aedes absumpsit) reversi ad Pantepoptae monasterium
 castra locant, imperatoris tentorio spoliato et Blachernio palatio cī-
 tra negotium primo impetu capto. at imperator in alios atque alios
 urbis angiportus discurrens studebat ille quidem temere oberrantem
 populum colligere et centuriare: sed ii neque monitis eius move-
 bantur, nec increpationes curabant turbine desperationis omnes op-
 pressi. et ut ea quae restant adiungam, dies inclinavit, nox proces-
 sit, et urbis habitatores omnes transferendis et defodiendis suis opi-
 bus occupabantur. erant etiam qui ex urbe vellent discedere, qua
 quisque posset ratione salutem quaesituri.

3. Ducas igitur cum se nihil proficere videret, simulque time-
 ret ne captus paratum opsonium maxillis Latinorum esset, maximum
 palatium ingreditur, et Euphrosyna imperatoris Alexii coniuga et
 eius filia Eudocia, cuius amore tenebatur (erat enim homo a puber-
 tate libidinosus et salax, et duas iuvenuculas uxores per iniuriam
 rapudiarat), lembo impositis, urbe egreditur, cum duos menses et

νηγαλίῳν τε καὶ ἁριότιῳν τῆ κατὰ πόλεμον δεξιότητι (ὁ Δού-
 κας οὗτοι καὶ ὁ Λάσκαρις, ἀμφοῖν δ' ἡ κλῆσις ὁμώνυμος τῆ
 ἀρχηγῶ τῆς πίστεως βασιλεῖ) ὡς περὶ νηὸς χειμαζομένης
 διαφέρονται τῆς ἀρχῆς, τύχης βράβευμα καὶ φορῶς ἀλογίστου
 πέπτευμα τὸ μέγιστον ὁμοῦ καὶ περιπυστον χρῆμα τὴν τῶν⁵
 Ῥωμαίων βασιλείαν ὀρῶντες προκείμενον. εἰστήκεισαν οὖν
 ἀμφοτέρω τὸν μέγαν εἰσιόντες νεῶν, ἀμιλλώμενοι τε ἀλλή-
 λους καὶ παραβαλλόμενοι, καὶ μηδὲν πλέον ἢ ἔλαττον ἔχοντες
 ἀλλὰ τῆς ἴσης ῥοπῆς ἀξιούμενοι, ὅτι μηδ' ἦν ὁ ἐλέγχων ἡ
 καὶ ἐπικρίτων ἐκάτερον. ἐκ δὲ κλήρον τὸ πρωτεῖον εἰληφῶς¹⁰
 ὁ Λάσκαρις τὰ μὲν τῆς βασιλείας οὐ προσέετο σίμβολα,
 C συνέξιῳν δὲ τῆ πατριάρχῃ κατὰ τὸ Μίλιον οὐκ ἀνίει παραι-
 νῶν τοῖς συνιοῦσι καὶ σφῶς ὑποθωπέων εἰς ἀντιμάχῃν.
 ἀλλὰ καὶ τοὺς σείοντας ἐξ ὧμων τὰ ἀρεϊκὰ σιδήρια εἰς τὸν
 προκείμενον ἀγῶνα πέμπων ἐπώτρυνε, μὴ χρῆναι λέγων Ῥω-¹⁵
 μαίων ἔλαττον ἐκείνους τὸ διολωλέναι δεδιέναι, εἰ πρὸς γέ-
 νος ἕτερον τὰ Ῥωμαίων ἀνακνυβαλισθήσεται πράγματα·
 οὐδὲ γὰρ μισθοφορῆσουσιν εἰσέτι ἀδρῶς, οὐδὲ γέρα πε-
 ριῶννμα τῆς βασιλέων φυλακῆς ἀπολήψονται, ἀλλ' ἐν
 αἴσῃ Καρὸς τετάζονται. καὶ ὁ μὲν πρὸς τοῦτοις ἦν ὡς²⁰
 δ' οὔτε τοῦ λεῷ τις τῶν φωνῶν ἐπεστρέφετο, καὶ αὐτὸ δὲ τὸ
 πελεκυφῆρον ἐπὶ μισθῶ τὴν σύναρσιν ἐπηγγέλλετο, ἐμπορίας
 καιρὸν ὑποῦλως καὶ ἐπικλόπως τὴν ἀκμὴν τοῦ κινδύνου τι-

2. ἀμφοῖν] καὶ ἀμφοτέροι θεόδωροι καλούμενοι B. 10. ἐκ
 δὲ] κλήρον οὖν βῆλλοντες B. 14. ἀλλὰ] καὶ τοὺς βαράγγους
 δὲ καὶ τὰς παραμονὰς εἰς τὸν προκείμενον διήγειρε πόλεμον B.

dies XVI imperasset. post eius discessum duo iuvenes modestissimi
 et bellicosissimi, Ducas et Lascaris, uterque Theodorus, de impe-
 rio tanquam de nave tempestatibus conflictante certant, cum maxi-
 mam et celebratam illam rem Romanum imperium fortunae ludibrio
 et incerti casus temeritati propositum viderent maximum igitur tem-
 plum ingressi inter sese contendebant, nec erat qui in comparatione
 alteri praeponderaret, ambobus velut in aequilibrio constitutis. ne-
 que enim erat qui censuram aut iudicium faceret. Lascaris tamen a
 clero praelatus, insignibus imperii repudiatis, cum patriarcha in Mi-
 lium egressus confluentem populum blandiendo et rogando ad resi-
 stendum cohortari non desistebat, et satellites ad pugnam concita-
 bat. neque enim exitium minus eis timendum esse quam Romanis,
 si imperium ad aliam nationem devolveretur; neque ampla stipendia
 neque imperatoris stipendiū honorem retenturos, sed mercenariorum
 militum loco futuros. quibus verbis cum nec e populo quisquam
 moveretur, nec bipennis nisi stipendio promisso auxilium promit-
 terent, urgens illud periculum callide nundinatum, *κατὰ φηρα*

θόμενον, ἤδη δὲ καὶ κατὰφρακτοὶ Λατινικαὶ προουφαίνοντο D
φάλαγγες, ἐκέϊθεν μεθίσταται καὶ τὸ σωθῆναι φρυγῇ διατίθουιν.

- Οἱ δὲ πολέμοι μηδένα παρὰ δόξαν ἐρωῶντες ἰθυμαχοῦν-
τα ἢ ἀντεγχειροῦντά σφισι καὶ ὄπλιζόμενον, ἀλλ' εὐόδα τὰ
5 ἐν ποσίν, εὐκόλα τὰ ἐν χερσίν, τὰ ἐν στενωποῖς ἐνδιάβατα,
τὰ ἐν τριόδοις ἀπρόσκοπα, ἀπὸ πολέμων ἀσφάλειαν, ἀπὸ
πολεμίων ὠφέλειαν, τύχης τινὸς προαγούσης εὐμενοῦς καὶ
συλλαμβανούσης πάντας σφίσι προσυπατῶν μετὰ σταυρικῶν
σημείων καὶ σεπτῶν ἐκτύπων Χριστοῦ, ὡς ἐν πανηγύρεσιν
10 εἰδίσται καὶ πομπαῖς, οὐ πρὸς τὴν ὄψιν τῶν ὄρωμένων τὴν
τῆς ψυχῆς μεταμορφοῦσι κατύστασιν, οὐδὲ μέχρι χειλέων
ἐπεμειδίωσαν, οὐδὲ ἢ ἄελπος ἐκείνη θέα τὸ στρυγνὸν καὶ
μυνηῶδες ὄρημα καὶ βλέμμα εἰς εἰκόνα μετέχρωσεν ἰλαρό-P. 368
τητος, ἀλλ' ἐπρονόμενον ἀδεῶς, ἐκ τῶν ὄχημάτων πρώτως V. 303
15 ἀρξάμενοι, οὐ τὰ τῶν πολλῶν μόνον χορήματα ἀλλ' ἤδη καὶ
τὰ τῷ θεῷ ἀνακείμενα, ξιφηφόροι πάντες, οἱ δὲ καὶ σκευ-
στηρίοις ὄπλοις τοὺς πρὸς σάλπιγγα ἐγειρομένους ἵππους
ἑαυτῶν περιφράττοντες. τί δ' ἂν πρώτον, τί δ' ἔπειτα, τί
δ' ὑστάτιον καταλέξαιμι τῶν τηρικαῦτα τολμωμένων πινῶ
20 τῶν παλαμναίων ἐκείνων ἀνδρῶν; ὦ μοι τῆς ἀτίμου τῶν
προσκυνητῶν εἰκόνων κατεδαφίσεως! ὦ τῆς τῶν λειψάνων
τῶν ὑπὲρ Χριστοῦ παθόντων κατ' ἐναγῶν ἀκοντίσεως τόπων!

13. ἀδεῶς] ἀναιδῶς A, ἀπανθρώπως B. 20. ὦ μοι] γεῦ μοι
εἰς τὴν καταπάτησιν τῶν εἰκόνων καὶ προσκυνητῶν εἰκόνων B.
22. κατ' om A.

ctae Latinorum cohortes appaerent, inde discedit et fuga salutem
quaerit.

Hostes vero cum praeter expectationem arma contra ferre
neminem, neminem resistere cernerent, omnia plana et expedita,
angiportus pervios, trivium aperta, a bello securitatem, ab hostibus
utilitatem esse. fortuna quadam propitia et adiutrice, omnibus cum
crucibus et sacris Christi imaginibus, ut in pompis et festivitibus
moria est, obviam prodeuntibus, nihil eo conspectu habitum animo-
rum immutarunt, neque arriserunt paululum, nec insperato illo spe-
taculo tristis et furiosus eorum impetus mitigatus est, quo minus
non tantum privatorum pecuniam, a iumentis auspicati, sed et deo
sacra impudenter diriperent, strictis ensibus, equos ad tubae soni-
tum excitari solitos in armis tenentes. quid vero primo, quid secun-
do, quid tertio loco referam ex iis quae nefarii isti viri perpetra-
runt? heu ignominiosam adorandarum imaginum conculeationem!
heu reliquiarum sanctorum martyrum in foeda loca abiectionem!
quod vero vel auditu horrendum est, id tum erat cernere, ut divi-
nus sanguis et corpus Christi humi effunderetur et abiceretur. qui

Β τὸ δὲ φρικῶδες καὶ ἀκούσιον, ἦν ὄραν τὸ θεῖον αἷμα καὶ σῶμα Χριστοῦ κατὰ γῆς χέομενον καὶ ῥιπτόμενον. οἱ δὲ τὰ τιμαλφῆ δοχεῖα τούτων διαρπάζοντες τὰ μὲν διέθρανον καὶ τοὺς ἐγκειμένους κόσμους ἐνεκολλίζοντο, τὰ δὲ εἰς σίτων κανᾶ καὶ οἶνον κεράσματα ταῖς ἑαυτῶν τραπέζαις παρέφερον⁵ οἱ τοῦ Ἀντιχρίστου πρόδρομοι καὶ τῶν προσδοκωμένων παρ-
 ασεβῶν πράξεων ἐκείνου πρωτοουργοὶ καὶ προάγγελοι. ἀτε-
 χνωῶς τοίνυν ὑπὸ τοῦδε τοῦ γένους ὡς πάσαι ποτὲ καὶ τότε ἀπημφιάζετο Χριστὸς καὶ ὑβρίζετο, καὶ μερισμοὶ καὶ κληροῖ
 τῶν αὐτοῦ ἱματίων ἐγίνοντο, καὶ μόνον οὐ λογχευόμενος τὴν¹⁰
 πλευρὰν θεορρύτου ῥύακας αἵματος εἰς γῆν καὶ πάλιν ἀπέ-
 σταξε. τὰ δ' ἐπὶ νεῶ τοῦ μεγίστου ἡσθημένα οὐδὲ ἀκοαῖς
 ρεῖσιν εὐπαράδεκτα. ἡ μὲν θυωρὸς τράπεζα, τὸ ἐκ πασῶν
 τιμίων ὑλῶν σύνθεμα συντετηγμένων πυρὶ καὶ περιχωρησα-
 σῶν ἀλλήλαις εἰς ἑνὸς ποικιλοχρόου κάλλους ὑπερβολὴν, ἐξ-¹⁵
 αἰσίον τῷ ὄντι καὶ ἀξιαγύστου παρ' ἔθνεσιν ἅπασι, κατετε-
 μαχίσθη καὶ διεμερίσθη τοῖς σκυλευταῖς, ὥσπερ καὶ πλοῦ-
 τος ἅπας ὁ ἱερὸς ὁ τοῦοῦτος τὸ πληθὸς καὶ τὴν ἀγλαΐαν ἀπέ-
 ραντος. δεῆσαν δ' ἐκκομισθῆναι καθά τινα σκύλα τὰ παραγῆ
 σκευὴ καὶ ἐπιπλα τὰ τὴν χάριν καὶ τὴν τέχνην ἄμαχα καὶ²⁰
 τὴν ὑλὴν σπάνια, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ δόκιμον ἀργύριον ὃ τὸν
 τοῦ βήματος, θριγκὸν καὶ τὸν οἶον ἐκπλήξαι ἄμβωνα καὶ

2. τὰ τιμ.] τὰ ἅγια δισκοποτήρια B. 3. διέθρανον] ἐξείκων
 B. 4. εἰς σίτων] ἀντὶ σκουτελίων καὶ πινακίων καὶ οἰνοχοτείων
 B. 15. ἐξαισίον om A. 17. πλοῦτος] ὁ ἱερώτατος πάσις
 τῶν ἱερῶν σκευῶν B. 19. τὰ πανάγια σκευὴ καὶ τὰς συρ-
 ματενος ποδέας καὶ χρυσὰς καὶ τὸν καθαρῶτατον ἀργυρον,
 ὅς ἐκόσμεε τὸν θεῖον πάτον καὶ τὸν ἄμβωνα καὶ τὰς ὠραίας
 πόρτας B.

autem pretiosas eorum capsulas rapiebant, ornamenta quae in iis continebantur in sinum congerebant, ipsas confractas pro patinis et poculis usurpabant, Antichristi praecursores, et nefariorum eius actionum quae in expectatione sunt auspices et praenuntii. plane profecto a gente illa tum, ut et olim, Christus exuebatur et illud-
 batur, et vestes eius sorte distribuebantur: illud tantum aberat, ne
 latus hasta traiectus rivos divini cruoris humi effunderet. violatio
 porro maximi templi nec auribus aequis potest accipi. nam sacra
 mensa ex omnis generis pretiosis materiis conflata in excellentis pul-
 chritudinis varietatem omnibus gentibus admirabilem, in frusta est
 dissecta et inter milites distributa, ut et omnes sacrae opes tam im-
 mensae et infiniti splendoris. cum autem sacrosancta vasa et supel-
 lectilia insuperabilis artis et gratiae raraeque materiae, et probum
 argentum, quod tribunalis clathros et ambonem artis admirabilis et

τάς πύλας περιήμπισχε καὶ εἰς παμπούλους ἄλλους κόσμους
 περιετέθηκτο, χρυσῶ περιτρεχόμενος ἅπας, ἡμίονοί τε καὶ D
 ὑποζύγια σεσαυγμένα μέχρι τῶν ἀδύτων εἰσήγοντο τοῦ νεῶ,
 ὧν ἔνια διωλοισθηκότα μηδ' ἐπὶ ποδῶν στήναι δυνάμενα διὰ
 5 τῆν τῶν ἐπιπέδων λίθων στιλπνότητα μαχαίραις ἐξεκεντήθη-
 σαν, ὡς ἐκ τῆς τῶν χολάδων κόπρου καὶ τοῦ προχυθέντος
 αἵματος τὸ θεῖον μολυνθῆναι δάπεδον. (4) ἀλλὰ καὶ γυναι-
 κάριον τι σεσωρευμένον ἀμαρτίαις, Ἐριννύων ζάκορον, δαι-
 μόνων πρόσπολον, ἀρρήτων τε γοητειῶν καὶ ἐπιρρηίων ἐπη-
 10 δῶν ἐργαστήριον, καταστρηγιῶσαν Χριστοῦ, ἐπὶ τοῦ συνθρό-
 νου ἰζῆσαν κεκλασμένον ἀφῆκε μέλος, καὶ πολλάκις περιδινη-
 θῆν εἰς ὄρχησιν τῷ πόδε παρενεσάλευε, καὶ οὐ ταῦτα μὲν
 ἦνομεῖτο οὕτως, ἀλλὰ δ' οὐ, ἢ ἐκεῖνα μὲν ἐπὶ πλεον, εἰς δ'
 ἔλαττον ἔτερα, ἀλλ' ὁμοθυμαδὸν πάντα παρὰ πάντων ἀνω-
 15 σιουργεῖτο τὰ παναθέμιτα. πάνυ δ' ἂν ἐφείσαντο γυναικῶν P. 369
 εὐλαβῶν καὶ κοριῶν ἐπιγάμων ἢ τῶν τῶν θεῶν ἀνακειμένων καὶ
 παρθενεύειν ἐλομένων οἱ κατὰ τῶν θεῶν οὕτω λυτήσαντες.
 ἐπὶ πᾶσιν ἐργῶδες ἦν καὶ δυσμήχανον τὸ μειλίξασθαι λιταῖς
 ἢ ἐλεεινολογίαις ὑπαγαγέσθαι ὀπωσοῦν καὶ εὐνοῦν θεοῦ εἶναι τὸ
 20 βάρβαρον, οὕτω μὲν εὐπαρόξυντον ὄν, οὕτω δ' ἐρευξίχολον

2. περιτρεχόμενων ἡμ. Λ. 3. εἰσήγοντο ζῶα πρὸς τὸ φορτῶναι
 αὐτὰ μέχρι καὶ τοῦ ἄμβωνός, τινὰ δὲ ἐγλιστριῶντα καὶ πίπτον-
 τα ἀπὸ τοῦ πάτου τῶν μαρμάρων B. 7. γυναικάριον] γυνή
 πόρην ἀμαρτωλὸς δαιμονιώδης, τοῦ σατανᾶ ὄργανον, μάγισσα
 καὶ μαντιῦτρια, κατὰ τοῦ χριστοῦ μανείσα, εἰς τὸ τοῦ πα-
 τριάρχου καθίσασα σύνθρονον ἐτραγῶδει καὶ ὠρχεῖτο B. 15.
 πάνυ] πῶς δὲ αὐτοί. ἵνα ἠυλαβήθησαν γυναῖκας σεμνὰς καὶ ἐνα-
 ρέτους B.

portas et multa alia ornamenta ambiebat, auro circumfusum, pro
 manubiis efferenda essent, muli et iumenta sellis instrata usque ad
 templi adyta introducebantur, quorum nonnulla cum ob splendidum
 et lubricum solum pedibus insistere nequirent, prolapsa confodieban-
 tur, ut effuso cruore et stercore sacrum pavimentum inquinaretur.
 (4) imo et muliercula quaedam, cooperta peccatis, ministra Furia-
 rum, «ncilla daemonum, incantationum et veneficiorum officina,
 Christo insultans et in patriarchae solio considens fractum canticum
 cecinit, et saepe in orbem rotata saltavit. neque vero haec admitte-
 bantur, alia non admittebantur; aut haec remissius, illa vehementius: sed
 uno consensu omnia summa scelera et piacula omnibus ex aequo studio
 erant. an vero illi matronis honestis et nubilibus puellis aut deo conse-
 cratis virginibus pepercissent, qui tantam in ipsum deum rabiem exercue-
 runt? nihil autem erat difficilius et operosius quam precibus mollire
 et benevolos reddere barbaros adeo iracundos, adeo bilem evomen-
 tes ad quodvis ingratum verbum, ut nihil non furorem eorum in-

ἀκριβῶς πρὸς πῦσαν ἀκοήν ἀθέλητον. πάντα δ' ἐκρίνετο
 θυμοῦ ὑπερκαύματα, καὶ ἄνοιαν ὠφλίσκακε καὶ γέλων. καὶ
 ὡς τὴν γλωττίαν ἀταμίευτος ἐπεπλήττετο, ἐν πολλοῖς δὲ καὶ
 τὸ παραξιφίδιον εἶχεν ἐπ' αὐτὸν σπώμενον ὁ καὶ μικρὸν ἀν-
 Β τειπῶν ἢ πρὸς τὰ θυμῆρη σφίσιον ἀναδύμενος. ὄθεν ἦν εἰς 5
 V. 304 πόνον ἄπισσα κεφαλῇ, ἐν στενωποῖς θρηνοὶ καὶ οὐαὶ καὶ
 κλαυθμοί, ἐν τριόδοις ὄδυρμοί, ἐν ναοῖς ὄλοφρυμοί, ἀνδρῶν
 οἰμωγαί, γυναικῶν ὄλολνγαί, ἐλκυσμοί, ἀνδραποδισμοί, δια-
 σπασμοί τε καὶ βιασμοί σωματίων συναφῶν πρότερον. οἱ τῷ
 γένει σεμνοὶ ἀτίμως περιήεσαν, οἱ τῷ γήρῳ γεραροὶ γοεροὶ, 10
 οἱ πλούσιοι ἀνούσιοι. οὕτως ἐν πλατείαις, οὕτως ἐν γωνίαις,
 οὕτως ἐν τιμένεσιν; οὕτως ἐν καταδύσεσιν· οὐδὲ γὰρ ἦν
 τις τόπος ἀνεξερεύντος ἢ ἄσυλίαν τοῖς προσρονομένοις παρε-
 χόμενος, ἀλλὰ πάντα πανταχοῦ πάντων κακῶν ἔμπλεα ἦν.
 Χριστὲ βασιλεῦ τῆς τότε θλίψεως καὶ τῆς συνοχῆς τῶν ἀν- 15
 C θρώπων! ὁ δ' ἦχος ὁ θαλάττιος, ὁ δὲ τοῦ ἡλίου σκοτα-
 σμὸς καὶ ἡ ζόφωσις, ἡ δὲ τῆς σελήνης εἰς αἷμα μεταστροφή,
 οἱ δὲ τῶν ἀστέρων ἔξεδροι, ὅπη καὶ ὅπως οὐ τὰ τελευταῖα
 ταῦτε κακὰ προσεσήμνην; καίτοι τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως
 τεθεάκαμεν ἐστῶς ἐν τόπῳ ἀγίῳ καὶ πορνικὰ στρογγυλίζον 20
 λογάρια, καὶ τὰλλα κἂν μὴ ἐπίπαν, ἀλλ' ἐκ τοῦ δῆθεν μετα-

8. ὄλολνγμοὶ ταβρισμοὶ διαχωρισμοὶ καὶ βιασμοὶ σωματίων ἀπὸ
 τῆς ἥς εἶχον ἐνώσεως B. 18. ἔξεδροι] οἱ δὲ τῶν ἀστέρων
 σχηματισμοὶ οἱ παρηλλαγμένοι οὐχὶ τὰ — B. 21. καὶ τὰ
 ἄλλα κἂν μὴ παντελῶς ὁμοία, ἔμωσ πρὸς τὸ ἐναντίον με-
 τέβησαν τὰ σεμνὰ καὶ εὐπρεπῆ πράγματα, καὶ ὁ τῆς λί-
 σσεως λόγος παρετραπή ἀφ' ἧς εἶχεν εὐγενείας καὶ κατωσιά-
 σεως. B.

flammaret. quod qui conabatur, ut amens et homo linguae intem-
 perantis deridebatur. saepe etiam pugio stringebatur in eum qui pau-
 lulum refragabatur aut postulata eorum detrectabat. itaque nemo
 luctus erat expers. in angiportis, in triviis, in templis querelae fle-
 tus lamentationes planctus, virorum gemitus, mulierum eiulatus, la-
 cerationes, stupra, captivitates, coniunctissimorum divulsiones. no-
 biles cum ignominia, ob senectam venerabiles lacrimosi, divites spo-
 liati bonis circumibant. sic in plateis, sic in angulis, sic in templis,
 sic in speluncis agebantur. nec enim ullus locus inexcussus relinque-
 batur aut supplices defendebat. omnia ubique malis omnibus referta
 erant. deum immortalem, quanta hominum afflictio, quanta angus-
 tia? fremitus maris, solis obscuratio, cruenta lunae facies, stella-
 rum exorbitatio, ubi et quomodo haec mala praenuntiarunt? enim-
 vero abominationem desolationis in loco sancto stare vidimus, mere-
 tricios sermones rotundo ore proferentem, et caetera etsi non peni-

βάντα πρὸς τὸ ἀντίστροφον, ὅσα παρὰ Χριστιανύμοις σεμνὰ καὶ τὸν τῆς πίστεως λόγον ἔξευγενίζοντα.

Τοιαῦθ', ὡς ἐκ πολλῶν βραχέα δοῦναι τῇ ἱστορίᾳ, οἱ ἔξ ἑσπέρας στρατοὶ κατὰ τῆς Χριστοῦ κληρονομίας παρηνο-
 5 μήκασιν, ἐπ' οὐδενὶ τῶν ὄλων τὸ φιλάνθρωπον ἐνδειξάμενοι, ἀλλὰ πάντας ἀποξενώσαντες χρημάτων καὶ κτημάτων οἰκημύ-
 των τε καὶ ἐσθημάτων, καὶ μηδενὸς τῶν πάντων μεταδόντες τοῖς ἔχουσι, ταῦτα ὁ χαλκοῦς ἀνθήν, ἢ ἀλαζῶν φρήν, ἢ
 ὄρθῃ ὄφρῦς, ἢ αἰὲ ξυριῶσα καὶ νεανισκευομένη παρειά, ἢ
 10 φιλαίματος δεξιὰ, ἢ ἀκρόχολος ὄϊν, ὁ μετέωρος ὀφθαλμὸς, ἢ ἄπληστος γνώθος, ἢ ἄστοργος γνώμη, ἢ τορῆ καὶ τροχαλὴ
 λαλιὰ καὶ μόνον οὐκ ἐπορχουμένη τοῖς χεῖλεσι, μᾶλλον δὲ οἱ παρ' ἑαυτοῖς ἐπιστήμονες καὶ σοφοί, οἱ εὐνοικοὶ καὶ φιλα-
 λήθεις καὶ μισοπόνηροι καὶ τῶν Γραικῶν ἡμῶν εὐσεβέστεροί
 15 τε καὶ δικαιοῦτεροι καὶ τῶν Χριστοῦ διαταγμάτων φύλακες ἀκριβέστεροι, τὸ δὲ πλεον, οἱ τὸν σταυρὸν ἐπ' ὤμων ἀρά-
 μενοι, καὶ πολλάκις κατὰ τούτον καὶ τῶν θεῶν λογίων ἐπο-
 μουσάμενοι τὰς μὲν τῶν Χριστιανύμων χώρας παρελθεῖν ἀναί-
 20 μωτί, μὴ προσνεύσαντες ἀριστερὰ μηδ' ἐκκλίναντες δεξιὰ,
 κατὰ δὲ Σαρρακηνῶν ὀπλίσαι τὰς χεῖρας καὶ τὰ ζῆφῃ πορ-

9. ἢ αἰεῖ] τὸ αἰεῖ ποτε ξυριζόμενον καὶ νέον φαινόμενον μά-
 γουλον B. 10. ἢ ἀκρ.] ἢ ὄρθῃς μίτυς γέμουσα B. 11. ἢ
 τορῆ] ἢ τετορνευμένη καὶ τραγανὴ συντυχία B. 15. τῶν χρι-
 στοῦ δογμάτων καὶ ἐντολῶν ἀκριβέστεροι φύλακες· ἀλλ' ἐγὼ
 τοῦτο οὐδὲ ἐν εἰρωνείᾳ ἢ ὡς γελοῖον εἶπω διὰ λόγου ποτέ τις
 γὰρ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; τὸ δὲ περισσώτερον, οἱ τῶν
 στ. B.

tus similia, tamen in contrarium conversa iis quae apud Christianos honesta et religioni consentanea iudicantur.

Haec pauca de multis Occidentalium exercituum in Christi hereditatem scelera, qui erga neminem humanitate usi omnes pecunia, possessionibus vestimentis, aris et focus spoliarunt, nec possessoribus quicquam impertierunt, litteris mandanda esse censui. haecine collum aereum, superbus animus, arrectum supercilium, iuveniliter rasa maxilla, sanguinaria dextra, iracundae nares, elatus oculus, inhumanum ingenium, rotunda et incitata loquela ac tantum non saltans in labiis? imo potius, vos qui vestra opinione docti sapientes fideles veraces probi, nobis Graecis religiosiores iustiores et praceptorum Christi observantiores estis (ego vero haec nunquam per ludibrium et iocum dixerim: nam quod luci cum tenebris est commercium?) et quod maius est, qui crucem Christi in humeros sustulistis eamque et divina oracula saepe testati estis vos Christianas provincias citra sanguinem transituros, nec ad dexteram nec ad laevam declinantes, sed contra Sarracenos armasse manus, eorumque sae-

φυρῶσαι τοῖς αἵμασιν οἱ τὴν Ἱερουσαλήμ ἐξεπόρθησαν, μὴδ' ἀνδρῖσασθαι γυναῖξιν ἢ καθ' ὁμιλίαν αὐταῖς συνελθεῖν ἐφ' ὅσον ἂν χρόνον τὸν σταυρὸν ἐπωμάδιον φέρωσιν, ὡς ἤγνισμένοι θεῷ καὶ τὴν αὐτοῦ πορείαν στελλόμενοι. ὄντως λογοποιοὶ ἐξεφάνθησαν, καὶ τοῦ θείου τάφου διφῶντες ἐκδίκησιν κατὰ Χριστοῦ προδήλως ἐλύπησαν, καὶ μετὰ σταυροῦ τὴν τοῦ σταυροῦ κατάλυσιν ἠνομήκασιν, ὃν ἐπινώτιον ἔφερον, Β τοῦτον πρὸ ποδῶν τιθέναί μὴ φρίττοντες διὰ χρυσίον βραχὺ καὶ ἀργύριον. καὶ μαργαρίτας ἐγκολλιζόμενοι, τὸν πολύτιμον μαργαρίτην Χριστὸν ἠθετήκασιν, τοῖς ἐναγεστά-10 τοις τῶν ζώων τὸν παραγέστατον διασπεύραντες. οἱ δ' ἐξ Ἰσραὴλ οὐχ οὕτως, ὅτι μὴ καὶ πάνν φιλανθρωπίως καὶ προσηνῶς τοῖς ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν προσηνέχθησαν, τῆς Σιών κατισχύσαντες. οὔτε γὰρ γυναῖξί Λατινίσιν ἐπεχρέμη-15 τισαν, οὔτε τὸ Χριστοῦ κενήριον πολυάνδριον πεσόντων ἔδει- ξαν, οὐδὲ κάθοδον ἐς ἄδου τὴν πρὸς τὸν ζωηφόρον τάφον εἰσοδον, οὐδὲ θάνατον τὴν ζωὴν, οὐδὲ πτώσιν τὴν ἀνάστασιν, ἀπαξάσασιν δ' ἀέντες τὴν ἔξοδον χρυσίνοις ἀριθμῶ κατ' V. 305 ἄνδρα βραχέσιν ἀφώριζον τὰ ζωάγρια, τὰ λοιπὰ τοῖς κεκτη-10 μένοις παρέντες, κἂν ψάμμω ἦσαν παρόμοια. καὶ τοιῶσδε 20 μὲν τὸ Χριστομάχον τοῖς ἀλλοπίστοις Λατινοῖς ἐχρήσατο, μὴ ζῆφος, μὴ πῦρ, μὴ λιμόν, μὴ διωγμόν, μὴ γυμνότητα, μὴ

1. μὴδ'] μὴ βλεῖναι γυναῖκα ποσῶς ἢ συνελθεῖν μετ' αὐτῆς B.
 4. ὄντως] ἀληθῶς λόγους μόνον λαλεῖν ἔμαθον B. 7. ἐπινώ-
 τιον] ἐμπροσθεν B. 10. τοῖς ἐναγ.] τοῖς μιαινοῖς τῶν ζώων
 τὰ μιαινώτατα δ. B. 15. τὸ] τοῦ vulgo.

guine tincturos esse gladios, qui Hierosolyma expugnastis, qui vos consuetudine et colloquio mulierum temperaturos promisistis, quando crucem in humeris tuleritis, ut deo consecratos viatores? negatores eos esse plane constat, qui dum divinum sepulcrum vindicant, inmanifeste contra Christum insanierunt; et cum cruce crucem violarunt et destruxerunt, quam humeris baiulabant, dum eam exigui auri et argenti causa ante pedes abiciunt; et dum margaritas colligunt, pretiosam margaritam Christum abiecerunt, in sordidissimis bestis re sanctissima dispersa. non ita fecerunt Ismaelitae: sed populares istorum clementissime et humanissime tractarunt, potiti Hierosolymis. neque enim Latinas matronas violarunt, neque Christi sepulcrum cadaveribus oppleverunt; neque ingressum vitalis tumuli descensum ad inferos, neque vitam mortem, neque resurrectionem ruinam effecerunt, sed paucis aureis in singula capita contenti omnibus liberum arbitrium permiservant, caetera quantumvis multa possessoribus concessere. et hoc modo Christi oppugnatores cum Latinis aliam religionem profitentibus egerunt, et ut magno animo dignum est, nec ferre nec igni nec fame

συντριψίματα, μὴ πιέσματα μεγαλοψύχως σφίσιν ἐπενεγκόν· ἡμῖν δ' ἐκείνως τὸ φιλόχριστον καὶ ὁμόδοξον προσεσήνεκται, ὡς ἐπιτρέχοντες εἶπομεν, μὴδὲ ἐπεγκαλεῖν ἀδίκημα ἔχοντες.

5. Ὡ πόλις, πόλις, πόλεων πασῶν ὀφθαλμέ, ἀκουσμα
5 παγκόσμιον, θέαμα ὑπερκόσμιον, ἐκκλησιῶν γαλουχέ, πί-
στεως ἀρχηγέ, ὀρθοδοξίας ποδηγέ, λόγων μέλημα, καλοῦ
παντός ἐνδιαίτημα! ὦ ἡ ἐκ χειρὸς κυρίου τὸ τοῦ θνητοῦ D
πιούσα ποτήριον, ὦ ἡ γενομένη πυρὸς μερίς πολλῶ δραστι-
κωτέρου τοῦ καταιβασίου πάλαι πυρὸς πενταπόλεως, τί μαρ-
10 τρησῶ σοι; τί μοιῶσω σε; ὅτι ἐμεγαλύνθη ποτήριον συν-
τριβῆς σου, Ἰερεμίας φησὶν ὁ φιλόδακρυς τὴν πάλαι Σιών
κοπτόμενος. τίνες κακοποιοὶ δυνάμεις ἤτήσαντό σε καὶ ἔλαβον
εἰς συνίασιν; τίνες ἀλάστορες φθονεροὶ καὶ ἀμειλικτοὶ δαί-
μονες κῶμόν σοι ἐπεκώμασαν ἄγριον; ἡ γοῦν ἀνάριστοι καὶ
15 μανιῶδεις Τελχῖνες παστάδα μὲν οὐκ ἐπλέξαντο, οὐδ' ἀνῆ-
ψάν σοι δᾶδα γαμήλιον, ἀφανιστηρίους δ' ἀνέκαυσαν ἄνθρα-
κας; ὦ ἡ πολύγονος καὶ βύσσον καὶ πορφύραν ἡμφιεσμένη
βασιλειον, πιναρὰ δ' ἀρτίως καὶ ἀψχηρά, καὶ πολλῶν κα- P. 371
κῶν κληροῦχος, καὶ τέκνων τῶν γνησιῶν χατίζουσα. ὦ ἡ
20 πρώην ὑψίθρονος καὶ βιβῶσα μακρὰ καὶ μετέωρα, μεγαλο-

3. post ἔχοντες A in margine θρηῆνος τῆς πόλεως, B θρηῆνος τῆς πόλεως τοῦ αὐτοῦ χωριστίου. 4. ἀκουσμα τοῦ κόσμου παντός, θέαμα ὑπὲρ τὸν κόσμον ὄν, ἐκκλησιῶν μητὲρ B. 6. ὀρθ. ὀδηγέ, λόγων γέννημα, παντός καλοῦ τροφέ B. 12. τίνες πονηροὶ δαίμονες ἐζήτησαν σε καὶ ἔλαβον ἵνα κοσμιώσωσί σε B. 18. πιναρὰ] ῥάκη παλαιὰ καὶ ἱμάτια καταλελυμένα καὶ ἐμπαλωμένα B.

nec persecutione nec nuditate in eos sunt grassati, nullo graviore onere imposito. nobiscum autem isti Christi amantes, eiusdem religionis, nulla iniuria lacessiti, sic egerunt ut breviter percurramus.

5. O urbs, urbs, urbium omnium oculus, per orbem terrarum celebris, spectaculum ultramundanum, ecclesiarum mater, princeps religionis, rectae sententiae dux, eruditionis alumna, omnis pulchritudinis diversorium, itane ex manu domini calicem furoris bibisti? itane pars extitisti ignis multo vehementioris eo quo olim Pentapolis divinitus conflagravit. quodna tibi tribuam elogium? cui te comparem? an poculum contritionis tuae amplificatum esse, ut lacrimosus Hieremias veterem Sionem deplorans ait? qui mali genii ad cribrandum efflagitarunt? qui alastores, invidi et implacabiles daemones, ebrietatis in te suae intemperias effuderunt? qui infesti et insani proci thalamum tibi non concinnarunt, nec facem nuptialem sed carbonibus exitiales incenderunt? o fecunda genitrix, bysso et purpura imperatoria amicta pridem, modo sordida et squalida, et germanis orbata liberis. o pridem in alto solio collocata, longis et

πρηγῆς τὸ εἶδος, ἀξιοπρεπεστέρα τὸ μέγεθος, νυνὶ δὲ κατερ-
 φαμένη καὶ διερρηγμένη τοὺς χλιδῶνας χιτῶνας καὶ τὰ
 κομψὰ καὶ ἄρχικὰ κρηδέμενα, καὶ ὄμμα ἀπεσβεσμένη τὸ χαρο-
 πόν, καὶ γρηῖ καμμοῖ ἴση ἐκ τοῦ κατησβολῶσθαι πυρὶ, καὶ
 ἔντισι χαλαραῖς ηὐλακισμένη τὴν στιλπνὴν καὶ τερπνὴν ὄψιν
 πρότερον. ἐὼ γὰρ λέγειν τοὺς πρὸς λύραν ἐντείνοντάς τε καὶ
 ψάλλοντάς τε τὰ σὰ δυσπραγήματα, καὶ κομφοδίαν τιθεμένους τὴν
 σὴν τραγοδίαν ἐν τῇ τὸν οἶνον προσίεσθαι, καὶ βίου τέχνην ποι-
 ουνμένους τὴν γελοιώδη τῶν κακῶν σου ἀφῆγησιν, τοὺς κο-
 Βδουλισμούς τε καὶ πτερισμούς, ἐτι δὲ τὰς ἀδειτήσεις καὶ τὰ 10
 ἑνώπια ἃ σοι καθ' ὥραν πᾶσαν προστρίβονται. παρεξήλω-
 μένη θεῶθεν ἐπὶ μὴ ἐχέφροσιν ἔθνεσιν, ἢ οὐδ' ἔθνεσιν ἀλη-
 θῶς εἰπεῖν, ἀλλ' ἀμυδροῖς καὶ σποραδικοῖς γένεσιν, ὧν τὰ πλείω
 εἰ μὴ ἐγέννησας, ἀλλ' ὑψωσάς τε καὶ στέατος πυροῦ μετέδωκας,
 τίς σώσει σε; ἢ τίς παρακαλέσει σε; τίς φείσεται ἐπὶ σοί; ἢ τίς 15
 σκυθρωπάσει ἐπὶ σοί; ἢ τίς ἐπανακάμψει ἐρωτῆσαι τὰ εἰς εἰρήνην
 σοι (Ιερεμίου καὶ τὰδε τοῦ πολυθρηνητοῦ τὰ ῥήματα), εἴτε μὴν
 τὴν προτέραν στολὴν ἐπενδύσει σε; πότε θεῶθεν ἐνωτίση ἐξε-
 γείρον, ἀνάστηθι ἢ πιῶσα τὸ ποτήριον τοῦ θυμοῦ μου καὶ
 τὸ κόνδν τῆς πτώσεως: ἐνδυσαί τὴν ἰσχὺν σου, ἐνδυσαί τὴν 20
 δούξαν σου. ἐκτίναξαι τὸν χοῦν καὶ ἀνάστηθι. ἐκδυσαί τὸν δε-

1. κατηραμένη pr B. 3. καὶ ὄμμα] καὶ οὖς ὀφθαλμούς
 εἶχες χαρωπούς καὶ γλυκεῖς, ἐσβεσμένους νῦν καὶ ἀημανρω-
 μένους ἀπὸ τῆς καμινιατοῦ φλογός, καὶ ἦν ὄψιν ὠραίαν
 καὶ τερπνὴν εἶχες πρότερον, ἀπίως χαλαρὰ καὶ κακόγρεια
 καὶ ἐξαρωμένη τὰ μᾶζουλα B. 21. ἐκτίναξαι] τίναξον τὸ
 χῶμα ἀπὸ τῶν ποδῶν σου B.

altis incedens passibus, Augusto vultu, statura magna, nunc humi-
 lis et depressa. laceratae sunt tuae delicatae vestes; elegantibus at-
 que imperiosis spoliata es redimiculis. extincta est lux gratiosorum
 oculorum; aniculae caminariae similis ex incendii fuligine extitisti;
 profundis rugis splendida prius et suavis tua facies est arata. neque
 iam dico esse qui tuas clades ad citharam cantillent, qui tuam tra-
 goediam pro comoedia ludant, quo artificio ridiculae recitationis
 malorum tuorum et alaparum alantur; qui lapsus et vibices et con-
 tumelias, quibus in horas afficeris, per iocum commemorent. per in-
 vidiam depressa es a vecordi populo, ac potius ab obscuro et vaga-
 bundi populi colluvie; cuius magnam partem si non genuisti, at eve-
 xisti et saginasti. quis te servabit? quis te consolabitur? quis tibi
 parcat? quis vicem tuam dolebit? quis revertetur, ut paci tuae con-
 sulat? (sunt et haec lacrimosi Hieremiae verba). quis priori stola
 te induet? quando divinitus audies: erigere, surge, quae calicem
 furoris mei bibisti et poculum ruinae exhaustisti. indue vires tuas.
 indue gloriam tuam; excusso pulvere surgito; exuito vinculum colli

σμόν τοῦ τραχήλου σου· πλάτυνον τὸν τόπον τῆς σκηνῆς σου C
 καὶ τῶν αὐλαιῶν σου. μὴ φοβοῦ ὅτι κατησχύνθης, μηδὲ
 ἐντραπῆς ὅτι ὠνειδίσθης, καὶ ἐκρότησαν ἐπὶ σοὶ χεῖρας πάν-
 5 τες οἱ παραπορευόμενοι ὁδόν, ἐσύρισαν καὶ ἐκίνησαν κεφα-
 λὰς αὐτῶν, καὶ εἶπον „αὕτη ἐστὶν ἡ πόλις, ὃ στέφανος δό-
 ξης καὶ ἡ εὐφροσύνη πάσης τῆς γῆς. καὶ πῶς ἐκάθισε χήρα
 ἢ πεπληθυσμένη λαῶν; καὶ ἡ ἄρχουσα ἐν χώραις ἐγεννήθη
 εἰς φόρους.” εἶπε γὰρ ὁ θεός σου „χρόνον μικρὸν κατέλιπόν
 σε, καὶ μετ’ ἐλέους μεγάλου οἰκτιρήσω σε. ἐν θυμῷ μικρῷ
 10 ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ἐν ἐλέῳ αἰωνίῳ ἐλεήσω V. 306
 σε.” ἡ γοῦν ἄσεις Δαβιδικῶς πρὸς θεόν „κατὰ τὸ πλήθος
 τῶν ὀδυνῶν μου ἐν τῇ καρδίᾳ μου αἱ παρακλήσεις σου εὐ-
 φραναι τὴν ψυχὴν μου.” τίς ἐπιστήσεται σοὶ Μωϋσῆς καὶ D
 κνουργός, ἡ ἐπανάγων ἐποφθῆσεται Ζοροβάβελ; πότε δ’ ἐσεῖ-
 15 ταί σοι ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων συναγαγεῖν τὰ τέκνα σου,
 ἐν οἷς διεσπάρημεν, ὃν τρόπον αἱ φιλότεκνοι ὄρνιθες ὑπὸ
 τὰς ἑαυτῶν ἀθροίζουσι πτέρυγας τὰ οἰκεῖα νεόττια. ὡς γυν
 γε οὐδ’ ἐνωπίως σοὶ ἐποφθαλμῆσαι· καθαρῶς ἔχομεν, οὐδ’
 20 ἐμφῆναι περιχαρῶς ὡς μητρί, καὶ ἀκριβῶς ἐπισπεῖσαι σοὶ
 ὡς στρούθοι σε περιπτάμενοι, ὧν συνείληπται ἡ τροφὸς ἡ
 δὲ καλιὰ διεσκέδασται, ἐλεεινόν τι καὶ γοῶδες περιτρούζομεν,

1. τῆς σκηνῆς] τῆς αὐλῆς σου καὶ τῆς κατοικίας σου B. 5. ὃ
 et ἡ ante εὐφ. om A. 11. δαβιδικῶς A. 13. κνουργός]
 ἀνακαινίζων σε B. 15. τῶν om A. ἀνέμων] περάτων τῆς
 γῆς B. 21. σε] σοι A.

tui; extende locum tabernaculi tui et vestibuli tui. ne movearis quod
 probro affecta es, neque verecunderis ob acceptas contumelias, et
 quod omnes praetereuntes manus super te comploserunt, sibilaverunt,
 et capita quassarunt, et dixerunt: haec est urbs, corona gloriae et
 deliciae orbis terrarum. quo autem pacto vidua sedit, quae populis
 referta fuit? quomodo tributaria facta est, quae provinciis impera-
 vit? dixit enim deus tuus: exiguo tempore te reliqui, sed magna te
 misericordia prosequar. in parva ira faciem meam averti, sed aeter-
 na te clementia fovebo. nimirum cum Davide cantabis deo, pro mul-
 titudine dolorum cordis mei consolaciones tuae meum animum exhi-
 lararunt. quis Moses novorum effector operum tibi patrociniabitur?
 quis Zorobabel te reducet? quando liberos tuos a quatuor ventis,
 in quos dispersi sumus, recolligere licebit? quemadmodum piae gal-
 lineae pullos sub alas suas congregant. nam nunc quidem nec intueri
 satis te nobis licet, aut amanter amplecti ut matrem, et libere tibi
 lacrimas, quantas oculus cupit aut potest: sed timide ut passeruli
 te circumvolamus, quorum nutrix abrepta, nidus direptus est, mise-

P. 372 πόρρω που τῶν σῶν φατνωμάτων ἐκτοπισθέντες, πεινώντες καὶ διψῶντες, ἀνυμῶντες καὶ θιγῶντες, καὶ πρὸς φθειρῶν πολλάκις κειρόμενοι, καὶ τὰς ψυχὰς ἐν κακοῖς τηκόμενοι, ὁδὸν τε μηκέτι κατοικεσίας εὐρίσκοντες πόλεως, ἀλλὰ πολυπλαγκτοὶ φερόμενοι ὡς ὄρνιθες οἱ ἀβέβαιοι καὶ τῶν ἀστέρων⁵ οἱ πλάνητες. ἢ καὶ οὕτως εἰπεῖν, ἐνούμεθά σοι διηρημένως καὶ συμπλεκόμεθά σοι κεχωρισμένως, κατὰ τοὺς ψυχῆ συναπτομένους καὶ δισταμένους σώματι, καὶ προσπάσχομεν ἀτεχνῶς ὃ καὶ ἔνια τῶν ζώων πρὸς τὰ παγιδευόμενα ἐκ σφῶν ὑπὸ θηρευτῶν καὶ ἐγκλειόμενα διαφανέσιν ὑελίνους ἄγγεσιν.¹⁰ ἐκεῖνά τε γὰρ τῷ τοῦ σκεύους εἰλικρινεῖ καὶ στιλπνῷ τὴν τοῦ Β συννόμου ζώου θέαν ἐνοπτριζόμενα συμμίξαι καὶ ἐν χρῆ γενέσθαι ὅλως ἀδυνατεῖ, καὶ διὰ τοῦτο μάτην περὶ τὸ ἄγγος ἀδημονοῦντα στρέφεται, τῷ ἐξηλλαγμένῃ τῆς ὄψεως ὡς ἀπεναντίῳ τῆς πρώην ἔξεως ἐκθαμβούμενα· καὶ ἡμεῖς ἐπ' ἰσῆς¹⁵ σοι τὰς μὲν ὄψεις προσβάλλειν καὶ ἐγγύτερον ἰέναι ἔχομεν, τοῦ δὲ περιχυθῆναι σοι γνησίως καὶ προσπλακῆναι θαρραλέως ὡς πρότερον παντάπασιν ἔστερημεθα, ὅσα καὶ σώματι στερῆθῶ καὶ πολλῷ στεγνωτέρῳ ὑέλου τῷ βαρβαρικῷ συντάγματι διειρηγόμενοι.

20

6. Ἴνα τί ἐπαισας ἡμᾶς, κύριε, καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἴασις; ἔγνωμεν, κύριε, ἁμαρτίας ἡμῶν, ἀδικίας πατέρων

1. πόρρω] μακρὰν ἀπὸ τῶν σῶν ἀγκαλιῶν ἐξορισθέντες B. 2. πρὸς φθειρῶν] τὰς ψήρας γέμοντες B. 7. τῆ ψυχῆ θεῶ ἠνωμένους B. 10. καὶ ἐγκλειόμενα] καὶ δεσμούμενα ἐν δικτύοις B. 21. ἐπαίδευσας B.

rabiliter et lugubriter pippientes. longe a tuis lacunaribus ramotissimus, esurientes et sitientes, squalore et rigore horrentes. a pediculis saepe rodimur, animis nostris calamitate liquescentibus. nec viam invenimus ad urbem in qua habitemus, sed multis erroribus ut vagabundae volucres et errantes stellae circumferimur; ac potius longo intervallo a te seiuncti tecum coniungimur, complectimur te separati, ut ii qui animis cohaerent, divulsi corporibus. dolemus vicem tuam, ut quaedam animantes, cum aliquas sui generis a venatoribus captas et perspicuo vitro inclusas vident, quas tamen attingere et amplecti nequeunt, et frustra cum dolore circa transennam versantur, mutato aspectu ut priori formae contrario obstupfactae. eodem modo et nos adiacere oculos et propius accedere possumus, sed convenire te libere et fidenter amplecti, ut pridem, nullo modo possumus, barbarico exercitu ut solido muro, et longe firmiore quam vitrum est, interclusi.

6. Cur nos percussisti, domine, nec est qui medeatur? agnoscimus, domine, peccata nostra, iniurias patrum nostrorum, desine

ἡμῶν. κόπασσον διὰ τοῦ ἐλέους σου, μὴ ἀπολέσης θρόνον
 δόξης σου. παίδευσσον ἡμᾶς, κύριε, ὅπως μὴ ἀποστῆ ἡ ψυ-
 χὴ ἡμῶν ἀπὸ σοῦ, πλὴν ἐν κρίσει καὶ μὴ ἐν θυμῷ, ἵνα μὴ C
 ὀλιγοστοὺς ποιήσης ἡμᾶς. ἔκχεον τὸν θυμὸν σου ἐπὶ τὰ ἔθνη
 5 τὰ μὴ εἰδῶτα σε, καὶ ἐπὶ γενεὰς αἰ τὸ ὄνομά σου κύριε οὐκ
 ἐπεκαλέσαντο. πατὴρ ἡμῶν σὺ εἶ, κύριε· ἡμεῖς πηλός, καὶ
 σὺ πλάστης ἡμῶν, ἔργον τῶν χειρῶν σου πάντες ἡμεῖς. ἐπί-
 βλεψον, καὶ ἴδε τοὺς ὀνειδισμοὺς ἡμῶν. ἡ κληρονομία ἡμῶν
 μετεστράφη εἰς ἀλλοτριόνας, οἱ οἴκοι ἡμῶν εἰς ξένους. ἐπίστρε-
 10 ψον ἡμᾶς πρὸς σέ, καὶ ἐπιστραφῆσόμεθα. ἀνακαίνισόν ἡμέ-
 ρας ἡμῶν καθὼς ἔμπροσθεν. χρηστέον γάρ μοι ἐπικαίρωσ
 καὶ ἐφ' ὁμοίοις τοῖς συναντήμασι τοῖς γραφικοῖς τοῖσδε ῥή-
 μασιν.

Ἄλλ' ἤδη μοι καὶ τὸ λέγειν αὐτὸ ἐπιέλοιπεν, ὅσα καὶ σῶ-
 15 μα συμφυῆς ψυχῇ καὶ ὁμόστολον τῇ τοῦ λόγου σοι τροφῶ πό- D
 λει συναπιόν τε καὶ συνθανόν. κωφοῖς τοίνυν δάκρυσι καὶ
 στεναγμοῖς ἀλαλήτοις τὰ πολλὰ τῶν θρηνημάτων ἀφροσιωτέον,
 καὶ τοῦ περαιτέρω ἀφεκτέον τῆς ἱστορίας εἰρημῶ. τίς γάρ
 ἀνάσχοι' ἂν ἐπὶ γῆς ἀλλοτριωθείσης ἤδη τοῦ λόγου καὶ βαρ-
 20 βιωθείσης τέλεον τὰ Μουσῶν ἐπιδείκνυσθαι κρούματα; οὐκ
 ἂν ἀσάμην τὰ βαρβάρων αὐτός, οὐδ' ἐσοίμην παραπέμπων
 τοῖς ἔπειτα πράξεις πολεμικῆς ἐν αἷς μὴ νικῶσιν Ἑλλήνης.
 εἰ γὰρ ὁ Κῶος Ἴπποκράτης πολλοῖς μεταπεμπόμενος χρήμασι

15. an πόλι? 17. ἀφροσιωτέον] καταπαύσω B. 22. ἐν αἷς]
 ἔνθα οὐδὲ νικῶσι ῥωμαῖοι B.

per misericordiam tuam. ne perde solium gloriae, castigato nos, do-
 mine, ne a te deficiat anima nostra: sed iudicio, non furore, ne
 ad paucitatem nos redigas. effunde furorem tuum super gentes quae
 te non agnoscunt, et super nationes quae nomen tuum non invo-
 cant. pater noster tu es, domine: nos lutum, tu figulus noster;
 opus manuum tuarum nos omnes sumus, adverte oculos, et vide pro-
 bra nostra: hereditas nostra ad alienigenas est aversa, aedes nostrae
 ad peregrinos. si tu nos ad te converteris, convertemur. renova-
 to dies nostros, ut olim fuerunt.

Utendum enim mihi est per tempus, et in simili calamitate
 his scripturae sacrae verbis. sed iam oratio me deficit una tecum,
 o urbs, nutrix eloquentiae, amissa, quemadmodum compages cor-
 poris animo discedente dissolvitur. est igitur magnitudo luctus mutis
 lacrimis et ineffabilibus gemitibus concludenda, et abruptenda iam
 historiae series. quis enim Musarum sacra in terra iam a Musis alie-
 nata et barbarie oppressa aequo animo celebret? absit ut ego res
 gestas barbarorum decantem, aut ea bella memoriae posterorum pro-

V. 307 πρὸς τοῦ τότε Περσῶν βασιλεύοντος, ὡς ἂν τὰς ὑπ' ἐκεῖνον ἐπισκέψαιτο πόλεις κακῶς πασχούσας νοσηλείᾳ σώματος, οὐδ' ἄκροις ὡσί τὰς ὑπερόγκους ὑποσχέσεις ἠνέξατο δέξασθαι, P. 373 ἔρρειν καὶ οὐμῶζειν τοὺς βαρβάρους ἀφείξ, πῶς ἂν εἶπν ἐγὼ τὸ βέλτιστον χρῆμα, τὴν ἱστορίαν, καὶ κάλλιστον εὐρη-⁵μα τῶν Ἑλλήνων βυρβαρικαῖς καθ' Ἑλλήνων πράξειςι χαριζόμενος; ἀλλ' οὗτοι μὲν κατὰ τὸν ἐμπρήσαντα τὸν ἐν Ἐφέσῳ ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος οὐχέσθωσαν ἄϊστοί τε καὶ ἄπυστοι, μηδὲ προσρήματος γοῦν τινὸς ὑφ' ἡμῶν ἀξιούμενοι, ἕως εὖ παρελθοί ηἴ ἀνομία κἀπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὸ θεῖον παρα-¹⁰κληθῆσεται. οὐ γάρ ἐστιν, οὐκ ἐστιν ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τέλος ἐπιληθόμενος, ἢ συνέχων ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ τοὺς οὐκτιρομῶς αὐτοῦ μηδὲ προστιθείς τοῦ εὐδοκῆσαι ἔτι, ἀλλὰ κατάσσων ἴεται καὶ θανατῶν ἐπιστρέφων ζωοποιεῖ. ἂν ὀδόντας θηρίων B ἔπαποστελῃ μετὰ τοῦ θυμοῦ συρόντων ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ¹⁵ τὰς μύλας τῶν λεόντων συνθλῆ καὶ τὴν κεφαλὴν συντρίβει τοῦ δράκοντος. ἂν ὡς κάλαμον διαθλῆ, καὶ τοῖς θηρίοις τοῦ καλάμου ἐπιτιμῆ. ἂν οὗτοι ἐν ἄρμασι καὶ οὗτοι ἐν ἵπποις, ἀλλὰ ψευδῆς ἵππος εἰς σωτηρίαν, οὐδὲ ἐν ταῖς κνήμαις τοῦ ἀνδρὸς εὐδοκεῖ. ἢ δέικνυσι τῷ οἰκείῳ λαῷ σκληρὰ καὶ ὀντω κίρνησι κατανύξεως, ἀλλ' ἐτοιμάζει καὶ τράπεζαν εἰς ἐναρ-²⁰τίας τῶν θλιβόντων, καὶ προτείνει ποτήριον φιλιανθρωπίας πληρῆς καὶ ἰλαρότητος καὶ μεθύσκον ὡς κράτιστον. εἰ τοὺς

3. ἔρρειν] φθείρεσθαι καὶ θνήσκειν B.

13. τοῦ] τοῦ μὲ B.

14. ἐπιστρέ.] ἐπιστρέφει καὶ B.

dam, in quibus non vincunt Graeci. nam si Caus Hippocrates a rege Persarum magna pecunia accersitus, ut illius urbes pestilentia laborantes sanaret, magnificis illis pollicitationibus repudiatis contempnit barbaricos, cur ego rem optimam, historiam, et pulcherrimum Graecorum inventam, rebus barbarorum contra Graecos gestis condonare? imo illi, ut is qui Ephesiae Dianae templum incendit, pereant ignoti et obscuri; nec ullo verbo quisquam nostrum eos dignetur, donec tramierit iniquitas et deus servos suos clementer respexerit. non enim, non enim deus noster is est qui nostri perpetuo obliviscatur, aut in ira sua misericordiam non comperatur, aut beneficentiam omnem in posterum deneget. sed cum percutit, medetur, cum occidit, in vitam reducit; cum ferarum dentes immittit, qui cum rabie terrae affligant. at leonum quoque maxillas confringit et caput draconis comterit. si ut calamum commisit, at bestias etiam ob castamum increpat. si isti carribus et equis fidunt, et in equo certa salus non est, neque deus viri tibiis delectatur. si populum suum duriter tractat eique vinum compunctionis miscet, at

μαστιγοῦντας ἐκ περάτων ἄγει τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσῃ μακρὰν, καὶ διὰ προφήτου βοᾷ μεγαλοκέρυκος „γίγαντες ἔρχονται πληρῶσαι τὸν θυμὸν μου, χαίροντες ἅμα καὶ παίζοντες ἡγιασμένοι εἰσὶ, καὶ ἄγω αὐτούς,“ ἀλλὰ καὶ τούτοις ἐπι- C
 5 τείνει σφοδρότερας πληγὰς καὶ τῶν κακῶν μαστίζει τὰς χεῖροσι, χάριν εἰδῶς οὐδαμῶς οὐδεμίαν, εἰ χρῆται τούτοις ὀργάνοις εἰς ὕλεθρον πόλεων καὶ κακοῦς ἐπιδημίους καὶ δημίους ἀνθρώπων ἀνελεήμοισιν, εἴτε μὴν ὡς νοσηλεῖται καὶ φάρμακα συναίρονται οἱ ἐν πλείστοις ὡς ψυχῶν ἰατρῶ, οἷς καὶ
 10 φύσει τοιαύδε τις ἔσπει τοῖς ἐπιστήσασι πρόδηλος. καχεξία μὲν γὰρ ἔ τοῦ κάμνοντος ἀναρρωσθέντος ἐκμαρανθῆσαι τοῦ δρᾶν ἔληξαν ἢ τῷ πάσχοντι συνδιόλλυνται τὰ δ' ἀκεσίνοσα φάρμακα τὸ καχεκτοῦν ὀτεδῶποτε ἰασάμενα ταῖς τῶν ὑλῶν ἀτιμοτέροις συμπρόεσιν ἀχρειούμενα. χρῆναι τοίνυν φημί
 15 μὴ βιβλίον ἀποστασίον πρὸς θεοῦ δεδομένον ἡμῖν ἢ γούν τῶν ἀγριελαίων βαρβάρων παντελῆ ἐγκέντρισι εἰς τὴν καθ' D
 ἡμᾶς καλλιέλαιον τὰ ἐπιόντα οἶσθαι δεινὰ, ἀλλὰ παιδείαν μικρὰν, ὅποιαν ἴσῃσιν ἐπάγειν θεός, ἀνιείς τοῦ ἄγαν μηδ' ἐνδιδούς τὰ πάντα τοῖς πειρασταῖς, ἀλλὰ καὶ τῶν πειραζο-
 20 μένων ἐν μέρει φειδόμενος, καὶ μάλιστα εἰ τὸ μὲν δρῶν, κόρον οὐκ εἰδὸς ἀνοσιουργίας, καὶ αὐτοῦ κατεπαίρεται δι' ἀσέβειαν παρ' οὗ τὴν ἰσχὺν εἰλήφει τοῦ μαστιγοῦν, ὡς μὲν

15. ἢ γούν] ἢ Ἰνα ἀπὸ τῆς καλλιέλαιου ἡμῶν ἀρετῆς τε καὶ πίστεως εἰς τὰ αὐτῶν ἤδη ἐγκεντρισθῶμεν καὶ τάξεις B.

vicissim mensam instruit coram eis a quibus affligitur, et poculum porrigit humanitate et hilaritate plenum et ob vini bonitatem inebrians. si flagellatores ab extremis terrae marisque finibus adducit, et per prophetam magnum praeconem clamat „Gigantes veniunt, ut expleant iram meam, simul et laetantes et ludentes; sacrosancti sunt, et a me adducuntur:“ atqui gravioribus plagis eodem afficit et deterioribus malis flagellat; nec ullam eis gratiam habet, si pro instrumentis ad perniciem urbium et publicarum cladum et pro crudelibus hominum carnificibus eis utitur. nam eos ut morbos et medicamenta, quippe animorum medicus, adhibet; quorum natura peritis non ignota est. aut enim mala habitudo aegroto sanato vires suas amittit, aut una cum illo interit. medicamenta vero quantumvis acria depulso morbo una cum prava materia expelluntur, nec ulli sunt amplius usui. quamobrem affirmo ista mala, quibus oppressi sumus, non libellum repudii divinitus nobis datum aut barbarici oleastri absolutam insitionem in nostram olivam esse iudicanda, sed parvam castigationem, qualem deus adhibere novit servato modo, non omnia tentatoribus concedere sed tentatis etiam parcere solitus, praesertim si is qui agit nullum modum suis

770 NICET. CHON. ALEXIUS DUCAS MURZUFLUS.

Ναβουζαρδάν ἀρχιμάγειρος τὴν τοῦ Θεοῦ πόλιν παραπέμπων
 πυρὶ καὶ τὰ λειτουργικὰ σκεύη προνομεύων, ὡς δὲ Βαλτά-
 σαρ τρυφῶν ἐν αὐτοῖς θυσιαστήριά τε καθυβρίζων, πᾶσι δὲ
 θεῖα μυστήρια ἐξορχούμενος, τὸ δὲ πάσχον ἑαυτοῦ γινόμε-
 νον ἐν πρωτολογίαις κατήγορον παρήγορον τὸν παίσαντα Θεόν
 θερμότερον ἐπικέκληται. οὐκοῦν φιλανθρωπίαν ἐκδεχομένους
 Θεοῦ δέον ᾄδειν μετὰ Δαβὶδ „μνησθητι ἡμῶν κύριε ἐν τῇ
 εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου· ἐπίσχεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ σωτηρίᾳ σου
 τοῦ ἰδεῖν ἐν τῇ χρηστότητι τῶν ἐκλεκτῶν σου, τοῦ εὐφραν-
 θῆναι ἐν τῇ εὐφροσύνῃ τοῦ ἔθνους σου, σοῦ ἐπαινεῖσθαι μετὰ
 τῆς κληρονομίας σου,” πᾶσι εἰδόντας ὡς ἀσεβῶν μὲν ἢ εἰς τέ-
 λος παραδόσις καὶ μαστίγωσις, τῶν δ' ἡλικιότων ἐπὶ κύριον
 τῇ παιδείᾳ σύνδρομος ἢ παράκλησις τε καὶ ἐπανάκλησις.

4. ἐξορχούμενος] ἐκφανρίζων B.

sceleribus statuit, sed per impietatem contra eum ipsam insurgit a
 quo flagellandi potestatem accepit (ut Nabuzardan praefectus exerci-
 tus, qui urbe dei incensa vasa ministerii sacri rapuit; ut Balthasar,
 qui iis ad luxum abusus est, qui aris illusit et divina mysteria con-
 tempsit), is vero qui patitur, se ipsum in primis accusat et verbe-
 rum auctoris dei opem et consolationem ardentem implorat. itaque
 dei benignitas nobis expectanda est, et cum Davide canendum: me-
 memento nostri, domine, in approbatione populi tui. invisito nos et
 servator, ut prosperitatem electorum tuorum videamus, ut laetitia
 gentis tuae laetemur, ut cum hereditate tua laudemur. neque enim
 obscurum est impios dedi flagris, cum eorum autem castigatione,
 quorum spes in domino sita est, consolationem et restitutionem in
 integrum esse coniunctam.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΧΩΝΙΑΤΟΥ

ΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΙΝ ΣΥΜΒΑΝΤΑ ΤΗ ΠΟΛΕΙ.

1. Σόλων ὁ τῶν Ἀθηναίων τὰ κράτιστα, ὑποτυφομέ- P. 375
5 νην ὄρων τὴν Πεισιστράτειον νεωτέρισιν, πολλάκις μὲν διει- V. 308
λέχθη τοῖς Ἀθηναίοις πειρώμενος κατασβέσαι τὴν τυραννί-
δα, εὖ μάλα εἰδὼς εὐμαρέστερον τὸ τὴν ἀρχὴν συνιστάμε-
νον παῦσαι κακὸν καὶ κωλύσαι πῆξιν ἄρτι δεχόμενον ἢ γούν
προβάν ἤδη καὶ κρατυνθὲν ἐκκόψαι ἤδη καὶ ἀνελεῖν· οὐδε-
10 νός δ' αὐτῷ προσέχοντος, μηδὲ πείθειν δυνάμενος, μετὰ
χείρας ὄπλα λαβὼν πρὸς ταῖς εἰσόδοις αὐτὰ κατέθετο, εἴ-
πως ἐκκαλέσαιο οὕτω καὶ παροξυνεῖ τοῦ δήμου τινὰς πρὸς

1. τοῦ αὐτοῦ χωνειάτου εἰς τὰ συμβάντα μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς
πόλεως B.

NICETAE CHONIATAE

LIBER DE REBUS POST CAPTAM URBEM GESTIS.

1. Solon a Codro ortus, Atheniensis rei publicae vir prae-
stantissimus, cum Pisistrati tyrannidem paulatim inolescere videret,
saepe cives suos ad eam opprimendam est hortatus. satis enim
norat multo esse facilius malorum principii obstare et incrementa
prohibere, quam ea progressa longius et confirmata cohibere et ex-
stirpare, sed cum eius consillis nemo pareret, arma ad fores curiae
posuit, si quo modo aliquos e populo ad sui aemulationem pertra-

ζῆλον τὸν ἡμῶν. ὡς δ' οὐκ ἐξηρέθιστό τις πρὸς ταῦτα οὔτε μὴν συνεπωτρύνετό οἱ πρὸς τὴν τοῦ τυράννου καθαιρέ-
 P. 376 σιν, λέγεται εἰπεῖν „ἔγωγε, ὡς εἶχον, τῇ πατρίδι ἐπήμυνα,”
 καὶ τὸ λοιπὸν ἤσυχίαν ἄγειν καὶ γράφειν ποιήματα καὶ δια-
 τωθάζειν Ἀθηναίους ἐς ἀβουλίαν, ὧν ἔνια μὴ παρασυρέτα 5
 τῷ χρόνῳ ῥεῖματι οὕτωςί πως ζυντέθεινται·

εἰ δὲ πεπόνθατε δεινὰ δι' ὑμετέρεην κακότητα,
 μή τι θεοῖς τούτων μοῖραν ἐπαμφέρετε·
 αὐτοὶ γὰρ τούτους ηὔξήσατε ῥύσια δόντες,
 καὶ διὰ ταῦτα κακὴν ἔσχετε δουλοσύνην. 10
 ὑμῶν δ' εἷς μὲν ἕκαστος ἀλώπεκος ἵγνεσι βραῖνει,
 σύμπασι δ' ὑμῖν κοῦφος ἔνεστι νόος·
 εἰς γὰρ γλῶσσαν ὄρατε καὶ εἰς ἔπος αἰδῶλον ἀνδρός,
 εἰς ἔργον δ' οὐδὲν γιγνόμενον βλέπετε.

B
 εἰ γοῦν λέγων καὶ πράττων ὁ Σόλων πρὸς πειθήνιον λόγοις 15
 V. 309 ὁμήγουριν ἠλέγγετο μίτην ἀμφότερα μετιῶν, Σόλων ἐκεῖνος ὁ
 Κοδριδῆς μὲν τὸ γένος, τῷ δὲ τῆς σοφίας περιόντι μικροῦ
 πᾶσαν τὴν τετρακλίμον διελθῶν, ὅποιον ἂν τις τῶν καθ'
 ἡμᾶς εἰσειηνοχῶς τοῖς κοινοῖς ἐπήρκεσεν ἂν πράγμασιν, ὧν
 οἱ μὲν βασιλεῖς ἐν ῥαθυμίᾳ τραφέντες ἦσαν ἐξ ἀρχῆς καὶ 20
 ῥέχοντες ἡδύτερον Ἐνδυμίωνος καὶ τὰ δεῖπνα πρωϊότερον
 προσιέμενοι, καὶ τοσοῦτον τῆς τῶν πραγμάτων εὐκαιρίας

7. δεινὰ] λυγρὰ A. 8. μοῖραν] μῆριν A. 9. τούτους]
 ταῦτ' ἠδξήσαι' ἐρύματα A. 11. ὑμῶν — βλέπετε om A.

heret. cum autem neminem ad tyranni expulsionem suo exemplo
 impulisset, dixisse fertur se, ut licnerit, patriae opem tulisse, ac
 postea per otium Atheniensium temeritatem et incogitantiam per-
 strinxisse verbis, quorum nonnulli vetustate non aboliti sic ha-
 bent.

si vestro vitio tandem mala plurima fertis,
 de superis ratio non sinit ulla queri.
 namque ope dum vestra libuit firmare tyrannos,
 servitii merito vos grave stringit onus,
 astutam vapidō geritis sub pectore vulpem,
 et vestris animis nil gravitatis inest.
 insidias minime, quas res docet ipsa, videtis:
 sed vos blanditiae fictaque verba tenent.

quodai Solon ille, ex posteritate Codri, sapientiae praestantia per
 totum fere orbem terrarum celebris, apud populum verbis regi soli-
 tum frustra et dixit et fecit omnia, quid alicui nostrae aetatis homini
 invandae rei publicae causa faciendum fuisset, cum imperatores nostri
 ab ineunte aetate in umbra et otio educati more Endymionis sterte-

ἐκδοιστάμενοι, οἷα φανύλως ἐν τοῖς ὅλοις ἡγμένοι, ὡς ἐν χει-
 μῶνι μὲν τὰ ἄνθη ζητεῖν ἕαμος δὲ ποθεῖν ὀπωρίζεσθαι, τὸ
 δὲ πολίτευμα ἐμπορικόν τε καὶ κήληλον τὸ φρονεῖν, καὶ μὴ
 μόνον οὐχὶ σάλπιγξι τοῦ λέχους ἀνιστάμενον ἀλλ' οὐδ' ἠδαῖς
 5 ὀρνίθων διυπνιζόμενον, ὡς καὶ τὸ ὄλον καθεῦδον ἠδέως καὶ
 μὴ ἐγνωκός ποιε πόλεμον; τὸ δὲ γε συντιθέσθαι ποιήματα καὶ
 τῶν διαμαρτιόντων καθάπτεσθαι ἦν μὲν καὶ τοῦ μεγαλείου
 Σόλωνος, ἦν δ', ὡς εἶοικε, καὶ τοῦ τότε δήμου τῶν Ἀθηναί-
 ων, κνωμένον τὸ οὖς ταῖς τῶν εἰσηγήσεων χρησίμοις, ἠρέ-
 10 μα τε ὑπενδιδόντος ταῖς τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν παραιφύσει.
 καὶ ἄλλως δὲ τῷ πρὸς ὄνειδος ἄδειν τιθασσοῖς λόγων μέρο-
 ψιν ἔνεσί τι καὶ γλυκάζον σὺν τῷ στύφοντι ἐμφαινόμενον·
 καὶ ἡ μνήμη, ὅσα δὴ καὶ ῥίπης, τὸ παραμένον ἐν ψυχῇ καὶ
 ἐνθαπτόμενον ἐμπύρνεμα τοῦ καλοῦ κατὰ ζῶσαν ἔτι φλόγα
 15 πρὸς ἀναθάλπουσα, τὴν ἐφ' ὁμοίοις ἐσέπειτα διαμαρτίαν
 φυλάτισσθαι διανίστησι. τοῖς δ' ἐς ἡμᾶς τῆς Κωνσταντίνου
 οἰκήτορον, εἰπεῖν δὲ καὶ τοῖς ἐκ τῶν ἄλλων ὀρνωμένοις χω-
 ρῶν, οἱ ἔλεγοι μώλωπες ἀκριβῶς. τοῖς δὲ πολλοῖς οὐδ' ὄτα
 πεφύτευται τετραήμενα εἰς νοῦν, οὐδ' ἡ Πυφία τῆς ἐλευθε-
 20 ρίας ὅποια τις ἐστὶν ἐς δεῦρο κατεῖληπται, ὡς οὐδὲ γλυκύ-
 τῆς μέλιτος τοῖς μηδέπω γευσσαμένοις μέλιτος. ἐπεὶ τοίνυν
 ἀσύμφατα τοῖς Σόλωνος τὰ ἡμέτερα, ἄγε τὰ μὲν τῶν ἐλέγ-
 χων παρήσομεν βούκεντρα, ἐς οὐδὲν ἕτερον προσληφθῶμε-

11. τῷ] τὸ APW. 15. ἀναθάλπουσαν APW.

rent; qui maturius coenare soliti tantum a rerum gerendarum oppor-
 tunitate abhorrebant? quippe mala educatione prorsus corrupti, ut
 hiberno tempore flores, verno poma requirerent? cives vero merca-
 torum et cauponum ingenii praediti non modo non ad tubae soni-
 tum surgere, sed nec avium garritu excitari soliti, suaviter dormire
 omnes, bellum prorsus ignorare didicissent? caeterum versus compo-
 nere et vitia carpere, ea tempestate cum Solonis erat, viri illustris-
 simi, tum populi Atheniensis, cuius aures utilibus monitis capiebantur,
 quique optimorum virorum consiliis paulatim acquiescebat, nam
 mansuetis ingenii reprehensiones plus fere voluptatis afferunt quam
 doloris, eorumque memoria scintillas honestatis in animis velut
 ignem sub cineribus delitescentem ad cavenda in posterum similia
 delicta excitat. nostra vero aetate Cpolitani civibus et provincialibus
 quoque admonitiones plane vibices erant, nec vulgus aures habe-
 bat ad mentem perforatas, neque libertatis dulcedo quanta esset
 hactenus intellexerat, ut et mellis dulcedo ignota iis est qui id non
 gustarunt. quoniam igitur nostra tempora ab aetate Solonis discre-
 pant, age omissis reprehensionum stimulis, qui nihil aliud nisi odia

να οἱ μὴ τῶν πλείστων ἑτεροζύγησιν (εἰσὶ γὰρ, εἰσὶν οἱ χορ-
τον ἐν τοῖς κέρασιν ἔχουσι), τὴν δ' ἱστορίας καθ' εἰρημὸν ἐξο-
P. 377 μεθα. εἰ γὰρ καὶ τὰ τῶν βαρβύρων ἄδειν ἀπειπίμεθα, ἀλλ'
οὖν τοῦ δρασσομένου τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτῶν ἐν
πολλοῖς τοὺς ὑψαύχενας σφῆλαντος καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὁ
ἀτιμίας πλήσαντος, καὶ παραδύοντος εἰς ὄλεθρον βαρβαρωτέ-
ροις αὐτῶν ἔθνεσι, χρεὼν μὴδ' ἡμᾶς τὴν σιωπὴν εἰς τέλος
ἐλεῖσθαι, χρήσασθαι δὲ τῇ λόγῳ πρὸς ἀνθομολόγησιν τῶν τε-
ραστῶν Θεοῦ, τοῦ „ἰὼ ἐγώ” λέγοντος „εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ
ἀνταποδώσω δίκην τοῖς ἐχθροῖς μου καὶ τοῖς μισοῦσί με ἐξο- 10
λόθρευσιν,” καὶ αὐτὸ πάλιν πρὸς Ἀβραάμ „τὸ δὲ ἔθνος ᾧ
δουλεύσουσι, κρινῶ ἐγώ”.

Ἐίχε μὲν δὴ οὕτω ταῦτα, καὶ ἡ Κωνσταντίνου καλλιπο-
λις, τὸ κοινὸν ἀπάντων ἐντρύφημά τε καὶ ἐξακουστὸν περι-
B λάλημα, ἡθάλωται πνρὶ καὶ ἡμαύρωται εἰλω τε καὶ τοῦ 15
πλούτου παντὸς κεκένωται, ὅσος τε δημόσιος ἦν καὶ τοῖς λεῖψ
ἐπιφκείωτο καὶ ὅσος θεῶ ἀφωσίωτο, παρὰ γενῶν ἐσπερίων
σποραδικῶν, ἀφανρῶν τὰ πλεῖστα καὶ ἀνωνύμων, εἰς ληστρικὸν
μὲν ἔκπλουν συγκροτηθέντων, ὀργάνῳ δὲ χρησαμένων καὶ προσ-
ωπεῖῳ ἐντυπώτῳ τῆς καθ' ἡμῶν κινήσεως τῇ κροῦσισθαι 20
πρῦμναν εἰς ἄμνναν Ἰσαακίῳ τῷ ἐξ Ἀγγέλων καὶ ὄν ἐκεῖνος

2. τὴν γοῦν ἱστορίαν καθ' εἰρημὸν πάλιν λέγειν ἀρξώμεθα. ἐὰν
γὰρ B, omissis Σόλων — ἔχουσι. 3. τὰ om A. 4. δρασ-
σομένου PW. 14. ἐξακουστὸν om A. 17. παρὰ γενῶν
ἀπὸ τῶν γενῶν τῶν φράγγων περισυνάγματα ὄντα καὶ χυ-
δαῖοι οἱ πλείονες καὶ ἀνωνύμοι, πρὸς ληστρικὴν ἔκπλοησιν
συναχθέντες B. 21. τῷ τοῦ APW.

plerorumque irritarent (sunt enim, sunt qui foenum in cornu gerant),
historiam ordine prosequamur. etsi enim nos res a barbaris gestas
scripturos negavimus, tamen cum is qui sapientum sapientiam con-
fundit, superbos illos homines in multa infortunia coniecerit, eorum-
que facie ignominia impleta barbarioribus gentibus perdendos obiecit,
repudiato silentio mirabilia dei opera sunt celebranda, qui ait
„ut vivo in perpetuum, ita de inimicis meis poenas sumam, et eos
qui me oderunt extirpabo.” et alio loco ad Abraamum „gentem vero
cui serviant, ego ulciscar.”

Cum illo rerum statu clarissima urbs, communes omnium deli-
ciae, omnium celebrata vocibus, incendio absumpta, deleta, capta,
omnibus opibus tam sacris quam profanis, sive publicis sive privatis
ab Occidentalium gentium colluvie spoliata esset, quae gentes ma-
xima ex parte obscurae et ignobiles cum navigationem latrocinii
causa suscepissent, suae contra nos expeditioni speciosam causam prae-
texebant Isaacii Angeli restitutionem; et quem is filium malo fato

ἐφύτευσεν, ὡς μὴ ὄφελεν, ἐπ' ἀπωλείᾳ τῆς πατρίδος, ὃν
καὶ καλῶν κύλλιστον καὶ σφισιν ἐπέραστον ἀγώγιμον ἐπεφέ-
ροντο· ἢ γὰρ ὑπτιότης καὶ οἰκουρότης τῶν τὰ Ῥωμαίων
χειριζόντων πράγματα δικαστὰς ἡμῶν καὶ κολαστὰς τοὺς λη-
5 στὰς ἐπεισήνεγκεν. (2) ἐπὶ δὲ τοῖς συμβῆσι πᾶσι τῇ βυσι- C
λίδει οὐδὲν σημεῖον ὑπόθεν ἢ καὶ γῆθεν ἐμφανθὲν ἔγνωσται,
ὅποια ἄττα πολλὰ τοῖς πρότερον ξυνηρέχθησαν συμφορὰς ἀν-
δρῶν καὶ κακῶν ἐπαγωγὰς κηρσιφόρους ὑποσημαίνοντα. οὔτε
γὰρ ψιάδες οὐρανύθεν ὑσθησαν αἱματώεσσαι, οὔτε θέρως ἔναι- V. 310
10 μον παρέξήλλαχται, οὔτε λίθοι πυρούεντες ἐξ αἰθέρος ἠνέχθη-
σαν, οὔτε τι ἕτερον ὀράθη καινορρηγθὲν ὅπως οὖν, ἀλλ' ἐμβάδι
ἀψόφῃ καὶ χερσὶν ἀκροϊήτοις πολύπους καὶ πολύχειρ τῇ πόλει
καὶ ἡμῖν ἢ δίκη ἐπεισεσοῦσα δυσπότητους ἐν ἀνθρώποις εἰργά-
σατο, τιμωρὸς ὀφθαίσα φιλότιμος. καὶ τὴν μὲν ἡμέραν ἐκεί-
15 νην καθ' ἣν ἡ πόλις ἐάλωκεν, οἱ σκυλευταὶ ταῖς ὀρητοῦν οἰκίαις
ἐναυλισάμενοι τὰ τε ἔνδον διήρπαζον καὶ περὶ τῶν ἀφανῶν D
τοὺς δεσπότης ἀνέκρινον, πληγὰς ἐντεινοντες ἐνίοις, πολλοῖς δὲ
καὶ προσηνῶς συγγινόμενοι, ταῖς δ' ἀπειλαῖς ἐπὶ πᾶσι χρω-
μενοι· ὡς δὲ τὰ μὲν εἶχον τὰ δ' ἐξέφαινον, τὰ μὲν ὀφθαλ-
20 μοῖς προκείμενα καὶ πρὸς τῶν ἐχόντων προσαγόμενα, τὰ δ'
ὑπὸ σφῶν αὐτῶν ἀναδιφώμενα, καὶ φειδώ τις οὐκ ἦν παρὰ
σφισιν οὐδὲ τῶν ἐνότων μετᾶδοσις πρὸς τοὺς ἔχοντας, οὔτε
μὴν συμμέθεξις ἐστίας ἢ ἐστιάσεως, ἀλλ' ὑπεροψία καὶ ἀμι-

3. ἢ γὰρ ὑπτιότης] ἢ γὰρ χαύνωσις καὶ ἡ οἰκουρία ἢ τὰ τῶν
Ῥωμαίων διεξάγουσα πράγματα B. 13. δυσπότητους] κακο-
θαράτους B. 15. ὀποιοῦν A.

in patriae perniciem genuerat, comitem pulcherrimum et optatissi-
mum adducebant. nam eorum oscitantia et ignavia qui rerum potie-
bantur, effecit ut latrones isti nobis ius dicerent et poenas irrogarent.
(2) Nec illae clades urbis ullo portento vel caelesti vel terrestri praesi-
gnificatae sunt, id quod olim plerumque factum est, cum caedes hominum
et excidia urbium imminebant. neque cruentae caelae caelo deciderunt,
neque sanguinea messis extitit, nec igniti lapides ex aethere deci-
derunt, nec quicquam denique inusitati accidit, sed tacita et tran-
quilla vindicta multis manibus et pedibus ita nos oppressit, ut deli-
cta probe ulta miserrimos omnium mortalium effecerit. eo porro die
quo urbs capta est, praedatores eas aedes in quas diverterant diri-
piebant; et praeterea quae ipsi indagabant, dominos de occultis the-
sauris, nonnullos cum verberibus, multos blandis verbis, omnes
cum comminationibus percōntabantur. qui cum alia se habere fate-
rentur, alia indicarent, alia in conspectum afferrent: milites nulla
erga hospites clementia, nulla benignitate, nec hospitibus nec victis

ξία και μεθ' ὕβρεων ἀπαγωγή και ἀπόπεμψις, ἔδοξε διὰ ταῦτα τοῖς στρατηγοῦσιν ἀναικῆναι τοῖς βουλομένοις τὴν ἐκ τῆς πόλεως ἄπαρσιν. κατὰ συμμορίας τοίνυν ἀγειρόμενοι ἐξήεσαν, φακίους δοπειραμένοι, ἀπαστία ἐκτετηγμένοι, τὸν χρῶτα τραπέντες, νεκρῶδεις τὰς ὄψεις και ὕφαιμοι τοὺς ὀφθαλμοὺς, 5

P. 378 ὡς πλέον αἵμασιν ἤπερ δάκρυσιν κλαίοντες. οἱ μὲν γὰρ Θρηγῶνων τὰς οὐσίας εἶχον ὑπόθεσιν, οἱ δὲ τὴν τούτων ἀποβολὴν ὡς οὐκ ὠφελῶν ἐς μὴ λόγον τιθέμενοι ἢ ὄρατον γάμον κόριον ὠλοφύροντο ἀρπαγὸν παρά του και διακορηθέν, ἢ ἀλόχου στέρησιν ἀπωδύροντο, και ἄλλος ἄλλο τι κακὸν ἀνόμεως 10 πορευόμενος.

Ἴνα δὲ και τὰ κατ' ἐμὴ συνείρω τῇ ἱστορίᾳ, πολλοὶ τῶν συνήθων εἰς τοῦμὸν συνέδραμον οἴκημα τῆς στυγνῆς ἐκείνης και δυσωνύμου ὄντως ἐπιφασάσης ἡμέρας, ὑπόστων οὖσαν και χαλεπὴν προσπελάσαι και ζοφώδη τὴν εἰσοδον· ὁ γὰρ 15 ἄμαχος τῷ κάλλει και τῷ μεγέθει μέγιστος οἶκος ἡμῶν ἐν Β τοῖς Σφωρακίῳ ἰδρυμένος ὑπὸ τοῦ δευτέρου πυρὸς ἠφάνισται. ἦν δὲ και ἄλλως εὐμαρῶς ἐκεῖθεν εἰς τὸν μέγιστον εἰσοδῶναι ναόν, ἐπεὶ και τῷ τεμένει συνέκειτο. ἀλλ' ἦν ἀνεξερεύνητον οὐδὲν τοῖς στρατεύμασιν, οὐδὲ τόπος εὐαγῆς και 20 τῇ θέσει παρέχων ἀσφάλειαν ἀσινὲς ἐτήρει τὸ προσρῦόμενον,

3. κατὰ συμμορίας] συναχθέντες οὖν κατὰ γενεὰν και συγγένειαν ἐξήρχοντο, δάκρια διερρηγμένα φοροῦντες και παλαῖα, κατὰ φεῖς νεκροὶ τὰς ὄψεις, αἱματωμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχοντες B. 13. τῆς στυγνῆς] τῆς ἐλευσίνης ἐκείνης ἡμέρας εἰς τὴν ἄλφουσης ἦν γὰρ καμάρια ὑπόστεγος σκοτεινὸν ἔχουσα τὸν πλησιασμὸν και τὴν εἰσοδον. ὁ γὰρ λαμπρὸς ἡμῶν οἶκος, ὁ τῷ κάλλει και τῇ εὐμορφίᾳ και τῷ ὕψει ἀδύγητος — B. 20. τόπος μοναστηρίου εἰς ἀσφάλειαν εὐρεσκόμενος B.

communicando, utebantur. omnia superba inhumana immania erant. domini per contumeliam aedibus suis eiiciebantur. quibus de causis cum visum esset, ducibus iis qui vellent urbe excedendi potestatem dare, cives turmatim abibant, pannis involuti, macie et pallide confecti, facie mortuis similes, oculis sanguine suffusis, quippe qui sanguine potius quam lacrymis fierent. nam alii facultatum icturam deplorabant; alii ea ut re levioris momenti neglecta, aut filiolae nubilis raptum aut coniugem amissam, alii denique aliud in itinere lugebant.

Ut autem de me quoque aliquid referam, multi ex familiaribus illo tristi et vere nefasto die in meam domum porticibus impositam, propter obscuritatem aditu difficilem. (nam pulcherrimae et amplissimae aedes nostrae in Sphoracio sitae altero incendio perierant), confluabant; et alioqui opportunus erat inde in maximum templum

ἀλλ' ὅπη τις ἄν καὶ προσέδραμεν, ἀπεσπᾶτο πρὸς τῶν εἰσιόν-
 των ἐκεῖ πολεμίων, καὶ ἐνθα πρὸς βουλῆς ἐκείνοις ἀπήγετο.
 ταῦθ' ὀρώμετες ἡμεῖς ἀνομούμενα, ὡς ἐκ τῶν παρόντων εἴχο-
 μεν, τὸ σύμφορον μέτιμεν. ἦν οὖν ἐμοί τις συνήθης τε καὶ
 5 συνέστιος ἐκ τοῦ τῶν Βενετῶν προελθῶν γένους, κομιδῆς
 ἀξιούμενος καὶ τῆς ἐς τὸ σῶμα ἀσφαλείας κομιδῆ μετέχων
 τοῖς οὖσιν ἅμα καὶ γυναικί. οὗτος χρήσιμος ἡμῖν ἐν τοῖς τό- C
 τε καιροῖς γίνεται. θωρακισούμενος γὰρ καὶ τὸν ἔμπορον εἰς
 στρατιωτὴν μεταμειψάμενος μάλα ἐμβροθῶς ἀπεκρούετο τοὺς
 10 εἰσιόντας μέχρη τινὸς τὸ οἶκημα σκυλευτάς, τὸν συνοπλίτην
 ἐκείνοις ὑποκρινόμενος καὶ προειληφέναι τὴν οἰκίαν σχηματι-
 ζόμενος, συμβαρβαρίζων ἅμα σφίσι καὶ τὰ εἰκότα διαλεγό-
 μενος. ὡς δ' οἱ μὲν κατὰ πλήθος εἰσέφρουν, ὃ δ' ἀντέχειν
 ἀπέφραξε, καὶ μάλιστα τοὺς ἐκ τῶν Θραγκίσκων εἰσιόντας,
 15 μὴ τοῖς ἄλλοις ὄντας παραπλησίους καὶ τὰς γνώμας καὶ τὰ
 σώματα, μόνον δὲ τὸν οὐρανὸν δεδιέναι κομπάζοντας μὴ εἶη
 σφίσι ἐπιπεσῶν, μεταχωρεῖν ἐκεῖθεν ἡμῖν ὑποτίθῃσιν, ἵνα
 μὴ πρὸς τοῖς βαρβάρους γενόμενοι ἐν μὲν δεσμοῖς οἱ ἄνδρες
 ἡμεῖς διὰ χρήματα εἴημεν, αἱ δὲ γυναῖκες ἐν ὕβρεσι καὶ D
 20 ἀσέμνοις ἀπαγογαῖς. τοῦ χρηστοῦ τοίνυν ἐκείνου καὶ πρώην
 οἰκότεριβός τε καὶ πρόσφυγος, τότε δ' ἄγαθου συνεργάτου

4. μετῆμεν? ἦν οὖν] εἶχόν τινα συνήθη γνώριμον ἐν τῷ
 οἴκῳ μου, ἐρχόμενον πάντοτε μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ
 τῶν παιδῶν καὶ λαμβρόντα τὰ χρεῖωθῆ καὶ δεφενδεδόμενος
 ἔπ' ἐμοῦ B. 14. θραγκίσκων B. 16. μὴ εἶη] μὴ ποτε
 πεσῶν σκεπάσῃ αὐτούς B. 20. τοῦ χρηστοῦ] τοῦ ἀγαθοῦ
 τοίνυν ἐκείνου συμβούλου B.

receptus, cui vicina erat. sed milites nihil impervestigatum relinquebant; nec locus ullus sacer aut situ munitus supplices defendebat. quocumque accurreres, ab hostibus abstractus, quo illis erat lubitum, abducebaris. quas iniurias cum cerneremus, ut tempus ferebat, rebus nostris consulebamus. erat mihi familiaris quidam atque domesticus natione Venetus, qui domi meae cum uxore et rebus suis victum tutumque receptum habebat. is eo tempore nobis utilis fuit. nam armis et militari habitu pro mercatorio sumptis, praedatores aliquandiu fortiter aedium ingressu depulit, se commilitonem eorum, et aedes eas praeoccupasse simulans, et patria lingua cum eis quae res postulabat colloquens. cum autem illis catervatim irruentibus, Francis praesertim, qui caeteris nec ingeniis nec corporibus similes id unum se vereri iactant ne caelum rypat, resistere non posset, auctor nobis fit inde discedendi, ne capti a barbaris nos in vincula coniceremur, mulieres vero ad stupra et libidinem raperentur. cum autem bonus ille pridem famulus et cliens, tum vero adiutor et tempore maxime necessario

κάν τοις καιρίοις ὑπερασπίζοντος ἐς ἄλλην οἰκίαν ἡγησαμί-
 νου, γνωστοὺς ἡμῖν Βενετικούς τρέφουσας, κατὰ βραχεῖς
 V. 311 ἔξιμεν ἐκεῖθεν, ὡς δορυκίτητος ἐκείνῳ κλῆρος, ἐκ χειρὸς ἐλ-
 κόμενοι κατηφεῖς καὶ δυσεῖμονες καὶ οὕτω παραπεμπόμενοι.
 (3) ἐπεὶ δ' ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς πόλεως εἰς κλῆρον τοῖς Θεογ-5
 κίσκοις ἐπέλαχε, μετανάσται πάλιν γινόμεθα, ὅτε καὶ τῶν
 ἐπὶ τῆς Θεραπειᾶς ἡμῶν ἄλλων ἄλλη διασπαρέντων καὶ κέν-
 των ἀπανθρώπως ἡμᾶς παρεϊκότων ἐπομάδια φέρειν ἡμῖς
 ἠναγκάσμεθα τὰ μήπω τῶν παιδαρίων ποσὶ χρώμενα, στέ-
 γειν δὲ ὑπὸ μάλῃ καὶ ἄρρενα παῖδα ὑπομαστίδιον, καὶ χω-10
 ρεῖν οὕτω διὰ μέσου τῶν ἀγνιῶν. ἡμέρας τοίνυν πέντε με-
 τὰ τὴν ἄλωσιν τῆ πόλει προσμείναντες ἀπαίρομεν καὶ ἡμεῖς.
 P. 3;9 ἦν δὲ τότε σάββατον, κατὰ Θείαν οἶμαι καὶ μὴ τυχηρὰν
 περίπτωσιν ἢ συγκυρίαν οὕτωσί πως συμβῶν ἄλογον, καὶ
 χειμῶν, ἐπὶ δὲ καὶ πρὸς ὠδῶν ἐτι ἡμῶν ἢ σύζυγος, ὥστε 15
 καὶ τὸ τοῦ Χριστοῦ προαγόρευμα ὃ φησιν εὐξασθαι μὴ γε-
 νέσθαι τὴν φυγὴν ἡμῶν χειμῶνος ἢ σαββάτου, καὶ „οὐαὶ ταῖς
 ἐν γαστρὶ ἐχούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις,” ὡς εἶπερ ἐφ'
 ἡμῖν προεῖρητο, πέρας ἀτεχνῶς εἰληφεν. ὡς δ' ἱκανοὶ συνήθεις
 καὶ συγγενεῖς καὶ πληθὸς ἕτερον κατὰ Θείαν ἡμῶν συνδραμόντα
 τῆς πορείας εἰχόμεθα, ἐπ' ἴσης ἀγορᾷ μυρμηκῶν διόοντες τὰς
 τριόδους, προσυπήντων ἡμῖν οἱ στρατοί, οὐχ ὠπλισμένοι

2. κατὰ βραχεῖς] ὀλίγους ὀλίγους ὡς αἰχμαλώτους ἤγαγε B.
 3. ἔξιμεν A. ἀν ἔξιμεν? 5. φραντζίσκοις B. 9. σιτέγειν]
 καὶ ἕτερον παιδίον μετὰ φασκίας βιζάνον κρατεῖν B. 14. καὶ
 χειμῶν] ἦν δὲ καὶ ἡ ἡμέρα ψυχρὰ καὶ χειμωνική, καὶ ἡ
 γυνή μου πρὸς γέννησιν ἔτοιμος B.

defensor nos in alias aedes, ubi nobis noti Veneti habitabant, duce-
 ret, pauci simul exhibamus, illo manibus nos trahente et ut praedam
 suam comitante, tristes et male vestiti. (3) Sed ubi ad illam urbem
 partem Francis assignatam rursus pervenimus, inde profugimus, a fa-
 mulis nostris omnibus, aliis alio dispersis, inhumaniter deserti, li-
 beris nostris, qui nondum ingredi poterant, humeris impositis. et
 filiolum lactentem adhuc sub ala ferre et ita per medios vicos inco-
 dere coacti sumus. et dies quinque post captam urbem commorati et
 ipsi discessimus die sabbati. quod divina providentia et non fortuito
 casu factum videtur. accedebat et hiems, et nostra uxor vicina erat
 partui. ut illa Christi praedictio, quae monet orandum esse ne fuga
 nostra in sabbato et hieme fiat, et praegnantibus in diebus illis ma-
 le ominatur, non secus ac si nostra causa dicta esset, exitum sorti-
 retur. ut vero complures familiares et cognati aliaque turba ad ne-
 strum conspectum confluerant, non aliter quam coetus fornicarum
 per trivia pergebamus, occurrentibus nobis exercitibus non accurate

πρὸς ἀκρίβειαν, μαχαίρας δ' ἐπιμήκεις παρὰ πλευρὸν πλά-
 γιον τοῦ ἵππου ἐξηρητημένοι καὶ παραξίφιδια ταῖς ζώναις ἐνέ-
 μενα φέροντες, οἱ μὲν τῶν σκύλων ἔμφορτοι, οἱ δὲ τοὺς πα-
 ριόντας αἰχμαλώτους ἐξιχνιάζοντες εἰ λαμπρὰν ἐσθῆτα περι-
 5 κεινται διερωγῶτι περιστελλομένην χιτῶν ἢ γούν ἀργύριον
 καὶ χρυσίον τῷ κόλπῳ ἐνθάπτουσιν, οἱ δὲ καὶ γυναικῶν ταῖς
 κάλλει διαφερούσαις πεπηγῶσι βλέμμασι μηδὲ ῥαδίως ἀπο-
 σπωμένοις ἐνατενίζοντες ὡς ἀρπάσοντες αὐτίκα καὶ βιασόμε-
 νοι. περὶ ταῖς γυναῖξιν τοίνυν ἡμεῖς δεισαντες τὰς μὲν ὡς ἐν
 10 σπηκῷ τῷ μέσῳ ἡμῶν ἀπειλήφειμεν, ταῖς δὲ νεάνισιν ἐπεσκή-
 ψαμεν ἐντρίψουσθαι πληρῶ τὰ πρόσωπα ἀντίρροπα τῶν πρώην
 κομμώσεων καὶ τὸν πυρσὸν οὕτω κατασβέσαι τῶν παρειῶν,
 ἵνα μὴ ὡς ἐν νυκτὶ φροντωρούμενον πῦρ προκαλῆται τοὺς C
 ὀδεντάς πρῶτα μὲν θεατάς, ἔπειτα δ' ἑραστάς, ἐκ δὲ τούτου
 15 καὶ βιαστάς, ἀνεύθυνον ὀρῶντας τὸ ἴδιον θέλημα, ἅμα καὶ
 χεῖρας ἰκέτιδας αἶροντες εἰς θεὸν καὶ μετὰ συνοχῆς καρδίας
 τὸ στήθος τύπτοντες καὶ δακρύοις τὰ ὄμματα τέγγοντες, εἰ-
 πως ἅπαντες καὶ πᾶσαι τοὺς ὀμηστάς ἐκείνους θῆρας σχοίη-
 μεν ἀδιαλώβητοι παρελθεῖν. εἶδει δὲ διὰ τῆς Χρυσείας πύ-
 20 λης ἡμᾶς ἐξελθεῖν. ὡς δὲ περὶ τὸν νεῶν ἤκομεν Μωκίου
 τοῦ καλλιμάστρου, ἕβριστῆς καὶ ἀνόσιος βάρβαρος ὡς ἀμνά-
 δα λύκος ἐκ μέσων ἡμῶν ἀφαρπάζει κόρην εὐπλόκαμον, τι-

1. μαχαίρας] σπαθία δὲ ζωννόμενοι καὶ παραμάχαιρα, οἱ μὲν
 φορτωμένοι τὰ κουρσιμαῖα B. 11. ἀντίρροπα] ἀπὸ τῶν
 ἐφτιασμάτων καὶ κοκκίων ὧν ἐτίθουν πρότερον, ἵνα κατα-
 σβέσωσι τὴν τῶν μαγούλων κοκκινότητα B. 22. εὐπλόκαμον]
 καλλιπρόσωπον καλότριγον B.

armatis, sed praelongis ensibus ad latera equorum suspensis, et pugiones cingulis insertos gestantibus; quorum alii manubiis onusti erant, alii praetereuntes captivos excutiebant, an sub lacera tunica splendidam vestem celarent aut argentum aurumve in sinu occultarent, alii mulieres forma praestantes ita defixis oculis intuebantur, quasi mox eas ad stuprum rapturi essent. nos igitur mulieres, earum pudicitiae metuentes, in medium agmen tanquam in ovile recepimus, adolescentulas vero coeno faciem illinere ut pridem fucis, atque ita ruborem genarum extinguere iussimus, ne formae venustas principio, ut viatores nocturno elatus ignis, spectatores, deinde amatores, postremo raptores alliceret, cum sibi licere viderent omnia. interim supplices ipsi manus ad deum tendebamus, afflictis animis pectora plaugentes et oculos rigantes lacrimis, si quo modo omnes immanes istas feras salvi et inviolata pudicitia evaderemus. cum autem nobis per auream portam exeundum esset, ut ad incliti martyris Mocii aedem venimus, insolens et nefarius quidam barbarus

νός τῶν ἐπὶ τῷ δικάζειν θυγάτριον. πρὸς τὴν οὐκροταίην
 Διοτύνν ταυτηνὶ θεῶν ἢ μὲν συνοδία πῦσα διαδροηθέντες ἐξ-
 βοήσαμεν, ὁ δὲ πατὴρ τῆς παιδὸς γῆρα καὶ νόσφ τετρανω-
 μένος, τότε δὲ καὶ σφαλεῖς κατὰ πέλματος, ὑλοφυρόμενος
 καὶ τῷ πληῶ φυρόμενος δόχημος ἔκειτο, ὡς εἰς συκίνην ἐπικου-
 5 ρίαν ἀφορῶν συχνάκις ἐμέ, καὶ πρὸς ὄνομα δεόμενος συνά-
 ρασθαι οἱ τὰ δυνατὰ πρὸς τὴν τῆς παιδὸς ἀπόλυσιν. ἐπι-
 στραφεῖς οὖν αὐτίκα μάλα, ὡς εἶχον, κατ' ἴχνια τοῦ ἄρπα-
 γος ἔβαινον, μετὰ δακρύων τὴν βίαν ἐπιβωῶμενος, καὶ στή-
 μασιν ἰλασίμοις εἰς ἀρωγὴν ἐπισπώμενος τοὺς μὴ πάντη ἀμα-
 10 θεῖς τῆς ἡμετέρας φωνῆς ἐκ τοῦ στρατεύματος παριόντας,
 ἔστι δ' ὧν καὶ χειρὸς ἀπτόμενος. καὶ μόλις ἴσχυσά τινας
 P. 380 οὕτως δὲ οἶκτον προκαλέσασθαι ὡς μετιέναι ζητεῖν ἐκεῖνον
 V. 312 τὸν ἀναιδῆ καὶ φιλόσαρκον. ἡγοῦμην τοίνυν αὐτός, οἱ δ'
 δρῆιποντο. ὡς δ' ἐπέστημεν εἶδα ὁ φιλογύνης κατέλυεν, ὁ 15
 μὲν τὴν κόρην εἶσω ἐκπέμψας πρὸς τοὺς πυλῶσιν εἰστήκει,
 τοὺς ἀντιστησομένους ἀποκρουσόμενος, ἐγὼ δὲ αὐτὸν δακτύ-
 λφ ὑποδείξας „οὗτος” εἶπον „ὁ ἐπὶ μάρτυρι τῷ φωτὶ ἀδικῶν,
 καὶ τῶν εὐ γεγονότων ὑμῶν παραβλεπόμενος τὰ ἐντάλματα.
 ὅμως μὲν γὰρ γυναιξὶ ταῖς ὑπὸ ζυγὸν καὶ ταῖς ὄλωσ ἔπει-
 20 ράτοις ἀνδρός, καὶ γε ἔτι ταῖς ἀποθριξαμέναις θεῶ, μηδὲ

2. διαδροηθέντες] ἐφωνάσαμεν φοβηθέντες B. 4. σφαλεῖς]
 ἐπὶ τῶν παλμάτων τοὺς πόδας βαρυνόμενος ἔπεσεν ἐξηλω-
 μένος B. Wolfius τέματος legisse videtur. 8. ὡς εἶχον] ὡς
 εὐρέθη B. 10. ἰλασίμοις] ἐλεεινοῖς καὶ ἰκετηροῖς B. 12.
 χείρας A. μόλις om A. 14. ἡγοῦμην] προεβόδιζον γοῦν
 ἐγὼ B. 15. φιλογύνης A. 16. εἰσπέμψας? B ἔσω τοῖς
 ὀσπητίου βαλῶν.

puellam formosam, iudicis cuiusdam filiam, e medio nostrum tan-
 quam lupus agnam abripit. quo miserrimo spectaculo totus coetus
 noster consternatus exclamavit. puellae vero pater senio et morbo
 afflictus, tum etiam in coenum prolapsus ac contaminatus, iacens
 crebro me tanquam ficulnum praesidium intuebatur, et nominatim
 orabat ut sibi pro virili ad puellam recuperandam adiumento essem.
 itaque statim conversus vestigia raptoris persequor, cum lacrimis
 vim factam proclamans, et supplicibus gestibus opem praetereuntium
 militum implorans, qui linguae nostrae non plane rudes erant, quo-
 rundam etiam manibus prehensatis. et vix quosdam ad commisera-
 tionem ita flexi, ut impudentem et libidinōsum illum hircum ulci-
 sci cupientes a me ad aedes illas perducerentur. quo cum ventum
 esset, mulierosus ille virgine introducta in foribus stabat, ut si qui
 vim facturi essent, eos repelleret. ego vero digito eum commonstras
 „iste” inquam „luce teste iniurius vestrae nobilitatis edicta contem-

μοιχικοῦ μέχρι βλέμματος, εἰ δυνατόν, συνελθεῖν ἐθεσπίσα-
 τε, καὶ ὄρκους τὰ περὶ τούτων φρικώδεσι διειλήφατε· ὁ δὲ
 ἀποφλαυρίσας τὰς ὑμῶν ἐντολὰς, ταῖς παρθενικαῖς ἐπὶ μάρ-
 τυσι πολλοῖς ὄνηδὸν ἐπιβρωμώμενος οὐχὶ δέδιδε. τοῖς αὐτῶν B
 5 οὖν ὑμῶν νόμοις καὶ τοῖς ἐν χερσὶν ἡμῖν ἐπαμύνατε, μαλα-
 χθέντες τούτοις τοῖς δάκρυσιν, ἃ καὶ θεὸς προσίεται καὶ
 ἡμῖν ἢ φύσις ἕς τὸν πρὸς ἀλλήλους οἶκτον βοήθημα μέγιστον
 τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπωχέτευσεν. εἰ δὲ καὶ πατέρες παιδῶν ὑμεῖς,
 καὶ πρὸς τῶν συλλέκτρων καὶ τῶν φίλων ὑμῖν τέκνων τοῖς
 10 ἰκέταις ὑμῶν χεῖρα ὀρέξατε, καὶ πρὸς τοῦ τάφου τοῦ θεοδέ-
 γμονος καὶ τῶν Χριστοῦ παραιφάσεων, αἱ τοῖς ἀπ' αὐτοῦ
 καλουμένοις κοινῶς πᾶσιν ὑποτιθέασιν ἐκεῖνα ποιεῖν τοῖς ἀν-
 θρώποις ἃ καὶ σφίσις ὑπ' ἐκείνων γενέσθαι βούλονται." τού-
 τοις τοῖς ῥήμασιν ὡς ἔξ ἐφόδου χρησάμενος τὰ τῶν ἀνδρῶν C
 15 ἐκείνων φρονήματα διανέστησα. οὐκοῦν ἐνέκειντο τὴν κόρην
 αἰτούμενοι. ὁ δὲ τὰ μὲν πρῶτα ὑπερεώρα, ἔρωτι καὶ θυμῷ
 τυραννικωτάτοις θυσι πάθεισιν ἐνισχύμενος· ὡς δὲ εἰς ὄργην
 ἐπιφρίσσοντας ἑώρα τοὺς ἄνδρας καὶ προτεινοντας ἐκείνῃ τὴν
 ἐπὶ σκόλοπος ἀπαιώρησιν ὡς ἀδίκῃ ἡμῖ καὶ ἀναιδεί, τὸ δ' ὄλον
 20 οὐκ ἀπὸ χειλέων μόνον ἀλλὰ καὶ καρδίας τὴν διάλεξιν ἐκεί-
 νῃ πεποιημένους, ἐνδίδωσί τε μόγις καὶ τὴν κόρην ἀποδίδω-

4. ὄνηδόν] ὡς γάδαρος ὀγγαρίζων B.

9. πρὸς τῶν] διὰ

τὴν ἀγάπην αὐτῶν τοὺς ὑμετέρους βοηθήσατε παραλήτορας B.

11. ἀπ'] ὑπ' A. 13. γενέσθαι A. 16. ἔρωτι] ὑπὸ ἔρωτος καὶ

μανίας τῶν δύο κεκτημένος παθῶν B. 18. καὶ προτεινοντας]

καὶ φουρξίσειν αὐτὸν ἔλεγον B.

psit. vos enim edixistis, ne coniugatae mulieris aut virginis aut de-
 dicatae deo puellae vel impudico aspectu, si caveri possit, quisquam
 contaminetur, et iusiurandum ea de re sanctissimum dedistis. at
 iste vestra auctoritate contempta, in conspectu multorum, ut salax
 asinus, in virgines impetum facere non dubitavit. vos igitur vestris
 legibus et armis nos defendite, lacrimis his deliniti, quas deus admittit
 etiam, et natura maximum mutuae misericordiae incitamentum in
 oculos nostros derivavit. quodsi et vos liberos habetis, per coniuges
 et carissima pignora obtestor ut nobis supplicibus manum porrigatis.
 obtestor per divinum sepulcrum et Christi praecepta, quae Christiano-
 nos omnes iubent ea facere hominibus, quae ab iisdem sibi praes-
 tari cupiant." his verbis ex tempore usus virorum illorum animos
 excitavi, ut puellam serio repeterent. at ille principio verba illorum
 contemnebat, amore et iracundia duobus violentissimis affectibus
 occupatus. sed cum irati instarent et suspendium ei munitarentur ut
 iniurio simul et impudico, denique verba illa non ex labiis sed ex
 pectore promanare cerneret, vix tandem minis expugnatus puellam

σι. περιχαρῆς ὄν ἐπὶ τῇ θείᾳ τῆς παιδὸς φανεῖς ὁ πατήρ, καὶ σπεύσας θεῶ δάκρυα ἐπὶ τοῖς ἀστεφανώτοις ἐκείνοις καὶ ἀνομιναίοις νυμφαύμασιν, ἀναστάς αὐθις σὺν ἡμῖν ἐπερεύετο.

4. Ὡς δὲ τῆς πόλεως ἐξῆιμεν, ἄλλοι μὲν ἄλλως ἀ- 5
 D θωολογοῦντο θεῶ χαριστήρια καὶ τὰ καθ' αὐτοὺς ἀνωλόλι-
 ζον, ἐγὼ δὲ εἴψας ἑμαυτὸν ὡς εἶχον εἰς τοῦδαφος μόνον οὐκ
 ἄμεμψιμοῖρον τοῖς τείχεσιν ὡς μόνοις ἀπαθέσι μηδὲ κατὰ-
 γουσι δάκρυα, μήτε μὴν εἰς χῶμα κειμένοις ἀλλ' ὀρθίαν ἀσ-
 ἔτι στάσιν ἔχουσιν. „εἰ γὰρ ὦν ἔνεκα ἐκτίσθητε“ εἶπεν 10
 „εἰς τέλος ἤδη ἐξέλιπον, πυρὶ καὶ πολέμῳ ἡμαυρωμένοι, τί
 ὑμῖν ἔτι καὶ τῷ ἐστάναι; καὶ τίνα περιστελεῖτε καὶ φυλάξε-
 σθε μετέπειτα; εἰ μὴ γε τοῖς πολεμίοις ἀποτινεῖτε τὸν ἄλ-
 θρον ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς, ὅταν ἀναστῇ κύριος θραῦσαι τοὺς ἡμᾶς
 οὕτω διαθεμένους, ἐπιβεβηκῶς ἴσως ἐπὶ δυσμῶν κατὰ τὴν 15
 Δαβιδικὴν προαγόρευσιν; καὶ σὺ δὲ ὡς πόλις“ ἔφη „βασι-
 P. 38: λεια, πόλις περιοχῆς, πόλις τοῦ βασιλείου τοῦ μεγάλου,
 σκηνώμα ὑψίστου, αἴσεις καὶ ὑμνησις τῶν αὐτοῦ θεοκρίτων
 καὶ προσφιλῆς ξενοδόχημα, καὶ βουσιλὶς μὲν τῶν βασιλείων
 πόλεων, ἄσμα δὲ ἄσμάτων καὶ λαμπρότης λαμπροτήτων, καὶ τῶν
 σπανίων πανταχῇ θεαμάτων σπανιώτερον ὄραμα, τίς ὁ δια-
 σπᾶσας ἡμᾶς ἀπὸ σοῦ ὡς ἐκ μητρὸς φίλης τέκνα φιλοῦμε-

7. ὡς εἶχον] καθὼς ἠύρισκόμεν B. 10. ἐκτίσθε A. 12.
 τῷ] τὸ APW. καὶ φυλάξεσθε om A. 13. ἀποτινεῖτε A,
 ἀναποδώσειτε B. 16. Δαβιδικὴν A. 17. περιοχῆς] ἢ πάντα
 περιέχουσα B. 20. τῶν σπανίων] τῶν ἐξαιρετικῶν ἀπανταχοῦ
 θεαμάτων ἀκριβέστατον θέαμα B.

restituit pater conspectu filiae exhilaratus, et lacrimis deo libatis ob foedas illas nuptias propulsatas, surgit et rursus nobiscum profiscitur.

4. Postquam urbe excessimus, alii aliter deo gratias agebant et fortunae suas cum eiulatu miserabantur. ego vero recta in faciem prolapsus tantum cum moenibus expostulabam, quod sola essent integra nec lacrimarent nec in tumultum corruissent, sed adhuc erecta starent. nam si (inquam) ea quorum causa condita estis, iam ferro et igni penitus sublata conciderunt, cur vos adhuc statis? quem posthac tegetis et custodietis? nisi forte hostibus exitium mollemini in die irae, cum dominus ad eos a quibus nos ita tractati sumus frangendos insurrexerit, et Occidentem forsitan, ut David vaticinatus est, conculcarit? et tu quoque, regina urbium, urbs amplissima, urbs magni regis, tabernaculum altissimi, laudatio et celebratio ministrorum eius, deliciae hospitum, imperantium urbium imperatrix, canticum canticorum, splendor splendorum, et rebus vi-

να; τίνες γενοίμεθα; ποῖ τραποίμεθα; ποίαν παραψυχὴν εὐ-
 ροιμεν γυμνοί, ὡς ἐκ κοιλίας μητρὸς τῶν σῶν ἐκσπασθέντες
 κόλπων, καὶ φανέντες παρ' ἔθνεσι κιθάρα καὶ θρύλλημα,
 ἀδελφοὶ Σειρήνων, ἑταῖροι στρουθῶν, καὶ ψωμιζόμενοι μὲν
 5 ἀνάγκας, ὕδωρ δὲ χολῆς ποτιζόμενοι. πότε σε θεασόμεθα
 οὐχ ὡς νῦν πεδίον ἀφρονισμοῦ καὶ κοιλάδα κλαυθμῶνος καὶ Β
 πατουμένην ὑπὸ στρατοπέδων, εἴτε μὴν ἐξουθενημένην καὶ V. 313
 ἀπωσμένην, ἀλλ' ἐξαιρουμένην καὶ σωζομένην, καὶ προσκυ-
 νουμένην ὑπὸ τῶν ταπεινωσάντων σε καὶ παροξυνάντων σε,
 10 καὶ γάλα ἐθνῶν θηλάζουσαν καὶ πλοῦτον βασιλέων ὡς πρῶην
 ἔδουσαν; πότε δὲ καὶ ὡς φύλλα συκῆς καὶ χιτῶνας δερματί-
 νους ἀποβαλούμεθα τὰ ἄικνά ταῦτα ἑάκη καὶ μηδὲ τοῦ παν-
 τὸς ἐξικνούμενα σώματος, ἃ ἡμῖν περιέθεντο οἱ ἐπίβουλοι
 ὡς ὄφεις ἀλλόφυλοι, τὰ σύννοικα ἡμῖν κακὰ καὶ ἐπίβουλα καὶ
 15 βαρῦζηλα, ἐπενδυσόμεθα δ' αὐθις τοὺς ἐξ ὑφῆς στιλπνότερας
 καὶ χλιδῶντας χιτῶνας, οὓς πρῶην περιεκέίμεθα; ἀλλ' Ἰλασαι
 θεόν, ἀγιοτάτη τῶν πόλεων· προβαλοῦ τοὺς νεῶς, τὰ τῶν C
 μαρτύρων λειπόμενα, τὰς συμφορὰς αὐτάς, τῶν πειρατηρίων
 τὸ μέγεθος, ὧν εἰς κόρον μετέσχηκας, ἀνδράσιν ἀνοσίσις
 20 ἐκδοθεῖσα εἰς πύρωσιν. ἐπικάλεσαι γὰρ με, φησίν, ἐν ἡμέ-
 ρᾳ θλίψεώς σου, καὶ ἐξελοῦμαί σε, καὶ δοξάσεις με. ἄρα
 δὲ προσθήσω καὶ εἰς σέ ποτε ἐπιβλέψαι, παμμέγιστε ναεὶ καὶ

1. τίνες] τί ἵνα γενοίμεθα. ποῦ ἵνα πορευθῶμεν B. 3. καὶ
 φανέντες — ποτιζόμενοι om A. 12. ἀποβαλούμεθα] ἐξεκδυ-
 σόμεθα τὰ χάρβαλα ταῦτα καὶ ἐσχισμένα ρούχα B. 14.
 καὶ βαρῦζηλα — περιεκέίμεθα B. 18. μαρτ. ἐναπολειφθέντα
 ἄγια λείψανα B.

su raris spectaculum rarius, quis nos a te avulsit ut a cara matre
 caros liberos? qui erimus? quo nos vertamus? quam consolationem
 inveniemus, nudi a tuo sinu ut ex utero matris avulsi? quando te
 spectabimus, non talem qualis nunc es. campum vastitatis, vallem
 luctus, conculcatam ab exercitibus, redactam ad nihilum et profligatam,
 sed exaltatam et incolamem, et adorandam ab iis qui te
 depresserunt et irritarunt, et bona gentium sugentem, et divitias
 regum ut ante comedentem? quando tandem, ut ficulna folia et pel-
 liceas tunicas, laceros istos pannos nec totum corpus obtegentes ab-
 iiciemus? quibus nos barbari ut insidiosi serpentes, mala coniuncta
 et infesta circumdederunt? age vero, urbs sanctissima, placato deum
 praetende templa, martyrum reliquias, ipsas calamitates, cladium
 magnitudinem quibus es oppressa, nefariis viris ad incendendum
 data. iubet enim invocari se tempore necessitatis tuae: nam fore ut
 ipse te eripiat, tu vero eum laudes. nunquid, templum amplissimum
 et divinissimum, unquam posthac te videbo, caelum terrenum, so-

θειότατα, οὐρατὴ ἐπίγειε, θρόνε δόξης Θεοῦ, Χερουβικὸν ὄχημα, στερέωμα δεύτερον, ἀγγέλλον τὴν τῶν χειρῶν Θεοῦ ποιήσιν, θέαμα καὶ ἔργον ἐναδικὸν καὶ εὐφραζὼν πάσης τῆς γῆς ἀγαλλίαμα; καὶ τίς ὁ ἐπαγγελλόμενος εἰ μὴ μόνος ὁ ἐν οἷς πέποιθε πειρασθεὶς τοῖς πειραζομένοις βοηθεῖν ἐπιστάμενος, καὶ ῥυόμενος πτωχὸν ἐκ χειρὸς στεροστέρου αὐτοῦ καὶ πτωχὸν καὶ πένθη ἀπὸ τῶν διαρπαζόντων αὐτόν, καὶ ποῶν πάντα καὶ μετασπευάζων αἰεὶ πρὸς τὸ βέλτιον;”

- D 5. Ταῦτ' ἐξ ὑπεράνω ταις ἀχθηδῶσι ψυχῆς πεπαιστωτες παρενόμενοι ἐπορευόμεθα, κλειόντες καὶ βάλλουτες τοῖς ἐν θρήνοις ὡς σπέρματα. εἰ δὲ καὶ ἐρχόμενοι ἤξομεν, αἰσθητες ἐν ἀγαλλιάσει τὰ τῆς δεξιωτέρας ἀλλοιωσέως δράγματα, δῶρον τοῦτο Θεοῦ τοῦ παρακαλοῦντος τοὺς ὀλιγοψύχους καὶ σωτηρίου περιτιθέντος ἱμάτιον καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης ἐνδύοντος. προῆγε δὲ ἡμῶν ὁ οἰκουμενικὸς ἀρχιεπίσκοπος, μὴ πύρρον φέρων, μὴ χρυσοῦν ἐπὶ τὴν ὄσφυν, ἄραβδος καὶ ἀσάνδαλος καὶ χιτῶνιον ἐν περιχειόμενος, ἐντελής εὐαγγελικὸς ἀπόστολος, ἢ μᾶλλον τοῦ Χριστοῦ ἀπίμιμος, καθ' ὅσον ὄρασις πτωχικῆ ἐποχοῦμενος μεδίστατο τῆς νέας Σιών, σὺ τὸν ἐκ' αὐτῆς ἐσχεδιάζεε θρόναμβον. τότε δ' οὖν πέρας τῆς ὁδοῦ τῆς
- P. 382 Σηλυβρίαν ἡμεῖς θέμενοι τοῦ λοιποῦ τοῦ πλάτου πεπαίμεθα, ἀνύβριστοι παροικί, τὸ μέγα τοῦ Θεοῦ περὶ ἡμῶς φιλοτιμία

3. εὐρίζον] εὐφροίζον B. 14. ὑπερτιθέντος B. 15. ἀρχιεπίσκοπος] πατριάρχης μὴ διασέβων ἔχων B. 16. ὄσφυν] ζώνην B. ἀσάνδαλος] ἐξυπόλυτος B. 21. σηλυμβρίαν B.

lium gloriae dei, Cherbice currus, firmamentum alterum, fabricam manus dei annuntians, spectaculum et opus singulare, firmum inversae terrae decus? et quis est qui pollicetur, nisi is solus qui in suapte supplicio tentatus, iis qui tentantur, succurrere didicit? qui inopem ex manu fortiorum et pauperem et mendicam a praedatoribus eripit, qui omnia facit ac subinde commutat in melius.

5. Quae cum ex animo doloribus redundante effudissemus, continenter ibamus plorantes et lacrimas tanquam semina spargentes. si vero reditori sumus prosperioris mutationis manipulos collecturi, dei munus id erit, qui pusillanimes confirmat, qui eos salutis veste induit et tunica laetitiae amicit. antecedebat autem nos Oecumenicus summus pastor, non peram ferens, non aurum in zona, sine baculo, sine calceis, una tunicula indutus, integer evangelicus apostolus, aut potius Christi exemplar, quatenus paupere asello vectus nova Sion discedebat, non autem triumphans illam ingrediebatur. ac tum nos Selybriam profecti oberrare destitimus, tota familia inviolata. quae magna dei liberalitas est et sempiterna perfectaque munificen-

καὶ αἰείμνηστον καὶ τέλειον δῶρημα, μὴδ' ἀρθρέμβολα καὶ
 σχοινοδέσμους καὶ τῶν κροτάφων ἀστραγάλους ὡς πολλοὶ τῶν
 καθ' ἡμᾶς δεξάμενοι διὰ χρημάτων ἀπόδοσιν, καὶ πρὸς μό-
 5 νου θεοῦ τρεφόμενοι τοῦ τὴν τροφήν ἐν εὐκαιρίᾳ πᾶσι βρα-
 βεύοντος καὶ τοὺς νεοσσοὺς τῶν κοράκων τοὺς ἐπικαλουμένους
 αὐτὸν δειπνίζοντος ἐς τὸ ἄφθονον, ἔτι γε μὴν τὰ μῆτε νήθον-
 τα μῆτε σπεύροντα κρίνα τοῦ ἀγροῦ φιλοτίμως ἐνδύοντος. οἱ
 δ' ἀγροῖκοι καὶ ἀγελᾶτοι ἐπεκερτόμουν μᾶλλον τοῖς ἐκ Βυζαν-
 10 τίου ἡμῶν, καὶ τὴν ἐν πτωχείᾳ καὶ γυμνότητι κικουχίαν ἰσο-
 πολιτείαν ἀφρόνως ὠνόμαζον, οὐ τοῖς τῶν πέλας κακοῖς παι-
 δευόμενοι. πολλοὶ δὲ καὶ ἀνομίαν ὑπολαμβάνοντες „εὐλογη-
 τὸς κύριος ὅτι πεπλουτήκαμεν” ἔλεγον, ὀλίγον τὰς τῶν συμ-
 φυλετῶν οὐσίας ἀποδιδόμενας ὠνούμενοι. οὐ γὰρ πω βουθοί-
 15 νας εἰσψέκισαντο Λατίνους, καὶ εἶδον ὅπως μὲν τὸν ἄκρα-
 στον οἶνον ὁμοῦ καὶ ζωρότερον ὥσπερ καὶ τὸν χύλον ἀκέραι-
 στον χέουσιν, ὅπως δὲ Ῥωμαίοις ἐν ὑπερηφανίᾳ καὶ ἐξουδε-
 νώσει προσφέρονται.

Καὶ τοιαῦτα μὲν τὰ ἡμέτερα καὶ τῶν οἱ συνεκοινωνούν
 ἡμῶν σχήματος καὶ τῶν λογικῶν ἐν μεθέξει παιδεύσεων. οἱ
 20 δ' ἐκ τῆς φαύλης συμμορίας καὶ ἀγοραῖοι ἐχρηματίζοντο, καὶ
 πάλιν τὰ θεῖα βεβηλοῦντες ὑπὸ Λατίνων ἀποδιδόμενα καὶ
 ὡς κοινὸν ἀργύριον ἐμπορευόμενοι, ὡς εἶπερ τῶν ναῶν ἀφη- C

1. μὴδ' ἀρθρέμβολα] μῆτε δεθέντες μῆτε ἀστραγάλους ἐπὶ τοὺς
 μελίγγους ἡμῶν θέντες, μὴ τι ἕτερον κακὸν παθόντες, καθώσ-
 περ πολλοὶ ἔπαθον διὰ τὰ χρήματα B. 7. οἱ δ' ἀγροῖκοι]
 οἱ τῆς σηλυμβρίας δὲ χωριᾶται καὶ χυδαῖοι ἐγέλων μᾶλλον καὶ
 παρεβίβαζον ἡμᾶς τοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως B. 11. ἀνομίαν] καὶ
 ἀνομούντες παραλόγως ἔλεγον B.

tia, non ferreis manicis, non funibus vincti, non pugnis caesi, ut
 multi ex nostris pecuniae dandae causa; et a solo deo enutriti, qui
 cibum omnibus opportuno tempore curat et pullos corvorum se in-
 vocantes largiter pascit, et agrestia lilia, quae neque nent neque
 seminaut, splendide vestit. nam rustici et plebei homines nobis By-
 zantinis magis insultabant, et mendicitatis ac nuditatis miseriam
 aequalitatem amenerent nominabant, vicinorum malis nihilo facti pru-
 dentiores. multi etiam homines iniurii deum laudabant scilicet, quod
 ditati essent popularium pretiosis facultatibus villi pretio redemptis.
 necdum enim taurivros Latinos in aedes suas receperant; neque
 norant, ut merum simul, quemadmodum et bilem, importune effun-
 derent, et Romanos superbe et contemptim haberent.

Ac noster status, eorumque qui eiusdem conditionis et litteris
 eruditi erant, talis fuit. improbus autem grex et circumforanea tur-
 ba ditescibat profanandis denuo sacris, quae Latini vendebant, iis-

V. 314 ρημένα και τὸ εἶναι θεοῦ ἀπεβίλοντο. τὸ δὲ γρ ἀντίπαλον ἐν ἀσελγείαις ἦν και τρυφαίς, και τούτων ταίς ἀσέμνοις μά-
 λιστα, και τῶν Ῥωμαϊκῶν ἐν κομφιδία ἐδῶν. τῶν γὰρ ἱμα-
 τίων τὰ πλατύσημα μὴ κατὰ χρεῖαν πρὸς δὲ γέλων περιβαλ-
 λόμενοι τὰς ἀγυῖας περιήσαν, και τὰς ὀδονοσκεπεῖς περι- 5
 κρανίους καλύπτρας ταίς κορυφαίς τῶν ὀχημάτων περιτιθέν-
 τες και τὰ κατὰ νότον κεχυμένα λευκόλινα ταίς ἰππέλαις
 γένυσιν αὐτῶν περιδόντες ἄλλη και ἄλλη τῆς πόλεως ἐξικπά-
 ζοντο. οἱ δὲ γραφέας δόνακας και δοχεῖα μέλανος φέροντες
 τόμοις τὴν χεῖρα ἐδίδοσαν, ὡς γραμματέας ἡμᾶς τωσαῖζον- 10
 τες. οἱ δὲ πλείους τὰς μὲν ὑπὸ σφῶν βιασθεῖσας ἐπὶ τῶν
 Δίππων ἀνελχον, τανυπέλους τινὰς και ἀπνηκώτους και τὰς
 τρίγας συνεστραμμένας εἰς ὀπίσθιον ἕνα πλοχμόν, τὰ δὲ γυ-
 ναικεῖα τυμπάνια και τὰ τῶν οὐλῶν και λευκῶν τριχῶν ἐπι-
 κροτάφια καθέματα τοῖς ἰπποῖς περιετίθεισαν. ἐκώμαζόν τε 15
 και ἠκρατίζοντο πανημέριοι, οἱ μὲν βρωμάτων μαγγανείαις
 προσκείμενοι, οἱ δὲ και τὴν πάτριον ἰδωδὴν παρατιθέμενοι

3. τῶν γὰρ ἱματίων| τὰ γὰρ τῶν γυναικῶν χρυσὰ ἱμάτια οὐχὶ
 διὰ χρῆσιν ἀλλὰ διὰ γέλωτα φοροῦντες περιήρχοντο τὰς δῦμας,
 και τὰ χρυσοῦφανα σεντόνια σάβανα και προσόψια εἰς τὰς πε-
 φαλας τῶν ἀλόγων αὐτῶν τιθέντες και τὰ καπέσια και τὰς
 χρυσὰς σκέπας εἰς τὰς τῶν ἀλόγων χαίτας συνδέσαντες ἄλλοι
 ἄλλοθεν περιέτρεχον. B. 7. ἰππέλαις om A. 9. γραφέας|
 καλαμάρια και κονδύλια κρατοῦντες και χύριαις ἔφερον εἰς τὰς
 χεῖρας αὐτῶν, και ἐδίδων αὐτὰ ὡς δεῖν ὑπογράφεσθαι. B.
 12. τανυπέλους| και ῥοδχα μακρὰ ἐνδύοντες, και τὰ μαλλια
 αὐτῶν εἰς ἕνα πλόκαμον πλέκοντες ὀπισθεν διήρχοντο, τὰ δὲ
 γυναικεῖα τυμπάνια και τὰς σκούφιας μετὰ τῶν ὧν εἶχον μι-
 τῶν ἐκ τριχῶν ὀμαλῶν και ξανθῶν τὰ ἄλογα αὐτῶν στολίζον-
 τες ἔσυρον. B.

que tanquam communi merce cauponandis, quasi vero direpta e
 templis dei esse desiissent. hostes porro luxui et deliciis vacabant,
 iis praesertim quae ad Romanorum derisum et ludibrium pertine-
 rent. nam vestibus lati clavi non necessitatis sed risus gratia in-
 duti per vicus incedebant, lineas mitras equorum verticibus im-
 ponebant; et quae in humeris dependent, albas fascias maxil-
 lis bestiarum alligabant, atque ita passim urbem perequibant.
 alii calamos scriptorios, atramentaria et libellos gestabant, qua re
 nos ut scribas sagillabant. maxima vero pars mulieres a se stupratis
 longis pepilis indutas et capillis in unum nodum tortis et in torquem
 reiectis in equis vehebant. muliebribus vero pileolis, et dependenti-
 bus a temporibus crispis et albis erinibus, equos suos ornabant, ac
 totos dies comessabantur et potabant, alii cupidis et laetitias in-
 tenti, alii patrio cibo vescentes, quae erant torga bubularum carni-
 um lebetibus immissa, et succidiae cum fabacea farina elixae, ut et

- ἐπιδείπνιον, ἧτις ἦν νῶτοι βοείων κρεῶν διαχαλῶμενοι λέβησι καὶ συῶν τεμάχῃ ταριχηρὰ κυάμοις ἀλητοῖς συνεψόμενα, ὥσπερ καὶ τὸ ἐκ σκοροῦδων ἐπέμβαμιμὰ τε καὶ σύνθεμα ἐξ ἄλλων χυμῶν δριμυσσόντων τὴν αἴσθησιν. ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ 5 σκύλα διενείμαντο, οὐκ ἦν τις παρ' ἐκείνοις διαστολὴ ἐπίπλων καὶ σκευῶν βεβήλων τε καὶ ἀγίων. ἀλλ' ἐπ' ἴσης ἄπασιν εἰς τὰς σωματικὰς χρείας ἐκέχρητο, Θεοῦ καὶ Θέμιδος κατὰ μηδὲν ἐμπαζόμενοι. τὰ δὲ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀγίων P. 383
- Θεῖα εἰκάσματα εἰς ἔδρας καὶ ποδῶν θρανίδας παρῆγον. (6)
- 10 ὡς δὲ καὶ κλήρους πόλεων καὶ χωρῶν ἤρξαντο βάλλειν, ἦν ἰδέσθαι καὶ θέσθαι ὅτι διὰ πλείστου τοῦ θαύματος ἀνδρῶν τυφομανῶν μὴ ξυμβλητὴν ἀπόνοιαν, εἴτ' οὖν παράνοιαν εἰπεῖν οἰκειότερον. ὡς γὰρ βασιλέων ἤδη βασιλεῖς καθεστῶτες καὶ τὸ περιγέειον ἅπαν ἐν χερσίν ἔχοντες, τοῖς μὲν Ῥωμαῖ-
- 15 κοῖς σχοινίσμασιν ἀπογραφεῖς ἐπέστησαν, γινῶναι πρότερον τὰς ἐπετειοὺς ἀποφορὰς θέλοντες, εἰθ' οὕτω κατὰ πύλους αὐτὰ μερῖσασθαι, τὰς δὲ παρ' ἄλλοις ἔθνεσι καὶ βασιλεῦσι καρπουμένας ἀρχὰς καὶ ἐξουσίας ἐκ τοῦ ἀντίκα διείλοντο. ἦ τε οὖν ἐν πόλεσιν εὐδαίμων καὶ πρὸς τῷ Νείλῳ κειμένη B
- 20 Ἀλεξάνδρεια τῷ τε κλήρῳ ὑπέκειτο καὶ Λιβύῃ, καὶ Λιβύης τὰ ἐς Νομάδας καὶ Γάδειρα παρατείνοντα, Πάρθοι τε καὶ Πέρσαι, ἐπὶ δὲ Ἰβηρες ἐψοὶ καὶ Ἀσσυρία γῆ καὶ Ὑρκανοί,

1. ἧτις ἦν κρέη χοίρων καὶ βοῶν εἰς τὰ κακάβια βάλλοντες καὶ κατακόπτοντες ἐταρίχευον, εἰσάγοντες καὶ ἀπὸ τῶν ἀλεσμένων ὀσπρίων, καθὼς καὶ τὴν σάλιζαν αὐτῶν ἐποιοῦσαν μετὰ σκόρδων καὶ ἄλλων εἰδῶν τῶν δριμυτέραν ποιοῦντων τὴν αἴσθησιν. B. 9. εἰς ἔδρας] εἰς ποδαρούλιον καὶ σουπέδια κατεσκεύαζον. B. 15. γινῶναι] ἵνα πρότερον γνωρίσωσι τὰ εἰσοδήματα τῶν πόλεων καὶ τῶν κατεπαροικίωσιν. B. 22. Ὑρκάνιος A.

inctus ex alliis et liquor ex aliis acribus humoribus confectus. post manubiarum partitionem sacra minime a profano distinguebantur, sed ex aequo corporis usibus utraque adhibebantur, sine ullo numinis et religionis respectu, adeo ut Christi et sanctorum divinis imaginibus pro sellis et scabellis uterentur. (6) Postquam provincias et urbes sortiri coeperunt, vecordiam, ne insaniam dicam, virorum superbia tumentium incomparabilem non sine summa admiratione cerneret. quasi enim iam reges regum effecti et orbem terrarum suis manibus complexi, in Romanas provincias descriptores miserunt, ut annuis redditibus in primis cognitis deinde eas sortito distribuerent. aliarum vero nationum principatus et regna statim diviserunt. sub sortem cecidit beata urbs Nilo adiacens Alexandria, Libya, ea quae a Libya usque ad Numidiam et Gades pertinent, item Parthi et Persae, Orientales Iberes, Assyria, Hyrcania, et quae ad Orientem maxi-

καὶ ὅσα οἱ πρὸς ἑὸ μέγιστοι ποταμοὶ τοῖς ὕδασι διειλήφασιν ἀλλ' οὐδὲ τὰ πρὸς βορρᾶν νενευκότεα κλίματα εἰώθη ἀκλήρωτα, ἀλλὰ κακείνα οἱ αὐτοὶ διετείμαντο. καὶ ὁ μὲν ὡς ἰκποτρόφους καὶ φήροις περιβριθεῖς ὡς ἐκληρώσατο πόλεις δ' ἐπαίνου εἰθέτο καὶ τοῦ κλήρου ἑαυτὸν ἐμακάριζεν, ὁ δὲ ὡς κομώσας ἄλλοις ἀγαθοῖς θανμάζων οὐκ ἔληγεν. οἱ δὲ καὶ περὶ κλήρου πόλεων ἤρισαν, καὶ ἀντέδωσαν ἄλλοις ἕτεροι καὶ ἀντέλαβον πόλεις καὶ ὄρια. τινὲς δὲ καὶ μάλα δόξαν ἀσπίσιον τὸ Ἰκόνιον εἰς κλήρον εἰληφέναι ἠγωνίσαντο. καὶ πύλας C τῆς πόλεως καὶ τέμαχος τῆς ἀλύσεως, ἣ διαταθεῖσα συνέ-10 χε τὸν ναύσταθμον, τοῖς ἐν Συρίᾳ ὁμογενέσι μετὰ πλείστων πλοίων πεπόμφασιν, καὶ διαφῆκαν ἀγγέλους ἀπανταχῇ τῆς πόλεως διατρανώσοντας ἄλωσιν. δεῖσαν δὲ καὶ βασιλεῖα χρισθῆναι, εἰς τὸν μέγιστον νεὼν παραγίνονται τῶν ὀκαδῶν τοῦ Χριστοῦ· ἐκεῖσε γὰρ συνερχόμενοι περὶ τῶν πρακτικῶν 15 σφίσις ἐβουλεύοντο. καὶ τὰ μὲν πρῶτα κατὰ τι πάτριον ἔθιμον κρατῆρας τέσσαρας στιχηθὸν ἐσκέπτοντο διαθεῖσθαι, ὧν εἷς τὴν ἀναίμακτον θυσίαν στέγειν ἡμελλε, καὶ οὔτως ἐνδουναὶ τοῖς θυηπόλοις ἐφ' ἑκάστη κλήσει τῶν εἰς ἀρχὴν ἐπι-

2. ἀκλήρωτα] ἀμολήραστα B. 10. τέμαχος] ἀπὸ τῆς ἀλύσεως κρέμασιν μίαν B. 17. κρατῆρας] ποιῆσαι πρὸς τὴν ποσότητα τῶν ψηφισάντων ἀνθρώπων εἰς βασιλεῖα, ποιῆσαι καὶ τοσοῦτος στατήρας ἦρουν δυσκοποιήριον, καὶ εἰς ἐν ἐκ τούτων τὴν θυσίαν ἐμβαλεῖν ἦτοι τὸν δεσποτικὸν ἄριον, τὰ δὲ ἕτερα καταλείψει εὐκαιρα, καὶ δοθῆναι αὐτὰ τοσοῦτοις ἱερεῦσι, εἴτα ἴνα ἔλθωσιν οἱ ψηφισθέντες, καὶ λάβῃ εἰς ἕκαστος ἀπὸ τῶν τοῦ ἱερέως χειρῶν τὰ ἄγιον ποιήριον, καὶ εἰς ὃ ἂν ἐθρεθῆ τὸ δεσποτικὸν σῶμα, ἐκείνον εἰς τὴν ἀρχὴν δέξονται τὸν τῆν θείαν μερίδα εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ δεξιόμενον B.

mis fluminibus disterminantur. ac ne Septentrionales quidem regiones sunt praeteritae, sed eae quoque sortito distributae. alius eas urbes ut magnum vectigal pendentes et equis alendis aptas laudabat, et sortem suam extollebat; alius ut aliis bonis florentes mirari eas non desistebat; alii de sortitione urbium rixabantur; alii inter se urbes et fines permutabant; alii magnopere contendebant ut Iconio potirentur. portas vero urbis et catenae partem, quae ad navalia continenda extendebatur, suis in Syria popularibus cum plurimis navigiis miserunt, passim dimissis nuntiis, qui captam esse urbem vulgarent. iam cum imperator creandus esset, in aedem sanctorum apostolorum deliberandi ergo convertere; ac principio, patrio quodam ritu, pro numero candidatorum quatuor calices ordine collocare instituerunt, quorum unus incruentam victimam contineret, caeteris vacuis; eosque tradere totidem sacerdotibus, ut ad cuiusque

λεγέντων αἶρειν ἓνα τῶν σκύφων καὶ προσάγειν αὐτοῖς· κελεύει V. 315
 ρος δ' ἦν ὁ τῶν λοιπῶν εἰς τὴν ἀρχὴν προκριθησόμενος, ὁ
 καὶ λαχὼν τὸ ποτήριον τὸ τοῦ Θεοῦ σώματος καὶ αἵματος D
 τοῦ Χριστοῦ μέτοχον. δόξαν δὲ τῷ Βενετίας δουκὶ τῷ Λιν-
 5 δούλῳ εἰς ψῆφον ἀπολυθῆναι τὴν προβλήσιν, ἐκλέγονται ψη-
 φηφόροι πέντε μὲν ἐκ τοῦ τῶν Φραγκίσκων καὶ Λαμπάδων
 γένους, οἱ παρ' ἐκείνοις ἄριστοι, ἐκ δὲ τῶν Βενετῆων ὁμοί-
 ως ἕτεροι πέντε. καὶ τῆς τῶν πλειόνων ψήφου κρατησάσης
 ὁ τῆς ἀρχῆς ἔπεσε κληρὸς πρὸς Βαλδουῖνον τὸν τῆς Φλάντρας
 10 κόμητα, πλὴν ὡς ἤθετο παρὰ πᾶσι, κατὰ δόλον τε καὶ περι-
 ροιαν τοῦ δουκὸς Βενετίας Λινδούλου. πηρὸς γὰρ ὧν οὗτος
 τὺς ὄψεις, καὶ τοῦ κλήρου κατὰ τοῦτο τῶν ἀρξόντων δια-
 γραφεῖς, ἠβούλετο χειρίζειν τὴν βουσιλείαν τὸν τὸ ἡθὸς τε
 ἰλαρώτατον καὶ μὴ τὸ φρονεῖν ἀρχικώτερον, τὸ δ' ἐν μείζο-
 15 νι παρ' ἐκείνῳ μιᾶλλον σπουδῆ, καὶ τὴν ἰδίαν χάραν κληροῦ- P. 384
 μενον τῶν τῆς Βενετίας ὄρων δισταμένην κατὰ πολὺ, ὡς εἴ-
 ποτε διχονοήσειαν ἀλλήλοις βασιλεὺς καὶ Βενετῆκοι, μὴ εἶη
 ἐκ τοῦ σχεδὸν βασιλεῖ δυνάμεις πλείους οἰκειακὰς μεταπέμ-
 πεσθαι ἢ γούν εὐμαρῶς εἰσιέναι τὰ Βενετῆων ὄρια καὶ
 20 ταυθ' ὁπωσδὴ κατατρέχειν καὶ σίνεσθαι, ἵδη πάντα ἤδει
 πρὸς ἰσχύος ἔχοντα δρῶν τὸν Βονιφάτιον μαρκέσιον ἐκ Λαμ-
 παρδίας τὴν γένεσιν ἔχοντα· Λαμπαρδιαν δὲ οἰκείσθαι πα-
 ράλιον, καὶ ῥαδίως εἶναι τὺς ἐκείθεν εἰς τὴν Ῥωμαίων ἐκ-

6. φραγίζισκων B, omissis καὶ Λαμπάρδων.

βλέπων τοῖς ὀφθαλμοῖς καλά B.

21. λουμπαρδίας B.

11. πηρὸς] μὴ

12. τοῦτο] τοῦτου PA.

principis nomen unum tollerent et eis redderent. imperium vero pe-
 nes eum futurum erat, qui eum calicem accepisset, in quo divinum
 corpus et sanguis Christi esset. deinde cum Veneto duci Dandulo
 designationem suffragiis committere visum esset, ex Francis et Longo-
 gobardis quinque optimatibus et ex Venetis totidem iudicibus lectis,
 plurium suffragiis imperii sors Balduino Flandriae comiti obtigit. ve-
 rum ubique celebre est dolo et solertia Danduli id esse factum. qui
 cum ob caecitatem numero candidatorum excluderetur, imperium
 penes eum esse voluit qui hilarioribus esset moribus et ingenio mi-
 nus ambitioso, quanquam id spectavit potius, ut privatus imperato-
 ris designati principatus quam remotissimus esset a ditione Veneto-
 rum, ne si qua controversia cum illo incidisset, plures copias subito
 ex suo territorio accersere, aut Venetos fines commode invadere aut
 incursionibus vexare posset. quae omnia in expedito esse Bonifacio
 marchioni ex Longobardia originem trahenti norat, quae maritima
 esset, unde facile in Romanas provincias traliceretur et ob propin-
 quitatem magnae clades Venetis quoque importari possent. his igitur

πλοίας, καὶ Βενετίαν δὲ ἀγγοροῦσαν πολλὰ ἂν κατ' εὐπεί-
 Βαν Βενετικοῖς κακουργεῖν ἀποτρόπαια. ὑπ' ἐννοιωῶν τοίνυν μὴ
 πάντῃ ἀλογίστων κεινημένος ὁ Λάνδουλος, καὶ τὰ πολλοῖς
 τῶν ὑρώωντων δυστέκμαρτα ταῖς τοῦ νοῦ καταλαμβάνων ὀρέ-
 σεσιν ὁ πηρὸς ἐκεῖνος τὰς κόρας τοῦ σώματος, παρεκρούσα-5
 το μὲν τὸν Βονιφάτιον μαρκέσιον, τῶν δὲ Βενετικῶν καὶ τῶν
 Φραγκίσκων εἰς μίαν συνδραμόντην γνώμην τὸν Βαλδουῖνον
 ἀνθειλοντο, εἰδὼς ἐκ τῶν κάτω Γαλλιωῶν ὀρμώμενον, Γαλ-
 λιῶν δὲ καὶ Βενετίας ἐς τοσοῦτον τοὺς ὄρους ἀφειστανῆαι ἐς
 ὅσον Βενετίᾳ Ῥωμαίων ἀποσχοινίζεται, καὶ ἅμα οἱ Βαλδουῖνον¹⁰
 ὄλη ψυχῇ προσεκηγότα καὶ ἄσμένως ὡς πατρὶ προσφερόμε-
 ρνον, μῆτε μὴν ὑπὸ χρονίας γυμνασίας ἐντακέντα πράγμασιν,
 ὅποῖον ἠπίστατο τὸν μαρκέσιον οὐ γὰρ πω Βαλδουῖνος τριά-
 κοντα καὶ δύο ἔτη γεγένηται. ἦν δὲ καὶ ἄλλως ὁ ἀνὴρ οὗ-
 τος εὐλαβὴς τὰ πρὸς θεόν, ὡς ἐλέγετο, καὶ τὴν δίαίταν ἐγ-¹⁵
 κρατής, γυναικὶ δὲ μηδὲ μέγχι βλέμματος προσεσηκῶς ἐφ'
 ὅσον χρόνον τῆς οἰκειᾶς γαμετῆς ἀπεφοίτησεν. ἀλλὰ καὶ εἰς
 τρὺς ὕμνους ἐσχόλαζε τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς ἐν ἀνάγκαις ἐκυ-
 βέρνα, καὶ ἀκούειν τοὺς πρὸς αὐτὸν ἀντιλέγοντας κατεδέχε-
 το. τὸ δὲ μέγιστον, δις εἶχεν ἐκάστης ἑβδομάδος τὸν ἐσπέ-²⁰
 ρος ἐπεμβοῶντα μηδένα τῶν οἰκείων ἀρχείων ἐντὸς κατεσπέν-
 ζεσθαι μὴ νομίμῳ γυναικὶ πλησιάζοντα.

5. ὁ πηρὸς] ὁ τοῦ σώματος ὀφθαλμοῦ τυφλὸς B. 7.
 φραγκίσκων B. 10. Βενετία] βρετανία A. καὶ ἅμα]
 ἐγίνωσκε τὸν βαλδουῖνον διὰ δι' ὄλου ὑποτάσσεσθαι αὐτῷ
 ἐμελλε B. 14. ἄλλως] ἀλλοτρόπως B. 17. ἀλλὰ καὶ τὸν
 εἰς θεὸν ὕμνητήριον καὶ πρὸς πᾶσαν ἀνάγκην ἀρέμβαστος. τὸ
 δὲ μέγιστον δεῦτερον ἐγυβέντιζε μὴ τολμήσαι τινα — B. 21.
 οἰκείων om A.

rationibus haud sane absurdus impulsus Dandulus, et multa etiam
 videntibus obscura lumine ingenii perspicuus caecus ille, Bonifacium
 marchionem repulit, praelato illi de Francorum et Venetorum sen-
 tentia Balduino, quem ex inferioribus Gallis ortum esse, Gallia-
 rum autem et Venetiarum limites tantum distare norat quantum
 Venetiae a Romanis provinciis disterminentur. eo accedebat quod
 Balduinus toto pectore illi studebat et eum ut patrem colebat, nec
 diuturno rerum usu pollebat ut marchio. nondum enim Balduinus
 annum aetatis trigesimum secundum excesserat; et alioqui vir erat
 pius et modestus, ne impudico quidem aspectu mulierem intuitus,
 quandiu a sua coniuge abfuerat. vacabat divinis laudibus, necessita-
 tibus conflictantes sublevabat, suae sententiae adversantes aequo
 animo audiebat, et quod maximum est, bis qualibet hebdomade ve-
 speris proclamari iubebat ne quis in suo palatio cubaret, qui alienam
 mulierem attigisset

7. Βασιλεύσας τοίνυν ὁ Βαλδουίνος εἰς μέρη ἔξεισι τὰ P. 386
 ἐσπέρια, οὐχ ὡς αὐτὰ χειρωσόμενος (πάντα γὰρ οἱ ἀλώσιμα V. 316
 ἦετο, „πᾶ βῶ καὶ κινήσω τὰν γῶν τῆ δόρατι“ μικροῦ κομ-
 πάζων καὶ λίαν ἀγερώχως ὑπὲρ Εὐκλείδην φθεγγόμενος) ἀλλ’
 5 ὡς διὰ φιλίων χώρων παρελευσόμενος καὶ βασιλεὺς Ῥωμαί-
 ων ἀναγορευθῆσόμενος πρὸς παντός, οὐ χάριν οὐδὲ κομιδῆς
 οἰασοῦν κατηξιώκει τινὰς τῶν Ῥωμαίων ἐκ τοῦ στρατιωτικοῦ
 τε καὶ πολιτικοῦ συντάγματος, ἀλλ’ ἀπαξάπαντας ἀπεπέμψα-
 το. τοῦτο δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῦ στρατιωτικοῦ ἡγεμόσι καὶ
 10 κόμησι δέδοκιο· τὴν γὰρ ἀνδρείαν τῶν συννόμων ἀρετῶν B
 ἀφορίζοντες, καὶ ταύτην ἐαυτοῖς οἰκειοῦντες ὡς συγγενὲς καὶ V. 317
 σύντροφον ἐπιτήδευμα, οὐδὲν τῶν ἄλλων ἐθνῶν εἰς Ἄρεος
 ἔργα παρασυμβεβλήσθαι σφισιν ἠείχοντο. ἀλλ’ οὐδὲ τις
 τῶν Χυρίτων ἢ τῶν Μουσσῶν παρὰ τοῖς βυρβύροις τοίοις
 15 ἐπέξενίζετο· καὶ παρὰ τοῦτο οἶμαι τὴν φύσιν ἦσαν ἀνήμεροι
 καὶ τὸν χόλον εἶχον τοῦ λόγου προτρέγοντα. διελθὼν τοίνυν
 τὴς Θυρακίας πόλεις ὁ Βαλδουίνος τῇ μὲν Ὀρεστιάδι φρου-
 ρὰν ἐγκατέλεξεν, ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὸ Διδυμότοιχον καὶ τὴν
 ἐκ Φιλίππου παρῶννον πόλιν διεπράξατο. ὡς δ’ εἰς Ξάν-
 20 θειαν ἴκετο, λόχον οἱ ἐκέϊσε ὑποκαθίσαντες Συναχειρῆ τιος
 ἐξηγουμένου τῇ στρατεύματι λάθρα ἐπέθεντο· μικρὸν δὲ τι
 φανέντες ἀπεκρύνψαντο, ἐπανιόντες δειλῶνδροι ὕδην ἐξήρσαν C

2. πάντα γὰρ αὐτοῦ εἶναι ἐπελάμβανεν B.

4. ὑπὲρ Εὐκλεί-
 δην om AB: oportebat ὑπὲρ Ἀρχιμήδην.

17. Ὀρεστιάδι εἰς
 τὴν ἀδριανούπολιν B. 18. ὁμοίως δὲ om A. διδυμότερον
 A. 20. συναχειρῆ A.

7. Imperator designatus Balduinus in partes Occidentales abit, non ut eas subigat (putabat enim nihil sibi posse obsistere, ac tantum non insolenter atque intempestive iactabat „quo eam ut terram hasta quatiā?“), sed ut amicas provincias peragrans ab omnibus Romanorum imperator salutaretur. qua de causa nullam Romanorum sive militaris sive politici orlimis rationem habuit, sed eos omnes repudiavit, quod idem caeteris quoque comitibus et ducibus exercitus probabatur. nam cum fortitudinem a cognatis virtutibus seiunctam sibi ut et natura insitam et usu confirmatam vendicarent, nullas alias gentes in re bellica sibi vel adiungi vel conferri patiebantur; et quia nullus Musis, nullus Gratiis apud istos barbaros locus relinquebatur, immanibus utique erant ingeniiis et bilem ratione pronitiorem habebant. sed Balduinus Thraciis urbibus peragratis Orestia-di Didymoticho et Philippopoli praesidia imposuit. ubi Xanthiam pervenit, provinciales Sennacheribo quodam duce insidias illius exercitui collocarunt; qui cum se paulisper ostendissent, rursus abdi-

Θρασσυκάρδιοι. ὁ δὲ ἀμαχίᾳ ἐκ τούτου προσηχάει πρὸς τὴν Θεσσαλονικέων μητρόπολιν. ἐφρίετο δὲ οἱ ὁ Βονιφάτιος μαρκέσιος, τὴν ἐκ Παιόνων Μαρίαν ἑπαγόμενος, Ἰσαακίῳ μὲν τῷ ἐξ Ἀγγέλων ἀρμολογῆσαν πρότερον, μετὰ δὲ τὴν ἐκείνου ἐκβίωσιν καὶ τὴν τῆς πόλεως ἄλωσιν συνεννασθεῖσαν αὐτῷ τῷ κατὰ νόμους. ἐπεὶ δὲ ὁ μὲν Βαλδουῖνος ἀυλίζοιτο κατὰ τὴν Μοσυνόπολιν, ὁ δὲ μαρκέσιος πύθοιτο παρὰ πλείστων μηδέποτε προθέσθαι τὸν Βαλδουῖνον ὑπεκατῆναί οἱ τῆς λεγόμενης Θεσσαλονικῆς καθάπερ δὴ καὶ συνέθετο, ἀλλὰ κατὰ τοῦτο προίεναι καὶ συντόνου ἔχεσθαι τῆς πορείας ὡς τὴν 10 Δ πόλιν εἰσιὼν ιδιώσαιοτο, αὐτὸς ἦν ἐφ' ἱκανόν, ὥσπερ ὑπὸ κεραινοῦ βληθεῖς. οὐκοῦν ὑπ' ἀθυμίας φανείς κατακώχμιος παλίμπους φέρεται, Γραικῶν ἀπατηλότερον καὶ τὸ ἦθος σκαμβῶδη καὶ ἄπιστον καὶ παλίμβολον ὑπὲρ ὄστρακον καὶ κύβον τὸν Βαλδουῖνον ἀποκαλῶν. ἀμέλει τοι καὶ καταλαβὼν 15 τὸ Διδυμότοιχον καὶ παντοίως αὐτὸ κρατυνάμενος, ἐπὶ δὲ τὰς Θρακίας πόλεις ἀναστατῶν πλὴν τῆς Ὀρεστιάδος (ταύτην γὰρ ἀντιπαρήρηχοτο πλείστον ὅσον τὸ ἐκ Βαλδουῖνου στέγουσαν ὀπλομάχον) φύρους συντάττε καὶ Ῥωμαίους συνήγειρεν, P. 387 εἴ τι φρικῶδες ἀνθρώποις καὶ θεϊότατον ὄνομα φέρων διὰ 20 γλώττης, καὶ μαρτυρόμενος ἀπείρασθαι μὲν τὰς μεθ' ὁμοφύλων σπονδὰς καὶ τὴν πρότερον σύμπνοϊαν, Ῥωμαίους δὲ προσχωρῆσαι λαμπρῶς. ταῦτα λέγων καὶ διομνύμενος προσεμη-

3. ἐκ Παιόνων] ἐξ οὐγγρίας B. 7. μωσυνούπολιν A. 12. ἐκκώχμιος A corr. 14. σκαμβῶδη καὶ om A. παλίμβολον] ἀσιατογ ὡς ζάριον B.

derunt, timidi eo reversi unde feroces prodierant. ex eo citra pugnam versus Thessalonicam metropolim abiit, Bonifacio marchione comitante, qui Mariam Pannoniam secum ducebat, Isaacio Angelo pridem nuptam, sed post illius obitum et urbem captam legitime sibi matrimonio iunctam. caeterum cum ad Mosynopolim ventum esset, et ex plurimis audivisset nunquam in animo habuisse Balduinum sibi inclita Thessalonica, ut convenisset, cedere, sed ea de causa id iter suscepisse et celerius ire, ut urbem illam occuparet, longo tempore veluti attonitus stetit. deinde prae animi aegritudine convertit iter: Balduinum fallaciorem Graecis, perfidum, levem, tessera mutabiliorem vocat, Didymotichum occupat. eoque omnibus modis firmato Thracias urbes evertit, Orestiaede excepta, quam maximo praesidio a Balduino firmatam praeteriit. vectigalia ordinat, Romanos colligit, sanctissimo iureiurando dato, et dei nomen subinde testatus se popularium suorum societate relicta prorsus ad Romanos defecisse. praeter deierationes istas aliud etiam machinatus, ut verbis

χανήσατό τι καὶ ἕτερον ποιοῦν τὰ ῥήματα εὐπαράδεκτα· τὸν γὰρ πρωτότοκον νύεα τῆς συζευχθείσης αὐτῷ Μαρίας (κλήσις τουτωῖ Μανουήλ) βυσιλέα Ῥωμαίων ἀνηγορεύκει, ὑπεκτάς ἐκείνῳ καὶ σχήματος καὶ ὀνόματος καὶ τὸ προσωπεῖον τοῦτο καὶ
 5 πρόσχημα κατὰ στίφη τοὺς Ῥωμαίους ἀγῆοχε. καὶ τοιούτοις μὲν ἐνεπόλει σοφίσμασιν ὁ μαρκέσιος, μὴ πρὸς ἀλήθειαν ὄλως δρωμένοις, ὡς τὰ μετέπειτα καθυπέφηνε· τοῦ δέ γε Βαλδουίνου τῇ Θεσσαλονικῇ ἐγγίσαντος ἅπας ἐξερρήσαν λε-
 10 περιχαρῶς ἐνδιδόουσιν. ἰκέτευσαν μέντοι μήτ' αὐτὸν Βαλδουίνον ἐπιβῆναι τῆς πόλεως μήτε μὴν εἶσω τὸ στρατεύμα συχωρηῆσαι παρελθεῖν· δεδιέναι γὰρ μὴ τὰ ἐκείνου παραγκωνισάμενον ἐντάγματα τὴν πόλιν σκυλεύσειεν, οἷα μὴδ' ὑπ' ἕνα ταττόμενον ἡγεμόνα ἀλλ' ἐκ πολλῶν ἀγῆσμενον φυλαρ-
 15 χιῶν καὶ πλείστοις ὑποκείμενον ἄρχουσιν. ὁ Βαλδουίνος τοῖνυν τοῦτο μὲν ταῖς τῶν αἰτήσεων εὐλόγοις καθυπαχθεῖς, τοῦτο, δὲ βάλλουσαν ἔχων μὴ ἀγαθὰ διδοῦσαν φαντάζεσθαι τὴν μαρκεσίον μετ' ὀργῆς ὑποχώρησιν, ἐν πολλοῖς δὲ καὶ κεντοῦντα τὴν ἀκοὴν τὰ ὑπ' ἐκείνου γινόμενα, τοῖς Θεσσαλο-
 20 νικεῦσι προσέειπε καὶ γράμμα σφίσι ἐρυθρόγραφον ἐνεχειρίσε, πᾶσι τοῖς ἐθίμοις τῇ πόλει τὸ ἔμπεδον χαρίζομενον. ἀμέλει καὶ πρὸς ἡμέρας ἐναυλισάμενος ἐξώθεν, καὶ φιλοφρονηθεὶς τὰ εἰκότα, ἐπάνεισιν αὐθις εἰς τὸ Βυζάντιον· ἤδη γὰρ καὶ ἀγγελίαν τοῦτ' αὐτὸ ἐπισκήπτουσαν δεξιάμενος ἦν πρὸς V. 318

6. σοφίσμασιν δ om A. 14. ἀλλ' ἐκ] διὰ τὸ εἶναι συνάγμα-
 τα ἐκ διαφόρων γενεῶν B. 18. τὴν τοῦ μ. A.

suis fidem astrueret, primogenitum coniugis suae Mariae filium Manuelem Romanorum imperatorem dixit, eique et habitu et titulo cessit. quo commento Romanos catervatim ad se pellexit, quamvis ea non prorsus ex animo faceret, ut post eventus docuit. cum autem Balduinus non procul a Thessalonica abesset, omnis populus ei occurrit, et clara voce urbem et sese hilariter dedit: tamen oravit ne vel ipse urbem intraret vel exercitum ingredi pateretur, qui cum non uni duci pareret et ex variis gentibus constaret, vereri se ne illius edicto spreto milites urbem spoliarent. quare Balduinus partim aequitate postulationis adductus, partim ob facta illius quae fama afferebat anxius, Thessalonicensibus annuit, et rubricatis litteris omnia urbis instituta et consuetudines confirmavit; et aliquot diebus extra quoenia honorifice, ut decuit, habitus Byzantium revertitur. iam enim etiam Venetiarum ducis Danduli, et aliorum comitum qui in urbe per-

τε τοῦ δουκὸς Βενετίας Λανδούλου καὶ ὅσοι τῶν καμῆτων τῆ
 Κωνσταντινουπόλει παρέμενον. ὡς ἐπανῆκε τοῖνυν ὁ Βαλ-
 δουίνος, μεταπέμπτος γίνεται καὶ μαρισκίος, Ἰοφρέ τις
 ἐπιδημηκός αὐτῷ, μέγα παρὰ τοῖς τῶν Λατίνων δυνα-
 μένου στρατεύμασι (μαρισκάλκος ἦν τῷξίωμα ὁ ἀνὴρ, δηλαδὴ
 δὲ καθ' Ἑλληνας ἡ φωνὴ τὸν πρωτοστράτορα), καὶ πίστει
 D δόντος ὡς οὐδέν τι παραγενόμενος πείσεται ἀηδές. ἀπατή-
 σαις καὶ τῷ Βαλδουίνῳ σπεισάμενος ἀφίσταται μὲν τοῦ Λ-
 δνμοτοίχου, ἐς δὲ Θεσσαλονίκην κάτεισι, καὶ παρὰ πάντων
 ἄμαγχι παρεισδεχθεὶς τὴν πόλιν εἴσεισι, τὸν καιρὸν ἐν τῇ 10
 αὐτίκα καθυποδύς καὶ τὸ τοῦ τρόπου σκαιῶδές τε καὶ στρε-
 βλόχειλον ἐπικρυψάμενος. πλὴν οὐκ ἐπὶ πολὺ τοῖς δεδογμένους
 ἔμμεϊνας, τῇ δὲ γαλῇ παρομοιωθεὶς ἦν διήλεγξεν τὸ στέαρ παραιο-
 κισόν, ἐς χρήματα τοὺς Θεσσαλονικεῖς ἐξημίωσεν, εὐθαλεῖς τὲς
 ἐπάρξεις εἶναι μαθὼν. εἶτα καὶ τὰς τῶν οἰκήσεων καλλίστας 15
 ἐκ τῶν ἐχόντων ἀφελόμενος τοῖς ἐκ τῆς ἱππᾶδος ἐκείνῳ δικ-
 δέδωκεν εἰς ἐνοίκησιν. ἐκ δὲ τούτου τὴν σύλληκτρον Μαρίας
 καὶ μοῖραν τῆς στρατιᾶς ἐκεῖσε καταλιπὼν ἔξεισιν αὐτός, καὶ
 τὰς πόλεις μέτεισιν, ὅσαι τε περὶ Σέρρας καθυπτιάζουσι καὶ
 τοῖς ὄροις τῆς Βερροῖας προσήνονται, καὶ ὅσαι πρὸς τὰ 20
 P. 388 Τέμπη τῶν Θεταλῶν παρατείνουσι. κρατήσας οὖν τούτων
 παρὰ δόξαν ἔγνω καὶ Λαρίσσης αὐτῆς ἐπιβῆναι καὶ δι' Ἑλ-
 λάδος ἐλάσαι καὶ χειρώσασθαι τὴν τοῦ Πέλοπος, κρίνων αἰεῖ

5. μαρισκάλκος APW: quod reposui, dedit B. 10. προσδε-
 χθεὶς A. 14. εὐθαλεῖς] ἔσους ἔμαθε πλουσίους εἶναι καὶ γο-
 νικά ὑποστατικά πολλά ἔχοντας B.

manserant, litteris revocabatur. Balduino reverso marchio quoque
 per Iofredum quendam magnae auctoritatis apud Latinas copias vi-
 rum, quem illi mariscaldum, Graeci protostratorem vocant, revoca-
 tur; et fide impunitatis accepta in urbem profectus, ac reconciliata
 Balduini gratia, Didymoticho cedit et Thessalonicam descendit; ubi ab
 omnibus citra dimicationem susceptus urbem ingreditur, in praesentia
 tempori serviens, ingenii malitia et animo bilingui dissimulato. neque
 tamen diutius institutum tenere potuit: sed ut mustelam sebum
 prodidit, ita ipse Thessalonicenses, cognitis eorum opibus, pecunia
 multavit. deinde pulcherrimas aedes dominis ereptas equitibus suis
 incolendas tradidit; Mariaeque coniuge et parte exercitus ibi relicta, ur-
 bibus quae Serris et Berhoeae finitimae sunt et ad Tempe Thessa-
 lica pertinent, praeter opinionem potitus, semper ea quae teneret
 exigua ratus, et ob Romanorum simplicitatem ulterius progredi ca-
 piens, etiam Larissam invadere et per Graeciam transitu facto Pelo-
 ponnesum occupare statuit. sequebantur eum Romani quoque non

τὰ εἰλημμένα μικρὰ καὶ τοῖς ἔμπροσθεν προβαίνειν ἐρῶν διὰ
 τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀφέλειαν. συνέπειντο δὲ οἱ καὶ τῶν Ῥω-
 μαίων τινές, καὶ μάλιστα τῶν εὖ γεγονότων, παλεύοντες τὰς
 χώρας καὶ τὰς τρίβους διομαλίζοντες, κατὰ μὲν ἀπάτην καὶ
 5 δόλον τῷ πρωτοτόκῳ τῆς Μαρίας διψῶ (τοῦτον γὰρ βασιλικῶς
 ἐσταλμένον καὶ μετ' εὐφήμεων φωνῶν προπεμπόμενον, ὥσπερ
 οἱ Θραῖκες πρότερον, οὕτω καὶ Μακεδόνες τότε καὶ Θετταλοί,
 καὶ ὅσα ἐς Ἑλλάδα καθήκουσιν, ἀσμένως ἐδέχοντο), πρὸς
 ἀληθῆ πρᾶξιν μαρκεσίῳ καὶ Λατίνοις προσδευταὶ καὶ τῶν
 10 προκτεῶν εἰσηγηταὶ καὶ τῆς πατρίδος προάγωγοὶ γινόμενοι. Β
 καὶ μαρκεσίος μὲν ἐθνῶν οὕτω μεγίστων καὶ πόλεων κρατί-
 στων ἐγκρατῆς ἀμαχεὶ διεδείκνυτο, καὶ πολλῶν πλειόνων τοῦ
 παρ' ἐκείνῳ στρατεύματος, εἰ πόλιν καὶ ἄνδρα τῷ ἀριθμῷ
 τις ὑπέβαλλεν· ὁ δὲ γε Βαλδουῖνος εἰς τὸ Βυζάντιον ἀφικό-
 15 μενος ἔγνω μὴδ' αὐτὸς ἡσυχῆ καθῆσθαι μὴδ' ἀπόμαχον εἰ-
 κῆ τὴν ὑπὸ οἷ τεταγμένην οἰκουρεῖν στρατιάν, ἀλλ' ἐς Ἀσι-
 ἀν ταύτην διαβιβάσαι καὶ τῶν ἐκεῖ πειράσασθαι πόλεων,
 ἐξερεθισθεὶς εἰς τόδε τὸ ἔργον πρὸς τε τῶν Ἑλλησποντιῶν
 Λατίνων, ὧν ἡ πόλις Πηγαὶ κατωνόμασται, καὶ τῶν Τρωϊ-
 20 κῶν Ἀρμενίων* οὗτοι γὰρ οὐδὲ βραχὺ τι γούν καθυφῆκαν
 τὸν Βαλδουῖνον ἐνάγοντες καὶ τοὺς ἄλλους κόμητας ἐξερεθί-
 ζοντες ὡς εἰς προκείμενον ἔρμαιον διαβῆναι τὴν τῶν ἐξῶν C
 πόλεων χεῖρωσιν.

8. πρὸς θ' ἀληθῆ? 12. καὶ πολλῶ πλείονα στρατιὸν συνῆξῃ
 Ῥωμαϊκὸν ἢ ὅσον ἐκεῖνος εἶχε Β. 14. βαρδουῖνος Β. 22.
 ὡς εἰς] ὡς μὴδένα τὸν ἀντιπαρατασσόμενον ἔχοντες Β.

nulli, iique nobiles in primis, qui provincias allicerent et vias com-
 planarent. fraude quidem et dolo Mariae primogenito filio (hunc
 enim habitu imperatorio et cum faustis acclamationibus deductum,
 ut prius Thraeces, ita tum Macedones et Thessali et Graeciae finiti-
 mae partes cupide accipiebant), re vera Latinis viam monstrabant,
 et quid agendum esset praescribebant, patriae proditores. ita marchio
 gentibus maximis et urbibus potentissimis longe pluribus quam pro
 numero copiarum eius, si urbium et virorum numerum compareretur,
 citra pugnam potiebantur. Balduinus quoque Byzantium cum venis-
 set, nec ipse desidendum sibi esse aut suum exercitum in otio con-
 tinendum, sed in Asiam traificendum et urbes illas oppugnandas cen-
 suit, Latinorum potissimum, qui Hellesponti urbem Pegas incolant,
 et Troianorum Armeniorum impulsu, qui eum et caeteros comites ut
 ad Orientales urbes tanquam paratam praedam occupandas profici-
 scerentur incitare nunquam desistebant.

8. Περὶ μῆνα τοίνυν τὸν φυλλοχόον τῆς πόλεως ἔξεισιν Ἐρρῆς ὁ τοῦ Βαλδουίνου κασίγνητος καὶ Πέτρος ὁ ἐκ Πλάντζης ὀρμώμενος, ἀνὴρ ἡρωϊκὸς τὴν ἰσχύν, καὶ πρὸς τῇ παρῶν Καλλιπόλει γενόμενοι ἐς ἔω διαπλοῖζονται. καὶ ὁ μὲν Ἐρρῆς συμμαχίας ἐν Τρωῖα τοῖς Ἀρμενίοις, καὶ συμμαχίδας 5 ἑλας ἐκεῖθεν ἐπαμυσάμενος, ἔκειρε τὰς πόλεις καὶ διετίθει κακῶς, ὅσαι μὴ ἐκείνῳ συνέβαινον, κρατήσας δὲ καὶ τῆς Ἰδης τοῦ ὄρους καὶ διὰ τῶν ταύτης στενῶν παρελθὼν εἰς τὸ Ἄδραμύτιον προεχώρηκεν· ὁ δ' ἐκ Πλάντζης Πέτρος ἄρας ἐκ τοῦ τῶν Πηγῶν πολιέματος τὴν ἐς τὸ Λοπάδιον στέλλεται. ἀπήντων δὲ αὐτῷ μετὰ πλείστων Ῥωμαϊκῶν δυνάμεων 10 Δπερὶ τὸ λεγόμενον Ποιμανιῶν οἱ περὶ τὸν Λύσκαρον Θεόδωρον. οἱ δὲ τὴν κατ' αὐτῶν ἐμβολὴν τῶν Λατίνων οὐκ ἐνεργόντες, οἱ μὲν ἐς φυγὴν ὄρωσιν, ὁ δὲ Πέτρος ἐς τὸ Λοπάδιον ἄπεισι, μηδένα ἔχων τὸν εἰς χεῖρας ἰόντα, ἀλλ' ἐπί-15 σκειν πάντας μετὰ σταυρικῶν σημείων καὶ τῶν θείων λογίω δεξιουμένους αὐτόν, οἱ καὶ κακῶν ἀπαθείς διέμειναν. τοῦτο δὲ καὶ ταῖς λοιπαῖς συνέβαινε πόλεσιν, ὅσαι μὴ χωρεῖν διὰ μάχης τοῖς Λατίνοις ἐγνώκεισαν, εἰ καὶ πονηρὸν χρῆμα εἰς θεραπείαν Λατίνος, φωνὴ ἀσύμφωνος Ἑλλήτι, γνώμη φιλο-20 χρήματος, ὀφθαλμὸς ἀπαιδαγωγῆτος, γαστήρ ἀκόρεστος, ὄργιλος καὶ δρμεῖτα ψυχῇ, καὶ χεῖρ διφῶσα τὸ ξίφος διὰ παν-

1. περὶ μῆνα] κατὰ γούν τὸν δεκάβριον μῆνα λέξεσται ὁ βαλδουίνου ἀδελφὸς ὁ ἐρῆς B. 2. παρῶν B. 5. τρωῖα A. 9. παρῶν B. 12. ποιμανιῶν B.

8. Igitur Octobri mense Erricus Balduini frater et Petrus Plan-
cius, vir heroico robore, Callipoli in Orientem traiciunt. ac Erri-
cus auxillaribus Armeniorum copiis Troiae auctus, urbes quae im-
perium recusabant male tractabat et vastabat, et victor per Idae
montis angustias Adramyttium usque processit. Petro autem Plancio
Pegis Lopadium proficiscenti Theodorus Lascaris circa Poemaninum
cum maximis Romanis copiis occurrit. quae cum Latinorum congres-
sum non ferentes fugae se mandassent, ille, quia nemo erat qui re-
sisteret, sed ab omnibus cum crucibus et sacris evangeliiis suscipie-
batur, Lopadium abit et supplicibus parcit. eandem clementiam cae-
terae quoque urbes quae armis abstinuerunt sunt expertae, quamvis
difficile sit Latinum voce a Graecis dissentientem, avaro ingenio,
oculo impudenti, ventre insatiabili, animo iracundo et acerbo, ma-
nu perpetuo ense quarenti, lenire obsequiis. caeterum Prusaensi-
um quoque periculum facturi Latini, qui com metu ad diuturnam
obseidionem ferendam praeparato locique situ freti (nam Prusa tumo-

τός. πείραν δὲ καὶ τῶν ἐν τῇ πόλει τῇ Προύσῃ λαβεῖν οἱ
 Λατῖνοι θέλοντες καὶ γινῶναι πρὸς οἷς εἰσὶν, ἐπεὶ μηδὲ προσ- P. 389
 εἶχον σφισι Προουσαῖοι, ἀλλὰ σὺτα παρεσκευαστότεσ διαρκῆ πρὸς
 πολιορκίαν χρονίαν καὶ τῇ θέσει τοῦ τόπου πιστεύοντες μὴ
 5 ἂν ποτε βία ἀλῶναι, ὅτι καὶ ἐπὶ γηλόφου ὄκισται Προῦσα καὶ
 τεῖχος ὄχυρόν περιβέβληται, ἄφαντες ἐκ Λοπαδίου τῇ Προῦ-
 ση προσίασι, καὶ τὸ μεσημβρινὸν τεῖχος διειληφότεσ, καθὸ
 τὸ μὲν ὄρος ὃ Ὀλυμπος ἀναχωρεῖ τι βραχὺ τῆσ πόλεωσ, ὃ δὲ
 πετρώδησ λόφοσ ὃ τὴν πόλιν διαλαμβάνων μεθίστησιν ἐκεῖσ
 10 τὴν ὄλην τοῦ χώρου διάζωσιν, ἐνέκειντο τοὺσ ἐνδοχ αἰτού-
 μενοὶ τῇ πόλει σφῶσ εἰσδέξασθαι, ὡσ οὔτω τῶν πρὸ βουλήσ
 ἐπιτευξόμενοὶ, ὕπερ ἀνάγκη μὴ εὐρεῖν ὕστερον, ἤνικα τὴν
 μὲν πόλιν ὡσ εἰσ χείρωσιν αὐτοὶ περιέλθοισιν, τὰ δὲ τεῖχη B
 ταῖσ ἐλεπόλεσι τύπτοινο. μηδὲν δὲ φρονούντων πρὸσ ταῦτα
 15 ἐνδόσιμον τῶν ἐντόσ, ἐνίων δὲ καὶ θαρρησάντων τὴν ἐξοθεν
 καὶ πολλοὺσ τῶν ἐπισήμων βαλόντων βέλεσι καὶ καταβαλόν-
 των, αὐτίκα, ὡσ οὐχ αἰρετίον ἐδόκει τὸ τεῖχος, καὶ μάλ-
 στα τοῖσ ἐξ ἐφόδου προσβάλλουσιν, ἐκεῖθεν μεθίστανται. οἱ
 δὲ Προουσαῖοὶ πρὸσ τὴν τῶν Λατίνων ἄπαροι ἐτι μᾶλλον
 20 πλῆσθέντεσ φρονήματοσ κατὰ πλείουσ ἐπέκειντο. τὰ δ' αὐτὰ
 ἔδρων καὶ οἱ τῶν ὑπερδεξίων ἐλάβοντο, δι' ὧν τὸ πολέμιον

1. πείραν] θέλοντεσ δὲ καὶ τοὺσ προουσαῖοὺσ δοκιμάσαι οἱ Λατ-
 νοὶ καὶ γινῶναι πρὸσ τίνασ κρατοῦνται, ἐπεὶ οὐδὲ ὑποτιγγῆ-
 ναι ἤθελον τοῖσ φράγγοισ, ἀλλὰ τὸ αὐτῶν κάστρον γεμίσαντεσ
 ἐκ τε σιταρίου καὶ ἄλλων τῶν πρὸσ χρειαὶ αὐτοῖσ βρωσίμων
 πρὸσ πόλεμον ἠτοιμάζοντο, καὶ οὐδὲν αὐτοῖσ ἐποκῦψαι ἔλεγον,
 κἂν εἴ τι καὶ γένηται, ὅτι καὶ τὸ κάστρον αὐτῶν εἰσ ὑψηλόν
 τόπον κεῖται καὶ τεῖχη στεροῦ ἔχει, ἀπάραντεσ γοῦν ἀπὸ — B.
 3. aut abundat ἀλλὰ aut ex B supplendum. 6. ἄχυρόν A.
 12. ἐπιτευξομένων? 17. αἰρετόν?

lo imposita est et firmis circumdata moenibus), et se inexpugnabi-
 les esse rati, non cedebant. Lopadio relicto eam urbem iuxta moe-
 nia, qua mons Olympus paululum ab ea reflectitur et saxosus tu-
 mulus qui eam ambit interrumpitur, obsident, postulantes ut ur-
 be recipiantur. ita enim quae velint impetraturos: sin urbem op-
 pugnare et arietes murum percutere coeperint, aliam rationem fore.
 sed cum cives non modo a deditione abhorrerent, sed quidam etiam
 in aciem egredi ausi multos nobiles sagittis ut prostravissent, statim
 ut non expugnari posse munitio, primo praesertim impetu videbatur,
 inde recedunt. Prusaei vero ad hostium discessum satis animis,
 maioribus copiis Latinos a tergo urgebant. idem et alii faciebant,
 montanis occupatis, per quas hostibus transeundum erat. neque pau-

ἴστο. οὐ βραχεῖς δὲ καὶ ἀποστάτες Λατίνων ἴσα τοῖς μὴ δεξαμένοις Λατίνοις κατὰ Λατίνων ὤπλιοντο, καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἀπέκτειναν. ἦσαν δὲ καὶ οὕτω τὰ Λατίνων αὐθις ἐπικρατέστερα, καὶ σφαγαὶ προύβησαν συχναὶ καὶ ἄλλη μὲν, ἀλλὰ δὴ καὶ κατὰ τὸ πόλισμα τὴν Καισάρειαν. τὰ ἴσα δὲ 5 τοῦτοις καὶ ὁ Φιλαδελφεὺς Θεόδωρος προθέμενος διαπραΰσθαι διὰ μάχης χωρεῖ τῷ Ἐρρηῖ περὶ τὸ Ἄτραμύτιον διατριβόντι. ἀμέλει καὶ μὴ προσδόκιμὸς ἐπιὼν τῷ ἀνδρὶ τὰ D μὲν πρῶτα πρὸς τὸ πλῆθος, ὃ ἐπήγετο, ἀποκνῆσαι τοῦτον πεποιήσω· φῶς δὲ διακινδυνευτέα τῷ Ἐρρηῖ ἐδόκει, ἢ ἱκπᾶς 10 εἰς παρθταξίν διατίθεται. ἢ δὲ δρῶν τὰ δόρατα ἀνατείνας τὴν ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐγγείρησιν ἐπέμενε. ἐπεὶ δὲ ῥαθύμως εἶχον Ῥωμαῖοι πρὸς τὴν τῆς μάχης πρωτοῦργησιν, κατὰ μὲν δράκοντα φλογωκὸν ὄλοκτο, λορδοῦμενοι στρατευμάτων καὶ φολίσιν ἐπιφρίσσοντες ὄλων καὶ ὡς εἰς χάσμα διατοι- 15 γόμενοι στόματος. ταῖς ἐκατέρων τῶν κερμάτων ἀναπτύξει, πρὸς δὲ τὰς ἐπελάσεις ἀτονώτερον ἔχοντες καὶ νοθέστερον, ὡς ἀφ' ἐνὸς συνδήματος οὔτοι τὰ ζυστὰ ἀπενδύναντες καὶ κατὰ

4. ἄλλαι? 5. post Καισάρειαν Wolfii Byzantinus: τῶν γὰρ Ῥωμαίων τινὲς τὸν ἐπὶ τῆς σημαίας ἀνελόντες ἦτις προηγήτο τοῦ Λατίνων στρατεύματος, καὶ ταύτην ἐπὶ γηλόφου στήσαντες, καθ' ἑαυτῶν ἐπέσπασαν τὰ μεθεπόμενα τάγματα, πρὸς μὲν τὸ ποδηγὸν σημεῖον τραπόμενα, κατὰ δ' ἐκείνων, ὡς ἔγνωσαν Ῥωμαίους ὄντας, τραπόμενα, καὶ ἔξιστα καὶ τάχιστα τοῦτους τρεψάμενα καὶ κακῶς διαδέμενα. 12. ἐπεὶ δὲ] ὡς δὲ καὶ οἱ Ῥωμαῖοι πρὸς τὴν τῆς μάχης δρῶν ἐραθύμῃσαν καὶ τριγυρίζοντες μόνον ἀνωθεν καὶ κάτωθεν καὶ ἀνω (οἱ?) γμα μέσον μὴ ποιοῦντες αὐτῶν μῆτε κατὰ τῶν φρεγγῶν δρῶντες B. 18. ἀφ' ἐνὸς] ἀπὸ συνδήματος A.

ci a Latinis defecerunt, et eos aequè oppugnarunt ac ii qui eos non receperant, et multos occiderunt. nihilominus tamen etiam sic res Latina superior fuit, caedesque multae cum alibi tum ad urbem Caesaream factae sunt. nam Romani quidam signifero, qui Latino- rum exercitum antecede- bat, occiso, vexilloque in tumulo collocato, cohortes quae sequebantur illo comspecto ad se pellexerunt, a quibus ubi Romanos esse cognoverunt, facillime ac celerrime profligati ac male multati sunt. idem institutum Theodorus Philadelphien- sis imitatus, Errico circa Adramyttium agenti arma insert, ac inexpectato superventu et multitudine principio terrorem incutit. sed cum Errico Martis alea tentanda videretur, equitum aciem instruit; qui ha- stis in altum elatis Romanorum congressum expectabant. qui cum a lacessendo abhorrerent, et instar flammivomi serpentis anfractibus copiam sese flecterent, et squamis armorum horrerent, et utrius- que cornu explicatione velut hiatum quendam prae se ferrent, et

τὸ σύνηδες ἀλαλάξαντες, αὐτοῦ δὴ τοῦ Ἑρρῆ τῶν ἄλλων προεκθορόντος καὶ διὰ μέσων τῶν τάξεων τὸν ἵππον ἐλάσαντος, διασκεδάουσι Ῥωμαίους, καὶ σφίσι ἐπικείμενοι φεύγουσι φόνον πάρεργον πλείστους ἔθεντο, οἷα τῶν ἱππέων V. 320

5 Ῥωμαίων καὶ πρὸς τὴν πρώτην ἔμπωσιν τῶν Λατίνων καὶ P. 390 τὴν τῶν δοράτων ἀγκώνισιν ὅλοις ἀποδράντων ἑυτήρησι, καὶ τὰς πεζικὰς τάξεις παρεϊκότων εἰς κερύϊσιν τοῖς ἀντιμάχοις καὶ προνομήν.

Καὶ τῆδε μὲν τὰ κατ' Ἀσίαν ἐφέρετο· τὰ δὲ Θεσσα-
10 λὰ Τέμπη ἐκπεριελθὼν μαρκέσιος ὑφ' ἡγεμόσι Ῥωμαίοις ἦγε διὰ ταχέων ἐν τοῖς μὴ δριαίοις τὴν δύναμιν, ὥστε καὶ ἔλαθε τὰ πεδινὰ τῶν Λαυρυσσαίων κατέχων τοὺς ταῖς ἄκραις ἐφρεστώτας Ῥωμαίους καὶ τὰς ὑπερβολὰς τηροῦντας ἐπιμεθῶς, αἱ τὸν μὲν Πηνεῖον ποταμὸν ἐς τὸ στενωτάτον πάντη ξυνά-
15 γουσι, ὡς καὶ καχλάζειν ἐν πολλοῖς ἐπὶ μέγα τὸ ῥόθιον καὶ τὰς ὄχθας τῆ τῶν κτύπων ἀντιπέμψει συνεπηχεῖν, περὶ δὲ τὰς τῶν ὄρων ὑποβάσεις μίαν ἀτραπὸν παρανοίγουσι, συνέπνυμένην καὶ ταύτην καὶ χαλεπὴν τοῖς βαδίζουσι, ὥστε πη B
μηδ' ἐπὶ τεσσάρων ἀσπίδων αὐτὴν ἀναπτύσσεισθαι, ὑπὸ πε-
20 τρῶν λισσάδων καὶ ποταμίῳ ρεύματι ἐς τὸ πάντη συνιούσαν στενόπορον. ἐκ δὲ Λαρίσσης ἄρας προυχώρει τοῖς ἔμπροσθεν, μηδενὸς εἰς χεῖρας αὐτῷ προσιεῖναι θαρρεῖν ἔχοντος· ὅψε δὲ καὶ μόλις περὶ τὰς Θερμοπύλας λόχον ὁ Σγουρός Λέων ὑποκαθίσας, μηδὲν δέ τι καὶ δρώσους γενναῖον,
25 ἀλλὰ καὶ πρὸς μόνην τὴν τῶν ἱππέων Λατίνων ὄψιν ἄλλο-

tamen segnius atque ignavius invaderent, Latini veluti signo dato directis hastis et clamore de more sublato, ipso Errico ante alios erumpente et per mediam hostium aciem equo perrumpente, Romanos dissipant, et fugientibus incumbentes plurimos occidunt. nam Romani equites ad primam Latinorum impressionem et hastarum directionem concitatis equis fugientes pedestres ordines hostibus trucidandos reliquerant et spoliandos.

Hoc Asiae statu, marchio per Thessala Tempe Romanis ductoribus egressus copias in locis non montanis adeo celeriter duxit, ut in Larissam campestria perveniret Ignaris Romanis qui montium cacumina accuratis excubiis tenebant; quibus Peneus fluvius ubique in angustissimum alveum coactus in magnos fluctus attollitur, ripis resonantibus; et unum, eumque angustum tramitem et transitu haud facilem aperiunt, ut vix quaterni milites prae rupibus et torrentibus possint incedere. Larissa digressus ulterius pergebat, nemine resistere audente, donec sero ac vix tandem Scurus Leo circa Ther-

φρονήσας φυγὰς ἐκείθεν ἐς τὸν Ἀκροκόρινθον ᾤχετο. ὁ δὲ Σγουρός οὗτος ἐκ τοῦ Ναυπλίου γεγενημένος χρόνον μὲν τὴν τῶν ἐκ τοῦ γένους βία μᾶλλον ἢ περὶ πειθοῦ κατίσχυε, περὶ τῶν τι μέτρον ἀναπληρῶν καὶ χειρίζων οὐχ αἱμάτων περὶ θαραῦν κληροῦχημα· αἰεὶ δὲ τῶν τῶν πραγμάτων ἀνωμάλῳ ἐπιδιδούς καὶ τοῖς στασιώδεσι καιροῖς οἰδαινόμενος μέγας ἐκ μικροῦ πρόεισιν, ὡς οἱ χεῖμαρροι τοῖς ὄμβροισι καὶ τοῖς βιαιῶσι τὰ κύματα πνεύμασι. τὸ γὰρ ἰππόβοτον Ἄργος ὑπονοθεύσας, καὶ ἐπὶ τῷδε τὴν Κόρινθον ληϊσάμενος, καὶ προῖων αἰεὶ τοῖς ληστεύμασιν, εἶτα καὶ ταῖς Ἀθήναις αὐταῖς προσήραξε μετὰ 10 πολεμικῶν νηῶν καὶ τὸν Ἰοσμὸν διελθόντος στρατεῖματος, ἀπίσι θαλλόμενος ὡς εὐμαρῶς κρατήσῃ τῆς ἀκροπόλεως, ἢ γοῦν ἐλεπόλεις ἐπιστήσας ὡς ἀπόλεμον θροήσῃ τὸ ἔνδον ἀπομαχόμενον. ἦν δ' ἀναπεμπάτων φρεσὶ καὶ εἰκαίως διαποσόμενος τὰ μὴ πέρας ὅλως δεξόμενα. ὁ γὰρ ἀρχιποίμην Ἀθη- 15 νῶν Μιχαὴλ ὁ Χωνιάτης (κασίγνητος οὗτος ἐμός, καὶ ἐμός ἐγκαλλωπίζομαι γὰρ τῇ ὁμογονίῃ, καὶ χαίρω κατ' αἶμα τῷ ἀνδρὶ συναπτόμενος, εἰ καὶ τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ λόγου κατὰ διάμετρον ἐκδιίσταμαι) τὸ οἰκεῖον λάχος ὄρων τῶν αὐτοῦ βουλῶν καὶ εὐχῶν ἐξεχόμενον, ἐπεὶ παρεμβαλόντα θεῶσαιο τὸν Σγουρόν, ἔγνω μετιέναι τοῦτον Θεοφιλῶς, εἰ πως ἐκείθεν ἀποστῆσαι δυνήσεται, μηδ' ἄλλως ἀσυνήθως ἔχοιτε

2. ἀπὸ τοῦ ναυπλίου B.

6. οἰδαινόμενος] ἐξογγούμενος B.

8. ὑπονοθεύσας] μετὰ κλεψίας λαβῶν B.

16. ὁ Χωνιάτης

om A.

mopylas insidias ei struxit. sed nullo forti edito facinore, ad solum conspectum Latinorum equitum territus Acrocorinthum confugit. Scurus hic Nauplio ortus aliquandiu vi magis quam voluntate popularium principatum tenuit a patre susceptum, ad cuius imitationem non sine sanguine imperavit. sed confusione rerum auctus, et turbulentis temporibus ut torrentes imbribus et turbidibus undae tactus, e parvo magnus extitit. Argos dolo, Corinthum latrocinio cepit; et grassando subinde progressus ipsas Athenas cum bellicis navibus et exercitu per Isthmum traducto est adortus, ea spe se arces facile potiturum, aut machinis adductis imbellem praesidium facile territurum. caeterum ea agitabat animo et frustra conabatur, quae ad exitum perducere non poterant. nam Athenarum summus pastor Michael Choniatas, frater meus (meus inquam: nam laudi mihi ducis cognationem eius, et ei me sanguine propinquum esse gaudeo, licet a virtute et eloquentia eius remotissimus), cum sui muneris esse intelligeret consilio et precibus rem publicam iuvare, Scari castris visis, pie cum eo agere instituit, an hominem, praesertim non

πρὸς αὐτόν, ἔς δὲ λόγους ἐηλυθότα πολλάκις. καὶ δὴ ὡς
 ἔξ ὑπερβείων τῆς πόλεως τοξεύει παραιήσεων βέλεμνα, καὶ
 τῇ ποιμαντικῇ σφενδόνη ἀκροβολίζεται διαφρεῖς θεόπλοκα
 ῥήματα. ἔστι δ' ὅπη καὶ ὡς ἔξ ἐλεπόλεων τῶν πατρικῶν
 Ἑσπευῶν πειρᾶται κατασεῖν τὸ ἐκείνου φρόνημα, μὴ δεῖν
 λέγων ἀπὸ Χριστοῦ καλούμενον καὶ Ῥωμαίοις συνεξεταζόμε-
 νον διὰ μάχης Ῥωμαίους χωρεῖν, εἴ μὴ πιστοῦται μόνος
 χεῖλεσι τὸ Χριστιανύμνον, ὡς ἐσθῆτι καὶ γλώττῃ τὸν Ῥωμαί- P. 39
 οῖς ὁμόφωνον, τῇ δὲ καρδίᾳ πόρρω πλάζοιτο τῶν καλουμένων
 10 ἀπὸ Χριστοῦ. τί δὲ καὶ ἔχων Ἀθηναίοις ἐπεγκαλεῖν τῇ Ἀτ-
 τικῇ ἑπιστρέψετε; τρεῖς μὲν γὰρ γείτοσιν Ἀργείοις εἶχεν ἄν-
 τι καὶ ἐπάγειν ὡς ὁμόροις αἰτίαμα, ποιοῦν ἀνεύθυνον ὁπωσ-
 δὴ τὴν ἐκείνων καταδρομὴν, ὡς ἄρα καὶ Κορινθίοις προσῆ-
 ψεν ἐνάγχος ἔγκλημα τὰς ταῦ ἀρχιποιέμενος Κορίνθου κατ'
 15 αὐτοῦ πολλάκις ἐπιβουλάς, ὁπόθεν καὶ τὸ Ναύπλιον στρα-
 τιαν Ῥωμαίων ἐπιδραμοῦσαν ἐώρακε καὶ νῆας ἐς αὐτὸ κατα-
 πλευσάσας πολεμικάς. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ αὐτός, ὡσπερ τοπι- V. 32
 κῶς ἀφροστήκασιν, οὕτω καὶ τοῦ ἔχειν πρῶγματα καὶ κατ'
 ἀλλήλων χωρεῖν φιλονείκως πλείστον ὅσον διεύρονται. τὰ B
 20 δὲ πρὸς τὸν ἱερέα τῆς πόλεως οὐδὲν ἔτι μὴ τὰ πάντα θεο-
 φιλῆ καὶ πνευματικῆ, εἶγε ὁ μὲν πατέρα καὶ ποιμένα τοῦτον
 ὀνομάζειν οὐδέ ποτε ἀπηγήατο, καὶ τὰ τῆς αὐτοῦ γλώττης
 ῥήματα, ὅσα καὶ γλυκὺ μελίκρον βλίττειν, ὠρεκτία διὰ

22. ὀνομάζειν] ἀτιμάζειν οὐκ ἀπ. A.

23. βλίττειν om A.

ignotum sed saepe collocutum, amovere posset. itaque ex urbe tan-
 quam superiore loco monitorum sagittas ei aculatur, et pastorali fun-
 da divina verba iacit. aliquando etiam spiritualibus minis tanquam
 arietibus animum illius sternere instituit. non enim decere eum qui
 Christianus sit et inter Romanos nomen suum profiteatur, Romanos
 bello petere, nisi forte solis labiis Christianum agat, ut et veste et
 lingua duntaxat Romanum, corde vero a Christianis sit remotissi-
 mus. quam vero causam habeat oppugnandi Athenas? nam Argivis
 ob vicinitatem posset forsitan aliquid crimini dare, quo illorum ex-
 pugnatio excusetur, quemadmodum et Corinthiis nuper archiepiscopi
 eorum crebras insidias obiecerit, unde Romanum exercitum Naupli-
 um accurrere et naves hostiles appellere viderit. Athenienses vero
 et ipsum, ut locis distent, ita nihil invicem habere negotii, et ab
 omni aemulatione remotos esse. cum urbis porro sacerdote nihil in-
 tercedere nisi pia et spiritualia commercia, quoniam hunc ipse pa-
 trem et pastorem appellare nunquam recusarit, et suavitate orationis
 eius magis afficiatur quam mellis dulcedine, eaque semper frui cu-
 piat, hic vero ipsum in spiritualium liberum numerum retulerit, ac

Nicetas Choniates.

παντός δρέπεσθαι, ὃ δὲ πῶσι τοῖς κατὰ πνεῦμα τὸν Σγουρὸν ἐνέγραφε. καὶ τοιοῦτος χροῖμενος ὄπλοις ἐπέβη παρ-
 τεῖτο τὸν ἄνδρα μεταχωρεῖν. ὃ δὲ τὸ δύνασθαι βιάζεσθαι
 πρόφασιν ἀπαραίτητον καὶ ἀπαρακάλυπτον προβαλλόμενος,
 καὶ τὸν καιρὸν ἐνάγων δρᾶν παντὶ τὸ πρὸς ἰσχύος δρᾶν ἐπε-
 βάλλοντα ὡς οἶα τῆς τῶν πόλεων πασῶν κορωνίδος τὰ τῶν
 ὄλων πασχούσης χεῖριστα, ἔτι δὲ καὶ τινα νεανίαν ἐκδοθήναι
 C οἱ πρὸς θάνατον πολὺς ἐνέκειτο ἐκζητῶν, ὃν ἄλλος μὲν καὶ
 μὴ αἰτησαμένη μετὰ περιχαρείας προὔδωκεν ἄν, σπέρμα ἄδι-
 κων καὶ ἄνομον κρίνων ὡς πολλοὺς παραίτιον ἀπωλείας, καὶ ἰο
 πᾶν ὃ τι χεῖριστον κατὰ τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος τῆς Ἀττικῆς
 καὶ χειρὶ καὶ γνώμῃ διαπραξάμενον· ὃ δὲ τὸν λαμπρὸν διω-
 κτην τῆς ἐνεγκούσης καὶ τῆς κατὰ πνεῦμα τιθηνῶ ἀκλήσιας
 ἑβριστήν καὶ ἐπίβουλον, καὶ τὴν χεῖρα κατ' αὐτοῦ πολλὰς
 ἐπλήσαντα, τοῖς φιλονιμένοις εὐαγγελικῶς ἐγγράφων καὶ παρ-
 15 πων ὡς πρόσφυγα, τὸν Σγουρὸν παρεβλέπετο. ὡς δ' ὅτε
 εἶχε καὶ πείθειν ταῖς σοφίαις ταύταις ὑποδημοσύνας ἐκίβη
 τὸν θηριώνημον, μᾶλλον μὲν οὖν καὶ κατ' ἀσπίδα κωφεύου-
 σαν ἔχοντι τὰ ὄτα πρὸς ταύτας ἑώρα βύοντα καὶ βέβη παρ-
 τοδῆνὰ τοῖς ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως ἀφιέντα, κατὰ τοῦ ἀνοσιούτου
 D καὶ αἰτίου τῶν φουμένων κακῶν ἅπαν ἀποτρόπαιον τραπέ-
 σθαι θεὸν ἰλασάμενος, τῶν τειχῶν ἄνωθεν κύκεινος ἀνθίστη-
 σι μηχανήματα, καὶ τοῖς τείχεσιν ἐφίστησι τὸ βάλλειν ἐπὶ

4. ἀπαραίτητον καὶ om A.
 Ἀττικῆς om A.

9. ἀδικων καὶ om A.

11. τῆς

huiusmodi armis usus Michael precabatur ut inde recederet. Scurus vero non dissimulanter praetendens se vim posse facere, et tempora intueri iubens, quae pro viribus quemque agere monerent, cum omnium urbiu[m] princeps afflictissima esset, denique postulabat ut quidam adolescens ad necem sibi dederetur. quem etsi alius aliquis etiam non petenti libentissime dederisset, ut semen iniquum et multis auctorem interitus, pessima quaeque et manu et consilio contra patriam machinari solitum, ille apertum patriae persecutorem et spiritualis nutricis ecclesiae violatorem et insidiatorem, cuius violentos comatus saepius et ipse expertus erat, in eorum numero habuit quos evangelice diligeret, neglectoque Scuro supplicem defendit. sed cum leonem illum sapientibus hisce monitis placare non posset, aspidis in morem ultro aures obturantem et omnis generis tela in arcem coicientem, orato deo ut in nefarium hominem et subnascentium malorum auctorem cladem omnem converteret, machinas et ipse in moenibus disponit, ibidemque sagittarios et funditores collocat. nam quid ille ad propulsandos hostes non effecisset, vir omni doctrina

χειρὸς δυνάμενον. καὶ τί γὰρ οὐκ ἂν διαπεπράχει τῶν πο-
λεμίων εἰς ἀποσόβησιν ἀνὴρ ἤκων διὰ πάσης σοφίας καὶ
παντοίαν μάθῃσιν λογικὴν ὡς οὐδεμίαν ἕτερος ἐπιών, ὅσαι τε
θυραταὶ καὶ ὅσαι ἡμέτεραι; εἰ δ' ἠβούλετο, εἶχεν ἂν καὶ
5 πῦρ ὕσειν ἐπ' ἀτασθάλους ἢ σφῆκας ἐπαφείναι τῷ στρατο-
πέδῳ, εἴτε τι ἕτερον ἐκείνοις δλέθριον αἰτήσασθαι θεόθεν καὶ
λήψεσθαι· οὐδὲ γὰρ ἂν τὸ θεῖον ἐβράδυνεν, εἰ χεῖρες ὑψώθη-
σαν ἐκεῖναι ἢ χεῖλη διήρθωσαν ἐκεῖνα πρὸς θεοῦ ἐπέκλησιν.
ἀπῆγε δ' αὐτὸν τοῦ τοιοῦτόν τι ὅλως διανοῆσαι τε καὶ δια-
10 πράξασθαι ὃ τοὺς υἱοὺς τῆς βροντῆς ἐπισχῶν τοῦ πῦρ ὑψόθεν P. 39a
κατενεγκεῖν ἐν τῷ εἰπεῖν „οὐκ οἶδατε ποίου ἐστὲ πνεύματος.”
(9) πρὸς οὖν τοιοῦτον ἀντίμαχον, οὕτω μὲν ἴδριν τῶν ἰα-
κτικῶν, οὕτω δὲ τὸν λόγον πολὺν, οὕτω δὲ τὴν ἀρετὴν ἀπα-
ράμιλλον, ὃ ἀντίπαλος Σγουρὸς ἀπειῶν, καὶ γνοὺς ὡς εἰκῆ
15 ταῖς τῆς ἀκροπόλεως ἡαγίαις διακρυτίττειται, τὸν θυμὸν ἐκρυ-
πίζει κατὰ τῆς πόλεως ἧς οὐκ ἔσχε χειρώσασθαι τὴν ἀκρό-
πολιν, καὶ δὴ τοῖς οἰκοπέδοις ἐνίησι πῦρ, καὶ προνομεύει
τῶν ζώων τὰ εἰς ζεύγλην καὶ δίαιταν ἐπιτηδεῖα. καὶ μεθ'
ἡμέρας ἐκείθεν ἀπαναστάς ταῖς Θήβαις προσβάλλει ταῖς ἑπτα-
20 πύλοις. καὶ ταύτας ὡς ἔξ ἐφόδον παραστησάμενος ἐπιτείνει
πρὸς τὰ πρόσω τὸ πρόθυμον. οὐκοῦν Θερμοπύλας διῶν καὶ
τὴν Οἰτὴν ὑπερκαταβάς εἰς Λάρισσαν ἔξεισι καὶ τῷ βασιλεῖ B
Ἀλεξίῳ συγγίνεται (οὗτος γὰρ τῶν τοῦ βορρῶ πλευρῶν κα-
τασφραγεὶς καὶ τῆς ἐν πόλεσιν ἀρχούσης ἐσφαιρισθεὶς τοῖς

22. ὑποκαταβάς Α.

sacrarum et profanarum litterarum perpolitus summaque facundia
ornatus? qui si voluisset, igni pluere super temerarios aut crabrones
in exercitum immittere potuisset, aut aliquid aliud eis perniciosum
divinitus impetrare. neque enim cunctatus esset deus, si manus ille
sustulisset aut labia ad invocationem numinis aperuisset. sed a tali
vel cogitatione, nedum facto, eum abduxit is qui filios tonitru
compescuit, ne ignem caelo elicerent, cum diceret „an nescitis cuius
spiritus situs?” (9) Scurus autem desperata victoria adversarii
acie instruendae tam periti, tam disertī, tam incomparabili virtute
praediti, et irrita oppugnatione rupium arcis intellecta, iram suam
contra eam urbem extimulat cuius arcem expugnare non poterat, vil-
las incendit, greges armentaue rapit. et post dies aliquot soluta
obsidione Thebas oppugnat; quibus primo impetu captis, ulterius
contendit, ac Thermopylis superatis per Oetam montem descendendo
Larissae cum Alexio imperatore se coniungit. is enim a Septentriona-
libus lateribus avulsus et urbe imperatrice excussus in Thessalica

Θετιλοῖς παρέβαλε Τέμπεσιν), ἐπὶ δὲ καὶ τῆς ἐκείνου θυγατρὸς Εὐδοκίας εὐνέτης γίνεται. αὕτη δὲ Στεφάνῳ συναφθεῖσα πρότερον τῷ ἀρχηγῶντι τῶν Τριβαλλῶν παρὰ μὲν ἐκείνου ἐμβριθῶς ἀποπέμπεται, τὸ δὲ Βυζάντιον κατεληφυσῖα εἰς γυναῖκα ἄγεται ὕστερον μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς πό-
 5 324 λω; καὶ τὴν ἐκ ταύτης ἀπονόστησιν Ἀλεξίῳ τῷ Δούκα, ὃς ἐπωνομιάζετο Μοιρτζουφλος καὶ τὰ σκήπτρα τῶν Ῥωμαίων λοῖσθος ἐνεχειρίσαστο. πλὴν οὐδ' οὗτος ὁ Δούκας ἕως γῆρας
 C καὶ πρεσβείου τῇ Εὐδοκίᾳ συνώκησεν· ὁ γὰρ ταύτης πατήρ Ἀλέξιος, οὐκ οἶδ' ὅ τι παθῶν, σὺν δόλῳ τὸν ἄνδρα συνεί-
 10 ληψε καὶ κυκῶς ἐς τὰς κόρας διέθετο, πλάνης πλάνητα μισῶν κομιδῇ καὶ φρυγᾶς βασιλείας τῷ ἀποπεσόντι ταύτης ἀντικαθήμενος. μετ' οὐ πολὺν δὲ τινα χρόνον τῆς πηρώσεως εἰς χεῖρας ἐμπεσῶν τῶν Λατίνων ὁ Δούκας εἰς τὸ Βυζάντιον ἀνακομίζεται, καὶ ὑπὸ δίκην ἀχθεῖς ὡς τὸν ἑαυτοῦ κύριον
 15 καὶ βασιλέα συνειληφῶς καὶ τοῦ ζῆν ἐξυγαγῶν δι' ἀγχόνης ἀπελογήσατο μὲν ἐκείνον προδότην τῆς πατρίδος ὀφθῆναι καὶ ἀξίως τὰ εἰκότα παθεῖν, μὴ μόνῳ δὲ οἱ ταῦτα διαπραχθῆναι ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅσοι κατ' οἰκείωσιν καὶ γένος ἐκείνου σμυγήπτοντο. οἱ δὲ μὴ προσσχόντες οἷς εἶρηκεν, οὔτε μὴ οἷς
 D ἔτι ὠδινεν εἰπεῖν τὰς ἀκοὰς ὀπισσονοῦν ὑποσχόντες, καταψηφίζονται θάνατον τοῦ ἀνδρὸς καινότηρόν τε καὶ βιαιότατον. εἰς γὰρ τὸν ἐν τῷ Ταύρῳ ἰστάμενον ἔψιτενῇ κίονα τοῦτον ἀνεγκόντες βάλλουσιν ἐκεῖθεν κάτω· ὁ δ' ἐπὶ πόδας μέγρι

17. ἀπελογήσατο A.

24. ἐπὶ πόδας] θρηδισ B.

Tempe pervenerat. ac filiam illius Eudociam uxorem ducit, quae prius Stephano Triballorum duci nupta, ab eoque repudiata et Byzantium reversa, post captam urbem et desertam Alexio Ducae cognomento Murzuflo, qui Romanum imperium postremus invasit, nupserat. sed ne is quidem illam ad senectutem usque tenuit. nam Eudociae pater Alexius, haud scio qua re impulsus, dolo eum comprehensum luminibus orbavit, erro erronei infestissimus, et imperio deiectum sinilli calamitate conflictato inimicissimus. neque multo post excaecationem a Latinis comprehensus Ducas Byzantium reducitur, et ob dominum et imperatorem suum comprehensum et laqueo enectum in iudicium adductus, pro sui defensione attulit illum patriae proditorem extitisse et dignas suo scelere dedisse poenas. neque se unum id fecisse, sed et reliquos illius cognatos. verum illi sprete eius oratione, et iis quae adiungere cupiebat plane repudiatis, capitis hominem condemnant, novo et violentissimo supplicii genere. ~~nam~~ in altissimam columnam, quae in Tauro stat, perductum praecipiti-

τινός κατιών, εἶτα ἀνατραπείς κατωκίρα καὶ μετὰ βραχὺ
 καταρραγείς δόχμιος διέρρηξεν οἰκτρότατα τὴν ψυχὴν. τῇ
 γαῦν Εὐδοκίᾳ συναφθεὶς ὁ Σγουρός τοῦ μαρκεσίου τῇ Ἑλλά-
 δι προσάγοντος αὐτός, ὡς μικρῶ πρόουθεν εἰρήκειν, τὸ ἐν
 5 Θερμοπύλαις ἐτήρει τέναγος καὶ τὸ ἐπικηρούμενον ταύταις
 σκίοεν ὄρος καὶ ὑψικόρυμβον καὶ τὰλλ' ὅπῃσι τὴν Ἑλλάδα
 δυσπρόσοδον τίθεισιν. ἀλλὰ καὶ οὕτω κατὰ πῦσαν εὐμάριαν
 οἱ ἐκεῖσε τῇ μαρκεσίῳ ὑπέκλυτον ἀγενεὲ καὶ καταβεβλημένῳ
 φρονήματι καὶ προσχωρεῖν αἰεὶ πως ἐγνωκοτὶ τοῖς κρείττοσι, P. 393
 10 καὶ ταῦτα μὴ στρατιᾶν ἄγοντι μυριάριθμον μηδὲ συμβαίνου-
 σαν ταῖς γνώμαις, ἀλλ' ἀσύμφωνον ἐν πλείστοις ὡς ἐκ πό-
 λεων ἡλισμένην πολλῶν. ἐλάσας δὲ κατὰ τὴν Βοιωτίαν αὐ-
 τήν, ὡς οὐδὲ τις ἐπανήκων οἴκαδε χρόνιος, ὑπὸ τῶν Κα-
 δμείων ἁσμένως προσδέχεται. προῖων δὲ κρατεῖ καὶ τῆς Ἰα-
 15 τικῆς, καὶ τῇ ἀκροπόλει φρουρὰν ἐγκαθίστησιν. εἶχε δὲ ἑ
 προεδρεύων ἱερατικῶς τῆς πόλεως, ὡσπερ Σγουρὸν πρότερον,
 οὕτω καὶ τότε μαρκεσίον ἀποπέμψασθαι· μὴ εἶναι δὲ δοκι-
 μάζων καιρὸν ἀντιστάσεως, ὅλα τῆς τῶν ὄλων βασιλίδος ἀλού-
 σης, τῆς δ' ἐσπερίου καὶ εἰσίας ὑπὸ Ῥωμαίους λήξεως τὴν
 20 σκιὰν ὑπιούσης τοῦ Λατινικοῦ δόρατος, ἀναιμωτὶ τοῦ ἐρῆ-
 μπος ἐπεξίσταται. ἐπὶ πᾶσι δ' οὐδ' Εὐβοία γενναῖον βλέ-
 πει τι καὶ ἐλευθέρων, ἀλλὰ καὶ αὕτη χεῖρα προτείνει, καὶ

5. ἐπικρ. ἐν ταύτοις ὄρος τὸ δασὺ καὶ ὑψηλόν Β. 11. ὡς
 ἐκ] καθότι ἦσαν ἀπὸ διαφόρων πόλεων περιουράγματα Β.
 20. ἐπιούσης Α.

tant. Is vero aliquandiu in pedes descendens, deinde in caput sub-
 versus et humi allisus miserabiliter interiit. Scurus autem ducta
 Eudocia, marchione in Graeciam transituro, ut paulo ante dixi,
 Thermopylarum angustias et altum montem eis imminentem, caete-
 raque loca quae Graeciae aditum intercludunt, accurate custodiebat.
 verum nihilominus ille iis locis facillime potitus est ob nostrorum
 ignaviam ac degeneres abiectosque animos, subinde potentiores cole-
 re volentium; idque cum non magnum adduceret exercitum nec in-
 ter se consentientem, sed plerisque in rebus, quippe ex multis ur-
 bibus collectum, dissidentem. et cum ipsam Boeotiam invaderet,
 tam cupide susceptus est quam quisquam qui ex longinqua et diu-
 terna peregrinatione domum revertitur. progressus etiam Attica potit-
 tur, et arcis praesidium imponit. cum autem idem archiepiscopus, ut pri-
 dem Scurum, ita et tunc marchionem propulsare posset, tamen tempus
 a resistendo alienum esse ratus, quippe urbe imperatrice expugnata
 et tam Orientalibus quam Occidentalibus provinciis Latinae hastae
 umbram subeuntibus, citra dimicationem munitione cedit. postremo

τοῦ παλιροθίου πορθμοῦ ταχύτερον μεθυρμύζεται, καὶ ὑπε-
 στρώνουσι τὴν διαβάθραν εὐρωτέραν τοῦ Εὐρίπου στρατι-
 ματι, καὶ φρουρίον ὄρα δομηθὲν ἐκ' αὐτῆ γε δὴ τῆ πορ-
 θμῆ καὶ στρατιὰν ἰζάνουσαν ἐνδοθεν πρὸς τὸ ἀνάσθρον ἀνα-
 στοιβάσουσαν δῆπουθεν τὰ τῶν Εὐβοέων ἀγχίστροφα δια-
 βούλια καὶ τὸ τῆς γνώμης παλμβολον ἐπισχίσουσαν. ἀλλὰ
 τί; προφθάνει μου τῶν λόγων τὸ βάρβαρον, καὶ τοῦ πτεροῦ
 τῆς ἱστορίας ταχυπετέστερον φέρεται, καὶ οὐδέ ποι ὡς ἀν-
 τίξον ἐπέχεται. ἡ μὲν γὰρ εἶτι προνομεῖον αὐτὸ τὰς Θῆβας
 καὶ χειροῦμενον Ἀθήνας, τῆς δ' Εὐβοίας ἐπιβαίνον διεξίσει 10
 τὸ δέ, ὡς μὴ πεζαίτερον ὄν ἀλλὰ πτηνὸν καὶ ἀέριον, ὑπερ-
 πτὰν τὴν ἱστορίαν χωρεῖ πρὸς Ἴσθμόν, τροποῦται τὸ πρὸ
 Ἴσθμοῦ προσεδρεῦον Ῥωμαϊκόν, πρόεισιν εἰς πόλιν πρὸς
 Ἴσθμῷ κειμένην καὶ πάλαι ἄφνειὸν τὴν Κόρινθον, μεδίσιτα
 τὰ πρὸς Ἄργος, περιπατταίνει τοὺς Λάκωνας, ἐς Ἀχαιοὺς 15
 ἄνθεν προσβάλλει, ἐκ τοῦδε τὴν Μεθώνην μετέρχεται καὶ
 ὄρα πρὸς Πύλον τὴν πατρίδα Νέστορος, οἶμαι δ' ὡς Ἀλφειῶ
 V. 323 ἐπιστὰν ἀρύσεται τοῦ ρεῖθρου καὶ λούσεται, καὶ μνήμην λήψε-
 ται παλαιοῦ χαρίεντος διηγήματος, καὶ μαθὼν τὸν ποταμὸν
 τῆς Ἀρεθούσης ὑγραινόμενον ἔρωτι, Σικελικῆς πηγῆς καὶ 20
 D παιδῆς Ἰταλῶν ποτιζούσης, δέδια μὴ καὶ αὐτὸ τυραννῆσαι
 τὸ ὕδωρ γράψει καθ' ὑγρῶν καὶ δι' Ἀλφειοῦ τοῖς ἐκ τοῦ γέ-
 νους ἐκεῖσε διασαφήσειε τὰ καθ' Ἑλλήνων ἀνδραγαθήματα.

4. ἀνασπιβάζουσαν vel ἀναστοιβάζουσαν APW. 21. δέδια APW.

Euboea quoque, ommissa defensione, supplices ad marchionem manus tendit, et exercitui Euripo concitatiore pontem substernit; et in ipso freto castellum aedificatum, in eoque sedentem exercitum cernit, a quo mutabiles insularium animi et callida consilia a defectione coercentur. sed quid meam orationem barbari antevertunt et historiae cursum occupant, nec ab ullo adversario detinentur? nam haec, ut Thebis spoliata et Athenis occupatis in Euboeam transierint, adhuc refert; illi vero, non ut pedites sed ut aëriae volucres, alii supra historiam evecti, ad Isthmum tendunt, oppositum ibi Romanum exercitum profligant, urbem in Isthmo sitam locupletem olim Corinthus intrant. unde Argos transeunt; Laconiam pervagati impetum in Achaiam faciunt. inde Methonem petunt; ad Pylum Nestoris patriam contendunt. ad Alpheum etiam accessuros arbitror, ex eoque potos et lotos veterem iucundam fabulam audituros, fluvium eum Arethuseae fontis Siculi, quem Italarum filii bibunt, amore liquescentem vereri ne suae aquae successus Latinorum et res quas contra Graecos gesserint inscriptas ad populares eorum perfere cogatur. verum, a Graeco fluvio Alpheo, latex per calcaream manans potabilis, rei

ἄλλ' ὡς Ἑλλην ποταμὲ Ἀλφειέ, θεῦμα ῥέον δι' ἄλμης πότι-
 μιον, ξενίζον ἄκουσμα, ἐμπύρευμα ἔρωτος, μὴ δὴ τὰ Ἑλλή-
 νια δυσπραγίματα τοῖς ἐν Σικελίᾳ βαρβύροις διατρανώ-
 σεως, μηδ' ἐκλυστα θεΐης ὅσα οἱ ἐκ σφῶν ἐπιστρατεύσαν-
 5 τες Ἑλλησι καθ' Ἑλλήνων ἐμειγαλοῦρησαν, ἵνα μὴ χοροὶ
 σιῶσι καὶ παιᾶνες ἄσθῶσι καὶ πλείους κατάρωσιν οἱ διά-
 φοροὶ. βραχὺ τι ἐπίμεινον· ἄλλοπρῶσᾶλλος ἢ μάχη, πετ-
 τευτὰ τὰ ἀνθρώπινα, καὶ νίκη ἐπαμειβεται ἄνδρας. οὐδ'
 Ἀλεξάνδρῳ φασὶ τὰ ἐπὶ πῦσιν ἀπρόσκοπα, οὐδ' ἀδιύπτωτος
 10 ἢ τύχη παράπαν τοῦ Καίσαρος. καὶ πρὸς αὐτῆς τῆς Ἀρε- P. 394
 θούσης τῶν ἀνεπίρων ἄλμης φιλοτήτων καὶ τοῦ ἐρωτιόεντος
 νάματος. ἄλλ' εἶεν. ὁ δὲ δὴ Σγουρός ἐπὶ τούτοις ἠπορηκώς,
 καὶ τὸ Ἄργος ὄρῶν ἐχόμενον καὶ τὰς περιδικίδας πόλεις συν-
 ειλημμένας, ὡς ἐς ἄντρον λάσιος θῆρ ἢ ὡς ὕψις ἐρπυστήs
 15 εἰς χειᾶν συσπειρᾶται τὸν Ἀκροκόρινθον· ὁ δὲ ἐστὶν ἢ τῆs
 πάλαι πόλεως Κορίνθου ἀκρόπολις, ἐπ' ἀνάπτους ὄρους κει-
 μένη καὶ δυσάλωτος τοῖς προσβάλλουσιν. ἀποκρουσθεῖς τοί-
 νυν τοῦ Ἀκροκορίνθου μαρθέσιος, ἀλλὰ μηδὲ τὴν εἰς τὸ Ναύ-
 πλιον πάροδον ῥαδίαν θεώμενος διὰ τὴν τῶν ἐρρυμάτων ἐχν-
 20 ρότητα καὶ τὴν τῶν ἀπομαχομένων ἰσχυρότητα, χρονοτριβεῖν
 ἐφ' ἑκατέροις προτίθησιν, ἐς δὲ τὸν Ἀκροκόρινθον καὶ φρού- B
 ριον ἀντίθετον ἀνίστησιν, ἣ μάλιστα ὁ χῶρος ἐπίμαχος κα-
 τεφαίνεται.

2. ἐμπύρευμα] φλόξ ἀγάπης καὶ ἀναψις B. 8. καὶ νίκη]
 οὐδὲ ἢ νίκη αἰε ποτε αὖξει B. 15. εἰς χειᾶν] εἰσέρχεται εἰς
 τὴν αὐτοῦ φωλεᾶν B.

auditu mira, amoris incendium, cave Graecorum calamitates Siculis
 barbaris explices, aut commemores quantas res populares eorum con-
 tra Graecos gesserint, ne choreae ducantur, ne paeanes cantentur,
 ne plures hostes appellent. paulisper expecta. multae sunt belli vi-
 ces; tesserae instar voluntur res mortalium. nunc his nunc illis fa-
 vet victoria; ne Alexandro quidem ferunt omnia successisse ex sen-
 tentia, nec Caesaris fortuna caruit offensionibus. per ipsam Arethu-
 sam te obtestor, per amicitiam a salsedine intactam, per amatorium
 laticem. sed ut ad institutum redeam, Scurus his cladibus fractus,
 cum Argos et finitima oppida occupata esse cerneret, in Acrocorintho
 ut hirsuta bestia in antro aut ut draco in spelunca se abdit; quae
 veteris Corinthi arx est, in arduo monte sita, fere inexpugnabilis.
 quare marchio inde repulsus, cum Nauplium quoque haud facile
 expugnari posse cerneret ob castellorum munitionem, et defensorum
 constantiam, obsidionem utriusque loci ducere instituit; et ex ad-
 verso Acrocorinthi castellum aedificat, qua maxime oppugnari posse
 videbatur.

Ἦν ἂν οὖν τῶν Ῥωμαίων Ἀσιανά τε καὶ ἐσπέρια ἔρη
 μηδὲ τελείου ἔτους παριππευκότες τοῖς Λατινικοῖς ἀπαξάπασσι
 γένεσι δουλοπρεπῶς ὑποκύναντα (ἤδη γὰρ καὶ ὁ εἰς βασιλεὺς
 χρισθεὶς Βαλδουίνος κατὰ Νικαίας καὶ Προύσης τὸ ἔργον
 διαγοινησασθαι προύθετο), εἰ μὴ γε ὁ βουλαὺς ἀθετῶν κῦ-5
 ριος, καὶ διασκορπίζων ἔδνη τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα, δι-
 λαβεν ἡμῶς εἰς τέλος ἐκλείποντας. ὁ γὰρ δὴ φυχὰς βασι-
 λεὺς εἰς ὄψιν τῷ μαρκεσίῳ ἐλθὼν ἄρτου μετρεῖτοῦ καὶ κω-
 τύλης κεράσματος τὰ τῆς βασιλείας ἀνταλλάττεται σύμβολα,
 καὶ εἰς χῶρον τῆ τύχη φερώνυμον (Ἄλμυρός ὁ χῶρος κελή-10
 Σκεταί) τὰς διατριβὰς τελείων ἀκπέμπεται σὺν Εὐφροσύνῃ τῇ
 ἑμμενέντιδι. (10) οἱ τῷ βασιλεὶ τοῖνον συναποδράντες Ῥω-
 μαῖοι (ἦσαν δὲ τούτων οἱ πλείους ἐπίσημοι τὸ γένος καὶ οὗτοι
 ἄδοξοι τὰ πρὸς πόλεμον, καὶ πατρίδας τὰς ἐν Θράκη πόλεις
 ἀρχοῦντες) ἤθελον συνεῖναι καὶ οὗτοι τῷ μαρκεσίῳ καὶ τὰ 15
 δυνατὰ ὑποουργεῖν· ὁ δὲ μὴ χρεῖαν φάμενος ἔχειν Ῥωμαίων
 στρατιωτῶν οὕτως αὐτοὺς ἀπεπέμψατο. τῷ βασιλεὶ δ' ἔπειτα
 Βαλδουίνῳ περὶ τοῦ προσδεχθῆναι οἱ προτείνουσι δέησιν. ὡς
 δ' ἦσαν, ὃ φασι, καὶ πάλιν κενὴν ἄδοντες, τῷ Ἰωάννῃ προσ-
 ἤεσαν, ὃς τραφεὶς ἐν τῷ Ἄλμῳ καὶ γεννηθεὶς μικροῦ πάσων 20
 ὄργῃ ὑπὸ Ῥωμαίους ἐσπέριον ἐπικράτειαν διέφθειρε καὶ ἠφά-
 νισε πολέμοις ἀπολικμῶν, Σκυθικαῖς ἐφόδοις ἐξερρημῶν καὶ
 πολυτρόποις ἐκτριβῶν κακώσεσιν. ὁ δὲ τούτους ἀσμένως προσ-

4. κατὰ] ἀπὸ (ἐπί?) τῆς νικαίας καὶ τῆς προύσης ἐξήρχετο B.
 8. ἄρτον APW.

Ita Romanorum Asiani et Occidentales fines omnes, nondum in-
 tegro anno elapso, Latinarum gentium armis serviliter cessissent
 (iam enim designatus imperator Balduinus etiam Nicæam et Prusam
 oppugnare instituerat), nisi dominus, qui consilia irrita facit et gen-
 tes belli studiosas dissipat, nostri defensionem iam prorsus deficien-
 tium suscepisset. nam profugus imperator ad marchionem profectus
 pania et vini demenso imperii insignia commutat, cum Euphrosyna
 coniuge in locum nomine Halmyrum (hoc est salsuginosum) fortunae
 suae respondentem habitatum missus. (10) Romani autem qui cum im-
 peratore aufugerant, quorum plerique nobiles, bello non obscuro et Thra-
 cibus urbibus orti erant, cum marchione degere eique pro virili ope-
 ram navare voluerunt. ab eo vero dimissi (negabat enim sibi Roma-
 na militibus esse opus) eadem de re Balduino imperatori supplica-
 runt, ibi quoque repulsam cum tulissent, ad Iohannem se conferant,
 qui in monte Haema natus et educatus fere omnem Romanam ditio-
 nem, qua Occidentem spectat, bellis vastabat et delobat, Scythicis
 incursionibus desolabat, et multiplici vexatione conterebat, in qua

δέχεται· ἦν γὰρ τὸ τῶν Λατίνων ἀγέρωχον φρόνημα ὑφο-
 ρώμενος καὶ τὴν τούτων λόγῃν ὡς φλογερὴν ῥομφαίαν ὑπο-
 βλεπόμενος, ἐπεὶ καὶ περὶ φιλίας στείλας πρόσβεις οὐχ ὡς
 βασιλεὺς φίλοις ἀλλ' ὡς ὑπηρετῆς δεσπόταις προσδιαλέγε-
 5 σθαι σφίσι ἐν τοῖς πρὸς αὐτοὺς ἐπετίττετο γράμμασιν, ἧ V. 324
 μὴ ἀπεκδέχεσθαι σφῶς κατ' αὐτοῦ τὰ ὄπλα βραστάζοντας καὶ
 κείροντας κατ' εὐπέτειαν τὴν Μυσίαν, ἦν μὴ δέον καρποῦ-
 ται τοῖς κυρίοις Ῥωμαίοις ἐπαναστάς, κάκενον εἰς τὴν προ-
 10 τέραν τύχην ἐπαναλύοντας. διαφίησι τοίνυν ἐς τὰς πατρι-
 δας ἐπανιέναι τοὺς ἐπήλυδας αὐτῶ Ῥωμαίους ὁ Ἰωάννης,
 καὶ δρᾶν ὃ δύνανται κακὸν τοὺς Λατίνους μετ' εὐμεθόδων P. 325
 τῶν ἐγχειρήσεων, ἕως τὰ κατ' αὐτοὺς ἐπὶ τῷ κρείττον ἐκεῖνος
 διάδοιτο. ἐπανηκότες οὖν ἐς τὰ σφέτερα τὰς τῶν Θρακῶν
 καὶ Μακεδόνων πόλεις διαφιστῶσι, συναιρομένων σφίσι τῶν
 15 Βλάχων. πλείστοι γοῦν ἐντεῦθεν τῶν τὰς πόλεις διανεμημέ-
 των Λατίνων ἐς αὐτὸ ζημιοῦνται τὸ ζῆν, οἱ δὲ φυγάδες ἐς
 Βυζάντιον ἐπανήκουσιν. ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν Αἰδυμοτοίχῃ δια-
 χειρίζονται, καὶ οἱ ἐν Ὀρεσιάδι μετανάσται γίνονται. καὶ
 τοῦτο τὸ ἔργον ἐλευθεροὶ μὲν τὴν ἑω Λατίνων παρὰ πᾶσαν
 20 δόκῃσιν, ἐπανηκόντων εἰς τὸν κατ' ἐσπέραν πόλεμον, ἐκκρούει

1. ἦν γὰρ] ἐννοιδεῖτο γὰρ πάντοτε διὰ τοὺς φράγγους, καὶ
 ἐφοβεῖτο τὰ αὐτῶν κοντάρια ὡς φλογερὸν πῦρ. ἴδεν καὶ πρὸς
 αὐτοὺς ἀποκρισιαρίους ἐπέμψεν περὶ εἰρήνης καὶ φιλίας. οἱ δὲ
 ἀντίγραψαν αὐτῷ οὐχ ὡς περ βασιλεῖα φίλον αὐτοῦ γράψων,
 ἀλλ' ὡς αὐθέντης δοῦλον αὐτοῦ, καὶ ἄριζεν αὐτὸν σφίσι τὰ
 ἄρματα καὶ τὴ βασιλεία ὑποπείσειν, εἰ δὲ μὴ, κατ' αὐτοῦ μί-
 λωσιν ἐστρατεύσαι καὶ ἀποκαταστήσαι αὐτὸν δοῦλον τῆς βα-
 σιλείας, καθὼς ἦν καὶ πρότερον. B.

Latinorum ferociam suspectam habebat eorumque hastam ut Romaeam romphaeam reformidabat, libenter eos suscepit. qua de causa cum legatos de amicitia inuenda ad Latinos misisset, per litteras cum eis non ut rex cum amicis sed ut servus cum dominis colloqui iubebatur: alioqui se arma illi illaturos et Mysiam facile vastaturos, quam contra officium et per seditionem spretis Romanis occupasset; eumque ad pristinam fortunam redacturos. proinde Romanos ad se profugos Iohannes in patriam quemque suam abire iubet, et callidis aggressionibus Latinis nocere quantum possit, donec ipse fortunis illorum consulat. igitur ad sua reversi Macedonum et Thracum urbes, Blachis adiutantibus, ad defectionem impellunt. unde plurimi Latinorum, quibus eae urbes obveniant, iugulantur; alii Byzantium extorres redeunt. occiduntur et ii qui Didymotichi erant; et qui Orestadem tenebant, eiiciuntur. id facinus Orientem Latinorum bello praeter expectationem liberat, ad Occidentem redou-

δὲ τοῦ ἄγαν καὶ πρὸς βραχὺ μετριόφρονος τίθησι τοὺς κα-
 Β τωσχόντας τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ Πέλοπος ἔδαφος. καὶ ἵνα καθ'
 εἰρημὸν τῷ λέγειν δοίημεν ὅποσα ἐνθένδε ζυμβέβηκε, Ῥωμαῖοι
 μὲν τὴν ἐξ Ἀδριανοῦ τὴν κλησιν λαχοῦσαν καὶ γε τὸ Ἀδυ-
 μότοιχον κρατοῦντες κατὰ χώραν ἔμενον, οὐ μικρὰν ἀπὸ 5
 τῶν Βλάχων σύναρσιν ἔχοντες· ὁ δὲ γε Ἰωάννης τὰς οἰ-
 κείας τάξεις καὶ τὸ ἐκ Σκυθῶν ἐπίκουρον ἐπαγόμενος, μηδ'
 ἀριθμῷ σχεδὸν ὑποκλιπτον, λεληθῆναι τὰ πολλὰ τοὺς Λατί-
 νους ἐτίθει διὰ σπουδῆς. ὡς δ' εἶχε τὴν τῶν Ῥωμαίων ἐνω-
 τισιάμενος ἐπανάστασιν ὃ τε βασιλεὺς Βαλδουῖνος καὶ ἡ τῶν 10
 ἄλλων ἀρχηγῶν τριττὺς (ὃ γὰρ δὴ κόμης τοῦ ἁγίου Παύλου
 ἀπεργόνοι θανάτῳ, καὶ τέθνηκεν κατὰ τὴν μονὴν τῶν Μαγ-
 C γάνων ἐν τῷ τῆς σεβαστῆς τῆς Σκληραίνης μνήματι), ἐκ μὲν
 τοῦ αὐτίκα στέλλεται στρατιὰ τὰς πόλεις μετελευσομένη τὰς
 ἀποστάσας. Βιζύη μὲν οὖν καὶ Τζουφρουλὸς ἐπανήλθοσαν 15
 καὶ ὡς πρώην ὑπέκλυτον τὴν δὲ πολιοθεῖσαν Ἀρκαδίῃ κε-
 τρωθεῖσαν εὖρον τοῦ ἐν πλοῦτι καὶ δόξῃ λεῷ. νυκτὸς δ' ἐπι-
 θεμένων σφίσι Ῥωμαίων, οἷς ἡ πόλις ἦδε πατρίς καὶ οἱ
 στυγεροὶ στυγροὶ στυγροὶ ἐπίκουροι, πρῶτον μὲν ἠσύχασαν ἐν
 ὄπλοις γενόμενοι, καὶ πρὸς φρουρὰν τὰ τεῖχη διείλοντο· 20
 ὑποφανούσης δὲ τῆς ἑῶ Ῥωμαίους κατασκευάμενοι μῆτε πα-

7. τὸ ἐκ Σκ.] τὴν τῶν κομῶνων συμμαχίαν Β. 8. λεληθῆναι] μετὰ κλειψίας ἐδοκίμαζε τοὺς φράγγους πολεμῆσαι Β. 16. τὴν δὲ πολιοθ.] τὴν δὲ γε ἀρκαδιούπολιν ἐρημον εὐρόντες ἀπὸ τε τοῦ τοπικοῦ λαοῦ καὶ τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς δόξης αὐτῆς μόνον δὲ ἐν ταύτῃ ἠῤῥίσκοντο οἱ διὰ νυκτὸς εἰσελθόντες Ῥωμαῖοι, οἵτινες πατρίδα ταύτην εἶχον τὴν πόλιν, φέροντες καὶ συμμαχίαν πρὸς βοήθειαν αὐτῶν, ἵνα τὸ κάστρον φυλάξωσι. καὶ διεμερίσθησαν εἰς τὰ τοῦ κάστρου τεῖχη φυλάττειν αὐτό. Β. 18. οἷ] οἷς ΔΡW.

tium; et eos etiam qui Graeciam et Peloponnesum occuparant, re-
 pressa superbia paulo modestiores facit. et ut ea quae hinc accide-
 runt ordine referamus, Romani qui Adrianopolim et Didymotichum
 tenebant, non parvis Blachorum freti auxillis ibi manebant. Iohannes
 vero, qui suas copias et auxilia Scytharum pene maiora numero ad-
 ducebat, operam dabat ut Latinos lateret. ut autem motum Roma-
 norum Balduinus et reliqui tres duces audiverunt (nam comes sancti
 Pauli defunctus in Manganio monasterio et Scleraenae Augustae mo-
 nimento sepultus erat), statim exercitum mittunt contra urbes quae
 defecerant. ac Byzia quidem et Zurulus statim sub iugum redierant.
 Arcadiopolim vero locupletibus et nobilibus civibus vacuam soli Ro-
 mani noctu ingressi, quibus urbs ea patria erat, tenebant, auxiliis
 etiam ad eam tuendam addactis et in moenia distributis. cum dilu-

ρατάζει μήτε μὴν μεθόδοις χωρόμενος στρατηγικαῖς, ἀλλ'
 οὐδ' ἐς ἀκρίβειαν ὠπλισμένους, συντεταγμένην τὴν δύναμιν
 ὡς ἐς μάχην ἐξάγειν ἐγνώκεσαν. ὡς δ' ἀπήντων αὐτοῖς Ῥω- D
 μαῖοι μετὰ θάρσους τοῖς τείχεσιν ἐπεγχοίπτοτες (ῥοντο γὰρ
 5 Δειλίαν τὴν τῶν Λατίνων ἀσφάλειαν), διεκχέονται τῶν πυλῶν
 καὶ σφισι συμπλέκονται, καὶ πρὸς μικρὸν ἀντισχόντες Ῥω-
 μαῖοι τρέπονται, καὶ γίνεται τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐλεινὸν καὶ
 οἰκτιστον θέαμα· μηδενὸς γὰρ λαβόντες οἱ Λατῖνοι φειδῶ,
 κατὰ δὲ πάντων τῷ ξίφει χρῆσάμενοι, τὴν γῆν ἐπίαναν αἰ-
 10 μασι, καὶ τῶν πεσόντων οὐδεὶς ὀσίας τετύχηκε. ταυτὶ μὲν
 οὖν ἢ προεξιοῦσα δέδρακε στρατιά· οὐδὲ γὰρ περαιτέρω
 χωρεῖν τετόρηκε, Ῥωμαίων μὲν καὶ Βλάχων μετὰ μοίρας
 Σκυδικῆς περιμόντων, τῶν δ' ἄλλων ἐς τὴν Ἀδριανοῦ συν-
 δραμόντων ὡς εἰς σῶζον κρησφύγετον. κατὰ δέ γε μῆνα
 15 τὸν Μάρτιον ἐξεῖσιν ὁ βασιλεὺς Βαλδουῖνος καὶ ὁ Πλῆξ κό-
 μης Δολοῖκος, ἐπὶ δ' αὐτοῖς ὁ δούξ Βενετίας Ἐρικός Δάν-
 δουλος, μετὰ τῶν οἰκείων ἕκαστος τάξεων. ἀμέλει καὶ κα-
 τεληφότες τὴν Ἀδριανοῦ, καὶ βαλόντες ἐκεῖσε πη στρατήγιον P. 396
 ἐς ὅσον μὴ εἶναι βέλους ἐντός, τῇ ὑστεραίᾳ τὰς δυνάμεις
 20 προσῆγον τῷ τείχει καὶ ἴστων τὰς μηχανάς. τῶν δ' ἐντός
 ἀμυνομένων εὐρώστως, οὐδέν τι πλέον ἐφ' ἡμέραις ἐπέραι-

1. μεθόδῳ χωρόμενος βασιλικῇ A. 3. ὡς δ'] οἱ Ῥωμαῖοι δὲ
 μετὰ θάρσους ὑπήντων αὐτοῖς. ἐμακρόνοντο δὲ ἀπὸ τοῦ τεί-
 χους οἱ φράγγοι. ὑπολαβόντες δὲ οἱ Ῥωμαῖοι εἶτι διὰ Δειλίαν
 καὶ φόβον ὑπομακρόνουσιν, ἐξέροχονται ἀπὸ τῶν πορτῶν καὶ
 τούτοις συμπλέκονται B. 8. οἱ Λατῖνοι om A. 13. τῶν δ'
 ἄλλων] κατάντημα καὶ ἀκούμβισμα τὴν ἀδριανοῦπολιν ἔχοντες
 B. 16. ὁ Δολοῖκος B. 18. καὶ βαλόντες] καὶ χάριχα στρα-
 τήγιον βάλλοντες ἕσον μὴ σῶζειν σαργίαν B.

xisset, Latini Romanos nec aciem militarem habere nec ulla bellica
 disciplina uti, atque adeo nec satis armatos esse conspicati, ad pu-
 gnam se pararunt, longius digressi a moenibus. eam Latinorum cau-
 tionem Romani timiditati tribuentes, portis effusi et temere invecti,
 paulo post in fugam vertuntur. ac eo die miserabile et atrox specta-
 culum editur. nemini parcitur, caeduntur omnes, insepulti abiiciun-
 tur, sanguine pinguescit humus. haec praecursor exercitus fecit. nec
 enim ulterius progredi ausus est, cum Romani et Blachi cum Scy-
 thicis cohortibus circumirent, caeteri vero Adrianopolim concurrenter
 tanquam in certum asylum. impator vero Balduinus mense Martio
 egreditur, et Pleae comes Doloicus, et post eos Ericus Dandulus Ve-
 netiarum dux cum suis quisque legionibus. et vallo extra teli iactum
 ad Adrianopolim communito, postridie copias ad moenia adducunt
 et machinas erigunt. urbanis autem strepue se defendentibus pec

V. 325 γον πλείοσι τοῦ βάλλεσθαι καὶ βάλλειν διὰ τὴν τῶν τειχῶν ἐχυρότητα. οὐκ οὖν τὰ βάρη τῶν τειχῶν ἀνεμύχλειον, ἀφανῶς ὑποσαλεύειν τὰ τείχη πειρώμενοι, ἐς ὅτι μάλιστα ὑπονομιέμενοι καὶ τὸν χοῦν λεληθότως ἀναφέροντες καὶ ὑπερ-είσματα ἐκ ξύλων εὐπρόστων ταῖς ὀρυγαῖς ἐπιστῶντες καὶ πολυχρηρῆ τὸ ἔργον ἀνύοντες. ἦσαν δὲ καὶ Ῥωμαῖοι πρὸς ταῦτα διατεχνώμενοι τὰ τῇ πόλει σοτήρια. ἀλλ' οὐπω σ-
 Β γνοι περίπνευσαν ἤλιοι, καὶ μοῖραν διαφείς ὁ Ἰωάννης Σκυθικοῦ στρατεύματος τοῖς ζώοις τῆς διαίτης καὶ τοῖς ὄχημα-
 σιν ἐντέλλεται προσβαλεῖν, ἃ περὶ τὸ στρατόπεδον τῶν Λα-
 τίνων τὰ χλωρὰ τῆς ἕλης ἰδρέποντο, διὰ τοῦ μεθοδεύματος
 γινῶναι βουλόμενος ὅποια τὰ τῶν πολεμίων εἰσὶ διαβουμία
 καὶ ὅπως τὰς εἰς πόλεμον ἐκτάσεις τιθέασιν. οἱ δὲ καὶ πρὸς
 τὴν πρώτην τῶν Σκυθῶν θῆαν ἐνθουσιώδους πλησθέντες ἐρ-
 μήματος πρὸς τοὺς ἵππους καὶ τοὺς δόρασι γίνονται. καὶ αἱ 15
 μὲν τῆς ἐπὶ Σκύθας κατὰ κράτος εἶχοντο, οἱ δὲ τὰ νῶτα με-
 ταβαλόντες συντόνου δρασμοῦ ἤπτοντο, ἐς τοῦπίσω τὰ βέλη
 πέμποντες καὶ μηδ' οὕτω τοῦ φεύγειν προτροπῆν ἐπιλαθόμε-
 νοι. οἱ δὲ ἐπέκειντο καὶ οὕτως διώκοντες, κἄν οὐδὲν
 ἦνυον πτηνώδεσι καὶ κούφοις διὰ τὴν ὄπλισιν ἀνδράσιν ἐφε-
 20
 ρόμενοι. καὶ τοιοῦτον μὲν πέρασ τὰ τῆς τύθ' ἡμέρας εἰλη-
 φεσαν· ἐκ δὲ τούτου Ἰωάννης μὲν τὸ οἰκτεῖον στρατεύμα

9. τοῖς ζώοις] πρὸς τοὺς ξύλα καὶ χόρτον συναγοντας τῶν λα-
 τίνων ἐπεμψεν Β. 12. τὰ τῶν πολεμίων] τὰ τῶν φράγγων
 βουλευματα καὶ τὴν στρατείαν αὐτῶν ὅπως διακρίνεται πρὸς τὸν
 πόλεμον Β. 13. ἐκτάξεις Fabrotus. 16. οἱ δὲ] οἱ κόματος
 δὲ στραφέντες καὶ τοξεύοντες ἐξόπισθεν ἐφευγον μηδ' ὅπως γυ-
 ρίζοντες ἢ μόνον σαγίτας πρὸς τὴν τάξιν αὐτῶν ἀφροντες Β.

dies complures non aliud proficiebant nisi ut telis et pterent et pe-
 terentur. itaque vineis, multitudine operarum freti longissime actis,
 egestaque clam terra et cavernis aridis lignis suffultis, moenium fun-
 damenta hostibus non animadvertentibus labefactare studuerunt. sed
 et Romani contra ea parabant quae urbi essent salutaria. nec nullis
 diebus post Iohannes partem Scythici exercitus impetum facere in
 pecudes et equos in herbis pratis iuxta Latinorum castra pasces-
 tes iubet, ut ea ratione hostium concilia et militarem disciplinam ex-
 ploraret. hi vero ad primum Scytharum conspectum furioso quodam
 ardore concitati, hastis arreptis et equis conscensis, Scythas inva-
 dunt, qui tergis obversis continenter fugiunt, retro sagittas conii-
 cientes, ac ne sic quidem fuga interrupta. illi vero acriter perse-
 quuntur, quamvis nihil proficerent, pens volucris ob levem arma-
 turam viris instando. et hic eius diei fuit exitus. ex eo Iohannes cum

ἔχων ἀνλώσιν ἐνελόχα καὶ φάραγγας ὑπεδύετο καὶ τόποις
 ἐπηρμένους εἰς γήλοφα παρεδύετο, μῆθ' εἰ πάρεστιν εἰδέναι
 σπεύδων τοὺς ἀντιπίπτοντας, ἐκ δὲ τῆς Σκυθίδος φάλαγγος
 ἧς ὁ Κοτζᾶς ἠγεμόνευεν, αὐτὸς πάλιν ἐπελαύνειν τῷ στρατοπέδῳ
 5 τῶν Λατίνων διαφῆκε συγχρούς, καὶ ταῦτά τοῖς πρότερον δρῶν
 ἐγκελεύεται, κάκεινης ἔχεσθαι τῆς πορείας ἐπαναστρέφοντας
 ἧς καὶ πρότερον εἶχοντο. οἱ δὲ ὡς τοὺς Σκύθας αὐθις θεά-
 σαιτο, πρὸς σπουδὴν καὶ αὐτίκα μύλα καθοπλισάμενοι καὶ
 ὑπὲρ τὴν ἔναγχος εὐρώστως ἐπέκειντο, τὰ δόματα σείοντες,
 10 κἀπὶ τὸ μῦλλον τὸν δρόμον ἐπέτεινον. ὡς δὲ τὸ Σκυθικὸν
 προῆγεν εὐπετῶς, τὰ πολλὰ μὴδὲ τοξεῦσον ὄπισθεν, ὡς μὲν
 κούφως ἐσταλμένοι, ὡς δὲ καὶ δρομικωτέροις ἵπποις ὀχού-
 μενον, ἔλαθον εἰς πλεῖστον ὅσον οἱ Λατίνοι ἐξίπασσάμενοι
 καὶ τῶν χωρίων ἀψάμενοι ἀμαθῶς ἐν οἷς αἱ πάγαι καὶ οἱ
 15 λόχοι καὶ τὰ ἔνδρα διεσκεύαστο. ἀμέλει καὶ Σκυθικῶς
 ἀκμῆσι περιπεπωκότες στρατοῖς αὐτοὶ τῆς ὁδοῦ τῇ συντονίᾳ
 ἐκπονωθέντες καὶ λαμπρῶς ἤδη σφίσι τῶν ἵππων ἀποκναι-
 σάντων, ἐν μέσῳ ἀπολαμβάνονται· οἱ γὰρ Σκύθαι ὡς ἐς κῦ-
 κλωσιν αὐτοὺς περιήεσαν. οἱ δὲ, ὡς ἐν χερσὶν ἦν ὁ ἀγών,
 20 τῷ πλήθει τῶν Σκυθῶν βιαζόμενοι ἀνετρέποντο τῶν ἵππων,
 πολλῶν ἕνα περιόοντων, καὶ δρέπανα καὶ βρόχους ἐδέχοντο
 κατὰ τῶν ἀνέχων οἱ σκληροτράχηλοι, καὶ τὸ χρῆμα τῶν
 ἵππων κατηκίετο· ὡς γὰρ μέλαν νέφος καὶ συνεχὲς τῶν
 Σκυθῶν ἐπεισπεπωκότων οὕτως ἵππων ἐξελιγμοῦς χρῆσασθαι

1. Ἐχων ἀνλώσιν] κατακρύψας εἰς τόπους ἐγκρυματώδεις καὶ
 λογγώδεις B. · 21. δρέπανα] ἰδεομοῦντο ἀπὸ σφονδύλου B.

suis copiis angustias et fauces subit, et post altos colles delitescit, in id intentus, ne suam praesentiam nossent hostes. et rursus e Scythica phalange cui Cozas praeerat, complures in castra Latinorum mittit, hortatus ut priores imitarentur eademque via revertentur. Latini Scythias denuo visis, rursus festinanter armati maiori quam dudum contentione hastas in eos vibrant et cursum intendunt. sed cum Scythae facile antevertent, ut et leviter armati et expeditioribus equis insidentes, ac nullas fere sagittas retro emittentes; Latini per imprudentiam longissime proVecti in ea loca, in quibus laquei et insidiae erant, et in recentes Scythicas cohortes inciderunt, et ipsi et equi iam contentione itineris plane fatigati, et in medio Scytharum circumventi sunt. quorum multitudinem, cum ad manus ventum esset, oppressi equis deturbantur, multis singulos invadentibus; et durae cervicis homines falces et laqueos in colla recipiunt, equi occiduntur. tanquam enim atra et perpetua nubes, ita Scythae irruebant, ut neque explicare sese neque discurrere possent. cecide-

εἶχον οὐτε διαφυγὰς δρῶν. ἔπεσον οὖν ὀπόσον τοῦ Λατιν-
 P. 397 κοῦ στίφους ἐπίλεκτον καὶ ταῖς τῶν δοράτων ἀγκοιμήσει πε-
 ριώνυμον. πίπτει δὲ καὶ ὁ τῆς Πλέης κόμης Δολοίκος. ὁ
 δὲ Βαλδουῖνος χειροῦται καὶ ζωγρίας εἰς Μυσίαν ἀπάγεται,
 κακέϊθεν εἰς Τέρνοβον κομισθεὶς εἰρκτῆ παραδίδοται καὶ δε-5
 σμὰ ἕως τραχήλου ὑφίσταται. τὸ δ' ἀρχαιότατον καὶ πο-
 λυτροπώτατον κακόν, καὶ τῶν ἀνευκταίων πάντων Ῥωμαίως
 πρωτοουργὸν αἴτιον, ὁ τῆς Βενετίας δοῦξ Δάνδουλος, ὕστα-
 τος ἐλαύνων κακ τῶν φυγάδων τὴν τοῦ στρατεύματος ἦτις
 θνωτισάμενος, ἐκ τοῦ αὐτίκα μεταστρέψας τὰ χαλινὰ ἐς τὸ¹⁰
 στρατόπεδον φέρεται. ὡς δὲ καὶ νῦξ ἐπῆλθε (περὶ γὰρ διέ-
 λην ὁ πόλεμος γέγονε), φῶτα εἰσενέγκασθαι ταῖς σκηναῖς
 ἐπισκῆπτει καὶ πλείστους αἶρειν πυρσοὺς εἰς ἔμφρασιν τοῦ μῆ
 Β πῦσαν ἐκτριβῆναι τὴν στρατιάν μηδὲ σφῆς ἀποδειλιῶσαι τὸν
 πόλεμον. περὶ δὲ πρώτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἀναστὰς ἐπι-15
 θεν εἰς τὴν παρύλιον ἔκετο Ῥαιδεστόν, καὶ συμμίξας Ἐρρη
 V. 326 τῷ τοῦ Βαλδουίνου κασιγνήτῳ ἄρτι ἐξ Ἀδραμυττίου ἐπανή-
 κροντι μετὰ τῶν ἐκ Τροίας Ἀρμενίων, οἵπερ αὐτῷ συνεστρά-
 τευον, ἐς τὸ Βυζάντιον ἐπανέξενυξε, διερρηγμένος τὸν στή-
 μονα τῶν ἐντέρων τοῖς πολλοῖς παρασύγγυις οὓς ἐν τῷ φεν-20
 γειν διέπνευσε, καὶ διηδηκῶς ἐπὶ μέγα τὸν κυλιδροφύλακα
 θύλακον.

5. τρίνοβον B. εἰρκτῆ] φυλακίζεται καὶ ἄλυσιν ἐν τῷ τρα-
 χήλῳ καὶ σίδηρα εἰς τοὺς πόδας βάλλεται B. 12. φῶτα] φ-
 τίας μεγάλας καὶ ἰστίαις ἔταξεν εἰς ἄλλον τὸ στρατόπεδον ἐξάσαι B.
 15. περὶ δὲ πρώτην] περὶ δὲ ὡραν δευτέραν τῆς νυκτὸς B.
 19. διερρηγμένος] πάσχων τὰ ἐντερα τῆς κοιλίας αὐτοῦ καὶ τὰ
 αὐτοῦ μύρια σπασθέντα ἀπὸ τοῦ πολλοῦ πόρου καὶ κόπης
 καὶ τῆς συντόνου φυγῆς B.

runt igitur omnes lectissimi Latinorum equites et hastis vibrandis ce-
 lebres. cadit et Pleae comes Doloicus. Balduinus vero capitur et vi-
 vus in Mysiam abducitur; atque inde Ternobum perductus et in
 carcerem coniectus vinculis usque ad collum oneratur. principale vero
 et callidissimum malum et omnium Romanarum cladum primus au-
 ctor, Venetiae dux Dandulus, qui extremum agmen clauderat, clade
 exercitus ex fugientibus cognita statim conversis fraenis in castra pro-
 perat; et ut nox supervenit (nam praelium sub vesperam est com-
 missum), lumina in tentoria inferri et plurimas pyras incendi iubet,
 ut Romani putarent non omnem exercitum peruisse aut se pugnam
 detrectare, circa primam noctis vigiliam maritimam Rhaedestum cum
 Errico Balduini fratre, modo Adramyttio cum Troianis Armeniis re-
 verso, qui sub eo militabant, congressus Byzantium rediit, intestin-
 fuga tot parasangarum raptis et scoto in immensum tumefacto.

11. Ῥωμαῖοι δ' ἐπὶ τοῖτοις, ὅσοι τῇ Κωνσταντίνου
 προσέμενον, τῷ δέει τοὺς ὀδόντας ἐβάμβαινον, ἔτι προκεί-
 μενον ἔχοντες ὀφθαλμοῖς τὸν κατὰ σφῶν ἐκξίφισμὸν τῶν Λα-
 τίνων καὶ τὴν διαρπαγὴν τῶν προσόντων, ἃ κατ' οὐδένα δι-
 5 καιον λόγον ὑπέστησαν μετὰ τὴν ἐκ τῆς πόλεως ἄπαρσιν Βαλ- C
 δουίνου, πέμπτην ἄγοντος καὶ εἰκοστὴν τοῦ Μαρτίου μηνός,
 τῆς τότε τρεχοῦσης ὀγδόης ἰνδικτιῶνος, τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ
 ἑπτακοσιοστοῦ τρίτου καὶ δεκάτου ἔτους. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ἔτι
 παροικοῦντες τῇ Σηλυβρία τὰ τῶν κακῶν ἔσχατα εἰκάζομεν
 10 πείσεσθαι, τὴν τῶν Λαονιτῶν ἀναίρεσιν ἐκ γειτόνων οὖσαν
 μόνον οὐκ ἐπόψιον ἔχοντες, καὶ παρὰ πόδας τοὺς σφαγείας
 θεώμενοι τὴν Σηλυβρίαν εἰσιόντας ξιφήρεις καὶ τὰς ἡμῶν
 ἀγκαλίδας καὶ τὰ ῥάκια προνομεύοντας. δεκάς μὲν οὖν ἐπὶ
 15 δυάδι τοῦ Ἀπριλίου μηνός ἐνεισιτήκει, τῆς ἐβδόμης ἰνδι-
 κτιῶνος, τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ἑπτακοσιοστοῦ δωδεκάτου ἔτους,
 καὶ ἡ βασιλὶς πόλις πρὸς Λατίνων κεχείρωται· τῇ δὲ πεν-
 τεκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός, τῆς ὀγδόης ἰνδικτιῶνος, ὑπὸ
 Σκυθῶν Λατῖνοι κατηγωνίσθησαν. ἀλλὰ τίνα τὰ ἐφεξῆς; D
 ἐτέρα μάλιστα ἀτιλβοῦται Ῥωμαίοις, βαρυστόνος τις καὶ πο-
 20 λυσύμφορος. ὁ γὰρ Μυσὸς Ἰωάννης, ἐχθρὸς ἅμα καὶ ἐκδι-
 κητὴς Ῥωμαίοις δεικνύμενος, ἐκδίδωσι τοῖς Σκύθαις εἰς προ-
 νομὴν ὅσαι κωμοπόλεις τῇ Βυζαντίῳ ἐγγίζουσαι φόρους τοῖς
 Λατίνοις εἰσέφερον. καὶ ἦν ἰδεῖν ἀλλότρουπον τι κακὸν καὶ
 ἀσύνηδες καὶ πᾶσαν ὑπερπαῖον θεοκίνητον μάλιστα. τὴν γὰρ
 25 αὐτὴν γῆν καὶ τὸ αὐτὸ ἔθνος ἐδῆον γένη διττά, πῆ μὲν

11. Romani vero, qui adhuc in urbe erant, prae metu dentes quatiebant, etiamnum velut intuentes Latinorum contra se strictos gladios et direptionem bonorum; quibus rebus post Balduini discesum nulla iusta ratione afflictis erant, mensis Martii die XXV, indictione VIII anni VI MDCCXIII sed et nos adhuc Selybriae inquilini extremas clades expectabamus, Daonitarum vicinorum interitum tantum non in conspectu habentes, et uestigio percussores strictis ensibus Selybriam ingredienti, et fasciculos nostros et pannos diripientes. imperatrix urbs XII die Aprilis, indictione VII anni VI MDCCXII a Latinis capta est: XV die eiusdem mensis, VIII indictione, Latini a Scythis victi sunt. sed quid secutum est? aliud flagellum atrocissimum et calamitosissimum emicuit. nam Iohannes Myses, idem Romanorum hostis et vindex, oppida Byzantio vicina Latinis tributaria Scythi diripienda concedit. Ibi novum et inusitatum malum, quod omne divinitus inflictum supplicium superat, erat cernere. terram eandem, eandem gentem bini populi infestabant, alias utrique, alias alternis irruentes. nam et Scythae obvia quaeque va-

ἐκείταρα πῆ δὲ θάτερον παρὰ θάτερον ἐπισσιπίπτοντα. Σύν-
 θαι τε γὰρ τὰ ἐν ποσὶν ἐπιόντες ἔκειρον καὶ τινὰς τῶν κίλ-
 λαι διαπρεπῶν αἰχμαλώτων μετὰ μαστίγωσιν τοῖς ἑαυτῶν
 ἐπέθυσαν δαίμοσιν ἀναρτήσαντες, καὶ Λατίνοι τῆ κατὰ σφῶν
 ἐπαναστάσει Ῥωμαίων καὶ τῷ πρὸς Σκυθῶν ἠττηθῆναι δια-
 P. 398 πριόμενοι οὐδὲν ἔλαττον Ῥωμαίους ἐθήκον. οὐδεὶς τούτων
 τόπος σώζων ἦν καὶ λυτρούμενος, ἠπίερον μὲν κακῶν ἀπί-
 ρων πληθούσης καὶ τῶν δλεθρίων οὔσης δλεθριωτέρας, με-
 νοκράτων δὲ σκαφῶν καθ' ἄλλα περιπλεόντων Λατινικοῦ συν-
 τήγματος, ληστεία τε καὶ πειρατεία κακῶς τιθέντων τὸ ἔθνη-
 οὖν ἀναγόμενον. ὁ δὲ Ἰωάννης ταῖς Θρακίαις μὴ ἐμβρα-
 δύνως πόλεσιν ἐς Θεσσαλονίκην ἵεται, πρὸς τὸ δοκοῦν ἐκείνη
 τὰ ἐκεῖσε καταστηρόμενος πράγματα, καὶ τὰς πόλεις ἀπο-
 στήσων τῶν Λατίνων καὶ μεθαρμόσων πρὸς ἑαυτόν. οὐκοῦν
 ἀφιγμένος εἰς Σέρρας μετὰ τῶν ἐκεῖσε Λατίνων συρρήσσει¹⁵
 πόλεμον, καὶ μεθ' αἱμάτων ῥεύσεις πολλὰς καὶ τούτων νικη-
 τῆς ἀναδείκνυται. οἱ γὰρ Λατίνοι τῷ σφετέρῳ τε ἀκριβῆ
 πρὸς τὰς μάχας καὶ τῷ τῆς ἀντεμβολῆς ἐτοίμῳ τὸν Ἰωάννην
 B δεξάμενοι πολλοὺς τῶν ὑπ' αὐτόν κατέτρωσαν· μετ' οὐ πολὺ
 δὲ ἠττηθὲν τὸ Λατινικὸν καὶ πρὸς τὴν πόλιν τὰς Σέρρας²⁰
 τραπόμενον οὐκ ἔφθη συγκλεῖσαι τὰς Σέρρας, καὶ εἶσω τῶν
 τειχισμῶν συνεισιπίπτουσιν οἱ τῶν φευγόντων ὀπίσω φερόμε-
 νοι Βλάχοι τε καὶ Ῥωμαῖοι. καὶ οὕτως ἡ πόλις εἶχετο.
 αἶτα ἡ μὲν ἦν ἐν πυρὶ καὶ τῆ τῶν τειχῶν καθαιρέσει, τὸ δὲ

5. τῷ] τὸ APW.

stabant, et aliquot forma excellentes captivos post flagra suspensos
 suis daemonibus immolabant; et Latini Romanorum defectione et
 Scytharum de se victoria inflammati nihilo secius in nostros ferro et
 igni grassabantur. nec ullus locus erat qui auxilium et salutem af-
 ferre posset, cum terra continens malis infinitis redundaret, ipsa
 pernicie perniciosior; et Latinorum piraticae naves mare pervagantes,
 quicquid e portu undecunque solveret, male tractarent. at Iohannes
 Thraciis urbibus non immoratus Thessalonicam properat, ut suo ar-
 bitratu provinciam illam constitueret et urbes a Latinis avulsas sibi
 vendicaret. igitur Serras profectus cum Latinis qui ibi erant pugnam
 committit, et eos quoque, sed cruenta victoria superat: nam Latini
 et disciplina militari freti et Iohanni fortiter obviam egressi multos
 eius milites caeciderunt. sed non multo post cum victi et ad urbem
 Serras conversi essent, antequam portas clauderent, Blachi et Ro-
 mani, qui fugientibus instabant, una irruperunt. urbs ita capta et
 incensa est et moenia diruta; qui comprehensi fuere, abducti et

συλληφθὲν ἐν ἀπαγωγαῖς καὶ δεσμοῖς. τοῦ δὲ Λατινικοῦ στρατεύματος ὅπουσιν μὴ κατὰ τὸν πόλεμον ἀπερένετο, ὃ μὲν ὡς ἐκάστοις προухώρει σέσωστο, ὃ δὲ τῆς ἄκρας λαβόμενον ἔνδον ἐπέμενε. τῇ δ' ὑστεραίᾳ περιελθὼν τὴν ἄκραν ὁ Ἰω-
 5 ἄννης τοῖς ἐς αὐτὴν ξυμφυγοῦσι Λατίνοις παραδεδῆναι οἱ τὸ χωρίον καὶ σώζεσθαι διακηρυκείται. οἱ δὲ οὐδὲν ἐφρόνον ἐνδόσιμον, τὴν ἀπὸ τοῦ μαρκεσίου καταδοκοῦντες σύναρσιν. καὶ ἐν τούτῳ κλίμακας ὁ Ἰωάννης ἠντρέπισε, καὶ κατὰ λό-
 10 τειχῆ ἔτυπεν. οἱ δ' ἐπὶ τῆς ἄκρας ὅπουσα τῶν τειχῶν ἀμυντήρια προπετάσαντες καὶ προεκτείναντες ἐπέμενον ἀνδιστά-
 15 κλέψαι τὴν εἰς τὸν μαρκέσιον ἄφριζιν, ἐνδοῦναι οἱ τὴν ἄκραν ἤθελον, εἰ σφισι σπένδοιτο καὶ συγχωροίη τὴν ἔξοδον ἀπαθῶς, ὡς ὄπλων καὶ τῶν ἵππων ἔχουσι. τοῦ δὲ μὴδ' ἄκροις
 20 ἐπὶ τὰς ἐπὶ ταῖς συνθήκαις ταύταις παραδεξαμένον σπονδὰς, αἰτοῦνται τὴν εἰς τὰ σφέτερα ἤθη μεθ' ἡγεμόνων ὁδοῦ
 ἐπὶ τούτοις ὄρκια, ὃ μὲν εἶχε τὴν ἄκραν, οἱ δ' ἀκίνδυνον τὴν ἔξέλευσιν.

3. τῆς ἄκρας] κάστρον τοῦ λεγομένου κουλά B. 4. περιελθὼν] ἔξωθεν σταθεῖς τοῦ κουλά B. 7. post σύναρσιν B: περι γὰρ τὴν Θεσσαλονίκην ἐκείνος ἦν. 8. καὶ κατὰ] καὶ ἐς τὸν κατασκευῶν τοῦ κουλά ἕτερον βουνὸν κείμενον ξύλα στήσας μηχανικὰ τὰ τείχη ἔκρουεν. B. 12. ἐπεὶ] ὡς δὲ εἶδον τὸν Ἰωάννην τοσαύτην ἀσφάλειαν περιποιήσαντα ὡς μὴδὲ τινα ἔχειν ἀδειαν ἐξελεῖν. B. an forte ὡς ἐμπύχῳ τειχημῶ; an ὡσεὶ περι- τειχισμῶ; 19. μεθ' ἡγεμόνων] μετὰ καὶ προβόδου B.

vincti. ex Latini exercitus reliquiis alii, ut quisque potuit, salutis suae consuluerunt, alii arcem occuparunt. quam postridie circumiens Iohannes Latinis, si eam dederent, incolumitatem promisit. qui cum marchionis freti auxiliis eam postulationem aspernarentur, scalas parat, et in tumulo quodam e regione arcis machina maxima collata moenia ferit. Latini vero depromptis omnibus iis quae ad defensionem usui essent repugnabant, donec Iohannem muro velut igni et omni exercitu totam arcem circumdeditisse et omnem sibi exitum interclusisse viderunt, ut nec pedes ullus clam ad marchionem pervenire posset, tum vero ea conditione deditionem facere voluerunt, si sibi cum armis et equis tuto discedere liceret. quam illo prorsus repudiante, postulant duces sibi domum reversuris attribui usque ad Pannoniae fines. sic foedere icto ille arcem occupavit, hi citra discrimen abierunt.

Ἄλλ' οἷα καὶ τὰ κατὰ τὸν ἡγεμόνα σφῶν τὸν μαρκεσίω, χρεῶν γὰρ μηδὲ ταῦτα παρελθεῖν ἀνιστόρητα. ἔτι τοῖς κατὰ τὴν νῆσον τοῦ Πέλοπος διαπονούμενος πράγμασι καὶ διὰ μάχης χωρῶν τῷ Σγουρηῖ, γράμματά οἱ τῆς γυναικὸς χειρίζεται τοὺς Θεσσαλονικεῖς νεωτερίσαι διασαφούντα, καὶ αὐτῆς μὲν ἐξωσθεῖσαν τῆς πόλεως εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀναδραμεῖν καὶ συχνὰς ἡμέρας ἤδη πολιορκεῖσθαι, τὴν δὲ πόλιν εἰσιόντα κατέχειν Βλάχον τινά, Ἐτζυῖσμένον τὴν κλιῖσιν, φρουροῦντα τὸν Πρόσακον καὶ ὅσα τῶν ἐκεῖθι τῷ Ἰωάννῃ κατήκοα. ὡς οὖν πύθοιτο ταῦτα μαρκεσίος, ἔγνω τὴν ταχίστην ἀρῆγειν, 10 καὶ τὴν πορείαν ἐπανειὼν ἐπέτεινε. μήπω δὲ τῇ Θεσσαλονίῃ P. 399 ἐγγίσις συμβάλλει τοῖς ἀγγέλλουσι τὴν τῶν πολεμίων ἤττω καὶ ἀποσόβησιν καὶ τὴν ἐσαυθὶς ἡρεμίαν τῆς πόλεως. ἀμέλει καὶ τοῖς τοιοῦτοις ἀκούσμασιν ἐνησθεῖς καὶ φιλενδεικτῶν πρὸς τοὺς οἰκείους, μεταστρέψας τὰ ἡνία τῶν Σκοπίων ἰδὼν 15 φέρεται, τὸν Ἰωάννην ἀμύνασθαι θέλων τῶν εἰς αὐτὸν γεγενησάντων. ἀλλ' οὐπω ἔφθῃ ἐπιβαλεῖν οἷς ὄδινε πράγμασι, καὶ ἄγγελος ἕτερος ἐπίσταται τὴν τοῦ κόμητος Πλήης ἀναδιδάσκων ἀπώλειαν καὶ τὴν τοῦ βασιλέως Βαλδουίνου κατάσχεσιν. ἦν οὖν ὄδευε πρότερον πάλιν ἀψύμενος, τὴν Θεσσαλονίαν 20 νίκην εἴσεισι· καὶ γνοὺς ἀληθῆ ὅσα διὰ γραμμάτων πέπυστο πρότερον, ἐπικυλαμᾶται τὸ μὴ ἀκριβῶς ἀμηθῆν ἐκ τοῦ λήθου B τῆς πόλεως ἐν τῇ ἀμῆτῳ τοῦ πολέμου ὃς πρὸ τῆς ἐκείνου

1. τὰ om A. 6. εἰς τὴν ἀκροπ.] εἰς τὸν κουλᾶν B. 8. ἐτζυγμένον B.

Sed quis status ducis eorum marchionis fuit? nam nec hoc praetereundum est, dum adhuc Peloponneso constituenda occupatur et cum Scuro dimicat, litteris uxoris res novas moliri Thessalonicenses fit certior: ipsam urbe expulsam in arcem confugisse et complures dies iam obsideri, urbem vero a Blacho quodam Prosaci et finitimorum locorum Iohanneae ditionis praefecto, nomine Ezyismeno, teneri. quibus auditis marchio quamprimum opem ei ferre statuit et reditum maturavit, sed antequam Thessalonicae appropinquaret, occurrit suis hostium cladem et profligationem nuntiantibus et tranquillitatem urbi restitutam. earum rerum fama delectatus, et suis ostentata, conversis habenis Scopia recta tendit, Iohannis iniurias ulturus. sed vix dum ea quae parturiebat aggressus, nuntium alium accipit de Comitibus Pleae interitu et imperatoris Balduini captivitate, itaque repetito priore itinere Thessalonicam ingreditur, et veritate illius nuntii per litteras confirmata spicilegium instituit e segete urbis nondum plane resecta, in illa belli messe quod ante suum reditum conflatum erat; et alios cives pecunia multatos pistillo nudiores urbe exegit, alios occidit,

συνέστη ἀγίζεως. οὓς μὲν γὰρ τῶν πολιτῶν ζημιώσας εἰς
 χρήματα γυμνοτέρους ὑπέρου διαφῆκε τῆς πόλεως, οὓς δὲ
 ἀπέκτεινεν, οὓς δὲ ἀπεκρέμασεν ἐκ τοῦ λαοδους πλήθους
 καὶ τοῦ ἱερωμένου θεῶν τάγματος, καὶ τὸν δυσπραγῆ ἐν βα-
 5 σιλευσίν Ἀλέξιον καὶ τὴν τούτου σύννευον Εὐφροσύνην δια-
 ποντίους τῇ τῶν Ἀλαμανῶν ἐξέπεμψεν ἄρχοιτι. φεῦ φεῦ
 τοῦ καινοῦ τοῦδε καὶ ἀνηκούστου παρὰ Ῥωμαίους ἀκούσμα-
 τος, εἰπεῖν δὲ καὶ ἀθεάτου ἐς δεῦρο θεάματος! ταῖς δὲ
 Σέρραις ἐμβαλεῖν τὸν Ἰωάννην ἐνωτισάμενος, μήπω δὲ καὶ
 10 τὸ πέρασ τοῦ συστάτος ἐκεῖσε πρότερον πολέμου πυθόμενος,
 στέλλει τοὺς συναρῆζοντας τοῖς ἐν ταῖς Σέρραις δημοφύλοις.
 οἱ δ' ἐν τῇ ἀπιέναι τὰ ξυνεγεχθέντα μαθόντες τὸν μὲν πό-
 λεμον οὐδαμῶς διελύσαντο, ὡς ἤδη ἐν τῇ δεινῇ καθεστῶ-
 15 τες, καίπερ εἰδότες γενησόμενον πρὸς πολὺ περιόντα πολέ-
 μιον· συρρηξάντες δὲ τοῖς ἐναντίοις κατὰ κράτος ἠτιῶνται
 καὶ τρέπονται, Σκυθῶν αὐτοῖς προσβαλλόντων οὕτω συγχῶν
 καὶ τῶν ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ἐκπιπτόντων ὡς ἔστι καὶ τὰ σμήνη
 θεάσασθαι τῶν σίμβλων προϊόντα καὶ τοὺς σφῆκας ἐξίπτα-
 μένους τῶν ἐνοδίων χηραμῶν. οὐκοῦν τοιαῦτα μύχαις διτ-
 20 ταῖς τὸ ἦττον ἀπενεγκάμενος ὁ μαρκήσιος αὐτὸς μὲν εἰσὼ τῆς
 Θεσσαλονίκης ἐγκλείεται, ὁ δὲ γε Ἰωάννης κατὰ πᾶσαν ἄδειαν
 ἐς Βέρροϊαν ἀπεισι, καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις ὅσαι μαρκεσίῳ
 ὑπέκλυτον ἑαυτῷ προσφκείωσεν.

Ὡς δ' εἶχον οἱ ἐν τῇ πόλει Λατῖνοι καὶ τὰςδε τὰς δυσ-

2. ὑπέρου] τοῦ κοπάνου B. 16. Σκυθῶν] κομάνων ἐπεισπε-
 σόντων αὐτοῖς. καὶ ἕτεροι δὲ οἱ πρότερον τῷ μαρκεσίῳ ὑποτα-
 γέντες κατ' αὐτοῦ ὡς σφῆκες διηγέρθησαν B.

alios suspendit, tam ex laicis quam ex ordine deo consecrato, et
 miserrimum imperatorem Alexium cum Euphrosyna coniuge per
 mare ad Alemanniae principem misit. heu heu rem novam et mise-
 rabilem et apud Romanos inauditam! heu spectaculum nunquam vi-
 sum hactenus! audita porro Iohannis ad Serras impressione, auxilia
 suis popularibus qui in ea urbe erant mittit. qui quamvis eventu rei
 in itinere cognito, nihilo magis bello abstinuerunt, ut iam in ipso
 periculo constituti, licet sibi cum hoste longe superiore negotium
 fore intelligebant. praelio commisso vincuntur et profligantur a ma-
 xima Scytharum multitudine undique irruentium, non secus quam
 apum examina, quae ex alvearibus effunduntur, aut crabronum in-
 star e cavernis iuxta vias erumpentium. duobus his praeliis victus
 marchio se Thessalonicae includit. Iohannes vero per summam licen-
 tiam Berroeam et alias marchionicas urbes occupat.

Ea quoque clade audita, Latini qui Byzantii erant, consilium

- πραγίας ἐνωτισάμενοι, περὶ τοῦ ποιη
 D θάσειν, ὁμοῦ γενομένων τοῦ τε Ἐρρη
 Βυλδουίνου κασιγνήτος, καὶ Μαρίνου
 ὁ γὰρ Δάνδουλος τὸ ζῆν κατέστρεψεν.
 V. 328 χωρεῖν ἐπὶ πόλεμον καὶ τὴν δύναμιν
 κίων πόλεων, ὁπόσαι Λατίνων ἀπέστη
 τῶν πολλῶν ὁ ζῆλος καὶ Ῥωμαίων Ἰ
 πολέμοις ἐναπειλημμένος ἄλλοις κακείν
 χαριζόμενος. ἀμέλει καὶ μοῖραν τοῦ
 τος προεκπέμφαντες, ἦν ζούταν ὦν
 ἰσχύος ἀνεπεγκλήτως δρῶν ἐκδεδώκασ
 ἐπιέναι τὰς ἀποστάσας· ὕθεν καὶ προ
 ταγμα οὐδὲν τῶν ἀνηκέστων καὶ ἀ
 ἀλλὰ καὶ Βενέτικοι νῆας μακρὰς καθε
 P. 400 ραλα μέρη ἐλήστερον πειρατεύοντες,
 Καλλιπόλει προσσχόντες ὅσα χεῖριστα
 ἐθῶν ἀλλότρια διεπράξαντο. ἦσαν οὐ
 βαρναυγέστατα καὶ ἀνύποιστα, (12) ε
 φῆς, τὴν Ἀρκαδιούπολιν ὡς ἀνέμοις μ
 λάξας, τὴν δὲ εἰσοδὸν τοῦ Ἄπρω βιασ
 ἐκεῖ προσφέρεται, τὸ ἐνοικοῦν ἐνδοῦ
 ποίμνιον ἦν καὶ βουκόλιον ἀλλ' οὐ Χ
 μενον, καὶ βίη μαῖλλον ἢ πειθοῖ τοῖς Β

9. ἀμέλει] ὕθεν καὶ τοὺς ἐξ οἰκεῖου θε
 λουθῆσαι προαιρεθέντας σύναξιν μία
 καλλιουπόλει B, more suo.

ineunt quid sit agendum, concilio ab Erri
 rino Venetiarum duce indicto: nam Dandu
 bellum capessere placuisset et copias contr
 quae a Latinis defecerant, dum populi an
 Iohannes aliis bellis occupatus iisque solis
 set. itaque partem exercitus, quae utilitati
 vellet (Rottam ipsi vocant), ablegarunt, p
 defecissent suo arbitratu tractandi. ea coho
 Iere, a nullo piaculo abhorruit. Veneti
 longis navibus infestabant, et Callipoli ac
 stianorum institutis abhorrentia quaeque p
 tes essent multiplices atroces intolerabiles.
 cadiopoli, ut solis ventis habitabili, praeti
 gressus, cives inclementer tractatos occidi
 mentum, non autem Christiani, et vi
 sponte addicti Blachis trucidarentur, multi

προσχωρήσαν ἔκουσιότητα, πολλοὶ δὲ καὶ σχοινύδεται κατὰ
 κόμας καὶ πόλεις περιωγόμενοι ζωγρίαι τὰ λύτρα ἐραριζόμε-
 νοι τοῖς συνειληρόσι κατετίθεισαν. οἱ δ' ἐν ταῖς ἀπαγωγαῖς B
 ταύταις ἢ νοσηλεῖα σώματος προσπαλαιούσαστες ἢ τῆ τῆς ὁδοί-
 5 πορίας μήκει ἐκτονωθέντες τῆς τραχηλοκάκης ἀτιέμειοι οὐ-
 μενοῦν ὡς ὁμόπιστοι φθινύθειν εἰῶντο καὶ παρακατατίθε-
 σθαι μόρη φυσικῆ τὴν ψυχὴν, ἀλλ' ἀπεδειροτομοῦντο ξίφε-
 σιν, εἴτε μὴν κατὰ σπλύγγων βαθεῖαν ἐδέχοντο τὴν πλη-
 γήν. ὁ δ' Ἐρρῆς τὴν Ὀρεστιάδα καταλαβὼν στρατοπεδεύε-
 10 ται περὶ αὐτήν, χάρακά τε βυλῶν καὶ βαθεῖαν τάφρον ὄρω-
 ρυχῶς (ταύτην γὰρ τὴν πόλιν ἀγώνισμα καὶ ἄθλον καὶ συμ-
 πέρασμα τῶν πόνων οἱ Λατῖνοι ᾔοντο) μὴ ἂν ἐτέρως ἐκεῖ-
 θεν ἀπονοστῆσαι τοῖς ἐν τῇ πόλει διήγγελλεν, εἰ μὴτ' αὐτοὶ
 ξυμβαίεν ὁμολογίαις ἢ γούν νόμῳ πολέμῳ σφῶς αὐτὸς πα- C
 15 ραστήσαιοτο. οἱ δὲ καὶ πρὸς μόνην τὴν τῶν συμβύσεων ἐνή-
 χησιν ἀποκναίσαστες μὴ Ῥωμαίοις ἐκ τοῦδε καὶ Λατίνοις
 ἔλεγον εἶναι ὄρκια πιστά, ἐπειδὴ καθάπαξ Λατῖνοι τὰ μὲν
 ἐς πίστιν ἀβέβημοι, τοῖς δὲ προσχωροῦσι θηριώδεις, τοῖς
 δὲ πολέμῳ χειρουμένοις ἀνηλεέστατοι παρὰ Ῥωμαίοις ἐγνώ-
 20 σθησαν. ταῦτα πυθόμενος Ἐρρῆς πρὸς ἔργοις γίνεται. δια-
 σαῖς μὲν οὖν τάφροις ὄρκιαῖς περιεωσομένην τὴν πόλιν ἐν-
 ρεῖταις τε καὶ βαθείαις εὔριαι, τοὺς δὲ πύργους τῆς πόλεως

10. βαθεῖαν τάφρον] μέγα χαράκιον B. 22. τοὺς δὲ πύργους] ἐπὶ δὲ τῶν πύργων ξύλα μεγάλα κείμενα δοκάρια καὶ ἔξωθεν κατὰ πολὺ κρεμμάμενα καὶ σκεπασμένα ὄντα ἀπὸ πετρῶν βο-
 εικῶν B.

urbes et pagos circumducebantur, ut emendicata pecunia se a victo-
 ribus redimerent. in ea circumductione si qui aut morbis oppressi
 aut viae longitudine fatigati deficiebant, laxato colli vinculo non ut
 Christiani expirare sinebantur et naturali morte obire, sed gladiis
 obtruncabantur aut confodiebantur. Erricus vero castris ad Orestia-
 dem positis profundum vallum communit. nam eam urbem unicum
 certamen, praemium et finem laborum arbitantes, obsessis denun-
 tiabant se inde non recessuros nisi ea vel sponte dedita vel vi ex-
 pugnata. hi vero ad solam deditiois mentionem exacerbati responde-
 runt nullum in posterum foedus inter Romanos et Latinos posse in-
 tercedere, quod et fide lubrica et in dedititios belluina immanitate,
 in bello subactos maiori etiam crudelitate uterentur. his auditis Er-
 ricus operibus intentus urbem duabus latis et profundis fossis cir-
 cumdatam invenit, urbis vero turribus pegmata altissima adiecta,
 quae pellibus et taurinis tergoribus contra ignem et ad propugnato-
 res defendendos obtegebantur. supra eas ligneas turres mali defige-

ἐπὶ τῶν ἄκρων δεξαμένους ἐκ δονάκων πήγματα ἐς πολὺ τοῦ
 ἄερος ἀναβυίοντα, καὶ προκαλύμματα ἔχοντας ἐκ διφθερῶν
 τε καὶ δέρρεων, ὡς μήτε πυριφλέκτοις βύλλοιντο βέλεσι καὶ
 Δεῖν ἅμα εἰς προβολὴν τοῖς ἀπὸ τούτων μάχεσθαι μέλλουσιν.
 ἀλλὰ καὶ τῶν ξυλίνων ἄνωθεν πύργων ἰστοὶ κατεπάγησαν,⁵
 ἔχοντες οἷα καὶ ὅσα ἐπιχυθέντα ἐξάψαι τε φλόγα καὶ εἰς
 μέγα προκαλέσασθαι πέφυκεν. ἐνιαχοῦ δὲ καὶ ἐπ' αὐτῶν
 προυφαίνοντο τεκτονικὰ πολεμιστῶν ἀνδρῶν ἀταπαύματα,
 ὅποια εἰσάνισιν οἱ ἐπὶ τῶν ἰκρίων τὸν βυθὸν διορῶντες καὶ
 τὰ ἔθνη τῶν νεπόδων ἐπισκοπεύοντες. ἐπὶ τινων δὲ καὶ λί-¹⁰
 θους δι' ἀλύσεων ἠρτημένους, ἐπιχαλωμένους διὰ μηχανῶν
 καὶ αὐτὰ πάλιν ἀναφερομένους καὶ πρὸς τὰς χρεῖας τῶν και-
 ρῶν μεταγομένους. ἐπὶ δὲ καὶ τέσσαρα πρὸς τοῖς δέκα πε-
 τροβόλα ὄργανα ἐπὶ τῶν πύργων ἰστάμενα. ἔδοξεν οὖν Ἐρρητὶ
 καὶ τῷ στρατεύματι τῆς μὲν ἔξω τάφρου πολέμῳ κρατῆσαι,¹⁵
 χωσθείσης δὲ τῆς δευτέρας προσάγειν οὕτω τὰς μηχανὰς
 V. 329 τοῖς τείχεσι. πονήρως οὖν ἡ ἐφεξῆς τάφρος μετὰ τὴν τῆς
 P. 401 πρώτης ἄλωσιν ἔχωννύετο, καὶ κόρσαι ἀνανύχενες καὶ ἄκορσαι
 σώματα τῶν πιπτόντων ἀμφοτέρωθεν ἀνεπλήρουσαν ἐν πολλοῖς
 τὴν τῆς τάφρου κένωσιν. ὡς δ' ὄψε ποτε καὶ μεθ' αἵματος²⁰
 κέχωστο, προσάγουσι τὰς πυργοειδεῖς τοῖς τείχεσι κλίμακας.
 ἐνθα ἡ μὲν τῇ τάφρῳ ἐνίσχεται καὶ ὑποχαλᾷ τῆς ὀρθότητος
 τῆ ἔτι μανῶ καὶ διακένῳ καὶ νεοχύτῳ τῆς χώσεως· ἡ δὲ
 λοιπὴ τῶν τειχῶν ἰθὺ προβᾶσα οὕτω διαβυθῆσαν ἔβαλλε,
 καὶ τοῖς ἐκ τῶν ἰσῶν ἠωρημένοις ἄνωθεν τῶν πύργων βᾶ-²⁵

5. ἰστοὶ] ξύλα ὡς κατέρτια B. 9. ἰκρίων] ἰκρίων A. 13.
 πετροβόλα ὄργανα] χαλασῆρια B.

bantur, in quibus ea erant quae flammam maximam incendere et
 late spargere solent. alicubi in eis etiam fabrefacta bellatorum sedi-
 lia visebantur, cuiusmodi eorum sunt qui ex tabulatis fundum mari-
 ris explorant et pisces captant. in aliquibus saxa catenis suspensa
 gravibus et demittebantur et rursus attollebantur, et prout res po-
 stulabat, transferebantur. praeterea quatuordecim tormenta in turri-
 bus conspiciebantur. quare Errico et exercitui visum est priorem fos-
 sam vi occupare, secundaque expleta machinas muris admovere. ac
 altera fossa, priore capta, difficulter explebatur, et capita et trunci
 eorum qui utrinque cadebant, hiatus eius multis in locis
 explebant. qua tandem non sine sanguine complanata scalas turritas
 ad moenia adducunt; quarum altera in fossa detenta ob aggerem re-
 censa congestum, vacuum alicubi et rarum adhuc, subsedit; altera
 recta ad murum producta, priusquam diaphragma coniferetur, saxis

ρεσι τῶν λίθων πιεσθεῖσα καὶ τοῖς ἐκ μηχανῶν ἀφέμασι συν-
 τριβεῖσα πρὸς οὐδέν ἐγένετο χρήσιμος. μάλιστα μὲν οὖν
 καὶ πολλοὶ τῶν ἀπ' αὐτῆς μαχομένων κακῶς ἐπαθον, ἐν οἷς
 ἦν καὶ Πέτρος ὁ ἐκ Πλάντζης ὁ κράτιστος ἄμα πάντων καὶ
 5 εἰς ἀνδρείαν ὀνομαστότατος, λίθῳ τὸ κράνιον κατεαγείς. καὶ B
 τότε μὲν οὕτω τὰ Λατινικὰ διαπεπτώκασιν διαβούλια· τῇ
 δ' ὑστεραία τοῖς τείχεσιν οἱ πύργοι πάλιν προσάγονται καθ'
 ἕτερον μέρος τῆς πόλεως, καὶ εἰσάγεισίν σφας τὸ τοῦ στρα-
 τεύματος μαχιμώτατον. ἐν τούτῳ δὲ οἱ τῆς πόλεως ἀπομα-
 10 χόμενοι ὀλίγου πᾶσαν τὴν μηχανὴν ταῖς βάρεσιν ἰδόντες ἐγ-
 γίσασαν καὶ γέφυραν ποιητὴν πρὸς τῶν ἐπ' αὐτῆς τεταγμέ-
 νων διαγομένην καὶ τῶν τειχῶν ἐπιψεύουσαν, ἀναπετάσαν-
 τες τὰς πύλας ἐπεκθέουσι μεθ' ὄπλων καὶ τῶν ὅσα τρέφουσι
 πῦρ καὶ τὴν φλόγα ἐπὶ μέγα αἴρουσι, καὶ μάχη κρατερω-
 15 τάτη τῶν πρώην συνίσταται. ἄπρακτοι τοίνυν καὶ τότε με-
 ταχωρήσαντες καὶ αὐτὰ εἶχον τὰ μηχανήματα ἐπ' ὄψεσιν C
 αὐτῶν ἐμπιπρόμενα. ἀλλὰ καὶ τῶν ἐξωθεν στρατεύματα
 Βλάχων τε καὶ Σκυθῶν περιόντα τὸν χάρακα οὐκ εἶων ἐς
 τὴν παρεμβολὴν εἰσάγεσθαι τὰ βιώσιμα. ἀμηχανία τοίνυν
 20 ληφθέντες καὶ διατεθέντες ἀθυμότερον, στείλαντες ἐς Βυζάν-
 τιον σύναρσιν ἦτον ὑφ' ἐτέρας νεαλοῦς δυνάμεως. καὶ
 ἦσαν οἷδε ὑπ' ἀνάγκης μῦλλον τι ἤμερ κατὰ γνώμην ἐξήε-
 σαν, ἀφορισμῶ καὶ ἀναδέματι μὴ οὕτω θρωπτες ὑποβαλλό-

1. πιεσθεῖσα] ἰσακισθεῖσα ἀχυροσίμευτος παντελῶς ἐφάνη B.
 3. ὡς καὶ πολλοὺς — ἀπαθνεῖν B. 4. Πλάντζης] ῥαίτζης B.
 20. στείλαντες] γράφουσι τοὺς ἐν κωνσταντινουπόλει εὐρισκο-
 μένους ὡς ἂν καὶ ἄλλην πέμψωσι νέαν στρατίαν, εἴτε ἀπὸ τῶν
 ἐντὸς τῆς πόλεως εἴτε ἀπὸ τῶν ἐξωθεν. οἷτινες καὶ ἀπ' — B.

tormentorum contrita est et facta inutilis. in qua qui pugnabant,
 plurimi male sunt accepti. tum Petro Plancio, viro robustissimo et
 ob fortitudinem celeberrimo, calva est saxo confracta. itaque eo die
 conatus Latinorum irriti fuerunt. postridie turres denuo inoenibus
 alia parte urbis admoventur, easque viri bellicosissimi conscendunt.
 interea propugnatores cum fere omnes machinas turribus imminere
 viderent, et pontem publicium a certis traduci et moenia iam con-
 tingere, armati portis erumpunt, quicquid excitando augendoque
 incendio aptum est secum portantes. pugna igitur atrocissima com-
 missa, tum quoque infectis rebus, machinis in conspectu eorum
 crematis, recedunt. sed et foris Blachorum et Scytharum exercitus
 circa vallum obequitans commeatum in castra apportari non sinebat.
 itaque consilii inopes, et animorum alacritate fracta, novas copias
 Byzantio accersiverunt, quae quidem necessitate magis quam volun-

μενοι πρὸς τε τοῦ καρδηνάριον Μαρτίνου καὶ Θωμᾶ τοῦ προσεγῶς ἐκ Βενετίας ἀφικμένου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. ἦν δὲ οὗτος ἐσθῆτά τε τὴν πάτριον περιχειόμενος, συνυφασμένην μικροῦ τῷ σώματι καὶ βαφιδουμένην ἐκώστης D τὰ εἰς καρπούς καὶ τὸ στήθος ἀφιεῖσαν ἄνετον, καὶ τὸ γέ-5 νειον ξυρόμενος δρώπακος ἀκριβέστερον, ὡς εἶναι τὸ τῶν περιωῶν ἐδάφιον μὴδ' ὑποφαιούμενον ὅλως ταῖς πρώταις ἀντολαῖς τῶν τριχῶν, ἀλλ' ὡς ληϊστὸν παντάπασιν ἄγλωσ. μήπω δὲ τῆς ζυμμαχίας ἠκούσης καχέξια κατέσχε τὴν στρατιάν ὑπὸ τε τῶν καταβεβλημένων ταῖς σκηναῖς νεκρῶν καὶ 10 τοῦ τῶν ἀήθων εἰς βρωσιν ἄψασθαι τοὺς πλείους ἢ τοὺς ἅπαντας. ἄφαντες τοίνυν ἐκείθεν νυκτὸς ἀπενόστησαν, καὶ τοῖς περὶ τὸ Παμφίλον χωρίοις ἐναντιστάμενοι τῶν ἀνηνύτων καὶ μακρῶν καμάτων ἑαυτοὺς ἀνεκώχουν. οὐχ οὗτοι δὲ μόνον τοῖς κακοῖς τοῖσδε περιεπάρησαν, ἀλλὰ καὶ οἵτινες 15 αὐτοῖς συμμῖξαι καὶ συνελθεῖν ἀπεθάρρησαν ἐξιώντες τῆς πόλεως, Βλαχικοῖς καὶ Σκυθικοῖς κατὰ τὴν ὁδὸν ἐγκύρσαντες τάγμασι μικροῦ δεῖν ἅπαντες διεφθάρησαν. ὄθεν ἐς συμπήξεις ἄλλων μηχανῶν ἀπιδόντες ἰσοτὺς δυαρχμένων νηῶν ἐκ

1. πρὸς τε τοῦ] ὑπὸ τοῦ τότε εἰς καρδηνάριον ἐδρισσομένου μαρτίνου B. 3. ἦν δὲ ὁ Θωμᾶς οὗτος ἱμάτιον φορῶν συνεξυφασμένον οἷον εἰπεῖν καὶ ὀκμέον τῷ αὐτοῦ σώματι, τὸ στήθος μόνον καὶ τοὺς καρπούς τῶν χειρῶν ἐλευθέρους ἔχων ὀλίγον, τὰ γένεια ἐξυρῆ- μένος ὡς μηδεμίαν τρίχα φαίνεσθαι παντελῶς, ἀλλὰ τὸ ἔλον αὐτοῦ φαίνεσθαι μάγουλον ὡσπερ νέου ἀγενέλου B. 8. λίαν? 10. Ὑπὸ τε τῶν] ἀπὸ τῆς δυσωδίας καὶ τοῦ βρωμένου τῶν νεκρῶν σωμάτων B. 14. οὐχ οὗτοι δὲ μόνον ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἐκρο- τήθησαν νόσου, ἀλλὰ καὶ ὅσοι πρὸς αὐτοὺς ἐνωθῆναι ἐθέλη- σαν, τὰ αὐτὰ ἐπάσχον. κατὰ δὲ τὴν ὁδὸν πολλοὶ ἀπὸ τοῦτων ἐφονεύθησαν, στρατεύμα βλάχων εὐρόντες. B. 17. κατὰ τὴν ὁδὸν om A.

tate exhibant: ni ita facerent, a Martino Cardinali et Thoma Coptano patriarcha nuper Venetiis profecto diris obstringendi et sacris interdicens. is Thomas patrio vestitu indutus erat, qui corpus ita constringebat ut acubus illi assutus videretur, manibus dumtaxat et pectore aperto, malis ita rasis ut, quemadmodum in impubi puero, nullum pili vestigium cerneretur. sed antequam auxilia venirent, lues invasit exercitum cum ex foetore cadaverum in tentoriis incantium, tum quod plerique ac potius omnes cibos insolitos gustarent. quare noctu inde recesserunt; et in Pamphilo diversati ex diuturnis et inanibus laboribus se refecerunt. nec ii solum his malis conflictati sunt, sed ii etiam qui eos ex urbe accedere ausi fuerunt; et hi in litore fore omnes a Scythiis et Blachis interfecti sunt. unde alias mo-

τῶν παραλίω·ν συνέλεγον πόλειων, καὶ ὄσων ὑπεσπάνιζον; **ἀ**ρ. 402
 τῶν τῆς Προποντιδὸς ὄρων ταυτὶ ἀπέτεμον, ἐργεπέικτην πε-
 πομφότες ἐκεῖσε τὸν τῆς Πετούνης κόμητα Κόνωνα. ἐπεὶ
 δὲ εἶχον ἄλλισ τῶν ἐλεπούλεων, ἐν πολλοῖς αὐτὰς καὶ σιδήροις
 5 διαλαβόντες ὡς εἶεν τοῦ πυρὸς σθεναρώτεραι, πρὸς τοῖς πο-
 λέμοις καὶ πάλιν γίνονται. καὶ δὴ τὴν Ὀρέστιάδα παρεϊκύ-
 τες ὡς ἐξ ὧν ἔπαθον οὐχ ἀλώσιμόν σφισι δόξασαν, ἔγνω τῷ
 Λιδυμοτοίχῳ προσβαλεῖν. οὐκοῦν καὶ παρ' αὐτῷ στρατῶν
 δευσάμενοι πολιορκεῖν εἰς νέωτα τὸ φρουρίον διηρρένωτο,
 10 καὶ τὰ τειχομαχεῖα προσάγειν, ὡς ἂν ἐξέλωσιν, ἡτοιμάζοντο.
 ἀλλ' οὐπω ἐπὶ τῷ παροξυσμῷ τούτῳ τῶν Λατίνων ἔδν δ V. 330
 ἥλιος, καὶ πληροῦται νεφῶν ὁ ἀήρ, καὶ φαγδαίας βροχῆς θεό·B
 θεν ἀφορισθείσης ἐν τοῖς ἀνόπι·ν τοῦ Λιδυμοτοίχου μέρεσιν
 ὁ τῷ φρουρίῳ παραρρέων Ἔβρος διευρυνθεὶς ὑπέτῳ καὶ μέγας
 15 ἐκ μικροῦ τοῦ τότε φανεὶς τὰς πεδιάδας ἐξυδατοῖ, καὶ τῷ
 στρατοπέδῳ τῶν Λατίνων ἐξαπιναιῶς ἐπικλυσθεὶς ὄπλα πα-
 ρασούρει καὶ μηχανάς, ἵππους ἀπάγει πολεμιστάς, ἄνδρας
 διανηχομένους τὸν Ἀχέροντα δείκνυσιν· εἰ δ' οὐκ ἦν ἐσέει
 φανσιβολῶν ἥλιος ἀλλὰ τὸ δεινὸν νυκτὸς ἐπεγένετο, τὸ πλεῖον
 20 ἂν ἀπώλετο τοῦ στρατεύματος. τῷ δ' ἐξαισιῳ τοῦ πράγμα-
 τος καταπλαγέντες ὀπόσοι τῶν Λατίνων ἐς νοῦν ἔβαπτον μηδ'
 αἱμάτων ἄνδρες ἐς τὸ παντελὲς ἐτύγγανον ὄντες, μετανα-
 στεῦειν ἐκεῖθεν εἴλοντο καὶ τοῖς ἄλλοις οὕτω ποιεῖν ὑπέθεντο. C

2. ἐργεπέικτη] πρωτομύστορα καὶ ἐργάτην τῶν μηχανῶν ἀνα-
 δεῖξαντες τὸν τῆς πετρῶνης κόμητα κόνωνα B. 14. Ἔβρος]
 εἶρος A. 18. εἰ δ' οὐκ] καὶ εἰ μὴ τὸ τῆς ἡμέρας φῶς ἐφεγ-
 γεν B.

chinas structuri malos biremium ex maritimis civitatibus collegerunt,
 et si quid deerat, ex Propontidis montibus arbores secuerunt, misc
 Illuc qui opus maturaret, Conone Petunae comite. machinarum iusta
 copia parata, quas multis in locis ferro contra incendia munierant,
 belli fortunam denuo tentarunt; et Orestiae ommissa, quam suis cla-
 dibus admoniti inexpugnabilem esse credebant, Didymotichum oppu-
 gnare statuerunt, ad eamque rem castris ibi positis et productis arietibus
 se pararunt sed antequam sol super eo Latinorum conatu occideret,
 aër nubibus impletur, et vehementissimo imbri fluvius Eurus dilata-
 tus et ex parvo magnus factus campos aquis implevit, et ex castris
 Latinorum subito et arma et machinas et equos bellicos et viros
 avexit; quodsi sol occidisset ac id malum noctu ingruisset, maior
 pars exercitus periisset. hac inusitata re admoniti Latini cordatiores
 et non plane sanguinarij inde discedendum esse censerunt, et cetera

ἀλλὰ καὶ τὸ λοιπὸν τῆς στρατιᾶς εἰς θ
μενοι ταχέως ἐξῆραν ἐκεῖθεν. καὶ οἱ μὲν
τὴν Κωνσταντίνου κατέλαβον, οἱ δὲ
ἐπετράπησαν, ὑπόσαι χερσῶν τε καὶ
ὑπῆκουον.

Πλὴν οὐδ' οὕτως ἠρέμησαν τὰ δεῖ
παρὰ τοῦτο Ῥωμαίοις ἐφάνη τὰ πράγμ
τίων ὑπεροψία καὶ πρὸς Ῥωμαίους ἐν
νῆματος ἀκαθαίρετον τῆς πρώην προθ
δρῶν οὐκ εἶχον τοὺς ἀποστάντας καὶ κ
λόγγας ἠκόνησαν, ταῦτα τοῖς ὑπὸ χεῖ
κατ' αὐτῶν τοὺς ὀδόντας ἔβρυχον. κα
D μαιῶν περὶ τὸ κακῶς πάσχον ὁμογενῆς
καὶ ἡ παντελῆς παρόρασις καὶ ἐπίληθ
οὔτε γὰρ χρήμασιν ἢ στρατεύμασι τῶν
νοντο πόλεων. (13) ἀλλ' οἱ μὲν Λατῖν
ρήσαντες τὴν Θράκην ἔκοπτον, μόνη
ὑπὲρ ἐλευθερίας Ῥωμαίων κίνδυνον.
τηγοὶ τοῦ ἐκ σφῶν κινδύνου παρὰ δὲ
ἦσαν οὐδαμοῦ, οὔτε μὴν σωτήριόν τι
τοῖς καὶ τοῖς φυλέταις μετήλθοσαν, ἀ
παραδοθέντες καὶ αὐτοὺς ἀπὸ Θεοῦ μα
κιδήκοντα δρῶν καὶ μηδαμῶς ἰέναι :

3. τῶ pr om A.

20. οὐδαμοῦ A i

22. καὶ — μακρύναντες om A.

sententiae aliis auctores fuerunt. sed et relic
raculo eo consternatus celeriter inde recessi
Byzantium reversis, aliis civitates mediterr
Latinis parebant, custodire iussis.

Verum ne sic quidem mala quieverunt
manis fuerunt, quod Latinorum despicientia
et implacabiles animi antiquum obtinebant.
contra quos saepe hastas acuerant, inferre i
ximos quosque perpetrabant, et contra eos
et Orientalium Romanorum negligentia erg
summus despectus atque oblivio dolorem p
bat: nam neque pecuniis neque militum co
bus subveniebant. (13) Ac Latinis ex Asia
quae sola pro libertate Romanorum dimical
duces eo discrimine praeter expectationem
sui meminerant, neque salutare quicquam ac
fensionem conabantur. sed corruptis ingeniis

δήμους καὶ πατρίδας διέστησαν, πόλεις ἐξέμηναν, κατ' ἀλλή-
 λων ὠπλίσθησαν τοὺς θεσμούς τῆς συγγενείας συγγέαντες,
 καὶ γέγονασι φυλὴ φυλὴ καὶ Ἰσραὴλ Ἰούδας, τὸ πάλαι πα- P. 403
 ρὰ τῷ προφήτῃ θρηνούμενον, οἱ μὲν τῷδε συννεύσαντες καὶ
 5 ὡς βασιλεῖ σφῶν προσφερόμενοι, οἱ δ' ἐκείνῳ προσρέψαντες,
 ὡς καὶ τοῖς πολλοῖς καὶ τοῖς φρονίμοις κρίνεσθαι εἰς κατάραν
 καὶ πλησμονὴν καὶ τῆς ὁμογενείας ἀπαλλοτριώσιν. ὡς δέ
 ποτε συνέδραμον ἐς φιλίαν, οὐδ' οὕτω μὲν ὡς εἰς μίαν συν-
 ηρόμοσθησαν γνώμην, οὐδ' ἐς συνασπισμὸν ἀλλήλους παρα-
 10 κροίησαντες ἐπαρηΐξαι ὅλως ταῖς ἐσπερίαις προέθειτο πόλε-
 σιν, ἀλλ' εἰς χειροτονίας βλέψαντες βασιλέων οἱ μὲν κατὰ
 τὰ ποτώμενα τῶν ζώων συμφορηδὸν συνανίπτανται τῷδε καὶ
 συναπαίρουσιν, οἱ δὲ καὶ θάμνους ἀκανθώδεις ἐς ἀρχὴν
 προχειρίζονται. καὶ ἦν πολυαρχία πάλιν τὸ γεγονός ἐπινε- B
 15 μομένη τὴν ἑω, καὶ θηρίον τρικάρηνον ὑπὸ τῶν ἀβελτέρων
 διαπλεχθέν. ὁ μὲν γὰρ Μαυροζώμης Μαυροῦλ τὸν Καῖχοσ-
 ρὸν ὑποδύς, οὐ πᾶν πρὸ πολλοῦ τῇ σφετέρῃ θυγατρὶ συν-
 αφθέντα καὶ τῆς Ἰκονιαρχίας αὐθις λαβόμενον, ἧς εἶχε πρὸ-
 τερον ἐκπεσῶν, πάντα ἦν μηχανώμενος, εἰ πως αὐτῷ συναι-
 20 ρομένον τοῦ βασιλείου τύχη ὀνόματος, καὶ τὴν ὄσσην ποτίζεε
 Μαϊάνδρος ἐπιὼν μετὰ Τούρκων ἐφθειρέ τε καὶ ἔκειρεν. ὁ

4. τῷδε] τῷ δεῖναι B. 11. οἱ μὲν ἐπὶ τοὺς δῆθεν ἀξίους ὡσπερ
 δένδρα εὐγενῆ ἐψήφισον, οἱ δὲ καὶ ἀκανθώδεις θάμνους εἰς
 τὴν τῆς βασιλείας ἀρχὴν προεβάλλοντο B. 14. καὶ ἦν πολυβα-
 σιλεία μᾶλλον τὸ γενόμενον, τὴν ἀνατολὴν ὡς θηρίον τρικάρη-
 λον κατατρώγουσαν, ἀπὸ τῶν ἀσθενεστέρων ἀρχόντων καὶ
 ταύτην συντριβούσαν B. 17. ὑπενδυσάμενος B.

deserti a deo atque impii stupore quodam affecti, atque in factio-
 nes divisi, urbes concitarunt; alii alios oppugnarunt violato iure
 cognationis; tributum segregati sunt; Israel Iudas factus est, ut ve-
 tus ille propheta queritur, aliis huic ut regi addictis, aliis ad alium
 confluentibus. quae res multis, prudentioribus praesertim, execrationi
 similis, et destruendae necessitudini et inducendae alienationi esse
 videbatur. etsi autem tandem ad amicitiam ineundam concurrerunt,
 tamen ne tum quidem plane consenserunt, aut alii alios ad belli
 societatem cohortati ullò modo Occidentalibus urbibus opem ferre
 statuerunt: sed creandis imperatoribus intenti instar gregatim
 volantium avium cum uno quodam subvolabant et discedebant; alii
 etiam spinosis rubis imperium deferebant, unde multorum dominatus
 Orientem depascebat, tricipiti quadam bellua a vecordibus impleta.
 nam Maurozomes Manuel Caichosrois auxiliis fretus, cui non multo
 ante recuperato Iconio filiam desponderat, nihil non conabatur ut
 imperatorio nomine potiretur, et omnem Maeandrium tractum

δὲ Λάσκαρις Θεόδωρος, ὡς γένοι εὐπρεπέστατος καὶ κήρυ
 βασιλείῃ περιδοξος, ἀποκρουσάμενος ἐκείνον τὸ ἐρυθρὸν πέ-
 V. 33, διλον θποδύεται καὶ βασιλεὺς Ῥωμαίων ὑφ' ὄλων τῶν ἐφ' ἑ
 Cάναγορεύεται πόλεων. ἡ δ' ἐκ Κομνηνῶν Δαβιδ στρατολογή-
 σας Παφλαγόνας καὶ οὐ τὴν Ποντικὴν οἰκοῦσιν Ἡράκλειαν,⁵
 καὶ μοῖραν μισθωσάμενος Ἰβήρων τῶν πιόντων τοῦ Φάσι-
 δος, κόμας καὶ πόλεις ὑπεποιεῖτο, καὶ τὸν οἰκεῖον μεγαλέ-
 των κασιγνήτον φ' ἡ κλήσις Ἀλέξιος, πρόδρομος ἐκείνου καὶ
 προκῆρυξ ἐγένετο. ὁ δὲ ἐμελλεν ἀεὶ χροσίζων ἐν τοῖς τῆς
 Τραπεζοῦντος μέρεσι, καὶ παροιμιακῶς ἐδείκνυτο Ὑλας, φε-
 νοῦμενος καὶ μὴ ὀπιανόμενος. ἐπεὶ δὲ καὶ τῇ Νικομήδου
 δ Δαβιδ οὗτος προσεπέλασε διὰ τινος αὐτῷ στρατηγούτος
 μείρακος, Συναδηνοῦ τὴν ἐπίκλησιν, στρατεύμα συναγείρας
 δ Λάσκαρις κατ' αὐτοῦ ἔπεισι, διὰ μὲν τῆς τετριμμένης καὶ
 λείας ἔμφασιν δούς πορεύεσθαι, ἐκπεριελθῶν δὲ τραχεῖον¹⁵
 D ἄλλην καὶ δύσβατον, καὶ προσπεσῶν ἀφάρατος τῷ Συναδηνοῦ.
 ὄθεν καὶ στρατηγήσας οὕτω τὸν νεανίαν αὐτὸν τε συνειλήψε
 καὶ τὸ ἐκείνου στρατεύμα διεσκέδασε, καὶ τὸν Δαβιδ μὴ πε-
 ραιτέρω προΐεναι τῆς Ποντικῆς Ἡρακλείας παρέπεισε. μετ'
 οὐ πολὺ δὲ καὶ τῷ Μαυροζώμῃ συμπλακεῖς φυγάδα δείκνυσσι²⁰
 τοῦτον. καὶ τοὺς Τούρκους κατὰ κράτος τρεψάμενος οὗς μὲν
 διεφθαιρεν οὗς δὲ ἐζώγησε, καὶ τούτων μάλιστα οὐ τῆς
 στρατιᾶς προετίττοντο καὶ τὸ γένος ἦσαν ἐπίσημοι.

2. ἐξέρυθρον A, τὰ κόκκινα ὑποδήματα B. 19. τῆς Ποντι-
 κῆς] εἰς τὴν ποτισηράκλειαν B. 21. οὗς μὲν] τοὺς μὲν ἐσκό-
 τωσε τοὺς δὲ ἐδέσμευσε B.

Turcis vastabat. Theodorus Lascaris, nobilissimo genere ortus et im-
 peratoris affinitate inclitus, illo profligato et rubro calceo induto ab
 omnibus Orientalibus urbibus imperator consalutabatur. David porro
 Comnenus exercitu ex Paphlagonia et Pontica Heraclea coacto, et
 Iberum qui ad Phasidem habitant legione conducta, pagos et urbes
 subigebat; et ut fratrem suum Alexium magnum redderet, praeciar-
 sorem eius et praeconem agebat. caeterum is subinde cunctabatur,
 circa Trapezuntem moram trahens; et plane Hylam illum, de quo
 proverbium est, Alex perpetuo vocabatur nec unquam comparebat.
 cum autem David adolescentem quendam, cognomento Synadenum,
 pro duce ad N:comediam misisset, Lascaris cum exercitu contra illum pro-
 ficiscitur, se trita et plana via progredi simulans: sed per aliam asperam et
 impeditam ex improvviso Synadenum adortus capit, milites eius dissi-
 pat, Davidemque reprimi, ne ultra Ponticam Heracleam progredia-
 tur. nec multo post Maurozomen quoque cum Turcis vi profligat,
 quos partim caedit, partim capit, eos praesertim qui genere illustres
 primam aciem obtinuerant.

Καὶ τῆδε μὲν τὰ πρὸς ἑω ἐφέμετο· ὁ δὲ Μυσὸς Ἰωάν-
 νης τῇ Φιλιππουπόλει ἐπιστρατεύσας αἶρετ ταύτην καὶ κα-
 θαιρετ προνομείσας, καὶ πολλοὺς τῶν ἔνδον ὑποδικάζει τοὺς
 ξίφσει, καὶ πάλοι μὲν ἐνσκολιευόμενος τῇ πόλει καὶ τῇ ταύ-
 5 τῆς ἐφεδρευῶν ἀλώσει, καὶ βαρνημηγιῶν τοὺς οἰκήτορσιν ὡς μηδ'
 ὄλωσ αὐτῷ ὑποκύνπτουσι μηδ' ὡς βασιλεὶ προσέχουσιν ἀλλ' P. 404
 ὡς αἰμάτων ἄνδρα ἐκτρεπομένοις, καὶ τότε δὲ πρὸς πλείονα
 θυμὸν ἐκκαυθεὶς ὑπὸ βαρβύρου φρονήματος ὄς τὸν Ἀσπιέτην
 Ἀλέξιον εἰσφκίσαντο, κάκεινῳ μὲν ὡς ἀρχηγῷ ὑπέκειντο σφῶν,
 10 αὐτὸν δ' ἐπίοντα μεθ' ὄπλων πολλαχῇ ἀπεκρούσαντο. ἦν δ'
 ἂν ἡ πόλις ἦδε κακῶν ἀθιγῆς, εἰ καθ' ἑαυτὴν διεξήγετο,
 τοῦτο μὲν ἡπίως προσφερομένη Λατίνοις, τοῦτο δὲ τὸν Μυ-
 σὸν Ἰωάννην οὐκ ἐκτρεπομένη παντάπασι. γυν δ' ἐπομένη
 τῇ μητρὶ πικρῆ, εἰς ὃν ἀκροσφαλῆς ἐκείνη γέγονε καὶ εὐάλω-
 15 τος βασιλεὺς ὡσα καὶ πασῶν ὑπερκειμένη πόλεων, ἐκ τούτων
 δὴ καὶ αὐτῆ χεῖρσιν κακοὺς προσωμίλησε, καθ' ὅσον προνο-
 μαὶς ἐκδοθεῖσα καὶ μαχαίρας στόματι ἔτι καὶ προσκαθῆρηται B
 καὶ εἰς περιφανῆς ἐρείπιον κατηδάφισται, καθ' ἃν μένον τοὺς
 οφθαλμοὺς διαχέον τῶν θρωμένων, τὸ ἐκ ποδῶν ἀνηγεῖσθαι
 20 τὸν Ἀσπιέτην ἐπ' ἰδυτενοῦς σκόλοπος, διατετορημένον τοὺς
 ἐπισφυρίους τένοντας καὶ κύλωσ ἐπὶ τούτων δεξάμενον. τὰ
 δ' ἐπὶ τούτοις, οὐκ ἔλαθον τὸν Ἰωάννην οἱ τῷ Ἀσπιέτῃ
 σύμφρονες καὶ πρὸς ὕψος βασιλείας ἐκείνον κουφίσαντες,

3. πολλοὺς τῶν τοπικῶν μετὰ σπάθης φονεύει. τῆν τοιαύ-
 την γὰρ πόλιν καὶ πρὸ πολλοῦ ἀμυνόμενος ἦν B.

Hoc rerum Orientalium statu Iohannes Mysus Philippopolim capit diripit evertit, cives plerosque obruncat; culus urbis iam ollm per insidias expugnandae occasionem captarat, habitatoribus infensissimus, quod deditionem sibi non fecissent et ut regi parere detrecassent, sed ut virum sanguinarium aversati essent. tum vero illud eius iracundiam exasperarat et barbaricam feritatem auxerat, quod Alexiam Aspietem recepissent eique ut ducl parassent, se vero cum exercita invadentem saepe repulssent. caeterum ea urbs inviolata mansisset, si suis auspiciis gubernata esset, tum quod Latinos benigno tractabat, tum quod Iohannem Mysum non prorsus aversabatur. ~~annu~~ ~~matrem~~ sequens, postquam illa regina et princeps omnium labellactata et facile capta est, haec quoque graviora pertulit, direptionibus et caedibus oppressa, et insuper funditus everea. cultis ruinae unam illud spectatu iucundum habent, quod Aspietem fane tabes traductum et in sublimi trabe pedibus suspensum ostendant. cui ~~que~~ regni affectandi adlutores fuerant, cum Iohannem non latere, ne incon-

ἔθεν ὑφορώμενοι μὴ δίκας δοῦεν ὥστανται λαμπρῶς. ἀμέλει καὶ ἐκποδ προσίασι Θεοδώρῳ τῷ Λάσκαρι, τάλειων, οἱ δὲ συνδραμόντες ἐς Ὀρεστίου τὸ Διδυμότοιγον Λατίνοις σπένδονται λους σφίσι στρατηγὸν ἐξαιτοῦνται βραχὺ τὸ ἐν μέσῳ, καὶ τὴν Μυσίαν τὰ κεῖ πρὸς τὸ εὐ διαθέμενος, καὶ κοινάτοις καινοῖς τοὺς ἀποστάντας ὑπενωλάδους καὶ φρονίου βλέμματος καὶ γιστρατεύειν Ῥωμαίοις, οὐκέτι φάσκωνας ὑφίστασθαι καὶ τὸ ἄπιστον ἦθος πολλακίς παλιμπετὲς φρόνημα. τοίνιστρατευμάτων Σκυθικῶν μελισσῶνας λους ἄνθεσι διαφίησι. τινὰ μὲν οὖν V.332 μῆκων στρατεύματα τὰς ἱερὰς αἰλῶν Δ' Ἀδριανοῦ διειλήφασιν, τινὰ δὲ πρὸς πρὸς ἀντιμάχησιν ἐπισπῶνται τὸ τῆς ἐκ Λατίνων ὀπλιτικόν. κράτιστον δὲ τῶν ἄλλων, καὶ ὑψηλὸν μὲν τὰ σώμι μελέταις ταῖς κατὰ πόλεμον, καὶ παρμενον, ἀνδρὸς τῶν πάντων ἐπισήμων καὶ ὀπλισάμενον ἦει τὴν ταχίστην, ἔνθα ἐσκίθας κατασκηνοῦν· οἱ δὲ τὴν ἐς

7. ἢ om A. 19. κράτιστον] στες ἀσφαλέστατον, καὶ ὑψηλὸν μὲν διὰ τὰ τῶν κατασκευασθέντων ἡγεχνικῶς A.

stantiae poenas darent veriti, palam defici Lascarim Orientalibus urbibus dominante siadem concurrunt; alii Didymotichum in faciunt, et per legatos Theodorum Branar nec multum temporis intercessit, cum Ioh tutis, et desertoribus gravibus suppliciis et ctis, irato et caedem spirante vultu Romi quorum sibi dolos, fraudes, perfidiam, i ferendas esse negabat. igitur ira percitus i ablegat, quarum aliae Adrianopolim obse grossae Latinum praesidium, quod in ur proceris corporibus, belli usu mirabili pra viro illustri et nobili, ad resistendum pro mis correptis celerrime eo contendebant,

φθάσαντες ἔφθοδον εἰς τὸν τῷ Ῥουαίῳ παρακείμενον τόπον
 λεληθότως παρεσβάλλουσι, καὶ δὴ ἐπανιοῦσι τοῖς Λατίνοις
 ὀφθέντες τῷ τε τῆς θεῆς ἀδοκῆτη διαθροοῦσι καὶ φαντάζε-
 σθαι τὰ μὴ χρηστὰ τῷ πλήθει διδύασιν ἀμέλει καὶ συμπλο-
 5 κῆς καρτερός γενομένης, καὶ ταῖς ἀνδραγαθίαις ἐξισουμένων
 ἐκατέρων, τελειῶν πολλὰ δράσαντες οἱ Λατίνοι σχεδὸν ἀπέ-
 θανον ἅπαντες. τῆς δὲ μάχης ταύτης οὕτω γεγενημένης,
 ἕτεροι Σκυθῶν ἀποσπάδες μυριάριθμοὶ τε καὶ μάχιμοι περὶ P. 405
 τὸν Ἄπρων ἐλάσασαι τοῦτον εὐπειῶς χειροῦνται καὶ ὄλον
 10 αἰροῦσιν αὐτοβοεῖ, καὶ τὸν μὲν καθέλλον, τοῦ δ' ἐνότος
 πλήθους ὃ μὲν ἀπέκτειναν οἱ Σκύθαι, ὃ δ' ἀπήνεγκαν εἰς
 λαφυροπώλησιν σὺνδούντες καὶ τὰς χεῖρας ἀποστρέφοντες
 πολλοὺς δὲ καὶ πυρὶ παρέδωσαν, νικῶντες, οὐ μὴν καὶ ταῖς
 νίκαις ἀνθρωπίνως χρώμενοι.

15 14. Ἐκ δὲ τῆς θερμῆς ταυτησὶ μάχης ἐπὶ τὴν παράλι-
 ον τραπόμενοι Παιδεστόν, τὸν μὲν Βρανῶν Θεόδωρον, δς
 ἡγεμόνευε τῶν ἐς Ὀρεσιτιάδα σιελλομένων Λατίνων, καὶ
 πρὸ τοῦ ἐπιστῆναι σφας ἐκεῖθι φυγάδα δεδείχασιν, ὥσπερ
 καὶ τὸ συνεπόμενον ἐκείνῳ στράτευμα, τὴν δὲ πόλιν ὀλοσχερῶς B
 20 καὶ κατὰ κράτος ἐλόντες ἠνδραποδίσαντο. εἶτα καὶ εἰς ἔδωφος
 βάλλουσιν, ἀθάνατον τὴν πρὸς ἡμᾶς ἔχθραν ὑπὸ Βλάχων ἔχειν
 δεδιδαγμένοι, καὶ πρὸς παῖδας ἀπὸ παιδῶν παραπέμπειν
 αἰείμηστον. τὸ δὲ πρόθυμον μὴ καταψύξαντες, ἀπηνηκό-
 τες ἐκεῖθεν εἰς Πέρινθον, ἐκ δὲ ταύτης εἰς τὸ Δαόνιον οὐδε-

thas castra habere cognorant. hi vero Latinorum aggressione occu-
 pata clam locum subeunt Rusio vicinum; et Latinis redeuntibus im-
 proviso conspectu sui terrorem incutiunt, ut ob tantam multitudinem
 nihil boni ominarentur. acri praelio pari utrinque fortitudine com-
 misso, tandem Latini multis caesis fere omnes occubuerunt, post
 hunc successum, Scythici exercitus bellicosorum virorum circiter de-
 cem millia primo impetu Aprum citra negotium capiunt et evertunt;
 multitudinem in urbe repertam partim occidunt, partim ut sub co-
 rona veneant, manibus post terga revinctis abducunt; multos etiam
 cremant, vincentes illi quidem, sed victoria non humaniter utentes.

14. Ab eius pugnae aestu calentes adhuc, ad maritimam Rhae-
 destum conversi, Branam Theodorum, qui Latinorum Orestiadem
 abeantium lux erat, priusquam eo venirent, cum sequente exercitu
 in fugam coniciunt; urbem vero vi expugnatam, civibus in servitu-
 tem redactis, solo aequant, immortales nobiscum inimicitias exerce-
 re a Blachis edocti et propagare ad omnem posteritatem. nec remissa
 alacritate Perinthum transeunt. inde Daonium, nemine illis ob mira-
 bilem audaciam obviam eunte; et omni sexu et aetate capta moenis de-

νός ἐς χεῖρας ἰόντος διὰ τὸ τῆς τὸ
 ἡλικίαν αὐτὰς ἡχμαλώτευσαν καὶ τὰ ἰ
 μόνα δὲ τὰ πρὸς θάλασσαν οὕτως ἔπ
 θῶν εὐχειρίαις καὶ γενναιότησι καὶ τῶ
 τοῦ Βλαχικοῦ συστήματος, οἱ καὶ μᾶλλ
 πόλεων ἐπεβούλευον, σκαπάνας καὶ πτ
 C καὶ τὰ τῆς ἄλμης ἀφιστάμενα πάντα τι
 κακοῖς προσεπάλαιον, μηδεμιᾶς ἐλπίδος
 νης, ἐπεὶ καὶ ἀήθως ἐκ δουλείας ἐλευθε
 μεγίστων αἰεὶ ἐφιέμενοι οὐδένα μὲν τι
 λόγον τιθέουσι, ταῖς δὲ παρατυχοῦσαις
 ἐπὶ πλεῖστον ἐπεξερχόμενοι τῶν μὲν π
 ται, τοῖς δ' ἐνεσιῶσι γήθονται τε καὶ
 τα τοίνυν ἢ τε λαχοῦσα πολιστὴν τὸν
 ἐπὶ τῆδε καὶ πρὸς αὐτῇ Τζουρουλὸς
 θασιν ἔσχατα, καὶ ἀγροὶ καὶ κῶμαι
 πόλεσι ταύταις ὑπέκλυτον πρότερον,
 D πόλεων πασῶν προεδρεῖουσιν παρατε
 χερσὶ καθυπέκλυψαν. ἐπὶ πᾶσι καὶ οἱ
 ραν οἰκοῦντες ὀλέθροισ ἀνηκέστοις π
 γὰρ πρῶτα ἐπὶ χρήμασι τοῖς Σκύθαις
 οἱ ἐκ Σκυθῶν ἀφικόμενοι τὰ ἐκ χρυσοῖ
 πρὸς δ' ἐσπέραν ἐνίων ἐκείθεν ἀπαντη
 τινικοῦ συντάγματος ὃ συνῆν ἐν Ραιδι
 ρισμένως σφίσιν ἄλλ' οὐ προσάντως

23. ἐκείθεν expungendum.

struunt. nec ora maritima duntaxat ab ex
 Scythis et Blachica cohorte, quae illos co
 um cum vectibus et ligonibus infesta, sic
 ranea quoque malis iisdem et gravioribus
 salutis affulgente. nam qui ex servitute ins
 fortuna consecuti sunt, maxima perpetuo
 posterum calamitati ulli fore obnoxios opi
 ctoriis effuse indulgent, pristini status ol
 et insolentes. proinde Arcadiopolis Mesei
 villis et omni eo quod iis urbibus olim pa
 perpressae; et quae ad urbem omnium p
 omnia sunt a Scythis oppressa. post omni
 temecionem est deletum. nam cives princ
 transegerant, et aderant qui aureos nuz
 quosdam ex Latinorum cohorte, qui Rha

ρονται· ᾤοντο γὰρ ὡς συμπαραμενοῦσιν ἐκεῖθι καὶ τὸν κα- V. 333
 τὰ Σκυθῶν ἀγῶνα ἐπιποδύσονται. ἀλλ' οἱ μὲν περὶ πρώτην
 φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἐκεῖθεν μεθίστανται, λαθεῖν τοὺς Σκύ-
 θας καὶ παρελθεῖν σπουδὴν τιθέμενοι, κἂν ἐξέλεσον τῶν κα-
 5 τὰ σκοπόν, Σκυθῶν ἑτέροις μοίραις προελασίσαις ἐγκύρσαν-
 τες κατ' αὐτὸ τὸ Ῥήγιον, καὶ πάντες ὡς διὰ βραχέος ἐς τὸ
 ζῆν κινδυνεύσαντες. οἱ δὲ Σκύθαι μετὰ τὴν Λατίνων ἀπο- P. 406
 νόστησιν ὑπὸ τῶν τὰ χρήματα συλλεγόντων ὁμογενῶν λάθρα
 περὶ μέσας νύκτας διὰ τοῦ τείχους ἀνιμηθέντες, καὶ τῶν
 10 πυλῶν ἐγκρατεῖς γενόμενοι, τὰ ξίφη σπασάμενοι σὺν ἀλαλα-
 γῇ φρικαλέα τοῖς πλείστοις ἔτι καταδραφάνουσι ἐπεισιπίτου-
 σιν, ὅτε μὴ διαδραῖναι ῥᾶδιον ἦν. γίνεται οὖν τῆς νυκτὸς
 ἐκείνης ἔργον χρῆζον δακρύων κατὰ ποταμοὺς ῥεόντων ἀέν-
 15 ναυα· οὐ γὰρ μόνον ἄρρενές τε καὶ θήλειαι τοῦτο μὲν ἀνη-
 ρέθησαν τοῦτο δὲ ἀπήχθησαν δορυάλωτοι, ἀλλ' οὐδὲ τὰ
 ἵπομμασιδία τῶν παιδῶν τοῦ κακοῦ ἐφάνη ἀνώτερα, ἀλλ'
 ἀπεθερίσθη καὶ ταῦτα κατὰ γλῶσσην καὶ ἄνθος εὐμύραντον
 ὑπὸ τῶν ἐλέφ ἀναλώτων ἐκεῖτων ἀνδρῶν, καὶ μηδαμῶς εἰ- B
 δότων ὡς ἀδικεῖ τὴν φύσιν καὶ θεσμὸν ἀθετεῖ τὸν ἀνθρώ-
 20 πινον ὃ περαιτέρω τῆς νίκης καὶ τοῦ κρατεῖν τῶν ἐναντίων
 θυμῷ χρώμενος. τὸ δὲ δὴ μείζονος πένθους ἄξιον, προκα-
 τειληφότες οἱ ἄσπονδοι τὰς ἡόνας τοὺς ἐπ' αὐτὰς συνδρα-
 μόντας οὓς μὲν διήλανον ξίφεισιν, οὓς δὲ ἀπήγον ὀπίσω,
 οὓς δὲ κατὰ βυθὸν ἠνάγκαζον φέρεσθαι καὶ τοῖς ὕδασι ἐνα-
 25 πόλλυσθαι. βραχεῖς δὲ καὶ σκαφῶν λαβόμενοι διεσώθησαν.

24. βυθοῦ?

vesperi urbem ingressos Athyrani libenter et minime gravatim sus-
 ceperunt: putabant enim eos illic mansuros et cum Scythiis pugna-
 turos. sed illi sub primam noctis vigiliam inde discedunt, opera da-
 ta ut Scythas clam praeterirent; etsi spe sua frustrati, iuxta ipsum
 Rhegium in Scytharum cohortes antegressas delapsi omnes exiguo
 momento perierunt. Scythae vero post Latinorum discessum a popu-
 laribus suis pecuniae exactoribus clam circa mediam noctem funibus
 per muros attracti, et portis potiti, cum horribili clamore strictis ensi-
 bus in plerosque adhuc dormientes, cum fuga minime expedire es-
 set, irruunt. ea igitur nocte facinus editur, quod lacrimas postulat
 instar perennium amnium promanantes. nec enim viri et feminae
 duntaxat partim occisi partim in servitutum abducti sunt, sed nec
 lactentes infantuli eius mali expertes fuerunt: sed hi quoque ut im-
 maturi et tenelli flosculi ab inhumisericordibus illis viris, ignorantibus
 naturae iniuriam fieri et humanitatis ius ab eo violari qui iracun-
 diae ultra victoriam indulgeat, obtruncati sunt. et quod magis de-

ἦσαν δ' οἱ καὶ διαμαρτόντες τῆς ἀναβάνθρας εἰς τὰς παρεξαρ-
 ρεσίας ὤλισθον καὶ παρερρήσαν εἰς τὴν θάλασσαν. οὕτω
 μέγα ἦν τὸ δεινὸν καὶ πολυειδές, καὶ μικροῦ πανώλεια τῶν
 ἐκεῖ. ἐκ δὲ τούτου κατὰ συναγωγὰς καὶ στρατόπεδα ταῖς
 ἔμπροσθεν προβαίνον τὸ βάρβαρον ὡσεὶ καὶ σφοδρὰ τις λατ-5
 C καιψ διεφόρει τὸ πᾶν, ἢ γοῦν ὡσεὶ πῦρ ὃ διαφλέγει δρυμὸν
 τὰ ἐν ποσὶν ἐπενέμετο. ἦν δὲ τῶν πάντων οὐδὲν ἀπεξερτέ-
 νητόν τε καὶ ἀπρονόμητον, ἀλλ' ἐκ πλείστων καὶ μεγίστων
 πόλεων ἀσχύλευτοί τε καὶ ἀκαθαίρειοι Βιζύῃ τε καὶ Σηλυ-
 βρία παρὰ Σκυθῶν ὑπελείφθησαν· μόναι γὰρ αὐταὶ οὐχί 10
 ὅπως ἰσχυροὶ διελημμένοι τείχεσιν ἀλλὰ καὶ τῇ τῶν τόπων
 θέσει μάλιστα κρατυνόμεναι τὸν παντελῆ διέδρασαν ὄλεθρον,
 μηδ' ἄλλως ἀπὸ Λατίνων εἶσαι ἀνεπισκόπητοι. Ἴταλοί μὲν
 οὖν ἐπὶ τούτοις εἰς ἀγεννὲς καταβληθέντες φρόνημα ὡς εἰς
 μάνδραν τὴν Κωνσταντίνου ἐνειλοῦντο, καὶ τῶν ὅσα ταῖς 15
 πολιορκουμένοις χρήσιμα ἐπεμέλοντο, τὰ πρὸς χέρσον τείχη
 διανεμίσαντες, καὶ Ῥωμαίοις ἐπέδοσαν ἔνθα σφίσι βουλευτὸν
 D ἀπανίασθαι. τὸ δὲ πολέμιον χρονοῖσαν ἐν τοῖς μικροῖς ἀπο-
 θεν τῆς πόλεως χωρίοις, πολλάκις δὲ καὶ τοῖς τείχεσι προσ-
 εγγίσαν ἐν τῇ μάχῃ ἄπτεσθαι, ἔστι δ' ὅτι καὶ διὰ τῆς 20
 λεγομένης τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ πύλης κατ' ὀλιγίστους ἐπεισιὸν
 πρὸς ἀνδρείας ἐπίδειξιν, εἶπεν δὲ καὶ τύχης, ἣτις ἐν ταῖς
 τότε πράξεσι αὐτοῖς συνεφείπετο, καὶ μετὰ φόνον τῶν ἐν

14. ὡς om A.

plorandum est, implacabiles homines occupatis littoribus eos qui il-
 lo accurrerant partim gladiis traiecerunt, partim retraxerunt, partim
 in aquam praecipitatos submerserunt pauci navigia adepti evaserunt.
 erant etiam qui scalam non adepti intra puppim et remiges in mare
 deciderent. tanta mali atrocitas fuit et pene internecio. ex eo barba-
 ri totis legionibus et exercitibus pergentes vastae procellae instar
 omnia dissipabant, aut incendii in silva grassantis obvia quaeque
 absumebant. neque rerum omnium quicquam erat impervestigatum et
 rapinis tutum. duae tantum ex plurimis et maximis urbibus, Bizya
 et Selybria, et rapinas et vastitatem effugerunt, non modo firmis
 cinctae moenibus, sed etiam locorum situ munitissimae. alioqui nec
 universalem interitum evitassent, et ne a Latinis quidem intentatae
 permansissent. ac Itali his adversitatibus fracti Cpoli velut in man-
 dra condensabantur, et rebus ad tolerandam obsidionem necessariis
 comparatis terrestria moenia inter se partiti, Romanis quo vellent
 abeundi potestatem dederunt. hostes vero in locis parum ab urbe
 dissitis comunorantes, saepe in pugna etiam proxime moenia acces-
 serunt: nonnunquam per Divi Romani portam, ostentandae fortitu-

ταῖς πύλαις αὐτίκα μάλα ἐπαναλῦσαν, εἰς τὰ οἴκοι πάλιν πανστρατὶ ἐπανέζευξε, κατὰ μὲν ἀγέλας κτηνῶν τὸ αἰχμάλωτον, κατὰ δὲ τῶν ἕστρον τὴν πολυπλήθειαν τὰ ὑπὸ ζυγὸν καὶ δίαιταν ζῶα ἐλληλακός.

- 5 Ἐπειτα μετὰ πλείστων καὶ κρατίστων δυνάμεων ἐξιὼν ὁ Ἰωάννης παντὸς ἔργου κρείττον καὶ προουργαιότερον τίθησι τὴν Ἀδριανοῦ χειρώσασθαι καὶ καταστρέψαι τὸ Διδυμότοιχον, κρίνων τάσδε τὰς πόλεις ἄθλον τοῦ πολέμου παντός, καὶ ὡς εἴη ἄμυ P. 407 οὔτως αὐτῷ τῆς Θυρίκης ἀπαναστήσειν Ῥωμαίους καὶ Θηρίους
- 10 ἀνείκηναι μόνοις αὐτὴν εἰς ἐνοίκησιν. περὶ τοῖκυν τὸ Διδυμότοιχον καταστρατοπεδευσόμενος, καὶ τὸ χωρίον ὄρων ὑπερδέξιον χαλεπὸν τε καὶ ἄπορον αἰρεθῆναι, μεταφέρειν τὸν πο- V. 334 ταμὸν Ἐβρον ἐπεβάλετο, περικλώμενον τῷ φρουρίῳ καὶ διὰ καθόδων τοῖς πολλοῖς ἀγνώστων τοὺς ἔνδον ποτίζοντα, καὶ
- 15 μηχανὰς περιστήσας τὸ τεῖχος ἔτυπεν, ἐν οἷσπερ εἴκαζε μὴ πάμπαν εἶναι τοῖς προσβάλλουσιν ἀκατάσειστον, οὔτε μὴν προεκλύοντο τὰ διαφιέμενα τῶν λίθων βύρη τῷ διαστήματι. οἱ δ' ἔνδον τὸν Ἰωάννην ἐκμειλισσόμενοι παραλογάς τινας καὶ φάσεις εὐπρεπεῖς καὶ πικρὰς αἰμύλους προσῆγον καὶ B
- 20 πόρρωθεν, καὶ ὡς βυσιλέα σφῶν ἀνευφήμον ἐπιστάμενοι ταῖς ἐπύλξεσι, καὶ φόροις ὑποκεῖσθαι καθωμολόγον, καὶ πάντα δρᾶν συνείθοντο προθύμως ὅποσα ἂν ἐκεῖνος ἔχη διατάττεσθαι, πλὴν τοῦ δέξασθαι αὐτὸν τῷ πολισίματι. ὁ δὲ πρὸς ὄργην ἐκφερόμενος καὶ χαλεπαίνων οὐδ' αὐτῶς

dinīs et comitantis tum felicitatis ergo, pauci numero ingressi, et occisis iis qui in porta erant, statim reversi, cum omni exercitu domum redierunt, captivos tanquam armenta pecudes et iumenta pro multitudine stellarum prae se agentes.

Inde Iohannes cum maximis et fortissimis copiis egressus, Adrianopolis et Didymotichi expugnationem caeteris rebus omnibus antevertendam esse duxit, simul quod eae urbes totius belli praemium essent, simul quod ea ratione Romanis pulsus Thraciam solis feris incoleudam traditurus esset. castris itaque ad Didymotichum positis, cum oppidum videret in loco edito situm difficulter expugnari posse, fluvium Eurum, qui id ambibat et per meatus paucis cognitis civibus aquam suppeditabat, alio divertere instituit, et machinis in circuitu collocatis murum ferit, qua parte labefactari posse nec gravium saxorum impetum intervalli magnitudine lassatum iri putabat. oppidani vero ut Iohannem placarent, excusationes, speciosa verba et blandas preces etiam praetendebant; et stantes in propugnaculis eum pro suo rege celebrabant, et tributa peusuros caeteraque omnia quae imperasset alacriter facturos promittebant, modo ne eum urbe

ἐπὶ τούτοις προσίετο, ἀλλ' ὑπεκσιτῆμαί
 λὺς ἐγκείμενος, ὡς καὶ μόνον οὕτω ο
 δὲν ὑφίετο τοῦ ἀγῶνος, ἐπάλλξεις ἀπο
 ζοίξω καὶ τῷ μεγέθει τῶν ἀφριμένων χ
 πύργων κατασπῶν, καὶ καταρρηγνὺς τὸ
 δ' ἐντὸς δρυφάκτους καὶ γέρεα πηξάμεν
 C τείχεισι προπετάσαντες, ὡς περιολισθαί
 νοις ὅσα αἱ μηχαναὶ διηφίεσαν, ἕως μί
 χισμῶ παρεῖχεν ὁ Ἰωάννης, καὶ οὗτο
 καὶ ἡήμασιν ἐναισίμοις ἐπλάττοντο τὸν
 χναζον· ἤνικα δ' ἐκεῖνος ἀποβιβάζων ι
 ον τῆς στρατιᾶς κατὰ τὰ παρερηγώτα ι
 το διέταπτε πεφραγμένον τοῖς ὄπλοις π
 ἐπιβατηρίους ἐβλεπε μηχανάς, καὶ τὸ λ
 στρατεύμα πανταχῆ, τότε καὶ αὐτοὶ ι
 ἀποδυνάμενοι προσωπεῖα καὶ τὸν λαμπρι
 νοντες, ἐν οἷς εἶχον ἡμύνοντο, ἐν τοῖς τει
 D τὴν σωτηρίαν καὶ μηδὲν τῆς ἀνάγκης
 νοντες, ἀπογνώσει τέ καὶ θνημῶ στρατι
 ἔδρων ὧν ἐπασχον, χειρῶν καὶ τόλμη
 ἰκανῶς οὖν ἐπὶ τῇ πολιορκίᾳ ταύτῃ χρο
 ἐπάεισιν ἐς Μυσίαν, περιοβθεθεῖς μὲν
 ὡς καὶ ὕλης ἐκλειπούσης φλόξ, ἀλλὰ
 ὑπὸ φήμης, ἐτέρω ἐξ ἐτέρου παραδιδού

3. ἠφίετο A.

6. νεόδορα] πειζία B.

recipere cogentur. ille vero ira percitus
 aspernabatur, nec alia ratione se pacem faci
 stello sibi cederent. nec de oppugnatione
 impetu et magnitudine saxorum propugnacul
 lebat, eorumque tibicines perfringebat. or
 cratibus intus structis, recens detractis vel
 ut machinarum saxa iis involuta labascerent.
 remittebat, supplicii gestu et blandis verbis
 mulabant. cum vero ille fortissimum quemq
 sum et ferro undique tectum iuxta perfracta
 aut scalas parabat et reliquum exercitum pe
 ipsi abiecta supplicum persona, aperto M
 defendebant, salutem suam in moenibus e
 nec quicquam necessitate violentius iudic
 iracundia ducibus, haud pauciores clades
 bant, fortiter et audacter dimicando. barba
 in hac obsidione contrito in Mysiam revertit

τριχοῦσης Λατινικὸν σιῖρος ἔντροπον πολέμῃ πρὸς ἐπικουρίαν τῶν ἐκεῖθε μέλλον ἀφίξεισθαι. τότε δὲ μαλακῇ θανάτῃ τὸν βίον προήκατο καὶ ὁ πατριάρχης Ἰωάννης ὁ Καματηρός, καταλελυκῶς πλάνης καὶ ἄποικος ἐς τὸ Διδυμό-
5 τοιχον.

15. Οἱ δ' ἐξ Ἰταλῶν οὐκ ἀηδῶς ἀλλ' ὧσιν ὀρθοῖς δε- P. 408
ξίμενοι τὴν ἐς Ὀρεστιάδα καὶ τὸ Διδυμότοιχον πρόσκλησιν τῶν Ῥωμαίων, ὡς δῆθεν τὰ κατὰ σφᾶς διομαλίσουσαν πράγματα, ὅτι καὶ πρὸς τῶν πόλεων τῶνδε πρώτως ἀπὸ πασῶν
10 ἐλπίδων καταρραγῆναι ᾔσοντο, ἄραντες ἐκ τῆς Κωνσταντινου τὴν μὲν πρώτην πρὸς τῷ Ἀθύρῳ στρατοπεδεύουσι, τῇ δ' ὑστεραίᾳ εἰς τὴν Σηλυβρίας παρήλθουσαν. ἐκεῖθεν δ' ἡμέρας τινὰς διαγαγόντες καὶ ἐπισιτισάμενοι τὴν Ἀδριανοῦ κατελιήφασιν.

15 Τοιαῦτα δ' ἦν τὰ ὑπὸ Σκυθῶν καὶ Βλάχων ἐν ταῖς τότε διαπραχθέντα ἐπιδρομαῖς, ὅποια οὐδ' οὐκ ἤκουσεν οὔτε ὀφθαλμὸς ἑώρακε πώποτε, οὔτε μὴν ἐπὶ καρδίαν τινὸς ἀνα- B
βέβηκε. πόλεις μέγισται πρὶν καὶ περίπυτοι, μυριάσθροοι, κομποπόλεις ἀξιοθέατοι, ἀγροὶ καὶ λειμῶνες καλλιφύτευ-
20 τοι, παραδείσοι εὐθαλεῖς, ἀειροῦντοις νάμασιν ἀγλαόκαρποι, ἐψόροφοι δόμοι καὶ οἰκῆσεις περιβλεπτοί, ἐς ὑπερβολὴν πε-

1. σιῖρος] φροσσάτον B. 19. ἀγροί. περιβόλια. βρῦσαι ψυχραὶ τρέχουσαι καὶ ἴδονην χορταίνουσαι τοὺς βλέποντας. λουτρά. κρινα. ἀνθη. κήποι. ἀναπαύσεις. δένδρα εὐκαρπα. ἀμπελοπεριβόλια. καὶ ἀπλῶς θσα πρὸς εὐφροσύνην καὶ τέρψιν τῶν ἀνθρώπων εἶσιν. καὶ τὴν γῆν εὐμορφούσι καὶ καλλωπίζουσι, καὶ τὸν ἡμέτερον βίον κοσμοῦσι καὶ εὐφραίνουσι B.

deficiente materia, restincto ardore. huc accedebat quod passim fama vagabatur, Latinum exercitum in re bellica exercitatissimum obsessis auxilio venturum esse. tunc Iohannes Camaterus patriarcha, qui post exiliū Didymotichi inquilinum agebat, vitam cum levi morte commutavit.

15. Latini vero se a Didymotichinis et Adrianopolitanis accessi haud gravatim accipientes, quod inde res suas meliores fore arbitrabantur, cum illarum defectio primum spes et conatus eorum infregisset, Cpoli digressi principio ad Athyrā castra ponunt, postridie Selybriam intrant, et aliquot diebus ibi exactis et comēatu praeeparato Adrianopolim occupant.

Quae autem Scythae et Blachi in illis incursionibus perpetrarant, ea huiusmodi erant qualia nec visa unquam nec audita sunt, nec cuiquam in mentem venerunt. urbes ante maximae et celebres et frequentissimae, oppida spectatu digna, agri et prata amoenissima, horti pulcherrimi, perennibus rivis fecundi, altae domus, habitatio-

V. 335 φιλοτεγνημένοι και χρώμασι πολυειδέσι διηθισμένοι, πα-
 τοδακαί τε χάριτες βαλανείων και καρποβριθείς ημερόδες πι-
 λήια τῶ σίτω ἀκμάζοντα και ἄλλ' ἕτερα μυρία, ὅπου φέ-
 ρουσιν ὄραι και τὸν ἡμέτερον βίον ἀγάλλουσι και τιθένου
 ἐπιτερπές και πύσαις χάρισι περιστεφές και πολυάρατων τῶ
 περιγίειον, ταῦτα δὴ πάντα ἔρημα ἀνθρώπων ὄρωμενα ἔχ-
 ουσις μόνοις και θηρίοις οἰκήσιμα ἦν. εἶπεν ἂν τις ἐπιστῆς
 ἐκείνοις και πλεῖστα κοψάμενος και δάκρυ χεάμενος και πύ-
 ριν πασύμενος καταστροφὴν ὄραν τοῦ παντός, ἧ γούν τῶν
 ὄντων ἑτέραν παραγωγὴν, καθ' ἦν μὲν ὁ θεὸς ἀπεφαίνεται 10
 χόρτον και βοτάνην και σπείρον σπέρμα κατὰ γένος τε και
 καθ' ὁμοιότητα ἐκ τῶν λαγόνων τῆς γῆς ἀναδίδουσαι, ὁ δ'
 ἀνθρώπος οὐπω ἦν ὁ τούτοις χρῆσόμενος. πόθεν ἂν ἐκλού-
 τησι γλωττιν εἰς τοσούτων κακῶν διαρκῆ και φιλότιμον
 ἀπυρίθμησιν, ἧ φωνῆς μέγεθος διαπεμπούσης τοῖς πόρρω- 15
 θεν τὰ γραφόμενα; ὡς δυστυχῆς ἐγὼ συγγραφεύς, οἷσις πε-
 κοῖς ἑταμιενόμην, οἷσις ἐμοῖς τε και τῶν φυλετῶν δυσπρα-
 γήμασι τὸν λόγον χαρίζομαι. τίς γάρ ἂν και σχοιῆ ὄλω;
 ὑπενεγκεῖν τοιαῦτα θεώμενος τρόπαια πρὸς τῶν πολεμίων
 ἀνεγειρόμενα; οἱ μὲν γάρ πάλαι τῆς μάχης κρατοῦντες, ἀ- 20
 θρώπινα φροτοῦντες οὐδ' ἀθάνατα μίση τηρεῖν δοκιμάζοντες,
 διὰ ξύλων και βραχέων λίθων ἀνίστων τρόπαια, ὄλω; ὄλω-
 γον χρόνον διαμεμενηκότα παρερήχεται, ὡς μηδὲ φιλίας ὑπο-

10. μὲν εἰ immo ὁ μὲν.

nes conspicuae, summo artificio constructae et variis coloribus ex-
 ornatae, venustissima lavacra, uvis onustae vites, arva segetibus
 gravida, et alia sexcenta quae tempus producit, quaeque vitam no-
 stram ornant et terram incundam, gratiis affluentem et optabilem
 reidunt, ea omnia hominibus vacua, echinis et feris tantum latibula
 praebebant quae qui videret, cum maximo eiulatu et meta, ca-
 pite pulvere consperso, diceret se destructionem universi cernere,
 aut novam illam rerum naturam, qua iussit deus gramina et herbas
 et prolificum semen pro cuiusque genere et similitudine ex terras
 visceribus gigni, cum nondum esset homo qui eis uteretur. unde
 mihi lingua suppetet ad iustam et copiosam tantorum malorum enu-
 merationem? aut magnitudo vocis, quae scripta haec ad longe remo-
 tos transmittat? o me miserum scriptorem, quibus cladibus descri-
 bendis supersum? quanta mea et meorum popularium mala commemo-
 ro? quis talia tropaea ab hostibus erecta saltem intueri sustineat?
 nam olim qui praelio vicerant, humanae conditionis memores
 nec immortalia odia conservanda esse rati, tropaea ex parvis lignis
 et saxis constituebant, ut exiguo temporis intervallo abolerentur,

μημίματα ὄντα ἀλλ' ἔχθρας καὶ προχύσεως αἱμάτων ἐμπυρεύ-
 μιτα, νυνὶ δὲ πόλεων κατασκαφῆ καὶ τοῦ παντὸς ἀφανίσεις
 δείγματα τῆς νίκης πρὸς τῶν βιοβάρων ἐξεύρηται, οἷς θεό-
 φαν εἰς μαστίγωσιν ἐκδεδόμεθα. οὐκ ἀνεχόμενοι δὲ εἰ μὴ
 5 καὶ τὸν κολοφῶνα τῶν ἀτοπημάτων προσεπιθήσουσι καὶ προσ-
 επάγωσι τὰ παλαμναιότατα, καὶ γε τῶν Ῥωμαίων τινὰς συγ-
 κατατέχωσαν ζῶντας τοῖς ἢ φυσικῶ μύρω ἢ καὶ νόμῳ πολεμίῳ P. 409
 καταστρέψασι τὸ ζῆν ὁμοφύλοις ἐκείνοις, συνεντυμβεύσαντές
 σφισιν ἱππάρια δρομικὰ οἷς ἐπεκάθητο καὶ τόξα κερουλικὰ
 10 καὶ ἀμφήκη φάσγανα, μὴ ὄντος λυτρουμένου μηδὲ σώζοντος.
 οὕτω παρὰ βαρβάροις οὐ φειδώ τις καὶ συστολὴ τῶν ἀνομοί-
 ων τῇ φύσει πράξεων. ἦσαν δ' ἡμέραι πασχάλιοι, τῆς ἐνάτης
 διπλευνούσης ἐπινημέσεως, τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ἑπτακισιοστοῦ
 τετάρτου καὶ δεκάτου ἔτους, ἥνικα τὰ οἰκτρὰ ταῦτα καὶ πᾶ-
 15 σαν ἀκοὴν καὶ θῆαν δεινὴν ὑπερπαιόντα συνηρέχθησαν. παιῶ-
 νων τοίνυν καὶ στεναγμάτων ζύμπας ἐπεπλήρωτο χῶρος ὃν
 ἐπῆλθε τὸ Σκυδικόν, καὶ θρηῆνος καὶ οὐαὶ καὶ κλαυθμὸς τὸν B
 ἦχον ὑπερεφώνει τὸν ἑορτάσιμον. καὶ ὅτε τάφων κένωσις καὶ
 ἄδου καθαίρεσις καὶ τὰ ἐκ νεκάδων ἀνεγερετήρια τοῖς εὐσε-
 20 βουοῖν ἦδετο, τότε εἰς κευθμῶνας γῆς καὶ τὰ τοῦ ἄδου Ἰο-
 φερὰ καὶ φοβερὰ σκηνώματα κατὰ συνόδους αἱ πόλεις κα-
 θίεντο. τὰς δ' ἀπαγωγάς, τὰς δὲ προνομίαι, τὴν δ' ἐναπερ-
 ριμμένην ταῖς τριόδοις ἄωρον ἡλικίαν καὶ τοὺς διαξίφισμούς

12. τῆς ἐνάτης] κατὰ τὴν ἐνάτην τοῦ ἐπιλλίου μηνός B.

quippe non amicitiae monumenta, sed inimicitiarum et caedum ir-
 ritamenta. nunc vero eversiones urbium et rerum omnium vastitates
 indicia victoriae a barbaris sunt reperta, quibus divinitus flagellan-
 di concessi sumus; qui non ferendum esse rati, nisi colophonem
 immanitati suae imponerent et atrocissima scelera adiungerent, ali-
 quot Romanos vivos (neque enim quisquam erat qui eos vel redime-
 ret vel conservaret) cum popularibus suis vel naturali morte defun-
 ctis vel bello caesis terra obruerunt, sepultis una equis velocibus,
 quibus insederant, corneis arcubus et ancipitibus gladiis. ita barba-
 ri a rebus naturae contrariis nulla reverentia, nullo metu deterren-
 tur. cum haec miserabilia spectacula, quae omnem verborum atroci-
 tatem superant, ederentur, paschales dies erant, indictione IX anni
 VI MDCCXIII; et omnis locus quem Scythae pervagabantur, et
 hymnis et suspiriis erat plenus. lamentationes et eiulatus festivarum
 cantionum sonum superabant. cum sepulcrorum evacuatio, inferni
 destructio et a mortuis resurrectio a piis hominibus celebrabantur,
 tum in recessus telluris et inferni caliginosa et horribilia taberna-
 cula urbes catervatim detrudebantur. abductiones vero, direptiones,

τῶν προηκόντων χρόνῳ σομάτων τίς ἔ
 πολύθρηγος ἐν ἀνθρώποις ὡς ἀξίως καὶ
 σασθαι δάκρυσι; πρὸ δὲ τῆς ἐπιδρομῆς
 περὶ τὰ Θρακικὰ πεδία κορωνῶν καὶ ἰ
 ἄ μὲν ἀπὸ μερῶν τῶν βορείων ἄ δ'

C ἔξιμισίαν τινὰ καὶ μὴ αὐτόματον συνδρομ
 θύτα χῶρον ἀλλήλοις συνέρραξαν, καὶ ἰ
 κόρακες τὰς τῶν ἐκ νότου κολοιῶν ἐτρέψ
 Οὐ μόνον δὲ τὰ Θρακικὰ ὁ δαίμων
 V.336 τοιαύτην ἀθλιότητα, καὶ πειρασμῶν μὲν
 κακῶν δ' ἀνηκέστων κλυδώνιον ἔξεσε κ
 πίσθησαν λαίλαπες, ἀλλὰ τὰ καθ' ἑσπέ
 ἔπασχον. Ἀθήνας μὲν γὰρ καὶ Θήβας
 περὶ Μεθώνην καὶ Πάτραν σπεῖρα Κα
 εὐσύνοπτος ὡσεὶ καὶ κτήσεις διενείμαν
 σφῶν δεσπύζοντες πρότερον ἐν προπη
 ῆνείχοντο σφίσι μᾶλλον καθυποκίπτειν ἰ
 D ἐς ψυχῆν καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶν καὶ τῶν τέκν
 αὐτόθεν εἰς ἐλεύθερον παροξυνθέντες φρέ
 τοῦν ἔχειν ἀρξάμενοι. εἰσὶ δ' οἳ καὶ εἰς
 κατὰ τῆς ἑαυτῶν πατρίδος ὑπεκκαέντες ἀν
 ποι, τρυφῇ καὶ ταῖς ἄλλαις ἀπονοίαις δι
 μάτων καὶ φρουριῶν ἀποτόμων λαβόμενοι

5. ἄ μὲν ἀπὸ] τὰ μὲν ἀπὸ τῆς δύσεως ἔ
 τολῆς B. 8. τὰς τῶν ἐκ] τὰς ἐξ ἀνατ
 τῶν om A.

immaturae aetatis in triviis abiectioes et se
 ctiones, quis omnium mortalium ita lacrim
 satis lugere et deplorare queat? ante hanc
 circa Thraciae campos cornicum et corvorum
 ptentrione aliae ab Austro, fato quodam, non
 locum congregatae pugnam commiserunt. sed
 porum phalanges meridionalium cornicum in]
 Neque vero Thraciam duntaxat fortuna
 afflictionum mare, extremorum malorum fluct
 binem coniecit, sed nec Occidentalium con
 Athenas Thebas Euboeam Methonem Patras
 Latinorum non magna tanquam patrimonium d
 prius imperabant, illis cedere cum derisu et ig
 latis animis pro semet ipsis et liberis pug
 statim libero spiritu concepto, nec vel ser
 mentem reversi. erant etiam qui ambitione

εὐτειχίστων ἐπιβάντες, κακοδαίμονας τυραννίδας περιεβάλλον-
 το, καὶ δέον φιλεχθρεῖν Λατίνοις, οἱ δ' ἀντιφθάλμουν ἀλ-
 λήλοις καὶ Λατίνοις τὸ καινὸν ἐσπένδοντο. ὁ μὲν γὰρ Σγου-
 ρὸς Λέων Κορίνθον διεῖπε καὶ Ναύπλιον, ὡς καὶ ἔμπροσθεν
 5 ἐρρέθη μοι· ὁ δὲ Χαμάρετος Λέων τῆς κοίλης κρατῶν Λα-Ρ. 410
 κεδαιμόνος τύραννος ἦν τῶν Λακωνῶν. Αἰτωλίαν δὲ καὶ τὰ
 τῆ Νικοπόλει προσοριζόμενα, καὶ ὅσα πρόεισιν ἐς Ἐπίδα-
 μνον, ὁ Μιχαῆλ ἰδιώσατο, ὃν ἐκ σπερμάτων σκοτιῶν ὁ σε-
 βαστοκράτωρ ἐφύτευσεν Ἰωάννης. ὁ δὲ μαρκέσιος Βονιφά-
 10 τιος τῆ Θεσσαλονική προσεδρεύων ὑποκειμένην εἶχεν ἑαυτῷ
 τὴν ἐς Ἀλμυρὸν ὑποκειμένην ἀγχίαλον πᾶσαν, καὶ πεδίων
 ἤρατο Λαρισσαίων, καὶ μετελάγγανε τῶν φόρων ὀπόσαι ἐξ
 Ἑλλάδος καὶ τῆς νήσου τοῦ Πέλοπος εἰσεπράττοντο. ἐπὶ δὲ
 15 τούτοις καὶ ἄλλος τις τὰ Θετταλίας κατέχων μετέωρα, ἃ νῦν
 μεγάλη Βλαχία κικλήσκειται, τοπάρχης ἦν τῶν ἐκεῖ. εἰς το-
 σαύτας δὲ τυραννίδας διαιρεθείσης τῆς ἐσπέρας τί μὲν τῶν Β
 καλῶν οὐκ ἀπῆν, τί δὲ τῶν κακῶν οὐ παρῆν; χρημάτων
 ἀφαιρέσεις, τῶν θρησκαμένων ἐκτοπίσεις, σφαγαὶ καὶ φυγαὶ
 καὶ μυρία πρὸς τούτοις ἄλλα δεινὰ, ὧν τὰ πλείω οἱ ἐκ Ῥω-
 20 μαίων ἐπετόλμων τύρανοι, μάλιστα δ' ἀπάντων ὁ Σγουρὸς
 Λέων, ὅς οὐδὲ τῆς γειναμένης εὐ ποιῶν ἐφείσατο, ἀλλὰ καὶ
 τῷ τῆς μητροπόλεως Κορίνθου ἀρχιεπίμεινι Νικολᾷ σπεισά-
 μενος καὶ τὰς πρώην διχονοίας διαλυσάμενος, καὶ σύσειτον

3. ἐσπένδετο APW. 12. ἤρατε τῶν?

inflammati, servilibus ingenii homines, deliciis et luxu corrupti,
 munitionibus et praeruptis castellis aut munitis urbibus occupatis
 infelices tyrannides constituerent; et cum Latinorum inimicitiae ex-
 petendae essent, alii aliis insidiantes, cum illis colluderent et no-
 va pacta inirent. nam Leo Scurus Corinthum et Nauplium, ut supra
 dixi, gubernabat; Chamaretus Leo, qui Lacedaemoni dominabatur,
 Laconum tyrannus erat. Aetolliam et confinia Nicopolis et quae ad
 Epidamnium vergunt, Michael Iohannis Sebastocratoris nothus filius
 sibi vendicavit. Bonifacius vero marchio Thessalonicae degens
 omnem maritimam oram, quae infra Halmyrum est, et Larissaeam
 planitiem tenebat, et vectigalia Graeciae et Peloponnesi percipiebat.
 praeter hos alius toparcha Thessaliae montana, quae nunc magna
 Blachia dicitur, tenebat. Occidente in tot tyrannides distracto, quid
 boni non aberat, quid mali non aderat? pecuniarum ereptiones,
 relegationes, caedes, exilia, mala denique infinita, quorum maxima ex
 parte Romani tyranni auctores erant, et Scurus Leo omnium maxime,
 qui, recte sane, patriae quoque suae non pepercit. idem cum
 Nicolao Corinthiorum archiepiscopo reconciliata gratia vitam eum

οὕτω τὸν ἄνδρα παρειληφώς, τὸ μὲν σῶμα συνέστιος ἦν, τὸ δὲ φρόνημα δυσμενῆς ὁποῖος καὶ πρότερον, ὅθεν τὰς κόρας αἰμάξας εἶτα κατὰ σκοπέλων ἀφίησι.

- C 16. Κατὰ δὲ τὴν ἔω Προυσαῖοι μὲν καὶ Νικαιῖς Ἀνδοί τε καὶ οἱ Φιλόμολποι καὶ Σμύρνη καὶ Ἐφεσος καὶ τὰ μεταξὺ τούτων κείμενα Θεοδώρῳ προσανείχον τῷ Λάσκαρι. ὁ δὲ καὶ νῆας μακρὰς τεκτηνάμενος τὰς πλείους τῶν νῆσων ὑπηγάγετο. σπεισάμενος δὲ καὶ τῷ Καΐχοσρῶ τῷ τοῦ Ἰκονίου σουλτάνῳ, μέρος ἀπένειμε τῆς ἀρχῆς τῆ κηδεσιῆ ἐκείνου Μανουὴλ τῷ Μαυροζώμῳ· τὸ δὲ ἦν ἐμοῦ τοῦ συγγραφέως¹⁰ Νικήτα πατρίς αἱ Χῶναι καὶ ἡ ἀγχιτέρωων ταύτῃ Φρυγίῃ Λαοδίχεια, καὶ εἰς ὅσα περικλάται Μαϊάνδρος ἀπερρυγιάων ἐς ἅλα τὰ νάματα. Δαβὶδ δὲ καὶ Ἀλέξιος οἱ ἐξ υἱέος φνίτες τοῦ Ῥωμαίων τυραννήσαντος Ἀνδρονίκου (Μανουὴλ ἐκείνῳ τὸ ὄνομα) ὁ μὲν τὴν κατὰ Πόντον Ἡράκλειαν καὶ Πα-¹⁵ D φλαγόνας διεῖπεν, ὁ δ' Ἀλέξιος Οἰναίου τε καὶ Σινωπέων τῆς πόλεως καὶ Τραπεζοῦντος αὐτῆς τὴν δυναστείαν περιεζώννυτο. τὴν δ' Ἀττάλου διώκει τις ἕτερος, τὴν κλῆσιν Ἀλδεβραντίνος, ἐξ Ἰταλῶν μὲν τὴν γένεσιν ἔλκων, ἀκριβῶς V. 337 δ' ἐντεθραμμένος τοῖς Ῥωμαίοις ἔθεσι. κὰν τῇ Ῥόδῳ τῆ²⁰ νῆσῳ ἄλλος τις ἐπρωτίστευε. καὶ δέον ὠμοσποχότας προβολεύσομαι τι καὶ καταπράξασθαι προφυλακτικὸν μὲν τῶν μέπω κακῶς πεπονθότων τῆς πατρίδος μερῶν, ἀνακτητικὸν δὲ τῶν ἠλωκνιῶν πόλεων, οἱ δὲ εἰς δοξομανίαν ἐκτραχηλισθέν-

suæ mensae adhibuit, et corpore illi coniunctus animo aequè ac prius ab eo abhorrebat. unde illum prius effossis oculis, postea de rupe praecipitavit.

16. In Oriente porro Prusaei, Nicaeenses, Lydi, Philomolpi, Smyrna, Ephesus, et interiecta oppida Theodoro Lascari parebant, qui etiam longis navibus fabricatis plerasque insulas subegit, et pace cum Iconii Sultano Caichosroe facta partem imperii Manuelli Maurozomae illius socero concessit. ea pars erat Chonae, mei scriptoris Nicetae patria, et huic finitima Phrygiae Laodicea, et alia loca quae fluvius Maeander anfractu suo complectitur, donec in mare exonerat. David vero et Alexius fratres, Manuele Andronici Romanorum tyranni filio nati, alter Ponti Heracleam et Paphlagoniam gubernabat, alter Alexius Oeanaeum et Sinopen urbes et ipsam Trapezuntem tenebat. Attaliae alius quidam dominabatur, nomine Aldebrandinus, natione Italus, sed Romanorum institutis probe educatus. item Rhodus alium principem habebat. enimvero cum de communi sententia et deliberandum et agendum esset, de patriae partibus nondum conservandis et de expugnatis urbibus in integrum restituendis,

τες καὶ καλεσθαι τύραννοι θέλοντες καθ' ἑαυτῶν ὀπλιζον
 τὰς χεῖρας, βυκτηρίαν καὶ νῆσιν, εἶπη δ' ἄν τις καὶ πανο-
 πλίαν καὶ τρόπαιον ἐξ ἐφόδου τοῖς τῶν Ῥωμαίων πολεμίοις
 τῆ διχοσεῖν ἀλλήλοις καὶ διεστάναι βραβεύοντες. ἦν οὖν P. 411
 5 τοῦ βουλομένου παντός ἐκ τοῦ τῶν Λατίνων πολυσπεροῦς
 συντάγματος τὰ γραφικὰ ταῦτα ἐπάδειν Ῥωμαίοις ἐπιστρα-
 τεύοντος „διώξας καταλήψομαι, μεριῶ σκύλα, ἐμπλήσω ψυ-
 χήν μου, ἀνελά τῆ μαχαίρα μου, κυριεύσει ἡ χεὶρ μου.”
 πολλοὶ τοίνυν μέτριον συγκροτήσαντες πόλεμον καὶ ἵπποτας
 10 βραχεῖς μισθωσάμενοι, Ῥωμαίκαῖς κατεκολλίζοντο νήσοις ὡς
 πάντη πάντως ἐρημαζούσαις τοῦ ἐπαρῆξοντος. ὅθεν πειρα-
 ταί τινες Γενουῖται, περιψήματα ἀνδρῶν καὶ ἀμβλώματα, οὐ
 κατὰ τοῦτο μὲν τινος ὑπερφέροντες κατὰ δ' ἐκείνο τὰ δεύτε-
 15 ρα φέροντες, ἀλλ' ἀπανταχῆ πονήρως πράττοντες καὶ δυσδαι-
 μόνως, στρογγύλων πέντε νηῶν εὐπορήσαντες καὶ σκύφη τρί-
 κροτα κατηρτικότες πρὸς τοῖς εἴκοσι τέσσαρα ἐς τὴν Κρήτην B
 διαπλωίζονται· καὶ πλασάμενοι τούς ἐμπόρους, εἶτα ἐπιθέ-
 μενοι ὡς πολέμιοι, τῆς νήσου ξυμπάσης κατίσχυσαν εὐμαρέ-
 στατα. τότε καὶ ὁ κρατῶν Ἰκονίου Καίχοσροῆς κατὰ τῆς
 20 Ἀιταλίας ἐστράτευσεν, αὐτοβοεῖ τὴν πόλιν ἐλεῖν φανταζόμε-
 νος ὡς οὐχ ἱκανὴν οὔσαν ἑαυτὴν διασώσασθαι. τὴν δ' ἐκεί-
 νου ἐφοδὸν προεγνωκότες ὅ τε πολίταρχος Ἀλδεβραντίνος καὶ
 οἱ σὺν αὐτῷ τοῖς κοινοῖς ἐπεστάτουν πράγμασι, πέμψαντες
 εἰς Κύπρον συμμαχίαν ἐκεῖθεν εἰλήφασιν πεζικοῦ στρατεύμα-

illi ambitione praecipites et tyrannici nominis affectatione caeci inter se digladiabantur; quibus dissensionibus et rixis hostibus summam occasionem primo impetu Romanos evertendi suppeditebant. unde cuivis Latinarum gentium, quarum tanta multitudo et varietas est, quae Romanos oppugnatum ibat, illud ex sacris litteris usurpare licebat „persecutum comprehendam, spolia dividam, explebo animum meum, occidam gladio meo, dominabitur manus mea.” itaque multi mediocri manu collecta et exiguo equitatu conducto in Romanos insulas se insinuabant, quippe omni auxilio destitutas, et piratae quidem Genuenses, homines villissimi et abiectissimi, nec in una re primarii, in alia vero secundarii, sed ab omni parte miserrimi et infelicissimi, V rotundis navibus et XXIV triremibus comparatis per mercaturae speciem in Cretam traiecerunt deinde insulares hostiliter aggressi totius insulae facillime sunt potiti. tunc etiam Iconii princeps Caichosroes Attaliae arma intulit, inani spe urbis primo impetu capiendae concepta, ut quae ipsa tueri sese non posset. verum eius consilio cognito, Aldobrandinus urbis dominus et eius in administranda re publica socii per legatos a Cypriis auxilia Latinorum pedibus

τος, ἐς διακοσίους ἀριθμουμένην Λατίωνος. κάπειδήπερ εἰς
 χεῖρας ὁ πόλεμος ἐγεγόνει καὶ περιεῖληψε τὴν πόλιν τὸ Περ-
 σικὸν στράτευμα, οἱ ἐκ Λατίων εἰς φάλαγγα πυκνωθέντες
 C καὶ τοῖς Πέρσαις ἐποφθέντες ἀπρόοπτοι τοῖς Ἀτταλεῦσιν
 ἐπήμυναν, καὶ οὕτω τῶν βαρβάρων κατωστάντων ἐς δέος ἐκ
 τε τοῦ σφῶν στρατεύματος πολλοὶ διαφθείρονται καὶ Καϊ-
 χοσρόης ἐκεῖθεν μεθίσταται, μὴ πλείους ἡμερῶν τῶν ἐκατά-
 δεκα περὶ τὴν Ἀτάλου βαλῶν στρατόπεδον. ἀλλὰ καὶ Θεό-
 δωρος ὁ Λάσκαρις κατὰ τοῦ ἐν Πόντῳ Δαβὶδ στρατιὰν ἀγεί-
 ρας τῆς μὲν Πλουσιάδος ἐπέβη καὶ τῆς πρὸς Δαβὶδ φιλίας¹⁰
 ἐκείνην ἀπέστησε, τοξότιδα πᾶσαν οὖσαν καὶ μάχιμον· εἶπε
 δ' ἄν καὶ Ἡράκλειαν καὶ τὸν Δαβὶδ δραπέτην ἐκεῖθεν ἔδει-
 ξεν, εἰ μὴ Λατίων τῇ Νικομήδους παρεμβαλόντων κατ' ἐπι-
 D κουρίαν Δαβὶδ, ἐπεὶ καὶ εἶχε τοῦτοις Δαβὶδ σπεισάμενος, ἐν
 Δάμφρινοῖα κατέστη Λάσκαρις. εἶλε μὲν γὰρ αὐτὸν ἐντεῦθεν¹⁵
 προθυμία καὶ τόλμη κατὰ Λατίων· ἐκεῖθεν δ' αὐθις
 ἀντέσπα τὸ ἐν χερσὶν ἔργον, ὥσει καὶ ἐντὸς Ἡρακλείας
 οἴομεγον εἶναι καὶ κυριεύειν τῆς πόλεως, καὶ πολλάκις
 ἐκότερον καὶ ὡς ἐπὶ τρυτάνης ζυγοῦ καὶ μετὰ συνοχῆς ἐτα-
 λάτινευεν· ὡς δ' ἐκεκρίκει συμφορώτερον μᾶλλον ἢ περὶ θρα-
 20 σύτερον ἐπὶ τοὺς ὑπερασπιστὰς ἴεσθαι τοῦ Δαβὶδ, ἐπανα-
 κάμπτει μὲν πρὸς αὐτούς, ἦν ὧδευσ παρεικώς· οἱ δὲ τὰ
 περὶ τούτου πυθόμενοι συστάδην μὲν παρακινδυνεύειν οὐκ
 ἔγνωσαν, μεθίστανται δὲ νυκτὸς καὶ εἰσίσαι τὸ Βυζάντιον.
 ὁ δὲ γὰρ Δαβὶδ ὡς οὐκ οὐκον ἐβάλλετο κατὰ τοῦν, παρὰ δόξαν²⁵

circiter CC impetrarunt. ubi ad arma ventum est et urbem Persicus exercitus circumdedit, Latini in phalangem condensati et ex improviso in Persarum conspectum progressi Attaliensibus opem tulerunt. ita barbari perterriti et suorum multos amiserunt, et Caichosroes XVI diebus exactis obsidione soluta discessit. sed et Theodorus Lascaris, coacto contra Davidem Ponticum exercitu, Plusiadem sagittariis et bellicosis hominibus abundantem ab illo in suas partes tradidit. Heracleam quoque cepisset ac ipsum Davidem exterminasset, nisi eum Latini, cum quibus Davidi foedus intercedebat, auxilii ferendi causa castris ad Nicomediam positus animi dubium reddidissent, hinc alacritate et audacia contra illos instigante, inde instituto opere retrahente, cum sibi quodammodo intra Heracleam esse videretur et ea urbe potiri, ac saepe velut in trutina sollicito animo utrumque ponderaret. ut vero defensores Davidis invadere utilius quam audacius esse statuit, ad eos, itinere instituto omisso, revertitur. quo illi audito in aciem sibi descendendum non censuerunt, sed noctu digressyantium redeunt. David vero reputans ut imminens iam disci-

τοῦ κινδύνου ἤσθεθεις ὄν ἔγγιον εἶχε προσέρποντα καὶ σχεδὸν
 οὐδ' ὅσα γόνυ κνήμης ἑαυτοῦ αφιστάμενον, ἀπρὶξ καὶ πάλιν
 τῆς Ἡρακλείας ἔχεται τοὺς δ' ἐν Βυζαντίῳ Λατίνους τῆς συμ- P. 412
 μάχου διαμειβόμενος στρατιάς σιτηγῶν πλοίων δεξιούται κατα-
 5 γωγαῖς καὶ κρέασιν υἱείοις ταριχηροῖς, καὶ παρ' αὐτῶν αἰτεῖται V. 338
 δευτέρην σύναρσιν, καὶ λιπαρεῖται ἐν ταῖς πρὸς τὸν Λάσκαριν
 γραφαῖς καὶ σπονδαῖς τοῖς ὑποκειμένοις σφίσι κάκεινον ἐν-
 τίστασθαι, καὶ τὴν ὑπ' αὐτὸν πᾶσαν χώραν ταῖς ὑπὸ Λατί-
 νους ἐγκρίνεσθαι. ἀμέλει ὡς εἶχε ταῦτα καταθεμένους, πύ-
 10 θοιτο δὲ καὶ τὸν Λάσκαριν ἐκ Νικαίας εἰς Προῦσαν μετά-
 ραντα, ἔξ Ἡρακλείας πρόεισι καὶ αὐτὸς τῷ συμμαχικῷ γυν-
 ριῶν ὕπερ ἐκ Βυζαντίου προσεχῶς ἐκείνῳ ἀπέσταλτο, γυ-
 μνασίαν τε καὶ ἀνάπειραν ἑαυτοῦ κάκεινων ποιούμενος, τὸν
 Σαγγάριον διαβάς ποταμὸν ὑπηκόους κωμοπόλεις τῷ Λάσκαρι B
 15 ἔκειρε. καὶ μεθ' ἡμέρας αὐτὸς μὲν ἐκεῖθεν μεδίσταται, ὁμήρους
 ἐκ τῆς Πλουσιάδος δεξάμενος, ἐνίοις δὲ καὶ δεσμὰ περιθέμενος
 διὰ τὸ σφᾶς χωρῆσαι τῷ Λάσκαρι· οἱ δ' Ἴταλοι περὶ πού
 τοὺς τριακοσίους ὁρώμενοι παρεσκευάζοντο μὲν καὶ περαιτέ-
 ρω χωρεῖν κακ τῶν κοίλων πρὸς τὰ μετέωρα ἔβαινον, ἐπελθόν-
 20 τος δ' αὐτοῖς ἀπρόοπτος περὶ τὰς τῆς Νικομηδείας Τραχίας
 Ἀνδρονίκου τοῦ Γίδου, καὶ γινομένης συμβολῆς, ἤτιῶνται
 μετὰ πλείστας ἀμοιβὰς τοῦ πολέμου, οἱ δὲ καὶ ζωροῦνται
 τοῖς περισχοῦσι τὰ ὄρη καὶ ταῖς προλελοχισμέναις ὑπὸ σφῶν
 περιπεσόντες ἐνέδραις, ὡς μηδὲ πυρφόρον ὑπολελειφθαι σχε-
 25 δὸν τὸν τῷ Δαβίδ ἀπαγγελοῦντα τουτοῖ τὸ δυστύχημα. ἀλ- C
 λά καὶ Πέτρος ὁ ἐκ Πλάντζης, οὗ καὶ πρόσθεν ἐμνήσθημεν

men, nec multo a se remotius quam a genu tibia distat, praeter
 opinionem evasisset, rursus Heracleae firmiter inhaeret, Latinos
 vero Byzantii degentes ob latum auxilium frumentariis navibus et per-
 nis remuneratur; atque ab eis auxilia denuo petit, oratque ut in
 foedere Lascarino se quoque ut suum subditum comprehendant, et
 omnem provinciam quam teneat inter Latinas provincias numerent.
 quae cum illi annuissent: et Lascarim Nicaea Prusam abiisse audi-
 visset, ipse quoque Heraclea prodit, et auxiliis nuper Byzantio mis-
 sis inflatus, cum sui tum illorum periculum facturus, Sangario flu-
 mine superato Lascarinae ditionis oppida vastat, et post dies ali-
 quot inde digreditur, obsidibus Plusiade acceptis, nonnullis etiam
 in vincula coniectis, quod ad Lascarim defecissent. Itali vero circiter
 CCC parabant longius progredi, et e vallibus in montes ascen-
 debant, sed circa Nicomediae Trachias subito Andronici Guidi super-
 ventu post variam pugnae fortunam vincuntur, nonnulli etiam in in-
 sidias in montibus collocatas delapsi capiuntur, ut pene nullus su-

(μεγέθει δὲ οὗτος σώματος θανμασίῳ γενναίῳ περιεβλέπετο παραστήματι), τ προσδεχθῆναι φιλονεικῶν ἄτε καὶ δίκαισιν ἰσχυριζόμενος, ὡς οἷα πρώτως ἐκεῖ καὶ νοι κατὰ τῶν πρὸς ἀνάγκη ἡλίου Ῥωμαίων, καὶ ἄλλοτε μὲν εἰσδύναται ταύτας ἐκράσατο, ἀποπεμφθεὶς δ' ὡς τῶν ἐνδοθι Λάσκαρι, ἔδοξε μὲν ἀποσχέσθαι ταυτ D δ' ἐνεδρεύων ἦν πάλιν, ὅτι μηδὲ προτῶν γοῦν Πηγαίτων τινὰς ὑποκλέψας θρα καὶ κατὰ βραχεῖς τοὺς οἰκείους το πολτωρομένους παρὰ Σθλάβου τινὸς I του συνωμοτῶν. πέρασ δὲ καὶ αὐτὸς κήσας τὰς Πηγὰς ἐπεισδέδυκε, καὶ ν οὐδενὶ πόνῳ τοὺς ἐναντίους διώσατο κα πόλεως.

Οὕτως δὲ πραττομένων τούτων οἱ ληφότες Λατῖνοι τὰ μὲν πρώτα περὶ αὐ ἀγορὰ τῆς πόλεως ἔξω πέποιήτο· εἶτα Ῥωμαίων ἀποδειξάμενοι τῶν πόλεων τικῶς παθούσας ὑπὸ Σκυθῶν, καὶ ταύτων, καταστησάμενοι εἶτα καὶ τῶν τῆτων ἀπτονται. μηδένα δὲ πολέμιον ἔχτε μὴν ὕλως σφίσις ὑποφαινόμενον, Στενίμαχον, καὶ μεθιστοιῶσιν ἐκεῖθεν

peresset qui cladem illam Davidi nuntiaret. cuius ante memini, insigni corporis magni nerosi animi invicto robore illustris, se Pegiure postulabat, quod primum ibi appulis Orientalibus bellum intulissent. ac alias at sed a civibus Lascari faventibus repudiatus. tabatur. quia vero parum aperto Marte pro versus, Peganis aliquot interceptis et occis simul Pegas introducit cuiusdam Sthlabi V torum opera. dein ipse quoque occasionem r versariis noctu nullo negotio repulsis tota ni

Dum haec geruntur, Latini principio in metantur, foro extra urbem instituto. deinde manibus inita urbes quasdam circumeunt a Scybus, ut tempus ferebat, constitutis Rhodis ubi cum nullis hostibus non modo lacessere stellum Stenimachum ingressi popularibus eorum qui pridem Philippopolim custodier

ἀποσπάδας ὄντας τῶν τὴν Φιλίππον διεπόντων πρότερον,
 καὶ οὕτως εἰς Ὀρειτιάδα πάλιν ἐπαναλύουσιν. ἀλλὰ καὶ μοι- P. 413
 ῥῆν στρατεύματος Θεοδώρῳ τῷ Βρανᾷ παραδόντες στρατη-
 γεῖν τῶν ἐκεῖ καταλείπουσιν. αὐτοὶ δ' ἐπανίστανται ἐς Βυζάν-
 5 τιον, καὶ εἰς βουσιλίαν χροῖονσι τὸν Ἐρρῆν, ὃς ἦν αὐτοκασί-
 γνητος Βαλδουίνου τοῦ πρώτου ἐκ Λατίνων τῆς Κωνσταντι-
 νου κατὰρξαντος. ἐναντὸν δ' ἕνα καὶ μῆνας τέσσαρας ἄνευ
 βασιλείως τὰ κοινὰ χειρίζοντες πράγματα οὐκ ἄλλως κατένευ-
 σαν χρῆσιμα βασιλείας ὅτι δὴ τῶν ἐκ γένους χαρίσασθαι, εἰ
 10 μὴ πρότερον τὸν Βαλδουίνου θάνατον ἤκριβώσαντο. ἀκούε-
 τωσαν ταῦτα Ῥωμαῖοι οἱ χροῖοντες ἅμα καὶ τὸν διὰ τάχους
 καθαιρήσοντα τὸν χροῖομενον τῷ νῆι συλλαμβάνοντες. εἰκότως
 οὖν καὶ μητρολέθροισι ἔχιδναι καὶ γένος ἀπολωλενός βουλήν B
 καὶ τέκνα μωμητὰ καὶ νιοὶ ἄνομοι οἱ ἐς ἡμᾶς πρὸς ὄπλα
 15 ἔχοντες παρὰ πᾶσιν ἀκούουσιν ἔθνεσιν. ὁ δὲ τοῦ Βαλδουίνου V. 339
 θάνατος οὕτω συμβέβηκεν. ἐν τῷ Σκυδικῷ συλληφθεὶς πο-
 λέμῳ καὶ θεσμοῖς ὑποβληθεὶς, ὡς ἐρρέθη μοι, συγχρὸν ἤδη
 χρόνον καθείργοντο ἐς τὸν Τέρνοβον. ἀποστάτης δὲ τοῦ
 Ἀσπιέτου Λατίνους θυμῷ ὑπερζέσας ὁ Ἰωάννης, καὶ τοῦ
 20 πάθους αἰεὶ ἐπίτασιν λαμβάνοντος, εἰς μανιώδη σχεδὸν ἐξώ-
 κειλε διάθεσιν. ὅθεν τῆς εἰρκτικῆς τὸν ἄνδρα ἐξαγαγὼν κε-
 λεύει τοὺς μὲν πόδας ἀπὸ γόνατος τὰς δὲ χεῖρας ἐκ βραχιό-
 νων Τενεδίῳ ἄντικρυς πελέκει ἀποκοπῆναι, εἴτα καὶ κατὰ
 κεφαλῆς ἐπὶ φάραγγος ὠθισθῆναι. οὐκοῦν καὶ τρεῖς ἔξαρχέ- C
 25 σαις ἡμέρας, βορὰ προκείμενος ὕρσιον, ἐλεεινῶς τὸν βίον

stiadem redeunt, et Theodorum Branam datis aliquot cohortibus ibi
 relinquunt. ipsi Byzantium reversi Henricum Balduini primi ex Lati-
 nis Byzantio dominati fratrem imperatorem declarant. cum autem
 unum annum et menses quatuor rem publicam sine imperatore ad-
 ministrarent, nemini popularium suorum regni inaugurationem con-
 donare voluerunt nisi Balduini morte prius explorata. audiant haec
 Romani, qui et eodem tempore imperatorem inaugurant, et qui in-
 auguratum, ut evertant, animis concipiunt. quamobrem iure apud
 omnes gentes nostrae aetatis milites ut parricidae viperae, ut gens
 nullius consilii, ut liberi reprehendendi, ut filii iniqui male audi-
 unt. caeterum Balduini mors ita contigit. Scythico bello captus et
 vinculis, ut dixi, oneratus longo tempore Ternobi fuit. cum autem
 Aspietes ad Latinos defecisset, Iohannes ira aestuans, et dolore in
 dies ingravescente pene in fabiem actus, Balduino educto e carcere
 pedes a genibus et manus a brachiis Tenedia plane securi amputari,
 deinde ipsum in vallem praecipitari iubet, ubi tertio demum die
 esca volucrum miserabiliter expiravit. neque vero hunc solum, sed

κατέστρεψεν. οὐ τοῦτον δὲ μόνον ἀπανθρώπως οὕτω τοῖς
 ζῆν ἐξήγαγεν, ἀλλὰ καὶ οὓς καθεῖρξε Ῥωμαίους οἰκτρῶς ἀπό-
 λεσε, μὴ φωνὴν μὴδ' ἰκεσίαν ἐξ αὐτῶν ὄλωσ ἀνασχομένους
 ἐνωτίσασθαι. ἐν οἷς καὶ τὸν τοῦ δρόμου λογοθέτην Κων-
 σταντῖνον τὸν Τορνίκην, ἐποδρηστεύσαντα μὲν ἄκοντι τὸ κλέ-
 σον μετὰ τὴν τῆς πόλεως ἄλωσιν τῷ βασιλεῖ Βαλδουίνῳ, καὶ
 τὸν ἐκ πολέμου διαδράντα κίνδυνον καθ' ὃν ὑπὸ Σκυθῶν ἐκεί-
 νος ἐάλωκεν, προσρυνέντα δ' ἔπειτα τῷ Ἰωάννῃ καὶ παρὰ
 τούτῳ δυνηθῆναι τὰ μέγιστα φανταζόμενον οἷς πολλαίσις παρ'
 ἐκείνων ἀπὸ Ῥωμαίων πρέσβις ἐπιπεφοίτηκε, ξενίαν δ' εὐρά-
 νωμενον τὸ πολλὰς ὑπὸ ξιφῶν κατὰ παντὸς τοῦ σώματος δέξα-
 σθαι καὶ μὴδ' ὀσίας τυχεῖν μετὰ τὴν ἀναίρεσιν.

Οἱ δὲ γε Λατίνοι καὶ τὰ πάλαι ἀδόμητα στοιχειώδη τῆς
 πόλεως φυλακτήρια καὶ κατὰ τεῖχος καὶ τάφρον προσεξενρη-
 μένα τοῖς κατ' αὐτῆς ξυντάττουσι φάλαγγες καὶ λόχους κα-
 θίζουσι δυσμενέσιν (εἰ δὲ καὶ ἀληθῶς, οὐκ ἔχω λέγειν σα-
 φῶς) καθαιρεῖν ἐγνώκεσαν, καὶ τούτων μάλιστα ὅποσα κατὰ
 τοῦ σφῶν ἀνεστηλωθῆναι γένους ἐμάνθανον. ὅθεν μεθ' ἐτέ-
 ρων ἀνδρεικέλων ἐκ χαλκοῦ πεποιημένον, ἃ τῶν προτέρων
 κατενῆκεται βύσεων καὶ πυρὶ παρεδύθησαν, οὐδὲ τὴν ἐμπρο-
 σθίαν εὐώνυμον χηλὴν τοῦ ἵππου ἀπεριέργαστον εἴωσαν, ἧς
 ἐπὶ λιθίνου λευκοῦ τετραπλεύρου κατὰ τὸν λεγόμενον Ταῦρον
 χαλκοῦς ἰστάμενος ἥρωϊκόν τινα τὴν ἰσχὺν ἄνδρα καὶ τὸ εἶ-
 ρ. 414 ὁς ἀξιοθέατον ἐπὶ τῶν νώτων ὄχει, μὴδ' αὐτὸς ἀπέχων τοῦ

Romanos etiam captivos eadem crudelitate interfecit, omni voce et supplicii gestu repudiato ac inter alios Droni logothetam Constantinum Tornicem, qui urbe capta invitus fere Balduino inservierat, et belli Scythici, quo is captus est, periculo evitato ad ipsum se contulerat, magnam auctoritatem suam esse ratus, quod saepius ad eum nomine Romanorum legatus ivisset. caeterum eam hospitalitatem est expertus, ut toto corpore multis ictibus compunctus post caedem insepultus abiiceretur.

Latini porro illa olim decantata urbis munimenta, quae a certa partium serie Stoechiode dicuntur, muri ac valli loco excogitata contra hostes vel aperta vi vel insidiis grassantes (vere an secus, dicere haud possum), evertere statuerunt, ea praesertim quae contra suam gentem facerent. unde cum aliis aeneis statuīs, quae basibus emotae et in ignem coniectae sunt, nec anteriorem sinistram unguam equi aenei, qui in albo quadrangulo marmore in Tauro stat, virum quendam heroico robore et spectabili vultu tergo rehens, nec ipse admirationis expertus ob exquisitum omnium membrorum artificium, phaleris undique tectus, hinnicens, auribus velut ad

ἄγασθαι διὰ τὴν ἐπὶ πᾶσι τῆς τέχνης ἀκρίβειαν, ὀλοφάλαρος, φοιμύσσων καὶ τὸ οὖς ἀνιστῶν ὡς πρὸς σάλπιγγα, τοῦ-
 5 τεν οἱ μὲν φασιν εἶναι Πήγασσον καὶ τὸν ἀναβάτην Βέλλερο-
 φόντην, οἱ δὲ τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ ὀτιωδῆ ἐπικαθήμενον
 ἵππῳ· καὶ δῆλον εἶναι τὸν ἄνδρα τῆ διασκευῆ τοῦ εἰκόσμου-
 10 τος πρὸς τὴν ἄρμαθλασίαν ἡλίου καὶ τὸν δρόμον τὸν σελη-
 νατον τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐκτείνοντα, ὡς σταῖεν τοῦ πρόσω
 χωρεῖν, καὶ σφαιρικὸν ἐκ χαλκοῦ σχῆμα τῷ κοίλῳ τῆς λαι-
 ας χειρὸς ὑπανέχοντα. ἀναμοχλεύσαντες τοῖνυν ῥαιστῆρσι
 15 τὸ πέλμα τὸ ἵππειον, ἀνθρωπόμορφον εὐρίσκουσιν ἰνδαλμα
 ὑποκείμενον, πλειόνως εἰκάζον ἐκ τοῦ τῶν Βουλγάρων τινὰ Β
 γένους, ἐς τὸ διαμπερὲς ἐληλαμένον ἦλῃ καὶ μολύβδῳ πάν-
 τη κατελιημένον, ἧ γούν Λατῖνον διατυποῦν, ὥσπερ δὴ
 καὶ πάλοι πρὸς τῶν ὄλων διαπεφῆμιστο. καὶ τὸ μὲν τῆ
 20 τῶν ἀργυρογνώμων χωνεῖα καθίεται, Λατῖνοι δ' ἐπραττον
 ταῦτα οὐκ ἐκ δειλάνδρου παντύπασι γνώμης, ὡς ἀποφανεί-
 ται τις καταφρονητικῶς ἔχων ἐς αὐτούς· ἀλλὰ μετιόντες
 πάντα καὶ διατεχνώμενοι, μὴ πως ἐκπέσωσιν ἧς ἐπέβησαν
 πόλεως, οὐδὲ τὰ τοιαυτὰ τῶν ἀκουσμάτων ἀπεριέργαστα πα-
 25 ρατρέχειν ἐδοκίμαζον οἷα μηδ' εἰκαίως ὑφ' ἀπάντων διαθρυ-
 λούμενα, ἀλλὰ τὸ εἰκαστικὸν τῆ ἐπινοίᾳ συνάπτοντες ἐδικαι-
 οῦν μὴ εἶν ἀνεξέταστα, πρὸς οὐδεμίαν τῶν πράξεων ἀναπί- C
 πτοντες. (17) τίς γὰρ οὐκ ἴσῃσιν ὡς ἧς ἂν ἐπιβαῖεν χώρας
 καὶ πόλεως, καθάπερ οἰκείας αὐτῆς δραττόμενοι καὶ ἀπρίξ V. 340

1. δ φάλαρος pr A.

tubae clangorem arrectis, impervestigatam reliquerunt. hunc alii Pe-
 gasum esse dicunt, sessorem Bellerophontem, alii Iesum Navis filii-
 um equo (quisquis ille sit) insidentem; idque ex habitu statuae
 constare, quod dextra ad currum solis et lunae extenta cursum
 eorum sistat et globum aeneum laevae manus vola teneat. proinde
 malleis equi calce revulsa humanam subtus imaginem reperiunt,
 quae maiori ex parte Bulgarum aliquem repraesentabat, clavo trans-
 fixam et plumbo undique cinctam, non autem Latinum referebat,
 quemadmodum iamdiu a multis ferebatur. ea imago fabro argenta-
 rio conflanda data est a Latinis, haud sane prorsus ex timiditate,
 ut per eorum contemptum aliquis interpretari queat: sed quia omnia
 tentabant, omnia moliebantur, ne urbe quam occuparant exciderent,
 ne huiusmodi quidem rumores, qui non sine causa ab omnibus ce-
 lebrarentur sed verisimilem coniecturam haberent, negligendos pu-
 tabant, nulla in re negligentes. (17) Quis enim nescit eos,
 quaecumque provinciam aut urbem invaserint, eam tanquam suam

δχόμενοι πρὸς οὐδὲν ἀποκινῶσι δυσχερές, ὡς οὐκέτι ὄντων τῶν οἴκῳ ἐπιλαθόμενοι; ἀπειραντίας τοῖς Ῥωμαίοις δρῶντες, οἱ τοῖς βουλομένοις καὶ τῶν ἐσχαίων ἐπειδυτῶν ὑπέξισταται, καὶ τὸν χροῦν τῶν ποδῶν αὐτῶν, ἀφιστάμενοι τῶν πετρίδων, αἰσμένως ἀποτινάσσονται, οὐχ ὡς εὐαγγελικαὶ μα-5 θηταὶ ἀλλ' ὡς ἀχρεῖοι καὶ ἀγεννέστατοι μαχηταί, καὶ γυναικῶν ἐς πόλεμον ἀτολμότεροι, καὶ πρὸς τὴν ὄψιν τῶν δυσμενῶν ἀτεχνῶς κἀσχοντες ταῦτα δὴ τὰ Ὀμηρεῖα.

D τοῦ μὲν γὰρ τε κακοῦ τρέπεται χροῦς ἄλλυδις ἄλλη, οὐδέ οἱ ἀτρέμας ἦσθαι ἄρητύει' ἐν φρεσὶ θυμός, 10 ἀλλὰ μετοκλάζει καὶ ἐπ' ἀμφοτέρους κέδαις Ἴζη. ἐν δέ τε οἱ κραδίη μέγα στέροισι πατάσσει

Κῆρας οἰομένη, πάταγος δέ τε γίνετ' ὀδόντων.

Θαυμάσαι δ' ἂν τις τοὺς ἄνδρας τοῦσδε περιεργασάμενος, εἰ μὴ ἑαυτοῦς προϊόντος τοῦ χρόνου δίχα κόπου διεξεργάσονται, 15 οὕτω πρὸς τοὺς ἐναντίους αἰεὶ ἐνδιδόντες καὶ μαλακισόμενοι, πρὸς δὲ τοὺς ὁμοφύλους ἀναιδεῖς καὶ θρασεῖς καὶ αὐθάδεις ὀρώμενοι, οἱ γὰρ καὶ τοῖς ἐκ τῆς συγχλήτου βουλής ἡμῖν τὴν

P. 415 τῆς πόλεως ἐπιγραφόμενοι ἄλωσιν οὕτε τὸν τῆς δίκης δεδῶσαι παντέφορον ὀφθαλμόν, αὐτοὶ καταπροδόντες κατέειπεν δὴ καὶ ἡμᾶς, οὕτε πρὸς τὴν ὑπερβολὴν τοῦ ψεύδους αἰσχύονται. τὸ δὲ καὶ θακρῶν ἄξιον ὡς ἀνθρώπων ἀναληγῶν κἀ-

3. οἱ om A. 9. γὰρ τε om A. 16. πρὸς μὲν τοὺς?

amplecti et mordicus tenere, nullis difficultatibus fatigatos, et rerum domesticarum velut nihil ad se attinentium oblitos? secus quam nostri, qui cuivis ipsa etiam interula cedunt, et patria relicta etiam pulverem pedum cupido excutiant, non ut Evangelici discipuli, sed ut inutiles et degeneros omnino bellatores, et in pugna mulieribus timidiores, quibus ubi hostem aspexerint, Homericum illud accidit.

vertitur ignavi color, et tremor occupat artus.
mens stupet, inque pedes animus cadit, anxius horret.
palpitat et pectus, strident formidine dentes,
et necis indomitae tremebunda occurrit imago.

mirum profecto fuerit, si viros istos accuratius intuearis, mi progressu temporis ipsi sese citra laborem confecerint, cum hostibus perpetuo ita cedant effeminati, erga populares vero et cives suos adeo se inverecundos audaces et pertinaces praebeant, qui cum nobis patribus conscriptis urbis excidium ascribant, nec Vindictae cuncta perspiciant oculum reformidant, cum ipsi et urbem et nos prodiderint, neque tam insigni mendacio erubescunt, iam illud hominum stupidorum sive delirium sive infortunium lacrimas postulat, quod non me-

Θημια καὶ δυστύχημα, οὐ μόνον τὴν ἐπανάκλησιν αὐτῆς
 ἀπεύχονται, ἀλλὰ καὶ βραδυτῆτα τῇ Θεῷ ἐγκαλοῦσιν ὡς μὴ
 πάλαι καὶ χειρόνως τὰ κατ' αὐτὴν καὶ ἡμᾶς διαθεμένῳ, ἀλλ'
 ἐς δεῦρο τὸν ὄλεθρον ἀποτείναντι καὶ φειδοῖ καὶ φιλανθρωπία
 5 δικασάντι. καὶ δέον τοῖς ἡμῶν αὐτῶν κακοῖς ἀρμόζεσθαι πρὸς
 συμπάθειαν, οὐ πόλιν, οὐχ ἑστίαν, οὐ πορισμὸν τῶν πρὸς τὸ
 ζῆν ἐχόντων, οὓς ἤδεσαν πάλαι περιωνύμους πλοῦτου βαθύ-
 τητι καὶ δυναστείας λαμπρότητι, οἱ δὲ ξεναγοῦσι σκώμμασι B
 καὶ περιβάλλουσιν ὡς ἰμῶσι τοῖς δνειδεσιν, οὐδ' ὄλωσ παρὰ
 10 τὴν ἀρχὴν τοῦτο ἐλπίσαντας· ἢ γὰρ ἂν οὐδ' ἐπέβημεν ὄλωσ
 τῆς ἐψῆς γῆς, τὸν μετὰ τοιούτων ἀνθρώπων ἀλείνοντες πά-
 τον καὶ κατὰ τὸν πάλαι Βελλεροφόντην πεδίον ζητούντες
 ἀλλήιον ἢ τὸν Ἰερεμίου ἔσχατον σταθμόν. μενοῦν γε σὸδὲ δι'
 ὄχλου τισὶ γεγόναμεν, πρὸς μόνον εὐελπιστοῦντες τὸν χορη-
 15 γὸν τοῖς πᾶσι τροφῆς πατέρα Θεόν, ὅς πρότερον μὲν δι' Ἐλισ-
 σαιῆ παλάθαις καὶ κριθίνοις ἄρτοις βραχέσιιν ἑκατὸν εἰστίαι-
 σεν ἄνδρας, ὕστερον δ' αὐτὸς βραχυτέροις μυριάδας πει-
 νώντων ἐδέξιώσατο καὶ τὰ τοῦ κόρου λείψανα πλείω τῶν
 ἐδηδομένων συλλέξαι τοῖς συμποσιάρχαις μύσταις παρέσχετο,
 20 ἐπὶ θαύματι θαῦμα τετελεκῶς ἔξαισιῶ ἔξαισιώτερον. ὄθεν C
 κατὰ μόνον τὸ σύννομον αὐτοῖς συμφερόμενοι, ἐξ ὅτου τὴν
 παρ' Ἀσκανία λίμνην καὶ τὴν τῶν Βιθυνῶν προεδρεῖνουςαν
 Νίκαιαν παροικεῖν εἰλόμεθα ὡς αἰχμάλωτοι, καὶ παρὰ τοῖς

13. ἀλήτων] ἡλύσιον pr A. 22. καὶ τὴν] καὶ τῆς τῶν βιθυνῶν
 μητροπόλεως πρόεδρ. A.

do patriae restitutionem in integrum deprecantur, sed deum etiam
 tarditatis accusant, quod nos et eam non olim peius tractarit, sed
 clementi et humano iudicio exitium hactenus distulerit. iam cum
 vicem nostram dolere deberent, qui non urbem, non larem, non
 victum ullum habeamus, quos olim copia rerum celebres et splendo-
 re dignitatis illustres noverunt, dicteris nos lacerant et opprobriis
 tanquam verberibus caedunt, secus quam speravimus: alioqui nun-
 quam Orientem attigissemus, etiam vestigia istorum hominum decli-
 naturi, et ut olim Bellerophon, desertos campos quaesitari aut Hie-
 remiae extremum terminum. nemini certe quidem molesti fuimus,
 nostra in deum liberalem omnis boni largitorem fiducia collocata,
 qui olim per Elisaeum paucis palathis ficuum et hordeaceis panibus
 centum viros pavit. post ipse paucioribus complura esurientium mil-
 lia saturavit, et plus reliquiarum quam convivis ferculorum erat ap-
 positum, mystis symposiarchis colligendum dedit, uno miraculo alio
 maiore cumulato. unde solius loci commercio cum illis coniuncti,
 dum ad Ascanium lacum et Bithyviae metropolim Nicaeam tanquam

αὐτοῖς συνιδόντες τεμένεσιν, ἀσυναφείς τὰλλα καθωροῦμεθα, ἀλλὰ τί μοι καὶ τῆ τὴν ἱστορίαν παρακινεῖν ταῖς τοιαύταις τῶν διηγήσεων, καὶ παριστᾶν ἐντεῦθεν ὡς ἀκράτου ποιητοῦ καὶ τραγοπόρου κύλικος τὰ τῶν Ῥωμαίων ἀπαξάπαντα προσεῖ; περὶ τὴν νύσσαν τοίνυν τὸ λέγειν αὐθις ἐπεισαγέσθω καὶ τῶν προκειμένων ἐχέτω μοι.

Τῆδε μὲν οὖν καὶ ταῦτα ἐφέρετο · ὁ δὲ γε Ἐρρῆς βασιλεύσας ἐπεὶ πύθοιτο παρὰ τῶν εἰς Ὀρεστιάδα καταλειφθέντων Δόμογενῶν Σκυθῶν αὐθις καὶ Βλάχων ἐξιέναι στρατεύματα, καὶ τὸ μὲν Διδυμότοιχον καθελείν, αὐτὴν δὲ τὴν ἐξ Ἀδριανου καλουμένην ὑπονοθεύειν; εἴ πως καὶ ταύτης περιγενησεται, μὴ πρὸς τὸ πλῆθος δείσας τῶν ἀντιπάλων μηδ' ἐν τῆ βαλλόμενος ὅλως τὰ τῶν προτέρων πολέμων ἀτυχήματα καὶ πάλιν τὴν ἔξοδον ἀπεθάρρησε, καὶ τοὺς τῆ Βρανῆ συνεκδήμους ὁμοφύλους ἐκασῶσαι γλιχόμενος καὶ τὰ τῶν Ῥωμαίων περιθάλπειν ἐγκαταλείμματα, οἱ περὶ τὰς οὐχ ἑκάς τῆς πύλεως κομποπόλεις αὐθις συνδεδραμήκασιν. περὶ τὴν Ἀδριανου τοίνυν κατηντηκῶς καὶ τοὺς Βλάχους κατωπτευκῶς περὶ τὴν ὄψιν τῶν Λατίνων ἀποδειλιάσαντας, μήτε σώματα λαβόντων μειζονα τῶν προτέρων μηδὲ ψυχὰς κτησαμένων ἀκίμωτέρας, τὸ δὲ σύνθηδες θράσος καὶ τὴν ἐν πολέμοις ἐξιν οὐκ ἀπολωλότων οἷς πεπόνθασιν, μέχρι Κορηνοῦ καὶ Βορέης ἐλάσας, ἐκ δὲ τούτων τὴν Ἀγαθόπολιν διελθῶν καὶ παρεμβάλων ἐς Ἀγχιάλον, καὶ πολλὰ μὲν δρώσας ἐξ ὧν καὶ χρῆ-

6. ἐχέσθω?

captivi inquilinos agebamus, et eadem templa duntaxat frequentantes, caetera prorsus alieni ab eis visi sumus. sed cur huiusmodi narratiunculis historiae seriem interrumpo? ut dicam plenum mere poculum et seculentum calicem omne Romanum imperium postulare. iam igitur ad metam properans oratio pauca adhuc adiciat. Erricus Imperio potitus, cum ex popularibus suis Orestia relictis Scytharum et Blachorum exercitus denuo egredi et everso Dielymoticho ipsam Adrianopolim clam ad defectionem aut proditionem sollicitare audivisset, non hostium multitudine territus nec superiorum bellorum cladibus consternatus rursus exire non dubitavit, ut et populares suos Branam secutos conservaret et Romanorum reliquiis subveniret, quae in suburbanos pagos confugerant. igitur Adrianopolim profectus cum Blachos Latinorum conspectu, quanquam neque corporibus maioribus neque animis alacrioribus quam prius praedictorum, sed usitatam audaciam et rei militaris habitum etiam post illas strages retinentium, territos vidisset, usque ad Crenum et Soream eos persequutus. inde per Agathopolim Anchialum usque progressus;

ματα καὶ σώματα καὶ ζώων ἀγέλας ἔλαβεν, οὐδὲν δέ τι κα-
θυπομείνας δεινόν, ἀπαθῆς ἀπέστρεψε καὶ τὴν Κωνσταντί-
νου κατέλαβεν.

ibique castris positis, et multis rebus gestis, unde et pecunias et
homines et pecudum greges et armenta cepit, nihil vero adversi
pertulit, salvus Cpolim rediit.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
ΝΙΚΗΤΑ ΤΟΥ ΧΩΝΕΙΑΤΟΥ
ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΠΕΡΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

1. Τῆς γὰρ ἡμετέρας βασιλείας ἄρτι διαπεπτευθείσης⁵
εἰς τοὺς Φραγγίσκους, ὁμοίως καὶ τῆς ἀρχιερωσύνης κληρο-
θείσης τοῖς Βενετικοῖς, οἷς ἐπίσταται κρίμασιν ὁ τοῦ κοσμο-
κοῦ τοῦδε σκάφους σκευαστῆς καὶ κυβερνήτης κύριος, ἔκτε
ἐκ Βενετίας πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Θωμάσιός τις

5. γὰρ] ὁ G. 6. κληροθείσης G. convenerat ante captam
urbem inter Francos et Venetos, ut ex altera gente imperator
ex altera patriarcha eligeretur. itaque quum Balduinus Flandren-
sis ex Francorum gente imperium esset adeptus, patriarchale
solum Venetorum arbitrio est subiectum. WILKENUS. 8. κέ-
ριος] θεός G. 9. θωμάς G.

EX EIUSDEM VIRI BEATI
NICETAE CHONIATAE
HISTORIA CONSTANTINOPOLITANA.

1. Itaque postquam inexplicabili iudicio dei, qui navis man-
danae opifex pariter est atque gubernator, imperium quidem no-
strum sortitione facta Francis, sacerdotium vero Venetis contigit,
accessit est Venetiis patriarcha, qui ecclesiam Cpolititanam regeret,
Thomas quidam nomine, homo modicae quidam proceritatis, corpo-

τοῦνομα, τὴν μὲν ἡλικίαν μέσος, τὴν δὲ σωματικὴν πλάσιν λακκεντοῦ σὺς εὐτραφέστερος ἦν δὲ καὶ λείος ξυρῶ τὸ τοῦ προσώπου ἔδαφος ὡς οἱ λοιποὶ τῶν ἐκ τοῦ γένους ἐκείνου, καὶ τὰς ἐνοσηθίους παραιτειλμένους τρίχας ἀκριβέστερον δρώ-
 5 πικος, ἀμπεχόμενος δὲ σιολὴν συννηφασμένην μικροῦ τῷ δέρματι καὶ ῥαφιδουμένην ἐκύστης τὰ εἰς καρπούς, δακτύλιόν τε τῇ χειρὶ περιστρέφων, ἐνίστε δὲ καὶ τὰ ἐκ δέρσεων εἰς δακτύλους διεσχισμένα τῶν χειρῶν φυλακτῆρια περικείμενος. ὠρᾶτο δὲ καὶ τὸ περὶ αὐτὸν ὠσιωμένον θεῶ σύστημα
 10 καὶ τὴν θυωρὸν ἀμφιπονούμενον τράπεζαν τῆς αὐτῆς ἐχόμενον κεραμείας καὶ τῷ καθηγεμόνι πανεῖκελον τὰ εἰς σιολὴν καὶ δίαιταν καὶ τὸν τοῦ πάγωνος θερισμόν.

2. Ἐκ πρώτης δέ, ὅ φασι, γραμμῆς τὸ ἔθνικόν παραδεικνύντες φιλόχρυσον, ἐννοοῦσι πόρον λημματισμοῦ καινόν τε
 15 ἅμα καὶ λαθόντα ξύμπαντας οἱ τὴν βασιλίδα πόλιν ἐσχύλευσαν. τὰς γὰρ τῶν βασιλέων θήκας ἀνοίξαντες, ὅποσαι ἐνεῖσι τῷ ἡρώῳ τῷ περὶ τὸ μέγα τέμενος ἰδρυμένῳ τῶν τοῦ Χριστοῦ μαθητῶν, λωποδυτοῦσι νυκτὸς ἀπάσας, καὶ παραθεμί-
 20 ρωμα ἢ λίθος διαυγῆς καὶ πολύτιμος ἀδιάφθορος εἰσέτι ταύταις ἐνέκειτο. εὐρόντες δὲ καὶ τὸν νεκρὸν Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως τοῖς μακροῖσιν ἀπαυλιέμαντον ἔτεσι, τὸ μὲν ὄρα-

2. τῶν προσώπων G. ἐκ om O. 12. καὶ δίαιταν add G.
 16. ἐλόσαν G.

ris vero obesitate porcum superans saginatum. faciem habebat idem tonsam novacula ex consuetudine, quae popularibus suis erat communis. atque pectoris etiam pilos evulsos diligentius quam dropacis ope fieri posset. amictus erat stola, quae cuti paene erat assuta atque circa carpos acubus quotidie alligebatur. annulum gestabat digito, manuum quoque tegumentis nonnunquam utebatur ex corio factis iisque digitatis. atque illud, cui praeerat, collegium deo dicatum et sacrosancti altaris ministerio deputatum, eiusdem prorsus erat farinae suoque antistiti omnino simile in vestitu vitaeque ratione et barbae tondendae more.

2. Ex prima, ut aiunt, linea auri amore insito sibi flagrantes, furandi viam excogitant novam plane neque ab illis, qui hactenus imperatoriam urbem expilaverant, unquam usurpatam. apertis enim imperatorum sepulcris positis in Heroo ad magnum discipulorum Christi templum exstructo, noctu omnia diripuerunt, ac nefario ausu, si quis istic aureus ornatus, si quae margaritarum sphaerae aut lapilli pretiosi pellucidi et incorrupti hactenus servabantur, ea omnia in sinum coniecerunt. repertum istic Iustiniani cadaver, quod a multis saeculis

θὴν ἐν θαύματι ἔθεντο, τῶν δὲ νεκροὶ ὄλωσ ἀπέσχοντο. ἔστιν οὖν εἰπεῖν ὡς οὔτε μὴν τῶν ἀπελθόντων οἱ ἐκ γενῶσαντο, ἀλλ' ἐκ θεοῦ καὶ τῶν αὐτοῦ ἰπῶσαν ἐπὶ πᾶσιν ἄδιαφορίαν τε καὶ μετ' οὐ πολὺ δὲ κατασπῶσι καὶ τὸ τοῖ πέτασμα εἰς μυρίας πολλάκις ἀργύρου καὶ τούτου ὀβρυζοτέρου παντός, καὶ ἐζόμενον.

3. Ἐπεὶ δὲ χρημάτων καὶ οὕτως φιλοπλουτίας κόρον ὅτεδὴ τὸ βάρβαρον ἐποφθαλμιζουσιν ἀνδριῶσι, καὶ παραῆ τε οὖν ἐν τῇ Κωνσταντινείῃ ἀγορᾷ Ἦρα κέκοπται εἰς στατήρους καὶ χωνεῖ κεφαλὴ μόγις τέτρασι βοῶν ὑποτρόχοις γα παλάτιον ἀποκεκόμισται· καὶ ἐπ' ὀδρος τῆς βάσεως ἀνατίθειται, συνεσιμίζων ταύτῃ τὸ χρύσεον μῆλον τῆς Ἐξ

4. Τὸ δὲ γε τετράπλευρον χαλκοῦ ἀναβαῖνον καὶ μικροῦ τοῖς τῶν κίον

8. τούτου ὀβρυζοτέρου Lachmannus prociζότερον vel εὐροῖζότερον. 14. πιδices παραδίδοται. 16. vide Heynibus, quae Cpoli exlittisse memorantur, Scient. Gotting. a. 1791 et 1792, vol. 1. p. 26. WILK. 19. γε add G.

inviolatum permanserat, admirati quidem : bus ornamentis minime abstinerunt. ac velos nec vivis nec defunctis pepercisse, seorsos sine ullo discrimine nullum non im nec ita multo post Maximi templi velum milibus argenti eiusque purissimi minarum cui multum auri intertextum erat.

3. Quia vero, haec quamvis fecissent bant (nihil enim unquam potest barbaroru aeneas statuas animum adiecerunt igniqu itaque illa ingenti aeris pondere, quae in erat, in frusta concisa in fornacem funder vix quatuor boum iugis potuit in magnum I Paris Alexander ex basi sua delectus est, q ipsi Discordiae pomum manu porrigebat.

4. Illam vero quadratam machinam, q ducta ut procezzitate cum altissimis quibus

ἀνθαμιλλώμενον, ὅσοι πολλαχῆ τῆς πόλεως ἀνεστήκασι, τίς οὐκ ἂν ὀφθαλμὸν ἐκείνῳ ἐπιβαλὼν τῆς ποικιλίας ἐθαύμασεν; ἅπας μουσικὸς ὄρνις τὰ ἑαρινὰ μελωδῶν ἐκεῖ ἐντετύπωτο· γεηρόνων ἔργα καὶ αὐλοὶ καὶ γαυλοὶ καὶ προβύτων βληχῆ-
 5 ματα καὶ ἄρῶν σκιρτήματα ἐξεκόνιστο· ὑψήλωτο καὶ θαλάττιον πέλαγος, καὶ νεπόδων ἀγέλαι καθωρῶντο, οἱ μὲν ζωορούμενοι, οἱ δὲ τὰ δίκτυα τυρανοῦντες καὶ κατὰ βυθοῦ πάλιν ἀνέτως φερόμενοι· οἱ δ' Ἐρωτες σύνδυο καὶ σύντριες ἀλλήλοις ἀνθοπλιζόμενοι, γυμνοὶ περιβλημάτων, ἐβάλλοντο
 10 μῆλοισι καὶ ἔβαλλον, γλυκεὶ περιβρασσόμενοι γέλωτι. τοῦ δὲ τοιούτου τετραπλεύρου εἰς ὅξυ σχῆμα κατὰ πυραμίδα τελευτῶντος ἀπρώρητο ἄνωθεν γυναικόμορφον εἰκασμα, καὶ ταῖς πρώταις τῶν ἀνέμων κινήσεσι περισσοβούμενον· ὁπόθεν Ἄνεμοδούλιον ἐπεκέκλητο. πλὴν ἀλλὰ καὶ τοῦτο τὸ περικαλ-
 15 λίστατον ἔργον τοῖς χωνευταῖς παρέδωκαν, ὥσπερ καὶ τὸν ἐν τῇ Ταύρῳ ἐπὶ τραπεζώδους βάσεως ἐπιππον ἰστάμενον ἄνδρα τὸν ἡρωϊκὸν τὸ εἶδος καὶ τὸ μέγεθος ἀξιάγαστον. εἶναι δὲ οὗτος ἐλέγετο παρὰ μὲν ἐνίοις Τησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, τεκμαιρομένοις τὸν ἄνδρα τῇ πρὸς ἥλιον ἐκτάσει τῆς χειρὸς
 20 ἥδη τῆς πρὸς δύσιν πορείας ἐχόμενον καὶ τὴν κατὰ Γαβιῶν

10. cf. supra p. 213. ceterum vide de hoc Anemodulio, monumento, quod urbi, quae navigatione et commercio maritimo florebat, summae erat utilitatis, Anon. de antiquitatibus Cpolit. in Banduri Imper. or. t. I. Parte 3 p. 17, Codinum de antiquitatibus Cp. ed. Par. p. 54, Lambecium ad h. l., Ducangii Cpolit. Christ. ed. Par. p. 166 et 167, et Heynium l. c. p. 32. Wilk.

urbem ubivis dispersae cernuntur, tantum non certaret, quis non admiraretur intuens eximiam operis inibi sculpti varietatem? ibi enim omnis canora avis vernos edens cantus repraesentabatur, similiterque agricolarum opera, tibiae et mulctralia, ovium balatus, agnorum subsultus. ibi ingens pelagus extendebatur pisciumque multitudine visabatur, quorum alii capiebantur, alii retibus sese vi expediebant et in imum mare denuo liberi ferebantur. alibi vero Cupidines bini vel terni adversi stantes ac nudi sese pomis impetebant, in risum suaviter effusi. in fastigio huius quadratae machinae Pyramidis more in acutum desinentis erecta cernebatur muliebris statua, quae primis ventorum impulsibus circumagebatur, unde Anemodulion (ventorum ministra) vocabatur. attamen hoc, inquam, opus pulcherrimum conflatoribus tradiderunt, quemadmodum et equitem illum in Tauro basi ad mensae formam structae impositum, heroica forma, magnitudine stupenda, quem quidam Iosum filium Nuni esse dicebant, inde coniecturam facientes, quod vir ille, extensa contra solem ad occasum vergentem manu, praecipere videretur ut

στάσιον εἰσὶν ἐπιτάσσοντα, ὡς δὲ ἰδοῦναι τοῖς κλεισίαισι, ἃ ἐν τῇ νῆσσι τοῦ Πέλοπος γεννηθεῖς καὶ τραφεῖς Βελλεροφόντης Πηγάσῃ ἐπικαθήμενος ἦν γὰρ ὁ ἵππος ἀχάλινος, ὅποιός ἐστι Πηγάσος παραδίδεται, ἅντα κροαίνων κατὰ πεδίον καὶ πάντα ἀδοξῶν ἀναβάτην ὡς πτηνὸς ἄμα καὶ πεζὸς φερόμενος. ἀλλὰ καὶ φήμη παλαιάτατος εἰς ἡμῶς διαβαίνουσα τοῖς τῶν ἀπάντων ἐνέκειτο στόμασι, ἐν τῇ ἐμπροσθέν τοῦ ἵππου τοῦδε λαίῳ χηλῇ ἀνδρείκελον κεύθεσθαι, τισὶ μὲν ἐκ τοῦ τῶν Βενετῶν γένους τινὸς εἶναι παραδιδόμενον, ἄλλοις δ' ἐτέρου τῶν μὴ ἐνοσπόνδων Ῥωμαίοις ἐπιζευρυῶν ἰθῶν ἢ καὶ τῶν 10 Βουλγάρων ἐνός. πολλάκις οὖν ἡ τῆς χηλῆς ἐπεποιήθη ἀσφάλις εἰς τὸ πάντη ἀφώρατον ὧν ἦδοτο κρύπτειν ἐνδοθὶ κατατεμαχισθέντος δὲ τοῦ ἵππου καὶ σὺν τῷ ἀναβάτῃ παραδοθέντος πυρὶ εὐρηται καὶ τὸ ἐν τῇ ὀπλῇ τοῦ ἵππου ἐντυμβουόμενον χαλκῆρες ἰνδαλμα, καὶ ἦν περικείμενον χλαῖναι 15 ἑποῖαν τῶν θρεμμάτων τὰ ἔρια πλέκουσιν· ὀλίγα δὲ τῶν ἐπ' αὐτῷ πεφρασμένων οἱ Λατῖνοι φροντίσαντες πυρὶ καὶ τοῦτο ἐνέβαλον.

5. Ἄλλ' οὐδὲ τῶν ἐν τῷ ἵππικῷ ἰσταμένων ἀγαλμάτων

3. de Bellerophontis statua, quae Antiochiae urbis ornamentum fuerat, vide Banduri Commentarios de antiquitatibus Cpol. I p. 451 et Heynium l. c. p. 13. WILK. 11. vetus erat superstitio, eiusmodi figuras barbarorum hominum, si in aliquo loco occultarentur, prodesse ad barbararum gentium incursiones ab imperio Romano arcendas; cuius quidem superstitionis exemplum legitur apud Olympiodorum in Photii Bibliotheca (ed. Bekker.) p. 60 et Niebuhrii corp. hist. Byzant. p. I p. 459 et 460. WILL. 12. ἐνδοθεῖν Ο. 17. πεφρασμένων Ο.

ad Gabaon staret; plerique vero putabant esse Bellerophontem in Peloponneso educatum et Pegaso insidentem. nam equus ille, quem admodum et Pegasus fuisse traditur, cum nullis eoërcitus frenis per campos effuse curreret, sessorem, utpote qui alis ferretur pariter et pedibus, aspernabatur. imo etiam quaedam vetus fama ad nos usque delata in omnium ore versabatur, in huius equi ungula sinistra pedum anteriorum viri figuram occultari, quam alii esse cuiusdam ex gente Veneta, alii alicuius ex Occidentalibus populis Romanorum non foederatis aut ex Bulgaris esse dicebant. non semel igitur ungula firmius defixa fuit, ne unquam, quae intus abscondi ferebantur, subripi possent; equo autem et equite in minutas partes dissectis atque in ignem coniectis repertum est signum aeneum in ungula equi sepultum, indutum chlaena, qualis ex ovium vellere solet confici. cum autem Latini parum curarent ea quae huic signo insculpta portendebantur, et ipsum in ignem coniecerunt.

5. Verum neque alias in Hippodromo statuas ceteraque ad-

καὶ ἀλλοίων θανμαστῶν ἔργων τὴν καταστροφὴν παρήκαν οἱ τοῦ καλοῦ ἀνέραστοι οὗτοι βάρβαροι, ἀλλὰ καὶ ταῦτα κεκόφασιν εἰς νόμισμα, ἀνταλλασσόμενοι μικρῶν τὰ μεγάλα καὶ τὰ δαπάναις πονηθέντα μεγίσταις οὐτιδανῶν ἀντιδιδόντες κερ-
 5 μμάτων. κατήρειπτο τοίνυν Ἡρακλῆς ὁ τριέσπερος μέγας με-
 γαλωστὶ κοφίνῳ ἐνιδρυμένος, τῆς λεοντῆς ὑπεστροφόμενης ἄνω-
 θεν, δεινὸν δρώσης καὶ τῷ χαλκῷ καὶ μικροῦ βροχηθμὸν
 ἀφρείσης καὶ διαθροοίσης τὸ ἐφιοτάμενον ἐκέισε τοῦ πλή-
 θους ἀπάλαμνον. ἐκάθητο δὲ μὴ γωρυτὸν ἐξημμένος, μὴ τό-
 10 ξον ταῖν χερσῶν φέρων, μὴ τὸ ῥόπαλον προβαλλόμενος, ἀλλὰ
 τὴν μὲν δεξιὰν βάσιν ἐκτείνων ὥσπερ καὶ τὴν αὐτὴν χεῖρα
 εἰς ὅσον ἐξῆν, τὸν δὲ εὐώνυμον πόδα κάμπτων εἰς τὸ γόνυ
 καὶ τὴν λαίαν χεῖρα ἐπ' ἀγκῶνος ἐρείδων, εἶτα τὸ λοιπὸν
 τῆς χειρὸς ἀναιείνων, καὶ τῷ πλατεῖ ταύτης ἀθρυμίας πλή-
 15 ρος καθυποκλίνων ἠρέμα τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰς ἰδίας οὕτω
 τύχας ἀποκλαιόμενος καὶ δυσχεραίνων τοῖς ἄθλοις, ὅσους
 αὐτῷ Εὐρύσθεὺς οὐ κατὰ χρεῖαν κατὰ δὲ φθόνον μῦλλον ἠγω-
 νοθέτει, τῷ τῆς τύχης περιόντι φυσώμενος. ἦν δὲ τὸ στέρ-

5. τριέσπερος] huius epitheti origo ad Lycophronem (33) explicatur a Tzetze. WILK. 6. vide quae de hoc κοφίνῳ doctissime disputata sunt a C. G. Boettigero in Historiae bellorum cruciatorum sermone patrio a me editae tomo V (Beilagen p. 32. 33). peritissimum rerum antiquarum arbiter, iudicat, corbe, cui impositum fuisse Herculem post labores peractos requiescentem dicit Nicetas, repraesentari illum corbem, quo heroem ad purganda Augiae stabula usum esse nonnulli veteres poetae fabulantur. ceterum haud scio an Nicetas, qui insolita verba sectari solet, suo κοφίνῳ nihil aliud significare voluerit quam quod simplicius dicere potuisset βάσιν. fortasse illa basis rotunda et corbis formae quodammodo similis erat. WILK.

mirabilia opera evertere neglexerunt barbari illi, rerum optimarum hostes, sed illa quoque concisa in numismata verterunt, magna parvis commutantes, ac quae ingenti sumptu confecta fuerant, vilissimae monetae postponentes. deiectus itaque est Hercules Trihesperus magnus ille magnifice fabrefactus, in corbe erectus, cui superne leonina pellis instrata erat cum capite vel in ipso aere torvum aspiciente ac prope rigitum emittente multitudinemque, quae forte illic staret, otiosam dispellente. sedebat autem non pharetram gestans, non arcum manibus tenens, non clava munitus; sed dextrum pedem et dextram manum, quantum poterat, extendens, laevo pede ad genu usque curvato et sinistra manu cubito suffulta, quam superius extendens maerore plenus caput in ipsius volam leniter reclinabat, fata fortunaeque suas deplorans, aegreque ferens labores quibus illum Eurystheus, non ex necessitate sed ex invidia magis, fortuna sua inflatus

των εδρῶς, τοὺς ὤμους πλατῦς, τὴν τρίχα ὀβλος, τὰς πηγὰς πίων, βριαρὸς τοὺς βραχίονας, καὶ εἰς τόσον προέχων μέγεθος εἰς ὄσον, οἶμαι, καὶ τὸν ἀρχέτυπον Ἡρακλῆν εἰκασεν ἂν ἀναδραμεῖν ὁ Λυσιμάχος ὁ πρῶτος ἅμα καὶ ὕστατος τῶν ἑαυτοῦ χειρῶν πανάριστον φιλοτέχνημα τουτοῦ χαλκοῦ γήσις, καὶ οὕτω μέγιστον ὡς τὴν περιελούσαν τὸν αὐτοῦ ἀπτιχειρι μῆρινθον εἰς ἀνδρείον ζωστήρα ἐκτείεσθαι καὶ τὴν κνήμην τοῦ ποδὸς εἰς ἀνδρόμηκες. τοιοῦτον δ' ὄντα τὸν Ἡρακλῆν οὐ παρῆλθον ἀκαθαίρετον εἰ τὴν ἀνδρείαν τῶν συννόμων ἀρετῶν διιστώμετες καὶ ταύτην ἑαυτοῖς οἰκιοῦντες καὶ περὶ πλείστον διθέμενοι.

6. Τοῦτο δὲ συγκαθεῖλον καὶ τὸν σεσαγμένον καὶ σὺν ὄγκηθμῷ στελλόμενον ὄνον καὶ τὸν τοῦτο ἐφεπόμενον ὄνηγόν, οὗς ἐν Ἀκτίῳ ἔστησε Καῖσαρ ὁ Αὐγουστος, ὃ ἔστιν ἡ κατ' Ἑλλάδα Νικόπολις, ἥνικα νυκτὸς ἐξῶν τὸ τοῦ Ἀτωνίου κατασκέψασθαι στράτευμα ἀνδρὶ ἐπέτυχεν ὄνον ἐλαύνοντι, καὶ πυθόμενος ὅστις εἶη καὶ ἐνθα πορεύεται ἤκουσεν ὡς καλοῦμαι Νίκων καὶ ὁ ἐμὸς ὄνος Νικάνδρος, ἀφικνούμαι δὲ πρὸς τὴν τοῦ Καίσαρος στρατιάν.

7. Οὐδὲ μὴν τῆς ὑδαίνης τε καὶ λυκαίνης τῆς χειρᾶς ἀπήγαγον, ἃς Ῥῶμος καὶ Ῥωμύλος ἐθήλασαν· στατήρων

4. ἀν tollendum. *Λύσιππος* Fabricius. eodem modo Nicetam memoria fefellit p. 335. de ipso monumento vide Lambec. ad Codinum p. 167, Sillig. Catalog. artificum p. 259 et 260. Wilk. 15. de fabula vid. Sueton. Aug. 96. Wilk. 21. ῥῆμος O.

subiocerat. erat autem amplo pectore, latis humeris, crispo capillo, pinguibus clunibus, robustis brachiis et tanta magnitudine quanta, ut arbitror, esse archetypum Herculem contexit Lysimachus (Lysippus), qui hoc primum et postremum manuum suarum opus ex aere caelavit. tanta sane proceritate erat, ut funiculus pollicem eius ambiens iustum hominis cingulum efficeret, tibia hominis staturam aequaret. Herculem huiusmodi nequaquam intactum reliquerunt illi, qui fortitudinem a reliquis virtutibus segregant eamque sibi adscribunt et plurimi faciunt.

6. Cum illo etiam abstulerunt asinum onus portantem et cum ruditu incedentem nec non insequentem asinarium, quos Actii, quod Graeci Nicopolin vocant, Augustus Caesar erexerat, quando noctu egressus speculatum Antonii exercitum, hominem offendit asinum ducentem, quiscitantique quis esset et quo pergeret, respondit ille „Nicon vocor, et asinus meus Nicander; et ad exercitum Caesaris contendo.”

7. Nec magis abstinerunt a scrofa et a lupa quae Remum et Romulum lactaverunt; sed minutissimae monetae aereae causa, an-

δὲ βραχέων, καὶ τούτων χαλκῶν, τὰ παλαιὰ σεμνώματα τοῦ
γένους ἀπέδωκαν καὶ καθῆκαν αὐτὰς εἰς τὸ χωνευτήριον·
ἔτι γε μὴν καὶ τὸν ἄνδρα τὸν παλαιότερον λέοντι, καὶ τὸν ἵπ-
πον τὸν Νειλῶν, ἐς οὐραλον ἠκανθωμένον λεπταί τὰ ὄπισθεν
5 τοῦ σώματος λήγοντα, καὶ τὸν σείοντα τὴν προτομαίαν ἐλέ-
φαντα· τὰς Σφίγγας ἐπὶ τούτοις, τὰς εὐειδεῖς ὡς γυναῖκας
τὰ ἔμπροσθεν καὶ φρικτὰς ὡς θηρία τὰ ὄπισθεν, καινότερας
δὲ ὡς καὶ περὶ βαινούσας καὶ κούφως τῇ πτερῷ φερομένας
καὶ διαμιλλωμένας τοῖς τῶν ὀρνίθων μεγαλοπτέρυξι· καὶ
10 τὸν ἀγάλιον ἵππον ὀρθιάζοντα τὸ οὖς καὶ φριμάσσοντα,
γαυρὸν τε καὶ εὐήμιον προποδίζοντα· καὶ τὸ ἀρχαῖον καινόν,
τὴν Σκύλλαν, μέχρι μὲν ἰξύος γυναικεῖον εἶδος προφέρονσαν,
καὶ τοῦτο προτενές καὶ ὑπερμαζῶν καὶ μεστὸν ἀγριότητος,
τὰ δ' ἔκτοτε διεσχισμένον εἰς θῆρας ἐμπηδῶντας τῇ τοῦ
15 Ὀδυσσεῶς νῆϊ καὶ συγχούς τῶν ἐταίρων καταβροχθίζοντας.

8. Ἦν δ' ἐν τῷ ἵππικῷ καὶ χάλκεος ἀστὸς ἀνακείμενος,
τοῦ ἐκ Τυανῶν Ἀπολλωνίου καινὸν μεθόδευμα καὶ τῆς ἐκεί-
νου γοητείας μεγαλοπρεπὲς μαγγάνευμα. παραβαλὼν γάρ
ποτε Βυζαντιοῖς παρεκλήθη τὰ τῶν ὄψεων κατενύσσει δη-
20 γματά, ὑφ' ὧν ἔπασχον ἐκεῖνοι κακῶς· ἀμέλει καὶ συνερ-
θῶσι ταῖς ἀρρητουργίαις χρησάμενος ὧν ὑψηλῆ καὶ δαίμονες
καὶ ὄσοι τὰ τούτων πρεσβεύουσιν ὄργια, ἐπὶ στήλης ἀνίστη-

1. σεμνώματα Ο.

tiqua illa generis sui venerabilissima monumenta in officinam aera-
riam detulerunt. insuperque virum cum leone pugnantem, et Nilia-
cum equum, qui a posterioribus partibus in caudam squamis oper-
tam desinebat, elephantem, qui proboscidem vibrabat, Sphin-
gesque, quae ab anteriori parte speciosae ut mulieres erant, a po-
steriore quasi ferae horribiles; singularis vero formae erant, quia
quasi pedibus incedentes levi alarum motu ferebantur et cum avium
maximis concertabant. itemque infrenatum equum aures arrigentem
ac frementem lasciveque atque hilariter subsultantem. ad haec anti-
quam praeferebat, illamque proceram et vegetam, sed feritate ple-
nam: exinde vero divisa erat in feras Ulyssis navem insilientes et
amicorum eius multos devorantes.

8. Erat porro in Hippodromo Aquila aenea reposita, Apolloniæ
Tyanei novum inventum eiusque praestigiarum mobile instrumentum.
nam cum aliquando Byzantium venisset, rogatus est ut serpentium
morsu sopiret, a quibus Byzantii vexabantur. tum ille nefarius usus
ministeriumis, quorum magistri daemones et quotquot eorum orga pab-

σιν ἀετὸν, ἡδονὴν ἐνοστάζον ψυχᾶς ὄραμα καὶ κελθὸν χρο-
νοτριβεῖν τοὺς αὐτοῦ θείας κατατρυνφῶντας, ὡς τοὺς ὑπέ-
χοντας ἀκοὴν τὰ τῶν Σειρήνων δυσπαρόδευτα μελερδήματα.
διήρκει μὲν γὰρ ὡς εἰς πτήσιν τὰς πτέρυγας, ὄφεις δὲ τοῖς
ποσὶν ὑποκείμενος καὶ λορδούμενος εἰς ὄλκους ἀπειργεν ἀ-5
τὸν τῆς ἀναφορᾶς, οἷα τοῖς ἄκροις τοῦ σώματος ὡς πρὸς
δῆγμα ἐγγρίπτων ταῖς πτέρυξι. ἦνευ δὲ ὁ ἰοβόλος οὐδέν·
ταῖς γὰρ τῶν ὀνύχων ἐμπερονηθεὶς ἀκωκαῖς ἔσβεστο τὴν ὄρ-
μην καὶ ὑπνώττειν μᾶλλον ἐδόκει ἢ γούν πρὸς καταπάλαιον
τοῦ ὄρνιθος ταῖς ἐκείνου προσφύεσθαι πτέρυξι. καὶ ὁ μὲν ἰο-
βόλος οὕτω πνέων τὰ λοῖόθια καὶ τὸν ἰὸν εἶχεν ἑαυτῷ συν-
δνήσκοντα· ὁ δ' ἀετὸς γαῦρον ὄρων καὶ μονονουχὶ κλάζων
τὰ ἐπινίκια ὄραμα συνέξῳραι τὸν ὄφιν καὶ ἅμα οἱ δι' αἴρος
φέρεσθαι, τεχμαίρεσθαι τοῦτο διδούς τῷ χαροπῷ τοῦ βλέμ-
ματος καὶ τῇ νεκρώσει τοῦ ὄφραος, ὃν εἶπέ τις ἂν ἰδῶν ἐπι-15
λελησμένον τῶν ἐλίξεων καὶ τοῦ δάκνειν εἰς ὄλεθρον καὶ τοὺς
λοιποὺς Βυζαντίους ὄφεις τῷ καθ' αὐτὸν διασοβεῖν ὑποδεί-
γματι καὶ πείθειν ταῖς χεῖραις συσπειρᾶσθαι καὶ παραβύεσθαι.
οὐ μόνον δὲ καθ' ὅσα εἰρήκαμεν, ἀξιώγαστον ἦν τουτὶ τὸ
ἀέτειον εἶκασμα, ἀλλ' ὅτι καὶ τὰ τῆς ἡμέρας ὠριατὰ τμήμα-20
τα διὰ τῶν ἐν ταῖς πτέρυξι κεχαραγμένων γραμμῶν, οὐσῶν
δυοκαίδεκα, τρανότατα ὑπεδήλον τοῖς τὰς ὄψεις ἐκείνῳ συν

2. τοὺς αὐτ.] τῆς? 12. κλάζων vulgo. 18. codices χεῖρας
(vel χεῖραις) συμπειρᾶσθαι.

agunt, aquilam columnae imponit, spectaculum animis illecebras in-
stillans, suadensque ut diutius tali conspectu fruantur, quemadmo-
dum ii qui Sirenum cantus audiebant, difficile loco movebantur. et
alas quidem quasi ad volatum explicuerat: at serpens pedibus subie-
ctus sinuosisque flexibus obvolutus a volatu coërcebat illam, supre-
ma corporis parte quasi ad mordendas alas erecta. verum nihil effi-
ciebat venenatum animal: nam unguibus constrictum ab impetu coër-
cebatur, ac dormire potius videbatur quam cum ave pugnare et ad
alas eius pertingere. atque ita serpens tetrum spirans, suum una se-
cum extinctum venenum continebat, cum interim aquila laeto aspe-
ctu, tantum non clangens pro victoria, quasi avolare et serpentem
secum auferre tentabat; id quod ex aspectu hilaritate ac serpentis
nece coniectandum relinquebat. quem serpentem qui vidisset, dixi-
set sane illum convolutionum ac letiferorum morsuum oblitum reli-
quos serpentes Byzantinos exemplo suo absterre, ac monere ut co-
narentur sese in fissuras abdere. non solum autem ob ea quae dixi-
mus admiratione digna erat illa aquilae figura, sed etiam quia diur-
nas horas lineis duodecim in alis eius incisis clarissime indicabat iis

λόγῳ προσβάλλουσιν, ἤνίκα μὴ νεφέλαις ἐγνοφοῦτο τὰς ἀκτίνας ὁ ἥλιος.

9. Τί δὲ ἡ λευκώλενος Ἑλένη καλλίσφυρός τε καὶ δολιχόδερος, ἡ τὸ Πανελλήνιον εἰς Τροίαν ἀφροίσασα καὶ κα-
 5 θελοῦσα Τροίαν, ἐκ δὲ ταύτης προσωκείλασα Νείλῳ κάκει-
 θεν αὐθις εἰς ἡθῆ τὰ Λακωνίων ἐπαναλύσασα χρόνιος; ἄρ' ἐμείλιξε τοὺς δυσμειλίκτους; ἄρ' ἐμάλθυξε τοὺς σιδηρόφρονας; οὐμενοῦν οὐδ' ὄλως τοιοῦτόν τι δεδύνηται ἢ πάντα θεα-
 τήν τῷ κάλλει δουλαγωγήσασα, καίπερ ἐστολισμένη θεατρι-
 10 κῶς, καὶ δροσώδης ὕρωμένη καὶ τῷ χαλκῷ, καὶ ὑγραينوμένη πρὸς ἔρωτα τῷ χιτῶνι, τῷ κρηδέμῳ, τῇ στεφάνῃ καὶ τῷ πλοχμῷ τῶν τριχῶν· ὁ μὲν γὰρ ἀραχίῶν λεπτότερος ἦν, τὸ δὲ δαιδάλεον ἐπανέκειτο, ἡ δὲ διέδει τοὺς μέτωπον χρυσοῦ καὶ τιμαλφῶν λίθων ὑποκρινόμενη διαύγειαν, ὁ δὲ τὸ τῆς
 15 κόμης κεχυμένον καὶ διασοβούμενον πνεύμασιν ὀπισθίῳ δεσμεύματι περιέσφιγγεν ἕως κνημῶν ἐκτεινόμενον. ἦν δὲ καὶ τὰ χεῖλη καλῶν δίκην ἡρέμα παρανοιγόμενα, ὡς καὶ δοκεῖν ἀφίεναί φωνήν· τὸ δὲ χάριεν μειδιάμα εὐθέως προσυπαν-
 τῶν καὶ χαρομονῆς πιμπλῶν τὸν θεώμενον, καὶ τὸ τοῦ βλέμ-
 20 ματος χαροπὸν καὶ τὰς ἀψίδας τῶν ὀφρύων καὶ τὴν λοιπὴν εὐφύϊαν τοῦ σώματος οὐκ ἦν ὅποια ἦν διαγράψαι λόγῳ καὶ παραστῆσαι τοῖς ἔπειτα. ἀλλ' ὡς Τυνδαρίς Ἑλένη, κάλλος αὐτόθεν καλόν, Ἐρώτων μύσχευμα, Ἀφροδίτης τημελοῦχημα, πανάριστον φύσεως δώρημα, Τρώων καὶ Ἑλλήνων βρά-
 25

qui eius rei periti accederent, quando solis radii nubibus non obscurabantur.

9. Quid de Helena illa dicam albis lacertis, pulchris tibis et procera statura, quae totam Graeciam in Troiam concivit Troiaeque excidii causa fuit, inde vero ad Nilum appulit, ac post longum tempus Lacedaemonem remigravit? num barbaros illos mitigavit? num ferreos emollivit? nihil sane huiusmodi efficere potuit, quae olim omnes spectatores captivos ducebat, etiamsi theatro more vestita et tota roscida videretur, ac licet aere incisa tota humesceret ac vernaret et ad sui amorem pelliceret, ex tunica, ex redimiculo, ex corona, ex cinninis capillorum, qui ipsis araneae filis tenuiores erant. mirum sane undique artificium eminebat: frons eius redimita auro et gemmis, quasi pellucida videbatur; capillitium effusum ac ventis agitatum circulo in occipite posito constringebatur, hinc vero ad tibias usque diffluebat. libia calycum instar sensim aperta, ut viderentur vocem emittere: hinc suavissimus risus sese statim offerens spectatorem laetitia replebat. oculorum gratiam, superciliarum arcus reliquamque corporis venustatem nullus sermo pro merito de-

βενμα, ποῦ σοι τὸ νηπενθὲς καὶ κα-
 φάρμακον, ὃ Θῶνός σοι παράκοιτις
 ἄμαχα φίλτρα; πῶς οἶκ' ἐχρήσω τοῦ
 ἀλλ' οἴμαι σοι ταῖς Μοίραις πέρωται
 ἔρωϊ, μηδ' ἐν εἰκόνι παυσαμένην ἀνα
 ἔρωτας. εἶπον δ' ἄν ὡς καὶ ἀντίποιν
 λῶσθαι πυρὶ ταῖς σαῖς σχετλίως φρι
 Αἰνειάδαι οὗτοι πυρὶ σε κατέκριναι
 χρυσομανὲς τῶν ἀνδρῶν διανοήσασθα
 ξασθαι, ἕφ' οὗ τὰ σπάνια πανταχι
 ἔργα παντελεῖ ἀφανισμῶ παρεπέμφθι
 τὴς ἑαυτῶν γυναίκας ὀβολῶν μετρίῳ
 καὶ ἀποπέμπεσθαι, καὶ μᾶλλον εἰ π
 προστετήκασι πεττοῖς πανημέριοι, ἢ
 καὶ μανιώδη, οὐ μὴν ἀνδρείαν ἔμφ
 θουσιῶσι καὶ τὴν Ἄρεος σκευὴν περι
 τιθέντες ἄθλον πάντα τὰ προσόντα σ
 ριδίους ἀλόχους, ἐξ ὧν πατέρες ἦκη
 τὸ μέγα χρῆμα καὶ τοῖς ἄλλοις δυσπ
 καὶ ἧς ἔνεκα τὰ πάντα περισπουδάσο
 τε ποῦ παρ' ἀγραμμάτοις βαρβάρους :

8. σε add Fabricius. 13. τῆ λέγα ν

pingat et posteris tradat. verum o Tyndari
 chritudo, Cupidinum areola, Veneris sol
 naturae donum, Troianorum et Graecoru
 remedium luctus atque malorum omnium
 tibi a Thonis uxore oblatum est? ubi inv
 cur non illis usa es ut olim utebaris? se
 tum esse ut in potestatem ignis venires,
 spectatores inflammare non cessabas. dixe
 tionem Troiae, ob amores tuos incendio c
 mnasse. at id nec dicere nec cogitare sini
 piditas; qua rara quaecunque ac pulherr
 tium undique deducta sunt. illud quoque
 plerumque suas paucorum obolorum pre
 praedaeque maxime inhiare, diesque lusu
 sano furiosoque impetu, non prudenti fort
 ferri. ita bellico Martis apparatu instrum
 ponant bona propria, legitimas uxores, et
 insuperque rem magnam, et quam alii
 cuius conservandae causa nullam non soll
 caeterum qua tandem ratione fieri potest
 peritis, quibus ipsae litterarum formae

ἀνάγνωσις καὶ γυνῶσις τῶν ἐπὶ σοὶ ὑαψηδηθέντων ἐκείνων ἐπῶν; „οὐ νέμεις Τρωῶας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς τοιῆδ' ἀμφὶ γυναικὶ ἄλγεα πύσχειν· αἰνῶς ἀθανάτησι θεαῖς εἰς ὧπα εἴκειν.”

5 10. Δοτέον μοι ἐκείνο τῷ λόγῳ. ἀνέκειτο ἐπὶ στήλης νεοειδὲς τὴν ὄψιν γύναιον, αὐτὸ τῆς ἡλικίας ἄγον τὸ χαριέστατον, εἰς τοῦπίσω τὴν κόμην ἀναδούμενον ἐπ' ἀμφοτέρα τοῦ μετώπου συνεστραμμένην, οὐχ ὑπεραιωρούμενον ἀλλ' ὡς ἄπτόν εἶη τοῖς ἐς αὐτὸ τὰς χεῖρας ἐκτείνουσι. τούτου
10 δὴ τοῦ μορφώσματος ἡ δεξιὰ χεὶρ, μηδενὸς ὑπόπτως ἐρείσμα-τος, ἀνδρᾶ ἐφιππον ἄφ' ἐνὸς ἵππειον ποδὸς ἐπὶ παλάμας ἀνεῖχεν ὡς οὐδὲ σκύφον κεράσματος ἑτερος. ἦν δ' ὁ μὲν ἀναβάτης σφριγῶν τὸ σῶμα, φραττόμενος θώρακι, κνημῖσι τὸ πόδε περιστελλόμενος, πνέων ἀτεχνῶς πόλεμον· ὁ δὲ
15 ἵππος ἀνίστη τὸ οὖς ὡς πρὸς σάλπιγγα, ὑψηλὸς τὸν αὐχένα, τὰς ὄψεις δριμύς καὶ τὸν ἐκ τοῦ θυμοῦ δρόμον προφαίνων τοῖς ὀφθαλμοῖς· οἱ δὲ πόδες ἀνεφέροντο ἀέριοι τὸ πολεμικὸν ἐπιδεικνύντες σάλευμα.

11. Μετὰ δὲ τὸ εἶκισμα τουτὶ ἄγχιστα τοῦ τῶν τε-
20 τρώων ἐφίον καμπιτήρος, ὃς ἐπεκέκλητο τοῦ Ρουσίου, ἀρ-

5. fortasse haec statua, qua Heynius l. c. p. 28. 29 fortunam urbis repraesentatam esse iudicat, ipsam certaminum, quae in hippodromo fierent, fortunam indicabat. 10. μορφώματος O. 13. θώρακι Wilkenus pro σώματι. 20. loquitur Nicetas de Taraxippo, qui teste Pausania VI 20 in stadio quoque Nemaero lapis erat rubri coloris (πέτρα ὑπὲρ τῶν ἵππων τὴν καμπὴν ἀνεστηκῖα χροῶν πυρρᾶ). cf. Aloysii Hirt histor. Architecturae III p. 146.

innotescent haec carmina in tui honorem concinnata? non erat indignum certe, tot funera Troas, tot mala pro tali Danaos tolerasse puella coelicolis simili, formae splendore, deabus.

10. Addatur et illud. columnae insidebat iuvenili specie mulier, ipsum amoenissimum aetatis florem referens, cuius coma retro colligata, ex utraque frontis parte contracta: neque adeo sublimis erigebatur, sed ita ut posset extensa manu facile tangi. huius porro statuae dextra manus, nullo fulcro sustentata, equitem ab uno equi pede palma sustinebat, tanta facilitate quanta ne scyphum quidem alius tolleret. erat autem sessor robustus corpore, tectus lorica, tibiisque ocreatus, bellum plane spirans. equus vero aures arrigebat quasi ad tubae clangorem, alto collo, acri oculorum acie, atque oculis prodeus iram ardoremque procurrendi; pedes sublimes in aëre ferebantur bellicum motum indicantes.

11. Post illam statuam proxime Orientalem quadrigarum metam, quae Rusii (i. e. rubri) nomine appellabatur, aurigarum sta-

ματηλάται ἄνδρες ἀνεστήλωντο, τῆς διφρευτικῆς προγράμματα δεξιότητος, μονοουχὶ διακρυσίως τῇ διαδέσει τῶν χειρῶν τοῖς διφρηλάταις παρεγγυώμενοι ὡς χρῆ προσπελῶντας τῇ νύσση μὴ ἐφείναι τὰ χαλινὰ ἀλλ' ἐγκλίνειν ἀνασειρασμῷ τοὺς ἵππους καὶ συνεχεῖ καὶ σφοδρότερος χρῆσθαι· τῆς μύωπι, ὅπως περικλώμενοι τῆς νύσσης ἐχόμενα ἑῶσι τὸν συντρέχοντα ἀντίτεχρον τὴν ἐκ περιόδου ἑλᾶν καὶ ἴστατον ἔρχεσθαι, κᾶν ἵππους δρομικωτέρους ἠνιοχῆ καὶ τὴν ἀμιλλητήριον τέχνην ὀρθῶτο εὐπαίδευτος.

12. Ὁ δὲ λόγος καὶ ἄλλο τι προσθήσει τοῖς εἰρημένους 10 οὐδὲ γὰρ συγγράψασθαι τὰ πάντα προύθετο. χάριεν τὴν θῆαν καὶ τὴν τέχνην μικροῦ τῶν πάντων θαυμασιώτερον βᾶσις ἦν λιθίνη καὶ ἐπ' αὐτῆς χαλκήλατον ζῶον, παρὰ τοσούτον οὐκ ἀναμφήριστον βούν εἰκονίζον παρ' ὅσον βραχύνερον ἦν μηδὲ βαθεῖαν καθεικὸς φάρυγγα, οἷαν οἱ Αἰγύπτιοι βόες 15 τρέφουσι, μήτε μὴν χηλαῖς ὀπλιζόμενον. συνεῖχε δὲ τοῦτο ταῖς γένυσι καὶ εἰς πνίγμα συνέθλιβε ζῶον ἕτερον, δι' οἷον τοῦ σώματος λεπίσι θωρακιζόμενον οὕτω τραχείαις ὡς καὶ ἐν χαλκῷ λυπεῖν τὸν ἀπτόμενον. ἤθετο δὲ τὸ μὲν βασιλίσκον εἶναι τὸ δὲ ἄσπινδα, τὸ συμμαρπτόμενον τούτου τῆς στόματι· οὐκ ὀλίγους δὲ τὸ μὲν Νειλιῶος βούς τὸ δὲ κροκόδειλος εἶναι εἰκάζετο. ἐμοὶ μὲν οὖν οὐ μέλον τοῦ τῶν δοξῶν ἀνομοίον, εἰπεῖν δὲ τὸ καινὴν τινα τὴν πάλην ἀμφοτέ-

tuae erigebantur quasi programmata rhedariae dexteritatis: situ manuum tantum non clare rhedariis praecepta dantes, quod ad metam accedentes non oporteret habenas laxare, sed retrahendo frenum equos flectere, ac frequentius vehementiusque calcar addere. ut proxime metam conversi instantem adversarium cogerent latiore circuitum decurrere ac postremum adventare, etiamsi velocioribus equis veheretur atque artem aurigandi probe calleret.

12. Eaimvero haec quoque addere visum est, quamquam in proposito non est omnia perscribere. gratiosum spectaculum et artificio omnium pene mirabilissimum basis erat lapidea, cui impositum animal, quod eatenus non nisi dubitanter bovem repraesentare iudicavisses, quatenus brevissima cauda neque tam amplis palcearibus instructum erat, cuiusmodi sunt Aegyptii boves; neque eius ungula erat bisulca. ipsum vero maxillis admotum tenebat aliud animal constrictu praefocans, quod toto corpore squamis muniebatur, ita asperis ut sine laesione vix contingi posset putabatur autem alterum esse basiliscus; alterum vero, quod ad os illius admotum et constrictum tenebatur, pro aspide habebatur. nec deerant qui coniectarent alterum Niliacum bovem, alterum vero crocodilum esse. ego vero nihil curo sententiarum varietatem. dicam solum novum quod-

ρον τίθεσθαι, καὶ δρᾶν ἐν μέρει καὶ πάσχειν κακῶς ὑπ' ἀλλήλων ἐκάτερα, ὀλλύναι τε καὶ ὄλλυσθαι, καὶ κρατεῖν ἐν ταυτῷ καὶ κρατεῖσθαι, καὶ νικᾶν ἄμφω καὶ ἐπ' ἀλλήλων καταπαλαίεσθαι. τὸ μὲν γάρ, ὃ καὶ φημιζόμενος βασιλίσκος, 5 διωδῆκει ἅπαν ἐκ κεφαλῆς ἕως καὶ αὐτοῦ τοῦ τῶν ποδῶν πέλματος, καὶ κατιωμέγον ὄλον τὸ σῶμα καὶ ὑπὲρ τὸ βατραχειον χροῶμα ἐχλώριζε, τοῦ φαρμάκου διαδραμόντος τὴν τοῦ ζῴου ζύμπασαν διαρτίαν καὶ εἰς θάνατον χρώσαντος· εἰς γόνυ τοίνυν συνίζανε, τὸ ὄμμα ἔσβεστο τῆς ζωτικῆς ἐκμα- 10 ρανθείσης δυνάμεως. μᾶλλον μὲν οὖν ἐδίδου τοῖς ὄρωσι δοξάζειν ὡς πάλοι ἂν ἀνατίεραπτο νεκρωθέν, εἰ μὴ τῶν ποδῶν αἱ βύσεις ἐπήρειδον καὶ πρὸς στάσιν ὑπανεῖχον ὄρθιον. ἦν δὲ καὶ θύτερον ὁμοίως, τὸ ταῖς γένυσιν ἐνισχόμενον, βραχὺ μὲν τὸ οὐραῖον ἀσπαῖρον, μίγα δὲ κεχηρὸς τῷ 15 ἀπάγγελσθαι τῇ τῶν γομφίων ξυνοχῇ· καὶ ξυντείνεσθαι μὲν ἀφίκει καὶ ὀρμῶν πειρᾶσθαι τοῦ τῶν ὀδόντων ἔρκους διεκδῦναι καὶ διεκπεσεῖν τοῦ χάσματος, οὐκ ἴσχυε δέ, ὅτι τὰ μετὰ τοὺς ὄμους εὐθύς καὶ τῶν ποδῶν τοὺς ἐμπροσθίους, καὶ ὅσα τῷ οὐραῖῳ συνήπτοντο μέρη τοῦ σώματος, ἢ τοῦ στόματος 20 ξυνεῖχε διάστασις καὶ ταῖς γένυσιν ἐνεπέριετο. καὶ τὰ μὲν οὕτως ἦσαν ὑπ' ἀλλήλων νεκρούμενα, καὶ κοινῇ μὲν ἀμφοῖν ἢ ἄμιλλα, κοινῇ δὲ καὶ ἡ ἄμυνα, ἰσοπαλῆς δὲ ἡ νίκη, σύντροχος δὲ καὶ ὁ θάνατος. ἐμοὶ δ' ἔπεισιν εἰπεῖν ὡς τὸ

6. τέματος O. 9. τὸ] καὶ τὸ? 20. διάστασις?

piam certandi genus in utroque spectatum esse, ita ut ambo malum inferrent et acciperent, utrumque adversarium conficeret et vicissim conficeretur, superaret et superaretur: ambo igitur vincebant et vincebantur. nam alterum quidem, pro basilisco habitum, a capite usque ad calcem pedum intumescibat, atque aeruginosum toto corpore ranæ colore viridius erat, quia virus totos animalis artus occupaverat et mortis colorem induxerat; in genu itaque flexum erat, oculorum acies extincta, vitali fortitudine marcescente; imo vero aestimandum spectantibus relinquebat iam diu mortuorum lapsurum fuisse, nisi plantæ pedum sustinuisent ac per se suapte forma erectum servassent. alterum item animal maxillis constrictum, iam remissius caudam movens, hianti ore, quod molaribus premeretur, contendere videbatur ut a septo dentium et a morsu sese eriperet. nec poterat tamen, quia cum humeris et anterioribus pedibus corporis partes, quæ caudæ iunctæ erant, in oris hiatu continebantur maxillisque confixæ erant. atque ita sese illa mutua caede conficiebant, ac commune certamen erat et aequalis utrinque victoria, par exitium. mihi autem in mentem subit dicere, mutuas caedes et

868 NIC. CHON. DE SIGN. CONSTANTINOPOLITANIS.

φθείρεσθαι παρ' ἀλλήλων καὶ σὺν ἀλλήλοις ἀπάγεσθαι τὴν
 δε θύνατον τὰ τῶν κακῶν κηρσιφόρα καὶ ἀνθρώποις ὀλέθρα
 μὴ μόνον ἐν εἰκόσιν εἶη διατυποῦσθαι, ἢ καὶ τοῖς ἀλκιμοτέ-
 ροις τῶν ζῴων τοῦτο ἐπισυμβαίνειν, ἀλλὰ καὶ παρ' ἔθνεσσι
 συγγάκις γίνεσθαι, ὅποια τοῖς Ῥωμαίοις ἡμῶν ἐπεστρά-
 τευσε, φονῶντα κατ' ἀλλήλων, ὀλλύμενα δυνάμει Χριστοῦ
 τοῦ διασκορπιζοντος ἔθνη τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα καὶ
 μὴ χαίροντος αἵμασιν, ὃς καὶ δίκαιον ἐπ' ἀσπίδα καὶ βασι-
 λίσκον δείκνυσιν ἐπιβαίοντα καὶ λέοντα κατακατοῦντα καὶ
 δράκοντα.

10

letifera perniciosaque ad exitium vergentia mala non solum ia ima-
 ginibus exprimi posse, neque apud robustissima solum animalia con-
 tingere, sed etiam apud gentes plerumque, quae nobis Romanis bel-
 lum intulerunt: illae scilicet mutuam adversus se ipsas caedem se-
 ctantes, periere virtute Christi dissipantis gentes quae bellum ve-
 lunt, neque sanguine gaudentis; qui etiam iustam super aspidem et
 basiliscum ambulantiem exhibet, et conculcantiem leonem et draconem.

ANNOTATIONES.

V A R I A E L E C T I O N E S
 E T A N N O T A T I O N E S
 I N N I C E T A E C H O N I A T A E H I S T O R I A M
 P E R H I E R O N Y M U M W O L F I U M.

Pag. 3, 3. ed. Bonn. Νικήτου Ἀκωμινάτου Χωνιάτου] Ni-P. 417
 cetas Latinis Victor est sive Vincentius, Acominatus gentilitium V. 342
 nomen, Choniatas patrium, a Chonis Phrygiae urbe, ex qua oriundum se fuisse crebro gloriatur. caetera sunt dignitatum vocabula. Logothetam ipse Cancellarium interpretatur. ἔφορος καὶ κριτῆς τοῦ βήλου quid sit, certo affirmare non possum. videtur tamen βῆλον Latinum esse; idque ex aliquot locis Constantini de Administratione Romani Imperii constare potest. ἔνδον, inquit, τοῦ βήλου τοῦ κρεμαμένου εἰς τὴν καμάραν etc. et εἰσέρχονται ἐν τῷ βήλῳ τῷ κρεμαμένῳ εἰς τὸ ἅγιον φρέαρ. item διὰ τῶν βήλων ὑπὸ τῶν σελεντιαρίων συρομένων. fortassis secretiorem et selectum iudicem per Velum intelligit, ob ritum aliquem mihi incognitum. magnae fuisse dignitatis munus ex huius historiae lectione apparet; cuiusmodi apud nos, etsi longe minus, est Camerae imperii assessorem esse. ὁ γενικός ἐπὶ τῶν κρίσεων καὶ ἔφορος fortassis praetor fuit.

Ad prooemium huius auctoris, ubi suum perspicuitatis studium iactat (p. 5, 20), homo quidam, ut apparet, non infacetus, fortassis Alexander Chartophylax, diaconus Cpolitanus, qui codicem manu sua scriptum Iohanni Deronschwan vendidit, annotavit:

*οὐκ οἶδα τί φῆς ἐνθάδε, Χωνειάτα,
 σοφὸν τὸ σαφές συγγράφων εἶναι λέγεις,
 εἴτε γουφώδη καὶ βαρυθρόδη γράφεις;
 quid istud est? quid Choniata vis tibi?
 orationis lucidum probas decus,
 tenebricosus instar ipse Tartari?*

nec mehercule sine causa, nam ex affectatione nescio cuius insolentis elegantiae et poeticae dictionis aemulatione in salebras saepe incidit; et duris, ne ineptis dicam, utitur metaphoris, in Prooemio praesertim, ubi cum primis disertus videri cupit, quodsi totam historiam simili oratione involvisset, in Latomias ire quam molestiis conversionis conflictari maluissem. sed quia tolerabiliter loqui incipit quum ad rem ipsam ventum est, hanc quoque operam studiosis historiarum dare volui, ut Zonaræ opus hac appendice plenius redderetur, ea tamen libertate usurpata ut sententias auctoris appendam, verba annumerare non necesse habeam, ut autem in illo feci, ita hic etiam obscuriora loca et varias sectiones annotabo. usus enim hic quoque sum duobus codicibus, quorum alterum D. Antonii Fuggeri, alterum herilis bibliotheca suppeditavit. accessit tandem, ut in Zonara quoque, praeter expectationem meam, tertius Augustanae rei publicae codex, vetustus admodum, principio et fine mutilus, nec reliquis partibus ubique incolumis, qui si integer fuisset, eum solum et in exscribendo et in convertendo secutus essem: videtur enim ex germano auctoris archetypo bona fide descriptus, et eam simplicitatem prae se fert quae in hoc prooemio promittitur, ne barbaris quidem vocabulis evitatis; quae causa aliis fuisse videtur ut paraphrasin (utinam minus affectatam) huius operis scribendam susceperit et de suo non pauca ornandae orationis ergo addiderint. in Byzantino codice non modo complures versus, sed pluribus in locis etiam integra folia, eaque sub finem operis amplius XV, defuerunt; quae ego ex herilis bibliothecae codice describenda curavi et converti, tutius esse ratus supervacanea addere quam minus necessaria praetermittere, praesertim cum vetustus quoque codex easdem res, licet diverso genere orationis, contineret.

P. 4, 4. *πολυπειρίας ὑποτιθέουσιν ὁπόσοι*] ambiguum est, utrum historiae multiplicem experientiam eorum qui magnis ingeniis praediti atque ab ipsa natura ad decus et honestatem conformati sunt proponant, an vero homines ingeniosi duntaxat et virtutis amantes varia exempla rei bene gerendae ex historiis petere soleant. incertum enim est, utrum post τὸ ὑποτιθέουσιν subintelligendum sit ἐκείνων an ἐκείνοις. fortasse scriptori Thucydidis salebrae placuerunt, qui oracula potius quam historiam scribendam suscepit.

P. 4, 14. *τοῦ μὲν ἐς ἄδου βέβηκεν ἡ ψυχῆ*] imitatio HomERICA magis, *ψυχῆ δ' αἰδούσδε βέβηκε*, quam Christiana. quare ego, evitatis quantum licuit istiusmodi ineptiis, reposui ea quae nec a religione nec ab usitata loquendi ratione abhorreere videbantur. consilium meum doctis et candidis

haud dubie probabitur. si qui autem semidocti et scrupulosi homunciones vel negligentiam vel licentiam vel inscitiam meam accusabant, *τούτοις ἐγὼ χαίρειν καὶ ἐρροῶσθαι φρούσω.* neque enim tanta res est, et a natura et studiis meis alienum ut quenquam cupiam *κλαίειν καὶ οἰμώζειν.* illud vellem, si quid optando proficeretur, in plerisque lectoribus aut minus esse arrogantiae aut plus eruditionis et industriae.

P. 5, 9. *ἀνεχρίμψατο τὴν ψυχὴν] excreavit animam;* ut Zonaras saepe *ἐξηρεύσατο eructavit,* sed de impiis fere tantum.

P. 5, 11. *τρικόρωνοι]* qui trium cornicum aetatem vixerunt, i. e. 300 annos. notum est quid Virgilius ex Hesiodi auctoritate de cornicis aevo fabuletur, his versibus:

*ter binos deciesque novem superexit in annos,
iusta senescentum quos implet vita virorum:
hos novies superat vivendo garrula cornix.*

P. 5, 13. *τάς τῶν πράξεων ὀύσσας ἀνασκάλλοντες]* *rerum gestarum rugas refodientes.* quis istas elegantias non despuat?

P. 5, 20. *ἐπεὶ δὲ ὡς καὶ ἄλλοι ξυμβαλεῖν ἔχουσι]* prolixa et intricatissima periodus. e quibus salebris me vix quidem, sed expediti tamen, ut arbitror: multum certe laboravi.

P. 7, 11. *ἄρξαντος πρώτως Ἀλεξίου]* respicit ad sua potissimum tempora, ut arbitror: nam longe ante Alexium Isaacium Comnenus post Michaelē Stratioticum imperavit; V. 343 cui Constantinus Ducas successit, ut refert Zonaras.

P. 10, 16. *ἡ βασιλὶς δὲ Εἰρήνη καὶ μήτηρ Ἰωάννου]* P. 419 Choniates nimium sollicitus, ut apparet, ne quis error ex propriis nominibus existat, epitheta supervacanea adiicit. Irenen esse imperatricem et Iohannis matrem satis intelleximus, neque periculum est ne nunc alia Irene intelligatur. quare has et similes *περισσολογίας* omittere non dubitavi. idem etiam feci in supervacanea priorum nominum repetitione aut pro relativis pronominibus collocaione molesta et odiosa.

P. 10, 24. *καὶ βαλοῦσα ἑαυτὴν τῷ σώματι]* pro *ἐπιχειμένη τῷ σώματι τοῦ ἀνδρός.*

P. 11, 1. *ὡς κρήνη μελάνδρος]* ut *fontis nigrae aquas.* aptior fuisset Choniates scribendo poemati quam historiae, propter Homeri diligentem imitationem. haec epitheta et *εἰκόνας* quam historiam deceant nescio. *εἰκόνας* omittere vix ausim, nisi nimium frequentes et licentes fuerint. epitheta vero non ubique mihi interpretanda esse duxi. cuius rei lectorem semel admonitum etiam deinceps meminisse velim, ne quod iudicio factum est, inscitiae aut negligentiae tribuat.

P. 12, 1. αἱ πύλαι τοίνυν] videntur hic quaedam deesse, et Zonaras in Alexii Comneni vita scribit Barangos nonnisi iureiurando firmata fide de Alexii obitu ingressum palatii concessisse, quae de ratione aperiendae portae scribit, me non satis intelligere fateor. illud etiam obiter notandum, ut Latini fores, sic Graecos πύλας plurali numero fere usurpare.

P. 12, 6. διαρπάζειν τὸ προστυχόν] eam consuetudinem Romae esse ferunt pontifice mortuo.

P. 12, 13. τοῖς τέσσαρσι] sc. μῆσι.

P. 13, 11. Σεβαστοκράτορος] hunc Augustimperatorum fortassis dicere liceret. malui tamen retinere Graecum, ut et in aliis, πρωτοβεστιάριος a thesauris fuisse videtur: nam vetustus codex Augustanae bibliothecae, ubi reliqui habent βασιλικὸν ταμειὸν ἢ χρυσῶνα, ponit βεστιάριον. παρακοιμώμενον vel cubicularium vel accubitorem vertere possis. si paracoemomenon dicas, nescio quomodo aures τὸ κακόφωνον aversantur.

P. 14, 12. προκοίτων] cubicularium verti, generali vocabulo, propter κακοφώνίαν Procoeti. significat eum qui vel ante cubiculum vel ante cubile ministrat. Byzantini palatii dignitates et ministeria omnia non satis intelligi, etiam is fatetur qui τὰ ὄφρικια τοῦ παλατίου descripsit; quem libellum una cum aliis ad Graecam historiam intelligendam utilibus nobilis et ingeniosus adolescens Raphael Saylerus aliquando, uti spero, in lucem dabit.

P. 14, 15. ἀποβαίνειν τοῦ ἵππου, καὶ τούτω ἀπονέμειν] hunc honorem omnibus Turcis a Christiano quolibet necessario habendum esse scribit Bartholomaeus Georgievicius.

P. 15, 8. τῆς τῶν ἐπιστημῶν πᾶσων ἐπόχου φιλοσοφίας] philosophiae omnibus scientiis insidentis, id est complectentis aut certe superantis omnes scientias, omnium artium principis et reginae. eruditionis huius Annae meminit etiam Zonaras; et Wilhelmus Xylander, doctissimus invenis, in Augustanae rei publicae Graeca bibliotheca viginti libros de rebus gestis Alexii Comneni huius Annae nomine extare mihi dixit sive illi ab ipsa sive iussu eius scripti sunt. nam regibus principibus non difficile est esse disertis, qui quod per alios fecerint, per se fecisse videntur, ut Iurisconsulti statuerunt.

P. 15, 9. ἐδείκνυτο μέλημα] i. e. ἐπεμελεῖτο, studio P. 420 sima erat, studium prae se ferebat. nisi quis passive accipere velit, alumna erat philosophiae, sensu eodem recidit.

P. 15, 20. τὰ πολλὰ plerumque significat. malim πολλὰ sine articulo.

P. 15, 21. αὐτῇ μὲν ἐνδιασχ. quod sibi membrum troverisset et excavasset, Bryennio vero extendisset

tundasset. nimium videtur hic φησικῶς et parum ἠθικῶς philosophari nostra φησισοφία: alioqui et ambitioni et linguae suae imperasset.

P. 18, 8. βαφὴν σιδήρου] utrum intelligat, cum ferrum candens aqua extinguitur, an iniunctionem aliquam aut colorem, non satis scio.

P. 22, 10. πέλυξιν ἑτεροστόμοις] Suidas: ἑτερόστομος φάλαγξ καλεῖται, ἣ τις πορεύεται τὸ μὲν ἠγούμενον ἡμῶν ἔχουσα ἐν εὐωνύμῳ παραγωγῇ, τουτέστι τοὺς ἠγεμόνας ἐξ εὐωνύμου, τοῦ δὲ ἡμίσεος τοὺς ἠγεμόνας ἐν δεξιᾷ παραγωγῇ. quid autem sit ἑτερόστομος πέλυξ, nusquam invenio. τὸ ἑτερος in compositione plerumque significat alterum duntaxat ex duobus, ut ἑτερόφθαλμος coclitem. ego vocem non intellectam iis interpretandam relinquo qui armaturam et vestitum veterem atque exoticum intelligunt; in quo genere philosophari mihi adeo non licuit, imo neque libuit, ut nostratia vix assequar.

P. 22, 22. συνειλεγμένας] rectius legitur συνειλημμένας, id quod alter codex habet.

P. 25, 3. ἀγκοιμήσει] aliquando scribitur ἀγκοιμήσει. haud scio an παρὰ τὸν ἀγκῶνα fiat καὶ τὸ ἀγκοιμῆσαι, a gestu equitum hastas in hostem dirigentium, an παρὰ τὸ ἀνακινεῖν.

P. 25, 15. ἀγυρτία] magnum Etymologicum ἀγύρτην παρὰ τὸ ἀγέρειν deducit, τὸ περιμέναι καὶ περινοστεῖν ἐπὶ νίκη ἢ ἑτέρῳ τινὶ τοιοῦτῳ, et interpretatur non tantum ἀλαζόνα, ψεύστην, λωποδύτην, ἐπαίτην, ἀπατεῶνα, sed etiam φιλοκερδῆ; quanquam reliquae etiam virtutes fere in id genus hominum quaestui deditum cadunt, qui tum demum non fallunt quum fallere sine detrimento suo nequeant, ut recte Lucani versus ad eos quoque detorqueri queant.

nulla fides pietasque viris qui lucra sequuntur,
vaenalesque manus: ibi fas, ubi maxima merces.

et Ovidius in Fastis mercatorem vota Mercurio facientem inducit, ut cum maximo emolumento sine fraude sua peierare liceat quos versuculos, quia elegantes sunt et contagium hoc in omnes fere ordines serpsit, ascribere libet.

et peragit solita fallere voce preces.

abluē praeteriti periuria temporis, inquit,

abluē praeterita perfida verba fide.

sive ego te feci testem, falsove citavi

non audituri numina vana Iovis,

sive deum prudens altum divamve fefelli,

abstulerint celeres improba verba Noti;

et pereant veniente die periuria nobis.

nec eurent superi, si qua locutus ero.

*da modo lucra mihi, da facto gaudia lucro,
et face ut emptori verba dedisse iuves.
taliam Mercurius poscentes ridet ab alto,
se memor Ortygias surripuisse boves.*

P. 421 P. 34, 15. αἱ μηχαναί] utrum bombardas eo tempore habuerunt Graeci, an aliud machinarum genus id fuit?

P. 34, 21. συνώδη ὄρμη] porcorum aut aprorum potius more. σῆς enim et κίπρον et χοῖρον significat.

P. 35, 2. Ῥωμαίων παλέγγλωσσοι χλευασμοί] ambiguum est utrum dicat Anabazaeos subinde irrisisse Romanos, an a Romanis vicissim subsannatos esse.

B. 35, 4. πετρόβολα ὄργανα] fortasse balistas maiores sic appellat.

P. 36, 6. καὶ λίζιον ἑαυτῷ] vetustus Augustanae rei-publicae codex hic alium ordinem habet, transpositis utique paginis aliquot, pro δειξας habet ἑαυτοῦ ποιήσας. vox pro λίζιον posita ob evanidos characteres legi non potest. λίξας quid sit, ipse auctor alio loco declarat.

P. 41, 15. μικροῦ ποδηνέμοις ὀχήμασι] equis velocissimis provecti. ὀχημα huic auctori subinde non vehiculum sed equum significat, ut alter codex ἄλογον quoque crebro pro equo ponit.

P. 41, 21. Ameras Turcarum reges aut principes dici affirmat Cuspinianus. reperitur hoc vocabulum apud Zonaram quoque saepius, sed eius significatio non explicatur.

P. 46, 4. ἀναιδέστατοι] nisi praecessisset ἀνδρισται, pro ἀναιδέστατοι malim legere ἀνδρειότατοι: nam ἀναιδέστατοι non placet. vetustus codex pro ἀναιδέστατοι vocem habet quae legi non potest.

P. 46, 24. ὀχημάτων] ἀλόγων B. hinc coniecias, lector, non de vehiculis aut curribus eum loqui, sed de equis.

P. 47, 17. αἱ δὲ τοῦ ἤρος περιτροπαί] κατὰ τὸν μαῖον μῆνα. alius codex habebat αἱ τοῦ ἤρος τροπαί, quod ego vernalis aequinoctium interpretatus eram; quod est, cum sol mense Martio primum punctum Arietis ingreditur. tum enim P. 422 fit ab hiberno frigore ad veris temperiem conversio, quam nos Germani etiam sub Calendas Maias aliquando non multo minus frigemus quam alii mense Febuario.

P. 51, 19. ἀφιλοσόφητον] puto hic dici potius quod philosophiae consolationes vincat, quam cuius ratio reddi nequeat. litterarum et philosophiae expers, aut ineruditum, sententia non patitur. quare luctuosum aut funestum interpretandum censui.

P. 54, 10. κάττυμα] hic non puto pro soleis usurpari, sed pro cute pedi detracta.

P. 57, 15. τὰς ἡπείρους] Asiam et Europam intelligo.

legitur et apud Isocratem semel atque iterum εφ' ἐκάτερα τῆς ἡπείρου.

P. 63, 14. ἄγων σχολῆν τῶν ἐκτός] scilicet ἀνθρώπων, per otium, si nemo externus adesset.

P. 66, 11. ἡ τάξις] hanc veram lectionem esse arbitror. alter codex habebat προᾶξις: unde putabam legendum ὡς ἐπαινετὰ ἢ προᾶξις τῇ προνοίᾳ ὑφ' ἧς, et sic converteram: atque id facinus divinae vindictae, gubernatrici rerum universitatis, commendans etc. sed hoc vult Isaacius, laudandum esse ordinem quo non tantum imperia sed etiam mundi huius universitas gubernetur. vetustus codex habet καὶ ἄτακτα βῶων, εἰ ἀνθρώποι, ὡς κατελύθη ἡ τάξις! ὡς νεουργοῦνται ἕτερα πράγματα! immodeste vociferans: o cives, ut ordo est eversus! ut novae res instituantur!

P. 67, 1. τυποῦν ἀντιῶς] χορηγοῦν ἢ τάττων, unde supra τυπος βασιλικὸς idem quod διάταγμα.

P. 70, 18. δυσζύμβλητος τοῖς πολλοῖς difficilis aditu, P. 423 παρὰ τῶν πολλῶν μισητός vulgo invisus. quod paulo gravius est; etsi morositatem odium plerumque, ut umbra corpus, sequitur.

P. 74, 8. περὶ οὗ δηλώσωμεν] περὶ οὗ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐλέξαμεν sive λέξομεν. scriptura enim parum perspicua est. fortassis τὸ ἔμπροσθεν pro eo ponit quod ante nos est, i. e. ad quod nondum pervenimus. barbaries enim non modò nova vocabula gignit, sed etiam veterum significationes mutat.

P. 75, 5. alter codex pro πλευστικῶν habet προσπλεόντων. verbum στρατειῶν redundare arbitror, neque enim militare est pendere sed extorquere tributum, et προσπλέοντας mercatores intellego.

P. 74, 18. τοῖς τότε iis qui tum erant, illius aetatis hominibus. est περισσολογία Graeca, quae citra molestiam Latine vix exprimi potest, neque debet.

P. 75, 11. εὐάγκalon] quod ulnis facile comprehenditur et tenetur, et proinde non iusto maius.

P. 76, 2. pro εἰ δὲ malim legere εἴ γε, nisi aliquid forte ante εἰ δὲ deest. et certe parum apte cohaeret oratio, quamvis utcumque sententia haec inde colligatur, qui malo aut occasionem praeberit aut non obstiterit, mali auctorem habendum esse. ego pro τὸν ἀμύσαντα legi τὸν μὴ ἀμύσαντα, ab ἀμύω, non ab ἀμύω, addita negatione. est et illud ambiguum, utrum hic Puzenus an Iohannes imperator magis accusetur, an vero utriusque reprehensio coniungatur.

P. 76, 21. quid γνίφων sit, nusquam reperio; nec alibi hoc vocabulum me legere memini. γριπίζειν est piscari.

δυσγρήπιστος fortassis homo occulti animi aut occultator rerum suarum, cautus admodum, qui facile deprehendi non potest.

P. 77, 5. quis piscis sit σῦαξ, non reperio. videtur a similitudine suis ita appellari, sive gustus sive forma spectetur.

P. 77, 14. τῷ μὲν λόγῳ] nota est illa oppositio, λόγῳ μὲν ἔργῳ δέ, verbo et re ipsa. sed hic de ingenio et dignitate agi existimo: nam alter codex habet tantum μετὰ τοῦτον ἔχων τὰ δεύτερα.

P. 78, 14. βλωμοῦ ἄρτον τίθησιν ἐνδεῶ] ὑπερβολικῶς haec scribi existimo ad insignem fortunae mutationem et summam imperatoris alienationem declarandam.

P. 80, 2. καὶ τὸν ἀναδασμὸν] subintelligi potest εἰς τὸ παλιρροῦν ἐβιάσατο: eam quoque distributionem quam ipse ordinarat abrogavit, nisi ἀναδασμὸν ἀντὶ δασμοῦ posuerit. tunc deesse videbitur verbum ἐπέταξεν aut aliud simile: tributa pro sua libidine exegit.

P. 79, 25. κληρωτῶν] alioqui est quod sortito contingit. hic pro vernis hereditate relictis aut ἀντὶ τῶν ἀνητῶν posuisse videtur.

P. 424 P. 80, 3. ἐκ τοῦ γνωμικοῦ] sua sponte, κατὰ προαίρεσιν. recentiorum Graecorum formula est. et herilis bibliotheca libellum habet περὶ γνωμικῶν θελημάτων de libero arbitrio aut libertate voluntatis, ut arbitror.

P. 79, 5. χρυσῶν] est auri thesaurus proprie apud hunc auctorem. ego fiscum verti, quia proprium non suppetebat ob Latini sermonis egestatem.

P. 79, 9. ἦν δὲ καὶ ἄλλως] liberius hunc locum verti, omissis iconibus et metaphoris ineptioribus. verba, si quis requirit, sic sonant: alioqui etiam eo tempore conclavia publica ex hoc in illud eructabant, et ut colluvies aquarum redundabant, et aliquid ex iis quae continebant in externos et pauperes expuere volebant, quemadmodum uterus partui vicinus, qui plus quam maturi foetus onere praegravatur.

P. 80, 5. ἐκ τοῦ μὴ κοτύλης] et hic sententiam potius quam verba sequutus sum, quae sic sonant: quia non scōbe cotylae egebat, sed plane Tyrrheno mari, ob sumptuum quos dilatatar amplitudinem. pro ἄς lego δὲ ἄς: nam praepositio διὰ, librarii negligentia praetermissa, turbat sententiam.

P. 81, 2. πτύα] nescio quis usus ventilabri sit in via complananda; nisi forte cribrum intelligat, quo glarea tenuior a crassiore separatur, aut πτύον aliquid aliud ei significet.

P. 84, 3. ταύταις ἐφομαρτεῖ] hic verba scrupulose persequi non necesse habui.

P. 84, 22. τῷ ἀδελφιδῶ] πέμπει τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ

Φρεδερειχον. Fredericum alter codex Conradi, alter fratris eius filium facit.

P. 85, 4. quid *χαοῦν* sit, nisi *εἰς χάος ἀναλύειν*, hoc est *ἀφανίζειν*, non video.

P. 87, 7. *εἰ καὶ τὰ στοιχεῖα*] alter addit *καὶ ὁ και-* V. 346 *ρὸς ὡς δοῦλα τοῖς Ῥωμαίοις ὑποτάσσονται.*

P. 87, 15. *περαιάν* hic intelligit Europaeam partem, cis Constantinopolim: nondum enim traiecerat. Utrum vero *περαιά* nomen appellativum an proprium sit, quod olim *κέρας*, nunc *Peram* sive *Galatham* vocent, affirmare non possum.

P. 89, 5. *βουλευματα*] alter addit *καὶ συνάγματα.*

P. 90, 17. *ἄρματα*] an hic pro curribus ponat an vero pro armis more barbarico, incertum mihi est.

P. 90, 18. *ὡς εἰς νέωτα*] videtur hic posuisse pro *εἰς τὴν ἐπιούσαν*. alter codex habet tantum *πρωῖ.*

P. 96, 6. *οἱ τῶν Ἰταλῶν παῖδες*] *οἱ Ἀλαμανοί.* magna P. 425

est Græcorum negligentia in distinguendis gentium nominibus, quas appellant *πολυσπερέα γένη ἐσπέρια ἢ δυτικά.* confundunt Italos Siculos Latinos Alemannos Francos Gallos, tantis locorum et ingeniorum intervallis distinctos, *ἐπεὶ μάλα πολλὰ μεταξὺ οὐρεῶ τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχῆεσσα.* id inde accidisse reor, vel quod Germani magnam Italiae partem et Siciliae olim tenuerunt, vel quod Romanum pontificem summum sacrorum antistitem agnoverunt. eas vero gentes quae Byzantino imperatori paruerunt, Romanorum appellatione celebrant, quod semel in hoc loco admonuisse sufficiat.

P. 97, 9. apparet vel magistratus vel familiae alicuius cognomentum fuisse *Gymnos.*

P. 100, 25. *συναλειφόμενον*] *συναλειφομένους.*

P. 101, 1. *προφύλακα*] *πρὸς φύλακα.*

P. 104, 16. quid *τζαγκράτορες* sint, nondum reperi. verti autem funditores, non quod veram interpretationem eam redderem, sed quod non prorsus absurda videretur.

P. 104, 21. *ἐξ ἀφετηρίων*] subintelligitur *ὄργανων ἢ μηχανημάτων.* quae qualia fuerint non declarat. vocabulum non male respondet vernaculo nostro *geschütz.* sed bombardae an eo tempore fuerint dubito. desideratur et hic diligentia historicorum, qui ea quae suae aetati nota fuerunt, etiam posteritati, subinde inventa veterum novis artibus abolenti, nota fore crediderunt. proinde neque balistas neque catapultas vertere ausus fui: tormenta nonnunquam verti generali vocabulo, quod non tantum cruciatum significat, ut apud Horatium *invidia Siculi non invcnere tyranni maius tormentum*, sed etiam machinam bellicam, ut apud Ovidium in *Metamorph. de Licha et Hercule: misit in Euboicas tormento fortius undas.*

P. 104, 21. ἀνώθουν ἢ ἀνήρειπτον] Romani saxa tormentorum sursum trudebant ac potius in montem advolvabant. hoc videtur velle, ad summam difficultatem irriti conatus et Sisyphei laboris ostendendam. verbum ἀνήρειπτον quid sit, me ignorare fateor: neque ab ἐρείπω neque ab ἐρεω formatur. ἐρείπτω nusquam legi. si vero ἀνέριπτον legas, id minus et tenuius videbitur quam ἀνώθουν. vetustus codex habet haec verba duntaxat plana et simplicia, καὶ οὗτοι μὲν ἐβιάζοντο πρὸς ὕψος ἐπιρίπτειν τὰς πέτρας μετὰ τῶν πετρεβόλων ὀργάνων: quae ego in convertendo sum secutus.

P. 425 P. 107, 11. de Bogomilis vide Zonarae Alexium Comnenum; quanquam, ut fuit monachus ille socors et negligens, quae fuerit eorum haeresis non satis explicat.

P. 107, 12. intelligo τὸ πομπεύειν ignominiosam traditionem per urbem aut theatrum, qui ἄτιμος θρίαμβος aliquoties a Zonara dicitur, nisi quis existimet sacri ordinis ademptionem intelligendam, quae vulgo a sacrificulis *degradatio* dicitur.

P. 106, 6. σοφίας δ' ἀπάσης μεταλαχῶν] vetusti codicis verba longe planiora sunt. ὁ δὲ Κοσμάς, inquit, οὗτος ἦν μὲν ἀπὸ τῆς πόλεως Λιγίνης, διάκονος τὴν τάξιν, πάσης σοφίας ἔμπλεως, ἐνάρετος, καὶ ἐπὶ πλεόντων ἄλλων ἀρετῶν τῇ τῆς ἐλεημοσύνης ἐκαλλωπίζετο ὡραιότητι. οὕτω γὰρ ἐπὶ τῇ ἐλεημοσύνῃ ἐσεμνύνετο, ὡς καὶ τὸν χιτῶνα αὐτοῦ τὸν τε ἐντὸς καὶ ἐκτὸς ἐπιδιδόναι πτωχοῖς καὶ τὴν σκέπη τῆς αὐτοῦ κεφαλῆς, καὶ οὐ μόνον ἐξ ὧν εἶχεν ἐδίδου, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ὠκονόμει παρέχειν τοῖς χρεῖαν ἔχουσιν. paraphrastes vero noster postremam periodum plane obscuravit, ne dicam depravavit, quum scribit καὶ πράγματα παρέχειν τοῖς ἀφ' ἐστίας μὴ διφῶσι μόνον αὐτὰ, ἀλλὰ καὶ πρὸς εὐπορίαν ἄλλων τυρβαζομένοις. quae verba sic converteram: suisque domesticis non solum illa requirentibus, sed etiam alienam opulentiam reprehendentibus negotium facesseret. quae verba quid sibi velint, profecto nescio: adeo delirat ineptus elegantiae immodicae affectator, dum vel in id incumbit ut paraphrasi cum archetypo certet, vel summam orationis virtutem putat nihil propriis verbis eloqui, καὶ τὸ ἐν φακῇ μύρον ubique adhibet.

P. 106, 20. ἡ γοῦν πληθὺς τῶν κακίστων ἀρχιερέων, τῶν μὴ τὴν αὐτοῦ ἀρετὴν ἀποδεχομένων, διαβάλλουσι τὸν πατριάρχην τῷ βασιλεῖ, ὡς τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν ἐπὶ τὸ ὕψος τῆς βασιλείας ὁ πατριάρχης ἀναβιβάσαι βούλεται. λόγους γὰρ ὁμιλοῦσι κατὰ μόνους ἀμφότεροι, καὶ νύκτας ὅλας ἀγρύπνους διατελοῦσιν ἐν ταῖς συντυχίαις αὐτῶν καὶ συσκευᾶς κατὰ σου ἐργάζονται.

V. 347 P. 114, 3. πuto ἀναγκαία pro ἀνάγκη esse positum, ut Καλλιόπεια pro Καλλιόπη.

P. 116, 19. τὰ Κέρκυρα] fortasse librarii error est pro τὴν Κέρκυραν.

P. 125, 2. pro Κομνηνός fortasse legendum Βορένιος, nisi forte filius cognomen a matre propter imperatoriam stirpem acceperit.

P. 126, 10. ἐπεὶ δὲ ἅπασι σχεδόν] alter codex brevius P. 427 eandem sententiam complectitur, his verbis: οἱ ἀστρολόσχοι φασίν, ἐπακριβοῦνται τῷ ἀγγέλῳ ἢ ἔξοδος, ὡς οἱ τῶν ἀστέρων ἀγαθοὶ σχηματισμοὶ ἐνεδίδουσιν.

P. 135, 13. ἐκ γὰρ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς] Eudocia tertio gradu attigit Andronicum, hoc modo:

Iohannes	Alexius	Isaacius
Andronicus	fratres	Andronicus
Eudocia	patruales	incesti.

P. 135, 24. περὶ οὗ εἶπομεν ὀπισθεν] sic supra περὶ οὗ ἔμπροσθεν λέξομεν. unde apparet ὀπισθεν ad praeteritum, ἔμπροσθεν ad futurum tempus pertinere huic scriptori, verborum significatione commutata et inversa.

P. 141, 21. ἱππότην] μετὰ κονταρίων καὶ ἀλόγων ἀραβικῶν.

P. 142, 20. μειτεωρίζων] παύζων.

P. 146, 18. Κιλικία] Ἀρμενία. creberrima est haec permutatio. nam vetustus codex fere semper ἀντὶ Λατίων μὲν φράγγονος, ἀντὶ δὲ Κιλικίας Ἀρμενίαν τιθεσσι.

P. 151, 19. ἦν δὲ καλή] verba sic sonant. erat autem formosa mulier, et valde formosa, et supra modum formosa, et incomparabili pulchritudine, ut plane nugae essent ad eam collatae Venus risu gaudens, et aurea Iuno candidis brachiis et grandibus oculis, et Lacaena longo collo et pulchris talis, quas vetustas ob formam immortalitati consecravit, et caeterae universae quarum insignis pulchritudo libris et historiis celebratur. haec in conversione de industria praetermissa hic subieci, ne me negligentiae accusent, si qui forte sunt qui ineptiis delectentur.

P. 152, 6. καὶ ταῖς ἐκεῖθεν κολάσεις ad inferna supplicia ut homo impius rapiendus. quorsum attinent ista tragica? Christianae caritati nescio quam consentanea, plena certe inhumanitatis; quare a me praetermissa sunt. videat quisque ut ipse recte vivat et bene moriatur: iudicium de aliis relinquat deo, cuius iudicia longe alia sunt quam hominum, praesertim ineptorum.

P. 160, 7. κουζασθλάνην] significat haud dubie vox V. 138 haec aliquid, ut et μούρτζονφλος: sed scriptor hanc aliis aequae ac sibi notam esse ratus non declaravit.

P. 165, 3. βλαδίσταβος] id fortasse nomen est, pro quo nunc Ladislaum usurpant.

P 429 P. 175, 16. αὐτὸς τὴν σφενδόνην] e
sive fundam, cardinem et baculum appellet
tionem cuiusmodi machina fuerit, non satis
liter hunc locum sum interpretatus.

P. 175, 22. ἄρχλας] non abhorret
culo *erkher*.

P. 181, 17. οὐ πολλάι δὲ ἡμέραι] e
scivire mihi est visus et pene ultra poetic
evagari sive Choniates sive paraphrastes qui
vetustus codex, qui ex archetypo auctoris d
longe paucioribus rem absolvit), summam
amatoriae narratiunculae exposui. ne tamen
quicquam desideret, etiam haec interpreta
tumvis inepta; quae (si typographis ita vide
tum historiae reponi poterunt. *non multis
dronicus neglectis et contemptis caedibus, pu
sics, terrore, metu, Marte sanguinario et
Veneris sacra colit, quae non Helenam et
in conspectum adducit, in Graecia et medi
tem, et forma eius exhilaratum furore conc
aedificat, quam Phereclus gubernet: sed Ph
habitantis formam depingit et lenocinio conc
dronico, ex sola fama amore inflammato. I
peo et galea repudiata spretaque omni militi
tiochiae degentem deficit, quo cum venisset
bris Martium habitum commutasset, tantum
ctabat aut telam texebat et colum tenebat,
Omphalae, sic ipse Philippae serviens. erat
soror eius quae non ita pridem Manuelli im
nici patrueli, nupserat. Antiochiae degens
ornamentorum pene ad insaniam studiosus,
teas circumducebat argenteis arcubus instr
prima lanugine florentes, flavis capillis ni
tione venabatur eam a qua ipse captus erat
culis irretitus, et par pari cum foenore refe
qui admiranda forma conspicuus, tum vesti
tis insignis, iis praesertim quae ultra nat
missae finduntur et ita corporibus applican
textae illi esse videantur; cuius inventi auct
xata vultus torvitate, perpetua severitate
morum et solitudine seposita, abiectoque su
illa prorsus capta coniugio assensit, atque a
oblita amatorem secuta est.*

P. 183, 8. καθ' ὅσον ἦδη, pro iamiam
usitatum sit. si εἶδη aut ἦδη παρὰ τὸ εἶδ.
quidem placet, iudicium lectori relinquo.

P. 183, 18. ἀδοξοῦντας αὐτόν] verba sic sonant. *quam* P. 430
igitur Constantinus se a Philippæ amoribus despici cerneret,
qui alas ad alium librarent et Andronicum malis peterent ei-
que faces praeferrent.

P. 184, 3. γαλή τὸ τοῦ λόγου] verba sic fere sonant,
*quemadmodum mustela, ut aiunt, ad sebum, ad pristinas fu-
gas reversus vetustisque suis machinis tentatis. et ut erat lu-
xuriosae vitæ et ut equus erga mulieres insaniens, in vetitos* P. 430
*concupitus ruebat, carnaliter appropinquabat, et intemperanter
indulget libidini Theodoræ filiae patruelis natu maioris
Isaacii.*

P. 187, 6. τῶν πρότρια λανθανόμενοι] referri potest
hoc vel ad meritorum et rerum gestarum oblivionem, vel ad
insolentiam pristinae sortis immemorem.

P. 188, 18. θερμότερον φήνης] verba sic sonant. *ar-
dentius et miserabilius fulica, draconibus moestius, halcyone
lugubrius.*

P. 195, 15. ἀναιδεῖς μὲν] *impudentiores Periphete
clavigero et pinusflexio (liceat enim et mihi ineptire) Sinnide
et Scirone, quos olim Theseus sustulit, immaniores.*

P. 196, 5. δόξαν τέλος καταλελύσθαι] *cum plane so-
pitem videretur, instar foecundi agri locupletis hominis, robu-
stiores messorum desiderantis, refluat.*

P. 200, 26. τοῦτο δὴ ὅπερ] ineptam et intempestivam
hanc appendicem, a me de industria praetermissam, sic inter-
preteris licet: *id quod opposita virtutibus vitia efficere con-
sueverunt; quanquam illis propinqua sunt et pene adhaerent.*
alter codex habet ὅπερ καὶ ἐν ταῖς καθολικαῖς ἀρεταῖς ἔχει
τις τοῦτο ἰδεῖν.

P. 207, 17. κοινὸν ἐκείνοις βαλάντιον] puto Choniatem
de latrocinii societate et partitione manubiarum loqui.

P. 208, 3. τοῖς πήχεσι μετρῶν τὸ εὐδαιμον] alludit ad
dimensiones agrorum, limitibus exundatione Nili confusis.
unde quidam censent geometriam ortum habuisse.

P. 208, 6. ἐντρανοῖς] τρανῆς et τρανός usitata sunt, sed V. 349
ἐντρανος alibi me legere non memini.

P. 210, 9. Πάτροκλον πρόσφασιν προσιθείς] vide Erasmi
Chiliades; quanquam haud scio an ad Homericum Achillem
alludatur, qui saevitiæ suae Patrocli caedem praetexebat,
cum hosti mortem deprecanti respondet

κάτθανε καὶ Πάτροκλος ὃ τις σέο πολλῶ ἀμείνων.
occidit et Patroclus, qui te virtutibus antea,

P. 222, 8. κατ' ἀχερωῖδα] *procera instar populi ir-* P. 431
riguae.

P. 230, 21. τὰς παλασσάς] *κολασσάς (A) sive κολοσ-
σάς: nam litera parum perspicua est. unde suspicor Cλα-*

nitas post appellatos esse qui olim Co ad quos epistola D. Pauli exstat.

P. 246, 4. nescio quid hoc sive *σμός* sibi velit, utrum rideat Manuelen an vero innuat aurea arma periculosior spe praedae plures alliciant.

P. 247, 12. hic (B) apertius clarat, ostentare eos voluisse, nullum Turcantaxat periisse, quia vero Turcis additerant, Christianis ea praeciderunt; et tuerant, defunctos in Turcas transform causa.

P. 432 P. 249, 14. quid nota sibi veli *χμός* significet.

P. 250, 1. *καὶ κάτωθεν*] et infra expansum, et hostium frontem spectans, corripierentur, pacem confecisse Sultanu

P. 253, 19. *Μαίανδρος τοὺς πλείεστεροι δὲ ἐφονεύοντο, alii occidebantur.*

V. 350 P. 285, 17. alter codex de compati de administratione baptismatis loqui vid

P. 289, 17. quid sit illud *ἕπερ* tigo. et qualemcunque sententiam conie

P. 433 P. 297, 21. *χρῶν δὲ μὴ ἕπονο* verba etiam ad scriptorem ipsum referri] *ταληπτικὴν*, hoc modo: in quo haec caetera continentur: neque vero adultetione, sed ita ut scripta sunt referenda

P. 348, 7. *αὐτιάς*] *ἀγνάς*.

P. 350, 14. *τὸ δὲ τῆς Κωνσταντί* in vetusti codicis (B) margine hoc le Choniates, quasi populo Byzantino fia perperam committantur, ea potius heditiosis sint adscribenda. quanquam etis legi potest, tamen satis apparet han

P. 351, 24. *τελευτήν*] *πνιγμονήν*.

P. 364, 25. *παραβόλως*] *παραλόγ*

P. 323, 5. *τὸ τῆς ἐκείνου γλώττης καὶ ὡς ἄγρωστις ὄμβρον*] favum linguabrem aut rorem Hermonium montes) P. 435 tiam eius amplectebantur, maxima c non secus ac si aureum seculum et n aut Solis mensam appositam reperissen *λεσμένην τοῦ μύλου διαίταν* suspecta n cens aliquod proverbium. utcunque sit pressisse contentus sui.

P. 323, 21. τοὺς ἑτεροστόμους πλέκεις ἀνέχουσιν] τὸ ἑτερον, ut supra etiam monui, in compositione fere alterum e duobus significat, ut ἑτερόφθαλμος oculus, hic pro ancipiti verti, quod intelligere videtur *hellempartias*, si quis vero partisonas intelligere mavult, non impedio, τὸ ἑτερόστομον certe non nisi per ambages molestas proprie explicabitur.

P. 328, 11. ἐς γόνατά καὶ γλουτούς] γλουτούς videtur hic ponere non pro clunibus, sed pro suris, ἀντὶ γαστροκνημίδων.

P. 357, 14. alter plura periuria tribuit Andronico, V. 351 alter factionem eius eodem crimine involvit.

P. 365, 5. hunc locum generatim sum interpretatus, quia propria vocabula non suppetebant, et periphrasis permolesta futura videbatur.

P. 387, 12. τὰ τῶν ἀφαιμένων πετρῶν φοιζήματα. ex hoc loco fere conicio, Siculos habuisse bombardas eo tempore, nisi fortasse balistis maximis usi fuerint.

P. 392, 9. φλώντες] scilicet τὴν κεφαλὴν.

P. 406, 15. ὁ τῆς γενιτιῆς τούτου πατήρ] sacrenamero ad hunc modum dativi pro genitivis ab hoc auctore ponuntur, haud scio librariine errore an affectatione auctoris.

P. 416, 14. potest τὸ οἷς pro ἐφ' οἷς αἰτιολογικῶς capi, P. 436 ad leniendam civium indignationem propter ignaviam eius.

P. 430, 10. hoc epistolum ex vetusto codice (B) adieci, in eoque convertendo etiam Graeca virorum nomina Latina utcumque feci, ut epitheta, quae et antitheta sunt, aliquo modo exprimerentur. ac ἀληθινοῦ καὶ συνεσίου nomina satis clara sunt: λαχανῶν vero ἀγοραῖον appellat, quod olera in foro vaeneunt. est et παρωνόμασία quaedam in verbis ἀδικεῖν et ἡ τὸ ζῆν: Graecae enim pronuntiationis studiosi x fere per c Latinum efferunt, *adycin*, *iocin*.

P. 432, 7. καλάνου] fortasse κελαινοῦ, nigri coloris. V. 352 vetustus codex habet γερανέου, grvini coloris, qui fere est ferrugineus. κάλανον adiectivum nomen nusquam reperio.

P. 455, 15. quod alter μεταφορικῶς scribit, alter (B) ἀπλῶς videtur accepisse.

P. 468, 13. αἰεὶ τὸν ὀπισθεν] converti eos qui *terga dabant*, cum videatur potius legendum τὸν ἔμπροσθεν.

P. 468, 19. alter metaphoricè, alter proprie loquitur; alter de caedibus, alter de spoliis et fame agit.

P. 470, 15. τοῦ Ταγκρέ] fortasse Τακcredam intelligit, P. 437 Salernitanum principem, crudelem illum pudicitiae vindicem, si fabula vere narratur.

P. 483, 15. posset τὸ εὐήλειξ etiam ad corporis proceritatem referri, quia ἡλικία et aetatem et staturam significat.

P. 485, 8. ita describitur hic pareat utriusque subornata an vera illi simularunt, atrox est et fere plus ferro se lacerare. si insanierunt, quo ut ea dicerent quae Asani et Petro p

P. 488, 2. ὡς καὶ τινα] corru saltem ita intricatus ut fere nulla e sit colligi. quare vetusti codicis (B) l talem, qualem ratio Grammatica pos ditiorem in convertendo sum secutus

P. 489, 15. amplius integro f codice, caeteri duo habebant haec ἀξιοθέατος — σκεπτομένοις πρότερο.

P. 496, 2. turpiter fugiunt Im lia se includunt, si modo ἐξάρτησις ligi debet.

P. 498, 13. ὅσοι κίοσι] fortassi

P. 438 P. 500, 6. παρακενούμενα] qu nisi forte παρακειμένοις legendum, i

V. 353 P. 514, 6. haec clausula quid duobus codicibus omittitur.

P. 514, 10. hunc locum vel e ne solis Germanis ebrietas obiiciatur. per ebrietatem multa inepta loquuntur tuis Cyprianis accidit, quo ebriosior potare soliti.

P. 522, 2. de Neocastritis sup

P. 528, 15. τὸ φωνεῖν ἀπὸ γα quasi de Engastrimytho loqueretur. t ponat qui ventris causa verba faciunt gantur potius quam res futuras praes

P. 529, 2. alter codex ita mis constet uter, imperator an patriarcha cordibus hostium.

P. 529, 5. δι' ἧς] relativum r sed ad Θυρίδα, quod non posuit, μνημονικῶ ἢ γούν σολοικισμῶ.

P. 531, 10. ὡς μὴ πρότερον] locus. ego in vertendo qualemcumque vetustus codex et ipse habet verba ἐκκλησία — δι' ἑστέρας. ecclesiam non l tos, eaque de causa et monasticam sertam esse. et tu, inquit, illustre sid

P. 439 ut in solio hoc patriarchico consider optime gubernares. in caeteris duobus fortasse legendum οὐάων, sine syll

τὸν fortasse legendum ἢ αὐτόν, ut haec de sole sententia non ad alium quam ad ipsum Balsamum referatur.

P. 533, 6. alter Dositheo ambitionem, imperatori philautiam tribuit, hic (B) utrumque Dositheo.

P. 544, 27. ὀλίγους ἀπὸ τούτων ἀποκτείνας] huiusmodi contrarietates subinde occurrunt, negatione in vetusto codice omissa.

P. 576, 3. alter materiae ascensum ad caput prohibere, P. 44 alter eam ad pedes retrahere instituit. V. 354

P. 578, 15. οὐ γὰρ μόνον τοῖς ἐξ ἕλης] οὐ γὰρ μόνον χρημάτων καὶ βλατίῃ ἐλάμβανεν, ἀλλὰ καὶ ἕτερα εἶδη μικρά. non tantum pecuniam et vestes, sed minutiora quoque accipiebat.

P. 579, 28. zapetia fortasse id est quod nunc vulgo zibettam vocant.

P. 580, 2. apparet principio legendum ἄλας, id est salem. eam vocem accepit scurra quasi dixisset ἄλλας, scilicet γυναικας. locus hic exprimi Latine non satis potest; quamquam Graece quoque, nisi pronuntiatione iuvetur τὸ ἄλας et ἄλλας, paulo minus frigidum videtur, quam si dicas alia et alia, scorta subintelligens.

P. 595, 11. καὶ τὴν ἐκ τοῦ αὐτοῦ κινήματος] tanta est P. 441 huius periodi, si diis placet, elegantia, ut quid sibi velit, vix Oedipus divinare possit.

P. 597, 5. καταστρέφεται] Byzantinus codex addit οὐ γνώμη μᾶλλον αὐταδέλφου ἢ βία, ὡς ἤδετο, καὶ συνδρομῇ παντός τοῦ στρατεύματος, κατ' αὐτοῦ σπασσαμένων τῶν πολλῶν τὰ ξίφη, καὶ διηπειληκότων ἐκείνῃ θάνατον, εἰ μὴ τὴν ἀρχὴν καταδέξῃται. V. 355 βασιλεὺς δ' Ἀλέξιος οὐκ εὐθύς τὴν μεγαλόπολιν εἰσεῖσιν etc. non tam de sententia germani fratris quam vi, ut ferebatur, et concursu totius exercitus, plerisque strictis ensibus in eum irruentibus, et mortem minitantibus, nisi principatum susciperet. Alexius vero potius imperio non statim magnam urbem ingreditur etc. amplificationes fraterni sceleris praetermittit, nec tamen facinus dissimulat, cum superiore libro dicat ἀρπάζουσιν εἰρωνικῶς, et hic βία ὡς ἤδετο. neque vero difficile aut novum est potentibus eorumque parasitis falsas cantilenas componere et spargere in vulgus.

P. 602, 6. ἢ δὲ —] apparet ironia ex similitudine. P. 442

P. 606, 18. alter (A) de impudicitia, alter (B) de impudentia et immodestia in singultibus et ructibus videtur loqui. nam barbara haec non satis intelligo.

P. 630, 21. alter sentire videtur legato datum esse via- P. 443 ticum ab imperatore, alter eum id de suo accepisse.

P. 640, 19. εἰδῶς γενέσθαι, φῶς μὲν ὀφθαλμοῖς] si cui deliciae placent, is fruatur his: qui sciret omnia fieri omni-

bus, clara lux oculis, spiritus vitalis, quæ per nares attrahitur, plane Perozi margarita, semper imperatoris auribus appensa, tanti pretii habita quanti universum imperium, aut potius velum versatile, et Argus multioculus, et centimanus Briareus etc.

P. 645, 20. τὴν ἡλικίαν συνοστ.] alter negat eum consensisse, alter affirmat: sed sequi illos noluisse, mutato consilio. notabis ἀκολουθῆσαι αὐτοὺς pro ἀπολῆσαι. huiusmodi ἐπιπτώσεις et insolentes constructiones non librario, sed lingue corruptæ videntur ascribendæ.

P. 444 P. 656, 8. alter ait Sultanum Turcos suo exemplo ad
V. 356 iuvandos captivos incitasse, alter eum captivis secures dedisse ad ligna caedenda, et Turcos ea re prohibuisse.

P. 658, 21. dubium utrum de lunæ eclipsi, an diminutione loquatur.

P. 445 P. 713, 14. multum interest inter πρῶτον et πρῶτον.
V. 357 sed fuisse caecum, ex iis quæ sequuntur pluribus in locis apparet; quamvis non iniuria mireris quomodo eques effugere potuerit in pugna Blachica.

P. 728, 3. οἱ δὲ οὔτε τι τῶν προσδεκωμένων] non satis assequor, utrum ea fecerint quæ expectabantur, an non fecerint. hoc loco vetus codex mutilus est, duobus foliis exactis.

P. 735, 19. πρὸς δῆμους] sic ambo codices habent: sed puto δυσμαῖς legendum, nisi forte sit loci proprium, versus occasum.

P. 748, 7. aliud est φρονηματίας, aliud φρόνιμος, sed barbaries vocabulorum vim depravasse videtur.

P. 446 P. 748, 7. καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸν εὐεργέτην ἐς τοὺς μετέωρος αἰῶνας ἀναδύμενος] denique benefactorem subinde in
V. 358 Meteoris secula procrastinans. μετέωρος αἰῶνας, si scriptura non fallit, videtur proverbium aliquod recentius esse, ut aliqui Tithoni senectus celebratur.

P. 447 P. 754, 4. γίγας ἐννεόργυιος iugeribusque novem summis distabat ab imo.

P. 754, 4. καὶ αὐτὸν δὲ τὴν κάσιν] talem galeam Basilee vidi, qualibus olim in concursionibus equestribus Germanica nobilitas usa est, tanti ponderis armis circumsepta, ut nunc a multis vix sustineri posse videantur.

P. 754, 13. ταῖς χρυσταῖς χρυσταῖς πύλαις] leguntur quidem apud Zonaram χρυσταῖ πύλαι, sed hic haud scio an τὸ χρυσταῖς abundet. et paulo post pro τῶν πολλῶν legendum videtur πύλων, non vulgi, sed portæ propugnaculum.

P. 758, 22. ἀμβων παρὰ τὸ ἀναβαίνειν dici videtur, locus utique templi editior, sive suggestum, sive gradus, sive chorus, ut vulgo appellantur, sive superius ambulacrum, die portkirchen.

P. 762, 10. pro *μιαρώτατα* (B) legendum videtur *ἀγιώτατα*. per *μιαρώματα ζῶα* intelligit mulos, asinos, equos, per τὰ *ἀγιώτατα* sacrum ornatum. quanquam Byzantinus codex habet τὸν *παναγέστατον*, sanctissimum sive purissimum, hoc est Christum, sicut et paulo ante pro *μαργαρίτην Χριστοῦ* herilis codex legit *Χριστὸν* per appositionem.

P. 768, 17. καὶ τοῖς θηρίοις τοῦ καλάμου ἐπιτιμᾶ] V. 358 etiam bestias calami increpat. possunt intelligi vermes a quibus eroduntur. sed videtur subintelligi τὸ ἔνεκα, quem sensum in convertendo sum secutus.

P. 782, 13. εἰ μὴ γε τοῖς πολεμίοις ἀποτεινεῖτε τὸν ὄλεθρον. μὴ γε rectius legi quam *μητε*, vetustus codex declarat, cuius haec verba sunt: εἰ μὴ διὰ τὸ ἵνα ἀνταποδώσετε τοῖς πολεμίοις τὸν ὄλεθρον καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν ἐν ἡμέρᾳ ὄργης. unde apparet etiam pro *ἀποτεινεῖτε*, quod ab *ἀποτεινῶ* formatur, legendum esse *ἀποτινεῖτε*, ab *ἀποτίνω*, quod idem valet quod *ἀνταποδιδόναι*.

P. 784, 21. *σηλυβρίαν*] *σηλυμβρίαν*. etiam apud Demosthenem nostrum haec vox alias cum, alias sine *μ* scribitur, ut et *ἀρύμβας* et *ἀρύββας*. quod; accidere videtur propter litterarum *β* et *μ* notas alicubi non dissimiles.

P. 786, 12. *ἀπνηκώτους*] *ἀπνηνηκώτους*. utrumque perperam esse arbitror, neutrum certe intelligo.

P. 790, 9. *ἐς ὅσον βρετανία*] legendum esse *Βενετία*, praeter duorum codicum consensum, etiam ipse orationis contextus declarat.

P. 790, 26. fortasse legendum τῶν εἰς θεὸν ὑμνητηρίων. in convertendo vetustum codicem secuti sumus.

P. 791, 4. τὸ ὑπὲρ *εὐκλείδην*] caeteri codices non habent. nec mihi nota est historia de Euclidis alicuius insolentia. *εὐκλείδου ἄρχοντος* fit mentio apud Demosthenem, de legibus ante vel post Euclidem irritis. fortassis hoc vult τὸ ὑπὲρ *εὐκλείδην*, praemature, intempestive, insolenter encomium eum canere ante victoriam, ut ad *προθεσμίαν τῶν κυρίων νόμων* alludat.

P. 796, 1. *περὶ μῆνα τὸν φιλοχόον*] sic ambo codices habent. sed vetustus *Οκτώβριον* ponit, quem secutus sum, etsi supra idem τὸν *φυλλοχόον* (sic enim scribendum est: nam a fundendis seu defluentibus arborum foliis nomen habet) *Νοέμβριον* interpretatur. utrum rectius sit, non pronuntio: nam alii maturiorem, alii seriorem hiemem habent.

P. 797, 3. *προουσαιῶι*] *προουσαιῆς* et *προουσηνοί*, οἱ ἐν τῇ *προῶση*. aliis atque aliis in locis hae formationes inveniuntur.

P. 798, 20. τὸν ἐπὶ τῆς *σημαίας ἀνελόντες*] Byzantinus codex solus hanc lectionem habet, in qua haud scio an ali-

quid depravatam sit: nam signiferum cidi, et a paucis robustissimum exercitu cari, vix credibile videtur. malo tamen, ne quid, qualecumque id sit, pra-

P. 799, 19. ἐπὶ τεσσάρων ἀσπίδων παραταξάμενοι apud Isocratem in Arc vix credibile videtur, aciem in longu viro profundiore multo millibus resti

P. 800, 19. τὸ οἰκεῖον λάχος δὲ μuneris esse intelligeret. quodsi cui d suum gregem, vel cives suos, a con pendere videret.

P. 802, 22. constructio huiusmodi θεόν, πᾶν ἀποτρόπαιον τραπέσθαι καὶ

P. 805, 23. οὗτος γὰρ τῶν τοῦ β[η ρείζ] non satis assequor quid sibi ve et hic mutilus est, ut et alibi, ubi e opus est.

P. 805, 20. ἐπιούσης legendum, u ctæ ascribunt sub umbra alarum tuar

P. 810, 16. τὴν δὲ πολιορκεῖσαν bis non satis intelligitur utrum Latini P. 450 polim tenuerint. vetustus codex (B) μόνου hinc apparet Arcadiopolim hinc Romanis i alteri contrarium dicere videantur.

P. 811, 3. ὡς δ' ἀπήντων] hic ritas. vetustus habet: οἱ Ῥωμαῖοι δὲ ται. hanc sententiam in vertendo sum

P. 811, 13. τῶν δ' ἄλλων] ἡ δὲ τοῦ παρὰ πόδας ἰοῦσα, ἐκεῖσέ πη β[ε ταντησί] πειρᾶται κατὰ κράτος ἐλεῖν. α τῶν οἰκείων συμφορὰς συγγραφόμενος, μεταβάσεως ἅπας γίνομαι ἐνταῦθα τ τῶν κακῶν ἰλῆγγοι πεπαύσομαι. reli nopolim recta contendens castra ibi locat re instituit. sed quia nostrorum calamitate defessus et nunc Orientali projectione te oratione calamitatum vertiginem depoi tinus codex a Iohanne Dernschwam no geri Cpoli emptus abruptum historiam, iicitur his verbis: ἐτελειώθη ἡ παρ κηρίου Νικήτα τοῦ χωνειάτου παρ' ἰ ἱεροδιακόνοις, Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, ἐν Μαρτίῳ ἱσταμένου ἡμέρα δ.

P. 824, 27. sententia est, Latini

profecturos in idem malum incidisse et in itinere caesos esse.

P. 850, 19. alter (A) de militibus, alter (B) de munitionibus loquitur. hic etiam vetustus codex (B) nos desinituit, foliis compluribus resectis; in quo conferendo et genere et ingenio nobilis adolescens Raphael Sailerius me adiuvit.

P. 852, 1. καθ' ἡλικίαν ἠχμαλώτευσαν ὀμνὶ sexu et aetate capta. hoc si cui displicet, quaerat meliorem interpretationem.

P. 853, 4. καὶν ἐξέπεσον τῶν κατὰ σκοπὸν] interpretatus sum ἀποφαντικῶς. quod si cui displicet, ὑποθετικῶς exponat licet, hoc modo: ac successu caruisset id consilium, si in cohortes alias etc. incidissent. paulo post, ὡς διὰ βραχέος, τὸ ὡς redundare videtur.

P. 834, 13. μηδ' ἄλλως ὑπὸ Λατίνων οὔσαι ἀνεπισκόπητοι] converti ὑποθετικῶς: ni tam munitae fuissent, nec Latinorum rapacitatem vitaturas fuisse. si cui vero τὸ μηδ' ἄλλως pro ἄλλωσε μηδ' intelligere magis placet, sic vertat: praesertim cum nec a Latinis negligenter. dubito an pro μηδ' ἄλλως potius sit legendum μηδ' ὄλωσ: nam herilis codex, etsi solus integer, tamen negligenter scriptus est, ἐπ' Ἐμμανουήλον ὀμβραβενίδος τοῦ ἐκ μονεμβασίας μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος.

P. 836, 5. θωράκια tibicines verti, non quod verum P. 451 putem, sed quod solidae columnae, ut Virgilio ioco utar, nondum advenerunt.

P. 838, 9. ἢ γοῦν τῶν ὄντων ἑτέραν παραγωγὴν αὐτῆς] aliam rerum creationem. respicit ad agros et urbes cultoribus vacuas. verteram principio aut rerum naturam ab eo diversam, qua iussit etc. putabam enim eum loqui de vastitate Thraciae incendiis deformata. sed hanc sententiam repudio, quod sequitur ὁ δ' ἀνθρώπος οὐκ ἦν, quasi dicat Thraciae fuisse eam faciem quae recentis mundi fuerit cultoribus vacui.

P. 838, 15. διαπεμπούσης τοῖς πόρρωθεν] transmittere ad posteros esset τοῖς μετέπειτα. ad quam significationem τὸ πόρρωθεν non satis commode deflectitur.

P. 841, 3. καὶ Λατίνοις τὸ καινὸν ἐσπένδοντο novitas illa, hoc est, novi tyranni cum Latinis paciscebantur. fortassis legendum τὸ καινότερον ἐσπένδοντο, quod maxime mireris, ut τὸ μέγιστον usurpatur. ego verti τὸ καινὸν pro καινῶς. sequatur quisque quod probarit.

P. 841, 18. τῶν θρηψαμένων] idem quod τῶν πατρί- V. 360 δων. sicut ἡ ἐνεγκαμένη, ita et hic ἡ θρηψαμένη patriam significat.

P. 843, 2. νῆψις est sobrietas; quae quid huc faciat,

non video. neque σκῆψις placet. sobrius esse utilem non nego: sed id hic non

P. 844, 25. ὡς οὐκ οὐκ οὐκ ἐβάλετο quod redundare existimo, omisi.

P. 849, 13. ἤγουσιν Λατῖνον αὐτὸν γούν vel οὐκ οὐκ, itaque

P. 851, 9. ὡς ἰμᾶσι] fortasse quam vestibibus nos operiunt.

P. 851, 13. μένοῦν γὰρ οὐδὲ διὰ haec per indignationem adici videtur tatem exaggerandam et suam innocen-

P. 851, 22. καὶ τῆς τῶν βιθιδροέουσας] puto legendum καὶ τὴν οὐσαν. nam ἡ προεδροέουσα et μητρόπολις. si quis autem etiam metropoli legat: καὶ τὴν τῆς τῶν βιθιδρῶν μητροπόλιν Νίκαιαν, addito duntaxat articulo: παρ' Ἀσκανίης λίμνης παροικεῖν.

P. 852, 3. καὶ παριστῆν ἐντεῦθεν deesse.

CHRONOLOGIA NICETAE,

quae annorum ab eo descriptorum

et rerum sub imperatoribus gestarum seriem paucis indicat.

(auctore Fabroto)

Anni Christi	Res gestae.	Anni Imperatorum	
		Orientis	Occidentis.
1117	Imperator ALEXIUS COMNENUS, anno imperii 37. mense 4 cum dimidio, 15 die Augusti vita functus est. Nicet. pag. 6. Huic successit IOHANNES COMNENUS Filius, in quem proceres et cognati conspirant. coniuratos clementer tractat. 7. 8.	IOHANNES COMNENUS. 1	HENRIC. QUINTUS. 11
1118	Expeditiones adversus Persas. 9.	2	12
1119		3	13
1120		4	14
1121	Scythas arte profligat. 10.	5	15
1122	Contra Triballos, quos alii Servios dicunt, expeditionem init. quatuor filios, Manuelem praesertim natu minimum, ad dignitates publicas evehit. 11. 12.	6	16
1123	Hunnicum bellum. 12.	7	17
1124	Traducto in Orientem exercitu de Persarmeniis debellatis triumphat. 13.	8	18
1125	Persarmenios denuo aggreditur, et bello fatigatos pacem petere cogit. Gangram expugnat, quam Persae paulo post capiunt. 14.	9	19 MORITAR HENRIC.
1126	In Ciliciam movet. Bacam castellum munitissimum et Anabazam expugnat. 15.	10	LOTHAR. SAXO. I.

1127	Profectus in Coelesyriam cum Baimundo et Antiochenis amicitiam init. Pizaeos deditione recipit, Phaerepum expugnat, et variam Martis aleam experitur. 18.	11	2
1128	Istrium et Sezerim debellat, et Persarum Iconiensium insidiis elusus Byzantium redit. 19.	12	3
1129	Fratre ISAACIO COMMENO in gratiam recepto, novas expeditiones in Persas suscipit. 21. 22.	13	4
1130	Tyrannum Trapezuntium invadit. 22.	14	5
1131	Persas bello fatigat. 23.	15	6
1132	Dum Neocaesaream obsidet, IOHANNES COMMENUS nepos ad Sultanum Iconiensem deficit. 24.	16	7
1133	Iterum in Persas movet. 24.	17	8
1134	Phrygiam praetervectus provincias et finitima oppida rectius constituere studet, et perduelles quosdam bello frangit. 25.	18	9
1135	Alexius et Andronicus IOHANNIS COMMENI filii morbo pereunt, patre in bellis externis occupato. 25.	19	10
1136	In Isauriam profiscitur, ac provinciam ordinat. 26.	20	11
1137	Iter in Syriam intendit, ut Latinos Antiochia pellat. 26.	21	MORITUR LOTH. 12
1138	In itinere moras nectens ut Syros et Cilices in suas partes pertraheret, adventum suum Antiochenis denuntiat. 26.	22	CONRAD. TERTIUS 1
1139	Spe sua frustratus Antiochena suburbia diripit et vastat. inde ad Cilicum fines deflectit. 26.	23	2
1140	Venatum egressus, manu ad digitum venenatae sagittae illapsu strictim laesa, veneno celeriter usque ad vitalia progressa non multo post abire vita, Manuele filio iunioris imperii herede relicto. 27. 28.	24	MORITUR IOHANNES COMMEN. 3

1141	Manuel Comnenus patri succedens Isaacium fratrem natu maiorem in monasterio includit. opera Iohannis Axuchi et a Byzantinis expetitur ac suscipitur. 34.	MANUEL COMNEN. 1	4
1142	A Michaele patriarcha coronatus cum fratre Isaacio reconciliatur, et in Persas movet. 36.	2	5
1143	Iterum Persicam expeditionem suscipit, et rem gerit vario eventu. 37.	3	6
1144	Alemannam heroinam uxorem ducit. rei publicae suscipit curam, Cancellario et supremo Quaestore constitutis. vectigalia nautica in fiscum refert. 37. 38.	4	7
1145	In aula Manuelis rerum vicissitudines, et Styppiotae cuiusdam mirabilis prosperitas. 39. 40.	5	8
1146	Laudata Manuelis administratio et virtutes principe vero dignissimae. 40.	6	9
1147	In praeclaro instituto non diu permanet, sed ex liberali et clemente fit tenax et austerus. 40.	7	10
1148	Alemannorum expeditio Hierosolymitana. huic Alemannorum exercitui Manuel varias struit insidias, quas Conradi exercitus superat. 41. 42.	8	11
1149	Exercitus Christiani luctuosa clades. reliquias Graeci fraude, ferro, veneno persequuntur. calx farinae militum admixta, moneta iussu Manuelis adulterata in Alemannorum perniciem. 43. 44. 45.	9	12
1150	Atrox pugna et illustris victoria a Conrado de Turcis reportata. 47. 48.	10	13
1151	Rogerus rex Siciliae bellum Graecis infert magno cum successu. 49.	11	14 MORITUR CONRAD.
1152	Manuelis expeditio contra Siculos, Corcyrae oppugnatio et tandem deditio. inter Graecos et Venetos seditio cruenta. 51. 52.	12	FRIDERI- CUS I. CO- GNOMINE AENOBAR- BUS SIVE BARBARO- SA. 1

1153	Irritus in Siciliam Manuelis conatus. Serviam populatur. Michaël Palaeologus adversus Siculos rem feliciter gerit. 60. 61.	13	2
1154	In Servios et Hungaros expeditiones Manuelis et triumphus. cuius praefecti cum Scythis et Siculis infeliciter pugnant. 61. 62.	14	3
1155	Cum Rogerio Siculo pacem init: paulo post autem inimicitiae inter eos recrudescunt. 64. 65.	15	4
1156	Bellum Hungaricum. Hunnorum grassationes. incestuosa Manuelis et Andronici vita. 67. 68.	16	5
1157	Copiae Graecorum a Turcis cladem accipiunt. Styppiota calumniis oppressus excaecatur. 72. 73.	17	6
1158	Turcicae grassationes. Sultanus Iconiensis ad Manuelem confugiens magnifice excipitur. utriusque artes. 76. 77.	18	7
1159	Iconii seu Turcarum Sultanus Manuelis liberalitate onustus, domum reversus fidem fallit; unde vastationes et clades mutuae. 79. 80.	19	8
1160	Hunnis Manuel bellum indicit. Andronici tragoedia nova. is tandem Manueli reconciliatur. 83. 84. 85. etc.	20	9
1161	Pannonicum bellum. Zeugmini recuperatio. varia belli facies. 87. 88.	21	10
1162	Bellum adversus Serviae despotam. Andronici mala mens. rem gerit infeliciter cum Toruse Armen. 89. 90. 91.	22	11
1163	Andronici scelerati principis ob vagas libidines pericula et errores. 91. 92.	23	12
1164	In domo Manuelis tragoediae, cuius primarii actores Alexius protostrator et nonnulli magi. nova castra in Asia condit Manuel. 93. 94. 95. etc.	24	13
1165	Hungaricum bellum, cui Andronicus praeficitur. de Pannoniis superatis Manuel triumphat. 98. 99. etc.	25	14

1166	Bellum contra Servios, quorum statum suo arbitratu immutat. 103. 104.	26	15
1167	Aegyptiaca expeditio cum classe ducentarum navium, Amerigo Hierosolymorum rege auxilia pollicente. Tamiathi obaidio. re infecta Graeca classis domum repetens dissipatur. 105. etc.	27	16
1168	Sarraceni cum Manuele pacem firmant nascitur Manuelli Alexius filius imperator designatus. Manuelis gener Pannoniae regnum occupat. 110.	28	17
1169	Mariam filiam dat uxorem Marchionis Montisferrati filio. Venetos in Graecia vexat. 111.	29	18
1170	Veneti Graecos bello fatigant. Manuel restitutis rebus ablatis foedus cum Venetis renovavit. 112. etc.	30	19
1171	De bello Persis inferendo Manuel cogitat, Doryleoque et Sublaeo instauratis se ad bellum aperte accingit. 114. 115.	31	20
1172	Sultani pacem petentis sprete legatione, iter ingressus Manuel insigni clade afficitur, multis suorum millibus et illustrissimis quibusdam cognatis desideratis. Sultanus ultro Manuelli pacem offert, unde reliquiis Graecorum salus. 116. 117. etc.	32	21
1173	In reditu Persae Graecos infestant. Manuelli conditionibus pacis minime satisfaciendi Sultanus bellum infert. 124. 125.	33	22
1174	Per legatos Manuel Sultani exercitum praeda onustum caedit et ad internecionem delet. 125. 126.	34	23
1175	Alia Manuelis in Persas expeditio, infelici cum eventu. Turci Claudiopolim a Graecis protectam frustra oppugnant. 126. 127.	35	24
1176	Papam et Italos Manuel contra Fridericum Caesarem concitat. Ancona Manuelli favens et perduellis a Friderico obsidetur. 129. 130. etc.	36	25

1177	Bellis vario eventu confectis, dispolitica et domestica pluribus modivata, Manuel illotis manibus theotractat, de praecipuis fidei Christianaculis temerarie definiens. 135. 136. 1:
1178	Dum curiose agere pergit et circumetis blasphemias insanit, quas edicto confirmat, in morbum incid ab Astrologia dementatus quantumreluctatur, tandem cuculla indutu excedit, anno 38 imperii nondum absoluto. 142. 143. 144.
1179	Sub Alexio puero turbae publicruenta seditio Cpoli. 146. 147. etc
1180	Andronicus Comnenus imperiumctat, et horrendis dolis in nobilesque grassatur; praecipuos aulicos se veneno interficit. 158. 159. etc.
1181	Persarum in Oriente grassationes hannes Comnenus arma movet in Anicum, qui nefariis artibus imperat Alexii Comueni matrem interfici aulicorum ignavia et summa impro imperii particeps salutatur, deinde mo principi Alexio praeferitur, paulo post imperio et vita crudeliterat. 169. 170. 171. etc.
1182	Andronicus libidine et furore pe in Nicaeenses et Prusaenses saevit. cius Comnenus Cyprum occupat. tudiae domesticae Andronici. Siculiditionem parant in Graecos. Trips tyrannidis Andronici minister vquadam rerum vicissitudine eversu caecatur. 178. 179. 180. etc.
1183	Siculi Thesalonica capta et d Cpolim petunt. Andronicus parumciter resistit. eiusdem in apparatu multiplicia errata et novae tragoediae rum primariae magiae studium. tyrasatellite quodam interfecto, popululitanus in Andronicum insurgit et Isa Angelum imperatorem designat. ex Andronicus retractus, a plebe misliter exagitatus atrocissimis suppliciterficitur, postquam per biennium rasset. 203. 204. 205. etc.

1184	Isaacii Angeli commoda initia. expeditio contra Siculos, qui profligantur ducibus captis. Andronici filii, et Alexius Comnenus belli fax, excaecantur. Siculae classis calamitates. Isaacius inconstans apparet. 228. 229. etc.	ISAACIUS ANGELUS 1	35
1185	Sultanus Iconiensis bellum instaurat. Blachorum defectio. calamitosa in Cyprum expeditio Blachos Isaacii indulgentia confirmat. infeliciter geritur bellum adversus Blachos. 236. 237. etc.	2	36
1186	Branas Alexii imperium invadere conatur, et tandem in pugna interficitur. seditiosis ignoscit Isaacius. Byzantina suburbia direpta cremantur; unde inter Graecos et Latinos conflictus. 240. 241. etc.	3	37
1187	Isaacii in Blachos expeditio infelix. Theodorus Mangaphas imperium affectat, sed a Sultano proditus in carcerem conlucitur. 252. 253. 254. etc.	4	38
1188	Friderici Barbarossae in Palaestinam expeditio. legati vecordes Fridericum et Isaacium committunt, ecclesiasticum statum turbat Isaacius. Graeci fugantur ab Alemannis. Turcarum clades ad Iconium. Friderici submersio. filio eiusdem mortuo Alemanni domum redeunt. Francorum et Anglorum expeditio in Palaestinam. 257. 258. etc.	5	39 FRIDERICUS PERIT IN AQUIS.
1189	Isaacii familia et diuturni imperii imaginatio. Pseudalexiorum et Basilii Chozae seditiones cruentae. procerum nonnullorum supplicia. 268. 269. etc.	6	HENRIC. SEXTUS. 1
1190	Bellum Blachicum Isaacio infaustum, qui tamen falsam iactat victoriam et inanes magnarum rerum imaginationes. 274. 275. etc.	7	2
1191	Scytharum et Blachorum grassationes. Servii debellantur. repressis Blachis Constantinus Angelus affectat imperium, sed a Bataze derisus et proditus a milite excaecatur. 277. 278. 279. etc.	8	3
1192	Isaacii vecordia. Theodori Castamonitae potentia et interitus. rem publicam et aulam variis modis corrumpit Isaacius. 280. 281. etc.	9	4

1193	Blachicum bellum instaurare stud stra monetur de fratris insidiis. a Alexio paulo post oculis et imper vatur. 286. 287. etc.
1194	Alexius Angelus Comnenus rei p cura posthabita genio indulget. se bus variis exagitatus seditiosos op 291. 292. etc.
1195	Blachi conditiones pacis aspernantu versus Graecos prospere agunt. 299. 3
1196	Persae Graecos bello infestant. rigus Friderici Barbarossae filius tr exigit ab Alexio, qui sepulchra 304. 305. etc.
1197	Turbae in aula Alexii, cuius vendunt omnia. imperatrix adulteri satur, monacha fit, deinde rev deicitur de gradu Constantinus primarius aulicus. 311. 312. etc.
1198	Iconiensis Sultanus Graecis dan fert. Alexii fuitiles ad bellum app miserrimus imperii status, et Scy in Thraciam irruptio. 319. 320. et
1199	Alexii contra Blachos irrita ex Scytharum incursio in Macedonian troversiae inter Graecos de eue imperatrix res futuras profana cur investigat. 325. 326. etc.
1200	Variis seditionibus et turbis concutitur. tragoediae Cpoli. Lagi, ni Crassi, Spiridonacae seditione Alexius reprimit. Mysi Constant Varnam expugnant. 337. 338. etc.
1201	Stolidus Alexius ab Isaacii An sidiis non sibi cavet. Veneti conti cos bellum parant. Isaacii filius c neta classe se coniungit, quam ridet. Cpolis obsidetur, expugn incenditur. Alexius imperio spolia bellum profugit. 346. 347. etc.
1202	Luctuosissimus Cpol. status. ferro et incendiis Latini grassant bus Alexius Ducas Murzullus resi

	<p>ditic in Isaacium et Alexium Angelos. Isaacio animam agente Murzufus Alexium Angelum arte eludit, et paulo post, alio imperii aemulo oppresso, vita spoliat. 385. 386. etc.</p> <p>Murzufus bellum parans a Latinis fugatur, qui Cpolim oppugnant, expugnant, incendio novo deformant, lacerant, et diripiunt. 364. 365. etc.</p>	<p>6. mens. dies 8.</p> <p>ALEXIUS DUCAS MURZUF. mens. 2. dies 6. occiditur.</p>	
<p>1203</p>	<p>Balduinus laudatus princeps imperium instaurat pro virili, hostes bello fatigat. dirae seditionum pugnarum et oppugnationum facies, in quibus Latini Graeci Blachi Scythae mutuis certaminibus atteruntur. Murzufi miserabilis interitus. multarum urbium Graecarum excidia, aliarum variae calamitates. in varias tyrannides universa Graecia distrahitur, Balduino a Scythis interfecto, cui Henricus frater succedit. 386. 387. 388. etc. usque ad finem operis.</p>	<p>BALDUINUS FLAND. imperat mens. 11. interfect. a Scythis. Huic succedit HENR. etc. frater.</p>	

(FABROT
 G L O S S A
 IN QUO VOCABULA GR
 EXPLICANT

Ἀγάπη pax, foedus, dilectio
 ρεβιάθησαν αἱ σπονδαί: codex graecus
 pag. ead. b τελεσθείσης τῆς ἀγάπης
 εἰρήνης. Theophanes in Leone: ἵ
 μῃ διαλυθῆ. Anastasius: *prisca c*
tur. alio sensu ἀγάπη accipitur p.
 tes in litteris sic compellabant, i
 mus 1. de Providentia: *τοσαύτην*
ὑσσην ὁ δαίμων οὗτος τῇ ἀγάπῃ τῇ
lam ad Innocentium Romae episcop
Ecclesiae Africanæ: τί ἀρέσκει τῇ
Regio exemplari ἀγάπῃ. sic Latinis
stola Synodi Constantinopolitanae 1
interpretatione Epiphani Scholastici
curreramus in urbem Cpolitanam
missarum a vestra caritate, Graec
μύτητος, Theodreti Eccles. hist.
sostomi epistola 4. et in epistola Di
niam Apostolicae sedi reverentiam
tribuit. Graece ἡ ἀγάπη ὑμῶν, d.
epistola ad Thalassium Archimandrit
ras, quas per filios nostros religiosi
tuae misimus contradendas, ne quia
dei custodia diligentior cura prospic
ximus admonendam.

ἄγουρα] ὄμφακες pag. 273
 immaturae. hodie etiam Graecobai
 immaturus.

ἀκουμβέζειν, ἀκούμισμα.
 ἀρωγῆς etc. alius codex: μέχρη κα

τῆς πόλεως ἢ ἰψῖς muris imminere et incumbere videretur. pag. autem 325 pro ἀπρόσμαγον οἰκητήριον alius codex habet ἀκούμβισμα καὶ ὀσπίτιον ἀφρόντιστον. et verti potest, asylum et hospitium tutissimum, ut p. 201 pro στόμα τῆς συγκλήτου πρὸς Ἀνδρονίκου καλούμενος in alio codice legitur σύμβουλον καὶ ἀκούμπισμα τοῦτον ἔχων Ἀνδρόνικος. vertunt, cuius consilium et veluti asylum esset. vel dicas, cuius consilio totus inniteretur Andronicus, a cuius consilio totus penderet. nam etiam hodie ἀκουμβίζω est suffulcio, ἀκουμπισμαί innitor, ἀκούμπισμα adminiculum, fulcrum. et ἀκουμβιστήριον ξύλον in codice Graeco barbaro est σκύπων in puriore Gr. p. 86. Gloss. ms D. Cancellarii: ἀκούμπω παρὰ Ῥωμαίοις τὸ ἀναπίπτω, ὅθεν καὶ τὰ ἀκούβιτα ἐκτάζων, ἐξανασιτάμενος. hinc ἀκούβιτον pro accubitu seu recubitorio. idem Gloss. ἀκούβιτα, στρωμναὶ μαλακαὶ εἰς ὕψος ἠρομέναι. αὗται δὲ τροφῆς καὶ βλακείας εἰσίν. hinc compositum ἐπακομβίζω inniti. Auctor graecobarbarus ἐπακομβίζων γόνατον πρὸς τῆς χειρός.

ἀλαμανικόν pag. 358 a tributum quod pendebatur Alemannis.

ἀλλακτόν. pag. 212 d codex GB (i. e. Graecobarbarus) διὰ μαγκλαβίων. quid sint μαγκλάβια, vide infra in ea dictione. Basilica lib. 60 tit. 17 cap. 84: ὁ ἔχων γυναικα καὶ περνεύον διὰ δώδεκα ἀλλακτῶν σωφρονιζέσθω duodecim allactis castigetur. sic vertit Cuiacius: duodecim ictibus fustium castigetur.

ἄλογον equus. pag. 19 d ἵπποις ὠκύνουσιν ἐποχοίμενοι: codex GB ἀλόγοις. et p. 331 d μὴ πολεμιστηρίῳ ἵππῳ ἐποχον ὦν: codex GB ἀλόγω ὑποσελλιακῷ. Theophilus Alexandrinus in concione, cuius rei homo similis sit: τὸν μὲν ἵππον ἀπωλέσαμεν, διὰ τί καὶ τὸ καθημερινὸν νόμισμα ἀπολέσομεν; ἐφ' ὅσον τὸ ἄλογον μόνον ἐφρονεσε, καὶ τοὺς ἀνθρώπους οὐ βλέπτει. et pag. 8 edit. Morellianae: ὁ δοῦλος τιμῇ ἠγοράσθη, καθάπερ καὶ τὸ ἄλογον. Paulus in l. si quis 17 D. de instit. act. si quis mancipiis vel iumentis pecoribusve emendis vendendisque praepositus sit. Basilica lib. 18 tit. 1 cap. 17: ὁ προστήσας τινὰ πιπράσκειν καὶ ἀγοράζειν δούλους ἢ ἄλογα. et lib. 20 tit. 1 cap. 50 § 2: ὁ μισθωσάμενος ἄλογον. Leo Tactic. cap. 10 § 15: ἔχειν τὴν τῶν ἀλόγων ἀποτροφὴν. vide Glossarium ad Cedrenum.

ἄμβων ambo, suggestus, pulpitum. p. 293 c εἰς τὸν ἱερὸν ἀνάσταθμον ἀνιών: cod. GB εἰς τὸν ἄμβωνα. Iohannes Cantacuzenus lib. 1 cap. 41: ἄνεισιν ἐπὶ τὸν ἄμβωνα ὁ πατριάρχης τῶν ἀδύτων ἐξιῶν. Anna Comn. Alexiad. 5: ὁ δὲ αὐτοκράτωρ αὐτὰ τὰ κεφάλαια τὸν Ἰταλὸν ἀναθεματίσαι ἐπ' ἄμβωνος ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἐκέλευσεν. vide Theophyla-

ctum Simoc. hist. Mauric. lib. 8 καὶ
 δακρύβας ὁ ἄμβων. Crisconius Breviar
 de his qui debeant in ambone, id est
 vide Glossar. ad Cedrenum.

ἀμῆρας Ameras. pag. 21 a Α
 εἰς τὴν πίστιν τῶν, καὶ εἰς τὸν ἀμῆρα
 ἄμπαρ p. 21 a ambar. genus a
 ἀνακαρά. p. 243 a μετὰ βυκάνι
 buccinis et tubis: codex GB ἀνακαρά
 ζαν τρουμπέτες ὄργανα τουμπάκι' ἀνο
 ἀντίναυλον p. 312 x census
 Meursium.

ἀπελατίκιον clava. pag. 102
 codex GB ἀπελατίκια. v. Meurs.

ἀπεντεύθεν confestim pag. 115
 5: καὶ τὰ μὲν δόγματα ἀπεντεύθεν
 occurrit in Basilicis, ut cum libertaten
 reddunt ἀπεντεύθεν δοθεῖσαν, quia st
 heredis facto.

ἀπόκρεως carnisprivium pag. :
 Alexiad. lib. 8: κατὰ τὴν παροσκευὴν
 ad Cedrenum.

ἀποκρισιάριος legatus pag.
 τε γὰρ πρεσβῆσι: codex GB ἀποκρῖσ
 schus Limonarii cap. 88: ὅτι ἀποκρισι
 μερῶν Ἀπαμίας. Manuel Moschop. :
 ἀποκρισιάριος. Papias: apocrisiarius
 d'renum.

ἄρκλαι p. 88 b machinae extr
 nestes. v. Meurs. Basilica autem arca
 8 tit. 2 cap. 101 et Cyrillus ad l. 19
 1 c. 19. Leo Grammaticus: καὶ τὰς
 πᾶσι κατεσκευασέν τοῖς ἐμβόλοις, ἀρ
 τοῖς ἐνταῦθα κατακειμένοις πένησι δι

ἄρματα arma. pag. 42 122 2
 πάντες γὰρ τὰ ἄρματα καὶ τὰ λωρίκια
 Auctor GB καὶ ὁ Χριστὸς ὀπούπαθεν
 πους καὶ τὸν σταυρὸν μᾶς ἔδωκεν ὄπλ
 τό νῦν νικῶμεν τοὺς ἐχθροὺς ὀρατοῦ:
 ms ἔντα τὰ ὄπλα ἢ τὰ ἄρματα. Et
 ἄρμα παρὰ Ῥωμαίοις ὄπλα ἢ δόρυ,
 vide ad Cedrenum et Glossarium Noi

ἀρχιζούπανος p. 61 d qui a
 βεσιάριος. vide Meursium.

ἄσημον argentum pag. 544. ΤΙ
 καὶ ἄσημον καὶ ὀλοσημικὰ ἱμάτια. G

tum: ἄσημιον ἄργυρος, dixerunt igitur ἄσημον ἄσημιον et ἄσημιν. Auctor GB: λιθομαργαριτάρια ἄσημιν καὶ χρυσόφιν. plerumque autem pro argento non signato. Moschop. περι σχεδ: ἄσημον ἄργύριον τὸ μὴ κεχαρμαγμένον.

ἄσπρον album pag. 213. chronicum Alexandrinum: φορέσας στέφανον Ῥωμαίων καὶ χλαμύδην ἄσπρην. Anastasius Bibliothecarius in hist. Eccl. portavit coronam et chlamydem imperatoriam albam. Theophanes dixerat χλαμύδα βασιλικὴν ἄσπρην. Scholium ad oram Timaei Locri περι ψυχᾶς κόσμῳ καὶ φύσιος, in regio mas: σταγῶν ἐστὶν ὁ λεγόμενος ὀρείχαλκος ἦτοι τὸ ἄσπρον χάλκωμα. auctor GB ἄσπρον ὡσαν τὸ γάλα. hinc ἀσπρίζειν in codice Nicetae GB, quod est λευκαίνεσθαι. est et nummi genus. Nicetas p. 265 c διακοσίους etc: codex GB ἄσπρα. Astrampsychus in Πυθαγορικῇ λαξευτηρίῳ: δῆλοι δὲ καὶ περι ἄσπρῶν, εἰνυι ταῦτα ἐν κιβωτῇ ἢ βαλαντίῳ ἢ σάκκῳ. Rationale Imperii sub Imperatore Alexio Comneno: τὸ μὲν χάραγμα νόμισμα διὰ τραχέων ἄσπρων νομισμάτων ἀπαιτεῖσθαι. Cyrillus Patriarcha CP contra Iud. ἔστειλε γράμματα καὶ ὀρισμοὺς καὶ μαζῇ καὶ ἄσπρα.

αὐθεντίας αὐθεντεία, αὐθεντεῖν, δυναστεία. dominus, dominatio, dominari. p. 110 d τὴν Παιονικὴν παραληφόμενον δυναστείαν: cod. GB αὐθεντείαν. S. Maximus epistola ad Zygomalam: τὸ ὄνομα τῆς αὐθεντείας σου. Auctor Anonymus in libro qui inscribitur διήγησις ἐξαιρέτος Βελθιδάνδρον τοῦ Ῥωμαίου: τυραννικῶς αὐθέντευεν ὡς φυσικὸς αὐθέντης. Iohannes Cantacuz. p. 756: αὐθέντης τῶν θαλάσσιων. Anna Comnena Alexiad. 8: κακὸν πρᾶγμα πρὸς τὸν ἴδιον ἐπανέρχεσθαι αὐθέντην. Phrynichus: αὐθέντης μηδέποτε χρῆσις ὡς ἐπὶ τοῦ δεσπότου, ὡς οἱ περι τὰ δικαστήρια εἴητορες. vide ad Cedrenum in αὐθέντης.

βαιουλος παιδοκόμος p. 306 d baiulus. vide ad Cedrenum.

βάλκα βάρκα. p. 346 b τὸ δὲ ταύτης ἐφόλιον: codex GB βάλκα. Constantinus Harmenopolus Breviarii lib. 2 tit. 11 § 9: τὴν κοινῶς λεγομένην βάλκαν. vir doctus legendum putabat βάρκαν: Regii tamen codices nihil mutant. Auctor GB: ὁ κόμης βάρκαν ἔβριψεν τρανήν κατὰ θαλάσσης. est autem βάλκα seu βάρκα barca, scapha. exstat in Glossis e Glossario Arabico Lat. collectis. Paulinus carmine ad Cytherium:

*ut mox salubri barca perfugio foret
ruppi superstes obrutae.*

βάρραγος. p. 362 a μὴ ἔχων ὑπασπιστήν: codex GB βάρραγον. et p. 362 a ὁ δὲ τοὺς πελεκυφόρους ἐκκλησιάζας: idem codex βαραγγῶς. Anna Comn. Alex. 4: ὁ τῶν βαράγγων ἡγεμὼν Ἀμπίτης. v. Glossar. ad Cedrenum.

βαρδάριος pag. 325 b. lege ibi Ἀξειός. Eustathius
 ἰλ. λ p. 830 n. 10 l. 2: περί τὸν εἶτε αξίον εἶτε Βαρδάριον.
 lege Ἀξειόν.

βαρδαριῶται p. 220 d οἱ τὰ ἰσθινοβαφῆ φοραῖντες
 βαρδοῦχοι: codex GB βαρδαριῶται. milites stationarii. vide
 Meursium.

βάμουλοι levis armaturae milites. p. 50 b καὶ ψι-
 λὸν τοῦ στρατοῦ: codex GB βάμουλοι.

βεστιάριον. p. 98 a εἰς τὸ βασιλεῖον ταμιεῖον: codex
 GB βεστιάριον. heic igitur βεστιάριον est aerarium: vide In-
 dicem. alias βεστιάριον seu vestiarius accipitur pro loco in
 quo vestes reconduntur. Glossarium ms βεστιάριον παρὰ
 Ῥωμαίοις τόπος ἐνθα ἡ ἀναγκαία ἀπόκειται ἐσθῆς. Leo Gram-
 maticus: ταύτην καταγαγόντες ἔθικαν ἐν τῷ βεστιαρίῳ. ve-
 stiaris autem praepositus ἀβεστιάριος (?) dicebatur. idem Leo:
 ἀπέστειλε Πεντάκιον τὸν ἀβεστιάριον αὐτοῦ. item Προκόπιον
 τὸν ἀβεστιάριον αὐτοῦ. primus autem praefectus vestiarii
 πρωτοβεστιάριος dicebatur, vel, ut opinor, *πριμικῆριος* τοῦ
 βασιλικοῦ βεστιαρίου, ut apud eundem Leonem Grammaticum.

βίγλα vigilia, excubiae. p. 85 c δεσμοῖς καὶ φυλα-
 καῖς ἐνισχημένους: codex GB βίγλαις. Glossarium ms βίγλα
 φρουκτωρία. Constantinus Porphyrog. in Tacticis: ὀφείλουσιν
 αἱ βίγλαι τῆς νυκτὸς μετ' ἀσφαλείας πολλῆς γίνεσθαι. Theo-
 phanes in Theod. ἡ δὲ βίγλα γνοῦσα ἐδήλωσεν αὐτῷ. Ana-
 stasius: quo cognito custodia nuntiavit ei. vide Gloss. ad Ce-
 drenum et Indicem.

βλατίον pannus sericus p. 50 c. in Glossario ad Ce-
 drenum sic scripseram: „Blatta purpura. Salomon etc. For-
 tunatus etc. βλατίον pannus sericus. Constantinus etc.” opera-
 rum vitio aliter editum est. Nicetas *νήματα σηρικὰ*: codex GB
 βλατία. Glossarium vetus illustriss. viri P. Seguerii Franciae
 cancellarii: ἐπιπλα ὠμοφόρια ἰμάτια, κυρίως δὲ τὰ ἐπὶ τοῖς
 ναοῖς ἐξηρητημένα βλατία. Annae Comnenae Alexiados lib. 3
 βλάτια sunt vestes purpureae: αἱ ἑκατὸν τεσσαράκοντα πέντε
 χιλιάδες τῶν νομισμάτων καὶ τὰ ἑκατὸν βλατία ἐστάλησαν
 διὰ τοῦ πρωτοπροέδρου Κωνσταντίνου.

βουκρός propugnaculum, *boulevard*. vide Meursium.

βούκινον buccina. Iohannes Curopalates: βουκίνον ἢ
 σαλπύγγων ἢ ἄλλου κινὸς σημεῖον μὴ δοθέντος τραυῶς. Con-
 stantinus in Tacticis: ὅσον δύναται ἀκούειν φωνὴν βουκίνον
 ἢ σάλπιγγος. hinc βουκινάτωρες apud eundem Constantinum.
 alii βύκινον dicunt. Anna Comnena Alex. 8: μετὰ βυκίτων
 καὶ σαλπύγγων. vide Glossarium ad Cedrenum.

βούκλα bucula, fibula. v. Meursium.

βουλιγίδιον.] θησαυροφυλάκας φυλάκους: codex GB
 βουγλίδια, sacculos.

βούλλα, βουλλεύειν, ἀποβουλλεύειν, bulla, sigillum, bullare, disbullare. p. 65 b σφραγίδας τε τούτοις ἐπιβαλὼν: codex GB βούλλας. Concilium Florentinum sess. 25: ὄρισεν ὁ βασιλεὺς διὰ γραμμάτων καὶ βουλλῶν βεβαιωθῆναι πάντα. Menologium Augusti d. 31: ἔχουσα σφραγίδα διὰ χρυσίνης βούλλης. hinc βουλλεύειν. Nicetas p. 133 c καὶ τὰ φασκόλια σφραγίδι διασημαίνονται: codex GB βουλλεύει. Sexta Synodus CP. act. 3: πρὸς τούτοις καὶ τὰ ἀυθεντικά συνοδικὰ βεβουλλωμένα cum his et authentica Synodica bullata. et act. 15: καὶ προεκόμισεν ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος Πολυχρόνιος χαρτίον βεβουλλωμένον διὰ βούλλας ἐκτυπούσης μονόγραμμον Πολυχρονίου ὁμολογητοῦ. bullare, ut in vita S. Iohannis Eleemosynarii cap. 51 *pittacium bullatum*. et ἀποβουλλεύειν disbullare. Concilium sextum CP. act. 15: ἀποβουλλωθέντος τοῦ τοιοῦτον χάριτος. interpres: et *disbullata est huiusmodi chartula*.

βουτζιόν, βουττίον, βουττις cura. p. 328 d οἶνον δοχεῖα: codex GB βουτζια. Leo Tact. cap. 15 § 75 βουττία τέλεια. Theodorus Hermopolites sic expressit legem 206 D. de verb. sign. οἶνηρά σκεύη λέγομεν περὶ τὴν ληνόν. οἱ δὲ πῖθοι καὶ αἱ βουττιες. Hero Mathematicus: βουττης ἧς ἡ ἄνω διάμετρος ποδῶν 6, ἡ δὲ κάτω ποδῶν 7. Provinciales boule dicunt. hinc βουττοποιός. Glossae Philoxeni: dogarius βουττοποιός.

βύζανον sacculus p. 378. vide Meursium.

βυζομάχαιρον ensis genus p. 223. Meursius.

γεμάτος plenus. Auctor GB γεμάτην μίαν σακκούλαν. Stephanus Sachlices: μεδυστροπίες κακογνωμίαις πλήρης νά νε γεμάτοι. hinc γεματίζειν implere. idem Stephanus: ἐγεμάτισε τοῦ χάριτος τὴν ἄλμυραν. vide Indicem. hodie quoque in usu est.

γενικόν. vide Glossarium ad Cedrenum, et Meursium.

γεῦμα prandium. p. 70 b ἐνοτάσης τοίνυν ὄρας ἀρίστου: codex GB γεύματος. Auctor GB ἑδάκρουσαν ἀμφότεροι, ἔπειτα θέσαν τάβλα, ἐγεύθησαν.

γνίφων parcus p. 396.

γούργουρος gurgulio p. 296. v. Meursium.

γυβεντίζειν. p. 384 c codex GB ἐπεμβῶν interpretatur γυβεντίζειν, proclamare.

γυρεῦειν ἀναζητεῖν, quaerere, circuire. p. 70 d auctor GB in historica narratione de Belissario: χώρας πολλὰς ἐγύρησε καὶ τοπαρχίας καὶ κάστρα. τόπος αὐτὸν οὐκ ἤρεσεν τὸ νά προσκαρτερήσει τὰ μέρη τῆς Ανατολῆς γυρεῦει καὶ Τουρκίας. ἐγύρησεν, ἐδίωξε τοὺς τόπους καὶ τὰ κάστρα. Stephanus Sachlices: τὴν νύκτιαν ὅπου περπατῆ γυρίζει ἀρματομένος. item: πολλοὶ ἐγύρησαν σκοτεινὰ καὶ ἤλθασιν πλη-

γόμενοι, alias *γυρεύειν* exponitur in gyrum includere, ut Cedreni p. 547 a. vel redire, ut Iohannis Cantacuzeni p. 757 *ἔγυρσε μετ' εὐχαριστίας, cum gratiarum actione reversus est*.
δέησεις libelli supplices p. 174 b. Constant. de adm. Imp. cap. 51: *καὶ ὁ ἐπὶ τῶν δέησεων libellorum magister*. vide ad Cedrenum.

δελήτιον. Gloss. ms D. Cancell. *δελήτιον δέλεαρ*.

δέσποινα βασίλισσα p. 157 d. Oppiani Scholiastes p. 40 *βασίλειαν, δέσποιναν*. Cedrenus: *μη̄ πολλακίς πιστεύειν τῇ δεσποίνῃ*.

δηφενδέσειν defendere pag. 578. Concilium Florentinum sess. 25 p. 565 edit. Reg. Andronicus junior in diplomate pro Monembasiot. apud Phranzen: *ὄθεν ὄφειλυσσεν διατηρεῖν αὐτούς εἰς τὴν τοιαύτην ἀνεόχλησιν καὶ δεφένδουσιν*. Sultanus Aegypti in epist. ad Iohann. Cantacuzenum Imp. historiae eiusdem Cant. lib. 4 c. 14: *νᾱ ἔχουσιν ἀγάπην καὶ δεφένδουσιν*.

δισκοποτήριον. Cedrenus p. 557 a: *δισκοποτήριον γὰρ προσήνεγκε τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ*. vide Notas eruditionis patris Iacobi Goar.

δομέστικος, μέγας δομέστικος magnus domesticus, primus inter omnes domesticos. Anna Comnena Alexiad. 2: *τόν τε ποτε μέγαν δομέστικον νῦν βασιλέα τοῖς βασιλείοις πελάζοντα*. Theodorus Hermopolit. lib. 7 tit. 11. Nicephorus Gregoras lib. 3. Iohannes Curopalates p. 863 b.

δοῦκας, δοῦκαινα, δούξ dux p. 52 c. Concilium Florentinum: *μαρκέσιοι κόντοι καὶ δονκάδες*. B. Chrysostomus epistola 12: *καὶ γὰρ τὸν κύριόν μου τὸν δούκα τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ σφοδρὰ παρεσκευάσαν περὶ ἡμᾶς διακεῖσθαι*. Anna Comnena Alexiad. 8: *αὐτῷ τῷ δονκί τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στόλου περιέπεσεν*. hinc *δουκικὴ ἀρχή* p. 67. Curopalates p. 857 *διέπων δουκικὴν ἀρχήν*. Nicet. p. 293 b ἡ *δοῦκαινα* *Εὐφροσύνη*. vide Glossarium ad Cedr. in v. *δούξ*, et Gloss. Nomicum in eadem dictione.

δραγουμανίξειν interpretem agere. v. Meurs. ad Constant. de administ. Imp. c. 45.

ἐγκουσήτος vel *ἐγκουσάτος* onustus. v. Meursium.

ἐξάμιτος examitus, panni serici genus, pro quo auctores Latinitatis infimae samitus. Petrus Blesensis epistola 66: *de zona aurea et lumbari serico et samito, et aliis xeniiis, quae per latorem praesentium de vestra largitione suscepi, non quantas volo, sed quantas valeo, refero vobis grates*. Gallice *samis*.

ἐξωκίονιον. p. 159 c apud Nicetam editum est *ἐξωκίονιον*, exterius Cionitum. monasterium quoddam. apud Cedrenum *ἐξωκίονιον* scribitur, apud Codinum in Originibus

Cropolitans bis ἑξακισμίων, ut apud Anastasium Bibliothecarium in historia Ecclesiastica: in Exacionio quidam falsus cremita Nicolaus nomine, et quidam cum eo blasphemus etc.

ἐπενδύτης. p. 159 d Glossar. ms D. Cancellarii et Suidas: ἐπενδύτης τὸ εὐώτατον ἱμάτιον, ὃ καὶ ὑποκίμισσον λέγεται. Gloss. græcolat. ἐπενδύτης instata, superaria, quidam ἐπενδύτην vestem scapularem interpretantur apud sanctum Athanasium in vita S. Antonii, tom. 3 p. 479.

ζαγαρίον canis venaticus. Demetrius Hieracosophii cap. 186: πάρεχε τῷ ζαγαρίῳ εἰς τὸ φαγεῖν καὶ προθυμιοποιεῖσθαι.

ζάρια tesserae pag. 358. idem Nicetas in Balduino Flandro: παλίμβολον ὑπὲρ ἄστρακον καὶ κύβον πνιταλιώτερον tessera: codex GB ὑπὲρ ζάριον. Auctor GB in historica narratione de Belissario: κοιλὴ τὰ ζάρια ὁ ζαριστῆς καὶ τὰβλες παιζεῖ ὁμάδην. Auctor alius GB: καὶ τὰ τανλία καὶ τὰ χαρτία καὶ ζάρια γὰρ τὰ κούσων. hinc ζαριστῆς aleator. idem: ὁ ζαριστῆς καθήμενος διὰ κέρδος ἔχει θάρρος. et πρωτοζαριστῆς ibidem. truncate autem ζάρια dicebant pro ἀζάρια. Stephanus Sachlices: δεύτερον συμβουλεύσω σε τὰ ἀζάρια γὰρ μισήσεις. Malaxus in historia Patriarcharum: ἐπαίζαν τὰ ἀζάρια.

ζαπέτια p. 182. vide Meursium in τζεφέτον.

ἡμέραι simpliciter et κατ' ἐξοχὴν dicebantur dies hebdomadae qua passus est Christus. Meursius.

ζούπανος praefectus vestiarii principis. v. Gloss. Meurs. et ad Constantin. de administr. Imp. c. 29.

ἰγκλήτοι p. 267 a Angli, alius ἀγγλέζοι vel ἐγκλέζοι, et ἐγκλητέρα, apud Auctorem GB.

ἴμφας infans. Glossarium Nomicum ἴμφας νήπιος.

ἰνδικτιών indictio. p. 194 d et 142 c τῆς τρίτης ἐπινεμήσεως: codex GB ἰνδικτιῶνος. v. Gloss. ad Cedrenum.

καβαλλάριος caballarius, eques. Constantinus in Tacticis: οὗτοι δὲ πάντες οἱ καβαλλάριοι οἱ κατύφρακτοι καὶ οἱ μὴ κατύφρακτοι. in codice GB legebatur καβαλλαρικὸν στρατεύμα, ut apud Constantinum καβαλλαρικῆ παρτάξις, et καβαλλαρικεῖν equitare. Manuel Moschori περὶ σχεδ: κλητῆζω καβαλλικεύω. Theophanes: καβαλλικεύσας δὲ σὺν διακοσίοις ἀνθρώποις αὐτοῦ. Constantinus in Tacticis: ἀπὸ μεγάλων γὰρ κινδύνων ταῦτα διασώζουσι πολλὰς τὰ ἰππάρια, καὶ δι' αὐτῶν τοὺς καβαλλικεύοντας αὐτά. Glossarium ineditum: ὀχοῦμενος καὶ ἐποχοῦμενος ὁ ἐπιβυίων καὶ καβαλλικεύων, cui contrarium est ἀποκαβαλλικεῖν. Leo Grammaticus: καὶ ἀποκαβαλλικεύσας ὁ Κροῦμός ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ

ἐδάφους, καὶ τὸν ἴκπον αὐτοῦ ἐκράτει ὁ υἱός. vide Indicem et Glossarium ad Cedrenum.

καγκελλάριος λογοθέτης, cancellarius, quaestor. vide Cuiacium ad leg. 2 cod. de petit. honor. sublat. et ad leg. ult. de discuss. lib. 10 C. et Parat. in lib. 1 cod. tit. 30. qui regiae maiestati proximus sedet, secundus post regem, ut ait Petrus Cellensis de Cancellario R. Angliae epist. ult. lib. 1: *quae enim, inquit, proportionalitatis habitudo inter abbatem Cellensem et cancellarium regis Angliae? pene non est comparatio, ubi non est existimationis adaptatio. secundum post regem in quatuor regnis quis te ignorat?* erant et cancellarii Ecclesiastici. Sexta Synodus CP. act. 8: Στέφανος διάκονος καὶ καγκελλάριος. meminit Sigebertus Gemblacensis Iohannis Romanae ecclesiae cancellarii, qui Paschali papae successit; quem omnium scribarum notariorum et scriuariorum principem quidam interpretantur. Onomasticum vetus: cancellarii ἀρχιγραμματεῖς. meminit et civitatis cancellarii Concilium Florentinum sess. 21: Λεονάρδος Ἀρειῖνος ταύτης τῆς πόλεως καγκελλάριος.

καλαμάριον calamarium, atramentarium. p. 382 c ὁ δὲ γραφῆας δόνακας: codex GB καλαμάρια. vide Meursium.

καλαφατίζειν. p. 549 a ἐπισκευάζειν τὰ τῶν σκαφιδίων ὑπόσθρα: codex GB καλαφατίζειν. Provinciales galafatar dicunt. commissuras navium rimasve solidare. vide Meursium.

καλόγηρος μονάζων, monachus p. 328 d. Iohannes Moschus Limonarii cap. 27: καλλόγηρε, διὰ τί οὕτως ποιεῖς; Palladius Lausiaca cap. 105: δακρύσας οὖν ὁ καλόγηρος. vide Indicem.

καμαλάυκα ἐρέα τῆς κεφαλῆς p. 503 d. vide Glossar. ad Cedrenum.

καμάρια ἀψίς, fornix p. 361 a. vide Gloss. LL. Antiquarum in Camara.

καμέρα. καμέρας κούφωμα p. 70 b. in puriore Graeco ὑπόνομος, cloaca.

καμπανίζειν ταλαντεύειν, ponderare p. 344 d.

κάμπος campus p. 51 a. idem p. 51 εἰς τραπεζῶδες χωρίον: codex GB κάμπον. item p. 101 ἐπὶ πεδίον: idem codex κάμπου. Auctor GB ὅλος ὁ κάμπος ἔγεμν ἄρματα καὶ δεξάρια. δεξάρια sunt arcus. vide Glossarium ad Cedrenum.

κανικλείου τιμὴ caniclei praefectura, summa dignitas. κανικλείων vel ὁ ἐπὶ κανικλείου, pag. 176, caniclei praefectus. Leo Grammaticus: δουλεύσαντα πρότερον Βασιλείῳ μαγίστρῳ καὶ κανικλείῳ. idem: Συμεὼν ὁ ἐπὶ τοῦ κανικλείου. vide Gloss. ad Cedrenum et notas posteriores.

κανίσγειον pro κανίσκιω, sportula, honorarium,

Jonum p. 551 c. Auctor GB in hist. narrat. de Belisario: ἔστειλαν κανίσκια καὶ δῶρα, item πόσον κανίσκιν ἔφερον αὐτοί. v. Iohann. Mosch. Limon. c. 160, Meurs. ad Const. de ἁδμια. Imp. cap. 46.

καππάσιον πῖλον. p. 86 b codex GB καππάσιον. in Indice etiam legas καππούσιον, πῖλον. Auctor GB καὶ φόρον παλαιογούνελον ἀπὸ πολλὰ καπούτζια.

καράβιον navigii genus p. 45 d. Isidorus in Glossis: carabus parva scapha ex vimine et corio. aliae Glossae: carabus navicula. Auctor GB τεκτόνησαν ἑκατὸν καράβια καὶ τριήρεις, item τὴν ὑγρὰν ἐπλήρωσε κότεργα καὶ καράβιου. Glossae GB Iohannis Vossii viri eruditissimi: ἀνερομάτιστος ναῦς, καράβιν ἀσπβούρωτον. Leo Grammaticus: ἐξῆλθον τοῦ κωραβίου. hinc κωραβοποιία Leonis Tact. c. 20 § 71, et πρωτοκάραβος navicularius. v. eund. Leon. c. 19 § 8. Constant. de adm. Imp. cap. 51.

καρδινάριος vel καρδιναλῆς cardinalis p. 401 c. Iohannes VIII ad Basil. Const. et Alex. epist. ut post huius patriarchae obitum nullus de laicis vel curialibus in patriarchatus eligatur vel consecratur honore, nisi de cardinalibus presbyteris etc. Photius patriarcha ita Graece convertit, ἐκ τῶν πρεσβυτέρων τῶν καρδιναλίων. vide VIII Synod. CP p. 466 b. et p. ult. d. edit. Rom. Bessarion cardinalis ad paedagogum filiorum Thomae Palaeologi: νὰ ἴδουν καρδιναλίην. occurrit saepe in Concilio Florentino et Laonico Chalcondyle. vide de his Meursium et Vossium nunquam sine laude dicendum de vitiis sermonis.

κάσσις cassis. Constantinus in Tacticis: ἐχέτω δὲ ὁ πέζος καὶ κασιίδα. et de administrando Imperio: διηνοίγη μικρὸν τὸ τοῦ κασιιδίου αὐτοῦ πέταλον. Theophanes in Heraclio: ἔλαβον τὰ λουρήκια αὐτῶν καὶ τὰς κασιίδας καὶ πάντα τὰ ἄρματα.

καστέλλιον castellum. Theophanes: ἐκ τοῦ καστελλίου ἀπέλυσαν, item εἰς τὸ Παπουρίου καστελλίον. vide Glossarium ad Cedrenum.

κάστρα πόλεις: codex GB κάστρα. Glossae Isidori: Burgos castra. alias κάστρον ponitur pro castello seu loco muris munito. Anna Comn. lib. 8: εἶσω τοῦ κάστρου et ἐξῆλθε τοῦ κάστρου. hinc ἐρωτόκαστρον: Auctor GB τὰς πικρογλυκοχάρια, τοῦ ἐρωτοκάστρου τούτου. vel pro castris: Theophanes ἐν τοῖς κάστροις ὑμῶν εὐρίσκομεν αὐτούς.

καταλλάκται κολλυβισταί: codex GB καταλλακταί. Glossarium ms ἀργυρομοιβός ὁ καταλλάκτης ἢ καὶ ὁ χρυσοχός. a καταλλάττω, quod est permuto, changeurs.

κάτεργον triremis p. 58 c. idem p. 49 a διὰ ταχυναντουσῶν νηῶν: codex GB κατέργων. v. eundem p. 250 b, et

Indicem in γόργα κάτεργα. Auctor (*νετίαν τήν πολυχροσομένην.*

κατηχομενεῖα loca in qui p. 294 c. Collatio S. Maximi martyri Caesar. inter Collectanea Anastasii: *techumenium ecclesiae ipsius monaste. in historia Ecclesiastica: et ascende ascensum in catechumenia ecclesiae.*

Simeon Thessalonicensis adversus haetium de Narthece veteris Ecclesiae *θηκες δὲ λέγονται ἤτοι τῶν νεῶν ἀρ. ἤτοι τῶν κατηχομένων ὁ οἶκος. sic pographia Leonis Grammatici. v. M.*

κατοῦναε impedimenta, sarcini p. 253 circa finem τήν δὲ ἀποσκευὴν *ι ναν.* Auctor GB ἀφ' ὅτου δὲ ἐγεύθ *πέζη, ἐμβαίνῃ τήν κατοῦναν τις μ* Indicem.

κατουνοτόπιον σκηνή, t p. 240 b. vide Meursium.

καῦκαλον simulacrum. p. codex GB καύκαλον. vide tamen Sal num p. 152 collat. 2.

καῦχος. p. 313 d ἐραστής *αι καὶ φύλος.* legendum videtur καῦκο sit amicus, sicut καῦκα amica, con τῷ Πυθαγορικῷ λαζεντηρίῳ: *ἐξ αἰτ καύκας. quae et μαύκα. vide Indice*

κελλίον. p. 526 a τὰ ἐπὶ *ι μειράκια: codex GB τὰ τοῦ κελλίου p. 342 πρὸ τῆς βασιλείου κλίνης: τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ. Moschopulus π τὸ παρ' ἀττικοῖς δομάτιον, item κ κοινῶς λεγόμενον κελλίον. cubiculum*

κεντηνάριον centenarium. αὐτὸν χίλια τὰ κεντηνάρια *δεδαπαν τῷ στόλῳ. Gregorius Turonensis his habentem supra mille auri centenaria tria centenaria auri annis singulis. corium Περόσ. α'.*

κεφαλάδαι. p. 209 a οἱ τὰ *τοι ἀρχάς: codex GB κεφαλάδαι. ι τοὺς ἀρχοντας πασῶν τῶν καστελλ εἶχεν ὅλη ἢ Ἐγκλιτέρα. qui et κ Auctor GB in hist. narrat. de Belis σω σε ἐφ' ὅλην τήν ἀρμάδαν. Co*

25: ἔστειλα γὰρ κατὰ τὸν καιρὸν καπετάνιον ἐν τῇ Βενετίᾳ ἐτοιμάσαι κάτεργα. Capitanei. Concilium Ephésinum act. 7: magnificētissimus capitaneus principi et clero scripsit. vide Gloss. ad Cedr. in καπετάνιοι et Indicem in κεφαλάδας.

κεφαλάρα armatura capitis equorum v. Meurs.

κεφαλατικέειν ducere cohortem. v. Indicem in κεφαλάδας.

κεφαλατίκιον. Iohan. Cantac. 1 48: ἀπεστάλης εἰς τὸ αὐτόθι κεφαλατίκιον. v. Capitaneatus.

κλεισοῦραι δυσχωραί, clusurae, angusti aditus. Procopius περὶ κλισμάτων γ: τοῦτον δὲ τοῦ χωρίου ἐπέκεινα, ὅσον ἐκ σημείων ὀκτώ μάλιστα, ὄρη ἀπότομα καὶ παντάπασι ἀδιέξοδα, ξυνιόντα εἰς ἄλληλα στενωποὺς ἀπεργάζονται δύο ἀγχιτάπη ἀλλήλοισιν ὄντας, οὗσπερ νενομίκασι κλεισοῦρας καλεῖν. Glossarium ms: ἐμβολή, κλεισοῦρα, εἴσοδος στενότατος. Theophylact. Simoc. hist. Mauric. 7 cap. 14. Anna Comn. lib. 5. Gloss. ad Cedrenum.

κλίβανον vel κλιβάνιον lorica. Constantinus Porphyrog. in Tacticis: τὸν δὲ καβαλλάριον ἐξώπλιζον λωρικούς καὶ κλιβανίους ἢ σιδηροὺς ἢ ἀπὸ κράτων πεπλεγμένοις. hinc κλιβανάριοι, de quibus in Gloss. Nomico.

κόμης comes. p. 243 οἱ τοῦ στόλου τοῦ βασιλέως: alius codex: οἱ τοῦ βασιλικοῦ στόλου κόμητες, imperatoriae classis comites. vide Meursium in v. κόμης, et Codin. de offic.

κομμερχεῦσαι τελωνῆσαι: κομμέρχιον enim est tributum. Nicetas p. 347 καὶ τὰ πλοῖα τούτων ἡργυρολόγουν: codex GB ἐκομμέρχεον. Anna Comn. Alexiad. 6: τὴν ἐμπορείαν αὐτοῖς ἀζήμιον ἐποίησατο ἐν πάσαις ταῖς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν Ῥωμαίων χώραις, ὥστε ἀνέτως ἐμπορευέσθαι καὶ κατὰ τὸ αὐτοῖς βουλευτόν, μήτε μὴν ὑπὲρ κομμερχίου ἢ ἐτέρας τινὲς εἰσπραξέως τῷ δημοσίῳ εἰσκομιζομένης παρέχειν ἀρχὴ καὶ ὄβολοῦ ἐνός ὑπὲρ κομμερχίου, tributi nomine. in diplomate Andronici iuthidar: καὶ διδώσιν χάριν κομμερχίου εἰς ποσότητα νομισμάτων ἑκατὸν νομίσματα δύο. vide Glossarium ad Cedr.

κοντάριον contus, hasta. p. 23 c δεξιοστροφεῖν δοράτια: codex GB κοντάρια. Glossarium ms δόρατα τὰ κοντάρια, λογγάρια, item ξυστοὶ τὰ κοντάρια. Eustathius ad Odys. 1: δῆλον δὲ ὅτι τὸν ῥηθέντα Ὀμηρικὸν κοντὸν τὸ παρ' ἡμῶν κοντάριον ὑπέκορισε. Astrampsyclus: καὶ μακρόν τι ὅμοιον κοντάριῳ. Menologium mens. Apr. d. 23. Leo Tactic. cap. 12 § 50. Constantin. in Tact. p. 6. Moschopolus περὶ σχεδ: δόρον τὸ κοντάριον, item λόγχη τὸ κοντάριον. Scholiastes Oppiani p. 70 et 90. hinc κονταράτος conto armatus. Leo d. § 50 et § 41, et cap. 18 § 27.

κονταροξίφαρον p. 259 a
βέλος, sagitta.

κόντος dux exercitus, vel c.
Nicephorus Gregoras lib. 11. κόντου
τῆς δύσεως οἱ αὐθέντες, ῥηγάδες, κόν
δες, καβαλλάριοι.

κούκουρον γορνθός, theca.
οἶον τοξάρια μετὰ θηκαρίων αὐτῶν
κούρων. vide Notas ad Iohannem Can
κούλα. in codice GB, ut refert
πολις in puriore graeco. v. Meursium
κουμπανία. p. 293 b φρατρίε
μενοι: codex GB κουμπανία μία γινό
κουνία σπιάγανα, cunabula.

κουντουρός equus. pag. 69
ἄλογων ἀραβικῶν. sic legit Meursius
πηλικότητος τῶν μέτρων: καὶ ἡ παρ'
ὑπουργίαν τῶν βασιλικῶν προστάξεων
τούρων μίλια εἴ ἤγουν στάδια μέ. e
gia. Glossarium ms: βέρεδον τὸ κοβύ
τουρον. item βηρηδοίς, ἵπποις, κουνι
τουρίζειν. Auctor GB ms καὶ ἀπήτις
ἀποκουντουρίζη. et κουντουριάριος, q
Theodorus Hermopolites lib. 7 tit. 8,
de in ius voc. ibi: sed nec eum qui
publica transvehatur: οὐτε inquit τὸν
δημοσίαν χρεῖαν ἐποχοῦμενον ἦτοι τὸ

κουρσάριος pirata, praedo.
ταί, καταποντισταί, κουρσάριοι, Cors

κοῦρσον, κουρσεύειν. Cedrenus
Porphyrog. in Tacticis: ἵνα ἢ ἐν και
κούρσου βαστάζωσιν. Theophanes: κα
stasius: incursiones non facimus. item:
νίζομεν τὰς χώρας αὐτῶν. Anastasius
nabismus regionem ipsorum. vide Ind
σεύειν etc. et Glossarium ad Cedre
κούρσωρες autem lin. 3. a fine lege p

κουστωδία custodia. Theophy
thaei: κουστωδία δὲ λέγεται παρὰ Ἐπί
σὺν ἐπὶ τὸ φυλάττειν τεταγμένους ἰ
δνομάζει. et ad Acta Apostolorum ca
μὲν σπεῖρα διακοσίων ἐστὶ στρατιωτῶ
κοντα. Glossarium ms: κουστωδία τὸ
δον οἱ Ῥωμαῖοι καλοῦσιν. utuntur A
inventione S. Crucis, Simeon Metaphi

xius Rharturus doct. ult. Pentecostarum, Palladius historiae Lausiaca cap. 86 in fine.

κουζασθλάνης. vide Meursium in eadem dictione, et κουτζός.

κρασίον vinum, hodie κρασί.

κώδηξ. codex. Isidorus Pelusiotus 4 epistol. 91: οἱ τῶν νομοθετῶν κώδικες. v. Glossar. ad Cedr.

λαρδία. p. 322 c ὕεια κρέα: codex GB λάρδια. Glossae Cyrilli: λάρδος, laridus. Theophanes in Iustiniano: οἶνου μὲν γὰρ καὶ λάρδου καὶ παντοῖου εἶδους εὐθυνία ἦν. hodie λάρδι dicunt.

λεγεών legio. S. Athanasius in Metaphrasi Psalmorum ms Psal. 76 vers. 17: τὸ πλῆθος τοῦ λεγεῶνος τὸ τὰς τῆν ἄβυσσον ἀπελθών. Procopius περὶ κτισμ. Ἰουστιν.: λεγεῶν δὲ ὁ λόχος ἐπωνομάζετο. Theophylactus ad cap. 26 Matth.: λεγεῶν γὰρ ἐστὶ τὸ μέγιστον τάγμα ἑξακισχίλιοι ἰππεῖς. adde Paeanium Eutropii Metaphrast. p. 70 et 101. Constant. de Them. Orient. th. 1. Oppiani Schol. p. 44. Rufum in LL. milit. Moschop. Alexium Rharturum doct. ult. Graecos ad l. 2. de his qui not. inf.

λεῖξουρία luxuria. vide Leonis Tactica cap. 20 § 85, et ibi Meursium.

λεβίτης Levita, diaconus. Gloss. ms λεβίτης διάκονος. Corippus 93:

hinc Levitarum venerabilis ordo canentum.

nihil frequentius in libris patrum. hinc Archilevita pro Archidiacono. Goffridus epist. 17 lib. 2: *indiscrete gloriosus vester Archilevita* etc. nimirum quod Aaron et filii eius atque Levitae in templo fuerunt, hoc episcopi et presbyteri et diaconi sibi vindicant in ecclesia, ut ait Hieronymus epist. 85.

λίξιος domesticus, amicus p. 18 c. Auctor GB λίσσιός του ἐγίνη. vide Indicem et Meursii Glossar.

λογιστής. p. 37 d alius codex λογαριαστήν habet. vide Zonaram ad can. 10 Conc. 7 Oecum. seu Nicenae 2 Synodi. Moschop. περὶ σχεδ. p. 47 in fine. De logista. Cuiac. ad l. 30. C. de decur. l. 3. C. de his qui sp. mun. susc. et l. 15. D. de excus.

λόγος locus angustus. vide Cedrenum p. 407 a, et Meursii Gloss.

λογοθέτης cancellarius. vide Glossarium ad Cedrenum.

λωρίκαινον loricatum, instar loricae.

λώρος. p. 86 c ἔξανε πολλαῖς διὰ λώρων: codex GB μαγκλάβια δὸς πολλά. vide ad Cedr.

μαγγανίτζασα manganum, machina bellica, idem quod μάγγανον. pag. 106 Auctor GB στήσαντες μαγγανικά

ἐπολέμουν τὸ κάστρον. hinc μαγγανά
cit. Constantinus in Tacticis: ἔχε δὲ
λεπτοουργούς καὶ χαλκείας. vide ad Ce
μαγκλάβιον lorum, flagellum
λακτῶν ἐπαίδευσεν δώδεκα: codex G
stantin. de adm. Imp. cap. 51: τοῦτο
δρῶς ὑπέξήρχετο. Leo Grammaticus:
γυμνώσας ἐτυψε μαγκλάβια. sic in
κλαβίοις. item στρατηλάτην τοῖς προσ
φρόνησε. hinc μαγκλαβίτης. item:
καὶ Παύλον μαγκλαβιτῶν. item τῆ
μηθεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τῶν μαγγάνων δι
incertus de castrametatione in bibl.
βίταις στηκέτωσαν. vide Cedrenum p.
steriores eruditissimi viri Iacobi Goar
μάγουλον gena. Cyrillus patr
daeos cap. 2 quaest. 1: ὁποῖός σοι
τὸ ἓνα μάγουλον, γύρισαί του καὶ
μάγουλα ῥοδοκόκκινα, αὐτόβαπτα κά
θαι μάγουλα, item παρειαὶ αἱ γνάθο
κατομάγουλον. Nicetas p. 238 a τὴν
δεικνύς: codex GB κατομάγουλα τῶν
dicunt.

μακελλάριος Ianius, Ianiator
δὲ εἶναι τὸν ἄνθρωπον μακελλάρον ἢ
κελάρης.

μαλίον capillus. pag. 382 d καὶ
μένας: codex GB μαλία. Ammianus:
epigr. 5: καὶ στόλιον, μάλιον, πωγῶν
των ἢ νῦν εὐδοκίμει σοφία. Auctor (C)
τα ἴσα τῆς ἡλικίας τῆς. hodie μάλι.

μανάρα securis pag. 227. ut
μανδρεύειν p. 268 a. μάνθρι
phanus haeresi 80: ἐν μοναστηρίοις
δραϊς. hinc μανδρεύειν. Nicetas: αὐ
monacham fecit. μανδρεύειν autem d
re. Goffridus Vindocinensis 4 epist.
mitate monachastis. et epist. 50: quo
nachandos misit.

μανονάλιον candelabrum, I
delier. vide Meursium.

μάππα. μάππα στρογγύλη. vid
μαππάριος mapparius, qui
tebat. vide Meursium et Glossarium

μαρκέσιος marchio, ut in ξ
κείσιος τῆς φερραρίας. vide Gregoran

ματζουπάκη ματζούκιον, ματζούκα. Constantinus Tactic. p. 19: *τζικούρια, βαρδούκια, ματζούκια.* Leo Tact. cap. 14 § 84: *ἡ σικουρίων ἢ ματζουκίων.* Stephanus Sachlices: *ματζούκα πολεμῶ τὸν άνεμον γὰ δύρω.*

μαῦρος niger. p. 35 d *τῷ δὲ μέλανι χρώματι:* codex GB *μαῦρον.* Theophanes: *καὶ βαλόντες σαγίον μαῦρον.* hodie quoque in usu est. vide Meursium ad cap. 12 Constant. de admin. Imp.

μέλιγγος vide Meurs.

μεσαίων. p. 38 *τῶν δημοσίων εἰσφορῶν φροντιστήριον.* codex GB *μεσαίοντα.*

μιτάτον Synagoga Saracenorum. v. Meursium.

μιτύς φίν, nasus. v. Meursium.

μνημαί memoriae, seu anniversarii SS. dies ad colendam eorum memoriam instituti. Iohannes Hierosolymitanus lib. 3 in Stratagemata B. Iob: *propterea et memorias sanctorum facimus, et parentum nostrorum vel amicorum in fide morientium devote memoriam agimus* etc. Anastasius Bibliothecarius in historia Ecclesiastica: *Festus senator urbis Romae missus ad Anastasium propter quasdam civiles utilitates, memorias sanctorum Apostolorum festivitate maiori petiit celebrari.* *μνημεῖα* autem, quae et memoriae dicta, sunt loca SS. Martyribus dicata. B. Augustinus epistola 137: *nam et nos novimus Mediolani apud memoriam sanctorum, ubi mirabiliter et terribiliter daemones confitentur* etc.

μονάζων. p. 111 b *καθ' εαυτὸν ἰδιάζων:* alius codex *μονάζων.* hinc monachi seu *μονάζοντες* dicti, qui solitariam et privatam vitam elegerunt. Gregorius Nyssenus de euntibus Hierosolyma: *ἐπεὶ τοίνυν εἰσὶ τινες τῶν τὸν μονήρη καὶ ἰδιάζοντα βίον ἐπανηρημένων, οἷς ἐν μέρει εὐσεβείας γενόμεναι τὸ τοὺς ἐν Ἱεροσολύμοις τόπους ἰδεῖν.*

μονάζων monachus p. 135 b. Glossarium ms: *μοναδικὸς ἀναχωρητῆς, ἢ ἀπλῶς μονάζοντας.*

μοναστήριον φρονιστήριον, monasterium. Thomas Magister: *φρονιστήρια τὰ διδασκαλεῖα τῶν φιλοσόφων. λέγοντο δ' ἂν οὕτω τὰ παρ' ἡμῖν μοναστήρια, ὡς τῆς ὄντως φιλοσοφίας ἐνταυθοῦ μελετωμένης.* idem fere Manuel Moschopulus in vocum Atticarum ecloga. idem *περὶ σχεδ: παρθενεῖα τὰ μοναστήρια, et σεμνεῖον τὸ μοναστήριον.*

μοναχική πολιτεία, ut Cedreni p. 329 b, et Curopalatae pag. 817 c. nec igitur quidquam mutandum in Herminiae historia, tametsi aliter visum summo Iuris antistiti Parat. in cod. tit. 3 lib. 1, ut et ibidem docebo.

μόσχος muscus, aromatis genus. vide Meursium.

μοῦλα. p. 295 a *ἡμίονον:* codex GB *μοῦλαν.* Alexander Trallianus lib. 1 cap. 15: *πεσσεῖται δὲ ἐν τριχας ὄνον*

καὶ μουλῆς ὑποθνμιάσης. Auctor hinc μουλίον mulio in Basilicis l. 6 μουσοῦριον litterae Musulmar Musulmanicam religionem profiteri. v. μουρτζουφλος superciliosus: νερόν. in Indice ἄντλον, νερόν scopus Margunii homil. 1: τὰ ἀποι καὶ εἰς τὸ πῦρ. Auctor alius GB η εἰς τὸ νερόν τὸ μέσον φλόξ τοῦ πυροσοκομεῖον nosocomium. aegroti homines curantur. Iulianus A νύκτα nox. p. 127 b νυκτός phanus Sachlices: τὴν νύκταν πόρον καὶ φονίσκοι.

ξενῶν xenon. p. 285 a εἰς ξενῶνα. Iustin. Nov. 111 cap. 1 ξενονibus. sic etiam Nov. Iust. 13 Menologium Iunii 27 de Sampsonē: μῆς ἦν ἐν πείρᾳ, καὶ τὸν βασιλέα θει περιπεσοῦντα λύσατο. ἐκ τοῦ σθείς τὴν ἀρετὴν τοῦ ἀνδρός καὶ σ μέγιστον οἶκον καὶ περιβόητον δι' αἰτεσκεύασε, καὶ σκευοφύλακα τῆς τοκατέστησεν. Niceph. Call. 11 18: χγεν αὐτόθι, τοῖς αὐτοῦ ξενῶσιν ε schopolus περὶ σχεδ: κοιτῶν κυρία κοίτας πολλάς, ὡς οἱ ξενῶνες.

ὀμφίκιον ut in priore editio 316 c officium. vide ad Cedrenum.

ὀσπίτιον hospitium. pag. 5: ἀπρόσμαχον οἰκητήριον: codex GB psychus: ἔστι δὲ τὸ ὀσπίτιον τοῦτορόν. Rationale Imperii sub Imp. Alτὸ ὀσπίτιον αὐτοῦ ἐγγὺς τοῦ ἵπποδсарium ms πέταυρα καὶ τὰ σανὶ ὀσπίτια. utitur Georgius Alexandrii Iohannes Cantacuzenus aut Sultanus tacuzenum Imp. p. 756, Concilium stantinus de administ. Imp. Graecutit. 1. in interpret. l. Lucius 52. vel σπίτι dicunt. Auctor GB ἐμπέσπητια δυσφανίζεις. Alexius Rha Cardinalis epist. ad paedag. filioru οὐννέρχης. p. 67 d in alio Glossarium ms D. Cancellarii Οὐν sand. a.

ὄψεις obses p. 263 b. eadem pag. 263 a βασιλεύς δὲ δέδωκέ τινας τῶν ἐξ αἵματος ὁμήρους: codex GB ὄψιδας. Theophanes in Leone: λέγοντες ὅτι δίδομεν ὑμῖν ὄψιδας τὰ τέκνα ἡμῶν.

ὄψώνιον opsonium, stipendium. Theodoretus in epistolam Pauli ad Romanos cap. 6: εἰκότως καὶ τὸν μισθὸν ὄψώνιον κέκληκεν ὀνομάζειν γὰρ οὔτω φίλον αὐτῷ τὸ στρατιωτικὸν σιτηρέσιον. Andronicus Iunior in diplomate pro Monembasiotis: οὐδὲ αὐτοὶ ὀφείλωσι χάριν μαγειρίας ἢ ὄψωνίου ἢ ἄλλου τινὸς ζητήματος ἀπαιτεῖν τι ἐξ αὐτῶν. v. Glossarium ad Cedrenum.

πακτώνειν pacisci. vide Meursium ad Constant. de administ. Imp. c. 44.

παλατῖνος Palatinus p. 156 b. Palatinus quis sit explicat Nicetas. alias Palatini nomen generale est, eoque omnes continentur qui in sacro Palatio militant; de quibus vide lib. 12 Cod. tit. 23 et 28, et ibi Cuiacium; Iulianum Antecessorem in Scholiis ad Novellam 22 cap. 82, Glossarium Isidori in Basilides. de Palatinis vide etiam Glossarium Nomicum, et quae ibidem observavimus.

πάνον pannus, linteum pag. 213 et 365. Basilica lib. 35 tit. 1 cap. 22 § 6: σφραγισθῆναι διαθήκη λέγεται εἰ καὶ τὸ πανίον ἐν ᾧ ἐμβάλλεται σφραγισθῆ. ex l. 22. D. qui testam. fac. poss. nam etiam πανίον dicebant, ut apud Codin. de offic. πανίον κίτρινον. Auctor GB in historica narrat. de Belisario: πανία χρυσοῦφανα ἐκρέμασαν εἰς τεῖχην. Andronicus Iunior in diplomate pro Monembasiotis: ἢ πανίου ἢ λινοκόκκου. idem Nicetas p. 312 πραιτὰ τῶν ὄθρονων: codex GB πανοπράται.

παπᾶς ἱερεὺς, sacerdos. Cedrenus p. 342 c: τὸν βασιούλον αὐτοῦ παπᾶν ἐποίησε. Auctor GB χρῶν οἱ καμπάνες δυνατά, μαζωνοῦνται παπάδες, καὶ ψάλλον ἕως τὸν οὐρανόν. πάπας autem vel πῦπα pro pontifice R. sumitur p. 130 b.

παρακοιμώμενος. Iohannes Cantacuzenus lib. 1 c. 2: τῆ τοῦ παρακοιμωμένον τιμημένον ἀξία. Constantin. de adm. Imp. cap. 43: Βασιλείου τοῦ παρακοιμωμένου ὀλκος. Codinus de offic. ὁ παρακοιμώμενος τοῦ κοιτῶνος εὐρίσκειται κεφαλὴ τῶν ἐν τῷ κοιτῶνι παιδοποῦλων καὶ τῶν κοιτωναρίων. Leo Grammaticus: τοῦ δὲ βασιλέως διερχομένου ἐν τῇ προελεύσει, ὀπισθεν Βασίλειος περιεπάτει φορῶν σκαρμαγγιον μετὰ σπαθίου, ὡς ἔθος τοῖς παρακοιμωμένοις. paracoemomenus igitur gladium et scaramangium imperatoris ferebat. v. Meursium et Glossarium nostrum ad Cedrenum, περὶ τοῦ κοιτῶνος προκαθημένου. vide Cantacuz. 1 48.

παραμονή. pag. 364 πελεκυφόρος βάρβαρος: codex

GB παραμονή. est autem παραμονή custodia, statio. Stephanus in Commentario in Aristotelis Rhetoricam hactenus inedito τυραννίδος δὲ τέλος φυλακὴ ἤγονν λεγόμεναι παραμοναί.

παραπόρτιον portella. Anastasius Biblioth. de vitis Pontif. Constantinus in Tacticis: παραπόρτια δὲ μικρὰ περιωσότερα. vide ad Ced.

παρασκευή. p. 542 b ἡ ἕκτη τῶν ἡμερῶν: alius codex παρασκευή. dies sextus, dies Veneris. v. ad Cedr. et Glossarium ArabicoLatinum.

πασίας Bassa apud Turcas. τὸν Πασιάτην Θεόδωρον. vide Meursium in v. πασίας.

πάτος divitiae, dives. vide Meursium.

πάτροκλον excusatio, praetextus. v. Meursium.

ποδαρούλλιον sella. p. 385 a εἰς ἔδρας: codex GB ποδαρούλλια. Eustathius ad Odys. ἡ' p. 1571 n. 20: δηλαδὲ δὲ (ἀνδράχλη) τὸ ἰδιωτικῶς γυναικεῖον ποδαρούλλιον.

πόρτα pag. 108 et 568. idem p. 44 πύλας τῶν πόλεων: codex GB πόρτας. Leo Tact. cap. 11 § 48: ἔμπροσθεν τῶν πορτῶν. Leo Grammaticus: καὶ μηδενοῦς ἀνδισταμένον ἀνοίξαντες τὰς πόρτας εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν. Auctor GB: ἦλθε καὶ ἐκατέλαβε τοῦ κάστρου τε τὰς πόρτας, καὶ πόρταν ἤβρικεν λαμπρὰν ἐξ ἀδαμάντου λίθου. v. ad Cedrenum.

πορφυρογένητος porphyrogenitus. ἐν τῇ πορφύρᾳ τεχθεὶς Christodulus sive Iohannes Cant. in epist. ad Nilum: in purpura genitus. Idatius Episcop. in Fastis Consularibus: ἦρσο anno natus est Honorius nobis in purpuris. Porphyrogeniti dicti vel quod nati purpura exciperentur, patre iam imperatore (huc alludit Proclus orat. 4, loquens de Christo: ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης ἀνθ' ἀλουργίδος τὰ σπάρρανα), vel a domo in qua Augustae pariebant. Constant. Manasses: πορφύραν ὀνομάζουσιν ἐκεῖνον τὸν οἰκίσκον. Anna Comnena Alexiados lib. 6: κατὰ τὸ ἀφωρισμένον πάλαι ταῖς τικτούσαις τῶν βασιλίδων οἴκημα ἐπὶ ταῖς ὡδίαις εὐρηκῶς. πορφύραν τοῦτο ἀνέκαθεν ὀνομάζουσιν, ἐξ οὗ καὶ τὸ τῶν πορφυρογενήτων ὄνομα εἰς τὴν οἰκουμένην διέδραμε. adde lib. 7 non multo post initium. idem Manasses πορφυρόπαιδα appellat cum qui in purpura natus est, in versibus qui habentur in calce libri calamo exarati,

πορφυρόπαις, γόνος αὐσονάνακτος καρτεροθύμου,

Ἄνδρόνικος μεγάλθυμος, ἑὺμμελής πολεμιστής,

ὦ γέρα πρώτα σεβαστοκρατορίας νεῖμ' ὁ φυτεύσας.

πρίγκιψ princeps. Nicephorus Gregoras 4: πρίγκιψ Πελοποννήσου καὶ Ἀχαΐας. Menologium mense Maio die 24: ὧν οἱ μὲν ἦσαν κόμητες, οἱ δὲ τριβουῖνοι, οἱ δὲ

πρίγκιπες. adde Cantacuzenum p. 753, Annam Comnen. Alex. lib. 3, et quae dicam in Glossario Nomico v. *πρίγκιψ*.

προβέα pellis, membrana pag. 281. idem p. 235 a καὶ δέρονιν ἐξημμένον: codex GB *προβέαν*. hodie *προβία*.

πρόεδρος pontifex, antistes, praesul p. 140 c et p. 393 *προεδρεύων ἱερατικῶς τῆς πόλεως*. Anna Comnena Alexiad. 7: ὁρᾷ τὸν τῆς Χαλκηδόνος πρόεδρον Λέοντα τὴν ἱερατικὴν στολὴν ἠμφισμμένον. Theophylactus Simocatta hist. Mauricianae lib. 3 cap. 2: μετ' οὐ πολὺ δὲ τὸν τῆς Κωνσταντίνης πρόεδρον ὁ στρατηγὸς εἰς τὸ στρατόπεδον πρεσβεύτην διεπέμπετο. alii πρόεδροι erant Palatini, de quibus Meursius in hac dictione. Anna Comnena Alexiad. β: τῶ τῶν προέδρων τετιμηκῶς ἀξιῶματι. erant autem numero plures, et inter eos primarius πρωτοπρόεδρος dicebatur. eadem Anna lib. 3: ἐστάλησαν διὰ τοῦ πρωτοπροέδρου Κωνσταντίνου.

πρόκοιτος. v. Glossar. ad Cedr. in *παρακοιμώμενος*.

πρόκυψις prospectus. vide ad Codinum de officiiis.

πρωώψιον faciale. v. Meursium.

πρωτεκδικεῖτον. vide Gloss. ad Cedrenum in v. *ἐκδικος*, et Meursium in eadem voce.

πρωτοασηκρήτης. quis diceretur ἀσηκρήτης, docet Glossarium ad Cedrenum. Suidas in Etymologico ms penes virum Illustrissimum D. Petrum Seguerium Franciae Cancellarium: ἀσηκρήτης ὑπογραφεὺς ὁ τοῖς τῶν κρατούντων μυστηρίοις ὑψηροτέρου. οὕτω παρὰ τῆ Αὔσονίδι διαλέκτῳ τὸ ἀσηκρήτης ὄνομα ἐπὶ τοῖς μυστηρίοις μεθερμηνεύεσθαι βούλεται. πρωτοασηκρήτης autem est primus a secretis: erant enim plures. Protosecretarius in Hypomnestico de Anastasio Apocrisiario.

πρωτονοτάριος notariorum primicerius, primus inter notarios. vide ad Cedrenum.

πρωτοστράτωρ. strator, qui dominum in equum sublevabat, πρωτοστράτωρ primus Imperialium stratorum. Anna Comn. Alex. 7: Μιχαὴλ πρωτοστράτωρ αὐτοκράτορος τοῦ δοῦκα. v. Meursium et Glossar. nostrum ad Cedrenum.

ῥάσα rasi, vestes monasticae. p. 175 c καὶ τῆς τῶν εὐσθημάτων μεταβολῆς: codex GB habebat ῥάσα. hinc ῥασοφορεῖν. Balsamon ad can. 5 Synodi CP p. 560 a: εἰσελθόντων εἰς μοναστήρια καὶ ῥασοφορούντων, et in can. 19. S. Basil. ad Amph. κἄν γὰρ μὴ ἀποκαρῆ τις ἀλλὰ ῥασοφορήσῃ. et ῥασοφόροι. Bals. d. p. 560 b. vide Hugonem Menardum ad Concordiam regularum sancti Benedicti.

ῥήξ, *ῥήγας* rex p. 109 a. Anna Comnen. Alex. 8: ῥηγῶν τε καὶ δουκῶν καὶ κομητῶν. Theophanes: ῥῆγα καλέσας ἑαυτὸν γῆς τε καὶ θαλάσσης: item πρὸς Ζιλίτβιν τὸν ῥῆ-

γα τῶν Οὐννων. Auctor GB: γοργὸν πεζεύει προσκῆπτα ὁ Βέλθανδρος τὸν ῥήγαν. ὁ ῥήγας τοῦτον κατιδὼν πολὺ λά γονυκλιτοῦντα. vide Indicem, et Glossarium ad Cedrenum.

ῥήτωρ qui scripturas instar oratoris ecclesiastici interpretabatur. vide Meursium in ea dictione.

ῥικτάριον. p. 109 a τὸ δόρυ ἴθυνε: codex GB ῥικτάριον. hastile, iaculum. dicebam legendum ῥεπτάριον a ῥίπτω, quod de iaculo dicitur. Glossae Cyrilli: ῥίπτω ἐπὶ ἀκοντίου, iacio, iaculor, proiicio. Glossarium ms: βηρούται τὰ ῥικτάρια. Constantinus in Tact. p. 3: ἄλλοι δὲ ἀπὸ μακρόθεν ἐρρίπτον, ὡς εἴρηται, τὰ ῥικτάρια. et p. 42: εἰς τὸ ῥίπτειν ῥικτάρια καὶ μένανλα. hinc ῥικταρίζειν iaculari. idem Const. p. 4: οἶον ἢ τοξεύοντες ἢ ῥικταρίζοντες, et p. 14: ἵνα ὅπου ἀρμόζει ῥικταρίζῃ εὐκόλως κατὰ τῶν πολιμίων. et ῥικταράτοι, p. 42: οἱ δὲ ῥικταράτοι ὠφελοῦσι καὶ ἐξῴθεν τῆς παραταγῆς. et ῥικταριστῆς apud eundem p. 8. verum in indice Wolfii scribitur ῥικτάριον. emendemus obiter Leonem Tactic. cap. 9 § 58, ubi editum est: τοὺς δὲ λεγομένους ψιλούς, σκουτάρια, ἀκόντια μικρά, τζικουρία. legendum enim σκουτάρια, ῥικτάρια, ἀκόντια, μικρὰ τζικουρία, ut constat ex hac Iohannis Checi interpretatione: *leves autem habeant scuta parva, rhictaria, iacula, tziuria parva.* sic etiam legebatur in eiusdem Checi libro cap. 5 § 3: ῥικτάρια, τζικουρία. nec audiendi sunt viri docti, qui putant ῥικτάρια melius esse. Glossarium manu exaratum, quod utendum accepi ex Bibliotheca Illustrissimi Cancellarii: ἀκωνάκις, σπαθομάχαιρον, ῥικτάριν, δόρυ ἢ ἀκόντιον Περσικόν. sed et hodie Graeci ῥικτώ dicunt pro ῥίπτω. ut quin vera lectio sit apud Nicetam et recta emendatio apud Leonem, dubitare non liceat. utrumque igitur et ῥικτάριον et ῥικτάριον rectum est.

ῥόγα stipendium, roga. pag. 38 79 274 327. σινηθῆς διανομὴ τῶν στρατευμάτων, Nicephorus. Leo Grammaticus: μὴ τοῦ στόλου τὴν νενομισμένην ῥόγαν λαβόντες. Anastasius Bibliothecarius in historia Ecclesiastica, anno Heraclii 22: *erant autem quidam Arabum iuxta positurum, qui accipiebant ab imperatoribus rogas pauzillas ad custodiendum entomia eremi* (sic legitur in 2 mss, in Thuanæo autem *stomia* pro *stomia*; ut apud Theophanem *στόμια*, quae sunt fauces.) *eodem vero tempore venit quidam spado daturus milium rogas. et cum venissent Arabes secundum consuetudinem accepturi rogam suam etc.* Theophanes: λαβεῖν τὴν ῥόγαν αὐτῶν. Anna Comnen. Alex. 6: τὸν πατριάρχην σφῶν ἠξίωσε μετὰ τῆς ἀλόγου ῥόγας. hinc ῥογεύειν erogare. idem: καὶ σωρεύσας τὸν περισσθέντα λαὸν ἐκ τῶν διαφόρων πό-

λειων, ἐρογενυσεν αὐτούς. v. varias ad Nicetam p. 131, et Wolfii Indicem, et Glossar. ad Cedr.

ῥούτα ruta, multitudo, globus militum. vide Meurs.

ῥοῦχον rocus vel roccus pag. 213 217 251 381. Astrampsychus in Πυθαγορ. λαξευτ.: ῥοῦχον κοκκινον. item, εἰς τὸ ε': ὀσπίτιον δηλοῖ εἰς παιδας καὶ εἰσοδον καὶ εὐτυχιάν καὶ καῦκαν καὶ ῥοῦχα πολλά. Cyrillus patriarcha CP: διὰ τὰ λάβη τὰ ῥοῦχά σου, δός του καὶ τὸ ὑποκάμισόν σου. Auctor GB βύσσινα ῥοῦχα κατάζαμύτου. Additio 1 Capital. Carol. c. 22: et pedules paria quatuor, roccum unum. sic legitur tomo 2 Conciliorum Galliae.

σάβανον linteum. Hierocles artis veterinariae lib. 2 cap. 98: λούσον τὸν ἵππον καὶ ἀπόμαζον σαβάνοις. Theophrastus ibidem: τῇ δὲ ἐκτῇ ἐξαγαγὼν τῆς φάτνης λούσον καὶ ἀπόμαζον σαβάνοις. Vegetius art. vet. lib. 3 c. 47: *sabanis validioribus abstergetur*. Collatio Carthag. 2 cum Donat. *cumque intra sabanum volumen schedae membranarum pro parte descriptum etc.*

σάγισμα instratum equi. Leo Grammaticus: τῶν ἵππων ἀμφοτέρων τῶν μερῶν διερχομένων μετὰ χρυσῶν σαγισμάτων. item, εὗρεν αὐτὸν ἐντετυλιμένον ἐν τῷ σαγίσματι τοῦ δεξιού ἵππου.

σαγίττα. p. 44 d βέλους ἐντός: codex GB σαγίττας. v. Suidam in ἄβλητα. Theophanes in Heraclio: ἐμειναν ἀπ' ἀλλήλων ἀπὸ δύο σαγιττων. Chronic. Alex. ἐξ ἧς ἔλαβε σαγίττας. Constantinus in Tact. Leo Tact. cap. 12 § 61: ἀπὸ ἐνὸς σαγιττοβόλου. hinc σαγιττάτωρ sagittator, apud eund. Leonem c. 4 § 57 et. 7 § 57 et σάγιττοποιόι, d. cap. 4 § 50 et Constantinum in Tact.

σαγμαρία. num. 116 τὰ σκευοφόρα: codex GB σαγμαρία. animalia quae impedimenta et sarcinas vehunt. Constantinus in Tact. p. 16: ἔχειν σαγμαρίον ἐν. Servius in 1. Aeneidos: *et hoc in multis nominibus observandum est, ut genus ex adiectione formetur, qua detracta in neutrum cadat necesse est, ut piscinalis locus, piscina cella, piscinale; sagmarius mulus, sagmaria mula, sagmarium*. Odo Cluniacensis lib. 1 de vita S. Geraldii: *interim vero omne stipendium quod in sagmariis Geraldii delatum fuerat, paulatim defecit*. Petrus Blesensis epist. 94: *quodsi milites nostros ire in expeditionem quandoque oporteat, sagmarii eorum non ferro sed vino, non lanceis sed caseis, non ensibus sed utribus, non hastis sed verubus onerantur*. et corrupte, saumarius. Auctor vitae S. Gebehardi Archiep. Salisburg.: *angebāt e contra non carpento neque trahea, verum solis saumariis necessaria posse inferri*. saumarius Gallis *beste de somme*, Italis *bestia da somma*. et sauma pro onere vel sarcinis. Lutprandus LL. Lan-

gobard. tit. 59 § 1: *et tollant ad saui*
 sic Provinciales *saumade* dicunt: est
 ὄνειρ. cap. 235: *ἐκαβαλλίκευσεν αὐτή*
 partus in vita Caroli M: *ut sunt corti*
tes, fulcra, coria, sagmata. inde sagi
sagmat asinum σάσσει ὄνον. et *sagmatus*
 tione Vulcanii, quem deinde secutus es
 Aug. p. 354. corrupte etiam Graeci σ
 Theophanes: *ἐκάθησαν αὐτὸν ἐπὶ ὄνῳ σ*
 in codice ms Nicolai Fabri Peirescii vir
 ζῶων *σαγματομένων.* Eustathius *σαγμ*
 pro eo quod *sagmariis* imponitur: sic
 α': *ἀστράβη, ὃ σημαίνει σέλλαν καὶ*
 referatur ad equos qui sellam ferunt
 equos *sagmarios*, quo mollius vehant.
 pellare videtur artis Veterinariae lib.
griarum vel sellarum mensura conven
ἀστράβη τὸ σαγμοσέλλιον. denique *σαγ*
 is ponitur Leonis Tactic. cap. 9 § 58
 σακελλάριος *sacellarius.* Nicep
 cap. 44: *σακελλάριος τῆς ἐκκλησίας κ*
 Alexandrinum: *σακελλάριος πατριάρχου*
 aut *σακκουλλίου* aut *σακκελλίου*, a
 βουλεύει. Gregorius Nazianzenus orat.
σακέλλιον προβληθήσεται. sic etiam se
 pus 4:

gratior Augusti servans pia gaze
 hinc *σακελλιζειν.* Gloss. ms: *διηθεύεται*
λιζειται. vide Glossarium ad Cedrenum
σακκούλιον. p. 135 c τὰ φασκ
 μαινεται: codex GB *σακκούλια.* Glossa
 τὸ σακκούλιον. hodie *σακκούλι.*

σάλτζα ἔμβαμμα, *intinctus* p. 3
 σανδάλιον ἀκάτιον, *navicula* p.

σαπώνις γίτρον, *sapo* p. 97 b.
 batur *νίτρον* in Indice. alii *σαπώνιον*
 Alexius Rharturus doctrina *εἰς τὴν ἀ*
ρασκευὴν: ἄρχοντες ἴδετε ποτὲ μόνον ἰ
φίζει ἀνευ ὕδατος. vel σάπωνα. Excerpt
 saponem *σάπωνα.*

σεβαστοκράτωρ. Nicephorus G
σεβαστοκράτωρ ἐς τὸ δεσποτικὸν ἀνάγι
λέως ἀξίωμα, ὃ δὲ μέγας δομέστικος εἰ
δὲ Καῖσαρ ἅμα τῷ πενθερῷ τοῦ δεσπε
τοκράτορος. Georgius Logotheta in Chi

Θεὸς οὖν Θεόδωρος βασιλικῶς ἐχρᾶτο τοῖς πράγμασι, δεσπό-
τας τε προὔβαλετο καὶ σεβαστοκράτορας. *coronae ius habe-*
bat. quae tamen multum ab imperatoria differebat, ut scri-
bit Anna Comnena Alexiados 3 p. 59 editionis primae.

σέκρετον *secretum, secretarium. Andronicus iunior*
in diplomate pro Monembasiotis: ἐν τῷ σεκρέτῳ τῆς βασι-
λείας μου. vide ad Cedrenum.

σελέντια *κατηχητήριοι λόγοι. v. Meurs. et Glossarium*
nostrum ad Cedr.

σέλλα *sella, ἀστράβη. v. ad Cedr.*

σεντούκια *κιβώτια, arcae, scrinia. v. Meursium.*

σκάλα *scala. p. 55 c βαλέσθαι ξυλίην κλίμακα: co-*
dex GB σκάλαν. Moschopulus περὶ σχεδῶν: κλίμαξ ἡ κοινῶς
σκάλα. Cedrenus: τῇ τῆς ἀκροπόλεως σκάλα συνέτριψεν αὐ-
τήν. Constantinus in Tact. καὶ σκάλας ξυλίνας. hodie σκαλί,
et σκαλοῦνι scalae gradus.

σκαλώνειν *appellere. v. Meurs. Glossarium, et no-*
tas eiusdem ad Constant. de admin. Imp. cap. 9.

σκίγκος *perna p. 206 d. v. Meursium.*

σκλάβοι *ἀνητοί, esclaves pag. 58. Iohannes Cantac.*
4 14: ἐξ ὧν ἔχει ἀπ' ἡμῶν σκλάβων. hinc σκλαβοῦν, in ser-
vitutem redigere. Cyrillus patriarcha CP. contra Iud.: καὶ
τότες ἐσκλαβώθη ὁ Ἰεζεκιήλ ὁ προφήτης, καὶ ἐτούταις αἱ δύο
σκλαβεῖαις δὲν ἦσαν τόσον βαρεῖαις. Auctor GB: τοὺς δὲ
ἄλλους κατεσκλάβωσαν. et mox: ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς αὐ-
θέντης τῆς Περσίας τὸ πῶς ἔχασε παντελῶς τὸ ἄνθος τοῦ
φοσσαίου, καὶ ὄσους ἐσκλαβώσασιν, καὶ ὄσους ἐσκότωσαν,
οὐκ οἶδεν ὅτι δράσειε. alii σθλάβους dicunt, ut Nicetae pag.
85 in Annotat. Astrampsyclus: καὶ ἀσθένειαν καρδίας, καὶ
ἀπὸ γυναικὸς σθλάβων καὶ δούλων ζημίαν. atque ita intelli-
gendum videtur quod scribit Constantinus Porphyrog. de
them. lib. 2 them. 6: ἐσθλαβώθη δὲ πᾶσα ἡ χώρα. hinc
σθλαβογενῶν. Anna Comnena Alexiados 2: καὶ μᾶλλον τῶν
εἰρημένων δύο βαρβάρων σθλαβογενῶν, τοῦ τε Βορείου φημί
καὶ τοῦ Γερμανοῦ.

σκουτάριον *θυρεός, scutum p. 56 d. Glossarium*
ms: ἀρτήτομος ὁ πελαμῶν ἦτοι ὁ λῶρος, ἐξ οὗ ἤρτηται τὸ
βαλάντιον ἢ τὸ σκουταριον ἢ ἑτερόν τι. item, ἀσπίς σκουτά-
ριον. vide ad Cedrenum.

σκουτέλλιον *scutella. v. Meursium.*

σοῦδα *fossa. Constantinus in Tacticis: ποιήσον γύρω-*
θεν σοῦδαν βαδείαν, et postea σοῦδαν ὀρύσσειν. et de ad-
minist. Imp. ἐν ᾧ καὶ σοῦδαν οἱ παλαιοὶ ποτησάμενοι. Leo
Grammaticus: κόψας καὶ τὴν σοῦδαν πλατείαν.

σουπέδιον *suppedium, suppedaneum, ὑποπόδιον,*
scabellum quod pedibus subiicitur.

σπαρτζάμια ἐπανχθέντα ἀγλαίσματα ἐκ τριχῶν συγκείμενα ἰππέων p. 120 c.

στοῦδιον monasterium ab Studio auctore eius nuncupatum, cuius meminit Iustin. Nov. 59 c. 6. Cedrenus: ὁ τοῦ Στουδίου ἡγούμενος. Theophanes: Πλάτων καὶ Θεόδωρος ἡγούμενοι τῆς μονῆς τοῦ Στουδίου. Anastasius ita vertit, *Plato ac Theodorus Hegumeni Studij*.

στράτα strata, iter pag. 26. Glossarium ms: ὁδὸς ἢ στράτα. Auctor GB ἐκράτησας τῆς ξηνητείας τὴν στράταν. *Italice strada*, et compositum *διστράτον*, bivium.

σχολαρίκιον inauris. Gloss. ms: ἐνώτιον, σχολαρίκιον.

ταβελλίον tabellio. Procopius ἀνεκδοτ. p. 124: ἔνπερ ταβελλίονα καλοῦσι Ῥωμαῖοι. vide Glossarium Nomicum.

ταβλίον κύβος, tabula pag. 358. Auctor GB: καὶ τὰ ταυλία καὶ τὰ χαρτία καὶ ζαρία γὰ τὰ καύσον. Glossarium ms: πεττοὶ τὰ βόλια ἐν οἷς ταβλιζουσι. lege ταβλία. dicebant et *τάβλην*, ut in Agathiae Scholastici epigrammate Antholog. lib. 1 cap. 61: ταύλην φεύγετε πάντες.

ταβλισμός stuprum. vide Meursium.

ταξίδιον vel ταξειδίων. Leo Grammaticus: ἀφόβως συνεξελθεῖν μετ' αὐτῶν ἐν τῷ ταξειδίῳ. vide Glossarium Cedreni.

ταρίδες dromones. p. 547 d δρομώνων ἱππαγωγῶν: codex GB ταρίδων.

τένδα aut τέντα tentorium, tabernaculum, papilio. p. 240 b τὴν σκηρὴν εἰσιῶν: codex GB τένταν. Leo Tact. cap. 5 § 9: φροντίσεις δὲ καὶ ἐτοιμάσεις καὶ τὰς λεγομένας τένδας καὶ ἀτεγίας, *tendas et ategias*. ategias sunt καλύβαι, σκηναί. Iosephus ἀλ. 6 c. 51: ἐπὶ σκηνοποιεῖσθαι πάντας ἔθος τῷ θεῷ. Rufinus Aquileiensis ita vertit lib. 7 cap. 12: *quoniam ategias in honorem dei componi in templo ab omnibus mos est*. sic legendum. Constantinus Tact. p. 12 et 44. Theophanes in Theodosio. Leo Grammaticus: καὶ κατελθὼν εἰς τὴν τοῦ Καισαρος τένταν. Gloss. Iuris: τένδα τὸ σφαιρικὸν διετεταμένον ὕψωμα· τένδα γὰρ τὸ διατείνω. promiscue igitur τένδα vel τέντα, sic Galli *tente*, Itali *tenda*.

τετραρελαί pag. 119, sed Meursius legit πετραρελαί. sunt autem petrarie machinae bellicae.

τετράς dies Mercurii. Petrus Alexandrinus can. 15: τετράθη γὰρ καὶ παρασκευῆ νηστευτέον, *die Mercurii et Venneris ieiunandum*.

τζαγγράτορες sagittarii: est enim τζάγγρα arcus: v. 55 a. idem p. 87. ἐκηβόλοι Ῥωμαῖοι: cod. GB μετὰ ζαγγίν. Iohannes Cantacuzenus hist. lib. 1 cap. 5 p. 108:

των ἐκ τούτων Λατινικῶν τῶν λεγομένων τζαγγρῶν ἀφιέντων βέλη. Anna Comnena Alexiad. 8: τὸ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς τζάγγρας βέλος ἐμπεσὼν εἰς τὸ ἄκρον τῆς κόρυθος etc. Auctor GB in historica narrat. de Belisario: τζάγγραις καὶ μπαλαίστρειρίδες, τόξα καὶ τρξατόρους. τζαγγροτοξότης Nicetas vocat p. 348 a et 351 a.

τζακισθῆναι θραυσθῆναι, sauciari, vulnerari p. 123 d.

τζεφέτον aromatis genus. v. Meursium.

τζουκούριον securis. v. Meursium.

τουῦβλοι πλίνθοι ὄπται, lateres cocti. v. Meursium in τούβουλα.

τούφα τιάρα. Zonaras in Basilio Porphyrog.

τρENAίτιον fibula p. 69. v. in βοίκλα.

τυμπάνιον pilea mulierum Cpolitanae tympani formam referentia. v. Meursium.

ὑποκάμισον. p. 343 b τὸν ἔσχατον χιτῶνα: codex GB ὑποκάμισον. Codinus in παρεκβολαῖς: καὶ τὰ ἰμίτιον αὐτοῦ καὶ τὸ ὑποκάμισον βρακίον καὶ τὸ σφικτούριον καὶ τὸ φακωλίον αὐτοῦ λαβῶν. Glossarium ms: ἐπενδύτης τὸ ἐσώτατον ἰμάτιον, ὃ ὑποκάμισον λέγεται. vide supra in δοῦχον.

φλάμουλον flamulum, vexillum pag. 300. Constantinus in Tacticis: τὰ φλάμουλα ἕκαστης τούρμας ἢ δρουγγον ἰδίας χρῆσας ἔχειν. Basilus in Naumachicis: προσθετόν δὲ τούτοις καὶ τριηραύλην καὶ κελουστήν· ἐστὶ δὲ ὃ μὲν ἰθουκινάτωρ, ὃ δὲ ὃ τὸ φλάμουλον κατέχων. sic legitur in Regio exemplari. et φλαμουλίσκια apud eundem Constantinum. dicunt et φλάμουρα vel φλάμουρα. Manuel Moschop. περὶ σχεδῶν: σημαῖα τὸ φλάμουρον, quanquam in alio codice legitur φλάμουλον, ut annotatur in variis. Auctor GB: καὶ στήσασιν τὰ φλάμουρα στὸν τεῖχον. nisi forte legendum sit φλάμουρα. idem: λοιπὸν αὐτοὶ Χριστιανοὶ ἀκαρτεροῦν τὰ δοῦσιν σημάδην μέγα φλάμουρον τὸν σταυρὸν τοῦ κυρίου. hinc φλαμπουριάρης. Auctor GB in historica narratione de Belisario: καὶ ἡ σὺ ἦσε φλαμπουριάρης, flammularius. verum nihil mutandum: idem Auctor: ἐρραξε τὸ καράβη, ἔστεισαν φλάμουρα πολλά. vide Glossarium ad Cedrenum.

φεγγάριον luna. vide Meursium.

φόρεμα στολή, vestis. Concilium Florentinum sess.

16: φορεμένοι πάντες. vertunt: omnes cum sacris vestibus.

φόρος ἀγορά, forum. in diplomate Andronici iunioris:

τοῦ σπανίου τοῦ ἐν τῷ φόρῳ πωλουμένου. occurrit passim.

φουρ: ἰζειν ἐπὶ σκόλοπος ἀπαιωρησαι. v. Harmenop.

et Gl. ad Cedr. in φουλκίζειν.

φωσάτον ξενικόν purior textus ξηνολογία. externi milites. φωσάτον pro castris et exercitu poni dudum observatum est. Idatius Episcopus in Fastis Consularibus: et ipso

anno profectus est Valens Augustus ex urbe ad fossatum, Anna Comnena Alexiad. 8: προστάξεν διὰ παντός φουσαίου διακηρυκῆσαι τὸν ἐς τὴν αὐρίον πόλεμον. Moschopolus περὶ σχεδῶν: φουσαίου ὁ στρατός. vide Gloss. ad Cedrenum. hodie φουσαίτο dicunt.

φρέριος frater, Gallicum frère.

φροντιστήριον. Iohan. Cantac. 1 22: εἰς εὐ τῶν φροντιστηρίων. v. Suidam, et sup. in μοναστήριον.

χαμαιζίκιον instrumenti musici genus, Meursius.

χαμικηλάδες avium genus. Meursius.

χαντάκια fossae. p. 264 d τὸς διώρυκας: codex GB χαντακία.

χαρτουλάριον. in puriore graeco χαρτουλαίριον, chartularium, chartophylacium, scrinium.

χαρτουλάριος chartularius. vide Gloss. nostrum Nomicum in ea dictione.

χερνεβόξυστον. vide Indicem.

χοιρομάνδριον σφέος, suile, hara.

χρυσίνος solidus, aureus. Theodoret. hist. Eccl. 2 cap. 13: ἀπέστειλε πεντακοσίους χρυσίνους αὐτῷ. Eriphan. Schol. ita vertit: quingentos solidos destinavit. Trip. 5 cap. 17. Iosephus episcopus Metonenens. in resp. ad libellum Marii Metropolitae Ephesi: τοῖς Φλορεντίνοις μηνύσας δαπέσαι εφ' τῷ τεσσαράκοντα χιλιάδας χρυσίων, ἀπέστειλεν αὐτοῖς τὴν μέτραν αὐτοῦ ἐνέχυρον. Nicephorus Callistus 11 48: ὄγδοηκοντα χρυσίνους ἀπαιτεῖσθαι κελεύσας.

χρυσόβουλλον aurea bulla. pag. 54 c γράμμα ἐρροσημαντον: codex GB χρυσόβουλλον. imperator enim ei subscribat cinnabari. Anna Comnena Alexiad. lib. 8: παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος χρυσόβουλλον λόγον ἐνσεσημασμένον διὰ κινεβάρεως, ὡς εἶδος, διὰ βασιλικῆς δεξιᾶς λαβῶν. Constant. de admin. Imp. χρυσοβούλλον χωρίς. Niceph. Call. lib. 14 cap. 43. vide Glossarium ad Cedrenum.

INDEX VERBORUM.

(Quae asterisco notantur, in variis quae re lectionibus)

- αγαθοπραξία* 4, 7. 568, 3.
αγαθύνειν 58, 13.
Ἀγγελικωνυμία 605, 8.
ἀγελαιοκῆμος 590, 20.
ἀγιασμοί 352, 23.
ἀγκοίνησις 25, 3. 143, 18. 814, 2.
ἀγκώνησις 799, 6.
ἀγκωνήσασθαι 240, 1. *ἀγκωνί-
σασθαι* 48, 16. 504, 10.
ἀγκυλιζόμενος *ἐίφος* 750, 5.
ἀγκυλορροῆς 253, 25.
ἀγλαοφανῆς 584, 20.
 * *ἀγορά* 707, 25.
 * *ἀγορασθῆναι* 707, 21.
 * *ἀγουρίς* 304, 26.
 * *ἀγριόχοιρος* 738, 17.
 * *ἀγύρευτος* 140, 26.
ἀγχιθυρεῖν 402, 1.
ἀδασμολόγητος 657, 1.
ἀδεισιτάτως 616, 23. *ἀισχίστως*
 413, 2. *ἀληθεστέρως* 442, 17.
ἀρίστως 82, 22. 111, 4. 229, 19.
 253, 7. *χειρίστως* 122, 23. 336,
 12. 373, 23. 523, 17.
ἀδελφοποιήσια 742, 27.
ἀδαιλώβητος 8, 21. 361, 3. 604, 15.
 733, 19.
 * *ἀδιαντροπία* 351, 27.
 * *ἀδιάντροπος* 380, 24. 396, 29.
 * *ἀδιαντρόπως* 136, 24. 241, 28.
 642, 23.
ἀδιασκόπητος 140, 1.
 * *ἀδιαφορίας* *λαλεῖν* 579, 30.
- * *ἀδιάφορος* 1. *φ. φαῦλος* 73, 22.
 84, 31. 88, 26.
ἀδιύπνιστος 710, 16.
ἀεθλεύματα 636, 16.
ἀειπαγῆς 595, 11.
ἀεικός 443, 12.
ἀεροβόμων 105, 13.
ἀέρωσις 604, 6.
ἀδαιμοτογμία 338, 21.
 * *ἀδφουῖν* 568, 22.
Ἀγαιοπελαγίται 121, 15.
αἰγιωῶδες ἐπέγδυμα 739, 6.
 * *αἰγιον* 328, 24.
 * *αἰμομίκτης* 184, 29.
αἰφρηδόν 86, 11. 723, 4.
ἀκαταγοήτετος 584, 15.
ἀκατάπρηστος 732, 13.
ἀκαταστρέψτος 160, 15. 727, 16.
ἀκηδιῶν πνεῦμα 403, 3. 724, 20.
ἀκουοί 104, 12.
ἀκουσα σώματα 822, 18.
 * *ἀκουμβίλειν* 171, 26. 719, 27.
 721, 27. 722, 26.
 * *ἀκούμβισμα* 406, 28. 547, 25.
 666, 28. 709, 23.
 * *ἀκουμβιστήριος* 171, 26.
ἀκρόγωνος 649, 20.
 * *ἀλατοπώλης* 456, 26.
 * *ἀλαωνίτις* 363, 24.
ἀλλακτόν 430, 8.
τὸ ἀλληλένδοτον τῶν κριζων 7,
 16.
ἀλλόπιστος 762, 21.

- * *ἄλογον* ἰ. η ἴλλος 40, 27. 86, 30. 94, 24. 124, 23.
ἄλυσιδούν 521, 14.
 * *ἄμισθία* 358, 24.
 * *ἄμοιραστος* 788, 20.
 * *ἄμπαρ* 579, 28.
 * *ἄμπελοπερίβολον* 837, 24.
ἀμφιβροσκόμενα ἰ. η. *ἀμφίβια* 98, 18.
ἀμφιλαβής 233, 12.
ἀμφιπεριαιωρεῖσθαι 697, 6.
ἀμφιπερικέπεισθαι 428, 1.
τὰ ἀναγορευτήρια 70, 1. 353, 17.
 * *ἀναδοχή* 140, 28.
ἀνάζωσις 640, 10.
 * *ἀναιτίατος* 405, 27.
 * *ἀνακαράδες* 217, 26. 495, 30.
ἀνακεκαλυμμένως 446, 15.
 * *ἀνακολώνειν* 396, 30.
ἀνάκριβον 748, 10.
ἀνακυμβαλίζειν 756, 17.
 * *ἀναξομάλιος* 485, 26.
 * *ἀναπλαυτικόν* 204, 24.
 * *ἀναπήδημα* 675, 29.
 * *ἀνάπλιον* 381, 26.
 * *ἀναμόρτωτος* 489, 31.
 * *ἀνασαινειν* 518, 26.
 * *ἀνασηκῶσαι* 389, 25. 451, 24.
ἀνασταθμός 553, 4. 601, 15.
ἀναστασίμιος ἑορτή 590, 16.
ἀναστιβάζειν 806, 4.
 * *ἀνασύρκειν* 739, 26.
ἀνάφανσις ἕαρος 521, 5.
ἀναχρέμψασθαι τὴν ψυχὴν 5, 2. 422, 5.
 * *ἀνδρειωμένος* 720, 24.
ἀνδρισταί 46, 3.
 * *ἀνδρόγυνον* 420, 24.
ἀνδρομεγέθης 266, 3.
τὰ ἀνεγερτήρια 839, 19.
 * *Ἄνεμοδούλιον* 432, 20.
 * *ἀνεμομαχία* 504, 20.
 * *ἀνεμοπόλεμος* 493, 24. 503, 25. 720, 23.
 * *ἀνέμπλοκος* 519, 26.
ἀνεπέγκλητος 60, 8. 501, 1. 568, 6.
ἀνεπεγκλήτως 492, 18. 508, 12. 523, 9.
ἀνεπικαλύπτως 160, 23.
ἀνεπίκλωστος 126, 17.
ἀνεπιποίητος 56, 24.
ἀνεπισκόπητος 834, 13.
ἀνεπιστρέφως 4, 10.
- ἀνέρετ*
 * *ἀνερ*
ἀνεύλε
ἀνθαμ
ἀνθόπ
ἀνθρω
 * *ἀνισ*
ἀνοδει
ἀνοχεύ
ἀνταπε
ἀνταπε
ἀνταπε
 * *ἀντι*
ἀντιπά
 * *ἀντιπ*
ἀντισκ
ἀντιστι
ἀντιστι
ἀντώθι
ἀντωθι
ἀνυπεξ
 16. 4
 * *ἀνώμ*
ἀνωμώ
ἀξιαγώ
ἀξιάζει
ἀξιοπέ
 * *ἀξού*
ἀπαγίδ
ἀπαναι
ἀπαναι
 lia ε
 σαι
ἀπανθι
ἀπαραι
ἀπαυθι
ἀπαυχι
ἀπαχυ
 * *ἀπεί*
ἀπειρη
 * *ἀπέλ*
ἀπεριθ
 18.
 * *ἀπερ*
ἀπερυ
ἀπηνικ
ἀπίαστ
ἀπογασ
ἀπόδοσ
 13.
ἀποδοξ

- ἀποθρίξασθαι* 194, 19. 402, 10. 558, 6. 780, 21. *ἀποθριχθῆναι*. 396, 8.
ἀποκαρτεύεσθαι 391, 18.
τὸ ἀπόκρεων 674, 4.
** ἀποκρισιάριος* 81, 24. 245, 23.
ἀποκρούσιμα 558, 11.
ἀποκρυβῆ 207, 6. 317, 19. 386, 12.
ἀπολιγωρῆσαι 645, 3.
ἀπολιξῆναι 808, 22.
** ἀπομικρόθεν* 478, 22.
ἀποναιτιᾶν 427, 23.
ἀπόπλοια 475, 6. 716, 20.
ἀποσαρῶσαι 63, 8.
** ἀπυσφουγγίσαι* 458, 26.
** ἀποτάξασθαι τῷ κόσμῳ* 397, 26.
ἀποτυμηματίσαι 252, 7.
ἀποφροντίσαι 330, 2.
ἀπροΐτος 52, 24. 77, 2. 323, 21.
** ἀπρομήθευτος* 311, 26.
** ἀπροσεξία* 526, 24.
ἀπροσφαλής 274, 16.
ἀπροσφύης 260, 1. 639, 11.
ἀρα ὄθεν *ἀρα* i. q. *ὀθενούν* 586, 21.
ἀρέμβαστος 790, 27.
ἀρειταίνειν 271, 21.
ἀρχλαι 175, 22. 718, 27.
** ἀρχματα* i. q. *ὀπλα* 82, 27. 86, 29. 124, 28.
** ἀρχαιωθῆναι* 90, 26.
** ἀρμενίζεῖν* 224, 26.
** ἀρνίον* 623, 27.
** ἀρσενοκοίτης* 282, 23.
ἀρτιστεφής 561, 15.
ἀρτίωσις 102, 18.
ἀρχιδύτης 316, 14.
** ἀρχόντισσα* 580, 20.
** ἀρχοντίπουλον* 499, 26.
** ἀς* 322, 25. 322, 26. 579, 18. 742, 25.
** ἀσήμιον* 707, 27.
ἀσιδήρωτος 142, 21. 513, 2.
** ἀσκανδάλιστος* 705, 25.
** ἀσπρίζειν* 605, 26.
** ἄσπρος* 142, 28. 156, 26. 327, 25. 351, 23. 427, 15. *σ* *ἀσπρα* 542, 26.
ἀστροθεάμων 601, 1.
** ἀστροφάντωρ* 286, 27.
ἀστροφάνταξ 286, 23.
ἀστυπολίται 415, 5. 474, 17. 492, 12. 505, 17.
ἀστυπόλοι 755, 10.
ἀσυναφής 391, 25.
ἀσυνολκιστος 195, 1.
ἀσυντηρήτως 730, 18.
ἀσχημόνημα 187, 22.
ἀσχόλησις 586, 20.
ἀστοπεῖσθαι 606, 21.
ἀτόπημα 223, 14. 304, 5. 839, 5.
** ἀτράκτιον* 101, 26.
αὐτενέργητος 750, 9.
αὐτάιμοι 485, 9.
** αὐτοκαλλονή* 349, 23.
αὐτοπέλωσις 233, 16.
ἀφανέρωτος 140, 27. 535, 25.
ἀφανιστήριος 763, 16.
ἀφαντούν 194, 7. 208, 9. 215, 19. 244, 12. 271, 25. 274, 1. 293, 2. 322, 20. 327, 8. 428, 4.
ἀφαντώσεις 255, 22. 436, 21. 624, 14.
ἀφιλανθρωπίως 475, 23.
** ἀφιλοικτος* 475, 25.
ἀχαρίτωτος 151, 2. 668, 5.
ἄχελαι i. q. *ἄγγιλος* 171, 1. 482, 2. 505, 20. 561, 10.
ἀχθοφόρημα 79, 14.
** ἀχλαδάται* 239, 25.
ἀχλαδοφοροῦν δένδρον 239, 11.
ἀχορτασία 472, 21.
ἀχρειότης 288, 21.
ἀχρησίμευτος 235, 26. 823, 24.
ἀψινθιδώδης 125, 20.
** βαβί(υ)ζειν* 395, 22. 418, 27.
** βαβύλος* 291, 14. 628, 24.
** βαλάνιον* 661, 23.
** βαλκα* 324, 26. 711, 26. 721, 25.
** βαλμαδική* 273, 24.
βάπτων εἰς νοῦν 267, 13. 285, 1. 336, 16.
** βάραγγοι* 224, 27. 239, 26. 323, 26. 342, 28. 344, 28. 447, 27. 532, 26. 745, 24. 756, 25.
** βαρβ(δ)αριώτης* 354, 27. 447, 28.
** Βαρδάριος* i. q. *Ἄβιδος* 666, 26.
** βαρέματα* 231, 27. 233, 26.
βαρυσλήσας 256, 7. 511, 13.
** βαρύγερος* 341, 26.
βαρυχεῖν 217, 16.
βασιλεύειν 107, 5. 363, 10. 406, 2. 489, 13. 711, 9. 742, 14.
βασιλευτής 282, 10.

- * βασιλικόπεδον 287, 26.
- * βασιλογράφιον 405, 28. 462, 26.
- * βάσμουλοι 98, 25.
- βελουσίασια 365, 6.
- * βεσιάριον 75, 23. 195, 24. 270, 26. 272, 26. 465, 24. 681, 26.
- * βίγλαι (489), 27. 534, 23.
- * βιζαστερός 623, 27.
- * βιζύον 599, 26.
- * βλαίτον 40, 28. 99, 27. 114, 27. 129, 27. 158, 25. 674, 25.
- * βογόμελος 107, 24.
- βοσσημων 464, 8.
- * βούκινον 233, 25. 495, 30.
- * βούλα 129, 24.
- * Βουλγαροκτόνος 488, 23.
- * βουλιδίον 242, 25.
- * βουλώνειν 267, 25. 355, 15.
- * βουτζιον 672, 25.
- * τήν βοάικα 352, 28.
- * βραχνός 750, 26.
- * βραχυπρόσδοδος 482, 16.
- * βρεκιά ὄσπρια 189, 28.
- * βροχή 86, 26. 666, 30.
- * βρούσα 837, 22.
- * βρούσις 428, 26. 666, 31.
- βρυχητίας 742, 10.
- * βρωμόγερος 357, 18.
- * βυζάνειν 660, 25. 778, 25.
- * βυζάνστρια 291, 15.
- * βυζομήγαρον 458, 24.
- * γαγίλα 299, 23.
- * γάδαρος 86, 30. 781, 22.
- γαλουγός 763, 5.
- * γαρδηνάριος 824, 20.
- * γάστρινα σκευή 260, 25.
- * γελουαστικός 410, 24.
- * γεμάτος 149, 25.
- * γενεαί γενεαί 249, 24. 369, 24. ανά μέρος και μέρος 39, 25. ὀλίγους ὀλίγους 778, 23. τάξεις τάξεις 123, 25. χείρων και χειρύτερος 681, 24.
- * γενικός 581, 25.
- * Γενουβίσιος 260, 28.
- γεράνεα χρώματα 490, 10.
- * γεύματος ὥρα 139, 26. 534, 25.
- * γλυκοκόλαμος 658, 26.
- * γλυκοσύντυχος 557, 25.
- * γλυτιῶσαι 445, 22. 657, 25.
- γλωσσώδης 350, 27.
- * γομάτα 101, 27.
- * γόναι
- * γονεικ
- * γοργο
- * γούργ
- * γυβεν
- * γυναι.
- γυναιχό,
- * τῆ γυ
- * γυράζι
- * γυρεύ
- * γωνιά
- δαιδαλει
- δαιμονό
- δαιμονώ
- δακρυερ
- Δάννουβ
- 23.
- * δάσωμ
- δαιλός :
- δειλανθρ
- δειλανσι
- δεκάστρ
- * δελήτι
- δεξιοστρ
- δεσμόχει
- * δεφενι
- * δημογι
- δημοπρό
- δημοσια.
- διαβολεύ
- διαγκοισ
- διαδορσι
- διαδοτικ
- διακηπει
- διακηρύς
- διακόντι
- διαλλεχι
- διαμηνύ
- 26. 52
- διαμοθρ
- διαξίφισ
- διαρρενο
- 825, 9
- διαρτία |
- διασειδί
- διασκεδα
- διαφορο.
- * διβόλες
- διεσπαι
- διένεζεις
- διεντυπο
- διευμαρ

- δικαιοδοτικός 306, 9.
 δίκαιος πρὸς τὴν ἀρχὴν i. q.
 ἄξιος τῆς ἀρχῆς 67, 6. 285, 5.
 δικαιούμενος εἰς ἀρχὴν 166, 2.
 δικαιοδικός 306, 26.
 διομάλις 604, 4.
 διοργᾶν 704, 22.
 διπλοκιδόνιον 710, 26.
 διπλότης 329, 26.
 * δισάκιν 784, 24.
 * δισκοποτήριον 758, 23. 788, 23.
 * διττόριος 636, 25.
 * δόκανον 750, 25.
 δοκανώματα 213, 6.
 δοκάριος 512, 26. 821, 24.
 * δοκιμάζων πωλύειν 528, 22. 563, 26. 810, 23.
 * δοκόφρων 713, 25.
 δομήτωρ 66, 7.
 δονακίσκος 576, 17.
 δοξοθηρεῖν 650, 19.
 δοξομανεῖν 713, 17.
 δορυφορία 73, 10. 155, 8. 266, 14. 580, 23.
 δούκαινα 600, 20.
 δουκάτα 89, 25. 539, 2.
 δουκική ἀρχή 113, 9. 523, 2.
 * δουλεία 197, 26. 642, 25. 674, 23.
 * δραγουμανίσειν 188, 28.
 δραπέτευμα 735, 15.
 δρακάριον 661, 4.
 δυάρμενος 824, 19.
 δυσαγθοῦντες 191, 6.
 δυσδιέλικτος 497, 5.
 δυσήκουστος 389, 9. 422, 7.
 δυσχάλινος 753, 18.
 ἐγκλητεῦσαι 695, 26.
 ἐγκόμβωσις 591, 12.
 * ἐγκουσάτος 222, 29. 264, 29.
 * ἐγκράσειν 272, 25.
 * ἐγκρησμα 297, 25. 433, 25. 674, 22.
 * ἐγκρυμμα 252, 27.
 * ἐγκρυμματώδης 813, 25.
 * ἐγλιστρᾶν 759, 22.
 * ἐγλυτώσαι 342, 26. 451, 25.
 ἐδρίασμα 375, 17.
 * εἰδήματα 73, 30.
 * εἰκασία imago 388, 9. 453, 15. 470, 22.
 * εἰσοδήματα 574, 25. 787, 28.
 εἰσρέεται 719, 5.
 ἐκβλίωσις 632, 17. 792, 5.
 ἐκγυμνώσαι 675, 23.
 * ἐκκαστρίσαι 340, 25.
 ἐκκόμισις 542, 22.
 ἐκμηκίσεσθαι 733, 9. 752, 16.
 ἐκμηνίειν 425, 12.
 ἐκξιφίσασθαι 444, 10.
 ἐκξιφισμός 815, 3.
 ἐκουσιότης 821, 1.
 ἐκπεριστάσθαι 425, 4.
 ἐκπλοια 415, 3. 789, 23.
 ἐκτονοῦν 821, 5.
 ἐλεγμός 242, 3.
 ἐλκίσειν 604, 15.
 ἐμβρήσεις 750, 14.
 ἐμμανδρεῦσαι 548, 14.
 ἐμπερικροτεῖν 634, 20.
 ἐμπερίτομος 247, 14.
 ἐμπήδησις 503, 16.
 ἐμπολεῖν σοφίσμασιν 793, 6.
 ἐμπόρησις 629, 19.
 ἐμπυρευταί 404, 19.
 ἐνέδρευμα 19, 1.
 ἐνηθίσαι 754, 10.
 ἐνλυτᾶν 578, 19.
 ἐνναι 79, 1. 323, 8.
 * ἐννοιάζεσθαι 561, 29. 809, 21.
 ἐννόσσευσις 582, 16.
 * ἐνοχή 268, 24. 422, 26. 427, 26. 584, 26. 638, 25.
 ἐνσακκεύσαι 635, 5.
 ἐνσκολιεύεσθαι 578, 17.
 ἐνούσημος 246, 29.
 ἐντριτα σχοινία 287, 19.
 ἐντυμβεύσαι 538, 14.
 ἐνυπνιασμοί 441, 12.
 * ἐνασκάψαι 72, 25.
 * ἐξεικονισμός 594, 15.
 * ἐξοδιάσαι 127, 27. 467, 25. 487, 27. 630, 28.
 * ἐξοδος i. q. δαπάνη 75, 21. 428, 25. 481, 28. 630, 27.
 * ἐξόμπλις 630, 24.
 * ἐξομπλισμένη 607, 24.
 * ἐξομπλωτός 114, 28.
 * ἐξοριάσαι 634, 25.
 ἐξουθένημα 598, 7.
 * ἐξοτραμβουλισμένος 738, 16.
 * ἐξυπόλυτος 784, 25.
 * ἐξώκαστρον 526, 25. 706, 24.
 ἐπαλληλίσειν 638, 15.
 ἐπανάπτων 498, 17.
 ἐπανηκέναι 214, 12. 618, 2. 809, 13.

- * ἐπανοίκια 166, 25.
- * ἐπανωκλίβαρον 246, 23.
- ἐπεγχερίπτειν 811, 4.
- ἐπειγωλή 616, 9. 658, 12.
- ἐπεισκώμασις 335, 24.
- ἐπέμβαμμα 787, 3.
- ἐπεμβρομήσασθαι 312, 21.
- ἐπεμβύεσθαι 525, 16.
- ἐπενυλογεῖν 79, 19.
- ἐπιβοήθησις 235, 11.
- ἐπιθωράκιος στολή 246, 10.
- ἐπικαταπιῆναι 540, 2.
- ἐπικύσμημα 632, 9.
- ἐπικροτάφιος 786, 14.
- ἐπιλέγδην 31, 2. 110, 7. 422, 18.
- * ἐπισκοπιανοὶ οἴκοι 338, 26.
- ἐπισταλάτειν 467, 14.
- ἐπισιτήσιος φλέψ 536, 8.
- ἐπισυνδρομαί 113, 25.
- ἐπισφράγισμα 561, 4.
- ἐπιτειχιστής 177, 23.
- ἐπίτορον ἀλαλάζει 519, 17.
- ἐπιτρέγμα 755, 14.
- ἐπταπόρουμβος 333, 13.
- * ἐπιτάτρουλος 333, 24.
- ἐρευδοῦσθαι 184, 19.
- ἐρευνητικός 640, 1.
- ἐρυθροσύμαντον γράμμα 66, 22.
- ἐρωτίεις 807, 11.
- ἐταιρειάρχεια 348, 21.
- ἐταιρειάρχης 313, 2.
- ἐτεροζύγησις 774, 1.
- ἐτερότηκτος 345, 1.
- ἔτι καὶ ἔτι 573, 8.
- ἔτοιμορρεπής 191, 8.
- * εὐκαιρος i. q. κενός 219, 19. 672, 26. 788, 25.
- * εὐκολοκράτης 37, 19.
- εὐλογητής 339, 16.
- εὐμεθέριμος 602, 7.
- εὐμορφοῦν 827, 26.
- εὐνήτης 804, 2.
- εὐρυχανθής 359, 7.
- εὐσπούδαστος 132, 2.
- ἐψάμαρτος 93, 7.
- * ἐψίασμα 779, 25.
- ἐψυπνοῦν 510, 12.
- ἐχθραντικός 371, 4.
- ἐχόμενα i. q. πλησίον 45, 16. 68, 17.
- * ἐψήγειν 433, 29.
- * ζάγανον 433, 26.
- * ζαγάριον 602, 23. 688, 28.
- * ζάγγυζαγκρά
- * Ζαγι 487, 25.
- * ζαλλί
- * ζαπέ
- * ζάρι 26.
- * ζαρο 764,
- ζούμπ
- ζωοπά
- μεθ' ἧ
- ρας
- θαλασ
- θεατρο
- θεατρο
- θειαστ
- θεῖος 1
- 14. 6
- 6. 66
- θεμίσι
- θεύλεκ
- θεοσύλ
- * θεοτ
- θεοφύ
- θεραπι
- θερμοι
- θεωρεῖ
- θηριογ
- θηριώ
- θηροκι
- θήσας
- θρασα
- θυγατι
- θωύσμ
- Ἰγγλι
- Ἰγγλι
- * ἱερα.
- * ἱερά:
- Ἰκονιά
- Ἰκονια
- * ἱνα
- 783,
- Ἰνφας
- Ἰοβάφι
- Ἰππασ
- * Ἰππο
- * Ἰστίε
- * Ἰστοι
- 23.
- * καβα

- * *καβαλλάριος* 47, 25. 143, 26.
- * *καβαλλικεύειν* 48, 26. 142, 28. 490, 4. 674, 25.
- * *καβαλλίκευμα* 470, 24.
- καγκελλάριος* 262, 1. 497, 16.
- * *καγκεράριος* 262, 26.
- κάζεσθαι* 11, 19. 240, 24. 295, 18.
- καθηδουπάθησις* 696, 15.
- καθυπούργησις* 408, 25.
- * *καινούργιος* 494, 24.
- * *κακόγραιος* 764, 25.
- * *καλαμάριον* 478, 23. 786, 24.
- * *καλαφατίζειν* 717, 24.
- καλλίμαρτυς* 524, 1.
- * *καλοαρμάτωτος* 232, 28.
- * *καλογερισκός* 189, 25.
- * *καλόκτιστος* 372, 27.
- * *καλότροχος* 779, 27.
- * *καμαλαύκα* 622, 26.
- * *καμάρα* 139, 23. 460, 26.
- * *καμαρώνειν* 674, 27.
- καμηλώδης* 282, 8.
- * *καμπανίζειν* 707, 29.
- * *κάμπας* 100, 26. 210, 28. 489, 23.
- * *κανθύλη* 740, 26.
- κανίχλειον* 78, 11. 632, 20.
- * *καπάσιον* 171, 29. 328, 25. 352, 24. 786, 2κ.
- * *καπειανίχιον* 122, 25.
- * *καπούτζιν* 737, 23.
- * *καράβριον* 90, 24. 224, 26. 426, 24.
- * *κάρβουνον* 406, 24. 733, 24.
- καρδιώπειν* 474, 16.
- κάρταμος* 302, 8.
- * *καρυατίζεσθαι* 299, 25.
- * *καρυκευτικός* 316, 25.
- * *κασείδιον* 237, 26. 563, 28.
- κάσις* i. q. *κυνή* 564, 1. 754, 5.
- καστελλᾶνος* 117, 8. 118, 1.
- * *καστέλιον* 37, 18. 210, 27. 231, 24. 561, 24.
- * *κάστρον* 112, 28. 613, 27.
- καταδορατίζειν* 505, 5.
- * *κατάδοσις* 556, 23.
- * *κατάθεσις* 631, 24.
- καταθόινησις* 345, 6.
- * *κατακαρφώσαι* 635, 27.
- * *κατακέφαλα* 444, 24.
- * *καταλλάκτης* 157, 24. 639, 22.
- * *καταμάγουλα* 484, 26.
- * *κατανιόσας* i. q. *εὐθῶν* 50, 24.
- καταπαντιστικός* 118, 21. 423, 18.
- * *κατάρτιον* 109, 25. 202, 25. 426, 24.
- * *καταστολιάσαι* 132, 27.
- κατατρόπως* 628, 3.
- κατεδιάρσις* 757, 21.
- κατεπεμβαίνειν* 311, 1. 389, 5.
- * *κάτεργον* 75, 20. 101, 27. 103, 27. 224, 26. 467, 27. 474, 23.
- κατευναστήρ* 266, 20.
- κατευνάστρια* 137, 18. 167, 20. 337, 13. 646, 8. 723, 19. 746, 20.
- κατηχητήριος* 275, 1. 278, 18. 681, 5.
- κατουχημεῖον* 603, 14.
- * *κατόυνα* 86, 28. 162, 25. 490, 9.
- * *κατουνοτύπιον* 231, 25. 488, 26. 489, 26.
- * *καύκα* 452, 25.
- * *καύκαλον* 190, 25.
- καυσαλώνης* 551, 12.
- * *καύχος* 642, 24.
- * *κεκαμμένη* 507, 25.
- * *κεκλωσμένον γένειον* 367, 25. 450, 27.
- * *κέλλιον* 465, 23. 667, 25. 745, 29.
- * *κένουργήσαι* 115, 25.
- τὰ κενώσιμα* 659, 9.
- κεράϊσις* 799, 7.
- * *κεφαλάδης* 125, 27. 422, 26. 605, 27.
- * *κεφάλαιον* 712, 23.
- * *κεφαλαραῖον* 202, 28.
- * *κεφαλατικεύειν* 97, 24. 318, 26. 664, 27.
- * *κεφαλατίχιον* 268, 24. 429, 23. 584, 25. 644, 25.
- * *κεφαλή* i. q. *δερχηγός* 101, 24. 376, 26. 386, 25. 505, 27.
- * *κλάνειν* 396, 31.
- κλίσιμα* 605, 10.
- * *κλείσουρα*, 112, 25.
- * *κλειψία* 800, 24. 810, 23.
- κλιπέγριτος* 744, 16.
- * *κλουβιον* 565, 22.
- * *κλωβλον* 688, 24.
- * *κλώζος* 606, 25.
- * *κλωπίον* 397, 24.
- * *κλωτίζιον* 194, 27. 396, 30. 675, 29.
- κνίζος* 135, 10.
- * *κοκκινούης* 779, 26.
- * *Κόμανοι* i. q. *Σκύθαι* 35, 22.

- 39, 26. 103, 29. 123, 26. 384, 23.
- * κομμεκῦσαι 664, 26. 712, 24.
 - * κόμητες 496, 23.
 - κόμμωσις 606, 15. 779, 12.
 - κομψευτικός 477, 24.
 - * κοντάριον 47, 26. 142, 21. 143, 28.
 - * κονταροξίφαρον 529, 21.
 - * τὸ κοντὸν τῆς ηλικίας 183, 27. 341, 24.
 - * κόπανον 699, 27. 819, 25.
 - * κοπρία 457, 24.
 - * κόρδα 354, 27. 746, 27.
 - * κοῦκουρα 124, 24.
 - * κουμπανία 600, 26.
 - * κονίον 567, 24.
 - * κοντιῆσαι 444, 24. 706, 26.
 - * κοντρούλος 458, 26.
 - * κουρεῦσαι 107, 25. 187, 26. 322, 27.
 - * κουρσάριος 75, 29. 484, 23.
 - * κουρσεύειν 71, 26. 103, 30. 466, 25. 663, 28.
 - * κουρσιμαίος 779, 24.
 - * κοῦρσον 42, 26.
 - * κοῦρσος 124, 23.
 - * κουστῶδια 141, 2.
 - * κούφωμα 139, 23.
 - * κοχλωμέναι 629, 29.
 - * κράσιον 503, 28. 737, 27.
 - * κρεβάτιον 91, 25.
 - * κρέμασις 788, 21.
 - κρεωβριδῆς 697, 20.
 - κρυφιώδης 107, 1.
 - κρυφιδῶς 320, 23.
 - κυβιστήρ 176, 6.
 - κυλικοφορηθεῖς 612, 13.
 - κυλινδροφύλαξ 814, 21.
 - κυνοβλαβῆς 636, 3.
 - κυριάρχῃσις 24, 5.
 - κυριαρχία 52, 14.
 - * κωλοράβδιον 478, 26.
 - * κωλοφῶτιον 641, 23.
 - * κωράγιος 458, 26.
 - λακκευτὸς οὖς 855, 2.
 - * λακταρίζειν 445, 34.
 - * λαμπροειμονία 73, 23.
 - λάξαντες 273, 6. 396, 18.
 - * λαρδίν 661, 23.
 - * λάσπη 396, 25.
 - λαφρογαγγύμμα 469, 3.
 - λαφροπόλησις 831, 12.
 - * λειξουρία 665, 16.
 - * λειξουρος 167, 26. 679, 26.
 - * λειώνειν 478, 24.
 - * λεκανομαντεία 441, 25.
 - λεπτεπληγίτες 505, 24.
 - ληϊσμὸς 468, 6. 518, 16. 624, 9.
 - ληστεύματα 800, 10.
 - λίξιος 36, 6.
 - * λίτρα 67, 25. 149, 29. 157, 24.
 - λίχνευσις 311, 17. 649, 12. 665, 3.
 - * λόγγος i. q. λόγος 72, 27.
 - * λογγώδης 813, 26.
 - * λογιστής 73, 30.
 - * λογιστεία 74, 25.
 - * λουρίκια 453, 25.
 - * λυσσιδριος 457, 25.
 - * λωρίκιανος 202, 29.
 - * λωροπεδούμενος 327, 10.
 - * μαγαρικά 346, 23.
 - * μαγγανικός 218, 28.
 - * μαγγανότσαγρα 212, 25.
 - * μαγγάλβιον 172, 23. 430, 25.
 - * μάγισσα 759, 24.
 - * μάγουλον 357, 22. 761, 21. 764, 26. 779, 26.
 - * μαδίζειν 418, 25.
 - * μαζαλάδες 258, 27.
 - μακελλάριος 367, 1.
 - * μακρομάνικα 387, 25.
 - * μάκρος 557, 24.
 - * μαλιτικός 257, 25.
 - * μαμουκώδης 676, 21.
 - * μανδρα 344, 29.
 - * μανίκια 387, 26.
 - * μανουάλια 740, 26.
 - μαρτεύτρια 759, 25.
 - * μάπα 507, 27. 651, 25.
 - μαπτάριος 675, 2. 675, 9.
 - μαρσιναλδ(π)ος 794, 5.
 - * μαυλίστρια 192, 28.
 - * μαυριασμός 276, 21.
 - μεγαλοκῆρυξ 769, 2.
 - μεγαλωσύνη 692, 5.
 - δ μεῖραξ 61, 2. 374, 12. 404, 11. 549, 17. 550, 18.
 - * μένειν i. q. οἰκεῖν 149, 28.
 - * Μέντρος i. q. Μελανδρός 231, 22.
 - * μέτρια 247, 25. 576, 22. 590, 27.
 - * μεσάζων 73, 29.
 - * μεσοχάλιξ 649, 26.
 - μεταγομπούσιν 403, 10.
 - μεταγραμματίζειν 381, 24.
 - μπακάνευσας 595, 12.

- μεταμορφάζειν 243, 9.
 μεταμόρφωμα 683, 26.
 * μεταξωτός ἄρτος 579, 24
 μεταπέτευσαι 598, 9.
 μετρίασις 710, 10.
 μετριάσις 410, 24. 416, 25.
 μηρινθώδης 721, 10.
 μητροκομῆν 286, 22.
 * μίγξις 297, 26.
 μικρολυπία 42, 20. 72, 11. 335, 4.
 * μίλιγγος 785, 24.
 * μίλιον 535, 27. 616, 26.
 * μίτυς 254, 28. 761, 22.
 μογήματα 458, 12.
 μομφασίαταιος 419, 9.
 * μοφοκέρδιον 454, 25.
 * μουγγρισματα 387, 28.
 * μούλα 387, 25. 604, 27.
 * μουλάριον 445, 30.
 * μούντζη 273, 26.
 μούρτζουφλος 742, 13.
 * μουσουρίον 551, 4.
 * μουστουνία 455, 27.
 μυριαχώς 523, 14.
 μυρμηκάνθρωπος 577, 13.
 * μυρωδία 507, 28.
 * μυστηρεύεσθαι 660, 24.
 ναιρισκάριον 576, 14.
 * νεόγαμβροι 677, 25.
 νεογμόφωτος 516, 20.
 νεοχάλευτος 529, 3.
 * νερόν 666, 32.
 νεωτέρισσις 771, 5.
 * Νισαίος ἰ. γ. Ἀραβικός 246, 22.
 * ντιξέφτον 396, 22. 513, 26. 711, 28.
 νυκτεργασία 442, 3.
 ξεολόγησις 502, 20.
 * ξενότροπος 365, 29.
 * ξενόχροος 631, 24.
 * ξεροπόταμος 241, 26.
 * ξίφη τὰ σαγιτών 130, 25.
 * Ξυλόλογον 674, 24.
 * Ξυλόλοον 316, 23.
 * Ξυλόκαστρον 82, 26. 174, 27. 561, 26.
 * Ξυλοκατάσχευος 830, 22.
 * Ξυλοκονταρέα 674, 22.
 * Ξυλοσπήτιον 626, 26.
 * Ξυγαρίζειν 781, 22.
 * Ξυγαρίος 433, 26.
 * Ξυγώνειν 743, 24.
 * Ξυδίον 243, 27.
 * Ξυδίνα 599, 23. 827, 22.
 οιάπισις 626, 2.
 * οἰκοκυρία 775, 24.
 * οκταπόδιον 303, 24.
 ολοθρευτής 701, 26.
 ολόμωρος 502, 24.
 ολοστρόγγυλος 104, 25.
 ομογενιότης 800, 17.
 ομόπρους 13, 6. 345, 8.
 * ομόψυχος 589, 25.
 ονηδόν 781, 4.
 ονομαστήριος ἡμέρα 220, 10.
 οργιλώδης 830, 9.
 ορειαιος ἢ. ὄρειαιος 518, 23. 611, 7. 799, 11.
 ὄσα καὶ ἰ. γ. ὡς 58, 9. 59, 16. 63, 7. 63, 16. 79, 13. 87, 9.
 ὄσπητικός 709, 23.
 * ὄσπητιον 91, 23. 394, 28. 621, 24. 666, 28.
 ὄσφράδιον 507, 15.
 ὄτι πολλάς 655, 3. πλείστης ὄτι φιλοκαλίας 42, 2. 45, 22. 47, 7. 251, 22.
 * ὄυετανοί 103, 28. 113, 27. 114, 25.
 ὄυνναρχης 133, 18.
 ὄυνναρχία 221, 5.
 ὄσθημα 216, 15.
 ὄφρῦδιον 578, 25. 742, 27.
 ὄφρῖκιον 675, 28.
 ὄχλαρχικός 744, 5.
 * ὄψαρια ἀγρεύειν 495, 23. 737, 26.
 ὄψιδες 515, 19. 538, 17.
 παγκαταγέλαστος 316, 14.
 παγκλίσιτος 736, 20.
 * παθήσονται 436, 25.
 * παιγνίδιον 297, 25.
 * παιδαριουγέων 578, 24.
 παιδιογέων 578, 8.
 * παιδόπουλον 639, 26. 667, 25. 736, 29.
 * πάχοροι 268, 4.
 * πακτεύειν 574, 26. 584, 26.
 * πάκτον 638, 25.
 * πακτώνειν 422, 27.
 Παλατιγος 312, 20.
 παλλίμπνοια 649, 16.
 πάλιν καὶ πάλιν 553, 18. κατὰ τὸ πάλιν καὶ πάλιν 38, 1.
 παλινοδρόμησις 595, 13.
 * πάλμα 780, 23.
 πάλμωτος 531, 17.

- παναθεμίτως 855, 18.
 πανεύσημος ἡμέρα 55, 8.
 * πάνιον 351, 25. 432, 26. 456, 26. 503, 27.
 * πανοπράτης 639, 23.
 * Παρωμίον 9, 12. 439, 23.
 πάνσωμοι πληγαί 698, 15.
 * παντάναστος 575, 30.
 * παόνιν 579, 29.
 * παπυλεών 395, 27.
 παραβιβάζειν 785, 27.
 παραβιβασμός 142, 20. 363, 27.
 παραγραμμωτιστρία 646, 15.
 παραδυναστεία 299, 11. 325, 1. 410, 16.
 παραδυνάστευσις 14, 13.
 * παραύγιασσις 421, 27.
 * παρακαμπανίσματα 423, 26.
 παραλογότης 424, 1.
 παραλύπησις 408, 13.
 παραμάχωρον 779, 23.
 παραμωμή 224, 27. 239, 26. 447, 27. 736, 26.
 παραναλέγεσθαι αλλευθον 209, 15. 342, 27.
 παρανοσφίζεσθαι 268, 11. 292, 14.
 * παραπόρτιν 112, 30. 698, 25.
 παρασκευρωπάθειν 206, 16.
 παρεῖν 334, 3.
 Παρίστιριος 166, 22. 173, 8. 230, 9.
 * παροφθαλμιστής 156, 25.
 παρρημεφαίνειν 337, 21.
 πασχάλιοι ἡμέραι 536, 17. 839, 12.
 * πάτος 758, 25. 759, 23.
 * πάτωμα 703, 27. 29.
 πεδλορράφος 411, 17.
 * πέξυσαι 674, 29.
 * πέξυσις 69, 27.
 πέξοδρόμος 427, 25.
 * περιάυλειος 719, 26.
 * περιπυλον 663, 13.
 * περιπατεῖν ἐν θαλάσῃ 484, 23.
 * περισύναγμα 508, 25. 774, 25. 805, 24.
 περισυσελλεῖν 401, 8.
 * περιτριγυρίζειν 39, 22. 666, 26.
 * περιτριγυρίσματα 69, 28.
 περιφραγμοῦν 95, 20. 161, 21. 512, 19. 663, 16.
 * περιφάτρια 351, 23.
 περιφύλαγμα 452, 7.
 περιχαλῆς 399, 20.
 * περιφύφησις 383, 24.
 Περσάωγης 226, 15. 244, 22. 551, 1.
 * πετίζιον 721, 24. 821, 25. 836, 25.
 * πετρανθεῖς 228, 24.
 * πετριτάριος 688, 29.
 * πετριτῶν κυνήγια 433, 25.
 * πευκίον 114, 28. 141, 25.
 * πηγάδιον 228, 25. 396, 32.
 πηδαλιουχία 577, 1.
 * πηγγέρης 384, 22.
 * πιστικὸς i. q. ποιμήν 255, 27. 658, 25.
 * πιτάκιον 372, 23.
 * πιτυρίς 737, 24.
 * πλαντάξαι 535, 26.
 * πλύτρια 646, 25.
 πνευματικός 700, 25.
 πνευματορήτωρ 298, 20.
 ποδαγρία 749, 26.
 * ποδαλγία 575, 25.
 * ποδαγρός 574, 26.
 * ποδαρούλιον 787, 27.
 * ποδέα 305, 26. 511, 23. 740, 24. 758, 27.
 * ποηύρος 668, 26.
 * τὸ μὲν τοιοῦτόν τε ποιεῖν οὐκ ἐπιούειν 398, 9.
 πολεμοχαρῆς 436, 9.
 * πολυέξοδος 132, 23. 580, 28.
 πομπηρός 6, 26.
 * Ποντοηράκλεια 317, 25. 828, 19.
 * πορικοπώλισα 584, 27.
 * πόρτα 529, 20. 811, 25.
 * πούκλα 142, 23.
 * πράγμα 630, 28. 655, 27. 707, 21.
 * πραγματεία 222, 28. 264, 29.
 πραιτωρῖαι ἀρχαί 429, 1.
 * πρέκουλα 174, 27. 175, 29.
 πρίθων τὸ κωμῖον 692, 24.
 προάναρχος 349, 3.
 * προβέα 478, 23. 576, 27.
 πρόβλησις 59, 6. 67, 10.
 * προσοδίζειν 780, 26.
 * πρόβος 247, 23. 538, 25. 817, 30.
 * προδύτρια 346, 29.
 προδύρευσις 534, 3.

- προεισώδιος έτοιμασία* 602, 10.
προεμμοιρείν 599, 17.
προηγός 198, 20.
προδέσπαισις 286, 2.
** προικοδοτείν* 585, 27.
** πρόκνυψις* 629, 27.
προμήθευμα 44, 3.
προμήθευσις 641, 12.
προοδευτής 280, 1. 795, 9.
προοπιάνεσθαι 30, 18.
** προπομπός έχθύς* 576, 29.
** προσαλενταί* 75, 21.
προσαπαίρειν 501, 21.
προσεγγχεῖν 719, 7.
προσεμβλέψαι 278, 5.
προσίνεξις 582, 12.
προσπεριμάζεσθαι 641, 22.
προσπεριρέπειν 742, 6.
προσπεπέσθαι 563, 4.
προσπεφίνα 575, 18.
προσλαλιά 643, 14.
** προσόψιον* 786, 20.
προσπλουτεῖν 724, 23.
προσπεριτίδια έρύματα 202, 21.
** προφητιάναξ* 650, 26.
προχεύρισις 432, 14.
** πρωταίτιος* 482, 24. 635, 26.
πρωτασηχρήτης 537, 1.
πρωτεκδικασίον 310, 3.
πρωτεργάτης 16, 2.
πρωτομάστωρ 825, 24.
πρωτονοτάριος 350, 20. 437, 2.
πρωτούργησις 798, 13.
** πτεροσητηρίζειν* 368, 25.
πτεροφυλάξ θφισ 396, 21.
πιτηνάριον 66, 19.
πιτηνώδης 812, 20.
πυγμαϊκόν άνδράριον 709, 7.
πυργόεις 754, 6.
** πυρρακίζειν* 406, 25.
** πωλλιον* 688, 24.
** ράσα* 189, 25. 288, 24. 530, 23. 554, 26.
ραφιδούν 855, 60.
ράχη 687, 25.
ρηγική ταινία 221, 14.
ρήξ 121, 27. 133, 28. 151, 26.
** ρικτιόριον* 217, 25. 396, 23. 493, 26.
** ρόγα* 75, 22. 466, 22. 467, 23. 561, 23. 588, 24.
** ρογυέειν* 75, 27. 128, 25. 158, 26. 466, 24. 467, 24. 671, 27.
** ροδόσταμα* 316, 24. 579, 27.
** ρούχον* 86, 29. 387, 24. 389, 25. 390, 30. 432, 24. 445, 27. 490, 10. 576, 21.
** ρυμίς* 307, 27.
** σάβανον* 784, 20.
** σαβούρα* 711, 26.
** σαγίζειν* 674, 25.
** σάγισμα* 202, 28. 410, 23.
** σαγίτα* 71, 27. 90, 25. 130, 25. 372, 23.
** σαγμάρια* 234, 26.
** σακελλάριος* 530, 11.
** σακούλιον* 267, 25.
** σάλιζα* 787, 25.
** σανδάλιον* 169, 28. 193, 26. 495, 25.
σαπριώντες δδόντες 317, 24.
σαπρολογία 32, 16. 63, 6.
σαρκοβορία 472, 2.
σατραπεν(η)σις 166, 3.
σεβαστοκρατορικός 593, 20. 604, 23.
σέκρετον τό των οικειωνων 306, 8.
** σέλα* 86, 29. 124, 27.
σέλεντια 275, 1.
** σέλιον* 358, 26.
** σεντόνιον* 786, 20.
** σεντούκιον* 129, 24. 439, 24.
Σερβάρχης 120, 6.
** σηστής* 308, 27.
σίγνα σταυρικά 42, 24.
** σίδηρον i. q. δεσμω* 133, 27. i. q. άγκυρας 224, 25. 721, 26.
** σιάλα* 112, 28. 444, 25. 461, 26.
σκαλίτιον 411, 21.
σκαμβώδης 792, 14.
** σκαρμός* 101, 27.
σκευαστής 854, 8.
** σκιμποδίσκος* 310, 9. 358, 5.
** σκρόδον* 787, 25.
** σκοτώσαι i. q. αποκτείναι* 240, 27. 471, 26. 828, 25.
** σκουτιόριον* 143, 23. 203, 24. 492, 26.
** σκουτέλιον* 758, 26.
** σκουφία* 786, 28.
** σκύλος s. σκύλλος* 367, 24. 418, 24. 433, 26. 457, 25. 472, 21. 740, 27.
** σκυτίακι* 143, 27.
** σμίγειν* 88, 28.

- * τουρνέσιν 664, 27.
- * τούφα 142, 29.
- * τραγανός 761, 23.
- τραγυδεῖν 389, 24. 452, 27. 759, 26.
- * τραχηλία 583, 22.
- * τριακονταφιλοπόκκινος 357, 23.
- τριαιμένιος ναῦς 223, 24.
- Τριβαλλοί i. q. Σέρβοι 23, 4.
- τριβόλεος 539, 23.
- * τριγυρῆζειν 798, 27.
- τρίκροτα σκάφη 843, 15.
- τρισσόν ἔτος 44, 19.
- * τριστάτης 555, 25.
- τροπαιουχήματα 375, 5.
- τρογοφόρος κύλιξ 852, 4.
- * τρύζειν τοὺς δόδοντας 736, 23.
- τροφητήρια 729, 3.
- τύκια 81, 2.
- * τυφλώνειν 380, 26.
- υλοδειήσαι 704, 30.
- * υλοτομία 109, 3.
- η υλωνός 677, 7.
- * ὑμνητήριος 398, 28.
- ὑπαγορευτής 282, 13.
- ὑπαναστοιβάζειν 161, 22.
- * ὑπαντή 329, 24.
- ὑπαγυρῆζουσα θρῆξ 349, 20.
- ὑπεράπειρος 578, 16.
- ὑπερεκχύνειν 408, 23.
- ὑπερευλογημένος 706, 17.
- ὑπερεκθίσαι 64, 1.
- ὑπερμηκισθῆναι 722, 12.
- ὑπεροφραδόντι βλέμματι 724, 12.
- ὑπερπλημύρειν 86, 11.
- ὑπογγοφουσθαί 558, 21.
- ὑποδορηστεύειν 426, 5.
- * ὑποκάμισον 393, 24. 704, 25.
- ὑπομακρύνειν 811, 25.
- ὑποσχυζομένη προσηώπη 724, 11.
- ὑποστάνισις 53, 13. 496, 13. 537, 17.
- * ὑποστατικὰ γονιὰ 394, 25.
- ὑποφαιουσθαί 824, 7.
- * ὑστερεῖν 378, 26.
- * ὑφαντῶσαι 614, 27.
- ὑψοῖν 479, 23.
- * φαίς 490, 4.
- * φακωλιν 689, 1.
- * φαράκλα 450, 25.
- * φαρμάκιν 337, 23.
- * φασιλία 778, 25.
- φατιστιός 603, 16.
- φαιγγάειν 605, 26. 630, 25. 746, 25.
- φελλύρα 457, 15.
- φερδλληλος 589, 12.
- φιλαλλέιοι 590, 2. 641, 14.
- φιλαυτής 84, 6.
- φιλοσάκιοι 641, 14.
- φιλοσαάκιοι 590, 2.
- φιλοσημύσιοι 76, 6.
- φιδόθρονος 533, 6.
- φιλοτοιοδῆως 376, 8.
- * φιδμουλον 47, 25. 143, 25. 202, 25. 490, 11. 614, 25.
- * φοβερίσαι 132, 26.
- * φονούργημα 348, 26.
- * φονουργός 15, 11.
- * μιαν φορῶν i. q. ἀπαξ 459, 24.
- * φορεσία 390, 27.
- * φοσσάτον 161, 24. 470, 24. 539, 25. 837, 22.
- * φορτώνειν 759, 21.
- * φουρξίζειν 374, 29. 384, 21. 781, 26.
- * φουρξισμός 380, 27.
- * φουσαιίς 553, 26.
- φρέριοι 376, 20.
- φρομίσαις 437, 10.
- φριτῶσαι 553, 26.
- χαλαζηδόν 104, 22.
- * χαλάσαι 306, 25. 428, 27.
- * χαλασμός 670, 24.
- * χαλαστέρειον 671, 24. 753, 26. 822, 27.
- * χαλαστικὰ 82, 26.
- * χαλινάριον 142, 24.
- * χαμαιτί(υ)πιον 149, 23. 269, 25. 353, 30.
- * χαμικηλός 665, 21.
- * χαυτάκιον 542, 25. 706, 26. 821, 23.
- * χαραγή 522, 25.
- * χάραγξ 231, 25.
- * χάρβαλος 783, 25.
- * χαγατίζειν 393, 26.
- * χαώνειν 85, 25. 879, 25. 456, 24. 475, 26. 654, 29. 655, 27.
- χαιμωνικός 778, 26.
- * χαιρόρειον 688, 27.
- * χαιριβόλυστον 583, 22.
- * χιότη 142, 24.
- * χιόρομάνθριον 537, 29.
- * χορταίνειν 837, 23.

- χρεμίσεις 604, 9.
 χριστόμαρτυς 398, 5. 485, 17.
 * χρυσόβουλλον 66, 24. 120, 26.
 147, 25.
 * χρυσογίως 349, 25.
 * χρυσοκλαβαρικός 387, 26.
 * χρυσοσύλης 242, 13.
 * χρυσοστρίκλιον 149, 26. 500, 26.
- * χῶμαν 175, 29.
 * χωριότης 430, 24. 634, 24.
 * ψήρα 766, 24.
 * ψιδάδιον 395, 28.
 ἀμβοροούμενοι 200, 23.
 ἀνησίμορος 424, 17.
 ὡς μὲν — ὡς δὲ *qua* — *que*
 77, 5. 400, 5.
-

INDEX HISTORICUS.

- A** littera Manueli imp. suspecta 190, 10.
Aaron Mosis frater 59, 9.
Isaacius Aaron Alexium protostratorem calumniatur 188, 5. propter magiae studium et perfidiam excaecatus 190, 15. ab Isaacio Angelo lingua privatur 192, 8.
Abdera 680, 20.
Abgarus 453, 18.
Abydus oppidum 131, 6. 209, 11. accipiter ominosus 327, 8.
accipiter cacumen (*Ἰερακοροφῆτις*) ab Iohanne imp. in ditionem accipitur 19, 15.
acclamationes imperatoriae 198, 9. 350, 8.
Ace olim Ioppe a Conrado Caesare recuperatur 516, 23.
Achaia a Latinis occupatur 806, 15.
Achilles 617, 8.
Achridus 535, 21.
Acrisius 77, 2.
Acrocorinthus 100, 10. a Latinis obsessa 807, 12 sqq.
Actium graece Nicopolis 860, 14.
Adana capta ab Iohanne imp. 29, 17.
Adramyttium 194, 24. 361, 7. a Caphure direptum 636, 8.
Adrianopolis olim Orestias 360, 7. a Scythis obsidetur 830, 15.
Adrianopolitani Alemannum iuvenem incendio delent 84, 16. Friderico poenas dant ib. 22.
Adriaticum mare aestuosum 222, 16.
Aegyptus a Manuele imp. invasa 208, 1. eius amera 209, 17.
Aeolus 427, 13.
Aeronesia insula 118, 18.
Aetolia nunc Artinia 98, 11.
Ἀεροῦ Χάρος 539, 16.
Agareni ab Iohanne imp. debellati 36, 8.
Agarenus quidam volandi cupidus 156, 1.
Agathopolis 515, 11. 852, 23.
αἴψα oraculum de Comnenorum successione 220, 15.
Alani Romanorum auxiliares crudelitatem Siculorum imitantur 471, 11. viucuntur ab Alemannis 535, 4.
alba vela laetitiae signa 216, 2.
Aldebrandinus Attaliae tyrannus 842, 18.
Alemanna nobilis Manuelis imp. uxor 72, 23.
Alemannae viragines 80, 12.
Alemanni in Palaestinam proficiscuntur Conrado duce 80, 8. cum Romanis dissident 83, 22. cum Adrianopolitanis pugnant 84, 17. castra vallo non cingunt 85, 14. Melas fl. inundat 86, 9. Cpolim relinquere inque Asiam traicere coacti 87, 11. ab Asianis fraudantur 88, 9. a Turcis superati 89, 12. ad Maeandrum fl. eos devincunt 94, 10. in Palaestinam expeditionem faciunt ducente Friderico 525, 4. cum Armeniis in religione consentiunt 527, 16. imagines non adorant ib. 17. Romanos sibi

- insidiantes 526, 7. 22. 533, 18. vincunt 534, 17. Turcas 540, 18. in patriam redeunt 546, 16. Graecorum ostentationem derident 629, 2. iis XVI auri talenta pendenda a Romanis 631, 4.
- Alemannicum tributum 631, 8.
- Alemannus singulus quinquaginta Ismaëlitae fugat 543, 5.
- Alexander comes a Siculis ad Romanos deficit 121, 6.
- Alexandri Magni rostra avium 470, 21. dictum: „τὰ ἰψὸς καὶ τὰ ἰψὸς πᾶντα ἐμὰ” 633, 15. in furorē adactus Timothei modulis 642, 5.
- Alexius Hungarus Mariae Commēnae maritae a Manuele socero imperio amittitur 147, 10. divortio facto Hunnorum rex declaratur 221, 6.
- Alexius Iohannis Axuchi F. prostrator Anconam mittitur 128, 3. Alexii Comm. filiam uxorem habet 135, 21. a Manuele imp. in monasterium detruditur 187, 6. eius uxor moerore confecta obit 188, 10.
- Alexius Blachus. v. Ibanus.
- Almuzes Hungarus patria profugus ab Iohanne imp. recipitur 24, 12.
- Alpheus fl. 808, 17.
- Alpicharan ab Iohanne imp. Laodicea cinctus 17, 23.
- Amalechitae a Mose dissipati 22, 9.
- Amasia 152, 11. satrapia 159, 19. Masuto Clizasthlanis filio adsignata 689, 7.
- Amazones 80, 17.
- Amera Aegypti 209, 17.
- Amerigus Hierosolymorum rex Manueli imp. parum fidus 208, 14 sqq. Tamiathum obsidione liberat 312, 15 sqq.
- Amerigus Alemannorum rex Frederici F. Italia et Sicilia potitus 627, 6. legatis Cpollim missis Graeciam sibi vindicat ib. 14. ingentem auri vim quotannis sibi solvi vult 628, 19. 630, 15. eius legati Alexii imp. ostentationem derident 629, 2. obit 633, 7. superbus et imperandi cupidus 633, 4 sqq. Siculos graviter vexat 634, 7. crudelis in confaratos 634, 21.
- Aminus 689, 11. 699, 12.
- Amphipolis 413, 14. a Siculis occupata 465, 16.
- Anabarza Armeniorum urbs expugnatur 33, 17.
- Anchialum 482, 2. provincia 505, 20. a Blachis vastatur 568, 19.
- Ancona Manuelis imp. socia 262, 18. ab Alemannis obsessa 263, 4. a Manuele adiuvatur 264, 4.
- Ancurii monasterium 432, 3.
- Ancyra Masuto Clizasthlanis F. tributa 689, 7.
- Ancyranus satrapa Pseudalexium Cilicem adiuvat 608, 4. tributum a Romanis poscit ib. 21. Romanos debellat 624, 14. postulata accipit ab Alexio imp. 626, 20. Alexio III auxilia mittit 638, 23.
- Andronicus Catacala 625, 16.
- Anema castellum 455, 15.
- Anemodulium 432, 20. 857, 13.
- Angela gens profusionibus republicam pessum dat 762, 10. Venetos et Pisanos committit 812, 19.
- Angeli:
- Alexius Isaacii imp. frater. v. Alexius Comm. III.
- Alexius IV Isaacii imp. F. fugit 711, 6. cum Venetis foedus init 715, 2 sqq. Cpollim ingreditur 728, 4. urbis incendio laetatur 734, 13. Bonifacio marchione sibi conciliato contra Alexium patrum educit 735, 6. impius ib. 21 sqq. patri praefertur 736, 1 sqq. avarus et sacrilegus 740, 10 sqq. Latinas cohortes in palatium traducere cupit 744, 13. a Murzuso in carcerem coniectus 746, 5. necatur ib. 20.
- Andronicus ignavus 254, 22. eius clades et ad Andronicum Comm. fuga 319, 2. filii strenui ib. 14. fugit Andronicum 345, 14.

Anna Alexii III F. Isaacii Comn. vidua 660, 9. Theodoro Lascari nubi 673, 21.

Constantinus Philadelph. Theodorae Comn. maritus dux creatus 126, 3. a Siculis capitur 127, 6. filii eius 233, 22. ab Andronico Comn. in custodiam datur 336, 2. soror eius Iohannis Cantacuzeni uxor ib.

Constantinus repressis Blachis 570, 1. imperium affectat ib. 22. excaecatur 571, 17 sqq.

Eudocia Alexii III F. a Stephano Triballorum principe repudiata 703, 19 sqq. cum Murzulo fugit 755, 13. Scuro nupta 803, 12 sqq.

Iohannes sebastocrator contra Blachos missus Isaacio imp. suspectus fit 489, 8. ei se purgat 502, 1 sqq.

Irene Isaacii imp. F. ab Alemani capta Philippo Alemanno despondetur 635, 17.

Irene Alexii III F. Andronici Contostephani vidua 660, 7. Alexio Palaeologo nubit 673, 21. cum patre fugit 723, 20.

Isaacius Andronici Comn. carnifex 206, 6. Andronici Ang. F. 319, 5. a Nicaeensis receptus 349, 14. segnis in urbe eorum defendenda 368, 17. ab Andronico imp. in gratiam receptus 371, 9. Stephanum Hagiochristophoritam occidit 443, 23 sqq. in magnum templum confugit 446, 9. a multitudine Cpolitana imperator salutatur 450, 2. 453, 1.

e magno palatio in Blachernium transit 453, 1. 19. 464, 5. benignus 465, 6. bellum contra Siculos alacrius gerit ib. 15 sqq. finit 468, 7. 474, 5. Balduinum et Rizardum Siculos in iudicium adductos in carcerem conicit 476, 22. se neminem occisurum esse edicit 479, 17. Turcas muneribus tributisque annis placat 481, 12. uxore mortua Belae Hungari filiam ambit 481, 17. frustra contra Cyprum ducit 483, 6. Blachos

seditiosos devincit 487, 4. ab Alexio Brana infestatur 492, 5. milites cohortatus 500, 17. Branam vincit 502, 15. Branae capiti et uxori insultat 507, 3. seditiosis ignoscit 508, 10 sqq. ut sacrificulus decideretur 509, 19. suburbana vastari iubet 510, 5. in Blachos expeditionem facit 515, 1. rursus contra eos egressus 521, 8. Lobizum castellum obsidet ib. 10. Mangapham seditiosum frustra oppugnat 522, 9. a Caichosroo sibi proditum in carcerem conicit 524, 1. Fridericum Alemani in Palaestinam proficiscentem sibi suspectum infestat 525, 4 sqq. 526, 22. Dositheum ad patriarchae dignitatem dolo evehere studet 531, 2. eius in Alemanos inconstantia et insolentia 536, 1 sqq. foedere cum iis renovato 538, 1. dona dat et accipit 539, 1. Turcas identidem devincit 540, 17. liberi eius tres 548, 6. diuturnum imperium sperat 549, 3. seditiosis multis conflictatur 553, 8. crudelis et iracundus 556, 4 sqq. 560, 6. denovo contra Blachos profectus in capitis periculum venit 562, 7. falsam victoriam iactat 564, 13. spes vanas alit 565, 8 sqq. Blachos ulciscitur 569, 10. Constantium Angelum adversus Blachos missum 570, 1. seditiosum excaecat ib. 22. committit se Theodoro Castamonitae 574, 3. pueris 576, 13 sqq. luxuriosus 579, 2. omnia miscet 580, 13. sacrilegus 582, 19. avarus 584, 8. beneficus ib. 17. contra Blachos ducit 589, 16. frustra monetur de fratris insidiis ib. 20. Basilacium vatem visit 590, 12. regno ab Alexio fratre eiectus 592, 18 sqq. caecatur inque monasterium conicitur 595, 3. tempus imperii 596, 2. eius figura ib. 3. ab Alexio III minus custoditus de imperio recuperando deliberat 710, 12. iterum

- imperator salutatur 727, 22.
 Alexio filio et Latinis Alexii
 III fugam nuntiat ib. 25. pa-
 ctionem a filio cum Latinis
 initam probat 728, 4. erga La-
 tinos liberalior 729, 4. filio
 postponitur a Cpolitans 736, 1.
 eius ineptiae 737, 8. e palatio
 eiicitur 745, 7.
 Isaacius Mariae Pannoniae con-
 iux 792, 3.
 Michael Turcas debellat 163, 16.
 Theodora Conradi Caesaris uxor
 477, 20 sqq.
 Theodorus a Prusaensibus re-
 ceptus 349, 16. Prusa expugnata
 ab Andronico Comn. excaecatur
 374, 5.
 Anna Franca Alexii imp. sponsa
 ab Andronico imp. ducitur 375,
 1. cum eo profugit 452, 13.
 aenorum inde a mundo condito
 summa 349, 10. 392, 16. 444,
 15. 719, 9. 730, 21. 743, 7. 752,
 22. 839, 12.
 Antiochia obitur ab Iohanne 36,
 3. 41, 21. et Manuele imp.
 141, 9. suburbana ab Iohanne
 imp. vastata 41, 21. ludi cir-
 censes in Manuelis honorem
 instituntur ab incolis 141, 23.
 Antiochia Phrygiae 251, 3. magno
 periculo liberatur 655, 8.
 Aphamea Propontidis 668, 10.
 Aphanianum palatium 644, 17.
 Ἀποβάθρα Βασιλέως murus 721,
 17.
 Apollonii Tyanei praestigiae 861,
 16.
 Aprum oppidum 820, 20. eius
 excidium 831, 8.
 aqua a Persis infecta 231, 17.
 aqua marina remus et arena a
 Sultano petita 251, 21.
 aquaeductus ab Andronico instau-
 ratur 428, 7.
 aquilae simulacrum 861, 16.
 Arabes 214, 6.
 Arabici equi 240, 22.
 Arcadiopolis 588, 2. a Scythis ex-
 pugnat 833, 13.
 Archilochi dictum 300, 7.
 Archisupanus Bachinus 122, 4.
 Argo navis 131, 5.
 Argos occupatum a Suro 800, 8.
 a Latinis 806, 15.
 Armala oppidum 549, 19.
 Armenii debellati ab Iohanne imp.
 29, 11. a barbaris vexati 45,
 10. cum Alemannis in religione
 consentiunt 527, 16.
 Arsacidae 46, 1.
 Arsanes amera 551, 7. 657, 22.
 Artinia olim Aetolia 98, 11.
 Asan Blachus Mysos ad defectio-
 nem concitat 482, 12. 485, 2.
 devictus 487, 4. ingeniosus et
 solers 520, 12. eius uxor et fra-
 ter Iohannes in Romanorum
 potestate 521, 17. eius de fama
 et Alexio imp. iudicium 613, 9.
 praedictio sibi a sacerdote in-
 teritu 617, 11. occiditur 618, 1.
 Asiani Alemannos turpissime frau-
 dant 88, 9. bellis intestinis
 laborant 340, 18.
 Asini simulacrum 860, 12.
 Alexius Aspietes a Blachis capitur
 613, 2. eius supplicium 820, 7.
 Constantinus Aspietes a Blachis
 fugatus caecatur ab Isaacio imp.
 560, 7.
 Michael Aspietes 251, 17. caedi-
 tur 254, 1.
 Assyrii equites 214, 16.
 Astacenus sinus 474, 7. 702, 2.
 Asteris insula 114, 15.
 astrologia derisa 69, 18. 126, 10.
 neglecta a Contostephano 199,
 24. a Manuele imp. probatur
 126, 10. repudiatur 287, 21.
 Atapacus Persarum dux Phrygia
 vastata 250, 16. occiditur 252, 16.
 Athenae a Scyro frustra infestan-
 tur 800, 10.
 Athyra 711, 16. a Scythis excin-
 ditur 232, 21.
 Attali urbs 50, 2. a Sultano op-
 pugnatur 340, 8. Aldebrandinum
 tyrannum habet 842, 18. fru-
 stra a Caichosroe oppugnatur
 843, 19.
 augurium equi 69, 11. corvorum
 et cornicum 840, 3.
 Augusteo 307, 5.
 Augustus Caesar 860, 12.
 aulici rem publicam negligunt
 292, 6. parum fideles 320, 21.

- ad calumniandum proclives 296, 19.
- Aulo mons 118, 6.
- Aulonia v. Bare.
- Aulonia Hellesponti 711, 15.
- aurigarum statuæ 865, 19.
- Auripes Alemanna virago 80, 17.
- Axius fl. 666, 4.
- Alexius Axuchus v. Alexius.
- Iohannes Axuchus Persa Iohanni imp. carus et magnus domesticus 14, 4. eum Annae Caesarissae reconciliat 16, 4. imperatori consulit 55, 12. proceres in Manuelis verba iurare iubet 62, 7. Cpolim missus eius imperium firmat 65, 1. peditum dux 103, 14. summum exercitus imperium accipit 109, 4.
- Baal 334, 15.
- Babas mons 625, 15.
- Baca expugnatur a Romanis 29, 22.
- Bacchi columnæ 412, 16.
- Bachini Archizupani cum Manuele imp. certamen singulare 122, 3.
- Bactunium 679, 23.
- Baimundus in Palaestinam proficiscitur 14, 8.
- Balduinus Palaestinae rex 184, 11.
- Balduinus Xenae imp. frater 221, 4. occiditur 234, 20.
- Balduinus Siculus contus a Romanis captus 470, 16. Isaacium imp. blanditiis placare studet 476, 22.
- Balduinus Flandriae comes cum Dandulo contra Byzantinos ducit 714, 10. cum Murzuflo pugnat 750, 19. Danduli opera imperator creatur 789, 8. pius et mitis 790, 14. provincias peragrat 791, 1. oppidis praesidia imponit ib. 16. Thessalonica potitur 793, 7. Byzantium reveras ib. 21., cum Bonifacio marchione in gratiam redit 794, 2. ad Thraciae urbes recuperandas ducit 811, 14. Adrianopolim obsidet ib. 17. a Scythis captus in carcerem conicitur 814, 3. eius miserabilis interitus 847, 15.
- Iosephus Balsamenus Iohannis Ha-
- giothendoritæ affinis cum Michaele Palaeologo dissidens 77, 20.
- Balthasar 770, 2.
- barbari apud Manuelem gratiosi 266, 20. bipenniferi 447, 18. 721, 19. crudeles in hostes 681, 2.
- Bare s. Aulonia oppidum munitur 121, 15.
- Barna a Blachis expugnatur 568, 19.
- Nicephorus Basilaces 275, 24.
- Basilacius vates 590, 12.
- basilisci simulacrum 866, 10.
- Basilius Batazes Mangaphæ assecclas persequitur 522, 21. Occidentis magnus domesticus 571, 6. Constantinum Angelum levirum castigat ib. a Blachis vincitur 587, 17.
- Basilius Bulgaroctonus 488, 4.
- Basilli Rentaceni supplicium 484, 12.
- Basilius Tzintziluces Cpolim a Manuele Comn. missus 65, 3.
- Bastralita Batazem interficit 642, 22.
- Audronici Batazis caedes 236, 7.
- Basilius Batazes. v. Basilius B.
- Iohannes Batazes Comnenus. v. Comnenus Ioh. Bat.
- Batazes iuvenis Alexii III iussu caeditur 642, 22.
- Bathos 658, 7.
- Bathys oppidum 89, 14.
- Batracho castrum 679, 22.
- Belas Hunnus 167, 11. Hungariae rex 347, 1. 359, 5. Isaacii imp. socer 569, 20.
- beli iudices 344, 12. ne obsides fiant sese abundant 538, 11.
- Bellerophon 849, 3. 858, 1.
- Belligradum oppidum 133, 10 166, 23. 347, 3.
- Bempezum Mesopotamiae oppidum 37, 7.
- Berae monasterium 363, 7.
- Berrhoea nunc Chalepum 37, 11. ab Iohanne Blacho occupata 819, 21.
- Berros Thraciae oppidum 20, 21. 518, 9.
- Berytus ab Alemannis capitur 546, 10.

- Bithynia 588, 11.
 Bithynia Persis erepta 14, 7. Triballi eo deducti 23, 4. seditiosa 349, 14.
 Bizya 664, 21. a Latinis recuperata 810, 15. a Scythis expugnari nequit 834, 8.
 Blachernae locus 428, 14.
 Blachernium palatium 351, 11. littus 415, 7.
 Blachi olim Mysi Haemi montis accolae 482, 4. a Romanis deficiunt ib. 5. 485, 3. devincuntur 487, 4. cum Scythis coniuncti iterum ab Isaacio imp. debellantur 515, 1. qua ratione pugnent 519, 1. cum Comanis Romanas provincias vastant 561, 7. Isaacium imp. in capitis periculum adducunt 562, 2. urbes munitas invadunt 568, 14. Isaacio imp. poenas dant 569, 10. Constantini Angeli interitu elati Romanos rursus invadunt 572, 14. vincunt 587, 16 sqq. pacis condiciones a Romanis oblatas aspernantur 612, 15. Romanos superant ib. 20. 616, 2. ducibus privantur 618, 1 sqq. 621, 21. Thraciae urbes populantur 643, 16. cum Comanis impressionem in Thraciam faciunt 691, 14. urbes contra Latinos concitant 809, 9. Latinos in insidiis pellectos fundunt 812, 7 sqq. Philippopolim vastant 829, 1. Thraciae urbes expugnant 830, 13 sqq. 831, 15.
 Blachia magna olim Thessalia montana 841, 14.
 Bladisthlabus Iazae Hungarorum regis frater 165, 2.
 Bonifacius Montisferrati marchio 497, 20. cum Dandulo contra Byzantinos se coniungit 714, 10. magna sibi pecunia promissa Alexium IV adiuvat 735, 11. a Dandulo imperio removetur 789, 4 sqq. Mariam Pannoniam uxorem habet 792, 2. a Balduino deficit ib. sqq. coniugis filium Manuelem imperatorem designat 793, 2. Balduino reconciliatus 794, 2. Graeciam occupatum ducit ib. 9. Larissa potitur 799, 9. Scurum fugat ib. 23. Boeotiam expugnat 805, 12. Athenas ib. 14. Euboeam ib. 21. Peloponnesum 806, 11 sqq. obsidet Acrocorinthum 807, 12 sqq. Thessalonicensium defectionem ulciscitur 818, 1 sqq. a Scythis devincitur 819, 8. oram Graecam tenet 841, 9.
 Borea 852, 22.
 Bosphorus 494, 9.
 Alexius Branas legionum dux 359, 2. Lopadianos devincit 363, 18. Siculos 468, 7. regnum affectat 490, 25. 491, 10. Adrianopolitanus 492, 2. Cpolim oppugnat 492, 4. devictus caeditur a Conrado Caesare 502, 15 sqq. eius uxor modestia insignis 507, 7.
 Demetrius Branas nauarchus 71, 11.
 Iohannes Branas a Siculo capitur 411, 10.
 Michael Branas Gabrae falsas laudes evertit 173, 19.
 Theodorus Branas Alexii Branas F. ab Alemannis superatur 535, 4. Alexium Angelum imperatorem salutatur 593, 13. dux adversus Persas mittitur 625, 16. Thraciae praefectus 664, 6. a Scythis fugatur 831, 15.
 Brauzoba 166, 23. 347, 3. ab Hunnis excisa 24, 9.
 Britanni nunc Inglini 546, 22. rege duce in Palaestinam proficiscuntur ib. Cyro potiuntur 547, 11.
 Brundisium oppidum 97, 6.
 Alexius Bryennius v. Comnenus Alexius Bryennii F.
 Nicephorus Bryennius Annae Comn. Caesarissae maritus 8, 4. Orestiae oriundus 9, 17. eius contra Iohannem imp. motus 15, 2. veneno interficitur ab Andronico Comn. 337, 9.
 Bucanum Cpoleos 733, 21.
 Bucoleonis portus 289, 18.
 Bulgariae et Mysiae dominatus olim coniunctus 489, 3.
 Bulgarorum episcopus 339, 16.

- Byzantium v. Constantinopolis.
 Caeneus e muliere vir 369, 7.
 Caesarea a Masuto occupata 45, 20. Daduni filio ab eo datur 152, 13. a Clizasthane expugnata 159, 10. Coppatino filio assignatur 689, 9.
 Caichosroes Iconii Sultanus Mangapham ad se profugum prodit 523, 6. fratribus propterea invisus 524, 11. a liberis regno pulsus 540, 19. eius filii a Friderico Alemannorum rege vincuntur 540, 17. foedus cum Romanis initum violat 653, 17. Maeandrias urbes vastat 654, 20. mire erga captivos benignus 655, 22. Clizasthanis e Christiana filius 689, 24. a Rucratino fratre regno exutus 690, 9. confugit ad Leburnem ib. 20. ad Romanos 691, 9. imperio recuperato Maurozomem adiuvat 827, 15. Attaliam frustra oppugnat 843, 19.
 Calabria 125, 1.
 Calamanus male contra Scythas res gerit 123, 20.
 Constantinus Calamanus Augustus Philippae conjugio excidit 183, 2. ab Armeniis capitur ib. 22. calcei purpurei insignia imperatoris 8, 7. virides protovestiarum 672, 8.
 Calchas vates 622, 22.
 Calibures scurra 580, 1.
 Caliza 692, 1.
 Calliopolis 539, 4.
 Calomodius negotiator ditissimus procerum insidias effugit 692, 20.
 Calonymus insula 475, 7. calumniatores aulici 296, 19.
 Calydonii apri statua 687, 18. in palatium transfertur 738, 7.
 Basilii Camaterus patriarcha creatus 339, 19. excaecatur 346, 6. patriarchatu pellitur 530, 4.
 Gregorius Camaterus secretorum logotheta 13, 21.
 Iohannes Camaterus dromi logotheta 141, 4. Styppiotae insidiatur 145, 6. eius mores 148, 11. caniclii praefectus 355, 10. patriarcha fit 681, 17. Calomodium liberare cogitur 693, 20. Cpolim relinquit 784, 15. Didymotichi obit 837, 2.
 Cambyses 405, 15.
 Manuel Camyzes protostrator Isaacio imp. magnam pecuniam mutuo dat 502, 15. Fridericum Alemannum cum exercitu insectari iussus 526, 22. ab eo vincitur 533, 18. Ibanicum seditiosum persequitur 678, 7. ab eo capitur 679, 4. eius opes ab Alexio III diripiuntur 681, 6. a Chryso tandem redemptus 707, 3. deficit ab Alexio III et seditiones excitat ib. 20. fugatur 709, 7 sqq.
 Canabus Nicolaus imperator creatus 744, 11. a Murzuflo in custodiam datur 746, 8 sqq.
 canes Laconici sagaces 359, 12. canes Siculis infesti Romanorum cadaveribus parcent 471, 21. caniclii munus 78, 11. praefectus 355, 10.
 Andronicus Cantacuzenus Fridericum Alemannum Isaacio imp. suspectum facit 526, 2.
 Iohannes Cantacuzenus mutilatus in proelio cum Serviis inito 121, 24. Mariam Comn. Andronici Sebastocratoris F. uxorem habet 136, 17. Andronico Comn. propter incestum insidiatur 136, 13. a Turcis occiditur 240, 13.
 Iohannes Cantacuzenus ab Andronico Comn. interfectus 335, 20. uxor eius Constantini Angeli soror 336, 3.
 Iohannes Cantacuzenus Caesar Isaacii Angeli imp. sororem in matrimonio habet 489, 15. ab Andronico imp. excaecatur ib. 13. a Blachis devincitur ib.
 Manuel Cantacuzenus adversus Pseudalexium Cilicem mittitur 610, 9.
 Michael Cantacuzenus Alexium Angelum imperatorem salutatur 593, 13.
 Theodorus Cantacuzenus a Nicaeusibus receptus 349, 14. urbem

- strenue defendit 364, 17. 367, 17. occiditur 368, 2.
 Theodorus Capellanus sive Castellanus Siculus ad Romanos deficit 117, 8.
 Capharda expugnata ab Iohanne imp. 38, 12.
 capito puer 294, 1.
 Cappadocia 152, 11. a Tanismania Persarmenio occupata 27, 5. frigida 46, 10.
 Carea magni palatii porta 452, 4.
 Caria a sultano Iconiensi vastatur 654, 20.
 Castamon Persarmeniorum urbs ab Iohanne imp. expugnatur 25, 22. a Tanismania Persarmenio recuperata 27, 5. ab Iohanne imp. iterum capitur 28, 3.
 Theodori Castamonitae potentia 574, 5. interitus 575, 11.
 Castra Nova in Asia condita a Manuele 194, 23 sqq.
 Catabate locus Cpoleos 355, 6.
 Andronicus Catacalo dux adversus Persas missus 625, 16.
 Catascepe locus 270, 3.
 catena ad classem hostilem Cpoli arcendam extensa 718, 19.
 Catildes explorator garrulitatis dat poenas 254, 11.
 Cattari 206, 24.
 Theodorus Cazanes contra Persas ablegatus 625, 17.
 Celaenae oppidum 231, 1.
 Celbianus tractus 481, 7.
 Centenarium turris 451, 17.
 Cephalas Lapardam prodit 361, 7.
 Cephalenia insula 114, 15.
 Cerasus 699, 11.
 Chalce 353, 10. carcer 582, 8. castellum 696, 9.
 Chalcedon 320, 12.
 Chaldaica fornax 404, 7.
 Chalepum olim Berrhoea Mesopotamiae urbs ab Iohanne imp. frustra oppugnatur 37, 11.
 Nicephorus Chaluphes Acrocorinthi praefectus 101, 1.
 Leo Chamaretus Laconum tyrannus 841, 5.
 Characei Turcae 255, 4.
 Charax ubi sit 255, 6. castellum 319, 7.
 Charbatia 206, 23.
 Chasiorium erga magistratus observantia 517, 7.
 Chasius capitur 700, 15.
 Chele oppidum 401, 22. capitur ibi Andronicus imp. 453, 20.
 Chius insula 224, 16.
 Chliara urbs 194, 24.
 Choerobachorum planities 85, 14.
 Chonae olim Palassae (Κολασσae) 230, 21. Maurozomi subiectae 842, 10.
 Choniates levita Nicetae Choniatae cognatus fortitudine insignis 257, 7.
 Basilius Chozas seditiosus captus excaecatur 553, 14.
 Chramus Hungariae locus 167, 1.
 Christi locus a barbaris saepe occupatus 56, 16. ad Albarum litterae 453, 17.
 Chrysanthus Thessalonicae praefectus 652, 12.
 Chrysiophysia 453, 7.
 Chrysopolis 695, 22.
 Chrysopolus nauta Andronicum Comm. in fuga adiuvat 169, 23.
 Χρυσόπολις Alemanna virago 80, 17.
 Iohannes Chrysostomus 328, 17. eius de eucharistia sententia 682, 20.
 Chrysus Blachus a Romanis deficit 643, 19. Strummizam et Prosacum occupat 665, 10. ab Alexio III frustra obsessus 668, 20. pactionem cum eo init 672, 14. Camyze redempto 707, 3. seditiones excitat ib. 20. cum Alexio III in gratiam redit eiusque neptem ducit 709, 9.
 Theodorus Chumnus chartularius 355, 13. dux adversus Siculos creatus 412, 9. alterum Pseudalexium captum occidit 553, 10.
 Ciaba 692, 14.
 Cilices 68, 1. piratae 141, 20. ambiguae fidei 609, 9.
 Ciliciae montes 53, 15.
 Cimbri a Romanis devicti eorumque ossibus Massiliensium vineae cinctae 95, 18.
 Iohannes Cinamus 430, 21.
 Cingularium 541, 1.

- Cionium 319, 19. littus 475, 2.
 Claudiopolis a Manuele contra Persas defenditur 257, 21.
 cleri auctoritas in comitiis imperatoris 66, 19.
 Clisura Zybritze (κλεισοῦραι τοῦ Τζυβρίτζη) angustiae 232, 24.
 Clizasthlanes Masuti F. Iconii sultanus 152, 9. a propinquis infestatur 153, 18. a Manuele imp. differtur 154, 19. muneribus oneratur 157, 17 sqq. Dardunem et Iagupasanem affines profligat 159, 10. corpore aeger animo ferox 160, 1. inconstans et perfidus 161, 4. prudens 227, 10. Manuelem imp. insigni clade afficit 231, 20 sqq. pacem ei ultro offert 245, 19. pace a Romanis violata Atapacum contra eos mittit 250, 16. annos LXX natus Romanorum fines infestat 480, 18. filiis regnum distribuit 689, 4.
 clypeus pro navi 253, 5.
 Coela loca 209, 11.
 Coelesyria ab Iohanne imp. perillustrata 36, 1.
 Κολασσαί (Palassae) nunc Chonae 230, 21.
 Colonia nunc Taxara 72, 7. 541, 22. 689, 10.
 Comani cum Blachis coniuncti provincias Romanas vastant 561, 7. 691, 14. Ruricam adiuvant 692, 15.
 cometes 326, 23.
 Comnena gens causa interitus rei publicae 701, 5.
 Comneni:
 Alexius I primus e gente Comnena imperator 7, 10. eius liberi 8, 1. Irenen uxorem de Annae filiae studio obiurgat 9, 2. imperium male quaesivit ib. 12. eius ingenium obitus et funus ib. 21. 12, 11.
 Alexius Iohannis imp. F. 23, 16. obit 51, 10.
 Alexius Bryennii et Annae Comn. Caesarissae F. magnus dux adversus Siculos profectus 124, 21. ab iis captus 125, 16.
 Alexius II Porphyrogenitus Manuelis imp. F. 220, 6. Imperator designatur ib. 22. admodum adolescens patri succedit 291, 1. magnum palatium relinquit 331, 9. venando deditus 333, 21. coronatur 343, 10. Andronici Comn. iussu suffocatur 354, 12. anno aetatis XV, imperii III 356, 1.
 Alexius protosebastus Manuelis imp. patruelis viduam eius amat 293, 2. superbus 299, 9. Mariam Caesarissam oppugnat 306, 15. in gratiam cum ea reddit 312, 15. eius mores 317, 13. ab Andronico Comn. infestatur 316, 17. comprehensus a praetorianis germanis 323, 19. Andronici iussu excaecatur 324, 20. rei militaris peritus 325, 3.
 Alexius Manuelis imp. et Theodorae Comn. F. Irenen sororem ducit 337, 14. ab Andronico excaecatur 401, 14. in monasterium conicitur 556, 2. Alexius Iohannis Comn. Batazis F. 341, 6. patria profugus capitur et Andronici iussu excaecatur 342, 10. nauarchus creatur 483, 13. captus ib. 20. ad Siciliae regem mittitur 484, 7. Alexius Manuelis imp. e fratre nepos Guilielmum Siculorum regem contra Andronicum concitat 384, 11. cum Siculis contra Romanos proficiscitur 414, 5. a Romanis captus excaecatur 472, 4.
 Alexius Manuelis F. Andronici imp. nepos Oenacum Sinopen et Trapezuntum tenet 842, 13.
 Alexius III Angelus Isaacii imp. frater Andronici Angeli F. 319, 5. dux adversus Pseudalexium 552, 1. fratri insidiatur 589, 20. imperator salutatur 593, 2 sqq. 598, 21. eius profusiones 599, 1. coniux Euphrosyna 600, 12. infelicis imperii omina 603, 14. Comnenus quam Angelus appellari mavult 605, 8. ignavine se dat ib. 20. contra Pseudalexium Cilicem frustra bellat 608, 17. Blachis pacis conditiones

offert 612, 15. Isaacium Comn. generum adversus eos mittit 613, 7. Ibancum profugum suscipit 623, 4. male contra Persas rebus gestis 624, 11. pacem turpissimam cum iis inicit 626, 20. Alemannis instantibus 627, 6. eorum legatos ostentatione fallere studet 629, 3. XVI auri talenta pendere Alemannis coactus 431, 4. Imperatorum momenta spoliat 632, 4. Amerigi Alemannorum regis morte a tributo pendendo liberatur 633, 4. Caphurem piratam decipit 637, 1. dignitates venales habet 638, 1. uxoris fide coniugii sibi in suspicionem adducta 641, 13. Batazem iuvenem occidit 642, 22. frustra contra Blachos ducit 643, 16. coniugem in monasterium abstrudit 646, 1. revocat 647, 10. facilis ib. 23. 651, 6. Constantinum Mesopotamitanum evehit 648, 1 sqq. contra Blachos expeditionem facit 650, 10. Constantinum a summo dignitatis gradu deiici patitur 651, 1. Iconienses mercatores bonis privat 653, 17 sqq. Andronicum Ducam contra Persas mittit 657, 18. aegrotus 658, 20. frustra ducit contra Scythas 662, 19. contra Chrysum Blachum 665, 10 sqq. filiabus iterum nuptiis 673, 18. ludos ludicos instituit 674, 6. contra Ibancum seditiosum copias mittit 675, 18. Camyzis opes diripit 681, 6. Ibancum malo dolo captum in vincula coniicit 686, 10. Caichosroem profugum recipit 691, 9. Cpolitanos seditiosos placat 695, 9. 697, 1. naves spoliat 699, 7. perfidus in Rucratinum 700, 5 sqq. contra Michaellem Comn. seditiosum ducit 701, 14. e naufragii periculo evadit ib. 20. Camyrem et Spyridonacem seditiosos coercet 707, 3. 708, 8. cum Iohanne Zagorae principe pacem componit 709, 21. Isaacii

fratris custodiam negligit 710, 12. Venetorum classem contra mittit 716, 2. eos frustra aggressus 722, 24. fugae se mandat 723, 15. annos VIII imperavit 724, 5. eius ingenium et mores ib. imperium recuperare conatur 735, 6. Eudociam filiam Scuro in matrimonium dat 803, 21. Alexium Ducam Murzulum excaecat 840, 8. Halmyri deperit 808, 7. a Bonifacio marchione ad Alemannorum regem mittitur 819, 1 sqq. Andronicus Iohannis imp. F. sebastocrator 23, 16. obit 51, 14. Alexii fratris funus Cpolim advehit 66, 14. eius liberi 135, 24. Andronicus Manuelis imp. patruelis captus a Persis 68, 2. Isaacii sebastocratoris F. 135, 15. a Manuele in custodiam datus 133, 9. e carcere aufugit 135, 4. cum Eudocia Andronici patruis F. rem habet 136, 2. de nouo in carcerem coniectus ib. 18. custodes decipit 139, 1. rursus captus 140, 18. dolo elabatur 168, 16. a Manuele in gratiam recipitur 172, 22. Ciliciae praefectus crebro superatur ab Armeniis 180, 7. ob incestum Manueli inuisus fugae se mandat 181, 17. Manueli supplex 294, 7. Oenaei habitare iussus 296, 14. imperium affectat ib. 25. 316, 17. Cpolim proficiscitur 320, 5. classe Romana potitur 322, 16. Alexium Comn. protosebastum excaecat 324, 22. coram Theodosio patriarcha demissus 328, 8. eum insectatur diceriis 329, 15. Cpolim ingressus in Manuelis imp. tumulto lacrimat 332, 10. iniustus 334, 18. veneficus 336, 20. nuptias incestas perficit 337, 14. Basilium Camaterum patriarcham creat 339, 19. saevit in proceres 343, 19. 345, 20. Xenam imperatricem suffocari iubet 348, 20. imperator declaratur 349, 9. coronatur 352, 13.

Alexium II imp. e medio tollit 353, 18. Annam Francam Alexii II imp. sponsam ducit 357, 1. iure iurando Manuelli imp. dato solvitur ib. 11. Andronicum Lapardam excaecat 361, 10. Nicaeam obsessam 363, 17. in deditionem accipit 369, 13. saevit in civium primores 370, 21. Prusa vi capta 371, 17. crudelissime in cives agit 373, 11. 419, 2. Lopadium expugnat 374, 24. Isaacium liberat 376, 21. interimit Macroducum et Ducam 379, 10. Sebastianos fratres 384, 6. Alexium Comn. generum excaecat 401, 14. in domesticos eius saevit 403, 16. Tripsychum excaecat 407, 22. Siculorum impressionem negligit 414, 18. luxuriosus 416, 21. plebem a magistratum vexationibus defendit 421, 1. 429, 1. rem navalem tuetur 423, 10. aquaeductum renovat 428, 7. viros doctos colit 431, 6. eius studia 433, 13. captivos omnes e medio tollere statuit 434, 20. magis operam dat 441, 4. seditione ab Isaacio Angelo mota regno pellitur 448, 12. profugus 452, 5. capitur 453, 20. contumeliose tractatur 455, 15. obit 458, 12. duos annos regnavit ib. 17. eius forma et valetudo ib. sqq. eius erga D. Paulum reverentia 461, 4. de eius exitu versus 462, 12. Andronicus Alexii Comn. F. Bryennii nepos excaecatur 556, 4. Item eius filius 560, 16. Anna Caesarissa Alexii I F. primogenita Bryennii uxor 8, 3. coniurat contra Iohannem imp. 14, 22. 16, 2. erudita 15, 7. veneno ab Andronico Comn. tollitur 336, 23. David praefectus Thessalonicae ignavus 386, 6. David Manuelis F. Andronici imp. nepos 842, 13. de imperio Asiae contendit 827, 15 sqq. Heraclium et Paphlagoniam tenet 842, 13. Latinorum auxiliis

adiutus Lasoari resistit 844, 8 sqq. Eudocia Andronici sebastocratoris F. 135, 24. eius incestus 136, 2. captivitas 140, 5. Michaeli Gabrae nubit 173, 11. Iohannes Alexii I F. natu maximus 8, 2. a patre imperio destinatur ib. 6. quomodo rerum potitus sit 10, 1. magnum palatium occupat 11, 22. initia regni, et amici 12, 25. clemens erga cognatos seditiosos 14, 22. eius adversus Persas expeditiones 17, 18. Scythas arte proffligat 19, 19. Patzinacarum solennia instituit 23, 2. Sanctos veneratur 22, 3. 26, 8. Triballos devictos in Nicomediensem provinciam traducit 23, 10. dignitates quas tribuerit quattuor filiis ib. 16. eius de Alexio F. somnium ib. 23. Hunnos debellat 24, 8. Italiae oras maritimas occupat 25, 16. contra Orientis gentes ducit ib. 18. e Persarum triumphum agit ib. 20. Gangram urbem expugnatam 28, 4. amittit 29, 5. Leburnem Armeniorum regem bello persecutus ib. 11. Bacam et Anabazam castra vi capit ib. 22. 33, 17. Syriae et Mesopotamiae urbes triennio subiicit 36, 1. contra Iconienses ducit 42, 6. Persas ab incursionibus prohibet 44, 7. Ochyras exstruit ib. 11. militum indignationem excitat ib. 16. expeditionem contra Constantinum Gabram Trapezuntis tyrannum suscipit 45, 10. Neocaesarem frustra oppugnat 47, 2. Rhynadacenum oppidum obsidet 49, 17. Pusgusa palude potitur 50, 6. filiis duobus privatur 51, 10. adversus Antiochiam proficiscitur 52, 4. aprum interfecturus telis suis vulneratur 53, 20. moribundus Manuelem F. successorem sibi designat 56, 1. eius obitus et laudatio 62, 15. Iohannes Iohannis imp. accubitor 13, 14.

Iohannes Isaacii Sebastocratoris F. Alexii I imp. nepos 42, 21. ad Persas deficit 48, 4. Masuti filiam uxorem habuisse fertur 72, 8.

Iohannes Andronici Sebastocratoris F. protosebastus et protovestiarius Andronico Isaacii F. ob incestum irascitur 136, 15.

Iohannes Batazes contra Persas mittitur 251, 13. magnus domesticus et Thraciae praefectus Andronicum insectatur 318, 19. ei adversatur 340, 10. obit 341, 4. eius filii ib. 5.

Iohannes Andronici F. 323, 15. imperator designatur 412, 8. dux adversus Siculos creatur ib. oculis privatus obit 466, 10.

Iohannes Crassus seditiosus occiditur 697, 1.

Irene Andronici et Theodorae Comn. F. 337, 14. maritum a patre suo excaecatum luget 402, 3.

Isaacus Alexii I F. 10, 5. Iohannem fratrem in occupando regno adiuvat 13, 7. a patre Sebastocratoris dignitate ornatus ib. 5. cum Iohanne fratre dissidens et exsul 42, 20. eius forma et ingenium ib. 22. fratri reconciliatur ib. 17. 43, 13.

Isaacus Iohannis imp. F. Sebastocrator 23, 16. ob animi iracundiam a patre imperio exclusus 58, 22. eius captivitas et querimonia 66, 5. cum fratre in gratiam redit 70, 14. formidolosus ib. 18. Cosmae Attico patriarchae immolat 106, 16.

Isaacus Isaacii Sebastocratoris ex filia nepos ab Armeniis captus liberatur 376, 10. Cyropotitur 377, 7. grassatur in cives ib. 20. 443, 1. Isaacii Angeli imp. classem vincit 483, 17. saevit in captivos 484, 9. ab Inglinorum rege capitur 547, 11. liberatus imperium affectat 611, 1. obit 612, 8.

Isaacus Sebastocrator Alexii III

imp. ge
chos m
iis 616,
dōra ei
Mauuel
minimu
iniussu
verbera
mitatur
tre cre:
ribus s:
magno
1. Cpol
cupide
68, 18.
ib. 20.
12. cus
tiam re
sutum
12. ux
nobilem
parum
cae be
hannis
valem
Styppic
liberali
ib. 20.
sponde
tiam me
cum co
lis insie
argento
adversu
suscipit
Corcyra
phonem
habet fi
19. tur
gnandar
109, 18
torum s
Coryph
cipit 11
adversu
3. desis
dinata
Michael
sus Sici
19. de
18. et I
phat 1:
adversu
tit 124,

operam dat 126, 10. 200, 7. in bellum contra Siculos gerendum CCC centenariis impensis 127, 20. pacem cum iis init 129, 15. renovat bellum 130, 7. a Maio deridetur ib. 9. cum Hunnis bellat 133, 7. in Armeniam proficiscitur 134, 11. Antiochiam ingressus pugnam ludicram instituit 141, 23. domum revertens gravem a Turcis cladem accipit 144, 2. uxore mortua Xenam ducit 151, 3. Clizasthlani Iconii sultano amicitiam simulat 154, 20. muneribus eum onerat 157, 17. sqq. Stephanum Hunnum affinem Pannoniae regem facere conatur 165, 1. sqq. Andronicum Comn. in gratiam recipit 172, 22. contra Hunnos expeditionem facit 173, 7. Zeugminum recuperat 174, 8. Desem Serviae tyrannum sibi subiicit 178, 7. Alexium Hungarum generum imperatorem designat 179, 5. Andronicum Ciliciac praeficit 180, 7. sibi invisum persequitur 182, 28. Alexium protostratorem ad cucullum induendum adigit 187, 6. magos insectatur 192, 13. Nova Castra in Asia condit 194, 23. Andronicum Contostephanum bello Pannonico praeficit 196, 1. militum acclamationibus celebratur 198, 9. eius superstitio astrologica 199, 24. sqq. de Pannoniis devictis triumphat 204, 20. Servios placat 206, 17. classem Andronico Contostephano duce contra Aegyptios mittit 208, 1. sqq. Amerigi perfidia frustratam 213, 3. amittit 218, 11. sqq. pacem cum Sarracenis componit 219, 11. filio recens nato Alexii nomen indit 220, 6. eum successorem sibi designandum curat ib. 22. Alexium generum Pannoniae regem facit 221, 9. Marian filiam Montisferrati marchionis filio uxorem dat 222, 10. Venetos opibus privat 223, 8. in gratiam cum iis redit 225, 17. Dorylaeo 227, 20. et Sublao munitis 229,

17. expeditionem contra Turcas facit 230, 5. gravem cladem accipit inque summum capitis periculum venit 232, 21. sqq. pacem a sultano ultro oblatam accipit 245, 19. eius somnium 248, 3. pactionis conditionibus neglectis 250, 4. Atapacum Persam contra se missum vincit 251, 7. sqq. Italos contra Alemanos concitat et corrumpit 260, 23. acerbus tributorum exactor 265, 1. eius cum Theodora nepti incestus 266, 13. barbaris favet ib. 20. monachos locupletari vetat adque rigidiorum vitam revocat 270, 8. militum disciplinam negligit 272, 3. eius de sententia „Pater maior est me” decretum 276, 19. sqq. de Machometi deo controversia 278, 15. de vitae suae fine ineptiae 286, 6. de eius morte praesagium 284, 10. astrologia repudiata cucullo indutus obit 287, 21. regnavit annos XXXVIII 288, 22. in Pantocratoris monasterio sepelitur 289, 5. Alexii E. curam Theodosio patriarchae mandavit 329, 21. Blachernium palatium muro cinxit 500, 18. Manuel Andronici imp. F. 169, 6. 323, 15. 348. 1. Sebastocrator 439, 18. patrem a saevissimo facinore prohibet ib. excaecatur 466, 14. Manuel Iohannis Bataviz F. 341, 6. patria profugus comprehenditur et ab Andronico excaecatur 342, 10. Maria Andronici F. Theodori Dasiotae coniux 68, 6. Maria Caesarissa Manuelis imp. F. Alexii Hungari coniux 147, 10. a marito divortio sejuncta Montisferrati marchionis filio nubit 222, 9. in Alexium ptosebastum coniurat 300, 10. in asylum confugit 302, 5. plebem ad seditionem concitat ib. 10. ab Alexio obsidetur 306, 15. in gratiam um eo redit 312, 15. Maria Isaacii Sebastocratoris F. 165, 7.

- Michael Iohannis sebastocrato-**
 ris F. seditiosus 700, 21.
Theodora Alexii imp. F. Con-
 stantini Angeli uxor 126, 3.
Theodora Andronici F. 135, 24.
Theodora Isaacii sebastocrato-
 ris F. incestus 184, 6. 266, 13.
 superbia 266, 13.
Theodora Isaacii sebastocrato-
 ris F. Alexii III neptis 620, 11.
Ibanco despondetur ib. Chryso-
 nubit 709, 9.
concilium sanctum 337, 17.
Conon Petunae comes 825, 3.
Conradus Alemannorum rex in Pa-
 laestina proficiscitur 83, 10.
 84, 23. Romanis irascitur 84, 9.
 cognatus eius Adrianopoli cre-
 matur ib. 16. in Asiam traicit
 87, 23. milites oratione cohort-
 atus 91, 2. trans Maeandrum
 fl. traducit Turcasque gravi cla-
 de afficit 94, 10.
Conradus Caesar Montisferrati mar-
 chio Moguntinum episcopum vincit
 et capit 262, 5. Mariam
 Caesarissam ducit 222, 9. Alex-
 ium protosebastum impugnat
 300, 16. milites concione cohort-
 atur 310, 4. cum Alexio in gra-
 tiam redit 312, 15. Theodoram
 Isaacii imp. F. in matrimonium
 ducit 497, 7. sqq. Isaacium imp.
 labascentem confirmat 498, 7.
 milites mercede conducit 499,
 15. Branam seditiosum devincit
 caeditque 504, 16. in Palaesti-
 nam profectus Sarracenos de-
 bellat 516, 7. occiditur 517, 5.
Constantia urbs a Mysis expugna-
 tur 706, 1.
Constantineum forum 196, 11.
Constantini Magni corona 430, 5.
 clavi 583, 21. sepulcrum a fu-
 ribus spoliatum 632, 9.
Constantinopolis Alemannis relin-
 quenda 87, 10. ab Andronico Com-
 mn. occupatur 332, 10. ab Alexio
 Brana oppugnatur 492, 5 sqq.
 suburbana a Latinis mercenariis
 vastantur 510, 20. viae publicae
 trabibus a Latinis obstruuntur
 512, 17. a Latinis obsidetur 718,
 14. igue bis corripitur 722, 10.

731, 1
 ripitur
 Cpolitani
 suscipi
 5. se i
 Andro
 lissime
 seditio
 gelum
 2. opit
 reptur
 seditio
 gelum
 lutant
 tinos
 sqq. i
 seditio
 saluta
 11. Al
 746, 8
 proclit
 proces
 tant 7
 this v
 Constanti
 nem
 singul
 fugam
 factus
 Constanti
 Constanti
 saacio
 Alexio
 tricus
 syna
 operat
 creatu
 saloni
 superl
 sqq. f
 ctas d
 Constanti
 Constan
 672, :
 Constanti
 bipen
 Angel
 Murzu
 conti q
 Κορίκιω
 Alexius
 gus a
 tor 40
 rem c

- Andronicus Contostephanus exercitui praefectus 71, 9. magnus dux adversus Pannonios creatus 197, 10. praeclaram victoriam reportat 199, 14. adversus Aegyptios cum classe missus 208, 21. Amerigi fraude Thamiathi expugnatione frustratur 213, 3. eius ad milites oratio 214, 9. Cpolim redit 219, 1. controversiam in domo augusta obortam componit 313, 24. classi ab Alexio protosebaste praefectus 321, 6. ad Andronicum deficit 322, 16. ab Andronico excaecatur 346, 6.
- Andronicus Contostephanus Alexii III imp. gener 604, 18. Euphrosynam socrum apud imperatorem calumniatur 641, 3. 13. sqq.
- Iohannes Contostephanus exercitui praefectus a Manuele imp. 71, 9. classi ab Isaacio imp. 483, 12. captus ib. 20. ad Siciliae regem ducitur 484, 7.
- Stephanus Contostephanus magnus dux creatus adversus Siculos 103, 10. diem supremum obit 105, 18. eius contra Cosmam indignatio ib. 20. sqq.
- Copatinus Caichosrois sultani Iconiensis F. patrem regno pellit 542, 1.
- Coppatinus Clizasthlanis F. Melitenen Caesaream et Taxaram hereditate accipit 689, 9.
- Corcyrae promontorium Corypho v. Corypho. Corcyraei qui vocantur Gymni insulam Rogerio Siculo tradunt 79, 1. 7.
- Corinthii Siculorum captivi 129, 21.
- Corinthus urbs a Siculis diripitur 99, 22. a Scurd occupata 800, 9. cornua cervina uxorum stupra significant 418, 19.
- Corvorum Nidi Ciliciae montes 53, 15. sqq.
- Corycium antrum 610, 19.
- Corypho Corcyrae promontorium Siculorum praesidium 96, 16. a Romanis diu oppugnatum 104, 2. sqq. tandem in ditionem accipitur 116, 23.
- Cosmas Atticus Aegineta patriarcha sanctissimus 105, 19. a Manuele imp. patriarchatu pellitur 106, 16. Manuelli imp. filiorum orbitatem et Stephano Contostephano interitum vaticinatur 107, 3.
- Cosmidium 719, 13. 751, 14.
- Cottyannum 689, 12.
- Cotyalium a sultano Iconiensi vastatur 340, 9.
- Cozas Scythicae phalangis dux 813, 3.
- Crabatia 206, 24.
- Crenum locus 562, 14. 852, 22.
- Creta 342, 21. eius labyrinthus 395, 1.
- Creticum mare 342, 19.
- Crizimus locus 678, 22.
- crux e lychnite gemmate 40, 24.
- Cuperium Thraciae oppidum 663, 6.
- curia sacra 323, 23. magna 451, 11.
- currus pro arce 21, 9.
- Χρυσόνους 80, 20.
- Cyprus insula 209, 15. 20. ab Isaacio Comn. occupatur 377, 7. ab Inglinorum rege expugnata 547, 11. Hierosolymitanorum regi donatur ib. 20.
- Cypsella ab imperatoribus invisita 363, 6. 482, 14. 592, 16. 643, 16.
- Cyrilli de eucharistia sententia 682, 18.
- Dadibra urbs a Persis occupatur 624, 21.
- Theodorus Dadibrenus Alexium II imp. strangulat 354, 17. ab Andronico imp. punitur 429, 21.
- Dadunes Masuti gener Caesareae et Sebastiae sultanus 152, 13. regno a Clizasthlane spoliatus 159, 10.
- daemoniaci Blachos ad seditionem concitant 485, 10.
- Dalmatae 705, 21.
- ad Damalim palatium Scutarium 280, 21.
- Damatrys 718, 5.
- Damocrania 711, 19.
- Danae 77, 2.
- Eriens Dandulus Venetae classis dux 713, 13. caecus ib. Cpolim obsidet 718, 14. cum Murzulo

- frustra paciscitur 751, 9. imperio exclusus Balduinum imperatorem creandum curat 789, 8. Bonifacium marchionem repellit ib. sqq. ad Thracias urbes recuperandas ducit 811, 14. in capitis periculo versatur 814, 6. obit 820, 4.
- Daonium a Scythis captum 831, 24.
- David 58, 14. 59, 9. 60, 22.
- Debeltum 723, 23.
- dei genitrix ab Iohanne imp. invocatur 22, 3. in triumpho agendo veneratio ei tribuitur ab Iohanne 26, 16. et Manuele imp. 205, 22.
- delectorum legiones 39, 19.
- Demetrius martyr 379, 19. unguentum e sepulcro eius ebulliens ib. in eius honorem templum a Petro et Asare Blachis extruitur 485, 8.
- Demetrius Periorcetes 452, 16.
- Demetriza 469, 18.
- deploratio Cpoleos 763, 4.
- Deses Serviae satrapa coercetur 178, 7.
- Deuterum Cpoleos 722, 12.
- Didymotichum 791, 18. Euri fl. exundationibus defenditur 825, 7. frustra a Blachis obsidetur 835, 10.
- Diippum Iohannis theologi aedes 307, 15.
- Diogenis Romani imperatoris clades 41, 9.
- S. Diomedis monasterium 347, 4.
- Dionysius Hungarorum dux 173, 25. a Romanis devincitur 202, 7.
- Diplocionium locus (*Διπλοῦς κίωρ*) 595, 16.
- Dirce fons 99, 19.
- Georgius Disypatus magni templi lector in capitis discrimen adductus 406, 5.
- Docea 689, 11.
- Doloicus Pleae comes 714, 10. in Thraciam profectus 811, 14. a Scythis occiditur 814, 3.
- Domini Rostra incendio deleta 733, 14.
- domus Isaacii Sebastocratoris in pandocheum mutata 585, 5.
- Dorylaeum oppidum instauratur 227, assiq.
- Dosith imp. solytur. nicitate
- Drama drunga Alexiu resis flus rium e parator III i 5. in Cans 12. cupl nos nes reno syna 755, tur terit
- Andron ex rand plicu
- Andron mitti
- Constan missi
- Iohann versu 14. gusta Nicae Andr noru impe drom sa a missi eum capit 11. s
- Isaaciu 447.
- Theodc tra

- Dyrrhachium s. Epidamnus capi-
 tur a Guilielino Siculorum re-
 ge 385, 21. ab eo relinquitur
 472, 8.
 Ecclesia Magna 343, 13.
 Echetus 405, 15.
 Edemius hortus 193, 2.
 Edessenus comes 37, 6.
 elephantum simulacrum 861, 5.
 Eleutherium 733, 22.
 Elisaeus 851, 15.
 Elpumes Scytha Branam seditio-
 sum adiuvat 503, 15.
 Empedocles 336, 6.
 Endymio 772, 21.
 Eonopolita eunuchus accubitor ad-
 versus Pseudalexium missus rem
 male gerit 608, 15.
 Ephesus 289, 13. Lascari subiecta
 842, 8.
 Ephori monasterium 460, 17.
 Epicydidi datum oraculum 250, 10.
 Epidamniae naves 208, 19.
 Epidamnii Alexium Isacii imp. F.
 imperatorem salutant 717, 1.
 Epidamnus v. Dyrrhachium.
 Epimetheus 209, 23.
 equi augurium 69, 11. 603, 14.
 arabicorum ornamenta 240, 22.
 equi effrenati statua 861, 9.
 equites Assyrii 214, 16.
 equitis statua 848, 20.
 Eretrienses captivi a Dario in
 Asiam deducti 130, 4.
 Ericus S. Pauli comes cum Dan-
 dulo societatem init contra Ro-
 manos 714, 10.
 Erricus Balduini imp. frater cum
 Petro Planico Asianas urbes oc-
 cupat 796, 1. sqq. Theodorum
 Philadelphensem fugat 798, 5.
 contra Blachos profectus Cpolim
 redit 814, 16. in Thracia gras-
 satur 819, 23. Orestiadem fru-
 stra obsidet 821, 9. imperator
 creatur 847, 4. Blachos vincit
 852, 7. sqq.
 eruditionis ratio habita in crean-
 do imperatore 15, 2. sqq.
 Esaus Isaacii F. 59, 8.
 Euboea a Venetis occupata 224,
 13.
 Euboicae naves 208, 20.
 de eucharistia controversiae et
 theologorum variae sententiae
 682, 12 sqq.
 Energetae monasterium 722, 11.
 Eumathius Philocales praefectus
 urbis ad Amerigum Alemannorum
 regem legatus 630, 17. turpissi-
 mam pacem cum eo init 631, 4.
 Euphrates fl. 36, 10.
 Euphrosyna Isaacii Angeli mater
 365, 18.
 Euphrosyna Alexii III coniux Cpo-
 litanos sibi conciliat 600, 12 sqq.
 superba atque impudica eandem
 atque imperator auctoritatem af-
 fectat 606, 10. eum Constantino
 Mesopotamitano conciliat 639,
 20. sqq. imperatori in suspicio-
 nem adulterii adducta 641, 13.
 sqq. aulicorum patrocinium im-
 plorat 644, 18. in monasterium
 abstruditur 646, 1. pristinam
 auctoritatem recuperat 647, 10.
 de imperii successore delibe-
 t 659, 21. Contostephanum coer-
 cet 687, 7. divinationi dedita
 ib. 16. comprehenditur a Cpo-
 litanis 727, 22. cum Murzullo
 fugit 755, 13. sqq. ad Aleman-
 niae regem mittitur 819, 1. sqq.
 Euripus 224, 13.
 Eurus fl. 825, 7.
 Eurystheus 688, 4.
 Eustathius Dyrrhachinus 275, 22.
 Eustathius pontifex Thessalonicen-
 sis doctissimus 399, 15.
 Eustratius Macedo Constantinum
 Armenium certamine singulari
 fugat 31, 5.
 Euthydemius Novarum Patrarum
 episcopus 430, 20.
 Eutychiei theologi de eucharistia
 sententia 683, 9.
 in evangelia iurant proceres 62, 5.
 Ezyismenus Blachus Thessalonicam
 tenet 818, 1. sqq.
 fatum evitare non potest 342, 13.
 feria quarta et septima ieiunii dies
 189, 11.
 ferrum tessera 163, 22.
 Flamini nunc Franci 731, 1.
 Flandriae comes Balduinus 714,
 10.
 forum Constantineum 196, 11.
 Franci cum Dandulo contra By-

- zantinos ducente se coniungunt 714, 7. olim Flamini 730, 23. Cpolim incendunt ib. sqq. imperium Cpoleos sortito accipiunt 854, 1. v. Alemanni.
- Franciae rex cum Friderico Alemanno in Palaestinam proficiscitur 546, 22.
- Francchorium regio inter Oceanum et Istrum fluvios sita ab Iohanne imp. occupatur 25, 4. a Manuele imp. devastatur 122, 18.
- Constantinus Francopolus mercatorum naves spoliat 699, 7.
- Frerii Hierosolymitani Isaacium Comn. redimunt 376, 20.
- Fridericus Conradi Alemannorum regis F. cognati alicuius necem ulciscitur 84, 22. Alemannorum rex creatus Italos sibi subiicere conatur 260, 23. in Palaestinam expeditionem suscipit 525, 3. cum Isaacio imp. de transitu regni et comaeatu agit ib. 4. imperatori suspectus 526, 3. excursionibus comaeatum sibi parat ib. 16. Philippopolim ingreditur 527, 10. Romanos fugat 534, 16. sqq. Graecorum insolentiam deridet 537, 3. non adversante Isaacio in Asiam traiectus 538, 1. Turcas devincit 540, 10. in fluvio aliquo Armeniae perit 545, 1. praeclara eius laudatio ib. 4. filius eius compluribus Syriae oppidis potitus obit 546, 6. 16.
- fusca vela navium tristitiae signa 216, 4.
- Constantinus Gabras Trapezuntis tyrannus 45, 12.
- Constantinus Gabras Manuelis ad sultanum legatus 159, 5.
- Michael Gabras Eudociae Comn. maritus 173, 10. falsae eius laudes ib.
- Gabras Turca pacis componendae causa a Clizasthane missus ad Romanos 245, 17.
- Gadium portae 412, 15.
- Galiza Rossorum toparchia 168, 17.
- Gangra Ponti urbs ab Iohanne imp. expugnata 28, 4. a Persis recuperatur 29, 5.
- Genus Manuelli conciliata 260, 15.
- Genuenses piratae Creta potantur 843, 11.
- Georgius sebastus 348, 2.
- D. Georgius martyr 663, 4.
- Georgius Oenaeotes 667, 20.
- Gerhardus Antiochiae princeps 142, 16.
- Germani praetoriani Alexium Comn. protosebastum comprehendunt 323, 19.
- Germanis auxiliariibus Corcyrae custodia mandata 118, 4.
- Graeci frequentes ad barbaros in colonias abeunt 657, 13.
- Graecia 78, 3. a Latinis occupatur 794, 9. sqq. 805, 2. sqq. in plures tyrannides distracta 840, 13.
- Graecus ignis v. ignis Graecus. Graosgala 255, 5.
- Alexius Guido a Blachis victus 587, 17.
- Alexius Guidus Occidentis domesticus Fridericum Alemannum cum exercitu subsequi iussus 526, 22.
- Andronicus Guidus CCC Italos devincit 845, 16.
- Guilielmus Siculorum rex 221, 20. adversus Andronicum imp. ducit 385, 10. expugnat Dyrrbachium ib. 21. Thessalonicam 386, 1. Isaacio imp. immanitatem exprobat 475, 20.
- Gymni Corcyrae incolae Rogerio Siculo insulam tradunt 97, 7.
- Gyrolimna 720, 1.
- Haemus mons 482, 4.
- Stephanus Hagiochristophorites v. Stephanus.
- Iohannes Hagiotheodorites Manuelli imp. a mandatis 74, 1. a Theodoro Styppiota a summo dignitatis gradu depulsus 77, 13.
- Halcyonii dies 363, 13.
- Hannonis Poeni falsa victoriae iactantia et aves 564, 21.
- Harmala 552, 12.
- Harpyiae 366, 19.
- Helena Lacaena 215, 9. eius statua 863, 3.
- Ἡλιόδες* 50, 1.

- Hellespontus 326, 13.
 Heraclæa Ponti Davidi Comneno subiecta 842, 13.
 Herculæ scyphus 149, 11.
 Hercules 417, 14. eius statua Lysimachi opus 687, 21. 859, 5.
 Hieremias 851, 13.
 Hierosolymitæ qui Frerii dicuntur Isaacium Comn. redimunt 576, 20.
 Hippicum 404, 4.
 Hippocrates Cous 650, 14. 767, 23.
 historiae laudes 4, 1. stylus 5, 20.
 historicorum vana magniloquentia 95, 23.
 Hodegetria matris dei imago 497, 3.
 Hodegium monasterium 497, 2. 698, 9.
 Hungari Branizobam excindunt 24, 8. gravi proelio vincuntur ab Iohanne imp. ib. 22. cum Serviis foedere coniuncti a Manuele imp. superantur 121, 21 sqq. Romanos infestant 133, 7. victoria reportata pacem ineunt 134, 3. a Manuele imp. libertatem vindicant 165, 24. eius a finitatem recusant 166, 10. Gabram et Branam Romanos fundunt 173, 5. Zeugminum amittunt 174, 8. vincuntur ab Andronico Contostephano 199, 14 sqq. Alexium Manuelis generum regem accipiunt 221, 9.
 Hungarica statua deiecta a Romanis 196, 9.
 Hungaricus triumphus 204, 20.
 Hydralis fl. 428, 10.
 Hyelium Phrygiae oppidum 252, 2.
 Hyelocastellum 360, 16.
 Hylas 828, 10.
 Hyperborei Scythæ Rossi 168, 17.
 Hypopsephius Theopolitanus 275, 21.
 i littera Andronico imp. formidabilis 378, 21.
 Iacobus patriarcha 59, 8.
 Iadara urbs a Venetis expugnatur 715, 22. 716, 22.
 Iagupasan Amasiae, Ancyrae et Cappadociae sultanus Masuti gener 152, 11.
 iambici versus in Andronicum 462, 12.
 Iazas Hunnorum princeps 165, 2.
 Ibanus s. Iohannes Blachus Asanem interficit 618, 3 sqq. Ternobo occupata 619, 24. oppugnatus Romanos auxilio vocat 620, 9. ad imperatorem confugit 621, 17. eius forma et mores 623, 4. Romanis utilem operam navat ib. 5. a Romanis deficit 675, 18. Alexii nomen adasciscit 676, 1. insigni stratagemate Alexium Camyzem capit 679, 4. saevit in captivos 681, 2. malo dolo ab Alexio III captus in vincula datur 686, 10.
 Iberes orientales 499, 19.
 Iberia 45, 22.
 Iberica tela 328, 10.
 Iconienses 27, 11. a Iohanne imp. debellantur 42, 6. Andronicum Comn. et Theodorum Dasiotam capiunt 68, 2. a Manuele imperatore bello petuntur 71, 1. 12. v. Masutus. Clizasthanes. Cichosroes.
 Iconium a Manuele Comn. obsidetur 72, 5. ab Alemannis expugnatur 541, 18.
 Ieiuniorum dies 189, 10.
Ἰεραροχοροφίτης castellum Iohanni imp. in deditionem traditur 19, 15.
 Iesus Navis F. 849, 4. 857, 17. ignis graecus 102, 19. 496, 5. Cpo-leos partem corripit 510, 11.
 imagineq. sanctorum a Siculis ludibrio habitae 388, 23. ab Armeniis et Alemannis non coluntur 527, 17.
 imperatores Romani desides 481, 14. voluptatis amantes 521, 13. mortuorum sepulcra spoliantur 632, 4. 855, 16. astrologiae dediti 702, 19. D. Mariae imaginem belli sociam adasciscunt 751, 1.
 imperium ab A in I transiturum 557, 15.
 Inglini v. Britanni.
 Insulae Principis 326, 21.
 Iofredus mariscaldus Bonifacium marchionem revocat 794, 2.

- Iohannes Blachus Asanis et Petri frater obses Romanis datus 521, 17. Blachorum dux sit 622, 1. Zagorae princeps cum Ibanco coniunctus 679, 12. Constantiam et Varnam expugnat 706, 1. cum Alexio III pacem init 709, 21. contra Latinos Romanos concitat 808, 12 sqq. bellum parat 810, 6. in insidiis pellectos vincit 812, 7. Serras capit 816, 14 sqq. Thracias urbes expugnat 829, 1. Didymotichum frustra obsidet 835, 10. Balduinum imp. aliosque captivos trucidat 847, 18. devincitur ab Errico 852, 7 sqq.
- Iohannes Chrysostomus 328, 17.
- Iohannes Hagiotheodorites v. Hagiotheodorites.
- Iohannes Oezopolita contra Camyzeum missus 708, 23.
- Iohannes protorestiarius 672, 4.
- Iohannes Puzenus quæstor 73, 17. antea dromi protonotarius ib. 19. inhumanus 74, 8.
- Iohannes sebastocrator v. Angelus.
- D. Iohannis Theologi templum 307, 14. splendidissimum 314, 12.
- Iohannes Tyrannus belli iudex 443, 20.
- Iohannizæ aedes in monasterium muliebrem mutatae 548, 9.
- Iolaus 417, 17.
- Ioppe nunc Aca a Conrado Cesare recuperatur 516, 23.
- Iordanes fl. 94, 4.
- Iosephus Balsamenus Hagiotheodoritæ affinis cum Michaelæ Palaeologo dissidet 77, 20.
- Iosephus Mariæ maritus ubi fugam stiterit 212, 8.
- D. Ireneæ templum conditum a Marciano imp. incendio deletur et instauratur 269, 22.
- Irene Alexii imp. coniux Annæ F. favet, Iohannem F. apud maritum calumniatur 8, 9. 10, 16. in amicitiam cum filio reddit 17, 7.
- Irene Euphrosynæ imperatricis F. Andronici Contostephani coniux 641, 3.
- Theodorus Irenicus v. Theodorus.
- Isaacius patriarcha 59, 7.
- Isaacius Isaacii Comn. sebastocratoris ex filia nepos v. Comnenus.
- Isauri latrones 141, 20.
- Isauria provincia 52, 1.
- Ismael Abrahami patriarchæ F. 59, 7.
- Ismaelitæ 499, 19. 566, 20. v. Turcae.
- Israelitæ 94, 4.
- Ister fl. traicitur a Scythiis 19, 19. 103, 22. ab Hunnis 24, 8.
- Istrium Mesopotamiæ oppidum ab Iohanne Comn. direptam 38, 17.
- Itali equites lancearii 141, 21. pugnam ludicram instituere iubentur ib. 23. CCC ab Andronico Guido devicti 845, 16.
- Italia Amerigo Alemannorum regi subiecta 627, 6 sqq.
- Italiae urbes a Manuele imp. corruptæ et concitatae contra Alemannos 262, 13.
- Michael Italicus pontifex Philippopolitanus 83, 10. Alemannorum regem iratum placat 84, 6.
- Ithaca insula 114, 15.
- Iudaeorum coemeterium 382, 2.
- Iuno 295, 6. 403, 2. eius statua 856, 13.
- iudices belli v. belli iudices.
- iudicium corruptorum insectatio 402, 10.
- Iupiter 102, 3. 403, 1.
- Iustiniani cadaver inventitur 855, 22.
- Ixion 295, 6.
- Lacerium 254, 8.
- Manuel Lachanas 372, 6. suspenditur 374, 13.
- Laconia occupatur a Latinis 806, 15. a Chamareto 841, 5.
- Laconici canes sagaces 359, 19.
- Iohannes Lagus praefectus praetorio piebis seditionem excitat 694, 12.
- Lamia Demetrii Poliorcetis meretrix 452, 16.
- Lampe 255, 5. 655, 21.
- Lampis 230, 24.
- Laodicea ab Iohanne imp. capta et moenibus cincta 17, 22. Phrygiae urbs 258, 20. a Maurozome occupata 842, 8.
- Laodicenses Phryges a Mangapha vexantur 523, 14. liberaliter excipiunt Alemannos 539, 17.

- Andronicus Lapardas tribunus militum 199, 20, 233, 23. bellicosus 341, 2. profugus 359, 1. captus Andronici imp. iussu excaecatur et in monasterium traditur 361, 7.
- Lapis sepulcri Christi 289, 11.
- Lardea 518, 2.
- Larissa a Bonifacio marchione expugnata 799, 9.
- Theodorus Lascaris Annam Alexii III F. ducit 673, 21. Ibanicum seditiosum debellat 678, 7. Latinis fortiter resistit 720, 14. imperium frustra affectat 755, 22. a Petro Plancio fugatur 796, 9. cum Maurozome et Davide Comn. de imperio Asiae contendit 827, 15 sqq. Nicaeam multasque insulas tenet 842, 4. Plusiadem Davidi Comn. eripit 844, 8.
- Latina phalanx optima 493, 16.
- Latini feroces 52, 15. milites mercenarii fortes et fideles 321, 10. cruenti 325, 10. Cpoli ab Andronico Comn. expulsi insulas vexant ib. 19 sqq. crudelissimi 390, 13. mercenarii Cpoleos suburbana vastant 510, 20. contra Byzantinos expeditionem faciunt 713, 4 sqq. Cpolim obsident 718, 14. occupant 728, 18. avari sacrosancta profanant 729, 4 sqq. superbi 741, 3. Murzuilo insidiantur 752, 3. Cpolim iterum oppugnant ib. 9. capiunt 753, 14. diripiunt 757, 3. 775, 14. eorum insectatio 761, 3 sqq. Cpolitans insultant 786, 1. provincias sortito distribuunt 787, 10. patrio ritu imperatorem creant 788, 13. Asianas urbes occupant 796, 1. Prusam frustra obsident 797, 1. Theodorum fugant 798, 5. Larissam capiunt 799, 9. Boeotiam 805, 12. Athenas ib. 14. Euboeam ib. 21. Peloponnesum 806, 11 sqq. contra Blachos seditiosos se convertunt 809, 9. Romanos fugant 810, 16. a Scythis in insidias pellecti devincuntur 812, 7 sqq. iterum fugantur 816, 14 sqq. in Thracia grassantur 819, 24. Orestiadem obsident 821, 9. obsidione soluta gravem eladem accipiunt 824, 10. Didymotichum oppugnant 825, 7. Didymotichinis et Adrianopolitanis opem ferunt 837, 6. Davidem Comn. contra Lascarim adiuvant 844, 11. Emericum imperatorem designant 847, 4. Cpoleos simulacra evertunt 848, 13. eorum diligentia 849, 23. sacerdotes imperatorum sepulcra spoliant et status conflant 855, 16. 856, 10.
- Lebunes Armeniorum rex ab Iohanne imp. debellatur 9, 11. Caichosroem profugum recipit 690, 20.
- legati ab Isaacio imp. parum honorifice tractati 536, 20. vecordes Fridericum Alemannum et Isaacium imp. committunt 526, 2.
- Leo Monasteriotes v. Monasteriotes.
- Leo Styppiota patriarcha 70, 4.
- Leo Synesius 372, 6. suspenditur 374, 3.
- Leontius Hierosolymorum patriarcha 529, 16.
- Leontius monachus patriarcha oecumenicus 530, 15.
- Libanus 566, 19.
- libelli de imperatorum successione 405, 19.
- lictiores purpurati 447, 19.
- lineus thorax 503, 22.
- Limmochir Phrygiae oppidum 252, 3.
- Litoboes miles 564, 11.
- litterae sagittis alligatae 177, 5. 371, 25. quomodo a Manuele imp. obsignantur 66, 20.
- Lizii 262, 22.
- Lobizus castellum frustra ab Isaacio imp. oppugnatur 521, 10.
- Longobardia 121, 1.
- Lopadiani seditiosi devicti 363, 18. eorum episcopus ab Andronico imp. excaecatur 374, 25.
- Lopadium 44, 11. 46, 5. expugnatur ab Andronico imp. 374, 24.
- Loti uxor 120, 20.
- ludi circenses Antiochia celebrati 141, 23. Cpoli 363, 15. 375, 12. 521, 7.
- Luma castrum 251, 3.

- Iupae simulacrum 860, 20. triu
 lychnites gemma 40, 24. des
 Lydi seditiosi 522, 3. Maria
 Lydia a Lascari occupata 842, 4. ni r
 Lydius lapis 613, 19. a Bl
 Lysimachi statua Herculis ab Eu- Marii
 phrosyna mutilata 687, 21. a Marini
 Latinis conflatur 859, 5. mor
 Macedonicae legiones 39, 18. Marsy
 Machometi doctrina damnata 278, Marsy
 15. Martir
 Machometus Castamonis tyrannus marty
 v. Muchometus. ner
 Macra olim Stagira 595, 1. marty
 Macro andron 732, 20. Massil
 Constantinus Macroducas tribunus ossi
 militum 233, 23. liberandi Isaa- Masut
 cii Comn. auctor 376, 1. eius met
 supplicium 379, 10. nue
 Maeander fl. 71, 17. 252, 3. ab reg
 Alemannis superatur 94, 10. eiu
 Maenades 417, 4. 72,
 Maius classi praefectus pacem re- Masut
 conciliat inter Siculos et Roma- Anc
 nos 128, 16. imperatorem ut de- res
 rideat cogitur 130, 9. Mauri
 Matea promontorium procellosum Maure
 98, 5. 225, 7. Manu
 Malcinius 384, 18. Ori
 malum Persicum incantatum 192, eiu
 20. Theo
 Mamalus Alexii II scriba ab An- se
 dronico imp. comburitur 403, 20. 208
 Manganicae aedes regiae 331, 9. 234
 380, 20. destruuntur 581, 5. Theo
 Manganicum monasterium 10, 1. len
 382, 4. Medi
 Theodorus Mangaphas Philadel- Ale
 phiensis ab Isaacio imp. deficit Medi
 521, 21. frustra oppugnatur 522, tun
 9. Morotheodorus appellatus ib. Mega
 11. pactionem cum imperatore Melai
 componit ib. 14. profugus a Cai- Melai
 chosroe Iconii sultano proditur Gog
 523, 3. Mela
 Manuel Camyzes v. Camyzes. loc
 Manuel Lachanas v. Lachanas. Mela
 Maraptica Andromici imp. mere- Melit
 trix 452, 14. Melit
 Marchio Montisferrati v. Montis- 16c
 ferrati marchio. F.
 Marcianus imp. D. Irenae templum Melu
 condidit 269, 22. Mena
 S. Maria Romanorum Beltona et ten

- Mercurius 455, 14.
 Mesene Thraciae oppidum 663, 2.
 a Scythis expugnatur 832, 13.
 Mesopotamia 38, 17.
 Methone 806, 16.
 Michaelis Archiducis monasterium
 exstruitur 270, 3.
 Michael Choniates Nicetae frater
 episcopus Atheniensis urbem a
 Scuro defendit 800, 15.
 Michael Italicus v. Italicus.
 Michael Oxites patriarcha electus
 Manuele imperatorem ungit 70,
 8. patriarchatu privatus in Oxi-
 am insulam redit 105, 20. cu-
 riam sacram exstruxit 324, 1.
 Alexium Comn. protosebastum
 consolatur ib. 12.
 Michael Thessalonicensis 275, 23.
 Milii fornix 307, 7. 732, 20.
 militaris disciplina dissoluta 368, 1.
 militum indignatio contra Iohan-
 nem imp. 44, 16. acclamatio
 198, 9. erga Constantinum An-
 gelum perfidia et apud Isaacium
 imp. excusatio 570, 22 sqq.
 Miltiades 102, 5.
 Minervae statua 738, 11.
 Mitatum Sarracenorum synagoga a
 Francis diripitur 731, 4.
 Mitus Ibanci frater in exilium mis-
 sus 687, 3.
 D. Mocii martyris templum 523, 24.
 Moguntinus episcopus cancellarius
 a Conrado Montisferrati marchio-
 ne captus 262, 1 sqq.
 monachi barbati 271, 2. mendici
 498, 11. eorum avaritia cohibe-
 tur 270, 8. parasiti 737, 16.
 monasteria:
 Oxiae 70, 10. Papycii montis
 127, 19. Michaelis Archiducis
 270, 3. Terebinthi insulae 315,
 8. Pantocratoris 332, 13. S. Dio-
 medis 347, 4. Pantepopti 361,
 12. Berae 363, 7. Manganicum
 382, 4. Ancarii 432, 3. Periblep-
 ti 444, 14. Ephori 460, 17. So-
 sthenii 488, 5. Hodegium 497,
 2. 698, 9. Studii 529, 10. Pan-
 tanassae 575, 16. Nematerum 646,
 16. Energetae 722, 11.
 Leo Monasteriotes 344, 14. sena-
 tus os ab Andronico appellatus
 406, 15. Isaacium imp. cavilla-
 tur 488, 2.
 Monembasia 581, 16. Rogerii im-
 petum sustinet 97, 21.
 Montisferrati marchio Fridericum
 Alemannorum regem infestat 261,
 19. eius F. Conradus 222, 9. v.
 Conradus Caesar. Bonifacius.
 Mopsuestia a Pyramo fl. irrigata 67,
 22.
 Morabus fl. 569, 19.
 Morthedorus v. Mangaphas.
 mortuorum extrema lotio 476, 20.
 Mosynopolis 411, 8. 468, 2. 558,
 18.
 Moses propheta 22, 9. 59, 9.
 Muchumetus Castamoni urbi prae-
 est 27, 10. cum Masuto Iconii
 sultano in gratiam redit ib. 14.
 eius potentia et genus 45, 20.
 mulieris sedentis statua 865, 5.
 Mundus navis 714, 18.
 Murzullus v. Alexius Ducas.
 musurium quid sit 551, 4.
 Myriocephalum oppidum 231, 5.
 Mysi nunc Blachi v. Blachi.
 Mysiae et Bulgariae dominatus olim
 coniunctus 489, 3.
 Nabuzardan 770, 1.
 naufragorum incolunitati ab An-
 dronico consultum 423, 10.
 Nauplium 807, 18.
 Stephanus Neeman Serviorum prin-
 ceps a Manuele imp. coercetur
 206, 17.
 Nematerum monasterium muliebre
 646, 16.
 Neocaesaria 47, 9. 61, 17.
 Νεόκαστρα a Manuele imp. con-
 dita 194, 23 sqq.
 Nephro monachus a Michaele pa-
 triarcha in carcerem coniectus
 107, 6. Cosmae Attico patriar-
 chae carus ib.
 Nezius locus 571, 17.
 Nicaea Bithyniae urbs florentissi-
 ma 318, 14. Persarum domina-
 tione liberatur 14, 7. seditiosa
 ab Andronico imp. expugnatur
 363, 17. a Theodoro Lascari oc-
 cupata 842, 4.
 Nicaeas miles Andronicum Comn.
 capit 140, 25.
 Nicaeenses Isaacium Angelum et

- Theodorum Cantacuzenum profugos recipiunt 349, 14.
 Nicephorus spado arcubitor Andronici imp. 412, 11.
 Nicephorus Palaeologus Trapezuntis tyrannus 295, 9.
 Nicephorus Phocas cohibuit monachorum avaritiam 270, 21.
 Nicetas Chonarum episcopus vates 284, 10.
 Nicetas Choniates suorum temporum scripsit historiam 5, 15. Isaacii imp. scriba 518, 19. Philippopolitanae provinciae praefectus 526, 9. Isaacio imp. ut cum Alemannis in gratiam redent persuadet 536, 2. Alexium Comm. in monasterium deducit 557, 1. a Murzuffo loco movetur 749, 3. Cpolim relinquit 777, 20. puellam nobilem tuetur 779, 20 sqq. cum moenibus Cpoleos expostulat 782, 5. Selybriam proficiscitur 784, 20.
 Nicetas Muntanus patriarcha designatur 530, 10.
 Nicolai Corinthii episcopi interitus 841, 20.
 Nicolaus episcopus ut Nicaea dedatur suadet 369, 13.
 Nicomedia 320, 9.
 Nicopolis 841, 7. latine Actium 860, 14.
 Niliaci equi statua 861, 4.
 Nilotica bestiola qua vescebatur Andronicus imp. 417, 19.
 Nilus fl. 208, 1.
 Nisaeus equus 246, 4.
 Nisus 359, 4. munitur 178, 5. spoliatur a Blachis 569, 2.
 Nova Castra v. *Νέοκαστρά*. obsides a Friderico Alemanno caesi 544, 18.
 Occidentales expeditionem in Palaestinam faciunt 14, 6. Romanis infesti 259, 15. Manueli imp. formidabiles 260, 8.
 Ochyrae exstruuntur ab Iohanne imp. 44, 11.
 Oenaenum vinosum 463, 3. ibi habitare Andronicus iubetur 296, 14. Alexio Comm. subiectum 842, 13 sqq.
 Ogygia urbs Pristhlabia 486, 18.
 omnia infelicis imperii 603, 14 sqq.
 opulentes Cpolitani Latinis infesti poenas dant 511, 18.
 oraculum de Iohannis imp. morte 55, 18. de Commemororum successione 220, 15. in periuros 250, 10. e libris petiunt 276, 10. de spatio imperii Manuelis 289, 1. ambigua ad vitandum mendacii probrum 442, 4. de Andronici imp. moribus 462, 12. de tauriformi rege 464, 6.
 Orestias Macedoniae urbs opulenta 9, 17. nunc Adrianopolis 360, 7. frustra ab Errico obsidetur 821, 9.
 Orientales Alemannos turpi fraude persequuntur 88, 9. Manueli imp. non timendi 260, 3.
 Orontes fl. 36, 3.
 Osiris 603, 6.
 ostenta de Branae defectione 500, 10.
 Oxia insula 105, 22.
 Oxia monasterium 70, 10.
 Pactarius Turcas in insidias pellicit 18, 13.
 Theodorus Pasiates cum copiis adversus Servios ablegatus 206, 24.
 Paeones Hunni et Hungari Serviorum socii 121, 20. v. Hungari.
 Alexius Palaeologus uxore repudiata Irenae Alexii III F. ducit 678, 21. Ibancum persequitur 678, 7. seditionem Cpolitano- rum reprimit 696, 10. Spyridonacem seditiosum coercet 708, 23.
 Andronicus Palaeologus dux adversus Siculos creatus 412, 10.
 Georgius Palaeologus Alexium Angelum imperatorem salutatur 593, 13. perit 678, 23.
 Michael Palaeologus dissidet cum Iosepho Balsameno 77, 20. adversus Siculos mittitur 120, 19. imperium ei abrogatur 124, 21.
 Nicephorus Palaeologus Trapezuntis tyrannus 295, 9.
 Palaestina ab Occidentalibus bello petitur 14, 6. 82, 10 sqq. 525, 3 sqq. ab Aegyptiis Sarcenicis occupata 516, 14.
 Palassae (*πυλασσαί*) nunc Chonae 230, 21.

palatia:

Magnum 11, 23. a plebe diripitur 453, 4. eius porta Carca 452, 4. Meludianum 248, 15. 448, 14. Scutarium 280, 21. Blachernium 351, 11. Philopatium 331, 11. 380, 17. Manganicum 331, 9. 380, 20. Aphantianum 644, 17.

Pamphylia 18, 10.

Pamplanus Turcarum dux Alemanos fundit 89, 14.

Panassium 251, 8.

Pangaeus mons 680, 20.

Panium oppidum 820, 15.

Pannonii cum Romanis bellant 173, 7. devincuntur ab Audronico Contostephauro 202, 7 sqq. v. Hungari.

Pantanassae monasterium 575, 16. Theodorus Pantechnus urbis praefectus 306, 7.

Pantepopti monasterium 361, 12.

Panteugenus Isaacium imp. comprehendit 395, 2.

Pantocratoris monasterium 332, 13.

papa a Manuele imp. contra Alemanos concitatur 261, 4. eum ad pacem cum Siculis faciendam cohortatur 128, 1. Alexium Isaacii imp. F. adiuvat 715, 2.

Paphlagones remuneratur Andronicus Comn. 334, 8. Davidi Comn. subiecti 842, 13.

Papuces v. Pupaces.

Papycii montis monasterium 127, 20. 557, 2.

Paridis et Veneris statuæ 856, 16.

Patrae Novae 430, 20.

Constantinus Patrenus 344, 15.

patriarcha Manuelem imperatorem ungit 70, 12. v. Leo Styppiota. Michael Oxites. Cosmas Atticus. Theodosius. Basilius Camaterus. Nicetas Muntanus. Leontius. Dositheus. Georgius Xiphilinus. Iohannes Camaterus.

Patzinacarum solennia ab Iohanne imp. instituuntur 23, 2.

S. Pauli comes 714, 10. in Manganio monasterio sepultus 810, 11.

S. Pauli imago Andronici exitium deplorat 461, 4.

pax tributis redempta a Romanis 608, 21. 626, 20. 631, 4.

Pegae Hellespontii urbs 795, 19. 796, 10.

Pegasus 849, 3. 858, 1.

Pelagonia 119, 9.

Peloponnesus 78, 3.

Peneus fl. 799, 14.

Pentachir castrum 251, 4.

Pentapolis incendio deleta 763, 9.

Pentapolitani Turcae oppressi a Manuele imp. 162, 4.

Penthesilea 80, 18.

Peraea Picridii 87, 15.

Perama freti Cpolitani littus alterum 384, 7.

Pergamum 191, 24.

Periblepti monasterium 444, 14.

Perinthus a Scythiis expugnatur 831, 24.

Periphetes 195, 16.

Persae ob perfidiam ab Iohanne imp. debellati 17, 18. ab incurSIONIBUS prohibentur 44, 7. fugiendo pugnant 229, 5. infesti Romanis 624, 13. Dadibram urbem occupant ib. 21 sqq. Romanos vincunt 625, 14 v. Turcae.

Persarmenii devicti ab Iohanne imp. 25, 20.

Persicum malum incantatum 192, 20.

Petebinus Antiochiaë satrapa Manuelis imp. socer 151, 12. Petebini filia a Manuele imp. ducitur ib. marito mortuo ab aulicis ambitur 292, 9. v. Xene.

Petraliphae fratres 110, 10.

Petrus Blachus Asanis frater Myos ad seditionem concitat 482, 12. 485, 2. devincitur 487, 4. Ibanicum seditiosum obsidet 619, 24. rerum iterum potitus occiditur 621, 21.

Pencia locus 320, 11.

Phaeton 291, 8.

Phalaris 405, 15.

Pherepunn expugnatur ab Iohanne imp. 38, 9.

Philadelphia 340, 13. ab Isaacio imp. frustra obsidetur 522, 9.

Philadelphenses ad Andronicum deficiunt 342, 1. in Alemanos perfidi 539, 9.

- Philadelphium Cpolcos** 733, 16.
Philea 750, 19.
Philippa Petebini F. Andronici
 Comn. amore capta 181, 17. Ca-
 lamanum aspernatur 183, 2.
Philippica provincia 384, 18. 412, 9.
Philippopolis Hunnis erepta 24, 20.
Alemanni eo veniunt 83, 8. 527,
 10. a Blachis vastata 829, 4.
Philippus Alemannus Irenae Isaacii
 imp. F. despondetur 635, 19.
Alemannorum rex 711, 2. Ale-
 xium Angelum levirum adiuvat
 715, 2.
Philocales v. Eumathius.
Philocalius Murzuffi socer Nicetae
 Choniatae succedit 749, 3.
Philomelium 71, 20. ab Alemannis
 deletur 540, 17. multi Romani
 eo commigrant 656, 17. 657, 6.
Philopatium palatium 331, 11. 380,
 17. circus equestris 15, 12.
Phineus 366, 19.
Nicephorus Phocas cohibuit mo-
nachorum avaritiam 270, 21.
Phrerii v. Frerii.
Phrygia 17, 20. Turcis subiecta
 50, 2. superior 68, 1. ab Apa-
 taco vastatur 250, 16.
Pirene fons Acrocorinthi 100, 15.
Pisani cum Venetis dissident 712, 19.
Pisanus nauclerus Alexii Angeli
 fugam adiuvat 711, 6 sqq.
piscatores classem imperatoriam
vexant 494, 21.
Pisistratus 771, 4.
Pithecanae munitiones 71, 15.
Piza expugnatur ab Iohanne imp.
36, 11.
Petrus Plancius ad Asianas urbes
occupandas ducit 796, 1 sqq.
vulneratur 823, 2. Pegis potitur
 845, 24 sqq.
plaustrorum vallum a Scythis ex-
structum 21, 8.
Plene comes 714, 10.
Plusias a Davide Comneno ad La-
scarium deficit 844, 8.
Poemaninum 796, 12.
Polytimi aedes 351, 12.
pontifex Romanus v. papa.
porphyretica patina 149, 14.
porta Magni palatii quomodo ape-
riatur 12, 1.
Divi Romani 834, 21.
terrestres 15, 12. 345,
 23. 493, 1. 495, 10.
portae }
Cpoleos } **orientalis** 205, 4.
 } **Charsii** 493, 1.
 } **littorales** 495, 11.
 } **Xylocerci** 528, 19.
 } **aurea** 754, 13.
Praca recuperatur a Romanis 68,
 15.
praesagium de Manuelis imp. morte
 284, 13.
Priapus 367, 4.
Prilapum 708, 3.
primogenitorum iura praecipua
 59, 3.
Principis insulae 326, 16.
Pristhilaba urbs Ogygia in Haemo
sita 486, 18.
prodigium pueri capitonis 294, 1.
propomus piscis 576, 19.
Propontis ad Branam delicit 491,
 21. amoena 521, 13. 668, 6.
Prosacum frustra ab Alexio III
obsidetur 665, 14. 668, 20.
Prote insula 326, 16.
Proteus 319, 1.
Prusa seditiosa ab Andronico imp.
expugnata 371, 18. crudeliter
 tractatur 372, 17. frustra a La-
 tinis obsidetur 797, 1. a Lasca-
 ri occupata 843, 4.
Prusaenses Theodorum Angelum
profugum recipiunt 349, 16.
Prusenum castellum 534, 6.
Prusachus exercitui praefectus 71,
 10. Fridericum Alemannum pla-
 cat 85, 6.
Psalmographus 56, 15.
Pseudalexius seditiosus 549, 10.
Usthalonae cognomentum acci-
pit 551, 12. eius interitus 552,
 11.
Pseudalexii alterius seditio et exi-
tium 553, 7 sqq.
Pseudalexius Cilix seditiosus 608,
 1. strangulatur 610, 16.
Pterygionites spado Annam Comn.
Caesarissam veneno tollit 337,
 3. Xenam imp. suffocat 348, 20.
pueri duo Isaacium imp. regunt
 576, 13.
Pupaces s. Papuces Axuchi satel-
les audacia insignis 110, 16. An-

- dronici Conn. fugam adiuvat 171, 1.
- Pusgusa palus a Iohanne imp. recuperatur 50, 6.
- Putza 73, 18.
- Pylus 806, 17.
- pyrae incensae ob speciem maioris exercitus 320, 13.
- Pyramus fl. Mopsuestiam irrigans 67, 21.
- Pythia locus 701, 16.
- Quadraginta martyrum aedes 431, 13.
- quaestio de eucharistia 275, 14. 682, 12. de dicto: „Pater maior est me” 276, 19. de Machometi deo 278, 14.
- Quinta Pontica urbs 46, 8.
- Racendyta seditiosus excaecatur 554, 9. avaritia Thracibus calamitates parat 664, 3.
- Raimundus Antiochiae princeps 36, 4. 37, 10. a Romanis debellatur 71, 6.
- Constantinus Raul Alexium Angelum imperatorem salutatur 593, 13.
- Basilli Rentaceni supplicium 484, 2.
- Rhaedestus oppidum 590, 9. a Scythis expugnatur 831, 15.
- Rhodus 706, 4. a Latinis recuperatur 846, 22.
- Rhodus insula a tyranno occupata 842, 20.
- Rhyndacus fl. 28, 1.
- Rhyndacenum oppidum 49, 19.
- Rizardus Siculus Tangri affinis a Romanis captus 470, 15. ab Isaacio imp. in ius vocatus in carcerem conicitur 477, 2.
- Rogierus Siculorum rex Coreyram occupat 97, 1. diripit Thebas 98, 5. Corinthum 99, 21. complures Romanorum duces captos in custodiam dat 124, 14. 127, 9.
- Roma vetus 128, 3.
- Romana statua erigitur boni ominis causa 196, 9.
- Romani cum Venetis dissident 113, 3. a Latinis fugantur 796, 9. 798, 5. milites a Latinis repudiati ad Iohannem Mysum se conferunt 808, 12. Thraces ad defectionem impellunt 809, 9. a Latinis superantur 810, 16. Orientales Occidentalibus non subveniunt 826, 12. eorum negligentia 850, 2.
- Diogenis Romani clades 41, 9.
- Romanus Calizae princeps Comanos reprimit 692, 1. cum Rurica bellat ib. 12.
- Rossi ab Hungaris debellantur 122, 16. Scythiae hyperborei 168, 19. gens christianissima 691, 15. Romanos contra barbaros adiuvant ib. sqq.
- Rostra Domini 733, 14.
- Rucratinus Aminso et Doceae oppidis praest 689, 11. Caichosroem fratrem regno pellit ib. 24. Romanos adoritur 700, 5 sqq.
- Ruricas Ciabae princeps Romanum Rossum vexat 692, 12.
- Russii meta 865, 19.
- Ruzium a Scythis expugnatum 830, 15.
- Sabbatius Armenius 307, 16. sacerdos quidam captivus Asani interitum praedicit 617, 11. sacra pecunia imperatorum praeda 499, 10.
- sagittae auratae Cpoli immissae 130, 23.
- sagittarius Persa 256, 14.
- Salomonis prophetae dictum 118, 11.
- Sames ameras Romanorum fines vastat 481, 5.
- Sangarius fl. 44, 8.
- sanguinis mutua gustatio in foedere icendo 536, 5.
- Sardanapalus 417, 10.
- Sardica spoliata ab Hunnis 24, 10. nunc Triadiza 132, 13.
- Sarraceni a Romanis superantur 211, 10. pacem cum iis ineunt 219, 11. sanguinem mutuo gustant in foedere icendo 536, 6. Latinis humaniores 762, 11. v. Persae.
- Saturnus 367, 4.
- Savus fl. 25, 7.
- Scala imperatoris murus 721, 17. scala turrita ad Coryphonem expugnanda exstructa 109, 18.
- scincus bestiola Niliaca 417, 19.
- Seiron 195, 17.
- Sclavini 224, 24.

- Scleraonae sebastae monumentum 810, 13.
 Sclerus Sethus v. Sethus.
 Scopias 569, 14. 818, 15.
 Scurus Nauplii tyrannus 799, 23.
 a Latinis fugatur ib. sqq. Athenas frustra obsidet 800, 10. Thebas capit 803, 18. Acrocorinthum confugit 807, 12. Nicolaum Corinthium episcopum excaecatum interficit 841, 20.
 Scutarium palatium ad Damalim 280, 21.
 Scyllae statua 861, 11.
 Scythae ab Iohanne imp. dolo invaduntur 19, 19. plaustorum vallo castra circumdant 21, 9. a Manuele imp. vincuntur 103, 22. Calamanum Romanorum ducem fugant 123, 20. eorum mores et arma 124, 7. cum Blachis contra Romanos se coniungunt 515, 9. cum his Thraciam vastant 643, 16. 663, 1. urbes nesciunt obsidere 663, 14. in Macedoniam impressionem faciunt 673, 8. Iohanni auxiliare 810, 6. Latinos in insidias pellectos fundunt 812, 7 sqq. Cpolitano vexant 815, 1 sqq. Thracias urbes expugnant 830, 13. 831, 15 sqq. Didymochum frustra obsident 835, 10.
 Sicythicae legiones 38, 21. 39, 19.
 Sebastia urbs 152, 15. vastatur 159, 8.
 Sebastianorum fratrum supplicium 384, 6.
 Selybria 784, 20. a Scythis frustra oppugnatur 834, 8.
 Sennacheribus Balduino imp. insidiatur 791, 19.
 sepulcra imperatorum spoliantur 632, 4.
 serpentis praestigiae 193, 15 sqq.
 Serrae 411, 5. a Blachis captae et incensae 816, 14 sqq.
 Serranus ager a Siculis vastatur 467, 19.
 Servii s. Triballi devicti in provinciam Nicomediensem traduntur 23, 4. a Manuele imp. debellantur 119, 10. seditiosorum vincuntur 121, 18. ab Isaacio 569, 13.
 Sestus oppidum 131, 6. 209, 11. 636, 20.
 Sclerus Sethus magus excaecatur 192, 18. a Stephano Hagiocristophorita adhibetur ad futura investiganda 442, 4.
 Sezerini obsessi incolumitatem reddunt 38, 2. 40, 20.
 Silylla philosopha inde ab utero matris 577, 3.
 Sigidites Michael magus excaecatur 193, 4. eius de mysteriis divinis liber 194, 19.
 Sicilia Amerigo Aleinannorum regi subiecta 627, 6 sqq. graviter ab eo vexatur 634, 7.
 Siculi Romanas oras vexant 82, 13. eorum praesidium Corypho 96, 16. tyrannus Rogerius 97, 1. sinus Corinthiaci oras populati 98, 5. Thebas ib. 15. et Corinthum diripiunt 99, 21. complures Romanorum duces capiunt 125, 14. 127, 9. adversus Romanos expeditionem faciunt 385, 10. Thesalonicam expugnatam vastant 386, 1. 392, 13. Amphipolim tenent 465, 16. Cpolium petunt ib. 17. 467, 8. a Romanis fugantur 468, 7. classem reducant 474, 5. permulti fame pereunt 475, 13.
 Sigus fl. 636, 22.
 simulacra Christi et sanctorum in triumphis agendis adhibita 26, 8. 205, 22. in viis publicis proposita 42, 1.
 Sinis 195, 17.
 Sinoe Alexio Comn. subiecta 842, 13 sqq.
 Sirenes 455, 12.
 Sirmium olim Zeugminum 122, 18. Smolenorum provincia 680, 21.
 Smyrna a Lascari occupata 842, 5.
 Sodomus 244, 12.
 solium porphyreticum 431, 20.
 Solomo archiepiscopus Laodicenis a Turcis occisus 163, 6.
 Solonis versus in Atheniensium temeritatem 771, 4 sqq.
 Solymas Persa ablegatus ad Manuelem imp. 162, 7.
 Sophiae templum 316, 10. invocatur a Niceta Choniata 783, 21.
 Sosthenii monasterium 488, 5.

Sozopolis Pamphyliae urbs ab Iohanne imp. capitur 18, 10. a sultano Iconiensi expugnatur 340, 6.

Sphingum statuæ 861, 6.

Sphoracium Cpoleos 776, 16.

sponsæ in nuptiis cibo potuque abstinent 673, 1.

Iohannis Spyridonacis defectio 708, 8.

Stagira nunc Macra 595, 1.

Stanum 709, 16.

statuæ Romana et Hungarica 196, 9.

statuæ
publicæ
Cpoleos

Calydonii apri 687, 18.

738, 7. Minervæ 838,

11. Iunonis 856, 13.

Paridis et Veneris ib.

16. Anemodulion 857,

13. equitis ib. 14.

Herculis Trihesperi

859, 5. asini 860, 12.

Iupæ ib. 20. viri eum

leone pugnantis 861,

3. Niliaci equi ib. 4.

elephanti ib. 5. Sphingum

ib. 6. equi effrenati

ib. 9. Scyllæ

ib. 11. aquilæ ib. 16.

Helenæ 863, 3. mulieris

sedentis 865, 5.

aqrigarum ib. 19. basilisci

866, 10.

stellæ interdiu videntur 500, 11.

Stenimachus castellum 686, 7.

Stephanus Hunnorum rex 24, 15.

Stephanus Gazæ Hunnorum regis frater 165, 2. veneno necatur 167, 19.

Stephanus Gazæ Hunnorum regis F. patri succedit 165, 23.

Stephanus Hagiochristophorita Alexium II imp. strangulat 354, 17.

Antichristophorites 381, 7. Macroducum et Ducam lapidibus

obruit ib. ab Andronico imp. ut

futura inquirat, adhibetur 442,

3. ab Isaacio Angelo occiditur

444, 11.

Stephanus Neemanis F. Tribalto-

rum princeps monachus fit 704,

1. eius filius Eudociam Alexii III

filiam repudiat ib. 4 sqq. a fra-

tre Volco occiditur ib. 22 sqq.

Constantini Stethati astrologi interitus 505, 17.

Sthlabus Vareus 846, 12.

Iohannes Stiriones pirata ab Isaacio

imp. auxilio ascitus 636, 12.

a Caplure fugatur ib. 16. eum

dolo captum occidit 637, 6.

Stoechiode 848, 13.

strategema Iohannis imp. contra

Sozopolim 18, 10. ad hostem incautum

faciendum 20, 5.

Strummiza 644, 7. 665, 12.

Strymo fl. 467, 21.

Michael Stryphnus classis dux 637,

5. Thessalonicensis pontifex 651,

10. rem navalem pessumdat 716,

11.

Studii monasterium 529, 10.

Stumpium oppidum a Blachis occupatur

569, 1.

Leo Styppiota patriarcha 70, 4.

Theodorus Styppiota Manuelli imp.

a manu 74, 7. Hagiotheodoritam

loco pellit 77, 14. ob Camateri

Logothetæ calumnias excaecatur

145, 6 sqq.

Subleum oppidum instauratur 229,

17.

sultanus Iconiensis vexat Romanos

226, 10. gravi clade eos afficit

231, 20. Manuelem imp. ad pacem

ineundam invitat 244, 23. pacis

pertaesus 248, 22. Atapacum ad-

versus Romanos mittit 250, 10. v.

Masutus. Clizasthlanes. Caichos-

roes.

Sybaris 717, 14.

symbolum ab imperatoribus scriptum

603, 10.

Symplegades 131, 6.

Synademus a Theodoro Lascari capitur

828, 11.

synagoga Sarracenorum Mitatum

731, 6.

Synesius 372, 6. suspenditur 374,

13.

Syri gulosi 141, 20.

Syrophoenissæ urbes 36, 9.

Tamiathus Aegypti urbs a Romanis

obsidetur 211, 7.

Tangre Siclorum classis praefectus

470, 15. rex 548, 15. eius filius

Isaacii imp. filiam ducit patri-

que succedit ib. 635, 20.

- Tamianus Persarmenius Castamone** urbe recuperata Cappadocia potitur 27, 5.
Tantali direptio 654, 20.
Tantalus 340, 4.
Gregorius Taromitus protovestiarium 13, 16.
Tarquinius 405, 15.
Tarsia urbs 319, 2. Nicomediae vicina 553, 15.
Tarsus capta ab Iohanne imp. 29, 18.
Constantinus Tatticius seditiosus excacatur 554, 5.
Taurococcus 516, 4.
Tauroscothure hospites mactant 405, 17. bellis intestinis conflictantur 692, 12.
Taxara olim Colonia 72, 7. 541, 22.
Telchin perniciosus 443, 4.
Telephus 647, 8.
Tempe Thessalica 708, 4.
 Magnum 67, 1.
 Irenae instauratur 209, 22.
 Diippum Iohannis theologi 307, 15.
 Salomonis 314, 4.
 Sophiae 316, 10.
 Verbi 327, 11.
 Christi servatoris 353, 10.
 martyrum XL 431, 13.
 Mocii martyris 523, 24.
 Michaelis archiducis instauratur 581, 12.
 apostolorum 855, 16.
 dei 694, 1.
templum Turcarum introitu profanatur 553, 1.
Tenebium pagus 210, 22.
Terebinthus insula 315, 8.
Ternobus Haemi montis urbs munitissima 619, 24.
Terus Latino praesidio urbis Rusii praefectus 830, 15.
testudo magica 190, 17.
Thebae a Siculis diripiuntur 98, 15. imperatori pendere solent vestes sericas 608, 25.
Thebani custodia tenentur a Siculis 129, 21.
θετα μυστήρια 55, 9.
Themistocles 102, 5.
Theodorus Balsamus Antiochenus episcopus ab Isaacio imp. fallitur 531, 5.
Theodorus Capellanus v. Capellanus.
Theodori Castamonitae potentia 574, 5. interitus 575, 11.
Theodorus Dadibrenus Alexium II imp. strangulat 354, 17. ab Andronico imp. multatur 429, 21.
Theodorus Dasiotes ab Iconiensibus captus 68, 2.
Theodorus Irenicus rem publicam administrat 652, 21.
Theodori martyris imago Corintho a Siculis ablata 101, 16. eius templum Thessalonicense 389, 22. unguentum e sepulcro eius ebulliens ib.
Theodorus Philadelphensis ab Erism profligatus 798, 5.
Theodorus Styppiota. v. Styppiota.
Theodosius patriarcha adversatur Manuelli imp. de Machometi deo 279, 1. cum Alexio protosebaste expostulat 312, 17. ei propterea invisus 314, 17. ad Andronicum Comn. profisciscitur 328, 6. Armenius genere 329, 15. Andronicum insectatur diceris 328, 19. in monasterium decedit 339, 9. ut Xene e palatio eiiciatur consentit 344, 5.
Thericlea aurea 158, 6.
Theseus 195, 18.
Thessalia a Siculis occupatur 465, 16. montana nunc Magna Blachia 841, 14.
Thessalonica a Siculis capta 386, 1. a Romanis recuperatur 471, 3 sqq. Demetrii martyris sedes 485, 17. Balduino imp. se dedit 793, 7. a Bonifacio marchione occupatur 794, 9. a Blachis ei eripitur 818, 1 sqq.
Thessalonicensis portus 385, 23.
Thomaitica aedes 327, 12.
Thomas Stephanum herum veneno tollit 167, 19.
Thomas Venetus patriarcha Cyprianus 824, 2. 854, 4. eius corporis habitus ib.

- Thonus 215, 9.
 Thracia a Scythis vastatur 19, 20.
 810, 6 sqq. 837, 15.
 Thule 639, 17.
 Thyades 417, 3.
 Thyestis filiae L 417, 14.
 Timothei moduli 642, 5.
 Timotheus quo modo olim pictus
 sit 567, 11.
 Tithonus 367, 4.
 Titus imperator Salomoni templo
 pepercit 314, 4.
 tonitru doctorum exitium signifi-
 cans 276, 5.
 Constantini Tornicis logothetae in-
 teritus 848, 4.
 Demetrius Tornicius 344, 5.
 Toruses Armenius 134, 14. 180, 7.
 Trachiae 845, 19.
 Tralles oppidum 251, 3.
 Trapezus 45, 13. 295, 9. ab Ale-
 xio Comn. occupata 842, 13 sqq.
 Triadiza 520, 17. olim Sardica 568,
 20. a Blachis vastatur ib.
 Triballi v. Servii.
 Tripolitanus comes 36, 7.
 Basilius Tripsychus 177, 24.
 Constantinus Tripsychus haereti-
 archa Xenam suffocat 348, 20.
 Alexium imp. 354, 17. excaeca-
 tur 407, 22.
 Troiani Armenii 796, 5. 814, 17.
 Τρουνητός Αιδος 742, 17.
 Tunium pagus 210, 22.
 Turcae ab Iohanne imp. debellan-
 tur 17, 18. in insidias pelliciuntur
 18, 22. ab incursionibus
 prohibentur 44, 7. Phrygia po-
 titi 50, 5. Alemannos ad Bathym
 urbem vincunt 89, 12. ad Mae-
 andrum fl. ab Alemannis pro-
 figantur 94, 10. Romanos vexant
 144, 9. nocturno proelio fugantur
 163, 21. perfidiae suae Aleman-
 nis dant poenas 540, 10. avari
 541, 13. Dadibrain urbem occupant
 624, 21. Romanos fundunt
 625, 14. Ancyranos auxiliares Ro-
 manorum captivos in suam po-
 testatem accipiunt 668, 23.
 Typho 603, 6.
 Tyrus 516, 21. Alemannorum arx
 adversus Sarracenos 547, 6.
 Basilius Tzitziluces chartularius C-
 polim a Manuele imp. ablegatus
 65, 3.
 unguentum e Theodori et Deme-
 trii martyrum sepulchris ebulli-
 ens 389, 22. 397, 29.
 Usthalonas Pseudalexius 551, 12.
 Varenus Sthlabus 846, 12.
 Varra a Mysis expugnatur 706, 5.
 vela alba 216, 2. fusca ib. 4.
 Veneris simulacrum 856, 16.
 Venetiae cum Manuele imp. con-
 iunctae 103, 17. 260, 15.
 Veneti Romanorum socii 103, 17.
 eorum apud Corcyram seditio
 113, 3. frequentes Cpoli conse-
 derunt 222, 22. spoliati a Ma-
 nuele imp. insulas vexant 223,
 8. cum Siculorum aege foedus
 faciunt 225, 10. Manuelli recon-
 ciliantur ib. 17. cum Pisanis dis-
 sident 712, 19. Dandulo duce
 contra Romanos bellum parant
 713, 4. Cpolim navigant 717, 8.
 obsident 718, 14. occupant 727,
 18. sacerdotium Cpoleos sortito
 accipiunt 854, 1. v. Latini.
 Venetus quidam Nicetam Chonia-
 tem a Latinis defendit 777, 4.
 versus de Andronici imp. exitio
 462, 12. de tauriformi rege 464,
 6. Solonis in Atheniensium tem-
 meritatem 771, 4 sqq.
 viri cum leone pugnantis status
 861, 3.
 Vitellinus 529, 12.
 Volcus Triballus Stephanum fra-
 trem victum occidit 704, 22 sqq.
 Xanthia 680, 19. 791, 19.
 Xene Petebini F. a Manuele imp.
 ducitur 151, 12. ab aulicis am-
 bitur 292, 9. Alexio Comn. pro-
 tosebaste favet 293, 2. e imagine
 palatio concedere cogitur 331,
 9. 343, 21. Andronici iussu suf-
 focatur 348, 18. eius imagines
 432, 21.
 Manuel Xerus Persam sagittarium
 interficat 256, 21.
 Xerxis nauarchus 336, 14.
 Georgius Niphilinus legatus per-
 fidus 321, 23. vasorum magnus
 custos 533, 12. patriarcha desi-
 gnatur ib. Constantinum Meso-

- potamitanum canonibus solvit 648, 21. ei dignitatem abrogat 651, 19 sqq. septem annos patriarchatu functus 681, 17.
- Xylocerci porta 528, 19.
- Zaces Persa Romanos lacessit 41, 12.
- Zagora 520, 15. 679, 13.
- Zagrototae 714, 22. 721, 12.
- Zeugminum Iohanni imp. deditur 25, 8. castellum munitissimum nunc Sirmium 122, 18. ab Hunnis occupatum 168, 13. a Romanis recuperatur 174, 8.
- Zeuxippum locus 460, 18.
- Basilius Zicandlas Turcas debellat 163, 16.
- Basilius Zinziluces chartularius parum prospere cum Hunnis pugnat 133, 20.
- Zinziphices 410, 5.
- Zita spado 335, 21.
- zumprus fera qualis sit 433, 16.
- Zungra castellum 610, 16.
- Zupanus Servius ab Isaacio imp. debellatur 569, 13.
- Zurulus Thraciae oppidum 663. 3. a Latinis recuperatur 810, 15. expugnatur a Scythis 832, 13.
- Zybrizae angustiae 232, 24.

B O N N A E

TYPIS CAROLI GEORGII.